TERCÜMÂNÜ'L-LÜGAT

(SÖZLÜKBİLİMSEL İNCELEME, METİN)

Eyyüp ACAR

Doktora Tezi

Eskişehir, 2019

TERCÜMÂNÜ'L-LÜGAT

(SÖZLÜKBİLİMSEL İNCELEME, METİN)

Eyyüp ACAR

T.C.

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü

Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı

Eskişehir, 2019

T.C.

ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Eyyüp ACAR tarafından hazırlanan "Tercümânü'l-Lügat: Sözlükbilimsel İnceleme, Metin, Dizin" başlıklı bu çalışma _____tarihinde Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin ilgili maddesi uyarınca yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Türk Dili ve Edebiyatı anabilim dalında doktora tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan: Prof. Dr. Engin YILMAZ

Üye: Prof Dr. Erdoğan BOZ (Danışman)

Üye: Doç. Dr. Dilek Erenoğlu ATAİZİ

Üye: Doç. Dr. Talat DİNAR

Üye: Dr. Öğr. Üyesi Farzanah DOULATABADİ

ONAY

…./…./2019

Prof. Dr. Mesut ERŞAN

Enstitü Müdürü

…/…/2019

ETİK İLKE VE KURALLARA UYGUNLUK BEYANNAMESİ

Bu tezin Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi hükümlerine göre hazırlandığını; bana ait, özgün bir çalışma olduğunu; çalışmanın hazırlık, veri toplama, analiz ve bilgilerin sunumu aşamalarında bilimsel etik ilke ve kurallara uygun davrandığımı; bu çalışma kapsamında elde edilen tüm veri ve bilgiler için kaynak gösterdiğimi ve bu kaynaklara kaynakçada yer verdiğimi; bu çalışmanın Eskişehir Osmangazi Üniversitesi tarafından kullanılan bilimsel intihal tespit programıyla taranmasını kabul ettiğimi ve hiçbir şekilde intihal içermediğini beyan ederim. Yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması hâlinde ortaya çıkacak tüm ahlaki ve hukuki sonuçlara razı olduğumu bildiririm.

Eyyüp ACAR

ÖZET

TERCÜMÂNÜ'L-LÜGAT

(SÖZLÜKBİLİMSEL İNCELEME, METİN)

Eyyüp ACAR

Doktora, 2019

Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı

Danışman: Prof. Dr. Erdoğan BOZ

Tercümânü'l-Lügat, Nazım bin Muhammed tarafından H 1287 (M 1869) yılında yazılmaya başlanmış, H 1288/1289 (M 1870/1871) tarihlerinde basılmıştır. Eser iki cilt ve toplamda 995 sayfadan oluşmakta ve çok dilli sözlük tarihi açısından büyük değer taşımaktadır. Sözlükte Arapça, Farsça ve Türkçe maddebaşlarına yer verilmektedir. Eser kendi yapısına münhasır olup kendinden önce yazılan sözlüklerden farklılıklar arz etmektedir.

Sözlükçülük tarihi çok eski zamanlara kadar uzanan bir millet olarak geçmişte yazılmış olan sözlüklerimizi bugüne kazandırmak ve bu sözlükleri sözlükbiliminin bakış açısıyla incelemek gerekmektedir. Bu gereklilikten hareketle doktora çalışmamız çok dilli bir sözlük olan Tercümânü'l-Lügat'in çeviri yazısının yapılması ve sözlükbilimsel olarak incelenmesi üzerine olacaktır. Tarihi sözlükler sözlükbilim alan yazını ile ilgili kuramsal boşluklar nedeniyle kapsamlı bir değerlendirmeye tabi tutulamamıştır. Yapılan lisansüstü çalışmalar "sözlükbilimsel inceleme" başlığından hareketle daha çok sözlüklerin çeviri yazıları ile birlikte sözlüğe ilişkin dilbilgisel incelemeler şeklindedir. Dolayısıyla bu tür çalışmalar derleyici-sözlük-kullanıcı ilişkisi anlamında kapsamlı bilgiler vermemektedir. Bu çalışmada ayrıca bir inceleme yöntemi önerilmeyecektir. Sözlüklerin bileşenlerinden yola çıkararak oluşturulan yöntem Tercümânü'l-Lügat'e uyarlanacaktır.

Anahtar sözcükler: Tercümânü'l-Lügat, çok dilli sözlük, sözlükbilim, sözlükbilimsel inceleme.

ABSTRACT

TERCÜMÂNÜ'L-LÜGAT

(LEXICOGRAPHICAL ANALYSING, TEXT)

ACAR, Eyyüp

Phd. Dissertation 2019

Department of Turkish Language and Literature

Field of Turkish Language and Literature

Doctoral Advisor: Prof. Dr. Erdoğan BOZ

Tercümânü'l-Lügat dictionary was started to be written in H 1287 (M 1869) by Nazim bin Muhammad, and was published in H 1288/1289 (M 1870/1871). The book consists of two volumes and a total of 995 pages and it has great value in terms of its being a historical and multilingual book. Arabic, Persian and Turkish headwords are included in the dictionary. The book is unique in its structure and differs from the dictionaries written before it.

As a nation with a history of lexicography dating back to ancient times, it is necessary to bring our dictionaries written in the past to the present and examine them from the perspective of lexicography. However, historical dictionaries could not be subjected to a comprehensive evaluation due to theoretical gaps in lexicography literature. The graduate studies were carried out are mainly in the form of grammatical studies related to the dictionary along with the translation writings of dictionaries. Therefore, such studies do not provide comprehensive information in terms of compiler-dictionary-user relationship. Based on this requirement, our doctoral study is about the translation and lexicological analysis of Tercümânü'l-Lügat, the multilingual dictionary. In this study, a method of examination was not proposed, but the method which was formed from the components of the dictionaries was adapted to Tercümânü'l-Lügat.

Keywords: Tercümânü'l-Lügat, historical dictionary, lexicography, lexicographical analysing

İÇİNDEKİLER

ÖZET v
ABSTRACT vi
ŞEMALAR LİSTESİ ix
TABLOLAR LİSTESİ x
KESİTLER LİSTESİ xiii
KISALTMALAR xv
ÇEVİRİYAZI (TRANSKRİPSİYON) ALFABESİ xvi
ÖNSÖZ xviii
GİRİŞ 1

1. BÖLÜM

YAZAR VE ESERLERİ

1.1.NAZIM BİN MUHAMMED 14
1.1.1.Hayatı 14
1.1.2.Eserleri 15
1.1.2.1.Tercümânü'l-Lügat 15
1.1.2.1.1.Dil Özellikleri 18
1.1.2.1.2.İmla Özellikleri 18
1.1.2.1.3.Ses Özellikleri 24

2. BÖLÜM

SÖZLÜKBİLİMSEL İNCELEME

2.1. SÖZLÜĞÜN TÜRÜ 26
2.1.1.Çok Dilli Sözlük 30
2.1.1.1. Tanımı 30
2.1.1.2. Yazılış Amaçları 30
2.2. BÜTÜN YAPI (MEGASTRUCTURE) 31
2.3. BÜTÜNCÜL YAPI (MACROSTRUCTURE) 32
2.3.1. Maddebaşı Seçimi (Lemma Selection) 35
2.3.1.1. Metinlerarasılık ve Sözlüklerde Metinlerarasılık 35
2.3.1.1.1 Tercümanü'l-Lügat'ta Metinlerarasılık 36
2.3.1.2. Maddebaşı ve Maddebaşı Türleri 45
2.3.1.2.1. Sözcükbiçimlerin Maddebaşı Yapılması 46
Arapça Maddebaşları 47
Farsça Maddebaşları 47
Türkçe Maddebaşları 50
2.3.1.2.2. Özel Adların Maddebaşı Yapılması 51
2.3.1.2.3. TL'de Maddebaşı Yapılan Diğer Adlar 53
2.4. PARÇACIL YAPI (MİCROSTRUCTURE, ENTRY STRUCTURE) 54
2.4.1. Parçacıl Yapıda Biçimle İlgili Bilgiler (Comment On Form) 57
2.4.1.1. Yazım Bilgisi (Orthography) 58
2.4.1.2 Sesletim Bilgisi (Pronunciation) 61
2.4.1.3 Dilbilgisel Bilgi (Grammatical İnformation) 63
2.4.2. Parçacıl Yapıda Anlamla İlgili Bilgiler (Comment on Meaning) 65

2.4.2.1. Tanım (Definition) 66
2.4.2.1.1. İçlemsel Tanım (Intensional Definition) 66
2.4.2.1.2. Kaplamsal Tanım (Extentional Definition) 67
2.4.2.1.3. Diğer Tanım Türleri 67
2.4.2.1.4.1. Eş Anlamlı Tanım (Synonym Definition) 67
2.4.2.1.4.2. Dilbilgisel İşlevle Tanımlama (Description of the Function of the Lemma) 69
2.4.2.1.4.3. Günlük Dilde Kullanılan Sözcüklerin Tanımlanması (Evetyday and Familiar Words) 69
2.4.2.1.4.4. Karşıt Anlamlı Tanım (Antonymy) 70
2.4.2.2. Köken Bilgisi (Etymological Information) 70
2.4.2.3. Kullanım Bilgisi (Usage Information) 72
2.4.2.4. Örnek (Example) 73
2.4.2.5. Çapraz Gönderim (Cross-Reference, Mediostructure) 79
2.5. DIŞ VERİ (OUTSİDE MATTER) 84
2.5.1. Baş Veri (Front Matter) 86
2.5.1.1. Dış ve İç Kapak 87
2.5.1.2. Ön Söz 88
2.5.2. Son Veri (Back Matter) 99
SONUÇ VE DEĞERLENDİRME 101
KAYNAKÇA 109
İNGİLİZCE - TÜRKÇE TERİM LİSTESİ 112
TÜRKÇE- İNGİLİZCE TERİM LİSTESİ 115
TERCÜMÂNÜ'L-LÜGAT I. CİLT METİN ARAPÇA CETVELİ 118
TERCÜMÂNÜ'L-LÜGAT I. CİLT METİN FARSÇA CETVELİ 465
TERCÜMÂNÜ'L-LÜGAT I. CİLT METİN TÜRKÇE CETVELİ 748

ŞEMALAR LİSTESİ

Şema 1. *Zgusta Sözlük Tipolojisi* 27

Şema 2. *TL'nin Bütün Yapısı* 32

Şema 3. *Atkins ve Rundel (2008:178) 'e Göre Maddebaşı Tercihleri* 46

Şema 4. *Parçacıl Yapı Şemas*ı 54

Şema 5. *TL'de Maddebaşı Köken Dağılımı* 72

Şema 6. *Dış Veri Bileşenleri* 85

Şema 7. *TL'nin Dış Veri Bileşenleri* 86

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1. *TL Arapça Veri Tablosu* 5

Tablo 2. *TL Farsça Veri Tablosu* 6

Tablo 3. *TL Türkçe Veri Tablosu* 7

Tablo 4. *Baskın (2012:394-400) 'a Göre Sözlük Sınıflandırması* 28

Tablo 5. *TL'de Arapça Bab Düzeni* 33

Tablo 6. *TL'de Farsça Bab Düzeni* 33

Tablo 7. *TL'de Türkçe Bab Düzeni* 34

Tablo 8. *MLO-TL Arapça Metinlerarasılık.* 41

Tablo 9. *MLO-TL Farsça Metinlerarasılık* 41

Tablo 10. *LL-TL Türkçe Sözcük Listesi Karşılaştırması*. 41

Tablo 11. *MLO-TL Arapça Sözcük Listesi Karşılaştırması.* 43

Tablo 12. *MLO-TL Arapça Sözcük Listesi Karşılaştırması*. 43

Tablo 13. *MLO-TL Arapça Sözcük Listesi Karşılaştırması*. 43

Tablo 14. *MLO-TL Farsça Sözcük Listesi Karşılaştırması*. 43

Tablo 15. *MLO-TL Arapça Metinlerarasılık ve TL'nin Çok Dilli Oluşu* 44

Tablo 16. *MLO-TL Farsça Metinlerarasılık ve TL'nin Çok Dilli Oluşu* 44

Tablo 17. *Arapça Çokluk İsimleri Maddebaşı Örnekleri*. 47

Tablo 18. *"ez" (اَزْ), +den ayrılma hali eki almış maddebaşı* 48

Tablo 19. *"be" (ب، به), +e yönelme hali eki almış maddebaşı*. 48

Tablo 20. *"bâ" (بَا), +ile vasıta hali eki almış Maddebaşı* 48

Tablo 21. "der" (دَرْ), +de bulunma hali eki almış Maddebaşı 49

Tablo 22. *Maddebaşı Fiil Örnekleri* 49

Tablo 23. *Farsça Mâzi ve Muzâri çekimli Mabbebaşı Fiil Örnekleri* 49

Tablo 24. *TL'de Farklı Biçimbirimler Almış Zamir Maddebaşı Örnekleri*.....50

Tablo 25. *TL'de Farklı Biçimbirimler Almış Fiil Maddebaşı Örnekleri*. 50

Tablo 26. *Arapça Cetvelde Şahıs İsimleri* 51

Tablo 27. *Farsça Cetvelde Şahıs İsimleri* 51

Tablo 28. *Arapça Sözcük Listesindeki Maddebaşı Yerleşim İsimleri* 52

Tablo 29. *Farsça Sözcük Listesindeki Maddebaşı Yerleşim Yeri İsimleri* 52

Tablo 30. *Türkçe Sözcük Listesindeki Maddebaşı Yerleşim Yeri İsimleri.*.....53

Tablo 31. *TL Türkçe Cetvelde Maddebaşı Tıbbî* Bitkiler*.*.....53

Tablo 32. *TL'de Arapça "tezvîr" ve "refaḳat" Maddebaşlarının Parçacıl Yapısı* ...55

Tablo 33. *"âmeden, ḫuftîden, pered" ve "bülent, ḫuşkî, silf" maddebaşlarında parçacıl yapı*.....56

Tablo 34. *"ṣıyırmaḳ, böğürmek" ve "ṭop, ṣoy" Maddebaşlarının Parçacıl Yapısı.* ...57

Tablo 35. *Arapça Eş Anlamlı Maddebaşları.* 61

Tablo 36. *Farsça Eş Anlamlı Maddebaşları*.....61

Tablo 37. *Arapça Maddebaşlarında Dilbilgisel Bilgi*.....63

Tablo 38. *Farsça (Fiil) Maddebaşlarında Dilbilgisel Bilgi*.....64

Tablo 39. *Farsça (İsim) Maddebaşlarında Dilbilgisel Bilgi*.....64

Tablo 40. *Türkçe Maddebaşlarının Arapça Karşılıklarında Harf-i Cer Kullanımı.* .65

Tablo 41. *Türkçe Maddebaşlarının Arapça Karşılıklarında Çokluk.* 65

Tablo 42. *TL'de İçlemsel Tanım.* 67

Tablo 43. *Farsça Maddebaşı Eş Anlamlı Tanım Örnekleri.* 68

Tablo 44. *Türkçe Maddebaşı Eş Anlamlı Tanım Örnekleri*.....68

Tablo 45. *TL'de Arapça, Farsça ve Türkçe Maddebaşı İşlevle Tanımlama* 69

Tablo 46. *Günlük Kullanılan Arapça, Farsça, Türkçe Sözcüklerin Tanımlanması*...69

Tablo 47. *TL'de Arapça, Farsça, Türkçe Maddebaşlarında Karşıt Anlamlı Tanımlama*.....70

Tablo 48. *TL'de Kullanım Bilgisi.* 73

Tablo 49. *Farsça Cetveli Tanım ve Eşdeğer Temelli Örnek Sunumu.* 74

Tablo 50. *Farsça Maddebaşı Kullanımı Örnek Sunumu.*.....75

Tablo 51. *Bağlamın Tam Cümle Olarak Sunumu*.....75

Tablo 52. *Arapça ve Farsça Eşdeğer Karşılıklar İçin Örnek Kullanımı*.....75

Tablo 53. *Arapça ve Farsça Eşdeğer Sözcüklerde Tam Cümle Dışı Örnek Bilgisi*. .77

Tablo 54. *Türkçe +dek, +de ve +den Maddebaşlarında Örnek Bilgisi*.....77

Tablo 55. *Arapça Darb-ı Mesellerin Örnek Olarak Kullanımı*.....78

Tablo 56. *Farsça Darb-ı Mesellerin Örnek Olarak Kullanımı*. 78

Tablo 57. "*mezkur***"***İbareli Maddeiçi Çapraz Gönderim.* 81

Tablo 58. *"mezkurdur", "yazılmıştır" İbareli Maddedışı Çapraz Gönderim*. 81

Tablo 59. *Sözlükdışı Çapraz Gönderim*. 83

Tablo 60. *Hedef Göstermeksizin Yapılan Çapraz Gönderimler.* 83

KESİTLER LİSTESİ

Kesit 1. *Tercümânü'l-Lügat'in Bütüncül Yapısı* 3

Kesit 2. *Sözcükler Arası Nokta-Ve Bağlacı Kullanımı* 20

Kesit 3. *Sözcükler Arası Nokta-Ve Bağlacı Kullanımı* 21

Kesit 4. *Farsça Karşılıklara Ait Sözlük Birimleri Aynı Sözcük Üzerinde Gösterimi* . 22

Kesit 5. *Sözcükler Arasındaki Üç Nokta İşaretinin Gösterimi* 23

Kesit 6. *Çiçek İşaretinin Gösterimi* 23

Kesit 7. *Bütüncül Yapı (Macrostructure) / Maddebaşı Dizilim*i 34

Kesit 8. *Lehcetü'l-Lügat Örnek Sayfa* 38

Kesit 9. *LL "bükülmek" Maddebaşı Arap Harfli Yazımı* 39

Kesit 10. *TL "bükülmek" Maddebaşı Arap Harfli Yazımı* 39

Kesit 11. *Müntehabât-ı Lügat-i Osmânî Örnek Sayfa* 40

Kesit 12. *Arapça "refâḳat" Maddebaşının Parçacıl Yapısı* 55

Kesit 13. *Farsça "pered" Maddebaşının Parçacıl Yapısı* 56

Kesit 14. *Türkçe "top" Maddebaşının Parçacıl Yapısı* 57

Kesit 15. *Arapça "seḥâb" Maddebaşının MLO'daki Görünümü* 58

Kesit 16. *Arapça "seḥâb" Maddebaşının TL'deki Görünümü* 58

Kesit 17. *Farsça "derviş" Maddebaşının MLO'daki Görünümü* 59

Kesit 18. *Farsça "derviş" Maddebaşının TL'deki Görünümü* 59

Kesit 19. *Türkçe "çatlaḳ" Maddebaşının TL'deki Görünümü* 60

Kesit 20. *Türkçe "çatlaḳ" Maddebaşının LL'deki Görünümü* 60

Kesit 21. *Arapça, Farsça ve Türkçe Cetvellerde Hareke Kullanımı* 62

Kesit 22. *"()" İşaretli Çapraz Gönderim* 82

Kesit 23. *"(" İşaretli Çapraz Gönderim* 82

Kesit 24. *Tercümânü'l-Lügat Dış Kapak* 87

Kesit 25. *Tercümânü'l-Lügat Sırt Cildi*.....88

Kesit 26. *Tercümânü'l-Lügat Ön Sözü (s.1)*.....89

Kesit 27. *Tercümânü'l-Lügat Ön Sözü (s.2)*.....90

Kesit 28. *Tercümânü'l-Lügat Ön Sözü (s.3)*.....91

Kesit 29. *Tercümânü'l-Lügat Ön Sözü (s.4)*.....92

Kesit 30. *Tercümânü'l-Lügat Ön Sözü (s.5)*.....93

Kesit 31. *TL Son Veri*.....100

KISALTMALAR

akt.	**:** aktaran
BK	**:** Burhân-ı Kâtı’
bk.	**:** bakınız
C.	**:** cilt
cm.	**:** santimetre
çev.	**:** çeviren
H	**:** Hicrî
haz.	**:** hazırlayan
LL	**:** Lehçetü’l-Lügat
M	**:** Miladi
MLO	**:** Müntehabât-ı Lügat-ı Osmânî
Ör.	**:** örneğin
TDK	**:** Türk Dil Kurumu
S.	**:** Sayı
s.	**:** sayfa numarası
ss.	**:** sayfa sayısı (sayfalar arası)
TL	**:** Tercümânü’l-Lügat
vb.	**:** ve benzeri
vd.	**:** ve diğerleri
yy.	**:** yüzyıl

ÇEVİRİYAZI (TRANSKRİPSİYON) ALFABESİ

ء	: ʾ
ا	: a / ā / e
ب	: b
پ	: p
ت	: t
ث	: s̱
ج	: c
چ	: ç
ح	: ḥ
خ	: ḫ
د	: d
ذ	: ẕ
ر	: r
ز	: z
ژ	: j
س	: s
ش	: ş
ص	: ṣ
ض	: ż / ḍ
ط	: ṭ
ظ	: ẓ
ع	: ʿ
غ	: ġ / ğ
ف	: f
ق	: ḳ
ك	: k / g / ğ(y) / ñ
ل	: l
م	: m
ن	: n
و	: v / o / ō / ö / u / ū / ü

ه : h / a / e / t

ی : y /ı / i / î

ÖN SÖZ

Sözlük, en temel iletişim aracı olan dilin anlaşılabilmesi, nesillerin ve toplumların birbirlerini anlaması ve birbirleri ile iletişim kurması yönünden önemli bir yere sahiptir. Bu sebeple sözlükler aslında en temel kaynak kitaplardır. Bugün genel sözlüklerden, uzmanlık alanı sözlüklerine, kökenbilgisi sözlüklerinden, deyim, atasözü ve argo sözlüklerine, öğrenici sözlüklerinden hemen hemen herkesin kullanmakta olduğu elektronik sözlüklere kadar büyük bir sözlük çeşitliliği vardır.

Sözlükçülük tarihimize bakıldığında sözlüklerin daha çok İslam dinini, dolayısıyla Kur'an-ı Kerim'i anlamak ihtiyacı ile hazırlandığını, toplumların birbirlerini tanımaları ve anlamaları amacıyla da geliştiğini söylemek mümkündür. Nitekim, ilk sözlüğümüz Divan-ı Lügati't-Türk bu amaçla hazırlanmıştır.

Sözlükçülük tarihimiz adına en verimli zaman dilimi Tanzimat Dönemi ile başlayan sözlük yazma sürecidir. Bu süreçte Osmanlı coğrafyasında çok sayıda tek dilli, iki dilli (bilingual) ve çok dilli sözlükler hazırlanmış ve basılmıştır. Bu sözlüklerin büyük bir bölümü Arapça-Türkçe, Farsça-Türkçe ve Arapça-Farsça-Türkçe sözlüklerdir.

Çok önemli bir işleve sahip olan sözlüklerin nasıl hazırlanması gerektiği, neleri içereceği, nasıl düzenleneceği, hangi kullanıcılara hitap edeceği vb. üzerine bilinmeyenlerin ortaya çıkartılması, hazırlayıcı-sözlük-kullanıcı ilişkisi anlamında yeni hazırlanacak sözlüklere rehberlik edecektir. Sözlükçülük veya uygulamalı sözlükbilimi diye isimlendirilen alan, 19. yüzyılın başından itibaren kuramsal sözlükbilim araştırmaları ile desteklenmeye başlamış ve böylece daha işlevsel sözlükler hazırlanmıştır.

Geeraerts "Sözlükbilim boşlukta yer alan bedensiz bir faaliyet değildir; gerçek dünya bağlamında bir iletişim eylemidir " der. Sözlüklerin amaçladığı sözlük fonksiyonları ile ilgili son birkaç yılda önemli sayıda çalışma yapılmıştır. Tek dilli sözlüklerle karşılaştırıldığında iki dilli ve çok dilli sözlükler üzerine yapılan çalışmalar çok geride kalmıştır.

Bu çalışmada, çok dilli bir sözlüğün (Tercümânü'l-Lügat) sözlükbilimi kuramlarının bakış açısıyla incelenerek sözlükbilimi alan yazınına katkıda bulunmak amaçlanmıştır.

Kişisel ilgi alanıma giren Arapça ve Farsça dilleri ve onların sözcük serveti ile ilgili bir doktora tez çalışması yapmak ve bu çalışmayı doktora eğitimim sürecinde öğrenmiş olduğum sözlükbilim kuramlarının rehberliğinde incelemek kuşkusuz şahsım içinde çok faydalı olmuştur.

Beni sözlüklerin dünyasına yönlendiren ve bu süreçte her türlü konuda desteğini esirgemeyen kıymetli danışmanım Prof. Dr. Erdoğan BOZ'a,

Sözlüğün çevriyazısı sırasında tüm sorularımı içtenlikle cevaplayan Dr. Öğr. Üyesi Farzanah DOULATABADİ ve doktora sürecinin başından itibaren vermiş olduğu destekle Doç. Dr. Dilek ERENOĞLU ATAİZİ'ne,

Her daim yanımda olan eşime, bu süreçte vakitlerinden çaldığım kızıma ve oğluma çok teşekkür ederim.

Eyyüp ACAR

Temmuz 2019-Eskişehir

GİRİŞ

Bu çalışmada Nazım bin Muhammed tarafından hazırlanmış olan Tercümânü'l-Lügat (TL) adlı sözlüğün I. cildinin çeviriyazısı yapılmış ve eser sözlükbilimi kuramlarının bakış açısıyla kullanıcı ve sözlük ilişkisi bağlamında yapı ve işlev bakımından incelenmiştir.

TL, birden fazla dilin sözvarlığını içermesi bakımından *çok dilli*, sözvarlığının niteliğine göre ise bir *genel sözlük*tür. Sözlükbilimi tarihimize baktığımızda genel ve özel amaçlı olarak çok dilli ve de tarihi sözlüklere ilişkin çağdaş sözlükbilimi kuramlarının bakış açısıyla yapılmış kapsamlı bir inceleme yönteminden bahsetmek pek mümkün değildir. Yapılan çalışmaların birçoğu sözlüğün türü ve dil özellikleri üzerinedir. Bu sebepledir ki yapılan bu çalışmalar sözlüğün planlanması, yapılması, sözlük-kullanıcı ilişkisi, sözlüğün yapı ve işlevleri gibi birçok bilinmesi gerekenler üzerine fikir vermemektedir. Bu çalışmamızda, bütün sözlüklere ilişkin bir inceleme yöntemi önermekten çok bir sözlükte bulunması gereken en genel özelliklerden hareket ederek bir yöntem oluşturulacak ve TL üzerine uygulanacaktır.

ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu çalışmanın amacı, 1870 yılında Nazım bin Muhammed tarafından yazılan ve bugüne değin üzerinde herhangi bir çalışma yapılmamış olan Tercümânü'l-Lügat adlı eserin I. cildi ile sınırlı olmak üzere eserin çeviriyazısını yapmak ve sözlüğü çağdaş sözlükbilimi kuramlarının bakış açısıyla incelemek ve elde edilen sonuçları sözlükbilim alan yazına kazandırmaktır.

ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Çalışmaya konu olan TL, bir tarihi sözlüktür. Tarihi sözlüklerle ilgili olarak yapılan lisansüstü çalışmalar "sözlükbilimsel inceleme" başlığından hareketle daha çok sözlüklerin çeviri yazıları ile birlikte sözlüğe ilişkin dilbilgisel incelemeler şeklindedir. Bu durumun temel sebebi giriş bölümünde de ifade ettiğimiz üzere yakın zamana kadar kapsamlı bir sözlükbilimsel inceleme yönteminin belirlenememiş olmasıdır.

Sözlükçülük tarihi çok eski zamanlara kadar uzanan bir millet olarak geçmişte yazılmış olan sözlüklerimizi bugüne kazandırmak ve bu sözlükleri sözlükbiliminin bakış açısıyla incelemek gerekmektedir. Bu gereklilikten hareketle bu çalışmamız çok dilli bir sözlüğün söz konusu yöntemlerle incelenmesi anlamında önem arz etmektedir.

Sözlük incelemeleri daha çok tarihi sözlükler üzerinden yürütülmüştür, ancak incelemeler neticesinde elde edilen bulgular özellikle de Türkiye'de alanla ilgili kuramsal boşluklar nedeniyle kapsamlı bir değerlendirmeye tabi tutulamamıştır. Bu anlamda yapacağımız çalışma söz konusu boşluğu doldurma adına bir sorumluluk da üstlenmiş olacaktır.

ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Çalışmamızda iki temel yöntem kullanılmıştır, bunlar: TL'nin çeviriyazısının yapılması sürecinde takip edilen yöntem ile sözlükbilimsel inceleme yöntemidir.

METNİN ÇEVİRİYAZI YÖNTEMİ

TL'nin çeviriyazısının yapılması ile ilgili olarak; inceleme bölümünde sözlüğün yapısının daha iyi anlaşılabilmesi, çeviriyazısı yapılan metnin daha hızlı işlenmesi ve ilerleyen zamanlarda elektronik ortamdaki metnin çevrim içi ve çevrim dışı olarak yayınlanabilmesi gibi genel amaçlar göz önünde bulundurulmuştur.

Bu çalışmaya konu olan TL, üç dile ait maddebaşlarını aynı sayfa içerisinde üç farklı cetvelde sunan bir sözlüktür. Arapça, Farsça ve Türkçe dillerine ait sözcük listelerini içeren TL'nin *bütüncül yapı*sı **Kesit 1.**'de gösterilmiştir:

Kesit 1. *Tercümânü'l-Lügat'in Bütüncül Yapısı*

TL'nin *bütüncül yapısına* (macrostructure) bakıldığında Arap alfabesi ve Arap sözlükçülük kurallarına uygun olarak herbir dile (Arapça-Farsça-Türkçe) ait maddebaşı ve karşılıklarını içeren cetveller bab ve fasıllara ayrılarak düzenlenmiş ve sözcüklerin ilk iki harfine göre yazılmıştır. Arapça ve Farsça maddebaşlarının tamamında tam harekeleme yapılmışken Türkçe maddebaşlarında ise kısmi harekelemeye gidilmiştir.

Kendi yapısına münhasır üç farklı sözlük de diyebileceğimiz TL'nin çeviriyazıya aktarılma süreci sözlüğün bütüncül yapısındaki Arapça-Farsça ve Türkçe

dil sıralamasına uygun olarak yapılmıştır. Microsoft Office 2013 sürümü paket programında bir veri tablosu oluşturularak sözlüğe ilişkin bütün yapılar bilgi türlerine göre ayrıştırılmıştır. TL'nin I. cildi ile sınırlı olmak üzere Arapça 7 sütun, 8725 satır; Farsça 7 sütun, 7879 satır ve Türkçe 7 sütun, 2658 satır olmak üzere çeviriyazısı yapılarak elektronik ortama aktarılmıştır.

TL'deki *parçacıl yapı*lar (microstrucrure) 'ın bilgi türlerine ayrılmasında (Hartmann ve James (1998: 94)'in parçacıl yapılar maddesinden hareket edilmiş, TL'ye özel bilgi türleri de sunulmuştur. Bunlar: Arap harfli *yazım bilgisi* (orthography), *tanım* (definition), *hareke/sesletim bilgisi* (pronounciation), *köken bilgisi* (etymology), *sayfa* (page), *örnek* (example), *kullanım bilgisi* (usage information), *dilbilgisel bilgi* (grammatical information), *bab ve fasıl bilgileri* (chapter and part information), *cilt* (volume) ve *eşdeğerlik* (equivalence)'tir. Ancak TL'deki her bir cetvel *parçacıl yapı* bakımından birbirinden farklılıklar arz etmektedir.

Çeviriyazı ile elde etmiş olduğumuz bütün verilerin aktarıldığı veri tablosu aşağıdaki özelliklere de sahip olacaktır:

i. Excel'in filtre özelliğinden yararlanılarak veri tablosunda yer alan herhangi bir bilgi istenildiği vakit çağrılabilecektir. Örneğin; bir maddebaşı veya maddebaşının kökeni, tanımı, Arapça, Farsça, Türkçe karşılığı gibi.

ii. Veri tabanı daha sonra *çevrim içi* (online) ya da *çevrim dışı* (offline) olarak rahatlıkla kullanılabilecektir.

iii. Basılı metin elektronik ortama aktarılırken herbir maddebaşı için bir ID (kimlik/numara) atanmış ve maddebaşlarına ait *parçacıl yapı*lar etiketlenmiştir. Böylece istenilen sözcüğe daha hızlı ulaşılabilecek, sözcüğün Arap ve Latin harfli yazımı yeniden gözden geçirilebilecek, yazım farklılıkları karşılaştırılabilecek ve sözcüğe ilişkin olarak tanım, köken bilgisi, sesletim bilgisi, örnek, dilbilgisel bilginin varlığı daha hızlı sorgulanabilecektir.

iv. Çeviriyazı ile oluşturulan veri tablosunun herhangi bir hata veya gerekçe ile yeniden yorumlanmasına fırsat verilecektir.

Tablo 1. *TL Arapça Veri Tablosu*

ID	Cilt	Sayfa	Maddebaşı	Arap Harfli Yazımı	Tanım ve Farsça Karşılıklar	Bab
1	1	2	**e**	ا	İşbu elif tesmiye olunan harf tertîb-i hurûf-ı Osmâniyyede harf-i evvel olup zîc ve hesaba dair kütüb ve resâil-i sâirede vahide delalet ederek istimal olunur.	**Arapça elif (ا) babı**
2	1	2	**eb**	اَبْ	Baba, **peder**, vâlid.	**Arapça elif (ا) babı**
3	1	2	**âbâ'**	اٰبَاءْ	Ebler, babalar, **pederân**, vâlidler.	**Arapça elif (ا) babı**
4	1	2	**ebâ**	اَبَا	Baba, **peder**, vâlid.	**Arapça elif (ا) babı**
5	1	2	**ibâ'**	اِبَاءْ	Nefret etmek, iğrenmek, tiksinmek, **menkîden**.	**Arapça elif (ا) babı**
6	1	2	**ibâte**	اِبَاتَه	Gecelemek, gece kalmak, gece geçirmek, **şebmânden**	**Arapça elif (ا) babı**
7	1	2	**ibâḥa(t)**	اِبَاحَةْ	Mübah ve helal kılmak, izin ve ruhsat vermek, **şefâ**.	**Arapça elif (ا) babı**
8	1	2	**âbâd**	آبَادْ	Ebetler, tükenmez zamanlar, **zamân-ı bî-şumâr**.	**Arapça elif (ا) babı**
9	1	2	**âbâr**	آبَارْ	Bi'rler, kuyular, **çâh**lar.	**Arapça elif (ا) babı**
10	1	2	**abbâr**	اَبَّارْ	İğneci, iğne bezirganı, **sûzenger**.	**Arapça elif (ا) babı**
11	1	2	**ebârîḳ**	اَبَارِيقْ	İbrikler, su ibrikleri, **âb tâbehâ**	**Arapça elif (ا) babı**
12	1	2	**ebâzîr**	اَبَازِيرْ	Ebzârlar, baharat.	**Arapça elif (ا) babı**
13	1	2	**ebâtıla**	اَبَاطِلَهْ	Batıl ve **bî-esâs** olan nesne.	**Arapça elif (ا) babı**
14	1	2	**ebâtîl**	اَبَاطِيلْ	Bi-ma'nâhu eydan.	**Arapça elif (ا) babı**
15	1	2	**ebâlise**	اَبَالِسَ	İblisler, şeytanlar, **lâfîsân**.	**Arapça elif (ا) babı**
16	1	2	**ibâḳa**	اِبَاقَه	Kul bilâ-sebep efendisinden firar etmek, **bende-i bikrîğte**.	**Arapça elif (ا) babı**

Tablo 2. *TL Farsça Veri Tablosu*

ID	Cilt	Sayfa	Maddebaşı	Arap Harfli Yazımı	Tanım ve Arapça karşılıklar	Bab
1	1	2	**â**	آ	İşbu elif (ا) tesmiye olunan harf tertîb-i hurûf-ı Osmâniyyede harf-i evvel olup zîc ve hesaba dair kütüb ve resâil-i sâirede vahide delalet ederek istimal olunur.	**Farsça elif (ا) bâbı**
2	1	2	**âb**	آبْ	Su, **mâʾ**, letâfet, güzellik, revnâk, cila, kadir, itibar, ırz ve namus, vakar, hiddet, keskinlik, şarap, bade, hamr, yağmur, matar, baran.	**Farsça elif (ا) bâbı**
3	1	2	**âbâ**	آبَا	Çorba denilen taamdır ki Arabîsi **merak̲** tabir olunur.	**Farsça elif (ا) bâbı**
4	1	2	**âb-puşt**	آبْ پُشْت	Zikirden ẓuhur eden nefes ki meni ve **nuṭfe** derler.	**Farsça elif (ا) bâbı**
5	1	2	**abat**	آبَادْ	Mamur olan mahal, mekân, câ, hemîşe, aferin, kaʿbe, hûb-nîk, hoş-âmed, sahra, hane.	**Farsça elif (ا) bâbı**
6	1	2	**âbâdân**	آبَادَانْ	Mamur olan ahali ve sekenesi çok olan mahal.	**Farsça elif (ا) bâbı**
7	1	2	**âbâdânî**	آبَادَانِى	Abadanlık, **mamuriyet**	**Farsça elif (ا) bâbı**
8	1	2	**âbâdî**	آبَادِى	Bir nevi âlâ yazı kağıdı.	**Farsça elif (ا) bâbı**
9	1	2	**âbtâbe**	آبْتَابَه	**İbrik̲**, bahçıvan kovası.	**Farsça elif (ا) bâbı**
10	1	2	**âbḫûr**	آبْخُورْ	Su kenarlarında âdem ve hayvan su içecek mevzu, Türkîde sevâd derler. Arabîde **şuruʿa**.	**Farsça elif (ا) bâbı**
11	1	2	**âbdâr**	آبْدَارْ	Taze, **tarî** ve terlatîf meyve, meclis-i ârâ, rutubetli, merd-i mesâhib, cilalı, keskin olan, tarî ve yaş olan.	**Farsça elif (ا) bâbı**
12	1	3	**âbdân**	آبْدَانْ	Su kabı, sidik kavuğu yani mesane denilen âlet-i dâhiliyye. Arabîsi **iḥlîl**.	**Farsça elif (ا) bâbı**
13	1	3	**abdest**	آبْدَسْت	Namaz kılmazdan mukaddem ferâiz-i İslamiyye üzere su vasıtasıyla tathîr-i aʿza-yı beden için icra olunan gusül ve igtisâl, **vüżûʾ**.	**Farsça elif (ا) bâbı**

Tablo 3. *TL* Türkçe Veri *Tablosu*

ID	Cilt	Sayfa	Maddebaşı	Arap Harfli Yazımı	Tanım, Arapça ve Farsça Karşılıklar	Bab
1	1	2	**âbâ**	آبَا	Arabî-i galattır, sahihi **ʿaba'**, **libd** (cemi lubûd gelir). lakin **libd** keçeye dahi ıtlak olunur. Farisîsi **şâl**, lakin lisanımızda cari olan şal ki bele sararlar, bunun gayrıdır.	**Türkçe fethalı elif (آ) bâbı**
2	1	2	**ebâbîl**	اَبَابِيل	Maruf kuştur. Arabîdir. Kur'an'da mezkurdur. Sîga-i cemʿ, müntehâ-yı cumûʿ dur, müfredi yoktur. Kırlangıç kuşundan büyükçedir ama yere konmaz. Farisîsi **bâlvâye**, **bâhvâne**, **dumusîce**	**Türkçe fethalı elif (آ) bâbı**
3	1	2	**epsem olmak**	اَپْسم اولمق	Sükut etmek manasına, Arabîsi **sekt**, **ṣamt**, **sükut**, **ṣumât**, **inṣât**, **intiṣât**, **imsâk**, **ṣavm**, **sükun**, **ḫırmâd**. Farisîsi **ḫâmûşîden**, **ḫâmûş şuden**, **dündîden**, **ḫâb kerden**, **tenbed**, **temzeden**, **tenzeden**, **ḫâmûşî**, **ḫâmuşî**, **tenîden**.	**Türkçe fethalı elif (آ) bâbı**
4	1	2	**epsem etmek**	اَپْسم ايتمك	Arabîsi **iskât**, **taʿḳîm**, **inṣât**, **tehdîn**. Farisîsi **ḫâmûşânîden**, **dündânîden**.	**Türkçe fethalı elif (آ) bâbı**
5	1	3	**apışmaḳ**	آپشمق	Arabîsi **terahruḥ**, **tefeẕẕuḥ**, **feẕḥ**, **finşâḥ**, **tefeḥḥuc**, **tefsîc**, **tefşîc**. Farisîsi **dûr nihâden-i pâzhem.**	**Türkçe fethalı elif (آ) bâbı**
6	1	3	**ablaḳ**	آبلق	Tüysüz genç irisi oğlana derler. Arabîsi **şâbil**, **şâbin**. Farisîsi **tâz**, **tenbek**.	**Türkçe fethalı elif (آ) bâbı**
7	1	3	**abli**	آبلی	Gemi ve kayıklarda yelken sereninin ucuna takılan iptir, daima ucu elde olur. Arabîsi **berrâ'**. Farisîsi bulunamamıştır.	**Türkçe fethalı elif (آ) bâbı**

Tarihi metinleri okumak ve çeviri yazıya aktarmak emek ve zaman isteyen bir süreçtir. Üzerinde çalışılan tarihi metnin bir sözlük metni olduğu düşünüldüğünde bu sürecin iyi yönetilmesi elde edilecek sonucun kalitesini de belirleyecektir. TL, çok dilli bir sözlüktür ve içerisinde Arapça, Farsça ve Türkçe dillerine ait maddebaşları, tanımlar, örnekler ve eşdeğer karşılıklar barındırmaktadır. Sözlüğü meydana getiren dillerin sözvarlığının bir bölümü bugün çok az kullanılmakta veya hiç kullanılmamaktadır. Öyleki bu sözcükler asli dili Arapça, Farsça ve Türkçe olan kişiler tarafından dahi bilinememektedir. Bu sebepledir ki çalışmamız süresince bu dillerin sözvarlıklarının okunmasında TL'nin metinlerarasılık ilişkisi içerisinde olduğu sözlüklere, TL'nin çağdaşı olan başvuru kaynaklarına ve elektronik ortam sözlüklerine başvurulmuştur. Metin okuma ve çeviri yazıya aktarma sürecinde belirlemiş olduğumuz ölçütler şunlardır:

i. Metnin çeviriyazısı sürecinde TDK tarafından yayınlanan Müntehabât-ı Lügat-ı Osmâni, Kamus-ı Türkî, Burhân-ı Katı, Lehcetü'l-Lügat gibi tarihi sözlüklerdeki yazım esaslarından hareket edilerek bir yazım yöntemi geliştirilmiştir, buna göre:

ii. Maddebaşlarının tanımları, eşdeğerleri ve karşılıkları arasında virgül (,) kullanıldı.

iii. Herbir maddebaşı; tanımı, bağlamı, eşdeğerleri ve karşılıkları ile bir cümle kabul edilip sonuna (.) nokta konuldu.

iv. Maddebaşlarının tam çeviriyazıları yapıldı ve kalın yazıldı. Ör. **iptal, abanoz, bakaya, tespit** vb.

v. Türkçe maddebaşlarının Arapça ve Farsça karşılıklarında tam çeviriyazı yapıldı ve kalın yazıldı.

Ör. **at**/آت : Arabîsi **feres** (cemi **efrâs** gelir), **ʿacûz**, **luhmûm**. Farisîsi **esb**, **tik.**

oḳumaḳ/وقومق : Arabîsi **ḳıra'a**, **tilâve**. Fârisîsi **ḫânden**, **dehûn**

vi. Arapça ve Farsça maddebaşlarının yazımında, ait oldukları dillerin yazımına uyuldu; Türkçe'ye geçmiş olanlar ise Türkçe yazım kurallarına uygun olarak yazıldı.

vii. İsm-i mensûb sözcükler nispet î'si ile gösterildi. Ör. **bakî** / بَقِیّ, **zebanî** /زَبَانِیّ , **riyâzî** /ریَاضِیّ

viii. Ve bağlacı, Farsça aynı vezindeki sözcüklerde u/ü şekliyle kullanıldı. Ör. **rûz u şeb**, **ter ü latif**, **berg ü bâr**, **ser ü ḳad**, **leyl ü nehâr** vb.

ix. Türkçe maddebaşlarının yazımında sözcüğün bugünkü imlası esas alındı.

Ör. **ödül**/أُوكدل : Evvel verilen manasına. Arabîsi **ḫaṭar**, **sebaḳ**. Fârisîsi **girev**

avlu/حَوْلِى : Ev önüne derler. Arabîsi **ḥûş**. Fârisîsi **ṣaḥn**.

x. Türkçe maddebaşının Arapça ve Farsça karşılıkları sözlükte harekeli olarak verilmişken bu sözcükler çeviriyazı metninde tam çeviriyazı ve **kalın** yazıldı. Bu şekilde hareket edilmesinin sebebi ise genelde Türkçe maddebaşlarının tanımının yapılmayıp doğrudan Arapça ve Farsça karşılıklarının verilmesi, bu karşılıkların birbirine girmesi ve bu durumun karmaşık bir durum oluşturması idi.

xi. Türkçe maddebaşının Arapça ve Farsça karşılıkları bu dillerin ses özellikleri gözetilerek yazıldı.

xii. Arapça sözcüklerde yer alan (ض) sesini ekseriyetle (ż) şeklinde gösterildi, ancak Türkçe'ye geçmiş ve kullanılmakta olan sözcüklerde ise (ḍ) ile gösterildi. Ör. **ramażan**, **ravża**, **riyażet**, **iżafet, aża, rıḍvan**, **efḍal, beyḍa**, **tafḍîl**, **raḍıyallahu** vb.

xiii. Farsça'daki /u, ü/ sesleri sözcüğün Türkçe teleffuzuna uygun olarak /o, ö/ sesleri ile gösterildi. **afyon**/اَفْيُونْ , **(bostan)/** (بُسْتانْ)

xiv. Bazı Arapça ve Farsça sözcüklerdeki (u) sesi, Türkçe telaffuz gereği (ü) şeklinde okundu.

Ör. **bühtân**/بُهْتَانْ , **sündüs**/سُنْدُسْ ; **bülent**/بُلَنْد , **rüsvâ**/رُسْوَا

xv. Türkçe maddebaşı sözcüklerin Arapça ve Farsça karşılıklarına ait varyantları aralarında ayraç koyarak gösterdik.

Ör. **enik**/اَنيك : Köpek yavrusuna derler. Arabîsi **cerv**/**cirv**/**curv**. Fârisîsi **segbeçe**.

xvi. Sözlükte Türkçe maddebaşı sözcüklerin Arapça karşılıklarında tâ-i merbuta (ة) gösterilmemiştir, ancak Türkçe'ye de girmiş olan bu sözcüklerin Türkçe telaffuzlarına uyulması gereğinden hareket ederek tâ-i merbuta (ة) çeviriyazıda gösterilmiştir.

Örnekler: **buyruk**: itaʿa/t, temizlik: tehâre/t, **çirkinlik**: kabâha/t, **horluk**: hakâre/t, **danışma**: meşvere/t, **deprenmek**: hareke/t, **der**: ücre/t, **dinlenmek**: râha/t, **doyumluk**: ganime/t, **zaman**: müdde/t

xvii. Türkçe maddebaşılarının Arapça ve Farsça karşılıklarına ait her bir tanım ve Arapça sözcüklerin çoğulları metnin anlaşılabilir olması için parantez içerisinde gösterildi.

xviii. Türkçe maddebaşının Arapça ve Farsça karşılıklarına ait kullanımlar ve darb-ı meseller söz konusu dillerin alfabe ve imlasıyla yazıldı.

Ör. **diş**/دیش : Arabîsi **sinn** (cemi **esnân** gelir), **ḥâkke**; **żırs** (cemi **eżrâs** ve **żurûs** gelir. "*Hiçbir kimesneye enʿâm ve ihsanı olmayıp yine memduh ve meşkûr olmak dileyen kişi,"* hakkında Araplar mesel darp edip يَأْكُلُ بِالضِّرْسِ اَلَّذِى لَمْ يُخْلَقَ derler) ve (**nâcid** cemi **nevâcid** gelir) ve (**ṭâḥine** cemi **ṭavâḥin** gelir) ve (**nâb** cemi **enyâb** ve **nuyûb** gelir) ve **urrem** ve **erḥâ'** (azı dişidir); **żâḥike** (azı dişiyle ön diş arasında olan dört diştir, cemi **żavâḥik** gelir); **ṣaġr** ve **mebsim** (ön diştir); **aʿṣal** (ziyade eğri olan diştir); **şâġıye** (sair dişlerden artık olup muhalif biten diştir). Fârisîsi **dendân** ("*İşine can-ı dilden çalıştı*," diyecek mahalde Acemler mesel darp edip دَنْدَانْ بَكَارْ فُرُوبُرْدْ derler); **peşk** (azı dişidir); **kirev** (içi boş diştir); **dendân-ı ḫande** (yan diştir); **pîşek-i dendân** (ön diştir).

xix. Türkçe maddebaşı sözcüklerin Arapça ve Farsça karşılıklarını yazarken karışıklığa sebebiyet vermemek için noktalı virgül (;) kullanıldı.

Ör. ḥayvan/حَيْوَانْ : Arabîdir, insanın gayrıya ıtlak olunur. **Ḫaskel** (sesi işitilmeyen hayvan, mesela: Karınca gibi); **ʿavhec** (boynu uzun hayvan, mesela: Deve ve ceylan gibi); **nâṭıḥ** (boynuzlu hayvan, mesela: Koyun ve öküz gibi); **mâşiye** (cemi **mevâşî** gelir, dört ayaklı hayvan); **sâmme** (zehirli olan hayvan). Fârisîsi **cânver**, **cânmend**; **çârpâ** (dört ayaklı hayvandır).

xx. Arapça ve Farsça olumsuzluk bildiren ekler Ör. /lâ, bilâ, bî, nâ vb./ ve Farsça hal ekleri Ör. /ez, der vb./, sözcüklere kısa çizgi (-) ile bağlandı. Ör. **ez-tû, der-în.**

xxi. Bazı Farsça maddebaşlarında sözcüğün günümüz Türkçesindeki kullanımı köşeli parantez içerisinde gösterilmiştir. **(bâdincân)** [patlıcan], **pâzirgân** [bezirgan], **petîl** [fitil,], **çârşeb** [çarşaf] vb.

Sözlükbilimsel İnceleme Yöntemi

Hartmann (1996:241) sözlük eleştirisini "sözlükbilimsel ürünlerin incelenmesi ve değerlendirilmesi ile ilgili geleneksel faaliyet" olarak tanımlar. Bir sözlük üzerinde inceleme yapmak uzun soluklu bir iştir. Yapılan sözlük incelemeleri kullanıcı dostu bir sözlüğün nasıl hazırlanması gerektiğine ilişkin olarak yeni yeni bilgiler verecektir.

Svensén, sözlüklerin sahip olduğu özelliklerinden hareket ederek sözlüklerin yapısı ve içeriği ile ilgili bir inceleme yöntemi sunar (2009: 480):

1. *Sözlük ve içeriği* (the dictionary and its content)
2. *Sözlük kullanıcıları ve sözlük türleri* (dictionary users and dictionary types)
3. *Veri toplama ve veri seçimi* (data collection and data selection)
4. *Metin olarak sözlük* (the dictionary as text)
5. *Maddebaşı* (the lemma)
6. *Bilgi türleri* (information types)
   6.1. *Biçimsel bilgi* (formal information)
   6.2. *Dizimsel bilgi* (syntagmatic information)
   6.3. *Anlamsal bilgi* (semantic information)
   6.4. *Örnekler* (examples)
   6.5. *Ansiklopedik bilgi ve kullanım bilgisi* (encyclopedic and pragmatic information)
   6.6. *Art zamanlı bakış açısı* (diachronic perspective)
7. *Sözlük yapıları* (dictionary structure)
   7.1. *Parçacıl yapı* (microstructure)
   7.2. *Bütüncül yapı* (macrostructure)
   7.3. *Sözcük listesi* (lemma list)
   7.4. *Bütün yapı* (megastructure)
   7.5. *Çapraz gönderimler* (cross-references)
8. *Sözlük yapımı ve sözlük yayımı* (dictionary work and dictionary publishing)
9. *Sözlük kullanımı ve sözlük değerlendirmesi* (dictionary use and dictionary criticism)

Sözlükbilimi araştırmaları, kullanıcı-sözlük ilişkisi, hazırlayıcı-sözlük-kullanıcı ilişkisi bağlamında sözlük inceleme yöntemleri *Ör. Crystal (1987), Bergenholtz (2003), Jackson (2002), Beyer (2006)* önermektedir. Önerilen yöntemlerle

bir sözlüğü incelemek, elde edilen bulguları yeni hazırlanacak sözlüklere uyarlamak kullanıcı dostu bir sözlüğün hazırlanması sürecinde sözlük hazırlayıcısına fayda sağlayacaktır.

Ülkemizde tarihi sözlüklerle ilgili olarak çok sayıda lisansüstü tez ve çalışma bulunmaktadır. Bu çalışmaların birçoğu sözlüğün çeviriyazısı ve yazıldığı dönemin diline ilişkin dilbilgisel incelemeler şeklindedir. Son birkaç yıl içerisinde sözlüklerin yapısı ve işlevi üzerine yapılan çalışmalarda artış görülmektedir.[1] TL'nin sözlükbilimsel inceleme sürecinde uluslararası alan yazında kullanılan terimlere yer verilmiş, bu anlamda Hartmann-James (2002) *Dictionary of Lexicography*, Burkhanov (1998) *Lexicography, A Dictionary of Basic Terminology* adlı sözlükbilimi terimleri sözlüklerinden yararlanılmıştır.

Bu çalışmada Aarhus Ünivesitesi Sözlükbilim Merkezi araştırmacıları (Bergenholtz 1996, 1998, Tarp 1992, 1994, 1995, 1998, 2000, 2001, 2002, Bergenholtz / Kaufmann 1997, Bergenholtz / Nielsen 2002, Bergenholtz / Tarp 2002) tarafından geliştirilen "Sözlükbilimsel İşlevlerin Çağdaş Kuramı (The Modern Theory of Lexicographic Functions) yöntem olarak benimsenmiştir. Bu kuramın savunucularına göre sözlükbilim bağımsız bilimsel bir disiplindir. Sözlükler de belirli insani ihtiyaçları karşılamak için üretilen ürünlerdir. O halde sözlükbilim, kullanıcıların ihtiyaçlara cevap verecek sözlüklerin nasıl yapılması gerektiği üzerinde durmalıdır.

TL'nin sözlükbilimsel incelemesi yapılırken Arapça, Farsça ve Türkçe cetveller için ilk sayfasından son sayfasına aynı yöntemin (parçacıl yapı, sözlük metni, maddebaşı, bilgi türleri, örnekler, çapraz gönderimler vb.) hâkim olduğunu ve Arapça, Farsça ve Türkçe cetveller için benzer sonuçlara ulaşıldığını söylemek pek mümkün değildir. Söz konusu dillerin birbirinden farklı özelliklere sahip olması çok tabiidir. Bu sebeple sözlükbilimsel inceleme yapılırken TL'yi oluşturan Arapça, Farsça ve Türkçe cetveller müstakil olarak ele alınmıştır.

[1]Ezgi ASLAN tarafından Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde yapılmış olan "*Eser-i Şevket: Sözlükbilimsel İnceleme, Metin, Dizin* Eskişehir 2017" isimli doktora tezi çağdaş sözlükbilim kuramlarının bakış açısıyla sözlüklerin yapısı ve işlevi üzerine yapılmış olan önemli bir çalışmadır.

1. BÖLÜM

YAZAR VE ESERLERİ

1.1. NAZIM BİN MUHAMMED

1.1.1. Hayatı

Yazarla ilgili olarak çok açık ve seçik bilgilere ulaşılamamaktadır. Gökçe (1998), "Türkiye Türkçesinin Tarihi Sözlükleri" isimli eserinde Nâzım bin Muhammed, Bursalı Mehmet Tâhir "Osmanlı Müellifleri" isimli eserinde "Fazilet sahiplerinden Nâzım Efendi…" ve Mehmet Nuri Alpak "Arap Dilinde Sözlük Çalışmaları" isimli yüksek lisans tezinde Nazım bin Mehmed ismini kullanmışlardır. Eserin ikinci cildinin son verisinde:

"*bi-tevfîkillahi'l-melikü'l-vehhâb muṣaḥḥiḥ ʿani's-sehv ve'l-ġalaṭât ʿalâ ẕimmeti Nâẓım bin Muḥammed aḥḳâru'ṭ-ṭullâb, sene tisʿa ve ṣemânî ve mi'ete elf ve'l-ḥamdülillahi rabbilalemîn, ṣümme Hüseyin Remzi*"

"Talebelerin en hakiri Nâzım bin Muhammed'in zimmetinde, bağışlayanların Meliki Allah (cc.)'ın yardımı ile hata ve yanlışlardan arınmıştır, sene 1289, Allah (cc.)'a hamd olsun" ibareleri bulunmaktadır. Yazarın ismi ile ilgili olarak Muhammed (محمّد) ism-i şerîfi yazılırken mim (م) harfi üzerinde şedde (ّ) kullanılmıştır. Dolayısıyla Nâzım bin Muhammed biçiminde okumak daha doğru olacaktır. Yine ikinci cildin son verisinde:

"ḳad temme hâẕihi'l-kitâbü'l-müsemmâ bi-tercümânü'l-lüġât ve …. bi-emri meclîsi'l-maʿârif bi'ṣ-ṣavâb teṣâdüf etmâme fî ramażânü'l-müşerrefi min hicreti seyyidi'l-mürselîn, harrerehu hamdî"

"Tercümânü'l- Lügat isimli bu kitap meclîs-i maʿârifin emri ve beğenisi ile seyyidi'l- Mürselîn'in hicreti ile şereflenen ramazan ayında basılmıştır ve Hamdi tarafından düzenlenmiştir," bilgisi mevcuttur. Eserin birinci cildinin sonunda "ketebehu el-fakîr Hamdi" ve ikinci cildin sonunda "harrerehu Hamdi" ifadeleri

sözlüğü yazan ve düzenleyen "Hamdi" isimli (kâtibi) kişiyi göstermektedir. Bunun ötesinde yazarla ilgili bir bilgiye ulaşılamamıştır.

1.1.2. Eserleri

Yazar ile alakalı elimizdeki tek eser üzerinde çalıştığımız Tercümânü'l-Lügat adlı sözlüktür.

1.1.2.1. Tercümânü'l-Lügat

Eser, kendinden önce yazılmış çok dilli sözlüklerle usul ve yazım özellikleri bakımından benzerlik göstermesi yanında belirgin farklılıklara da sahiptir. Eser iki cilt ve toplamda 995 sayfadan oluşmaktadır. Asli dil Türkçe olmakla birlikte sözlük, Arapça'dan Türkçe ve Farsça'ya, Farsça'dan Türkçe ve Arapça'ya ve Türkçe'den Arapça ve Farsça'ya tercüme şeklinde hazırlamış ve sözcüklerin üç dildeki karşılıkları verilmeye çalışılmıştır. TL, Arap sözlük geleneğine uygun olarak hazırlanmış olsa da daha önce hazırlanan sözlüklerden farklı olarak sözcüklerin ilk iki harfine göre sıralanmış ve her üç dile ait sözcükler aynı sayfada ve birbirinden bağımsız üç cetvelde verilmiştir. Bu sebepledir ki her üç dilin maddebaşları ayrı ayrı gösterilmiştir. Sözcüklerin ilk anlamları yanında daha iyi anlaşılabilmesi için eş anlamları, daha sonra ikinci ve varsa başkaca anlamları verilmiştir. Sözcük karşılıklarını verirken sözcüknin ait olduğu dile ilişkin ifadelerden, deyimlerden ve darb-ı mesellerden yararlanılmıştır. Sözcüklere ait anlamlar verildikten sonra 'Arabîsi' ve 'Fârisîsi' gibi ifadelerle sözcüğün diğer dillerdeki eşdeğer karşılıklarına göndermeler yapılmıştır.

Eserin *baş veri* (front matter)'sinde beş sayfadan oluşan "ihtâr", "kâ'ide" ve "târif" başlıklı kullanım kılavuzu ve fihrist ile sözlük kullanıcılarına daha rahat bir kullanım amaçlanmıştır.

Cilt özellikleri: Ön cilt mukavva ve sadedir. Dış kapak cildi yaldızlı ve işlemelidir.

Kuyudat: Eserin I. cildinin sonunda İSAM'a ve Ziyad Ebuzziya Koleksiyonuna ait temellük mührü vardır.

TL'nin son veri (back matter)'sinde Hüseyin Remzi tarafından 1289 senesinde basıldığına ilişkin bilgi mevcuttur. Eserin yurt içi ve yurt dışı kütüphanelerde birçok nüshası vardır. Bunlardan bazıları:

i. Milli Kütüphane Nüshası (1)

Eser Adı: Tercümânü'l-Lügat
Yazar: Nazım b. Muhammed
Yer Numarası: 06 Mil EHT A 48354
Yayın Bilgisi: 1288 H. [1871 M.]
Fiziksel Niteleme: c. "1", (520 s.); 24 cm.

ii. Milli Kütüphane Nüshası (2)

Eser Adı: Tercümânü'l-Lügat
Yazar: Nazım b. Muhammed
Yer Numarası: 06 Mil EHT A 21469/c.1
Yayın Bilgisi: 1288 H. [1871 M.]
Fiziksel Niteleme: c. "1", (520 s.); 24 cm

iii. Milli Kütüphane Nüshası (3)

Eser Adı: Tercümanü'l-Lügat
Yazar: Nazım b. Muhammed
Yer Numarası: 06 Mil EHT A 46006/c.1
Yayın Bilgisi: 1288 H. [1871 M.]
Fiziksel Niteleme: c. "1", (520 s.); 24 cm

iv. Ankara-Dil Tar. Coğ. Fak. (1)

Eser Adı: Tercümanü'l-Lügat
Yazar: Nazım b. Muhammed
Yayın Bilgisi: 1288 H.
Demirbaş Kodu: DTC 181124
Fiziksel Niteleme: c. "1", 520 (5); 24 cm

v. Ankara-Dil Tar. Coğ. Fak. (2)

Eser Adı: Tercümanü'l-Lügat

Yazar: Nazım b. Muhammed

Yayın Bilgisi: 1288 H.

Demirbaş Kodu: DTC 170396

Fiziksel Niteleme: c. "1", 520 (5); 24 cm

vi. Ankara-Dil Tar. Coğ. Fak. (3)

Eser Adı: Tercümânü'l-Lügat/Mehmet Rıfat

Yazar: Nazım b. Muhammed

Yayın Bilgisi: 1288 H.

Demirbaş Kodu: DTC 070646

Fiziksel Niteleme: c. "1", 520 (5); 24 cm

vii. Bilim ve Sanat Vakfı (BİSAV) Nüshası

Eser Adı: Tercümânü'l-Lügat

Yazar: Nazım b. Muhammed

Yayın Bilgisi: 1288 H. [1871 M.]

Yer Numarası: REF 419.3 NAZ

Demirbaş Kodu: DTC 123706

Fiziksel Niteleme: c. "1", 520 (5); 24x15 cm

viii. İstanbul BB - Atatürk Kitaplığı

Eser Adı: Tercümânü'l-Lügat

Yazar: Nazım b. Muhammed

Yayın Bilgisi: 1288 H. [1871 M.]

Yer Numarası: REF 419.3 NAZ

Demirbaş Kodu: YRY_Osm_00169/01

Fiziksel Niteleme: c. "1", 520 (5); 24x15x cm

ix. Marmara Üniversitesi- Nadir Eserler Kataloğu

Eser Adı: Tercümanu'l-Lügat

Yazar: Nazım b. Muhammed

Yayın Bilgisi: 1288 H. [1871 M.]

Yer Numarası: REF 419.3 NAZ

Demirbaş Kodu: 04160/F00942

Fiziksel Niteleme: c. “1”, 520 (5); 24x15x cm

1.1.2.1.1. Dil Özellikleri

TL’nin dili Türkçedir. Sözlükten en üst seviyede istifade edebilmek Türkçe bilgisine bağlıdır, ancak anadili Arapça ve Farsça olanlar da sözcükler arası anlam ilişkilerinden (eşdeğerlik, eş anlamlılık, yakın anlamlılık gibi) hareket ederek sözlükten yararlanabilirler. Eserin dilinden yazarın Türkçe, Arapça ve Farsça’ya hâkim olduğu anlaşılmaktadır. Eserin dili Türkçedir ancak yazar kimi zaman Arapça ve Farsça ifadeler kullanmaktadır. Örnek olarak “aynı anlam” yerine “bi-maʿnâhu eydan”; “gerekir” yerine ise “lâbuddur” Arapça karşılıklarını kullanmıştır. Türkçe maddebaşlarının Arapça ve Farsça eşdeğerlerini verirken Arabîsi ve Fârisîsi ibareleri ile göndermeler yapmıştır. Eserde dilbilgisel bilgilerin sunumunda Arapça (isim)+Türkçe (yardımcı fiil) kalıbı ile kurulmuş *kalb olmak, hazf olmak, haft olmak, ilhak olmak, tebâdil olmak, tevâhi olmak, tebdil olmak, takdîm olmak, istimal olmak* gibi birleşik fiiller yanında *isbat, tekît, nisbet, sâkıt, imâle, lâhak, istigâse, mürekkep, müstakbel, mu’ceme, muhmele, mâzi, muzâri, mürâdif, müterâdif, vasfiyet, terkib* gibi Arapça terimler sıklıkla kullanılır. Sözlükte Türkçe maddebaşlarının Arapça ve Farsça eşdeğerlerini açıklayan bağlam ifadelere, deyimlere, darb-ı mesellere yer verilmiştir. Bu şekilde sözcüğün sözlük kullanıcısı tarafından daha etkin öğrenilmesi amaçlanmıştır.

1.1.2.1.2. İmla Özellikleri

TL’de ilk olarak Arapça maddebaşları için dar bir sütun, hemen yanında bu maddebaşlarının Türkçe tanımlarının ve Farsça karşılıklarının yazıldığı ilkine göre daha geniş bir sütun; ikinci olarak Farsça maddebaşlarının yazıldığı dar bir sütun, hemen yanında bu maddebaşlarının Türkçe tanımlarının ve Arapça karşılıklarının yazıldığı daha geniş bir sütun ve son olarak Türkçe maddebaşlarının yazıldığı dar bir sütun, hemen yanında varsa Türkçe tanımı ve Arapça ve Farsça karşılıklarının yazıldığı geniş bir sütun olmak üzere bir sayfa 6 sütundan oluşmaktadır. Arapça,

Farsça ve Türkçe sütunlar arasındaki çizgiler belirgin bir biçimde verildiği için her sayfa üç ayrı cetvelden oluşmaktadır.

Sözlük taş baskı olduğu için maddebaşları, tanımlar, Arapça ve Farsça eşdeğer karşılıların tamamı el mahareti yazılmıştır. Bu sözlükteki yazım özelliklerini diğer sözlüklerde de bulmak mümkündür, ancak sözlük kendi nevine münhasır yazım özellikleri ve işaretler de içermektedir. Cetveller arasında yazım ve işaret farklılıkları vardır; özellikle de Türkçe cetveli yazım ve kullanılan işaretler bakımından Arapça ve Farsça cetvellerinden farklılıklar gösterir. Bu sebeple yazım ile ilgili tespitlerin müstakil alt başlıklar halinde verilmesi daha doğru olacaktır.

Arapça Cetveli: TL'nin I. cildi ile sınırlı olmak üzere bu cetvelde yer alan 8712 Arapça maddebaşı, Türkçe tanım ve Farsça karşılıklar ve işaretlerle ilgili tespitler şunlardır:

i. Arapça maddebaşlarında harekeli tam yazım kullanılmıştır.

ii. Arapça maddebaşlarına ait tanımlarının yazımında hareke kullanımı yoktur.

iii. Arapça maddebaşlarının Farsça karşılıklarında harekeli tam yazım kullanılmıştır.

iv. Harekeli yazım sözcük köküne ve türüne göre farklı şekiller almaktadır:

- Tekrar eden sessizler şedde+sükun ile gösterilmiştir, اَبَرٌّ [eberr]
- Sakin olan son ses, hareke ile gösterilmemiştir, قَوْل [ḳavl]
- İsm-i mensûb, "ye" (ى) + "şedde" (ّ) ve "ye" (ى) + "şedde" (ّ) + "sükun" (ْ) ile gösterilmiştir, جَاهِلِىّ [câhilî], هِجْرِىٌّ [hicrî].

v. Hemen hemen bütün sözcüklerde med harfi olan (ي), elif-i maksûra (ى) ile gösterilmiştir.

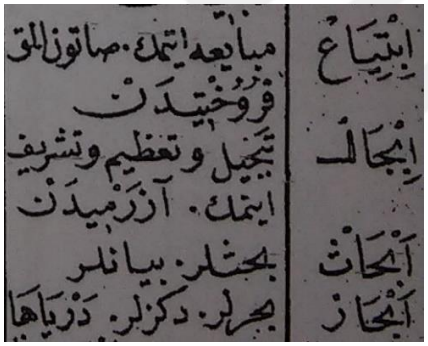
vi. Arapça müenneslik alâmeti tâ-i merbûta [bitişik, yuvarlak "te" (ة)] bazı Arapça sözcüklerde "he" (ه) ile gösterilmiştir, بَشَارَةْ [beşâre(t)], غُرْفَهْ [gurfe(h)].

vii. Türkçe maddebaşlarının Arapça karşılıkları verilirken Türkçe'ye girmiş ve etkin olarak kullanılan birçok Arapça sözcükte tâ-i merbûta [bitişik, yuvarlak

"te" (ة)], "he" (ه) ile gösterilmiştir: [ölmek-738: **vefâ**(h)], [bahşiş-839: **niʿme**(h)], [bahçe-929: **cenne**(h)], [bilmezlik-1089: **cehâle**(h)], [bok-1191: **necâse**(h)], [pişmanlık-1078: **nedâme**(h)], [buyruk-1252: **itaʿa**(h)], [temizlik-1320: **tahâre**(h)], [der-1755: **ücre**(h)], [dinlenmek-1839: **râha**(h)], [zaman-1989: **müdde**(h)], vb. Bazı sözcüklerde de tâ-i merbûta (bitişik, yuvarlak "te" (ة) ile gösterilmiştir: [düşmanlık-1896: **adâve**(t)], [sevmek-209: **muhabbe**(t)], [suç etmek-2419: **cinâye**(t)], [tanıklık-2539: **şehâde**(t)], vb. Tâ-i merbûta [bitişik, yuvarlak te (ة)] ile ilgili belirli bir kullanım yoktur.

viii. Bazı Arapça maddebaşlarına ait birden fazla tanım ve karşılık verilmiş, bu tanım ve karşılıkları birbirinden ayırabilmek için aralarına nokta (.) konmuştur; maddebaşına ait ikinci bir anlam verilmek istendiğinde "ve" (و) bağlacı ilave edilmiştir.

Kesit 2. *Sözcükler Arası Nokta-Ve Bağlacı Kullanımı*

ix. Eğer Arapça cetveli içerisindeki bir sözcük parantez içerisinde verilmiş ise bu, sözcüğün Farsça'da Arapça'daki şekliyle kullanıldığına,[2] yine Arapça cetvel içerisindeki sözcük sadece soluna tek parantez " (" işareti alarak yazılmışsa sözcüğün Türkçede aynı şekilde kullanıldığına işarettir.

x. Müellif bazı sözcükleri iki kez yazmıştır. (مِنْوَالْ 410) (مُشْتَرَى 341).

Farsça Cetveli:

i. Farsça maddebaşlarında harekeli tam yazım kullanılmıştır.

[2] Örnek: **(اَبْلَهْ)**: بون و احمق اولان (Ebleh): Bön ve ahmak olan. Ebleh sözcüğü Farsça cetvelde parantez içerisinde verilmiştir. Bu durum sözcüğün Arapça'da da aynı şekilde olduğunu ifade etmek için sözlükte kullanılan bir yöntemdir. Ebleh kelimesi, Farsça cetvelde gösterildiği için Arapça cetvelde gösterilmemiştir.

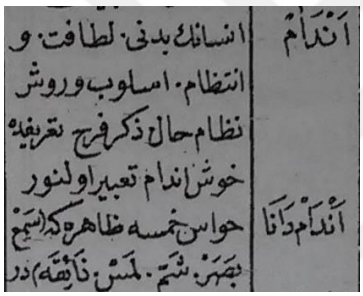
ii. Farsça maddebaşlarına ait tanımlarının yazımında hareke kullanımı yoktur.

iii. Farsça maddebaşlarının Arapça karşılıklarında harekeli tam yazım kullanılmıştır.

iv. Bazı Farsça harflerin yazımında (ٮ) üç nokta kullanılmıştır (پا. چا. ژ). kâf (كاف) için nokta konulmayıp keşide (گ) çekilmiştir. Ancak birçok sözcükte müellifin keşide kullanmaması sözcüğün okunuşunu zorlaştırmaktadır. **k(g)erşe nümûden**, **k(g)iristen**, **bük(g)üşten**, **direnk(g)îden** vb.

v. Farsça sözcüklerin muhtelif anlamlarını ayırabilmek amacıyla aralarına bir nokta (.), sözcüğün ikinci bir anlamına geçildiğinde ise "ve" bağlacı (و) konulmuştur.

Kesit 3. *Sözcükler Arası Nokta-Ve Bağlacı Kullanımı*

vi. Farsça cetvelindeki bir maddebaşı parantez içerisinde verilmiş ise bu durum o sözcüğün Arapça'da da aynı şekilde kullanıldığına işaret etmektedir; tek parantez işaretinin '(' maddebaşının yazımından sonra kullanılması ise, bu sözcüğün Türkçe'de aynı şekilde kullanıldığına işarettir.

Türkçe Cetveli:

i. Türkçe cetveli hazırlanırken bütün maddebaşları meftûha, maksûre ve madmûme (üstünlü, esreli ve ötreli) şeklinde üç hareke üzerine dizilmiştir.

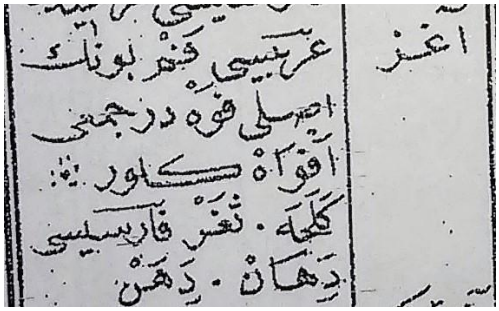
ii. Türkçe maddebaşlarında Arapça ve Farsça maddebaşlarında olduğu gibi harekeli tam yazım görülmez. Öyle ki I. cildin ortalarına kadar hemen hiç hareke yoktur. Bu durum bazı sözcüklerde okuma sorunu oluşturmaktadır آز غاشمق . آصی , آغزتوفکی ، اَکیر، اَك یری ، اَکك gibi.

iii. Ünlüleri göstermek için med (ا و ي) harflerinden istifade edilmiştir.

(اَبوجهل قارپوزی ebucehil karpuzu), (اَبه کومه جیی ebegümeci).

iv. Türkçe maddebaşlarının Arapça ve Farsça karşılıklarına ait varyantlar aynı sözcük üzerinde gösterilmiştir. Sözlükte bu duruma çokça örnek verilebilir:

Kesit 4. *Farsça Karşılıklara Ait Sözlük Birimleri Aynı Sözcük Üzerinde Gösterimi*

Yukarıdaki **Kesit 4.** 'te "ağız" maddebaşının Farsça karşılıklarına ait varyantlar aynı sözcük üzerinde gösterilmiştir: دَهَانْ [dehân/dihân], دَهَنْ [dehen/dihen],

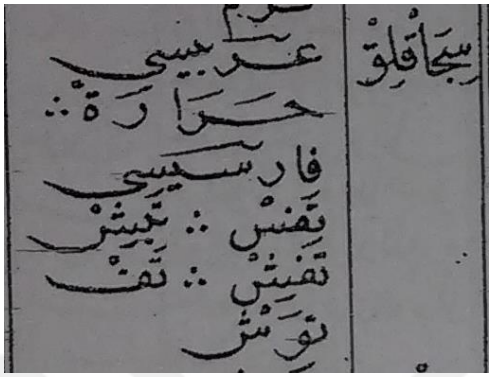
v. Türkçe maddebaşlarının seçimi, tanımı, tasnifi; Arapça ve Farsça maddebaşlarının seçimi, tanımı ve tasnifine göre daha aleladedir. Öyle ki birçok maddebaşının tanımı bile yoktur, Arabîsi ve Farisîsi ibareleriyle Arapça ve Farsça karşılıkları verilmiştir. Bu karşılıkların büyük bir bölümü bağlam içerisinde kullanılmamıştır, bu haliyle sözlükten faydalanmak oldukça zordur.

vi. Türkçe fiiller mastar şekilleriyle alınmıştır. Ör. اَتْلَمَقْ (atlamak), آجِقمق (acıkmak).

Türkçe cetvelinde maddebaşlarının tanımları, Arapça ve Farsça karşılıkları verilirken farklı işaretler kullanılmıştır. Bu işaretlerin ne sebeple kullanıldığı oldukça karışıktır. Şöyle ki yazar bir Türkçe maddebaşının Arapça ve Farsça karşılığını verirken Türkçe cetvelin 304. sayfasına kadar sözcükleri nokta ile birbirinden ayırmıştır; bu sayfadan sonra ise nokta yerine üç nokta (٠) kullanmaya başlamıştır, bu durum Türkçe cetvelin sonu olan 518. sayfaya kadar devam etmektedir. Apak (2006: 58)'de bu üç nokta için: "…*yazılan kelime diğer dilde de aynı sekilde kullanılıyorsa bu, yanına üç nokta konularak belirtmiştir.*" şeklinde bir açıklama yapar ancak böyle bir durum söz konusu değildir.

Kesit 5.'te üç nokta (∴) şeklindeki işaretin "**sıcaklık"** maddebaşının Arapça karşılığının sonunda daha çok nokta görevinde; Farsça karşılıklar arasında ise virgül görevinde kullanıldığını görülebilir.

Kesit 5. *Sözcükler Arasındaki Üç Nokta İşaretinin Gösterimi*

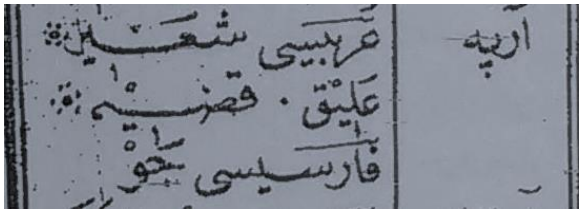

Bu işaretin Türkçe cetvelin 304. sayfasına kadar kullanılmamış olması, bu sayfadan sonra farklı görevlerde kullanılması sözcüğün diller arası ortak kullanıma sahip olduğu bilgisi için yeterli değildir.

vii. Sözlük yazarının kullanmış olduğu işaretlerden biri de çiçek şekilli bir işarettir. APAK (2006: 58)'de bu işaret ile ilgili olarak: "…*Türkçe kelimelerin karşılığını verirken kelimenin birinci anlamından sonra ikinci anlama geçerken de noktalarla yapılmış küçük bir çiçek şekli konulmustur. Bu da kelime anlamlarını okurken farklı anlama geçildiğinin daha rahat anlaşılmasını sağlamıştır.*" der, ancak işaret ile ilgili böyle bir açık bir kullanım yoktur.

Kesit 6. 'da çiçek şeklindeki işaretin "**arpa"** maddebaşının Arapça karşılıkları ve Arapça-Farsça karşılıkları arasında kullanıldığını görülebilir:

Kesit 6. *Çiçek İşaretinin Gösterimi*

Söz konusu işaret cümle sonu nokta görevine sahip kullanımı yanında Türkçe maddebaşlarının Arapça ve Farsça karşılıklarını ayırmada ve aynı dile ait sözcükler

arasında da kullanılmaktadır, dolayısıyla işaretin ne sebeple kullanıldığı ile ilgili bir tespit yapmak zordur.

1.1.2.1.3. Ses Özellikleri

TL, üç dili içeren bir sözlük olduğu için her bir dilin kendine ait ses hususiyetlerini eserde görmek mümkündür. Eserin I. cildi ile sınırlı olmak üzere Arapça sözcükler cetvel başındaki *Babu'l- Elif Mine'l-Arabiyye* ibaresi ile başlar, *Bâbu'ş-şîn el-muʿcemetü mine'l- Arabiyye* ibaresi ile son bulur, bu şekilde eserin I. cildi Arap alfabesi sıralaması ile elif (ا)-şîn (ش) arası maddebaşlarını içerir. Yazar cetvelde sırasıyla verilen harfleri: s̱e (ث) için "*müs̱elles̱*" [üç noktalı]; ḫâ (خ), ẕâl (ذ), şîn (ش) için "*muʿceme*" [noktalı]; dâl (د), râ (ر), sîn (س) için "*mühmele*" [noktasız] ibareleri ile sıfatlandırır. Arapça maddebaşları sözcüğün ilk iki harfine göre sıralanmıştır, dolayısıyla Türkçe maddebaşlarında olduğu gibi ünlü sıralaması yoktur. TL'deki bütün Arapça sözcüklerde heceler hareke (fetha ◌َ , kesra ◌ِ , ḍâmme ◌ُ) ve hurûf-ı hecâ denilen harflerle (ا،و،ي،ه) gösterilir.

Farsça cetveli *Bâbu'l- Elif Mine'l-Fârisiyye*'den *Bâbu'ş-şîn el-muʿcemetü mine'l- Fârisiyye* dâhil olmak üzere elif (ا) ─ şîn (ش) arası maddebaşlarını içerir. Yine Arapça maddebaşlarında olduğu gibi harfler s̱e (ث) için "müs̱elles̱" [üç noktalı]; ḫâ (خ), ẕâl (ذ), şîn (ش) için "muʿceme" [noktalı]; dâl (د), râ (ر), sîn (س) için "mühmele" [noktasız] ibareleri ile sıfatlandırır. Yazar Farsça'da s̱â-i müs̱elles̱ (ث) sesi bulunmadığını ifade eder ve Arapça'dan Farsça'ya geçen 20 sözcüğe *Bâbu'ş-şâ-i'l müs̱elles̱eti mine'l-Farisiyyeti* başlığı altında yer verir; ancak Arapça ẕâl (ذ) sesine yer vermez. Bununla birlikte bâ (ب) bâbında *bâ-i Fârisiyye* "pe" (پ)'li; cîm bâbında *cîm-i Fârisîyye* "çe" (چ)'li ve zâʾ (ز) bâbında *zâ-i Fârisiyye* "je" (ژ)'li maddebaşlarına ve sözcüklere yer verir. Kef bâbında (ك) bâbında, *kâf-ı Fârisiyye* (گ)'li maddebaşı ve sözcüklere yer vermiştir, ancak birçok sözcükte kâf-ı Fârisiyyenin (گ) keşidesi konulmadığı için Farsça sözcüğün okunuşunda "k", "g" ikilemi söz konusudur.

Türkçe cetveli, sahip olduğu bazı özellikleri bakımından Arapça ve Farsça cetvelinden farklılıklar arz etmektedir. Bunlardan ilki belki de en önemlisi Türkçe'nin sahip olduğu ünlülerdir. Arapça'da ekseriyetle /a, e, i, u/ ünlüleri hâkimken, Farsça'da

“a, e, i, o, u” ünlüleri, Türkçe ise /a, e, ı, i, o, ö, u, ü/ ünlüleri etkin olarak kullanılmaktadır. Dolayısıyla hece çeşitliliği bakımından zengindir. Türkçe maddebaşları Arapça ve Farsça maddebaşlarında olduğu gibi ilk iki harfe göre sıralanmıştır, ancak maddebaşları meftûha/fethalı, meksûra/kesralı, maḍmûme/ḍammeli şeklinde dizilmiştir. Türkçe cetvel *Babul-Elifü’l- Meftuha Mine’t-Türkiyye*’den başlayıp *Faslu’t-tâü’l-madmûmeti mine’t-Türkiyyeti* dâhil olmak üzere elif (ا) ─ tâ (ط) arası maddebaşlarını içermektedir. Bununla birlikte Türkçe’de bulunmayan s̱â-i müs̱elles̱/peltek s̱e (ث), zâl/peltek ẕe (ذ)’ye yer verilmemiştir. Osmanlı Türkçesi geleneği olarak ḫâ-i muʿceme/hırıltılı ḫâ (خ) Arapça ve Farsça’dan Türkçe’ye geçen sözcüklerde ve yansımalarda; ṣâd-ı mühmele/noktasız ṣâd (ص) ise “a, ı, o, u” kalın ünlülü sözcüklerde kullanılmıştır

2. BÖLÜM

SÖZLÜKBİLİMSEL İNCELEME

2.1. Sözlüğün Türü

Sözlük, en temel iletişim aracı olan dilin anlaşılabilmesi, nesillerin ve toplumların birbirlerini anlaması ve birbirleri ile iletişim kurması yönünden önemli bir yere sahiptir. Bu sebeple sözlükler aslında en temel kaynak kitaplardır. Bugün genel sözlüklerden, alan sözlüklerine, köken sözlüklerine, öğrenici sözlüklerine, teknik sözlüklere, bulmaca sözlüklerine, argo sözlüklere, hemen hemen herkesin kullanmakta olduğu çevrim-içi, çevrim-dışı elektronik sözlüklere kadar hepsini burada sayamayacağımız büyük bir sözlük çeşitliliği söz konusudur.

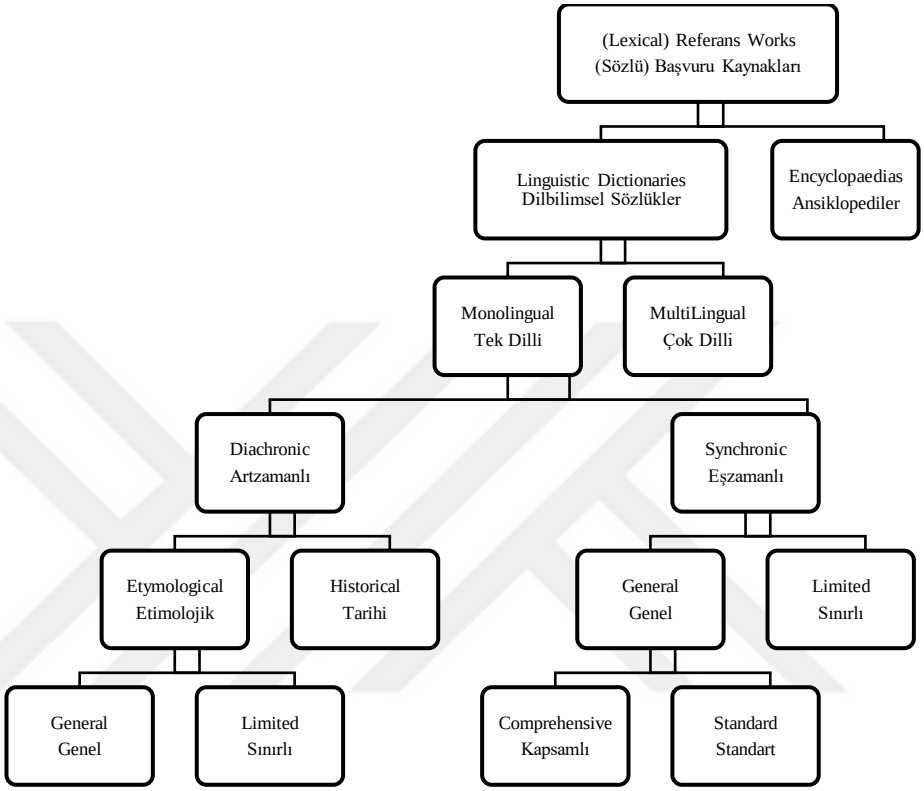
Sözlükçülük tarihine bakıldığında herkesin ihtiyacına cevap veren "genel sözlük" geçmişinden, gelişen bilgi teknolojileri ile birlikte özelin ihtiyaçlarına cevap veren bir sözlük çeşitliliği zamanına gelmiş bulunuyoruz. Sözlük kullanıcıları olarak sosyal yaşamdaki ve günlük hayattaki farklı ilgi ve ihtiyaçlarımıza cevap veren başvuru kaynaklarına ve özel alan sözlüklerine her zamankinden daha fazla ihtiyaç duyuyoruz. Bu anlamda sözlük kullanıcıları olarak sözlüğün planlama sürecinde artık daha etkili olabiliyor ve sözlük yapımında *sözlük yapıcı*nın (dictionary maker) kararlarını da etkileyebiliyoruz.

Sözlüğün türü, sözlüğün kullanılırlığını etkileyen önemli bir durumdur. Özellikle de özel alan sözlüklerinin kullanılırlığı türleri ile ilişkilidir. Atkins ve Rundell'a göre sözlük kullanıcıları, sözlüğün planlanması sürecinde önemli bir rol oynamaktadır (2008: 17).

Sözlük tipolojilerinin temel amacı, potansiyel sözlük kullanıcılarına bir dizi ayırt edici özelliğe dayanarak mevcut sözlüklerin sınıflandırılmasını sağlamaktır (Swanepoel, 2003:45). Bu anlamda özellikle Batıda sözlük tipolojileri üzerine birçok sınıflandırma yapılmıştır.

21. yy. sözlükbiliminin önemli isimlerinden birisi olan Zgusta (1971) sözlükleri aşağıdaki gibi sınıflandırır:

Şema 1. *Zgusta Sözlük Tipolojisi*

Bir başka sınıflandırma da Baskın (2012:394-400)'a aittir:

Tablo 4. *Baskın (2012:394-400) 'a Göre Sözlük Sınıflandırması*

Sözlükte kullanılan dil sayısı bakımından sözlükler	a. Tek dilli sözlükler, b. İki dilli sözlükler, c. Üç ve daha çok dilli sözlükler
Maddelerin sıralanışına göre sözlükler	a. Alfabetik sözlükler: a. 1. Madde başının ilk harfinden itibaren alfabetik olarak dizilen sözlükler, a. 2. Madde başının son harfinden itibaren alfabetik olarak dizilen sözlükler (tersine sözlükler) b. Tematik sözlükler, b. 1. Tematik-alfabetik b. 2. Tematik-düzensiz
Kapsamı bakımından sözlükler	a. Genel sözlükler, b. Lehçe / ağız sözlükleri, c. Dilin belli bir alanını kapsayan sözlükler (eş anlamlı kelimeler, argo kelimeler, yabancı kelimeler, deyimler, atasözleri vb.), d. Kullanıcıya göre sınırlandırılmış sözlükler (ilköğretim sözlükleri, lise sözlükleri, yetişkin sözlükleri vb.), e. Belli bir bilim dalı ya da sanat alanına ait terim sözlükleri, f. Belli bir yazar ya da metin ile sınırlandırılmış sözlükler, g. Belli bir dönemi ele alan tarihsel sözlükler.
Boyutuna göre sözlükler	a. Standart ölçülerdeki sözlükler, b. Söz varlığı sınırlandırılmış küçük sözlükler, c. Fasikül sözlükler, d. Cep sözlükleri, e. Özel biçimli sözlükler (DVD, web tabanlı veya özel baskı sözlükler vb.).
Yayımlanma biçimine göre sözlükler	a. El yazması biçimindeki sözlükler, b. Matbu sözlükler, c. e-kitap biçimindeki sözlükler, d. Çevrim içi (on-line) sözlükler, e. Elektronik sözlükler (hesap makinesi biçiminde olan sözlükler, avuç içi sözlükler vb.), f. Taşınabilir (CD-ROM, DVD vb.) sözlükler.
Kullanıcıların durumuna göre sözlükler	a. Dilbilimcilerin veya uzmanların sözlükleri, b. Okur-yazar olan yetişkinlerin sözlükleri, c. Öğrencilerin ana diline ait okul sözlükleri, d. Yabancı dil öğrenenlerin sözlükleri.
Kullanım amacına göre sözlükler	a. Bir kelimenin o dildeki anlamı ve diğer kelimelerle ilişkisini vermek amacıyla hazırlanmış sözlükler, b. Çeviri amaçlı sözlükler, c. Eğitim amaçlı sözlükler, d. Kelimelerin gelişimini incelemek amacıyla hazırlanmış sözlükler, e. Kelimenin kaynağını gösteren sözlükler (etimolojik sözlükler)
Kaynak dil ve hedef dil arasındaki ilişkiye göre sözlükler	a. Tek yönlü sözlükler: Türkçe-Arapça, Türkçe-Türkçe b. Çift yönlü (bidirectional) sözlükler: Türkçe-Arapça/Arapça-Türkçe, c. Çok yönlü sözlükler: Türkçe-Arapça-Farsça/Arapça-Türkçe-Farsça/ Farsça- Türkçe-Arapça/Arapça-Türkçe
Maddelerin açıklanış biçimine göre sözlükler	a. Madde başlarını tanımlayan sözlükler, b. Madde başını tanımlayıp tanıklar sunan sözlükler, c. Madde başını açıklamadan tek sözcükle karşılayan sözlükler (eş anlamlılar, *zıt anlamlı*lar (antonym), iki dilli sözlükler vb. olabilir).
Dil kurallarını açıklaması bakımından sözlükler	a.Dil bilgisi kurallarını açıklamayan sözlükler, b.Dil bilgisi-sözlük biçiminde hazırlanmış sözlükler

Sözlük tipolojileri ile ilgili yapılan sınıflandırmalar özneldir. Bütün sözlükler için geçerli olabilecek bir sınıflandırma yapmak güçtür. TL'nin türü ile ilgili tespiti Baskın (2012:394-400)'da ele alınan sözlük sınıflandırma ölçütlerine göre gerçekleştireceğiz.

Buna göre TL:

i. Sözlükte kullanılan dil sayısı bakımından: [c.] Üç dilli bir sözlüktür, bu diller Arapça, Farsça ve Türkçe'dir.

ii. Maddebaşlarının sıralanışı bakımından:

[a.] Alfabetik bir sözlüktür.

[a. 1.] Madde başının ilk harfinden itibaren ilk iki harfe göre sıralanır.

iii. Kapsamı bakımından: [a.] Genel bir sözlüktür.

iv. Boyutuna göre: [a.] Standart ölçülerdeki bir sözlüktür.

v. Yayımlanma biçimine göre: [b.] Matbu bir sözlüktür.

vi. Kullanıcıların durumuna göre: [d.] Yabancı dil öğrenenler için hazırlanmış bir sözlüktür.

vii. Kaynak dil ve hedef dil arasındaki ilişkiye göre: [c.] Çok yönlü bir sözlüktür: Arapça-Türkçe-Farsça/ Farsça-Türkçe-Arapça / Türkçe-Arapça/Farsça

viii. Maddebaşlarının açıklanış biçimine göre:

[a.] Maddebaşını tanımlayan bir sözlüktür.

[b.] Maddebaşını tanımlayıp tanıklar sunan bir sözlüktür.

2.1.1. Çok Dilli Sözlük

2.1.1.1. Tanımı

Sözlük, belirli bir konuşma topluluğunun konuşma alışkanlıklarından derlenen ve yazar tarafından kullanıcının anlayacağı şekilde yorumlanan sosyalleşmiş dilbilimsel biçimlerin sistematik olarak düzenlenmiş bir listesidir (Zgusta 1971: 17). Bununla birlikte sözlükler, sözlük türleri için bir sınıflandırma kriteri olarak kullanılan *yazıldığı dillerin sayısına* göre farklılık gösterebilir. Kaynak dil ile tanımlayıcı dil aynıysa tek dilli ve kaynak ile tanımlayıcı dil farklıysa iki dillidir. (Yong ve Peng, 2007: 24). Dolayısıyla birden çok dile ait söz varlığını ihtiva eden sözlükler çok dilli sözlük adıyla anılır, en çok karşılaşılan türü ise bir dili temel alıp onu başka dildeki karşılıkları ile açıklayanlardır, bu tür sözlükler bir yabancı dilin öğrenilmesinde ve çeviri faaliyetlerinde kullanılır (Aksan, 2007:76). Bu hali ile TL, Arapça'dan Türkçe ve Farsça'ya; Farsça'dan Türkçe ve Arapça'ya ve Türkçe'den Arapça ve Farsça'ya tercüme şeklinde hazırlamış çok dilli bir sözlüktür.

2.1.1.2. Yazılış Amaçları

Tek dilli, iki dilli ve çok dilli sözlükler yazıldıkları ve de ihtiva ettikleri dil sayıları yanında hedeflenen amaçlar noktasında birbirlerinden farklılıklar arz ederler. Tek dilli bir sözlük diğer sözlük türlerine göre kaynak dildeki maddebaşının daha iyi anlaşılabilmesine fırsat verdiği için öncelikle anadili kullanıcıları için tasarlanmıştır, iki dilli bir sözlük ise kaynak dili daha aktif kullanmaya ve hedef dil eşdeğerlerini sağlayarak kaynak dil metinlerini daha iyi anlamaya yardımcı olur (Yong ve Peng, 2007: 24).

Zgusta'ya göre (1971: 294) çok dilli veya çeviri sözlüklerinin temel amacı, "bir dilin sözlük birimleriyle, başka bir dilin kendi sözcüklerinin anlamlarına eşdeğer olan birimleri" koordine etmektir. Mikroyapısal seviyede bu işlev kaynak dilde bir maddebaşı için bir veya daha fazla çeviri eşdeğeri maddebaşı sağlayarak gerçekleştirilir (Swanepoel, 2003:67).

Mikroyapısal düzeyde çeviri sözlüklerinin (ideal olarak) sağlaması gereken bilgi türleri şunlardır:

i. Kaynak dilde her sözcük için bir eşdeğer çeviri;

ii. Kaynak dilin sözlüğünün tam kapsamı;

iii. Gramer, sözdizimsel ve semantik bilgi;

iv. Dil değişkesi hakkında bilgi;

v. Özel isimler;

vi. Sözcüklere özel bilgiler;

vii. Yazım konusunda rehberlik;

viii. Telaffuz konusunda rehberlik.

(Hass 1967 ve Landau 1984:9-10'dan akt. Swanepoel, 2003:67).

Türk-İslam kültüründe sözlükler daha çok Kur'an-ı Kerim'i anlamak ihtiyacından doğmuş, zamanla İslami eserleri ve toplumların birbirlerini tanıma ve anlama ihtiyacına cevap verebilmek amacıyla gelişmiştir. Yavuzarslan (2009:11)'a göre Türk sözlükçülüğünün temelinde Arap sözlükçülüğü vardır, Arap sözlükçülük tarihi Kur'an-ı Kerim ve hadis-i şerifleri doğru bir biçimde anlama düşüncesi ve bu anlamda yapılan çalışmalarla birlikte başlamıştır.

1077 yılında Kaşgarlı Mahmud tarafından yazılan Divân-ı Lügâti't-Türk, sözlükçülük tarihimizin miladıdır. Araplara Türkçe öğretmek amacıyla yazılan bu eseri yine aynı amaçla Memlük Kıpçakçasıyla yazılan sözlükler ve Anadolu sahasında yazılan satır arası Kur'an tercümeleri takip eder. Osmanlı Devleti'nin son dönemleri birçok dilde sözlüklerin yazıldığı bir zaman dilimi olmuştur. Özellikle de Tanzimat Dönemi ile birlikte Osmanlı coğrafyasında çok sayıda çok dilli sözlük hazırlanmış ve basılmıştır. Bu sözlüklerin büyük bir bölümünü İslami eserleri anlamak amaçlı kaleme alınan Arapça-Türkçe, Farsça-Türkçe ve Arapça-Farsça-Türkçe sözlükler oluşturmaktadır.

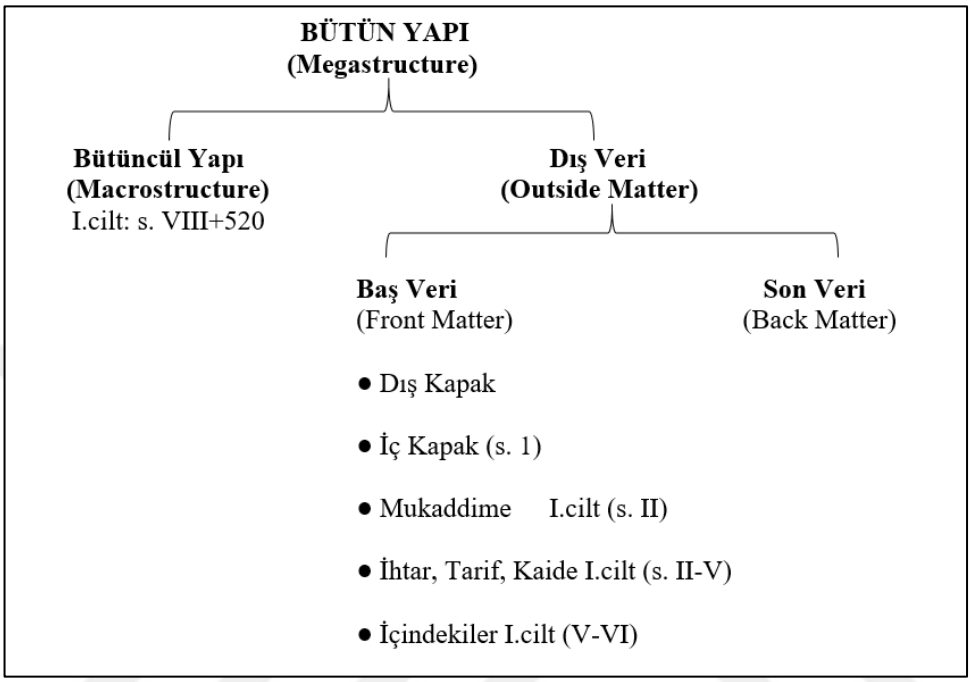
Boz (2013:87) çok dilli sözlüklerin yazılma sebebi ile ilgili olarak bu durumun pratik bir ihtiyaçtan kaynaklandığını söyleyerek bunda hem Arapça hem de Farsça öğrenmek isteyenlere iki ayrı sözlük yerine tek sözlük sunma amacı çok açıktır, der. Sözcük listesinde ikiden fazla dil bulunan sözlüklere çok dilli sözlük denir, ancak bazı sözlükbilimciler çok dilli sözlükleri "iki dilli" sözlük kategorisinde değerlendirir.

2.2. Bütün Yapı (Megastructure)

Sözlüğün ana bileşenleri arasındaki ilişki ve düzen sözlüğün *Bütün Yapı*sını oluşturur (Svensen, 2009:379). Bütün yapı sözlükteki tüm bileşenlerin /*baş veri* (front

matter) , *iç veri* (middle matter), *son veri* (back matter) ve *sözlük metni* (dictionary text)/ düzenlenmiş ve organize edilmiş şeklidir (Yong ve Peng, 2007: 16). TL'nin *bütün yapısı*na bakıldığında:

Şema 2. *TL'nin Bütün Yapısı*

2.3. Bütüncül Yapı (Macrostructure)

Sözlük hazırlayıcılarına ve sözlük kullanıcılarına sözlükte istenilen bilgiye ulaşabilmek için verilen sözcük listesine *bütüncül yapı* denir (Hartmann ve James, 1998:91)**.** Bütüncül yapı esasen bilginin sözlükte nasıl düzenlendiğini ifade eder; birçok uzmanlık sözlüğü sistematik bir sıralama tercih ederken genel sözlükler alfabetik düzen kullanır (Bergenholtz ve Tarp, 1995: 198). Sözlüğün bütüncül yapısının belirlenmesi sözlük hazırlayıcısı için önemli bir karar verme sürecidir, çünkü *bütüncül yapı* seçimi her iki sunum türünün avantaj ve dezavantajlarını göstermesi bakımından önemlidir, bu anlamda sözlüğün tipolojisi ve iyi tanımlanmış bir hedef kullanıcı grubunun ihtiyaç ve referans becerileri *bütüncül yapı*nın doğasını ve bütüncül yapısal çeşitliliği ve bu çeşitliliğin boyutunu birlikte belirleyecektir (Bowker 2007:157). Bütüncül yapı bir sözlüğün ana bileşenidir, öyle ki sözlüğün zorunlu bir bileşeni olduğu da iddia edilebilir, sözcük listesi olmadan sözlük yok demektir (Svensen, 2009:379).

İlk yaklaşım olan *sistematik ilke* (systematic principle) sözlükteki maddebaşlarının tematik olarak sıralanmasıdır. İçerik temelli bu sıralama sözdiziminde ve bazen de dillerle ilgili özel amaçlı sözlükler için geçerlidir. Sözlüksel öğeleri alfabetik sıraya göre sunan *alfabetik ilke*nin (alphabetical principle) avantajları açıktır, alfabetik sıralama kullanıcıya doğrudan hitap eder, bu nedenle verimlidir ve kullanımı kolaydır. Maddebaşlarını alfabetik olarak karakterize eden bu sözlüklere *alfabetik sözlük* (alphabetical dictionary) de denir.

TL yazılış amacı ve hedef kitlesi bakımından genel bir sözlüktür. Sözcük listesinde kullanıcılara sunduğu Arapça, Farsça ve Türkçe sözcüklerle birlikte çok dilli genel bir sözlüktür. TL'nin bütüncül yapısına bakıldığında sözcük listesi alfabetik ilke doğrultusunda sözcüklerin ilk iki harfine göre sıralanmıştır. Sözlük hazırlayıcısı her bir dil için aynı alfabeyi kullanmıştır. Sözcük listesinin düzeni ile ilgili olarak da Arap sözlükçülüğünün alfabetik ekol olarak isimlendirilen ve en çok kullanılan yöntemi tercih etmiştir (Alpak, 2006: 50). TL'nin I. cildi ile sınırlı olmak üzere Arapça cetvelde 13 bab vardır. Bu bablardaki maddebaşları ilk iki harfe göre sıralanmıştır. **Tablo 5.**, **Tablo 6.** ve **Tablo 7.**'de Arapça, Farsça ve Türkçe cetvellerindeki bab düzeni ve maddebaşlarının ilk iki harfe göre dizilimi görülmektedir:

Tablo 5. *TL'de Arapça Bab Düzeni*

S.	Maddebaşı	Arap Harfli Yazımı	Tanımı	Bab
325	**celâlet**	جَلَالَتْ	Ululuk, azamet, **büzürgî**.	Arapça cîm (ج) bâbı
329	**cemel**	جَمَلْ	Tamam kemalini bulmuş erkek deve, **şütür**.	Arapça cîm (ج) bâbı
330	**cenâhân**	جَنَاحَانْ	İki kanat, iki kol, **düper**	Arapça cîm (ج) bâbı

Tablo 6. *TL'de Farsça Bab Düzeni*

S.	Maddebaşı	Arap Harfli Yazımı	Tanım	Köken ve Bab
455	**sidreneşînân**	سِدْرَه نَشِينَانْ	Sidrede oturulan melaikeler.	Farsça sîn (س) bâbı
455	**serâbîden**	سَرَابِيدَنْ	Kuş ötmek, **şakşaka**.	Farsça sîn (س) bâbı
470	**sezâ**	سَزَا	Yaraşık, münasip, muvafık, layık olan ve ecir, ceza, mükâfat.	Farsça sîn (س) bâbı

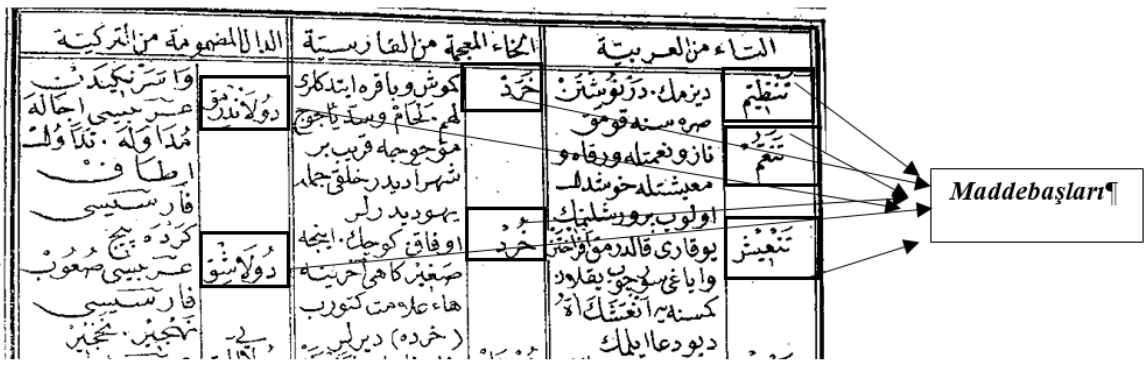
Tablo 7. *TL'de Türkçe Bab Düzeni*

S.	Maddebaşı	Arap Harfli Yazımı	Tanım	Köken ve Bab
449	**şoğan**	صُوغَانْ	Arabîsi **başal**, **başala**, **devfuş**; **ʿanşul** ve **ʿanşulâ** (ada soğanıdır). Fârisîsi **piyâzû** (bir nevi soğandır).	Türkçe ḍammeli ṣâd (ص) bâbı
449	**şofa**	صُفَه	Meşhur, Arabîdir; sahihi **şuffa**'dır. **İvân** (büyük sofadır, cemi **ûvn** gelir); **îvân** (cemi **îvânât** ve **evâvîn** gelir, ivân gibi büyük sofadır). Fârisîsi **besâre**, **hemḫund**.	Türkçe ḍammeli ṣâd (ص) bâbı
449	**şoḳaḳ**	صُوقَاقْ	Meşhurdur. Arabî-i galattır, sahihi **zuḳâḳ** ('tır, cemi **eziḳḳa** gelir); **zakîle** ve **zenḳâ** (daracık sokak). Fârisîsi **kûçe**.	Türkçe ḍammeli ṣâd (ص) bâbı

TL'nin bütüncül yapısı ile ilgili bir başka konu da maddebaşlarının sayfadaki yeri ve düzenidir. Türk sözlükçülük geleneğimize bakıldığında Divân-ı Lügati't-Türk ile başlayan nesir tarzı sözlük yazımında maddebaşının farklı şekillerde (maddebaşının farklı renkte yazımı, maddebaşının üstüne veya altına çizgi çekilmesi, maddebaşının harekelenmesi veya parantez içinde yazılması vb.) gösterildiği (Örn. Lehcet'l-Lügat, Eser-i Şevket gibi.) sözlüklerimiz mevcuttur.

TL, Osmanlı Devleti'nin son zamanlarında basılan birçok sözlükte (Lügat-ı Remzi, Müntehabât-ı Lügat-ı Osmânî, Lügat-ı Nâci, Burhân-ı Katı, Kamûs-ı Türkî vb.) olduğu gibi maddebaşlarının (Arap alfabesine göre sayfanın sağında) yukarıdan aşağıya doğru alfabetik olarak dizildiği bir sözlüktür, Bu haliyle kullanıcı için daha rahat bir kullanıma sahiptir. TL'de Arapça, Farsça ve Türkçe maddebaşlarının dizilimi **Kesit 7.**'de görülmektedir:

Kesit 7. *Bütüncül Yapı (Macrostructure) / Maddebaşı Dizilimi*

2.3.1. Maddebaşı Seçimi (Lemma Selection)

Atkins ve Rundell, (2008: 97) sözlüklerin her gün doğmadığını, sıfırdan üretilmelerinin oldukça zor olduğunu ve çoğu "yeni" sözlüğün varlığını bir öncekine borçlu olduğunu söyler. Bugün gelişen bilgi teknolojileri ile birlikte yeni bir sözlük hazırlamak çok zor değildir. Elektronik ortamdaki *veri* (corpus), sözlüğün tipolojisine, amaçlanan işlev ve hacime göre rahatlıkla uyarlanabilmektedir. Tarihsel sözlüklerde ise maddebaşlarının seçilmesinde nasıl bir yol takip edildiğine dair net bilgilere sahip değiliz ancak başvurululan ilk kaynakların genellikle söz varlığına ilişkin olarak hazırlanmış eski koleksiyonlar, eski sözlükler olduğunu söyleyebiliriz.

Sözlükte maddebaşı seçimi sözlüğün hedef kitlesine amaçlanan işlev ve hacmine göre değişiklik gösterir. TL'nin hazırlanmasında ve maddebaşlarının seçilmesinde kendisinden önce yazılmış olan sözlüklerin kaynaklık ettiğini söyleyebiliriz. Nitekim yazar eserin mukaddime bölümünde, sözlüğünü güvenilir ve bilinir birçok kitaptan istifade ederek yazdığını ve yeni başlayan dil öğrenicileri için çok açık olmasa da araştırmacılar açısından bâkir bir eser olduğunu söylemektedir.

2.3.1.1. Metinlerarasılık ve Sözlüklerde Metinlerarasılık

Bulut (2018:5)'a göre metinlerarasılık yeni ortaya çıkmış bir kavram değildir; referans noktası yazarlar ve eserler arasındaki ilişkidir, bu ilişki kimi zaman iki üç yazar ve eser kimi zaman da tarihin çok eski zamanlarına kadar gidebilir. Bulut (2018:5) metinlerarasılık yoluyla derlenen malzemenin nitelikli bir metin haline dönüşebilmesi için metin üzerinde gerçekleştirilen işlemlerin estetik duyarlılığa sahip olması gerektiğini söyleyerek metinlerarasılık ile ilgili olarak Neden? Nasıl? Zorunluluk mu? sorularına cevaplar arar. "Neden" sorusuna yazarın doygunluğa, eserin olgunluğa ulaşabilmesi; "nasıl" sorusuna açık veya örtük göndermeler veya doğrudan metnin veya yazarın ismini vererek "zorunluluk mu" sorusuna "Gök kubbede söylenmemiş söz yoktur" klişesinin ontolojik kökeni var mıdır yok mudur, diyerek cevap verir.

Daha çok edebiyat ile ilişkilendirilen bu kavram sözlükbilimde de kendisini göstermiştir. Atkins ve Rundell, (2008: 97)'e göre çoğu "yeni" sözlük varlığını bir öncekine borçludur. Metinlerarasılık farklı metinler arasındaki benzerlikler ve çapraz referanslardır. Sözlükbilim alanında paylaşılan metinlere ait özellikler sözlüklerin

sınıflandırılmasına ve aralarındaki bağlantıların zaman içinde izlenmesine yardımcı olur.

Hiçbir sözlükbilimci işe boş bir sayfa ile başlamaz, altı asırdan daha öncesine uzanan sözlük yapımı geleneğinden hareket eder (Green 1996: 39'dan akt. Jackson, 2002: 27). Bazı sözlükbilimciler bir sözlüğün yeni bir sürümünü yayınlamak için varolan bir sözlüğü gözden geçirip güncellerken, bazıları da daha yenilikçilikçi davranır ve sözlükbilim için yeni yollar açarlar. Sözcük listelerini belirlerken ve hangi tür bilgileri sunacaklarına karar verirken önceki nesil sözlükbilimcilerin çalışmalarından istifade ederler (Jackson, 2002: 27).

2.3.1.1.1. Tercümanü'l-Lügat'ta Metinlerarasılık

Her sözlük daha önce yazılmış olan sözlüklerden önemli oranda izler taşır. Sözlüklerde metinlerarasılık dikkatle incelenmesi gereken bir konudur (Dinçer 2011: 31-39). Hemen hiçbir sözlük tamamıyla özgün değildir. Dolayısıyla dönemin hemen hemen bütün sözlüklerinde daha önce yazılmış sözlüklerden etkilenme ve belirgin izler taşıma durumu TL'de de görülmektedir. Muhammed Nur Doğan, TL'nin Mehmed Esad Efendi tarafından yazılan Lehcetü'l-Lügat (LL) adlı sözlüğün bir muhtasarı olduğunu söyler (TDV Diyanet Ansiklopedisi cilt 11, sayfa 339). Yavuzarslan (2009: 150)'a göre TL, Lehcetü'l-Lügat ve Eser-i Şevket'ten sonra Türkçe sözcüklere yer veren Osmanlı sahası sözlüklerindendir. Sözlükte yer alan Arapça, Farsça maddebaşları ve tanımları J. W. Redhouse'ın düzenlediği Müntehabât-ı Türkiyye (M 1842) ile bu sözlüğün genişletilmiş biçimleri olan (ilaveli) Müntehabât-ı Lügât-ı Osmânî, Lügât-ı Osmânî gibi sözlüklerde yer alan Arapça ve Farsça maddebaşlarının tanımları ve açıklamaları ile benzerlik gösterir, Türkçe söz varlığını ise yazarın kendisi derlemiştir.

Sözlük hazırlayıcıları, sözlüklerini hazırlarken mutlaka kendilerine devredilen bir sözlük mirasından faydalanmışlardır. Nazım bin Muhammed TL'nin "ihtirâm mine'l-kirâm" başlıklı mukaddimesinde TL'nin tertibi ile ile ilgili olarak, lügat ilminde muteber ve güvenilir olan eserlerden yararlandığını; meşhur, bilinen ve kullanılan Arapça ve Farsça sözcükleri bir araya getirerek eserini üç dil üzere tertip ettiğini ifade etmektedir. Eser ile alakalı yaptığımız araştırmalar neticesinde yazarın "muteber ve güvenilir" ifadeleri ile bahsetmiş olduğu eserlerden ilki Mehmed Esad

Efendi'nin 1216/1801 yılında basılan Lehcetü'l-Lügat isimli sözlüğüdür. **Kesit 8.**'de bütüncül yapısından bir kesit verilen LL, bitki, hayvan, maden ve birçok türde Türkçe ve Türkçeleşmiş sözcükleri maddebaşı olarak almış, bu Türkçe maddebaşlarının tanımlarını, Arapça ve Farsça karşılıklarını sesletimleri ile vermiştir. TL ile LL arasındaki metinlerarası ilişki sadece Türkçe maddebaşlarından ibarettir. Arapça ve Farsça maddebaşları ile ilgili bir metinlerarasılık durumu yoktur.

Öz, "Tarih Boyunca Farsça-Türkçe Sözlükler" adlı Doktora tezinde TL'yi Müntehab, Muhtasar ve Müretteb Sözlükler (Öz, 1996: 99) başlığı altında ele almış ve Lehcetü'l-Lügat'ten:

1. Behcetü'l-Lügat, Mehmet Esad Efendi
2. Zübdetü'l-Lügati'l-Lehce, Moralı Hasan Efendi
3. Tercümânü'l-Lügat, Nazım b. Muhammed
4. Mirʿatü'l-Lügat, Mehmet Rıfat
5. Muhtasar-ı Lehcetü'l-Lügat, Ali Kaşif b. İzzet

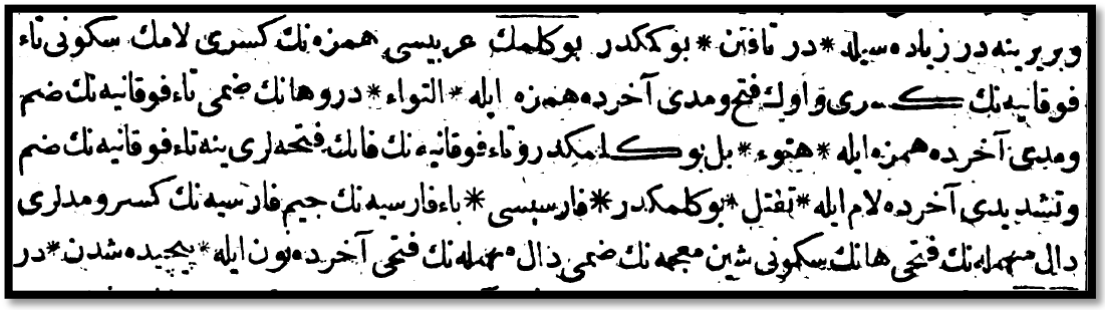
ismiyle beş muhtasar sözlük türetildiğini ifade etmektedir; ancak TL'nin LL ile ilişkisi sadece Türkçe maddebaşıları, tanımları ve Arapça, Farsça eşdeğer karşılıklarının verildiği Türkçe cetvel ile sınırlıdır.

Kesit 8. *Lehcetü'l-Lügat Örnek Sayfa*

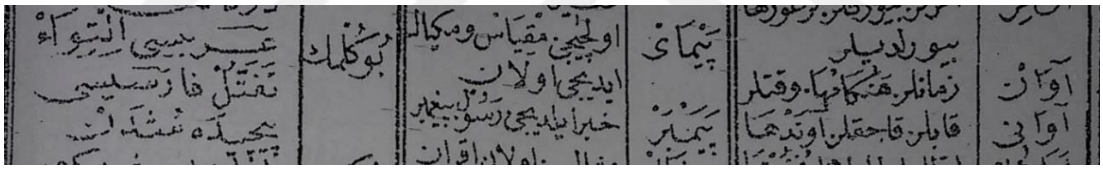
TL ile LL'nin bütüncül yapısı karşılaştırıldığında (bk. **Kesit 9.** ve **Kesit 10.**) sözlükler arasında belirgin farklılıklar olduğu görülmektedir.

Kesit 9. *LL "bükülmek" Maddebaşı Arap Harfli Yazımı*

"Arabîsi hemzenin kesri lâmın sükûnu tâ-i fevkâniyyenin kesri vâvın feth ve meddi ahirde hemze ile **iltivâ'** (التواء)'dır ve hânın zammı tâ-i fevkâniyyenin zam ve meddi ahirde hemze ile **hütû'** (هتوء) bel bükülmektir ve tâ-i fevkâniyyenin fânın fethaları yine tâ-i fevkâniyyenin zam ve teşdîdi ahirde lâm ile **tefettül** (تفتل) bükülmektir. Fârisîsi bâ-i Fârisîyyenin cîm-i Fârisîyyenin kesr ve medleri dâl-i mühmelenin fethi hânın sükûnu şîn-i muʿcemenin zammı dâl-i mühmelenin fethi ahirde nûn ile **pîçîde şuden** (پیچیده شدن)'dir."

Kesit 10. *TL "bükülmek" Maddebaşı Arap Harfli Yazımı*

"**bükülmek**" Arabîsi **iltivâ'**, **tefettül**. Fârisîsi **pîçîde şuden**.

Kesit 9.'da LL'de "**bükülmek**" maddebaşının Arapça ve Farsça eşdeğer karşılıklarında sesletim bilgisi mevcuttur. **Kesit 10.**'da TL'de ise sesletim bilgisi yoktur, LL "**bükülmek**" maddesindeki Arapça "**hütû'**" eşdeğeri de TL'ye alınmamıştır. Dolayısıyla TL derlenirken Lehcetü'l-Lügat'ten yararlanılmıştır; ancak tamamıyla alıntılanmamıştır.

TL'nin metinlerarasılık ilişkisi içerisinde olduğu ikinci sözlük Müntehabât-ı Lügat-ı Osmâni (MLO)' dir. MLO ile TL'nin bütüncül yapısı arasında farklılıklar vardır. MLO üç sütundan oluşmaktadır (bk. **Kesit 11.** MLO'nun bütüncül yapısından bir kesit). Arapça ve Farsça maddebaşları müstakil cetveller içerisinde gösterilmemiştir. Alfabetik sıralama gözetilerek Arapça ve Farsça maddebaşları alt

alta gelecek şekilde yazılmıştır. TL ise Arapça, Farsça ve Türkçe maddebaşları üç ayrı cetvelde, onların tanımı ve eşdeğer karşılıkları da yine üç ayrı cetvelde verilmektedir.

Kesit 11. *Müntehabât-ı Lügat-i Osmânî Örnek Sayfa*

Sözlükte aslolan derlemdir ve MLO ile TL'nin derlemleri arasındaki metinlerarasılık açıkça görülebilir (bk. **Tablo 8.** ve **Tablo 9.**).

Tablo 8. *MLO-TL Arapça Metinlerarasılık.*

S.	Maddebaşı	Arap Harfli Yazımı	MLO ve TL'de Karşılıklar	Sözlük
223	**şuhûr**	شُهُورْ	Şehrler, aylar, mâhlar.	MLO
519	**şuhûr**	شُهُورْ	Şehrler, aylar, **mâhhâ**.	TL
223	**şehîr**	شَهِيرْ	Şöhretli, nâmdâr olan.	MLO
519	**şehîr**	شَهِيرْ	Şöhretli olan, **nâmdâr**.	TL
223	**şehîḳ**	شَهِيقْ	Ağlayan çocuk gibi hıçkırıp içini çekmek ve seda vererek soluğunu içeri çekmek.	MLO
519	**şehîḳ**	شَهِيقْ	Ağlayan çocuk gibi hıçkırıp içini çekmek, **bâng-ı nerm kerden.**	TL
223	**şeyâṭîn**	شَيَاطِينْ	Şeytanlar, dîvler.	MLO
519	**şeyâṭîn**	شَيَاطِينْ	Şeytanlar, **dîvân**.	TL
223	**şeyb**	شَيْب	Saç ve sakal ağarmak.	MLO
519	**şeyb**	شَيْب	Saç ve sakal ağarmak, ihtiyarlık, **sepid şoden mûy.**	TL

Tablo 9. *MLO-TL Farsça Metinlerarasılık*

S.	Maddebaşı	Arap Harfli Yazımı	MLO ve TL'de Metinlerarasılık	Sözlük
223	**şehzade**	شَهْزَادَه	Padişah oğlu olan zat, âl-i tebâr.	MLO
516	**şehzade**	شَهْزَادَه	Padişah oğlu olan zat, âl-i tebâr, **veledü's- sulṭân**.	TL
223	**şehla**	شَهْلَا	Koyun gözlerine benzer olan göz ki pek makbuldür.	MLO
516	**şehla**	شَهْلَا	Eğri bakışlı olan göz, **aḥvel** ve koyun gözlerine benzer olan göz ki pek makbuldür, **şehlâ'î**.	TL
223	**şîr**	شِيرْ	Aslan denilen vahşi hayvan ve süt, leben ki dişi hayvandan hasıl olur.	MLO
517	**şîr**	شِيرْ	Arslan denilen vahşi hayvan, **esed** ve süt, **leben** ki dişi hayvandan hasıl olur.	TL
223	**şeydâ**	شَيْدَا	Deli, divane, mecnun olan.	MLO
517	**şeydâ**	شَيْدَا	Deli, divane olan, **mecnun**.	TL

TL ile LL arasındaki metinlerarasılık ilişkisinin Fethalı bâ bâbında (*Bâbu'l-bâ'u'l-meftûha)* ilk iki harfi (b) ve (k) olan sözcük listesine nasıl yansıdığı **Tablo 10.**'da görülmektedir:

Tablo 10. *LL-TL Türkçe Sözcük Listesi Karşılaştırması.*

Sözlük	Dil	Maddebaşları
LL	Türkçe	**baḳır**, **baḳḳal**, **baḳḳam**, **baḳla**, **baḳlava**, **baḳmaḳ**, **baḳmaḳ**, **baḳraç**, **baḳtırmaḳ**.
TL	Türkçe	**baḳḳal**, **baḳla**, **baḳḳam**, **baḳlava**, **baḳraç**, **baḳır**, **baḳmak**, **baḳıcı**, **baḳar**, **baḳtı**, **baḳ demek**, **baḳma**.

TL'de LL'den farklı olarak "**baḳıcı**, **baḳar**, **baḳtı**, **baḳ demek**, **baḳma**" maddebaşlarına yer verilmiş ve böylece sözcük listesi artırılmıştır.

Şüphesiz ki metinlerarasılık yazara, metne ve metnin muhatabı olan sözlük kullanıcısına doğrudan kazanç sağlayacaktır. Kendisinden önce yazılan sözlüklerden hareket ederek eserini hazırlayan sözlük yazarı sözlüğünün kalitesini ve farklılığını gösterebilmek için metinlerarasılığı bir karşılaştırma ölçütü olarak kullanabilmekte ve malzeme derleme ve delil gösterme noktasında daha hızlı hareket edebilmektedir. **Kesit 8.** ve **Kesit 9.**'da Türkçe "**bükülmek**" maddebaşının LLve TL'deki yazımına bakıldığında TL'nin LL'ye göre metin hacimi olarak daha az yer işgal ettiğini, her bir dil için farklı sütunlar oluşturarak daha kolay bir kullanıma sahip olduğunu, maddebaşı ve onun tanımına ulaşmak noktasında daha kullanışlı olduğunu söylemek mümkündür. Ayrıca TL'de Türkçe "**bükülmek**" maddebaşının Arapça karşılıkları verilerek iki dilli, Farisîsi ibaresiyle Farsçasının verilmesi TL'yi üç dilli bir sözlük haline de getirmiştir. Metinlerarasılığın metne katkısı anlamında bakıldığında TL'nin sözcük listesini sunuş biçimi aranılan bilgiye daha kolay ulaşmayı sağlamış üç dilli yapısı ise kullanıcılara daha fazla dil seçeneği sunmuş, sözcüğün Arapça ve Farsçasına ulaşmak isteyen okurun ihtiyacını karşılanmıştır.

Jackson (2002: 27)' de " Sözlük Savaşları" başlığı altında Joseph Worcester'in 1830'da Noah Webster'in *American Dictionary* adlı sözlüğünü kısaltıp yeni maddebaşları ile birlikte yazım ve sesletim gibi yeni özellikler ekleyerek *Comprehensive Pronouncing and Explanatory Dictionary* adıyla kendi sözlüğünü yayımladığını ifade etmiş, Worcester'in bu sözlüğünün zamanla Webster'in sözlüğüne ciddi rakip olması üzerine Webster'in Worcester'i intihalle suçlayarak konu ile ilgili bir makale yazdığı bilgisini paylaşmıştır. Buradan hareketle sözlüklerde metinlerarasılığın sınırı nedir? Sözlüklerde "metinlerarasılık" argümanları (maddebaşı, yazım, sesletim, tanım, örnek vb.) nelerdir? Bir sözlük bir başka sözlükten ne kadar etkilenebilir? Buna benzer soruların cevabı verebilecek çalışmalara ihtiyaç vardır.

Tanzimat dönemi Osmanlı sözlükçülüğünde sözlük yazarları arasında, İngiliz sözlük yazarları arasındaki intihal suçlamalarına benzer iddiaların yaşanıp yaşanmadığına dair elimizde herhangi bir bilgi mevcut değildir.

Maddebaşları sözcüğün ilk iki harflerine göre sıralanan MLO ve TL'de metinlerlerarasılık ilişkisinin Arapça ve Farsça sözcük listelerinde ilk iki harfi râ (ر) ve şîn (ش) olan maddebaşlarına nasıl yansıdığı **Tablo 11.** ve **Tablo 12.**'de görülebilir:

Tablo 11. *MLO-TL Arapça Sözcük Listesi Karşılaştırması.*

Sözlük	Dil	Maddebaşları
MLO	Arapça	ruşâ, rişâ, reşâd, reşâş, raşḥ, reşaḥât, reşḥa, rüşt, rüşvet, ruşay, reşit,
TL	Arapça	ruşâ, rişâ, reşâd, reşâş, raşḥ, reşaḥât, reşḥa, rüşt, rüşvet, ruşay, reşit,

Tablo 11.'de görüldüğü üzere TL, MLO'daki ilk iki harfi râ (ر) ve şîn (ش) olan maddebaşlarının tamamını sözcük listesine almıştır.

Tablo 12. *MLO-TL Arapça Sözcük Listesi Karşılaştırması.*

Sözlük	Dil	Maddebaşları
MLO	Farsça	rişte, reşḥapâş, reşḥarîz, reşk, reşkâver, reşkẖûr, reşkîn, rişvetẖûr,
TL	Farsça	rişten, rişte, reşḥapâş, reşḥarîz, reşk, reşkâver, reşkẖûr, reşkîn, reşmîz, rişvetẖûr

Tablo 11.'de MLO-TL Arapça sözcük listelerinin birebir aynı maddebaşlarından oluşurken **Tablo 12.**'de ise TL'nin MLO'daki ilk iki harfi râ (ر) ve şîn (ش) olan maddebaşlarının tamamını aldığını ve ek olarak "**rişten** ve **reşmîz**" maddebaşlarına da yer verdiği görülür.

İlk iki harfi dâl (د) ve mîm (م) olan maddebaşlarına bakıldığında (bk. **Tablo 13.** ve **14.**):

Tablo 13. *MLO-TL Arapça Sözcük Listesi Karşılaştırması.*

Sözlük	Dil	Maddebaşları
MLO	Arapça	dem, demâ, dimâ', dimâse(t), damar, dimâğ, deme'ân, dem'a(t), dimn, dimne(t), dümû', demevî.
TL	Arapça	dem, demâ, dimâ', dimâse(t), damar, dimâğ, deme'ân, dem'a(t), dimn, dimne(t), dümû', demevî.

Arapça sözcük listesindeki maddebaşlarının birebir aynı olduğu görülür.

Tablo 14. *MLO-TL Farsça Sözcük Listesi Karşılaştırması.*

Sözlük	Dil	Maddebaşları
MLO	Farsça	düm, demâdem, demâġ, demâme, demân, dembâz, dembâzî, dembedem, dembestegî, dembeste, dümdâr, demdeme, demsâz, demsâzî, demsân, demkeş, demîde.
TL	Farsça	dem, düm, demâ, demâbur, demâdem, demâr, demâr âvarden, damak, (dimâġ), demâme, demân, dembâz, dembâzî, dümbâl, dembedem, dembestegî, dembeste, demçâr, dümçe, dümdâr, demdeme, demzeden,

		demsâz, **demsâzî**, **demsân**, **dümsîce**, **demgâh**, **dümkâv**, **dümkürk**, **demgirifte**, **demkeş**, **demgeh**, **demlâbe**, **demendân**, **demende**, **dimne**, **demvâpesîn**, **demûr**, **deme**, **demîden**, **demîde**.

TL'de MLO'daki maddebaşlarına ilave olarak (**dem**, **demâ**, **demâbur**, **demâr**, **demâr âvarden**, **(dimâġ)**, **dümbâl**, **demçâr**, **dümçe**, **demzeden**, **dümsîce**, **demgâh**, **dümkâv**, **dümkürk**, **demgirifte**, **demgeh**, **demlâbe**, **demendân**, **demende**, **dimne**, **demvâpesîn**, **demûr**, **deme**, **demîden**) 24 maddebaşının daha eklendiğini böylece daha büyük bir sözcük listesi oluşturulduğu görülüyor. Buradan TL'nin Farsça sözcük listesine MLO dışında başka sözlük veya sözlüklerden maddebaşı almış olabileceğini söylemek mümkündür.

MLO'dan alınan Arapça maddebaşı, bu maddebaşının Türkçe tanımı ve tanımın hemen ardından Farsça eşdeğer karşılığının verilmesi (Arapça maddebaşı+Türkçe tanım+Farsça eşdeğer karşılık) TL'yi sahip olduğu dil sayısı ve kelime serveti bakımından zenginleştirmiş, iki dilli olan sözlük üç dilli hale getirilmiştir (**bk. Tablo 15.**).

Tablo 15. *MLO-TL Arapça Metinlerarasılık ve TL'nin Çok Dilli Oluşu*

Sayfa	Maddebaşı	Arap Harfli Yazımı	MLO ve TL'de Karşılıklar	Sözlük
223	**şehîr**	شَهِيرْ	Şöhretli, nâmdâr olan.	MLO
519	**şehîr**	شَهِيرْ	Şöhretli olan, **nâmdâr**.	TL
223	**şehîḳ**	شَهِيقْ	Ağlayan çocuk gibi hıçkırıp içini çekmek ve seda vererek soluğunu içeri çekmek.	MLO
519	**şehîḳ**	شَهِيقْ	Ağlayan çocuk gibi hıçkırıp içini çekmek, **bâng-ı nerm kerden.**	TL
223	**şeyâṭîn**	شَيَاطِينْ	Şeytanlar, dîvler.	MLO
519	**şeyâṭîn**	شَيَاطِينْ	Şeytanlar, **dîvân**.	TL
223	**şeyb**	شَيْب	Saç ve sakal ağarmak.	MLO
519	**şeyb**	شَيْب	Saç ve sakal ağarmak, ihtiyarlık, **sepid şoden mûy**.	TL

TL'nin metinlerarasılık ilişkisi ile çok dilli bir sözlük şeklini alması Farsça cetvel için (Farsça maddebaşı+Türkçe tanım+Arapça eşdeğer karşılık) de geçerli bir durumdur (bk. **Tablo 16.**).

Tablo 16. *MLO-TL Farsça Metinlerarasılık ve TL'nin Çok Dilli Oluşu*

S.	Maddebaşı	Arap Harfli	MLO ve TL'de Karşılıklar	Sözlük
223	**şehzade**	شَهْزَادَه	Padişah oğlu olan zat, âl-i tebâr.	MLO

516	**şehzade**	شَهْزَادَه	Padişah oğlu olan zat, âl-i tebâr, **veledü's-sulṭân.**	TL
223	**şehla**	شَهْلَا	Koyun gözlerine benzer olan göz ki pek makbuldür.	MLO
516	**şehla**	شَهْلَا	Eğri bakışlı olan göz, **aḥvel** ve koyun gözlerine benzer olan göz ki pek makbuldür, **şehlâ'î**.	TL
348	**deryâb**	دَرْيَابْ	Akıl, dirayet, zekâvet, zihin	MLO
348	**deryâb**	دَرْيَابْ	Akıl, **dirayet**, zekâvet, zihin ve "anla, fehim eyle" manasına ve "meded ve muavenet eyle" ve deniz derya ve "tedarik eyle" ve yâften lafzından sîga-i emirdir "bul" manasına gerek mahsûsen olsun gerek manen olsun.	TL

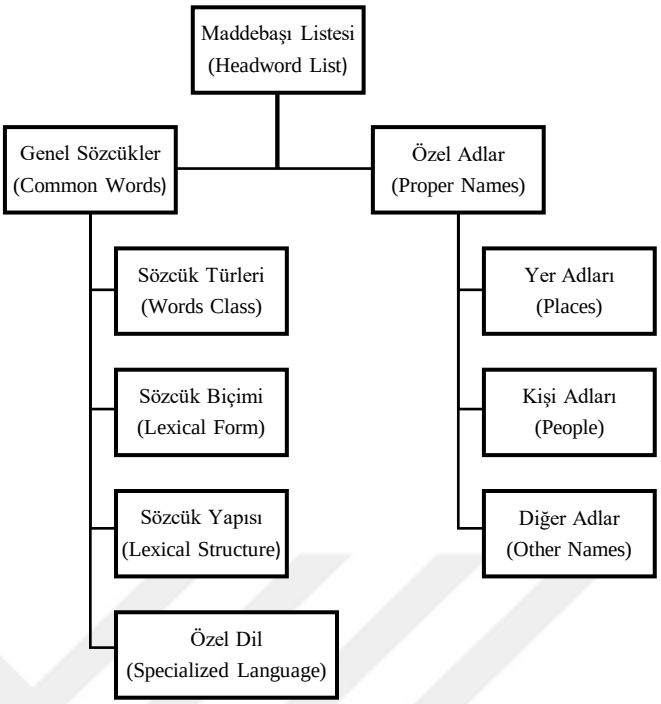
TL-MLO metinlerarasılık ilişkisine bakıldığında ise TL'nin Arapça ve Farsça sözcükleri farklı sütunlarda işlemesi TL'ye pratiklik kazandırmış, Türkçe maddebaşının Farsçasının verilmesi ise TL'nin kıymetini bir kat daha artırmıştır. Maddebaşına ulaşma ve sözlüğü kullanmadaki kolaylık ve Farsça karşılıkların verilmesi metinlerarasılığın metne ve sözlük kullanıcısına katkısı olarak değerlendirilebilir.

2.3.1.2. Maddebaşı ve Maddebaşı Türleri

Sözlük hazırlayıcı bir sözlüğün derlenmesinden önce sözlüğe dâhil edilecek ve işlenecek sözlüksel öğelerin (maddebaşları) seçimi için ölçütlerini belirlemeli ve bir sözlük planı tasarlamalıdır; belirlenen bu öğeler bütün yapıya sözlükbirim işaretleri olarak girilir ve sözlüğün ana unsurları haline gelir (Gouws, 2003:38).

Atkins ve Rundell (2008:178)'de sözlük kullanıcılarının beklentilerinin yüksek olduğunu, sözlüğü eline alan hemen herkesin aradığı sözcüğe ulaşacağını düşündüğünü, ulaşamadığını söylemenin ne kadar sinir bozucu bir durum olduğunu ifade ettikten sonra hiçbir sözlüğün herkesin isteğine cevap veremeyeceğini dolasıyla bir sözlüğe neyin dâhil edileceğine ve neyin hariç tutulacağına ilişkin kararların kritik önem taşıdığını söyler ve maddebaşı seçiminde dikkat edilmesi gereken özellikleri **Şema 3.**'te verildiği şekliyle sınıflandırır:

Şema 3. *Atkins ve Rundel (2008:178) 'e Göre Maddebaşı Tercihleri*

TL'nin I. cildi ile sınırlı çalışmamızda Arapça 8731, Farsça 7877, Türkçe 2657 olmak üzere toplam 19259 maddebaşının seçimi ve sözcüklerin türleri ile ilgili bilgiler **2.3.1.2.1.** ve **2.3.1.2.2.**'de ayrıntılı olarak verilecektir.

2.3.1.2.1. Sözcükbiçimlerin Maddebaşı Yapılması

Bir dilin sözcüklerinin farklı *sözcükbiçim*lerini (lexical form) sözlüklerde maddebaşı yapmak olası bir durum değildir; çünkü sözcükler dilde kullanıldıkları yere, duruma ve zamana göre farklı biçimler alırlar. Dolayısıyla bir sözcüğün farklı biçimlerini çekirdeğe/köke indirgemeye ihtiyaç vardır. Bu durum temelde aynı anlama sahip olan fakat farklı biçimbirimler edinmiş sözcükleri (adları tekil, eylemleri mastar biçimi ile) sözlüklere uyarlamaktır, bu durum *sözlükselleşme* (lemmatization) olarak ifade edilir.

TL, Arapça, Farsça ve Türkçe sözcük listesine sahip çok dilli bir sözlüktür. İhtiva ettiği bu üç dile ait *sözcükbirim*lerin (canonical form) maddebaşı olarak kullanımı noktasında belirli farklılık vardır.

Arapça Maddebaşları

Arapça sözcük listesindeki isimlerin çokluk biçimleri TL'de ekseriyetle maddebaşı olarak kullanılmıştır. Bu duruma gerekçe olarak Arapça'nın bükümlü bir dil olması, yeni sözcük türetirken ve var olan sözcüğü cümlede farklı görevlerde kullanırken çekimlenerek yeni bir biçime sahip olması söylenebilir. **Tablo 17.**'de Arapça çokluk isimlerin sözcük listesinde maddebaşı olarak kullanıldığını örnekler:

Tablo 17. *Arapça Çokluk İsimleri Maddebaşı Örnekleri.*

Arapça Çokluk Biçimi	Arapça Çokluk Örnekleri
Tesniye (eyn)	bahreyn, ṣaḳaleyn, cânibeyn, cenâheyn, ḫarameyn, dâreyn, , ẕülvecheyn, raḥateyn, zevceyn, sıbteyn, saʿdeyn
Cem-i müzekker (în)	eḥâsîn, âḫirîn, erâkîn, esâtîn, efânîn, müʾminîn, evvelîn, berâhîn, besâtîn, ḫavâtîn, devâvîn, râsiḫîn, riyâḥîn, sâbıḳîn, siccîn, sekâkîn, selâṭîn, sinîn, şeʿâbîn, şevâhîn, şeyâṭîn.
Cem-i müzekker (ûn)	benûn, tâbiʿûn, ḥuṣûn, ḫavâriyyûn, duyûn, ruhûn, sücûn, sünûn, şücûn, şüʾûn
Cem-i müennes sâlim (ât)	ebyât, edevât, arażât, irhâṣât, eṣvât, âfât, aḳvât, âlât, emvât, ümmehât, evḳât, âyât, berekât, beravât, beriyyât, buġât, bükât, beliyyât, benât, tâyîdât, taḥiyyât, türahhât, tesbîḥât, teṣârifât, taʿyinât, tehiyât, ṣeyyibât, cüzʾiyyât, celessât, cemâdât, cemerât, cüvârişât, cihât, ḥâcât, ḥâfât, hâlât, ḫabbât, ḥubûbât, ḫucurât, ḥudât, ḫadeṣât, ḫarekât, ḫurumât, ḫasenât, ḥüsniyyât, ḫaşviyyât, ḫażarât, ḥulviyât, ḫumât, ḫatemât, ḫidemât, ḫarâbât, ḫurâfât, ḫaṭarât, ḫuṭuvât, ḫimâlât, ḫayâlât, ḫayrât, derecât, derekât, duʿʿât, dühât, diyât, recʿât, rüsûmât, reşaḥât, rükebât, zellât, zünnât, zevcât, sâbiḥât, sâbıḳât, sâḥât, sâdât, sâʿât, sebzevât, siccilât, süfliyyât, sekerât, sekenât, simât, semâvât, şürafât, şuʿaʿât, şefevât, şehevât, şüʾûnât.
Cem-i mükesser (efʿâl, fuʿûl, fuʿul, fuʿal, fiʿal, fiʿâl, fuʿʿâl, feʿale, feʿâʿil, fevâʿil, fevâʿîl, efâʿil, efʿilâ, efʿile, tefâʿîl, efʿul)	**efʿâl**: ebdân, ebrâc, eşkâl, esvâb, ebʿâd, ebzâr, ebkâr, ebnâʾ. / **fuʿûl**: buṭûn, benûn, ḥuṣûn, duyûn, rühûn, sücûn, sünûn, şücûn, şüʾûn./ **fuʿul**, **fuʿal**, **fiʿal**: süfun, süver. / **fiʿâl**: cibâl, rical./ **fuʿʿâl**: tüccâr. / **feʿale**: ulemâ, şuʿarâ, cühelâ, şühedâ. / **feʿâʿil**: resâʾil. / **fevâʿil**: erâẕil. / **fevâʿîl**:/ **efâʿil**: eḥâbiş, eḥâdiş, ekâbir / **efʿilâ**: enbiya, evliya, eẕkiyâʾ. / **efʿile**: esliḥa, elsine, ecvibe, ezminet. / **tefâʿîl**: teṣâvîr, terâküb, tekâlîf. / **efʿul**: encüm.

Farsça Maddebaşları

Farsça sözcük listesindeki isim olan Farsça maddebaşları ekseriyetle teklik biçimleriyle verilmiş, bununla birlikte biçimbirim almış birkaç isim ve şahıs zamirleri maddebaşı yapılmıştır.

Farsça'da canlıları gösteren isimlerin sonuna "ân", cansızları gösteren isimlerin sonuna "hâ" eki getirilerek çokluk yapılır. Fakat bu kesin bir kural değildir, çokluk eklerinin birbirinin yerinde kullanıldığı da olur. Farsça sözcük listesindeki isimlerin "ân" (آنْ) ve "hâ" (هَا) eklerini almış çokluk biçimleri TL'de maddebaşı yapılmamıştır.

Farsça sözcük listesinde hal eki /(+i yükleme hali "râ" را), (+e yönelme hali "be" به ، ب), (+de bulunma hali "der"در), (+den ayrılma hali "ez" از)/ ve vasıta hali eki (+ile "bâ" با) almış sınırlı sayıda Farsça maddebaşı da vardır (bk. **Tablo 18., 19., 20., 21.**).

Tablo 18. *"ez" (اَز), +den ayrılma hali eki almış maddebaşı*

S.	Maddebaşı	Arap Harfli Yazımı	Tanım
12	**ez-ân**	اَزَانْ	ez (اَزْ) ile an (آنْ)'dan mürekkep kelimedir ki "ondan" manasına, Arabîde **minhu** (مِنْهُ) ile tabir olunur.
12	**ez-tû**	اَزْتُو	ez (اَزْ) ile tu (تُو)'dan mürekkep kelimedir, "senden" manasına Arabîde **minke** (مِنْكَ) ile tabir olunur.
13	**ez-şumâ**	اَزْشُمَا	ez (اَزْ) ile şumâ (شُمَا)'dan mürekkep kelimedir, "sizden" manasına, Arabîde **minküm** (مِنكُمْ) ile tabir olunur.
14	**ez-û**	اَزُو	ez (اَزْ) ile o (اُو)'dan mürekkep zamîr-i munfasıl-ı gâ'ibdir ondan manasına Arabîde **minhu** (مِنْهُ) ile tabir olunur.

Tablo 19. *"be" (ب، به), +e yönelme hali eki almış maddebaşı.*

S.	Maddebaşı	Arap Harfli Yazımı	Tanım
72	**(be-ḫilâf)**	(بَخِلَافْ)	Hilaf üzere, aksi olarak.
72	**be-ḫod**	بخُودْ	Yalnız, **münferit**, hod be-hod, yapayalnız, başlı başına, müstakil ve kendiliğinden manalarında terkiptir.

Tablo 20. *"bâ" (بَا), +ile vasıta hali eki almış Maddebaşı*

S.	Maddebaşı	Arap Harfli Yazımı	Tanım
44	**bâ-ânki**	بَاآنْكِه	bâ (با) ve ân (آن) ve ki (كه) harflerinden mürekkep, onunla birlikte demek, Arabîde **key maʿa hâẕâ** ile tabir olunur.
44	**bâ-û**	بَاُو	Onunla demektir, **maʿahu**, hazf-ı hemze ile **bâvu** dahi derler.

Tablo 21. *"der" (دَرْ), +de bulunma hali eki almış Maddebaşı*

S.	Maddebaşı	Arap Harfli Yazımı	Tanım
339	**derpîş**	دَرْپِیشْ	İleri, ön, önde, öne, **ḳuddâm**.
339	**derḥal**	دَرْحَالْ	Anide, o saat, der-akab, **fi'l-ḥâl**.
342	**der' aḳab**	دَرْعَقَبْ	Akabinde, **bilâ-tevaḳḳuf**, o saat, anide.
343	**derkenar**	دَرْكَنَارْ	Kitabın yahut mektubun ve başka kâğıdın asıl yazısında olmayıp kenar yazılmış olan, yazı ve nesnenin kenarında olan, **ḥaşiye**.

Farsça sözcük listesindeki fiillerin (basit fiil, önekli fiil, birleşik fiil, dönüşlü fiil ve deyim fiil) mastar halleri ile mâzi ve muzâri zaman çekimli maddebaşları **Tablo 22.** ve **Tablo 23.**'te görülmektedir:

Tablo 22. *Maddebaşı Fiil Örnekleri*

Fiil	S.	Maddebaşı Fiil	Arap Harfli Yazımı	Tanım
Fiil	99	**bükeşten**	بُكَشْتَنْ	Öldürmek, **imâte**, katil ve idam etmek.
Önekli Fiil	81	**ber ḫâsten**	بَرْخَاسْتَنْ	Kalkmak, ayağa kalkmak, **ḳıyâm**.
Birleşik Fiil	486	**siyâh kerden**	سِيَاهْ كَرْدَنْ	Karartmak, siyah etmek, **tesvîd**.
Dönüşlü Fiil	410	**rîş ber-âvarden**	رِيشْبَرْاَوَرْدَنْ	Sakallanmak, sakalı gelmek, **iltiḥâk**.
Deyim Fiil	375	**dûr-nihâden pâ-ezhem**	دُورْنِهَادَنْ پَااَزْهَمْ	Apışmak, **teraḥruḥ**, yolda kayıp ayağın biri bir tarafa ve biri bir tarafa gitmek.

Tablo 23. *Farsça Mâzi ve Muzâri çekimli Mabbebaşı Fiil Örnekleri*

Fiil	S.	Maddebaşı Fiil	Arap Harfli Yazımı	Tanım
Mastar fiil	275	**ḫırâmîden**	خِرَامِيدَنْ	Mastardır, salınmak manasına.
Mastar fiil	511	**şinîden**	شِنِيدَنْ	İşitmek, **istimâ'**, şenîd lafzının mastarıdır.
Fiil-i mâzi	381	**dîd**	دِيدْ	"Gördü, **ra'â**" manasına fi' l-i mâzîdir.
Fiil-i mâzi	312	**ḫûrd**	خُورْد	Ḫurden (خُرْدَان) lafzından fi' l-i mâzîdir, yedi, **ekele** manasına ve rast gelmek, **müṣâdafa**.
Fiil-i muzâri	67	**pâyed**	پَايَدْ	Bâyesten lafzından muzârîdir, gerek, lazım, muktezi, **yelzemü** manasına.
Fiil-i muzâri	331	**dâned**	دَانَدْ	Dânisten lafzından fi' l-i muzârîdir, "bilir" demektir, **ya' lemü** manasına.

Türkçe Maddebaşları

Türkçe sözcük listesi ile ilgili olarak isim olan Türkçe maddebaşları ekseriyetle teklik biçimleriyle verilmiş, bununla birlikte biçimbirim almış şahıs zamirleri maddebaşı yapılmıştır (bk. **Tablo 24.**).

Tablo 24. *TL'de Farklı Biçimbirimler Almış Zamir Maddebaşı Örnekleri*

S.	Maddebaşı	Arap Harfli	Tanıam
322	**sen**	سَنْ	Arabîsi **ente**. Fârisîsi **tû**.
322	**senden**	سَنْدَنْ	Arabîsi **minke**, ʿanke. Fârisîsi **ez-tû**.
322	**senden isterim**	سَنْدَنْ اِسْتَرِمْ	Arabîsi **eṭlubu minke**. Fârisîsi **ḫâhem ez-tû**.
322	**seninle**	سَنِكْلَه	Arabîsi **maʿake**. Fârisîsi **berâberi tû**.
322	**senin için**	سَنِكْ اِيچُونْ	Arabîsi **li eclike**. Fârisîsi **berâyı tû**.
322	**sende**	سَنْدَه	Arabîsi **fîke**. Fârisîsi **der-tû**.
323	**saña**	سَكَا	Arabîsi **leke**. Fârisîsi **be-tû.**

Aynı durum farklı zaman ekleri ve olumsuzluk eki almış biçimleri ile fiillerde görülür (bk. **Tablo 25.**).

Tablo 25. *TL'de Farklı Biçimbirimler Almış Fiil Maddebaşı Örnekleri.*

S.	Maddebaşı	Arap Harfli Yazımı	Tanım
103	**baḳmaḳ**	بَاقمق	**Arabîsi** naẓar, naẓr, naẓẓâre; taḥdîḳ **(ziyade bakmaktır),** lemḥa, lemḥ, iltimâḥ **(bunlar az bakmaktır). Fârisîsi** nigâh kerden, nigâhîden, nigeristen, nigerîden, girânden, naẓar kerden.
103	**baḳar**	بَقار	**Arabîsi** yenẓuru. **Fârisîsi** nigerd.
103	**baḳtı**	بَاقدی	**Arabîsi** naẓara. **Fârisîsi** nigâh kerd.
103	**bak demek**	بَاقديمك	**Arabîsi** unẓur. **Fârisîsi** nigâh kün.
118	**bildi**	بِيلدی	**Arabîsi** ʿalime. **Fârisîsi** dânist.
118	**bilir**	بِلِيور	**Arabîsi** yaʿlemu. **Fârisîsi** dâned.
118	**bilmek**	بِلمك	**Arabîsi** ʿilm **(cemi** ʿulûm **gelir),** becde, başar, ḫubr, şiʿr, **ʿaṣr,** maʿrife, teʿâllüm, eẓn, yaḳîn, istîḳân, dirye. **Fârisîsi** dânişten, bişûlîden.

2.3.1.2.2. Özel Adların Maddebaşı Yapılması

TL'de Arapça, Farsça ve Türkçe sözcük listesinde özel adlar maddebaşı yapılmıştır, ancak bu durum farklılıklar arzetmektedir. TL'nin I. cildi ile sınırlı olmak üzere Arapça cetvelinde maddebaşı olan bir kişi ismi varken, Türkçe cetvellerde maddebaşı yapılmış kişi ismi yoktur. Yine bu iki cetvelde yer adı olan maddebaşı sayısı yok denecek kadar azdır. Farsça cetvel ise özel adların maddebaşı olarak kullanımı noktasında daha zengindir. Arapça ve Farsça sözcük listesindeki maddebaşı olan kişi isimleri için (bk. **Tablo 26.** ve **Tablo 27.**).

Tablo 26. *Arapça Cetvelde Şahıs İsimleri*

S.	Maddebaşı	Arap Harfli	Tanım
422	**Ẕülḳarneyn**	ذُوْالْقَرْنَيْن	Eski zaman padişahlarından bir meşhur padişahın lakabıdır.

Tablo 27. *Farsça Cetvelde Şahıs İsimleri*

S.	Maddebaşı	Arap Harfli Yazımı	Tanım
11	**Armiyâ**	اَرْمِيَا	Benî İsrail peygamberlerinden bir peygamber ism-i şerîfidir.
97	**(Baṭlamyûs)**	(بطَلَمْيُوسْ)	Bir hekimin ismidir, Mecista-i Kebîr ve Coğrafya ve Kitabü'l-Lehvnü's Semâniyye ve Usturlâb ve Hey'et-i Felekiyye'yi şerh edip ve ilm-i hendeseyi ihraç ederek kavilden fiile getirmiştir.
98	**Buḳrâṭ**	بُقْرَاطْ	Aklidus oğlu meşhur hekimdir.
181	**Câlînûs**	جَالِيْنُوسْ	Mana cihetiyle fâʿilü'l-ʿacâyib demektir, bir hekim-i hâzik-i zü-fünûn adıdır ki meşahîr-i hükemânın ahiridir…
206	**Çaġatay**	چَغَتَايْ	Türk padişahlarından bir padişah veyahut bir kabile namıdır.
213	**Cem**	جَمْ	İsm-i cinstir, her sultan-ı âl-i şân-ı zü'l-iktidâra Cem ıtlak olunur ve husûsiyle mülûk-ı mâziyeden Cemşîd-nâm padişahtan tahfif edip Cem derler.
215	**Cemşîd**	جَمْشِيْدْ	Mülûk-ı mâziyeden meşhur nâmdâr bir padişah, hekim meşrep idi…
222	**Çingîr**	چِنْگِيْزْ	Moğolân padişahının ismidir.
288	**Ḫüsrev**	خُسْرَوْ	Padişah, sulṭan ve güneş ve her zî-şevket padişaha Hüsrev derler ve iʿlâm-ı ricâlden mülûk-ı Acemden Keyhüsrev ki meşhur padişahtır, Feridûn evladından Îrh neslinden ve Nûşirevân oğlu Hürmüz-i tacdârın oğlu Pervîz'in lakabıdır ki Hüsrev Pervîz'dir, Şirin ile hikâyesi meşhurdur.

324	**Dârâ**	دَارَا	Padişah, sulṭan, Dârâ bir meşhur padişah adı idi ki İskender Zülkarneyn'in ibtidâ-yı zuhûrunda Mısıra ve nice vilayetlere hükmederdi…
366	**Dimne**	دَمْنَه	Bir çakal adıdır ve kelile dahi bir çakal adıdır, bunların muhâvere ve münazara ve münakaşa ve müsamerelerine mebni bir kitap telif olunmuştur…

Arapça, Farsça ve Türkçe sözcük listesinde maddebaşı olan yer adları için (bk. **Tablo 28., 29., 30.**).

Tablo 28. *Arapça Sözcük Listesindeki Maddebaşı Yerleşim İsimleri*

S.	Maddebaşı	Arap Harfli	Tanım
146	**Baḥreyn**	بَحْرَيْنْ	İki deniz yani Karadeniz ile Akdeniz yahut iç deniz ile dış deniz ve bir memleket ismidir, düderyâ.

Tablo 29. *Farsça Sözcük Listesindeki Maddebaşı Yerleşim Yeri İsimleri*

S.	Maddebaşı	Arap Harfli Yazımı	Tanım
41	**Îrân**	اِيرَانْ	Nâm-ı Hûşenk Şah Bin Siyâm ve vilâyet- i Irak ve Fâris ve Azerbaycan ve Horasan memleketleridir ki Feridun Şah büyük oğluna Îrec'e vermiş idi, İran ismi ondandır.
44	**Bâbil**	بَابِلْ	Vasat-ı Irak-ı Arabda vaki bir şehir ve bir vilayet adıdır. Hârût ve Mârût melekler orada vaki kuyuda mahpus ve mutavakkıftırlar
74	**Bedaḫşân**	بَدَاخْشَانْ	Horasan ile Hint serhadi meyanında bir meşhur vilayettir ki orada lal madeni vardır.
142	**Tebrîz**	تَبْرِيزْ	Diyâr-ı İran'da meşhur ve mamur bir memleket yani bir şehir ismidir.
268	**Ḫotan**	خُتَنْ	Meşhur ve maruf memlekettir ki onda gayet bî-misl mahbuplar ve latif ve nazik kumaşlar işlenir ve misk ahusu o diyarda çok olur.
273	**Ḫorasan**	خُرَاسَانْ	Cânib-i meşrik ve vilâyet-i ırak ve Fars'ın cânib-i şarkîsinde vaki bir azim memleket ve muazzam şehirdir…
293	**Ḫatâ**	خَطَا	Meşhur memlekettir, müstakil padişahı vardır, o vilayetlerde bî-nazîr fağfûr âvânı işlenir…
325	**Dâru'l beyżâ**	دَارُالْبَيْضَا	Basra şehrinde bir saraydır ki Abdullah bin Zeyyâd bina eylemişdir…
443	**(Sabâ)**	(سَبَا)	Memleket-i Yemende bir şehr-i azîm adıdır, Belkıs'ın tahtgâhı idi.
517	**Şiraz**	شِيرَازْ	Fâris ıtlak ettikleri memleketin dârü'l-mülkü olan şehrin ismidir.
429	**Zengbâr**	زَنْگْبَارْ	Mısır ve Habeş ortasında kara Araplar vilayeti.

Tablo 30. *Türkçe Sözcük Listesindeki Maddebaşı Yerleşim Yeri İsimleri.*

S.	Maddebaşı	Arap Harfli	Tanım
101	**Bağdat**	بَغداد	Irak'ta meşhur bir şehir ismidir. **baġdâd**, **baġẕâẕ**, **zevrâ**. Fârisîsi **baġdâd**.

2.3.1.2.3. TL'de Maddebaşı Yapılan Diğer Adlar

TL' nin Arapça, Farsça ve Türkçe sözcük listesinde birçok türde (hayvan isimleri, bitkiler; ağaç, meyve, sebze, tahıl, çiçek isimleri, maden isimleri, insana özgü sıfatlar, meslek isimleri, aletler, yemek isimleri vb.) maddebaşı vardır. TL'de maddebaşı yapılan diğer adlara Türkçe sözcük listesinden bir örnek verilebilir. Öyle ki Türkçe sözcük listesi bir tıbbî bitkiler rehberi gibidir (bk. **Tablo 31.)**.

Tablo 31. *TL Türkçe Cetvelde Maddebaşı Tıbbî Bitkiler.*

S.	Maddebaşı	Arap Harfli Yazımı	Tanım
33	**amberbaris**	اَمْبربارس	Bir nevi kırmızı çalı yemişidir, kurusundan şerbet ederler. Arabîsi **anberbârîs**, **esrâr**, **berbârîs**. Fârisîsi **zireşk**.
102	**baḳḳam**	بَقم	Boya nevinden meşhur ağaçtır. Hindistan'da ve Zengistan'da biter. Yaprağı ceviz yaprağı gibi olur. Kaynatıp suyuyla kızıl boya boyarlar. Arabîsi **baḳḳam**, **ʿandem**. Fârisîsi **teberẖûn**, **çûbsürẖ**, **dârbehâl**.

Türkçe sözcük listesinde yer alan bitki maddebaşları şunlardır:

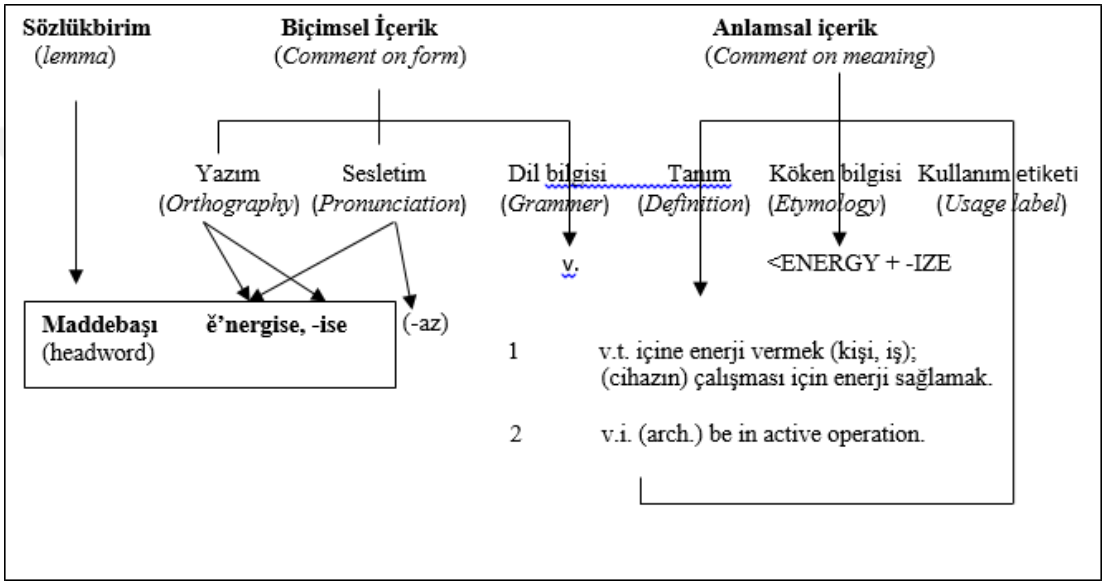
altın otu, afyon, amberbaris, anason, andız, ardıç ağacı, armut, aşbur, at ḳuyruğu, aşma, ayrıḳ otu, ayva, ayvadana, ayı kulağı, ayı dudu, ayı kulağı, baḳḳam, baḳla, baldıran otu, baldırı ḳara, bezirḳaṭûnâ, boy toḫumu, boğa dikeni, börülce, çam, çam saḳızı, şimşir ağacı, çoban değneği, çoban süzeği, çıyan otu, dalaḳ otu, darı, defne, deve dikeni, deve ṭabanı, duraḳ otu, dut, ebegümeci, ebûcehil ḳarpuzu, eğir, elma, erik, eğrelti, şahtere, gebere, gelincik çiçeği, ḥaşḥaş, ḫardal, ḥareze, ḥaşır otu, ḥavelân, ḫurma, ḫıyarşembe, ılġun ağacı, ışırġan otu, iştîr, iki ḳardeş ḳanı, incir, it üzümü, iğde yemişi, oğul otu, öksürük otu, pancar, patlıcan, pazı, pelin, pırasa, tere, terementi, topalaḳ, turp, turunç, ülüfer çiçeği, hünnap, üzerlik ṭohumu, üzüm, zambaḳ, zencefil, zerdeçal, zeytin, zurumba. ravent, rezene, ribâs, safran, saḳız, şarımşaḳ, sinirli yaprak, söğüt ağacı, sumaḳ, sütleğen, şığır ḳuyruğu, ṭarḫun, teke şakal.

2.4. Parçacıl Yapı (Microstructure, Entry Structure)

Parçacıl yapı, bir maddebaşının yazım, telaffuz, dilbilgisi, tanım, kullanım ve köken bilgisi gibi içeriğinin tümüne verilen isimdir ve bütüncül yapıdan farklı olarak maddebaşının biçimi ve anlamı ile ilgili bilgiler verir (Hartmann ve James, 1998:94).

Hartmann ve James (1998:94)'ten alınan parçacıl yapı şeması Türkçeleştirilerek **Şema 4.**'te verilmiştir.

Şema 4. *Parçacıl Yapı Şeması*

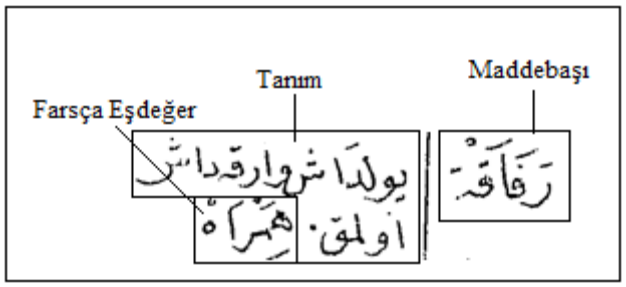
Sözlüklerin parçacıl yapısı tek dilli ve çok dilli olup olmamalarına göre değişir. Tek dilli sözlükler öncelikle anlamla ilgilenme eğilimindedir ve bu nedenle en azından bir tanım ve / veya bazı ansiklopedik bilgi sağlarlar. Çok dilli sözlükler ise tanımdan ziyade eş değer karşılıklar verme eğilimindedirler. Bu sebepledir ki çok dilli ihtisaslaşmış sözlükler genellikle oldukça basittir, bir veya daha fazla yabancı dile ait sadece terim listelerini ve eşdeğerleri içerirler (Bowker, 2003:158). Çok dilli sözlükler nadiren tanım verseler de bazı çok dilli sözlüklerde belirli kullanım bilgileri sunulur (örneğin, örnekler). İşlenen dil sayısı arttıkça her eşdeğer için daha az bilgi bulunur. Bu nedenle, çok dilli bir sözlük genellikle iki dilli bir sözlükten daha az bilgilendiricidir (Bowker, 2003:159). TL'nin parçacıl yapısına bakıldığında maddebaşlarının biçimi ve anlamı ile ilgili bilgilerin Arapça, Farsça ve Türkçe sözcük listesinde farklılıklar gösterdiği görülmektedir (**bk. Tablo 32., Kesit 12.)**

Tablo 32. *TL'de Arapça "tezvîr" ve "refâḳat" Maddebaşlarının Parçacıl Yapısı*

Maddebaşı	Arap Harfli Yazımı	Dilbilgisi	Sesletim	Tanım	Farsça Eşdeğer
تَزْوِيرْ	**tezvir**	—	— /hareke	Yalan söylemek, kiẕb ve hile etmek,	**dürûġ kerden**
رَفَاقَة	**refakat**	—	— /hareke	Yoldaş ve arkadaş olmak,	**hemrâh**

TL'nin Arapça sözcük listesinden aldığımız " tezvîr" ve "refâḳat" maddebaşlarının parçacıl yapısına bakıldığında tek dilli sözlüklerden farklı olarak parçacıl yapıda köken, dilbilgisel bilgi ve sesletim gibi içeriklerin bulunmadığını görülmektedir. Arapça sözcük listesindeki hiçbir maddebaşının parçacıl yapısında kökene ilişkin bilgi mevcut değildir; bu durumun sebebi maddebaşı sözcüklerin kökenine ait bilginin "*bâbü't-tâʾ mine'l-Arabiyye, bâbü'r-râʾi'l-mühmeleti mine'l-Arabiyyeti* vb." ifadelerle cetvel başında verilmiş olmasıdır.

Kesit 12. *Arapça "refâḳat" Maddebaşının Parçacıl Yapısı*

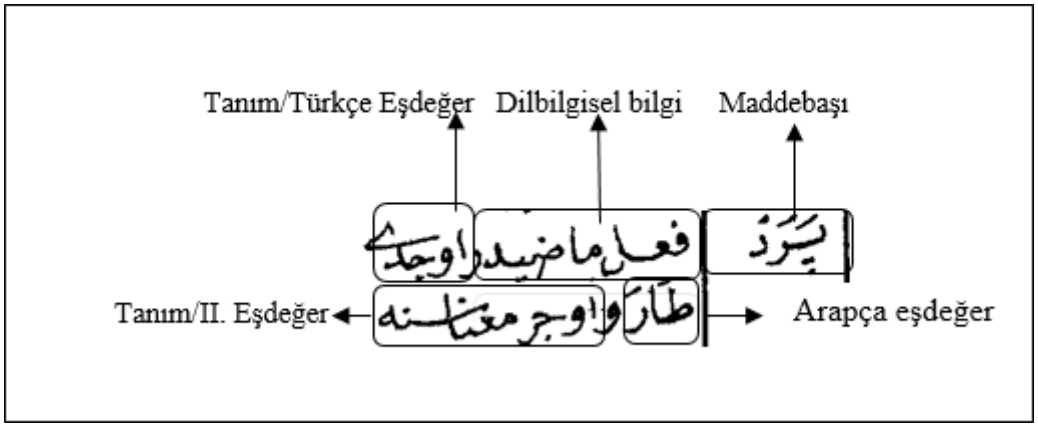
TL'de parçacıl yapıya ait farklı bilgi türleri daha çok Farsça cetvelde görülür. **Tablo 33.**'te "**âmeden**, **ḫuftîden** ve **pered** (perîden fiilinden) fiil/maddebaşları ile "**bülent**, **ḫuşkî** ve **silf"** isim/maddebaşlarının parçacıl yapılarının birbirinden farklı bilgi türleri içerdiği görülmektedir. Yine **Tablo 33**.'te bulunan hiçbir maddebaşının parçacıl yapısında kökene ilişkin bilgi mevcut değildir; bu durumun sebebi maddebaşı sözcüklerin kökenine ait bilginin "*e'l-cîm mine'l-Fârisiyye, e's-sînü'l-mühmeleti mine'l-Fârisiyyeti* vb." ifadelerle cetvel başında verilmiş olmasıdır. Dilbilgisel bilgi, maddebaşına göre değişmektedir; bazı fiil/maddebaşlarında mastar, fiil-i mâzi, fiil-i muzâri, müstakbel gibi eylemin zamanı ile ilgili bilgilere yer verilmişken sözcük listesinin tümüne ait parçacıl yapıda kalb olmak, hazf olmak, haft olmak, ilhak etmek, tebâdil olmak, tevâhi olmak, tebdîl olmak, takdîm olmak, ziyade etmek, isbat, tekît, nisbet, işbâ-ı damme, sâkıt, imâle, lâhak, edât-ı cem, şaz, istigâse, harf-i nidâ,

mürekkep, ibdal, muʿceme, mühmele, mürâdif, müterâdif, alâmet-i masdâriyye, sakin, tasgîr, terkîb, vasfiyye, işbâ, ilhak, ,ihfâ, istifhâmiyye, fâil, mefèul, yâ-yı hitâb, yâ-yı istifhâmiyye, yâ-yı nisbet vb. dilbilgisel bilgiler mevcuttur. Farsça cetvelde parçacıl yapıya ait farklı bilgi türleri için (bk. **Tablo 33.**, **Kesit 13.**):

Tablo 33. *"âmeden, ḫuftîden, pered" ve "bülent, ḫuşkî, sılf" maddebaşlarında parçacıl yapı*

Maddebaşı	Dilbilgisel bilgi	Sesletim	Tanım	Türkçe Eşdeğer	Arapça Eşdeğer
آمَدَنْ	mastar	— /hareke	(…gelmek)	… gelmek	**mecî'iyyet.**
خُفْتِيدَنْ	—	— /hareke	(…yuvarlanmak ve aza uyuşmak)	… yuvarlanmak ve aza uyuşmak	**telebbuṭ**
پَرَدْ	fiʿl-i mâzîdir	— /hareke	…uçtu ve uçar manasına		**ṭâra**
بُلَنْد	—	— /hareke	…rifʿatli olan,	yüce, yüksek	**refiʿ, âli.**
خُشْكِی	—	— /hareke	…at ve katır tersi	fışkı, gübre.	**zebl**
(سِلْف)	—	— /hareke	Bacanak ki bir adamın zevcesinin kız kardeşinin kocasıdır.	—	—

Kesit 13. *Farsça "pered" Maddebaşının Parçacıl Yapısı*

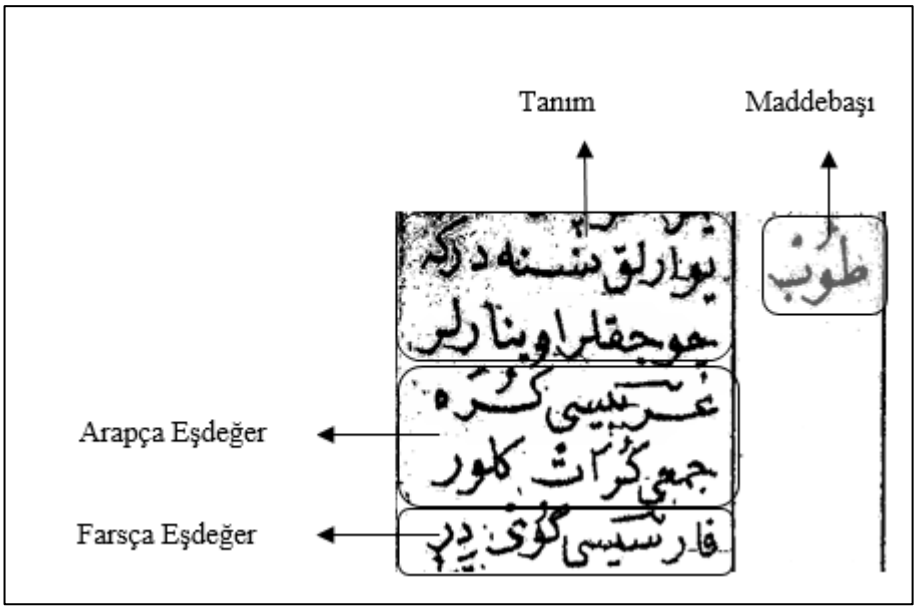
TL'nin Türkçe sözcük listesindeki maddebaşlarının parçacıl yapısına baktığımızda köken ve dilbilgisel bilgi türleri bakımından Arapça ve Farsça maddebaşlarının parçacıl yapıları ile benzer özellikler gösterdiğini, tanım ile ilgili olarak farklılaştığını söylemek mümkündür, öyleki sözcük listesindeki 2658 Türkçe maddebaşının büyük bir bölümünün tanımı verilmeden sözlük türünün gereği olarak

Arabîsi ve Fârisîsi ibareleri ile Arapça ve Farsça karşılıkları verilmektedir (bk. **Tablo 34.**, **Kesit 14.**):

Tablo 34. *"ṣıyırmaḳ, böğürmek" ve "ṭop, ṣoy" Maddebaşlarının Parçacıl Yapısı.*

Maddebaşı	Dilgilgisel bilgi	Sesletim	Tanım	Arapça Eşdeğer	Farsça Eşdeğer
صِيرْمَقْ (ṣıyırmaḳ)	—	—/hareke	—	imtişân	**rendîden**
بُوكرمك (böğürmek)	—	—/hareke	İnsanda ve hayvanda olur hâlettir.	ʿacv, raġv, nüzb, nüzâb.	**şene kerden**
طُوبْ (ṭop)	—	—/hareke	Yuvarlak nesnedir ki çocuklar oynarlar.	küre (cemi kürât gelir)	gûy
صُوىْ (ṣoy)	—	—/hareke	—	nesep (cemi ensâb gelir), ḥaseb, erûme, cerşûme, ʿırḳ, niḥâz, ḥicz, şerḥ; şelḫ ve ẕürriyet (soy sop manasınadır).	**nihâd**, **nijâd**, **bâl**; **fürûmâye** (alçak soydur).

Kesit 14. *Türkçe "top" Maddebaşının Parçacıl Yapısı*

2.4.1. Parçacıl Yapıda Biçimle İlgili Bilgiler (Comment On Form)

Bir sözlüğün parçacıl yapısı içerisinde iki çekirdek yapı vardır (**Şema 4.**). Bunlardan ilki *biçimsel içerik* (comment on form)'tir. Sözlüğün amacına ve hedef

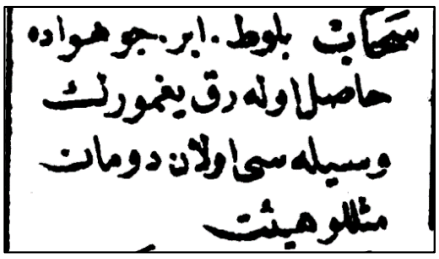
kitlesine göre değişmekle birlikte bu yapı içerisinde ekseriyetle *yazım bilgisi* (orthography), *sesletim bilgisi* (pronunciation) ve *dilbilgisel bilgi* (grammatical information) yer alır.

Bu başlıkların TL'nin çekirdek yapısı içerisindeki durumu alt başlıklar halinde ele alınacaktır.

2.4.1.1. Yazım Bilgisi (Orthography)

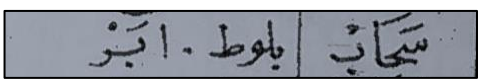
Yazım bilgisi, bir dilin söz varlığını o dilde yürürlükte olan ses, şekil, köken vb. kurallara uygun olarak yazıya geçirme; dildeki sözleri kurallarına uygun olarak yazma işlemidir. TL'deki *yazım bilgisi* sözlük yazarının yararlandığı kaynaklarla ilişkilidir. Arapça ve Farsça maddebaşlarının yazımında ekseriyetle MLO, Türkçe maddebaşlarının yazımında ise LL'den yararlanılmıştır. TL-MLO ve TL-LL arasındaki ilişki **2.3.1.1.1.**'de ayrıntılı olarak verilmiştir. Bu bölümde sözlükler arasındaki yazım bilgisi ilişkisine örnekler verilecektir (bk. Arapça cetvelde TL-MLO yazım bilgisi ilişkisi için **Kesit 15.**, **16.**; Farsça cetvelde yazım bilgisi ilişkisi için **Kesit 17.**, **18.**).

Kesit 15. *Arapça "seḥâb" Maddebaşının MLO'daki Görünümü*

"**seḥâb**" Bulut, ebr, cevv-i havada hâsıl olarak yağmurun vesilesi olan duman misilli heyet.

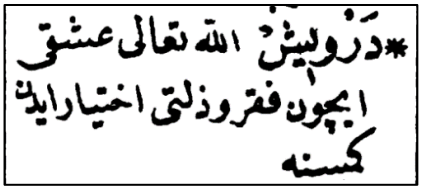
Kesit 16. *Arapça "seóâb" Maddebaşının TL'deki Görünümü*

"**seḥâb**" Bulut, **ebr**.

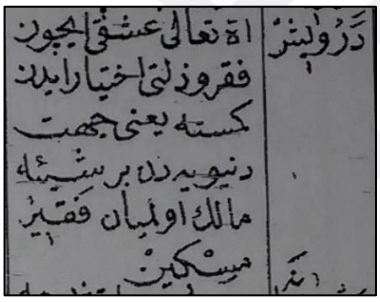
Kesit 15. ve **Kesit 16.**'da verilen "**seḥâb**" maddebaşının MLO ve TL'deki yazımına bakıldığında "**seḥâb**" maddebaşı her iki sözlükte harekeli; Türkçe "**bulut**" karşılığı harekesiz; Farça "**ebr**" karşılığı ise MLO'da harekesiz, TL'de Arapça ve Farsça bütün karşılıklarda olduğu gibi harekeli gösterilmiştir. MLO'da "**seḥâb**" maddebaşının tanımı yapılmışken TL'de tanım yapılmamıştır.

Kesit 17. *Farsça "derviş" Maddebaşının MLO'daki Görünümü*

"derviş", Allahuteala aşkı için fakr ve zilleti ihtiyar eden kimse.

Kesit 18. *Farsça"derviş" Maddebaşının TL'deki Görünümü*

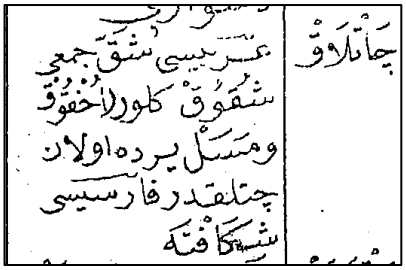

"**derviş**", Allahuteala aşkı için fakr ve zilleti ihtiyar eden kimse yani cihet-i dünyeviyeden bir şeye malik olmayan fakir, **miskin**.

Kesit 17. ve **Kesit 18**.'de verilen "**derviş**" maddebaşının MLO ve TL'deki yazımına bakıldığında her iki sözlük için maddebaşının harekeli; tanımın (*Allahuteala aşkı için fakr ve zilleti ihtiyar eden kimse*) ise harekesiz yazıldığı görülür. TL'de MLO'dan farklı olarak yapılan tanıma "yani" bağlacı ile başlanarak bir açıklama yapılmış ve "**derviş**" maddebaşının Arapçası (***miskin***) harekeli olarak verilmiştir.

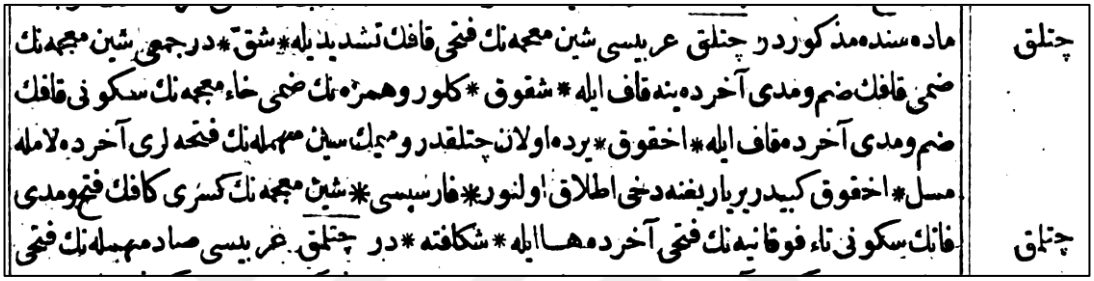
Türkçe cetvelde TL-LL yazım bilgisi ilişkisi **Kesit 19.** ve **20.**'de görülmektedir:

Kesit 19. *Türkçe "çatlaḳ" Maddebaşının TL'deki Görünümü*

Arabîsi **şaḳḳ** (cemi **şuḳûḳ** gelir); **uḫkûḳ** ve **mesel** (yerde olan çatlaktır). Fârisîsi **şikâfte**.

Kesit 20. *Türkçe "çatlaḳ" Maddebaşının LL'deki Görünümü*

çatlaḳ: Arabîsi şîn-i muʿcemenin fethi ḳâfın teşdîdiyle şaḳḳ'dır, cemi şîn-i muʿcemenin żammı ḳâfın żam ve meddi âhirine ḳâf ile **şuḳûḳ** gelir ve hemzenin żammı ḫâ-i muʿcemenin sükûnu ḳâfın żam ve meddi âhirde ḳâf ile **uḫkûḳ** yerde olan çatlaktır ve mîmin sîn-i mühmelenin fethaları âhirde lâm ile **mesel, uḫkûḳ** gibidir, yer yarığına dahi ıtlak olunur. Fârisîsi şîn-i muʿcemenin kesri kâfın feth ve meddi fânın sükûnu tâ-i fevkâniyyenin fethi âhirde hâ ile **şikâfte**'dir.

LL'de "**çatlaḳ**" maddebaşı ile bu maddebaşının Arapça ve Farsça karşılıkları sesletimleri ile birlikte harekesiz olarak yazılmışken, TL'de maddebaşı ile Arapça ve Farsça karşılıkları sesletim bilgisi olmaksızın harekeli olarak gösterilmiştir. "**çatlaḳ**" maddebaşı ile Arapça (**şaḳḳ** (cemi **şuḳûḳ** gelir); **uḫkûḳ** ve **mesel**) ve Farsça (**şikâfte**) karşılıklarının sıralaması bakımından TL ile LL arasındaki metinlerarasılık ilişkisi açıkça görülürlen yazım bilgisinde birebir örtüşme söz konusu değildir.

Sözlük kullanıcıları için yazım bilgisinin önemli bir işlevi de sözcüğün nasıl yazıldığını göstermesidir. Arap harfleriyle yazılan Osmanlı Türkçesinde sözcüklerin yazımı ve sesletimi karmaşıktır ve sözcükler çoklu okumaya müsaittir (Aslan, 2017: 64). TL'de eş yazımlı diyebileceğimiz sözcüklere Arapça ve Farsça cetvelde sıkça yer verilir. Bu sözcükler aynı zamanda eş anlamlı sözcüklerdir (bk. **Tablo 35**. ve **36.**)

Tablo 35. *Arapça Eş Anlamlı Maddebaşları.*

S.	Maddebaşı	Arap Harfli Yazımı	Tanım
416	**dîs**	دِيسْ	Sık ormanlar, **çengelistân**.
416	**dîse**	دِيسَه	Bi-maʿ nâhu eyḍan.
458	**zenâdıḳ**	زَنَادِقْ	Zındıklar, Allah ve ahireti inkar eden dinsiz kimseler, **zendîkân**.
459	**zenâdiḳa(t)**	زَنَادِقَهْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan.
472	**sitr**	سِتْر	Örtü, **perde**.
472	**sitre(t)**	سِتْرَه	Bi-maʿ nâhu eyḍan.
507	**şerâ'in**	شَرَائِنْ	Nabız damarları, urûk-ı nâbıza, urâk-ı zavârib, **serârûy**.
507	**şera'în**	شَرَئِينْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan.

Tablo 36. *Farsça Eş Anlamlı Maddebaşları.*

S.	Maddebaşı	Arap Harfli Yazımı	Tanım
50	**pâdşâ**	پَادْشَا	Hükm-i mutlak, sulṭan, sâhib-i cihân olan.
50	**pâdşâh**	پَادْشَاهْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan
50	**pâdşeh**	پَادْشَهْ	Padişah, sulṭan.
340	**deraḫş**	دَرَخْش	Şimşek, berḳ.
340	**dıraḫş**	دِرَخْش	Bi-maʿ nâhu eyḍan
340	**duraḫş**	دُرَخْش	Bi-maʿ nâhu eyḍan
484	**sepâ**	سَه پَا	Üç ayaklı iskemle, sebâ, ḳâʿîde.
484	**sepây**	سَه پَایْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan
484	**sepâye**	سَه پَایَه	Bi-maʿ nâhu eyḍan
518	**şîrḫâr**	شِيرْخَوارْ	Süt ile beslenen, süt emer olunan çocuk, ṣabi.
518	**şîrḫâre**	شِيرْخَوارَه	Bi-maʿ nâhu eyḍan
518	**şîrḫûr**	شِيرْخُورْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan
518	**şîrḫûrde**	شِيرْخُورْدَه	Bi-maʿ nâhu eyḍan

2.4.1.2. Sesletim Bilgisi (Pronunciation)

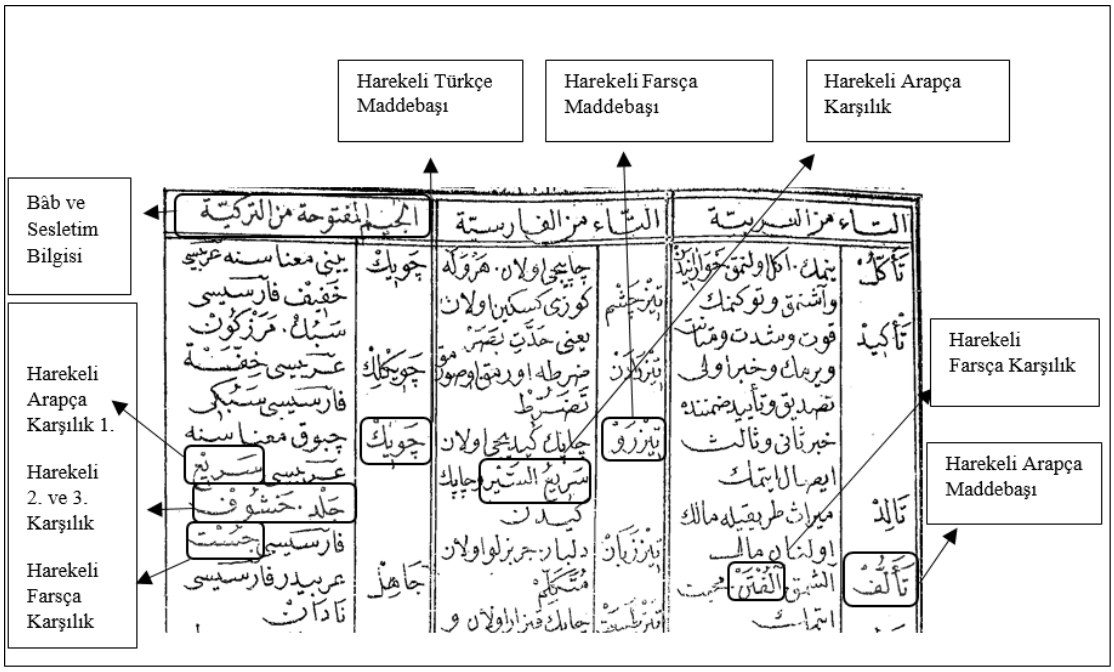
Sesletim, sözlüksel bir öğenin belirlenmiş bir standart doğrultusunda telaffuz edilme şeklidir (Sterkenburg, 2003: 410). Sözlüklerde telaffuz bilgisine duyulan ihtiyaç dillere göre değişmektedir. Örneğin Türkçe için yazım ile telaffuz arasında doğrudan bir ilişki vardır, öyle ki sözcükler yazıldığı biçime yakın telaffuz edilir. Svensen sözlüklerde sesletim bilgisi ile ilgili olarak aşağıdaki soruları sorar (2009:115):

i. Ne tür sesletim bilgisi verilmelidir?

ii. Bu bilgi ile hangi tür sözcükler verilmelidir?
iii. Hangi sesletim kuralı kullanılmalıdır?
iv. Sesletim çeşitliliğinin seviyesi ne olmadır?
v. Sesletim bilgisi nasıl ve nerede sunulmalıdır?

Arapça ve Farsça'nın yazımında genel olarak harekeye başvurulmaz ve bu durum anadili Arapça ve Farsça olanlar veya bu dilleri iyi bilenler için bir sıkıntı oluşturmaz. Anadili Arapça ve Farsça olmayan bir öğrenici için sözcüklerin sesletim bilgisine ihtiyaç vardır. Sözlüklerde bu durum doğrudan sözcüklerinin sesletiminin verilmesi ve sözcüğün harekelendirilmesi ile mümkün olacaktır. Bu haliyle TL'nin her üç cetveli (Arapça, Farsça ve Türkçe) için cetvel başında *mühmele* (noktasız), *mu'ceme* (noktalı) ibareleri ile bab bilgisi verilmiştir. Türkçe cetvel başında ise diğer cetvellerden farklı olarak genel sesletim bilgisi Ör. "*bâbü'l-cîmü'l-meftûhatü mine't-türkiyyeti, faṣlü'l-cîmü'l-mekṣûratü mine't-türkiyyeti, faṣlü'l-cîmü'l-maḍmûmetü mine't-türkiyyeti*" verilir, TL'de ekseriyetle maddebaşı sözcükler harekeli, Türkçe tanımlar harekesiz, Arapça ve Farsça karşılıklar ise yine harekeli olarak verilmiştir. Dolayısıyla yukarıda verilen soruların cevapları TL'de her üç cetvel için benzerlikler yanında farklılıklarda arz etmektedir. TL'nin bütüncül yapısında hareke kullanımı **Kesit 21.**'de görülebilir.

Kesit 21. *Arapça, Farsça ve Türkçe Cetvellerde Hareke Kullanımı*

2.4.1.3. Dilbilgisel Bilgi (Grammatical İnformation)

Hartmann ve James (1998:64)' e göre dilbilgisel bilgi, sözlük hazırlayıcısı tarafından kullanıcının ihtiyaçları dikkate alınarak sunulan bilgi türlerinden biridir. Bu bilgiler parçacıl yapıda kısaltılarak gösterilir ve maddebaşı ile tanım arasında yer alır. Kullanıcı kılavuzları, dilbilgisi sözlükleri ve öğrenici sözlüklerinde dilbilgisel bilgi ile ilgili daha fazla ayrıntıya yer verilir.

TL, çok dilli genel bir sözlüktür, dolayısıyla Arapça, Farsça ve Türkçe dillerine ait çokça maddebaşını, bu maddebaşlarının Türkçe tanımlarını ve Arapça, Farsça karşılıklarını içermektedir. TL'nin sözcük listesine bakıldığında Arapça, Farsça ve Türkçe dillerine ait isim, sıfat, zamir, zarf, edat, bağlaç, hitap vb. isim türlerini; mastar fiil, çekimli fiil, birleşik fiil vb. fiil türlerini ve kimi sözcüklere ilişkin olarak verilen dilbilgisel bilgileri görmek mümkündür. Maddebaşlarının tamamı için dilbilgisel bilgi verilmemiştir, dilbilgisel bilgi verilen maddebaşı her üç dil için sınırlıdır. Maddebaşlarının ekseriyeti sözcükbirimlerdir, bir sözcüğe ait sözcükbiçimler (isimler için çokluk biçimleri, eylemlerin kip, zaman ve kişi çekimli biçimleri vb.) maddebaşı yapılmıştır ancak bunların sayısı sınırlıdır. **Tablo 36.**'de Arapça maddebaşlarındaki dilbilgisel bilgiler görülmektedir:

Tablo 37. *Arapça Maddebaşlarında Dilbilgisel Bilgi.*

S.	Maddebaşı	Arap Harfli Yazımı	Tanım ve Dilbilgisel Bilgi
103	**iltifât**	اِلْتِفَاتْ	Yüz çevirip teveccüh etmek ve tarafına teveccüh birle merâsim-i selâm ve istifsâr-ı hâtırı eda etmek ve tertîb-i kelâmda nesne-i vâhide râciʿ olan zamir yâhut fiili iptal edip gâh mütekellim ve gâh muhatap gâh gaip sigasını istimal etmek ve dostluk, âşinalık.
155	**baʿde**	بَعْدَ	Ondan sonra, **pes ez-ân** ve bundan sonra manasına edattır, **ammâ baʿd** "ondan sonra" manasında kitap evvellerinde duanın akabinde müstamel lafz-ı Arabîdir.
165	**beyn**	بَيْن	"Arasında, meyanında" manasında edattır.
177	**tecrübe**	تَجْرِبَه	Denemek, **âzmûden**, sınamak, anlamak zımnında fail olmak ve anlamak için icra olunan fiil.
221	**taṣġîr**	تَصْغِيرْ	Cirm ve kadir eksiltmek, küçültmek, **ḫurd kerden**, **ism-i taṣġîr** eşyanın küçüklerine mahsus olan isim ki Arabîde **fuʿaylün** ve **fuʿayʿîl** vezninde olup terkipte asıl ismin nihayetine -cık veya –cik yahut -cağız veya -ceğiz lafızlarının ilavesiyle hâsıl olur.
247	**tafḍîl**	تَفْضِيلْ	Fazıl ve meziyet ispatıyla sairelere tercih etmek ve büyütmek, kadir ve mertebesini büyütmek, **ism-i tafḍîl** nesnelerin ziyade muttasıflarını tesmiye zımnında müstamel olan isim ki Arabîde efʿal (افعل) vezninde olup Fârisîde ter (تَرْ) yahut terîn (تَرِينْ) hurûfunun ve kaba Türkîde (-dak) yahut (-dek) hurûflarının

			ilavesiyle hâsıl olur, mezkur ism-i tafdîlin lisân-ı Osmânîde şekl-i mahsûsu mevcut değildir.
265	**temme**	تَمَّ	Bitti tekmil ve tetmîm oldu manasında fiil-i mâzidir, **temâm şud**.
355	**ḥareket**	حَرَكَة	Kımıldamak, deprenmek, **cünbîden**, sükunette olmamak ve hareke verilen savt ki iş bu üç adet alamet vasıtasıyla işaret olunur yani (ً) üstün yahut fetha ve (ٍ) esre yahut kesre ve (ٌ) ötre yahut damme tesmiye olunur.

Maddebaşlarına ait dilbilgisel bilgi sunumunun en çok gerçekleştirildiği cetvel Farsça cetvelidir. Maddebaşı türlerin büyük bir bölümü için dilbilgisel bilgi verilmiştir. (**Tablo 37. ve Tablo 38.**'ta maddebaşı fiil ve maddebaşı isimlerdeki dilbilgisel bilgiler görülmektedir:

Tablo 38. *Farsça (Fiil) Maddebaşlarında Dilbilgisel Bilgi.*

Sayfa	Maddebaşı	Arap Harfli Yazımı	Tanım ve Dilbilgisel Bilgi
202	**cüsten**	جُسْتَنْ	Aramak, **tecessüs**, tefahhus etmek müstakbelinde sîn (س) vâv (و)'a kalb olunup cûyed (جوید) ve cûyende (جوینده) denilir.
323	**dâden**	دَادَنْ	Vermek, **iṭa** manasına müstakbelinde elif (ا) hâ (ها)'ya kalb olunup dehed (دهد) ve dehende (دهنده) derler.
436	**sâḫten**	سَاخْتَنْ	Düzmek, yapmak, **ibtina'**, muzârîsinde ḫâ (خ) zâ (ز)'ya ibdâl olunup sâzed (سازد) ve sâzende (سازنده) derler.
308	**ḫâsten**	خْواسْتَنْ	İstemek, **ṭalep**, bu lafz mastardır, muzârîʿinde sîn (س) hâ (ها)'ya ve tâ (ت) dâl (د)'e ibdâl olunup ḫâhed (خواهنده) ve ḫâhende (خواهنده) denir.
331	**dânisten**	دَانِسْتَنْ	Bilmek, **ʿilm** manasına muzârîsinde sîn (س) nûn (ن)'a ibdâl olunup dâned (دَانَدْ) ve dânende (دَانَنْدَه) denilir, marifet manasına.

Tablo 39. *Farsça (İsim) Maddebaşlarında Dilbilgisel Bilgi.*

S.	Maddebaşı	Arap Harfli Yazımı	Tanım ve Dilbilgisel Bilgi
256	**Ḫaşak**	خَاشَاكْ	Süpürüntü, çerçöp, **künâse**, aslı ḫâre (خَارَ) idi, ḫârden temyiz için ahirine (ك) kâf lâhak olup (ها) hâ-i alâmet, (ا) elif-i sâkine ve (ر) râ-i mühmele (ش) şîn'e kalb olundu, kâhî ḫas ile muradif edip (**ḫas u ḫâşâk**) derler ve kâhî hâr ile müteradif edip istimal ederler.
302	**Ḫan**	خَنْ	Hane manasına, ḫân (خان) lafzının elif (ا)'ini hazf edip ḫan (خن) derler, mâh (ماه) lafzının elifini (ا) hazf edip meh (مه) dedikleri gibi.
372	**Dûḫt**	دُوخْت	Kız, bakire, **bint** ve duḫten lafzından fiʿl-i mâzîdir "dikti, **ḫayaṭa**" manasına, müstakbelinde ḫâ (خ) -yı muʿceme zâ (ز)' ya kalb olunup dûz (دوز) denilir ve devşîden lafzından fiʿl-i mâzîdir "sağdı, ḫalebe" manasına.

421	**Zerîn**	زَرِينْ	Altından ibaret veya masnu yahut altına benzer olan, **ẕehîb**, zer (زر) ile (ين)'den mürekkeptir, harf-i yâ (ي) ile nûn (ن) ki bir isim ahirine lâhak olur edat-ı nisbettir.

TL'de Türkçe maddebaşlarına ait bir dilbilgisel bilgi ile karşılaşılmaz, bu cetveldeki dilbilgisel bilgiler daha çok Türkçe maddebaşının Arapça ve Farsça karşılıklarına aittir. Dilbilgisel bilgi türlerinden birisi Arapça karşılıklarının hangi harf-i cerle kullanılması gerektiğine ile ilgilidir (**bk. Tablo 39.**):

Tablo 40. *Türkçe Maddebaşlarının Arapça Karşılıklarında Harf-i Cer Kullanımı.*

S.	Maddebaşı	Arap Harfli Yazımı	Tanım ve Dilbilgisel Bilgi
412	**ṣavaşmaḳ**	صَوَاشْمَقْ	Arabîsi …**vaḳ**ʿ (harf-i bâ (ب) ile istimal olunur), …
241	**tiksinmek**	تِشْنِمك	Arabîsi **ṣeba**ʿ, harf-i min (من) ile istimal olunur.
262	**düşmek**	دُوشْمَكْ	Arabîsi …**veḳ**ʿ (bir şeyden düşmektir, harf-i an (عن) ve harf-i min (من) ile istmal olunur)…
279	**dönmek**	دُونْمَك	Arabîsi …**kenf** (harf-i ʿan (عن) ile istimal olunur), kebn (harf-i ʿan (عن) ile istimal olunur)…
324	**sevinmek**	سَوِنْمَكْ	Arabîsi …**beheş** (harf-i ilâ (الى) ile istimal olunur. Fârisîsi şâdîden, şâd kâme kerden.

Türkçe cetvelde Arapça karşılıkların büyük bir bölümünün çokluk şekli "…… *cemi ….. gelir"* ifadesi ile birlikte verilmiştir (**bk. Tablo 40.**).

Tablo 41. *Türkçe Maddebaşlarının Arapça Karşılıklarında Çokluk.*

S.	Maddebaşı	Arap Harfli Yazımı	Tanım, Arapça ve Farsça karşılıklara Ait Dilbilgisel Bilgi
3	**et**	اَتْ	Arabîsi laḥm (cemi liḥâm ve luḥmân ve luḥûm gelir), vez̲re. Farisîsi gûşt, tebehre, tebe, tebâ hece, ḫavâ.
7	**adaḳ**	آداق	Arabîsi nez̲îr (cemi nuz̲ûr gelir). Fârisîde böyle müstameldir.
65	**ortaḳ**	أورتَاق	Arabîsi şerîk (cemi şürekâʾ ve eşrâk gelir), şeḳîḳ. Fârisîsi enbâz, hembâz, enbâʿ.

2.4.2. Parçacıl Yapıda Anlamla İlgili Bilgiler (Comment on Meaning)

Parçacıl yapıyı oluşturan ikinci çekirdek yapı *anlamsal içerik* (comment on meaning)'tir. Bunlar *tanım, köken bilgisi, kullanım bilgisi, örnek ve çapraz gönderim*'den oluşmaktadır.

Hem tek dilli hem de iki dilli sözlükler insan yaşamının belirli bir alanı ve hukuk, tıp veya bilgisayar gibi bilgi alanlarıyla ilgilenmeyi seçebilir. Bununla birlikte, özel alan sözlüklerinde belirleyici olan sadece okuyucu kitlesi değildir, konu ve içerik de belirleyici olabilir. TL'nin konu kapsamı belirli bir alanla sınırlı değildir. TL bir genel sözlüktür. Kaynak dillerin temel sözvarlığından başlamak üzere yazıldığı dönemin insan ihtiyaçlarına cevap veren hemen her alandan sözcüğe yer vermektedir.

2.4.2.1. Tanım (Definition)

Hartmann ve James (1998:35)'e göre tanım, bir sözlüğün parçacıl yapısında sözcüğün, sözcük öbeğinin veya terimin anlamını veren bileşenlerdir. Tanım, sözlükte kullanıcıların anlamla ilgili bilgilere ulaştığı yerdir ve sözlüklerde en temel işlevi üstlenir (1998:35). Tanım bilgisi sözlük türüne göre farklılıklar göstermektedir. Tek dilli bir sözlük diğer sözlük türlerine göre kaynak dildeki maddebaşının daha iyi anlaşılabilmesine fırsat verdiği için daha çok anadili kullanıcıları için tasarlanmıştır, sözcüklerin ne anlama geldiğini açıklamak tek dilli bir sözlüğün temel işlevidir; iki dilli bir sözlük ise kaynak dili daha etkin kullanmaya ve hedef dildeki eşdeğerlerini sağlayarak kaynak dil metinlerini daha iyi anlamaya yardımcı olur (Yong ve Peng, 2007: 24). Bu anlamda TL'nin Arapça, Farsça ve Türkçe cetvellerinde verilen tanımların bir standardı yoktur. Öyle ki Türkçe cetvelde Türkçe maddebaşlarının neredeyse tamamına yakınının tanımı dahi yoktur, doğrudan Türkçe maddebaşlarının Arapça ve Farsça eşdeğerleri verilmiştir. Ayrıca tanımların büyük bir bölümü sözlük yazarının yararlandığı kaynaklardan alınmıştır. Bununla birlikte yazara ait tanımlar da sözlükte yer bulmaktadır. İncelememizin bu bölümünde tanımın nasıl olması gerektiğinden daha çok TL'de verilen tanım türlerine bakılacaktır.

2.4.2.1.1. İçlemsel Tanım (Intensional Definition)

İçlemsel tanım, bir anlamsal koşulun ne zaman kullanılması gerektiği ile ilgili gerekli ve yeterli koşulları belirler. İsimler söz konusu olduğunda bu bir nesneyi tarif eden kavramın sahip olması gereken özellikleri belirtmeye eşdeğerdir. Svensen'e göre bir kavramın içerdiği ayırt edici özelliklerin birleşimidir. Örneğin, "motorlu taşıt" ın *içlem*i (intension) esas olarak "yollarda veya pistlerde kullanılan+motorla-çalışan+yönlendirilebilir+araç"tır. *Kaplam*ı (extention) ise otomobil, motosiklet, otobüs, kamyonet, kamyon vb.dir (2019:218). TL'de "…… *manasına*" ibaresi ile

biten çok sayıda içlemsel tanım vardır (**bk. Tablo 41.**). Bu tanımların büyük bir bölümü sözlük hazırlayıcının yararlandığı sözlüklerden alınmıştır.

Tablo 42. *TL'de İçlemsel Tanım.*

S.	Maddebaşı	Arap Harfli Yazımı	Tanım
8	**er**	آر	Karının kocası manasına, Arabîsi zevc, **ba'l**. Fârisîsi **şevher**, **şûy**.
40	**ayrı**	آیری	Başka demek manasına. Arabîsi **ġayr**, **sivâ**, **âḫar**. Fârisîsi **cüz**.
47	**ırılmaḳ**	ارلمق	Ayrılmak manasına. Arabîsi **infiṣâl**, **zaḥl**. Fârisîşi **cüdâ şuden**.
55	**ikirciklik**	إيكرجنلك	Şek ve tereddüt etmek manasına. Arabîsi **ẕebẕebe**, **rayb**, **irtiyâb**, **teleşlüş**, **şekk**, **keşekkük**, **tekerkür**, **mirye**, **imtirâ'**, **temârî**. Fârisîsi **gerdîden**.
62	**uç**	أوج	Şeyin nihayeti manasına. Arabîsi **ṭaraf**, **şebâ**. Fârisîsi **berre**, **ser**.
65	**oranlamaḳ**	أورانلامق	Tahmin etmek manasına. Arabîsi **ḫalḳ**, **ḥazr**, **taḫmîn**, **taḳdîr**, **ivzân**. Fârisîsi **endâze kerden**, **verendâzîden**.

2.4.2.1.2. Kaplamsal Tanım (Extentional Definition)

Swensen'e göre içsel tanımın aksine bu tanım türü genel sözlüklerde daha az görülür. Etkin görüldüğü sözlükler terminoloji ve teknik sözlüklerdir. Yine Svensen'in "*motorlu taşıt: otomobil, motosiklet, otobüs, kamyonet, kamyon vb.*" örneğinden hareketle kaplamsal anlam bir kavramın sahip olduğu bütün alt anlamlardan oluşur.

TL genel bir sözlüktür, teknik ve terminolojik bir sözlük değildir, dolayısıyla bu tür tanımlara rastlanmamştır.

2.4.2.1.3. Diğer Tanım Türleri

2.4.2.1.4.1. Eş Anlamlı Tanım (Synonym Definition)

Bir eşanlamlı, aynı dilde başka bir sözcük (sözcük veya cümle) ile tamamen veya hemen hemen aynı anlamına gelen bir sözcük veya sözcük öbeğidir. Bazı sözlükbilimciler, eş anlamlıların (tüm bağlamlarda veya sosyal dil seviyelerinde) aynı anlama gelmediğini iddia eder, çünkü sözcüklerin etimolojileri, yazımları, sesbilgisel nitelikleri, çağrışımları, belirsiz anlamları, kullanımları vb. onları benzersiz kılar.

Aksan (2000:190)'da ''Dilin bir nesneyi, durumu ve olayı ifade etmede en basit ve en rahat söylemi seçtiğini dolayısıyla hiçbir dilin ikinci bir sözcüğe ihtiyaç

duymadığını ifade ederek bir dilde anlam olarak biribiri ile tam örtüşen birden fazla sözcüğün bulunmadığını söyler.

Erdem (2004:160)'ta sözcüklerin kullanıldıkları değişik bağlamlar sebebiyle birbirine yaklaştığını sözcüklerde zaman içerisinde ortaya çıkan çok anlamlılığın eş anlamlılığa sebebiyet verdiğini ifade eder.

TL'de Arapça cetvelde Arapça maddebaşlarının tanımları ekseriyetle kısa tutulmuştur. Farsça maddebaşlarının tanımları ise Arapça maddebaşlarına göre daha açıklayıcıdır. Türkçe maddebaşlarının büyük bir bölümünün tanımları dahi yoktur, doğrudan Arapça ve Farsça karşılıkları verilmektedir. Bu dillere ait sözcükler arasındaki anlam ilişkisi eşanlamlılık (müradif)'ten ziyade eşdeğerlilik durumu olarak ifade edilmelidir (**bk. Tablo 43.**):

Tablo 43. *Farsça Maddebaşı Eş Anlamlı Tanım Örnekleri.*

S.	Maddebaşı	Arap Harfli Yazımı	Tanım
241	**ḥabbeẕâ**	حَبَّذَا	Medih manasına, **merḥaba** lafzıyla müradiftir ve "ne güzel" demek manasına ve mahal-i taʿaccübde taaccüp manasına ve maʿnâ-yı tahsîn dahi ifade eder, Arabîde dahi bu manalara istimal olunur.
158	**tünd**	تُنْد	Sert, huşunetli, şedit olan, cest ve mütaharrik, seri olan ve tez lafzına müradif edip **tünd** ve **tîz** denir, hışmgîn ve gazabnâk manasına ve dev ve dağ başı ve bülent ve ali olan.
256	**ḫaşak**	خَاشَاكْ	Süpürüntü, çerçöp, **künâse**, aslı ḫâre (خَارَ) idi, ḫârden temyiz için ahirine (ك) kâf lâhak olup (ها) hâ-i alâmet, (ا) elif-i sâkine ve (ر) râ-i mühmele (ش) şîn'e kalb olundu, kâhî ḫas ile müradif edip (**ḫasu ve ḫâşâk**) derler ve kâhî hâr ile müteradif edip istimal ederler.

TL'de bazı Türkçe maddebaşlarının yine başka bir Türkçe maddebaşı olan eş anlamlarına işaret edilmektedir (**bk. Tablo 44.**):

Tablo 44. *Türkçe Maddebaşı Eş Anlamlı Tanım Örnekleri.*

S.	Maddebaşı	Arap Harfli Yazımı	Tanım
365	**şarap**	شَرَابْ	Meşhur Arabîdir. Her içilecek nesneye ıtlak olunur idi. …..sair müradifleri "süçi" maddesinde mezkurdur. Fârisîsi, **sîgî**, **mül**, **bâde**, **mey**, **bekmâz**; **evîje** (üzüm şarabına ıtlak olunur).
396	**şağış**	صَاغِشْ	Meşhurdur. Bir, iki, üç, dört diye saymaklık. Arabîsi ʿaded. Fârisîsi şumâr'dır. Sair müradifleri "**sayı**" maddesinde mezkurdur.

445	**ṣormaḳ**	صُورْمق	Meşhurdur, emmek manasına. Arabîsi **maṣṣ**. Fârisîsi mekîden, sair Arabî ve Fârisî müradifleri "**emmek**" maddesinde mezkurdur.
516	**ṭomruḳ**	طُومْرُوقْ	Meşhurdur. Hamam odunu ve fırın odunu misilli ağaçlara ıtlak olunur. Arabîsi ciẕl (cemi ecẕâl gelir). Fârisîsi ḫıvân, sair Arabî ve Fârisî müradifleri "**kütük**" madesinde mezkurdur.

2.4.2.1.4.2. Dilbilgisel İşlevle Tanımlama (Description of the Function of the Lemma)

TL'de Her üç dile ait maddebaşlarının bazılarında sözcüğün işlevi ile ilgili tanımlamalar da yapılır (**bk. Tablo 45.**):

Tablo 45. *TL'de Arapça, Farsça ve Türkçe Maddebaşı İşlevle Tanımlama*

S.	Maddebaşı Dili	Maddebaşı	Arap Harfli	Tanım
117	F.	**biyâz**	بِيَازْ	"Getir, al gel" manasına sîga-i emirdir, **i'tî**.
132	F.	**bînend**	بِينَنْد	Fiʿl-i muzârînin cemidir, "görürler" manasına, **yeravne** ve "ümitvar" manasına gelir.
155	Ar.	**baʿden**	بَعْداً	"Sonra", **pes** manasına edattır.
265	Ar.	**temme**	تَمَّ	Bitti tekmil ve tetmîm oldu manasında fiil-i mâzidir, **temâm şod**.
167	Tr.	**cevahir**	جَوَاهِرْ	Arabîdir; cevher'in cemidir, kıymetli taştır. **Sidk** (ipliğe dizili olan cevahirdir). Fârisîsi **gevher**.

2.4.2.1.4.3. Günlük Dilde Kullanılan Sözcüklerin Tanımlanması (Evetyday and Familiar Words)

TL, genel bir sözlüktür ve günlük hayata ilişkin birçok sözcük maddebaşı yapılmış ve tanımları verilmiştir. Günlük dilde kullanılan ve hemen herkes tarafından bilinen bu sözcükler Türkçe cetvelde "meşhur", "meşhurdur" ibaresi ile birikte kullanılır (**bk. Tablo 46.**):

Tablo 46. *Günlük Kullanılan Arapça, Farsça, Türkçe Sözcüklerin Tanımlanması.*

S.	Maddebaşı	Arap Harfli	Tanım
89	**papağan**	پَپِغان	Meşhur kuştur, âdem gibi söyler. Arabîsi **babġâ**, **babbaġâ**. Fârisîsi **tûtek**, **sârû**, **mürġ**, **zeyrek**, **sâr**,
116	**firuze**	پِروزه	Meşhur kıymetli taştır. Arabîsi **feyrûzec**, şefîr, **ḥacerü'n-naṣr**, **ḥacerü'l-ġalebe**. Fârisîsi **bîrûze**, **fîrûze**.
159	**çaġane**	چَغَنَه	Meşhur sazdır, onunla çengiler oyun oynarlar. Arabîsi **şaġâne**. Fârisîsi **çeġâne**.

164	**câmedân**	جَمَدَانْ	Meşhurdur. Ehl-i sefer içine esbap korlar. Arabîsi **ḫarîṭâ**; **mekfûfe** (iliklenmiş camedândır), **ʿaybe**. Fârisîsi **câmedân**.
192	**ḥaram**	حَرَامْ	Meşhurdur, helalin zıttıdır. Arabî-i sahîhtir. **Suḥt** ve **besl** dahi haramdır. Fârisîsi **şuġûd**, **şehâd**, **şefû**.
254	**dehliz**	دِهْلِيزْ	Meşhurdur. Evlerde olur. Arabîdir, cemi **dehâlîz** gelir. Fârisîsi **dihlîz**.

2.4.2.1.4.4. Karşıt Anlamlı Tanım (Antonymy)

Konuşmada ve yazıda sözcükler arasındaki zıtlık ilişkisine karşıt anlamlılık denir. Svensen'e göre Sözlüklerde zıtlık bilgisi çoğunlukla sıfatlar veya türevleri için verilir ve bunların kullanımı eş anlamlılar kadar sık değildir. Sıfatların tanımlanmasında zıtlık büyük öneme sahiptir (2009:251). TL'nin Farsça ve Türkçe maddebaşlarının tanımlarında karşıt anlamlılıktan yararlanılmışken Arapça maddebaşlarının tanımında bu durum söz konusu değildir.

Tablo 47. *TL'de Arapça, Farsça, Türkçe Maddebaşlarında Karşıt Anlamlı Tanımlama.*

S.	Maddebaşı Dili	Maddebaşı	Arap Harfli	Tanım
247	F.	**ḥaḳ**	حَقْ	Nâm-ı Cenâb-ı Hazret-i Bâr-i Teala Azze ismidir ve batılın zıttıdır ve muktezâ-yı adl ve hikmete mutabık olan nesne ve adl ve hikmet muktezası üzere lazım ve vacip olan nesne ve inkârı bir türlü reva ve sahih olmayıp sabit ve mevcut olan nesne.
273	F.	**ḫarabe**	خَرَابَه	Viran, ıssız olan mahal ki mamurun zıttıdır, aslı harâb'dır, ahirinde hâ-i alâmet (ه) mef'ûldür.
192	Tr.	**ḥaram**	حَرَامْ	Meşhurdur, helalin zıttıdır. Arabî-i sahîhtir. **Suḥt** ve besl dahi haramdır. Fârisîsi **şuġûd**, **şehâd**, **şefû**.
194	Tr.	**ḥelal**	حَلَالْ	Arabîdîr, "haram"ın zıttıdır, **ṭilḳ** dahi derler. Fârisîsi **şefâ**.

2.4.2.2. Köken Bilgisi (Etymological Information)

Hartman ve James (1998: 52)'e göre köken bilgisi, derleyici tarafından kullanıcının sözcüğün kökeni ile ilgili bilgi edinebilmesi için sunmuş olduğu bilgi türlerinden biridir. Sözlükler sundukları bilgi türüne ve bunu nasıl sunduklarına göre farklılıklar gösteririler ki her iki karar da kullanıcının ihtiyaçları hakkındaki varsayımlardan etkilenir. Genel sözlüklerin çoğu ve hemen hemen bütün tarihi

sözlükler sözcüklerin mümkün olduğunca eski şekil ve anlamlarını takip edebilmek için çaba gösterirler. Bu anlamda *art zamanlı* (diachronic) ve tarihi sözlükler, *eş zamanlı* (synchronic) sözlüklere göre maddebaşlarının kökeni ile ilgili daha ayrıntılı bilgiler verirler.

Sijs (2003: 312)'e göre etimolojik bilgiler sunan genel sözlüklerde köken bilgisi birkaç sözcükten en fazla birkaç satıra kadardır ve bir sözcüğün zaman içerisinde geçirdiği biçim ve anlamın gelişimi bu alana sıkıştırılmıştır. "Sözlükte sunulması gereken köken bilgisi nelerdir ve sözlüğe ne kadar dâhil edilmelidir," sorusunun cevabı sözlüğün amacına ve kullanıcının hangi bilgileri bulmak istemesine bağlıdır.

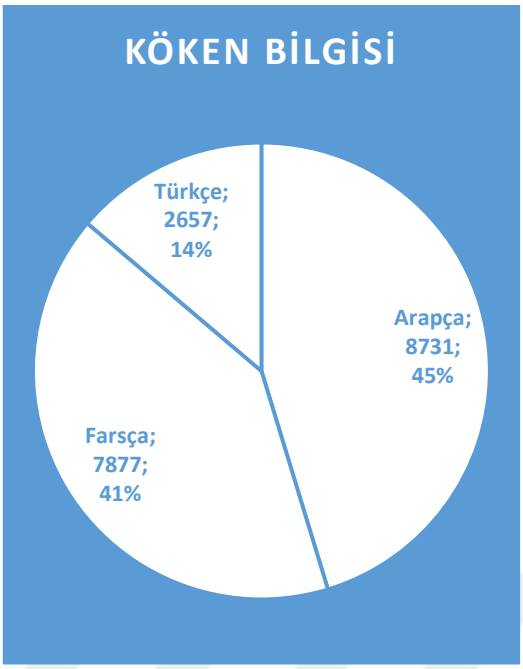
Sijs (2003: 313)' e göre sözlüklerde şu üç amaçtan hareket edilerek etimolojik bilgiler verilir:

i. Bilim adamlarına ve öğrencilere malzeme sağlamak;
ii. Dile dair anlayışı ve ilgiyi teşvik etmek;
iii. Dil aracılığıyla, bir kültürün tarihi ve diğer kültürlerle ilişkileri hakkında fikir vermek.

TL'de Arapça, Farsça ve Türkçe maddebaşlarından hemen sonra açık açık veya *kısaltma* (abbreviation) şeklinde yazılmış bir köken bilgisi mevcut değildir. Bu durum TL'nin tasarımı ile de ilgili bir durumdur. Çünkü TL'de maddebaşları ve maddebaşlarına ait bilgi türleri her bir dil için ayrılmış sütunlar içerisinde alt alta yazılmıştır. Maddebaşlarına ait köken bilgisi ise cetvelbaşında verilmiştir.

Buna göre TL'de 8731 sözcük Arapça, 7877 Farsça ve 2657 sözcük Türkçedir, TL'nin köken bilgisi ile ilgili dağılım **Şema 5.**'te görülmektedi

Şema 5. *TL'de Maddebaşı Köken Dağılımı*

2.4.2.3. Kullanım Bilgisi (Usage Information)

Sözlük hazırlayıcının sözlüğün kullanımı ile ilgili olarak sözlük kullanıcısının istifadesine sunmuş bilgi türüdür (Hartmann ve James, 1998:150). Kullanım bilgisinde maddebaşının bağlamına bağlı olarak farklı bigi türleri ve kullanımlar sunulur. Dilbilgisel etiketlerin aksine kullanım etiketlerinin iletişimsel etkileşimin zamanına, yerine ve / veya koşullarına göre sözcüklerin kullanımına ilişkin sınırlamaları belirlemesi amaçlanmıştır.

Landau (1984: 175) 'a göre, terminoloji ile uyumlu kullanım etiketleriyle belirtilen en yaygın bilgi kullanım şekilleri şunlardır:

i. Güncellik veya zamansallık: eski, modası geçmiş;
ii. Kullanım sıklığı: nadir;
iii. Coğrafi değişkenlik: Amerikan İngilizcesi (AmE), İngiliz İngilizcesi (BrE), vb .;
iv. Uzmanlık terminolojisi (alan etiketleri): kimya, astronomi; vb.;
v. Sınırlı veya tabu kullanımı: kaba, müstehcen;
vi. Etki: saldırgan;
vii. Argo: argo;

viii. Biçim, işlevsel çeşitlilik veya kayıt: gayri resmi, konuşma, edebi, şiirsel, esprili;

ix. Durum etiketi: standart olmayan, standart altı, okuma yazma bilmeyen.

TL'de Arapça, Farsça ve Türkçe cetvellerde düzenli bir kullanım bilgisi verilmemiştir. Kullanım bilgisi anlamında daha çok, sözcüğün kullanımına ilişkin bilgiler mevcuttur. Bu bilgiler maddebaşı sözcüğün anlamına, dilde üstlendiği göreve, diller arası eşdeğerliğine, alması gereken işaretlere vb. dair kullanım bilgisidir (**bk. Tablo 48.**):

Tablo 48. *TL'de Kullanım Bilgisi.*

S.	Dil	Maddebaşı	Arap Harfli Yazım	Tanım
101	Ar.	el	اَلْ	Harf-i taʿrîf olup isim ve sıfata ilhakla tayin için müstameldir, elḥamdü gibi.
79	Tr.	öksürük otu	أوكسورك اوتى	Arabîsi **sü'âlî**, **ḫaşîşetü's-sü'âl**. Fârisîsi **fenceyûn** (bu lügat fasih Farisî değildir, Yunanî'dir; lakin Arabî ve Fârisîde müstameldir).
379	Tr.	şikayet	شِكَايَتْ	Arabî-i sahihtir, Türkîde dahi müstameldir. **İştikâ'**, **teşekkî**, bunlar dahi şikayet gibidir. Fârisîsi **gile**, **kûziş**'tir.
218	F.	çün-ân	چُنَانْ	İnceleyen manasına şöyle böyle, şu tarz demek, aslı çûn-ân (چُون آنْ)'dır telaffuzunda tahfifen vavı hazf olunup işbâʿ-ı damme ile istimal olunur, murâd-ı maʿna teşbihi ifade eder, **hakeẕa**.
442	F.	sân	سَانْ	Edât-ı teşbîh istimal olunur, mesela "buncılayın" demekte "zînsân" derler, "benzer, gibi, miṣil, nazîr-mânend" şüphe olan kanun, kaide, üslup ve hem-vâre ve tarz ve reviş ve heyet, suret ve havi ve âdet ve tecemmülathane ve eğe ve pare, parça ve bileği taşı ve vecih ve itibar.

2.4.2.4. Örnek (Example)

Örnek, bir başvuru kaynağında sözcük ya da sözcük öbeğinin belirli bir biçiminin veya anlamının (cümle gibi) daha geniş bir bağlamda gösterilmesidir. Örnekler belirli bir kaynak ya da derlemden alıntı olabilceği gibi derleyici tarafından da oluşturulabilir (Hartmann ve James, 1998:53).

Atkins ve Rundel (2008:458)'e göre örnek cümleler sözlük veri tabanın önemli bileşenlerinden biridir. Bazen bir maddebaşı, örnekleri olmadan neredeyse anlaşılamaz olur. Örneklerin özellikleri sözlüğün türüne ve kullanıcılarının ihtiyaç ve

beklentilerine göre değişecektir. Tarihi sözlüklerde de geçerli olmak üzere iyi bir örneği oluşturan temel özellikler şunlardır:

i. Doğal (*daha sezgisel ve daha az nesnel*) ve tipik (*olağanüstü/nadir durumlar hariç herkes için geçerli olan*),
ii. Bilgi verici,
iii. Anlaşılabilir.

Örnek kullanımı sözlük türlerine göre farklılık oluşturmaktadır. Bazı sözlükler çok az sayıda örnek içerirken bazılarında örneklerden çokça istifade edilebilir. Etkin iki dilli sözlüklerde örnekler doğrudan çevirilerde verilen bilgileri tamamlar, kaynak dil kullanıcılarına hedef dildeki eş değeri seçmelerinde ve doğru şekilde kullanmalarında yardımcı olur (2008:506).

TL'de verilen örnekler cetvellere göre farklılıklar göstermektedir. 8725 maddebaşının yer aldığı Arapça cetvelde örnek yoktur. Bu cetvelde maddebaşlarının Türkçe tanımları yapılmış, akabinde Farsça eşdeğerleri verilmiştir. Farsça cetvelde ise ekseriyetle maddebaşlarının tanımı yapılmış, arkasından Arapça eşdeğeri verilmiştir. Bazı maddebaşlarında örnekler tanım ve Arapça eşdeğer sözcüğün ardından "*mesela*" ibaresi ile birlikte verilmiştir. Örneklerin sunumu ise farklılıklar göstermektedir (**bk. Tablo 49.**):

Tablo 49. *Farsça Cetveli Tanım ve Eşdeğer Temelli Örnek Sunumu.*

S.	Maddebaşı	Arap Harfli Yazım	Arap Harfli Yazım
145	**tırâşîden**	تِرَاشِيدَنْ	Yonmak ve yolmak, naḫt, mesela; kalem yonmak, tüy yonmak gibi.
152	**tefrîden**	تَفْرِيدَنْ	Kavurmak, mesela eti kazanda kavurmak, ḳaly.
287	**ḫaster**	خَسْتَرْ	Ḥaşerât-ı arż, mesela yılan ve sıçan ve karınca ve bunlar gibi.
374	**dü-renk**	دُورَنْك	İkiyüzlü, münafıḳ, içi dışına benzemeyen ve iki vecihli olan mesela gül-i raʿnâ gibi ve gece-gündüz.

Bazı örnek sunumlarında ise Farsça maddebaşı doğrudan kullanılmıştır (**bk. Tablo 50.**).

Tablo 50. *Farsça Maddebaşı Kullanımı Örnek Sunumu.*

S.	Maddebaşı	Arap Harfli Yazım	Arap Harfli Yazım
381	**(deycûr)**	(دَيْجُورْ)	Pek ziyadesiyle karanlık olan, **muẓlim**, mesela **şebdeycûr** karanlık gece demektir, **leyl-i muẓlime** manasına.
511	**şenbih**	شَنْبِهْ	**Yevm**, gün, mesela **yekşenbe** pazar günü.
116	**bî**	بِى	Şu manayı ifade eder ki Türkîde -siz ile tabir olunur mesela: **bî-dil** dilsiz ve gönülsüz ve **bî-zebân** dilsiz denilir, edât-ı selbdir, amma nâ (نَا) mahallinde istimal olunmaz.
141	**tây**	تَاىْ	Kat manasına, **ẓi'f**, mesela: bir kata yek-tây denir ve bir donluk kumaş veya bez ve dört adedi.

Bazı örneklerde ise bağlam tam cümle şeklinde verilmiştir (**bk. Tablo 51**):

Tablo 51. *Bağlamın Tam Cümle Olarak Sunumu.*

S.	Maddebaşı	Arap Harfli Yazım	Arap Harfli Yazım
269	**ḫacek**	خَجَكْ	Nokta-i illet, mesela: (خجك سفيد در چشم فلان افتاد) derler, manası: *Falanın gözüne beyaz nokta düştü*, demektir.
354	**dest-kâr**	دَسْتكَارْ	Ehl-i sanʿat olan, mesela bir masnu ve hoş-üslûb nesneye în destkâr falânest (اين دستكار فلانست) derler yani: *Bu falanın el işidir*, demek olur.
305	**ḫâb**	خَوابْ	Vâv-ı maʿdûl ile hem uyku manasına ki Arabîde **nevm** derler ve hem düş görmek manasına, Arabîde **rüya** derler, mesela: "(خوابيدم) *uyudum*" demektir ve "(خواب ديدن) *düş gördüm*" demektir, bu lafız iki vecih üzeredir, vech-i evvel vâv (و) telaffuz olunmayıp ancak ḫâ (خ)'nın dammesine delalet için yazılır; vech- sânî vâv (و)'ın isbatıyla telaffuz olunur "rüya" manasınadır.

Türkçe cetvelde örnek kullanımı anlamında zenginlik ve çeşitlilik söz konusudur. Çalışmamızın muhtelif bölümlerinde de ifade etttiğimiz üzere TL'de Türkçe maddebaşlarının büyük bir bölümünde tanım yoktur. Doğrudan Türkçe maddebaşının Arapça ve Farsça karşılıkları verilmektedir. Türkçe maddebaşlarında örnek kullanımı ile ilgili bir standart da yoktur. Örnekler maddebaşından ziyade Arapça ve Farsça karşılıklar üzerinde yoğunlaşmıştır (**bk. Tablo 52.**):

Tablo 52. *Arapça ve Farsça Eşdeğer Karşılıklar İçin Örnek Kullanımı.*

S.	Maddebaşı	Arap Harfli Yazımı	Tanım ve Örnek Kullanımı
61	**ötmek**	أوتمك	Arabîsi **ṣadḥ** (mesela: Horoz öttü, demek صَدَحَ الدّيكُ demektir). Fârisîsi **sirâyîden**, **ṣuḫûlîden**.

90	**batmaḳ**	باتمق	Arabîsi **şevḫ**, **şeyḫ** (mesela: Ayağım çamura battı, demek ثَاخَتْ قَدَمِی بِالْوَحْلِ demektir), **sevḫ**; **inġiṭât** (suya batmaktır), **ṭuhûs**. Farisîsi **ḫalîden**.
205	**ḫorultu**	خُورُلدِی	Arabîsi **ḫarḫara**, **faḫîḫ** (uyurken horultudur, mesela: Şu adam acip horladı, demek مَا اَفْخَخَ هٰذَا الرَّجُلُ demektir); **kerîr** (can çıkarken olan horultudur). Fârisîsi **beḫast**, **ḫarâḫır**, **ḫarâk**; **ḫaruften** (ölürken olan horultudur).
376	**şişmek**	شِشْمَكْ	Arabîsi **intifâḫ** (mesela: Atın karnı şişti, demek اِنْتَفَخَ بَطْنَ الْفَرَسِ demektir), **teverrüm**, **ḥudûr**, **verm**; **rebv** (korkudan şişmektir); **iḥbinṭâ'** (karın şişmektir); **icfîẓâẓ** (leş şişmektir). Fârisîsi **âmâsîden**, **âmâyîden**, **âmâhîden**'dir.
381	**ṣabaḥ**	صَبَاحْ	Meşhur, Arabîdir; Türkîde dahi müstameldir. **Bükre**, **felaḳ**, **sabah** demektir. Fârisîsi **bâm**; **bâmdâd** (çün sabah demektir. Mesela: بَامْدَادْ اَمَدَمْ çün sabah geldim, demektir. Arabîde جِئْتُ عَلَى السَّحَرْ demektir).

Tablo 51.'te verilen "**şişmek**" maddebaşı ile ilgili olarak; önce "**intifâḫ**" Arapça eşdeğeri verilmiş, bu eşdeğer "*Atın karnı şişti*" tam cümle bağlamı ile örneklendirilmiş, akabinde "demek" mastarıyla Türkçe örnek cümlenin Arapça eşdeğeri (**intifâḫ**) kullanılarak Türkçe örnek cümlenin Arapçası (**اِنْتَفَخَ بَطْنَ الْفَرَسِ**) yazılmıştır, devamında ise diğer Arapça eşdeğer sözcükler verilerek Farsça eşdeğerlere geçilmiştir.

Yine **Tablo 51.**'ten aldığımız "**sabah**" maddebaşı ile ilgili olarak; önce "**sabah**" maddebaşının meşhur, Arapça bir sözcük olduğu ve Türkçe'de de kullanıldığı bilgisi, akabinde "Arabisi" ibaresi kullanılmadan "**bukre**" ve "**felak**" karşılıkları verilmiştir. Ardından "Farisisi" ibaresi ile birlikte "**bâm** ve **bâmdâd** Farsça eşdeğerleri yazılmıştır. "**bâmdâd**" sözcüğünün "çün sabah" anlamına geldiği ifade edildikten sonra "mesela" ibaresi ile tam cümle şeklinde Farsça bağlam (**بَامْدَادْ اَمَدَمْ**), hemen ardından Farsça tam cümle bağlamının Türkçesi "*Çün sabah geldim*"; son olarak da aynı cümlenin Arapçası (**جِئْتُ عَلَى السَّحَرْ**) verilmiştir.

Türkçe maddebaşlarının Arapça ve Farsça eşdeğerlerine ilişkin olarak verilen örnek bilgisi çeşitliliğinde tam cümle bağlamı dışında kullanımlarla da karşılaşılmaktadır (**bk. Tablo 53.**):

Tablo 53. *Arapça ve Farsça Eşdeğer Sözcüklerde Tam Cümle Dışı Örnek Bilgisi.*

S.	Maddebaşı	Arap Harfli Yazımı	Tanım ve Örnek Kullanımı
495	**ṭıḳaç**	طِقَاجْ	Arabîsi **disâm**, **simâm**; **şimâm** (şişe ağzına konulan tıkaçtır). Fârisîsi **bend**'dir. Mesela şişe tıkacına bend-i şîşe ve testi tıkacına bend-i sebû derler.
197	**ḥayvan**	حَيْوَانْ	Arabîdir, insanın gayrıya ıtlak olunur. **Ḥaskel** (sesi işitilmeyen hayvan, mesela: Karınca gibi); **ʿavhec** (boynu uzun hayvan, mesela: Deve ve ceylan gibi); **nâṭıḥ** (boynuzlu hayvan, mesela: Koyun ve öküz gibi); **mâşiye** (cemi mevâşî gelir, dört ayaklı hayvan); **sâmme** (zehirli olan hayvan). Fârisîsi **cânver**, **cânmend**; **çârpâ** (dört ayaklı hayvandır).

Türkçe maddebaşlarına ait örnek bilgisi kullanımı ise sadece **-dek**, **-de** ve **-den** maddebaşları ile sınırlıdır (**bk. Tablo 54.**).

Tablo 54. *Türkçe +dek, +de ve +den Maddebaşlarında Örnek Bilgisi.*

S.	Maddebaşı	Arap Harfli Yazımı	Tanım ve Örnek Kullanımı
224	**-dek**	دَكْ	İşbu lafız Farisî ise de Türkî lisanımızda cari olup intihâ manasını ifade eder. Mesela: Çarşıya dek, gibi. Arabîde ilâ (الىَ) ile tabir olunur.]
239	**-de**	دَه	Bu lafız Türkî lisanımızda zarfiyyet manasını ifade eder. Arabîde "fî" (فِى), Fârisîde "der" (دَرْ) ile tabir olunur; mesela: Türkîce "evde" demek, Arabîce "fî'd-dâr" (فِي الدّار), Fârisîce "derḫâne" (دَرْخَانَه) demektir.
231	**-den**	دَنْ	Bu lafız Türkî lisanında evveliyet manasını ifade eder. Mesela: Nereden, gibi. Arabîde (عن) ve (من) Fârisîde (اَزْ) ve (بَرَاىْ) ile tabir olunur. Türkîde "evden", Arabîde mine'l-beyt (من البيت), Fârisîde ez ḫâne (ازخانه) ile ifade olunur.

TL'de bir başka örnek bilgisi çeşitliliği de Türkçe maddebaşlarının Arapça ve Farsça karşılıklarına ilişkin olarak verilen darb-ı mesellerdir. Darb-ı mesel; darb (vurmak, dövmek, yerine koymak) ve mesel (örnek, benzer, nümune) sözcüklerinin terkibinden meydana gelmiş, üzerinde konuşulan konuya, duruma veya olaya uygun düşecek söz, meşhur söz, hikmetli söz anlamlarına gelir ve Türkçedeki atasözü sözcüğü ile karşılanır. TL'nin I. cildi ile sınırlı olmak üzere Türkçe cetvelde 92 adet darb-ı mesel vardır.

Darb-ı meseller parçacıl yapıda Türkçe maddebaşının Arapça veya Farsça eşdeğerinin akabinde yazılmıştır. Eşdeğerin ardından o eşdeğerle ilgili Türkçe bağlam, sonrasında "*...diyecek mahalde mesel darp edip, ...mahalde mesel darp edip*,

...hakkında mesel darp edip" gibi ibareler ile Türkçe bağlamda ifade edilen durumun Arapça ve Farsça darb-ı meseli yazılmıştır. Bu darb-ı mesellerden bir bölümü **Tablo 55.** ve **Tablo 56.**'de görülmektedir:

Tablo 55. *Arapça Darb-ı Mesellerin Örnek Olarak Kullanımı.*

S.	Maddebaşı	Arap Harfli	Tanım-Darb-ı Mesel
160	**çekiç**	چَكِچْ	Arabîsi **fiṭîs** {"*Bir emirde istinat eylediğin nesne kavi gerek zayıfa dayanılmaz*," diyecek mahalde Araplar mesel darp edip ضَرْبُكَ بِالْفِطِيسْ خَيْرٌمِنَ الْمَطْرَقَةِ derler}…..
160	**çekirdek**	چَكِرْدَكْ	Arabîsi **nevât** {"*Küçük büyür*" diyecek mahalde Arap mesel darp edip اَوَّلُ الشَّجَرَةِ النَّوَاةْ derler}…..
186	**çuḳur**	چُوقُورْ	Arabîsi …..**zebye** {cemi zebâ gelir, arslan tutmak için yüksek yerlerde kazdıkları çukurdur. "*Bir nesne tahammül olunmayacak hale varsa*" ol mahalde Arap mesel darp edip " بَلَغَ السَّيْلُ الزَّبٰى derler: "*Sel yüksek mahalde kazılmış çukura çıktı demektir."*}…..
201	**ḫamur**	خَمُورْ	Arabîsi **ʿacîn** {"*Kendi akraba taallukatına kerem ve ihsan eyleyen kimse*," hakkında Araplar mesel darp edip اَلزَّيْتُ فِى الْعَجِينْ لَايُضِيعُ derler}…..
206	**ḫurma**	خُرْمَه	Arabîsi **temr** {"*Zâhire nazar ile bir nesne bir nesneye kıyas olunmaz*," diyecek mahalde Araplar mesel darp edip مَا كُلُّ بَيْضَاءَ شَحْمَةٍ وَلَا كُلُّ سَوْدَاءَ تَمْرَةٍderler}…..
210	**dargınlıḳ**	دَارْغِينْلَقْ	Arabîsi …..**ḫafîẓa** {"*Bir nesneyi işlemeye iktidarı var iken müsamaha edip o kârdan ferâgat* " mahalinde," Araplar mesel darp edip اِنَّ الْمُقَدَّرَ تَذْهَبُ الْحَفِيظَةِ derler}……
211	**dağlağı**	دَاغْلَاغِى	Arabîsi …..**mikvât** {"*Bir korkunç mekruh işin vukuundan evvel korkak kimse,*" hakkında Arap mesel darp edip يَضْرِطُ اَلْعِيرُ وَالْمِكْوَاةُ فِى النَّارِ derler, yani: "Dağlağı henüz ateşte iken eşek osurur," demektir}…….

Tablo 56. *Farsça Darb-ı Mesellerin Örnek Olarak Kullanımı.*

S.	Maddebaşı	Arap Harfli	Darb-ı Mesel Örneleri
175	**ciğer**	چِگَرْ	…..Fârisîsi **ciğer, pût** {"*Kuvveti ve kudreti yoktur,"* diyecek yerde acemler mesel darp edip آبْ دَرْ چِگَرْ derler}.
178	**çınar**	چِنَارْ	…..Fârisîsi **çenâr** {mürûr-ı ezmine ile bu ağaçtan ateş peyda olup tamamen yanar, kendisi gayet ulu olur. "*Bir kimesneden herkesin taaccüp ve istigrâb eylediği bir emr-i azîm sudûr etse yahut dünyada görülüp işitilmemiş bir hadise zuhur etse,"* o vakit Acem mesel darp edip آتَشْ اَزْ چِنَارْ آيَدْ derler}, sipîdâl.
179	**çivit**	چِويتْ	…..Fârisîsi **nîl** {'dir. "*Falan kimesnede fakirlik nişânesi vardır*," diyecek mahalde Acemler mesel darp edip اَنْكُشْت نِيلْ كَشِيدَه derler}.
185	**çoḳ**	چُوقْ	…..Fârisîsi **bisyâr** {"*Hizmetkarı olan kibârın büyüdükçe ihtiyacı artıp hizmeti muradı üzere bitmez, zira ki ama ki*

			ganî-terend muhtâc-terend dedikleri mealde" Acemler mesel darp edip بِسْيَارْ كَسْ ہی كَسْ بُودْ derler)....
189	**çömlek**	چُوملَكْ	.....Fârisîsi **dîk** {"*Sûfî-i mukallit ve şeyh-i müzevver hakkında"* Acemler mesel darp edip دِيكْ طُوسی بَجُوشْ مِی اَيَدْ derler ve "*Bir kimesneye devlet bî-zahmet ve nimet bî-meşekkat hâsıl olsa*, Acemler mesel darp edip حَلْوَا دِيكْ چُوبِنِیderle}.....
193	**ḥaşır**	حَصِرْ	.....Fârisîsi **bûriyâ** {"*Bir kimesne yeni evini tebrik ve tehniye edelim diyecek mahalde"* Acemler mesel darp edip بُورِيَا بُوبِی كُنِيمْ derler}.....

Türkçe cetvelinden aldığımız örneklere bakıldığında örnek bilgisi ile ilgili bir standardın olmadığı görülebilmektedir. Sözlük yazarı Türkçe maddebaşının Arapça veya eşdeğerlerini birbiri ardına sıralamış, bu sıralama da bazı eşdeğerlerin tanımlarını yapmış bazılarının tanımlarını yapmadan geçmiştir, bu eşdeğerler içerisinden hakkında bilgi sahibi oldukları ile ilgili darb-ı meselleri sözlüğüne almıştır.

Türkçe cetvelinde Arapça ve Farsça eşdeğerlerle ilgili olarak sunulan örnekler sözlük hazırlayıcının kendi oluşturduğu (editorial example) örnekler değildir. Bu örneklerin Türkçe maddebaşlarının derlendiği LL'den aynı yöntemle alındığı görülmektedir. Örnek bilgisi içerisinde değerlendirdiğimiz Arapça ve Farsça cümle ve darb-ı mesellerin Türkçe karşılıklarının ve çevirilerinin verilmesi örneklerin *anlaşılırlık, doğallık-tipiklik* ve *bilgilendiricilik* özellikleri ile uyuştuğu söylenilebilir.

2.4.2.5. Çapraz Gönderim (Cross-Reference, Mediostructure)

Yong ve Peng (2007:100)'e göre çeşitli araştırmalar, sözlüklere temel olarak heceleme, telaffuz ve anlam için danışıldığını göstermektedir, bu sebeple sözlüklerde ilk ve öncelikli olarak yapılması gereken özelliklerden birisi sözlüğün *başvuru* (reference) işlevidir. Sözlük tasarımının ve derlemenin ilk aşamasından başlayarak sözlükbilimciler, okuyucular için başvurunun nasıl daha kolay ve daha basit hale getirileceği sorunuyla karşı karşıya kalmışlardır. Bu sebeple erişimi ve başvuruyu kolaylaştırmak için alfabetik, çapraz referans, dizinleme ve sayfalama olmak üzere farklı sistemler tasarlamışlardır.

Çapraz gönderim, bir başvuru kaynağında bilgiye erişimi kolaylaştırmak için kullanılan sözcük veya sembollerdir (Hartmann ve James, 1998: 32). İki dilli sözlüklerdeki çapraz referanslar açık, tutarlı ve kesin bir şekilde yapılandırılmalıdır. Çapraz gönderimler genellikle sözlüklerde basit göstergeler veya sembollerle

tanıtılırlar ve maddebaşının tanımından sonra veya maddebaşının tanımına eklenirler. Çapraz gönderimlerin aldığı biçimler sözlük yapımı sırasında alınan sözlükbilimsel kararlara göre değişebilir, ancak hangi biçimde olursa olsun tutarlı bir şekilde kullanılması gerekir (Yong ve Peng 2007:100).

Bergenholtz ve Tarp (1995:215)'a göre iki tür çapraz gönderim vardır, bunlar: *sözlük içi çapraz gönderim* (dictionary-internal cross-references) ve *sözlük dışı çapraz gönderim* (dictionary-external cross-references)'dir. Svensen sözlükiçi çapraz gönderimi; çapraz gönderim bir sözlük maddesine içerisine işaret ediyorsa *maddeiçi çapraz gönderim* (entry-internal cross-reference), bir başka maddebaşına işaret ediyorsa *maddedışı çapraz gönderim* (entry-external cross-reference) olmak üzere ikiye ayırır (2009:388).

Yong ve Peng de iki dilli sözlüklerdeki çapraz gönderimi iki alt başlıkta değerlendirir, bunlar: *açık çapraz gönderim* (explicit cross-reference) ve *kapalı çapraz gönderim* (emplicit cross-reference)'dir.

Açık çapraz gönderim, sözlüklerde genellikle *bakınız* (see), *ayrıca bakınız* (see also), *karşılaştır* (compare), ile karşılaştır (*cf.*.) gibi göstergelerle verilir. Bazı sözlüklerde, çapraz gönderim yıldız işaretleri (∗), oklar (↑, →, ⇑, ⇒) ve denklik (=) işaretleri ile de gösterilir . Sözlük yapımı sürecinde semboller tercih edilir, çünkü yer tasarrufu sağlarlar ve sözlük metninde hemen tanınırlar. Bununla birlikte sembol kullanımı, sözlükleri doğru olmayan bir şekilde kullanma eğilimine karşı asgari seviyede tutulmalıdır (Yong ve Peng 2007:100).

Kapalı çapraz gönderim ise *geçmiş zaman biçimi* (past form of…), …*çoğul biçimi* (plural form of…), …*kısaltması* (abbreviation of …), …*örtmecesi* (euphemism for…) gibi ibarelerle maddebaşı veya maddebaşı ilgili bir sözlüksel birimin açıklaması veya maddebaşına ilişkin daha fazla bilginin sunulması veya okuyucunun ilgisinin bir noktaya yönlendirilmesi içindir (Yong ve Peng 2007:100).

Çapraz gönderimler, alandan tasarruf etme, sözlüğün farklı yerlerinde bilgilerin gereksiz yere tekrarlanmasından kaçınma ve kullanıcıyı daha fazla ilgili bilginin bulunduğu yere yönlendirme işlevine sahiptir. Sözlük kullanıcısına sözlüğü kullanmadan önce başvuru ile ilgili bilgileri okuması şiddetle tavsiye edilir, aksi halde

sözlükteki bilgilerin çoğu asla kullanılmayacak ve birçok sözlük asla tam olarak tanınamayacaktır (2007:100).

TL'de çapraz gönderim örnekleri görülmektedir, ancak kurallı bir kullanım yoktur. Sözlükte maddeiçi, maddedışı, sözlükiçi ve sözlükdışı gönderim örnekleri görülmektedir. Çapraz gönderim için kullanılan sözcük ve tümceler TL'nin Arapça, Farsça ve Türkçe cetvellerinde benzerlik göstermektedir. Maddeiçi gönderimde *"mezkur",* maddedışı gönderimde *"mezkurdur, yazılmıştır",* sözlükiçi gönderimde *(), (işaretleri,* sözlükdışı gönderimde ise *"mezkurdur, yazılmıştır"* ibareleri kullanılmıştır (**bk. Tablo 57., Tablo 58.**):

Tablo 57. *"mezkur" İbareli Maddeiçi Çapraz Gönderim.*

S.	Cetvel	Maddebaşı	Arap Harfli	Tanım
54	Ar.	**islâm**	اِسْلَامْ	İtaat ve inkiyât ve fahrü'l-enâm Muhammedü'l-Mustafâ Hazretleri tarafına bi'l-vahy izhar ve iş'âr olunan hakâ'ik ve akaitten müellef ve mürettep olan dîn-i mübîn ve *mezkur* dini kabul edip Müslüman olmak, **yegâne kûy**.
316	Ar.	**cedî**	جَدِی	Keçi oğlağı, büzġâle, keçi yavrusu ve felek-i burûcda Kavs burcuyla Delv burcu beyninde vaki olup şems *mezkur* burca kânûn-ı evvel sekizinde yahut dokuzunda duhul eder.
88	F.	**berehmen**	بَرَهْمَنْ	Hindistan'da putperest olarak asıl eski ahalisinin zürriyeti taifesinden bir fert ve mezheb-i *mezkur*un papası.
140	F.	**tava**	تَاوَه	Âlât-ı matbahtan olup nesne kavurmaya istimal olunur ve alet-i *mezkûr*ede tabh olunan yemek.
456	Tr.	**şungur**	صُونْقُورْ	Meşhur kuştur. Arabîsi **sunḳur**'dur. Asılda esmâ-i ricâlden bir isimdir. Sonradan *mezkur* kuşa dahi ıtlak olunmuştur. Lügat-ı fasîha değildir. Fârisîsi **şenḳur**, **şenḳâr**.

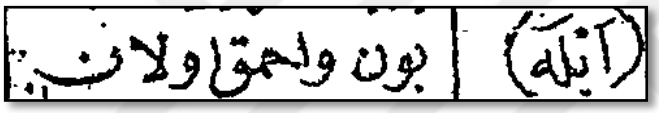
Tablo 58. *"mezkurdur", "yazılmıştır" İbareli Maddedışı Çapraz Gönderim.*

S.	Dil	Maddebaşı	Arap Harfli Yazımı	Tanım
388	Ar.	**ḫarbaḳayn**	خَرْبَقَيْن	*Mezkur* otların ikisi.
191	Tr.	**ḥacet**	حَاجَتْ	Arabîdir, Türkîde dahi müstameldir. Fârisîsi **ḫâhiş**, **bâyeste**. Sair esamisi "gerek" maddesinde *mezkur*dur.
197	Tr.	**ḥayḳırmaḳ**	حَيْقِرْمَقْ	Katı çağırmak manasına. Arabîsi **iḳ'âṭ**. Fârisîsi **tevlîden**. "Çağırmaḳ" maddesinde dahi *mezkur*dur.
212	Tr.	**dal**	دَالْ	Ağaç dalıdır. Arabîsi **ġaṣn** (cemi **aġṣân** gelir), **necâ'**, **kinâb**. Fârisîsi **ṣâḫ**, **ṣaġ**, **berze**, **fâḫ**, **zeḫâre**, **zeḫtâre**,

				şaġa (bundan **maʿada** “**budaḳ**” maddesinde dahi *yazılmıştır*).
274	Tr.	döl	دُولْ	Hayvan türemesi yani dişi hayvan. Arabîsi ʿırḳ, ḥiskele (cemi ḥesâkile gelir). Fârisîsi mâye, sair esamisi “soy” maddesinde *yazılmıştır.*
441	Tr.	şopa	صُوپَه	Arabîsi beyzer (cemi beyâzir gelir), ḳaḥzene, ʿatele. Fârisîsi bâhû, pâşû; pâze (çoban sopasıdır, “soymantı” maddesinde dahi *yazılmıştır*).

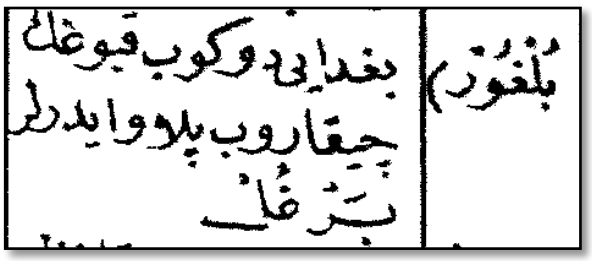
TL’de sözlükiçi çapraz gönderim belirli işaretlerle de sağlanmaktadır. Bu işaretler parantez “()” ve tek parantez “(“ işaretleridir. Arapça ve Farsça cetvelinde bulunan maddebaşları ile ilgili bir durumdur. Türkçe cetvelde böyle bir çapraz gönderim şekli kullanılmamıştır. Arapça maddebaşı parantez içinde gösterilmişse bu, o sözcüğün Farsça’da aynı anlamda kullanıldığına; Farsça maddebaşı parantez içinde gösterilmişse bu, o sözcüğün Arapça’da da aynı anlamda kullanıldığına işarettir (**bk. Kesit 22.**):

Kesit 22. *“()” İşaretli Çapraz Gönderim*

“ebleh” maddebaşı Farsça cetvelde parantez içerisinde verilmiştir. Bu durum sözcüğün Arapça’da da aynı şekilde ve anlamda olduğunu ifade etmek için sözlükte kullanılan bir yöntemdir. Ebleh sözcüğü, Farsça cetvelde gösterildiği için Arapça cetvelde gösterilmemiştir.

Kesit 23. *“)” İşaretli Çapraz Gönderim*

“**bulgur**” maddebaşı, Farsça cetvel içerisinde yer almaktadır ve sonunda tek parantez (yay) işareti bulunmaktadır. Bu durum sözcüğün Türkçede de bu şekli ve anlamı ile kullanıldığını göstermek içindir. Buğday sözcüğü ayrıca Türkçe sözcükler cetvelinde gösterilmemiştir.

TL'de sözlükdışı çapraz gönderim örneklerine de rastlanılmaktadır. Bu gönderimlerde maddebaşı ile ilgili bilgi edinilecek başka başvuru kaynaklarına ve sözlüklere gönderim yapılır. Ancak bu gönderimlerin hiçbirisi TL'nin metinlerarasılık ilişkisine sahip olduğu sözlüklerle ilgili değildir (**bk. Tablo 59**).

Tablo 59. *Sözlükdışı Çapraz Gönderim.*

S.	Dil	Maddebaşı	Arap Harfi Yazımı	Tanım
244	F.	**Ḥassân-ı ʿacem**	حَسّانِ عَجَمْ	Hâkânî'nin lakabı olduğu *Şerefnâme*'de mezkurdur.
392	F.	**Rüstem**	رُسْتَمْ	İran'da meşhur âlim bir pehlivan ismidir, *Şehnâme*'de mezkurdur.
81	Tr.	**ülker**	اُولكر	Kumaşın yüzünde olur. Arabîsi **zi'bir**. Fârisîsi **rûy-ı ḳummâş**, ism-i mahsûsu bulunmamış ise de *Kenzü'l-Lügat* vesairede tahrir olduğu üzere yazılmıştır.
440	Tr.	**şubaşı**	صُو بَاشِى	Arabîsi, Türkîde müstamel olduğu vecih üzeredir. Lügat-i müvellededir, hatta *Fetâvâ-yı Hayriyye*'nin ekser mesâilinde mezkurdur. Fârisîsi **serbâk**'tır.
512	Tr.	**ṭoḳa**	طُوقَه	Meşhurdur. Kuşak ve o misilli nesnelere korlar, ekser demirden olur. Arabîsi **ibzîm** (cemi **ebâzîm** gelir); **ruşde** (kılıç bağı ve o misilli nesnelerde olan gümüş yahut bakırdan yapılmış tokadır). Fârisîsi **âvzîn**'dir. Güzafı *Kenzü'l Lügat* li'bni'l-maʿrûf.

Bazı örneklerde ise gönderimin yapıldığı kaynak belirli değildir. Bu gönderimler daha çok dilin doğal akışı içerisinde hedef göstermeksizin ifade edilen "tefâsirde, bazı kütübde, mecmûʿu'l-fürste, kütüb-i nahivde gibi ibarelerle yapılan çapraz göndermelerdir (**bk. Tablo 60.**):

Tablo 60. *Hedef Göstermeksizin Yapılan Çapraz Gönderimler.*

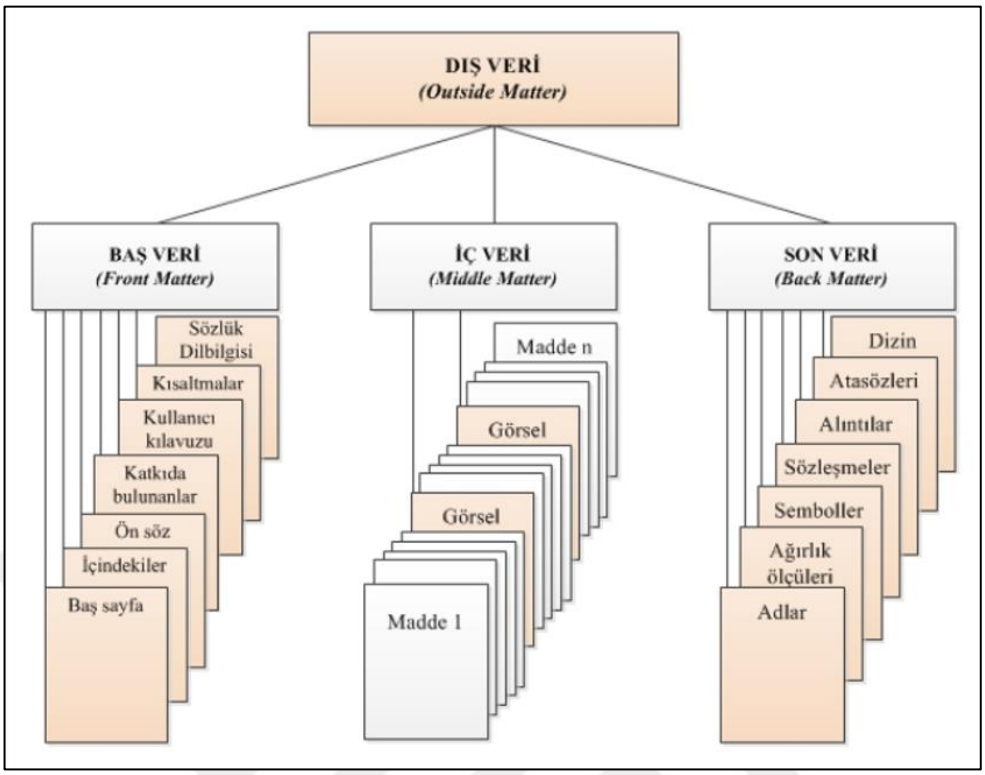
S.	Cetvel	Maddebaşı	A.H.M.	Tanım
476	**Ar.**	**sidretü'l-müntehâ**	**سِدْرَةُ الْمُنْتَهَى**	Yedinci kat gökte bir ağaç keyfiyyât-ı mufassalası tefâsirde zikr olunmuştur.
192	**F.**	**cuhâ**	**جُحِى**	Hoca Nasreddin gibi latifegû bir zatın ismidir, beyne'l-Arab meşhur ve fıkrâtı bazı kütübde mesturdur ve latife-gûy ve Oğuzane vaz ve tekellüm edene denir.
221	**F.**	**çeng-i meryem**	**چَنْكِ مَرْيَمْ**	**Buhûr-u Meryem** tabir olunan şükûfedir ki beş parmak gibi olur, Hazret-i Meryem esnâ-i vazʿında onu tuttu, mecmuʿu'l-fürste mesturdur ki zen-i hâmil vazʿ-ı hamelde usret çekse o otu suya korlar, ıslanıp birbirinden cüda olduğu gibi bi-emrillahi teala o avrat vazʿ-ı hamel eder.

451	Tr.	şoñra demek	صُڭْرَا دِيمَكْ	Arabîsi **baʿde**, **şümme** (bundan sonra demektir. Şurût-ı istiʿmâli kütüb-ü nahivde mezkurdur), ḳumm, sümme manasınadır. Fârisîsi pes, sonra demektir.
383	Tr.	şabun	صَابُونْ	Arabî ve Fârisî ve Türkîde böyle müstameldir, fe-emmâ Fârisîde **berhûd** ve **girmek** dahi derler. Sabunun mucidi Abdurrahman Bûnî olmakla zuhurunda herkes âferînhan ve pesend-gûyân olarak işâbu'l-bûnî demeleriyle kesret-i istimalinden nâşî kelâm-ı mezbûr ihtisar olunup da sabun dediler diye bazı kütübde mesturdur. Bu kelam-ı Ferheng-i Şuʿûrîden rivayet olunmuştur, fe-emmâ Süleyman aleyhisselam zamanında icat olunduğu ve bazılar zamân-ı saʿâdette mevcut olduğunu tevârihlerinden rivayet ediyorlar.

2.5. Dış Veri (Outside Matter)

Hartmann ve James'e göre *dış veri,* bir başvuru kaynağının sözcük listesi dışındaki bütün yapısının bileşenlerine verilen genel addır. Dış veri daha çok; *baş veri*/Front Matter (önsöz ve kullanım kılavuzu gibi), *iç veri*/middle matter (tablo ve örneklerin sunumu gibi), *son veri*/back matter (isim listeleri, değerler ve ölçüler gibi) gibi başlıklar altında değerlendirilir.

Şema 6. *Dış Veri Bileşenleri*[3]

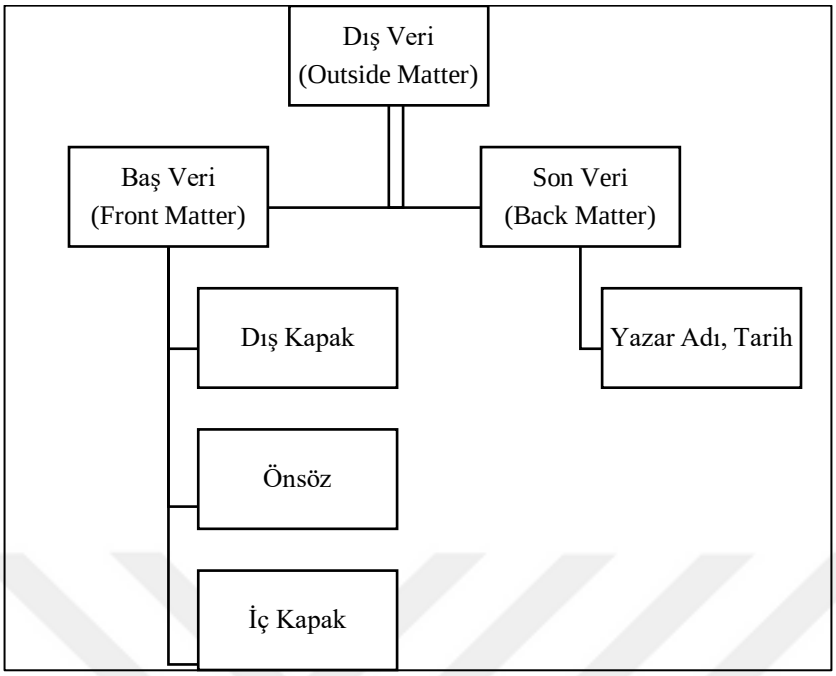
Atkins ve Rundel'e göre basılı sözlüklerde geleneksel olarak başveri ve son veri bulunur. Bu bölümlerin içeriği kullanıcıların ihtiyaçlarına bağlı olarak büyük ölçüde değişir. Svensen (2009:379)'da bir sözlüğe ait dış verinin daha çok sözlüğün bileşenlerinin fiziki konumu ile ilgili olarak sınıflandırıldığını, ancak işlev bakımından sınıflandırılmasının daha faydalı olacağını ifade ederek dış veriyi şu başlıklar altında değerlendirir:

i. Amaç dil hakkında bilgi vermek
ii. Sözlüğün kendisi ile ilgili vermek (metafunction)
iii. Sözlüğün erişim yapısına ait bileşenlerle ilgili bilgi vermek
iv. Diğer işlevlerle ilgili bilgi vermek.

TL'nin I. cildine ait dış veri; *baş veri* ve *son veri*den oluşmaktadır. Sözlükte iç veriye ilişkin bir bilgi gözlenmemiştir. Baş veride dış kapak, iç kapak (s.I), ön söz (s.II-VI) bulunmaktadır. Son veride ise I. cildin tamalandığına ilişkin ifade, yazar adı ve tarih (s. 520) bulunmaktadır. TL'nin dış verisi **Şema 7.**'de görülmektedir.

[3] Hartmann ve James (1998: 92)'ten uyarlayan Aslan, 2017: 91)

Şema 7. *TL'nin Dış Veri Bileşenleri*

2.5.1. Baş Veri (Front Matter)

Sözlüklerde sözlük metninden önce verilen bilgilere baş veri denir. Hartmann ve James (1998:60)'e göre genel sözlüklerde baş veride daha çok şu bilgilere yer verilir:

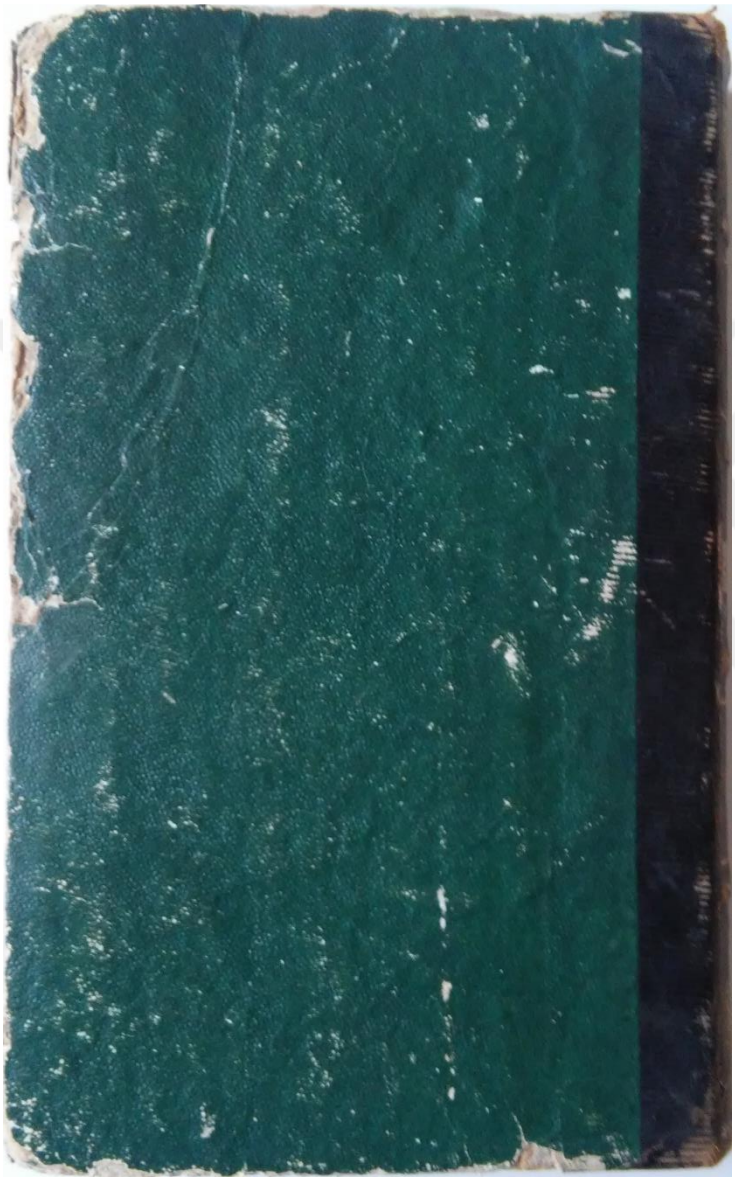
i. *kapak sayfası* (title page),
ii. *künye* (copyright),
iii. *yayıncı* (imprint),
iv. *teşekkür yazıları ve ithaf* (acknowledgements and dedication),
v. *ön söz* (foreword or preface),
vi. *içindekiler* (table of contents),
vii. *katkıda bulunanlar* (list of contributors),
viii. *kısaltmalar ve/ ya da şekiller listesi* (list of abbreviations and/or illustrations used),
ix. *sesletim listesi* (pronunciation key),
x. *kullanım kılavuzu* (user's guıde),
xi. *sözlüğe dair bilgiler* (notes on the nature, history and structure of the language),
xii. *sözlük dilbilgisi* (dictionary grammar).

TL'nin baş verisinde dış kapak, iç kapak (s.I), ön söz (s.II-VI) yer almaktadır.

2.5.1.1. Dış ve İç Kapak

Ön cilt mukavva ve sadedir. Sırt cildi yaldızlı ve işlemelidir. İç sayfalarda herhangi bir temellük kaydı yoktur (**bk. Kesit 24.** ve **Kesit 25.**):

Kesit 24. *Tercümânü'l-Lügat Dış Kapak*

Kesit 25. *Tercümânü'l-Lügat Sırt Cildi*

2.5.1.2. Ön Söz

TL'de ön söz 5 sayfadan oluşmaktadır. İç kapaktan hemen sonra yer alır ve bir bütündür. İçerisinde:

i. "**istirham min ehl-i kirâm**" başlıklı küçük bir takriz metni,

ii. "**ihtar**" başlıklı sözlükte uygulanan metod ile ilgili bilgilerin verildiği bölüm,

iii. "**tarif-i Arabî**" başlıklı Arapça cetvelin tanıtıldığı bölüm,

iv. "**kaide**" başlıklı Arapça cetvelin kullanımı ile ilgili bilgilerin verildiği bölüm,

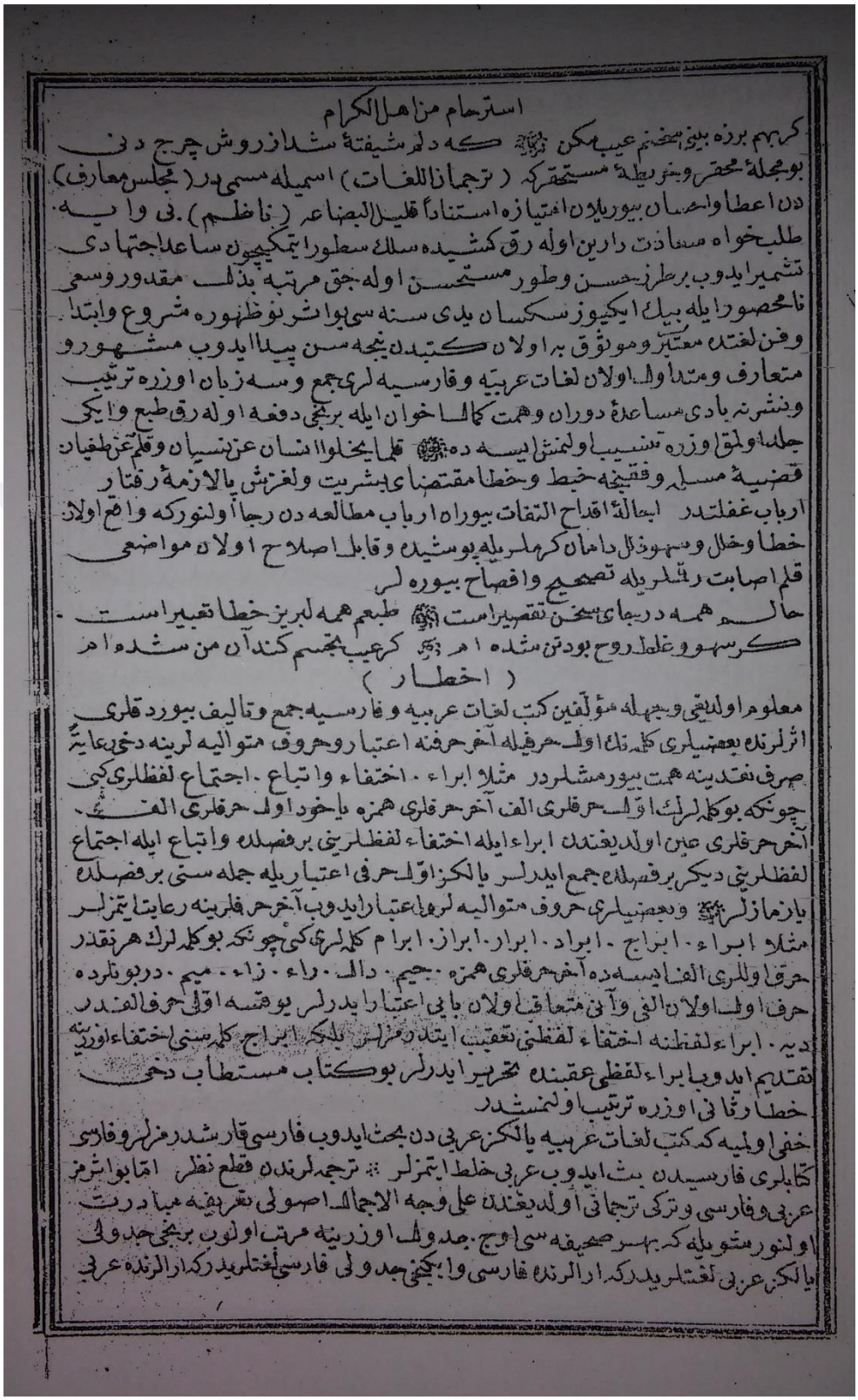
v. "**tarif-i Fârisî**" başlıklı Farsça cetvelin tanıtıldığı bölüm,

vi. "**kaide**" başlıklı Farsça cetvelin kullanımı ile ilgili bilgilerin verildiği bölüm,

vii. "**tarif-i Türkî**" başlıklı Türkçe cetvelin tanıtıldığı ve bu cetvelin kullanımı ile ilgili bilgilerin verildiği bölüm,

viii. "fihrist-i lügat-i Arabî", "fihrist-i lügat-i Farisî" ve "fihrist-i lügat-i Türkî" başlıklı bölüm yer alır.

Kesit 26. *Tercümânü'l-Lügat Ön Sözü (s.1)*

استرحام من اهل الكرام

كرهم برزه بيوز بخشم عيب مكن ترك كه دلم شيفتهٔ شد از روش چرج دنى
بو مجلهٔ محقر و بضاعة مستحقره كه (ترجمان اللغات) اسميله مسمى در (مجلس معارف)
دن اعطا و احسان بيوريلدن امتيازه استناداً قليل البضاعه (ناظم) بى وايه
طلب خواه سعادت دارين اوله رق كشيده سلك سطور ايتكيچون ساعد اجتهادى
تشمير ايدوب برطرز حسن و طور مستحسن اوله جق مرتبه بذل مقدور وسعى
نامحصور ايله بيك ايكيوز سكسان يدى سنه سى بواشر نوظهوره مشروع وابتدا
وفن لغته معتبر و موثوق بر اولان كتبدن بنجه سن پيدا ايدوب مشهور و
متعارف و متداول اولان لغات عربيه و فارسيه لرى جمع و سه زبان اوزره ترتيب
و نشر نه يادى مساعدهٔ دوران و همت كمالكار خوان ايله برنجى دفعه اوله رق طبع و ايكى
جلد اولمق اوزره تنسيب اولنمش ايسه ده قلما يخلوا انسان عن نسيان و قلم عن طغيان
قضيهٔ مسلمه و قضيهٔ خبط و خطا مقتضاى بشريت و لغزش پا لازمهٔ رفتار
ارباب غفلتدر ايجالهٔ اقداح التفات بيوراه ارباب مطالعه دن رجا اولنوركه واقع اولان
خطا و خلل و سهو و زلل دامان كرملريله پوشيده و قابل اصلاح اولان مواضعى
قلم اصابت رقملريله تصحيح و افصاح بيوره لر

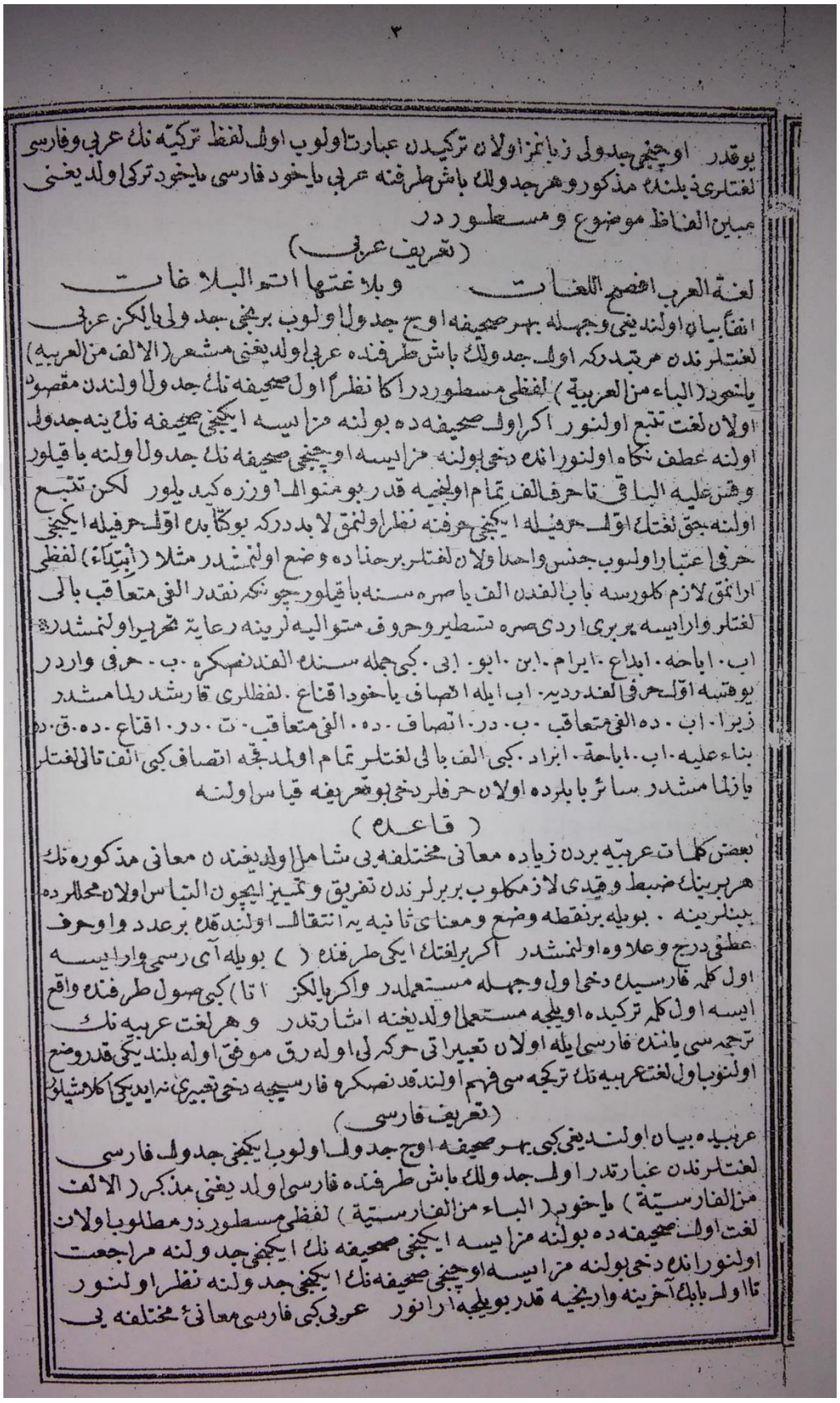
حالكم همه درياى سخن تقصيراست ☆ طبعم همه لبريز خطا تقصيراست
كر سهو و غلط روح بودتن شده ام ☆ كرعيب بجسم كندان من شده ام

(اخطار)

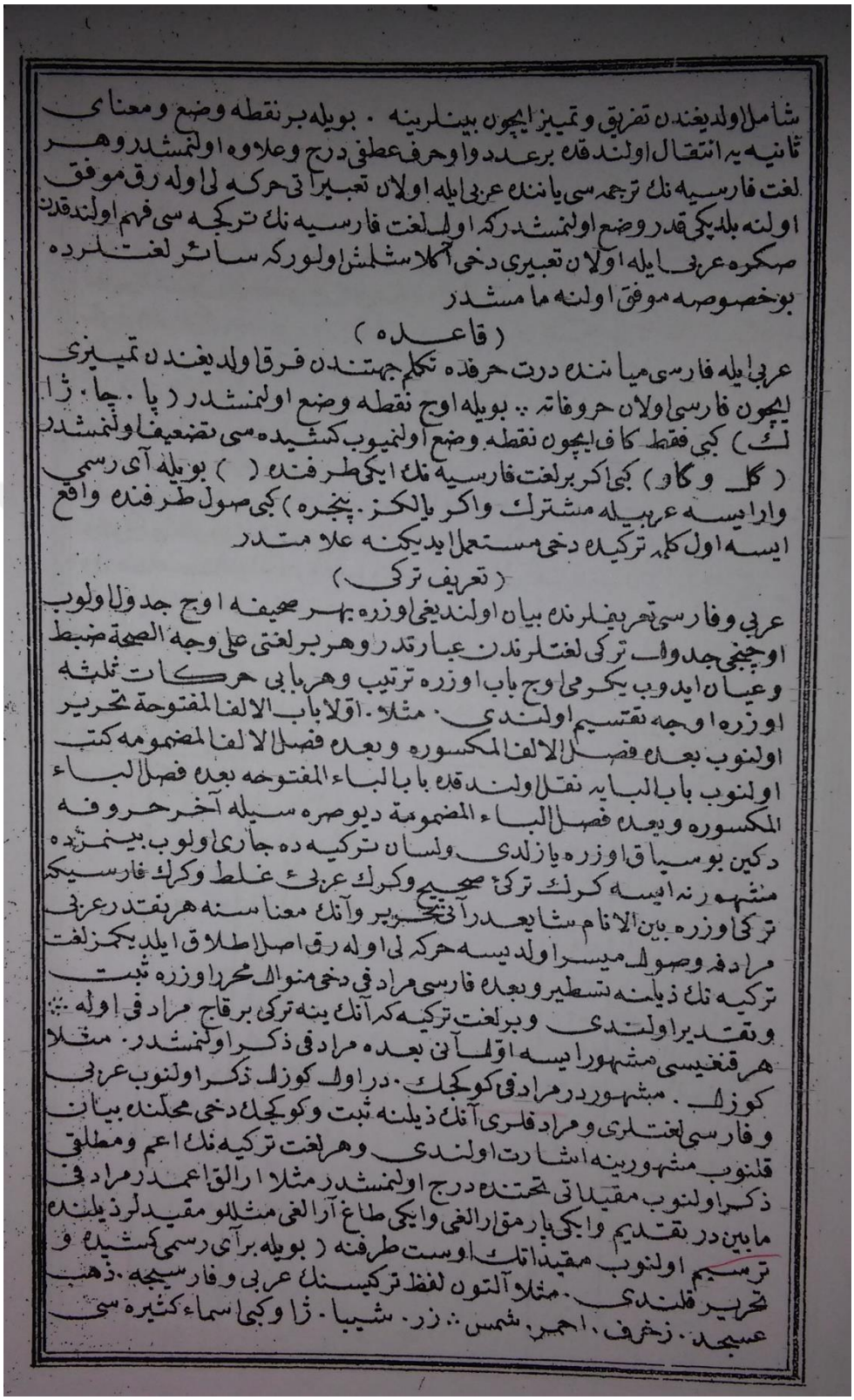
معلوم اولديغى وبيجهله مؤلفين كتب لغات عربيه و فارسيه جمع و تاليف بيورد قلرى
اثرلرنده بعضيلرى كلمه نك اولكى حرفيله آخر حرفنه اعتبار و حروف متواليه لرينه دخى رعايةً
صرف نقدينه همت بيورمشلردر مثلا ابراء . اختفاء و اتباع . اجتماع لفظلرى كبى
چونكه بوكلملرك اولكى حرفلرى الف آخر حرفلرى همزه يا خود اولكى حرفلرى الف
آخر حرفلرى عين اولديغندن ابراء ايله اختفاء لفظلرينى برفصله و اتباع ايله اجتماع
لفظلرينى ديكر برفصله جمع ايدرلر يالكز اولكى حرفى اعتبار يله جمله سنى برفصله
يازمازلر ☆ وبعضيلرى حروف متواليه لرى اعتبار ايدوب آخر حرفلرينه رعايتا يتمزلر
مثلا ابراء . ابراج . ابراد . ابرار . ابراز . ابرام كلملرى كبى چونكه بوكلملرك هرنقدر
حرفى اولسى الف ايسه ده آخر حرفلرى همزه . جيم . دال . راء . زاء . ميم . دربو نلرده
حرف اولى اولان الفى وآنى متعاقب اولان بايى اعتبار ايدرلر بوصورتله اولكى حرف الفدر
ديه . ابراء لفظنه اختفاء لفظنى تعقيب ايتدرمزلر بلكه ابراج كلمه سنى اختفاء اوزرينه
تقديم ايدوب ابراء لفظى عقبنده تحرير ايدرلر بوكتاب مستطاب دخى
خطا و ثانى اوزره ترتيب اولنمشدر

خفى اولميه كه كتب لغات عربيه يالكز عربى دن بحث ايدوب فارسى قارشدرمزلر و فارسى
كتابلرى فارسيدن بحث ايدوب عربى خلط ايتمزلر ☆ ترجمه لرنده قطع نظر امتابواشر مز
عربى و فارسى و تركى ترجمانى اولديغندن على وجه الاجمال اصولى تعريفه مبادرت
اولنور ستويله كه بهر صحيفه سى اوچ جدولى اوزرينه مرتب اولوب برنجى جدولى
يالكز عربى لغتلريدركه ارالرنده فارسى و ايكنجى جدولى فارسى لغتلريدركه ارالرنده عربى

Kesit 27. *Tercümânü'l-Lügat Ön Sözü (s.2)*

Kesit 28. *Tercümânü'l-Lügat Ön Sözü (s.3)*

شامل اولدیغندن تفریق و تمیز ایچون بینلرینه . بویله بر نقطه وضع و معنای
ثانیه یه انتقال اولندقده بر عدد واو حرف عطفی درج و علاوه اولنمشدر و هر
لغت فارسیه نك ترجمه سی یاننده عربی ایله اولان تعبیراتی حرکه لی اوله رق موفق
اولنه بلدیکی قدر وضع اولنمشدر که اول لغت فارسیه نك ترکجه سی فهم اولندقدن
صکره عربی ایله اولان تعبیری دخی آکلاشلمش اولور که سائر لغتلرده
بوخصوصه موفق اولنه ما مشدر

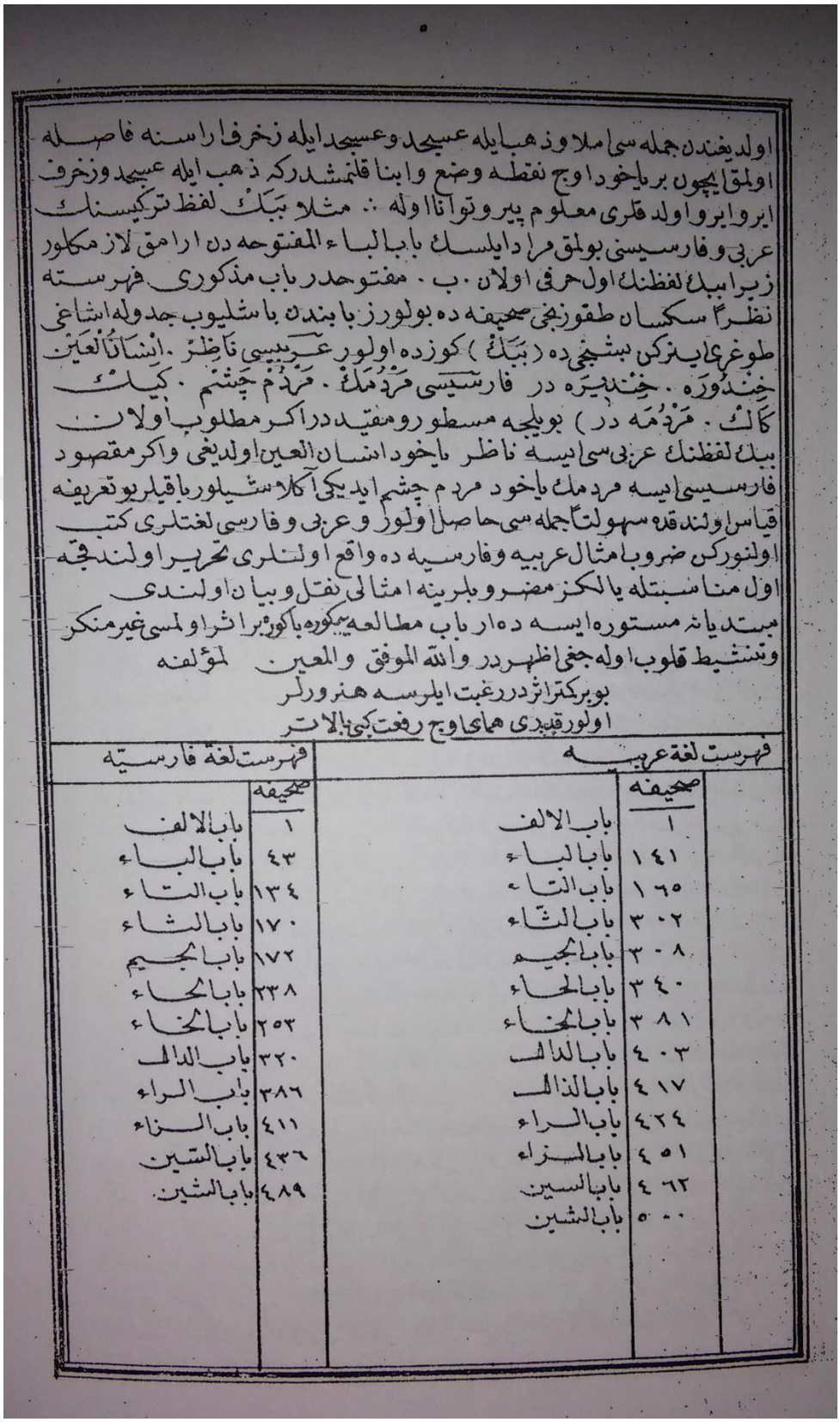
(قاعده)

عربی ایله فارسی میاننده درت حرفده تکلم جهتندن فرقا ولدیغندن تمیزی
ایچون فارسی اولان حروفاته .. بویله اوچ نقطه وضع اولنمشدر (پا . چا . ژا .
گاف) کبی فقط کاف ایچون نقطه وضع اولنیوب کشیده سی تضعیفا اولنمشدر
(گل و گاو) کبی اکر برلغت فارسیه نك ایکی طرفنده ( ) بویله آی رسمی
وارایسه عربیله مشترك واکر یالکز . پنجره) کبی صول طرفنده واقع
ایسه اول کلمه ترکیده دخی مستعمل ایدیکنه علامتدر

(تعریف ترکی)

عربی و فارسی تعریفلرنده بیان اولندیغی اوزره بهر صحیفه اوچ جدول اولوب
اوچنجی جدوله ترکی لغتلرندن عبارتدر و هر برلغتی علی وجه الصحة ضبط
و عیان ایدوب یکرمی اوچ باب اوزره ترتیب و هر بابی حرکات ثلثه
اوزره اوجه تقسیم اولندی . مثلا . اولا باب الالف المفتوحة تحریر
اولنوب بعده فصل الالف المکسوره و بعده فصل الالف المضمومه کتب
اولنوب باب الباییه نقل اولندقده باب الباء المفتوحه بعده فصل الباء
المکسوره و بعده فصل الباء المضمومة دیو صره سیله آخر حروفه
دکین بو سیاقا اوزره یازلدی ولسان ترکیده ده جاری اولوب بینمزده
منشهه رنه ایسه کرك ترکی صحیح وکرك عربی غلط وکرك فارسیکه
ترکی اوزره بین الانام شایعدر آنی تحریر و آنك معناسنه هر بقدر عربی
مرادفه وصول میسر اولدیسه حرکه لی اوله رق اصل اطلاق ایلدیکمز لغت
ترکیه نك ذیلنه تسطیر و بعده فارسی مراد فی دخی منوالك محررا اوزره ثبت
و تقدیر اولندی و برلغت ترکیه که آنك ینه ترکی برقاچ مرادفی اوله ..
هر قنغیسی مشهور ایسه اولا آنی بعده مرادفی ذکر اولنمشدر . مثلا
کوزلك . مشهوردر مرادفی کوکجك . دراولك کوزلك ذکر اولنوب عربی
و فارسی لغتلری و مرادفلری آنك ذیلنه ثبت و کوکجك دخی محلنده بیان
قلنوب مشهوریته اشارت اولندی و هر لغت ترکیه نك اعم و مطلق
ذکر اولنوب مقیداتی تحتنده درج اولنمشدر مثلا ارالق اعم در مرادفی
مابین در تقدیم و ایکی پارمقارالغی و ایکی طاغ آرالغی مثللو مقید لرذیلنده
ترسیم اولنوب مقیداتك اوست طرفنه (بویله برآی رسمی کشیده و
تحریر قلندی . مثلا آلتون لفظ ترکیسنك عربی و فارسیجه . ذهب
عسجد . زخرف . احمر . شمس .. زر . شیبا . ژا وکبی اسماء کثیره سی

Kesit 29. *Tercümânü'l-Lügat Ön Sözü (s.4)*

اولدیغندن جمله سی املا و ذهابایله عسجد و عسجدایله زخرفا راسنه فاصله
اولمق ایچون بر یاخود اوج نقطه وضع و ابنا قلنمشدرکه ذهب ایله عسجد و زخرف
ایرو ایرو اولدقلری معلوم پیرو توانا اولہ ∴ مثلا بَبَكْ لفظ ترکیسنك
عربی و فارسیسنی بولمق مرادایلسك باب الباء المفتوحه دن ارامق لازم کلور
زیرا ببك لفظنك اول حرفی اولان ب . مفتوحدر باب مذکوری فهرسته
نظرًا سکسان طقوزنجی صحیفه ده بولورز بابندن باشلیوب جدوله اشاغی
طوغری ایرکن بشنجی ده (بَبَكْ) کوزده اولور عربیسی ناظِر . انسانُ العَین
خِندُوره . خِندیره در فارسیسی مَرْدُمَكْ . مَرْدُم چَشْم . کیلك
کالك . مَرْدُمَه در) بویلجه مسطور و مقید دراکر مطلوب اولان
ببك لفظنك عربی سی ایسه ناظر یاخود انسان العین اولدیغی واکر مقصود
فارسیسی ایسه مردمك یاخود مردم چشم ایدیکی آکلاشیلور باقیلر بو تعریفه
قیاسن اولندقده سهولتله جمله سی حاصل اولور و عربی و فارسی لغتلری کتب
اولنورکن ضروب امثال عربیه و فارسیه ده واقع اولنلری تحریر اولندقجه
اول مناسبتله یالکز مضرو بلرینه امثالی نقل و بیان اولندی
مبتدیانه مستوره ایسه ده ارباب مطالعه یکوره باکور براثر اولمسی غیر منکر
وتنشیط قلوب اوله جغی اظهردر والله الموفق والمعین المؤلفه

بو بر کتر اثر در رغبت ایلرسه هنرورلر
اولور قیدی همای اوج رفعت کبی بالاتر

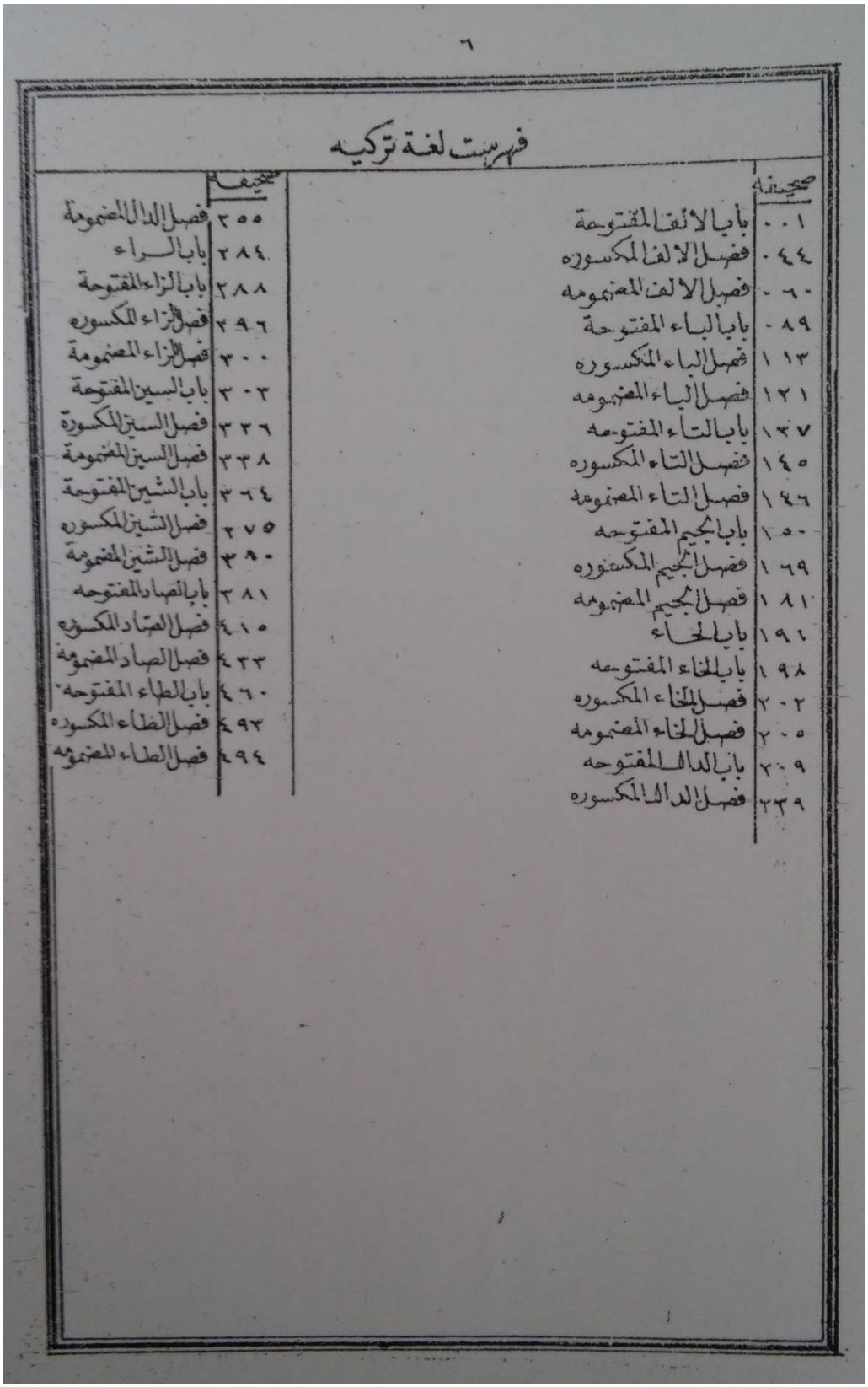
فهرست لغة عربیه

صحیفه	
١	باب الالف
١٤١	باب الباء
١٦٥	باب التاء
٣٠٢	باب الثاء
٣٠٨	باب الجیم
٣٤٠	باب الحاء
٣٨١	باب الخاء
٤٠٣	باب الدال
٤١٧	باب الذال
٤٢٤	باب الراء
٤٥١	باب الزاء
٤٦٢	باب السین
٥٠٠	باب الشین

فهرست لغة فارسیه

صحیفه	
١	باب الالف
٤٣	باب الباء
١٣٤	باب التاء
١٧٠	باب الثاء
١٧٢	باب الجیم
٢٣٨	باب الحاء
٢٥٣	باب الخاء
٣٢٠	باب الدال
٣٨٦	باب الراء
٤١١	باب الزاء
٤٣٦	باب السین
٤٨٩	باب الشین

Kesit 30. *Tercümânü'l-Lügat Ön Sözü (s.5)*

٦

فهرست لغة تركيه

صحيفه	
٠٠١	باب الالف المفتوحة
٠٤٤	فصل الالف المكسوره
٠٦٠	فصل الالف المضمومه
٠٨٩	باب الباء المفتوحة
١١٣	فصل الباء المكسوره
١٢١	فصل الباء المضمومه
١٣٧	باب التاء المفتوحه
١٤٥	فصل التاء المكسوره
١٤٦	فصل التاء المضمومه
١٥٠	باب الجيم المفتوحه
١٦٩	فصل الجيم المكسوره
١٨١	فصل الجيم المضمومه
١٩٦	باب الحاء
١٩٨	باب الخاء المفتوحه
٢٠٢	فصل الخاء المكسوره
٢٠٥	فصل الخاء المضمومه
٢٠٩	باب الدال المفتوحه
٢٣٩	فصل الدال المكسوره

صحيفه	
٢٥٥	فصل الدال المضمومة
٢٨٤	باب الراء
٢٨٨	باب الزاء المفتوحة
٢٩٦	فصل الزاء المكسوره
٣٠٠	فصل الزاء المضمومة
٣٠٢	باب السين المفتوحة
٣٢٦	فصل السين المكسورة
٣٣٨	فصل السين المضمومة
٣٦٤	باب الشين المفتوحة
٣٧٥	فصل الشين المكسوره
٣٨٠	فصل الشين المضمومة
٣٨١	باب الصاد المفتوحه
٤١٥	فصل الصاد المكسوره
٤٣٣	فصل الصاد المضمومة
٤٦٠	باب الطاء المفتوحة
٤٩٣	فصل الطاء المكسوره
٤٩٤	فصل الطاء المضمومه

Ön sözün günümüz Türkçesine çevirilmiş biçimi aşadıdaki gibidir:

Kerem ehlinden ricamız,

Kıymette hor ve hakir bu mecmua (Tercümanü'l-Lügat) ismiyle bilinir. Maarif Meclisinden ihsan buyurulan resmi izne istinaden ilim fukarası, iki cihan saadetine talip Nazım Bey tarafından beğenilmesini umduğu hoş bir tarz ve tavırla, çok emek verilerek ve elden gelen gayret gösterilerek 1287 senesinde başlanmış, güvenilir ve bilinir birçok kitaptan istifade edilerek Arap ve Fars diline ait sözcükler 3 lisan üzere kemal sahiplerinin müsaade ve himmeti ile 2 cilt olmak üzere ilk kez basılmıştır. Herkesçe kabul edilen "İnsan unutmaktan arınmış değildir, kalem de haddi aşmaktan" kavlince insanlık gereği yapılan hata ve yanlışlar, üzerimizden atamadığımız tembellik gaflet ehli olmaktan ileri gelmektedir. İlim sahibi tetkik ehlinden ricamız, yardım talebimize cevap vererek vaki olan hata ve eksiklerimizi düzeltilmesi mümkün olan noktalarda yazı ve işaretlerle düzeltmeleri ve gerekli gördükleri yerlere açıklık getirmeleridir.

Şiir: Söz söylemede halim her daim kusurdur,

Tabiatım bütünüyle hata yüklüdür.

İhtar

Malum olduğu üzere Arap ve Fars dilleri müelliflerinin bazıları derledikleri ve yazdıkları kitaplarda sözcüğün ilk harfi ile son harfine itibar ederken sözcüklerde birbiri ardınca gelen harflerin düzenine riayet etmişlerdir; Mesela: ابراء ,اختفاء ve اتباع , اجتماع lafızları gibi. Çünkü bu sözcüklerin ilk harfleri elif (ا), son harfleri hemze (ء), yahut ilk harfleri elif (ا), son harfleri ayn (ع) olduğundan ابراء ve اختفاء lafızlarını bir fasılda ve اتباع ile اجتماع lafızlarını başka bir fasılda bir araya getirirler. İlk harflerine bakarak hepsini bir fasılda yazmazlar, son harflerine itibar etmezler; Mesela: ابراء,ابراج,ابراد,ابراز,ابرام sözcükleri gibi. Çünkü bu sözcüklerin her ne kadar ilk harfleri elif (ا) olsa da son harfleri hemze (ء), cim (ج), dal (د), ra (ر), za (ز), mim (م) dir. Bu sebepledir ki ilk harf olan elif (ا) ve onu takip eden be (ب) ye itibar ederler, yoksa

ilk harf elif (ا) tir diyerek ابراء lafzından sonra اختفاء lafzını getirmezler. Belki ابراج sözcüğünü اختفاء sözcüğünün önüne getirip akabinde ابراء lafzını yazarlar.

Bu güzel kitap iki parça halinde tertip edilmiştir. Bilindiği üzere Arapça kitaplarda yalnızca Arapçadan bahsedilip Farsçaya değinilmezken, Farsça kitaplarda da Farsçadan bahsedilip Arapçaya değinilmez. Sözcüklerin tercümeleri göz ardı edilse bile bu eser Arapça, Farsça ve Türkçe tercümanı olması sebebiyle önemlidir ve nasıl bir usul kullanıldığını ifade etmek gereği vardır. Şöyle ki her sayfa 3 cetvel üzere tertip edilmiştir. Birinci cetvel yalnız Arapça sözcüklerdir ki aralarında Farsça ve ikinci cetvel Farsça sözcüklerdir ki aralarında Arapça yoktur. Ve üçüncü cetvel dilimiz Türkçeden ibaret olup Türkçe sözcüklerin Arapça ve Farsça karşılıkları verilmiş ve sözü edilen her cetvelin başına Arapça, Farsça yahut Türkçe olduğu açık ifadelerle yazılmıştır.

Arapça (Cetvel) Tarifi

Arap dili en açık dildir ve onun belâgatının hiçbir eksiği yoktur. Yukarıda ifade edildiği üzere her sayfa 3 cetvel olup birinci cetvel sadece Arapça sözcüklerden oluşmaktadır ve cetvelin başında (el-elif minel arabiyye) yahut (el-ba minel arabiye) lafzı yazılmıştır. Öğrenilmek istenen sözcüğe cetvelin başından itibaren bakılır, eğer o sayfada bulunamaz ise ikinci sayfadaki Arapça cetvel başından itibaren bütün bir cetvel aranır, orada da bulunamaz ise üçüncü sayfanın Arapça cetvel başından itibaren aşağıya doğru cetvel taranır ve elif harfi tamam oluncaya kadar kalan sayfalarda arama işlemi devam eder. Ancak aranılan sözcüğün ilk harfi ile ikinci harfine bakmak gerekir ki bu kitapta ilk harfle ikinci harfe itibar edilir. Sözcükler ilk iki harfin durumuna göre sıralanmıştır. Mesela; ابتداء lafzı aranmak istendiğinde alfabeden elif-ba (ا-ب) sırasına bakılır. Çünkü ne kadar elif (ا) ten sonra (ب) li sözcükler gelse de her bir sözcük sahip olduğu harf sırasına riayet edilerek yazılır.

اب,اباحه,ابداع,ابرام,ابن,ابو,ابی, gibi hepsinde elif (ا) ten sonra be (ب) harfi vardır. İlk harfi eliftir diye اب ile اتصاف yahut اقناع lafızları karıştırılmamıştır. Zira اب de elifi müteakip (ب), اتصاف da elifi müteakip ت, اقناع da elifi müteakip ق harfi gelir.

Binaenaleyh ابراد,اباحة,اب gibi elif-balı sözcükler tamam olmadıkça اتصاف gibi elif-tâlı sözcükler yazılmamıştır. Diğer bâblardaki sözcüklerde bu tarife uygun şekilde dizilmiştir.

Kaide

Bazı Arapça sözcükler birden fazla anlama sahip oldukları için sözcüklere ait her bir anlamı birbirinden ayırabilmek için aralarına (.) nokta konmuş[4], sözcüğün ikinci bir anlamı verilmek istendiğinde ise bir vav (و) harfi ilave edilmiştir.[5] Eğer Arapça cetvel içerisindeki bir sözcük parantez içerisinde verilmiş ise bu, sözcüğün Farsçada Arapçadaki şekliyle kullanıldığına,[6] yine Arapça cetvel içerisindeki sözcük sadece soluna tek parantez "(" işareti alarak yazılmışsa sözcüğün Türkçede aynı şekilde kullanıldığına işarettir.[7] Her Arapça maddebaşının Türkçe karşılığı yanında harekeli olarak verilen Farsçası mümkün mertebe en yakın karşılık olarak kabul edilmiş, Arapça maddebaşının Türkçesi anlaşıldıktan sonra Farsçasının da ne olduğu zaten harekeli yazıldığı için kolaylıkla anlaşılabilmektedir.

Farsça (Cetvel) Tarifi

Arapça Tarif'te anlatıldığı üzere her sayfa üç cetvel olup ikinci cetvel Farsça sözcüklere aittir. Cetvelin başında Farsça sözcüklere ait olduğunu gösteren (el-elif mine'l Farisiyye) yahut (el-ba mine'l Farisiyye) ifadeleri yazılmıştır. Aranılan sözcük o sayfada bulunamaz ise ikinci sayfanın ikinci cetveline müracaat edilmelidir. Orada da bulunamazsa üçüncü sayfanın ikinci cetveline bakılır ve bulununcaya kadar o babın sonuna kadar aranır. Arapça sözcüklerde olduğu gibi Farsça sözcüklerin muhtelif

---

[4] Örnek: **اِتْرَاكْ**: تَرْكْ اِيتْمَكْ. بِرَاقْمَقْ. فَرَاغَتْ اِيتْمَكْ. اَوْزَنْدِيدَنْ (itrâk): Terk itmek. Bırakmak. Feragat itmek. Evzendîden

[5] Örnek: **اِبْجَالْ**: تَبْجِيلْ و تعظيم و تشريف ايتمك. آزَارْمِيدَنْ (İbcâl): Tebcîl ve ta'zîm ve teşrîf etmek. Âzarmîden

[6] Örnek: **(اَبْلَهْ)**: بون و احمق اولان **(Ebleh)**: Bön ve ahmak olan. Ebleh kelimesi Farsça cetvelde parantez içerisinde verilmiştir. Bu durum sözcüğün Arapçada da aynı şekilde olduğunu ifade etmek için sözlükte kullanılan bir yöntemdir. Ebleh kelimesi, Farsça cetvelde gösterildiği için Arapça cetvelde gösterilmemiştir.

[7] Örnek: **(بلغور :** بغدايى دوكوب قبوغن چيقاروب پلاو ايدرلر **(Bulgur:** Buğdayı döğüp kabuğunu çıkarıp pilav ederler. Bulgur kelimesi, Farsça cetvel içerisinde yer almakta ve solunda tek parantez (yay) işareti bulunmaktadır. Bu durum kelimenin Türkçede de bu şekliyle kullanıldığını göstermek içindir. Buğday sözcüğü Türkçe kelimeler cetvelinde gösterilmemektedir.

anlamlarını ayırabilmek amacıyla aralarına (.) bir nokta, sözcüğün ikinci bir anlamına geçildiğinde ise bir vav (و) harfi ilave edilir. Her Farsça maddebaşının Türkçe tanımı yapıldıktan sonra Arapçası harekeli olarak verilir, böylece Farsça maddebaşının Türkçesi anlaşıldıktan sonra zaten harekeli yazıldığı için Arapçası da anlaşılmış olur, başka lügatler bu konuda başarılı olamamışlardır.

Kaide

Arapça ve Farsça arasında konuşma dili anlamında dört harfte farklılık olduğundan, bunun anlaşılabilmesi için Farsça harflere (ه) üç nokta konulmuştur (پا. چا. ژا. ك ,ق). Fakat kâf (كاف) için nokta konulmayıp keşide (çizgi) çekilmiştir (گ و گ). Eğer Farsça sözcükler cetvelindeki bir Farsça maddebaşı parantez içerisinde verilmiş ise bu durum o sözcüğün Arapçada da aynı şekilde kullanıldığına, tek parantezin "(" maddebaşının sol tarafında kullanılması ise, bu sözcüğün Türkçede de aynı şekilde kullanıldığına işarettir.

Türkçe (Cetvel) Tarifi

Arapça ve Farsça tariflerde de anlatıldığı üzere her sayfa üç cetvel olup üçüncü cetvel Türkçe sözcüklerden oluşmaktadır. Türkçe sözcükler cetveli açıkça görülebilecek şekilde yirmi üç baba ayrılmış ve üç hareke üzere taksim edilmiştir. Örneğin: Öncelikle Bab-ı Elifi Meftuha" sonra "Faslu'l- Elifi Maksure" ve son olarak da "Faslu'l- Elifi Madmume" şeklinde. Babu'l ba'ya geçildiğinde Babu'l Bau'l Meftuha" sonra Faslul bau'l Meksure" ve Faslu'l bâu'l Madmume şeklinde sırasıyla son harfe kadar bu tertip üzere yazılmıştır.[8]

Türkçe sözcükler cetvelini gerçekte Türkçe olan sözcükler yanında, hatalı Arapça ve Farsça sözcükler oluşturmakta ve bu sözcükler insanlar arasında bilinip kullanılmaktadır. Türkçe maddebaşları ve onların Türkçe tanımları kolaylıkla yazılmış ve bu maddebaşlarının Arapça ve Farsça karşılıkları harekeli olarak

[8] Türkçe cetveli hazırlanırken bütün kelimeler meftuha, maksure ve madmume (üstünlü, esreli ve ötreli) şeklinde üç hareke üzerine dizilmiştir.

gösterilmiştir. Türkçe bir maddebaşının birden fazla tanımı olması durumunda ilk olarak onun en meşhur kullanıma sahip olanı tercih edilmiş ardından benzerlerine yer verilmiştir. Mesela: "Güzel" sözcüksi yaygın kullanım alanına sahiptir, benzeri "Gökçek"tir. Öncelikle "Güzel" sözcüğü maddebaşı olarak yazılır ardından maddebaşının Arapça ve Farsça karşılıkları verilir, son olarak da benzeri olan "Gökçek" sözcüğü yer bulur ve maddebaşı olarak her Türkçe sözcük için en umumi kullanıma sahip olanı tercih edilir. Mesela: "Aralık" umumi kullanımı olan bir sözcüktür, benzeri "Mabeyn"dir. İki parmak aralığı ve iki dağ aralığı gibi örnekler maddebaşının altında tek parantez ")" ile gösterilir. Mesela: Türkçe "Altın" lafzı Arapça ve Farsçada ذهب, عسجد. زخرف. احمر. شمس ٭ زر. شيبا. ژاو gibi birçok isme sahip olduğundan yazarken ذهب ile عسجد ve عسجد ile زخرف arasına durak olması için bir nokta (.), yahut üç nokta (٭) konulmuştur, böylece ذهب ile عسجد ve زخرف sözcüklerinin ayrı ayrı sözcükler oldukları açıkça bilinebilir. Mesela: Türkçe "Bebek" lafzının Arapça ve Farsçasını bulmak istesek Babu'l-bau'l-meftuhadan aramak gerekir. Çünkü "Bebek" lafzının ilk harfi olan be .ب. meftuhadır yani üstünlüdür. Sözü edilen baba fihristte bakıldığında 89. sayfada buluruz. Babın başından başlayıp aşağıya doğru inerken 5. sırada "Bebek" (ببك) sözcüğü ile karşılaşırız. Arapçası .ناظر. انسان العين dir. Farsçası مردمه. مردم چشم. كيك كاك.مردمك bunlardır. Eğer Aranan sözcük خندوره. خنديره "Bebek" lafzının Arapçası ise ناظر yahut انسان العين, Farsçasının ise مردمك olduğu anlaşılır. Bu tarifle hareket edildiğinde kolaylıkla bütün sözcüklere ulaşılabilir.[9]

Arapça ve Farsça sözcükler yazılırken Arapça ve Farsça atasözlerinden yalnızca bilinenleri nakil olunmuştur. Yeni başlayan dil öğrenicileri için çok açık olmasa da araştırmacılar açısından bakir bir eser olduğu ve kalplere neşe verdiği bir gerçektir. Allah cc. müellifini muvaffak etsin.

TL'nin ön sözünde sırasıyla aşağıdaki bilgiler yer alır:

i. Sözlüğün ismi

[9] Kısacası, Arapça ve Farsça kelimeleri birbirinden ayırmak için nokta (.) ve üç nokta (٭) kullanılmaktadır.

ii. Sözlüğün yazılmasına kurum

iii. İlim ehlinden hata ve eksiklerin düzeltilmesi ilgili yardım isteği

iv. Kusurlara dair özür

v. Sözlüğün basım tarihi

vi. Sözlükte yararlanılan kaynaklara ait genel ifade

vii. Sözlüğün kaç ciltten oluştuğu

viii. Arapça ve Farsça'ya ait genel bilgi.

ix. Sözlüğün hazırlanma yöntemi

x. Arapça cetvele ait kullanım bilgisi

xi. Maddebaşı çapraz gönderim bilgisi

xii. Sözlükte kullanılan işaretlerle ilgili bilgi

xiii. Farsça cetvele ait kullanım bilgisi

xiv. Arapça cetvele ait kullanım bilgisi

xv. Maddebaşı seçimine ait bilgi

xvi. Sözlüğün hedef kitlesi

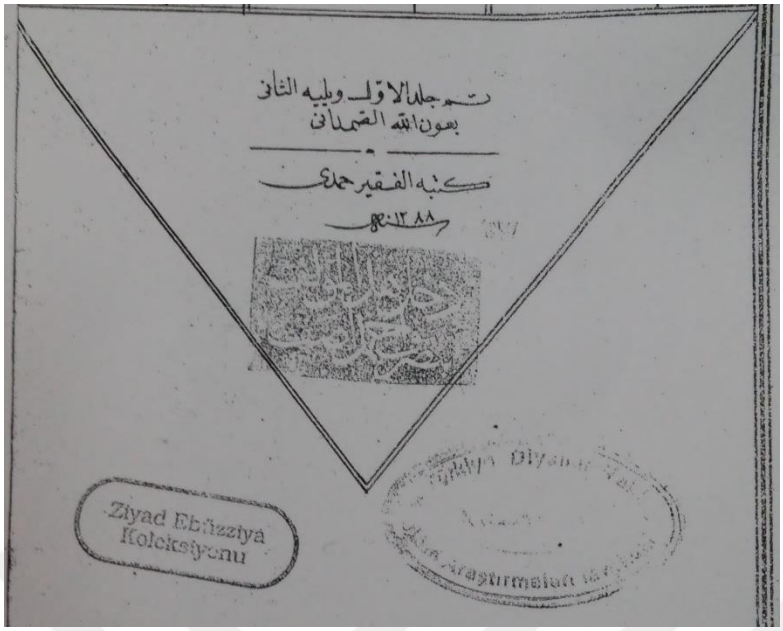
xvii. Dua

Sözlüğün ön sözünde sözlüğe ilişkin olarak verilen bilgiler, aranılan bilgi türüne göre farklılıklar göstermektedir. Sözlüğün ve yazarın tanıtımı, sözlüğün derlem olarak yararlandığı kaynaklar ile ilgili verilen bilgiler kısa ve yetersizdir. Sözlük ve sözlüğün yapısına ilişkin olarak verilen bilgilere bakıldığında, sözcük listesinin hazırlanmasında kullanılan alfabetik sıralama üzerine verilen ayrıntılı bilgiler örneklerle desteklenmiş ve bir maddebaşının sözlükte nasıl bulunacağına dair sözlük kullanıcısına önemli bilgiler verilmiştir. Arapça, Farsça ve Türkçe cetvellerinin kullanımı, maddebaşlarına ilişkin olarak verilen bilgiler yeterli seviyededir ve örneklerle desteklenmiştir.

2.5.2. Son Veri (Back Matter)

TL, son veri açısından zengin bir sözlük değildir. Sözcük listesinin bitiminden hemen sonra verilen bilgilerde Allah (cc) yardımıyla I. ve II. cildin tamamlandığı bilgisi, sözlüğü yazan katibin adı ve sözlük yazımının bitirildiği tarih yer almaktadır. Son veri sayfasında İSAM'a ve Ziyad Ebuzziya Koleksiyonu'na ait temellük mührü de bulunmaktadır.

Kesit 31. *TL Son Veri*

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Bu çalışmada Nazım Bin Muhammed tarafından hazırlanan Tercümânü'l-Lügat adlı sözlüğün I. cildinin çevriyazısı yapılmış ve eser, sözlükbilimi kuramlarının bakış açısıyla, kullanıcı ve sözlük ilişkisi bağlamında incelenmiştir. Bu çalışmada ayrıca bir inceleme yöntemi önerilmemiş, sözlüklerin bileşenlerinden yola çıkararak oluşturulan yöntem TL'ye uyarlanmıştır. Yapılan bu incelemeyle aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir:

1. Sözlüğün türü, sözlüğün kullanılırlığını etkileyen önemli bir özelliktir ve bunun tespiti sözlük incelemesinin en önemli aşamalarından biridir. Çünkü kullanıcı dostu bir sözlüğün hazırlanmasında, sözlük türü önemli bir yere sahiptir. Sözlüğün türü ile ilgili olarak, TL:

i. Sözlükte kullanılan dil sayısı bakımından:

- Üç dilli bir sözlüktür, bu diller Arapça, Farsça ve Türkçe'dir.

ii. Maddebaşlarının sıralanışı bakımından:

- Alfabetik bir sözlüktür.
- Madde başının ilk harfinden itibaren ilk iki harfe göre sıralanır.

iii. Kapsamı bakımından:

- Genel bir sözlüktür.

iv. Boyutuna göre:

- Standart ölçülerdeki bir sözlüktür.

v. Yayımlanma biçimine göre:

- Matbu bir sözlüktür.

vi. Kullanıcıların durumuna göre:

- Yabancı dil öğrenenler için hazırlanmış bir sözlüktür.

vii. Kaynak dil ve hedef dil arasındaki ilişkiye göre:

- Çok yönlü bir sözlüktür: Arapça-Türkçe-Farsça/ Farsça-Türkçe-Arapça / Türkçe-Arapça/Farsça

viii. Maddebaşlarının açıklanış biçimine göre:

- Maddebaşını tanımlayan bir sözlüktür.
- Maddebaşını tanımlayıp tanıklar sunan bir sözlüktür.

2. Sözlük, hazırlayıcı ve kullanıcı arasındaki iletişim için bir araçtır. Sözlükbilimsel mesajın (yani sözlük metni) aktarıldığı bu araçlar zamanın şartlarına göre değişiklik göstermektedir. Günümüzde tek dilli, iki dilli veya çok dilli sözlüklerde baskı ve multimedya teknolojisi kullanılmaktadır ve gelişen teknoloji ile birlikte elektronik sözlüklerin basılı sözlüklere göre daha avantajlı olduğunu söylemek mümkündür. Elektronik sözlükler bilgi depolama, depolanan bilgiyi sunma ve düzenleme (ekleme, silme, değiştirme, güncelleme vb.) ve taşıma kolaylığı gibi özellikleri bakımından daha kullanışlıdır. Basılı sözlüklerde bunları yapabilmek zor ve zaman alıcıdır (Yong ve Peng, 2007:106). TL 19. yüzyıl Osmanlı Türkçesiyle yazılmış 15x24,5 ölçülerinde, I. cildi 520, II. Cildi 460 sayfa hacime sahip taş baskı bir sözlüktür.

3. TL, yazılış amacı ve hedef kitlesi bakımından genel bir sözlüktür. Sözcük listesinde kullanıcılara sunduğu Arapça, Farsça ve Türkçe sözcüklerle birlikte çok dilli genel bir sözlüktür. Bir sözlükte bilgi sunmanın dört temel yolu vardır, bunlar: alfabetik, morfemik, anlamsal ve resimsel sunumdur. Tek dilli sözlüklerde olduğu gibi iki dilli sözlüklerde de kullanılan en etkin sunum şekli ise alfabetik sunumdur. TL'nin bütüncül yapısına bakıldığında sözcük listesi alfabetik ilke doğrultusunda sözcüklerin ilk iki harfine göre sıralanmıştır. Sayfa

düzeni ve maddebaşlarının yerleşimi bakımından nesir tarzı yazılan sözlüklerden farklı olarak Arapça, Farsça ve Türkçe maddebaşları üç ayrı cetvelde, maddebaşlarının tanımı ve Arapça ve Farsça eşdeğer karşılıkları da yine üç ayrı cetvelde verilmiştir.

4. Sözlükler, sözlük türleri için bir sınıflandırma ölçütü olan *yazıldığı dillerin sayısı* bakımından farklılık gösterir. Kaynak dil ile tanımlayıcı dil aynıysa tek dilli ve kaynak ile tanımlayıcı dil farklıysa iki dillidir. (Yong ve Peng, 2007: 24). Dolayısıyla birden çok dile ait söz varlığını ihtiva eden sözlükler çok dilli sözlük adıyla anılır. En çok karşılaşılan türü ise bir dili temel alıp onu başka dildeki karşılıkları ile açıklayanlardır, bu tür sözlükler bir yabancı dilin öğrenilmesinde ve çeviri faaliyetlerinde kullanılır (Aksan, 2007: 76). Bu hali ile TL, Arapça'dan Türkçe ve Farsça'ya; Farsça'dan Türkçe ve Arapça'ya ve Türkçe'den Arapça ve Farsça'ya tercüme şeklinde hazırlamış çok dilli bir sözlüktür.

5. Sözlük kullanımı noktasında aktif öğreniciler ve başvuru odaklı kullanıcılar farklı ihtiyaçlar, beklentiler ve amaçlara sahiptir. TL, için sözlük yazarı: "Yeni başlayan dil öğrenicileri için çok açık olmasa da araştırmacılar açısından bâkir bir eser olduğu ve kalplere neşe verdiği bir gerçektir," ifadesini kullanır. TL üzerinde yapmış olduğumuz incelemelerden edindiğimiz bilgiler TL'nin dil öğrenicileri ve başvuru odaklı kullanıcılar için üç dili ihtiva eden önemli bir başvuru kaynağıdır.

6. Sözlük hazırlayıcının anlaşılabilirliği (kodlama-kod açma) bakımından cetveller arasında farklılıklar vardır. Türkçe cetvelde maddebaşlarının büyük bir bölümünün tanımı dahi yapılmamıştır, bu durum hazırlayıcı-kullanıcı (kaynak-hedef) iletişimi açısından bir eksik olarak kabul edilebilir. Çünkü anlamı bilinmeyen bir maddebaşının Arapça, Farsça eşdeğerleri maddebaşının anlaşılabilmesi için yeterli değildir. Yine Türkçe maddebaşlarının Arapça ve Farsça eşdeğerlerinin büyük bir bölümü için tanım ve açıklayıcı ifadelere yer verilmeyip birbiri ardınca sıralanması, sözlük hazırlayıcının anlaşılabilirliği ile ilgili olumsuz bir durumdur. TL, yazılış amacı bakımından öğretici bir sözlüktür. Arapça ve Farsça maddebaşlarının tamamına yakını için tanım bilgisi verilmiş, bazı Farsça maddebaşlarında ise tanımla birlikte ayrıntılı bilgiler sunulmuştur. Türkçe maddebaşlarının Arapça ve Farsça karşılıklarının hangi anlamda kullanılacağına dair verilen örnekler, deyimler, özlü sözler ve darb-ı meseller TL'nin öğretici yönünü de göstermektedir

7. Tek dilli sözlükler, tek dilli doğaları nedeniyle yalnızca tek yönlü olabilirler; ancak iki dilli sözlükler *tek yönlü* (unidirectional) veya *çift yönlü* (bidirectional) olabilirler. Tek dilli sözlükler, sadece bir dilin sözvarlığı ile ilgilenirler ve genellikle ana dili konuşanların ihtiyaçlarına cevap vermek içindir. İki dilli sözlükler ise iki dili koordine etmeli ve iki dilden birinin veya her iki dilin de anadili konuşucularının ihtiyaçlarına cevap vermelidir (Yong ve Peng, 2007:106).

TL, sahip olduğu özellikleri bakımından çift yönlü bir sözlüktür. TL'de asli dil Türkçedir. Arapça ve Farsça öğrenmek isteyen Türkler için tasarlanmıştır ve bu haliyle Arapça ve Farsça maddebaşlarına ait tanımların Türk dilinde verilmesi *tek y*önlü (monodirectional) bir sözlük olduğuna işaret etse de sözlüğün Arapça, Farsça ve Türkçe cetvellerde üç dile ait karşılıkları ihtiva etmesi, yani ana dili Türkçe olanlar yanında Arapça ve Farsça olanların da sözlükten yararlanabilecek olmaları iki yönlü bir sözlük olduğunu göstermektedir.

8. Sözlükte maddebaşı seçimi sözlüğün hedef kitlesine, amaçlanan işlev ve hacmine göre değişiklik gösteririr. TL'nin I. cildi ile sınırlı çalışmamızda Arapça 8731, Farsça 7879, Türkçe 2658 olmak üzere toplam 19268 maddebaşı vardır. Sözlükte bu maddebaşlarının neye göre seçildiği, seçimin nerede sınırlandırıldığı ve *sözcük türü* (word class) ile ilgili bir bilgi verilmemiştir. TL'nin hazırlanmasında ve maddebaşlarının seçilmesinde kendisinden önce yazılmış olan sözlükler kaynaklık etmektedir. Nitekim, yazar eserin mukaddime bölümünde, sözlüğünü güvenilir ve bilinir birçok kitaptan istifade ederek yazdığını ve yeni başlayan dil öğrenicileri için ve çok açık olmasa da araştırmacılar açısından bâkir bir eser olduğu söylemektedir. TL'deki maddebaşları Arapça, Farsça ve Türkçe cetveller arasında farklılıklar gösterse de genel itibari ile zengin bir içeriğe sahiptir. Kaynak dillerin temel sözvarlığından başlamak üzere yazıldığı dönemin insan ihtiyaçlarına cevap veren hemen her sözcüğe yer vermektedir.

9. Her sözlük daha önce yazılmış olan sözlüklerden önemli oranda izler taşır. Sözlüklerde metinlerarasılık dikkatle incelenmesi gereken bir konudur (Dinçer 2011: 31-39). Hemen hiçbir sözlük tamamıyla özgün değildir. Dolayısıyla hemen her sözlükte daha önce yazılmış sözlüklerden etkilenme ve belirgin izler taşıma durumu vardır. TL de kendisinden önce yazılmış olan sözlüklerden etkilenmiştir. TL de Arapça ve Farsça sözcük listesindeki maddebaşları ve tanımları bakımından J. W. Redhouse' un hazırlamış olduğu Müntehabât-ı Lügat-i Osmânî; Türkçe sözcük listesindeki maddebaşları, maddebaşlarının tanımları ve Arapça, Farsça karşılıkları bakımından ise Mehmed Esad Efendinin Lehcetü'l-Lügat isimli sözlüğünden istifade edilmiştir.

10. Sözlüklerin parçacıl yapısı tek dilli ve çok dilli olup olmamalarına göre değişir. Tek dilli sözlükler öncelikle anlamla ilgilenirler ve bu nedenle en azından bir tanım ve / veya bazı ansiklopedik bilgi sağlarlar. Çok dilli sözlükler ise tanımdan ziyade eş değer karşılıklar verirler. Bu sebepledir ki çok dilli ihtisaslaşmış sözlükler genellikle oldukça basittir, bir veya daha fazla yabancı dile ait sadece terim listelerini ve eşdeğerleri içerirler (Bowker, 2003:158). Çok dilli sözlükler nadiren tanım verseler de bazı çok dilli sözlüklerde belirli kullanım bilgileri sunulur. İşlenen dil sayısı arttıkça her eşdeğer için daha az bilgi bulunur. Bu nedenle, çok dilli bir sözlük genellikle iki dilli bir sözlükten daha az bilgilendiricidir (Bowker, 2003:159)

TL'nin parçacıl yapısına bakıldığında maddebaşlarının biçimi ve anlamı ile ilgili bilgilerin Arapça, Farsça ve Türkçe sözcük listesinde farklılıklar gösterdiği görülmektedir. Sonuç ve değerlendirmenin bundan sonraki bölümü TL'nin parçacıl yapısındaki bilgi türlerin değerlendirmesi üzerine olacaktır:

i. Yazım bilgisi, bir dilin söz varlığını o dilde yürürlükte olan yazım kurallarına uygun olarak yazma işlemidir. TL'deki yazım bilgisi sözlük yazarının yararlandığı kaynaklarla ilişkilidir. Arapça ve Farsça maddebaşlarının yazımında ekseriyetle MLO, Türkçe maddebaşlarının yazımında ise LL'den yararlanılmıştır.

ii. Arapça ve Farsça dillerinin yazımında genel olarak harekeye başvurulmaz ve bu durum ana dili Arapça ve Farsça olanlar veya bu dilleri iyi bilenler için bir sıkıntı oluşturmaz. Ana dili Arapça ve Farsça olmayan bir öğrenici için sözcüklerin sesletim bilgisine ihtiyaç vardır. Sözlüklerde bu durum doğrudan sözcüklerinin sesletiminin verilmesi ve sözcüğün harekelendirilmesi ile mümkün olacaktır. Bu haliyle TL'nin her üç cetveli (Arapça, Farsça ve Türkçe) için cetvel başında bâb bilgisi verilmiştir. Türkçe cetvel başında ise diğer cetvellerden farklı olarak genel sesletim bilgisi olarak Ör. "*bâbü'l-cîmü'l-meftûhatü mine't-türkiyyeti, faṣlü'l-cîmü'l-mekṣûratü mine't-türkiyyeti, faṣlü'l-cîmü'l-maḍmûmetü mine't-türkiyyeti*" ifadelerine yer verilir. Yazar böyle davranarak maddebaşlarını "meftûha" /a-e/, "meksûra" /ı-i/ ve maḍmûme diyerek /o-ö-u-ü/ ses sırasına tabi tutar. Maddebaşı sözcükler harekeli olduğu için uzun uzun sesletim bilgisine yer vermez. Türkçe tanımlar harekesiz, Arapça ve Farsça karşılıklar ise yine harekeli olarak yazılmıştır.

iii. TL, çok dilli genel bir sözlüktür, dolayısıyla Arapça, Farsça ve Türkçe dillerine ait çokça maddebaşını, bu maddebaşlarının Türkçe tanımlarını ve Arapça, Farsça karşılıklarını içermektedir. TL'nin sözcük listesine bakıldığında Arapça, Farsça ve Türkçe dillerine ait isim, sıfat, zamir, zarf, edat, bağlaç, hitap vb. isim türlerini; mastar fiil, çekimli fiil, birleşik fiil vb. fiil türlerini ve kimi sözcüklere ilişkin olarak verilen dilbilgisel bilgileri görmek mümkündür. Maddebaşlarının tamamı için dilbilgisel bilgi verilmemiştir, dilbilgisel bilgi verilen maddebaşı her üç dil için sınırlıdır. Maddebaşlarının ekseriyeti sözcükbirimlerdir, bir sözcüğe ait sözcükbiçimler (isimler için çokluk biçimleri, eylemlerin kip, zaman ve kişi çekimli biçimleri vb.) maddebaşı yapılmıştır ancak bunların sayısı sınırlıdır.

iv. TL'nin Arapça, Farsça ve Türkçe sözcük listelerindeki hiçbir maddebaşının parçacıl yapısında kökene ilişkin bilgi mevcut değildir; bu durumun sebebi maddebaşı sözcüklerin kökenine ait bilginin "*bâbü'l-elif mine'l-Arabiyye, bâbü'l-elif mine'l-Fârisiyye* ve *bâbü'l-meftûhatü mine't-Türkiyye* vb." ifadelerle cetvel başında verilmiş olmasıdır. Arapça, Farsça ve Türkçe maddebaşları ayrı ayrı sütunlarda verildiği için maddebaşının kökeni ile ilgili bir belirsizlik söz konusu değildir.

v. Sözlük hazırlayıcının sözlüğün kullanımı ile ilgili olarak sözlük kullanıcısının istifadesine sunmuş olduğu bilgi türüne kullanım bilgisi denir (Hartmann ve James, 1998:150). Kullanım bilgisinde maddebaşının bağlamına bağlı olarak farklı bilgi türleri ve kullanımları sunulur. TL'de Arapça, Farsça ve Türkçe cetvellerde düzenli bir kullanım bilgisi verilmemiştir. Kullanım bilgisi anlamında daha çok sözcüğün kullanımına ilişkin bilgiler mevcuttur. Bu bilgiler maddebaşı sözcüğün anlamına, dilde üstlendiği göreve, diller arası eşdeğerliğine, alması gereken işaretlere vb. dair kullanım bilgisidir.

vi. Hartmann ve James (1998:35)'e göre tanım, bir sözlüğün parçacıl yapısında sözcüğün, sözcük öbeğinin veya terimin anlamını veren bileşenlerdir. Tanım, sözlükte kullanıcıların anlamla ilgili bilgilere ulaştığı yerdir ve sözlüklerde en temel işlevi üstlenir. Tanım bilgisi sözlük türüne göre farklılıklar göstermektedir. Tek dilli bir sözlük diğer sözlük türlerine göre kaynak dildeki maddebaşının daha iyi anlaşılabilmesine fırsat verdiği için daha çok anadili kullanıcıları için tasarlanmıştır. Sözcüklerin ne anlama geldiğini açıklamak tek dilli bir sözlüğün merkezi işlevidir; iki dilli bir sözlük ise kaynak dili daha etkin kullanmak ve hedef dildeki eşdeğerlerini sağlayarak kaynak dil metinlerini daha iyi anlamaya yardımcı olur (Yong ve Peng, 2007: 24). Bu anlamda TL'nin Arapça, Farsça ve Türkçe cetvellerinde verilen tanımların bir standardı yoktur. Öyle ki Türkçe cetvelde Türkçe maddebaşlarının neredeyse tamamına yakınının tanımı dahi yoktur, doğrudan Türkçe maddebaşlarının Arapça ve Farsça eşdeğerleri verilmiştir. Ayrıca tanımların büyük bir bölümü sözlük yazarının yararlandığı kaynaklardan alınmıştır. Bununla birlikte yazara ait tanımlar da sözlükte yer bulmaktadır. Hem tek dilli hem de iki dilli sözlükler farklı sözlükbilim ilkelerine ve politikalarına göre yazılırlar ve maddebaşı sözcükleri farklı yöntemlerle tanımlarlar. Tek dilli sözlüklerde maddebaşı ile tanım aynı dildedir ve tanım bu dil aracılığı ile açıklamalar yapılarak oluşturulur, ancak iki dilli sözlüklerde tanım "çeviri

eşdeğeri" ve "iki dillileştirme" tekniklerini ile yapılır (Yong ve Peng, 2007:106). TL'de uygulanan tanımlama yöntemine bakıldığında cetvellerde küçük tanımlama farklılıklarının olduğu görülülebilir. Arapça ve Farsça cetvelde Arapça ve Farsça maddebaşları Türkçe tanımlanmıştır. Yapılan Türkçe tanımın arkasından Arapça için Farsça eşdeğeri, Farsça için Arapça eşdeğer karşılıkları verilmiştir. Türkçe cetvelde ise durum daha farklıdır. Türkçe maddebaşlarının ekseriyetle tanımı yapılmamış, Arabisi ve Farisisi ibareleri ile Arapça ve Farsça eşdeğer karşılıkları verilmiştir.

vii. Örnek kullanımı sözlük türlerine göre farklılık oluşturmaktadır. Bazı sözlükler çok az sayıda örnek içerirken bazılarında örneklerden çokça istifade edilebilir. Etkin iki dilli sözlüklerde örnekler doğrudan çevirilerde verilen bilgileri tamamlar, kaynak dil kullanıcılarına hedef dildeki eş değeri seçmelerinde ve doğru şekilde kullanmalarında yardımcı olur (Atkins ve Rundell 2008:506).

TL'de verilen örnekler cetvellere göre farklılıklar göstermektedir. 8725 maddebaşının yer aldığı Arapça cetvelde örnek yoktur. Bu cetvelde maddebaşlarının Türkçe tanımları yapılmış, akabinde Farsça eşdeğerleri verilmiştir. Farsça cetvelde ise ekseriyetle maddebaşlarının tanımı yapılmış, arkasından Arapça eşdeğeri verilmiştir. Bazı maddebaşlarında örnekler, tanım ve Arapça eşdeğer sözcüğün ardından "*mesela*" ibaresi ile birlikte verilmiştir. Türkçe cetvelde örnek kullanımı anlamında zenginlik ve çeşitlilik söz konusudur, bu cetvelde örnek cümleler, tam bağlam ifadeler, özlü sözler, deyimler, darb-ı meseller örnek olarak kullanılmıştır.

viii. TL'de çapraz gönderim örnekleri görülmektedir, ancak kurallı bir kullanım yoktur. Sözlükte maddeiçi, maddedışı, sözlükiçi ve sözlükdışı gönderim örnekleri vardır. Çapraz gönderim için kullanılan sözcük ve cümleler Arapça, Farsça ve Türkçe cetvellerde benzerlik göstermektedir. Maddeiçi gönderimde *"mezkur",* maddedışı gönderimde *"mezkurdur, yazılmıştır",* sözlükiçi gönderimde *(), (işaretleri,* sözlükdışı gönderimde ise *"mezkurdur, yazılmıştır"* ibareleri kullanılmıştır.

TL'de sözlükiçi çapraz gönderim belirli işaretlerle de sağlanmaktadır. Bu işaretler parantez "()" ve tek parantez "(" işaretleridir. Bu çapraz gönderim şekli Arapça ve Farsça cetvelde bulunan maddebaşları ile ilgili bir durumdur. Türkçe cetvelde böyle bir çapraz gönderim şekli kullanılmamıştır. Arapça maddebaşı parantez içinde gösterilmişse bu, o sözcüğün Farsça'da aynı anlamda kullanıldığına; Farsça

maddebaşı parantez içinde gösterilmişse bu, o sözcüğün Arapça'da da aynı anlamda kullanıldığına işaret etmektedir.

ix. TL'nin I. cildine ait dış veri; *baş veri* ve *son veri*den oluşmaktadır. Sözlükte iç veriye ilişkin bir bilgi yoktur. Baş veride dış kapak, iç kapak (s.I), ön söz (s.II-VI) bulunmaktadır. Son veride ise I. cildin tamalandığına ilişkin ifade, yazar adı ve tarih (s. 520) bulunmaktadır. TL, son veri açısından zengin bir sözlük değildir. Sözcük listesinin bitiminden hemen sonra verilen bilgilerde Allah (cc) yardımıyla I. ve II. cildin tamamlandığı bilgisi, sözlüğü yazan kâtibin adı ve sözlük yazımının bitirildiği tarih yer almaktadır. Son veri sayfasında İSAM'a ve Ziyad Ebuzziya Koleksiyonu'na ait temellük mührü de bulunmaktadır.

KAYNAKÇA

Aksan, D. (1998). "*Türkiye'de Sözlükçülük, Bugün Türkiye'de Sözlük*", *Kebikeç*, No: 6, ss. 115-118.

Aksan, D. (2007). *Her Yönüyle Dil, Ana Çizgileriyle Dilbilim.* Ankara: TDK.

Alpak, M. N. (2006). "Arap Dilinde Sözlük Çalışmaları ve Nazı Efendi'nin Tercümânü'l-Lugat Adlı Eserinin İncelenmesi", Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi.

Âsım, M. (2000). *Terceme-i Burhân-ı Kâtı (Haz. Derya Örs, Mürsel Öztürk).* Ankara: TDK.

Aslan, E. (2017). " *Eser-i Şevket: Sözlükbilimsel İnceleme*, Metin, Dizin", Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Doktora Tezi.

Atkins, S. ve Rundell, M. (2008). *The Oxford Guide to Practical Lexicography.* New York: Oxford.

Bergenholtz, H. ve Tarp, S. (2003). "*Two Opposing Theories: On H.E. Wiegand's Recent Discovery of Lexicographic Functions*", Hermes, Journal of Linguistics. No: 31, ss. 171-196.

Bowker L. (2003) "Specialized Lexicography and Specialized Dictionary", *A Practical Guide to Lexicography,* Editör: Piet Von Sterkenburg, John Benjamins Publishing Company Amsterdam, ss. 154-166.

Boz, E. (2011). "Leksikografi Teriminin Tanımı ve Türkçe Karşılığı Üzerine", *Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, No: 4, ss. 9-14.

Boz, E. (2015). "Kullanıcı ve Sözlük İlişkisi", *Erdem*, No: 69, ss. 41-52.

Bulut, F. (2018). "Metinlerarasılık Kavramının Kuramsal Çerçevesi", Edebi Eleştiri Dergisi, Cilt 2, Sayı 1.

Devellioğlu, F. (2005). *Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Lügat.* Ankara: Aydın.

Dilçin C. (1983). *Yeni Tarama Sözlüğü.* Ankara: TDK.

Dinçer, Ş. (2011). "Sözlükbirimlerin Oluşturulmasına Metinlerarası İlişkiler Bağlamında Bir Bakış Denemesi", *Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, No: 4, ss. 31-39.

Gouws R. (2003) "Types of Articles Their Structure and Different Types Of Lemmata", *A Practical Guide to Lexicography*, Editör: Piet Von Sterkenburg, John Benjamins Publishing Company Amsterdam, ss. 34-43.

Hartmann, R. K. ve James, G. (1998). *Dictionary of Lexicography*. London: Routledge.

İmla Kılavuzu (1996). Ankara: TDK.

Jackson, H. (2016). *Sözlükbilime Giriş.* (Çev. Mehmet Gürlek, Ellen Patat), İstanbul: Kesit.

Landau, S. (1984). *Dictionaries: The Art and Craft of Lexicography*. Cambridge: Cambridge University Press.

Mehmed Esad Efendi (1999). Lehcetü'l-lügat (Haz. Ahmet Kırkkılıç). Ankara: TDK.

Mehmed Şevket es-Seyyid (1851). *Eser-i Şevket.* İstanbul: Matbaa-i Amire.

Mütercim Asım Efendi (2009). Burhan-ı Katı (Haz. Mürsel Öztürk, Derya örs). Ankara: TDK.

Nazım Bin Muhammed (1288/1289). *Tercümânü'l-Lügat*. İstanbul: Hüseyin Remzi.

Nielsen, S. (1990). "Lexicographic Macrostructures", *HERMES-Journal of Language and Communication in Business*, C: 4, No: 3, ss. 49-66.

Öz, Y. (2010). *Tarih Boyunca Farsça-Türkçe Sözlükler.* Ankara: TDK.

Sâlehpur, C. (1996). *Kımıya Genel Sözlüğü (Farsça-Türkçe/Türkçe-Farsça)*. Tahran

Sijs. N. V. D. (2003) "The codification of etymological information", *A Practical Guide to Lexicography*, Editör: Piet Von Sterkenburg, John Benjamins Publishing Company Amsterdam, ss. 312-323.

Svensén, B. (2009). *A Handbook of Lexicography (The Theory and Practice of Dictionary-Making).* New York: Cambridge University Press.

Swanepoel, P. (2003). "*Dictionary typologies: A pragmatic approach"*, *A Practical Guide to Lexicography*, Editör: Piet Von Sterkenburg, John Benjamins Publishing Company Amsterdam, ss. 44-69.

Şemseddin Sami (2015). Kamus-ı Türki (Haz. Paşa Yavuzarslan). Ankara: TDK.

Türkçe Sözlük (1998). Ankara: TDK.

Yavuzarslan, P. (2009). *Osmanlı Dönemi Türk Sözlükçülüğü.* Ankara: Tiydem.

Zgusta, L. (1971). *Manual of Lexicography.* Walter de Gruyter

İNGİLİZCE - TÜRKÇE TERİM LİSTESİ

abbreviation	kısaltma
access structure	erişim yapısı
acknowledgement	teşekkür yazısı
alphabetic principle	alfabetik ilke
antonym	zıt anlamlı
back matter	son veri
bidirectional	çift yönlü
bilingual	iki dilli
canonical form	sözcükbirim
comment on form	biçimle ilgili bilgiler
comment on meaning	anlamla ilgili bilgiler
core structure	çekirdek yapı
cross-reference	çapraz gönderim
dedication	ithaf
definien	tanımlayan
definition	tanım
diachronic	art zamanlı
dialect	lehçe
dictionary compiler	sözlük derleyicisi
dictionary user	sözlük kullanıcısı
dictionary-external cross reference	sözlükdışı çapraz gönderim
dictionary-internal cross reference	sözlükiçi çapraz gönderim
encyclopedic information	ansiklopedik bilgi
entry structure	parçacıl yapı
entry-external cross reference	maddedışı çapraz gönderim
entry-internal cross reference	maddeiçi çapraz gönderim
etymology	köken bilgisi
example	örnek
extensional definition	kaplamsal tanım
foreword	ön söz
front matter	baş veri
grammar	dilbilgisi
grammatical information	dilbilgisel bilgi

headword	maddebaşı
historical dictionary	tarihî sözlük
ID	kimlik numarası
information category	bilgi türleri
intensional definition	içlemsel tanım
intertextuality	metinlerarasılık
lemma	maddebaşı
lemma list	sözcük listesi
lemma selection	maddebaşı seçimi
lemmatisation	sözlükselleşme
lexical form	sözcükbiçim
lexical structure	sözcük yapısı
lexicographer	sözlükbilimci
lexicography	sözlükbilimi
macrostructure	bütüncül yapı
mediostructure	çapraz gönderim
megastructure	bütün yapı
metafunction	işlev hakkında bilgi
microstructure	parçacıl yapı
middle matter	iç veri
monolingual	tek dilli
multilingual	çok dilli
ortography	yazım, imlâ
outside matter	dış veri
practical lexicography	uygulamalı sözlükbilimi
preface	ön söz
pronunciation	sesletim
pronunciation key	sesletim tablosu
proper name	özel ad
register label	kılavuz etiketi
semantic	anlambilim
specialised dictionary	uzmanlık sözlüğü
spelling	yazım, imlâ
synchronic	eş zamanlı
synchronical historical dictionary	eş zamanlı tarihî sözlük

synonym	eş anlamlı
systematic principle	sistematik ilke
table of contents	içindekiler
theoritical lexicography	kuramsal sözlükbilimi
title page	kapak sayfası
unidirectional	tek yönlü
usage information	kullanım bilgisi
usage label	kullanım etiketi
user-friendly	kullanıcı dostu
user's guide	kullanım kılavuzu
word class	sözcük türü
word-list	sözcük listesi

TÜRKÇE- İNGİLİZCE TERİM LİSTESİ

alfabetik ilke	alphabetic principle
anlambilim	semantic
anlamla ilgili bilgiler	comment on meaning
ansiklopedik bilgi	encyclopedic information
art zamanlı	diachronic
baş veri	front matter
biçimle ilgili bilgiler	comment on form
bilgi türleri	information category
bütün yapı	megastructure
bütüncül yapı	macrostructure
çapraz gönderim	cross-reference
çapraz gönderim	mediostructure
çekirdek yapı	core structure
çift yönlü	bidirectional
çok dilli	multilingual
dış veri	outside matter
dilbilgisel bilgi	grammatical information
dilbilgisi	grammar
erişim yapısı	access structure
eş anlamlı	synonym
eş zamanlı	synchronic
eş zamanlı tarihî sözlük	synchronical historical dictionary
iç veri	middle matter
içindekiler	table of contents
içlemsel tanım	intensional definition
iki dilli	bilingual
işlev hakkında bilgi	metafunction
ithaf	dedication
kapak sayfası	title page
kaplamsal tanım	extensional definition
kılavuz etiketi	register label
kısaltma	abbreviation
kimlik numarası	ID

köken bilgisi	etymology
kullanıcı dostu	user-friendly
kullanım bilgisi	usage information
kullanım etiketi	usage label
kullanım kılavuzu	user's guide
kuramsal sözlükbilimi	theoritical lexicography
lehçe	dialect
maddebaşı	headword
maddebaşı	lemma
maddebaşı seçimi	lemma selection
maddedışı çapraz gönderim	entry-external cross reference
maddeiçi çapraz gönderim	entry-internal cross reference
metinlerarasılık	intertextuality
ön söz	foreword
ön söz	preface
örnek	example
özel ad	proper name
parçacıl yapı	entry structure
parçacıl yapı	microstructure
sesletim	pronunciation
sesletim tablosu	pronunciation key
sistematik ilke	systematic principle
son veri	back matter
sözcük listesi	word-list
sözcük listesi	lemma list
sözcük türü	word class
sözcük yapısı	lexical structure
sözcükbiçim	lexical form
sözcükbirim	canonical form
sözlük derleyicisi	dictionary compiler
sözlük kullanıcısı	dictionary user
sözlükbilimci	lexicographer
sözlükbilimi	lexicography
sözlükdışı çapraz gönderim	dictionary-external cross reference

sözlükiçi çapraz gönderim	dictionary-internal cross reference
sözlükselleşme	lemmatisation
tanım	definition
tanımlayan	definien
tarihi sözlük	historical dictionary
tek dilli	monolingual
tek yönlü	unidirectional
teşekkür yazısı	acknowledgement
uygulamalı sözlükbilimi	practical lexicography
uzmanlık sözlüğü	specialised dictionary
yazım, imlâ	ortography
yazım, imlâ	spelling
zıt anlamlı	antonym

Tercümânü'l-Lügat

I. Cilt Metin

Arapça Cetveli

ID	Cilt	Sayfa	Maddebaşı	Arap Harfli Yazımı	Tanımı	Bab
1	1	2	**a**	ا	İşbu elif tesmiye olunan harf tertîb-i hurûf-ı Osmâniyyede harf-i evvel olup zîc ve hesaba dair kütüb ve resâil-i sâirede vâhide delalet ederek istimal olunur.	Arapça elif (ا) babı
2	1	2	**eb**	اَبْ	Baba, **peder**, vâlid.	Arapça elif (ا) babı
3	1	2	**âbâʾ**	آبَاءْ	Ebler, babalar, **pederân**, vâlidler.	Arapça elif (ا) babı
4	1	2	**ebâ**	اَبَا	Baba, **peder**, vâlid.	Arapça elif (ا) babı
5	1	2	**ibâʾ**	اِبَاءْ	Nefret etmek, iğrenmek, tiksinmek, **menkîden**.	Arapça elif (ا) babı
6	1	2	**ibâte**	اِبَاتَه	Gecelemek, gece kalmak, gece geçirmek, **şebmânden**	Arapça elif (ا) babı
7	1	2	**ibâḥa(t)**	اِبَاحَة	Mübah ve helal kılmak, izin ve ruhsat vermek, **şefâ**.	Arapça elif (ا) babı
8	1	2	**âbâd**	آبادْ	Ebetler, tükenmez zamanlar, **zamân-ı bî-şumâr**.	Arapça elif (ا) babı
9	1	2	**âbâr**	آبَارْ	Bi'rler, kuyular, **çâh**lar.	Arapça elif (ا) babı
10	1	2	**abbâr**	اَبَّارْ	İğneci, iğne bezirganı, **sûzenger**.	Arapça elif (ا) babı
11	1	2	**ebârîḳ**	اَبَارِيقْ	İbrikler, su ibrikleri, **âb tâbehâ**	Arapça elif (ا) babı
12	1	2	**ebâzîr**	اَبَازِيرْ	Ebzârlar, baharat.	Arapça elif (ا) babı
13	1	2	**ebâtıla**	اَبَاطِلَهْ	Batıl ve **bî-esâs** olan nesne.	Arapça elif (ا) babı
14	1	2	**ebâtîl**	اَبَاطِيلْ	Bi-ma'nâhu eyḍan.	Arapça elif (ا) babı
15	1	2	**ebâlise**	اَبَالِسَ	İblisler, şeytanlar, **lâfîsân**.	Arapça elif (ا) babı
16	1	2	**ibâḳa(t)**	اِبَاقه	Kul bilâ-sebep efendisinden firar etmek, **bende-i bikrîẖte.**	Arapça elif (ا) babı
17	1	2	**ebâlîs**	اَبَالِيسْ	İblisler, şeytanlar, **lâfîsân.**	Arapça elif (ا) babı
18	1	2	**ibtiḥâş**	اِبْتِحَاشْ	Bahis ve mübâhese etmek.	Arapça elif (ا) babı
19	1	3	**iptida**	اِبْتِدَاءْ	Bedʾ etmek, başlamak, **âġazîden**, başlangıç, baş beytin mısrâ-ı sânîsinde birinci olan tefʿile.	Arapça elif (ا) babı
20	1	3	**ibtidâʾen**	اِبْتِدَاءً	Evvela, evvel-i emirde, **nüẖust**.	Arapça elif (ا) babı
21	1	3	**ibtidâr**	اِبْتِدَارْ	Mübâderet ve mübaşeret etmek, **âġaz kerden**.	Arapça elif (ا) babı
22	1	3	**ibtidâʿ**	اِبْتِدَاعْ	Yeni nesne peyda etmek, icat eylemek, **nev âverden**.	Arapça elif (ا) babı

23	1	3	**ebter**	اَبْتَرْ	Hayır ve nefʿ ve hüsn-i zikirden munkatıʿ olan, kuyruğu kesilmiş olan, **dünbe bürîde.**	Arapça elif (ا) babı
24	1	3	**ibtiẕâl**	اِبْتِذَالْ	Bir nesneyi daima kullanmak ve nesne daima kullanılmak, **bekâr dâşten**.	Arapça elif (ا) babı
25	1	3	**ibtisâm**	اِبْتِسَامْ	Tebessüm etmek, hafif hafif gülmek, **ḫandîden**.	Arapça elif (ا) babı
26	1	3	**ibtilâ**	اِبْتِلَا	Müptela olmak, **giriftar** olmak, bir nesneye düşkün olup sevmek.	Arapça elif (ا) babı
27	1	3	**ibtilâl**	اِبْتِلَالْ	Islanmak, **âġârîden**, yaş olmak.	Arapça elif (ا) babı
28	1	3	**ibtinâ'**	اِبْتِنَاءْ	Tesis, bina kılmak, **bünyâd kerden**.	Arapça elif (ا) babı
29	1	3	**ibtinâ'en**	اِبْتِنَاءً	**Binâ'en** mebni ve mübtenî olarak.	Arapça elif (ا) babı
30	1	3	**ibtihâc**	اِبْتِهَاجْ	Şad ve ferahnak ve mesrur olmak, **şâdîden**.	Arapça elif (ا) babı
31	1	3	**ibtihâl**	اِبْتِهَالْ	Tazarru ve niyaz etmek, **lâbîden**.	Arapça elif (ا) babı
32	1	3	**ibtiyâʿ**	اِبْتِيَاعْ	Mübayaʿa etmek, satın almak, **fürûḫtîden**.	Arapça elif (ا) babı
33	1	3	**ibcâl**	اِبْجَالْ	Tebcîl ve tazim ve teşrif etmek, **âzermîden**.	Arapça elif (ا) babı
34	1	3	**ebhâş**	اَبْحَاثْ	Bahisler, beyanlar.	Arapça elif (ا) babı
35	1	3	**ebhâr**	اَبْحَارْ	Bahirler, denizler, **deryâhâ**.	Arapça elif (ا) babı
36	1	3	**ebḫire(t)**	اَبْخَرَه	Buharlar, buğular, **tefhâ**, dumanlar.	Arapça elif (ا) babı
37	1	3	**ebḫal**	اَبْخَلْ	Ziyade bahîl ve **ṭamahkâr** olan.	Arapça elif (ا) babı
38	1	3	**ebet**	اَبَدْ	Sonu olmayan zaman.	Arapça elif (ا) babı
39	1	3	**ebedullah**	اَبَدَاللهْ	"Allahuteala Hazretleri daim ve müebbet eylesin" manasında duadır.	Arapça elif (ا) babı
40	1	4	**ibdâ'**	اِبدَاء	Vücuda getirmek, ibraz ve izhar etmek, **nevîden**.	Arapça elif (ا) babı
41	1	4	**ebeden**	اَبَداً	İlelebet, **dâ'imen**.	Arapça elif (ا) babı
42	1	4	**ibdâʿ**	اِبْدَاعْ	İcat etmek, yeni şey çıkarmak, **nev âverden**.	Arapça elif (ا) babı
43	1	4	**abdal**	اَبْدَالْ	Dünya vazifesinde olmayan **derviş** adam.	Arapça elif (ا) babı
44	1	4	**ibdâl**	اِبْدَالْ	Tebdil, tahvil ve tağyir etmek, **gerdânîden**.	Arapça elif (ا) babı
45	1	4	**abdân**	اَبْدَانْ	Bedenler, cisimler, vücutlar, **tenân**.	Arapça elif (ا) babı
46	1	4	**ebdâʿ**	اَبْدَعْ	Ziyade bedî ve hûb ve güzel ve **raʿnâ** olan, **ḫûbter**.	Arapça elif (ا) babı
47	1	4	**ebedî**	اَبَدِىّ	Ebede mensup, daim ve câvîd ve lâ-yezâl olan, **pâyendegî**.	Arapça elif (ا) babı

48	1	4	**ebediyet**	اَبَدِيَّة	Daimlik, zevalsizlik, istidâmet, **hemâre şuden**.	Arapça elif (ا) babı
49	1	4	**eberr**	اَبَرّ	Ziyade sadık ve dindar olan.	Arapça elif (ا) babı
50	1	4	**ibrâ'**	اِبْرَاءْ	Dert ve musibetten azat etmek ve kurtarmak, **rehâ kerden**, beriyyü'z-zimmet kılmak.	Arapça elif (ا) babı
51	1	4	**ebrâc**	اَبْرَاجْ	Burçlar, kuleler, **küngüre**, kale burçları.	Arapça elif (ا) babı
52	1	4	**ibrâd**	اِبْرَادْ	Soğutmak, hararetini izale etmek, **serd kerden**.	Arapça elif (ا) babı
53	1	4	**ebrâr**	اَبْرَارْ	Sadık ve dindar olan adamlar.	Arapça elif (ا) babı
54	1	4	**ibrâr**	اِبْرَارْ	Birinin yeminini tasdik edip rast ve sadık addetmek.	Arapça elif (ا) babı
55	1	4	**ibraz**	اِبْرَازْ	İzhar etmek, göstermek, meydana koymak, **nemûden**.	Arapça elif (ا) babı
56	1	4	**ibrâm**	اِبْرَامْ	Sıklet vererek melûl edip usandırmak ve metin ve muhkem ve üstüvâr kılmak.	Arapça elif (ا) babı
57	1	4	**ibre(t)**	اِبْرَه	İğne denilen dikiş aleti ki **sûzen** dahi denilir ve kıble-nümâda olan mıknatıslı akrep.	Arapça elif (ا) babı
58	1	4	**ebrad**	اَبْرَدْ	Ziyade soğuk, ziyade bârid olan, **serdter**.	Arapça elif (ا) babı
59	1	4	**ebraş**	اَبْرَشْ	Hurda hurda alaca benekli olan at yahut beygir.	Arapça elif (ا) babı
60	1	5	**abraş**	اَبْرَصْ	İllet sebebinden naşi ve vücudunun öte berisinde beyaz leke tahaddüs etmiş olan, **ebraş**.	Arapça elif (ا) babı
61	1	5	**(ebrîz)**	(اَبْرِيزْ)	Halis altın, zer-i hâlis.	Arapça elif (ا) babı
62	1	5	**ibrîz**	اِبْرِيزْ	Bi-maʿ nâhu eydan.	Arapça elif (ا) babı
63	1	5	**ibrik**	اِبْرِيقْ	Uzun ağızlı olan su kabı, **âbdestân**.	Arapça elif (ا) babı
64	1	5	**ebzâr**	اَبْزَارْ	Bezrler, tencere, havâyici denilen kokulu ve lezzetli nesneler, baharân**, nükhet âmîz**.	Arapça elif (ا) babı
65	1	5	**ibşâr**	اِبْشَارْ	Müjde vermek, tebşir etmek ve mesrur ve ferahnak olmak, **müjde kerden.**	Arapça elif (ا) babı
66	1	5	**iptal**	اِبْطَالْ	Boş ve batıl ve beyhude kılmak, **beyhûde kerden**.	Arapça elif (ا) babı
67	1	5	**ebṭâl**	اَبْطَالْ	Cesur ve bahadır adamlar, **pehlüvânân**.	Arapça elif (ا) babı
68	1	5	**ebʿâd**	اَبْعَادْ	Baʿîdler, uzaklar, **dûrhâ**.	Arapça elif (ا) babı
69	1	5	**ibʿâd**	اِبْعَادْ	Uzağa sürmek, uzağa koymak, **dûr kerden**.	Arapça elif (ا) babı
70	1	5	**ebʿad**	اَبْعَدْ	Ziyade baʿîd, ziyade uzak olan, **dûrter**.	Arapça elif (ا) babı
71	1	5	**ebġaż**	اَبْغَضْ	Buğuz ve adaveti ziyade şedit olan, **kîn dâşten-i ter**.	Arapça elif (ا) babı
72	1	5	**âbıḳ**	آبِقْ	Efendisinden bilâ-sebeb firar eden köle ve kul.	Arapça elif (ا) babı

73	1	5	**ibḳâ**	اِبْقَا	Daim ve baki kılmak, **pâyende kerden**, azletmeyip mansıpta bırakmak.	Arapça elif (ا) babı
74	1	5	**ibkâ’**	اِبْكَاءْ	Ağlatmak, **giryânîden** ve eşkrîz kılmak.	Arapça elif (ا) babı
75	1	5	**ebkâr**	اَبْكَارْ	Bikrler, kızoğlankızlar, **kenizekân**.	Arapça elif (ا) babı
76	1	5	**ebkem**	اَبْكَمْ	Dilsiz olan, tekellüme asla muktedir olmayan, **bî-zebân.**	Arapça elif (ا) babı
77	1	5	**iblâʿ**	اِبْلَاغْ	Vardırmak, eriştirmek, **resânîden** ve tekmil etmek.	Arapça elif (ا) babı
78	1	5	**eblaġ**	اَبْلَغْ	Hadd-i kemâle ziyade yakın olan ve ziyade fasih ve beliğ olan.	Arapça elif (ا) babı
79	1	5	**ebleh**	اَبْلَهْ	Budala, akılsız, ahmak olan adam.	Arapça elif (ا) babı
80	1	5	**eblehiyye(t)**	اَبْلَهِيَّه	Budalalık, akılsızlık, ahmaklık.	Arapça elif (ا) babı
81	1	6	**iblis**	اِبْلِيسْ	Şeytân-ı laʿîn, leʾîm, **lâfîs**.	Arapça elif (ا) babı
82	1	6	**ibn**	اِبْنْ	Oğul, velet, zâde, **ferzend**.	Arapça elif (ا) babı
83	1	6	**ebnâ’**	اَبْنَاءْ	Oğullar, veletler, **ferzendân**.	Arapça elif (ا) babı
84	1	6	**abanoz**	اَبَنُوسْ	Malum bir nevi sert siyah ağaç, **âbnûs**.	Arapça elif (ا) babı
85	1	6	**ebniye(t)**	اَبْنِيَه	Binalar, yapılar, **gehvârehâ**.	Arapça elif (ا) babı
86	1	6	**ebû**	اَبُو	Baba, **peder**, vâlid.	Arapça elif (ا) babı
87	1	6	**ebvâ**	اَبُوا	Ebler, babalar, **pederân**, vâlidler.	Arapça elif (ا) babı
88	1	6	**ebvâb**	اَبْوَابْ	Baplar, **derhâ**, kapılar, kitap kısımları.	Arapça elif (ا) babı
89	1	6	**ebvâl**	اَبْوَالْ	Bevller, sidikler, çişler, **şâşehâ**.	Arapça elif (ا) babı
90	1	6	**ebvibe(t)**	اَبْوِبَهْ	Baplar, kapılar, **derhâ**, ebvâb.	Arapça elif (ا) babı
91	1	6	**übüvve(t)**	اُبُوَّهْ	Babalık keyfiyeti, baba olmak, **pederî**.	Arapça elif (ا) babı
92	1	6	**übûd**	اُبُودْ	Ebetler, nihayetsiz vakitler, **zamân-ı bî-pâyân**.	Arapça elif (ا) babı
93	1	6	**ibhâc**	اِبْهَاجْ	Şad, ferahnak, mesrur kılmak, **şâd kerden**.	Arapça elif (ا) babı
94	1	6	**ibhâm**	اِبْهَامْ	Şüpheli, meşkûk kılmak.	Arapça elif (ا) babı
95	1	6	**übhe(t)**	اُبْهَهْ	Azamet, mehâbet, behcet ve vecâhet, **büzürgî**.	Arapça elif (ا) babı
96	1	6	**ebî**	اَبِى	Baba, **peder**, vâlid.	Arapça elif (ا) babı
97	1	6	**ebyât**	اَبْيَاتْ	Beyitler, şiirin mısraʿ-ı çiftleri.	Arapça elif (ا) babı
98	1	6	**ebîd**	اَبِيدْ	Daim, zevalsiz, ebedî, **pâyende** olan.	Arapça elif (ا) babı
99	1	6	**ebyaż**	اَبْيَضْ	Beyaz, ak, **sefîd** olan.	Arapça elif (ا) babı
100	1	6	**(ata)**	(اَتَا)	Baba, **peder**, vâlid.	Arapça elif (ا) babı

101	1	6	**etbâʿ**	اَتْبَاعْ	Hizmetkârlar, tâbiler, **zâverân**.	Arapça elif (ا) babı
102	1	6	**ittibâʿ**	اِتِّبَاعْ	Tâbi olmak, **derpey reften**, imtisal etmek.	Arapça elif (ا) babı
103	1	6	**ittihat**	اِتِّحَادْ	Birleşmek, **behem âmeden**, birlik üzere amil olmak.	Arapça elif (ا) babı
104	1	6	**ittiḥâf**	اِتِّحَافْ	İta etmek, **dâden**, vermek, hediye etmek.	Arapça elif (ا) babı
105	1	6	**ittihaz**	اِتِّحَاذْ	Edinmek, almak, peyda etmek, **peydâ kerden**.	Arapça elif (ا) babı
106	1	6	**etrâb**	اَتْرَابْ	Tirbler, arkadaşlar, akran ve **hempâ** olanlar.	Arapça elif (ا) babı
107	1	6	**etrâk**	اَتْرَاكْ	Türkler, Türkistan ahalisi, **Türkmen**.	Arapça elif (ا) babı
108	1	7	**itrâk**	اِتْرَاكْ	Terk etmek, bırakmak, feragat etmek, **evzendîden**.	Arapça elif (ا) babı
109	1	7	**etribe(t)**	اَتْرِبَة	Türaplar, topraklar, **ḫâkhâ**.	Arapça elif (ا) babı
110	1	7	**ittisâʿ**	اِتِّسَاعْ	Genişlik ve açıklık kesbetmek, **ferâḫ şuden**.	Arapça elif (ا) babı
111	1	7	**ittisâḳ**	اِتِّسَاقْ	Nizam ve intizam bulmak, muntazam olmak.	Arapça elif (ا) babı
112	1	7	**ittiṣâf**	اِتِّصَافْ	Sıfat sahibi olmak.	Arapça elif (ا) babı
113	1	7	**ittiṣal**	اِتِّصَالْ	Bitişmek ve bitişik olmak, **ferâhem şuden**.	Arapça elif (ا) babı
114	1	7	**ittiżâḥ**	اِتِّضَاحْ	Rûşen ve ayan olmak, vazıh olmak, **âşikâr şuden**.	Arapça elif (ا) babı
115	1	7	**ittiżâʿ**	اِتِّضَاعْ	Tevazu, adem-i tekebbür, tazarru, **pesî şuden**.	Arapça elif (ا) babı
116	1	7	**ittiṭân**	اِتِّطَانْ	Vatan ittihaz etmek, bir memlekete yerleşmek, **cây giriften**.	Arapça elif (ا) babı
117	1	7	**ittiʿâb**	اِتِّعَابْ	Yormak, taciz etmek, sıkıntı vermek, **ebḫâlîden**.	Arapça elif (ا) babı
118	1	7	**ittiʿâd**	اِتِّعَادْ	Söz almak, vaat almak, vaatleşmek, **süḫan sitâden**.	Arapça elif (ا) babı
119	1	7	**ittiʿâs**	اِتِّعَاسْ	Öldürmek, ihlâk ve idam etmek, **küşten**.	Arapça elif (ا) babı
120	1	7	**ittiʿâẓ**	اِتِّعَاظْ	Vaaz ve nasihat dinlemek, **pendrâgûş dâşten**.	Arapça elif (ا) babı
121	1	7	**ittifak**	اِتِّفَاقْ	İttihat, muvafakat etmek, birlikte vaki ve amil olmak ve kazaen vaki olmak.	Arapça elif (ا) babı
122	1	7	**ittifâḳan**	اِتِّفَاقاً	Min-gayr-ı tedbîr vaki olan hususat, **nagehan**.	Arapça elif (ا) babı
123	1	7	**ittifâḳî**	اِتِّفَاقِىّ	İttifak ve kazadan neşet eden, **nâgihânî**.	Arapça elif (ا) babı
124	1	7	**ittiḳâʾ**	اِتِّقَاءْ	Allahuteala'dan korkmak, **resîden-i ez-Ḫudâ** ve sakınıp çekinmek.	Arapça elif (ا) babı
125	1	7	**ittiḳân**	اِتِّقَانْ	Şüphesiz bilmek, yakinen bilmek, **bî-şek dânişten**.	Arapça elif (ا) babı
126	1	7	**etḳiyâʾ**	اَتْقِيَاءْ	Muttakiler, Allahuteala'dan korkanlar, **herâsîdenân-ı ez-Ḫudâ**.	Arapça elif (ا) babı
127	1	7	**ittikâʾ**	اِتِّكَاءْ	Dayanmak, söykenip dayanmak, dayağa dayanmak, **püşt dâden**.	Arapça elif (ا) babı
128	1	8	**ittikâl**	اِتِّكَالْ	Tevekkül etmek, güvenmek, mütevekkil olmak.	Arapça elif (ا) babı

129	1	8	**etlâd**	اَتْلَادْ	Hanezade olan, kul ve cariye, devâb kısmı.	Arapça elif (ا) babı
130	1	8	**itlaf**	اِتْلَافْ	Telef ve tazyîʿ etmek, **tebâhîden**, ziyan etmek.	Arapça elif (ا) babı
131	1	8	**etemm**	اَتَمّ	Ziyade tamam, ziyade kusursuz olan.	Arapça elif (ا) babı
132	1	8	**itmam**	اِتْمَامْ	Tamamlamak, ikmal etmek, tekmil etmek.	Arapça elif (ا) babı
133	1	8	**itham**	اِتْهَامْ	Adama töhmet ilkâ etmek, **bühtan**.	Arapça elif (ا) babı
134	1	8	**ittihâm**	اِتِّهَامْ	Adama töhmet ilkâ etmek ve töhmetli olmak, **bühtân kerden.**	Arapça elif (ا) babı
135	1	8	**ati**	آتِى	Gelecek olan, sonra vaki olan, **âyed**.	Arapça elif (ا) babı
136	1	8	**ityân**	اِتْيَانْ	Vusul, vürut, vasıl olmak, varit olmak ve irat etmek, zikir ve ispat ve takrir etmek.	Arapça elif (ا) babı
137	1	8	**ityâne(t)**	اِتْيَانَه	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça elif (ا) babı
138	1	8	**iṣâbe(t)**	اِصَابَةْ	Ecir ve ceza ve mesûbe vermek.	Arapça elif (ا) babı
139	1	8	**eṣaṣ**	اَسَاسْ	Hane metaı, hane levazımı ve mühimmatı.	Arapça elif (ا) babı
140	1	8	**aṣâr**	آثَارْ	Eserler, nişaneler ve umumi bergüzar olan nesneler, kitaplar ve tarih ve siyer kitapları.	Arapça elif (ا) babı
141	1	8	**eṣâr**	آثَارْ	Sarlar, öçler, **kînehâ**, intikamlar.	Arapça elif (ا) babı
142	1	8	**iṣâret**	اِثَرَتْ	Toz, gubâr kaldırmak, toz etmek, **gerd ber-ḫâsten**.	Arapça elif (ا) babı
143	1	8	**iṣâle(t)**	اِثَالَةْ	Ululuk, azamet, kibarlık, **şükûhendegî**.	Arapça elif (ا) babı
144	1	8	**âṣâm**	آثَامْ	Cünhâlar, kabahatler, günahlar, **cürmhâ**.	Arapça elif (ا) babı
145	1	8	**iṣpat**	اِثْبَاتْ	**Ṣabit** ve muhkem kılmak, **pâyidâr şuden,** baki itiraf, ikrar, tasdik etmek ve delil iradıyla bir kavlin sıhhatini göstermek ve kavlin sıhhatini gösterir olan delil ve burhan ve şahit makulesi.	Arapça elif (ا) babı
146	1	8	**eṣer**	اَثَرْ	Bir sebepten neşet eden nesne ve fiil ve amel, târih-i vakâyi, kitap, siyer kitabı ve umumi bergüzar tutulacak nesne ve nişan.	Arapça elif (ا) babı
147	1	9	**eṣḳâl**	اَثْقَالَ	Sıkletler, yükler, ağırlıklar, **girânhâ**.	Arapça elif (ا) babı
148	1	9	**eṣḳal**	اَثْقَلْ	Bârlar, ziyade sakil, ziyade ağır olan, **girânter**.	Arapça elif (ا) babı
149	1	9	**âṣim**	آثِمْ	Günah ve kabahat sahibi olan, **günahkâr**, kabahatli olan.	Arapça elif (ا) babı
150	1	9	**iṣm**	اِثْمْ	**Günah**, suç, cünhâ.	Arapça elif (ا) babı
151	1	9	**eṣmâr**	اَثْمَارْ	Meyveler, **bârhâ**, hasılat, mahsulat.	Arapça elif (ا) babı
152	1	9	**eṣmen**	اَثْمَنْ	Ziyade kıymetli, semeni ziyade olan.	Arapça elif (ا) babı

153	1	9	**eşna**	اَثْنَاءْ	Vakit, zaman, **hengâm**, **çağ**.	Arapça elif (ا) babı
154	1	9	**işnâ'**	اِثْنَاءْ	Methüsena etmek, **sitayiş**.	Arapça elif (ا) babı
155	1	9	**işnân**	اِثْنَانْ	İki adedi, **dü**.	Arapça elif (ا) babı
156	1	9	**işnâ aşer**	اِثْنَى عَشَرْ	On iki adedi, **düvâzde**.	Arapça elif (ا) babı
157	1	9	**işneyn**	اِثْنَيْنْ	İki adedi, **dü**.	Arapça elif (ا) babı
158	1	9	**işneyniyye(t)**	اِثْنَيْنِيَّة	İkiden ibaret olma, **düvî**.	Arapça elif (ا) babı
159	1	9	**eşniye(t)**	اَثْنِيَهْ	Senalar, medihler, **sitâyişhâ**.	Arapça elif (ا) babı
160	1	9	**eşvap**	اَثْوَابْ	Elbiseler, libaslar, siyâblar, **câmehâ**, rubalar.	Arapça elif (ا) babı
161	1	9	**iş'â'**	اِثْنَاءْ	Ahz-ı sâr, öç ve intikam almak, **demâd âverden**.	Arapça elif (ا) babı
162	1	9	**esîr**	اَثِيرْ	Hükemâ-yı mütekaddimînden bir fırkanın kavli üzere kürre-i nâr ile sema beyninde vaki bir nev-i cism-i lâtif-i seyyâl, **eşîr**.	Arapça elif (ا) babı
163	1	9	**eşîm**	اَثِيمْ	Kabahat sahibi, kabahatli olan, **günahkâr**.	Arapça elif (ا) babı
164	1	9	**icabe(t)**	اِجَابَة	Sâilin sualine cevap vermek ve birinin niyazını kabul etmek	Arapça elif (ا) babı
165	1	9	**icâdet**	اِجَادَتْ	İyi kılmak ve iyi işlemek ve iyi etmek, **nîk kerden**.	Arapça elif (ا) babı
166	1	9	**âcâr**	آجَارْ	Ecirler, mükâfatlar, mesûbeler.	Arapça elif (ا) babı
167	1	9	**icâre(t)**	اِجَارَة	Vakfa verilen kira, ameleye verilen ücret.	Arapça elif (ا) babı
168	1	9	**icazet**	اِجَازَة	Cevaz, izin, ruhsat.	Arapça elif (ا) babı
169	1	9	**âcâl**	آجَالْ	Eceller, gayetler, vefatlar, vakitler, müddetler, **hengâmhâ**.	Arapça elif (ا) babı
170	1	10	**icâle(t)**	اِجَالَة	Döndürmek, **kerdânîden, c**evelan ettirmek.	Arapça elif (ا) babı
171	1	10	**âcâm**	آجَامْ	Sık ormanlar ve çalılar, **çengelistân**.	Arapça elif (ا) babı
172	1	10	**icâm**	اِجَامْ	Bi-ma' nahu eydan.	Arapça elif (ا) babı
173	1	10	**ecâmire(t)**	اَجَامِرَهْ	Taifeler, insan takımları, **belûgân**.	Arapça elif (ا) babı
174	1	10	**ecânib**	اَجَانِبْ	Ecnebiler, yabancılar, misafirler.	Arapça elif (ا) babı
175	1	10	**icbar**	اِجْبَارْ	Zor etmek, cebretmek.	Arapça elif (ا) babı
176	1	10	**ecbâl**	اَجْبَالْ	Cebeller, dağlar, **kûhlar**.	Arapça elif (ا) babı
177	1	10	**ictibâ'**	اِجْتِبَاءْ	Seçmek, intihap etmek, ihtiyar etmek, **güzîden**.	Arapça elif (ا) babı
178	1	10	**ictirâ'**	اِجْتِرَاءْ	Cüret ve cesaret etmek.	Arapça elif (ا) babı
179	1	10	**ictirâḥ**	اِجْتِرَاحْ	Kesbetmek, kazanmak, **endûḫten**.	Arapça elif (ا) babı
180	1	10	**ictirâr**	اِجْتِرَارْ	Çekilip uzamak, gerilmek.	Arapça elif (ا) babı

181	1	10	**ictirâm**	اِجْتِرَامْ	Cürm ve kabahat ve günah etmek.	Arapça elif (ا) babı
182	1	10	**ictisâs**	اِجْتِسَاسْ	Tecessüs ve tefahhus etmek, **pezûhiş**.	Arapça elif (ا) babı
183	1	10	**içtima**	اِجْتِمَاعْ	Birleşmek, toplanmak, bir araya gelmek.	Arapça elif (ا) babı
184	1	10	**ictinâʾ**	اِجْتِنَاءْ	Derip devşirmek, toplamak.	Arapça elif (ا) babı
185	1	10	**içtinap**	اِجْتِنَابْ	Sakınmak, çekinmek, ihtiraz etmek, **perhîzîden**.	Arapça elif (ا) babı
186	1	10	**ictinâḥ**	اِجْتِنَاحْ	Namazda iki eli yere koyup iki dizi yerden kaldırarak yalnız iki eli ile iki ayak üzerinde olmak.	Arapça elif (ا) babı
187	1	10	**ictivâr**	اِجْتِوَارْ	Civar, kurb, komşu olmak, **hemsâye şuden.**	Arapça elif (ا) babı
188	1	10	**içtihat**	اِجْتِهَادْ	Çalışıp sarf-ı makdûr etmek ve kelâm-ı kadîm ile ehâdis-i nebeviyyenin meâl-i şerîfelerine kesb-i vukuf birle mezheb-i sahîh ihdâsına say ve gûşiş etmek.	Arapça elif (ا) babı
189	1	10	**ictihâr**	اِجْتِهَارْ	Aşikârlık, **aşikâre** görünmek.	Arapça elif (ا) babı
190	1	10	**ictibâl**	اِجْتِبَالْ	Dönüp dolaşmak, cevelan etmek.	Arapça elif (ا) babı
191	1	10	**icḥâf**	اِجْحَافْ	Zulüm ve gadir ve teʿaddî etmek, **bî-zed kerden.**	Arapça elif (ا) babı
192	1	10	**ecdâş**	اَجْدَاثْ	Mezarlar, kabirler, **gurhâ.**	Arapça elif (ا) babı
193	1	10	**ecdat**	اَجْدَادْ	Cetler, babanın babaları.	Arapça elif (ا) babı
194	1	11	**ecdâl**	اَجْدَالْ	Asıllar, kökler, **pînhâ**, temeller.	Arapça elif (ا) babı
195	1	11	**icẕâl**	اِجْذَالْ	Mesrur ve ferah ve şad kılmak, sevindirmek, **şâd kerden.**	Arapça elif (ا) babı
196	1	11	**icẕâm**	اِجْذَامْ	Kesmek, kat etmek, **bürîden**, azim ve niyet, tasmîm etmek.	Arapça elif (ا) babı
197	1	11	**ecẕem**	اَجْذَمْ	Eli kesilmiş olan, maktûʿu'l-yed olan.	Arapça elif (ا) babı
198	1	11	**ecir**	اَجْر	Mukâbele-i cezâ, mükafat, mesûbet, **pâdâşt**.	Arapça elif (ا) babı
199	1	11	**icra**	اِجْرَاءْ	Cari kılmak ve yapmak, husule ve fiile getirmek, **sâzîden**.	Arapça elif (ا) babı
200	1	11	**ecrâḥ**	اَجْرَاحْ	Cürhler, yaralar, **zaḫmhâ**.	Arapça elif (ا) babı
201	1	11	**icrâr**	اِجْرَارْ	Mühlet ve emhâl vermek, **medd** ve zamm-ı evkât etmek.	Arapça elif (ا) babı
202	1	11	**icrâz**	اِجْرَازْ	Topuzlar, gürzler, **gerzehâ**.	Arapça elif (ا) babı
203	1	11	**ecrâs**	اَجْرَاسْ	Ceresler, çıngıraklar, çâklar, **zengelehâ**.	Arapça elif (ا) babı
204	1	11	**ecrâm**	اَجْرَامْ	Cisimler, vücutlar, **cismân**, sebʿa-i seyyâre.	Arapça elif (ا) babı
205	1	11	**ücret**	اُجْرَةْ	Emeğe mukabil verilen akçe ve emsali, **pâmüjd**.	Arapça elif (ا) babı
206	1	11	**ecrad**	اَجْرَدْ	Tüysüz olan, saçı sakalı olmayan, **pervend**.	Arapça elif (ا) babı

207	1	11	**ecza**	اَجْزَاءْ	Cüzler, parça parça terkibe dâhil olan nesneler.	Arapça elif (ا) babı
208	1	11	**iczâl**	اِجْزَالْ	Sahavet, **cüvanmerdî**, mürüvvet etmek.	Arapça elif (ا) babı
209	1	11	**eczem**	اَجْزَمْ	Burnu kesilmiş olan, maktûʿu'l-enf olan.	Arapça elif (ا) babı
210	1	11	**ecsâd**	اَجْسَادْ	Cesetler, vücutlar, **cismân**, tenler.	Arapça elif (ا) babı
211	1	11	**ecsâm**	اَجْسَامْ	Cisimler, ebʿâd-ı selâseyi havi olan nesneler.	Arapça elif (ا) babı
212	1	11	**ecsem**	اَجْسَمْ	**Tenâver**, büyük vücutlu olan.	Arapça elif (ا) babı
213	1	11	**icfâd**	اِجْفَادْ	Terk-i muʿtâd etmek, **bîzâr kerden**.	Arapça elif (ا) babı
214	1	11	**ecfân**	اَجْفَانْ	Kirpikler, **müjgân**lar.	Arapça elif (ا) babı
215	1	11	**acil**	آجِلْ	Vadeye rabt ve tehir olunmuş olan.	Arapça elif (ا) babı
216	1	11	**ecl**	اَجَلْ	Sebep, illet, cihet.	Arapça elif (ا) babı
217	1	11	**ecel**	(اَجَلْ)	Vakt-i mevʿûdun nihayeti ve ömrün nihayeti ve müddet.	Arapça elif (ا) babı
218	1	11	**ecel**	اَجَلّ	Ziyade celil, ziyade büzürg olan.	Arapça elif (ا) babı
219	1	11	**iclâ'**	اِجْلَاْ	Nefyetmek, sürmek, sürgüne göndermek, **rânden.**	Arapça elif (ا) babı
220	1	11	**acilen**	آجِلاً	Vaʿde-i müstakbeleye mensup ve müteallik olmak üzere.	
221	1	12	**ecillâ'**	اَجِلاَّءْ	Ziyade celî ve aşikâr ve **rûşen** olanlar.	Arapça elif (ا) babı
222	1	12	**eclâd**	اَجْلَادْ	Ciltler, deriler, **peşmehâ**, kitaplar.	Arapça elif (ا) babı
223	1	12	**iclâs**	اِجْلَاسْ	Oturtmak, **nişâsten**, cülus ettirmek.	Arapça elif (ا) babı
224	1	12	**eclâf**	اَجْلَافْ	Erâzil-i nâs olanlar.	Arapça elif (ا) babı
225	1	12	**iclâl**	اِجْلَالْ	Ululuk, azamet, **şükûhendegî**.	Arapça elif (ا) babı
226	1	12	**ecille(t)**	اَجِلَّهْ	Ulular, **büzürgân**, azamet sahipleri.	Arapça elif (ا) babı
227	1	12	**eclâ'**	اَجْلَاْءْ	Ziyade mücellâ ve ziyade parlak olan, **tâbidâr**.	Arapça elif (ا) babı
228	1	12	**ecmâd**	اَجْمَادْ	Kaleler, **betrekhâ**, hisarlar.	Arapça elif (ا) babı
229	1	12	**icma**	اِجْمَاعْ	Cemetmek, **ebnûden**, toplamak ve ittifak etmek ve ashâb-ı güzîn hazretlerinin ittifakları üzere akait hükmüne dâhil olmuş umûr-ı dîniyyenin heyʾet-i müctemiʿası.	Arapça elif (ا) babı
230	1	12	**ecmâl**	اَجْمَالْ	Cemeller, develer, **üştür**ler.	Arapça elif (ا) babı
231	1	12	**icmal**	اِجْمَالْ	Kısaltmak, ihtisar etmek, **kûtâh kerden**.	Arapça elif (ا) babı
232	1	12	**icmâlen**	اِجْمَالاً	Alâ tarîki'l-icmâl tafsil olunmayarak.	Arapça elif (ا) babı
233	1	12	**icmalî**	اِجْمَلِىّ	Kısa, **kûteh**, muhtasar olan, tafsil olunmayan.	Arapça elif (ا) babı

234	1	12	ecmel	اَجْمَلْ	Ziyade cemil, ziyade güzel, ziyade hûb olan, **ḫûbter**.	Arapça elif (ا) babı
235	1	12	ecmet	اَجَمَتْ	Vahşi hayvan yatağı olan sık orman.	Arapça elif (ا) babı
236	1	12	ecnâb	اَجْنَابْ	Cenbler, **pîrâmen**, taraflar, yanlar, pehlûlar.	Arapça elif (ا) babı
237	1	12	ecnâd	اَجْنَادْ	Cündler, **leşkerân**, ordular, asâkir fırkaları.	Arapça elif (ا) babı
238	1	12	ecnâs	اَجْنَاسْ	Cinsler, **gûnâgûn**, türlüler, neviler.	Arapça elif (ا) babı
239	1	12	icnân	اِجْنَانْ	Tecennün etmek, deli etmek, **divâne kerden.**	Arapça elif (ا) babı
240	1	12	ecnebi	اَجْنَبِىّ	Yabancı, misafir, **bigâne**, taşralı olan.	Arapça elif (ا) babı
241	1	12	ecnebiyye(t)	اَجْنَبِيَّة	Yabancılık, **bîgânegî**, taşralılık.	Arapça elif (ا) babı
242	1	12	ecinne(t)	اَجِنَّة	Anaları karnında olan çocuklar.	Arapça elif (ا) babı
243	1	12	ecniḥa(t)	اَجْنِحَة	Cenahlar, kanatlar, **bâl**ler.	Arapça elif (ا) babı
244	1	13	ecinnî	اَجِنِّى	Cin, cân taifesinden bir fert.	Arapça elif (ا) babı
245	1	13	ecvâd	اَجْوَادْ	Sehîler, **cüvânmerdân**, sahavet sahipleri.	Arapça elif (ا) babı
246	1	13	ecvâr	اَجْوَارْ	Cârlar, komşular, **hemcivâr**lar.	Arapça elif (ا) babı
247	1	13	ecvâz	اَجْوَازْ	Ortalar, vasatlar, **miyân**lar.	Arapça elif (ا) babı
248	1	13	ecvâm	اَجْوَامْ	Camlar, kadehler, **piyale**ler.	Arapça elif (ا) babı
249	1	13	ecveb	اَجْوَبْ	Ahsen ve enseb olan, **ḫûb.**	Arapça elif (ا) babı
250	1	13	ecvibe(t)	اَجْوِبة	Cevaplar, **pâsuḫ**lar.	Arapça elif (ا) babı
251	1	13	ecved	اَجْوَدْ	Ziyade iyi, **nîkter v**e hûb olan.	Arapça elif (ا) babı
252	1	13	ücûr	اُجُورْ	Ecirler, mükâfatlar, mesûbeler.	Arapça elif (ا) babı
253	1	13	ecvef	اَجْوَفْ	İçi kof, **tehî** ve boş olan ve ayne'l-fi'li vâv (و) yahut yâ (ي) harfinden ibaret olan.	Arapça elif (ا) babı
254	1	13	ichâd	اِجْهَادْ	İkdam ve gayret etmek, **kûşîden,** renc ve meşakkat çekmek.	Arapça elif (ا) babı
255	1	13	ichâr	اِجْهَارْ	Savtını işittirerek söylemek.	Arapça elif (ا) babı
256	1	13	echüz	اَجْهُزْ	Gelin cihazları, **kâbîn**ler.	Arapça elif (ا) babı
257	1	13	echel	اَجْهَلْ	Ziyade cahil olan, **nâdân.**	Arapça elif (ا) babı
258	1	13	ecyâd	اَجْيَادْ	Boyunlar, **gerdan**lar.	Arapça elif (ا) babı
259	1	13	ecyâf	اَجْيَافْ	Cîfeler, **lâşe**ler.	Arapça elif (ا) babı
260	1	13	ecyâl	اَجْيَالْ	Taifeler, kavimler.	Arapça elif (ا) babı
261	1	13	ecir	اَجِيرْ	Ecir ve ulufeye mukabil hizmet edici olan.	Arapça elif (ا) babı

262	1	13	ecîl	اَجِيلْ	İşini sonraya bırakıcı ve sonraya kalmış olan.	Arapça elif (ا) babı
263	1	13	eḥâbiş	اَحَابِشْ	Habeşler, Habeş memleketi ahalisi.	Arapça elif (ا) babı
264	1	13	eḥâcî	اَحَاجِى	Muammalar, bilmeceler, **perdekhâ**.	Arapça elif (ا) babı
265	1	13	âḥâd	آحَادْ	Âhâdlar, vahitler, birler, yekler.	Arapça elif (ا) babı
266	1	13	üḥâde üḥâde	اُحَادَ اُحَادَ	Birer birer, **yekâyek.**	Arapça elif (ا) babı
267	1	13	eḥâdîş	اَحَادِيثْ	Hadisler, Peygamber aleyhisselam Hazretleri'nin akvâl ve efʿâl ve sıfatını nâkil olan kelamlar.	Arapça elif (ا) babı
268	1	13	eḥasîn	اَحَاسِنْ	Ahsen ve **nîkter** olanlar.	Arapça elif (ا) babı
269	1	13	iḥata(t)	اِحَاطَهْ	İhata etmek, içine almak, tutmak, almak, **nehenbîden**.	Arapça elif (ا) babı
270	1	13	iḥâke(t)	اِحَاكَهْ	Teşir etmek ve kesmek.	Arapça elif (ا) babı
271	1	13	ihale(t)	اِحَالَهْ	Başkasına rüyet ve hükmolunmak için sipariş eylemek, havale etmek.	Arapça elif (ا) babı
272	1	13	ihanet	اِحَانَهْ	Öldürmek, **küşten**, helak etmek.	Arapça elif (ا) babı
273	1	13	eḥabb	اَحَبّْ	Ziyade mahbup, **yâr** ve sevgili olan.	Arapça elif (ا) babı
274	1	14	aḥbâʾ	اَحْبَاءْ	Padişahın hemnişîn ve nedim ve hassa ve mukarrebleri **nezdikân-ı şeh.**	Arapça elif (ا) babı
275	1	14	eḥibbâʾ	اَحِبَّاءْ	Habipler, dostlar, **yârân.**	Arapça elif (ا) babı
276	1	14	aḥbap	اَحْبَابْ	Bi-maʿnâhu eydan	Arapça elif (ا) babı
277	1	14	aḥbâr	اَحْبَارْ	Yahudi hahamları, **hîrbed** ve yazı mürekkepleri.	Arapça elif (ا) babı
278	1	14	aḥbâs	اَحْبَاسْ	Hapisler, zindanlar, hayrat idaresine vakıf ve tahsis olunmuş arazi ve ebniye.	Arapça elif (ا) babı
279	1	14	iḥbâs	اِحْبَاسْ	Hayrat idaresine vakıf ve tahsis etmek.	Arapça elif (ا) babı
280	1	14	iḥbâṭ	اِحْبَاطْ	İptal etmek, boş ve bilâ-iʿtibâr etmek.	Arapça elif (ا) babı
281	1	14	iḥbâl	اِحْبَالْ	Gebe, yani hamile etmek, **âbisten kerden**.	Arapça elif (ا) babı
282	1	14	iḥtibâs	اِحْتِبَاسْ	Mahpus olmak, kendi ve nefsini zaptetmek.	Arapça elif (ا) babı
283	1	14	iḥticâb	اِحْتِجَابْ	Hicap ile mestur olmak perdelenmek, **tütuḳ ârâ**.	Arapça elif (ا) babı
284	1	14	iḥticâc	اِحْتِجَاجْ	Niza, muaraza ve dava etmek.	Arapça elif (ا) babı
285	1	14	iḥticâm	اِحْتِجَامْ	Hacamat ettirmek, hacamat aldırmak.	Arapça elif (ا) babı
286	1	14	iḥtidâd	اِحْتِدَادْ	Gazaba gelmek, darılmak, **ârġîden**, hiddetlenmek.	Arapça elif (ا) babı
287	1	14	iḥtirâb	اِحْتِرَابْ	Cenk ve kıtâl edip uğraşmak.	Arapça elif (ا) babı
288	1	14	iḥtirâş	اِحْتِرَاثْ	Çiftçilik etmek, **şiyârîden.**	Arapça elif (ا) babı
289	1	14	iḥtirâz	اِحْتِرَازْ	Tehaffuz etmek, sakınmak, kendini gözetmek, **perhîzîden.**	Arapça elif (ا) babı

290	1	14	**iḫtirâs**	اِحْتِرَاسْ	Bi-maʿ nâhu eydan.	Arapça elif (ا) babı
291	1	14	**ihtiras**	اِحْتِرَاصْ	Pek hırs ve tamah edip tahsile çabalamak.	Arapça elif (ا) babı
292	1	14	**iḫtirâf**	اِحْتِرَافْ	Maharet kesbetmek, üstat olmak.	Arapça elif (ا) babı
293	1	14	**iḫtirâḳ**	اِحْتِرَاقْ	Yanmak, **sûḫten**, yangın olmak.	Arapça elif (ا) babı
294	1	14	**ihtiram**	اِحْتِرَامْ	Hürmet olunmak, tazim olunmak.	Arapça elif (ا) babı
295	1	14	**iḫtisâb**	اِحْتِسَابْ	Muhtesip tabir olunan zabitin memuriyeti, **şaḥne**.	Arapça elif (ا) babı
296	1	14	**iḫtisâbiye(t)**	اِحْتِسَابِيَّة	İhtisâb tarafından tahsil olunan rüsumat.	Arapça elif (ا) babı
297	1	14	**iḫtitâr**	اِحْتِتَارْ	Bir mahale müctemiʿ olup toplanmak.	Arapça elif (ا) babı
298	1	14	**iḫtişâm**	اِحْتِشَامْ	İtbâʿ ve daire ve takım kalabalığı.	Arapça elif (ا) babı
299	1	14	**iḫtiżâr**	اِحْتِضَارْ	Huzura çıkmak, huzura dâhil olmak ve ölmek derecesinde hasta olmak.	Arapça elif (ا) babı
300	1	15	**iḫtiẓâẓ**	اِحْتِظَاظْ	Mahzûziyet, ferah ve şadlık, sevinç, **şâdî.**	Arapça elif (ا) babı
301	1	15	**iḫtifâẓ**	اِحْتِفَاظْ	Hazretmek, kendini sakınmak.	Arapça elif (ا) babı
302	1	15	**iḫtifâr**	اِحْتِفَارْ	Horlamak, hor görmek, tahkir etmek, **gerşe nümûden.**	Arapça elif (ا) babı
303	1	15	**iḫtiḳâḳ**	اِحْتِقَاقْ	Niza ve muaraza etmek, hakkını talep etmek.	Arapça elif (ا) babı
304	1	15	**iḫtiḳân**	اِحْتِقَانْ	Hukne istimal etmek.	Arapça elif (ا) babı
305	1	15	**iḫtikâr**	اِحْتِكَارْ	Pahalılık ve katı bekleyip mahsulatı ambarda kapalı tutmak.	Arapça elif (ا) babı
306	1	15	**iḫtilâḳ**	اِحْتِلَاقْ	Tıraş etmek, **tıraşîden**, tıraş olmak.	Arapça elif (ا) babı
307	1	15	**ihtilam**	اِحْتِلَامْ	Düş azmak, rüyasında gusüle muhtaç olmak, **gûştâsb**.	Arapça elif (ا) babı
308	1	15	**iḫtimâʾ**	اِحْتِمَاءْ	Perhizkârlık etmek, **perhîzden**, sakınmak.	Arapça elif (ا) babı
309	1	15	**iḫtimal**	اِحْتِمَالْ	Yüklenmek, kabul eylemek, akla karîn olmak.	Arapça elif (ا) babı
310	1	15	**iḫtivâ**	اِحْتِوَا	Havi olmak, zarf olmak, sahip olmak.	Arapça elif (ا) babı
311	1	15	**iḫtiyaç**	اِحْتِيَاجْ	Hacet, muhtaçlık, muhtaç olmak.	Arapça elif (ا) babı
312	1	15	**iḫtiyâz**	اِحْتِيَازْ	Toplamak, cemetmek.	Arapça elif (ا) babı
313	1	15	**iḫtiyaṭ**	اِحْتِيَاطْ	Lüzumun vukuuna mukabil tedarik etmek, umurda basiret ve tefekkür ile âmil olmak	Arapça elif (ا) babı
314	1	15	**iḫtiyaṭen**	اِحْتِيَاطاً	Belki lazım olur diye ihtiyat tarikiyle.	Arapça elif (ا) babı
315	1	15	**iḫtiyâl**	اِحْتِيَالْ	Hile, şeytanlık, dubara etmek.	Arapça elif (ا) babı
316	1	15	**aḥcâb**	اَحْجَابْ	Hicaplar, perdeler, yaşmaklar.	Arapça elif (ا) babı
317	1	15	**aḥcâc**	اَحْجَاجْ	İfâ-i merâsim-i hac için bir kimseyi bedel göndermek.	Arapça elif (ا) babı

318	1	15	**aḥcâr**	اَحْجَارْ	Hacerler, taşlar, **senghâ** ve taştan bina olunmuş olan.	Arapça elif (ا) babı
319	1	15	**aḥcâm**	اَحْجَامْ	Korkmak, korkup kaçınmak, geri durmak.	Arapça elif (ا) babı
320	1	15	**uḥcû**	اُحْجُو	Muamma, bilmece, **perdek,** yanıltmaç.	Arapça elif (ا) babı
321	1	15	**uḥciyye(t)**	اُحْجِيَّة	Bi-ma'nâhû eyḍan	Arapça elif (ا) babı
322	1	15	**eḥad**	اَحَدْ	Sayıda bir adedi, **yek.**	Arapça elif (ا) babı
323	1	15	**eḥadd**	اَحَدّ	Ziyade keskin, **tîzter**, ziyade hadîd olan.	Arapça elif (ا) babı
324	1	16	**aḥdâṯ**	اَحْدَاثْ	Hadesler, zuhura gelen adem-i tahâretler.	Arapça elif (ا) babı
325	1	16	**iḥdâṯ**	اِحْدَاثْ	Zuhura getirmek, çıkarmak, icat etmek, **nev âverden**.	Arapça elif (ا) babı
326	1	16	**aḥdâḳ**	اَحْدَاقْ	Hadekalar, gözbebekleri, **merdümek**.	Arapça elif (ا) babı
327	1	16	**aḥdeb**	اَحْدَبْ	Kanbur, arkası taşra uğramış olan, **zevangel.**	Arapça elif (ا) babı
328	1	16	**iḥdâ**	اِحْدَى	Bir adedi, **yek.**	Arapça elif (ا) babı
329	1	16	**iḥdâ-aşer**	اِحْدَى عَشَرْ	On bir adedi.	Arapça elif (ا) babı
330	1	16	**eḥadiyye(t)**	اَحَدِيَّة	Birlik, bir olmak, gayrıdan münezzeh olmak, **yekî.**	Arapça elif (ا) babı
331	1	16	**eḥarr**	اَحَرّ	Ziyade hararetli, **tebiş** ve sıcak olan.	Arapça elif (ا) babı
332	1	16	**aḥrâ**	اَحْرَا	Ziyade layık ve şayan ve sezâ ve ahrâ olan.	Arapça elif (ا) babı
333	1	16	**iḥrâb**	اِحْرَابْ	Harp ve kıtâla sevk etmek.	Arapça elif (ا) babı
334	1	16	**aḥrâr**	اَحْرَارْ	Hürler, silsilesinde köle ve cariye olmayanlar.	Arapça elif (ا) babı
335	1	16	**iḥrâz**	اِحْرَازْ	Kesbetmek, kazanmak, **elfâḫten**, nail olmak.	Arapça elif (ا) babı
336	1	16	**iḥrâḳ**	اِحْرَاقْ	Yakmak, ateş vasıtasıyla maʿdûmu'l-vücûd etmek, **sûḫten.**	Arapça elif (ا) babı
337	1	16	**aḥram**	اَحْرَمْ	Harîmler, haremler, duhulü şuna buna memnu mahallât.	Arapça elif (ا) babı
338	1	16	**ihram**	اِحْرَامْ	Hacıların giydiği bir nevi siyâb ve bir nevi minder örtüsü ve bir nevi beygir örtüsü.	Arapça elif (ا) babı
339	1	16	**âḥzâb**	اَحْزَابْ	Kurʾan-ı Kerim'in yüz yirmiye taksim olunduğu hizipleri, taifeler, kavimler, kabileler.	Arapça elif (ا) babı
340	1	16	**aḥzân**	اَحْزَانْ	Hüzünler, kederler, gam ve gussalar.	Arapça elif (ا) babı
341	1	16	**aḥzam**	اَحْزَمْ	Umuru evvelinden anlayıp tedbirinde arif olan kimse, **ḫûrdebîn**.	Arapça elif (ا) babı
342	1	16	**iḥsâs**	اِحْسَاسْ	Duymak, **âgâh şuden,** hissetmek, idrak etmek.	Arapça elif (ا) babı
343	1	16	**iḥsan**	اِحْسَانْ	İyilik, mürüvvetten neşet eden hüsn-i muamele, iyilik etmek, hüsn-i muamele etmek.	Arapça elif (ا) babı

344	1	16	**aḥseb**	**اَحْسَبْ**	Ziyade yakışır ve münasip olan.	Arapça elif (ا) babı
345	1	17	**aḥsen**	**اَحْسَنْ**	Ziyade güzel ve yaraşır olan.	Arapça elif (ا) babı
346	1	17	**aḥşâm**	**اَحْشَامْ**	Tebaa ve hademe takımı, haşemler.	Arapça elif (ا) babı
347	1	17	**iḥṣâr**	**اِحْصَارْ**	Etraf ve gayetini zabt u bend etmek.	Arapça elif (ا) babı
348	1	17	**iḥṣâṣ**	**اِحْصَاصْ**	Hisse ve pay verilmek.	Arapça elif (ا) babı
349	1	17	**iḥṣân**	**اِحْصَانْ**	Sarp ve metin olmak, ehl-i ismet olmak.	Arapça elif (ا) babı
350	1	17	**iḥżâr**	**اِحْضَارْ**	Huzura götürmek, **derpîş kerden**.	Arapça elif (ا) babı
351	1	17	**eḥaẓẓ**	**اَحَظّ**	Ziyade bahtlı, ziyade **baḫtiyâr** olan.	Arapça elif (ا) babı
352	1	17	**iḥẓâẓ**	**اِحْظَاظ**	Bahtiyar, ikbal sahibi olmak.	Arapça elif (ا) babı
353	1	17	**aḥfâd**	**اَحْفَادْ**	Hafîdler, oğul oğulları, **betire**.	Arapça elif (ا) babı
354	1	17	**eḥaḳḳ**	**اَحَقّ**	Ziyade sahih olan, hakkaniyet ve adalette ziyade muvafık olan, ziyade müstehak ve şayan olan.	Arapça elif (ا) babı
355	1	17	**aḥḳâd**	**اَحْقَادْ**	Hıkdlar, adavetler, gazaplar.	Arapça elif (ا) babı
356	1	17	**iḥḳâr**	**اِحْقَارْ**	Rezil ve rüsva etmek, tahkir etmek, **rüsvâ kerden.**	Arapça elif (ا) babı
357	1	17	**iḥḳâḳ**	**اِحْقَاقْ**	Hasma hak üzere galip olmak ve mazlumun hakkını zalimden reddettirmek.	Arapça elif (ا) babı
358	1	17	**aḥḳar**	**اَحْقَرْ**	Ziyade hakir, ziyade haysiyetsiz ve itibarsız olan, **kemter**.	Arapça elif (ا) babı
359	1	17	**aḥkam**	**اَحْكَامْ**	Hükümler, emirler, buyrultular ve tesirler, medhaller.	Arapça elif (ا) babı
360	1	17	**iḥkâm**	**اِحْكَامْ**	Metin ve üstüvar kılmak ve fesattan menetmek.	Arapça elif (ا) babı
361	1	17	**aḥkem**	**اَحْكَمْ**	Ziyade hakim ve âkil olan.	Arapça elif (ا) babı
362	1	17	**aḥlâ**	**اَحْلَا**	Ahli ziyade **şirin** ve tatlı olan.	Arapça elif (ا) babı
363	1	17	**iḥlâʾ**	**اِحْلَاءْ**	Tatlı etmek, tatlandırmak, düş azmaları.	Arapça elif (ا) babı
364	1	17	**aḥmâl**	**اَحْمَالْ**	Hamûleler, yüklüler, ağırlıklar.	Arapça elif (ا) babı
365	1	17	**iḥmal**	**اِحْمَالْ**	Yük yükletmek, tahmil etmek.	Arapça elif (ا) babı
366	1	17	**aḥmed**	**اَحْمَدْ**	Medhüsenaya ziyade layık, ziyade memduh olan.	Arapça elif (ا) babı
367	1	17	**aḥmer**	**اَحْمَرْ**	Kırmızı renkli, kızıl ve **sürḫ** olan.	Arapça elif (ا) babı
368	1	17	**iḥmirâr**	**اِحْمِرَارْ**	Kırmızılık, ahmerlik, **sürḫî.**	Arapça elif (ا) babı
369	1	17	**aḥmaḳ**	**اَحْمَقْ**	Akıl ve ferasetten bî-behre olan.	Arapça elif (ا) babı
370	1	17	**iḥmîrâr**	**اِحْمِيرَارْ**	Pek kırmızı olmak, şiddet-i humret.	Arapça elif (ا) babı
371	1	17	**iḥan**	**اِحَنْ**	Gazaplar, dargınlıklar.	Arapça elif (ا) babı

372	1	17	**iḫnâḳ**	اِخْنَاقْ	Darıltmak, igzâb etmek.	Arapça elif (ا) babı
373	1	17	**iḫne(t)**	اِخْنَة	Gazap, dargınlık, **kîne**.	Arapça elif (ا) babı
374	1	18	**aḥvâẓ**	اَحْوَظْ	Su havuzları.	Arapça elif (ا) babı
375	1	18	**aḥval**	اَحْوَالْ	Haller, keynûnetin aʿrâz-ı gayr-ı sâbiteleri.	Arapça elif (ا) babı
376	1	18	**aḥvec**	اَحْوَجْ	Ziyade hâcetmend ve fakir ve muhtaç olan.	Arapça elif (ا) babı
377	1	18	**aḥvaṭ**	اَحْوَطْ	Ziyade şamil ve havi ve muhit olan.	Arapça elif (ا) babı
378	1	18	**aḥvel**	اَحْوَلْ	Gözü şaşı olan adam ve şaşı göz.	Arapça elif (ا) babı
379	1	18	**aḥyâʾ**	اَحْيَاءْ	Hayatta olanlar, zinde olanlar.	Arapça elif (ا) babı
380	1	18	**iḥya**	اِحْيَاءْ	Diriltmek, hayata getirmek ve perişan olanı tanzim etmek ve fakir olanı refah ve gınaya nail etmek.	Arapça elif (ا) babı
381	1	18	**aḥyâz**	اَحْيَازْ	Hayizler, meydanlar, hane ve avluları.	Arapça elif (ا) babı
382	1	18	**aḥyân**	اَحْيَانْ	Hînler, vakitler, zamanlar.	Arapça elif (ا) babı
383	1	18	**iḥyânen**	اِحْيَاناً	Gâh gâh, **gâhîce**, arada sırada.	Arapça elif (ا) babı
384	1	18	**eḫ**	اَخْ	Birader, **dader**, kardeş, karındaş.	Arapça elif (ا) babı
385	1	18	**eḫâbîr**	اَخَابِيرْ	ahbârlar, vukuat, zikir ve beyanlar.	Arapça elif (ا) babı
386	1	18	**iḫâfe(t)**	اِخَافَة	Korkmak, **tersânîden**, havf ettirmek.	Arapça elif (ا) babı
387	1	18	**iḫbâʾ**	اِخْبَاءْ	İtfâ etmek, alev ve ateş söndürmek, **püfîden.**	Arapça elif (ا) babı
388	1	18	**aḫbâr**	اَخْبَارْ	Haberler, vukuat, zikir ve beyanları.	Arapça elif (ا) babı
389	1	18	**iḫbar**	اِخْبَارْ	Haber vermek.	Arapça elif (ا) babı
390	1	18	**iḫbârî**	اِخْبَارِىّ	Haber verilmeye mensup olan.	Arapça elif (ا) babı
391	1	18	**aḫbiyet**	اَخْبِيَتْ	Çadırlar, **ḫargâh**lar, haymeler.	Arapça elif (ا) babı
392	1	18	**uḫt**	اُخْت	Kız kardeş, **hemşire**, hâher.	Arapça elif (ا) babı
393	1	18	**iḫtiyar**	اِخْتِيَارْ	Sorup haber almak, **pürsîden.**	Arapça elif (ا) babı
394	1	18	**iḫtitâm**	اِخْتِتَامْ	Bitmek, hitâm bulmak.	Arapça elif (ا) babı
395	1	18	**iḫtitân**	اِخْتِتَانْ	Hitan olunmak, **ḫatne şuden**, sünnet olmak.	Arapça elif (ا) babı
396	1	18	**iḫtidâʿ**	اِخْتِدَاعْ	Aldatmak, **firiften**, hile ile aldatmak.	Arapça elif (ا) babı
397	1	18	**iḫtirâʿ**	اِخْتِرَاعْ	İcat etmek, **nev âverden**, bilâ-misl nesne yapmak.	Arapça elif (ا) babı
398	1	18	**iḫtişâʿ**	اِخْتِشَاعْ	Tazarru etmek, gönül alçaklığı göstermek.	Arapça elif (ا) babı
399	1	18	**iḫtişar**	اِخْتِصَارْ	Kısaltmak, **kütâh kerden**, icmal etmek.	Arapça elif (ا) babı

400	1	18	**iḫtişaş**	اِخْتِصَاصْ	Mahsus olmak ve birine külliyen bende olmak.	Arapça elif (ا) babı
401	1	18	**iḫtişâm**	اِخْتِصَامْ	Husumet ve adavet ve düşmanlık etmek, **düşmenîden.**	Arapça elif (ا) babı
402	1	18	**iḫtiżâ‘**	اِخْتِضَاعْ	Tazarru etmek, gönül alçaklığı göstermek.	Arapça elif (ا) babı
403	1	18	**iḫtiṭâb**	اِخْتِطَابْ	Hutbe okumak ve hatunu nikah ile talep etmek ve bir kimseyi bir hatunu tezvîc etmeye davet etmek.	Arapça elif (ا) babı
404	1	19	**iḫtiṭât**	اِخْتِطَاطْ	Sınır, **serzemîn** ve adet tayin etmek ve bıyık, sakal yeni terlemek.	Arapça elif (ا) babı
405	1	19	**iḫtiṭâf**	اِخْتِطَافْ	Kapmak, **kepîden**, kapıp almak.	Arapça elif (ا) babı
406	1	19	**iḫtifâ’**	اِخْتِفَاءْ	Gizlenmek, **nühuften**, saklanmak.	Arapça elif (ا) babı
407	1	19	**iḫtilâ’**	اِخْتِلَاءْ	Tenha yere çekmek, halvete çekmek.	Arapça elif (ا) babı
408	1	19	**iḫtilâc**	اِخْتِلَاجْ	Titremek, **lerzân** olmak.	Arapça elif (ا) babı
409	1	19	**iḫtilâs**	اِخْتِلَاسْ	Kapmak, **kepîden, i**htitâf etmek, kapıp almak.	Arapça elif (ا) babı
410	1	19	**iḫtilâṭ**	اِخْتِلَاطْ	Karışmak, **âmîḫten,** görüşmek, konuşmak.	Arapça elif (ا) babı
411	1	19	**iḫtilâ‘**	اِخْتِلَاعْ	Nikahtan boşanmak.	Arapça elif (ا) babı
412	1	19	**iḫtilaf**	اِخْتِلَافْ	Uymamak, **bermeḫîden**, muvafakat etmemek.	Arapça elif (ا) babı
413	1	19	**iḫtilâḳ**	اِخْتِلَاقْ	Huy ve hulk peyda etmek.	Arapça elif (ا) babı
414	1	19	**iḫtilal**	اِخْتِلَالْ	Nizam ve kanuna karşı konulup fitne ve fesat olup karışıklık olmak.	Arapça elif (ا) babı
415	1	19	**iḫtinâḳ**	اِخْتِنَاقْ	Boğulmak, **tesbîden,** teneffüs edememekle helak olmak.	Arapça elif (ا) babı
416	1	19	**iḫtiyar**	اِخْتِيَارْ	Seçmek, intihâb ve tensip etmek, **güzîden**.	Arapça elif (ا) babı
417	1	19	**iḫtiyârî**	اِخْتِيَارِىّ	Kendi keyfince kabul veya defi mümkün olan.	Arapça elif (ا) babı
418	1	19	**iḫtiyâl**	اِخْتِيَالْ	Kibirlenmek, kurulmak, tekebbür ve tazim etmek.	Arapça elif (ا) babı
419	1	19	**iḫtiyân**	اِخْتِيَانْ	Ahit ve emanete gadretmek, **ḫiyânet kerden,** hainlik etmek.	Arapça elif (ا) babı
420	1	19	**iḫcâl**	اِخْجَالْ	Utandırmak, **şermânîden,** mahcup kılmak, hacâlet vermek.	Arapça elif (ا) babı
421	1	19	**aḫdân**	اَخْدَانْ	Hadinler, kızoğlankızlar, **düşîzegân**.	Arapça elif (ا) babı
422	1	19	**aḫda‘**	اَخْدَعْ	Ziyade hilekâr olan, **mâkûkâr.**	Arapça elif (ا) babı
423	1	19	**uḫdûd**	اُخْدُودْ	Kamçı darbından hasıl olan uzun eser ve yara ve **bere pûsîde** ve yeryüzünde olan uzun yarık ve çatlak.	Arapça elif (ا) babı
424	1	19	**aḫẕ**	اَخْذْ	Almak, kabzetmek, **sitâden**, kendi tasarrufuna dâhil etmek.	Arapça elif (ا) babı
425	1	19	**âḫar**	آخَرْ	Gayr, sair, başka, **diğer.**	Arapça elif (ا) babı
426	1	19	**aḫir**	آخِرْ	Son, sondaki, **pesîn** olan.	Arapça elif (ا) babı

427	1	20	**iḫrâb**	اِخْرَابْ	Harap etmek, berbat ve **perişan** kılmak.	Arapça elif (ا) babı
428	1	20	**iḫrâc**	اِخْرَاجْ	Çıkarmak, **bîrûn kerden**, taşra etmek ve tahsil etmek ve uzatmak ve uzunluk vermek.	Arapça elif (ا) babı
429	1	20	**iḫrâḳ**	اِخْرَاقْ	Yırtmak, **derîden**, çâk etmek ve medhûş ve hayran kılmak.	Arapça elif (ا) babı
430	1	20	**aḫreb**	اَخْرَبْ	Ziyade harap, ziyade perişan olan.	Arapça elif (ا) babı
431	1	20	**aḫiret**	آخِرَةْ	Vefatından sonra insanın vasıl olacağı âlem.	Arapça elif (ا) babı
432	1	20	**aḫras**	اَخْرَسْ	Dilsiz, **bî-zebân**, ebkem, dil kusurundan tekellüme gayr-i kâdir olan.	Arapça elif (ا) babı
433	1	20	**uḫrevî**	اُخْرَوِىّ	Ahirete mensup ve müteallik olan.	Arapça elif (ا) babı
434	1	20	**uḫrâ**	اُخْرَى	Gayrı, başka, **diğer** ve son, sonra olan.	Arapça elif (ا) babı
435	1	20	**âḫirîn**	آخِرِينْ	Ahirler, sairler, sonra bulunanlar ve dünyada ahir zamanda gelmiş olan âdemler.	Arapça elif (ا) babı
436	1	20	**iḫza’**	اِخْزَاءْ	Rezil ve rüsva etmek.	Arapça elif (ا) babı
437	1	20	**aḫzâ**	اَخْزَى	Ziyade rezil, ziyade rüsva olan.	Arapça elif (ا) babı
438	1	20	**eḫass**	اَخَسّْ	Ziyade hasîs, ziyade tamahkâr olan.	Arapça elif (ا) babı
439	1	20	**iḫsâs**	اِخْسَاسْ	Hisset ve tamahkârlık etmek.	Arapça elif (ا) babı
440	1	20	**aḫşap**	اَخْشَابْ	Haşebler, keresteler ve ahşap olan keresteden bina olunmuş olan.	Arapça elif (ا) babı
441	1	20	**iḫşâ‘**	اِخْشَاعْ	Gönül alçaklığı gösterip tevazu ettirmek.	Arapça elif (ا) babı
442	1	20	**aḫşeb**	اَخْشَبْ	Ağaçtan ve keresteden bina olunmuş olan.	Arapça elif (ا) babı
443	1	20	**aḫşen**	اَخْشَنْ	Ziyade huşunetli, ziyade sert ve dürüşt olan, **dürüştüter**.	Arapça elif (ا) babı
444	1	20	**aḫşâ**	اَخْشَى	Ziyade korkulu, **bâkîden** ve mahûf olan.	Arapça elif (ا) babı
445	1	20	**eḫaṣ**	اَخَصْ	Ziyade has ve ziyade mahsus olan.	Arapça elif (ا) babı
446	1	21	**iḫżâ‘**	اِخْضَاعْ	Gönül alçaklığı gösterip tevazu ettirmek.	Arapça elif (ا) babı
447	1	21	**aḫżar**	اَخْضَرْ	Yeşil renkli, sebze renk olan, **sebzegûn.**	Arapça elif (ا) babı
448	1	21	**aḫżaġ**	اَخْضَغْ	Ziyade gönül alçaklığı gösterip tevazu edici olan.	Arapça elif (ا) babı
449	1	21	**iḫṭâ’**	اِخْطَاءْ	Hata etmek, yanılmak, **heftût.**	Arapça elif (ا) babı
450	1	21	**aḫṭâr**	اَخْطَارْ	Hatarlar, muhataralar, **bî-mehâ**, tehlikeler.	Arapça elif (ا) babı
451	1	21	**iḫṭar**	اِخْطَارْ	Hatıra getirtmek, yadettirmek.	Arapça elif (ا) babı
452	1	21	**iḫfâ’**	اِخْفَاءْ	Gizlemek, **nihân kerden**, saklamak, ketmetmek.	Arapça elif (ا) babı
453	1	21	**aḫfiye(t)**	اَخْفِيَهْ	Hifâlar, perdeler, örtüler.	Arapça elif (ا) babı

454	1	21	iḫlâʾ	إِخْلَاءْ	Boşaltmak, hâli ve tehî kılmak.	Arapça elif (ا) babı
455	1	21	eḫillâʾ	أَخِلَّاءْ	Haliller, dostlar, **dostân**.	Arapça elif (ا) babı
456	1	21	aḫlâb	أَخْلَابْ	Kuş pençeleri, **ḫazragân.**	Arapça elif (ا) babı
457	1	21	iḫlaṣ	إِخْلَاصْ	Ziyade halis ve pak olmak ve ʿan samîm dost veya bende olmak, **pâkter şuden**.	Arapça elif (ا) babı
458	1	21	aḫlâṭ	أَخْلَاطْ	Hıltlar, karışık şeyler, **şeyrem** ve hayvanat vücudunda vaki dem ve balgam ve safra ve sevda tesmiye olunan seyyâlât-ı erbaʿa.	Arapça elif (ا) babı
459	1	21	aḫlâf	أَخْلَافْ	Halefler, birinin yerine geçenler.	Arapça elif (ا) babı
460	1	21	aḫlaḳ	أَخْلَاقْ	Hulklar, kavimler, milletler ve insanın muttasıf olduğu sıfât-ı zihniyye ve ruhâniye.	Arapça elif (ا) babı
461	1	21	iḫlal	إِخْلَالْ	Halel vermek, halele giriftar etmek.	Arapça elif (ا) babı
462	1	21	aḫlâṣ	أَخْلَاصْ	Ziyade halis ve pak olan ve riya ve sümʿadan hâlî olan.	Arapça elif (ا) babı
463	1	21	iḫmâd	إِخْمَادْ	Ateş söndürmek, **âteş püfîden** ve bastırmak.	Arapça elif (ا) babı
464	1	21	iḫmâr	إِخْمَارْ	Setr ve ketmetmek, örtmek, gizlemek, **pünhân kerden.**	Arapça elif (ا) babı
465	1	21	aḫnes	أَخْنَسْ	Burnu pek yassı olan.	Arapça elif (ا) babı
466	1	21	iḫvan	إِخْوَانْ	Ehler, kardeşler, **dâderân**, biraderler.	Arapça elif (ا) babı
467	1	22	uḫuvvet	أُخُوَّةْ	Ehlik, kardeşlik, **dâderî**, biraderlik.	Arapça elif (ا) babı
468	1	22	aḫvef	أَخْوَفْ	Ziyade mahûf, ziyade korkulu olan.	Arapça elif (ا) babı
469	1	22	aḫyâr	أَخْيَارْ	Hayyirler, ehl-i hayr ve sevap olanlar.	Arapça elif (ا) babı
470	1	22	aḫyâl	أَخْيَالْ	Hayller, esbler, atlar.	Arapça elif (ا) babı
471	1	22	aḫyer	أَخْيَرْ	Ziyade iyi, ziyade hayırlı olan, **bihter.**	Arapça elif (ا) babı
472	1	22	aḫir	آخِيرْ	Ziyade sondaki olan, **pâyânî**.	Arapça elif (ا) babı
473	1	22	eda	أَدَاءْ	Tapşırmak, ödemek ve yapmak, icra etmek, **sâzîden**, naz, şive, tarz, istiġnâʾ-i tekebbür.	Arapça elif (ا) babı
474	1	22	adap	آدَابْ	Edepler, ifâ-yı muktezâ-yı medeniyyette insanın insana izhar eylediği etvâr ve muʿâmelât-ı hasenesi.	Arapça elif (ا) babı
475	1	22	edat	أَدَاةْ	Alet, avadanlık, **mâşerz**, sebep ve isim ile fiil maadası olan kelime.	Arapça elif (ا) babı
476	1	22	idâre(t)	إِدَارَةْ	Çevirmek, döndürmek, **gerdânîden** ve levazım tedarikiyle kullanmak, zabt u rabt ve tertip ve tanzim etmek, muayyen bir miktar harçtan tecavüz etmemek, taklîl-i mesârif etmek, taklîl-i mesârif tarikiyle akçe artırmak.	Arapça elif (ا) babı

477	1	22	**idâle(t)**	اِدَالَة	Tedavül etmek, elden ele birbirine iletmek ve düşmanı galip etmek, galip olmak.	Arapça elif (ا) babı
478	1	22	**edâmallâhu**	اَدَامَ اَللّٰه	"Allahüteala daim eylesin" manasına duadır.	Arapça elif (ا) babı
479	1	22	**idâme**	اِدَامَ	Daim etmek, **pâyende kerden**, baki kılmak.	Arapça elif (ا) babı
480	1	22	**idânet**	اِدَانَتْ	Ödünç, borç vermek, borç almak, **vâm sitâden**.	Arapça elif (ا) babı
481	1	22	**edânî**	اَدَانِى	Ednâlar, pek denî ve alçak olanlar, **kemter.**	Arapça elif (ا) babı
482	1	22	**idâve(t)**	اِدَاوَه	Su ibriği, matara.	Arapça elif (ا) babı
483	1	23	**edâvî**	اَدَاوِى	Su ibrikleri, **aftâbeḥâ**, mataralar.	Arapça elif (ا) babı
484	1	23	**edep**	اَدَبْ	Kavlen ve fiilen nasa latif muamele ve hüsn-i münâvele etmek.	Arapça elif (ا) babı
485	1	23	**üdeba**	اَدَبَاءْ	Edipler, ehl-i edebler.	Arapça elif (ا) babı
486	1	23	**idbâr**	اِدْبَارْ	Geri gitmek, **püşt kerdanîden**, arka çevirip dönmek ve bahtsız olup perişan olmak.	Arapça elif (ا) babı
487	1	23	**edebî**	اَدَبِىّ	Edebe mensup ve mütealik olan.	Arapça elif (ا) babı
488	1	23	**edebiyat**	اَدَبِيَّاتْ	Edebe mensup cemʿ-i husûsât.	Arapça elif (ا) babı
489	1	23	**idḫâr**	اِدْخَارْ	Tahkir ve izlâl etmek.	Arapça elif (ا) babı
490	1	23	**iddiḫâr**	اِدِّخَارْ	Biriktirmek, toplayıp tedarik etmek.	Arapça elif (ا) babı
491	1	23	**idḫâl**	اِدْخَالْ	Dâhil etmek, içeri komak.	Arapça elif (ا) babı
492	1	23	**edḫâl**	اَدْخَالْ	Dahiller, husumetler, adavetler.	Arapça elif (ا) babı
493	1	23	**iddiḫâl**	اِدِّخَالْ	Girmek, dâhil olmak, duhul etmek, **der şuden**.	Arapça elif (ا) babı
494	1	23	**idḫân**	اِدْخَانْ	Tütmek, **dûd kerden**, tütün etmek.	Arapça elif (ا) babı
495	1	23	**edḫine(t)**	اَدْخِنَة	Duhânlar, tütünler, **dûdha**.	Arapça elif (ا) babı
496	1	23	**iddirâ'**	اِدِّرَاءْ	Anlamak, **der yâften**, tefehhüm etmek ve hile ile aldatmak.	Arapça elif (ا) babı
497	1	23	**idrâc**	اِدْرَاجْ	Derç etmek, içeri koymak.	Arapça elif (ا) babı
498	1	23	**idrar**	اِدْرَارْ	Süt ve sidik makulesini kesret üzere akıtmak ve tahrik etmek, harekete getirmek.	Arapça elif (ا) babı
499	1	23	**idrak**	اِدْرَاكْ	Akıl, feraset, akletmek ve anlamak, bitişmek, ulaşmak, yetişmek.	Arapça elif (ا) babı
500	1	23	**iddirâk**	اِدِّرَاكْ	Bi-maʿnâhu eydan.	Arapça elif (ا) babı
501	1	23	**iddia**	اِدِّعَا	Dava etmek, bir söz üzere inat etmek ve kendi meziyyeti babında inat etmek.	Arapça elif (ا) babı
502	1	23	**edʿiye(t)**	اَدْعِيَة	Dualar, Allah'a arz olunan niyazlar.	Arapça elif (ا) babı

503	1	23	idġâm	اِدْغَامْ	Teşdit ile iki harfi bir etmek.	Arapça elif (ا) babı
504	1	23	iddiġâm	اِدِّغَامْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça elif (ا) babı
505	1	23	edfân	اَدْفَانْ	Defineler, gömülü olunan şeyler, **gencḥâ**.	Arapça elif (ا) babı
506	1	24	edfaʿ	اَدْفَعْ	Ziyade defedici olan.	Arapça elif (ا) babı
507	1	24	eddaḳ	اَدَقْ	Ziyade dakik, ziyade ufak ve ince olan, **bârîk**.	Arapça elif (ا) babı
508	1	24	idḳâḳ	اِدْقَاقْ	Ufaltmak, **ḫurd kerden**, dövmek, ezmek.	Arapça elif (ا) babı
509	1	24	iddikâr	اِدِّكَارْ	Hatıra getirmek ve hâtır-nişân etmek, **yâd kerden.**	Arapça elif (ا) babı
510	1	24	idlâʾ	اِدْلَاءْ	Delil göstermek, ispat etmek ve şûhluk edip naz ve şive etmek.	Arapça elif (ا) babı
511	1	24	eddilet	اَدِلَّهْ	Deliller, işaretler, burhanlar.	Arapça elif (ا) babı
512	1	24	idlîmâm	اِدْلِيمَامْ	Zifiri siyah, karanlık.	Arapça elif (ا) babı
513	1	24	âdem	اَدَمْ	İnsan, nev-i beşerden olan kimse, **merdüm**.	Arapça elif (ا) babı
514	1	24	idmâc	اِدْمَاجْ	Bir nesneye girip gereği gibi birleşmek.	Arapça elif (ا) babı
515	1	24	idmâḳ	اِدْمَاقْ	İthal, içeri sokmak.	Arapça elif (ا) babı
516	1	24	âdemân	اَدَمَانْ	Âdemler, nâs, **merdümân.**	Arapça elif (ا) babı
517	1	24	idman	اِدْمَانْ	Müdâvemet sebebiyle bir fiil icrasında maharet tahsil etmek.	Arapça elif (ا) babı
518	1	24	edmuʿ	اَدْمُعْ	Demʿler, gözyaşları, **eşk**.	Arapça elif (ا) babı
519	1	24	edmiġa(t)	اَدْمِغَه	Dimağlar, kafada vaki olan beyinler, **maġzân**.	Arapça elif (ا) babı
520	1	24	âdemî	اَدَمِىّ	Âdeme mensup ve müteallik olan ve bir nefer-i insân.	Arapça elif (ا) babı
521	1	24	âdemiyyân	اَدَمِيَّانْ	Âdemler, nev-i beşer, **merdümân**, insanlar.	Arapça elif (ا) babı
522	1	24	âdemiyyet	اَدَمِيَّهْ	İnsaniyyet, adamlık, **merdümî**.	Arapça elif (ا) babı
523	1	24	ednâ	اَدْنَا	Ednâ, ziyade denî, ziyade alçak olan, miktarı pek cüzi olan, **kemter**.	Arapça elif (ا) babı
524	1	24	ednâs	اَدْنَاسْ	Erâzil-i nâs, **fürûtenîyân**, **külhanî**ler.	Arapça elif (ا) babı
525	1	24	ednâ	اَدْنَى	Ziyade denî, ziyade alçak olan ve miktarı pek cüzi olan.	Arapça elif (ا) babı
526	1	24	edvâʾ	اَدْوَاءْ	Dâʾlar, marazlar, **derdhâ**, illetler.	Arapça elif (ا) babı
527	1	24	edevât	اَدَوَاتْ	Edatlar, aletler, avadanlıklar, **mâşerzhâ**.	Arapça elif (ا) babı
528	1	24	edvâr	اَدْوَارْ	Devirler, zamanlar, asırlar.	Arapça elif (ا) babı
529	1	25	edven	اَدْوَنْ	Ziyade alçak tabiatlı olan.	Arapça elif (ا) babı
530	1	25	edviyet	اَدْوِيَتْ	Devalar, muʿâleceler, ilaçlar.	Arapça elif (ا) babı

531	1	25	**edhâ**	اَدْهَا	Pek zeki ve fetânetli olan.	Arapça elif (ا) babı
532	1	25	**edhân**	اَدْهَانْ	Dühnler, sürünecek yağlar.	Arapça elif (ا) babı
533	1	25	**idhân**	اِدْهَانْ	Yağlamak, **ferḫestîn**, yağ ile tıla etmek ve müdâhene etmek.	Arapça elif (ا) babı
534	1	25	**iddihân**	اِدِّهَانْ	Yağlanmak, yağ ile tıla olunmak, **ferḫasten.**	Arapça elif (ا) babı
535	1	25	**edher**	اَدْهَرْ	Dehirler, zamanlar, asırlar, **hengâmhâ.**	Arapça elif (ا) babı
536	1	25	**edhem**	اَدْهَمْ	Siyah at, **esb-i siyâh.**	Arapça elif (ا) babı
537	1	25	**edhâ**	اَدْهىَ	Ziyade zeki ve zihin sahibi olan, **zeyrekter.**	Arapça elif (ا) babı
538	1	25	**edhiyye(t)**	اَدْهِيَّة	Zihin ve zekâvet sahipleri.	Arapça elif (ا) babı
539	1	25	**edyân**	اَدْيَانْ	Dinler, ibadete dair olan akait cümleleri.	Arapça elif (ا) babı
540	1	25	**edip**	اَدِيبْ	Edepli, ehl-i edeb olan, üdebâdan olan.	Arapça elif (ا) babı
541	1	25	**edîm**	اَدِيمْ	Yüz, **saṯḥ**, **rû**, **rûy**.	Arapça elif (ا) babı
542	1	25	**eẕa**	اَذاءْ	Eziyet, **renc**, renciş ve zulüm, cevr, sitem.	Arapça elif (ا) babı
543	1	25	**iẕâbet**	اِذابَتْ	Eritip akıtmak, siyâl kılmak, **ferkendîden.**	Arapça elif (ا) babı
544	1	25	**(âẕâr)**	(آذارْ)	Şühûr-ı rûmiyyeden şehr-i mart ismidir.	Arapça elif (ا) babı
545	1	25	**iẕaat**	اِذاعَتْ	İfşa etmek, işâʿa etmek, ammeye bildirmek, **ifşâ kerden**	Arapça elif (ا) babı
546	1	25	**iẕâḳat**	اِذاقَتْ	Tattırmak, tat ve lezzet hissettirmek, **çeşîden.**	Arapça elif (ا) babı
547	1	25	**âẕân**	آذانْ	Üzünler, kulaklar, **gûşlar.**	Arapça elif (ا) babı
548	1	25	**eẕan**	اَذانْ	İbadete davet zımnında nida olunan elfâz-ı mübâreke.	Arapça elif (ا) babı
549	1	25	**eẕḫâr**	اَذْخَارْ	Zuhurlar, zahireler.	Arapça elif (ا) babı
550	1	25	**iẕḫâr**	اِذْخَارْ	Toplayıp tedarik etmek.	Arapça elif (ا) babı
551	1	25	**iẕrâʿ**	اِذْرَاعْ	Ölçek, **peymûden,** arşınlamak.	Arapça elif (ا) babı
552	1	25	**iẕʿâc**	اِذْعَاجْ	Zor etmek, **zor kerden**, cebretmek.	Arapça elif (ا) babı
553	1	25	**iẕʿân**	اِذْعَانْ	İtaat ve imtisal ve inkiyâd etmek, anlayıp derk ve tefehhüm etmek.	Arapça elif (ا) babı
554	1	26	**eẕkâ**	اَذْكَا	Ziyade tîz-fehm ve **zeyrek** olan.	Arapça elif (ا) babı
555	1	26	**eẕkâr**	اَذْكَارْ	Zekerler, erkekler ve okumaklar.	Arapça elif (ا) babı
556	1	26	**iẕkâr**	اِذْكَارْ	Birinin hatırına getirip andırmak, **yâd kerdânîden.**	Arapça elif (ا) babı
557	1	26	**eẕkâ**	اَذْكَى	Ziyade tîz-fehm ve **zeyrek** olan.	Arapça elif (ا) babı
558	1	26	**eẕkiyâʾ**	اَذْكِيَاءْ	Zekiler, feraset sahipleri, **zeyrekân.**	Arapça elif (ا) babı

559	1	26	**eẕell**	اَذَلّ	Ziyade zelil, ziyade alçak ve rüsva olan.	Arapça elif (ا) babı
560	1	26	**eẕillâʾ**	اَذِلّاءْ	Zelil ve rüsva olanlar.	Arapça elif (ا) babı
561	1	26	**iẕlâl**	اِذْلالْ	Zelil ve rüsva eylemek, itibarsız kılmak, **rüsvâ kerden.**	Arapça elif (ا) babı
562	1	26	**eẕille(t)**	اَذِلّة	Zelil ve rüsva olanlar.	Arapça elif (ا) babı
563	1	26	**iẕin**	اِذْنْ	**Düstur, r**uhsat, icazet.	Arapça elif (ا) babı
564	1	26	**üẕün**	اُذْنْ	Kulak, **gûş**.	Arapça elif (ا) babı
565	1	26	**eẕnâb**	اَذْنَابْ	Zenebler, kuyruklar, **dünbâlehâ**.	Arapça elif (ا) babı
566	1	26	**eẕvâḳ**	اَذْوَاقْ	Lezzetler, tatlar, çeşniler.	Arapça elif (ا) babı
567	1	26	**iẕhâb**	اِذْهَابْ	Göndermek, **firistâden,** irsal etmek.	Arapça elif (ا) babı
568	1	26	**iẕhâl**	اِذْهَالْ	Hatırdan çıkarmak, unutmak.	Arapça elif (ا) babı
569	1	26	**iẕhân**	اِذْهَانْ	Zihinler, akıllar.	Arapça elif (ا) babı
570	1	26	**âẕî**	آذِى	Rencide, incinmiş, âzürde olan.	Arapça elif (ا) babı
571	1	26	**eẕâ**	اَذى	Eziyet, **renciş**, sıkıntı, âzürdegî.	Arapça elif (ا) babı
572	1	26	**eẕyâl**	اَذْيَالْ	Etekler, zeyiller ve kitap zamîmeleri.	Arapça elif (ا) babı
573	1	26	**eẕiyet**	اَذِيَّة	Rahat mukabili olan **renciş** ve bî-huzûrî.	Arapça elif (ا) babı
574	1	26	**ârâʾ**	آرَاءْ	Reyler, zihnen karar verilen hüküm ve kıyaslar.	Arapça elif (ا) babı
575	1	26	**irâʾe(t)**	اِرَائَة	Göstermek, göz önüne koymak.	Arapça elif (ا) babı
576	1	26	**irâbe(t)**	اِرَابَة	Akıl, istidat, feraset, fetanet.	Arapça elif (ا) babı
577	1	26	**erâcîf**	اَرَاجِيفْ	Ahbâr-ı kâzibe ve akvâl-i gayr-i marziyye, hürmet ve tekrîme muhalif olan akval ve kelam.	Arapça elif (ا) babı
578	1	26	**irâḥat**	اِرَاحَتْ	Rahat vermek ve rahat ettirmek ve rahat bulmak, rahat etmek, fena kokmak, teʿaffün etmek, vefat etmek, ölmek.	Arapça elif (ا) babı
579	1	27	**irâde(t)**	اِرَادَة	Dilemek, **âvînden**, istemek, meram etmek ve ruhta olan dilemek hassası ve zabıta ve hakimin emir ve fermanı.	Arapça elif (ا) babı
580	1	27	**iradî**	اِرَدِيّ	İradete mensup ve müteallik olan.	Arapça elif (ا) babı
581	1	27	**erâẕil**	اَرَاذِلْ	Erzeller, ziyade rüsva olunanlar.	Arapça elif (ا) babı
582	1	27	**erârise(t)**	اَرَارِسَة	Errîsler, zürrâʿlar, çiftçiler, **bezrger**.	Arapça elif (ا) babı
583	1	27	**erʾüs**	اَرْئُسْ	Reisler, başlar, **serân**.	Arapça elif (ا) babı
584	1	27	**arâż**	اَرَاضْ	Arzlar, **zemînhâ**, topraklar, yerler.	Arapça elif (ا) babı

585	1	27	**arazi**	اَرَاضِى	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça elif (ا) babı
586	1	27	**irâġâ**	اِرَاغَا	Talep etmek, **ḫâsten**, irade etmek.	Arapça elif (ا) babı
587	1	27	**irâḳa(t)**	اِرَاقَة	Dökmek, akıtmak, döküvermek, **ferkendîden**.	Arapça elif (ا) babı
588	1	27	**erâḳım**	اَرَاقِمْ	Rakamlar, yazılar, çiziler.	Arapça elif (ا) babı
589	1	27	**erâkîn**	اَرَاكِينْ	Rükünler, direkler, **sütûnhâ**, tabaklar.	Arapça elif (ا) babı
590	1	27	**erâmil**	اَرَامِلْ	Dul avratlar, **bîvegân**.	Arapça elif (ا) babı
591	1	27	**erâmile(t)**	اَرَامِلَة	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça elif (ا) babı
592	1	27	**irâʾe(t)**	اِرَانَة	Göstermek, **nümûden**, göz önüne komak.	Arapça elif (ا) babı
593	1	27	**erâyik**	اَرَايِكْ	Erîkeler, padişah tahtları.	Arapça elif (ا) babı
594	1	27	**irb**	اِرْب	Akıl, zeka, zihin, feraset.	Arapça elif (ا) babı
595	1	27	**irbâʾ**	اِرْبَاءْ	Faiz ve nema ile artırmak.	Arapça elif (ا) babı
596	1	27	**erbap**	اَرْبَابْ	Rablar, sahipler, ağalar.	Arapça elif (ا) babı
597	1	27	**ürbe(t)**	اُرْبَة	Düğüm, ukde, köstek, bağ, **bend**.	Arapça elif (ا) babı
598	1	27	**erbaʿ**	اَرْبَعْ	Dört adedi, **çihâr**.	Arapça elif (ا) babı
599	1	27	**erbaʿâʾ**	اَرْبَعَاءْ	Çarşamba günü.	Arapça elif (ا) babı
600	1	27	**erbaʿûn**	اَرْبَعُونْ	Kırk adedi, **çehl**.	Arapça elif (ا) babı
601	1	27	**erbaʿa(t)**	اَرْبَعَة	Dört adedi, **çihâr**.	Arapça elif (ا) babı
602	1	27	**erbaʿate ʿaşer**	اَرْبَعَة عَشَر	On dört adedi, **çârdih**.	Arapça elif (ا) babı
603	1	27	**erbaʿîn**	اَرْبَعِينْ	Kırk adedi ve kânûn-ı evvel dokuzundan kânûn-ı sânî on yedisine kadar taʿdât olunan kırk gün.	Arapça elif (ا) babı
604	1	28	**irtâʿ**	اِرْتَاعْ	Otlatmak, **çerânîden**, çayıra götürmek, otarmak.	Arapça elif (ا) babı
605	1	28	**irtâm**	اِرْتَامْ	Bir nesneyi hatırlamak için parmağa iplik bağlamak.	Arapça elif (ا) babı
606	1	28	**irtibaṭ**	اِرْتِبَاطْ	Bağlanmak, **bendîden** ve dostluk, muhabbet alaka etmek.	Arapça elif (ا) babı
607	1	28	**irticâʾ**	اِرْتِجَاءْ	Ummak, memul etmek, **âvînden**, korkmak ve havf etmek.	Arapça elif (ا) babı
608	1	28	**irticâc**	اِرْتِجَاجْ	Öte beri şiddetle çalkalanmak ve muzdarip olmak.	Arapça elif (ا) babı
609	1	28	**irticâl**	اِرْتِجَالْ	Bilâ-tefekkür söz söylemek, hazır cevaplık etmek.	Arapça elif (ا) babı
610	1	28	**irtiḥâż**	اِرْتِحَاضْ	Rüsva olmak.	Arapça elif (ا) babı
611	1	28	**irtiḥâl**	اِرْتِحَالْ	Nakl-i mekân etmek, göç etmek, vefat etmek.	Arapça elif (ا) babı
612	1	28	**irtiḫâṣ**	اِرْتِخَاصْ	Rahîslik, ucuzluk, **erzânî**.	Arapça elif (ا) babı

613	1	28	irtida’	اِرْتِدَاءْ	Kendi baş ile belinin yukarısı üzerine örtü örtmek.	Arapça elif (ا) babı
614	1	28	irtidâd	اِرْتِدَادْ	Kâh bir türlü kâh diğer türlü tefekkür edip bî-karâr olmak, din ve millet tebdil etmek, mürtet olmak.	Arapça elif (ا) babı
615	1	28	irtidâf	اِرْتِدَافْ	Hem-tarîk olmak, yol arkadaşı olmak, **hemrâh**.	Arapça elif (ا) babı
616	1	28	irtizâḳ	اِرْتِزَاقْ	Geçinmek, kesb-i rızk etmek.	Arapça elif (ا) babı
617	1	28	irtisâs	اِرْتِسَاسْ	Nâs beyninde meşhur olmak, fâş olmak.	Arapça elif (ا) babı
618	1	28	irtisâm	اِرْتِسَامْ	Resimli ve nişanlı olmak, maarif olmak, tarif, tersîm olunmak, emre itaat ve imtisal etmek ve Hakteala’ya rica ve iltica ve taavvüz etmek.	Arapça elif (ا) babı
619	1	28	irtişâ	اِرْتِشَا	Rüşvet kabul etmek.	Arapça elif (ا) babı
620	1	28	irtiżâ’	اِرتِضَاءْ	Pesend ve ihtiyar etmek, razı olmak, **besendîden**.	Arapça elif (ا) babı
621	1	28	irtiżâʿ	اِرْتِضَاعْ	Memeden süt emmek, **mekîden**.	Arapça elif (ا) babı
622	1	28	irtiʿâ’	اِرْتِعَاءْ	Otlamak, çayırda ot yemek, **çerânîden**.	Arapça elif (ا) babı
623	1	29	irtiʿâb	اِرْتِعَابْ	Korkmak, **bâkîden**, havf etmek.	Arapça elif (ا) babı
624	1	29	irtiʿâc	اِرْتِعَاجْ	Muzdarip olmak, titremek, korkmak.	Arapça elif (ا) babı
625	1	29	irtiʿâd	اِرْتِعَادْ	Bi-maʿnâhu eyḍan.	Arapça elif (ا) babı
626	1	29	irtiʿâs	اِرْتِعَاسْ	Bi-maʿnâhu eyḍan.	Arapça elif (ا) babı
627	1	29	irtiʿâş	اِرْتِعَاشْ	Bi-maʿnâhu eyḍan.	Arapça elif (ا) babı
628	1	29	irtiġâb	اِرْتِغَابْ	Rağbet etmek, istemek arzulamak.	Arapça elif (ا) babı
629	1	29	irtifâd	اِرْتِفَادْ	Kâr ve kazanç etmek, **endûḫten**, kesbetmek.	Arapça elif (ا) babı
630	1	29	irtifâż	اِرْتِفَاضْ	**Narḫ** pahaya çıkmak.	Arapça elif (ا) babı
631	1	29	irtifâʿ	اِرْتِفَاعْ	Yükseklik, **bâlâyî**, yükselmek.	Arapça elif (ا) babı
632	1	29	irtiḳâ’	اِرْتِقَاءْ	Terakki etmek, yukarı çıkmak, artmak, **efzâyiş**.	Arapça elif (ا) babı
633	1	29	irtiḳâb	اِرْتِقَابْ	Ummak, intizar ve terkip üzere olmak, **çeşm dâşten**.	Arapça elif (ا) babı
634	1	29	irtikâ’	اِرْتِكَاءْ	Dayanmak, itimat etmek, güvenmek, **püşt dâden**.	Arapça elif (ا) babı
635	1	29	irtikâb	اِرْتِكَابْ	Allahuteala’dan havf etmeyip günah işlemek ve bir işe mübaderet ve mübaşeret etmek.	Arapça elif (ا) babı
636	1	29	irtikâz	اِرْتِكَازْ	Nabız gibi atmak, sabit ve metin kılmak.	Arapça elif (ا) babı
637	1	29	irtikâż	اِرْتِكَاضْ	Anasının karnında çocuk hareket etmek ve çalkanıp muzdarip ve bî-karâr olmak.	Arapça elif (ا) babı
638	1	29	irtimâ’	اِرْتِمَاءْ	Birbirine atışmak.	Arapça elif (ا) babı

639	1	29	**irtimâs**	اِرْتِمَاسْ	Suya dalmak, suya dalıp gitmek, **fürû reften be-âb**.	Arapça elif (ا) babı
640	1	29	**irtimâż**	اِرْتِمَاذْ	Yerinden kalkıtıp sıçratmak, **cihânîden** ve arızanın şiddetinden muzdarip ve bî-karâr olmak ve birini esirgemek.	Arapça elif (ا) babı
641	1	29	**irtivâʾ**	اِرْتِوَاءْ	Suya kanmak, **sîrâb**, mefâsil-i aʿzâ kuvvet ve metanet bulmak.	Arapça elif (ا) babı
642	1	29	**irtihâʾ**	اِرْتِهَاءْ	İhtilât, **âmîhten**, katılıp karışmak.	Arapça elif (ا) babı
643	1	29	**irtihâş**	اِرْتِهَاشْ	Korkmak, havf etmek, **bâkîden**, titremek.	Arapça elif (ا) babı
644	1	29	**irtihân**	اِرْتِهَانْ	Rehin almak, **girev sitâden**.	Arapça elif (ا) babı
645	1	30	**irtiʾâʾ**	اِرْتِأَءْ	Fikir, mülahaza, basiret etmek.	Arapça elif (ا) babı
646	1	30	**irtiyâb**	اِرْتِيَابْ	Şek ve şüphe etmek.	Arapça elif (ا) babı
647	1	30	**irtiyâḥ**	اِرْتِيَاحْ	Sürûr, neşât, inbisat, ferah, **şâdî**.	Arapça elif (ا) babı
648	1	30	**irtiyâż**	اِرْتِيَاضْ	Riyazet etmek, kendi nefsini talim etmek, **perhîzîden**.	Arapça elif (ا) babı
649	1	30	**irtiyâʿ**	اِرْتِيَاعْ	Korkmak, havf etmek.	Arapça elif (ا) babı
650	1	30	**irṣ**	اِرْثْ	Miras, varise kalan tereke ve emvâl.	Arapça elif (ا) babı
651	1	30	**irṣâṣ**	اِرْثَاثْ	Eskitmek, köhne etmek, yıpratmak.	Arapça elif (ا) babı
652	1	30	**irṣî**	اِرْثِيَ	İrs ve mirasa mensup ve müteallik olan.	Arapça elif (ا) babı
653	1	30	**ercâʾ**	اَرْجَاءْ	Recâlar, etraf, eknâf, nahiyeler.	Arapça elif (ا) babı
654	1	30	**ircâʿ**	اِرْجَاعْ	Geri döndürmek, **bes kerdânîden**, geri çevirmek.	Arapça elif (ا) babı
655	1	30	**ircâf**	اِرْجَافْ	Nâs fitne ve yalan haber neşrine dalmak.	Arapça elif (ا) babı
656	1	30	**ercaḥ**	اَرْجَحْ	Ziyade intihap ve tercih olunacak olan, **pesendî**.	Arapça elif (ا) babı
657	1	30	**erḥâm**	اَرْحَامْ	Rahimler, ana karınları, döl yatakları, hasımlar, akrabalar.	Arapça elif (ا) babı
658	1	30	**erḥam**	اَرْحَمْ	Ziyade merhametli, **mihribân** olan.	Arapça elif (ا) babı
659	1	30	**irḫâʾ**	اِرْخَاءْ	Gevşetmek, **küsânîden** ve salıverip uzatmak.	Arapça elif (ا) babı
660	1	30	**irḫâṣ**	اِرْخَاصْ	Kıymet azaltmak ve ucuz addetmek, **erzânîden**.	Arapça elif (ا) babı
661	1	30	**erḫaṣ**	اَرْخَصْ	Kıymet ve itibarı ziyade kalîl olan.	Arapça elif (ا) babı
662	1	30	**irdâf**	اِرْدَافْ	Beraber göndermek, terdîf etmek.	Arapça elif (ا) babı
663	1	30	**erdeb**	اَرْدَبْ	Bin kıyyelik vezin ki diyâr-ı Mısır'da müstameldir.	Arapça elif (ا) babı
664	1	30	**erdiyet**	اَرْدِيَة	Ridâlar, baş ve omuz örtüleri.	Arapça elif (ا) babı
665	1	30	**erẕâl**	اَرْذَالْ	Rezil ve rüsva olanlar.	Arapça elif (ا) babı
666	1	30	**erẕel**	اَرْذَلْ	Ziyade rezil ve rüsva olanlar.	Arapça elif (ا) babı

667	1	30	**erzâḳ**	اَرْزَاقْ	Rızıklar, **fâḳaḥâ**, geçinecek vesileler.	Arapça elif (ا) babı
668	1	30	**irsâʾ**	اِرْسَاءْ	**Ṣübût**, metanet ve lenger-endâz olmak.	Arapça elif (ا) babı
669	1	30	**irsâḫ**	اِرْسَاخْ	Metanet vermek, yerinde sabit olmak.	Arapça elif (ا) babı
670	1	31	**irsâl**	اِرْسَالْ	Göndermek, tesyâr etmek.	Arapça elif (ا) babı
671	1	31	**ersâllâhu**	اَرْسَى اَللَّهُ	"Allahuteala sabit ve müeyyed eylesin," manasında duadır.	Arapça elif (ا) babı
672	1	31	**irşâʾ**	اِرْشَاءْ	Rüşvet vermek.	Arapça elif (ا) babı
673	1	31	**irşad**	اِرْشَادْ	Yol göstermek, **râh nümûden**, dine getirmek.	Arapça elif (ا) babı
674	1	31	**erşed**	اَرْشَدْ	Doğru yola ve hak dine ziyade yakın olan.	Arapça elif (ا) babı
675	1	31	**erṣâd**	اَرْصَادْ	Rasatlar, dikkat ile bakmaklıklar.	Arapça elif (ا) babı
676	1	31	**irṣâd**	اِرْصَادْ	Hazır ve amade etmek.	Arapça elif (ا) babı
677	1	31	**irżâʿ**	اِرْضَاعْ	Mızrak makulesini şiddetle dürtmek.	Arapça elif (ا) babı
678	1	31	**irṣân**	اِرْصَانْ	Kuvvet ve metanet vermek ve tarsîn etmek.	Arapça elif (ا) babı
679	1	31	**arż**	اَرْض	Toprak, turâb, yer, **zemin**.	Arapça elif (ا) babı
680	1	31	**irżâʾ**	اِرْضَاءْ	Gönül hoş etmek, razı etmek.	Arapça elif (ا) babı
681	1	31	**arażât**	اَرَضَاتْ	Arzlar, turâblar, topraklar, **ḫâkhâ**.	Arapça elif (ا) babı
682	1	31	**irżâʿ**	اِرْضَاعْ	Memeden süt emmek, **mekîden**.	Arapça elif (ا) babı
683	1	31	**erża(t)**	اَرْضَة	Ağaç kurdu denilen hayvancık.	Arapça elif (ا) babı
684	1	31	**arżî**	اَرْضِىّ	Arza yani toprağa mensup ve müteallik olan.	Arapça elif (ا) babı
685	1	31	**irṭâʾ**	اِرْطَاءْ	Gelinlik yaşına vasıl olmak.	Arapça elif (ا) babı
686	1	31	**erʿâ**	اَرْعَا	Raʿîler, çayırlar, ovalar.	Arapça elif (ا) babı
687	1	31	**irʿâʾ**	اِرْعَاءْ	Otarmak, otlamak, **çerânîden**.	Arapça elif (ا) babı
688	1	31	**irġâb**	اَرْغَابْ	Tergîb etmek, rağbet ve arzu ettirmek.	Arapça elif (ا) babı
689		31	**erġâb**	اَرْغَبْ	Ziyade mergûb, ziyade istenilecek olan.	Arapça elif (ا) babı
690	1	31	**irġâm**	اِرْغَامْ	Tezîl etmek, horlamak, burnunu kırmak, **ḫâr kerden**.	Arapça elif (ا) babı
690	1	31	**irfâş**	اِرْفَاشْ	Akil, cimaya daima uğraşmak.	Arapça elif (ا) babı
691	1	31	**erfâḳ**	اَرْفَاقْ	Refakatler, yoldaş cemiyetleri.	Arapça elif (ا) babı
692	1	31	**irfâḳ**	اِرْفَاقْ	Menfaat vermek, işe yaramak.	Arapça elif (ا) babı
693	1	31	**irfâh**	اِرْفَاهْ	Rahat ve refah vermek.	Arapça elif (ا) babı

694	1	31	erfaʿ	اَرْفَعْ	Ziyade yüksek, ziyade mürtefi ve **bülent** olan.	Arapça elif (ا) babı
695	1	31	eraḳ	اَرَقْ	Ziyade refik, ziyade ince olan.	Arapça elif (ا) babı
696	1	31	erḳâʾ	اَرْقَاءْ	Köleler, esirler, cariyeler.	Arapça elif (ا) babı
697	1	31	irḳâʾ	اِرْقَاءْ	Akan kan ve göz yaşı kesip sakin kılmak.	Arapça elif (ا) babı
698	1	32	irḳâḳ	اِرْقَاقْ	İnceltmek, inceletmek.	Arapça elif (ا) babı
699	1	32	erḳâm	اَرْقَامْ	Rakamlar, adet işaretleri, çiziler.	Arapça elif (ا) babı
700	1	32	erkân	اَرْكَانْ	Rükünler, direkler, sütunlar, nesnenin başlıca olan ecza ve azası ve mukarrer olan kavâʿid ve rüsûm ve devletin vüzera ve kibârı ve ordu seraskerinin hâmir muavinleri olan zabitler.	Arapça elif (ا) babı
701	1	32	irmâʾ	اِرْمَاءْ	Remyetmek, atmak, endâht etmek.	Arapça elif (ا) babı
702	1	32	irmâḥ	اِرْمَاحْ	Rumhlar, mızraklar, **nîze**ler, süngüler.	Arapça elif (ا) babı
703	1	32	irmâd	اِرْمَادْ	Göz ağrıtmak, fakir ve gedâ olmak.	Arapça elif (ا) babı
704	1	32	ermel	اَرْمَلْ	Dul avrat, **bîvekân**, kocasız kalmış avrat, fakir ve muhtaç, miskin olan.	Arapça elif (ا) babı
705	1	32	irneb	اِرْنَبْ	Tavşan denilen hayvan, **ḫargûş**.	Arapça elif (ا) babı
706	1	32	irvâʾ	اِرْوَاءْ	Su içirip kandırmak ve nakil ve rivayet etmek.	Arapça elif (ا) babı
707	1	32	ervaḥ	اَرْوَاحْ	Ruhlar, **cânân**.	Arapça elif (ا) babı
708	1	32	urûż	اُرُوضْ	Arzlar, topraklar, yerler, **zemînhâ**.	Arapça elif (ا) babı
709	1	32	urûm	اُرُومْ	Armalar, nişanlar, alâmetler.	Arapça elif (ا) babı
710	1	32	irhâʾ	اِرْهَاءْ	Tatlı kullanmak, mülayemetle muamele etmek.	Arapça elif (ا) babı
711	1	32	irhâb	اِرْهَابْ	Korkutmak, **bâkânîden**, tahnif etmek.	Arapça elif (ا) babı
712	1	32	irhâṣ	اِرْهَاصْ	Birini maʿden-i hayr-u hasenat kılmak.	Arapça elif (ا) babı
713	1	32	irhâṣât	اِرْهَاصَاتْ	Peygamber baʿs olunmazdan mukaddem peygamber olacağına alamet olan harikulade keyfiyetler.	Arapça elif (ا) babı
714	1	32	irhâf	اِرْهَافْ	Bilemek, keskinletmek, **tîz kerden**.	Arapça elif (ا) babı
715	1	32	irhâḳ	اِرْهَاقْ	Birine güçlük ve renc ve mihnet teklif etmek ve birine tuğyan ve teʿaddî havale ve ilhak etmek ve başka namazın vakti çatıncaya kadar namazı tehir etmek.	Arapça elif (ا) babı
716	1	32	irhân	اِرْهَانْ	Rehin vermek, rehin komak, **girev dâden**.	Arapça elif (ا) babı
717	1	33	eryâḥ	اَرْيَاحْ	Rîhler, yeller, **rüzgârân**.	Arapça elif (ا) babı
718	1	33	erîb	اَرِيبْ	Zekavetli, zeki, ferasetli olan, **zeyrek**.	Arapça elif (ا) babı

719	1	33	**eryaḥ**	اَرْيَحْ	Bol, **feraḫ**, vâsiʿ, geniş olan.	Arapça elif (ا) babı
720	1	33	**eryehiyye(t)**	اَرْيَهِيَّة	Bol ve vâsiʿ olmak.	Arapça elif (ا) babı
721	1	33	**erîs**	اَرِيسْ	Çiftçi, **zerger**, ekinci, zerrâʿ.	Arapça elif (ا) babı
722	1	33	**erîke(t)**	اَرِيكَه	**Taḫt**, serir.	Arapça elif (ا) babı
723	1	33	**âzâl**	اَزَالْ	Ezeller, bilâ-ibtidâ olan zamanlar.	Arapça elif (ا) babı
724	1	33	**izâle(t)**	اِزَالَة	Yerinden yok etmek, mahvetmek.	Arapça elif (ا) babı
725	1	33	**ezâhîr**	اَزَاهِيرْ	Zehreler, çiçekler, **şükûfehâ**.	Arapça elif (ا) babı
726	1	33	**izbâr**	اِزْبَارْ	Yazmak, kayıt ve tahrik etmek.	Arapça elif (ا) babı
727	1	33	**izdicâr**	اِزْدِجَارْ	Men ve nehyetmek, zecretmek.	Arapça elif (ا) babı
728	1	33	**izdiḥam**	اِزْدِحَامْ	Kalabalık edip sıkışmak.	Arapça elif (ا) babı
729	1	33	**izdirâʾ**	اِزْدِرَاءْ	Tahkir etmek, saymamak, tahfif etmek.	Arapça elif (ا) babı
730	1	33	**izdirâʿ**	اِزْدِرَاعْ	Ziraat etmek, **şiyârîden**, ekin ekmek.	Arapça elif (ا) babı
731	1	33	**izdivaç**	اِزْدِوَاجْ	Çift olmak ve teʾehhül etmek, evlenmek.	Arapça elif (ا) babı
732	1	33	**izdiyâd**	اِزْدِيَادْ	Ziyadelenmek, artmak, **füzûnîden**, çoğalmak.	Arapça elif (ا) babı
733	1	33	**izdiyâr**	اِزْدِيَارْ	Ziyaret etmek, gidip görmek.	Arapça elif (ا) babı
734	1	33	**izdiyâl**	اِزْدِيَالْ	Zâil kılmak, izale etmek, yok etmek, **nâbûd kerden**.	Arapça elif (ا) babı
735	1	33	**izdiyân**	اِزْدِيَانْ	Ziynetlenmek, bezenmek, **ârâyîden**.	Arapça elif (ا) babı
736	1	33	**ezraḳ**	اَزْرَقْ	Mavi renk, **nîlgûn** olan.	Arapça elif (ا) babı
737	1	33	**izʿâc**	اِزْعَاجْ	Yerinden koparmak.	Arapça elif (ا) babı
738	1	33	**eziḳḳa(t)**	اَزِقَّة	Zukâklar, tarikler, **kûmçehâ**, sokaklar.	Arapça elif (ا) babı
739	1	33	**ezkâ**	اَزْكَا	Ziyade salih ve **dindir** olan.	Arapça elif (ا) babı
740	1	33	**izkâm**	اِزْكَامْ	Zükâma giriftar etmek, zükâm vermek, **ḫuşâm kerdîden**.	Arapça elif (ا) babı
741	1	33	**izkân**	اِزْكَانْ	Anlayıp bilmek ve anlatıp bildirmek, **fehmânîden**.	Arapça elif (ا) babı
742	1	33	**ezkâ**	اَزْكَى	Ziyade **dindar** ve halis ve pakize olan.	Arapça elif (ا) babı
743	1	33	**ezkiyâʾ**	اَزْكِيَاءْ	Dindar ve halis ve pakize olanlar, zekiler, **zeyrekân**.	Arapça elif (ا) babı
744	1	33	**ezel**	اَزَلْ	Bilâ-ibtidâ olan müddet, zaman ve bilâ-ibtidâ kaim ve müstemir olmak.	Arapça elif (ا) babı
745	1	34	**izlâl**	اِزْلَالْ	Ayağını kaydırmak, hata ettirmek, **laġzânîden**.	Arapça elif (ا) babı
746	1	34	**izlâm**	اِزْلَامْ	Kumar okları, **tîrhâ**, yeleksiz oklar.	Arapça elif (ا) babı

747	1	34	ezelî	اَزَلِىّ	Vücudu bilâ-ibtidâ olan, daim olan.	Arapça elif (ا) babı
748	1	34	ezeliyet	اَزَلِيَّة	Ezelilik, ezeli olmak, **pâyendegî**.	Arapça elif (ا) babı
749	1	34	ezmân	اَزْمَانْ	Zamanlar, vakitler, **hengâmhâ**, müddetler.	Arapça elif (ا) babı
750	1	34	ezmine(t)	اَزْمِنَة	Bi-maʿnâhu eyḍan.	Arapça elif (ا) babı
751	1	34	ezimme(t)	اَزِمَّة	**Likâmhâ**, yularlar, bağlar.	Arapça elif (ا) babı
752	1	34	ezvâc	اَزْوَاجْ	Zevceler, eşler, **çüftân**.	Arapça elif (ا) babı
753	1	34	ezhâd	اَزْهَادْ	Çiçekler, **şükûfehâ**.	Arapça elif (ا) babı
754	1	34	ezher	اَزْهَرْ	Pek güzel, ak ve berrak olan.	Arapça elif (ا) babı
755	1	34	iziyyân	اِزِيَّانْ	Ziynetlenmek, bezenmek.	Arapça elif (ا) babı
756	1	34	üsse	اُسَّ	Nesnenin temeli, **dây**, kök, asıl ve ilm-i cebr ıstılahatından olup kimin kaçıncı kuvvete refʿ olunacağını müşʿir olan rakama ıtlak olunur.	Arapça elif (ا) babı
757	1	34	isbâb	اِسْبَابْ	İsbler, makat ve kasıkta biten kıllar, **runbehâ**.	Arapça elif (ا) babı
758	1	34	esâbîʿ	اَسَابِيعْ	Üsbûʿlar, **heftehâ**.	Arapça elif (ا) babı
759	1	34	esâtiẕe(t)	اَسَاتِذَة	Üstadlar, **üstâdân**, mahirler, hüner erbabı.	Arapça elif (ا) babı
760	1	34	esâtîẕ	اَسَاتِيذْ	Bi-maʿnâhu eyḍan.	Arapça elif (ا) babı
761	1	34	esâcîʿ	اَسَاجِيعْ	Seciler, mukaffa olan kelamlar.	Arapça elif (ا) babı
762	1	34	âsâd	آسَادْ	Esedler, arslanlar, **şîrân**.	Arapça elif (ا) babı
763	1	34	isâr	اِسَارْ	Esir etmek, **girifte kerden** ve esirlik ve bağ, bend.	Arapça elif (ا) babı
764	1	34	üsârâ	اُسَارَا	Esirler, tutsaklar, **giriftegân**.	Arapça elif (ا) babı
765	1	34	üsârâ	اُسَارَى	Bi-maʿnâhu eyḍan.	Arapça elif (ا) babı
766	1	34	esârîr	اَسَارِيرْ	El ayasında cephede olan çizgiler ve çehrenin mehâsini.	Arapça elif (ا) babı
767	1	34	esas	اَسَاسْ	Temel, bina temeli ve hakikat, mahiyyet, **kerdâr**.	Arapça elif (ا) babı
768	1	34	esâṭîr	اَسَاطِيرْ	Üstûreler, masallar, **râsitânhâ**, hikayeler.	Arapça elif (ا) babı
769	1	34	esâṭîn	اَسَاطِينْ	Üstüvâneler, **sütûnhâ**, direkler	Arapça elif (ا) babı
770	1	35	esâfîl	اَسَافِلْ	Esfeller, ziyade alçak olanlar, **fürûtenân**.	Arapça elif (ا) babı
771	1	35	isâḳa(t)	اِسَاقه	Sevk etmek, arkadan sürmek.	Arapça elif (ا) babı
772	1	35	âsâl	آسَالْ	Şemail ve ahlak ve alâmet.	Arapça elif (ا) babı
773	1	35	isâle(t)	اِسَالَه	Akıtmak, siyâl kılmak, cereyan ettirmek, **ferkendîden**.	Arapça elif (ا) babı
774	1	35	esâlîb	اَسَالِيبْ	Üsluplar, tarzlar, vecihler.	Arapça elif (ا) babı

775	1	35	esâmî	اَسَامِى	İsimler, adlar, **nâmhâ**.	Arapça elif (ا) babı
776	1	35	esânîd	اَسَانِيدْ	İsnatlar, hamiller, tahmiller.	Arapça elif (ا) babı
777	1	35	isâ'e(t)	اِسَائَهْ	Kemlik etmek, kötülük etmek, suç etmek, **günâh kerden**.	Arapça elif (ا) babı
778	1	35	esâyide(t)	اَسَايِدَه	Seyyidler, **emîrân**.	Arapça elif (ا) babı
779	1	35	isb	اِسْبْ	Makatta ve kasıkta biten kıl.	Arapça elif (ا) babı
780	1	35	esbap	اَسْبَابْ	Sebebler, vasıtalar, aletler vesileler, mucipler, baisler, levazımat.	Arapça elif (ا) babı
781	1	35	esbâṭ	اَسْبَاطْ	Beni İsrail'in kabileleri.	Arapça elif (ا) babı
782	1	35	esbâḳ	اَسْبَاقْ	Sebkler, mukaddem zuhur eden efʿâl.	Arapça elif (ا) babı
783	1	35	isbâl	اِسْبَالْ	İrsal etmek, **firistâden**, göndermek.	Arapça elif (ا) babı
784	1	35	esbaḳ	اَسْبَقْ	Sabıkın sabıkı, ziyade mukaddem olan.	Arapça elif (ا) babı
785	1	35	üsbûʿ	اُسْبُوعْ	Yedi gün müddeti, **hefte [hafta]**.	Arapça elif (ا) babı
786	1	35	üstat	اُسْتَاذْ	Bir fen veya ilim veya sanatta mahir olan kimse.	Arapça elif (ا) babı
787	1	35	estâr	اَسْتَارْ	Setrler, örtüler, **perdehâ**.	Arapça elif (ا) babı
788	1	35	istibâḥa(t)	اِسْتِبَاحَة	Mübah ve helal addetmek.	Arapça elif (ا) babı
789	1	35	istibâʿa(t)	اِسْتِبَاعَهْ	Nesneyi kendisine sattırmaya çalışmak.	Arapça elif (ا) babı
790	1	35	istibâḳ	اِسْتِبَاقْ	Yarış etmek, birbirini geçmeye say etmek, **burâzîden**.	Arapça elif (ا) babı
791	1	35	istibâne(t)	اِسْتِبَانَه	Vazıh ve ayan kılmak, vazıh ve ayan olmak, **âşikâr şuden**.	Arapça elif (ا) babı
792	1	35	istibdat	اِسْتِبْدَادْ	Müstakil ve başlı başına olmak.	Arapça elif (ا) babı
793	1	35	istibdâʿ	اِسْتِبْدَاعْ	Bedî addetmek, nadide addetmek.	Arapça elif (ا) babı
794	1	36	istibdâl	اِسْتِبْدَالْ	Değiştirmek, bedel almak, **kûherânîden**.	Arapça elif (ا) babı
795	1	36	istibrâ'	اِسْتِبْرَاءْ	İşedikten sonra aletini bevl eserinden temizleyip tathîr etmek ve başka adamdan karı aldıkta yahut kendi zâniyesini tezvîc ettikte hamile olup olmadığını anlamak için hayız görünceye kadar kurbundan içtinap etmek.	Arapça elif (ا) babı
796	1	36	istibrâz	اِسْتِبْرَازْ	Zahire çıkarmak, meydana çıkarmak, **âşikâr kerden**.	Arapça elif (ا) babı
797	1	36	istebraḳ	اِسْتِبْرَقْ	Bir nevi kalın dîbâ.	Arapça elif (ا) babı
798	1	36	istibşâr	اِسْتِبْشَارْ	Müjde vermek, **ferahnâk** ve mahfuz olmak.	Arapça elif (ا) babı
799	1	36	istibṣâr	اِسْتِبْصَارْ	Vazıh ve ayan kılmak, vazıh ve ayan olmak.	Arapça elif (ا) babı
800	1	36	istibṭâ'	اِسْتِبْطَاْ	Gecikmek, ağır deprenmek.	Arapça elif (ا) babı
801	1	36	istibṭân	اِسْتِبْطَانْ	Dâhil-i umûra muttali ve vâkıf olmak.	Arapça elif (ا) babı

802	1	36	istib‘âd	اِسْتِبْعَادْ	Iraklaşmak, **dûr şuden** ve ıraksınmak.	Arapça elif (ا) babı
803	1	36	istib‘âl	اِسْتِبْعَالْ	Birine zevc olmak, nikah ile almak, **şevher kerden**.	Arapça elif (ا) babı
804	1	36	istibġâ’	اِسْتِبْغَاءْ	Husûl-i matlûb için yardım talep etmek, **yârî ḫâsten**.	Arapça elif (ا) babı
805	1	36	istibḳâ’	اِسْتِبْقَاءْ	İbka etmek, baki ve daim kılmak, **bâyende kerden**.	Arapça elif (ا) babı
806	1	36	istibkâ	اِسْتِبْكَاْ	Ağlatmak, bükâ ettirmek, **giryânîden**.	Arapça elif (ا) babı
807	1	36	istibhâc	اِسْتِبْهَاجْ	Mesrur olup yüzü gözü gülmek, **ḫandîden**.	Arapça elif (ا) babı
808	1	36	istibhâl	اِسْتِبْهَالْ	Kayd u bend ve hükümetten **azat** olmak veyahut **azat** etmek.	Arapça elif (ا) babı
809	1	36	istibhâm	اِسْتِبْهَامْ	Müşkül ve muğlak olmak ve epsem ve hamûş olmak, **ḫâmûşîden**.	Arapça elif (ا) babı
810	1	36	istitâbet	اِسْتِتَابَتْ	Tövbe teklif etmek.	Arapça elif (ا) babı
811	1	36	istitâr	اِسْتِتَارْ	Örtülmek, kapanmak, gizlenmek, **nühuften**.	Arapça elif (ا) babı
812	1	37	istitbâ‘	اِسْتِتْبَاعْ	Tâbi olmaya yahut tâbi etmeye say etmek.	Arapça elif (ا) babı
813	1	37	istitmâm	اِسْتِتَامْ	Tamamlık, **perdâḫten** ve itmâma say etmek	Arapça elif (ا) babı
814	1	37	istiṯârat	اِسْتِثَارَتْ	Toz yani gubar, **gerd** ve fitne savurmak.	Arapça elif (ا) babı
815	1	37	istiṯbât	اِسْتِثْبَاتْ	Acele etmeyip, teenni etmek.	Arapça elif (ا) babı
816	1	37	istiṯḳâl	اِسْتِثْقَالْ	Sakil ve kerih addetmek, **girân şumârîden**.	Arapça elif (ا) babı
817	1	37	istiṯna	اِسْتِثْنَاءْ	Kaideden hariç etmek.	Arapça elif (ا) babı
818	1	37	istiṯnaî	اِسْتِثْنَائِى	İstisnaya müteallik ve mensup olan.	Arapça elif (ا) babı
819	1	37	isticâbet	اِسْتِجَابَتْ	Cevap vermek ve ricayı kabul etmek, **bâsuḫ dâden**.	Arapça elif (ا) babı
820	1	37	isticâde(t)	اِسْتِجَادَةْ	Cûd ve kerem ve ihsan talep etmek.	Arapça elif (ا) babı
821	1	37	isticâre(t)	اِسْتِجَارَةْ	Aman verilmek, hıfz ve himaye talep etmek.	Arapça elif (ا) babı
822	1	37	isticâze(t)	اِسْتِجَازَةْ	İzin istemek, cevaz talep etmek,	Arapça elif (ا) babı
823	1	37	isticbâr	اِسْتِجْبَارْ	Cebir ve icbâr etmek, **zor kerden**, zoraki ve icbar olunmak, zorlanmakla iş işlemek.	Arapça elif (ا) babı
824	1	37	isticdâd	اِسْتِجْدَادْ	Yenilemek, **nevîden**, yeniden yapmak.	Arapça elif (ا) babı
825	1	37	isticlâb	اِسْتِجْلَابْ	Celb etmek, kendi yanına getirmek.	Arapça elif (ا) babı
826	1	37	istichâl	اِسْتِجْهَالْ	Cahil addetmek, **nâdân şumârîden** ve itibar etmeyip, tahkir ve istihfâf etmek.	Arapça elif (ا) babı
827	1	37	istiḥâre(t)	اِسْتِحَارَةْ	Hayran olmak, taaccüp etmek, şaşa kalmak ve cevap talep etmek, sual etmek.	Arapça elif (ا) babı
828	1	37	istiḥâża(t)	اِسْتِحَاضَه	Hayzın müddetinden ziyade kan gelmek.	Arapça elif (ا) babı
829	1	37	istiḥâle(t)	اِسْتِحَالَه	Mümkün olmamak, ademü’l- imkân.	Arapça elif (ا) babı

830	1	37	istiḥyâb	اِسْتِحْيَابْ	Müstehap olmak, makbul olmak.	Arapça elif (ا) babı
831	1	37	istiḥdâṯ	اِسْتِحْدَاثْ	Bir nesneyi sonradan ve yeniden edinmek.	Arapça elif (ا) babı
832	1	37	istiḥsân	اِسْتِحْسَانْ	Beğenmek, **pesendîden**, makbul ve pesend addetmek.	Arapça elif (ا) babı
833	1	37	istiḥṣâl	اِسْتِحْصَالْ	Tahsil etmek, husule getirmek.	Arapça elif (ا) babı
834	1	37	istiḥṣân	اِسْتِحْصَانْ	Kaleye çekilip kendine metanet vermek.	Arapça elif (ا) babı
835	1	38	istiḥżâr	اِسْتِحْضَارْ	Huzura davet etmek.	Arapça elif (ا) babı
836	1	38	istiḥfâż	اِسْتِحْفَاظْ	Hıfz etmek, **nigâh dâşten**, muhafaza etmek, nesne hıfz eylemesini bir kimseden rica ve talep etmek.	Arapça elif (ا) babı
837	1	38	istiḥḳâr	اِسْتِحْقَارْ	Tahkir ve tahfîf etmek, hakir addetmek, **gerşe nümûden**.	Arapça elif (ا) babı
838	1	38	istiḥḳâḳ	اِسْتِحْقَاقْ	Liyakat, hakkını talep etmek.	Arapça elif (ا) babı
839	1	38	istiḥkâm	اِسْتِحْكَامْ	Kuvvet, metanet, metin olmak, **üstüvâr şuden**.	Arapça elif (ا) babı
840	1	38	istiḥkâmât	اِسْتِحْكَامَاتْ	Kale ve metris misilli mevâkıʿa metanet vermek zımnında bina olunan muhafazalar.	Arapça elif (ا) babı
841	1	38	istiḥlâl	اِسْتِحْلَالْ	Helal ve mezun addetmek ve biriyle helalleşmeyi istemek.	Arapça elif (ا) babı
842	1	38	istiḥmâḳ	اِسْتِحْمَاقْ	Hamâkat etmek ve hamâkat satmak, **kevdnî kerden**.	Arapça elif (ا) babı
843	1	38	istiḥmâl	اِسْتِحْمَالْ	Kendi umurunu başkaya havale etmek.	Arapça elif (ا) babı
844	1	38	istiḥmâm	اِسْتِحْمَامْ	Sıcak su ile yıkanmak, **şusten be-âb-ı germ**.	Arapça elif (ا) babı
845	1	38	istiḫare	اِسْتِخَارَه	Hayrı talep etmek ve bir maslahatın encâmı hayır veya şerre peyveste olacağını bilmek için rüyaya yatmak.	Arapça elif (ا) babı
846	1	38	istiḫbâr	اِسْتِخْبَارْ	Haber sormak, **pürsîden**, haber talep etmek.	Arapça elif (ا) babı
847	1	38	istiḫdâm	اِسْتِخْدَامْ	Hizmete kullanmak, **bekâr dâşten**.	Arapça elif (ا) babı
848	1	38	istiḫżâʿ	اِسْتِخْذَاعْ	Kendini alçak tutmak, huzûʿ ve tevazu etmek, **pestî kerden**.	Arapça elif (ا) babı
849	1	38	istiḫrâc	اِسْتِخْرَاجْ	Meydana çıkarmak ve istidlal etmek, harice çıkarmak.	Arapça elif (ا) babı
850	1	38	istiḫfâʾ	اِسْتِخْفَاءْ	Gizlenmek, saklanmak, **pünhânîden**.	Arapça elif (ا) babı
851	1	38	istiḫfâf	اِسْتِخْفَافْ	Tahfif ve tahkir etmek, nesneden saymamak, hor addetmek, **ḫâr kerden**.	Arapça elif (ا) babı
852	1	38	istiḫlâṣ	اِسْتِخْلَاصْ	İhlas üzere olup hileden hali ve beri olmak ve bir nesneyi kendi nefsine mahsus edinmek.	Arapça elif (ا) babı
853	1	39	istiḫlâf	اِسْتِخْلَافْ	Kendi yerine halife ve kaymakam edinmek.	Arapça elif (ا) babı
854	1	39	istidâre(t)	اِسْتِدَارَه	Dönüp dolaşmak ve müdevver olmak, **kerd şuden**.	Arapça elif (ا) babı
855	1	39	istidâme(t)	اِسْتِدَامَه	Daimlik, **pâyendegî**, beka, zevalsizlik.	Arapça elif (ا) babı

856	1	39	istidâne(t)	اِسْتِدَانَه	Borç etmek, **vâm sitânîden**, borç edinmek.	Arapça elif (ا) babı
857	1	39	istidbâr	اِسْتِدْبَارْ	Arka çevirmek, yüzünü döndürmek, **rû kerdânîden**.	Arapça elif (ا) babı
858	1	39	istidrâc	اِسْتِدْرَاجْ	Derece derece ve aheste aheste tahrik veya tebdil etmek ve kesret-i niʿmete mazhar olmuş olup tekeffür ve teʿâsiye ikdam ve ısrar eden abd-i azâb ve gazaba takrîb etmek ve şu harikulade ki bi-iznillahiteala bazı kâfirden muratları üzere zuhur edip küfürlerinin tezâyüdüne sebep olur.	Arapça elif (ا) babı
859	1	39	istidrâḳ	اِسْتِدْرَاقْ	Anlamak, tefehhüm etmek, **şinâḫten** ve ulaşmak, erişmek.	Arapça elif (ا) babı
860	1	39	istidʿâ	اِسْتِدْعَا	Davet etmek, resmen talep etmek.	Arapça elif (ا) babı
861	1	39	istidḳâḳ	اِسْتِدْقَاقْ	İncelemek, **bârîk şuden**, dakiklenmek.	Arapça elif (ا) babı
862	1	39	istidlâl	اِسْتِدْلَالْ	Delâ'il ve burhan vasıtasıyla anlamak.	Arapça elif (ا) babı
863	1	39	istiẕkâr	اِسْتِذْكَارْ	Hatırlamak, **yâd kerden**, hatıra getirmek ve ezberlemek, ezber etmek.	Arapça elif (ا) babı
864	1	39	istiẕlâl	اِسْتِذْلَالْ	Zelil ve hor görmek, tahkir etmek, **pest kerden**.	Arapça elif (ا) babı
865	1	39	istiẕmâm	اِسْتِذْمَامْ	Zem ve takbîh olunacak iş işlemek, **berî kerden**.	Arapça elif (ا) babı
866	1	39	istiẕhân	اِسْتِذْهَانْ	Zihnetmek, akletmek.	Arapça elif (ا) babı
867	1	39	istirâbe(t)	اِسْتِرَابَه	Raybetmek, şek ve şüphe etmek.	Arapça elif (ا) babı
868	1	39	istiraḥat	اِسْتِرَاحَه	Rahat ve ârâm, asûdegî, **ârâmiş**.	Arapça elif (ا) babı
869	1	40	istirâḳ	اِسْتِرَاقْ	Sirkat etmek, **düzdîden**, çalmak.	Arapça elif (ا) babı
870	1	40	istircâʾ	اِسْتِرْجَاءْ	Rica ve niyaz etmek, yalvarmak, **lâbîden**.	Arapça elif (ا) babı
871	1	40	istircâʿ	اِسْتِرْجَاعْ	Keder ve belaya mazhar oldukta işbu "innâlillahi ve innâ ileyhi râciʿûn" elfâzını zikr etmeye izhâr-ı tevekkül etmek, verdiği nesneyi geri almak.	Arapça elif (ا) babı
872	1	40	istirḫam	اِسْتِرْخَامْ	İzin ve ruhsat talep etmek, merhamet talep etmek.	Arapça elif (ا) babı
873	1	40	istirḫâṣ	اِسْتِرْخَاصْ	İzin ve ruhsat talep etmek ve ucuz görmek ve ucuz bulmak.	Arapça elif (ا) babı
874	1	40	istirdâd	اِسْتِرْدَادْ	Geri reddolunmasını talep etmek.	Arapça elif (ا) babı
875	1	40	istirdâf	اِسْتِرْدَافْ	Beraber gitmeyi istemek.	Arapça elif (ا) babı
876	1	40	istirẕâl	اِسْتِرْذَالْ	Nahoş görüp rezil ve kemter addetmek.	Arapça elif (ا) babı
877	1	40	istirzâḳ	اِسْتِرْزَاقْ	Rızık ve nafaka tahsiline say etmek.	Arapça elif (ا) babı
878	1	40	istirşâʾ	اِسْتِرْشَاءْ	Rüşvet talep etmek.	Arapça elif (ا) babı
879	1	40	istirşâd	اِسْتِرْشَادْ	Doğru yoldan gitmek ve doğru yola sağlık ve hidayet talep etmek.	Arapça elif (ا) babı
880	1	40	istirʿâʾ	اِسْتِرْعَاءْ	Hıfz ve himaye talep etmek.	Arapça elif (ا) babı
881	1	40	istirfâd	اِسْتِرْفَادْ	Yardım ve imdat talep etmek.	Arapça elif (ا) babı

882	1	40	istirfâʿ	اِسْتِرْفَاعْ	Birşeyin refʿ olunup kaldırmasını istemek.	Arapça elif (ا) babı
883	1	40	istirfâh	اِسْتِرْفَاهْ	Rahat ve huzur üzere olmak, **ârâmîden**.	Arapça elif (ا) babı
884	1	40	istirḳâḳ	اِسْتِرْقَاقْ	Memlük ve köle edinmek, esir almak, **bende sitâden**.	Arapça elif (ا) babı
885	1	40	istirkâk	اِسْتِرْكَاكْ	Zayıf ve rakîk addetmek, **nâtûvân kerden**.	Arapça elif (ا) babı
886	1	40	istirvâḥ	اِسْتِرْوَاحْ	Rahatlanmak, şiddetle koklamak.	Arapça elif (ا) babı
887	1	40	istirhâb	اِسْتِرْهَابْ	Korkutmak, **tersânîden**, havfa giriftar kılmak.	Arapça elif (ا) babı
888	1	40	istirhâẕ	اِسْتِرْهَاذْ	Rehin tarikiyle almak yahut vermek.	Arapça elif (ا) babı
889	1	40	istizâde(t)	اِسْتِزَادَه	Nesnenin artılmasını istemek ve adamı itasında ve bahşında kusurcu addetmek.	Arapça elif (ا) babı
890	1	41	istizâre(t)	اِسْتِزَارَه	Gayrın kendi ziyaretine gelmesini niyaz etmek.	Arapça elif (ا) babı
891	1	41	istizlâl	اِسْتِزْلَالْ	Ayağını kaydırıp sürçtürmek, **laġzânîden**.	Arapça elif (ا) babı
892	1	41	istisẖâr	اِسْتِسْخَارْ	Suhr ve istihza etmek, zevklenmek.	Arapça elif (ا) babı
893	1	41	istisdâd	اِسْتِسْدَادْ	Doğruluk, **râstî**, istikamet.	Arapça elif (ا) babı
894	1	41	istisʿâd	اِسْتِسْعَادْ	Uğurlu addedip meymenetli tutmak.	Arapça elif (ا) babı
895	1	41	istisḳâʾ	اِسْتِسْقَاءْ	Karında yahut aʿzâ-i sâʾireden birinde su birikmek, içecek su talep etmek, kurak vaktinde baran için dua etmek.	Arapça elif (ا) babı
896	1	41	istislâl	اِسْتِسْلَالْ	Çekip çıkarmak, sıyırmak.	Arapça elif (ا) babı
897	1	41	istislâm	اِسْتِسْلَامْ	İslam'a gelmek, müslüman olmak ve asla şaşıp sapmayarak yolun vasatından gitmek, imtisal ve inkiyâd etmek.	Arapça elif (ا) babı
898	1	41	istisnâd	اِسْتِسْنَادْ	İstinat, **püşt dâden**, söykenip dayanmak.	Arapça elif (ا) babı
899	1	41	istisḥâl	اِسْتِسْحَالْ	Kolay ve sühûletlî addetmek.	Arapça elif (ا) babı
900	1	41	istisʾâl	اِسْتِسْئَالْ	Sual ve talep etmek.	Arapça elif (ا) babı
901	1	41	istişare	اِسْتِشَارَهْ	Danışmak, **kenâc kerden**, meşveret etmek.	Arapça elif (ا) babı
902	1	41	istişrâf	اِسْتِشْرَافْ	Ziyâ-ı şemsten gözlerini hıfz için ellerini alnına siper misilli tutmak.	Arapça elif (ا) babı
903	1	41	istişʿâr	اِسْتِشْعَارْ	Haber talep etmek, işar ve tembih talep etmek, danışmak sual etmek, **pürsîden**.	Arapça elif (ا) babı
904	1	41	istişfâʾ	اِسْتِشْفَاءْ	Marazdan halas bulup **şifâpezîr** olmak.	Arapça elif (ا) babı
905	1	41	istişfâʿ	اِسْتِشْفَاعْ	Şefaat talep etmek.	Arapça elif (ا) babı
906	1	41	istişfâf	اِسْتِشْفَافْ	Şeffaf olmak, **tâbdân**, öte geçeye bakıldıkta verâda olan şeylerin gözükmesine mâni olmamak.	Arapça elif (ا) babı
907	1	41	istişmâm	اِسْتِشْمَامْ	Koku hissetmek, **bûyîden**, koklamak.	Arapça elif (ا) babı

908	1	42	istişhâd	اِسْتِشْهَادْ	Birinin şahit olunup şehadet eylemesini talep etmek ve şehit olmak.	Arapça elif (ا) babı
909	1	42	istişhâr	اِسْتِشْهَارْ	Şöhret, meşhur olmak.	Arapça elif (ا) babı
910	1	42	istişḥâb	اِسْتِصْحَابْ	Beraber almak, kendine refik kılmak, peyda etmek, tedarik etmek, temellük etmek.	Arapça elif (ا) babı
911	1	42	istişḥâḥ	اِسْتِصْحَاحْ	Sahih addetmek, sıhhate say etmek.	Arapça elif (ا) babı
912	1	42	istişʿâb	اِسْتِصْعَابْ	Güçlük çekmek, **düşvârî keşîden** ve güç addetmek.	Arapça elif (ا) babı
913	1	42	istişvâb	اِسْتِصْوَابْ	Beğenmek, **pesendîden**, tahsin etmek, sevap addetmek.	Arapça elif (ا) babı
914	1	42	istiżḥâk	اِسْتِضْحَاكْ	İstihza edip, zevklenmek	Arapça elif (ا) babı
915	1	42	istiżʿâf	اِسْتِضْعَافْ	Zayıf addetmek.	Arapça elif (ا) babı
916	1	42	istiżlâl	اِسْتِضْلَالْ	İhtilale ve ayartmaya say etmek.	Arapça elif (ا) babı
917	1	42	istiṭâbe(t)	اِسْتِطَابَه	Beğenmek, **pesendîden**, tahsin etmek, tayyib addetmek, istihcâ etmek, kasık kıllarını tıraş etmek.	Arapça elif (ا) babı
918	1	42	istiṭâr	اِسْتِطَارْ	Yazmak, **nüvişten**, tastir etmek.	Arapça elif (ا) babı
919	1	42	istiṭâʿat	اِسْتِطَاعَتْ	Kudret, mukadderat, güç yetmek.	Arapça elif (ا) babı
920	1	42	istiṭrâd	اِسْتِطْرَادْ	Fıkra içinde başka fıkra nakletmek.	Arapça elif (ا) babı
921	1	42	istiṭrâf	اِسْتِطْرَافْ	Bir nesneyi sonradan ve yeniden edinmek, **nev âverden**.	Arapça elif (ا) babı
922	1	42	istiṭʿâm	اِسْتِطْعَامْ	Taam talep etmek.	Arapça elif (ا) babı
923	1	42	istiṭlâʿ	اِسْتِطْلَاعْ	Haber ve ıttılâʿ talep etmek.	Arapça elif (ا) babı
924	1	42	istiṭlâḳ	اِسْتِطْلَاقْ	İshale uğrayıp yürek sürmek, **şikem rânden**.	Arapça elif (ا) babı
925	1	42	istiẓlâl	اِسْتِظْلَالْ	Gölgeye oturmak ve himaye talep etmek, **sâye giriften**.	Arapça elif (ا) babı
926	1	42	istiẓhâr	اِسْتِظْهَارْ	Yardım ve zuhr talep etmek, **yârî ǧâsten**.	Arapça elif (ا) babı
927	1	42	istiʿâde(t)	اِسْتِعَادَه	Âdet edinmek, huy kesbetmek.	Arapça elif (ا) babı
928	1	42	istiʿâẕe(t)	اِسْتِعَاذَه	"Eûzubillahimine'ş-şeyṭâni'r-racîm" elfazını zikr etmekle Hayru'l-hâfızîn Hazretleri'nden hıfz ve savn ve sıyanet talep etmek.	Arapça elif (ا) babı
929	1	43	istiare	اِسْتِعَارَه	Âriyeten talep etmek, müşterekleri bulunan bir keyfiyete mebni iki isimden birini diğerine bedelen kelamda istimal etmekten hâsıl olan mecaz.	Arapça elif (ا) babı
930	1	43	istiʿâża(t)	اِسْتِعَاضَه	İvaz ve bedel talep etmek.	Arapça elif (ا) babı
931	1	43	istiʿâne(t)	اِسْتِعَانَه	Yardım ve iʿane talep etmek **yârî ǧâsten**.	Arapça elif (ا) babı
932	1	43	istiʿbâd	اِسْتِعْبَادْ	Memlük ve köle edinmek, köle almak, **bende sitâden**.	Arapça elif (ا) babı
933	1	43	istiʿbâr	اِسْتِعْبَارْ	İbret almak, rüya tabirini talep etmek.	Arapça elif (ا) babı

934	1	43	isti‘tâb	اِسْتِعْتَابْ	Kendinden razı ve hoşnut edilmek, **ez-ḫod ḫoşnûd kerden**.	Arapça elif (ا) babı
935	1	43	isti‘câb	اِسْتِعْجَابْ	Taaccüp etmek, **endîden**, acele talep etmek.	Arapça elif (ا) babı
936	1	43	isti‘dâ’	اِسْتِعْدَاءْ	İstigâse ve istimdat etmek, medet istemek, **yârî ḫâsten**.	Arapça elif (ا) babı
937	1	43	isti‘dâd	اِسْتِعْدَادْ	Hazır ve amade olmak, **âmâde şuden** ve meyl, münasebet ve zeka, feraset.	Arapça elif (ا) babı
938	1	43	isti‘ẕâr	اِسْتِعْذَارْ	Özür beyan edip, af talep etmek.	Arapça elif (ا) babı
939	1	43	istiġ‘şâ’	اِسْتِغْشَاءْ	Ateş ziyasıyla yol yürümek.	Arapça elif (ا) babı
940	1	43	isti‘şâ’	اِسْتِعْصَاءْ	İsyan ve zorbalık etmek.	Arapça elif (ا) babı
941	1	43	isti‘ṣâm	اِسْتِعْصَامْ	Günah ve maʿâsîden pak olmak.	Arapça elif (ا) babı
942	1	43	isti‘ṭâ’	اِسْتِعْطَاءْ	Atiye talep etmek.	Arapça elif (ا) babı
943	1	43	isti‘ṭâf	اِسْتِعْطَافْ	Mihr ve şefkat niyaz ve talep etmek, **niyâzîden**.	Arapça elif (ا) babı
944	1	43	isti‘ẕâm	اِسْتِعْظَامْ	Kibir ve tazim etmek.	Arapça elif (ا) babı
945	1	43	isti‘fâ’	اِسْتِعْفَاءْ	Kendi azlini talep etmek, memuriyetten affolunmayı talep etmek.	Arapça elif (ا) babı
946	1	43	isti‘fâf	اِسْتِعْفَافْ	Günah ve maʿâsîden sakınmak, **perhîzîden ez-günâh**.	Arapça elif (ا) babı
947	1	43	isti‘kâd	اِسْتِعْكَادْ	Sığınıp iltica etmek, **penâhîden**.	Arapça elif (ا) babı
948	1	43	isti‘lâ’	اِسْتِعْلَاءْ	Yukarı çıkmak, yükselmek, **berter şuden**.	Arapça elif (ا) babı
949	1	43	isti‘lâc	اِسْتِعْلَاجْ	İlaç ve deva talep etmek, **çâre ḫâsten**.	Arapça elif (ا) babı
950	1	44	isti‘lâḳ	اِسْتِعْلَاقْ	Menût ve muallak olmak.	Arapça elif (ا) babı
951	1	44	isti‘lâm	اِسْتِعْلَامْ	İlim ve haber talep etmek.	Arapça elif (ا) babı
952	1	44	isti‘lân	اِسْتِعْلَانْ	İlan talep etmek.	Arapça elif (ا) babı
953	1	44	isti‘mâr	اِسْتِعْمَارْ	Mâmur ve abâdân kılmak.	Arapça elif (ا) babı
954	1	44	istimal	اِسْتِعْمَالْ	Kullanmak, **bekâr dâşten**, hizmete koşmak.	Arapça elif (ا) babı
955	1	44	isti‘nâd	اِسْتِعْنَادْ	İnat, taannüt, muʿânedet etmek.	Arapça elif (ا) babı
956	1	44	istiġâṣe(t)	اِسْتِغَاثَهْ	İmdat ve yardım ve medet talep etmek, **yârî ḫâsten**.	Arapça elif (ا) babı
957	1	44	istiġrâb	اِسْتِغْرَابْ	Şaşmak, **hâjûyîden**, taaccüp etmek.	Arapça elif (ا) babı
958	1	44	istiġrâḳ	اِسْتِغْرَاقْ	Serâpâ kaplamak, **neḫenbîden** ve taaccüp edip bayılmak üzere şiddetle gülmek ve dalıp zihni bütün bütün meşkul etmek.	Arapça elif (ا) babı
959	1	44	istiġfâr	اِسْتِغْفَارْ	Mağfiret ve gufrân talep etmek, “estâğfirullah” kelamını zikretmek, **âmurziş ḫâsten**.	Arapça elif (ا) babı
960	1	44	istiġlâb	اِسْتِغْلَابْ	Neşvünema bulup kemale gelmek.	Arapça elif (ا) babı

961	1	44	istiġlâḳ	اِسْتِغْلَاقْ	Vech-i katʿî üzere pazar etmek ve kelamda hasrolmak.	Arapça elif (ا) babı
962	1	44	istiġlâl	اِسْتِغْلَالْ	Borca rehin üzere dâyine hane ve emlak vesair akarın hasılatını terk etmek.	Arapça elif (ا) babı
963	1	44	istiġna	اِسْتِغْنَاءْ	Adem-i ihtiyâc, **nâzîden**, muhtaç olmamak, zengin olmak ve adem-i ihtiyâc izhar edip taazzum ve tekebbür etmek, nazlanmak, naz etmek.	Arapça elif (ا) babı
964	1	44	istiġnâm	اِسْتِغْنَامْ	Yağma ve ganimet tecessüsünde olmak.	Arapça elif (ا) babı
965	1	44	istifade	اِسْتِفَادَه	Kazanmak, tahsil etmek, **elfâḫten**, kesbetmek ve fayda tahsiline say etmek ve anlamak, öğrenmek.	Arapça elif (ا) babı
966	1	44	istifâżat	اِسْتِفَاضَةْ	Yayılmak, **küsterden**, taşmak ve şüyûʿ bulmak.	Arapça elif (ا) babı
967	1	44	istifâḳa(t)	اِسْتِفَاقَه	Keyifsizlikten sıhhat bulmak ve şarap ve sarhoşluktan ayılmak.	Arapça elif (ا) babı
968	1	45	istiftâʾ	اِسْتِفْتَاءْ	Fetva talep etmek.	Arapça elif (ا) babı
969	1	45	istiftâḥ	اِسْتِفْتَاحْ	Açmaya yahut fetih ve teshîr etmeye say edip çalışmak.	Arapça elif (ا) babı
970	1	45	istifrâd	اِسْتِفْرَادْ	İnfirâd, yalnızlık ve ayırmak, tefrik etmek, **peşmîden**.	Arapça elif (ا) babı
971	1	45	istifrâr	اِسْتِفْرَارْ	Firar etmek, **girîḫten**, gizli savaşmak.	Arapça elif (ا) babı
972	1	45	istifrâʿ	اِسْتِفْرَاعْ	Başlamak, bed etmek, **âġâzîden**.	Arapça elif (ا) babı
973	1	45	istifrâġ	اِسْتِفْرَاغْ	Kusmak, kay etmek, **hirâşîden**.	Arapça elif (ا) babı
974	1	45	istifsâd	اِسْتِفْسَادْ	İfsada say etmek.	Arapça elif (ا) babı
975	1	45	istifsâr	اِسْتِفْسَارْ	Sormak, aramak, ifade talep etmek, **pürsîden**.	Arapça elif (ا) babı
976	1	45	istiflâḥ	اِسْتِفْلَاحْ	Fevz ve felah bulmak, zafer bulmak.	Arapça elif (ا) babı
977	1	45	istifnân	اِسْتِفْنَانْ	Cins cins ayırmak, **peşmîden**.	Arapça elif (ا) babı
978	1	45	istifhâm	اِسْتِفْهَامْ	Sual edip tefehhüm talep etmek.	Arapça elif (ا) babı
979	1	45	istiḳâʾ	اِسْتِقَاءْ	İçecek su almak yahut istemek, **âb ḫâsten**.	Arapça elif (ا) babı
980	1	45	istiḳâne(t)	اِسْتِقَانَه	Kut yani taam talep etmek.	
981	1	45	istiḳâde(t)	اِسْتِقَادَه	Bir katil olan kimsenin kısasını talep etmek ve inkıyat ve itaat etmek.	Arapça elif (ا) babı
982	1	45	istiḳâme(t)	اِسْتِقَامَه	Doğruluk, müstakimlik, **dürüstî**.	Arapça elif (ا) babı
983	1	45	istiḳbâḥ	اِسْتِقْبَاحْ	Kabih ve nâ-pesendî etmek, **bed dâşten**.	Arapça elif (ا) babı
984	1	45	istiḳbal	اِسْتِقْبَالْ	Gidip karşılamak ve gelecek zaman, gelecek vakit.	Arapça elif (ا) babı
985	1	45	istiḳbâlî	اِسْتِقْبَالِىّ	Gelecek zamana müteallik olan.	Arapça elif (ا) babı
986	1	45	istiḳtâl	اِسْتِقْتَالْ	Katilden korkmayıp fart-ı şecâʿat ve celâdetten kendi nefsini helake teslim etmek.	Arapça elif (ا) babı

987	1	45	istiḳdâr	اِسْتِقْدَارْ	Kendine hayırlı şeyin nasip ve mukadder olmasını Allah'tan niyaz etmek.	Arapça elif (ا) babı
988	1	45	istiḳdâm	اِسْتِقْدَامْ	Takdim etmek, **pîş reften**, önce geçmek ve ikdam ve gayret ve şecaati çok olmak.	Arapça elif (ا) babı
989	1	45	istiḳrâʾ	اِسْتِقْرَاءْ	Bir cinsin ekser efradında müşahede olunan keyfiyeti tamim edip cins-i mezbûra umûmen isnat ve ispat etmek.	Arapça elif (ا) babı
990	1	46	istiḳrar	اِسْتِقْرَارْ	Karar ve sebat üzere olmak sabit ve **üstüvâr** olmak.	Arapça elif (ا) babı
991	1	46	istiḳrâż	اِسْتِقْرَاضْ	Ödünç almak, **vâm sitâden**.	Arapça elif (ا) babı
992	1	46	istiḳsâm	اِسْتِقْسَامْ	Hisse talep etmek ve yemîn-i kasem teklif etmek.	Arapça elif (ا) babı
993	1	46	istiḳṣâʾ	اِسْتِقْصَاءْ	Haber almak için gayetle say etmek.	Arapça elif (ا) babı
994	1	46	istiḳṣâṣ	اِسْتِقْصَاصْ	Kısas talep etmek, yani kâtil olanın katlini talep etmek.	Arapça elif (ا) babı
995	1	46	istiḳżâʾ	اِسْتِقْضَاْ	Hüküm ve fasıl talep etmek ve kadı nasb ve tayin olmak.	Arapça elif (ا) babı
996	1	46	istiḳṭâr	اِسْتِقْطَارْ	Damla damla akmaya say etmek.	Arapça elif (ا) babı
997	1	46	istiḳfâl	اِسْتِقْفَالْ	Hasis ve bahîl ve mümsik olmak.	Arapça elif (ا) babı
998	1	46	istiḳlâl	اِسْتِقْلَالْ	Tâbi olmayıp başlı başına olmak.	Arapça elif (ا) babı
999	1	46	istiḳlâlî	اِسْتِقْلَالِىّ	İstiklâle mensup ve mütealik olan.	Arapça elif (ا) babı
1000	1	46	istiḳlâliyyet	اِسْتِقْلَالِيَّة	İstiklal, başlı başına olmak.	Arapça elif (ا) babı
1001	1	46	istiḳvâs	اِسْتِقْوَاسْ	Yay gibi eğilip iki kat olmak, **dütâ**.	Arapça elif (ا) babı
1002	1	46	istiḳyâʾ	اِسْتِقْيَاءْ	İstifra ve kay edip, kusmak.	Arapça elif (ا) babı
1003	1	46	istikâne(t)	اِسْتِكَانَه	Huzûʿ ve tevazu ve tazarru etmek.	Arapça elif (ا) babı
1004	1	46	istiktâb	اِسْتِكْتَابْ	Birinden kitap yazmasını talep etmek, birine bir yazı yazdırmak.	Arapça elif (ا) babı
1005	1	46	istiktâm	اِسْتِكْتَامْ	Ketum ve ihfâya say etmek.	Arapça elif (ا) babı
1006	1	46	istikṯâr	اِسْتِكْثَارْ	Çoğaltıp teksire say etmek, **füzûnîden**.	Arapça elif (ا) babı
1007	1	46	istikrâʾ	اِسْتِكْرَاءْ	Kiraya vermek ve kira ile tutmak, **bâmüzd sitâden**.	Arapça elif (ا) babı
1008	1	46	istikrâm	اِسْتِكْرَامْ	Kerem talep etmek ve kerim, mükerrem addetmek.	Arapça elif (ا) babı
1009	1	46	istikrâh	اِسْتِكْرَاهْ	Tiksinmek, kerih addetmek.	Arapça elif (ا) babı
1010	1	46	istiksâb	اِسْتِكْسَابْ	Kazanmak, **elfâḫten**, kesbetmek.	Arapça elif (ا) babı
1011	1	46	istikşâf	اِسْتِكْشَافْ	Keşif ve izhariyeti talep etmek.	Arapça elif (ا) babı
1012	1	46	istikfâʾ	اِسْتِكْفَاءْ	Kanaat etmek, kâfi addetmek.	Arapça elif (ا) babı
1013	1	46	istikfâf	اِسْتِكْفَافْ	Dilenci gibi elini uzatmak.	Arapça elif (ا) babı

1014	1	46	**istiklâʾ**	اِسْتِكْلَاءْ	Alıkoyup tevkif etmek ve veresiye almak.	Arapça elif (ا) babı
1015	1	47	**istikmâl**	اِسْتِكْمَالْ	Tam ve kâmil kılmak, kaydında olmak.	Arapça elif (ا) babı
1016	1	47	**istiknân**	اِسْتِكْنَانْ	Gizlenip saklanmak, **nihânîden**.	Arapça elif (ا) babı
1017	1	47	**istilâb**	اِسْتِلَابْ	Selbetmek, kapıp almak.	Arapça elif (ا) babı
1018	1	47	**istilâl**	اِسْتِلَالْ	Sıyırıp çıkarmak, selletmek.	Arapça elif (ا) babı
1019	1	47	**istilâm**	اِسْتِلَامْ	Hacer-i esvede veya diğer mübarek nesneye el sürüp baʿde elini öpmek veya âdeten öpmek.	Arapça elif (ا) babı
1020	1	47	**istilʾem**	اِسْتِلْأَمْ	Bi-maʿ nâhu eydan.	Arapça elif (ا) babı
1021	1	47	**istilânet**	اِسْتِلَانَتْ	Mülayim görmek, mülayim bulmak.	Arapça elif (ا) babı
1022	1	47	**istilḥâḳ**	اِسْتِلْحَاقْ	İlhaka say etmek.	Arapça elif (ا) babı
1023	1	47	**istilẕâẕ**	اِسْتِلْذَاذْ	Hoş bulmak, leziz addetmek.	Arapça elif (ا) babı
1024	1	47	**istilzâm**	اِسْتِلْزَامْ	Lazım addetmek, talep etmek.	Arapça elif (ا) babı
1025	1	47	**istimâʾ**	اِسْتِمَاءْ	Ziyarete kasıt ve teveccüh etmek ve âdemden hayır nişanesini anlayıp teferrüs etmek.	Arapça elif (ا) babı
1026	1	47	**istimâze(t)**	اِسْتِمَازَه	İmtiyaz ve intihap birle tefrik etmek.	Arapça elif (ا) babı
1027	1	47	**istimâʿ**	اِسْتِمَاعْ	Dinlemek, işitmek, kulak vermek, **gûş dâşten**.	Arapça elif (ا) babı
1028	1	47	**istimâlet**	اِسْتِمَالَتْ	Sapıp gelmek ve meylettirmek ve kendine gönül cezbetmek, kendine doğru çekmek.	Arapça elif (ا) babı
1029	1	47	**istimtâʿ**	اِسْتِمْتَاعْ	Temettü etmek, faydalanmak.	Arapça elif (ا) babı
1030	1	47	**istimdat**	اِسْتِمْدَادْ	İmdat ve yardım talep etmek, **yârî ḫâsten**.	Arapça elif (ا) babı
1031	1	47	**istimrâr**	اِسْتِمْرَارْ	Devam, **pâyende**, istidâmet, bekâ.	Arapça elif (ا) babı
1032	1	47	**istimrârî**	اِسْتِمْرَارِىّ	Daim, müstedâm, **pâyende**, baki olan.	Arapça elif (ا) babı
1033	1	47	**istimzâc**	اِسْتِمْزَاجْ	Birinin mizacını anlayıp onunla imtizaç etmeye say etmek.	Arapça elif (ا) babı
1034	1	47	**istimsâk**	اِسْتِمْسَاكْ	Perhizkarlık etmek, kendi nefsini zaptetmek, **perhîzîden**.	Arapça elif (ا) babı
1035	1	47	**istimṭâr**	اِسْتِمْطَارْ	Yağmur için dua ve niyaz etmek.	Arapça elif (ا) babı
1036	1	47	**istimlâʾ**	اِسْتِمْلَاءْ	Birine bir şey yazdırmak ve birinin bir şey yazmasını istemek.	Arapça elif (ا) babı
1037	1	48	**istimlâl**	اِسْتِمْلَالْ	Usanmak, **bîzârî**, canı sıkılmak.	Arapça elif (ا) babı
1038	1	48	**istimnâʾ**	اِسْتِمْنَاءْ	Kendüden meni ihracına say etmek.	Arapça elif (ا) babı
1039	1	48	**istimnân**	اِسْتِمْنَانْ	Minnet ve ihsan talep etmek.	Arapça elif (ا) babı

1040	1	48	**istimhâl**	اِسْتِمْهَالْ	Mühlet talep etmek.	Arapça elif (ا) babı
1041	1	48	**istinâd**	اِسْتِنَادْ	Söykenip dayanmak, **püşt dâden**.	Arapça elif (ا) babı
1042	1	48	**istinâre(t)**	اِسْتِنَارَه	Ruşen, ziyadar olmak ve ziya yahut ateş istemek.	Arapça elif (ا) babı
1043	1	48	**istinâme(t)**	اِسْتِنَامَه	Alışıp rahat ve **ârâmiş** etmek ve tasannu ile uyumak, suretini göstermek.	Arapça elif (ا) babı
1044	1	48	**istinbâʾ**	اِسْتِنْبَاءْ	Sormak, **pürsîden**, haber talep etmek.	Arapça elif (ا) babı
1045	1	48	**istinbâṭ**	اِسْتِنْبَاطْ	Akıl ile gizli mana ve ahkam çıkarmak.	Arapça elif (ا) babı
1046	1	48	**istintâc**	اِسْتِنْتَاجْ	Netice çıkarmak, **encâm süpûẖten**, anlamak, çıkarmak.	Arapça elif (ا) babı
1047	1	48	**istinşâr**	اِسْتِنْشَارْ	Tathîr için buruna su çekip geri püskürmek.	Arapça elif (ا) babı
1048	1	48	**istincâʾ**	اِسْتِنْجَاءْ	Kazâ-yı hâcetten sonra su ile yıkanıp taharetlenmek.	Arapça elif (ا) babı
1049	1	48	**istincâḥ**	اِسْتِنْجَاحْ	Hâcetin reva eylemesini birinden talep etmek.	Arapça elif (ا) babı
1050	1	48	**istincâd**	اِسْتِنْجَادْ	Yardım talep etmek, **yârî hâsten**.	Arapça elif (ا) babı
1051	1	48	**istincâs**	اِسْتِنْجَاسْ	Bulaşmak, **âlâyîden** ve bulaştırmak.	Arapça elif (ا) babı
1052	1	48	**istinḥâs**	اِسْتِنْحَاسْ	Bir kelam yahut bir haberi teftiş ve tefahhus ve tetkik ve tahkik etmek, **cûyîden**.	Arapça elif (ا) babı
1053	1	48	**istinzâl**	اِسْتِنْزَالْ	İndirmek, **fürû kerden**, tenzil etmek.	Arapça elif (ا) babı
1054	1	48	**istinsâb**	اِسْتِنْسَابْ	Nesebini zikretmek yahut sual etmek ve nispet ve taalluk talep etmek.	Arapça elif (ا) babı
1055	1	48	**istinsaḫ**	اِسْتِنْسَاحْ	Aynını yazmak, aynını almak, nüshasını yazmak ve iptal ve neshini talep etmek.	Arapça elif (ا) babı
1056	1	48	**istinşâd**	اِسْتِنْشَادْ	Şiir okumasını birinden talep etmek.	Arapça elif (ا) babı
1057		48	**istinşâḳ**	اِسْتِنْشَاقْ	Tathîr için buruna su çekmek ve şiddetle koklamak.	
1058	1	48	**istinṣâḥ**	اِسْتِنْصَاحْ	Nasihat talep etmek, **pend ẖâsten**.	Arapça elif (ا) babı
1059	1	48	**istinṣâr**	اِسْتِنْصَارْ	Yardım talep etmek, **yârî ẖâsten**.	Arapça elif (ا) babı
1060	1	49	**istinṣâf**	اِسْتِنْصَافْ	İbralaşmak, haklaşmak.	Arapça elif (ا) babı
1061	1	49	**istinżâḥ**	اِسْتِنْضَاحْ	Abdestten sonra avret yerine bir miktar su serpmek.	Arapça elif (ا) babı
1062	1	49	**istinṭâḳ**	اِسْتِنْطَاقْ	Sormak, **pürsîden**, sual etmek.	Arapça elif (ا) babı
1063	1	49	**istinżâr**	اِسْتِنْظَارْ	Mühlet talep etmek.	Arapça elif (ا) babı
1064	1	49	**istinfâr**	اِسْتِنْفَارْ	Ürküp kaçmak ve ürkütüp kaçırmak ve nefret ve ikrah etmek.	Arapça elif (ا) babı
1065	1	49	**istinfâḳ**	اِسْتِنْفَاقْ	Harcetmek, sarfetmek.	Arapça elif (ا) babı
1066	1	49	**istinfâz**	اِسْتِنْفَازْ	Kurtarmak, **rehâ kerden**, halas vermek.	Arapça elif (ا) babı

1067	1	49	**istinḳâş**	اِسْتِنْقَاشْ	Nakşetmek, nakış talep etmek.	Arapça elif (ا) babı
1068	1	49	**istinḳâṣ**	اِسْتِنْقَاصْ	Pahasını aşağı etmeye say etmek.	Arapça elif (ا) babı
1069	1	49	**istinḳâh**	اِسْتِنْقَاهْ	Fehim ve idrak etmek, **fehmîden**, anlamak.	Arapça elif (ا) babı
1070	1	49	**istinkâḥ**	اِسْتِنْكَاحْ	Nikah ile almak, kendine ehil etmek, **zen sitâden**.	Arapça elif (ا) babı
1071	1	49	**istinkâr**	اِسْتِنْكَارْ	İnkar etmek ve bilmemezliğe sapmak ve bilmediği nesneyi istifham edip sormak.	Arapça elif (ا) babı
1072	1	49	**istinkâf**	اِسْتِنْكَافْ	Kibir ve taazum etmek, istikbâr etmek.	Arapça elif (ا) babı
1073	1	49	**istinkâh**	اِسْتِنْكَاهْ	Ağız koklamak ve tetkik ve tahsis etmek.	Arapça elif (ا) babı
1074	1	49	**istinhâc**	اِسْتِنْهَاجْ	Birinin mesleğine uyup ona sülûk etmek.	Arapça elif (ا) babı
1075	1	49	**istinhâṣ**	اِسْتِنْهَاصْ	Bir husus için deprendirip kaldırmak.	Arapça elif (ا) babı
1076	1	49	**istivâʾ**	اِسْتِوَاءْ	Müsâvât, temâsül ve itidal, istikamet ve karar, sübut, kemal. **Ḫatt-ı istivâʾ** kürre-i arz üzerinde mefrûz bir hatt-ı müstedîr olup kutupları dahi kutbî-i arz olarak mezkûr iki kutuptan buʿûdu müsavi olduğundan kürre-i arzı beyne'l-kutbeyn tansîf eder bir dâʾire-i uzmâdır ki arz-ı beled dahi hatt-ı mezbûrdan bed ile iki kutba doğru taʿdât olunur.	Arapça elif (ا) babı
1077	1	50	**istihâl**	اِسْتِهَالْ	İshal olup sürmek, **şikem rânden**.	Arapça elif (ا) babı
1078	1	50	**istihâm**	اِسْتِهَامْ	Ok vasıtasıyla tefeʾʾül etmek.	Arapça elif (ا) babı
1079	1	50	**istihâne(t)**	اِسْتِهَانَةْ	Hor ve hakir addetmek.	Arapça elif (ا) babı
1080	1	50	**istihcân**	اِسْتِهْجَانْ	Kabîh ve nâ-sezâ addetmek.	Arapça elif (ا) babı
1081	1	50	**istihdâʾ**	اِسْتِهْدَاءْ	Hidayet ve irşat talep etmek.	Arapça elif (ا) babı
1082	1	50	**istihzâʾ**	اِسْتِهْزَاءْ	Zevklenip maskaralığa almak.	Arapça elif (ا) babı
1083	1	50	**istihlâl**	اِسْتِهْلَالْ	Yeni ay olmak ve yeni ay görünmek ve kılıç kınından sıyrılıp gözükmek ve ibarede müradif ve mukaffa olan elfazın irat olunması.	Arapça elif (ا) babı
1084	1	50	**istiyâʾ**	اِسْتِيَاءْ	Sûʾ-i hareket etmek, kabahat etmek ve birinin bed muamalesinden müteessir ve gamnâk olmak.	Arapça elif (ا) babı
1085	1	50	**istiyâs**	اِسْتِيَاسْ	Yeis etmek, ümitsiz olmak.	Arapça elif (ا) babı
1086	1	50	**istiyâf**	اِسْتِيَافْ	Sürmek, sevk etmek.	Arapça elif (ا) babı
1087	1	50	**istiyâk**	اِسْتِيَاكْ	Misvak istimal etmek.	Arapça elif (ا) babı
1088	1	50	**istiʾbâl**	اِسْتِئْبَالْ	Vehamet, havanın fenalığı.	Arapça elif (ا) babı
1089	1	50	**istiʾşâr**	اِسْتِئْثَارْ	İttihap ve ihtiyar edip kendi ve nefsine tahsis istemek.	Arapça elif (ا) babı

1090	1	50	**istîṣâr**	اِسْتِيصَارْ	Bir nesneden çok almak, kaydında olmak ve çoğaltmaya say etmek.	Arapça elif (ا) babı
1091	1	50	**istîṣâk**	اِسْتِيصَاقْ	İtimat olunacak kefil ve senet almak.	Arapça elif (ا) babı
1092	1	50	**istîcâb**	اِسْتِيجَابْ	Vacip ve hak addetmek.	Arapça elif (ا) babı
1093	1	50	**istîcâr**	اِسْتِيجَارْ	İcâreye vermek ve kira ile tutmak.	Arapça elif (ا) babı
1094	1	50	**isti'câr**	اِسْتِئْجَارْ	Mühlet talep etmek.	Arapça elif (ا) babı
1095	1	50	**isti'ẖâr**	اِسْتِئْخَارْ	Geriye kalmak ve geri koymak.	Arapça elif (ا) babı
1096	1	50	**istîdâʿ**	اِسْتِيدَاعْ	Emanete teslim etmek.	Arapça elif (ا) babı
1097	1	50	**isti'dân**	اِسْتِئْذَانْ	İzin ve ruhsat talep etmek.	Arapça elif (ا) babı
1098	1	50	**istîrâd**	اِسْتِيرَادْ	Mevride ihzar ve isal etmek.	Arapça elif (ا) babı
1099	1	50	**isti'ṣâr**	اِسْتِئْثَارْ	Esir olmak ve esir kılmak.	Arapça elif (ا) babı
1100	1	50	**istîṣâr**	اِسْتِيثَارْ	Kolaylanmak, **âsânîden** ve kolaylık kesbetmek, hazır ve amade olmak.	Arapça elif (ا) babı
1101	1	51	**istîsâʿ**	اِسْتِيسَاعْ	Vüsʿat, bolluk, **ferâvân** ve bolalmak.	Arapça elif (ا) babı
1102	1	51	**isti'ṣâl**	اِسْتِئْصَالْ	Kökünden koparmak, **berkenden**.	Arapça elif (ا) babı
1103	1	51	**istîżâḥ**	اِسْتِيضَاحْ	İzah ve şerh ve beyan talep etmek, anlamayıp sairden tarif talep etmek.	Arapça elif (ا) babı
1104	1	51	**istîżâʿ**	اِسْتِيضَاعْ	Pahasını eksiltmeye say etmek.	Arapça elif (ا) babı
1105	1	51	**istîṭân**	اِسْتِيطَانْ	Vatan edinmek, **cây giriften**, tavattun etmek.	Arapça elif (ا) babı
1106	1	51	**istîʿâb**	اِسْتِيعَابْ	Kapılmak, **nehenbîden**, tutmak, zapt etmek.	Arapça elif (ا) babı
1107	1	51	**istîfâ'**	اِسْتِيفَاءْ	Bütün bütün almak ve kabz-ı rûh etmek ve borcunu tamamen eda etmek.	Arapça elif (ا) babı
1108	1	51	**istîfâḳ**	اِسْتِيفَاقْ	Tevfik ve hidayet talep etmek.	Arapça elif (ا) babı
1109	1	51	**istîḳâd**	اِسْتِيقَادْ	Tutuşup yanmak ve tutuşturup yakmak, **sûẖten**.	Arapça elif (ا) babı
1110	1	51	**istîḳâẓ**	اِسْتِيقَاظْ	Uykudan uyanmak, **bîdârîden**.	Arapça elif (ا) babı
1111	1	51	**istîlâ**	اِسْتِئْلَاءْ	Müstevli olmak, zor ve kahır ile alıp zaptetmek.	Arapça elif (ا) babı
1112	1	51	**istîlâd**	اِسْتِيلَادْ	Cariyeden tevellüd eden çocuğu veled hukukuna kabul etmek.	Arapça elif (ا) babı
1113	1	51	**isti'mâr**	اِسْتِئْمَارْ	Emir talep etmek, danışmak, **kenâc kerden**.	Arapça elif (ا) babı
1114	1	51	**isti'mân**	اِسْتِئْمَانْ	Emin kılmak, aman ve emniyet vermek ve aman talep etmek, himaye talep etmek.	Arapça elif (ا) babı
1115	1	51	**isti'nâs**	اِسْتِئْنَاسْ	Vahşiliği zail olup alışık ve ünsiyetli olmak, **âluften**.	Arapça elif (ا) babı
1116	1	51	**isti'nâf**	اِسْتِئْنَافْ	Bed' etmek, başlamak, **âġâzîden**.	Arapça elif (ا) babı
1117	1	51	**istîhâb**	اِسْتِيهَابْ	Hediye talep etmek, **armaġân ẖâsten**.	Arapça elif (ا) babı

1118	1	51	isti’hâl	اِسْتِئْهَالْ	Müstevcip ve müstehak olmak.	Arapça elif (ا) babı
1119	1	51	iscâd	اِسْجَادْ	Başını aşağı edip eğmek, **ser fürûbürd**.	Arapça elif (ا) babı
1120	1	51	ascâʿ	اَسْجَاعْ	Seciler, mukaffâ olan kelamlar.	Arapça elif (ا) babı
1121	1	51	iscâl	اِسْجَالْ	Terk ve tesyîb ve ferâmûş etmek.	Arapça elif (ا) babı
1122	1	52	esḥâr	اَسْحَارْ	Seherler, sabahlar, **bâmdâdân**.	Arapça elif (ا) babı
1123	1	52	esḥiyye(t)	اَسْحِيَّة	Sehâlar, mektup bağladıkları tirşeler.	Arapça elif (ا) babı
1124	1	52	isḫâṭ	اِسْخَاطْ	Gücendirip darıltmak, azâp etmek, **ġırâşânîden**.	Arapça elif (ا) babı
1125	1	52	isḫâr	اِسْخَارْ	Kızdırmak, ısıtmak, sıcak etmek, **germ kerden**.	Arapça elif (ا) babı
1126	1	52	isḫân-ı ʿayn	اِسْخَانِ عَيْن	Ağlatmak, **giryânîden**, köz kızdırmak.	Arapça elif (ا) babı
1127	1	52	esḫâ	اَسْخَى	Ziyade sehî, eli ziyade açık olan, **civanmert**.	Arapça elif (ا) babı
1128	1	52	esḫiyâʾ	اَسْخِيَاءْ	Sehîler, cömertler, eli açık olanlar, **cüvânmerdân**.	Arapça elif (ا) babı
1129	1	52	esed	اَسَدْ	Arslan, **şîr** ve gazanfer denilen hayvan ve burûcdan Seretân ile Sümbüle beynine vaki olup beşinci burç olmakla hareket-i seneviyyesi ile şemsin mezkur burca duhûlü temmuzun dokuzunda vaki olur.	Arapça elif (ا) babı
1130	1	52	isdâd	اِسْدَادْ	Rast ve savâba dûş olmak.	Arapça elif (ا) babı
1131	1	52	esdâl	اَسْدَالْ	Perdeler ve inciden tertip olunan gerdanlıklar.	Arapça elif (ا) babı
1132	1	52	isdâl	اِسْدَالْ	Perde misilli indirip sarkıtmak.	Arapça elif (ا) babı
1133	1	52	esidde(t)	اَسِدَّة	Ayıplar, nakîsalar, kusurlar.	Arapça elif (ا) babı
1134	1	52	esr	اَسْر	Bağlamak, **bendîden**, seyretmek ve esirlik.	Arapça elif (ا) babı
1135	1	52	üsr	اُسْر	Sidik tutulması denilen illet.	Arapça elif (ا) babı
1136	1	52	isrâʾ	اِسْرَاءْ	Yürütmek, göndermek, teseyyür etmek, **firistâden**.	Arapça elif (ا) babı
1137	1	52	üserâʾ	اُسَرَاءْ	Esirler, tutsaklar, **giriftegân**.	Arapça elif (ا) babı
1138	1	52	isrâr	اِسْرَارْ	Hafî tutmak, gizlemek, ketmetmek, **nihân kerden**.	Arapça elif (ا) babı
1139	1	52	isrâʿ	اِسْرَاعْ	Süratlendirmek, **tîz reftar kerden**, çabuklandırmak.	Arapça elif (ا) babı
1140	1	52	isrâf	اِسْرَافْ	Beyhude mahalle sarf etmek, **bâdrast**.	Arapça elif (ا) babı
1141	1	53	esirre(t)	اَسِرَّة	Milletin belli başlı olanları.	Arapça elif (ا) babı
1142	1	53	esrâʿ	اَسْرَعْ	Ziyade seri, **keremḫîz**, ziyade çabuk.	Arapça elif (ا) babı
1143	1	53	esrâ	اَسْرَى	Esirler, tutsaklar, **giriftegân**.	Arapça elif (ا) babı
1144	1	53	esṭâr	اَسْطَارْ	Satırlar, çiziler, yazılar, **yekden**, sıralar.	Arapça elif (ا) babı

1145	1	53	**iṣṭâra(t)**	اِسْطَارَةْ	Hikaye, **dâsitân**, fıkra, **ḳıṣṣa**.	Arapça elif (ا) babı
1146	1	53	**iṣṭabl**	اِسْطَبْل	Ahır, hayvan tavlası.	Arapça elif (ا) babı
1147	1	53	**usṭurlâb**	اُسْطُرْلَابْ	Ezmine-i kadîmede şemsin ahz-ı irtifâʿı için istimal olunmuş bir nev-i âlet-i rasat.	Arapça elif (ا) babı
1148	1	53	**üsṭuḳus**	اُسْطُقُسْ	Asıl, üs, esas.	Arapça elif (ا) babı
1149	1	53	**üsṭuvân**	اُسْطُوَانْ	Yüksek boylu, **bâlâ**, yüce olan.	Arapça elif (ا) babı
1150	1	53	**üsṭuvâne(t)**	اُسْطُوَانَةْ	Vaz-ı asliyesine müvâzî olarak bir dairenin hatt-ı müstakîm üzerinde hareketinden tahdis eden cisim.	Arapça elif (ا) babı
1151	1	53	**isʿâ'**	اِسْعَاءْ	Hacetini reva kılmak.	Arapça elif (ا) babı
1152	1	53	**isʿâd**	اِسْعَادْ	Saadetli kılmak, saadet vermek, **baḫtiyâr kerden**.	Arapça elif (ا) babı
1153	1	53	**esʿâr**	اَسْعَارْ	Pahalar, fi'ler, fiyat.	Arapça elif (ا) babı
1154	1	53	**isʿâf**	اِسْعَافْ	İşi bitirmek, matlubunu vermek, **kâr revâ kerden**.	Arapça elif (ا) babı
1155	1	53	**esʿad**	اَسْعَدْ	Ziyade sait, ziyade sadetli olan.	Arapça elif (ا) babı
1156	1	53	**esef**	اَسَفْ	Hüzün, keder, **dert**, teessüf.	Arapça elif (ا) babı
1157	1	53	**üsefâ'**	اُسَفَاءْ	Müteessifler, mükedder olanlar, **derdmendân**.	Arapça elif (ا) babı
1158	1	53	**esfâr**	اَسْفَارْ	Seferler, yola gidişler, kitaplar, ciltler, baplar.	Arapça elif (ا) babı
1159	1	53	**isfâr**	اِسْفَارْ	Sabah yeri açılıp aydınlanmak, **bâmdâd**.	Arapça elif (ا) babı
1160	1	53	**esfel**	اَسْفَلْ	Ziyade sefil, ziyade alçak olan, **kemter**.	Arapça elif (ا) babı
1161	1	53	**isḳâ**	اِسْقَا	İçirmek, suvarmak, su vermek, **nûşânîden**.	Arapça elif (ا) babı
1162	1	53	**isḳâṭ**	اِسْقَاطْ	Düşürmek, **süpürden** ve düşük düşürmek ve kelamda zelle ve hata etmek ve izmâr olunan setrin istihracına sayetmek ve iptal etmek.	Arapça elif (ا) babı
1163	1	54	**esḳâm**	اَسْقَامْ	Sakamlar, marazlar, illetler, **derdhâ**.	Arapça elif (ا) babı
1164	1	54	**iskât**	اِسْكَاتْ	Sükut ettirmek, susturmak, **ḫâmûşânîden**.	Arapça elif (ا) babı
1165	1	54	**iskâr**	اِسْكَارْ	Sarhoş etmek, **mest kerden**, sekrân kılmak.	Arapça elif (ا) babı
1166	1	54	**iskân**	اِسْكَانْ	Mesken ittihaz edip oturmak, **cây giriften**.	Arapça elif (ا) babı
1167	1	54	**esker**	اَسْكَرْ	Sarhoş, **mest**, sekran olan.	Arapça elif (ا) babı
1168	1	54	**esken**	اَسْكَنْ	Ziyade sakin, ziyade uslu olan, **ḫırdmend**.	Arapça elif (ا) babı
1169	1	54	**islâ'**	اِسْلَاءْ	Teselli vermek.	Arapça elif (ا) babı
1170	1	54	**islâb**	اِسْلَابْ	Kapıp götürmek, **rübûden**, selbetmek.	Arapça elif (ا) babı

1171	1	54	**eslâf**	اَسْلَافْ	Selefler, bir mahalle yahut mansıba mukaddemen malik olanlar, **güẕeştegân**.	Arapça elif (ا) babı
1172	1	54	**islâf**	اِسْلَافْ	Bâ-vech peşin akçe vermek, **pîşâdest**.	Arapça elif (ا) babı
1173	1	54	**islâk**	اِسْلَاكْ	İdhal etmek, içeri komak, **nihâden be-enderûn**.	Arapça elif (ا) babı
1174	1	54	**islâl**	اِسْلَالْ	Sıyırıp çıkarmak, **sübûḫten**.	Arapça elif (ا) babı
1175	1	54	**islâm**	اِسْلَامْ	İtaat ve inkiyât ve fahrü'l-enâm Muhammedü'l-Mustafâ Hazretleri tarafına bi'l-vahy izhar ve iş'âr olunan hakâ'ik ve akaitten müellef ve mürettep olan dîn-i mübîn ve mezkûr dini kabul edip Müslüman olmak, **yegâne gûy**.	Arapça elif (ا) babı
1176	1	54	**islâmî**	اِسْلَامِىّ	Müslim, Müslüman ve İslam dînine mensup ve müteallik olan, **yegâne gûyî**.	Arapça elif (ا) babı
1177	1	54	**esliḥa(t)**	اَسْلِحَةْ	Silahlar, cenk edevatı.	Arapça elif (ا) babı
1178	1	55	**eslem**	اَسْلَمْ	Ziyade selim ve itaatli olan.	Arapça elif (ا) babı
1179	1	55	**üslup**	اُسْلُوبْ	Minval, **ṭarz**, tarîk, suret.	Arapça elif (ا) babı
1180	1	55	**eslî**	اَسْلِىّ	Tekemmülde lisanın ucuyla şekil ve telaffuz olunan harfin vasfıdır.	Arapça elif (ا) babı
1181	1	55	**isim**	اِسْم	Ad, **nam**, gerek hissi ve gerek manevi olan mevcudattan birini zihne izhar ve ihzar için istimal olunan lafız.	Arapça elif (ا) babı
1182	1	55	**esmâ'**	اَسْمَاءْ	İsimler, adlar, **nâmhâ**.	Arapça elif (ا) babı
1183	1	55	**ismâ'**	اِسْمَاءْ	Yükseltmek, **bâlâ kerden** ve isim vazetmek.	Arapça elif (ا) babı
1184	1	55	**ismâḫ**	اِسْمَاخْ	Sehî olmak ve ram ve münkâd ve muti olmak, **râm şuden**.	Arapça elif (ا) babı
1185	1	55	**esmâr**	اَسْمَارْ	Akşam sohbetleri.	Arapça elif (ا) babı
1186	1	55	**ismâr**	اِسْمَارْ	Mıhlamak, çivilemek, **mîh zeden**.	Arapça elif (ا) babı
1187	1	55	**ismâ'**	اِسْمَاعْ	İşittirmek, istimâ' ettirmek **şinevânîden**.	Arapça elif (ا) babı
1188	1	55	**esmaḥ**	اَسْمَحْ	Ziyade sehî ve cömert olan, **civanmert**.	Arapça elif (ا) babı
1189	1	55	**esmer**	اَسْمَرْ	Beyazdan karaya mail bir miktar sarıya çalar renkte olan, **gendüm gûn**.	Arapça elif (ا) babı
1190	1	55	**esmâ**	اَسْمَى	Ziyade sâmi ve refi' olan, **bâlâter**.	Arapça elif (ا) babı
1191	1	55	**ismî**	اِسْمِى	İsme mensup ve müteallik olan, **nâmî**.	Arapça elif (ا) babı
1192	1	55	**ismîrâr**	اِسْمِيرَارْ	Esmerlik, esmer renk, **gendüm gûnî**.	Arapça elif (ا) babı
1193	1	55	**isnâ**	اِسْنَا	Kaldırmak, yükseğe çıkarmak **efrâḫten**.	Arapça elif (ا) babı
1194	1	55	**esnâd**	اَسْنَادْ	Senetler, hüccetler, temessükler, **nâmehâ-yı vâm**.	Arapça elif (ا) babı
1195	1	55	**isnâd**	اِسْنَادْ	Söykendirip dayamak, **ver kerden** ve bir kelam ve haberi bir nesne hakkında zikredip ona azv ve nispet etmek.	Arapça elif (ا) babı
1196	1	55	**esnân**	اَسْنَانْ	Sinler, dişler, **dendânhâ** ve yaşlar, sâller ve mızraklar, temrenler.	Arapça elif (ا) babı

1197	1	56	esvâḳ	اَسْوَاقْ	Sûklar, çârşûhâ, sokaklar.	Arapça elif (ا) babı
1198	1	56	esved	اَسْوَدْ	**Siyah**, kara renkte olan.	Arapça elif (ا) babı
1199	1	56	isvidâd	اِسْوِدَادْ	Siyahlık, kara rengi, **siyâhî**.	Arapça elif (ا) babı
1200	1	56	esûf	اَسُوفْ	Müteessif, kederli, mükedder mağmûm olan, r**encide**.	Arapça elif (ا) babı
1201	1	56	isvîdâd	اِسْوِيدَادْ	Siyahlık, kara rengi, **siyâhî**.	Arapça elif (ا) babı
1202	1	56	ishâb	اِسْهَابْ	Çok söylemek, gevezelik, **gûyâk** ve hırs ve tamah hususunda ifrat edip kanaat etmemek.	Arapça elif (ا) babı
1203	1	56	ishâr	اِسْهَارْ	Gece uyutmayıp uyanık durdurmak ve teyakkuz ve agâhî üzere durdurmak, **bîvâr kerden**.	Arapça elif (ا) babı
1204	1	56	ishâl	اِسْهَالْ	Hadden ziyade verâdan amel gelmek, **şikem rânden**.	Arapça elif (ا) babı
1205	1	56	eshâm	اَسْهَامْ	Sehmler, oklar, **tîrhâ** ve iratlar ve kavis ve zaviye sehimleri ki tamam cepleriyle nısf-ı kutr beyninde vaki olan tefâzulattır.	Arapça elif (ا) babı
1206	1	56	eshel	اَسْهَلْ	Ziyade suhuletli, **âsânter**, ziyade kolay olan.	Arapça elif (ا) babı
1207	1	56	âsî	آسِى	Mahzun ve **ġamnâk** olan.	Arapça elif (ا) babı
1208	1	56	esir	اَسِيرْ	Tutsak, muhaberede düşman eline giriftar olan ve fürûht için pazara getirdikleri insan, **girifte**.	Arapça elif (ا) babı
1209	1	56	esîs	اَسِيسْ	Asıl ve mebni, **dây** ve ivaz, bedel.	Arapça elif (ا) babı
1210	1	56	esîf	اَسِيفْ	Müteessif, mükedder, **ġamnâk**, mağmûm olan.	Arapça elif (ا) babı
1211	1	56	esîl	اَسِيلْ	Çubuk gibi doğru ve düz ve sıyrıncak olan, **nesû**.	Arapça elif (ا) babı
1212	1	56	işâde(t)	اِشَادَةْ	Kaybolan nesneyi nida edip tarif etmek ve insanı alenen methüsena veyahut zem ve takbîh etmek.	Arapça elif (ا) babı
1213	1	56	işaret	اِشَارَةْ	Tayin ve tefrik için istimal olunan alamet ve emretmek ve tefhim zımnında edilen hareket-i aʿzâ yahut istimal olunan alâmet.	Arapça elif (ا) babı
1214	1	57	işâʿat	اِشَاعَتْ	Şayi ve faş etmek, duyurmak, keşfetmek, **âgâh kerden**.	Arapça elif (ا) babı
1215	1	57	eşâfî	اَشَافِى	Şifalar, devalar, ilaçlar, muʿâleceler, **dermânhâ**.	Arapça elif (ا) babı
1216	1	57	eşʾem	اَشْأَمْ	Ziyade şeametli, ziyade uğursuz olan, **lücter**.	Arapça elif (ا) babı
1217	1	57	eşâʾim	اَشَائِمْ	Ziyade şeametli, uğursuz olanlar, **lücterhâ**.	Arapça elif (ا) babı
1218	1	57	eşbâḥ	اَشْبَاحْ	Şebhler, cisimler, cesetler, vücutlar, **tenân**.	Arapça elif (ا) babı
1219	1	57	işbâʿ	اِشْبَاعْ	Doyurmak, **sîr kerden**, karnını doyurmak.	Arapça elif (ا) babı
1220	1	57	işbâl	اِشْبَالْ	Evladını kayırıp, kıyam ve meʾûnetlerine sabır ve ihtimam etmek için bir kocasından sonra hatun başka kocaya varmak.	Arapça elif (ا) babı

1221	1	57	**eşbâh**	**اَشْبَاهْ**	Şebhler, misiller, nazîrler, **mânendhâ**.	Arapça elif (ا) babı
1222	1	57	**eşbeh**	**اَشْبَه**	Ziyade şebihe, ziyade müşabih, ziyade benzer olan, **manendeter**, ziyade şüpheli ve müşkül olan.	Arapça elif (ا) babı
1223	1	57	**iştibâk**	**اِشْتِبَاكْ**	Karışık, pîçîde ve şûrîde olmak, **şîrem**.	Arapça elif (ا) babı
1224	1	57	**iştibâh**	**اِشْتِبَاهْ**	Şek, şüphe, rîb, **gerdîd**, irtiyâb, kolay fark olunmak derecede benzeşmek.	Arapça elif (ا) babı
1225	1	57	**iştitâb**	**اِشْتِتَابْ**	Dağılmak, **perişan** olmak.	Arapça elif (ا) babı
1226	1	57	**iştidâd**	**اِشْتِدَادْ**	Şiddet, sertlik, şedit ve sert olmak, **saḫt şuden**.	Arapça elif (ا) babı
1227	1	57	**iştirâʾ**	**اِشْتِرَاءْ**	Beyʿ etmek, satın almak, **ḫırîden**.	Arapça elif (ا) babı
1228	1	57	**iştirâṭ**	**اِشْتِرَاطْ**	Şart ve şurûta bağlamak ve şart etmek, **peymân kerden**.	Arapça elif (ا) babı
1229	1	57	**iştirak**	**اِشْتِرَاكْ**	Ortaklık, **enbâzî** ve ortaklaşmak.	Arapça elif (ا) babı
1230	1	57	**iştiṭâṭ**	**اِشْتِطَاطْ**	Nakz-ı adâlet edip, hükümde cevretmek, **bîdâr kerden**.	Arapça elif (ا) babı
1231	1	58	**iştiġâl**	**اِشْتِغَالْ**	Şulelenmek, alevlenmek, yalınlanmak, **efrûzîden**.	Arapça elif (ا) babı
1232	1	58	**iştifâʾ**	**اِشْتِفَاءْ**	Şifa bulmak, sıhhat bulmak, **şifâpeẕîr** olmak.	Arapça elif (ا) babı
1233	1	58	**iştiḳâḳ**	**اِشْتِقَاقْ**	Bir kelimeden kelime-i uhrâ hâsıl olup teferruʿ etmek ve çatal olmak, **ferâḫîden**.	Arapça elif (ا) babı
1234	1	58	**iştikâʾ**	**اِشْتِكَاءْ**	Şikayet ve teşekkî etmek, **şikâyet kerden**, izhâr-ı hüzn ve ihbâr-ı hâl etmek.	Arapça elif (ا) babı
1235	1	58	**iştimâl**	**اِشْتِمَالْ**	Sarılıp örtünmek, **pûşânîden**, bürünmek.	Arapça elif (ا) babı
1236	1	58	**iştimâm**	**اِشْتِمَامْ**	Koklamak, şemmetmek, **bûyîden**.	Arapça elif (ا) babı
1237	1	58	**iştihâʾ**	**اِشْتِهَاءْ**	İstek, meyil ve haz, **arzu**.	Arapça elif (ا) babı
1238	1	58	**iştihâb**	**اِشْتِهَابْ**	Ağarmak, beyazlanmak, kır olmak, **sefîd şuden**.	Arapça elif (ا) babı
1239	1	58	**iştihâr**	**اِشْتِهَارْ**	Şöhret bulmak, **nâmudâr şuden**, meşhur olmak.	Arapça elif (ا) babı
1240	1	58	**iştiyâḳ**	**اِشْتِيَاقْ**	Gönülden **ârzûmend** olmak, göreceği gelmek.	Arapça elif (ا) babı
1241	1	58	**işcâʾ**	**اِشْجَاءْ**	Mağlup ve makhûr olmak, **maġlûb şuden**, mahzun ve gamnâk kılmak.	Arapça elif (ا) babı
1242	1	58	**eşcâr**	**اَشْجَارْ**	Şecerler, ağaçlar, **dıraḫthâ**.	Arapça elif (ا) babı
1243	1	58	**eşcân**	**اَشْجَانْ**	Hümûm ve gumûm, kederler, **derdhâ**.	Arapça elif (ا) babı
1244	1	58	**eşcer**	**اَشْجَرْ**	Ağacı ormanı çok olan, **dıraḫt âver** olan.	Arapça elif (ا) babı
1245	1	58	**eşcaʿ**	**اَشْجَعْ**	Ziyade şeci, ziyade cesur ve şecaatli olan, **dilâver**.	Arapça elif (ا) babı
1246	1	58	**eşciʿa(t)**	**اَشْجِعَه**	Şeci ve cesur olanlar.	Arapça elif (ا) babı
1247	1	58	**işḫâṣ**	**اِشْخَاصْ**	Fasıl ve zemmetmek ve nahoş söz söylemek, **bedî güften**.	Arapça elif (ا) babı

1248	1	58	**eşḫâṣ**	اَشْخَاصْ	Şahıslar, **âdemân**, kimseler.	Arapça elif (ا) babı
1249	1	58	**eşedd**	اَشَدّ	Ziyade şedit, ziyade muhkem, ziyade sert olan, **saḫter**.	Arapça elif (ا) babı
1250	1	58	**eşidde’**	اَشِدَّاءْ	Şedit ve sert ve kuvvetlli olanlar, **saḫthâ**.	Arapça elif (ا) babı
1251	1	58	**eşerr**	اَشَرّ	Ziyade şerir, şer ve fenalığı ziyade olan.	Arapça elif (ا) babı
1252	1	59	**eşirrâ**	اَشِرَّا	Şirret ve şer ehilleri, şerirler.	Arapça elif (ا) babı
1253	1	59	**işrâb**	اِشْرَابْ	İçirmek, **nûşânîden**, suvarmak, içecek vermek, beyan ve takrir ve ifade etmek.	Arapça elif (ا) babı
1254	1	59	**eşrâr**	اَشْرَارْ	Şerler, belalar, rağbet olunmayacak nesneler, şerirler, şirret ehilleri.	Arapça elif (ا) babı
1255	1	59	**eşrâṭ**	اَشْرَاطْ	Şartlar, nişanlar, alâmetler.	Arapça elif (ا) babı
1256	1	59	**eşraf**	اَشْرَافْ	Şerifler, muhterem ve muteber olanlar ve fahru’l-enâm Muhammedü’l-Mustafâ Hazretleri’nin âl ve zerârîsinden olanlar ve şerefeler, **küngerehâ**.	Arapça elif (ا) babı
1257	1	59	**işrâḳ**	اِشْرَاقْ	**Rûşen kerden** ve münevver kılmak ve ruşen ve münevver olmak ve güneşlik mahale dâhil olmak.	Arapça elif (ا) babı
1258	1	59	**eşrâk**	اَشْرَاكْ	Şirkler, küfürler ve şerîkeler, ortaklar, **enbâzân**.	Arapça elif (ا) babı
1259	1	59	**işrâk**	اِشْرَاكْ	Vâhid-i hakîki olan Zât-ı ecell ü âlâ Hazretleri’ne hâşâ şerik isnat ve ispat etmek.	Arapça elif (ا) babı
1260	1	59	**eşribe(t)**	اَشْرِبَةْ	Şaraplar, içecek şeyler.	Arapça elif (ا) babı
1261	1	59	**eşriʿa(t)**	اَشْرِعَةْ	Şirâʾler, yelkenler, **bâdbânhâ**.	Arapça elif (ا) babı
1262	1	59	**eşref**	اَشْرَفْ	Ziyade şerif ve muhterem olan.	Arapça elif (ا) babı
1263	1	59	**işṭâṭ**	اِشْطَاطْ	Nakz-ı adâlet edip hükümde cevretmek, **bîdâd kerden**.	Arapça elif (ا) babı
1264	1	59	**işʿâb**	اِشْعَابْ	Ölmek, vefat etmek ve firâk-ı ebedi ile ayrılmak, **mürden**.	Arapça elif (ا) babı
1265	1	59	**eşʿâr**	اَشْعَارْ	Manzum ve mevzun olan kelamlar ve şiirler.	Arapça elif (ا) babı
1266	1	59	**işʿal**	اِشْعَلْ	Anlatmak, bildirmek, **fehmânîden**.	Arapça elif (ا) babı
1267	1	59	**işʿâl**	اِشْعَالْ	Şulelendirmek, alevlendirmek, yalınlandırmak, **fürûzânîden**.	Arapça elif (ا) babı
1268	1	59	**eşʿab**	اَشْعَبْ	Meşhur bir tamahkarın ismidir.	Arapça elif (ا) babı
1269	1	59	**eşiʿʿa(t)**	اَشِعَّه	Şuâlar, şuʿâʿât, **pertevhâ**.	Arapça elif (ا) babı
1270	1	59	**eşʿar**	اَشْعَرْ	Şuur ve akıl sahibi olan, **ḫırdmend**.	Arapça elif (ا) babı
1271	1	59	**eşġâl**	اَشْغَالْ	Şuguller, meşguliyetler, işler, güçler, umurlar, **kârhâ**.	Arapça elif (ا) babı
1272	1	60	**işġâl**	اِشْغَالْ	Başına iş çıkarmak, meşgul kılmak.	Arapça elif (ا) babı
1273	1	60	**eşġal**	اَشْغَلْ	İşi gücü ziyade olan, ziyade meşgul olan, **gâjger**.	Arapça elif (ا) babı

1274	1	60	**işfâʾ**	اِشْفَاءْ	Pek karîb olmak, **nezdîk şuden**, dokunmak, kenar ve havalisinde olmak ve hasta olana ilaç ve deva vermek ve hasta için şifa talep etmek.	Arapça elif (ا) babı
1275	1	60	**eşfâḳ**	اَشْفَاقْ	Şafaklar, akşam kızıllıkları ve şafaklar, merhametler ve havfa muhtelit olan inayetler.	Arapça elif (ا) babı
1276	1	60	**işfâḳ**	اِشْفَاقْ	Havf etmek, **bâkîden** ve mihr ve inayet etmek.	Arapça elif (ا) babı
1277	1	60	**eşfâ**	اَشْفَى	Refʿ -i emrâza ziyade nafi olan, **derman**.	Arapça elif (ا) babı
1278	1	60	**eşfiye(t)**	اَشْفِيَه	Şifalar, ilaçlar, devalar, **dermânhâ**.	Arapça elif (ا) babı
1279	1	60	**işḳâʾ**	اِشْقَاءْ	Müdbir ve bedbaht kılmak, şaki kılmak, **bedbaḫt kerden**.	Arapça elif (ا) babı
1280	1	60	**işḳâḳ**	اِشْقَاقْ	Şakk ve meşakketten şikayet etmek.	Arapça elif (ا) babı
1281	1	60	**eşḳar**	اَشْقَرْ	Al renginde olan, sepîdî ve al at.	Arapça elif (ا) babı
1282	1	60	**eşkiya**	اَشْقِيَاءْ	Şakiler, mahzûller, habisler, **günahkârân**.	Arapça elif (ا) babı
1283	1	60	**işkâʿ**	اِشْكَاعْ	Gücendirmek, **ġırâşanîden,** tartmak, sıkıntı ve melâlet vermek.	Arapça elif (ا) babı
1284	1	60	**eşkâl**	اَشْكَالْ	Şekiller, resimler, biçimler, heyetler ve şüpheli ve mültebes olan husûsât.	Arapça elif (ا) babı
1285	1	60	**işkâl**	اِشْكَالْ	Müştebih ve mültebis olmak hal ve cevabı asîr olmak ve hurûfâta nokta ve hareke vaz ve tayin etmek.	Arapça elif (ا) babı
1286	1	60	**eşkel**	اَشْكَلْ	Ziyade müşkül ve şüpheli ve mültebis olan, **düşvârter**.	Arapça elif (ا) babı
1287	1	61	**işmâm**	اِشْمَامْ	Koklatmak, **bûyânîden** ve üdûl etmek, sapmak ve bir harfe ḍamme yahut kesre izafe etmek.	Arapça elif (ا) babı
1288	1	61	**eşmel**	اَشْمَلْ	Ziyade şamil ve cami ve havi olan, **nehenbîden**.	Arapça elif (ا) babı
1289	1	61	**işmiʾzâz**	اِشْمِئْزَازْ	Korkup iğrenip sıkılmak, **menkîden**.	Arapça elif (ا) babı
1290	1	61	**eşnâʿ**	اَشْنَعْ	Ziyade şeni, **bedter** ve kötü ve kabîh ve çirkin olan.	Arapça elif (ا) babı
1291	1	61	**eşvâṭ**	اَشْوَاطْ	Beyt-i şerîf ziyaretinde Hacer-i Esvedden başlayıp yedi kere tavaf etmeler.	Arapça elif (ا) babı
1292	1	61	**eşvâḳ**	اَشْوَاقْ	Şevkler, **arîzûhâ**, gönül istekleri.	Arapça elif (ا) babı
1293	1	61	**eşhâd**	اَشْهَادْ	Şahitler, şuhûd, şehadet edenler, **gevâhân**.	Arapça elif (ا) babı
1294	1	61	**işhâd**	اِشْهَادْ	Birine şehadet ettirmek.	Arapça elif (ا) babı
1295	1	61	**işhâr**	اِشْهَارْ	Şöhret kesbetmek, **nâmdâr şuden**.	Arapça elif (ا) babı
1296	1	61	**eşheb**	اَشْهَبْ	Kır olan ve kırçıl renginde olan at, **hedeng**.	Arapça elif (ا) babı
1297	1	61	**eşher**	اَشْهَرْ	Ziyade şöhretli ve **nâmdâr** olan.	Arapça elif (ا) babı
1298	1	61	**eşhâ**	اَشْهَى	Ziyade istenilecek ve arzu olunacak olan.	Arapça elif (ا) babı
1299	1	61	**eşyâʾ**	اَشْيَاءْ	Şeyler, mevcudat, nesneler, **çîzhâ**.	Arapça elif (ا) babı

1300	1	61	**eşyâḫ**	**اَشْيَاخْ**	Şeyhler, **pirân**, müsin ve sâlhâr olanlar ve kabile başları ve tekke ve tarik başları	Arapça elif (ا) babı
1301	1	61	**eşyâʿ**	**اَشْيَاعْ**	Etbâʿ ve ensar ve avne, **ḫizmetkârân**.	Arapça elif (ا) babı
1302	1	61	**işabet**	**اِصَابَتْ**	Doğru varıp erişmek ve doğru ve münasip iş işlemek yahut kelam söylemek.	Arapça elif (ا) babı
1303	1	61	**eṣâbîʿ**	**اَصَابِعْ**	Esbaʿlar, parmaklar, **engüştân**, engüştler ve parmak denilen ölçüler ki bir kademde on iki esbaʿ vaki olur.	Arapça elif (ا) babı
1304	1	61	**eṣâḥîb**	**اَصَاحِيبْ**	Sahipler, malik ve tasarruf olanlar, **dostân**, aşina, eḥibbâ ve refikler, arkadaşlar.	Arapça elif (ا) babı
1305	1	62	**eṣâdıḳ**	**اَصَادِقْ**	Sıddıklar, sıdk ve sadakatlari ziyade olanlar, **dostân**.	Arapça elif (ا) babı
1306	1	62	**aṣâġir**	**اَصَاغِرْ**	Asgar olanlar, kemiyyet ve kadr ve rütbe ve itibarı edna olanlar.	Arapça elif (ا) babı
1307	1	62	**işâġa(t)**	**اِصَاغَة**	Kalıba dökmek, ifrâğ etmek.	Arapça elif (ا) babı
1308	1	62	**aṣal**	**اَصَالْ**	Asıllar, akşamlar, vakitler ve zamanlar.	Arapça elif (ا) babı
1309	1	62	**aṣalet**	**اَصَالَة**	Köklü ve sabit ve râsih olmak ve fikir ve mülahaza ve reyde hûb ve savâb olmak ve ırk ve nesep sahibi olmak ve vekil olmayıp kendi hukukunca amil olmak.	Arapça elif (ا) babı
1310	1	62	**aṣaleten**	**اَصَالَة**	Vekil olmayıp asıl kendi hukukunca amil olmak üzere.	Arapça elif (ا) babı
1311	1	62	**eṣbâḥ**	**اَصْبَاحْ**	Sabahlar, **bâmdâdhâ**.	Arapça elif (ا) babı
1312	1	62	**işbâr**	**اِصْبَارْ**	Sabır ve tahammül ettirmek.	Arapça elif (ا) babı
1313	1	62	**işıbbâr**	**اِصِبَّارْ**	Sabır ve tahammül etmek, **sabr kerden**.	Arapça elif (ا) babı
1314	1	62	**eṣbâġ**	**اَصْبَاغْ**	Sıbġlar, renkler, boyalar, **fâmhâ**.	Arapça elif (ا) babı
1315	1	62	**uṣbuʿ**	**اُصْبُعْ**	Parmak, **engüşt**, benân ve parmak denilen ölçü ki bir kadem on iki parmaktan ibarettir.	Arapça elif (ا) babı
1316	1	62	**aṣbâ**	**اَصْبَى**	Sabiler, **kûdegân**, erkek çocuklar.	Arapça elif (ا) babı
1317	1	62	**aṣbiyye(t)**	**اَصْبِيَّة**	Bi-maʿnâhu eydan.	Arapça elif (ا) babı
1318	1	62	**eṣaḥḥa**	**اَصَحّ**	Ziyade sahih, kusurdan ziyade berî olan, **râstter**.	Arapça elif (ا) babı
1319	1	62	**eṣıḥḥâ**	**اَصِحّا**	Sahihler, kusurdan berî olanlar ve bilâ-özr olup sıhhat üzere olanlar.	Arapça elif (ا) babı
1320	1	62	**eṣıḥḥa(t)**	**اَصِحَّة**	Bi-maʿnâhu eydan.	Arapça elif (ا) babı
1321	1	62	**aṣḥâb**	**اَصْحَابْ**	Sahipler, malik ve mutasarrıf olanlar ve muttasıf ve müteallik olanlar ve müellifler ve musannıflar ve ahâli, sekene ve refik olanlar ve ittibâʿ ve ensar.	Arapça elif (ا) babı
1322	1	62	**işḥâḥ**	**اِصْحَاحْ**	Tashih etmek, kusurdan yahut illet ve marazdan berî etmek, **pâk kerden**.	Arapça elif (ا) babı
1323	1	63	**eṣdâ**	**اَصْدَا**	Sedalar, savtlar, sesler, **âvâzhâ**, sîtlar.	Arapça elif (ا) babı

1324	1	63	**işdâʾ**	**اِصْدَاءْ**	Ölmek vefat etmek, **mürden** ve aks-i sedâ edip inlemek gönlemek.	Arapça elif (ا) babı
1325	1	63	**işdâr**	**اِصْدَارْ**	Çıkarmak, **sibûḫten**, südûr ettirmek.	Arapça elif (ا) babı
1326	1	63	**eṣdâġ**	**اَصْدَاغْ**	Sudglar, göz ile kulak beyninde vaki olan aza, tulunlar.	Arapça elif (ا) babı
1327	1	63	**eṣdâf**	**اَصْدَافْ**	Sedefler, midye ve istiridye misilli deniz mahlukatı, kabuklar, **ṣadefhâ**.	Arapça elif (ا) babı
1328	1	63	**isdâf**	**اِصْدَافْ**	Sarf ve tahvil ve imâle etmek, bir tarafa mail kılmak, **kâşten**.	Arapça elif (ا) babı
1329	1	63	**eṣdâḳ**	**اَصْدَاقْ**	Gerçek olan hususlar, **bâverende**.	Arapça elif (ا) babı
1330	1	63	**eṣdaḳ**	**اَصْدَقْ**	Ziyade sadık, efʿâli akvâline ziyade mutabık olan, muhabbet ve taallukatında ziyade sabit ve râsih olan, **râstgûyân**.	Arapça elif (ا) babı
1331	1	63	**eṣdiḳâʾ**	**اَصْدِقَاءْ**	Sıddıklar, sadık ve sabit dostlar, efʿâlleri akvâllerine mutabık olanlar, **dostân**.	Arapça elif (ا) babı
1332	1	63	**ışrar**	**اِصْرَارْ**	Fariğ olmamak üzere ikdam ve iltizâm-ı tâm ile akd-i kalb etmek, **pâyendegî**.	Arapça elif (ا) babı
1333	1	63	**eṣrâf**	**اَصْرَافْ**	Sarflar, masraflar, harçlar.	Arapça elif (ا) babı
1334	1	63	**ışrâf**	**اِصْرَافْ**	Şiirde revî harflerinin harekesini muhtelif edip ikvâ eylemek.	Arapça elif (ا) babı
1335	1	63	**âṣire(t)**	**آصِرَةْ**	Minnet, ihsan, **baḫşûd** ve rahm u garâbet.	Arapça elif (ا) babı
1336	1	63	**iṣṭıbâḥ**	**اِصْطِبَاحْ**	Sabûh yani badesini içmek.	Arapça elif (ا) babı
1337	1	63	**iṣtıbâr**	**اِصْطِبَارْ**	Sabır, tahammül, **sabır kerden**, muzâyaka ve belada sabır ve tahammül ve ittizâʿ etmek.	Arapça elif (ا) babı
1338	1	64	**iṣṭıbâġ**	**اِصْطِبَاغْ**	Boyanmak, **renk ṣuden** ve Nasâra beyninde vaftiz tabir olunan ayini icra etmek ki yeni tevellüd etmiş çocuğu yahut yeni tenassur eden kimsenin cephesine sıva ile hac resmin çekip duʿâ-yı mahsûsa okumaktan ibarettir.	Arapça elif (ا) babı
1339	1	64	**ışṭabl**	**اِصْطَبْلْ**	**Âḫûr**, hayvanat hıfzına mahsus mekan.	Arapça elif (ا) babı
1340	1	64	**iṣṭıḥâb**	**اِصْطِحَابْ**	Sahâbet, refakat, arkadaşlık, **hembâyî**.	Arapça elif (ا) babı
1341	1	64	**iṣṭıdâm**	**اِصْطِدَامْ**	Sadme, tesadüm, âşîb, iki nesne birbirine zorlu çatışmak.	Arapça elif (ا) babı
1342	1	64	**uṣṭurlap**	**(اُصْطُرْلَابْ)**	Ezmine-i kadime de şemsin ahzi irtifa-ı için istimal olunmuş bir nev'i alet, rasat.	Arapça elif (ا) babı
1343	1	64	**ışṭıfâʾ**	**اِصْطِفَاءْ**	Seçmek, **güzîden**, intihap ve ihtiyar etmek.	Arapça elif (ا) babı
1344	1	64	**iṣṭıfâf**	**اِصْطِفَافْ**	Saf saf dizilmek, **safbeste ṣuden**, musaffaf olmak.	Arapça elif (ا) babı
1345	1	64	**iṣṭıkâk**	**اِصْطِكَاكْ**	Müsâdeme, tesâdüm, **kûst**, birbirine zorla çatmak ve topuk çalmak.	Arapça elif (ا) babı
1346	1	64	**ışṭılaḥ**	**اِصْطِلَاحْ**	Fen ve ilimde maʿnâ-yı mahsûs ile istimal olunan kelime.	Arapça elif (ا) babı
1347	1	64	**iṣṭılâm**	**اِصْطِلَامْ**	Bi-temâmih, bitirmek, katʿâ eserini bırakmamak, dibinden kesmek, **ezpîç burîden**.	Arapça elif (ا) babı

1348	1	64	**işṭınâʿ**	اِصْطِنَاعْ	Adam ve çırak yetiştirmek, yarân için taam ve ziyafet tertip etmek.	Arapça elif (ا) babı
1349	1	64	**işṭıyâd**	اِصْطِيَادْ	Sayd ve şikar etmek, ava gitmek, **şikâr kerden**.	Arapça elif (ا) babı
1350	1	64	**işṭıyâf**	اِصْطِيَافْ	Eyyâm-ı sayd müddetince ikamet ve iskan etmek.	Arapça elif (ا) babı
1351	1	64	**işʿâb**	اِصْعَابْ	Güç olmak, çetin ve asîr olmak ve güçleştirmek, tasʿîb etmek, **düşvâr şuden**.	Arapça elif (ا) babı
1352	1	65	**işʿâd**	اِصْعَادْ	Mekke-i Mükerreme'ye gitmek **be-kâʿbet reften** ve inbikten su çekmek.	Arapça elif (ا) babı
1353	1	65	**işʿâr**	اِصْعَارْ	Kibir yahut huy ve âdetten naşi yüzünü çevirip karşısında olana nazar etmemek, **rû kerdân**.	Arapça elif (ا) babı
1354	1	65	**işʿâḳ**	اِصْعَاقْ	Bayılmak, bî-hûş ve bî-hod olmak, **tebâsîden**.	Arapça elif (ا) babı
1355	1	65	**eşʿab**	اَصْعَبْ	Ziyade suʿûbetli, ziyade güç ve **düşvâr** olan.	Arapça elif (ا) babı
1356	1	65	**eşʿar**	اَصْعَرْ	Ziyade kibirli, **ḫodbîn** olan.	Arapça elif (ا) babı
1357	1	65	**işġâʾ**	اِصْغَاءْ	Dinlemek, kulak vermek, **gûşîden**.	Arapça elif (ا) babı
1358	1	65	**işġâr**	اِصْغَارْ	Küçültmek ve hor hakir eylemek, **ḫor kerden**.	Arapça elif (ا) babı
1359	1	65	**aşġar**	اَصْغَرْ	Ziyade küçük ve sagîr ve kemter olan, **kihter**.	Arapça elif (ا) babı
1360	1	65	**(âṣaf)**	(آصَفْ)	Hazreti Süleyman aleyhisselam veziri ismidir.	Arapça elif (ا) babı
1361	1	65	**işfâʾ**	اِصْفَاءْ	Sâfî ve pak ve temiz kılmak, **pâkîden**.	Arapça elif (ا) babı
1362	1	65	**eşfâr**	اَصْفَارْ	Sıfırlar, ilm-i hesâbda hiç olan noktalar, **noḳṭahâ**.	Arapça elif (ا) babı
1363	1	65	**eşfâf**	اَصْفَافْ	Saflar, sıralar, **şafhâ**.	Arapça elif (ا) babı
1364	1	65	**işfâf**	اِصْفَافْ	Sıra ile dizilmek, **şaf şuden**.	Arapça elif (ا) babı
1365	1	65	**aşfar**	اَصْفَرْ	Sarı renginde ve **zerd** olan.	Arapça elif (ا) babı
1366	1	65	**işfirâr**	اِصْفِرَارْ	Sarılık, sarı rengi, **zerdî**.	Arapça elif (ا) babı
1367	1	65	**aşfâ**	اَصْفَى	Ziyade sâfî ve pak ve temiz olan, **pâkter**.	Arapça elif (ا) babı
1368	1	65	**aşfiyâ**	اَصْفِيَا	Sâfî ve pak olanlar, **nâbhâ**.	Arapça elif (ا) babı
1369	1	65	**aşfîrâr**	اَصْفِيرَارْ	Sarılık, sarı rengi, zerî.	Arapça elif (ا) babı
1370	1	65	**aşḳâʿ**	اَصْقَاعْ	Suʿklar, canipler, nevâhî, etraf.	Arapça elif (ا) babı
1371	1	65	**aṣıl**	اَصْل	Kök, dip, temel, **bîḫ**, bün ve haseb, nesep, soy sop ve mübdeʾ, iptida, bedʾ, bidayet.	Arapça elif (ا) babı
1372	1	66	**aṣlen**	اَصْلاً	Kat'â, hiçbir zamanda, Fârisîde hiç ile tabir olunur.	Arapça elif (ا) babı
1373	1	66	**uṣalâʾ**	اُصَلَاءْ	Asiller, milletin büyükleri, **büzürgân**.	Arapça elif (ا) babı

1374	1	66	**aṣlâb**	اَصْلَابْ	Sulbler, yarı belinden aşağı kuyruk sokumuna varıncaya kadar vaki aʿzâ-yı vucûd, **nîmten**.	Arapça elif (ا) babı
1375	1	66	**ıṣlaḥ**	اِصْلَاحْ	Ref-i maʿâyib birle nîk ve pesend kılmak, **naġzîden**.	Arapça elif (ا) babı
1376	1	66	**aṣalet**	اَصَلَة	Mecmûʿ, küll, bütün, **heme**.	Arapça elif (ا) babı
1377	1	66	**aṣlaḥ**	اَصْلَحْ	Ziyade salih ve nîk ve pesend olan, **nîkter**.	Arapça elif (ا) babı
1378	1	66	**aṣlaḥallahu**	اَصْلَحَ اللهُ	"Allahüteala salih ve nîk ve pesend kılsın," manasında duadır.	Arapça elif (ا) babı
1379	1	66	**aṣlaʿ**	اَصْلَعْ	Başının önü dar olan kimse.	Arapça elif (ا) babı
1380	1	66	**aṣlî**	اَصْلِىّ	Asla mensup ve müteallik olan.	Arapça elif (ا) babı
1381	1	66	**eṣamm**	اَصَمّ	Sağır, şevâ, kulağı işitmez olan, **cezr-i eṣamm** tam cezrî olmayan adet.	Arapça elif (ا) babı
1382	1	66	**iṣmât**	اِصْمَاتْ	Sükut etmek, **ḫâmûşîden**, tekellümden fâriġ olmak, susmak ve sükut ettirmek, susturmak ve dolu edip savm kılmak.	Arapça elif (ا) babı
1383	1	66	**iṣmâm**	اِصْمَامْ	Sağır ve girângûş kılmak, **şevâ kerden**, kuvvet-i sâmiʿasını izâle etmek.	Arapça elif (ا) babı
1384	1	66	**iṣnâʿ**	اِصْنَاعْ	Yardım ve iane etmek ve gereği gibi teallüm etmek, **yâverî kerden**.	Arapça elif (ا) babı
1385	1	66	**eṣnâʿâ**	اَصْنَاعَى	Sanatta hâzik ve **ḫîredest** olanlar.	Arapça elif (ا) babı
1386	1	66	**eṣnâf**	اَصْنَافْ	Sınıflar, **kûnehâ**, sıralar, râdeler ve cinsler, neviler, türlüler ve ehl-i sanʿat güruhları.	Arapça elif (ا) babı
1387	1	67	**eṣnâm**	اَصْنَامْ	**bütân**, tapılan tasvirler.	Arapça elif (ا) babı
1388	1	67	**eṣvât**	اَصْوَاتْ	**âvâzhâ**, sesler, sedalar.	Arapça elif (ا) babı
1389	1	67	**eṣvâf**	اَصْوَافْ	Savf denilen kumaşlar, **peşmîne**.	Arapça elif (ا) babı
1390	1	67	**eṣveb**	اَصْوَبْ	Ziyade savâb ve doğru olan, **râst**.	Arapça elif (ا) babı
1391	1	67	**eṣvef**	اَصْوَفْ	Postu yün kaplı olanlar.	Arapça elif (ا) babı
1392	1	67	**uṣül**	اُصُولْ	Asıllar, kökler, temeller, benler, dipler, esaslar, **kerdârhâ**.	Arapça elif (ا) babı
1393	1	67	**eṣhâl**	اَصْهَارْ	Kaynanalar ve kaynatalar ve baldızlar, **ḫaserân**.	Arapça elif (ا) babı
1394	1	67	**eṣyâf**	اَصْيَافْ	Sayflar, yaz mevsimleri, **bahârân**.	Arapça elif (ا) babı
1395	1	67	**âṣiyye(t)**	آصِيَة	Münfek olmayan dâhiye ve afet ve bela.	Arapça elif (ا) babı
1396	1	67	**aṣîr**	اَصِيرْ	Yakın, mütekârib, karîb, mukârin olan, **nezdîk**.	Arapça elif (ا) babı
1397	1	67	**aṣil**	اَصِيلْ	Köklü, dipli, temelli olan, **dâymend** ve esaslı olan ve akşam vakti.	Arapça elif (ا) babı
1398	1	67	**iżâʾe(t)**	اِضَائَه	Ruşen ve muziʾ kılmak, aydınlandırmak, aydınlık etmek, münevver kılmak, **tâbdâr kerden**.	Arapça elif (ا) babı
1399	1	67	**iżâʿa(t)**	اِضَاعَة	Zayi etmek, telef etmek, tezyîʿ etmek, **küm kerden**.	Arapça elif (ا) babı

1400	1	67	**iżafet**	اِضَافَةْ	İbâre-i vahidde birbirine müteakip bulunan iki isim beyninde cari olan alâka-i nahviye ve iki ismi ibarede takrîb edip birbirine müteallik kılmak ve yakın komak, havale ve müşerref kılmak ve misafir ve mihman kılmak.	Arapça elif (ا) babı
1401	1	67	**iżbâre(t)**	اِضْبَارَةْ	Yazılmış evrakı deste etmek ve yazılmış evraktan ibaret olan, **deste kerden**.	Arapça elif (ا) babı
1402	1	67	**iżbâṭ**	اِضْبَاطْ	Harfin harekesini malum kılmak.	Arapça elif (ا) babı
1403	1	67	**eżḥâʾ**	اَضْحَاءْ	Kurbanlar, karâbîn, **bismilâk**.	Arapça elif (ا) babı
1404	1	67	**iżḥâk**	اِضْحَاكْ	Güldürmek, tebessüm ettirmek, **ḫandânîden**.	Arapça elif (ا) babı
1405	1	68	**użḥûket**	اُضْحُوكَةْ	Gülünecek nesne, **ḫand âver**.	Arapça elif (ا) babı
1406	1	68	**aḍḥâ**	اَضْحَى	Kurbanlar, karâbin.	Arapça elif (ا) babı
1407	1	68	**eżdâd**	اَضْدَادْ	Zıt ve mukabil ve muhalif olan nesneler.	Arapça elif (ا) babı
1408	1	68	**eżarr**	اَضَرّ	Ziyade muzır, ziyade zarara bais olan, **ziyânter**.	Arapça elif (ا) babı
1409	1	68	**iżrâḥ**	اِضْرَاحْ	İbʿâd etmek, uzağa sürmek ve ifsat etmek, **rânden bedûr**.	Arapça elif (ا) babı
1410	1	68	**eżrâr**	اَضْرَارْ	Zararlar, **ziyanhâ**, noksanlar.	Arapça elif (ا) babı
1411	1	68	**iżrâr**	اِضْرَارْ	Zarar ve ziyana düçar kılmak, **zarar dâden**.	Arapça elif (ا) babı
1412	1	68	**iżrâʿ**	اِضْرَاعْ	Zelil ve hakir etmek, **kerşe nümûden**.	Arapça elif (ا) babı
1413	1	68	**iżrâm**	اِضْرَامْ	Tutuşturup alevlendirmek, **fürûzânîden**.	Arapça elif (ا) babı
1414	1	68	**iżṭıcâʿ**	اِضْطِجَاعْ	Secde edip yüzükoyun yatmak, **rûy yezmîn nîhâden**.	Arapça elif (ا) babı
1415	1	68	**ızdırap**	اِضْطِرَابْ	Çalkanmak ve keder, teessüf, vesvese ve eziyet, **renciş**, pîç ü tâb.	Arapça elif (ا) babı
1416	1	68	**iżṭırâr**	اِضْطِرَارْ	İhtiyaç, muhtaçlık, mecburiyet, **nâçârî**.	Arapça elif (ا) babı
1417	1	68	**iżṭırâm**	اِضْطِرَامْ	Tutuşup alevlenmek, **efrûzîden**.	Arapça elif (ا) babı
1418	1	68	**iżṭılâʿ**	اِضْطِلَاعْ	Kudret, kuvvet, miknet, güç, **zor**.	Arapça elif (ا) babı
1419	1	68	**iżṭımâm**	اِضْطِمَامْ	Zamm ve ilave olunmak, **behem şuden**.	Arapça elif (ا) babı
1420	1	68	**iżṭınâʾ**	اِضْطِنَاءْ	Utanıp, munkabız olmak.	Arapça elif (ا) babı
1421	1	68	**eżʿâf**	اَضْعَافْ	Zıʿflar, misiller, katlar, **tâhâ**.	Arapça elif (ا) babı
1422	1	68	**iżʿâf**	اِضْعَافْ	Zayıf ve kuvvetsiz kılmak, **nâtüvân kerden**.	Arapça elif (ا) babı
1423	1	68	**eżʿaf**	اَضْعَفْ	Ziyade zayıf ve kuvvetsiz olan, **natüvân**.	Arapça elif (ا) babı
1424	1	68	**eżall**	اَضَلّ	Doğru yoldan ve hak dinden ziyade baʿîd ve matuf olan, **gümrâh**.	Arapça elif (ا) babı
1425	1	68	**eżlâʿ**	اَضْلَاعْ	Şeklin muhiti olan hatları.	Arapça elif (ا) babı
1426	1	68	**iżlâl**	اِضْلَالْ	Doğru yoldan ve hak dinden sapmak, **iġvâ kerden**.	Arapça elif (ا) babı

1427	1	68	**uẓlûle(t)**	اَضْلُولَةْ	Yol azgınlığı ve hata ve günah, **gümrâhî**.	Arapça elif (ا) babı
1428	1	69	**iżmâr**	اِضْمَارْ	Gizlemek, saklamak, ihfâ etmek, **nihân kerden**.	Arapça elif (ا) babı
1429	1	69	**iżmâm**	اِضْمَامْ	Zamm ve ilave etmek, katmak, küvârîden.	Arapça elif (ا) babı
1430	1	69	**iżmiḥlal**	اِضْمِحْلَالْ	Sıyrılıp açılmak, zail olmak, buhar gibi **nâ-bedîd** olmak, **nâbûd şuden**.	Arapça elif (ا) babı
1431	1	69	**eżmen**	اَضْمَنْ	Derûnunda ziyade şey mevcut olan, **pür**.	Arapça elif (ا) babı
1432	1	69	**eżyâf**	اَضْيَافْ	**Mihmânân**, misafirler.	Arapça elif (ا) babı
1433	1	69	**eżyaḳ**	اَضْيَقْ	Ziyade zîk ve dar ve teng olan, **tenger**.	Arapça elif (ا) babı
1434	1	69	**iṭâbet**	اِطَابَةْ	Hüsn-i muamele etmek, ihsan etmek.	Arapça elif (ا) babı
1435	1	69	**iṭâre(t)**	اِطَارَةْ	Uçurmak, tayrân ettirmek ve göndermek, **berânîden**.	Arapça elif (ا) babı
1436	1	69	**iṭaat**	اِطَاعَةْ	Emir ve tenbihe imtisal edip mucibince amel ve hareket etmek.	Arapça elif (ا) babı
1437	1	69	**iṭâfe(t)**	اِطَافَةْ	Etrafını dolaşmak ve tavaf etmek, **vâserengîden**.	Arapça elif (ا) babı
1438		69	**iṭâḳa(t)**	اِطَاقَةْ	Takat getirmek, kadir olmak, **tüvânisten**.	
1439	1	69	**iṭâle(t)**	اِطَالَةْ	Uzanmak, tatvîl etmek, **bâlîden** ve zemm ve fasl ve taʿyîb etmek.	Arapça elif (ا) babı
1440	1	69	**eṭâvil**	اَطَاوِلْ	Etvaller, uzun boylular, **bülend ḳadân**.	Arapça elif (ا) babı
1441	1	69	**eṭâyîb**	اَطَايِبْ	Atyebler, ziyade iyi ve hoş olanlar, **ḫûbter**.	Arapça elif (ا) babı
1442	1	69	**eṭbâʾ**	اَطْبَاءْ	Tıbîler, memeler, **bistânân**.	Arapça elif (ا) babı
1443	1	69	**iṭbâʾ**	اِطْبَاءْ	Davet etmek, **daʿvet kerden**.	Arapça elif (ا) babı
1444	1	69	**eṭıbbâʾ**	اَطِبَّاءْ	Tabipler, hekimler, **peçişgân**.	Arapça elif (ا) babı
1445	1	69	**eṭibbâḫ**	اَطِبَّاخْ	Pişmek, tabh olunmak, **puḫten**, puḫte olmak.	Arapça elif (ا) babı
1446	1	69	**eṭbâʿ**	اَطْبَاعْ	Tıbʿlar, akarsular, çaylar ve sel mecraları, **âb revânhâ**.	Arapça elif (ا) babı
1447	1	69	**eṭbâḳ**	اَطْبَاقْ	Tabaklar, kurslar, daireler ve tabakât, katlar, tabakalar.	Arapça elif (ا) babı
1448	1	70	**eṭıbbe(t)**	اَطِبَّةْ	Tabipler, hekimler, **peçişgân**.	Arapça elif (ا) babı
1449	1	70	**eṭbâʿ**	اَطْبَعْ	Ziyade tabiat sahibi olan.	Arapça elif (ا) babı
1450	1	70	**eṭbıḳa(t)**	اَطْبِقَةْ	Tabakalar, katlar, tabakât, **tâhhâ**.	Arapça elif (ا) babı
1451	1	70	**ıṭrâʾ**	اِطْرَاءْ	Methüsena ve **sitayiş** etmek ve bunlarda mübalağa etmek.	Arapça elif (ا) babı
1452	1	70	**ıṭrâb**	اِطْرَابْ	Şad ve mesrur kılmak, **şâdîden**.	Arapça elif (ا) babı
1453	1	70	**ıṭrâḥ**	اِطْرَاحْ	Kendini atmak, **endâḫten-i ḫod**.	Arapça elif (ا) babı
1454	1	70	**ıṭṭırâḥ**	اِطِّرَاحْ	İbʿâd ve tarh etmek, elinden atmak, **endâḫten**.	Arapça elif (ا) babı

1455	1	70	ıṭrâd	اِطْرَادْ	Tart ve ibʿâd ve nefiy ve iclâ etmek, **mirânden**.	Arapça elif (ا) babı
1456	1	70	ıṭṭırâd	اِطِّرَادْ	Birbiri ardısıra çekilip gitmek, **peyderpey** ve uslûb-ı vâhid üzere tertip etmek.	Arapça elif (ا) babı
1457	1	70	eṭrâr	اَطْرَارْ	Uçlar, kenarlar, **nûkhâ**, saçaklar ve elinde olan saçlar.	Arapça elif (ا) babı
1458	1	70	eṭrâs	اَطْرَاسْ	Yazı yazılacak sayfalar ve yazısı bozulup sonradan yine yazılan sayfalar kağıtlar, varaklar, **kaġıthâ**.	Arapça elif (ا) babı
1459	1	70	eṭrâf	اَطْرَافْ	Taraflar, yanlar, canipler, **sûyân**, enhâlar.	Arapça elif (ا) babı
1460	1	70	iṭrâf	اِطْرَافْ	Hediye vermek, **bergüzâr dâden**.	Arapça elif (ا) babı
1461	1	70	iṭrâm	اِطْرَامْ	Dişleri mülevves olup ağzı kokmak.	Arapça elif (ا) babı
1462	1	70	eṭrik̟a(t)	اَطْرِقَة	Tarikler, yollar, **râhân**.	Arapça elif (ا) babı
1463	1	70	iṭʿâm	اِطْعَامْ	Taam vermek, yemek yedirmek.	Arapça elif (ا) babı
1464	1	70	eṭʿime(t)	اَطْعِمَة	Taamlar, yemekler, aşlar.	Arapça elif (ا) babı
1465	1	70	iṭġâʾ	اِطْغَاءْ	Tâgî ve bâgî kılmak, ayartmak, azdırmak, **tebâhânîden**.	Arapça elif (ا) babı
1466	1	70	iṭfâʾ	اِطْفَاءْ	Ateş ve alev söndürmek, **püfîden**, bastırmak, muntafî kılmak.	Arapça elif (ا) babı
1467	1	70	eṭfâl	اَطْفَالْ	Tıfıllar, çocuklar, **kûdegân**.	Arapça elif (ا) babı
1468	1	70	ıṭlâʾ	اِطْلَاءْ	Sürünmek, **ferẖâsten**, bulaşmak.	Arapça elif (ا) babı
1469	1	70	eṭlâb	اَطْلَابْ	Aşıklar ve hacetler, ihtiyaçlar.	Arapça elif (ا) babı
1470	1	70	ıṭlâb	اِطْلَابْ	İstetmek, **ẖâhîden**, talep etmeye mecbur kılmak.	Arapça elif (ا) babı
1471	1	71	ıṭṭılâb	اِطِّلَابْ	Talep etmek, istemek, **ẖâsten**.	Arapça elif (ا) babı
1472	1	71	ıṭlâʿ	اِطْلَاعْ	Vâkıf ve agâh kılmak, **âgâh kerden** ve ufuktan doğmak.	Arapça elif (ا) babı
1473	1	71	ıṭṭılâʿ	اِطِّلَاعْ	Vukuf, **agâhî**, vâkıflık, bilmek.	Arapça elif (ا) babı
1474	1	71	ıṭlâk̟	اِطْلَاقْ	Bağlamayıp salıvermek, **heştîden** ve bağlı olanı çözüp salıvermek ve nikahtan boşamak ve vech-i umûm üzere tatbik edip tahsis etmemek ve tesmiye etmek.	Arapça elif (ا) babı
1475	1	71	ıṭṭılâk̟	اِطِّلَاقْ	Mesrur ve münşerih ve münbasit olmak hümûm ve gümûmdan kayıtsız olmak, **şâd şuden**.	Arapça elif (ا) babı
1476	1	71	eṭlâl	اَطْلَالْ	Semizlikler, beden rutubetleri, **ferbihî**.	Arapça elif (ا) babı
1477	1	71	(aṭlas)	(اَطْلَسْ)	Bir nevi ipek kumaş ve harita mecmuası olan kitap ve yazı ve çizi ve eşkalden hâli olup düz olan, **felek-i aṭlas**, kevâkıbdan hâli zannolunan, felakü'l-eflâk yani felek-i aʿzâm.	Arapça elif (ا) babı
1478	1	71	eṭliyye(t)	اَطْلِيَة	Tılâlar, sürünecek, bulaştırılacak nesneler.	Arapça elif (ا) babı
1479	1	71	üṭum	أُطُمْ	Köşk, **k̟asr** ve hısn-ı kale.	Arapça elif (ا) babı

1480	1	71	eṭmâʿ	اَطْمَاعْ	Tamahlar, hırslar, âzlar, arzular, **şerehhâ**.	Arapça elif (ا) babı
1481	1	71	iṭmâʿ	اِطْمَاعْ	Tamah ettirmek, tamaha düşürmek, **şereh kerdîden**.	Arapça elif (ا) babı
1482	1	71	iṭmâl	اِطْمَالْ	Mahv ve izâle etmek, yok etmek, **nâbûd kerden**.	Arapça elif (ا) babı
1483	1	71	iṭmiʾnân	اِطْمِئْنَانْ	İtimat ve rabt-ı kalb edip ârâm ve sükunet bulmak, **ârâmiş**.	Arapça elif (ا) babı
1484	1	71	eṭnâb	اَطْنَابْ	Çadır ipleri, **tevârhâ**.	Arapça elif (ا) babı
1485	1	71	iṭnâb	اِطْنَابْ	Tatvîl etmek, lakırtı uzatmak, **süẖan dirâzîden**.	Arapça elif (ا) babı
1486	1	72	iṭnâbe(t)	اِطْنَابَة	Şemsiye, **bârânî**, şems ve barândan hıfz etmeye münasip olan nesne.	Arapça elif (ا) babı
1487	1	72	iṭnân	اِطْنَانْ	Öttürmek, seda verdirmek, **zâbġuz**.	Arapça elif (ا) babı
1488	1	72	eṭvâr	اَطْوَارْ	Tavırlar, efʿâl ve harekât, evzâ ve harekât.	Arapça elif (ا) babı
1489	1	72	eṭvâs	اَطْوَاسْ	**Ṭâʿûsân**, tavus kuşları.	Arapça elif (ا) babı
1490	1	72	eṭvâḳ	اَطْوَاقْ	Tavklar, gerdanlıklar, halkalar, **ceserhâ**.	Arapça elif (ا) babı
1491	1	72	iṭvâl	اِطْوَالْ	Uzun etmek, tatvil etmek, dirâz kerden.	Arapça elif (ا) babı
1492	1	72	eṭvâl	اَطْوَالْ	Ziyade uzun olan, **dirâzter**.	Arapça elif (ا) babı
1493	1	72	iṭhâʾ	اِطْهَاءْ	Sanatta mahir ve üstat olmak.	Arapça elif (ا) babı
1494	1	72	eṭhâr	اَطْهَارْ	Tahirler, temiz olanlar, **pâkhâ**.	Arapça elif (ا) babı
1495	1	72	iṭhâr	اِطْهَارْ	Tathîr etmek, temizlemek, **pâk kerden**.	Arapça elif (ا) babı
1496	1	72	iṭhâf	اِطْهَافْ	Kelamda çabuk söylemek, **germẖîz güften**.	Arapça elif (ا) babı
1497	1	72	eṭher	اَطْهَرْ	Ziyade temiz olan, **pâkter**.	Arapça elif (ا) babı
1498	1	72	eṭyâb	اَطْيَابْ	Güzel kokulu nesneler, tayyipler, **ẖoşbûyân**.	Arapça elif (ا) babı
1499	1	72	eṭyâr	اَطْيَارْ	Tayrlar, kuşlar, **mürġân**.	Arapça elif (ا) babı
1500	1	72	eṭyeb	اَطْيَبْ	Ziyade tayyip ve iyi ve güzel olan, **ẖûbter**.	Arapça elif (ا) babı
1501	1	72	eṭîr	اَطِيرْ	Günah, zenb, cünha, suç, kabahat, **beze**.	Arapça elif (ا) babı
1502	1	72	eẓâfîr	اَظَافِرْ	Zurflar, tırnaklar, **nâẖunhâ**.	Arapça elif (ا) babı
1503	1	72	iẓrâf	اِظْرَافْ	Zarflanmak, zarfa komak.	Arapça elif (ا) babı
1504	1	72	eẓraf	اَظْرَفْ	Ziyade zarif olan, **nâzikter**.	Arapça elif (ا) babı
1505	1	72	iẓṭılâm	اِظْطِلَامْ	Zülme boyun bükmek.	Arapça elif (ا) babı
1506	1	72	eẓfâr	اَظْفَارْ	Zurflar, tırnaklar, **nâẖunhâ**.	Arapça elif (ا) babı
1507	1	72	iẓfâr	اِظْفَارْ	Muzaffer kılmak, zafer ve galebe vermek.	Arapça elif (ا) babı

1508	1	72	iẓẓıfâr	اِظِّفَارْ	Zafer bulmak, matlubuna nail olmak, **zafer yâften**.	Arapça elif (ا) babı
1509	1	72	eẓlâf	اَظْلَافْ	Çatal tırnaklı hayvanın tırnakları, **nâḫunân-ı çârpâ**.	Arapça elif (ا) babı
1510	1	72	eẓlâl	اَظْلَالْ	Gölgeler, **sâyibânhâ**.	Arapça elif (ا) babı
1511	1	73	iẓlâl	اِظْلَالْ	Gölgeye komak, gölgeye dâhil etmek, **sâye gîrânîden**.	Arapça elif (ا) babı
1512	1	73	iẓlâm	اِظْلَامْ	Karanlık, târîk kılmak, **tîre kerden**.	Arapça elif (ا) babı
1513	1	73	eẓlem	اَظْلَمْ	Ziyade zalim olan ve ziyade karanlık olan, **târîkter**.	Arapça elif (ا) babı
1514	1	73	iẓnân	اِظْنَانْ	Töhmet etmek ve arz-ı töhmet kılmak.	Arapça elif (ا) babı
1515	1	73	iẓnân	اِظْنَانْ	Töhmetli kılmak.	Arapça elif (ا) babı
1516	1	73	iẓhâr	اِظْهَارْ	Zuhur ettirmek, zahir ve aşikâre kılmak.	Arapça elif (ا) babı
1517	1	73	iẓẓihâr	اِظِّهَارْ	Mübâlât etmeyip, terk ve ihmal etmek, **küvâzîden**.	Arapça elif (ا) babı
1518	1	73	eẓher	اَظْهَرْ	Ziyade zahir ve aşikâre ve ruşen olan.	Arapça elif (ا) babı
1519	1	73	eʿâbid	اَعَابِدْ	Abdler, kullar, **bendegân**.	Arapça elif (ا) babı
1520	1	73	eʿâcim	اَعَاجِمْ	Acemler, Arap evladından olmayanlar, **Fârisiyân**.	Arapça elif (ا) babı
1521	1	73	eʿâcîb	اَعَاجِيبْ	Taaccüp olunacak şeyler, **efdîde**.	Arapça elif (ا) babı
1522	1	73	iade	اِعَادَةْ	Avdet ettirmek, geri göndermek, **kerdânîden**.	Arapça elif (ا) babı
1523	1	73	eʿâdî	اَعَادِى	Adüvler, **düşmanân**.	Arapça elif (ا) babı
1524	1	73	iʿâẕe(t)	اِعَاذَةْ	Sığınmak, **penâhîden**, iltica etmek.	Arapça elif (ا) babı
1525	1	73	eʿârıż	اَعَارِضْ	Arûzlar, beytin mısraʿ-ı evvelinde olan bir yahut iki son heceleri.	Arapça elif (ا) babı
1526	1	73	eʿârîb	اَعَرِيبْ	Bedevi Arapları, **tâziyân**.	Arapça elif (ا) babı
1527	1	73	iʿâze(t)	اِعَازَةْ	Fakir ve gedâ ve muhtaç olmak, **gedâ şuden**.	Arapça elif (ا) babı
1528	1	73	iaşe	اِعَاشَةْ	Diriltmek, **zinde kerden**, geçindirmek.	Arapça elif (ا) babı
1529	1	73	eʿâşîr	اَعَاشِيرْ	Aʿşârlar, öşürler, ondalıklar, **yek âzde**.	Arapça elif (ا) babı
1530	1	73	eʿâṣıb	اَعَاصِبْ	Vücutta olan sinirler, **peyân**.	Arapça elif (ا) babı
1531	1	73	iʿâża(t)	اِعَاضَه	Karşılık ve bedel vermek.	Arapça elif (ا) babı
1532	1	73	eʿâẓim	اَعَاظِمْ	Ziyade azim ve büyük olanlar, **büzürgterân**.	Arapça elif (ا) babı
1533	1	74	iʿâle(t)	اِعَالَةْ	Iyâl ve evladın nafaka ve maunetlerine bakıp kayırmak.	Arapça elif (ا) babı
1534	1	74	eʿâlî	اَعَالِى	Alâ olanlar, **bâlâterân**, rütbeleri faik olanlar, yüksek ve mürtefi olanlar.	Arapça elif (ا) babı
1535	1	74	iʿânet	اِعَانَتْ	Yardım ve muavenet etmek, **yâverî kerden**.	Arapça elif (ا) babı

1536	1	74	a‘bâ’	اَعْبَاءْ	Yükler, hamûleler, ağırlıklar, **bârhâ**.	Arapça elif (ا) babı
1537	1	74	i‘tâb	اِعْتَابْ	Razı ve hoşnut kılmak, **ḫoşnûd kerden**, kederi defetmek.	Arapça elif (ا) babı
1538	1	74	i‘tâd	اِعْتَادْ	Hazır ve müheyya kılmak, **âmâde kerden**.	Arapça elif (ا) babı
1539	1	74	i‘tâḳ	اِعْتَاقْ	Köleyi azat etmek, **âzâd kerden**.	Arapça elif (ا) babı
1540	1	74	i‘tân	اِعْتَانْ	Sıkıştırıp, takaza ile matlubunu dava etmek.	Arapça elif (ا) babı
1541	1	74	itibar	اِعْتِبَارْ	Saymak, **şumârîden**, addetmek, nesneyi nesne yerine komak ve ibret alıp mütenebbih olmak.	Arapça elif (ا) babı
1542	1	74	itibari	اِعْتِبَارِىّ	Hakiki olmayıp itibara mensup olan.	Arapça elif (ا) babı
1543	1	74	i‘tibâṭ	اِعْتِبَاطْ	İlletsiz olan genç adam veya hayvanın canını almak ve ilm-i nahiv ıstılahatından olup kelimenin son harfini bilâ-sebeb âdî, hazf ve ıskat etmek.	Arapça elif (ا) babı
1544	1	74	i‘titâb	اِعْتِتَابْ	Fâriğ ve munsarıf olmak, **kerdanîden**.	Arapça elif (ا) babı
1545	1	74	i‘ticâr	اِعْتِجَارْ	Çene altına geçirmeyerek başına bir nesne sarmak.	Arapça elif (ا) babı
1546	1	74	i‘tidâ’	اِعْتِدَاءْ	Zulüm ve te‘addî etmek, **bîdâd kerden**.	Arapça elif (ا) babı
1547	1	74	i‘tidâd	اِعْتِدَارْ	Saymak, **şûmârîden**, tadat etmek.	Arapça elif (ا) babı
1548	1	74	itidal	اِعْتِدَالْ	Kemiyyet ve keyfiyyetin vasat derecesi.	Arapça elif (ا) babı
1549	1	74	i‘tiẕâr	اِعْتِذَارْ	Özür ve mâni ve bahane irat edip kusurunun affolunmasını talep etmek.	Arapça elif (ا) babı
1550	1	75	itiraż	اِعْتِرَاضْ	Muaraza tarikiyle mâni ve mahzur beyan etmek.	Arapça elif (ا) babı
1551	1	75	itirâf	اِعْتِرَافْ	İnat etmeyip hakkı teslim etmek, ikrar etmek.	Arapça elif (ا) babı
1552	1	75	i‘tizâz	اِعْتِزَازْ	Şerif ve âl-i kadr olmak, izzetlenmek.	Arapça elif (ا) babı
1553	1	75	i‘tizâl	اِعْتِزَالْ	Kendi takım ve gürûhundan ayrılmak, **cüdâ şuden**.	Arapça elif (ا) babı
1554	1	75	i‘tizâm	اِعْتِزَامْ	Fütur ve rehavet göstermeyip kasd-ı dâ’im üzere olmak, azmetmek ve azimet eylemek.	Arapça elif (ا) babı
1555	1	75	i‘tisâr	اِعْتِسَارْ	Güçlük, **düşvârî**, usret, su‘ûbet ve cevr etmek, kerhen ve cebren almak.	Arapça elif (ا) babı
1556	1	75	i‘tisâf	اِعْتِسَافْ	Zulmetmek, **bîdâd kerden** ve yoldan sapmak.	Arapça elif (ا) babı
1557	1	75	i‘tisâm	اِعْتِسَامْ	Matlubunu ita etmek, **baḫşiden**.	Arapça elif (ا) babı
1558	1	75	i‘tişâ’	اِعْتِشَاءْ	Akşam vakti yola çıkmak.	Arapça elif (ا) babı
1559	1	75	i‘tişâ’	اِعْتِصَاءْ	Değnek kullanmak, değneğe dayanmak.	Arapça elif (ا) babı
1560	1	75	i‘tişâb	اِعْتِصَابْ	Kanaat etmek, iktifa etmek.	Arapça elif (ا) babı
1561	1	75	i‘tişâr	اِعْتِصَارْ	Suyunu yahut yağını çıkarmak için sıkmak, **şeflîden** ve baskıya koşturmak.	Arapça elif (ا) babı

1562	1	75	i‘tiṣâm	اِعْتِصَامْ	Günah ve maʿâyibden sakınmak, **perhîzîden** ve pak olmak ve bir nesneye el ile yapışıp tutmak ve korunmak, sığınmak.	Arapça elif (ا) babı
1563	1	75	i‘tiẓâm	اِعْتِظَامْ	Azamet ve tazzum kesbetmek, **büzürgî kerden**, büyüklük tahsil etmek.	Arapça elif (ا) babı
1564	1	75	i‘tifâ’	اِعْتِفَاءْ	Af ve inayet talep etmek.	Arapça elif (ا) babı
1565	1	75	i‘tifâr	اِعْتِفَارْ	Yere vurmak, d**erĝâk zeden** ve üzerine atılıp kavramak.	Arapça elif (ا) babı
1566	1	75	i‘tiḳâb	اِعْتِقَابْ	Pahasını tamamen kabzetmeyince müşteriye metaını teslim etmeyip kendi yanına alı komak.	Arapça elif (ا) babı
1567	1	75	i‘tiḳâd	اِعْتِقَادْ	Gönül bağlayıp inanmak, sıhhat ve sadakate kalb-i karardâr olmak, muʿtekıd olmak, **bâverîden**.	Arapça elif (ا) babı
1568	1	76	i‘tikâr	اِعْتِكَارْ	Birbirine karışıp tadadı gayrı mümkün olmak **şîrem**.	Arapça elif (ا) babı
1569	1	76	itikaf	اِعْتِكَافْ	Habs-i nefs eğlenip kalmak ve ramazanın aşer-i âhirîni mescitte rûz u şeb ibadetle geçirmek.	Arapça elif (ا) babı
1570	1	76	i‘tilâ’	اِعْتِلَاءْ	Yükselmek, **berter şuden**, yukarı çıkmak ve uluvv-u rifʿat kesbetmek.	Arapça elif (ا) babı
1571	1	76	i‘tilâṭ	اِعْتِلَاطْ	Kavga ve niza etmek, **rezm kerden**.	Arapça elif (ا) babı
1572	1	76	i‘tilâf	اِعْتِلَافْ	Yem yemek, alef yemek.	Arapça elif (ا) babı
1573	1	76	i‘tilâḳ	اِعْتِلَاقْ	Aşk ve muhabbete giriftar olmak, aşık olmak, muhabbet etmek.	Arapça elif (ا) babı
1574	1	76	i‘tilâl	اِعْتِلَالْ	**Ĥasta** ve alîl olmak ve sair nesneleri terk edip hasr-ı evkât ederek mahsus meşgul olup vakit geçirmek ve bahane etmek.	Arapça elif (ا) babı
1575	1	76	i‘tilâm	اِعْتِلَامْ	Bilmek, **dânisten**, vâkıf olmak.	Arapça elif (ا) babı
1576	1	76	i‘tilân	اِعْتِلَانْ	Aşikâre olmak, aşikâreye çıkmak.	Arapça elif (ا) babı
1577	1	76	i‘timâ’	اِعْتِمَاءْ	İntihap ve ihtiyar etmek, seçmek, **güzîden**.	Arapça elif (ا) babı
1578	1	76	itimat	اِعْتِمَادْ	İnanmak, güvenerek inanmak, **bâverîden**.	Arapça elif (ا) babı
1579	1	76	i‘timâr	اِعْتِمَارْ	Ziyaret etmek, ziyaretine gitmek, **ziyâret kerden**.	Arapça elif (ا) babı
1580	1	76	i‘timâḳ	اِعْتِمَاقْ	Derin etmek, **jerf kerden** ve derine varmak.	Arapça elif (ا) babı
1581	1	76	i‘timâm	اِعْتِمَامْ	Başına sarık sarmak, **destâr pîçânîden**.	Arapça elif (ا) babı
1582	1	76	itina	اِعْتِنَاءْ	İkdam ve ihtimam etmek, sarf-ı makderet etmek, **gûşîden**.	Arapça elif (ا) babı
1583	1	76	i‘tinâḳ	اِعْتِنَاقْ	Birbirinin boğazına atılıp kavraşmak.	Arapça elif (ا) babı
1584	1	77	i‘tinân	اِعْتِنَانْ	Hayvana binip dizgin etmek.	Arapça elif (ا) babı
1585	1	77	i‘tivâ’	اِعْتِوَاءْ	Ulumak, **lâyîden**, havlamak ve burup bükmek.	Arapça elif (ا) babı
1586	1	77	i‘tivâr	اِعْتِوَارْ	Elden ele vermek ve elden ele gezdirmek, **dest be dest bürden**.	Arapça elif (ا) babı

1587	1	77	**uʿtûbe(t)**	**اُعْتُوبَة**	Levm ve tevbîh ve itâba sebep olan nesne.	Arapça elif (ا) babı
1588	1	77	**itiyat**	**اِعْتِيَادْ**	Âdet edinmek, **âluften**, alışmak ve geri gelmek, avdet etmek ve keyifsizin ziyaretine gitmek.	Arapça elif (ا) babı
1589	1	77	**iʿtiyâż**	**اِعْتِيَاضْ**	İvaz talebiyle gelmek.	Arapça elif (ا) babı
1590	1	77	**iʿtiyâḳ**	**اِعْتِيَاقْ**	Alıkomak, avk ve tehir etmek, **encâlîden**.	Arapça elif (ا) babı
1591	1	77	**iʿtiyân**	**اِعْتِيَانْ**	Yardım etmek ve bakmak, gözetmek, **yâverî kerden**.	Arapça elif (ا) babı
1592	1	77	**iʿcâb**	**اِعْجَابْ**	Taaccüp ettirmek, müteaccib kılmak ve ucb ve gurura düşürmek, **efdîd kerden**.	Arapça elif (ا) babı
1593	1	77	**iʿcâz**	**اِعْجَازْ**	Aciz ve kudretsiz, **fürûmânde** kılmak ve aciz bulmak ve başkasının asla yapamayacağı veya olamayacağı şeyi yapmak ve olmak.	Arapça elif (ا) babı
1594	1	77	**iʿcâl**	**اِعْجَالْ**	Acele ettirmek, taʿcîl etmek, **şitâb kerden**.	Arapça elif (ا) babı
1595	1	77	**aʿcez**	**اَعْجَزْ**	Ziyade aciz ve kudretsiz ve fürûmânde olan.	Arapça elif (ا) babı
1596	1	77	**acem**	**اَعْجَمْ**	Arap evladından olmayan kimse.	Arapça elif (ا) babı
1597	1	77	**aʿcûbe(t)**	**اَعْجُوبَة**	Taaccüp olunacak nesne, **şigüft çîzî**.	Arapça elif (ا) babı
1598	1	77	**eʿadd**	**اَعَدّ**	Ziyade hazır ve müheyya **âmâde** ve müstaʿid olan.	Arapça elif (ا) babı
1599	1	77	**aʿdâʾ**	**اَعْدَاءْ**	Adüvler, **düşmanân**, zararına talip olanlar.	Arapça elif (ا) babı
1600	1	77	**aʿdâd**	**اَعْدَادْ**	Adetler, sayılar, **şumârhâ**.	Arapça elif (ا) babı
1601	1	77	**iʿdâd**	**اِعْدَادْ**	Hazır ve müheyya kılmak, tehiyye etmek, **âmâde kerden**.	Arapça elif (ا) babı
1602	1	78	**iʿdâl**	**اِعْدَالْ**	Tadil ve tesviye etmek, düz etmek, **sâzîden**.	Arapça elif (ا) babı
1603	1	78	**idam**	**اِعْدَامْ**	Yok etmek, vücudunu kaldırmak, öldürmek, **nâbûd kerden**.	Arapça elif (ا) babı
1604	1	78	**aʿdel**	**اَعْدَلْ**	Ziyade adil ve adaletli olan ve kem ve keyif cihetiyle vasat hâle ziyade karîb olan.	Arapça elif (ا) babı
1605	1	78	**iʿẕâb**	**اِعْذَابْ**	Azap vermek, mücâzât etmek, **işkence kerden**.	Arapça elif (ا) babı
1606	1	78	**aʿẕâr**	**اَعْذَارْ**	Özürler, **bahânehâ**, mâniler, mevâniʿ.	Arapça elif (ا) babı
1607	1	78	**iʿẕâr**	**اِعْذَارْ**	Özür ve bahanesini kabul etmek, mazur tutmak.	Arapça elif (ا) babı
1608	1	78	**aʿẕeb**	**اَعْذَبْ**	Ziyade leziz, ziyade tatlı ve hoşgüvâr olan, **şîrînter**.	Arapça elif (ا) babı
1609	1	78	**aʿrâb**	**اَعْرَابْ**	Bâdiye nişîn Araplar.	Arapça elif (ا) babı
1610	1	78	**irap**	**اِعْرَابْ**	Kavâʿid-i nahviye üzere amilin ameli sebebiyle kelimenin ahirini tagyir etmek ve sebeb-i merkûmdan naşi kelimenin ahirine hades ve arız olan şekil.	Arapça elif (ا) babı
1611	1	78	**aʿrâs**	**اَعْرَاسْ**	Arûslar, gelinler, yeni nikah olmuş kızlar, **sünhârân**,	Arapça elif (ا) babı

1612	1	78	i**ʿrâs**	اِعْرَاسْ	Velîme taamını tertip etmek ve zifaf etmek.	Arapça elif (ا) babı
1613	1	78	a**ʿrâş**	اَعْرَاشْ	Arşlar, **taḫthâ**, kürsüler.	Arapça elif (ا) babı
1614	1	78	a**ʿrâṣ**	اَعْرَاصْ	Arsalar, meydanlar, **lerdhâ**.	Arapça elif (ا) babı
1615	1	78	a**ʿrâẕ**	اَعْرَاضْ	Arzlar, keyfiyetler, ârız olan haller.	Arapça elif (ا) babı
1616	1	78	i**ʿrâẕ**	اِعْرَاضْ	Yüz çevirmek, **rû kerdân** olup başka tarafa dönmek.	Arapça elif (ا) babı
1617	1	78	(a**ʿrâf**)	(اَعْرَافْ)	Cennet ile cehennem beyninde vaki sur yani set ve duvarın ismidir.	Arapça elif (ا) babı
1618	1	78	a**ʿrec**	اَعْرَجْ	Anadan topal ve **lenk** ve aksak olan.	Arapça elif (ا) babı
1619	1	78	a**ʿraf**	اَعْرَفْ	Ziyade arif ve alim olan, **dânâ**.	Arapça elif (ا) babı
1620	1	78	e**ʿazz**	اَعَزّ	Ziyade aziz olan.	Arapça elif (ا) babı
1621	1	78	e**ʿazzallahu**	اَعَزَّاللهُ	"Allahüteala aziz eylesin," manasında duadır.	Arapça elif (ا) babı
1622	1	79	e**ʿizzâ**	اَعِزّا	Azizler, müşerref ve mükerrem olanlar.	Arapça elif (ا) babı
1623	1	79	a**ʿzel**	اَعْزَلْ	Yapayalnız, **yegâne** ve münferit olan ve silahsız olan.	Arapça elif (ا) babı
1624	1	79	e**ʿizze(t)**	اَعِزَّةْ	Azizler, müşerref ve mükerrem olanlar.	Arapça elif (ا) babı
1625	1	79	i**ʿsâr**	اِعْسَارْ	Begayet teng-destliği vaktinde muaheze ve takaza etmek, sıkıştırıp borcunu talep etmek ve pek fakir ve borçlu olmak.	Arapça elif (ا) babı
1626	1	79	a**ʿser**	اَعْسَرْ	Ziyade usretli ve güç ve **düşvâr** ve çetin olan.	Arapça elif (ا) babı
1627	1	79	a**ʿşâb**	اَعْشَابْ	Taze, yeşil, **kiyâh** ve otlar.	Arapça elif (ا) babı
1628	1	79	a**ʿşâr**	اَعْشَارْ	Öşürler, ondalıklar, vahidin ona taksim olunmasından hâdis olan cüzler ve mahsulat içinde tahsili şerʿan caiz olan ondalıklar.	Arapça elif (ا) babı
1629	1	79	a**ʿşârî**	اَعْشَارِىّ	Aşara mensup ve aşardan ibaret ve mürekkep olan, kesr-i aʿşârî vâhidin daima ona taksim olunmasından hâsıl olan kesir.	Arapça elif (ا) babı
1630	1	79	a**ʿşâʾ**	اَعْصَاءْ	**Bâsûhâ**, değnekler, çubuklar.	Arapça elif (ا) babı
1631	1	79	a**ʿṣâb**	اَعْصَابْ	Usbeler, sinirler, **peyhâ**.	Arapça elif (ا) babı
1632	1	79	a**ʿṣâr**	اَعْصَارْ	**Hengâmhâ**, vakitler, zamanlar.	Arapça elif (ا) babı
1633	1	79	i**ʿṣâr**	اِعْصَارْ	Suyunu yahut yağını çıkarmak için baskıya koşturup sıkmak, **şeflîden**.	Arapça elif (ا) babı
1634	1	79	a**ʿżâʾ**	اَعْضَاءْ	Uzuvlar, eczâ-yı beden, **tenân** ve meclisin erbap ve dahilesi.	Arapça elif (ا) babı
1635	1	79	i**ʿżâl**	اِعْضَالْ	Sarp ve **düşvâr** olmak ve aciz ve kâsır ve fürûmânde kılmak.	Arapça elif (ا) babı
1636	1	79	i**ʿżâh**	اِعْضَاهْ	İfk ve iftira ve **bühtân** etmek.	Arapça elif (ا) babı
1637	1	79	i**ṭa**	اِعْطَاءْ	Vermek, bahşetmek.	Arapça elif (ا) babı

1638	1	80	aʿṭâf	اَعْطَافْ	İhsanlar, **mihribân**, şefkatler, inayetler.	Arapça elif (ا) babı
1639	1	80	iʿẓâm	اِعْظَامْ	Ulu ve azim etmek, **büzürg kerden** ve azim görmek, azim bulmak, azim tutmak.	Arapça elif (ا) babı
1640	1	80	aʿẓam	اَعْظَمْ	Ziyade ulu ve azim ve büyük ve **büzürg** olan.	Arapça elif (ا) babı
1641	1	80	iʿfâʾ	اِعْفَاءْ	Berî ve muaf etmek, affetmek, **âmurzîden**.	Arapça elif (ا) babı
1642	1	80	iʿfâf	اِعْفَافْ	Afîf kılmak, **pâk dâmen** ve **pâkîze kerden**.	Arapça elif (ا) babı
1643	1	80	aʿḳâb	اَعْقَابْ	**Nebîregân**, evlat evlatları.	Arapça elif (ا) babı
1644	1	80	iʿḳâb	اِعْقَابْ	Yerine halef olmak, **pesî şuden** ve mücâzât ve azap vermek.	Arapça elif (ا) babı
1645	1	80	iʿḳâd	اِعْقَادْ	Bağlamak, bend etmek, **bendîden**.	Arapça elif (ا) babı
1646	1	80	iʿḳâr	اِعْقَارْ	Hatunun rahmini alîl etmek.	Arapça elif (ا) babı
1647	1	80	aʿḳal	اَعْقَلْ	Ziyade akıllı olan **hüşyâr**.	Arapça elif (ا) babı
1648	1	80	iʿkâr	اِعْكَارْ	Tortulu ve posalı ve bulanık kılmak, **tîre kerden**.	Arapça elif (ا) babı
1649	1	80	aʿkâl	اَعْكَالْ	Leʾîm ve **fürûmâye** olanlar.	Arapça elif (ا) babı
1650	1	80	âlâ	اَعْلَا	Ziyade âli, **bâlâter** ve âlâ olan.	Arapça elif (ا) babı
1651	1	80	iʿlâʾ	اِعْلَاءْ	Âli ve mürtefi kılmak, **berter kerden**, yükseltmek, kaldırmak.	Arapça elif (ا) babı
1652	1	80	aʿlâf	اَعْلَافْ	Alefler, yemler.	Arapça elif (ا) babı
1653	1	80	aʿlâl	اَعْلَالْ	İlletler, marazlar, **ḫastegiyân**.	Arapça elif (ا) babı
1654	1	80	iʿlâl	اِعْلَالْ	Hasta ve alîl kılmak ve ikinci defa su içirmek.	Arapça elif (ا) babı
1655	1	80	aʿlâm	اَعْلَامْ	Alemler, sancaklar, râyât, **setârehâ**.	Arapça elif (ا) babı
1656	1	80	ilam	اِعْلَامْ	Bildirmek ve ilim haberini vermek, **dânânîden**.	
1657	1	80	ilan	اِعْلَانْ	Neşredip aşikâre bildirmek.	Arapça elif (ا) babı
1658	1	80	aʿlem	اَعْلَمْ	Ziyade alim ve vâkıf ve **dânîşmend** olan.	Arapça elif (ا) babı
1659	1	80	uʿlûme(t)	اَعْلُومَة	Nişane, işaret.	Arapça elif (ا) babı
1660	1	80	eʿulâ	اَعْلَىٰ	Ziyade âli ve mürtefi olan **bâlâter** ve ziyade âl-i kadr ve müşerref ve ziyade hoş ve makbul olan.	Arapça elif (ا) babı
1661	1	81	eʿamm	اَعَمّْ	Ziyade âm ve müşretek ve umûmi olan.	Arapça elif (ا) babı
1662	1	81	âmâ	اَعْمَاءْ	Körler, **nâbînâyan**, gözleri görmeyenler ve cahil ve nâdân kimseler.	Arapça elif (ا) babı
1663	1	81	iʿmâʾ	اِعْمَاءْ	Kör bulmak, kör addetmek, **nâbînâ yâften**.	Arapça elif (ا) babı
1664	1	81	iʿmâd	اِعْمَادْ	Dayak vurup dayandırıp durdurmak, ferâvânîden.	Arapça elif (ا) babı

1665	1	81	**aʿmâr**	**اَعْمَارْ**	Ömürler, hayat müddetleri.	Arapça elif (ا) babı
1666	1	81	**imar**	**اِعْمَارْ**	Şenlendirmek, **abâdân kerden** ve mamur kılmak, asılsızlıktan veyahut haraplıktan kurtarmak.	Arapça elif (ا) babı
1667	1	81	**aʿmâl**	**اَعْمَالْ**	Ameller, fiiller, işler, **kârhâ**, gerdişler, kazalar ve ülkeler, memâlik, diyar.	Arapça elif (ا) babı
1668	1	81	**imal**	**اِعْمَالْ**	Yapmak, **sâzîden**, işleyip, ihdâs etmek ve kullanmak, amele getirmek, zapt ve idare etmek, hakimlik etmek.	Arapça elif (ا) babı
1669	1	81	**aʿmâm**	**اَعْمِامْ**	Amcalar, baba biraderleri, **evderân**.	Arapça elif (ا) babı
1670	1	81	**aʿmide(t)**	**اَعْمِدَةْ**	Amûdlar, direkler, **sütûnhâ**.	Arapça elif (ا) babı
1671	1	81	**aʿmel**	**اَعْمَلْ**	Ziyade iş işleyen, **kârker**.	Arapça elif (ا) babı
1672	1	81	**âmâ**	**اَعْمَى**	Kör, gözü görmeyen, **nâbînâ** olan, kuvvet-i bâsıradan mahrum ve bîbehre olan ve cahil ve nadan olan.	Arapça elif (ا) babı
1673	1	81	**iʿnâd**	**اِعْنَادْ**	Dinmeyip lâ yenkatiʿ akmak.	Arapça elif (ا) babı
1674	1	81	**iʿnâf**	**اِعْنَافْ**	Unf ve adem-i huzûra giriftâr kılmak ve şiddetle levm ve **serzeniş** etmek.	Arapça elif (ا) babı
1675	1	81	**aʿnâḳ**	**اَعْنَاقْ**	Rukbeler, boyunlar, **gerdenân**.	Arapça elif (ا) babı
1676	1	81	**eʿinne(t)**	**اَعِنَّةْ**	İnanlar, dizginler, **ser efsârhâ**.	Arapça elif (ا) babı
1677	1	81	**aʿnî**	**اَعْنِى**	Yani demek, isterim manasında istimal olunur lafızdır.	Arapça elif (ا) babı
1678	1	81	**iʿvâr**	**اِعْوَارْ**	Bir gözünü kör etmek, **yek çeşm kerden**.	Arapça elif (ا) babı
1679	1	82	**aʿvâż**	**اَعْوَاضْ**	İvazlar, bedenler, **tenân**.	Arapça elif (ا) babı
1680	1	82	**aʿvâm**	**اَعْوَامْ**	Seneler, **sâlhâ**, yıllar.	Arapça elif (ا) babı
1681	1	82	**aʿvân**	**اَعْوَانْ**	Yardımcılar, **mededkârân**.	Arapça elif (ا) babı
1682	1	82	**aʿvec**	**اَعْوَجْ**	Eğri, münhanî, **ḫam**, kec, eğri büğrü olan.	Arapça elif (ا) babı
1683	1	82	**iʿvicâc**	**اِعْوِجَاجْ**	Eğrilik, inhinâ, **kecî**.	Arapça elif (ا) babı
1684	1	82	**aʿved**	**اَعْوَدْ**	Aidat ve menâfi-i ekser olan.	Arapça elif (ا) babı
1685	1	82	**aʿver**	**اَعْوَرْ**	Bir gözlü, **yekçeşm**, bir gözü kör olan ve silahsız ve mühimmatsız olan.	Arapça elif (ا) babı
1686	1	82	**aʿyâd**	**اَعْيَادْ**	İydler, bayramlar, **çeşnhâ**.	Arapça elif (ا) babı
1687	1	82	**iʿyâd**	**اِعْيَادْ**	Avdet ettirmek, geri çevirmek.	Arapça elif (ا) babı
1688	1	82	**aʿyâl**	**اَعْيَالْ**	Evlat ve ezvâc ve ittibâʿ takımı, **ḫîşavend**.	Arapça elif (ا) babı
1689	1	82	**aʿyân**	**اَعْيَانْ**	Gözler, **çeşmân** ve yaşı belli adamlar ve altınlar, akçeler.	Arapça elif (ا) babı
1690	1	82	**aʿyen**	**اَعْيَنْ**	Ziyade ayan ve **aşikâre** olan.	Arapça elif (ا) babı

1691	1	82	**iġâbe(t)**	اِغْابَهْ	Kocası taşrada bulunmak.	Arapça elif (ا) babı
1692	1	82	**iġâṣe(t)**	اِغْاثَهْ	Yardıma gelmek, imdada yetişmek.	Arapça elif (ا) babı
1693	1	82	**iġâẓa(t)**	اِغْاظَهْ	İġẓâb etmek, darıltmak, gücendirmek, **ġırâşânîden**.	Arapça elif (ا) babı
1694	1	82	**eġâlîṭ**	اَغَالِيطْ	Yanıltmaç ve muamma ve bilmece kelamlar, **perdegân**.	Arapça elif (ا) babı
1695	1	82	**eġânî**	اَغَانِى	Şarkılar, muganniler, makamlar, taksimler, türküler, **ḫânende**.	Arapça elif (ا) babı
1696	1	82	**aġbâ**	اَغْبَا	Ziyade ġabî ve ahmak olan, **eblehter**.	Arapça elif (ا) babı
1697	1	82	**iġbâʾ**	اِغْبَاءْ	Yağmur azıcık yağmak.	Arapça elif (ا) babı
1698	1	82	**iġbâr**	اِغْبَارْ	Toz etmek, **kerdber ḫâsten**.	Arapça elif (ا) babı
1699	1	82	**iġbirâr**	اِغْبِرَارْ	Toz olmak, **kerd âbûd şuden**, toza mülevves olmak, **iġbirâr-ı ḫâtır** gücenmek hâtırmânde olmak.	Arapça elif (ا) babı
1700	1	82	**aġbâ**	اَغْبَى	Ziyade gabî ve ahmak ve künd zihin ve şaşkın olan, **eblehter**.	Arapça elif (ا) babı
1701	1	82	**iġtibâṭ**	اِغْتِبَاطْ	Gıpta ve reşk ve haset etmek, **reşkâver**.	Arapça elif (ا) babı
1702	1	82	**iġtidâʾ**	اِغْتِدَاءْ	Gıdalanmak, yiyip beslenmek, **perverde şuden**.	Arapça elif (ا) babı
1703	1	83	**iġtirâb**	اِغْتِرَابْ	Gurbete gitmek, vatanından çıkıp gitmek, **ezvatan dûr şuden**.	Arapça elif (ا) babı
1704	1	83	**iġtirâr**	اِغْتِرَارْ	Gurur, mağrurluk, talihine aldanmak.	Arapça elif (ا) babı
1705	1	83	**iġtirâz**	اِغْتِرَازْ	Üzengiye ayak basmak.	Arapça elif (ا) babı
1706	1	83	**iġtirâm**	اِغْتِرَامْ	**Deyn** yahut diyet ve cerîme vermek, **vâm dâden**.	Arapça elif (ا) babı
1707	1	83	**iġtizâl**	اِغْتِزَالْ	İplik eğirmek, **rişten**.	Arapça elif (ا) babı
1708	1	83	**iġtisâl**	لِغْتِسَالْ	Yıkanmak, **şusten**, **ġasl**etmek.	Arapça elif (ا) babı
1709	1	83	**iġtiṣâb**	اِغْتِصَابْ	Gaspetmek, **ġasb kerden**, zulüm ve cevr ile almak.	Arapça elif (ا) babı
1710	1	83	**iġtiżâb**	اِغْتِضَابْ	Gazaba gelmek, gücenmek, darılmak, **erġîden**.	Arapça elif (ا) babı
1711	1	83	**iġtifâr**	اِغْتِفَارْ	Günah ve kabahatini örtüp affetmek, **amûrzîden**.	Arapça elif (ا) babı
1712	1	83	**iġtilâʾ**	اِغْتِلَاءْ	Süratle yürümek, **tîz reften**.	Arapça elif (ا) babı
1713	1	83	**iġtilâm**	اِغْتِلَامْ	Şehvet-i cimâʿiyyesi galip olmak.	Arapça elif (ا) babı
1714	1	83	**iġtimâd**	اِغْتِمَادْ	Kınına girmek ve geceye dâhil olmak.	Arapça elif (ا) babı
1715	1	83	**iġtimâz**	اِغْتِمَازْ	Tan ve teşnîʿ etmek, zemm ve fasletmek.	Arapça elif (ا) babı
1716	1	83	**iġtimâṣ**	اِغْتِمَاصْ	Hor ve hakir görmek, **kerşe nümûden** ve nankörlük etmek, küfrân-ı niʿmet ve münkirlik etmek.	Arapça elif (ا) babı
1717	1	83	**iġtimâż**	اِغْتِمَاضْ	Uyumak ve göz kapamak, **ḫâbîden**.	Arapça elif (ا) babı

1718	1	83	**iġtimâm**	اِغْتِمَامْ	Mağmûm olmak, mükedder ve mehmûm olmak, **dertnâk şuden**.	Arapça elif (ا) babı
1719	1	83	**iġtinâm**	اِغْتِنَامْ	Yağma ve ganimet almak, **tâlâc kerden**.	Arapça elif (ا) babı
1720	1	83	**iġtiyâb**	اِغْتِيَابْ	Gıybet etmek, bir kimsenin arkasından söz söylemek ve fasletmek, **ġıybet kerden**.	Arapça elif (ا) babı
1721	1	83	**iġtiyâẓ**	اِغْتِيَاظْ	Gazaba gelmek, gücenmek, darılmak, **erġîden**.	Arapça elif (ا) babı
1722	1	83	**iġtiyâl**	اِغْتِيَالْ	Basmak, **nâgihânî**, ahzetmek.	Arapça elif (ا) babı
1723	1	83	**aġdâr**	اَغْدَارْ	Gadrlar, hıyanetler, **efendîden**.	Arapça elif (ا) babı
1724	1	83	**aġdiyet**	اَغْدِيَة	Gıdalar, ekl ve şurb olunacak nesneler, **tûşehâ**.	Arapça elif (ا) babı
1725	1	84	**eġẕiye(t)**	اَغْذِيَة	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça elif (ا) babı
1726	1	84	**aġrâ**	اَغْرَا	Ziyade mugarrî ve güzel olan.	Arapça elif (ا) babı
1727	1	84	**iġrâʾ**	اِغْرَاءْ	İfsat etmek ve tergîb ve teşvik etmek.	Arapça elif (ا) babı
1728	1	84	**eġirrâʾ**	اَغِرَّاءْ	Mağrur olanlar, bahtlarına aldananlar.	Arapça elif (ا) babı
1729	1	84	**iġrâb**	اِغْرَابْ	Diyâr-ı baʿîde sefer etmek, **dirâz reften**.	Arapça elif (ا) babı
1730	1	84	**iġrâd**	اِغْرَادْ	Bülent-âvâz ve dilkeş elhân ile nagamât etmek.	Arapça elif (ا) babı
1731	1	84	**aġrâr**	اَغْرَارْ	Bilâ-tecrübe olup kolay aldanır adamlar.	Arapça elif (ا) babı
1732	1	84	**aġrâs**	اَغْرَاسْ	Taze dikilmiş fidanlar, **işḫivân**.	Arapça elif (ا) babı
1733	1	84	**iġrâs**	اِغْرَاسْ	Dikilmek, türap içine dikmek, **âcesten**.	Arapça elif (ا) babı
1734	1	84	**aġrâż**	اَغْرَاضْ	Garazlar, maksutlar.	Arapça elif (ا) babı
1735	1	84	**iġrâḳ**	اِغْرَاقْ	Suya boğmak, gark etmek, **tesbîdânîden**.	Arapça elif (ا) babı
1736	1	84	**iġrâm**	اِغْرَامْ	Deyn ve diyet ve cerime ödetmek.	Arapça elif (ا) babı
1737	1	84	**aġrab**	اَغْرَبْ	Ziyade garip olan.	Arapça elif (ا) babı
1738	1	84	**eġarra(t)**	اَغَرَّة	Talihlerine aldananlar.	Arapça elif (ا) babı
1739	1	84	**aġrâ**	اَغْرَى	Ziyade hoş ve latif ve güzel olan.	Arapça elif (ا) babı
1740	1	84	**iġzâʾ**	اِغْزَاءْ	Gazaya göndermek, **pîkâr râfirîstâden**.	Arapça elif (ا) babı
1741	1	84	**iġzâl**	اِغْزَالْ	İplik eğirmek, **rişten** ve nisvân-ı sohbetten hazzedip yanlarından ayrılmamak ve nisvâna latife etmek.	Arapça elif (ا) babı
1742	1	84	**aġzel**	اَغْزَلْ	Gazel söylemesinde kuvvetli olan.	Arapça elif (ا) babı
1743	1	84	**iġşâʾ**	اِغْشَاءْ	Örtmek, **pûşîden**, setretmek.	Arapça elif (ا) babı
1744	1	84	**aġşân**	اَغْصَانْ	**Şâḫhâ**, ağaç dalları.	Arapça elif (ا) babı

1745	1	84	**aġẕab**	اَغْضَبْ	Ziyade gazûb ziyade gazaplı olan, **ḫışmnâk**.	Arapça elif (ا) babı
1746	1	84	**iġfâl**	اِغْفَالْ	Adem-i teyakkuz, gaflet ve dikkatsizlikten naşi sehv ve terk etmek ve gaflet ettirip hata ve kusur ettirmek.	Arapça elif (ا) babı
1747	1	85	**aġfer**	اَغْفَرْ	Ziyade gufrân ve mağfiret eden, **âmurzikâr**.	Arapça elif (ا) babı
1748	1	85	**iġlâʾ**	اِغْلَاءْ	Narhı ziyade pahaya çıkarmak, **kâne berter kerden**.	Arapça elif (ا) babı
1749	1	85	**aġlâṭ**	اَغْلَاطْ	Galatlar, yanlış nesneler, **heftûthâ**.	Arapça elif (ا) babı
1750	1	85	**iġlâṭ**	اِغْلَاطْ	Taglît etmek, yanıltmak, **heftût kerden**.	Arapça elif (ا) babı
1751	1	85	**iġlâf**	اِغْلَافْ	Kılıfına yani kınına idhâl etmek, **derlûy kerden**.	Arapça elif (ا) babı
1752	1	85	**aġlâḳ**	اَغْلَاقْ	Kilitler, mâniler, mevânîʿ.	Arapça elif (ا) babı
1753	1	85	**iġlâḳ**	اِغْلَاقْ	Muğlak ve anlaşılmaz etmek.	Arapça elif (ا) babı
1754	1	85	**aġlâl**	اَغْلَالْ	Mecnun ve mahpus zincirleri ve laleleri, **zencûrhâ**.	Arapça elif (ا) babı
1755	1	85	**iġlâm**	اِغْلَامْ	Şehvete teşvik etmek.	Arapça elif (ا) babı
1756	1	85	**aġleb**	اَغْلَبْ	Ziyade galip olan ve ziyade vaki olan, **ale'l-aġleb** ekseriya vaki olduğu üzere.	Arapça elif (ا) babı
1757	1	85	**aġlâẓ**	اَغْلَظْ	Ziyade galiz olan.	Arapça elif (ا) babı
1758	1	85	**aġlef**	اَغْلَفْ	Hitân olmamış olan, sünnetsiz olan, **bîḫatne**.	Arapça elif (ا) babı
1759	1	85	**aġlime(t)**	اَغْلِمَهْ	Gulâmlar, oğlanlar, köleler, **bendegân**.	Arapça elif (ا) babı
1760	1	85	**aġlûṭa(t)**	اَغْلُوطَة	Yanıltmaç, bilmece, yanılmaya mahsus tertip olunan kelamlar, **berdekhâ**.	Arapça elif (ا) babı
1761	1	85	**aġmâd**	اَغْمَادْ	**Lûyhâ**, kınlar, gılâflar.	Arapça elif (ا) babı
1762	1	85	**iġmâz**	اِغْمَازْ	Gammazlık, taʿyib ve tahkir etmek, **bedgûy**.	Arapça elif (ا) babı
1763	1	85	**iġmâż**	اِغْمَاضْ	Göz kapamak ve görmezlik etmek, **çeşm bendîden**.	Arapça elif (ا) babı
1764	1	85	**aġnâ**	اَغْنَا	Ziyade gani ve zengin olan, **tüvânger**.	Arapça elif (ا) babı
1765	1	85	**iġnâʾ**	اِغْنَاءْ	Zengin etmek, gani ve mütemevvil kılmak, **tûvânger kerden**.	Arapça elif (ا) babı
1766	1	85	**eġnâm**	اَغْنَامْ	Ganemler, koyunlar, **kûsfendân**.	Arapça elif (ا) babı
1767	1	86	**aġnâ**	اَغْنَى	Ziyade gani ve maldar olan.	Arapça elif (ا) babı
1768	1	86	**aġniyâʾ**	اَغْنِيَاءْ	Ganiler ve maldar ve zengin olanlar, **tûvângerân**.	Arapça elif (ا) babı
1769	1	86	**aġniye(t)**	اَغْنِيَة	Şarkı, muganni, taksim, türkü, makam, **nevâ**.	Arapça elif (ا) babı
1770	1	86	**iġvâʾ**	اِغْوَاءْ	Azdırıp azgın kılmak, ayartmak, **lâbîden**.	Arapça elif (ا) babı
1771	1	86	**aġvâl**	اَغْوَالْ	Güller, gülyabaniler.	Arapça elif (ا) babı
1772	1	86	**ağyar**	اَغْيَارْ	**Dîgerân** ve rakipler, gayrlar, engeller.	Arapça elif (ا) babı

1773	1	86	**aġyer**	اَغْيَرْ	Ziyade gayretli olan.	Arapça elif (ا) babı
1774	1	86	**âfât**	آفاتْ	Afetler, belalar, dâhiyeler, **betyârehâ**.	Arapça elif (ا) babı
1775	1	86	**ifâte(t)**	اِفاتَة	Fevtetmek, elden çıkarmak, **ezdest süpûẖten**.	Arapça elif (ا) babı
1776	1	86	**ifâḥa(t)**	اِفاحَة	Kaynatmak ve akmak, **ferkendîden,** serinletmek.	Arapça elif (ا) babı
1777	1	86	**efâẖim**	اَفاخِمْ	Ziyade muazzam ve mükerrem olanlar.	Arapça elif (ا) babı
1778	1	86	**ifâde(t)**	اِفادَة	Anlatmak, beyan etmek, **şinâsânîden** ve birine mal vermek.	Arapça elif (ا) babı
1779	1	86	**efâdiye(t)**	اَفادِيَهْ	Taama lezzet için katılan baharat.	Arapça elif (ا) babı
1780	1	86	**ifâze(t)**	اَفازَة	Zaferyâb etmek, maksuduna nail kılmak, **kâmiyâb kerden**.	Arapça elif (ا) babı
1781	1	86	**efâżıl**	اَفاضِلْ	Fazılları ve ruchaniyyetleri ziyade olanlar, **fîrûzegân**.	Arapça elif (ا) babı
1782	1	86	**ifâża(t)**	اِفاضَة	Kap taşıncaya kadar içine şey dökmek ve bol bol etrafa şey dağıtmak ve akıtmak.	Arapça elif (ا) babı
1783	1	86	**ifâża(t)**	اِفاضَة	Öldürmek, ölmesine sebep olmak, **küşten**.	Arapça elif (ا) babı
1784	1	86	**efâʿî**	اَفاعِى	Efʿ îler, engerekler, yılanlar, **mârân**.	Arapça elif (ا) babı
1785	1	86	**âfâḳ**	آفاقْ	Dünyanın eknâf ve enhâsı.	Arapça elif (ا) babı
1786	1	86	**ifâḳa(t)**	اِفاقَهْ	Marazdan kurtulmak, hastalıktan iyi olup kalkmak, **şifâ pezîrîden**.	Arapça elif (ا) babı
1787	1	86	**âfâḳi**	آفاقِى	Cemi mekanda cari ve müstağmel ve malum olan ve Mekke-i Mükerremeye yalnız hac için gelip orada asla ikamet etmez olan adam.	Arapça elif (ا) babı
1788	1	87	**efânîn**	اَفانِينْ	Haller, neviler, **kûnehâ**.	Arapça elif (ا) babı
1789	1	87	**efâvic**	اَفاوِجْ	Fevçler, bölükler, cemaatler, takımlar, **gürûh**.	Arapça elif (ا) babı
1790	1	87	**efâvîh**	اَفاوِيهْ	Taama katılan baharat.	Arapça elif (ا) babı
1791	1	87	**afet**	اَفَة	Bela, dâhiye, **betyâre** ve güzel olan mahbuba denir.	Arapça elif (ا) babı
1792	1	87	**iftâʾ**	اِفْتاءْ	Fetva vermek, müşkülü halletmek.	Arapça elif (ا) babı
1793	1	87	**iftâḥ**	اِفْتاحْ	Açmak, **güşâden** ve zaptetmek.	Arapça elif (ا) babı
1794	1	87	**iftân**	اِفْتانْ	Fitneye düşürtmek, ayartmak, **aşûbrâ üftânîden**.	Arapça elif (ا) babı
1795	1	87	**iftitâḥ**	اِفْتِتاحْ	Açmak ve zaptetmek ve başlamak, **âġâz** etmek.	Arapça elif (ا) babı
1796	1	87	**iftitân**	اِفْتِتانْ	Fitneye uğratmak, fitneye uğramak, **aşûbrâ giriftâr şuden**.	Arapça elif (ا) babı
1797	1	87	**iftiḥâṣ**	اِفْتِحاصْ	Hakikat hali çok araştırmak, **cüstîcû kerden**.	Arapça elif (ا) babı
1798	1	87	**iftiẖar**	اِفْتِخارْ	Kadir ve kıymeti ziyadelendiği sebebiyle bir gûnâ ululuk edinmek, **büzürgî**.	Arapça elif (ا) babı
1799	1	87	**iftidâʾ**	اِفْتِداءْ	Bedel verip, esirlikten kurtulmak, **rehîden ezberdegî**.	Arapça elif (ا) babı

1800	1	87	iftira	اِفْتِرَاءْ	Kizble birine cünhâ ve meʿâyib isnat etmek.	Arapça elif (ا) babı
1801	1	87	iftirâş	اِفْتِرَاشْ	Bayılıp düşmek, **ferşanîden** ve secdede kollarını yere düşürmek ve izine uyup iktidâ etmek ve birinin namusuna halel getirecek söz söylemek	Arapça elif (ا) babı
1802	1	87	iftirâṣ	اِفْتِرَاصْ	Fırsat bulmak, **fursat yâften**, fırsat yakalamak.	Arapça elif (ا) babı
1803	1	87	iftirâż	اِفْتِرَاضْ	Vacip kılmak, farz kılmak.	Arapça elif (ا) babı
1804	1	87	iftirâʿ	اِفْتِرَاعْ	Kızın bikrini izale etmek, **sekencî bürden**.	Arapça elif (ا) babı
1805	1	87	iftirâḳ	اِفْتِرَاقْ	Birbirinden ayrılmak, **ferâḫiden**.	Arapça elif (ا) babı
1806	1	87	iftiṣâd	اِفْتِصَادْ	Kan almak, kan çıkmak için damar yarmak, **ḫûn sitâden**.	Arapça elif (ا) babı
1807	1	87	iftiḳâṣ	اِفْتِقَاصْ	Ayırmak, **peşmîden**, tefrik etmek.	Arapça elif (ا) babı
1808	1	87	iftiṣâl	اِفْتِصَالْ	Sütten kesmek ve mevziiden çıkarıp ahir mahalle dikmek.	Arapça elif (ا) babı
1809	1	88	iftiżâḥ	اِفْتِضَاحْ	Rezil ve rüsva olmak, **rüsvâ şuden**.	Arapça elif (ا) babı
1810	1	88	iftiżâż	اِفْتِضَاضْ	Kızın bikrini izale etmek, **sekencî bürden** ve iddetten çıkmak.	Arapça elif (ا) babı
1811	1	88	iftiḳâd	اِفْتِقَادْ	Tefekkut etmek, aramak, araştırmak, **cûyîden**.	Arapça elif (ا) babı
1812	1	88	iftiḳâr	اِفْتِقَارْ	Fakr u fâkaya giriftar olmak, **dervîş şuden** ve fakirlik, satıp tazarru ve tevazu etmek ve hâcet, ihtiyaç.	Arapça elif (ا) babı
1813	1	88	iftikâk	اِفْتِكَاكْ	Rehinini kurtarmak, **girev rehâ kerden**.	Arapça elif (ا) babı
1814	1	88	iftikâl	اِفْتِكَالْ	Pek say ve cidd etmek, **şûlîden**.	Arapça elif (ا) babı
1815	1	88	iftilât	اِفْتِلَاتْ	Bi'l-bedâha şiir ve sair kelam söylemek.	Arapça elif (ا) babı
1816	1	88	iftinân	اِفْتِنَانْ	Kûnagûn söz söylemek, başlamak, sühan, **gûnâgûn goften**.	Arapça elif (ا) babı
1817	1	88	iftihâm	اِفْتِهَامْ	Anlamak, tefehhüm etmek, **fehmanîden**.	Arapça elif (ا) babı
1818	1	88	iftiyâḳ	اِفْتِيَاقْ	Fakr u fâkaya giriftar olmak, **gedâyî şuden**.	Arapça elif (ا) babı
1819	1	88	iftiʿâl	اِفْتِعَالْ	Fal tutmak, **mürvâ dâşten**.	Arapça elif (ا) babı
1820	1	88	ifcâʾ	اِفْجَاءْ	Ehl ü iyâlin nafakasını tevsîʿ etmek.	Arapça elif (ا) babı
1821	1	88	ifḥâş	اِفْحَاشْ	Fahiş söz söylemek.	Arapça elif (ا) babı
1822	1	88	ifḥâm	اِفْحَامْ	Mübahese ve mücalede iskat etmek.	Arapça elif (ا) babı
1823	1	88	efḫam	اَفْخَمْ	Ziyade fehametli, kadr ve şanı ziyade olan, **şükûhendegî**.	Arapça elif (ا) babı
1824	1	88	ifdâʾ	اِفْدَاءْ	Esirden fidye kabul etmek.	Arapça elif (ا) babı
1825	1	88	efrâd	اَفْرَادْ	Fertler, tek olan nesneler, **tervûhhâ**.	Arapça elif (ا) babı
1826	1	88	ifrâd	اِفْرَادْ	Ayırmak, **peşmîden**, yalnız etmek ve elçi göndermek.	Arapça elif (ا) babı

1827	1	88	**ifrâr**	اِفْرَارْ	Kaçırmak, firar ettirmek, **kirîzânîden**.	Arapça elif (ا) babı
1828	1	88	**ifrâz**	اِفْرَازْ	Ayırmak, tefrik etmek, **peşmîden**.	Arapça elif (ا) babı
1829	1	88	**efrâs**	اَفْرَاسْ	Feresler, esbân, atlar, bârgîrler.	Arapça elif (ا) babı
1830	1	89	**efrâş**	اَفْرَاشْ	Düşünecek nesneler ve karılar, avratlar, **zenân**.	Arapça elif (ا) babı
1831	1	89	**ifrâş**	اِفْرَاشْ	Serip döşetmek, **gûsterânîden** ve zemn ve tevbih etmek.	Arapça elif (ا) babı
1832	1	89	**ifrâṣ**	اِفْرَاصْ	Fırsat vermek, fırsat vaki olmak.	Arapça elif (ا) babı
1833	1	89	**ifrâż**	اِفْرَاضْ	Vazife ve ulûfe tayin etmek.	Arapça elif (ا) babı
1834	1	89	**ifrâṭ**	اِفْرَاطْ	Hadd-i iʿtidâlden tecavüz etmek.	Arapça elif (ا) babı
1835	1	89	**ifrâġ**	اِفْرَاغْ	Dökmek, akıtmak, cari kılmak, **ferkendîden**.	Arapça elif (ا) babı
1836	1	89	**efrâḳ**	اَفْرَاقْ	Fırkalar, insan takımları, **bûlkân**.	Arapça elif (ا) babı
1837	1	89	**efraż**	اَفْرَضْ	Kurʾan-ı azîmu'ş-şânın metn-i münîf ve maʿâni-i şerîfine kemâ yenbagî vâkıf olan kimse.	Arapça elif (ا) babı
1838	1	89	**efriġa(t)**	اَفْرِغه	Firâğlar, boş vakitler, **tehî hengâmhâ**.	Arapça elif (ا) babı
1839	1	89	**ifrit**	اِفْرِيتْ	İfrit, nihayet derecede habis ve şerir ve siyehkâr olan insan yahut cin.	Arapça elif (ا) babı
1840	1	89	**ifsâḥ**	اِفْسَاحْ	Meydanlı ve geniş olmak, **ferâh şuden**.	Arapça elif (ا) babı
1841	1	89	**ifsâḫ**	اِفْسَاخْ	Unutmak, akıldan çıkarmak, **ferâmûşîden**.	Arapça elif (ا) babı
1842	1	89	**ifsat**	اِفْسَادْ	Fesada uğratmak, azdırmak ve bozmak, **iġvâ'**.	Arapça elif (ا) babı
1843	1	89	**efsâr**	اَفْسَارْ	Yular, zimâm, **bürsen**.	Arapça elif (ا) babı
1844	1	89	**efsed**	اَفْسَدْ	Ziyade fasit ve azgın olan, **gümrâhter**.	Arapça elif (ا) babı
1845	1	89	**efsaḳ**	اَفْسَقْ	Hak Teʿâlâ'nın emrini terk edip tarîk-i müstakîmden ziyade baʿîd olan.	Arapça elif (ا) babı
1846	1	89	**ifşa**	اِفْشَا	Faş etmek, **âgâh kerden**, duyurmak, şüyûʿ buldurmak.	Arapça elif (ا) babı
1847	1	89	**ifṣâḥ**	اِفْصَاحْ	Fesâhat ve belâgatla kelam söylemek.	Arapça elif (ا) babı
1848	1	89	**ifṣâm**	اِفْصَامْ	İnkıta, kesilip bitmek ve tükenmek, **encâmîden**.	Arapça elif (ا) babı
1849	1	89	**efṣah**	اَفْصَحْ	Ziyade fesâhat ve belâgat sahibi olan.	Arapça elif (ا) babı
1850	1	90	**ifżâl**	اِفْضَالْ	Kadr ve pâye büyültmek, **bâlîden**.	Arapça elif (ا) babı
1851	1	90	**efżâl**	اَفْضَالْ	Fazıllar, faziletler, evsâf-ı hamîde.	Arapça elif (ا) babı
1852	1	90	**efḍal**	اَفْضَلْ	Ziyade fâzıl ve faziletli olan ve evsâf-ı hamîde ve efʿâl-i mahmûdesi ziyade olan.	Arapça elif (ا) babı
1853	1	90	**efḍaliyet**	اَفْضَلِيَّهْ	Efdallik, fazileti ziyade olmaktan ibaret olan keyfiyet.	Arapça elif (ا) babı

1854	1	90	**ifṭar**	اِفْطَارْ	Oruç bozmak, katʿ-ı sıyâm etmek, **rûze kâlîden**.	Arapça elif (ا) babı
1855	1	90	**efʿâl**	اَفْعَالْ	Fiiller, ameller, işler, **kârhâ** ve zamana delalet ederek maʿnâ-yı zâmin olan lafızlar.	Arapça elif (ا) babı
1856	1	90	**efʿâ**	اَفْعَى	Engerek tabir olunan yılan, **şîbâ**.	Arapça elif (ا) babı
1857	1	90	**ufuḳ**	اُفُقْ	Zaman yahut mekân-ı vâhidde nazara münkeşif olan kıtʿa-i arz ve sema ve arz ile sema zahiren birbirine ittisal eyledikleri dairedir.	Arapça elif (ا) babı
1858	1	90	**ifḳâd**	اِفْقَادْ	Kaybettirmek, **kemkerden**.	Arapça elif (ا) babı
1859	1	90	**ifḳâr**	اِفْقَارْ	Fakir etmek, fakr u fâkaya düçar kılmak, **gedâ kerden**.	Arapça elif (ا) babı
1860	1	90	**ifḳâh**	اِفْقَاهْ	Öğretmek, talim etmek, **amûḫten**.	Arapça elif (ا) babı
1861	1	90	**efḳar**	اَفْقَرْ	Ziyade fakir olan, **bîzerter**.	Arapça elif (ا) babı
1862	1	90	**ifk**	اِفْك	Kizb, yalan, iftira, **durûġ**.	Arapça elif (ا) babı
1863	1	90	**âfil**	آفِلْ	Gaip ve **nâbûd** olan.	Arapça elif (ا) babı
1864	1	90	**iflâʾ**	اِفْلَاءْ	Yabana kaçmak ve yabana dâhil olmak.	Arapça elif (ا) babı
1865	1	90	**iflât**	اِفْلَاتْ	Tutanın elinden veya bağ ve kementten birden bire boşanıp gitmek ve kaçmak.	Arapça elif (ا) babı
1866	1	90	**iflaḥ**	اِفْلَاحْ	Rahat ve nimette daim olmak, felah bulmak.	Arapça elif (ا) babı
1867	1	90	**iflas**	اِفْلَاسْ	Müflis olmak, **bîmâye şuden**, mal ve akçesi kalmamak.	Arapça elif (ا) babı
1868	1	90	**eflâk**	اَفْلَاكْ	Felekler, devirler, **âsumânhâ**.	Arapça elif (ا) babı
1869	1	90	**efles**	اَفْلَسْ	Ziyade müflis olan, **bîmâyeter**.	Arapça elif (ا) babı
1870	1	90	**ifnâʾ**	اِفْنَاءْ	Yok etmek, idam etmek, maʿdûm kılmak, **nâbûd kerden**.	Arapça elif (ا) babı
1871	1	91	**efnân**	اَفْنَانْ	Ağaç dalları, **şâḫhâ**, neviler, soylar, cinsler, türlüler.	Arapça elif (ا) babı
1872	1	91	**üfnûn**	اُفْنُونْ	Hal, nevi, **kûne**, türlü.	Arapça elif (ا) babı
1873	1	91	**efvâc**	اَفْوَاجْ	Fevcler, **bûlkân**, cemaatler, takımlar.	Arapça elif (ا) babı
1874	1	91	**efvâh**	اَفْوَاهْ	Femler, ağızlar, **dihânân**.	Arapça elif (ا) babı
1875	1	91	**üfûl**	اُفُولْ	Kaybolmak, **nâbedîd şuden**.	Arapça elif (ا) babı
1876	1	91	**ifhâr**	اِفْهَارْ	Başkasını işittirmek üzere bir kız ile cima etmek.	Arapça elif (ا) babı
1877	1	91	**efhâm**	اَفْهَامْ	Anlayışlar, idrakler, zihinler.	Arapça elif (ا) babı
1878	1	91	**ifhâm**	اِفْهَامْ	Anlatmak, tefehhüm etmek, **şînâsânîden**.	Arapça elif (ا) babı
1879	1	91	**efyâl**	اَفْيَالْ	Filler, **pîlân**.	Arapça elif (ا) babı

1880	1	91	ef’ide(t)	اَفئِدَه	Fuatlar, kalpler, **dilhâ**, yürekler.	Arapça elif (ا) babı
1881	1	91	efîke(t)	اَفِيكَه	Yalan, kizb, **dürûġ**, iftira	Arapça elif (ا) babı
1882	1	91	afyon	اَفْيُونْ	Haşhaş otunun kurumuş suyu, **nârḫûk**.	Arapça elif (ا) babı
1883	1	91	iḳâ’e(t)	اِقَانَة	Kay ettirmek, **hirâşânîden**, kusturmak, istifrâ ettirmek.	Arapça elif (ا) babı
1884	1	91	eḳâdiḥ	اَقَادِحْ	Kadehler, bardaklar, **câmhâ**.	Arapça elif (ا) babı
1885	1	91	eḳâdîḥ	اَقَادِيحْ	Bi-maʿnâhu eydan.	Arapça elif (ا) babı
1886	1	91	eḳârib	اَقَارِبْ	Karîbler, hısımlar, **ḫîşâvend aḳribâ**.	Arapça elif (ا) babı
1887	1	91	eḳârîb	اَقَارِيبْ	Bi-maʿnâhu eydan.	Arapça elif (ا) babı
1888	1	91	eḳâṣî	اَقَاصِى	Ziyade baʿîd ve nihayette olanlar, **dûrter**.	Arapça elif (ا) babı
1889	1	91	eḳâṣîṣ	اَقَاصِيصْ	Kıssalar, hikayeler, **dâsîtânhâ**.	Arapça elif (ا) babı
1890	1	91	iḳâża(t)	اِقَاضَه	Muktezi kılmak, lüzumuna sebep olmak.	Arapça elif (ا) babı
1891	1	91	iḳâle(t)	اِقَالَة	Dememiş iken dedik diye iddia etmek.	Arapça elif (ا) babı
1892	1	91	eḳâlîm	اَقَالِيمْ	İklimler, kürre-i arzın kıtaları.	Arapça elif (ا) babı
1893	1	91	iḳâmet	اِقَامَة	Durmak, kalmak, **cây giriften**, iskan etmek ve kıyam etmek, ayakta durmak ve ihdas ve icat etmek, vücuda getirmek, meydana getirmek.	Arapça elif (ا) babı
1894	1	92	eḳânîm	اَقَانِيمْ	Uknûmlar, asıllar, zatlar, **bünhâ**.	Arapça elif (ا) babı
1895	1	92	eḳâvîm	اَقَاوِيمْ	Kavimler, halklar, milletler.	Arapça elif (ا) babı
1896	1	92	eḳâvil	اَقَاوِلْ	Kaviller, lakırtılar, kelamlar, **güftâr**, sözler.	Arapça elif (ا) babı
1897	1	92	eḳâvîl	اَقَاوِيلْ	Bi-maʿnâhu eydan.	Arapça elif (ا) babı
1898	1	92	iḳbâḥ	اِقْبَاحْ	Kabahat etmek, **günâh kerden**, kabîh ve ayıp bir iş işlemek.	Arapça elif (ا) babı
1899	1	92	iḳbâr	اِقْبَارْ	Kabre koymak, gömmek, defnetmek, **derḫâk kerden**.	Arapça elif (ا) babı
1900	1	92	iḳbâż	اِقْبَاضْ	Kabz ettirmek, tutturmak, **gîrânîden**, aldırmak.	Arapça elif (ا) babı
1901	1	92	iḳbal	اِقْبَالْ	Baht, talih, saadet ve reddetmeyip kabul etmek.	Arapça elif (ا) babı
1902	1	92	eḳbaḥ	اَقْبَحْ	Ziyade kabîh ve habis ve ayıp olan, **bedter**.	Arapça elif (ا) babı
1903	1	92	aḳbiye(t)	اَقْبِيَه	Libaslar, esbap, elbise, **raḫt**.	Arapça elif (ا) babı
1904	1	92	eḳtâr	اَقْتَارْ	Kuturler, canîpler, nahiyeler, taraflar.	Arapça elif (ا) babı
1905	1	92	iḳtibâs	اِقْتِبَاسْ	Kendi zatında olmayan keyfiyeti başkasından ahz ve istiare ve istifade etmek.	Arapça elif (ا) babı
1906	1	92	iḳtibâż	اِقْتِبَاضْ	Tutmak, almak, **sitâden**, ahzetmek.	Arapça elif (ا) babı
1907	1	92	iḳtitâl	اِقْتِتَالْ	Cenk ve muharebe ve mukâtele etmek.	Arapça elif (ا) babı

1908	1	92	**iḳtişâş**	اِقْتِشَاشْ	Çekip koparmak, **berkenden**.	Arapça elif (ا) babı
1909	1	92	**iḳtiḥâş**	اِقْتِحَاشْ	Teftiş ve tefahhus etmek, araştırmak, **cûyîden**.	Arapça elif (ا) babı
1910	1	92	**iḳtiḥâm**	اِقْتِحَامْ	Bilâ-mülâhaza işe saldırmak ve hakir addetmek ve hücum etmek.	Arapça elif (ا) babı
1911	1	92	**iḳtidâʾ**	اِقْتِدَاءْ	Mesleğini ihtiyar edip uymak, **derpey reften**, iktifa etmek.	Arapça elif (ا) babı
1912	1	92	**iḳtidâḥ**	اِقْتِدَاحْ	Aʿmâl-i fikr ve ruʾyetle, rey ve tedbir etmek.	Arapça elif (ا) babı
1913	1	92	**iḳtidâd**	اِقْتِدَادْ	Tedbir ve temyiz etmek, umuru kesip biçmek.	Arapça elif (ا) babı
1914	1	92	**iḳtidar**	اِقْتِدَارْ	Kudret, mukadderet, kuvvet, zor, güç, takat.	Arapça elif (ا) babı
1915	1	93	**iḳtidâm**	اِقْتِدَامْ	İlerlenmek, **pîş reften**, ilerlemek.	Arapça elif (ا) babı
1916	1	93	**iḳtirâʾ**	اِقْتِرَاءْ	Tetebbuʿ edip ikdam etmek, boşalmamak, **mükâsîden**.	Arapça elif (ا) babı
1917	1	93	**iḳtirâb**	اِقْتِرَابْ	Yaklaşmak, **nezdîk** şuden, yakın gelmek.	Arapça elif (ا) babı
1918	1	93	**iḳtirâḥ**	اِقْتِرَاحْ	Bilâ-tefekkür, bi'l-bedâhe söylemek ve istinbât etmek.	Arapça elif (ا) babı
1919	1	93	**iḳtirâż**	اِقْتِرَاضْ	Ödünç almak, **vâm sîtâden** ve zem ve gıybet etmek.	Arapça elif (ا) babı
1920	1	93	**iḳtirâʿ**	اِقْتِرَاعْ	İhtiyar ve intihap etmek, **güzîden** ve kura atmak.	Arapça elif (ا) babı
1921	1	93	**iḳtirâf**	اِقْتِرَافْ	Kazanmak, **elfâḫten**, kesbetmek, kar etmek.	Arapça elif (ا) babı
1922	1	93	**iḳtirân**	اِقْتِرَانْ	Yakın gelmek, **nezdîk âmeden** ve semanın taraf-ı vâhidinde bulunmak.	Arapça elif (ا) babı
1923	1	93	**iḳtisâr**	اِقْتِسَارْ	Cebretmek, zorlamak, **zor kerden**, muztar kılmak.	Arapça elif (ا) babı
1924	1	93	**iḳtisâm**	اِقْتِسَامْ	Paylaşmak, garâma etmek, **perḫ kerden**.	Arapça elif (ا) babı
1925	1	93	**iḳtişâr**	اِقْتِصَارْ	Kanaat ve iktifa etmek, kendin kısa tutmak.	Arapça elif (ا) babı
1926	1	93	**iḳtişâş**	اِقْتِصَاصْ	İntikam almak, **demâr âvârden** ve intikam talep etmek ve rivayet etmek.	Arapça elif (ا) babı
1927	1	93	**iḳtiżâʾ**	اِقْتِضَاءْ	Muktezi olmak, lazım olmak.	Arapça elif (ا) babı
1928	1	93	**iḳtiżâb**	اِقْتِضَابْ	Kesmek, **bürîden**, kesip almak.	Arapça elif (ا) babı
1929	1	93	**iḳtiżâż**	اِقْتِضَاضْ	Kızın bikrini izale etmek, **sekencî bürden**.	Arapça elif (ا) babı
1930	1	93	**iḳtiṭâʿ**	اِقْتِطَاعْ	Kesmek, **bûrîden** kesip almak.	Arapça elif (ا) babı
1931	1	93	**iḳtiṭâf**	اِقْتِطَافْ	Koparmak, **berkerden** ve zor ile almak ahzetmek.	Arapça elif (ا) babı
1932	1	93	**iḳtifâʾ**	اِقْتِفَاءْ	Ardına düşüp gitmek, **beygiriften** ve imtisal ve iktidâ etmek.	Arapça elif (ا) babı
1933	1	93	**iḳtifâr**	اِقْتِفَارْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça elif (ا) babı
1934	1	93	**iḳtilâʿ**	اِقْتِلَاعْ	Koparmak, **engîḫten** ve kopmak.	Arapça elif (ا) babı
1935	1	94	**iḳtinâʾ**	اِقْتِنَاءْ	Mesleğini ihtiyar edip uymak, **derpey reften**.	Arapça elif (ا) babı

1936	1	94	**iḳtinâṣ**	اِقْتِنَاصْ	Av avlamak, sayd ve şikar etmek, **şikerden**.	Arapça elif (ا) babı
1937	1	94	**iḳtinân**	اِقْتِنَانْ	Sebat ve karar üzere kalmak, **pâyende şuden**.	Arapça elif (ا) babı
1938	1	94	**iḳtivâʾ**	اِقْتِوَاءْ	Kuvvetlenmek, kuvvetli olmak, **tüvânâ şuden**.	Arapça elif (ا) babı
1939	1	94	**iḳtiyât**	اِقْتِيَاتْ	Beslenmek, **perverde şuden**, gıdalanmak.	Arapça elif (ا) babı
1940	1	94	**iḳtiyâd**	اِقْتِيَادْ	Yedmek, önünden tutup götürmek, **fesîbânîden**.	Arapça elif (ا) babı
1941	1	94	**iḳtiyâr**	اِقْتِيَارْ	Bahz ve tenfîr etmek, teftiş etmek.	Arapça elif (ا) babı
1942	1	94	**iḳtiyâs**	اِقْتِيَاسْ	Misline kıyas etmek ve iftifâ ve iktidâ etmek.	Arapça elif (ا) babı
1943	1	94	**iḳtiyâf**	اِقْتِيَافْ	İzlemek, iz sürüp gitmek, **pey giriften**.	Arapça elif (ا) babı
1944	1	94	**iḳḥâṭ**	اِقْحَاطْ	Kaht ve galâ, **gîrân** ve kıtlık çekmek.	Arapça elif (ا) babı
1945	1	94	**iḳḥâm**	اِقْحَامْ	İşe bilâ-mülâhaza saldırmak.	Arapça elif (ا) babı
1946	1	94	**uḳḥuvân**	اُقْحُوَانْ	Papatya denilen nebat, **bâbûne**.	Arapça elif (ا) babı
1947	1	94	**aḳdâḥ**	اَقْدَاحْ	Kadehler, şârâp, **camhâ**.	Arapça elif (ا) babı
1948	1	94	**iḳdâr**	اِقْدَارْ	Kudret vermek, muktedir kılmak.	Arapça elif (ا) babı
1949	1	94	**iḳdâʿ**	اِقْدَاعْ	Men etmek, mâni olmak.	Arapça elif (ا) babı
1950	1	94	**aḳdâm**	اَقْدَامْ	Kademler, ayaklar, **pâyân**.	Arapça elif (ا) babı
1951	1	94	**iḳdâm**	اِقْدَامْ	Devam üzere meşgul olup fâriğ olmamak.	Arapça elif (ا) babı
1952	1	94	**aḳdes**	اَقْدَسْ	Ziyade mübarek ve mukaddes olan, **ferruhter**.	Arapça elif (ا) babı
1953	1	94	**aḳdem**	اَقْدَمْ	Ziyade mukaddem, **nüḫustter** ve evvel olan.	Arapça elif (ا) babı
1954	1	94	**iḳẕâʿ**	اِقْذَاعْ	Fahiş söz ile sövmek, **düşnâm**.	Arapça elif (ا) babı
1955	1	94	**uḳarâʾ**	اُقْرَاءْ	Kurʾan- ı Kerim kıraatinde mahir olanlar.	Arapça elif (ا) babı
1956	1	94	**iḳrar**	اِقْرَارْ	Mukarrer kılmak ve itiraf etmek, teslim edip inkar etmemek.	Arapça elif (ا) babı
1957	1	95	**aḳrâṣ**	اَقْرَاصْ	Kurslar, tütsü kursları, **bûy ḫoşhâ**.	Arapça elif (ا) babı
1958	1	95	**iḳrâż**	اِقْرَاضْ	Ödünç vermek, **vâm dâden** ve kesip ayırmak.	Arapça elif (ا) babı
1959	1	95	**iḳrâʿ**	اِقْرَاعْ	Feragat edip geri durmak.	Arapça elif (ا) babı
1960	1	95	**aḳrân**	اَقْرَانْ	Karînler, sin ve rütbe cihetiyle **hemtâ** olanlar.	Arapça elif (ا) babı
1961	1	95	**aḳreb**	اَقْرَبْ	Ziyade karîb, ziyade yakın olan, **nezdîkter**.	Arapça elif (ا) babı
1962	1	95	**aḳraba**	اَقْرَبَا	Karîbler, alâka-i karâbete dâhil olanlar, **ḫîşân**.	Arapça elif (ا) babı
1963	1	95	**aḳraʿ**	اَقْرَعْ	Metin, muhkem, **üstüvar**, salâbetli olan.	Arapça elif (ا) babı

1964	1	95	**ikṣâʾ**	اِقْسَاءْ	Sertlendirmek, pekiştirmek, **nîşâẖten**.	Arapça elif (ا) babı
1965	1	95	**ikṣâṭ**	اِقْسَاطْ	Adalet ve hakkaniyet etmek.	Arapça elif (ا) babı
1966	1	95	**aḳsâm**	اَقْسَامْ	Kısımlar, **pârehâ**, parçalar, cüzler.	Arapça elif (ا) babı
1967	1	95	**aḳısse(t)**	اَقِسَّه	Kıssîsler, papazlar, **herîdân**.	Arapça elif (ا) babı
1968	1	95	**aḳsaṭ**	اَقْسَطْ	Ziyade adil ve hakkaniyetli olan.	Arapça elif (ا) babı
1969	1	95	**aḳṣâ**	اَقْصَا	En nihayette olan, **pesîn**.	Arapça elif (ا) babı
1970	1	95	**iḳṣâr**	اِقْصَارْ	Kadir iken imtina edip terketmek.	Arapça elif (ا) babı
1971	1	95	**aḳṣar**	اَقْصَرْ	Ziyade kısa ve **kûtâh** olan.	Arapça elif (ا) babı
1972	1	95	**iḳṣâṣ**	اِقْصَاصْ	Kısas etmek, katili katil yahut cârihi cerhetmek.	Arapça elif (ا) babı
1973	1	95	**aḳṣâ**	اَقْصَى	Ziyade baʿîd, **dürter** ve nihayette olan.	Arapça elif (ا) babı
1974	1	95	**aḳżâ**	اَقْضَى	Ziyade hüküm ve fasıl edici olan.	Arapça elif (ا) babı
1975	1	95	**aḳżiye(t)**	اَقْضِيَه	Kazalar, hükümler.	Arapça elif (ا) babı
1976	1	95	**aḳṭâr**	اَقْطَارْ	Kuturlar, taraflar, canipler, nahiyeler ve dairenin merkezinden geçen müstakim hatlar.	Arapça elif (ا) babı
1977	1	95	**iḳṭâr**	اِقْطَارْ	Damlatmak, **çekânîden**, damla damla akıtmak ve inbikten çekmek.	Arapça elif (ا) babı
1978	1	96	**iḳṭâʿ**	اِقْطَاعْ	Hüccet ve delil ile iskat etmek ve mebhût kılmak.	Arapça elif (ا) babı
1979	1	96	**aḳṭân**	اَقْطَانْ	Kutnlar, makamlar, memleketler.	Arapça elif (ا) babı
1980	1	96	**aḳṭâʿ**	اَقْطَعْ	Eli kesilmiş adam, maktûʿu'l-yed olan, **dest bûrîde**.	Arapça elif (ا) babı
1981	1	96	**iḳʿâd**	اِقْعَادْ	Oturtmak, **nişesten**, kuʿûd ettirmek.	Arapça elif (ا) babı
1982	1	96	**iḳʿâz**	اِقْعَازْ	Derin etmek, **jerfe kerden**, çukur etmek.	Arapça elif (ا) babı
1983	1	96	**iḳʿṭâʾ**	اِقْطَاءْ	Tafzil ve tercih etmek, intihap etmek, **güzîden**.	Arapça elif (ا) babı
1984	1	96	**aḳfâṣ**	اَقْفَاصْ	Kafesler, **kûfcânhâ**.	Arapça elif (ا) babı
1985	1	96	**aḳfâl**	اَقْفَالْ	Kufller, kilitler, **kelendhâ**.	Arapça elif (ا) babı
1986	1	96	**eḳall**	اَقَلّ	Ziyade kalîl ve kemter olan, **lâ-eḳall** hiç olmazsa en aşağı.	Arapça elif (ا) babı
1987	1	96	**iḳlâʿ**	اِقْلَاعْ	Koparmak, **engîẖten** ve feragat etmek ve yelken açmak.	Arapça elif (ا) babı
1988	1	96	**iḳlâl**	اِقْلَالْ	Azaltmak, **endek kerden** ve az bulmak ve titremek, lerzân olmak.	Arapça elif (ا) babı
1989	1	96	**aḳlâm**	اَقْلَامْ	Kalemler, **ẖâmeẖâ**, yazı aletleri ve katip odaları.	Arapça elif (ا) babı
1990	1	96	**iḳlîd**	اِقْلِيدْ	Anahtar, miftah, **mejenk**.	Arapça elif (ا) babı

1991	1	96	**iḳlim**	اِقْلِيمْ	Kürre-i arz bir vecih ile yediye yahut nısf-ı kürre bir vecihle otuza taksim olunmakla hadis olan kıtʾa-yı arz.	Arapça elif (ا) babı
1992	1	96	**iḳlîmiyâ**	اِقْلِيمِيَا	Altın ve gümüş posası ve boku.	Arapça elif (ا) babı
1993	1	96	**iḳmâʿ**	اِقْمَاعْ	Zelil ve makhûr kılmak.	Arapça elif (ا) babı
1994	1	96	**aḳmişe(t)**	اَقْمِشَه	Kumaşlar, bezler, **kâlehâ**.	Arapça elif (ا) babı
1995	1	96	**aḳmişa(t)**	اَقْمِصَه	Kamîsler, gömlekler, **pîrehenhâ**.	Arapça elif (ا) babı
1996	1	96	**iḳnât**	اِقْنَاتْ	Dua etmek ve namazda kıyamı uzatmak ve hacc-ı şerîfe müdavemet etmek ve çok çok gaza ve cihat etmek ve tevazu etmek.	Arapça elif (ا) babı
1997	1	96	**iḳna**	اِقْنَاعْ	Razı ve kani kılmak ve ayakta durup nazarını iki tarafa katʿâ meylettirmeyerek başını dikip durmak.	Arapça elif (ا) babı
1998	1	97	**aḳvâ**	اَقْوَى	Ziyade kavi, **üstüvâr** ve metin olan.	Arapça elif (ا) babı
1999	1	97	**iḳvâʾ**	اِقْوَاءْ	Şair şiirinde reviy harflerinin harekelerini muhtelif etmek.	Arapça elif (ا) babı
2000	1	97	**uḳnûm**	اُقْنُومْ	Asıl, zat, cevher, **bün**.	Arapça elif (ا) babı
2001	1	97	**aḳvât**	اَقْوَاتْ	Kûtlar, gıdalar, yemekler, yiyecekler, **tûşehâ**.	Arapça elif (ا) babı
2002	1	97	**aḳvâs**	اَقْوَاسْ	Ok yayları, **kemânhâ** ve muhît-i dâʾire cüzleri.	Arapça elif (ا) babı
2003	1	97	**aḳvâl**	اَقْوَالْ	Kaviller, sözler, kelamlar, lakırtılar, **süḫanhâ**.	Arapça elif (ا) babı
2004	1	97	**aḳvâm**	اَقْوَامْ	Kavimler, milletler, halklar.	Arapça elif (ا) babı
2005	1	97	**aḳvem**	اَقْوَمْ	Ziyade doğru, **râstter** ve müstakim olan.	Arapça elif (ا) babı
2006	1	97	**aḳvâ**	اَقْوَى	Ziyade kavi, **lenter** ve kuvvetli olan.	Arapça elif (ا) babı
2007	1	97	**aḳviyâʾ**	اَقْوِيَاءْ	Kavi ve kuvvetli olanlar.	Arapça elif (ا) babı
2008	1	97	**iḳyâʾ**	اِقْيَاءْ	Kay ettirmek, **hîrâşânîden**, kusturmak.	Arapça elif (ا) babı
2009	1	97	**aḳyâd**	اَقْيَادْ	Kayıtlar, **benthâ**, bağlar, sargılar, bukağılar.	Arapça elif (ا) babı
2010	1	97	**oḳyanus**	اُقْيَانُوسْ	Bahr-i muhît, dış denizi.	Arapça elif (ا) babı
2011	1	97	**ekâbir**	اَكَابِرْ	Ekberler, **büzürgân** ve rütbe ve fazilet cihetiyle büyük olanlar.	Arapça elif (ا) babı
2012	1	97	**ikâḥa(t)**	اِكَاحَه	Düşmana galip gelmek.	Arapça elif (ا) babı
2013	1	97	**ekâẕîb**	اَكَاذِيبْ	Ükzübeler, yalanlar, kizibler, **dürûġhâ**.	Arapça elif (ا) babı
2014	1	97	**ekkâr**	اَكَّارْ	Çiftçi, harrâs, **bezrger**, ehl-i zirâʿat.	Arapça elif (ا) babı
2015	1	97	**ekârim**	اَكَارِمْ	Ekremler, rütbe ve fazilet cihetiyle mükerrem olanlar.	Arapça elif (ا) babı
2016	1	97	**âkâm**	آكَامْ	Ekemeler, tepeler, **püştehâ**, bayırlar.	Arapça elif (ا) babı

2017	1	97	ekâsire(t)	اَكَاسِرَه	Eksi acem padişahları.	Arapça elif (ا) babı
2018	1	98	ikâne(t)	اِكَانَه	Hakir ve zelil kılmak.	Arapça elif (ا) babı
2019	1	98	ikbâb	اِكْبَابْ	Bir işe pek müdavemet etmek.	Arapça elif (ا) babı
2020		98	ekber	اَكْبَرْ	Ziyade büyük ve azim olan, büzürkter.	
2021	1	98	iktâb	اِكْتَابْ	Yazdırmak, **nüvîsânîden** ve ağızdan söyleyip ahara yazdırmak.	Arapça elif (ا) babı
2022	1	98	ektâf	اَكْتَافْ	Ketfler, omuz ve kürek kemikleri, **dûşhâ**.	Arapça elif (ا) babı
2023	1	98	iktâm	اِكْتَامْ	Ketmetmek, gizlemek, **pinhân kerden**, saklamak.	Arapça elif (ا) babı
2024	1	98	iktitâb	اِكْتِتَابْ	Yazı yazmak, **nüvişten**, kendi kendine kitap yazmak.	Arapça elif (ا) babı
2025	1	98	iktitâm	اِكْتِتَامْ	Ketmetmek, gizlemek, **nihân kerden**, saklamak.	Arapça elif (ا) babı
2026	1	98	iktiḥâl	اِكْتِحَالْ	Göze sürme çekmek.	Arapça elif (ا) babı
2027	1	98	iktirâʾ	اِكْتِرَاءْ	Kira ile tutmak, kira ile almak, **bâmüzd sitâden**.	Arapça elif (ا) babı
2028	1	98	iktisâʾ	اِكْتِسَاءْ	Giyinmek ve giymek, **pûşîden**.	Arapça elif (ا) babı
2029	1	98	iktisâb	اِكْتِسَابْ	Kesbetmek, tahsil etmek, kazanmak, **endûḫten**.	Arapça elif (ا) babı
2030	1	98	iktifâʾ	اِكْتِفَاءْ	Kanaat etmek, el verdirmek, ziyade talep etmemek.	Arapça elif (ا) babı
2031	1	98	ektem	اَكْتَمْ	Ziyade gizli ziyade pinhan olan, **pinhânter**.	Arapça elif (ا) babı
2032	1	98	iktinâʾ	اِكْتِنَاءْ	Kînelenmek, **nâm nîhâden** ve mana şüpheli kalmak üzere tekellüm etmek.	Arapça elif (ا) babı
2033	1	98	iktinâf	اِكْتِنَافْ	Etrafını kuşatmak, ihata etmek, **nihenbîden**.	Arapça elif (ا) babı
2034	1	98	iktinân	اِكْتِنَانْ	Gizlenip saklanmak, **nuhüften** ve setr ve pinhan etmek.	Arapça elif (ا) babı
2035	1	98	iktinâh	اِكْتِنَاهْ	Asıl ve hakikatine vasıl ve vâkıf olmak, **âgâh şuden**.	Arapça elif (ا) babı
2036	1	98	iktiyâl	اِكْتِيَالْ	Ölçmek, **peymûden**, mikyale vurmak.	Arapça elif (ا) babı
2037	1	98	ikṯâr	اِكْثَارْ	Teksir etmek, artırmak, çoğaltmak, **efzânîden**.	Arapça elif (ا) babı
2038	1	98	ekṯer	اَكْثَرْ	Ziyade olan, ziyade kesret ve çokluk olan **bisyâr**.	Arapça elif (ا) babı
2039	1	99	ekṯeriyya	اَكْثَرِيًّا	Ale'l-agleb, ekser vakitlerde vaki olduğu üzere.	Arapça elif (ا) babı
2040	1	99	ükḫûvân	اُكْخُوَانْ	Ükhûvân papatya denilen çiçek, **bâbûne**.	Arapça elif (ا) babı
2041	1	99	ikdâʾ	اِكْدَاءْ	Hısset ve buhl etmek, ihsanı pek az olmak.	Arapça elif (ا) babı
2042	1	99	ekdâr	اَكْدَارْ	Kederler, kasevetler, **beḫandhâ**.	Arapça elif (ا) babı
2043	1	99	ikẕâb	اِكْذَابْ	Kizb ve yalan söylemek, **dürûġ güftânîden** ve kizbini meydana çıkarmak.	Arapça elif (ا) babı
2044	1	99	ükẕûbe(t)	اُكْذُوبَه	Yalan söz, kizb, **dürûġ**.	Arapça elif (ا) babı

2045	1	99	**ikrâʾ**	اِكْرَاءْ	Kiraya vermek, **mâhîne râdâden**.	Arapça elif (ا) babı
2046	1	99	**ikrâb**	اِكْرَابْ	Kederlendirmek, mükedder ve mehmum kılmak, **baḫşânîden**.	Arapça elif (ا) babı
2047	1	99	**ikram**	اِكْرَامْ	Tazim ve hüsn-i muamele etmek ve baḫş ve ita etmek.	Arapça elif (ا) babı
2048	1	99	**ikrâh**	اِكْرَاهْ	Bed ve kerih bulmak, iğrenmek, tiksinmek, **menkîden**.	Arapça elif (ا) babı
2049	1	99	**ekrem**	اَكْرَمْ	Ziyade kerim ve mükerrem olan.	Arapça elif (ا) babı
2050	1	99	**ükrûme(t)**	اُكْرُومَه	Kerem, tazim, **âzermîden**.	Arapça elif (ا) babı
2051	1	99	**iksâʾ**	اِكْسَاءْ	Giydirmek ve giyindirmek, **pûşânîden**.	Arapça elif (ا) babı
2052	1	99	**iksâd**	اِكْسَادْ	Revaç bozulmak, satılmamak, kesat olmak.	Arapça elif (ا) babı
2053	1	99	**iktisâl**	اِكْسَالْ	Süstlük, hizî ve kesel ve fütur vermek.	Arapça elif (ا) babı
2054	1	99	**eksâ**	اَكْسَى	Ziyade giyilmiş, kuşatılmış olan.	Arapça elif (ا) babı
2055	1	99	**iksir**	اِكْسِيرْ	Şekerli ve rayihalı ruh ve kimya ki cühelâ beyninde cümle maʿâdini altına tedbil ve cümle emrâzı def ve izale etmeye salih ve müsait bir nesne olur.	Arapça elif (ا) babı
2056	1	99	**ekẓâm**	اَكْظَامْ	Gazap izhar etmeyip hazmedişler.	Arapça elif (ا) babı
2057	1	99	**ikfâr**	اِكْفَارْ	Kafir addetmek, **nâkerdîde şumârîden** kafirdir demek.	Arapça elif (ا) babı
2058	1	100	**ikfâl**	اِكْفَالْ	Kefil kılmak.	Arapça elif (ا) babı
2059	1	100	**ekil**	اَكِلْ	Yemek yemek, **ḫûrden** ve tenâvül etmek.	Arapça elif (ا) babı
2060	1	100	**âkile(t)**	آكِلَه	Gıcık illeti, yiyen illeti, **hevder**.	Arapça elif (ا) babı
2061	1	100	**iklîl**	اِكْلِيلْ	Taç ki padişah başına iktisâ ederler, **gerzen**.	Arapça elif (ا) babı
2062	1	100	**ikmal**	اِكْمَالْ	Kamil ve bî-kusur kılmak, itmam etmek.	Arapça elif (ا) babı
2063	1	100	**ikmâm**	اِكْمَامْ	Çiçek kapçıkları ve kimmler ve esvap kolları **astînhâ**.	Arapça elif (ا) babı
2064	1	100	**ekimme(t)**	اَكِمَّة	Kimmler, çiçek kapçıkları.	Arapça elif (ا) babı
2065	1	100	**ekme(t)**	اَكَمَه	Tepe, **püşte**, bayır ve firâz olan.	Arapça elif (ا) babı
2066	1	100	**ekmel**	اَكْمَلْ	Ziyade kamil, ziyade kusursuz olan.	Arapça elif (ا) babı
2067	1	100	**ekmeliyye(t)**	اَكْمَلِيَّه	Ekmellik, kusursuzluk.	Arapça elif (ا) babı
2068	1	100	**iknâʾ**	اِكْنَاءْ	Ancak vâkıfların tefehhüm edeceği üslup üzere tekellüm edip maddenin aslını bilmeyenleri şüphede bırakmak.	Arapça elif (ا) babı
2069	1	100	**eknâf**	اَكْنَافْ	Taraflar, canipler, nahiyeler.	Arapça elif (ا) babı
2070	1	100	**iknâf**	اِكْنَافْ	İane ve himaye ve vikâye etmek.	Arapça elif (ا) babı
2071	1	100	**iknân**	اِكْنَانْ	Gizlemek, saklamak, meknûn kılmak, **nîhân kerden**.	Arapça elif (ا) babı

2072	1	100	**eknân**	اَكْنَانْ	**Perdehâ**, setrler, muhafazalar.	Arapça elif (ا) babı
2073	1	100	**ekinne(t)**	اَكِنَّه	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça elif (ا) babı
2074	1	100	**ekvâz**	اَكْوَازْ	Kûzeler, kadehler, kâseler, **câmhâ**.	Arapça elif (ا) babı
2075	1	100	**ekvân**	اَكْوَانْ	Vücutlar ve âlemler, dünyalar, **gîtîhâ**.	Arapça elif (ا) babı
2076	1	100	**ekûl**	اَكُولْ	Çok yemek yiyen, **gîrânḫûr**.	Arapça elif (ا) babı
2077	1	100	**ekyâs**	اَكْيَاسْ	Keseler, akçe keseleri **cermedânhâ**.	Arapça elif (ا) babı
2078	1	100	**ekyâl**	اَكْيَالْ	Kileler, ölçüler, killer, **kûvîzhâ**.	Arapça elif (ا) babı
2079	1	100	**ekîd**	اَكِيدْ	Kavi, metin, **üstüvâr**, muhkem olan.	Arapça elif (ا) babı
2080	1	101	**ekyes**	اَكْيَسْ	Ziyade kiyâsetli, ziyade akıllı olan, **hoşmend**.	Arapça elif (ا) babı
2081	1	101	**âl**	آلْ	Ehl ü iyâl ve ittîbâʿ ve ehibbâ ve esdikâ takımı, **pesrevân**.	Arapça elif (ا) babı
2082	1	101	**el**	اَلْ	Harf-i taʿrîf olup isim ve sıfata ilhakla tayin için müstameldir, elḥamdü gibi.	Arapça elif (ا) babı
2083	1	101	**âlâʾ**	آلَاءْ	Ulular, atiyeler, **baḫşişhâ**.	Arapça elif (ا) babı
2084	1	101	**illa**	اِلَّا	Mâʿ adâ, olmadığı surette ve ale'l husûs manalarında bir edât-ı istisnâdır.	Arapça elif (ا) babı
2085	1	101	**âlât**	آلَاتْ	Aletler, avandanlıklar, **mâşirzhâ**.	Arapça elif (ا) babı
2086	1	101	**âlâf**	آلَافْ	Binler, **hezârân**, sayıda istimal olunur.	Arapça elif (ا) babı
2087	1	101	**üllâf**	اُلَّافْ	Dostlar, **âşinâyân.**	Arapça elif (ا) babı
2088	1	101	**âlâm**	آلَامْ	**Elem**ler, kederler, dertler, **endûhha**.	Arapça elif (ا) babı
2089	1	101	**ilâme(t)**	اِلَامَةْ	Levm ü zem etmek ve mezmûm iş işlemek.	Arapça elif (ا) babı
2090	1	101	**elân**	اَلْآنْ	Bu an, bu vakit, şimdi.	Arapça elif (ا) babı
2091	1	101	**ilâʾe(t)**	اِلَانَه	Yumuşatmak, leyyin kılmak, **ferḫasîden.**	Arapça elif (ا) babı
2092	1	101	**ilah**	اِلَاهْ	Mabut, ibadet olunan nesne.	Arapça elif (ا) babı
2093	1	101	**ilâhe(t)**	اِلَاهَةْ	Dişi büt, dişi **şanem.**	Arapça elif (ا) babı
2094	1	101	**ilahî**	اِلَاهِى	Hak sübhânehü ve teâlâ Hazretleri'ne mensup olan ve dine müstenid bir nevi makamlı kelam.	Arapça elif (ا) babı
2095	1	101	**elibbâʾ**	اَلِبَّاءْ	Akıllı, **hûşmend** olanlar.	Arapça elif (ا) babı
2096	1	101	**elbâb**	اَلْبَابْ	Lübler, akıllar, **hûşân**.	Arapça elif (ا) babı
2097	1	101	**ilbâş**	اِلْبَاشْ	Meks ettirmek, eğlendirmek, durdurmak, **deringânîden**.	Arapça elif (ا) babı
2098	1	101	**elbâs**	اَلْبَاسْ	Libaslar, siyâblar, **câmehâ,** urbalar.	Arapça elif (ا) babı
2099	1	101	**ilbâs**	اِلْبَاسْ	Örtüp bürümek ve giyindirmek **pûşânîden** ve müşkül ve mültebis kılmaktır.	Arapça elif (ا) babı

2100	1	101	elbân	اَلْبَانْ	Sütler, **şîrhâ**, **leben**ler.	Arapça elif (ا) babı
2101	1	101	elbette	اَلْبَتَّه	Tereddüt ve ricat ihtimali olmayarak.	Arapça elif (ا) babı
2102	1	102	elbürz	اَلْبُرْزْ	Bâlâ, **bülend** ve dilber, şecîʿ kimse.	Arapça elif (ا) babı
2103	1	102	elbise	اِلْبِسَه	Libaslar, siyâblar, **câmehâ,** urbalar.	Arapça elif (ا) babı
2104	1	102	alet	اَلَة	Yapıcının tasarrufunda olup yapmaya suhûlet veren nesne **mâşirz.**	Arapça elif (ا) babı
2105	1	102	iltibâs	اِلْتِبَاسْ	İhtilât, karışık etmek ve karışıklık, **jûlîde.**	Arapça elif (ا) babı
2106	1	102	iltişâm	اِلْتِثَامْ	Öpmek, **pûsîden**, takbil etmek.	Arapça elif (ا) babı
2107	1	102	ilticâʾ	اِلْتِجَاءْ	Sığınmak, **penâhîden**, melcâʾ ve penâha varmak.	Arapça elif (ا) babı
2108	1	102	ilticâc	اِلْتِجَاجْ	Karışık ve **şûrîde** olmak, gürültülü olmak.	Arapça elif (ا) babı
2109	1	102	iltiḥâʾ	اِلْتِحَاءْ	Sakallı olmak, **ḫaṭ âverden** ve kabuk soymak.	Arapça elif (ا) babı
2110	1	102	iltiḥâc	اِلْتِحَاجْ	Cebretmek, ilcâ etmek, **zûr kerden.**	Arapça elif (ا) babı
2111	1	102	iltiḫâṣ	اِلْتِحَاصْ	Cebretmek, muztar ve naçar kılmak, **nâçâr kerden.**	Arapça elif (ا) babı
2112	1	102	iltiḫâf	اِلْتِحَافْ	Sarılmak, bürünmek, **câme pîçîden**, örtünmek.	Arapça elif (ا) babı
2113	1	102	iltiḫâḳ	اِلْتِحَاقْ	Yetişmek, bitişmek, erişmek, **âhîden.**	Arapça elif (ا) babı
2114	1	102	iltiḫâm	اِلْتِحَامْ	İyi olmak, **nîk şuden,** kapanmak ve kızışıp şiddet bulmak.	Arapça elif (ا) babı
2115	1	102	iltidâm	اِلْتِدَامْ	Muzdarip olmak, **endûhgîn**, ellerini göğsüne vurmak.	Arapça elif (ا) babı
2116	1	102	iltiẕâẕ	اِلْتِذَاذْ	Haz etmek, hoş bulmak, hoşlanmak.	Arapça elif (ا) babı
2117	1	102	iltiẕâʿ	اِلْتِذَاعْ	Dert yâhut veca sebebiyle yanıp yakılmak.	Arapça elif (ا) babı
2118	1	102	iltiẕâḳ	اِلْتِذَاقْ	Yapışmak, **büsûden**, yapışık olmak.	Arapça elif (ا) babı
2119	1	102	iltizâm	اِلْتِزَامْ	Kendine lâzım kılmak, icrasına cehdetmeyi kendi üzerine vacip kılmak ve devletin irâdından bazısı için kefil verip tahsilini kendi üzerine almak.	Arapça elif (ا) babı
2120	1	103	iltisâḳ	اِلْتِسَاقْ	Yapışmak, **cefsîden,** yapışık olmak.	Arapça elif (ا) babı
2121	1	103	iltiṣâṣ	اِلْتِصَاصْ	Yapışmak, bitişmek, bitişik olmak, **ferâhem şuden.**	Arapça elif (ا) babı
2122	1	103	iltiṣâḳ	اِلْتِصَاقْ	Yapışmak, yapışık olmak, mülâsık olmak.	Arapça elif (ا) babı
2123	1	103	iltiṭâṭ	اِلْتِطَاطْ	Örtünmek, bürünmek ve setr etmek, **pûşânîden.**	Arapça elif (ا) babı
2124	1	103	iltiṭâm	اِلْتِطَامْ	Dalgalar, birbirine çarpışmak ve çalkanmak.	Arapça elif (ا) babı
2125	1	103	iltiẓâʾ	اِلْتِظَاءْ	Alevlenmek, parlamak, **tâbîden.**	Arapça elif (ا) babı
2126	1	103	ilti‘âb	اِلْتِعَابْ	Oynamak, **bâzîden**, oyun oynamak.	Arapça elif (ا) babı

2127	1	103	iltifat	اِلْتِفَاتْ	Yüz çevirip teveccüh etmek ve tarafına teveccüh birle merâsim-i selâm ve istifsâr-ı hâtırı eda etmek ve tertîb-i kelâmda nesne-i vâhide râciʿ olan zamir yâhut fiili iptal edip gâh mütekellim ve gâh muhatap gâh gaip sigasını istimal etmek ve dostluk, âşinalık.	Arapça elif (ا) babı
2128	1	103	iltifâf	اِلْتِفَافْ	Bürünmek, **pûşânîden**, örtülmek.	Arapça elif (ا) babı
2129	1	103	iltiḳâʾ	اِلْتِقَاءْ	Karşı gelip bulaşmak, mahal-i vâhide gelmek, **behem resîden**	Arapça elif (ا) babı
2130	1	103	iltiḳâṣ	اِلْتِقَاصْ	Devşirip almak, **enbûden** ve birinin yanına nâgehânî uğrayıp onun yaptığını ve işlediğini görüp anlamak.	Arapça elif (ا) babı
2131	1	103	iltiḳâʿ	اِلْتِقَاعْ	Levni bozulmak, rengi atmak, **renk şikâfte şuden.**	Arapça elif (ا) babı
2132	1	103	iltiḳâm	اِلْتِقَامْ	Yutmak, **âvârîden**, lokma edip yutmak.	Arapça elif (ا) babı
2133	1	103	iltikâk	اِلْتِكَاكْ	İzdiham olup sıkışmak.	Arapça elif (ا) babı
2134	1	103	iltimâʾ	اِلْتِمَاءْ	Levni bozulmak, rengi atmak.	Arapça elif (ا) babı
2135	1	103	iltimas	اِلْتِمَاسْ	Talep etmek, rica etmek, **lâbîden.**	Arapça elif (ا) babı
2136	1	104	iltimâʿ	اِلْتِمَاعْ	Yıldıramak, ışıldamak ve kapıp almak, **peşḥîden**.	Arapça elif (ا) babı
2137	1	104	iltivâʾ	اِلْتِوَاءْ	Büzülüp bükülmek, sarılmak, dolaşmak, **pîçîde şuden.**	Arapça elif (ا) babı
2138	1	104	iltihâʾ	اِلْتِهَاءْ	Oynamak, eğlenmek, **bâzîden.**	Arapça elif (ا) babı
2139	1	104	iltihâb	اِلْتِهَابْ	Alevlenmek, **efrûzîden,** alev ile yanmak ve bedenin bir tarafı kızarıp yanarak veca vermek.	Arapça elif (ا) babı
2140	1	104	iltiyâṣ	اِلْتِيَاثْ	İhtilat, iltibas, karışıklık, **jûlîde**, şüphe.	Arapça elif (ا) babı
2141	1	104	iltiyâʿ	اِلْتِيَاعْ	Endûh ve gussadan yanıp yakılmak.	Arapça elif (ا) babı
2142	1	104	iltiyâḳ	اِلْتِيَاقْ	Gayet sıdk ve ihtisasla dostluk etmek.	Arapça elif (ا) babı
2143	1	104	iltiyâm	اِلْتِيَامْ	Levm ve zem olunmak, levm ve zemmi kabul etmek.	Arapça elif (ا) babı
2144	1	104	ilti'âm	اِلْتِئَامْ	Fasit nesne ıslah olmak, iyileşmek, iyi olmak.	Arapça elif (ا) babı
2145	1	104	ilcâʾ	اِلْجَاءْ	Cebretmek, muztar ve naçar kılmak.	Arapça elif (ا) babı
2146	1	104	ilcâm	اِلْجَامْ	Ağzına gem vurmak, likâm ve uyan vurmak.	Arapça elif (ا) babı
2147	1	104	elcime(t)	اَلْجِمَه	Licâmlar, gemler, **likâmhâ**.	Arapça elif (ا) babı
2148	1	104	ilḥâʾ	اِلْحَاءْ	levm ve tâʿ yîbe şâyân vaz ve hareket etmek.	Arapça elif (ا) babı
2149	1	104	ilḥâc	اِلْحَاجْ	Cebretmek, muztar ve naçar kılmak, **nâçâr şuden.**	Arapça elif (ا) babı
2150	1	104	ilḥâḥ	اِلْحَاحْ	İbrâm etmek, yap yap diye sıkıştırmak.	Arapça elif (ا) babı
2151	1	104	ilḥâd	اِلْحَادْ	Tarîk-i Haktan udûl etmek, küfre meyletmek.	Arapça elif (ا) babı

2152	1	104	elḥâṣıl	اَلْحَاصِلْ	Kelâma netice olarak, netîce-i kelâm, hâsılı.	Arapça elif (ا) babı
2153	1	104	ilḥâẕ	اِلْحَاظْ	Yan bakış ile bakmak.	Arapça elif (ا) babı
2154	1	104	ilḥaḳ	اِلْحَاقْ	Katmak, nihayetine ilave etmek, bitiştirmek.	Arapça elif (ا) babı
2155	1	104	elḥâl	اَلْحَالْ	Şimdi, **üknûn**, şimdiki zaman.	Arapça elif (ا) babı
2156	1	105	elḥâletü hâẕihi	اَلْحَالَةَ هَذِهِ	Bi-mâʿ nâhu eydan.	Arapça elif (ا) babı
2157	1	105	ilḥâm	اِلْحَامْ	Sebb ve düşnâm ile ırza halel vermek.	Arapça elif (ا) babı
2158	1	105	elḥân	اَلْحَانْ	Lahnlar, **sürûd**, nağme sedaları.	Arapça elif (ا) babı
2159	1	105	ilḥân	اِلْحَانْ	Tefehhüm etmek, anlatmak, **fehmânîden**	Arapça elif (ا) babı
2160	1	105	elḥaḳ	اَلْحَقْ	Vâkıʿâ, fi ʾl vâkıʿâ, doğrusu şudur ki manasınadır.	Arapça elif (ا) babı
2161	1	105	elḥan	اَلْحَنْ	Zihin ve fehmi ziyade müsteʿîd olan, **ḫırdmend.**	Arapça elif (ا) babı
2162	1	105	eliḫ	اَلِخْ	Âl-i âhirihi terkîb-i arabîsine işarettirki tâ âhirine varınca manasına müstameldir.	Arapça elif (ا) babı
2163		105	eledd	اَلَدّ	Müteannid ve mütemerrid, şedîdü ʾl husûmet olan.	
2164	1	105	eddu‘â	اَلدَّعَا	“Sizin için duamız eksik değildir,” manasına terkiptir.	Arapça elif (ا) babı
2165	1	105	eleẕẕ	اَلَذْ	Ziyade leziz, **hoşgüvâr** olan	Arapça elif (ا) babı
2166	1	105	ilzâḳ	اِلْزَاقْ	Yapıştırmak, **büsûden,** yapışık olmak.	Arapça elif (ا) babı
2167		105	ilzâm	اِلْزَامْ	Muarazada iskat etmek, **dündâniden** ve iltizam ettirmek ve isnat ve ispat etmek ve kabahatli çıkarmak.	
2168	1	105	elzem	اَلْزَمْ	Ziyade lazım, **bâbesteter,** muktezi olan.	Arapça elif (ا) babı
2169	1	105	ilsâʿ	اِلْسَاعْ	İfsat edip birbirine düşürmek, **aşûb engîhten**.	Arapça elif (ا) babı
2170	1	105	ilsâḳ	اِلْسَاقْ	Yapıştırmak, **çefsânîden,** yapışık kılmak.	Arapça elif (ا) babı
2171	1	105	elsen	اَلْسَنْ	Kelâmda fesahat ve belâgatı ziyade olan.	Arapça elif (ا) babı
2172	1	105	elsün	اَلْسُنْ	Lisanlar, diller, **zebânât.**	Arapça elif (ا) babı
2173	1	105	elsine(t)	اَلْسِنَه	Bi-maʿ nâhu eydan.	Arapça elif (ا) babı
2174	1	105	elṣâṣ	اَلْصَاصْ	Sârıklar, **ẕürdân**, hırsızlar.	Arapça elif (ا) babı
2175	1	105	ilṣâṣ	اِلْصَاصْ	Çalmak, **zürdîden,** sirkat etmek.	Arapça elif (ا) babı
2176	1	106	ilṣâḳ	اِلْصَاقْ	Yapıştırmak, **çefsânîden,** yapışık kılmak.	Arapça elif (ا) babı
2177	1	106	elṭâf	اَلْطَافْ	Lütuflar, **nevâziş,** hüsn-i muameleler.	Arapça elif (ا) babı
2178	1	106	ilṭâf	اِلْطَافْ	Lütuf ve inayet etmek, **nîkî kerden,** iyilik etmek.	Arapça elif (ا) babı

2179	1	106	**elṭaf**	اَلْطَفْ	İyilik, **nîkî**, lütuf ve inayeti ziyade olan.	Arapça elif (ا) babı
2180	1	106	**ilẓa’**	اِلْظَاْ	Alevlendirmek, **fürûzânîden,** parlatmak, şulelendirmek.	Arapça elif (ا) babı
2181	1	106	**ilẓâẓ**	اِلْظَاظْ	Ale’d-devâm mülazemet etmek, ikdam ve **gûşiş** etmek	Arapça elif (ا) babı
2182	1	106	**il‘âc**	اِلْعَاجْ	Tutuşturmak, **sûḫten**, ateşlendirmek, yakmak.	Arapça elif (ا) babı
2183	1	106	**ilġâ’**	اِلْغَاْ	İptal etmek, lağvetmek	Arapça elif (ا) babı
2184	1	106	**ilġâr**	اِلْغَارْ	Çatmak, **tekütâz**, koşmak	Arapça elif (ا) babı
2185	1	106	**elġâz**	اَلْغَازْ	Lağızlar, bilmeceler, merâmı mestur olan kelâmlar, **perdekhâ.**	Arapça elif (ا) babı
2186	1	106	**ilġâz**	اِلْغَازْ	Kelâmda muradı setr ve ta‘miye etmek.	Arapça elif (ا) babı
2187	1	106	**elġaraż**	اِلْغَرَضْ	Hâsıl-ı kelâm, kelâmdan murat olan şudur ki manasına.	Arapça elif (ا) babı
2188	1	106	**elf**	اَلْف	Bin adedi, **hezâr.**	Arapça elif (ا) babı
2189	1	106	**elif**	اَلِفْ	Hurûf-ı hecâdan harf-i evvelin ismi, müsemması (ا).	Arapça elif (ا) babı
2190	1	106	**elfaẓ**	اَلْفَاظْ	Lafızlar, kelimeler, **sühanân**, lügatlar, sözler.	Arapça elif (ا) babı
2191	1	106	**elfâf**	اَلْفَافْ	Taifeler, **belûgân**, hizipler, cemaatler.	Arapça elif (ا) babı
2192	1	106	**ilfâf**	اِلْفَافْ	Başını kanadı altına sokmak yahut geri yanına çekmek, **serfürûbürd**.	Arapça elif (ا) babı
2193	1	106	**ülfet**	اُلْفَةْ	Konuşmak, **kûyîden**, dostluk, **aşinâ**lık.	Arapça elif (ا) babı
2194	1	106	**ilḳâ’**	اِلْقَاْ	Bırakmak, **hişten**, kovmak, atmak, endâht etmek.	Arapça elif (ا) babı
2195	1	106	**elḳâb**	اَلْقَابْ	Lakaplar, asıl isminden mâ‘adâ olan isimler **nâm şuden.**	Arapça elif (ا) babı
2196	1	106	**ilḳâm**	اِلْقَامْ	Yutturmak, **vârânîden,** boğazından aşağı itmek.	Arapça elif (ا) babı
2197	1	107	**ilḳân**	اِلْقَانْ	Çabuk hıfz ve **ezber** etmek, ezberlemek.	Arapça elif (ا) babı
2198	1	107	**elḳıṣṣa**	اَلْقِصَّه	Hâsıl-ı kelâm, kelâmdan murat olan şudur ki manasına.	Arapça elif (ا) babı
2199	1	107	**Allah**	اَللّٰهْ	Hâliku’s-semavât ve’l-arz Bârî Te‘âlâ Hazretleri’nin cemi sıfatlarını havi ism-i â‘zâmdır, **Ḫuda**.	Arapça elif (ا) babı
2200	1	107	**elem**	اَلَمْ	Ağrı, **renc**, keder, gam, gussa.	Arapça elif (ا) babı
2201	1	107	**ilmâ’**	اِلْمَاْ	Çalmak, **dûzdîden**, sirkat etmek.	Arapça elif (ا) babı
2202	1	107	**ilmâḥ**	اِلْمَاحْ	Cüzice arz edip anîde yine setretmek.	Arapça elif (ا) babı
2203	1	107	**elmas**	اَلْمَاسْ	Meşhur zî-kıymet cevher ki halis kömürdür, **mâs.**	Arapça elif (ا) babı
2204	1	107	**ilmâ‘**	اِلْمَاعْ	Vaz-ı hamel vakti tekarrub ettiğinin alâmetleri zuhur etmek ve işaret etmek, işar etmek, ima etmek ve alevlendirmek, iş‘âl etmek.	Arapça elif (ا) babı
2205	1	107	**elma‘a(t)**	اَلْمَعَه	Leme‘ânlar, ziyâlar.	Arapça elif (ا) babı

2206	1	107	elv	اَلْو	Betâ'et edip say ve ihtimamda kusur etmek.	Arapça elif (ا) babı
2207	1	107	elevv	اَلْوّ	Atiyye, **baḫşiş**, ihsan.	Arapça elif (ا) babı
2208	1	107	ilvâ'	اِلْوَاءْ	Sancak dikmek, sancak açmak, **sitare güşâden**	Arapça elif (ا) babı
2209	1	107	elvâḥ	اَلْوَاحْ	Levhler, sahifeler, tahtalar.	Arapça elif (ا) babı
2210	1	107	elvân	اَلْوَانْ	Levnler, **renkhâ**, çeşitler.	Arapça elif (ا) babı
2211	1	107	âlûf	آلُوفْ	Ülfet ve ülsiyete ziyade meyyâl ve alışık olan.	Arapça elif (ا) babı
2212	1	107	ülûf	اُلُوفْ	Binler, **hezârân**, elfler.	Arapça elif (ا) babı
2213	1	107	ülûme(t)	اُلُومَه	Levm ve tevbîh olunacak fiil.	Arapça elif (ا) babı
2214	1	107	uluhiyyet	اُلُوهِيَّة	Allahlık, mabutluk, tanrılık, **yezdânî**.	Arapça elif (ا) babı
2215	1	107	elviye(t)	اَلْوِيَه	Alemler, sancaklar, **sitârehâ**	Arapça elif (ا) babı
2216	1	107	ilah	اِلٰهْ	Mabud, **Ḫudây**, ibadet olunan nesne.	Arapça elif (ا) babı
2217	1	108	ilhâ'	اِلْهَاءْ	Eğlendirmek, **direngânîden** oyun ile meşgul kılmak.	Arapça elif (ا) babı
2218	1	108	ilhâb	اِلْهَابْ	Alevlendirmek, **fürûzâniden**, şulelendirmek.	Arapça elif (ا) babı
2219	1	108	ilhâd	اِلْهَادْ	Zulüm ve cevretmek, **bîdâd kerden.**	Arapça elif (ا) babı
2220	1	108	ilham	اِلْهَامْ	Feyizle abdin kalbine nesne ilka ve telkin etmek.	Arapça elif (ا) babı
2221	1	108	âlihe(t)	آلِهَه	İlahlar, mabutlar, ibadet olunan nesneler, **ḫudâyân.**	Arapça elif (ا) babı
2222	1	108	elihe(t)	اَلِهَه	Dişi put, dişi sanem.	Arapça elif (ا) babı
2223	1	108	ilâhî	اِلٰهِى	Yâ Rabbi ve ey benim Rabbim manasına nidadır, **Ḫudâyâ.**	Arapça elif (ا) babı
2224	1	108	ilâhî	اِلٰهِىّ	Hak sübhânehu ve teʿâlâ Hazretleri'ne mensup olan, **Ḫudâyî**	Arapça elif (ا) babı
2225	1	108	ilâhiyyet	اِلٰهِيَّة	Allahlık, mabutluk, tanrılık, **yezdânî.**	Arapça elif (ا) babı
2226	1	108	ilâ	اِلَى	Tarafına doğru manasında edât-ı intihâ tabir olunur.	Arapça elif (ا) babı
2227	1	108	elyaf	اَلْيَافْ	Lifler, **perîcehâ**, ağaç ve ağaç kabuğunun telleri.	Arapça elif (ا) babı
2228	1	108	elyâs	اَلْيَاسْ	Dilber, şeci, bahadır, dilâver olan.	Arapça elif (ا) babı
2229	1	108	elyaṭ	اَلْيَطْ	Ziyade liyakat sahibi olan.	Arapça elif (ا) babı
2230	1	108	elif	اَلِيفْ	Ülfet olunmuş, aşina ve dost olan	Arapça elif (ا) babı
2231	1	108	elyaḳ	اَلْيَقْ	Ziyade lâyık, şayan ve sezâ olan.	Arapça elif (ا) babı
2232	1	108	elim	اَلِيمْ	Ağrı, **renciş**, mucip olan.	Arapça elif (ا) babı
2233	1	108	elyevm	اَلْيَوْم	Bu zaman, bu gün, **imrûz,** bu asır manasına terkiptir.	Arapça elif (ا) babı

2234	1	108	**ümm**	اُمّ	Ana, nine, **mâder**, vâlide.	Arapça elif (ا) babı
2235	1	108	**ammâ baʿd**	اَمَّا بَعْدُ	İmdi, ondan sonra, gelelim işimize, **ezîn,** manasında müstameldir.	Arapça elif (ا) babı
2236	1	108	**imâte(t)**	اِمَاتَه	Öldürmek, **küşten**, ifnâ etmek.	Arapça elif (ا) babı
2237	1	109	**emâṣil**	اَمَاثِلْ	Bir kavimde efdal ve muteber olanlar, **begşân.**	Arapça elif (ا) babı
2238	1	109	**emâcid**	اَمَاجِدْ	Mecd ve şeref ve izzetleri ziyade olanlar.	Arapça elif (ا) babı
2239	1	109	**imâre(t)**	اِمَارَه	Emir ve hükümet etmek.	Arapça elif (ا) babı
2240	1	109	**emare**	اَمَارَه	Nişan, alâmet, **ʿalem.**	Arapça elif (ا) babı
2241	1	109	**emmâre**	اَمَّارَه	Zevk ve lezzet-i hissiyyeye meyyâl olanlar.	Arapça elif (ا) babı
2242	1	109	**emârid**	اَمَارِدْ	Emredler, sakalsız olanlar, **pervendân.**	Arapça elif (ا) babı
2243	1	109	**imâze(t)**	اِمَازَه	Ayırıp seçmek, **güzîden**, intihap etmek.	Arapça elif (ا) babı
2244	1	109	**imâṭa(t)**	اِمَاطَه	Baʿîd, bertaraf etmek, **ibʿâd** etmek, **dûr kerden**	Arapça elif (ا) babı
2245	1	109	**emâkin**	اَمَاكِنْ	Mekanlar, mahaller, **câyhâ,** yerler, mevziler, mevkiler.	Arapça elif (ا) babı
2246	1	109	**âmâl**	آمَالْ	Emeller, **ümmîdhâ**, ummalar.	Arapça elif (ا) babı
2247	1	109	**imale(t)**	اِمَالَه	Bir tarafa meylettirmek, bir tarafa doğru yatırmak.	Arapça elif (ا) babı
2248	1	109	**emâlike(t)**	اِمَالِكَه	Köleler, **bendegân**, abdler, kullar.	Arapça elif (ا) babı
2249	1	109	**imam**	اِمَامْ	Namazda cemaatin reʾs ve hâdisi olan ve namazda cemaat riyâseti etmeye memur ve muvazzaf olan **pîş namâz** ve emir, sultan, hakim, **reʾîs.**	Arapça elif (ا) babı
2250	1	109	**imame**	اِمَامَه	İmamlık, **pîş namâzî**, imamın hizmet ve rütbesi ve tesbihin ucuna ve çubuğun ağızlığı, makamında ilave olunan kehribâ parçası ve buna mümâsil şeylere **ʿalem** olmuştur.	Arapça elif (ا) babı
2251	1	109	**(aman)**	(اَمَانْ)	Nida olup merhamet talep etmek ve elem yahut veca yahut taaccüp yahut ızdırap ifade etmekte istimal olunur.	Arapça elif (ا) babı
2252	1	109	**âmân**	اَمَانْ	Af ve merhamet, inayet.	Arapça elif (ا) babı
2253	1	110	**emanet**	اَمَانَتْ	Hıfz olunup sonra ret ve iade olunmak üzere teslim ve tevdi olunan nesne.	Arapça elif (ا) babı
2254	1	110	**emaneten**	اَمَانَةً	Emanet olarak geri verlmek üzere.	Arapça elif (ا) babı
2255	1	110	**emânî**	اَمَانِى	Ümniyeler, **ârizû**, maksutlar.	Arapça elif (ا) babı
2256	1	110	**âmme(t)**	آمَّه	Beyne kadar erişen yara.	Arapça elif (ا) babı
2257	1	110	**ümmet**	اُمَّتْ	Cemaat, kavim, taife ve peygamberin baʿs olunduğu taife ki içlerinden imana gelenlere **ümmet-i icâbet** ve iman getirmeyenlere **ümmet-i daʿvet** tesmiye olunur.	Arapça elif (ا) babı

2258	1	110	**imtişâl**	اِمْتِثَالْ	Muvafakat, **derpey reften**, mutabakat etmek	Arapça elif (ا) babı
2259	1	110	**imtiḥâʾ**	اِمْتِحَاءْ	Mahv ve **nâbûd** olmak, izâle olunmak, gaip olmak	Arapça elif (ا) babı
2260	1	110	**imtiḥâż**	اِمْتِحَاضْ	Safi olmak, halis ve saf olmak, **nâbîden.**	Arapça elif (ا) babı
2261	1	110	**imtiḥâḳ**	اِمْتِحَاقْ	Mahv ve iptal olmak, **şikâfte şuden**, bozulmak.	Arapça elif (ا) babı
2262	1	110	**imtiḥan**	اِمْتِحَانْ	Salâhiyet veya adem-i salâhiyet keşfi için vaki olan teftiş ve tefehhus ve tecrübe, **ezmûden.**	Arapça elif (ا) babı
2263	1	110	**imtidâḥ**	اِمْتِدَاحْ	Meth ve **sitâyiş** ve senâ etmek.	Arapça elif (ا) babı
2264	1	110	**imtidâd**	اِمْتِدَادْ	Gerilip uzanmak, **bâlâyîden** ve boy, tûl, uzunluk.	Arapça elif (ا) babı
2265	1	110	**imtirâʾ**	اِمْتِرَاءْ	Çıkarmak, **süpûḫten**, ihraç etmek ve şek ve tereddüt etmek.	Arapça elif (ا) babı
2266	1	110	**imtizâc**	اِمْتِزَاجْ	uymak, **derpey reften**, tabʿan yahut cismen ve mutabık olmak.	Arapça elif (ا) babı
2267	1	110	**emtiʿa(t)**	اَمْتِعَه	Metalar, satılacak nesneler.	Arapça elif (ا) babı
2268	1	110	**imtikâr**	اِمْتِكَارْ	Aldanmak, **firîften**, mekre uymak.	Arapça elif (ا) babı
2269	1	110	**imtilâʾ**	اِمْتِلَاءْ	Dolmak, **pür şuden**, doldurmak ve dolu olmak ve mide dolgunluğu.	Arapça elif (ا) babı
2270	1	111	**imtilâl**	اِمْتِلَالْ	Bir millete dâhil olup milletlenmek, **kîşânîden.**	Arapça elif (ا) babı
2271	1	111	**imtinâʿ**	اِمْتِنَاعْ	Feragat edip geri durmak, **bâz istâden**, çekinmek.	Arapça elif (ا) babı
2272	1	111	**imtinân**	اِمْتِنَانْ	Birine masruf olan ihsanları zikir ve tadat edip başına kakmak ve memnun ve müteşekkir olmak.	Arapça elif (ا) babı
2273	1	111	**imtiyaz**	اِمْتِيَازْ	Teferruk, **ferâḫîden**, tefazzul ve tefrik etmek ve âmme-i nâsa müşterek olmayıp bazına mahsus olan ruhsat ve mezuniyet.	Arapça elif (ا) babı
2274	1	111	**imtiyâzî**	اِمْتِيَازِى	Teferruk ve tefazzule mensup ve müteallik olan, **ferâhîdenî**.	Arapça elif (ا) babı
2275	1	111	**emṡal**	اَمْثَالْ	Meseller, misaller, örnekler, **nümûnehâ**, miktarlar, katlar, (durûb-u emsâl) darbımeseller, beyne'n-nâs müştehir ve makbul kelâmlar, ibret-i irtisâmlar, **emṡal raḳamı** birikmek, kaç misli ahz ve itibar olunacağını irâʾe eden rakam.	Arapça elif (ا) babı
2276	1	111	**emṡel**	اَمْثَلْ	Ziyade müşabih olan, **mânendter** ve imtisale ziyade şayan olan ve efdal ve ekrem ve ekber olan.	Arapça elif (ا) babı
2277	1	111	**emṡile(t)**	اَمْثِلَه	Misaller, örnekler, **nümûnehâ**	Arapça elif (ا) babı
2278	1	111	**emṡûle(t)**	اَمْثُولَه	İmtisale şayan beyit yahut ibare, **berceste.**	Arapça elif (ا) babı
2279	1	111	**emcâd**	اَمْجَادْ	Mecd ve şeref ve izzete malik olanlar.	Arapça elif (ا) babı
2280	1	111	**emced**	اَمْجَدْ	Ziyade mecîd olan ve mecd ve şerefi ziyade olan, **şükûhendegî**.	Arapça elif (ا) babı
2281	1	111	**imḥa**	اِمْحَاءْ	Mahv ve izale etmek, **nâbûd kerden**, yok olmak.	Arapça elif (ا) babı

2282	1	111	imḥâż	اِمْحَاضْ	Hulûs ve muhabbet etmek, **dost şuden** ve doğru söylemek.	Arapça elif (ا) babı
2283	1	112	imḥâḳ	اِمْحَاقْ	Bereketini gidermekve telef olmak.	Arapça elif (ا) babı
2284	1	112	imḥâk	اِمْحَاكْ	Dargın meşrep olup lecûc olmak, **gırâşânîden.**	Arapça elif (ا) babı
2285	1	112	imḥâl	اِمْحَالْ	Kıtlık olmak ve kıtlığa giriftâr olmak, **girân şuden.**	Arapça elif (ا) babı
2286	1	112	emed	اَمَدْ	Son, gayet, **encâm**, müntehâ.	Arapça elif (ا) babı
2287	1	112	emedde	اَمَدَّ	Ziyade medîd ve tavîl olan, ziyade uzun olan, **dirâzter**.	Arapça elif (ا) babı
2288	1	112	imdat	اِمْدَادْ	Yardım etmek, **yâverî kerden** ve iane ve iğâse etmek.	Arapça elif (ا) babı
2289	1	112	amir	آمِرْ	Emir idici, buyurucu, **fermâyende**.	Arapça elif (ا) babı
2290	1	112	emir	اَمْر	Buyruk, **fermân** ve nesne, şey, çîz ve madde, husus, maslahat.	Arapça elif (ا) babı
2291	1	112	emerr	اَمَرّ	Ziyade acı, **telḫatr**, ziyade merâretli olan.	Arapça elif (ا) babı
2292	1	112	ümerâʾ	اُمَرَاءْ	Emirler, beyler, **mîrân**, seyyitler, şerifler.	Arapça elif (ا) babı
2293	1	112	imrâr	اِمْرَارْ	Mürûr ettirmek, geçirmek, **güzerânîden**.	Arapça elif (ا) babı
2294	1	112	emrâż	اَمْرَاضْ	Marazlar, illetler, hastalıklar, **bimârî**.	Arapça elif (ا) babı
2295	1	112	imrâż	اِمْرَاضْ	Hasta kılmak, **rencûd kerden**, keyifsiz etmek.	Arapça elif (ا) babı
2296	1	112	emrad	اَمْرَدْ	Çehresi mutlaka tüysüz, kılsız olan, **civan.**	Arapça elif (ا) babı
2297	1	112	emzice(t)	اَمْزِجَه	Mizaçlar, hıltlar, terkipler.	Arapça elif (ا) babı
2298	1	112	imsâʾ	اِمْسَاءْ	Akşam olmak **şebângâh şuden** ve akşamlık.	Arapça elif (ا) babı
2299	1	112	imsâs	اِمْسَاسْ	Değdirmek, dokundurmak, **şipûhten** ve mes ettirmek.	Arapça elif (ا) babı
2300	1	112	imsak	اِمْسَاكْ	Salıvermemek, tutmak, **dâşten**, hapsetmek ve kendi nefsini zapt edip perhiz etmek ve hisset ve buhl etmek ve epsem olmak ve sıyâm niyetiyle ekl ve şurbdan içtinap etmek ve yevm-i sıyâmda ekl u şurbdan içtinap olunacak dakika.	Arapça elif (ا) babı
2301	1	113	emṣâr	اَمْصَارْ	Mısırlar, şehirler, memleketler.	Arapça elif (ا) babı
2302	1	113	imża	اِمْضَاءْ	Cari kılmak için ismini ilave etmek.	Arapça elif (ا) babı
2303	1	113	emżâ	اَمْضَى	Ziyade cari ve nafiz olan.	Arapça elif (ا) babı
2304	1	113	emṭâr	اَمْطَارْ	Matarlar, **bârân**, yağmurlar.	Arapça elif (ا) babı
2305	1	113	emʿâʾ	اَمْعَاءْ	Bağırsâklar, **çigerbendân.**	Arapça elif (ا) babı
2306	1	113	imʿâl	اِمْعَالْ	İşinden çevirmek, işine mâni olmak, **pişmânîden**.	Arapça elif (ا) babı
2307	1	113	imʿân	اِمْعَانْ	Mübalağa üzere cehdetmek.	Arapça elif (ا) babı

2308	1	113	**imkân**	اِمْكَانْ	Mümkün olmak, hadd-i kudrete dâhil olmak.	Arapça elif (ا) babı
2309	1	113	**emken**	اَمْكَنْ	Mümkün oldu, **mehmâ emken** mümkün olduğu kadar, ne kadar mümkün olur ise manasına.	Arapça elif (ا) babı
2310	1	113	**emkine(t)**	اَمْكِنَه	Mekanlar, **câyhâ**, mevkiler.	Arapça elif (ا) babı
2311	1	113	**emel**	اَمَلْ	Ummak, **ümîd kerden**	Arapça elif (ا) babı
2312	1	113	**imla**	اِمْلَاءْ	Doldurmak, memlû kılmak, **pür kerden**, dolu kılmak ve yazmak, tahrir etmek ve elfâz-ı mektubenin tahririne münasip ve muktaza olan hurûfu işar eder bir ilm-i mergûbun ismidir.	Arapça elif (ا) babı
2313	1	113	**emlâk**	اَمْلَاكْ	Mülkler, temellük olunan ebniye ve arazi.	Arapça elif (ا) babı
2314	1	113	**imlâk**	اِمْلَاكْ	Sâhib-i mülk olmak.	Arapça elif (ا) babı
2315	1	113	**imlâl**	اِمْلَالْ	Yorup usandırmak, **bîtâb kerden.**	Arapça elif (ا) babı
2316	1	113	**emles**	اَمْلَسْ	El ayası gibi düz ve sıyrıncık olan.	Arapça elif (ا) babı
2317	1	113	**ümem**	اَمَمْ	Ümmetler, peygamberler kavimleri.	Arapça elif (ا) babı
2318	1	113	**ümn**	اَمْن	Emniyyet, havf ve endişeden fâriğ olmak.	Arapça elif (ا) babı
2319	1	113	**ümenâʾ**	اَمَنَاءْ	Eminler, itimat olunacak zatlar ve devletin irâdât ve ihracatına merbut ve müteallik bulunan bazı menâsıb-ı muʿteberenin sahipleri.	Arapça elif (ا) babı
2320	1	114	**emnaʿ**	اَمْنَعْ	Ziyade güç, **düşvâr** ve müşkül olan ve ziyade kuvvet ve kudret ve hamiyet sahibi olan.	Arapça elif (ا) babı
2321	1	114	**emniyet**	اَمْنِيَّه	Havf ve endişeden hâli olmak.	Arapça elif (ا) babı
2322	1	114	**ümniyye**	اُمْنِيَّه	Umulan, **ârizû**, maksut.	Arapça elif (ا) babı
2323	1	114	**emvât**	اَمْوَاتْ	Ölüler, **mürdegân**, bî-hayât olanlar ve katʿâ imar olmayan arazi.	Arapça elif (ا) babı
2324	1	114	**emvâc**	اَمْوَاجْ	Dalgalar, **külâkhâ**, deniz dalgaları.	Arapça elif (ا) babı
2325	1	114	**emvâl**	اَمْوَالْ	Mâllar, temellük olunan nesneler.	Arapça elif (ا) babı
2326	1	114	**emvâh**	اَمْوَاهْ	Mâʾlar, **âbhâ**, sular.	Arapça elif (ا) babı
2327	1	114	**umûr**	اُمُورْ	Emirler, nesneler, **çîzhâ**, şeyler, mesâlih, mevâdd.	Arapça elif (ا) babı
2328	1	114	**ümûme(t)**	اُمُومَه	Valide olmak, **mâder şuden** ve valideye mahsus keyfiyet.	Arapça elif (ا) babı
2329	1	114	**imhâʾ**	اِمْهَاءْ	Bilemek, **tîz kerden**, keskinletmek.	Arapça elif (ا) babı
2330	1	114	**ümmehât**	اُمَّهَاتْ	Valideler, **mâderân**, ümler ve asıllar, **pünhâ**, esaslar ve bir ilme müteallik başlıca ve muteber olan kitaplar.	Arapça elif (ا) babı
2331	1	114	**imhâl**	اِمْهَالْ	Mühlet ve zaman vermek, taʿcîl etmemek.	Arapça elif (ا) babı

2332	1	114	**imhân**	اِمْهَانْ	Hakir, **ḫor kerden** ve müptezel kılmak.	Arapça elif (ا) babı
2333	1	114	**emhaḳ**	اَمْهَقْ	Kireç gibi revnâkı beyaz olan.	Arapça elif (ا) babı
2334	1	114	**(ümmi)**	(اُمِّى)	Okuyup yazmayı asla tahsil etmemiş olan.	Arapça elif (ا) babı
2335	1	114	**emyâl**	اَمْيَالْ	Meyiller, ikibin beşyüz zirâʿ mesafeleri.	Arapça elif (ا) babı
2336	1	114	**ümmiyye(t)**	اُمِّيَّه	Validelik, valideye mahsus keyfiyet, **mâderî**.	Arapça elif (ا) babı
2337	1	114	**emir**	اَمِيرْ	Emir edici, bey, **mîr**, pâdişâh, zabit ve Hazreti seyyidü'l enâmın neseb-i âlilerine müntesip olan adam, şerif, seyyit.	Arapça elif (ا) babı
2338	1	115	**emîru'l-ümerâ**	اَمِيرُالْاُمَرَا	Beylerbeyi, **ḫân-ı ḫânân**,	Arapça elif (ا) babı
2339	1	115	**emîru'l-cüyûş**	اَمِيرُالْجُيُوشْ	Serasker, **sipehsâlar.**	Arapça elif (ا) babı
2340	1	115	**emîru'l-ḥac**	اَمِيرُالْحَجّْ	Hacc-ı şerîfe gidenler üzerine memur zabit.	Arapça elif (ا) babı
2341	1	115	**emîru'l-mü'minîn**	اَمِيرُالْمُؤْمِنِينَ	Bi'l-cümle müslümanların padişâhı.	Arapça elif (ا) babı
2342	1	115	**emyel**	اَمْيَالْ	Ziyade mâil ve meyyâl ve müsteid olan.	Arapça elif (ا) babı
2343	1	115	**(âmin)**	(آمِينْ)	**İstecib duʿâ'enâ**, yani bizim duamızı kabul eyle, manâsına duadır.	Arapça elif (ا) babı
2344		115	**(emin)**	(اَمِينْ)	Kalbinde havf ve endişe olmayıp rahat ve asude olan ve gadir ve hıyanetten me'mûn olup mevsûk ve mutemit olan ve emânetdâr ve bir nevi rütbeli mutemet memur.	
2345	1	115	**ân**	اَنْ	Vakit, zaman, **dem**, zamanın cüzü, lâ yetecezzâsı.	Arapça elif (ا) babı
2346	1	115	**ânâ'**	اَنَاءْ	Zamanlar, **hengâmhâ**, vakitler.	Arapça elif (ا) babı
2347	1	115	**inâ'**	اِنَاءْ	Kap kacak, **âvend**, sahan, tencere, kâse misilli.	Arapça elif (ا) babı
2348	1	115	**inâ'e(t)**	اِنَائَه	Sonraya komak, tekâsül etmek, üşenmek, **pişmân şuden**.	Arapça elif (ا) babı
2349	1	115	**enât**	اَنَاةْ	Hilm, **râm şuden**, rıfk, vakar, temkin.	Arapça elif (ا) babı
2350	1	115	**ünâṣ**	اُنَاثْ	Karılar, **zenân**, avratlar.	Arapça elif (ا) babı
2351	1	115	**enâcîl**	اَنَاجِيلْ	İncil-i şerîfler, **engilyûn.**	Arapça elif (ا) babı
2352	1	115	**enârallahu**	اَنَارَاللهُ	Allahü teala münevver kılsın manâsında duâdır	Arapça elif (ا) babı
2353	1	115	**inâre(t)**	اِنَارَه	Aydınlandırmak, **tâbdârîden.**	Arapça elif (ا) babı
2354	1	115	**ünâs**	اُنَاسْ	İnsanlar, **âdemân.**	Arapça elif (ا) babı
2355	1	115	**ânen feânen**	آناً فَآناً	Günden güne, mütevâliyen ve müteakiben, **demâdem.**	Arapça elif (ا) babı
2356	1	115	**inâḳa(t)**	اِنَاقَه	İfrat derecesinde hûb ve latif olmak.	Arapça elif (ا) babı
2357	1	116	**inâle(t)**	اِنَالَه	Nail kılmak, **nâ'il kerden,** ita etmek.	Arapça elif (ا) babı

2358	1	116	**enâm**	اَنَامْ	İnsanlar ve yeryüzünde olan mahlukat, **âdemân.**	Arapça elif (ا) babı
2359	1	116	**inâme(t)**	اِنَامَه	Uyutmak, **hâbânîden, nevm**e giriftar etmek.	Arapça elif (ا) babı
2360	1	116	**enâmil**	اَنَامِلْ	Parmağın tırnak boğumları, **ser-i engüştân**	Arapça elif (ا) babı
2361	1	116	**ünân**	اَنَانْ	**Nâlânîden**, enîn ve figan etmek, inlemek.	Arapça elif (ا) babı
2362	1	116	**enaniyet**	اَنَانِيَّة	Benlik, **ḫodbîn**, kendini beğenici.	Arapça elif (ا) babı
2363	1	116	**inbâʾ**	اِنْبَاءْ	İhbar etmek, haber vermek, inhâ etmek, **peyâm dâden.**	Arapça elif (ا) babı
2364	1	116	**inbât**	اِنْبَاتْ	Nebatat bitirip neşvünema ettirmek, **rûyâned**.	Arapça elif (ا) babı
2365	1	116	**ambar**	اَنْبَارْ	Zahire ve mühimmat hıfzına mahsus büyük mahzen, **tebengû** ve sefine dâhilinde meta istifine mahsus olan mahal.	Arapça elif (ا) babı
2366	1	116	**inbisâṭ**	اِنْبِسَاطْ	Yayılmak, **küsterden** ve mesrur ve mahzuz olmak.	Arapça elif (ا) babı
2367	1	116	**inbiʿâṯ**	اِنْبِعَاثْ	Baʿs ve irsal olunmak, **firistânîden**, gönderilmek.	Arapça elif (ا) babı
2368	1	116	**inbiġâʾ**	اِنْبِغَاءْ	Liyakat, mergup olmak, seza olmak, **ferîş**.	Arapça elif (ا) babı
2369	1	116	**inbikâʾ**	اِنْبِكَاءْ	Ağlamak, **şemîden**, bükâ etmek.	Arapça elif (ا) babı
2370	1	116	**enbûb**	اَنْبُوبْ	Kargı ve kamış boğumu, **bent.**	Arapça elif (ا) babı
2371	1	116	**enbûbe(t)**	اَنْبُوبَه	Bi-maʿnâhu eyḍan.	Arapça elif (ا) babı
2372	1	116	**enbiya**	اَنْبِيَاءْ	Nebiler, **peyġamberân**, resuller.	Arapça elif (ا) babı
2373	1	116	**inbiyâʿ**	اِنْبِيَاعْ	Sürülüp satılmak, **revâyic şuden.**	Arapça elif (ا) babı
2374	1	116	**(imbiḳ)**	(اِنْبِيقْ)	Arak takdirine müstamel olan alet.	Arapça elif (ا) babı
2375	1	116	**intâc**	اِنْتَاجْ	Doğurmak, **zâyîden** ve husule getirmek.	Arapça elif (ا) babı
2376	1	117	**intibâr**	اِنْتِبَارْ	Kabarmak, **tefsîden**, şişmek.	Arapça elif (ا) babı
2377	1	117	**intibak**	اِنْتِبَاكْ	Yükselmek, **berter şuden** ve şöhret bulmak.	Arapça elif (ا) babı
2378	1	117	**intibah**	اِنْتِبَاهْ	Uyanmak, **bîdâr şuden**, gözü açık olmak.	Arapça elif (ا) babı
2379	1	117	**intitâm**	اِنْتِتَامْ	Ağzından kabîh, nâ-sezâ söz boşanmak, **jâjiḫâ**.	Arapça elif (ا) babı
2380	1	117	**intisâr**	اِنْتِثَارْ	Saçılmak, yayılmak, **peşencîden** ve burundan tıskırmak.	Arapça elif (ا) babı
2381	1	117	**inticâ**	اِنْتِجَا	Fısıldaşmak ve birine esrar söylemek, **picpic kerden.**	Arapça elif (ا) babı
2382	1	117	**inticâs**	اِنْتِجَاسْ	Bulaşmak, **âlûden**, murdar olmak.	Arapça elif (ا) babı
2383	1	117	**inticâm**	اِنْتِجَامْ	Encama vâsıl olmak, tamam olmak, **encâmîden**, bitmek.	Arapça elif (ا) babı
2384	1	117	**intiḫâʾ**	اِنْتِحَاءْ	Meyletmek ve söykünüp dayanmak, **püşt dâden.**	Arapça elif (ا) babı
2385	1	117	**intiḥar**	اِنْتِحَارْ	Kendi kendini katl etmek, **ḫodrâ beküşten.**	Arapça elif (ا) babı

2386	1	117	**intiḫal**	اِنْتِحَالْ	Diğerin nesnesi benimdir diye iddia etmek.	Arapça elif (ا) babı
2387	1	117	**intiḫâʾ**	اِنْتِخَاءْ	Nahvet ve tazim ve iftihar etmek, **şikerfîden.**	Arapça elif (ا) babı
2388	1	117	**intiḫap**	اِنْتِخَابْ	Üründülemek, **güzîden,** ihtiyar etmek.	Arapça elif (ا) babı
2389	1	117	**intiẕar**	اِنْتِذَارْ	Adamak, **nezr kerden**, adak etmek, nezretmek.	Arapça elif (ا) babı
2390	1	117	**intizâʿ**	اِنْتِزَاعْ	Çekip çıkarmak, **süpûḫten** ve kopup çıkmak.	Arapça elif (ا) babı
2391	1	117	**intisap**	اِنْتِسَابْ	Dâʾire-i taʿalluk ve maiyyete dâhil olmak.	Arapça elif (ا) babı
2392	1	117	**intisâc**	اِنْتِسَاجْ	Dokunmak ve örülmek ve muntazam olmak, **bâfânîden.**	Arapça elif (ا) babı
2393	1	117	**intisâḫ**	اِنْتِسَاخْ	Kitap nüshasını almak ve zail ve batıl olmak.	Arapça elif (ا) babı
2394	1	118	**intisâḳ**	اِنْتِسَاقْ	Nizam üzere dizilmek, **gerîvâzîden.**	Arapça elif (ا) babı
2395	1	118	**intişâʾ**	اِنْتِشَاءْ	Neşet etmek, hâsıl olmak.	Arapça elif (ا) babı
2396	1	118	**intişâr**	اِنْتِشَارْ	Dağılmak, **perâkende şuden**, saçılmak, yayılmak, açılmak.	Arapça elif (ا) babı
2397	1	118	**intişâḳ**	اِنْتِشَاقْ	Buruna nesne çekinmek, **bebînî çîzî keşîden**	Arapça elif (ا) babı
2398	1	118	**intişâb**	اِنْتِصَابْ	Yükseğe kaldırmak, **berter kerden** ve dikilip durmak ve mansıba nasb olunmak.	Arapça elif (ا) babı
2399	1	118	**intişâḥ**	اِنْتِصَاحْ	Nasihat kabul etmek, **pend dâşten.**	Arapça elif (ا) babı
2400	1	118	**intişâr**	اِنْتِصَارْ	Dâd ve intikam ve intisâf almak, **demâr âverden**.	Arapça elif (ا) babı
2401	1	118	**intişâf**	اِنْتِصَافْ	Hak ve dâdını tamamen almak.	Arapça elif (ا) babı
2402	1	118	**intiẓar**	اِنْتِظَارْ	Memul edip beklemek, mutarakkib olmak, **pâsîden.**	Arapça elif (ا) babı
2403	1	118	**intiẓam**	اِنْتِظَامْ	Nizam ve sıra ve dizi üzere olmak.	Arapça elif (ا) babı
2404	1	118	**intiʿâş**	اِنْتِعَاشْ	Yıkılır iken doğrulup kalkmak ve marız yahut menkûb iken sıhhat bulmak.	Arapça elif (ا) babı
2405	1	118	**intifâʾ**	اِنْتِفَاءْ	Birinden ayrılıp uzağa sürülmek, **dûr râvârânden**.	Arapça elif (ا) babı
2406	1	118	**intifâḫ**	اِنْتِفَاخْ	İçine yel dolup kabarmak ve şişmek **emâsîden.**	Arapça elif (ا) babı
2407	1	118	**intifâş**	اِنْتِفَاشْ	Saçı dağınık olmak.	Arapça elif (ا) babı
2408	1	118	**intifâż**	اِنْتِفَاضْ	Bevl ettikten sonra gereği gibi istibrâ etmek.	Arapça elif (ا) babı
2409	1	118	**intifâʿ**	اِنْتِفَاعْ	Faydalanmak, menfaat bulmak, **fâʾide yâften.**	Arapça elif (ا) babı
2410	1	118	**intifâl**	اِنْتِفَالْ	Nafile namaz kılmak ve istemek, **talebîden.**	Arapça elif (ا) babı
2411	1	118	**intiḳâʾ**	اِنْتِقَاءْ	Üründülmek, **güzîden,** ihtiyar ve intihap etmek.	Arapça elif (ا) babı
2412	1	118	**intiḳâb**	اِنْتِقَابْ	Nikaplanmak, yaşmak örtünmek, **dehen bend giriften.**	Arapça elif (ا) babı
2413	1	118	**intiḳâṣ**	اِنْتِقَاصْ	Eksilmek, **tâsîden** ve istibrâ için zekere su serpmek.	Arapça elif (ا) babı

2414	1	119	**intiḳâż**	اِنْتِقَاضْ	Bozulmak, çözülmek, **küşûde şuden** ve iptal olunmak.	Arapça elif (ا) babı
2415	1	119	**intiḳâṭ**	اِنْتِقَاطْ	Hayır sormak, **pürsîden**, tetkik ve tecessüs etmek, sual ve istifsâr etmek.	Arapça elif (ا) babı
2416	1	119	**intiḳal**	اِنْتِقَالْ	Tebdîl-i mekân etmek, yerden yere göçmek, **becây reften.**	Arapça elif (ا) babı
2417	1	119	**intiḳam**	اِنْتِقَامْ	Ahz-ı sâr etmek, öç almak, **demâr âverden**, karşılık etmek.	Arapça elif (ا) babı
2418	1	119	**intiḳâh**	اِنْتِقَاهْ	Kelâm ve haber ve vaatten şifâ-yı sadr ve teselli ve inşirah bulmak.	Arapça elif (ا) babı
2419	1	119	**intikâs**	اِنْتِكَاسْ	Yıkılmak, baş aşağı olmak, **seringûn şuden.**	Arapça elif (ا) babı
2420	1	119	**intimâʾ**	اِنْتِمَاءْ	Nispet ve alâka ve intisap etmek.	Arapça elif (ا) babı
2421	1	119	**intihâʾ**	اِنْتِهَاءْ	Gayet ve nihayete varıp tecavüz etmemek.	Arapça elif (ا) babı
2422	1	119	**intihap**	اِنْتِهَابْ	Kapışmak, **rübûden**, yağma etmek, nehb ve gâret etmek.	Arapça elif (ا) babı
2423	1	119	**intihâc**	اِنْتِهَاجْ	Varmak, çıkmak, **telâvîden**, yol etmek.	Arapça elif (ا) babı
2424	1	119	**intihâr**	اِنْتِهَارْ	Fırsatı kaçırmayıp yakalamak.	Arapça elif (ا) babı
2425	1	119	**intihâż**	اِنْتِهَاضْ	Deprenip kalkmak, **berḫâsten** ve yola ve sefere çıkmak.	Arapça elif (ا) babı
2426	1	119	**intihâk**	اِنْتِهَاكْ	Zayıf ve bî-mecâl kılmak ve iptal etmek.	Arapça elif (ا) babı
2427	1	119	**intiyâṭ**	اِنْتِيَاطْ	Asılıp muallak olmak, **neşlîden** ve kendi reyile hükmetmek.	Arapça elif (ا) babı
2428	1	119	**ünṯâ**	اُنْثَا	Dişi, **mâde**, karı.	Arapça elif (ا) babı
2429	1	119	**inṯirâm**	اِنْثِرَامْ	Ağızda diş kökünden kırılmak.	Arapça elif (ا) babı
2430	1	119	**inṯiḳâb**	اِنْثِقَابْ	Delinmek, **sünbânîden**, delik olmak.	Arapça elif (ا) babı
2431	1	119	**ünṯâ**	اُنْثَى	Karı, **mâde**, dişi, **zen.**	Arapça elif (ا) babı
2432	1	120	**incâʾ**	اِنْجَاءْ	Kurtarmak, **rehâ kerden**, selâmete erdirmek.	Arapça elif (ا) babı
2433	1	120	**encâb**	اَنْجَابْ	Necipler, soyu ve nesli pak ve kerim olanlar.	Arapça elif (ا) babı
2434	1	120	**incâc**	اِنْجَاجْ	İşi bitmek, **kâr revâ kerden** ve muradını vermek.	Arapça elif (ا) babı
2435	1	120	**incâd**	اِنْجَادْ	Mürtefi olmak ve rütbe-i refiʿaya nail olmak, **berter şuden.**	Arapça elif (ا) babı
2436	1	120	**incâz**	اِنْجَازْ	Vaade vefa kılmak, sözünde durmak ve birinin hacetini reva görmek.	Arapça elif (ا) babı
2437	1	120	**encâs**	اَنْجَاسْ	Necisler, **murdâr**, pislikler.	Arapça elif (ا) babı
2438	1	120	**inciẕâb**	اِنْجِذَابْ	Cezb olunmak, bir nesnenin cazibesi kuvvetiyle ol nesneye doğru çekilip müncer olmak.	Arapça elif (ا) babı
2439	1	120	**inciẕâm**	اِنْجِذَامْ	Kesilmek, **bürîde şuden**, katʿ olunmak.	Arapça elif (ا) babı
2440	1	120	**incirâd**	اِنْجِرَادْ	Soyunmak, **bürehne şuden**, çıplak olmak.	Arapça elif (ا) babı
2441	1	120	**incirâr**	اِنْجِرَارْ	Çekilmek, **keşîde şuden**, çekilip uzamak.	Arapça elif (ا) babı

2442	1	120	**incizâm**	اِنْجِزَامْ	Kırılmak, **şikeste şuden**.	Arapça elif (ا) babı
2443	1	120	**incilâʾ**	اِنْجِلَاءْ	Açılıp rûşen ve ayan olmak, **şükûften.**	Arapça elif (ا) babı
2444	1	120	**encüm**	اَنْجُمْ	Kevkebler, **aḫterân,** yıldızlar.	Arapça elif (ا) babı
2445	1	120	**incimâd**	اِنْجِمَادْ	Donmak, **efsürden**, salâbet kesbetmek, katılaşmak.	Arapça elif (ا) babı
2446	1	120	**incimâʿ**	اِنْجِمَاعْ	Birikip cem olunmak, **behem âmeden**, bir yere toplamak.	Arapça elif (ا) babı
2447	1	120	**incil**	اِنْجِيلْ	Hz. İsa aleyhisselama nâzil olan kitâb-ı şerîf, **engilyûn**.	Arapça elif (ا) babı
2448	1	120	**incilî**	اِنْجِيلِى	İncîl-i şerîfe müteallik ve menût olan, **engilyûnî**.	Arapça elif (ا) babı
2449	1	120	**enḥâ**	اَنْحَا	Nahiyeler, taraflar, canipler, **pirâmenhâ.**	Arapça elif (ا) babı
2450	1	121	**inḥâʾ**	اِنْحَاءْ	İmâle edip çevirerek tevcîh etmek, **gerdânîden**.	Arapça elif (ا) babı
2451	1	121	**inḥidâb**	اِنْحِدَابْ	Kamburluk, **kûjî**, kanbur olmak.	Arapça elif (ا) babı
2452	1	121	**inḥidâd**	اِنْحِدَادْ	İnmek, aşağılamak, **fürû âmeden**, eniş etmek.	Arapça elif (ا) babı
2453	1	121	**inḥirâf**	اِنْحِرَافْ	Bir tarafa doğru meyl ve udûl etmek, **kerdîden**, sapmak (inḫirâf-ı pûsele) pusula yani kıble-nümâ ibresi, kutbeyn-i arza müteveccih olmayıp gerek şark ve gerek garp cihetine meyletmesi.	Arapça elif (ا) babı
2454	1	121	**inḥirâf-ı ḫâżır**	اِنْحِرَافِ خَاضِرْ	Gazap, infial, gücenmek, **düşvârî nümûden**.	Arapça elif (ا) babı
2455	1	121	**inḥirâf-ı mizâc**	اِنْحِرَافِ مِزَاجْ	Keyifsizlik, adem-i sıhhat, **bîmârî.**	Arapça elif (ا) babı
2456	1	121	**inḥisam**	اِنْحِسَامْ	Kesilmek, **bürîden**, kat olunmak.	Arapça elif (ا) babı
2457	1	121	**inḥişâr**	اِنْحِصَارْ	Hasr olunmak, tecavüz etmemek, kapanıp çıkmamak ve ticareti bir kimseye tahsis etmek.	Arapça elif (ا) babı
2458	1	121	**inḥiṭâṭ**	اِنْحِطَاطْ	İnmek, **fürû âmeden**, aşağılamak.	Arapça elif (ا) babı
2459	1	121	**inḥiṭâm**	اِنْحِطَامْ	Kırılmak, ezilmek, ufalmak, **ḫurd şuden.**	Arapça elif (ا) babı
2460	1	121	**inḥilâl**	اِنْحِلَالْ	Çözülmek, **küşûde şuden**, açılmak, bozulmak ve erimek.	Arapça elif (ا) babı
2461	1	121	**inḫinâʾ**	اِنْحِنَاءْ	Eğilmek, **ḫamîden**, çarpılmak, bükülmek.	Arapça elif (ا) babı
2462	1	121	**inḫidâr**	اِنْخِدَارْ	Perdelenmek, **tutuk dârîden**, perde tutunmak.	Arapça elif (ا) babı
2463	1	121	**inḫidâʿ**	اِنْخِدَاعْ	Aldanmak, **firîften**, hileye aldanmak.	Arapça elif (ا) babı
2464	1	121	**inḫizâl**	اِنْخِزَالْ	Beli kırılmış gibi ağır yürümek, **âheste reften** ve birinin kelâmına cevap vermek.	Arapça elif (ا) babı
2465	1	121	**inḫisâf**	اِنْخِسَافْ	Ay kürre-i arz gölgesine tutulup karanlık olmak, **meh giriften.**	Arapça elif (ا) babı

2466	1	122	**inḫifâ’**	اِنْخِفَاءْ	Gizlenip saklanmak, **pünhân şuden.**	Arapça elif (ا) babı
2467	1	122	**inḫifaż**	اِنْخِفَاضْ	İnmek, **fürû âmeden,** aşağılamak.	Arapça elif (ا) babı
2468	1	122	**inḫilâ‘**	اِنْخِلَاعْ	Çıkarılıp ref‘ olunmak, **rândân**.	Arapça elif (ا) babı
2469	1	122	**inḫinâḳ**	اِنْخِنَاقْ	Boğulmak, **tespîden**, boğazı sıkılmak.	Arapça elif (ا) babı
2470	1	122	**endâd**	اَنْدَادْ	Emsaller, **mânendihâ**, misaller.	Arapça elif (ا) babı
2471	1	122	**indâm**	اِنْدَامْ	Nedâmet ettirmek, **peşîmân kerden.**	Arapça elif (ا) babı
2472	1	122	**indibâġ**	اِنْدِبَاغْ	Debagat olunmak.	Arapça elif (ا) babı
2473	1	122	**ender**	اَنْدَرْ	Ziyade nadir olan, **nâyâb**, pek az bulunan.	Arapça elif (ا) babı
2474	1	122	**indirâc**	اِنْدِرَاجْ	Nesil bi’l-cümle döğünüp halef kalmamak.	Arapça elif (ا) babı
2475	1	122	**indirâs**	اِنْدِرَاسْ	Resim ve eseri mahv ve izale olunmak, **nâbûd şuden.**	Arapça elif (ا) babı
2476	1	122	**indi‘âş**	اِنْدِعَاصْ	Eczası dağılmak, **perîşîden.**	Arapça elif (ا) babı
2477	1	122	**indifâ‘**	اِنْدِفَاعْ	Defolunmak ve söze girişmek.	Arapça elif (ا) babı
2478	1	122	**indifân**	اِنْدِفَانْ	Defnolunmak, **derzîrî ḫâk şuden**, gömülmek.	Arapça elif (ا) babı
2479	1	122	**indiḳâḳ**	اِنْدِقَاقْ	Dakkolunup ezilmek, **şâften.**	Arapça elif (ا) babı
2480	1	122	**indimâc**	اِنْدِمَاجْ	Girip gereği gibi yerleşmek, **cây giriften.**	Arapça elif (ا) babı
2481	1	122	**indimâl**	اِنْدِمَالْ	Onulup sağalmak, iyi olup kapanmak, **bihter şudeni yâre.**	Arapça elif (ا) babı
2482	1	122	**indiyâl**	اِنْدِيَالْ	İshale giriftar olmak, **şikem rândenî** ve sarkıp sallanmak.	Arapça elif (ا) babı
2483	1	122	**endiye(t)**	اَنْدِيَهْ	Meclisler, **encümenhâ**, cemiyetler.	Arapça elif (ا) babı
2484	1	122	**inẕâr**	اِنْذَارْ	Bir madde ilam edip tahzîr ve tahvîf etmek, **nehîbîden**, azap ve ukûbet vadetmek	Arapça elif (ا) babı
2485	1	122	**inẕâl**	اِنْذَالْ	İndirmek, **fürû kerden**, nüzul ettirmek ve hîn-i cimâda meni ihraç etmek.	Arapça elif (ا) babı
2486	1	122	**inzi‘âc**	اِنْزِعَاجْ	Yerinden koparılmak, sökmek, **dûr küşûden**	Arapça elif (ا) babı
2487	1	122	**inzimâm**	اِنْزِمَامْ	Bağlanmak, **bendîden**, yular ile bağlanmak.	Arapça elif (ا) babı
2488	1	123	**inziva**	اِنْزِوَاءْ	Köşeye çekilmek, **gûşe nişîn**, alâkadan berî olmak.	Arapça elif (ا) babı
2489	1	123	**inziyâl**	اِنْزِيَالْ	Ayarlamak, **cüdâ şuden**, münfasıl olmak.	Arapça elif (ا) babı
2490	1	123	**ins**	اِنْس	İnsan takımı, nev-i beşer.	Arapça elif (ا) babı
2491	1	123	**üns**	اُنْس	Alışıklık, **âluften**, ünsiyet etmek, alışmak.	Arapça elif (ا) babı

2492	1	123	**ensâb**	اَنْسَابْ	Nesepler, soylar, hısım ve akraba takımları, **hîşâvend** ve nispetler yani vech-i mahsûs üzere hesap olunup logaritma tesmiye olunmuş cetvele kayt ve sebt birle ilm-i hesâbın müşkülatını teshîl ve tahfif için istîmal olunan adetler.	Arapça elif (ا) babı
2493	1	123	**insâḳ**	اِنْسَاقْ	Müsecca‘ ve mukaffa, muntazam kelâm irat etmek.	Arapça elif (ا) babı
2494	1	123	**ensâl**	اَنْسَالْ	Nesiller, evlat takımları, zürriyetler.	Arapça elif (ا) babı
2495	1	123	**insan**	اِنْسَانْ	Âdem, benî âdem, **merdüm**, nev-i beşerden bir fert.	Arapça elif (ا) babı
2496	1	123	**insânü’l-ayn**	اِنْسَانُ الْعَيْنِ	Göz bebeği, **merdümek-i çeşm**.	Arapça elif (ا) babı
2497	1	123	**insani**	اِنْسَانِى	İnsana mahsus ve münasip olan, **merdümî**.	Arapça elif (ا) babı
2498	1	123	**insaniyet**	اِنْسَانِيَّة	İnsana mahsus ve münasip olana keyfiyet.	Arapça elif (ا) babı
2499	1	123	**enseb**	اَنْسَبْ	Ziyade münasip ve muvafık hâl olan, **şâbeste.**	Arapça elif (ا) babı
2500	1	123	**ensibâ**	اَنْسِبَا	Nesîbler, soy ve nesep sahipleri.	Arapça elif (ا) babı
2501	1	123	**insicâl**	اِنْسِجَالْ	Dökülüp akmak, **rîzân şuden.**	Arapça elif (ا) babı
2502	1	123	**insicâm**	اِنْسِجَامْ	Bi-ma‘nâhu eydan. Su gibi akmak ve kitabın ibaresi vech-i mergûb üzere tertip ve telif olunmak.	Arapça elif (ا) babı
2503	1	123	**insiḥâḳ**	اِنْسِحَاقْ	Sahk olunmak, **şâften**, dökülüp ezilmek.	Arapça elif (ا) babı
2504	1	123	**insiḥâl**	اِنْسِحَالْ	Âb-ı revân gibi muttasıl tekellüm etmek.	Arapça elif (ا) babı
2505	1	124	**insidâd**	اِنْسِدَادْ	Sedd ve menolmak, **dirîġ şuden** ve kapalı olmak.	Arapça elif (ا) babı
2506	1	124	**insidâl**	اِنْسِدَالْ	Sarkmak, **fürûheşte şuden**, sarkık olmak.	Arapça elif (ا) babı
2507	1	124	**insi‘âb**	اِنْسِعَابْ	Akmak **terâyîden**, cereyan etmek.	Arapça elif (ا) babı
2508	1	124	**insi‘âr**	اِنْسِعَارْ	Yanmak, **sûzîden**, ateş olmak, alevlenmek.	Arapça elif (ا) babı
2509	1	124	**insilâb**	اِنْسِلَابْ	Soyulmak, **âhencîden** ve çıkarılmak ve inkar olunmak.	Arapça elif (ا) babı
2510	1	124	**insilâḫ**	اِنْسِلَاخْ	Ay ahir olmak, ayın sonu olmak, **encâm-ı mâh**.	Arapça elif (ا) babı
2511	1	124	**insilâk**	اِنْسِلَاكْ	Süluk etmek, yol tutmak, **râh dâşten.**	Arapça elif (ا) babı
2512	1	124	**insilâl**	اِنْسِلَالْ	Nâs içinden gizlice sıyrılıp gitmek.	Arapça elif (ا) babı
2513	1	124	**insiyâb**	اِنْسِيَابْ	Akmak **terâbîden**, cari olmak, cereyan etmek.	Arapça elif (ا) babı
2514	1	124	**insiyâ‘**	اِنْسِيَاعْ	Bi-ma‘nâhu eydan.	Arapça elif (ا) babı
2515	1	124	**insiyâḳ**	اِنْسِيَاقْ	Sevk olunmak, sürülmek ve tâbi ve peyrev olmak.	Arapça elif (ا) babı
2516	1	124	**ünsiyet**	اُنْسِيَّة	Alışıklık, **ülfet**, alışık olmak, vahşi olmamak.	Arapça elif (ا) babı
2517	1	124	**inşa**	اِنْشَاءْ	Yapmak, **sâḫten**, imal etmek ve mektup yazmanın ilmi.	Arapça elif (ا) babı

2518	1	124	**inşallah**	اِنْشَاالله	“Eğer Allahüteala dilerse,” manasında terkiptir.	Arapça elif (ا) babı
2519	1	124	**inşat**	اِنْشَادْ	Şiir okumak ve kaybolan malı nida etmek.	Arapça elif (ا) babı
2520	1	124	**inşâḳ**	اِنْشَاقْ	Koklatmak, **bûyânîden**, tuzağa ve ağa iliştirmek.	Arapça elif (ا) babı
2521	1	124	**inşâʿî**	اِنْشَائِى	İnşaya mensup ve müteallik olan, **sâḫtî**.	Arapça elif (ا) babı
2522	1	124	**inşiyâb**	اِنْشِبَابْ	Babayiğit olmak, **merd**, **dilberi şuden.**	Arapça elif (ا) babı
2523	1	124	**inşibâl**	اِنْشِبَالْ	Azar azar dökülerek akmak, **endek endek terâyîden.**	Arapça elif (ا) babı
2524	1	124	**inşitâb**	اِنْشِتَابْ	Dağılmak, **perâkendîden** ve dağınık olmak.	Arapça elif (ا) babı
2525	1	125	**inşirâḥ**	اِنْشِرَاحْ	Ferah olmak, **ferahnâk şuden**, keyfi gelmek.	Arapça elif (ا) babı
2526	1	125	**inşirâḳ**	اِنْشِرَاقْ	Çatlayıp yarılmak, **kefîden**, çatlamak.	Arapça elif (ا) babı
2527	1	125	**inşirâm**	اِنْشِرَامْ	Yarık yarık olmak ve pek yarılmak.	Arapça elif (ا) babı
2528	1	125	**inşiṭâʾ**	اِنْشِطَاءْ	Çatallaşıp ayrılmak, çatallaşmak.	Arapça elif (ا) babı
2529	1	125	**inşiʿâb**	اِنْشِعَابْ	Çatallaşıp ayrılmak, **ferâḫîden**, müfterik olmak.	Arapça elif (ا) babı
2530	1	125	**inşiʿâl**	اِنْشِعَالْ	Şulelenmek, **efrûzîden**, alevlenmek.	Arapça elif (ا) babı
2531	1	125	**inşiḳâḳ**	اِنْشِقَاقْ	Yarılmak çatlamak, **kefîden**, yarılmış olmak.	Arapça elif (ا) babı
2532	1	125	**inşilâl**	اِنْشِلَالْ	Şiddetle atılarak akmak.	Arapça elif (ا) babı
2533	1	125	**inşiyâm**	اِنْشِيَامْ	Dâhil olmak, **derşuden** ve manzûr olmak.	Arapça elif (ا) babı
2534	1	125	**enṣâb**	اَنْصَابْ	Nasblar, sanemler, **bütân** ve dikili taşlar.	Arapça elif (ا) babı
2535	1	125	**inṣâb**	اِنْصَابْ	Takatsiz eylemek, **derdnâk** eylemek.	Arapça elif (ا) babı
2536	1	125	**enṣar**	اَنْصَارْ	Nâsırlar, **destgîrân** ve Medine-i Münevvere ahalisinden taraf-ı Hazreti Mustafa’ya nusret ve iʿânet eden zümre-i celîleye dâhil olan zât-ı şerîfler.	Arapça elif (ا) babı
2537	1	125	**enṣâf**	اَنْصَافْ	Yarımlar, **nîmhâ**, nısflar.	Arapça elif (ا) babı
2538	1	125	**inṣaf**	اِنْصَافْ	Adl etmek, **dâd kerden**, adil olmak.	Arapça elif (ا) babı
2539	1	125	**inṣibâġ**	اِنْصِبَاغْ	Boyanmak, **reng şuden** ve vaftiz olmak.	Arapça elif (ا) babı
2540	1	125	**inṣirâḥ**	اِنْصِرَاحْ	Açığa çıkmak, ayan olmak, **âşikâr şuden.**	Arapça elif (ا) babı
2541	1	125	**inṣirâf**	اِنْصِرَافْ	Geri dönmek, **bâz geşten** ve satmak ve sıygaya gelmek.	Arapça elif (ا) babı
2542	1	125	**inṣirâm**	اِنْصِرَامْ	Kesilmek, **bürîden**, kat olunmak.	Arapça elif (ا) babı
2543	1	125	**enṣaf**	اَنْصَفْ	Adl ve dâde ziyade muvafık ve mutabık olan.	Arapça elif (ا) babı
2544	1	126	**inṣilâḥ**	اِنْصِلَاحْ	Yarışıp terk-i husumet etmek, **âştî**.	Arapça elif (ا) babı

2545	1	126	**inżâc**	**اِنْضَاجْ**	Gereği gibi pişirip kıvamını buldurmak, **beste şuden.**	Arapça elif (ا) babı
2546	1	126	**inżimâm**	**اِنْضِمَامْ**	Zamm olunmak, ilave olunmak, **behem âmeden**, katılmak.	Arapça elif (ا) babı
2547	1	126	**inṭâf**	**اِنْطَافْ**	Kabahatler isnat etmek.	Arapça elif (ا) babı
2548	1	126	**inṭâḳ**	**اِنْطَاقْ**	Söyletmek, **güftânîden,** nutuk ettirmek.	Arapça elif (ا) babı
2549	1	126	**inṭibâḫ**	**اِنْطِبَاخْ**	Pişmek, **puḫten**, pişirmek	Arapça elif (ا) babı
2550	1	126	**inṭibâʿ**	**اِنْطِبَاعْ**	Tab olunmak, basılmak.	Arapça elif (ا) babı
2551	1	126	**inṭibaḳ**	**اِنْطِبَاقْ**	Uymak, **derpey reften**, uyar olmak, muvafık ve mümâsil olmak.	Arapça elif (ا) babı
2552	1	126	**inṭifâʾ**	**اِنْطِفَاءْ**	Sevinmek, **püfkerden**, sevindirmek.	Arapça elif (ا) babı
2553	1	126	**inṭilâḳ**	**اِنْطِلَاقْ**	Salıverip gitmek, **heştîden** ve memnun ve mahzûz olmak.	Arapça elif (ا) babı
2554	1	126	**inṭivâʾ**	**اِنْطِوَاءْ**	Bükülüp, devşirilip toplanmak, **behem âmeden.**	Arapça elif (ا) babı
2555	1	126	**inṭiyâʿ**	**اِنْطِيَاعْ**	Muti ve münkad olmak, **derpey reften**, itaat etmek.	Arapça elif (ا) babı
2556	1	126	**inẓilâm**	**اِنْظِلَامْ**	Zalimin zulmüne boyun sunup bükmek, **kerden tâften.**	Arapça elif (ا) babı
2557	1	126	**enʿâm**	**اَنْعَامْ**	Koyunlar, **kûsfendân**, ganemler.	Arapça elif (ا) babı
2558	1	126	**inʿâm**	**اِنْعَامْ**	İhsan etmek, **ʿaṭâ kerden**, bahşiş etmek.	Arapça elif (ا) babı
2559	1	126	**inʿidâl**	**اِنْعِدَالْ**	Sapmak, **kerdîden**, doğru yoldan çıkmak.	Arapça elif (ا) babı
2560	1	126	**inʿizâl**	**اِنْعِزَالْ**	İʿtizâl, kendi güruhundan ayrılmak, **cüdâ şuden.**	Arapça elif (ا) babı
2561	1	126	**inʿişâm**	**اِنْعِصَامْ**	Mahfuz ve masûn olmak.	Arapça elif (ا) babı
2562	1	126	**inʿiṭâf**	**اِنْعِطَافْ**	Bükülmek, eğilmek, **ḫamîden,** çarpık olmak.	Arapça elif (ا) babı
2563	1	126	**inʿiḳâd**	**اِنْعِقَادْ**	Bağlamak, **bendîden**, ağdalanıp bağlanmak.	Arapça elif (ا) babı
2564	1	127	**inʿikâs**	**اِنْعِكَاسْ**	Aks olunmak, **bâzgûne şuden**, ters çevrilmek ve geri çevrilmek.	Arapça elif (ا) babı
2565	1	127	**inġimâm**	**اِنْغِمَامْ**	Gam ve kedere giriftar olmak, **endûhgîn şuden**, mağmum olmak.	Arapça elif (ا) babı
2566	1	127	**enf**	**اَنْف**	Burun, bînî, teneffüs ile şemm altı olan uzv-ı beden.	Arapça elif (ا) babı
2567	1	127	**ânif**	**آنِفْ**	Sâbık, mukaddem olan akdem **pîşîn** olan.	Arapça elif (ا) babı
2568	1	127	**ânifen**	**آنِفاً**	Mukaddemen, sâbikan.	Arapça elif (ا) babı
2569	1	127	**enfâr**	**اَنْفَارْ**	Neferler, fertler, **tervükân.**	Arapça elif (ا) babı
2570	1	127	**infâr**	**اِنْفَارْ**	Korkutup kaçırmak, **girîzânîden**.	Arapça elif (ا) babı
2571	1	127	**enfâs**	**اَنْفَاسْ**	Nefesler, **demân**, teneffüsler, soluklar ve ruhlar, canlar ve zatlar, cevherler, kendiler ve kelimeler ve kelâmlar ve dualar.	Arapça elif (ا) babı
2572	1	127	**infaḳ**	**اِنْفَاقْ**	Harç edip tükenmek ve fakir olmak, **perdâḫten.**	Arapça elif (ا) babı

2573	1	127	**enfâl**	اَنْفَالْ	Ganimetler, yağmalar, **târâçhâ**.	Arapça elif (ا) babı
2574	1	127	**infirâʾ**	اِنْفِرَاءْ	Yarılmak, **şikâfîden**, şakk olmak.	Arapça elif (ا) babı
2575	1	127	**infirâc**	اِنْفِرَاجْ	Gam ve gussadan halas bulmak.	Arapça elif (ا) babı
2576	1	127	**infirâd**	اِنْفِرَادْ	Yalnız olmak, **yegâne şuden,** tek olmak, **aʿle'l infirâd** yalnız, bir, bir olarak, **yekâyek,** yegân yegân manasına mürekkeptir.	Arapça elif (ا) babı
2577	1	127	**infirâḳ**	اِنْفِرَاقْ	Ayrılmak, **ferâḫîden**, ayrı olmak.	Arapça elif (ا) babı
2578	1	127	**enfes**	اَنْفَسْ	Ziyade nefis ve makbul olan, **ḫoşter.**	Arapça elif (ا) babı
2579	1	127	**infisâḥ**	اِنْفِسَاحْ	Bolalmak, **feraḫ şuden**, genişlenmek ve mesrur olmak.	Arapça elif (ا) babı
2580	1	127	**infisâd**	اِنْفِسَادْ	Fesada düşmek.	Arapça elif (ا) babı
2581	1	128	**infiṣâṣ**	اِنْفِصَاصْ	Ayrılmak, **ferâḫîden**, ayrı olmak.	Arapça elif (ا) babı
2582	1	128	**infiṣâl**	اِنْفِصَالْ	Bi-maʿ nâhu eydan.	Arapça elif (ا) babı
2583	1	128	**infiṣâm**	اِنْفِصَامْ	Kırılmak, **şikesten** ve kesilmek.	Arapça elif (ا) babı
2584	1	128	**infiżâż**	اِنْفِضَاضْ	Kırılmak ve mührü açılmak, hatemi bozulmak.	Arapça elif (ا) babı
2585	1	128	**infiṭâr**	اِنْفِطَارْ	Yarılmak, açılmak, **kefîden,** yarık olmak.	Arapça elif (ا) babı
2586	1	128	**enfaʿ**	اَنْفَعْ	Ziyade nafi ve faydalı olan.	Arapça elif (ا) babı
2587	1	128	**infiʿâl**	اِنْفِعَالْ	Hatırmânde olmak, gücenmek, **düşvârî nümûden.**	Arapça elif (ا) babı
2588	1	128	**infikâk**	اِنْفِكَاكْ	Yerinden ayrılıp çıkmak, çıkık olmak, **cüdâyî**.	Arapça elif (ا) babı
2589	1	128	**infihâm**	اِنْفِهَامْ	Anlaşılmak, **derpâyîden**, fehm ve idrak olunmak.	Arapça elif (ا) babı
2590	1	128	**enḳaż**	اَنْقَاضْ	Bina yıkıntıları, taş ve kiremit ve kereste ve mıh misilli.	Arapça elif (ا) babı
2591	1	128	**inḳıbâż**	اِنْقِبَاضْ	Verâdan amel gelmemek ve neşâtı olmayan adama dahi munkabız denilir.	Arapça elif (ا) babı
2592	1	128	**inḳıḥâm**	اِنْقِحَامْ	İşe bilâ-mülâhaza saldırıp girmek.	Arapça elif (ا) babı
2593	1	128	**inḳırâż**	اِنْقِرَاضْ	Ferd-i vâhid kalmamak üzere tükenip zeval bulmak.	Arapça elif (ا) babı
2594	1	128	**inḳısâm**	اِنْقِسَامْ	Taksim olunmak, **perâkende şuden**, bölünmek.	Arapça elif (ا) babı
2595	1	128	**enḳâṣ**	اَنْقَاصْ	Ziyade nakıs ve eksik olan, **kemter.**	Arapça elif (ا) babı
2596	1	128	**inḳıṣâf**	اِنْقِصَافْ	Def olunmak, **hişîdânîden**, kovulmak, kaçırılmak.	Arapça elif (ا) babı
2597	1	128	**inḳıṣâm**	اِنْقِصَامْ	Kırılıp yarılmak, **pâre pâre şuden.**	Arapça elif (ا) babı
2598	1	128	**inḳıżâʾ**	اِنْقِضَاءْ	Ardı kesilip yok olmak ve tükenmek, **encâmîden.**	Arapça elif (ا) babı
2599	1	128	**inḳıżâb**	اِنْقِضَابْ	Kesilmek, kat olunmak **bürîde şûden**	Arapça elif (ا) babı
2600	1	128	**inḳıżâż**	اِنْقِضَاضْ	Çatlayıp yıkılmak derecesinde olmak.	Arapça elif (ا) babı

2601	1	129	**inḳıṭâʿ**	اِنْقِطَاعْ	Kesilmek **bürîde şuden**, kat olunmak ve tükenmek, bitmek, bakisi kalmamak ve dünyadan çekilip gûşe-nişîn inziva olmak.	Arapça elif (ا) babı
2602	1	129	**inḳılap**	اِنْقِلَابْ	Dönmek, **kerdîden**, değişmek başka türlü ve âher-gûne olmak ve hâl ve heyet ve usul değişmek.	Arapça elif (ا) babı
2603	1	129	**inḳılâʿ**	اِنْقِلَاعْ	Sökülüp koparılmak **engîḫtânîden.**	Arapça elif (ا) babı
2604	1	129	**inḳıyat**	اِنْقِيَادْ	Ram ve muti olup huzûʿ ve tazarru etmek **râm şûden.**	Arapça elif (ا) babı
2605	1	129	**inkâḥ**	اِنْكَاحْ	Evlendirmek ve kocaya vermek, **zen kerdânîden**	Arapça elif (ا) babı
2606	1	129	**inkâr**	اِنْكَارْ	Öyle değildir diye iddia etmek, **inkâr**.	Arapça elif (ا) babı
2607	1	129	**enkiḥa(t)**	اَنْكِحَه	Nikahlar, **kâbinân**, evlenmeler.	Arapça elif (ا) babı
2608	1	129	**enker**	اَنْكَرْ	Ziyade münker, ziyade acîb, yahut güç olan.	Arapça elif (ا) babı
2609	1	129	**inkisar**	اِنْكِسَارْ	Kırılmak, **şikesten**, münkesir olmak ve hâtırmânde olmak, gücenmek ve beddua etmek, lanet okumak.	Arapça elif (ا) babı
2610	1	129	**inkisâf**	اِنْكِسَافْ	Zatında olan ziyası karanlığa tebdil olunmak.	Arapça elif (ا) babı
2611	1	129	**inkişaf**	اِنْكِشَافْ	Açığa çıkmak, zahir olmak, **aşikâr şuden.**	Arapça elif (ا) babı
2612	1	129	**inmâʾ**	اِنْمَاءْ	Fısıltı ile havadis yaydırmak, **picpic kerden.**	Arapça elif (ا) babı
2613	1	129	**inmicâʾ**	اِنْمِجَاءْ	Mahvolmak, **nâbûd şuden**, yok olmak.	Arapça elif (ا) babı
2614	1	129	**enmile(t)**	اَنْمِلَه	Parmağın tırnak boğumları, **ser-i engüştân**, parmak uçları.	Arapça elif (ا) babı
2615	1	129	**enmûẕec**	اَنْمُوذَجْ	**Nümune**, örnek.	Arapça elif (ا) babı
2616	1	129	**inv**	اِنْو	Vakit, **hengâm**, zaman, saat.	Arapça elif (ا) babı
2617	1	129	**envâr**	اَنْوَارْ	Nurlar, ziyalar, **tâbidârhâ**, aydınlıklar.	Arapça elif (ا) babı
2618	1	130	**envâʿ**	اَنْوَاعْ	Neviler, türlüler, **kûtehâ.**	Arapça elif (ا) babı
2619	1	130	**enver**	اَنْوَرْ	Ziyade münevver ve **żiyâdâr** ve aydınlık olan.	Arapça elif (ا) babı
2620	1	130	**enûf**	اَنُوفْ	Enfler, burunlar, **bîniyân**, şâme ve teneffüs aletleri.	Arapça elif (ا) babı
2621	1	130	**inhâ**	اِنْهَا	Söz ve haber yetiştirmek, haber vermek, **peyâm dâden.**	Arapça elif (ا) babı
2622	1	130	**inhâc**	اِنْهَاجْ	Vâzıh ve ayan kılmak yahut olmak, **âşikâr şuden.**	Arapça elif (ا) babı
2623	1	130	**enhâr**	اَنْهَارْ	Nehirler, ırmaklar **cûyhâ**, çaylar, dereler.	Arapça elif (ا) babı
2624	1	130	**inhibâṭ**	اِنْهِبَاطْ	Yukarıdan aşağı inmek, **fürû âmeden.**	Arapça elif (ا) babı
2625	1	130	**inhitâk**	اِنْهِتَاكْ	Hetk olunmak, **çâkîden**, yırtılmak ve kızın kızlığı bozulmak.	Arapça elif (ا) babı
2626	1	130	**inhidâm**	اِنْهِدَامْ	Hedm olunmak, **ġâbinden,** yıkılmak.	Arapça elif (ا) babı

2627	1	130	**inhizâm**	اِنْهِزَامْ	Hezm olunmak el ile basılıp ezilmek ve cenkte bozulmak, **perîşân şuden.**	Arapça elif (ا) babı
2628	1	130	**inhiżâm**	اِنْهِضَامْ	Hezm olunmak, midede mahv olunmak, **ḫoşgüvâr**.	Arapça elif (ا) babı
2629	1	130	**inhilâk**	اِنْهِلَاكْ	Kendi nefsini tehlikeye salmak.	Arapça elif (ا) babı
2630	1	130	**inhimâk**	اِنْهِمَاكْ	Cidd ve ısrar edip ve tevaggul ederek uğraşmak.	Arapça elif (ا) babı
2631	1	130	**inhimâl**	اِنْهِمَالْ	Gözyaşı taşıp akmak, **eşk rîzîden** ve ihmal etmek.	Arapça elif (ا) babı
2632	1	130	**inhimâm**	اِنْهِمَامْ	Kocamak, ihtiyarlanmak, **pîr şuden**, geçkin olmak.	Arapça elif (ا) babı
2633	1	130	**ânî**	آنِى	Kemale varıp vakti yetişmiş olan.	Arapça elif (ا) babı
2634	1	130	**âniye(t)**	آنِيَة	Kemal, kemal vakti yetişmek.	Arapça elif (ا) babı
2635	1	130	**âniye(t)**	آنِيَه	İnâlar, kaplar, kacaklar, **âvendhâ.**	Arapça elif (ا) babı
2636	1	130	**enîs**	اَنِيسْ	Üns ve ülfet eden adam, **dost**, **aşina.**	Arapça elif (ا) babı
2637	1	130	**enîḳ**	اَنِيقْ	Güzel, **ḫûb**, garip olarak latif ve ahsen olan.	Arapça elif (ا) babı
2638	1	131	**enîn**	اَنِينْ	Elem veya keder sebebiyle inlemek, **nâliş** ve inilti.	Arapça elif (ا) babı
2639	1	131	**evâhir**	اَوَاخِرْ	Ahirler, sonlar, **encâmhâ** ve ayların son günleri.	Arapça elif (ا) babı
2640	1	131	**evâsiṭ**	اَوَاسِطْ	Evsatlar, vasatTa olanlar, **bâlânî** ve ayın vasatında olan günler.	Arapça elif (ا) babı
2641	1	131	**evâşır**	اَوَاصِرْ	Âsıralar, minnetler, ihsanlar ve garabetler **nîkîhâ.**	Arapça elif (ا) babı
2642	1	131	**evâlî**	اَوَالِى	Evlâlar, ziyade iyi ve münasip olanlar, **bihterân.**	Arapça elif (ا) babı
2643	1	131	**evâmir**	اَوَامِرْ	Emirler, buyruklar, **terġûzhâ** buyrultular.	Arapça elif (ا) babı
2644	1	131	**âvân**	آوَانْ	Zamanlar, **hengâmhâ**, vakitler.	Arapça elif (ا) babı
2645	1	131	**âvânî**	آوَانِى	Kaplar, kacaklar **âvendhâ.**	Arapça elif (ا) babı
2646	1	131	**evâ'il**	اَوَائِلْ	Evveller, evvel olanlar, **nüḫusthâ.**	Arapça elif (ا) babı
2647	1	131	**evbâ'**	اَوْبَاءْ	Vebalar, tâunlar, **vebâ',** yumurcaklar.	Arapça elif (ا) babı
2648	1	131	**evvah**	اَوَّهْ	Afet, **dâhiye, petyâre,** bela, fâkıʿa.	Arapça elif (ا) babı
2649	1	131	**evtâd**	اَوْتَادْ	Kazıklar, **kûrmıḫ**, direkler.	Arapça elif (ا) babı
2650	1	131	**evtâr**	اَوْتَارْ	Yay ipleri, **târehâ** ve gavs-ı hindî veterleri.	Arapça elif (ا) babı
2651	1	131	**otağ**	اُوتَاغْ	Büyük çadır, **ḫargâh.**	Arapça elif (ا) babı
2652	1	131	**evşân**	اَوْثَانْ	Putlar, sanemler, **pütân**.	Arapça elif (ا) babı
2653	1	131	**evc**	اَوْجْ	Kevkebin merkez-i arzdan gayet buʿdu derecesi ve derece-yi ulyâ, gayet derecesi.	Arapça elif (ا) babı
2654	1	131	**evcâʿ**	اَوْجَاعْ	Vecalar, ağrılar, **derdhâ,** sancılar.	Arapça elif (ا) babı

2655	1	131	evcâl	اَوْجَالْ	Korkular, **bîmhâ**, havflar.	Arapça elif (ا) babı
2656	1	131	evceb	اَوْجَبْ	Ziyade vacip ve lazım olan.	Arapça elif (ا) babı
2657	1	131	evceh	اَوْجَهْ	Ziyade muvâcih ve layık olan, sezâvâr.	Arapça elif (ا) babı
2658	1	131	evdâʾ	اَوْدَاءْ	Sadık ve hâlis **dost**lar.	Arapça elif (ا) babı
2659	1	131	evdiye(t)	اَوْدِيَه	Vadiler, dereler, **layhâ** ve dağlar arası yerler.	Arapça elif (ا) babı
2660	1	131	evrâd	اَوْرَادْ	Virdler, Kur'an-ı Kerim'den kıraati vazife ittihaz olunan cüzler ve daima dilde ve ağızda olan kelamlar.	Arapça elif (ا) babı
2661	1	132	evraḳ	اَوْرَاقْ	Varaklar, ağaç yahut kağıt yaprakları, **berkhâ.**	Arapça elif (ا) babı
2662	1	132	evrâm	اَوْرَامْ	Verem illetleri.	Arapça elif (ا) babı
2663	1	132	evzâm	اَوْزَامْ	Yükler, **bârhâ**, hamuleler.	Arapça elif (ا) babı
2664	1	132	evzân	اَوْزَانْ	Vezinler, tartılar, **sencîdehâ** ve ağırlıklar.	Arapça elif (ا) babı
2665	1	132	evsaḫ	اَوْسَاخْ	Vesahlar, **murdârî**, pislikler.	Arapça elif (ا) babı
2666	1	132	evsâṭ	اَوْسَاطْ	Vasatlar, **miyânhâ**, ortalar.	Arapça elif (ا) babı
2667	1	132	evsaṭ	اَوْسَطْ	Ziyade ortada vaki olan, **miyânter.**	Arapça elif (ا) babı
2668	1	132	evsaʿ	اَوْسَعْ	Zide vâsiʿ ve meydanlık olan, **gürendeter**.	Arapça elif (ا) babı
2669	1	132	evṣaf	اَوْصَافْ	Vasıflar, sıfatlar.	Arapça elif (ا) babı
2670	1	132	evżâʿ	اَوْضَاعْ	Vazlar, duruşlar, konuşlar, **nihâdenhâ.**	Arapça elif (ا) babı
2671	1	132	evżaḥ	اَوْضَحْ	Ziyade vâzıh ve ayan olan, **âşikârter.**	Arapça elif (ا) babı
2672	1	132	evṭân	اَوْطَانْ	Vatanlar, asıl vilâdet memleketleri.	Arapça elif (ا) babı
2673	1	132	evʿiye(t)	اَوْعِيَه	Kaplar, **âvendhâ**, mahfazalar.	Arapça elif (ا) babı
2674	1	132	evġâd	اَوْغَادْ	Ahmak ve denî, **fürûmâye** adamlar.	Arapça elif (ا) babı
2675	1	132	evfer	اَوْفَرْ	Ziyade vâfir, **bisyâr** ve kesîr olan.	Arapça elif (ا) babı
2676	1	132	evfaḳ	اَوْفَقْ	Ziyade muvafık ve uyar olan.	Arapça elif (ا) babı
2677	1	132	evfâ	اَوْفَى	Ziyade vâfî ve külli olan.	Arapça elif (ا) babı
2678	1	132	evḳât	اَوْقَاتْ	Vakitler, **hengâmhâ**, zamanlar.	Arapça elif (ا) babı
2679	1	132	evḳâf	اَوْقَافْ	Vakıflar, cami ve imaret misilli hayratın idaresine tahsis olunan arazi ve ebniye.	Arapça elif (ا) babı
2680	1	132	evkâr	اَوْكَارْ	Kuş yuvaları, **âşiyânhâ.**	Arapça elif (ا) babı
2681	1	132	evked	اَوْكَدْ	Ziyade müekked ve müeyyed olan, ziyade kavi olan.	Arapça elif (ا) babı

2682	1	132	evl	اَوْل	Rücu etmek, **bâzgeşten,** geri dönmek.	Arapça elif (ا) babı
2683	1	132	evvel	اَوَّلْ	Birinci, **nüḫust**, iptida olan.	Arapça elif (ا) babı
2684	1	133	evvela	اَوَّلَا	Birinci mahalde ve birinci defa birinci olmak üzere, **nüḫustî**.	Arapça elif (ا) babı
2685	1	133	evla	اَوْلَا	Evlâ olan, ziyade layık ve münasip olan, **sezâ.**	Arapça elif (ا) babı
2686	1	133	evlat	اَوْلَادْ	Veletler, çocuklar, **kûdegân.**	Arapça elif (ا) babı
2687	1	133	ulu	اُولُو	Sahipler, zatlar, **verân.**	Arapça elif (ا) babı
2688	1	133	evleviyye(t)	اَوْلَوِيَّة	Evlâlık, ziyade lâyık olan, **sezâyî**.	Arapça elif (ا) babı
2689	1	133	evla	اَوْلىٰ	Ziyade lâyık ve seza ve münasip olan.	Arapça elif (ا) babı
2690	1	133	ûlâ	اُولىٰ	Evvel, birinci olan, **nüḫustî**.	Arapça elif (ا) babı
2691		133	ulu	اُولِي	Ulu, sahipler, **verân**.	
2692	1	133	evveli	اَوَّلِى	Methal ve mukaddime ve mebde olan nesne.	Arapça elif (ا) babı
2693	1	133	evliya	اَوْلِيَاءْ	Veliler, hısımlar, **ḫîşâvend**, akraba ve alâ'ik-i dünyâdan dâmen-çîn olarak ibadet ve riyazetle meşgul olup Allahteala'ya şiddet-i kurb-ı tahsîl berle sâhib-i kerâmet olanlar.	Arapça elif (ا) babı
2694	1	133	evveliyat	اَوَّلِيَّاتْ	Methal ve mukaddime olan nesneler.	Arapça elif (ا) babı
2695	1	133	evveliyet	اَوَّلِيَّة	Evvel olmak, **nüḫustî**, birincilik.	Arapça elif (ا) babı
2696	1	133	evvelîn	اَوَّلِينْ	Evveller, zamân-ı kadîm adamları.	Arapça elif (ا) babı
2697	1	133	evham	اَوْهَامْ	Vehimler, zamlar hülyâ bi esâs olan kıyaslar	Arapça elif (ا) babı
2698	1	133	evhen	اَوْهَنْ	Ziyade zayıf ve **süst, nâtüvân** olan.	Arapça elif (ا) babı
2699	1	133	evî	اَوِى	Konup sakin olup oturmak, **cây giriften.**	Arapça elif (ا) babı
2700	1	133	âh	آهْ	Allah lafzından muhtasar şekl-i mahsustur.	Arapça elif (ا) babı
2701	1	133	(ah)	(آهْ)	Nida olup dert ve keder ve veca ve renciş ifade eder.	Arapça elif (ا) babı
2702	1	133	ahali	اَهَالِى	Sakin ve mütemekkin olanlar, oturanlar, **cây giriftân.**	Arapça elif (ا) babı
2703	1	133	ihanet	اِهَانَة	Alçak ve hakir addedip itibar etmemek, **kemterîn** ve şu hârik-i âde ki kâfiri tekzip ve terzîl için Hakteala onu halk eder.	Arapça elif (ا) babı
2704	1	134	ihticâ'	اِهْتِجَاءْ	Birbirini maskaraya çevirerek zem ve fasletmek.	Arapça elif (ا) babı
2705	1	134	ihtiḫâc	اِهْتِحَاجْ	Uzun uzadı tevaggul ve temâdî etmek.	Arapça elif (ا) babı
2706	1	134	ihtidâ'	اِهْتِدَاءْ	Delalete imtisal edip doğru yoldan gitmek, **ezreh-i râst reften.**	Arapça elif (ا) babı
2707	1	134	ihtizâr	اِهْتِزَارْ	Sallanmak, **cünbîden**, deprenmek, hareket etmek, ferah ve ibtihâc sebebiyle sıçrayıp oynamak.	Arapça elif (ا) babı

2708	1	134	**ihtizâm**	اِهْتِزَامْ	Hayli seda ile çatlamak ve acele etmek.	Arapça elif (ا) babı
2709	1	134	**ihtiżâż**	اِهْتِضَاضْ	Kırıp ufaltmak, **hurd kerden** ve kendi nefsini kırıp tevazu etmek.	Arapça elif (ا) babı
2710	1	134	**ihtiżâm**	اِهْتِضَامْ	Gazab edip zulüm etmek, **bidâd kerden.**	Arapça elif (ا) babı
2711	1	134	**ihtilâk**	اِهْتِلَاكْ	Kendi nefsini tehlikeye salmak.	Arapça elif (ا) babı
2712	1	134	**ihtimâm**	اِهْتِمَامْ	Dikkat ve emekle işlemek ve mahzun olmak.	Arapça elif (ا) babı
2713	1	134	**ihtiyâl**	اِهْتِيَالْ	Korkmak, **bâkiden,** korkuya giriftar olmak.	Arapça elif (ا) babı
2714	1	134	**ihcâʾ**	اِهْجَاءْ	Hicvetmek, zemmederek maskaraya çevirmek.	Arapça elif (ا) babı
2715	1	134	**ihdâʾ**	اِهْدَاءْ	Göndermek, **firistâden,** irsal etmek ve hediye etmek.	Arapça elif (ا) babı
2716	1	134	**ihdâr**	اِهْدَارْ	Batıl ve sâkıt ve itibarsız kılmak ve dökülmüş kanın kısasını ve diyetini aldırmamak.	Arapça elif (ا) babı
2717	1	134	**ihẕâr**	اِهْذَارْ	Herze ve hezeyan söylemek, **herzegû**, gevezelik etmek.	Arapça elif (ا) babı
2718	1	134	**ihrâb**	اِهْرَابْ	Cidd ve cehdetmek, **kûşiş** ve karara muztar kılmak.	Arapça elif (ا) babı
2719	1	135	**ihrâḳ**	اِهْرَاقْ	Dökmek, **ferkendîden,** akıtmak.	Arapça elif (ا) babı
2720	1	135	**ehrâm**	اَهْرَامْ	Mısır diyarında vaki bazı azim eski binalardır ki şekilleri murabba olup minare külahı misilli sivri olurlar.	Arapça elif (ا) babı
2721	1	135	**ehrâm**	اَهْرَامْ	Bir şekl-i hendesi ki kaidesi şekl-i müstekîmü'l ażlâʿ olup mezkûr kaideden hariç bir nokta ile kaidenin zıllʿları beyninde vaslolunan sath-ı müstevîler ihatasından hâsıl olur.	Arapça elif (ا) babı
2722	1	135	**ihzâḳ**	اِهْزَاقْ	Çok gülmek, **ḫandîden,** kahkaha ile gülmek.	Arapça elif (ا) babı
2723	1	135	**ihzâl**	اِهْزَالْ	Hezeliyât ve lag ve horataya pek meşgul olmak.	Arapça elif (ا) babı
2724	1	135	**ehil**	اَهْل	Mensup ve müteallik olan ve mahir ve üstat olan ve sakin olan.	Arapça elif (ا) babı
2725	1	135	**ehl-i beyt**	اَهْلِ بَيْتْ	Zevce, karı, **zen.**	Arapça elif (ا) babı
2726	1	135	**ihlâk**	اِهْلَاكْ	Helak etmek, **küşten**, öldürmek.	Arapça elif (ا) babı
2727	1	135	**ihlâl**	اِهْلَالْ	Yeni ay görünmek, **meh-i nev nümûden** ve telbih edip refʿ-i savt etmek.	Arapça elif (ا) babı
2728	1	135	**ehille(t)**	اَهِلَّه	Yeni aylar, **mâh-ı nev**, hilaller.	Arapça elif (ا) babı
2729	1	135	**ehlî**	اَهْلِىّ	Alışmış olan, vahşi olmayan, **âlufte**.	Arapça elif (ا) babı
2730	1	135	**ehliyet**	اَهْلِيَّة	Maharet, liyakat ve taalluk, mensubiyet.	Arapça elif (ا) babı
2731	1	135	**ihlîliccî**	اِهْلِيلِجِىّ	Limon ve yumurta şeklinde tam küre olmayan.	Arapça elif (ا) babı
2732	1	135	**ehem**	اَهَمّ	Ziyade mühim ve dikkate layık ve cehde şayan olan.	Arapça elif (ا) babı
2733	1	135	**ihmâk**	اِهْمَاكْ	Darıltmak, **gırâşânîden**, igzâb etmek ve pek çalıştırmak.	Arapça elif (ا) babı

2734	1	136	**ihmal**	اِهْمَالْ	Boşlamak, **evzendîden**, bırakmak, terketmek ve bir harfi noktasız kılmak, mühmel kılmak.	Arapça elif (ا) babı
2735	1	136	**ihmâm**	اِهْمَامْ	Mahzun, **derdnâk** kılmak, hümûmlandırmak.	Arapça elif (ا) babı
2736	1	136	**ehvâ'**	اَهْوَاءْ	Hevesler, meyiller, **ḫâheşân**.	Arapça elif (ا) babı
2737	1	136	**ehvâl**	اَهْوَالْ	Korkunçlu nesneler ve korkular, **bîmhâ**.	Arapça elif (ا) babı
2738	1	136	**ehven**	اَهْوَنْ	Ziyade kolay, **âsânter** ve pahası ziyade dûn olan.	Arapça elif (ا) babı
2739	1	136	**ehvâ**	اَهْوَى	Ziyade hevâ, **dostter,** ziyade muhip olan.	Arapça elif (ا) babı
2740	1	136	**âhî**	آهِى	Nida olup dert ve elem ve renciş ifade eder.	Arapça elif (ا) babı
2741	1	136	**iyâb**	اِيَابْ	Geri dönmek, **rû kerdân**, avdet etmek.	Arapça elif (ا) babı
2742	1	136	**âyât**	آيَاتْ	Ayetler, alâmetler ve Kur'an-ı Kerîme'nin ibareleri.	Arapça elif (ا) babı
2743	1	136	**iyât**	اِيَاتْ	Güneşin hüsn-ü revnakı.	Arapça elif (ا) babı
2744	1	136	**eyâdî**	اَيَادِى	Yedler, eller, **destân.**	Arapça elif (ا) babı
2745	1	136	**eyâdim**	اَيَادِيمْ	Yeryüzü, **rûy-u zemîn,** adımlar, zeminler, arzlar.	Arapça elif (ا) babı
2746	1	136	**iyâs**	اِيَاسْ	**Nâ-ümîd**, ümitsiz olmak.	Arapça elif (ا) babı
2747	1	136	**iyâset**	اِيَاسَتْ	Yeis ettirmek, ümitsiz kılmak, **nâ-ümîd kerden**.	Arapça elif (ا) babı
2748	1	136	**eyalet**	اَيَالَة	Sancak, paşalık, **kişver,** valinin zîr-i hükümetinde olan diyar.	Arapça elif (ا) babı
2749	1	136	**iyâle(t)**	اِيَالَة	Valilik etmek, **ḫânî kerden.**	Arapça elif (ا) babı
2750	1	136	**eyyâm**	اَيَّامْ	Yevmler, günler, **rûzhâ.**	Arapça elif (ا) babı
2751	1	136	**e'îb**	اَئِيبْ	Raci olan, geri dönücü olan.	Arapça elif (ا) babı
2752	1	136	**îbâs**	اِيبَاسْ	Kurutmak, **câhânîden**, kuru kılmak.	Arapça elif (ا) babı
2753	1	136	**ayet**	اَيَة	Alâmet, nişan ve Kur'an-ı Kerim'in kelâm-ı merbût cümleleri.	Arapça elif (ا) babı
2754	1	137	**eytâm**	اَيْتَامْ	Yetimler, **bî-pederân**, pederi vefat etmiş nâ-bâliğ çocuklar.	Arapça elif (ا) babı
2755	1	137	**îtiṣâr**	اِيتِثَارْ	İzine uymak **derpey deften** ve imtisal ve iktiza etmek.	Arapça elif (ا) babı
2756	1	137	**îtisâr**	اِيتِسَارْ	Kumar oynamak	Arapça elif (ا) babı
2757	1	137	**îtisâʿ**	اِيتِسَاعْ	Vâsiʿ olmak, **ferâh şuden**, geniş olmak, genişletmek.	Arapça elif (ا) babı
2758	1	137	**îtisâḳ**	اِيتِسَاقْ	İttisâk, intizam, munrazam olmak.	
2759	1	137	**îtisâm**	اِيتِسَامْ	Damgalı ve nişanlı olmak, **temġâyî şuden** ve tesmiye olunmak.	Arapça elif (ا) babı
2760	1	137	**îtiṣâf**	اِيتِصَافْ	Sıfatlanmak, sıfatlı olmak.	Arapça elif (ا) babı
2761	1	137	**îtiṣâl**	اِيتِصَالْ	Ulaşmak ve bitişik olmak, **ferâhem şuden.**	Arapça elif (ا) babı

2762	1	137	**îtiżâḥ**	**اِيتِضَاحْ**	Vâzıḥ ve ayan, **aşikâr** olmak.	Arapça elif (ا) babı
2763	1	137	**itilaf**	**اِيتِلَافْ**	Birikmek, cem olmak, **behem âmeden** ve ülfet etmek, konuşmak ve alışmak, ülfet kesbetmek	Arapça elif (ا) babı
2764	1	137	**i'timâm**	**اِيتِمَامْ**	Kastetmek ve iktiza ve imtisal etmek, **derpey reften.**	Arapça elif (ا) babı
2765	1	137	**i'timân**	**اِيتِمَانْ**	Emniyet etmek, emin olmak ve emin kılmak.	Arapça elif (ا) babı
2766	1	137	**îṣâr**	**اِيثَارْ**	Kendi muhtaçken baḫş ve ita etmek ve ihtiyar ve tercih etmek ve tâbi ve derpey kılmak.	Arapça elif (ا) babı
2767	1	137	**iṣâm**	**اِيثَام**	Günaha komak, **günâh kerdânîden,** kabahat işletmek.	Arapça elif (ا) babı
2768	1	137	**icap**	**اِيجَابْ**	Vacip ve layık ve lazım olmak.	Arapça elif (ا) babı
2769	1	137	**icat**	**اِيجَادْ**	Vücuda getirmek, yeni çıkarmak, **nev âverden**, ihtirâʿ etmek.	Arapça elif (ا) babı
2770	1	137	**icar**	**اِيجَارْ**	Kiraya vermek, **mâhînerâ dâden.**	Arapça elif (ا) babı
2771	1	137	**icaz**	**اِيجَازْ**	Muhtasar etmek, tafsil ve tatvîl etmemek, **kûteh kerden.**	Arapça elif (ا) babı
2772	1	138	**îcâʿ**	**ايجَاعْ**	Ağrıtmak, acıtmak veca vermek, **derd kerden.**	Arapça elif (ا) babı
2773	1	138	**îḥâ'**	**اِيحَاءْ**	İlham etmek, tarîk-i feyzi bildirmek, vahyetmek.	Arapça elif (ا) babı
2774	1	138	**îḥâl**	**اِيحَالْ**	Şer ve şûra uğratmak, belaya giriftar etmek.	Arapça elif (ا) babı
2775	1	138	**eyyedallâhu**	**اَيَّدَاللهُ**	"Allahuteala müeyyed ve kavi ve muhkem kılsın," manasında duadır.	Arapça elif (ا) babı
2776	1	138	**îdâ'**	**اِيدَاءْ**	Takvît ve imdat ve ianet etmek, **yâverî kerden**, yardım etmek.	Arapça elif (ا) babı
2777	1	138	**îdâḥ**	**اِيدَاحْ**	Tevazu ve tazarru etmek ve muti ve münkad olmak.	Arapça elif (ا) babı
2778	1	138	**îdâʿ**	**اِيدَاعْ**	Emanet olarak vermek, tevdi etmek.	Arapça elif (ا) babı
2779	1	138	**eydî**	**اَيْدِى**	Yedler, **destân**, eller.	Arapça elif (ا) babı
2780	1	138	**îdâ'**	**اِيذَاءْ**	İncitmek, **şencîden**, eziyet etmek.	Arapça elif (ا) babı
2781	1	138	**i'dâ'**	**اِئْدَاء**	Bildirmek, **dânânîden,** haber vermek, anlatmak.	Arapça elif (ا) babı
2782	1	138	**irâ'**	**اِيرَاءْ**	Çakmakla ateş çıkmak, **ateş zeden.**	Arapça elif (ا) babı
2783	1	138	**îrâṣ**	**اِيرَاثْ**	Miras bırakmak, miras vermek ve sebep olmak mucip olmak.	Arapça elif (ا) babı
2784	1	138	**irat**	**اِيرَادْ**	Varit kılmak, götürmek, **âverden**, ihzar etmek ve vakt-i muayyende hâsıl olan meblağ, akçe ve nakletmek, zikretmek.	Arapça elif (ا) babı
2785	1	138	**îzâġ**	**اِيزَاغْ**	Ayartmak, **lâbîden**, iğrâ etmek, rağbet vermek.	
2786	1	138	**eys**	**اَيْس**	Kahır, zulüm, zarar ve nevmit olmak, ümitsizlik.	Arapça elif (ا) babı
2787	1	138	**îsâ'**	**اِيسَاءْ**	Teselli verip sabra irşat etmek.	Arapça elif (ا) babı

2788	1	138	**îsâḫ**	اِيسَاخْ	Kirletmek, **çirkîn kerden**, murat etmek.	Arapça elif (ا) babı
2789	1	138	**îsâr**	اِيسَارْ	Zengin ve maldar ve gani olmak, **tüvânger şuden.**	Arapça elif (ا) babı
2790	1	139	**îsâʿ**	اِيسَاعْ	Zengin olmak ve zengin etmek, **tuvânger şuden** ve vâsiʿ ve geniş kılmak.	Arapça elif (ا) babı
2791	1	139	**îsâḳ**	اِيسَاقْ	Darıltmak, **gırâşânîden**, teessüf ettirmek, müteessif kılmak.	Arapça elif (ا) babı
2792	1	139	**eyser**	اَيْسَرْ	Ziyade kolay, **âsânter**, ziyade suhuletli olan.	Arapça elif (ا) babı
2793	1	139	**îşâʿ**	اِيشَاعْ	Çiçeklenmek, **şükûfîden**, çiçekçicek açılmak, çiçek açmak.	Arapça elif (ا) babı
2794	1	139	**îṣâʾ**	اِيصَاءْ	Sipariş etmek, **sipârîden**, ısmarlamak, vasiyet etmek.	Arapça elif (ا) babı
2795	1	139	**îsâl**	اِيصَالْ	Eriştirmek, **peyvestânîden**, ulaştırmak, bitiştirmek.	Arapça elif (ا) babı
2796	1	139	**eyḍan**	اَيْضاً	Ve yine ve dahi ve kezâ ve kezâlik, **nîz**.	Arapça elif (ا) babı
2797	1	139	**îżâḥ**	اِيضَاحْ	Ruşen ve ayan kılmak, açmak, **âşikâr kerden**, parlatmak.	Arapça elif (ا) babı
2798	1	139	**îżâʿ**	اِيضَاعْ	Ticarette ziyana uğramak ve kibrini ettirmek.	Arapça elif (ا) babı
2799	1	139	**îṭân**	اِيطَانْ	Yurdu vatan ittihaz etmek, **cây giriften.**	Arapça elif (ا) babı
2800	1	139	**ifa**	اِيفَاءْ	Eda etmek, ahdini muhafaza ve icra etmek.	Arapça elif (ا) babı
2801	1	139	**îfâd**	اِيفَادْ	Elçiliğe göndermek, irsal etmek, **bâḫ firistâden.**	Arapça elif (ا) babı
2802	1	139	**îfâr**	اِيفَارْ	Tevkîr etmek, çoğaltmak, **bisyâr kerden,** teksir etmek.	Arapça elif (ا) babı
2803	1	139	**îḳâd**	اِيقَادْ	Yakmak, **sûzîden,** ateş yakmak.	Arapça elif (ا) babı
2804	1	139	**iḳaẓ**	اِيقَاظْ	Uyandırmak, **bidâr şuden.**	Arapça elif (ا) babı
2805	1	139	**îḳâʿ**	اِيقَاعْ	Vuku buldurmak, vaki kılmak.	Arapça elif (ا) babı
2806	1	139	**îfâf**	اِيفَافْ	Durdurmak, **rastâdânîden**, âli komak ve malını vakfetmek.	Arapça elif (ا) babı
2807	1	139	**îḳân**	اِيقَانْ	Tahkik üzere şüphesiz bilmek, **dânisten.**	Arapça elif (ا) babı
2808	1	140	**îkâʾ**	اِيكَاءْ	İttikâ etmek, **püşt dâden** ve dayanacak nesne vermek.	Arapça elif (ا) babı
2809	1	140	**îkâd**	اِيكَادْ	Tekit etmek, **üstüvâr şuden**, muhkem ve metin kılmak.	Arapça elif (ا) babı
2810	1	140	**îlâʾ**	اِيلَاءْ	Vali ve mutasarrıf kılmak, **ḫan kerden** ve vasi nasbetmek.	Arapça elif (ا) babı
2811	1	140	**îlâc**	اِيلَاجْ	İdhâl etmek, dercetmek, **derderûn nihâden** ve levc ettirmek.	Arapça elif (ا) babı
2812	1	140	**îlâd**	اِيلَادْ	Doğurmak, **zayîden** ve viladet ettirmek.	Arapça elif (ا) babı
2813	1	140	**îlâġ**	اِيلَاغْ	İğrâ etmek, **lâbîden**, rağbet ve teşvik etmek.	Arapça elif (ا) babı
2814	1	140	**îlâf**	اِيلَافْ	Alıştırmak, **âluften**, ülfet ettirmek.	Arapça elif (ا) babı
2815	1	140	**îlâm**	اِيلَامْ	Mükedder ve derdnâk etmek, **renciden.**	Arapça elif (ا) babı

2816	1	140	eylül	اَيْلُولْ	Şühûr-ı rûmiyeden marttan itibâr ile yedinci şehrin ismidir.	Arapça elif (ا) babı
2817	1	140	ima	إيمَاءْ	İşaretle anlatmak, işaret etmek, **ima**.	Arapça elif (ا) babı
2818	1	140	eymân	اَيْمَانْ	Zevcesi vefat eylemiş adam ve yeminler, antlar, **sevgendân**, kısımlar ve sağ eller.	Arapça elif (ا) babı
2819	1	140	iman	إيمَانْ	İnanmak, **bâverîden** ve vüsûk ve itimat etmek.	Arapça elif (ا) babı
2820	1	140	e'imme(t)	اَئِمَّه	İmamlar, **pîş nemâzân,** cemaat başları.	Arapça elif (ا) babı
2821	1	140	eymen	اَيْمَنْ	Ziyade meymenetli, ziyade yümn sahibi olan, **ḫucüste**.	Arapça elif (ا) babı
2822	1	140	înâs	إينَاسْ	Alıştırmak, **âluften,** vahşiliği gidermek.	Arapça elif (ا) babı
2823	1	140	îvâ'	إيوَاءْ	Bir mahalde oturup iskan ettirmek, **câdârânîden.**	Arapça elif (ا) babı
2824	1	140	îhâb	إيهَابْ	İta etmek, **baḫş kerden.**	Arapça elif (ا) babı
2825	1	140	îhâm	إيهَامْ	Birkaç manaya gelir, bir kelimeyi istimal etmekle manasını vehem şüpheye komak.	Arapça elif (ا) babı
2826	1	141	îhân	إيهَانْ	Süst ve zayıf kılınmak, **nâtüvân kerden** ve tahkir etmek.	Arapça elif (ا) babı
				بَابُ الْبَاء مِنَ الْعَرَبِيَّةِ		
2827	1	141	bâ	بَ	İşbu bâ-yı muvahhide tertib-i hurufu Osmaniyede harf-i sânî olup zîc ve hesaba dair kütüb ve resâ'il-i sâ'irede iki adedine delalet eder, mektup ve evrak-ı sâ'ire tarihinde şehr-i recebe alamettir.	Arapça bâ (ب) babı
2828	1	141	bi	بِ	"İle" ve "de" ve "ye" manalarında edattır.	Arapça bâ (ب) babı
2829	1	141	bap	بَابْ	Kapı, **der** ve hâne, dâr ve konak, beyt ve kitâb-ı fasl ve emir, madde, husus.	
2830	1	141	bâḥa(t)	بَاحَهْ	Suyun büyük ve engin yeri ve hane avlusu, meydan.	Arapça bâ (ب) babı
2831	1	141	bâḥûr	بَاحُورْ	Yaz günlerinin şiddet-i harâreti, **tâb eyyâm-ı bâḥûr,** temmuz ayında malum yedi gün ki nihâyet-i harâret vaki olur.	Arapça bâ (ب) babı
2832	1	141	bâdir	بَادِرْ	Ansızın, **nâgihân**, hâdis ve zahir olur olan.	Arapça bâ (ب) babı
2833	1	141	badire(t)	بَادِرَه	Bi'l bedâha ve bilâ-teklîf söylenen kelâm ve cünha, hata, zillet, kabahat.	Arapça bâ (ب) babı
2834	1	141	bâdî	بَادِى	Zahir ve aşikâr olan ve Ḫallâk, Ḫâlik, Yaratıcı, **âferînende** ve sebep, illet, mucip.	Arapça bâ (ب) babı
2835	1	141	bâdiye(t)	بَادِيَه	Sahra, kır, **deşt**, ova.	Arapça bâ (ب) babı
2836	1	142	bâẕil	بَاذِلْ	Bezledici, lütuf ve ihsan edici, **dâdenî**.	Arapça bâ (ب) babı
2837	1	142	bârr	بَارّ	Sadık, **rastgû** ve dindar olan kimse.	Arapça bâ (ب) babı
2838	1	142	bârid	بَارِدْ	Soğuk, **sert,** bürûdetli olan.	Arapça bâ (ب) babı

2839	1	142	**bariz**	بَارِزٌ	Zahir ve **aşikâr** ve nümâyân olan.	Arapça bâ (ب) babı
2840	1	142	**bâriʿ**	بَارِعٌ	Evsâf-ı hamîde sâhibi olup faik, ser-bülend olan.	Arapça bâ (ب) babı
2841	1	142	**bâriḳâ**	بَارِقًا	Şems ve kılıç gibi parlak olan, **tâbidâr.**	Arapça bâ (ب) babı
2842	1	142	**bârekallahu**	بَارَكَ اللهُ	"Allahüteala mübarek eylesin," manasında duadır, **İzed Teala ferḫunde bâd**.	Arapça bâ (ب) babı
2843	1	142	**bârî**	بَارِى	Hâlik, Hallâk, Âferînende, Halk edici, Yaratıcı, **Allah**.	Arapça bâ (ب) babı
2844	1	142	**be's**	بَأْسْ	Zarar, **ziyan** ve kuvvet, şiddet, zor.	Arapça bâ (ب) babı
2845	1	142	**be'is**	بَئِسْ	Fena, **bed**, kötü.	Arapça bâ (ب) babı
2846	1	142	**bi-isrihi**	بِإِسْرِهْ	Ve-kıs alâ hâzâ ve kezâ ilâ âhir, bi-ecmaʿih, **hemegî** manasında terkiptir.	Arapça bâ (ب) babı
2847	1	142	**bi-isrihâ**	بِإِسْرِهَا	Bi-maʿnâhu eyḍan	Arapça bâ (ب) babı
2848	1	142	**bi-isrihim**	بِإِسْرِهِمْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Arapça bâ (ب) babı
2849	1	142	**basiṭ**	بَاسِطْ	Mücerret, **âhencîden** müellef ve mürekkep olmayan, **basiṭ** olan, **küsterânîden**.	Arapça bâ (ب) babı
2850	1	142	**basur**	بَاسُورْ	Mayasıl denilen malum illetin ismi.	Arapça bâ (ب) babı
2851	1	142	**bâṣir**	بَاصِرْ	Görücü, **bînâ**, göz kuvvetiyle hissedici olan.	Arapça bâ (ب) babı
2852	1	142	**bâṣıra(t)**	بَاصِرَه	Göz, çeşm, ʿ**ayn.**	Arapça bâ (ب) babı
2853	1	142	**bâżıʿa(t)**	بَاضِعَه	Derisi kesilmek üzere vaki olan yara.	Arapça bâ (ب) babı
2854	1	142	**baṭıl**	بَاطِلْ	Zatında hakikat ve sebat olmayan, **beyhude.**	Arapça bâ (ب) babı
2855	1	142	**bâṭın**	بَاطِنْ	İç tarafında olan, **enderûn**, zahirde olmayan ve nesnenin içi ve iç yüzü ve insanın ruhu.	Arapça bâ (ب) babı
2856	1	143	**bâṭını**	بَاطِنِى	Bâtına mensup ve muteallik olan, **derûnî**.	Arapça bâ (ب) babı
2857	1	143	**bâʿ**	بَاعْ	Kulaç denien miktar, **bâze.**	Arapça bâ (ب) babı
2858	1	143	**bâʿiṯ**	بَاعِثْ	Sebep, illet, mucip ve yeniden diriltici ve halk edici ve gönderici, irsal edici olan.	Arapça bâ (ب) babı
2859	1	143	**bâġî**	بَاغِى	Haktan ayrılıp serkeşlik eden, **gümrâh** ve zulüm ve gadreden ve itaatten ayrılıp isyan eden.	Arapça bâ (ب) babı
2860	1	143	**baḳi**	بَاقِى	Evvel ki hâleti üzere mümted ve müstemir olan, **pâyende**, zail ve fani ve kaybolmayan.	Arapça bâ (ب) babı
2861	1	143	**bakire**	بَاكِرَه	Kızoğlankız, **dûşîze**.	Arapça bâ (ب) babı
2862	1	143	**bâkûre(t)**	بَاكُورَه	Turfanda meyve ve emsalinin evvel yetişeni, **nevbâve.**	Arapça bâ (ب) babı
2863	1	143	**bâkî**	بَاكِى	Ağlayıcı, **giryân**, eşkbâr olan.	Arapça bâ (ب) babı

2864	1	143	**bâl**	بَالْ	Yürek, **dil**, kalp, **fu ʾâd**.	Arapça bâ (ب) babı
2865	1	143	**bi’l-ittifâḳ**	بِالْاِتِّفَاقْ	İttifak ile, ittifak üzere manasına mürekkeptir, **bâheme**.	Arapça bâ (ب) babı
2866	1	143	**bi’l-bedâhe(t)**	بِالْبَدَاهَه	Yekten, birden bire, bilâ-mülâhaza, **nâgihân** manasında mürekkeptir.	Arapça bâ (ب) babı
2867	1	143	**bi’t-tamâm**	بِالتَّمَامْ	Eksik olmayarak, noksan olmayarak manasında mürekkeptir.	Arapça bâ (ب) babı
2868	1	143	**bilcümle**	بِالْجُمْلَه	Mecmuʿân, bi’t-tamâm, bilâ-istisnâ, **hemegî** manasında mürekkeptir.	Arapça bâ (ب) babı
2869	1	143	**bi’l-ḫayr**	بِالْخَيرْ	Hayr ve felah ile manasına mürekkeptir.	Arapça bâ (ب) babı
2870	1	143	**bi’d-defeʿât**	بِالدَّفْعَاتْ	Çok defa, çok kere manasına mürekkeptir.	Arapça bâ (ب) babı
2871	1	143	**bizzat**	بِالذَاتْ	Kendi kendisi olarak manasına mürekkeptir.	Arapça bâ (ب) babı
2872	1	143	**bi’ż-żarûr**	بِالضَّرُورْ	Naçar, çaresi olmadığından manasına mürekkeptir.	Arapça bâ (ب) babı
2873	1	144	**bi’ż-żarûre(t)**	بِالضَّرُورَه	Bi-maʿnâhu eyḍan.	Arapça bâ (ب) babı
2874	1	144	**baliğ**	بَالِغْ	Yetişici, **peyvesten**, varıcı ve tam ve kâmil olan ve hadd-i bülûğa yani akıl tamlığına varmış olan.	Arapça bâ (ب) babı
2875	1	144	**bilfiil**	بِالْفِعْل	Hakikatte, fi’l vâkiʿ, fi’l-hakikât manasına mürekkeptir.	Arapça bâ (ب) babı
2876	1	144	**bi’l-külliyye(t)**	بِالْكُلِّيَّة	Külliyyen, bütün bütün, mecmûʿan, **hemegî** manasına mürekkeptir.	Arapça bâ (ب) babı
2877	1	144	**billahi**	بِاللهِ	Allahüteala’nın hak ve mecd ve şerefi için, **be-ḫudây** manasına mürekkeptir.	Arapça bâ (ب) babı
2878	1	144	**bi’l-müşâfaha(t)**	بِالْمُشَافَهَه	Yüzyüze, **rûberû** görüşerek manasına mürekkeptir.	Arapça bâ (ب) babı
2879	1	144	**bi’l maʿnâ**	بِالْمَعْنَى	Hakikatte ve batında fi’l-hakîkâ manasına mürekkeptir.	Arapça bâ (ب) babı
2880	1	144	**bi’l- müvâcehe(t)**	بِالْمُوَاجَهَه	Karşı be-karşı olarak, **rûberû** manasına mürekkeptir.	Arapça bâ (ب) babı
2881	1	144	**bâlî**	بَالِى	Eski, **kühen ve** müsin ve ihtiyar, **salḫûrde** olan.	Arapça bâ (ب) babı
2882	1	144	**bani**	بَانِى	Bina edici, **bünyâdger,** yaptırıcı olan.	Arapça bâ (ب) babı
2883	1	144	**bâhir**	بَاهِرْ	Ruşen ve tâbnâk ve ziyâdâr olan ve zahir ve aşikâr ve meşhur olan.	Arapça bâ (ب) babı
2884	1	144	**bâhil**	بَاهِلْ	Başlı başına, **ḫodser** ve işsiz güçsüz avare gezer olan.	Arapça bâ (ب) babı
2885	1	144	**bieyyi ḥâlin**	بِأَيِّ حَالٍ	Her nasıl olur ise olsun, **herci bâd âbâd** manasına mürekkeptir.	Arapça bâ (ب) babı
2886	1	144	**bâ ʾir**	بَائِرْ	Mütehayyir, müteaccib, **ḫayrân** olan ve fâsidü’l akîde olup hâlik olan	Arapça bâ (ب) babı
2887	1	144	**bâyiż**	بَائِضْ	Yumurtlayıcı olan, **ḫâye künende.**	Arapça bâ (ب) babı
2888	1	144	**bayi**	بَائِعْ	Satıcı, **fürûḫtger** ve satın alan.	Arapça bâ (ب) babı
2889	1	145	**bâyin**	بَائِنْ	Ayrı, munfasıl, **cüz**, başka olan ve aşikâr ve zahir olan.	Arapça bâ (ب) babı
2890	1	145	**babġâ**	بَبْغَا	Papağan denilen kuş, mürġ-i zeyrek.	Arapça bâ (ب) babı
2891	1	145	**bi-taḫṣîṣ**	بِتَخْصِيصْ	Husûsan ve ale’l husûs manasına mürekkeptir.	Arapça bâ (ب) babı

2892	1	145	**betrâʾ**	بَتْرَاءْ	Kuyruğu kesilmiş olan, **dümbe bürîde** ve bir tarafı nakıs olan ve mâşî ve nafız ve cari olan.	Arapça bâ (ب) babı
2893	1	145	**bi-tamâmihi**	بِتَمَامِهِ	Bütün bütün, **dürüstâne,** tamamen manasına mürekkeptir.	Arapça bâ (ب) babı
2894	1	145	**betül**	بَتُوْلْ	Erkeklerden çekinip onlara asla şehvet müracatı olmayan hatun ve Meryemü'l Azrâ ile Fatımatü'z Zehrâ radiyallahu anhüma hazretlerine mahsus sıfattır.	Arapça bâ (ب) babı
2895	1	145	**beṣṣ**	بَثْ	Yapıp dağıtmak ve faş ve şayi eylemek, **şükûlîden.**	Arapça bâ (ب) babı
2896	1	145	**beṣîr**	بَثِيْرْ	Kesir, çok, **bisyâr**, vâfir olan.	Arapça bâ (ب) babı
2897	1	145	**becîl**	بَجِيلْ	Tazim ve tekrîm olunup hatırı ziyade sayılan kimse.	Arapça bâ (ب) babı
2898	1	145	**biḥâr**	بِحَارْ	Denizler, **deryâhâ.**	Arapça bâ (ب) babı
2899	1	145	**baḥt**	بَحْت	Saf, **sade**, hâlis olan.	Arapça bâ (ب) babı
2900	1	145	**baḥṣ**	بَحْث	Beyan ve teftiş ve tahkik tariki üzere kelâm etmek ve beyan için teftiş için bast olunan kelâm ve beyan ve teftiş için kelâmın bast olunduğu nesne ve emir, husus, madde ve muarazada öndül tayin etmek ve muarazada tayin olunan öndül, **girev.**	Arapça bâ (ب) babı
2901	1	145	**baḥr**	بَحْر	Deniz, **derya** ve azim nehir ve göl ve şiirin evzânından fırka-i asliyye.	Arapça bâ (ب) babı
2902	1	146	**buḥran**	بُحْرَانْ	Maraz ve illetin en ziyade şiddet bulduğu vakit ki mariz ondan sonra ya ölür ya şifa bulur.	Arapça bâ (ب) babı
2903	1	146	**baḥrî**	بَحْرِىّ	Denize mensup ve müteallik olan **deryâyî**.	Arapça bâ (ب) babı
2904	1	146	**baḥreyn**	بَحْرَيْنْ	İki deniz yani Karadeniz ile Akdeniz yahut iç deniz ile dış deniz ve bir memleket ismidir, **düderyâ.**	Arapça bâ (ب) babı
2905	1	146	**bi-ḥasbi**	بِحَسْبِ	Hasebiyle, iktizasından naşi manasına mürekkeptir.	Arapça bâ (ب) babı
2906	1	146	**bi-ḥükmin**	بِحُكْمٍ	Hükmünden, iktizasından naşi manasına mürekkeptir.	Arapça bâ (ب) babı
2907	1	146	**buḥûr**	بُحُورْ	Denizler, **deryâhâ.**	Arapça bâ (ب) babı
2908	1	146	**buḥayra(t)**	بُحَيْرَه	Küçük deniz, göl, **deryâce**.	Arapça bâ (ب) babı
2909	1	146	**buḫar**	بُخَارْ	Buğu, tüf, hararet sebebiyle cism- seyyâl-i latîf olmuş iken bürûdet vasıtasıyla cism-i seyyâl-i kesîf şekline ircaı mümkün olan nesne.	Arapça bâ (ب) babı
2910	1	146	**(baḫt)**	(بَخْت)	Talih, kader, kısmet ve izzet, saadet.	Arapça bâ (ب) babı
2911	1	146	**baḫr**	بَخْر	Ağızda vaki bed rayiha fena koku, **tâtûl.**	Arapça bâ (ب) babı
2912	1	146	**buḫul**	بُخْلْ	**Nâkes**, hasislik, tamahkarlık.	Arapça bâ (ب) babı
2913	1	146	**buḫalâ**	بُخَلَا	Bahîl ve hasis ve **tamahkâr** olan.	Arapça bâ (ب) babı
2914	1	146	**bedʾ**	بَدْء	Başlamak, **aġâz** etmek.	Arapça bâ (ب) babı

2915	1	146	**bedâvât**	بَدَوَاة	Sahra neşîn, hanede sakin olmayıp dağda derede oturmak ve nesnenin bidâyet-i hâl ve tazelik hengâmı.	Arapça bâ (ب) babı
2916	1	146	**bedevi**	بَدَاوِىّ	Ḫayme neşîn, sahra neşîn, çadırda sakin olup dağ ve dereyi dolaşıcı olan.	Arapça bâ (ب) babı
2917	1	147	**bedâhe(t)**	بَدَاهَه	Ansızın zuhur etmek, **nâgihânî**.	Arapça bâ (ب) babı
2918	1	147	**bidayet**	بِدَايَه	Başlamak, **aġâz** ve baş, evvel, **iptida**.	Arapça bâ (ب) babı
2919	1	147	**bedâyiʿ**	بَدَايِعْ	Yeni ihdas olunmuş şeyler, **cîzhây nev âverde** ve sonradan icat olunmuş zinetler.	Arapça bâ (ب) babı
2920	1	147	**bedr**	بَدْر	Dolunay, **meh tâbân**, **leyletü'l-bedr** ayın onbeşinci gecesi, **yevm-i bedr** Hazreti peygamberin küffâr üzerine fetih ve nusret-i mübîne mazhar oldukları bir **rûz-i fîrûz**.	Arapça bâ (ب) babı
2921	1	147	**bidaʿ**	بِدَعْ	Bidatlar, ikmalinden sonra dine ilave olunan nesneler.	Arapça bâ (ب) babı
2922	1	147	**bidat**	بِدْعَتْ	Yeni şey çıkarmak, **nev âverden**, icat etmek ve din hususunda yeni resim ve senet ve tarik çıkarmak.	Arapça bâ (ب) babı
2923	1	147	**bedel**	بَدَلْ	Değişik, **gûherî**, ivaz bir nesnenin yerini tutan yahut yerine verilen nesne.	Arapça bâ (ب) babı
2924	1	147	**bedenî**	بَدَنِىّ	Bedene mensup ve müteallik olan, **tenî**.	Arapça bâ (ب) babı
2925	1	147	**bedeniyye(t)**	بَدَنِيَّه	Bedenî olmak ve beden olmak, **ten şuden.**	Arapça bâ (ب) babı
2926	1	147	**bedevi**	بَدَوِىّ	**Ṣaḥrâ neşînî**, kırda ve dağda oturup hane neşîn olmayan.	Arapça bâ (ب) babı
2927	1	147	**bedîʿ**	بَدِيعْ	Yeni çıkarılmış, **nev âverdî**, hûb ve garip olan ve Ḫâliḳ, **Ḫallâḳ**, yaratıcı olan Allahüteala.	Arapça bâ (ب) babı
2928	1	147	**bedîʿa(t)**	بَدِيعَه	Yeni çıkarılmış hûb ve garip nesne, **nev âverde.**	Arapça bâ (ب) babı
2929	1	148	**bedîhen**	بَدِيهاً	Ansızın, birdenbire, **nâgihân.**	Arapça bâ (ب) babı
2930	1	148	**bedihe(t)**	بَدِيهَة	Ansızın zuhur etmek.	Arapça bâ (ب) babı
2931	1	148	**bedîhî**	بَدِيهِىّ	Ansızın zuhur eden.	Arapça bâ (ب) babı
2932	1	148	**bedîhiyyât**	بَدِيهِيَّاتْ	Ansızın zuhura gelen vukuat.	Arapça bâ (ب) babı
2933	1	148	**beẕr**	بَذْرْ	**Toḫum** ve mahsusen keten tohumu.	Arapça bâ (ب) babı
2934	1	148	**beẕl**	بَذْلْ	İta ve ihsan etmek, **dâden** ve sarf etmek.	Arapça bâ (ب) babı
2935	1	148	**beẕûl**	بَذُولْ	İta ve ihsanı kesir olan ve eli açık olan.	Arapça bâ (ب) babı
2936	1	148	**berr**	بَرّ	Amîmü'n niʿam olan Allahüteala Hazretleri ve sadık, rastgû, **dindar** olan kimse ve kara ki deniz mukabilidir, zemîn-i arz.	Arapça bâ (ب) babı
2937	1	148	**birr**	بِرّ	İnam ve ihsan etmek ve sadık ve rastgû olmak ve Allah'ın ibadetinde kavi ve sadık olup abde daima ihsan etmek.	Arapça bâ (ب) babı

2938	1	148	**beru’**	بَرُءْ	Halas bulmak, kurtulmak, **resten** ve şifa bulmak.	
2939	1	148	**berâ’**	بَرَاءْ	Muaf ve berî olmak, kayıt ve hüküm tahtında olmamak.	Arapça bâ (ب) babı
2940	1	148	**berâbir**	بَرَابِرْ	Berberler, Berberistan âdemleri.	Arapça bâ (ب) babı
2941	1	148	**berâbire(t)**	بَرَابِرَةْ	Bi-maʿnâhu eyḍan.	Arapça bâ (ب) babı
2942	1	148	**beraat**	بَرَاَتْ	Bir nev-i mîrîden verilen imtiyaz senedi, **leyletü’l berâ’et**, Berat gecesi şabanın onbeşinci gecesi.	Arapça bâ (ب) babı
2943	1	148	**berârî**	بَرَارِى	Beriyyeler, çöller, **deşthâ**, kırlar, sahralar.	Arapça bâ (ب) babı
2944	1	148	**beraṭîl**	بَرَاطِيلْ	Rüşvetler, **bedkendhâ.**	Arapça bâ (ب) babı
2945	1	148	**beraʿat**	بَرَاعَتْ	Hüsn ü cemâlde tam olmak, evsâf-ı hamîde cihetiyle emsaline fâ’ik olmak.	Arapça bâ (ب) babı
2946	1	148	**berâʿat-i istihlâl**	بَرَاعَتِ اِسْتِهْلَالْ	Bir ibarede mürâdif ve mukaffa birkaç kelime bulunmak, hüsn-i insicâm.	Arapça bâ (ب) babı
2947	1	149	**(bırahman)**	(بَرَاهْمَنْ)	Hintte cari bir nevi putperestlik papazı ve ehl-i mezhebi.	Arapça bâ (ب) babı
2948	1	149	**berâhime(t)**	بَرَاهِمَه	Hint putperestleri ile papazları.	Arapça bâ (ب) babı
2949	1	149	**berâhîn**	بَرَاهِينْ	Burhanlar, deliller, hüccetler, **nişânhâ**, ispatlar.	Arapça bâ (ب) babı
2950	1	149	**berâyâ**	بَرَايَا	Kavm-i müstevli ve galipten olup haraç vermeyenler, haraçtan berî olanlar, **zîr destan** ve mahlukat ve insanlar.	Arapça bâ (ب) babı
2951	1	149	**berâ’et**	بَرَائَتْ	Muaf ve berî olmak, bulaşık ve giriftar olmamak ve sıhhat-i beden ve mîrîden verilir bir nevi imtiyaz senedi.	Arapça bâ (ب) babı
2952	1	149	**bürâye(t)**	بُرَايَه	Yonga, **pârûle**, kesinti, kırkıntı.	Arapça bâ (ب) babı
2953	1	149	**berbâris**	بَرْبَارِسْ	Amberbaris denilen meyve, âlâ şerbeti olur, **zereşk**.	Arapça bâ (ب) babı
2954	1	149	**berber**	بَرْبَرْ	Berberistan ahalisi ve bir ferdi.	Arapça bâ (ب) babı
2955	1	149	**burç**	بُرْجْ	Kale çıkması, kale kulesi, **künkere** ve dâire-i mıntıka üzerinde mesâha olunan otuz derece miktârı.	Arapça bâ (ب) babı
2956	1	149	**bürcüme(t)**	بُرْجُمَه	Parmağın ucundan itibar ile birinci ile ikinci oynakları beyninde olan boğum, **bent**.	Arapça bâ (ب) babı
2957	1	149	**berd**	بَرْد	Soğuk, **sert** hararet noksanı.	Arapça bâ (ب) babı
2958	1	149	**bürd**	بُرْد	Kumaş ve siyâb cinsinden bir nevi.	Arapça bâ (ب) babı
2959	1	149	**bürde(t)**	بُرْدَه	Araplar beyninde müstamel bir nevi siyâb.	Arapça bâ (ب) babı
2960	1	149	**berdî**	بَرْدِى	Bir nevi saz yani hasır otu ki eski zamanda iç kabuğundan kağıt yerine müstamel bir meta ittihaz olunur idi.	Arapça bâ (ب) babı
2961	1	150	**berere(t)**	بَرَرَه	Sadık ve rastgû ve dindâr adamlar.	Arapça bâ (ب) babı

2962	1	150	(berzaḫ)	(بَرْزَخْ)	Âlem-i mevtâ, mevtlerin vatanı ki dünya ile ahiret beyninde olan mekan yahut zamandan ibarettir.	Arapça bâ (ب) babı
2963	1	150	(bers)	(بَرْس)	Kendir yaprağından imal olunan bir nevi afyon.	Arapça bâ (ب) babı
2964	1	150	birs	بِرْس	Hasır otunun iç kabuğu ki sabıkan Mısır'da kırtâs tesmiye olunan kağıt imal olunur idi.	Arapça bâ (ب) babı
2965	1	150	berş	بَرْص	Ala tenlik denilen illet.	Arapça bâ (ب) babı
2966	1	150	berṭîl	بَرْطِيلْ	Rüşvet için verilen nesne, **bedkend.**	Arapça bâ (ب) babı
2967	1	150	bürġûş	بُرْغُوثْ	Pire denilen muzır hayvancık, **kebk**.	Arapça bâ (ب) babı
2968	1	150	berġûl	بَرْغُولْ	Bulgur, ezilmiş buğday, **bürbür**.	Arapça bâ (ب) babı
2969	1	150	berḳ	بَرْق	Şimşek, **diraḫş.**	Arapça bâ (ب) babı
2970	1	150	berḳân	بَرْقَانْ	Işıldamak, **tâbdâr**, parıldamak.	Arapça bâ (ب) babı
2971	1	150	burḳa	بُرْقَعْ	Yaşmak, **çeşm bend**, yüz örtüsü.	Arapça bâ (ب) babı
2972	1	150	berekât	بَرَكَاتْ	Bereketler, ihsân-ı ilâhiyye.	Arapça bâ (ب) babı
2973	1	150	bereket	بَرَكَتْ	Allahuteala'dan ihsan olunan hayır ve nimet ve bolluk, **ferâḫî**.	Arapça bâ (ب) babı
2974	1	150	birke(t)	بِرْكَهْ	Göl, **âbgîr**, havuz, bent, kurna.	Arapça bâ (ب) babı
2975	1	150	bürnüs	بُرْنُسْ	Mağribîlere mahsus bir nevi siyâb.	Arapça bâ (ب) babı
2976	1	150	bernîḳ	بَرْنِيقْ	Su aygırı denilen hayvan.	Arapça bâ (ب) babı
2977	1	150	beravât	بَرَاوَاتْ	Beratlar, imtiyaz senetleri, **küşâdnâmehâ.**	Arapça bâ (ب) babı
2978	1	150	burûc	بُرُوجْ	Burçlar, kale kuleleri, **künkerehâ** ve mıntıkanın burçları, **mantıkatü'l-burûc** güneşin semada yıldızlar arasında beher sene geçtiği yol.	Arapça bâ (ب) babı
2979	1	151	bürûdet	بُرُودَتْ	Soğuk, **sert**, soğuk olmak.	Arapça bâ (ب) babı
2980	1	151	bürûz	بُرُوزْ	Açığa çıkmak, **aşikâr**, meydana çıkmak, zahir olmak.	Arapça bâ (ب) babı
2981	1	151	burhan	بُرْهَانْ	Delil, **nişâne**, hüccet, ispat.	Arapça bâ (ب) babı
2982	1	151	burhânî	بُرْهَانِىّ	Burhana mensup ve müteallik olan, **nişânî.**	Arapça bâ (ب) babı
2983	1	151	bürhe(t)	بُرْهَهْ	Müddet-i tavîle, birçok vakit, **zamân-ı bisyâr**.	Arapça bâ (ب) babı
2984	1	151	berî	بَرِئ	Kurtulmuş, **raste**, muaf olan ve kayıt ve hüküm tahtında olmayan.	Arapça bâ (ب) babı
2985	1	151	berrî	بَرِّى	Kıra mensup ve müteallik olan yabanî ve karaya mensup ve müteallık olan bahrî yahut semavî olmayan.	Arapça bâ (ب) babı
2986	1	151	beriyyât	بَرِيَّاتْ	Mahlukat, beriyyeler.	Arapça bâ (ب) babı
2987	1	151	beriyyet	بَرِيَّتْ	Çöl, kır, **deşt,** sahra.	Arapça bâ (ب) babı

2988	1	151	**beriyye(t)**	بَرِيَّه	Mahluk ve insan, âdem.	Arapça bâ (ب) babı
2989	1	151	**berîd**	بَرِيدْ	Mezil beygiri ve ulak, **peyk**, sâʿî, tatar.	Arapça bâ (ب) babı
2990	1	151	**barîṣ**	بَرِيصْ	Ala tenli, ebras baras illetine giriftar olan.	Arapça bâ (ب) babı
2991	1	151	**berîḳ**	بَرِيقْ	Parıltı, lemʿân, **tâbân,** parlamak ve parlak, **lâmiʿ**, **deraḫşân** olan.	Arapça bâ (ب) babı
2992	1	151	**bezzâz**	بَزَّازْ	Bezci, kumaşçı, **kâleger.**	Arapça bâ (ب) babı
2993	1	151	**bezr**	بَزْر	**Toḫum** ve keten tohumu.	Arapça bâ (ب) babı
2994	1	151	**büzûr**	بُزُورْ	**Toḫmhâ**, tohumlar, bezirler.	Arapça bâ (ب) babı
2995	1	151	**besâtîn**	بَسَاتِينْ	Bostanlar, **pâlîzḫâ**, bahçeler.	Arapça bâ (ب) babı
2996	1	151	**bisâṭ**	بِسَاطْ	Döşek, minder, döşeme, **mindiş** ve kilim.	Arapça bâ (ب) babı
2997	1	151	**besâle(t)**	بَسَالَة	Cesaret, yiğitlik, bahadırlık, **şîrmerdî**.	Arapça bâ (ب) babı
2998	1	152	**besâ'iṭ**	بَسَائِطْ	Basit olanlar, **küsterendhâ**	Arapça bâ (ب) babı
2999	1	152	**besbâse(t)**	بَسْبَاسَه	Hindistan cevizi kabuğu, **nârgîl.**	Arapça bâ (ب) babı
3000	1	152	**besṭ**	بَسْطْ	Yaymak, sermek **küserânîden**, açmak ve beyan etmek, ifade etmek, uzun uzun anlatmak.	Arapça bâ (ب) babı
3001	1	152	**büsṭa(t)**	بُسْطَة	Fazilet, meziyet ve ilim ve **dâniş**, vüsat ve ihâta-i kâmilesi ve yaygınlık, imtidâd.	Arapça bâ (ب) babı
3002	1	152	**bism**	بِسْم	Bi-ism'den muhaffef olup isim hakkı için **bâ-nâm** manasına terkiptir.	Arapça bâ (ب) babı
3003	1	152	**besmele**	بَسْمَلَه	Bismillah okumak, **benâm-ı Ḫudâ ḫânden**.	Arapça bâ (ب) babı
3004	1	152	**büsûl**	بُسُولْ	Cesur ve bahâdır olmak, künd âverî	Arapça bâ (ب) babı
3005	1	152	**basiṭ**	بَسِيطْ	Vâsiʿ, geniş, **feraḫ**, yaygın olan ve mücerret olan, mürekkep yahut müellef olmayan ve sekiz kere müstefʿilin, fâʿilin tefâʿîlinden müellef olan bahr-ı arûzunun hasseten ismi ve geniş olan yer, vâsiʿ mahal ve tekellümü talâkat ve fesahat üzere olan.	Arapça bâ (ب) babı
3006	1	152	**basîṭa(t)**	بَسِيطه	Şemsin ziyası marifeti ile saat gösteren alet, güneş saati.	Arapça bâ (ب) babı
3007	1	152	**besîm**	بَسِيمْ	Güler yüzlü olan, **rûyḫande.**	Arapça bâ (ب) babı
3008	1	152	**beşâre(t)**	بَشَارَة	Güzellik, hüsn, cemal, **nigârî.**	Arapça bâ (ب) babı
3009	1	152	**bişâre(t)**	بِشَارَة	**Müjde**, büşra ve müjde bahşiş.	Arapça bâ (ب) babı
3010	1	152	**büşâre(t)**	بُشَارَة	Bi-maʿnâhu eydan.	Arapça bâ (ب) babı
3011	1	152	**beşâşe(t)**	بَشَاشَة	Ferah, sürur, **şâdîden**, meserret, yüzü gülmek.	Arapça bâ (ب) babı
3012	1	153	**bişr**	بِشْر	Bi-maʿnâhu eydan.	Arapça bâ (ب) babı

3013	1	153	**beşer**	بَشَرْ	İnsan, âdem, **merdüm** ve deri, cilt, post, ebû'l beşer Âdem aleyhisselam.	Arapça bâ (ب) babı
3014	1	153	**beşere(t)**	بَشَرَه	Vücudun dış derisi, **beşme**, cild-i hâricisi.	Arapça bâ (ب) babı
3015	1	153	**beşerî**	بَشَرِىّ	İnsanî, **merdümî**, insana mensup ve müteallik olan.	Arapça bâ (ب) babı
3016	1	153	**büşrâ**	بُشْرَى	**Müjde**, sevinçli haber, hayırlı haber.	Arapça bâ (ب) babı
3017	1	153	**beşeriyet**	بَشَرِيَّتْ	İnsaniyet, **merdümî,** insanın tabʿ ve hilkati.	Arapça bâ (ب) babı
3018	1	153	**beşmâḳ)**	بَشْمَاقْ(	Ayakkabı, **pâpûş**, pabuç.	Arapça bâ (ب) babı
3019	1	153	**beşîr**	بَشِيرْ	Müjdeci, **müjdeber**, sevinçli haber getirici ve güzel, latif, ḫûb, cemil olan.	Arapça bâ (ب) babı
3020	1	153	**beşîʿ**	بَشِيعْ	Girye, kabîh, nâpesend, gayr-i makbûl olan.	Arapça bâ (ب) babı
3021	1	153	**beṣâre(t)**	بَصَارَةْ	Görmek, **dîden**, basîr olmak.	Arapça bâ (ب) babı
3022	1	153	**beṣâ'ir**	بَصَائِرْ	Basiretler, burhanlar, hüccetler.	Arapça bâ (ب) babı
3023	1	153	**baṣar**	بَصَرْ	Göz, **çeşm**, ayn, görmek.	Arapça bâ (ب) babı
3024	1	153	**baṣal**	بَصَلْ	Soğan, **piyâz** ve soğan şeklinde olan kök.	Arapça bâ (ب) babı
3025	1	153	**baṣîr**	بَصِيرْ	Görücü, **bînâ** ve basiret sahibi olan.	Arapça bâ (ب) babı
3026	1	153	**baṣiret**	بَصِيرَةْ	Fıtnat, feraset, **hoşmend**, akıllılık, akıl umurun sonunu ve neticesini anlamak ve hüccet, delil, burhan.	Arapça bâ (ب) babı
3027	1	153	**biżâʿat**	بِضَاعَتْ	**Sermaye**, asıl mal, reʾsü'l-mal.	Arapça bâ (ب) babı
3028	1	153	**beżâyiʿ**	بِضَايِعْ	**Sermâyehâ**, bezâʿatlar.	Arapça bâ (ب) babı
3029	1	153	**büṭ'**	بُطْء	Betâʾet, yavaşlık, **girânî**, hareketin ağırlığı.	Arapça bâ (ب) babı
3030	1	154	**beṭâʿet**	بَطَانَتْ	Harekette ağır ve geç ve yavaş olmak, **râm şuden.**	Arapça bâ (ب) babı
3031	1	154	**biṭâḳat**	بِطَاقَتْ	Güvercin vasıtasıyla irsal olunan name ve kumaş topuna yapıştırılan yafta ve pusula.	Arapça bâ (ب) babı
3032	1	154	**baṭṭâl**	بَطَالْ	Batıl, **bîkâr**, mensûh, mefsûh olan ve boş bî-fâʾide olan, **beyhûde** ve eski usul üzere olup metruk ve gayr-ı müstamel olan ve cesur, bahadır olan.	Arapça bâ (ب) babı
3033	1	154	**beṭâle(t)**	بَطَالَةْ	Tembellik, **kenîrî** ve cesaret, bahadırlık.	Arapça bâ (ب) babı
3034	1	154	**biṭânet**	بِطَانَتْ	Sır, **râz**, serîre ve pek mahrem dost ve astar.	Arapça bâ (ب) babı
3035	1	154	**bi-tıbḳıhi**	بِطَبْقِهْ	"Tıpkı ve aynı olarak" manasında terkiptir.	Arapça bâ (ب) babı
3036	1	154	**bi-ṭarîḳ**	بِطَرِيقْ	Tarikiyle, yoluyla, **bârâh** manalarında terkiptir.	Arapça bâ (ب) babı
3037	1	154	**biṭrîḳ**	بِطْرِيقْ	Patrik, **hirbed**, Nasârâ papazı	Arapça bâ (ب) babı
3038	1	154	**baṭş**	بَطْش	Arslan gibi unf ve satvetle kavrayıp tutmak, **meçîden** ve kuvvet, şiddet, kudret, miknet.	Arapça bâ (ب) babı

3039	1	154	**buṭlân**	**بُطْلَانْ**	Boş ve abes olmak, **beyhude**, batıl olmak.	Arapça bâ (ب) babı
3040	1	154	**baṭın**	**بَطْن**	Karın, **şikem** ve iç, bâtın, dâhil tarafı ve oba, kabile, aşîret-i cüz'î.	Arapça bâ (ب) babı
3041	1	154	**büṭnân**	**بُطْنَانْ**	Dâhil tarafı, **deruni** ve bâtınlı.	Arapça bâ (ب) babı
3042	1	154	**büṭûlet**	**بُطُولَة**	Cesaret, bahadırlık, **behlevânî**.	Arapça bâ (ب) babı
3043	1	154	**büṭûn**	**بُطُونْ**	Batınlar, karınlar, **şikemân**, dâhiller ve kabileler, aşiret kısımları.	Arapça bâ (ب) babı
3044	1	155	**baṭî**	**بَطِئَ**	Çabuk olmayan, **girân**, ağır, yavaş olan.	Arapça bâ (ب) babı
3045	1	155	**baṭîş**	**بَطِيشْ**	Kavi, şedit, **zor**, batş sahibi olan.	Arapça bâ (ب) babı
3046	1	155	**bi'âl**	**بِعَالْ**	Cima etmek, **kâyîden**, mücmaa etmek.	Arapça bâ (ب) babı
3047	1	155	**ba'ṣ**	**بَعْث**	Göndermek, **firistâden**, irsal etmek ve ḫalk etmek ve diriltmek, meyyiti ihya etmek ve birini peygamber etmek.	Arapça bâ (ب) babı
3048	1	155	**ba'ṣe(t)**	**بَعْثَة**	Göndermek, **firistâden**, irsal etmek ve diriltmek ve irsal olunmak ve dirilmek ve diriltilmek.	Arapça bâ (ب) babı
3049	1	155	**ba'de**	**بَعْدَ**	Ondan sonra, **pes ez ân** ve bundan sonra manasına edattır, **ammâ ba'dü** "ondan sonra" manasında kitap evvellerinde duanın akabinde müstamel lafz-Arabîdir.	Arapça bâ (ب) babı
3050	1	155	**ba'de vaḳtin**	**بَعْدَ وَقْتٍ**	Bir zamandan sonra, **pes ezyek hengâm**.	Arapça bâ (ب) babı
3051	1	155	**bu'd**	**بُعْد**	İrade olan mesâfe-i tûlâniye, uzaklık ve boy, uzunluk, **dirâzî**.	Arapça bâ (ب) babı
3052	1	155	**ba'de bu'din**	**بَعْدَ بُعْدٍ**	"Bir müddetten sonra" manasına terkiptir, **pes ezyek hengâm**.	Arapça bâ (ب) babı
3053	1	155	**ba'den**	**بَعْداً**	"Sonra", **pes** manasına edattır.	Arapça bâ (ب) babı
3054	1	155	**ba'dehu**	**بَعْدَهُ**	"Ondan sonra", **pes ez ân** manasına terkiptir.	Arapça bâ (ب) babı
3055	1	155	**ba'ż**	**بَعْض**	Bir miktar, birkaç, cümlesi olmayıp içlerinden bir takım.	Arapça bâ (ب) babı
3056	1	155	**ba'l**	**بَعْل**	Zevce, ehl-i beyt, koca yahut karı, **zen şûy.**	Arapça bâ (ب) babı
3057	1	155	**ba'le(t)**	**بَعْلَة**	Zevce, ehl-i beyt, karı, **zen.**	Arapça bâ (ب) babı
3058	1	155	**ba'ûża(t)**	**بَعُوضَة**	Sivrisinek denilen hayvan, **peşşe**.	Arapça bâ (ب) babı
3059	1	156	**ba'ûle(t)**	**بَعُولَة**	Zevciyet, zevcler, zevceler, **zen**, **şevher.**	Arapça bâ (ب) babı
3060	1	156	**bi-'avni**	**بِعَوْنِ**	"Yardım ve inayetle", **beyâver** manasında terkiptir.	Arapça bâ (ب) babı
3061	1	156	**ba'îd**	**بَعِيدْ**	Uzak, **dûr**, ırak, arası çok olan.	Arapça bâ (ب) babı
3062	1	156	**bi-'aynihi**	**بِعَيْنِهِ**	"Aynı ve tıpkı olarak" **mânend-i u** manâsında terkiptir	Arapça bâ (ب) babı
3063	1	156	**buġât**	**بُغَاتْ**	Baġîler, zorbalar, **gümrâhân**, hariciler.	Arapça bâ (ب) babı
3064	1	156	**biġâl**	**بِغَالْ**	Katırlar, **esterân**	Arapça bâ (ب) babı

3065	1	156	**baġġâl**	بَغَّالْ	Katırcı, **esterbân.**	Arapça bâ (ب) babı
3066	1	156	**beġâvet**	بَغَاوَةْ	Zorbalık, bagîlik, **gümrâhî**, adem-i itâat ve inkıyat	Arapça bâ (ب) babı
3067	1	156	**beġâyâ’**	بَغَايَاءْ	Zorbalı, **gümrâhân**, itaat ve inkiyat üzere olmayanlar.	Arapça bâ (ب) babı
3068	1	156	**bi-ġâyet**	بِغَايَتْ	“Gayetle çok”, **bisyârter** manasında terkiptir.	Arapça bâ (ب) babı
3069	1	156	**baġteten**	بَغْتَةً	Ansızın, birdenbire, **nâgihân** manasınadır.	Arapça bâ (ب) babı
3070	1	156	**baġşeret**	بَغْثَرَةْ	Karışıklık, **şûriş** ve karışık olmak.	Arapça bâ (ب) babı
3071	1	156	**buğuż**	بُغْضْ	Sevmemek, **düşman şuden**, nefis nefret etmek, adavet etmek.	Arapça bâ (ب) babı
3072	1	156	**baġżâ’**	بَغْضَاءْ	Şiddet-i buğz, pek sevmemek, **düşmenter şuden.**	Arapça bâ (ب) babı
3073	1	156	**buġżâ’**	بُغْضَاءْ	Ebgaz olan, ziyade nefret edip sevmeyici olan.	Arapça bâ (ب) babı
3074	1	156	**baġl**	بَغَالْ	Katır denilen hayvan, **ester.**	Arapça bâ (ب) babı
3075	1	156	**baġy**	بَغْى	Orospukluk ve zina etmek ve tegallüb ile zulüm ve sitem etmek, **gümrâh** ve haktan udûlle serkeşlik etmek.	Arapça bâ (ب) babı
3076	1	156	**baġî**	بَغِىّ	Zalim **sitemkâr** ve serkeş olan.	Arapça bâ (ب) babı
3077	1	157	**buġyân**	بُغْيَانْ	Zulüm ve sitem ve serkeşlik etmek, **sitem kerden.**	Arapça bâ (ب) babı
3078	1	157	**bi-ġayr**	بِغَيْر	“Bilâ, **bî**” manasında edat-ı selbdir.	Arapça bâ (ب) babı
3079	1	157	**beḳa**	بَقَاءْ	Evvelki hal üzere kalmak, **pâyende**, bozulmamak, değişilmemek, **dâr-ı beḳâ** ahiret.	Arapça bâ (ب) babı
3080	1	157	**biḳâ‘**	بِقَاعْ	Buk‘alar, âli ve metin binalar, **ḫâne hâyi üstüvâr**.	Arapça bâ (ب) babı
3081	1	157	**(baḳḳal)**	(بَقَّالْ)	Yağ ve peynir ve hububat misilli me’kûlât fürûş.	Arapça bâ (ب) babı
3082	1	157	**bakaya**	بَقَايَاءْ	Bakiyeler, fazlalar, kalan şeyler, **pesmândehâ.**	Arapça bâ (ب) babı
3083	1	157	**baḳar**	بَقَرْ	**Sığır**, öküz, **gâv.**	Arapça bâ (ب) babı
3084	1	157	**baḳara**	بَقَرَهْ	İnek ve sığır, öküz.	Arapça bâ (ب) babı
3085	1	157	**buḳ‘a(t)**	بُقْعَه	Âli ve metin bina ve arz kıtası.	Arapça bâ (ب) babı
3086	1	157	**baḳla**	بَقْلَه	Malum bir nevi habbe ve nebat ve **bâkile**, sebze.	Arapça bâ (ب) babı
3087	1	157	**buḳûr**	بُقُورْ	Sığırlar, **gâvân**, inekler, öküzler.	Arapça bâ (ب) babı
3088	1	157	**bukûl**	بُقُولْ	Baklalar, **kâlûsekhâ**, sebzevât.	Arapça bâ (ب) babı
3089	1	157	**bakî**	بَقِىّ	Kalan, bozulup değişilmiş olmayan, **mânde.**	Arapça bâ (ب) babı
3090	1	157	**baḳiye**	بَقِيَه	Kalan, bozulmayan nesne, bırakılıp ihlak ve idam olunmayan nesne.	Arapça bâ (ب) babı
3091	1	157	**baḳıyyetü’s seyf**	بَقِيَّةُالسَّيْفْ	Kılıçtan kurtulup katlolunmamış olanlar.	Arapça bâ (ب) babı

3092	1	157	**bükâ**	بُكَا	Ağlamak, gözyaşı dökmek, **şemîden,** eşkrîz olmak.	Arapça bâ (ب) babı
3093	1	157	**bükâʾ**	بُكَاءْ	Nalan ve feryâd-ḫân olmak, gürültü edip ağlamak, **kiryânîden**.	Arapça bâ (ب) babı
3094	1	157	**bükât**	بُكَاةْ	Bâkîler, **giryânân**, ağlayıcılar.	Arapça bâ (ب) babı
3095	1	157	**bekâret**	بَكَارَةْ	Kız kızlığı ve kız olması, **sekencî**.	Arapça bâ (ب) babı
3096	1	157	**bekâme(t)**	بَكَامَةْ	Dilsiz olmak, **bî zebân şuden** ve beklemeden ictinap etmek ve cima ve biʿâlden ictinap etmek.	Arapça bâ (ب) babı
3097	1	158	**bikr**	بِكْر	Kızoğlankız, **dûşîze** ve kızın kızlığı.	Arapça bâ (ب) babı
3098	1	158	**bekûrî**	بَكُورِىّ	Evvel doğan çocuk, ilk evlat, **nüḫust zâde.**	Arapça bâ (ب) babı
3099	1	158	**bekûriyye(t)**	بَكُورِيَّه	İlk evlatlık hakkı ve keyfiyeti, n**üḫust zâdegî.**	Arapça bâ (ب) babı
3100	1	158	**bekî**	بَكِىّ	Ağlayıcı, **giryân**, **eşkrîz** olan	Arapça bâ (ب) babı
3101	1	158	**bel**	بَلْ	“Belki ve dahi” manalarında edât-ı terakkî veya idrabdır.	Arapça bâ (ب) babı
3102	1	158	**bela**	بَلَاءْ	Afet, dâhiye, keder ve zarara sebep olan nesne, **peşyâre**.	Arapça bâ (ب) babı
3103	1	158	**bilâ**	بِلاَ	“Olmayarak, sahip olmayan” manalarında edattır.	
3104	1	158	**bilâd**	بِلَادْ	Memleketler, **diyarhâ**, beldeler.	Arapça bâ (ب) babı
3105	1	158	**belâde(t)**	بَلَادَةْ	Akıl ve fehim ve idrakı olmamak, akla nakıs olmak, **kemhûş.**	Arapça bâ (ب) babı
3106	1	158	**belâġ**	بَلَاغْ	Vusul, vürûd ve kifayet ve fâzilet-i kemâl.	Arapça bâ (ب) babı
3107	1	158	**bilâġ**	بِلَاغْ	Say ve mübalağa etmek, pek çalışmak, **kûşiş.**	Arapça bâ (ب) babı
3108	1	158	**belaġat**	بَلَاغَتْ	Kelâmın merama mutabık olması ve beliğ olmak yani meramını bi-tıbkıhi ifade etmeye kadir olmak.	Arapça bâ (ب) babı
3109	1	158	**belâhe(t)**	بَلَاهَةْ	Hayır ve şerri farketmek derecesinde ahmak ve akılsız olan, **ebleh**.	Arapça bâ (ب) babı
3110	1	158	**belâyâ**	بَلَايَا	Beliyyeler, keder ve zarara sebep olacak nesneler, **petyârehâ.**	Arapça bâ (ب) babı
3111	1	158	**(bülbül)**	بُلْبُلْ)	Malum bir nevi kuş ki daima feryat ve figan ile gülşende lânegîr olur, **bûberdek.**	Arapça bâ (ب) babı
3112	1	159	**beled**	بَلَدْ	Memleket, şehir, kasaba, **kuy**.	Arapça bâ (ب) babı
3113	1	159	**büldân**	بُلْدَانْ	Beldeler, şehir, kasabalar, **kûyhâ**, memâlik.	Arapça bâ (ب) babı
3114	1	159	**belde**	بَلْدَه	Beled, memleket, şehir, **köy**.	Arapça bâ (ب) babı
3115	1	159	**beledî**	بَلَدِىّ	Şehri olan, bedevî olmayan.	Arapça bâ (ب) babı
3116	1	159	**belediye**	بَلَدِيَّة	Şehrîlik, şehirde sakin olmak, **şehrî.**	Arapça bâ (ب) babı
3117	1	159	**belesân**	بَلَسَانْ	Pelesenk yağı denilen nesne.	Arapça bâ (ب) babı

3118	1	159	**bi-luṭfihi**	بِلُطْفِهِ	“Allahuteala’nın lütuf ve inayetiyle” manasında terkiptir.	Arapça bâ (ب) babı
3119	1	159	**belʿ**	بَلْع	Yutmak, **âvârîden**, boğazdan geçirip mideye dâhil etmek.	Arapça bâ (ب) babı
3120	1	159	**büleġâʾ**	بُلَغَاءْ	Beliğ olanlar, belâğat sahipleri.	Arapça bâ (ب) babı
3121	1	159	**balġam**	بَلْغَمْ	Ahlât-ı erbaʿadan biri, **küş** ve illet sebebiyle boğazda hâsıl olan galiz cerahat misilli nesne.	Arapça bâ (ب) babı
3122	1	159	**balġamî**	بَلْغَمِىّ	Hılt ve meşrebinde balgam galip olan, **küşî**.	Arapça bâ (ب) babı
3123	1	159	**billur**	بِلُّورْ	Malum bir nevi cevher ve ona müşabih saf cam, **bellur**.	Arapça bâ (ب) babı
3124	1	159	**bellûṭ**	بَلُّوطْ	Meşe ağacı, meşe ağacının palamut denilen meyvesi.	Arapça bâ (ب) babı
3125	1	159	**belûʿ**	بَلُوعْ	Ekûl, **bisyâr ḫâr**, çok yemek yiyici olan.	Arapça bâ (ب) babı
3126	1	159	**büluğ**	بُلُوغْ	Erişmek, yetişmek **rasîden** ve yakalaşıp çatmak ve kemal bulmak ve erkeğin erkekliği kâmil olmak.	Arapça bâ (ب) babı
3127	1	159	**bülûġiyyet**	بُلُوغِيَّة	Erkeğin erkekliği tam olmak, **terî.**	Arapça bâ (ب) babı
3128	1	159	**beliyyât**	بَلِيَّاتْ	Beliyyeler, **petyârehâ**, keder ve zarara sebep olacak nesneler.	Arapça bâ (ب) babı
3129	1	160	**beliyye(t)**	بَلِيَّه	Afet, dâhiye, **petyâre**, keder ve zarara sebep olacak nesne yahut vakıa.	Arapça bâ (ب) babı
3130	1	160	**belîd**	بَلِيدْ	Akıl ve fehmi nakıs olan, ahmak olan, **ebleh**.	Arapça bâ (ب) babı
3131	1	160	**belîġ**	بَلِيغْ	Meramını bilâ-noksân tamamen ifade ve tefhim etmeye kadir olan ve kelâmı manasına ve meramına tamanına ve bilâ-noksân mutabık olan ve mübalağa üzere olan kifayet edip tecavüz eder olan, yetişir olan.	Arapça bâ (ب) babı
3132	1	160	**bi-maʿnâhu**	بِمَعْنَاهُ	“Bu dahi o manadadır,” manasında terkiptir.	Arapça bâ (ب) babı
3133	1	160	**bin**	بِنْ	Oğul, **ferzend**, ibn, zâde.	Arapça bâ (ب) babı
3134	1	160	**bün**	بُنْ	Kahve, Arabî ve Fârisî ve Türkîde müşterektir, fakat Arabîde dövülmüşüne “bün” derler.	Arapça bâ (ب) babı
3135	1	160	**bina**	بِنَا	Yapı yapmak, kurmak ve yapı ve mimar yapısı, **kedvâre.**	Arapça bâ (ب) babı
3136	1	160	**bennâʾ**	بَنَّاء	Mimar, yapı yapıcısı, **kedvâreger.**	Arapça bâ (ب) babı
3137	1	160	**binâʾen**	بِنَاءً	“Mebni olarak, müteesis olarak” manasınadır.	Arapça bâ (ب) babı
3138	1	160	**benât**	بَنَاتْ	Bintler, **duḫterân**, kızlar, kerîmeler.	Arapça bâ (ب) babı
3139	1	160	**benâdir**	بَنَادِرْ	**Benderhâ**, limanlar, mersâlar, iskeleler.	Arapça bâ (ب) babı
3140	1	160	**benâdıḳ**	بَنَادِقْ	Tüfekler, **tüfekhâ.**	Arapça bâ (ب) babı
3141	1	160	**binâʾen ʿaleyh**	بِنَاءً عَلَيْهِ	“O sebepten, o münasebetle, **binâ berân**” manasına terkiptir	Arapça bâ (ب) babı
3142	1	160	**benân**	بَنَانْ	Parmaklar, **engüştân** yahut parmak uçları.	Arapça bâ (ب) babı

3143	1	161	**bint**	بِنْت	Kız, **duḫter**, kerime.	Arapça bâ (ب) babı
3144	1	161	**benâne(t)**	بَنَانَه	Parmak, **engüşt** yahut parmak ucu.	Arapça bâ (ب) babı
3145	1	161	**bintî**	بِنْتِىّ	Kıza layık ve müteallik olan, **duḫterî**.	Arapça bâ (ب) babı
3146	1	161	**bend**	بَنْد	Alem, livâ, **râye**, sancak ve onbin neferi havi ordu.	Arapça bâ (ب) babı
3147	1	161	**(bender)**	(بَنْدَرْ)	Liman, iskele ve geçit boğazlarında bina olunan kale yahut palanga.	Arapça bâ (ب) babı
3148	1	161	**bündüf**	بُنْدُقْ	Fındık ve tüfek ve kurşun tanesi.	Arapça bâ (ب) babı
3149	1	161	**benş**	بَنْش	Gevşek davranmak, ihmal etmek.	Arapça bâ (ب) babı
3150	1	161	**binşır**	بِنْصِرْ	Yüzük parmağı, **kâlûc**.	Arapça bâ (ب) babı
3151	1	161	**bi-nefsihi**	بِنَفْسِهِ	"Bizzat, zatında, kendinde, kendi, kendi nefsi, kendi zatı, **ḫodî**" manasına terkiptir.	Arapça bâ (ب) babı
3152	1	161	**benû**	بَنُو	Oğullar, **zâdegân**, zâdeler.	Arapça bâ (ب) babı
3153	1	161	**bünüvve(t)**	بُنُوَّة	Oğul olmak, **ferzendî**, oğulluk, oğul olmak keyfiyeti.	Arapça bâ (ب) babı
3154	1	161	**benûn**	بَنُونْ	Veletler, oğullar, **ferzendân.**	Arapça bâ (ب) babı
3155	1	161	**benevî**	بَنَوِىّ	Oğula mensup ve müteallik olan.	Arapça bâ (ب) babı
3156	1	161	**benne(t)**	بَنَّه	Koku, **bûy**, rayiḥa.	Arapça bâ (ب) babı
3157	1	161	**benî**	بَنِى	Oğullar, **ferzendân**, veletler.	Arapça bâ (ب) babı
3158	1	161	**bünyân**	بُنْيَانْ	Yapı, bina, **kedvâre** ve beden ve mizâc-ı beden.	Arapça bâ (ب) babı
3159	1	161	**bünye(t)**	بُنْيَه	Yapı, bina ve şekil, tarz, suret.	Arapça bâ (ب) babı
3160	1	161	**bû**	بُو	Baba, **peder**, ebû.	Arapça bâ (ب) babı
3161	1	161	**bevvâ**	بَوَّا	Hindistan cevizi, **nârgîl**, **ceviz**, **bevvâd** derler.	Arapça bâ (ب) babı
3162	1	161	**bevvâb**	بَوَّابْ	Kapıcı, **derbân.**	Arapça bâ (ب) babı
3163	1	161	**bivâbet**	بِوَابَتْ	Kapıcılık, **derbânî**, kapıcı hizmeti.	Arapça bâ (ب) babı
3164	1	161	**bevvâbî**	بَوَّابِى	Kapıcıya mensup ve müteallik olan.	Arapça bâ (ب) babı
3165	1	162	**bevâḥân**	بَوَاحاً	Zahir, **aşikâr** ve ayan olarak.	Arapça bâ (ب) babı
3166	1	162	**bevâdî**	بَوَادِى	Sahralar, kırlar **deştḥâ**, çöller.	Arapça bâ (ب) babı
3167	1	162	**bevâr**	بَوَارْ	Helak olmak ve bir işe yaramayıp çürüyüp kalmak, **dâribevâr**, **cehennem.**	Arapça bâ (ب) babı
3168	1	162	**bevârid**	بَوَارِدْ	Soğuk nesneler, **cîzḥây-ı serd**.	Arapça bâ (ب) babı
3169	1	162	**bevârik**	بَوَارِقْ	Şimşek çakıcı, yıldırıcı olanlar, **deraḫşhâ.**	Arapça bâ (ب) babı
3170	1	162	**bevârî**	بَوَارِى	Hasırlar ve hasır otları, **bûriyâhâ.**	Arapça bâ (ب) babı

3171	1	162	**bevâsîr**	بَوَاسِيرْ	Bâsurlar, mayasıllar.	Arapça bâ (ب) babı
3172	1	162	**bû'l-aceb**	بُوالْعَجَبْ	Ucube, acîb ve garip nesne ve dalkavuk, budala manalarında terkiptir.	Arapça bâ (ب) babı
3173	1	162	**bû'l-fużûl**	بُوالْفُضُولْ	"Fuzulî, boş boğaz, geveze" manalarında terkiptir.	Arapça bâ (ب) babı
3174	1	162	**bû'l-heves**	بُوالْهَوَسْ	Akılsız, cahil ve budala olan, **nâdân**.	Arapça bâ (ب) babı
3175	1	162	**bü'bü'**	بُوبُوْ	Göz bebeği, **merdümek** ve her nesnenin aziz ve münteḫap olan tarafı.	Arapça bâ (ب) babı
3176	1	162	**boraḳ**	بُورَقْ	Bor denilen maden.	Arapça bâ (ب) babı
3177	1	162	**bûṣîr**	بُوصِيرْ	Sığır kuyruğu denilen nebat, **bûṣîr**.	Arapça bâ (ب) babı
3178	1	162	**boṭa)**	بُوطَه	Pota, kuyumcu potası.	Arapça bâ (ب) babı
3179	1	162	**buḳalemun**	بُوقَلَمُونْ)	Malum bir nevi hayvancık ve canfezâ Farisîyle müşterektir.	Arapça bâ (ب) babı
3180	1	162	**bevl**	بَوْل	Sidik, **şâşe**, çiş, mesanede terâküm edip kabl tarafından def ve ihraç olunan su.	Arapça bâ (ب) babı
3181	1	162	**(bûm)**	(بُومْ)	Baykuş, buğu kuşu.	Arapça bâ (ب) babı
3182	1	162	**bûh**	بُوهْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça bâ (ب) babı
3183	1	162	**bûhe(t)**	بُوهَه	Dişi baykuş.	Arapça bâ (ب) babı
3184	1	162	**bihi**	بِهِ	"Ona, **be-u**, onunla, onun vasıtasıyla" manasına terkiptir	Arapça bâ (ب) babı
3185	1	163	**bahâ'**	بَهَاءْ	Güzellik, hüsn, cemal.	Arapça bâ (ب) babı
3186	1	163	**bihâ**	بِهَا	"Ona, **be-u**, onunla, onun vasıtasıyla" manasına terkiptir.	Arapça bâ (ب) babı
3187	1	163	**behâce(t)**	بَهَاجَة	Güzel, **ḫûb,** likâ olmak.	Arapça bâ (ب) babı
3188	1	163	**behâr**	بَهَارْ	Hûb ve münir ve **tâbdâr** olan nesne ve sarı papatya.	Arapça bâ (ب) babı
3189	1	163	**behâra(t)**	بَهَارَة	Aydın ve münir ve tâbdâr olmak ve fazilet.	Arapça bâ (ب) babı
3190	1	163	**bihâm**	بِهَامْ	Koyun ve kuzu ve keçi ve deve misilli hayvanlar.	Arapça bâ (ب) babı
3191	1	163	**behâyim**	بَهَايِمْ	Dört ayaklı hayvanlar, **çârpâ** olanlar.	Arapça bâ (ب) babı
3192	1	163	**bühtân**	بُهْتَانْ	İftira, birinin yapmadığı yahut söylemediği nesneyi üzerine isnat etmek.	Arapça bâ (ب) babı
3193	1	163	**behcet**	بَهْجَة	Güzellik, **ḫûbî,** hüsn, behâ, cemal.	Arapça bâ (ب) babı
3194	1	163	**behî**	بَهِىّ	Güzel, **ḫûb**, cemal.	Arapça bâ (ب) babı
3195	1	163	**behîc**	بَهِيجْ	Güzel ve **dilber** ve cemil olan ve mesrur ve şâdân olan.	Arapça bâ (ب) babı
3196	1	163	**behîre(t)**	بَهِيرَة	Güzel, dilber karı, **zen-i ḫûb** ve kavmi meyanında muteber ve şerîfe olan avrat.	Arapça bâ (ب) babı
3197	1	163	**behîm**	بَهِيمْ	Alaca olmayıp her tarafı yek renk olan at ve pek siyah.	Arapça bâ (ب) babı
3198	1	163	**behîmet**	بَهِيمَتْ	Dört ayaklı, **çârpâ** hayvan.	Arapça bâ (ب) babı

3199	1	163	**behimî**	بَهِمِىّ	Hayvânât-ı gayr-ı nâtıkaya mensup ve müteallik olan ve tabii olan.	Arapça bâ (ب) babı
3200	1	163	**beyyâb**	بَيَّابْ	Çarşı pazarda su gezdiren sucu.	Arapça bâ (ب) babı
3201	1	163	**beyaż**	بَيَاضْ	Ak, **sefîd** olan ve ziyanın şuʿâʿât-ı sebʿası ittihadından hâsıl olan renk ve tebyîz olunmuş yazı.	Arapça bâ (ب) babı
3202	1	164	**beyâża(t)**	بَيَاضَة	Beyazlık, **sefîdî**, aklık.	Arapça bâ (ب) babı
3203	1	164	**beyyâʿ**	بَيَّاعْ	Satın alıcı, müşteri ve satıcı, bayi, **fürûşende.**	Arapça bâ (ب) babı
3204	1	164	**beyâʿat**	بَيَاعَتْ	Satın almak ve satmak, **fürûşânîden.**	Arapça bâ (ب) babı
3205	1	164	**beyân**	بَيَانْ	Vâzıh, **aşikâr** kılmak.	Arapça bâ (ب) babı
3206	1	164	**beytûte(t)**	بَيْتُوتَهْ	Gece kalmak, **şeb mânden**, gecelemek.	Arapça bâ (ب) babı
3207	1	164	**biʾr**	بِئْر	Kuyu, **çâh**, su kuyusu.	Arapça bâ (ب) babı
3208	1	164	**beʾs**	بَئْس	Zarar, **ziyan** ve kuvvet, şiddet, zor.	Arapça bâ (ب) babı
3209	1	164	**biʾs**	بِئْس	Efʿâl-i zemden olup ne fena ve ne kötüdür manasında bed zemmi ifâde eder, **bedest.**	Arapça bâ (ب) babı
3210	1	164	**bîż**	بِيْض	Parlak ve keskin kılıçlar ve beyaz ve parlak olmak, **eyyâmü'l beyż** ayın on üçüncü, ondördüncü ve on beşinci günleri.	Arapça bâ (ب) babı
3211	1	164	**beyżâʾ**	بَيْضَاءْ	Beyaz, ak, **sefîd** olan.	Arapça bâ (ب) babı
3212	1	164	**beyḍa(t)**	بَيْضَه	Yumurta, **toḫm-ı mürg.**	Arapça bâ (ب) babı
3213	1	164	**beyżavî**	بَيْضَوِىّ	Yumurta resminde uzunca müdevverce olan, beyzî olan.	Arapça bâ (ب) babı
3214	1	164	**beyżî**	بَيْضِىّ	Yumurta şeklinde olan ve yumurta şekli.	Arapça bâ (ب) babı
3215	1	164	**bayṭar**	بَيْطَارْ	At ve katır ve hımâr misillinin havas ve emrazına ve tımar ve tedavisine vâkıf olan kimse, **ḫarbeşk**.	Arapça bâ (ب) babı
3216	1	164	**(payṭaḳ)**	(بَيْطَاقْ)	Satranç oyununda âdi olan taşlar ve asker neferi.	Arapça bâ (ب) babı
3217	1	164	**beyʿ**	بَيْع	Satın almak, **ḫarîden** ve satmak ve füruḫt etmek.	Arapça bâ (ب) babı
3218	1	164	**biyaʿ**	بِيَعْ	Kiliseler, **putḫâne.**	Arapça bâ (ب) babı
3219	1	164	**biat**	بِيعَة	Hükümetini kabul edip hâkim olduğunu teslim ve alanen ikrar etmek ve Nasârâ kilisesi.	Arapça bâ (ب) babı
3220	1	165	**beyn**	بَيْن	Ara, **miyâne** ve buut, mesafe.	Arapça bâ (ب) babı
3221	1	165	**beyn**	بَيْن	"Arasında, meyanında" manasında edattır.	Arapça bâ (ب) babı
3222	1	165	**beyne'n-nâs**	بَيْنَ النَّاسِ	İnsanlar arasında, **dermiyânı âdemân.**	Arapça bâ (ب) babı
3223	1	165	**beyne'l-aḳrân**	بَيْنَ الْأَقْرَانْ	Akran ve emsali arasında.	Arapça bâ (ب) babı

3224	1	165	beyyin	بَيِّنْ	**Aşikâr**, **rûşen**, vazıh olan.	Arapça bâ (ب) babı
3225	1	165	beyyinen	بَيِّناً	**Aşikâr** olarak.	Arapça bâ (ب) babı
3226	1	165	beyyine(t)	بَيِّنَه	Vazıh ve aşikâr ve delil ve burhan olan nesne.	Arapça bâ (ب) babı
3227	1	165	beynûne(t)	بَيْنُونَة	Ayrı ve başka olmak, açıkta olmak, **cüz**.	Arapça bâ (ب) babı
3228	1	165	beynehümâ	بَيْنَهُمَا	"İki nesnenin arası" manasında terkiptir.	Arapça bâ (ب) babı
3229	1	165	beynehüm	بَيْنَهُمْ	"Birkaç nesnenin yahut birkaç adamın arasında" manasına terkiptir.	Arapça bâ (ب) babı
3230	1	165	büyût	بُيُوتْ	Beytler, **ḫânehâ**, evler, konaklar.	Arapça bâ (ب) babı
3231	1	165	büyûʿ	بُيُوعْ	Alıp satmaklar, **dâdûsitet.**	Arapça bâ (ب) babı
3232	1	165	beʾîs	بَئِيسْ	Şedit, elim, fena olan.	Arapça bâ (ب) babı
				بَابُ التَّاءِ مِنَ الْعَرَبِيَّةِ		
3233	1	165	tâ	تَ	İş bu tâ-i fevkaniyye ve tâ-i müsennat ve tâ-i tesmiye olunan harf tertîb-i hurûf-u Osmâniyyede dördüncü harf olup hesaba dair kütüb ve resâilde dört yüz adedine delalet eder.	Arapça tâ (ت) babı
3234	1	165	tâ	تَا	Hurûf-u Osmâniyede dördüncü olan harfin ismi.	Arapça tâ (ت) babı
3235	1	165	tabi	تَابِعْ	Tebʿiyet edici, itaat edici ve iktidâ ve imtisal edici, **râm şuden** ve birinin hükmü tahtında olan.	Arapça tâ (ت) babı
3236	1	166	tâbiʿûn	تَابِعُونْ	Sahb-ı resûl zamanına yetişip meclislerine dâhil olarak onlardan sonra hayatta kalıp akvâl ve efʿâllerini sebt ve rivayet edenler.	Arapça tâ (ت) babı
3237	1	166	tabut	تَابُوتْ	Mezara nakl etmek için mevtâların vaz olundukları sandık, **gâhû**.	Arapça tâ (ت) babı
3238	1	166	teʾebbü(t)	تَأَبَّه	Tekebbür ve tazim etmek, kibirli olmak, **bâdserî şuden.**	Arapça tâ (ت) babı
3239	1	166	teʾbîd	تَأْبِيدْ	Sonsuz ve zevalsiz kılmak, daim eylemek, **pâyende kerden.**	Arapça tâ (ت) babı
3240	1	166	teeşşür	تَأَثُّرْ	Uyup ardınca gitmek, iktidâ ve ittibaʿ etmek ve keder ve hüzün, infial, **peygiriften.**	Arapça tâ (ت) babı
3241	1	166	teşir	تَأْثِيرْ	Eser ve nişane bırakmak, eser ve nişane etmek ve işleyip dâhiline varmak ve ahval ve evsaf tağyir etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3242	1	166	teʾeccüc	تَأَجُّجْ	Kendi tutuşup alevlenmek, **efrûzîden.**	Arapça tâ (ت) babı
3243	1	166	tacir	تَاجِرْ	Beyʿ ve fürûhata meşgul olan kimse, **bezirgân**.	Arapça tâ (ت) babı
3244	1	166	tecil	تَأْجِيلْ	Sonraya komak, **pes nihâden** ve vade tayin etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3245	1	166	tehir	تَأْخِيرْ	Bi-maʿnâhu eyḍan.	Arapça tâ (ت) babı
3246	1	166	teeddüp	تَأَدُّبْ	Edeplenmek, edepli olmak ve ilim ve adap öğrenmek.	Arapça tâ (ت) babı

3247	1	166	te’eddüm	تَأَدُّمْ	Ekmeğe katık katıp yemek.	Arapça tâ (ت) babı
3248	1	166	te’eddî	تَأَدِّى	Ödemek, **tûẖten**, üzerine borç ve vacip olan nesneyi vermek yahut yapmak.	Arapça tâ (ت) babı
3249	1	166	te’dîb	تَأْدِيبْ	İlim ve adap öğretmek ve terbiye ve muaheze etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3250	1	166	te’diye(t)	تَأْدِيَه	Borcunu vermek, **vâm ẖod dâden** ve üzerine vacip olanı yapmak.	Arapça tâ (ت) babı
3251	1	167	te’eẕẕî	تَأَذِّى	Eziyet çekmek, **rencîde şuden**, incinmek, rencide olmak.	Arapça tâ (ت) babı
3252	1	167	te’ẕîn	تَأْذِينْ	Bağırıp çağırıp ilan etmek, **bânkîden** ve bildirmek.	Arapça tâ (ت) babı
3253	1	167	te’errüb	تَأَرُّبْ	Taassup ve imtina ile **kerdenkeş**lik etmek ve tekellüf edip zeyreklenmek.	Arapça tâ (ت) babı
3254	1	167	târe(t)	تَارَه	Vakit, **hengâm**, hîn ve kere, defa, merre.	Arapça tâ (ت) babı
3255	1	167	târik	تَارِكْ	Terk edici, **evzendîde**, bırakıcı vazgeçici olan.	Arapça tâ (ت) babı
3256	1	167	te’rîb	تَأْرِيبْ	Metin ve muhkem kılmak, **üstüvâr kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
3257	1	167	tarih	تَارِيخْ	Vakaya vakit tayin etmek ve vakanın vukuuna tayin olunan vakit ve vakanın vukuuna vakit tayin eden kelâm ve erkâm ve memlekette vaki olan vukuatı zamana nazaran tertip ve sıra ile zikir ve beyan eden kitap.	Arapça tâ (ت) babı
3258	1	167	tâsi‘	تَاسِعْ	Dokuzuncu, **nühüm** olan.	Arapça tâ (ت) babı
3259	1	167	teessüf	تَأَسُّفْ	Korkup keder etmek, gam ve gussa ile yanıp yakılmak, **tasa**.	
3260	1	167	te’essî	تَأَسِّى	Teselli bulup sabretmek.	Arapça tâ (ت) babı
3261	1	167	te’siye(t)	تَأْسِيَهْ	Teselli verip sabıra irşat etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3262	1	167	tesis	تَأْسِيرْ	Esas vermek, temelleştirmek ve sabit ve muhkem, **karârdâr** kılmak.	Arapça tâ (ت) babı
3263	1	167	te’fîf	تَأَفِيفْ	Üf diye nida edip izhâr-ı nefret etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3264	1	167	te’ekküd	تَأَكُّدْ	Kuvvet ve şiddet ve metanet bulmak, **üstüvârî yâften**.	Arapça tâ (ت) babı
3265	1	168	te’ekkül	تَأَكُّلْ	Yenmek, eklolunmak **ẖavârânîden** ve aşınmak ve tükenmek.	Arapça tâ (ت) babı
3266	1	168	tekit	تَأْكِيدْ	Kuvvet ve şiddet ve metanet vermek ve haber-i evveli tasdik ve teyit zımnında haber-i sâni ve sâlis isal etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3267	1	168	tâlid	تَالِدْ	Miras tarikiyle malik olunan mal.	Arapça tâ (ت) babı
3268	1	168	te’ellüf	تَأَلُّفْ	Alışmak, **âluften**, muhabbet etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3269	1	168	te’ellüm	تَأَلُّمْ	Ağrı ve keder ve dert çekmek.	Arapça tâ (ت) babı
3270	1	168	tali	تَالِى	Ardınca gelici, taakkup edici, **pey girift**.	Arapça tâ (ت) babı
3271	1	168	telif	تَأْلِيفْ	Terkip etmek, muhtelif nesneleri cem edip bir etmek, **ferâhem âverden** ve yeniden tertip edip yazmak ve ülfet ettirmek ve barıştırmak, def‘ -i husûmet etmek.	Arapça tâ (ت) babı

3272	1	168	**tâm**	تَامْ	Nakıs ve eksik olmayan, her bir cüzü mevcut olan.	Arapça tâ (ت) babı
3273	1	168	**teemmül**	تَأَمُّلْ	Hakikata ermek için gereği gibi düşünmek, **şûlîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3274	1	168	**te'emmün**	تَأَمُّنْ	Emin olmak, emniyette olmak, emniyet etmek, **eymün şuden.**	Arapça tâ (ت) babı
3275	1	168	**te'mîm**	تَأْمِيمْ	Niyet ve tasmîm etmek, zihinde kurmak.	Arapça tâ (ت) babı
3276	1	168	**temin**	تَأْمِينْ	Emniyet vermek, emin kılmak, **eymün dâden**.	Arapça tâ (ت) babı
3277	1	168	**te'ennüs**	تَأَنُّسْ	Ünsiyet kesbetmek, **âluften**, alışmak.	Arapça tâ (ت) babı
3278	1	168	**teenni**	تَأَنِّى	Acele ve hiffetten hazer edip sebat ve temkin üzere olmak, acele etmemek.	Arapça tâ (ت) babı
3279	1	168	**te'nîş**	تَأْنِيثْ	Müennes kılmak, dişiye mahsus olan surete komak, **mâde kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
3280	1	169	**te'evvül**	تَأَوُّلْ	Başka mana verilmek, te'vîl-i kelâm olunmak.	Arapça tâ (ت) babı
3281	1	169	**te'evvî**	تَأَوِّى	Mesken ve me'vâ ittihaz etmek, **cây giriften**, oturacak yer peyda etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3282	1	169	**te'viye(t)**	تَأْوِيَة	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça tâ (ت) babı
3283	1	169	**tevil**	تَأْوِيلْ	Birkaç mana kabul eden kelâmın hasbe'l iktizâ manasını vermek.	Arapça tâ (ت) babı
3284	1	169	**tevilî**	تَأْوِيلِىّ	Tevile mensup ve müteallik olan.	Arapça tâ (ت) babı
3285	1	169	**te'ehhül**	تَأَهُّلْ	Evlenmek, **şevher kerden**, karı almak.	Arapça tâ (ت) babı
3286	1	169	**tâ'ib**	تَائِبْ	Tövbe edici, **pişman** olan	Arapça tâ (ت) babı
3287	1	169	**teeyyüt**	تَأَيُّدْ	Kuvvet ve metanet bulmak, teyit olunmak, **üstüvâr yâften**.	Arapça tâ (ت) babı
3288	1	169	**tâ'iḳ**	تَائِقْ	Hastalıktan yeni kurtulup kalkmış olan kimse.	Arapça tâ (ت) babı
3289	1	169	**teyit**	تَأْيِيدْ	Kuvvet ve metanet vermek, kavi ve muhkem kılmak, **nişâḫten.**	Arapça tâ (ت) babı
3290	1	169	**tâyîdât**	تَأْيِيدَاتْ	Teyitler, kuvvet verişler.	Arapça tâ (ت) babı
3291	1	169	**te'yîs**	تَأْيِيسْ	Meyus kılmak, **nâ-ümîd kerden**, katʿ-ı ümîd ettirmek.	Arapça tâ (ت) babı
3292	1	169	**tebâdül**	تَبَادُلْ	Birbirine bedel olmak, birbirinin yerine geçmek ve terâniye etmek, değiş etmek, **gûherîden**	Arapça tâ (ت) babı
3293	1	169	**tebâr**	تَبَارْ	Helak, telef, **mürg**.	Arapça tâ (ت) babı
3294	1	169	**temârek**	تَبَارَكْ	"Mübarek ve muazzez olsun" manasında duadır, **ḫucestebâd**.	Arapça tâ (ت) babı
3295	1	169	**tebâşîr**	تَبَاشِيرْ	Tebşîrler, **müjdehâ**, sevinç haberleri.	Arapça tâ (ت) babı
3296	1	169	**tebâṭu'**	تَبَاطُؤْ	Betâ'et, yavaşlık, **girânî**, ağır deprenmek.	Arapça tâ (ت) babı
3297	1	169	**tebaa**	تَبَاعْ	Ardına düşüp gitmek, **derpey reften** ve uyup imtisal etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3298	1	170	**tibâʿ**	تَبَاعْ	Tâbi olanlar, **baġlâniyân**.	Arapça tâ (ت) babı
3299	1	170	**tebâʿat**	تَبَاعَتْ	Tabi olmak, uyup ardınca yahut beraber gitmek, **derpey reften**.	Arapça tâ (ت) babı

3300	1	170	tebâʿud	تَبَاعُدْ	Uzağa çekilmek, **dûr şuden**, uzamak.	Arapça tâ (ت) babı
3301	1	170	tebaiye(t)	تَبَاعِيَّة	Tabi olmak, **bağlân şuden**, hüküm tahtında olmak.	Arapça tâ (ت) babı
3302	1	170	tebâyun	تَبَايُنْ	Birbirinden ayrı ve başka olmak, **ne mânîden** ve müşterek maksûmu'n-aleyhin vaki olmamasından hâsıl olan keyfiyet-i adediyye.	Arapça tâ (ت) babı
3303	1	170	tebettül	تَبَتُّلْ	Masivadan kesilip Allahüteala'ya ihtisas üzere ubudiyyet etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3304	1	170	tebtîl	تَبْتِيلْ	Bi-maʿnâhu eyḍan.	Arapça tâ (ت) babı
3305	1	170	tebcil	تَبْجِيلْ	Taẕim ve tekrim etmek, büyük sayıp hakkında mucibince hareket etmek, **âzermîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3306	1	170	tebeḥḥur	تَبَحُّرْ	Pek âlim, **dânişmend** olmak.	Arapça tâ (ت) babı
3307	1	170	tebaḫtur	تَبَخْتُرْ	Salınarak yürümek, reftâr etmek, **ḫırâm**.	Arapça tâ (ت) babı
3308	1	170	tebaḫḫur	تَبَخُّرْ	Kendi buhurlamak, **ḫodrâ ḫoşbû kerdânîden.**	Arapça tâ (ت) babı
3309	1	170	tebḫîr	تَبْخِيرْ	Buhurlamak, **ḫoşbû kerden**, tütsülemek.	Arapça tâ (ت) babı
3310	1	170	tebeddül	تَبَدُّلْ	Yeni heyete girmek, **gûherîden**, bir türlü olmuş iken sonradan başka türlü olmak ve mansıp değişmesi.	Arapça tâ (ت) babı
3311	1	170	tebdîd	تَبْدِيدْ	Dağıtmak, **perâkende kerden**, tefriḳ etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3312	1	170	tebdîʿ	تَبْدِيعْ	Yeni şey çıkarmak, **nev âverden**, iḫtirâʿ ve icat etmek ve bir nesneyi yeni çıkma addetmek.	Arapça tâ (ت) babı
3313	1	171	tebdil	تَبْدِيلْ	Yeni heyete komak ve değiştirmek, **küherânîden**, bir nesne yerine başka nesne ika etmek ve casus gibi münekker heyetle halk arasında gezdirilen memur.	Arapça tâ (ت) babı
3314	1	171	tebẕîr	تَبْذِيرْ	Herze ve israf ve vechiyle sarf edip parakende etmek, **perâkenden**.	Arapça tâ (ت) babı
3315	1	171	tibr	تِبْر	İsâga olunmamış altın ve gümüş, **zersâ**.	Arapça tâ (ت) babı
3316	1	171	teberrur	تَبَرُّرْ	Allah'a itaat ve inkıyat üzere olmak.	Arapça tâ (ت) babı
3317	1	171	teberṭum	تَبَرْطُمْ	Gazaba gelmek, **erġîden**, darılmak, hışım etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3318	1	171	teberru	تَبَرُّعْ	Bilâ-mecbûriyet ita etmek, **baḫş kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
3319	1	171	teberruʿan	تَبَرُّعاً	Bilâ-mecbûriyet ita etmek üzere, **yâdkâr**.	Arapça tâ (ت) babı
3320	1	171	teberrük	تَبَرُّكْ	Saadet, hayr-ı ilâhiye hissemend olmak ve bir nesne ile teyemmün etmek, bir nesneyi kendi hakkında savâb ve mübarek ve meymenetli addetmek, **ḫucüste şümârîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3321	1	171	teberrüken	تَبَرُّكاً	Saadetle, hayr-ı ilâhî ile ve savâb ve mübârek ve meymenetli ve aziz addederek, **ferrûḫ.**	Arapça tâ (ت) babı
3322	1	171	teberrûʾ	تَبَرُّؤْ	Pâk ve berîu'ẕ ẕimme kılmak.	Arapça tâ (ت) babı

3323	1	171	tebri ʾe(t)	تَبْرِئَه	Berîu’z ẕimme kılmak.	Arapça tâ (ت) babı
3324	1	171	tebrîd	تَبْرِيدْ	Soğutmak, **şecânîden**, harareti eksiltmek.	Arapça tâ (ت) babı
3325	1	171	tebrîr	تَبْرِيرْ	Kabahatsiz çıkarmak, **bî-küneh kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
3326	1	171	tebrik	تَبْرِيكْ	“Mübarek olsun diye dua etmek, **ferḫundebâd**”manasında tehni ʾe etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3327	1	172	tebessüm	تَبَسُّمْ	Hafif ve zarif tarz ile gülmek, **ḫandîden.**	Arapça tâ (ت) babı
3328	1	172	tebeşbüş	تَبَشْبُشْ	Güler yüz gösterip üns ve iltifat ve muvâṣalet etmek, **âluften.**	Arapça tâ (ت) babı
3329	1	172	tebşir	تَبْشِيرْ	Müjde vermek, hayırlı bir haber vermek.	Arapça tâ (ت) babı
3330	1	172	tebaṣbuṣ	تَبَصْبُصْ	Yaltaklanmak, denâet ve tahakkur derecesinde izhâr-ı ihtisâs etmek, **câbilûsî kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
3331	1	172	tebaṣṣur	تَبَصُّرْ	Dikkatle bakmak, **hâzîden** ve güzel düşünüp mülahaza etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3332	1	172	tebṣıra(t)	تَبْصِرَةْ	Göz açtırıp dikkat ve mülahaza ettirmeğe müstait olan nesne.	Arapça tâ (ت) babı
3333	1	172	tebaṣṣul	تَبَصُّلْ	Soğan gibi kat kat olmak, **mânendi piyâz şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
3334	1	172	tebṣîr	تَبْصِيرْ	Göstermek, **nemûden** ve göz açtırmak ve öğretmek.	Arapça tâ (ت) babı
3335	1	172	tebaṭṭun	تَبَطُّنْ	Bir nesnenin dâhil ve batınına kesb ve kuvvet etmek, **şûlîden.**	Arapça tâ (ت) babı
3336	1	172	tebṭı ʾe(t)	تَبْطِئَة	Hareketini yavaşlatmak, **hengânîden**, ağırlaştırmak.	Arapça tâ (ت) babı
3337	1	172	tebaa	تَبَعَه	Tâbiler, hüküm tahtında olanlar, **zîr destân**.	Arapça tâ (ت) babı
3338	1	172	teb‘iyye(t)	تَبْعِيَّة	Tâbi olmak, itaat etmek, imtisal etmek, **buğlân şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
3339	1	172	teb’îd	تَبْعِيدْ	Uzağa sürmek, **dûr kerden**, uzatmak, ba‘îd kılmak.	Arapça tâ (ت) babı
3340	1	172	teb’îż	تَبْعِيضْ	Bölmek, **taksîm kerden**, bölük bölük etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3341	1	172	tebeḳḳur	تَبَقُّرْ	Pek âlim, dânâ ve dânişmend olmak.	Arapça tâ (ت) babı
3342	1	172	tebḳıyet	تَبْقِيَة	Bir miktar bırakmak, bakiye bırakmak, **endek heşten**.	Arapça tâ (ت) babı
3343	1	173	tebkiye(t)	تَبْكِيَة	Meyyit üzerine mersiye ile ağlamak veya ağlatmak, **mûye**.	Arapça tâ (ت) babı
3344	1	173	tebellüd	تَبَلُّدْ	Belîd ve nâkısu’l-akl olmak ve şaşıp kalakalmak, **kemhûş şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
3345	1	173	tebellül	تَبَلُّلْ	Yaş olmak, yaşlanmak, **nemîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3346	1	173	tebliğ	تَبْلِيغْ	Eriştirmek, **resânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3347	1	173	tebennî	تَبَنِّي	Evlat yerine tutup evlat addetmek, **ferzendî dâşten**.	Arapça tâ (ت) babı
3348	1	173	tebevvül	تَبَوُّلْ	Sidik çıkarmak, **şâşîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3349	1	173	tebvîb	تَبْوِيبْ	Bap bap taksim etmek, **pare pare taksîm kerden** ve tertip etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3350	1	173	tebehhül	تَبَهُّلْ	Tahsil için renc ve zahmet çekmek.	Arapça tâ (ت) babı

3351	1	173	tebehhüm	تَبَهَّمْ	Mübhem ve meşkûk ve belirsiz olmak, **nâ-bedîd şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
3352	1	173	tebhîc	تَبْهِيجْ	Sevindirmek, **şâdîden**, sevinç vermek, behcetlendirmek.	Arapça tâ (ت) babı
3353	1	173	tibyân	تِبْيَانْ	Vâzıh etmek, **âşikâr kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
3354	1	173	tebîʿ	تَبِيعْ	Tâbi olan, itaat ve imtisal edici olan **buğlân künende**.	Arapça tâ (ت) babı
3355	1	173	tebeyyün	تَبَيُّنْ	Vâzıh olmak, **âşikâr şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
3356	1	173	tebyîż	تَبْيِيضْ	Beyaz etmek ve bir yazının suretini pak kağıt üzerine layıkıyla yazmak, **nûşten**.	Arapça tâ (ت) babı
3357	1	173	tebyîn	تَبْيِينْ	Vâzıh ve **aşikâr** kılmak	Arapça tâ (ت) babı
3358	1	173	tetâbuʿ	تَتَابُعْ	Bilâ-fâsıla birbiri ardınca vaki olmak, **peyderpey**.	Arapça tâ (ت) babı
3359	1	173	tetâruk	تَتَارُكْ	İki taraftan terk etmek, **ezdü taraf heştânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3360	1	173	tetâlî	تَتَالِى	Birbiri ardınca vaki olmak, **peyderpey.**	Arapça tâ (ت) babı
3361	1	174	tetebbuʿ	تَتَبُّعْ	Bir hususun gerisini boşlamayıp gereği gibi yoklayıp araştırmak, **cûyîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3362	1	174	tetbît	تَتْبِيتْ	Zarar ve hasârat eriştirmek, **ziyân resânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3363	1	174	tetbîr	تَتْبِيرْ	Kırmak, **şikesten**, paralamak, helak etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3364	1	174	tetbîʿ	تَتْبِيعْ	Gerisini boşlamayıp gereği gibi araştırmak, **cûyîden** ve oymak.	Arapça tâ (ت) babı
3365	1	174	teterrub	تَتَرُّبْ	Toz ve türaba bulaşmak, **kerdrâ âlûden**.	Arapça tâ (ت) babı
3366	1	174	tetrîb	تَتْرِيبْ	Toz ve türaba bulaştırmak, **kerdâ âlûdânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3367	1	174	tetelluʿ	تَتَلُّعْ	Boynunu uzatıp başını kaldırmak, **serber âverden**.	Arapça tâ (ت) babı
3368	1	174	tetellî	تَتَلَى	Ardına düşüp gereği gibi araştırmak, **cüstcû kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
3369	1	174	tetliye(t)	تَتْلِيَه	Nezr eda etmek ve farzdan sonra nafile namazını kılmak.	Arapça tâ (ت) babı
3370	1	174	tetimme(t)	تَتِمَّه	Nakıs olan, nesneyi ikmal ve itmam için ilave olan nesne.	Arapça tâ (ت) babı
3371	1	174	tetmîm	تَتْمِيمْ	Noksanı ikmal etmek, tam kılmak, **dürüst kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
3372	1	174	tetvibe(t)	تَتْوِبَه	Günahtan tevbe ve istiğfâr etmek, **peşîmân şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
3373	1	174	tetevvüc	تَتَوُّجْ	Taç giymek, başına taç konmak, **lâlik pûşîden.**	Arapça tâ (ت) babı
3374	1	174	tetvîc	تَتْوِيجْ	Taç giydirmek, başına taç komak, **lâlik püşânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3375	1	174	teşâḳul	تَشَاقُلْ	Canı istememek sebebiyle çekinmek, **bâz istâden**.	Arapça tâ (ت) babı
3376	1	174	teşâʾüb	تَشَاؤُبْ	Esnemek, **ḫamyâze** etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3377	1	174	teşebbüt	تَشَبُّتْ	Sabır u sübut üzere olmak.	Arapça tâ (ت) babı
3378	1	175	teşpit	تَشْبِيتْ	Yerinde bir karar kılmak, **pâyidâr**.	Arapça tâ (ت) babı

3379	1	175	teşettüm	تَتَتُّمْ	Nâsezâ murdar sözler söylemek, **bedgüften**.	Arapça tâ (ت) babı
3380	1	175	teşcîr	تَتْجِيرْ	Genişletmek, **ferâḫ kerdânîden**, bolaltmak, enli etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3381	1	175	teşrîb	تَتْرِيبْ	Levm etmek, **serzeniş**, azarlamak.	Arapça tâ (ت) babı
3382	1	175	teşḳîb	تَتْقِيبْ	Delmek, **süften**, delikli etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3383	1	175	teşḳîf	تَتْقِيفْ	Talim ve terbiye ile hâzık ve **çîredest şuden** müseden ve tîzkâr olmak.	Arapça tâ (ت) babı
3384	1	175	teşḳîl	تَتْقِيلْ	Ağır kılmak, **girân kerden** ve ağır addetmek.	Arapça tâ (ت) babı
3385	1	175	teşliş	تَتْلِيثْ	Üç etmek ve üç addetmek, **se kerden** ve üçe taksim etmek ve ekânîm-i selâseye kail olmak ve beyinlerinde yüzyirmi derece kavsı vaki olmak.	Arapça tâ (ت) babı
3386	1	175	teşlîḫ	تَتْلِيخْ	Tılaa etmek, sürmek, **ferḫasten**, bulaştırmak.	Arapça tâ (ت) babı
3387	1	175	teşlîm	تَتْلِيمْ	Çentmek, diş diş etmek, **raḫne kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
3388	1	175	teşmîm	تَتْمِيمْ	Ayakla basıp çiğnemek, **pây ḫast**.	Arapça tâ (ت) babı
3389	1	175	teşmîn	تَتْمِينْ	Sekiz etmek, **heşt kerden** ve sekiz kat etmek ve sonra taksim etmek ve kıymet koymak.	Arapça tâ (ت) babı
3390	1	175	teşennî	تَتْنِى	Eklemek, **ḫamîden**, bükülmek, iki kat olmak.	Arapça tâ (ت) babı
3391	1	175	teşniye(t)	تَتْنِيَه	İkiye dâl olan şekl-i lafız ve mezkûr şekil üzere tertip etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3392	1	175	teşevvüb	تَتَوُّبْ	Farizadan sonra nafile namazını kılmak ve namaza davet etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3393	1	175	teşvîr	تَتْوِيرْ	Toz kaldırmak, **kerdber ḫâsten** ve mana-yı bâtinîyi teftiş ve tecessüs etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3394	1	176	tecâdül	تَجَادُلْ	İki taraftan mücadele ve kavga ve niza etmek, **helâlûş**.	Arapça tâ (ت) babı
3395	1	176	tüccar	تُجَّارْ	Tacirler, **bezirgân**.	Arapça tâ (ت) babı
3396	1	176	tecârib	تَجَارِبْ	Tecrübeler, denemek, **âzmûden**.	Arapça tâ (ت) babı
3397	1	176	ticaret	تِجَارَتْ	Emtia beyʿ ve fürûht etmek, alışveriş etmek ve alışverişten hâsıl olan kâr, **fercâm**, fayda.	Arapça tâ (ت) babı
3398	1	176	tecâsür	تَجَاسُرْ	Serkeşlik ve ḫodbinlik etmek ve şedit ve düşvâr, işe cesaret ikdam etmek, **şîrmerdî**.	Arapça tâ (ت) babı
3399	1	176	tecâfîf	تَجَافِيفْ	Esb zırhları, **zırhhâ-yı esbân**.	Arapça tâ (ت) babı
3400	1	176	tecâlüd	تَجَالُدْ	Dövüşmek, **helâlûşîden**, kavga etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3401	1	176	tecâlüs	تَجَالُسْ	Akd-i meclis edip beraber oturmak, **behem nişesten**.	Arapça tâ (ت) babı
3402	1	176	tecâlül	تَجَالُلْ	Kibir ve taazzum etmek, kendini pek satmak **şikerfîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3403	1	176	tecânüb	تَجَانُبْ	Çiğnemek, **ârizû kerden**, sakınmak.	Arapça tâ (ت) babı
3404	1	176	tecâvüb	تَجَاوُبْ	Birbirine cevap vermek, **bâsuḫ dâden**.	Arapça tâ (ت) babı

3405	1	176	tecâvür	تَجَاوُرْ	Komşu olmak, **hemsâye şuden**, birbirine yakın olmak.	Arapça tâ (ت) babı
3406	1	176	tecavüz	تَجَاوُزْ	Öteye geçmek ve teaddî etmek, **bîdâd kerden** ve hakkı iptal edip zulmetmek.	Arapça tâ (ت) babı
3407	1	176	tecâvül	تَجَاوُلْ	Birbiri etrafına dolaşmak, **ġâlîden.**	Arapça tâ (ت) babı
3408	1	176	tücâh	تُجَاهْ	Karşı, **pîşgâh**, yamaç.	Arapça tâ (ت) babı
3409	1	176	tecâhüd	تَجَاهُدْ	Say edip bezl-i makderet etmek, **kûşîş**.	Arapça tâ (ت) babı
3410	1	176	tecahül	تَجَاهُلْ	Bilmemezlik etmek, cehalet suretini takınmak, **nâdânî**.	Arapça tâ (ت) babı
3411	1	177	tecebbür	تَجَبُّرْ	Kibir ve taazzum etmek, **şikerfîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3412	1	177	tecebbün	تَجَبُّنْ	Süt kesilip peynir olmak, **penîre şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
3413	1	177	tecbîr	تَجْبِيرْ	Sınık kemiği sarıp onultmak, **bihter kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
3414	1	177	tecbîn	تَجْبِينْ	Korkak addetmek, **hirâsân şumârîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3415	1	177	teceddüt	تَجَدُّدْ	Yeni olmak, **nev şuden**, yenilenmek.	Arapça tâ (ت) babı
3416	1	177	tecdîd	تَجْدِيدْ	Yeni etmek, **nevîden**, yeniletmek.	Arapça tâ (ت) babı
3417	1	177	tecdîr	تَجْدِيرْ	Çiçek illetini aşılamak, **yâzîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3418	1	177	tecdîʿ	تَجْدِيعْ	Aʿzâ-yı bedenden birini kesmek, kat ve cezm etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3419	1	177	tecdîf	تَجْدِيفْ	Küfrân-ı nîʿmet etmek, nankörlük etmek, **nûspâsî kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
3420	1	177	tecdîl	تَجْدِيلْ	Yere yıkmak, yere atmak, **berĝâk zeden**.	Arapça tâ (ت) babı
3421	1	177	tecdîr	تَجْدِيرْ	Kökünü çıkarmak, kökünden koparmak, **ângîĥten**.	Arapça tâ (ت) babı
3422	1	177	tecdîm	تَجْدِيمْ	Katʿ etmek, kesmek **bürîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3423	1	177	tecr	تَجْر	Alış veriş etmek, dâdû sitet kerden, ticâret etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3424	1	177	tecrübe	تَجْرِبَه	Denemek, **âzmûden**, sınamak, anlamak zımnında fail olmak ve anlamak için icra olunan fiil.	Arapça tâ (ت) babı
3425	1	177	tecerrüt	تَجَرُّدْ	Yalnız olmak, **yegânegî,** müteehhil olmamak ve itibardan katʿ-ı alâka edip yalnız bir nesneye iştigal etmek ve masivadan katʿı alâka edip yalnız Allah'a teveccüh etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3426	1	177	tecerruʿ	تَجَرُّعْ	İçip yutmak, **fürûbürden,** şurb etmek, **nûş** etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3427	1	178	tecerrüm	تَجَرُّمْ	Geçmek, gitmek, **reften**.	Arapça tâ (ت) babı
3428	1	178	tecerrü'	تَجَرُّؤُ	Cüret ve cesaret etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3429	1	178	tecrîḥ	تَجْرِيحْ	Yaralamak, **şuĥûnîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3430	1	178	tecrit	تَجْرِيدْ	Soyup çıplak etmek, **pürehne kerden** ve aʿrâz-ı gayr-ı lâzımeden hâli add ve tasavvur etmek ve yalnız kılmak, ayrı etmek ve hacca yalnız gitmek.	Arapça tâ (ت) babı

3431	1	178	tecrî‘	تَجْرِيعْ	İçirip yutturmak, **vârânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3432	1	178	tecrîm	تَجْرِيمْ	Cerimeye mazhar kılmak, cerime yoluyla ceza ve muahaze etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3433	1	178	teczi’et	تَجْزِئَتْ	Cüz cüz taksim etmek, **pâre pâre kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
3434	1	178	tecziyet	تَجْزِيَتْ	Ceza ve mücâzât vermek, **pâdâş**.	Arapça tâ (ت) babı
3435	1	178	tecessüd	تَجَسُّدْ	Tecessüm etmek, ceset kesbetmek.	Arapça tâ (ت) babı
3436	1	178	tecessüs	تَجَسُّسْ	Yoklayıp araştırmak, **cûyîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3437	1	178	tecessüm	تَجَسُّمْ	Cisim kesbetmek ve mücessim görünmek.	Arapça tâ (ت) babı
3438	1	178	tece‘‘ud	تَجَعُّدْ	Büklüm büklüm olmak, **şikencîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3439	1	178	tec‘îd	تَجْعِيدْ	Büklüm büklüm etmek, **çîn kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
3440	1	178	ticfâf	تِجْفَافْ	Esb zırhı, çukal, **keçîm**.	Arapça tâ (ت) babı
3441	1	178	teceffül	تَجَفُّلْ	Horoz boynunun tüylerini kopartmak, **tefsânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3442	1	178	tecfiye(t)	تَجْفِيَةْ	Eziyet etmek, cefa çektirmek.	Arapça tâ (ت) babı
3443	1	178	tecfif	تَجْفِيفْ	Zırhla kaplamak, zırh giydirmek, **zırh puyâ şuden.**	Arapça tâ (ت) babı
3444	1	178	tecfîn	تَجْفِينْ	Çok cima etmek, **kâyîdeni ter**.	Arapça tâ (ت) babı
3445	1	178	tecellüb	تَجَلُّبْ	Kavga ve niza ve gürültü etmek, **tirâk kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
3446	1	178	tecellüd	تَجَلُّدْ	İnat etmek, **betre kerden**, serkeşlik etmek ve zatında celâdet yok iken külfetle celâdet ve cesaret göstermek.	Arapça tâ (ت) babı
3447	1	179	tecellüs	تَجَلُّسْ	Akd-i meclis edip oturmak, **nişâsten**.	Arapça tâ (ت) babı
3448	1	179	tecelli	تَجَلِّى	Açılıp rûşen ve ayan olmak, münkeşif olup görünmek ve âlem-i gâ’ibden bazı hususat veliyullaha meşhut olmak ve baht, kader, kaza, talih.	Arapça tâ (ت) babı
3449	1	179	tecnîd	تَجْنِيدْ	Ciltlemek, kaplamak, kitaba kap yapmak.	Arapça tâ (ت) babı
3450	1	179	tecemmüd	تَجَمُّدْ	Donmak, seyyâlet hâlinden salâbet hâline muhavvil olmak, **efsürden**.	Arapça tâ (ت) babı
3451	1	179	tecemmür	تَجَمُّرْ	Halk toplanmak, **behem âmeden**, cemiyyet üzere olmak.	Arapça tâ (ت) babı
3452	1	179	tecemmu‘	تَجَمُّعْ	Toplanıp bir araya gelmek, **becây behem âmeden**.	Arapça tâ (ت) babı
3453	1	179	tecemmül	تَجَمُّلْ	Ziynet ve cemal kesbetmek, **arâyîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3454	1	179	tecemmülât	تَجَمُّلَاتْ	Âlât-ı tetimmât, levazım **mâşirzhâ**, avadanlık.	Arapça tâ (ت) babı
3455	1	179	tecmîr	تَجْمِيرْ	Toplamak, biriktirmek, **ferâhem âverden**.	Arapça tâ (ت) babı
3456	1	179	tecmîl	تَجْمِيلْ	Hüsn ü cemal vermek, güzelleştirmek, **nigâr kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
3457	1	179	tecennüb	تَجَنُّبْ	Kaçınmak, çekinmek, **dûr şuden**.	Arapça tâ (ت) babı

3458	1	179	tecennüs	تَجَنُّسْ	Cins-i vâhidden olmak.	Arapça tâ (ت) babı
3459	1	179	tecennün	تَجَنُّنْ	Çıldırmak, mecnun olmak, deli olmak, **dîvâne şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
3460	1	179	tecennî	تَجَنِّى	Bir adama suç atıp isnâd-ı töhmet etmek, **kühenkâr kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
3461	1	179	tecnîd	تَجْنِيدْ	Asker tertip ve cem etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3462	1	179	tecnîr	تَجْنِيرْ	Ölüyü tabut içine vazetmek, **mürderâ bekâ hû nihâden.**	Arapça tâ (ت) babı
3463	1	180	tecnîs	تَجْنِيسْ	İki kelime bazı cihetle birbirine müşabih olup cihet-i uhrâda muhtelif olmak ve minvâl-i muharrer üzere olan kelimeleri istimalinde olan sanat.	Arapça tâ (ت) babı
3464	1	180	tecevvüz	تَجَوُّزْ	Mecaz üzere söylemek ve iğmâz edip caiz görmek.	Arapça tâ (ت) babı
3465	1	180	tecevvuʿ	تَجَوُّعْ	Kast ile aç kalıp, açlık çekmek, **lekhen**.	Arapça tâ (ت) babı
3466	1	180	tecvit	تَجْوِيدْ	Güzel yapmak, güzel eda etmek, okumakta herbir harfi mahrecinden sıfat-ı lâyıkasıyla eda etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3467	1	180	tecvîz	تَجْوِيزْ	Cevaz vermek, izin vermek, **destûr dâden**, ruhsat vermek ve öteye geçirmek, tecavüz ettirmek.	Arapça tâ (ت) babı
3468	1	180	tecvîʿ	تَجْوِيعْ	Açlıkla helak etmek, **helâk kerden begürisnegî**.	Arapça tâ (ت) babı
3469	1	180	tecvîf	تَجْوِيفْ	İçini boş etmek, **tehî kerden**, içini oymak.	Arapça tâ (ت) babı
3470	1	180	tecehhüz	تَجَهُّزْ	Donanmak, bezenmek, **ârâsten**.	Arapça tâ (ت) babı
3471	1	180	techîz	تَجْهِيزْ	Donanmak, tehyie etmek, **ârâyânîden**, bezemek.	Arapça tâ (ت) babı
3472	1	180	techîl	تَجْهِيلْ	Cehalet isnat etmek, cahil addetmek, **nâdân şumârîden** ve birinin cehaletini zahire ihraç etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3473	1	180	teceyyüş	تَجَيُّشْ	Asker toplanıp ordu olmak.	Arapça tâ (ت) babı
3474	1	180	teceyyüf	تَجَيُّفْ	Çürüyüp teaffun etmek, **ḫursîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3475	1	180	tecyîş	تَجْيِيشْ	Asker toplayıp ordu tertip etmek, **leşker enbûden**.	Arapça tâ (ت) babı
3476	1	181	tecyîż	تَجْيِيضْ	Meyil ve udûl edip munsarif olmak, **gerdîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3477	1	181	tecyîf	تَجْيِيفْ	Muhakkar ve rezil kılmak **kerşe nümûden** ve laşe gibi kokutmak ve korkutmak, taḫvîf etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3478	1	181	teḥâcî	تَحَاجِى	Birbirine hicvetmek.	Arapça tâ (ت) babı
3479	1	181	teḥâdüṯ	تَحَادُثْ	Birbirine soruşup havadis nakletmek.	Arapça tâ (ت) babı
3480	1	181	teḥâşî	تَحَاشِى	Sakınmak, çekinmek, içtinap etmek, **arzu kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
3481	1	181	teḥâmuḳ	تَحَامُقْ	Ahmak suretini göstermek, **eblehî nümûden**, ahmaklık satmak.	Arapça tâ (ت) babı
3482	1	181	teḥâmî	تَحَامِى	Sakınmak, **perhîzîden**, hazer üzere olmak.	Arapça tâ (ت) babı

3483	1	181	teḥâ'if	تَحَائِفْ	Tuhfeler, **bahşişhâ**, hediyeler.	Arapça tâ (ت) babı
3484	1	181	teḥabbüs	تَحَبُّسْ	Kendini zaptetmek, nefsini zaptetmek.	Arapça tâ (ت) babı
3485	1	181	taḥt	تَحْت	Alt tarafı, **zîrânî**, alt.	Arapça tâ (ت) babı
3486	1	181	taḥte	تَحْتَ	Altında, **derzîr**, tahtında.	Arapça tâ (ت) babı
3487	1	181	taḥtânî	تَحْتَانِى	Noktası altında vaz olunan harf, **zîrî** ve felekî, felek-i şems derununda olan seyyare.	Arapça tâ (ت) babı
3488	1	181	taḥattüm	تَحَتُّمْ	Nesne pek lazım ve vacip olmak, **bâyesten**.	Arapça tâ (ت) babı
3489	1	181	taḥaccür	تَحَجُّرْ	Taş kesilmek, taşa dönmek, **kerdîden besenk**.	Arapça tâ (ت) babı
3490	1	181	taḥaccî	تَحَجِّى	Sübut üzere olmak, yerinden çıkmamak, **pâyidâr şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
3491	1	181	taḥaddüb	تَحَدُّبْ	Kanbur olmak, **zevengül şuden**, ortası taşra uğramış olmak.	Arapça tâ (ت) babı
3492	1	181	taḥaddüṯ	تَحَدُّثْ	Sonradan hâsıl olmak, yok iken var olmak, **nev âverden**.	Arapça tâ (ت) babı
3493	1	182	taḥaddî	تَحَدِّى	Çekişmek, mücadele etmek, **ceḫîden** ve im'ân nazar etmek, dikkatle sarf-ı nazar etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3494	1	182	taḥdîb	تَحْدِيبْ	Kanbur etmek, **zevenkel kerden**, ortasını taşra uğratmak.	Arapça tâ (ت) babı
3495	1	182	taḥdîṯ	تَحْدِيثْ	Nakil ve rivayet etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3496	1	182	taḥdit	تَحْدِيدْ	Hudut tayin etmek, nihayetini malum etmek, **bedrûşt kerden** ve sıfat-ı lâzimesini tayin etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3497	1	182	taḥaẕẕür	تَحَذُّرْ	Hazer üzere olmak, dikkatlice davranmak, **perhîzîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3498	1	182	taḥzîr	تَحْزِيرْ	Korkutup kendini sakındırmak.	Arapça tâ (ت) babı
3499	1	182	taḥarruz	تَحَرُّزْ	Sakınmak, **perhîzîden**, ihtiraz ve tahaffuz etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3500	1	182	taḥarrî	تَحَرِّى	Teftiş etmek, **cûyîden**, yoklamak, araştırmak.	Arapça tâ (ت) babı
3501	1	182	taḥrir	تَحْرِيرْ	Yazmak, **nûvîsten**, tastir etmek ve kaydetmek, deftere geçirmek.	Arapça tâ (ت) babı
3502	1	182	taḥrîṣ	تَحْرِيصْ	Vech-i mezmûm üzere ve lüzumundan ziyade arzukeş ve talebkâr kılmak, **şehrmend**.	Arapça tâ (ت) babı
3503	1	182	taḥrîż	تَحْرِيضْ	Bir işe kandırmak, **aġânîden**, teşvik ve tahrik etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3504	1	182	taḥrif	تَحْرِيفْ	Tebdil ve tegyîr etmek, değiştirmek, **gûherânîden** ve muharrerâtın bazı elfâzını hazf veya tebdil ederek yahut bazı elfâz ilave ederek meal ve mefumunu ifsat etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3505	1	182	taḥrik	تَحْرِيكْ	Kımıldatmak, **gûrîden,** harekete getirmek, yürütmek ve teşvik etmek, azdırmak, ayartmak.	Arapça tâ (ت) babı
3506	1	182	taḥrîm	تَحْرِيمْ	Haram kılmak, **şükûd kerden**, memnu etmek.	Arapça tâ (ت) babı

3507	1	183	**taḥrîme(t)**	تَحْرِيمَه	Hüccâcın ihram iktisâya kıyamları.	Arapça tâ (ت) babı
3508	1	183	**taḥrîmî**	تَحْرِيمِىَ	Tahrîme mensup ve müteallik olan, **şefûdî**.	Arapça tâ (ت) babı
3509	1	183	**taḥazzün**	تَحَزُّنْ	Mahzun ve mükedder olmak, **ġamnâk şuden,** keder etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3510	1	183	**taḥazzüb**	تَحَزُّبْ	Takım takım cem olmak, **ferâhem âmeden**.	Arapça tâ (ت) babı
3511	1	183	**taḥzîb**	تَحْزِيبْ	Takım takım etmek ve hizb hizb taksim etmek, **bölük kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
3512	1	183	**taḥzîn**	تَحْزِينْ	Mahzun kılmak, **derdnâk kerden**, keder ettirmek.	Arapça tâ (ت) babı
3513	1	183	**taḥassür**	تَحَسُّرْ	Hasret çekmek, kaybolan nesne için keder ve teessüf etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3514	1	183	**taḥassüs**	تَحَسُّسْ	Dinleyicilik etmek, herkesin sohbetine kulak verip dinlemek, **gûşîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3515	1	183	**taḥsîn**	تَحْسِينْ	Güzellenmek ve güzel bulup beğenmek, **pesendîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3516	1	183	**taḥaşşüd**	تَحَشُّدْ	Birikip toplanmak, **behem âmeden**, tecemmuʿ etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3517	1	183	**taḥaşşür**	تَحَشُّرْ	Mezardan dirilmek, **rîsten**.	Arapça tâ (ت) babı
3518	1	183	**taḥşiye(t)**	تَحْشِيَه	Kenar yazmak, hâşiye yazmak, **kerâne neveşten**.	Arapça tâ (ت) babı
3519	1	183	**taḥşîm**	تَحْشِيمْ	Hışım ettirmek, daraltmak, **ġırâşânîden**, gazaba getirmek.	Arapça tâ (ت) babı
3520	1	183	**taḥaşşun**	تَحَصُّنْ	Bir müstahkem mahalle kapanmak, **bendânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3521	1	183	**taḥṣil**	تَحْصِيلْ	Edinmek, kesbetmek, kendi havza-i tasarrufuna dâhil etmek ve öğrenmek, tefennün etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3522	1	183	**taḥṣîn**	تَحْصِينْ	Kuvvet ve metanet vermek, istihkâm etmek, **üstüvâr kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
3523	1	183	**taḥṭîm**	تَحْطِيمْ	Kırmak, **şikesten**, pare pare etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3524	1	184	**tuḥaf**	تُحَفْ	Tuhfeler, **bergüzârhâ,** hediyeler ve yeni peyda olunmuş turfanda nesneler.	Arapça tâ (ت) babı
3525	1	184	**tuḥfe(t)**	تُحْفَه	Hediye, **pîşkeş**, **armağan** ve yeni peyda olunmuş turfanda nesne.	Arapça tâ (ت) babı
3526	1	184	**taḥaffuẓ**	تَحَفُّظْ	Sakınmak, **perhîzîden**, hazer ve ihtiraz üzere olmak ve ilel-i sâriyeden kendini korumak.	Arapça tâ (ت) babı
3527	1	184	**taḥaḳḳuk**	تَحَقُّقْ	Sahih olduğu zahir ve müstebân olmak, tahkik olmak, hakiki meydana çıkmak, **âşikâr şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
3528	1	184	**taḥḳir**	تَحْقِيرْ	Hakir ve denî addetmek, **gerşe nümûden**, hakir ve denî kılmak ve haysiyetine nazaran lazım gelen taltifata bedelen sû-i muâmele ve hareket-i nâşâyeste ile hakaret ve tenzîl-i kadr etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3529	1	184	**taḥḳiḳ**	تَحْقِيقْ	Asıl ve sıhhat aramak, hakikat aramak ve hak ve sahih addetmek ve hakikat ve sıhhate kail ve mutemet olmak, **sîsten**.	Arapça tâ (ت) babı
3530	1	184	**taḥḳîkan**	تَحْقِيقاً	Sıhhat ve hakikat üzere hata ve şüphe vaki olmayarak.	Arapça tâ (ت) babı

3531	1	184	taḥkîkî	تَحْقِيقِى	Hak, sahih, hatasız, **dürüst** olan.	Arapça tâ (ت) babı
3532	1	184	taḥakkük	تَحَكُّك	**Şergîr** olmak, birine zarar ve ziyan etmek kaydında dolaşmak.	Arapça tâ (ت) babı
3533	1	184	taḥakküm	تَحَكُّمْ	Hüküm ve zabıtlık takınmak, tekebbür ve taazzum etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3534	1	185	taḥkîr	تَحْكِيرْ	Sairin binaya şürûʿ etmelerini men zımnında bir arsayı duvar ile ihata ve set etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3535	1	185	taḥkim	تَحْكِيمْ	Kavi ve muhkem etmek, **dürüst** ve hâkim nasbetmek.	Arapça tâ (ت) babı
3536	1	185	taḥille(t)	تَحِلَّة	Kefâret, yemin etmek, yeminine hânis olmayıp bir nesne vasıtası ile ondan çıkmak ve yemininden çıkmak için verilen yahut yapılan nesne.	Arapça tâ (ت) babı
3537	1	185	taḥallül	تَحَلْلْ	Şart ve istisna ile yemin etmek ve yoldan geldikten sonra yolun arızası sebebiyle mizaçsız ve alîl olmak.	Arapça tâ (ت) babı
3538	1	185	taḥallüm	تَحَلُّمْ	Halim olmayan kimse, külfetle hilm göstermek ve rüya görmek ve yalandan rüya düzüp söyleyerek nakl etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3539	1	185	taḥallî	تَحَلِّى	Hatun zinetlerini takıp donanmak, **ârasten**.	Arapça tâ (ت) babı
3540	1	185	taḥliye(t)	تَحْلِيَة	Donanmak, **ârâyânîden**, tezyin etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3541	1	185	taḥlîf	تَحْلِيفْ	Yemin ettimek, **sevkend dâden**, ant içirmek.	Arapça tâ (ت) babı
3542	1	185	taḥlîḳ	تَحْلِيقْ	Tıraş etmek, **tirâşîden**, kazımak ve yüksekte havada daire çevirmek, tayerân etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3543	1	185	taḥlil	تَحْلِيلْ	Helal etmek, **şefâ kerden**, mezun kılmak ve yeminine kefaret etmek ve müşkül ve mesele ve dava halletmek yani cevabını vermek ve eritmek katı nesneyi seyyâlâttan biri içinde eritmek ve şişmiş yere ilaç edip şişini izale etmek ve üç defa boşanmış zevcesini yeniden zevce edinmek.	Arapça tâ (ت) babı
3544	1	186	taḥlîm	تَحْلِيمْ	Halim kılmak, tabiatın sertliğini izale temek.	Arapça tâ (ت) babı
3545	1	186	taḥammüs	تَحَمُّسْ	Sabit ve mukaddem ve gayretvâr olmak, **çâlişger**.	Arapça tâ (ت) babı
3546	1	186	taḥammül	تَحَمُّلْ	Yük çekmek, **bâr keşîden**, bâra giriftar olmak ve sabretmek ve kabul etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3547	1	186	taḥmîd	تَحْمِيدْ	Elhamdülillah elfâz-ı şerîfesini zikretmekle Allahüteala'ya hamd ü senâ etmek, **sibâsîden.**	Arapça tâ (ت) babı
3548	1	186	taḥmis	تَحْمِيسْ	Darıltmak, **ġırâşânîden**, iġzâb etmek ve mîrî tarafından tahsis olunup kahve kavurarak sahk ve tetkik olunduğu mahal.	Arapça tâ (ت) babı
3549	1	186	taḥmîż	تَحْمِيضْ	Kavurmak, **tefrîden**, kavurtmak.	Arapça tâ (ت) babı
3550	1	186	taḥmîḳ	تَحْمِيقْ	Ahmak kılmak, **ebleh kerden**, ahmak addetmek, ahmak diye tesmiye etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3551	1	186	taḥmîl	تَحْمِيلْ	Yükletmek, **bârber nihâden** ve taşıtmak, götürtmek.	Arapça tâ (ت) babı
3552	1	186	taḥmîm	تَحْمِيمْ	Kaynatmak, **cûşânîden**, ısıtmak.	Arapça tâ (ت) babı

3553	1	186	**taḥannüş**	تَحَنُّثْ	Günahtan içtinap etmek, **perhîzîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3554	1	186	**taḥannuṭ**	تَحَنُّطْ	Meyyitin kefenini hunût ile tayipletmek.	Arapça tâ (ت) babı
3555	1	186	**taḥannüf**	تَحَنُّفْ	Hanefiyyü'l mezheb olmak.	Arapça tâ (ت) babı
3556	1	186	**taḥannün**	تَحَنُّنْ	Meyl ve muhabbet etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3557	1	186	**taḥnîṭ**	تَحْنِيطْ	Meyyitin kefenini hanût ile tîblatmak.	Arapça tâ (ت) babı
3558	1	187	**taḥavvül**	تَحَوُّلْ	Değişmek, **gûherîden**, tebdil olunmak, değişilmek,	Arapça tâ (ت) babı
3559	1	187	**taḥvil**	تَحْوِيلْ	Değiştirmek, **gûherânîden**, tebdil etmek, çevirmek ve bir nevi akçe senedi poliçe.	Arapça tâ (ت) babı
3560	1	187	**taḥiyyât**	تَحِيَّاتْ	Tahiyyeler, selamlar, **dürûd**.	Arapça tâ (ت) babı
3561	1	187	**taḥiyye(t)**	تَحِيَّةْ	Selam vermek, ömrünüz çok olsun diye dua etmek ve dua ve selam, **dürûd kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
3562	1	187	**taḥayyür**	تَحَيُّرْ	Şaşa kalmak, **hâjûyîden**, kalakalmak, müteaccib olmak.	Arapça tâ (ت) babı
3563	1	187	**taḥayyün**	تَحَيُّنْ	Toplanmak, **behem âmeden**, cem olunmak, birikmek, takım olmak.	Arapça tâ (ت) babı
3564	1	187	**taḥayyüż**	تَحَيُّضْ	Avrat hayız sebebiyle namaz kılmamak.	Arapça tâ (ت) babı
3565	1	187	**teḫâẕül**	تَخَاذُلْ	Cenkten kaçınıp geri dönmek.	Arapça tâ (ت) babı
3566	1	187	**taḫâşî**	تَخَاشِى	Korkmak, **bâkîden**, ḫavf etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3567	1	187	**taḫâvîf**	تَخَاوِيفْ	Tahvîfler, ummacılar, **bîmhâ**.	Arapça tâ (ت) babı
3568	1	187	**taḫtîm**	تَخْتِيمْ	Mühürlemek, **mühr kerden**, **maḫtûm** kılmak.	Arapça tâ (ت) babı
3569	1	187	**taḫcîl**	تَخْجِيلْ	Hacâlet ettirmek, **şermânîden**, utandırmak.	Arapça tâ (ت) babı
3570	1	187	**taḫaddür**	تَخَدُّرْ	Taze kız ehl-i perde olup kimseye meşhut olmamak.	Arapça tâ (ت) babı
3571	1	187	**taḫdîd**	تَخْدِيدْ	Kurutmak, **câhânîden**, pastırma gibi kuru etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3572	1	187	**taḫdîr**	تَخْدِيرْ	Perde tutundurup meşhud kılmamak.	Arapça tâ (ت) babı
3573	1	187	**taḫdîş**	تَخْدِيشْ	Tırmalayıp yara etmek, tırnakla cerh etmek, **ḫırîşîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3574	1	187	**taḫdîʿ**	تَخْدِيعْ	Hile edip aldatmak, **ferîften**.	Arapça tâ (ت) babı
3575	1	188	**taḫẕîʿ**	تَخْذِيعْ	Kesmek, **bürîden**, doğramak, kıymak.	Arapça tâ (ت) babı
3576	1	188	**taḫẕîl**	تَخْذِيلْ	Zelil ve metruk kılmak, **hâr kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
3577	1	188	**taḫarruc**	تَخَرُّجْ	Tefennün etmek, kesb-i kemâl ile üstat çıkmak, **üstâd şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
3578	1	188	**taḫarrud**	تَخَرُّدْ	Utanıp sakit olmak, **tenîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3579	1	188	**taḫarruḳ**	تَخَرُّقْ	Yırtılmak, **şeklîden**, koparılmak, sökülmek.	Arapça tâ (ت) babı

3580	1	188	taḫrip	تَخْرِيبْ	Harap etmek, bozmak, yıkmak, **vîrân kerden** ve yakmak.	Arapça tâ (ت) babı
3581	1	188	taḫrîc	تَخْرِيجْ	Kesb-i kemâlden sonra üstat çıkarmak ve taşra çıkarmak, **bîrûn kerden**, meydana çıkarmak ve hadîs-i şerîfin râvi-i evvelini göstermek.	Arapça tâ (ت) babı
3582	1	188	taḫsir	تَخْسِيرْ	Hasârat ve ziyana giriftar etmek, **ziyân kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
3583	1	188	taḫaşşuʿ	تَخَشُّعْ	Kibirden içtinap edip huzûʿ ve tazarru etmek, kendini alçak tutmak, **pestî nümûden**.	Arapça tâ (ت) babı
3584	1	188	taḫaşşül	تَخَشُّلْ	Zelil ve hakir olmak, zillet ve hakarete giriftar olmak, **zelîl şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
3585	1	188	taḫaşşün	تَخَشُّنْ	Huşunet ve sertlik kesbetmek, **şufîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3586	1	188	taḫaşşî	تَخَشِّى	Korkmak, **tersîden**, havf etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3587	1	188	taḫşiye(t)	تَخْشِيَة	Korkutmak, **tersânîden**, tahvîf etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3588	1	188	taḫaṣṣuṣ	تَخَصُّصْ	Yalnız bir nesneye mensup olmak ve hub ve muhâdenetle birine merbut olmak, **peyvestânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3589	1	188	taḫṣiṣ	تَخْصِيصْ	Yalnız bir nesneye mensup ve müteallik kılmak ve intihap ile bir nesnenin mensubiyet ve müteallikini yalnız bir nesneye hasretmek.	Arapça tâ (ت) babı
3590	1	189	taḫażżuʿ	تَخَضُّعْ	Kendini alçak tutmak, **ḫodrâ pest dâşten**, kibir ve taazzumdan ırak olmak.	Arapça tâ (ت) babı
3591	1	189	taḫaṭṭîʾ	تَخَطِّئْ	Hata etmek, yanılmak, **heftût**, yanlış etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3592	1	189	taḫaṭṭî	تَخَطِّى	Haddi tecavüz etmek, atlayıp geçmek ve günah ve kabahat emek, **günâh kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
3593	1	189	taḫṭiʾe(t)	تَخْطِئَة	Bir nesne hatadır diye iddia etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3594	1	189	taḫṭîṭ	تَخْطِيطْ	Yazmak, **nüvîsten**, çizmek, resmetmek.	Arapça tâ (ت) babı
3595	1	189	taḫṭîf	تَخْطِيفْ	Kapmak, **rubûden**, kapıp alıp götürmek.	Arapça tâ (ت) babı
3596	1	189	taḫaffüc	تَخَفُّجْ	Bir tarafa eğilmek, **ḫamîden**, meyletmek.	Arapça tâ (ت) babı
3597	1	189	taḫfîf	تَخْفِيفْ	Hafif kılmak, **sebük kerden**, ağırlığını eksiltmek ve kelimenin bazı harfini terketmekle telaffuzu teshîl ve tacil etmek ve tahkir etmek, saymamak, layıkı üzere tazim etmemek.	Arapça tâ (ت) babı
3598	1	189	taḫallüd	تَخَلُّدْ	Daimi olmak, **hemîşe kerden**, ebediyet kesbetmek.	Arapça tâ (ت) babı
3599	1	189	taḫalluṣ	تَخَلُّصْ	Safi olmak, **nâbîden**, halis olmak ve sadık ve riyasız dost olmak ve mahlas edinmek yani bir mahlas ile müsemma olmak.	Arapça tâ (ت) babı
3600	1	189	taḫalluṭ	تَخَلُّطْ	Karışmak, **amîḫten**, karışık olmak.	Arapça tâ (ت) babı
3601	1	190	taḫallu	تَخَلُّعْ	Kopar gibi olmak ve doğru ayakta duramayıp sarhoş gibi gitmek.	Arapça tâ (ت) babı

3602	1	190	**taḫalluf**	تَخَلُّفْ	Sonra gelmek, sonraya kalmak ve evvel ki hâl ve nisâbından çıkmak, **lebsmânde**.	Arapça tâ (ت) babı
3603	1	190	**taḫalluḳ**	تَخَلُّقْ	Hub ve hulk peyda etmek, **sângîn**.	Arapça tâ (ت) babı
3604	1	190	**taḫalḫul**	تَخَلْخُلْ	Eczası birbirinden ziyade ayrılmakla kabarıp ziyade mekan istiʿâb etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3605	1	190	**taḫallâ**	تَخَلَّى	Hâli mahalle çekilmek, yalnız olmak, **yegâne şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
3606	1	190	**taḫliye**	تَخْلِيَةْ	Boş etmek, **tehî kerden**, boş bırakmak.	Arapça tâ (ت) babı
3607	1	190	**taḫlîş**	تَخْلِيصْ	Kurtarmak, **rehâ kerden**, giriftar olduğu dâhiyeden çıkarmak.	Arapça tâ (ت) babı
3608	1	190	**taḫlîṭ**	تَخْلِيطْ	Karıştırmak, **âmîḫten**, karışık etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3609	1	190	**taḫlîʿ**	تَخْلِيعْ	Çıkarmak, **sipûḫten**, koparmak.	Arapça tâ (ت) babı
3610	1	190	**taḫlîf**	تَخْلِيفْ	Biri ardında diğerini vaki kılmak ve birinden sonra diğerini vaki kılmak.	Arapça tâ (ت) babı
3611	1	190	**taḫlil**	تَخْلِيلْ	Ekşitmek, **turşânîden**, eşki kılmak.	Arapça tâ (ت) babı
3612	1	190	**tuḫme(t)**	تُخْمَه	İmtilâ, mide dolgunluğu, **nâgûr**.	Arapça tâ (ت) babı
3613	1	190	**taḫammüd**	تَخَمُّدْ	Ateşin intifaya yüz tutması.	Arapça tâ (ت) babı
3614	1	190	**taḫammüs**	تَخَمُّسْ	Hâtun başını örtmek, yaşmaklanmak, **dehendbend giriften** ve şarap gibi keyfetmeye kesb-i istiʿdâd etmek üzere kabarıp kaynamak ve mayalanmak.	Arapça tâ (ت) babı
3615	1	190	**taḫmîr**	تَخْمِيرْ	Maya katıp mayalandırmak, **mâye kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
3616	1	191	**taḫmîs**	تَخْمِيسْ	Beş kat etmek ve beşe bölmek ve bir nesneyi beş erkan üzere tertip ve imal etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3617	1	191	**taḫmin**	تَخْمِينْ	Delîl-i zaʿîf üzere hüküm ve kıyas etmek, **hükm kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
3618	1	191	**taḫminen**	تَخْمِيناً	Delîl-i zaʿîf üzere hüküm ve kıyas olunarak.	Arapça tâ (ت) babı
3619	1	191	**taḫavvuf**	تَخَوُّفْ	Havf etmek, **bâkîden**, korkmak.	Arapça tâ (ت) babı
3620	1	191	**taḫûm**	تَخُومْ	Hadler, serhatler, hudut, **merzhâ**.	Arapça tâ (ت) babı
3621	1	191	**tuḫûme(t)**	تُخُومَه	Had, **serḥat**, sınır başı.	Arapça tâ (ت) babı
3622	1	191	**taḫavvün**	تَخَوُّنْ	Hain olmak, hıyanet etmek, **nârâştî kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
3623	1	191	**taḫviyet**	تَخْوِيَتْ	Hâli ve harap olmak.	Arapça tâ (ت) babı
3624	1	191	**taḫvîf**	تَخْوِيفْ	Korkutmak, korkuya giriftâr kılmak, **bâkânîden** ve umacı, korkunç.	Arapça tâ (ت) babı
3625	1	191	**taḫvîḳ**	تَخْوِيقْ	Bolaltmak, tevsîʿ etmek, **ferâḫ kerden** ve bast edip tafsil ve itâle etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3626	1	191	**taḫayyül**	تَخَيُّلْ	Bilâ-muâyene ve yalnız ferasetle nesneyi bir vaz ve hâlet üzere fehm ve idrak etmek ve zihinde nesnenin hâlât ve heyʾâtını teşkil ve tasavvur etmek, **endîşîden**.	Arapça tâ (ت) babı

3627	1	191	**taḫyîb**	تَخْيِيبْ	Ümitten men etmek, meyus kılmak, **nâ-ümîd kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
3628	1	191	**taḫyîr**	تَخْيِيرْ	Muhayyer kılmak, nesnenin intihap ve ihtiyarını birine ihale etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3629	1	192	**taḫyîl**	تَخْيِيلْ	Suizan etmek, **mâkû kerden** ve hile etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3630	1	192	**tedâbîr**	تَدَابِيرْ	Tefekkür ile tasmîm olunan usûl-i hareket, **şikâlişhâ**.	Arapça tâ (ت) babı
3631	1	192	**tedâḫul**	تَدَاخُلْ	Birbiri içine girmek ve birbirinin işine karışmak ve borcun taksitleri vaktiyle verilmeyip başka taksidin vaktine karışmak.	Arapça tâ (ت) babı
3632	1	192	**tedârüs**	تَدَارُسْ	Derse meşgul olmak, **dehûn**.	Arapça tâ (ت) babı
3633	1	192	**tedarik**	تَدَارُكْ	Levazımatı hazır ve müheyya kılmak, **âmâde kerden** ve kılmağa meşgul olmak ve yetişip lâḥik olmak.	Arapça tâ (ت) babı
3634	1	192	**tedâfuʿ**	تَدَافُعْ	Kendini hıfz edip düşmanı defetmek.	Arapça tâ (ت) babı
3635	1	192	**tedâfuʿî**	تَدَافُعِىّ	Düşman define müteallik olan.	Arapça tâ (ت) babı
3636	1	192	**tedâfuḳ**	تَدَافُقْ	Pek tetkik ederek hesap etmek, **şikâliş**.	Arapça tâ (ت) babı
3637	1	192	**tedâvür**	تَدَاوُرْ	Nöbetle birbirine devir ve havale etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3638	1	192	**tedavül**	تَدَاوُلْ	Elden ele vermek, umumen istimal etmek, **dest bedest bürden**.	Arapça tâ (ت) babı
3639	1	192	**tedâvîr**	تَدَاوِيرْ	Devirler, dolaşışlar, **kerdîdenhâ**.	Arapça tâ (ت) babı
3640	1	192	**tedebbür**	تَدَبُّرْ	Tefekkür edip süluk ve hareket ihtiyar etmek, **endîşîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3641	1	192	**tedbir**	تَدْبِيرْ	İhtiyar olunacak süluk ve harekete karar vermek, tefekkür ile tasmîm etmek, **şûlîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3642	1	192	**tedşîr**	تَدْشِيرْ	Kuş kendi yuvasını düzmek, **lâne saḫten**.	Arapça tâ (ت) babı
3643	1	193	**tedcîl**	تَدْجِيلْ	Kaplamak, bürümek, **câme pîçânîden**, yaldızlamak.	Arapça tâ (ت) babı
3644	1	193	**tedaḫḫun**	تَدَخُّنْ	Tütmek, **dûd kerden**, tütün vermek.	Arapça tâ (ت) babı
3645	1	193	**tedḫîn**	تَدْخِينْ	Tütsülemek, **ḫodrâ ḫoşbû kerdânîden**, tütünlemek.	Arapça tâ (ت) babı
3646	1	193	**tederrüb**	تَدَرُّبْ	Alışmak, **âluften**, ülfet kesbetmek.	Arapça tâ (ت) babı
3647	1	193	**tederrüc**	تَدَرُّجْ	Derece derece hareket etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3648	1	193	**tederrüs**	تَدَرُّسْ	Ders almak, okumak, derse meşgul olmak, **ḫânîden**, tahsile çalışmak.	Arapça tâ (ت) babı
3649	1	193	**tedrîb**	تَدْرِيبْ	Alıştırmak, **âluftânîden**, ülfet ettirmek.	Arapça tâ (ت) babı
3650	1	193	**tedrîc**	تَدْرِيجْ	Derece derece aheste ve teenni ile hareket ettirmek.	Arapça tâ (ت) babı
3651	1	193	**tedrîcen**	تَدْرِيجاً	Derece derece aheste aheste.	Arapça tâ (ت) babı
3652	1	193	**tedris**	تَدْرِيسْ	Okutmak, **ḫânânîden**, ders vermek, öğretmek.	Arapça tâ (ت) babı

3653	1	193	tedsiye(t)	تَدْسِيَة	İfsat ve igvâ ile gümrah eylemek, ayartmak, **tebâhîden**, azdırmak.	Arapça tâ (ت) babı
3654	1	193	tedfiʿ	تَدْفِيعْ	Defetmek, teb'îd etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3655	1	193	tedfîn	تَدْفِينْ	Defnetmek, **derḫâk kerden**, gömmek.	Arapça tâ (ت) babı
3656	1	193	tedḳiḳ	تَدْقِيقْ	Ufaltmak, **bârik kerden**, inciltmek ve gereği gibi yoklayıp hakikat aramak.	Arapça tâ (ت) babı
3657	1	193	tedellük	تَدَلُّكْ	Delk olunmak, sürünmek, **mânîden**, ovalanmak.	Arapça tâ (ت) babı
3658	1	193	tedellül	تَدَلُّلْ	Nazlanıp şive ve eda göstermek, **şîve kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
3659	1	193	tedellî	تَدَلِّى	Naz ve şive ve eda etmek, **ġuncîden**, nazlanmak.	Arapça tâ (ت) babı
3660	1	193	tedliye(t)	تَدْلِيَه	Sarkıtmak, **fürû güdâşten**, yukarıdan aşağı bırakmak ve delil ve hüccet ihzar etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3661	1	194	tedlîs	تَدْلِيسْ	Metâın meâyıibini müşteriden hile ile ketm ve ihfâ etmek ve bir hadisin rivayetinde kendine rivayet eden zatın ismini ketm edip diğer bir kimseye isnat etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3662	1	194	tedlîk	تَدْلِيكْ	Sürmek, sürüştürmek, **vesîden**, ovalamak.	Arapça tâ (ت) babı
3663	1	194	tedlîl	تَدْلِيلْ	Şuhluk edip naz ve işve etmek, **ġuncîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3664	1	194	tedliye(t)	تَدْلِيَه	Gam ve gussa yahut aşk bir adamı bihûş ve medhûş eylemek.	Arapça tâ (ت) babı
3665	1	194	tedemmuʿ	تَدَمُّعْ	Ağlayıp gözyaşı dökmek, **şemîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3666	1	194	tedemmül	تَدَمُّلْ	Tarla gübre ile gübrelenmek.	Arapça tâ (ت) babı
3667	1	194	tedmiye(t)	تَدْمِيَة	Kan akıtmak üzere cerh etmek, **şeḫûden**.	Arapça tâ (ت) babı
3668	1	194	tedmîc	تَدْمِيجْ	Bir nesnenin derununa vazedip gereği gibi yerleştirmek, **câdârânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3669	1	194	tedmîr	تَدْمِيرْ	Helak ve idam etmek, **güşten**, tarumar ve perişan etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3670	1	194	tedmîʿ	تَدْمِيعْ	Kan görünmek, lakin akmamak üzere cerh etmek, **şüḫûden**.	Arapça tâ (ت) babı
3671	1	194	tedmîḳ	تَدْمِيقْ	İçeri sokmak, **bederûn nihâden**, ithal etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3672	1	194	tedennüs	تَدَنُّسْ	Kirlenmek, paslanmak, **çirkîn şuden** ve rezil ve denî olmak.	Arapça tâ (ت) babı
3673	1	194	tedennî	تَدَنِّى	Bir nesneye azca azca varıp yaklaşmak ve denâyet ve tenezzül kesbetmek.	Arapça tâ (ت) babı
3674	1	195	tedniye(t)	تَدْنِيَة	Bir nesnenin sagîrini ve kebirini tetebbuʿ etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3675	1	195	tednîs	تَدْنِيسْ	Kirletmek, paslandırmak, **çirkîn kerden** ve ırza şeyn ve tan etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3676	1	195	tedvîr	تَدْوِيرْ	Yuvarlandırmak, **galtânîden** ve yuvarlak etmek ve dolaştırmak ve meslek-i devr, dolaşmak yolu ve zamanı.	Arapça tâ (ت) babı
3677	1	195	tedvîş	تَدْوِيصْ	Kendini sanat vasıtasıyla yüksekten salıverip inmek, **fürû âmeden**.	Arapça tâ (ت) babı
3678	1	195	tedvîm	تَدْوِيمْ	Daim ve baki olmak, **pâyende şuden** ve dönmek, devretmek.	Arapça tâ (ت) babı

3679	1	195	tedvin	تَدْوِينْ	Divana tahrik etmek cemedip divan etmek, **dîvân kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
3680	1	195	tedhîş	تَدْهِيشْ	Dehşet ve havf ve hayrete giriftar etmek, **tersânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3681	1	195	tedhîn	تَدْهِينْ	Yağlamak, yağ ile tılâ etmek, **ferḫasten**.	Arapça tâ (ت) babı
3682	1	195	tedeyyüş	تَدَيُّثْ	Deyyus olmak, deyyusluk etmek, **pâzenî kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
3683	1	195	tedeyyün	تَدَيُّنْ	Borç etmek, **vâm kerden**, medyun olmak ve dindar ve müteassıp olmak.	Arapça tâ (ت) babı
3684	1	195	teẕebẕüb	تَذَبْذُبْ	Bî-karâr olup öte beri hareket etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3685	1	195	teẕyîb	تَذْيِيبْ	Men ve zecr etmek, komamak, bırakmamak.	Arapça tâ (ت) babı
3686	1	195	teẕbîḥ	تَذْبِيحْ	Boğazlamak, kesmek, **besmel kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
3687	1	195	teẕerruʿ	تَذَرُّعْ	Ẕirâʿ ile ölçmek, **peymûden**, arşınlamak.	Arapça tâ (ت) babı
3688	1	196	teẕkâr	تَذْكَارْ	Zikretmek, andırmak, **yâd kerden** ve hatıra getirmek.	Arapça tâ (ت) babı
3689	1	196	teẕekkür	تَذَكُّرْ	Hatıra getirmek, hatır-nişan etmek, **yâd kerden** ve tekrâr be tekrâr ederek ders ezberlemek.	Arapça tâ (ت) babı
3690	1	196	teẕkere	تَذْكَرَه	İki, üç satırdan ibaret olan mektup, **nâme** ve bir adamın sergüzeştini rivayet eder olan telif.	Arapça tâ (ت) babı
3691	1	196	teẕkîr	تَذْكِيرْ	Zikretmek, andırmak, **yâd kerdânîden** ve tenbih ve ikaz etmek ve mezkur şekil ve bünyesine vazetmek.	Arapça tâ (ت) babı
3692	1	196	teẕellül	تَذَلُّلْ	Hor ve hakir olmak, kendini alçak tutmak, **ḫârdâşten**.	Arapça tâ (ت) babı
3693	1	196	teẕlîl	تَذْلِيلْ	Zelil eylemek, tahkir etmek, alçaklamak, **kerşe nümûden**.	Arapça tâ (ت) babı
3694	1	196	teẕemmüm	تَذَمُّمْ	Zem olunmak korkusuyla yapmak.	Arapça tâ (ت) babı
3695	1	196	teẕmîm	تَذْمِيمْ	İyi yapmadın diye azar etmek, taʿyîb etmek, **ġarâşîden**	Arapça tâ (ت) babı
3696	1	196	teẕennüb	تَذَنُّبْ	Uçlarını kuyruk gibi sarkıtmak, fürû küdâşten.	Arapça tâ (ت) babı
3697	1	196	teẕnîb	تَذْنِيبْ	Kuyruk takmak, kuyruk misilli sarkık nesne ile tezyin etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3698	1	196	teẕevvuḳ	تَذَوُّقْ	Defaatle tatmak, **çeşîden** ve zevk ve sefa etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3699	1	196	teẕhip	تَذْهِيبْ	Altın ile tılâ etmek ve kumaş içine sırma örüp dokumak, **zerbâften**.	Arapça tâ (ت) babı
3700	1	196	teẕhîn	تَذْهِينْ	Hâzık ve ferasetli olmak.	Arapça tâ (ت) babı
3701	1	197	teẕyîl	تَذْيِيلْ	Etekli etmek ve zeyl ilave etmek ve tatvîl etmek, uzatmak, **bâlâyîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3702	1	197	türap	تُرَابْ	Toprak, **ḫâk**.	Arapça tâ (ت) babı
3703	1	197	türâbî	تُرَابِى	Topraktan ibaret yahut toprağa müteallik olan, **ḫâkî**.	Arapça tâ (ت) babı
3704	1	197	terâcuʿ	تَرَاجُعْ	Geri gitmek, geri gelmek, **besî şuden**, ricat etmek.	Arapça tâ (ت) babı

3705	1	197	**terâcim**	تَرَاجِمْ	Tercümanlar, mütercimler, **tâcürânân**.	Arapça tâ (ت) babı
3706	1	197	**terâḫî**	تَرَاخِى	Gecikmek ve ağır davranıp yavaş hareket etmek, **direngîden** ve umurda gevşek davranmak.	Arapça tâ (ت) babı
3707	1	197	**terâdüf**	تَرَادُفْ	Arkadaş olmak, **hem-râh şuden** ve hem-ʿinân olmak.	Arapça tâ (ت) babı
3708	1	197	**terâre(t)**	تَرَارَةْ	Gövdesi sıkı tıknaz olmak, **pekne şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
3709	1	197	**terrâs**	تَرَّاسْ	Kalkanlı asker, **siperiyân** ve kalkancı.	Arapça tâ (ت) babı
3710	1	197	**terâse(t)**	تَرَاسَةْ	Kalkancılık hizmeti, **siperger**.	Arapça tâ (ت) babı
3711	1	197	**terâṣuf**	تَرَاصُفْ	Kaldırım taşları gibi birbirine yamanıp sıkışmak, **seftîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3712	1	197	**terażi**	تَرَاضِى	İki taraftan razı olmak.	Arapça tâ (ت) babı
3713	1	197	**terâfuʿ**	تَرَافُعْ	Fasl-ı husûmet için iki taraftan hakime müracaat etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3714	1	197	**terâfuḳ**	تَرَافُقْ	Birbirine refik olmak, **hem-râh şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
3715	1	197	**terâḳuṣ**	تَرَاقُصْ	Beraber raksetmek, beraber hora tepmek, **bezle kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
3716	1	197	**tirâk**	تِرَاكْ	Patlamak, çatlamak, **kefîden** ve çatlamış olan.	Arapça tâ (ت) babı
3717	1	197	**terâküb**	تَرَاكُبْ	Birbirine bağlanmak, kenetlenmek ve terkip olunup mürekkep olmak, **behem bendânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3718	1	198	**terâküm**	تَرَاكُمْ	Cemolunmak **behem âmeden**, müctemiʿ olmak, birikmek.	Arapça tâ (ت) babı
3719	1	198	**terâkîb**	تَرَاكِيبْ	Terkipler.	Arapça tâ (ت) babı
3720	1	198	**teraviḥ**	تَرَاوِيحْ	Ramazan gecelerine mahsus namaz yani yirmi rekat namazın ismi.	Arapça tâ (ت) babı
3721	1	198	**tirb**	تِرْب	Misil, **mânend**, nazir, arkadaş.	Arapça tâ (ت) babı
3722	1	198	**tirbân**	تِرْبَانْ	Türaplar, topraklar, **ḫâkhâ**.	Arapça tâ (ت) babı
3723	1	198	**türbe**	تُرْبَه	Ulu zatların kabri üzerinde taʿẓîmen bina olunan, **bârigâh**.	Arapça tâ (ت) babı
3724	1	198	**teribe(t)**	تَرِبَهْ	Parmak ucu, **ser-i engüşt**, enmile.	Arapça tâ (ت) babı
3725	1	198	**terabbüṣ**	تَرَبُّصْ	Oyalanıp kalmak, mekṣ üzere olmak, **meşġûl şuden be-çîzî**.	Arapça tâ (ت) babı
3726	1	198	**terabbuż**	تَرَبُّضْ	dik durup yatarak beklemek.	Arapça tâ (ت) babı
3727	1	198	**terabbî**	تَرَبِّى	Beslemek, **perveriş**, terbiye etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3728	1	198	**terbiye**	تَرْبِيَهْ	Ahlak ve keyfiyyât-ı rûhâniyye ve cismâniyyeyi kemale eriştirmek, **perverden** ve kemale eriştirmeye münasip olan ḥâlâta mazhar kılmak ve muahaze edip azap ve ikab etmek ve teksîr-i lezzet zımnında ibraz ve bahâr ilave etmek.	Arapça tâ (ت) babı

3729	1	198	terbîʿ	تَرْبِيعْ	Dörde taksim etmek ve murabba şekli üzere resmetmek ve kevâkibin birbirinden doksan derece tûl mesafesinde olmak ve bir adedin murabbaı istihrâc etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3730	1	199	terattüb	تَرَتُّبْ	Vuku bulmak, husule gelmek, zuhur etmek, **vukûʿ yâften**.	Arapça tâ (ت) babı
3731	1	199	terannüm	تَرَنُّمْ	Unutmamak için parmağa iplik bağlamak.	Arapça tâ (ت) babı
3732	1	199	tertip	تَرْتِيبْ	Sıraya komak, tanzim etmek ve tedarik edip hazır ve müheyya kılmak, **dernüvişten**.	Arapça tâ (ت) babı
3733	1	199	tertîl	تَرْتِيلْ	Kelamı latif tanzim etmek ve aheste aheste revnak ve letafetle okumak, **ḫanden**.	Arapça tâ (ت) babı
3734	1	199	terşiye(t)	تَرْثِيَه	Meyyitin muhsinâtını zikrederek ağlamak, **nevḥâ kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
3735	1	199	teraḥḥuc	تَرَحُّجْ	Bir tarafa meyletmek ve daha muḫtarca olmak.	Arapça tâ (ت) babı
3736	1	199	tercüman	تَرْجُمَانْ	Kelamı bir lisandan lisân-ı âhire taḥvil ve nakleden kimse, **terzefân**.	Arapça tâ (ت) babı
3737	1	199	tercümânî	تَرْجُمَانِى	Tercümanlık hizmeti, **tâcürânî**.	Arapça tâ (ت) babı
3738	1	199	tercüme	تَرْجُمَه	Kelamın mealini diğer lisan üzere ifade etmek ve kelamın mealini diğer lisan üzere ifade eden.	Arapça tâ (ت) babı
3739	1	199	teraccî	تَرَجِّى	Ummak, **ümit** ve recâ ve niyaz etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3740	1	199	tercîb	تَرْجِيبْ	Tazim ve tekrîm etmek, **âzermîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3741	1	199	terciye(t)	تَرْجِيَه	Ummak, **ümit** ve recâ ve niyaz etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3742	1	199	terciḥ	تَرْجِيحْ	Ziyade beğenmek, ziyade itibar etmek, **pesendîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3743	1	199	tercîʿ	تَرْجِيعْ	Geri götürmek, **vâbes âverden**, geri göndermek ve Allahüteala Hazretleri'ne izhâr-ı inkıyat için işbu (innâ lillâhi ve innâ ileyhi râciʿûn) ayet-i kerimesini zikretmek.	Arapça tâ (ت) babı
3744	1	200	tercîm	تَرْجِيمْ	Taşlamak, taş ile öldürmek, **seng zeden**.	Arapça tâ (ت) babı
3745	1	200	teraḥ	تَرَحْ	Keder, gam, gussa, **endûh**.	Arapça tâ (ت) babı
3746	1	200	terḥâb	تَرْحَابْ	Merhaba demekle merâsim-i ḫoş âmedîyi icra etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3747	1	200	tirḥâl	تِرْحَالْ	Yola çıkmak, nakl-i mekân etmek, **becây reften**, göç etmek ve menzile konmak.	Arapça tâ (ت) babı
3748	1	200	teraḥḥul	تَرَحُّلْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça tâ (ت) babı
3749	1	200	teraḥḥum	تَرَحُّمْ	Hâline acımak, merhamet etmek, **âmür zîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3750	1	200	terḥîb	تَرْحِيبْ	Birine merhaba demek.	Arapça tâ (ت) babı
3751	1	200	terḥîl	تَرْحِيلْ	Yola çıkarmak, nakl-i mekân ettirmek, **berâhîden**.	Arapça tâ (ت) babı

3752	1	200	**teraḫḫuṣ**	تَرَخُّصْ	Müsade ve ruhsat bulmak, pahası aşağı olup ucuz olmak.	Arapça tâ (ت) babı
3753	1	200	**terḫiṣ**	تَرْخِيصْ	İzin ve ruhsat vermek, **destûr dâden**.	Arapça tâ (ت) babı
3754	1	200	**terḫîm**	تَرْخِيمْ	Lisanın kavâidine tatbîken kelimenin harf-i âhir yahut hurûf-u âhiresini terk etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3755	1	200	**terdiye(t)**	تَرْدِيَة	Ridâ ile örtünmek, **pûşîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3756	1	200	**terdîd**	تَرْدِيدْ	Geri itmek, ricat ettirmek, geri döndürmek ve terk ettirmek, **vâbes kerden** ve bir sözde durmayıp kelamını müşevveş etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3757	1	201	**terdîf**	تَرْدِيفْ	Yanına katmak, beraber göndermek, **yeksân firistâden**.	Arapça tâ (ت) babı
3758	1	201	**terdîm**	تَرْدِيمْ	Kapamak, **bendîden** ve tekmil etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3759	1	201	**terzîl**	تَرْزِيلْ	Rezil ve rüsva kılmak, **rüsvâ kerden**, itibar kırmak.	Arapça tâ (ت) babı
3760	1	201	**terzîn**	تَرْزِينْ	Düzeltmek, **sâzîden**, tesviye etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3761	1	201	**terzîḳ**	تَرْزِيقْ	Rızık vermek, beslemek, **perverden** ve rızık için verip yedirmek.	Arapça tâ (ت) babı
3762	1	201	**türs**	تُرْس	Kalkan, **siper**.	Arapça tâ (ت) babı
3763	1	201	**terassül**	تَرَسُّلْ	Acele etmeyerek yavaş yavaş yapmak, **hengîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3764	1	201	**terassüm**	تَرَسُّمْ	Dikkatle ve nazar ve teemmül etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3765	1	201	**tersîl**	تَرْسِيلْ	Letafet ve teenni üzere okuyup tilavet etmek ve mektup yazmak.	Arapça tâ (ت) babı
3766	1	201	**tersîm**	تَرْسِيمْ	Çizmek, **serpere,** resmetmek ve yazmak.	Arapça tâ (ت) babı
3767	1	201	**teraşşuḥ**	تَرَشُّحْ	Terlemek, **ḫûy kerden**, hararetten naşi mesâmmât-ı beşereden hurûc eden buhar, su katarâtı gibi ciltte vaki olmak.	Arapça tâ (ت) babı
3768	1	201	**terşîḫ**	تَرْشِيخْ	Tekayyüd ve hüsn-i riʿâyet ve tımar etmek ve besleyip terbiye etmek, **perverden**.	Arapça tâ (ت) babı
3769	1	201	**teraṣṣud**	تَرَصُّدْ	Dikkatle bakmak ve ümit etmek, intizar üzere olmak, **nigâh dâşten**.	Arapça tâ (ت) babı
3770	1	201	**teraṣṣuʿ**	تَرَصُّعْ	İbtihâc ve meserret ve inbisâtta olmak.	Arapça tâ (ت) babı
3771	1	201	**terṣîṣ**	تَرْصِيصْ	Nesneleri birbirine yanaştırıp yapıştırmak, **çefsânîden** ve hatun yalnız gözü görünmek üzere yaşmak bağlamak.	Arapça tâ (ت) babı
3772	1	202	**terṣîʿ**	تَرْصِيعْ	Altın ve gümüş ve cevher ile tezyin etmek ve kelamı kıta kıta edip muhtelif kıtalarda olan elfâzı nazir nazirine sûreten ve manen muvafık etmekle tezyin etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3773	1	202	**terṣîf**	تَرْصِيفْ	Birbirine kavi ve metin edip bitiştirmek, **ferâhem kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
3774	1	202	**terṣîn**	تَرْصِينْ	Metin ve muhkem kılmak, **üstüvâr kerden**, rasânet vermek.	Arapça tâ (ت) babı

3775	1	202	terżıyye(t)	تَرْضِيَه	Razı ve hoşnut kılmak ve raḍiyallâhü anhü diye birine dua etmek ve sûʾ-i muʿâmeleden tahaddüs eden iştikâyı def için ya özür serd etmek veyahut af dilemek.	Arapça tâ (ت) babı
3776	1	202	teraṭṭum	تَرَطُّمْ	Verâdan kazâ-yı hâcet iktiza ettikte hapsedip defetmemek.	Arapça tâ (ت) babı
3777	1	202	terṭîb	تَرْطِيبْ	Islatmak, **âġârîden**, rutubetli kılmak.	Arapça tâ (ت) babı
3778	1	202	terṭîl	تَرْطِيلْ	Tartmak, **sencîden**, vezn etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3779	1	202	teraʿʿî	تَرَعِّى	Otlamak, **cerîden**, çayıra çıkmak.	Arapça tâ (ت) babı
3780	1	202	terʿîb	تَرْعِيبْ	Korkutmak, **tersânîden**, ḫavf ve ruʿba giriftar etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3781	1	202	terġîb	تَرْغِيبْ	Arzu ve rağbet ettirmek, istek vermek.	Arapça tâ (ت) babı
3782	1	202	türfe(t)	تُرْفَة	Nimet, huzur, refahiyet.	Arapça tâ (ت) babı
3783	1	203	teraffuʿ	تَرَفُّعْ	Yükseğe çıkmak, **berter şuden**, yükselmek.	Arapça tâ (ت) babı
3784	1	203	teraffuḳ	تَرَفُّقْ	Unf ve şiddet etmeyerek tatlılık ve mülayemet üzere muamele etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3785	1	203	terfiʾe(t)	تَرْفِئَة	Biʾr-refâʾi diye evlenmiş kimseyi tebrik etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3786	1	203	terfîd	تَرْفِيدْ	Tazim ve tekrîm etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3787	1	203	terfi	تَرْفِيعْ	Yükseltmek, **berter kerden**, âlâ etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3788	1	203	terfîḳ	تَرْفِيقْ	Yola beraber çıkarmak, beraber yürütmek, **berâhîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3789	1	203	terfî(t)	تَرْفِيهْ	Naz ve nimetle mâlâmâl kılmak.	Arapça tâ (ت) babı
3790	1	203	teraḳḳub	تَرَقُّبْ	Beklemek, **nigâh dâşten**, intizarda olmak, ümit etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3791	1	203	teraḳḳuṣ	تَرَقُّصْ	Öte beri hareket etmek, sallanmak, **ḫırâmîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3792	1	203	teraḳḳuʿ	تَرَقُّعْ	Renc ve emekle mal kesbetmek.	Arapça tâ (ت) babı
3793	1	203	teraḳḳuḳ	تَرَقُّقْ	Rikkat-i kalb birle merhamet ederek acımak, **vâḫûrden**.	Arapça tâ (ت) babı
3794	1	203	teraffî	تَرَفِّى	Artmak, **efzâyiş,** izdiyâd bulmak ve ilerlemek ve yükseğe çıkmak, yükselmek.	Arapça tâ (ت) babı
3795	1	203	terḳıye(t)	تَرْقِيَة	Artırmak, **efzânîden** ve ilerletmek ve yükseltmek.	Arapça tâ (ت) babı
3796	1	203	terḳîḥ	تَرْقِيحْ	Malı idare ve ıslah etmeye ihtimam etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3797	1	203	terḳîş	تَرْقِيشْ	Kelama hüsn-i sûret ve zîb ve ziynet vermek.	Arapça tâ (ت) babı
3798	1	203	terḳîṣ	تَرْقِيصْ	Raks ettirmek, öte beri hareket ettirmek, sallandırmak, **nâvânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3799	1	203	terḳîʿ	تَرْقِيعْ	Yırtık libasa yama vurmak ve malı tekayyüd ve tımar ederek ıslah etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3800	1	204	terḳîḳ	تَرْقِيقْ	Abd ve köle etmek ve ince, rakik kılmak, **bârîk kerden** ve kelamı nezaketle eda eyleyerek manaya fakat kinaye eylemek.	Arapça tâ (ت) babı

3801	1	204	terḳîm	تَرْقِيمْ	Yazmak, **nüvîsîden**, tahrir etmek, rakamlamak.	Arapça tâ (ت) babı
3802	1	204	(terḳîn)	(تَرْقِينْ)	Defter yahut mazbatadan bir ibare yahut bir isim iptal edip bozmak.	Arapça tâ (ت) babı
3803	1	204	terk	تَرْكْ	Bırakmak, vaz geçmek, **hişten**.	Arapça tâ (ت) babı
3804	1	204	terakküb	تَرَكُّبْ	İbaret olmak, eczası karışmakla hâsıl olmak.	Arapça tâ (ت) babı
3805	1	204	terike(t)	تَرِكَة	Bir kimsenin vefatında baki kalan esâs-ı beyt vesair takım ve tetimmâtı.	Arapça tâ (ت) babı
3806	1	204	terakkün	تَرَكُّنْ	Kuvvet ve şiddet kesbetmek ve temkin ve vakar peyda etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3807	1	204	terkip	تَرْكِيبْ	Muhtelif nesneleri biraraya getirerek yeni bir nesne hâsıl etmek ve bir nesnenn husuli için istimal olunan nesnelerin mecmuiyyeti.	Arapça tâ (ت) babı
3808	1	204	terkibî	تَرْكِيبِيّ	Terkib üzere kaim olan ve terkibe mensup ve müteallik olan.	Arapça tâ (ت) babı
3809	1	204	terkîz	تَرْكِيزْ	Mıhlamak, **mîḫ zeden**, saplamak.	Arapça tâ (ت) babı
3810	1	204	terkîk	تَرْكِيكْ	İnceltmek, inceletmek, **bârîk kerden** ve zayıf etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3811	1	204	terammül	تَرَمُّلْ	Kocası ölmek, kocası vefat edip dul karı olmak, **bîve şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
3812	1	205	termîd	تَرْمِيدْ	Yakıp kül etmek, **ḫâküster kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
3813	1	205	termîʿ	تَرْمِيعْ	Sözü birbirine bilâ-fâsıla vasıl ve tanzim etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3814	1	205	termîḳ	تَرْمِيقْ	Kelamı terkip ve tanzim ve telif etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3815	1	205	termîm	تَرْمِيمْ	Halal bulmuş nesneyi ıslah etmek, tamir etmek, onarmak, **sâzîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3816	1	205	terennüm	تَرَنُّمْ	Besteli, tizli, hoş ezgiler ile nağme ahenk etmek, **sürûd**.	Arapça tâ (ت) babı
3817	1	205	türûs	تُرُوسْ	Kalkanlar, **siperhâ**.	Arapça tâ (ت) babı
3818	1	205	teraʾʾüs	تَرَؤُّسْ	Reis nasbolunmak, baş olmak.	Arapça tâ (ت) babı
3819	1	205	teravvuʿ	تَرَوُّعْ	Korkmak, korkuya düşmek, **hirâsîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3820	1	205	tervi‘a(t)	تَرْوِعَه	Borunun seda edip ötmesi.	Arapça tâ (ت) babı
3821	1	205	teraʾʾüf	تَرَؤُّفْ	Refʾet ve şefkat ve merhamet etmek, **baḫşûden**.	Arapça tâ (ت) babı
3822	1	205	terʾʾüm	تَرَؤُّمْ	Esirgemek, **âmürzîden**, kayırmak.	Arapça tâ (ت) babı
3823	1	205	terviye(t)	تَرْوِيَة	Arafe gününden mukaddem olan gün ki zilhiccenin sekizi olur.	Arapça tâ (ت) babı
3824	1	205	tervîc	تَرْوِيجْ	Revaç vermek, halk meyanında itibar vermek ve kabul ettirip geçirmek.	Arapça tâ (ت) babı
3825	1	205	tervîḫ	تَرْوِيخْ	Nefeslendirmek, **dem âverden**, serinlendirmek, hava vermek ve güzel kokulu kılmak, tatyîb etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3826	1	206	tervîḥa(t)	تَرْوِيحَه	Teravih namazının her dört rekatı.	Arapça tâ (ت) babı

3827	1	206	**tervîż**	تَرْوِيضْ	Çiçek ve fidan gars edip bahçe şekline sokmak ve talim ve terbiye ve tehzîb etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3828	1	206	**tervîʿ**	تَرْوِيعْ	Korkutmak, **hirâsânîden**, tahvîf etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3829	1	206	**tervîḳ**	تَرْوِيقْ	Süzüp durultarak berrak etmek, **sâfî kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
3830	1	206	**tere**	تَرَه	Malum bir nevi nebat, **keygîz**.	Arapça tâ (ت) babı
3831	1	206	**türahhât**	تُرَهّاتْ	Mealsiz ve manasız olan kelamlar, **pejḳandehâ**.	Arapça tâ (ت) babı
3832	1	206	**türhe(t)**	تُرْهَة	Bî-maʿnâ ve bî-meʾâl olan kelam, **hevây**.	Arapça tâ (ت) babı
3833	1	206	**terahhüb**	تَرَهّبْ	Hak Taalâ'ya kemal üzere kulluk etmek ve ruhbanlık ihtiyar etmek ve korkmak ve havf etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3834	1	206	**terhîb**	تَرْهِيبْ	Korkutmak, **hirâḫsânîden**, tahvîf etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3835	1	206	**tiryaḳ**	تِرْيَاقْ	Macuna müşabih birkaç nevi muâlece, **cândârû**.	Arapça tâ (ت) babı
3836	1	206	**tiryak**	تِرْيَاكْ	Bi maʿnâ eydan.	Arapça tâ (ت) babı
3837	1	206	**terîke(t)**	تَرِيكَه	Kalmış yahut bırakılmış olan nesne, **efkende**.	Arapça tâ (ت) babı
3838	1	206	**tezâḥuf**	تَزَاحُفْ	Muharebede asker varıp birbirine çatmak.	Arapça tâ (ت) babı
3839	1	206	**tezâḥum**	تَزَاحُمْ	Halk kalabalık olup sıkışmak, **seftîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3840	1	206	**tezâyüd**	تَزَايُدْ	Artmak, **efzâyiş**, miktarı çoğalmak.	Arapça tâ (ت) babı
3841	1	206	**tezbîr**	تَزْبِيرْ	Yazmak, **nüvisten**, taḥrir etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3842	1	206	**tezbîl**	تَزْبِيلْ	Gübre ile gübrelemek, **ḫuşkî kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
3843	1	207	**tezʿîf**	تَزْعِيفْ	Söze yalan katıp artırmak.	Arapça tâ (ت) babı
3844	1	207	**tezfîf**	تَزْفِيفْ	Zift ile tılâ etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3845	1	207	**tezkiye**	تَزْكِيَه	Zikir ve sena etmek ve ıslah etmek, maʿâyibden hâli ve berî kılmak ve âdemin namus ve şöhreti ve şehadet eden şahidin sıdk ve kizbini anlamak üzere bildiklerinden ahvalini sual etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3846	1	207	**tezelzül**	تَزَلْزُلْ	Hareket olunup ırgalanmak, zelzele gibi sallanmak, **berġalânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3847	1	207	**tezmîm**	تَزْمِيمْ	Yular ile başlamak.	Arapça tâ (ت) babı
3848	1	207	**tezenduḳ**	تَزَنْدُقْ	Zındık ve kâfir olmak, **nâkerdîde şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
3849	1	207	**tezniye(t)**	تَزْنِيَة	Zina etmek ve zina isnat etmek, **zinâ kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
3850	1	207	**teznîd**	تَزْنِيدْ	Çakmakla ateş çakmak, **ateş zeden**.	Arapça tâ (ت) babı
3851	1	207	**tezevvüc**	تَزَوُّجْ	Karı almak, nikah ile almak, **zen bürden**, evlenmek.	Arapça tâ (ت) babı
3852	1	207	**tezevvüd**	تَزَوُّدْ	Yol için zâd ve zahire tedarik etmek, **pesîcîden**.	Arapça tâ (ت) babı

3853	1	207	tezvîc	تَزْوِيجْ	Nikahla vermek, nikahla aldırmak, **zen kerdânîden**, nikahlandırmak, evlendirmek.	Arapça tâ (ت) babı
3854	1	207	tezvîd	تَزْوِيدْ	Yol için zâd ve zahire tedarik etmek, **pesîcîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3855	1	207	tezvîr	تَزْوِيرْ	Yalan söylemek, kizb ve hile etmek, **durûġ goften**.	Arapça tâ (ت) babı
3856	1	207	tezvîḳ	تَزْوِيقْ	Nakış ve zinet vermek ve civa vasıtaıyla demire yaldız vurmak, **endûden**.	Arapça tâ (ت) babı
3857	1	208	tezehhüd	تَزَهّدْ	Zahit ve perhizkâr olmak.	Arapça tâ (ت) babı
3858	1	208	tezyîd	تَزْيِيدْ	Artırmak, çoğaltmak, **besî kerden**, ziyade etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3859	1	208	tezyîf	تَزْيِيفْ	Muhtelit ve kalp ve kem-ayâr etmek, **nârevâ kerden** ve kalp ve kem-ayâr addetmek.	Arapça tâ (ت) babı
3860	1	208	tezyîl	تَزْيِيلْ	Dağıtmak, **şükûlîden**, tefrik ve perakende etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3861	1	208	tezyin	تَزْيِينْ	Zinetlendirmek, donatmak, bezemek, **ârâyânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3862	1	208	tesâ'ül	تَسَائُلْ	Soruşmak, **pezvîden**, birbirine sual etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3863	1	208	tesâbb	تَسَابٌّ	Birbirini sebbetmek, sövmek, **düşnâmîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3864	1	208	tesâbuḳ	تَسَابُقْ	Yarış etmek, **bürâzîden**, birbirine tefevvuḳ ve tekaddüm için say etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3865	1	208	tesâḳuṭ	تَسَاقُطْ	Birbirinin ardınca dökülüp düşmek.	Arapça tâ (ت) babı
3866	1	208	tesâmuḥ	تَسَامُحْ	Birbirine tatlı tatlı muamele etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3867	1	208	tesâvî	تَسَاوِى	İki veya ziyade nesnenin kadr ü kıymeti ve evsâf-ı sâ'iresi tefevvuḳ ve tenâkustan hâli olarak bir derecede bulunmak, **hem-tek**.	Arapça tâ (ت) babı
3868	1	208	tesâhül	تَسَاهُلْ	Huşunetsiz rıfk ve mülayemetle tatlı tatlı muamele etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3869	1	208	tespiḥ)	تَسْبِيحْ(	Sübḥânallah diye Allahüteala'nın tenzih ve takdisinde dua etmek ve ibrişim üzerine dizilir ve duada müstamel doksan dokuz tane manzumesi olan nesne, **hezâr dâne**.	Arapça tâ (ت) babı
3870	1	209	tesbîḥât	تَسْبِيحَاتْ	Dualar, **dürûdhâ**, tespihler.	Arapça tâ (ت) babı
3871	1	209	tesbîḳ	تَسْبِيقْ	Yarışta ve koşuda öndül olmak, **ferâyiş şuden**, ileri geçmek, tekaddüm etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3872	1	209	tesbîk	تَسْبِيكْ	Eritip kalıba dökmek, sebk etmek, **baḫsâyânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3873	1	209	tesbîl	تَسْبِيلْ	Fî sebîlillah vakıf ve mübah kılmak, **îzedî**.	Arapça tâ (ت) babı
3874	1	209	tesettür	تَسَتُّرْ	Gizlenmek, **nuhüften**, saklanmak, örtünmek.	Arapça tâ (ت) babı
3875	1	209	testîr	تَسْتِيرْ	Gizlemek, **nihân kerden**, örtmek, saklamak.	Arapça tâ (ت) babı
3876	1	209	teseccüd	تَسَجُّدْ	Başını yere doğru eğmek, secde etmek, **ser fürû bürden**.	Arapça tâ (ت) babı
3877	1	209	tescîʿ	تَسْجِيعْ	Mevzun ve mukaffa kelam söylemek, **câme goften**.	Arapça tâ (ت) babı

3878	1	209	**tescil**	تَسْجِيلْ	Mahkeme sicili yazmak, kayıt ve tahrir etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3879	1	209	**tescîn**	تَسْجِينْ	Hapsetmek, zindana kapamak, **ḥapis kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
3880	1	209	**teseḥḥur**	تَسَحَّرْ	Sahur taamı etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3881	1	209	**tesḥiye(t)**	تَسْحِيَة	Kağıt tirşesiyle mektup bağlamak.	Arapça tâ (ت) babı
3882	1	209	**tesaḫḫur**	تَسَخَّرْ	Zevklenmek, **lâġîden**, maskara etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3883	1	209	**tesḫîr**	تَسْخِيرْ	Ram ve münkad kılmak, itaat ve inkıyat ettirmek, **râm kerden** ve fetḥetmek, zaptetmek.	Arapça tâ (ت) babı
3884	1	209	**tesḫîn**	تَسْخِينْ	Bürûdetini defedip germ ve ıssı kılmak, **tefsânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3885	1	209	**teseddüc**	تَسَدُّجْ	Kasten yalan söylemek, **dürûġ goften**.	Arapça tâ (ت) babı
3886	1	209	**tesdîd**	تَسْدِيدْ	Doğrultmak, **râst kerden**, doğru kılmak.	Arapça tâ (ت) babı
3887	1	210	**tesdîs**	تَسْدِيسْ	Altıya taksim etmek ve iki kevkev beyninde altmış derece buʿdu olmak.	Arapça tâ (ت) babı
3888	1	210	**teserrî**	تَسَرِّى	Odalık cariye edinmek.	Arapça tâ (ت) babı
3889	1	210	**tesrîb**	تَسْرِيبْ	Göndermek, **firistâden**, irsal etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3890	1	210	**tesrîc**	تَسْرِيجْ	Hayvana eyer vurmak, **zîn kerden** ve mum yakmak ve nesne tezyin etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3891	1	210	**tesrîḥ**	تَسْرِيحْ	Salıvermek, **heşten** ve talak edip boşamak ve teshîl edip kolaylık vermek ve taramak.	Arapça tâ (ت) babı
3892	1	210	**tesrîd**	تَسْرِيدْ	Kelamı kumaş dokur gibi bilâ-fütûr söylemek, **güften**.	Arapça tâ (ت) babı
3893	1	210	**tesrîḳ**	تَسْرِيقْ	Hırsızsın diye isnat etmek, **tu düzdîde güften**.	Arapça tâ (ت) babı
3894	1	210	**tesaṭṭur**	تَسَطُّرْ	Bilâ-meʾâl kelam söylemek, **püjḳand**.	Arapça tâ (ت) babı
3895	1	210	**testîḥ**	تَسْطِيحْ	Düzeltmek, **hem-vâre kerden**, **müsaṭṭaḥ** kılmak.	Arapça tâ (ت) babı
3896	1	210	**testîr**	تَسْطِيرْ	Satır satır yazmak, **nüvişten**.	Arapça tâ (ت) babı
3897	1	210	**tüsʿ**	تُسْع	Nesnenin dokuzda biri.	Arapça tâ (ت) babı
3898	1	210	**tisʿa(t)**	تِسْعَة	Dokuz adedi, **nüh**.	Arapça tâ (ت) babı
3899	1	210	**tisʿate ʿaşer**	تِسْعَةَ عَشَرْ	On dokuz adedi, **nüvâzde**.	Arapça tâ (ت) babı
3900	1	210	**teseʿʿur**	تَسَعُّرْ	Ateş yanmak, **sûḫten** ve çıldırıp yanıp yakılmak.	Arapça tâ (ت) babı
3901	1	210	**tisʿûn**	تِسْعُونْ	Doksan adedi, **neved**.	Arapça tâ (ت) babı
3902	1	210	**tesʿîr**	تَسْعِيرْ	Narh tayin etmek, **kâne dâden** ve yakıp alevlendirmek.	Arapça tâ (ت) babı
3903	1	211	**tesfîr**	تَسْفِيرْ	Sefere çıkarmak, yola çıkarmak, **berâh sibûḫten.**	Arapça tâ (ت) babı
3904	1	211	**tesfîl**	تَسْفِيلْ	Alçaklandırmak, sefil kılmak, **füru nihâden**.	Arapça tâ (ت) babı

3905	1	211	tesfîh	تَسْفِيهْ	Sefih ve akılsız addetmek, **divâne şumârîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3906	1	211	teseḳḳuf	تَسَقُّفْ	Nasârâ papazı piskopos nasbolunmak, **hirbed şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
3907	1	211	tesḳiye(t)	تَسْقِيَةْ	"Seḳâkallah" diye dua etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3908	1	211	tesḳîf	تَسْقِيفْ	Haneye sakf örtmek ve nasârâ papazı piskopos nasbetmek.	Arapça tâ (ت) babı
3909	1	211	tesḳîm	تَسْقِيمْ	Hasta ve mariz kılmak, **bîmâr kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
3910	1	211	tesekkün	تَسَكُّنْ	Miskin ve fakir olmak, **gedâ şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
3911	1	211	teskît	تَسْكِيتْ	Susturmak, **ḫâmûşânîden**, sükut ettirmek.	Arapça tâ (ت) babı
3912	1	211	teskîr	تَسْكِيرْ	Sarhoş kılmak, **mest kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
3913	1	211	teskin	تَسْكِينْ	Rahatlandırmak, rahat ve sükunet vermek, şiddet ve şirretini izale etmek, **tenzîdânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3914	1	211	tesellüb	تَسَلُّبْ	Soyulup ziyneti bertaraf etmek, **bürahne şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
3915	1	211	tesellüt	تَسَلُّتْ	Arkadaşlarından gizlice savuşmak.	Arapça tâ (ت) babı
3916	1	211	teselluḥ	تَسَلُّحْ	Silah kuşanmak, silahlanmak, **câne kemerbesten**.	Arapça tâ (ت) babı
3917	1	211	teselsül	تَسَلْسُلْ	Zincir misilli birbirine muttasıl eczadan ibaret olmak, **behem pepvesten**.	Arapça tâ (ت) babı
3918	1	212	tasalluṭ	تَسَلُّطْ	Hakimane ve amirane hareket etmek ve cebbârâne muamele etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3919	1	212	tesellüf	تَسَلُّفْ	Meta tesliminden mukaddem pahasını kabzetmek ve ödünç almak, **vâm sitâden**.	Arapça tâ (ت) babı
3920	1	212	teselli	تَسَلِّى	Gam-nâk kimse bazı sebepten naşi kalbi rahat itminana varmak.	Arapça tâ (ت) babı
3921	1	212	tesliyet	تَسْلِيَتْ	Gam-nâk kimseyi mutmaʾinnü'l hâtır kılmak.	Arapça tâ (ت) babı
3922	1	212	teslîḥ	تَسْلِيحْ	Silahlanlandırmak silah ile donatmak, **cânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3923	1	212	teslîḫ	تَسْلِيخْ	Derisini soymak, derisini yüzmek, **hecîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3924	1	212	teslîs	تَسْلِيسْ	Düzmek, tanzim ve tensîk etmek, **sâḫten**.	Arapça tâ (ت) babı
3925	1	212	teslîṭ	تَسْلِيطْ	Hüküm ve saltanat vermek ve etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3926	1	212	teslim	تَسْلِيمْ	"Esselâmu aleyhi" diye birine dua etmek, bir nesneyi birinin hıfz ve himayesine nakil ve ita etmek ve mümâneʿat ve münâzaʿadan fariğ olup ram ve münkad olmak.	Arapça tâ (ت) babı
3927	1	212	teslimiyet	تَسْلِيمِيَّةْ	Vukûʿat-ı hâdiseye razı olup itiraz ve iştikâdan hâli olmak, **kerden dâden**.	Arapça tâ (ت) babı
3928	1	212	tesemmî	تَسَمِّى	Yüce ve refi ve âli olmak, **bâlâ şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
3929	1	212	tesmiye(t)	تَسْمِيَه	İsim komak, ad vermek, isim vermek, **nâmîden**.	Arapça tâ (ت) babı

3930	1	212	tesmîḥ	تَسْمِيحْ	Doğrultmak, doğru etmek, **râst kerden** ve bilâ-huşûnet-i rıfk ve suhuletle tatlı muamele etmek ve yürümek.	Arapça tâ (ت) babı
3931	1	213	tesmîr	تَسْمِيرْ	Mıhlamak, **mîḫ zeden**, çivilemek.	Arapça tâ (ت) babı
3932	1	213	tesmîl	تَسْمِيلْ	Rakik ve nazikâne söz söylemek, **servâ**.	Arapça tâ (ت) babı
3933	1	213	tesennüm	تَسَنُّمْ	Bir nesnenin tepesine çıkmak, **telâvîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3934	1	213	tesennün	تَسَنُّنْ	Sünni olmak, sünen-i şerîfi merʿî tutmak ve yaşlanmak, **pîr şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
3935	1	213	tesnîm	تَسْنِيمْ	Bir nesnenin tepesine çıkmak ve hane takımı misilli evirgeç şekline komak ve cennette vaki bir çeşme ve ale'l-kavl bir nehrin ismidir.	Arapça tâ (ت) babı
3936	1	213	tesviye	تَسْوِيَه	Düz kılmak **hem-vâr** yekta ve hem-kadr kılmak ve müşkül meseleyi halledip bir surete komak.	Arapça tâ (ت) babı
3937	1	213	tesvîd	تَسْوِيدْ	Siyahlamak, **siyâh kerden**, karalamak ve bir yazının karalama olan sûret-i asliyesi.	Arapça tâ (ت) babı
3938	1	213	tesvîr	تَسْوِيرْ	Meʿâlî-i umûr ve merâtibe terfi etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3939	1	213	tesvîġ	تَسْوِيغْ	Tecviz etmek, cevaz ve ruhsat vermek, **destûr dâden**.	Arapça tâ (ت) babı
3940	1	213	tesvîf	تَسْوِيفْ	Sonraya komak, sonraya bırakmak, **pes evzendîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3941	1	213	tesvîḳ	تَسْوِيقْ	Geriden dürtüp hareket ettirmek, **vârânden**.	Arapça tâ (ت) babı
3942	1	213	tesvîk	تَسْوِيكْ	Misvak ile tathîr etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3943	1	214	tesvîl	تَسْوِيلْ	Aldatıp igvâ ederek bir hususun güzel olduğuna inandırmak, **kirâvânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3944	1	214	teshil	تَسْهِيلْ	Kolaylandırmak, **âsânîden**, kolay kılmak, mevânîʿ ve suʿûbet izale etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3945	1	214	tesyâr	تَسْيَارْ	Göndermek, **firistâden**, irsal etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3946	1	214	tese''ül	تَسَئُّلْ	Dilencilik etmek, **çünbülî**, dilenmek.	Arapça tâ (ت) babı
3947	1	214	tesyîr	تَسْيِيرْ	Yürütmek, yola göndermek, **revânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3948	1	214	tesyîl	تَسْيِيلْ	Seyelan ettirmek, **ferkendîden**, akıtmak.	Arapça tâ (ت) babı
3949	1	214	teşe''üm	تَشَأُمْ	Uğursuz ve meşum addetmek, **lüc şumârîden**, sahibinin halel ve zevaline bais olmak.	Arapça tâ (ت) babı
3950	1	214	teşâbük	تَشَابُكْ	Şebeke misilli karışık ve dolanık olmak, **muġand şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
3951	1	214	teşâbüh	تَشَابُهْ	Birbirine benzemek, birbirine müşabih olmak, **mânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3952	1	214	teşâcür	تَشَاجُرْ	Çekişmek, **sitîzîden**, kavga ve muharebe etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3953	1	214	teşârük	تَشَارُكْ	Ortak olmak, **enbâz şuden**, ortaklık etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3954	1	214	teşâʿub	تَشَاعُبْ	Çatallaşmak, çatallanmak, ayrılık kol kol olmak.	Arapça tâ (ت) babı

3955	1	214	**teşâkül**	تَشَاكُلْ	Birbirine benzemek **mânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3956	1	214	**teşâkî**	تَشَاكِى	Birbirinden şikayet etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3957	1	214	**teşâvür**	تَشَاوُرْ	Birbiriyle müşavere edip danışmak, **kenâc kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
3958	1	214	**teşâyüʿ**	تَشَايُعْ	Birbiriyle dost olmak, **yâr şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
3959	1	214	**teşebbüş**	تَشَبُّثْ	El ile yapışıp tutarak salıvermemek ve niyyet-i kaviyye ile mübaşeret etmek, **büsûden**.	Arapça tâ (ت) babı
3960	1	215	**teşebbüh**	تَشَبُّهْ	Benzemek, mânden.	Arapça tâ (ت) babı
3961	1	215	**teşbîb**	تَشْبِيبْ	Mahbubun cemalini zikir ve sena eylemek, **sitâyiş**	Arapça tâ (ت) babı
3962	1	215	**teşbîk**	تَشْبِيكْ	Kafes işi misilli birbirine dolayıp örmek, **tenbîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3963	1	215	**teşbih**	تَشْبِيهْ	Benzetmek, **mânistânîden**, müttehidü'l-evsâf ad veya zannetmek ve Hazreti Zülcelâli mahlukat ile müttehidü'l-evsâf addetmek.	Arapça tâ (ت) babı
3964	1	215	**teşettüt**	تَشَتُّتْ	Dağılmak, dağınık olmak, **perâkendîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3965	1	215	**teşettî**	تَشَتِّى	Kışlamak, **seçiden**, kış müddetince ikamet etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3966	1	215	**teştît**	تَشْتِيتْ	Dağınmak, dağınık olmak, **perişân şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
3967	1	215	**teşcîc**	تَشْجِيجْ	Başa yara etmek, **naḫşîden**, kafayı paralamak.	Arapça tâ (ت) babı
3968	1	215	**teşcîʿ**	تَشْجِيعْ	Şecaatlendirmek, cesaret vermek, **şecîʿ kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
3969	1	215	**teşcîn**	تَشْجِينْ	Mükedder, **derd-nâk** kılmak.	Arapça tâ (ت) babı
3970	1	215	**teşḫiş**	تَشْخِيصْ	Tanımak, çıkarmak, anlamak, **fehmîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3971	1	215	**teşaḫḫuş**	تَشَخُّصْ	Şekil ve surete girmek.	Arapça tâ (ت) babı
3972	1	215	**teşeddüd**	تَشَدُّدْ	Sertlik, **saḫtî** ve şiddet kesbetmek, kuvvet ve dayanıklık kesbetmek.	Arapça tâ (ت) babı
3973	1	215	**teşdit**	تَشْدِيدْ	Kuvvetlendirmek, **üstüvâr kerden**, kavi ve muhkem kılmak ve ziyade şiddet ve kuvvet ile telaffuz etmek ve bir harf üzerinde işbu (ّ) alâmeti tersim edip şiddetle yani evvel harfin iki kere telaffuz olunması lazım geldiğini işar etmek ve alâmet-i mezkûreye isim olur.	Arapça tâ (ت) babı
3974	1	216	**teşẕîẕ**	تَشْذِيذْ	Ayırıp alarga ve bertaraf etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3975	1	216	**teşerruʿ**	تَشَرُّعْ	Şeriate mutabık amel etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3976	1	216	**teşerrüf**	تَشَرُّفْ	Şeref ve ulviyete nail olmak, **büzürgî**.	Arapça tâ (ت) babı
3977	1	216	**teşrîḥ**	تَشْرِيحْ	Pare pare kesmek ve cüz cüz etmek ve hayvanın yahut nebatın aza ve cevârih ve damar ve sinirlerini birbirinden tefrik edip tertip ve terkini tecessüs eylemek ve bir ilmin ismidir ki insanın veya hayvânât-ı sâ'irenin terkîb-i bedeniyyelerinden bahseder.	Arapça tâ (ت) babı

3978	1	216	**teşrîd**	تَشْرِيدْ	Bir adamın ayıp ve nakîzasını nasa neşir ve teşhir etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3979	1	216	**teşrî‘**	تَشْرِيعْ	Şeriata isnat ve nispet etmek, râh-ı dînî.	Arapça tâ (ت) babı
3980	1	216	**teşrî‘î**	تَشْرِيعِىّ	Şeriate mensup ve müteallik olan.	Arapça tâ (ت) babı
3981	1	216	**teşrif**	تَشْرِيفْ	Müşerref kılmak, şeref ve ulviyete ve tefevvuka nail eylemek.	Arapça tâ (ت) babı
3982	1	216	**teşrifat**	تَشْرِيفَاتْ	Ashâb-ı rütbenin eyyâm-ı muayyenede padişah ve vüzera huzuruna resmen duhul eylemelerinin kavâidi.	Arapça tâ (ت) babı
3983	1	217	**teşrîfâtî**	تَشْرِيفَاتِىّ	Ashab-ı rütbenin eyyâm-ı muayyenede padişah ve vüzera huzuruna resmen duhul eylemelerinde kavâid-i mevzuanın mer‘î ve muteber olduğuna nazır ve muhafız olan memur.	Arapça tâ (ت) babı
3984	1	217	**teşrîḳ**	تَشْرِيقْ	Et kurutmak, **hâçânîden**, **eyyâm-ı teşrîḳ** kurban bayramının evvelki gününden sonra olan günlerdir.	Arapça tâ (ت) babı
3985	1	217	**teşrîn-i evvel**	تَشْرِينِ اَوَّلْ	Martın birinden itibar ile şuhûr-u rûmiyyeden sekizinci şehrin ismidir.	Arapça tâ (ت) babı
3986	1	217	**teşrîn-i ṣânî**	تَشْرِينِ ثَانِى	Martın birinden itibar ile şuhûr-u rûmiyyeden dokuzuncu şehrin ismidir.	Arapça tâ (ت) babı
3987	1	217	**teşa‘‘ub**	تَشَعُّبْ	Çatallaşmak, ayrılıp kol kol olmak.	Arapça tâ (ت) babı
3988	1	217	**teş‘îb**	تَشْعِيبْ	Çatal etmek, ayırıp kol kol etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3989	1	217	**teşîr**	تَشْعِيرْ	Bildirmek, malum etmek, **dânânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
3990	1	217	**teşeffü‘**	تَشَفُّعْ	Tek iken çift olmak, **çüft şuden** ve şefaat etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3991	1	217	**teşeffî**	تَشَفِّى	Şifa ve rahat bulmak.	Arapça tâ (ت) babı
3992	1	217	**teşfiye(t)**	تَشْفِيَة	Şifa ve rahat vermek.	Arapça tâ (ت) babı
3993	1	217	**teşfî‘**	تَشْفِيعْ	Şefaatini kabul etmek.	Arapça tâ (ت) babı
3994	1	217	**teşeḳḳuḳ**	تَشَقّقْ	Yarılıp ayrılmak, **şikâfîden**, şak olunmak.	Arapça tâ (ت) babı
3995	1	217	**teşḳıye(t)**	تَشْقِيَة	Saadetten dûr edip şekavete giriftar kılmak.	Arapça tâ (ت) babı
3996	1	217	**teşekkür**	تَشَكُّرْ	Nimete mukabil velinimetin zikir ve senasını eylemek.	Arapça tâ (ت) babı
3997	1	217	**teşekkük**	تَشَكُّكْ	Şüphe etmek, şüphede olmak.	Arapça tâ (ت) babı
3998	1	218	**teşekkül**	تَشَكُّلْ	Şekil ve surete girmek, **şûretrâ der şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
3999	1	218	**teşekkî**	تَشَكّى	Sû’-i halini ihbar etmek, şikayet etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4000	1	218	**teşkîk**	تَشْكِيكْ	Şüpheye ilka etmek, şüphe ettirmek.	Arapça tâ (ت) babı
4001	1	218	**teşkil**	تَشْكِيلْ	Şekle komak, şekil vermek, vücuda getirmek, yapmak, **sâzîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4002	1	218	**teşemmür**	تَشَمُّرْ	Paçasını sıvayıp işe hazır olmak, **besîcîden**.	Arapça tâ (ت) babı

4003	1	218	teşmît	تَشْمِيتْ	Hâib ve nevmîd kılmak, meyus kılmak, **nâ-ümîd kerden** ve bir adam aksırdıkta “yerḥamükallah” diye dua etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4004	1	218	teşmîr	تَشْمِيرْ	Paça ve bacak sıvamak ve işe hazırlanmak, **âmâden**.	Arapça tâ (ت) babı
4005	1	218	teşmîʿ	تَشْمِيعْ	Bal mumu ile mumlamak, muşammaʿ etmek ve maskara edip rezil ve rüsva kılmak, **kiyâde kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4006	1	218	teşmîl	تَشْمِيلْ	İhrama bürünmek.	Arapça tâ (ت) babı
4007	1	218	teşmîm	تَشْمِيمْ	Koklamak, **bûyîden**, kuvvet-i şâmme vasıtasıyla teftiş etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4008	1	218	teşennüc	تَشَنُّجْ	Pek vecalı ve mühlik bir nevi sinir illeti ve derdi, buruşmak.	Arapça tâ (ت) babı
4009	1	218	teşnîʿ	تَشْنِيعْ	Şeniʿ ve kabih addetmek, **ʿayb kerden** ve levm ü zem etmek, ayıplamak, ayıp görmek.	Arapça tâ (ت) babı
4010	1	218	teşnîf	تَشْنِيفْ	Kulağını küpe ile tezyin etmek, **bâmengûş ârâsten**.	Arapça tâ (ت) babı
4011	1	218	teşevvüş	تَشَوُّشْ	Karışıp şurîde olmak.	Arapça tâ (ت) babı
4012	1	219	teşvîr	تَشْوِيرْ	Bir adama ar ve haya edecek bir iş işlemek ve utandırmak, **şermânîden** ve hayvanı pazara arz etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4013	1	219	teşvîş	تَشْوِيشْ	Karmakarış etmek, **şûrîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4014	1	219	teşvîḳ	تَشْوِيقْ	Arzu-mend eylemek, istek vermek, **ḫâheş kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4015	1	219	teşhîd	تَشْهِيدْ	Kelime-i şehâdeti zikir ve telaffuz etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4016	1	219	teşhiye(t)	تَشْهِيَة	Şehvete getirmek, arzulandırmak.	Arapça tâ (ت) babı
4017	1	219	teşhir	تَشْهِيرْ	Meşhur kılmak, **nâmdâr kerden**, öte beri malum ve mezkur kılmak ve kabahat sahibini merkebe bindirip şehrin cevânibine dolaştırmak.	Arapça tâ (ت) babı
4018	1	219	teşeyyuḫ	تَشَيُّخْ	Kocalmak, ihtiyarlanmak, **pîr şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4019	1	219	teşeyyüd	تَشَيُّدْ	Bina gibi göğe doğru yükselmek, **berter şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4020	1	219	teşeyyüʿ	تَشَيُّعْ	Şii mezhebine dâhil olmak, **şîʿî şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4021	1	219	teşyîd	تَشْيِيدْ	Binayı yüksek ve refi eylemek, **bâlâ şuden ḫâne** ve bir nesneyi muhkem ve kavi ve karar-dâde kılmak.	Arapça tâ (ت) babı
4022	1	219	teşyîʿ	تَشْيِيعْ	Giden misafir yahut yola çıkan kimse ile beraber bir miktar mesafe gitmek.	Arapça tâ (ت) babı
4023	1	219	teṣadüf	تَصَادُفْ	Aramaksızın rast gelmek, **rûberû âmeden** ve bilâ-tedbîr vuku bulmak.	Arapça tâ (ت) babı
4024	1	220	teṣâdüm	تَصَادُمْ	Birbirine şiddetle telakki etmek, çatışmak, **behem peyvesten**, tokuşmak.	Arapça tâ (ت) babı
4025	1	220	teṣârif	تَصَارِفْ	Tasrifler, icrası mutlaka lazım olan emirler, **fermânân** ve tebdilat, tahvilat.	Arapça tâ (ت) babı
4026	1	220	teṣârifât	تَصَارِفَاتْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça tâ (ت) babı
4027	1	220	teṣârîf	تَصَارِيفْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça tâ (ت) babı

4028	1	220	teṣâʿub	تَصَاعُبْ	İnat ve serkeşlik etmek, **betre kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4029	1	220	teṣânîf	تَصَانِيفْ	Tasnifler, kitaplar.	Arapça tâ (ت) babı
4030	1	220	teṣâvîr	تَصَاوِيرْ	Tasvirler, resimler, suretler, **peykerân**.	Arapça tâ (ت) babı
4031	1	220	teṣabbur	تَصَبُّرْ	Sabretmek, **şikîb kerden** ve sabır göstermek.	Arapça tâ (ت) babı
4032	1	220	taṣḥiḥ	تَصْحِيحْ	Noksan ve haleli mahvedip tam ve sahih kılmak ve yanlış doğrultmak, **râst kerden** ve keyifsiz olanı iyi etmek ve hakîkat-ı hâli anlamak için sual ve teftiş etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4033	1	220	taṣaddud	تَصَدُّدْ	Bir kimsenin arkuru önüne çıkmak.	Arapça tâ (ت) babı
4034	1	220	taṣaddu‘	تَصَدُّعْ	Yarılmak, **şikâfîden**, ayrılmak, çatlamak, perakende olmak, dağınık olmak.	Arapça tâ (ت) babı
4035	1	220	taṣadduḳ	تَصَدُّقْ	Sadaka vermek ve sadık ve gerçek olduğu tebyîn eylemek.	Arapça tâ (ت) babı
4036	1	220	taṣaddî	تَصَدِّى	Tesadüf etmek, vuku bulmak ve sıdk-ı niyyetle ve ikdam üzere bir nesneye meşgul olmak, taarruz eylemek.	Arapça tâ (ت) babı
4037	1	220	taṣdî‘	تَصْدِيعْ	Baş ağrıtmak, **derdnâk kerdeni ser**, sıkıntı vermek ve baş ağrısı ve bir hususta defaatla rica ve niyaz ibrâm ederek birini rencide kılmak.	Arapça tâ (ت) babı
4038	1	221	taṣdiḳ	تَصْدِيقْ	Sadık ve yaver olduğunu ikrar ve ispat etmek, **rastî kerden**, gerçeklemek.	Arapça tâ (ت) babı
4039	1	221	taṣdiḳî	تَصْدِيقِىَ	Tasdike mensup ve müteallık olan, **râstî**.	Arapça tâ (ت) babı
4040	1	221	taṣarruf	تَصَرُّفْ	Dönüştürmek ve istimal ve istihdam ve sarf ve fürûhat ve bunlar misilli efʿâl icrasına muktedir olmak üzere zapt etmek, fâʿil-i muhtâr bulunmak üzere malik olmak ve hatuna muamele-i zevciyye icra etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4041	1	221	taṣrîḥ	تَصْرِيحْ	Apaçık söylemek, **sürvâ**, kelamı açıp zahir ve ayan kılmak ve bilâ-ketm tahrir ve beyan etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4042	1	221	taṣrîf	تَصْرِيفْ	Sarf-i kavâidi üzere kelimenin şeklini başka kelimelere tebdil etmek, değiştirmek, **kûherânîden** ve maslahatta tasarrufa izin vermekle mutasarrıf kılmak.	Arapça tâ (ت) babı
4043	1	221	taṣaʿʿub	تَصَعُّبْ	Güç olmak, **düşvâr şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4044	1	221	taṣʿîd	تَصْعِيدْ	İmbikten çekmek, eritmek, **küdâzîden** ve yükseğe çıkmak.	Arapça tâ (ت) babı
4045	1	221	taṣġîr	تَصْغِيرْ	Cirm ve kadir eksiltmek, küçültmek, **ḫurd kerden, ism-i taṣġîr** eşyanın küçüklerine mahsus olan isim ki Arabîde **fuʿaylün** ve **fuʿayʿîl** vezninde olup terkipte asıl ismin nihayetine -**cık** veya –**cik** yahut -**cağız** veya -ceğiz lafızlarının ilavesiyle hasıl olur.	Arapça tâ (ت) babı
4046	1	222	taṣaffuḥ	تَصَفُّحْ	Ziyade dikkatle tefahhus ve teharrî etmek, **cûyîden**.	Arapça tâ (ت) babı

4047	1	222	taṣfiye	تَصْفِيَة	Pak ve sâfî kılmak, **nâb kerden**, bulanıklıktan ve muhtelitlikten hâlî ve berî kılmak.	Arapça tâ (ت) babı
4048	1	222	taṣfîḥ	تَصْفِيحْ	Yassıltmak ve yassılamak, **behn kerden**, arîz kılmak ve elleri birbirine vurmak.	Arapça tâ (ت) babı
4049	1	222	taṣfîd	تَصْفِيدْ	Bağlamak, **bendîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4050	1	222	taṣfîr	تَصْفِيرْ	Sarartmak, **zerd kerden** ve ıslık çalmak.	Arapça tâ (ت) babı
4051	1	222	taṣfîf	تَصْفِيفْ	Sıra ile dizmek, **der nüvişten**.	Arapça tâ (ت) babı
4052	1	222	taṣfîḳ	تَصْفِيقْ	Kuş kısmı kanadını kakıp oynamak, **bâzîdeni mürġ**.	Arapça tâ (ت) babı
4053	1	222	taṣḳîl	تَصْقِيلْ	Musaykal kılmak, miskal ile cila verip açmak, **perdâḫ kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4054	1	222	taṣallub	تَصَلُّبْ	Kavi ve muhkem olmak, **üstüvâr şuden** ve diyanet ve taassup göstermek.	Arapça tâ (ت) babı
4055	1	222	taṣalluf	تَصَلُّفْ	Kibirden naşi kendi zerafet ve rüşt ü zekasını hakikat mertebesinden ziyade medih ve iddia etmek, övünmek, **lâfîden** ve temelluk etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4056	1	223	taṣlîb	تَصْلِيبْ	Haça germek, haça asmak, **çelîpâ âvîḫten**, katı olmak ve katı kılmak ve asmak.	Arapça tâ (ت) babı
4057	1	223	taṣliye(t)	تَصْلِيَة	**Sallallâhu aleyhi** diye dua etmek ve Hak Teâlâ rahmet ve mağfiret etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4058	1	223	taṣmîm	تَصْمِيمْ	Dönmemek üzere niyet etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4059	1	223	taṣannuʿ	تَصَنُّعْ	Sanat ve mağrifet göstermek, **nümâyiş**.	Arapça tâ (ت) babı
4060	1	223	taṣnîʿ	تَصْنِيعْ	Bir sanatla meşgul olmak ve bir sanat yapmak, **kâr kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4061	1	223	taṣnif	تَصْنِيفْ	Sınıf sınıf tanzim etmek ve yeniden kitap tertip etmek ve telif etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4062	1	223	taṣnîm	تَصْنِيمْ	Sanem edinmek, **put perestîden**.	
4063	1	223	taṣavvur	تَصَوُّرْ	Zihinde bir nesnenin suret ve mahiyetini ve heyetini keşif ve idrak etmek ve tahayyül.	Arapça tâ (ت) babı
4064	1	223	taṣavvuf	تَصَوُّفْ	Havf yahut diğer bir sebebe mebni kelimâtın manasını tebdil ederek din hususunda telifat olunan kelam ve ilim.	Arapça tâ (ت) babı
4065	1	223	taṣavvun	تَصَوُّنْ	Kendi nefsini sakınmak ve kayırmak, **perhîzîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4066	1	223	taṣvip	تَصْوِيبْ	Sevap ve doğru addetmek, beğenmek, **besendîden**, tensip etmek, münasip görmek.	Arapça tâ (ت) babı
4067	1	223	taṣvir	تَصْوِيرْ	Suret vermek ve yapmak, **sâzîden** ve meselenin bir suretini temsil ve beyan etmek ve resim çizilmiş yahut oyulmuş suret.	Arapça tâ (ت) babı
4068	1	224	taṣvîf	تَصْوِيفْ	Kelimâtın manasını tebdil ederek din ve mezhep hususunda telif-i kelâm etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4069	1	224	taṣa	تَصَه	Gam, keder, **endûh**, can sıkıntısı.	Arapça tâ (ت) babı

4070	1	224	taṣayyud	تَصَيُّدْ	Sayd ve şikâra çıkmak, eve gitmek **vemîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4071	1	224	taṣayyuf	تَصَيُّفْ	Yaz mevsimi müddetince bir mahalde iskan etmek, **bahârrâ nişesten** ve sayfiyede oturmak.	Arapça tâ (ت) babı
4072	1	224	taṣyîr	تَصْيِيرْ	Bir surete komak, vardırmak, **revânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4073	1	224	teżat	تَضَادّ	İki nesne birbirine zıt ve aksi olmak.	Arapça tâ (ت) babı
4074	1	224	teżâʿuf	تَضَاعُفْ	Çoğalmak, **bisyâr şuden**, iki üç kat olmak.	Arapça tâ (ت) babı
4075	1	224	teżâʿîf	تَضَاعِيفْ	Çoğaltışlar, **bisyâr kerdânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4076	1	224	teżaccur	تَضَجُّرْ	Teng-dil ve muzdarip olmak, **ġamnâk şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4077	1	224	teżaccuʿ	تَضَجُّعْ	Üşenip süst davranmak, **câtbîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4078	1	224	tażcîʿ	تَضْجِيعْ	Taksir etmek, ihmal etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4079	1	224	teżaḥḥuk	تَضَحُّكْ	Gülmek, **ḫandîden**, insan nevine mahsus olup ekseriya meserrete alâmet olan hareket-i aʿza ile suret-i maʿrûki icra etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4080	1	224	teżarrur	تَضَرُّرْ	Zarar ve ziyana düçar olmak, **ziyân**râ **giriftâr şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4081	1	224	tażarru	تَضَرُّعْ	Kendi noksanını bilip geri taazzumdan tehâşî ederek alçak gönüllülük etmek, **pestî kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4082	1	225	tażarrum	تَضَرُّمْ	Od yalınlanmak, alevlenmek, **efrûzîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4083	1	225	tażrîr	تَضْرِيرْ	Zarar ve ziyana müptela ve düçar kılmak, **ziyânrâ giriftânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4084	1	225	tażrîm	تَضْرِيمْ	Od yalkalanmak, iltihap, **efrûzîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4085	1	225	taż'îf	تَضْعِيفْ	Bir o kadar ziyade ilave etmek, tâh **kerden** ve zayıflatmak ve zayıf addetmek.	Arapça tâ (ت) babı
4086	1	225	tażlîl	تَضْلِيلْ	Dalalete vardırmak, **tebâhânîden**, doğru yoldan sapıtmak ve azdırıp günah işletmek.	Arapça tâ (ت) babı
4087	1	225	tażammun	تَضَمُّنْ	Muhit ve havi ve şamil olmak ve zâmin ve kefil olmak ve tazmini kabul etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4088	1	225	tażmin	تَضْمِينْ	Zarar ve ziyana bais olan kimseye ziyan ve zarar-ı mezkuru örtmek ve bir nesneyi diğer bir nesneye idhâl etmek, **tûḫten**.	Arapça tâ (ت) babı
4089	1	225	tażyîʿ	تَضْيِيعْ	Bir nesneyi bilânefʿ ve bilâ-semere telef ve istihlâk etmek, **tebâhîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4090	1	225	tażyîf	تَضْيِيفْ	Misafire layık olan ikram ve etʿâm rüsûmunu eda etmek ve meyletmek ve ettirmek.	Arapça tâ (ت) babı
4091	1	225	tażyiḳ	تَضْيِيقْ	Kıstırmak, **seftîden**, sıkıştırmak ve ârâm vermeyip ibrâm etmek ve sûʾ-i hâle düçar kılmak.	Arapça tâ (ت) babı
4092	1	226	teṭâbuḳ	تَطَابُقْ	Birbirine uyup mutabık olmak, beynlerinde ihtilaf ve mugâyeret olmamak, **kûk**.	Arapça tâ (ت) babı

4093	1	226	**teṭâruḳ**	تَطَارُقْ	Birbirinin izine düşüp gitmek, **pey giriften**.	Arapça tâ (ت) babı
4094	1	226	**teṭâvül**	تَطَاوُلْ	Kibir ve taazzum ve teraffuʿ eylemek ve nâ-hak tasallut ve zîr-destlik etmek, **dem kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4095	1	226	**teṭabbuʿ**	تَطَبُّعْ	Bir nesneyi ede ede tabiat edinmek ve kap dolmak, **ḫûy**.	Arapça tâ (ت) babı
4096	1	226	**teṭabbuḳ**	تَطَبُّقْ	Uymak, **derpey reften**, mutabık olmak, mugâyir olmamak.	Arapça tâ (ت) babı
4097	1	226	**taṭbîʿ**	تَطْبِيعْ	Basıp temsil etmek ve doldurmak, **pür kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4098	1	226	**taṭbiḳ**	تَطْبِيقْ	Uydurmak, **kûk,** üzerine yatırıp kaplamak ve bulut havayı ve su ve arzı bürümek ve birbirine aynı ve misil olup olmadığını tahkik ve tecessüs etmek ve aklen kıyas ve temsil etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4099	1	226	**teṭarrub**	تَطَرُّبْ	Ferah ve sürurdan naşi sıçrayıp oynamak, **bâzîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4100	1	226	**teṭarrus**	تَطَرُّسْ	Tenzih ve istiġnâ ve içtinap göstermek, **dûr şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4101	1	226	**teṭarruḳ**	تَطَرُّقْ	Defaatle mütetâliyet vurmak, **peyderpey zeden**.	Arapça tâ (ت) babı
4102	1	226	**taṭrîb**	تَطْرِيبْ	Sürurdan naşi sıçrayıp oynamak, **bâḫten**.	Arapça tâ (ت) babı
4103	1	226	**taṭrîḥ**	تَطْرِيحْ	Binayı semaya doğru bülent ve mürtefiʿ yapmak, **ḫâne-i bâlâ sâḫten**.	Arapça tâ (ت) babı
4104	1	226	**taṭrîd**	تَطْرِيدْ	Kovmak, uzak etmek, **hişîden**, çıkarıp defetmek.	Arapça tâ (ت) babı
4105	1	227	**taṭrîz**	تَطْرِيزْ	Esvabın bir tarafına tırâz ve kenar işlemek, **şekle kârîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4106	1	227	**taṭrîs**	تَطْرِيسْ	Yazıldıktan sonra silinmiş olan kağıda tekrar yazı yazmak.	Arapça tâ (ت) babı
4107	1	227	**taṭfi'e(t)**	تَطْفِئَةْ	Ateşi mahvetmek, **püfîden**, ateşsiz kılmak.	Arapça tâ (ت) babı
4108	1	227	**taṭfîf**	تَطْفِيفْ	Tartı ve ölçüde eksik vermek, **kem dâden**.	Arapça tâ (ت) babı
4109	1	227	**teṭallüb**	تَطَلُّبْ	Defʿa be defʿa talep etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4110	1	227	**teselluṭ**	تَسَلُّطْ	Yazısız ve silinmiş olmak, **kürâstende**.	Arapça tâ (ت) babı
4111	1	227	**teṭalluʿ**	تَطَلُّعْ	Dikkat edip anlamak, **deryâften**.	Arapça tâ (ت) babı
4112	1	227	**taṭlîb**	تَطْلِيبْ	Aramak, **cüsten**, talep etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4113	1	227	**taṭliye(t)**	تَطْلِيَةْ	Sıvamak, sürmek, bulaştırmak, **âlâbîden**, kaplamak, yaldızlamak.	Arapça tâ (ت) babı
4114	1	227	**taṭlîs**	تَطْلِيسْ	Yazı silmek, **güzâsten**.	Arapça tâ (ت) babı
4115	1	227	**taṭlîḳ**	تَطْلِيقْ	Dişi ağaca erkek ağacın çiçeklerini silkmekle meyvedâr kılmak, aşılamak ve telkîh etmek ve avrat boşamak, **râh dâden**.	Arapça tâ (ت) babı
4116	1	227	**taẓmîr**	تَضْمِيرْ	Zebunlatmak, **lâġarîden**, zayıflatmak.	Arapça tâ (ت) babı
4117	1	227	**taṭmîʿ**	تَطْمِيعْ	Tamah ettirmek, arzumend kılmak, kâd kerdânîden.	Arapça tâ (ت) babı
4118	1	227	**taṭmin**	تَطْمِينْ	İtminan ve emniyet vermek, temin etmek.	Arapça tâ (ت) babı

4119	1	227	**taṭvâf**	تَطْوَافْ	Bir nesnenin etrafına çokça dolaşmak, **ġâlîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4120	1	227	**teṭavvus**	تَطَوُّسْ	Tavus kuşu misilli rengârenk esvap ile telebbüs etmek, tezyin etmek, **ârâsten**.	Arapça tâ (ت) babı
4121	1	228	**teṭavvuʿ**	تَطَوُّعْ	Üzerine vacip ve lazım olmayan nesneyi ihtiyar ile yapmak teneffül etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4122	1	228	**teṭavvuf**	تَطَوُّفْ	Nesne etrafına dolaşmak, **ġâlîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4123	1	228	**teṭavvuḳ**	تَطَوُّقْ	Kendi boynuna halka ve zincir ve gerdanlık misilli nesne geçirmek.	Arapça tâ (ت) babı
4124	1	228	**teṭavvul**	تَطَوُّلْ	Uzamak, **bâlîden**, uzatmak ve boynunu uzatmak ve kibir ve taazzum etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4125	1	228	**taṭvîf**	تَطْوِيفْ	Dolaştırmak, **kerde pîc** ve çok defa dolaşmak.	Arapça tâ (ت) babı
4126	1	228	**taṭvîḳ**	تَطْوِيقْ	Birinin boynuna takmak, **şebânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4127	1	228	**taṭvîl**	تَطْوِيلْ	Uzatmak, **bâlâyîden**, uzun kılmak.	Arapça tâ (ت) babı
4128	1	228	**teṭahhür**	تَطَهُّرْ	Taharet edinmek, **naġzîdânîden**, temizlenmek.	Arapça tâ (ت) babı
4129	1	228	**taṭhîr**	تَطْهِيرْ	Tahir ve pak kılmak, **gezdîden**, levs ve çirkini mahvetmek, temizlemek.	Arapça tâ (ت) babı
4130	1	228	**teṭayyüb**	تَطَيُّبْ	Güzel kokulu nesneler ile kendine koku vermek, **ferḫasten**.	Arapça tâ (ت) babı
4131	1	228	**teṭayyür**	تَطَيُّرْ	Tutulan falı yaramaz ve uğursuz addetmek, **lüc şümârîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4132	1	228	**taṭyîb**	تَطْيِيبْ	İyi ve güzel kılmak, **ḫûb kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4133	1	228	**taṭyîr**	تَطْيِيرْ	Uçurmak, kuşu uçurmak, **perrânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4134	1	228	**teẓâlüm**	تَظَالُمْ	İki taraftan bir birine zulmetmek ve birbirinin zulmünden iki taraftan şikayet etmek, **kile kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4135	1	229	**teẓâhür**	تَظَاهُرْ	Bir birine iki taraftan bariz eylemek, **âşikâr kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4136	1	229	**teẓarruf**	تَظَرُّفْ	Zerafet satmak, külfetle zarif olmak.	Arapça tâ (ت) babı
4137	1	229	**teẓaffur**	تَظَفُّرْ	Zafer bulmak, **ẓafer yâften**.	Arapça tâ (ت) babı
4138	1	229	**teẓallül**	تَظَلُّلْ	Gölgede olmak, **sâye giriften**, sâyede olmak.	Arapça tâ (ت) babı
4139	1	229	**teẓallüm**	تَظَلُّمْ	Zulüm ve teaddiden dolayı şikayet etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4140	1	229	**taẓlîl**	تَظْلِيلْ	Gölgeye komak, **sâye kirânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4141	1	229	**teẓannun**	تَظَنُّنْ	Zannetmek, bilâ-beyyine kıyas ve hüküm etmek, **gümânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4142	1	229	**teẓahhür**	تَظَهُّرْ	Zevc zevcesine zihâr etmek yani zevcesine meselâ (عَلَىَّ اَنْتِ كَظَهْرِ امّى) diye teşbih etmek ki keffaret etmedikçe kurban etmek haram olur.	Arapça tâ (ت) babı
4143	1	229	**taẓhîr**	تَظْهِيرْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan ve ihmal ve tesâmüh edip güya arkasına atmış olmak.	Arapça tâ (ت) babı
4144	1	229	**teʿâtüb**	تَعَاتُبْ	Bir birine itâb etmek, **âzâriş**.	Arapça tâ (ت) babı
4145	1	229	**teʿâcîb**	تَعَاجِبْ	Taaccüp olunacak nesneler, **efdîdehâ**.	Arapça tâ (ت) babı

4146	1	229	teʿâdül	تَعَادُلْ	İki taraf adalet ve müsâvât üzere olmak, **dâd kerdânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4147	1	229	teʿâdî	تَعَادِى	İki taraf birbirine adavet ve husumet etmek, **düşmenî kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4148	1	229	teʿʿâr	تَعَّارْ	Kanı durmayan yara.	Arapça tâ (ت) babı
4149	1	229	teʿârr	تَعَارُّ	Arı olmak ve düşünde muzdarip olmak, **bürahne şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4150	1	230	taʿâruż	تَعَارُضْ	Mümânaat etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4151	1	230	teʿâzî	تَعَازِى	Taziyeler, teselliler ve taziye etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4152	1	230	teʿâsür	تَعَاسُرْ	Sarplanıp, güçlenmek, düşvâr şuden.	Arapça tâ (ت) babı
4153	1	230	teʿâżud	تَعَاضُدْ	Birbirine yardım ve muâvenet ve kuvvet vermek, **yârî kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4154	1	230	teʿâṭuf	تَعَاطُفْ	Birbirine mihr ve şefkat ve muhabbet etmek, **meḥabbet kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4155	1	230	teʿâṭî	تَعَاطِى	Sataşıp meşgul olmak ve verişmek, **dûçâr şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4156	1	230	teʿâḳub	تَعَاقُبْ	Birbiri ardı sıra gitmek yahut gelmek, **peyderpey reften**.	Arapça tâ (ت) babı
4157	1	230	teʿâlî	تَعَالِى	Yükselsin ve âli olsun manasında duadır, **berterbâd**.	Arapça tâ (ت) babı
4158	1	230	teamül	تَعَامُلْ	Birbiriyle muamele edip iş görmek, **kâr kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4159	1	230	teʿâmî	تَعَامِى	Körlük satıp görmeyivermek, **tâbînâyî**.	Arapça tâ (ت) babı
4160	1	230	teʿânuḳ	تَعَانُقْ	Birbirinin boynuna sarılmak, **kerâyîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4161	1	230	teʿânî	تَعَانِى	Özenmek, emek sarf edip ihtimam etmek, itina etmek, **verzîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4162	1	230	teʿâvün	تَعَاوُنْ	Birbirine yardım ve muâvenet etmek, **yâverî kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4163	1	230	teʿâvîẕ	تَعَاوِيزْ	Taʿvizler, nüshalar, cemâyiller, **kirdnâmehâ**.	Arapça tâ (ت) babı
4164	1	230	teʿâhüd	تَعَاهُدْ	Birbirine ahit ve kavil ve misak etmek, **peymân dâşten**.	Arapça tâ (ت) babı
4165	1	230	teʿâyüb	تَعَايُبْ	Birbirini ayıplamak ve zem ve levm etmek, **neng kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4166	1	230	teʿab	تَعَبْ	Zahmet çekip yorulmak, **rendîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4167	1	230	taʿb	تَعْب	Yorulmuş, yorgun olan, **bîtap**.	Arapça tâ (ت) babı
4168	1	231	teʿabbüd	تَعَبُّدْ	İbadete tekellüf ile saʿy ve ihtimam etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4169	1	231	taʿbiye(t)	تَعْبِيَه	Koşup düzüp hazır va amade etmek, **müheyyâ kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4170	1	231	taʿbîd	تَعْبِيدْ	Kul kılmak, **bende kerden**, köle edinmek.	Arapça tâ (ت) babı
4171	1	231	tabir	تَعْبِيرْ	Meâni-i bâtıneyi elfaz vasıtasıyla gayra tefhîm etmek ve tesniye etmek demek ve rüyanın ahvâl-i hâricesinden keyfiyyât-ı bâtıne ve müstakbeleye muttaliʿ olmak ve beyan etmek, **güzâreş**.	Arapça tâ (ت) babı
4172	1	231	teʿattî	تَعَتِّى	Kibir ve ütuvv etmek, mütekebbir olmak, **şikerfîden**.	Arapça tâ (ت) babı

4173	1	231	**taaccüp**	تَعَجُّبْ	Âdete yahut memule mugayyir olması sebebiyle kuvvet-i müdrikeye tesir ederek zihinde hasıl ettiği keyfiyyet-i hâssa ve hâssa-i merkûmeye giriftar olmak, **efdîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4174	1	231	**teʿaccül**	تَعَجُّلْ	Bir işin çabuk hitam-pezîr olmasına haddinden ziyade say etmek, **şitâb kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4175	1	231	**taʿcîb**	تَعْجِيبْ	Âdete yahut memule mugayyir olması sebebiyle bir nesne zihinde bir keyfiyyet-i hâssa hasıl etmek ve taaccüp ettirmek.	Arapça tâ (ت) babı
4176	1	231	**taciz**	تَعْجِيزْ	Acze giriftar kılmak, **âciz kerden**, birinin sabır ve tahammülünü munkatı kılmak, canına sıkıntı vermek.	Arapça tâ (ت) babı
4177	1	232	**taʿcîl**	تَعْجِيلْ	Acele ettirmek, çabuk amel ettirmek, **şitâbîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4178	1	232	**tadat**	تَعْدَادْ	Adedini saymak, **şumârîden**, isimleri birer birer zikretmek.	Arapça tâ (ت) babı
4179	1	232	**taʿaddüd**	تَعَدُّدْ	Çoğalmak, **bisyâr şuden**, tekessür etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4180	1	232	**taʿaddî**	تَعَدِّى	Bir nesneden ahir bir nesneye geçmek ve hadd-i adâlet ve insaftan geçip zulüm ve cevr etmek ve illet-i sârî olmak ve fiili mefʿûlüne tecavüz etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4181	1	232	**taʿdîd**	تَعْدِيدْ	Müsteid ve hazır ve müheyya kılmak, **âmâde kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4182	1	232	**tadil**	تَعْدِيلْ	İfrat ve tefrit ve sehv ve hata ve inhinâ nekâizden hâli kılmak, tesviye etmek, doğrultmak, **râst kerden** ve adil etmek ve mutedil kılmak ve cüzice tebdil etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4183	1	232	**taaẕẕür**	تَعَذُّرْ	**Düşvâr şuden**, husulü mümteniʿu'l vukûʿ olmak ve bir kimse kendi nefsi için özür ve mâni serdetmek.	Arapça tâ (ت) babı
4184	1	232	**taʿẕîb**	تَعْذِيبْ	Azap etmek, eziyet vermek, **renç kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4185	1	232	**taʿẕîr**	تَعْذِيرْ	Özr-ü kâzib irat etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4186	1	232	**taʿarrub**	تَعَرُّبْ	Arap yahut Arap lisanı şekline girmek, **tâzî şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4187	1	232	**taarruz**	تَعَرُّضْ	Tesadüf etmek, başına gelmek ve yakasına bitmek, yakasından tutmak ve mâni ve musallat olmak.	Arapça tâ (ت) babı
4188	1	233	**taʿarruf**	تَعَرُّفْ	Cüst ü cû edip anlamak ve bilmek, **deryâften**.	Arapça tâ (ت) babı
4189	1	233	**taʿrîb**	تَعْرِيبْ	Arap lisanına dâhil edip kavâidine muntabık kılmak.	Arapça tâ (ت) babı
4190	1	233	**taʿriye(t)**	تَعْرِيَةْ	Soymak, **bürahne kerden**, çıplak etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4191	1	233	**taʿrîs**	تَعْرِيسْ	Düğün, **biyûkânî** ve velîme etmek ve yolcu konup istirahat etmek, **leyle-i taʿrîs** bir gecenin ismidir ki evvel gece fahru'l enâm (SAV) Hazretleri uyuyup kalmakla sabah namazını geçirmiştir bir kazada vaki olmuştur.	Arapça tâ (ت) babı

4192	1	233	tariż	تَعْرِيضْ	Kinaye ve tevriye söylemek ve bu iki nevidir birisi muradın samiye münfehim ve gayra müstevir olacağı vecihle söylemektir ve diğeri gayra hitap edip birine murat tefhîm etmektir.	Arapça tâ (ت) babı
4193	1	233	tarif	تَعْرِيفْ	Bir nesnenin alametlerini zikretmekle o nesneyi malum kılmak, **âmuḫten**.	Arapça tâ (ت) babı
4194	1	233	taʿrîḳ	تَعْرِيقْ	Terletmek, **ḫûy kerdânîden**, derinin mesâmatından hararet vasıtasıyla ter ve rutubet hâsıl etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4195	1	233	taʿrik	تَعْرِيكْ	Teʾdîb ve **gûşmâl** ve şumâr vermek.	Arapça tâ (ت) babı
4196	1	233	taʿazzub	تَعَزُّبْ	Teʾehhül etmeyip erken durmak, **bî-şevher**.	Arapça tâ (ت) babı
4197	1	234	taʿazzüz	تَعَزُّزْ	İzzet ve kudret kesbetmek.	Arapça tâ (ت) babı
4198	1	234	taʿazzül	تَعَزُّلْ	Çekilmek, çekinmek, **keşîde şuden**, iftirak ve içtinap etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4199	1	234	taziye	تَعْزِيَةْ	Musibete giriftar olanı sabır ve tahammüle teşvik ve nasihat eylemek, **pend dâden**.	Arapça tâ (ت) babı
4200	1	234	taʿzîr	تَعْزِيرْ	Azarlamak, levm etmek, **ġarâşîden** ve hatt-ı şerʿî yani seksenden dûn darp ile teʾdîb ve tecziye etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4201	1	234	taʿzîz	تَعْزِيزْ	Aziz kılmak, **azîz kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4202	1	234	taʿzîl	تَعْزِيلْ	Azletmek, **ʿazil kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4203	1	234	taʿs	تَعْس	Helak olmak, fena bulmak, nam ve nişanı zail olmak, **bî-nâm şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4204	1	234	taʿassür	تَعَسُّرْ	Güç, **düşvâr** ve müşkül olmak, icrasında suʿûbet vaki olmak.	Arapça tâ (ت) babı
4205	1	234	taʿassüf	تَعَسُّفْ	Zulüm ve cevr ve teʿaddî etmek, **bî-dâd kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4206	1	234	taʿsîr	تَعْسِيرْ	Güçlendirmek, **düşvâr kerden**, icrasını müşkül kılmak.	Arapça tâ (ت) babı
4207	1	234	taaşşuḳ	تَعَشُّقْ	Aşık olmak, **âşık şuden**, aşk belasına giriftar olmak.	Arapça tâ (ت) babı
4208	1	234	taʿaşşî	تَعَشِّى	Akşam yemeğini yemek.	Arapça tâ (ت) babı
4209	1	234	taʿşiye(t)	تَعْشِيَةْ	Akşam yemeğini yedirmek.	Arapça tâ (ت) babı
4210	1	234	taʿşîr	تَعْشِيرْ	Ona taksim etmek ve on kat etmek ve aşr-ı şerʿîyi ahz ve tahsil etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4211	1	234	taaşşup	تَعَصُّبْ	Umûr-u dîniyye ve dünyeviyyede kendi kavminin rüsûmundan velev cüzi olsa dahi cemi ihtilâfât ve ibtidaʿâta mümânaʿat etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4212	1	235	taʿaṣṣî	تَعَصِّى	İsyan ve zorbazlık, **zor âverî** kerden.	Arapça tâ (ت) babı
4213	1	235	taʿṣîr	تَعْصِيرْ	Derununda olan su ve rutubeti çıkarmak için meyve yahut başka nesneyi sıkmak, **afşurden**.	Arapça tâ (ت) babı
4214	1	235	taʿaṭṭuş	تَعَطُّشْ	Susamak, **teşne şuden** ve arzumend olmak.	Arapça tâ (ت) babı
4215	1	235	taʿaṭṭuf	تَعَطُّفْ	İhsan ve şefkat etmek, iyilik etmek, **nîkî kerden**.	Arapça tâ (ت) babı

4216	1	235	ta‘aṭṭul	تَعَطُّلْ	İşsiz, güçsüz, boşta olmak, **bî-kâr şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4217	1	235	ta‘ṭîr	تَعْطِيرْ	Muattar kılmak, güzel kokulu kılmak, **ḫoşbû kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4218	1	235	ta‘ṭîş	تَعْطِيشْ	Aksırtmak, **ḫafîdânîden**, ats ettirmek.	Arapça tâ (ت) babı
4219	1	235	ta‘ṭîf	تَعْطِيفْ	Büküp iki kat etmek, **dü tâ kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4220	1	235	tatil	تَعْطِيلْ	İşten güçten fâriġ kılmak, **bî-kâr şuden** ve Hak subhâne ve teâlânın hâşa cemi sıfatını ret ve inkar etmek ve işten güçten kalınan gün.	Arapça tâ (ت) babı
4221	1	235	ta‘ṭîş	تَعْطِيشْ	Susatmak, **teşne kerdânîden**, ateşe müptela kılmak.	Arapça tâ (ت) babı
4222	1	235	ta‘aẓẓum	تَعَظُّمْ	Büyüklük, **şikerfîden**, kibirlenmek.	Arapça tâ (ت) babı
4223	1	235	tazim	تَعْظِيمْ	Büyük addedip mer’i ve mükerrem tutmak, **âzermîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4224	1	236	ta‘affüf	تَعَفُّفْ	Kabâyıhtan ve muherramâttan perhiz edip çekinmek ve tekellüf üzere iffet satmak, **perhîzîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4225	1	236	ta‘affün	تَعَفُّنْ	Laşe misilli çürüyüp bedbû olmak, **kendîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4226	1	236	ta‘affî	تَعَفِّى	Harap ve muzmahil olmak, **vîrân şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4227	1	236	ta‘fiye(t)	تَعْفِيَةْ	Türap ile örtmek, **bâ ḫâke pûşîden** ve helak etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4228	1	236	ta‘aḳḳub	تَعَقُّبْ	Bir nesnenin hakikatine kesb-i ittilâ zımnında ardını aramak, **cûyîden** ve âzâriş ve muâhaze etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4229	1	236	ta‘aḳḳul	تَعَقُّلْ	Zihin sarf edip encâm ve akıbet ve netice anlamak, **hûşmendegî**.	Arapça tâ (ت) babı
4230	1	236	takip	تَعْقِيبْ	Birinin adınca gitmek yahut gelmek ve bir nesneyi geri bırakmak ve sonraya bırakmak ve namazdan sonra duaya oturmak.	Arapça tâ (ت) babı
4231	1	236	ta‘ḳîd	تَعْقِيدْ	Pek düğümlemek, **girihbesten, besten-i muhkem** akdetmek.	Arapça tâ (ت) babı
4232	1	236	ta‘ḳîr	تَعْقِيرْ	Yaralamak, cerhetmek, **şeḫûden**, sinirlerini kesmek, sinirlemek.	Arapça tâ (ت) babı
4233	1	236	ta‘ḳîm	تَعْقِيمْ	Akîm ve kısır kılmak, **secânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4234	1	236	ta‘akküs	تَعَكُّسْ	Bir nesnenin evveli ahire ve üstü alta gelmek, **bergâşten**.	Arapça tâ (ت) babı
4235	1	236	ta‘allüṣ	تَعَلُّثْ	Hile ile birine cünha azv etmek ve bir işi layıkıyla yapmayıp baştan savma etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4236	1	237	taalluḳ	تَعَلُّقْ	Yapışıp işlemek, bir nesne diğer bir nesne ile nesne-i vâhid olmayıp zîrinde yahut bir yanında vaki olarak ona muttasıl ve müstenit olmak ve muhabbet etmek ve bir kimseye garabet yahut diğer bir müşareket münasebetiyle best ve bent olmak.	Arapça tâ (ت) babı

4237	1	237	**ta'allül**	**تَعَلْلْ**	Yalnız bir nesne ile meşgul olup vakit geçirmek ve pek iyi ve belki inşallah diye vadederek bir nesnenin icrasını sonraya komak ve avrat ile gülüp oynamak.	Arapça tâ (ت) babı
4238	1	237	**ta'allüm**	**تَعَلْمْ**	Tahsîl-i ilm ve marifette meşgul olmak, **âmuḫten**.	Arapça tâ (ت) babı
4239	1	237	**ta'lîḳ**	**تَعْلِيقْ**	Astırmak, **âvîḫten**, iyileştirmek, best ve bent ve illet olmak, sebep vermek ve bahane vermek.	Arapça tâ (ت) babı
4240	1	237	**talim**	**تَعْلِيمْ**	Öğretmek, **âmuḫten**, ilim ve marifet tahsil ettirmek ve memura sülûk ve üslûb-u hareket tenbih etmek ve icrada kesb-i mahâret için tekrâr be tekrâr yapmak.	Arapça tâ (ت) babı
4241	1	237	**talimat**	**تَعْلِيمَاتْ**	Amirden memura verilip düstûru'l amel tutulması lazım gelen tenbîhât ve mezkur tenbîhâtı havi olan varaka-i muharrere **talimnâme**.	Arapça tâ (ت) babı
4242	1	238	**taammüt**	**تَعَمُّدْ**	Kastedip cidd ve azimetle şürû' etmek, **eǧâzîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4243	1	238	**ta'ammuḳ**	**تَعَمُّقْ**	Derine varmak, **jerf kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4244	1	238	**ta'miye(t)**	**تَعْمِيَةْ**	Kör etmek, **nâbînâ kerden**, âmâ kılmak, setr ve ihfa etmek ve muamma söylemek.	Arapça tâ (ت) babı
4245	1	238	**tamir**	**تَعْمِيرْ**	Hallini tashih etmek, muhtemel nesneyi ıslah etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4246	1	238	**ta'mîḳ**	**تَعْمِيقْ**	Derin kılmak, **jerf kerden** ve derine varmak.	Arapça tâ (ت) babı
4247	1	238	**ta'mîl**	**تَعْمِيلْ**	Amil ve vali nasbetmek.	Arapça tâ (ت) babı
4248	1	238	**tamim**	**تَعْمِيمْ**	Umumi kılmak, her hususta cari ve her bir ferdi şamil kılmak ve birinin başına sarık sarmak ve birini kavmine reis ve hakim kılmak.	Arapça tâ (ت) babı
4249	1	238	**taannüt**	**تَعَنُّتْ**	Hata ve zillet tutmak kaydında olmak, **ḫarfgîrî**.	Arapça tâ (ت) babı
4250	1	238	**ta'annî**	**تَعَنِّى**	Zahmet çekip emek sarf etmek, **renc keşiden**.	Arapça tâ (ت) babı
4251	1	238	**ta'nîf**	**تَعْنِيفْ**	Unf ve meşakkate düçâr kılmak.	Arapça tâ (ت) babı
4252	1	238	**ta'avvüc**	**تَعَوُّجْ**	Eğri büğrü olmak, **gec şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4253	1	238	**ta'avvüd**	**تَعَوُّدْ**	Keyifsiz olanların ziyaretine gitmek.	Arapça tâ (ت) babı
4254	1	238	**ta'avvuż**	**تَعَوُّضْ**	İvaz ve bedel kabul etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4255	1	238	**ta'avvuḳ**	**تَعَوُّقْ**	Sonraya beklemek, vakti fevt etmek, **direngîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4256	1	238	**ta'vîc**	**تَعْوِيجْ**	Eğmek, **ǧamânîden** ve bükmek, çarpık eylemek.	Arapça tâ (ت) babı
4257	1	238	**ta'vîz**	**تَعْوِيذْ**	Nüsha, rukye, **efsun**, hırz, ref-i zarar için azaya ve eşyaya bağlanan esma ve dua ve eşkal misilli nesne.	Arapça tâ (ت) babı
4258	1	239	**taviz**	**تَعْوِيضْ**	İvaz ve bedel vermek, **kûherânîden**, değiştirmek.	Arapça tâ (ت) babı
4259	1	239	**ta'vîḳ**	**تَعْوِيقْ**	İşten alıkomak, **bâz dâşten**, işten çevirmek, mâni olup tehir etmek.	Arapça tâ (ت) babı

4260	1	239	taahhüt	تَعَهُّدْ	Kendi zimmetine kabul etmek ve icrasına söz verip kefil gibi olmak.	Arapça tâ (ت) babı
4261	1	239	taʿayyüş	تَعَيُّشْ	Geçinmek, kifayet miktarı kesbî olmak.	Arapça tâ (ت) babı
4262	1	239	taayyün	تَعَيُّنْ	Görünmek, **nümûden**, gözükmek, ayna mahsus olmak ve belli olmak ve belli başlı olmak.	Arapça tâ (ت) babı
4263	1	239	taʿyîb	تَعْيِيبْ	Ayb ve kabîh addetmek ve âzâriş ve **serzeniş** etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4264	1	239	taʿyîd	تَعْيِيدْ	Bayram etmek, **behmence kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4265	1	239	taʿyîr	تَعْيِيرْ	Kabahatini yüzüne vurup utandırmak, **şermânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4266	1	239	taʿyîş	تَعْيِيشْ	Geçindirmek, kifayet miktarı kesb vermek.	Arapça tâ (ت) babı
4267	1	239	tayin	تَعْيِينْ	Göstermek, belli etmek, **hüveydâ kerden**, vesairlerden tefrik edip bir hususa mahsus kılmak ve akçeden mââde askere ve bazı sair memurlara ita olunan meʾkûlât ve levâzımât-ı mezbûrenin miktâr-ı muâyyeni .	Arapça tâ (ت) babı
4268	1	239	taʿyinât	تَعْيِينَاتْ	Askere ve bazı memurîn-i sâireye muayen verilen meʾkûlât.	Arapça tâ (ت) babı
4269	1	239	teġâbün	تَغَابُنْ	Birbirini aldatmak, **firîbîden, yevm-i teġâbün** kıyamet günü.	Arapça tâ (ت) babı
4270	1	240	teġâfül	تَغَافُلْ	An-kasd gaflet göstermek.	Arapça tâ (ت) babı
4271	1	240	teġâlüb	تَغَالُبْ	Galebeye say etmek, **enbûhî kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4272	1	240	teġayür	تَغَايُرْ	Birbirine muhtelif ve mugayyir olmak.	Arapça tâ (ت) babı
4273	1	240	taġyîr	تَغْيِيرْ	Toz ile âlude etmek, gubara bulaştırmak, **gerd âlûd kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4274	1	240	teġaddî	تَغَدِّى	Sabah taamı yemek, **çaştî ḫurden**.	Arapça tâ (ت) babı
4275	1	240	taġdiye(t)	تَغْدِيَه	Sabah taamı yedirmek, **çaştî ḫurâşîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4276	1	240	taġaẕẕî	تَغَذِّى	Bedenin nema ve kıvamına medar olacak meʾkûlât ve meşrubatı ekl ve şurb etmek, **ḫurden** ve nûş.	Arapça tâ (ت) babı
4277	1	240	taġẕiye(t)	تَغْذِيَة	Bedenin nema ve kıvamına medar olacak meʾkûlât ve meşrubatı yedirip içirmek, **perverîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4278	1	240	teġarrüd	تَغَرُّدْ	Kuş güzel avaz ile ötmek, **serâyîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4279	1	240	teġarrur	تَغَرُّرْ	Kendi nefsini muhataraya komak.	
4280	1	240	taġrîb	تَغْرِيبْ	Gurbete göndermek, meskeninden dûr ve tebʾîd etmek, **dûr kerden ez vatan**.	Arapça tâ (ت) babı
4281	1	240	taġrîd	تَغْرِيدْ	Kuş güzel avaz ile ötmek, **serâyîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4282	1	240	taġrîr	تَغْرِيرْ	Kendi nefsini muhataraya komak ve aldatmak, **firîbîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4283	1	240	taġrîm	تَغْرِيمْ	Bir kimsenin zimmetinde olup vâcibü'l-edâ olan borcunu ödetmek, **güzârâyîden**.	Arapça tâ (ت) babı

4284	1	240	teġazzül	تَغَزُّلْ	Gazel yazmak, **ġazel nüvişten** ve gazel söylemek.	Arapça tâ (ت) babı
4285	1	240	taġziye(t)	تَغْزِيَة	Gazaya çıkarmak, **berezm sipûḫten**.	Arapça tâ (ت) babı
4286	1	240	teġaṣṣül	تَغَسُّلْ	Yıkanmak, **şüsten**, su vasıtasıyla yed ve aza tathîr etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4287	1	241	teġaşşî	تَغَشِّى	Örtünmek, **pûşânîden**, kaplamak, bürünmek.	Arapça tâ (ت) babı
4288	1	241	taġşiye(t)	تَغْشِيَة	Örtmek, **pûşîden**, kaplamak.	Arapça tâ (ت) babı
4289	1	241	taġşîş	تَغْشِيشْ	Münafıkâne nasihat verip veya zamirinde olanın hilafını izhar edip hıyanet etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4290	1	241	teġażżub	تَغَضَّبْ	Gazaba gelmek, darılmak, **erġîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4291	1	241	teġaffül	تَغَفُّلْ	Gaflet etmek ve an-kasd gaflet göstermek, teġâfül etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4292	1	241	taġfîl	تَغْفِيلْ	Alâ-gaflet baskın verip tutmak, **nâger negîrîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4293	1	241	teġallüb	تَغَلُّبْ	Bilâ-hak yalnız yiğitlik yoluyla tavassut ve istila etmek, **dest yâften**.	Arapça tâ (ت) babı
4294	1	241	teġallül	تَغَلْلُ	Saç ve sakalını galiye ile tatyîb etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4295	1	241	teġallî	تَغَلِّى	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça tâ (ت) babı
4296	1	241	taġliye(t)	تَغْلِيَة	Galeyan ettirmek, kaynatmak, **cûşânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4297	1	241	taġlîṭ	تَغْلِيطْ	Galat ettirmek, yanıltmak, **heftûn kerden** ve zaten mübayin olan nesneleri tefrik etmeyerek karışık ve muhtelit etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4298	1	241	taġlîẓ	تَغْلِيظْ	Galiz kılmak, **kebz kerden**, kalın ve kaba kılmak.	Arapça tâ (ت) babı
4299	1	241	taġlîf	تَغْلِيفْ	Gaflet ile setredip hıfz etmek, **derniyâm kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4300	1	241	teġammüd	تَغَمُّدْ	Setretmek, örtmek, bürümek, **pûşîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4301	1	241	taġmîd	تَغْمِيدْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça tâ (ت) babı
4302	1	241	taġmîż	تَغْمِيضْ	Göz kapayıp görmeyivermek, **külûc kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4303	1	241	teġannüm	تَغَنُّمْ	Bir nesneyi ganimet addetmek.	Arapça tâ (ت) babı
4304	1	242	teġannî	تَغَنِّى	Bülend-avâz ile hoş elhan eda etmek, **terâne,** bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça tâ (ت) babı
4305	1	242	teġavvür	تَغَوُّرْ	Bir nesnenin derin yerlerine varmak.	Arapça tâ (ت) babı
4306	1	242	taġavvuṭ	تَغَوُّطْ	Kazâ-yı hâcet etmek, tebevvül etmek, **şâşîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4307	1	242	taġviye(t)	تَغْوِيَة	Azdırıp yoldan sapıtmak, **tebâhîden** ve üzerine vacip olanı terk ettirmek.	Arapça tâ (ت) babı
4308	1	242	teġayyür	تَغَيُّرْ	Evvelkinden başka türlü olmak, halden hale geçmek, değişmek, bozulmak, **şikâfte şuden,** fesada varmak.	Arapça tâ (ت) babı
4309	1	242	teġayyuẓ	تَغَيُّظْ	Gayz ve gazaba gelmek, darılmak, **sütûhîden**.	Arapça tâ (ت) babı

4310	1	242	taġyîr	تَغْيِيرْ	Evvelkinden başka türlü kılmak, halden hale çevirmek, değiştirmek, **vâhem âmeden**, tebdil etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4311	1	242	taġyîẓ	تَغْيِيظْ	Gayz ve gazaba getirmek, darıltmak, **ġırâşânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4312	1	242	tüffâḥ	تُفّاحْ	Elma, **sîb** denilen meyve.	Arapça tâ (ت) babı
4313	1	242	tefâḥuş	تَفَاحُشْ	Açıktan fahiş söylemek ve işlemek.	Arapça tâ (ت) babı
4314	1	242	tefâḫur	تَفَاخُرْ	Birbirine kurulup fahr etmek, **keb**.	Arapça tâ (ت) babı
4315	1	242	tefâruḳ	تَفَارُقْ	Birbirinden ayrılıp başka olmak, **ferâḫîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4316	1	242	tefârîḳ	تَفَارِيقْ	Tefrikler, taksimler, taksitler, tefrikalar ayrıca nesneler ufak tefek, ufacık tefecik şeyler, **vâḫidenhâ**.	Arapça tâ (ت) babı
4317	1	242	tefâsir	تَفَاسِيرْ	Tefsirler, Kur'an-ı Kerim ve ehâdîs-i Nebeviyyenin şerh ve tevilleri.	Arapça tâ (ت) babı
4318	1	243	tefâṣuḥ	تَفَاصُحْ	Fesahatla söylemek, **gofteni nîgû**.	Arapça tâ (ت) babı
4319	1	243	tefâṣîl	تَفَاصِيلْ	Tafsiller, fasıllar, bölükler, **gürûhhâ**.	Arapça tâ (ت) babı
4320	1	243	tefâżul	تَفَاضُلْ	Fazl ve tefevvuk davasında olmak, **şikerfîden** ve büyük nesnede küçük bir nesnenin miktarından ziyade mevcut olan miktarı.	Arapça tâ (ت) babı
4321	1	243	tefâʿîl	تَفَاعِيلْ	Tef'ileler, beytin ve mısraın eczâ-i vezniyeleri.	Arapça tâ (ت) babı
4322	1	243	tefâḳud	تَفَاقُدْ	Birbirini sual edip araştırmak, **cûyîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4323	1	243	tefâḳum	تَفَاقُمْ	Bir madde büyüyüp güç ve düşvâr olmak, **düşvâr şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4324	1	243	tefâʾʾül	تَفَاْلْ	Fal ittihaz etmek, fal atmak, **fâl zeden**.	Arapça tâ (ت) babı
4325	1	243	tefâvüt	تَفَاوُتْ	İki nesneden biri evsaf yahut miktar cihetiyle diğerini geçmek ve ziyade olmak.	Arapça tâ (ت) babı
4326	1	243	teftiş	تَفْتِيشْ	Gereği gibi sorup araştırmak, **cüsten**.	Arapça tâ (ت) babı
4327	1	243	teftîn	تَفْتِينْ	Fitneye düşürmek, ayartmak, **lâbîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4328	1	243	tefṯ	تَفْث	Hüccâcın ihramdan hurûclarında saç ve bedenlerine yağ sürünmek ve sakal ile bıyık kesmek ve ustura tutunmak misilli işlere mübaşeret etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4329	1	243	tefeccür	تَفَجُّرْ	Tan yeri atmak, şafak sökmek, **vârtegâh** ve su yerden kaynayıp akmak.	Arapça tâ (ت) babı
4330	1	244	tefeccüʿ	تَفَجُّعْ	Acıyıp dernâk olmak, **tevânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4331	1	244	tefcîr	تَفْجِيرْ	Fâcir addetmek ve fâcir ismin ıtlak etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4332	1	244	tefcîʿ	تَفْجِيعْ	Acıyıp ağrıtmak, **âzârîden**, incinmek.	Arapça tâ (ت) babı
4333	1	244	tefaḥḥuş	تَفَحُّشْ	Fahiş ve nâ-sezâ söz söylemek, **nükûhîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4334	1	244	tefaḥḥuş	تَفَحُّصْ	İç yüz ve hakikatini ve cidd ve mübalağa ile araştırmak, **cûyîden**.	Arapça tâ (ت) babı

4335	1	244	tefḥiye(t)	تَفْحِيَة	Fehvâ, mana, murat, kelam ve kelamdan bir nesne ve mana murat etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4336	1	244	tefaḫḫud	تَفَخْذْ	Tehir etmek, sonraya komak, **pesrâ hilîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4337	1	244	tefaḫḫur	تَفَخْرْ	Kurulmak, büyüklük satmak, **şekûhendegî**.	Arapça tâ (ت) babı
4338	1	244	tefaḫḫuz	تَفَخُّزْ	Tekebbür ve taazzum etmek, kibirli olmak, **şikerfîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4339	1	244	tefḫîm	تَفْخِيمْ	Fehim kılmak yahut addetmek, tebcil ve tekrîm etmek, **âzermîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4340	1	244	tefdiye(t)	تَفْدِيَة	Kendini gayra feda kılmak, başka bir kimsenin uğruna canını vermek.	Arapça tâ (ت) babı
4341	1	244	tefeẕẕüb	تَفَذْبْ	Bir adam bir işte başlı başına müstakil olmak, **yegâne şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4342	1	244	tefire(t)	تَفِرَة	Burnun vasatıyla üst dudağın vasatı beyninde vaki olan çukur.	Arapça tâ (ت) babı
4343	1	244	teferrüc	تَفَرُّجْ	Gam ve gussa hümûmu izale zımnında hafif ve hoş bir meşguliyete iltica etmek, eğlenmek ve gezmeye çıkmak.	Arapça tâ (ت) babı
4344	1	245	tefrice(t)	تَفْرِجَة	Aralık, açıklık, **miyânegî**.	Arapça tâ (ت) babı
4345	1	245	teferruḥ	تَفَرُّحْ	Sevinmek, mesrur olmak, hoşlanmak, **şâdîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4346	1	245	teferrud	تَفَرُّدْ	İhtilat-ı nâstan çekinip yapayalnız bir mahalle çekilmek ve çekilip ayrı olmak, **yegânegî**.	Arapça tâ (ت) babı
4347	1	245	teferruz	تَفَرُّزْ	Ayrılıp başka olmak, **cüz şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4348	1	245	teferrus	تَفَرُّسْ	Dikkat ve teemmül birle idrak etmek, **der yâften**.	Arapça tâ (ت) babı
4349	1	245	teferruş	تَفَرُّشْ	Yayılıp döşenmek, **küsterânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4350	1	245	teferruṭ	تَفَرُّطْ	Tefevvuk, tefevvüt, ziyade olmak, **ter şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4351	1	245	teferruʿ	تَفَرُّعْ	Çatallanıp dal dal olmak, **şâḫ fâḫ şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4352	1	245	teferʿun	تَفَرْعُنْ	Firavun misilli mütekebbir ve muannit olmak.	Arapça tâ (ت) babı
4353	1	245	teferruġ	تَفَرُّغْ	İşten kurtulup dinlenmek, **ârâm kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4354	1	245	teferruḳ	تَفَرُّقْ	Birbirinden ayrılmak ve ayrı kılmak, **peşm şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4355	1	245	tefriye(t)	تَفْرِيَة	Esvaba kürk kaplamak, **vât nehenbîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4356	1	245	tefrîc	تَفْرِيجْ	Mesrur kılmak, **şâd kerden**, eğlendirmek, defʿ -i hümum ve ġumûm etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4357	1	245	tefrîḫ	تَفْرِيخْ	Bi-maʿnâhu eydan.	Arapça tâ (ت) babı
4358	1	245	tefrîḫ	تَفْرِيخْ	Kuş yavrusu yumurtadan çıkmak.	Arapça tâ (ت) babı
4359	1	245	tefrîd	تَفْرِيدْ	İhtilât-ı nâsdan mücânebet edip uzlet ve inzivayı ihtiyar etmek ve tefrik edip ayırmak.	Arapça tâ (ت) babı
4360	1	245	tefrîr	تَفْرِيرْ	Firar ettirmek, kaçırmak, kovmak, **hişîden**.	Arapça tâ (ت) babı

4361	1	245	tefrîz	تَفْرِيزْ	Birbirinden ayırmak, **ferâġîden**	Arapça tâ (ت) babı
4362	1	246	tefrîş	تَفْرِيشْ	Yayıp döşemek, **güsterden**.	Arapça tâ (ت) babı
4363	1	246	tefrîż	تَفْرِيضْ	Farz va vacip kılmak.	Arapça tâ (ت) babı
4364	1	246	tefrîṭ	تَفْرِيطْ	Kusur etmek, ihmal ve taksir etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4365	1	246	tefrîʿ	تَفْرِيعْ	Mesele-i asliyyeden fürûʿ ve ahkâm-ı adîde istihraç ve içtihat etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4366	1	246	tefrîġ	تَفْرِيغْ	Dökmek, boşaltmak, **tehî kerden**, hâli kılmak.	Arapça tâ (ت) babı
4367	1	246	tefrîḳ	تَفْرِيقْ	Birbirinden ayrı kılmak, **ferâġîden**, ayırmak.	Arapça tâ (ت) babı
4368	1	246	tefzîʿ	تَفْزِيعْ	Korkutmak, **tersânîden**, korkuya giriftar kılmak.	Arapça tâ (ت) babı
4369	1	246	tefessuḥ	تَفَسُّحْ	Bolalmak, genişlenmek, **ferâḫ şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4370		246	tefessuḫ	تَفَسُّخْ	Ağır yük götürmek sebebiyle bîtap ve bî-tâkat olmak ve laşenin tüyleri deriden ve derisi etten ve eti kemikten dökülüp ayrılmak.	
4371	1	246	tefsire(t)	تَفْسِرَةْ	Hasta olanın illetini tefhîm için tabibin nazar eylediği bevl ve tabip hasta olanın illetini tefehhüm zımnında bevle nazar eylemesi.	Arapça tâ (ت) babı
4372	1	246	tefsîḥ	تَفْسِيحْ	Bolaltmak, **ferâḫ kerden**, bollatmak, geniş kılmak.	Arapça tâ (ت) babı
4373	1	246	tefsir	تَفْسِيرْ	Kur’an-ı Kerim ve ehâdîs-i şerîfeye mana ve tevil vermek ve kelime yahut ibarenin manasını açmak ve Kur’an-ı Kerim’in manasını açmak üzere telif olunan kitâb-ı muteber, ʿ**aṭf-ı tefsîr** bir kelimenin manasını açmak, zımnında diğer bir kelime atıf ve ilave etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4374	1	247	tefaṣṣuḥ	تَفَصُّحْ	Fesahat ve belagatla söylemek.	Arapça tâ (ت) babı
4375	1	247	tafṣil	تَفْصِيلْ	Uzunca ve etrafıyla beyan etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4376	1	247	tafṣîlen	تَفْصِيلاً	Uzunca ve etrafıyla.	Arapça tâ (ت) babı
4377	1	247	tefażżul	تَفَضّلْ	İnayet ve ihsan ve kerem etmek, **bâḫşîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4378	1	247	tafżîḥ	تَفْضِيحْ	Bir kimsenin mestur olan ayıbını ifşa edip rüsva kılmak, **kiyâde kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4379	1	247	tafżîż	تَفْضِيضْ	Gümüş ile kaplamak ve tezyin etmek, **sîm nehenbîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4380	1	247	tafḍîl	تَفْضِيلْ	Fazıl ve meziyet ispatıyla sairelere tercih etmek ve büyütmek, kadir ve mertebesini büyütmek, **ism-i tafḍîl** nesnelerin ziyade muttasıflarını tesmiye zımnında müstamel olan isim ki Arabîde efʿal (افعل) vezninde olup Fârisîde ter (تَرْ) yahut terîn (تَرِينْ) hurûfunun ve kaba Türkîde (-dak) yahut (-dek) hurûflarının ilavesiyle hâsıl olur, mezkur ism-i tafdîlin lisân-ı Osmânîde şekl-i mahsûsu mevcut değildir.	Arapça tâ (ت) babı

4381	1	247	tefaṭṭur	تَفَطُّرْ	Yarılmak, açılmak, **şikâfîden**, şakk olmak.	Arapça tâ (ت) babı
4382	1	247	tefaṭṭun	تَفَطُّنْ	Anlamak, idrak etmek, **fehmîden**, firkate varmak.	Arapça tâ (ت) babı
4383	1	248	taftîr	تَفْطِيرْ	İftar taamı yedirmek.	Arapça tâ (ت) babı
4384	1	248	tefʿile(t)	تَفْعِلَة	Beyit mısraının cüz-i veznîsi.	Arapça tâ (ت) babı
4385	1	248	tefaḳḳuḥ	تَفَقُّحْ	Gül ve çiçek açılması gibi açılmak, **şüküften**.	Arapça tâ (ت) babı
4386	1	248	tefaḳḳud	تَفَقُّدْ	Kayıp olanı araştırmak, **cûyîden**, arayıp sormak.	Arapça tâ (ت) babı
4387	1	248	tefaḳḳuh	تَفَقُّهْ	Anlamak, idrak etmek, **şinâḫten** ve ilm-i fıkıh tahsil etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4388	1	248	tefḳîh	تَفْقِيهْ	Öğretmek, **âmûḫten**, anlatmak tefhîm etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4389	1	248	tefekkür	تَفَكُّرْ	Anlamak zımnında sarf-ı akvâ-yı bâtıne etmek, düşünmek, **şûlîden**, düşünüp taşınmak.	Arapça tâ (ت) babı
4390	1	248	tefekkük	تَفَكُّكْ	Hamaḳatten naşi her fiilde perîşân-girdâr olmak ve bitişik olduğu nesneden ayrılmak, **ferâḫîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4391	1	248	tefekküh	تَفَكُّهْ	Pek hoşlanıp taaccüp etmek, **efdîden** ve pek nâdim ve pişman olmak.	Arapça tâ (ت) babı
4392	1	248	tefkîr	تَفْكِيرْ	Tefekkür ettirmek, **şûlîdîden**, düşündürmek.	Arapça tâ (ت) babı
4393	1	248	tefkîk	تَفْكِيكْ	Bitişik olduğu nesneden ayırmak, **dâḫîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4394	1	248	tefennün	تَفَنُّنْ	Bir fende kesb-i mahâret etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4395	1	248	tefevvüt	تَفَوُّتْ	Teaddî ve tecavüz etmek ve ziyade mütecâviz olmak.	Arapça tâ (ت) babı
4396	1	248	tefevvuḳ	تَفَوُّقْ	Fâiḳ ve âlâ olmak, rütbe ve hüner ve miktar cihetiyle ziyade olmak.	Arapça tâ (ت) babı
4397	1	248	tefevvüh	تَفَوُّهْ	Ağzını açıp söylemek, nutuk etmek, **goften**.	Arapça tâ (ت) babı
4398	1	248	tefvît	تَفْوِيتْ	Fevt etmek, telef etmek, elden kaçırmak, **güm kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4399	1	249	tefvîż	تَفْوِيضْ	İhale ve sipariş etmek, **gümârîden** ve hatunu bilâ-mihr tezvîc eylemek.	Arapça tâ (ت) babı
4400	1	249	tefehhüm	تَفَهُّمْ	Fehim ve idrak etmek, anlamak, **fehmîden**, aklı ermek.	Arapça tâ (ت) babı
4401	1	249	tefhim	تَفْهِيمْ	Anlamak, **fehmânîden**, beyan etmekle malum kılmak.	Arapça tâ (ت) babı
4402	1	249	teḳabül	تَقَابُلْ	İki tarafdan ileri gelip kavuşmak, **behem resîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4403	1	249	tüḳât	تُقَاةْ	Allhuteala'dan havf etmekle günahtan sakınmak, **perhîzîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4404	1	249	teḳâtül	تَقَاتُلْ	Birbirini katletmek, muharebe etmek, **helâlûş kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4405	1	249	teḳâruʿ	تَقَارُعْ	Birbirini kakıştırıp men ve defetmek, **bâhem âmeden**.	Arapça tâ (ت) babı
4406	1	249	teḳâdüm	تَقَادُمْ	Takdimeler, arz olunan hediyeler, **miġyâzehâ**.	Arapça tâ (ت) babı
4407	1	249	teḳâdîr	تَقَادِرْ	Takdirler, ahkâm-ı ilâhiye.	Arapça tâ (ت) babı

4408	1	249	teḳârub	تَقَارُبْ	Birbirine yaklaşmak, **nezdîk şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4409	1	249	teḳârîr	تَقَارِيرْ	Takrirler, zikirler, ifadeler, inhâlar.	Arapça tâ (ت) babı
4410	1	249	teḳâsüm	تَقَاسُمْ	Birbiriyle paylaşmak, **perḫ kerdânîden** ve birbirine yemin ve kasem vermek.	Arapça tâ (ت) babı
4411	1	249	teḳâsîṭ	تَقَاسِيطْ	Taksitler, borcun eda olunduğu cüzleri.	Arapça tâ (ت) babı
4412	1	249	teḳâṣṣ	تَقَاصُّ	Birbiriyle ödeşmek, **güzârânîden**, bir kimse alacağını vereceğine havale etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4413	1	249	teḳâṣur	تَقَاصُرْ	İşlemekte kudreti var iken imtina etmek, **ezkâr dûr şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4414	1	249	teḳâżâ	تَقَاضَا	Medyunu hakkını talep etmekle sıkıştırmak, **seftîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4415	1	249	teḳâżî	تَقَاضِى	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Arapça tâ (ت) babı
4416	1	250	teḳâṭûr	تَقَاطُرْ	Damlamak, **çekîden** ve yağmur yağmak.	Arapça tâ (ت) babı
4417	1	250	teḳâṭuʿ	تَقَاطُعْ	Biri birini kat etmek, **burânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4418	1	250	teḳâṭîr	تَقَاطِيرْ	Taktirler, **çekrehâ**	Arapça tâ (ت) babı
4419	1	250	teḳâʿud)	تَقَاعُدْ)	Alîl yahut müsin olup askerlikten çırak olmak.	Arapça tâ (ت) babı
4420	1	250	teḳâlîb	تَقَالِيبْ	Dönüşler, değişişler, **gûherîdeneş**.	Arapça tâ (ت) babı
4421	1	250	teḳâmur	تَقَامُرْ	Birbiriyle kumar oynamak, **hûsîn bâzîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4422	1	250	teḳâvîm	تَقَاوِيمْ	Takvimler, **rûznâmehâ**.	Arapça tâ (ت) babı
4423	1	250	teḳâyül	تَقَايُلْ	İki taraftan pazarlıktan vazgeçmek.	Arapça tâ (ت) babı
4424	1	250	teḳabbuḥ	تَقَبُّحْ	Kabih ve çirkin addetmek, **zişt şumârîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4425	1	250	teḳabbül	تَقَبُّلْ	Kabul edip pesend addetmek, **pesendîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4426	1	250	taḳbîḥ	تَقْبِيحْ	Kabih ve çirkin ve kabahat addetmekle levm ve zem edip âzâriş etmek, **zişt kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4427	1	250	taḳbîr	تَقْبِيرْ	Defnetmek, **derḫâḳ kerden**, kabre komak, mezara gömmek.	Arapça tâ (ت) babı
4428	1	250	taḳbîż	تَقْبِيضْ	Kabz ettirmek, el ile tutturmak, **girânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4429	1	250	taḳbîl	تَقْبِيلْ	Tazim yahut muhabbet izhar zımnında dudak ile vech-i maʿ rûf üzere messetmek, öpmek, **bûsîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4430	1	250	taḳtîr	تَقْتِيرْ	Ehl ü ıyâl ve etbâın nafakasını azaltıp tazyik ve taksir etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4431	1	250	taḳtîl	تَقْتِيلْ	Katletmek ve pek çok katletmek, **mîrânden**.	Arapça tâ (ت) babı
4432	1	250	taḳḥîm	تَقْحِيمْ	Birini bir işe bilâ-rûʾ yet saldırmak.	Arapça tâ (ت) babı
4433	1	250	teḳaddüd	تَقَدُّدْ	Kurumak ve kurutulmak, **hâcîden**, rutubeti mahv olunmak.	Arapça tâ (ت) babı

4434	1	251	teḳaddür	تَقَدُّرْ	Takdir-i ilâhi iktizasınca vukuu tayin olunmak.	Arapça tâ (ت) babı
4435	1	251	taḳaddüs	تَقَدُّسْ	Ziyadesiyle pak olmak, **pâkter şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4436	1	251	teḳaddes	تَقَدَّسَ	"Her nevi teşbih ve temsilden hâli ve berî olsun" manasında duadır.	Arapça tâ (ت) babı
4437	1	251	teḳaddüm	تَقَدُّمْ	İleri gitmek, **ferâpîş reften**, ileri geçmek, ileri vaki olmak.	Arapça tâ (ت) babı
4438	1	251	taḳdime	تَقْدِمَه	Arz ve takdim olunan hediye, **miġyâze**.	Arapça tâ (ت) babı
4439	1	251	taḳdîd	تَقْدِيدْ	Kurutmak, **hâçânîden**, rutubetini mahvetmek.	Arapça tâ (ت) babı
4440	1	251	taḳdir	تَقْدِيرْ	Hakteala mine'l-ezel vuku bulacak nesneleri tayin etmek ve bir nesnenin evsaf ve keyfiyatını tayin etmek ve bir şeyin kadir ve kıymetini his ve teslim ve itiraf etmek ve tertip ve tesviye etmek ve vuku bulmanın vecih ve sureti ve ibarenin manasını tamam etmek için vaki olmayan lafız yahut elfâzı zihnen ilave etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4441	1	251	taḳdirî	تَقْدِيرِىّ	Vaki ve mevcut olmayıp zihnen takdir ve tayin olunan.	Arapça tâ (ت) babı
4442	1	251	taḳdis	تَقْدِيسْ	Tathîr etmek, **pâk kerden**, temiz kılmak ve Hakteala Hazretleri'nin bir nevi hizmet ve ibadetine tayin ve tahsis ederek aziz ve mübarek ve mukaddes kılmak ve Allahüteala'yı uyûb ve şerikten tenzihe dalalet eden tabir ile zikir ve vasıf ve itikat etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4443	1	252	taḳdim	تَقْدِيمْ	İleri sürüp öne geçirmek ve birinin önüne vazetmek ve tazim ile arz etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4444	1	252	teḳarrub	تَقَرُّبْ	Buudu kalîl olmak, yakın olmak ve buudu eksilmek, yakınlaşmak, **nezdîk şuden**, yanaşmak, yanına varmak.	Arapça tâ (ت) babı
4445	1	252	taḳribe(t)	تَقْرِبَةْ	Yaklaşmak, yakın olmak, **nüzdîk şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4446	1	252	teḳarrur	تَقَرُّرْ	Yerleşip kalmak, **pâyidâr şuden** ve kuvvet yahut beka bulmak.	Arapça tâ (ت) babı
4447	1	252	taḳrip	تَقْرِيبْ	Yaklaştırmak, **nezdîk kerden**, buudunu taklîl etmek, mâbeynini taklîl etmek ve fırsat, tarik, yol.	Arapça tâ (ت) babı
4448	1	252	taḳriben	تَقْرِيباً	Mâbeyni kalîl olmak üzere ve tahminen.	Arapça tâ (ت) babı
4449	1	252	taḳribî	تَقْرِيبِىّ	Sıhhat-ı dakîka üzere olmayıp sıhhate mehmâ-emken karîb olan.	Arapça tâ (ت) babı
4450	1	252	taḳrir	تَقْرِيرْ	Zikir ve beyan etmek ve beyan için kaleme alınan kelam ve inhâ ve muhkem kılmak.	Arapça tâ (ت) babı
4451	1	252	taḳrîş	تَقْرِيصْ	Hamuru yumak yumak etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4452	1	252	taḳrîż	تَقْرِيضْ	Methüsena etmek, **sitâyiş** ve bir kitabı tervîc zımnında muʿteberân-ı ulemâdan birinin serdettiği tasvîb-nâme.	Arapça tâ (ت) babı
4453	1	252	taḳrîʿ	تَقْرِيعْ	Azarlamak, **ġarâşîden**, başa kakmak, serzeniş etmek.	Arapça tâ (ت) babı

4454	1	253	**taḳrîn**	تَقْرِينْ	Karın ve arkadaş kılmak, **hem-pâ kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4455	1	253	**taḳzîḥ**	تَقْزِيحْ	Kelama bilâ-kizb hüsn ü ziynet vermek.	Arapça tâ (ت) babı
4456	1	253	**taḳzîʿ**	تَقْزِيعْ	Yalnız bir işe tahsis ve tecrit etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4457	1	253	**taḳsiṭ**	تَقْسِيطْ	Bölmek, **taḳsîm kerden** ve deyni mecmûʿan eda etmeyip bölük bölük eda etmek ve deynin bir defada eda olunan bölüğü.	Arapça tâ (ت) babı
4458	1	253	**taḳsim**	تَقْسِيمْ	Pare pare etmek ve cüz cüz tevzi edip dağıtmak, **taḳsîm kerdânîden** ve ilm-i hesâb kavâidinden biridir.	Arapça tâ (ت) babı
4459	1	253	**taḳṣir**	تَقْصِيرْ	Muktedir iken ve layık iken yapmamak, **nemî sâḫten** ve muktedir olmamak ve üzerine vacip olandan eksik icra etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4460	1	253	**taḳżıye(t)**	تَقْضِيَة	Memulune nail olup bir nesneyi itmam etmek ve birini kadı nasbetmek ve borcunu ödemek, **tûḫten**.	Arapça tâ (ت) babı
4461	1	253	**teḳaṭṭub**	تَقَطْبْ	Kaşlarını çatıp gözlerinin aralığını buruşturup yüzünü gözünü eğmek, **rûḫûşânîden** ve sert tabiatlı olup saḫîr kabahate mukabil taʿzîr edici olan.	Arapça tâ (ت) babı
4462	1	253	**teḳaṭṭur**	تَقَطْرْ	Damlamak, **çekîden**, damla damla akmak.	Arapça tâ (ت) babı
4463	1	253	**taḳṭîb**	تَقْطِيبْ	Kaşını çatmak, **pürçîn şuden**, yüzünü ekşitmek.	Arapça tâ (ت) babı
4464	1	254	**taḳṭir**	تَقْطِيرْ	Damlatmak, **çekânîden** ve inbikten çekmek.	Arapça tâ (ت) babı
4465	1	254	**taḳṭîʿ**	تَقْطِيعْ	Kıymak, hurde hurde kesmek, **encîden** ve şiirin kelimâtını ilm-i arûz kavâidi üzere taksim etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4466	1	254	**taḳaʿʿud**	تَقَعُّدْ	İşine ikdam ve ihtimam etmek ve bir husus talebinden vazgeçmek.	Arapça tâ (ت) babı
4467	1	254	**teḳaʿʿur**	تَقَعُّرْ	Bir hususun iç yüzünü teftiş etmek, **sîsten**.	Arapça tâ (ت) babı
4468	1	254	**teḳaffî**	تَقَفِّى	İktidâ ve iktifa etmek, uyup imtisal ederek kendine örnek etmek, **nîreng kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4469	1	254	**taḳfiye(t)**	تَقْفِيَة	Birini birinin arkası sıra göndermek, **derpey firistâden** ve birini birine imtisal ettirmek.	Arapça tâ (ت) babı
4470	1	254	**taḳfîl**	تَقْفِيلْ	Kufl vasıtasıyla kapıyı seddetmek, **bendîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4471	1	254	**taḳfîn**	تَقْفِينْ	Başı kesip bedenden ayırmak.	Arapça tâ (ت) babı
4472	1	254	**teḳallüb**	تَقَلُّبْ	Cihet ve heyetini diger-gûne eylemek, **kerdânîden**, bir nesnenin tersini çevirmek.	Arapça tâ (ت) babı

4473	1	254	taḳlit	تَقْلِيدْ	Boynuna geçirmek ve gerdanlık olan zincir yahut sair nesne ve iltizam edip kendine borç misilli addetmek ve asla imtisal edip benzetmek ve asla benzetme olan nesne **mânestânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4474	1	254	taḳlidî	تَقْلِيدِىّ	Bir asla benzetme olan.	Arapça tâ (ت) babı
4475	1	254	taḳlîs	تَقْلِيسْ	Vali şehre kudûmunda tef çalıp kılıç ve mızrak oynayarak şenlikle istikbal etmek, **fâ dâşten**.	Arapça tâ (ت) babı
4476	1	255	taḳlîʿ	تَقْلِيعْ	Yerinden koparmak, **engîḫten**, sökmek.	Arapça tâ (ت) babı
4477	1	255	taḳlîl	تَقْلِيلْ	Miktarını azaltmak, **endek kerden**, kalîl kılmak.	Arapça tâ (ت) babı
4478	1	255	taḳlîm	تَقْلِيمْ	Kesmek, yonmak, **tırâşîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4479	1	255	taḳva	تَقْوَا	Günahtan sakınmak, **perhîzîden**, kendini gözetmek, Allahüteala Hazretleri'nden korkmak.	Arapça tâ (ت) babı
4480	1	255	teḳavvut	تَقَوُّتْ	Geçinmek, beslenmek, **perverde şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4481	1	255	teḳavvüs	تَقَوُّسْ	Çarpılıp ok yayı şekline girmek, **ḫamîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4482	1	255	teḳavvüm	تَقَوُّمْ	Kıvam ve karar ve kuvvet bulmak, **tâb yâften**.	Arapça tâ (ت) babı
4483	1	255	taḳva	تَقْوٰى	Günahtan sakınmak, **perhîzîden**, kendini gözetmek, Allahüteala Hazretleri'nden korkmak.	Arapça tâ (ت) babı
4484	1	255	teḳavvî	تَقَوِّى	Kuvvetlenmek, muhkem olmak, **tâb şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4485	1	255	taḳviye	تَقْوِيَهْ	Kavi ve muhkem kılmak, kuvvet vermek, **tâb kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4486	1	255	taḳvîs	تَقْوِيسْ	Eğip ok yayı şekline getirmek, **ḫamânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4487	1	255	taḳvîl	تَقْوِيلْ	Bir kavli birine isnat etmek, şöyle dedi demek.	Arapça tâ (ت) babı
4488	1	255	taḳvim	تَقْوِيمْ	Doğrulanmak, doğru etmek, **râst kerden** ve biçime komak, tesviye ve tadil etmek ve vukuʿat-ı yevmiyyeyi zikreden varak-ı matbû ve kevkeblerin hergün tulûʿ ve gurup ve hususât-ı sâiresini zikreden defter.	Arapça tâ (ت) babı
4489	1	255	taḳhîr	تَقْهِيرْ	Kahır ve galebe ile zaptetmek.	Arapça tâ (ت) babı
4490	1	255	taḳî	تَقِىّ	Sakınıcı, kendini gözetici, **perhizkâr**, Allahüteala Hazretleri'nden havf edici olan.	Arapça tâ (ت) babı
4491	1	256	taḳıyye(t)	تَقِيَّهْ	Takva, diyanet, Allah'tan korkmak, **perhîzîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4492	1	256	teḳayyüd	تَقَيُّدْ	Cehd ve ihtimam ve hasr-ı zihin etmek, **kûşîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4493	1	256	taḳyîd	تَقْيِيدْ	Hurûfa nokta ve hareke vazetmek ve bir kelimenin manasını hasr ve tahsis etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4494	1	256	taḳyîn	تَقْيِينْ	Tezyin etmek, donatmak, **ârâyânîden**.	Arapça tâ (ت) babı

4495	1	256	tekâbür	تَكَابُرْ	Kendi nefsini büyük addetmek, **şikerfîden**, kibir ve taazzum etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4496	1	256	tekâtüb	تَكَاتُبْ	Birbirine mektup yazmak, **nâme nûvişten**, mektuplaşmak.	Arapça tâ (ت) babı
4497	1	256	tekâtüm	تَكَاتُمْ	Birbirinden şey ketmetmek.	Arapça tâ (ت) babı
4498	1	256	tekâṣür	تَكَاثُرْ	Çoğalmak, **bisyâr şuden**, kesret bulmak.	Arapça tâ (ت) babı
4499	1	256	tekâṣüf	تَكَاثُفْ	Sıklaşıp kalın olmak, **sitebr şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4500	1	256	tekâẕüb	تَكَاذُبْ	Birbirine yalan söylemek, **dürû‘ güften**	Arapça tâ (ت) babı
4501	1	256	tekârüm	تَكَارُمْ	Şeyn ve nakîsayı mucib hâlâttan tenezzüh ve ihtiraz edip nefsini mükerrem tutmak.	Arapça tâ (ت) babı
4502	1	256	tekâsül	تَكَاسُلْ	İşinde kayıt ve ihtimamsız davranmak, **tenendî**.	Arapça tâ (ت) babı
4503	1	256	tekâfu’	تَكَافُؤْ	Birbirine hem-tâ ve müsavi olmak, **hem-tâ şuden**, küfüvv olmak.	Arapça tâ (ت) babı
4504	1	256	tekâfî	تَكَافِى	Birbirine müsâvi olmak, **mânend şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4505	1	256	tekâlîf	تَكَالِيفْ	Teklifler, miri için tahsil olunan akçeler ve bi’l-ihtiyâr kabul yahut reddolunacak arizalar, **kürîdhâ**.	Arapça tâ (ت) babı
4506	1	257	tekebbür	تَكَبَّرْ	Kendi nefsini büyük addetmek, **şikerfîden**, kibir ve taazzum etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4507	1	257	tekbir	تَكْبِيرْ	Allahu ekber demekle Allahüteala’yı Kibriya sıfatıyla yad ve zikir ve vasfetmek.	Arapça tâ (ت) babı
4508	1	257	tektîb	تَكْتِيبْ	Yazdırmak, yazmasına yahut yazılmasına mucip olmak, **nüvîsânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4509	1	257	tekeṣṣür	تَكَثُّرْ	Çoğalmak, **bisyâr şuden**, adedine adet yahut miktarına miktar ilave etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4510	1	257	tekṣîr	تَكْثِيرْ	Çoğaltmak, **bisyâr kerden**, bir nesnenin adedine adet yahut miktarına miktar ilave etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4511	1	257	tekṣîf	تَكْثِيفْ	Sık ve kalın kılmak, **sitebr kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4512	1	257	tekeḥḥul	تَكَحُّلْ	Kendi gözüne sürme sürünmek, **vesme kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4513	1	257	tekḥîl	تَكْحِيلْ	Birinin gözüne sürme sürmek, **vesme kerdânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4514	1	257	tekeddür	تَكَدُّرْ	Keder etmek, mükedder olmak, canı sıkılmak, **derdnâk şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4515	1	257	tekdîḥ	تَكْدِيحْ	Birinin yüzünü tırmalamak, **ḫarîşîden** ve yahut cemaline halel ve nakîsa verecek iş işlemek.	Arapça tâ (ت) babı
4516	1	257	tekdîd	تَكْدِيدْ	Şiddetle inip defetmek, **hişîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4517	1	257	tekdir	تَكْدِيرْ	Keder vermek ve azarlamak ve azap ve muaheze etmek ve bulandırmak, bulanık kılmak, **ġarâşîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4518	1	257	tekẕîb	تَكْذِيبْ	Bir kelamı kizb yahut bir kimseyi kâzib addetmek ve kizble mevsuf kılmak, **kesîrâ dürûġ zen şümârîden**.	Arapça tâ (ت) babı

4519	1	258	tekrar	تَكْرَارْ	Bir hususu icra etmiş iken ahir bir defa icra etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4520	1	258	tekerrür	تَكَرُّرْ	Vuku bulmuş nesne yine vuku bulmak.	Arapça tâ (ت) babı
4521	1	258	tekrir	تَكْرِيرْ	Bir hususu icra etmiş iken ahir bir defa icra etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4522	1	258	tekrîm	تَكْرِيمْ	Büyük ve merʾi edip hürmet ve tazim etmek, **âzermîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4523	1	258	tekrîh	تَكْرِيهْ	Kerih ve nahoş göstermek.	Arapça tâ (ت) babı
4524	1	258	tekessüb	تَكَسُّبْ	Kazanmak, **elfâḫten**, say edip kendi tasarrufuna dâhil etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4525	1	258	tekessür	تَكَسُّرْ	Pare pare olmak, paralanmak, **şikeste şuden**, kırılmak.	Arapça tâ (ت) babı
4526	1	258	tekessül	تَكَسُّلْ	Bir hususun icrasında gevşek davranmak, **tenendi**.	Arapça tâ (ت) babı
4527	1	258	tekessî	تَكَسِّى	Giyinmek, **pûşîden**, giyinmiş olmak.	Arapça tâ (ت) babı
4528	1	258	teksîb	تَكْسِيبْ	Kazandırmak, endûḫten, birinin say eylediği nesneyi tasarrufuna dâhil etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4529	1	258	teksiye(t)	تَكْسِيَة	Giyindirmek, **pûşânîden**, beden üzerine siyâb örtmek.	Arapça tâ (ت) babı
4530	1	258	teksir	تَكْسِيرْ	Pare pare etmek, **pencîden**, paralamak.	Arapça tâ (ت) babı
4531	1	258	tekeşşüf	تَكَشُّفْ	Açık ve zahir olmak, **âşikâr şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4532	1	258	tekşîf	تَكْشِيفْ	Örtülü ve kapalı olan nesneyi açıp zahir etmek, **âşikâr kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4533	1	258	tekeffüf	تَكَفُّفْ	Elini uzatıp dilenmek, **cünbülî**, dilencilik etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4534	1	259	tekeffül	تَكَفُّلْ	Birine kefil olmak, **bâbîzen şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4535	1	259	tekfir	تَكْفِيرْ	Örtmek, **pûşîden**, setr etmek ve hıns lazım kelâm-ı yemîne kefaret etmek ve birine küfür isnat edip kafir demek.	Arapça tâ (ت) babı
4536	1	259	tekfîl	تَكْفِيلْ	Bir adamın meʿûnetini iltizam etmek ve birini kefil kılmak, **bâbîzen kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4537	1	259	tekfîn	تَكْفِينْ	Cenazeyi kefene sarmak, **câme-i mürg pûşânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4538	1	259	tekellüf	تَكَلُّفْ	Kendi üzerine renc ve meşakkatli iş almak ve âdetten hariç masraf veya gösteriş etmek, **nümâyiş kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4539	1	259	tekellüm	تَكَلُّمْ	Söz söylemek, **goften**, kendi efkarını alâmât-ı melfûza vasıtasıyla izhar etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4540	1	259	teklif	تَكْلِيفْ	Bir hususun icrasını birinin uhdesine ihale edip kabulünü yahut tardını dahi ol kimsenin reyine bırakmak, kabul edip ahz eylesin yahut icra eylesin diye birinin önüne bir nesne sürmek ve âdetten hariç gösteriş ve tazim ve riayet etmek ve devlet masarıfı için taraf-ı mîrîden tahsil olunan meblağ.	Arapça tâ (ت) babı
4541	1	259	teklîl	تَكْلِيلْ	Taç giydirmek, **tâç pûşânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4542	1	259	tekemmül	تَكَمُّلْ	Bilâ-nakîsa olmak, noksanı mahv olmak, **encâm şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4543	1	260	tekemmüm	تَكَمُّمْ	Örtülüp bürünmek, **câme pîçîden**.	Arapça tâ (ت) babı

4544	1	260	**tekemmün**	تَكَمُّنْ	Gizlenmek, saklanmak, pusuya yatmak, **nihân şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4545	1	260	**tekmîl**	تَكْمِيلْ	Noksan tamamlamak, kusursuz bırakmak, bitirmek, **encâmîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4546	1	260	**tekniye(t)**	تَكْنِيَة	Birine künye vazetmek, **nâm nihâden**.	Arapça tâ (ت) babı
4547	1	260	**teknîf**	تَكْنِيفْ	Etrafını çevirip kuşatmak, **kerdîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4548	1	260	**teknîn**	تَكْنِينْ	Gizleyip saklamak, setr kılmak, **pünhân kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4549	1	260	**tekevvün**	تَكَوُّنْ	Var olmak, mevcut olmak, vücuda gelmek, **peydâ şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4550	1	260	**tekvînî**	تَكْوِينِىّ	Tekvine mensup müteallik olan.	Arapça tâ (ت) babı
4551	1	260	**tekvîn**	تَكْوِينْ	Var kılmak, mevcut eylemek, yaratmak, **âferîden**, halk etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4552	1	260	**tekvîr**	تَكْوِيرْ	Başa sarık ve imame sarmak, **destâr pîçîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4553	1	260	**tekehhün**	تَكَهُّنْ	Gaipten haber vermek, bakıcılık yahut falcılık etmek, kehanet etmek, **gündây kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4554	1	260	**tekhîn**	تَكْهِينْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça tâ (ت) babı
4555	1	260	**telâḥuḳ**	تَلَاحُقْ	Birbirine bitişip mülhak olmak, **behem resîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4556	1	260	**tilâd**	تِلَادْ	Kendi hanesinde doğmuş, büyümüş köle ve cariye ve hayvanat misilli temellukat, **ḫânezâd**.	Arapça tâ (ت) babı
4557	1	260	**telaş)**	تَلَاشْ(	Izdıraba muhtelit olan acele, **çelîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4558	1	260	**telâşî**	تَلَاشِى	Rütbe ve itibarı zail olup zelil ve kem kader olmak itibardan düşmek ve ızdırap, şurîdelik, **perişânî**.	Arapça tâ (ت) babı
4559	1	261	**telâṣuḳ**	تَلَاصُقْ	Birbirine yapışık olmak, **çefsîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4560	1	261	**telâṭuf**	تَلَاطُفْ	Tatlı tatlı rıfk ve suhûletle hoş muamele etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4561	1	261	**telâṭum**	تَلَاطُمْ	Birbirine şamar vuruşmak ve deniz dalgaları birbirine çarpışmak, **mevc zeden**.	Arapça tâ (ت) babı
4562	1	261	**telâʿub**	تَلَاعُبْ	Oynamak, **bâzîden**, oynaşmak.	Arapça tâ (ت) babı
4563	1	261	**telafî**	تَلَافِى	Fevt olan şeyi tedarik ve tehiye eylemek.	Arapça tâ (ت) babı
4564	1	261	**telâḳî**	تَلَاقِى	Birbirine karşı gelip buluşmak ve birbirine yetişmek, **peẕîre şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4565	1	261	**tilâl**	تِلَالْ	Dağlar, tepeler ve mahaller ve mevkiler, **hebâkhâ**.	Arapça tâ (ت) babı
4566	1	261	**telâmiẕe(t)**	تَلَامِذه	Şakirtler, talim ve terbiye için muallimin zîr idaresinde olan kimseler, **şâkîrdân**.	Arapça tâ (ت) babı
4567	1	261	**telâmîẕ**	تَلَامِيذْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça tâ (ت) babı
4568	1	261	**tilavet**	تِلَاوَتْ	Kuran-ı Kerim'i okumak, **ḫânden**.	Arapça tâ (ت) babı
4569	1	261	**telâvüm**	تَلَاوُمْ	Birbirini levm etmek, birbirine kabahat bulmak.	Arapça tâ (ت) babı

4570	1	261	telâhî	تَلَاهِى	Lehv ve luʿb etmek, oynamak, vakit geçirmek, **bâzîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4571	1	261	telebbüs	تَلَبَّسْ	Karışık ve muhtelit olmak, **şîrem şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4572	1	261	telbi’e(t)	تَلَبِئَة	“Lebbî ve lebbeyk” yani “buyurunuz ve emir sizindir” diye izhâr-ı itâʿat etmek ki merâsim-i hacdandır.	Arapça tâ (ت) babı
4573	1	261	telbiyet	تَلْبِيَة	Bi maʿna eyḍan.	Arapça tâ (ت) babı
4574	1	261	telbîs	تَلْبِيسْ	Tahlit edip karışık ve şüpheli kılmak ve hile edip aldatmak.	Arapça tâ (ت) babı
4575	1	262	teleşşüm	تَلَثُّمْ	Hatun ağzına yaşmak tutunmak, **dehen bend giriften**.	Arapça tâ (ت) babı
4576	1	262	telşîm	تَلْثِيمْ	Mahbubenin ağzını öpmek.	Arapça tâ (ت) babı
4577	1	262	telcîḥ	تَلْجِيحْ	Suyun ve denizin ve ilmin engin tarafına dalmak, **ġûte**.	Arapça tâ (ت) babı
4578	1	262	telcîm	تَلْجِيمْ	Hayvana licam vurmak, **likâmânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4579	1	262	telḥîd	تَلْحِيدْ	Lahde gömmek, mezara defnetmek, **derzîri ḫâk kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4580	1	262	telḥîn	تَلْحِينْ	Name ve ezgi ile icrası makam ederek okumak, **serâyîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4581	1	262	telḫîṣ	تَلْخِيصْ	Vezir tarafından hâk-pây-ı şâhâneye mesâlih-i devlete dair takdim olunan takrir arz etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4582	1	262	teleẕẕüẕ	تَلَذُّذْ	Bir nesnenin kuvvet-i zâʾikaya tesirinden hoşnut ve memnun olmak ve bir nesnenin havâs-ı hamseden herhengi birine yahut zihne tesirinden memnun ve mesrur olmak, **mesrîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4583	1	262	telezzüc	تَلَزُّجْ	Yapışkan ve yelmeşik olmak.	Arapça tâ (ت) babı
4584	1	262	telaṣṣuṣ	تَلَصُّصْ	Sirkat etmek, çalmak, hırsızlık etmek, **düzdîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4585	1	262	telaṭṭuṭ	تَلَطُّطْ	İnkar etmek, hakkı gizlemek.	Arapça tâ (ت) babı
4586	1	262	telaṭṭuf	تَلَطُّفْ	Umurda tatlı tatlı rıfk ve suhûletle nazikane muamele etmek, **nüvâziş**.	Arapça tâ (ت) babı
4587	1	262	talṭîḥ	تَلْطِيحْ	Bulaşmak ve mülevves ve murdar etmek, **âlâbîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4588	1	262	talṭif	تَلْطِيفْ	Hakkında hüsn-ü muâmele ve nevâziş ve riayet ve hâtır-nevâzlık etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4589	1	262	telaʿʿub	تَلَعُّبْ	Oynamak, eğlenip vakit geçirmek, **bâzîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4590	1	263	telʿîb	تَلْعِيبْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Arapça tâ (ت) babı
4591	1	263	tel’în	تَلْعِينْ	Azap etmek, eziyet etmek, **renc kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4592	1	263	telef	تَلَفْ	Bilâ-fâʾide istihlâk etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4593	1	263	teleffüt	تَلَفُّتْ	Bir nesneye doğru yüzünü çevirmek, **rû kerdânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4594		263	telaffuẓ	تَلَفُّظْ	Tekellüm edip ve mutlaka ağız vasıtasıyla esvâtı kelam şekline getirmek, **goften**.	

4595	1	263	teleffüf	تَلَفُّفْ	Sarılıp bürünmek, **kerâyîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4596	1	263	telfîf	تَلْفِيفْ	Sarmak, bürümek, örtmek, **pîçânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4597	1	263	telfîḳ	تَلْفِيقْ	Cem etmek, hep bir yere götürmek, **ferâhem âverden**.	Arapça tâ (ت) babı
4598	1	263	tilḳâʾ	تِلْقَاءْ	Görüşmek, buluşmak, dîdâr-ı mülâkât, **behem resîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4599	1	263	telaḳḳub	تَلَقُّبْ	Kendi asıl isminden maada bir isimle müsemma kılmak, **nâmîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4600	1	263	telaḳḳuʿ	تَلَقُّعْ	Fahiş nâ-sezâ söylemek, **nükûhîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4601	1	263	telaḳḳuf	تَلَقُّفْ	Acele acele yutmak, **âvârîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4602	1	263	telaḳḳum	تَلَقُّمْ	Lokma lokma ekl edip yutmak, **fürû bürden**.	Arapça tâ (ت) babı
4603	1	263	telaḳḳun	تَلَقُّنْ	Fehm ve idrak etmek, anlamak ve öğrenmek, **der yâften**.	Arapça tâ (ت) babı
4604	1	263	telaḳḳi	تَلَقِّى	Bir nesneye karşı tesadüf edip görmek, **peẕîre şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4605	1	263	telḳîb	تَلْقِيبْ	Birine lakap vermek yani asıl isminden maada bir isim vermek, **nâm dâden**.	Arapça tâ (ت) babı
4606	1	263	telḳıye(t)	تَلْقِيَة	İlave etmek, **küvârîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4607	1	263	telḳîh	تَلْقِيحْ	İnsana çiçek aşısı aşılamak ve ağaca aşı aşılamak, **yârîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4608	1	264	telḳin	تَلْقِينْ	Birine söyleyip tefhim etmek, anlatmak, **şinâsânîden** ve mezar başında imam kelime-i şehâdeti zikredip müteveffâya ihtar ve tefhim etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4609	1	264	telmiḥ	تَلْمِيحْ	Bütün bütün layıkıyla keşfedip nazara arz etmeyerek şöyle bir çabucak açıp yine kapamak ve kelam arasında bir nesneyi hemen andırıp bast ve beyan etmeyerek geçmek.	Arapça tâ (ت) babı
4610	1	264	tilmîẕ	تِلْمِيذْ	Muallimden ilim tahsilinde olan kimse, **şakirt**.	Arapça tâ (ت) babı
4611	1	264	televvüṯ	تَلَوُّثْ	Murdalığa bulaşmak, **âlâyîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4612	1	264	telavvuṭ	تَلَوُّطْ	Lut kavminin fiilini irtikap etmek, **livâtâ kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4613	1	264	televvün	تَلَوُّنْ	Renkten renge girmek ve hâletten hâlete geçmek, tabiatı kararsız olmak ve kedere giriftar olmak.	Arapça tâ (ت) babı
4614	1	264	telviye(t)	تَلْوِيَة	Bükmek, çevirmek, tâften.	Arapça tâ (ت) babı
4615	1	264	telvîṯ	تَلْوِيثْ	Murdarlığa bulaştırmak, **vâlâbîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4616	1	264	telvîḥ	تَلْوِيحْ	Vazıh ve aşikar kılmak ve saç ve sakal ağartmak ve parıldatmak, parlak kılmak, **tâbîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4617	1	264	telvîm	تَلْوِيمْ	Levm etmek, azarlamak, serzeniş etmek, **garâşîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4618	1	264	telvîn	تَلْوِينْ	Renk vermek, renkli kılmak, **reng dâden**.	Arapça tâ (ت) babı
4619	1	264	telehhüb	تَلَهُّبْ	Alevlenmek, alev ile yanmak, **efrûzîden**.	Arapça tâ (ت) babı

4620	1	265	telehhüf	تَلَهُّفْ	Ah ve figan etmek, Ah ve vah çağırmak, **âh kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4621	1	265	telehhî	تَلَهِّى	Oynamak, eğlenip vakit geçirmek, **bâzîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4622	1	265	telhîb	تَلْهِيبْ	Alevlendirmek, ateş yakmak, **fürûdânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4623	1	265	telhiye(t)	تَلَهِيَة	Oyuncak, eğlence, **bâzîçe**.	Arapça tâ (ت) babı
4624	1	265	telîd	تَلِيدْ	Kendi hanesinde doğmuş büyümüş köle ve cariye ve hayvanat misilli temellukât, **ḫânezâd**.	Arapça tâ (ت) babı
4625	1	265	teleyyün	تَلَيُّنْ	Sertlik ve huşûneti mahv olunup yumuşak olmak, **termîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4626	1	265	temme	تَمَّ	Bitti tekmil ve tetmîm oldu manasında fiil-i mâzidir, **temâm şod**.	Arapça tâ (ت) babı
4627	1	265	temâşül	تَمَاثُلْ	Birbirine müsavi ve müşabih olmak, **mâniden** ve birbirine bilakis taksim kabul etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4628	1	265	temâşîl	تَمَاثِيلْ	Suretler, şekiller, tasvirler.	Arapça tâ (ت) babı
4629	1	265	temâcüd	تَمَاجُدْ	Birbiriyle mecd ve azamet davasında olmak, **büzürgî nümûden**.	Arapça tâ (ت) babı
4630	1	265	temâdî	تَمَادِى	Uzamak, müntehî ve munkazi olmamak, **bâlîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4631	1	265	temâruż	تَمَارُضْ	Kendini mariz göstermek, **ḫodrâ bîmâr nümûden**.	Arapça tâ (ت) babı
4632	1	265	temâzüc	تَمَازُجْ	Birbiriyle şaka ve latife etmek, **latîfe kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4633	1	265	temas	تَمَاسٌّ	Birbirine dokunmak, **küst**.	Arapça tâ (ت) babı
4634	1	265	temâsüḥ	تَمَاسُحْ	Sûrî ve münâfıkâne birbiriyle tatlı tatlı ve rıfk ve suhûletle konuşmak.	Arapça tâ (ت) babı
4635	1	265	temâsuḫ	تَمَاسُخْ	Suretini çirkin ve zişt surete tahvil etmek, **şemġand şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4636	1	266	temâsük	تَمَاسُكْ	İmsak etmek, perhizkârlık etmek, kendini zaptetmek.	Arapça tâ (ت) babı
4637	1	266	temâsîḥ	تَمَاسِيحْ	Timsahlar, timsah balıkları, **nehengân**.	Arapça tâ (ت) babı
4638	1	266	temâlük	تَمَالُكْ	Kendi nefisini zaptetmek, **perhîzîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4639	1	266	tamam	تَمَامْ	Bir nesnenin cemʿ-i eczâsı kemâ yenbagî mevcut olmak, dürüst ve kavis, daire yahut zaviyenin doksan dereceye ikmali için ilave veya tenzili icap eden kavis yahut zaviye.	Arapça tâ (ت) babı
4640	1	266	tamamiyet	تَمَامِيَّة	Bilâ noksan tam ve kamil olmak, **dürüst şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4641	1	266	temayül	تَمَايُلْ	Bir tarafa eğilmek, bir tarafa yatmak ve **ḫâhiş** ve istidat ve tercih ederek bir cihete iltifat etmek, **kerâbîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4642	1	266	temettuʿ	تَمَتُّعْ	Kendi nefsine kâr ve fayda ve menfaat çıkarmak, bir nesneyi istimal etmekten naşi mefaat görmek, **sûd dîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4643	1	266	temtîʿ	تَمْتِيعْ	Nefalandırmak, birine bir nesne istimal yahut temlik ettirip kâr ve menfaat vermek, **sûd dâden**.	Arapça tâ (ت) babı

4644	1	266	temtîn	تَمْتِينْ	Metanet verip kuvvetlendirmek, **berk kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4645	1	266	timṣal	تِمْثَالْ	Suret, tasvir, resim, şekil, örnek, **peyker**.	Arapça tâ (ت) babı
4646	1	266	temṣil	تَمْثِيلْ	Kitap basmak ve emsal nakl etmek misilli gerek lafzen gerek cismen bir nesnenin aynını ve mislini yapmak ve teşbih edip benzetmek, **mânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4647	1	267	temeccüd	تَمَجُّدْ	Şan ve şeref ve kerem ve celal kesbetmek.	Arapça tâ (ت) babı
4648	1	267	temeccüs	تَمَجُّسْ	Mecusî olmak, **ateş-perest şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4649	1	267	temcit	تَمْجِيدْ	Tazim ve sena eylemek ve sabaha karşı minarelerde okunan dua.	Arapça tâ (ت) babı
4650	1	267	temedduḥ	تَمَدُّحْ	Kendini medh etmek ve tekellüf edip bazı etvâr-ı memdûha itthaz ve izhar etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4651	1	267	temeddün	تَمَدُّنْ	Şehir ve kasabalara toplanıp bâdiye-nişînlik usulünden vazgeçmek.	Arapça tâ (ت) babı
4652	1	267	temdîḥ	تَمْدِيحْ	Medhüsena etmek, zikr-i cemîl ile zikretmek, **sitâyiş** .	Arapça tâ (ت) babı
4653	1	267	temdîd	تَمْدِيدْ	Uzatmak, uzun kılmak, **bâlâyîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4654	1	267	temr	تَمْر	Hurma tesmiye olunan meyve, **fâcâm**.	Arapça tâ (ت) babı
4655	1	267	temru'l hind	تَمْرُالْهِنْد	Malum bir nevi meyve ki mualece için istimal olunur ve demirhindi dahi denilir, **ġabce**.	Arapça tâ (ت) babı
4656	1	267	temerrüd	تَمَرُّدْ	İnat etmek, muannit olmak, **betre kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4657	1	267	temziye(t)	تَمْزِيَة	Medhüsena etmek, **sitâyiş**.	Arapça tâ (ت) babı
4658	1	267	temzîc	تَمْزِيجْ	Karıştırmak, katmak, katıştırmak, **şûrîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4659	1	267	temzîḳ	تَمْزِيقْ	Yırtmak ve adamın ırz ve namusuna dokunmak, **derîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4660	1	267	timsaḥ	تِمْسَاحْ	Kertenkele şeklinde bazen on ziraʿ tûlünde ve ekseriya Mısır diyarında vaki nehr-i nil derununde bulunan bir nevi mahûf hayvan, **neheng**.	Arapça tâ (ت) babı
4661	1	268	temessuḥ	تَمَسُّحْ	Murdarlığı gidermek için el sürüp sığamak, **dest sûden** ve abdest alır iken başına ve haffin üzerine mesh etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4662	1	268	temesḫur	تَمَسْخُرْ	Maskaralık etmek, zevklenmek, **lâġîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4663	1	268	temessük	تَمَسُّكْ	Borç veya borç edasını ikrar etmek için tahrir olunan senet ve bir nesneye kavi yapışıp tutmak, **ter giriften**.	Arapça tâ (ت) babı
4664	1	268	temeşşî	تَمَشِّى	Maslahat yürümek, iş ilerlemek, **fezâyîş şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4665	1	268	temşiye(t)	تَمْشِيَة	Maslahat yürütmek, işi ilerletmek, **fezâyiş kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4666	1	268	temşîṭ	تَمْشِيطْ	Taramak, tarak ile tathîr etmek, **şânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4667	1	268	temażmuż	تَمَضْمُضْ	Abdestte ağız çalkalamak, **ġârâra**.	Arapça tâ (ت) babı
4668	1	268	temaṭṭur	تَمَطُّرْ	Yağmur yağmak, **bârîden**.	Arapça tâ (ت) babı

4669	1	268	temaṭṭuṭ	تَمَطْطُ	Kelamda türlü türlü söylemek, **ḳâlâd**.	Arapça tâ (ت) babı
4670	1	268	tema‘‘uḳ	تَمَعُّقْ	Derine varmak ve **bedḫuy** olmak, **düvrânder devîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4671	1	268	temġîr	تَمْغِيرْ	Zâd ve maaşı kalmayıp fakir olmak, **gedâ şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4672	1	268	temekkün	تَمَكُّنْ	Vakar ve temkin sahibi olmak ve mahalde karar verip oturmak ve muktedir olmak.	Arapça tâ (ت) babı
4673	1	268	temkîn	تَمْكِينْ	Hıffet-mizâc mukabili olan keyfiyet, vakar, ağır, usluluk ve azamet, izzet, iktidar, kudret, **ḫırd-mendî**.	Arapça tâ (ت) babı
4674	1	269	temelluḳ	تَمَلُّقْ	Telattuf edip arz ve izhâr-ı bendegî ve muhabbet etmek, yaltaklanmak, **lâmân**.	Arapça tâ (ت) babı
4675	1	269	temellük	تَمَلُّكْ	Vech-i istiklâl üzere bir nesneye mutasarrıf olmak.	Arapça tâ (ت) babı
4676	1	269	temellül	تَمَلُّلْ	Bir millete dâhil olmak, bir milleti kabul etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4677	1	269	temli’e(t)	تَمْلِئَةْ	Doldurmak, memlu kılmak, **âgenden**.	Arapça tâ (ت) babı
4678	1	269	temlîḥ	تَمْلِيحْ	Güzel ve zarif şiir söylemek, **şervâ**.	Arapça tâ (ت) babı
4679	1	269	temlîz	تَمْلِيزْ	Bırakmak, salıvermek, koyuvermek, **evzendîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4680	1	269	temlîs	تَمْلِيسْ	Düz ve hem-vâr kılmak, düz etmek, **henvâr kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4681	1	269	temlik	تَمْلِيكْ	Mutasarrıf kılmak, malik ve sahip kılmak.	Arapça tâ (ت) babı
4682	1	269	temenna)	(تَمَنَّا	Temenni ve rica etmek, yalvarmak, **lâbîden** ve tazim yolunda elini başına kaldırmak.	Arapça tâ (ت) babı
4683	1	269	temennu‘	تَمَنُّعْ	İcrası gayr-i mümkün olmak.	Arapça tâ (ت) babı
4684	1	269	temenni	تَمَنِّى	Rica etmek, yalvarmak, **lâbîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4685	1	269	temenna)	(تَمَنَّى	Tazim yoluyla elini başına kaldırmak.	Arapça tâ (ت) babı
4686	1	269	temniye(t)	تَمْنِيَةْ	Meni inzal etmek, **mâġz püşt süpûḫten**.	Arapça tâ (ت) babı
4687	1	269	temnî‘	تَمْنِيعْ	Savdırıp geri durdurmak, **vâpes kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4688	1	269	temevvüc	تَمَوُّجْ	Çalkanıp dalga dalga olmak, **mevc zeden**.	Arapça tâ (ت) babı
4689	1	269	(temmuz)	(تَمُوزْ)	Marttan itibar ile şuhûr-ı rûmiyyenin sekizincisi olup haziran ile ağustos beyninde vaki olan şehr.	Arapça tâ (ت) babı
4690	1	270	temevvül	تَمَوُّلْ	Mal ve servete malik olmak ve zenginlenmek, **tüvânger şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4691	1	270	temvîh	تَمْوِيهْ	Çok su komakla sulu kılmak, **âbdâr kerden** ve suale muhalif haber ihbar etmek, kizb ilave etmek ve madenlere yaldız çekmek ve yaldızlamak.	Arapça tâ (ت) babı
4692	1	270	temehhüd	تَمَهُّدْ	**Mütemekkin** ve ber-karâr olmak, kuvvet kesbetmek.	Arapça tâ (ت) babı
4693	1	270	temehhür	تَمَهُّرْ	Maharet kesbetmek, üstat çıkmak.	Arapça tâ (ت) babı

4694	1	270	temehhül	تَمَهُّلْ	Acele etmeyip sükunet ve teenni üzere olmak.	Arapça tâ (ت) babı
4695	1	270	temhiye(t)	تَمْهِيَة	Keskinletmek, kılağı vermek, **tîz kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4696	1	270	temhîd	تَمْهِيدْ	Yayıp döşemek ve tesviye ve tanzim etmek ve bast ve beyan etmek, **küsterden**.	Arapça tâ (ت) babı
4697	1	270	temhîl	تَمْهِيلْ	Mühlet vermek, vakit vermek, **dem dâden**.	Arapça tâ (ت) babı
4698	1	270	temeyyüz	تَمَيُّزْ	Sairlerden ayrılmak, farklı olmak, **ferâḫîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4699	1	270	temeyyuʿ	تَمَيُّعْ	Akmak, **terâvîden**, cereyan etmek ve erimek.	Arapça tâ (ت) babı
4700	1	270	temîme(t)	تَمِيمَه	Def-i nazar için çocuk ve hayvanat boyunlarına taʿlîk olunan boncuk dizisi, **gerden bend**.	Arapça tâ (ت) babı
4701	1	270	temyiz	تَمْيِيزْ	Sairlerden ayırmak, **peşmîden** ve sairlerden ayıracak miktar tarif ve beyan etmek ve ibarede bir ismin manasını hasr ve tahsis zımnında diğer bir isim ilave etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4702	1	271	temyîl	تَمْيِيلْ	Meylettirmek, mail kılmak, **ḫamânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4703	1	271	tenâşür	تَنَاثُرْ	Saçılmak, dağılmak, câ-be-câ dökülmek, **perâkendîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4704	1	271	tenâcî	تَنَاجِى	Birbirine fısıltı edip esrar söyleşmek, **piç piç kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4705	1	271	tennâd	تَنَادْ	Birbirinden ürküp kaçmak, ziyadesiyle korkup kaçmak, **kirîḫ, yevm-i tenâd** kıyamet günü.	Arapça tâ (ت) babı
4706	1	271	tenâdüm	تَنَادُمْ	Birbirine nedim olmak birbirine musahabet edip konuşmak, **lündîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4707	1	271	tenâdî	تَنَادِى	Nas biraraya gelip birikmek ve birbirine çağrışmak, ḫalâlûş.	Arapça tâ (ت) babı
4708	1	271	tenâzuʿ	تَنَازُعْ	Birbiriyle nizaʿ ve husumet edişmek.	Arapça tâ (ت) babı
4709	1	271	tenâzül	تَنَازُلْ	Muharebe için iki taraftan attan inmek, **fürû âmeden**, **ez-esb**.	Arapça tâ (ت) babı
4710	1	271	tenasüp	تَنَاسُبْ	İki taraftan birbirine mensup yahut müşabih olmak ve iki nesne beyninde miktar cihetiyle vaki olan izafet.	Arapça tâ (ت) babı
4711	1	271	tenasüḫ	تَنَاسُخْ	Birbirini izâle ile müteakip olmak ve miras intikalinden mukaddem vâris vefat etmekle miras onun vârislerine intikal etmek ve küfrün bir nevi kavli üzere ruh ilelebet bedenden bedene intikal etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4712	1	271	tenâsüḫî	تَنَاسُخِىّ	Ruhun ilelebet bedenden debene intikal eylemesi kavline kail ve **muʿteḳid** olan kimse.	Arapça tâ (ت) babı
4713	1	272	tenâsüḫiyye(t)	تَنَاسُخِيَّة	Tenâsuhîler taifesi ve tenâsuhî olmak.	Arapça tâ (ت) babı
4714	1	272	tenâsuḳ	تَنَاسُقْ	Nizam üzere dizilmek, **kirîvâzîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4715	1	272	tenasül	تَنَاسُلْ	Birbirinden doğup üremek, **efzâyîden**.	Arapça tâ (ت) babı

4716	1	272	**tenâsî**	تَنَاسِى	Unutmak, **ferâmûşîden** ve unutmak suretini göstermek.	Arapça tâ (ت) babı
4717	1	272	**tenâşüd**	تَنَاشُدْ	Birbirine şiir okumak, **şi‘r ḫânden**.	Arapça tâ (ت) babı
4718	1	272	**tenâṣuḥ**	تَنَاصُحْ	Birbirine nasihat vermek, **pendîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4719	1	272	**tenaṣur**	تَنَاصُرْ	Birbirine yardım etmek, **yâverî kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4720	1	272	**tenâfür**	تَنَافُرْ	Birbirinden ürküp kaçmak ve kaçınıp uzağa çekilmek, **remîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4721	1	272	**tenâfî**	تَنَافِى	Birbirine muhalif ve zıt olmak.	Arapça tâ (ت) babı
4722	1	272	**tenaḳuṣ**	تَنَاقُصْ	Eksilmek, miktarı azalmak, **nâsîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4723	1	272	**tenâḳuż**	تَنَاقُضْ	Birbirini bozup harap etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4724	1	272	**tenâküḥ**	تَنَاكُحْ	Birbiriyle nikah edişmek.	Arapça tâ (ت) babı
4725	1	272	**tenânîr**	تَنَانِيرْ	Tenevvürler, ocaklar, fırınlar, **şâḫurhâ**.	Arapça tâ (ت) babı
4726	1	272	**tenâvüb**	تَنَاوُبْ	Birbiriyle nöbet edişmek.	Arapça tâ (ت) babı
4727	1	272	**tenavül**	تَنَاوُلْ	Gıda yerine istimal etmek, ekl ve şurb etmek, **şûrden**.	Arapça tâ (ت) babı
4728	1	272	**tenebbüh**	تَنَبُّهْ	Uyanmak, aklı başına düşürmek, **bîdâr şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4729	1	272	**tenbît**	تَنْبِيتْ	Nâbit ve münbit olmak, **rûyânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4730	1	272	**tembih**	تَنْبِيهْ	Uyandırmak, göz açtırmak, **bîdâr kerden**, aklını başına devrişmek ve amirâne ısmarlamak ve havale etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4731	1	273	**teneşşür**	تَنَشُّرْ	Saçılmak, dağılmak, **telâşîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4732	1	273	**tencüs**	تَنَجُّسْ	Murdarlığa bulaşmak, **âlâyiş**.	Arapça tâ (ت) babı
4733	1	273	**teneccüm**	تَنَجُّمْ	Yıldızlara dikkat etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4734	1	273	**tencîs**	تَنْجِيسْ	Murdarlığa bulaştırmak, **âlâyîden** ve cin taifesinin aşk ve muhabbeti zan ve havf olunan şahsın boynuna ta‘lîk olunan necis ve meyyit kemikleri ve hayız bezi misilli nesne.	Arapça tâ (ت) babı
4735	1	273	**tenaḥḥus**	تَنَحُّسْ	Bir haberin yahut bir kelamın ardını gereği gibi soruşturarak araştırmak, **cûyîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4736	1	273	**tenaḫnuḥ**	تَنَحْنُحْ	Boğaza balgam tıkandıkda hasıl olan hırıltı ile solumak, **raḫyîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4737	1	273	**teneddüm**	تَنَدُّمْ	Nedâmet etmek, pişman olmak, **ermânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4738	1	273	**tenezzür**	تَنَذُّرْ	Vacip olmayan nesneyi kendi nefsine vacip kılmak, **neẕir kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4739	1	273	**tenezzül**	تَنَزُّلْ	Yukarıdan aşağıya doğru hareket edip nakl-i mekân etmek, **fürû âmeden** ve lütuf tarikiyle kendi rütbesine layık olan vakarı bertaraf etmek.	Arapça tâ (ت) babı

4740	1	273	tenezzüh	تَنَزُّهْ	Iraklaşmak, **fâtûrîden**, teb'îd etmek ve avâ'ib ve nakâ'is ve telvîsâttan ba'îd ve salim olmak ve seyir ve teferrüce çıkmak, kasâvet-i şehrden teb'îd edip def-i hümûm ve tefrîc-i kalb için bağ ve sebze-zâra çıkmak.	Arapça tâ (ت) babı
4741	1	273	tenezzehe	تَنَزَّهَ	"Iraklaşsın, ba'îd olsun" manasında duadır, **dûrbâd**.	Arapça tâ (ت) babı
4742	1	274	tenzil	تَنْزِيلْ	Yukarıdan aşağıya doğru hareket ettirip nakl-i mekân ettirmek, **fürû kerden** ve tarḥ ve tefrik edip bir miktar içinden çıkarmak ve Kur'an-ı azîmü'ş-şân.	Arapça tâ (ت) babı
4743	1	274	tenzih	تَنْزِيهْ	Nefsini kabâ'iḥden ırak ve ba'îd eylemek ve Allahüteala Hazretleri'nin zât-ı celîlelerinin şerik ve nakîsadan hâli olduğunu itikat ve ikrar etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4744	1	274	tenzîhî	تَنْزِيهِىّ	Tenzihe mensup ve müteallik olan.	Arapça tâ (ت) babı
4745	1	274	tenessüb	تَنَسُّبْ	Bir nesepten olduğu davasında olmak, **yâl şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4746	1	274	tenessüc	تَنَسُّجْ	Dokunmak, örülmek, **bâfîden** ve kumaş perde misilli tel tel dokunmuş nesne.	Arapça tâ (ت) babı
4747	1	274	tenessuḳ	تَنَسُّقْ	Nizam üzere dizilmek, **der nüvişten**.	Arapça tâ (ت) babı
4748	1	274	tenessük	تَنَسُّكْ	Hakteala'ya kulluk etmek, **bendegî kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4749	1	274	tenessül	تَنَسُّلْ	Doğup üremek, **efjâyîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4750	1	274	tenessüm	تَنَسُّمْ	Soluk almak, **dem zeden** ve rüzgar hafifçe esmek.	Arapça tâ (ت) babı
4751	1	274	tensiye(t)	تَنْسِيَة	Unutturmak, hatırdan çıkarmak, **ferâmûşânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4752	1	274	tensîḳ	تَنْسِيقْ	Nizam üzere dizmek, **der nüvişten**, nizama komak.	Arapça tâ (ت) babı
4753	1	274	tensîm	تَنْسِيمْ	İşe başlamak, **âġâz kerden** ve azat etmekle ihya eylemek.	Arapça tâ (ت) babı
4754	1	274	teneşşüb	تَنَشُّبْ	Saplamak, içeri işleyip tutulmak, **ḫaylânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4755	1	274	teneşşüd	تَنَشُّدْ	Maddeyi nâsın muttali olmayacağı vecihle nazikâne soruşturmak.	Arapça tâ (ت) babı
4756	1	275	teneşşür	تَنَشُّرْ	Açılıp yayılmak ve haber dağılıp duyulmak, **âgâh şuden** ve cenaze yıkanmak.	Arapça tâ (ت) babı
4757	1	275	teneşşuṭ	تَنَشُّطْ	Neşatlanmak, ferahlanmak, sevinmek, **şâdîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4758	1	275	teneşşüf	تَنَشُّفْ	Türap ve havuz makulesi suyu kendine çekip içmek, **âşâmîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4759	1	275	teneşşü'	تَنَشُّؤْ	Yerden kalkıp işe başlamak, **âġâzîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4760	1	275	teneşşî	تَنَشِّى	Sarhoş olmak, **mest şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4761	1	275	tenşîb	تَنْشِيبْ	Saplamak, **ḫaylânîden**, içeri işletmek ve rüzgar esmek.	Arapça tâ (ت) babı
4762	1	275	tenşîr	تَنْشِيرْ	Açıp yaymak, sermek, **küserânîden** ve mecnun yahut mariza rukye ile taviẓ eylemek.	Arapça tâ (ت) babı
4763	1	275	tenşîṭ	تَنْشِيطْ	Neşatlandırmak, sevindirmek, **şâd kerden**.	Arapça tâ (ت) babı

4764	1	275	tenşîf	تَنْشِيفْ	Ter ve su makulesini mendil ve sünger ve paçavra makulesiyle alıp kurutmak, **hâçânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4765	1	275	tenşîm	تَنْشِيمْ	Lahm bozulup kokmak, **genden** ve bir işe başlamak ve bir belaya uğrayıp tutulmak ve bülent ve âli kılmak.	Arapça tâ (ت) babı
4766	1	275	tenaṣṣub	تَنَصُّبْ	Dikilip durmak, **nişânîden** ve aklı şey-i vâhide merkûz olmak ve toz havaya direk gibi kalkmak.	Arapça tâ (ت) babı
4767	1	275	tenaṣṣuḥ	تَنَصُّحْ	Nasihat alıp kabul etmek, **pend dâşten**.	Arapça tâ (ت) babı
4768	1	275	tenaṣṣur	تَنَصُّرْ	Nasrânî olmak, dîn-i mesîhi kabul etmek, **tersâ şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4769	1	275	tanṣîb	تَنْصِيبْ	Yükseğe kaldırmak, **efrâḫten**.	Arapça tâ (ت) babı
4770	1	275	tanṣîr	تَنْصِيرْ	Nasrânî kılmak dîn-i mesîhi kabul etmek, **tersâ kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4771	1	276	tanṣîṣ	تَنْصِيصْ	Gereği gibi istiksâ ve tetkik ve taharrî etmek, **sîsten**.	Arapça tâ (ت) babı
4772	1	276	tanṣîf	تَنْصِيفْ	Mütesâviyen ikiye bölmek, **dû kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4773	1	276	tanżîḥ	تَنْضِيحْ	Gereği gibi pişirmek, **puḫten**.	Arapça tâ (ت) babı
4774	1	276	tanżîd	تَنْضِيدْ	Birbibiri üzerine nizamla istif etmek, **berhem nihâden**.	Arapça tâ (ت) babı
4775	1	276	tanżîr	تَنْضِيرْ	Ter u taze ve hoş ve revnektâr kılmak, **ter kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4776	1	276	tenaṭṭus	تَنَطُّسْ	Temizlik hususunda begayet dikkat ve perhiz ve ihtimam etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4777	1	276	tenaṭṭuʿ	تَنَطُّعْ	Taammuk ve tekellüfle fesahat satarak tekellüm etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4778	1	276	tenaṭṭuf	تَنَطُّفْ	Kulağa küpe takınmak, **menkûş şebâtîden** ve bulaşıp âlûde olmak ve haber duymak ve kendini pak tutmak.	Arapça tâ (ت) babı
4779	1	276	tenaṭṭuḳ	تَنَطُّقْ	Kuşak kuşatmak, **kemer bestânîden** ve tekellüm etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4780	1	276	tanṭîf	تَنْطِيفْ	Zina ile bühtan etmek, ayıp ve nakîsa bulaştırmak.	Arapça tâ (ت) babı
4781	1	276	tinẓâr	تِنْظَارْ	Sarf-ı bâsira etmek, bakmak, **nikâh kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4782	1	276	tenaẓẓur	تَنَظُّرْ	Fikir ve teemmül ederek dikkatle bakmak, **nikâh kerden** ve ahestece teenni ederek muamele etmek ve bir nesnenin vukuunu ummak ve gözetmek.	Arapça tâ (ت) babı
4783	1	276	tenaẓẓuf	تَنَظُّفْ	Pak olmak ve tekellüfle paklık göstermek, **pâkî nümûden**.	Arapça tâ (ت) babı
4784	1	276	tenaẓẓum	تَنَظُّمْ	Dizilmek, **kirîvâzîden**, sıra ile olmak.	Arapça tâ (ت) babı
4785	1	276	tanẓîf	تَنْظِيفْ	Pak ve pakize kılmak, temiz etmek, **pâk kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4786	1	277	tanẓim	تَنْظِيمْ	Dizmek, **der nüvişten**, sırasına komak.	Arapça tâ (ت) babı
4787	1	277	tenaʿʿum	تَنَعُّمْ	Naz ve nimetle ve refah ve maişetle hoş-dîl olup perverişlenmek.	Arapça tâ (ت) babı
4788	1	277	tenʿîş	تَنْعِيشْ	Yukarı kaldırmak, **efrâḫten** ve ayağı sürçüp yıkılan kimseye "أَنْعَشَكَ اللهُ" diye dua etmek.	Arapça tâ (ت) babı

4789	1	277	ten‘îl	تَنْعِيلْ	Davar ayağını nallamak, **na‘le bendîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4790	1	277	ten‘îm	تَنْعِيمْ	Nimetlendirip rahat ve refah sahibi kılmak.	Arapça tâ (ت) babı
4791	1	277	tenaġġum	تَنَغُّمْ	Irlamak, nağme etmek, **serâġâz**.	Arapça tâ (ت) babı
4792	1	277	tenġîż	تَنْغِيضْ	Bir adamın ıyş ve zindegânesini mükedder etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4793	1	277	tenfaḥ	تَنَفَّحْ	Beyhude ve batıl ve fuzûlâne lâfugüzafla iftihar etmek, **lâf zeden**.	Arapça tâ (ت) babı
4794	1	277	teneffür	تَنَفُّرْ	İkrah ve istikrâh etmek, tiksinmek, **menkîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4795	1	277	teneffüs	تَنَفُّسْ	Nefes almak, solumak, **dem zeden** ve yorgunluk almak, rahat etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4796	1	277	tenaḳḳuż	تَنَقُّضْ	Bir mahalde olanı bilmek için etrafına nazar etmek, **hâzîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4797	1	277	teneffül	تَنَفُّلْ	Nafile namaz kılmak ve sair askerden ziyade hisse-i ganîmet almak.	Arapça tâ (ت) babı
4798	1	277	tenfîḫ	تَنْفِيخْ	Şiddetle üfürmek, **demîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4799	1	277	tenfîẕ	تَنْفِيذْ	İçinden geçirip öte çıkarmak ve hüküm ve fermanını icra ettirmek ve mer’i kılmak, **güzârden**.	Arapça tâ (ت) babı
4800	1	277	tenfîr	تَنْفِيرْ	Ürkütmek, korkutmak, nefret hâsıl etmek, **tersânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4801	1	278	tenfîs	تَنْفِيسْ	Soluk aldırmak, **raḫîdânîden** ve rahat ettirmek.	Arapça tâ (ت) babı
4802	1	278	tenfîl	تَنْفِيلْ	Ganimet vermek ve yemin vermek ve bir adam üzerinden zarar ve mahzur defetmek.	Arapça tâ (ت) babı
4803	1	278	tenfîh	تَنْفِيهْ	Yorup bîtap eylemek, **ebḫâlîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4804	1	278	tinḳâṣ	تِنْقَاصْ	Eksiltmek ve eksilmek, **kâsten**.	Arapça tâ (ت) babı
4805	1	278	tinḳâm	تِنْقَامْ	Ukûbetle ceza eylemek, cezasını vermek.	Arapça tâ (ت) babı
4806	1	278	tenaḳḳub	تَنَقُّبْ	Başını nikabla örtmek.	Arapça tâ (ت) babı
4807	1	278	tenaḳḳuṣ	تَنَقُّصْ	Ta‘yîb etmek, mezemmet etmek, ırza noksan getirmek ve eksilmek, nakıs olmak.	Arapça tâ (ت) babı
4808	1	278	tenaḳḳuż	تَنَقُّضْ	Çatlayıp çatırdamak ve damlamak, **terâkîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4809	1	278	tenaḳḳuṭ	تَنَقُّطْ	Nokta nokta ve benek benek olmak, haberi ceste ceste almak.	Arapça tâ (ت) babı
4810	1	278	tenḳî	تَنْقِيَ	Öründülemek, seçmek, intihap etmek, **güzîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4811	1	278	tenḳîb	تَنْقِيبْ	Heryeri dolaşıp gezmek, **geşten**.	Arapça tâ (ت) babı
4812	1	278	tenḳıyet	تَنْقِيَتْ	Pak ve Pakize kılmak ve ihtikân etmek.	Arapça tâ (ت) babı

4813	1	278	tenḳîḥ	تَنْقِيحْ	Kemikten ilik çıkarmak, **ez üstüḫan muḫ sipûḫten** ve tecessüs edip bir nesnenin sonuna ve hakikatine ermek ve şair şiirini tımar edip avâibini hazfetmek ve umumen zevâid ve avâibini defedip mergup kılmak.	Arapça tâ (ت) babı
4814	1	278	tenḳîẕ	تَنْقِيذْ	Kurtarmak, **rehâ kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4815	1	278	tenḳîr	تَنْقِيرْ	Gereği gibi teftiş ve taharrî etmek, **cüsten**.	Arapça tâ (ت) babı
4816	1	279	tenḳîz	تَنْقِيزْ	Raks ettirmek, oynamak, **bâzîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4817	1	279	tenḳîs	تَنْقِيسْ	Divite mürekkep komak ve birine lakap komak, **nâm dâden**.	Arapça tâ (ت) babı
4818	1	279	tenḳîş	تَنْقِيشْ	İki yahut ziyade renkle boyamak, **renk kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4819	1	279	tenḳîṣ	تَنْقِيصْ	Eksiltmek, nakıs kılmak, **kem kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4820	1	279	tenḳîṭ	تَنْقِيطْ	Harfi noktalamak, noktasını yazmak, **nokta nüvisten**.	Arapça tâ (ت) babı
4821	1	279	tenekküb	تَنَكُّبْ	Yoldan sapmak ve omuza almak, **kerdîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4822	1	279	tenekküd	تَنَكُّدْ	Sıkıntıda olmak, sıkılmak, **ḫûçârîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4823	1	279	tenekkür	تَنَكُّرْ	Hüsn-ü hâlden sû᾽-i hâle dönmek, bilinmez surete girmek.	Arapça tâ (ت) babı
4824	1	279	tenkîb	تَنْكِيبْ	Yoldan sapmak ve saptırıp alarga etmek, **kerdîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4825	1	279	tenkîr	تَنْكِيرْ	Suretini tebdil edip bilinmez eylemek ve meçhul ve münker kılmak, gayr-ı mahdûd ve gayr-ı muayyen kılıp şüpheli eylemek, **bînâm kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4826	1	279	tenkîs	تَنْكِيسْ	Baş aşağı çevirmek, **serfürû kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4827	1	279	tenkîʿ	تَنْكِيعْ	İşinden evdirmekle kârını nakıs ve nâ-temâm bıraktırıp maslahatına halel verdirmek.	Arapça tâ (ت) babı
4828	1	279	tenkîl	تَنْكِيلْ	Sairlere medâr-ı havf ve ibret olacak vecihle yerine muamele etmek, cezasını vermek.	Arapça tâ (ت) babı
4829	1	279	tenemmür	تَنَمُّرْ	Bedhûy ve hışmnâk olmak ve gazaba gelmek, **erġîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4830	1	279	tenemmüs	تَنَمُّسْ	Gizlenmek, saklanmak, **nühüften**.	Arapça tâ (ت) babı
4831	1	279	tenemmuż	تَنَمُّضْ	Kıllarını yolmak, kıllarını cımbız ile almak, **mûy berkenden**.	Arapça tâ (ت) babı
4832	1	280	tenmiye(t)	تَنْمِيَة	Bereketlenip artmak, **efzâyiş**, ezdiyâd bulmak ve bir haber ve kelamı bir adama azv ve isnat etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4833	1	280	tenmîr	تَنْمِيرْ	Bedhûy ve hışmnâk ve gazûb olmak, **nijend şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4834	1	280	tenmîs	تَنْمِيسْ	Telebbüs ve tahlît etmek ve aldatmak, firbîden.	Arapça tâ (ت) babı
4835	1	280	tenmîṣ	تَنْمِيصْ	Kıl yolmak, cımbız ile kıl çıkarmak, **mûber kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4836	1	280	tenmîṭ	تَنْمِيطْ	Delalet etmek, yol göstermek, **râh nümûden**.	Arapça tâ (ت) babı

4837	1	280	tenmîḳ	تَنْمِيقْ	Yazmak, tahrîr ve tasdîr etmek, **nüvisten**.	Arapça tâ (ت) babı
4838	1	280	tenevvuḫ	تَنَوُّخْ	Sarkıp sallanıp öte beri hareket etmek, **nevâyîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4839	1	280	tenûḫ	تَنُوخْ	İkamet ve iskan ve temekkün etmek, **câ giriften**.	Arapça tâ (ت) babı
4840	1	280	tenevvüd	تَنَوُّدْ	Öte beri sallanıp hareket etmek, **lencîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4841	1	280	tenevvür	تَنَوُّرْ	Parlamak, münîr olmak, münevver olmak, tâbdâr şuden.	Arapça tâ (ت) babı
4842		280	tennûr	تَنُورْ	Ekmekçi fırını, **şâḫûr**, subaşı ve pınar ve yeryüzü, vechü'l-arz, rûy-i zemîn.	
4843	1	280	tenavvuṭ	تَنَوُّطْ	Mükerrem ve muazzez olmak.	Arapça tâ (ت) babı
4844	1	280	tenevvuʿ	تَنَوُّعْ	Günâgün ve türlü türlü olmak ve öte beri sallanıp hareket etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4845	1	280	tenûḳa(t)	تَنُوقَة	Çöl, beriyye, **beyâbân**.	Arapça tâ (ت) babı
4846	1	280	tenûfiyye(t)	تَنُوفِيَّة	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça tâ (ت) babı
4847	1	280	tenevvuḳ	تَنَوُّقْ	İhtimam edip daima nefis taam ve fâhir sevbe ve neyelân için meşgul olmak.	Arapça tâ (ت) babı
4848	1	280	tenevvüm	تَنَوُّمْ	Uyumak, **ḫâbîden** ve rüya görmek.	Arapça tâ (ت) babı
4849	1	281	tenviye(t)	تَنْوِيَة	Birinin işini bitirmek, **kâr revâ kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4850	1	281	tenvîḫ	تَنْوِيخْ	Çökermek, yere çalmak, **ḫâbânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4851	1	281	tenvîr	تَنْوِيرْ	Muzî ve münevver kılmak, **tabdâr kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4852	1	281	tenvîs	تَنْوِيسْ	Mukim olmak, bir yere kalmak, **câ giriften**.	Arapça tâ (ت) babı
4853	1	281	tenvîż	تَنْوِيضْ	Kumaş boyamak, **renk kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4854	1	281	tenvîʿ	تَنْوِيعْ	Öte beri sallayıp tahrik etmek, **nâvânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4855	1	281	tenvîm	تَنْوِيمْ	Uyutmak, uykuya vardırmak, **ḫâbânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4856	1	281	tenvîn	تَنْوِينْ	Kelimenin son harfine iki üstün yahut iki esre yahut iki ötre tayin ve tahrik etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4857	1	281	tenvîh	تَنْوِيهْ	Medhüsena etmek, muazzam ve meşhur kılmak, **sitâyiş**.	Arapça tâ (ت) babı
4858	1	281	tenehnüh	تَنَهْنُهْ	Memnu olan nesneden geri durmak.	Arapça tâ (ت) babı
4859	1	281	tenhiyet	تَنْهِيَة	Yasak ve memnu kılmak ve nihayete varmak ve tesyîr ve isal ve tebliğ etmek, **bürġuvi kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4860	1	281	tinîn	تِنِينْ	Ejderha, **ejder**.	Arapça tâ (ت) babı
4861	1	281	tenbîḥ	تَنْبِيحْ	Bedenin kemiklerine kuvvet vermek ve kemik ufatmak ve ezmek, **sûden**.	Arapça tâ (ت) babı
4862	1	281	tevvâb	تَوَّابْ	Günahtan rücu edip Hazreti Hakk'a teveccüh eden ve günahkârın tevbesini kabul eden, **tevbe dihende**.	Arapça tâ (ت) babı

4863	1	281	**tevâbîʿ**	تَوَابِعْ	Tâbiler, mutâbaat ve itaat ve iktidâ ediciler, **derpey reftegân**.	Arapça tâ (ت) babı
4864	1	281	**tevâbît**	تَوَابِيتْ	Tabutlar, **kâhûhâ**.	Arapça tâ (ت) babı
4865	1	281	**tevatür**	تَوَاتُرْ	Umûr-u müteaddide birbiri ardınca zuhur edip peyda olmak ve eşyâ-yı mütetâbia beyinlerinde bir miktar fasıl ve fetret vaki olarak peyderpey zuhur etmek ve bir hususun zikri hemen herkesin ağzında olup söylenmek.	Arapça tâ (ت) babı
4866	1	282	**tevâşüb**	تَوَاثُبْ	Birbiri üzerine atlayıp hücum etmek, **nîvündîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4867	1	282	**tevâşuḳ**	تَوَاثُقْ	Birbiriyle misak ve ahit etmek, peymân kerden.	Arapça tâ (ت) babı
4868	1	282	**tevâcüh**	تَوَاجُهْ	Birbiriyle karşı karşıya olmak, **rûberu şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4869	1	282	**tevâcühen**	تَوَاجُهاً	Karşı-be-karşı olmak üzere, yüzyüze, **rûberû şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4870	1	282	**tevâdd**	تَوَادّ	Birbiriyle muhabbet etmek, sevişmek, **dost dâşten**.	Arapça tâ (ت) babı
4871	1	282	**tevâdüʿ**	تَوَادُعْ	İki taraftan husumet terkedip barışmak, **âştî**.	Arapça tâ (ت) babı
4872	1	282	**tevârüş**	تَوَارُثْ	Birbirinden miras yiyerek almak.	Arapça tâ (ت) babı
4873	1	282	**tevârüd**	تَوَارُدْ	Gelmek, yetişmek, **âmeden**, varit olmak.	Arapça tâ (ت) babı
4874	1	282	**tevârî**	تَوَارِى	Gizlenmek ve kaybolup gözden nâ-bedd ve mestur olmak, **nühüften**.	Arapça tâ (ت) babı
4875	1	282	**tevârîḫ**	تَوَارِيخْ	Tarihler, zamanlar ve vukuat zikirleri ve vakanın zaman-ı zuhûrunu işar eden kitap.	Arapça tâ (ت) babı
4876	1	282	**tevâzün**	تَوَازُنْ	İki taraftan vezn müsavi olmak, **berâber şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4877	1	282	**tevâzî**	تَوَازِى	Birbiriyle hem-tâ ve hem-kadr olmak ve asla tekarrub veya tebaud etmemek üzere yanyana olmak.	Arapça tâ (ت) babı
4878	1	282	**tevâṣuf**	تَوَاصُفْ	Birbirine vasıf ve nakil ve tarif etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4879	1	282	**tevâṣul**	تَوَاصُلْ	Birbirine ulaşmak, **peyvesten**.	Arapça tâ (ت) babı
4880	1	283	**tevâṣî**	تَوَاصِى	Birbirine vasiyet ve sipariş etmek, **gümârîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4881	1	283	**tevażu**	تَوَاضُعْ	Alçak gönüllülük göstermek, kendini alçak ve hakir tutmak, **ḫodrâ pest dâşten**.	Arapça tâ (ت) babı
4882	1	283	**tevâṭuḥ**	تَوَاطُحْ	Birbiriyle şergîr olmak ve uyup ulaşmak ve mukâtele etmek, **ġavġâ kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4883	1	283	**tevâṭus**	تَوَاطُسْ	Bir kimse üzerine şergîr olmak ve deniz dalgaları kabarıp telâtum etmek, **mevc zeden**.	Arapça tâ (ت) babı
4884	1	283	**tevâtuʾ**	تَوَاتُؤْ	Tevafuk etmek, birbirine uyup muvafık olmak, **derpey reften**.	Arapça tâ (ت) babı
4885	1	283	**tevâʿud**	تَوَاعُدْ	Vaatleşmek, birbirine söz vermek, **süḫan dâden**.	Arapça tâ (ت) babı
4886	1	283	**tevâḳur**	تَوَاقُرْ	Kesret üzere olmak ve fert, çokluk, **bisyârî**.	Arapça tâ (ت) babı
4887	1	283	**tevafuḳ**	تَوَافُقْ	Birbirine uymak, **derpey reften**.	Arapça tâ (ت) babı

4888	1	283	tevâfî	تَوَافِى	Nâs bilcümle biraraya gelip tamam olmak, **ferâhem âmeden**.	Arapça tâ (ت) babı
4889	1	283	tevâḳuḥ	تَوَاقُحْ	İnat etmek, **betre kerden** ve kibir etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4890	1	283	tevâḳuf	تَوَاقُفْ	Birbiriyle karar edişmek.	Arapça tâ (ت) babı
4891	1	283	tevâkuʿ	تَوَاقُعْ	Fermanlara çekilen nişân-ı hümâyûnlar, **tuġrâhâ**.	Arapça tâ (ت) babı
4892	1	283	tevâkül	تَوَاكُلْ	Birbirine itimat ve tevekkül edip güvenmek, **bâverîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4893	1	283	tevâlüd	تَوَالُدْ	Doğup, doğurmak, **zâyîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4894	1	283	tevâlî	تَوَالِى	Sıra ile olmak, birbiri ardınca olmak, **kirîvâzîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4895	1	283	(tev'em)	(تَوْأَمْ)	İkiz doğan çocuk.	Arapça tâ (ت) babı
4896	1	283	tû'em	تُوأَمْ	İkiz doğmuş çocuklar, tevâ'umlar, ikizler, **hemşikem**.	Arapça tâ (ت) babı
4897	1	284	tev'emân	تَوْأَمَانْ	İkiz doğan iki çocuk, **cünâbe**.	Arapça tâ (ت) babı
4898	1	284	tev'eme(t)	تَوْأَمَهْ	İkiz doğan kız, tev'em **kenîzegân**.	Arapça tâ (ت) babı
4899	1	284	tevânî	تَوَانِى	İşte taksir ve tekâsül ve fütur eylemek, **nâ-bekârî**.	Arapça tâ (ت) babı
4900	1	284	tövbe	تَوْبَهْ	Günahından rücu edip min baʿdi işlememesine kasıt ve niyet etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4901	1	284	tevbi'e(t)	تَوْبِئَهْ	Tertip ve tehiyye etmek, hazır ve müheyyâ kılmak, **âmâde kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4902	1	284	tevbîḫ	تَوْبِيخْ	Levm eylemek, **ġarâşîden**, serzeniş ve azarlamak.	Arapça tâ (ت) babı
4903	1	284	dut)	(تُوتْ	Maruf bir nevi meyve.	Arapça tâ (ت) babı
4904	1	284	tevtîd	تَوْتِيدْ	Kazık kakmak, **çefîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4905	1	284	tevtîr	تَوْتِيرْ	Yayı kurmak, **kök kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4906	1	284	teveṯṯüb	تَوَثُّبْ	Sıçramak, **çemîden**, atlamak.	Arapça tâ (ت) babı
4907	1	284	teveṯṯuḳ	تَوَثُّقْ	İşe metanet ve istihkam üzere yapışmak, **cefsîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4908	1	284	tevṯîḳ	تَوْثِيقْ	Muhkem kılmak ve birinin sadakat ve istikametine şehadet etmek, **üstüvâr kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4909	1	284	teveccüd	تَوَجُّدْ	Renciş peyda eylemek ve hayret ve vicdanı giriftar olup kendini kaybetmek.	Arapça tâ (ت) babı
4910	1	284	teveccuʿ	تَوَجُّعْ	**Derdnnâk şuden** ve bir yeri ağrımak ve birinin hâline acımak.	Arapça tâ (ت) babı
4911	1	284	teveccün	تَوَجُّنْ	Huzûʿ ve meskenet eylemek, **bestî kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4912	1	284	teveccüh	تَوَجُّهْ	Bir nesneye doğru yönelmek, **ahengîden** ve ihsan ve iltifat etmek ve bir nesneye sarf-ı akl etmek, zihnini bir nesneye doğrultmak.	Arapça tâ (ت) babı
4913	1	284	tevcîb	تَوْجِيبْ	Lazım ve vacip kılmak.	Arapça tâ (ت) babı

4914	1	284	tevcîh	تَوْجِيهْ	Göndermek, **revânîden** ve layık ve vecîh ve zîşân kılmak ve bir cihete doğrultmak ve ihsan etmek ve taksim ve teslim etmek ve kâfiye-i mukayyedede vaki revî harfinden evvel olan harf.	Arapça tâ (ت) babı
4915	1	285	tevaḥḥud	تَوَحُّدْ	Biricik olmak, **yegâne**.	Arapça tâ (ت) babı
4916	1	285	tevaḥḥuş	تَوَحُّشْ	Hâli ve ıssız etmek, **ḫâlî şuden** ve karın acıkmak ve ürkmek, korkmak.	Arapça tâ (ت) babı
4917	1	285	tevḥit	تَوْحِيدْ	Hakteala'nın vahdâniyyet-i hakîkiyyesine iman ve ikrar etmek, birlemek.	Arapça tâ (ت) babı
4918	1	285	tevḥîş	تَوْحِيشْ	Ürkütmek, **remânîden** ve firar ederken hafifletmek için libasını ve silahını atmak.	Arapça tâ (ت) babı
4919	1	285	tevḥîm	تَوْحِيمْ	Aşeren hatuna gönlü dilediğini verip yedirmek ve kırılmış ağaç çubuğundan su çıkmak.	Arapça tâ (ت) babı
4920	1	285	tevaḫḫum	تَوَخُّمْ	Sakil ve nahoş bulmak, **nâ-güvâr bâften** ve addetmek.	Arapça tâ (ت) babı
4921	1	285	teveddüd	تَوَدُّدْ	Tedrîcle kendini sevdirmek ve dostluk etmek, **dost kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4922	1	285	teveddür	تَوَدُّرْ	İsraf yoluyla telef olunmak ve varta-i azîme düşmek ve birini belaya ve musibete giriftar ve düçar kılmak.	Arapça tâ (ت) babı
4923	1	285	teveddüʿ	تَوَدُّعْ	Zarf içinde saklamak ve işe güce kullanmakla mübtezil eylemek ve tevdi vaktinde tahiyye ve teslim eylemek ve müsterih olmak.	Arapça tâ (ت) babı
4924	1	285	tevdîr	تَوْدِيرْ	Tehlikeye düşürmek, **nehîbîden**, perendeden atmak, yardan uçurmak ve israf edip telef etmek ve irtikâba teşvik etmek, gümrâh ve asi eylemek.	Arapça tâ (ت) babı
4925	1	286	tevdîs	تَوْدِيسْ	Gizlenmek, **nühüften**, saklanmak.	Arapça tâ (ت) babı
4926	1	286	tevdi	تَوْدِيعْ	Misafir giderken kalan kimseleri ve bunlar dahi giden misafiri esenlemek, **bedrû kerden** ve hıfz-ı Rahmâna sipariş etmek, misafiri esenleyerek yola çıkarmak ve teşyîʿ etmek ve terk etmek ve teslim etmek, muhafaza için yahut emaneten ita ve teslim etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4927	1	286	Tevrat	تَوْرَاتْ	Musa aleyhisselama nazil olunan kitap.	Arapça tâ (ت) babı
4928	1	286	teverrüd	تَوَرُّدْ	Vürut etmek, gelmek, **âmeden**, varit olmak.	Arapça tâ (ت) babı
4929	1	286	teverruṭ	تَوَرُّطْ	Vartaya yahut müşkül işe düşmek, belaya uğramak, **petyâre giriftânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4930	1	286	teverruʿ	تَوَرُّعْ	Nâ-sezâ ve menhiyyat ve yakışıksız olan nesnelerden içtinap etmek, **perhîzîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4931	1	286	teverrük	تَوَرُّكْ	Namazda kaynağını sağ ayağı üzerine vazedip oturmak yahut kaynakların birini yahut ikisini yere komak ve kendi necasetine bulaşmak ve bir yerde mukim olup iskan etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4932	1	286	teverrüm	تَوَرُّمْ	Aʿzâ-yı beden şişip kabarmak, **tefsîden**.	Arapça tâ (ت) babı

4933	1	286	**teverrî**	تَوَرِّى	Gizlenmek, **nühüften,** saklanmak.	Arapça tâ (ت) babı
4934	1	286	**tevrîb**	تَوْرِيبْ	Muallak olmayan maʿârız ve kinâyâtla tevriyw ve iham etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4935	1	287	**tevriye**	تَوْرِيَة	Örtüp gizlenmek, **nihân kerden** ve lakırtıyı yahut haberi izah etmeyip ketm ve ihfa etmek ve asıl muradını gizleyip ahir nesneyi zahiren murat etmek ve bir lafzın iki manası olup ekser istimal olan manayı terk birle kelamda maʿnâ-yı baʿîdi istimal etmek ve yardım edip beladan kurtarmak.	Arapça tâ (ت) babı
4936	1	287	**Tevrît**	تَوْرِيتْ	Musa aleyhisselama nazil olan kitap.	Arapça tâ (ت) babı
4937	1	287	**tevrîş**	تَوْرِيشْ	Varis kılmak ve fâʾide-i mâlını birine bırakmak.	Arapça tâ (ت) babı
4938	1	287	**tevrîḫ**	تَوْرِيخْ	Tarih komak, **târih hilîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4939	1	287	**tevrîd**	تَوْرِيدْ	Çiçek açmak, **şükûfe güşâden** ve yanağa gülgûn sürmek.	Arapça tâ (ت) babı
4940	1	287	**tevrîş**	تَوْرِيشْ	Halkı birbirine düşürmek, **âşûb engîḫten**.	Arapça tâ (ت) babı
4941	1	287	**tevrîṭ**	تَوْرِيطْ	Vartaya düşürmek, belaya giriftar eylemek, **betyâre-râ giriftâr kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4942	1	287	**tevrîʿ**	تَوْرِيعْ	Bir nesneden geri durdurmak, sakındırmak, **perhîzîden**, içtinap ettirmek.	Arapça tâ (ت) babı
4943	1	287	**tevrîk**	تَوْرِيكْ	Vacip ve lazım kılmak ve kabahat yahut günahı birine yükletmek ve yemin veren adamın hilâf-ı murâdını niyet ederek yemin etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4944	1	287	**tevrîm**	تَوْرِيمْ	Aʿzâ-yı bedeni şişirip kabartmak, **tefsânîden** ve iğzâb etmek, gazaplandırmak.	Arapça tâ (ت) babı
4945	1	287	**tevezzür**	تَوَزُّرْ	Padişaha vezir olmak, **ḫân şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4946	1	288	**tevezzuʿ**	تَوَزُّعْ	Hisse hisse pay etmek, **taḳsîm kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4947	1	288	**tevzîʿ**	تَوْزِيعْ	Taksim edip hisse hisse dağıtmak, **pedme kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4948	1	288	**tevzîġ**	تَوْزِيغْ	Cenin anası karnında suretlenmek, **beçe peyker dâşten**.	Arapça tâ (ت) babı
4949	1	288	**tevzîf**	تَوْزِيفْ	Acele ve sürat etmek, **şitâyîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4950	1	288	**tevessüḫ**	تَوَسُّخْ	Kirlenmek, paslanmak, **çirkîn şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4951	1	288	**tevessüd**	تَوَسُّدْ	Yastığa yaslanıp dayanmak, **tekye kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4952	1	288	**tevessuṭ**	تَوَسُّطْ	Ortaya girmek ve miyancılık etmek, **miyângîn**.	Arapça tâ (ت) babı
4953	1	288	**tevessuʿ**	تَوَسُّعْ	Bolalmak, **ferâḫ şuden**, genişletmek ve müzaykasız herkese oturacak yer bulunmak.	Arapça tâ (ت) babı
4954	1	288	**tevsiʾa(t)**	تَوْسِعَة	Bolluk, genişlik, **ferâḫî**.	Arapça tâ (ت) babı
4955	1	288	**tevessül**	تَوَسُّلْ	Hakteala dergahına tekarrüb edecek amel işlemek, uğruluk ve hırsızlık etmek, **düzdî kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4956	1	288	**tevessüm**	تَوَسُّمْ	Bir nesneyi alametleri takribiyle zann-ı sahîhle idrak etmek.	Arapça tâ (ت) babı

4957	1	288	tevessün	تَوَسُّنْ	Hatunu uykuda basıp mücâmaʿa eylemek, **kâden**.	Arapça tâ (ت) babı
4958	1	288	tevsîḫ	تَوْسِيخْ	Kirletmek, murdar kılmak, **çirkin kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4959	1	288	tevsîd	تَوْسِيدْ	Yastığa söykendirmek ve dayandırmak, **püşt dânânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4960	1	288	tevsîṭ	تَوْسِيطْ	Ortaya sokmak, ortaya götürmek ve ortadan bölmek, **miyângî**.	Arapça tâ (ت) babı
4961	1	288	tevsîʿ	تَوْسِيعْ	Bol ve geniş ve vüsʿatli kılmak, **enbûn kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4962	1	289	tevsîl	تَوْسِيلْ	Hakteala Hazretleri'nin dergâh-ı celâletine takarrüb edecek amel işlemek.	Arapça tâ (ت) babı
4963	1	289	tevsîm	تَوْسِيمْ	Hac mevsiminde hüccâc müctemî olmak, **ḥaciyân behem âmeden**.	Arapça tâ (ت) babı
4964	1	289	teveşşuḫ	تَوَشُّخْ	Takınmak, koşunmak, **kemer besten**.	Arapça tâ (ت) babı
4965	1	289	teveşşî	تَوَشِّى	Ağarmak, beyazlanmak, alacalanmak.	Arapça tâ (ت) babı
4966	1	289	tevşîḥ	تَوْشِيحْ	Takmak, kuşandırmak ve tanzim etmek, **der nüvişten**, dizmek, tertip etmek ve ziynetlendirmek.	Arapça tâ (ت) babı
4967	1	289	tevsîm	تَوْسِيمْ	Bedene iğne ile nişan açmak.	Arapça tâ (ت) babı
4968	1	289	tavaṣṣub	تَوَصُّبْ	Hastalanıp derdnâk olmak, **bîmâr şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4969	1	289	tavaṣṣuf	تَوَصُّفْ	Sıfatlanmak, vasıf olunmak, **sipâsîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4970	1	289	tavaṣṣul	تَوَصُّلْ	Ulaşmak, bitişmek, **resîden** ve nikâh tarîkiyle hısımlık ve karabet kesbetmek.	Arapça tâ (ت) babı
4971	1	289	tavaṣṣum	تَوَصُّمْ	Mükedder olmak, **rencîde şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4972	1	289	tavṣiye	تَوْصِيَة	Sipariş ve deruhte etmek, **sipârîden** ve kendisi gaip oldukta yahut vefat ettikten sonra işletilmek üzere bir nesneyi birine sipariş etmek ve bir kimseyi kayırmak için diğerine ihale ve sipariş etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4973	1	289	tavṣîd	تَوْصِيدْ	Tahzîr etmek, korkutmak, **bâkânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4974	1	289	tavṣîṣ	تَوْصِيصْ	Yaşmağı kasmak.	Arapça tâ (ت) babı
4975	1	289	tavṣîf	تَوْصِيفْ	Sıfatlanmak, alâ'imini tadat ve beyan etmek, sıfatını zikir ve irat etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4976	1	289	tavṣîl	تَوْصِيلْ	Ulaştırıp eklemek, **peyvestânîden**, yetiştirmek.	Arapça tâ (ت) babı
4977	1	290	tavṣîm	تَوْصِيمْ	Dertnâk eylemek ve kesel ve fütûr vermek, **gamnâk kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4978	1	290	tevażżuḫ	تَوَضُّحْ	Rûşenlik ve ayanlık kesbetmek, **ruşenâ kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
4979	1	290	tevażżu'	تَوَضُّؤْ	Namaz için yıkanıp abdest almak, **âbdest sitâden**.	Arapça tâ (ت) babı
4980	1	290	tevżîḥ	تَوْضِيحْ	Rûşen ve ayan kılmak, **rûşenâ kerden**, açmak.	Arapça tâ (ت) babı
4981	1	290	tavaṭṭun	تَوَطُّنْ	Vatan ve mesken ittihaz etmek, **câ giriften**, iskan edip oturmak, mukim olmak.	Arapça tâ (ت) babı
4982	1	290	tavṭi'e(t)	تَوْطِئَة	Düz ve mülayim kılmak, yol açıp düz ve mâniden ari kılmak, **hem-vâre kerden**.	Arapça tâ (ت) babı

4983	1	290	tavṭîd	تَوْطِيدْ	Merkezinde gereği gibi yerleştirip çökermek, **ḫâbânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4984	1	290	tavṭîş	تَوْطِيشْ	Bir lakırtının ucunu açıp fi'l-cümle beyan etmek ve tarik tertip edip hazırlamak, lakırtının ucunu yahut bir amelin yolunu açmak ve refʿ etmek ve tesir etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4985	1	290	tavṭîn	تَوْطِينْ	Yurt ve vatan edinmek ve bir nesneye rabt-ı kalb edip onu karâr-dâde kılmak, **câ dârânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4986	1	290	tavẓîf	تَوْظِيفْ	Erzâk-ı yevmiyye-i muayyeneye nail eylemek, vazifelemek, vazife tayin etmek, **rûzî dâden**.	Arapça tâ (ت) babı
4987	1	290	teva‘‘ud	تَوَعُّدْ	Korkutmak, tahzîr ve tahvîf etmek, **tersânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4988	1	290	teva‘‘ur	تَوَعُّرْ	Sarp ve dürüşt ve şedit olmak, **dürüşt şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
4989	1	290	tev‘îd	تَوْعِيدْ	Sana şöyle yaparım böyle yaparım diyerek korkutmak, **nehîbîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4990	1	291	tev‘îr	تَوْعِيرْ	Sarp ve dürüşt kılmak, düşvâr kerden ve alıkoyup men etmek.	Arapça tâ (ت) babı
4991	1	291	tev‘îz	تَوْعِيزْ	Sebak ve tekaddüm etmek ve buyurmak, **pîşrâ güzârden**.	Arapça tâ (ت) babı
4992	1	291	tev‘îḳ	تَوْعِيقْ	Bir işten çevirmek, menetmek, vazgeçirmek ve haşin ve bedhûy addetmek.	Arapça tâ (ت) babı
4993	1	291	tevaġġur	تَوَغُّرْ	Hışım ve kîneden pür-âteş olmak, **ġurmîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4994	1	291	tevâġġul	تَوَغُّلْ	Pek ırak gitmek, **fâtûrîden**, bir işe pek dalmak.	Arapça tâ (ت) babı
4995	1	291	tevaġġum	تَوَغُّمْ	Hışma gelmek, gazaba gelmek, darılmak, **erġîden**.	Arapça tâ (ت) babı
4996	1	291	tevġîr	تَوْغِيرْ	Hışım ve kin ve gazaba gelmek, darılmak, **âġâlîden be-kîne**.	Arapça tâ (ت) babı
4997	1	291	teveffüd	تَوَفُّدْ	Mürtefi olup etrafa havale olmak.	Arapça tâ (ت) babı
4998	1	291	teveffür	تَوَفُّرْ	Irz ve namusa tamamen riayet eylemek.	Arapça tâ (ت) babı
4999	1	291	tevaffuḳ	تَوَفُّقْ	Tevfike mazhar olmak.	Arapça tâ (ت) babı
5000	1	291	teveffî	تَوَفِّى	Bütününü almak ve canını almak, vefat ettirmek, **mîrânden**.	Arapça tâ (ت) babı
5001	1	291	tevfiye(t)	تَوْفِيَةْ	Bütününü vermek.	Arapça tâ (ت) babı
5002	1	291	tevfîd	تَوْفِيدْ	Elçilikle yollamak, **bâḫ firistâden**.	Arapça tâ (ت) babı
5003	1	291	tevfîr	تَوْفِيرْ	Çoğaltmak, **besî kerden** ve riayet edip ırzına ve namusuna dokunup harekât ve elfâzdan sakınmak.	Arapça tâ (ت) babı
5004	1	291	tevfiḳ	تَوْفِيقْ	Say edip çalıştığı şeye nail ederek birinin işini rast getirmek ve birinin delil ve hüccetini musîb kılmak ve uydurmak, birbirine muvafık kılmak, **derpey revânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
5005	1	292	tevfîl	تَوْفِيلْ	Çoğaltmak, **bisyâr kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
5006	1	292	tevḳân	تَوْقَانْ	Müştak ve arzumend olmak ve işe azim ve sürat etmek.	Arapça tâ (ت) babı

5007	1	292	**tevaḳḳuh**	**تَوَقُّهْ**	Hastalıktan yeni kurtulmuş kimseler.	Arapça tâ (ت) babı
5008	1	292	**tevaḳḳuḥ**	**تَوَقُّحْ**	Şedit ve haşin olmak.	Arapça tâ (ت) babı
5009	1	292	**tevaḳḳud**	**تَوَقُّدْ**	Ateş tutuşup yanmak ve gayret ve hamiyet izhar etmek, **sûḫten**.	Arapça tâ (ت) babı
5010	1	292	**tevaḳḳur**	**تَوَقُّرْ**	Vakar ve temkin peyda etmek, ağırını takınmak, **hengîden**.	Arapça tâ (ت) babı
5011	1	292	**tevaḳḳuʿ**	**تَوَقُّعْ**	Bir nesnenin vukuuna müterakkip ve muntazır olmak ve rica ve niyaz etmek, **pâsîden**.	Arapça tâ (ت) babı
5012	1	292	**tevaḳḳuf**	**تَوَقُّفْ**	Muntazır olmak, bakıp beklemek ve eğlenip kalmak, **direngîden**.	Arapça tâ (ت) babı
5013	1	292	**tevaḳḳum**	**تَوَقُّمْ**	Lisanla korktumak ve uzatıp mübalağa etmek ve bir sözü gereği gibi ahz ve isgâ edip ezberlemek, **yâd giriften**.	Arapça tâ (ت) babı
5014	1	292	**tûḳâ**	**تُوقَى**	Takva, hazer, Allah'tan korkmak, **tersîdeni ez-Ḫudâ**.	Arapça tâ (ت) babı
5015	1	292	**tevakkî**	**تَوَقِّى**	Sakınmak, hazer ve ihtiraz etmek, **perhîzîden**.	Arapça tâ (ت) babı
5016	1	292	**tevḳıye(t)**	**تَوْقِيَهْ**	Sakınmak ve görüp gözetmek, **nigâh dâşten**.	Arapça tâ (ت) babı
5017	1	292	**tevḳît**	**تَوْقِيتْ**	Vakit tayin etmek.	Arapça tâ (ت) babı
5018	1	292	**tevḳîd**	**تَوْقِيدْ**	Ateş tutuşturmak, îkâd etmek, **efrûḫten**.	Arapça tâ (ت) babı
5019	1	292	**tevḳîr**	**تَوْقِيرْ**	Tazim ve ihtiram eylemek, **âzermîden**.	Arapça tâ (ت) babı
5020	1	292	**tevḳîʿ**	**تَوْقِيعْ**	Evâmir-i sultâniyyeye çekilen nişâne-i padişâhî, **ṭuġrâ**.	Arapça tâ (ت) babı
5021	1	293	**tevḳif**	**تَوْقِيفْ**	Alıkoyup durdurmak, **fenânîdene,** kelamı gereği gibi açıp beyan etmek ve caiz ve meşru kılmak ve hüccâc vakfeye durmak.	Arapça tâ (ت) babı
5022	1	293	**tevekküd**	**تَوَكُّدْ**	Metanet ve istihkam bulmak, **üstüvâr yâften**.	Arapça tâ (ت) babı
5023	1	293	**tevekkül**	**تَوَكُّلْ**	İşte Hudâ-yı müteʿâle itimat ve inkıyat etmek, **râm şuden** be-Ḫây ve işini kendi bitiremeyip gayra sipariş etmek.	Arapça tâ (ت) babı
5024	1	293	**tevekkün**	**تَوَكُّنْ**	Yerleşmek, **câ giriften**.	Arapça tâ (ت) babı
5025	1	293	**tevkîd**	**تَوْكِيدْ**	Muhkem kılmak, **üstüvâr kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
5026	1	293	**tevkîs**	**تَوْكِيسْ**	Başa kakmak, tevbîh etmek, **serzeniş**.	Arapça tâ (ت) babı
5027	1	293	**tevkîl**	**تَوْكِيلْ**	Vekil kılmak, vekil nasbetmek, **kârdân kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
5028	1	293	**tûlât**	**تُولَاتْ**	Azim belalar, **petyârehâ**.	Arapça tâ (ت) babı
5029	1	293	**tûlet**	**تُولَهْ**	Azim bela ve dâhiye ve sihir, cadılık, **petyâre**.	Arapça tâ (ت) babı
5030	1	293	**tevellüc**	**تَوَلُّجْ**	Girmek, duhul etmek, **der şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
5031	1	293	**tevellüt**	**تَوَلُّدْ**	Doğmak, anasının karnından çıkmak, **zâden**.	Arapça tâ (ت) babı
5032	1	293	**tevellüh**	**تَوَلُّهْ**	Vâlih ve sersem ve hayran olmak, **hâjûyîden**.	Arapça tâ (ت) babı

5033	1	293	tevellî	تَوَلِّى	Ense çevirip gitmek ve üzerine alıp deruhte etmek ve yakınlık karabet ve birini dost edinmek, **vâkerdîden**.	Arapça tâ (ت) babı
5034	1	293	tevliye(t)	تَوْلِيَة	Vali ve mutasarruf kılmak ve mütevellilik etmek ve mütevelli nasbetmek ve malını ahir kimseye asla kâr etmemek üzere beyʿ ve nakletmek.	Arapça tâ (ت) babı
5035	1	293	tevlîc	تَوْلِيجْ	Nasın dilenciliğinden kurtulmak için kendi malını kendi hâlâ hayatta iken evladına ita etmek ve girdirmek, ithal etmek, **der şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
5036	1	294	tevlîd	تَوْلِيدْ	Doğurtmak, çocuğu doğar iken almak ve terbiye ve perveriş edip beslemek, **zâyânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
5037	1	294	tevlîh	تَوْلِيهْ	Vâlih ve sersem ve hayran kılmak, **hâjû kerden** ve esir olan avratı uşağından ayırmak.	Arapça tâ (ت) babı
5038	1	294	tevniye(t)	تَوْنِيَة	Cid ve ihtimam eylemeyip taksir ve fütur eylemek.	Arapça tâ (ت) babı
5039	1	294	tevehhüc	تَوَهَّجْ	Parıldamak, yıldıramak, **tâbîden** ve ateş tutuşmak.	Arapça tâ (ت) babı
5040	1	294	tevehhüd	تَوَهَّدْ	Cima etmek, **gâden**.	Arapça tâ (ت) babı
5041	1	294	tevahhuḳ	تَوَهُّقْ	Şaşırtıp söyleyeceğini kaybettirmek, **serkeşte kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
5042	1	294	tevehhül	تَوَهُّلْ	Birini yanıltmak kaydında olmak.	Arapça tâ (ت) babı
5043	1	294	tevehhüm	تَوَهُّمْ	Zan ve gümân etmek, **gümânîden**, korkup havf etmek.	Arapça tâ (ت) babı
5044	1	294	tevhîl	تَوْهِيلْ	Korkutmak, tahvîf etmek, **tersânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
5045	1	294	tevhîm	تَوْهِيمْ	Vehme düşürmek, yanıltmak, taġlît etmek, **heftût kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
5046	1	294	tevhîn	تَوْهِينْ	Sist ve zayıf kılmak, **nâtüvân kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
5047	1	294	teveyyül	تَوَيُّلْ	Ah ve figan etmek, "veylî veylî" diye dua etmek, **âh kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
5048	1	294	tehâtir	تَهَاتِرْ	Birbirini tekzip eden şehadetler.	Arapça tâ (ت) babı
5049	1	294	tehâtür	تَهَاتُرْ	Birbirinden beyhude ve batıl dava edişmek.	Arapça tâ (ت) babı
5050	1	294	tehâtüm	تَهَاتُمْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça tâ (ت) babı
5051	1	294	tehâtih	تَهَاتِهْ	Batıl ve beyhude nesneler.	Arapça tâ (ت) babı
5052	1	294	tehâcür	تَهَاجُرْ	Birbirinden ayrılıp kesilmek.	Arapça tâ (ت) babı
5053	1	295	tehâcüm	تَهَاجُمْ	Birbirine hücum etmek, **niyûndîden**.	Arapça tâ (ت) babı
5054	1	295	tehâcî	تَهَاجِى	Birbirini hicvetmek.	Arapça tâ (ت) babı
5055	1	295	tehâddü	تَهَادَّ	Nas birbirine muʿ âkib bir mahalle toplanmak ve birbirini tehdit etmek, **becâyî behem âmeden**.	Arapça tâ (ت) babı
5056	1	295	tehâdür	تَهَادُرْ	Birbirinin kanlarını heder etmek yani kısas ve diyet almayarak döktürmek, **ḫûn tenâlîden**.	Arapça tâ (ت) babı

5057	1	295	**tehâdüm**	تَهَادُمْ	Birbirinden dava-yı bâtıl edişmek.	Arapça tâ (ت) babı
5058	1	295	**tehâdî**	تَهَادِى	Birbirine hediye vermek, **bergüzâr dâden**.	Arapça tâ (ت) babı
5059	1	295	**tehâruş**	تَهَارُشْ	Kelbler birbirine düşüp dalaşmak ve hırıldaşmak.	Arapça tâ (ت) babı
5060	1	295	**tehâruṭ**	تَهَارُطْ	Söğüşmek, birbirine küfür etmek, **düşnâm dâden**.	Arapça tâ (ت) babı
5061	1	295	**tehâfüt**	تَهَافُتْ	Pervanenin muma düşmesi gibi bir nesneye bilâ-ihtiyâr kemâl-i iştiyâk muvâzebetle düşmek.	Arapça tâ (ت) babı
5062	1	295	**tehâkül**	تَهَاكُلْ	Birbiriyle niza ve kavga etmek, **sitîzîden**.	Arapça tâ (ت) babı
5063	1	295	**tehâlük**	تَهَالُكْ	Pervanenin nefesini muma ilkâ ettiği misilli bir nesne üzerine nefesini ilkâ edip yumularak düşüşmek.	Arapça tâ (ت) babı
5064	1	295	**tehâme(t)**	تَهَامَةْ	Yağ ve et mugayyir olup bed-râyiha olmak, **genden**.	Arapça tâ (ت) babı
5065	1	295	**tehânüf**	تَهَانُفْ	İstihza tarikiyle birine gülmek, **efsûn dâşten**.	Arapça tâ (ت) babı
5066	1	295	**tehânüʾ**	تَهَانُؤْ	Birbirine tebrik ve tehniye etmek.	Arapça tâ (ت) babı
5067	1	295	**tehânî**	تَهَانِى	Tehniyeler, tebrikler.	Arapça tâ (ت) babı
5068	1	295	**tehâvün**	تَهَاوُنْ	Hor ve hakir görmek ve saymamak , kerşe numûden.	Arapça tâ (ت) babı
5069	1	296	**tehbîr**	تَهْبِيرْ	Doğramak, kesmek, **bürîden**.	Arapça tâ (ت) babı
5070	1	296	**tehettük**	تَهَتُّكْ	Perde makulesi yırtılmak, **şeklîden** ve ırz ve namusa halel isabet etmek ve kızın kızlığı bozulmak.	Arapça tâ (ت) babı
5071	1	296	**tehettüm**	تَهَتُّمْ	Kırılmak, paralanmak, **şikeste şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
5072	1	296	**tehtîk**	تَهْتِيكْ	Perde makulesi nesneyi yırtmak, **derîden** ve ırz ve namusa halel vermek.	Arapça tâ (ت) babı
5073	1	296	**tehtîm**	تَهْتِيمْ	Zayıf ve bî-mecâl eylemek, **nâtüvân kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
5074	1	296	**teheccüd**	تَهَجُّدْ	Gece uyanıldıkda namaz kılmak ve gece vakti uyanıldıkta kılınan namaz.	Arapça tâ (ت) babı
5075	1	296	**teheccüʾ**	تَهَجُّؤْ	Hurûf ve heceyi tadat ve telaffuz eylemek.	Arapça tâ (ت) babı
5076	1	296	**teheccî**	تَهَجِّى	Bi-maʿnâ eyḍan.	Arapça tâ (ت) babı
5077	1	296	**tehciye(t)**	تَهْجِيَةْ	Bi-maʿnâhu eyḍan ve hiciv ve istihza etmek.	Arapça tâ (ت) babı
5078	1	296	**tehcir**	تَهْجِيرْ	Öğle vakti bir yere gitmek.	Arapça tâ (ت) babı
5079	1	296	**tehcîl**	تَهْجِيلْ	Irz ve namusa dokunmak ve kamış ve ona benzer şeyleri atmak, **bâḫten**.	Arapça tâ (ت) babı
5080	1	296	**tehcîn**	تَهْجِينْ	Zem ve takbîh etmek, **bed dâşten**.	Arapça tâ (ت) babı
5081	1	296	**teheddük**	تَهَدُّكْ	Bir kimseye pek darılıp tehevvür ile havale olarak hatır kıracak sözler söylemek.	Arapça tâ (ت) babı
5082	1	296	**teheddül**	تَهَدُّلْ	Sölpüklenip ve kova gibi sarkmak, **fürûheşte şuden**.	Arapça tâ (ت) babı

5083	1	296	teheddüm	تَهَدُّمْ	Hedm olunmak, yıkılmak, **ġâbînden** ve birine pek darılıp üzerine alabanda vererek tahvîf ve tehdit etmek.	Arapça tâ (ت) babı
5084	1	296	teheddî	تَهَدِّى	İhdâ etmek, **baḫşîden**, delalet ve irşadı kabul edip hidayetlenerek doğru yola gitmek.	Arapça tâ (ت) babı
5085	1	297	tehdiye(t)	تَهْدِيَة	Hediye göndermek, **bergüzâr fürüstâden** ve dağıtmak.	Arapça tâ (ت) babı
5086	1	297	tehdit	تَهْدِيدْ	Korkutmak, korku vermek, **tersânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
5087	1	297	tehdîm	تَهْدِيمْ	Yıkmak, yere atmak, yer ile yeksan etmek, **vâ kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
5088	1	297	tehdîn	تَهْدِينْ	Avutmak, **meşgûl kerden**, tatlı sözle susturmak ve müdahene etmek ve alıkoyup eğlendirmek.	Arapça tâ (ت) babı
5089	1	297	teheẕẕüb	تَهَذْبْ	Revnak ve letafet ve hüsn-i kıyâfete girmek.	Arapça tâ (ت) babı
5090	1	297	tehẕîb	تَهْذِيبْ	Zevâyidine izale birle ıslah edip pak ve pakize ve halis ederek revnak ve letafet ve hüsn-i kiyâfet vermek, **pâkîze kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
5091	1	297	tehrîb	تَهْرِيبْ	Kaçırmak, **kirîzânîden**, firar ettirmek.	Arapça tâ (ت) babı
5092	1	297	tehrît	تَهْرِيتْ	Dürtmek, **süpûḫten**, sançmak ve bir kimsenin ırz ve namusuna dokunmak.	Arapça tâ (ت) babı
5093	1	297	tehrîş	تَهْرِيشْ	Kışkırtıp birbirine düşürmek, **yekâ yekrâ üftânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
5094	1	297	tehrîż	تَهْرِيضْ	Yırtıp paralamak, **derîden**.	Arapça tâ (ت) babı
5095	1	297	tehrîm	تَهْرِيمْ	İhtiyar ve pîr-i fâni kılmak, kocatmak, **pîr kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
5096	1	297	tehezzüc	تَهَزُّجْ	Terane ve nagamât eylemek, **ḫinyâ**.	Arapça tâ (ت) babı
5097	1	297	tehezzüz	تَهَزُّزْ	Kımıldamak, **cünbîden**, deprenmek, hareket etmek.	Arapça tâ (ت) babı
5098	1	297	tehezzü‘	تَهَزُّعْ	Yüz ekşitmek, **türşürû kerden** ve tebdîl-i kıyâfetle mütenekkir surete girmek.	Arapça tâ (ت) babı
5099	1	297	tehezzül	تَهَزُّلْ	Lâġ ve horata etmek, **bezle kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
5100	1	297	tehezzüm	تَهَزُّمْ	Seda ile çatlamak, **kâfiden** ve kırılmak.	Arapça tâ (ت) babı
5101	1	298	tehezzü’	تَهَزُّؤْ	İstihza etmek, maskaralığa almak, **lâġîden**.	Arapça tâ (ت) babı
5102	1	298	tehrîc	تَهْرِيجْ	Teraneli nagamât eylemek, **sürûd**.	Arapça tâ (ت) babı
5103	1	298	tehzîz	تَهْزِيزْ	Kımıldatmak, **ġûrîden**, tahrik etmek, oynatmak.	Arapça tâ (ت) babı
5104	1	298	tehzî‘	تَهْزِيعْ	Kırıp ufaltmak, **ḫurd kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
5105	1	298	tehzîl	تَهْزِيلْ	Arkalatmak, **nâsânîden**, zayıf ve zebun eylemek.	Arapça tâ (ت) babı
5106	1	298	teheşşüm	تَهَشُّمْ	Kırılıp ufatmak, **ḫurûşîden**.	Arapça tâ (ت) babı
5107	1	298	tehşîm	تَهْشِيمْ	Tazim ve ikram etmek, **ârâmîden**.	Arapça tâ (ت) babı
5108	1	298	tehażżum	تَهَضُّمْ	Gazab ve zulümle zaptetmek, **bîdâd sitâden**.	Arapça tâ (ت) babı

5109	1	298	**tehaṭṭur**	تَهَطْرْ	Çöküp yıkılmak, **ġâbinden**.	Arapça tâ (ت) babı
5110	1	298	**tehaḳḳum**	تَهَقَّمْ	Kahır ve hâksâr eylemek.	Arapça tâ (ت) babı
5111	1	298	**tehekkür**	تَهَكَّرْ	Müteaccib ve mütehayyir olmak, **hâjû şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
5112	1	298	**tehekküm**	تَهَكَّمْ	Çöküp yıkılmak, **vâ kerden** ve istihza etmek ve pek öfkelenip hışma gelmek.	Arapça tâ (ت) babı
5113	1	298	**tehekkün**	تَهَكَّنْ	Pişmanlık eylemek, nadim olmak, **ermânîden**.	Arapça tâ (ت) babı
5114	1	298	**tehkîm**	تَهْكِيمْ	Birine tarab ve tegannî eylemek.	Arapça tâ (ت) babı
5115	1	298	**tehlike**	تَهْلِكَة	Akıbeti helaka sebep olacak hâl yahut nesne, **ḫatarnâk**.	Arapça tâ (ت) babı
5116	1	298	**tehlîb**	تَهْلِيبْ	Kıl yolmak, **mûy berkenden** ve hiciv ve istihza ve zem ve şetm etmek.	Arapça tâ (ت) babı
5117	1	298	**tehlîk**	تَهْلِيكْ	Helak etmek, **mîrânden,** öldürmek.	Arapça tâ (ت) babı
5118	1	298	**tehlîl**	تَهْلِيلْ	“Lâ ilahe illallah” elfâz-ı şerîfini zikretmek ve korkup kıçınlayarak kaçmak ve birini şetm ve azar eder iken vazgeçip gerilenerek epsem olmak, **ḫamûş şuden** ve yazı yazmak.	Arapça tâ (ت) babı
5119	1	299	**tehemmet**	تَهَمَّتْ	Bozulup kokmak, **gendîden**.	Arapça tâ (ت) babı
5120	1	299	**töhmet**	تُهْمَة	Zan ve tevehhüm olunan sıfat ve haslet ve kabahat, günha, suç, **beze**.	Arapça tâ (ت) babı
5121	1	299	**tehemmük**	تَهَمُّكْ	Bir işe ziyade cidd ve cehd edip mütemadi ona uğraşmak, **kûşîş**.	Arapça tâ (ت) babı
5122	1	299	**tehemmüm**	تَهَمُّمْ	Aramak, **cüsticû** etmek.	Arapça tâ (ت) babı
5123	1	299	**tehmîd**	تَهْمِيدْ	Teskin etmek, yumuşatmak, **ferḫasîden**.	Arapça tâ (ت) babı
5124	1	299	**tehennüc**	تَهَنُّجْ	Velet anasının karnında yeni canlanıp kımıldanmaya başlamak, **peçe cünbîden**, **der şikem**.	Arapça tâ (ت) babı
5125	1	299	**tehni’e(t)**	تَهْنِئَة	Tebrik ve istisʿâd etmek, “inşallah iyi olur ve hayra sebep olur” diye birine dua etmek, **dürûd kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
5126	1	299	**tehnîd**	تَهْنِيدْ	Mülâtafa edip birini kendine aşık kılmak ve kılıç bilemek ve kusur etmek ve fena sövmek ve baykuş gibi çağırmak.	Arapça tâ (ت) babı
5127	1	299	**tehnîf**	تَهْنِيفْ	Sürat etmek, **şitâbîden**.	Arapça tâ (ت) babı
5128	1	299	**tehevvüd**	تَهَوُّدْ	Yahudî olmak, **cühûd şuden**, Yahudî dinini kabul etmek.	Arapça tâ (ت) babı
5129	1	299	**tehevvür**	تَهَوُّرْ	Akılsızlıktan naşi bir işe bilâ-mülâhaza saldırıp girmek, teng ve muhatarayı hiç akıl etmeyip kavgaya girmek.	Arapça tâ (ت) babı
5130	1	299	**tehevvüş**	تَهَوُّشْ	Karış muruş olmak, **pîçâpîc şuden**.	Arapça tâ (ت) babı
5131	1	299	**tehevvük**	تَهَوُّكْ	Serkeşte ve mutehayyir olup şaşmak, **hâjûbîden**.	Arapça tâ (ت) babı
5132	1	299	**tehevvül**	تَهَوُّلْ	Korkunç olmak, **sehimnâk şuden**.	Arapça tâ (ت) babı

5133	1	300	tehevvüm	تَهَوُّمْ	Uyuklayan adam başını öte beri sallamak, güzâsteni ser.	Arapça tâ (ت) babı
5134	1	300	tehvîn	تَهْوِينْ	Tahvif ve tahkir etmek, hâr kerden, horlamak, hakaret etmek, saymak ve kolay saymak ve kolay kılmak, teshîl etmek.	Arapça tâ (ت) babı
5135	1	300	tehiyât	تَهِيَاتْ	Tehiyyeler, hazırlayışlar, sa̱ġdehâ.	Arapça tâ (ت) babı
5136	1	300	teheyyüb	تَهَيُّبْ	Heybet izharıyla birini korkutmak, tersânîden ve sakındırmak ve korkmak, heybet almak.	Arapça tâ (ت) babı
5137	1	300	tehiye(t)	تَهِيَة	Hazır kılmak, âmâde kerden ve donanmak, tanzim etmek.	Arapça tâ (ت) babı
5138	1	300	teheyyüc	تَهَيُّجْ	Yerinden kopup tozumak, kerd berḫâsten.	Arapça tâ (ت) babı
5139	1	300	teheyyüz	تَهَيُّزْ	Çöküp yıkılmak, ġâyinden.	Arapça tâ (ت) babı
5140	1	300	teheyyuż	تَهَيُّضْ	Kırık kemik sarıldıktan sonra yine kırılmak, şikeste şuden.	Arapça tâ (ت) babı
5141	1	300	teheyyüm	تَهَيُّمْ	Hûb ve latif yürümek, ḫûb reften.	Arapça tâ (ت) babı
5142	1	300	tehyîb	تَهْيِيبْ	Mehabetli göstermek, mehabetli bildirmek.	Arapça tâ (ت) babı
5143	1	300	tehî'e(t)	تَهْيِئَة	Hazır kılmak, âmâde kerden, heyet ve sûret-i lâzımeye koyup ıslah etmek.	Arapça tâ (ت) babı
5144	1	300	tehyîc	تَهْيِيجْ	Tahrik etmek, ayağa kaldırmak, verkerden berpâ.	Arapça tâ (ت) babı
5145	1	300	tehyîd	تَهْيِيدْ	Mühevvil ve muhavviş nesne ile belinlendirmek, ġamnâk kerden ve mükeddir ve gussa-nâk eylemek.	Arapça tâ (ت) babı
5146	1	300	tayyâr	تَيَّارْ	Dalga, mevc, yarılıp saçılan dalga, nire-i âb.	Arapça tâ (ت) babı
5147	1	300	teybîs	تَيْبِيسْ	Yâbis kılmak, çâhîden, kurutmak, kuru etmek.	Arapça tâ (ت) babı
5148	1	301	teytîm	تَيْتِيمْ	Yetim kılmak, bî-peder kerden, öksüz etmek.	Arapça tâ (ت) babı
5149	1	301	tîc	تِيجْ	Taçlar, padişah taçları, gerzenhâ.	Arapça tâ (ت) babı
5150	1	301	tîcân	تِيجَانْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça tâ (ت) babı
5151	1	301	tiyer	تِيَرْ	Defalar, kerreler.	Arapça tâ (ت) babı
5152	1	301	teyessür	تَيَسُّرْ	Kolaylık âsânîden ve gönül muradı üzerine bir encama vasıl olmak ve bilâ-renc ve keder meydana gelmek.	Arapça tâ (ت) babı
5153	1	301	teysûsiyye(t)	تَيْسُوسِيَّة	Keçi misilli ve nezaketten mahrum ve fena ve hoyrat olmak, tekesi olmak, tekelenmek, teke şuden.	Arapça tâ (ت) babı
5154	1	301	teysîr	تَيْسِيرْ	Kolay kılmak, âsân kerden ve müyesser kılmak, renç ve kedersiz gönül muradınca birinin bir işi meydana ve vücuda gelmesine sebep olmak.	Arapça tâ (ت) babı
5155	1	301	teyaḳḳuẓ	تَيَقَّظْ	Uyanmak bîdâr şuden, göz açıp ahval ve vukuata hazır ve muntazır olmak.	Arapça tâ (ت) babı
5156	1	301	teyaḳḳun	تَيَقُّنْ	Tahkîk-i vecihle bî-şübhe bilmek, bîşûlîden	Arapça tâ (ت) babı
5157	1	301	teyḳîẓ	تَيْقِيظْ	Uyandırmak, bîdâr kerden, göz açtırmak.	Arapça tâ (ت) babı

5158	1	301	**teyḳûr**	تَيْقُورْ	Vakar, temkin, ağır, edep.	Arapça tâ (ت) babı
5159	1	301	**teyemmüm**	تَيَمُّمْ	Su bulunmadığı surette kum yahut toprak ile abdest almak, **teyemmüm kerden**.	Arapça tâ (ت) babı
5160	1	301	**teyemmün**	تَيَمُّنْ	Mesut ve mübarek olmak, **sipîd pâyî**.	Arapça tâ (ت) babı
5161	1	301	**teymîm**	تَيْمِيمْ	Teyemmüm ettirmek, **teyemmüm kerdânîden** ve kastetmek.	Arapça tâ (ت) babı
5162	1	301	**teymîn**	تَيْمِينْ	Tehniye ve tebrik etmek.	Arapça tâ (ت) babı
5163	1	301	**tîn**	تِينْ	İncir denilen meyve, **encîr**.	Arapça tâ (ت) babı
5164	1	302	**tîye(t)**	تِيَه	Beyâbân, beriye, çöl, kır, **ṣâḥrâ**, bâdiye.	Arapça tâ (ت) babı
	1	302		بَابُالثَّاءِ اَلْمُثَلَّثِ مِنَ اَلْعَرَبِيَّتِ		
5165	1	302	**ṯâ**	ثَّ	İşbu harf-i ṯâ-yı müsellese tertîb-i hurûf-u Osmâniyyede beşinci harf olup hesaba dair kütüb ve resailde beşyüz adedine işaret olur.	Arapça üç noktalı ṯâ (ث) babı
5166	1	302	**ṯâ’**	ثَاءْ	Hurûf-u Osmânide beşinci olan harfin ismidir.	Arapça üç noktalı ṯâ (ث) babı
5167	1	302	**ṯâlîl**	ثَالِيلْ	Memeler, bistân.	Arapça üç noktalı ṯâ (ث) babı
5168	1	302	**ṯabit**	ثَابِتْ	Kımıldanmayıp ber-karâr olan, **pâydar**.	Arapça üç noktalı ṯâ (ث) babı
5169	1	302	**ṯabite**	ثَابِتَهْ	Sabit, **pâyidar**, vesair yıldızlara nispetle yerinden kımıldanmaz olan yıldızlar.	Arapça üç noktalı ṯâ (ث) babı
5170	1	302	**ṯâr**	ثَارْ	Diyet, kısas, intikam, **kîne**.	Arapça üç noktalı ṯâ (ث) babı
5171	1	302	**(ṯâḳıb)**	(ثَاقِبْ)	Yandan yana delip açar olan, nafiz olan, yandan yana girip geçici olan.	Arapça üç noktalı ṯâ (ث) babı
5172	1	302	**ṯâḳil**	ثَاقِلْ	Sakil, ağır, **girân**, hafif olmayan.	Arapça üç noktalı ṯâ (ث) babı
5173	1	302	**ṯâliṯ**	ثَالِثْ	Üçüncü, **sîvum**, ikinci ile dördüncü arasında olan ve miyancı, bir nizanın faslı için intihap olunan kimse.	Arapça üç noktalı ṯâ (ث) babı
5174	1	302	**ṯâliṯ-i ṯelâṯe(t)**	ثَالِثْ ثَلَاثَة	Üç nesnenin birisi, **sehyek**.	Arapça üç noktalı ṯâ (ث) babı
5175	1	302	**ṯâliṯen**	ثَالِثاً	Üçüncü olmak üzere, **sevvüm**.	Arapça üç noktalı ṯâ (ث) babı
5176	1	302	**ṯaliṯe**	ثَالِثَهْ	Saniyenin altmış cüzünden bir cüzü.	Arapça üç noktalı ṯâ (ث) babı
5177	1	302	**ṯâlûṯ**	ثَالُوثْ	Şey-i vâhidin üç şey olmuşu.	Arapça üç noktalı ṯâ (ث) babı
5178	1	303	**ṯâmir**	ثَامِرْ	Müsmir, yemiş veren, **bârdâr**.	Arapça üç noktalı ṯâ (ث) babı
5179	1	303	**ṯâmin**	ثَامِنْ	Sekizinci, **heştüm**, yedi ile dokuzuncu arasında olan.	Arapça üç noktalı ṯâ (ث) babı
5180	1	303	**ṯâminen**	ثَامِناً	Sekizinci olmak üzere, **heştüm**.	Arapça üç noktalı ṯâ (ث) babı
5181	1	303	**ṯânî**	ثَانِى	İkinci, **düvvüm**, birinci ile üçüncü arasında olan ve çevirici, devirici olan.	Arapça üç noktalı ṯâ (ث) babı
5182	1	303	**ṯâniyen**	ثَانِياً	İkinci olmak üzere, **düvüm**.	Arapça üç noktalı ṯâ (ث) babı

5183	1	303	**ṣaniye**	ثَانِيَة	Dakikanın altmış cüzünden bir cüzü.	Arapça üç noktalı ṣâ (ث) babı
5184	1	303	**ṣebât**	ثَبَاتْ	**Pâyidâr**, ber-karâr olup, durmak ve sabit olmak, oynak olmamak ve tabi ve mizaç ve aklın metaneti.	Arapça üç noktalı ṣâ (ث) babı
5185	1	303	**ṣebt**	ثَبْت	Yazmak, **nüvişten**, kaydetmek.	Arapça üç noktalı ṣâ (ث) babı
5186	1	303	**ṣübût**	ثُبُوتْ	Durmak, **pâydâr**, oynak olmamak, sabit olmak.	Arapça üç noktalı ṣâ (ث) babı
5187	1	303	**ṣübûtî**	ثُبُوتِى	Sebata mensup ve müteallik olan, **pâyidârî**.	Arapça üç noktalı ṣâ (ث) babı
5188	1	303	**ṣebît**	ثَبِيتْ	Sabit ve ber-karâr ve pâyidâr olmak.	Arapça üç noktalı ṣâ (ث) babı
5189	1	303	**ṣeḫânet**	ثَخَانَتْ	Kalın ve pek sık olmak, **gebz ṣuden**.	Arapça üç noktalı ṣâ (ث) babı
5190	1	303	**ṣeḫan**	ثَخَنْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça üç noktalı ṣâ (ث) babı
5191	1	303	**ṣiḫan**	ثِخَنْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça üç noktalı ṣâ (ث) babı
5192	1	303	**ṣaḫnet**	ثَخْنَة	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça üç noktalı ṣâ (ث) babı
5193	1	303	**ṣüḫûn**	ثُخُونْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça üç noktalı ṣâ (ث) babı
5194	1	303	**ṣeḫîn**	ثَخِينْ	Kalın **gebz**, pek sık olan.	Arapça üç noktalı ṣâ (ث) babı
5195	1	303	**ṣedy**	ثَدْى	Meme, **pistân**.	Arapça üç noktalı ṣâ (ث) babı
5196	1	303	**ṣidy**	ثِدْى	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça üç noktalı ṣâ (ث) babı
5197	1	303	**ṣedâ**	ثَدَى	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça üç noktalı ṣâ (ث) babı
5198	1	303	**ṣüdâ**	ثُدَى	Memeler, pistânân.	Arapça üç noktalı ṣâ (ث) babı
5199	1	303	**ṣerâʾ**	ثَرَاءْ	Toprak, **ḫâk**, türap, arz ve servet, mâl u menâl, zenginlik.	Arapça üç noktalı ṣâ (ث) babı
5200	1	303	**ṣerâʿid**	ثَرَائِدْ	Tiritler, **tirîthâ**.	Arapça üç noktalı ṣâ (ث) babı
5201	1	303	**ṣerm**	ثَرَامْ	Birinin dişlerini köklerinden kırmak, **dendân şikesten**.	Arapça üç noktalı ṣâ (ث) babı
5202	1	304	**ṣervân**	ثَرْوَانْ	Zengin, **tüvânger**, sâhib-i servet olan.	Arapça üç noktalı ṣâ (ث) babı
5203	1	304	**ṣervet**	ثَرْوَتْ	Mal u menâlin çok olması, zenginlik, **tüvângerî**.	Arapça üç noktalı ṣâ (ث) babı
5204	1	304	**ṣerâ**	ثَرَى	Toprak, türap, **ḫâk**.	Arapça üç noktalı ṣâ (ث) babı
5205	1	304	**ṣürayya**	ثُرَيَّاءْ	Pervin ve ülker denilen top yıldızlar ki sevr burcunda deberân yıldızına karib olurlar.	Arapça üç noktalı ṣâ (ث) babı
5206	1	304	**ṣerîd**	ثَرِيدْ	Tirit denilen tam, **tirit**, **erbâb-ı ḳuşʿâ ve ṣerîd** kâse-lîs, çanak yalayıcı rezil adamlar.	Arapça üç noktalı ṣâ (ث) babı
5207	1	304	**ṣüṭâʿ**	ثُطَاعْ	Zükâm illeti, nevâzil illeti, **ḫuşâm**.	Arapça üç noktalı ṣâ (ث) babı
5208	1	304	**ṣüṭâʿî**	ثُطَاعِى	Zükâma uğramış olan, **ḫuşâm dîde**.	Arapça üç noktalı ṣâ (ث) babı

5209	1	304	**s̱ü‘bân**	ثُعْبَانْ	Yılan, **ejderha**, büyük yılan.	Arapça üç noktalı s̱â (ث) babı
5210	1	304	**s̱e‘âbîb**	ثَعَابِيبْ	Ağızdan akan yelmeşik safî salya, **kâlyâr**.	Arapça üç noktalı s̱â (ث) babı
5211	1	304	**s̱a‘leb**	ثَعْلَبْ	Salep denilen kök ki döküp kaynatıldığında sert olur ve tilki denilen hayvan, **rûbâh**.	Arapça üç noktalı s̱â (ث) babı
5212	1	304	**s̱aġr**	ثَغْر	Derbent, boğaz ve dârü’l harb serhaddi, düşman ağzı, **merz**.	Arapça üç noktalı s̱â (ث) babı
5213	1	304	**s̱eġûr**	ثُغُورْ	Sagrlar, dârü’l harb serhatları, düşman ağızları, **serzemîn**.	Arapça üç noktalı s̱â (ث) babı
5214	1	304	**s̱ifâyet**	ثِقَايَتْ	Nüfuz geçmek, işlemek.	Arapça üç noktalı s̱â (ث) babı
5215	1	304	**s̱iḳât**	ثِقَاتْ	Kalbin itimat ettiği nesneler, temessük ve hüccet ve kefiller misilli sadık ve mutemet dostlar.	Arapça üç noktalı s̱â (ث) babı
5216	1	304	**s̱eḳâfet**	ثَقَافَتْ	Zerâfet-i zihn, **tîz fehm**, çabuk anlamak.	Arapça üç noktalı s̱â (ث) babı
5217	1	305	**s̱eḳâl**	ثَقَالْ	Ağır, **girân**, hafif olmamak.	Arapça üç noktalı s̱â (ث) babı
5218	1	305	**s̱iḳâle(t)**	ثِقَالَة	Bi-maʿnâhu eydan ve mükedder ve mahsun olmak.	Arapça üç noktalı s̱â (ث) babı
5219	1	305	**s̱aḳb**	ثَقْب	Delmek, **süften**, yandan yana işleyip geçmek ve delik ve malûmât-ı kâmile.	Arapça üç noktalı s̱â (ث) babı
5220	1	305	**s̱aḳbe(t)**	ثَقْبَة	Delik, **sûrâḫ**.	Arapça üç noktalı s̱â (ث) babı
5221	1	305	**s̱iḳa(t)**	ثِقَة	İnanmak, **bâverîden**, itimat etmek ve kalbe itimat ve emniyet verecek nesne, temessük ve hüccet ve kefil misilli ve sadık ve mütemet dost.	Arapça üç noktalı s̱â (ث) babı
5222	1	305	**s̱aḳf**	ثَقْف	Tîzkâr olup her hususta uz ve zeyrek ve dânâ olmak, **çîre dest**.	Arapça üç noktalı s̱â (ث) babı
5223	1	305	**s̱eḳal**	ثَقَلْ	Ağırlık, **girânî**, saz ve sâmân bâr ve bengâh, yük, ufak tefek ve girân-bahâ ve zî-kıymet olup hıfz ve siyanet olunan nesne.	Arapça üç noktalı s̱â (ث) babı
5224	1	305	**s̱eḳalân**	ثَقَلَانْ	İnsan kısmı ile cin taifesi.	Arapça üç noktalı s̱â (ث) babı
5225	1	305	**s̱aḳaleyn**	ثَقَلَيْن	Bi-maʿnâhu eydan.	Arapça üç noktalı s̱â (ث) babı
5226	1	305	**s̱ükalâ’**	ثُقَلَاءْ	Sakîl olanlar, **girâncanân**.	Arapça üç noktalı s̱â (ث) babı
5227	1	305	**s̱ıḳlet**	ثِقْلَة	Ağırlık, **girânî**, yük, bar ve sıkıntı, ferahsızlık, melâl.	Arapça üç noktalı s̱â (ث) babı
5228	1	305	**s̱aḳîf**	ثَقِيفْ	Her hususta uz ve zeyrek ve dânâ olan, **tîzkâr**.	Arapça üç noktalı s̱â (ث) babı
5229	1	305	**s̱aḳîl**	ثَقِيلْ	Ağır, **girân** ve vezni ziyadece olan ve sıkıntıya mucip olan ve bed-manzar ve girye’l-hey’et olan	Arapça üç noktalı s̱â (ث) babı
5230	1	305	**s̱ekel**	ثَكَلْ	Adam pek sevgili dostunu yahut veledini yavı kılmak, **yâve kerden**.	Arapça üç noktalı s̱â (ث) babı
5231	1	305	**s̱eklâ**	ثَكْلَى	Veledini yavı kılmış olan avrat.	Arapça üç noktalı s̱â (ث) babı
5232	1	306	**s̱elâs̱e(t)**	ثَلَاثَه	Üç adedi, **se**.	Arapça üç noktalı s̱â (ث) babı
5233	1	306	**s̱elâs̱ûn**	ثَلَاثُونْ	Otuz adedi, **sî**.	Arapça üç noktalı s̱â (ث) babı

5234	1	306	**s̱ülâs̱î**	ثُلَاثِى	Üçe mensup, üçten ibaret olan ve üç harften ibaret olan lügat-i asliye ki geçmiş zamanın gâʾib-i müfred-i müzekkeri olur, Arabîde naṣara (نَصَرَ), Fariside kerd (كَرْد) gibi.	Arapça üç noktalı s̱â (ث) babı
5235	1	306	**s̱elâs̱în**	ثَلَاثِينْ	Otuz adedi, **sî**.	Arapça üç noktalı s̱â (ث) babı
5236	1	306	**s̱ellâc**	ثَلَّاجْ	Karpuz satan kimse, **berf fürûş**.	Arapça üç noktalı s̱â (ث) babı
5237	1	306	**s̱üls̱**	ثُلْث	Bir nesnenin üç cüzünden bir cüzü, **seh-yek**.	Arapça üç noktalı s̱â (ث) babı
5238	1	306	**s̱ülüs̱**	ثُلُثْ	Bi-maʿnâhu eyḍan.	Arapça üç noktalı s̱â (ث) babı
5239	1	306	**s̱elṣâʾ**	ثُلَثَاءْ	Salı günü, **seşenbih**.	Arapça üç noktalı s̱â (ث) babı
5240	1	306	**s̱elâs̱e(t)**	ثَلَاثَة	Üç adedi, **se**.	Arapça üç noktalı s̱â (ث) babı
5241	1	306	**s̱elâs̱ûn**	ثَلَاثُونْ	Otuz adedi, **sî**.	Arapça üç noktalı s̱â (ث) babı
5242	1	306	**s̱elâs̱în**	ثَلَاثِينْ	Bi-maʿnâhu eyḍan.	Arapça üç noktalı s̱â (ث) babı
5243	1	306	**s̱ülüs̱î**	ثُلُثِىّ	Yazının bir nevi hattı ki yazının hurûfu büyük olursa ekseriye istimal olunur.	Arapça üç noktalı s̱â (ث) babı
5244	1	306	**s̱elc**	ثَلْج	Kar, **berf** ki kış mevsimi yağar.	Arapça üç noktalı s̱â (ث) babı
5245	1	306	**s̱elm**	ثَلْم	Kedmek, çentmek, **zaḫne kerden**, bir nesnenin ağzını yahut kenarını diş diş etmek ve çatlatmak.	Arapça üç noktalı s̱â (ث) babı
5246	1	306	**s̱elme(t)**	ثَلْمَه	Gedik, **raḫte**, yarık, çatlak.	Arapça üç noktalı s̱â (ث) babı
5247	1	306	**sülûc**	ثُلُوجْ	Karlar, **berfhâ**, selcler.	Arapça üç noktalı s̱â (ث) babı
5248	1	306	**s̱ümme**	ثُمَّ	Baʿde, **pes**, ondan sonra.	Arapça üç noktalı s̱â (ث) babı
5249	1	306	**s̱emâr**	ثِمَارْ	Semereler, **bârhâ**, meyveler.	Arapça üç noktalı s̱â (ث) babı
5250	1	306	**s̱emân**	ثَمَانْ	Sekiz adedi, **heşt**.	Arapça üç noktalı s̱â (ث) babı
5251	1	306	**s̱emânûn**	ثَمَانُونْ	Seksen adedi, **heştâd**.	Arapça üç noktalı s̱â (ث) babı
5252	1	306	**s̱emânîn**	ثَمَانِينْ	Bi-maʿnâhu eyḍan.	Arapça üç noktalı s̱â (ث) babı
5253	1	306	**s̱emâniye(t)**	ثَمَانِيَه	Sekiz adedi, **heşt**.	Arapça üç noktalı s̱â (ث) babı
5254	1	306	**s̱emer**	ثَمَرْ	Ağacın yemişi, **bâr**, meyve ve malin her bir türlüsü ve fayda, kâr, hasıl.	Arapça üç noktalı s̱â (ث) babı
5255	1	307	**s̱emere**	ثَمَرَهْ	Bi-maʿnâhu eyḍan.	Arapça üç noktalı s̱â (ث) babı
5256	1	307	**s̱ümün**	ثُمْنْ	Bir nesnenin sekiz cüzünden bir cüzü, **heşt-yek**.	Arapça üç noktalı s̱â (ث) babı
5257	1	307	**s̱emen**	ثَمَنْ	**Paha**, kıymet, değer.	Arapça üç noktalı s̱â (ث) babı
5258	1	307	**s̱emîr**	ثَمِيرْ	Yemiş veren, **bârdâr**, meyvedâr olan.	Arapça üç noktalı s̱â (ث) babı
5259	1	307	**s̱emîn**	ثَمِينْ	Kıymetli, **girân bahâ**, pahalı.	Arapça üç noktalı s̱â (ث) babı

5260	1	307	**ṯena**	ثَنَاءْ	Methetmek, **sitâyiş**.	Arapça üç noktalı ṯâ (ث) babı
5261	1	307	**ṯinâ**	ثِنَا	Diz bağı, **paybend**.	Arapça üç noktalı ṯâ (ث) babı
5262	1	307	**ṯenâʾ sünâʾ**	ثَنَاءَ ثَنَاءَ	İkişer ikişer, **çift çift**.	Arapça üç noktalı ṯâ (ث) babı
5263	1	307	**ṯünâʾî**	ثَنَائِى	İki harften ibaret olan lügat-ı asliye.	Arapça üç noktalı ṯâ (ث) babı
5264	1	307	**ṯenevî**	ثَنَوِىّ	Mecusî, iki halik yani ẖâliku'l-hayr ile ẖâliku'ş-şer kavline kail olan kimse, **ateşperest**.	Arapça üç noktalı ṯâ (ث) babı
5265	1	307	**ṯeniy**	ثَنِىْ	Katına kıvırıp bükmek, **tâften**.	Arapça üç noktalı ṯâ (ث) babı
5266	1	307	**ṯiny**	ثِنًى	Tekerrür, iki kere yapmak, **dû tây**.	Arapça üç noktalı ṯâ (ث) babı
5267	1	307	**ṯevap**	ثَوَابْ	Cezâ-yı hayr, ecir, mükâfat.	Arapça üç noktalı ṯâ (ث) babı
5268	1	307	**ṯevâbit**	ثَوَابِتْ	Sâbiteler, sair yıldızlara nispetle yerinden hareket etmeyip sabit olan yıldızlar.	Arapça üç noktalı ṯâ (ث) babı
5269	1	307	**ṯevâḳıb**	ثَوَاقِبْ	Ziyade parlayıcı yıldızlar, **aḫter-i tâbendhâ**.	Arapça üç noktalı ṯâ (ث) babı
5270	1	307	**ṯevâliṯ**	ثَوَالِثْ	Saliseler, **sehâ**.	Arapça üç noktalı ṯâ (ث) babı
5271	1	307	**ṯevânî**	ثَوَانِى	Saniyeler, **dûhâ**.	Arapça üç noktalı ṯâ (ث) babı
5272	1	307	**ṯevb**	ثَوْب	Beden örtüsü, **raḫt**, roba.	Arapça üç noktalı ṯâ (ث) babı
5273	1	307	**ṯevr**	ثَوْر	Öküz, **gâv** ve sığır ve hamel burcuyla cevza burcu beyninde olup burc-ı, sânînin ismidir ve toz kaldırmak ve fitne ve fesat çıkarmak.	Arapça üç noktalı ṯâ (ث) babı
5274	1	308	**ṯüʾlûl**	ثُؤْلُولْ	Meme, **pistân**.	Arapça üç noktalı ṯâ (ث) babı
5275	1	308	**ṯûm**	ثُومْ	Sarımsak denilen, bed-râyihalı nebat, **sîr**.	Arapça üç noktalı ṯâ (ث) babı
5276	1	308	**ṯiyâb**	ثِيَابْ	Libaslar, **raḫtḥâ**, robalar.	Arapça üç noktalı ṯâ (ث) babı
5277	1	308	**ṯiyâbî**	ثِيَابِىّ	Hamam hizmetçilerinden müşterilerin esvabına nezaret eden kimse.	Arapça üç noktalı ṯâ (ث) babı
5278	1	308	**ṯeyyib**	ثَيِّبْ	Er görmüş, kız olmayan hatun, **bîve**, zevcinden müfârakat eylemiş dul hatun ve mütezevvic olmuş erkek.	Arapça üç noktalı ṯâ (ث) babı
5279	1	308	**ṯeyyibât**	ثَيِّبَاتْ	Seyyib olan hatunlar, **bîvegân**.	Arapça üç noktalı ṯâ (ث) babı
5280	1	308	**ṯeyyibe(t)**	ثَيِّبَة	Zevcinden müfârakat etmiş dul hatun, **zen-i bî-şevher**.	Arapça üç noktalı ṯâ (ث) babı
	1	308		بَابُ الْجِيمِ مِنَ الْعَرَبِيَّتِ		
5281	1	308	**câ**	جَ	İşbu harf-i cîm-i Arabî tertîb-i hurûf-u Osmâniyyede altıncı harf olup hesaba dair kütüb ve resailde üç adedine işaret olur ve mektup ile senet tarihlerinde cemaziyyü'l âhiri şehrine delalet eder.	Arapça cîm (ج) babı
5282	1	308	**câ**	جَا	Mektup ve evrâk-ı sâʾire tarihlerinde cemâziyye'l-evveli şehrine alâmettir.	Arapça cîm (ج) babı

5283	1	308	**câbir**	جَابِرْ	Tekebbür ve taazzum eden, merhametsiz ve şefkatsiz olan, **girân sirişt** ve aziz ve kavi olan ve kırıkçı ve çıkıkçı.	Arapça cîm (ج) babı
5284	1	308	**câbî**	جَابِى	Evkaf icârelerini yahut haraç ve vergi toplamaya memur olan kimse, **bâgârî**.	Arapça cîm (ج) babı
5285	1	309	**çaşlık**	چَاثْلِيقْ	Millet-i Nasâra'da imam ve pişvâ makamında olan âlim ve abit kimse, patrik, **hirbed**, büyük papaz.	Arapça cîm (ج) babı
5286	1	309	**câḥid**	جَاحِدْ	Bilirken inkar edici olan.	Arapça cîm (ج) babı
5287	1	309	**câdib**	جَادِبْ	Kâzib, **durûġ zen**, yalancı olan.	Arapça cîm (ج) babı
5288	1	309	**cadde**	جَادَّهْ	Ulu yol, **şâh râh**.	Arapça cîm (ج) babı
5289	1	309	**caẕip**	جَاذِبْ	Cezbedici, **keşende**, kendine çekici olan.	Arapça cîm (ج) babı
5290	1	309	**caẕibe**	جَاذِبَهْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan ve ân, cemâl-i hüsn, letafet.	Arapça cîm (ج) babı
5291	1	309	**câr**	جَارْ	Komşu, **hem-sâye**, yakın.	Arapça cîm (ج) babı
5292	1	309	**cârr**	جَارُّ	Cer edici, çekici, **keşende** ve harf-i cer.	Arapça cîm (ج) babı
5293	1	309	**câriḥ**	جَارِحْ	Cerh edici, **rîşende**, yara edici.	Arapça cîm (ج) babı
5294	1	309	**câriḥa(t)**	جَارِحَة	Mal kazanmaya alet olan azanın her birisi, el ve ayak ve ağız ve orospu ferci misilli.	Arapça cîm (ج) babı
5295	1	309	**cârim**	جَارِمْ	Cürüm ve kabahat sahibi, **günahkâr**.	Arapça cîm (ج) babı
5296	1	309	**cari**	جَارِى	Cereyan edici, akıcı, **ferkendîde** ve akar, akan ve nâfiz ve mer'i olup nas beyninde geçer olan.	Arapça cîm (ج) babı
5297	1	309	**cariye**	جَارِيَة	Cari olan ve akçe ile alınıp satılan kız yahut karı, **kenîzek**.	Arapça cîm (ج) babı
5298	1	309	**câẕim**	جَاذِمْ	Cezm edici, kesip atıcı, kâtıʿ olan, **burîdende**.	Arapça cîm (ج) babı
5299	1	309	**câsir**	جَاسِرْ	Cesaret edici olan.	Arapça cîm (ج) babı
5300	1	309	**casus**	جَاسُوسْ	Şaşıt, düşmana ifşa etmek için bir devletin yahut ordunun veya efrâd-ı nâsın esrarını tecessüs edip araştırıcı olan kimse, **serdevr**.	Arapça cîm (ج) babı
5301	1	310	**câʿîl**	جَاعِلْ	Kılıcı, yapıcı **sâzende** ve halk edici olan.	Arapça cîm (ج) babı
5302	1	310	**câfî**	جَافِى	Cefa edici, eziyet verici olan, **cefâkâr**.	Arapça cîm (ج) babı
5303	1	310	**câlib**	جَالِبْ	Celbedici, **keşende**, bir ahir mahalden kendi yanına getirtici olan ve kendi çekip cezbeden.	Arapça cîm (ج) babı
5304	1	310	**câlis**	جَالِسْ	Oturucu, **nişestende** ve arkadaş, **nedîm**, ekseriya hem-sohbet hem-meclîs olan.	Arapça cîm (ج) babı
5305	1	310	**câlîʿ**	جَالِعْ	Açık meşrep, **bî-şerm**, hayasız ve edepsiz olan.	Arapça cîm (ج) babı
5306	1	310	**câlif**	جَالِفْ	Deri yahut kabuk soyucu olan, **ruştende**.	Arapça cîm (ج) babı
5307	1	310	**câlife(t)**	جَالِفَهْ	Deri ile eti beraber kıvıran yara.	Arapça cîm (ج) babı

5308	1	310	**câlût**	جَالُوتْ	Nefiy, cila, sürgün, **rânden**.	Arapça cîm (ج) babı
5309	1	310	**câlî**	جَالِى	Cilalı, **tâbdar**, parlak olan ve sürüp defedici olan.	Arapça cîm (ج) babı
5310	1	310	**câliye(t)**	جَالِيَة	Sürgün ve nefiy ve cilada bulunanlar ve ehl-i zimmet taifesi, **rândegân**.	Arapça cîm (ج) babı
5311	1	310	**câmiḥ**	جَامِحْ	Zaptolunmaz, başı sert olan zat, **serkeş**.	Arapça cîm (ج) babı
5312	1	310	**câmid**	جَامِدْ	Donmuş, **efsurde** ve gayr-ı câri ve bî-hayât olan ve mahsulsuz olan.	Arapça cîm (ج) babı
5313	1	310	**cami**	جَامِعْ	Cem edici, toplayıcı, **çîdende** ve cemetmiş ve toplamış bulunan ve havi ve muhit olan ve Müslimîn için umumi ibadetgâh olan bina, **mezgit**.	Arapça cîm (ج) babı
5314	1	310	**câmiʿî**	جَامِعِىّ	Camide bulunan ve camiye mensup olan, **mezgitî**.	Arapça cîm (ج) babı
5315	1	311	**câmiʿiyye(t)**	جَامِعِيَّة	Cami olmaklık, ziyade nesneyi havi olmak.	Arapça cîm (ج) babı
5316	1	311	**camış**	جَامُوسْ	Manda, su sığırı denilen hayvan, **gâvmîş**.	Arapça cîm (ج) babı
5317	1	311	**cann**	جَانّ	Cin, **cinnî**.	Arapça cîm (ج) babı
5318	1	311	**canip**	جَانِبْ	Yan, taraf, **sûy**.	Arapça cîm (ج) babı
5319	1	311	**cânibî**	جَانِبِىّ	Canibe mensup olan, **sûyî** ve ecnebi, hariçten olan.	Arapça cîm (ج) babı
5320	1	311	**cânibeyn**	جَانِبَيْن	Nesnenin iki tarafı, **düsûy-ı yekçîzî**.	Arapça cîm (ج) babı
5321	1	311	**câniḥ**	جَانِحْ	Cünha ve kabahat sahibi olan, **günahkâr**.	Arapça cîm (ج) babı
5322	1	311	**cani**	جَانِى	Bi-maʿnâhu eyḍan.	Arapça cîm (ج) babı
5323	1	311	**câvras**	جَاوْرَسْ	Kara darı denilen ekin, **kâk**.	Arapça cîm (ج) babı
5324	1	311	**câhid**	جَاهِدْ	Sarf-ı makdûr edici, elinden geldiği kadar çalışıcı olan ve din düşmanı ile cenk ve kıtâl eder olan, **helâlûşger**.	Arapça cîm (ج) babı
5325	1	311	**câhiż**	جَاهِضْ	Cühûzat ve hiddet ve cüret sahibi gözü pek olan.	Arapça cîm (ج) babı
5326	1	311	**cahil**	جَاهِلْ	Bilmez, **nâdân**, habersiz olan ve dünyadan habersiz olan.	Arapça cîm (ج) babı
5327	1	311	**câhilî**	جَاهِلِىّ	Cahile mensup ve müteallik olan, **nâdânî**.	Arapça cîm (ج) babı
5328	1	311	**cahiliyet**	جَاهِلِيَّة	Vakt-i saâdet-i nebeviyyeden mukaddem olan cahillik ve putperestlik ve cahil olmak.	Arapça cîm (ج) babı
5329	1	311	**câʾir**	جَائِرْ	Zalim, **sitemkâr** ve itidal ve caddeden çıkıp sapa giden kimse.	Arapça cîm (ج) babı
5330	1	311	**caiz**	جَائِزْ	Akla yahut kanuna şeriate muvafik olan ve mezun ve lâ- be’s olan.	Arapça cîm (ج) babı
5331	1	312	**caize**	جَائِزَه	Atiye, **bahşiş** ve lütuf ve ihsan ve güzel ve makbul olan şiir ve darb-ı mesel.	Arapça cîm (ج) babı
5332	1	312	**câʾiʿ**	جَائِعْ	Aç olan, **gürsine,** karnı aç olan.	Arapça cîm (ج) babı
5333	1	312	**câʾil**	جَائِلْ	Cevelan edici, **kerdîdende**, dolaşıcı, dönücü olan.	Arapça cîm (ج) babı

5334	1	312	câ'î	جَائِى	Gelici, **âyende**, ati, zirde vaki olan.	Arapça cîm (ج) babı
5335	1	312	cübb	جُبٌّ	Kuyu, **câh**.	Arapça cîm (ج) babı
5336	1	312	cebâbiret	جَبَابِرَةٌ	Cebbarlar, nâ-hak yere daima katl-i nüfûs edenler, **zor âverân**.	Arapça cîm (ج) babı
5337	1	312	cebbâr	جَبَّارْ	Kahır ve izzet ve ulüv ve azamet sahibi Allahu zülcelal, **büzürgüvâr** ve mütekebbir ve mütemerrid olan ve nâ-hak yere daima katl-i nüfûs eden ve merhametsiz olan.	Arapça cîm (ج) babı
5338	1	312	cibâl	جِبَالْ	Dağlar, **kûhhâ**.	Arapça cîm (ج) babı
5339	1	312	cebân	جَبَانْ	Korkak, **hirâsân**.	Arapça cîm (ج) babı
5340	1	312	cebbân	جَبَّانْ	Bi-maʿnâhu eydan.	Arapça cîm (ج) babı
5341	1	312	cebâne(t)	جَبَانَةٌ	Korkaklık, **bâkî**, adem-i cesâret.	Arapça cîm (ج) babı
5342	1	312	cibâve(t)	جِبَاوَةٌ	Derip devşirip toplamak, **vâçîden** ve câbilik hizmeti .	Arapça cîm (ج) babı
5343	1	312	cibâh	جِبَاهْ	Cepheler, **pîşânîyân**.	Arapça cîm (ج) babı
5344	1	312	cibâye(t)	جِبَايَةٌ	Derip devşirip toplamak, **vâçîden** ve cabilik hizmeti.	Arapça cîm (ج) babı
5345	1	312	cübbe	جُبَّةٌ	Malum bir nevi libas ki kolları kısa ve eteği darca olur, **kejâġand**.	Arapça cîm (ج) babı
5346	1	312	cebr	جَبْر	Kahr ve unfla muamele etmek, **zor** ve zaptedip kendi idaresine bırakmak ve kırığı bütünlemek ve kırık kemiği sarmak ve ulûm-ı hendeseyeden bir ilim ki ona cebir ve mukabele dahi denir.	Arapça cîm (ج) babı
5347	1	313	ceberût	جَبَرُوتْ	Fart-ı azamet ve celâlet, âlem-i ceberût, âlem-i aʿlâ.	Arapça cîm (ج) babı
5348	1	313	cebrî	جَبْرِى	Kendi iradesiyle olmayıp kahra mebni yapılan, **zorî**.	Arapça cîm (ج) babı
5349	1	313	ceberiyyât	جَبَرِيَّاتْ	İlm-i cebir meselesi.	Arapça cîm (ج) babı
5350	1	313	cebriyye(t)	جَبْرِيَّةٌ	Bir mezhep ismidir.	Arapça cîm (ج) babı
5351	1	313	cibs	جِبْس	Kireç, **lâv**, alçı.	Arapça cîm (ج) babı
5352	1	313	cebel	جَبَلْ	Dağ, **kûh**, tepe.	Arapça cîm (ج) babı
5353	1	313	cibillet	جِبِلَّتْ	Asıl, yaradılış, hilkat, tabiat, **nihâd**.	Arapça cîm (ج) babı
5354	1	313	cibillî	جِبِلِّى	Asıl ve yaradılış, **sirişt** ve hilkat ve tabiatta olan.	Arapça cîm (ج) babı
5355	1	313	cübn	جُبْن	Korkaklık, **ters** ve adem-i cesâret-i lâzıme ve peynir.	Arapça cîm (ج) babı
5356	1	313	cübün	جُبُنْ	Korkaklık, **bâk** ve peynir.	Arapça cîm (ج) babı
5357	1	313	cübûret	جُبُورَةٌ	Kibir ve kibriyâ, azamet, celal.	Arapça cîm (ج) babı
5358	1	313	cephe	جَبْهَةْ	Yüz alnı ki iki kaş ile saç biten mahal arasında olan kıta olup hâlet-i secdede yere konur, **pîşânî**.	Arapça cîm (ج) babı

5359	1	313	cibbîr	جِبِّيرْ	Pek kirli olan, **çirknâk**.	Arapça cîm (ج) babı
5360	1	313	cibîre(t)	جِبِيرَهْ	Kırk kemik sarmağa istimal olunan sargı ve tahta.	Arapça cîm (ج) babı
5361	1	313	cebîn	جَبِينْ	Korkak, **hirâsân**, yüreksiz olan ve alnın üst yarısının şakak yerlerine bitişik olan iki ucu.	Arapça cîm (ج) babı
5362	1	313	cüşâm	جُثَامْ	Uykuda ağır basmak, **ḫafcâ**.	Arapça cîm (ج) babı
5363	1	313	cüşşe	جُثَّة	Şahıs, kalıp, beden, **ten,** vücut.	Arapça cîm (ج) babı
5364	1	314	cüşmân	جُثْمَانْ	Bi-maʿnâhu eydan.	Arapça cîm (ج) babı
5365	1	314	cüşûm	جُثُومْ	Asla kımıldamamak üzere yerleşip oturmak, **nişten**.	Arapça cîm (ج) babı
5366	1	314	ciḥâs	جِحَاسْ	Zor ile kakıp savmak, **bâz geşten** ve kalabalık inmek, sıkıştırmak.	Arapça cîm (ج) babı
5367	1	314	ceḥd	جَحْد	Bilerek inkar etmek, **inkâr kerden**.	Arapça cîm (ج) babı
5368	1	314	caḥs	جَحْس	Tımalamak, **ḫarîşîden** ve katletmek ve mekr ve keyd ve hile etmek.	Arapça cîm (ج) babı
5369	1	314	caḥf	جَحْف	Kabuk soymak, **âhencîden** ve kabuk almak.	Arapça cîm (ج) babı
5370	1	314	cüḥûd	جُحُودْ	Bilerek inkar etmek, **inkâr kerden**.	Arapça cîm (ج) babı
5371	1	314	caḥîm	جَحِيمْ	Alevi begayet şedît olan ateş, **dûzaḫ** ve kat kat birbiri üzere yanan ateş ve çukur yerde yanan azim ateş ve cehennemin tabaka-i suflâsı.	Arapça cîm (ج) babı
5372	1	314	câḥîmî	جَحِيمِى	Cehenneme mensup ve müteallik olan, **dûzaḫî**.	Arapça cîm (ج) babı
5373	1	314	caḫb	جَخْب	Kovuk, sıçan ve köstebek deldiği delik, **dâmyâ**.	Arapça cîm (ج) babı
5374	1	314	ceḫaf	جَخَفْ	Uhdesinde ve kudretinde ziyade nesne ile övünmek, **lâfîden**, kendini satmak.	Arapça cîm (ج) babı
5375	1	314	caḫîf	جَخِيفْ	Mütekebbir olan, **ḫodbîn**.	Arapça cîm (ج) babı
5376	1	314	cet	جَدّ	Dede, büyükbaba, **pederi peder**, babanın ve ananın babası ve baht, talih ve haz, nasip ve vakʿ, kader ve rızık ve kısmet.	Arapça cîm (ج) babı
5377	1	314	cidd	جِدّ	Çalışıp çabalamak, gerçekten işlemek, **gûşîden**.	Arapça cîm (ج) babı
5378	1	314	cidden	جِدًّا	Hakikaten, tahkîkan, fi'l-hakîka.	Arapça cîm (ج) babı
5379	1	315	cidâr	جِدَارْ	Duvar, hâʾit, **lâd**.	Arapça cîm (ج) babı
5380	1	315	cidâʿ	جِدَاعْ	Sövüşüp husumet etmek, **sitîzîden**.	Arapça cîm (ج) babı
5381	1	315	cidâl	جِدَالْ	Şiddetle muhâsama etmek, kavga etmek, **peykâr**.	Arapça cîm (ج) babı
5382	1	315	cedâvil	جَدَاوِلْ	Cetveller, **cedvelhâ**.	Arapça cîm (ج) babı
5383	1	315	cedde(t)	جَدَّة	Büyük ana, **mâder-i mâder**, babanın yahut ananın anası.	Arapça cîm (ج) babı
5384	1	315	cedde-i ṣaḥîḥa	جَدَّهِ صَحِيحَه	Babanın anası, **mâder-i peder**.	Arapça cîm (ج) babı

5385	1	315	ceddet-i fâside	جَدَّهِ فَاسِدَه	Ananın anası, **mâder-i mâder**.	Arapça cîm (ج) babı
5386	1	315	cüdde(t)	جُدَّةْ	Yol, tarik, **râh**.	Arapça cîm (ج) babı
5387	1	315	cüded	جُدَدْ	Yollar, tarikler, **râhhâ**.	Arapça cîm (ج) babı
5388	1	315	cedr	جَدْر	Duvar, **lâd**, hâʾit.	Arapça cîm (ج) babı
5389	1	315	cüdürâ	جُدُرَا	Layık olanlar, **sezâ vârân**.	Arapça cîm (ج) babı
5390	1	315	cüdrân	جُدْرَانْ	Duvarlar, **lâdhâ**.	Arapça cîm (ج) babı
5391	1	315	cüdârî	جُدَارِىّ	Çiçek tabir olunan kabarcık illeti, **şirek**.	Arapça cîm (ج) babı
5392	1	315	cüderiyyi baḳariyyi	جُدَرِىّ بَقَرِىّ	İnek çiçeği denilen kabarcık, **şirek-i gâv**.	Arapça cîm (ج) babı
5393	1	315	cedʿ	جَدْع	Zindana koyup hapsetmek, **habis kerden** ve birinin burnunu kesmek yahut kulağını veya elini veya ayağını kesmek.	Arapça cîm (ج) babı
5394	1	315	cedʿa(t)	جَدْعَه	Kesilmiş burundan ya da kulaktan yerinde kalan bakiye.	Arapça cîm (ج) babı
5395	1	315	cedel	جَدَلْ	An-iktidâr şiddetle niza ve husumet etmek.	Arapça cîm (ج) babı
5396	1	315	cedûr	جَدُورْ	Layık, **sezâvâr**, şayan olan.	Arapça cîm (ج) babı
5397	1	315	(cetvel)	(جَدْوَلْ)	Hane hane taksim olunup her bir hanede birer nesne kayıt olunmasından levha üzerinde hasıl olan heyet ki ekseriya hesaba müteallik lâyihalarda istimal olunur ve nehr-i sağîr ve su yolu.	Arapça cîm (ج) babı
5398	1	316	cedî	جَدِى	Keçi oğlağı, **büzġâle**, keçi yavrusu ve felek-i burûcda Kavs burcuyla Delv burcu beyninde vaki olup şems mezkur burca kânûn-ı evvel sekizinde yahut dokuzunda duhul eder.	Arapça cîm (ج) babı
5399	1	316	cüdeyy	جُدَىّ	Feleğin kutb-u şimâlisine hemen muttasıl olup Demirkazık denilen yıldız.	Arapça cîm (ج) babı
5400	1	316	cedit	جَدِيدْ	Yeni, **nev**, eski mukabili olan.	Arapça cîm (ج) babı
5401	1	316	cedîdân	جَدِيدَانْ	Gece ve gün, **rûz u şeb**.	Arapça cîm (ج) babı
5402	1	316	cedîr	جَدِيرْ	Layık, **şayan**, sezâvâr olan.	Arapça cîm (ج) babı
5403	1	316	cüẕẕam	جُذَامْ	Meşhur illettir ki bedende yaramaz yaralar ve çıbanlar zuhuruna ve bazen azanın çürüyüp dökülmek keyfiyetine müeddi olan illet, **lûrî**, ona miskinlik dahi derler.	Arapça cîm (ج) babı
5404	1	316	ceẕb	جَذْب	Çekmek, **keşîden**.	Arapça cîm (ج) babı
5405	1	316	ceẕbe	جَذْبَة	Bi-maʿnâhu eyḍan.	Arapça cîm (ج) babı
5406	1	316	ceẕr		Kök, **pîḫ,** asıl ve bahr-i muhîtin kamer tesiri münasebetiyle nizam ve nesâk üzere dolduktan sonra be her on iki saat başında çekilip eksilmesi ve kendi kendine darp olundukta aded-i maʿlûm hâsıl eden adet.	

5407	1	316	**ceẕr-i tâm**	جَذْرِتَامْ	Vech-i mezkûr üzere aded-i maʿlûmu bilâ-tehallüf hâsıl eden adet.	Arapça cîm (ج) babı
5408	1	317	**cezr-i aṣâm**	جَذْرِاَصَمْ	Vech-i mezkûr üzere aded-i maʿlûme fakat tekarrub edip sıhhat üzere istihrâcı münkün olamayan adet.	Arapça cîm (ج) babı
5409	1	317	**ciẕl**	جِذْل	Ağacın yukarısı gittikten sonra kalan kütük ile kök.	Arapça cîm (ج) babı
5410	1	317	**ceẕm**	جَذْمْ	Kesmek, **burîden**, kat etmek ve birinin elini kesmek.	Arapça cîm (ج) babı
5411	1	317	**ceẕmâʾ**	جَذْمَاءْ	Kesilmiş el, **dest-i bürîde**.	Arapça cîm (ج) babı
5412	1	317	**ceẕûb**	جَذُوبْ	Cezbedici **keşende** kendine çekici olan.	Arapça cîm (ج) babı
5413	1	317	**ceẕûr**	جَذُورْ	Kökler, asıllar, **pîẖhâ**.	Arapça cîm (ج) babı
5414	1	317	**ceẕûl**	جَذُولْ	Bi-maʿnâhu eydan.	Arapça cîm (ج) babı
5415	1	317	**ceẕîm**	جَذِيمْ	Kesilmiş, **burîdende**, kat olunmuş olan.	Arapça cîm (ج) babı
5416	1	317	**cerr**	جَرّ	Çekmek, **keşende**, kendine doğru tahrik etmek ve bir kelimeyi meksûr eylemek ve kesranın alâmeti ki esre dahi denir, zîr ve cinayet etmek, kendini tezlîl edecek iş işlemek ve gebe hayvan vaktinde doğurmayıp veledini karnında vaktinden ziyade taşımak.	Arapça cîm (ج) babı
5417	1	317	**cürâb**	جُرَابْ	Çorap denilen ayak örtüsü, **kevreb**.	Arapça cîm (ج) babı
5418	1	317	**cirâb**	جِرَابْ	Dağarcık, yol zahiresi kodukları meşin torba, **hem-yân** ve haya torbası.	Arapça cîm (ج) babı
5419	1	317	**cerâʾe(t)**	جَرَائَة	Yiğitlik, **şîr merdî**, bahadırlık, şecaat.	Arapça cîm (ج) babı
5420	1	317	**cüret**	جُرْأَةْ	Bi-maʿnâhu eydan.	Arapça cîm (ج) babı
5421	1	317	**cirâḥ**	جِرَاحْ	Yaralar, **zaẖmhâ**.	Arapça cîm (ج) babı
5422	1	317	**cerraḥ**	جَرَّاحْ	Yara tımar eden üstat, **rîşsâz**.	Arapça cîm (ج) babı
5423	1	318	**ceraḥat**	جِرَاحَة	Yara, **zaẖm** ve yaradan cereyan eden sulu madde.	Arapça cîm (ج) babı
5424	1	318	**cerraḥi**	جَرَّاحِى	Cerraha mensup ve müteallık olan, **rîşsâzî**.	Arapça cîm (ج) babı
5425	1	318	**cerâd**	جَرَادْ	Çekirge denilen hayvan, **geyk**.	Arapça cîm (ج) babı
5426	1	318	**cerrâr**	جَرَّارْ	Çekici, **keşende**, sürükleyici ve neferâtı firâvân ve eskâli kesir olan aheste aheste hareket eden asker ve dilenci, **gedâ**.	Arapça cîm (ج) babı
5427	1	318	**cerrâre**	جَرَّارَه	Neferâtı firâvân ve eskâli kesir olup aheste aheste hareket eden asker.	Arapça cîm (ج) babı
5428	1	318	**cerâye(t)**	جَرَايَة	Nisvân, genç ve güzel olmak ve vekalet ve vekil olmak.	Arapça cîm (ج) babı
5429	1	318	**cerâʾid**	جَرَائِدْ	Cerîdeler, defterler, **kürâshâ**.	Arapça cîm (ج) babı
5430	1	318	**cerâʾir**	جَرَائِرْ	Suçlar, kabahatler, **bezehâ**.	Arapça cîm (ج) babı
5431	1	318	**cerâʾim**	جَرَائِمْ	Suçlar, **günahhâ** ve kabahat sahibinden kabahati için ahz olunan akçeler.	Arapça cîm (ج) babı

5432	1	318	cerbeze(t)	جَرْبَزَه	Begayet dubaracı ve zeyrek ve mekkâr ve ayyâr olmak ve fetânet ile temyiz ve cesâret-i muʿtedile ve kuvvet-i idâreden ibaret olan sıfat-ı zihniyye ve dilbazlık, her lakırtıya cevap bulup isbât-ı müddeada bî-fütûr olmak.	Arapça cîm (ج) babı
5433	1	318	cürşûme(t)	جُرْثُومَهْ	Kök, asıl, **pîḫ**.	Arapça cîm (ج) babı
5434	1	318	cerḥ	جَرْح	Yaralamak, **şüḫûden** ve birini şiddetle azarlamak ve şahidin kizb yahut fısk töhmetinden naşi hâkim onun şehadetini ve adaletini ret ve ıskat etmek ve birinin kavil ve reyi batıl ve nâ-savâb olduğunu göstererek bozup çürütmek.	Arapça cîm (ج) babı
5435	1	319	cürḥ	جُرْح	Yara, **zaḫm**.	Arapça cîm (ج) babı
5436	1	319	cürz	جُرْز	Topuz, başı demirden top olan silah, **kerze**.	Arapça cîm (ج) babı
5437	1	319	cers	جَرْس	Kilise çanı, **nâkûs** ve çıkırdak.	Arapça cîm (ج) babı
5438	1	319	cerʿ	جَرْع	İçmek, **nûşîden**, su yutmak.	Arapça cîm (ج) babı
5439	1	319	(cürʿa(t))	(جُرْعَهْ)	Bir yutum su.	Arapça cîm (ج) babı
5440	1	319	cerm	جَرْم	Kesmek, **burîden**, kırkmak ve günah işlemek.	Arapça cîm (ج) babı
5441	1	319	cürm	جُرْم	Suç, **günah**, kabahat.	Arapça cîm (ج) babı
5442	1	319	cirm	جِرْم	Cisim, ceset, **ten**.	Arapça cîm (ج) babı
5443	1	319	cerem	جَرَمْ	Ki işbu lâ-cerem terkibinde istimal olunur, **lâ-cerem** lâ büd, **nâçâr**, çaresiz, elbette, bi'z-zarûre demektir.	Arapça cîm (ج) babı
5444	1	319	cürûḥ	جُرُوحْ	Yaralar, **zaḫmehâ**.	Arapça cîm (ج) babı
5445	1	319	cerî	جَرِی	Cesur, şeci, **bahadır**, yiğit, bî-pervâ olan.	Arapça cîm (ج) babı
5446	1	319	cereyan	جَرَيَانْ	Akmak, **terâbîden** ve süratle mürûr ve güzerân etmek, çabuk geçip gitmek ve seğirtmek, koşmak ve balık misilli hareket etmek.	Arapça cîm (ج) babı
5447	1	319	cüret	جُرْاَتْ	Yiğitlik, **şîr merdî**, şecaat ve adem-i riʿâyetten naşi içtinap etmeyip nâ-sezâ iş işlemek.	Arapça cîm (ج) babı
5448	1	319	cirrîs	جِرِّيسْ	Yılan balığı, **mâr-ı mâhî**.	Arapça cîm (ج) babı
5449	1	319	cerîḥ	جَرِيحْ	Yaralı, **vâlânemend**	Arapça cîm (ج) babı
5450	1	319	cerîd	جَرِيدْ	Bir nevi atlı taliminde halkın birbirine attıkları değnek, **çevgân**.	Arapça cîm (ج) babı
5451	1	319	cerîde(t)	جَرِيدَهْ	Defter, **âvâre**, kitap.	Arapça cîm (ج) babı
5452	1	319	cerîre(t)	جَرِيرَهْ	Suç, **beze**, kabahat.	Arapça cîm (ج) babı
5453	1	319	cerîm	جَرِيمْ	Cürüm sahibi, **günahkâr**.	Arapça cîm (ج) babı

5454	1	320	**cerîme(t)**	جَرِيمَة	Suç, günâh ve suçlu kimseden suçu için alınan akçe.	Arapça cîm (ج) babı
5455	1	320	**cüz’**	جُزْء	**Pâre**, parça, bölük, kısım, bütünden eksik olan miktar ve Kur’an-ı azîmin otuz fasla taksiminden hâsıl olan bölük ve kitap tertibinde beş kağıt yani on yaprak ve yirmi sayfa miktarı ve çocukların kıraate ibtidalarında okudukları sagîr kitap ve mürekkep olan nesnenin terkibine dâhil olan nesne.	Arapça cîm (ج) babı
5456	1	320	**cüz-i lâ-yetecezzâ**	جُزْءٍ لَايَتَجَزَّا	Artık taksim kabul etmez olan cüz, bölünmekten müberra olan bölük.	Arapça cîm (ج) babı
5457	1	320	**ceza**	جَزَاءْ	Kabahat ve günah mukabilinde birinin mazhar kılındığı ukubet ve bela ve bir nesneye mukabil verilen mükâfat, **pâdâş** ve karşılık.	Arapça cîm (ج) babı
5458	1	320	**cezâ-i şarṭ**	جَزَءِ شَرْط	Şartın husulüne tâbi olan keyfiyet ve ibarede şartın mukabili olan kaziyye.	Arapça cîm (ج) babı
5459	1	320	**cezzâr**	جَزَّارْ	Deve kasabı, kassâb-ı şütür.	Arapça cîm (ج) babı
5460	1	320	**cezâle(t)**	جَزَالَة	Büyük ve azim olmak, **büzürg şuden** ve akıllı ve hûb-reʾy ve nîk-endîş olmak.	Arapça cîm (ج) babı
5461	1	320	**cezâʾir**	جَزَائِرْ	Cezîreler, adalar, **âbḫûhâ**.	Arapça cîm (ج) babı
5462	1	320	**cezâʾil**	جَزَائِلْ	Cezîl ve kesir olanlar, **bîsyârhâ**.	Arapça cîm (ج) babı
5463	1	320	**cezr**	جَزْر	Bahr-ı muhîtin kamer tesiriyle meddinden sonra çekilip eksilmesi.	Arapça cîm (ج) babı
5464	1	321	**cizʿ**	جِزْع	Aynü’l-hir denilen taş ki hayvan gözüne müteşâbih ortasında olan benek etrafında birkaç başka başka renkli halka olur zî-kıymet taşlardandır, aynü’l hür	Arapça cîm (ج) babı
5465	1	321	**cezaʿ**	جَزَعْ	Sabırsızlık edip ızhar-ı hüzün birle telaş etmek, **nâliş**.	Arapça cîm (ج) babı
5466	1	321	**cezm**	جَزْم	Kesmek, **burîden**, kat etmek ve şart ve istisna ikame etmeyerek hatm ve kati vecih üzere yemin etmek ve bir işi asla ilişik kalmamak üzere kesip bitirmek ve bir kelimenin ahirinde olan harfin harekesini kaldırıp iskan etmek ve Ku’an-ı Kerim’i fesahat ve teenni ve dikkat ve sükûnet üzere doğru okumak ve tahmin ve takdir etmek ve yazının hurûfunu doğrultup hep bir çırpıda yazmak ve ve harfin harekesiz olup sakin olduğuna işaret olan alâmet ki halka resminde olup harfin üzerine vaz ve tersîm olunur, (˚) bu gibi.	Arapça cîm (ج) babı
5467	1	321	**cezûʿ**	جَزُوعْ	Sabırsız olup hemen telaş ve ızdırap ve teʾsîr-i izhâr eder olan kimse, **nâlende**.	Arapça cîm (ج) babı
5468	1	321	**cüzʾî**	جُزْوِىّ	Cüzi olan, külli olmayan ve kalîl olan, **endek**.	Arapça cîm (ج) babı
5469	1	322	**cizâ**	جِزَى	Vergiler, haraçlar, **sâvhâ**.	Arapça cîm (ج) babı
5470	1	322	**cizye**	جِزْيَة	Bi-maʿnâhu eydan ve müskirattan ahz olunan vergi.	Arapça cîm (ج) babı

5471	1	322	**cezîre(t)**	**جَزِيرَة**	Ada, **âbḫû**, dört tarafı su kuşatmış olan yahut yalnız bir dar boğaz vasıtasıyla karaya bitişik olan kıt'a-i arz.	Arapça cîm (ج) babı
5472	1	322	**cezîl**	**جَزِيلْ**	Çok **bisyâr**, kesir olan.	Arapça cîm (ج) babı
5473	1	322	**cüzi**	**جُزْئِىَ**	Cüze mensup ve müteallik olan, külli olmayan, kem ve nakıs ve kalîl olan ve bütün ve kamil olmayan.	Arapça cîm (ج) babı
5474	1	322	**cüz'iyyât**	**جُزْئِيَّاتْ**	Cüzi olan şeyler.	Arapça cîm (ج) babı
5475	1	322	**cesaret**	**جَسَارَتْ**	Dilîr olmak, **bahâdırî**, bir nesneden korkmayıp saldırmak.	Arapça cîm (ج) babı
5476	1	322	**cisâm**	**جِسَامْ**	Cesîm ve büyük vücutlu, **büzürg ten**.	Arapça cîm (ج) babı
5477	1	322	**cesâme(t)**	**جَسَامَة**	Büyüklük, vücutluluk, **büzürg tenî**.	Arapça cîm (ج) babı
5478	1	322	**ceset**	**جَسَدْ**	Beden, vücut, **ten**.	Arapça cîm (ج) babı
5479	1	322	**cesedî**	**جَسَدِىّ**	Vücuda müteallik ve mensup olan, **tenî**.	Arapça cîm (ج) babı
5480	1	322	**cisr**	**جِسْر**	Köprü, **pül**, nehir yahut çukur yer üzerine inşa olan ağaçtan ve taştan geçecek yol.	Arapça cîm (ج) babı
5481	1	322	**cisim**	**جِسْم**	Boy ve en kalınlığı olup etrafı mahdut ve kendisi bir mekânda mevcut iken sair cismi o mekâna duhulden meneden nesne her ne olur ise olsun, **ten**.	Arapça cîm (ج) babı
5482	1	322	**cismani**	**جِسْمَانِىّ**	Cisme mahsus ve müteallik olan, **tenî**.	Arapça cîm (ج) babı
5483	1	323	**cismâniyye(t)**	**جِسْمَانِيَّه**	Cisim olmak, **ten şuden**.	Arapça cîm (ج) babı
5484	1	323	**cesur**	**جَسُورْ**	Cesaretli, dilîr, bahâdır, yiğit olan.	Arapça cîm (ج) babı
5485	1	323	**cüsûr**	**جُسُورْ**	Köprüler, **pülhâ**.	Arapça cîm (ج) babı
5486	1	323	**cüsû'**	**جُسُوعْ**	Buhl, **şehrmend**, tamahkârlık.	Arapça cîm (ج) babı
5487	1	323	**cesîm**	**جَسِيمْ**	Büyük, ulu, **büzürg**, azim, kebîr, mühim olan.	Arapça cîm (ج) babı
5488	1	323	**ceşâ'**	**جَشَاءْ**	Bir mahal uygunsuz gelmekle ahir mahalle nakl-i mekân etmek.	Arapça cîm (ج) babı
5489	1	323	**cüşû'**	**جُشُوءْ**	Bir arzdan arz-ı âhire gidip hurûc etmek.	Arapça cîm (ج) babı
5490	1	323	**ciṣṣ**	**جِصّ**	Kireç, **âhek**, alçı.	Arapça cîm (ج) babı
5491	1	323	**ceṣṣaṣ**	**جَصَّاصْ**	Kireççi, **dûsger**, sıvacı ve badanacı.	Arapça cîm (ج) babı
5492	1	323	**ci'âle(t)**	**جِعَالَة**	Ücret, ivaz, ecr-i mükâfat ve rüşvet, **bend kend**.	Arapça cîm (ج) babı
5493	1	323	**(ca'd)**	**(جَعْد)**	Kıvrık saç, kâkül, büklüm.	Arapça cîm (ج) babı
5494	1	323	**ca'r**	**جَعْر**	Hayvan boku, necaset.	Arapça cîm (ج) babı
5495	1	323	**ca'lî**	**جَعْلِىّ**	**Saḫte**, düzme, taklit olan.	Arapça cîm (ج) babı

5496	1	323	ceffe'l ḳalem	جَفَّ الْقَلَمْ	Kalemi kağıttan kaldırmayarak.	Arapça cîm (ج) babı
5497	1	323	cüff	جُفّ	İçi boş olan, **tehî**.	Arapça cîm (ج) babı
5498	1	323	cefa	جَفَاءْ	Birini âzurde hâtır-mânde ve rencide kılmak, **cefa**, birinin ya gönlüne ya bedenine keder vermek.	Arapça cîm (ج) babı
5499	1	323	cifân	جِفَانْ	Kerim olanlar, **cüvânmerdân**.	Arapça cîm (ج) babı
5500	1	323	cefer	جَفَرْ	Gaipten haber vermek iddiâ-yı kâzib ile bazı hilekâr ve bî-magzların tevaggul eyledikleri bir nevi herze.	Arapça cîm (ج) babı
5501	1	323	cüfret	جُفْرَةْ	Çukur, **maġâk**.	Arapça cîm (ج) babı
5502	1	323	ceferî	جَفَرِىّ	Cefer herzesine mütevaggil olan bî-magz kimse.	Arapça cîm (ج) babı
5503	1	323	cifs	جِفْس	Zayıf, **nâtüvân** ve çölpük olan ve le'im ve rezil ve fürûmâye olan kimse.	Arapça cîm (ج) babı
5504	1	324	cefen	جَفَنْ	Göz kapağı, **kîḫ**.	Arapça cîm (ج) babı
5505	1	324	cefn	جَفْن	Üzüm ağacı, asma, **tâk**.	Arapça cîm (ج) babı
5506	1	324	cefne(t)	جَفْنَه	Kerim olan kimse, **civanmert**.	Arapça cîm (ج) babı
5507	1	324	celle	جَلَّ	"Büyük ve ulu olsun, **büzürg bâd**" manasında duadır.	Arapça cîm (ج) babı
5508	1	324	(cül)	(جُلْ)	Bir nesnenin çoğu ve ekserisi ve çul denilen bir nevi at örtüsü.	Arapça cîm (ج) babı
5509	1	324	cila	جِلَاءْ	Bir nesnenin kirini pasını açıp musaykal ve parlak kılmak, **perdâḫ kerden** ve nesne musaykal ve parlak olmak ve bir kimseyi sürgüne gönderip vatanından avare kılmak.	Arapça cîm (ج) babı
5510	1	324	celâ'	جَلَاءْ	Bir kimse vatanından âvare olmak.	Arapça cîm (ج) babı
5511	1	324	celâbîb	جَلَابِيبْ	Yaşmaklar veya ferâceler, **rûbendhâ**.	Arapça cîm (ج) babı
5512	1	324	celâcil	جَلَاجِلْ	Küçük çan ve def pulları, **peşîzhâ** ve çekirdek.	Arapça cîm (ج) babı
5513	1	324	cilâd	جِلَادْ	Silahla kavga etmek, cenkleşmek, **nâverdîden**.	Arapça cîm (ج) babı
5514	1	324	(cellat)	(جَلَّادْ)	Kabahatlilerin katil ve idamına memur olan kimse.	Arapça cîm (ج) babı
5515	1	324	celâde(t)	جَلَادَةْ	Şiddet ve zor ve kuvvet sahibi olup dilîr ve **bahadır** olmak, yiğit olmak.	Arapça cîm (ج) babı
5516	1	324	cilâs	جِلَاسْ	Birine arkadaş olup oturmak, **şisten**.	Arapça cîm (ج) babı
5517	1	324	cüllâs	جُلَّاسْ	Câlisler, **hem-neşînân** ve hem-meclis olanlar.	Arapça cîm (ج) babı
5518	1	325	cilâ'	جِلَاعْ	Kumarda yahut işrette kavgaya tutulmak.	Arapça cîm (ج) babı

5519	1	325	celal	جَلَالْ	Kader ve şan azametinde gayet ve tenâhiye vasıl olmak, azamet, ululuk, **büzürgî**.	Arapça cîm (ج) babı
5520	1	325	**celâlet**	جَلَالَتْ	Ululuk, azamet, **büzürgî**.	Arapça cîm (ج) babı
5521	1	325	**celâliyâne**	جَلَالِيَانه	Celal ve azamet izhar eder olan.	Arapça cîm (ج) babı
5522	1	325	**celâ'il**	جَلَائِلْ	Celil ve azim ve kebir olan nesneler.	Arapça cîm (ج) babı
5523	1	325	**celp**	جَلْب	Kendi tarafına çekmek, ahir mahalden getirmek, **keşîden**.	Arapça cîm (ج) babı
5524	1	325	**cilbâb**	جِلْبَابْ	Karıların giydiği yaşmak yahut ferâce, **dürrâce**.	Arapça cîm (ج) babı
5525	1	325	**cülbân**	جُلْبَانْ	Mercimek denilen tohum, **dânçe**.	Arapça cîm (ج) babı
5526	1	325	**celbe(t)**	جَلَبَة	Anababa günü, kavga, **tirâk**, gürültü, harıltı.	Arapça cîm (ج) babı
5527	1	325	**cülbe(t)**	جُلْبَة	Onulmaya başladığında yara üzerinde peyda olan deri ve pul ve mühür ve zaman şedit ve zîk olmak.	Arapça cîm (ج) babı
5528	1	325	**cülcül**	جُلْجُلْ	Hayvanın boynuna asılan çıkırdak ve def etrafına dizilen pul, **peşîze**.	Arapça cîm (ج) babı
5529	1	325	**cülcülân**	جُلْجُلَانْ	Kişniş yahut susam tohumu, **tergüzeh-i sûsen**.	Arapça cîm (ج) babı
5530	1	325	**cilt**	جِلْد	Hayvan derisi, **beşme** ve bir kap derununda olan kitap kıtası ve kitabın mezbût kabı.	Arapça cîm (ج) babı
5531	1	325	**celed**	جَلَدْ	Kuvvet, **zor**, şiddet ve dilîr olmak.	
5532	1	325	**celd**	جَلْد	Kamçı ile vurmak, **bahçîden** ve bahadır ve celadetli olan.	Arapça cîm (ج) babı
5533	1	325	**cils**	جِلْس	Arkadaş, **hem-nişîn**.	Arapça cîm (ج) babı
5534	1	325	**cülesâ'**	جُلَسَاءْ	Arkadaşlar, **hem-neşîtân**.	Arapça cîm (ج) babı
5535	1	326	**celessât**	جَلَسَّاتْ	Oturuşlar, oturmanın defaları ve meclis-i akdolunmaları.	Arapça cîm (ج) babı
5536	1	326	**celse(t)**	جَلْسَه	Bir defa oturmak, **nişesten** ve bir defa akd-i meclîs etmek.	Arapça cîm (ج) babı
5537	1	326	**cilse(t)**	جِلْسَه	Oturuş, **nişest**, oturmanın nevi ve hâleti.	Arapça cîm (ج) babı
5538	1	326	**celf**	جَلْف	Kabuğunu soymak, **âhençîden** ve kökünden koparmak.	Arapça cîm (ج) babı
5539	1	326	**cilf**	جِلْف	Yakışıksız, taslak ve fürûmâye ve denî olan kimse, alçak adam.	Arapça cîm (ج) babı
5540	1	326	**cülencebîn**	جُلَنْجَبِينْ	Bal ile yapılmış gül tatlısı, **gül engübîn**.	Arapça cîm (ج) babı
5541	1	326	**cülnisrîn**	جُلَنْسِرِينْ	Gül-i nesrîn, yaprakları pek güzel rayihalı olan bir nevi gül ağacı.	Arapça cîm (ج) babı
5542	1	326	**cilve**	جِلْوَه	Damadın geline verdiği yüz görmeliği, **dîdâr-ı merd** ve açıklık, parlaklık ve gelinin yüzü açılıp damada görünmek ve mahbubenin bazı gûne dilruba ve sâmânsuz hareketi, **ganc** ve zuhur etmek vuku bulmak ve Mevlevi dervişinin dönmesi.	Arapça cîm (ج) babı

5543	1	326	cülus)	(جُلُوسْ	Padişahın padişahlığa geçip oturması, tahta çıkmak, **taḫt-nişîn**.	Arapça cîm (ج) babı
5544	1	326	cülusî	جُلُوسِىّ	Padişahın cülusuna müteallik olan.	Arapça cîm (ج) babı
5545	1	326	cellî	جَلِى	Vazıh, açık, **âşikar** olan.	Arapça cîm (ج) babı
5546	1	326	celîb	جَلِيبْ	Esir satılmak için götürülen esir, **berde**.	Arapça cîm (ج) babı
5547	1	326	celîd	جَلِيدْ	Sert, katı, **saḫt**, pek olan ve yiğit, dilîr olan.	Arapça cîm (ج) babı
5548	1	327	celîdiyye(t)	جَلِيدِيَّة	Göz bebeğinde olan su.	Arapça cîm (ج) babı
5549	1	327	celîs	جَلِيسْ	Arkadaş, **hem-nişîn**, beraber oturucu.	Arapça cîm (ج) babı
5550	1	327	celîl	جَلِيلْ	Ulu, **büzürg**, azim olan.	Arapça cîm (ج) babı
5551	1	327	cemm	جَمّْ	Çok, **bîsyâr**, kesir olan ve kalabalık, izdiham ve ölçek üzerine yaş yağmak.	Arapça cîm (ج) babı
5552	1	327	cemmen	جَمًّا	İzdiham ederek, kalabalık ederek, **enbûhî**.	Arapça cîm (ج) babı
5553	1	327	cemâʿ	جَمَاعْ	Hayvan kısmı binildikte pek zaptolunmaz olmak, **serkeş** ve karı kocasına itaat etmeyip bilâ-izin akrabası hanesine gidip kalmak.	Arapça cîm (ج) babı
5554	1	327	cemâd	جَمَادْ	Bî-hayât olan nesne, taş, toprak ve maden misilli bî-cân.	Arapça cîm (ج) babı
5555	1	327	cemâdât	جَمَادَاتْ	Bî-hayât olan nesneler.	Arapça cîm (ج) babı
5556	1	327	cemâdiye'l-âḫire	جَمَادِىَ الْآخِرَه	Şuhûr-ı Arabiyyeden altıncı şehr.	Arapça cîm (ج) babı
5557	1	327	cemâdiye'l-evvel	جَمَادِىَ الْأَوَّلْ	Şuhûr-u Arabiyyeden beşinci şehr.	Arapça cîm (ج) babı
5558	1	327	cemâdî	جَمَادِىّ	Cemâda müteallik olan ve bî-hayât olan.	Arapça cîm (ج) babı
5559	1	327	cemâẕiye'l-âḫir	جَمَاذِىَ الْآخِرَه	Şuhûr-u Arabiyyeden altıncı şehr.	Arapça cîm (ج) babı
5560	1	327	cemâẕiye'l-evvel	جَمَاذِىَ الْأَوَّلْ	Şuhûr-u Arabiyyeden beşinci şehr.	Arapça cîm (ج) babı
5561	1	327	cammâz	جَمَّازْ	Çabuk gider olan deve erkeği, **heyûn**	Arapça cîm (ج) babı
5562	1	327	cemmâze(t)	جَمَّازَهْ	Çabuk gider olan deve dişisi.	Arapça cîm (ج) babı
5563	1	327	cammâş	جَمَّاشْ	Zen-dost, **zampara**	Arapça cîm (ج) babı
5564	1	327	cima	جِمَاعْ	Fiil-i tenâsülü icra etmek, **gâdet**.	Arapça cîm (ج) babı

5565	1	327	**cemaat**	جَمَاعَةٌ	Bir araya gelip toplanmış olan, **ferâhem şuden**, insan cümlesi ve kavl-i vâhide kail olan ulema ve suleha ve müctehidîn cümlesi.	Arapça cîm (ج) babı
5566	1	328	**cemal**	جَمَالٌ	Güzellik, **ḫûbî**, yakışıklık.	Arapça cîm (ج) babı
5567	1	328	**cemmâl**	جَمَّالٌ	Deveci, **şütürbân**.	Arapça cîm (ج) babı
5568	1	328	**cimâl**	جِمَالٌ	Develer, **üştürân**.	Arapça cîm (ج) babı
5569	1	328	**cümân**	جُمَانٌ	Hurma ağacının dibinde lahne şeklinde hâsıl olan leziz ve körpe yaprak birikintisi ki kesilse ağaç kuruyup çürür.	Arapça cîm (ج) babı
5570	1	328	**cemâhîr**	جَمَاهِيرُ	Cumhurlar, bilâ-emr olan cemaat yahut fırka ki hakimlerini kendiler intihap edip nasbederler ve kavl-i vâhide kail olan alimler ve salihler cümlesi.	Arapça cîm (ج) babı
5571	1	328	**cemcüme(t)**	جَمْجُمَةٌ	Çamçak, ağaçtan oyulmuş kâse, **sarġıç** ve kafa, baş kâsesi.	Arapça cîm (ج) babı
5572	1	328	**cemḥ**	جَمْحٌ	Dizgin, kamçı dinlemeyip at serkeş olmak.	Arapça cîm (ج) babı
5573	1	328	**cemerât**	جَمَرَاتٌ	Cemreler, üç cemre mevsimleri ve menâsik-i hacdan olarak üç defa taş atılması.	Arapça cîm (ج) babı
5574	1	328	**cemre**	جَمْرَةٌ	Ateş tanesi, **zuġl** ve evvel bahara karîb hava ve su ve arzın ısınmaya başladıkları mevsim ki üç cemredir evvel havaya baʿdehu suya ve baʿdehu arza düşer ve menâsik-i hacdan olarak bir defa taş atılması.	Arapça cîm (ج) babı
5575	1	329	**cem**	جَمْعٌ	Toplamak, **vâçîden**, öteden beriden bir yere getirmek ve kelimelerin bir şekli ki birden yahut ikiden ziyadeye delalet eder ve cemaat, gürûh.	Arapça cîm (ج) babı
5576	1	329	**cumaʿ**	جُمَعٌ	Cuma günleri, cumalar, **âẕînehâ**.	Arapça cîm (ج) babı
5577	1	329	**cuma**	جُمُعَةٌ	Haftada perşembe gününden sonra vaki olan gün ki o gün camilerde hutbe okunur, **âẕîne**.	Arapça cîm (ج) babı
5578	1	329	**cemiyet**	جَمْعِيَّةٌ	Toplanmış olmak, **ferâhem şuden**, dağınık olmamak ve efrâd-ı kesîre cem olunmasından ibaret olan heyet.	Arapça cîm (ج) babı
5579	1	329	**cemel**	جَمَلٌ	Tamam kemalini bulmuş erkek deve, **şütür**.	Arapça cîm (ج) babı
5580	1	329	**cümel**	جُمَلٌ	Cümleler, mecmular, takımlar, **hecâvürân**.	Arapça cîm (ج) babı
5581	1	329	**cümle**	جُمْلَةٌ	Mecmu, hepsi, **hemegi**, bütün ve takım, nevi, türlü, bi'l-cümle, cemi, hep, bütün, fi'l-cümle, hâsıl-ı kelâm, el-hâsıl, ez-cümle ve min cümle zikrolunan neviden ve takımdan olarak zikrolunan husûsattan biri dahi budur ki manalarında mürekkeptir.	Arapça cîm (ج) babı
5582	1	329	**cümle-i ʿarş**	جُمْلَةِ عَرْش	Melâike-i kirâmdan bir cümledir.	Arapça cîm (ج) babı
5583	1	329	**cümleten**	جُمْلَةً	Bütün bütün, **heme**, bilâ-istisnâ.	Arapça cîm (ج) babı

5584	1	329	cümûʿ	جُمُوعْ	At dizgin ve kamçıya kulak vermeyip serkeş olmak ve karı kocasından bilâ-izin gidip akrabasının hanesinde oturmak.	Arapça cîm (ج) babı
5585	1	330	cümûd	جُمُودْ	Donmak, efsurden, donmuş olmak, gayretsizlik, yürek soğukluğu.	Arapça cîm (ج) babı
5586	1	330	cumhur)	جُمْهُورْ)	Hakimleri intihâbî olup padişahsız olan devlet ve cemaat ve kavl-i vâhide kail olan alimler cemaati ve devletin heyʾet-i mecmuʿası.	Arapça cîm (ج) babı
5587	1	330	cemi	جَمِيعْ	Mecmu, hep, heme, bütün.	Arapça cîm (ج) babı
5588	1	330	cemîʿa(t)	جَمِيعَهْ	Bir yere gelmiş olan insanlar takımı, cemiyet.	Arapça cîm (ج) babı
5589	1	330	cemîl	جَمِيلْ	Güzel, ḫûb, dilîr olan.	Arapça cîm (ج) babı
5590	1	330	cinn	جِنّ	Nardan halk olunmuş taife.	Arapça cîm (ج) babı
5591	1	330	cenap	جَنَابْ	Saray ve hane avlusu, nâdrez ve menzil, yol menzili ve birinin bulunduğu mahal ve hazret lafzı gibi tazimi mutazammın bir ünvan olup büyük ve küçük isimleri akabinde irat olunarak Allahüteala ve peygamber ve eʿâzîm-i nâs isimleri kabline vaz ve ityân olunur.	Arapça cîm (ج) babı
5592	1	330	cenâbe(t)	جَنَابَهْ	İnzâl-i meni sebebiyle abdestsiz olmak.	Arapça cîm (ج) babı
5593	1	330	cenaḥ	جَنَاحْ	Kuş kanadı, per, kuşun alt tayrânı ve insanın kolu ve balığın kanadı ve ordunun bir tarafı.	Arapça cîm (ج) babı
5594	1	330	cenâḥ-ı baʿûżat	جَنَاحِ بَعُوضَة	Sivri sinek kanadı makulesinden olan pek cüzi nesne, bâl-i peşe	Arapça cîm (ج) babı
5595	1	330	cenâhân	جَنَاحَانْ	İki kanat, iki kol, dü per	Arapça cîm (ج) babı
5596	1	330	cenâḥeyn	جَنَاحَيْنْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Arapça cîm (ج) babı
5597	1	331	cenâdil	جَنَادِلْ	Nehir içinde pek taşlık kayalık olup suyun pek süratli düşerek kaynayarak aktığı mahal, iri kayalar.	Arapça cîm (ج) babı
5598	1	331	cünnâr	جُنَارْ	Çınar ağacı, sepîdâl.	Arapça cîm (ج) babı
5599	1	331	cenaze	جَنَازَه	Meyyit, ölü, mürde, ölmüş adamın bedeni.	Arapça cîm (ج) babı
5600	1	331	cinas	جِنَاسْ	Benzemek, mânden ve bir nesneyi latife yoluyla ve başka manada olan elfaz istimal ederek anlatmak ve telmih etmek.	Arapça cîm (ج) babı
5601	1	331	cünâfî	جُنَافِيّ	Her tarafa salınarak fahişçe meyelan edip yürüyen mütekebbir kimse, lencîden.	Arapça cîm (ج) babı
5602	1	331	cenâfîr	جَنَافِيرْ	Pek eskiden kalmış mezarlar, gurhâ-yı köhne.	Arapça cîm (ج) babı
5603	1	331	cenân	جَنَانْ	Yürek, kalp, gönül ve can, ruh.	Arapça cîm (ج) babı
5604	1	331	cinân	جِنَانْ	Cennetler, bahçeler, bağçehâ.	Arapça cîm (ج) babı

5605	1	331	**cinayet**	جِنَايَةٌ	Birinin nefsine yahut azasına yahut malına zarar ve ziyan verip suç etmek, **günâh kerden**.	Arapça cîm (ج) babı
5606	1	331	**cenb**	جَنْب	Yan, **pehlû**, **ẕâtü'l cenb** satlıcan denilen illet-i mahûfe.	Arapça cîm (ج) babı
5607	1	331	**cünbede(t)**	جُنْبَدَةٌ	**Kümbed**, kemer, kubbe.	Arapça cîm (ج) babı
5608	1	331	**cennet**	جَنَّة	Ağaçlık, gölgeli bahçe ve kıyametten sonra salih ve Mümin olanların ilelebet saadet ile iskan eylemeleri Allah'tan mevʿûd olan mahal, **behişt**.	Arapça cîm (ج) babı
5609	1	331	**cünd**	جُنْد	Asker cemiyeti, ordu.	Arapça cîm (ج) babı
5610	1	332	**cendere**	جَنْدَرَه	Bozulmuş yazı üzerine kalem gezdirip düzeltmek ve kumaşın bozulmuş nakşını düzeltmek.	Arapça cîm (ج) babı
5611	1	332	**cendel**	جَنْدَلْ	Taşlık mahal, **sengistân** ve iri taş.	Arapça cîm (ج) babı
5612	1	332	**cins**	جِنْس	Mevcudâttan bir sınıf ve kısım ki bir yahut ziyade nevi şamil ve havi olur ve nevi, türlü, soy, **nijâd** ve meta, satılık mal.	Arapça cîm (ج) babı
5613	1	332	**cinsî**	جِنْسِى	Cinse müteallik ve mensup olan, **yâlî**.	Arapça cîm (ج) babı
5614	1	332	**cinsiyet**	جِنْسِيَّة	Bir cins olmak, **yâlî şuden**.	Arapça cîm (ج) babı
5615	1	332	**cenef**	جَنَفْ	Doğru yoldan sapmak ve fenaya sapmak, **gümrâh** ve göğsün bir tarafı içeri çıkıp diğer tarafı evvelki heyeti üzere doğru kalmakla hâsıl olan vücut çarpıklığı.	Arapça cîm (ج) babı
5616	1	332	**cenfûr**	جَنْفُورْ	Eskiden kalma mezar.	Arapça cîm (ج) babı
5617	1	332	**cenup**	جَنُوبْ	Sabah vakti güneşe doğru durup bakıldıkta sağ tarafta olan cihet ki bu beldelerde öğle vakti güneş tamam cenup cihetinde olur.	Arapça cîm (ج) babı
5618	1	332	**cenubi**	جَنُوبِىّ	Cenup cihetine mensup olan ve hatt-ı istivânın cenup tarafından öte bulunan.	Arapça cîm (ج) babı
5619	1	332	**ceneve(t)**	جَنَوَه	Cinayet, suç, **günah**.	Arapça cîm (ج) babı
5620	1	332	**cünûḥ**	جُنُوحْ	Meyletmek, **bâzîden**.	Arapça cîm (ج) babı
5621	1	332	**cünûd**	جُنُودْ	Askerler, ordular.	Arapça cîm (ج) babı
5622	1	332	**cünûf**	جُنُوفْ	Doğru yoldan sapmak, **gerdîden ez râh**.	Arapça cîm (ج) babı
5623	1	333	**cünun**	جُنُونْ	Delirmek, deli olmak, **dîvâne şuden**.	Arapça cîm (ج) babı
5624	1	333	**cennî**	جَنِّى	Devşirilmiş, koparılmış olan, **enbûde**.	Arapça cîm (ج) babı
5625	1	333	**cinnî**	جِنِّى	Ateşten halk olunmuş taifeden bir ferd-i mahlûk.	Arapça cîm (ج) babı
5626	1	333	**cenîb**	جَنِيبْ	Yedek hayvanı, **pâlâd**.	Arapça cîm (ج) babı

5627	1	333	cenîbe(t)	جَنِيبَة	Bi-maʿ nâhu eydan.	Arapça cîm (ج) babı
5628	1	333	cenîs	جَنِيسْ	Karışık olmayıp asıl soy olan ve hep bir cinsinden olan.	Arapça cîm (ج) babı
5629	1	333	cenin	جَنِينْ	Anasının karnında olan çocuk, **peçe**.	Arapça cîm (ج) babı
5630	1	333	cevv	جَوّ	Yer ile gök arası.	Arapça cîm (ج) babı
5631	1	333	cevap	جَوَابْ	Suale mukabil olan kelam, **bâsuḫ**.	Arapça cîm (ج) babı
5632	1	333	cevâd	جَوَادْ	Eli açık kerim olan, **civanmert**, bezl edici olan ve eşkin ve deprenişi güzel olan soy ve yürük at.	Arapça cîm (ج) babı
5633	1	333	cevvâd	جَوَّادْ	Cadde yolları, **şehrâh**.	Arapça cîm (ج) babı
5634	1	333	cevâẕib	جَوَاذِبْ	Cazibeler, **ânân**, hüsün ve letafet ve cemal misilli gönül bağlayacak hususlar.	Arapça cîm (ج) babı
5635	1	333	civar	جِوَارْ	Yakın olmak, komşu olmak, **hem-sâye** ve yakın, karîb.	Arapça cîm (ج) babı
5636	1	333	cevâriḥ	جَوَارِحْ	Cârihalar, el ve ayak misilli insana akçe kazandırır aza ve şikâri olan yırtıcı kuşlar ve hayvanlar.	Arapça cîm (ج) babı
5637	1	333	cüvâriş	جُوَارِشْ	Mideye kuvvet vermek için tenâvül olunan terkip ve deva, **dermân**.	Arapça cîm (ج) babı
5638	1	333	cüvârişât	جُوَارِشَاتْ	Cevarişler, **çârehâ**.	Arapça cîm (ج) babı
5639	1	333	cevârî	جَوَارِى	Cariyeler, halayıklar, **kenîzegân**.	Arapça cîm (ج) babı
5640	1	333	cevaz	جَوَازْ	Caiz olmak, izin, **destur**.	Arapça cîm (ج) babı
5641	1	334	cevâsir	جَوَاسِرْ	Yiğitler, **dilîrân** ve cesur olanlar.	Arapça cîm (ج) babı
5642	1	334	cevâsîs	جَوَاسِيسْ	Casuslar, şaşıtlar, **ser devrân**.	Arapça cîm (ج) babı
5643	1	334	cevâşin	جَوَاشِنْ	Pul ile halkadan olan bir nevi zırhlar, **zırhhâ**.	Arapça cîm (ج) babı
5644	1	334	cevvâl	جَوَّالْ	Cevelan edip dolanır ve dolaşır olan, **gerdân**.	Arapça cîm (ج) babı
5645	1	334	cevâle(t)	جَوَالَه	Çukurların dibinden ağza kadar yanları ve duvarları.	Arapça cîm (ج) babı
5646	1	334	cevâmiḥ	جَوَامِحْ	Dizgin kamçı dinlemeyip serkeş ve inatçı olan atlar, **tevsenân**.	Arapça cîm (ج) babı
5647	1	334	cevâmid	جَوَامِدْ	Bi-hayât olan nesneler, **efsurde**.	Arapça cîm (ج) babı
5648	1	334	cevâmiʿ	جَوَامِعْ	Camiler, büyük mescitler, **mezgithâ** ve derunlarında çok şey bulunan kitaplar yahut vesair nesneler.	Arapça cîm (ج) babı
5649	1	334	cevâmîs	جَوَامِيسْ	Camuslar, su sığırları, mandalar, **gâmûsân**.	Arapça cîm (ج) babı
5650	1	334	cevânib	جَوَانِبْ	Taraflar, yanlar, **sûyhâ**.	Arapça cîm (ج) babı

5651	1	334	**cevâ'iz**	**جَوَائِزْ**	Atiyeler, **bahşişhâ**, eltâf, ihsanlar ve güzel ve makbul olan eşʿâr ve durûb-u emsâl.	Arapça cîm (ج) babı
5652	1	334	**cevd**	**جَوْد**	Çok yağan yağmur, **bârân**.	Arapça cîm (ج) babı
5653	1	334	**cûd**	**جُودْ**	Sahavet, **cüvânmerdî**, kerem.	Arapça cîm (ج) babı
5654	1	334	**cüvud**	**جُوُدْ**	Sahîler, **cüvânmerdân**, kerim olanlar.	Arapça cîm (ج) babı
5655	1	334	**cüvedâ'**	**جُوَدَاءْ**	Bi-maʿnâhu eydan.	Arapça cîm (ج) babı
5656	1	334	**cevdet**	**جَوْدَةْ**	İyi olmak, işini hizmetini iyi görmek, **nîk şuden**.	Arapça cîm (ج) babı
5657	1	334	**cevdî**	**جَوْدِىّ**	Çok bol olan, **ferâğter** ve çok yağan yağmur.	Arapça cîm (ج) babı
5658	1	334	**cevr**	**جَوْر**	Haksızlık, adem-i adâlet, zulüm, **sitem**.	Arapça cîm (ج) babı
5659	1	334	**cûrab [çorap]**	**جُورَبْ**	Malum ayağa giyilen çorap, **kevreb**.	Arapça cîm (ج) babı
5660	1	335	**cevere(t)**	**جَوَرَةْ**	**Bîdâd**, zalim ve haksız olan hâkimler.	Arapça cîm (ج) babı
5661	1	335	**ceviz**	**جَوْز**	Malum bir semere, **gürdügân**.	Arapça cîm (ج) babı
5662		335	**cevz-i bevvâ**	**جَوْز بَوَّا**	Hindistan cevizi, **nârgîl**.	
5663	1	335	**cevz-i hindî**	**جَوْز هِنْدِى**	Bi-maʿnâhu eydan.	Arapça cîm (ج) babı
5664	1	335	**cevzâ**	**جَوْزَا**	Felek-i burûcda Sevr burcuyla Seretân burcu beyninde vaki olan burç ki şemsin ona duhulü mayısın sekizinde yahut dokuzunda olur.	Arapça cîm (ج) babı
5665	1	335	**cevesân**	**جَوَسَانْ**	Bir şeyi ötesini araştırarak talep etmek, **cûyân** ve yağma niyetiyle çadırlar ve haneler arasında gezip köşe ve bucaklarını yoklamak ve araştırmak, çaşıtlık etmek.	Arapça cîm (ج) babı
5666	1	335	**cûʿ**	**جُوعْ**	Açlık, **kürsinegî**.	Arapça cîm (ج) babı
5667	1	335	**cûʿu'l kelb**	**جُوعُ الْكَلْب**	Doymak bilmez olmak açlık, **kürüsnegi-i seg**.	Arapça cîm (ج) babı
5668	1	335	**cevʿân**	**جَوْعَانْ**	Aç, **kürüsne**, yemeksiz kalmış, câyiʿ olan.	Arapça cîm (ج) babı
5669	1	335	**cevf**	**جَوْف**	Bir nesnenin ortasında olan boş yer, **heşû**.	Arapça cîm (ج) babı
5670	1	335	**cûl**	**جُولْ**	Çukurun dibinden ağzına kadar duvarı.	Arapça cîm (ج) babı
5671	1	335	**cevelan**	**جَوَلَانْ**	Dolanmak, dolaşmak, **ġâlîden**.	Arapça cîm (ج) babı
5672	1	335	**cüvûd**	**جُوُودْ**	Yağmur, **bârân** ve yağmur çok yağmak.	Arapça cîm (ج) babı
5673	1	335	**cevher**	**جَوْهَرْ**	Zî-kıymet olan taş, **güher** ve içinden maden çıkan taş ve bir nesnenin hâsıl maddesi ve kaim bi-nefsihi olan nesne ve Horasan ve Şam kılıçlarında olan siyah ve beyaz dalga gibi benekler ve noktalı olan harf ve hurûfât noktası, **gevher**.	Arapça cîm (ج) babı

5674	1	336	**cevher-i ferd**	جَوْهَرِ فَرْد	Cismin haddizatında mürekkep ve mübtenî olduğu istidlâl olunan cüz-i âhir.	Arapça cîm (ج) babı
5675	1	336	**cevhere(t)**	جَوْهَرَه	Bir tane münferit cevher.	Arapça cîm (ج) babı
5676	1	336	**cevherî**	جَوْهَرِىّ	Cevhere müteallik ve mensup olan, **gevherî**.	Arapça cîm (ج) babı
5677	1	336	**cehâbiẕe(t)**	جَهَابِذَهْ	Umura vâkıf ve arif olanlar.	Arapça cîm (ج) babı
5678	1	336	**cihât**	جِهَاتْ	Yüzler, taraflar, yanlar, **sûyhâ**.	Arapça cîm (ج) babı
5679	1	336	**cihat**	جِهَادْ	Din düşmanıyla cenk etmek, **peykâr**.	Arapça cîm (ج) babı
5680	1	336	**cihâr**	جِهَارْ	Açık, **aşikâr** ve açık söylemek.	Arapça cîm (ج) babı
5681	1	336	**cihârâ**	جِهَارَا	Açık, açıktan, **âşikârâ** olarak.	Arapça cîm (ج) babı
5682	1	336	**cehâre(t)**	جَهَارَةْ	Fahîm olmak, göze büyük ve kibar görünmek, **büzürg nümûden** ve ses pek bülent olmak ve güzellik, yakışıklık.	Arapça cîm (ج) babı
5683	1	336	**cihaz**	جِهَازْ	Meyyit ve arûs ve misafire lazım olan mühimmat ve tetimmât.	Arapça cîm (ج) babı
5684	1	336	**Cehâża(t)**	جَهَاضَة	Hiddet-i nefs.	Arapça cîm (ج) babı
5685	1	336	**cihâl**	جِهَالْ	Bilmez olmak ve bilmezlik etmek, **nâdânî** ve yakışmaz ve münasebetsiz nesne işlemek.	Arapça cîm (ج) babı
5686	1	336	**cühhâl**	جُهَّالْ	Cahiller, **nâdânân**, bilmez olanlar.	Arapça cîm (ج) babı
5687	1	336	**cehalet**	جَهَالَة	Bilmez olmak, **nâdânî**.	Arapça cîm (ج) babı
5688	1	336	**cehâme(t)**	جَهَامَة	Bir adamın burnu topaç ve yumru ve çirkin olmak ve birini yüz ekşiterek karşılamak.	Arapça cîm (ج) babı
5689	1	337	**cehîz**	جَهِيزْ	Umura vâkıf ve ve dekâyık-şinâs olan arif.	Arapça cîm (ج) babı
5690		337	**cihet**	جِهَتْ	Yan, taraf, **sû**, yüz	
5691	1	337	**cehd**	جَهْد	Elinden geldiği kadar çalışmak var kuvvetini sarf etmek, **mukîs**.	Arapça cîm (ج) babı
5692	1	337	**cehr**	جَهْر	**Ayan**, **rûşen** ve sözü aşikâr söylemek.	Arapça cîm (ج) babı
5693	1	337	**cehren**	جَهْراً	Açıktan, aynen, **âşikârâ**.	Arapça cîm (ج) babı
5694	1	337	**cüherâʾ**	جُهَرَاءْ	Çehresi güzel olanlar, **ḫûb likâyân**.	Arapça cîm (ج) babı
5695	1	337	**cehre(t)**	جَهْرَهْ	Ayan, açık olan, **rûşen**.	Arapça cîm (ج) babı
5696		337	**cehreten**	جَهْرَةً	Aşikâr olarak, hâʾilsiz olarak.	
5697	1	337	**cehri**	جَهْرِىّ	Ayan, aşikâr olan.	Arapça cîm (ج) babı
5698	1	337	**cehşân**	جَهْشَانْ	Ağlamayarak korku ile bir kimseye doğru koşup sığınmak, **penâhîden**.	Arapça cîm (ج) babı

5699	1	337	cehşe(t)	جَهْشَة	Akan göz yaşı, sirişk ve insan cemaati.	Arapça cîm (ج) babı
5700	1	337	cehż	جَهْض	Na-tamâm düşük olan çocuk, figâne ve yavru ve birini işinden zor ile çevirmek ve menetmek.	Arapça cîm (ج) babı
5701	1	337	cehl	جَهْل	Bilmemek, nâdânî, habersizlik, okumamış ve öğrenmemiş olmak.	Arapça cîm (ج) babı
5702	1	337	cühela	جُهَلَاءْ	Cahiller, nâdânân, bilmez olanlar.	Arapça cîm (ج) babı
5703	1	337	cehele(t)	جَهَلَة	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça cîm (ج) babı
5704	1	337	cehennem	جَهَنَّمْ	Pek derin kuyu ve cennet mukabili olan mahal ki Ahirette günahkâr olan kimseler ukûbet için min tarafillah ona ilka olunur, dûzeḫ.	Arapça cîm (ج) babı
5705	1	338	cehennemî	جَهَنَّمِى	Cehenneme mensup ve müteallik olan, dûzeḫî.	Arapça cîm (ج) babı
5706	1	338	cehûd	جَهُودْ	Pek çalışkan olan, mükâs.	Arapça cîm (ج) babı
5707	1	338	cühûd	جُهُودْ	Yahudi taifesi.	Arapça cîm (ج) babı
5708	1	338	cühûża(t)	جُهُوضَة	Hiddet-i nefs	Arapça cîm (ج) babı
5709	1	338	cehûl	جَهُولْ	Pek cahil olan, nâdânter.	Arapça cîm (ج) babı
5710	1	338	cehûm	جَهُومْ	Aciz, zebun, zayıf olan, nâtüvân.	Arapça cîm (ج) babı
5711	1	338	cühûme(t)	جُهُومَة	Yüzü topaç, yumru ve çirkin olmak, zişterî ve birini yüz ekşiliği ile karşılamak.	Arapça cîm (ج) babı
5712	1	338	cehîd	جَهِيدْ	Pek çalışkan olan, mükâs.	Arapça cîm (ج) babı
5713	1	338	cüheydâ	جُهَيْدَى	Cehd ve himmet etmek, çalışmak, kûşiş.	Arapça cîm (ج) babı
5714	1	338	cehîr	جَهِيرْ	Bülend-âvâz ile söylenen, açık söylenen ve güzel ve hoş manzar olan.	Arapça cîm (ج) babı
5715	1	338	cehîż	جَهِيضْ	Nâ-tamâm ve düşük olan çocuk, figâne ve yavru.	Arapça cîm (ج) babı
5716	1	338	cî'e(t)	جِيأَةْ	Vusul, vürûd, gelmek, çatmak, âmeden.	Arapça cîm (ج) babı
5717	1	338	ciyâd	جِيَادْ	Eşkini ve deprenişi güzel olan soy atlar, tekâverân.	Arapça cîm (ج) babı
5718	1	338	ciyâʿ	جِيَاعْ	Aç olanlar, kürsenigân.	Arapça cîm (ج) babı
5719	1	338	ceyyâf	جَيَّافْ	Kefenleri soyucu olan adam, şikâvne.	Arapça cîm (ج) babı
5720	1	338	ceyâ'id	جَيَائِدْ	Eşkin ve deprenişi güzel ve soy olan atlar.	Arapça cîm (ج) babı
5721	1	338	cep	جَيْب	Libas yakası, girîbân ve libasta vaki olan kese misilli zarf ve yürek, kalp ve sadr, göğüs, sine ve ilm-i hendese ıstılahatından olup kavsin nihayetinden diğer nihayetiyle merkez beyninde vaslolunan nısf-ı kutr üzerine ihraç olunan amuda ıtlak olunur. Temâm-ı ceyb cebin vakı olduğu nısf-ı kuturdan mevki-i ceyb olan nokta ile merkez-i kavs beyninde olan kıtadır.	Arapça cîm (ج) babı

5722	1	339	cîbe(t)	جِيبَة	Cevap, **bâsuḫ**, suale mukabil söylenen kelam.	Arapça cîm (ج) babı
5723	1	339	ceybî	جَيْبِىّ	Ceyb-i hendeseye müteallik olan.	Arapça cîm (ج) babı
5724	1	339	cîd	جِيدْ	Boyun, **gerdan**, unk.	Arapça cîm (ج) babı
5725	1	339	ceyyid	جَيِّدْ	İyi, **nîk**, nigû, bihter, bih.	Arapça cîm (ج) babı
5726	1	339	cîrân	جِيرَانْ	Komşular, **hem-sâyegân** ve civarda olan mahaller.	Arapça cîm (ج) babı
5727	1	339	cîre(t)	جِيرَة	Bi-maʿnâhu eyḍan	Arapça cîm (ج) babı
5728	1	339	cîze(t)	جِيزَة	Nahiye, taraf, canip, **sûy**.	Arapça cîm (ج) babı
5729	1	339	ceyş	جَيْش	Asker, **leşker**, ordu ve kaynamak ve dolup taşmak ve taşıp dökülmek.	Arapça cîm (ج) babı
5730	1	339	ciyef	جِيَفْ	Laşeler, **kendehâ**, kokmuş meyyit cüssesi.	Arapça cîm (ج) babı
5731	1	339	cîl	جِيلْ	Nastan bir sınıf ve taife ve kavim, **güruh**.	Arapça cîm (ج) babı
5732	1	339	cîm	جِيمْ	Tertîb-i hurûf-u Osmâniyye üzere altıncı olan harfin ismi.	Arapça cîm (ج) babı
5733	1	339	cüyûb	جُيُوبْ	Yakalar, **girîbânhâ**, cepler.	Arapça cîm (ج) babı
5734	1	339	cüyûd	جُيُودْ	Boyunlar, **gerdenân**.	Arapça cîm (ج) babı
5735	1	339	cüyûş	جُيُوشْ	Askerler, **leşkerân**, ordular.	Arapça cîm (ج) babı
5736	1	339	cî’e(t)	جِيئَة	Vusul, vürûd, geliş, **âmeden**.	Arapça cîm (ج) babı
		340		بٰابُ الْحَاءِ مِنَ الْعَرَبِيَّةِ		
5737	1	340	ḥâ	حَ	İşbu hâ-yı mühmele tertîb-i hurûf-u Osmâniyyede sekizinci harf olup hesaba dair kütüb ve resâilde sekiz adedine işaret olur ve hâ-yı hattî dahi tesmiye olunur.	Arapça ḥâ (ح) babı
5738	1	340	ḥâ’	حَاءْ	Tertîb-i hurûf-u Osmâniyye üzere sekizinci olan harfin ismi.	Arapça ḥâ (ح) babı
5739	1	340	ḥâtim	حَاتِمْ	Hâkim, **kadı**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5740	1	340	ḥatemî	حَتَمِىّ	Hatem-i Tâ’i mislinde olan.	Arapça ḥâ (ح) babı
5741	1	340	ḥâcc	حَاجّْ	Hacca giden kimse ve hacca gitmiş olan kimse, **hacı**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5742	1	340	ḥâcât	حَاجَاتْ	Hacetler, birine lazım olup muhtaç bulunduğu nesneler.	Arapça ḥâ (ح) babı
5743	1	340	ḥâcib	حَاجِبْ	Kapıcı, **derbân**, bevvâb ve perde, hâil.	Arapça ḥâ (ح) babı
5744	1	340	ḥâcib-i bâr	حَاجِبِ بَارْ	Cebrail aleyhisselam.	Arapça ḥâ (ح) babı
5745	1	340	ḥacet	حَاجَة	Lazım olup muktezî olmak, lüzum, **iḳtiżâ. Ḳażâ’-i ḥâcet** tebevvül ederek, def-i sıkıntı etmek.	Arapça ḥâ (ح) babı
5746	1	340	ḥâcce(t)	حَاجَّه	Hacca giden hatun, **zen-i ḥac revende**.	Arapça ḥâ (ح) babı

5747	1	340	**ḥâcir**	حَاجِرْ	**Duvar** ve duvar gibi dik ve yüksek olan çay kenarı.	Arapça ḥâ (ح) babı
5748	1	340	**ḥâcim**	حَاجِمْ	Ḥacamat edici, **gerâger**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5749	1	340	**ḥâcûr**	حَاجُورْ	Duvar gibi dik ve yüksek olan çay kenarı, **leycûr**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5750	1	341	**hacı)**	(حَاجِى	Hacca gitmiş olan, **ḥac revende**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5751	1	341	**ḥâd**	حَادْ	Karga kuşu, **zâġ**, gurâb.	Arapça ḥâ (ح) babı
5752	1	341	**ḥâdd**	حَادّ	Keskin, **tîz**, sivri olan ve ekşi olan ve sert, şedit olan.	Arapça ḥâ (ح) babı
5753	1	341	**hâdde(t)**	حَادَّهْ	Maden teli ve tahtasını inciltmeğe müstamel bir aletin ismi, **târkeş** ve ilm-i hendese ıstılahatından olup açıklığı zâviye-i kâime yani doksan derece açıklığından esgar olana ıtlak olunur.	Arapça ḥâ (ح) babı
5754	1	341	**ḥâdiṯ**	حَادِثْ	Vücuda gelen, zuhur eden ve kadim olmayan, sonradan vücuda gelen, **nev âyîn**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5755	1	341	**ḥadiṯe(t)**	حَادِثَهْ	Vuku bulup kedere sebep olacak nesne, kaza, bela, **betyâre** ve abdest bozan kaza.	Arapça ḥâ (ح) babı
5756	1	341	**ḥâdûr**	حَادُورْ	Küpe, **menkûş**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5757	1	341	**ḥâdî**	حَادِى	Teşvik edip çabuk yürütücü olan, **revânîde**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5758	1	341	**ḥâdî**	حَادِئْ	Mazluma yardım edip üzerinden zulüm ve sitemi defeden yardımcı, **yâverî**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5759	1	341	**ḥâdî ʿaşer**	حَادِى عَشَرَ	Onbirinci, yâzdehom.	Arapça ḥâ (ح) babı
5760	1	341	**ḥâẕiḳ**	حَاذِقْ	Mahir olan, üstat ve keskin olan, sanatını gereği gibi bilir olan.	Arapça ḥâ (ح) babı
5761	1	341	**ḥar**	حَارْ	Hararetli, ısı, **germ**, sıcak olan.	Arapça ḥâ (ح) babı
5762	1	341	**ḥâriṣ**	حَارِثْ	Çiftçi, ekin eken, **dihḳân**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5763	1	342	**ḥâris**	حَارِسْ	Muhafaza edici, **nigehbân**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5764	1	342	**ḥâriṣ**	حَارِصْ	Hırslı olan kimse, **erġande**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5765	1	342	**ḥârik**	حَارِقْ	Yanan, tutuşmuş olan, **sûzân**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5766	1	342	**ḥâzim**	حَازِمْ	Rüşt ve basiretle umurunu mazbut edip itkân ve istihkam cihetiyle tutan adam ki doğru ve akıllı ve sağlam adam denir, **ḫired mend**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5767	1	342	**ḥâsib**	حَاسِبْ	Hesab edici, **hisâbdân**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5768	1	342	**ḥâs**	حَاسْ	Hissedici, duyucu, **âgâh şuden**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5769	1	342	**ḥâsse(t)**	حَاسَّهْ	Hissedici yani duyucu olan kuvvet ki insanda beş kuvvettir görmek ve koklamak ve işitmek ve tatmak ve dokunup duymak.	Arapça ḥâ (ح) babı

5770	1	342	**ḥâsid**	**حَاسِدْ**	Haset edici, kıskanıcı olan, **nâmûs keşende**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5771	1	342	**ḥâsir**	**حَاسِرْ**	Çıplak ve silahsız olan ve hasret çeken.	Arapça ḥâ (ح) babı
5772	1	342	**ḥâsim**	**حَاسِمْ**	Kesici, kat edici, **berrende**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5773	1	342	**(ḥâşâ)**	**(حَاشَا)**	"Allahuteala o makule nesne göstermesin" manasında duadır.	Arapça ḥâ (ح) babı
5774	1	342	**ḥâşir**	**حَاشِرْ**	Cem edici, toplayıcı, **ferâhem âverende**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5775	1	342	**ḥaşiye**	**حَاشِيَه**	**Kenar**, pervaz ve kitap kenarına yazılan yazı.	Arapça ḥâ (ح) babı
5776	1	342	**ḥâşıb**	**حَاصِبْ**	Şedit olup toz toprağı havaya savuran rüzgarlar.	Arapça ḥâ (ح) babı
5777	1	342	**ḥâşıd**	**حَاصِدْ**	Ekin biçici, **dürîdende**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5778	1	342	**ḥâşır**	**حَاصِرْ**	Hasredici bir nesnenin etrafını alıp taşra çıkarmaz olan, **ḥaşr künende**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5779	1	343	**ḥâsıl**	**حَاصِلْ**	Husule ve vücuda gelen ve meyve, **bâr**, semere ve bir asıl veya sebepten var olan. **El-ḥâşıl ve'l-ḥâşıl** ve **ḥâşıl-ı kelâm** bu kadar kelamdan murat ve netice şu oluyor ki manasında terkiplerdir.	Arapça ḥâ (ح) babı
5780	1	343	**ḥaşılat**	**حَاصِلَاتْ**	Hâsıllar, hâsıl olan nesneler ve hâsıl olan irat.	Arapça ḥâ (ح) babı
5781	1	343	**ḥâşıne(t)**	**حَاصِنَهْ**	Nâ-mahremden içtinap edip ehl-i iffet olan hatun, **mîde**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5782	1	343	**ḥazır**	**حَاضِرْ**	Huzurda olan, göz önünde olan, **amade** ve müheyyâ ve müstaʿid olan bir nesne icrasına iktizâ eden hâl.	Arapça ḥâ (ح) babı
5783	1	343	**ḥâżine(t)**	**حَاضِنَهْ**	Süt ana, **mâder-i şîr**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5784	1	343	**ḥâṭım**	**حَاطِمْ**	Kırıcı, ufadıcı, **şikeştende**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5785	1	343	**ḥâfât**	**حَافَاتْ**	Çevreler, kıyılar, **kenârhâ**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5786	1	343	**ḥâfe(t)**	**حَافَهْ**	Kıyı, çevre, **kenar**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5787	1	343	**ḥâfid**	**حَافِدْ**	Torun, oğlun oğlu, **nebîre**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5788	1	343	**ḥâfire(t)**	**حَافِرَهْ**	Bir nesnenin evla ve heyʾet-i evlâsı, **nüḫazî**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5789	1	343	**ḥafiẓ**	**حَافِظْ**	Hıfz ve muhafaza edici ve Kur'an-ı azîmü'ş şânı ezberlemiş olan, **yâd gîrende**	Arapça ḥâ (ح) babı
5790	1	343	**ḥafiẓa**	**حَافِظَه**	Hissolunan nesnenin eserini zihinde sabit eyleyen kuvvet-i bâtına, ezberlemek ve unutmamak kuvveti ve Kur'an-ı azîmü'ş şânı ezberlemiş olan hatun.	Arapça ḥâ (ح) babı
5791	1	343	**ḥâfil**	**حَافِلْ**	Pek dolu ve pek sütlü olan, **lebrîz**.	Arapça ḥâ (ح) babı

5792	1	344	**ḥâfî**	حَافِى	Yalın ayak yürüyen, **pâ pürehne rev** ve birine iyilik etmek niyetiyle hâlini pek soran ve ilim tahsili için pek çalışan ve birine beşâret edip pek çok sürur ve ferah izhar eder olan.	Arapça ḥâ (ح) babı
5793	1	344	**ḥâḳ**	حَاقْ	Bir nesnenin ortası, **miyân**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5794	1	344	**ḥâkim**	حَاكِمْ	Hükümedici, dava faslına memur olan, kadı, zabit, padişah ve emri nâfiz ve cari olan ve Allahüteala celle şânehu Hazretleri.	Arapça ḥâ (ح) babı
5795	1	344	**ḥâkî**	حَاكِى	Hikayet edici, nakledici olan, **dâsitân künende**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5796	1	344	**ḥâl**	حَالْ	Şimdiki zaman ve nesnenin oluşu ve bulunuşu. **elḥâl** şimdi, **iknûn**. ʿ**alâ külli hâlin** her nasıl olur ise. **fi'l hâl**, der-akab, **ânîde**, bilâ-tevakkuf.	Arapça ḥâ (ح) babı
5797	1	344	**ḥâlâ**	حَالَا	Şimdi, **iknûn**, şimdiki vakitte.	Arapça ḥâ (ح) babı
5798	1	344	**hâlât**	حَالَاتْ	Hâller, hâletler, oluşlar.	Arapça ḥâ (ح) babı
5799	1	344	**ḥalet**	حَالَة	Olmanın ve bulunmanın sureti ve türlüsü.	Arapça ḥâ (ح) babı
5800	1	344	**ḥâlî**	حَالِى	Düzgün takınıcı, kendini donatıcı, **ârâyende**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5801	1	344	**ḥâlî**	حَالِىّ	Şimdiki zaman ve şimdiki oluşa müteallik ve mensup olan.	Arapça ḥâ (ح) babı
5802	1	344	**ḥâliyâ**	حَالِيَا	Hâlâ, şimdilikte, **eknûn**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5803	1	344	**ḥâliyet**	حَالِيَة	Düzgün takıcı olan avrat, **ârâyende**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5804	1	344	**ḥâmid**	حَامِدْ	Hamdedici, methedici ve şükredici, **sitâyiş künende**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5805	1	345	**ḥâmiż**	حَامِضْ	Ekşi olan, **türş**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5806	1	345	**ḥâmil**	حَامِلْ	Taşıyıp götürücü, **bâr keşende**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5807	1	345	**ḥâmil-i vaḥy**	حَامِلِ وَحْى	Cebrail aleyhisselam.	Arapça ḥâ (ح) babı
5808	1	345	**ḥamile**	حَامِلَه	Karnında çocuk olan, gebe olan, **âbisten**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5809	1	345	**ḥami**	حَامِى	Himayet edici, ziyan ve eziyetten hıfzeden, **nigâh dârende**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5810	1	345	**ḥâniş**	حَانِثْ	Yemin uhdesinde kalan, hulf-ı yemîn edici.	Arapça ḥâ (ح) babı
5811	1	345	**ḥavi**	حَاوِى	Cami ve şamil olan, cemedip toplayıcı, **behem âyende** ve biriktirici olan, kendisi içine almış olan.	Arapça ḥâ (ح) babı
5812	1	345	**ḥâ'ib**	حَائِبْ	Suçlu, **günahkâr**, kabahatli.	Arapça ḥâ (ح) babı
5813	1	345	**ḥâ'ic**	حَائِجْ	Bulunmayıp muktezi olan nesne.	Arapça ḥâ (ح) babı
5814	1	345	**ḥâ'id**	حَائِدْ	Dönücü, **gerdân**, sapıcı.	Arapça ḥâ (ح) babı
5815	1	345	**ḥâ'ir**	حَائِرْ	Hayrette kalıp şaşmış olan, **ḫîre ser**.	Arapça ḥâ (ح) babı

5816	1	345	**ḥaiz**	**حَائِزْ**	Malik olan ve akranından mümtaz olan.	Arapça ḥâ (ح) babı
5817	1	345	**ḥâ'iż**	**حَائِضْ**	Hayız yani ay başı gören avrat.	Arapça ḥâ (ح) babı
5818	1	345	**ḥâ'iża(t)**	**حَائِضَه**	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça ḥâ (ح) babı
5819	1	345	**ḥâ'iṭ**	**حَائِطْ**	Havlu, **duvar**, perde	Arapça ḥâ (ح) babı
5820	1	345	**ḥâ'if**	**حَائِفْ**	Kıyı, **kenar**, çevre.	Arapça ḥâ (ح) babı
5821	1	345	**ḥâ'ik**	**حَائِكْ**	Kumaş dokuyan kimse, **kûfşân**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5822	1	345	**ḥâ'il**	**حَائِلْ**	İki nesne beyninde veya bir nesne önünde perde makamında olan, **miyân-ı dü çîzî**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5823	1	345	**ḥabb**	**حَبّ**	Tohum, **tane**, çekirdek.	Arapça ḥâ (ح) babı
5824	1	345	**ḥabbü'l-azîz**	**حَبُّ الْعَزِيزْ**	Malum bir nevi hoş-güvâr tane.	Arapça ḥâ (ح) babı
5825	1	346	**ḥabbü'l-leẕîẕ**	**حَبُّ اللَّذِيذْ**	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça ḥâ (ح) babı
5826	1	346	**ḥibb**	**حِبّ**	Sevmek, **dostî**, muhabbet.	Arapça ḥâ (ح) babı
5827	1	346	**ḥubb**	**حُبّ**	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça ḥâ (ح) babı
5828	1	346	**ḥabâ'**	**حَبَاءْ**	Mabeynci misilli padişahın hem-nişîn ve nedimi olan kimse, **nezdîk şeh**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5829	1	346	**ḥibâ'**	**حِبَاءْ**	Karşılık almayarak ve imtinansız verilen nesne.	Arapça ḥâ (ح) babı
5830	1	346	**ḥabâb**	**حَبَابْ**	Su yüzünde sivilce misilli hâsıl olan kabarcık, **kûpele**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5831	1	346	**ḥibâb**	**حِبَابْ**	Muhabbet sevmek, **dostî**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5832	1	346	**ḥubâb**	**حُبَابْ**	Bi-maʿ nâhu eyḍan ve köpük tanesi.	Arapça ḥâ (ح) babı
5833	1	346	**ḥabbât**	**حَبَّاتْ**	Habbeler, **dânehâ**, tohumlar.	Arapça ḥâ (ح) babı
5834	1	346	**ḥibâr**	**حِبَارْ**	Eser, **nişâne**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5835	1	346	**ḥibâl**	**حِبَالْ**	İpler, **resenhâ**, halatlar.	Arapça ḥâ (ح) babı
5836	1	346	**ḥabbâl**	**حَبَّالْ**	İpçi, halatçı, **resenger**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5837	1	346	**ḥubbân**	**حُبَّانْ**	Habbeler, **dânehâ**, tohumlar.	Arapça ḥâ (ح) babı
5838	1	346	**ḥabbe**	**حَبَّه**	Tohum, **tane**, çekirdek ve her sinek yumurtası makamında olan.	Arapça ḥâ (ح) babı
5839	1	346	**ḥibr**	**حِبْر**	Yahudi hahamı, **hirbet** ve yazı mürekkebi.	Arapça ḥâ (ح) babı
5840	1	346	**ḥapis**	**حَبْس**	Alıkoymak, salıvermemek, mahpus, **zindan** ve fisebilillah vakfolunan nesne.	Arapça ḥâ (ح) babı
5841	1	346	**ḥabṭ**	**حَبْط**	Batıl ve faydasız eylemek, **bîhûde kerden**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5842	1	346	**ḥabaḳ**	**حَبَقْ**	Muâlece için istimal olunur bir nevi zehirli nebat.	Arapça ḥâ (ح) babı
5843	1	346	**ḥabke(t)**	**حَبْكَة**	Nesc, kumaşın dokuyuşu heyeti, **bâften**.	Arapça ḥâ (ح) babı

5844	1	346	**ḥabl**	**حَبْل**	İp, **resen**, halat.	Arapça ḥâ (ح) babı
5845	1	346	**ḥublâ**	**حُبْلَى**	Hamile, gebe avrat, **âbîsten**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5846	1	346	**ḥubûb**	**حُبُوبْ**	Habler, **dânehâ**, tohumlar.	Arapça ḥâ (ح) babı
5847	1	347	**ḥububat**	**حُبُوبَاتْ**	Bi-maʿnâhu eydan.	Arapça ḥâ (ح) babı
5848	1	347	**ḥubûr**	**حُبُورْ**	Gönül ferahlığı, sevinç, sürur, **şâdumânî**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5849	1	347	**ḥubût̠**	**حُبُوطْ**	Batıl ve faydasız olmak, **bîhûde şuden**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5850	1	347	**ḥabip**	**حَبِيبْ**	Muhabbet olunan, sevilir kimse, **dost**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5851	1	347	**ḥabîs**	**حَبِيسْ**	Fîsebilillah vakıf ve tahsis olunmuş nesne.	Arapça ḥâ (ح) babı
5852	1	347	**ḥitâr**	**حِتَارْ**	Bir nesneye muhit olan nesne zih ve pervaz ve saçak ve kenar misilli.	Arapça ḥâ (ح) babı
5853	1	347	**ḥuter**	**حُتَرْ**	Pervazlar, **kenârhâ**, zihler.	Arapça ḥâ (ح) babı
5854	1	347	**ḥatf**	**حَتْف**	Ölmek, vefat etmek, **mürden**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5855	1	347	**ḥatefe enfihi**	**حَتَفَ اَنْفِهِ**	Âdeta mariz olup döşekte yahut bulunduğu yerde ölmek.	Arapça ḥâ (ح) babı
5856	1	347	**ḥatm**	**حَتْم**	Hükmetme, emretmek, buyurmak, **turġûz kerden**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5857	1	347	**ḥutûf**	**حُتُوفْ**	Ölümler, vefatlar, **mürgân**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5858	1	347	**ḥutûm**	**حُتُومْ**	Hükümler, emirler, buyruklar, **turġûzhâ**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5859	1	347	**ḥatta**	**حَتَّى**	Bir kelamı tasdik zımnında irat olunacak diğer bir kelamı açmak için istimal olunur bir kelimedir. tâ (تَا) ve bazen nihayet ve gayet ve murat ve maksut ifade etmeye müstemel olur bir edattır.	Arapça ḥâ (ح) babı
5860	1	347	**ḥaṣ**	**حَثّ**	Terġîb ve teşvik etmek, ayartmak, **aġalîden**, dürtmek.	Arapça ḥâ (ح) babı
5861	1	347	**ḥaṣr**	**حَثر**	Sivilce çıkarmak, **perûşîden**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5862	1	347	**ḥuṣûṣ**	**حُثوثْ**	Çabuk olan, cüst ve dürtülüp ayartılan.	Arapça ḥâ (ح) babı
5863	1	347	**ḥaṣîṣ**	**حَثِيثْ**	Bi-maʿnâhu eydan.	Arapça ḥâ (ح) babı
5864	1	347	**(ḥac)**	**(حَجّ)**	Mekke-i mükerremeyi vakt-i muayyen hulûlünde ziyaret etmek.	Arapça ḥâ (ح) babı
5865	1	347	**ḥicâʾ**	**حِجَاءْ**	Bilmece, **perdek** ve yanıltmaç.	Arapça ḥâ (ح) babı
5866	1	348	**ḥicap**	**حِجَابْ**	Perde, iki nesne beyninde çekilen bölme ve utanmak ve kendini kusur sahibi bilip göz önünden çekilmek.	Arapça ḥâ (ح) babı
5867	1	348	**ḥüccâb**	**حُجَّابْ**	Kapıcılar, **derbânân**, perdedârlar.	Arapça ḥâ (ح) babı
5868	1	348	**ḥicâc**	**حِجَاجْ**	Delil ve burhan ve hüccet irat ederek muâraza ve mübâhase eylemek.	Arapça ḥâ (ح) babı
5869	1	348	**Ḥaccâc-ı ẓâlim**	**حَجَّاجِ ظَالِمْ**	Seffâk ve merhametsiz olan bir vezirin adı.	Arapça ḥâ (ح) babı

5870	1	348	**ḥüccâc**	حُجَّاجْ	Hacılar, **haciyân**, hacca giden veya gitmiş olan kimseler.	Arapça ḥâ (ح) babı
5871	1	348	**ḥicâr**	حِجَارْ	Taşlar, **senghâ**, hacerler.	Arapça ḥâ (ح) babı
5872	1	348	**ḥicâre(t)**	حِجَارَةْ	Bi-maʿ nâhu eydan.	Arapça ḥâ (ح) babı
5873	1	348	**ḥicâl**	حِجَالْ	Cihaz odaları, **zifâf hânehâ**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5874	1	348	**ḥicâm**	حِجَامْ	Isırmasın diye huysuz hayvanın ağzına bağlanan nesne, **seḫ**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5875	1	348	**ḥaccâm**	حَجَّامْ	Hacamat edici, berber, **sertırâş**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5876	1	348	**ḥicâme(t)**	حِجَامَةْ	Boynuz ile kan almak, **derûş**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5877	1	348	**ḥacâ(t)**	حَجَاهْ	Su yüzünde olan kabarcık, habâb, **kûpele**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5878	1	348	**ḥücub**	حُجُبْ	Hicablar, **perdehâ**, örtüler.	Arapça ḥâ (ح) babı
5879	1	348	**ḥacbe(t)**	حَجْبَةْ	Kapıcılık, **derbânî**, perdedârlık.	Arapça ḥâ (ح) babı
5880	1	348	**ḥacebe(t)**	حَجَبَةْ	Kapıcılar, **derbânân**, perdedârlar.	Arapça ḥâ (ح) babı
5881	1	348	**ḥicce(t)**	حِجَّةْ	Hacca gitmek, **hac revende**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5882	1	348	**ḥüccet**	حُجَّةْ	Delil, burhan, bir kavlin sıhhatini ispat eden nesne ve senet, temessük ve kadı hüküm-nâmesi ve husûsen hane ve dükkân misilli mutemellikâtın mutasarrıfını gösteren senet.	Arapça ḥâ (ح) babı
5883	1	348	**ḥucac**	حُجَجْ	Deliller, burhanlar ve senetler ve kadı hüküm-nâmeleri, **çekhâ**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5884	1	349	**ḥacr**	حَجْرْ	Menetmek, komamak **hîşîden**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5885	1	349	**ḥicr**	حِجْرْ	Bi-maʿ nâhu eydan ve haram olan nesne ve kucak, **aġûş**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5886	1	349	**ḥicru'l kaʿbeti**	حِجْرُ الْكَعْبَةْ	Beytullah'ın cânib-i şimâlisinde olup hâtim denilen hâ'it ile çevrilmiş olan mevzidir.	Arapça ḥâ (ح) babı
5887	1	349	**ḥücr**	حُجْرْ	Menetmek, komamak, **hîşîden**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5888	1	349	**ḥacer**	حَجَرْ	Taş, **seng**, kaya.	Arapça ḥâ (ح) babı
5889	1	349	**ḥacer esʿad**	حَجَرِ اَسْعَدْ	Kâʿbe-i şerîfede vaki olup ziyadesiyle muhterem tutulan bir siyah taştır, **seng-i ḫuceste**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5890	1	349	**ḥacer-i esved**	حَجَرِاَسْوَدْ	Bi-maʿ nâhu eydan.	Arapça ḥâ (ح) babı
5891	1	349	**ḥucurât**	حُجَرَاتْ	Hücreler, sagir sagir odalar, **tâlârhâ**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5892	1	349	**ḥücrân**	حُجْرَانْ	Menetmek, komamak, **hîşîden**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5893	1	349	**ḥacre(t)**	حَجْرَةْ	Kucak, **aġûş**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5894	1	349	**ḥücre**	حُجْرَهْ	Küçük oda, odacık, **tâlâr** ve dolap kenarlarında bardak vaz olunmak için yapılan gözler, **kürîçe**.	Arapça ḥâ (ح) babı

5895	1	349	**ḥicl**	**حِجْل**	Ayak bileziği, **ebrencîn**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5896	1	349	**ḥacale(t)**	**حَجَلَهْ**	Gelin odası, **haclegâh**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5897	1	349	**ḥacim**	**حَجْم**	Bir nesnenin el sürüp yoklanacak ve dokunacak cüssesi ve miktarı ve emmek, sormak.	Arapça ḥâ (ح) babı
5898	1	349	**ḥacv**	**حَجْو**	Bilmece, yanıltmaç, **berdek**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5899	1	349	**ḥicâ**	**حِجَى**	Akıl, **hûş**, fehim, fetanet.	Arapça ḥâ (ح) babı
5900	1	349	**ḥacî**	**حَجِيّ**	Layık, **reva**, yaraşık olan.	Arapça ḥâ (ح) babı
5901	1	349	**ḥadd**	**حَدّ**	Bir nesnenin gayet kenarı ve keskin olan nesnenin ağzı, **tîz** ve manevi olan nesnenin gayeti, kudret ve nüfuz misilli ve kabahat sahibine edilen teʾdîb-i şerʿi ve insana arız olan gazap ve hiddet ve bir nesne cins ve nevi ve farkını malum eden ibare ve iki nesnenin beynini tefrik eden nesne.	Arapça ḥâ (ح) babı
5902	1	350	**ḥudâʾ**	**حُدَاءْ**	Teşvik edip gayret vererek çabuk yürütmek.	Arapça ḥâ (ح) babı
5903	1	350	**ḥidâb**	**حِدَابْ**	Dağlar, tepeler, **hâbâkhâ**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5904	1	350	**ḥudât**	**حُدَاتْ**	Mazluma yardım ediciler ve gayret verip çabuk yürütücüler, **yârî kerden**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5905	1	350	**ḥidâş**	**حِدَاثْ**	Haber ve havadise dair sohbet etmek.	Arapça ḥâ (ح) babı
5906	1	350	**ḥadâşe(t)**	**حَدَاثَة**	Gençlik cüvanî, yenilik, yeni vücuda gelmiş olmak ve nesnenin evveli ve iptidası.	Arapça ḥâ (ح) babı
5907	1	350	**ḥidâd**	**حِدَادْ**	Bir kimsenin vefatında mütaallkatı yas edip mahsus libas giymek, **matem**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5908	1	350	**ḥaddâd**	**حَدَّادْ**	Demirci, **âhanger** ve kapıcı ve zindancı.	Arapça ḥâ (ح) babı
5909	1	350	**ḥuddâd**	**حُدَّادْ**	Keskin, **tîz**, kılavlı olan.	Arapça ḥâ (ح) babı
5910	1	350	**ḥidâḳ**	**حِدَاقْ**	Göz beblekleri, **merdümekân**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5911	1	350	**ḥadâʾiḳ**	**حَدَئِقْ**	Bahçeler, bostanlar, **bâġhâ**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5912	1	350	**ḥadeb**	**حَدَبْ**	Kanbur olmak, **küjî**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5913	1	350	**ḥadebe(t)**	**حَدَبَة**	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça ḥâ (ح) babı
5914	1	350	**ḥiddet**	**حِدَّة**	Gazab, dargınlık, **ḫışım** ve keskinlik.	Arapça ḥâ (ح) babı
5915	1	350	**ḥadeş**	**حَدَثْ**	Tekrar abdest ve guslün lüzuma sebep olan vaka.	Arapça ḥâ (ح) babı
5916	1	351	**ḥadeşât**	**حَدَثَاتْ**	Hadesler, abdest bozanlar.	Arapça ḥâ (ح) babı
5917	1	351	**ḥidşân**	**حِدْثَانْ**	Nesnenin tazeliği hali ve tazeliği zamanı, hengâm-ı tâzegî.	Arapça ḥâ (ح) babı
5918	1	351	**ḥidşânu'd-dehr**	**حِدْثَانُ الدَّهْر**	Zamanın nevâʾib ve nevâzili.	Arapça ḥâ (ح) babı

5919	1	351	**ḥadeṣân**	حَدَثَانْ	Tekrar abdestin lüzumuna sebep olan kaza ve hudûs etmek, yok iken vücuda gelmek.	Arapça ḥâ (ح) babı
5920	1	351	**ḥadr**	حَدْر	Yüksek yerden aşağı indirmek ve inmek, **füru âmeden** ve işte sürat ve acele etmek ve bir nesnenin etrafını alıp çevirmek ve ihata etmek.	Arapça ḥâ (ح) babı
5921	1	351	**ḥader**	حَدَرْ	İniş olan yer, **neşîb**, çukur.	Arapça ḥâ (ح) babı
5922	1	351	**ḥades**	حَدَسْ	Zan ve tahmin etmek, **gümân kerden** ve bir kelamın manasında yahut bir hususun vazında başkaca vehim ve hayal etmek.	Arapça ḥâ (ح) babı
5923	1	351	**ḥadeḳa(t)**	حَدَقَةْ	Göz bebeği, **merdümek-i çeşm**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5924	1	351	**ḥadl**	حَدْل	Zulüm, cevr, **sitem**, hakkaniyetsizlik.	Arapça ḥâ (ح) babı
5925	1	351	**ḥadv**	حَدْو	Sürmek, **zânden**, teşvik edip çabuk yürütmek.	Arapça ḥâ (ح) babı
5926	1	351	**ḥudûṯ**	حُدُوثْ	Yok iken vücuda gelmek, **nev âyîn**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5927	1	351	**ḥudut**	حُدُودْ	Hadler, gayetler, **kenârhâ** ve tarifler ve kabahate mukabil ecr olunan tedibat.	Arapça ḥâ (ح) babı
5928	1	351	**ḥadûr**	حَدُورْ	İniş, **neşîb**, çukur.	Arapça ḥâ (ح) babı
5929	1	351	**ḥudûr**	حُدُورْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan ve inmek aşağı gitmek.	Arapça ḥâ (ح) babı
5930	1	351	**ḥadûre(t)**	حَدُورَةْ	Cemiyyet, ictimâ-i halk, **behem âmeden**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5931	1	351	**ḥadiṯ**	حَدِيثْ	Yeni, **nev**, cedit olan ve genç, taze olan ve peygamberin akvâl ve efʿâl ve şahıs ve sair müteallikât-ı zâtiyyesine dair rivayet olan haber ve kelam.	Arapça ḥâ (ح) babı
5932	1	352	**ḥadîd**	حَدِيدْ	Demir, **âhen**, timur ve sert ve keskin olan, kavi, muhkem olan ve tez tabiatlı olan.	Arapça ḥâ (ح) babı
5933	1	352	**ḥadîde(t)**	حَدِيدَةْ	Demir alet, **âhen-i maşerz**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5934	1	352	**ḥadîdî**	حَدِيدِىّ	Demirden ibaret olan, **âhenî**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5935	1	352	**ḥadîḳa(t)**	حَدِيقَةْ	Ravza, cennet, **bahçe**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5936	1	352	**ḥiẕa**	حِذَاءْ	Karşı, mukabil, **rûberû** ve hatt-ı müstakîmin kendi istikameti üzere ihraç olunmasından hasıl olan cihet.	Arapça ḥâ (ح) babı
5937	1	352	**ḥiẕâr**	حِذَارْ	Hazer, sakınmak, **perhîzîden**, tehlikeden kaçınmak.	Arapça ḥâ (ح) babı
5938	1	352	**ḥaẕâḳa(t)**	حَذَاقَةْ	Amel ve sanatta gereği gibi mahir olmak, pîşe kerî.	Arapça ḥâ (ح) babı
5939	1	352	**ḥaẕer**	حَذَرْ	Sakınmak, perhîzîden, zarar vereek nesnelerden kaçınmak.	Arapça ḥâ (ح) babı
5940	1	352	**ḥaẕf**	حَذْفْ	Bir nesnenin bir miktarını alıp gidermek, **büsûden**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5941	1	352	**ḥiẕfe(t)**	حِذْفَةْ	Kısım, cüz, parça, **pâre**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5942	1	352	**ḥaẕûr**	حَذُورْ	Sakınıcı, müteyakkız, basiretli olan, **perhîz künende**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5943	1	352	**ḥaẕûf**	حَذُوفْ	Giderilmiş, kaldırılmış olan.	Arapça ḥâ (ح) babı

5944	1	352	**ḥaẕîḳa(t)**	حَذِيقَة	Bir sanatta gereği gibi üstat olmak, **pîşever**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5945	1	352	**ḥaẕîm**	حَذِيمْ	Keskin olan, **tîz**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5946	1	352	**ḥarr**	حَرّ	Sıcak olmak, **germ** ve hararetli olmak.	Arapça ḥâ (ح) babı
5947	1	352	**ḥür**	حُرّ	Köle ve cariye olmayıp kişi-zâde veya azade olan kimse.	Arapça ḥâ (ح) babı
5948	1	353	**ḥarrâş**	حَرَّاثْ	Çiftçi, **dehkân**, ekici.	Arapça ḥâ (ح) babı
5949	1	353	**ḥirâşet**	حِرَاثْ	Çiftçilik, **dehkânî**, ekincilik.	Arapça ḥâ (ح) babı
5950	1	353	**ḥarâr**	حَرَارْ	Hür ve kişi-zâde veya azade olmak.	Arapça ḥâ (ح) babı
5951	1	353	**ḥararet**	حَرَارَتْ	Sıcaklık, **germî** ve mide fesadı yahut, hummâ illeti sebebiyle ziyade susamak ve aşk ila yanmak.	Arapça ḥâ (ح) babı
5952	1	353	**ḥurrâs**	حُرَّاسْ	Muhafaza ve himaye ediciler, **nigâh daşten**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5953	1	353	**ḥirâse(t)**	حِرَاسَة	Hıfzetmek, korumak, **nigeh dâşten**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5954	1	353	**ḥırâş**	حِرَاشْ	İki düşmanı kızdırıp birbirine düşürmek.	Arapça ḥâ (ح) babı
5955	1	353	**ḥarrâż**	حَرَّاضْ	Kireççi, **keçîr** ve ot yakıp kalye taşını düzücü.	Arapça ḥâ (ح) babı
5956	1	353	**ḥarâża(t)**	حَرَاضَة	Bir kimsenin dert ve illeti uzayıp gitmek, **derd-i kesîrâ bâliden**, rezil rüsva olmak.	Arapça ḥâ (ح) babı
5957	1	353	**ḥarrâḳ**	حَرَّاقْ	Yangıncı, **mîtîlger**, kundakçı.	Arapça ḥâ (ح) babı
5958	1	353	**ḥarrâḳa(t)**	حَرَّاقَة	Ateş çakmaya müstamel olan kav, **peze** ve ateş ile meşgul olan kimsenin durduğu mahal ve ateş gemisi ki düşman üzerine saldırılır.	Arapça ḥâ (ح) babı
5959	1	353	**ḥaram**	حَرَامْ	Bir nesne nehy-i ilâhî ile memnu olmak ve nehy-i ilâhî ile memnu olan nesne, **şefûr**,	Arapça ḥâ (ح) babı
5960	1	353	**ḥarami**	حَرَمِىّ	Hırsız, **düzd**, yol kesici.	Arapça ḥâ (ح) babı
5961	1	353	**ḥarp**	حَرْب	Dövüş, kavga, **kârzâr**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5962	1	353	**ḥarben**	حَرْباً	Harp ile, harp ederek.	Arapça ḥâ (ح) babı
5963	1	353	**ḥırbâʾ**	حِرْبَاءْ	Kaya keleri denilen hayvan ki baktıkta teni daim mütagayyir olup renkten renge mütebeddil olur, **bukalemun**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5964	1	353	**ḥarbe(t)**	حَرْبَهْ	Bir nevi kısa ve mızrak gibi demir başlı silah, **ketâre**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5965	1	354	**ḥarbi**	حَرْبِىّ	Harp ve cenk ve kıtale müteallik olan **rezmî**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5966	1	354	**ḥarbiye(t)**	حَرْبِيَّهْ	Bi-maʿnâhu eyḍan ve harbe müteallik olan umur.	Arapça ḥâ (ح) babı
5967	1	354	**ḥarş**	حَرْث	Ekin ekmek, **gâşten**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5968	1	354	**ḥırc**	حِرْج	Katır boncuğu, **ḫarmehre**.	Arapça ḥâ (ح) babı

5969	1	354	**ḥardeb**	**حَرْدَبْ**	Bir nevi zehirli ot.	Arapça ḥâ (ح) babı
5970	1	354	**ḥurdî**	**حُرْدِىّ**	Kamış, hasır otu, **dehle**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5971	1	354	**ḥurûriyye(t)**	**حُرُورِيَّهْ**	Serbestlik, **âzâdegî**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5972	1	354	**ḥırz**	**حِرْز**	Muhâfaza-ı nefse vesile olacak nesne ve afat ve beliyye defi için ittihaz olunan nüsha ve tılsım ve taʿvîzât misilli, **girdnâme** ve kale gibi muhkem ve metin ve mahfuz olan mevzi, **penâhgâh**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5973	1	354	**ḥarz**	**حَرْز**	Hıfz ve siyânet etmek, korumak, **nigâh dâşten**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5974	1	354	**ḥırs**	**حِرْس**	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça ḥâ (ح) babı
5975	1	354	**ḥarşef**	**حَرْشَفْ**	Balık derisinde olan pul, **pirpere-i mâhî** ve zırh halkası yahut pulu ve ziynet için silaha kakılan pul ve enginar denilen nebat.	Arapça ḥâ (ح) babı
5976	1	354	**ḥırş**	**حِرْص**	Bir nesneyi rağbetle talep etmek, **şere**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5977	1	354	**ḥaraż**	**حَرَضْ**	Bir kimsenin bedeni yahut din ve mezhebi yahut akıl ve şuuru bozulmak ve fasit olmak.	Arapça ḥâ (ح) babı
5978	1	354	**(ḥarf)**	**(حَرْف)**	Kelam etmeye âlet-i nâtıkanın evzaını işaret için istimal olunan işaret ve manaya delalet edip isim yahut fiil olmayan kelime ve bir nesnenin kenarı yahut sivri keskin kıyısı.	Arapça ḥâ (ح) babı
5979	1	355	**ḥıref**	**حِرَفْ**	Geçinmeye vesile olan kârlar, **pîşehâ**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5980	1	355	**ḥırfe(t)**	**حِرْفَهْ**	Medâr-ı rızk olan kâr ve sanat, **pîşe**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5981	1	355	**ḥarḳ**	**حَرْق**	Yakmak, **sûḫten**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5982	1	355	**ḥurḳa(t)**	**حُرْقَهْ**	Yangın, **mîtîl** ve yanık.	Arapça ḥâ (ح) babı
5983	1	355	**ḥark**	**حَرْك**	Zeki, zeyrek, **tîz fehm**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5984	1	355	**ḥarekât**	**حَرَكَاتْ**	Harekeler, hareketler.	Arapça ḥâ (ح) babı
5985	1	355	**ḥaraket**	**حَرَكَهْ**	Kımıldamak, deprenmek, **cünbîden**, sükunette olmamak ve hareke verilen savt ki iş bu üç adet alamet vasıtasıyla işaret olunur yani (ً) üstün yahut fetha ve (ِ) esre yahut kesre ve (ُ) ötre yahut damme tesmiye olunur.	Arapça ḥâ (ح) babı
5986	1	355	**ḥarem**	**حَرَمْ**	Mekke-i mükerreme'de bazı malum olan hudut dâhilinde olan mevzi-i şerîf ki haremullah ve harem-i resûl denilir ve hanelerde karılara mahsus olan daire ve odalar, **şebḫâne** ve karı, hatun ve zevce.	Arapça ḥâ (ح) babı
5987	1	355	**ḥurumât**	**حُرُمَاتْ**	Haram ve menu olan nesneler, **şüfûrhâ**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5988	1	355	**ḥırmân**	**حِرْمَانْ**	Bir nesnenin talebinde nail olmamak, mahrum ve meyus olmak.	Arapça ḥâ (ح) babı
5989	1	355	**ḥaramân**	**حَرَمَانْ**	Mekke-i mükerreme ile Medine-i münevvere şehirleri.	Arapça ḥâ (ح) babı

5990	1	355	**ḥürmet**	حُرْمَة	Bozması haram olan şey, ırz ve namus gibi ve tevkîr ve tazim etmek, **şüfûr**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5991	1	356	**ḥarameyn**	حَرَمَيْن	Mekke-i mükerreme ile Medine-i münevvere şehirleri.	Arapça ḥâ (ح) babı
5992	1	356	**ḥurûb**	حُرُوبْ	Kavgalar, harpler, **rezmhâ**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5993	1	356	**ḥarûr**	حَرُورْ	Sıcaklık, hararet, **germî**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5994	1	356	**ḥarûre(t)**	حَرُورَة	Bi-maʿnâhu eyḍan.	Arapça ḥâ (ح) babı
5995	1	356	**ḥarûriyye(t)**	حَرُورِيَّة	Serbest, azadelik, **âzâdegî**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5996	1	356	**ḥurûż**	حُرُوضْ	Dert ve illet sebebiyle zayıf ve nahif olmak, **nâtüvân şuden**.	Arapça ḥâ (ح) babı
5997	1	356	**ḥurûżat**	حُرُوضَة	Fesat ve rezalet ve beyne'n-nâs metruk olup itibarsızlıkta ve sükutta olmak.	Arapça ḥâ (ح) babı
5998	1	356	**ḥurûf**	حُرُوفْ	Yazı harfleri ve isim ve fiil olmayan kelimeler.	Arapça ḥâ (ح) babı
5999	1	356	**ḥarûḳ**	حَرُوقْ	Kav denilen nesne, **peze**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6000	1	356	**ḥarûn**	حَرُونْ	Bindirmeyen hayvan ve huysuz ve inatçı olan adam **jekâre**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6001	1	356	**ḥarûnî**	حَرُونِىّ	İnat, muânedet, huysuzluk.	Arapça ḥâ (ح) babı
6002	1	356	**ḥarî**	حَرِىّ	Layık, **reva**, münasip olan.	Arapça ḥâ (ح) babı
6003	1	356	**ḥarîb**	حَرِيبْ	Yağma olunmuş, soyulmuş olan, **tâlâc kerde**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6004	1	356	**ḥürriyyet**	حُرِّيَّة	Serbestlik, azadelik, **âzâdegî**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6005	1	356	**ḥarîd**	حَرِيدْ	Yalnız, tenha olan, **yegâne**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6006	1	356	**ḥarîr**	حَرِيرْ	İpek denilen nesne, **ibrişim**, sıcak, **germ**, hararetli olan.	Arapça ḥâ (ح) babı
6007	1	356	**ḥarîrî**	حَرِيرِىّ	İpekçi, ipek bezirganı, **ibrişim**, **germ** ve bir nevi kağıt ismi.	Arapça ḥâ (ح) babı
6008	1	356	**ḥarîz**	حَرِيزْ	Mahfuza olan ve aziz tutulan.	Arapça ḥâ (ح) babı
6009	1	356	**ḥariş**	حَرِيصْ	Hırslı olan, bir nesneyi rağbet-i mezmûme üzere lüzumundan ziyade talep eden, **şerever**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6010	1	357	**ḥarîż**	حَرِيضْ	Kalkıp yürümeye kudreti olmayan, **bitap**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6011	1	357	**ḥarîf**	حَرِيفْ	Dost olan, **hem-nişîn** ve birinin hemkâr ve hemsanatı olan adam.	Arapça ḥâ (ح) babı
6012	1	357	**ḥarîḳ**	حَرِيقْ	Yangın, yakılmış, **mîtel**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6013	1	357	**ḥarîm**	حَرِيمْ	Haram ve memnu olmakla asla dokunulmaz olan nesne ve ortak şerik ve hacıların Mekke-i Mükerreme'de giydikleri mahsus esvap ve hane veyahut kuyu etrafında olan mesafe ve insan üzerine hıfzı vacip olup sairin duhulü men olunmak lazım gelen mahal.	Arapça ḥâ (ح) babı
6014	1	357	**ḥarîme(t)**	حَرِيمَه	Kendi malı olup istediği gibi kullanarak sarf edebildiği nesne.	Arapça ḥâ (ح) babı
6015	1	357	**ḥizâm**	حِزَامْ	Kolan ve çocuk bağırdağı, **bâğtâk**.	Arapça ḥâ (ح) babı

6016	1	357	**ḥazâme(t)**	**حَزَامَة**	İşini sağ kazığa bağlamak.	Arapça ḥâ (ح) babı
6017	1	357	**ḥizb**	**حِزْب**	İnsan cemaati, taife, **bölük** ve hergün müdevemet üzere kıraat olunan ayat veya dua ve evrat ve Kur'an-ı azîmu'ş şân'ın yüz yirmiye taksiminden hasıl olan mecmu âyet-i kerime.	Arapça ḥâ (ح) babı
6018	1	357	**ḥazm**	**حَزْم**	İşine basiret üzere bakıp sağ kazığa bağlamak, **ḫırdmend**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6019	1	357	**ḥazmâʾ**	**حَزْمَاءْ**	İşinde akıllı davranan kimseler, **hoşmendân**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6020	1	357	**ḥaẕeme(t)**	**حَذَمَة**	Rüşt ve basiret ile hareket edip işini sağ kazığa bağlayanlar, **ḫırdmendan**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6021	1	358	**ḥazn**	**حَزْن**	Gam, **endûh** ve sert, galiz yer.	Arapça ḥâ (ح) babı
6022	1	358	**ḥüzün**	**حُزْنْ**	Kederli olmak, **gamgîn**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6023	1	358	**ḥazv**	**حَزْو**	Kuşu yerinden uçurmakla tefeʿül etmek.	Arapça ḥâ (ح) babı
6024	1	358	**ḥazever**	**حَزَوَرْ**	Güçlü, kuvvetli oğlan, **lenter püser**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6025	1	358	**(ḥaziran)**	**(حَزِيرَانْ)**	Şuhûr-u rumiyeden marttan itibarı ile dördüncü şehr olup mayıs ile temmuz beyninde vaki olup ibtidâ-yı sayf olan ayın ismi.	Arapça ḥâ (ح) babı
6026	1	358	**ḥazîm**	**حَزِيمْ**	Daima rüşt ve basiret ile memuriyetini mazbut edip itkân cihetiyle tutan kimse, işinde akıllı davranan, **ferahmend**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6027	1	358	**ḥazin**	**حَزِينْ**	Hüzünlü olan, **gamgîn**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6028	1	358	**ḥis**	**حِسّ**	Duymak, **âgâh şuden**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6029	1	358	**ḥesap**	**حِسَابْ**	Saymak, tadat etmek,**şumârîden** ve adetlerin havâsından ve havâs-ı mezkûrenin vech-i istimâlinden bahseden ilim.	Arapça ḥâ (ح) babı
6030	1	358	**ḥisâbe(t)**	**حِسَابَة**	Saymak, hesap etmek, **şumurden**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6031	1	358	**ḥussâd**	**حُسَّادْ**	Haset ediciler, kıskanıcılar, **nâmûs keşân**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6032	1	358	**ḥasâde(t)**	**حَسَادَة**	Haset etmek, kıskanmak, **nâmûs keşîden**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6033	1	358	**ḥussâr**	**حُسَّارْ**	Çıplak ve silahsız olanlar ve hasret çekenler.	Arapça ḥâ (ح) babı
6034	1	358	**ḥassas**	**حَسَّاسْ**	Hissedici, duyucu olan, **âgâh künende**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6035	1	359	**ḥusâfe(t)**	**حُسَافَة**	Yürekte gizli olan, adavet, **kîne** ve düşmanlık.	Arapça ḥâ (ح) babı
6036	1	359	**ḥasâke(t)**	**حَسَاكَة**	Bi-maʿnâhu eydan.	Arapça ḥâ (ح) babı
6037	1	359	**ḥüsâm**	**حُسَامْ**	Keskin kılıç, **şimşîr tîz**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6038	1	359	**ḥasân**	**حَسَانْ**	İyilik etmek, hüsn-ü muʿâmele etmek, **nîkî kerden**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6039	1	359	**ḥassân**	**حَسَّانْ**	Pek güzel olan, **hûbter** ve ashâb-ı güzînden bir şair-i mâhirin ismi.	Arapça ḥâ (ح) babı
6040	1	359	**ḥasb**	**حَسْب**	İktiza lüzumu, **bi-hasb,** iktizası üzere, iktizasından naşi, **bâyest**.	Arapça ḥâ (ح) babı

6041	1	359	ḥaseb	حَسَبْ	Ecdattan gelen, şeref ve haysiyet ve kişinin ecdat ve ensâbı.	
6042	1	359	ḥusbân	حُسْبَانْ	Hesap etmek ve ukubet, ceza, **şumârîden**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6043	1	359	ḥisbe(t)	حِسْبَة	Ecir ve sevap, mesûbet ve tedbir, akıl, **pâdâş**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6044	1	359	ḥasbeten-lillahi	حَسْبَةً لِلهِ	Allah'ın aşkı için, **bi-Ḫudây**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6045	1	359	ḥasbiḥâl	حَسْبُحَالْ	İhtiyaç ve zaruret ve ahvalin iktizası ve sohbet edip konuşmak üzere ahvalden bahsetmek.	Arapça ḥâ (ح) babı
6046	1	359	ḥaset	حَسَدْ	Birinden olan nimet yahut faziletin ondan zail olduğunu yahut kendine müntakil olduğunu arzu etmek.	Arapça ḥâ (ح) babı
6047	1	359	ḥasede(t)	حَسَدَه	Hasetçiler, husûdlar, **nâmûs keşân**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6048	1	359	ḥasret	حَسْرَةْ	Elinden fevt olup giden nesneye kemâl-i arzusundan naşi teessüf ve keder gussa çekmek.	Arapça ḥâ (ح) babı
6049	1	359	ḥask	حَسْك	Yürekte gizli olan düşmanlık, **kîne**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6050	1	359	ḥaske(t)	حَسْكَة	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça ḥâ (ح) babı
6051	1	359	ḥiskil	حِسْكِلْ	Dökülür iken kızgın demirden sıçrayan kıvılcımlar, **âyîje**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6052	1	360	ḥasel	حَسَلْ	Rezil eylemek, **rüsvâ kerden**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6053	1	360	ḥasm	حَسْم	Birine bir nesneyi verip durur iken vermemek ve kesmek, kat etmek, **dirîġ dâşten**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6054	1	360	ḥasen	حَسَنْ	Güzel, **ḫûb**, hoş, iyi olan.	Arapça ḥâ (ح) babı
6055	1	360	ḥüsn	حُسْن	Güzellik, **ḫûbî**, iyilik.	Arapça ḥâ (ح) babı
6056	1	360	ḥasnâʾ	حَسْنَاءْ	Güzel avrat, **ḫûb zen**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6057	1	360	ḥasenat	حَسَنَاتْ	Güzel addolunan nesneler ve Allah için icra olunan efʿâl ve aʿmâl.	Arapça ḥâ (ح) babı
6058	1	360	ḥasene(t)	حَسَنَة	Allah için icra olunan amel.	Arapça ḥâ (ح) babı
6059	1	360	ḥüsnâ	حُسْنَى	Güzellik, **ḫûbî** ve iyi amel ve düşmana fevz ve zafer bulmak ve şehadet nimeti, şehit olmak ve ahsenin müennesi olup ziyade güzel olan, ziyade hasen olan demektir, **el-hüsneyeyn** zafer ile şehadet nimeti.	Arapça ḥâ (ح) babı
6060	1	360	ḥüsniyyât	حُسْنِيَّاتْ	Nesnenin fayda olan keyfiyyâtı.	Arapça ḥâ (ح) babı
6061	1	360	ḥasv	حَسْو	Azca azca, tedrîc ile içmek, **nûşîden**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6062	1	360	ḥasve(t)	حَسْوَة	İçilecek nesnenin bir içimi.	Arapça ḥâ (ح) babı
6063	1	360	ḥasûd	حَسُودْ	Kıskanıcı, sairin nail olduğu nimetin zevalini yahut kendine müntakil olmasını arzu eden kimse, **bed endîş**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6064	1	360	ḥusûd	حُسُودْ	Kıskanmak, **nâmûş keşîden**.	Arapça ḥâ (ح) babı

6065	1	360	**ḥissî**	حِسِّىّ	His ve hâsseye müteallik ve merbut olan, **âgâhî**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6066	1	360	**ḥasîb**	حَسِيبْ	Hasep ve nesep ve şeref sahibi olan ve kafi olan, yetişir, el verir olan, **yâl**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6067	1	361	**ḥasîr**	حَسِيرْ	Hasret çeken kimse, **hasret keşende**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6068	1	361	**ḥasîfe(t)**	حَسِيفَه	Gönülde gizli olan adavet, **kîne**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6069	1	361	**ḥasîke(t)**	حسِيكَهْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça ḥâ (ح) babı
6070	1	361	**ḥüseyin**	حُسَيْن	Güzel, **ḫûb**, iyi, hoş olan.	Arapça ḥâ (ح) babı
6071	1	361	**ḥişâr**	حِشَارْ	Cemiyetler, cemaatler.	Arapça ḥâ (ح) babı
6072	1	361	**ḥuşâş**	حُشَاشْ	Hasta yahut mecruh olanın bedeninde kalan ruh bakiyesi.	Arapça ḥâ (ح) babı
6073	1	361	**ḥuşâşe(t)**	حُشَاشَة	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça ḥâ (ح) babı
6074	1	361	**ḥaşâ'iş**	حَشَائِشْ	Kuru otlar, **ḫûşk-i gîyâhâ**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6075	1	361	**ḥaşd**	حَشْد	Birikmik, toplanmak, **behem âmeden**, her taraftan gelmek.	Arapça ḥâ (ح) babı
6076	1	361	**ḥaşr**	حَشْر	Cem etmek, toplamak, **behem âmeden**, her taraftan bir mahalle getirmek ve vatanından sürüp nefyetmek ve Allahüteala yevm-i kıyâmette cümle insanı diriltip mahşere iletmek.	Arapça ḥâ (ح) babı
6077	1	361	**ḥaşerat**	حَشَرَاتْ	Böcekler, hurde hayvanlar, **pejgân**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6078	1	361	**ḥaşere**	حَشَرَه	Küçük hayvan ve cemiyet, cemaat, **güruh**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6079	1	361	**ḥaşrece(t)**	حَشْرَه جَهْ	Ölmek halinde olan adamın nefesi boğazında gargara etmek, **garenk**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6080	1	361	**ḥaşefe(t)**	حَشَفَهْ	Zekerin kertiğinden yukarı olan yumru başı, **ser-i gîr**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6081	1	361	**ḥaşil**	حَشِلْ	Bir şeyin fenası ve rezili, alçağı, **pest**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6082	1	361	**ḥaşm**	حَشْم	Utanmak, **şermîden** ve utandırmak ve darılmak ve darıltmak.	Arapça ḥâ (ح) babı
6083	1	361	**ḥaşem**	حَشَم	Teba ve hademe ve ehil ve hem-civâr takımı, **zâverân**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6084	1	362	**ḥaşeme(t)**	حَشَمَة	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça ḥâ (ح) babı
6085	1	362	**ḥaşmet**	حَشْمَة	Bi-maʿ nâhu eyḍan ve çok hışım sahibi olmak.	Arapça ḥâ (ح) babı
6086	1	362	**ḥışmet**	حِشْمَة	Utanıp bozulup kalmak, **şermîden**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6087	1	362	**ḥışnet**	حِشْنَة	Hıkd, **kîne**, kin gütmek.	Arapça ḥâ (ح) babı
6088	1	362	**ḥaşv**	حَشْو	Yastık ve minder makulesine katık ve pamuk misilli doldurulan ve şiirde bir beytin mısrâ-ı evvelinde sadr ile aruzdan maada ve mısrâ-ı sânisinde iptida ile dart maada cemi tefâʿ iline denir.	Arapça ḥâ (ح) babı
6089	1	362	**ḥaşviyyât**	حَشْوِيَّاتْ	Kelam arasında nesne ve mesela ve faraza ve sözüm yabana misilli mealisiz ve lüzumsuz telaffuz ve ilave olunan kelimat.	Arapça ḥâ (ح) babı

6090	1	362	**ḥaşiyye(t)**	**حَشِيَّهْ**	Minder, yastık ve nisyânın bazen bir taraflarını büyük göstermek göstermek için istimal ettikleri yastık.	Arapça ḥâ (ح) babı
6091	1	362	**ḥaşîş**	**حَشِيشْ**	Kuru otlak, **kiyâh-ı huşk** ve bir adamı işinden naşi ivdirmek ve adamı tamahkâr ve haris kılmak ve kendir yaprağından tertip olunan muâlece afyon gibi keyfede esrar dahi tesmiye olunur.	Arapça ḥâ (ح) babı
6092	1	362	**ḥaşîşe(t)**	**حَشِيشَة**	Ot, **giyâh**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6093	1	362	**ḥaşîf**	**حَشِيفْ**	Eski libas, **câme-i köhne**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6094	1	362	**ḥaşîm**	**حَشِيمْ**	Nastan utanır olan, **şermende**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6095	1	362	**ḥaṣât**	**حَصَاةْ**	Rey, rüşt, dirayet, akıl, **hûş** ve sidik kavuğunda taş peyda olmak illeti.	Arapça ḥâ (ح) babı
6096	1	363	**ḥaṣat**	**حَصَادْ**	Ekin ve çayır biçmek, **durîden** ve vefat edip ölmek.	Arapça ḥâ (ح) babı
6097	1	363	**ḥaṣṣâd**	**حَصَّادْ**	Ekin biçicisi, **kişt dürîde**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6098	1	363	**ḥisar**	**حِصَارْ**	Kale, istikâm verilmiş mahal, **tebrek** ve düşmanın etrafını kuşatıp tazyik etmek, muhasara etmek.	Arapça ḥâ (ح) babı
6099	1	363	**ḥuṣṣâr**	**حُصَّارْ**	Muhasaracılar.	Arapça ḥâ (ح) babı
6100	1	363	**ḥışâṣ**	**حِصَاصْ**	Paylaşmak, hisse etmek, **perḫ kerden**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6101	1	363	**ḥaṣâfe(t)**	**حَصَافَة**	Reyi metin ve aklı kâmil olmak, **ḫıred mend**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6102	1	363	**ḥuṣâle(t)**	**حُصَالَة**	Harmandan baki kalan süprüntü.	Arapça ḥâ (ح) babı
6103	1	363	**ḥaṣân**	**حَصَانْ**	Namahremden perhiz üzere olmak, **mîde**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6104	1	363	**ḥaṣâne(t)**	**حَصَانَة**	Hatun namahremden perhiz üzere olmak ve kavi, muhkem, metin olmak.	Arapça ḥâ (ح) babı
6105	1	363	**ḥaṣâ 'id**	**حَصَائِدْ**	Ekin biçimleri, harmanlar, **benûhâ**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6106	1	363	**ḥaṣâ 'il**	**حَصَائِلْ**	Baki ve mümtaz kalan nesneler.	Arapça ḥâ (ح) babı
6107	1	363	**ḥaṣabe(t)**	**حَصَبَه**	Kızamık tabir olunan sivilce illeti, **mevîje**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6108	1	363	**ḥişşe**	**حِصَّه**	Nesne taksiminden bir kimseye düşen kıta veya miktar, **behre,** nasip, pay.	Arapça ḥâ (ح) babı
6109	1	363	**ḥaṣat**	**حَصَدْ**	Ekin ve çayır biçmek, **durîden**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6110	1	363	**ḥasr**	**حَصْر**	Dar yere tıkayıp etrafını sıkıştırmak ve asker ile bir nesnenin etrafını almak ve kuşatmak, **seftîden**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6111	1	363	**ḥaṣar**	**حَصَرْ**	Kahır ve gussa çekmek.	Arapça ḥâ (ح) babı
6112	1	363	**ḥışaṣ**	**حِصَصْ**	Paylar, nasipler, **behrehâ**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6113	1	363	**ḥaṣaf**	**حَصَفْ**	Kuru gıcık uyuz illeti, **hûşkrende**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6114	1	364	**ḥışn**	**حِصْن**	Girilmesi güç olan sarp ve metin ve muhkem mahal, kale, hisar, **câ-yı düşvâr**.	Arapça ḥâ (ح) babı

6115	1	364	**ḥuṣn**	حُصْنْ	Hatun, namahremden perhiz üzere olmak, **mîde**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6116	1	364	**ḥuṣnâ**	حُصْنَا	Ziyadesiyle ehl-i iffet olan hatun, **mîde**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6117	1	364	**ḥuṣûr**	حُصُورْ	Gam ve gussadan teng-dil olan nisvân taifesine ve teehhüle asla rağbet etmez olan ve esrarın saklar olan, **el-ḥaṣûr**, Yahya nebi aleyhisselam.	Arapça ḥâ (ح) babı
6118	1	364	**ḥuṣûl**	حُصُولْ	Hâsıl olmak, vücuda gelmek, **vücûd yâften**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6119	1	364	**ḥuṣûn**	حُصُونْ	Kaleler, hisarlar, **tebrekhâ**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6120	1	364	**ḥaṣîd**	حَصِيدْ	Biçilmiş ekin, **durîdende** ve harap ve münhedim olan.	Arapça ḥâ (ح) babı
6121	1	364	**ḥaṣîde(t)**	حَصِيدَهْ	Bi-maʿ nâhu eydan.	Arapça ḥâ (ح) babı
6122	1	364	**ḥaṣîr**	حَصِيرْ	Malum bir nevi ottan yapılmış döşeme, **bûrîya** ve gam ve gussadan teng-dil olan ve yan, canip ve padişah ve zindan manalarına dahi müstağmeldir.	Arapça ḥâ (ح) babı
6123	1	364	**ḥaṣîf**	حَصِيفْ	Reyi metin ve aklı keskin olan, **tîz fehm**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6124	1	364	**ḥaṣîle(t)**	حَصِيلَه	Nesnenin bakisi.	Arapça ḥâ (ح) babı
6125	1	364	**ḥaṣîn**	حَصِينْ	Sarp, menîʿ, muhkem olan, **düşvâr**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6126	1	364	**ḥuṣayn**	حُصَيْنْ	Kalecik, hısn-ı sagîr, **tebrekçe**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6127	1	364	**ḥażż**	حَضّ	Bir işe teşvik etmek, dürtüştürmek, **sîbûḫten**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6128	1	364	**ḥużżâr**	حُضّارْ	Hazır ve vaki bulunan adamlar, huzurda bulunanlar.	Arapça ḥâ (ح) babı
6129	1	365	**ḥażâre(t)**	حَضَارَهْ	Hazır olmak, hâ'il olmayarak bir nesnenin kurbunda bulunmak, **tezdîk şuden**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6130	1	365	**ḥażâne(t)**	حَضَانَهْ	Kucağa almak, **aġûşîden** ve beslemek.	Arapça ḥâ (ح) babı
6131	1	365	**ḥażâyâ'**	حَضَايَاءْ	Ziyade muhabbet edilen zevceler.	Arapça ḥâ (ح) babı
6132	1	365	**ḥażar**	حَضَرْ	Yolcu olmayıp mahallinde karar üzere olmak, **câ gîrîfte**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6133	1	365	**ḥażerât**	حَضَارَاتْ	Hazretler, cenaplar.	Arapça ḥâ (ح) babı
6134	1	365	**ḥażret**	حَضْرَةْ	İş bu kelimenin zatı manası adamın kurb ve pişgâhi demek olup tedrici ile tahvil olunup tazimi muntazammın bir nevi lakap ve unvan olmuştur. istimalinde dahi büyük ve küçüküğün isminden sonra irat olunarak yalnız Allahüteala ve peygamber ve melâike ve eâzim-i nâs isimleri evveline getirilir.	Arapça ḥâ (ح) babı
6135	1	365	**ḥażarî**	حَضَرِىّ	Yolcu ve misafir olmayıp, hazara müteallik olan **câ giriftegî**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6136	1	365	**ḥażan**	حَضَنْ	Göğüs, **sîne**, kucak.	Arapça ḥâ (ح) babı
6137	1	365	**ḥużur**	حُضُورْ	Setr ve perde tavassut etmeyerek, birinin kurb ve pîşgâhı ve rahat izdırap ve gaileden hâli olmak, **pişîgâh**.	Arapça ḥâ (ح) babı

6138	1	365	**ḥażıyye(t)**	حَضِيَّة	Ziyade muhabbet edilen zevce yahut cariye.	Arapça ḥâ (ح) babı
6139	1	365	**ḥażîre(t)**	حَضِيرَه	Beş on nefer kadar asker bölüğü, **dâlâbe**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6140	1	365	**ḥażîż**	حَضِيضْ	Neyyireyn ile kevâkib-i seyyârenin kürre-i arza akrep olan takarrüb noktaları ki evc tabir olunan noktanın mukabilidir ve heyʾet-i cedîde kavlince kürre-i arz ile kevâkib-i seyyârenin merkez-i şemsten en ziyade bâʿîd oldukları noktadır.	Arapça ḥâ (ح) babı
6141	1	366	**ḥaṭṭ**	حَطّ	Aşağı itmek, **füru nihâden** veya indirmek ve satranç oyununda hasmına bir taşı mahsusça vermek.	Arapça ḥâ (ح) babı
6142	1	366	**ḥaṭṭâb**	حَطّابْ	Oduncu, odun satıcı, **hîzemger**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6143	1	366	**ḥuṭâm**	حُطامْ	Kırıntı, **rîze** ve yumurta kabuğunun kırıntısı.	Arapça ḥâ (ح) babı
6144	1	366	**ḥuṭâmet**	حُطامَة	Bi-maʿnâhu eydan.	Arapça ḥâ (ح) babı
6145	1	366	**ḥaṭab**	حَطَبْ	Odun, **hîzem**, ateş için tehiyye olunan ağaç.	Arapça ḥâ (ح) babı
6146	1	366	**ḥaṭm**	حَطْم	Kırmak, ufatmak, **ḫurd kerden**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6147	1	366	**ḥaṭme(t)**	حَطَمَه	Şedit ateş ve cehennemin bir tabakası veya bir kıyısı ve merhametsiz şefkatsiz adam.	Arapça ḥâ (ح) babı
6148	1	366	**ḥuṭûṭ**	حُطُوطْ	Nesnenin yukarıdan aşağı itmesi, **fürû âmeden**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6149	1	366	**ḥaṭîbe(t)**	حَطِيبَهْ	Odunluk, **hîzemgâh** ve ormanlık olan mahal.	Arapça ḥâ (ح) babı
6150	1	366	**ḥaṭîm**	(حَطِيمْ)	Beytullah haricinde vaki bir meydan.	Arapça ḥâ (ح) babı
6151	1	366	**ḥaẓ**	حَظّ	Sevinç, **şâdî**, sevinmek, mesrur olmak ve niʿmet-i mesrûriyeti mucip olacak nesne.	Arapça ḥâ (ح) babı
6153	1	366	**ḥıẓa(t)**	حِظَة	İzzet, itibar, hatır sayılması.	Arapça ḥâ (ح) babı
6154	1	366	**ḥaẓar**	حَظْرْ	Vermeyip menetmek, **nedâden**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6155	1	366	**ḥıẓlân**	حِظْلانْ	İdarecilik, mümsiklik.	Arapça ḥâ (ح) babı
6156	1	366	**ḥuẓve(t)**	حُظْوَة	Kadir, itibar.	Arapça ḥâ (ح) babı
6157	1	366	**ḥuẓûẓ**	حُظُوظْ	Sevinçler, **şâdîhâ** ve nimetler.	Arapça ḥâ (ح) babı
6158	1	367	**ḥaẓire**	حَظِيرَه	Etrafı çalı ve sazlık ile ihata olunup hayvan hıfzına mahsus mahal, ağıl, **ḫıbâk**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6159	1	367	**ḥaẓîratü'l ḳuds**	حَظِيرَةُ الْقُدْس	Cennet-i Firdevs.	Arapça ḥâ (ح) babı
6160	1	367	**ḥifâẓ**	حِفاظ	Hıfzetmek, muhafaza etmek, saklamak, **nîgâh dâşten**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6161	1	367	**ḥuffâẓ**	حُفّاظ	Hafızlar, hıfzediciler ve Kur'an-ı Kerim'i ezberden bilenler, **yâd girîftegân**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6162	1	367	**ḥıfâve(t)**	حِفاوَة	Birine çok nevâziş ve ikram etmek, **nevâziş kerden**.	Arapça ḥâ (ح) babı

6163	1	367	**ḥafâʾir**	حَفَائِرْ	Kazınmış çukurlar, **meġâkḥâ**, mezarlar.	Arapça ḥâ (ح) babı
6164	1	367	**ḥafâʾîẓ**	حَفَائِظْ	Gazaplar, dargınlıklar, **ḫışmân**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6165	1	367	**ḥafede(t)**	حَفَدَهْ	Torunlar, oğul oğulları, **nebîregân**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6166	1	367	**ḥafr**	حَفْر	Kazmak, çukur etmek, **kâvîden**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6167	1	367	**ḥufr**	حُفْر	Bi-maʿnâhu eydan.	Arapça ḥâ (ح) babı
6168	1	367	**ḥufer**	حُفَرْ	Kazılmış çukurlar, **meġâkhâ**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6169	1	367	**ḥufre(t)**	حُفْرَهْ	Çukur, **meġâk**, kuyu, mezar, hendek.	Arapça ḥâ (ح) babı
6170	1	367	**ḥafẓ**	حَفْضْ	Eğip bükmek, **ḫamânîden** ve bırakıvermek ve bir kelimenin harf-i âhîrini mecrûr etmek.	Arapça ḥâ (ح) babı
6171	1	367	**ḥıfẓ**	حِفْظْ	Saklamak, **nigâh dâşten** ve ezberlemek, hatırda tutmak kuvvet-i bâtınesi.	Arapça ḥâ (ح) babı
6172	1	367	**ḥıfẓa(t)**	حِفْظَهْ	Gayret, gazap, hamiyet, **hışım**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6173	1	367	**ḥafaẓa(t)**	حَفَظَهْ	Hıfzediciler, **nigâhdâştegân** ve insanın efʿâlini yazmaya memur olan melâʾike-i kirâm hazerâtı.	Arapça ḥâ (ح) babı
6174	1	367	**ḥufne(t)**	حُفْنَهْ	İki avuç dolusu miktarı ve çukur, kayalarda olan tabii, oyma çukur, **maġâk**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6175	1	368	**ḥufûl**	حُفُولْ	Birikmek, **behem âmeden** vefret üzere olmak.	Arapça ḥâ (ح) babı
6176	1	368	**ḥafî**	حَفِيّ	İkramcı, nûvâzişci olan, **dânende** ve kişinin hâl ve ahvalini dikkat ile sormak mutadı olan ve ilim tahsilinde ziyade müteharri olan.	Arapça ḥâ (ح) babı
6177	1	368	**ḥafîd**	حَفِيدْ	Torun, **nebîre**, oğul oğulu.	Arapça ḥâ (ح) babı
6178	1	368	**Ḥaḳ**	حَقّ	Allahutela'nın esmâu'l hüsnâsından biri ve muktezâ-yı adl ve hikmete mutabık olan nesne ve adl ve hikmet muktezası üzere lazım ve vacip olan nesne ve inkârı bir türlü reva ve sahih olmayıp sabit ve mevcut olan nesne ve muhakkak olan nesne ve bir nesnenin ahz ve zabtı yahut talep ve istidası babında bir muktezâ-yı adl ve hikmet, birinde vaki olan salâhiyyet-i tâmme ve birinin kavlinde ve istidasında sıdk ve sıhhati vaki olması ve adl, dâd ve dîn-i İslâm ve Kur'an-ı azîmu'ş-şân ve nesneyi yerine götürüp icra ettirmek ve nesneyi vücuda getirmek, **sezâ beḫudâyî**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6179	1	368	**ḥaḳḳâ**	حَقّاً	Vakaa, fi'l-vâki, hakikat olarak.	Arapça ḥâ (ح) babı
6180	1	368	**ḥakaret**	حَقَارَهْ	Horlamak, **ḫor kerden**, hor görmek.	Arapça ḥâ (ح) babı
6181	1	369	**ḥıḳâḳ**	حِقَاقْ	Muhâsama etmek, dava etmek.	Arapça ḥâ (ح) babı
6182	1	369	**ḥıḳâḳ**	حِقَّاقْ	Kutular, **dürchâ**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6183	1	369	**ḥaḳḳâḳ**	حَقَّاقْ	Hokkacı, kutucu, **dürcger**.	Arapça ḥâ (ح) babı

6184	1	369	**ḥıḳâl**	**حِقَالْ**	Tarlada olan buğdayı henüz olmazdan mukaddem satmak ve tarlayı ekinin bir miktarı için kiraya vermek.	Arapça ḥâ (ح) babı
6185	1	369	**ḥaḳḳânî**	**حَقَّانِىَ**	Hak tarafından olan ve hak ve sahih olan.	Arapça ḥâ (ح) babı
6186	1	369	**ḥaḳḳaniyet**	**حَقَّانِيَّة**	Adalet, insaf, vacip ve lazım olanı ifa etmek.	Arapça ḥâ (ح) babı
6187	1	369	**ḥaḳâ'id**	**حَقَّائِدْ**	Buğuzlar, düşmanlıklar.	Arapça ḥâ (ح) babı
6188	1	369	**ḥaḳḳâ'iḳ**	**حَقَّائِقْ**	Sabit ve şüphesiz olan şeyler.	Arapça ḥâ (ح) babı
6189	1	369	**ḥoḳḳa**	**حُقَّه**	Malum bir nevi kutu, **dürc**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6190	1	369	**ḥıḳd**	**حِقْد**	Derununda kin tutmak, **kîne**, kalpte adavet saklamak.	Arapça ḥâ (ح) babı
6191	1	369	**ḥaḳûd**	**حَقُودْ**	Kalbinde adavet tutan, kin tutan, **kînedâr**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6192	1	369	**ḥuḳûd**	**حُقُودْ**	Adavetler, kinler, **kînehâ**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6193	1	369	**ḥuḳuḳ**	**حُقُوقْ**	Haklar, mevcut ve sabit ve mukarrer olan nesneler ve vacip ve lazım olan nesneler.	Arapça ḥâ (ح) babı
6194	1	369	**ḥaḳir**	**حَقِيرْ**	Kadir ve itibarı olmayan, **bî-ḳadr**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6195	1	369	**ḥaḳîḳ**	**حَقِيقْ**	Ḥakkı mukarrer olan, hak sahibi olan, **ḥaḳmend**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6196	1	369	**ḥaḳiḳat**	**حَقِيقَة**	Sabit ve vaki olan nesne ve nesnenin künh ve asıl ve müntehası veyahut vaki olan hâli veya keyfiyet veya mahiyeti ve kelam ile efʿâlin sadakati. **Fî'l-hakîka** fî'l-vâkiʿ, sahîhan ve vâkıʿan.	Arapça ḥâ (ح) babı
6197	1	369	**ḥaḳiḳaten**	**حَقِيقَةً**	Hakikat ve vaki hâl üzere.	Arapça ḥâ (ح) babı
6198	1	370	**ḥaḳiki**	**حَقِيقِىّ**	İçi dışına ve sonu evveline uyar olan, yalan ve yapma olmayan, **düristî**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6199	1	370	**ḥakk**	**حَكّ**	Kazınmak, **üstürden** ve mühür kazımak ve beden kaşımak.	Arapça ḥâ (ح) babı
6200	1	370	**ḥakk-i ṣadr**	**حَكِّ صَدْر**	Şüphe, reyb, **gümân** ve ism ve halecan misilli deruna tesir eden hâlattan her biri.	Arapça ḥâ (ح) babı
6201	1	370	**ḥikâ'**	**حِكَاءْ**	Vukuatı nakletmek ve vukuatın ahvalini zikretmek.	Arapça ḥâ (ح) babı
6202	1	370	**ḥakkâk**	**حَكَّاكْ**	Sanatı mühr-i vâv misilli nesne kazımak olan, **mührüken**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6203	1	370	**ḥukâke(t)**	**حُكَاكَة**	Kazınan ve perdaht olunan nesneden dökülen kazıntı ve döküntü, **dîzîdende**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6204	1	370	**ḥikâm**	**حِكَامْ**	Hasmını hâkim huzuruna davet edip muhakeme ve murâfaʿa etmek.	Arapça ḥâ (ح) babı
6205	1	370	**ḥükkâm**	**حُكَّامْ**	Hükmedenler, hâkimler, padişahlar, kadılar, valiler, **hakimân**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6206	1	370	**ḥikâye**	**حِكَايَة**	Bir vakanın hususat ve keyfiyatını beyan etmek ve beyandan hâsıl olan kelam, **dâsitân**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6207	1	370	**ḥikâyâ'**	**حِكَايَاءْ**	Hikayeler, hikayetler, vukuat nakilleri, **dâsitânhâ**.	Arapça ḥâ (ح) babı

6208	1	370	**ḥuklet**	حُكْلَة	Dil tutkunluğu, **zebân giriftegî**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6209	1	370	**ḥakem**	حَكَمْ	Dava faslına davacıların ihtiyar ve rızalarıyla tayin olunan kimse.	Arapça ḥâ (ح) babı
6210	1	370	**ḥikem**	حِكَمْ	Hikmetler, marifetler.	Arapça ḥâ (ح) babı
6211	1	370	**ḥükm**	حُكْم	Şu nesne şöyledir diye kesip atmak, kadının hükmü gibi ve şu nesne şöyle olsun diye emretmek, padişahın hükmü gibi ve bir maddeye karar veren yahut davayı fasleden kelam veya o kelamı havi olan nesne.	Arapça ḥâ (ح) babı
6212	1	371	**ḥükemâʾ**	حُكَمَاءْ	Hâkimler, hikmeti bilenler, alimler, **dürüst güfterân**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6213	1	371	**ḥikmet**	حِكْمَة	Adl ve ilim ve hilim ve nübüvvet ve Kur'an ve İncil ve Allahüteala'nın gayet-i ahkâm ve ittikân ile eşya ve mevcudâtı bilip icat ve halk eylemek sıfat-ı şerîfesi ve insanın mevcudatı bilip efʿâl-i hayriyyeyi işlemek sıfatı ve mevcudatın ahval ve keyfiyyât-ı hâriciyye ve bâtınesiden bahseder olan ilm-i câmi denir ki ulûm-ı sâire o ilmin eczası ve fürûʿ u ve kıtaʿ âtıdır.	Arapça ḥâ (ح) babı
6214	1	371	**ḥükûf**	حُكُوفْ	İşte gevşeklik, **sibigî**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6215	1	371	**ḥükümet**	حُكُومَتْ	Hakimlik, emir, hüküm, emirlik, **türǧûz** ve bir hâkimin dâʾire-i hükmü olan bilâd gerek müstakil devlet ve gerek tâbi bir memleket olsun.	Arapça ḥâ (ح) babı
6216	1	371	**(ḥakim)**	(حَكِيمْ)	Hikmet ile muttasıf olan ve mevcudatın hakikatine vakıf olan, **dürüst güftâr**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6217	1	371	**ḥakîm-i muṭlaḳ**	حَكِيمِ مُطْلَقْ	Allahuteala celle şânuhu.	Arapça ḥâ (ح) babı
6218	1	371	**ḥall**	حَلّ	Düğüm çözmek, **güşûden** ve müşkül nesnenin çaresini bulmak ve müşkül sualin cevabını bulmak ve mürekkep olan nesnenin eczâ-yı mürekkebisini birbirinden tefrik edip terkibini izale etmek ve donmuş nesneyi eritmek ve bir nesneyi eritmek ve bir yere nüzûl edip konmak.	Arapça ḥâ (ح) babı
6219	1	372	**ḥilâʾ**	حِلَاءْ	Birine ikram ve taltif ve hoş muamele etmek.	Arapça ḥâ (ح) babı
6220	1	372	**ḥilâb**	حِلَابْ	Yardım etmek, **yâverî kerden**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6221	1	372	**ḥülâyes**	حُلَايِسْ	Arslan, **şîr**, esed ve kavmi beyninde şerif ve muhterem olan adam.	Arapça ḥâ (ح) babı
6222	1	372	**ḥallaç**	حَلَّاجْ	Pamuk atıcı, **penyezen**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6223	1	372	**ḥallâce(t)**	حَلَّاجَة	Hallaçlık sanatı, **ilyâd gerî.**	Arapça ḥâ (ح) babı
6224	1	372	**ḥülâḥil**	حُلَاحِلْ	Zatında bahadır olan azîmü'ş-şân adam.	Arapça ḥâ (ح) babı
6225	1	372	**ḥallâf**	حَلَّافْ	Bir nesnenin icrasına müteahhit olduğunu yemin ile beyan ve ispat etmek, **sevgend künende**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6226	1	372	**ḥilâḳ**	حِلَاقْ	**Tıraş**, ustura ile alınmış yahut alınması lazım gelmiş olan kıl ve saç.	Arapça ḥâ (ح) babı
6227	1	372	**ḥallâḳ**	حَلَّاقْ	Tıraş edici, **ser tırâş**, berber.	

6228	1	372	**ḥulâḳa(t)**	حُلَاقَة	Tıraş olunmuş kıllar, **mûper kende**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6229	1	372	**ḥelal**	حَلَالْ	Haram olmayıp Allahüteala'nın cevazıyla caiz ve mezun kılınmış olan nesne, **şefâ**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6230	1	372	**ḥellâl**	حَلَالْ	Çevirici, açıcı, **küşûdende**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6231	1	372	**ḥelâle(t)**	حَلَالَة	İkinci kocasından boşanıp birinci eski kocasına tekrar nikah olunan hatun.	Arapça ḥâ (ح) babı
6232	1	372	**ḥelâlî**	حَلَالِى	Nesnenin haram olmayıp caiz ve helal olması, **şefâyî**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6233	1	372	**ḥalâvet**	حَلَاوَة	Tatlı olmak, **şîrîn**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6234	1	372	**ḥalâ'ib**	حَلَائِبْ	Koşuya götürülen atlar.	Arapça ḥâ (ح) babı
6235	1	372	**ḥalâ'il**	حِلَائِلْ	Nikahlı karılar, **zenân**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6236	1	372	**ḥaleb**	حَلَبْ	Taze sağılmış süt, **şîr**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6237	1	373	**ḥalbe(t)**	حَلَبَة	Yarış için etraftan toplanan atlar ve imdat için etraftan toplanan süvariler.	Arapça ḥâ (ح) babı
6238	1	373	**ḥille(t)**	حِلَّة	Vücuda ârız olan kırıklık ve zaaf ve fütur.	Arapça ḥâ (ح) babı
6239	1	373	**ḥülle**	حُلَّة	Binuş nevinden bir resm-i libâs ve hatun talâk-ı selâse ile talak olundukta zevcine müceddeden varması helal olmak üzere varıp ıtlak olunması iktiza eden zevc-i âhar.	Arapça ḥâ (ح) babı
6240	1	373	**ḥıltît**	حِلْتِيتْ	Şeytan boku denilen maruf zamk.	Arapça ḥâ (ح) babı
6241	1	373	**ḥalc**	حَلْج	Pamuk atmak, **melḥûden**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6242	1	373	**ḥalf**	حَلْف	Yemin etmek, **sevgend**, kavlinin sıhhatini ispat etmek için bir aziz nesnenin ismini zikretmek.	Arapça ḥâ (ح) babı
6243	1	373	**ḥilf**	حِلْف	Bazı kimse arasında sözverişip ant içerek ahit ve peymân etmiş olanlar, **sevgend ḫordân**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6244	1	373	**ḥalḳ**	حَلْق	Boğaz, **gelû** ve tıraş etmek.	Arapça ḥâ (ح) babı
6245	1	373	**ḥalḳa**	حَلْقَه	Ortası boş tekerlek biçiminde olan nesne, **ceser**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6246	1	373	**ḥulḳûm**	حُلْقُومْ	Boğaz, **gelû**, taamın ağızdan mideye varmak üzere geçtiği yol.	Arapça ḥâ (ح) babı
6247	1	373	**ḥalḳî**	حَلْقِىَ	Boğaza mensup ve müteallik olan, boğazdan çıkan, boğazdan söylenip telaffuz olunan, **gelûyî**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6248	1	373	**ḥilm**	حِلْم	İnsanın tabiatın yavaşlığı ki çok veya çabuk darılmaz, **râmî**	Arapça ḥâ (ح) babı
6249	1	374	**ḥulm**	حُلْم	Düş azmak, **gûştâsb**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6250	1	374	**ḥaleme(t)**	حَلَمَه	Meme düğmesi, memenin başı, **ser pistân**.	Arapça ḥâ (ح) babı

6251	1	374	(ḥelva)	(حَلْوَا)	Malum ve maruf tatlı taam.	Arapça ḥâ (ح) babı
6252	1	374	ḥelvân	حَلْوَانْ	Tatlı olmak, **şîrîn**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6253	1	374	ḥalvâ'î	حَلْوَائِى	Helva yapıp satan kimse, **ḥelvâ fürûş**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6254	1	374	ḥulûl	حُلُولْ	Girmek, **der şuden**, gelip çatmak, nüzul edip konmak ve vuku bulmak, zuhur etmek ve bazı küffarın iʿtikâd-ı batılları üzere Hak sübhânehu ve Teâlâ Hazretleri'nin insan ve hayvan şekline girip dünyada cismen meşhûd olması.	Arapça ḥâ (ح) babı
6255	1	374	ḥulûlî	حُلُولِىّ	Allah'ın hulûline kail olan.	Arapça ḥâ (ح) babı
6256	1	374	ḥalûm	حَلُومْ	Hilim, tabiat yavaşlığı.	Arapça ḥâ (ح) babı
6257	1	374	ḥalvâ	حَلْوَى	Helva denilen tatlı taam.	Arapça ḥâ (ح) babı
6258	1	374	ḥulviyât	حُلْوِيَاتْ	Tatlı olan nesneler, **şîrînhâ**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6259	1	374	ḥalî	حَلِى	Ziynet için istimal olunan nesne.	Arapça ḥâ (ح) babı
6260	1	374	ḥilâ	حِلَى	Kılıcın balçağında ve kınında olan ziynetler.	Arapça ḥâ (ح) babı
6261	1	374	ḥaliyy	حَلِىّ	Güzel, dilber, ziynetli olan.	Arapça ḥâ (ح) babı
6262	1	374	ḥilye(t)	حِلْيَة	Kılıcın balçağında ve kınında olan ziynetler ve nisvan taifesinin istimal eylediği ziynetler ve sûret-i heyʾet, sıfat, manzar.	Arapça ḥâ (ح) babı
6263	1	374	ḥalîf	حَلِيفْ	Bir kimse ile ant için ahit eden kimse, **sevgend ḫûrende**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6264	1	374	ḥalîl	حَلِيلْ	Zevc, koca, **şevher**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6265	1	374	ḥalîle(t)	حَلِيلَه	Zevce, nikahlı karı, **hemser**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6266	1	374	ḥalim	حَلِيمْ	Tabiatı yavaş olup çok darılmayan, **bürdübâr**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6267	1	375	ḥumma	حُمَّا	Sıtma illeti ki aʿzâ-yı bedeni ateş gibi yakar, **teb**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6268	1	375	ḥimâʾ	حِمَاءْ	Korumak, muhafaza etmek, **nige dâşten**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6269	1	375	ḥumât	حُمَاةْ	Himaye edenler, **nige dâştegân**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6270	1	375	ḥimâr	حِمَارْ	Eşek denilen hayvan, **ḫar**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6271	1	375	ḥimâr-ı ḳabân	حِمَارِ قَبَانْ	Evliya devesi denilen böcek, bir yer eşeciği dahi derler, **ḫarak**-i **zemîn**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6272	1	375	ḥimârî	حِمَارِىّ	Eşeğe müteallik olan, **ḫarî**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6273	1	375	ḥamaset	حَمَاسَة	Cesaret, şecaat.	Arapça ḥâ (ح) babı
6274	1	375	ḥamaḳat	حَمَاقَة	Akılsız olmak, **gâlûsî**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6275	1	375	ḥammal	حَمَّالْ	Yük ve bâr nakline istihdam olunan kimse, **bâz keşende**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6276	1	375	ḥimâm	حِمَامْ	Ölüm, mevt, **mürg**, ecel.	Arapça ḥâ (ح) babı

6277	1	375	(ḥamam	(حَمَّامْ	Sıcak su ile yıkanmaya mahsus bina, **germâbe**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6278	1	375	ḥamâme(t)	حَمَامَه	Kumru veya güvercin denilen kuş, **kebûter**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6279	1	375	ḥammâmî	حَمَّامِىّ	Hamamcı, hamam sahibi ve hamam ustası, **germâbedâr**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6280	1	375	ḥimaye	حِمَايَة	Korumak, **nige dâşten**, zarar ve ziyan ve eziyetten hıfz ve sıyânet etmek.	Arapça ḥâ (ح) babı
6281	1	375	ḥamâ'id	حَمَائِدْ	Methüsenaya şayan olan ef' âl, **sitâyiş**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6282	1	375	ḥamâyil	حَمَايِلْ	Bedenin bir mahalline takılıp asılan nüsha, **girdnâme** ve omuzdan geçen kılıç askısı.	Arapça ḥâ (ح) babı
6283	1	375	ḥamd	حَمْد	Tâzimen ve teşekküren sena ve zikr-i cemîl etmek, **sitâyiş**,	Arapça ḥâ (ح) babı
6284	1	375	ḥamdele	حَمْدَلَه	Elhamdülillah elfâz-ı mübârekesini zikretmek.	Arapça ḥâ (ح) babı
6285	1	375	ḥamrâ'	حَمْرَاءْ	Arap olmayan ecnâs-ı insân, Acem ve Türk ve Rum misilli.	Arapça ḥâ (ح) babı
6286	1	376	ḥumra(t)	حُمْرَة	Kızıl rengi, **sürḫ**, kırmızılık.	Arapça ḥâ (ح) babı
6287	1	376	ḥumḳ	حُمْقْ	Akılsız olmak, bön, **şefek**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6288	1	376	ḥamḳâ'	حَمْقَاءْ	Ahmak, akılsız olan, **kâlûs**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6289	1	376	ḥumaḳâ'	حُمَقَاءْ	Ahmak olanlar, **kâlûsân**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6290	1	376	ḥaml	حَمْل	Arkaya bir nesne alıp götürmek, **bâr berdâşten** ve karında olan çocuk ve yük yükletmek ve isnat etmek ve yük, **bâr** ve sabır, tahammül.	Arapça ḥâ (ح) babı
6291	1	376	ḥamel	حَمَلْ	Kuzu, koyun yavrusu, **bere** ve semada bir burcun ismidir ki şems o burca martın dokuzunda dâhil olur, **burç bere**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6292	1	376	ḥamle	حَمْلَة	Düşman üzere saldırıp hücum etmek, **niyûn dîden** ve bir defada vaki olan say ve gûşiş.	Arapça ḥâ (ح) babı
6293	1	376	ḥumûża(t)	حُمُوضَة	Ekşi olmak, ekşilik, **türşî**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6294	1	376	ḥamûl	حَمُولْ	Hilim ve sabır ve tahammül sahibi olan, **ramîger**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6295	1	376	ḥumûl	حُمُولْ	Yükler, **bârhâ**, sabırlar, tahammüller.	Arapça ḥâ (ح) babı
6296	1	376	ḥamûle(t)	حَمُولَة	Bir nesneye yüklenmiş olan yük, **bâr**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6297	1	376	ḥumma	حُمَّى	Bir maraz ki bedenin her tarafı ateş gibi olup hararet ve susuzluğa düçar eder, **teb**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6298	1	376	ḥumeyyâ	حُمَيَّا	Her nesnenin şiddet ve hiddeti.	Arapça ḥâ (ح) babı
6299	1	376	ḥamiyet	حَمِيَّة	Gayret ve namustan naşi bir nesneden ar ve istinkâf etmek, utanmak, **şermîden** ve kızmak.	Arapça ḥâ (ح) babı

6300	1	377	**ḥamîd**	حَمِيدْ	Şükür ve sipâs ve senâ-yı cemîl ile zikrolunan ve methe şâyeste ve sezâ olan, **sütûde**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6301	1	377	**ḥamîle(t)**	حَمِيلَة	Kılıç askısı ve kayışı, **bejâj-ı şimşîr**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6302	1	377	**ḥamîm**	حَمِيمْ	Sıcak su, **âb-ı germ**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6303	1	377	**ḥamîme(t)**	حَمِيمَة	Bi-mâʿ nâhu eydan.	Arapça ḥâ (ح) babı
6304	1	377	**ḥınâʾ [kına]**	حِنَاءْ	Avratlar, pamaklarını boyamak için müstamel bir nevi maruf ot, **hîne**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6305	1	377	**ḥınâṭa(t)**	حِنَاطَة	Buğday satıcılık hırfeti, **kendüm fürûşî**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6306	1	377	**ḥannân**	حَنَّانْ	Azîmü'r-rahmet olan, rahim olan, **mihriban**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6307	1	377	**ḥinâye(t)**	حِنَايَة	Eğrilik, **nârâsti**, çarpıklık.	Arapça ḥâ (ح) babı
6308	1	377	**ḥınṯ**	حِنْث	Bir adam yeminini bozup altından çıkamamak.	Arapça ḥâ (ح) babı
6309	1	377	**ḥınṭa(t)**	حِنْطَة	Buğday, **kendüm**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6310	1	377	**ḥanẓal**	حَنْظَلْ	Ebucehil karpuzu denilen nebat, **ḫarbuze-i telḫ**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6311	1	377	**ḥunafâʾ**	حُنَفَاءْ	Dîn-i İslâma meyli sahih olup İslâm üzere sabit olan adamlar.	Arapça ḥâ (ح) babı
6312	1	377	**ḥanḳ**	حَنَق	Darılmak, gazaba gelmek, **erġîden**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6313	1	377	**ḥanûṭ**	حَنُوط	Güzel kokulu nesnelerden mürekkep olan tayyib ki meyyitin kefeni üzerine saçılır.	Arapça ḥâ (ح) babı
6314	1	377	**ḥanîṯ**	حَنِيثْ	Yeminini bozup altından çıkamayan adam.	Arapça ḥâ (ح) babı
6315	1	377	**ḥanîf**	حَنِيفْ	Dîn-i İslâma meyli sahih ve sabit olan.	Arapça ḥâ (ح) babı
6316	1	377	**ḥavvâc**	حَوَّاجْ	Hacı kadınlar, **zenân-ı hâcî**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6317	1	377	**ḥavâcib**	حَوَاجِبْ	Hicaplar, **perdehâ**, setrler.	Arapça ḥâ (ح) babı
6318	1	377	**ḥavadis**	حَوَادِثْ	Hadiseler, yeni zuhur eden nesneler, **nev âverdehâ** ve kazalar, belalar, felaketler ve yeni vukuat haberleri.	Arapça ḥâ (ح) babı
6319	1	378	**ḥavari**	حَوَارِىّ	Enbiyâ-yı izâm hazretlerinin ahkâm-ı şerʿ iyyelerini infaz ve icra babında makdûrunu sarf eden adam ve huriler.	Arapça ḥâ (ح) babı
6320	1	378	**ḥavâriyyûn**	حَوَارِيُّونْ	Havariler, Hazreti İsa aleyhisselam Hazretleri'nin ashabından olup ahkâm-ı şerʿ iyyesini icra babında sây-ı belîğ eden zevat.	Arapça ḥâ (ح) babı
6321	1	378	**ḥavâs**	حَوَاسْ	Hayvanda olan hissedici kuvvetler.	Arapça ḥâ (ح) babı
6322	1	378	**ḥavâs-ı ḫamse-i zâhire**	حَوَاسِ خَمْسَه ظَاهِرَه	Görmek ve işitmek ve tatmak ve koku almak ve dokunup duymak kuvvetleri.	Arapça ḥâ (ح) babı
6323	1	378	**ḥavâşî**	حَوَاشِى	Haşiyeler, **kenarhâ** ve kitap kenarında yazılan yazılar ve etbaʿ takımı.	Arapça ḥâ (ح) babı
6324	1	378	**ḥavâṣıb**	حَوَاصِبْ	Şedit rüzgarlar **tündbâd**.	Arapça ḥâ (ح) babı

6325	1	378	**ḥavâṣıl**	**حَوَاصِلْ**	Kuş kursakları, **cîne dânân**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6326	1	378	**ḥavâṣın**	**حَوَاصِنْ**	Ehl-i ismet olan hatunlar.	Arapça ḥâ (ح) babı
6327	1	378	**ḥavâḳır**	**حَوَاقِرْ**	Pençeler, tırnaklar, **nâḫunhâ**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6328	1	378	**ḥavâḳil**	**حَوَاقِلْ**	Ziyade pîr ve ihtiyar olanlar, **nâtüvânân**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6329	1	378	**ḥavâl**	**حَوَالْ**	Havl ve tegayyür etmek, şanından olan.	Arapça ḥâ (ح) babı
6330	1	378	**ḥavale**	**حَوَالَه**	Birinin üzerine çevirmek, sipariş etmek ve bir kimseden sipariş olunarak ahir bir kimseden ahz olunacak akçe ve zikrolunan siparişe müteallik olan senet.	Arapça ḥâ (ح) babı
6331	1	379	**ḥavali**	**حَوَالِى**	Bir mahallin etraf ve civarı, **pîrâmen**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6332	1	379	**ḥavânît**	**حَوَانِيتْ**	Dükkanlar, **kürbehâ**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6333	1	379	**ḥivâye(t)**	**حِوَايَة**	Cem olmak, toplamak, **vâçîden**, havi olmak.	Arapça ḥâ (ح) babı
6334	1	379	**ḥavâ'ic**	**حَوَائِجْ**	Hacetler, birinin muhtaç olduğu nesneler.	Arapça ḥâ (ح) babı
6335	1	379	**ḥavâ'iż**	**حَوَائِضْ**	Hayızı olan hatunlar.	Arapça ḥâ (ح) babı
6336	1	379	**ḥût**	**حُوتْ**	Balık, **mâhî** ve semada bir burcun ismidir ki şems o burca şubatta dâhil olup delv burcuna muteakiptir.	Arapça ḥâ (ح) babı
6337	1	379	**(ḥûr)**	**(حُورْ)**	Cennette mevcut olan huri ve göz siyahlığı.	Arapça ḥâ (ح) babı
6338	1	379	**ḥûrâ**	**حُورَا**	Huri, hûr.	Arapça ḥâ (ح) babı
6339	1	379	**ḥûr-i ayn**	**حُورِعَيْن**	Kara gözlü, cennet hurisi.	Arapça ḥâ (ح) babı
6340	1	379	**ḥuri**	**حُورِى**	Kara gözlü cennet mahbubesi	Arapça ḥâ (ح) babı
6341	1	379	**ḥavz**	**حَوْزْ**	Kendi nefsine ahz ve cem ve zammetmek.	Arapça ḥâ (ح) babı
6342	1	379	**ḥavze(t)**	**حَوْزَة**	**Kenar**, taraf, nahiye ve beldenin mecmu kaza ve nevâhisi.	Arapça ḥâ (ح) babı
6343	1	379	**ḥavṣala**	**حَوْصَلَه**	Kuş kursağı, **çinedân** ve insanın mikdâr-ı tahammül ve istidadı.	Arapça ḥâ (ح) babı
6344	1	379	**ḥavuż**	**حَوْض**	Su cem olduğu yer, **ḫânîçe**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6345	1	379	**ḥavḳala(t)**	**حَوْقَلَه**	Pek pir olan adam, **sâlḫûrde**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6346	1	379	**ḥavl**	**حَوْلْ**	Sene, yıl, sâl ve bir hâlden başka bir hale dönmek ve bir nesnenin çevre ve pirâmeni ve kuvvet, kudret.	Arapça ḥâ (ح) babı
6347	1	379	**ḥavlî) [avlu]**	**(حَوْلِى**	Hanenin ve binanın altında ve etrafında olan kapalı meydan, **lâdran**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6348	1	379	**ḥavme(t)**	**حَوْمَة**	Bir nesnenin muazzamı yahut ziyade şedit olan yeri.	Arapça ḥâ (ح) babı
6349	1	380	**ḥayy**	**حَىُّ**	Sağ, diri, zinde, hayatta olan.	Arapça ḥâ (ح) babı

6350	1	380	**ḥayyu'l âlem**	**حَيُّ الْعَالَمْ**	Kaya koruğu ki ekser dam üzerinde kiremitte olur, daima taze ve sebz durur, **hemîşek**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6351	1	380	**ḥayâ**	**حَيَا**	Utanmak, utanç, **şerm**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6352	1	380	**ḥayat**	**حَيَاتْ**	Canlılık, **cân mendî**, hayvana mahsus olan hâlet.	Arapça ḥâ (ح) babı
6353	1	380	**ḥiyâze(t)**	**حِيَازَةْ**	Kendi nefsine ahz ve cem ve zammetmek.	Arapça ḥâ (ح) babı
6354	1	380	**ḥiyâż**	**حِيَاضْ**	Su havuzları, **ḫânîçehâ**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6355	1	380	**ḥiyâṭa(t)**	**حِيَاطَة**	Bir nesneye muhit olmak ve onu hıfz ve siyanet etmek.	Arapça ḥâ (ح) babı
6356	1	380	**ḥayyâk**	**حَيَّاكْ**	Bez dokumak sanatı, **yâften**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6357	1	380	**ḥiyâke(t)**	**حِيَاكَة**	Bi-maʿ nâhu eydan.	Arapça ḥâ (ح) babı
6358	1	380	**ḥayye**	**حَيَّه**	Yılan denilen hayvan, **mâr**	Arapça ḥâ (ح) babı
6359	1	380	**ḥayşü**	**حَيْثْ**	Hani, kande, **kücâ**, hangi mahalde.	Arapça ḥâ (ح) babı
6360	1	380	**hayşiyet**	**حَيْثِيَّتْ**	Mesnet, itibar, **câh**, rütbe.	Arapça ḥâ (ح) babı
6361	1	380	**ḥaydar**	**حَيَدَرْ**	Arslan, **şîr**, esed.	Arapça ḥâ (ح) babı
6362	1	380	**ḥayr**	**حَيْر**	Şaşıp ne yapacağını bilememek, **gâtûrî**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6363	1	380	**ḥayran**	**حَيْرَانْ**	Şaşmış ve ne yapacağını kaybetmiş olan, **ḫîreser**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6364	1	380	**ḥayret**	**حَيْرَةْ**	Şaşmak, ne yapacağını bilememek, **serkeştegî**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6365	1	380	**ḥayz**	**حَيْزْ**	Avlu, meydan, **lâdrez**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6366	1	380	**ḥayıż**	**حَيْض**	Nisa taifesine arız olan aybaşı, **semġand**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6367	1	380	**ḥîṭân**	**حِيطَانْ**	Duvarlar, hâitler, **lâdhâ**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6368	1	380	**ḥîṭâ(t)**	**حِيطَة**	Hıfz ve himaye etmek.	Arapça ḥâ (ح) babı
6369	1	380	**hayf**	**حَيْف**	Cevr, zulüm, gadr, aman.	Arapça ḥâ (ح) babı
6370	1	380	**ḥayfâ**	**حَيْفَا**	Vah, yazık olsun manasında müstameldir, **derîġâ**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6371	1	380	**ḥayl**	**حَيْل**	Kuvvet, kudret, miknet.	Arapça ḥâ (ح) babı
6372	1	380	**ḥiyel**	**حِيَلْ**	Hileler, mekrler.	Arapça ḥâ (ح) babı
6373	1	380	**ḥîle(t)**	**حِيلَهْ**	Birini aldatmak niyetiyle yapılan şey.	Arapça ḥâ (ح) babı
6374	1	381	**ḥaylûle(t)**	**حَيْلُولَة**	İki nesnenin aralığına perde gibi girmek, **miyân-i düçîzî**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6375	1	381	**ḥîn**	**حِينْ**	Vakit, zaman, **hengâm**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6376	1	381	**ḥînen**	**حِيناً**	Bazen arada sırada, **gâhîce**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6377	1	381	**ḥayvan**	**حَيْوَانْ**	Hayat, can ve hayat sahibi olan nesne. **mâ-i ḥayvân** âb-ı hayât denilen su.	Arapça ḥâ (ح) babı

6378	1	381	ḫayvanat	حَيْوَانَاتْ	Hayvanlar, canlı nesneler.	Arapça ḥâ (ح) babı
6379	1	381	ḫayvani	حَيْوَانِىّ	Hayvana mahsus ve muteallik olan **cânverî**.	Arapça ḥâ (ح) babı
6380	1	381	ḫayat	حَيَوٰة	Hayat, **can**, dirilik.	Arapça ḥâ (ح) babı
6381	1	381	ḫayati	حَيَوٰتِىّ	Hayata mensup ve muteallik olan, **zindegî**.	Arapça ḥâ (ح) babı
				بَابُ الخَاءِ المُعْجَمَتِ مِنَ العَرَبِيَّتِ		
6382	1	381	ḫâ	خْ	İşbu harf-ı ḥâ-yı muʿceme tertîb-i hurûf-ı Osmâniyyede dokuzuncu harf olup hesaba dair olan kütüb ve resâilde altıyüz adedine işaret olunur.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6383	1	381	ḫâʾ	خَاءْ	Tertîb-i hurûf-ı Osmâniyye üzere dokuzuncu olan harfin ismi.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6385	1	381	ḫâtem	خَاتَمْ	Mektup vesair kağıt mühürledikleri mühür, **deje**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6386	1	381	ḫâtim	خَاتِمْ	Mühür mühürleyici, **mühür künende**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6387	1	381	ḫatime	خَاتِمَه	Kitabın nihayetinde olan kelam ve son, **encâm âḫar**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6388	1	381	ḫâdiʿ	خَادِعْ	Hile ve ḫudʾa eden, **hilekâr**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6389	1	381	ḫadim	خَادِمْ	Hizmetçi, **hizmetkâr** ve harem hizmeti için alet-i tenâsülü kat olunmuş adam.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6390	1	382	ḫâẕil	خَاذِلْ	Rezil, denî olan, **pest** ve mağlup, münhezim olan.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6391	1	382	ḫariç	خَارِجْ	Bir nesnenin dış yanı, **birûn** ve bir nesneden dışarı olan ve bir nesneden hâsıl olan adet.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6392	1	382	ḫâric-i ḳısmet	خَارِجِ قِسْمَتْ	Taksim eczasıyla hâsıl olan adet.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6393	1	382	ḫaricî	خَارِجِىّ	Hariç ve dış tarafa muteallik ve mensup olan ve zorba ve asi olan, **bîrûnî**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6394	1	382	ḫârişa(t)	خَارِصَه	Şu baş yarığı ki başının derisi cüzice yarılmış ola.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6395	1	382	ḫârik	خَارِقْ	Yarıp yırtıcı olan, **derîdende**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6396	1	382	ḫârik-ı âde.	خَارِقِ عَادَه	Âdete ve herkesin gördüğüne muhalif olan vaka.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6397	1	382	ḫâzin	خَازِنْ	Mahzenci olan, **hazinedâr**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6398	1	382	ḫâsir	خَاسِرْ	Zarar ve hasar görücü, **ziyân dîde** ve yolunu kaybetmiş **gümrâh** olan.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6399	1	382	ḫâsi	خَاسِى	Herkesten sürülüp kovulan ve tart ve tebʿîd olan, **mîrânde**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6400	1	382	ḫâşiʿ	خَاشِعْ	Gönül alçaklığı ve huşu gösteren kimse, **pestî künende**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6401	1	382	ḫâşî	خَاشِى	Tehaşşî edip sakınıcı olan **bâz îstâdende**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı

6402	1	382	ẖâṣṣ	خَاصٌّ	Âm ve umumi olmayan, mahsus olan ve kavim ve milleti beyninde mümtaz ve mükerrem olan ve padişahın zatına mahsus olan ve safi ve pak olan ve tam ayar ve hilesiz olan.	Arapça noktalı ẖâ (خ) babı
6403	1	382	ẖâṣṣa(t)	خَاصَّةْ	Bir nesneye mahsus olan kuvvet ve tesir ve menfaat ve has olan.	Arapça noktalı ẖâ (خ) babı
6404	1	383	ẖaṣṣaten	خَاصَّةً	Mahsusça, bi't-tahsîs.	Arapça noktalı ẖâ (خ) babı
6405	1	383	ẖâṣıyye(t)	خَاصِيَّةْ	Kuvvet ve menfaat ve fâʾide-i mahsûsa.	Arapça noktalı ẖâ (خ) babı
6406	1	383	ẖâżiʿ	خَاضِعْ	Huzûʿ ve gönül alçaklığı ile muttasıf olan.	Arapça noktalı ẖâ (خ) babı
6407	1	383	ẖaṭip	خَاطِبْ	Hitap edici, lakırtı edici, **gûyende**.	Arapça noktalı ẖâ (خ) babı
6408		383	ẖaṭır	خَاطِرْ	İnsanın derununda mahall-i tefekkür olan kalp, **dil**, gönül.	
6409	1	383	ẖaṭıra	خَاطِرَةْ	Kalbinde cevelan eden rey ve tefekkür.	Arapça noktalı ẖâ (خ) babı
6410	1	383	ẖâṭıf	خَاطِفْ	Kapıcı olan, **rübûdende** ve göz kamaştırıcı olan şimşek.	Arapça noktalı ẖâ (خ) babı
6411	1	383	ẖâṭî	خَاطِى	Hata ve yanlış edici olan, **heftût künende**.	Arapça noktalı ẖâ (خ) babı
6412	1	383	hâfiż	خَافِضْ	Bastırıcı, aşağı indirici olan , **fürûd ârende** olan, kahır ve idmâr edici, kolay, rahat, vüsʿatli olan.	Arapça noktalı ẖâ (خ) babı
6413	1	383	ẖâfiḳân	خَافِقَانْ	Maşrık ve mağrip, **ẖâver ve bâẖter**.	Arapça noktalı ẖâ (خ) babı
6414	1	383	ẖâfiḳayn	خَافِقَيْن	Bi-maʿnâhu eyḍan.	Arapça noktalı ẖâ (خ) babı
6415	1	383	ẖafi	خَافِىّ	Hafi, gizli, **pünhân**, saklı olan.	Arapça noktalı ẖâ (خ) babı
6416	1	383	ẖafiye	خَفِيَهْ	Sır, hafi olan nesne, **râz**	Arapça noktalı ẖâ (خ) babı
6417	1	383	ẖaḳânî	خَاقَانِىّ	Padişaha müteallik olan, **pâdişâhî**.	Arapça noktalı ẖâ (خ) babı
6418	1	383	(ẖâl)	(خَالْ)	İnsanın vücudunda bulunan küçük siyah müdevver leke, ben.	Arapça noktalı ẖâ (خ) babı
6419	1	383	ẖâl	خَالْ	Kibir, taazzum, nahvet, mütekebbirlik, **gerdenkeşî**.	Arapça noktalı ẖâ (خ) babı
6420	1	383	ẖâlib	خَالِبْ	Aldatıcı, hile edici olan, **firîbende**.	Arapça noktalı ẖâ (خ) babı
6421	1	383	ẖâle(t) [hala]	خَالَةْ	Validenin kız kardeşi, **hemşîre-i mâder**.	Arapça noktalı ẖâ (خ) babı
6422	1	384	ẖâlid	خَالِدْ	Ebedi ve daimi olan, **câvid**.	Arapça noktalı ẖâ (خ) babı
6423	1	384	ẖaliş	خَالِصْ	Karışık olmayıp safi olan, **tâb** ve mukaddem, müşevveş iken şaibesi zail olan.	Arapça noktalı ẖâ (خ) babı
6424	1	384	ẖali	خَالِغْ	Kocasından boşanmış karı ve karısını boşamış olan adam, **râh dâdende**.	Arapça noktalı ẖâ (خ) babı
6425	1	384	ẖâlif	خَالِفْ	Sonra gelici, sonraya kalıcı, **pes âyende**.	Arapça noktalı ẖâ (خ) babı
6426	1	384	ẖaliḳ	خَالِقْ	Halk edici, **âferînende**, yoktan var edici, yaratıcı.	Arapça noktalı ẖâ (خ) babı
6427	1	384	ẖâliḳıyet	خَالِقِيَّةْ	Halk edicilik, yaratıcılık, **âferînendegî**.	Arapça noktalı ẖâ (خ) babı

6428	1	384	**ḫali)**	**(خَلِى**	Boş, **tehî**, tenha, ıssız olan ve mensup olmayan ve meşgul olmayan.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6429	1	384	**ḫâmid**	**خَامِدْ**	Sakin olan ve neşetsiz ve idraksiz olan.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6430	1	384	**ḫâmis**	**خَامِسْ**	Beşinci olan, **pencüm**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6431	1	384	**ḫâmisâ**	**خَامِسَا**	Beşinci olmak üzere.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6432	1	384	**ḫâmil**	**خَامِلْ**	Nam ve nişansız olan, **bî-nişân**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6433	1	384	**ḫâmin**	**خَامِنْ**	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6434	1	384	**ḫâne(t)**	**خَانَهْ**	Hain olanlar, hıyanet edenler, **nârâstî künende**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6435	1	384	**ḫâniʿ**	**خَانِعْ**	Fâcir, fasık, töhmetli olan, **günahkâr**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6436	1	384	**ḫânif**	**خَانِفْ**	Burnu havada olan, **hodbin,** kibirli olan.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6437	1	384	**ḫâniḳ**	**خَانِقْ**	Boğucu, **ḫafe künende** ve pek dar ve sık olan yol veya geçit.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6438	1	384	**ḫâvî**	**خَاوِى**	Şenliksiz olan, mamur olmayan, **ḫarap**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6439	1	384	**ḫâviye(t)**	**خَاوِيَة**	Şenliksiz olan yer, **harabe**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6440	1	385	**ḫâ'ib**	**خَائِبْ**	Mahrum, bî-behre olan, **nâ-ümîd**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6441	1	385	**ḫâ'if**	**خَائِفْ**	Korkak, **hirâsân**, havf edici.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6442	1	385	**ḫâ'il**	**خَائِلْ**	Malı gereği gibi muhafaza ve idare edici olan.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6443	1	385	**ḫain**	**خَائِنْ**	Hıyanet edici, emanete gadredici olan, **nârâstî künende**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6444	1	385	**ḫıbâ'**	**خِبَاءْ**	Çadır, oba, **bârigâh**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6445	1	385	**ḫabâṣe(t)**	**خَبَاثَة**	Murdar, mekruh olmak ve nâ-sezâ olan fiil ve hareket.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6446	1	385	**ḫabbâz**	**خَبَّازْ**	Emekçi, **nânvâ**, ekmek satıcı.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6447	1	385	**ḫabâl**	**خَبَّالْ**	Ehl-i cehennemin hîn-i harkında bedenlerinden seyelan eden sarı su ve renc, zahmet.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6448	1	385	**ḫabâyâ'**	**خَبَايَاءْ**	Esrar, gizli şeyler, râzhâ.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6449	1	385	**ḫabâ'iṣ**	**خَبَائِثْ**	Murdarlıklar, **ferġandîhâ** ve nâ-sezâ efʿ âller. **Ümmü'l ḫabâ'iṣ** herbir rezaletin validesi makamında olan şarap.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6450	1	385	**ḫubṣ**	**خُبْثْ**	Murdarlık, **ferġandî** ve fürûmâyelik ve bir kimse şeytan ve dubaracı olmak.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6451	1	385	**ḫubeṣâ'**	**خُبَثَاءْ**	Habisler, murdarlar, **ferġandîhâ**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6452	1	385	**ḫibṣet**	**خِبْثَتْ**	Murdarlık, **ferġandî** ve şeytanlık.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6453	1	385	**ḫaber**	**خَبَرْ**	Bir husus için naklolunan kelam, **beyâm** ve ilim, malumat ve ibarede mübtedaya mukabil olup bir keyfiyeti beyan ve işar eden kelam.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı

6454	1	385	**ḫibre(t)**	**خِبْرَة**	Bir nesnenin hakikatine vâkıf olmak. **Ehl-i ḫibret** nesnenin hakikatini bilen kimse.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6455	1	385	**ḫubz**	**خُبْز**	Ekmek, **nân**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6456	1	386	**ḫubze(t)**	**خُبْزَة**	Bir somun ekmek, **nânî**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6457	1	386	**ḫabṭ**	**خَبْط**	Hata etmek, yanılmak, **heftût**, deli gibi yahut kör gibi yürüyüp gitmek.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6458	1	386	**ḫibṭa(t)**	**خِبْطَة**	Hata, akılsızlık, delilik, **dîvânegî**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6459	1	386	**ḫubûr**	**خُبُورْ**	Haberler, havadis, **pâsüḫhâ**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6460	1	386	**ḫabî**	**خَبِى**	Gizli, saklı, **pûşîde**, mestur, hafi olan.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6461	1	386	**ḫabye(t)**	**خَبْيَة**	Saklı, gizli olan nesne, **nihân**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6462	1	386	**ḫabiṣ**	**خَبِيثْ**	Murdar, mekruh olan ve alçak olan ve dubaracı olan.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6463	1	386	**ḫabîr**	**خَبِيرْ**	**Haberdâr**, vâkıf olan.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6464	1	386	**ḫitam**	**خِتَامْ**	Tamam, tamamlık, bitmişlik, **encâm**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6465	1	386	**ḫitân**	**خِتَانْ**	Sünnet etmek, **ḫatne kerden** ve zekerde sünnet mahalli.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6466	1	386	**ḫitâne(t)**	**خِتَانَة**	Sünnet etmek, **ḫatne kerden**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6467	1	386	**ḫatr**	**خَتْر**	Birini aldatıp kadr ve hayf etmek.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6468	1	386	**ḫatl**	**خَتْل**	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6469	1	386	**ḫatim**	**خَتْم**	Bitirmek, tamam etmek, **encâmîden** ve baştan başa okumak, mühürlemek.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6470	1	386	**ḫatemât**	**خَتَمَاتْ**	Hatimler, tamamlar, nihayetler, **encâmhâ** ve bir nihayetten bir nihayete kadar okumalar.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6471	1	386	**ḫatme(t)**	**خَتْمَة**	Kitabın ahiri olan kelam, **encâm**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6472	1	386	**ḫatmî**	**خَتْمِىَ**	Hatim ve sona ve mühre mensup olan, **encâmî**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6473	1	386	**ḫatmiyyet**	**خَتْمِيَّتْ**	Hazret-i Muhammed, hâtemü'l-enbiyâ aleyhisselam.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6474	1	386	**ḫatmiyyet**	**خَتْمِيَّة**	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6475	1	386	**ḫutn**	**خُتْن**	Sünnet etmek, **ḫatne kerden**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6476	1	386	**ḫutne(t)**	**خُتْنَه**	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6477	1	386	**ḫutûr**	**خُتُورْ**	**Hilekâr**, gaddar, mekkâr.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6478	1	387	**ḫutûne(t)**	**خُتُونَة**	Müsâhere, nikahtan olan hısımlık, **ḫoşî**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6479	1	387	**ḫatît**	**خَتِيتْ**	Hasîs, kem-kadr olan.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6480	1	387	**ḫatîr**	**خَتِيرْ**	**Hilekâr**, gaddar, mekkâr, yalancı.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı

6481	1	387	**ḫuṣṣe**	خُصَّه	Bir avuç ağaç kırımtısı.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6482	1	387	**ḫicâle(t)**	خِجَالَة	Utanmak, **şermîden**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6483	1	387	**ḫacel**	خَجَلْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6484	1	387	**ḫacle(t)**	خَجْلَة	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6485	1	387	**ḫadâre(t)**	خَدَارَة	İsmet, iffet, nisa kısmı ehl-i perde olmak, **mîde**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6486	1	387	**ḫıdâş**	خِدَاشْ	Tırmalamak, **harîşîden**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6487	1	387	**ḫıdâʿ**	خِدَاعْ	Aldatmak, **firîften**, hile etmek.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6488	1	387	**ḫaddâʿ**	خَدَّاعْ	Hilekar, dubaracı olan, **mâkûkâr**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6489	1	387	**ḫuddâm**	خُدَّامْ	Hizmetkarlar, hâdimler, **zeverân**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6490	1	387	**ḫidâm**	خِدَامْ	Daire olmuş nas halkaları.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6491	1	387	**ḫidân**	خِدَانْ	Dostluk, **yârî**, dost.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6492	1	387	**ḫadâʾiʿ**	خَدَائِعْ	Hudʿ alar, hileler, **mâkûhâ**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6493	1	387	**ḫader**	خَدَرْ	Aza iyileşmek, **enbûsîden**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6494	1	387	**ḫadr**	خَدْر	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6495	1	387	**ḫidr**	خِدْر	**Perde**, setr, hâʾil olan nesne.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6496	1	387	**ḫads**	خَدْس	Tırmalamak, **harîşîden**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6497	1	387	**ḫadşe(t)**	خَدْشَة	Korku, **bâk,** vesvese.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6498	1	387	**ḫadʿ**	خَدْع	Aldatmak, **firiften**, hile etmek.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6499	1	387	**ḫudʿa(t)**	خُدْعَة	Hilekarlık, **mâkûkârî**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6500	1	387	**ḫadem**	خَدَمْ	Hizmetkar, **zever**, hâdim.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6501	1	387	**ḫidemât**	خِدَمَاتْ	Hizmetler, ubudiyetler.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6502	1	387	**ḫizmet**	خِدْمَة	Birinin işini gücünü görüp bendelik etmek, **pîşigî**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6503	1	387	**ḫidn**	خِدْن	Kızı oğlan kız, **dûşîze**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6504	1	387	**ḫudûr**	خُدُورْ	Setrler, hıdrlar, **perdehâ**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6505	1	387	**ḫudûş**	خُدُوشْ	Tırmalamak, **harîşîden**, tırnakla yırtmak.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6506	1	387	**ḫadîre(t)**	خَدِيرَة	Ehl-i perde ve afife olan hatun, **mîde**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6507	1	388	**ḫadîʿa(t)**	خَدِيعَة	Hile, hilekârlık, **mâkûyî**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6508	1	388	**ḫaẕʿ**	خَذْع	Kıyma kıymak, **gûşt encîden**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı

6509	1	388	**ḫaẕf**	خَذْف	Taş, hacer, **seng**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6510	1	388	**ḫaẕl**	خَذْل	Birine imdat etmeyip perişanlıkta ve horlukta bırakmak ve dostsuz ve imdatsız kalmak, **bî-yârî şuden**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6511	1	388	**ḫızlân**	خِذْلَانْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6512	1	388	**ḫaẕûl**	خَذُولْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6513	1	388	**ḫaẕele(t)**	خَذَلَة	Alçaklar ve mağlup münhezim olanlar, denîler, **pestibân**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6514	1	388	**ḫarap**	خَرَابْ	Perişan olan, zîr ü zeber, **virane**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6515	1	388	**ḫarabat**	خَرَابَاتْ	Harabeler, perişanlıklar, **vîrânhâ**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6516	1	388	**ḫarabe**	خَرَابَه	Issız olan mahal, **virane**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6517	1	388	**ḫarâbiyet**	خَرَابِيَّة	Haraplık, viranlık.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6518	1	388	**ḫaraç**	خَرَاجْ	Reayadan taraf-ı sultâna eda olunan akçe.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6519	1	388	**ḫarâṭim**	خَرَاطِمْ	Hortumlar, burunlar, **bîsân**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6520	1	388	**ḫurâfât**	خُرَافَاتْ	Beyhude kelamlar, **hevâyhâ**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6521	1	388	**ḫurafe(t)**	خُرَافَة	Budala lakırtısı, beyhude kelam, **hevây**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6522	1	388	**ḫırrân**	خِرَّانْ	Muti, itaatli olan, **fermânber**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6523	1	388	**ḫarâʾid**	خَرَائِدْ	Kızı oğlan kızlar, **dûşîzegân**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6524	1	388	**ḫarbaḳ**	خَرْبَقْ	İki nevi zehirli otun ismidir ki birine beyaz çöpleme diğerine kara çöpleme denir.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6525	1	388	**ḫarbaḳayn**	خَرْبَقَيْنْ	Mezkur otların ikisi.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6526	1	388	**ḫarc**	خَرْج	Masraf, birinin malından ve akçesinden sarf olunan miktar ve maldan ve akçeden sarf etmek ve yapıya konulan mahlût kireç ve Horasan ve esvap üzerine işlenen ince kaytan. **Vekîl ḫarc** efendisinin mutfak masrafı ve bazen diğer masraflara memur olan hizmetkar.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6527	1	389	**ḫurç**	خُرْج	Meşinden yapılır bir nevi büyük yol torbası, **ḫurçîn**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6528	1	389	**ḫardal**	خَرْدَلْ	Bazı taama lezzet vermek ve iştah açmak için maruf tane, **sibendân**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6529	1	389	**ḫırdavat**	خُرْدَوَاتْ	Ufak tefek nesneler, **pîrzî**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6530	1	389	**ḫortum**	خُرْطُومْ	Fil burnu ve tulumbaya takılıp köseleden masnu boru.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6531	1	389	**ḫurfe(t)**	خُرْفه	Latif ve muaccib olan, **dilgüşâ** ve kâzib ve düzme masal.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6532	1	389	**ḫarḳ**	خَرْق	Yırtmak, **berîden** ve bozmak.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6533	1	389	**ḫurḳ**	خُرْق	Su arkları, **ferkendhâ** ve çayırlı çimenli olan düz yerler.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı

6534	1	389	**ḫırḳa(t)**	**خِرْقَهْ**	Bir nevi esvap ki parça ve yamadan yapılır idi, **hezâr-ı mîḫ**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6535	1	389	**ḫarrûb**	**خَرُّوبْ**	Keçi boynuzu denilen kuruyemiş, **ḫarnup**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6536	1	389	**ḫurûc**	**خُرُوجْ**	Dışarı çıkmak, **telâvîden** ve isyan etmek. **Ṣahib-i ḫurûc** asi olan kimse.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6537	1	389	**ḫarûṭ**	**خَرُوطْ**	Uygunsuz, zabt olunmaz beygir,**ḫarûn**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6538	1	389	**ḫarîd**	**خَرِيدْ**	Kızoğlankız, **dûşîze**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6539	1	389	**(ḫariṭa)**	**(خَرِيطَة)**	Musattah olan memleket resmi.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6540	1	389	**ḫarîf**	**خَرِيفْ**	Sonbahar, güz faslı, **pâyîz**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6541	1	389	**ḫarîḳ**	**خَرِيقْ**	Su arkı, **ferkend** ve çayırlı çimenli olan düz yer.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6542	1	389	**ḫuzzân**	**خُزَّانْ**	Hazinedarlar, **kehbedân**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6543	1	389	**ḫizâne(t)**	**خِزَانَة**	Mal vazʿ olunan mahal, **gencîne** ve hazinedarlık hizmeti.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6544	1	390	**ḫazâ'in**	**خَزَائِنْ**	Hazineler, **genchâ**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6545	1	390	**ḫazurân**	**خَزْرَانْ**	Hezârân denilen ince kamış.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6546	1	390	**ḫazʿ**	**خَزْع**	Kesmek, kat etmek, **burîden**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6547	1	390	**ḫızʿa(t)**	**خِزْعَه**	Kıta, parça, **pâre**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6548	1	390	**ḫazef**	**خَزَفْ**	Testi denilen kap, **sebû**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6549	1	390	**ḫızî**	**خِزِي**	Beliyye ve rüsvalığa giriftar olmakla beyne'-nâs hor ve zelil olmak, **keyâre**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6550	1	390	**ḫazine**	**خَزِينَه**	Mal vaz olunacak mahal, **gencîne**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6551	1	390	**ḫasâse(t)**	**خَسَاسَة**	Alçak tabiatlı olmak, **fürûmâye**, cingânelik.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6552	1	390	**ḫasr**	**خَسْر**	Ziyan ve zarara uğramak ve yoldan azmak ve dall olmak, **gümrâh**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6553	1	390	**ḫüsrân**	**خُسْرَانْ**	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6554	1	390	**ḫusûf**	**خُسُوفْ**	Ay tutulması, **mâh giriften**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6555	1	390	**ḫasîr**	**خَسِيرْ**	Zarara uğrayan kimse, **ziyân dîde**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6556	1	390	**ḫasîs**	**خَسِيسْ**	Alçak tabiatlı, **cingâne** olan, bednihâd.	
6557	1	390	**ḫasîse(t)**	**خَسِيسَة**	Alçak tabiatlı olmak ve tamahkâr olmak, **şehrmend şuden**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6558	1	390	**ḫaşeb**	**خَشَبْ**	Kereste, kalın kuru ağaç, **dıraḫt-ı ḫuşk**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6559	1	390	**ḫuşbân**	**خُشْبَانْ**	Keresteler, **ḫuşk dırahtân**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6560	1	390	**ḫuşne(t)**	**خُشْنَة**	Huşunet, sertlik, **dürüşt**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6561	1	390	**ḫuşu**	**خُشُوعْ**	Kendini alçak tutup edep ve haya üzere olmak, **fürûteni**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı

6562	1	390	**ḫuşunet**	خُشُونَتْ	Sert ve katı olmak, **dürüşt şuden**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6563	1	390	**ḫaşyân**	خَشْيَانْ	Korkak, **hirâsân**, korkmuş olan.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6564	1	390	**ḫaşeyân**	خَشْيَانْ	Korku, **bîm**, korkmak.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6565	1	390	**ḫaşye(t)**	خَشْيَة	Bi-maʿnâhu eyḍan.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6566	1	390	**ḫaşin**	خَشِينْ	Huşunetli, sert olan, **dürüşt**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6567	1	390	**ḫişâl**	خِصَالْ	Huylar, ahlaklar, **siriştân**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6568	1	390	**ḫişâm**	خِصَامْ	Birbirine dava ve münâzaʿa etmek, **üştülüm**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6569	1	391	**ḫaşâ'iş**	خَصَائِصْ	Hasiyetler, bir nesnenin mahsus olan keyfiyetleri.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6570	1	391	**ḫaşâ'il**	خَصَائِلْ	Huylar, ahlaklar, **nihâdân**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6571	1	391	**ḫaşâ'im**	خَصَائِمْ	Nizalar, davalar, husumetler.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6572	1	391	**ḫişb**	خِصْب	Bolluk, ucuzluk, **ferâḫî**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6573	1	391	**ḫaşlet**	خَصْلَتْ	Huy, hulk, meşrep.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6574	1	391	**ḫaşım**	خَصْم	Davada ve nizada ve oyunda ve kavgada birinin hakkından gelmeye say eden kimse, **düşman**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6575	1	391	**ḫuşamâ'**	خُصَمَاءْ	Hasımlar, adüvler, **düşmenân**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6576	1	391	**ḫuşmân**	خُصْمَانْ	Bi-maʿnâhu eyḍan.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6577	1	391	**ḫuşuş**	خُصُوصْ	Keyfiyet, madde, şey, emir ve bir nesnenin sair nesnelerden tefrik ve temyiz olunduğu araz. **ʿale'l ḫusûs** ve **bâ-ḫusûs** ve **bi'l-ḫusûs** cümleden ziyade olarak başkalar olmadığı surette dahi bunun olması memul olmak vech üzere.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6578	1	391	**ḫuşuşan**	خُصُوصاً	Başkası olmaz ise de bunun olması memul olup başkası olur ise bu dahi cümleden ziyade olmak vech üzere.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6579	1	391	**ḫuşuşiyet**	خُصُوصِيَّة	Muhabbet, dostluk, **yârî** ve mahsusluk, ayrılık.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6580	1	391	**ḫuşûm**	خُصُومْ	Hasımlar, davacılar, **düşmenân**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6581	1	391	**ḫuşumet**	خُصُومَة	İki kimse beyninde olan cedel ve niza, çekişmek, **ceḫîden**, düşmanlık.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6582	1	391	**ḫuşye(t)**	خُصْيَة	Taşak, **ḫaya**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6583	1	391	**ḫaşîş**	خَصِيصْ	Has, mahsus olan.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6584	1	391	**ḫaşım**	خَصِيمْ	Husumet edici, **düşman**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6585	1	392	**ḫiżâb**	خِضَابْ	Nesne boyayacak boya, **fâm**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6586	1	392	**ḫuḍâra(t)**	خُضَارَة	Yeşil olmak, yeşillik, **sebzî**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6587	1	392	**ḫuḍârî**	خُضَارِى	Yeşil renk olan **sebz**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı

6588	1	392	ḫiżâż	خِضَاضْ	Yazı mürekkebi, **zâkâb**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6589	1	392	ḫaḍrâʾ	خَضْرَاءْ	Gökyüzü, semâ, **âsuman** ve ahdar, yeşil olan.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6590	1	392	ḫuḍra(t)	خُضْرَة	Yeşil renk olmak, **sebzî şuden**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6591	1	392	ḫużûʿ	خُضُوعْ	Alçak gönüllülük edip kemâl-i edeb üzere bulunmak.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6592	1	392	ḫaṭ	خَطْ	Çizgi ve yazı, çizi, **keşe**, el yazısı ve name, mektup ve ferman.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6593	1	392	ḫaṭṭ-ı istivâʾ	خَطِ اِسْتِوَاءْ	Dünyanın iki kutbundan müsavi buʿdda olup kürre-i arzı mütesâviye tansif eden dâʾire-i mevhûme.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6594	1	392	ḫaṭṭ-ı şerîf	خَطِ شَرِيفْ	Taraf-ı şâhâneden sudur eden fermân-ı âlişân, **zernişân**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6595	1	392	ḫaṭṭ-ı nışf-ı nihâr	خَطِ نِصْفِ نِهَارْ	Şemsin gayet irtifasında vaki olduğu dâʾire-i semût.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6596	1	392	ḫaṭa	خَطَاءْ	Yanlışlık, doğru olmayan husus, **heftût**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6597	1	392	ḫaṭa şevap	خَطَا صَوَابْ	Basma kitapların sonunda yanlışlarını düzeltmek için basılan cetvel.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6598	1	392	ḫiṭâ	خِطَا	Hatveler, adımlar, **gâmhâ**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6599	1	392	ḫiṭap	خِطَابْ	Tevcîh-i kelâm etmek, lakırtısını birine veya bazı kimseye tahsis etmek.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6600	1	392	ḫiṭaben	خِطَاباً	Hitap ederek, hitap olunarak.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6601	1	392	ḫiṭabet	خِطَابَة	Hatiplik, hatip olmak.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6602	1	392	ḫaṭâbet	خَطَابَة	Hutbe, hatibin minberde nasa okuduğu dua.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6603	1	392	ḫiṭar	خِطَارْ	Hatârlar, tehlikeler, muhasaralar.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6604	1	393	ḫaṭṭat)	خَطَّاطْ)	Yazı yazan kimse, **nüvîsende**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6605	1	393	ḫaṭṭâf	خَطَّافْ	Kapıcı, **rübûdende** ve şeytân-ı laʿîn ismidir.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6606	1	393	ḫiṭâm	خِطَامْ	Yular, **mehâr**, hayvan yuları.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6607	1	393	ḫaṭâyâʾ	خَطَايَاءْ	Suçlar, kabahatler, **bezehâ**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6608	1	393	ḫaṭâʾîr	خَطَائِرْ	Memleketler, ülkeler, **kenderhâ**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6609	1	393	ḫaṭb	خَطْبْ	İş, emir, **kâr**, maslahat.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6610	1	393	ḫuṭabâʾ	خُطَبَاءْ	Hatipler, **dürûd hânân**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6611	1	393	ḫuṭbe	خُطْبَهْ	Hatip efendinin minberde kıraat eylediği dua, **dürûd**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6612	1	393	ḫıṭṭa	خِطه	Ülke, **diyar**, memleket.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6613	1	393	ḫaṭar	خَطَرْ	Muhatarada olmak, tehlikede olmak.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6614	1	393	ḫaṭarât	خَطَرَاتْ	Akla gelen fikirler.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6615	1	393	ḫaṭre(t)	خَطْرَه	Akla gelen suret, **hayal**, fikir.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı

6616	1	393	ḫıṭat	خِطَطْ	Diyarlar, memleketler, **kişverhâ**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6617	1	393	ḫaṭf	خَطْفْ	Kapmak, **rübûden**, kapıp zaptetmek.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6618	1	393	ḫaṭmi	خَطْمِى	Malum çiçek ki mualece için kullanılır.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6619	1	393	ḫuṭuvât	خُطُوَاتْ	Hatveler, adımlar, **pejerhâ**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6620	1	393	ḫaṭve(t)	خَطْوَه	Adım, yürümekte her ayak açılışında katolunan mesafe, **pejâr**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6621	1	393	ḫuṭûr	خُطُورْ	Akla gelmek.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6622	1	393	ḫuṭût	خُطُوطْ	Hatlar, çizgiler, çiziler.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6623	1	393	ḫaṭip	خَطِيبْ	Minberde hutbe okuyan efendi, **dürûdḫân**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6624	1	393	ḫaṭî’et	خَطِيئَةْ	Suç, hata, **günah**, kabahat.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6625	1	393	ḫaṭîr	خَطِيرْ	Mühim, cesîm, elzem olan ve şan ve şeref sahibi, âlî, refîʿ olan.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6626	1	393	ḫaṭîre(t)	خَطِيرَةْ	Memleket, diyar, ilkâ, **kişver**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6627	1	393	ḫaẓlebe(t)	خَظْلَبَه	Dedikodu, **sûz-i güdâz güft ü şenîd.**	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6628	1	393	ḫuf	خُفْ	Çizme denen ayakkabı, **mûze**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6629	1	394	ḫafâ’	خَفَاءْ	Gizlenmek, **nühüften**, gizli olmak ve gizli olan husus.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6630	1	394	ḫıfâ’	خِفَاءْ	Bi-maʿnâhu eydan.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6631	1	394	ḫafâra(t)	خَفَارَةْ	Himayet, siyanet, **aman**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6632	1	394	ḫuffâş	خُفَّاشْ	Yarasa kuşu, **şebpere**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6633	1	394	ḫaffâf	خَفَّافْ	Kavaf, pabuç ve emsali nesneleri satıcı, **sürger**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6634	1	394	ḫafâyâ’	خَفَايَاءْ	Gizli saklı olan, hususlar, **nihânân**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6635	1	394	ḫiffe(t)	خِفَّةْ	Hafiflik, **sebügî**, ağır olmayan ve hafif mizaçlık ki vakar ve temkin mukabilidir.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6636	1	394	ḫaftân	خَفْتَانْ	Cenkte zırh üzerinde giyilir bir nevi pamuklu kaftan, **kejâġand**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6637	1	394	ḫafaḳan	خَفَقَانْ	Yüreğe arız olur pek tehlikeli bir titreme illeti ve öte beri deprenip oynamak.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6638	1	394	ḫafi	خَفِىّ	Gizli saklı olan, **nihân**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6639	1	394	ḫafiye	خَفِيَّه	Gizli saklı olan nesne, sır, **pûşîde**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6640	1	394	ḫafîż	خَفِيضْ	Aşağı basılmış olan, kibri ve serkeşliği kırılmış olan, **zîr behîden**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6641	1	394	ḫafif	خَفِيفْ	Yeğni olan, **sebek**, ağır olmayan.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6642	1	394	ḫalâ’	خَلَاءْ	Boş olmak, **tehî** ve boşluk ve boş olmak ve boş olan mekân ve memşâ, **kenef**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6643	1	394	ḫalâb	خَلَابْ	Sulu balçık ve batak, çamurlu olan mahal, **harr**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı

6644	1	394	ḫilâb	خِلَابْ	Yırtıcı kuş ve hayvan pençesi, **ḫazre**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6645	1	394	ḫalâḫil	خَلَاخِلْ	Ayağa giyilen halka ziynetleri, **ebrencen-i pâ**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6646	1	394	ḫalaṣ	خَلَاصْ	Muhataradan veya muzâyakadan kurtulmak, **rehâ** ve karışıklıktan ari olmak.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6647	1	395	ḫülaṣa(t)	خُلَاصَة	Bir nesneden bi'l-amel çıkarılıp o nesnenin bütün kuvvet ve faydasını havi ve cami olan nesne.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6648	1	395	ḫilâṭ	خِلَاطْ	Karıştırmak, birbirine katmak, **âmîḫten**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6649	1	395	ḫilâʿ	خَلَاعْ	Çalınma ve çarpılma denilen illet.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6650	1	395	ḫulâʿa(t)	خُلَاعَة	Halîü'l-izâr, edepiz, arsız, bî-**neng**, çapkın olmak.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6651	1	395	ḫilaf	خِلَافْ	Yalan, kizb, **dürûġ**, hata ve muhalefet, karşı komak.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6652	1	395	ḫilafet	خِلَافَة	Halife olup birinin yerine geçmek ve Halifetullah olmak.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6653	1	395	ḫallâḳ	خَلَّاقْ	Halk edici, yaratıcı, Allahüteala, **âferînende**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6654	1	395	ḫilâl	خِلَالْ	İki nesne beyninde olan aralık, **miyân düçîzî** ve zaman, vakit ve diş ve kulak karıştıracağı, hilal ve bir kelimenin asıl fürûunu havi olan tertib-i sarfî ve biri ile sıdk ve saffet üzere dost olmak.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6655	1	395	ḫalâle(t)	خَلَالَة	Sadık dostluk, **yârî**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6656	1	395	ḫullân	خُلَّانْ	Haliller, sadık dostlar, **yârân**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6657	1	395	ḫalâʾiḳ	خَلَائِقْ	Mahlukat, âdemler, **merdümân** ve tabiatlar, huylar, ahlak.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6658	1	395	ḫilb	خِلْبْ	Tırnak, zafer, **nâḫun**	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6659	1	395	ḫuleb	خُلْبْ	Yağmursuz geçen kara bulut veya şimşek, **ebr-i siyâh**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6660	1	395	ḫulleb	خُلَّبْ	Yağmursuz geçen şimşek, **duraḫş**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6661	1	395	ḫullet	خُلَّة	Dostluk, muhabbet, **yârî**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6662	1	395	ḫalecân	خَلَجَانْ	Izdırap, rahatsızlık, raşe, titremek, **tenbîden**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6663	1	396	ḫalḫal	خَلْخَلْ	Karıların ayaklarına giydikleri toka ziyneti, bilezik gibi, **evrencin**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6664	1	396	ḫuld	خُلْد	Baki ve daim olmak, **pâyende** ve cennet, firdevs.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6665	1	396	ḫalledallah	خَلَّدَاللهُ	"Allahuteala daim ve baki eylesin" manasında duadır, **Ḫudâ pâyende bâd**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6666	1	396	ḫılş	خِلصْ	Muhip, **dost**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6667	1	396	ḫuleṣân	خُلَصَانْ	Hılslar, **dostân**, muhipler.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6668	1	396	ḫalṭ	خَلْطْ	İki şeyi birbirine katıp karıştırmak, **âmiḫten** ve galiz hata etmek.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6669	1	396	ḫılṭ	خِلْطْ	İḫlât-ı erbaʿadan herbiri ki bünye-i beden mebnâsı olup safra ve sevda ve dem ve balgam tesmiye olunur.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı

6670	1	396	ḫalʿ	خَلْعْ	Çıkarmak, soymak, **sipûḫten**, nezʿ etmek ve azletmek ve karısını boşamak ve oğlunu evlatlıktan çıkarmak.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6671	1	396	ḫulʿ	خُلْعْ	Karısını boşamak, **râh dâden**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6672	1	396	ḫilaʿ	خِلَعْ	Hilʿatler, kaftanlar, **kabahâ**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6673	1	396	ḫilat	خِلْعَة	Ziyarete gelen ulamaya padişah veya vezir tarafından teşrifen verilen kaftan, **teşrif**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6674	1	396	ḫalf	خَلْفْ	Art, arka, **pes**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6675	1	396	ḫalef	خَلْفْ	Birinden sonra mansıba geçen kimse ve birinden sonra dünyaya gelen kimse, **vâpes mânden**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6676	1	396	ḫulf	خُلْفْ	Bozmak, muhalif hareket etmek, **kâlîden**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6677	1	396	ḫulefâʾ	خُلَفَاءْ	Halifeler, bir kimseden sonra mansıba geçen kimseler ve bir memur maiyetine verilen muavinler ve Peygamber aleyhisselam'dan sonra emîrü'l Müslimîn zevât-ı kirâm hazerâtı.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6678	1	397	ḫalefî	خَلَفِيّ	Halefe müteallik ve mensup olan.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6679	1	397	ḫalḳ	خَلْق	Yoktan var etmek, yaratmak ve yoktan var edilmiş olan nesne, âdem, insan ve kavim, kabile, **âferîden**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6680	1	397	ḫulḳ	خُلْق	Huy, tabiat, **nihâd**, meşrep.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6681	1	397	ḫilḳat	خِلْقَة	Yaradılış, fıtrat, **âferîneş**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6682	1	397	ḫalḳî	خَلْقِيّ	Tabii, zatî olan.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6683	1	397	ḫalḳıyye(t)	خَلْقِيَّة	Tabiat, yaradılış, **nijâd**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6684	1	397	ḫalel	خَلَلْ	Bozukluk, eksik, **kemî**, noksan.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6685	1	397	ḫulüv	خُلُوْ	Boşluk, **tehî şuden**, hâlilik ve iş ile meşgul olmamak.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6686	1	397	ḫalvet	خَلْوَة	Tenhaya çekilmek ve tenha mahal, istirahat mahali ve cima etmek.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6687	1	397	ḫulûc	خُلُوجْ	Rahatsız olmak, çalkanmak, döğünmek, raʿşedâr olmak.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6688	1	397	ḫulûd	خُلُودْ	Daim ve baki olmak, **direng**, devam, beka. **Yevm-i ḫulûd** Kıyamet günü.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6689	1	397	ḫulûş	خُلُوصْ	Halis dostluk ve halis ve safi olmak, **nâb şuden**, karışık olmamak.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6690	1	397	ḫulûşiyyet	خُلُصِيَّتْ	Halis dostluk.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6691	1	397	ḫaluḳ	خَلُوقْ	Ahlâk-ı hamîde sahibi olan, **nîkḫû**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6692	1	397	ḫullet	خُلَّة	Sadık dost ve dostluk.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6693	1	397	ḫali	خَلِيَ	Boş, **tehî** ve meşgul olmayıp boşta olan.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı

6694	1	398	ẖaliç	خَلِيجْ	Nehir, ırmak, **cûy** ve nehir şeklinde olan su, boğaz ve körfez ve cetvel misilli.	Arapça noktalı ẖâ (خ) babı
6695	1	398	ẖalîʿ	خَلِيعْ	Tart olunan, herkesin def ve kovduğu çapkın, **hişîde**.	Arapça noktalı ẖâ (خ) babı
6696	1	398	ẖalîʿu'l-ʿuẕâr	خَلِيعُ الْعُذَارْ	Çapkın meşrep olan kimseden kinayedir.	Arapça noktalı ẖâ (خ) babı
6697	1	398	ẖalife	خَلِيفَه	Birinin mansıbına ve mesnedine geçen kimse ve Peygamber aleyhisselam Hazretleri'nden sonra emîrü'l mü'minîn olan zevât-ı hazerâtından herbiri ve bazı memurun muavinlerine ıtlak olunur ve mimar muavini.	Arapça noktalı ẖâ (خ) babı
6698	1	398	ẖalîḳ	خَلِيقْ	Layık, münasip, **sezâ** ve şayan olan.	Arapça noktalı ẖâ (خ) babı
6699	1	398	ẖalîḳa(t)	خَلِيقَة	Liyakat, münasip tabiat, **nihâd**, cibillet, istihkak.	Arapça noktalı ẖâ (خ) babı
6700	1	398	ẖalil	خَلِيلْ	Halis dost, **yar**.	Arapça noktalı ẖâ (خ) babı
6701	1	398	ẖalîle(t)	خَلِيلَهْ	Halis ve safi dost olan hatun ve zevce, menkûha, **hem-ser**.	Arapça noktalı ẖâ (خ) babı
6702	1	398	ẖaliyye(t)	خَلِيَّه	Bal arısı içinde bal yaptığı kovan, **kent**.	Arapça noktalı ẖâ (خ) babı
6703	1	398	ẖumâr	خُمَارْ	Sarhoşluktan sonra arız olan baş ağrısı, sersemlik.	Arapça noktalı ẖâ (خ) babı
6704	1	398	ẖumâsî	خُمَاسِىّ	Aslı beş harften ibaret olan kelime, **pencî**.	Arapça noktalı ẖâ (خ) babı
6705	1	398	ẖimâlât	خِمَالَاتْ	Sırlar, esrar, gizli saklı hususlar, **nihânhâ**.	Arapça noktalı ẖâ (خ) babı
6706	1	398	ẖumâme(t)	خُمَامَة	Süprüntü, **rüfte** ve taam döküntüsü ki ecir ve sevap için düşürüp eklederler.	Arapça noktalı ẖâ (خ) babı
6707	1	399	ẖamẖame(t)	خَمْخَمَة	Sözü genizden söylemek.	Arapça noktalı ẖâ (خ) babı
6708	1	399	ẖamed	خَمَدْ	Ateş sönmeyerek alevi sakin olmak.	Arapça noktalı ẖâ (خ) babı
6709	1	399	ẖamr	خَمْر	Şarap, bâde, **mey**.	Arapça noktalı ẖâ (خ) babı
6710	1	399	ẖumre(t)	خُمْرَه	Düzgün, avratlar yüzlerine sürdükleri nesne, **sepîde**.	Arapça noktalı ẖâ (خ) babı
6711	1	399	ẖams	خَمْس	Beş adedi, **penc**.	Arapça noktalı ẖâ (خ) babı
6712	1	399	ẖums	خُمْس	Beşte bir, **penc yek,** bir nesnenin beş cüzünden bir cüzü.	Arapça noktalı ẖâ (خ) babı
6713	1	399	ẖamse(t)	خَمْسَهْ	Beş adedi, **penc**.	Arapça noktalı ẖâ (خ) babı
6714	1	399	ẖamsûn	خَمْسُونْ	Elli adedi, **pencâh**.	Arapça noktalı ẖâ (خ) babı
6715	1	399	ẖamsîn	خَمْسِينْ	Bi-maʿnâhu eyḍan ve kış mevsiminin sonu olan elli gün ki nihayeti nevrûz-ı sultânîye vasıl olur.	Arapça noktalı ẖâ (خ) babı
6716	1	399	ẖimle(t)	خِمْلَة	Sır, gizli, **pünhân**, saklı olan husus.	Arapça noktalı ẖâ (خ) babı
6717	1	399	ẖumûd	خُمُودْ	Bayılmak, kendini kaybetmek, **bî-ẖod şuden** ve ateş sönmeyerek alevi sakin olmak ve gayret yahut hararet teskin olunup soğumak.	Arapça noktalı ẖâ (خ) babı
6718	1	399	ẖamur)	خَمُورْ)	Hamur, un ve su ve maya katılıp hâsıl olan ekmek harcı, **pirâzde**.	Arapça noktalı ẖâ (خ) babı
6719	1	399	ẖumûr	خُمُورْ	Hamrlar, şaraplar, **bâdehâ**.	Arapça noktalı ẖâ (خ) babı

6720	1	399	**ḫumûl**	خُمُولْ	Bir kimsenin adı sanı batmak, **kem-nâm şuden**, şöhreti kaybolmak	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6721	1	399	**ḫamîr [hamur]**	خَمِيرْ	Ekmek ve börek misillilerin harcı, **pirâzde**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6722	1	399	**ḫamîs**	خَمِيسْ	Beşte bir, **penc yek**, bir nesnenin beş cüzünden bir cüzü ve beş erkamdan yani mukaddime ve kalb ve meymene ve meysere ve sâkadan ibaret ve mürettep olan ordu ve asker. **Yevmü'l ḫamîs** perşembe günü.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6723	1	400	**ḫinâbe(t)**	خِنَابَة	Fenalık, **bedî**, **eşer-i ḳubḥ**, şer ve şûr.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6724	1	400	**ḫınâṯ**	خِنَاثْ	Kendilerinde hem erkeklik ve hem dişilik alameti olan âlâtın mevcut bulunduğu mahlukat.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6725	1	400	**ḫunâṯâ**	خُنَاثَى	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6726	1	400	**ḫanâdıḳ**	خَنَادِقْ	Hendekler, tarla misali etrafına kazılan çukurlar, **ġabcîhâ**	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6727	1	400	**ḫanâzır**	خَنَازِرْ	Hınzırlar, domuzlar, **hûkân**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6728	1	400	**ḫanâzîr**	خَنَازِيرْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6729	1	400	**ḫannâs**	خَنَّاسْ	Şeytân-ı laʿ în, **dîv**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6730	1	400	**ḫannâsî**	خَنَّاسِى	Şeytana mensup ve müteallik olan, **dîvî**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6731	1	400	**ḫunnâḳ**	خُنَّاقْ	Malum illet ki boğaza arız olup nefes almak ve yutkunmak güç olur.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6732	1	400	**ḫannâḳ**	خَنَّاقْ	Boğucu, cellat, **ḫafa künende**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6733	1	400	**ḫanâḳa(t)**	خَنَاقَة	Hunnak illeti, **hafa**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6734	1	400	**ḫünṯâ**	خُنْثَى	Kendisinde hem erkeklik ve hem dişilik alâmeti mevcut olan mahluk.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6735	1	400	**ḫançer**	خَنْجَرْ	Bir nevi eğri ve sivri büyük bıçak, **deşne**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6736	1	400	**ḫendek**	خَنْدَقْ	Tarla ve kale ve emsali etrafına kazılan çukur, **ġabcî**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6737	1	400	**ḫınzır**	خِنْزِيرْ	Domuz denen murdar hayvan, **ḫûk**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6738	1	400	**ḫınzîre(t)**	خِنْزِيرَة	Dişi domuz, **mâye-i ḫûk**.	
6739	1	400	**ḫunsâ'**	خُنْسَاءْ	Burnunun ucu azca kalkık gerisi basık olan karı.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6740	1	400	**ḫınsır**	خِنْصِرْ	Küçük parmak, sırça parmağı, **kâblîc**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6741	1	401	**ḫanẓal**	خَنْظَلْ	Ebu cehil karpuzu tabir olunan meyve ki acı ve müshil olur, **fenk**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6742	1	401	**ḫanḳ**	خَنْق	Boğmak, boğaz sıkıp öldürmek, **ḫabe kerden**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6743	1	401	**ḫavâtim**	خَوَاتِمْ	Hatemler, mühürler, **dejehâ**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6744	1	401	**ḫavâtîm**	خَوَاتِيمْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6745	1	401	**ḫavâtîn**	خَوَاتِينْ	Hatunlar, kadınlar, **bânûbân**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı

6746	1	401	ḫavâr	خَوَارْ	Sığır kısmının böğürmesi ve koyun kısmının melemesi, **şene kerden**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6747	1	401	ḫavâric	خَوَارِجْ	Asiler, zorbalar, **günahkârân** ve ahir mezhep yahut başka milletten olan kimseler.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6748	1	401	ḫavârıḳ	خَوَارِقْ	Harikulade olan hususlar, acîb ve garip olan vukuat.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6749	1	401	ḫavaṣ	خَوَاصّ	Hâslar, mahremler ve büyük muteber olanlar, **büzürgân** ve mahsus olan keyfiyetler. **Ehl-i ḫavâṣṣ** güya bazı esrar ve hikmete vâkıf olmakla harikulade ve mucize gibi efʿâl icrasına muktedir olan.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6750	1	401	ḫavâṭır	خَوَاطِرْ	Hatırlar, fikirler, efkarlar, **ḫülya**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6751	1	401	ḫavâṭıf	خَوَاطِفْ	Hâtıflar, şimşekler, **dıraḫşân**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6752	1	401	ḫavâfî	خَوَافِى	Hafi ve gizli olan, **pünhânhâ**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6753	1	401	ḫavvân	خَوَّانْ	Hain, hıyanetçi olan, **nârâstî-ger**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6754	1	401	ḫuvvân	خُوَّانْ	Hainler, hıyanet ediciler.	
6755	1	401	ḫavânıḳ	خَوَانِقْ	Hangâhlar, tekkeler, **ḫânigâhhâ**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6756	1	401	ḫavż	خَوْض	Suya girmek, **fürû âmeden** be- **âb**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6757	1	402	ḫavf	خَوْف	Korku, **bîm** ve korkmak.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6758	1	402	ḫavlıcan	خُولِجَانْ	Kulunç otu denilen edviye, **ḫusrev dârû**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6759	1	402	ḫavn	خَوْن	Hıyanet, hainlik, **nârâstî**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6760	1	402	ḫavene(t)	خَوَنَة	Hainler, hıyanetçiler, **nârâstî künende**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6761	1	402	ḫıyâbe(t)	خِيَابَة	Mahrum kalmak, **nâ-ümîd şuden**, behredâr olmamak, zarar ve ziyana uğramak.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6762	1	402	ḫıyar)	(خِيَارْ	Malum bir nevi sebze meyvesi, **şîn**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6763	1	402	ḫayyâṭ	خَيَّاط	Terzi, esvap biçip diken kimse.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6764	1	402	ḫıyâṭa(t)	خِيَاطَة	Terzilik, dikicilik sanatı, **dûḫten**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6765	1	402	ḫayal	خَيَالْ	İnsanın zihninde hâsıl olup mürtesim olan suret, **ḫülya** ve zihin, akıl.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6766	1	402	ḫayâlât	خَيَالَاتْ	Hayaller, zihinde hâsıl olan ve mutasavvur olan suretler, **ḫülyâhâ**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6767	1	402	ḫayalet	خَيَالَة	Yalnız zihinde hâsıl olup bî-vücûd olan suret, **ḫülya** ve bazen hastaların yahut meraklıların gözüne görünür gibi olup külliyen maʿdûmu'l-vücûd olan sûret-i mevhûme.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6768	1	402	ḫayalî	خَيَالِىّ	Yalnız zihinde hâsıl olup bî-vücûd olan.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6769	1	402	ḫıyâm	خِيَامْ	Haymeler, çadırlar, **tâjhâ**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı

6770	1	402	**ḫıyanet**	**خِيَانَة**	Hainlik, ahit ve emanete gadretmek kendi hakkında biri indinde emniyet hâsıl ettikten sonra o emniyete mugayyir kasten fiil ve hareket etmek, **nârâstî**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6771	1	403	**ḫaybe(t)**	**خَيْبَة**	Mahrum ve bî-behre kalmak, murada nail olamamak, **bî-behre**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6772	1	403	**ḫayır**	**خَيْر**	Herkes indinde matlub ve mergup olup bâʿis-i menfaʿat olan şey.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6773	1	403	**ḫayrat**	**خَيْرَاتْ**	Ahirette insana bâʿis-i menfaʿat olacak ameller.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6774	1	403	**ḫayret**	**خَيْرَة**	İnsanın ruhuna bâʿis-i menfaʿat olacak amel.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6775	1	403	**ḫayşûm**	**خَيْشُومْ**	Burun içinde geniz denilen mahal, **enderûn bînî**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6776	1	403	**ḫayṭ**	**خَيْط**	İp, iplik, tel, **rişte**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6777	1	403	**ḫayf**	**خَيْف**	Havf, korku, korkmak, **bîm**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6778	1	403	**ḫayl**	**خَيْل**	At, **feres**, esb ve at sürüsü ve atlı asker cemaati.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6779	1	403	**ḫayelân**	**خَيَلَانْ**	Sanmak, zannetmek, **gümânîden**, tevehhüm etmek.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6780	1	403	**ḫaylûle(t)**	**خَيْلُولَة**	Bi-maʿ nâhu eyḍan ve kibir, taazzum, gurur.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6781	1	403	**ḫayme**	**خَيْمَه**	Çadır, **barigâh**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6782	1	403	**ḫuyûr**	**خُيُورْ**	Hayırlar, iyi ve menfeatli şeyler.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6783	1	403	**ḫuyûṭ**	**خُيُوط**	Haytlar, ipler, iplikler, **rişteha**.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
6784	1	403	**ḫuyûl**	**خُيُولْ**	Atlar, **esbân** ve atlı asker bölükleri.	Arapça noktalı ḫâ (خ) babı
	1	403		**بَابُ الدَّالِ الْمُهْمَلَةِ مِنَ الْعَرَبِيَّةِ**		
6785	1	403	**dâ**	**دَ**	İşbu harf-i dâl-ı mühmele tertîb-i hurûf-u Osmâniyyede onuncu harf olup hesap ve ulûma dair olan kütüb ve resâilde dört adedine işaret olur.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6786	1	403	**dâʾ**	**دَاءْ**	İllet, **dert**, maraz, zor.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6787	1	404	**dâüʾş-şaʿleb**	**دَاءُالثَّعْلَبْ**	Kel, uyuz illeti, **ḫuşgerende**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6788	1	404	**deʾb**	**دَأْبْ**	Âdet, usul, yol, **ayin**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6789	1	404	**dâbbe(t)**	**دَابَّة**	Yer üzerinde yürüyen hayvan ve binek hayvanı, **çârpâ**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6790	1	404	**dâbbetüʾl-arż**	**دَابَّةُ الْأَرْض**	Kıyamet vakti yaklaşdıkta zuhur edecek muhûf bir hayvan.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6791	1	404	**dâḫil**	**دَاخِلْ**	Duhul etmiş, içeride olan, **derûn** ve tasarruf berler cima edici olan.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6792	1	404	**dâr**	**دَارْ**	Konak, saray, **hane**, ev ve ağaç, direk ve sahip, malik olan ve bakıcı, gözetici olan.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6793	1	404	**dâr-ı âḫiret**	**دَارِ آخِرَتْ**	Kıyametten sonra dâhil olacağımız alem, **behişt**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6794	1	404	**dâruʾl ḫuld**	**دَارُ الْخُلْد**	Cennetin bir behçesi.	Arapça noktasız dâl (د) babı

6795	1	404	**dâru’s-selâm**	دَارُ السَّلَامْ	Cennetin diğer bahçesi.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6796	1	404	**dâru’l-ḳarâr**	دَارُ الْقَرَارْ	Kıyametten sonra dâhil olacağımız alem.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6797	1	404	**dâr-ı berzaḫ**	دَارِ بَرْزَخْ	Vefat ile Kıyamet beyninde dâhil olacağımız mekan ve zaman.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6798	1	404	**dâr-ı beḳâ**	دَارِ بَقَا	Kıyametten sonra dâhil olacağımız alem.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6799	1	404	**dâr-ı dünya**	دَارِ دُنْيَا	Şimdiki halde meskenimiz bulunan alem-i kevn ve fesat **hâne-i gîtî**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6800	1	404	**dâr-ı şînî**	دَارِ صِينِى	Baharattan tarçın denilen şey, **dârçînî**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6801	1	404	**dâreyn**	دَارَيْنْ	İki konak, dünya ve ahiret, **dü gîtî**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6802	1	404	**dâʿî**	دَاعِى	Dava edici ve davet edici, **ḫûrende** ve dua edici ve sevk ve teşvik edici olan ve müezzin, ezan okuyan kimse.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6803	1	404	**dâʿiyye(t)**	دَاعِيَّه	Mucip ve sebep ve bais olan husus ve vakit ve zamanın bir haleti.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6804	1	405	**dâfiʿ**	دَافِعْ	Defedici, **defʿ künende**, sürücü, savıcı, kakıverici olan.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6805	1	405	**dâl**	دَالْ	Hurûftan onuncu harfin ismidir ve eğri, çarpık olan.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6806	1	405	**dâll**	دَالّ	Delalet edici, gösterici olan, **rehnümâ**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6807	1	405	**dâme**	دَامَ	“Daim ola, daim olsun” manasında duadır, **pâyende bâd** gibi.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6808	1	405	**dâmiʿa(t)**	دَامِعَة	Bir nevi yara ki başa isabet edip kan ancak görüne, **rîş**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6809	1	405	**dâmiġa(t)**	دَامِغَة	Şu baş yarası ki dimağa işlemiş ola, **vâlâne**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6810	1	405	**dâmiye(t)**	دَامِيَة	Şu baş yarası ki kanı akıp seyelan ede, **keyfâ**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6811	1	405	**dânî**	دَانِى	Yakın, **nezdîk**, garip olan.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6812	1	405	**dâhiye(t)**	دَاهِيَة	Afet, bela, kaza, **petyâre**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6813	1	405	**dair**	دَائِرْ	Devredici, **kerdân**, bir şeyin etrafını kuşatıcı ve dönüp dolaşıcı ve bir nesnenin bahsine mutaallik olan.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6814	1	405	**dâiren mâdâr**	دَائِراً مَادَرْ	Çepeçevre dört etrafı, **girdâ gird**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6815	1	405	**daire**	دَائِرَهْ	Bir şekl-i musattah ki hatt-ı vâhid ile mahdut olup dâhilinde vaki ve merkez tesmiye olunan noktadan hatt-ı mezkûra vaslolunan cemi hutût-ı müstakîme birbirine müsavi olur ve birbirine yakın ve muteallik olup başkalardan ayrılmış bir takım oda ve bir efendinin hizmetinde müstahdem olan kesan cümlesi ve gerek cismani gerek manevi bir hadd ü hudûdun dâhili ve bir nevi çalgı aleti.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6816	1	406	**daim**	دَائِمْ	Devam üzere ber-karâr olan vücut ve kevni bilâ-nihâyet olan, **hem-vâr**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6817	1	406	**dâ’imen**	دَائِماً	Her vakit, her zaman, **her bâr**.	Arapça noktasız dâl (د) babı

6818	1	406	dâ’in	دَائِنْ	Borçlu, medyun olan, **vâmdâr**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6819	1	406	dübb	دُبّ	Ayı denilen hayvan, **ḫırs**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6820	1	406	dübb-i ekber ve dübb-i eṣġar	دُبِّ اَكْبَرْ وَ دُبِّ اَصْغَرْ	Semada kutb-ı şimâliyye karîb yıldızların iki şeklidir ki benâtu’n-naʿş dahi tesmiye olunur.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6821	1	406	dübbâbe(t)	دُبَّابَة	Makdemlerde kale dibine vâsıl olmak için altına girilip tedriç ile leri sevk olunur bir nevi âlet-i harbin ismidir.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6822	1	406	debâbîc	دَبَابِيجْ	Dîbâclar, kumaşlar, **dîbâhâ**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6823	1	406	debbâġ	دَبَّاغْ	Hayvan derisini terbiye edip meşin ve kösele ve emsali imal eden ehl-i sanʿat.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6824	1	406	dibbâġ	دِبَّاغْ	Meşin ve kösele imal etmek üzere hayvan derisini terbiye etmek, **dibâġât kerden**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6825	1	406	dibâġa(t)	دِبَاغَة	Bi-maʿ nâhu eydan.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6826	1	406	debdebe(t)	دَبْدَبَة	Savt, ses, **avaz**, patırtı, kütürtü.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6827	1	407	dübr	دُبْر	Arka, art, sırt, **pes**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6828	1	407	debġ	دَبْغ	Meşin ve kösele ve emsali imal için hayvan derisini terbiye etmek, **dibâġat kerden**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6829	1	407	debûr	دَبُورْ	Batı rüzgarı.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6830	1	407	diṣâr	دِثَارْ	Üst elbise, biniş ve kaftan gibi, **kaba**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6831	1	407	decâc	دَجَاجْ	Tavuk, **mâkiyân** ve horoz.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6832	1	407	decâce(t)	دَجَاجَة	Bi-maʿ nâhu eydan.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6833	1	407	deccâl	دَجَّالْ	Ahir zamanda zuhur ve huruç edecek kezzâb melunun ismidir.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6834	1	407	duḫân	دُخَانْ	Tütün, duman ve içilen tütün, **tenbâkû**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6835	1	407	daḫil	دَخْل	Karışmak, dokunmak, taarruz etmek, müdahele etmek.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6836	1	407	duḫul	دُخُولْ	İçeri girmek, derşuden ve cima etmek.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6837	1	407	dâḫil	دَخِيلْ	Dâhil, içeride olan, **derûnî** ve birinin esrarına vâkıf ve mahrem olan ve yabancı olup bir kavme intisap etmiş olan ve aslında Arabî olmayıp sonradan Arabîye karışmış olan.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6838	1	407	dürr	دُرّ	İnci denilen zî-kıymet, tane, **dür**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6839	1	407	dürrâc	دُرَّاجْ	Eti nazik bir kuşun ismidir, **tezerû**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6840	1	407	derrâce(t)	دَرَّاجَة	Makdemlerde kale dibine vâsıl olmak için kullanılır bir nevi âlet-i harb ismidir.	Arapça noktasız dâl (د) babı

6841	1	407	derârî	دَرَارِى	Parlak yıldızlar, **ahterân-ı tâbidâr**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6842	1	408	derrâk	دَرَّاكْ	İdrak edici anlayıcı olan, **fehmende**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6843	1	408	derrâke(t)	دَرَّاكَة	Kuvvet-i müdrike akıl, **hûş**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6844	1	408	derâhim	دَرَاهِمْ	Gümüş akçeler ve üç renkten ibaret olan vezinler, **dermhâ**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6845	1	408	dirayet	دِرَايَة	Akıl, **hûş**, zeka, zekâvet.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6846	1	408	derâ'is	دَرَائِسْ	Eski câmeler, **köhne câmehâ**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6847	1	408	dirre(t)	دِرَّة	Tura, kamçı, **tâziyâne**, kırbaç.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6848	1	408	dürre(t)	دُرَّة	Büyük ve zî-kıymet, inci, **heycümâne**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6849	1	408	derc	دَرْج	Yazı ve kitaba dâhil etmek, yazmak, **nüvişten** ve hattatın talim tomarı.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6850	1	408	dürc	دُرْج	Karıların avadanlık kutusu.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6851	1	408	derec	دَرَجْ	Kademeler, basamaklar, **pâyehâ**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6852	1	408	derecât	دَرَجَاتْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6853	1	408	derece	دَرَجَة	Kademe, basamak, **pâye** ve muhit-i dâ'irenin üç yüz altmışa mütesaviyeten taksiminden hasıl olan kavis ve rütbe, mertebe ve cennetin her bir mütefâvit menzili.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6854	1	408	dürer	دُرَرْ	Büyük inciler, **heycümânehâ**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6855	1	408	ders	دَرْس	Okuyup öğrenmek ve öğretmek için okumak ve talimle öğrenilen husus, **sebaḳ**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6856	1	408	dirs	دِرْس	Eski libas, eski urba, **köhne câme**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6857		408	dirʿ	دِرْع	Zırh ki cenkte giyilir idi ve karıya mahsus gömlek.	
6858	1	408	dürʿ	دُرْع	Ayın on altıncı ve on yedinci ve on sekizinci geceleri.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6859	1	409	derk	دَرْك	Arkadan yetişmek ve nihayete vâsıl olmak, idrak etmek, **âḫîden**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6860	1	409	derekât	دَرَكَاتْ	Aşağı inmek için vaki olan basamaklar, **pâyehâ** ve cehennemin en alt katları.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6861	1	409	dereke(t)	دَرَكَة	Aşağı inecek basamak, **pâye** ve cehennemin aşağı katı.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6862	1	409	dürûr	دُرُورْ	Kesret, bolluk, **ferâḫî**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6863	1	409	dürûs	دُرُوسْ	Dersler, **sebaḳhâ**, ilim öğrenmek için kitap okumaklar.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6864	1	409	dirhem	دِرْهَمْ	Gümüş akçe, **direm** ve üç denk sıkletinde bir nevi vezin.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6865	1	409	dürrî	دُرِّى	Nurani, parlak olan, **dıraḫşân** ve kılıcın parıldaması ve parlak yıldız.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6866	1	409	derî	دَرِى	Dubara edip aldatmak, **firîften**.	Arapça noktasız dâl (د) babı

6867	1	409	desâtîr	دَسَاتِيرْ	Düsturlar, vezirler, **ḫânân**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6868	1	409	desâ’is	دَسَائِسْ	Desiseler, hileler, **mâkûhâ**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6869	1	409	destûru’l-ʿamel	دَسْتُرُالْعَمَلْ	Bir husus icrasında kaide addolunup ittibâ olunan nesne.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6870	1	409	düstur	دَسْتُورْ	Vezir, müşir, **han** ve umûr-u mâliye-i mîriyye defteri ve müneccimin sene be sene tertip ettiği nücûm defteri.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6871	1	409	desîs	دَسِيسْ	Casus, **ser devr**, haber alıp götürmek için gizli gönderilen kimse.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6872	1	409	desise	دَسِيسَة	Gizlemek, **nihân kerden**, ketmetmek, saklamak ve hıyanet, el altından olan iş.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6873	1	410	dua	دُعَاءْ	Allahuteala’ya niyaz, **dürûden**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6874	1	410	duʿʿât	دُعَاةْ	Dâ’îler, duacılar, **duʿâ gûyan**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6875	1	410	diʿâm	دِعَامْ	Direk, **sütun**, destek ve cemaatin muteber ve baş olan kimsesi.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6876	1	410	diʿâme(t)	دِعَامَة	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6877	1	410	diʿâve(t)	دِعَاوَة	İddia, dava, şu şey benimdir diye dava etmek.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6878	1	410	deʿâ’im	دَعَائِمْ	Direkler, dayaklar, **sütûnhâ**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6879	1	410	diʿa(t)	دِعَة	Maaş bolluğu, huzur, rahat, refah, **ferâḫî**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6880	1	410	diʿme(t)	دِعْمَة	Direk, dayak, **sütun**, **pâyende**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6881	1	410	dava)	دَعْوَا)	Dava, iddia, şu şey benimdir diye dava etmek, **gile**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6882	1	410	davet	دَعْوَة	Çağırmak, **ḫûrîden**, bir husus yapmasını bir kimseye rica veya nasihat yollu teklif ederek o kimseyi muhatap kılmak.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6883	1	410	dava	دَعْوَى	İddia, şu şey benimdir diye bir kimseden talep etmek, **gile**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6884	1	410	defâtîr	دَفَاتِيرْ	Defterler, defter kitapları, **mârehâ**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6885	1	410	defâ’in	دَفَائِنْ	Defineler, gömülü olan altın ve zî-kıymet nesneler, **kencînehâ**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6886	1	410	deffe(t)	دَفَّة	Nesnenin yanı veyahut yanının yüzü.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6887	1	410	defter	دَفْتَرْ	Rakam ve esami yazılı olan heyʾet-i mecmûʿa, **mâre**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6888	1	410	def	دَفْع	Kakıvermek, **bâz geşten**, savmak.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6889	1	410	defa	دَفْعَا	Yine, dahi ve ondan sonra.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6890	1	410	defaat	دَفَعَاتْ	Kereler, merreler, defalar, **bârhâ**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6891	1	411	defa	دَفْعَه	Kere, merre, vuku bulmak, **bâr**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6892	1	411	defaten	دَفْعَةً	Birdenbire vaki olmak üzere, **derḥal**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6893	1	411	defʿâ be-defʿâ	دَفْعَه بَدَفْعَه	Bir kaç kere, tekraren, birden bire vaki olan, **nâgihânî**.	Arapça noktasız dâl (د) babı

6894	1	411	**def‘î**	دَفْعِىّ	Birdenbire vaki olan, **nâgihânî**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6895	1	411	**defin**	دَفْن	Yeraltına gömmek, **derḫâk kerden**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6896	1	411	**defîn**	دَفِينْ	Gömülü, gizli, saklı olan, **kencînehâ**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6897	1	411	**define**	دَفِينَه	Gömülü olan mal ve akçe ve emsali, **gencîne**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6898	1	411	**daḳḳ**	دَقّ	Kırıp ufatmak, **ḫurd kerden**, döküp ufatmak ve varıp çalmak.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6899	1	411	**daḳâ’iḳ**	دَقَائِقْ	Dakik ve anlaşılması güç olan hususlar, **ḫurdehâ**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6900	1	411	**diḳḳat**	دِقّة	Dakiklik, incelik, **bârigî** ve ufaklık ve sarf-ı zihn etmek, ihtimam etmek, tecessüs ederek ve etrafı mülahaza ederek amil olmak.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6901	1	411	**deḳîḳ**	دَقِيقْ	İnce, **bârîk**, ufak olan ve anlaşılması güç ve vakte muhtaç olan.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6902	1	411	**daḳiḳa**	دَقِيقَه	Dakik, ince, **ḫurda**, ufak olan nesne ve fehim ve idrak yahut idaresi müşkül olan husus ve bir derece yahut bir saatin altmışa taksiminden hasıl olan cüz.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6903	1	411	**dekkâ’**	دَكَّاءْ	Galiz olmayan, küçük balçık tepe, örgüçsüz yahut yassı örgüçlü deve.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6904	1	412	**dekâkin**	دَكَاكِنْ	Mal satmaya mahsus olan mahaller, **kürbehâ**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6905	1	412	**dükkan**	دُكَّانْ	Mal satmaya mahsus olan mahal, **kürbe**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6906	1	412	**tellâk)**	دَلَّاكْ	Hamamda istihdam olunan hizmetçi, **mâlişger**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6907	1	412	**delâl**	دَلَالْ	Naz, şive, **kirişme**, işve.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6908	1	412	**tellal**	دَلَّالْ)	Satıcı ile müşteri arasında vasıta olan kimse, **destsâr**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6909	1	412	**delalet**	دَلَالَة	Doğru yol gösterip kılavuzluk etmek, **rehberî kerden** ve göstermek, işar etmek.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6910	1	412	**dellaliye(t)**	دَلَالِيَّة	Tellal ücreti, Tellalık, **dest sârî**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6911	1	412	**delle(t)**	دَلَّة	Naz, şive, **‘işve**, tavır.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6912	1	412	**delk**	دَلْكْ	El ile sürtmek ve ovmak **vemîden**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6913	1	412	**delv**	دَلْو	Su kovası, **istâḫ** ve mıntıkatü’l-burûc üzerine Cedî ve Hût burçları beyninde vaki olarak on birinci burçtur ki şemsin ona duhulü kânun-u sânîde vuku bulur.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6914	1	412	**delil**	دَلِيلْ	Kılavuz, **rehber**, delalet edici ve mechulü keşfetmekte ve malumun sıhhatini ispat etmekte vasıta ve alet ittihaz olunan husus.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6915	1	412	**dem**	دَمْ	Kan, **ḫun**, demâ.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6916	1	412	**demâ**	دَمَا	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6917	1	412	**dimâ’**	دِمَاءْ	Kanlar, **hûnhâ**, demler.	Arapça noktasız dâl (د) babı

6918	1	413	dimâṣe(t)	دِمَاثَة	Yavaş ve mülayim tabiatli olmak, **nermḫû**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6919	1	413	demâr	دَمَارْ	Helak, ölüm, **mürg**, mevt.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6920	1	413	dimağ	دِمَاغْ	Beyin, **maġz**, kafa içinde bulunan nesne.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6921	1	413	deme'ân	دَمَعَانْ	Ağlamak, **girye**, gözyaşı dökülmek.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6922	1	413	dem'a(t)	دَمْعَة	Gözyaşının bir damlası, **eşk**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6923	1	413	dimn	دِمْن	Gübre, fışkı, **ḫûşkî**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6924	1	413	dimne(t)	دِمْنَة	Süprüntülük, mezbele, **zibildân**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6925	1	413	dümû'	دُمُوعْ	Gözyaşı, **sirişk** ve ağlamak.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6926	1	413	demevî	دَمَوِىّ	Tabiatta kanı safrasına ve diğer ihlâtına galip olan.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6927	1	413	denâ'e(t)	دَنَائَة	Alçaklık, **pestî**, denîlik.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6928	1	413	denâse(t)	دَنَاسَة	Kirlilik, murdarlık, **çirkin**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6929	1	413	denânîr	دَنَانِيرْ	Altın sikkeler, **zerhâ**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6930	1	413	denes	دَنَسْ	Kir, **çirk**, murdarlık.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6931	1	413	denî	دَنِى	Alçak, **fürûmâye**, cengâne tabiatlı olan.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6932	1	413	dünya	دُنْيَا	Bulunduğumuz kürre-i arz, **gîtî**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6933	1	413	denî'	دَنِيءْ	Pek akılsız olan, **bî-hûş**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6934	1	413	dünyevi	دُنْيَوِىّ	Dünyaya müteallik ve mensup olan, **cihânî**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6935	1	413	deva	دَوَاءْ	Mualece, ilaç, **çare**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6936	1	413	devvâb	دَوَّابْ	Binilecek hayvanlar, **sütûrân**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6937	1	413	devât	دَوَاةْ	Divit tabir olunan yazı aleti, **ḫâlistân**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6938	1	413	devâr	دَوَارْ	Müdevver, değirmi, tekerlek gibi olan, **gird**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6939	1	413	devvâr	دَوَّارْ	Devredici, dönücü olan, **gerdende**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6940	1	413	devâ'î	دَوَاعِى	Sebepler, mucipler.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6941	1	413	devâ'iyyü'd-dehr	دَوَاعِىُّ الدَّهْر	Zamanın inkılâbâtı vakit ve dünyanın tebeddülâtı.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6942	1	414	devâlîb	دَوَالِيبْ	Dolaplar, su dolapları, **ḫartelehâ**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6943	1	414	devam	دَوَامْ	Daim ve ber-karar olmak, bilâ-tebeddül hâlet-i vâhide üzere kalmak, **'ale'd-devâm** devam üzere değişmeyerek, terk etmemek üzere.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6944	1	414	düvvâme(t)	دُوَّامَه	Fırlak denilen nesne ki oğlancıklar oynarlar, **ferfer**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6945	1	414	devâvîn	دَوَاوِينْ	Divanlar, şair divanları, **dîvânhâ**.	Arapça noktasız dâl (د) babı

6946	1	414	**devâhî**	دَوَاهِى	Afetler, belalar, kazalar, **petyârehâ**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6947	1	414	**devâ'ir**	دَوَائِرْ	Değirmi şekiller, **girdhâ**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6948	1	414	**devḫa(t)**	دَوْحَهْ	Büyük ağaç, **dıraḫt-ı büzürg**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6949	1	414	**dûd**	دُودْ	Kurt, böcek, **kirm**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6950	1	414	**dûdü'l-ḥarîr**	دُودُالْحَرِيرْ	İpek kurdu, **pîle**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6951	1	414	**dûdü'l-ḳazz**	دُودُالْقَزّ	Bi-maʿnâhu eydan.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6952	1	414	**devr**	دَوْر	Çark gibi dönüp dolanmak, **vergeşten** ve nakletmek, geçirmek bir kimsenin uhdesinden çıkarıp başka birinin uhdesine vermek ve daire ve hadd ü hudûd ve vakit, zaman, asır.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6953	1	414	**dûr**	دُورْ	Beytler, konaklar, **ḫânehâ**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6954	1	414	**deveran**	دَوَرَانْ	Çark gibi dönüp dolanmak ve vakit, zaman, asır, **gerdîden**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6955	1	414	**dûrân**	دُورَانْ	Beytler, konaklar, **ḫânehâ**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6956	1	414	**dolap**	دُولَابْ	Hareket-i devriyyesi olan şey, su dolabı gibi, **ḫartele** ve hile, hudʿa, mekr, fend ve eşya hıfzına mahsus dolap.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6957	1	415	**devlet**	دَوْلَة	Mal ve rütbe ve itibar sahibi olmak ve kendi kanunlarıyla hüküm ve idare olunan memâlik-i müstakıle, **devlet**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6958	1	415	**dûn**	دُونْ	Aşağı, denî, **fürû**, sefil.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6959	1	415	**devî**	دَوِىّ	Mariz, nâ-mizâc olan, **hasta**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6960	1	415	**deha**	دَهَا	Cin fikirli olmak, pek tedbir sahibi olmak, **hûşmend**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6961	1	415	**dühâ'**	دُهَاءْ	Pek uğursuz, pek musibet olan, **sebzpâ**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6962	1	415	**dühât**	دُهَاةْ	Cin fikirli olan kimseler.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6963	1	415	**dühâḳine(t)**	دُهَاقِنَه	Köy başıları, **dihḳânân**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6964	1	415	**dehâlîz**	دَهَالِيزْ	Dehlizler, kapı aralıkları, **dihlîzhâ**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6965	1	415	**dehr**	دَهْر	Zaman, müddet, ahit ve ebet, bilâ-nihâye olan zaman, **hengâm**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6966	1	415	**dehran**	دَهْراً	Ebeden, ilelebet.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6967	1	415	**dehrî**	دَهْرِىّ	Kıyameti inkar edip dünyanın daim ve baki olmasına kail olan kimse.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6968	1	415	**dehḳân**	دَهْقَانْ	Köybaşı olan kimse, **dihḳân**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6969	1	415	**dehliz**	دَهْلِيزْ	Kapı arası, kapı ile hane beyninde olan aralık, **dehliz**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6970	1	415	**dühn**	دُهْن	Sürünecek yağ.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6971	1	415	**dehnâ'**	دَهْنَاءْ	Meydan, sahra, ova, **deşt**.	Arapça noktasız dâl (د) babı

6972	1	415	dehvâ	دَهْوَا	Pek uğursuz, pek musibet olan, **sebzpâ**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6973	1	415	dühûr	دُهُورْ	Zamanlar, müddetler, dehirler, **hengâmhâ**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6974	1	415	dehî	دَهِىّ	Zeyrek, akıllı, **hûşmend**, cin fikirli olan.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6975	1	416	dehyâ	دَهْيَا	Azim bela, pek büyük musibet, **petyâre**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6976	1	416	diyât	دِيَاتْ	Diyetler, kan pahaları, **ḫun bahâ**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6977	1	416	diyyâr	دِيَّارْ	Beytler, evler, **ḫanehâ** ve ülke, memleket, **merzibûm**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6978	1	416	deyyâr	دَيَّارْ	Kimse, **kes** ve manastır sahibi.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6979	1	416	diyanet	دِيَانَة	Din ve ibadete sadakat üzere ikdam edip günahtan içtinap etmek, **perhîzîden**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6980	1	416	dîbâc	دِيبَاجْ	Malum bir nevi ipek kumaş, **dîbâ**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6981	1	416	dibace	دِيبَاجَه	Kitap evvelinde yazılıp ekseriya hamdele ve tasliye ve sitayişi ve kitabın vech ve sebeb-i tahrîrini ve müellifin ismini havi ve ilm-i kitâbete ziyade riayet üzere terkip olunmuş name.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6982	1	416	diyet	دِيَّة	Maktül için varisine verilen kan pahası, **ser bahâ**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6983	1	416	deydene(t)	دَيْدَنَتْ	Âdet, usul, **ayin**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6984	1	416	dîs	دِيسْ	Sık ormanlar, **çenkelistân**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6985	1	416	dîse(t)	دِيسَه	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6986	1	416	deymûme(t)	دَيْمُومَة	Daim ve ber-karâr ve zevalsiz olmak, **payendegî**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6987	1	416	deyn	دَيْ	Müddetli ve vadeli borç, **vâm**, vâcibü'l-edâ olan meblağ.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6988	1	416	(din)	(دِينْ)	Allah ve peygamber hususunda insan beyninde cari olan itikat.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6989	1	416	dinar	دِينَارْ	Bir nevi eski zaman sikkeli altın, **perpere**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6990	1	416	dinî	دِينِىّ	Din ve ibadete müteallik ve mensup olan.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6991	1	417	divani	دِيوَانِىّ	Divan kaleminde ekseriya ferman tahriri için istimal olunan hat.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6992	1	417	deyyuṣ	دَيُّوثْ	Kendi nikahlı karısına pezevenk olan kimse, **kertenkel**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
6993	1	417	düyun	دُيُونْ	Diyetler, borçlar, **vâmhâ**.	Arapça noktasız dâl (د) babı
	1			بَابُ الْذَالِ الْمُعْجَمَةِ مِنَ الْعَرَبِيَّةِ		
6994	1	417	ẕâ	ذْ	İşbu harf-i zâl-i mûʿceme tertîb-i hurûf-ı Osmâniyyede on birinci harf olup hesaba ve ulûma dair kütüb ve resâilde yedi yüz adedine işaret olur ve mektup ve evrâk-ı sâʾire tarihlerinde zilhicceye alamettir.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı

6995	1	417	ẕâ	ذا	Zû, zî, sahip, ehil, erbap olan, mend ve mektup ve evrak tarihlerinde zilkâdeye alamettir.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
6996	1	417	ẕâbiḥ	ذابِحْ	Zebh edici, kurban kesici, boğazlayıcı, **bismil künende**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
6997	1	417	zat	ذاتْ	Zû, sahip, **mend**, ehil olan ve kendi, nefis, **ḫod**, ayn.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
6998	1	417	ẕâtü'l-beyn	ذاتُ الْبَيْنْ	İki kişi beyninde olan muaraza ve husumet.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
6999	1	417	ẕâtü'l-cenb	ذاتُ الْجَنْب	Satılıcan denilen illet, **biẕẕat** kendi kendi, **ḫod be ḫod**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7000	1	417	ẕâtü'l-veḳûd	ذاتُ الْوَقودْ	Kendisi içinde yanacak odun ve kömür makulesi mevcut olan.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7001	1	418	ẕatî	ذاتِىّ	Bir nesnenin hakikatine müteallik ve menût olup harici ve arizi olmayan.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7002	1	418	ẕâḫir	ذاخِرْ	Semiz, tavlı olan, **ferbe** ve bol bereketli olan.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7003	1	418	ẕâk	ذاكْ	O, şu, öbürü, **ân**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7004	1	418	ẕâkir	ذاكِرْ	Zikredici, zikir ve dua ile daim olan kimse, **yâd künende**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7005	1	418	zâl	ذالْ	Hurûf-ı Osmâniyyeden on birinci harfin ismidir.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7006	1	418	ẕâhib	ذاهِبْ	Gidici, **revende** ve bir mezhebe yahut kavil ve rey ve zanna kail ve mutekit olup aklını o tarafa verici olan.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7007	1	418	ẕâhil	ذاهِلْ	İhmalci, tekasülcü, müseyyib olan.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7008	1	418	ẕâ'ib	ذائِبْ	İzabe olunmuş, erimiş olan, **güdâḫte**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7009	1	418	zâ'iʿ	ذائِعْ	**Fâş**, münteşir olan, âleme duyulmuş, âlemin bildiği olan.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7010	1	418	zâ'iḳ	ذائِقْ	Tadıcı, **çeşîdende,** lezzet hissedici olan.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7011	1	418	zâ'iḳa(t)	ذائِقَة	Tat ve lezzet hissedici olan kuvvet ki ağzın üst damağında olur, **çeşîde**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7012	1	418	ẕebb	ذبّ	Defetmek, savmak, sürüp iletmek, **bâz geşten**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7013	1	418	ẕübâb	ذبابْ	Sinek denilen hayvan, **mekes**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7014	1	418	ẕibâr	ذِبارْ	Kitaplar, evrak.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7015	1	418	ẕübâl	ذبالْ	Kandil ve mumda olan fitiller, **pelîtehâ**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7016	1	419	ẕübâle(t)	ذبالَه	Fitil, **pelîte**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7017	1	419	ẕübâ'iḥ	ذبائِحْ	Kurbanlar ve kurbanlık hayvanlar, **kûspent güşân**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7018	1	419	ẕebḥ	ذبْح	Boğazlamak, kurban etmek, **bismil kerden**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7019	1	419	ẕebr	ذبْر	Kitap, cüz, varak.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7020	1	419	ẕübûl	ذبُولْ	Kuru ot gibi solmak.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı

7021	1	419	ẕebîḥ	ذَبِيحْ	Boğazlanmış, kurban edilmiş olan hayvan, **bismil künende**. **Ez-zebîḥ** İsmail bin İbrahim aleyhisselam.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7022	1	419	ẕebîḥa(t)	ذَبِيحَة	Bi-maʿnâhu eyḍan ve kurbanlık hayvan.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7023	1	419	ẕaḫl	ذَخْل	Öç, intikam, **kîne**, düşmanlık.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7024	1	419	ẕüḫûl	ذُخُولْ	İntikamlar ve adavetler, **kînehâ**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7025	1	419	ẕeḫâ'ir	ذَخَائِرْ	Me'kulata müteallik der-anbâr olan nesneler, **sitinchâ**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7026	1	419	ẕuḫr	ذُخْر	Vaktiyle lazım ve muktezi olur diye bir nesneyi edinip saklamak, **ġazîden** ve zahire, zâd.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7027	1	419	ẕaḫire	ذَخِيرَه	Vaktiyle sarf olunmak için edinilip der-anbâr olan me'kulat makulesi, **sitinc**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7028	1	419	ẕürâre(t)	ذَرَارَة	Saçıntı, ekinti, toz, **gerd**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7029	1	419	ẕerârî	ذَرَارِى	Zürriyetler, nesiller, evlat, çocuklar, **nejâdân**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7030	1	419	ẕirâʿ	ذِرَاعْ	Arşın, endaze, **kez**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7031	1	419	ẕerre(t)	ذَرَّة	Pek ince toz tanesi ve güneş ışığında görünen hurda toz tanesi, **gerd**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7032	1	419	ẕirve	ذِرْوَة	Nesnenin yukarısı ve tepesi, **hüpâk**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7033	1	419	ẕürriyet	ذُرِّيَّة	Nesil, velet, çocuk, **yâl**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7034	1	419	ẕerîʿ	ذَرِيعْ	çabuk, **çalâk**, serîü'l-hareke olan ve suhuletle kolay olan.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7035	1	420	ẕerîʿa	ذَرِيعَه	Vesile, sebep, vasıta.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7036	1	420	ẕüʿâf	ذُعَافْ	Ağı, sem, **zehir**, pek çabuk öldürür olan zehir.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7037	1	420	ẕaġc	ذَعْج	Şiddetle öte kakmak, **bâz geşten,** defetmek.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7038	1	420	ẕüʿr	ذُعْر	Korku, havf, **bîm**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7039	1	420	ẕeʿan	ذَعَنْ	İtaat ve inkıyat ve imtisal etmek.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7040	1	420	ẕeʿûr	ذَعُورْ	Korkmuş olan, **hirâsîde**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7041	1	420	zefîf	ذَفِيفْ	Çabuk, seri olan, **çâlâk**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7042	1	420	ẕeḳan	ذَقَنْ	Ağzın aşağı tarafında iki çene kemiklerinin kavuştuğu yer, **çene**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7043	1	420	zeka	ذَكَاءْ	Çabuk anlayıcılık, kuvvetli zihin sahibi olmak, **tîz fehm**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7044	1	420	ẕekâve(t)	ذَكَاوَة	Bi-maʿnâhu eyḍan.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7045	1	420	ẕikir	ذِكْر	Kalp ile yahut lisan ile yahut kalem ile anmak, **yâd**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7046	1	420	ẕeker	ذَكَرْ	Erkek hayvanın âlet-i tenâsülü, **kîr** ve erkek olan hayvan.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7047	1	420	ẕükrân	ذُكْرَانْ	Erkekler, zekerler, **nerân**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı

7048	1	420	**ẕükûr**	ذُكُورْ	Bi-maʿnâhu eyḍan.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7049	1	420	**ẕeki**	ذَكِىَ	Çabuk anlayıcı, zihni kuvvetli olan, **tîz fehm**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7050	1	420	**ẕekîr**	ذَكِيرْ	Unutmayıcı olan, kuvvet-i hâfızası ziyade olan, **yâd gîrende**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7051	1	420	**ẕül**	ذُلْ	Alçaklık, hakir olmak, **ḫâr**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7052	1	420	**ẕülâḳa(t)**	ذُلَاقَة	Hurûftan altı harfe yani (مربنفل) kelimesinde bulunan altı harfe ıtlak olunur.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7053	1	421	**ẕilâl**	ذِلَالْ	Zeliller, hakir olanlar, **ḫârân**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7054	1	421	**ẕülâl**	ذُلَالْ	Şeffaf, berrak, temiz olan ve asla bulanık olmayan tatlı su, **âb-ı pâk**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7055	1	421	**ẕelâle(t)**	ذَلَالَة	Alçaklık, zillet, hakirlik, **ḫârî**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7056	1	421	**ẕillet**	ذِلَّة	Bi-maʿnâhu eyḍan.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7057	1	421	**ẕülaḳ**	ذُلَقْ	Ânfen geçen zülâka manasındadır.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7058	1	421	**ẕelik**	ذَلِكَ	O, şu, öbürü, **ân**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7059	1	421	**ẕelûl**	ذَلُولْ	Serkeş olmayıp yavaş ve münkat olan, **râm**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7060	1	421	**ẕelil**	ذَلِيلْ	Alçak hakir olan, **ḫâr**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7061	1	421	**ẕem**	ذَمّْ	Yermek, **nükûh**, birinin efʿâlini irat edip, taʿyîb ve ahlakını fasletmek.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7062	1	421	**ẕimâr**	ذِمَارْ	Irz, namus, **âbrû**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7063	1	421	**ẕemâm**	ذَمَامْ	Hak ve lazım ve vacip olan husus ki ziyanı veya iptali ayıp ve mezmûm olur.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7064	1	421	**ẕemmâm**	ذَمَّامْ	Zemmedici, fasl ve taʿyîb edici olan, **hicâ künende**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7065	1	421	**ẕemâme(t)**	ذَمَامَة	Kefalet, kefil olmak.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7066	1	421	**ẕemâ'im**	ذَمَائِمْ	Zemîmeler, ayıp ve mezmûm olan efʿal, **bedkâr**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7067	1	421	**ẕimmet**	ذِمَّة	Raiyyelik, ahit ve aman talep edip haraç vermek üzere devlete tabi olmak, **zîr destî** ve bir kimsenin uhdesine verilen eşyanın defteri ki mahkemede tertip olunur.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7068	1	421	**ẕimem**	ذِمَمْ	Zimmetler, uhdeler, ahitler.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7069	1	421	**ẕimmî**	ذِمِّى	Ehl-i zimmet, raiyye, **harâc güẕâr**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7070	1	422	**ẕemîm**	ذَمِيمْ	Zem ve taʿyibe müstehak olan, mezmûm olan.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7071	1	422	**ẕinâb**	ذِنَابْ	Kuyruk, **dünbâle**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7072	1	422	**ẕünâbe(t)**	ذَنَابَة	Tabi olan, **peyrev**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7073	1	422	**ẕenb**	ذَنْب	Kabahat, işm, **günah**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7074	1	422	**ẕünûb**	ذُنُوبْ	Kabahatler, isimler, zenbler, **günâhhâ**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı

7075	1	422	ẕü	ذُو	Sahip, malik olan, **mend**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7076	1	422	ẕü’l-ḥicce	ذُوالْحِجَّه	Zilhicce şehri ki şuhûr-ı Arabiyeden on ikinci şehrdir.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7077	1	422	ẕü’l-ḳaʿde	ذُوالْقَعْدَه	Zilkade şehri ki şuhûr-u Arabiyeden onbirinci şehrdir.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7078	1	422	ẕüẕevâye(t)	ذُوذَوَايَة	Kuyruklu yıldız, **aḫter-i dünbâle**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7079	1	422	ẕülfiḳar	ذُوالْفِقَارْ	Hazreti Ali radıyallahu anh’ın kılıcı ismidir.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7080	1	422	ẕülḳarneyn	ذُوالْقَرْنَيْن	Eski zaman padişahlarından bir meşhur padişahın lakabıdır.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7081	1	422	ẕünnûn	ذُوالنُّونْ	Hazreti Yunus aleyhisselamın lakaplarıdır.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7082	1	422	ẕülvecheyn	ذُوالْوَجْهَيْن	İki tarafa nazır olan ve hem selamlık hem harem için kullanılan oda veya daire.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7083	1	422	ẕüʾâbbe(t)	ذُوَابَّه	Nâsiyede olan zülüf ve kakül, **perçem**, yele.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7084	1	422	ẕevat	ذَوَاتْ	Zatlar, nefisler, kimseler.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7085	1	422	ẕevâʾib	ذَوَائِبْ	Perçemler, kaküller.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7086	1	422	ẕûb	ذُوبْ	Erimek, **baḫsânîden**, katılık halinden akıcılık haline geçmek.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7087	1	422	ẕevḳ	ذَوْقْ	Sefa, cümbüş, **şâdumânî**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7088	1	422	ẕevî	ذَوِى	Sahipler, malikler.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7089	1	422	ẕevi’l-ʿuḳûl	ذَوِى الْعُقُولْ	Akıl ve idrak sahibi olan kimseler, **hûş mendân**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7090	1	422	ẕehâb	ذَهَابْ	Yürüyüp gitmek, **reften**, göçüp gitmek.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7091	1	423	ẕeheb	ذَهَبْ	Altın, **zer**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7092	1	423	ẕehl	ذَهْل	Unutur gibi olup kasten terketmek ve gaflet edip külliyen unutmak, **sevîst**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7093	1	423	ẕihin	ذِهْن	Fehim, **akıl**, müdrike, **ḫıred**, hafıza ve fetanet, zekâ.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7094	1	423	ẕihnî	ذِهْنِىّ	Zihne müteallik ve mensup olan.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7095	1	423	ẕühûl	ذُهُولْ	Unutur gibi olup kasten terketmek, **ferâmûşîden**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7096	1	423	ẕühûle(t)	ذُهُولَة	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7097	1	423	ẕehîb	ذَهِيبْ	Altın yaldızlı olan, **zerver**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7098	1	423	ẕehîn	ذَهِينْ	Zeki, zekâvetli, dirayetli olan, **tîzvîr**, fatîn olan.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7099	1	423	ẕî	ذِى	Zü, sahip, malik olan, **mend**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7100	1	423	ẕilḥicce	ذِى الحِجَّه	Şuhûr-ı Arabiyyeden on ikinci şehrin ismidir.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7101	1	423	ẕilḳade	ذِى الْقَعْدَه	Şuhûr-ı Arabiyyeden on birinci şehrin ismidir.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7102	1	423	ẕî’l-yed	ذِى اليَدْ	Bir nesne elinde bulunmuş olan, sâhib-i mâl olan, **destmend**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı

7103	1	423	ẕe’âb	ذِئَابْ	Kurtlar, **gürgân**, ẕi’bler.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7104	1	423	ẕeyyâl	ذَيَّالْ	Kuyruklu, **dümdâr** ve uzun etekli olan.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7105	1	423	ẕi’b	ذِئبْ	Kurt denilen yırtıcı hayvan, **gürk**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7106	1	423	ẕeyʿ	ذَيْع	Duyulmak, fâş ve münteşir olmak, **âgâh şuden**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7107	1	423	ẕeyʿân	ذَيْعَانْ	Bi-maʿnâhu eydan.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7108	1	423	ẕî-ḳıymet	ذِى قِيْمَتْ	Kıymetli, **kıymetdâr** olan.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7109	1	423	ẕeyil	ذَيْل	Ahir, uç, son, encam, nihayet ve libas eteği ve hayvanın kuyruğu ve kitap nihayetine sonradan ilave olunan tenmîkat-ı zamîme.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7110	1	424	ẕüyûʿ	ذُيُوعْ	Şüyûʿ bulmak, âleme duyulmak, **âgâh kerden**.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
7111	1	424	ẕüyûl	ذُيُولْ	Etekler, **dâmenhâ** ve kuyruklar, zamîmeler.	Arapça noktalı ẕâl (ذ) babı
	1	424		بَابُ الرَّاءِ الْمُهْمَلَةِ مِنَ الْعَرَبِيَّةِ		
7112	1	424	râ	رَ	İşbu harf-i râ-yı mühmele tertîb-i hurûf-ı Osmâniyyede on ikinci harf olup hesaba ve uluma dair kütüb ve resâilde iki yüz adedine işaret olup mektup ve evrâk-ı sâ’ire tarihlerinde rebiyülahire alamet olur.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7113	1	424	râ’	رَاءْ	Hurûf-ı Osmâniyyeden on ikinci harfin ismidir ve mektup ve evrâk-ı sâ’ire tarihlerinde rebiyülevvel şehrine alamet olur.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7114	1	424	râbiḥ	رَابِحْ	Karlı, kazançlı olan, **fâ’ide mend**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7115	1	424	râbiḥa(t)	رَابِحَه	Karlı, kazançlı olan ticaret, **sûd**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7116	1	424	râbiṭ	رَابِطْ	Nefsini dünyadan men ve ahirete rabt etmiş rahip ve zahit ve filozof kimse, **perhîzkâr**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7117	1	424	rabıṭa	رَابِطَة	Bağ, kayıt, bent, zincir ve nizam, intizam, münasebet ve sayfanın aşağı sol köşesinde kenar olarak tahrir olunan kelime ki sahife-i âtiyenin birinci kelimesi bulunmakla kitabın nizamı bu vecihle zapt ve rapt olunur.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7118	1	425	râbiʿ	رَابِعْ	Dördüncü olan, **çârim**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7119	1	425	râtibe(t)	رَاتِبَه	Maaş, tayin, mahiye ve hizmet, memuriyet.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7120	1	425	râtıḳ	رَاتِقْ	Nesnenin yarığını kavuşturup bitiştirici olan.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7121	1	425	râciḥ	رَاجِحْ	Kıymet ve fazilet ve itibarı ziyade olan.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7122	1	425	râciʿ	رَاجِعْ	Geri dönücü, ricat edici, **avdet künende** ve müteallik olan.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7123	1	425	râcil	رَاجِلْ	Yaya olan kimse, **piyade**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7124	1	425	râcî	رَاجِى	Rica edici, yalvarıcı olan, **niyaz mend**.	Arapça noktasız râ (ر) babı

7125	1	425	râḥ	رَاحْ	Şarap, sigî, hamr, **bâde**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7126	1	425	raḥat	رِاحَة	Elin avucu, **kef-i dest** ve eziyet ve zahmetten azat olmak, asayiş, âsûdegî.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7127	1	425	râḥateyn	رَحَتَيْنْ	İki rahat, iki türlü asayiş ki birisi neyelân-ı matlûb ve diğeri dahi yeis ve nevmîdî vasıtasıyla olur, **dü âsâyiş. İḥdâ'r-râḥateyn** iki nevi rahatın biri ki ya neyelân matlûb veya yeis ve nevmîdî demek olur.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7128	1	425	râḥil	رَاحِلْ	Yolcu ve yol hayvanı, **rehrevân**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7129	1	426	râḥile(t)	رَاحِلَة	Yolcular sürüsü, **kervan** ve yol ve yük hayvanı.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7130	1	426	raḥim	رِاحِمْ	Merhemetli, merhamet edici, **mihriban**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7131	1	426	râdde(t)	رَادَّة	Rütbe, menzilet, sıra, **câh**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7132	1	426	reis	رَأسْ	Baş, **ser** ve adet, tane ve birinci ve büyük ve en ziyade rütbeli olan ve karanın denize uğrayan burnu.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7133	1	426	re'sü'l-mâl	رَأسُ الْمَالْ	**Sermaye**, asıl mal.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7134	1	426	râsiḫ	رَاسِخْ	Sabit, payidar, kavi, metin olan ve dininde alim ve sahih ve sadık olan, **rûşen dil**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7135	1	426	râsiḫîn	رَاسِخِينْ	Râsihler, itikatları sahih ve kavilleri Hakk'a karîn olanlar, **râst gûyân**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7136	1	426	râsî	رَاسِى	Sabit, muhkem, kımıldanmayıcı olan, **payidar**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7137	1	426	râsiye(t)	رَاسِيَة	Azim ve cesim olan dağ, **kûh-ı büzürg**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7138	1	426	râşid	رَاشِدْ	Doğru yoldan giden, hak dini kabul etmiş olan kimse, **râh-ı râst revende**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7139	1	426	râşî	رَاشِى	Rüşvet teklif eden veya veren kimse, **bed kend dâdende**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7140	1	426	râṣid	رَاصِدْ	Rasat edici, dikkatle bakıcı, **bînende**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7141	1	426	razı	رَاضِى	Rıza verici, **hoşnut** olan.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7142	1	426	râ'î	رِاعِى	Çoban, sığırtmaç, **şobân** ve hirâset ve muhafaza ve vikaye edici olan kimse.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7143	1	427	rağıb	رَاغِبْ	Rağbet edici, dileyip isteyici olan, **hâhende** ve yalvarıp niyaz ve tezellül eden kimse.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7144	1	427	ra'fet	رَأفَتْ	Merhamet ve rikkat-i kalbden naşi, ziyadesiyle esirgemek, **âmürzîden**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7145	1	427	râfiż	رَافِضْ	Terk edici, salıverici, **rehâ kerdende**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7146	1	427	rafiże	رَافِضَه	Şia taifesinden bir fırka.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7147	1	427	râfiżî	رَافِضِىّ	Rafize taifesinden olan kimse.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7148	1	427	rafi'	رَافِعْ	Hâmil, kaldırıcı, **berdârende**.	Arapça noktasız râ (ر) babı

7149	1	427	**râfih**	رَافِهْ	Rahat ve refah üzere geçinen kimse.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7150	1	427	**raḳıb**	رَاقِبْ	Gözetici terakkub ve intizar olan, **nigâh dâşten**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7151	1	427	**râḳım**	رَاقِمْ	Terkîm edici, yazıcı, tahrir edici olan, **nüviştende**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7152	1	427	**râkib**	رَاكِبْ	Binici, rükûb edici olan, **süvâr şevende**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7153	1	427	**râkid**	رَاكِدْ	Harekette olmayıp durmuş olan, **payîdende**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7154	1	427	**râkiʿ**	رَاكِعْ	Rekât edici, başını yere eğici olan, **cebhesâ**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7155	1	427	**râmin**	رَامٍ	Atıcı, remy edici, **endâzende**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7156	1	427	**râmiḥ**	رَامِحْ	Ve **simâke'r-râmiḥ** bir parlak yıldızın ismidir.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7157	1	427	**râmî**	رَامِى	Atıcı, remy edici, **endâzende**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7158	1	427	**râvî**	رَاوِى	Rivayet edici, nakil ve zikir edici olan, **yâd künende**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7159	1	427	**rahip**	رَاهِبْ	Nasârâ papazı, **herîd**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7160	1	427	**(rây)**	(رَايْ)	Hindistan padişahı.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7161	1	428	**rey**	رَأيْ	Görmek, **dîden** ve hüküm, itikat ve kıyas etmek.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7162	1	428	**râyân**	رَايَانْ	Bayraklar, sancaklar, **setârhâ**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7163	1	428	**raʾyü'l-ayn**	رَأىُ الْعَيْنْ	Göz ile görmek, **dîden bedîde**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7164	1	428	**râye(t)**	رَايَة	Bayrak, sancak, alem, **setâre**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7165	1	428	**rayiç**	رَائِجْ	Revaçta olan, halk beyninde kabul olunup geçen ve sürülen.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7166	1	428	**rayiḥa**	رَائِحَه	Koku, **bûy**, bû.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7167	1	428	**râʾiʿ**	رَائِعْ	Seri, çabuk olan, **çâlâk**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7168	1	428	**râʾîf**	رَائِفْ	Reʾfetli, merhametli, esirgeyici olan, **mihriban**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7169	1	428	**râʾîḳ**	رَائِقْ	Safi, sade olan, **nâb** ve katıksız etmek.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7170	1	428	**Rabb**	رَبّ	Besleyici, **perverdigâr** ve Allahüteala, Hâlık-ı âlem ve sahip ve malik, ehil, zû.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7171	1	428	**ribâʾ**	رِبَاءْ	Ödünç verilen akçe, üzerine alınan kar, faiz, **güzeşte**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7172	1	428	**ribâṭ**	رِبَاطْ	Bağ, kement, **bent** ve han ve tekke, imaret ve işe müdâvemet etmek ve kervansaray.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7173	1	428	**ribâṭa(t)**	رِبَاطَة	Yürekli olmak, **dilîr**, kaviyyü'l-kalb olmak.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7174	1	428	**ribâṭî**	رِبَاطِىّ	Hancı, han odabaşısı, **ḫânçegîr**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7175	1	428	**rubai**	رُبَاعِىّ	Aslı dört harften mürekkep olan kelime veya matla, iki beyitten ibaret olan şiʾr-i gayr-i mesnevî.	Arapça noktasız râ (ر) babı

7176	1	428	**rebâʿiyye(t)**	رَبَاعِيَّة	Ağızda ön dişler ile azı dişler arasında alt üst iki tarafta olan dört adet dişin ismidir.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7177	1	429	**rabbânî**	رَبَّانِىّ	İlahi, rabbü'l-âlemîn Hazretleri'ne müteallik ve mensup olan, **Hudâyî**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7178	1	429	**ribḥ**	رِبْح	Kar, kazanç, fayda, faiz, **güzeşte**, nema.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7179	1	429	**rabṣ**	رَبْص	İntizar üzere olmak, **bâsîden**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7180	1	429	**rabṭ**	رَبْط	Bağlamak, **bendîden** ve nizam vermek ve intizam bulmak.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7181	1	429	**rubʿ**	رُبْع	Bir nesnenin dört cüzünden bir cüzü, **çâr yek** ve arşın yahut endazenin sekiz cüzünden bir cüzü.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7182	1	429	**rubʿ-ı dâʾire**	رُبْعِ دَائِرَه	Bir nevi rasat aletidir ki tam dairenin bir rubʿu şeklinde olur.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7183	1	429	**rubʿ-ı meskûn**	رُبْعِ مَسْكُونْ	Dünyanın bir rubʿudur ki kara olup ahali ve sekenesi vaki olarak baki kalan üç rubʿu deniz olmakla meskun değildir.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7184	1	429	**rebʿî**	رَبْعِىّ	Evvel bahara müteallik ve mensup olan, bahârî.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7185	1	429	**ribḳa(t)**	رِبْقَة	Hayvanın boynuna geçirilen ilmek, **sâcûr**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7186	1	429	**rubbemâ**	رُبَّمَا	Bazen, bazı kere, **endekbâr**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7187	1	429	**Rabbenâ**	رَبَّنَا	"Yâ bizim ve cümle mahlukatın Rabbi olan Allahüteala Hazretleri" manasındadır, **perverdigârimâ**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7188	1	429	**rebû**	رَبُو	Ödünç akçe için faiz almak, **güzeşte sitaden**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7189	1	429	**rubûbiyyet**	رُبُوبِيَّة	Ulûhiyyet, Rabbü'l-âlemîn olmak, **Ḫudâvendigârî**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7190	1	430	**rubûḫ**	رُبُوخْ	Cimadan bayılıp bî-hod olan hatun.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7191	1	430	**Rabbî**	رَبِّى	"Benim ve cümle mahlukatın Rabbi olan Allahüteala" manasında nidadır, **perverdigâr-i men**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7192	1	430	**rebîb**	رَبِيبْ	Üvey oğul, **pesender**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7193	1	430	**rebîbe(t)**	رَبِيبَة	Üvey kız, **duḫter-i zen**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7194	1	430	**rebîʿ**	رَبِيعْ	Fuzûl-i erbaʿadan evvel bahar tabir olunan fasıl, **bahar**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7195	1	430	**rebiyülevvel**	رَبِيعُ الْأَوَّلْ	Şuhûr-ı Arabiyyeden üçüncü şehrin ismi.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7196	1	430	**rebiyülahir**	رَبِيعُ الْآخِرْ	Şuhûr-u Arabiyyeden dördüncü şehrin ismidir.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7197	1	430	**rebîʿî**	رَبِيعِىّ	Evvel bahara müteallik ve mensup olan, **bahârî**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7198	1	430	**ritâʿ**	رِتَاعْ	Bollukta gönül muradı üzere yiyip içmek.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7199	1	430	**ritâm**	رِتَامْ	Bir husus hatıra getirmek için parmak üzerine bağlanan iplikler, **rişte-i engüşt**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7200	1	430	**retâʾim**	رَتَائِمْ	Bi-maʿnâhu eydan.	Arapça noktasız râ (ر) babı

7201	1	430	ruteb	رُتَبْ	Rütbeler, mertebeler, **pâyehâ**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7202	1	430	rütbe	رُتْبَه	Menzilet, **paye**, kimsenin duracak mahalli.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7203	1	430	ratḳ	رَتْق	Nesnenin yarığını kavuşturup bitiştirmek, **ferâhem kerden**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7204	1	430	retḳâʾ	رَتْقَاءْ	Ferci, bitişik olup cimaa gayr-i kâbil olan avrat.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7205	1	430	retîme(t)	رَتِيمَة	Bir husus hatıra getirmek için parmak üzerine bağlanan iplik, **rişte-i engüşt**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7206	1	430	reṣâṣe(t)	رَثَاثَة	Eskiyip yıpranmakla işe yaramaz olmak, **şühâ şuden**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7207	1	431	riṣâye(t)	رِثَايَة	Vefat etmiş kimsenin mehâsınını tadat ve fikir ederek acıyıp ağlamak, **matem**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7208	1	431	reṣî	رَثِى	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7209	1	431	reṣîṣ	رَثِيثْ	Eskiyip yıpranmakla işe yaramaz olan, **şühâ**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7210	1	431	recâʾ	رَجَاءْ	Ummak, **âvînden**, ümit etmek ve yalvarmak ve nahiye, canip, taraf, ketf.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7211	1	431	recât	رَجَاةْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7212	1	431	ricâl	رِجَالْ	Adamlar, erkekler, **nerân** ve yaya olanlar ve rütbeli, mesnetli kimseler.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7213	1	431	recâve(t)	رَجَاوَةْ	Ummak, **âvînden**, ümitlenmek.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7214	1	431	recep	رَجَبْ	Şuhûr-u Arabiyeden yedinci şehrin ismidir.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7215	1	431	recebân	رَجَبَانْ	Recep ile şaban şehrleri.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7216	1	431	receḥân	رَجَحَانْ	Terazide ağır ve baskın gelmek, **bülendîden** ve fazilet ve hasâʾil yahut menâfiʿ cihetiyle sairden ziyade mergup olmak.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7217	1	431	ruchân	رُجْحَانْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7218	1	431	ruchâniye(t)	رُجْحَانِيَة	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7219	1	431	recez	رَجَزْ	Şiirin buhurundan bir bahr ismidir.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7220	1	431	reces	رَجَسْ	Necis, **murdar** olan şey.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7221	1	431	recʿân	رَجْعَانْ	Ricatler, dönüşler, **kerdeneşhâ**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7222	1	431	rücʿân	رُجْعَانْ	Geri dönmek, **bâzgeşten**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7223	1	431	ricat	رِجْعَة	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7224	1	431	ricl	رِجْل	Ayak, kadem, pâ, **pây**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7225	1	431	racül	رَجُلْ	Adam, erkek, merdüm, **ner**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7226	1	431	recm	رَجْم	Taşlamak, birine taş atmak, **seng zeden** ve taş ile öldürmek, taşlayıp katletmek ve birinin namusuna bühtan ve iftira etmek ve zan ve güman etmek, kıyas etmek ve sövmek.	Arapça noktasız râ (ر) babı

7227	1	432	**ricm**	رجم	Atılan taş ve şihâb, düşen yıldız.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7228	1	432	**recem**	رَجَمْ	Kuyu, mezar, **gur**, kabir ve mezar taşı.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7229	1	432	**rücme(t)**	رُجْمَه	Mezar taşı, **seng-i gur**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7230	1	432	**rücûc**	رُجُوجْ	Sairden ziyade mergup olmak, **mü'teber şuden**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7231	1	432	**rücu**	رُجُوعْ	Geri dönmek, **bâzgeşten**, evvelki haline dönmek.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7232	1	432	**racûle(t)**	رَجُولَه	Erkek olmak, erkeklik, **nerî**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7233	1	432	**racûliyye(t)**	رَجُلِيَّة	Bi-ma'nâhu eydan.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7234	1	432	**rücûm**	رُجُومْ	Recimler, atılan taşlar ve şihâb, düşen yıldızlar.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7235	1	432	**racîl**	رَجِيلْ	Yaya yürüyen, **piyade**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7236	1	432	**racîm**	رَجِيمْ	Taş ile taşlanıp katlolunan yahut nefy ve teb'îd olunan kimse ve şeytân-ı la'înin sıfatlarındandır.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7237	1	432	**riḥâl**	رِحَالْ	Menziller, rahiller ve semerler, palanlar, **büsthâ**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7238	1	432	**raḥrâḥ**	رَحْرَاحْ	Geniş, vüsatli, vâsi olan, **ferah**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7239	1	432	**raḥal**	رَحَلْ	Mesken, me'vâ, konak ve semer, palan, **karargâh**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7240	1	432	**rıhle(t)**	رِحْلَة	Yola çıkmak, sefer etmek, göç etmek, **becây reften** ve ölmek, vefat etmek.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7241	1	432	**raḥim**	رَحْم	Karılarda ve dişi hayvanlarda çocuk hasıl olan mahal, **zihdân** ve karâbet, hısımlık. **Şıla-i rahm** hısım ve akrabasıyla gidip görüşmek.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7242	1	433	**raḥime**	رَحِمَ	"Rahmet eylesin."	Arapça noktasız râ (ر) babı
7243	1	433	**raḥimehullahuteala**	رَحِمَهُ اللهُ تَعَالَى	"Hakteala ona rahmet eylesin."	Arapça noktasız râ (ر) babı
7244	1	433	**raḥimehâ**	رَحِمَهَا	"Allah o avrata rahmet eylesin yahut onlara rahmet eylesin."	Arapça noktasız râ (ر) babı
7245	1	433	**raḥimehümâ**	رَحِمَهُمَا	"İkisine rahmet eylesin."	Arapça noktasız râ (ر) babı
7246	1	433	**raḥimehüm**	رَحِمَهُمْ	"Onlara rahmet eylesin."	Arapça noktasız râ (ر) babı
7247	1	433	**raḥimehünne**	رَحِمَهُنَّ	"O avratlara rahmet eylesin" manalarında terkibât-ı Arabiyyedir.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7248	1	433	**Raḥman**	رَحْمَنْ	Rahmet ve merhamet sahibi olan Allahüteala Hazretleri, **bâḫşânîde**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7249	1	433	**raḥmani**	رَحْمَانِىّ	İlahi, rabbanî, **yezdânî**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7250	1	433	**raḥmet**	رَحْمَة	Esirgemek, acımak, merhamet etmek, **bâḫşûden**, şefkat edip ihsan etmek ve yağmur, **baran**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7251	1	433	**raḥmût**	رَحْمُوتْ	Ziyadesiyle mübalağa üzere merhamet ve ihsan etmek, **âmurzîden**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7252	1	433	**raḥîḳ**	رَحِيقْ	Ḫamr, şarap, **bâde**.	Arapça noktasız râ (ر) babı

7253	1	433	**raḥîl**	رَحِيلْ	Nakl-i mekân, göç, yol, sefer, **kûçe**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7254	1	433	**Raḥîm**	رَحِيمْ	Merhamet ve rahmet sahibi ve ihsan ve mağfiret edici olan Allahüteala Hazretleri, **mihriban**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7255	1	433	**raḫâʾ**	رَخَاءْ	Gevşek, sölpük olmak, **sebükî** ve adamın maaşı, vüsat ve bolluk üzere olmak.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7256	1	433	**raḫâṣa(t)**	رَخَاصَة	Nazik ve mülayim olmak ve ucuz olmak, **erzân şuden** ve bir işi gevşek tutmak.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7257	1	434	**ruḫâm**	رُخَامْ	Mermer taşı, **ḫârâ**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7258	1	434	**ruḫâme(t)**	رُخَامَة	Savt ve kelamın ince ve yavaş ve tatlı olması, **süḫan-ı nerm** ve kız kelamında yavaş ve tatlı ve nazik olmak ve ucuzluk.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7259	1	434	**ruḫâmî**	رُخَامِىّ	Mermerden masnu ve ibaret olan, **ḫârâyî**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7260	1	434	**reḫavet**	رَخَاوَة	Gevşeklik, sölpüklük, **sebükî** ve ihmal, tekâsül, adem-i gayret.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7261	1	434	**raḫṣ**	رَخْص	Yavaş, **râm**, nazik, mülayim, yumuşak olan.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7262	1	434	**ruḫṣ**	رُخْص	Ucuzluk, **erzânî**, ucuz olmak.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7263	1	434	**ruḫṣat**	رُخْصَة	İzin, cevaz, **destur**, müsade, mezuniyet.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7264	1	434	**raḫame(t)**	رَخَمَة	Çocukla validesi oynaşmak, **mâdereş be kûdek bâzîden**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7265	1	434	**raḫve(t)**	رَخْوَة	Gevşeklik, **sebükî**, sülpüklük.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7266	1	434	**rıḫved**	رِخْوَدْ	Etli, canlı, kemikleri yumuşak ve bedeni nazik olan mahbube, **nerm ten**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7267	1	434	**raḫvede(t)**	رَخْوَدَة	Yumuşaklık, **nermî**, tazelik, terlik ve ucuzluk, bolluk.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7268	1	434	**ruḫûṣa(t)**	رُخُوصَة	Savt ve kelamın ince ve yavaş ve tatlı olması ve kız kelamında yavaş ve tatlı olması ve ucuzluk.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7269	1	434	**raḫî**	رَخِى	Diriliği vüsat ve refah üzere olan, **ḫoşhâl**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7270	1	434	**raḫîṣ**	رَخِيصْ	Ucuz, bol olan, **erzân** ve revaçsız olan, rayiç olmayan.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7271	1	435	**raḫîm**	رَخِيمْ	Savtı ince ve yavaş ve sözü ve latif olan kız, **duḫter-i nâzende**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7272	1	435	**raḫîme(t)**	رَخِيمَة	Bi-maʿnâhu eydan.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7273	1	435	**ret**	رَدّ	Geri vermek, geri çevirmek, **kâşten** ve kabul etmeyip defetmek ve birinin kelamını tekzip ve iptal etmek ve bir nesnenin karşılığını icra etmek.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7274	1	435	**ridâʾ**	رِدَاءْ	Başa ve belden yukarısına örtünecek ve bürünecek car ve şal ve futa makulesi ve dervişin hırkası veya abası, **pûşîde**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7275	1	435	**redif**	رَدِفْ	Şiirde revî harfinden evvel med üzere vaki olan ve kendisiyle revî beyninde başka harf bulunmayan elif (ا) yahut vav (و) veyahut yâ (ي) harfidir.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7276	1	435	**ridfân**	رِدْفَانْ	Gece ve gündüz, **rûz u şeb**.	Arapça noktasız râ (ر) babı

7277	1	435	**redî**	رَدِىّ	Kötü, bet, fasit, kemter olan.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7278	1	435	**redîf**	رَدِيفْ	Başka kimse ile beraber ve ardınca bir beygire binmiş olan kimse ve bir işte arkadaş ve vekil gibi olan kimse.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7279	1	435	**reẕalet**	رَذَالَة	Rezil ve dûn ve muhakkar ve nas beyninde rüsva olmak, **rüsvâyî**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7280	1	435	**reẕâ'il**	رَذَائِلْ	Rezaletler.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7281	1	435	**rüẕelâ'**	رُذَلَاءْ	Reziller, dûn ve muhakkar olanlar, **rüsvâygân**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7282	1	435	**raẕûle(t)**	رَذَلَة	Dûn ve hakir olmak, **pest şuden**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7283	1	436	**rezil**	رَذِيلْ	Dûn ve muhakkar olan, rüsva.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7284	1	436	**reẕîle(t)**	رَذِيلَة	Rezil olan fiil ve husus.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7285	1	436	**Rezzâḳ**	رَزَّاقْ	Cümle mahlukatın rızkını ihsan edici olan Hakteala Hazretleri, **rûzî dihende**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7286	1	436	**rezâne(t)**	رَزَانَة	Ağır ve sakil olmak, **girân şuden** ve vakar ve temkin sahibi olmak.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7287	1	436	**rızık**	رِزْق	Gıda, kut, ekmek, **rûzî**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7288	1	436	**risalet**	رِسَالَة	Rasüllük, **peygamberî**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7289	1	436	**risale**	رِسَالَهْ	Bir ilim yahut başka bir hususa dair olan muhtasar kitap ve mektup.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7290	1	436	**ressam**	رَسَّامْ	Resimci, resim edici, **peykerger**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7291	1	436	**resâ'il**	رَسَائِلْ	Risaleler, muhtasar kitaplar ve mektuplar, **nâmehâ**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7292	1	436	**resim**	رَسْم	Bir nesnenin bir satıh üzerine yapılan şekil ve heyeti, **peyker** ve âdet, dâb, usul, kanun ve vergi, teklif, vâlâ-yı tantana ve saltanat ile alenen icra olunan husus.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7293	1	436	**resmi)**	رَسْمِىّ	Memur tarafından memur bulunduğu münasebetle icra olunan ve âdet ve usulden olup bî-maʿnâ ve bî-itibâr olan.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7294	1	436	**resmiyet**	رَسْمِيَّاتْ	Resmi ve âdet ve usulden olan husûsat.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7295	1	436	**rüsûḫ**	رُسُوخْ	Sabit olmak, **üstüvâr şuden**, metanet, muhkem ve kavi olmak.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7296	1	436	**rüsûḫiyye(t)**	رُسُخِيَّة	Bi-maʿnâhu eyḍan.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7297	1	436	**resul**	رَسُولْ	İbâdullahı hak dine davet etmek için Hakteala tarafından beʿis olunan zât-ı şerîf, **peygamber**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7298	1	437	**rüsûm**	رُسُومْ	Resimler, şekiller, **peykerhâ** ve âdetler ve vergiler.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7299	1	437	**rüsûmât**	رُسُومَاتْ	Resimler, vergiler.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7300	1	437	**rüşâ**	رُشَا	Rüşvetler, zabıta ve hakime bi-gayr-i hak celb-i menfaʿat için verilen akçeler, **sâre**.	Arapça noktasız râ (ر) babı

7301	1	437	**rişâ**	رِشَا	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7302	1	437	**reşâd**	رَشَادْ	Doğru yol bulup ondan gitmek, doğru yolu tutup sapmamak, **nemî kerdîden**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7303	1	437	**reşâş**	رَشَاشْ	Serpinti, **ḳatre bîrûnzede**, döküntü.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7304	1	437	**raşḥ**	رَشْح	Terlemek, bedenden ter akmak, **ḫûy kerden** ve damlamak.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7305	1	437	**reşaḥât**	رَشَحَاتْ	Reşhalar, damlalar, **çekâlehâ**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7306	1	437	**reşḥa(t)**	رَشْحَه	Ter, arak, **ḫûy** ve damla.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7307	1	437	**rüşt**	رُشْد	Doğru yoldan gitmek ve doğru ahlak ve doğru itikatta olmak ve takdiratında hüsn-i takdîr etmek.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7308	1	437	**rüşvet**	رِشْوَة	Kendi meramını hasıl etmek için hâkim makulesine verilen akçe ve atiyye, **sâre**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7309	1	437	**rüşey**	رُشَىْ	Rüşvetler, hâkim bahşişleri.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7310	1	437	**reşit**	رَشِيدْ	Doğru yola sağlık verici ve takdiratında hüsn-i takdîr edici.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7311	1	437	**raṣṣâd**	رَصَّادْ	Dikkatle bakıcı, kevkeblerin heyet ve harekatını dikkatle bakıp vezin ve takdir eden ehl-i hüner, **rasad bîn**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7312	1	437	**raṣâṣ**	رَصَاصْ	Kurşun, kalay, **sürb**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7313	1	437	**raṣâṣ-ı esved**	رَصَاصِ اَسْوَدْ	Kurşun, **üsrüb**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7314	1	438	**raṣâṣ-ı ebyaż**	رَصَاصِ اَبْيَضْ	Kalay, **erzîz**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7315	1	438	**raṣṣâs**	رَصَّاصْ	Kalaycı, **rüvîneger**, kurşuncu.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7316	1	438	**raṣâne(t)**	رَصَانَة	Muhkem ve kavi ve metin olmak, **üstüvâr şuden**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7317	1	438	**raṣat**	رَصَدْ	Bir nesneye dikkatle bakıp ahval ve harekatını gözetmek.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7318	1	438	**raṣn**	رَصْن	Tamam etmek, tamamlamak, **encâmîden**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7319	1	438	**raṣîf**	رَصِيفْ	Muhkem, metin, kavi olan, **üstüvâr**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7320	1	438	**raṣîn**	رَصِينْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7321	1	438	**rıża**	رِضَاءْ	**Hoşnut** ve kail olmak, bir amelin işlenmesine gönlünce muvafakat etmek.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7322	1	438	**riżâʿ**	رِضَاعْ	Memeden süt emmek, **mekîden**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7323	1	438	**rıżâʿ a(t)**	رِضَاعَة	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7324	1	438	**ruża ʿâ ʾ**	رُضَعَاءْ	Süt biraderleri ve meme emen çocuklar, **dâderân-ı şîr**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7325	1	438	**raża ʾiʿ**	رَضَائِعْ	Rażîʿler, süt biraderleri ve meme emen çocuklar.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7326	1	438	**raż ʿ**	رَضْع	Memeden süt emmek, **mezîden**.	Arapça noktasız râ (ر) babı

7327	1	438	rıḍvân	رِضْوَانْ	Razı olmak, **hoşnûd şuden** ve cennetin derbânı.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7328	1	438	rażı	رَضِىّ	Razı ve hoşnut olan ve dost muhip ve kefil, zaman.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7329	1	438	raḍıyallahu	رَضِىَ اللهُ	"Allahuteala Hazretleri razı olsun" manasında duadır, **Ḫudâ hoşnûd bâd**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7330	1	438	raż'iʿ	رَضِيعْ	Süt kardeşi, **dâder-i şîr** ve meme emen çocuk.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7331	1	438	raṭâbe(t)	رَطَابَة	Yaş, rutubet olmak, **nemnâk**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7332	1	438	raṭâne(t)	رَطَانَة	Yabancı lisanıyla tekellüm etmek.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7333	1	438	rażb	رَضْب	Yeşil, taze, yaş olan, **ter**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7334	1	438	rıṭl	رِطْل	Kadeh, piyâle, **câm**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7335	1	439	ruṭubet	رُطُوبَتْ	Yaş olmak, **nemîden**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7336	1	439	raṭîb	رَطِيبْ	Rutubetli olan, **nemnâk**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7337	1	439	reʿâʿ	رَعَاعْ	İşi gücü olmayıp hovarda olan delikanlılar makulesi.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7338	1	439	ruʿâf	رُعَافْ	Burun kanı ve burun kanamak, **bînîḫûn âlûd şuden**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7339	1	439	reaya	رَعَايَاءْ	Raiyeler, devletin himayesine iltica etmiş ve haraç veren kimseler, **zîr-destân**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7340	1	439	riayet	رِعَايَة	Saymak, gözetmek, hürmet etmek, **ḥürmet kerden**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7341	1	439	riʿâyeten	رِعَايَة	Sayıp gözeterek hürmetten naşi olmak üzere.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7342	1	439	ruʿb	رُعْب	Korku, havf, **dehşet**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7343	1	439	raʿd	رَعْد	Gök gürültüsü, **ġurvîden** ve korkutmak, tehdit etmek.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7344	1	439	raʿs	رَعْس	Titremek, **lerzîden** ve zayıf zayıf, yavaş yavaş yürümek.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7345	1	439	raʿş	رَعْش	Titremek, **tebîden** ve korkmak, havfa giriftar olmak.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7346	1	439	raʿşe	رَعْشَه	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7347	1	439	rüʿûne(t)	رُعُونَة	Adam bön ve salkı ve çolpa olmak, **kâlîve şuden**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7348	1	439	raʿyü'l-maʿz	رَعْىُ الْمَعْز	Keçi sakalı denilen ecza, **mekerne**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7349	1	439	raʿy	رَعْى	Otarmak, otlatmak, **çerânîden**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7350	1	439	raʿve(t)	رَعْوَة	Vaz gelmek, terk eylemek, **güvâzîden**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7351	1	439	raʿiyye(t)	رَعِيَّة	Devletin hükmünde olup haraç veren kimse, **zîr-dest**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7352	1	439	reġaip	رَغَائِبْ	İstenilecek şeyler ve büyük atiyyeler. **Leyle-i reġâ'ib** Resulullah aleyhisselam Hazretlerinin valideleri kendilerine hamile kaldıkları gece ki recebin ilk cuma gecesidir.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7353	1	440	rağbet	رَغْبَة	İstemek, arzu etmek, **ḫâheş**.	Arapça noktasız râ (ر) babı

7354	1	440	**raġm**	رَغْم	Hoşlanmayıp bir nesneyi geriye götürmek ve bir adamı yalnız, rezil ve hakir etmek kastıyla bir iş işlemek.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7355	1	440	**raġmen li-enfihi**	رَغْماً لِأَنْفِهِ	**Ve ʿalâ râġmihi** (وَ عَلَى رَغْمِهِ) zoraki ve mahsus tahkir ve tezlîl etmek için.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7356	1	440	**rağbet**	رَغْبَة	İstenilecek nesne ve büyük atiyye.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7357	1	440	**raġîf**	رَغِيفْ	Girde ve pide tabir olunan ekmek, **bîrem**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7358	1	440	**rifâ'**	رِفَاءْ	İmtizâc ve ittifak, hüsn-i muʿâşeret, birbiriyle güzel geçinmek. **bi'r-refâ'i ve'l-benîne** (بِالرِّفَاءِ وَالْبَنِينَ) hüsn-i imtizâc ve muaşeret edip "çocuk evladınız çok ola" manasında duadır.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7359	1	440	**refâʿ**	رَفَاعْ	Biçilmiş ekini harman yerine taşımak.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7360	1	440	**refâġa(t)**	رَفَاغَة	Refah ve nimet ile geçinmek, **şâyigânî**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7361	1	440	**refaḳat**	رَفَاقَة	Yoldaş ve arkadaş olmak, **hem-râh**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7362	1	440	**refah**	رَفَاهْ	Maaş ve geçinmek, **ḫoşhâl,**, bol ve vüsat ve suhulet ve huzur ve letafet üzere olmak ve rahat üzere geçinmek.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7363	1	440	**refâhe(t)**	رَفَاهَة	Bi-maʿ nâhu eydan.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7364	1	440	**refâhiyye(t)**	رَفَاهِيَّتْ	Bi-maʿ nâhu eydan.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7365	1	440	**rifd**	رِفْد	Ata, atiye, bahşiş, **peşkeş**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7366	1	441	**refdân**	رَفْدَانْ	Sarısı katılaşmamış derecesinde pişmiş yumurta, **nîmpirişt**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7367	1	441	**refʿ**	رَفْع	Kaldırmak, olduğu yerden çıkarmak, **ber ârîden** ve olduğu yerden çıkarıp ziyade yüksek yere koymak ve bir harf ötre üzere telaffuz ve kıraat olunmak.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7368	1	441	**rifʿa(t)**	رِفْعَة	Şerîfü'l kadr ve âlîşân olmak, rütbe ve itibarı ve menzilesi âlî olmak.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7369	1	441	**refğ**	رَفْغ	Refah nimet, huzur, bolluk, **ferâḫî**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7370	1	441	**rıfḳ**	رِفْق	Yavaşlık, lütuf, mülayemet, tatlılık, **nermî**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7371	1	441	**rufeḳâ'**	رُفَقَاءْ	Refikler, yoldaşlar, **hem-râhân**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7372	1	441	**refeḳa(t)**	رَفَقَة	Refikler cemaati, yoldaşlar takımı, **hem-râh**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7373	1	441	**refh**	رَفْه	Maaş ve geçinmek, bol ve vüsat ve suhulet üzere olmak, **feraḫ**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7374	1	441	**refîż**	رَفِيضْ	Bırakılmış, terk olunmuş nesne, **efkende**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7375	1	441	**refîʿ**	رَفِيعْ	Kadir ve itibar ve menzilesi âlî olan ve yüksek olan, **bâlâter**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7376		441	**refîḳ**	رَفِيقْ	Yoldaş, arkadaş, **hem-râh**.	
7377	1	441	**refîh**	رَفِيهْ	Rahat ve huzur ile geçinen kimse, **hoşḥâl**.	Arapça noktasız râ (ر) babı

7378	1	441	**raḳ**	رَقْ	Tirşe tabir olunup yazı yazmaya kâğıt yerine kullanılır incece deri, **cefr** ve defter, tomar, kitap, sayfa.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7379	1	442	**rıḳ**	رِقْ	Kölelik, abdlik, **bendegî**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7380	1	442	**reḳâb**	رَقَابْ	Boyunlar, **gerdenân**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7381	1	442	**reḳabet**	رَقَابَة	Gözetmek, intizar ve terakkup üzere olmak ve rakipler saireleri menedip kendi işini tervice say etmek.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7382	1	442	**raḳḳaṣ**	رَقَاصْ	Çengî, köçek oğlanı, **bâzîger** ve saat derununda nöbetle sağa sola hareket eden çark veya askı.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7383	1	442	**riḳa**	رِقَاعْ	Rukʿalar, kâğıt ve deri parçaları ki üzerlerine yazı yazılır ve bir yahut iki, üç satırdan ibaret olan müzekkereler.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7384	1	442	**reḳâḳa(t)**	رَقَاقَة	Rakîkler, incelik, yufkalık, **bârîgî**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7385	1	442	**reḳâyıḳ**	رَقَايِقْ	İnce, rakîk şeyler, **bârigihâ**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7386	1	442	**ruḳabâʾ**	رُقَبَاءْ	Rakipler, engeller, **rakîbân**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7387	1	442	**raḳabe**	رَقَبَ	Boyun, **gerdan**, ense ve cariye, halayık ve köle.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7388	1	442	**riḳḳa(t)**	رِقَة	Rakîklik, incelik, **bârîgî** ve rahim, merhamet, şefkat.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7389	1	442	**raḳd**	رَقَد	Uyumak, nevm, **ḫâbîden**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7390	1	442	**raḳde(t)**	رَقَدَه	Uyku, nevm, **ḫâb**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7391	1	442	**raḳş**	رَقْش	Nakşetmek, birkaç renkle boyamak, **zümûden**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7392	1	442	**raḳṣ**	رَقْص	Oynamak, hora etmek, kâffe-i harekât-ı bedeniyyesini bir usule tatbiken oyun ve hareket etmek, **bâzîden**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7393	1	442	**raḳṭâʾ**	رَقْطَاءْ	Nöbetle bir harfi noktalı ve bir harfi noktasız olan yazı.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7394	1	442	**ruḳṭa(t)**	رُقْطَة	Alacalık, benlilik, **şebek**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7395	1	442	**ruḳʿa(t)**	رُقْعَة	Kâğıt yahut deri parçası ki üzerine yazı yazılır ve iki, üç, dört satırdan ibaret olan name ve mektup tahririne mahsus olan yazı ve yırtık esvaba vurulan yama.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7396	1	443	**raḳam**	رَقْمْ	Hesap için kullanılan yazı işareti ve ilm-i hesâb ve yazı, **yekded**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7397	1	443	**ruḳûb**	رُقُوبْ	Rekabet, gözetmek, intizar üzere olmak, **yetâḳ**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7398	1	443	**ruḳûd**	رُقُودْ	Uyumuş olan, **ḫabîde**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7399	1	443	**raḳûd**	رَقُودْ	Uyumak, **ḫâbîden**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7400	1	443	**ruḳûṭ**	رُقُوطْ	Alacalık, beneklilik, **şebek**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7401	1	443	**ruḳûm**	رُقُومْ	Yazılar, işaretler, **yekdedhâ**.	Arapça noktasız râ (ر) babı

7402	1	443	**raḳîb**	رَقِيبْ	Hafız, **nigehbân** ve cümle alemi gözetici olan Allahüteala Hazretleri ve engel ki birinin sevdiği yahut maşukunun sevdiği kimse ve tahsîl-i merâma mani olup kendisi cer ve tahsile say eden kimse ve bekçi, hâris.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7403	1	443	**ruḳye(t)**	رُقَيه	**Efsun** denilen kelam ki sihirbaz ve ehl-i havâs okur.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7404	1	443	**rıḳıyye(t)**	رِقِيَّة	Kölelik, ġulâmlık, **bendegî**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7405	1	443	**raḳîḳ**	رَقِيقْ	İnce, yufka olan, **bârîk**, merhamet ve şefkat sahibi olan ve köle ve cariye.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7406	1	443	**rikâb)**	رِكَابْ)	Üzengi ve padişaha arz-ı husûs ve bendegî için bazen eyyâm-ı mahsûsa hululünde icra olunan resm-i maʿrûf.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7407	1	444	**rekâke(t)**	رَكَاكَة	Zayıf ve zebun ve sist olmak ve kelâm-ı fesâhat ve belâgatten mahrum olmak.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7408	1	444	**rakâne(t)**	رَكَانَة	Vakar ve temkin sahibi olmak.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7409	1	444	**rekb**	رَكبْ	Süvariler kafilesi, **süvâriyân**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7410	1	444	**rükebât**	رُكَبَاتْ	Rukbeler, dizler, **zânûyân**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7411	1	444	**rükbe(t)**	رُكْبَه	Uyluk ile baldırın kavuştuğu yer ki diz tabir olunur, **zânû**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7412	1	444	**rekd**	رَكْد	Durmak, kımıldanmamak, **râstâden**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7413	1	444	**rekz**	رَكْز	Yere sançıp dikmek, **ḫaylânîden**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7414	1	444	**reks**	رَكْس	Bir nesneyi tersine çevirmek, **bâzgûne kerden**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7415	1	444	**riks**	رِكْس	Necis, necaset, **murdar**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7416	1	444	**rekat**	رَكْعَة	Namazda ellerini diz kapakları üzerine vazedip başını ve arkasını aşağı eğmek ki namazın erkanındandır.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7417	1	444	**rekm**	رَكْم	Biriktirip birbiri üzerine yığmak, **ġazîden**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7418	1	444	**rükün**	رُكْن	Bir nesnenin ziyade muhkem ve kavi olan tarafına veya köşesine veya payendesine denir, köşe ve ricâl-i devlet ve vüzerâdan olan kimse ve bir maddenin aslı ve esası.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7419	1	444	**rükûb**	رُكُوبْ	Yenmek, **bernişesten** ve süvar olmak, râkib olmak.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7420	1	445	**rükûḥ**	رُكُوحْ	Meyletmek, **bâzîden** ve tövbe etmek, pişman olmak.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7421	1	445	**rükûd**	رُكُودْ	Durmak, kımıldanmamak, **pâyîden**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7422	1	445	**rükûʿ**	رُكُوعْ	Eğilmek, **kerâyîden** ve namaz kılmak ve bel eğmek ve yüz üzere kapanmak ve namazda iki avucu iki diz üzere götürüp arka düpdüz olarak durmak.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7423	1	445	**rükûn**	رُكُونْ	Bir nesneye samimi meyletmek, **kerâyisten**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7424	1	445	**rükûne(t)**	رُكُونَة	Vakar ve temkin sahibi olmak.	Arapça noktasız râ (ر) babı

7425	1	445	**rakik**	رَكِيكٌ	Rey ve idrak ve aklı zayıf olan adam ve vuku ve itibar ve nüfuzu olmayan adam ve ince, kuvvetsiz, zayıf olan, **nâtüvân**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7426	1	445	**rakîn**	رَكِينٌ	Âli ve yüksek olan, **ser-bülend** ve temkin ve vakar sahibi olan.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7427	1	445	**remm**	رَمٌّ	Tamir ve termîm etmek, onarmak, **sâzîden**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7428	1	445	**rimâḥ**	رِمَاحٌ	Mızraklar, **nîzehâ**, süngüler.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7429	1	445	**remmâḥ**	رَمَّاحٌ	Mızrakçı, süngücü, **nîzeger**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7430	1	445	**rimâḥa(t)**	رِمَاحَةٌ	Rimahlık, mızrakçılık, nîzegerî	Arapça noktasız râ (ر) babı
7431	1	445	**remâd**	رَمَادٌ	Ateşten hasıl olan kül, **ḫâkister**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7432	1	445	**remâde(t)**	رَمَادَةٌ	İnsan ve hayvan kısmı kesret üzere kırılıp telef olmak.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7433	1	445	**remmâz**	رَمَّازٌ	Meramını söyleyip yalnız işaret ile ifade edici ve kinaye ve remz ile tertîb-i kelâm edici olan, **remzger**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7434	1	446	**remâze(t)**	رَمَازَةٌ	Âkıl olup vakar ve temkin sahibi olmak.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7435	1	446	**rimâl**	رِمَالٌ	Kavimler, **rîkhâ**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7436	1	446	**remmâl**	رَمَّالٌ	Bir nevi hilebaz ki halkı aldatıp güya gaipten kum vasıtasıyla haber verir, **rikbâz**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7437	1	446	**rummân**	رُمَّانٌ	Nar tabir olunan meyve, **nar**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7438	1	446	**rummânî**	رُمَّانِيَ	Nar çiçeği gibi kırmızı olan, **nârî**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7439	1	446	**rimâye(t)**	رِمَايَةٌ	Atmak, remyetmek, **endâḫten**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7440	1	446	**rumme(t)**	رُمَّه	Alın, cephe, **cebîn**, nâsiye.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7441	1	446	**rumḥ**	رُمْح	Mızrak, süngü, **nîze**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7442	1	446	**remed**	رَمَدٌ	Göz ağrısı, **derd-i çeşm**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7443	1	446	**remz**	رَمْز	Meramını söylemeyip yalnız işaret ile ifade etmek ve manası gizli ve güç bulunur kelam ile ifâde-i merâm etmek ve mezkur kelama dahi denir.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7444	1	446	**remze(t)**	رَمْزَةٌ	Meram ifadesi için edilen işaret.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7445	1	446	**rems**	رَمْس	Mezar, kabir, merkad, **gor**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7446	1	446	**ramażan**	رَمَضَانٌ	Şehr-i Arabiyyeden dokuzuncu şehrin ismidir, **mâh-ı rûze**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7447	1	446	**ramṭ**	رَمْط	Ayıplayıp tan ve teşnîʿ etmek, **bîġârîden**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7448	1	446	**ramaḳ**	رَمَق	Vücutta kalmış hayat bakiyesi ve son nefes, **dem vâbesîn** ve ölmeyecek kadar olan yemek ve dirilik ve maaş.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7449	1	446	**reml**	رَمْل	Kum, **rîk**, ince kum.	Arapça noktasız râ (ر) babı

7450	1	446	remel	رَمَلْ	Bir nevi ilm-i kâzib ve hile ki güya kum vasıtasıyla gaipten haber verilir.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7451	1	447	rumuz	رُمُوزْ	Manası gizli olan kelamlar ve işaretler.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7452	1	447	rumûs	رُمُوسْ	Mezarlar, kabirler, merkatlar, **gorhâ**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7453	1	447	remûḳ	رَمُوقْ	Pek fakir ve güçle geçinecek kadar maaşa malik olan kimse, **derviş**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7454	1	447	remûn	رَمُونْ	Peşin akçe, **pey**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7455	1	447	remy	رَمْى	Atmak, **endâḫten**, sürat ve kuvvet ile def ve tebʿîd etmek.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7456	1	447	remîz	رَمِيزْ	Âkil ve dânâ ve sâhib-i temkîn olan, **hûşmend**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7457	1	447	remîm	رَمِيمْ	Çürük, çürümüş olan, **pûsîde**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7458	1	447	renîm	رَنِيمْ	Ezgiler ile ırlamak, türkü çağırmak, **terane**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7459	1	447	renîn	رَنِينْ	Haykırmak, bağırmak, **tevlîden**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7460	1	447	revâbıṭ	رَوَابِطْ	Rabıtalar, kayıtlar, bağlar, **bendhâ**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7461	1	447	revâh	رَوَاهْ	Rivayetçiler, hikayetçiler, **râstânger**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7462	1	447	revâtib	رَوَاتِبْ	Rütbeler, maaşlar, mahiyeler.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7463	1	447	revaç	رَوَاجْ	Akçe ve meta halk arasında alınıp geçmek, **rayiç**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7464	1	447	revâḥ	رَوَاحْ	Akşam vakti, **şebângâh**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7465	1	447	revâsî	رَوَاسِى	Azim ve büyük dağlar, **kûhsâr**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7466	1	447	revâʿid	رَوَاعِدْ	Gürüldeyen gökler, **tündûzhâ**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7467	1	447	revâʿif	رَوَاعِفْ	Kahrolunmuş, düşmanlar kanına bulaşık olan mızraklar.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7468	1	447	revâġ	رَوَاغْ	Gizli eğilmek, **bâzîden nihân**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7469	1	447	revâfiż	رَوَافِضْ	Râfîziyyü'l-mezheb olanlar, **sürḫ serât**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7470	1	447	revaḳ	رِوَاقْ	Hanenin önü, **pîşgâhhane** ve hanenin ikinci katında olan divanhane ve sofa ve kubbe, kemer.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7471	1	448	revâkid	رَوَاكِدْ	Durgun olanlar, **pâyidenân**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7472	1	448	rivayet	رِوَايَة	Nakletmek, hikayet etmek, **destan** ve halk için kuyudan su çekmek ve birine su vermek, ateşini defetmek.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7473	1	448	revâʾîḥ	رَوَائِحْ	Kokular, rayihalar, **bûyhâ**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7474	1	448	revc	رَوْج	Rahat, sefa, **asayiş**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7475	1	448	ruḥ	رُوحْ	Madde-i hayât olan vedîʿa-i ilâhiye, **can**, nefes ve pek keskin olup tutuşup yanmaya müstait ve begayet müskir bir nevi tahammür hasılı rakı ve ispirto misilli.	Arapça noktasız râ (ر) babı

7476	1	448	**Rûhu'l-ḳuds**	رُوحُ الْقُدْس	Emînü'l-vaḥy Cebrail aleyhisselam, **revânbaḫş**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7477	1	448	**Ruḥullah**	رُوحُ اللهْ	İsa bin Meryem aleyhisselam.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7478	1	448	**rûḥ-u tutyâ**	رُوحِ تُوتِيَا	Bir nevi maden ismi.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7479	1	448	**ruhani**	رُوحَانِىَ	Ruha müteallik ve cesetten hali ve ari olan, **cânî**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7480	1	448	**ruḥaniyet**	رُحَانِيَّة	Ruh mücerret olup cesetten ari ve hali olmak ve ruhani olmak.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7481	1	448	**revzene(t)**	رَوْزَنه	Pencere, **derîçe**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7482	1	448	**rü'ûs**	رُؤُسْ	Başlar, reisler, **serân**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7483	1	448	**rü'esâ**	رُؤَسَا	Bi-maʿ nâhu eydan.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7484	1	448	**revşen**	رُوْشَنْ	Pencere, **derîçe**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7485	1	448	**ravża**	رَوْضَه	Su yatağı, çimenlik olan mahal, **merġizâr**, bahçe, bostan ve cennet.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7486	1	448	**ra'ûf**	رَؤُفْ	Begayet esirgeyici, merhamet ve şefkat sahibi olan, **mihriban**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7487	1	449	**revm**	رَوْم	Ehl-i tecvîd ıstılahınca işmâmdan ziyadece olup kelimede olan gizli hareke.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7488	1	449	**revnaḳ**	رَوْنَقْ	Güzellik, **âb u tâb**, sefa, hüsün.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7489	1	449	**revî**	رَوِى	Şiirin kafiye harfi, beytin harf-i âhîri.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7490	1	449	**rüya)**	رُؤْيَا	Uyku arasında görülen keyfiyet, **bûşâb**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7491	1	449	**ru'yet**	رُؤْيَتْ	Bakmak, görmek, **dîden**, nezaret etmek ve tefekkür etmek.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7492	1	449	**riveye(t)**	رِوَيَة	Fikir, endişe, akıl, basiret.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7493	1	449	**rehâbine(t)**	رَهَابِنَه	Ruhbanlar, Nasârâ papazları, **herîdân**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7494	1	449	**rehâ'in**	رَهَائِنْ	Rehinler, **girevhâ**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7495	1	449	**ruhban**	رُهْبَانْ	Nasârâ papazı, manastırda oturur olan, **herîd**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7496	1	449	**ruhbaniyet**	رُهْبَانِيَّة	Papazlık ve manastırda oturmaklık, **herîdî**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7497	1	449	**rehbe(t)**	رَهْبَة	Korkmak, havf etmek, **bâkîden** ve papazlık.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7498	1	449	**raḥṭ**	رَهْط	Kavim, kabile, soy, **nejâd**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7499	1	449	**rehin**	رَهْن	Rehin, tutu, **kirev** ve bir nesneyi birine rehin vermek.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7500	1	449	**rühûn**	رُهُونْ	Rehinler, tutular, **girevhâ**	Arapça noktasız râ (ر) babı
7501	1	449	**rahîḳ**	رَهِيقْ	Şarap, hamr, **bâde**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7502	1	449	**rehin**	رَهِينْ	Borcun eda olunacağına kefalet etmek üzere alacaklıya teslim olunan nesne, **girev**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7503	1	449	**rehine(t)**	رَهِينَة	Bi-maʿ nâhu eydan.	Arapça noktasız râ (ر) babı

7504	1	449	riya	رِيَاءْ	Hatır veya tabiatta olan efkâr veya halkın hilafını göstermek, gösteriş etmek, **nümayiş** ve iki yüzlülük etmek ve bir nesnenin karşısına dikilip görmek.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7505	1	450	reyâḥ	رَيَاحْ	Şarap, ḫamr, **bâde**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7506	1	450	riyâḥ	رِيَاحْ	Rîhler, rayihalar, **rûzgârân**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7507	1	450	riyâḥîn	رِيَاحِينْ	Reyhanlar, güzel kokulu otlar, **fesleğenhâ**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7508	1	450	riyâse(t)	رِيَاسَة	Reislik, baş olmak.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7509	1	450	riyâż	رِيَاضْ	Ravzalar, bahçeler, **mergizârhâ**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7510	1	450	riyażet	رِيَاضَة	Nefsini kırıp zevk ve sefadan çevirip daima melhûzât-ı nâfiʿa ile meşgul eylemek, **perhiz**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7511	1	450	riyâżî	رِيَاضِىّ	Riyazete müteallik ve mensup olan, yalnız sarf-ı efkâr meşguliyet-i dâʾime ile istiksâbı mümkün olan.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7512	1	450	riyâfe(t)	رِيَافَة	Bir ilmin ismidir ki onun vasıtasıyla yer altındaki suları ve susuz yolları keşif ve fark ederler.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7513	1	450	reyyân	رَيَّانْ	suya kanmış olan, **sîrâb**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7514	1	450	reyb	رَيْب	Şek, şüphe, **gümân**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7515	1	450	rîb	رِيبْ	Şekler, şüpheler, **gümânhâ**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7516	1	450	rîbe(t)	رِيبَة	Şek, şüphe, rîb, **gümân**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7517	1	450	rîʾet	رِيئَة	Akciğer, **ciğer sepîd**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7518	1	450	rîḥ	رِيحْ	Yel, rüzgar, **bâd**	Arapça noktasız râ (ر) babı
7519	1	450	rîḥân	رِيحَانْ	Fesleğen, **tâzbû** ve güzel kokulu olan.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7520	1	450	reis	رَئِيسْ	Baş, **ser**, sergerde ve sefinenin amiri ve müdürü, **nâ-ḫudâ** ve bekçi olan kimse.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7521	1	451	rîżân	رِيضَانْ	Ravzalar, **bağçehâ**, bostanlar.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7522	1	451	reyʿân	رَيْعَانْ	Bir nesnenin tamam bereketli ve makbul vakti.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7523	1	451	rîḳ	رِيقْ	Ağızdan akan salya, **kâlyâb** ve ağzın suyu.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7524	1	451	reyn	رَيْن	Kir, pas, **çirk** ve günah.	Arapça noktasız râ (ر) babı
7525	1	451	reis	رَئِيسْ	Baş ve sergerde olan kimse, **sipehbed**.	Arapça noktasız râ (ر) babı
	1	451		بَابُ الزَّاءِ الْمُعْجَمَةِ مِنَ الْعَرَبِيَّةِ		
7526	1	451	zâ	زَ	İşbu harf-i zâ-yi muʿceme tertîb-i hurûf-ı Osmâniyyede on üçüncü harf olup hesap ve uluma dair olan kütüb ve resâilde yedi adedine delalet eder.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7527	1	451	zâʾ	زَاءْ	Hurûf-ı Osmâniyyeden on üçüncü harfin ismidir.	Arapça noktalı zâ (ز) babı

7528	1	451	zâcir	زَاجِرْ	Zecr edici, men ve nehyedici olan, **dirîġ dâştende**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7529	1	451	zâḫir	زَاخِرْ	Dolu ve taşkın olan deniz, **dâmâ**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7530	1	451	zâḫif	زَاخِفْ	Gurur ve fahr ve tekebbür ve taazzum sahibi olan.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7531	1	451	zâd	زَادْ	Azık, **tûşe** yol için hazır kılınıp istishâb olunan taam.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7532	1	451	zâdallahu	زَادَاللهُ	"Allah artırsın ve ziyade eylesin1 manasında duadır, **Ḫudâ efzûn bâd**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7533	1	451	zâriʿ	زَارِعْ	Ziraatçi, ehl-i zirâʿat, ekinci, **bezrger**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7534	1	451	zârife(t)	زَارِفه	Zait olan söz ve kelam.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7535	1	452	zâkî	زَاكِى	Ehl-i zekâ ve salah olan salih kimse.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7536	1	452	zâmile(t)	زَامِلَة	Tembelit hayyvanı ki ona binilmeyip yük hamline tahsis olunur ve tembeliyet yükü, **taḥlîst**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7537	1	452	zânî	زَانِى	**Zinakâr**, haram karı ile cima eden kimse.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7538	1	452	zâniye(t)	زَانِيَة	Orospu, haram erkek ile cima eden karı.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7539	1	452	zaviye	زَاوِيَه	Köşe, **günc** ve tekke ve iki hattın telakki etmesinden hâdis olan heyet.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7540	1	452	zâviye-i ḳâ'ime(t)	زَاوِيَۀ قَائِمَه	Bir hattın diğer bir hatta amûden telakkisinden hâdis olan heyet.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7541	1	452	zâviye-i münferice(t)	زَاوِيَۀ مُنْفَرِجَه	Zâviye-i kâ'imeden ziyade açık olan zaviye.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7542		452	zâviye-i ḥâdde(t)	زَاوِيَۀ حَدَّه	Zâviye-i kâ'ime kadar açık olmayan zaviye.	
7543	1	452	zâviye-i-mücesseme(t)	زَاوِيَۀ مُجَسَّمَه	Üç yahut ziyade sathın bir noktada telakkisinden hâdis olan heyet.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7544	1	452	zahit	زَاهِدْ	Züht ile muttasıf olan kimse, sufi, **perhîzkâr** adem.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7545	1	452	zahir	زَاهِرْ	Hüsün ve saffet üzere ak ve berrak olan, **tâbende**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7546	1	452	zâhiḳ	زَاهِقْ	Batıl, muzmahil olan.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7547	1	452	zâhil	زَاهِلْ	Izdıraptan sonra yüreği rahata varmış olan.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7548	1	452	zây	زَاىْ	Harf-i zâ-yı mucemenin ismi.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7549	1	452	zâ'id	زَائِدْ	Ziyade olan, **berter**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7550		452	zâ'ir		Ziyaret edici, misafir olan, **ziyâret künende**.	
7551	1	452	zâif	زَائِفْ	Kalp ve **maġşûş** ve kem olan akçe, **nâ-revâ**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7552	1	453	zail	زَائِلْ	Daim ve baki olmayıp zeval ve fena bulmak şanından ve tabiatından olan nesne ve kaybolan ve tükenici olan ve tükenmiş olan.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7553	1	453	zebâd	زَبَادْ	Kalye-i misk ki hoş kokulu yağdır, **finâd**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı

7554	1	453	zebani	زَبَانِىَ	Ehl-i cehennemî, eziyet etmeye memur olan mahlukat-ı muhavvefeden biri.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7555	1	453	zebâniye(t)	زَبَانِيَّة	Zebaniler, **zebâniyân**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7556	1	453	zübd	زُبْد	Kaymak, sütten hasıl olan hülasa, **serşîr**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7557	1	453	zübde(t)	زُبْدَه	Bir nesnenin âlâsı ve hulasası ve kaymağı, **tû**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7558	1	453	zeber	زَبَرْ	Yazı yazmak, **nüvişten**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7559	1	453	zibr	زِبْر	Kitap yazılmış kâğıt, **name**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7560	1	453	zebur	زَبُورْ	Kitap, mektup yazılmış kâğıt ve Dâvud peygamber aleyhisselam Hazretleri'ne nazil olan kitabın ismi.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7561	1	453	zübür	زُبُرْ	Kitap yazılmış kâğıtlar, **nâmehâ**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7562	1	453	zübûr	زُبُورْ	Zübürler, kitaplar, **nâmehâ**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7563	1	453	zübûl	زُبُولْ	Fışkı, gübre, **ġuşkî**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7564	1	453	zebîb	زَبِيبْ	Kuru üzüm ve kuru incir, **mevîz**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7565	1	453	zücâc	زُجَاجْ	Cam, sırça, **âbgîne**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7566	1	453	zeccâc	زَجَّاجْ	Camcı, **bezirgân**, **âbgîneger**.	
7567	1	453	zücâce	زُجَاجَه	Cam paresi ve kadeh, **piyale**	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7568	1	453	züccâcî	زُجَّاجِى	Camcı, bezirgân ve camdan ibaret yahut camdan masnu olan, **âbgînî**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7569	1	453	zecr	زَجْر	Men ve nehyetmek, yaptırmamak, komamak ve avaz ile korkutup kovmak ve kuşlar avazından yahut vahşi hayvan yürümesinden kehanet edip gaipten haber almak.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7570	1	454	zeḥâf	زَحَافْ	Şiirde iki harf beyninde bir harf sakıt olup terk olunmak.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7571	1	454	ziḥâm	زِحَامْ	Çok adam dar yere sıkışmak, **enbûhî kerden**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7572	1	454	zaḥf	زَحْف	Düşman üzerine tertip olunan asker.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7573	1	454	züḥal	زُحَلْ	Sebʿa-i seyyâreden şemsten ebʿad olan yıldızın ismi, **keyvân**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7574	1	454	zaḥm	زَحْم	Kalabalık, kesret-i nâs, **enbûhî**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7575	1	454	zaḥmet	زَحْمَه	Sıkıntı, eziyet, **zor**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7576	1	454	züḥûl	زُحُولْ	Çekinmek, alarga olmak, **bâzistaden**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7577	1	454	zeḫḫâr	زَخَّارْ	Dolu ve taşkın deniz.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7578	1	454	zeḫârif	زَخَارِفْ	Zuhruflar, altınlar, **zerhâ**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7579	1	454	zaḫr	زَخْر	Kurulmak, fahr ve mübâhât etmek, **pürḫâm şuden** ve kaynamak, cûş u hurûş etmek, kesret üzere olmak.	Arapça noktalı zâ (ز) babı

7580	1	454	**zuẖraf**	زُخْرُفْ	Altın, zeheb, **zer** ve hüsün, revnak, letafet, ziynet.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7581	1	454	**zaẖm**	زَخْم	Yara, cerh, **rîş**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7582	1	454	**zuẖûr**	زُخُورْ	Deniz dolu ve taşkın olmak ve faẖr ve mübâhât ve taazzum etmek.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7583	1	454	**zuẖûrî**	زُخُورِىّ	Nahvet ve taazzumu mutazammın olan kelam.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7584	1	454	**zeẖîf**	زَخِيفْ	Faẖr ve tekebbür ve taazzum, kibirli ve mütekebbir olmak, **şikerfîden**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7585	1	455	**zerrâd**	زَرَّادْ	Zırh örücü, üstat, zırhçı, **cevşenger**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7586	1	455	**zerrâʿ**	زَرَّاعْ	Ehl-i zirâʿat, ekinci, çiftçi, **bezrger**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7587	1	455	**ziraat**	زِرَاعَة	Ekincilik, çiftçilik, **bezrgerî**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7588	1	455	**zürafa**	زُرَافه	Bir nevi kebir vahşi hayvan ismi, **üştür gâv peleng**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7589	1	455	**zerâfî**	زَرَافِى	Zürafa denilen hayvanlar.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7590	1	455	**zerrâḳ**	زَرَّاقْ	Mürâʾi, hilekâr, riyakâr, ikiyüzlü olan.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7591	1	455	**zirâye(t)**	زِرَايَة	Azarlamak, itap etmek, **ġarâşîden**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7592	1	455	**zerd**	زَرْدْ	Halka halka örülmüş cenkçi zırhı, **zırh**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7593	1	455	**zerʿ**	زَرْع	Ekin ekmek, **kâşten** ve ekilmiş tarla.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7594	1	455	**zürûʿ**	زُرُوعْ	Zerʿler, ekilmiş tarlalar, **şemîzhâ**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7595	1	455	**zerîʿ**	زَرِيعْ	Biçilen ekinden dökülen tanelerden ertesi sene hasıl olan mahsül.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7596	1	455	**zerîʿa(t)**	زَرِيعَه	Ekilmiş tohum ve zerîʿa galatı olarak vesile, sebep, vasıta manasındadır.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7597	1	455	**züʿâf**	زُعَافْ	Derhal helak eden, pek katil olan.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7598	1	455	**zeamet**	زِعَامَة	Düşmandan zaptolunan araziden tefrik birle bir kimseye tahsis olunan aʿşâr-ı şerʿiyyesi o kimseye ait kılınan kılınan kıtʿa-i memleket ki mezkur kimseye zaîm tesmiye olunur.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7599	1	455	**zaʿf**	زَعْف	Derhal öldürmek, aniden katletmek, **mîranden**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7600	1	455	**zaferan**	زَعْفَرَانْ	Malum sarı nesne ki pilav ve zerde tabhında istimal olunur bir çiçek mahsülüdür, **gersem**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7601	1	456	**zaferânî**	زَعْفَرَانِىّ	Zaferan renginde olan, **gersemî**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7602	1	456	**züʿm**	زُعْم	Muhakkak olmayıp şüphe olaraktan söylemek ve kâzib olaraktan söylemek.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7603	1	456	**züʿamâ**	زُعَمَا	Zaʿîmler, zeamet sahipleri.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7604	1	456	**zaʿîm**	زَعِيمْ	Zeamet sahibi.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7605	1	456	**zaġzaġa(t)**	زَغْزَغه	Mealsiz ve mefhumsuz olan kelam, **pejḳand**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı

7606	1	456	zaġleme(t)	زَغْلَمَه	Şek ve şüphe ve derununda gizli olan hıkd u adavet, **kîne**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7607	1	456	zifaf	زِفافْ	Gelini düzüp gerdek için güveyi hanesine götürmek, **gerdek. Leyle-i zifâf** gerdek gecesi.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7608	1	456	zift	زِفْت	Kurumak derecesinde kaynamış olan katran, **gezef**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7609	1	456	zuḳâḳ [sokak]	زُقَاقْ	Mahalle arasında iki yanı hane olan yol, sokak, **râh**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7610	1	456	zaḳḳum	زَقُومْ	Cehennemde bir ağacın ismidir ve orman ve bahçe ağaçlarından bir ağacın ismidir, **zâḫil**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7611	1	456	zekâʾ	زَكَاءْ	Salah, diyanet, ehl-i salâh olmak.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7612	1	456	zekât	زَكَاةْ	Malını pak ve temiz ve tahir eylemek için kişinin ifraz ve ihraç ve infak ettiği mikdâr-ı muʿayyen sadaka.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7613	1	456	zükâm	زُكَامْ	Nezle denilen illet ki soğuktan hasıl olur, **ḫuşâm**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7614	1	457	zekâvet	زَكَاوَةْ	Zekâ, salah, diyanet.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7615	1	457	zekât	زَكَوةْ	Zekat, malının kuruşta bir parasını fukaraya tasadduk etmek.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7616	1	457	zeki	زَكِىّ	Ehl-i salâh, **dindâr** olan kimse.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7617	1	457	zell	زَلّ	Ayak kaymak, **lağziş** ve sözde zeyg ve hata etmek.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7618	1	457	zellât	زَلّاتْ	Hatalar, cünhalar, **bezehâ**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7619	1	457	zelâzil	زَلَازِلْ	Zelzeleler, hareket-i arz, yer sallanmaları.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7620	1	457	zülâl	زُلَالْ	Safi ve hafif ve tatlı, soğuk olan su, **kars**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7621	1	457	zelle(t)	زَلَة	Ayak sürçüp kaymak, **laġzîden** ve hata, cünha, badire.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7622	1	457	zelzele	زَلْزَلَه	Hareket-i arz, yer sallanması.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7623	1	457	zülüf	زُلْفْ	Başta olan saç büklümü.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7624	1	457	zülfe	زُلْفَه	Hattat yazısında olan elif ve lam vesair bazı harfin bâlâsında olan sağîr saçak.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7625	1	457	zelḳa(t)	زَلَقَه	Ayak kaymak, **laġzîden**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7626	1	457	zelel	زَلَلْ	Sıyrıncak yer, ayak kayacak yer, **laġzişgâh** ve miktarda olan noksan ve kusur.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7627	1	457	zelem	زَلَمْ	Yeleksiz ok, kumar oku, **tuḫmâr**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7628	1	457	zülûl	زُلُولْ	Miktarda nakıs olmak.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7629	1	457	zelil	زَلِيلْ	Ayağı kayan ve sözde hata eden kimse ve tatlı, hafif, safi su.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7630	1	457	zimâm	زِمَامْ	Beygir yuları, **mehâr**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7631	1	457	zaman	زَمَانْ	Vakit, asır, dehr, **hengâm**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı

7632	1	457	**zamânen**	زَمَاناً	Bazen, ahyânen ve vaktiyle, vaktinde.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7633	1	458	**zümre**	زُمْرَه	İnsan bölüğü, **güruh**, takım.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7634	1	458	**zümürrüd**	زُمُرُّدْ	Malum yeşil renk cevher, **zümrüt**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7635	1	458	**zümürdî**	زُمُرُدِىّ	Zümrüt misilli yeşil renk olan, **zümürdîn**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7636	1	458	**zemzem**	زَمْزَمْ	Kâʿbe'de vaki olan biʾr-i şerîf, **zem**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7637	1	458	**zemzeme(t)**	زَمْزَمَة	Uzun uzadı, gürüldeyerek seda vermek ve ateşperestlerin genizlerinde ezgi ve terane ile yavaş yavaş söyledikleri kelâm-ı masnûʿ.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7638	1	458	**zemzeme(t)**	زَمْزَمه	Ateş pereslerin genizlerinde yavaş yavaş ezgi ve terane ile taam eder iken söyledikleri kelam.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7639	1	458	**zemen [zaman]**	زَمَنْ	Vakit, zaman, asır, dehr ve baht, talih, kader, kaza, **hengâm**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7640	1	458	**zemheri**	زَمْهَرِيرْ	Pek soğuk olmak ve şiddet-i burûdet ve kış mevsiminin pek soğuk vakti, **secd**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7641	1	458	**zina**	زِنَاءْ	Erkek haram karı ile veya karı haram erkek ile cima etmek ve orospuluk veya **zamparalık** etmek, **zinâ. Veledi'z-zinâ** haramzade, piç oğlan.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7642	1	458	**zenâbîr**	زَنَابِيرْ	Zenbûrlar, arılar, **bermûren**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7643	1	458	**zenâbîl**	زَنَابِيلْ	Zenbiller, **zenberhâ**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7644	1	458	**zünnât**	زُنَاةْ	Zânîler, zamparalar, **şehîdiyân**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7645	1	458	**zinâd**	زِنَادْ	Ateş çıkacak olan, **âteşzene**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7646	1	458	**zenâdıḳ**	زَنَادِقْ	Zındıklar, Allah ve ahireti inkar eden dinsiz kimseler, **zendîgân**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7647	1	459	**zenâdiḳa(t)**	زَنَادِقَة	Bi-maʿnâhu eyḍan.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7648	1	459	**zünnar**	زُنَّارْ	Nasârâ ve mecûs taifesinin eski zamanda kuşandıkları bir nevi kuşak, **küstec**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7649	1	459	**zenânîr**	زَنَانِيرْ	Zünnâr olan kuşaklar, **küstechâ**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7650	1	459	**zinâvî**	زِنَاوِىّ	Zânî, **zinâkâr**, zampara.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7651	1	459	**zembil**	زَنْبِلْ	Hasır otundan vesairden örülen malum kap, **zenbîr**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7652	1	459	**zenbûr**	زَنْبُورْ	Arı, bal arısı, **keliz**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7653	1	459	**zembil**	زِنْبِيلْ	Malum kap ki hasır otundan örülür, **zenbur**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7654	1	459	**zenc**	زَنْج	**Zengî** denilen siyah Arap taifesi.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7655	1	459	**zencebîl [zencefil]**	زَنْجَبِيلْ	Malum bir nevi kök ki baharattan addolunur, **şengivîr** ve şarap, ḫamr.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7656	1	459	**zencebîlü'l-kilâb**	زَنْجَبِيلُ الْكِلَابْ	Bir ot ismidir.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7657	1	459	**zencebîl-i ʿacem**	زَنْجَبِيلِ عَجَمْ	Bir ot ismidir.	Arapça noktalı zâ (ز) babı

7658	1	459	zencere(t)	زَنْجَرَةْ	Parmak ile fiske vurmak, **zeden beser-i engüşt**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7659	1	459	zincifre	زِنْجِفْرَه	Zencefir denilen boya, **zencere**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7660	1	459	(zencefil)	زَنْجَفِيلْ)	Zencefil denilen kök, **şengivîr**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7661	1	459	zenci	زَنْجِىّ	Siyah Arap, **zengî**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7662	1	459	zincîr	زَنْجِيرْ	Ale't-tevâlî birbirine geçirilmiş halka örgüsünden hasıl olan nesne, **zencir**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7663	1	459	zencîre(t)	زَنْجِيرَةْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7664	1	459	zend	زَنْد	Çakmak, ateş çakmak için kullanılan alet, **âteşzene**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7665	1	459	zende	زَنْدَه	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7666	1	459	zındıḳa(t)	زِنْدِقَة	Zındıklık, küfür, kafirlik, **bedkîşî**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7667	1	460	zındıḳ	زِنْدِيقْ	Kafir, **zendîk**, Allah ve ahireti inkar eden kafir, mevcudatın iki asıldan yani nur ve zulmetten hasıl olmalarına kail olan müşrik, mecûsi, ateşperest.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7668	1	460	zevâcir	زَوَاجِرْ	Memnu olan hususlar ve menedici olan tenbihat.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7669	1	460	zevâḫir	زَوَاخِرْ	Dolu ve taşkın denizler.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7670	1	460	zevâd	زَوَادْ	Yol zahiresi, **tûşe**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7671	1	460	züvvâr	زُوَّارْ	Ziyaretçi, ziyarete gelen kimse, **bedîden revîde**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7672		460	zevârif	زَوَارِفْ	Bir kimse sairlerden ziyade söylediği lakırtılar.	
7673	1	460	zeval	زَوَالْ	Bir nesne evvel ki kadir ve itibar ve cesâmetten ayrılmak ve fena bulmak ve güneş nısf-ı nehârdan gurup semtine dönmek.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7674	1	460	zevâhir	زَوَاهِرْ	Çiçekler, **şükûfehâ** ve ziynetler ve hüsün ve saffet üzere ak ve berrak olanlar.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7675	1	460	zevâyâ	زَوَايَا	Zaviyeler, köşeler, **künchâ**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7676	1	460	zevâ'id	زَوَائِدْ	Ziyade olan şeyler, **perterhâ**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7677	1	460	zevâ'il	زَوَائِلْ	Zail olan şeyler ve yıldızlar.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7678	1	460	zevc	زَوْج	Koca, karının kocası, **şevher** ve eş, çift.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7679	1	460	zevcât	زَوْجَاتْ	Karılar, menkûḥalar, **zenân**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7680	1	460	zevce	زَوْجَه	Bir kimsenin nikah ile aldığı karısı, **hem-ser**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7681	1	460	zevcî	زَوْجِىّ	Zevc ve zevceye müteallik olan.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7682	1	460	zevciyet	زَوْجِيَة	Zevc veya zevce olmak, çift olmak, **terve şuden**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7683	1	461	zevceyn	زَوْجَيْن	İki zevc, koca ile karısı, **zenşûy**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7684	1	461	zûr	زُورْ	Yalan söz, **şervâ**, kibir, tezvîrden ibaret dava.	Arapça noktalı zâ (ز) babı

7685	1	461	zevraḳ	زَوْرَقْ	Kayık, piyade, **senbûk**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7686	1	461	(zofa)	(زُوفًا)	Pek menfaatli bir ot ismidir.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7687	1	461	zufa	زُوفًا	Bi-maʿnâhu eyḍan.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7688	1	461	zühhâd	زُهَادْ	Zahitler, **pezhizkârân**, günahtan içtinap ediciler.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7689	1	461	zehâde(t)	زَهَادَةْ	Dünyanın zevk ve sefasını terk etmek, **perhizkârî**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7690	1	461	züht	زُهْد	Zehâdet edici, **perhizkünende**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7691	1	461	zehr	زَهْر	Çiçek, **şükûfe**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7692	1	461	zehrâʾ	زَهْرَاءْ	Begayet hüsün ve saffet üzere ak ve berrak olan dişi nesne.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7693	1	461	zehreh	زَهْرَهْ	Çiçek, şukûfe.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7694	1	461	zühre	زُهْرَهْ	Saffet ve berraklık ve sebʿa-i seyyâreden şemsten ikinci derece baʿîḍ olup seyyâre-i sâʾireye nispetle begayet berrak ve parlak olan yıldız, **nâhîd**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7695	1	461	zühûr	زُهُورْ	Hüsün, revnak, saffet, parlaklık, **tâbendegî**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7696	1	461	zehûḳ	زَهُوقْ	Baki ve daim olmayıp ömrü az olan.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7697	1	461	zihî	زِهِى	"Maşallah pek güzeldir" manasındadır.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7698	1	461	zehîd	زَهِيدْ	Zevk ve sefa bilmez olan, zahit olan, **perhîzkâr**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7699	1	461	zî	زِىّ	Heyet, kıyafet, **peyker**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7700	1	461	zeyyât	زَيَّاتْ	Zeytinyağcı, **bezirgân**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7701	1	461	ziyâd	زِيَادْ	Ziyadelik, çokluk, **bisyârî** ve galebe, fazilet ve yalancı şahit, şâhid-i zûr.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7702	1	462	ziyade	زِيَادَةْ	Bir nesne çoğalmak ve artmak, **bâlîden** ve bir nesne mecmusundan lazım olan miktar ifraz olundukta baki kalan fazla ve nesneyi artırmak.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7703	1	462	ziyaret	زِيَارَةْ	Görmeye varmak, görüşmeye gitmek, **bedîden revîden**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7704	1	462	zeyyâf	زَيَّافْ	Kalpazan, kalıp akçe kesici olan, **değalzen**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7705	1	462	zîbaḳ	زِيبَقْ	Civa tabir olunan maden ki su gibi akar, **jîva**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7706	1	462	zeyt	زَيْت	Zeytinyağı, **rûġan-ı zeytûn**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7707	1	462	zeytin)	زَيْتُونْ)	Malum meyve ki yağını dahi çıkarırlar, **zeytin**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7708	1	462	zeytûne(t)	زَيْتُونَه	Bir zeytin tanesi.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7709	1	462	zeytûnî	زَيْتُونِىّ	Bir nevi koyu yeşil renk.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7710	1	462	zîde	زِيدَ	"Artmış olsun, ziyade olsun" manasında duadır, **berter bâd**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7711	1	462	zeyġ	زَيْغ	Hak ve istikametten udûl etmek, yanılmak, **heftût** ve şek ve şüphe etmek.	Arapça noktalı zâ (ز) babı

7712	1	462	zeyf	زَيْف	Kalp akçe, **nâ-revâ**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7713	1	462	zeyn	زَيْن	Bezek, ziynet ve bezemek, tezyin etmek, **ârâyânîden**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7714	1	462	ziynet	زِينَة	Bezek, zîb, bir nesneye hüsün vermek için ilave olunan şey.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
7715	1	462	züyûf	زُيُوفْ	Kalp akçe ve akçe kalıp olmak, **nâ-revâ**.	Arapça noktalı zâ (ز) babı
	1	462		بَابُ السِّينُ الْمُهْمَلَةِ مِنَ الْعَرَبِيَّةِ		
7716	1	462	sâ	سَ	İşbu harf-i sîn-i mühmele tertîb-i hurûf-u Osmâniyyede on beşinci harf olup hesap ve uluma dair olan kütüb ve resâilde altmış adedine delalet eder.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7717	1	463	sâbb	سَابٌّ	Sövüp sayıcı, **düşnâm dâdende**, şetm edici.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7718	1	463	sâbih	سَابِحْ	Suda yüzer olan, **şinâver**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7719	1	463	sâbiḥât	سَابِحَاتْ	Sefineler, gemiler, **keştîhâ** ve yıldızlar, nücûm ve müminlerin canları, ervâhu'l mü'minîn.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7720	1	463	sâbiḥa(t)	سَابِحَه	Yüzer olan dişi nesne.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7721	1	463	sâbiʿ	سَابِعْ	Yedinci olan, **heftüm**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7722	1	463	sâbiʿan	سَابِعاً	Yedinci olmak üzere, **heftümîn**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7723	1	463	sâbiġ	سَابِغْ	Uzun, **dirâz**, mükemmel, tam, mufassal olan.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7724	1	463	sabıḳ	سَابِقْ	Sebkat edici, ileri geçici olan, **ferâbîş güzârende**, geçmiş olan, evvel vaki olmuş olan.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7725	1	463	sâbıkâ	سَابِقَا	Geçenlerde, evvellerde, mukaddemâ, **güzârende**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7726	1	463	sâbıḳât	سَابِقَاتْ	Melaikeler, **sürûşân** ve sabıkalar.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7727	1	463	sabıḳa(t)	سَابِقَه	Geçmiş olan ve mukaddem vuku bulmuş olan keyfiyet veya cünha.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7728	1	463	sâbıḳîn	سَابِقِينْ	Geçmiş zamanda mevcut olanlar.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7729	1	463	sâtir	سَاتِرْ	Örücü, kaplayıcı, **pûşende**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7730		463	sâcid		Secde edici, namazda başını yere eğici, **cebînsâ**.	
7731	1	463	sâciʿ	سَاجِعْ	Daima sözü mukaffa söyleyen adam ve asla dönmeyerek bir tarik üzere ikdam eden kimse, **mevzûn kûyende**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7732	1	463	sâḥ	سَاحْ	Sahalar, meydanlar, **siprîsha**, hane avluları ve deniz kenarları, yalılar, kıyılar.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7733	1	464	sâḥât	سَاحَاتْ	Bi-maʿnâhu eydan.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7734	1	464	sâḥib	سَاحِبْ	Bir nesneyi yeryüzünde çekip sürükleyici, **keşende**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7735	1	464	sâḥâ(t)	سَاحَاهْ	Açık meydan, **sipirîs**, hane avlusu ve deniz kenarı, yalı.	Arapça noktasız sîn (س) babı

7736	1	464	sâḥir	سَاحِرْ	Sihir edici kimse, **pemsûn künende**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7737	1	464	sâḥire(t)	سَاحِرَه	Sihirbaz karı.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7738	1	464	sâḥiḳ	سَاحِقْ	Seḥk edici, ezici, dövüp toz edici olan, **sâyende**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7739	1	464	saḥil	سَاحِلْ	Deniz yalısı, **lebderyâ** ve nehir kenarı, **şîḫ**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7740	1	464	sâḫir	سَاخِرْ	Maskara edici, maskaralık edici, **tetrebû künende**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7741	1	464	sâḫiṭ	سَاخِطْ	Dargın, mağzûb, gücenmiş olan, **nijend**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7742	1	464	sâdd	سَادّ	Seddedip, kapayıcı olan, **bendîdende**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7743	1	464	sâddu'r-ramḳ	سَادُ الرَّمْق	Ölmcül kimsenin son nefesi çıkmasına mani olan.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7744	1	464	sâdât	سَادَاتْ	Seyyitler, bir kavmin büyük ve ulu ve muteber olan adamlar, **büzürgân** ve Peygamber aleyhisselam Hazretleri'nin nesil ve neseplerinden olan zevat hazerâtı.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7745	1	464	sâdet	سَادَةْ	Bi-maʿnâhu eyḍan ve siyâdet, seyyitlik ve hüküm ve hükümet, büyük olmak.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7746	1	464	sâdic	سَادِجْ	Karışık olmayan, sade.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7747	1	464	sâdis	سَادِسْ	Altıncı, **şeşüm**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7748	1	464	sâdisâ	سَادِسَا	Altıncı olmak üzere, **şeşümîn**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7749	1	464	sâdin	سَادِنْ	Kâʿbe-i muʿazzama yahut puthane hâdimi ve hizmetçisi olan kimse, **zevâr**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7750	1	465	sâẕic	سَاذِجْ	Karışık olmayan, sade ve muhtelit ve mürekkep olmayan.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7751	1	465	sâr	سَارْ	Sürur ve meserrete sebep olan.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7752	1	465	sâriḳ	سَارِقْ	Sirkat edici, hırsız, **düzd**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7753	1	465	sârî	سَارِى	Sirayet edici, bulaşıcı olan, **âlûdende**, kendi hüküm ve tesirini tevsiʿ edip etrafa yaydırmaya müsteit olan.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7754	1	465	sâriye(t)	سَارِيَة	Bi-maʿnâhu eyḍan ve direk, **sütun**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7755	1	465	sâse(t)	سَاسَة	Sairlerinin ve yük hayvanları tımar edip bakıcı olan kimse, **serperest-i esb**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7756	1	465	saṭıḥ	سَاطِحْ	Yeryüzünü yapıp açar olan, Hâlıku's-semâvât ve'l-arz Hazretleri.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7757	1	465	sâtıʿ	سَاطِعْ	Parlak, **rûşen**, ışıldayıcı, muzî ve münevver olan.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7758	1	465	sâʿ	سَاعْ	Saatler, vakitler, zamanlar, **sâathâ**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7759	1	465	sâʿât	سَاعَاتْ	Bi-maʿnâhu eyḍan.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7760	1	465	saat	سَاعَة	Vaktin bir cüzü, altmış dakika müddeti ve umûmen vakit ve zamanın bir müddetceğizi ve ecel vakti ve kıyamet vakti ve 7500 zirâʿ.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7761	1	465	sâʿil	سَاعِلْ	Öksürücü, **sürfe künende**.	Arapça noktasız sîn (س) babı

7762	1	465	sâʿid	سَاعِدْ	İnsan kolunun dirsekten bileğe kadar olan kıtası, **serdest**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7763	1	465	sâʿûr	سَاعُورْ	Ocak, fırın, **tennûr** ve ateş.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7764	1	465	sâʿûra(t)	سَاعُورَه	Ateş, nâr.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7765	1	465	sâʿî	سَاعِى	Say edici, çalışıcı olan, **kûşîdende** ve gamz edip koğulayıcı olan ve yayan giden haberci.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7766	1	465	sâfir	سَافِرْ	Yolcu, sefer edici, **râh averde** ve elçi, sefir ve kitap, sefer ve kitap tertip edici.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7767	1	466	sâfire(t)	سَافِرَهْ	Yolcu bölüğü, yolcu takımı.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7768	1	466	sâfik	سَافِكْ	Sefk edici, dökücü, akıtıcı olan, **rîḫtende**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7769	1	466	sâfil	سَافِلْ	Alçak olan, aşağı olan, **fürû**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7770	1	466	sâfile(t)	سَافِلَهْ	Bir nesnenin aşağı tarafı, **fürûd**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7771	1	466	sâḳ	سَاقْ	Diz ile topuk beyninde olan bacak kıtası, incik, **pûze** ve ağacın kökü ile dalları yahut otun kökü ile yaprakları beyninde olan sapı ve gövdesi ve reʾs-i müsellese muttasıl olan, zıl ki kaide denilen zılın maadasıdır.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7772	1	466	sâḳa(t)	سَاقَهْ	Ordunun gerisi olan asker takımı, **muʾaḫḫıruʾl-ceyş**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7773	1	466	sâḳıt	سَاقِطْ	Düşücü, **fetâdende** ve anası karnından düşen çocuk ve batıl ve hata olan söz ve itibardan düşüp rezil ve zelil olan.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7774	1	466	saḳi	سَاقِى	Suvarıcı, efendisine ve misafirlerine şerbet ve şarap vermeye memur olan hizmetçi.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7775	1	466	sâḳiye(t)	سَاقِيَه	Sakilik eden kız ve bahçe ve tarla su yolu ve kuyudan yahut nehirden su çekmeye müstamel bir nevi dolap.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7776	1	466	sâkib	سَاكِبْ	Dökülen, dökülücü olan, **rîzîdende**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7777	1	466	sâkit	سَاكِتْ	Sükut edici olan, **ḫâmûş**, susan.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7778	1	466	sakin	سَاكِنْ	Karar üzere olan, **ârâmende** ve bir mahalde oturup kalan mütemekkin ve mütevattın ve müstekır olan ve harekette olmayıp hâli üzere durucu ve harekesi olmayıp meczûm olan ve mülayim ve tatlı ve nerm olan, şiddetten hali olan.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7779	1	467	sâkûte(t)	سَاكُوتَهْ	Sükut, sus olmak, **ḫâmûşî**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7780	1	467	sâlib	سَالِبْ	Kahır ve cebr ile kapıp alıcı, **rübûdende** ve bir nesnenin vücudunu yahut adem-i vücûd ve adem-i vukûunu zikir ve ispat edici olan.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7781	1	467	sâlih	سَالِحْ	Silahlı, müsellah olan, **canedâr**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7782	1	467	sâlif	سَالِفْ	Zamân-ı mâzîde gelip geçen, mukaddem, gelmiş geçmiş olan, **şudegî**.	Arapça noktasız sîn (س) babı

7783	1	467	salik	سَالِكْ	Süluk edici, yola girici, yol tutup gidici olan, **râh revende**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7784	1	467	salim	سَالِمْ	Ayıptan ve noksandan hali ve berî olan, sağ ve kusursuz olan, **dürüst** ve selâsîsinde elif (ا) ve vav (و) ve yâ (ي) bulunmayan kelime.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7785	1	467	salyâne(t)	سَالْيَانَه	Sene be sene verilen bir nevi mîrî teklifi, **güzîd**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7786	1	467	sâm	سَامْ	Hazreti Nuh evladından birinin ismidir.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7787	1	467	sâmm	سَامٌّ	Zehirli olan ve bir nevi rüzgâr ismi ki insan ve hayvan öldürür.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7788	1	467	sâmiḥ	سَامِحْ	Semâhatlı, sahavet sahibi olan, cömert, sahî, **civanmert**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7789	1	468	sâmme(t)	سَامَّهْ	Semli olan hayvan, **zehirnâk**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7790	1	468	se’âme(t)	سَآمَهْ	Bıkıp usanmak, bezmek, **bizâr şuden**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7791	1	468	sâmi‘	سَامِعْ	İşitici, istemâ‘ edici olan, **şinîdende**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7792	1	468	sâmi‘a(t)	سَامِعَه	Hayvanatta olan işitici kuvvet ve işiticilik kuvveti.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7793	1	468	sâmil	سَامِلْ	Maişetini daima ıslaha say ve kûşiş eden kimse.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7794	1	468	sâmin	سَامِنْ	Yağlı, semiz olan, **ferbe**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7795	1	468	sâmî	سَامِى	Yüksek, yüce, refi, **bülent**, rifatli olan ve sadrazam tarafından sâdır olan.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7796	1	468	sâniḥ	سَانِحْ	Sunûh edici, zuhur ve sudûr edici olan.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7797	1	468	sâniḥa(t)	سَانِحَه	Vuku, vaka, zuhur eden husus.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7798	1	468	sâhire(t)	سَاهِرَه	Arz, yeryüzü, rû-yı zemîn ve kıyamette haşr-ı mahlûkât için tecdîd olunacak arz ve cehennem.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7799	1	468	sahur	سَاهُورْ	Gece vakti uyanık olmak, **bîdâr şuden derşep** ve kamerin gılâfı ki Araplar zu‘mınca vakt-i husûfta kamer ona girmekle karanlık olur.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7800	1	468	sâ’ibe	سَائِبَه	Azat olunmuş köle veya cariye ve işten muaf kılınmış deve veya başka hayvan.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7801	1	468	sâ’ir	سَائِرْ	Seyir ve harekette olan, yürüyücü, gidici, **revende** ve yolcu olan ve baki, maada, başka, **diğer**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7802	1	468	sâ’is [seyis]	سَائِسْ	Vali, hâkim, zabit, **han** ve at kısmına tımar eden hizmetkâr.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7803	1	468	sâ’i‘	سَائِعْ	Salma olmakla telef ve zayi olan.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7804	1	469	sâ’iġ	سَائِغْ	Boğazdan kolay kolay geçen taam ve şarap.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7805	1	469	sâ’iḳ	سَائِقْ	Sevk edici, sürücü, **rânde**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7806	1	469	saiḳa	سَائِقَه	Dürtüp sevk eden nesne.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7807	1	469	sâ’il	سَائِلْ	Dilenci, **gedâ** ve akıcı olan.	Arapça noktasız sîn (س) babı

7808	1	469	sâ’ime(t)	سَائِمَة	Otlamaya salıverilmiş hayvanat, **fesîle**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7809	1	469	sebb	سَبّ	Sövmek, **düşnâm**, sövüp saymak.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7810	1	469	sibâ’	سِبَاءْ	Esir etmek, **girifte kerden** ve bir kimseyi vatanından ayırıp gurbete düşürmek.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7811	1	469	sibâb	سِبَابْ	Sövüp saymak, **düşnâm dâden**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7812	1	469	sebbâbe(t)	سَبَّابَه	Şehadet parmağı, **düşnâm dihende**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7813	1	469	sübât	سُبَاتْ	Uyku ve rahat, **âram** ve bir nevi maraz ki uykudan göz açıp baş kaldırmaya iktidar olunmaya.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7814	1	469	sebbâḥ	سَبَّاحْ	Suda yüzücü olan, **şinâverîde**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7815	1	469	sübbâḥ	سُبَّاحْ	Suda yüzücü olanlar, **şinâverîdân**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7816	1	469	sebâḥa(t)	سَبَاحَة	Suda yüzmek, **şinâverîden**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7817	1	469	sibâʿ	سِبَاعْ	Yırtıcı hayvanlar, **dedân**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7818	1	469	sübâʿî	سُبَاعِىّ	Yedi harften ibaret kelime.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7819	1	469	sibâḳ	سِبَاقْ	Bir kimsenin ilerisine geçmek, **pîş reften** ve rütbe ve itibar ve menzilesi ziyade refi olup başkadan tekaddüm etmek.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7820	1	469	sibâḳ ve siyâḳ	سِيَاقُ سِبَاقْ	İbarenin gelişi ve evveliyle ahirinde olan kelimât-ı mesrûdeden hasıl olan mana.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7821	1	469	sübbâḳ	سُبَّاقْ	Sebkat edip ileri geçenler, **güzeştegân**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7822	1	469	sebbâk	سَبَّاكْ	Eritip kalıba dökücü, **baḫsânîde**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7823	1	470	sebâyâ’	سَبَايَاءْ	Esirler, tutsaklar, **giriftegân**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7824	1	470	sebâ’ik	سَبَائِكْ	Sebîkeler, külçeler, **küstehâ**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7825	1	470	sebep	سَبَبْ	Bir nesnenin husulüne vesile ve alet olan şey.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7826	1	470	sebeb-i ḫafîf	سَبَبِ خَفِيفْ	Mukataʿât-ı şiirden bir harf-i müteharrik ile bir harf-i sâkin ittisalinden hasıl olan kıta.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7827	1	470	sebeb-i ṣaḳîl	سَبَبِ ثَقِيلْ	Mukataʿât-ı şiirden iki müteharrik harfin ittisali.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7828	1	470	sebebiyet	سَبَبِيَّتْ	Sebep, vesile ve alet olmak.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7829	1	470	sebt	سَبْت	Cumartesi günü, **şenbih. Aṣḥâbü’s-sebt** Yahudi taifesi.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7830	1	470	sebḥ	سَبْح	Sebâhat, suda yüzmek, **şinâverîden**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7831	1	470	sübeḥâ’	سُبَحَاءْ	Suda yüzücü olanlar, **şinâverân**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7832	1	470	sübeḥât	سُبَحَاتْ	Mevâziʿ-i sücûd ve envâr-ı cemâl-i ilâhî ve celal ve azamet-i ilâhiyye.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7833		470	sübḥân	سُبْحَانْ	Hakteala’yı her nevi nekâ’is ve avâ’ibden takdis ve tenzih eylemek, **sermed**.	

7834	1	470	**sübḥânallah**	سُبْحَانَ اللهْ	“Hakteala’nın teşbihini eda edip her nevi nekâ’is ve avâ’ibden münezzeh ve mukaddes ve berî ve hali olduğunu kalben ve lisânen ikrar ederim” manasında olup ekseriya taaccüp ve teneffür ifadesi için istimal olunur.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7835	1	470	**sübḥânehü**	سُبْحَانَهُ	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7836	1	470	**sübḥânî**	سُبْحَانِىّ	İlahi, rabbani, samedânî olan, **sermedî**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7837	1	470	**sübḥa(t)**	سُبْحَة	Tespih denilen dizi boncukları, **sergireh** ve dua ve nafile namaz.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7838	1	471	**sebḥale(t)**	سَبْحَلَة	Sübhânallah diye nida etmek.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7839	1	471	**sebḥane(t)**	سَبْحَنَة	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7840	1	471	**sebḫ**	سَبْخ	Uzağa çekilmek ve işten fariġ olmak, **bâzistaden** ve sâhib-i hicâb olmak.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7841	1	471	**sebr**	سَبْر	Ehil, heyet, levn, cemal.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7842	1	471	**sibr**	سِبْر	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7843	1	471	**sebzevât)**	سَبْزَوَاتْ	Taam için kullanılan yeşillikler, **sebze**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7844	1	471	**sibṭ**	سِبْط	Oğlun oğlu, torun, **nebîre**. **Sibtân** iki torun; **Es-sibtân** Peygamberin iki torunu olan Hazreti Hasan ile Hazreti Hüseyin radiyallahu anhumâ ve Yehûd taifesinin kabilesi ki mecmu taife iki sıbta oluyor.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7845	1	471	**sibṭeyn**	سِبْطَيْن	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7846	1	471	**sebʿ**	سَبْع	Yedi adedi, **heft**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7847	1	471	**sebʿûn**	سَبْعُونْ	Yetmiş adedi, **heftât**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7848	1	471	**sebuʿî**	سَبُعِىّ	Vahşi, yırtıcı hayvana müteall,k olan, **dedî**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7849	1	471	**sebuʿiyye(t)**	سَبُعِيَّة	Yırtıcı hayvanın hâssa-i tabîʿiyyesi, **dedîn**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7850	1	471	**sebʿîn**	سَبْعِينْ	Sebʿ ûn gibi yetmiş adedi, **heftâd**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7851	1	471	**sebḳ**	سَبْق	Birinin ilerisine geçmek, **güzeşten** ve haddini tecavüz etmek ve başka hususa nispetle mukaddem olmak.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7852	1	471	**sebaḳ**	سَبَقْ	Ders, talim.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7853	1	471	**sıbḳân**	سِبْقَانْ	Koşu oyununda yarış eden iki kimse.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7854	1	471	**sebḳa(t)**	سَبْقَة	İleri geçmek, **ferâyîş şuden** ve mukaddem vuku bulmak ve faik olmak.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7855	1	471	**sebḳa(t)**	سُبْقَة	Ödül, yarışta meydana kodukları akçe veya başka şey.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7856	1	471	**sebk**	سَبْك	Kalıba dökmek, **tenâlîden** ve ibareyi tanzim ve tertip etmek.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7857	1	472	**sebel**	سَبَلْ	Yağmur, **bârân** ve göze arız olup perde tabir olunan illet.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7858	1	472	**sübül**	سُبُلْ	Yollar, tarikler, **râhhâ**.	Arapça noktasız sîn (س) babı

7859	1	472	sebele(t)	سَبَلَة	Bıyık, **bürût**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7860	1	472	sübût	سُبُوتْ	Cumartesi günleri, **şenbihhâ**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7861	1	472	sübbûḥ	سُبُّوحْ	Her lisanda ve her bâr tespih ve dua olunan Hak celle ve alâ Hazretleri.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7862	1	472	sebûḥ	سَبُوحْ	Yüzgeç, suda yüzen kimse, **şinâver**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7863	1	472	sebî	سَبِى	Esir etmek, **girifte kerden**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7864	1	472	sebî	سَبِىّ	Esir tutulmuş olan, **girifte**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7865	1	472	sebîke(t)	سَبِيكَه	Külçe altın veya gümüş somunu, **külîçe**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7866	1	472	sebil	سَبِيلْ	Yol, tarik, **râh** ve kaçacak yol, kurtulmuş ve su taksimine mahsus ve hayrattan olan mahal ve su hazinesi. **İbne's-sebîl** yolcu; **ebnâ-yı sebîl** yolcular; **fî sebîlillah** Allah'ın yolunda, Allah aşkı için.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7867	1	472	settâr	سَتَّارْ	İbâdînin ayıp ve günahlarını setr birle affedici olan Hakteala Hazretleri, **pûşîdende**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7868	1	472	sitte(t)	سِتَّهْ	Altı adedi, **şeş**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7869	1	472	setr	سَتْر	Örtmek, setr etmek, **pûşîden**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7870	1	472	sitr	سِتْر	Örtü, **perde**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7871	1	472	sitre(t)	سِتْرَه	Bi-maʿnâhu eydan.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7872	1	472	sittûn	سِتُّونْ	Altmış adedi, **şast**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7873	1	472	sittîn	سِتِّينْ	Bi-maʿnâhu eydan.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7874	1	472	secâḥa(t)	سَجَاحَة	Yanakların taze ve yumuşak ve hüsn-i iʿtidâl üzere uzunca etleri azca olmak.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7875	1	473	seccade	سَجَّادَه	Namaz kılmak için kullanılır bir nevi küçük kilim, **teşlîḫ**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7876	1	473	sicâl	سِجَالْ	Büyük su kovaları, **istâḫhâ** ve kerim ve civanmert olan kimseler.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7877	1	473	seccân	سَجَّانْ	Zindancı, hapisci, **zindânbân**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7878	1	473	secâyâʾ	سَجَايَاءْ	Huylar, ahlaklar, **siriştehâ**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7879	1	473	secaḥ	سَجَحْ	Güzellik, **ḫûbî**, tazelik, hüsün, letafet.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7880	1	473	secḥa(t)	سَجْحَة	Huy, hulk, tabiat, **nihâd**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7881	1	473	secde	سَجْدَه	Namazda başını yere komak, **serfürû nihâden**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7882	1	473	seci	سَجْع	Şiir olmayıp mensur olan kelam.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7883	1	473	secf	سَجْف	Setr, örtü, **perde**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7884	1	473	secl	سَجْل	Büyük su kovası, **istâḫ** ve sahavet sahibi olan, **civanmert**.	Arapça noktasız sîn (س) babı

7885	1	473	sicil	سِجِّلْ	Mahkemede hüküm ve mukavele ve ahit kaydolunan kitap ve defter, **emâre**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7886	1	473	siccilât	سِجِّلَاتْ	Mahkemenin kayıt defterleri, **emârehâ**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7887	1	473	secm	سَجْم	Göz yaşı ve yağmur misilli dökmek ve akıtmak, **ferkendîden**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7888	1	473	sicn	سِجْنْ	**Zindan**, mahpus, hapishane.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7889	1	473	secn	سَجْنْ	Zindana kapamak, hapsetmek, **habs kerden**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7890	1	473	secencel	سَجَنْجَلْ	Ayna, mirʾat.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7891	1	473	sücut	سُجُودْ	Secde etmek, namazda başını yere komak, **serfürû nihâden**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7892	1	473	sücûf	سُجُوفْ	Setrler, örtüler, **perdehâ**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7893	1	473	sücûl	سُجُولْ	Büyük su kovaları, **istâḫhâ** ve mahkemenin kayıt defterleri.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7894	1	473	sücûm	سُجُومْ	Gözyaşı, **eşk** ve döküp akıtmak.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7895	1	474	sücûn	سُجُونْ	Mahpuslar, **zindânhâ**, sicnler.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7896	1	474	seciye	سَجِيَّة	Hulk, tabiat, meşrep, **huy**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7897	1	474	siccîl	سِجِّيلْ	Kumlu çamurdan yapılıp ateşte pişmiş tuğla, **puḫte ḫuşt** ve cehennem ateşinde pişip üzerlerine ehl-i cehennemin isimleri yazılmıştır.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7898	1	474	siccîn	سِجِّينْ	Cehennemde vaki bir vadinin ismi ve günahkârların defter-i aʿmâlleri vazolunduğu mahalin ismi.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7899	1	474	seḥâb	سَحَابْ	Bulut, **ebr**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7900	1	474	seḥâbe(t)	سَحَابَة	Bi-maʿnâhu eyḍan.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7901	1	474	seḥât	سَحَاة	Nahiye, iklim, **diyar**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7902	1	474	seḥḥâr	سَحَّارْ	Sihirbaz, büyücü, **hepyûnger**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7903	1	474	seḥâf	سَحَافْ	Verem ve ince ağrı denilen maraz.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7904	1	474	seḥâʾib	سَحَائِبْ	Bulutlar, **ebrhâ**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7905	1	474	süḥb	سُحْب	Bi-maʿnâhu eyḍan.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7906	1	474	siḥir	سِحْر	Cadılık, büyücülük, **pirî sâyî**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7907	1	474	seḥer	سَحَرْ	Sabahtan evvelce olan vakit, **bâmgâh**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7908	1	474	seḥara(t)	سَحَرَه	Sahirler, cadılar, **sihirbaz**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7909	1	474	saḥḳ	سَحْق	Bir nesneyi dövüp ezmek, **sâyîden**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7910	1	474	saḥne(t)	سَحْنَة	Heyet, üslup, kılık, **peyker** ve renk, levn.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7911	1	474	saḥur	سَحُورْ	Temcit yemeği ki vakt-i sahûrda yenir.	Arapça noktasız sîn (س) babı

7912	1	474	**seḥîḳ**	سَحِيقْ	Baʿîd, uzak olan, **dûr** ve hemen anlaşılmaz derecede musannaʿ olan kelam.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7913	1	474	**seḫâʾ**	سَخَاءْ	Eli açık olmak, **civanmert** ve yüreği büyük ve kerim olmak.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7914	1	475	**seḫâfe(t)**	سَخَافَة	Aklı az olmak, akılsız olmak, bî-hûş.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7915	1	475	**seḫâne(t)**	سَخَانَة	Sıcak ve kızgın olmak.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7916	1	475	**sahavet**	سَخَاوَة	Eli açıklık, muhtaç olanlara ihsan etmek, **cüvânmerdî**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7917	1	475	**suḫṭ**	سُخْط	Gücenmek, darılmak, **ġurmîden**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7918	1	475	**saḫf**	سَخْف	Akılsız olmak, aklı az olmak, **bî-ḫıred şuden**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7919	1	475	**seḫûn**	سَخُونْ	Sıcak, kızgın olan, **tebiş**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7920	1	475	**süḫûne(t)**	سُخُونَة	Sıcaklık, kızgınlık, **tefs**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7921	1	475	**seḫî**	سَخِيّ	Eli açık olan ve gönlü kerim olan, **civanmert**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7922	1	475	**seḫîf**	سَخِيفْ	Akılsız olan, bî-hûş ve pek yufka ve seyrek dokunmuş olan ve saçma ve mealsiz olan.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7923	1	475	**seḫîfe(t)**	سَخِيفَه	Kizb, yalan, **dürûġ**	Arapça noktasız sîn (س) babı
7924	1	475	**set**	سَدّ	Kapamak, tıkamak, **bendîden** vesair etrafından yüksek olan mahal ve mâni ve hâil olan ve ayıp, kusur, nakisa ve bir nesneyi kapayıp tıkayan nesne.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7925	1	475	**sedâb**	سَدَابْ	Sedef denilen nebat, **nâḫun-i perriyân**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7926	1	475	**sedâce(t)**	سَدَاجَة	Hüsn-i hulk, sade dillik.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7927	1	475	**sedâd**	سَدَادْ	Doğru ve savâb olan, **rast**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7928	1	475	**südâsî**	سُدَاسِيّ	Aslı altı harften ibaret olan kelime, **şeşî**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7929	1	475	**sidâfe(t)**	سِدَافَة	Hicap, örtü, **perde**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7930	1	475	**sidâne(t)**	سِدَانَة	Perdedarlık, kapıcılık, **derbânî** ve Kâbe-i muʿazzamaya yahut puthaneye hizmet etmek.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7931	1	475	**sedâʾil**	سَدَائِلْ	Zarlar, hicaplar, **perdehâ**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7932	1	475	**südde(t)**	سُدَّة	Kapı, bâb, **der** ve kapı önü olan meydan ve dergah ve set, sofa ve bedenin bazı azasına ve mesâmâtına arız olur tutukluk.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7933	1	476	**süded**	سُدَدْ	Kapılar, **derhâ** ve kapı önleri	Arapça noktasız sîn (س) babı
7934	1	476	**sidre(t)**	سِدْرَة	Bir nevi ağaç ismi ki Trabzon hurması cinsindendir.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7935	1	476	**sidretü'l-müntehâ**	سِدْرَةُ الْمُنْتَهَى	Yedinci kat gökte bir ağaç keyfiyyât-ı mufassalası tefâsirde zikr olunmuştur.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7936	1	476	**süds**	سُدْس	Bir nesnenin altıda biri, **şeş yek**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7937	1	476	**sedl**	سَدْل	Sarkıtmak, **firû güdâşten**.	Arapça noktasız sîn (س) babı

7938	1	476	**südl**	سُدْل	Yaşmak, nikap, **rûbend**, hicap, perde.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7939	1	476	**sidl**	سِدْل	Bi-maʿ nâhu eyḍan ve inciden tertip olunan gerdanlık.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7940	1	476	**sedn**	سَدْن	Perdedarlık ve kapıcılık etmek, **derbânî kerden** ve Kâʿ be-i muʿ azzama'da yahut puthaneye hizmet etmek.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7941	1	476	**seden**	سَدَنْ	Örtü, setr, **perde**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7942	1	476	**sedene(t)**	سَدَنَه	Kâʿ be-i muazzama yahut puthane hademesi ve kapıcıları, **derbânân**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7943	1	476	**sedîd**	سَدِيدْ	Doğru ve dürüst olan, **râst** ve muhkem, metin, kavi olan.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7944	1	476	**sedir**	سَدِيرْ	Havernak köşkünün künbeti ve ibadetgâhı.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7945	1	476	**sedîl**	سَدِيلْ	Örtü, râz, **perde**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7946	1	476	**sır**	سِرّ	Gizli olan nesne, **râz** ve mezar, kabir.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7947	1	476	**serrâʾ**	سَرَّاءْ	Memnun ve mesrur ve mahzûz olmak, **şâdîden**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7948	1	476	**sırran**	سِراً	Gizli olarak, **nihânî**, hafiyyen.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7949	1	476	**(serap)**	(سَرَابْ)	Sıcak günlerde çorak yerlerde gündüz ortasında su gibi görünen buhar ve sis ve pusarık.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7950	1	477	**serâbîl**	سَرَابِيلْ	Gömlekler, **pîrâhenhâ**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7951	1	477	**sirâc**	سِرَاجْ	Fitili biter olan kandil ve mum, çerâġ.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7952	1	477	**serrâc**	سَرَّاجْ	At vesair eyeri yapan, ehl-i sanʿ at, **gevâredân**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7953	1	477	**sirâce(t)**	سِرَاجَة	Sirac sanatı, eyercilik, **gevârdânî**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7954	1	477	**sirâce**	سِرَاجَه	Bir nevi maraz.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7955	1	477	**sirâcî**	سِرَاجِىّ	Parlak, ziyadar olan, **tâbdâr**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7956	1	477	**sirâd**	سِرَادْ	Meşin ve sahtiyan makulesi nesne demek, **dûḫten**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7957	1	477	**serâdıḳ**	سَرَادِقْ	Hane ortasının yukarısında çekilen perde ve çadır tozluğu ve hane, hücre, **serâ perde**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7958	1	477	**serâr**	سَرَارْ	Ayın son gecesi, **encâm-ı mâh**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7959	1	477	**serâre(t)**	سَرَارَه	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7960	1	477	**serârî**	سَرَارِى	Cariyeler, halayıklar, **kenîzekân**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7961	1	477	**sürâġ**	سُرَاغْ	İz, eser, **pey**, nişân, alamet.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7962	1	477	**sürrâḳ**	سُرَّاقْ	Hırsızlar, çalıcılar, **düzdân**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7963	1	477	**serâvîl**	سَرَاوِيلْ	İç donu, **tuman**.	Arapça noktasız sîn (س) babı

7964	1	477	serâyâʾ	سَرَايَاءْ	Düşman üzerine sevk olunan asker bölükleri, **hecâvürân**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7965	1	477	sirayet	سِرَايَة	Geçmek, bulaşmak, **âlûden** kendi tesirini etrafa yaydırıp tevsi etmek.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7966	1	477	serâʾir	سَرَائِرْ	Gizli nesneler, sırlar, râzhâ.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7967	1	477	sürb	سُرْب	Kurşun denilen maden, **üsrüb**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7968	1	477	sircân	سِرْجَانْ	Kurt denilen yırtıcı hayvan, **kürk. Zenbü's-sircân** kurt kuyruğu ki fecr-i kâzibe tesmiye olunmuştur.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7969	1	477	serḫas	سَرْخَسْ	Eğrelti tabir olunan ot, **kildârû**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7970	1	478	sürer	سُرَرْ	Serirler, tahtlar, **sîrîngâhhâ**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7971	1	478	sereṭan	سَرَطَانْ	Yengeç denilen su mahluku, **ḫarçeng** ve felek-i burûcda Cevza burcu ile Esed burcu beyninde vaki olan burcun ismidir ki şemsin mezkur burca duhulü haziranın dokuzunda olup mevsim-i sayf vaki olur.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7972	1	478	sürat	سُرْعَة	Çabukluk, **şükûlîden**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7973	1	478	seref	سَرَفْ	Masraftan hadd-i lüzûmundan ziyade nesne sarf etmek, **bâdrest**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7974	1	478	sürfe(t)	سُرْفَة	Ağaç kurdu, **cûycûr**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7975	1	478	sirḳa(t)	سِرْقَة	Hırsızlık, uğruluk, **düzdî**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7976	1	478	sir-kâtib	سِرْكَاتِبْ	Sır ve meknûn olan hususat tahririne memur bulunan kâtip, **debîrrâz**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7977	1	478	sürur	سُرُورْ	Sevinç, **şâd**, sevinmek.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7978	1	478	seriyye(t)	سَرِيَّة	Düşman üzerine çıkarılan çarkacı askeri.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7979	1	478	süriyye(t)	سُرِيَّه	Odalık ittihaz olunan cariye.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7980	1	478	serîr	سَرِيرْ	Taht, padişah tahtı, **sîrîngâh** ve meyyit nakli için istimal olunan tabut.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7981	1	478	serîre(t)	سَرِيرَه	Esrardan olan gizli husus, **râz**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7982	1	478	seri	سَرِيغْ	Çabuk, süst, **çâlâk**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7983	1	478	serîʿan	سَرِيعاً	Sürat ile, sürat üzere, **bâgerm ḫîz**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7984	1	478	saṭıḥ	سَطِحْ	Bir nesnenin dış yüzü, **bîrûn rûy**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7985	1	478	saṭḥ-ı müstedîr	سَطْحِ مُسْتَدِيرْ	Mukaʿar veya muhaddeb olan satıh.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7986	1	478	saṭḥ-ı müstevî	سَطْحِ مُسْتَوِى	Düz ve **hem-vâr** olup bazı yeri yüksek ve bazı yeri alçak olmayan satıh.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7987	1	479	saṭḥî	سَطْحِىّ	Satha müteallik ve mensup olan.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7988	1	479	saṭır	سَطْر	Sıra, **saf**, dizi ve bir sıra yazı.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7989	1	479	saṭve(t)	سَطْوَة	Kahır, şiddetü'l batş, kuvvet, heybet, **şükûh**.	Arapça noktasız sîn (س) babı

7990	1	479	**sütûḥ**	سُطُوحْ	Satıhlar, nesnenin dış yüzleri.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7991	1	479	**sütûr**	سُطُورْ	Sıralar, diziler, **safhâ**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7992	1	479	**sütûʿ**	سُطُوعْ	Ziya ve toz ve rayiha havaya münteşir olmak.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7993	1	479	**saadet**	سَعَادَةْ	Said ve sâhib-i talʿat ve bahtlı olmak, **bahtiyar**, encâm-ı kârı felah olmak.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7994	1	479	**süʿâl**	سُعَالْ	Öksürük derdi, **sürfe**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7995	1	479	**siʿâye(t)**	سِعَايَة	Gammazlık etmek, **süḫançîn**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7996	1	479	**siʿat**	سِعَة	Genişlik, açıklık, **ferâḫî** ve servet, zenginlik.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7997	1	479	**siʿa-i maşrıḳ**	سِعَۓ مَشْرِقْ	Şemsin hîn-i tulûunda nokta-i maşrıktan şimale yahut cenuba doğru vaki olan açıklık.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7998	1	479	**saʿd**	سَعْد	Kutlu, mübarek olmak, **ferḫunde** ve müncimler indinde mübarek ve mesut addolunan kevkeb ve böyle bir kevkebin hükmü tahtında itibar olunmakla mübarek ve mesut addolunan vakit.	Arapça noktasız sîn (س) babı
7999	1	479	**süʿadâʾ**	سُعَدَاء	Sait ve mübarek olanlar, **ferḫundegân**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8000	1	479	**saʿdân**	سَعْدَانْ	Müşteri ile Zühre yıldızları ki Müşteriye (**saʿd-i ekber**) ve Zühre'ye (**saʿd-i asġar**) tesmiye olunur.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8001	1	479	**saʿdâne(t)**	سَعْدَانَه	Karıların memeleri, başları, **ser-i pistân**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8002	1	480	**saʿdeyn**	سَعْدَيْنْ	Müşteri ile Zühre yıldızları.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8003	1	480	**siʿr**	سِعْر	Satılık nesnenin narḫ ve pahası, **kâne**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8004	1	480	**suʿle(t)**	سُعْلَة	Öksürük derdi, **sürfe**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8005	1	480	**suʿûd**	سُعُودْ	Saʿdler, mübarek olan yıldızlar, **ahter-i ferḫunde**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8006	1	480	**suʿûde(t)**	سُعُودَة	Yıldızların saʿd olması.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8007	1	480	**suʿût**	سُعُوط	Enfiye gibi buruna çekecek deva.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8008	1	480	**say**	سَعْی	Bir işe çabalamak ve gayret etmek, **kûşiş** ve bir nesneyi kuvveden fiile getirmek babında iş işlemek ve gamz edip koğulamak.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8009	1	480	**saʿîd**	سَعِيدْ	Mübarek, kuvvetli, **ferḫunde**, hükmü menfaʿat-ı âmmeye bais olan ve encâm-ı kârı menfaat ve hayra vasıl olan.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8010	1	480	**saʿîr**	سَعِيرْ	**Ateş**, nar ve ateşin alevi ve cehennemin bir tabakası ismi.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8011	1	480	**seġâbe(t)**	سَغَابَة	Aç olmak, acıkmak, **kürsine**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8012	1	480	**sifâḥ**	سِفَاحْ	Zina etmek, **zinâ kerden**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8013	1	480	**sifâd**	سِفَادْ	Çiftleşmek, **çüft şuden**.	Arapça noktasız sîn (س) babı

8014	1	480	sifâr	سِفَارْ	Yolculuk etmek, sefer etmek, **râh âverden**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8015	1	480	sefaret	سَفَارَةْ	Elçi olmak, **firistâdegî** ve elçilikle gitmek ve elçi yahut elçiler ile maiyyet memurları olanların heyʾet-i mecmûʿası.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8016	1	480	seffâk	سَفَّاكْ	Kan dökücü, **ḫûn rîzende**, kanlı, katil kimse.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8017	1	480	(sifâl)	(سِفَالْ)	Çanak ve çömlek ve saksı pareleri.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8018	1	480	sefalet	سَفَالَةْ	Aşağılık, alçaklık, **pestî**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8019	1	480	sefâh	سَفَاهْ	Akıl ve idrak hafif ve nakıs olmak, **bî-hûş** ve maaş hususunda akılsız olup hadden ziyade bilâ-zarûret masraf etmek.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8020	1	481	süffâh	سُفَاهْ	Sefihler, akıl ve idrakları nakıs olanlar, **bî-hûşân**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8021	1	481	sefâhe(t)	سَفَاهَةْ	Akıl ve idrak hafif ve nakıs olmak, **kem hûş şuden** ve akılsızlık edip lüzumsuz hazz-ı nefes için masraf etmek.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8022	1	481	sefâʾin	سَفَائِنْ	Sefineler, gemiler, **keştîhâ**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8023	1	481	seftece(t)	سَفْتَجَه	Poliçe, bir beldeden bir kimseden akçe veya meta alıp meblağını veya kıymetini başka beldede tahsil etmek için o kimseye verilen nesne, kernâme.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8024	1	481	sifr	سِفْر	Kitap, mektup, **name**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8025	1	481	sefer	سَفَرْ	Yol, yolculuk, **râh âverden** ve düşmana mukabele etmek için yola çıkmak, düşmana mukabil gitmek.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8026	1	481	süferâ	سُفَرَا	Sefirler, elçiler, **firistâdegân**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8027	1	481	sofra	سُفْرَه	Taam altında yayılan meşin veya kirpâs, **pîşendâz**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8028	1	481	sefercel	سَفَرْجَلْ	Ayva denilen meyve, **bih**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8029	1	481	seferî	سَفَرِىّ	Sefer ve yolculuğa mahsus ve muteallik olan.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8030	1	481	safsaṭa	سَفْسَطَةْ	Suret-i câhirde sadık velakin hakikatte kâzib olan kıyas.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8031	1	481	sefk	سَفْك	Döküp akıtmak, yere dökmek, **ferkendîden**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8032	1	481	süfl	سُفْل	Alçaklık, sefalet, **pestî**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8033	1	481	süflân	سُفْلَانْ	Utarit ile Zühre yıldızları.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8034	1	481	süfle(t)	سُفْلَةْ	Alçaklık, sefalet, **pestî**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8035	1	481	süflî	سُفْلِىّ	Alçak olan, **pest,** tahtânî olan ve fürûmâye, nakıs ve bî-iʿtibâr olan ve dünyevi, dünyaya mensup ve müteallik olan ve ilm-i heyʾet ıstılahatından olup merkez-i âlemden buutları mütekaddimin kavlince şemsin buudundan müteahhirin kavlince kürre-i arzın buudundan ziyade baʿîd olmakla Utarit ile Zühre nâm iki seyyareye denilir.	Arapça noktasız sîn (س) babı

8036	1	482	**süfliyyât**	**سُفْلِيَّاتْ**	Âlem-i dünyaya müteallik olan umur ve hususat ve umurun cüziyyatı.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8037	1	482	**süfliyet**	**سُفْلِيَّة**	Alçaklık, adem-i iʿtibâr, **pestegî**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8038	1	482	**süfen**	**سُفُنْ**	Sefineler, gemiler, **keştîhâ**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8039	1	482	**sefûf**	**سَفُوفْ**	Toz olmuş darı.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8040	1	482	**sefeh**	**سَفَهْ**	Sefahat etmek, akılsızlık etmek.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8041	1	482	**süfehâʾ**	**سُفَهَاءْ**	Sefihler, akılsız kimseler, **bî-hûşân**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8042	1	482	**sefir**	**سَفِيرْ**	Elçi, **firistâde,** bazı mesâlih-i cesîme ruyeti için bir devletten ahir devlete irsal olunan memur.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8043	1	482	**sefine**	**سَفِينَه**	Gemi, **keştî** ve kitap.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8044	1	482	**sefih**	**سَفِيهْ**	Sefahat edici, ehl-i sefâhet, akılsız, idraksiz olan iyi ile fenayı fark etmez olan.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8045	1	482	**saḳa**	**سَقَا**	Su taşıyıcı, su satıcı, **saki**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8046	1	482	**süḳḳât**	**سُقَّاةْ**	Su dağıtıcılar, **sâkiyân**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8047	1	482	**siḳât**	**سِقَاطْ**	Birbiriyle ale'l münâvebe tekellüm etmek ki mütekellim bir kelam söyler iken muhatap sükût eder baʿdehu muhatap söyleyip mütekellim-i evvel sükût ve istimâʿ eder.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8048	1	483	**süḳḳâṭ**	**سُقَّاطْ**	Sakıt olanlar, itibarsız.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8049	1	483	**seḳâm**	**سَقَامْ**	Hastalık, maraz, **bîmârî**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8050	1	483	**seḳâme(t)**	**سَقَامَة**	Bi-maʿnâhu eydan ve ziyan, noksan, zarar.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8051	1	483	**siḳâye(t)**	**سِقَايَة**	Birine su veya başka içicek şey vermek ve su içecek kap.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8052	1	483	**seḳar**	**سَقَرْ**	Cehennemin bir ismi veya bir tabakasının ismi.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8053	1	483	**süḳuṭ**	**سُقُطْ**	Hilkatindae tamam olmayan, düşük, **figâne** ve çakmaktan çıkan ateşler.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8054	1	483	**saḳaṭ**	**سَقَطْ**	Asla bir işe yaramayan nesne ve kelam ve kitap ve hesapta vaki olan hata ve zillet ve metanın bozuk ve kemter ve aşağısı.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8055	1	483	**saḳṭa(t)**	**سَقْطَة**	Yanlış, hata, **heftût**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8056	1	483	**suḳʿ**	**سُقْع**	Nahiye, taraf, memleket kıtası, **sûy**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8057	1	483	**saḳf**	**سَقْفْ**	Hane damı, ev tavanı, **âsumâne**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8058	1	483	**seḳam**	**سَقَمْ**	Hastalık, **bîmârî**, maraz ve hata, yanlış, zillet.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8059	1	483	**saḳmunya**	**سَقْمُونْيَا**	Bir nevi deva ismi.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8060	1	483	**suḳût**	**سُقُوطْ**	Yukarıdan aşağı düşmek.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8061	1	483	**süḳûf**	**سُقُوفْ**	Damlar, tavanlar, **âsumânehâ**.	Arapça noktasız sîn (س) babı

8062	1	483	**saḳîm**	سَقِيمْ	Hasta, keyifsiz olan, **bîmâr** ve yanlış olan, hatası olan, gayr-ı savâb olan.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8063	1	483	**sükât**	سُكَاتْ	Sus olmak, susmak, **ḫâmûşîden**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8064	1	483	**sükârâ**	سُكَارَى	Sarhoş olanlar, **mestân**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8065	1	483	**sekkâk**	سَكَّاكْ	Bıçakçı, çakıcı, **kârdger**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8066	1	483	**sekâkîn**	سَكَاكِينْ	Bıçaklar, sikkînler, **kârdhâ**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8067	1	483	**sekkân**	سَكَّانْ	Bıçakçı, çakıcı, **kârdger**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8068	1	483	**sükkân**	سُكَّانْ	Geminin dümeni, **dümbâl-i keştî** ve dümenin yekesi ve bir mahallede sakin olanlar, ahali, sekene.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8069	1	484	**sikke**	سِكَّة	Zukak, sokak, **kûçe** ve akçe üzerine darp olunan damga ve bazı cins dervişe mahsus olan külah.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8070	1	484	**siket**	سِكَتْ	Sükût etmek, susmak, **ḫâmûşîden**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8071	1	484	**sekte**	سَكْتَه	Sus olmak, **ḫâmûş şuden** ve lakırtı kesilmek ve bir iş görülmesine ve icrasına inkıta ve durgunluk arız olmak.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8072	1	484	**sekr**	سَكِرْ	Sarhoşluk, **mestî**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8073	1	484	**sükker**	سُكَّرْ	Şeker denilen tatlı nesne, **şeker**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8074	1	484	**sükker-i mükerrer**	سُكَّرِمُكَرَّرْ	Nöbet şekeri, **ḳand**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8075	1	484	**sekerat**	سَكَرَاتْ	Serhoşluklar, **mestî**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8076	1	484	**sekrân**	سَكْرَانْ	Serhoş olan, **mest**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8077	1	484	**sükrâ**	سُكْرَى	Serhoş olanlar, **mestân**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8078	1	484	**sekek**	سَكَاكْ	Zukaklar, sokaklar, **kûmçehâ**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8079	1	484	**seken**	سَكَنْ	Adem-i hareket, durmaklık, **pâyîden**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8080	1	484	**süknâ**	سُكْنَا	Konak, ev, **hane**, mahall-i iskan ve sükûnet.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8081	1	484	**sekenât**	سَكَنَاتْ	Adem-i hareketler, durmaklıklar, **pâyîden**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8082	1	484	**sekene(t)**	سَكَنَة	Sakin olanlar, bir mahalde oturan tavattun edenler, **câ giriftegân**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8083	1	484	**sikencübîn**	سِكَنْجَبِينْ	Bal ile sirkenin karışmasıyla hasıl olan bir nevi şerbet, **sigengübîn**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8084	1	484	**süknâ**	سُكْنَى	Mahall-i iskân, konak, **hane** ve sükûnet, rahat, **ârâm**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8085	1	484	**sükut**	سُكُوتْ	Susmak, terk-i kelâm etmek, **ḫâmûşîden**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8086	1	484	**sükun**	سُكُونْ	Dinmek, durmak, kımıldanmamak, **ârâm**, hareket etmemek.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8087	1	485	**sükunet**	سُكُونَة	Bi-maʿnâhu eyḍan.	Arapça noktasız sîn (س) babı

8088	1	485	**sikke**	سِكَّة	Akçe üzerine darp olunan damga ve bazı cins dervişe mahsus olan külah.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8089	1	485	**sikkît**	سِكِّيتْ	Sâkit, sus olan, **ḫâmûş**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8090	1	485	**sikkîr**	سِكِّيرْ	Serḫoş, sekerân olan, **mest**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8091	1	485	**sikkîn**	سِكِّينْ	Bıçak denilen kesici alet, **kârd**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8092	1	485	**sikîne(t)**	سِكِينَة	Vakar, temkin, ârâm, **âsûdegî** ve Benî İsraile inʿâm olunmuş bir nesne ki yed-i kudretle masnu ve bir tabut derununa vazolunarak mahalden mahale gezdirirler idi nusret ve inʿâmât-ı sâʾireden haber verir idi.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8093	1	485	**sell**	سَلّ	Bir nesneyi bir nesne içinden sıyırıp çıkarmak, sıyırmak, **zendîden**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8094	1	485	**silaḥ**	سِلَاحْ	Alet-i harp, cenk için olan alet, **çâne**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8095	1	485	**selâlet**	سَلَالَتْ	İnkıyat, mülayemet, yavaşlık, **râmî** ve kelamın fesahatı ve güzelliği.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8096	1	485	**selâsil**	سَلَاسِلْ	Zincirler, **zencûrhâ** ve zincir gibi olan şimşekler.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8097	1	485	**sülâsil**	سُلَاسِلْ	Pak tatlı ve leziz olan su, **âb-ı şîrîn**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8098	1	485	**selâṭa(t)**	سَلَاطَة	Acı lakırtı söylemek, **bed zebân**, gönül incitici olmak.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8099	1	485	**selâṭîn**	سَلَاطِينْ	Sultanlar, **pâdişâhân**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8100	1	485	**sülâf**	سُلَافْ	Şarap, hamr, **bâde**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8101	1	485	**süllâf**	سُلَّافْ	Selefler ve bir mansıpta veya bir mahalde veya bir hükümette bir kimseden evvel bulunmuş olanlar.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8102	1	485	**sülâfe(t)**	سُلَافَة	Şarap, hamr, **bâde**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8103	1	485	**sellâf**	سَلَّافْ	Lisan kuvvetine malik belagatlı ve ehl-i fesâhat olanlar, **süḫanverân**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8104	1	485	**sülâl**	سُلَالْ	Verem illeti, kuru hastalık illeti.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8105	1	485	**sülale**	سُلَالَة	Bir nesneden sıyrılıp çıkan şey, **zendîde** ve velet, **ferzend**, çocuk, zürriyyet.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8106	1	486	**selam**	سَلَامْ	Keder ve gazadan hali ve berî olmak ve selamet için dua etmek ve selâmet duası.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8107	1	486	**selâmün aleyküm**	سَلَامٌ عَلَيْكُمْ	"Üzerinizde selamet hazır ve keder ve kaza üzerinizden kaybolsun" manasında duadır.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8108	1	486	**selamet**	سَلَامَتْ	Keder ve kazadan kurtulmak, **rehîden**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8109	1	486	**selâʾil**	سَلَائِلْ	Neticeler, semereler.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8110	1	486	**selb**	سَلْب	Soymak, çekip almak, kapıp almak, **âhencîden** ve nefy ve inkar etmek.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8111	1	486	**seleb**	سَلَبْ	Birinin arkasından soyulup alınan esvap ve esliha ve edevât-ı sâʾire ve bir şeyde bir keyfiyetin vücudunu inkar eder olan ibare ve kaziye ve mühimmat ve edevat takımı.	Arapça noktasız sîn (س) babı

8112	1	486	sülüb	سُلُبْ	Birinin arkasından soyulup çıkarılan eşya ve nesneler.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8113	1	486	selbî	سُلْبِىّ	Nefy ve inkar ve selbe mensup ve müteallik olan.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8114	1	486	sileḥ	سِلَحْ	Silahlar, cenk âlâtı, **çânehâ**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8115	1	486	sülḥân	سُلْحَانْ	Bi-maʿnâhu eydan	Arapça noktasız sîn (س) babı
8116	1	486	selḫ	سَلْخْ	Ayın son günü, encâm-ı mâh ve kesilen hayvanın derisini yüzüp çıkarmak ve ayın son günü ki yirmi dokuzuncu günü akabinde bazı aylarda vaki olan gündür.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8117	1	486	selsâl	سَلْسَالْ	Tatlı ve leziz olan su, **âb-ı şîrîn**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8118	1	486	selsebîl	سَلْسَبِيلْ	Bi-maʿnâhu eydan ve cennette vaki bir çeşmenin ismidir.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8119	1	486	silsile	سِلْسِلَة	Zincir, **zencûr** ve zincirin halkaları missilli birinden sonra hasıl olan nesnelerin heyʾet-i mecmûʿası ve soy sop, hanedan, ocak.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8120	1	487	salṭ	سَلْط	Acı lakırtı söylemek, **bed-zebân** ve dil-âzâr olmak.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8121	1	487	sulṭan	سُلْطَانْ	Padişah ve padişah validesi ve padişah kerimesi ve hükümet, saltanat ve burhan, ispat, hüccet.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8122	1	487	sulṭâne(t)	سُلْطَانَة	Hükümet, saltanat.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8123	1	487	sulṭani	سُلْطَانِى	Sultana müteallik ve mensup olan, **pâdişâhî**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8124	1	487	salṭa(t)	سَلْطَة	Acı lakırtı söylemek, **nükûhîden** ve dil-âzâr olmak.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8125	1	487	salṭanat	سَلْطَنَة	Padişahlık, hükümet, **pâdişâhî** ve debdebe, tantana.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8126	1	487	silʿa(t)	سِلْعَة	Meta, ticaret metaı.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8127	1	487	selef	سَلَفْ	Bir mansıp veya bir mahal veya bir hükümette bir kimseden evvel bulunmuş olan kimse ve mukaddem ve dünyada bulunmuş olan kimse ve alınan meta teslim olunmazdan yahut görülecek iş görülmezden mukaddem, ita ve tediye olunan akçe.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8128	1	487	silf	سِلْف	Bacanak ki bir adamın karısının kız kardeşinin kocasıdır.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8129	1	487	silfân	سِلْفَانْ	Beyinlerinde bacanaklık münasebeti kaim olan iki adam.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8130	1	487	silfe(t)	سِلْفَة	Bacanaklık.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8131	1	487	silfetân	سِلْفَتَانْ	İki kardeşe nikah olunmuş olan iki hatun.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8132	1	487	silk	سِلْك	Yol, tarik, **râh** ve sıra, dizi.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8133	1	487	silm	سِلْم	Dostluk, **yâri**, barışıklık.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8134	1	487	selem	سَلَمْ	Sonra verilecek meta için peşin olaraktan akçe ita ve tediye etmek, **pîşîn**.	Arapça noktasız sîn (س) babı

8135	1	487	**sellem**	سَلَّمَ	“Selam ve selamet versin, avâʾib ve nakâʾisten hali ve berî eylesin” manasında duadır.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8136	1	488	**süllem**	سُلَّمْ	Nerdibân, merdiven, **sendese**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8137	1	488	**selemî**	سَلَمِى	Silm ve dostîye mensup ve müteallik olan.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8138	1	488	**selvâ**	سَلْوَا	Yelve kuşu, **zîlûc,** Benî İsrail’e Tih sahrasında işbu kuşlar kudretten terzîḳ olundu.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8139	1	488	**selve(t)**	سَلْوَةْ	Gönül rahatı, **dilârâmî**, feragat, hatır.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8140	1	488	**selûtî**	سَلُوتِىّ	Kelb, köpek, **seg**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8141	1	488	**süluk**	سُلُوكْ	Yola ve tarika girmek, ocağa veya bir cemaate dâhil olup âdet ve ayinleri üzere amil olmak.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8142	1	488	**selvâ**	سَلْوَى	Yelve kuşu, **zilûc**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8143	1	488	**selle**	سَلَّه	Zembil, sepet.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8144	1	488	**süllî**	سُلِّى	Ehl-i selvet, fârig̱-i hâtır olan, **dilârâmî**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8145	1	488	**selîb**	سَلِيبْ	Aklı kapılmış olan, **aşüfte**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8146	1	488	**selîs**	سَلِيسْ	Selasetli, fasih, beliğ olan, **süḫan ârâ**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8147	1	488	**selîṭ**	سَلِيطْ	Kötü dilli olan avrat, **zen-i bed-zebân**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8148	1	488	**selîḳa(t)**	سَلِيقَه	Âdet, yol, **resm**, deʾb.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8149	1	488	**selîl**	سَلِيلْ	Yeni doğmuş çocuk, **kûdek**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8150	1	488	**selîle**	سَلِيلَه	Kız çocuk ve hasıl olan netice ve semere, **kûdek-i mâde**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8151	1	488	**selim**	سَلِيمْ	Afet ve bela ve ayıp ve nakısaya giriftar olmayıp selamet üzere bulunan.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8152	1	488	**süleymanî**	سُلَيْمَانِىّ	Bir nevi zî-kıymet taş ismi.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8153	1	488	**semm**	سَمّ	Zehir, ekli ve şurbu hayata muzır olan nesne ve küçük delik, göz, ağız.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8154	1	488	**sema**	سَمَا	Gök, gökyüzü, **asuman**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8155	1	488	**simât**	سِمَاتْ	Nişanlar, damgalar, **tamgâhâ**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8156	1	488	**simâc**	سِمَاجْ	Çirkin ve bed-likâ olanlar, **ziştegân**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8157	1	489	**semâce(t)**	سَمَاجَة	Çirkin, **zişt**, kabîh olmak.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8158	1	489	**semâḥ**	سَمَاحْ	Sehî, eli açık olmak, **civanmert**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8159	1	489	**semaḥa(t)**	سَمَاحَة	Bi-maʿnâhu eyḍan	Arapça noktasız sîn (س) babı
8160	1	489	**semâsire(t)**	سَمَاسِرَة	Simsarlar, tellallar.	Arapça noktasız sîn (س) babı

8161	1	489	**simâṭ**	سِمَاطْ	Sıra, dizi, tabur, **saf**, nizam ve sofra üzerine uzun uzadı dizilmiş olan taam ve sofra.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8162	1	489	**simâʿ**	سِمَاعْ	Dinlemek, **gûşîden**, kulak vermek, istimâʿ etmek ve dervişler çalgı çalıp ilahi okuyarak raks etmek.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8163	1	489	**semâʿa(t)**	سَمَاعَة	Dinlemek, **gûşîden**, kulak vermek.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8164	1	489	**semai**	سَمَعِىّ	Nakli, işitilen, **şinîdeneş**, nas mabeyninde lisânen söylenilen kâʾide-i sarfiyye ve nahviyyeden hariç olan kâʾide-i lisân.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8165	1	489	**sumaḳ**	سُمَّاقْ	Bir nevi nebat ismidir debbağlar beyninde debagat için kullanılır, **tütüm**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8166	1	489	**sumâḳî**	سُمَاقِىّ	Malum bir nevi zî-kıymet taş ki be-gayet sert ve katı olur.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8167	1	489	**simâk**	سِمَاكْ	İki parlak yıldızın ismidir, birine simak-ı aǧzel ve diğerine simak-ı râmih tesmiye olunur.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8168	1	489	**simâm**	سِمَامْ	Semler, zehirler, **zehrhâ** ve ağızlar, gözler ve küçük delikler.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8169	1	489	**semâne(t)**	سَمَانَة	Yağlılık, semizlik, **firbihî**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8170	1	489	**(semanculi)**	(سَمَانْجُولِىّ)	Gök yakut denilen cevher.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8171	1	489	**semâvât**	سَمَاوَاتْ	Semalar, gökler, **âsumânhâ**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8172	1	489	**semavi**	سَمَاوِىّ	Göğe müteallik ve mensup olan, **âsumânî**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8173	1	489	**semâʾim**	سَمَائِمْ	Semûmlar, sam yelleri, **bâd-ı semûm**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8174	1	489	**sime(t)**	سِمَة	Nişan, hayvana vurulan damga, **dağ**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8175	1	489	**semt**	سَمْت	Yol, tarik, **râh** ve taraf, canip, yan ve hane, mesken, konak ve şemsin nısf-ı nehârdan şarka yahut garba doğru vaki olan açıklığı ve ehl-i hayrın emridinde olan heyet ve hüsn-i sîreti.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8176	1	490	**semt-i reʾs**	سَمْتِ رَأْس	Gökyüzünün her bir mahalden görünen tam ortası ki başımız üzerinde olur.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8177	1	490	**semt-i ḳadem**	سَمْتِ قَدَمْ	Semt-i reʾse kutren mukabil olup kürre-i arzın orta tarafında olmakla asla görünmeyen gökyüzü nısfının ortası olan nokta.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8178	1	490	**semc**	سَمْج	Çirkin, kötü olan, **zişt**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8179	1	490	**semḥ**	سَمْح	Semahatli, sahavetli, **civanmert** olan.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8180	1	490	**semaḥ**	سَمَحْ	Semahat, sahavet, **cüvanmerdî**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8181	1	490	**semḥâ**	سَمْحَا	Esmaḥ ve eshâ olan hatun, **zen-i cüvanmerd**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8182	1	490	**sümeḥâʾ**	سُمَحَاءْ	Ashab-ı semâhat olanlar, **cüvanmerdan**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8183	1	490	**simḥâḳ**	سِمْحَاقْ	Baş kemiğinin üzerinde olan ince deri, **teke** ve o deriyi bulmuş olan yara.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8184	1	490	**semer**	سَمَرْ	Gece, şeb ve gece sohbeti ve gece vakti sohbet edenlerin meclisi.	Arapça noktasız sîn (س) babı

8185	**1**	**490**	**sümre(t)**	سُمْرَة	Esmerlik, **gendüm kûnî**, esmer renk.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8186	**1**	**490**	**simsar**	سِمْسَارْ	Tellal, bezirganlar için gezip metalarına müşteri arayan kimse, **sîbâr**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8187	**1**	**490**	**sümuṭ**	سُمُط	Sıralar, diziler, saflar, **safhâ**, taburlar.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8188	**1**	**490**	**simaṭî**	سِمَطِىّ	Bir nevi şiir ki üçüncü ve dördüncü mısraları mukaffa olup sair mısraları onlar ile hem-kafiye olmaya.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8189	**1**	**490**	**semʿ**	سَمْع	İşitmek, **şinevîden**, dinlemek ve kulak vermek ve kulakta olan işiticilik kuvveti ve kulak, **gûş**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8190	1	**491**	semʿan ve ṭâʿaten	سَمْعاً وَطاعَة	"Peki efendim, başım üstünde, bunu yapmakta kusur etmem" denilecek yerde istimal olunur bir tabirdir, **berser**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8191	1	**491**	sümeʿâ	سُمَعَا	İşiticiler, dinleyiciler, **şinevendgân**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8192	1	**491**	sümʿat	سُمْعَة	Herkes işitsin diye bir iş işlemek ki riyakarlıktan neşet eder.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8193	1	**491**	semek	سَمَكْ	Balık, hût, **mâhî**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8194	1	**491**	semeke(t)	سَمَكَهْ	Bi-maʿnâhu eydan	Arapça noktasız sîn (س) babı
8195	1	**491**	semele(t)	سَمَلَة	Eski esvap, **câme-i köhne**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8196	1	**491**	semen	سَمَنْ	Sade yağ, **rûġan-ı sâde**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8197	1	**491**	simen	سِمَنْ	Adam ve hayvan, semiz olmak, **tenâver**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8198	1	**491**	sümne(t)	سُمْنَه	Semizlenmek için ekl olunan darı.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8199	1	**491**	sümüvv	سُمُوّ	Yükseklik, rifat ve âlî olmak, irtifa, ulüv, **bâlâyî**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8200	1	**491**	semâvât	سَمَاوَاتْ	Gökler, semalar, **asumânhâ**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8201	1	**491**	sümût	سُمُوتْ	Yollar, **râhhâ** ve şemsin dâʾire-i nısf-ı nehârdan açıklığını işar edip ufka amûd olan devâʾir-i uzmâ-i felekiyye ki birbirleriyle nokta-i reʾs ile semt-i kademe tekâtûʿ ederler.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8202	1	**491**	semûḥ	سَمُوحْ	Semahatli olan, **civanmert**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8203	1	**491**	sümûḥa(t)	سُمُوحَة	Semahat, **cüvanmerdî**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8204	1	**491**	sümûd	سُمُودْ	Tekebbür ve taazzum etmek, somurtmak.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8205	1	**491**	semûl	سَمُول	Eskimiş olan esvap, **gürâd**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8206	1	**491**	sümûl	سُمُول	Esvap eskimek, **köhne şuden-i câme**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8207	1	**491**	sümûle(t)	سُمُولَة	Bi-maʿnâhu eydan	Arapça noktasız sîn (س) babı
8208	1	**491**	semûm	سَمُومْ	Sam yeli ki pek sıcak olup hayvanat ve nebatatı helak eder, **bâd-ı germ**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8209	1	**491**	sümûm	سُمُومْ	Semler, ağılar, **zehrhâ**.	Arapça noktasız sîn (س) babı

8210	1	**491**	sümûn	سُمُونْ	**Ferbih şuden**, semiz ve yağlı olmak.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8211	1	**492**	sümûh	سُمُوهْ	Medhûş ve mütehayyir olmak, seme olmak, **kâtûrî**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8212	1	**492**	semh	سَمْه	Boş ve batıl ve kizb olan nesne, **dürûğ**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8213	1	**492**	semî	سَمِىّ	Yüksek, mürtefi, sâmî, âli olan, **bâlâter**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8214	1	**492**	semîc	سَمِيجْ	Çirkin, **zişt** ve bed-manzar olan.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8215	1	**492**	semîd	سَمِيدْ	Malum bir nevi beyaz ekmek halkası.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8216	1	**492**	semîr	سَمِيرْ	Gece sohbeti ve hulk, huy, tabiat, âdet.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8217	1	**492**	semîʿ	سَمِيعْ	İşitici, işitmek kuvvetine malik olan, **şinevende** ve herbir elfâzımızı ve herbir efkârımızı bilip işitici olan Hak celle ve subhânehu Hazretleri.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8218	1	**492**	semîl	سَمِيلْ	Eskimiş olan esvap, **gürâd**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8219	1	**492**	semîn	سَمِينْ	Yağlı, semiz ve şişman olan, **tenâver**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8220	1	**492**	sinn	سِنّ	Diş, **dendân** ve yaş yani tevellütten kaç sene geçmiş olduğu müddet.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8221	1	**492**	senâʾ	سَنَاءْ	Aydınlık, parıltı, **tabiş** ve revnak ve bir müshil nebattır ki sinameki dahi tesmiye olunur ve yükselmek, rifat kesb etmek.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8222	1	**492**	sinâbek	سِنَابَكْ	At tırnakları uçları, **sünb**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8223	1	**492**	senâbil	سَنَابِلْ	Sünbüleler, başaklar, **hoş-dehâ**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8224	1	**492**	sinâḥ	سِنَاحْ	Sünûh etmek, zuhur ve sudûr etmek.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8225	1	**492**	senâʿa(t)	سَنَاعَة	Güzellik, **ḫûbî**, ter u taze ve nerm olup boy ve biçimi uygun olmak.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8226	1	**492**	sinameki)	(سِنَامَكِى	Müshil bir nebat ismi.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8227	1	**492**	sinân	سِنَانْ	Mızrağın başı.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8228	1	**492**	sünbârec	سُنْبَارَجْ	Zımpara tesmiye olunup demir vesair madeni açıp cila vermeye kullanılır bir nevi siyah toz.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8229	1	**493**	sünbük	سُنْبُكْ	At ve katır ve eşek misilli bütün tırnaklı olan hayvanın tırnağı ucu, **sünb**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8230	1	**493**	sünbüle(t)	سُنْبُلَهْ	Buğday ve arpa ve bunlar misilli nebatın başak tabir olunan tohum yatağı, **ḫûşe** ve felek-i burûcda Esed burcuyla Mizan burcu beyninde vaki burcun ismidir ki şemsin ona duhulü ağustos dokuzuna tesadüf edip orak vakti tamam olur.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8231	1	**493**	sünbülî)	(سُنْبُلِىّ	Sakin ve yağmursuz kaplı hava.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8232	1	**493**	sene	سَنَهْ	Oniki mah müddeti, yıl, **sâl**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8233	1	**493**	sine(t)	سِنَة	Uyku ağırlığı, uyuklama, pinekleme, **ġunûde**.	Arapça noktasız sîn (س) babı

8234	1	**493**	sünnet	سُنَّة	Hazret-i Peygamber aleyhisselamın âdeti ve mutadı olup cümle indinde mergup ve muteber tutulan efʿâl-i şerîfe ki İslamiyyet alamâtındandır hitân ve tıraş misilli ki bunların cümlesi indallah ve inde'n-nebi makbul oldukları aşikâr olmakla cemâʿat-i müslimîn kabul ve imtisal etmişlerdir.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8235	1	**493**	saḫ	سَخْ	Uğurluluk, bereket, **hucestegî** ve bir iş zuhur etmek, vaki olmak.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8236	1	**493**	senet	سَنَدْ	Umurda cümle indinde muteber tutulan ve amel olunan yazı, delil, burhan ve destek.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8237	1	**493**	senderûs	سَنْدَرُوسْ	Bir nevi zamk ki kehribâya benzer sandalus dedikleridir, **çenden**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8238	1	**493**	sündüs	سُنْدُسْ	Bir nevi ince ve latif dîbâ ismidir, **perendîn**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8239	1	**493**	sündüsî	سُنْدُسِىّ	Sündüsten yapılmış olan.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8240	1	**494**	sünk	سُنْك	Açık cadde yollar, **şâhrâh**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8241	1	**494**	(sinimmâr)	(سِنِمَّارْ)	Meşhur bir mimar ismidir.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8242	1	**494**	sünen	سُنَنْ	Sünnetler, mergup ve makbul olan âdât ve adâb-ı nebeviyye.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8243	1	**494**	sünûḥ	سُنُوحْ	Zuhur etmek, vaki olmak.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8244		**494**	sünûd	سُنُودْ	Dayanmak, isnat etmek, yükünü bir şey üzerine vermek, **düsüvv**.	
8245	1	**494**	sinnevr	سِنَّوْر	Kedi denilen hayvan, **gürbe** ve bir kavmin seyyidi olan kimse.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8246	1	**494**	sünûʿ	سُنُوعْ	Terütaze ve nerm olup boy ve biçimi güzel olan, **ḫûb**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8247	1	**494**	sünûn	سُنُونْ	Seneler, yıllar, **sâlhâ**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8248	1	**494**	senevî	سَنَوِىّ	Bir senelik olan, **sâlî**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8249	1	**494**	sennî	سَنِّى	Âli ve şerif olan, **büzürgter**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8250	1	**494**	sünni	سُنِّى	Ehl-i sünnet olan kimse ve sünen-i nebeviyyeye muvafık olan.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8251	1	**494**	senîʿ	سَنِيعْ	Terütaze ve nerm ve güzel ve dilber olan.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8252	1	**494**	sinîn	سَنِينْ	Seneler, yıllar, **sâlhâ**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8253	1	**494**	sûʾ	سُوءْ	Kötülük, fenalık, **bed**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8254	1	**494**	sivâʾ	سِوَاءْ	Gayrı, maada, başka.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8255	1	**494**	sevâʾ	سَوَاءْ	Müsavi, beraber olmak, **hem-kadr**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8256	1	**494**	sevâbıḳ	سَوَابِقْ	Sabıkalar, geçmiş olan vakalar, **güdeştegân**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8257	1	**494**	sevâḥil	سَوَاحِلْ	Deniz kıyıları, **leb-i deryâ**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8258	1	**494**	sevâd	سَوَادْ	Siyahlık, **siyâhî** ve yazının müsveddesi yahut sureti ve şehir, kasaba, karye.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8259	1	**494**	sivâd-ı aʿẓam	سَوَادِ اَعْظَمْ	Büyükşehir, **kişver-i büzürg** ve Mekke-i mükerreme.	Arapça noktasız sîn (س) babı

8260	1	**494**	sevâdü’l-baṭn	سَوَادُ الْبَطْن	Karaciğer, **ciğer-i siyâh** ve gam, gussa, **endûh**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8261	1	**494**	sevâdü’l-ayn	سَوَادُ الْعَيْن	Göz bebeği, **merdümek**, mahbube, maşuka.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8262	1	**494**	sevâdic	سَوَادِجْ	**Sâdehâ**, sadıç ve sade olanlar.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8263	1	**494**	süvâs	سُوَاسْ	Sâisler, hâkimler.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8264	1	**494**	sevâṭıʿ	سَوَاطِعْ	Parlak olanlar, **tâbdârhâ**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8265	1	**495**	sevâfil	سَوَافِلْ	Bir nesnenin aşağıları, **fürûd**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8266	1	**495**	sevâḳî	سَوَاقِى	Sâkiyeler.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8267	1	**495**	sivâk	سِوَاكْ	Misvak ile diş ovmak.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8268	1	**495**	sevâkin	سَوَاكِنْ	Bir mahalde sakin olanlar.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8269	1	**495**	sual	سُؤَالْ	Birinden istemek, dilenmek ve sormak, **pürsîden**, bir nesneyi bulup anlamak için veya o resimde istifham vechile hitap etmek ve resm-i mezkûrda olan kelâm-ı hitâbî.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8270	1	**495**	sevâlif	سَوَالِفْ	Mukaddem, geçmiş olanlar, **güzeştegân**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8271	1	**495**	sevâm	سَوَامْ	Zehirli hayvanlar.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8272	1	**495**	sevâniḫ	سَوَانِخْ	Sânihalar, zuhura gelen vakalar.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8273	1	**495**	sevâʾim	سَوَائِمْ	Kendi başına otlamaya salıverilmiş olan hayvanat.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8274	1	**495**	sûḥ	سُوحْ	Meydanlar, sahalar, avlular, **şehhâ**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8275	1	**495**	sevda	سَوْدَاءْ	Bir illet ki insana arız oldukta pek gamnâk ve mütekeddir olur ve şiddetlisi insanı telef eder ve ahlât-ı erbaʿadan biridir.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8276	1	**495**	sevdâvî	سَوْدَاوِىّ	Sevda illetine bittabi müsteit ve mail olan ve halt-ı sevdâya mensup ve müteallik olan.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8277	1	**495**	sûr	سُورْ	Düğün, nikâh ve veladet ve hitân ziyafetleri, **pivegânî** ve şehir etrafına çekilmiş olan duvar.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8278	1	**495**	süver	سُوَرْ	Kurʾan-ı azîmin sureleri.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8279	1	**495**	süvret	سُوْرَةْ	Hiddet, şiddet ve keskinlik, kuvvet, tezlik, **zûdî** ve hücüm etmek, dövüşmek ve padişahın kahır ve batş ve satveti.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8280	1	**495**	sure	سُوَرَهْ	Kurʾan-ı azîmin birbirinden maktu ve munfasıl olan eczâ-yı maʿlûmeden herbiri ki mecmusu yüz ondört suredir.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8281	1	**496**	sûs	سُوسْ	Tabiat, tıynet ve bünyâd, asıl.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8282	1	**496**	sevsen	سَوْسَنْ	Bir nevi makbul çiçek ismi, **süsen**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8283	1	**496**	savṭ	سَوْط	Kamçı, kırbaç, **taziyâne**.	Arapça noktasız sîn (س) babı

8284	1	**496**	sevḳ	سَوْق	Ardından dürtüp sürmek, **rânden**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8285	1	**496**	sûḳ	سُوقٌ	Çarşı, pazar, **çârşû**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8286	1	**496**	sûḳa(t)	سُوقَة	Reaya takımı, **zîr-destân**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8287	1	**496**	sûḳî	سُوقِيّ	Çarşı ve pazara müteallik ve mensup olan, **tîmî**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8288	1	**496**	sevm	سَوْم	Satılık nesneye paha tayin etmek, **kâne dâden**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8289	1	**496**	sevî	سَوِىّ	Düz, doğru, **hem-vâr**, iki tarafı müsavi olan.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8290	1	**496**	seviye	سَوِيَّة	Düzlük, doğruluk, **hem-vâregî**, müsavat. **‘ale’s-seviyye** müsavat üzere, hep bir olmak üzere.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8291	1	**496**	süveydâʾ	سُوَيْدَاءْ	Siyahlık, **siyahi**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8292	1	**496**	süveydâʾü’l ḳalb	سُوَيْدَاءُالقَلب	Yürekte vaki olan siyah leke veya siyah damla ve yürekte olan şekâvet-i zâtiyye, **siyah dil**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8293	1	**496**	sevîḳ	سَوِيقٌ	Bedevi Arapların bir nevi yol zahiresi.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8294	1	**496**	sihâʾ	سِهَاءْ	Sehiv ve hata etmek, yanlışlık etmek, **heftût kerden**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8295	1	**496**	sühâʾ	سُهَاءْ	Dübb-i asgarda vaki bir kökün ismidir.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8296	1	**496**	sühâr	سُهَارْ	Gece uyumayıp uyanık kalmak, **bîdâr şuden**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8297	1	**496**	sihâl	سِهَالْ	Suhulet ve mülayemet ile muamele etmek, **nermî kerden**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8298	1	**496**	sehâle(t)	سَهَالَهْ	Suhulet, mülayemet, kolaylık, **küvâsime**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8299	1	**496**	sihâm	سِهَامْ	Oklar, sehmler, **tîrhâ**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8300	1	**496**	sühür	سُهُرْ	Gece uyumayıp uyanık kalmak, **bîdâr şuden**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8301	1	**496**	sührân	سُهْرَانْ	Gece yatmayıp uyanık duran kimse, **bîdâr**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8302	1	**497**	sehl	سَهْل	Kolay olan şey, **âsân** ve toprağı yumuşak, yürümesi kolay olan, düz ve mülayim yer.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8303	1	**497**	sehm	سَهْم	Ok, **tîr** ve kısım, pay, behre, nasip ve bir nevi hazine iradı ve hendesede bir kavisin sehmidi şöyle ki kavisin bir nihayetine vasıl olan nısf-ı kutur üzerine nihâyet-i uhrâsından bir amut ihraç olunmakla nısf-ı kutur-ı mezkûr iki kısma taksim olunup kısmeyn-i merkûmesinden merkez-i kavs ile amûd-ı mezkûr beyninde olan kısma sehm tesmiye olunur. **Temâm-ı sehm** bir kavis veya bir zaviyenin tamamı olan kavis veya zaviyenin tamam sehmi.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8304	1	**497**	sühmân	سُهْمَانْ	Kısımlar, nasipler, paylar, **vâyehâ**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8305	1	**497**	sühme(t)	سُهْمَة	Hısımlık, akrabalık, karabet, **ḫûşî**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8306	1	**497**	sehv	سَهْو	Zihin başka hususa meşgul olmakla bir nesneyi unutur ve yanılmak, **heftût**.	Arapça noktasız sîn (س) babı

8307	1	**497**	sühûl	سُهُولْ	Yürümesi âsân olan yerler, **zemînhâ-yı âsân**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8308	1	**497**	suhulet	سُهُولَة	Kolaylık, âsanlık, **kuvâsîme** ve mülayemet, tatlılık, yavaşlık.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8309	1	**497**	sühûm	سُهُومْ	Hısımlık, akrabalık, **ḫûşî**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8310	1	**497**	sühûme(t)	سُهُومَة	Bi-maʿnâhu eyḍan.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8311	1	**497**	sühâ	سُهَى	Dübb-i asgarda vaki bir yıldız ismidir.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8312	1	**497**	süheyl	سُهَيْل	Meşhur bir parlak yıldız ismidir.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8313	1	**497**	sehîm	سَهِيمْ	Sehim ve hisse ve nasip sahibi olan.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8314	1	**497**	seyyiat	سَيِّئَاتْ	Seyyieler, suçlar, **günâhhâ**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8315	1	**497**	seyyaḥ	سَيَّاحْ	Seyahat edici, beldeden beldeye dolaşıp gezici olan kimse, **geştende**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8316	1	**498**	seyaḥat	سَيَاحَة	Beldeden beldeye dolaşıp gezmek, **geşten**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8317	1	**498**	siyâdet	سِيَادَةْ	Bir kimse kendi kavmi beyninde ulu ve azim olmak, **şukûhendegî**, bey ve hâkim olmak ve âl-i nebi aleyhisselamdan olup seyyit ve şerif olmak.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8318	1	**498**	seyyar	سَيَّارْ	Seyir ve hareket edici, **geştende**, yol katedici.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8319	1	**498**	seyyare	سَيَّارَةْ	Kafile, **kâribân** ve gökyüzünde bir mahalde sabit olmayıp devir ve hareket eder olan yıldız.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8320	1	**498**	siyaset	سِيَاسَتْ	Hâkimlik ve padişahlık etmek, vedîatullah olan fukara ve zuafânın umurunu zapt ve idare etmek ve tedip ve mücazat vermek ve katl ve idam ile mücazat etmek.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8321	1	**498**	siyâṭ	سِيَاطْ	Kamçılar, kırbaçlar, **tâziyânehâ**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8322	1	**498**	seyyâf	سَيَّافْ	Kılıçlı ve kılıççı, **şimşîrger**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8323	1	**498**	seyâfî	سَيَّافِى	Sahiller, deniz kıyıları, **behâ-yı deryâ**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8324	1	**498**	siyâḳ	سِيَاقْ	Vecih, tarz, misil, tarik.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8325	1	**498**	siyaḳat	سِيَاقَة	Bir nesneyi ardından dürtüp sürmek, **rânden** ve hazine ve muhasebe senetleri yazmasına istimal olunan yazı.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8326	1	**498**	seyyal	سَيَّالْ	Su gibi akıcı olan, **terâyende**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8327	1	**498**	seyyâle(t)	سَيَّالَة	Su gibi akıp seyyâl olan ve sel, şiddetle akar çok su.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8328	1	**498**	seyyân	سَيَّانْ	Birbirine misil ve müsavi olan iki nesne, **mânende düçîz**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8329	1	**498**	siʾe(t)	سِيِّئَة	Suç, kabahat, yaramaz olan fiil, **günah**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8330	1	**498**	seyḥân	سَيْحَانْ	Beldeden beldeye yolculuk edip gezmek, seyahat etmek, **geşten**.	Arapça noktasız sîn (س) babı

8331	1	**499**	seyit	سَيِّدْ	Kendi kavmi beyninde büyük ve muhterem olan kimse, bey ve âl-i nebi aleyhisselam'dan olan kimse, **berfendâr**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8332	1	**499**	seyyidân	سَيِّدَانْ	Hazreti Hasan ile Hazreti Hüseyin radiyallahu anhumâ.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8333	1	**499**	seyyide(t)	سَيِّدَةْ	Âl-i nebi'den olan hatun ve kavmi beyninde büyük ve muhterem olan hatun, **fîḫ**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8334	1	**499**	seydûde(t)	سَيْدُودَةْ	Seyyit ve bey olmak, bir kavmin büyüğü ve sergerdesi olmak.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8335	1	**499**	seyyidî	سَيِّدِى	Seyyide müteallik ve mensup olan, **şukû hendegî**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8336	1	**499**	seyir	سَيْر	Gezmek, **geştü ü güzâr** ve bir nesneye bakıp temaşa etmek ve eğlence.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8337	1	**499**	siyer	سِيَرْ	Siretler, ahlak, evsaf, **menişân** ve peygamber aleyhisselam'ın ef'âl ve ahlâk-ı risâletlerinden bahseder olan kitap. **Ehl-i siyer** Peygamber aleyhisselam'ın ve bazı evliyanın siyer-i şerîflerini nakil ve beyan etmek üzere kitap telif etmiş olan ve bunlara ittisal ve inkıyat eden zevât-ı kirâm.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8338	1	**499**	seyran	سَيْرَانْ	Gezmek, seyir ve temaşa etmek, **geşten**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8339	1	**499**	sîyrân	سِيرَانْ	Surlar, şehir duvarları, **gergechâ**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8340	1	**499**	sîret	سِيرَةْ	Bir kimsenin manevi bulunduğu yol ve kaim olduğu hâl ve etvâr.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8341	1	**499**	seyf	سَيْف	Kılıç, **şimşir**, tîğ.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8342	1	**499**	sîf	سِيفْ	Yalı kenarı, sâhil-i bahr, deniz kıyısı, **leb-i deryâ**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8343	1	**499**	siyel	سِيلْ	Akmak, **terâyîde** ve şiddetle ve kesret üzere akan su.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8344	1	**500**	seyelan	سَيَلَانْ	Akmak, **terâyîden**, su gibi cari olmak.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8345	1	**500**	seʾele(t)	سَئَلَة	Sual ediciler, dilenciler, **gedâyân**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8346	1	**500**	siyyemâ	سِيَّمَا	Ve (**lâ siyyemâ**) cümleden ziyade olarak, bâ-husûs, husûsen.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8347	1	**500**	süyûf	سُيُوفْ	Kılıçlar, tığlar, **tîğhâ**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8348	1	**500**	süyûl	سُيُولْ	Seller, taşkın sular, **tûcihhâ**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8349	1	**500**	seyyiʾ	سَيِّءْ	Kabih, kötü ve nâ-pesend olan, kerih ve yaramaz olan, **kest**.	Arapça noktasız sîn (س) babı
8350	1	**500**	seyyiʾet	سَيِّئَة	Suç, kabahat, günah, yaramaz fiilden hasıl olan keder.	Arapça noktasız sîn (س) babı
	1	**500**		بَابُ الشِّينِ الْمُعْجَمَةِ مِنَ الْعَرَبِيَّةِ		
8351	1	**500**	Şâ	شْ	İşbu harf-i şin-i muʿceme tertîb-i hurûf-ı Osmâniyyede on altıcı harf olup hesap ve uluma dair olan kütüb ve resâilde üçyüz adedine ve mektup ve evrâk-ı sâʾire tarihlerinde mâh-ı şaʿbân alamet ve işaret olur.	Arapça noktalı şîn (ش) babı

8352	1	**500**	şâʾ	شَاءْ	Diledi, murat eyledi, **âvînd, inşallah** “Hakteala dilese ve murat eylese” manasında kelime-i tevessüldür.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8353	1	**500**	şâbb	شَابٌّ	Geç adam, yiğit, **civan**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8354	1	**500**	şeʾâbîb	شَأَبِيبْ	Sağnaklı yağmurlar, **bârân**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8355	1	**500**	şât	شَاةْ	Koyun denilen hayvan, **gûsfend**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8356	1	**500**	şâtim	شَاتِمْ	Şetm edici, sövüp sayıcı, **düşnâm dihende**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8357	1	**500**	şadırvan	شَادُرْوَانْ	Malum çeşme misilli su muhafazası ki ekseriya cami avlularında olur, **zerbiyye**, **dernevk**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8358	1	**501**	şâẕ	شَاذّ	Kâʿide-i külliyeye muhalif olup muttarit olmayan.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8359	1	**501**	şârib	شَارِبْ	Bıyık, erkeklerde olur, **bürût**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8360	1	**501**	şâriḥ	شَارِحْ	Sâhib-i şerh, bir kitabın müşkül ve muğlak yerlerini izah eden adam.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8361	1	**501**	şârid	شَارِدْ	Bârid ve gayr-ı matbûʿ olan.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8362	1	**501**	şârîʿ	شَارِعْ	Başlayıcı olan, **âġâz künende** ve cadde, yol, **şehrâh,** tarik ve vâzıʿ-ı şerîʿat olan Hakk celle ve sübhâne Hazretleri ve Peygamber aleyhisselam Hazretleri.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8363	1	**501**	şarḳ	شَارِقْ	Tulu edici olan güneş ve bir nesnenin gündoğusu tarafı, **tulûʿ künende**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8364	1	**501**	şâṭır	شَاطِرْ	Şuh ve şetaretli olan adam ve bir nevi hizmetkar, **serheng**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8365	1	**501**	şair	شَاعِرْ	Şiir söyleyen kimse, **süḫandân,** kelamını vezin ve kafiye ile tertip eden kimse.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8366	1	**501**	şâʿile(t)	شَاعِلَه	Şule, ateş alevi, **zebâne-i âteş**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8367	1	**501**	şâʿî	شَاعِى	Şayi ve faş olan, **âşikâr şuden**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8368	1	**501**	şâġil	شَغِلْ	Meşgul kılıcı, **meşgûl künende**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8369	1	**501**	şâġile(t)	شَاغِلَة	Meşguliyet, iş, **kâr**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8370	1	**501**	şâfiʿ	شَافِعْ	Kabahatli olan kimse için rica edici, **iltimâs künende**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8371	1	**501**	şâfî	شَافِى	Hastayı iyi edici, **şifâ baḫşende** ve zahir ve ayan olan.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8372	1	**501**	şâḳ	شَاقْ	Güç, **düşvâr**, usretli olan ve renc ve meşakkat verici olan.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8373	1	**501**	şaḳi	شَاقِى	Şekavetli olan, **günahkâr**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8374	1	**501**	şâkir	شَاكِرْ	Şükredici, **şükür kenende**, olunan inʿâm-i lisâna ve bedene şükredici.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8375	1	**501**	şâkile(t)	شَاكِلَه	Tarikat, mezhep ve hilkat, tıynet.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8376	1	**501**	şâkî	شَاكِى	Âlât-i harb ve eslihası mürettep ve keskin olan, şikayet edici, teşekkî edici, **dâdḫâh**, ağlaşıcı.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8377	1	**502**	şâmm	شَامّ	Koklayıcı, rayiha hissedici, **bûyîdende**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı

8378	1	**502**	şâme(t)	شَامَة	Siyah leke, insan vücudunda olan ben, **ḫâl** ve ayıp, kusur.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8379	1	**502**	şeʾâme(t)	شَأمَة	Uğursuzluk, meşum olmak, **lücî**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8380	1	**502**	şâmme(t)	شَامَّة	Rayiha hissedici olan.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8381	1	**502**	şâmiḫ	شَامِخ	Yüksek, **bâlâ**, mürtefi olan ve yüksek dağ, **kûh-ı bülend** ve mütekebbir, mağrur olan.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8382	1	**502**	şâmil	شَامِلْ	Ziyade nesneye birden zarf ve örtü olan ve manası ve mefhumu ziyade nesneye müteallik eder olan.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8383	1	**502**	şan	شَانْ	Şöhret, bir kimsenin ismi ve efʿâli âlemin malumu olmak ve isim, namus, ırz, nam ve mahiyet, keyfiyet-i hâl, **çîgûnegî**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8384	1	**502**	şânî	شَانِىّ	Şan ve keyfiyet ve mahiyete mensup ve müteallik olan.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8385	1	**502**	şahit	شَاهِدْ	Şehadet edici, **kevâh** ve Peygamber aleyhisselam Hazretleri ve ferişte ve melaike ve güzel karı, **mahyûba**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8386	1	**502**	şâhiḳ	شَاهِقْ	Yüksek olan dağ ve bina ve ağaç misilli nesne, **kûhi bülend**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8387	1	**502**	şâhiḳa(t)	شَاهِقَة	Dağ tepesi, zirve-i cebel, **şaḫ**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8388	1	**502**	şahin	(شَاهِينْ)	Bir nevi kuş ki terbiye olunup başka kuş avlamak için kullanılır.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8389	1	**502**	şaibe	شَائِبَة	Şüphe, **gümân** ve çirk, kir, leke.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8390	1	**502**	şâyiʿ	شَايِعْ	Nas beyninde duyulup faş ve aşikâr ve bilinmiş olan, **aşikâr**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8391	1	**502**	şayia	شَايِعَهْ	Şayi' ve mütevatir olan haber ve havadis.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8392	1	**503**	şebâb	شَبَابْ	Gençlik, tazelik, **cüvânî**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8393	1	**503**	şebâbe(t)	شَبَابَة	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8394	1	**503**	şebâbîk	شَبَابِيكْ	Pencere kafesleri ve balık ağları ve bunlar misilli kafes gibi olan nesneler, **neşḫûrhâ**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8395	1	**503**	şubaṭ	(شُبَاطْ)	Sâl-i rûmiyyenin on ikinci yani son şehri.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8396	1	**503**	şebâʿa(t)	شَبَاعَة	Doymak, tok olmak, **sîr şuden**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8397	1	**503**	şibâk	شِبَاكْ	Şebekeler, kafesler, **neşḫûrhâ.**	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8398	1	**503**	şebbâke(t)	شَبَّاكَه	Kafes ve balık ağı, n**esbîl**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8399	1	**503**	şübbân	شُبَّانْ	Genç adamlar, şâbblar, **cüvânân**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8400	1	**503**	şebâne(t)	شَبَانَة	Gençlik, tazelik, c**üvânî** ve güzellik.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8401	1	**503**	şebâḥa(t)	شَبَاحَة	Şek, şüphe, **gümân**, benzemek.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8402	1	**503**	şebḥ	شَبْح	Şahıs, ceset, beden, **ten**, cisim.	Arapça noktalı şîn (ش) babı

8403	1	**503**	şibr	شِبْر	Karış, **bidest**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8404	1	**503**	şibâʿ	شِبَعْ	Doymak, **sîr şuden**, karnı doymuş olmak.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8405	1	**503**	şebʿân	شَبْعَانْ	Karnı tok olan, **sîr**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8406	1	**503**	şubʿâ(t)	شُبْعَة	Bir kere doyacak miktar taam, bir doyumluk olacak yemek.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8407	1	**503**	şebeke(t)	شَبَكَه	Balık ağı ve pencere kafesi misilli kafes olan nesne, **nesbîl**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8408	1	**503**	şebn	شَبْن	Gençlik, tazelik, **cüvânî** ve güzellik.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8409	1	**503**	şibh-i maʿîn	شِبْهِ مَعِينْ	Bir şekildir ki dört hatt-ı müstakîm ile mahdut olup zaviyeleri kaime olmayarak adlâının mecmusu birbirine müsavi olmayıp zılʿın mukabilini birbirine müsavi ve müvâzî olur.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8410	1	**503**	şibh-i cezîre	شِبْهِ جَزِيرَه	Yarım ada, **nîmâbḫû**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8411	1	**503**	şübeh	شُبَهْ	Şüpheler, şekiller, **gümânhâ**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8412	1	**503**	şüphe	شُبْهَة	Bir kavlin veya bir kaziyenin sıhhati yanında zihinde hasıl olan tereddüt, **gümân**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8413	1	**503**	şebîbe(t)	شَبِيبَة	Yetişip yiğit olmak ve büyüyüp çocukluktan çıkmak, babayiğit olmak, **şîrmerdî**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8414	1	**504**	şebîbiyyet	شَبِيبِيَّة	Babayiğitlik, delikanlılık, **cüvânî**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8415	1	**504**	şebîke(t)	شَبِيكَه	Balık ağı gibi kafes olan nesne, **nesbîl**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8416	1	**504**	şebîh	شَبِيهْ	Misil, nazir, **mânend**, benzer olan.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8417	1	**504**	şett	شَتّ	Ayrı ayrı olmak, başka başka olmak, dağınık olmak, **perakende**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8418	1	**504**	şitâ	شِتَا	Kış mevsimi, **zemistân**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8419	1	**504**	şetâb	شَتَابْ	Dağılmak, dağınık olmak, **perâkende şuden**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8420	1	**504**	şetm	شَتْم	sövmek, sövüp saymak, **düşnâm** ve azarlamak.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8421	1	**504**	şütût	شُتُوتْ	Ayrı ve başka olanlar, **cüz**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8422	1	**504**	şütûm	شُتُومْ	Sövüp saymalar, **düşnâm**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8423	1	**504**	şetûm	شَتُومْ	Sövülmüş sayılmış olan **düşnâm kerde** ve çirkin, bed-manzar, kerih olan.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8424	1	**504**	şettâ	شَتَّى	Çok ve ayrı ayrı olan.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8425	1	**504**	şetît	شَتِيتْ	Ayrı ayrı ve dağınık olan, **perişan**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8426	1	**504**	şetîm	شَتِيمْ	Sövülmüş sayılmış olan **düşnâm kerde** ve çirkin bed-manzar, kerih olan.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8427	1	**504**	şetîme(t)	شَتِيمَتْ	Sövüş, sayış, **düşnâm**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8428	1	**504**	şecc	شَجّ	Baş yarmak, **naḫşîden**, başa vurup yara etmek.	Arapça noktalı şîn (ش) babı

8429	1	**504**	şicâc	شِجَاجْ	Baş yaraları, **zaḫmihâ-ı ser.**	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8430	1	**504**	şücâʿ	شُجَاعْ	Şecaatli, cesaretli, cesur olan, **dilîr**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8431	1	**504**	şecaat	شَجَاعَة	Korkulu vakitlerde korkmayıp kalp kuvvetli kalmak, yiğitlik, bahadırlık, **şîrmerdî**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8432	1	**504**	şecce(t)	شَجَّهْ	Baş yarası, başa vurmakla hasıl olan zahm, **zaḫm-ı ser**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8433	1	**504**	şecer	شَجَرْ	Ağaç, **dıraḫt**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8434	1	**504**	şecere(t)	شَجَرَه	Bi-maʿnâhu eyḍan ve bir silsilenin ecdat ve zerarisini ve fürûatını müşir olan cetvel, **şecernâme**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8435	1	**505**	şücaʿâʾ	شُجَعَاءْ	Bahadırlar, yiğitler, **dilîrân**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8436	1	**505**	şücʿân	شُجْعَانْ	Bi-maʿnâhu eyḍan.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8437	1	**505**	şecen	شَجَنْ	Hüzün, keder, **endûh** ve endişe ve şâh, şube, dal, ferʿ.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8438	1	**505**	şücnetü'r-raḥm	شُجْنَةُ الرَّحْم	Hısımlık, akrabalık, karabet, **ḫûşî**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8439	1	**505**	şücûn	شُجُونْ	Şubeler, fürûʿât. **Ẕû-şücûn** karışık ve çatal olan ve karışıklı olan birbirine zıt iki neticeyi müntac olan kazıyye.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8440	1	**505**	şecî	شَجِى	Mahmum, mahzun, mükedder olan, **ġamnâk**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8441	1	**505**	şecîc	شَجِيجْ	Başı yaralı olan, **serrîş şuden**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8442	1	**505**	şecîʿ	شَجِيعْ	Bahadır, cesur, yiğit olan, **dilîr**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8443	1	**505**	şeḥâme(t)	شَحَامَة	Semiz olmak ve şişman olmak, **ferbe şuden**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8444	1	**505**	şaḥm	شَحْم	Yağ, rûgan, **pî**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8445	1	**505**	şaḥve(t)	شَحْوَه	Adım, hatve, **pejâz**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8446	1	**505**	şaḫıṣ	شَخْص	İnsan vesair nesnenin karartısı ki uzaktan görünür, insanın heyʾet-i cismâniyyesi ve mesâha ameliyatında bir mahal tayin etmek için yere nasbolunan nesne.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8447	1	**505**	şaḫṣi	شَخْصِىّ	Şahsa müteallik ve mensup olan.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8448	1	**505**	şaḫṣiyet	شَخْصِيَّة	Şahıs olmak.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8449	1	**505**	şüḫûṣ	شُخُوصْ	Şahıslar, heyʾet-i cismâniyye.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8450	1	**505**	şüḫûm	شُخُومْ	Et bayatlayıp kokmak, **hâr**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8451	1	**505**	şedd	شَدّ	Kuvvetlendirmek, muhkem ve kavi kılmak ve bir harfi teşdit ile okumak ve sıkı bağlamak.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8452	1	**505**	şidâd	شِدَادْ	Şedit olmak, sert ve katı olmak ve sertlik, şedit olanlar.	Arapça noktalı şîn (ش) babı

8453	1	**505**	şidâʾid	شَدَائِدْ	Şedit olanlar, **saḫthâ** ve şedit olan belalar.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8454	1	**505**	şiddet	شِدَّةٌ	Sertlik, peklik, **saḫtî**, fenalığın ve rencişin ziyade derecesi.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8455	1	**506**	şedit	شَدِيدْ	Sert, pek, katı olan **saḫt** ve muhkem, metin, kavi olan ve cesur, dilaver olan ve bahîl, nâkes olan.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8456	1	**506**	şedîde(t)	شَدِيدَةٌ	Bela, kaza, keder, **petyâre**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8457	1	**506**	şeẕre(t)	شَذَرَةٌ	Kal olmaksızın madenden devşirilen altın parçası, **zersâ**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8458	1	**506**	şüẕûẕ	شُذُوذْ	Kâʿide-i külliyeden hariç ve müstesna olmak ve nadirü'l- istiʿmâl olmak.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8459	1	**506**	şüẕûr	شُذُورْ	Kal olmaksızın madenden devşirilen altın parçaları, z**ersâ**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8460	1	**506**	şer	شَرّ	Zarar ve ziyan ve kedere sebep olan nesne.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8461	1	**506**	şirâʾ	شِرَاءْ	Satmak ve satın almak **fürûḫten. Beyʿ u şirâ** alışveriş.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8462	1	**506**	şarap	شَرَابْ	İçilecek nesne, içki, **sigî**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8463	1	**506**	şürrâḥ	شُرَّاحْ	Şerh edici, **şârih**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8464	1	**506**	şerâẕim	شَرَاذِمْ	Azca olan cemaatler, bölükler **gurûhân**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8465	1	**506**	şirâr	شِرَارْ	Ateş kıvılcımları, **âyîzehâ** ve şer ehilleri.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8466	1	**506**	şerâre(t)	شَرَارَه	Ateş kıvılcımı, **âyîze** ve bedlik, kötülük, yaramazlık.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8467	1	**506**	şirâz	شِرَازْ	Münâzaʿa etmek, muaraza etmek, bed-huyluluk etmek, **üştülüm kerden**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8468	1	**506**	şerâze(t)	شَرَازَةْ	Şiddet, sûʿûbet, **saḫtî**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8469	1	**506**	şerâse(t)	شَرَاسَة	Çetin huylu, bed-mizâc ve nas ile daima münazaa üzere olmak.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8470	1	**506**	şirâṭ	شِرَاط	Şartlaşmak, mukavele etmek.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8471	1	**506**	şirâʿ	شَرَاعْ	Gemi yelkeni, **bâd-i bân**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8472	1	**506**	şerâfet	شَرَافَتْ	Âl-i kadr olmak, nas indinde muteber ve büzürgüvâr olmak ve âl-i nebeviyyeden olup seyit ve şerif olmak.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8473	1	**507**	şirâk	شِرَاكْ	Ortaklık, **enbâzîden** ve ince patika yolu.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8474	1	**507**	şirâke(t)	شِرَاكَة	Bi-maʿnâhu eyḍan.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8475	1	**507**	şerâʾir	شَرَائِرْ	Ateş kıvılcımları, **âyîzehâ**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8476	1	**507**	şeraiṭ	شَرَائِط	Meşrut olan hususlar.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8477	1	**507**	şerâʾîʿ	شَرَائِعْ	Şeriatler, dinler, **âyînhâ**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8478	1	**507**	şerâʾif	شَرَائِفْ	Sâhib-i şeref ve sâhib-i mecd olanlar.	Arapça noktalı şîn (ش) babı

8479	1	**507**	şerâ ʾik	شَرَائِكْ	Ortaklar, **enbâzibân**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8480	1	**507**	şerâ ʾin	شَرَائِنْ	Nabız damarları, urûk-ı nâbıza, urâk-ı zavârib, **serârûy**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8481	1	**507**	şera ʾîn	شَرَئِينْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8482	1	**507**	şurb	شُرْب	İçmek, **âşâmîden** ve içilecek veya içilen nesne.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8483	1	**507**	şerbet	شَرْبَة	Bir kerede içilecek veya içilen nesne.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8484	1	**507**	şirret	شِرَّة	**Bedî**, kötülük, yaramazlık bed-huyluk.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8485	1	**507**	şerḥ	شَرْح	Gizli ve şüpheli olan nesneyi açıp meydana koyarak aşikâr kılmak ve bir kitabın her bir müşkülünü açıp beyan etmek için telif olunan mufassal kitap ve dilim dilim kesmek.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8486	1	**507**	şerḥa(t)	شَرْحَة	Et dilimi ve bıçak yarası.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8487	1	**507**	şirẕime(t)	شِرْذِمَة	Azca olan insan cemaati, vesair nesnenin bir miktar ve bir bölüğü, **bölük**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8488	1	**507**	şerer	شَرَرْ	Ateş kıvılcımları, **âyîze** ve bedlik, kötülük, yaramazlık.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8489	1	**507**	şarṭ	شَرْط	Muamelatta bir nesnenin icrasının menût ve müteallik olduğu diğer nesne ki o nesne olmaz ise evvelki nesne dahi olmaz.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8490	1	**507**	şurṭa(t)	شُرْطَه	Muvafık, müsait, uygun olan rüzgar, **bâd-ı şurṭa**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8491	1	**508**	şarṭî	شَرْطِى	Bir şartı müşir olan ve bir şarta menût ve müteallik olan.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8492	1	**508**	şarṭiye(t)	شَرْطِيَّة	Bir şartı müşir olmak.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8493	1	**508**	şerʿ	شَرْع	Şeriat, Hakteala tarafından vazolunmuş âdet, **râh-ı dîn**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8494	1	**508**	şerʿ	شَرْع	Koyun derisini soymak, **hecîden**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8495	1	**508**	şerʿ ân	شَرْعاً	Şer-i şerîfe muvafakat üzere.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8496	1	**508**	şeri	شَرْعِىّ	Şer-i şerîfe vaz ve beyan olunan, **râh-ı dînî**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8497	1	**508**	şeref	شَرَفْ	Mecd, izzet, nas beyninde muteber ve ulu ve müftehir olmak ve bir nesneye pek yaklaşmak.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8498	1	**508**	şürafâ ʾ	شُرَفَاءْ	Şerifler, nâs beyninde muteber ve ulu ve müftehir olan kimseler ve Peygamber aleyhisselam Hazretleri'nin ahfâd ve zerârisinden olan zevât-ı kirâm hazretleri.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8499	1	**508**	şürafât	شُرَفَاتْ	Minarenin şerefeleri, **küngerehâ**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8500	1	**508**	şürfe(t)	شُرْفَة	Minare şerefesi, **künkere**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8501	1	**508**	şarḳ	شَرْق	Güneş doğduğu taraf, **bâḫter**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8502	1	**508**	şeraḳ	شَرَقْ	Can çekişmek, pek eziyyette olmak, **ḫaruften**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı

8503	1	**508**	şarḳi	شَرْقِيّ	Gün doğusu tarafına müteallik ve mensup olan, **bâḫterî**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8504	1	**508**	şirk	شِرْك	Allahuteala Hazretleri'ne uluhiyyetinde neûzubillah şerik ve ortak ispat etmek. **Ehl-i şirk** müşrik, kafir.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8505	1	**508**	şürekâʾ	شُرَكَاءْ	Ortaklar, şerikler, **enbâziyan**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8506	1	**508**	şirket	شِرْكَة	Ticarette ortak olmak ve ortaklık, **enbazî** ve ortaktan ibaret olan heyet mecmuası.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8507	1	**508**	şürûḥ	شُرُوحْ	Müşkülat beyanı için telif olunan kitaplar.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8508	1	**508**	şerûd	شَرُودْ	Şiir kısmından be-gayet matbu ve nekre olup darbımesel gibi diyâr-be-diyâr şüyu ve iştihar bulunmuş olan.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8509	1	**509**	şürûd	شُرُودْ	Kaçmak, firar etmek, **girîḫten**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8510	1	**509**	şürûr	شُرُورْ	Zarar ve ziyan ve kedere sebep olan nesneler, **bedân**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8511	1	**509**	şurûṭ	شُرُوطْ	Şartlar, nesnenin icrasının menût ve müteallik olduğu nesneler.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8512	1	**509**	şürûʿ	شُرُوعْ	Başlamak, bedʾ etmek, **aġâz kerden**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8513	1	**509**	şere(t)	شَرَه	Bir nesneye pek düşkün ve haris olmak.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8514	1	**509**	şerahân	شَرَهَانْ	Pek haris ve hırsı galip olan adam.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8515	1	**509**	şiryân	شِرْيَانْ	Nabız damarları, urûk-ı nâbız, urûk-ı dârib, şah damarı.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8516	1	**509**	şeriyye(t)	شَرِيَّة	Yol, tarik, **râh**, uslup ve tabiat, tıynet, **sirişt**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8517	1	**509**	şerrîr	شَرِّيرْ	Ehl-i şirret, yalnız kötülük edici olan, **merdübed**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8518	1	**509**	şerîr	شَرِيرْ	Bed-ahlâk, kötü, **bedḫû** olan.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8519	1	**509**	şerîṭa(t)	شَرِيطَه	Şart, kaide, bir nesnenin mevzûun leh ve menûtu aleyhi olan husus.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8520	1	**509**	şerîʿ	شَرِيعْ	**Bahâdır**, cesur, şeci olan.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8521	1	**509**	şeriat	شَرِيعَة	Hak celle ve sübhâneteala Hazretleri taraf-ı samedâniyyesinden vaz ve ikame olunan âdet ve ayin ve uslup, **râh-ı dîn**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8522	1	**509**	şerif	شَرِيفْ	Nas mabeyninde muteber ve sayılır olan ve âl-i nebi aleyhisselam'dan olan kimse ve bey, hakim, zabit, **merd-i büzürgüvâr**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8523	1	**509**	şerifî	شَرِيفِيّ	Şeriflere mensup ve müteallik olan, **merd-i büzürgüvâr**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8524	1	**509**	şerik	شَرِيكْ	Ortak, **enbâz**, ticaret arkadaşı ve ders ve mektep arkadaşı.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8525	1	**509**	şeṭaret	شَطَارَةْ	Şen olmak, **şûḫ**, laubaliyâne zevk etmek, **zind bî-pâk şuden**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8526	1	**509**	satranç	شَطرنْج	Malum bir nevi oyun ismidir.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8527	1	**509**	şiʿâb	شِعَابْ	Boynuz ve ağaç dalları misilli çatal olan nesneler, çatal yollar ve bir husus içinden hasıl olup çatallaşan ve teferriʿ eden hususat.	Arapça noktalı şîn (ش) babı

8528	1	**510**	şeʿâbîn	شَعَابِينْ	Şaban ayları.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8529	1	**510**	şiʿâr	شِعَارْ	Gömlek, **pîrahen** ve sefer hengâmında birbirini tanıyıp bilmek için tayin olunan alamet ve nişan, parola.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8530	1	**510**	şua	شُعَاعْ	Güneş ziyası, **pertev**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8531	1	**510**	şiʿâʿ	شِعَاعْ	Şualar, şuaât, **pertevhâ**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8532	1	**510**	şuʿâʿât	شُعَاعَاتْ	Bi-maʿnâhu eyḍan.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8533	1	**510**	şuʿâʿâ(t)	شُعَاعَة	Güneşin ziyasının yalnız bir teli, **târî ezpertev-i âfitâb**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8534	1	**510**	şuʿâʿî	شُعَاعِىّ	Şua misilli bir merkezden çıkıp ayrılır olan.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8535	1	**510**	şeʿâʾir	شَعَائِرْ	Dinin alâyim ve menâsik ve ayin ve rüsûmu, **âyîn**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8536	1	**510**	şiʿb	شِعْب	Dağ yolu, **rah-ı kûh** ve yol, tarik, rah ve dağ arası olan dere.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8537	1	**510**	şaban	شَعْبَانْ	Şuhûr-ı Arabiyyeden sekizinci şehrin ismidir.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8538	1	**510**	şube	شُعْبَة	Ağacın dalı, **şâḫ** ve yolun çatalı, bir şeyin bir miktar veya bir bölüğü ve kavim, kabile, taife, ocak ve bir hususun feri.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8539	1	**510**	şaʿbeẕe(t)	شَعْبَذَةْ	Hokkabazlık, **hengâme gîrî**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8540	1	**510**	şaʿr	شَعْر	Bedende hasıl olan kıl, **mûy**, saç.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8541	1	**510**	şiir	شِعْر	Mevzun ve mukaffa olan kelam.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8542	1	**510**	şuara	شُعَرَاءْ	Şairler, şiir söyleyici olanlar, **süḫandân**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8543	1	**510**	şaşaa	شَعْشَعَه	Ziya, parlaklık ve şemsin çakmak gibi parlamak.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8544	1	**510**	şule	شُعْلَه	Ateşin alevi, **zebâne-i âteş**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8545	1	**510**	şuur	شُعُورْ	Akıl, zihin, zeka, **hûş**, fetânet, idrak.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8546	1	**511**	şaʿîr	شَعِيرْ	Arpa denilen tane, **cev**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8547	1	**511**	şaʿîre(t)	شَعِيرَهْ	Bir arpa tanesi, **cevî** ve dinin alâyim ve menâsik ve rüsûmundan olan âdet.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8548	1	**511**	şaʿîle(t)	شَعِيلَة	Alevli ve şuleli olan fitil, **pîne-i efrûzende**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8549	1	**511**	şâʿb	شَعْب	Nas beyninde şer ve fena peyda etmek, **şûrâb giḫten.**	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8550	1	**511**	şaġaf	شَغَفْ	Aşk, iştiyak, **arzu** ve delilik, cünûn.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8551	1	**511**	şuġl	شُغْل	İş, **kâr**, meşguliyet.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8552	1	**511**	şuġûl	شُغُولْ	İşler, meşguliyetler, **kârhâ**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8553	1	**511**	şaġîl	شَغِيلْ	Meşgul olan, çok işi olan, **kârgîr**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8554	1	**511**	şifa	شِفَاءْ	Hastalıktan kurtulup afiyet bulmak. **Darüşşifa** hastahane, ispitalya.	Arapça noktalı şîn (ش) babı

8555	1	**511**	şefaat	شَفَاعَة	Kabahatli yahut muhtaç olan kimse için rica etmek, **ḫâheş kerden**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8556	1	**511**	şeffaf	شَفَّافْ	Kendi ve cismi içinden nazar olundukta kendi verâsında bulunan şeylerin görünmesine mâni olmayan, **tâbdâr**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8557	1	**511**	şifâh	شِفَاهْ	Dudaklar, şefeler, **lebhâ** ve yüz yüze karşı söyleşmek.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8558	1	**511**	şifahen	شِفَاهاً	Yüz yüze karşı söyleşerek.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8559	1	**511**	şifâhî	شِفَاهِيّ	Yüz yüze karşı söylenmiş olan, **rûberû goften**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8560	1	**511**	şefe(t)	شَفَه	Dudak, **leb**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8561	1	**511**	şüfeʿâʾ	شُفَعَاءْ	Şefaatçiler, ricacılar, **ḫâheş künân**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8562	1	**511**	şufʿa(t)	شُفْعَة	ve **Ḥakḳ-ı şufʿa(t)** iki veya ziyade kimse bir haneye iştirak üzere malik olup merkumlardan biri kendi hissesini başka bir kimseye satsa şerikleri dava edip semenini eda ederek hisse-i mezbûreyi kahren zapt etmek hakk-ı şerʿîleridir ve hakk-ı mezkûr bazı şerait tahtında olarak komşu beyninde dahi cari olur.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8563	1	**512**	şafaḳ	شَفَقْ	Gurûb-ı şemsten sonra baki kalan azca aydınlık, **rûşenâ-yı pes ez-âfitâb**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8564	1	**512**	şefeḳat	شَفَقَة	İnayet, **mihr**, vakit, merhamet, birine acıyıp, esirgemek.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8565	1	**512**	şefḳat	شَفْقَة	Bi-maʿnâhu eyḍan.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8566	1	**512**	şefevât	شَفَوَاتْ	Şefeler, dudaklar, **lebhâ**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8567	1	**512**	şefûḳ	شَفُوقْ	Şefkatli, merhametli olan, **mihribân**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8568	1	**512**	şefevî	شَفَوِى	Dudağa mensup ve müteallik olan, **lebî**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8569	1	**512**	şefeh	شَفَه	Dudak, **leb**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8570	1	**512**	şefehe(t)	شَفَهَة	Bi-maʿnâhu eyḍan.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8571	1	**512**	şefehî	شَفَهِىّ	Dudağa mensup ve müteallik olan, **lebî**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8572	1	**512**	şefî	شَفِىّ	Bi-maʿnâhu eyḍan.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8573	1	**512**	şefîr	شَفِيرْ	**Kenar** ve nahiye, canip, taraf.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8574	1	**512**	şefîʿ	شَفِيعْ	Şefaat edici, kabahatli için rica edici ve Hakk-ı şüfʿaya malik olan kimse, **ḫâheş künende**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8575	1	**512**	şefîʿ-i câr	شَفِيعِ جَارْ	Tarîk-i hâs içinde komşu olup Hakk-ı şüfʿaya malik olan kimse.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8576	1	**512**	şefîʿ-i ḫâlîṭ	شَفِيعِ خَالِيط	Emlakı mahlut veya müşterek olup hakk-ı şüfʿaya malik olan kimse.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8577	1	**512**	şefiḳ	شَفِيقْ	Şefkatli, merhametli, **mihribân**, sâhib-i rikkat olan.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8578	1	**512**	şaḳḳ	شَقّ	Yarmak, **kâften**, ayırmak, bölük ve yarık, çatlak, açıklık.	Arapça noktalı şîn (ش) babı

8579	1	512	şıḳḳ	شِقّ	İkiye yarılmış nesnenin bir paresi bir nesnenin ayrılmış olan nısfı, **pare**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8580	1	512	şeḳâʾ	شَقَاءْ	Şekavet, **bedbaḫt şuden**, her türlü bela ve rezalete giriftar olmak ve her türlü efʿâl-i şenîʾa ve rezile ve reddiyeyi mürtekip olmak.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8581	1	513	şeḳâha(t)	شَقَحَة	Kabahat, yakışıksız olan husus, **bedî**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8582	1	513	şiḳâḳ	شِقَاقْ	Adavet, muhalefet, **dûşmenî**, adem-i ittifak, bozuşukluk, bozuşmak.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8583	1	513	şeḳavet	شَقَاوَةْ	Her türlü bela ve rezalete giriftar olmak ve her türlü efʿâl-i şenîʿa ve reddiyeyi mürtekip olmak, **bedbaḫt şuden**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8584	1	513	şakayık	شَقَايِقْ	Yarıklar, çatlaklar, **şikâftehâ** ve malum bir çiçek ismidir.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8585	1	513	şaḳâʾiḳ-i nuʿmân	شَقَايِقِ نُعْمَانْ	Gelincik çiçeği, **lâle-i deştî**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8586	1	513	şıḳḳa(t)	شِقّة	İkiye yarılmış nesnenin bir parçası ve bir nevi, mektup ki kaimeden küçük ve tezkireden büyük olur, **parça**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8587	1	513	şuḳḳa(t)	شُقّة	Bi-maʿnâhu eyḍan.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8588	1	513	şiḳaḳ	شِقَقْ	İkiye yarılmış nesnelerin parçaları, **pârehâ**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8589	1	513	şaḳvet	شَقَوَةْ	Şekavet, kötülük, **bedî** ve bedbahtlık.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8590	1	513	şuḳûḳ	شُقُوقْ	Yarıklar, çatlaklar, **şikâfethâ**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8591	1	513	şaḳi	شَقِىّ	Her türlü efʿâl-i şenîʿa ve reddiye irtikap eder olan habis ve her türlü rezalet ve belaya giriftar olan.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8592	1	513	şaḳîḥ	شَقِيحْ	Kabih, çirkin, ziynet yakışmaz olan.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8593	1	513	şaḳîḳ	شَقِيقْ	Bir çiçek ismi ve öz kardeş ve ikiye yarılmış nesnenin bir parçası ve yarılmış çatlamış olan, **şikâf**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8594	1	513	şaḳîḳa(t)	شَقِيقَةْ	Yarık, çatlak, **şikâf**, açıklık ve öz kız kardeş.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8595	1	513	şekk	شَكّ	Bir kavlin sıhhati yakınen bilinmeyip sıhhati ve kizbi beyninde tereddüt etmek, şüphe, **be-gümân üftâden**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8596	1	513	şikât	شِكَاةْ	Bir kimseye derdini söyleyip ifade etmek, **gile**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8597	1	514	şekât	شَكَاةْ	Hastalık, maraz, **bîmârî**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8598	1	514	şekâse(t)	شَكَاسَة	Tabiat tersliği, huyun çetinliği, serkeşlik, inat, **betre**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8599	1	514	şikayet	شِكَايَتْ	Bir kimse derdini söyleyip ifade etmek ve birinin yaramaz hareketini zabit tarafına arz ve ifade etmek, **gile**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8600	1	514	şükür	شُكْر	İhsan ve nimetin kadir ve kıymetini bilip ihsan edeni methüsena ederek ihsanını nasa bildirmek ve Hakteala Hazretleri ibâda efʿâl-i haseneye mukabil mükâfat ve mücazat vermek, **sipâsdârî kerden**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı

8601	1	**514**	şükran	شُكْرَانْ	İhsan ve nimetin kadir ve kıymetini bilip mümkün derecesi mukabilini etmek, **sipâsdârî kerden**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8602	1	**514**	şekil	شَكْل	Suret, biçim, heyet, resim, **peyker** ve hendesede şekil oldur ki bir veya ziyade hudut vasıtasıyla maktu ve münhasır ola ve ilm-i arûzdan fâʿilâtün cüzünden elif (ا) ve nun (ن)'un hazfına denir.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8603	1	**514**	şekûr	شَكُورْ	Şakiru'niʿme, teşekkür eder olan, **sipâs dârende**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8604	1	**514**	şükûr	شُكُورْ	Şükürler, teşekkürler.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8605	1	**514**	şükûk	شُكُوكْ	Şekler, şüpheler, **gümânhâ**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8606	1	**514**	şükûl	شُكُولْ	Eşkâl, şekiller, suretler **peykerhâ**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8607	1	**514**	şekvâ	شَكْوَى	Şikayet, derdini ifade etmek, **kile kerden**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8608	1	**514**	şekî	شَكِيّ	Şek ve şüpheye müteallik olan, **gümânî**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8609	1	**514**	şekiye(t)	شَكِيَة	Şikayet, derdini ifade etmek, **kile**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8610	1	**514**	şekîke(t)	شَكِيكَة	Fırka, **bölük**, takım, üslup, tarik ve huy, hulk, meşrep.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8611	1	**515**	şekil	شَكِيلْ	Güzel biçimli, endamlı olan.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8612	1	**515**	şekîme(t)	شَكِيمَة	At geminin ağızlığı, **dehâne**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8613	1	**515**	şemm	شَمّ	Koklamak, **bûyîden**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8614	1	**515**	şamata	شَمَاتَة	Gürültü, **tirâk**, çağrışma, bağrışma ve düşmanın keder ve musibetle hürrem ve mesrur olup şenlik etmesi.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8615	1	**515**	şemârîḫ	شَمَارِيخْ	Salkımlar, **ġûşehâ**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8616	1	**515**	şemmâs	شَمَّاسْ	Başının orta yerlerini tıraş eder bir nevi Nâsâri papazı.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8617	1	**515**	şimal	شِمَالْ	Sol taraf, **nezd-i ceb** ve güneşin doğduğu tarafa bakıldığında sol canibe düşen nısf-ı ufk ve huy, tabiat, meşrep.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8618	1	**515**	şimâlî	شِمَالِيّ	Şimal tarafına müteallik ve mensup olan.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8619	1	**515**	şimâm	شِمَامْ	Koklamak, **bûyîden**, bir nesnenin kokusunu tecrübe etmek.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8620	1	**515**	şemail	شَمَائِلْ	Ahlak, tabiatlar, huylar, **siriştâ**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8621	1	**515**	şemâʾim	شَمَائِمْ	Şemîmeler, kokular, rayihalar.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8622	1	**515**	şemme(t)	شَمَّة	Koku, rayiha, **bûy** ve koklamak ve pek cüzi miktar.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8623	1	**515**	şimer	شِمَرْ	Habis, reddî, merdûd olan.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8624	1	**515**	şimrâḫ	شِمْرَاخْ	Üzüm yahut başka meyvanın saplı salkımı, **ġûşe**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8625	1	**515**	şems	شَمْس	Güneş, **âfitâb**, hurşîd.	Arapça noktalı şîn (ش) babı

8626	1	515	şemsî	شَمْسِىّ	Şemse mütealik ve mensup olan, **âfitâbî**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8627	1	515	şemsiyet	شَمْسِيَّة	Güneş ve yağmurdan muhafaza için istimal olunan **sâyebân** ve hurûf-u şemsiye tesmiyesi bir kelimenin birinci harfi bulunup evvelinde lâm-ı târif vaki olduğunda telaffuzunda lâm-ı mezkûr hazf ve kendisi teşdit ile telaffuz olunan harflere ıtlak olunur.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8628	1	516	şamṭ	شَمْط	Kırçıl olmak, **dûmûmî şuden**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8629	1	516	şem	شَمْع	Mum, **çerâğ** ve bal mumu.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8630	1	516	şemʿ-i ʿasel	شَمْعِ عَسَلْ	Bal mumu, **mûm-ı engübîn**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8631	1	516	şeml	شَمْل	Örtü ile örtüp bürümek ve örtü nesneyi örtmek ve nesne nesneyi ihata etmek, **câme pîçîden**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8632	1	516	şümûs	شُمُوسْ	Şemsler, güneşler, **âfitâbhâ**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8633	1	516	şümûʿ	شُمُوعْ	Şemler, mumlar, **mûmhâ**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8634	1	516	şümul	شُمُولْ	Şamil ve havi olmak ve nesne nesneyi örtmek veya kendi hükmüne dâhil etmek birkaç nesneye âm ve müşterek olmak.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8635	1	516	şemûm	شَمُومْ	Kokular, reyhalı olan, **bûy-mend**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8636	1	516	şemîm	شَمِيمْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan ve koku, **bû,** rayiha ve koklamak.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8637	1	516	şemîme(t)	شَمِيمَة	Koku, rayiha, **bûy**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8638	1	516	şenâr	شَنَارْ	Pek bed ve kabih olan, ayıp ve ar ve nakısa, **neng**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8639	1	516	şenâʿ	شَنَاعْ	Pek aşırı bed ve kabih ve çirkin ve yakışmaz olmak, **bed-ter**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8640	1	516	şenâʿa(t)	شَنَاعَة	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8641	1	516	şenâʾîʿ	شَنَائِعْ	Pek aşırı kabih ve bed ve yakışmaz olan şeyler, **bed-ter**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8642	1	516	şinşine(t)	شِنْشِنَة	Tabiat, deʾb, âdet.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8643	1	516	şenʿ	شَنَعْ	Şenaat, pek şeni ve kabih olmak, **saḫt-bed**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8644	1	516	şunʿa(t)	شُنْعَة	Pek aşırı yakışmaz olan fiil, **bedî**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8645	1	516	şeni	شَنِيعْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8646	1	516	şevârib	شَوَارِبْ	Bıyıklar, üst dudakta olan kıllar, **bürûthâ**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8647	1	517	şevâriʿ	شَوَارِعْ	Cadde, yollar, **şâhrâhhâ**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8648	1	517	şevârıḳ	شَوَارِقْ	Nurlar, aydınlıklar, **tâbdârhâ**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8649	1	517	şüvâẓ	شُوَاظ	Tütünsüz olan safi alev, **zebâne-i âteş**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8650	1	517	şevâʿil	شَوَاعِلْ	Ateş alevleri.	Arapça noktalı şîn (ش) babı

8651	1	**517**	şevâʿî	شَوَاعِى	Şâʿi ve faş olanlar, **âşikâr şuden**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8652	1	**517**	şevâġıl	شَوَاغِلْ	Şuguller, meşguliyetler.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8653	1	**517**	şevâkil	شَوَاكِلْ	Şâkileler, tarikatler, mezhepler ve ahlak, tabâyiʿ.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8654	1	**517**	şevval	شَوَّالْ	Şuhûr-u Arabiyyeden onuncu şehirin ismidir.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8655	1	**517**	şevâmıḫ	شَوَامِخْ	Yüksek olan dağlar, **kûhhâ-yı bülend**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8656	1	**517**	şevâmil	شَوَامِلْ	Şamil ve havi olanlar.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8657	1	**517**	şevâhid	شَوَاهِدْ	Şehadet ediciler, **güvâhân**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8658	1	**517**	şevâhiḳ	شَوَاهِقْ	Yüksek dağlar, **kûh-i bülend**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8659	1	**517**	şevâhîn	شَوَاهِينْ	Şahin denilen kuşlar, **şehbâzân**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8660	1	**517**	şevâʾib	شَوَائِبْ	Şaibeler, çirkler, lekeler, paslar, **jenkhâ**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8661	1	**517**	şuʾubûb	شُؤُبُوبْ	Sağnaklı yağmur, **bârân**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8662	1	**517**	şûra	شُورَا	Meşveret ve müşavere ederek umûr-ı memleket idaresine memur olan birkaç kimse heyʾet-i mecmûʿası.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8663	1	**517**	şûra	شُورَى	Bi-maʿnâhu eyḍan.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8664	1	**517**	şavṭ	شَوْط	Beyt-i şerîf ziyaretinde Hacer-i esved'den başlayıp şartı üzere dolanarak yine Hacer-i esved'e varmak üzere tavaf etmek.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8665	1	**517**	şevḳ	شَوْق	Arzu etmek, gönülden isteyip aramak ve memnun ve mesrur ve şaduman olmak, **arzû-mendî kerden**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8666	1	**517**	şevḳî	شَوْقِىّ	Şevke müteallik ve mensup olan.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8667	1	**517**	şevḳiyye(t)	شَوْقِيَّه	Mektubun elkabı beyan akabinde olan bendi.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8668	1	**518**	şevk	شَوْكْ	Diken, **ḫâr**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8669	1	**518**	şevket	شَوْكَة	Padişaha mahsus olan heyet ve saltanat ve diken, **ḫâr** ve silah ve silahın hiddeti.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8670	1	**518**	şevkel	شَوْكَلْ	Piyade asker ve askerin sağ kolu yahut sol kolu.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8671	1	**518**	şom	شُومْ	Uğursuz olan, **lüc**, nahs olan ve rezil, kabih olan.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8672	1	**518**	şûʾm	شُؤْم	Uğursuzluk, meşum olmak, **lücî**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8673	1	**518**	şevne(t)	شَوْنَه	Zahire ambarı, **tebengû**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8674	1	**518**	şahap	شَهَابْ	Düşer yıldız misilli gök yüzünde bazen müşahede olunan ateş parçası, **sîtâre-i dîv endâz**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8675	1	**518**	şehadet	شَهَادَةْ	Bir mahalde hazır olup bir hususu görüp müşahede etmek ve şahitlik edip gördüğünü ve yakınen bildiğini söyleyip ifade etmek, **kevâhî dâden** ve Hak	Arapça noktalı şîn (ش) babı

					celle ve sübhâneteala Hazretleri'nin vahdaniyetine ve Peygamber aleyhisselam'ın nübüvvetine kalben ve lisanen kail olmak ve şehit olmak ve hazır olmak, mevcut olmak, huzur, vücut. **Âlem-i şehâdet** dünya, cihan.	
8676	1	**518**	şihâr	شِهَارْ	Aylıkla vermek veya almak.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8677	1	**518**	şihâm	شِهَامْ	**Zeyrekân**, zeki ve cesur olanlar.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8678	1	**518**	şehâmet	شَهَامَةْ	Zekâ, zekâvet, idrak etmek, **tîz fehm** ve cesaret, şecaat, cüret, bahadırlık.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8679	1	**518**	şehbâʾ	شَهْبَاءْ	Rengi siyah karışmış beyaz olan ve çok ve bütün bütün silahlı olan asker bölüğü ve pek kıtlık olan nesne.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8680	1	**519**	şühbân	شُهْبَانْ	Şehâblar, düşen yıldızlar, **sitâre-i dîv endâzhâ**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8681	1	**519**	şüheda	شُهَدَاءْ	Şehitler, din için katlolunan kimseler.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8682	1	**519**	şehdânec	شَهْدَانَجْ	Kendir tohumu, beng tohumu, **şehdâne**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8683	1	**519**	şehdânaḳ	شَهْدَانَقْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8684	1	**519**	şehr	شَهْر	Ay, **mâh**, yeni aydan yeni aya kadar olan müddet.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8685	1	**519**	şöhret	شُهْرَةْ	Bir nesnenin isim ve evsafı beyne'n-nâs bilinip söylenmek, **âşikârâ kerden**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8686	1	**519**	şehrî	شَهْرِىّ	Bir aylık, bir aya müteallik olan mâhi.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8687	1	**519**	şehla	شَهْلَاءْ	Koyun gözlerine benzer olan göz ki pek makbuldür, **mîşçeşm**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8688	1	**519**	şehm	شَهْم	Zeki, zekâvetli olan, cesur, cesaretli olan, **tîz fehm**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8689	1	**519**	şehevât	شَهَوَاتْ	Şehvetler, istekler, **arzûhâ**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8690	1	**519**	şehvân	شَهْوَانْ	Şehveti galip olan kimse.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8691	1	**519**	şehvânî	شَهْوَانِىّ	Bi-maʿ nâhu eyḍan ve şehvete mütealik olan.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8692	1	**519**	şehvet	شَهْوَةْ	Bir nesne sevip ona meyil ve rağbet etmek ve mahbube için istek ve iştiha etmek.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8693	1	**519**	şühûd	شُهُودْ	Hazır olup görmek ve hazır ve mevcut olup göze görünmek ve görüp müşahede etmek, **ḥâżır âmaden**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8694	1	**519**	şühûr	شُهُورْ	Şehirler, aylar, **mâhhâ**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8695	1	**519**	şehevi	شَهْوِىّ	Ehl-i şehvet olan ve şehvete mensup ve müteallik olan.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8696	1	**519**	şehî	شَهِىّ	İstenilecek ve arzu olunacak.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8697	1	**519**	şehit	شَهِيدْ	Dini için katlolunan kimse, **küşte be-Ḫudây.**	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8698	1	**519**	şehîr	شَهِيرْ	Şöhretli olan, **nâmdâr**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8699	1	**519**	şehîḳ	شَهِيقْ	Ağlayan, çocuk gibi hıçkırıp içini çekmek, b**âng-ı nerm kerden**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı

8700	1	**519**	şehîm	شَهِيمْ	Zeki, zekâvetli olan, **zeyrek**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8701	1	**519**	şey	شَىْ	Mevcut olan nesne, **çîz**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8702	1	**519**	şeyâṭîn	شَيَاطِينْ	Şeytanlar, **dîvân**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8703	1	**519**	şiyâʿ	شِيَاعْ	Şüyu bulmak, nas beyninde münteşir olmak, **fâş şuden**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8704	1	**519**	şiyâm	شِيَامْ	Siyah lekeler, benler, **ḫâlhâ**	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8705	1	**519**	şiyâmet	شِيَامَتْ	Bi-maʿnâhu eyḍan.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8706	1	**519**	şeʾâmet	شَئَامَتْ	Uğursuzluk, adem-i meymenet, **lücî**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8707	1	**519**	şeyb	شَيْب	Saç ve sakal ağarmak, ihtiyarlık, **sepid şuden mûy**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8708	1	**519**	şeybâʾ	شَيْبَاءْ	Ayın son gecesi, **şeb-i encâm-ı mâh** ve arusun zifaf gecesine leyle-i şeybâʾ denilir.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8709	1	**519**	şîbet	شِيبَة	Saç ve sakal ağarmak, ihtiyarlık, **sepid şuden mûy**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8710	1	**519**	şeyḫ	شَيْخ	İhtiyar ve kocamış olan, **pir** ve bir kabilenin seyyidi olan adam ve dervişlerin büyüğü olan zat.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8711	1	**519**	şeyhülislam	شَيْخُ الإِسْلَامْ	Devlet-i aliyye uleması beyninde rütbece büyük olan ulema, efendi.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8712	1	**519**	şîḫân	شِيخَانْ	Şeyhler, ihtiyar olan kimseler ve dervişlerin büyüğü ve kabilenin seyyidi.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8713	1	**519**	şeyḫân	شَيْخَانْ	Ebubekiru's-sıddık ve Ömerü'l-fâruk radıyallahu anhumâ Hazretleri.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8714	1	**519**	şîḫâ(t)	شِيخَة	Bi-maʿnâhu eyḍan.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8715	1	**519**	şeyḫûḫat	شَيْخُوخَة	Şeyhlik, ihtiyarlık, kocalık, **pîrî**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8716	1	**519**	şeyḫûḫiyye(t)	شَيْخُوخِيَّة	Bi-maʿnâhu eyḍan.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8717	1	**519**	şeyṭan	شَيْطَانْ	İblîs-i laʿîn ve **dîv**, ifrit ve şer ve hile kastıyla muamele eden adam.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8718	1	**519**	şeyṭani	شَيْطَانِى	Şeytana mensup ve müteallik olan, **dîvî**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8719	1	**519**	şeyṭâniyyet	شَيْطَنِيَّة	Şeytanlık, şeytan fiili, **dîvvârî**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8720	1	**519**	şeyṭane(t)	شَيْطَنَة	Bi-maʿnâhu eyḍan.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8721	1	**519**	şiyaʿ	شِيَع	Şialar, başka başka müstakil insan fırkaları.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8722	1	**519**	şia	شِيعَة	Bir kimsenin müttefik ve nasırı olan etbâʿ takımı ve müstakil olan insan fırkası ve Hazreti Ali kerramallahu vechehu'l-murtazânın ve hanedân-ı âlîlerinin muhip ve mihribânı olan cemaat ki Acem vilayetinde kesret üzere olur.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8723	1	**519**	şîme(t)	شِيمَة	Hulk, **ḫuy**, tabiat.	Arapça noktalı şîn (ش) babı

8724	1	**519**	şeyn	شَيْن	Ayıp, leke, kusur, kabahat, **zişt**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8725	1	**519**	şîn	شِينْ	Harf-i Osmâniyyeden on altıncı harfin ismidir.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8726	1	**519**	şüyûẖ	شُيُوخْ	Şeyhler, ihtiyar olan adamlar, **pîrân** ve dervişlerin büyükleri ve kabile sergerdeleri.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8727	1	**519**	şüyûẖiyye(t)	شُيُوخِيَّة	İhtiyarlık, **pîrî**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8728	1	**519**	şüyu	شُيُوعْ	Nas beyninde bulunup malum ve münteşir olmak, **âşikâr şuden**.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8729	1	**519**	şüʾûn	شُئُونْ	Şanlar, mahiyetler, hâller.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8730	1	**519**	şüʾûnât	شُئُونَاتْ	Şan ve mahiyet ve hâllerin tenevvüâtı.	Arapça noktalı şîn (ش) babı
8731	1	**519**	şîʾe(t)	شِيئَة	İstemek, **ẖâhîden**, dilemek, irade etmek, arzu etmek.	Arapça noktalı şîn (ش) babı

Tercümânü'l-Lügat

I. Cilt Metin

Farsça Cetveli

ID	Cilt	Sayfa	Maddebaşı	Arap Harfli Yazımı	Tanım ve Arapça karşılıklar	Bab
1	1	2	**â**	آ	İşbu elif (ا) tesmiye olunan harf tertîb-i hurûf-ı Osmâniyyede harf-i evvel olup zîc ve hesaba dair kütüb ve resâil-i sâirede vahide delalet ederek istimal olunur.	Farsça elif (ا) bâbı
2	1	2	**âb**	آبْ	Su, **mâʾ**, letâfet, güzellik, revnâk, cila, kadir, itibar, ırz ve namus, vakar, hiddet, keskinlik, şarap, bade, hamr, yağmur, matar, baran.	Farsça elif (ا) bâbı
3	1	2	**âbâ**	آبَا	Çorba denilen taamdır ki Arabîsi **merak̟** tabir olunur.	Farsça elif (ا) bâbı
4	1	2	**âbpuşt**	آبْ پُشْت	Zikirden ẓuhur eden nefes ki meni ve **nuṭfe** derler.	Farsça elif (ا) bâbı
5	1	2	**abat**	آبَادْ	Mamur olan mahal, mekân, câ, hemîşe, aferin, kaʿbe, hûb-nîk, hoş-âmed, sahra, hane.	Farsça elif (ا) bâbı
6	1	2	**âbâdân**	آبَادَانْ	Mamur olan ahali ve sekenesi çok olan mahal.	Farsça elif (ا) bâbı
7	1	2	**âbâdânî**	آبَادَانِى	Abadanlık, **mamuriyet**	Farsça elif (ا) bâbı
8	1	2	**âbâdî**	آبَادِى	Bir nevi âlâ yazı kağıdı.	Farsça elif (ا) bâbı
9	1	2	**âbtâbe**	آبْتَابَه	**İbrik̟**, bahçıvan kovası.	Farsça elif (ا) bâbı
10	1	2	**âbḫûr**	آبْخُورْ	Su kenarlarında âdem ve hayvan su içecek mevzu Türkîde sevâd derler. Arabîde **şuruʿa**.	Farsça elif (ا) bâbı
11	1	2	**âbdâr**	آبْدَارْ	Taze, **tarî** ve ter-latîf meyve, meclis-i ârâ, rutubetli, merd-i musâhib, cilalı, keskin olan, tarî ve yaş olan.	Farsça elif (ا) bâbı
12	1	3	**âbdân**	آبْدَانْ	Su kabı, sidik kavuğu yani mesane denilen âlet-i dâhiliyye. Arabîsi **iḫlîl**.	Farsça elif (ا) bâbı
13	1	3	**abdest**	آبْدَسْت	Namaz kılmazdan mukaddem ferâiz-i İslamiyye üzere su vasıtasıyla tathîr-i aʿza-yı beden için icra olunan gusül ve iğtisal, **vüżûʾ**.	Farsça elif (ا) bâbı
14	1	3	**âbḫast**	آبْخَسْت	Vasat-ı deryâda etrafı su olan ada, **cezîre**	Farsça elif (ا) bâbı
15	1		**âbḫîz**	آبْخِيز	Havanın tahrikiyle suda hasıl olan olan **mevc** ve dalga.	Farsça elif (ا) bâbı
16	1	3	**ibân**	اِبَانْ	Ekincilerin kullandıkları çift ki sapan derler, **miḫrâş̟**.	Farsça elif (ا) bâbı
17	1	3	**âbâm**	آبَامْ	Kale ve duvar burcu, **şurfe** ve burûc-ı kevâkib.	Farsça elif (ا) bâbı
18	1	3	**ebr**	اَبْر	Bulut, **seḥâb**	Farsça elif (ا) bâbı
19	1	3	**abreş**	اَبْرَشْ	Vücûd-ı insân ve hayvanda fazalât balgamdan hariç ciltte zahir olan beyazlık, **berş**	Farsça elif (ا) bâbı
20	1	3	**ibrişim**	اِبْرِشِمْ	Harirden masnu bir nevi iplik, **k̟az**.	Farsça elif (ا) bâbı
21	1	3	**ebrak**	اَبْرَكْ	**Sünger**, **sefenc**.	Farsça elif (ا) bâbı
22	1	3	**âbrû**	اَبْرُو	Yüz aklığı, **ʿırż**, namus.	Farsça elif (ا) bâbı
23	1	3	**ebrû**	اَبْرُو	Göz kaşı, **ḥâcib-i ʿayn**.	Farsça elif (ا) bâbı
24	1	3	**ebruvân**	اَبْرُوَانْ	Ebrular, kaşlar, **ḥâcibân**	Farsça elif (ا) bâbı

25	1	**3**	**ebrû-yı şanem**	اَبْرُوىٔ صَنَمْ	Kankurutan otu.	Farsça elif (ا) bâbı
26	1	**3**	**ebrûgen**	اَبْرُوكَنْ	Kıl koparılan alet ki cımbız, **milḳât**	Farsça elif (ا) bâbı
27	1	**3**	**(ibrîz)**	**(**اِبْرِيزْ**)**	**Zer-i ḫâliş**, halis altın. İpekten maʿmul bir nevi iplik, **ḳazz**.	Farsça elif (ا) bâbı
28	1	**3**	**ibrişim**	اِبْرِيشِمْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça elif (ا) bâbı
29	1	**3**	**ebsâr**	اَبْسَارْ	Bileği taşı ki fesân derler, **meşḥaz**.	Farsça elif (ا) bâbı
30	1	**3**	**âbsuvâr**	اَبْسُوَارْ	Su yüzünde **sâbiḥ** olup yüzer olan ve su yüzünde olan habâb, kabarcık.	Farsça elif (ا) bâbı
31	1	**4**	**âbsiyân**	اَبْسِيَانْ	Gözden akan yaş, **eşk-i dümûʿ**.	Farsça elif (ا) bâbı
32	1	**4**	**âbsitengâh**	اَبْسِتَنْگَاهْ	Kademhane, **kenef**, taharet mahali.	Farsça elif (ا) bâbı
33	1	**4**	**âbşâr**	اَبْشَارْ	Suyun şırıltısı, **şelîl**.	Farsça elif (ا) bâbı
34	1	**4**	**âbkâme**	اَبْكَامَه	Kuru ekmekten ıslatıp boza gibi ekşitirler bir nevi sudur. Arabîsi **murî**.	Farsça elif (ا) bâbı
35	1	**4**	**âbgerm**	اَبْكَرْم	Ilıca tabir olunan hamam, yerden zahir olur sıcak su, **ḥumme**.	Farsça elif (ا) bâbı
36	1	**4**	**âbkeş**	اَبْكَشْ	Su dağıtıcı, su çekici, saki.	Farsça elif (ا) bâbı
37	1	**4**	**âbgûn**	اَبْكُونْ	Su renginde yani mavi olan.	Farsça elif (ا) bâbı
38	1	**4**	**âbgûne**	اَبْگُونَه	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça elif (ا) bâbı
39	1	**4**	**âbgîr**	اَبْكِيرْ	Su birikmiş göl, ġadîr.	Farsça elif (ا) bâbı
40	1	**4**	**âbgîne**	اَبْكِينَه	Ayna, **mir'at**, kadeh, câm, piyale, şişe, sürahi, şarap, bade, billur câm, elmas.	Farsça elif (ا) bâbı
41	1	**4**	**âbile**	اَبِلَه	Sivilce tabir olunan küçük çıban ve sabilerin çıkardığı çiçek. Arabîsi **büşûr**.	Farsça elif (ا) bâbı
42	1	**4**	**(ebleh)**	**(**اَبْلَه**)**	Bön ve ahmak olan.	Farsça elif (ا) bâbı
43	1	**4**	**eblehâne**	اَبْلَهَانَه	Budalaya layık ve yaraşık olan, **eblehiyye**	Farsça elif (ا) bâbı
44	1	**4**	**eblehî**	اَبْلَهِى	Budalalık, akılsızlık, ahmaklık, **belâhet**.	Farsça elif (ا) bâbı
45	1	**4**	**eblîse**	اَبْلِيسَه	Ekici, **zürraʿ**, ekin ekici.	Farsça elif (ا) bâbı
46	1	**4**	**âbâm**	اَبَامْ	Kale ve duvar burcu, burûc, kevâkib, **burç.**	Farsça elif (ا) bâbı
47	1	**4**	**âbmâh**	آبْ مَاهْ	Ağustos denilen rumî ay.	Farsça elif (ا) bâbı
48	1	**4**	**(abanos)**	اَبْنُوسْ	Maruf siyah ağaç.	Farsça elif (ا) bâbı
49	1	**4**	**âbî**	آبِى	Ayva, **sefercel**, iri üzüm, erik.	Farsça elif (ا) bâbı
50	1	**4**	**âbyâr**	اَبْيَارْ	Sulayıcı, **saḳi**, su verici.	Farsça elif (ا) bâbı
51	1	**4**	**âbyârî**	اَبْيَارِى	Sulayıcılık, sulamak, **isḳa.**	Farsça elif (ا) bâbı
52	1	**4**	**ebîr**	اَبِيرْ	Su kovası, şerâre-i ateş.	Farsça elif (ا) bâbı
53	1	**4**	**ibrişim**	اِبْشِيمْ	İbrişim muhafffidir, ham iplik.	Farsça elif (ا) bâbı
54	1	**4**	**apyon**	اَپْيُونْ	Afyon denilen ecza, **afyon**.	Farsça elif (ا) bâbı
55	1	**4**	**atabey**	اَتَابَكْ	Bey, mürebbi, **muallim** ve Tatar oba başısı ve Devlet-i Abbasiyye zamanında sadr-ı devlet makamında olan sergerde-i etrâk.	Farsça elif (ا) bâbı
56	1	**5**	**et**	اَتْ	Edât-ı hitâbdır, kelime ahirinde zamir olursa elif-i sâbit olur.	Farsça elif (ا) bâbı
57	1	**5**	**utâḳa(t)**	اَتَاقَه	Başa takılan sorguç, **rîşe**.	Farsça elif (ا) bâbı

58	1	**5**	**atâle(t)**	اَتَالَه	Bulamaç denilen taamdır, **lefîne**.	Farsça elif (ا) bâbı
59	1	**5**	**ateş**	اَتَشْ	Od, âzer, anâsır-ı erbaʿanın unsur-ı âʿlâsı, **nâr**.	Farsça elif (ا) bâbı
60	1	**5**	**âteşter**	اَتَشْتَرْ	İstiare tarikiyle şarap, **ḫamr**.	Farsça elif (ا) bâbı
61	1	**5**	**âteşyâr**	اَتَشْيَارْ	Ateş yağdırıcı.	Farsça elif (ا) bâbı
62	1	**5**	**âteşbâz**	اَتَشْبَازْ	Ateş oynayıcı, fişenkçi.	Farsça elif (ا) bâbı
63	1	**5**	**âteşengîz**	اَتَشْ اَنْگِيزْ	Çakmak ile çakıp yaktıkları kav, **ḫurâka** ve hararet verir nesne.	Farsça elif (ا) bâbı
64	1	**5**	**âteşberk**	اَتَشْ بَرْكْ	Çakmak ki onunla kav yakarlar, **miḳdaḥa**.	Farsça elif (ا) bâbı
65	1	**5**	**âteşbaḥar**	اَتَشْ بَهَارْ	Tarâvet, letafet, bahar, revnak.	Farsça elif (ا) bâbı
66	1	**5**	**âteştâb**	اَتَشْتَابْ	Ateş yakıcı olan, külhancı, **tâṭûr**, külhan.	Farsça elif (ا) bâbı
67	1	**5**	**âteşḫâr**	اَتَشْخَوَارْ	Deve kuşu, **neʿâme**, yahut semender dedikleri kuş ki daima ateş yer, zalim ve ġaddar manasına gelir.	Farsça elif (ا) bâbı
68	1	**5**	**âteşdân**	اَتَشْدَانْ	Ocak, mangal, ateş yakacak yer, **kânûn**.	Farsça elif (ا) bâbı
69	1	**5**	**âteşzene**	اَتَشْزَنَه	Çakmak ki onunla ḳav yakarlar, **mikdaḥa**	Farsça elif (ا) bâbı
70	1	**5**	**âteşḫâne**	اَتَشْخَانَه	Ateşperestlerin ibadethanesi.	Farsça elif (ا) bâbı
71	1	**5**	**âteş-i Fârsî**	اَتَشِ فَارِسِى	Vücûd-ı insânda zahir olur bir illettir. Arabîde **nâr-ı Fârsî** derler.	Farsça elif (ا) bâbı
72	1	**5**	**âteşgâh**	اَتَشْگَاهْ	Ateşperestlerin ibadethanesi.	Farsça elif (ا) bâbı
73	1	**5**	**âteşgede**	اَتَشْگَدَه	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça elif (ا) bâbı
74	1	**5**	**âteşnâk**	اَتَشْنَاكْ	Kızgın ateşli olan.	Farsça elif (ا) bâbı
75	1	**5**	**âteşî**	اَتَشِى	Zebani, ehl-i cehennem.	Farsça elif (ا) bâbı
76	1	**5**	**âteşyân**	اَتَشْيَانْ	Ateşîler, zebaniler.	Farsça elif (ا) bâbı
77	1	**5**	**âteşîn**	اَتَشِينْ	Kızgın ateşli ve kırmızı, ahmer olan.	Farsça elif (ا) bâbı
78	1	**5**	**ittiḳâḳpezîr**	اِتِّقَاقْپَذِيرْ	Kendisi üzerine infak vaki olan, **müttefeḳun ʿaleyh**.	Farsça elif (ا) bâbı
79	1	**5**	**eturbân**	اَتُرْبَانْ	**Müttaḳi** ve âbid, zahit, sufi ve ehl-i verâ olan adam.	Farsça elif (ا) bâbı
80	1	**5**	**eṯer**	اَثَرْ	Bir sebepten neşet eden nesne-i netîce, icat, telif, nihayet.	Farsça elif (ا) bâbı
81	1	**6**	**eṯerṭarâz**	اَثَرْطَرَازْ	Tarihnüvîs, **mü'errih̟**, vekayiʿ-nüvîs.	Farsça elif (ا) bâbı
82	1	**6**	**eṯîr**	اَثِيرْ	Kürre-i nâr ile sema beyninde vaki bir nevi cism-i latîf seyyal.	Farsça elif (ا) bâbı
83	1	**6**	**ec**	اَجْ	Hırs ve tamah, ılgın ağacı.	Farsça elif (ا) bâbı
84	1	**6**	**öc**	اُجْ	Bir nesneye kavil ve şart edip bahisle konulan şey, **rehin**.	Farsça elif (ا) bâbı
85	1	**6**	**âcar**	اَجَارْ	Taze, letafet karışmış, iniş yokuş.	Farsça elif (ا) bâbı
86	1	**6**	**(icra)**	**(اِجْرَا)**	Akıtmak, ceryan ettirmek muayyen ve mukarrer tutulmak.	Farsça elif (ا) bâbı
87	1	**6**	**âcesten**	اَجَسْتَنْ	Ağaç ve taş dikmek, **ġars**, **naṣb**.	Farsça elif (ا) bâbı
88	1	**6**	**icfîl**	اِجْفِيلْ	Erkek deve kuşu, **neʿâme.**	Farsça elif (ا) bâbı
89	1	**6**	**âcul**	اَجُلْ	Gegirmek, aruğ kerden, **ifṣâṣ**.	Farsça elif (ا) bâbı
90	1	**6**	**(ecel)**	**(اَجَلْ)**	Vakt-i mevʿûdun nihayeti, rûz-ı muʿayyen, geğirmek, neʿame, mevʿûd	Farsça elif (ا) bâbı

91	1	6	**ucmâc**	أُوجْمَاجْ	Uçmak, **cennet**, behişt.	Farsça elif (ا) bâbı
92	1	6	**ecem**	اَجَمْ	Arslan yatağı olan, **ġuyûl**.	Farsça elif (ا) bâbı
93	1	6	**ücend**	اُجَنْد	Râm ve münkad olmak, **muti** olmak.	Farsça elif (ا) bâbı
94	1	6	**âḫ âḫ**	اَخْ اَخْ	Hoş hoş, vecʿ-i' sadrdan neşet eder tekellüm, **peh peh**.	Farsça elif (ا) bâbı
95	1	6	**uḫ**	اُخْ	Nihâyet-i haz mahlinde sadır olan lafızdır.	Farsça elif (ا) bâbı
96	1	6	**eḫt**	اَخْت	Çekmek, kılıç çekmek, **ictirâr**.	Farsça elif (ا) bâbı
97	1	6	**uḫta süheyl**	اُخْتَاسُهَيْل	İki kevkebdir, burc-ı seratâna karîb birine **şaʿr-ı ʿayûr** birine **şaʿr-i yemânî** derler.	Farsça elif (ا) bâbı
98	1	6	**aḫter**	اَخْتَرْ	Yıldız, **kevkeb**, **necm**, talih, baht.	Farsça elif (ا) bâbı
99	1	6	**aḫterşinâs**	اَخْتَرْ شِنَاسْ	**Müneccim**, talihe bakıcı, remmâl.	Farsça elif (ا) bâbı
100	1	6	**aḫtergûy**	اَخْتَرْگُوىْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça elif (ا) bâbı
101	1	6	**aḫten**	اَخْتَنْ	Kılıç ve hançer çekmek.	Farsça elif (ا) bâbı
102	1	6	**(âhir)**	**(**اَخِرْ**)**	Nihayet, havuz, hamam kurnası, taaccüp ve taarruz etmek.	Farsça elif (ا) bâbı
103	1	6	**âḫirbîn**	اَخِرْبِينْ	Âkıbet-endîş, uzun akıllı olan.	Farsça elif (ا) bâbı
104	1	6	**aḫurek**	اَخُرَكْ	Sinede olan istihân, **ʿul'ul**, kemik	Farsça elif (ا) bâbı
105	1	6	**âḫirdest**	اَخِرْدَسْت	Meclis ahirinde oturmak, nihayette oturmak, kumar oyunu.	Farsça elif (ا) bâbı
106	1	7	**âḫaste**	اَخَسْتَه	Kapı eşiği, istan, **ʿutebe**	Farsça elif (ا) bâbı
107	1	7	**aḫger**	اَخْگَرْ	Ateşte yaktıkları kömür, **faḥm**, yanmış köz, ateş koru.	Farsça elif (ا) bâbı
108	1	7	**aḫkelende**	اَخْكَلَنْدَه	At kaşağısı, **fircûn**.	Farsça elif (ا) bâbı
109	1	7	**aḫkem**	اَخْكَمْ	Elek ve kalbur kasnağı, **iṭâr**.	Farsça elif (ا) bâbı
110	1	7	**uḫnûn**	اُخْنُونْ	İdris Aleyhisselam'ın ism-i şerîfleri.	Farsça elif (ا) bâbı
111	1	7	**aḫgûje**	اَخْگُوژَه	Çulhalar dokudukları bezi sardıkları ağaç, **minvâl**	Farsça elif (ا) bâbı
112	1	7	**aḫgûş**	اَخْگُوشْ	Ham ve nâ-puhte meyve.	Farsça elif (ا) bâbı
113	1	7	**aḫgûk**	اَخْگُوكْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça elif (ا) bâbı
114	1	7	**aḫgûz**	اَخْگُوزْ	Olmamış hurma, **sebâb**, badem çağlası.	Farsça elif (ا) bâbı
115	1	7	**iḫlâsmend**	اِخْلَاصْمَنْد	Riyadan berî olan dost veya bende.	Farsça elif (ا) bâbı
116	1	7	**aḫîr**	اَخِيرْ	Sennûr seyanı için vazolunan alâmat, **ḥadde**.	Farsça elif (ا) bâbı
117	1	7	**ahır**	اَخُورْ	Esb muhafaza etmeğe mahsus olunan bina, **ıṣṭabl**.	Farsça elif (ا) bâbı
118	1	7	**aḫiz**	اَخِيزْ	Kerpiç, **lebn** yahut kerpiç kalıbı.	Farsça elif (ا) bâbı
119	1	7	**aḫîzger**	اَخِيزْگَرْ	Kerpiç yapıcı, **lebbân**.	Farsça elif (ا) bâbı
120	1	7	**âdur**	اَدُرْ	Haccamların kan aldığı neşter, **mişrâṭ**.	Farsça elif (ا) bâbı
121	1	7	**idrar**	اِدْرَارْ	Su akıtmak, ciş etmek, **tebevvül**.	Farsça elif (ا) bâbı
122	1	7	**edrâm**	اَدْرَامْ	Eyer yapıcı, **serrâc**, eyer yamayıcı.	Farsça elif (ا) bâbı
123	1	7	**edrak**	اَدْرَكْ	Gam, müşkül, **bela,** musîbet-i ʿazîme.	Farsça elif (ا) bâbı

124	1	7	**idrârî**	اِدْرَارى	Yevmiye yahut mahiyye, muayyen gelen nesne, **vaẓife**.	Farsça elif (ا) bâbı
125	1	7	**âdek**	آدَكْ	Denizde vaki ada, **cezîre**.	Farsça elif (ا) bâbı
126	1	7	**udre**	اُدْرَه	Kavuk ve takkede olan tepelik, **udre**.	Farsça elif (ا) bâbı
127	1	7	**(Âdem)**	**(**آدَمْ**)**	Ebu'l-beşer alâ nebiyyinâ ve aleyhisselam topraktan halk olunduğu için Âdem tesmiye olundu.	Farsça elif (ا) bâbı
128	1	7	**(âdemî)**	**(**آدَمِى**)**	Âdem'e mensup olan, sıfatı âdem olan.	Farsça elif (ا) bâbı
129	1	7	**edîd**	اَدِيدْ	Her umurda tâbi olduğu **matbûʿ** na ıtlak olunur.	Farsça elif (ا) bâbı
130	1	7	**edîm**	اَدِيمْ	Yüz, **vech**, yeryüzü, sahtiyân	Farsça elif (ا) bâbı
131	1	7	**edyân**	اَدْيَانْ	Yırtıcı canavar, semiz ve kurbet olan, **subbâʿ**.	Farsça elif (ا) bâbı
132	1	8	**edyûn**	اَدْيُونْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça elif (ا) bâbı
133	1	8	**âder**	آدَرْ	Âzer, ateş, **nâr**.	Farsça elif (ا) bâbı
134	1	8	**âẕâr**	آذَارْ	Sene-i şemsiyye, evvel bahar ayı.	Farsça elif (ا) bâbı
135	1	8	**Âẕer**	آذَرْ	Cenâb-ı Bâriteâlâ esmâ-i şerîfesindendir, **ateş**, **nâr**.	Farsça elif (ا) bâbı
136	1	8	**âẕerperest**	آذَرْپَرَسْت	Ateşperest, ateşe ibadet eden.	Farsça elif (ا) bâbı
137	1	8	**âẕerbûye**	آذَرْبُويَه	Gül âşina denilen sarı çiçek.	Farsça elif (ا) bâbı
138	1	8	**âẕerefrûz**	آذَرْاَفْرُوزْ	Ateş yakmak, od yalıñlandırmak, **şeḳâbe**.	Farsça elif (ا) bâbı
139	1	8	**âẕraḫş**	آذَرَخْش	Yıldırım denilen **şâʿiḳa**.	Farsça elif (ا) bâbı
140	1	8	**âẕermâh**	آذَرْمَاهْ	Şuhûr-u Fârisîden ahir güz ayı, rumiler teşrîn-i sâni derler.	Farsça elif (ا) bâbı
141	1	8	**âẕîş**	آذِيشْ	Kapı ardına konulan ağaç, **necf**.	Farsça elif (ا) bâbı
142	1	8	**âẕîn**	آذِينْ	Resim ve âdet, ziynet ve arâyiş, hüsn-i cemal-i dilber, nevruz, eyyâm-ı ʿıyd.	Farsça elif (ا) bâbı
143	1	8	**âẕîne**	آذِينَه	**Cuma** günü, eyyâm-ı meserret.	Farsça elif (ا) bâbı
144	1	8	**âẕergede**	آذَرْگَدَه	Ateşgede, ateşperestlerin ibadet hanesi.	Farsça elif (ا) bâbı
145	1	8	**er**	اَرْ	Harf-i şart olan eğer lafzından tahfif olunmuş, olsa olur, eğer ise manasına.	Farsça elif (ا) bâbı
146	1	8	**ârâ**	آرَا	Ziynet verici, bezeyici, donatıcı olan, **müzeyyin**.	Farsça elif (ا) bâbı
147	1	8	**ârâḫîden**	آرَاخِيدَنْ	Rahat olmak, dinlenmek, **istiraḥat**.	Farsça elif (ا) bâbı
148	1	8	**ârâde**	آرَادَه	**Fâriġ**, târik, kurtulmuş.	Farsça elif (ا) bâbı
149	1	8	**ârâstegî**	آرَاسْتَگِى	Arâstelik, ârâste olmak, **tezyin**.	Farsça elif (ا) bâbı
150	1	8	**ârâstek**	آرَاسْتَكْ	Kırlangıç kuşu, **ʿuvvâr**.	Farsça elif (ا) bâbı
151	1	8	**ârâsten**	آرَاسْتَنْ	Bezenmek, ziynetlenmek, **tezeyyün**.	Farsça elif (ا) bâbı
152	1	8	**ârâste**	آرَاسْتَه	Bezenmiş, **müzeyyen**, donanmış olan.	Farsça elif (ا) bâbı
153	1	8	**ârâk**	آرَاكْ	Evkât-ı hamse-i vücûda istimal olunan **misvâk**.	Farsça elif (ا) bâbı
154	1	8	**ârâm**	آرَامْ	Rahat, **ḫuẓur**, renc ve kederden hali olmak.	Farsça elif (ا) bâbı
155	1	8	**ârâmben**	آرَامْ بَنْ	Şehir ve kasabâtta karada vaki muhtasar bahçe, **maḥcer**.	Farsça elif (ا) bâbı
156	1	8	**âramgâr**	آرَامْگَارْ	Her işi teʾenni ve aheste edici, **müteʾennî**.	Farsça elif (ا) bâbı

157	1	9	**ârâmgâh**	آرَامْگَاهْ	Rahat edecek mekan.	Farsça elif (ا) bâbı
158	1	9	**ârâmgeh**	آرَامْگَهْ	Bi-maʿnâhu eyḍan.	Farsça elif (ا) bâbı
159	1	9	**ârâmî**	آرَامِی	Ârâm, rahat, huzur.	Farsça elif (ا) bâbı
160	1	9	**ârâmîd**	آرَامِیدْ	Karar etti, **râḥa**, rahat eyledi.	Farsça elif (ا) bâbı
161	1	9	**ârâmîde**	آرَامِیدَه	Rahat ve sükunete varmış olan, **müsteriḥ**.	Farsça elif (ا) bâbı
162	1	9	**ârayîş**	آرَایِشْ	**Ziynet**, bezeyiş, düzen.	Farsça elif (ا) bâbı
163	1	9	**ârâyende**	آرَایَنْدَه	Düzen verici, zînetbahş olan.	Farsça elif (ا) bâbı
164	1	9	**ârâyî**	آرَایِی	Düzen vermeklik, düzen vericilik, **müsevvî**.	Farsça elif (ا) bâbı
165	1	9	**ârâyîden**	آرَایِیدَنْ	Bezenmek, **tezeyyün**, ziynetlenmek.	Farsça elif (ا) bâbı
166	1	9	**erbiyân**	اَرْبِیَانْ	Ahtapot denilen balık, Arabîde **cerâdu'-l baḥr** derler.	Farsça elif (ا) bâbı
167	1	9	**erteng**	اَرْتَنْك	Mâni-i nakkâşın kârhanesi ismi ve suret ve resim kitabının ismi.	Farsça elif (ا) bâbı
168	1	9	**ercüment**	اَرْجِمَنْد	Muazzez, **muḥterem**, sâhib-i kadr ve rütbe.	Farsça elif (ا) bâbı
169	1	9	**ercevân** [erguvan]	اَرْجَوَانْ	Koyu kırmızı renginde bir çiçeğin ismidir ve ahmer olan kırmızı renk olan ve kırmızı şarap.	Farsça elif (ا) bâbı
170	1	9	**ercevânî** [erguvanî]	اَرْجَوَانِی	Erguvan renginde olan, kırmızı olan.	Farsça elif (ا) bâbı
171	1	9	**ârd**	آرْد	Un, dakîk, **ṭaḥn**.	Farsça elif (ا) bâbı
172	1	9	**erdâle**	اَرْدَالَه	Bi-maʿnâhu eyḍan.	Farsça elif (ا) bâbı
173	1	9	**erdbîz**	اَرْد بِیزْ	Un eledikleri elek, **münḫal**.	Farsça elif (ا) bâbı
174	1	9	**erdişîr**	اَرْدِشِیرْ	Silsile-i keyâniyândan bir padişah ismi, Behmen-i İsfendiyâr Hindistan lakabı.	Farsça elif (ا) bâbı
175	1	9	**ordu**	اَرْدُو	Seferlerde asâkir için konak, cemiyet, leşkergâh.	Farsça elif (ا) bâbı
176	1	9	**ârda**	آرْدَه	Evlerde istimal olunan el değirmeni, **destâs**, **ġarîbe**.	Farsça elif (ا) bâbı
177	1	9	**erde**	اَرْدَه	Değirmen, asyâb, **ṭâḥûn**.	Farsça elif (ا) bâbı
178	1	9	**erdîbehişt**	اَرْدِی بَهِشْت	Ateş, mâh-ı nîsân, nâm-ı ferişte.	Farsça elif (ا) bâbı
179	1	9	**erdîrûġan**	اَرْدِی رُوغَنْ	Taze ve ter ü latif helva.	Farsça elif (ا) bâbı
180	1	9	**erz**	اَرْز	Câh ve mertebe, kadir ve kıymet, muayyen, malik olmak.	Farsça elif (ا) bâbı
181	1	9	**erzân**	اَرْزَانْ	Layık ve seza ve münasip olan.	Farsça elif (ا) bâbı
182	1	9	**erzân şuden**	اَرْزَانْ شُدَنْ	Ucuz olmak, layık olmak.	Farsça elif (ا) bâbı
183	1	9	**erzânî**	اَرْزَانِی	Liyakat, münasebet, istihkak, ucuzluk, müstahak, ʿatâ, müsellem.	Farsça elif (ا) bâbı
184	1	10	**erzânîden**	اَرْزَانِیدَنْ	Ucuz olmak, **raḫîṣ**.	Farsça elif (ا) bâbı
185	1	10	**erzen**	اَرْزَنْ	Darı tohumu, **ẕürre**.	Farsça elif (ا) bâbı
186	1	10	**erzeng**	اَرْزَنْك	Mâni-i nakkâşın kârhanesi ismi.	Farsça elif (ا) bâbı
187	1	10	**erzenîn**	اَرْزَنِینْ	Darıdan ibaret olan, darı ekmeği.	Farsça elif (ا) bâbı
188	1	10	**arzu**	آرْزُو	Hâhiş, talep, **emel**, istek.	Farsça elif (ا) bâbı

189	1	10	**ârzûkeş**	آرْزُوكَشْ	Hâhişmend, istekli ve talip olan.	Farsça elif (ا) bâbı
190	1	10	**ârzûden**	آرْزُودَنْ	Şevk ve talep göstermek, **iştiyaḳ**.	Farsça elif (ا) bâbı
191	1	10	**ârzûmend**	آرْزُومَنْد	İstekli, hâhişmend ve talip olan.	Farsça elif (ا) bâbı
192	1	10	**erze**	اَرْزَه	Katran denilen siyah şey, **rucâle**.	Farsça elif (ا) bâbı
193	1	10	**erzeger**	اَرْزَه گَرْ	Sıvayıcı, endişe edici.	Farsça elif (ا) bâbı
194	1	10	**erzîr**	اَرْزِيرْ	Kalay denilen madeni şey, **raṣâṣ**.	Farsça elif (ا) bâbı
195	1	10	**eres**	اَرَسْ	Ardıç ağacı, **ʿarʿar**, çınar ağacı, eşk-i çeşm, Revan'da bir nehir ismi.	Farsça elif (ا) bâbı
196	1	10	**eris**	اَرِسْ	Parmak ucundan dirseğe varınca olan miktar, **sâʿid**.	Farsça elif (ا) bâbı
197	1	10	**erastû**	اَرَسْتُو	Kırlangıç kuşu, **ʿuvvâr**.	Farsça elif (ا) bâbı
198	1	10	**Erasṭû [Aristo]**	اَرَسْطُو	İskender Zülkarneyn veziri ismi lisân-ı Yûnânî'de **kâmilü'l- feżâ'il** manasınadır.	Farsça elif (ا) bâbı
199	1	10	**erastûlunyâ [aristolochia]**	اَرَسْطُولُونْيَا	Ferġabûken tabir olunan zehirli darı, Arabîce ḫubzu'-l ġurrâb tabir olunur.	Farsça elif (ا) bâbı
200	1	10	**ereş**	اَرَشْ	Arşın, endaze, **zirâʿ**.	Farsça elif (ا) bâbı
201	1	10	**eraġ**	اَرَغْ	İçi dolu sağ, **ceviz**.	Farsça elif (ا) bâbı
202	1	10	**urġ**	اُرْغْ	Çürük ceviz ve fındık ve her ne ki onların emsali ola, **naḫr**.	Farsça elif (ا) bâbı
203	1	10	**erġuvan**	اَرْغُوَانْ	Bir nevi kırmızı çiçektir ki ağaçta hasıl olur, **ercûvân**.	Farsça elif (ا) bâbı
204	1	10	**erġunûn**	اَرْغُنُونْ	Küffara mahsus bir sazdır, kiliselerde çalarlar.	Farsça elif (ا) bâbı
205	1	10	**erġâb**	اَرْغَابْ	Irmak, dere, çay, **nehir**.	Farsça elif (ا) bâbı
206	1	10	**erġamc**	اَرْغَمْج	Dokumak için uzattıkları ipek ki ergac ve târ dahi derler, **südâ**.	Farsça elif (ا) bâbı
207	1	10	**erġand**	اَرْغَنْد	Dilber, kuvvetli, mert, hasm-efken, **cesur**.	Farsça elif (ا) bâbı
208	1	10	**erġund**	اَرْغُنْد	Haris olmak, bir şeye ziyade istekli olmak.	Farsça elif (ا) bâbı
209	1	11	**erfend**	اَرْفَنْد	Bağdat önünden cari olan su, **şaṭṭu'l-arab.**	Farsça elif (ا) bâbı
210	1	11	**erem**	اَرَمْ	Şeddad bin Âd'ın cennet namıyla bünyâd ettiği Bağ-ı **irem**.	Farsça elif (ا) bâbı
211	1	11	**ürmân**	اُرْمَانْ	**Elem** ve mihnet, renc ve meşakkat.	Farsça elif (ا) bâbı
212	1	11	**armağan**	اَرْمَغَانْ	Hediye ve peşkeş, **tuḥfe**.	Farsça elif (ا) bâbı
213	1	11	**armağanî**	اَرْمَغَانِى	Hediye ve peşkeş olan nesne.	Farsça elif (ا) bâbı
214	1	11	**Armiyâ**	اَرْمِيَا	Benî İsrail peygamberlerinden bir peygamber ism-i şerîfidir.	Farsça elif (ا) bâbı
215	1	11	**eren**	اَرَنْ	Dirsek, **mirfaḳ**, kol.	Farsça elif (ا) bâbı
216	1	11	**âran**	اَرَنْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça elif (ا) bâbı
217	1	11	**ârende**	اَرَنْدَه	Götürücü, **ḥâmil** olan.	Farsça elif (ا) bâbı
218	1	11	**ârûġ**	اَرُوغْ	Geğirme tabir olunan sedâ-yı âğız.	Farsça elif (ا) bâbı
219	1	11	**ârûgzen**	اَرُوغْزَنْ	Geğirici, geğirtme getirici olan.	Farsça elif (ا) bâbı
220	1	11	**âruġ kerden**	اَرُوغْكَرْدَنْ	Geğirmek, **ifşâş** etmek.	Farsça elif (ا) bâbı

221	1	11	**urûġ**	اُرُوغْ	Hayvan derisinden yapılan gön, nesil ve kavim, kabile, âl ve ahfâd.	Farsça elif (ا) bâbı
222	1	11	**ârvîn**	آرْوِينْ	Sınamak, tecrübe etmek, **imtiḥan**.	Farsça elif (ا) bâbı
223	1	11	**irûn**	اِرُونْ	Alçı ki kireç nevindendir, **şarûc**.	Farsça elif (ا) bâbı
224	1	11	**ervend**	اَرْوَنْد	Bağdat önünde cari olan **şaṭṭü'l- Arab**, tecrübe ve azmâyiş, hasret ve arzu, agâhî ve ihtiyat.	Farsça elif (ا) bâbı
225	1	11	**erre**	اَرَّه	Testere, bıçak, **minşâr** denilen alet.	Farsça elif (ا) bâbı
226	1	11	**erreḫâne**	اَرَّه خَانَه	Tahta biçmeğe mahsus kârhane.	Farsça elif (ا) bâbı
227	1	11	**errekeş**	اَرَّه كَشْ	Bıçkıcı, tahta biçici.	Farsça elif (ا) bâbı
228	1	11	**ârî**	آرِى	Cevapta belî ve evet demek.	Farsça elif (ا) bâbı
229	1	11	**erîş**	اَرِيشْ	Zeyrek ve hoşyâr, **ʿâmil.**	Farsça elif (ا) bâbı
230	1	11	**(erîke)**	**(**اَرِيكَه**)**	Taht ve serîr, **müzeyyen** ve âreste.	Farsça elif (ا) bâbı
231	1	11	**ârîr**	آرِيرْ	Sahib-i verâ, **muttaḳî**, tiz-fehm ve zeyrek.	Farsça elif (ا) bâbı
232	1	11	**ârîn**	آرِينْ	Dirsek, kol, **mirfaḳ**.	Farsça elif (ا) bâbı
233	1	11	**erîkenişîn**	آرِيكَه نَشِينْ	Tahtta oturucu, padişah olan, **sulṭan**.	Farsça elif (ا) bâbı
234	1	11	**ez**	اَزْ	Asıl ve mebdeʾ ve iptida gayete delalet eder, Fârisî edattır ki Türkîde "den" Arabîde "min" ile beraber ve müsavi olur.	Farsça elif (ا) bâbı
235	1	12	**âz**	آزْ	Hırs ve tamah, şereh.	Farsça elif (ا) bâbı
236	1	12	**izâʾ**	اِزَاءْ	Sebeb-i refâh ve maişet ve karşı, mukabil.	Farsça elif (ا) bâbı
237	1	12	**azat**	آزَادْ	Kölelikten ve esirlikten kurtulmuş olan, **maʿtûḳ,** muntalik, kurtulmuş, berî, hali olan, selvi ağacı ve alâʾik- i dünyâdan halas bulmuş adam.	Farsça elif (ا) bâbı
238	1	12	**âzâdegî**	آزَادَه گِى	Feragat, kayıt ve bentten ari olan, **müflaḥ**.	Farsça elif (ا) bâbı
239	1	12	**azade**	آزَادَه	Kayıt ve bentten ve gâyileden fâriğ ve ari olan.	Farsça elif (ا) bâbı
240	1	12	**âzâdedil**	آزَدَه دِلْ	Lâ-kayt olan, salih ve **mütedeyyin** olan.	Farsça elif (ا) bâbı
241	1	12	**âzâdî**	آزَادِى	Azatlık, **necâh**, azadelik, kurtulmak, hamd ve şükür.	Farsça elif (ا) bâbı
242	1	12	**âzâd-ı ḫalḳ**	آزَادِخَلْق	Vücut ve endamda tamâmü'l-aʿza akıl ve dâniş ve adap ve marifeti mükemmel olan.	Farsça elif (ا) bâbı
243	1	12	**âzâd dıraḫt**	آزَادْ دِرَاخْت	Kayın ağacı, tespih ağacı dahi derler, **sender**.	Farsça elif (ا) bâbı
244	1	12	**izâr**	اِزَارْ	Suyun dibi, **ḳaʿr-ı mâʾ**.	Farsça elif (ا) bâbı
245	1	12	**âzâr**	آزَارْ	Keder, renciş, **eziyet**.	Farsça elif (ا) bâbı
246	1	12	**âzârdîde**	آزَارْدِيدَه	Dert ve keder görmüş olan.	Farsça elif (ا) bâbı
247	1	12	**âzârresân**	آزَارْرَسَانْ	Dert ve kedere mucip olan.	Farsça elif (ا) bâbı
248	1	12	**âzârresîde**	آزَارْرَسِيدْ	Kendisine dert ve keder erişmiş olan.	Farsça elif (ا) bâbı
249	1	12	**âzârîş**	آزَارِشْ	Dert, keder, renciş, **eziyet**.	Farsça elif (ا) bâbı
250	1	12	**izârpâ**	اِزَارْپَا	Ayağa giyilen don ve şalvar, **serâvîl**.	Farsça elif (ا) bâbı

251	1	12	**âzârmend**	آزَارْمَنْد	Mükedder, sitemdîde, dertli olan.	Farsça elif (ا) bâbı
252	1	12	**âzârende**	آزَارَنْدَه	Mükedder kılıcı, dert ve renciş verici olan.	Farsça elif (ا) bâbı
253	1	12	**âzârî**	آزَارِی	Dert, keder, mükedderlik.	Farsça elif (ا) bâbı
254	1	12	**âzârîden**	آزَارِيدَنْ	İncitmek, rencide olmak.	Farsça elif (ا) bâbı
255	1	12	**ez-ân**	آزَانْ	Ez (آزْ) ile an (آنْ)'dan mürekkep kelimedir ki "ondan" manasına, Arabîde **minhu (مِنْهُ)** ile tabir olunur.	Farsça elif (ا) bâbı
256	1	12	**ezber**	آزْبَرْ	Hıfzetmek, zihinde zapt etmek.	Farsça elif (ا) bâbı
257	1	12	**ezberem**	آزْبَرَمْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça elif (ا) bâbı
258	1	12	**ezbîr**	آزْبِيرْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça elif (ا) bâbı
259	1	12	**ez-tû**	آزْتُو	Ez (آزْ) ile tu (تُو)'dan mürekkep kelimedir, "senden" manasına Arabîde **minke (مِنْكَ)** ile tabir olunur.	Farsça elif (ا) bâbı
260	1	13	**ezẖaş**	آزْخَشْ	Eyyâm-ı bârânda gökten nazil olan yıldırım, **ṣâʿiḳa**.	Farsça elif (ا) bâbı
261	1	13	**âzer**	آزَرْ	Azer, ateş, **nâr**, kadir ve kıymet, İbrahim aleyhisselam Hazretleri'nin pederi ismi.	Farsça elif (ا) bâbı
262	1	13	**ezrâh burden**	آزْرَاهْ بُرْدَنْ	Azdırmak, **iġvâ'**, yoldan çıkarmak, tarik-i haktan döndürmek.	Farsça elif (ا) bâbı
263	1	13	**âzerd**	آزَرْد	Renk, boya, **levn**, **fâm**.	Farsça elif (ا) bâbı
264	1	13	**âzurden**	آزُرْدَنْ	İncitmek, **te'eẕẕî**, rencide olmak, sövmek, eziyet etmek.	Farsça elif (ا) bâbı
265	1	13	**ijref**	اِژْرَفْ	Alıç tabir olunan dağ yemişi, **zaġrûr**.	Farsça elif (ا) bâbı
266	1	13	**âzerdegî**	آزَرْدَگِی	Âzurdelik, incinmiş olmak.	Farsça elif (ا) bâbı
267	1	13	**âzurde**	آزُرْدَه	İncinmiş, rencide olmuş, mükedder olan.	Farsça elif (ا) bâbı
268	1	13	**âzergûn**	آزَرْگُونْ	Ateş renginde olan, kırmızı **aḥmer** olan.	Farsça elif (ا) bâbı
269	1	13	**âzerm**	آزَرْم	Şerm, **ḥayâ**, edep, rahim, şefkat, büzürgî, vakar, izzet ve itibar, haşmet, adl ve insaf, rahat ve selamet, muhafaza, zahir ve aşikâr, gam ve endûh, tarz-ı nîgî, Müslüman olmak, horlukta komak, günah ve hata etmek.	Farsça elif (ا) bâbı
270	1	13	**âzermîden**	آزَرْمِيدَنْ	Hürmet ve tazim eylemek, meyleylemek, **iḥtiram**.	Farsça elif (ا) bâbı
271	1	13	**âzereng**	آزَرَنْك	Hıyar, **ḳıṣṣâ**, sebzevât, felaket ve mihnet, gam,	Farsça elif (ا) bâbı
272	1	13	**ezder**	آزْدَرْ	Layık, sezâvâr, **caiz**.	Farsça elif (ا) bâbı
273	1	13	**ejder**	آژْدَرْ	Mevhum bir nevi kanatlı hayye, yılan, **ṣü'bân.**	Farsça elif (ا) bâbı
274	1	13	**ejderha**	آژْدَرْهَا	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça elif (ا) bâbı
275	1	13	**ejdeha**	آژْدَهَا	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça elif (ا) bâbı
276	1	13	**ez-sergerden**	آزْسَرْگَرْدَنْ	Ayartmak, **iġvâ**, baştan çıkarmak.	Farsça elif (ا) bâbı
277	1	13	**ez-şumâ**	آزْشُمَا	Ez (آزْ) ile şumâ (شُمَا)'dan mürekkep kelimedir, "sizden" manasına, Arabîde minküm (مِنكُمْ) ile tabir olunur.	Farsça elif (ا) bâbı
278	1	14	**izġâr**	اِزْغَارْ	**Baẖîl** ve hasîs ve deni olan.	Farsça elif (ا) bâbı

279	1	14	**âjuġ**	اَژُغْ	Hurmadan yapılmış lif, **mesed**, ağacın hurda dalları.	Farsça elif (ا) bâbı
280	1	14	**ejgân**	اَژْگَانْ	Gam, gussa, **endûh**.	Farsça elif (ا) bâbı
281	1	14	**ejgen**	اَژْگَنْ	Taşradan görünmemek için pencerelere konulan panjur.	Farsça elif (ا) bâbı
282	1	14	**ejgehen.**	اَژْگَهَنْ	Kâhil, bîgâr, battal olmak.	Farsça elif (ا) bâbı
283	1	14	**ezkâre**	اَزْكَارَه	Geçmiş ahvali yâd etmek ve geçmiş ahvali yazmak.	Farsça elif (ا) bâbı
284	1	14	**ezgîl**	اَزْگِيلْ	Muşmula tabir olunan dağ yemişi, **beysîm**.	Farsça elif (ا) bâbı
285	1	14	**izgîl**	اِزْگِيلْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça elif (ا) bâbı
286	1	14	**ejgîn**	اَژْگِينْ	Kâhil, bîgâr, **baṭṭal** olmak **ʿafşel** ve tembel olmak.	Farsça elif (ا) bâbı
287	1	14	**ezmâ**	اَزْمَا	Âlim, malumatlı, ârif, kârdîde olan.	Farsça elif (ا) bâbı
288	1	14	**âzmây**	اَزْمَايْ	Sınamak, **tecrübe** etmek.	Farsça elif (ا) bâbı
289	1	14	**ezmânîden**	اَزْمَانِيدَنْ	**Teḥassür** ve teessüf ve elem çekmek.	Farsça elif (ا) bâbı
290	1	14	**ezem**	اَزَمْ	Evlat, oğul, ferzend, **ibn**.	Farsça elif (ا) bâbı
291	1	14	**ezmâyiş**	اَزْمَايِشْ	İlim, malumat, kârdîdelik, denemek, tecrübe, **imtiḥan**	Farsça elif (ا) bâbı
292	1	14	**âzmerde**	اَزْمَرْدَه	Tamahkar, **ṭamah** ve hırs.	Farsça elif (ا) bâbı
293	1	14	**ezmel**	اَزْمَلْ	Avaz, çok, bisyâr, **cümle**, kesir.	Farsça elif (ا) bâbı
294	1	14	**ezmûdegî**	اَزْمُودَگِى	Görgü, malumat, kârdîdelik.	Farsça elif (ا) bâbı
295	1	14	**ezmûden**	اَزْمُودَنْ	Sınamak, tecrübe eylemek, **imtiḥan**.	Farsça elif (ا) bâbı
296	1	14	**âzmûde**	اَزْمُدَه	Âlim, malumatlı, kârdîde olan.	Farsça elif (ا) bâbı
297	1	14	**âjen**	اَژَنْ	Değirmen taşını keskin etmek.	Farsça elif (ا) bâbı
298	1	14	**âzenden**	اَزَنْدَنْ	İğne ile dikmek, **ḫıyâṭa**, gözemek.	Farsça elif (ا) bâbı
299	1	14	**âjeng**	اَژَنْگ	Gazap yahut tabʿa nahoş nesne arız oldukta çehreyi ekşitip yüz buruşturmak, **taġżîn**.	Farsça elif (ا) bâbı
300	1	14	**ez-û**	اَزُو	Ez (اَزْ) ile o (اُو)'dan mürekkep zamîr-i munfasıl-ı gâ'ibdir, ondan manasına Arabîde **minhu** (مِنْهُ) ile tabir olunur.	Farsça elif (ا) bâbı
301	1	15	**ezver**	اَزْوَرْ	Tamahkâr, **ḥariş**, tamah, hâm sahibi, **zü-ḥarîş**.	Farsça elif (ا) bâbı
302	1	15	**âjûġ**	اَژُغْ	Küf, kireç ve pas demirde olsun gayrıda olsun.	Farsça elif (ا) bâbı
303	1	15	**âje**	اَژَه	Alçı tabir olunan kireç, **şârûc**.	Farsça elif (ا) bâbı
304	1	15	**ezîr**	اَزِيرْ	Sufi ve muttakî, akil ve dânâ, zeyrek ve kâmil olan.	Farsça elif (ا) bâbı
305	1	15	**ejîr**	اَژِيرْ	Yüksek yerden su sedası, **cercere** ve çömlekte su ve emsalinin kaynarken olunan sedası, panik ve feryat.	Farsça elif (ا) bâbı
306	1	15	**ezîġ**	اَزِيغْ	Tabiat, nefret ve **istikrâh** eylemek.	Farsça elif (ا) bâbı
307	1	15	**âzîne**	آزِينَه	Tokmak, **nesc**, çekiç, demir tokmak.	Farsça elif (ا) bâbı
308	1	15	**es**	اَسْ	Mersin ağacı, **âs,** değirmende hurda olmuş zahire.	Farsça elif (ا) bâbı
309	1	15	**üs**	اُسْ	Sille ve tabanca ki el ile vururlar, **şakme**.	Farsça elif (ا) bâbı

310	1	15	**âsâ**	آسَا	Gibi, misilli, mânend, **miṣl**.	Farsça elif (ا) bâbı
311	1	15	**âsâre**	آسَارَه	**Ḥesap**, sâyî, âmâre.	Farsça elif (ا) bâbı
312	1	15	**esâse**	آسَاسَه	Kûşe-i çeşm ile bakmak.	Farsça elif (ا) bâbı
313	1	15	**âsâ keşîden**	آسَاكَشِيدَنْ	Esnemek, hamyâze, dehândere, **şenâ'üb**.	Farsça elif (ا) bâbı
314	1	15	**âsâl**	آسَالْ	Yapı, bünyâd, hane, **ebniye**.	Farsça elif (ا) bâbı
315	1	15	**âsân**	آسَانْ	Kolay, suhuletli, ehven, **yesîr** olan.	Farsça elif (ا) bâbı
316	1	15	**âsânî**	آسَانِى	Kolaylık, suhulet, **yüsr**.	Farsça elif (ا) bâbı
317	1	15	**âsânîden**	آسَانِيدَنْ	Kolaylamak, **teshîl**, ehvenlendirmek.	Farsça elif (ا) bâbı
318	1	15	**asayiş**	آسَايِشْ	Rahat, huzur, asudelik.	Farsça elif (ا) bâbı
319	1	15	**âsâyîden**	آسَايِيدَنْ	Rahatlandırmak, **tervîḥ**, dinlendirmek.	Farsça elif (ا) bâbı
320	1	15	**esb**	اَسْب	At, feres,beygir, **ḫayl**.	Farsça elif (ا) bâbı
321	1	15	**esbüfken**	اَسْب اُفَكَنْ	Mert, dilaver, bahadır olan, pehlivan ve **şeci'** olan.	Farsça elif (ا) bâbı
322	1	15	**isbânc**	اِسْبَانْج	Ispanak tabir olunan sebze, **ısfânâḫ**	Farsça elif (ا) bâbı
323	1	15	**esbengîz**	اَسْب اَنْگِيزْ	Çizme ve yemeni ökçesine rabtedip onunla hayvan sürerler, **mahmuz**, **mihmâz**.	Farsça elif (ا) bâbı
324	1	15	**ispürûd**	اِسْپُرُودْ	Kıl kuyruk tabir olunan kuş, **ḳutât**.	Farsça elif (ا) bâbı
325	1	16	**isprimab**	اِسْپْرِم آب	Bir nevi ottur, suda kaynatıp hastanın vücuduna sürerler, Arabîde **naṭûl** derler.	Farsça elif (ا) bâbı
326	1	16	**üspüs**	اُسْپُسْ	Kehl, bit, **ḳumle**.	Farsça elif (ا) bâbı
327	1	16	**üspüst**	اُسْپُسْت	Yonca tabir olunan nebat, **raṭbe**.	Farsça elif (ا) bâbı
328	1	16	**esb şibşib**	اَسْب شِبْ شِبْ	Ziyade eşkinli at, **ḥurâḳ**.	Farsça elif (ا) bâbı
329	1	16	**esblâşe**	اَسْب لَاشَه	Babası Arabî anası Rumî olan at, **mismâru'l- ḫayl**.	Farsça elif (ا) bâbı
330	1	16	**isbe**	اِسْبَه	Sipâh, **asker**, leşker.	Farsça elif (ا) bâbı
331	1	16	**ispîd**	اِسْپِيدْ	Beyaz, ak olan.	Farsça elif (ا) bâbı
332	1	16	**ispîl**	اَسْپِيلْ	At hırsızı, at çalıcı, **sârikı'l-feres** olan.	Farsça elif (ا) bâbı
333	1	16	**est**	اَسْت	Edât-ı râbıtadır hüküm ve haber manasına, Arabîde **ḫaber** derler.	Farsça elif (ا) bâbı
334	1	16	**istâ**	اِسْتَا	Methü**şena** edici, sitayiş edici.	Farsça elif (ا) bâbı
335	1	16	**üstat**	اُسْتَادْ	Bir fende yahut ilimde veyahut bir sanatta mahir olan kimse, **üstâẕ**.	Farsça elif (ا) bâbı
336	1	16	**istâde**	اِسْتَادَه	Kaim olan, durucu olan.	Farsça elif (ا) bâbı
337	1	16	**istâre**	اِسْتَارَه	Kevkeb, yıldız, **necm**, ahter, tambur, mistâr.	Farsça elif (ا) bâbı
338	1	16	**istârce**	اِسْتَارْجَه	Şerâre, ateş, kıvılcım.	Farsça elif (ا) bâbı
339	1	16	**âsitân**	آسِتَانْ	Kapı eşiği, **'utebe**, padişah dergahı, merâkıd-ı enbiyâ ve evliya, arka üstüne yatmak.	Farsça elif (ا) bâbı
340	1	16	**âsitâne**	آسِتَانَه	Kapı eşiği, **'utebe**, makarr-ı sultan ahirindeki hâ (ها) hususiyet içindir.	Farsça elif (ا) bâbı
341	1	16	**istân**	اِسْتَانْ	Mahal, mevki, **mevżi**, yer.	Farsça elif (ا) bâbı

342	1	16	**estâne**	اَسْتَانَه	Cây-ı hâb ve mahal-i ârâm.	Farsça elif (ا) bâbı
343	1	16	**istânîden**	اِسْتَانِيدَنْ	Almak, ahz etmek, kabz eylemek.	Farsça elif (ا) bâbı
344	1	16	**istebr**	اِسْتَبْر	Yoğun, galiz, kalın ve **ṣîc** olan.	Farsça elif (ا) bâbı
345	1	16	**üstüḫân**	اُسْتُخْوَانْ	Kemik, **ʿazm,** esâs-ı binâ, metin, kitap, çekirdek.	Farsça elif (ا) bâbı
346	1	16	**üstüḫân bend**	اُسْتُخْوَانْ بَنْدْ	Uzv-u şikesteyi bağladıkları bez parçası, **cebîre,** bağlayıcı.	Farsça elif (ا) bâbı
347	1	16	**üstüḫân rubâ**	اُسْتُخْوَانْ رُبَا	Huma tabir olunan kuştur daima gıdası kemik olduğundan tesmiye olunmuştur.	Farsça elif (ا) bâbı
348	1	17	**üstürden**	اُسْتُرْدَنْ	Yer kazmak her ne olursa olsun, **iḥtifâr**.	Farsça elif (ا) bâbı
349	1	17	**ester**	اَسْتَرْ	Katır denilen hayvan, **baġal**.	Farsça elif (ا) bâbı
350	1	17	**isterâ**	اِسْتَرَا	Hububattan mercimek denilen, **âdes**.	Farsça elif (ا) bâbı
351	1	17	**isterûn**	اِسْتَرُونْ	Evlat getirmez avrat, **aḳim**.	Farsça elif (ا) bâbı
352	1	17	**astar**	اَسْتَرْ	Elbise altına konulan astar, **biṭâne**.	Farsça elif (ا) bâbı
353	1	17	**istifân**	اِسْتِفَانْ	Dere, ırmak, **nehir**, çay.	Farsça elif (ا) bâbı
354	1	17	**istifnân**	اِسْتِفْنَانْ	Isırgan denilen yakıcı ot, **encüre**.	Farsça elif (ا) bâbı
355	1	17	**istefe**	اِسْتِفَه	Hâmil avrat, hamile, yüklü hayvan.	Farsça elif (ا) bâbı
356	1	17	**isterg**	اِسْتَرْك	Günlük denilen ecza, **lubân**.	Farsça elif (ا) bâbı
357	1	17	**âsten**	اَسْتَنْ	Esvap kolu, câme yeni, gömlek.	Farsça elif (ا) bâbı
358	1	17	**üstüvâr**	اُسْتُوَارْ	Muhkem ve **metin**, mutemet ve emin olan, inanmak, beraber olmak, tamam olmak.	Farsça elif (ا) bâbı
359	1	17	**üstüvârî**	اُسْتُوَارِی	Muhkemlik, metaniyet ve mutemet olmak.	Farsça elif (ا) bâbı
360	1	17	**üstüvân**	اُسْتُوَانْ	Metin ve muhkem ve üstüvâr olmak.	Farsça elif (ا) bâbı
361	1	17	**üstûr**	اُسْتُورْ	**Devâb** ve mevâşî ki dört ayaklı hayvanât.	Farsça elif (ا) bâbı
362	1	17	**üstüve**	اُسْتُوَه	Donmuş kalmış olan nesne, **cümûd**.	Farsça elif (ا) bâbı
363	1	17	**âste**	اَسْتَه	Çekirdek her neyin olursa olsun, **nevât**.	Farsça elif (ا) bâbı
364	1	17	**este**	اَسْتَه	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça elif (ا) bâbı
365	1	17	**âstîne**	اَسْتِينَه	Tohm-ı mürg, yumurta, **beyḍa**.	Farsça elif (ا) bâbı
366	1	17	**(üsrub)**	**(**اُسْرُبْ)	Kurşun denilen maden, **ruṣâṣ**.	Farsça elif (ا) bâbı
367	1	17	**üsrubî**	اُسْرُبِی	Kurşundan ibaret olan, **ruṣâṣî**.	Farsça elif (ا) bâbı
368	1	17	**(esrar)**	**(**اَسْرَارْ)	Gizli olan, **ḫafi** olan.	Farsça elif (ا) bâbı
369	1	17	**isrenc**	اِسْرَنْج	Kızıl boya tabir olunan, **şilḳûn**.	Farsça elif (ا) bâbı
370	1	17	**üsrûş**	اُسْرُوشْ	**Melaike**, ferişte.	Farsça elif (ا) bâbı
371	1	17	**âsrîş**	اَسْرِيشْ	**Meydan**, ova, sahra.	Farsça elif (ا) bâbı
372	1	17	**usturlap**	اُسْطُرْلَابْ	Terâzi-i âfitâb manasına, “ustar” ile “lâb” lafzından mürekkep, “ustar” zebân-ı Yûnânîde terazi ve “lâb” lisân-i Rûmî’de âfitâb demektir, **mîzânu’ş-şems**.	Farsça elif (ا) bâbı

373	1	**17**	**isfehsâlâr**	اِسْفَهْسَالَارْ	Serasker, başbuğ.	Farsça elif (ا) bâbı
374	1	**17**	**isfendiyar**	اِسْفَنْدِيَارْ	Şâh-ı Güştâsb oğlu adı.	Farsça elif (ا) bâbı
375	1	**17**	**(isfîdâc)**	(اِسْفِدَاجْ)	Üstübeç denilen beyaz boya, **ġumne**.	Farsça elif (ا) bâbı
376	1	**18**	**üsḳûr**	اَسْقُورْ	Gusül ve abdestte elden ve yüzden vesair uzuvdan dökülen su, **mâʾ-i müstaʿmel**.	Farsça elif (ا) bâbı
377	1	**18**	**üsḳuf**	اُسْقُفْ	Kâdî-i tersiyân ve âlimân-ı Nasârî, **ruhban**.	Farsça elif (ا) bâbı
378	1	**18**	**esk**	اَسْك	Haber iletici, sâʾî, **ḳâṣıd**.	Farsça elif (ا) bâbı
379	1	**18**	**üsküdar**	اُسْكُدَارْ	Ulak, **bürîde**, sâʾî ve büyük su kenarında vaki mahal ve şehir.	Farsça elif (ا) bâbı
380	1	**18**	**üsküẕâr**	اُسْكُذَارْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça elif (ا) bâbı
381	1	**18**	**iskerek**	اِسْكَرَكْ	Ekser çocuklarda vaki olur hıçkırık denilen şey ki boğazdan gelir bir sedadır, **fuvâḳ**.	Farsça elif (ا) bâbı
382	1	**18**	**iskence**	اِسْكَنْجَه	Mahpus ve mücrimlere edilen eziyet.	Farsça elif (ا) bâbı
383	1	**18**	**iskend**	اِسْكَنْد	Cambaz, şaʿbezebâz, **pehlivan**.	Farsça elif (ا) bâbı
384	1	**18**	**iskender**	اِسْكَنْدَرْ	Rubʿ-ı meskûna hükm-i câri ve emr-i sârî yecüc ve mecüce sedd-i binâ eyleyen İskender nâm-ı meşhûrî **Zülḳarneyn**.	Farsça elif (ا) bâbı
385	1	**18**	**üskûf**	اُسْكُوفْ	Papuççu, **ḫaffâf**.	Farsça elif (ا) bâbı
386	1	**18**	**üskûḫ**	اُسْكُوخْ	Satın almak, **ḫırîden**.	Farsça elif (ا) bâbı
387	1	**18**	**âsmâ**	آسْمَا	Gökyüzü, **sema**, âl-i mekân.	Farsça elif (ا) bâbı
388	1	**18**	**âsmâr**	آسْمَارْ	Muz denilen ağaç yaprağı.	Farsça elif (ا) bâbı
389	1	**18**	**asuman**	آسْمَانْ	**Sema**, gök, gökyüzü, “âs” ile “mân” lafzından mürekkeptir.	Farsça elif (ا) bâbı
390	1	**18**	**âsmânderre**	آسْمَانْدَرَّ	Kehkeşan, saman uğrusu, **ḳavs-ı ḳuzaḥ.**	Farsça elif (ا) bâbı
391	1	**18**	**âsmâne**	آسْمَانَه	Oda ve köşk ve hane tavanı, **saḳf**.	Farsça elif (ا) bâbı
392	1	**18**	**esmend**	اَسْمَنْد	Aldamak, vecih üzere kizb söylemek, serkeşte ve hayran olan.	Farsça elif (ا) bâbı
393	1	**18**	**âsû**	آسُو	Edek, mest, **ḫuf**, kâkum denilen hayvan.	Farsça elif (ا) bâbı
394	1	**18**	**esû**	اَسُو	Taraf, canip, **sevî**	Farsça elif (ا) bâbı
395	1	**18**	**âsûd**	آسُودْ	Asude, **raḥat** ve asayişte olan.	Farsça elif (ا) bâbı
396	1	**18**	**âsûden**	آسُودَنْ	Dinlenmek, **revḥ**, rahat olmak.	Farsça elif (ا) bâbı
397	1	**18**	**asude**	آسُودَه	Rahat ve huzurda olan, gailesiz olan.	Farsça elif (ا) bâbı
398	1	**18**	**âsûdegî**	آسُودَكِي	Rahat, huzur, **istiraḥat**, ârâm, dinlenmek.	Farsça elif (ا) bâbı
399	1	**18**	**âsiyâ**	آسِيَا	Âsyâb lafzından tahfif olunmuş değirmen manasına.	Farsça elif (ا) bâbı
400	1	**19**	**âsiyâb**	آسِيَابْ	Su değirmeni, **ṭâḥûn**.	Farsça elif (ا) bâbı
401	1	**19**	**âsiyâbâd**	آسِيَابَادْ	Yel değirmeni, **ṭâḥûnu’r-rîḥ**.	Farsça elif (ا) bâbı
402	1	**19**	**âsiyâbân**	آسِيَابَانْ	Değinmenci, **ṭaḥḥân**.	Farsça elif (ا) bâbı

403	1	19	**âsîb**	آسِيبْ	Tesadüm, **müṣademe**, renc, çatışmak, azat, incitmek, vücûd-u insâna ve yahut bir heyet-i müşahhasaya bir katı nesne zorla dokunmak.	Farsça elif (ا) bâbı
404	1	19	**(esir)**	(اَسِيرْ)	Kavgadan alınan tutsak, **ʿanî**.	Farsça elif (ا) bâbı
405	1	19	**âsîme**	آسِيمَه	Deli, divane, magşûş, **mecnun** olan.	Farsça elif (ا) bâbı
406	1	19	**aş**	آشْ	Taam, yiyecek nesne, **kuvvet**, gıda.	Farsça elif (ا) bâbı
407	1	19	**âşâm**	آشَامْ	İçici, içen, nûş eden, şurb eden, şârib.	Farsça elif (ا) bâbı
408	1	19	**âşâmende**	آشَامَنْدَه	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça elif (ا) bâbı
409	1	19	**âşâmîden**	آشَامِيدَنْ	Su ve şarap vesair nesne, içmek, **şurb**.	Farsça elif (ا) bâbı
410	1	19	**eşâḳ**	آشَاقْ	Hizmetkâr olan, uşak, **ḫadim**.	Farsça elif (ا) bâbı
411	1	19	**âşpûl**	آشْپُولْ	Balıktan hasıl olan havyar, **şaʿkar**.	Farsça elif (ا) bâbı
412	1	19	**işpeşe**	اِشْپِشَه	Yaz günlerinde elbiseleri pare pare eden kurtcağız ki güve tabir olunur.	Farsça elif (ا) bâbı
413	1	19	**iştâb**	اِشْتَابْ	Sürat, acele ve şitâb etmek.	Farsça elif (ا) bâbı
414	1	19	**iştâlenk**	اِشْتَالَنْك	Ayak topuğu, **ḳaʿb**.	Farsça elif (ا) bâbı
415	1	19	**üştür**	اُشْتُرْ	Deve, cemel, **ibl**, **baʿîr**.	Farsça elif (ا) bâbı
416	1	19	**üştürbân**	اُشْتُرْبَانْ	Deveci, **cemmâl**.	Farsça elif (ا) bâbı
417	1	19	**üştürḫân**	اُشْتُرْخَانْ	Deve dikeni, **şevketü'l-cemel**.	Farsça elif (ا) bâbı
418	1	19	**üştürgâv**	اُشْتُرْگَاوْ	Zürafa denilen hayvan ki boynu deveye, ayakları sığıra, arkası kaplana müşabih bir hayvandır, **zürrâfe**.	Farsça elif (ا) bâbı
419	1	19	**üştürgâv pelendî**	اُشْتُرْگَاوْپَلَنْد	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça elif (ا) bâbı
420	1	19	**üştürgiyâ**	اُشْتُرْگِيَا	Deve dikeni, **şevketü'l-cemel.**	Farsça elif (ا) bâbı
421	1	19	**üştürmürg**	اُشْتُرْمُرْغ	Deve kuşu denilen hayvan, **neʿâme**.	Farsça elif (ا) bâbı
422	1	19	**eştûm**	اُشْتُومْ	Burçaktan yapılmış olan süpürge, **miḳḥât**.	Farsça elif (ا) bâbı
423	1	19	**üştüvâne**	اُشْتُوَانَه	Yüzük, zihgîr, **ḫâtem**.	Farsça elif (ا) bâbı
424	1	19	**âştî**	آشْتِی	Barışıklık, **sulḥ** ve salâh.	Farsça elif (ا) bâbı
425	1	19	**iştîm**	اِشْتِيمْ	Çakşır, ayak donu, şalvar, **şaḥşîr**.	Farsça elif (ا) bâbı
426	1	19	**işḫâd**	اِشْخَادْ	Nişadır denilen ecza, **muṣliḥ**.	Farsça elif (ا) bâbı
427	1	19	**üşḫuvân**	اُشْخُوَانْ	Şükûfe-i dıraht, ağaç çiçeği.	Farsça elif (ا) bâbı
428	1	20	**işḫivân**	اِشْخِوَانْ	Ağaç filizi, fidân-ı dıraht, ağaç dalı, **ʿuslüc**.	Farsça elif (ا) bâbı
429	1	20	**eşḫûn**	اَشْخُونْ	Işkın tabir olunan ekşi ottur.	Farsça elif (ا) bâbı
430	1	20	**âşurden**	آشُرْدَنْ	Yoğurmak, **ḫamr**, hamur etmek.	Farsça elif (ا) bâbı
431	1	20	**eşġar**	اَشْغَرْ	Hayvanatta ekser, ademde ahyânen vaki olan alacalık.	Farsça elif (ا) bâbı
432	1	20	**âşuftegî**	آشُفْتَگِی	Akl-ı hîrelik, **müteḥayyir**, divanelik.	Farsça elif (ا) bâbı
433	1	20	**âşuften**	آشُفْتَنْ	Mutegayyiru'l-fehm ve akla halel erişmek, müşevveşi'l-ahvâl olmak.	Farsça elif (ا) bâbı
434	1	20	**aşüfte**	آشُفْتَه	Sersem, **müteġayyiru'l-ḥâl**, Mihtalu'd-dimaʿ, divane olan.	Farsça elif (ا) bâbı

435	1	20	**eşk**	اَشْك	Göz yaşı, **dem**, ḳatre.	Farsça elif (ا) bâbı
436	1	20	**aşikâr**	اَشِكَارْ	Celî, **ayan**, rûşen, zahir, müsteban olan.	Farsça elif (ا) bâbı
437	1	20	**âşikârâ**	اَشِكَارَا	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça elif (ا) bâbı
438	1	20	**aşikâre**	اَشِكَارَه	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça elif (ا) bâbı
439	1	20	**eşk-i bâr**	اَشْكِبَارْ	Göz yaşı yağdırıcı, ağlayıcı olan, **bâkî**.	Farsça elif (ا) bâbı
440	1	20	**eşk-i rîz**	اَشْكِرِيزْ	Göz yaşı dökücü, ağlar olan.	Farsça elif (ا) bâbı
441	1	20	**işkesten**	اِشْكَسْتَنْ	Kırmak, çak etmek, **inkisar**.	Farsça elif (ا) bâbı
442	1	20	**eşk-i şîrîn**	اَشْكِ شِرِينْ	Sevinmekten ağlamak, **girye-i şâdî**.	Farsça elif (ا) bâbı
443	1	20	**işkil**	اِشْكِلْ	Sağ eli ve sol ayağı beyaz olan at ve hile ve tezvir.	Farsça elif (ا) bâbı
444	1	20	**işkem**	اِشْكَمْ	**Batın**, karın, şikem.	Farsça elif (ا) bâbı
445	1	20	**işkembe**	اِشْكَنْبَه	Hayvanın âlât-ı bâtınasından bir alet.	Farsça elif (ا) bâbı
446	1	20	**işkenc**	اِشْكَنْج	Yüz ve kol vesair azada olan buruşuk, **şebḥ**, zülf ve saç buklemi.	Farsça elif (ا) bâbı
447	1	20	**işkence**	اِشْكَنْجَه	Mahpus ve mücrimlere edilen **eziyet** ve cefa.	Farsça elif (ا) bâbı
448	1	20	**işkene**	اِشْكَنَه	Zülf ve saç vesaire buklemi.	Farsça elif (ا) bâbı
449	1	20	**işkûḫîden**	اِشْكُوخِيدَنْ	Sürçmek, ayağı kaymak, lagzîden, **zalḳ.**	Farsça elif (ا) bâbı
450	1	20	**üşkûfe**	اَشْكُوفَه	Çiçek, şükufe, **ezhâr**.	Farsça elif (ا) bâbı
451	1	20	**işkûhe**	اِشْكُوهَ	Vakar, **aẓamet**, haşmet.	Farsça elif (ا) bâbı
452	1	20	**eşkûne**	اَشْكُونَه	Bazkûte, **makûs**, dönmüş, maklûb olan.	Farsça elif (ا) bâbı
453	1	20	**eşkû**	اَشْكُو	Kasr-ı âlî, hâne-i bâlâ, **ṣarḥ**, bülent olan kubbe, **ʿafr**.	Farsça elif (ا) bâbı
454	1	21	**aşina**	آشِنَا	Bildik olan kimse, **enîs** olan ve ârif, vâkıf, mahir olan ve yüzücü olan ve yüzmek, sibâhat etmek.	Farsça elif (ا) bâbı
455	1	21	**âşinâger**	آشِنَاگَرْ	Yüzücü, **sâbiḥ**, sibâhat edici.	Farsça elif (ا) bâbı
456	1	21	**(üşnân)**	**(**اَشْنَانْ**)**	Çöğen tabir olunan ot.	Farsça elif (ا) bâbı
457	1	21	**âşinâ-ver**	آشِنَاوَرْ	Yüzücü, **sâbiḥ**, sibâhat edici.	Farsça elif (ا) bâbı
458	1	21	**eşnâv**	اَشْنَاوْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça elif (ا) bâbı
459	1	21	**âşinâʾî**	آشْنَائِى	**Elif**, bildirmek, aşinalık.	Farsça elif (ا) bâbı
460	1	21	**âşinây**	آشِنَايْ	Bilgiç, dost, **elif**.	Farsça elif (ا) bâbı
461	1	21	**üşnûd**	اَشْنُودْ	Dinle, işit, **ismaʿ**.	Farsça elif (ا) bâbı
462	1	21	**eşnûşe**	اَشْنُوشَه	Aksırmak, **ʿaṭs** zeden.	Farsça elif (ا) bâbı
463	1	21	**işnîden**	اِشْنِيدَنْ	Dinlemek, **istimaʿ** etmek, işitmek.	Farsça elif (ا) bâbı
464	1	21	**eşnîm**	اَشْنِيمْ	Yaradan zahir olan çirk, irin, **midde**.	Farsça elif (ا) bâbı
465	1	21	**âşû**	آشُو	**Fitne**, kavga, karışıklık ve fitne çıkarmak.	Farsça elif (ا) bâbı
466	1	21	**âşûb**	آشُوبْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça elif (ا) bâbı
467	1	21	**eşe**	اَشَه	Kemangerler bâzu-yı bedrakaya bağlar bir nevi ottur.	Farsça elif (ا) bâbı

468	1	21	**âşiyâ**	آشِيَا	Lâne, yuva, **ḥücr**, kuş yuvası, vatan.	Farsça elif (ا) bâbı
469	1	21	**aşiyan**	آشِيَانْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça elif (ا) bâbı
470	1	21	**âşiyâne**	آشِيَانَه	Tuyûra mahsus olan yuva, **ḥücr**.	Farsça elif (ا) bâbı
471	1	21	**âşîhe**	آشِيهَه	At avazı, at bağırması, **ṣahîl**.	Farsça elif (ا) bâbı
472	1	21	**eşyül**	آشْيُلْ	Balıktan hasıl olan havyar, **ṣaʿḳâr**.	Farsça elif (ا) bâbı
473	1	21	**eşîb**	آشِيبْ	Tesadüm, **müṣâdeme**, çatış, âsib.	Farsça elif (ا) bâbı
474	1	21	**üṣṭûr**	آصْطُورْ	Terazi, **mizan** ve boğa dikeni.	Farsça elif (ا) bâbı
475	1	21	**Âṣaf**	آصَفْ	Süleyman aleyhisselam veziri ismidir ki Asaf bin Berhiyâ denmekle maruftur.	Farsça elif (ا) bâbı
476	1	21	**âṣâfâne**	آصَفَانَه	Vezire münasip ve şayan olan.	Farsça elif (ا) bâbı
477	1	22	**işfahsâlâr**	اِصْفَهْسَالَارْ	Serasker, ısfahsâlar, başbuğ.	Farsça elif (ا) bâbı
478	1	22	**âṣafî**	آصَفِى	Vezire münasip ve şayan.	Farsça elif (ا) bâbı
479	1	22	**asilzade**	آصِلْزَادَه	Hasep ve nesebi usalâdan olan kimse.	Farsça elif (ا) bâbı
480	1	22	**âṣiye**	آصِيَه	Hurmayı yağ ile pişirip taam ederler, **ḥarîre**.	Farsça elif (ا) bâbı
481	1	22	**(aṭlas)**	(آطْلَسْ)	Maruf sade dokunmuş harir kumaştır, felek-i tâsiʿ ismidir, **sündüs**.	Farsça elif (ا) bâbı
482	1	22	**âġâr**	آغَارْ	Islatmak, ıslanmak, tahrik etmek.	Farsça elif (ا) bâbı
483	1	22	**âġârd**	آغَارْد	Yoğurmak, tahmîr etmek.	Farsça elif (ا) bâbı
484	1	22	**âġârîden**	آغَارِيدَنْ	Islanmak, **ibtilâl**.	Farsça elif (ا) bâbı
485	1	22	**âġâre**	آغَارَه	Nalın üzerine kodukları tasma, **şirâk**.	Farsça elif (ا) bâbı
486	1	22	**âġâz**	آغَازْ	Başlamak, işe şürûʿ etmek.	Farsça elif (ا) bâbı
487	1	22	**âġâze**	آغَازَه	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça elif (ا) bâbı
488	1	22	**âġâzîd**	آغَازِيدْ	İptida eyledi, başladı.	Farsça elif (ا) bâbı
489	1	22	**âġâşden**	آغَاشْدَنْ	Birbiri üstüne nesne yığmak, **taʿdîm**.	Farsça elif (ا) bâbı
490	1	22	**âġâliş**	آغَالِشْ	Tahrik, **fesat,** tergîb ve tahrîs, mekruh olan.	Farsça elif (ا) bâbı
491	1	22	**uġre**	آغْرَه	Gerdanda ve kasıkta olan cerahat, **tekfe**.	Farsça elif (ا) bâbı
492	1	22	**âġre**	آغْرَه	Vücûd-u insânda zuhur eden temreğü illeti, **ḳûbâ'**.	Farsça elif (ا) bâbı
493	1	22	**âġaşte**	آغَشْتَه	Bulaşık, **ʿabaḳa**, bulaşmış olan.	Farsça elif (ا) bâbı
494	1	22	**ağıl**	(آغِلْ)	Koyun yatmak için yapılan mahal, cây-ı kûsfendan.	Farsça elif (ا) bâbı
495	1	22	**öġülmiş**	آغُلِمِشْ	Padişahân-ı seleften birinin adıdır. Sâdi merhum Gülistan'da zikretmiştir.	Farsça elif (ا) bâbı
496	1	22	**âġanden**	آغَنْدَنْ	Doldurmak, ifaza etmek.	Farsça elif (ا) bâbı
497	1	22	**âġande**	آغَنْدَه	Dolmuş olan, dolu olan.	Farsça elif (ا) bâbı
498	1	22	**âġûş**	آغُوشْ	Kucak, koçmak, kucağa almak, **iḥticâr**.	Farsça elif (ا) bâbı
499	1	23	**âġil**	آغِيلْ	Göz ucuyla nazar eylemek.	Farsça elif (ا) bâbı
500	1	23	**ifâżabaḫş**	اِفَاضَه بَخْش	İfâzaya sebep olan.	Farsça elif (ا) bâbı
501	1	23	**ifâżabaḫşî**	اِفَضَه بَخْشِى	İfazâya sebep olmaklık.	Farsça elif (ا) bâbı

502	1	23	**afet**	آفَتْ	Zarar, helak edici.	Farsça elif (ا) bâbı
503	1	23	**üft**	اُفْت	Düşmek, yıkılmak.	Farsça elif (ا) bâbı
504	1	23	**âfitâb**	آفِتَابْ	Güneş, **şems**, neyyir-i ekber.	Farsça elif (ا) bâbı
505	1	23	**âfitâbe**	آفِتَابَه	İbrik tabir olunan emzikli su kabı, bahçıvan kovası.	Farsça elif (ا) bâbı
506	1	23	**üftâden**	اُفْتَادَنْ	Düşmek, vaki olmak.	Farsça elif (ا) bâbı
507	1	23	**üftâdegî**	اُفْتَادَگِی	Düşkünlük, fakirlik, aşıklık.	Farsça elif (ا) bâbı
508	1	23	**üftâde**	اُفْتَادَه	Düşmüş, vaki olmuş.	Farsça elif (ا) bâbı
509	1	23	**üftân u ḫîrân**	اُفْتَانْ خِيرَانْ	Düşerek, kalkarak.	Farsça elif (ا) bâbı
510	1	23	**eftâve**	آفْتَاوَه	Aftâbe, ibrik, bahçıvan kovası.	Farsça elif (ا) bâbı
511	1	23	**iftâlîden**	اِفْتَالِيدَنْ	Dağıtmak, saçmak, perakende eylemek.	Farsça elif (ا) bâbı
512	1	23	**eftefeyâ**	آفْتَفَيَا	Nebatattan kuzu kulağı tabir olunan, **lîsânu'l- ḥamel**.	Farsça elif (ا) bâbı
513	1	23	**üfce**	اُفْجَه	Bağlarda ve mezruʿ âtta kuş ürkütmek için nasbolan alamet, **beyhûc**.	Farsça elif (ا) bâbı
514	1	23	**efder**	آفْدَرْ	Birâder-zâde, hemşîre-zâde.	Farsça elif (ا) bâbı
515	1	23	**üfde**	اُفْدَه	Açılmış, **meftûḥ** olan.	Farsça elif (ا) bâbı
516	1	23	**efrâz**	آفْرَازْ	Yüksek, bülent, yukarı, bâlâ, **refiʿ**, yokuş iniş, minber, cemʿ, yakın, serkeş olan.	Farsça elif (ا) bâbı
517	1	23	**efrâze**	آفْرَازَه	Şule, ateş, **lehb**, yalın.	Farsça elif (ا) bâbı
518	1	23	**efrâzî**	آفْرَازِی	Yükseklik, rifʿat, irtifa, bülentlik, **âlî**.	Farsça elif (ا) bâbı
519	1	23	**efrâḫten**	آفْرَاخْتَنْ	Kaldırmak, refetmek.	Farsça elif (ا) bâbı
520	1	23	**efrâḫte**	آفْرَاخْتَه	Yukarı kalmış olan, **merfûʿ**.	Farsça elif (ا) bâbı
521	1	23	**efrâşte**	آفْرَاشْتَه	Yukarı kaldırmış olan, **râfiʿ**.	Farsça elif (ا) bâbı
522	1	23	**efrâşte-ḳad**	آفْرَاشْتَه قَدْ	Uzun boylu, bâlâ-bend olan, **tavîlü'l-ḳâme** olan.	Farsça elif (ا) bâbı
523	1	23	**efrûḫte**	آفْرُوخْتَه	Yanmış, yakılmış, suzan olmuş olan, **maḫrûḳ**.	Farsça elif (ا) bâbı
524	1	24	**âferdestâ**	آفْرْدَسْتَا	Her uzun nesnenin ucu, **şebâ**.	Farsça elif (ا) bâbı
525	1	24	**efrûz**	آفْرُوزْ	Ziyalandırıcı, rûşen edici, **mużi'**.	Farsça elif (ا) bâbı
526	1	24	**efrûzende**	آفْرُوزَنْدَه	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Farsça elif (ا) bâbı
527	1	24	**efrûşe**	آفْرُوشَه	Un ve yağ ve şekerden yapılan gaziler helvası, **ḫabîş**.	Farsça elif (ا) bâbı
528	1	24	**efrûḫten**	آفْرُوخْتَنْ	Ateş yakmak, şulelendirmek.	Farsça elif (ا) bâbı
529	1	24	**âferîd**	آفَرِيدْ	Âferîden lafzından fiil-i mâzidir, yarattı **ḫalḳ** etti manasına.	Farsça elif (ا) bâbı
530	1	24	**âferîde**	آفَرِيدَه	Halk olunmuş mahluk, yaratılmış olan ve âlem, cümle-i mahlûkât.	Farsça elif (ا) bâbı
531	1	24	**âferîdegâr**	آفَرِيدَه كَارْ	**Ḫâlıḳ**, halk edici, yaratıcı, âferînende.	Farsça elif (ا) bâbı
532	1	24	**âferîden**	آفَرِيدَنْ	Mastardır, yaratmak manasına.	Farsça elif (ا) bâbı
533	1	24	**aferin**	آفَرِينْ	İsm-i fâildir, yaratıcı, **Ḫâlıḳ** manasına ve nidâ-yı tahsîn olup "ne güzel oldu şu nesne," demektir.	Farsça elif (ا) bâbı

534	1	24	**âferîneş**	اَفَرِينَشْ	İsm-i masdardır, **ḫalḳ** etmek, yaratmak ve halk olunmak, yaratılmak ve dünya, âlem.	Farsça elif (ا) bâbı
535	1	24	**efrenk**	اَفَرَنْك	Firenk denilen taife, firûz, yabani, zîb u zinet, haşmet, vakar, taht-ı padişâhân.	Farsça elif (ا) bâbı
536	1	24	**efzâ**	اَفْزَا	Çoğaltıcı, **mükeşşir**, artırıcı olan.	Farsça elif (ا) bâbı
537	1	24	**efzânîden**	اَفْزَانِيدَنْ	Artmak, **tekŝîr**, artırmak, lâzım ve müteaddi istimal olunur.	Farsça elif (ا) bâbı
538	1	24	**efzâyiş**	اَفْزَايِشْ	Artmak, **tekŝir**, çoğalmak.	Farsça elif (ا) bâbı
539	1	24	**efzûḍ**	اَفْزُودْ	Efzûn, çok, **keŝîr** olan.	Farsça elif (ا) bâbı
540	1	24	**efzûḍe**	اَفْزُودَه	Artılmış, çoğalmış, artmış olan.	Farsça elif (ا) bâbı
541	1	24	**efjûden**	اَفْژُودَنْ	Bırakmak, terk etmek.	Farsça elif (ا) bâbı
542	1	24	**efjûl**	اَفْژُولْ	Kandırmak, tahrik ve tekâzâ ve **iġrâ'** eylemek.	Farsça elif (ا) bâbı
543	1	24	**efjûlîden**	اَفْژُلِيدَنْ	Koparmak, **intizâʿ**, câme giydirmek.	Farsça elif (ا) bâbı
544	1	25	**efzûn**	اَفْزُونْ	Çok, **keŝîr**, artık, ziyade, müteaddit olan.	Farsça elif (ا) bâbı
545	1	25	**efzûnnân**	اَفْزُونْ نَانْ	Mâye-i hamîr ki ekmek için hamur içine korlar, **minfaḥâ**.	Farsça elif (ا) bâbı
546	1	25	**efzûnî**	اَفْزُونِى	Çokluk, **keŝret**.	Farsça elif (ا) bâbı
547	1	25	**efsâ**	اَفْسَا	Büyücü, **muʿavvî**, sihirbaz, efsun-ger.	Farsça elif (ا) bâbı
548	1	25	**(efsâr)**	**(**اَفْسَارْ**)**	Yular, **zimâm**, licâm.	Farsça elif (ا) bâbı
549	1	25	**efsân**	اَفْسَانْ	Faydasız olan hikaye, bileği taşı.	Farsça elif (ا) bâbı
550	1	25	**efsane**	اَفْسَانَه	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça elif (ا) bâbı
551	1	25	**efsânegû**	اَفْسَانَه گُو	Hikayeci, **meddaḥ**, masalcı.	Farsça elif (ا) bâbı
552	1	25	**efser**	اَفْسَرْ	Padişah tâc-ı murassası, **iklîl**.	Farsça elif (ا) bâbı
553	1	25	**efsurde**	اَفْسُرْدَه	Soğuyup donmuş olan, **müncemid**, münʿakid olan.	Farsça elif (ا) bâbı
554	1	25	**efsurden**	اَفْسُرْدَنْ	Donmak, soğumak, **siḥr**.	Farsça elif (ا) bâbı
555	1	25	**efsû**	اَفْسُو	Beri gel, beyâ, **teʿâlî**.	Farsça elif (ا) bâbı
556	1	25	**efsûs**	اَفْسُوسْ	**Zulüm** ve sitem, lag ve sihriyye ve hâlet-i hayrette tekellüm olunur bir lafızdır.	Farsça elif (ا) bâbı
557	1	25	**efsun**	اَفْسُونْ	Sihirbaz, **seḥḥâr** ve ehl-i havâsın okuduğu kelam ki azimet ve rukye tesmiye olunur ve mekr ve hile ve hudʿa, tezvir.	Farsça elif (ا) bâbı
558	1	25	**efsûnger**	اَفْسُونْگَرْ	Efsun edici, **seḥḥâr**, hile ve hudʿa ve mekr edici.	Farsça elif (ا) bâbı
559	1	25	**(efsentîn)**	**(**اَفْسَنْتِينْ**)**	Pelin tabir olunan ot.	Farsça elif (ا) bâbı
560	1	25	**efşâd**	اَفْشَادْ	Dökücü, **mufîż** ve saçıcı olan.	Farsça elif (ا) bâbı
561	1	25	**efşân**	اَفْشَانْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça elif (ا) bâbı
562	1	25	**efşurden**	اَفْشُرْدَنْ	Sıkmak, **iʿşâr**, yave ve fuhşiyât söylemek.	Farsça elif (ا) bâbı
563	1	25	**efşurger**	اَفْشُرْگَرْ	Sıkıcı, **ʿuşşâr**.	Farsça elif (ا) bâbı
564	1	25	**efşeng**	اَفْشَنْك	Şebnem, çih, **nedâ**.	Farsça elif (ا) bâbı
565	1	25	**efgân**	اَفْغَانْ	Bağrışma, nâle, zârî, feryat, **istimdat**.	Farsça elif (ا) bâbı

566	1	25	**efkâr**	اَفْكَارْ	Kötürüm, **mażbûn**, zemîn-ger olan.	Farsça elif (ا) bâbı
567	1	25	**efgâne**	اَفْگَانَه	Nâ-tamam, matrûh veled ki avratlar bir havfdan naşi düşürürler, **sıḳṭ**.	Farsça elif (ا) bâbı
568	1	26	**efgen**	اَفْگَنْ	Düşürücü, yıkıcı, atıcı olan, **müsḳıṭ**.	Farsça elif (ا) bâbı
569	1	26	**efgende**	اَفْگَنْدَه	Düşürülmüş, yıkılmış, atılmış olan.	Farsça elif (ا) bâbı
570	1	26	**(Eflaṭun)**	**(**اَفْلَاطُونْ**)**	Aristo ilahî oğludur akıl ve fünûn ile mevsûf her ilimde sâhib-i yed-i tûla idi şakirtleri iki taife idi; birine **meşâ'iyyûn**, birine **işrâḳiyyûn** derler Ergenûn ve sâz onun ihtiraʿıdır. Lügat-i Yunânîdir manası **ṣâdiḳu'l-ḳavl** demektir.	Farsça elif (ا) bâbı
571	1	26	**efendîden**	اَفَنْدِيدَنْ	Husumet ve adavet etmek.	Farsça elif (ا) bâbı
572	1	26	**(afyon)**	**(**اَفْيُونْ**)**	Ehl-i keyf için sefa ve bazı emrâza deva olan haşhaş sütünden hasıl olan ecza.	Farsça elif (ا) bâbı
573	1	26	**âḳâ)**	اَقَا)	Büyük, büzürg, ulu, Türkîde ağa tabir olunur.	Farsça elif (ا) bâbı
574	1	26	**iḳbâlmend**	اِقْبَالْ مَنْد	Bahtlı,saadetli, talih sahibi olan.	Farsça elif (ا) bâbı
575	1	26	**âḳışne**	اَقِشْنَه	Kiler, mahzen, **sehâve**.	Farsça elif (ا) bâbı
576	1	26	**(iḳlîd)**	**(**اِقْلِيدْ**)**	Kapı ve dolaplara vazolunan kilit, **ḳufl**.	Farsça elif (ا) bâbı
577	1	26	**iḳlim**	**(**اِقْلِيمْ**)**	Keşur, kürre-i arz bir vecihle yediye yahut nısf-ı kürre bir vecihle otuza taksim olunmakla hâdis olan kıtʿa-i arz, **belde**.	Farsça elif (ا) bâbı
578	1	26	**eknûm**	اَقْنُومْ	Usul ve esas Yehûd kitabı ismi.	Farsça elif (ا) bâbı
579	1	26	**ekkâr**	اَكَّارْ	Bağban, bahçıvan, **fellâz**.	Farsça elif (ا) bâbı
580	1	26	**âkâm**	اَكَامْ	Mantar, semârug, **fürḥân**.	Farsça elif (ا) bâbı
581	1	26	**agâh**	اَگَاهْ	Vâkıf, **ḫabîr**, haberdar, müteyakkız, metenebbih olan.	Farsça elif (ا) bâbı
582	1	26	**âgâhżamîr**	اَگَاهْ ضَمِيرْ	Zamîr-i agâh ve vâkıf ve uyanık olan, **müteyaḳḳız**.	Farsça elif (ا) bâbı
583	1	26	**agâhî**	اَگَاهِى	Vukuf, haber, müteyakkiz, **intibah**, uyanıklık.	Farsça elif (ا) bâbı
584	1	27	**eğer**	اَگَرْ	Harf-i şarttır. İn (اِنْ) manasında farzıyla şartıyla vaki oldukta manalarında.	Farsça elif (ا) bâbı
585	1	27	**eğerçe**	اَگَرْچَه	Edât-ı şartiyedir. Her ne kadar ise ve vâkiʿân fi'l-vâkiʿ manasına.	Farsça elif (ا) bâbı
586	1	27	**âginc**	اَگِنْج	Mumbar, et ve pirinç ile dolmuş bağırsak, ʿ**aşîb**.	Farsça elif (ا) bâbı
587	1	27	**âgend**	اَگَنْد	Su cem olduğu mahal, göl, **ġadîr**.	Farsça elif (ا) bâbı
588	1	27	**âgende**	اَگَنْدَه	Dolu, memlu ve dolma olan ve doldurma olan.	Farsça elif (ا) bâbı
589	1	27	**âkende**	اَكَنْدَه	Hayvan ahırı, **iṣṭabl**.	Farsça elif (ا) bâbı
590	1	27	**eknûn**	اَكْنُونْ	Şimdi, el'ân, **elḥâletü'l-ḥaẕihi**.	Farsça elif (ا) bâbı
591	1	27	**âgeh**	اَگه	Agâh, vâkıf ve **müteyaḳḳız**, uyanık olan.	Farsça elif (ا) bâbı
592	1	27	**âgehî**	اَگهى	Agâhlık, vukuf ve **teyaḳḳuz,** uyanıklık.	Farsça elif (ا) bâbı
593	1	27	**âgîş**	اَگِيشْ	Asılmış, âviḫte, uzanmış olan, **muallaḳ**.	Farsça elif (ا) bâbı
594	1	27	**âkûr**	اَكُورْ	Ateşte pişmiş kerpiç, tuğla.	Farsça elif (ا) bâbı
595	1	27	**âgîn**	اَگِينْ	Dolu, memlu, dolmuş olan ve şişman, semiz olan, döşek ve yastık ve minder ve emsali nesnelerin içi.	Farsça elif (ا) bâbı

596	1	**27**	**âl**	اَلْ	Mekr, hile, **ḫud'a**.	Farsça elif (ا) bâbı
597	1	**27**	**il**	اِلْ	Lügat-ı Süryânide Cenâbıteala şâne nâm-ı celîli.	Farsça elif (ا) bâbı
598	1	**27**	**alev**	اَلاوْ	Zebâne-i âteş, yalıñ, **lehb**.	Farsça elif (ا) bâbı
599	1	**27**	**alayiş**	اَلايِشْ	Bulaşıklık, **levş,** murdarlık ve haşmet, tantana, saltanat.	Farsça elif (ا) bâbı
600	1	**27**	**elb**	اَلَب	Yiğit, bahadır, **cesur**, dilaver olan.	Farsça elif (ا) bâbı
601	1	**27**	**ilbâd**	اِلبَادْ	Pamuk atıcı olan, **ḥallaç**.	Farsça elif (ا) bâbı
602	1	**27**	**elburz**	اَلبُرْز	Bir meşhur gayet âlî ve azim dağ adıdır Çerkez dağları olmak gerektir.	Farsça elif (ا) bâbı
603	1	**27**	**elrud**	اَلرُدْ	Seyrek dokunmuş olan çuval.	Farsça elif (ا) bâbı
604	1	**28**	**ilġâc**	اِلْغَاجْ	Yağma ve târâc-**gâre** olan.	Farsça elif (ا) bâbı
605	1	**28**	**elġâr**	اَلغَارْ	Çapmak, at seğirtmek, **hervele**.	Farsça elif (ا) bâbı
606	1	**28**	**elġûne**	اَلغُونَه	Kızılca, kızıllık ki zenân yüzlerine sürerler, **ḥamîre**.	Farsça elif (ا) bâbı
607	1	**28**	**elfâḫten**	اَلفَاخْتَنْ	Kazanmak, kâr ve kesbetmek.	Farsça elif (ا) bâbı
608	1	**28**	**ülfet**	اُلْفَة	Konuşmak, dostluk, aşinalık, **muḥabbet**.	Farsça elif (ا) bâbı
609	1	**28**	**ülfetgerî**	اُلفَتْگَرِی	Ülfet, dostluk, aşinalık, **meveddet**.	Farsça elif (ا) bâbı
610	1	**28**	**âluften**	اَلْفَتَنْ	Alışmak, **te'ennüs**, hayran olmak, bî-tekellüf olmak.	Farsça elif (ا) bâbı
611	1	**28**	**âlufte**	اَلْفَتَه	Aşüfte, vâlih, hayran, mecnun, çıldırmış olan, **mecnûn**.	Farsça elif (ا) bâbı
612	1	**28**	**elfenc**	اَلفَنْج	Kazanmak, **iktisab**, kazanılmış olan.	Farsça elif (ا) bâbı
613	1	**28**	**elkez**	اَلكَزْ	Güç zeban, peltek, **elken**.	Farsça elif (ا) bâbı
614	1	**28**	**elken**	اَلكَنْ	Peltek olan adam, **ebkem**.	Farsça elif (ا) bâbı
615	1	**28**	**elken-gün**	اَلكَنْ گُنْ	Pelteklik götürür ve adamın ağzını susturur olan.	Farsça elif (ا) bâbı
616	1	**28**	**elgûne**	اَلگُونَه	Karıların yüzüne sürdükleri kızıl boya, **ḥamîre**.	Farsça elif (ا) bâbı
617	1	**28**	**Allahu Ekber**	اَللهُ اَكْبَرْ	Terkib-i Arabî ise de Şiraz nahiyesinde bir meşhur dağ adıdır.	Farsça elif (ا) bâbı
618	1	**28**	**(elmas)**	**(**اَلمَاسْ**)**	Nev-i cevâhirden zî-kıymet olan taş, cevherdâr, demir tığ ve hançer.	Farsça elif (ا) bâbı
619	1	**28**	**elemzâde**	اَلمْزَادَه	**Müte'ellim**, gamhâr, muzdarip olan.	Farsça elif (ا) bâbı
620	1	**28**	**âlû**	اَلو	Erik, tuğla ocağı.	Farsça elif (ا) bâbı
621	1	**28**	**âlûbâlû**	اَلوبَالُو	Kiraz, **karâsiyâ** denilen meyve.	Farsça elif (ا) bâbı
622	1	**28**	**ilvâ**	اِلوَا	Bir nevi zamktır gayet de acı olur devalara terkip ederler.	Farsça elif (ا) bâbı
623	1	**28**	**âlûd**	اَلودْ	Bulaşık, karışık, **mülevveş** olan.	Farsça elif (ا) bâbı
624	1	**28**	**âlûde**	اَلودَه	Bi-ma' nâhu eyḍan	Farsça elif (ا) bâbı
625	1	**28**	**âlûden**	اَلودَنْ	Bulaşmak, karışmak **mülevveşe** olmak.	Farsça elif (ا) bâbı
626	1	**28**	**âlûdegî**	اَلودَكِی	Bulaşıklık, karışıklık, **televvüş**.	Farsça elif (ا) bâbı
627	1	**28**	**âlûne**	اَلونَه	Tavşancıl tabir olunan kuş. Arabisi **'iḳâb**.	Farsça elif (ا) bâbı
628	1	**29**	**âlîd**	اَلِيدْ	Ürkmek, nefret etmek.	Farsça elif (ا) bâbı

629	1	29	em	اَمْ	Zâmir-i nefs-i mütekellim-i vahdedir. Lâhak olduğu efʿâlin ahirinde hâʾ-i alâmet var ise elif-i sâbit olur yok ise elif-i sâkıt olur. Arabîde **naşartü** (نَصَرْتُ) ahirinde olan tü (تُ) manasına.	Farsça elif (ا) bâbı
630	1	29	amaç	اَمَاجْ	Hedef, ok ve tüfek atmaya dikilen nişane, taht-ı padişah, bağ çubuğu.	Farsça elif (ا) bâbı
631	1	29	âmâcgâh	اَمَاجْگَاهْ	Dünya, âlem, kevn ve fesat.	Farsça elif (ا) bâbı
632	1	29	âmâden	اَمَادَنْ	Hazır ve müheyya olmak.	Farsça elif (ا) bâbı
633	1	29	amade	اَمَادَه	**Hâżır** ve müheyya, müstait olan.	Farsça elif (ا) bâbı
634	1	29	âmâdegî	اَمَادَگِی	Hazırlık, muheyyâlık, müstaitlik, **iʿbâʾ**.	Farsça elif (ا) bâbı
635	1	29	âmâre	اَمَارَه	**Defter**, hesap, muhasip olan.	Farsça elif (ا) bâbı
636	1	29	âmâregîr	اَمَارَه گِیرْ	Yazıcı, muhasip, katip.	Farsça elif (ا) bâbı
637	1	29	âmâs	اَمَاسْ	Bedende hâdis olan şiş ve kabarık, **verem**.	Farsça elif (ا) bâbı
638	1	29	imâmâne	اِمَامَانَه	İmama layık ve yaraşık olan.	Farsça elif (ا) bâbı
639	1	29	(aman)	(اَمَانْ)	Nida olup merhamet talep etmek ve elem yahut veca yahut taaccüp yahut ızdırap ifade etmekte istimal olunur, zinhar, mühlet, nakkâre, Arabîyle meşruktur ve hesapta doksan iki olduğundan “Muhammed” ismine mutabık düşmüştür.	Farsça elif (ا) bâbı
640	1	29	emânetdâr	اَمَانَتْدَارْ	Emanetin teslim ve tevdi olunduğu kimse.	Farsça elif (ا) bâbı
641	1	29	emânetdârî	اَمَانَتْدَارِی	Emanet-dârlık, emanetçilik.	Farsça elif (ا) bâbı
642	1	29	âmânî	اَمَانِی	Emniyet, korku ve ukûbetten muaf ve masun olmak, sığınmak ve dâru’l-harbden istîman ile diyâr-ı İslâm’a gelen küfre ve **müsteʾmen**.	Farsça elif (ا) bâbı
643	1	29	âmâh	اَمَاهْ	Âmas, şiş ve kabarcık.	Farsça elif (ا) bâbı
644	1	29	âmây	اَمَایْ	Düzüp koşmak, tesviye etmek.	Farsça elif (ا) bâbı
645	1	30	âmed	اَمَدْ	Fiil-i mâzidir, geldi, **câʾe**, vürûd etti manasına.	Farsça elif (ا) bâbı
646	1	30	imdat	اِمْدَادْ	Yardım etmek, **iʿâne** ve iġâse etmek.	Farsça elif (ا) bâbı
647	1	30	âmed şud	اَمَدْشُدْ	Gidip gelmek, zehâb ü iyâb etmek, her bir mahalde istimal olur.	Farsça elif (ا) bâbı
648	1	30	âmeden	اَمَدَنْ	Mastardır, gelmek, **mecîʾiyyet**.	Farsça elif (ا) bâbı
649	1	30	âmede	اَمَدَه	İsm-i mefʿûldür. Mâzi ve hâlde istimal olunur gelmiş ve geldi manalarına, **mecîʾî**, bedîhî ve latife.	Farsça elif (ا) bâbı
650	1	30	emer	اَمَرْ	Akibet-kâr, hüküm ve ferman, Arabîde sükûn-ı mim ile şuġl ve amel manasına.	Farsça elif (ا) bâbı
651	1	30	amirane	اَمِرَانَه	Emre münasip olan.	Farsça elif (ا) bâbı
652	1	30	âmürziş	اَمُرْزِشْ	Yarılgamak, affetmek.	Farsça elif (ا) bâbı
653	1	30	âmürzigâr	اَمُرْزِگَارْ	Yarılgayıcı affedici olan, **mağfiret**.	Farsça elif (ا) bâbı

654	1	30	**âmürzigârî**	آمُرْزِگارِی	Yarılgayıcılık, **ġaffar,** affetmek.	Farsça elif (ا) bâbı
655	1	30	**âmürzende**	آمُرْزَنْدَه	Yarılgayıcı, **ġafûr**, affedici olan.	Farsça elif (ا) bâbı
656	1	30	**âmurġ**	آمُرْغ	Şey-i kalîl, nefˁ ve fayda, kadir ve kıymet.	Farsça elif (ا) bâbı
657	1	30	**imrûz**	اِمْرُوزْ	Bugün, **el-yevm**.	Farsça elif (ا) bâbı
658	1	30	**imrût**	آمُرُوتْ	Armut denilen meyve, **kumeşrâ**.	Farsça elif (ا) bâbı
659	1	30	**âmüs**	آمُسْ	Büyük kadeh ki onunla şarap içerler Arabîde **âmuş** derler.	Farsça elif (ا) bâbı
660	1	30	**imşeb**	اِمْشَبْ	Bu gece, **haẕe'l-leyl**.	Farsça elif (ا) bâbı
661	1	30	**âmût**	آمُوتْ	Lâne, mürg, kuş yuvası, **ḥücr**.	Farsça elif (ا) bâbı
662	1	30	**âmuḫten**	آمُوخْتَنْ	Öğretmek, **talim**, öğrenmek. Lâzım ve müteaddi istimal olunur.	Farsça elif (ا) bâbı
663	1	30	**âmuḫte**	آمُوخْتَه	Okumuş, öğrenmiş, **âlim,** müteallim olan.	Farsça elif (ا) bâbı
664	1	30	**âmûd**	آمُودْ	Âmîḫten lafzından ism-i fâildir karıştırdı manasına.	Farsça elif (ا) bâbı
665	1	30	**âmûden**	آمُودَنْ	Bezemek, **tezyin**, bezenmiş olmak, arâste ve müzeyyen olan.	Farsça elif (ا) bâbı
666	1	30	**âmûde**	آمُودَه	Bezenmiş, ziynetlenmiş, öğrenmiş, karışmış, inci ve cevahir makulesi.	Farsça elif (ا) bâbı
667	1	31	**âmûrdîde**	آمُورْدِیدَه	İş görmüş **mücerreb** ve malumatlı olan.	Farsça elif (ا) bâbı
668	1	31	**âmûz**	آمُوزْ	Bilici, ârif olan, öğrenici ve öğretici olan, muallim.	Farsça elif (ا) bâbı
669	1	31	**âmûzeş**	آمُوزَشْ	Bilgiç, malumat, öğrenmek ve öğretmek.	Farsça elif (ا) bâbı
670	1	31	**âmuzgâr**	آمُوزْگارْ	Hoca, **muallim**, öğretici, öğrenici ve şakirt.	Farsça elif (ا) bâbı
671	1	31	**âmûġ**	آمُوغْ	Boypos vakar ve heybet ve kadd ü kâmet, **ümme**.	Farsça elif (ا) bâbı
672	1	31	**âmûn**	آمُونْ	Çevre, etraf, havl ve bir nehr-i maʿrûf ismi.	Farsça elif (ا) bâbı
673	1	31	**âme**	آمَه	Divit, yazı hokkası, **maḥbere**.	Farsça elif (ا) bâbı
674	1	31	**emyâ**	آمْیَا	Kese ve hem-yân, **cirâb**, dağarcık.	Farsça elif (ا) bâbı
675	1	31	**âmiḫten**	آمِیخْتَنْ	Karışmak, **iḫtilaṭ**, karıştırmak.	Farsça elif (ا) bâbı
676	1	31	**âmîḫte**	آمِیخْتَه	**Maḫlûṭ**, karışık olan.	Farsça elif (ا) bâbı
677	1	31	**ümit**	اُمِیدْ	Emel, tevakkuʿ, umma, intizar, Arabîde ki gibi gâhi mîmi şedde ile telaffuz ederler.	Farsça elif (ا) bâbı
678	1	31	**ümîdbaḫş**	اُمِیدْبَخْش	Ümit verici, umdurucu olan.	Farsça elif (ا) bâbı
679	1	31	**ümitvar**	اُمِیدْوَارْ	Ümitli, **âmul,** ümidi olan.	Farsça elif (ا) bâbı
680	1	31	**ümîdvârî**	اُمِیدْوَارِی	Ümit, ümit edicilik, ümit etmek.	Farsça elif (ا) bâbı
681	1	31	**âmîr**	آمِیرْ	Ziyade taam yiyici, **akûl,** bisyâr-i hâr.	Farsça elif (ا) bâbı
682	1	31	**emîr âḫûr**	آمِیرْآخُورْ	Padişah ahırı nezaretine memur olan kimse.	Farsça elif (ا) bâbı
683	1	31	**emîru'n-naḫl**	آمِیرُالنَّخْل	Emiru'l-mü'minîn Hazreti Ali kerramallahu veche lakabıdır.	Farsça elif (ا) bâbı
684	1	31	**emîrâne**	آمِیرَانَه	Emire layık ve yaraşık olan.	Farsça elif (ا) bâbı
685	1	31	**âmîz**	آمِیزْ	Karışık, **muḫteliṭ** olan ve karıştırıcı olan.	Farsça elif (ا) bâbı
686	1	31	**âmîziş**	آمِیزِشْ	**İḫtilaṭ**, muaşeret ve karışmak, katılmak.	Farsça elif (ا) bâbı

687	1	31	**âmîze**	آمِيزَه	**Cima** etmek ve mübaşeret ve karışık olmak.	Farsça elif (ا) bâbı
688	1	31	**âmîzemû**	آمِيزَه مُو	Beyaz karışık sakal ve baş kılı.	Farsça elif (ا) bâbı
689	1	32	**âmîġ**	آمِيغ	Mücâmaʾat ve mübaşeret etmek, karışmış olan.	Farsça elif (ا) bâbı
690	1	32	**ümmî gûyâ**	اُمّی گُويَا	Cenâb-ı Resûl-i Müctebî Muhammed aleyhisselam Efendimiz Hazretlerine ıtlak olunur.	Farsça elif (ا) bâbı
691	1	32	**emînî**	اَمِينِی	Eminlik, eminlik rütbesiyle memuriyeti olan.	Farsça elif (ا) bâbı
692	1	32	**ân**	آنْ	İşâret-i baʿîd için isimdir Arabîde ẕâke gibi, mahbuplarda olan hüsn ve o ki Arabîde cazibe derler. Edât-ı cemʿdir, isim ahirine lâhak olur merdmân gibi. Edât-ı tavsîftir efnân ve hazân gibi.	Farsça elif (ا) bâbı
693	1	32	**enâr**	اَنَارْ	Nar tabir olunan meyve, **rummân**.	Farsça elif (ا) bâbı
694	1	32	**enayi**	اَنَايِی	**Cahil** ve ahmak, kendinden bihaber olan.	Farsça elif (ا) bâbı
695	1	32	**ân-bâr**	اَنْ بَارْ	Evvel defa manasına, **evvelen**.	Farsça elif (ا) bâbı
696	1	32	**ambar**	اَنْبَارْ	Dolu, **memlu** ve pür olan hane yıkılmak, hâr u hâşâk, havuz.	Farsça elif (ا) bâbı
697	1	32	**enbâz**	اَنْبَازْ	Ortak ve **şerik** olan.	Farsça elif (ا) bâbı
698	1	32	**enbâşte**	اَنْبَاشْتَه	Dolu, pür, memlu olan.	Farsça elif (ا) bâbı
699	1	32	**enbâġ**	اَنْبَاغْ	Kuma tabir olunan avrat, bir adamın iki ya üç avradı oldukta birbirlerine enbaġ derler.	Farsça elif (ا) bâbı
700	1	32	**enbân**	اَنْبَانْ	Deriden yapılmış hem-yân, dağarcık, **cerâb**.	Farsça elif (ا) bâbı
701	1	32	**enbâne**	اَنْبَانَه	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça elif (ا) bâbı
702	1	32	**enbânce**	اَنْبَانْجَه	Küçük enbân, küçük çanta, **cüreyyeb**.	Farsça elif (ا) bâbı
703	1	32	**amberbaris**	اَنْبَرْبَارِسْ	Ekşice bir nevi çalı yemişidir kurusundan şerbet yapılır Arabî ve Türkîde müşterektir.	Farsça elif (ا) bâbı
704	1	32	**enbeste**	اَنْبَسْتَه	Donup münʿakid ve **müncemid** olmuş nesne.	Farsça elif (ا) bâbı
705	1	32	**enbele**	اَنْبَلَه	Demirhindi denilen ekşi meyve, ekser Hint'ten gelir.	Farsça elif (ا) bâbı
706	1	32	**enbût**	اَنْبُوتْ	Ot kökü, pîh giyâh.	Farsça elif (ا) bâbı
707	1	32	**enbûr**	اَنْبُورْ	Kısaç, kelpeten denilen alet.	Farsça elif (ا) bâbı
708	1	32	**enbûden**	اَنْبُودَنْ	Düşürmek, iḳtitâf etmek.	Farsça elif (ا) bâbı
709	1	32	**enbûsîden**	اَنْبُوسِيدَنْ	Aza uyuşmak, nesne çürümek, düşürmek, zahir olmak.	Farsça elif (ا) bâbı
710	1	33	**enbûn**	اَنْبُونْ	Bol, geniş, **vâsîʿ** olan.	Farsça elif (ا) bâbı
711	1	33	**enbûh**	اَنْبُوهْ	Kalaba ve cemiyet ve kesret ve izdiham, hane ve duvar yıkılıp dökülmek.	Farsça elif (ا) bâbı
712	1	33	**enbûy**	اَنْبُوىْ	Koklamak, koku almak, kokulu olan, **şemm**.	Farsça elif (ا) bâbı
713	1	33	**enbûyîden**	اَنْبُويِيدَنْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça elif (ا) bâbı
714	1	33	**imbiḳ**	اِنْبِيقْ	O lüledir ki onunla ırk çıkarırlar. Ot ve su ve gül misillilerin gülâbın kaynatıp alırlar.	Farsça elif (ا) bâbı

715	1	33	**encâlîden**	اَنْجَالِيدَنْ	Bir işe ikdam edeni geri tutmak, men eylemek, ricadan rücu etmek, dönmek, yorulmak.	Farsça elif (ا) bâbı
716	1	33	**encâm**	اَنْجَامْ	Son, akıbet, âhir-kâr, mukâbil-i âgâzdır.	Farsça elif (ا) bâbı
717	1	33	**encâmîden**	اَنْجَامِيدَنْ	İşi ahir etmek, **iḫtitâm**, bir şeyin ahiri olmak, gamı ahir etmek.	Farsça elif (ا) bâbı
718	1	33	**encire**	اَنْجِرَه	Isırgan denilen yakıcı ot, Arabîde cîm'in zammıyla **encüre**'dir.	Farsça elif (ا) bâbı
719	1	33	**encesgîden**	اَنْجَسْكِيدَنْ	Dönmek, **iyâb** ve geri dönmek.	Farsça elif (ا) bâbı
720	1	33	**encümen**	اَنْجُمَنْ	**Meclis**, mecmu, cemiyet.	Farsça elif (ا) bâbı
721	1	33	**encûc**	اَنْجُوجْ	Öd ağacı, **ḳuṭr**.	Farsça elif (ا) bâbı
722	1	33	**encîr**	اَنْجِيرْ	Malum bir nevi meyvenin ismidir, Arabîsi **tîn**.	Farsça elif (ا) bâbı
723	1	33	**encîden**	اَنْجِيدَنْ	Kan almak, hacamat etmek, taşra çekip almak, rîze rîze parça parça etmek.	Farsça elif (ا) bâbı
724	1	33	**end**	اَنْد	Uçtan öne varınca aded-i mechûldür Arabîde **biż'** derler. Ümitvar olmak şek ve şüphe ve sûs denilen ağaç ve edât-ı râbıta olan **estik** cemidir.	Farsça elif (ا) bâbı
725	1	33	**endâ**	اَنْدَا	**Gıybet**, rüyâ-yı sâlih, samanlı balçık.	Farsça elif (ا) bâbı
726	1	33	**endâḫt**	اَنْدَاخْت	Atmak, **remy** etmek, ilkâ etmek.	Farsça elif (ا) bâbı
727	1	34	**endâḫten**	اَنْدَاخْتَنْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça elif (ا) bâbı
728	1	34	**endâz**	اَنْدَازْ	Atıcı, **râmî**, remy edici olan.	Farsça elif (ا) bâbı
729	1	34	**endâzende**	اَنْدَازَنْدَه	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça elif (ا) bâbı
730	1	34	**(endaze)**	**(**اَنْدَازَه**)**	Miktar, mikyâs, **hendâze** [hendese], ölçek, resim ve nakış, kudret layık olan.	Farsça elif (ا) bâbı
731	1	34	**endâzî**	اَنْدَازِى	Endâzlamak, Atıcılık.	Farsça elif (ا) bâbı
732	1	34	**endam**	اَنْدَامْ	İnsanın bedeni, letafet ve intizam, üslup ve revş, nizâm-ı hâl, zikr-i ferh, tarifte hoş-endâm tabir olunur.	Farsça elif (ا) bâbı
733	1	34	**endâm-dânâ**	اَنْدَامْ دَانَا	Havâs-ı hamsi zâhire ki (semîʿ, baṣar, şemm, lems, nâʾika)'dır.	Farsça elif (ا) bâbı
734	1	34	**ender**	اَنْدَرْ	İçinde, derununda, dâhilinde, zarfında, fî (فِى) manasına.	Farsça elif (ا) bâbı
735	1	34	**enderûd**	اَنْدَرُودْ	Sıva ve yaldız emsalleri, tılâ, içeri, **dâḫil**, iç tarafı ve harem dairesi, derun dahi derler.	Farsça elif (ا) bâbı
736	1	34	**enderûnî**	اَنْدَرُونِى	İçeriye mensup ve müteallik olan **dâḫili** gibi, yâ (یا) harf-i nisbettir.	Farsça elif (ا) bâbı
737	1	34	**endek**	اَنْدَكْ	Az olan, miktarı **ḳalîl** olan, bisyâr mukabili olan.	Farsça elif (ا) bâbı
738	1	34	**Endülüs**	اَنْدُلُسْ	Mağrip zemininde bir şehr-i azîm ismidir Muhyiddin-i Arabî Hazretleri mevlid ve menşesi o şehirdir şimdi İspanya tasarrufundadır.	Farsça elif (ا) bâbı
739	1	34	**endûc**	اَنْدُوجْ	Vücûd-u insânda zahir olur bir nevi kabarcıktır siyah ve beyazı olur Arabîde ḳûbâ derler.	Farsça elif (ا) bâbı
740	1	34	**endûḫte**	اَنْدُوخْتَه	**Müktesep**, kazanılmış, kesbolunmuş olan.	Farsça elif (ا) bâbı
741	1	34	**endûḫten**	اَنْدُوخْتَنْ	Kazanmak, **iktisap**, tahsil ve kesbetmek.	Farsça elif (ا) bâbı
742	1	34	**endûd**	اَنْدُودْ	Sürülüp tılâ olunmuş olan,	Farsça elif (ا) bâbı

743	1	34	**endûz**	اَنْدُوزْ	Kazanıcı, **kâsib**, kesbedici ve cemedici olan.	Farsça elif (ا) bâbı
744	1	34	**endûh**	اَنْدُوهْ	Gam, **ġussa**, keder, elem.	Farsça elif (ا) bâbı
745	1	35	**endûhgîn**	اَنْدُوهْگِينْ	Mükedder, **maġmûm**, gussadâr olan.	Farsça elif (ا) bâbı
746	1	35	**endûhnâk**	اَنْدُهْنَاكْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça elif (ا) bâbı
747	1	35	**endîde**	اَنْدِيدَه	Tembel olmak, **kâhil**, zan ve şek ile söz söylemek.	Farsça elif (ا) bâbı
748	1	35	**endîş**	اَنْدِيشْ	Düşünücü, tefekkür edici olan, **müte'emmil**.	Farsça elif (ا) bâbı
749	1	35	**endişe**	اَنْدِيشَه	Düşünmek, **tefekkür** etmek ve gam, hemm, keder.	Farsça elif (ا) bâbı
750	1	35	**endîşemend**	اَنْدِيشَه مَنْد	Sâhib-i fikr, ehl-i tedbîr ve **mütefekkir** olan.	Farsça elif (ا) bâbı
751	1	35	**endîşenâk**	اَنْدِيشَه نَاكْ	**Maġmûm**, mükedder, endişeli olan.	Farsça elif (ا) bâbı
752	1	35	**endîşîde**	اَنْدِيشِيدَه	Düşünülmüş tefekkür olunmuş olan, **mütefekker**.	Farsça elif (ا) bâbı
753	1	35	**ân-râ**	اَنْرَا	Ona ve onu demek; ân (اَن) ile râ (رَا)'dan mürekkep ileyhi (اِلَيْهِ) manasına.	Farsça elif (ا) bâbı
754	1	35	**enzurût**	اَنْزُرُوتْ	Bir denli otdan hasıl olur zamktır, sürh ve sefîd olur, derd-i çeşme nefʿi vardır Arabîde **şaʿûd** tabir olunur.	Farsça elif (ا) bâbı
755	1	35	**enfest**	اَنْفَسْت	Örümcek ağı, **beyt**-i **ʿankebût**.	Farsça elif (ا) bâbı
756	1	35	**enḳûc**	اَنْقُوجْ	Hâlet-i gazabdan yahut pirlikten çehrede olan buruşuk, **şenc**.	Farsça elif (ا) bâbı
757	1	35	**engâze**	اَنْكَازَه	Bez dokurken tarağa kodukları ağaç, **deffe**.	Farsça elif (ا) bâbı
758	1	35	**engâm**	اَنْگَامْ	Hengâm, çağ, **vaḳit**.	Farsça elif (ا) bâbı
759	1	35	**enkâr**	اَنْكَارْ	Sanıcı, tasvir edici, pendârende, zannedici.	Farsça elif (ا) bâbı
760	1	35	**ângâh**	اَنْگَاهْ	O vakit, o saat, **evvel zaman**.	Farsça elif (ا) bâbı
761	1	35	**ângâhî**	اَنْگَاهِى	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça elif (ا) bâbı
762	1	35	**engübîn**	اَنْگُبِينْ	Bal, **ʿasel**, arı balı.	Farsça elif (ا) bâbı
763	1	35	**engübîne**	اَنْگُبِينَه	Üzüm şırasından yapılmış tatlı pestil, **ferâtıḳ**.	Farsça elif (ا) bâbı
764	1	35	**engüşt**	اَنْگُشْت	Parmak, el parmağı, **işbiʿ**.	Farsça elif (ا) bâbı
765	1	35	**engişt**	اَنْگِشْت	Kömür denilen şey, **faḥm**.	Farsça elif (ا) bâbı
766	1	35	**engüşter**	اَنْگُشْتَرْ	Yüzük parmağa takılan nesne, mühür olsun gayrı olsun, **ḫâtem**.	Farsça elif (ا) bâbı
767	1	36	**engüşt düşnâm**	اَنْگُشْت دُشْنَامْ	Şehadet parmağı ki hitap ve itapta o parmakla işaret olunduğu münasebetiyle tesmiye olunmuştur, **sebbâbe**.	Farsça elif (ا) bâbı
768	1	36	**engüştân**	اَنْگُشْتَانْ	Parmaklar, **esâbiʿ**, ân (اَن) ile cemilenmiş.	Farsça elif (ا) bâbı
769	1	36	**engüştene**	اَنْگُشْتَانَه	Terziler parmaklarına kodukları yüksük.	Farsça elif (ا) bâbı
770	1	36	**engüşte**	اَنْگُشْتَه	Harman savurdukları parmak gibi alet, yaba derler, **meder**.	Farsça elif (ا) bâbı
771	1	36	**engüştnümâ**	اَنْگُشْت نُمَا	Gayet meşhur ve maruf demek, **müşârun bi'l-benân** gibi.	Farsça elif (ا) bâbı
772	1	36	**engûr**	اَنْگُورْ	Üzüm, **ʿineb**, asmanın meyvesi.	Farsça elif (ا) bâbı
773	1	36	**engûrek**	اَنْگُورَكْ	Üzümcük, küç üzüm.	Farsça elif (ا) bâbı
774	1	36	**engûrk çeşm**	اَنْگُورْكِ چَشْم	Göz bebeği, **insânu'l-ʿayn**.	Farsça elif (ا) bâbı

775	1	**36**	**Engelyon**	اَنْگَلْيُونْ	Hazreti İsa aleyhisselama nazil olan İncil-i Şerîf ismi ve Mâni-i nakkâş tasvir ve nakışlar ve envâ-i sanâyi-i bedâyiʿ ile ihtirâʿ eylediği kitap ismi. Heft renk bir nevi münakkaş dibâya derler.	Farsça elif (ا) bâbı
776	1	**36**	**ânge**	اَنْگه	Ân (آن) ile ke (که)'den mürekkep olup o kimse manasına Arabîde olan maʿa haẕâ (مَعَ هٰذَا) manasında istimal olunur.	Farsça elif (ا) bâbı
777	1	**36**	**engîz**	اَنْگِيزْ	Karıştırıcı, tahrik edici olan, kasıt ve azamiyet edici olan, **muḥârrik**.	Farsça elif (ا) bâbı
778	1	**36**	**engîjer**	اَنْگِيژَرْ	Kasnî tabir olunan bed-bû ecza, **ḥaltît**.	Farsça elif (ا) bâbı
779	1	**36**	**engîẖten**	اَنْگِيخْتَنْ	Koparmak, **imtilaẖ** ve uzak olmak ve zahir olmak, yukarı çekmek.	Farsça elif (ا) bâbı
780	1	**36**	**engîl**	اَنْگِيلْ	Düğme geçirmek üzere entari vesaire yapılan ilik, Arabîsi **ʿurve**.	Farsça elif (ا) bâbı
781	1	**37**	**engîle**	اَنْگِيلَه	İlik ve sohbeti mekruh ve cismi sakil ger-encâm adam.	Farsça elif (ا) bâbı
782	1	**37**	**enmûrec**	اَنْمُورَجْ	Nümune, nüsẖa, örnek, çaşnî.	Farsça elif (ا) bâbı
783	1	**37**	**enmûrec**	اَنْمُورَجْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Farsça elif (ا) bâbı
784	1	**37**	**enmûẕec**	اَنْمُوذَجْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Farsça elif (ا) bâbı
785	1	**37**	**enîs**	اَنِيسْ	Bahçe, bağ, ova, **ravża**.	Farsça elif (ا) bâbı
786	1	**37**	**(enîn)**	**(**اَنِينْ**)**	O âvâz-ı hazîndir ki maraz ve illetten yahut dert ve elemden arız olan vecʿ sebebiyle zahir olur. Türkîde "inledi" denir, **elîl**.	Farsça elif (ا) bâbı
787	1	**37**	**ânîn**	اَنِينْ	Yayık, sütten yağ çıkardıkları kap, **mimẖaża**.	Farsça elif (ا) bâbı
788	1	**37**	**enûpâ**	اَنُوپَا	Lisân-ı sevr denilen ot, Arabîsi **küṭaylâ**.	Farsça elif (ا) bâbı
789	1	**37**	**enûbîden**	اَنُوبِيدَنْ	İnlemek, nale ve zarî etmek, ah çekmek, **enîn**.	Farsça elif (ا) bâbı
790	1	**37**	**âvâ**	اَوَا	Avaz, ses, **şavt** ve şöhret, meşhur olmak.	Farsça elif (ا) bâbı
791	1	**37**	**âvâḥ**	اَوَاحْ	Hayıf, **esef**, dirîğ, ah, efsûs.	Farsça elif (ا) bâbı
792	1	**37**	**âvâr**	اَوَارْ	Hesap mecmuası, **defter**, demir tozu, divanhane.	Farsça elif (ا) bâbı
793	1	**37**	**avare**	اَوَارَه	Mekan ve meskeninden devr olup kapısız olan.	Farsça elif (ا) bâbı
794	1	**37**	**avaz**	اَوَازْ	Ses, **şavt**, seda, sît ve şöhret, meşhur olmak.	Farsça elif (ا) bâbı
795	1	**37**	**avaze**	اَوَازَه	Seda ve makam ile okumak, **terennüm** etmek, gayret etmek.	Farsça elif (ا) bâbı
796	1	**37**	**âvâzdâd**	اَوَازْدَادْ	Davet etti, **deʿâ**, çağırdı.	Farsça elif (ا) bâbı
797	1	**37**	**âvâm**	اَوَامْ	Borç, **deyn**, zimmetinde olan meblağ, vâm.	Farsça elif (ا) bâbı
798	1	**37**	**evbâv**	اَوْبَاوْ	Yutmak, **ibtilâʿ etmek**, bırakmak.	Farsça elif (ا) bâbı
799	1	**37**	**ûbâş**	اُوبَاشْ	Her cins adam karışıp cem olunması.	Farsça elif (ا) bâbı
800	1	**37**	**otağ**	اُوتَاغْ	Büyük çadır, **fâze**, hargâh, çerge.	Farsça elif (ا) bâbı
801	1	**37**	**evcgîr**	اَوْجَگِيرْ	Bir yüksek yerin yukarısına çıkmış olan, **meşut**.	Farsça elif (ا) bâbı
802	1	**38**	**âvaḫ**	اَوَخْ	Âvâh, eyvâh, hayıf, ah, dirîğ.	Farsça elif (ا) bâbı
803	1	**38**	**âvdest**	اَوْدَسْت	Karış, bedest, **şibr**.	Farsça elif (ا) bâbı
804	1	**38**	**âver**	اَوَرْ	Götürücü, **ḥâmil**, havi, sahip olan.	Farsça elif (ا) bâbı

805	1	38	ur	اُورْ	Yumruk, **cumâʿa**, ve içi âsân çıkmayan ceviz ve badem.	Farsça elif (ا) bâbı
806	1	38	âverd	آوَرْد	Cenk, **ḥarp**, peygâr, muharebe, şecaat, mübârezet, geldi manasına fiil-i mâzî-i Fârisîdir.	Farsça elif (ا) bâbı
807	1	38	âverdgâh	آوَرْدگَاهْ	Muharebe yeri, **maʿreke**, cenk meydanı.	Farsça elif (ا) bâbı
808	1	38	âverdgeh	آوَرْدگَهْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça elif (ا) bâbı
809	1	38	âverden	آوَرْدَنْ	Götürmek, **ityân**, irat etmek.	Farsça elif (ا) bâbı
810	1	38	âvürdenî	آوُرْدَنِی	Tuhfe, **hediye**, armağan, peşkeş etmek, getirmek.	Farsça elif (ا) bâbı
811	1	38	âverde	آوَرْدَه	Nakil olunmuş, **menḳul** olan ve getirilmiş olan ve bir illettir insanda ve hayvanda tırnak dibinde vaki olur **cerb** gibi uyuz denir.	Farsça elif (ا) bâbı
812	1	38	evreng	اَوْرَنْگ	Taht, padişah sandalyesi, **serîr**, akıl ve dâniş, fîrûz-ı yabânî, mekr ve hile, şad olmak, hayat ve câvidân bulmak.	Farsça elif (ا) bâbı
813	1	38	evrek	اَوْرَكْ	Eyyâm-ı iydde etfal ağaca ip sarkıtıp yaptıkları salıncak, **urcûḥa**, bâzpîç.	Farsça elif (ا) bâbı
814	1	38	âverîden	آوَرِيدَنْ	Yutmak, **ibtilâʿ** etmek, musâhabet arasına söz katmak, getirmek.	Farsça elif (ا) bâbı
815	1	38	Ûriya	اُورِيَا	Dâvud Aleyhisselam ashabından bir zat ismidir. Câlut cenginde şehit olmuştur.	Farsça elif (ا) bâbı
816	1	38	evzen	اَوْزَنْ	Bahadır, pehlivan, **şecîʿ**.	Farsça elif (ا) bâbı
817	1	38	evzâr	اَوْزَارْ	Gemi yelkeni, **şirâʿ,** bâdbân, erbâb-ı sanayi, pâberc.	Farsça elif (ا) bâbı
818	1	39	Özbek	اُوزْبَكْ	Tatardan bir taifedir bazı rivayette Türk dedikleri taife ve kavimdir.	Farsça elif (ا) bâbı
819	1	39	üftâden	اُفْتَادَنْ	Düşmek, **suḳuṭ** vaki olmak.	Farsça elif (ا) bâbı
820	1	39	evk	اَوْك	Bâlâ, **evc**, bülend-i hevâ.	Farsça elif (ا) bâbı
821	1	39	(evvel-i ʿunṣur)	(اَوَّلِ عُنْصُرْ)	Hâk, **türap**, toprak.	Farsça elif (ا) bâbı
822	1	39	evvelîn	(اَوَّلِينْ)	En evvel, cümleden evvel olan.	Farsça elif (ا) bâbı
823	1	39	umâc	اُومَاجْ	Ok ve tüfek nişangâhı, **hedef**, amaç.	Farsça elif (ا) bâbı
824	1	39	evend	اَوَنْد	Kap, **inâʾ**, zarf.	Farsça elif (ا) bâbı
825	1	39	âvend	آوَنْد	Hüccet ve burhan, delil, elbise serdikleri ip, zarf ve kâse, taht ve mesnet, satranç, evvel manalarında dahi müstameldir.	Farsça elif (ا) bâbı
826	1	39	âvîḫte	آوِيخْتَه	Asılmış, asılı, **muallaḳ** olan.	Farsça elif (ا) bâbı
827	1	39	âvîz	آوِيزْ	Asılıcı, yapışıcı olan.	Farsça elif (ا) bâbı
828	1	39	âvîzgin	آوِيزْگِنْ	Ulaşıcı, **vâṣıl** olucu, yapışıcı, hayız ve meʾbûn olan.	Farsça elif (ا) bâbı
829	1	39	avize	آوِيزَه	Asma, şamdan ve küpe, menkûşe, **raʿṣe**.	Farsça elif (ا) bâbı
830	1	39	âvîje	آوِيژَه	**Saf**, halis olan şarab-ı engûr.	Farsça elif (ا) bâbı
831	1	39	âvîzebend	آوِيزَه بَنْد	Küpe, mengûş, **raʿṣe**.	Farsça elif (ا) bâbı
832	1	39	âvîşen	آوِيشَنْ	Acırak bir ottur kekik derler, **saʿter** ve zülf-i mahbûbân.	Farsça elif (ا) bâbı
833	1	39	âvîşe	آوِيشَه	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça elif (ا) bâbı

834	1	39	**ah**	آهْ	Nida olup dert ve keder ve vecʿ ve renciş ifade eder.	Farsça elif (ا) bâbı
835	1	39	**âhiǯte**	آهِخْتَه	Sıyrılmış, sıyrılıp **meslûl** çıkarılmış olan.	Farsça elif (ا) bâbı
836	1	39	**ehzen**	اَهْزَنْ	Neft yağı, **neft** ki boyaya halt ederler.	Farsça elif (ا) bâbı
837	1	39	**âhestegî**	آهَسْتَگِی	Yavaşlık, betâ'et, **teenni**, acelesizlik ve mülayimlik, nermlik, şiddetsizlik,	Farsça elif (ا) bâbı
838	1	39	**aheste**	آهَسْتَه	Yavaş, **baṭ'î**, acelesiz olan, tedriç ile hareket etmek, nerm ve mülayim, şiddetsiz olan ve geyik yavrusu.	Farsça elif (ا) bâbı
839	1	40	**ehremen**	اَهْرَمَنْ	Dîv-i azîm, ʿ**ifrît**, Senevîler mezhebince şeri halk eden ehremendir.	Farsça elif (ا) bâbı
840	1	40	**âhek**	آهَکْ	Kireç, alçı, **caṣṣ**.	Farsça elif (ا) bâbı
841	1	40	**âhen**	آهَنْ	Demir, teymür, **ḥadîd** denilen cism-i maʿdeni ham olsun mamul olsun.	Farsça elif (ا) bâbı
842	1	40	**âhenrubâ**	آهَنْرُبَا	Mıknatıs taşı denilen cism-i maʿdeni.	Farsça elif (ا) bâbı
843	1	40	**âhenḳabâ**	آهَنْقَبَا	Demir, kaftan, **dirʿ**, zırh denilen elbise-i cihâd.	Farsça elif (ا) bâbı
844	1	40	**âhenger**	آهَنْگَرْ	Demirci, **ḥaddâd**.	Farsça elif (ا) bâbı
845	1	40	**âhengeş**	آهَنْگَشْ	Mıknatıs taşı denilen cism-i maʿdenî.	Farsça elif (ا) bâbı
846	1	40	**ahenk**	آهَنْگ	Mevzun sedalı olan ve mevzun olan ve taksimli seda ve kasıt ve azimet etmiş olan ve kasıt ve azimet irade etmek ve şitâb, sürat, acele ve rûşen, resim, kaide ve tabur, saf, alay, tâk-ı eyvânın eğri mahalli, havuz, saffe, çekmek.	Farsça elif (ا) bâbı
847	1	40	**âhengî**	آهَنْگِی	Ahenklik, sedası mevzun olmak.	Farsça elif (ا) bâbı
848	1	40	**âhenî**	آهَنِی	Demirden ibaret yahut masnu olan, **ḥadîdî**.	Farsça elif (ا) bâbı
849	1	40	**âhenîn**	آهَنِینْ	Bi-maʿ nâhu eydan	Farsça elif (ا) bâbı
850	1	40	**âhmend**	آهْمَنْد	Deruğgû, **keẕẕâb**, yalancı.	Farsça elif (ا) bâbı
851	1	40	**ahu**	آهُو	Ceylan ve karaca, **ẓaby** ve gazâl denilen hayvan, feryat ve âvâz-ı bülend, maraz-ı **żîḳu'n-nefes** ve istiare tarikiyle çeşm-i dilber.	Farsça elif (ا) bâbı
852	1	40	**âhûpâ**	آهُوپَا	Altı tarafı olan ev, hane-i şeş pehlû, **müseddesü'l-iżlâʿ** ve nakşolunmuş hane ve sakf hane.	Farsça elif (ا) bâbı
853	1	41	**âhûbere**	آهُوبَرَه	Geyik ve ceylan yavrusu, **cidâye**.	Farsça elif (ا) bâbı
854	1	41	**âhiǯte**	آهِیخْتَه	Sıyrılmış, **mümteşîn**, çıkarılmış, sıyrılı ve meslûl olan.	Farsça elif (ا) bâbı
855	1	41	**ey**	اَیْ	Nida olup "bak, dinle, dikkat edin" demektir.	Farsça elif (ا) bâbı
856	1	41	**âyâ**	اَیَا	Kelime-i taaccüptür. Mahal-i istifhâm ve istihbârda istimal olunur, acaba demektir.	Farsça elif (ا) bâbı
857	1	41	**âyârmâh**	اَیَارْمَاهْ	Şuhûr-u Fârisiyyeden yani şuhûr-u şemsiyyeden evvel bahar ayıdır, mayıs denir.	Farsça elif (ا) bâbı
858	1	41	**âyâzî**	اَیَازِی	Kıldan dokuyup avratlar yüzüne nikâb ederler, peçe ve **şaʿriyye** denilen.	Farsça elif (ا) bâbı
859	1	41	**ayaġ**	اَیَاغْ	Kadeh, şarap kâsesi, **ḳâḳûze**.	Farsça elif (ا) bâbı
860	1	41	**ayaḳ**	اَیَاقْ	Bi-maʿ nâhu eydan	Farsça elif (ا) bâbı

861	1	**41**	**âyâġ**	آيَاغْ	Hayvanlarda nişan veya bir illet refʿi için vurdukları dağ, **keyy**.	Farsça elif (ا) bâbı
862	1	**41**	**âyed**	آيَدْ	Fiʿl-i muzâriʿ dir, **yecî'u** gibi gelir ve gele manasına.	Farsça elif (ا) bâbı
863	1	**41**	**îrâ**	إيرَا	Zira manasına.	Farsça elif (ا) bâbı
864	1	**41**	**İran**	إيرَانْ	Nâm-ı Hûşenk Şah Bin Siyâm ve vilâyet- i Irak ve Fâris ve Azerbaycan ve Horasan memleketleridir ki Feridun Şah büyük oğluna Îrec'e vermiş idi, İran ismi ondandır.	Farsça elif (ا) bâbı
865	1	**41**	**îrmân**	إيرْمَانْ	Mihman, **misafir** olan.	Farsça elif (ا) bâbı
866	1	**41**	**îrmânserâ**	إيرْمَانْ سَرَا	Mihmân-saray, **dâru'ż-żîf**, misafir konağı.	Farsça elif (ا) bâbı
867	1	**41**	**îrmânserây**	إيرْمَانْ سَرَايْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Farsça elif (ا) bâbı
868	1	**41**	**îzâġ**	إيزَاغْ	Ayartmak, igrâ etmek, rağbet vermek, **iġvâ**.	Farsça elif (ا) bâbı
869	1	**41**	**Îzid**	إيزِدْ	Cenâb-ı Bârî Teʿâlâ ʿazze ismihu ve amm-ı nevâle Hazretleri'nin cümle esmâ-i şerîfesindendir, Allah lafzı gibi.	Farsça elif (ا) bâbı
870	1	**42**	**Îzidî**	إيزِدِى	Cenâb-ı Bârî Teʿâlâ Celle zikri için verilen nesne.	Farsça elif (ا) bâbı
871	1	**42**	**îstâde**	إيسْتَادَه	İstâde, ḳaim, durucu olan.	Farsça elif (ا) bâbı
872	1	**42**	**îşân**	إيشَانْ	Zâmîr-i cem-i gâ'ibdir, **hâ'ulâ'i** gibi onlar demek.	Farsça elif (ا) bâbı
873	1	**42**	**eyḳâʿ**	أيْقَاعْ	Gammaz, **müfsit**, sühan-çîn olan, söz gezdirici olan.	Farsça elif (ا) bâbı
874	1	**42**	**ilḫan**	إيلْخَانْ	Padişah-ı Moğol, askere ferman verici olan, **sulṭân**.	Farsça elif (ا) bâbı
875	1	**42**	**ilḫanî**	إيلْخَانِى	Padişahlık ve padişaha mensup ve müteallik olan, **sulṭânî**.	Farsça elif (ا) bâbı
876	1	**42**	**eylül**	أيْلُولْ	Evvel güz ayının adıdır ki mart mukabilidir, zira bunda şems burc-ı mîzâna tahvil edip rûz u şeb müsavi olur.	Farsça elif (ا) bâbı
877	1	**42**	**(eymen)**	**(**أيْمَنْ**)**	Gam ve endişeden fâriğ ve havf ve hirâstan emin ve asude olan.	Farsça elif (ا) bâbı
878	1	**42**	**eyme**	أيْمَه	Yava, **mefḳûd**, kaybolmuş olan.	Farsça elif (ا) bâbı
879	1	**42**	**în**	إينْ	İsm-i işâret-i karîbdir. **Hâẕâ** gibi, bu, beriki, hazır olan demektir.	Farsça elif (ا) bâbı
880	1	**42**	**în-ân**	إينَانْ	Cem-i în (اين) olup karîbe işarettir. Bunlar, berikiler, hazır olanlar demektir, **hâ'ulâ'i**.	Farsça elif (ا) bâbı
881	1	**42**	**în-câ**	إينْجَا	Bunda, bu yerde, bu yana; în (اين) ile câ (جا) dan mürekkep, **fî hâẕâ** manasına.	Farsça elif (ا) bâbı
882	1	**42**	**încîden**	إينْجِيدَنْ	Yaralamak, **tecrîḥ** etmek, paralamak.	Farsça elif (ا) bâbı
883	1	**42**	**în-ḫâk-i tîre**	إينْخَاكِتِيرَه	İşâret-i be-ẕât-ı beşer yani insan topraktan hasıl olduğu için alâ tarîku'l-işaret beşer demektir.	Farsça elif (ا) bâbı
884	1	**42**	**în-ḫâk-i târîk**	إينْخَاكِتَارِيكْ	İşâret-i be-hâk, be-turâb ve tîre ve cahil ve kâfir.	Farsça elif (ا) bâbı
885	1	**42**	**în-dü-renk**	إينْدُورَنْك	İşâret-i be-zamân yani şeb u rûz ve gam u şâdî ve nîk u bed ve şâh u fakr ve kabh ve hüsn.	Farsça elif (ا) bâbı
886	1	**43**	**în-dü-menzil**	إينْدُومَنْزِلْ	İşâret-i be-dünyâ.	Farsça elif (ا) bâbı
887	1	**43**	**âyende**	آيَنْدَه	Gelen, gelmekte olan ve zîrde olan, âyende olan, **ati.**	Farsça elif (ا) bâbı

888	1	**43**	**în-kühen-görk**	اِينْكُهَنْ كَرْك	İşâret-i be-felek ve âdemî ve akıl ve çalak.	Farsça elif (ا) bâbı
889	1	**43**	**în-nüh-ṣaḥîfe**	اِينْ نُه صَحِيفَه	İşaret-i be-nüh felek.	Farsça elif (ا) bâbı
890	1	**43**	**eyvan**	اَيْوَانْ	Yüksek bina ve padişah sarayı ve divanhanesi, kemer-i bâlâ, sâyebân, turra-i hâne.	Farsça elif (ا) bâbı
891	1	**43**	**ayin**	آيِينْ	Âdet ve kanun, resm ve ruşen, tarz ve üslup, aferin demek, donanma-yı şehr ve bâzâr.	Farsça elif (ا) bâbı
892	1	**43**	**ayna**	آيِينَه	Aks-ı ziyâ için kullanılan alet, **mir'ât**.	Farsça elif (ا) bâbı
893	1	**43**	**âyînedâr**	آيِينَه دَارْ	Aynacı, aynayı tutan hizmetkâr.	Farsça elif (ا) bâbı
894	1	**43**	**âyînedân**	آيِينَه دَانْ	Ayna koyacak kap, ẓarf-ı **mir'ât** demektir.	Farsça elif (ا) bâbı
895	1	**43**	**âyînedâd**	آيِينَه دَادْ	Berber, ser-tırâş, **ḥâlik̟**, haccâm, fessâd.	Farsça elif (ا) bâbı
896	1	**43**	**âyîne-i gîtînümâ**	آيِينَهءِ كِيتِى نُمَا	İskenderin leb-i deryâda mil üzerine vazettiği aynadır ki ne makule keştî olursa dost ve düşman onda görünür idi ve yaḥsebü'l-ıṣṭılâḥ bâde ve dolu kadehte dahi istimal ederler.	Farsça elif (ا) bâbı
	1			بَابُ الْبَاءِ مِنَ الْفَارِسِيَّةِ		Farsça be (ب) bâbı
897	1	**43**	**ba**	بَ	İle ve de ve be manalarında müstamel edât-ı Farisîdir.	Farsça be (ب) bâbı
898	1	**43**	**pa**	پَ	İş bu pâ ve pa ve pây Farisîsi tesmiye olunan harf tertîb-hurûf Osmâniyyede üçüncü harftir.	Farsça be (ب) bâbı
899	1	**44**	**bâ**	بَا	İle ve ẕü ve sahip manasında müstameldir.	Farsça be (ب) bâbı
900	1	**44**	**pâ**	پَا	Harf-i Osmaniyeden üçüncü harfin ismi ve ayak, **k̟adem**, pây ve tâb ve takat, mukavemet, iz ve pey, bahane.	Farsça be (ب) bâbı
901	1	**44**	**bâ-ân-ki**	بَاآنْكِه	Bâ (با) ve ân (آن) ve ki (كه) harflerinden mürekkep, onunla birlikte demek, Arabîde **key maʿa ḥâẕâ** ile tabir olunur.	Farsça be (ب) bâbı
902	1	**44**	**bâ-û**	بَاأُو	Onunla demektir, **maʿahu**, hazf-ı hemze ile **bâvu** dahi derler.	Farsça be (ب) bâbı
903	1	**44**	**bâ-ûrencen**	بَاأُورَنْجَنْ	Avratlar kollarına takdıkları halhal ve bilezik.	Farsça be (ب) bâbı
904	1	**44**	**bâûş**	بَاأُوشْ	Bostanda tohum için terk olunan hıyar ve hûşe-i engûr.	Farsça be (ب) bâbı
905	1	**44**	**bâb**	بَابْ	Peder, baba ve mâder, **eb**.	Farsça be (ب) bâbı
906	1	**44**	**bâp**	بَابْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Farsça be (ب) bâbı
907	1	**44**	**baba**	بَابَا	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Farsça be (ب) bâbı
908	1	**44**	**bâ-pâye**	بَابَايَه	Paye ile, rütbe ile, mansıp ile manasına mürekkeptir.	Farsça be (ب) bâbı
909	1	**44**	**bâbzen**	بَابْزَنْ	Siyah âhen, demir şiş, kebap şişi, **seffûd**.	Farsça be (ب) bâbı
910	1	**44**	**pâbesterk**	پَابَسْتَرْك	Etfâlin damağını parmak ile kaldırmak.	Farsça be (ب) bâbı
911	1	**44**	**pâbercâ**	پَابَرْجَا	Sabit, sâbit-kadem, **s̟übût** üzere olan.	Farsça be (ب) bâbı
912	1	**44**	**pâbeste**	پَابَسْتَه	Ayağı bağlı, **muḳayyet** olan.	Farsça be (ب) bâbı

913	1	44	**bâbek**	بَابَكْ	Padişah, sâhib-i hayl ve haşm ve zî-kuvvet ve pederin tasgîri olup babacığım manasınadır.	Farsça be (ب) bâbı
914	1	44	**Bâbil**	بَابِلْ	Vasat-ı Irak-ı Arabda vaki bir şehir ve bir vilayet adıdır. Hârût ve Mârût melekler orada vaki kuyuda mahpus ve mutavakkıftırlar	Farsça be (ب) bâbı
915	1	44	**bâbilḫâne**	بَابِلْخَانَه	Orospu ve fahişe kârhanesi, **dârul-laḳâʿa**.	Farsça be (ب) bâbı
916	1	45	**pâbend**	پَابَنْد	Ayak bağı, ayak kösteği, **şikâl**.	Farsça be (ب) bâbı
917	1	45	**pâbûs**	پَابُوسْ	Ayak öpmek ve ayak öpücü olan, **mukâʿametü'l-ḳadem**.	Farsça be (ب) bâbı
918	1	45	**pâbûsî**	پَابُوسِى	Ayak öpmek, **mukâʿametü'l-ḳadem**.	Farsça be (ب) bâbı
919	1	45	**pâpûş** [papuç]	پَاپُوشْ	Ayakkabı, ayak örtüsü, papuç bundan meʾhûz olmak gerektir, **midâs**.	Farsça be (ب) bâbı
920	1	45	**bâbûk**	بَابُوكْ	Ahmak ve ebleh olan.	Farsça be (ب) bâbı
921	1	45	**bâbûne**	بَابُونَه	Papatya çiçeği, Arabîde **bâbûnc** derler, Türkîde koyun gözü dahi derler.	Farsça be (ب) bâbı
922	1	45	**bâbîzân**	بَابِيزَانْ	**Kefil** ve zâmin olan.	Farsça be (ب) bâbı
923	1	45	**bâbîzen**	بَابِيزَنْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Farsça be (ب) bâbı
924	1	45	**pâtâbe**	پَاتَابَه	Ayak dolağı, ekser çobanlar dizlerine varınca bez sararlar.	Farsça be (ب) bâbı
925	1	45	**pâtâve**	پَاتَاوَه	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Farsça be (ب) bâbı
926	1	45	**bâtere**	بَاتَرَه	Çengilerin düğünlerde çaldığı tef, daire.	Farsça be (ب) bâbı
927	1	45	**bâtûne**	بَاتُونَه	Su dolu kadeh, kûze-i pür-âb, **kûze-i memlû**.	Farsça be (ب) bâbı
928	1	45	**pâtûn**	پَاتُونْ	Nişanlı doğan kuşu.	Farsça be (ب) bâbı
929	1	45	**pâtûne**	پَاتُونَه	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Farsça be (ب) bâbı
930	1	45	**pâtîle**	پَاتِيلَه	Helvacıların helva pişirdikleri büyük kazan, **mircel**.	Farsça be (ب) bâbı
931	1	45	**(bâc)**	**(**بَاجْ**)**	Zî-kuvvet padişahlar kendinden ednâ şah ve bey ve memleket zabitlerinden aldığı mal ve esvap ve zer ve sim ve yolcudan alınan vergi.	Farsça be (ب) bâbı
932	1	45	**pâçân**	پَاچَانْ	Bâşîden sigasından ism-i fâʿil olan pâşân manasına, mastarı pâçîden gelir.	Farsça be (ب) bâbı
933	1	45	**bâcdâr**	بَاجْدَارْ	Baç toplayıcı memur.	Farsça be (ب) bâbı
934	1	45	**bâcgüẕâr**	بَاجْگُذَارْ	Bâcı toplanıp tahsil olunması kanun olan ve baç verici olan.	Farsça be (ب) bâbı
935	1	45	**bâcgîr**	بَاجْگِيرْ	Baç tahsiline memur olan.	Farsça be (ب) bâbı
936	1	45	**pâçek**	پَاچَكْ	Kuru sığır tezeği yakmak için kerpiç gibi kalıp edip kuruturlar, odunu kalîl olan memleket ahalisi ederler.	Farsça be (ب) bâbı
937	1	46	**pâçile**	پَاچِلَه	Kar üzerinde yürümek için kalbur gibi yapıp ayağa bağlayıp yürürler, edik dahi derler.	Farsça be (ب) bâbı
938	1	46	**bâcnâme**	بَاجْنَامَه	İnsana takılan **laḳap**.	Farsça be (ب) bâbı
939	1	46	**bâceng**	بَاجَنْك	Köşk ve kasır ve hane pencereleri, **ravzene**.	Farsça be (ب) bâbı
940	1	46	**bâceng-i giriften**	بَاجَنْكِ كِرِفتَنْ	Çimdiklemek, çimdik vurmak, **hezr**.	Farsça be (ب) bâbı
941	1	46	**pâçîle**	پَاچِيلَه	Ayağa giyilen don ve şalvar, **diḳrâr**.	Farsça be (ب) bâbı

942	1	**46**	**paça**	پَاچَه	Ayaktan yapılan taam ve ayaktan taama müşabih olan taam ve şalvarın aşağısı ve hayvanın ayağına doğru yerlerden ittihaz olunan kürk ve postîn.	Farsça be (ب) bâbı
943	1	**46**	**bâḫter**	بَاخْتَرْ	**Maşrık** tarafı, mağribe hâver denir.	Farsça be (ب) bâbı
944	1	**46**	**pâḫre**	پَاخْرَه	Kapı önünde oturmak için ettikleri küçük sofa.	Farsça be (ب) bâbı
945	1	**46**	**bâḫired**	بَاخِرَدْ	Akıl ve zekâ sahibi olan, **akil**.	Farsça be (ب) bâbı
946	1	**46**	**bâḫten**	بَاخْتَنْ	Oynamak, **laʿb** ve raks etmek.	Farsça be (ب) bâbı
947	1	**46**	**bâḫte**	بَاخْتَه	Oynanmış olan ve oynamış olan, **melʿûbe**.	Farsça be (ب) bâbı
948	1	**46**	**bâ-ḫuṣûṣ**	بَاخُصُوصْ	Husûsan, illa, en ziyade, **ʿale'l-ḫuṣûṣ**. demek.	Farsça be (ب) bâbı
949	1	**46**	**bâḫa**	بَاخَه	Kaplumbağa, seng-i püşt, Arabîsi **süleḥfa**.	Farsça be (ب) bâbı
950	1	**46**	**bâḫa-ẕen**	بَاخَه‌ذَنْ	Bina ve duvar ve hane yapıcı, **rahhâṣ**.	Farsça be (ب) bâbı
951	1	**46**	**bâḫîzen**	بَاخِيزَنْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Farsça be (ب) bâbı
952	1	**46**	**pâḫûst**	پَاخُوسْت	Ayak altında basılıp yassılanmış nesne.	Farsça be (ب) bâbı
953	1	**46**	**pâḫâst**	پَاخَواسْت	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Farsça be (ب) bâbı
954	1	**46**	**bâḫûr**	بَاخُرْ	Eyyâm-ı tabistânda maʿ dûd olan onbeş gün ki gayet germ ve sıcak olur, **eyyâm**-ı **bâḫûr**.	Farsça be (ب) bâbı
955	1	**47**	**bâd**	بَادْ	Olsun, ola manasına	Farsça be (ب) bâbı
956	1	**47**	**bâd**	بَادْ	Yel, rüzgar, **rîḥ** ve nefes, soluk.	Farsça be (ب) bâbı
957	1	**47**	**bâdâ**	بَادَا	Temenni ve teraccî manasına, olsun, ola demektir.	Farsça be (ب) bâbı
958	1	**47**	**bâdâbâd**	بَادَابَادْ	Her ne olursa olsun demek, mabeyninde elif mukabele ve müsavat içindir.	Farsça be (ب) bâbı
959	1	**47**	**pâdâr**	پَادَارْ	Paydar, hemîşe, **daim** olan.	Farsça be (ب) bâbı
960	1	**47**	**pâdâş**	پَادَاشْ	Mükafat, **ecir**, ceza, ayak-daş ve refik olan.	Farsça be (ب) bâbı
961	1	**47**	**pâdâşt**	پَادَاشْت	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Farsça be (ب) bâbı
962	1	**47**	**pâdâşen**	پَادَاشَنْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Farsça be (ب) bâbı
963	1	**47**	**bâdâm**	بَادَامْ	Badem denilen meyvenin ismi, **levz**.	Farsça be (ب) bâbı
964	1	**47**	**pâdâm**	پَادَام	Namazgâh, namaz kılacak mahal-i mahsus, **muṣalla**.	Farsça be (ب) bâbı
965	1	**47**	**bâdâme**	بَادَامَه	Elvan parçalardan yapılmış dervişân hırkası ve harirden dokunmuş bir nevi kumaş ve ipek kurdu ve yüzük kaşı ve vücûd-ı insanda ben gibi zuhur eder beyaz et paresi.	Farsça be (ب) bâbı
966	1	**47**	**bâdâver**	بَادْ آوَرْ	Çalışmaksızın baht işi olarak tasarrufa dahil olan mal ve bilâ-ivaz kesbolunan nesne.	Farsça be (ب) bâbı
967	1	**47**	**bâdâverd**	بَادْ آوَرْدَ	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Farsça be (ب) bâbı
968	1	**47**	**bâdâverde**	بَادْ آوَرْدَه	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Farsça be (ب) bâbı
969	1	**47**	**bâdpâ**	بَادْپَا	Ayakları rüzgar gibi çabuk olan, çabuk koşar olan, ekser at vasfında istimal olur, lafz-ı mürekkepdir.	Farsça be (ب) bâbı

970	1	**47**	**bâḍbân**	بَادْبَانْ	Gemi yelkeni, **şurâʿ**.	Farsça be (ب) bâbı
971	1	**47**	**bâdbân güşâ**	بَادْبَانْ كُشَا	Yelken açmak ve yelken açıcı, **şurrâʿ**, yelkeni açılmış olan.	Farsça be (ب) bâbı
972	1	**48**	**bâdbâr**	بَادْبَارْ	Yelpaze, **mirvaḥa**.	Farsça be (ب) bâbı
973	1	**48**	**bâdbâz**	بَادْبَازْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Farsça be (ب) bâbı
974	1	**48**	**bâdbedest**	بَادْبَسْت	**Ṣıfru'l-yed**, müflis, bî-mâye olan, bî-hâsıl ve tehî-dest olan.	Farsça be (ب) bâbı
975	1	**48**	**bâdber**	بَادْبَرْ	Nefsini medih ve sitayiş eden ve mal ve câhını halka arz edici olan. Arabîsi **feyâş**.	Farsça be (ب) bâbı
976	1	**48**	**bâdpervâ**	بَادْپَرْوَا	Rüzgar girmek için evlere yapılan pencere, **ravzene**.	Farsça be (ب) bâbı
977	1	**48**	**bâdbürût**	بَادْبُرُوتْ	Bed-ahlak ve bed-tıynet olan, müteaccib ve mütekebbir olan, bâd ile burût lafzından mürekkeptir.	Farsça be (ب) bâbı
978	1	**48**	**bâdberg**	بَادْبَرْگ	Çocuklar kâğıttan yapıp havaya uçurdukları şey, uçurmak [uçurtma] derler.	Farsça be (ب) bâbı
979	1	**48**	**bâdpesîn**	بَادْپَسِينْ	Osuruk, **ḫurâṭ**, geriden olan nesne.	Farsça be (ب) bâbı
980	1	**48**	**bâdpeymâ**	بَادْپَيْمَا	Rüzgar ölçücü, pek çabuk koşucu olan.	Farsça be (ب) bâbı
981	1	**48**	**bâdpîc**	بَادْپِيچْ	Bayramlarda sıbyân ve nisvân salınmak için ettikleri, salıncak, **urcûḥa**.	Farsça be (ب) bâbı
982	1	**48**	**bâdbîz**	بَادْبِيزْ	Yelpaze, **mirvaḥa**.	Farsça be (ب) bâbı
983	1	**48**	**bâdtoḫm**	بَادْ تُخْم	Râzyâne denilen tohum. Arabîsi **şumre**.	Farsça be (ب) bâbı
984	1	**48**	**bâdḫâbe**	بَادْخَابَه	Fıtık illeti, kasık yarığı.	Farsça be (ب) bâbı
985	1	**48**	**bâdḫâr**	بَادْخَارْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Farsça be (ب) bâbı
986	1	**48**	**bâdḫûr**	بَادْخُورْ	Bâlâ-yı duvarda yapılan pencere ve hüma tabir olunan kuş.	Farsça be (ب) bâbı
987	1	**48**	**bâddâr**	بَادْدَارْ	Berbat ve perişan olan, fevt olmuş olan.	Farsça be (ب) bâbı
988	1	**48**	**bâdrest**	بَادْرَسْت	**Müsrif** ve mutlif olan, malını beyhude yere sarf eder olan.	Farsça be (ب) bâbı
989	1	**48**	**bâdrân**	بَادْرَانْ	Rüzgara müvekkil bir melek ismidir, yel sürücü demek.	Farsça be (ب) bâbı
990	1	**48**	**bâdres**	بَادْرَسْ	Evlerde rüzgar için açılan pencere, **ravzene**.	Farsça be (ب) bâbı
991	1	**49**	**pâ der-ʿiḳâl**	پَادَرْ عِقَالْ	Ayağı köstekle bağlı olan.	Farsça be (ب) bâbı
992	1	**49**	**bâdreftâr**	بَادْرَفْتَارْ	Koşması rüzgar gibi olan, çabuk koşan.	Farsça be (ب) bâbı
993	1	**49**	**bâdrengbû**	بَادْرَكْبُو	Oğul otu denilen nebat. Arabîsi **bâd- rencbûye**.	Farsça be (ب) bâbı
994	1	**49**	**bâdrûc**	بَادْرُوجْ	Meyan balı denilen kök. Arabîsi **ʿirḳu's-sûs**.	Farsça be (ب) bâbı
994	1	**49**	**bâdrûk**	بَادْرُوكْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Farsça be (ب) bâbı
995	1	**49**	**bâdrûz**	بَادْرُوزْ	Hergün verilen **vazife** ve tayin ve hergün yemeğe mahsus olan taam ve hergün giyilen esvap ve câme.	Farsça be (ب) bâbı
996	1	**49**	**bâdrûẓe**	بَادْرُزَه	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Farsça be (ب) bâbı
997	1	**49**	**bâdreh**	بَادْرَه	İç donu paçası ve bî-fikr ve bî-te'emmül söz söylemek ve her işte tezlik ve acele eylemek, **muʿaccil**.	Farsça be (ب) bâbı
998	1	**49**	**bâdrîs**	بَادْرِيسْ	İplik eğirmek için ipe takılan ağırşak, **cumʿûre**.	Farsça be (ب) bâbı

999	1	49	**bâdzen**	بَادْزَنْ	Yelpaze, **mirvaḥa**.	Farsça be (ب) bâbı
1000	1	49	**bâdzehr**	بَادْزَهْر	Panzehir, **bâzehr**, zehrin tesirini refʿ ve men eden nesne.	Farsça be (ب) bâbı
1001	1	49	**bâdzehre**	بَادْزَهْرَه	Boğazda şiş olup nefes almağa usret veren, **ḫunnâḳ**.	Farsça be (ب) bâbı
1002	1	49	**bâdzehriyye**	بَادْزَهْرِيَّه	Bâd-zehr olmak, bâd-zehirlik.	Farsça be (ب) bâbı
1003	1	49	**bâdser**	بَادْسَرْ	Hodbin ve **mütekebbir** ve kendini beğenici olan.	Farsça be (ب) bâbı
1004	1	49	**bâdsâr**	بَادْسَارْ	Hürmetsiz ve bî-vakâr ve bî-itibâr olan.	Farsça be (ب) bâbı
1005	1	49	**bâdsür**	بَادْسُرْ	Ağaçtan yapılmış topaç ki çocuklar ip sarıp elden yere bıraktıkta döner, **gerdâne**.	Farsça be (ب) bâbı
1006	1	49	**bâdserî**	بَادْسَرِی	Kibir ve acib, **mütekebbir** ve sâhib-i nahvet ve hod-pesend olan.	Farsça be (ب) bâbı
1007	1	49	**bâdsenc**	بَادْسَنْج	Tamaʿ-ı hâm ve ümîd-i muhâl, mütekebbir ve **muʿaccib** olan.	Farsça be (ب) bâbı
1008	1	50	**bâdsüvâr**	بَادْسُوَارْ	Rüzgara rakip olmuş çabuk gidici manasına mürekkeptir.	Farsça be (ب) bâbı
1009	1	50	**bâdseyr**	بَادْسَيْر	Rüzgar gibi gidici, çabuk koşucu, **sârîʿ** manasına mürekkeptir.	Farsça be (ب) bâbı
1010	1	50	**bâdsîn**	بَادْسِينْ	Emzikli avrat, zen-i **murżiʿa**.	Farsça be (ب) bâbı
1011	1	50	**bâdşurṭa**	بَادْشُرْطه	Muvafık rüzgar yahut poyraz tesmiye olunan rüzgar.	Farsça be (ب) bâbı
1012	1	50	**pâdşâ** [padişah]	پَادْشَا	Hükm-i mutlak, **sulṭan**, sâhib-i cihân olan.	Farsça be (ب) bâbı
1013	1	50	**pâdşâh** [padişah]	پَادْشَاهْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça be (ب) bâbı
1014	1	50	**pâdşâhâne**	پَادْشَاهَانه	Padişaha layık ve şayan olan, **sulṭanî**.	Farsça be (ب) bâbı
1015	1	50	**pâdşâhî**	پَادْشَاهِی	Padişaha mensup ve müteallik olan ve padişahlık, **salṭanat**.	Farsça be (ب) bâbı
1016	1	50	**pâdşeh**	پَادْشَهْ	Padişah, **sulṭan**.	Farsça be (ب) bâbı
1017	1	50	**bâd-ı şabâ**	بَادِصَبَا	Gayet latif ve muvafık-tabʿ olan hava, **rîḥu'ş-şabâ**.	Farsça be (ب) bâbı
1018	1	50	**bâd-ʿinân**	بَادْعِنَانْ	Dizgini rüzgardan olan yani çabuk koşucu olan, **serîʿ**.	Farsça be (ب) bâbı
1019	1	50	**bâd-ʿÎsâ**	بَادْعِيسٰى	Mucize-i İsâ aleyhisselam.	Farsça be (ب) bâbı
1020	1	50	**bâdġar**	بَادْغَرْ	Hava işlemek için hanelerin sakfından açılan delik.	Farsça be (ب) bâbı
1021	1	50	**bâdfer**	بَادْفَرْ	Ağaçtan yapılmış topaç ki çocuklar ip sarıp elden yere bıraktıkta döner.	Farsça be (ب) bâbı
1022	1	50	**bâdfûz**	بَادْفُوزْ	Kendi kavliyle amel etmeyen adam, halka nasihat eyleyüp kendi amel etmez olan.	Farsça be (ب) bâbı
1023	1	50	**bâdger**	بَادْگَرْ	Kasırga denilen rüzgar ki dönüp dönüp toz ve toprağı havaya kaldırır, **zerîʿa**.	Farsça be (ب) bâbı
1024	1	50	**bâdgerd**	بَادْگَرْد	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça be (ب) bâbı
1025	1	50	**bâdgenc**	بَادْگَنْج	Kulunç denilen illet, **ḳûlenc**.	Farsça be (ب) bâbı
1026	1	50	**bâdkend**	بَادْكَنْد	Husyetinde vaki bir illettir, içine madde inip şişer, tepe tabir olunur, **illet-i kûlenc**.	Farsça be (ب) bâbı
1027	1	50	**bâdgen**	بَادْكَنْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça be (ب) bâbı
1028	1	50	**bâdgîr**	بَادْگِيرْ	Hava girmek için yapılan pencere, **ravzene**.	Farsça be (ب) bâbı

1029	1	51	**bâdlıcân)** [patlıcan]	بَادْلِجَانْ)	Maruf meyve ki taam istimal olunur, **baẕincân**.	Farsça be (ب) bâbı
1030	1	51	**(bâdincân)** [patlıcan]	**(**بَادِنْجَانْ)	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça be (ب) bâbı
1031	1	51	**bâdeng**	بَادَنْگ	Turunç denilen meyve, **utrunc**.	Farsça be (ب) bâbı
1032	1	51	**bâdnümâ**	بَادْنُمَا	Rüzgarın hangi cihetinden estiğini işaret etmeğe istimal olunan alet.	Farsça be (ب) bâbı
1033	1	51	**bade**	بَادَه	Şarap, **ḫamr**, mey.	Farsça be (ب) bâbı
1034	1	51	**bâde-güsâr**	بَادَگُسَارْ	Bade nûş edici, şarap içici, **şâribü'l-ḫamr**.	Farsça be (ب) bâbı
1035	1	51	**bâdhevâ**	بَادْهَوَا	Parasız, yolsuz ve say ve zahmetsiz kesbolunan, **bilâ-keddin**.	Farsça be (ب) bâbı
1036	1	51	**bâdîd**	بَادِيدْ	**Zahir** ve aşikâr, bedîd ve nümâyân olan.	Farsça be (ب) bâbı
1037	1	51	**bâdyâr**	بَادْيَارْ	Şikâre talim olunmuş olan doğan, **muḳarnaṣ**.	Farsça be (ب) bâbı
1038	1	51	**(bâdiye)**	**(**بَادِيَه)	Sahra, **deşt**, kır, ova ve şarap konacak kap.	Farsça be (ب) bâbı
1039	1	51	**bâdye)**	بَادْيَه)	Bir nevi büyük su kabı, **bâṭiye**.	Farsça be (ب) bâbı
1040	1	51	**bâdiye peymâ**	بَادِيَه پَيْمَا	Yolcu, rehrevân, ibn-i sebîl.	Farsça be (ب) bâbı
1041	1	51	**bâẕrû**	بَاذْرُو	Maydonoz denilen ot, **eyhaḳân**.	Farsça be (ب) bâbı
1042	1	51	**bâẕzem**	بَاذْزَمْ	Beyhude iş ve **şuglü ʿabeş**.	Farsça be (ب) bâbı
1043	1	51	**bâr**	بَارْ	Nâm-ı Ḫüdâ-yı mutʿâl Bâr-ı Ḫüdâ gibi, yük, **ḥumûle**, meyve ve yemiş mahsulat ve sebeb-i mesârif ve ızdırap olan nesne, kök ve bün, perde, iş güç, cemiyet mahalli, dost, haml-i zenân, anbar, ruhsat, mertebe, kale, sur, duvar, defa ve kere, yol, ve râh, günah ve kabahat, yağdırıcı ve dökücü, bir kimseye mülakat etmek, divân-ı padişah, söz ve saz, envâʿ-ı şükûfe.	Farsça be (ب) bâbı
1044	1	52	**pâr**	پَارْ	Sâl-ı güzeşte, geçen yıl, sene-i sâbıḳ, pare ve parça ve debagat olunmuş sığır derisi.	Farsça be (ب) bâbı
1045	1	52	**bârâc**	بَارَاجْ	Ebe avrat, **ḳâbile**, pişkâr.	Farsça be (ب) bâbı
1046	1	52	**bârâġûş**	بَارْ آغُوشْ	Kucağa sığar olan ve kucakta götürülmek mümkün olan nesne. **İḥtisân**.	Farsça be (ب) bâbı
1047	1	52	**baran**	بَارَانْ	Yağmur, **maṭar**, rahmet.	Farsça be (ب) bâbı
1048	1	52	**bârân kerden**	بَارَانْ كَرْدَنْ	Muhataraya uğramak, **vaḳaʿâ'l-ḫaṭar**, bir yerden atlamak, tefâhur eylemek.	Farsça be (ب) bâbı
1049	1	52	**bârângirîz**	بَارَانْگِرِيزْ	Dam ve duvar kenarlarında yapılan saçak ki yağmurdan kaçan altına varır, **hüdb**,	Farsça be (ب) bâbı
1050	1	52	**bârâniye**	بَارَانِيَه	Yağmurluk, kaput, **lübbâd**.	Farsça be (ب) bâbı
1051	1	52	**bârân-ı şitâb**	بَارَانِ شِتَابْ	Sağnaklı yağmur, **ṭufan**, şiddet ve vefret ile yağan yağmur.	Farsça be (ب) bâbı
1052	1	52	**bârânî**	بَارَانِى	Yağmurluk, kaput, **lübbâd**.	Farsça be (ب) bâbı
1053	1	52	**bârâver**	بَارْاوَرْ	Mahsül verir, **müşmir** olan.	Farsça be (ب) bâbı
1054	1	52	**bârbür**	بَارْبُورْ	Yük iletici, **ḥammâl**.	Farsça be (ب) bâbı

1055	1	52	**bârberdâr**	بَارْبَرْدَارْ	Yük çekici olan, **ḥammal**, çıkmaz yol, râh-ı nâ-refte.	Farsça be (ب) bâbı
1056	1	52	**bârec**	بَارَجْ	İt üzümü denilen yemiş. Arabîsi **ʿinebü'ş-şaʿleb**.	Farsça be (ب) bâbı
1057	1	52	**bârçâ**	بَارْچَا	Divân-ı pâdişâh, bargâh.	Farsça be (ب) bâbı
1058	1	52	**parça**	پَارْچَه	Pare, **ḳıta**, cüz.	Farsça be (ب) bâbı
1059	1	52	**bâr-ı ḫüdâ**	بَارِخُدَا	Cenâb-ı vâcibü'l vücûd celle celâluhu, **Allah**.	Farsça be (ب) bâbı
1060	1	52	**bârḫâne**	بَارْخَانَه	Yolcunun yük ve eskâli.	Farsça be (ب) bâbı
1061	1	52	**bârdâd**	بَارْدَادْ	**İcazet** vermek ve kapıcı olan.	Farsça be (ب) bâbı
1062	1	52	**bârdâr**	بَارْدَارْ	**Hamile**, gebe olan, **müşmir** ve yemiş verici ve yemişi hâlâ üzerinde olan.	Farsça be (ب) bâbı
1063	1	52	**bârdân**	بَارْدَانْ	Sürahi, kadeh, çuval, eşya koyacak zarf, **ḫurç**, heybe.	Farsça be (ب) bâbı
1064	1	53	**pârdim**	پَارْدِمْ	Eğer ve semeri zapt için yapılan kuskun, paldum dahi derler, **şefer**.	Farsça be (ب) bâbı
1065	1	53	**pars**	پَارْس	Kaplan cinsinden bir nevi hayvan ve Vilayet-i Acem'e derler. Arabîde **Fâris** denilir.	Farsça be (ب) bâbı
1066	1	53	**pârsâ**	پَارْسَا	Afîf, **ṣaliḥ** ve mütedeyyin olan.	Farsça be (ب) bâbı
1067	1	53	**bârisâ**	بَارِسَا	Evvel-i kâr, **evvelü'l-emr** ve evvel işlenen iş ve işin evveli.	Farsça be (ب) bâbı
1068	1	53	**bârsenc**	بَارْسَنْج	Yük tartıcı, eşya çekici, kantarcı. Arabîsi **Vezzân**.	Farsça be (ب) bâbı
1069	1	53	**bârsencen**	بَارْسَنجَنْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Farsça be (ب) bâbı
1070	1	53	**bârikanümâ**	بَارِقَه نُمَا	Parlak, **berraḳ** ve tâbende olan.	Farsça be (ب) bâbı
1071	1	53	**bârgâh**	بَارْگَاهْ	İzin ve ruhsat mahalli, padişah divanhanesi.	Farsça be (ب) bâbı
1072	1	53	**bârkeş**	بَارْكَشْ	Yük çekici, **ḥammal**, yük kaldırıcı.	Farsça be (ب) bâbı
1073	1	53	**bârgîr** [beygir]	بَارْگِيرْ	Yük hayvanı ve hayası çıkarılmış olan esb, **birẕevn**.	Farsça be (ب) bâbı
1074	1	53	**bârgîn**	بَارْگِينْ	Su yolu, âb-gîr. Arabîsi **ḳınâ** ve yağmur suyu cem olan mahal.	Farsça be (ب) bâbı
1075	1	53	**pârgî**	پَارْگِی	Orospu ve **faḥişe** olan avrat ve hamamda müstamel suların cem olduğu mahal.	Farsça be (ب) bâbı
1076	1	53	**pârenc**	پَارَنْج	Ayak teri, ayak kirası denilen bahşiş, **ücret**.	Farsça be (ب) bâbı
1077	1	53	**bârû**	بَارُو	Kale duvarı, hisar burcu, sur, **şurfe**.	Farsça be (ب) bâbı
1078	1	53	**bârûd**	بَارُودْ	Barut tabir olunan eczâ-ı nâriyyet, **barut**.	Farsça be (ب) bâbı
1079	1	53	**bârver**	بَارْوَرْ	Yemiş verici, **müşmir**, yemişi hala üzerinde olan ve gebe, **ḥamile** olan.	Farsça be (ب) bâbı
1080	1	53	**bâre**	بَارَه	Kere, **merre** ve kale hisarı, nöbet, esb, silah, hak ve şan, dost, tarz ve üslup ve rûşen, zülf-i dilber, gîsû, ebru, haris, raht- bâr-gîr, zebâne.	Farsça be (ب) bâbı
1081	1	54	**pâre**	پَارَه	Parça, **ḳıtʿa**, cüz ve demir topuz ve kuruşun kırk cüzünden bir cüzü.	Farsça be (ب) bâbı
1082	1	54	**pâre pâre**	پَارَپَارَه	Münkesir, **şuḳḳa şuḳḳa**, birkaç kıta olmak üzere kırılmış olan.	Farsça be (ب) bâbı
1083	1	54	**pâre-i zerd**	پَارَهِ زَرْد	Alamet için tâ'ife-i Yehûd omuzlarına diktikleri sarı bir parça bez veya kumaş. Arabîsi **ġabâr**.	Farsça be (ب) bâbı
1084	1	54	**pâregâh**	پَارَه گَاهْ	Şuh, şive-kâr olan, şiveli olan, **ṣâḥibu'l-ġunc**.	Farsça be (ب) bâbı

1085	1	54	**Bârî**	بَارى	Hak celle ve alâ Hazretleri'nin ilmidir, büzürgî ve rifʿat ve **aẓamet** manasınadır ve bir kere, bir oyun, bir defa ve keşke.	Farsça be (ب) bâbı
1086	1	54	**bârîden**	بَارِيدَنْ	Yağmak, **imṭâr**, yağmur yağmak.	Farsça be (ب) bâbı
1087	1	54	**bârîk**	بَارِيكْ	İnce ve incelmiş, raḳîḳ ve daḳîḳ olan.	Farsça be (ب) bâbı
1088	1	54	**bâz**	بَازْ	Açık, açılmış olan, **mekşûf**, geri dönmek, oynayıcı olan, oynatıcı olan, fark ve temyiz, tekrar, zarf ve canip, zirâʿ, geri kalmak, erişememek, dahi, oyun, güşâde ve rûşen, kulaç, sel uğradığı mahal, arka tarafına doğru.	Farsça be (ب) bâbı
1089	1	54	**bâz**	بَازْ	Şahin denilen kuş, **nesr**.	Farsça be (ب) bâbı
1090	1	54	**pazar**	پَازَارْ	Alım satım mahali, **sûḳ**, beyʿu şer imkanı, satılmış olan ve haftanın birinci günü, **yevm-i eḥad**.	Farsça be (ب) bâbı
1091	1	55	**bâzâm**	بَازَامْ	Salıncak, **urcûḥa** ve sallanmak için ve vazolunan ip.	Farsça be (ب) bâbı
1092	1	55	**bâzburs**	بَازْبُرْس	Teftiş ve tefahhus, **tecessüs** ve sual etmek.	Farsça be (ب) bâbı
1093	1	55	**bâzpes**	بَازْپَسْ	Geri, arka tarafı, arka tarafına doğru, **ḫalf**.	Farsça be (ب) bâbı
1094	1	55	**bâzpîc**	بَازْپِيچْ	Nazar değmesin diye etfalin beşiğine astıkları boncuk. Arabîsi **durât**.	Farsça be (ب) bâbı
1095	1	55	**bâzḫâst**	بَازْخَاسْت	**Ḳıyamet**, baʿs olup yine dirilmek, geri istemek.	Farsça be (ب) bâbı
1096	1	55	**bâzḫâst**	بَازْخَواسْت	Cevap, pâsuh.	Farsça be (ب) bâbı
1097	1	55	**bâzḫîz**	بَازْخِيزْ	**Ḳıyamet**, baʿs olunmak, geri kalkmak, düşüp kalkmak, oturup kalkmak.	Farsça be (ب) bâbı
1098	1	55	**pâzaḫ**	پَازَخْ	Naliş, inilti, **elîl**, enîn.	Farsça be (ب) bâbı
1099	1	55	**bâzdâr**	بَازْدَارْ	Ekinci, **zurrâʿ**, ekin ekici olan.	Farsça be (ب) bâbı
1100	1	55	**bâzdâşt**	بَازْدَاشْت	Geri tutmak, men etmek ve himaye eylemek, saklamak.	Farsça be (ب) bâbı
1101	1	55	**pâzede**	پَازَدَه	Ayak altında çiğnenmiş olan.	Farsça be (ب) bâbı
1101	1	55	**pâzirgân** [bezirgan]	پَازِرْگَانْ	**Tacir**, alış verişle meşgul olan kimse.	Farsça be (ب) bâbı
1102	1	55	**bâzreng**	بَازْرَنْگ	Çocukların esnâ-yı taamda göğüslerine bağladıkları bez, önlük, **şuderiyye**.	Farsça be (ب) bâbı
1103	1	55	**bâzsitân**	بَازْسِتَانْ	Bâcdâr, baç ve öşür alıcı, mültezim ve muhassil, emîn-i mâl.	Farsça be (ب) bâbı
1104	1	55	**bâzgüẕâr**	بَازْگُذَارْ	Münasip ve muvafık olan.	Farsça be (ب) bâbı
1105	1	55	**bâzkerdîden**	بَازْكَرْدِيدَنْ	Geri döndürmek, **inʿikâs**.	Farsça be (ب) bâbı
1106	1	55	**bâzgeşten**	بَازْگَشْتَنْ	Geri dönmek, **aks**.	Farsça be (ب) bâbı
1107	1	55	**bâzgûn**	بَازْگُونْ	**Makûs** ve maklûb olan ve dönmüş olan, baş aşağı olan.	Farsça be (ب) bâbı
1108	1	55	**bâzgûne**	بَازْگُونَه	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça be (ب) bâbı
1109	1	55	**bâzmende**	بَازْمَنْدَه	Geri kalmış ve baki kalmış olan.	Farsça be (ب) bâbı
1110	1	55	**pâzen**	پَازَنْ	Avrat ve oğlan tahsil edip istenen yerlere götüren. Arabisi **ḳavat**.	Farsça be (ب) bâbı
1111	1	55	**bâjen**	بَاژَنْ	Koyun sürüsü önünde giden hayvan, **ḳaide**.	Farsça be (ب) bâbı
1112	1	56	**bâzende**	بَازَنْدَه	Oyuncu, oynayıcı, **lâʿib**.	Farsça be (ب) bâbı

1113	1	56	**pazı**	بَازُو	Kolun omuz ile dirsek arasında olan tarafı, **sâʿid**.	Farsça be (ب) bâbı
1114	1	56	**pazubent**	بَازُوبَنْد	Pazuya vazolunan halka, pazu zineti ve kola bağlanan taviz nüshası, **ʿizâd**.	Farsça be (ب) bâbı
1115	1	56	**bâzûdirâz**	بَازُودِرَازْ	Kolu uzun olan ve kahraman olan, **ṭavîlü'ẕ-ẕirâʿ**.	Farsça be (ب) bâbı
1116	1	56	**bâzî**	بَازِى	Oyun, eğlence **lehv ü luʿb** ve eyvana mensup ve müteallik olan.	Farsça be (ب) bâbı
1117	1	56	**bâzîçe**	بَازِيچَه	Oyuncak, **ülhiyye**.	Farsça be (ب) bâbı
1118	1	56	**bâzîre**	بَازِيرَه	Gecenin bir miktar vakti evvelinden veya ahirinden olsun, **cerş**.	Farsça be (ب) bâbı
1119	1	56	**bâzîden**	بَازِيدَنْ	Oyun oynamak, **luʿb** ve geri itmek, açmak.	Farsça be (ب) bâbı
1120	1	56	**bâzîgede**	بَازِيگَده	Oyun ve eğlence mahalli, **melʿabe**.	Farsça be (ب) bâbı
1121	1	56	**bâs**	بَاسْ	Korku, bîm, **ḫavf** ve kadim olan.	Farsça be (ب) bâbı
1122	1	56	**pâs**	پَاسْ	Gecenin dört bölüğünden bir bölüğü, **ʿink**.	Farsça be (ب) bâbı
1123	1	56	**pâsbân**	پَاسْبَانْ	Gece bekçisi, nöbetçi, nigâhban, **nâṭûr**.	Farsça be (ب) bâbı
1124	1	56	**pâsbânî**	پَاسْبَانِى	Bekçilik, nöbetçilik, **nâṭûrî**.	Farsça be (ب) bâbı
1125	1	56	**pâsebük**	پَاسَبُكْ	**Muḳdim** ve müstacel olan ve yüğrük at ve eşkinli katır.	Farsça be (ب) bâbı
1126	1	56	**pâspâr**	پَاسْپَارْ	Ayakla tepmek, leked kûb, **rakż**.	Farsça be (ب) bâbı
1127	1	56	**pâsitâde**	پَاسِتَادَه	Pây-istâde, **kaim** ve ayakta olan.	Farsça be (ب) bâbı
1128	1	56	**bâsitân**	بَاسِتَانْ	Geçmiş ahval, **mazi** ve kâr-ı güzeşte-i zamân, râstân.	Farsça be (ب) bâbı
1129	1	56	**pâsuḫ**	پَاسُخْ	Cevap, bâz-ḫâst.	Farsça be (ب) bâbı
1130	1	56	**pâsâḫt**	پَاسَاخْت	Hazır ve müheyya olan, düzülüp koşulmuş ve amade olan nesne.	Farsça be (ب) bâbı
1131	1	56	**pâsdâr**	پَاسْدَارْ	Bekçi, nöbetçi, **nâṭûr**, **pâs-bân**.	Farsça be (ب) bâbı
1132	1	57	**bâsire**	بَاسِرَه	Ekinlik, kişt-zâr.	Farsça be (ب) bâbı
1133	1	57	**bâsir şuden**	بَاسِرْشُدَنْ	Kıçın kıçın geri gitmek. Arabîsi **ḳahḳarî**.	Farsça be (ب) bâbı
1134	1	57	**bâsrem**	بَاسْرَمْ	Ziraat için hazırlanmış zemin.	Farsça be (ب) bâbı
1135	1	57	**bâsük**	بَاسُكْ	Esnemek, hamyaze etmek, dehândere, **teşâʾüb**.	Farsça be (ب) bâbı
1136	1	57	**pâsek**	پَاسَكْ	Bi-maʿ nâhu eydan	Farsça be (ب) bâbı
1137	1	57	**bâsnâḳ**	بَاسْنَاكْ	Subaşı, şahne, **muḥtesip** olan.	Farsça be (ب) bâbı
1138	1	57	**bâsû**	بَاسُو	Pirler ve meşâyıhlar istimal eyledikleri **aṣa** ve değnek.	Farsça be (ب) bâbı
1139	1	57	**pâsûvâr**	پَاسُوَارْ	Piyade, **mâşî**, yayan olan.	Farsça be (ب) bâbı
1140	1	57	**pâsvân**	پَاسْوَانْ	Pâs-bân, bekçi, nöbetçi, **nâṭûr**.	Farsça be (ب) bâbı
1141	1	57	**pâsî**	پَاسِى	Gecenin dört bölüğünden bir bölüğü, **ʿink**, bekçi ve hafız ve teng-i dil ve gam-endûh, hatır, havf ve haşyet.	Farsça be (ب) bâbı
1142	1	57	**pâsîden**	پَاسِيدَنْ	Beklemek, nigâhbanlık etmek, **ḥirâse**.	Farsça be (ب) bâbı
1143	1	57	**bâş**	بَاشْ	Sîga-i emr ve vasf- terkîbidir, "olsun, ola" manasına da gelir.	Farsça be (ب) bâbı
1144	1	57	**pâş**	پَاشْ	Saçıcı, **bâẕir**, dağıtıcı olan.	Farsça be (ب) bâbı
1145	1	57	**paşa**	پَاشَا	Vezir ve vali ve vekîl-i devlet, atmaca ve doğan kuşlarına dahi derler.	Farsça be (ب) bâbı

1146	1	57	**bâşâme**	بَاشَامَه	Avratlar başlarına örttükleri bez veya kumaş, **ḳınâʿ**.	Farsça be (ب) bâbı
1147	1	57	**bâşâm**	بَاشَامْ	Perde, setre, **ḥicap**.	Farsça be (ب) bâbı
1148	1	57	**bâşâne**	بَاشَانَه	İç yağı, **şaḥm** ve ceviz yağı.	Farsça be (ب) bâbı
1149	1	57	**bâşet**	بَاشَتْ	Üzerine sakfhâne vazolunan uzun direk.	Farsça be (ب) bâbı
1150	1	57	**bâşed**	بَاشَدْ	“Olsun, ola” manasına.	Farsça be (ب) bâbı
1151	1	57	**bâşgûk**	بَاشْگُوكْ	Kâr-ı güzâr, iş bilir ve maslahat bitirir olan, **müsʿif**.	Farsça be (ب) bâbı
1152	1	57	**bâşgûn**	بَاشْگُونْ	Makûs ve maḳlûb ve dönmüş olan.	Farsça be (ب) bâbı
1153	1	58	**pâşeng**	پَاشَنْك	Ağaç üzerinde kalmış zamanı geçmiş ve solmuş üzüm salkımı ve tohum için bostanda alıkonulan hıyar.	Farsça be (ب) bâbı
1154	1	58	**bâşeng**	بَاشَنْگ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça be (ب) bâbı
1155	1	58	**bâşnâme**	بَاشنَامَه	Birbirine mütevazi ve mevâzin olan.	Farsça be (ب) bâbı
1156	1	58	**pâşende**	پَاشَنْدَه	Saçıcı, dağıtıcı olan, **bâẕir**.	Farsça be (ب) bâbı
1157	1	58	**pâşne**	پَاشْنَه	Ayağın ökçesi, **kaʿb**.	Farsça be (ب) bâbı
1158	1	58	**pâşnîn**	پَاشْنِينْ	Tahta ve ağaç pareleri, **selîḳ**.	Farsça be (ب) bâbı
1159	1	58	**pâşû**	پَاشُو	**Asa** ve değnek.	Farsça be (ب) bâbı
1160	1	58	**bâşe**	بَاشَه	Atmaca denilen kuş, Arabîsi **bâşıḳ**.	Farsça be (ب) bâbı
1161	1	58	**bâşîden**	بَاشِيدَنْ	Olmak ve durmak ve tevkif ve sayrûret etmek, **kâ’in**.	Farsça be (ب) bâbı
1162	1	58	**bâşîde**	بَاشِيدَه	Saçılmış, dağılmış olan, **müteraşşiş**.	Farsça be (ب) bâbı
1163	1	58	**bağ**	بَاغْ	Büyük bahçe ve üzüm için mahsus bahçe, **kürûm**.	Farsça be (ب) bâbı
1164	1	58	**bâğbân**	بَاغْبَانْ	Bağ ve bahçe tımarına meşgul olan adam, **fellâz**.	Farsça be (ب) bâbı
1165	1	58	**bâġbânî**	بَاغْبَانِى	Bahçıvanlık meşguliyeti, **bostânî**.	Farsça be (ب) bâbı
1166	1	58	**bâġac**	بَاغَجْ	Engûr-ı nîm-i resîde, tamam olmamış üzüm.	Farsça be (ب) bâbı
1167	1	58	**bahçıvan**	بَاغْچِوَانْ	Bağ ve bahçe ve bostan tımarına meşgul ve memur olan kimse, **fellâz**.	Farsça be (ب) bâbı
1168	1	58	**bahçe**	بَاغْچَه	Çiçeğe ve bazı ziynetli ağaca mahsus mahal ve eşcâr-ı müsmire ve şukûfeyi müştemil olan mevzu, **ravża**.	Farsça be (ب) bâbı
1169	1	58	**pâġur**	پَاغُرْ	Bir acayip illettir, Arabîde **dâ’u’l-fîl** derler.	Farsça be (ب) bâbı
1170	1	58	**bâġre**	بَاغْرَه	Vücûd-ı insânda zahir bî-vecʿ ve zahmetsiz yumru et ki ur derler, **silʿa**.	Farsça be (ب) bâbı
1171	1	58	**bağistân**	بَاغْسِتَانْ	Bağ ve bahçe mahalli, **firdevs**.	Farsça be (ب) bâbı
1172	1	58	**bâğ-ı seḫâ**	بَاغ سَخَا	Dünya ve merd-i sehî olan alâ tarîku’l-kinâye zikr olunur.	Farsça be (ب) bâbı
1173	1	59	**bâġanc**	بَاغَنْج	Henüz yarım olmuş üzüm, **ḥişrim**.	Farsça be (ب) bâbı
1174	1	59	**pâġand**	پَاغَنْد	Eğirmek için atılmış ve yumak olmuş pamuk, **nedîf**.	Farsça be (ب) bâbı
1175	1	59	**bâġande**	بَاغَنْدَه	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça be (ب) bâbı
1176	1	59	**bâğvân**	بَغْوَانْ	Bağban, bahçıvan, **fellâz**.	Farsça be (ب) bâbı
1177	1	59	**bâġûçe**	بَاغُوچَه	Kelebek tabir olunan böcek, **ferâşe**.	Farsça be (ب) bâbı

1178	1	59	**bâġûş**	بَاغُوشْ	Suya dalmak, **ʿaṭs,** gûta hurden.	Farsça be (ب) bâbı
1179	1	59	**bâf**	بَافْ	Dokuyucu, nesc edici olan, **nessâc**.	Farsça be (ب) bâbı
1180	1	59	**bâft**	بَافْت	Kumaş dokumak, **nesc** ve dokunmuş olan.	Farsça be (ب) bâbı
1181	1	59	**bâften**	بَافْتَنْ	Dokumak bez olsun, kumaş ve hasır olsun, Arabîde **nesc**.	Farsça be (ب) bâbı
1182	1	59	**bâfte**	بَافْتَه	Dokunmuş, nesc olunmuş olan, **mensûc**.	Farsça be (ب) bâbı
1183	1	59	**bâfersûd**	بَافَرْسُودْ	Ayağı incinmiş ve aşınmış olan, **naḳb**.	Farsça be (ب) bâbı
1184	1	59	**bâfkâr**	بَافْكَارْ	**Cellâh**, **ḥâʾik**, bez dokuyucu olan.	Farsça be (ب) bâbı
1185	1	59	**bâfende**	بَافْنْدَه	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça be (ب) bâbı
1186	1	59	**bâfeng**	بَافَنْك	Zerdava tabir olunan canavar ki derisini kürk ederler, **ẓihâre**.	Farsça be (ب) bâbı
1187	1	59	**bâfîden**	بَافِيدَنْ	Dokumak, **nesc**, dokunmuş.	Farsça be (ب) bâbı
1188	1	59	**(bâḳil)**	(بَاقِلْ)	Gâyet-i hamk ile meşhur bir adam ismidir.	Farsça be (ب) bâbı
1189	1	59	**bâḳile**	بَاقِلَه	Bakla tabir olunan hububat, Arapça **fûl** ve **baḳla** derler.	Farsça be (ب) bâbı
1190	1	59	**bâḳilî**	بَاقِلِی	Bir nevi yan ve ahvelce beter çiçektir ki çeşm-i ahvele sıfat ederler.	Farsça be (ب) bâbı
1191	1	59	**bâk**	بَاكْ	Korku, **ḫavf**, dehşet.	Farsça be (ب) bâbı
1192	1	59	**pak**	پَاكْ	Temiz, **ṭâhir** olan, kirli olmayan, tamam ve **ḫâtim**, cümle ve heme.	Farsça be (ب) bâbı
1193	1	59	**pâgâh**	پَاگَاهْ	Kademgâh, ayak yolu, **ḫela**, **memşâ** ve nerbân [merdiven] ayağı.	Farsça be (ب) bâbı
1194	1	60	**pâgârî**	پَاگَارِی	Emlak ve akar ve evkaf mahsulünü cem eden, **câbî**.	Farsça be (ب) bâbı
1195	1	60	**pâkbâr**	پَاكْبَارْ	Hile etmeyip doğru oynar olan.	Farsça be (ب) bâbı
1196	1	60	**pâkdâmen**	پَاكْدَامَنْ	Eteği temiz olan, **ṣâḥib-i ʿiffet** ve ismet ve memnûʿat ve irtikâptan berî ve tahir olan.	Farsça be (ب) bâbı
1197	1	60	**pâ kerden**	پَاكَرْدَنْ	Dayanıp ayak üzere durmak, **ittikâʾ**.	Farsça be (ب) bâbı
1198	1	60	**pâk şuden**	پَاكْ شُدَنْ	Pak olmak, **taṭhîr**, arınmak, temiz ve tahir olmak.	Farsça be (ب) bâbı
1199	1	60	**bâ-kemâl**	بَاكَمَالْ	Kemal üzere olan, **kâmil** olan.	Farsça be (ب) bâbı
1200	1	60	**pâgend**	پَاگَنْد	Yakut denilen zî-kıymet taş ve alâ tarîku'l-istiʿâre bade, şarap.	Farsça be (ب) bâbı
1201	1	60	**pâ güften**	پَاكُوفْتَنْ	Raks eylemek, **mulâʿabe**, oynamak.	Farsça be (ب) bâbı
1201	1	60	**pâkî**	پَاكِی	Temizlik, **ṭahare(t)** ve ustura tabir olunan tıraş ve berber aleti.	Farsça be (ب) bâbı
1202	1	60	**bâkîden**	بَاكِيدَنْ	Korkmak, **ḫavf** etmek.	Farsça be (ب) bâbı
1203	1	60	**pâkîden**	پَاكِيدَنْ	Pak ve tâhir ve temiz eylemek, **teṭahhür**.	Farsça be (ب) bâbı
1204	1	60	**bâkîde**	بَاكِيدَه	İnce dokunmuş harir, kumaş ve kırmızı yakut.	Farsça be (ب) bâbı
1205	1	60	**pâkîze**	پَاكِيزَه	Ziyade pak ve **laṭif** ve nazik olan.	Farsça be (ب) bâbı
1206	1	60	**bâl**	بَالْ	Kanat, **cenaḥ**, kuş kanadı, mal ve kâle ve uzayıp büyümek ve bir nevi iri balık ve dört ayaklı hayvanatın elleri ve insan kolları ve avratların kısa saçları.	Farsça be (ب) bâbı
1207	1	60	**bâlâ**	بَالَا	Yukarı, **ali** ve yüksek olan ve boy, kamet, fark-ı ser ve taraf-ı aʿlâ ve hûb ve ahsen ve at ve ebʿâd-ı selâsenin evveli ki baʿd ve evc.	Farsça be (ب) bâbı

1208	1	61	**bâlâpâl**	بٰالاپٰالْ	**Muḥkem** ve kavi ve tünd olan, ve koyu pâlûde.	Farsça be (ب) bâbı
1209	1	61	**bâlâpervâz**	بٰالاپَرْوَازْ	Yüksek, uçucu olan, **ṭâ'ir**.	Farsça be (ب) bâbı
1210	1	61	**bâlâpûş**	بٰالاپُوشْ	Üste giyilen esvap, **ferace**.	Farsça be (ب) bâbı
1211	1	61	**bâlâter**	بٰالاتَرْ	Ziyade yukarı ve ziyade yüksek ve **mürtefi** olan.	Farsça be (ب) bâbı
1212	1	61	**bâlâḫâne**	بٰالاخَانَه	Hanenin üst katı ve ziyade şerif mahali, **ṭabaḳa**-i **ʿâlî.**	Farsça be (ب) bâbı
1213	1	61	**pâlâd**	پٰالادْ	Yedek atı, **cenîb** ve nöbet ile binilen at.	Farsça be (ب) bâbı
1214	1	61	**bâlâdest**	بٰالادَسْت	Üstte olan, **faik** ve galip olan.	Farsça be (ب) bâbı
1215	1	61	**bâlâdestî**	بٰالادَسْتِى	**Tefevvuḳ**, **teġallüb**, üstte olmak**.**	Farsça be (ب) bâbı
1216	1	61	**pâlâreng**	پٰالارَنْك	Cevherdâr, kılıç ve cevherli polad, **sefâsıḳ**.	Farsça be (ب) bâbı
1217	1	61	**bâlâften**	بٰالافْتَنْ	Süzmek ve saf etmek, **tenşîʿ**.	Farsça be (ب) bâbı
1218	1	61	**bâlâger**	بٰالاكَرْ	Hanelere vaz olunan büyük direk, sütun.	Farsça be (ب) bâbı
1219	1	61	**palan**	پَالَانْ	Eyere bedel olarak binek hayvanlarına vurdukları nesne, **ikâf**.	Farsça be (ب) bâbı
1220	1	61	**bâlân**	بَالَانْ	Büyütücü, büyüyücü, **mükebbir**, tahrik edici, deprenici, depretici, salınıcı, salındırıcı ve hane dehlizi.	Farsça be (ب) bâbı
1221	1	61	**bâlânişîn**	بَالَانشِينْ	Yüksek oturan.	Farsça be (ب) bâbı
1222	1	61	**pâlândûz**	پَالَانْ دُوزْ	Palan dikicisi, palancı, **ikkâf**.	Farsça be (ب) bâbı
1223	1	61	**bâlânde**	بَالَانْدَه	Hareket edici, cenbânîde, **mütaḥarrik**.	Farsça be (ب) bâbı
1224	1	61	**bâlânî**	بٰالانِى	Başın orta yeri, fark-ser, **mefraḳ**.	Farsça be (ب) bâbı
1225	1	61	**pâlânî**	پٰالانِى	Palancı, palan dikici, **ikkâf**.	Farsça be (ب) bâbı
1226	1	61	**bâlâver**	بَالَاوَرْ	Su dolu bardak, kûze-i pür-âb, **raẓûm**.	Farsça be (ب) bâbı
1227	1	61	**pâlâvân**	پَالَاوَانْ	Helvacıların bal ve şeker süzecek kevgir tabir olunan alet, **mişfâh**.	Farsça be (ب) bâbı
1228	1	62	**bâlâhimmet**	بَالَاهِمَّتْ	**ʿÂl-i himmet**, **ʿulv-i himmet** sahibi olan.	Farsça be (ب) bâbı
1229	1	62	**bâlây**	بَالَايْ	Yedek çekilir olan at, beygir, **birẕûn**.	Farsça be (ب) bâbı
1230	1	62	**pâlây**	پَالَايْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça be (ب) bâbı
1231	1	62	**pâlâyâl**	پَالَايَالْ	Gayet berrak ve **lâmiʿ** olan ve seyyâl ve meyyâl olan.	Farsça be (ب) bâbı
1232	1	62	**pâlâyîden**	پَالَايِيدَنْ	Saf etmek ve ziyade etmek, **taṣfiye**.	Farsça be (ب) bâbı
1233	1	62	**bâlzen**	بَالْزَنْ	Uçucu, pervaz edici, **ṭayyar** olan.	Farsça be (ب) bâbı
1234	1	62	**bâlest**	بَالْسْت	Bakire kız, dûşîze, kız oğlan kız, **bakire**.	Farsça be (ب) bâbı
1235	1	62	**bâlusten**	بَالُسْتَنْ	"Sonu hayır ola" demek manasına duadır.	Farsça be (ب) bâbı
1236	1	62	**bâliş**	بَالِشْ	Yastık, **isâde**, bâlîn ve koltuk yastığı ve nebatat bitmesi, dıraht.	Farsça be (ب) bâbı
1237	1	62	**bâlişt**	بَالِشْت	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça be (ب) bâbı
1238	1	62	**bâliş-i tekye**	بَالِشِ تَكِيَه	Duvara dayadıkları kebir yastık, **isâde**.	Farsça be (ب) bâbı
1239	1	62	**bâluşten**	بَالُشْتَنْ	"Sonu hayır ola" demek manasına duadır.	Farsça be (ب) bâbı
1240	1	62	**bâliş-i cermîn**	بَالِشِ جَرْمِينْ	Sahtiyandan yapılmış olan yastık, **minbeẕe**.	Farsça be (ب) bâbı

1241	1	62	**bâleşce**	بَالْشْجَه	Yer yastığı, ekser Tatarlar istimal ederler, **muṣdaġa**.	Farsça be (ب) bâbı
1242	1	62	**pâkâr**	پَاكَارْ	Emlak ve akar ve evkaf, mahsulünü toplayıcı, **câbî**.	Farsça be (ب) bâbı
1243	1	62	**bâlgâne**	بَالْگَانَه	İçeriden taşrası görünür, taşradan içerisi görünmez olan pencere ve örülmüş pencere demiri.	Farsça be (ب) bâbı
1244	1	62	**pâlek**	پَالَكْ	Çarık ve dolak tabir olunan ayakkabı, ekser çoban ve çiftçiler istimal ederler, **ḥażf**.	Farsça be (ب) bâbı
1245	1	63	**bâleng**	بَالَنْك	Bir nevi turunçtur ki iri ve sulu olur, **utruc**.	Farsça be (ب) bâbı
1246	1	63	**bâlvâr**	بَالْوارْ	Kanatlı, **cenâḥî** olan.	Farsça be (ب) bâbı
1247	1	63	**bâlvâd**	بالْوَادْ	Ebâbîl tabir olunan kuş.	Farsça be (ب) bâbı
1248	1	63	**bâlvâze**	بَالْوَازَه	Çocuklar salınmak için yaptıkları salıncak, **urcûḥa**.	Farsça be (ب) bâbı
1249	1	63	**bâlvâse**	بَالْوَاسَه	Dokumak için hazırlanmış iplik.	Farsça be (ب) bâbı
1250	1	63	**pâlvâse**	پَالْوَاسَه	Tasa ve gam endûh ve ġussa, **hemm**..	Farsça be (ب) bâbı
1251	1	63	**bâlvâne**	بَالْوَانَه	Siyahlı ve beyazlı serçeye müşabih kuş, darı kuşu tabir olunan hayvan, **ebâbîl**.	Farsça be (ب) bâbı
1252	1	63	**bâlû**	بَالُو	Kiraz tabir olunan meyve, alu-balu dahi derler, **ḳarâṣiyâ**.	Farsça be (ب) bâbı
1253	1	63	**bâlûd**	بَالُودْ	Büyümek, **nemâ'**, iri olmak.	Farsça be (ب) bâbı
1254	1	63	**pâlûd**	پَالُودْ	Süzülmüş ve pak olmuş, **muṣaffâ** ve kuzu derisinden yapılmış olan kürk.	Farsça be (ب) bâbı
1255	1	63	**bâlûdegî**	بَالُدَه گِی	Süzek tabir olunan delikli bakır ve ağaç kap, **mişfâḥ**.	Farsça be (ب) bâbı
1256	1	63	**bâlûden**	بَالُودَنْ	Bulandırmak, **tenġîş,** bulamak.	Farsça be (ب) bâbı
1257	1	63	**pâlûden**	پَالُودَنْ	Süzmek ve saf etmek, **taṣfiye**.	Farsça be (ب) bâbı
1258	1	63	**pâlûde**	پَالُودَه	Maruf taamdır ve ġıll u ġıştan saf ve pak olan.	Farsça be (ب) bâbı
1259	1	63	**bâlver**	بَالْوَرْ	Kanatlı, cenâḥî olan.	Farsça be (ب) bâbı
1260	1	63	**bâlûş**	بَالُوشْ	Kehle, bit, **ḳumle**.	Farsça be (ب) bâbı
1261	1	63	**pâlûş**	پَالُوشْ	Karışmış olan ve **maġşûş** olan, kâfûrî.	Farsça be (ب) bâbı
1262	1	63	**bâle**	بَالَه	Çuval, **ledd** ve torba ve içine kokulu nesne konulan zarf.	Farsça be (ب) bâbı
1263	1	63	**pâlheng**	پَالَهَنْك	İp, **ḥabl**, kement, dizgin, kayış.	Farsça be (ب) bâbı
1264	1	63	**pâliyâl**	پَالِيَالْ	Hemişe **daim** ve muttasıl olan.	Farsça be (ب) bâbı
1265	1	63	**bâlîden**	بَالِيدَنْ	Uzayıp büyümek, **tefâḳum** ve artmak, artırmak.	Farsça be (ب) bâbı
1266	1	64	**pâlîden**	پَالِيدَنْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça be (ب) bâbı
1267	1	64	**pâlîk**	پَالِيكْ	Çarık ve dolak tabir olunan ayakkabı, ekser çoban ve çiftçiler istimal ederler, **ḥażf**.	Farsça be (ب) bâbı
1268	1	64	**bâlîn**	بَالِينْ	Yastık ve mahsus bir nevi yastık, **isâde(t)**.	Farsça be (ب) bâbı
1269	1	64	**bâlînperest**	بَالِينْ پَرَسْت	Tembel, **baṭṭal**, yastığa ibadet eden.	Farsça be (ب) bâbı
1270	1	64	**bâm**	بَامْ	Kubbe, kemer, dam, **saḳf**, tavan ve sabah vakti, borç, renk ve boya ve tamburda bam denilen kaba sedalı kıl.	Farsça be (ب) bâbı

1271	1	64	**pâmâl**	پَامَالْ	Pâymâl, ayak altında çiğnenmiş olan.	Farsça be (ب) bâbı
1272	1	64	**bâm-ı çeşm**	بَامِ چَشْم	Göz kapağı, **cüfün**.	Farsça be (ب) bâbı
1273	1	64	**bâmdâd**	بَامْدَادْ	Sabah vakti, **seḥer**, şafaklanmak.	Farsça be (ب) bâbı
1274	1	64	**bâmdâdân**	بَامْدَادَانْ	Sabah vakti, ahirinde ki elif (ا) ve nûn (ن) edât-ı cemdir, subh-ı sâdık ve subh-ı kâzib murat olunur.	Farsça be (ب) bâbı
1275	1	64	**bâmrah**	بامْ رَه	Nerdbân [merdiven] ve dama çıkacak tarik ve yol.	Farsça be (ب) bâbı
1276	1	64	**pâmüjd**	پَامُژْد	**Ücret-i ḳadem**, ayak teri denilen bahşiş.	Farsça be (ب) bâbı
1277	1	64	**bâmüs**	بَامُسْ	Bî-şuġl ve amel, beyhude yere bir yerde eğlenip kalan kimse.	Farsça be (ب) bâbı
1278	1	64	**bâmsütûn**	بَامْ سُتُونْ	Üstü örtülmemiş köşk, **ḳameriye**, ve hâne-i âlî.	Farsça be (ب) bâbı
1279	1	64	**bâmgâh**	پَامْگَاهْ	Sabah vakti, **ṣubḥ** [sabah].	Farsça be (ب) bâbı
1280	1	64	**bâmûn**	بَامُونْ	Püşt, muhannes, **me'bûn** olan.	Farsça be (ب) bâbı
1281	1	64	**bâme**	بَامَه	Uzun sakal, **yelme**, dırâz-ı rîş ve zaruret ve zaruri manasına dahi gelir.	Farsça be (ب) bâbı
1282	1	64	**bân**	بَانْ	Bânın lafzından ihtisar olunmuş seda ve avaz manasına ve nigâhdârende yani gözetici, aslında ism-i câmiddir. Bir nesneyi gözetmekten kinayedir, bağ-bân, pâs-bân gibi ve sakfhâne.	Farsça be (ب) bâbı
1283	1	65	**pân**	پَانْ	Bir nevi kızıl yapraktır çiğnense veya dövülse kırmızı suyu çıkar, hûbân ve duhterân dudaklarına sürerler gayet rengin eder ve her neye dokunsa kırmızı eder.	Farsça be (ب) bâbı
1284	1	65	**pânzede**	پَانْزَده	On beş adedi, **ḫamsete ʿaşer**.	Farsça be (ب) bâbı
1285	1	65	**(panzehir)**	**(**پَانْزَهِرْ**)**	Zehir define nafiʿ nesne, bâd-zehr.	Farsça be (ب) bâbı
1286	1	65	**bânṣad**	بَانْصَدْ	Beş yüz adedi. Arabîsi **ḫamse mi'e**.	Farsça be (ب) bâbı
1287	1	65	**bânḳiş**	بَانْقِشْ	Dağlarda hasıl olur bir nevi çalı yemişi, Arabîsi **ḥabbetu'l-ḫafrâ**.	Farsça be (ب) bâbı
1288	1	65	**bâng**	بَانْك	Ses, **seda**, avaz.	Farsça be (ب) bâbı
1289	1	65	**bang-ı nemâz**	بَانْكِ نَمَازْ	Edâ-i salât için minarede nida olunan, **eẕan**.	Farsça be (ب) bâbı
1290	1	65	**bângîden**	بَانْكِيدَنْ	Çağırmak, seslenmek, bâng kerden, **ṣaḥb**.	Farsça be (ب) bâbı
1291	1	65	**bânkeş**	بَانْكَشْ	Evlerde kafeste beslerler, hoş avaz bir nevi güvercin, bazısında sarîhan "ya kerim" sedası fehm olunur.	Farsça be (ب) bâbı
1292	1	65	**bânû**	بَانُو	Hanesinde nişîn-hatun, büyük kadın, **ḫanım**.	Farsça be (ب) bâbı
1293	1	65	**bâne**	بَانَه	Kasık kılı. Arabîsi **ʿâne**.	Farsça be (ب) bâbı
1294	1	65	**pâne**	پَانَه	Kapı ardına konulan ağaç ve ağaç tez yarılmak için yarığa sokulan çivi.	Farsça be (ب) bâbı
1295	1	65	**pânihâde**	پَانِهَادَه	Ayak basmış olan ve varit olan.	Farsça be (ب) bâbı
1296	1	65	**pânîd**	پَانِيدْ	Süzülmüş saf ve musaffa olmuş şeker.	Farsça be (ب) bâbı
1297	1	65	**pâv**	پَاوْ	Yıkamak, pak etmek, **ġasl**.	Farsça be (ب) bâbı
1298	1	66	**bâ-vücûd ki**	بَاوُجُودْكِى	Madem ki, çünkü manasınadır.	Farsça be (ب) bâbı

1299	1	66	**bâver**	بَاوَرْ	Sahih, sadık, gerçek olan ve baverîden lafzından ism-i masdardır, inanmak manasına, **ittikâl**.	Farsça be (ب) bâbı
1300	1	66	**bâverîden**	بَاوَرِيدَنْ	İnanmak, bâver kerden, **i'timân**.	Farsça be (ب) bâbı
1301	1	66	**pâvzâ'**	پَاوْزَاءْ	Cellatların ayak altına kodukları tahta.	Farsça be (ب) bâbı
1301	1	66	**bâvüstî**	بَاوُسْتِى	Kuma, **şerik**, ortak ki bir erin iki ya üç avratı ola birbirlerine tabir ederler.	Farsça be (ب) bâbı
1302	1	66	**bâvend**	بَاوَنْد	Ayak bağı, pâ-bend ve köstek, **şikâl**.	Farsça be (ب) bâbı
1303	1	66	**bâvîn**	بَاوِينْ	İçine eğirilmiş iplik kodukları küçük sepet, **sefaṭ**.	Farsça be (ب) bâbı
1304	1	66	**bâvî**	بَاوِى	Olasın, başi manasına, **tekûnü**.	Farsça be (ب) bâbı
1305	1	66	**(bâh)**	(بَاهْ)	Cima ve mücâmaʿa ve vade tarikiyle olsun ve tûle demektir, Arabîde **cima** ve meni manasınadır.	Farsça be (ب) bâbı
1306	1	66	**bâhek**	بَاهَكْ	Mahpus ve mücrimîne olan eza ve işkence, **azâp**.	Farsça be (ب) bâbı
1307	1	66	**pâhek**	پَاهَكْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça be (ب) bâbı
1308	1	66	**bâhem**	بَاهَمْ	Bâ (با) ile hem (هم) den mürekkep **maʿa** manasına beraber, bir yerde demektir.	Farsça be (ب) bâbı
1309	1	66	**bâhüm**	بَاهُمْ	Muvafık rüzgar, bâd-ı şurta.	Farsça be (ب) bâbı
1310	1	66	**bâhem âmeden**	بَاهَمْ آمَدَنْ	Kavga ve gazab eylemek ve bir yere gelmek, cemolmak, **ictima**.	Farsça be (ب) bâbı
1311	1	66	**bâhem âverden**	بَاهَمْ آوَرْدَنْ	Cemedip götürmek ve toplayıp âlî gitmek, **izdimâl**.	Farsça be (ب) bâbı
1312	1	66	**bâhû**	بَاهُو	Değnek, **asa**, çomak.	Farsça be (ب) bâbı
1313	1	66	**bâhe**	بَاهَه	Geçit vermez küçük derya yahut göl, **ġadîr** ve iri gövdeli at, feres.	Farsça be (ب) bâbı
1314	1	66	**bay**	بَايْ	Bey, mîr, **emir**.	Farsça be (ب) bâbı
1315	1	67	**pây**	پَايْ	Pâ, ayak, **ḳadem** ve mukavemet ve istihkâm ve metanet, sabit ve mukim.	Farsça be (ب) bâbı
1316	1	67	**pâyâb**	پَايَابْ	**Ḳudret**, hüküm, nüfuz, ve sığ olan ve derin ve amîk olmayan.	Farsça be (ب) bâbı
1317	1	67	**pâyefrâz**	پَايْ اَفْزَارْ	Cellatların ayak altına koydukları tahta.	Farsça be (ب) bâbı
1318	1	67	**pâyân**	پَايَانْ	Nihayet, son, **aḫir** ve her nesnenin ucu.	Farsça be (ب) bâbı
1319	1	67	**pâyendâz**	پَايْ اَنْدَازْ	Resim günleri, mülûk ve selatin geçmesi için güzergâhına döşenen kumaş ve sair nesne.	Farsça be (ب) bâbı
1320	1	67	**pâybest**	پَايْ بَسْت	Ayağı bağlı ve **muḳayyet** olan ve bina ve duvar temeli.	Farsça be (ب) bâbı
1321	1	67	**pâybeste**	پَايْ بَسْتَه	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça be (ب) bâbı
1322	1	67	**pâybende**	پَايْ بَنْدَه	Ayak kösteği, **şikâl**, ayak bağı ve ayak-bend eder olan.	Farsça be (ب) bâbı
1323	1	67	**pâypûzân**	پَايْ پُوزَانْ	Sehm-nâk avaz, **ṣâḫa**.	Farsça be (ب) bâbı
1324	1	67	**pâybûs**	پَايْ بُوسْ	Ayak öpmek, **leṣmu'l-ḳadem**.	Farsça be (ب) bâbı
1325	1	67	**pây-pûş**	پَايْ پُوشْ	Papuç, ayakkabı, **midâs**.	Farsça be (ب) bâbı
1326	1	67	**pây pîçîden**	پَايْ پِيچِيدَنْ	Kaçmak, **firâr** etmek.	Farsça be (ب) bâbı
1327	1	67	**payitaht**	پَايْ تَخْت	Mahal-i hükümet, padişahın sakin olduğu şehir.	Farsça be (ب) bâbı
1328	1	67	**pâyḫast**	پَايْخَسْت	Ayak altında yassılanmış, çiğnenmiş olan, **teṣmîm**.	Farsça be (ب) bâbı

1329	1	67	**pâyẖâst**	پَایْ خَوَاسْت	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça be (ب) bâbı
1330	1	67	**pâyẖâste**	پَایْ خَاسْتَه	Ayak altında basılmış ve ayak ile dövülmüş olan, **vaṯş**.	Farsça be (ب) bâbı
1331	1	67	**pâyed**	پَایَدْ	Bâyesten lafzından muzârîdir, gerek, lazım, muktezi, **yelzemü** manasına.	Farsça be (ب) bâbı
1332	1	67	**pâyed**	پَایَدْ	Kaim ve **ṡabit** ve ber-karâr olur manasına ve ayakla tepmek.	Farsça be (ب) bâbı
1333	1	67	**payidar**	پَایْدَارْ	Sabit, **muḥkem**, kavi, temelli ve üstüvâr olan.	Farsça be (ب) bâbı
1334	1	67	**pâydâm**	پَایْدَامْ	Avcıların tuzak içine bağladıkları kuş ki sair kuşlar onu görüp dama düşerler, Arabîsi **milvâh**.	Farsça be (ب) bâbı
1335	1	68	**pâydân**	پَایْدَانْ	Pabuç denilen ayakkabı, **midâs**.	Farsça be (ب) bâbı
1336	1	68	**pâyiz**	پَایِزْ	Sonbahar, güz faslı, **ẖarîf**, yazdan sonra ve kıştan evvel olur.	Farsça be (ب) bâbı
1337	1	68	**payzen**	پَایْزَنْ	Ayağı zincir ile bağlı olan esir, **muḳayyet**.	Farsça be (ب) bâbı
1338	1	68	**pâyize**	پَایِزَه	**ʿAṭiyye**, **iḥsan**, **beraat** ve vazife kâğıdı ve muaf-nâme.	Farsça be (ب) bâbı
1339	1	68	**pâyije**	پَایِژَه	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça be (ب) bâbı
1340	1	68	**bâyest**	بَایَسْت	İsm-i masdardır, **ḥacet** ve gerek manasına.	Farsça be (ب) bâbı
1341	1	68	**bâyesten**	بَایَسْتَنْ	Gerek, ḥacet olmak.	Farsça be (ب) bâbı
1342	1	68	**pâyesten**	پَایَسْتَنْ	Beklemek ve **intiẓar** etmek.	Farsça be (ب) bâbı
1343	1	68	**bâyeste**	بَایَسْتَه	**Lazım,** vacip, muktezi olan.	Farsça be (ب) bâbı
1344	1	68	**pâygâr**	پَایْگَارْ	Reayadan mal ve resûm tahsil eden, **muḥaṣṣil** ve süpürge hizmetine tayin olunan edna hizmetkâr.	Farsça be (ب) bâbı
1345	1	68	**pâygâh**	پَایْگَاهْ	**Ḳadir** ve mertebe ve dibine ayak erişen su yeri ve her nesnenin asıl nispeti ve kapı üzerinde olan sundurma ve nerdbân [merdiven].	Farsça be (ب) bâbı
1346	1	68	**pâyimâl**	پَایِمَالْ	Ayak altında kalmış ve çiğnenmiş olan ve zebun, hakir ve **ẕelil** olan ve münhezim, münhedim, berbat, harap olan.	Farsça be (ب) bâbı
1347	1	68	**pâymerd**	پَایْمَرْد	**Muʿîn** ve şefiʿ olan.	Farsça be (ب) bâbı
1348	1	68	**pâymüjd**	پَایْمُژْد	Ayak teri denilen bahşiş, ayak kirası, **ücret**-i **ḳadem**.	Farsça be (ب) bâbı
1349	1	68	**pâyendâz**	پَایَنْدَازْ	Padişah geçmesi için resm günlerinde yollara döşenen **kumaş** yahut sair nesne.	Farsça be (ب) bâbı
1350	1	68	**pâyendân**	پَایَنْدَانْ	**Kefîl** ve zâmin olan.	Farsça be (ب) bâbı
1351	1	68	**pâyendegân**	پَایَنْدَگَانْ	Ehl-i cennet ve ehl-i cehennem ve dahi Arş-ı aʿzam ve emsali ki min baʿd fena olmaz.	Farsça be (ب) bâbı
1352	1	69	**pâyende**	پَایَنْدَه	**Ṣâbit**, pâydâr, temelli, temelleşmiş olan ve destek ve dayak.	Farsça be (ب) bâbı
1353	1	69	**pâyvend**	پَایْوَنْد	Pây-bend, ayak kösteği.	Farsça be (ب) bâbı
1354	1	69	**paye**	پَایَه	**Rütbe**, mertebe ve derece, zebun, gûnek, nerdbân [merdiven] ayağı.	Farsça be (ب) bâbı
1355	1	69	**pâyîn**	پَایِینْ	Her nesnenin aşağı canibi, **süfl** ve nerdbân [merdiven] ın evvelki basamağı.	Farsça be (ب) bâbı
1356	1	69	**pâyîden**	پَایِیدَنْ	Kaim ve sabit olmak, **ṡübut** ve bir yerde tevakkuf etmek ve bir nesneyi muhkem tutmak ve zîynet eylemek ve ayağıyla tepmek ve basmak.	Farsça be (ب) bâbı

1357	1	69	**beber**	بَبَرْ	Arslana müşabih yırtıcı canavardır, kuyruğu arslandan kısadır, gayet kuvvetli ve mehâbetli ve muvahhiş olur.	Farsça be (ب) bâbı
1358	1	69	**pepre**	پِپْرَه	İhtiyar, müsin, koca, kocamış olan, **şeyḫ**.	Farsça be (ب) bâbı
1359	1	69	**(babġâ)**	(بَبْغَا)	Papağan denilen söyleyici kuş.	Farsça be (ب) bâbı
1360	1	69	**bebek**	بَبَكْ	Göz ortasında olan siyah daire, **nâẓire** ve kucakta gezdirilen çocuk, **ṣabi**.	Farsça be (ب) bâbı
1361	1	69	**beblüs**	بَبْلُسْ	Kurumuş ekmek ki üzerinde fare gezmiş ve bazı mahallini yemiş ve üzerine işemiş ola, **ʿaşem**.	Farsça be (ب) bâbı
1362	1	69	**büt** [put]	بُتْ	Allahuteala'dan maada her ibadet olunan şey, **ṣanem**, **veṯn** ve güzel adam yahut karı.	Farsça be (ب) bâbı
1363	1	69	**bet**	بَتْ	Kâğıt ve kumaşa sürülen **ahar**.	Farsça be (ب) bâbı
1364	1	69	**betâ**	بَتَا	İsm-i masdardır ki geç ve fâriğ ol manasına.	Farsça be (ب) bâbı
1365	1	69	**patadaḳ)**	پَتَادَقْ)	Fuc'aten, **baġteten**, birdenbire, ansızın.	Farsça be (ب) bâbı
1366	1	70	**putperest**	بُتْ پَرَسْت	Saneme ibadet eden kimse, **ʿâbidü'l-veṯn**.	Farsça be (ب) bâbı
1367	1	70	**bütperestî**	بُتْ پَرَسْتِى	Saneme ibadet etmek, putperestlik.	Farsça be (ب) bâbı
1368	1	70	**bütterâş**	بُتْ تَرَاشْ	Put oyan, sanem imal eden kimse, **ʿâmilu'ṣ-ṣanem**.	Farsça be (ب) bâbı
1369	1	70	**bütḫâne**	بُتْخَانَه	Putperestlerin ibadethanesi ve fahişe kârhanesi yahut meyhane.	Farsça be (ب) bâbı
1370	1	70	**beter**	بَتَرْ	Bed-ter (بدتر) den muhaffeftir, ziyade bed, **aḳbaḥ**, ziyade hayırsız olan.	Farsça be (ب) bâbı
1371	1	70	**peter**	پَتَرْ	Teneke denilen nesne ki sarı ve beyaz olur, **ḳasdîr**.	Farsça be (ب) bâbı
1372	1	70	**bitikçi**	بِتِكْچِى	Yazıcı, kâtip, beylikçi lafzının aslı.	Farsça be (ب) bâbı
1373	1	70	**bütgede**	بُتْكَدَه	Puthane, putperest ibadethanesi, **dâru'ṣ-ṣanem**.	Farsça be (ب) bâbı
1374	1	70	**betyâr**	بَتْيَارْ	Renc, meşakkat, **miḥnet**.	Farsça be (ب) bâbı
1375	1	70	**petîl** [fitil]	پَتِيلْ	**Fetîl**, fetile, **yelîte**.	Farsça be (ب) bâbı
1376	1	70	**petîle**	پَتِيلَه	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça be (ب) bâbı
1377	1	70	**becâ**	بَجَا	Yerinde, mahallinde, münasip, tam, kâmil olan ve bedel, **mübadele,** trampa manasına.	Farsça be (ب) bâbı
1378	1	70	**becayiş**	بَجَايِشْ	Bedel, **mübadele**, ivaz, trampa.	Farsça be (ب) bâbı
1379	1	70	**be-cid)**	بَجِدْ)	Cidd ve say ve cehd ile ve gayretle demektir.	Farsça be (ب) bâbı
1380	1	70	**becs**	بَجْس	Burun yumuşağı, nerm-i bînî, **râʿif**.	Farsça be (ب) bâbı
1381	1	70	**bicişk**	بِجِشْك	**Ṭabiat**, ahlak.	Farsça be (ب) bâbı
1382	1	70	**beçegân**	بَچَگَانْ	Yavrular, **ḥiskilûn**, çocuklar.	Farsça be (ب) bâbı
1383	1	70	**bücül**	بُجُلْ	Aşık denilen kemik ki çocuklar onunla oyun oylarlar, Arabîsi **kaʿb**.	Farsça be (ب) bâbı
1384	1	70	**peçvâk**	پَچْوَاكْ	**Tercüman**, mütercim ve tercüme.	Farsça be (ب) bâbı
1385	1	70	**beçe**	بَچَه	Yavrular, **ḥiskîl**, çocuk.	Farsça be (ب) bâbı
1386	1	70	**puḫ**	پُخْ	Gözde hasıl olan çapak, **ramṣ**.	Farsça be (ب) bâbı

1387	1	70	**beḫâr**	بَخَارْ	Zillet ve mihnet ile dirilmek ve geçinmek.	Farsça be (ب) bâbı
1388	1	71	**(Buḫara)**	**(**بُخَارَا**)**	Maveraünnehir de meşhur bir şehir adıdır, Moğol lisanında mecmu ulûm demektir.	Farsça be (ب) bâbı
1389	1	71	**baḫt**	بَخْت	**Ṭalih,** kader, kısmet ve izzet, saadet, direk ve babanın babası, **cet**.	Farsça be (ب) bâbı
1390	1	71	**puḫt**	پُخْت	Pişti, **ṭabaḫa,** pişirdi ve ayak ile tepmek.	Farsça be (ب) bâbı
1391	1	71	**baḫtâver**	بَخْتَاوَرْ	Bahtlı, talʿat ve saadet sahibi olan, **mesut**.	Farsça be (ب) bâbı
1392	1	71	**baḫtbergeşte**	بَخْت بَرْگَشْتَه	Bahtsız, talihsiz olan, **şeʾm**.	Farsça be (ب) bâbı
1393	1	71	**baḫtbîdâr**	بَخْت بِيدَارْ	Bahtı uyanık olan, bahtlı olan, **meymûn**.	Farsça be (ب) bâbı
1394	1	71	**baḫtḫufte**	بَخْت خُفْتَه	Bahtı uyumuş olan, bahtsız olan, **meşʾûm**.	Farsça be (ب) bâbı
1395	1	71	**puḫten**	پُخْتَنْ	Pişmek, **nażc**, pişirmek.	Farsça be (ب) bâbı
1396	1	71	**baḫtû âmeden**	بَخْتُو آمَدَنْ	İkrar ve **itiraf** etmek.	Farsça be (ب) bâbı
1397	1	71	**puḫte**	پُخْتَه	Pişmiş ve pişkin olan, **maṭbûḫ** ve istiare tarikiyle cihan-dîde ve kerem serdkeşîde ve mücerrep, kâr-dîde, akil olan.	Farsça be (ب) bâbı
1398	1	71	**puḫtî**	پُخْتِی	Elmasiye misilli tutkal ve pelte ve balgam ve cerahat, şu'z.	Farsça be (ب) bâbı
1399	1	71	**baḫtiyar**	بَخْتِيَارْ	Baht dostu, bahtı müsait olan, devlet-mend olan, bahtlı olan, **saʿîd**.	Farsça be (ب) bâbı
1400	1	71	**baḫtiyarî**	بَخْتِيَارِی	Baht, izzet, devlet, talʿat.	Farsça be (ب) bâbı
1401	1	71	**baḫced**	بَخْجَدْ	Demir boku, rîm-i âhen, Arabîsi **ḫubşü'l-ḥadîd**.	Farsça be (ب) bâbı
1401	1	71	**biḫrad**	بِخْرَدْ	Akıllı, **aḳil**, hıred-mend olan.	Farsça be (ب) bâbı
1402	1	71	**biḫradî**	بِخْرَدِی	**Akıl**, hıred, akıllılık.	Farsça be (ب) bâbı
1403	1	71	**baḫs**	بَخْس	Eksik, **naḳış** olan ve sulanmayıp hemen yağmur kuvvetiyle mahsul veren tarla.	Farsça be (ب) bâbı
1404	1	71	**baḫs**	بَخْس	Harâret-i derûndan veyahut renc ve elem ve gussadan ve illet sebebi ile rengi mütegayyir olan, takatsiz ve bitap olan.	Farsça be (ب) bâbı
1405	1	72	**baḫis**	بَخِسْ	Bî-kıymet ve fena ve **aḥḳar** olan.	Farsça be (ب) bâbı
1406	1	72	**baḫsân**	بَخْسَانْ	Solmak ve bozulmak, **ẕübûl**, renc ve zahmet görmüş olan.	Farsça be (ب) bâbı
1407	1	72	**baḫsâned**	بَخْسَانَدْ	İsm-i fâʿildir, eritir, **mayi** ve hararetten bozulur olan.	Farsça be (ب) bâbı
1408	1	72	**baḫsânîden**	بَخْسَانِيدَنْ	Erimek, eritmek, **iẕâbe**.	Farsça be (ب) bâbı
1409	1	72	**beḫast**	بَخَسْت	Uykuda olan horultu, **ḫarḫara**, uykuda ağır basmak, **kâbus**	Farsça be (ب) bâbı
1410	1	72	**baḫsîden**	بَخْسِيدَنْ	Erimek, **meyʿ**, yürek oynamak, mütegayyir olmak, teng-dil olmak.	Farsça be (ب) bâbı
1411	1	72	**baḫş**	بَخْش	Vermek, **ita** etmek ve verici, ita ve ihsan edici, hisse ve nasip.	Farsça be (ب) bâbı
1412	1	72	**baḫşâ**	بَخْشَا	Verici, ita ve ihsan edici olan, **muṭi**.	Farsça be (ب) bâbı
1413	1	72	**baḫşây**	بَخْشَایْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça be (ب) bâbı
1414	1	72	**baḫşâyiş**	بَخْشَايِشْ	Vermek, ita ve ihsan etmek.	Farsça be (ب) bâbı
1415	1	72	**baḫşâyişger**	بَخْشَايِشْگَرْ	İta ve ihsan ve af ve merhamet etmek, **muṭi**.	Farsça be (ب) bâbı
1416	1	72	**baḫşiş**	بَخْشِشْ	Vermek ve verilen nesne, ihsan, **ʿaṭiyye**, hibe.	Farsça be (ب) bâbı

1417	1	72	**baḫşende**	بَخْشَنْدَه	Verici, ihsan edici, **muṭi** ve affedici, yarlıgayıcı olan, **ġafur**.	Farsça be (ب) bâbı
1418	1	72	**baḫşîden**	بَخْشِيدَنْ	Bağışlamak, **ifḍâl**, terahhum etmek.	Farsça be (ب) bâbı
1419	1	72	**baḫşiş**	بَخْشِيشْ	Bahşiş, **ʿaṭiyye**, ihsan.	Farsça be (ب) bâbı
1420	1	72	**(be-ḫilâf)**	**(**بَخِلَافْ**)**	Hilaf üzere, aksi olarak.	Farsça be (ب) bâbı
1421	1	72	**be-ḫod**	بخُودْ	Yalnız, **münferit**, hod be-hod, yapayalnız, başlı başına, müstakil ve kendiliğinden manalarında terkiptir.	Farsça be (ب) bâbı
1422	1	72	**buḫur**	بُخُورْ	Tütsü, güzel kokulu nesne ki onunla tatyîb ederler. Arabîde **buḫûr**.	Farsça be (ب) bâbı
1423	1	73	**buḫurdan**	بُخُورْدَانْ	Buhur yakmaya istimal olunan kap, **miḳṭar**.	Farsça be (ب) bâbı
1424	1	73	**baḫîden**	بَخِيدَنْ	Atılmış pembe, **maḥlûc,** yahut atılmış yün ve saire.	Farsça be (ب) bâbı
1425	1	73	**baḫye**	بَخْيَه	Terzi ve emsalinin diktiği dikiş ve çatma, **ḫurze**.	Farsça be (ب) bâbı
1426	1	73	**baḫyedâr**	بَخْيَه دَارْ	Dikişli olan, çatılı olan, **maḫyûṭ**.	Farsça be (ب) bâbı
1427	1	73	**baḫyezen**	بَخْيَه زَنْ	Dikiş dikici olan, çatıcı olan, **ḫayyâṭ**.	Farsça be (ب) bâbı
1428	1	73	**bed**	بَدْ	**Fena**, kötü, çirkin, **ḳabîḥ**, yaramaz, **şeni**, redî olan, mukabil nîktir, fenalık, kötülük, şer, kubh.	Farsça be (ب) bâbı
1429	1	73	**bedâ**	بَدَا	Fahiş ve yaramaz söz ve yaramaz nesne, **ḫalf**.	Farsça be (ب) bâbı
1430	1	73	**bedaḫter**	بَدْاَخْتَرْ	Yıldızı fena olan, bahtsız olan.	Farsça be (ب) bâbı
1431	1	73	**bedaḫlâḳ**	بَدْاَخْلَاقْ	Huy ve ahlakı fena ve şeni olan, **aḫlâḳ-ı ẕemîme.**	Farsça be (ب) bâbı
1432	1	73	**bedâr**	بَدَارْ	Çift aletlerinden öğendere denilen alet, **mesâse**.	Farsça be (ب) bâbı
1433	1	73	**bedüslûb**	بَدْاُسْلُوبْ	Tarz ve tariki şeni olan ve çirkin olan.	Farsça be (ب) bâbı
1434	1	73	**bedaṣl**	بَدْاَصْلْ	Aslı ve nesli rezil ve deni olan, **ḳabîḥu'l-aṣl**.	Farsça be (ب) bâbı
1435	1	73	**bedâmûz**	بَدْاَمُوزْ	Rezalet ve denaet bildiren rezil ve deni olan.	Farsça be (ب) bâbı
1436	1	73	**bedân**	بَدَانْ	Baʿîde işarettir, ona demek, **lehu**.	Farsça be (ب) bâbı
1437	1	73	**bedendîş**	بَدْاَنْدِيشْ	Şer ve fesat tefekkür eden ve kasteden ve yaramaz sanıcı olan, **fasit**.	Farsça be (ب) bâbı
1438	1	73	**bedâyîn**	بَدْاَيِينْ	Âdet ve resûm ve destûru kabih ve çirkin olan, **ḳabîḥu'l-ʿâde**.	Farsça be (ب) bâbı
1439	1	73	**bedbaḫt**	بَدْبَخْت	Bahtsız olan, talihli olmayan.	Farsça be (ب) bâbı
1440	1	73	**bedpeder**	بَدْپِدَرْ	Üvey ata, **râb**.	Farsça be (ب) bâbı
1441	1	74	**bedpesend**	بَدْپَسَنْد	Müşkülpesent, her nesneyi beğenmez olan.	Farsça be (ب) bâbı
1442	1	74	**bedpüşt**	بَدْپُشْت	Bed-huy at ve katır ki eyer vurdurmaz ve bindirmez, **şemûs.**	Farsça be (ب) bâbı
1443	1	74	**bedbû**	بَدْبُو	Fena kokan, fena kokulu olan, **râyiḥa-ı kerîhe**.	Farsça be (ب) bâbı
1444	1	74	**bedbûd**	بدْبُودْ	Bed, fena, **lain**, **leʾîm** olan.	Farsça be (ب) bâbı
1445	1	74	**bedbin**	بَدْبِينْ	Bed görüp beğenmez olan.	Farsça be (ب) bâbı
1446	1	74	**bedter**	بَدْتَرْ	Ziyade bed ve kabîh ve şeni olan, **ebşaʿ**.	Farsça be (ب) bâbı
1447	1	74	**bedterîn**	بَدْتَرِينْ	En ziyade bed ve kabîh ve şeni olan, **aḳbaḥ**.	Farsça be (ب) bâbı
1448	1	74	**bedcins**	بَدْجِنْس	Cinsi fena olan, soysuz olan ve mechûlü'n-neseb olan.	Farsça be (ب) bâbı

1449	1	74	**bedçeşm**	بَدْ چَشْم	Gözü nazar değdirir olan ve hasetçi olan, **ḥâsid**.	Farsça be (ب) bâbı
1450	1	74	**bedçehre**	بَدْچِهْرَه	Çirkin, **kerîhu'l-manẓar** olan.	Farsça be (ب) bâbı
1451	1	74	**bedḥâl**	بَدْحَالْ	Hali düşkün olan.	Farsça be (ب) bâbı
1452	1	74	**bedaḫşân**	بَدَاخْشَانْ	Horasan ile Hint serhadi meyanında bir meşhur vilayettir ki orada lal madeni vardır.	Farsça be (ب) bâbı
1453	1	74	**bedḫiṣâl**	بَدْخِصَالْ	Huy ve tabiati rezil ve şerir olan, **ḳabîḥu'l-ḫulḳ**.	Farsça be (ب) bâbı
1454	1	74	**bedḫulḳ**	بَدْخُلُق	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça be (ب) bâbı
1455	1	74	**bedḫû**	بَدْخُو	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça be (ب) bâbı
1456	1	74	**bedḫâh**	بَدْخَواهْ	Düşman, fenalık isteyici, **ḥasûd** olan.	Farsça be (ب) bâbı
1457	1	74	**bedḫâhî**	بَدْخَواهِى	Düşmanlık, **adavet**, fenalık istemek.	Farsça be (ب) bâbı
1458	1	74	**beddua**	بَدْدُعَا	Lanet yerine fenalık olsun diye Allahuteala Hazretlerinden niyaz etmek.	Farsça be (ب) bâbı
1459	1	74	**beder**	بَدَرْ	Taşra, **ḫariç** olan.	Farsça be (ب) bâbı
1460	1	74	**peder**	پَدَرْ	Baba, **vâlid**, ata, **eb**.	Farsça be (ب) bâbı
1461	1	74	**bedrâm**	بَدْرَامْ	Müferrih olan mahal, seyir yeri ve ziyafet.	Farsça be (ب) bâbı
1462	1	74	**peder ender**	پَدَرْاَنْدَرْ	Üvey ata, üvey baba, **râb**.	Farsça be (ب) bâbı
1463	1	74	**bedrâh**	بَدْرَاهْ	Fena yola sapmış olan, **ḍâll**, dalalete giriftar olan.	Farsça be (ب) bâbı
1464	1	75	**bederây**	بَدَرْآىْ	Taşra gel, taşra çık demek manasına emirdir, **uḫruc**.	Farsça be (ب) bâbı
1465	1	75	**bedreʾy**	بَدْرَأىْ	Rey ve nazar ve kıyası yanlış ve bed ve batıl olan, **ḳabîḥu'r-reʾy**.	Farsça be (ب) bâbı
1466	1	75	**be-der âyed**	بَدَرْآيَدْ	Bâ (بَا) ve der (دَرْ) ve âyed (آيَدْ) lafızlarından mürekkep, kapıya gelir, **yecîʾu ʿale'l-bâb** manasına.	Farsça be (ب) bâbı
1467	1	75	**bedr bülend**	بَدْرُبُلَنْد	Mâh-ı temâm, ayın tamam bedr olması, **bedr**.	Farsça be (ب) bâbı
1468	1	75	**bedret**	بَدْرَةْ	Büyük ve müdevver ve keskin olan göz.	Farsça be (ب) bâbı
1469	1	75	**bedreftâr**	بَدْرَفْتَارْ	Gidişi ve yürüyüşü fena olan, **ḳabîḥu'l-ḥareke**.	Farsça be (ب) bâbı
1470	1	75	**bedraḳa**	بَدْرَقَه	**Delil**, kılavuz, rehber ve mürşit, tarîk-i Hüdâ olan.	Farsça be (ب) bâbı
1471	1	75	**bedrek**	بَدْرَكْ	Bed-endîş ve aslı kötü olan, **ḳabîḥu'l-aṣl**.	Farsça be (ب) bâbı
1472	1	75	**bedrüşt**	بَدْرُوشْت	İslam ile küffâr memâliki arasında olan sınır ve serhat, Arabîsi **ṣüġûr**.	Farsça be (ب) bâbı
1473	1	75	**bedre**	بَدْرَه	On bin akçe-i müştemil, **ṣurre**.	Farsça be (ب) bâbı
1474	1	75	**beddil**	بَدْدِلْ	Korkulu ve mahûf olan, **cübbân** olan.	Farsça be (ب) bâbı
1475	1	75	**bedzebân**	بَدْزَبَانْ	Ağzı pis olan, nâ-sezâ, söz söyleyici olan, **ḳabîḥu'l-lisân**.	Farsça be (ب) bâbı
1476	1	75	**bedzehre**	بَدْزَهْرَه	Yaramaz, gönüllü, **saḳîmü'l-fikr**, bed-endîş, çifteli olan, korkak olan.	Farsça be (ب) bâbı
1477	1	75	**bedsüvâr**	بَدْسُوَارْ	Bindirmez ve eyer vurdurmaz olan bed-huy at, **ṣemûs**.	Farsça be (ب) bâbı
1478	1	75	**bedsîret**	بَدْسِيرَتْ	Sîret ve ahlak ve huyu yaramaz olan, **ḳabîḥu'l-ḫulḳ**.	Farsça be (ب) bâbı
1479	1	75	**bedʿamel**	بَدْعَمَلْ	Fiil ve ameli kerih ve nâ-pesend olan, **ḳabîḥu'l-ʿamel**.	Farsça be (ب) bâbı
1480	1	75	**bedʿahd**	بَدْعَهْد	Yalancı, vaat ve ahdine itimat olunmaz olan, **keẕẕâb**.	Farsça be (ب) bâbı

1481	1	75	**bedfercâm**	بدْفَرْجَامْ	Son ve akibeti fena olan, **lain** olan.	Farsça be (ب) bâbı
1482	1	76	**bedfermâ**	بَدْفَرْمَا	Ayıp ve günah işlemesini emredici olan, **mużill**.	Farsça be (ب) bâbı
1483	1	76	**bedfiʿâl**	بَدْفِعَالْ	Fiil ve ameli kerih ve kabîh olan, **ḳabîḥu'l-efʿâl,** ehl-i fesâd olan.	Farsça be (ب) bâbı
1484	1	76	**bedkâr**	بَدْكَارْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça be (ب) bâbı
1485	1	76	**bedkirdâr**	بَدْكِرْدَارْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça be (ب) bâbı
1486	1	76	**bedgümân**	بَدْگُمَانْ	Fenâ-yı vesvese ve şüphe edici olan, **müvesvis**.	Farsça be (ب) bâbı
1487	1	76	**bedgend**	بَدْگَنْد	**Rüşvet** denilen habis.	Farsça be (ب) bâbı
1488	1	76	**bedgû**	بَدْگُو	İftiracı, **müfteri**, yalancı olan.	Farsça be (ب) bâbı
1489	1	76	**bedgevher**	بَدْگَوْهَرْ	İçi, zatı, tabiati fena olan, **sû'u'ṭ-ṭabʿ**.	Farsça be (ب) bâbı
1490	1	76	**bedgûy**	بَدْگُويْ	Bed-gû, iftiracı, **müfteri**.	Farsça be (ب) bâbı
1491	1	76	**bedgîş**	بَدْگِيشْ	Bî-dîn ve bed-mezheb ve bed-millet olan, **münafiḳ**.	Farsça be (ب) bâbı
1492	1	76	**bedil**	بَدِلْ	Yürekten, riyasız, **ʿan-şamîm**, be (بَ) ile dil (دِلْ)' den mürekkeptir.	Farsça be (ب) bâbı
1493	1	76	**bedmihr**	بَدْمِهْر	Huysuz, ters tabiatli, mürüvvetsiz olan, **sû'u'ṭ-ṭabʿ.**	Farsça be (ب) bâbı
1494	1	76	**bednâm**	بَدْنَامْ	Fena şöhretli olan, ismi şerle zikrolunan, **ḳabîḥu'l-ism**.	Farsça be (ب) bâbı
1495	1	76	**bednijâd**	بَدْنِژَارْ	Soyu, sopu zelil olan, piç olan, **ḳabîḥu'n-neseb**.	Farsça be (ب) bâbı
1496	1	76	**bednesl**	بَدْنَسْل	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça be (ب) bâbı
1497	1	76	**bednefs**	بَدْنَفْس	Yaramaz olan ve menhiyattan içtinap etmeyip, **mürtekip**, **muherremât** olan	Farsça be (ب) bâbı
1498	1	76	**bednümâ**	بَدْنُمَا	Çirkin, **kerîhu'l-manẓar** olan.	Farsça be (ب) bâbı
1499	1	76	**bednihâd**	بَدْنِهَادْ	Hilkat ve aslı fena olan, **ḳabîḥu'l-ḫalḳ**.	Farsça be (ب) bâbı
1500	1	76	**bedniyyet**	بَدْنِيَّتْ	Niyeti ve samimi fena olan, **ḳabîḥu'n-niyyet**.	Farsça be (ب) bâbı
1501	1	76	**bedû**	بَدُو	Be (ب) ile o (او)' dan mürekkep, ona, **lehu** demektir, elif (ا)'i hazf ile yerine dâl(د) getirildi.	Farsça be (ب) bâbı
1501	1	76	**büde**	بُدَه	Kav, ağaç kavı ve paçavra kavı, **ḫurâḳa**.	Farsça be (ب) bâbı
1502	1	77	**bedhûş**	بَدْهُوشْ	Yaramaz akıllı ve yaramaz fikirli olan, **saḳîmu'l-ḳalb**.	Farsça be (ب) bâbı
1503	1	77	**bedî**	بَدِی	Bedlik, **ḳubḥ**, kötülük, yaramazlık.	Farsça be (ب) bâbı
1504	1	77	**bedîd**	بَدِيدْ	Zahir, **meşhut**, göz görür olan ve göze görünür olan.	Farsça be (ب) bâbı
1505	1	77	**pedîd**	پَدِيدْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça be (ب) bâbı
1506	1	77	**bedîdâr**	بَدِيدَارْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça be (ب) bâbı
1507	1	77	**pedîdâr**	پَدِيدَارْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça be (ب) bâbı
1508	1	77	**bedîn**	بَدِينْ	Karîbe işarettir, **hâẕâ**, buna, bunu, bununla demektir.	Farsça be (ب) bâbı
1509	1	77	**beẕle**	بَذْلَه	Avaz ile şiir okumak, **laḥn** ve latife söylemek.	Farsça be (ب) bâbı
1510	1	77	**beẕlebâz**	بَذْلَبَازْ	Latifegû ve mizâc-engîz ve nedîm-i meclis-ârâ ve hazır cevap olan ve hoş-ârây olan, **melîḥu'l-kelm**.	Farsça be (ب) bâbı
1511	1	77	**beẕlegû**	بَذْلَه‌گو	Latife edici, güldürücü olan, **mużḥik**.	Farsça be (ب) bâbı

1512	1	77	**peẕîr**	پَذِيرْ	Kabul edici, kabil ve malik olan, emir tutucu, söz dinleyici olan.	Farsça be (ب) bâbı
1513	1	77	**peẕîrâ**	پَذِيرَا	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça be (ب) bâbı
1514	1	77	**peẕîreft**	پَذِيرَفْت	Kabul eyledi manasına fiʿl-i mâzîdir.	Farsça be (ب) bâbı
1515	1	77	**peẕîreftâr**	پَذِيرَفْتَارْ	Kabul etmek, razı olmak.	Farsça be (ب) bâbı
1516	1	77	**peẕîreftârîden**	پَذِيرَفْتَارِيدَنْ	Taahhüt eylemek ve bir nesneyi deruhte etmek ve kabul ettirmek, beğendirmek.	Farsça be (ب) bâbı
1517	1	77	**peẕîreften**	پَذِيرَفْتَنْ	Kabul eylemek, pesend etmek, **istiḥsân**.	Farsça be (ب) bâbı
1518	1	77	**ber**	بَرْ	Üzere, **ʿalâ** manasına edât-ı istiʿlâdır ve göğüs, sine, sadr ve câh, nakil, götürücü olan ve meyve, semere ve yaprak, varak, taraf, içine manasınadır ki Arabîde **cenb** ve **fî** ile ifade olunur ve kucak, nebatat, tohum, nasip, vatan ve karargâh, geniş mahal, ezber ve hıfz ve mahbupların yanağı üst tarafı ve mahbup ve tahsîn-i lafz için efʿâl ve mesâdir-i evâʾiline idhâl olur hazfında manaya halel gelmez.	Farsça be (ب) bâbı
1519	1	78	**pür**	پُرْ	Dolu, **memlu** olan	Farsça be (ب) bâbı
1520	1	78	**per**	پَرْ	Kuş tüyü ve kuş kanadı, **cenaḥ**, pertev ve şule, kol, etek ve her nesnenin kenarı, ok yeleği, parmak ile nesne hesap etmek, dolap çarkı.	Farsça be (ب) bâbı
1521	1	78	**beraber)**	بَرَابَرْ)	**Müsâvî**, müşabih, muhâkî, mutabık olan.	Farsça be (ب) bâbı
1522	1	78	**(berat)**	**(**بَرَاتْ)	Emr-i padişâhî ve bir vazife için hadime verilen yazılı emir kâğıdı.	Farsça be (ب) bâbı
1523	1	78	**birâderende**	بَرَادَرَنْدَه	Üvey kardeş.	Farsça be (ب) bâbı
1524	1	78	**berâred**	بَرْاَرَدْ	Yaraşır, **cedr** ve münasip olan.	Farsça be (ب) bâbı
1525	1	78	**ber-ârîden**	بَرْاَرِيدَنْ	Kaldırmak, götürmek.	Farsça be (ب) bâbı
1526	1	78	**burâzîden**	بُرَازِيدَنْ	Yaraşmak, **teceddür**, yaraştırmak.	Farsça be (ب) bâbı
1527	1	78	**ber-âzvân**	بَرْاَزْوَانْ	Kılıç ve bıçak vesairenin kabzasıyla demiri arasına korlar, gümüş ve bakır vesair şeyden ederler, **ḳabîʿa**.	Farsça be (ب) bâbı
1528	1	78	**birader**	بِرَادَرْ	Kardeş, karındaş, **eḫ**.	Farsça be (ب) bâbı
1529	1	78	**birâderâne**	بِرَادَرَانَه	Birader gibi kardeşe layık olan.	Farsça be (ب) bâbı
1530	1	78	**birâderḫânde**	بِرَادَرْخَوانْدَ	Ahiret kardeşi, muhabbeten **ʿaḳd-i uḫuvvet** etmiş olan, **iḫâʾe**.	Farsça be (ب) bâbı
1531	1	78	**perâgenden**	پَرَاگَنْدَنْ	Dağıtmak, **tenşîr** ve perişan etmek.	Farsça be (ب) bâbı
1532	1	78	**perakende**	پَرَاگَنْدَه	Dağılmış, perişan olmuş, **müteferriḳ** ve darmadağın olan.	Farsça be (ب) bâbı
1533	1	78	**ber-âmeden**	بَرْاَمَدَنْ	Gelmek, yukarı çıkmak, **refʿ** ve mecazen iş hasıl olmak.	Farsça be (ب) bâbı
1534	1	78	**perân**	پَرَانْ	Uçucu, **ṭâʾir**, uçar olan.	Farsça be (ب) bâbı
1535	1	79	**bürrân**	بُرَّانْ	Keskin, **ramîż**, kılağılı, hadîd ve kesici olan.	Farsça be (ب) bâbı
1536	1	79	**ber-endâḫte**	بَرْاَنْدَاخْتَه	Yukarı atılmış, yukarı kaldırılmış olan, **merfûʿ**.	Farsça be (ب) bâbı
1537	1	79	**ber-endâz**	بَرْاَنْدَازْ	Yukarı kaldırıcı, yukarı atıcı olan, **râfiʿ**.	Farsça be (ب) bâbı

1538	1	79	**ber-âverden**	بَرْاَوَرْدَنْ	Götürmek, çıkarmak, **irtifa**, yukarı kaldırmak, hasıl etmek, yapmak, bitirmek, vücuda getirmek.	Farsça be (ب) bâbı
1539	1	79	**ber-âverde**	بَرْ اَوَرْدَه	Yukarı kaldırılmış, refʿ olunmuş olan.	Farsça be (ب) bâbı
1540	1	79	**berâh**	بَرَاهْ	Zîb, **ziynet**, ârâstegî ve hûb, nîk ve güzel olan.	Farsça be (ب) bâbı
1541	1	79	**berây**	بَرَايْ	İçin, **li'ecl** manasına edattır.	Farsça be (ب) bâbı
1542	1	79	**berbat**	بَرْبَادْ	Perişan, harap olmuş, telef ve helak olunmuş olan.	Farsça be (ب) bâbı
1543	1	79	**pürbâr**	پُرْبَارْ	Yüklü, **ḥâmil** ve üzerinde çok meyvesi olan.	Farsça be (ب) bâbı
1544	1	79	**berbaris**	بَرْبَارِشْ	Amberbâris denilen meyve, Arabîde dahi amberbâris derler.	Farsça be (ب) bâbı
1545	1	79	**berpâ**	بَرْپَا	Ayakta **ḳaim** ve cari mukarrer, merʿî olan.	Farsça be (ب) bâbı
1546	1	79	**berber)**	بَرْبَرْ)	Tıraş etmekle meşgul ve merzuk olan kimse, **ḥallâḳ**, **ḥaccâm**, ve ziyade yukarı, **aʿlâ'l-eʿâlî**.	Farsça be (ب) bâbı
1547	1	79	**berbürde**	بَرْبُرْدَه	Kapılmış, **muḫtelis**, alınmış, götürülmüş olan.	Farsça be (ب) bâbı
1548	1	79	**berbaṭ**	بَرْبَطْ	Bir nevi çalgı aletinin ismidir.	Farsça be (ب) bâbı
1549	1	79	**berbend**	بَرْبَنْد	Avratların sinelerine bağladıkları inci ve altın ve lal ve zümrüt ile murassa nesne, Arabîsi **lebîb**.	Farsça be (ب) bâbı
1550	1	79	**berbehîn**	بَرْبَهِينْ	Semiz ot denilen nebat. Arabîsi **baḳlatu'l- ḥamḳâ'**.	Farsça be (ب) bâbı
1551	1	79	**pertâb**	پَرْتَابْ	Ok menzili, **helak** ve menzil oku ve atmak ve atlamak kendini atmak, sıçramak, **veṣb**.	Farsça be (ب) bâbı
1552	1	80	**bertâften**	بَرْتَافْتَنْ	Dönmek, bükmek, döndürmek, **taḳlîb**.	Farsça be (ب) bâbı
1553	1	80	**pertâv**	پَرْتَاوْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça be (ب) bâbı
1554	1	80	**berter**	بَرْتَرْ	Ziyade yüce ve yüksek ve **refîʿ** olan.	Farsça be (ب) bâbı
1555	1	80	**berterîn**	بَرْتَرِينْ	En ziyade yüce ve yüksek ve refîʿ olan, **erfaʿ**.	Farsça be (ب) bâbı
1556	1	80	**pertemîden**	پَرْتَمِيدَنْ	Dudak şişip yarılmak, tepsirmek, **ʿaṣb**.	Farsça be (ب) bâbı
1557	1	80	**berteng**	بَرْتَنْك	Masumları düşmemek için beşikte bağladıkları bez paresi, bağırdak, **ḳimâṭ**.	Farsça be (ب) bâbı
1558	1	80	**pertev**	پَرْتَوْ	Ziya, **şua**, cism-i münîr etrafında görünen tel tel aydınlık ve parlayıcı olan.	Farsça be (ب) bâbı
1559	1	80	**pertev efşân**	پَرْتَوْاَفْشَانْ	Ziyâ-pâş, aydınlık saçıcı, **münîr**, parlak olan.	Farsça be (ب) bâbı
1560	1	80	**pertev endâz**	پَرْتَوْاَنْدَازْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça be (ب) bâbı
1561	1	80	**burç**	بُرْج	Kale çıkması, kale kulesi, **şurfe** ve daire, mıntıka üzerinde mesâha olunan otuz derece miktarı.	Farsça be (ب) bâbı
1562	1	80	**berc**	بَرْج	Oklava denilen ağaç ki onunla yufka vesaire açarlar, **miḥlâc**.	Farsça be (ب) bâbı
1563	1	80	**bercâ**	بَرْجَا	Yerinde, tam, **ṣaḥîḥ**, münasip olan.	Farsça be (ب) bâbı
1564	1	80	**bercâme**	بَرْجَامَه	Kıymetli esvap, kıymet-dâr câme.	Farsça be (ب) bâbı
1565	1	80	**bercesten**	بَرْجَسْتَنْ	Sıçramak, **veṣb**, vücûd-ı insân illet sebebiyle kabarmak.	Farsça be (ب) bâbı
1566	1	80	**perçem**	پَرْچَمْ	Malum tıraş olundukta baş tepesinde bırakılan saç yumağı, **nâṣiye**.	Farsça be (ب) bâbı

1567	1	80	**berçîden**	بَرْچِيدَنْ	Düşürmek, toplamak, **iḳtiżâf**.	Farsça be (ب) bâbı
1568	1	80	**perçîden**	پَرْچِيدَنْ	Mıh kakmak ve ucunu berkitmek, **ḳarʿ**.	Farsça be (ب) bâbı
1569	1	81	**perçin)**	پَرْچِينْ)	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça be (ب) bâbı
1570	1	81	**berçîde**	بَرْچِيدَه	Düşürülmüş, toplanmış olan, **muḳteṭif**.	Farsça be (ب) bâbı
1571	1	81	**berçînâ**	بَرْچِينَا	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça be (ب) bâbı
1572	1	81	**perçîn**	پَرْچِينْ	Bağ ve bostanlar duvarları üzerine adam geçmemek için konulan çalı, **żiġş**.	Farsça be (ب) bâbı
1573	1	81	**pürçîn**	پُرْچِينْ	Buruşuk, **müşennec**, kıvrımlı olan.	Farsça be (ب) bâbı
1574	1	81	**berḫâst**	بَرْخَاسْت	Kalkmak ve kalkış, ayaklanış, **nehż**.	Farsça be (ب) bâbı
1575	1	81	**berḫâsten**	بَرْخاسْتَنْ	Kalkmak, ayağa kalkmak, **ḳıyâm**.	Farsça be (ب) bâbı
1576	1	81	**berḫâste**	بَرْخَاسْتَه	Kalkmış, **ḳaim**, ayaklanmış olan.	Farsça be (ب) bâbı
1577	1	81	**berḫâş**	بَرْخَاشْ	Kavga, niza, gürültü, harıltı, muharebe, cenk, **cidâl**.	Farsça be (ب) bâbı
1578	1	81	**pürḫâş**	پُرْخَاشْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça be (ب) bâbı
1579	1	81	**pürḫâşcû**	پُرْخَاشْجُو	Kavgacı, **muḥarip**, kavga arayıcı olan.	Farsça be (ب) bâbı
1580	1	81	**pürḫâşḫûr**	پُرْخَاشْخُورْ	Kavgacı, **mucâdil**, cenkçi olan.	Farsça be (ب) bâbı
1581	1	81	**berḫâr**	بَرْخَوارْ	Hisse, **naṣip,** behre, pay ve hissedar, behre-mend, nasipli olan.	Farsça be (ب) bâbı
1582	1	81	**berḫûr**	بَرْخُرورْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça be (ب) bâbı
1583	1	81	**berḫûrdâr**	بَرْخُورْدَارْ	Hisse-mend, behre-mend, nasipli olan ve sâhib-i devlet ve ikbal olan.	Farsça be (ب) bâbı
1584	1	81	**berḫîz**	بَرْخِيزْ	Kalkmak, **ḳıyam** ve dirilmek ve zorbalık etmek.	Farsça be (ب) bâbı
1585	1	81	**berḫîzeş**	بَرْخِيزَشْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça be (ب) bâbı
1586	1	81	**pered**	پَرَدْ	Fiʿl-i mâzîdir, uçtu, **ṭâra** ve uçar manasına.	Farsça be (ب) bâbı
1587	1	81	**perdaḫ**	پَرْدَاخْ	Cila, yüzü düz ve parlak olmak, **ziʾber**.	Farsça be (ب) bâbı
1588	1	81	**perdâḫt**	پَرْدَاخْت	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça be (ب) bâbı
1589	1	81	**perdâḫten**	پَرْدَاخْتَنْ	Teveccüh göstermek ve mukayyet olmak, saz çalmak ve nağme eylemek, fâriġ olmak, kaldırmak ve refʿ etmek, hali eylemek, tamam eylemek ve ahire erişmek, tamam olmak, tutmak ve kapmak, cila vermek, ziynetlemek.	Farsça be (ب) bâbı
1590	1	82	**perdâḫte**	پَرْدَاخْتَه	Düzelmiş, tertip olunmuş, yapılmış olan, **müsevvî**.	Farsça be (ب) bâbı
1591	1	82	**berdâr**	بَرْدَارْ	Kaldırılmış, asılmış olan, **muallaḳ** ve tutucu, itaat edici olan ve semereli yemiş verici olan.	Farsça be (ب) bâbı
1592	1	82	**perdâz**	پَرْدَازْ	Düzücü, tertip edici olan, **mürettip**.	Farsça be (ب) bâbı
1593	1	82	**perdâzî**	پَرْدَازِى	Perdazlık, tertip edicilik.	Farsça be (ب) bâbı
1594	1	82	**berdâşte**	بَرْدَاشْتَه	Kaldırılmış, refʿ olunmuş olan, **merfûʿ**.	Farsça be (ب) bâbı
1595	1	82	**berdegân**	بَرْدَگَانْ	**Esîrûn**, köleler, kullar.	Farsça be (ب) bâbı
1596	1	82	**pürdil**	پُرْدِلْ	**Şeci** ve bahadır olan ve sâhib-i fikr ve rey olan.	Farsça be (ب) bâbı
1597	1	82	**berdemîd**	بَرْدَمِيدْ	Zahir ve aşikâr olmak.	Farsça be (ب) bâbı

1598	1	82	**bürdbâr**	بُرْدَبَارْ	İşte **teennî** ve tehir ve metanet ve vakar ile hareket etmek.	Farsça be (ب) bâbı
1599	1	82	**bürden**	بُرْدَنْ	İletmek, **izdimâl** ve oyunda galip olmak ve cenkte galebe etmek.	Farsça be (ب) bâbı
1600	1	82	**berdevam**	بَرْدَوَامْ	Devam üzere, daim ve daima, **ʿale'd-devâm** manasına.	Farsça be (ب) bâbı
1601	1	82	**berduş**	بَرْدُوشْ	Omuzlanmış, omuza alınmış olan, **ʿale'l-menkib**.	Farsça be (ب) bâbı
1601	1	82	**berde**	بَرْدَه	**Esir**, köle, tutsak.	Farsça be (ب) bâbı
1602	1	82	**perde**	پَرْدَه	Örtü ve setr olmak için üst tarafından asılıp alt tarafı sarkar olan kumaş, **ḥicap** ve saz kuyruğunda olan taksimler ve musiki sedası.	Farsça be (ب) bâbı
1603	1	82	**perde ber-endâz**	پَرْدَه بَرْاَنْدَازْ	Perde kaldırıcı, perde çıkarıcı, **râfiʿu'l-ḥizr.**	Farsça be (ب) bâbı
1604	1	82	**perdedar**	پَرْدَهدَارْ	Perdeci, perde açıp kapamaya memur olan, **ġuşşâ'**.	Farsça be (ب) bâbı
1605	1	83	**perdeder**	پَرْدَهدَرْ	Perde yırtıcı yani keşf-i râz edici, kâşifu's-sır, arsız, edepsiz olan.	Farsça be (ب) bâbı
1606	1	83	**perdeserâ**	پَرْدَهسَرَا	Sazcı, sâzende ve çalgıcı, **lâhî** ve harem kapısında ve mülûk ve ekâbir haneleri kapılarında olan perde.	Farsça be (ب) bâbı
1607	1	83	**perdeserây**	پَرْدَه سَرَایْ	Çadır, **ḫayme**.	Farsça be (ب) bâbı
1608	1	83	**perdeşinâs**	پَرْدَه شِنَاسْ	Ehl-i mûsikî, **şâdî,** sazende ve akil ve arif olan.	Farsça be (ب) bâbı
1609	1	83	**perdekeş**	پَرْدَهكَشْ	Perde çeker olan.	Farsça be (ب) bâbı
1610	1	83	**perdegâr**	پَرْدَهكَارْ	Perde örtülü olan mahal, **mestur**.	Farsça be (ب) bâbı
1611	1	83	**perdenişîn**	پَرْدَهنَشِينْ	Perdeli mahalde oturucu olan, **ehl-i ʿişmet** ve iffet ve inziva olan.	Farsça be (ب) bâbı
1612	1	83	**berzede**	بَرْزَده	Yukarıya doğru sürülmüş ve kaldırılmış olan, **mürtefi**.	Farsça be (ب) bâbı
1613	1	83	**berzigâr**	بَرْزِگَارْ	Ekinci, **zârîʿ**, **ḫarrâṣ**.	Farsça be (ب) bâbı
1614	1	83	**berziger**	بَرْزِگَرْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça be (ب) bâbı
1615	1	83	**berzeger**	بَرْزَهگَرْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça be (ب) bâbı
1616	1	83	**berzîger**	بَرْزِيگَرْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça be (ب) bâbı
1617	1	83	**berzîden**	بَرْزِيدَنْ	**Müdavemet** ve mülazemet etmek.	Farsça be (ب) bâbı
1618	1	83	**bers**	بَرْس	Kendir yaprağından imal olunan bir nevi afyon.	Farsça be (ب) bâbı
1619	1	83	**pürsâle**	پُرْسَالَه	Yaşı dolgun olan, **müsinn**, ihtiyar olan.	Farsça be (ب) bâbı
1620	1	83	**pürsân**	پُرْسَانْ	Sorup sual edici olan, **sâ'il**.	Farsça be (ب) bâbı
1621	1	83	**bersâm**	بَرْسَامْ	Etıbbâ beyninde maruf bir illettir, **sâm** ve vecʿ-i sadr.	Farsça be (ب) bâbı
1622	1	83	**perest**	پَرَسْت	İbadet edici, tapıcı, **âbid** olan.	Farsça be (ب) bâbı
1623	1	83	**perestâr**	پَرَسْتَارْ	**ʿAbd**, kul, bende ve hizmetkâr.	Farsça be (ب) bâbı
1624	1	83	**perestârî**	پَرَسْتَارِی	Hizmet, kulluk, bendelik.	Farsça be (ب) bâbı
1625	1	83	**perestân**	پَرَسْتَانْ	Abdler, kullar, bendeler, **ʿibâd**.	Farsça be (ب) bâbı
1626	1	83	**perestiş**	پَرَسْتِشْ	İbadet, tapınmak, bendelik etmek.	Farsça be (ب) bâbı
1627	1	84	**perestende**	پَرَسْتَنْده	İbadet edici, tapıcı olan, **ʿâbid**.	Farsça be (ب) bâbı
1628	1	84	**pürsiş**	پُرْسِشْ	Sual sormak, istifsâr etmek.	Farsça be (ب) bâbı

1629	1	84	**pürsûz**	پُرْسُوزْ	Bütün bütün ateş kesilip yanık olan, **żarîm**.	Farsça be (ب) bâbı
1630	1	84	**pürsîden**	پُرْسِيدَنْ	Sormak, **sual** etmek.	Farsça be (ب) bâbı
1631	1	84	**bürsîden**	بُرْسِيدَنْ	**Tamam** olmak ve nâbûd olmak.	Farsça be (ب) bâbı
1632	1	84	**beriş**	بَرِشْ	Deve yuları, **mihâr-ı şütr**, **licâmü'l-ibl**.	Farsça be (ب) bâbı
1633	1	84	**berşen**	بَرْشَنْ	Sarmaşık denilen ot, ağaca sarılıp çıkar.	Farsça be (ب) bâbı
1634	1	84	**ber şude**	بَرْشُدَه	Yukarı gitti, yani bülent oldu, **irtefeʿa** demektir.	Farsça be (ب) bâbı
1635	1	84	**büruşte**	بُرُشْتَه	Pişmiş, kavrulmuş, yanmış olan.	Farsça be (ب) bâbı
1636	1	84	**(Barşîṣâ)**	(بَرْصِيصَا)	Bir şeyh-i âbidin ismidir, nice zaman ibadet etmişken ahir bir kız sebebiyle kâfir oldu derler.	Farsça be (ب) bâbı
1637	1	84	**berṭaraf**	بَرْطَرَفْ	Savıp defolunan.	Farsça be (ب) bâbı
1638	1	84	**pürġûr**	پُرْغُورْ	Bulgur denilen nesne ki ondan pilav ederler, Arabîsi **bergul**.	Farsça be (ب) bâbı
1639	1	84	**berġûl**	بَرْغُولْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça be (ب) bâbı
1640	1	84	**berf**	بَرْف	Kar, **şelc**.	Farsça be (ب) bâbı
1641	1	84	**berfend**	بَرْفَنْد	Leşker, asker, **ceyş**.	Farsça be (ب) bâbı
1642	1	84	**(berḳ)**	(بَرْق)	Şimşek.	Farsça be (ب) bâbı
1643	1	84	**berḳendâz**	بَرْق اَنْدَازْ	Tüfekçi ve şimşek atıcı olan.	Farsça be (ب) bâbı
1644	1	84	**berḳarâr**	بَرْقَرَارْ	Karardâde, **muḳarrer**, karar verilmiş olan ve daimi olan.	Farsça be (ب) bâbı
1645	1	84	**berg**	بَرْگ	Yaprak, **varaḳ**, tedârik-i mühimmat, sefer ve levâzım-ı râh, intizâm-ı hâl, mal, mülk, saz ve nevâ, ahenk ve nağme, sâmân, serencam, azm ve kasıt, rızık ve zahire.	Farsça be (ب) bâbı
1646	1	84	**berek**	بَرَكْ	Deve yününden dokunmuş nesne.	Farsça be (ب) bâbı
1647	1	85	**pergâr**	پَرْگَارْ	Daire resmetmeğe iki ayaklı pergel, **devvâre**.	Farsça be (ب) bâbı
1648	1	85	**bergâşt**	بَرْگَاشْت	Fiʿl-i mâzîdir, döndürdü manasına.	Farsça be (ب) bâbı
1649	1	85	**pergâle**	پَرْگَالَه	Yama, **ruḳʿa** ve haşin iplik ile dokunmuş bir cins kumaş.	Farsça be (ب) bâbı
1650	1	85	**bergüzar**	بَرْگُذَارْ	Hatırdan ihraç olunmamak için verilen hediye.	Farsça be (ب) bâbı
1651	1	85	**berger**	بَرْگَرْ	Baht, **ṭalih**, ikbal.	Farsça be (ب) bâbı
1652	1	85	**ber giriften**	بَرْگِرِفْتَنْ	Tutmak, **temessük** ve götürmek ve gidermek.	Farsça be (ب) bâbı
1653	1	85	**bergirîz**	بَرْگِرِيزْ	Hazan, **ḫarîf**, sonbahar, yaprak dökücü olan.	Farsça be (ب) bâbı
1654	1	85	**bergüzîde**	بَرْگُزِيدَه	**Münteḫap**, intihap olunmuş, seçilmiş olan.	Farsça be (ب) bâbı
1655	1	85	**ber kerden**	بَرْكَرْدَنْ	Koparmak, **intizâʿ**, kökünden çıkarmak.	Farsça be (ب) bâbı
1656	1	85	**bergrîz**	بَرْكِرِيزْ	**Faṣl-ı ḫazân**, yaprak döküm zamanı.	Farsça be (ب) bâbı
1657	1	85	**bergest**	بَرْكَسْت	Mazallah ve mübâda manasınadır.	Farsça be (ب) bâbı
1658	1	85	**bergeşt**	بَرْگَشْت	Düşkün, bahtsız olan.	Farsça be (ب) bâbı
1659	1	85	**bergend**	بَرْكَنْد	Yerinden kopardı, kökünden çıkardı, **nezaʿa**.	Farsça be (ب) bâbı

1660	1	85	**pergende**	پَرْگَنْدَه	Dağılmış, darmadağan olan, **müteşettet**.	Farsça be (ب) bâbı
1661	1	85	**bergenden**	بَرْگَنْدَنْ	Koparmak, **ḳalʿ** etmek.	Farsça be (ب) bâbı
1662	1	85	**berg ü bâr**	بَرْگُوبَارْ	Yaprakla yemiş, **evrâḳ ve eşmâr**.	Farsça be (ب) bâbı
1663	1	85	**berg ü sâz**	بَرْگُوسَازْ	Mal ve eşya, **mâl u menâl**.	Farsça be (ب) bâbı
1664	1	85	**berg ü nevâ**	بَرْگُونَوَا	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça be (ب) bâbı
1665	1	85	**bürge**	بُرْگَه	Havuz, su cemolduğu mahal.	Farsça be (ب) bâbı
1666	1	85	**berm**	بَرْم	Hıfz ve ezber etmek, çeşme-i âb, **intiẓar**.	Farsça be (ب) bâbı
1667	1	85	**bermâsîden**	بَرْمَاسِيدَنْ	Yoklamak, **cett**, lems etmek.	Farsça be (ب) bâbı
1668	1	85	**bermecîden**	بَرْمَجِيدَنْ	Sürtünmek, **zaḥf**, sürtmek.	Farsça be (ب) bâbı
1669	1	86	**bermeḫîd**	بَرْمَخِيدْ	Anasına babasına asi olan çocuk, **ʿâḳ**.	Farsça be (ب) bâbı
1670	1	86	**bermeḫîden**	بَرْمَخِيدَنْ	Muhalefet etmek, valideynine asi olmak.	Farsça be (ب) bâbı
1671	1	86	**bermek**	بَرْمَكْ	Vilâyet-i Belh'te bir taifedir, Hulefâ-yı Abbâsiyyûndan Harun Reşid'in veziri idiler, sehâda şöhret-i şâyiʿaları vardır.	Farsça be (ب) bâbı
1672	1	86	**bermer**	بَرْمَرْ	**İntiẓar**, ümit etmek ve bal arısı.	Farsça be (ب) bâbı
1673	1	86	**bernâ**	بَرْنَا	Genç, **fetâ**, deli kanlı olan.	Farsça be (ب) bâbı
1674	1	86	**bernâk**	بَرْنَاكْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça be (ب) bâbı
1675	1	86	**bernâme**	بَرْنَامَه	Mektubun üzerine yazılan falan yerde falana vasıl ola lafzı, **murâsele**.	Farsça be (ب) bâbı
1676	1	86	**perend**	پَرَنْد	İpekten dokunmuş gayr-ı menkuş **kumaş** ve kılıç ve emsalinde olan cevher.	Farsça be (ب) bâbı
1677	1	86	**bürend**	بُرَنْد	Kıl tıraş etmek, **ḥalḳ**.	Farsça be (ب) bâbı
1678	1	86	**pirinç**	پِرِنْج	Pirinç denilen tane, **erz**.	Farsça be (ب) bâbı
1679	1	86	**perendâver**	پَرَنْد آوَرْ	Cevherdâr, Şam ve Kara Horasan kılıcı gibi cevherli olan, **rubd**.	Farsça be (ب) bâbı
1680	1	86	**perendvâz**	پَرَنْد وَازْ	Öte gece, geçen geceden evvel.	Farsça be (ب) bâbı
1681	1	86	**perende**	پَرَنْدَه	Uçucu, **ṭâʾir**, tayrân edici olan.	Farsça be (ب) bâbı
1682	1	86	**pernüv**	پَرْنَوْ	İpekten dokunmuş ince menkuş kumaş, **silʿa**.	Farsça be (ب) bâbı
1683	1	86	**berney âmed**	بَرْنَيَامَدْ	Mâzî-i menfîdir, başa çıkamadı, hakkından gelemedi demektir.	Farsça be (ب) bâbı
1684	1	86	**perniyân**	پَرْنِيَانْ	İpekten dokunmuş menkuş kumaş, **silʿa**.	Farsça be (ب) bâbı
1685	1	86	**berneyâyed**	بَرْنَيَايَدْ	Zahir olmaz, başa çıkamaz, zaman-ı mürûr etmez.	Farsça be (ب) bâbı
1686	1	86	**perva**	پَرْوَا	Izdırap, korku, vesvese, kayıt, **ḫavf**.	Farsça be (ب) bâbı
1687	1	86	**pervaz**	پَرْوَازْ	Uçmak, **ṭayr**, tayrân etmek, kuş havadan geçmek ve bir nevi zih ve kenar ve uçucu, tayyâr olan, pertev ve nur, karargâh.	Farsça be (ب) bâbı
1688	1	87	**pervâk**	پَرْوَاكْ	Benci, ḥâris.	Farsça be (ب) bâbı
1689	1	87	**pervane**	پَرْوَانَه	Bir nevi kanatlı böcek ki gece vakti mum etrafına pervaz eder ve bazen alevine dahil olup muhterek olur, **ferâş** ve çark aletlerinden büyük ve ağır çark ki tesviye-i kuvvet ve hareket için olur.	Farsça be (ب) bâbı

1690	1	87	**bürût**	بُرُوتْ	Bıyık, insanda olsun sairde olsun, **şârib**.	Farsça be (ب) bâbı
1691	1	87	**berver**	بَرْوَرْ	Meyveli ağaç, **ḫaşübü'ş-şemer**, dıraht-ı bârver.	Farsça be (ب) bâbı
1692	1	87	**perver**	پَرْوَرْ	Besleyici, **mürebbi** ve terbiye edici, velinimet, rızık ve nafaka verici olan.	Farsça be (ب) bâbı
1693	1	87	**perverd**	پَرْوَرْد	Beslenmiş olan ve terbiye görmüş olan, **murabbâ**.	Farsça be (ب) bâbı
1694	1	87	**Perverdegâr**	پَرْوَرْدگَارْ	Allahuteala, Hüda, kullarının rızkını veren Rabbü'l-âlemîn, **Rezzâḳ**.	Farsça be (ب) bâbı
1695	1	87	**perverde**	پَرْوَرْدَه	Beslenmiş olan ve terbiye görmüş olan, **murabbâ**.	Farsça be (ب) bâbı
1696	1	87	**perveriş**	پَرْوَرِشْ	Besleyip büyütmek, terbiye ve beslenip büyümek ve terbiye olmak.	Farsça be (ب) bâbı
1697	1	87	**perveriş âmûz**	پَرْوَرِشْ آمُوزْ	Terbiye ve adap öğretici **mürebbi** ve sâhib-i ilm ve hikmet ve mücâhede ve sülûk talim edici ve mürşit olan	Farsça be (ب) bâbı
1698	1	87	**perverende**	پَرْوَرَنْدَه	Besleyici ve terbiye edici olan, **mürebbi**.	Farsça be (ب) bâbı
1699	1	87	**perverî**	پَرْوَرِی	Perverlik, besleyicilik, büyütücülük ve terbiyecilik, **terbiye**.	Farsça be (ب) bâbı
1700	1	87	**bürûz**	بُرُوزْ	Ev döşemesi, mefruşat-hane, **bisâṭ**.	Farsça be (ب) bâbı
1701	1	88	**berûfirûd**	بَرُوفِرُودْ	Aşağı yukarı, iniş çıkış.	Farsça be (ب) bâbı
1701	1	88	**berûmend**	بَرُومَنْد	**Ġani**, **mâldâr**, sâhib-i câh ve celal olan, kuvvetli, semiz, sahîhu'l-aʿzâ olan ve taze taravetli, neşv-u nemâ üzere olan.	Farsça be (ب) bâbı
1702	1	88	**berûmendî**	بَرُومَنْدِی	Berû-mendlik, **ġinâ'**, bereket ve refâh-ı hal, büyümek ve kamil olmak.	Farsça be (ب) bâbı
1703	1	88	**pervend**	پَرْوَنْد	**Emrâd**, taze, tüysüz, sâde-rû olan.	Farsça be (ب) bâbı
1704	1	88	**pervîz**	پَرْوِیزْ	**Muẓaffer**, zaferyâb, kâmyâb olan ve Hüsrev Şah'ın lakabı.	Farsça be (ب) bâbı
1705	1	88	**pervîzen**	پَرْوِیزَنْ	Un eledikleri elek.	Farsça be (ب) bâbı
1706	1	88	**pervin**	پَرْوِینْ	Ülker tabir olunan yıldız, **süreyyâ**.	Farsça be (ب) bâbı
1707	1	88	**birun**	بِرُونْ	Taşra ve taşra olan, **ḫariç**.	Farsça be (ب) bâbı
1708	1	88	**bere**	بَرَه	Kuzu denilen hayvan, **Bere-i felek** Hamel burcu.	Farsça be (ب) bâbı
1709	1	88	**berhilyâ**	بَرْهِلْیَا	Razyan tohumu, **râziyânc**.	Farsça be (ب) bâbı
1710	1	88	**berhem**	بَرْهَمْ	Birbiri üstünde karışık olan, **merîc**.	Farsça be (ب) bâbı
1711	1	88	**berhemderhem**	بَرْهَمْ دَرْهَمْ	Karmakarışık, birbirine girmiş olan, **herc ü merc**.	Farsça be (ب) bâbı
1712	1	88	**berhemzede**	بَرْهَمْ زَدَه	Karmakarış, perişan olan, **lübse**.	Farsça be (ب) bâbı
1713	1	88	**berhemzen**	بَرْهَمْزَنْ	Karmakarış ve perişan kılıcı olan, **muḫalliṭ**.	Farsça be (ب) bâbı
1714	1	88	**berehmen**	بَرَهْمَنْ	Hindistan'da putperest olarak asıl eski ahalisinin zürriyeti taifesinden bir fert ve mezheb-i mezkûrun papası.	Farsça be (ب) bâbı
1715	1	88	**berehne**	بَرَهْنَه	Açık, çıplak, **ari**, **mücerret** olan.	Farsça be (ب) bâbı
1716	1	88	**berehnepâ**	بَرَهْنَپَا	Yalın ayak olan.	Farsça be (ب) bâbı
1717	1	88	**berehneser**	بَرَهْنَه سَرْ	Başı açık olan ve derviş, **mekşûfu'r-re's**.	Farsça be (ب) bâbı
1718	1	89	**perhiz**	پَرْهِیزْ	Ağır ve yağlı taamdan içtinap etmek, **ḥimye** ve günah ve avâ'ibden içtinap etmek, sakınmak.	Farsça be (ب) bâbı

1719	1	89	**perhîzdâr**	پَرْهِيزْدَارْ	Avâ'ib ve günahtan içtinap edici olan, **muttaḳi**.	Farsça be (ب) bâbı
1720	1	89	**(peri)**	**(پَرِی)**	Bir nevi mahluk ki begayet latif ve manzarı hûb ve hoş kendi müslim ve muvahhit olup benî âdeme muhabbet üzere olur.	Farsça be (ب) bâbı
1721	1	89	**biryân**	بِرْيَانْ	Kebap, **şivâ**, kavurma, âlâ pişmiş et.	Farsça be (ب) bâbı
1722	1	89	**perîpeyker**	پَرِی پَيْكَرْ	Yüzü peri yüzü gibi hûb olan.	Farsça be (ب) bâbı
1723	1	89	**beriyyet nişîn**	بَرِيَّتْ نِشِينْ	Sahrâ-nişîn, dağda ve derede sakin olan, **nâḳile**.	Farsça be (ب) bâbı
1724	1	89	**perîdâr**	پَرِيدَارْ	Sâhib-i daʿvet olan, yani ecinnî teshirine kadir olan.	Farsça be (ب) bâbı
1725	1	89	**perîden**	پَرِيدَنْ	Uçmak, pervaz eylemek, tayrân etmek, **ṭayr**.	Farsça be (ب) bâbı
1726	1	89	**bürîde**	بُرِيدَه	Kesilmiş, **maḳtûʿ** olan.	Farsça be (ب) bâbı
1727	1	89	**bürîden**	بُرِيدَنْ	Kesmek, **kaṭʿ** etmek.	Farsça be (ب) bâbı
1728	1	89	**perîruḫ**	پَرِيرُخْ	Güzel, hûb ve yanağı peri yanağı gibi dilber olan.	Farsça be (ب) bâbı
1729	1	89	**perîruḫsâr**	پَرِی رُخْسَارْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça be (ب) bâbı
1730	1	89	**perîrû**	پَرِی رُو	Yüzü peri yüzü gibi güzel ve dilber olan.	Farsça be (ب) bâbı
1731	1	89	**perîzâd**	پَرِی زَادْ	Peri oğlu, **ibn-i perî** ve güzel ve dilber olan.	Farsça be (ب) bâbı
1732	1	89	**perişan**	پَرِيشَانْ	Darmadağın, **şaġar maġar**, karmakarış olan ve harap, yıkık ve münhedim olan ve bozulmuş, münhezim ve dağılmış olan ve gayet mükedder ve nalan olan ve helake giriftar olan ve bahtsız olan, rezil ve zelil olan.	Farsça be (ب) bâbı
1733	1	90	**perişânî**	پَرِيشَانِی	Perişanlık, haraplık, **ḫarâbî** düzen ve intizam ve tertipten mahrum olmak.	Farsça be (ب) bâbı
1734	1	90	**berîşem**	بَرِيشَمْ	İbrişim denilen ipek, iplik, **kazz**.	Farsça be (ب) bâbı
1735	1	90	**berîn**	بَرِينْ	En ziyade yüksek ve **refîʿ** olan, âl-i mekân, bâd-ı sabâ, kavun karpuz dilimi ve ber (بر) ile in (اين) lafzından mürekkep olup bunun üzerine manasına, **âlâ** gibi.	Farsça be (ب) bâbı
1736	1	90	**büz**	بُزْ	Keçi denilen hayvan, **maʿz**.	Farsça be (ب) bâbı
1737	1	90	**bezâr**	بَزَازْ	Câme satıcı ve bez vesaire satıcı.	Farsça be (ب) bâbı
1738	1	90	**bezzâzistân**	بَزَّازِسْتَانْ	Bezistân, çarşı yeri.	Farsça be (ب) bâbı
1739	1	90	**bezbâz**	بَزْبَازْ	Hindistan cevizi denilen baharın kabuğu.	Farsça be (ب) bâbı
1740	1	90	**bezr**	بَزْر	Tohum, **beẕir**, keten tohumu.	Farsça be (ب) bâbı
1741	1	90	**büzürg**	بُزُرْگ	Büyük, **aẓim** olan ve rütbeli olan ve ziyade yaşlı olan.	Farsça be (ب) bâbı
1742	1	90	**büzürgân**	بُزُرْگَانْ	Büyükler, ulular, **eʿâẓim**.	Farsça be (ب) bâbı
1743	1	90	**büzürgâne**	بُزُرْگَانَه	Büyük ve büzürge layık ve münasip olan.	Farsça be (ب) bâbı
1744	1	90	**büzürgüvâr**	بُزُرْگْوَارْ	Sâhib-i celâl ve azamet olan, **celil** ve fazıl olan, ekâbirden olan.	Farsça be (ب) bâbı
1745	1	90	**büzürgüvârî**	بُزُرْگْوَارِی	**Aẓamet**, celal, kibriyâ.	Farsça be (ب) bâbı
1746	1	90	**bezistân**	بَزِسْتَانْ	Çarşı yeri, alım satım mahalli.	Farsça be (ب) bâbı
1747	1	90	**büzġâle**	بُزْغَالَه	Keçi yavrusu, oğlak, **cedî**.	Farsça be (ب) bâbı

1748	1	90	**büzġa**	بُزْغَه	Bir nevi eğri demirdir ki onunla bağ budarlar, dehre tabir olunur, Arabîde **mincel** derler.	Farsça be (ب) bâbı
1749	1	90	**bezek**	بَزَكْ	Tespih böceği denilen hayvan, **ḳinefşe**.	Farsça be (ب) bâbı
1750	1	90	**bezm**	بَزْم	Ziyafet, mükellef taam, meclis-i şarâb ve îş ve sohbet ve mihmanî ve hoş-hâl.	Farsça be (ب) bâbı
1751	1	90	**bejm**	بَژْم	Şebnem, çiy, **nedâ**.	Farsça be (ب) bâbı
1752	1	91	**pejmurden**	پَژْمُرْدَنْ	Solmak, **ẕübûl** ve rengi atmak.	Farsça be (ب) bâbı
1753	1	91	**pejmurde**	پَژْمُرْدَه	Solmuş, **ẕebîl,** kurumuş olan ve eskimiş harap ve mütegayyiru'l-ahvâl olan.	Farsça be (ب) bâbı
1754	1	91	**pejmürde şuden**	پَژْمُرْدَه شُدَنْ	Solmuş, **ẕebîl** ve rengi atmış olmak.	Farsça be (ب) bâbı
1755	1	91	**bezmgâh**	بَزْمگَاهْ	Ziyafethane, ziyafet mahalli, **dâru'ż-żayf**.	Farsça be (ب) bâbı
1756	1	91	**bezmge**	بَزْمگه	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça be (ب) bâbı
1757	1	91	**püjmûy**	پُژْمُوىْ	Çiçek nişanı, **cederî** illetinden rûy-ı âdemde zahir olan nişanlar.	Farsça be (ب) bâbı
1758	1	91	**pijuve**	پِژُوَه	Sorup araştırıcı, sual edip **tecessüs** edici, **mütecessis** ve yüksek tepe ve üstat.	Farsça be (ب) bâbı
1759	1	91	**beze**	بَزَه	Günah, **iṣm**, kabahat, cürüm, suç.	Farsça be (ب) bâbı
1760	1	91	**bezegâr**	بَزَه كَارْ	Günahkâr, günah işleyici, kabahat edici, **âṣim**.	Farsça be (ب) bâbı
1761	1	91	**bes**	بَسْ	Çok, pek, **keṣîr**.	Farsça be (ب) bâbı
1762	1	91	**pes**	پَسْ	İmdi, **baʿdehu**, ondan sonra manasında edât-ı teʾhirdir ve geri, art, arka tarafı.	Farsça be (ب) bâbı
1763	1	91	**besâ**	بَسَا	Yeter, çok, nice manasına mahalline göre istimal olunur.	Farsça be (ب) bâbı
1764	1	91	**besâ besâ**	بَسَابَسَا	Çok çok, yeter yeter, nice nice manasına tekittir.	Farsça be (ب) bâbı
1765	1	91	**besâc**	بَسَاجْ	Fitne ve fesat.	Farsça be (ب) bâbı
1766	1	91	**besâḫ**	بَسَاخْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça be (ب) bâbı
1767	1	91	**pesâdest**	پَسَادَسْت	Veresiye olan nesne, Arabîsi **nesîʾe**.	Farsça be (ب) bâbı
1768	1	91	**besârde**	بَسَارْدَه	Ekme için sürülmüş tarla.	Farsça be (ب) bâbı
1769	1	91	**besâk**	بَسَاكْ	Mesire-gâh ve bahçelerde pesrân ve nev-civânân ottan ve reyâhînden külah edip başlarına giydikleri nesne.	Farsça be (ب) bâbı
1770	1	92	**besâmân**	بَسَامَانْ	Muntazamu'l-ahvâl ve **müreffehü'l**-bâb olan.	Farsça be (ب) bâbı
1771	1	92	**besân**	بَسَانْ	**Miṣl**, mânend, onun gibi.	Farsça be (ب) bâbı
1772	1	92	**best**	بَسْت	Bağlamak, **rabṭ**, bent etmek ve başa sarılan sarık.	Farsça be (ب) bâbı
1773	1	92	**pest**	پَسْت	Alçak olan, aşağı olan ve hakir, rezil, zelil olan ve sedası kalın ve mehîb olan.	Farsça be (ب) bâbı
1774	1	92	**bist**	بِسْت	Yirmi adedi, **ʿişrîn**.	Farsça be (ب) bâbı
1775	1	92	**pistân**	پِسْتَانْ	Meme, **ṣedy**.	Farsça be (ب) bâbı
1776	1	92	**bistân**	بِسْتَانْ	Memenin başı, **ḥaleme** ve al ki **ḫuẕ** manasına.	Farsça be (ب) bâbı
1777	1	92	**(bostan)**	(بُسْتَانْ)	Sebzevât bahçesi.	Farsça be (ب) bâbı
1778	1	92	**bostânefrûz**	بُسْتَانْ اَفْرُوزْ	Birkaç güzel kırmızı çiçek ismi.	Farsça be (ب) bâbı
1779	1	92	**bostânpîrâ**	بُسْتَانْپِيرَا	Bahçıvan, bağbân, **fellâz**.	Farsça be (ب) bâbı

1780	1	92	**bostânserây**	بُسْتَانْ سَرَايْ	Köşk, **ḳaṣır**, bahçede vaki saray ve padişah sarayında olan bahçe.	Farsça be (ب) bâbı
1781	1	92	**(bostânî)**	**(**بُسْتَانِى**)**	Bostancı, bahçıvan.	Farsça be (ب) bâbı
1782	1	92	**bister**	بِسْتَرْ	Döşek, yatak, **mażca‘**.	Farsça be (ب) bâbı
1783	1	92	**bister-i âheng**	بِسْتَرِ آهَنْك	Levâzım-ı câme-i hâb yani döşek ve yorgan ve çarşaf vesaire ıtlak olunur.	Farsça be (ب) bâbı
1784	1	92	**bistürden**	بِسْتُرْدَنْ	Kazmak, yeri kazımak.	Farsça be (ب) bâbı
1785	1	92	**bestegî**	بَسْتَگِى	Bağlılık, **meşdûd**, bağlı olmak.	Farsça be (ب) bâbı
1786	1	92	**beste**	بَسْتَه	Bağlı, **merbuṭ** ve kapalı ve tutulu olan ve elvân-ı ibrişim.	Farsça be (ب) bâbı
1787	1	92	**piste**	پِسْتَه	Fıstık denilen meyve, **fustuḳ** ve mahbubun dudağı.	Farsça be (ب) bâbı
1788	1	92	**besteraḥm**	بَسْتَ رَحْم	Evlat doğurmaz olan avrat, **aḳim**.	Farsça be (ب) bâbı
1789	1	92	**besten**	بَسْتَنْ	Bağlamak, bent ve rabt etmek.	Farsça be (ب) bâbı
1790	1	92	**bestû**	بَسْتُو	Sütten yağ çıkarmak için istimal olunan kap, **mimḫaża**, yayık ve köçek, dayak ve gerdanda küçük kemikler.	Farsça be (ب) bâbı
7191	1	93	**bestînâc**	بَسْتِيناَجْ	Halâl otu tabir olunan nebat. Arabîsi **ḫilṭân**.	Farsça be (ب) bâbı
1792	1	93	**pestîvâr**	پَسْتِيوَارْ	Sanatında mahir olmayan nâ-ehil olan, **aḫraḳ**.	Farsça be (ب) bâbı
1793	1	93	**püser**	پُسَرْ	Oğlan, oğlancık, erkek çocuk, **ibn**.	Farsça be (ب) bâbı
1794	1	93	**pesrev**	پِسْرَوْ	İttibâ‘ ve **aṣḥâb**.	Farsça be (ب) bâbı
1795	1	93	**besmân**	بَسْمَانْ	Bir nesneyi bahsedip rehin tarikiyle konulan nesne, **mürâhene**.	Farsça be (ب) bâbı
1796	1	93	**pesmânde**	پَسْمَانْدَه	Geri kalmış, **mu’aḫḫar** ve baki kalmış olan ve terk olunmuş olan ve fazla-i ta‘âm ve şarap ve mâl-ı meyyit ki vefatından sonra kalmış ola.	Farsça be (ب) bâbı
1797	1	93	**bismil**	بِسْمِلْ	Boğazlanmış, **meẕbûḥ** ve kurban, kesilmiş olan.	Farsça be (ب) bâbı
1798	1	93	**bismilgâh**	بِسْمِلْگَاهْ	Koyun ve keçi boğazladıkları mahal, selḫ-ḫâne, **meẕbaḥa**, **mesleḫa**.	Farsça be (ب) bâbı
1799	1	93	**pesend**	پَسَنْد	Makbul olan, gönül ve tabiata muvafık olan ve beğenici ve makbul tutucu olan.	Farsça be (ب) bâbı
1800	1	93	**pesindere**	پَسِنْدَرَه	Haramzade olan, zinadan hasıl olan **veledizina**.	Farsça be (ب) bâbı
1801	1	93	**pesendîden**	پَسَنْدِيدَنْ	Beğenmek, **istiḥsân**, pesend etmek.	Farsça be (ب) bâbı
1802	1	93	**besendîden**	بَسَنْدِيدَنْ	Kanaat etmek ve az nesne ile geçinmek, **ḳanaat**.	Farsça be (ب) bâbı
1803	1	93	**pesendîde**	پَسَنْدِيدَه	Beğenilmiş, makbule geçmiş olan, **maḳbûl**.	Farsça be (ب) bâbı
1804	1	93	**pesende**	پَسَنْدَه	Üvey oğul, **rebîb**.	Farsça be (ب) bâbı
1805	1	93	**besende**	بَسَنْدَه	Tamam ve kâfi olan.	Farsça be (ب) bâbı
1806	1	93	**beseng**	بَسَنْك	Beyâbânda perverde ve beslenmiş at ki henüz binilmemiş ola.	Farsça be (ب) bâbı
1807	1	93	**besne**	بَسْنَه	Henüz binilmemiş olan at, **küre**.	Farsça be (ب) bâbı
1808	1	94	**büsûden**	بُسُودَنْ	Elini bir nesneye sürmek, yoklamak, **lems** etmek.	Farsça be (ب) bâbı
1809	1	94	**büsûde**	بُسُودَه	Bi-ma‘nâhu eyḍan	Farsça be (ب) bâbı
1810	1	94	**pesver**	پَسْوَرْ	Geri götürücü ve sonra götüren.	Farsça be (ب) bâbı

1811	1	94	**besûrîḍen**	بَسُورِيدَنْ	Teneffür eylemek ve tabiati ikrah etmek.	Farsça be (ب) bâbı
1812	1	94	**besî**	بَسِى	Çokluk, **keṯret**, ziyadelik.	Farsça be (ب) bâbı
1813	1	94	**bisyâr**	بِسْيَارْ	Çok, **keṯîr** ve vâfir olan.	Farsça be (ب) bâbı
1814	1	94	**bisyârî**	بِسْيَارِى	Çokluk, **keṯret**, ziyadelik.	Farsça be (ب) bâbı
1815	1	94	**besîc**	بَسِيجْ	Yol levazımını düzüp tertip etmek ve yol levazımını tedarik edici olan.	Farsça be (ب) bâbı
1816	1	94	**pesîn**	پَسِينْ	En son, **aḫir** olan.	Farsça be (ب) bâbı
1817	1	94	**peşâm**	پَشَامْ	Tîregî, karamtırak renkli olan.	Farsça be (ب) bâbı
1818	1	94	**püşt**	پُشْتْ	Arka, sırt, **ẓahr**, boyun ile kuyruk sokumu beyninde olan kıtʿa-i beden.	Farsça be (ب) bâbı
1819	1	94	**beşt**	بَشْتْ	Best, alçak olan, **vazîʿ**.	Farsça be (ب) bâbı
1820	1	94	**biştâlem**	بِشْتَالَمْ	Davetsiz taama hazır olan, **ṭufeylî**.	Farsça be (ب) bâbı
1821	1	94	**püstpâ**	پُسْتْ پَا	Ayak tabanı, **el-ḳaddem**.	Farsça be (ب) bâbı
1822	1	94	**püştpâzen**	پُشْتْ پَازَنْ	Taban kaldırıp kaçıcı olan, **hârib** ve tekme vurucu olan.	Farsça be (ب) bâbı
1823	1	94	**püştpest**	پُشْتْ پَسْتْ	Arkada götürdükleri yük, **arḳalûc** denir.	Farsça be (ب) bâbı
1824	1	94	**beşter**	بَشْتَرْ	Mikail aleyhisselam'ın ismi yahut nebatata müekkil olan ferişte ismi.	Farsça be (ب) bâbı
1825	1	94	**püştdâr**	پُشْتْ دَارْ	Arka tutucu yani iane ve yardım edici, **ḥami**.	Farsça be (ب) bâbı
1826	1	94	**beştek**	بَشْتَكْ	İftar tabağı, küçük tabak, **firs**.	Farsça be (ب) bâbı
1827	1	94	**büştmâl**	بُشْتَمَالْ	Hamamda bele bağlanan kumaş paresi, **mîzâr**.	Farsça be (ب) bâbı
1828	1	94	**püştvâre**	پُشْتَوَارَه	Bir adam yükü, bir hamal yükü.	Farsça be (ب) bâbı
1829	1	94	**püştvân**	پُشْتَوَانْ	Duvar arasına konulan ağaç, **ḫaṭl**.	Farsça be (ب) bâbı
1830	1	95	**püşte**	پُشْتَه	Tepe, **ekeme**, tepecik ve yığın, küme.	Farsça be (ب) bâbı
1831	1	95	**püştîbân**	پُشْتِيبَانْ	Arka verici ve himaye ve sıyanet edici, **ḥami**.	Farsça be (ب) bâbı
1832	1	95	**peşḫân**	پَشْخَوَانْ	Basılıp yassılanmak ve bahşiş ve tahta sofra.	Farsça be (ب) bâbı
1833	1	95	**beşḫûden**	بَشْخُودَنْ	Sıkmak, **iʿtişâr,** taʿsir etmek.	Farsça be (ب) bâbı
1834	1	95	**bişḫâyîden**	بِشْخَايِيدَنْ	Tırmalamak, **taḫdîş** ve tırnak ile bir şeyi çizmek.	Farsça be (ب) bâbı
1835	1	95	**büşḫûr**	بُشْخُورْ	Hayvanatın içtiği su bakiyesi, artığı, **sü'r**.	Farsça be (ب) bâbı
1836	1	95	**beşḫîden**	بَشْخِيدَنْ	Ziya ve lemʿa ve su saçmak, **reşş-i mâ'** ve maya çalmak.	Farsça be (ب) bâbı
1837	1	95	**peşrev)**	بَشْرَوْ)	Çalgı ile çalınan bir nevi makam.	Farsça be (ب) bâbı
1838	1	95	**beşk**	بَشْك	**Şebnem**, çiy, **se'd** ve işve-i dilberân ve gamze-i hûbân.	Farsça be (ب) bâbı
1839	1	95	**püşek**	پُشَكْ	Kedi, **hirre**, **sinnûr**.	Farsça be (ب) bâbı
1840	1	95	**bişkesten**	بِشْكَسْتَنْ	Kırmak, **keṯr**, sındırmak.	Farsça be (ب) bâbı
1841	1	95	**bişkilîd**	بِشْكِلِيدْ	Tırnakla ve yahut tîr ve bıçak ve kalemtıraş ile yaralamak, **tecrîḥ** ve diken elbiseye yapışıp yırtmak.	Farsça be (ب) bâbı
1842	1	95	**beşgûn**	بَشْكُونْ	İşe haris ve husul, musâlaha, **muḳdim** ve say edici olan.	Farsça be (ب) bâbı
1843	1	95	**bişkel**	بِشْكَلْ	**Ġam** ve endûh ve kıvırcık saç.	Farsça be (ب) bâbı

1844	1	95	**beşilî**	بَشِلِی	Bir nesneyi sıçrayıp asmak, **tesemmuṭ.**	Farsça be (ب) bâbı
1845	1	95	**peşm**	پَشْم	Yün, **şof**, koyun ve keçi vesair bazı hayvanat yünü yahut kılları ve yahut tüyleri.	Farsça be (ب) bâbı
1846	1	95	**beşm**	بَشْم	Seher vaktinde sebze üzerine düşen beyazlık, sedî ve mülhid, bî-dîn olan ve Taberistan ile Rey arasında bir mevzu ismidir.	Farsça be (ب) bâbı
1847	1	96	**peşem**	پَشَمْ	**Melûl** ve mahzun olmak ve hazm olmamak.	Farsça be (ب) bâbı
1848	1	96	**peşmâḳ)**	پَشْمَاقْ)	Ayakkabı, papuç, **medâs**.	Farsça be (ب) bâbı
1849	1	96	**peşm-i devât**	پَشْمِ دَوَاتْ	Mürekkebe medâr olmak için yazı hokkasına ve divide konulan lika, **kürsüf**.	Farsça be (ب) bâbı
1850	1	96	**peşm şuden**	پَشْم شُدَنْ	Perakende olmak, birbirinden cüda olmak, **inhikâk**.	Farsça be (ب) bâbı
1851	1	96	**peşmîden**	پَشْمِیدَنْ	Perakende etmek, cüda etmek, **temzîʿ**.	Farsça be (ب) bâbı
1852	1	96	**peşmîn**	پَشْمِینْ	Yünden, kıldan, softan ibaret ve masnu olan.	Farsça be (ب) bâbı
1853	1	96	**peşmîne**	پَشْمِینَ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça be (ب) bâbı
1854	1	96	**peşn**	پَشْن	Kadd-i bâlâ ve mevzun kamet, **müstaḳîmü'l-ḳâme**	Farsça be (ب) bâbı
1855	1	96	**beşenc**	بَشَنْج	Tarâvet-i ruhsâr ve letâfet-i rûy manasınadır.	Farsça be (ب) bâbı
1856	1	96	**beşnîz**	بَشْنِیزْ	Kovan çiçeği, bûy-ı mâderân.	Farsça be (ب) bâbı
1857	1	96	**beşûten**	بَشُوتَنْ	Bed-ahlak ve bed-haslet olan, **aḫlâḳ-ı zemîme**.	Farsça be (ب) bâbı
1858	1	96	**büşûden**	بُشُودَنْ	Yumak, **ġasl** etmek.	Farsça be (ب) bâbı
1859	1	96	**beşûl**	بَشُولْ	İş bitirici, **müsʿif** ve maslahat görücü ve iş bilici.	Farsça be (ب) bâbı
1860	1	96	**peşşe**	پَشَّه	Sivrisinek denilen hayvan, **baʿûża**.	Farsça be (ب) bâbı
1861	1	96	**peşşeḫâne**	پَشَّه خَانَه	Sivrisinek girmemek için yapılan cibinlik, **nâmûsiyye**.	Farsça be (ب) bâbı
1862	1	96	**peşşedâr**	پَشَّه دَارْ	Bir ağaçtır, kozalağından sivrisinek hasıl olur.	Farsça be (ب) bâbı
1863	1	96	**peşîze**	پَشِیزَه	Pul, mangır, **fels** ve bıçak sapına konulan perâzvâne ve çadır eteği pervazı.	Farsça be (ب) bâbı
1864	1	96	**büşîk**	بُشِیكْ	Koyun tersi, sergîn-i gûsfendân, **necsü'l-ġanem**.	Farsça be (ب) bâbı
1865	1	96	**pişman**	پَشِیمَانْ	Ettiği işe mükedder olan, nedamet çekmek, **nâdim**.	Farsça be (ب) bâbı
1866	1	97	**peşîmânî**	پَشِیمَانِی	Ettiği işe kendi mükkedder olmak.	Farsça be (ب) bâbı
1867	1	97	**beşîrî**	بَشِیرِی	Beşirlik, müjdecilik etmek, **mübeşşir**.	Farsça be (ب) bâbı
1868	1	97	**baṭ**	بَطْ	Kaz, **baṭṭ**, ördek ve meşin çamçak, maşrapa.	Farsça be (ب) bâbı
1869	1	97	**(baṭḥâ)**	(بَطحَا)	Kâbe-i Mükerreme kurbunda vaki olan dağ arasındaki vadinin ismidir.	Farsça be (ب) bâbı
1870	1	97	**beṭâris**	بَطَارِسْ	Eğrelti tabir olunan ot. Arabîsi **serḫas**.	Farsça be (ب) bâbı
1871	1	97	**baṭzer**	بَطْ زَرْ	Neyyir-i aʿzamın cümle-i esmâsından biridir.	Farsça be (ب) bâbı
1872	1	97	**batşarâb**	بَطْ شَرَابْ	Kilindir tabir olunur ki meyhaneciler onunla şarap ölçerler, dökerler ve badeye mahsus zarf.	Farsça be (ب) bâbı

1873	1	97	(Baṭlamyus)	(بَطْلَمْيُوسْ)	Bir hekimin ismidir, Mecista-i Kebîr ve Coğrafya ve Kitabü'l-Lehvnü's Semâniyye ve Usturlâb ve Hey'et-i Felekiyye'yi şerh edip ve ilm-i hendeseyi ihraç ederek kavilden fiile getirmiştir.	Farsça be (ب) bâbı
1874	1	97	baṭnperest	بَطْنپَرَسْت	Yiyecek içecek için çok tefekkür edip çok vakit sarf eden kimse.	Farsça be (ب) bâbı
1875	1	97	ba' de ezîn	بَعْدَ اَزِينْ	Bundan sonra manasına terkiptir, **ba' de hâẕâ.**	Farsça be (ب) bâbı
1876	1	97	baġâ	بَغَا	Hîz ve muhannes ve **me'bûn** olan.	Farsça be (ب) bâbı
1877	1	97	biġâr	بِغَارْ	Akan su, âb-ı revân, mâ-i cârî.	Farsça be (ب) bâbı
1878	1	97	baġâz	بَغَازْ	Tahta biçerken arasına koydukları çivi.	Farsça be (ب) bâbı
1879	1	97	bağtaḳ)	(بَغْتَاقْ	Beşikte çocukları düşmemek için bağladıkları uzun bez, **ḳimâṭ**.	Farsça be (ب) bâbı
1880	1	98	baġrâ	بَغْرَا	Erkek hınzır.	Farsça be (ب) bâbı
1881	1	98	baġal	بَغَلْ	Koltuk, **ibṭ**.	Farsça be (ب) bâbı
1882	1	98	baġalgîrî	بَغَلْگِيرِى	Koltuk tutmak, koltuğa girmek.	Farsça be (ب) bâbı
1883	1	98	baġlek	بَغْلَكْ	İnsanın koltuğunda yumruca zuhur eden yara ki veca olmaya.	Farsça be (ب) bâbı
1884	1	98	buġunc	بُغُنْج	Çörek otu tabir olunan tane. Arabîsi **ḥabbetü's-sevdâ**.	Farsça be (ب) bâbı
1885	1	98	püf)	(پُفْ	Dudak hemen kapalı olarak şiddetle ihraç olunan müddetsiz nefes.	Farsça be (ب) bâbı
1886	1	98	püfkerde	پُفْكَرْدَه	Söndürülmüş, **münṭafî** olan	Farsça be (ب) bâbı
1887	1	98	(baḳs)	(بَقَّس)	Şimşir ağacı, **şemşâd**.	Farsça be (ب) bâbı
1888	1	98	baḳm	بَقَّم	Bakkam denilen ağaçtır, **baḳḳam** kırmızı olur, hurda edip suda kaynatıp ibrişim boyarlar, latif kırmızı renk olur.	Farsça be (ب) bâbı
1889	1	98	Buḳrâṭ	بُقْرَاط	Aklidus oğlu meşhur hekimdir.	Farsça be (ب) bâbı
1890	1	98	pek	پَكْ	Duhter-i nev-civân ki henüz memeleri turunç gibi ola, **bakire** ve yuvarlak ve kurbağa.	Farsça be (ب) bâbı
1891	1	98	begâ	بَگَا	Yerinde ve vaktinde olan.	Farsça be (ب) bâbı
1892	1	98	bekâm	بَكَامْ	Maksuduna nail ve muzaffer olan ve müsait olan.	Farsça be (ب) bâbı
1893	1	98	bekâh	بَكَاهْ	Sabah vakti, **seḥer**.	Farsça be (ب) bâbı
1894	1	98	pekâh	پَكَاهْ	**Ṣubḥ-ı kâẕib** güneş doğmazdan evvel ufk-ı semâda dolanıgörünen beyazlık ki karîben mahvolup ba' de şemsin tuluuna delalet eden aydınlık zahir olur.	Farsça be (ب) bâbı
1895	1	99	bükẕâr	بُكْذَارْ	Sîga-i emirdir "vazgeç ve ko" manasına, **ütruk** ve merûr manasınada gelir.	Farsça be (ب) bâbı
1896	1	99	bekere	بَكَرَه	İp takıp ağır şeyleri kaldırdıkları makara, **bekre**.	Farsça be (ب) bâbı
1897	1	99	bükre	بُكَرَه	Meyhane, şarap satılan mahal, **mâḫûr**.	Farsça be (ب) bâbı
1898	1	99	beyzade	بَگْزَادَه	Bey oğlu, pederi bey olan kimse, **ibnü'l-emîr**.	Farsça be (ب) bâbı
1899	1	99	büksüsten	بُكْسُسْتَنْ	Üzülmek, **iḫtiyâl**, üzmek.	Farsça be (ب) bâbı
1900	1	99	peksimet)	(پَكْسَمَاتْ	Zahire için külliyyen kurumak üzere pişirilen ekmek, **ka'k**.	Farsça be (ب) bâbı
1901	1	99	bükse	بُكْسَه	Et parçası, **hebre**.	Farsça be (ب) bâbı

1902	1	99	**begşân**	بَگْشَانْ	Kavmin reisi, cemaatin büyüğü, **seyyidü'l-ḳavm**.	Farsça be (ب) bâbı
1903	1	99	**bükeşten**	بُكَشْتَنْ	Öldürmek, **imâte**, katil ve idam etmek.	Farsça be (ب) bâbı
1904	1	99	**bügeşten**	بُگَشْتَنْ	Meyleylemek, döndürmek, **iʿrâż**.	Farsça be (ب) bâbı
1905	1	99	**begmâz**	بَگْمَازْ	Şarap, meclis, piyale, meclis etmek, **ictima**.	Farsça be (ب) bâbı
1906	1	99	**pegmâl**	پَگْمَلْ	Papuççular aletinden bir alettir ki onunla hat çekerler, **maḫṭ**.	Farsça be (ب) bâbı
1907	1	99	**begnek**	بَگْنَكْ	Kuyruğu kesilmiş hayvan, **ebter**.	Farsça be (ب) bâbı
1908	1	99	**peke**	پَكَه	**Ṣubḥ-ı kâẕib** ki subh-ı sâdıktan evvelce zuhur eder.	Farsça be (ب) bâbı
1909	1	99	**beketer**	بَكَه تَرْ	Erkenrek, ziyade erken.	Farsça be (ب) bâbı
1910	1	99	**bekhûctân**	بَكْهُوجْتَانْ	Hamalların yük için arkalarına aldıkları semer, **vekâf**.	Farsça be (ب) bâbı
1911	1	99	**bekîz**	بَكِيزْ	Hıyarşembe denilen deva, müshil, **ḫıyâr-ı şenber**.	Farsça be (ب) bâbı
1912	1	99	**bekînâ**	بَكِينا	Ekâbir ve ayan ve ruʾesâ-yı kavim olanlar.	Farsça be (ب) bâbı
1913	1	99	**bel**	بَلْ	Ayak ökçesi, **ʿakib**.	Farsça be (ب) bâbı
1914	1	99	**pel**	پَلْ	Hastalıktan kalkmış, mizâc-ı zaʿif üzere olmak.	Farsça be (ب) bâbı
1915	1	100	**pül**	پُلْ	Köprü, **cesr**, kemer.	Farsça be (ب) bâbı
1916	1	100	**belâbe**	بَلابَه	Orospu, **faḥişe** avrat.	Farsça be (ب) bâbı
1917	1	100	**belâtekîn**	بَلاتَكِينْ	Başı yumru değnek, çomak, **yerbaḫ**.	Farsça be (ب) bâbı
1918	1	100	**bilâdir**	بِلادِرْ	Zînet-i arûs, gelinlerin ziynete dair eşyaları.	Farsça be (ب) bâbı
1919	1	100	**belâde**	بَلادَه	Bed-kâr, **fasıḳ**, fâcir olan ve fitne-kâr ve fesatçı olan ve bî-akl ve beyhude ve haramzade olan.	Farsça be (ب) bâbı
1920	1	100	**pelâde**	پَلادَه	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça be (ب) bâbı
1921	1	100	**belâzede**	بَلازَدَه	Afet ve belaya giriftar olmuş olan, **müptela**.	Farsça be (ب) bâbı
1922	1	100	**palâzûd**	پَلازُودْ	Kara sakız denilen nesne, **ʿilk-i sevdâ**.	Farsça be (ب) bâbı
1923	1	100	**palâs**	پَلاسْ	Pek kaba, galiz kumaş, çul misilli ve hile, mekr.	Farsça be (ب) bâbı
1924	1	100	**belâkeş**	بَلاكَشْ	Dert ve belaya giriftar olan.	Farsça be (ب) bâbı
1925	1	100	**belâne**	بَلانَه	Kâr nâ-tamam, bitmemiş iş, **ebter**.	Farsça be (ب) bâbı
1926	1	100	**pilav)**	پِلاوْ)	Pirinçten ibaret bir nevi taam, Arabîde **belâḳ**.	Farsça be (ب) bâbı
1927	1	100	**pilâvzerde**	پِلاوْزَرْدَه	Safran ile sarı boyanıp şekerli olan pilav.	Farsça be (ب) bâbı
1928	1	100	**pilpil**	پِلپِلْ	Karabiber denilen yakıcı şey, **fülfül**.	Farsça be (ب) bâbı
1929	1	100	**belben**	بَلبَنْ	Semiz ot denilen sebze, **baḳlatu'l-ḥamḳâ**.	Farsça be (ب) bâbı
1930	1	100	**bülbülî**	بُلبُلِى	Sürahi, şarap kadehi.	Farsça be (ب) bâbı
1931	1	100	**belbûs**	بَلبُوسْ	Yaban sarımsağı, **sûmu'l-berrî**.	Farsça be (ب) bâbı
1932	1	100	**belḫam**	بَلخَمْ	İçine taş koyup attıkları sapan, felâhan, **miḫẕafa**.	Farsça be (ب) bâbı
1933	1	100	**bulġâr**	بُلغَارْ	Malum bir nevi cild-i medbûg.	Farsça be (ب) bâbı
1934	1	100	**(bulġârî)**	**(**بُلغَارِى**)**	Telatin denilen hoşbû deri.	Farsça be (ب) bâbı

1935	1	101	**bulġand**	بُلْغَنْد	Birbiri üzerine nesne yığmak ve bir yere götürmek, **taʿvîm**.	Farsça be (ب) bâbı
1936	1	101	**bulġander**	بُلْغَنْدَرْ	Bî-kayd ve bî-diyânet ve bî-mezheb olan.	Farsça be (ب) bâbı
1937	1	101	**bulġur**	بُلْغُورْ)	Buğdayı dövüp kabuğun çıkarıp pilav ederler, **berġul**.	Farsça be (ب) bâbı
1938	1	101	**belḳander**	بَلَقَنْدَرْ	Düşnâm mahallinde telaffuz olunur ve bî-dîn ve bî-mezheb manasına.	Farsça be (ب) bâbı
1939	1	101	**pelek**	پَلَكْ	Göz kapağı, **cüfn**.	Farsça be (ب) bâbı
1940	1	101	**bülük**	بُلُكْ	Çeşm-i bezrek yani taşra çıkmış göz.	Farsça be (ب) bâbı
1941	1	101	**bülgencek**	بُلْكَنْجَكْ	Maskara olan, **mużḥik**.	Farsça be (ب) bâbı
1942	1	101	**belki**	بَلْكِه	Caiz ki manasınadır, Türkîde dahi böylece müstameldir.	Farsça be (ب) bâbı
1943	1	101	**belmâ**	بَلْمَا	Kaba, **ceşîm** olan ve bî-fâʾide nesne.	Farsça be (ب) bâbı
1944	1	101	**belmerde**	بَلْمَرْدَه	Pejmürde, solmuş olan, **ẕebîl**.	Farsça be (ب) bâbı
1945	1	101	**belmese**	بَلْمَسَه	Bir kimseyi isnat ve iftira ile müttehim etmek.	Farsça be (ب) bâbı
1946	1	101	**belmerîş**	بَلْمَرِيشْ	Kaba sakal, sakalı kaba olan, **yelme**.	Farsça be (ب) bâbı
1947	1	101	**bülent**	بُلَنْد	Yüce, yüksek, **refîʿ**, rifʿatli olan, **ali**.	Farsça be (ب) bâbı
1948	1	101	**bülend-aḫter**	بُلَنْد اَخْتَرْ	Sâhib-i talʿat, **mesut** ve câh ve ikbal ve devletli olan.	Farsça be (ب) bâbı
1949	1	101	**bülend-iktidâr**	بُلَنْد اِقْتِدَارْ	Çok iktidar sahibi olan.	Farsça be (ب) bâbı
1950	1	101	**bülend-mertebe**	بُلَنْد مَرْتَبَه	Rütbe ve payesi büyük ve **ali** olan.	Farsça be (ب) bâbı
1951	1	101	**bülend-naẓar**	بُلَنْد نَظَرْ	Âl-i himmet ve sâhib-i rütbe ve câh olan.	Farsça be (ب) bâbı
1952	1	101	**bülend-himmet**	بُلَنْد هِمَّتْ	Say ve himmeti ali ve bülent olan, **ʿuluvvü himmet**	Farsça be (ب) bâbı
1953	1	101	**belendîn**	بَلَنْدِينْ	Kapıların kenarlarına vazolunan pervaz, **ḥaşiye**.	Farsça be (ب) bâbı
1954	1	102	**bülendîden**	بُلَنْدِيدَنْ	Âli olmak, bâlâ olmak, **taʿḳiye**, yükselmek.	Farsça be (ب) bâbı
1955	1	102	**peleng**	پَلَنْك	Kaplan nevinden benek benek bir hayvan, **nemr** ve dört ayaklı taht ki üzerinde yatarlar, **serîr**.	Farsça be (ب) bâbı
1956	1	102	**pelengîn**	پَلَنْكِينْ	Pelenge muteallik ve yaraşık olan, **nemrî**.	Farsça be (ب) bâbı
1957	1	102	**pelengîne**	پَلَنْكِينَه	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça be (ب) bâbı
1958	1	102	**pülvân**	پُلْوَانْ	Hamal arka yükünü koyup arâm edecek mahal, mola taşı.	Farsça be (ب) bâbı
1959	1	102	**belvâye**	بَلْوَايَه	Kırlangıç denilen kuş, **ḫiṭâf**.	Farsça be (ب) bâbı
1960	1	102	**pelût**	پَلُوتْ	Küçük sarık, **ʿamâme-i ṣaġîr**.	Farsça be (ب) bâbı
1961	1	102	**pülûc**	پُلُوجْ	Sist-endâm olmak, **istirḫâʾ**.	Farsça be (ب) bâbı
1962	1	102	**billur)**	بُلُورْ)	Sırçanın saf ve pak olanı, saf cam, **mehâʾ**.	Farsça be (ب) bâbı
1963	1	102	**pülûk**	پُلُوكْ	Deve tersi, **baʿre**.	Farsça be (ب) bâbı
1964	1	102	**bülûgân**	بُلُوكَانْ	Cemaatler, taifeler, **aḳvâm**, güruhlar.	Farsça be (ب) bâbı
1965	1	102	**pille**	پِلَه	Terazi gözü, **keffe-i mîzân**.	Farsça be (ب) bâbı
1966	1	102	**pelîte**	پَلِيتَه	Yaralara konulan yahut kandilde istimal olunan fitil, **ẕübâle**.	Farsça be (ب) bâbı
1967	1	102	**pelîd**	پَلِيدْ	Murdar, bulaşık,**ʿabaḳa(t),** nâ-pâk olan.	Farsça be (ب) bâbı

1968	1	102	**pelîle**	پَلِيلَه	Mütevazi ve bisyârdân olan.	Farsça be (ب) bâbı
1969	1	102	**bimeng**	بِمَنْك	**Ġam** ve endûh ve teng-i dil.	Farsça be (ب) bâbı
1970	1	102	**be-mühr**	بَمُهْر	Mühürlü, **maḫtûm** olan.	Farsça be (ب) bâbı
1971	1	102	**(bina)**	(بِنَا)	Hane, ev, **dâr**.	Farsça be (ب) bâbı
1972	1	102	**binâ-ber**	بِنَابَرْ	**Binaen**, sebebiyle, sebepten, münasebetiyle manasında terkiptir, **binâ'en ʿalâ**.	Farsça be (ب) bâbı
1973	1	102	**binâ-berîn**	بِنَابَرِينْ	Buna binaen, **binâ'en ʿalâ hâẕâ**.	Farsça be (ب) bâbı
1974	1	103	**bennâtü'n-naʿş**	بَنَاتُ النَّعْش	Yedi kardeşler tabir olunan yıldızların ismi.	Farsça be (ب) bâbı
1975	1	103	**penâġ**	پَنَاغْ	Debîr, **kâtib**, yazı yazıcı ve ipek ve ibrişim.	Farsça be (ب) bâbı
1976	1	103	**binâgûş**	بِنَاگُوشْ	Kulağın sarkık tarafı ki küpe geçirilir.	Farsça be (ب) bâbı
1977	1	103	**penâgîr**	پَنَاگِيرْ	Taşrada beyʿ u şirâ zımnında mîkât-ı muayyende vaki tüccar cemiyyeti, panayır.	Farsça be (ب) bâbı
1978	1	103	**penâgâh**	پَنَاگَاهْ	Sığınacak mahal, **melcâ'**.	Farsça be (ب) bâbı
1979	1	103	**benâm-ı îzed**	بَنَامِ إِيزَادْ	Bir kelimedir ki yemin kast olundukta irat ederler ve dahi mahal-i taʿaccübde istimal ederler **ṭûbâ lehu** (طُوبٰى لَهُ) manasına müstameldir.	Farsça be (ب) bâbı
1980	1	103	**benâm**	بَنَامْ	**Meşhur,** namdar olan ve ismiyle müsemma olan.	Farsça be (ب) bâbı
1981	1	103	**bünâver**	بُنَاوَرْ	Asıl, **muḳarrer**, müessis, sabit olan.	Farsça be (ب) bâbı
1982	1	103	**penâver**	پَنَاوَرْ	Büyük çıban, vücûd-ı insânda zahir olup ziyade veca ve elemi olur, **ḫibin**, **deml**.	Farsça be (ب) bâbı
1983	1	103	**penâve**	پَنَاوَه	Tevekkül etmek, **mütevekkil.**	Farsça be (ب) bâbı
1984	1	103	**penâh**	پَنَاهْ	Sığınacak yer, **melcâ'** ve bir nesnenin kesret üzere vaki olduğu yer ve hami, himayet ve sıyanet edici olan ve sığınmak, iltica etmek.	Farsça be (ب) bâbı
1985	1	103	**penâhgâh**	پَنَاهْگَاهْ	Sığınacak yer, **melcâ'**, melâz.	Farsça be (ب) bâbı
1986	1	103	**penâhîd**	پَنَاهِيدْ	İltica eyledi, **iltece'e,** sığındı.	Farsça be (ب) bâbı
1987	1	103	**penâhîden**	پَنَاهِيدَنْ	Sığınmak **iltica** etmek.	Farsça be (ب) bâbı
1988	1	103	**pembe**	پَنْبَه	Pamuk, **kuṭn** ve pamuktan ibaret olan ve malum bir nevi kırmızı renk ve kırmızı şarap, bade, **ḫamr**.	Farsça be (ب) bâbı
1989	1	104	**penbezâr**	پَنْبَه زَارْ	Pamuk tarlası, **mezraʿatü'l-ḳuṭn**.	Farsça be (ب) bâbı
1990	1	104	**penbezen**	پَنْبَه زَنْ	**Ḥallaç**, pamuk atıcı.	Farsça be (ب) bâbı
1991	1	104	**penbegen**	پَنْبَه كَنْ	Pamuk dolabı ki onunla pamuğun çekirdeğini çıkarırlar, **dûlâbu'l-ḳuṭn**.	Farsça be (ب) bâbı
1992	1	104	**penc**	پَنْج	Beş adedi, **ḫamse** ve zarın beş noktalı tarafı.	Farsça be (ب) bâbı
1993	1	104	**pencâh**	پَنْجَاهْ	Elli adedi, **ḫamsîn**, **ḫamsûn**	Farsça be (ب) bâbı
1994	1	104	**pencâhe**	پَنْجَاهَه	Tersâ âbidleri ve Nasârâ zahitleri elli gün halvet ve itikâf ile ibadet ettikleri eyyâm.	Farsça be (ب) bâbı
1995	1	104	**pencâl**	پَنْجَالْ	Kuş ve tavuk necisi, **zerak̲**.	Farsça be (ب) bâbı

1996	1	104	**pencâl-i mürġ**	پَنْجَالِمُرْغ	Kuşun kakası, kuş burnu, **minḳâr**.	Farsça be (ب) bâbı
1997	1	104	**pencpâ**	پَنْجپَا	Yengeç denilen su mahluku, **seraṭân**.	Farsça be (ب) bâbı
1998	1	104	**pencpâye**	پَنْجپَايَه	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça be (ب) bâbı
1999	1	104	**pencrûz**	پَنْجرُوزْ	Beş günden ibaret olan, müddet-i kalîl olan, **ḫamsete eyyâm**.	Farsça be (ب) bâbı
2000	1	104	**pencere)**	(پَنْجَرَه	Haneye ziya duhuli için mahsus olan açıklık, **ravzene**.	Farsça be (ب) bâbı
2001	1	104	**püncşük**	پُنْجشُكْ	Serçe kuşu, **ʿuṣfûr**.	Farsça be (ب) bâbı
2002	1	104	**perşembe**	پَنْجشَنْبَه	Haftanın beşinci günü, **yevm ḫamîs**.	Farsça be (ب) bâbı
2003	1	104	**penc-gâne**	پَنْجگَانَه	Beş vakitde kılınan namaz, **ṣalât-i ḫamse**.	Farsça be (ب) bâbı
2004	1	104	**penc-gûşe**	پَنْجگُوشَه	Beş köşeli olan, **muḫammes**.	Farsça be (ب) bâbı
2005	1	104	**pencüm**	پَنْجُمْ	Beşinci, hamis olan.	Farsça be (ب) bâbı
2006	1	104	**pencüm-revâk**	پَنْجُمْ رَوَاقْ	**Felek-i ḫâmis**, Merih yıldızının makamı olan felek.	Farsça be (ب) bâbı
2007	1	105	**pencümîn**	پَنْجُمِينْ	Beşinci, **ḫamis** olan.	Farsça be (ب) bâbı
2008	1	105	**penc-nevbet**	پَنْج نَوْبَتْ	Beş vakit namaz yani **ṣalât-i ḫamse** ve padişah kapısında çalınan nevbet.	Farsça be (ب) bâbı
2009	1	105	**pençe**	پَنْجَه	El ile parmaklar beraber ve hayvanat ayağı tırnaklarıyla beraber, **miḫlet** ve resm-i mahsûs ile yazılan imza.	Farsça be (ب) bâbı
2010	1	105	**pence-i bîçâre**	پَنْجَهِ بِيچَارَه	Zuhal ve Müşteri ve Merih ve Zühre ve Utarit adet yıldızlardan kinayedir, Arabîde **ḫamse-i müteḥayyire** derler.	Farsça be (ب) bâbı
2011	1	105	**pence-i düzdîde**	پَنْجَهِ دُزْدِيدَ	O beş gündür ki be-her sene tefâvüt-i mâh hesabından vaki olur, kebîse mukabili Arabîde **ḫamse-i müsteriḳa** derler.	Farsça be (ب) bâbı
2012	1	105	**pence-i meryem**	پَنْجَهِ مَرْهَمْ	Pence-i âdemî gibi bir ottur, Meryem radiyallahu anhâ hîn ve vaz-ı hamelinde elini o ot üzerine koydu biemrillah o ot beş parmak gibi oldu.	Farsça be (ب) bâbı
2013	1	105	**pencîden**	پَنْجِيدَنْ	Paralamak, pare pare etmek etmek, **teşrîm**.	Farsça be (ب) bâbı
2014	1	105	**bent**	بَنْد	Bağ, bukağı, yular, **ḳayıt** ve su biriktirmek için iki dağ arasında bina olunan bent ve duvar ve mezkur set vasıtasıyla hasıl olan göl, kilit, mekr ve hile, aldatmak, ahit ve yemin, gam ve gussa, hayal ve mülahaza, ümit ve tevakkuʿ, koşmak, kemer, ip ve tanâb, çift, öküz, güreşici, dehen, riya, bağlamak ve fasılası olmayan ibare.	Farsça be (ب) bâbı
2015	1	106	**pend**	پَنْد	Nasihat, **nuṣḥ**, şöyle et yahut etme diye akıl öğretmeye bast olunan kelam, öğüt.	Farsça be (ب) bâbı
2016	1	106	**pind**	پِنْد	Oturak yeri, **maḳat**, ist.	Farsça be (ب) bâbı
2017	1	106	**bendâb**	بَنْدَابْ	Etrafı deniz olan ada, **cezîre**.	Farsça be (ب) bâbı
2018	1	106	**pindâr**	پِنْدَارْ	Hayal, tasavvur, mulahaẓa ve ucub, gurur **ẓan**.	Farsça be (ب) bâbı
2019	1	106	**pündâr**	پُنْدَارْ	Maldâr, **gani** ve sâhib-i servet ve mâlik-i dinâr ve muhkem ve kavi olan.	Farsça be (ب) bâbı
2020	1	106	**bündâr**	بُنْدَارْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça be (ب) bâbı

2021	1	**106**	**pindâşten**	پِنْدَاشْتَنْ	Sanmak, **tekebbür** etmek ve kendinde olmayan nesneyi var sanmak.	Farsça be (ب) bâbı
2022	1	**106**	**bender**	بَنْدَرْ	Liman, **mürsâ**, iskele ve geçit boğazlarında bina olunan kale yahut palanga.	Farsça be (ب) bâbı
2023	1	**106**	**bendergâh**	بَنْدَرْگَاهْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça be (ب) bâbı
2024	1	**106**	**bendrûġ**	بَنْد رُوغْ	Büyük ırmaktan su ayırıp başka yere akıtmak için ettikleri bent, **ḳanṭara**.	Farsça be (ب) bâbı
2025	1	**106**	**(bünduḳ)**	(بُنْدُقْ)	Tüfek ve kurşun tanesi.	Farsça be (ب) bâbı
2026	1	**106**	**bendegân**	بَنْدَگَانْ	Bendeler, **ʿibâd**, köleler.	Farsça be (ب) bâbı
2027	1	**106**	**bendekşâd**	بَنْدَكْشَادْ	**Mefâşil-i** aʿzâ ve yoğun ve yumru olan nesne.	Farsça be (ب) bâbı
2028	1	**106**	**bendegî**	بَنْدَگِی	Bendelik, **ubudiyet**, kölelik, kulluk.	Farsça be (ب) bâbı
2029	1	**106**	**bendegîr**	بَنْدَگِيرْ	Bende, **ʿabd**, köle.	Farsça be (ب) bâbı
2030	1	**106**	**bendgîr**	بَنْدگِيرْ	Lükûn tabir olunan nesne ki onunla su künklerini yapıştırırlar, **lüḳûn**.	Farsça be (ب) bâbı
2031	1	**106**	**pendname**	بَنْدنَامَه	Pend ve nasihati havi olan name, **mektûbu'n-naṣîḥa**.	Farsça be (ب) bâbı
2032	1	**107**	**bend-nâyije**	بَنْدنَايِژَه	Hububat sapı dökülüp kalan ince hurdası, kesmik, **ḳuşâle**.	Farsça be (ب) bâbı
2033	1	**107**	**pindû**	پِنْدُو	Su sedası, **cercere**, şırıltı ve **kene** denilen sinek ki hayvana yapışır.	Farsça be (ب) bâbı
2034	1	**107**	**pendûz**	پَنْدُوزْ	Çuvaldız denilen iri iğne, **miselle**.	Farsça be (ب) bâbı
2035	1	**107**	**bende**	بَنْدَه	Bağlı, **muḳayyet**, bent olunmuş ve esir, **ʿabd,** köle.	Farsça be (ب) bâbı
2036	1	**107**	**bende-perver**	بَنْدَه پَرْوَرْ	Zîrdestî olanlara hüsn-i muamele edip hacetlerini verici ve besleyici olan.	Farsça be (ب) bâbı
2037	1	**107**	**bende-ḫâne**	بَنْدَه خَانَه	Köle evi, **dâru'l-ʿabd**, kölenin hanesi.	Farsça be (ب) bâbı
2038	1	**107**	**bende-zâde**	بَنْدَه زَادَه	Köle oğlu, **veledu'l-ʿabd**, kölenin oğlu.	Farsça be (ب) bâbı
2039	1	**107**	**bende-nevâz**	بَنْدَه نَوَازْ	Zîrdestî olanlara hüsn-i muamele edip latif ve inayet ve ihsan edici olan.	Farsça be (ب) bâbı
2040	1	**107**	**bendî**	بَنْدِی	Kâfir elinde esir olan Müslümana denir.	Farsça be (ب) bâbı
2041	1	**107**	**bendîden**	بَنْدِيدَنْ	Nasihat eylemek ve nasihat kabul etmek.	Farsça be (ب) bâbı
2042	1	**107**	**bendîde**	بَنْدِيدَه	Bağlı, **muḳayyet**, bağlanmış olan ve bende, esir ve köle olan.	Farsça be (ب) bâbı
2043	1	**107**	**bünsâle**	بُنْسَالَه	Eski ve köhne olan, **ʿatîḳ** ve salhûrde, pir olan.	Farsça be (ب) bâbı
2044	1	**107**	**benefş**	بَنَفْش	Mor renk, menekşe renginde olan.	Farsça be (ب) bâbı
2045	1	**107**	**benefşe**	بَنَفْشَه	Menekşe denilen malum mavi hoş-bû çiçek, **benefşec**.	Farsça be (ب) bâbı
2046	1	**107**	**penk**	پَنْك	Büyük **ṭas**tır.	Farsça be (ب) bâbı
2047	1	**107**	**beng**	بَنْگ	Haşîşe, esrar ki keten ve kendir yaprağından imal olunup eklolundukta sarhoş ve mecnun ve bî-irâde eder, **ḥaşîş**.	Farsça be (ب) bâbı
2048	1	**108**	**penek**	پَنَكْ	Hurma salkımı, çöp, küçük kapı, vakt-i sabah.	Farsça be (ب) bâbı
2049	1	**108**	**pinkâr**	پِنْكَارْ	Ucub, **kibir**, hodbin ve sâhib-i zaʿm olan.	Farsça be (ب) bâbı
2050	1	**108**	**bengâh**	بَنْگَاهْ	Yün çadırı **fâze** ve hazine odası ve yük, ağırlık, **eskâl**.	Farsça be (ب) bâbı
2051	1	**108**	**pengâh**	پَنْگَاهْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça be (ب) bâbı
2052	1	**108**	**bengere**	بَنْگَرَه	Çocukları beşikte uyutmak için avratlar okurlar, **hemheme**, **ninni**.	Farsça be (ب) bâbı
2053	1	**108**	**büngeşten**	بُنْگَشْتَنْ	Yutmak, **belʿ** etmek.	Farsça be (ب) bâbı

2054	1	108	**bengî**	بَنْگِی	Beng ekl edici, beng tiryakisi olan.	Farsça be (ب) bâbı
2055	1	108	**penend**	پَنْد	**Aded-i mechûl**, sayısı belli olmayan adet.	Farsça be (ب) bâbı
2056	1	108	**benevre**	بَنْوَرَه	Duvar ve bina temeli, **esas**.	Farsça be (ب) bâbı
2057	1	108	**benûh**	بَنُوهْ	Ekin döktükleri mekan, harman, **beyder**.	Farsça be (ب) bâbı
2058	1	108	**pene**	پَنَه	Süprüntü dökülen mahal, **mezbele**.	Farsça be (ب) bâbı
2059	1	108	**pinhan**	پِنْهَانْ	Gizli, mahfi, saklı örtülü olan.	Farsça be (ب) bâbı
2060	1	108	**bünyâd**	بُنْيَادَ	Temel, **esas**, yapı, bina.	Farsça be (ب) bâbı
2061	1	108	**penîr**	پَنِيرْ	Sütü kestirip teʾbîs etmekle imal olunan peynir, **cübn**.	Farsça be (ب) bâbı
2062	1	108	**penîrek**	پَنِيرَكْ	Muhliye denilen ot, **mülûkiyye**.	Farsça be (ب) bâbı
2063	1	108	**penîre**	پَنِيرَه	Süte koyup peynir yaptıkları maya, **minfaḥa**.	Farsça be (ب) bâbı
2064	1	108	**penîze**	پَنِيزَه	Şahtere denilen acı ve bed-bû ot, **şâhterc**.	Farsça be (ب) bâbı
2065	1	108	**bû**	بُو	Bûy, koku, **rayiḥa** ve ümit, tereccî.	Farsça be (ب) bâbı
2066	1	109	**pû**	پُو	Araştırmak, aramak, **tecessüs** ve tefahhus etmek.	Farsça be (ب) bâbı
2067	1	109	**bevâriġ**	بَوَارِغْ	Avratlara vaz-ı hamelde ettikleri taht ve ona müşabih nesne.	Farsça be (ب) bâbı
2068	1	109	**bûb**	بُوبْ	Ev döşemesi, **bisâṭ**.	Farsça be (ب) bâbı
2069	1	109	**bûber**	بُوبَرْ	Bülbül denilen hûb sedalı kuş, **ʿandelîb**.	Farsça be (ب) bâbı
2070	1	109	**Ebû Turâb**	(بُوتُرَابْ)	Hazret-i Ali Kerramallahu veche kinayesi.	Farsça be (ب) bâbı
2071	1	109	**pota**	پُتَه	Toprak yahut madenden yapılıp yine maden eritmeye kullanılır bir nevi kap, pota, **bûṭa**.	Farsça be (ب) bâbı
2072	1	109	**bûd**	بُودْ	Kevn, **keynûnet**, vücut, varlık olmak ve bûden lafzından sîga-i mâzîdir, "idi" manasına, ekser hikâyet anu'l mâzî istimal olunur, edât-ı revâbıttır.	Farsça be (ب) bâbı
2073	1	109	**büved**	بُوَدْ	"Şod" manasına olur demektir.	Farsça be (ب) bâbı
2074	1	109	**pûd**	پُودْ	Kumaş argacı, **luḥme**.	Farsça be (ب) bâbı
2075	1	109	**bûden**	بُودَنْ	Olmak, **şayrûret** manasına.	Farsça be (ب) bâbı
2076	1	109	**bûr**	بُورْ	Sülün kuşu, **tezerv** ve fıstıki renk veyahut mavi renk at ve bozkır at.	Farsça be (ب) bâbı
2077	1	109	**bûra**	بُورَا	Ser-i mîh, ekser başı.	Farsça be (ب) bâbı
2078	1	109	**bûrmend**	بُورْمَنْد	Evlat sahibi olan.	Farsça be (ب) bâbı
2079	1	109	**boru)**	(بُورُو	Boru, içi boş uzun nesne ve bir nevi çalgı, **şebbûr**.	Farsça be (ب) bâbı
2080	1	109	**boruzen**	بُورُوزَنْ	Borucu, boru çalan kimse, **şebbûrî**.	Farsça be (ب) bâbı
2081	1	109	**bor**	بُورَه	Bir nevi nitron madeni ve ondan yapılan borak.	Farsça be (ب) bâbı
2082	1	109	**boru)**	(بُورِی	İçi boş uzun nesne ve bir nevi çalğı, **bûḳ**.	Farsça be (ب) bâbı
2083	1	110	**bûriyâ**	بُورِيَا	Mefruşât-ı beytiyyeden ve sazdan örülmüş **ḥaşır**.	Farsça be (ب) bâbı
2084	1	110	**bûriyâbâf**	بُورِيَابَافْ	Hasır örücü ve dokuyucu olan, **ḥuṣṣâr,** ehl-i sanʿat.	Farsça be (ب) bâbı
2085	1	110	**boruzen**	بُورِيزَنْ	Borucu, boru çalan kimse, **şebbûrî**.	Farsça be (ب) bâbı

2086	1	110	**bevz**	بَوزْ	Rutubet, hava ve nem sebebiyle ekmek yahut elbisede zahir olan küf, **kerec**.	Farsça be (ب) bâbı
2087	1	110	**boza)**	بُوزَا)	Darıyı ekşitip içmek için yapılan şerbet, boza, **ġubeyrâ'**.	Farsça be (ب) bâbı
2088	1	110	**pûziş**	پُوزِشْ	Özür dilemek, kusurun bir sebebe mebni affolunmasını talep etmek, **i'tiẕâr**.	Farsça be (ب) bâbı
2089	1	110	**boza**	بُوزَه	Darıdan içmek için yapılan şerbet, **ġubeyrâ'**.	Farsça be (ب) bâbı
2090	1	110	**pûzîne**	پُوزِينَه	Maymun denilen hayvan, **ḳırd**.	Farsça be (ب) bâbı
2091	1	110	**pûjîne**	پُوژِينَه	Kantar, eşya çekmeğe mahsus alet, **ḳıntâr** [kantar].	Farsça be (ب) bâbı
2092	1	110	**bûs**	بُوسْ	Öpmek, öpüş, **ḳuble(t)** ve öpücü olan.	Farsça be (ب) bâbı
2093	1	110	**post)**	پُوسْت)	Hayvan derisi iktisâ eden kimse, **lâbisü'l-cild**.	Farsça be (ب) bâbı
2094	1	110	**bostan**	بُوسْتَانْ	Sebzevât bahçesi ve güzel ağaçlık yahut çimen-zâr olan mahal, **bostan**.	Farsça be (ب) bâbı
2095	1	110	**postîn**	پُوسْتِينْ	Hayvan derisinden ibaret olan ve kürk, **ferve,** tüylü ve kıllı deriden kaplı olan, câme.	Farsça be (ب) bâbı
2096	1	110	**bûsegâh**	بُوسگَاهْ	Öpülüp buse olunacak mahal, **melṣem**.	Farsça be (ب) bâbı
2097	1	110	**bû-süleymân**	بُوسُلَيْمَانْ	Hüdhüd denilen kuş.	Farsça be (ب) bâbı
2098	1	110	**buse**	بُوسَه	Öpüş, öpmek, **taḳbîl**.	Farsça be (ب) bâbı
2099	1	111	**bûsecâ**	بُوسَه جَا	Öpüp, öpülecek mahal, **melṣem**.	Farsça be (ب) bâbı
2100	1	111	**bûsî**	بُوسِى	Öpmek, **taḳbîl** etmek.	Farsça be (ب) bâbı
2101	1	111	**pûsîḍen**	پُوسِيدَنْ	Çürümek, **naḫar**.	Farsça be (ب) bâbı
2102	1	111	**bûsîden**	بُوسِيدَنْ	Öpmek, **taḳbîl** etmek.	Farsça be (ب) bâbı
2103	1	111	**bûsîde**	بُوسِيدَه	Çürük, **rufât**, bozuk olan ve öpülmüş olan.	Farsça be (ب) bâbı
2104	1	111	**pûsîde**	پُوسِيدَه	**Maġşûş** ve magbûn olan ve çürüyüp paslamış olan.	Farsça be (ب) bâbı
2105	1	111	**bûsîn**	بُوسِينْ	Ayıplamak, **ta'yîb** etmek.	Farsça be (ب) bâbı
2106	1	111	**bûş**	بُوشْ	Kalabalık, **izdiḥam**, her cins adam cemaati.	Farsça be (ب) bâbı
2107	1	111	**pûş**	پُوشْ	Örtü, **sitr** ve örtücü, **settâr** ve örtülmüş, **mestur** olan.	Farsça be (ب) bâbı
2108	1	111	**bûşâşeb**	بُوشَاشَبْ	Gece ile oturup bazı nesne fikir eylemek, **iḥtilam** olmak.	Farsça be (ب) bâbı
2109	1	111	**pûşiş**	پُوشِشْ	Örtü, **sitr**, kap ve örtmek ve giyilecek ve örtünecek nesne.	Farsça be (ب) bâbı
2110	1	111	**pûşende**	پُوشَنْدَه	Örtücü, **settâr** ve giyici, iktisap edici olan.	Farsça be (ب) bâbı
2111	1	111	**poşe**	پُوشَه	Örtü, **sitr**.	Farsça be (ب) bâbı
2112	1	111	**pûşîdenî**	پُوشِيدَنِى	Giyilip iktisap olunacak **esvap**.	Farsça be (ب) bâbı
2113	1	111	**pûşîden**	پُوشِيدَنْ	Etek dermiyân etmek, **telebbüb**, cüret göstermek ve itimat eylemek ve bir nesneye cidd ve cehd eylemek.	Farsça be (ب) bâbı
2114	1	111	**pûşîden**	پُوشِيدَنْ	Örtmek, **setr** ve giymek.	Farsça be (ب) bâbı
2115	1	111	**pûşîde**	پُوشِيدَه	Örtülü, **mestur** olan ve giyinmiş olan.	Farsça be (ب) bâbı
2116	1	111	**boğ**	بُوغْ	Bohça, **mülâṣe**, içine esvap konulan kumaş ve bezden yapılmış bohça.	Farsça be (ب) bâbı

2117	1	**111**	**buḳalemun)**	بُوقَلَمُونْ)	Malum bir nevi hayvancık ve cân-fezâ ve rengârenk olan nesne ve bir canavardır ki âfitâba karşı durur güneş dokundukça altın gibi görünür ve rüzgâr, mütelevvinü'l-ahvâl ve elvan, sırça, mine, şükûfe, çiçek, münakkaş dibâ ki elvan ipekle dokunmuş ola ve bir kuştur suya battıkça tüyleri elvan görünür ve mahsus bir kelerdir ki mülevven görünür ve hususiyle her mülevven nesneye ıtlak olunur.	Farsça be (ب) bâbı
2118	1	**112**	**pul**	پُولْ	Yuvarlak, **küre**, yassı nesne ve akçe para, **fels**.	Farsça be (ب) bâbı
2119	1	**112**	**polat**	پُولَادْ	Çelik, demir ile halis kömürün mezc ve terkibinden hasıl olan cism-i maʾdenî.	Farsça be (ب) bâbı
2120	1	**112**	**bûle**	بُولَه	Lule ki ibrik vesairlerde olur, **ḳuṣṣâbe**.	Farsça be (ب) bâbı
2121	1	**112**	**bûm**	بُوْم	Meşhur, meşum, baykuş denilen kuş, **caġd** ve buğu kuşu.	Farsça be (ب) bâbı
2122	1	**112**	**bûm**	بُومْ	Yer, yurt, memleket, diyar, ülke, zemin, **arż** ve kumaşta olan nakışın yeri ve sirişt ve tabiat.	Farsça be (ب) bâbı
2123	1	**112**	**bûn**	بُونْ	Kolon, **nisʿa**, âsân, reyb ve koyun ve sığırın pak olmamış bağırsağı.	Farsça be (ب) bâbı
2124	1	**112**	**bûy**	بُوىْ	Koku, **rayiḥa** ve ümit ve kokulu, rayihalı olan.	Farsça be (ب) bâbı
2125	1	**112**	**pûyâ**	پُويَا	Yelici, koşucu, **sâriʿ** ve acele edici olan.	Farsça be (ب) bâbı
2126	1	**112**	**bûyefzâr**	بُوىْ اَفْزَارْ	Buhurdan, **miḳṭar**, ûd yakacak kap.	Farsça be (ب) bâbı
2127	1	**112**	**bûyân**	بُويَانْ	Rayiha verici, **reyḥan,** ziyade kokucu olan.	Farsça be (ب) bâbı
2128	1	**113**	**pûyân**	پُويَانْ	Yelici, koşucu, **sâriʿ**, çapıcı olan.	Farsça be (ب) bâbı
2129	1	**113**	**bûysâ**	بُوىْ سَا	Üzerinde misk ve ıtr vesair kokulu nesne ezdikleri taş.	Farsça be (ب) bâbı
2130	1	**113**	**bûysây**	بُوىْ سَايْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça be (ب) bâbı
2131	1	**113**	**bûyîden**	بُويِيدَنْ	koklamak, **istişmâm**.	Farsça be (ب) bâbı
2132	1	**113**	**be**	بَه	"İle ve hakkı için" manalarından edattır.	Farsça be (ب) bâbı
2133	1	**113**	**bih**	بِهْ	İyi, güzel, **ṭayyib**, hûb olan, **âlâ**.	Farsça be (ب) bâbı
2134	1	**113**	**paha**	بَهَا	Bir nesne füruht olundukta mukabiline verilen meblağ yahut bir nesneye mukabil bayiden talep olunan meblağ.	Farsça be (ب) bâbı
2135	1	**113**	**bahadır**	بَهَادِرْ	**Cesur**, cesaretli, yiğit, dilaver olan.	Farsça be (ب) bâbı
2136	1	**113**	**bahadırâne**	بَهَادِرَانَه	Bahadıra layık ve yaraşık olan.	Farsça be (ب) bâbı
2137	1	**113**	**bahadırî**	بَهَادِرِى	Cesaret, cesur olmak.	Farsça be (ب) bâbı
2138	1	**113**	**bahar**	بَهَارْ	Evvel-i bahâr, **faṣl-ı rebîʿ** ki martın dokuzundan haziranın dokuzuna değin mümted olup o eyyâmda Şems, Hamel ve Sevr ve Cevza burçlarından mürûr etmiş olur ve berg-i dıraht ve turunç yaprağı, şükûfe ve bütgede ve yükün bir dengi ve bir nevi sarı gül ve hâne-i menkuş.	Farsça be (ب) bâbı
2139	1	**113**	**bahâristân**	بَهَارْسِتَانْ	Evvel-i bahâr, **faṣl-ı rebîʿ**, ilkbahar.	Farsça be (ب) bâbı
2140	1	**113**	**bahârî**	بَهَارِى	Evvel-i bahâra mensup ve mütaallik olan, **rebîʿî**.	Farsça be (ب) bâbı

2141	1	**113**	**bahâgîr**	بَهَاكِيرْ	Pahalı, **ẕî-ḳıymet**, çok akçe değer olan.	Farsça be (ب) bâbı
2142	1	**113**	**bahane**	بَهَانَه	Zikir ve irat olunan sebep veya özr-i bâtıl.	Farsça be (ب) bâbı
2143	1	**113**	**behbûd**	بَهْبُودْ	Mübarek, **aziz**, şerif olan.	Farsça be (ب) bâbı
2144	1	**114**	**behbûdî**	بَهْبُودِى	İyi olmaklık ve sâhib-i tedbîr, akil ve müdebbir olan.	Farsça be (ب) bâbı
2145	1	**114**	**(bühtan)**	(بُهْتَانْ)	Birinin yapmadığı yahut söylemediği nesneyi üzerine isnat etmek, **iftira**.	Farsça be (ب) bâbı
2146	1	**114**	**bihter**	بِهْتَرْ	Pek iyi ve makbul ve **muteber** olan, **ali**.	Farsça be (ب) bâbı
2147	1	**114**	**bihterîn**	بِهْتَرِينْ	En ziyade iyi ve **maḳbul** ve muteber olan.	Farsça be (ب) bâbı
2148	1	**114**	**behcet**	بَهْجَتْ	Güzellik, hüsn, **behâ**, cemal.	Farsça be (ب) bâbı
2149	1	**114**	**behr**	بَهْر	İçin, **li'ecl** ve behre, hisse, pay, **naṣip**.	Farsça be (ب) bâbı
2150	1	**114**	**behrâm**	بَهْرَامْ	Seleften bir zî-kudret padişahın namıdır ve Merih yıldızı namı ve bir ferişte ismi ve her mâh-ı şemsînin yirminci gününün ismidir.	Farsça be (ب) bâbı
2151	1	**114**	**bihrâm**	بِهْرَامْ	Oruç, rûze, **ṣavm**.	Farsça be (ب) bâbı
2152	1	**114**	**bihrây**	بِهْرَايْ	Nîk-i re'y ve sâhib-i tedbîr, **müdebbir**, **aḳil** olan.	Farsça be (ب) bâbı
2153	1	**114**	**pehr**	پَهْر	Gecenin ve gündüzün rubʿ hissesi, **rubʿu'l-leyli ve'n-nehâr**.	Farsça be (ب) bâbı
2154	1	**114**	**behrek**	بَهْرَكْ	Yara ve cibandan akan çirk ve irin, **middeh.**	Farsça be (ب) bâbı
2155	1	**114**	**behregî**	بَهْرَكِى	Zengin ve maldâr olan, metmûl, **ġani** olan.	Farsça be (ب) bâbı
2156	1	**114**	**behre**	بَهْرَه	Hisse, **naṣip**.	Farsça be (ب) bâbı
2157	1	**114**	**pehre**	پَهْرَه	Nöbet, nöbet beklemek, **nâṭûr**.	Farsça be (ب) bâbı
2158	1	**114**	**pehredâr**	پَهْرَدَارْ	Nöbetçi, bekçi, **naẓır**.	Farsça be (ب) bâbı
2159	1	**114**	**behredâr**	بَهْرَدَارْ	Hissesi olan, hisseye malik olan, **naṣîbî**.	Farsça be (ب) bâbı
2160	1	**114**	**behremend**	بَهْرَه مَنْد	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça be (ب) bâbı
2161	1	**114**	**bihzâd**	بِهْزَادْ	Hasebi ve nesebi pâkize olan.	Farsça be (ب) bâbı
2162	1	**114**	**behişt**	بَهِشْت	Cennet, Firdevs ağacı ve yeşilliği çok olan yer	Farsça be (ب) bâbı
2163	1	**115**	**behişt-nişîn**	بَهِشْت نَشِينْ	Cennette oturucu, cennetmekân olan.	Farsça be (ب) bâbı
2164	1	**115**	**behiştî**	بَهِشْتِى	Cennete mensup ve müteallik olan, Ehl-i Cennet.	Farsça be (ب) bâbı
2165	1	**115**	**bih-güzîn**	بِه گُزِينْ	Her şeyin âlâsını ihtiyar edici, **münteḫap**, sarraf, nakkâd ve beğenilmiş olan.	Farsça be (ب) bâbı
2166	1	**115**	**pehlû**	پَهْلُو	Yan, **cenb**, koltuk ile kalça başları beyninde münhasır olan, kıtʿa-i beden.	Farsça be (ب) bâbı
2167	1	**115**	**pehlivan**	پَهْلُوَانْ	Güreşmekte mahir olan ve cenkçi, dilaver, **şeci,** bahadır olan.	Farsça be (ب) bâbı
2168	1	**115**	**behle**	پَهْلَه	Yırtıcı kuşu ele aldıkta yırtmamak için ele giydikleri eldiven, **ḳaffâz**.	Farsça be (ب) bâbı
2169	1	**115**	**behem**	بَهَمْ	Beraber, hep bir yere ve hep bir yerde, **ḳâṭibeten**.	Farsça be (ب) bâbı
2170	1	**115**	**behem âmeden**	بَهَمْ آمَدَنْ	Gazaba gelmek, munkabız olmak, darılmak, **ġazap**.	Farsça be (ب) bâbı
2171	1	**115**	**behemzede**	بَهَمْزَدَه	Karmakarışık, perişan olan, **şetît**.	Farsça be (ب) bâbı
2172	1	**115**	**bühme**	بُهْمَه	Bahadır ve şücâʿ kimselerin lakabıdır.	Farsça be (ب) bâbı
2173	1	**115**	**pehn**	پَهْن	En, **arż**, iki yan beyninde olan tûl ve enli, **ʿarîż**, yaygın, yassı olan.	Farsça be (ب) bâbı

2174	1	115	**pehnâ**	پَهْنَا	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça be (ب) bâbı
2175	1	115	**pehnâ-ver**	پَهْنَاوَرْ	Enli, **ʿarîż**, ziyade yassı ve yaygın olan.	Farsça be (ب) bâbı
2176	1	115	**pehîn**	پَهِينْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça be (ب) bâbı
2177	1	115	**bihîn**	بِهِينْ	En ziyade iyi, **ecyed** ve makbul ve muteber olan.	Farsça be (ب) bâbı
2178	1	115	**behîden**	بَهِيدَنْ	Basmak, çiğnetmek, **devs**.	Farsça be (ب) bâbı
2179	1	115	**behîne**	بَهِينَه	Hafta günleri, eyyâm-ı üsbûʿ ve eburek ve hallâc.	Farsça be (ب) bâbı
2180	1	115	**behey**	بَهَىْ	Nida olup gazaba delalet eder.	Farsça be (ب) bâbı
2181	1	116	**bî**	بِى	Şu manayı ifade eder ki Türkîde -siz ile tabir olunur mesela: **bî-dil** dilsiz ve gönülsüz ve **bî-zebân** dilsiz denilir, edât-ı selbdir, amma nâ (نَا) mahallinde istimal olunmaz.	Farsça be (ب) bâbı
2182	1	116	**pey)**	پَىْ	Ayak, kadem ve bir nesnenin pahasından bâ-vech peşin eda olunan miktar akçe, **ʿurbûn**.	Farsça be (ب) bâbı
2183	1	116	**beyaban**	بِيَابَانْ	Deşt, **ṣaḥra**, ova, kabir, bilâ-iʿmâr olan arazi.	Farsça be (ب) bâbı
2184	1	116	**biyâbânnişîn**	بِيَابَانْ نِشِينْ	Kırda ve yaban yerde oturucu olan, **bedevi**, sahra-nişîn olan.	Farsça be (ب) bâbı
2185	1	116	**biyâ**	بِيَا	Gel demek, **teʿâlî** manasına sîga-i emirdir, aslı âyed'dir.	Farsça be (ب) bâbı
2186	1	116	**bî-âb**	بِى آبْ	Revnaksız, letafetsiz olan.	Farsça be (ب) bâbı
2187	1	116	**peyâpey**	پَيَاپَىْ	Tedriç ile, kademe kademe, derece derece, birbiri ardınca, **müteaḳip** beraberlik.	Farsça be (ب) bâbı
2188	1	116	**bî-iḫtiyâr**	بِى اِخْتِيَارْ	Arzu ve iradeden mahrum olan ve zaruri, cebrî, naçar olan.	Farsça be (ب) bâbı
2189	1	116	**bî-iḫtiyârî**	بِى اِخْتِيَارِى	Adem-i ihtiyâr ve zaruret.	Farsça be (ب) bâbı
2190	1	116	**bî-edeb**	بِى اَدَبْ	Edepsiz, **câliʿ**, arsız olan.	Farsça be (ب) bâbı
2191	1	116	**bî-edebâne**	بِى اَدَبَانَه	Edepsize layık ve yaraşık olan, **câliʿî**.	Farsça be (ب) bâbı
2192	1	116	**piyade**	پِيَادَه	Ayakta olup yürüyerek giden, **mâşî** ve yalnız bir çift kürek ile kullanılan kayık ve satranç oyununun adi taşları ve bir nevi gül ve bir nevi sükut ağacı.	Farsça be (ب) bâbı
2193	1	117	**biyâz**	بِيَازْ	"Getir, al gel" manasına sîga-i emirdir, **i'tî**.	Farsça be (ب) bâbı
2194	1	117	**bî-ârâm**	بِى آرَامْ	Rahat ve huzur ve ârâmdan mahrum olan, rahatsız, **mużdarip** ve rencide olan.	Farsça be (ب) bâbı
2195	1	117	**piyaz**	پِيَازْ	Soğan denilen acı, tatlı, kokulu nesne, **başal**.	Farsça be (ب) bâbı
2196	1	117	**piyale**	پِيَالَه	Kadeh, bardak, **kûz**, içmekte müstamel olan kap ve şaraba mahsus kadeh.	Farsça be (ب) bâbı
2197	1	117	**peyâm**	پَيَامْ	**Ḫaber**, ahir mahalden gelen haber, asıl mütekellimin ağzından olmayıp ahir kimse yahut mektup vasıtasıyla varit olan kelam.	Farsça be (ب) bâbı
2198	1	117	**peyâm âver**	پَيَامْ آوَرْ	Haber götürücü, resul, peygamber, elçi, **ḳâṣid**.	Farsça be (ب) bâbı
2199	1	117	**peygamber**	پَيَامْبَرْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça be (ب) bâbı
2200	1	117	**bî-emân**	بِى اَمَانْ	Aman vermeyici, merhamet etmeyici olan.	Farsça be (ب) bâbı
2201	1	117	**peyâmûş**	پَيَامُوشْ	Ada soğanı, **başal-i ʿanṣal**.	Farsça be (ب) bâbı

2202	1	117	**bî-endâze**	بِی اَنْدَازَه	Ölçülemez derecede büyük ve çok olan, **küṣâr**.	Farsça be (ب) bâbı
2203	1	117	**pey ender-pey**	پَیْ اَنْدَرْ پَیْ	Birbiri ardınca, **muttaṣıl**, birbirini **müteaḳip** olan.	Farsça be (ب) bâbı
2204	1	117	**bî-îmân**	بِی اِیمَانْ	İmansız, dinsiz olan.	Farsça be (ب) bâbı
2205	1	117	**bî-bâk**	بِی بَاكْ	Korkusuz, **emin**, cesur olan,	Farsça be (ب) bâbı
2206	1	117	**bî-bâṣîret**	بِی بَصِیرَتْ	Basiretsiz, akılsız olan.	Farsça be (ب) bâbı
2207	1	117	**bî-pâyân**	بِی پَایَانْ	Sonu olmayan, ucu bucağı olmayan, **müebbet**, hadd ü hesaptan birûn olan.	Farsça be (ب) bâbı
2208	1	117	**bî-perde**	بِی پَرْدَه	Gizli olmayıp **vażıḥ** ve **aşikâr** olan.	Farsça be (ب) bâbı
2209	1	117	**bî-pervâ**	بِی پَرْوَا	Korkusuz, ızdırapsız olan.	Farsça be (ب) bâbı
2210	1	118	**paybend**	پَیْبَنْد	Ayak bağlamağa istimal olunan nesne.	Farsça be (ب) bâbı
2211	1	118	**bîbî**	بِی بِی	Güzel avrat ve hane-nişîn, hatun.	Farsça be (ب) bâbı
2212	1	118	**bîtâ**	بِی تَا	Buruşuğu olmayan, buruşuksuz olan.	Farsça be (ب) bâbı
2213	1	118	**bitap**	بِی تَابْ	Kuvvetsiz, **żayıf**, mecalsiz olan ve bî-fürûʿ ve takatsiz olan ve yorgun, **fâtir** olan.	Farsça be (ب) bâbı
2214	1	118	**bî-tâbâne**	بَیْتَابَانَه	Kuvvetsize layık ve yaraşık olan, **żaʿfiyye**.	Farsça be (ب) bâbı
2215	1	118	**pîc**	پِیچْ	Burum, burgaç, dolaşık, büklüm, **ġarra**.	Farsça be (ب) bâbı
2216	1	118	**pîcâpîc**	پِیجَاپِیچْ	Burumlu, bükülü olan, birbirine dolaşık olan, **mültef**.	Farsça be (ب) bâbı
2217	1	118	**pîcân**	پِیجَانْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça be (ب) bâbı
2218	1	118	**bî-cân**	بِی جَانْ	Cansız, hayatsız olan, **cemâd** ve cesur, bahadır olan.	Farsça be (ب) bâbı
2219	1	118	**biçare**	بِی چَارَه	Çaresiz olan ve düşkün zavallı olan, **ġarip**.	Farsça be (ب) bâbı
2220	1	118	**pîcdâr**	پِیجْدَارْ	Burumlu, bükülü, **mültef** olan.	Farsça be (ب) bâbı
2221	1	118	**pîciş**	پِیجِشْ	Büklüm, **ġarra**, burulmak, kıvrım, kıvrılmak.	Farsça be (ب) bâbı
2222	1	118	**bî-cevâb**	بِی جَوَابْ	Cevapsız, **sâkit** olan.	Farsça be (ب) bâbı
2223	1	118	**bî-çûn**	بِی چُونْ	Zatından ve efʿâlinden sual olunup sebebi aranmak caiz olmayan Hazret-i Bâri Teʿâlâ Şâne bî-çûn ile zikir olunurkene zatından sual caiz olmayıp niteliksiz manasına ki **lâ yüs'elü ʿammâ yefʿal** (لَا یُسْئَلُ عَمَّا یَفْعَلْ) ile tabir olunur.	Farsça be (ب) bâbı
2224	1	118	**pîcîde**	پِیچِیدَه	Bükülü, burumlu, kıvrımlı olan, **mültef**.	Farsça be (ب) bâbı
2225	1	119	**bî-ḥâṣıl**	بِی حَاصِلْ	Hasıl ve faydaya müntec olmayan, boş, nafile, **abeş** olan.	Farsça be (ب) bâbı
2226	1	119	**bî-hicâb**	بَی حِجَابْ	Hicapsız, utanmaz olan, **veḳâḥa**.	Farsça be (ب) bâbı
2227	1	119	**bî-ḥâdd**	بِی حَدّْ	Hadsiz, nihayetsiz olan, sonu olmayan, **müebbet**, tükenmez olan.	Farsça be (ب) bâbı
2228	1	119	**bî-ḥisâb**	بِی حِسَابْ	Hesapsız, hesaba gelmez olan, **lâ-yuḥṣâ**.	Farsça be (ب) bâbı
2229	1	119	**bî-hużûr**	بِی حُضُورْ	Rahat ve huzuru olmayan, rahatsız olan, **mużdarip**.	Farsça be (ب) bâbı
2230	1	119	**bîḫ**	بِیخْ	Kök, **aşıl**, ağaç kökü.	Farsça be (ب) bâbı
2231	1	119	**pîḫ**	پِیخْ	Kirpiklere zamk misilli yapışık bulunan nesne, çapak, **ramaş**.	Farsça be (ب) bâbı
2232	1	119	**bî-ḫanmân**	بِی خَانْمَانْ	Mesken ve meʾvâsı olmayan, **misafir** ve yolcu olan.	Farsça be (ب) bâbı

2233	1	119	**biġaber**	بِی خَابَرْ	Habersiz, malumatsız, **ġafil**, **caḥil** olan.	Farsça be (ب) bâbı
2234	1	119	**bîḫten**	بِیخْتَنْ	Elemek, **ġarbele**.	Farsça be (ب) bâbı
2235	1	119	**bîḫte**	بِیخْتَه	Alınmış, **me’ḫûz,** ahz olunmuş.	Farsça be (ب) bâbı
2236	1	119	**bî-ḫıred**	بِی خِرَدْ	Akılsız, ahmak olan.	Farsça be (ب) bâbı
2237	1	119	**bî-ḫazân**	بِی خَزَانْ	Sonbaharı olmayan, zevalsiz olan.	Farsça be (ب) bâbı
2238	1	119	**bî-ḫâb**	بِی خَوَابْ	Uykusuz, **müteyaḳḳiẓ** ve bidar olan.	Farsça be (ب) bâbı
2239	1	119	**bî-ḫod**	بِی خُودْ	Kendine malik olmayan, çıldırmış olan, **mecnun,** deli olan.	Farsça be (ب) bâbı
2240	1	119	**bî-ḫânî**	بِی خَوَانِی	Tatsız ve tuzsuz taam.	Farsça be (ب) bâbı
2241	1	119	**pîḫîden**	پِیخِیدَنْ	Paralamak, **teşrîm** ve kalkmak.	Farsça be (ب) bâbı
2242	1	119	**bîd**	بِیدْ	Söğüt ağacı, **ʿadlâf**.	Farsça be (ب) bâbı
2243	1	119	**pîd**	پِیدْ	İç yağı, **şaḥm**.	Farsça be (ب) bâbı
2244	1	119	**peyda**	پَیْدَا	Hasıl, **mevcut**, var olan ve kesbetmek.	Farsça be (ب) bâbı
2245	1	120	**bîdâd**	بِیدَادْ	Adaletsiz, **ẓalim**, ehl-i cevr olan ve cevr, zulüm.	Farsça be (ب) bâbı
2246	1	120	**bîdâdger**	بِیدَادْگَرْ	Zulüm ve cevr edici, **ẓalim** ve sitemkâr olan.	Farsça be (ب) bâbı
2247	1	120	**bidar**	بِیدَارْ	Uyanık, **müteyaḳḳiẓ** ve uyumayan.	Farsça be (ب) bâbı
2248	1	120	**bîdâr-bâḫt**	بِیدَارْ بَخْت	Bahtı uyanık, bahtlı, bahtiyar olan.	Farsça be (ب) bâbı
2249	1	120	**bîdâr-dil**	بِیدَارْ دِلْ	Kalp ve akıl ve feraseti uyanık olan, **münkeşifu’l-ḥâżır**.	Farsça be (ب) bâbı
2250	1	120	**bîdâr şuden**	بِیدَارْ شُدَنْ	Uykudan uyanmak, **iḳaẓ** ve agâh ve haberdar olmak.	Farsça be (ب) bâbı
2251	1	120	**bîdârî**	بِیدَارِی	Uyanıklık, **teyaḳḳuẓ**, uyumamak.	Farsça be (ب) bâbı
2252	1	120	**bî-dânîş**	بِیدَانِیشْ	Malumatsız, **caḥil** olan.	Farsça be (ب) bâbı
2253	1	120	**peyderpey**	پَیْ دَرْ پَیْ	Mani mani, yavaş yavaş, derece derece, **müteaḳip** ve **mütevali** ve mütetâli olan.	Farsça be (ب) bâbı
2254	1	120	**beydaḫ**	بَیْدَخْ	Sert cenk atı ve satranç beydakı.	Farsça be (ب) bâbı
2255	1	120	**beydaḳ)**	بَیْدَاقْ)	Satranç oyununun neferâtı hükmünde olan kıta.	Farsça be (ب) bâbı
2256	1	120	**bî-direng**	بِیدِرَنْگ	**Alelacele**, bilâ-teʾhîr olan.	Farsça be (ب) bâbı
2257	1	120	**bî-dirîġ**	بِیدِرِیغْ	İhsanda bilâ-noksan olan, elinden yani kudretinden gelen say ve gayret ve himmet ve ihsanda bî-kusûr olan.	Farsça be (ب) bâbı
2258	1	120	**bî-dester**	بِیدَسْتَرْ	Kunduz denilen su hayvanı, hayası muʿâlece olur, **kelbü’l-baḥr.**	Farsça be (ب) bâbı
2259	1	120	**beydaḳ)**	بَیْدَقْ)	Satranç beydakı ve asker neferi.	Farsça be (ب) bâbı
2260	1	120	**bî-dîn**	بِیدِینْ	Dinsiz, imansız olan.	Farsça be (ب) bâbı
2261	1	120	**bîr**	بِیرْ	Yıldırım, **şaiḳa** ve yatak, câme-i hâb.	Farsça be (ب) bâbı
2262	1	120	**pir**	پِیرْ	İhtiyar, koca âdem, **şeyḫ** ve tarikat **muḥdiş**i, tarikat çıkarmış kimse.	Farsça be (ب) bâbı
2263	1	120	**pîrâ**	پِیرَا	Düzücü, **mürettip**, tertip ve sıra ve usule koyucu ve bezeyici, donatıcı, tezyin edici olan.	Farsça be (ب) bâbı

2264	1	121	**beyrâd**	بَيْرَادْ	Pir ve salhûrde ve ihtiyar **müsinn** ve amel-mânde olan.	Farsça be (ب) bâbı
2265	1	121	**pîrâr**	پِيرَارْ	Geçen seneden evvelki sene, **sene-i esbaḳ**.	Farsça be (ب) bâbı
2266	1	121	**pîrâste**	پِيرَاسْتَه	Sırasına konmuş, düzelmiş olan, **müsevvî** ve bezenmiş, tezyin olunmuş olan.	Farsça be (ب) bâbı
2267	1	121	**pîrâsten**	پِيرَاسْتَنْ	Düzmek, **tesviye** ve bezemek ve kürk sepilmek ve ağaç ve bağ budamak ve ziraat için tarla ıslah etmek ve çukuru doldurmak.	Farsça be (ب) bâbı
2268	1	121	**birâste**	بِيرَاسْتَه	Ağacı budayıp zait dallarını gidermek.	Farsça be (ب) bâbı
2269	1	121	**bayraḳ)**	بَيْرَاقْ)	Sancak, **alem**, râyet.	Farsça be (ب) bâbı
2270	1	121	**bayraḳtar)**	بَيْرَاقْدَارْ)	Sancaktar, bayrak hıfzına memur olan.	Farsça be (ب) bâbı
2271	1	121	**bayram)**	بَيْرَامْ)	Ramazân-ı şerîfin nihayetinde yani şevvalin birinci günü ve kurban kesildiği yani zilhiccenin onuncu günü **ʿiyd**, din kardeşleri beyninde tebrik ve tehniye ve Allahuteala'ya hamd ve şükretmeye mahsus gün.	Farsça be (ب) bâbı
2272	1	121	**pîrâkend**	پِيرَاكَنْد	Perakende, müteferrik ve perişan olan.	Farsça be (ب) bâbı
2273	1	121	**pîrâmen**	پِيرَامَنْ	Çevre, kenar, taraf, havl.	Farsça be (ب) bâbı
2274	1	121	**pîrâmenger**	پِيرَامَنْگَرْد	Nesne etrafına muhit olan şey ve nesnenin etrafına dolaşıcı olan, **muḥiṭ**.	Farsça be (ب) bâbı
2275	1	121	**pîrâmûn**	پِيرَامُونْ	Çevre, kenar, **ṭaraf**, havl.	Farsça be (ب) bâbı
2276	1	121	**pîrâne**	پِيرَانَه	Koca-vâri, ihtiyar, gûne, **şeyḫûḫat**.	Farsça be (ب) bâbı
2277	1	122	**bî-râh**	بِيرَاهْ	Yolsuz, âdât ve adaba mugayyir olan ve erkan ve edepten mahrum olan, mezhebi muhalif olup azgın olan, nâ-münâsib harekette olan, dinsiz olan.	Farsça be (ب) bâbı
2278	1	122	**pîrâhen**	پِيرَاهَنْ	Gömlek, **ḳamîş**.	Farsça be (ب) bâbı
2279	1	122	**pîrây**	پِيرَايْ	Nizam ve sıra verici, düzücü olan, **mürettip** ve bezeyici ve donatıcı **tezyin** edici olan.	Farsça be (ب) bâbı
2280	1	122	**bî-rây**	بِيرَايْ	Tedbirsiz ve umurunda isabet etmeyip nâ-maʿkûl iş edici olan, **muḫṭî**.	Farsça be (ب) bâbı
2281	1	122	**pîrâyiş**	پِيرَايِشْ	Ziynet, düzen, **intiẓam**.	Farsça be (ب) bâbı
2282	1	122	**pîrâyende**	پِيرَايِشْدَه	Nizam ve ziynet verici olan, **naẓẓâm**.	Farsça be (ب) bâbı
2283	1	122	**pîrâye**	پِيرَايَه	**Ziynet**, zîb, zîbâyiş.	Farsça be (ب) bâbı
2284	1	122	**pîrzen**	پِيرْزَنْ	Koca karı, **ʿacûz**.	Farsça be (ب) bâbı
2285	1	122	**pîrsâl**	پِيرْسَالْ	İhtiyar, **müsinn**, kocamış, yaşlı olan.	Farsça be (ب) bâbı
2286	1	122	**bî-reng**	بِيرَنْگ	Renksiz olan, rengi olmayan.	Farsça be (ب) bâbı
2287	1	122	**bayraḳ)**	بَيْرَقْ)	Sancak, **alem**, râyet.	Farsça be (ب) bâbı
2288	1	122	**bî-rû**	بِيرُو	Arsız, edepsiz, **câliʿ**, hayasız, hicapsız olan ve bîrûn kelimesinden tahfif olunup taşra, **ḫariç** manasına.	Farsça be (ب) bâbı
2289	1	122	**pîrev**	پِيرَوْ	Tâbi, **muḳtezi** olan.	Farsça be (ب) bâbı
2290	1	122	**peyrev**	پَيْرَوْ	İz sürücü, **ḳâ'if**, bir kimsenin ardınca gitmek ve tarz ve ruşene taklit etmek.	Farsça be (ب) bâbı
2291	1	122	**pîrûz**	پِيرُوزْ	Nîk-baht olan, **muẓaffer**, bahtiyar olan.	Farsça be (ب) bâbı

2292	1	122	**pîrûze**	پیرُوزَه	Mavi renginde bir nevi zî-kıymet taş, **firuze,** erbabı indinde makbul ve muteberdir.	Farsça be (ب) bâbı
2293	1	123	**bîrûz**	بیرُوزْ	Bahtsız, **menḫus**, talihsiz, yıldızı düşkün olan.	Farsça be (ب) bâbı
2294	1	123	**bîrûzec**	بیرُوزَجْ	Gök mavisi renginde bir nevi taş, **firuze**.	Farsça be (ب) bâbı
2295	1	123	**bîrûze**	بیرُوزَه	Her gün giyilen esvap, her günlük, **şiyâb**.	Farsça be (ب) bâbı
2296	1	123	**bîrûzî**	بیرُوزِی	Rızık ve nafakası münkatiʿ olan, günden güne geçinecek vesileden mahrum olan.	Farsça be (ب) bâbı
2297	1	123	**bîrûn**	بیرُونْ	Taşra, **ḫariç** ve taraf-ı hârici, dış, dış tarafı ve ziyade mütecaviz ve geçkin olan.	Farsça be (ب) bâbı
2298	1	123	**bîrûnî**	بیرُونِی	Taşra ki, **ḫarici**, dış taraftaki.	Farsça be (ب) bâbı
2299	1	123	**pîrezen**	پیرَه زَنْ	Kocakarı, **ʿacûz**, yaşı geçkin avrat.	Farsça be (ب) bâbı
2300	1	123	**pîrehen**	پیرَه هَنْ	Gömlek, **ḳamîs**.	Farsça be (ب) bâbı
2301	1	123	**pîrî**	پیرِی	İhtiyarlık, **şeyḫûhat**, kocalık.	Farsça be (ب) bâbı
2302	1	123	**bî-riyâ**	بیرِیَا	Riyasız, sadık, gerçek, hakiki, ağzında olan kelamı yüreğinde olan, tefekküre mutabık olan, **lâ-riyâ**.	Farsça be (ب) bâbı
2303	1	123	**bî-rayb**	بیرَیْب	Şüphesiz olan, besbelli olan, **lâ-rayb**.	Farsça be (ب) bâbı
2304	1	123	**bîz**	بیزْ	Vurmak, **ḍarb** etmek ve vurucu, **ḍârib** olan.	Farsça be (ب) bâbı
2305	1	123	**bizar**	بیزَارْ	Usanmış, **istimlâl**, küsmüş olan ve rencide, hatırı kalmış, gücenmiş olan.	Farsça be (ب) bâbı
2306	1	123	**bî-zârî**	بیزَارِی	Usanç, küskünlük ve incinmiş olmak, **teberruḥ** ve terk etmek, halas olmak.	Farsça be (ب) bâbı
2307	1	124	**bî-zebân**	بیزَبَانْ	Dilsiz olan, **ebkem**, nutuk ve tekellüme kadir olmayan.	Farsça be (ب) bâbı
2308	1	124	**bî-zebânî**	بیزَبَانِی	Dilsizlik, **bükm**, zebansızlık.	Farsça be (ب) bâbı
2309	1	124	**bî-zer**	بیزَارْ	Parasız, pulsuz olan, **faḳir**, müflis, cimri olan.	Farsça be (ب) bâbı
2310	1	124	**bî-zevâl**	بیزَوَالْ	Zevalsiz olan, **daim** ve ber-karâr olan.	Farsça be (ب) bâbı
2311	1	124	**bîje**	بیژَه	Gıll u gıştan beri olan, **ḫalis**.	Farsça be (ب) bâbı
2312	1	124	**bî-sâz**	بِی سَازْ	Levazımat ve mühimmattan mahrum ve bî-behre olan.	Farsça be (ب) bâbı
2313	1	124	**bî-sâmân**	بِی سَامَانْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Farsça be (ب) bâbı
2314	1	124	**bî-sân**	بِی سَانْ	Misli olmayan, **lâ-naẓîr** ve bî-hemtâ olan.	Farsça be (ب) bâbı
2315	1	124	**bîst**	بِیسْت	Yirmi adedi, **ʿişrûn**, **ʿişrîn**.	Farsça be (ب) bâbı
2316	1	124	**bî-sütûn**	بِیسُتُونْ	Direksiz, sütunsuz olan ve Acem diyarında meşhur bir dağ adıdır, Ferhad Şirin için o dağı yarıp su götürmek kastıyla nice zaman çalıştı ve her kestiği taşa Şirin'in suretini nakşedermiş, asıl manası direksiz yani ağaçsız demektir.	Farsça be (ب) bâbı
2317	1	124	**bî-ser**	بِی سَرْ	Başsız, **maḳtuʿu'r-re's.**	Farsça be (ب) bâbı
2318	1	124	**bî-serûpâ**	بِی سَرُوپَا	Rind-i lâubâlî ve gedâ-yı perîşân hali ve başsız, ayaksız olan.	Farsça be (ب) bâbı
2319	1	124	**bî-ser u sâmân**	بِی سُرُوسَامَانْ	Perişan hâl ve bî-intizâm olan.	Farsça be (ب) bâbı

2320	1	**124**	**bîş**	بِيشْ	Çok, **keşîr** olan ve bir nevi zehirli ot ki Hindistan'da hasıl olur, körpe ekl ederler.	Farsça be (ب) bâbı
2321	1	**124**	**pîş**	پِيشْ	Ön, **ḳubl**, ileri ve başı doğru tuttukta nazarı istikametinde olan taraf.	Farsça be (ب) bâbı
2322	1	**125**	**pîşâdest**	پِيشَادَسْت	Nakit, **dirhem**, dinar ve peşin verilen akçe.	Farsça be (ب) bâbı
2323	1	**125**	**pîşânî**	پِيشَانِى	Alın, cephe, **nâṣiye** ve kaşlar ile saç kökleri beyninde olan kıt'a-i beden.	Farsça be (ب) bâbı
2324	1	**125**	**pîşânî-bend**	پِيشَانِى بَنْد	Avratların alınlarına bağladıkları murassaʿ ve mücevher, **ʿuṣâbe**.	Farsça be (ب) bâbı
2325	1	**125**	**bî-şâyibe**	بِيشَايِبَه	Şüphesiz, malum ve müsellem olan, **lâ-rayb**.	Farsça be (ب) bâbı
2326	1	**125**	**pîşbâr**	پِيشْبَارْ	Ebe kadın, **ḳâbile**, vaz-ı hamel husûsatına mahir olan kadın.	Farsça be (ب) bâbı
2327	1	**125**	**pîşbâre**	پِيشْبَارَه	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Farsça be (ب) bâbı
2328	1	**125**	**pîşbâz**	پِيشْبَازْ	Karşılayıcı ve karşı koyucu.	Farsça be (ب) bâbı
2329	1	**125**	**bî-şübhe**	بِيشْبُهَه	Şüphesiz malum ve müsellem olan, **lâ-şek.**	Farsça be (ب) bâbı
2330	1	**125**	**pîşbîn**	پِيشْبِينْ	İleri görücü, **başiret** ve akıl sahibi olan.	Farsça be (ب) bâbı
2331	1	**125**	**pîştaḫte**	پِيشْتَخْتَه	Dükkanlarda mal sermeğe mahsus olan ön tahtası.	Farsça be (ب) bâbı
2332	1	**125**	**pîşter**	پِيشْتَرْ	Ziyade ileri olan, **ḳuddâm** ve mertebesi ziyade bülent olan.	Farsça be (ب) bâbı
2333	1	**125**	**pîşḫâne**	پِيشْخَانَه	Esnâ-yı seferde ileri gönderilip nasbolunan çadır ve çadır takımı ve sofa.	Farsça be (ب) bâbı
2334	1	**125**	**pişḫân**	پِيشْخَوَانْ	Sofrabaşı.	Farsça be (ب) bâbı
2335	1	**125**	**pîşḫayme**	پِيشْخَيْمَه	Padişah ve vüzera divan çadırı.	Farsça be (ب) bâbı
2336	1	**125**	**pîşdâd**	پِيشْدَادْ	Kanuncu, kanun tertip eden kimse ve ameleye hizmetlerinden evvel verilen akçe, **taḳdime**.	Farsça be (ب) bâbı
2337	1	**125**	**pîşrev**	پِيشْرَوْ	İleri gidici, kılavuz, **muḳaddime-i ceyş**, yol gösterecek kimse ve serasker, emir, reis, baş ve musikide asıl makamdan mukaddem çalınan nağme, ahenk.	Farsça be (ب) bâbı
2338	1	**126**	**pîşres**	پِيشْرَسْ	Evvel erişici, turfanda meyve, **bâkûre**.	Farsça be (ب) bâbı
2339	1	**126**	**pîşṭâḳ**	پِيشْطَاقْ	Dehliz, asıl daire-i hâneden evvel dahil olunan oda yahut divanhane.	Farsça be (ب) bâbı
2340	1	**126**	**bî-şek**	بِيشَكْ	Şüphesiz, malum ve müsellem olan, **lâ-rayb**.	Farsça be (ب) bâbı
2341	1	**126**	**pîşkâr**	پِيشْكَارْ	İş başında olan, **ʿâmil** ve zabit olan kimse.	Farsça be (ب) bâbı
2342	1	**126**	**pîşgâh**	پِيشْكَاهْ	Bir nesnenin önünde olan meydan ve sadr önünde döşek döşeme ve makâm-ı hizmet ve sadr-ı meclis ve padişah makamı ve sâhib-i taht ve mesned.	Farsça be (ب) bâbı
2343	1	**126**	**pîşkâre**	پِيشْكَارَه	Kibarhanelerinde bulunan kedhüda kadın, **ʿarîfe**.	Farsça be (ب) bâbı
2344	1	**126**	**pişger**	پِيشْگَرْ	Tercüman, mütercim ve arzuhalcı.	Farsça be (ب) bâbı
2345	1	**126**	**bî-şikîb**	بِيشْكِيبْ	Sabırsız olan, **müstaʿcel**.	Farsça be (ب) bâbı
2346	1	**126**	**peşkeş**	پِيشْكَشْ	Hediye, arz ve takdim olunan tuhfe, **ʿaṭiyye**.	Farsça be (ب) bâbı
2347	1	**126**	**peşkir**	پِيشْكِيرْ	Taamda ve yıkanır iken âdemin önüne yahut dizine serilen kumaş paresi, **mendil**.	Farsça be (ب) bâbı
2348	1	**126**	**bî-şumâr**	بِيشُمَارْ	Sayısız, **keşîr,** hesaba gelmez olan, **lâ-buʿad**.	Farsça be (ب) bâbı

2349	1	126	**pîşmüzd**	پِیشْمُزْد	Ameleye hizmetlerinden evvelce verilen ücret, **takḍime**.	Farsça be (ب) bâbı
2350	1	127	**pîşnamâz**	پِیشْنَمازْ	**İmam**, hatip, cami imamı, namaz kıldırıcı.	Farsça be (ب) bâbı
2351	1	127	**pîşnihâd**	پِیشْنِهَادْ	Temel, **esas** ve âdet, usul, kanun, mevzu.	Farsça be (ب) bâbı
2352	1	127	**pîşvâ**	پِیشْوَا	**İmam**, **muḳtedâ**, hatip, akvâl ve efʿâline iktidâ ve ittibâʿ olunan kimse, reis ve hakim, pir ve peygamber misilli.	Farsça be (ب) bâbı
2353	1	127	**pîşe**	پِیشَه	Şuğl, hirfet, **ṣanat**, kâr, meşguliyet ve sıfat, âdet, mutat.	Farsça be (ب) bâbı
2354	1	127	**bîşe**	بِیشَه	Orman, **ġâbe**, çengelistan ve sazlık yeri.	Farsça be (ب) bâbı
2355	1	127	**pîşegâr**	پِیشَه گَارْ	Ehl-i sanʿat, **ehl-i ḥirfet**.	Farsça be (ب) bâbı
2356	1	127	**pîşegâh**	پِیشَه گَاهْ	Kârhane, işçi **dükkânî**.	Farsça be (ب) bâbı
2357	1	127	**pîşeger**	پِیشَه گَرْ	Ehl-i sanʿat, **ehl-i ḥirfet**.	Farsça be (ب) bâbı
2358	1	127	**pîşevâr**	پِیشَه وَارْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça be (ب) bâbı
2359	1	127	**pîşever**	پِیشَه وَرْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça be (ب) bâbı
2360	1	127	**pîşî**	پِیشِی	İleri olmak, **teḳaddüm** ve mertebesi ziyade refiʿ olmak.	Farsça be (ب) bâbı
2361	1	127	**pîşyâb**	پِیشْیَابْ	Vukudan mukaddem anlayıp keşif ve istinbât etmek, **kâşif**.	Farsça be (ب) bâbı
2362	1	127	**pîşîn**	پِیشِینْ	**Muḳaddem**, zaman cihetiyle evvel olan ve eski **ḳadim** olan ve avk ve tehirden ari ve berî olan.	Farsça be (ب) bâbı
2363	1	127	**pîşîne**	پِیشِینَه	Bi-maʿnâhu eydan ve mukaddem vuku bulup nümune ve misal tutulan husus ve bâ-vech peşin eda olunan akçe, **pey**.	Farsça be (ب) bâbı
2364	1	127	**pîşîniyyân**	پِیشِینِیَّانْ	Mukaddem hayatında olmuş olanlar, evvel zaman adamları, **müteḳaddimûn**.	Farsça be (ب) bâbı
2365	1	127	**beyṭâḳ)**	بَیْطَاقْ)	Satranç beydakı ve asker neferi.	Farsça be (ب) bâbı
2366	1	128	**bî-ṭâḳat**	بِیطَاقَتْ	Kuvvetsiz, **żayıf**, mecalsiz, takatsiz olan.	Farsça be (ب) bâbı
2367	1	128	**peyġâre**	پَیْغَارَه	Tan, nâ-sezâ söz, bühtan, **iftira**.	Farsça be (ب) bâbı
2368	1	128	**peyġâle**	پَیْغَالَه	Kadeh, bardak **kûz**, cam.	Farsça be (ب) bâbı
2369	1	128	**peygâm**	پَیْغَامْ	Mektup yahut âdem vasıtasıyla birinden gelen yahut giden haber ve kelam, **ḫaber**.	Farsça be (ب) bâbı
2370	1	128	**peyġâmber**	پَیْغَامْبَرْ	Haber getirici, **ḳâṣid** ve haber getirici olan.	Farsça be (ب) bâbı
2371	1	128	**peyġâmberî**	پَیْغَامْبَرِی	Peygamberlik, **risâlet**.	Farsça be (ب) bâbı
2372	1	128	**peyġâmgüzâr**	پَیْغَامْگُذَارْ	Peygâm ve haber getirici olan.	Farsça be (ب) bâbı
2373	1	128	**peyġam**	پَیْغَمْ	Mektup yahut âdem vasıtası ile birinden gelen yahud giden kelam, **ḫaber**.	Farsça be (ب) bâbı
2374	1	128	**peyġamber**	پَیْغَمْبَرْ	Haber getirici ve Allahuteala tarafından ibadına emir ve nehiy ve tebşir ve inzâr tebliğine memur olan zât-ı şerîf, **resul**, **Mürsel**, **nebi**.	Farsça be (ب) bâbı
2375	1	128	**peyġamberî**	پَیْغَمْبَرِی	Peygamberlik, **risâlet** ve peygambere mensup ve müteallik olan.	Farsça be (ب) bâbı
2376	1	128	**peyġûle**	پَیْغُولَه	Köşe, bucak, **zaviye**.	Farsça be (ب) bâbı
2377	1	128	**bî-ġâye**	بِیغَایَه	Nihayetsiz olan, **müebbet,** sonu olmayan.	Farsça be (ب) bâbı

2378	1	128	**bî-ġaraż**	بِيغَرَضْ	Garazı olmayan, mahzâ, hak ve icaba nazar ve riayet eden.	Farsça be (ب) bâbı
2379	1	128	**bî-ġarażâne**	بِيغَرَضَانَه	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça be (ب) bâbı
2380	1	128	**bî-ġûr**	بِيغُورْ	Sığ ve derin olmayan ve akılsız, ahmak olan.	Farsça be (ب) bâbı
2381	1	128	**peyġûlezâr**	پَيْغُولَه زَارْ	Köşe bucağı çok olan mahal, **keşîru'z-zaviyâ**.	Farsça be (ب) bâbı
2382	1	128	**bî-fâ'ide**	بِيفَائِدَه	Faydasız, **lâ-ṭâ'il**, nefʿi olmayan, menfaatsiz olan.	Farsça be (ب) bâbı
2383	1	129	**bî-ḳarâr**	بِيقَرَارْ	Kararsız, rahatsız, **mużdarip** ve ârâmsız olan.	Farsça be (ب) bâbı
2384	1	129	**bî-ḳıyâs**	بِيقِيَاسْ	Ölçüsüz, bilâ-muvâzene, çok, büyük, azim olan.	Farsça be (ب) bâbı
2385	1	129	**bî-ḳayd**	بِيقَيْد	Kayıtsız, ilişkisiz olan.	Farsça be (ب) bâbı
2386	1	129	**bî-kâr**	بِيكَارْ	İşsiz, güçsüz olan, **baṭṭâl** ve kararı olmayan.	Farsça be (ب) bâbı
2387	1	129	**peykâr**	پَيْكَارْ	Cenk, **ḥarp**, muharebe, dövüşmek.	Farsça be (ب) bâbı
2388	1	129	**bîgâre**	بِيكَارَه	Cimada kudreti olmayan, **ʿinnîn**	Farsça be (ب) bâbı
2389	1	129	**bî-kâm**	بِيكَامْ	**Ḫâ'ib** ve hâsir, dilediği ve talep eylediğinden bî-behre olan.	Farsça be (ب) bâbı
2390	1	129	**peykân**	پَيْكَانْ	Ok temreni, **naṣl** ve mızrak misilli nesnelerin demirden masnu başları.	Farsça be (ب) bâbı
2391	1	129	**bîgânegî**	بِيگَانَگِى	Yabancılık, aşina olmamak, **ġarîbiyyet**, ecnebilik.	Farsça be (ب) bâbı
2392	1	129	**bigâne**	بِيگَانَه	Yabancı, **ġarip**, bildik olmayan, ecnebi olan.	Farsça be (ب) bâbı
2393	1	129	**bîgânezâde**	بِيگَانَه زَادَه	Yabancının oğlu olan, **ibnü'l-ġarîb.**	Farsça be (ب) bâbı
2394	1	129	**bîgâh**	بِيگَاهْ	Vakitsiz, münasebetsiz olan.	Farsça be (ب) bâbı
2395	1	129	**peyker**	پَيْكَرْ	Çehre, yüz, **vech**, alın ve iki göz ile iki yanak ve burun ve iki dudak ve çeneden ibaret olan, kıtʿa-i beden ve suret, **heyet**.	Farsça be (ب) bâbı
2396	1	129	**bî-girân**	بِيگِرَانْ	Hadsiz, ucu bucağı olmayan, pek ziyadesiyle büyük olan, **aʿẓam**.	Farsça be (ب) bâbı
2397	1	129	**peykerden**	پَيْكَرْدَنْ	Segrilemek yani segri kesmek.	Farsça be (ب) bâbı
2398	1	129	**peyk-i felek**	پَيْكِ فَلَكْ	Ay, **ḳamer**, mâh.	Farsça be (ب) bâbı
2399	1	129	**bî-gümân**	بِيگُمَانْ	Şüphesiz, **lâ-rayb**, belli ve müsellem olan.	Farsça be (ب) bâbı
2400	1	130	**bî-günah**	بِيگُنَاهْ	Günahsız, suçsuz, **maʿṣûm**, kabahatsiz olan.	Farsça be (ب) bâbı
2401	1	130	**bîl**	بِيلْ	Bahçıvanların yer kazdıkları alet, **miʿbed**.	Farsça be (ب) bâbı
2402	1	130	**pîl**	پِيلْ	Fil denilen hayvan ki **fil** karada taʿyîş eden hayvanatın azamı ve ukde.	Farsça be (ب) bâbı
2403	1	130	**pîlbân**	پِيلْبَانْ	Filci, fil sürücü, **râʿi-i fîl**.	Farsça be (ب) bâbı
2404	1	130	**pîlbânî**	پِيلْبَانِى	Filcilik hizmeti.	Farsça be (ب) bâbı
2405	1	130	**pîlten**	پِيلْتَنْ	Cüssesi büyük olan, fil vücutlu olan.	Farsça be (ب) bâbı
2406	1	130	**pîlzor**	پِيلْزُورْ	Fil gibi kuvvetli ve zorlu olan.	Farsça be (ب) bâbı
2407	1	130	**pîlâste**	پِيلَاسْتَه	Fil dişi denilen kemik cinsinden beyaz meta.	Farsça be (ب) bâbı
2408	1	130	**pîlû**	پِيلُو	Misvak ağacı ki kökünden misvak ederler, **irâk**.	Farsça be (ب) bâbı
2409	1	130	**pîlebînî**	پِيلَه بِينِى	Burun kanadı, burnun iki canipleri, **râʿif**.	Farsça be (ب) bâbı

2410	1	130	**peymâ**	پَيْمَا	Ölçücü, **miḳyâs** edici, **mesâḥa**, mikyâl edici ve kulaçlayıp ölçmek ve adımlayıp ölçmek.	Farsça be (ب) bâbı
2411	1	130	**bîm**	بِيمْ	Korku, **ḫavf**, dehşet.	Farsça be (ب) bâbı
2412	1	130	**bimar**	بِمَارْ	Hasta, **mariż**, keyifsiz, **alil** olan.	Farsça be (ب) bâbı
2413	1	130	**bimarḫane**	بِيمَارْخَانَه	Hasta yahut mecnun olanlara mahsus mahal ve mesken, **dâru'ş-şifâ**.	Farsça be (ب) bâbı
2414	1	130	**bîmâristân**	بِيمَارِسْتَانْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça be (ب) bâbı
2415	1	130	**bîmârisân**	بِيمَارِسَانْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça be (ب) bâbı
2416	1	130	**bîmâr-ı siyâh**	بِيمَارِسِيَاهْ	Terletme hastalığı, **ḥumma**, gayet saʿb olduğundan siyah ile tesmiye olundu.	Farsça be (ب) bâbı
2417	1	130	**bîmâr-ı ġanc**	بِيمَارِغَنْج	Ekser-i evkâtta hasta olup ömrü hastalıkla geçen adam, **malul**.	Farsça be (ب) bâbı
2418	1	130	**bî-me'al**	بِيمَئَالْ	Mealsiz, manasız olan	Farsça be (ب) bâbı
2419	1	131	**peymân**	پَيْمَانْ	Amel yahut feragata dair bir iki adam yahut iki fırka beyninde karar verilmek ve vech-i mezkûr üzere karar verilen kavil ve kelam, **ahit** ve şart ve kabile ve akraba ve taallukat.	Farsça be (ب) bâbı
2420	1	131	**peymâne**	پَيْمَانَه	Bardak, çamçak, kadeh ve ölçek, ölçü, büyük sâġar ve şarap kadehi, **ḳafîz**.	Farsça be (ب) bâbı
2421	1	131	**peymây**	پَيْمَايْ	Ölçücü, **miḳyâs**, mikyâl edici olan.	Farsça be (ب) bâbı
2422	1	131	**peyember**	پَيَمْبَرْ	Haber iletici, **resul**, peygamber.	Farsça be (ب) bâbı
2423	1	131	**bî-miṣâl**	بِيمِثَالْ	Misalsiz olan, ikrân ve eşi olmayan, **lâ-naẓîr**.	Farsça be (ب) bâbı
2424	1	131	**bî-miṣâlî**	بِيمِثَالِى	Misalsizlik, bî-misâl olmak, **lâ-miṣâl**.	Farsça be (ب) bâbı
2425	1	131	**bî-mecâl**	بِيمَجَالْ	Mecalsiz, kuvvetsiz, takatsiz olan, **żayıf**.	Farsça be (ب) bâbı
2426	1	131	**bî-muḥâbâ**	بِيمُحَابَا	Hatır, gönül saymayarak, bilâ-müsâmaha.	Farsça be (ب) bâbı
2427	1	131	**bî-maʿnâ**	بِيمَعْنَا	Manasız, mealsiz olan.	Farsça be (ب) bâbı
2428	1	131	**bî-maġz**	بِيمَغْز	Akıl ve fikirden mahrum olan, akılsız olan	Farsça be (ب) bâbı
2429	1	131	**bî-mekân**	بِيمَكَانْ	Mekansız, mahalsiz olan**, lâ-mekân**.	Farsça be (ب) bâbı
2430	1	131	**bî-minnet**	بَيمِنَّتْ	Ettiği ihsanları tadat edip başa kakıcı olmayan ve bî-dirîğ olan.	Farsça be (ب) bâbı
2431	1	131	**bîmend**	بِيمَنْد	Değirmen çakıldağı ki değirmen taşı üzerine korlar, tedriç ile taneyi döğer, **ḫuẓrûf**.	Farsça be (ب) bâbı
2432	1	131	**peymûden**	پَيْمُودَنْ	Ölçmek, **mesâḥa**, kile ile ölçmek, mikyâl ve sair şey ile ölçmek.	Farsça be (ب) bâbı
2433	1	131	**peymûde**	پَيْمُودَه	Ölçülmüş, **misâḥat**.	Farsça be (ب) bâbı
2434	1	132	**bîn**	بِينْ	Görücü, müşahede edici, **râ'î**, keşfedici olan, gör, **ünẓur**, bak.	Farsça be (ب) bâbı
2435	1	132	**bînâ**	بِينَا	Görücü, **baṣîr**, mütebassir olan.	Farsça be (ب) bâbı
2436	1	132	**bînâb**	بِينَابْ	**Ḳuvvet-i bâṣire**, görmek, gözün görücü kuvveti.	Farsça be (ب) bâbı
2437	1	132	**bî-nâmûs**	بِينَامُوسْ	Kanun ve şeriatsiz olan, âdât ve adaba mugayyir olan ve ırz ve hamiyetten ari olan	Farsça be (ب) bâbı
2438	1	132	**bînâyî**	بِينَايِى	**Ḳuvvet-i bâṣire**, gözün görücü kuvveti.	Farsça be (ب) bâbı

2439	1	**132**	**bîniş**	بِينِيشْ	Görmek, **başiret** ve görüş, muayene.	Farsça be (ب) bâbı
2440	1	**132**	**bî-naṣîb**	بِينَصِيبْ	Hissemend olmayan, pay almamış olan.	Farsça be (ب) bâbı
2441	1	**132**	**bî-naẓîr**	بِينَظِيرْ	Eş ve emsali ve nazırı olmayan, **lâ-miṣâl**.	Farsça be (ب) bâbı
2442	1	**132**	**bînegî**	بِينَكِى	Imızganmak, **sine**, uykunun evveli, başlangıcı.	Farsça be (ب) bâbı
2443	1	**132**	**bî-nemek**	بِينَمَكْ	Tatsız ve tuzsuz olan.	Farsça be (ب) bâbı
2444	1	**132**	**bînend**	بِينَنْد	Fiʿl-i muzârînin cemidir, "görürler" manasına, **yeravne** ve "ümitvar" manasına gelir.	Farsça be (ب) bâbı
2445	1	**132**	**bînende**	بِينَنْدَه	Görücü, **râʾî**, müşahede edici olan.	Farsça be (ب) bâbı
2446	1	**132**	**bînâm**	بِى نَامْ	Orta parmak altında olan parmak, **binşir.**	Farsça be (ب) bâbı
2447	1	**132**	**bî-nevâ**	بِى نَوَا	**Faḳir**, mühimmat ve levazımattan mahrum olan.	Farsça be (ب) bâbı
2448	1	**132**	**pînedûz**	پِينَه دُوزْ	Eskici, eski dikici, **ḫalḳanî**.	Farsça be (ب) bâbı
2449	1	**132**	**bînî**	بِينِى	Burun, **enf**.	Farsça be (ب) bâbı
2450	1	**132**	**bî-niyâz**	بِى نِيَازْ	**Müstaġni** olan, niyazsız olan.	Farsça be (ب) bâbı
2451	1	**132**	**bî-niyâzî**	بِى نِيَازِى	Devletlilik ve ihtiyaçsızlık.	Farsça be (ب) bâbı
2452	1	**132**	**bî-vâre**	بِيوَارَه	Yabancı, ecnebi olan, **ġarip** ve **bîkes**, **biçare**, aciz olan.	Farsça be (ب) bâbı
2453	1	**133**	**bî-vâye**	بِيوَايَه	Vâye ve behre ve hisseden mahrum olan.	Farsça be (ب) bâbı
2454	1	**133**	**bîver**	بِيوَرْ	On bin adedi, **ʿaşerate âlâf.**	Farsça be (ب) bâbı
2455	1	**133**	**peyvest**	پَيْوَسْت	Ulaşıcı, ulaşmış, erişmiş, **muttaşıl,** bitişik olan ve daima **lâ-yenkatıʿ** olan.	Farsça be (ب) bâbı
2456	1	**133**	**peyveste**	پَيْوَسْتَه	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Farsça be (ب) bâbı
2457	1	**133**	**peyvesten**	پَيْوَسْتَنْ	Ulaşmak, **işal**, ulaştırmak, meyd tutmak.	Farsça be (ب) bâbı
2458	1	**133**	**bî-vefâ**	بِيوَفَا	Vefasız olan ve kadir olmayan, sözünde ve muhabbetinde sabit olmayan.	Farsça be (ب) bâbı
2459	1	**133**	**bî-vâḳt**	بِيوَقْت	Münasebetsiz vakitte.	Farsça be (ب) bâbı
2460	1	**133**	**bî-vuḳûf**	بِيوُقُوفْ	Vukufsuz olan, vâkıf olmayan, haberdar olmayan, habersiz olan.	Farsça be (ب) bâbı
2461	1	**133**	**peyvend**	پَيْوَنْد	Mensup ve müteallik olan, menût ve merbut olan ve muvâsalat, vasıl, **muttaşıl,** vuslat ve kavim.	Farsça be (ب) bâbı
2462	1	**133**	**bîve**	بِيوَه	Dul avrat, **ermile**, kocası vefat etmiş karı	Farsça be (ب) bâbı
2463	1	**133**	**bîvezen**	بِيوَه‌زَنْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Farsça be (ب) bâbı
2464	1	**133**	**bî-hümâl**	بِيهُمَالْ	Eş ve emsali olmayan, **lâ-miṣâl** ve nazır olmayan.	Farsça be (ب) bâbı
2465	1	**133**	**bî-hemtâ**	بِيهَمْتَا	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Farsça be (ب) bâbı
2466	1	**133**	**pîh**	پِيهْ	İç yağı, **şaḥm** ve kuyruk yağı.	Farsça be (ب) bâbı
2467	1	**133**	**bî-hüner**	بِيهُنَرْ	Hüner ve marifeti olmayan, **cahil** olan.	Farsça be (ب) bâbı
2468	1	**133**	**bî-hengâm**	بِيهَنْگَامْ	Vakitsiz, münasebetsiz vakitte.	Farsça be (ب) bâbı
2469	1	**134**	**bî-hûdegî**	بِيهُودَگِى	Faydasızlık, beyhudelik.	Farsça be (ب) bâbı
2470	1	**134**	**bî-hûde** [beyhude]	بِيهُودَه	Faydasız, boş.	Farsça be (ب) bâbı

2471	1	**134**	**bî-hüde**	بِيهُدَه	Bi-maʿ nâhu eydan	Farsça be (ب) bâbı
2473	1	**134**	**bî-hûş**	بِيهُوشْ	Deli, **mecnun**, akılsız olan.	Farsça be (ب) bâbı
	1	**134**		بٰاب التّاء مِنَ الفٰارسِيَّةِ		Farsça te (ت) bâbı
2474	1	**134**	**tâ**	تَ	İşbu tâ-yı fevkiyye ve tâ-yı müsennât ve tâ tesmiye olunan harf üçüncü mertebede vaki olup hesaba dair kütüb ve resâilde dört yüz adedine delalet eder.	Farsça te (ت) bâbı
2475	1	**134**	**tâ**	تَا	Kat, kıvrım, büklüm, tek, yük dengi, sayı, zinhar, misl ü manend ve edat olup gayet ve nihayet ve garaz manasına delalet eder,	Farsça te (ت) bâbı
2476	1	**134**	**tâb**	تَابْ	Hassa ve keyfiyetin derece-i kemâl ve itidali ve kuvvet, mecal, takat, kudret, iktidar ve büklüm, burum, kırım ve ziya, nur, aydınlık, parlaklık ve hararet, sıcaklık ve hışım, gazap, dargınlık ve hüsün, cemâl, güzellik, tazelik ve elem, keder, renciş ve ziyadar, münevver, parlak olan ve ziyalandırıcı, münevver kılıcı, aydınlandırcı olan ve yakıcı, yandırıcı olan ve burucu, bükücü olan.	Farsça te (ت) bâbı
2477	1	**134**	**tâbâ**	تَابَا	Tava, tencere, **ṭancîre**.	Farsça te (ت) bâbı
2478	1	**134**	**tâbân**	تَابَانْ	Ziyadar, **berraḳ**, münevver, parlak, ışıltıcı olan, tâbîden lafzından ism-i fâʿildir, **meh-i tâbân** ve **şemʿ-i tâbân** gibi.	Farsça te (ت) bâbı
2479	1	**135**	**tâpâl**	تَابَالْ	Kamet-i bâlâ, **ṭavîlü'l-ḳâme**, boyu uzun.	Farsça te (ت) bâbı
2480	1	**135**	**tâpâk**	تَابَاكْ	Ziyalı, **muzî'** ve şuleli olan.	Farsça te (ت) bâbı
2481	1	**135**	**tâbâver**	تَابَاوَرْ	Kuvvet ve kudret sahibi, muktedir olan.	Farsça te (ت) bâbı
2482	1	**135**	**tâbḫâne**	تَابْخَانَه	Kış evi, kış odası ve hastahane, **dârü'l-merîż.**	Farsça te (ت) bâbı
2483	1	**135**	**tâbdâre**	تَابْدَارَه	Yakılmış, yandırılımış olan, **muḫarrik**.	Farsça te (ت) bâbı
2484	1	**135**	**tâbdâr**	تَابْدَارْ	Sıcak, hararetli, **ḥar,** kızgın olan ve fürûg ve ziyadar olan.	Farsça te (ت) bâbı
2485	1	**135**	**tâbdân**	تَابْدَانْ	Sıcaklık yeri, ocak, **kânûn**, soba, tepe camı.	Farsça te (ت) bâbı
2486	1	**135**	**tabanca**	تَبَانْجَه	Sille ki insana el ile vururlar.	Farsça te (ت) bâbı
2487	1	**135**	**tâbistân**	تَابِسْتَانْ	Yaz mevsimi ki temmuz ve ağustos ve eylül ayları müddetince mümted olur, **mevsîm-i ṣayf**.	Farsça te (ت) bâbı
2488	1	**135**	**tâbistânî**	تَابِسْتَانِى	Yaylak ve yaz evi ve yaza mensup ve müteallik olan.	Farsça te (ت) bâbı
2489	1	**135**	**tâbiş**	تَابِشْ	Ziya, parlaklık, **lemʿ**.	Farsça te (ت) bâbı
2490	1	**135**	**tâbişân**	تَابِشَانْ	Arka taraftan sarığın ucunu bir kaş kadar salıvermek, **ṭaylesân**.	Farsça te (ت) bâbı
2491	1	**135**	**tâbül**	تَابُلْ	Taama konulan nohut ve soğan ve sebze ve gayrı emsali.	Farsça te (ت) bâbı
2492	1	**135**	**tâbnâk**	تَابْنَاكْ	Ziyadar, **berraḳ**, parlak ve münevver olan.	Farsça te (ت) bâbı
2493	1	**135**	**tâbende**	تَابْنْدَه	Bi-maʿ nâhu eydan	Farsça te (ت) bâbı
2494	1	**135**	**tâbe** [tava]	تَابَه	Taam kavurmak için müstamel olan, yassıca matbah aleti ve alet-i mezkûrda kavrulan taam ve ince işlenmiş iplik.	Farsça te (ت) bâbı

2495	1	136	**tâbîden**	تَابِيدَنْ	Kızmak, kızdırmak, ziya ve şule vermek ve takat getirmek ve bükmek ve benzemek, **işḫân**.	Farsça te (ت) bâbı
2496	1	136	**tata**	تَاتَا	Peltek, **lüknet**, söylerken dili bulaşmak.	Farsça te (ت) bâbı
2497	1	136	**Tatar**	تَاتَارْ	Maruf taifedir, miskin âlâsı onların vilayetinde çıktığı için misk-i Tatar diye zikir ederler.	Farsça te (ت) bâbı
2498	1	136	**Tatarî**	تَاتَارِى	Tatara ve vilayetlerine mensup ve müteallik olan.	Farsça te (ت) bâbı
2499	1	136	**tatlî**	تَاتْلِى	Peşkir, **mendil**, denilen dokunmuş bez.	Farsça te (ت) bâbı
2500	1	136	**tâtûk**	تَاتُوكْ	Pir, münhanî, beli bükülmüş ihtiyar, **şeyḫ** ve iki nesne bir yerde demek.	Farsça te (ت) bâbı
	1	136	**tâtûl**	تَاتُولْ	Ağız kokusu, **ḫulûf**.	Farsça te (ت) bâbı
2501	1	136	**taç**	تَاجْ	Padişahlık nişanı olup başına vazolunan ziynetli külah, **iklîl** ve külah, sikke, imame.	Farsça te (ت) bâbı
2502	1	136	**tâcbaḫş**	تَاجْ بَخْشْ	Taç verici, padişah nasbedici olan.	Farsça te (ت) bâbı
2503	1	136	**tâcdâr**	تَاجْدَارْ	Taca malik olan, padişah, **sulṭan** ve tacı hıfz edici.	Farsça te (ت) bâbı
2504	1	136	**tâcdârî**	تَاجْدَارِى	Padişahlık ve padişaha müteallik olan, **sulṭânî**.	Farsça te (ت) bâbı
2505	1	136	**tâcdârâne**	تَاجْدَارَانَه	Tac-dâr müteallik ve yaraşık olan, **sulṭâniyet**.	Farsça te (ت) bâbı
2506	1	136	**tâcürân**	تَاجُرَانْ	**Tercüman**, yani bir lügatı lügat-i ahir ile eda ve tefhîm eden.	Farsça te (ت) bâbı
2507	1	136	**tâcbûş**	تَاجْبُوشْ	Hüdhüd denilen kuştur, başında olan tülüne nispetle tesmiye olundu.	Farsça te (ت) bâbı
2508	1	137	**tâce**	تَاجَه	Horoz ibiği, **ḳanzaʿa.**	Farsça te (ت) bâbı
2509	1	137	**tâḫ**	تَاخْ	Bir ağaçtır, meyvesi olmaz, odun ederler ki ateşi birkaç güne dek sönmez, Arabîde **ġizâ** derler.	Farsça te (ت) bâbı
2510	1	137	**ṭâḫt**	تَاخْت	Yağma, soygun, **ġâret**, nehb.	Farsça te (ت) bâbı
2511	1	137	**tâḫten**	تَاخْتَنْ	At seğirtmek, **ġalc**, çapmak.	Farsça te (ت) bâbı
2512	1	137	**tâḫtenî**	تَاخْتَنِى	Seğirtmek, **ülhûb**, çapmak.	Farsça te (ت) bâbı
2513	1	137	**târ**	تَارْ	Karanlık, **muẓlim** olan ve tel iplik, ince uzun olup bükülür nesne ve kumaş.	Farsça te (ت) bâbı
2514	1	137	**târr**	تَارُّ	Rutubetli, sulu, nem-nâk ve taze, **ṭârî** olan.	Farsça te (ت) bâbı
2515	1	137	**târât**	تَارَاتْ	Yağma, **ġâret**, tâḫt.	Farsça te (ت) bâbı
2516	1	137	**târâc**	تَارَاجْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça te (ت) bâbı
2517	1	137	**târtâr**	تَارْتَارْ	Pare pare, **ẕerre ẕerre**.	Farsça te (ت) bâbı
2518	1	137	**târâcger**	تَارَاجْگَرْ	Yağmacı, **gârî**, gâretçi.	Farsça te (ت) bâbı
2519	1	137	**târuḫ**	تَارُخْ	Zebân-ı Pehlevîde Hazret-i İbrahim aleyhisselam'ın pederi ismidir.	Farsça te (ت) bâbı
2520	1	137	**târed**	تَارَدْ	Kene denilen böcek ki hayvanata yapışır, **ḳamḳâme**.	Farsça te (ت) bâbı
2521	1	137	**târâş**	تَارَاشْ	Târâc, yağma, **ġâret**.	Farsça te (ت) bâbı
2522	1	137	**târân**	تَارَانْ	Târîk, karanlık, **muẓlim** olan, aydınlık olmayan, ziya ve revnaktan mahrum olan.	Farsça te (ت) bâbı

2523	1	**137**	**târek**	تَارَكْ	Baş tepesi, **farḳ**, mafrık.	Farsça te (ت) bâbı
2524	1	**137**	**târim**	تَارِمْ	Yüksek dam yahut kubbe ve çardak, **ġurfe** ve bülent, ali.	Farsça te (ت) bâbı
2525	1	**137**	**târmâr**	تَارْمَارْ	Perakende, darmadağın, karma karışık, tevâbiʿ-ı elfâz kabilindendir, tert ü mert, **şeẕer meẕer.**	Farsça te (ت) bâbı
2526	1	**138**	**târ u pûr**	تَارْوپُورْ	Gayet karanlık, muẓlim.	Farsça te (ت) bâbı
2527	1	**138**	**târ u tûr**	تَارُتُورْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça te (ت) bâbı
2528	1	**138**	**tarumar**	تَارُومَارْ	Perakende, darmadağın, karmakarış, **şeẕer meẕer**.	Farsça te (ت) bâbı
2529	1	**138**	**târ û pûd**	تَارُوپُودْ	Arış ve argaç, **setâ ve luḥme**.	Farsça te (ت) bâbı
2530	1	**138**	**târî**	تَارِى	Bir kıl demek saçta ve gayrıda olsun, **şaʿr-i vâḥid.**	Farsça te (ت) bâbı
2531	1	**138**	**târîk**	تَارِيكْ	Karanlık olan, nur ve ziyadan mahrum olan, **deycûr**.	Farsça te (ت) bâbı
2532	1	**138**	**târîkî**	تَارِيكِى	Karaguluk, karanlığa mensup olan, **muẓlime**.	Farsça te (ت) bâbı
2533	1	**138**	**tâz**	تَازْ	Fürumaye, alçak, **süfle**, fasık ve fasıka ve erâzil ile musâhabet ve yar ve koşucu, çapıcı olan.	Farsça te (ت) bâbı
2534	1	**138**	**tâj**	تَاژْ	Çadır, **ḫayme**, hargâh.	Farsça te (ت) bâbı
2535	1	**138**	**tâzâne**	تَازَانَه	Kamçı, **savṭ**.	Farsça te (ت) bâbı
2536	1	**138**	**tâzbân**	تَازْبَانْ	Gulampare, **lûṭî**, fiʿl-i şenîʿ işleyici.	Farsça te (ت) bâbı
2537	1	**138**	**tâziş**	تَازِشْ	Tek u pûy, yelip yoruş, **imha**.	Farsça te (ت) bâbı
2538	1	**138**	**tâzegî**	تَازَگِى	Tazelik, **ṭarâvet**.	Farsça te (ت) bâbı
2539	1	**138**	**tâzende**	تَازَنْدَه	Koşucu, çapıcı olan.	Farsça te (ت) bâbı
2540	1	**138**	**taze**	تَازَه	Türkîde dahi istimali şâyidir, genç, civan ve yar ve mahbup olan ve körpe olan, **ṭarî** ve yeni olan, ihtiyar ve kart ve bayat olmayan.	Farsça te (ت) bâbı
2541	1	**138**	**tâzî**	تَازِى	Arap uşağı ve Arap lisanı ve bir nevi çabuk koşar ve rakîku'l-aʿzâ av köpeği, tazı derler.	Farsça te (ت) bâbı
2542	1	**138**	**tâzîkârd**	تَازِى كَارْد	Arabî bıçağı, **sikkînü'l-Arab.**	Farsça te (ت) bâbı
2543	1	**138**	**tâziyâne**	تَازِيَانَه	Kamçı, savt, kırbaç ve tambur çalmaya mahsus küçük kemik parçası.	Farsça te (ت) bâbı
2544	1	**139**	**tâzîden**	تَازِيدَنْ	Seğirtmek, **ülhûb** ve yelmek.	Farsça te (ت) bâbı
2545	1	**139**	**tasma)**	(تَاسْمَه	Nesne tutmak için iki ucu mazbut ve ortası sarkık yahut köprü gibi açık olan kayış, **şirâk**.	Farsça te (ت) bâbı
2546	1	**139**	**tasa**	(تَاسَه	Keder, gam, **ġuṣṣa**, elem, endûh.	Farsça te (ت) bâbı
2547	1	**139**	**tâs**	تَاسْ	Bî-tâkat, takatsiz olan.	Farsça te (ت) bâbı
2548	1	**139**	**tâġ**	تَاغْ	Kara ağaç denilen, **şeceretü'l-baḳ**.	Farsça te (ت) bâbı
2549	1	**139**	**tâften**	تَافْتَنْ	Kızmak, kızdırmak ve yakmak, **iḥrâḳ** ve bükmek ve döndürmek.	Farsça te (ت) bâbı

2550	1	139	tâfte	تَافْتَه	Bükülmüş, burulmuş, **muḥadric** olan ve tâften lafzından ism-i mef'ûldür, yanmış ve ziya ve fürûg ve bükülmüş ve zülüf ve kâkül ve âzurde-i ġam ve ibrişimden ince dokunmuş bir nevi kumaş.	Farsça te (ت) bâbı
2551	1	139	tâk	تَاكْ	Üzüm asması, **kürûm**.	Farsça te (ت) bâbı
2552	1	139	tâkdâne	تَاكْدَانَه	Üzüm çekirdeği, **nevâtü'l-ʿineb** ve bükülmüş iplik.	Farsça te (ت) bâbı
2553	1	139	tâl	تَالْ	Hurma ağacı gibi yüsr ağaçtır, diyar-ı Hint'te olur, ondan bir su hasıl olur, neşesi vardır, amma sadâʿ arız eder, bir arşından ziyade yaprağı olur, bırahmanlar kitaplarını onun yaprağı üzerine yazarlar ve bakır ve pirinç ve gümüşten olan tabak ve çâlpâre denilen çalgı aleti ve havuz.	Farsça te (ت) bâbı
2554	1	139	tâlâc	تَالَاجْ	Ses, seda, **şavt**, çağrışma, bağrışma.	Farsça te (ت) bâbı
2555	1	140	tâlâb	تَالَابْ	Havuz ve su cemolduğu mevzu.	Farsça te (ت) bâbı
2556	1	140	tâlâş	تَالَاشْ	Cenk, **cidâl**, kavga, niza ve usulsüz, acele ve nizamsız, himmet ve gayret.	Farsça te (ت) bâbı
2557	1	140	talan	تَالَانْ	Yağma, **ġâret**, düşmandan zorla alınan mal ve ganimet.	Farsça te (ت) bâbı
2558	1	140	tâl u mâl	تَالْ ومَالْ	Tarumar, perakende, perişan, zîr u zeber, **şetît**.	Farsça te (ت) bâbı
2559	1	140	tâlesân	تَالَسَانْ	İmâmenin omuz üzerine sarkık olan ucu ve ucu böyle sarkık olan imâme, **ṭaylesân**..	Farsça te (ت) bâbı
2560	1	140	tâlese	تَالَسَه	Ağlamaktan veyahut imtilâ-ı miʿdeden boğaz sıkılmak, **zerdeme**.	Farsça te (ت) bâbı
2561	1	140	tâlânek	تَالَانَكْ	Umumen kayısı ve zerdali ve şeftali ve emsali meyvelere denir, **fevâkih**..	Farsça te (ت) bâbı
2562	1	140	tâlîden	تَالِيدَنْ	Yağmalamak, **ġâret** etmek.	Farsça te (ت) bâbı
2563	1	140	te'lîfkerde	تَالِيفْكَرْدَه	Telif ve **taṣnif** tarikiyle vücuda getirilen kitap.	Farsça te (ت) bâbı
2564	1	140	tâm	تَامْ	Az, **ḳalîl**, endek.	Farsça te (ت) bâbı
2165	1	140	tâmvâre	تَامْوَارَه	**İbrik**, âftâbe, su kabı.	Farsça te (ت) bâbı
2566	1	140	tânûl	تَانُولْ	Ağız çevresi, **ḥavlü'l-fem**.	Farsça te (ت) bâbı
2567	1	140	tâv	تَاوْ	Kuvvet, tâb (ve bir sıfatın lazım olan derecesi ki kemâl-i iʿtidâlden ibarettir).	Farsça te (ت) bâbı
2568	1	140	tâvân	تَاوَانْ	**Cürüm** ve günah, kabahat.	Farsça te (ت) bâbı
2569	1	140	tâveş	تَاوَشْ	Ayak sesi, tavûş dahi derler, **şavtu'l-ḳadem**.	Farsça te (ت) bâbı
2570	1	140	tâvek	تَاوَكْ	Genç eşek ve öküz.	Farsça te (ت) bâbı
2571	1	140	tava	تَاوَه	Âlât-ı matbahtan olup nesne kavurmaya istimal olunur ve alet-i mezkûrede tabh olunan yemek.	Farsça te (ت) bâbı
2572	1	141	tâhû	تَاهُو	Şarap zarfı yani şarap konacak kadeh yahut şişe, **fâz**.	Farsça te (ت) bâbı
2573	1	141	tây	تَايْ	Kat manasına, **żiʿf**, mesela: bir kata yek-tây denir ve bir donluk kumaş veya bez ve dört adedi.	Farsça te (ت) bâbı
2574	1	141	teb	تَبْ	**Ḥumma** illeti ve sıtma illeti.	Farsça te (ت) bâbı
2575	1	141	tep	تَپْ	**Mużdarip** ve bî-ârâm olmak.	Farsça te (ت) bâbı

2576	1	141	**tebâr**	تَبَارْ	Kavim, kabile, nesil, ocak, hanedan, hısım, **aḳraba.**	Farsça te (ت) bâbı
2577	1	141	**tebârî**	تَبَارِى	Yevmiye gelen vazife, **râtibe**.	Farsça te (ت) bâbı
2578	1	141	**tebâsîden**	تَبَاسِيدَنْ	Hararet ve germiyyetten bî-hod olmak, **ġaşy**.	Farsça te (ت) bâbı
2579	1	141	**tebeşir**	تَبَاشِيرْ	Kireç cinsinden malum bir nevi cism-i maʿdeni, **ṭabâşîr** ve hezârın boğum yerlerinde kirece müşâbih hâsıl olan bir nesne.	Farsça te (ت) bâbı
2580	1	141	**tebân**	تَبَانْ	Toprak çekici, toprak taşıyıcı, **ḥâmilü't-türâb**.	Farsça te (ت) bâbı
2581	1	141	**tabanca**	تَبَانْجَه	**Sille**, tokat tabir olunan el ile vurulan dayak.	Farsça te (ت) bâbı
2582	1	141	**tebâh**	تَبَاهْ	Bozuk, bozulmuş, fesada giriftar olmuş olan **fesḫ** ve bozukluk, fesat ve mahv ve idam olunmak ve bir iyi halden bir yaramaz hale dönmek.	Farsça te (ت) bâbı
2583	1	141	**tebâhîden**	تَبَاهِيدَنْ	Fasit olmak, azmak, fena olmak, fena etmek, **rahḳ**.	Farsça te (ت) bâbı
2584	1	141	**tebḫâl**	تَبْخَالْ	Harâret-i dâhiliye sebebiyle dudakta hasıl olan çıbancık, **ʿuḳbûle**, uçuk ve şarap kadehe yeni döküldükte üzerinde vaki olan hava habâbı, köpük tanesi.	Farsça te (ت) bâbı
2585	1	141	**tebḫâle**	تَبْخَالَه	Bi-maʿnâhu eyḍan.	Farsça te (ت) bâbı
2586	1	142	**tebḫâledâr**	تَبْخَالَ دَارْ	Uçuklu, uçuklanmış, **mütehallâ'**.	Farsça te (ت) bâbı
2587	1	142	**teber**	تَبَرْ	Balta sapı uzun ve baş demirden olup keskin ve ağzı sapının tulu hizasında olan alet, **miṣḥaç** ve dervişân ellerinde gezdirdikleri baltaya benzer bir nevi alet.	Farsça te (ت) bâbı
2588	1	142	**teberdâr**	تَبَرْدَارْ	Baltacı, silahı balta olan asker.	Farsça te (ت) bâbı
2589	1	142	**teberzîn**	تَبَرْزِينْ	Bir nevi cenk baltası ki erin bir tarafına bağlanır.	Farsça te (ت) bâbı
2590	1	142	**teberzen**	تَبَرْزَنْ	Baltacı, balta yapıcı.	Farsça te (ت) bâbı
2591	1	142	**tebreg**	تَبَرَگْ	Hisar, **ḳale**, sur.	Farsça te (ت) bâbı
2592	1	142	**Tebrîz**	تَبْرِيزْ	Diyâr-ı İran'da meşhur ve mamur bir memleket yani bir şehir ismidir.	Farsça te (ت) bâbı
2593	1	142	**tibrîz**	تِبْرِيزْ	Üzerinde taam yenilen sini, **sofra**.	Farsça te (ت) bâbı
2594	1	142	**tebzede**	تَبْزَدَه	Humma yahut sıtma marazına giriftar olan, **maḥmûm**.	Farsça te (ت) bâbı
2595	1	142	**tebsîden**	تَبْسِيدَنْ	Harâret-i kebd ve hummadan dudak kabarmak, **ẓâmiye**.	Farsça te (ت) bâbı
2596	1	142	**tebend**	تَبَنْد	Mekr ve hile, **ḫudʿa**.	Farsça te (ت) bâbı
2597	1	142	**tebeng**	تَبَنْگ	Yassı tabak ve tef ve tiz seda ve avaz, **nâḳûs**.	Farsça te (ت) bâbı
2598	1	142	**tebengû**	تَبَنگو	Sandık ve akçe sandığı, **ṣundûḳ** ve ağaç ambarı ve kuyumcuların iş döktükleri kalıp.	Farsça te (ت) bâbı
2599	1	142	**teb ü lerz**	تَبُ ولَرْز	Sıtma illeti, üşütüp kızdırdığı için tesmiye olundu, zira **teb** sıtma, **lerz** titremek manasınadır, **ḥumma**.	Farsça te (ت) bâbı
2600	1	142	**tebe**	تَبَه	Tebâh, bozulmuş olan, **teġayyür** ve bozukluk ve idam.	Farsça te (ت) bâbı
2601	1	143	**tebekâr** [tövbekâr]	تَبَهكَارْ	Günahkâr, kabahat sahibi, **mücrim**.	Farsça te (ت) bâbı
2602	1	143	**tebîden**	تَبِيدَنْ	Titremek, lerzân olmak, **irtiʿâş**.	Farsça te (ت) bâbı

2603	1	143	**tepîden**	تَپِيدَنْ	Çabalamak, **teḥarruk**, müteharrik olmak.	Farsça te (ت) bâbı
2604	1	143	**tebîre**	تَبِيرَه	Tabl ve kös ve davul ve emsali nesnelere denir.	Farsça te (ت) bâbı
2605	1	143	**teterî**	تَتَرِی	Bir nevi külahtır, Acem askerleri giyerler.	Farsça te (ت) bâbı
2606	1	143	**tetere**	تَتَرَه	Bir nevi edviyedir, zamk gibi.	Farsça te (ت) bâbı
2607	1	143	**tutuḳ**	تُتُقْ	Perde, **ḥicap**, örtü..	Farsça te (ت) bâbı
2608	1	143	**taḥrîrkeş**	تَحْرِيرْ كَشْ	Kâtip, yazı yazıcı.	Farsça te (ت) bâbı
2609	1	143	**taḥrîme-bend**	تَهْرِيمَه بَنْد	İhram iktisâ edici olan.	Farsça te (ت) bâbı
2610	1	143	**taḥṣildar**	تَحْصِيلْدَارْ	Mirî akçesini toplamaya memur olan kimse, **muḥaṣṣıl**.	Farsça te (ت) bâbı
2611	1	143	**taḥṣildârî**	تَحْصِيلْدَارِی	Tahsildarlık hizmeti.	Farsça te (ت) bâbı
2612	1	143	**taḥammülgüẕâr**	تَحَمُّلْگُذَارْ	Sabır ve tahammüle halel verici olan.	Farsça te (ت) bâbı
2613	1	143	**taḫt**	تَخْت	Padişah sandalyesi, **serir**.	Farsça te (ت) bâbı
2614	1	143	**taḫtbend**	تَخْت بَنْد	Aʿzâ-i şikesteyi bağladıkları ağaç pareleri ve bağlamak.	Farsça te (ت) bâbı
2615	1	143	**taḫtdâr**	تَخْتدَارْ	Siyah ve beyaz urba, taht üzere döşedikleri kumaş, **deḫdâr**.	Farsça te (ت) bâbı
2616	1	143	**taḫtgâh**	تَخْتگَاهْ	Padişahın iskan eylediği şehir, **payitaht**, **dâru's-salṭanat**.	Farsça te (ت) bâbı
2617	1	143	**taḫtnişân**	تَخْت نِشَانْ	Taht nasip eden, şehinşâh.	Farsça te (ت) bâbı
2618	1	143	**taḫtnişîn**	تَخْت نِشِينْ	Tahtta oturucu padişah, kral, **sulṭan**.	Farsça te (ت) bâbı
2619	1	143	**taḫta**	(تَخْتَه	Türkîde dahi müstameldir, ağaçtan biçilmiş ve yontulmuş kolayca eğilmeyip yanına ve boyuna nispetle ince olan nesne, **levḥ**.	Farsça te (ت) bâbı
2620	1	143	**taḫtapûş**	تَخْتَه پُوشْ	Haneye mülhik olup ekseri câme-i şüsteyi kurutmaya müstamel tahta döşeli ve üstü ve dört tarafı açık bir mahal, **taḫte's-semâ**.	Farsça te (ت) bâbı
2621	1	144	**taḫtecâme**	تَخْتَه جَامَه	Mengene ve cendere ki esvap veya kitap sıkıştırırlar, **milzeme**.	Farsça te (ت) bâbı
2622	1	144	**taḫta-i nân**	تَخْتَهِ نَانْ	Ekmekçilerin ekmek ve yufka açtıkları tahta.	Farsça te (ت) bâbı
2623	1	144	**taḫle**	تَخْلَه	Nalın denilen ayakkabı, ağaçtan yapıp ayağa giyerler, **naʿleyn**.	Farsça te (ت) bâbı
2624	1	144	**toḫum**	تُخْم	Nebatta çiçekten sonra hasıl olup zerʿ olunmakla kendi cinsinden bir nebatın husûl ve neşetine mebde olan nesne, güya nebatın yumurtası olur.	Farsça te (ت) bâbı
2625	1	144	**toḫmmürġ**	تُخْم مُرْغ	Umumen her yumurtaya denir, husûsen tavuk yumurtasına ıtlak olunur, **beyḍa**.	Farsça te (ت) bâbı
2626	1	144	**taḫmin)**	(تَخْمِينْ)	Gümân ve kıyas etmek, hatırda nesne zannetmek.	Farsça te (ت) bâbı
2627	1	144	**tuḫme**	تُخْمَه	Midede taam fasit olup hazım olmamaya denir, **heyżа** ve asıl ve nejâd ve yere ekilen hububat, tohum.	Farsça te (ت) bâbı
2628	1	144	**tedû**	تَدُو	Hamam böceği tabir olunan hayvancık, ekser hamamda vaki çirkeften taʿîş eder, **ibn-i verdân**.	Farsça te (ت) bâbı
2629	1	144	**tedbîrşinâs**	تَدْبِيرْ شِنَاسْ	Akıllı, **müdebbir**, tasmîm etmezden mukaddem layıkıyla tefekkür edici olan, **mütefekkir**.	Farsça te (ت) bâbı
2630	1	144	**teẕrüv**	تَذْرُوْ	Sülün dedikleri kuş, **tüdrûc**.	Farsça te (ت) bâbı

2631	1	**144**	**ter**	تَرْ	Edât-ı tafḍîldir, lâ-hak olduğu kelimenin ziyade ve noksanın tafsil eder ve su, nemli, ratb, yaş olan ve taze olan, körpe olan ve genç, civan olan ve latif, letafetli, yakışıklı olan ve fâcir, fasık, ehl-i fücûr olan.	Farsça te (ت) bâbı
2632	1	**145**	**tû-râ**	تُرَا	Sana demek manasına zamir-i hitâb olan ta (تا) harfi ile alâmet-i mef'ûl olan ra (را)' dan mürekkeptir, aslında vâv-ı melfûz ile tora (تُورَا) idi, istimalinde nev-i sıklet olmayan vâv hazf olunup torâ (ترا) oldu, **leke** manasına.	Farsça te (ت) bâbı
2633	1	**145**	**terâ**	تَرَا	Bülent ve ali duvar ki mülûk ve ekâbir divanhane ve saraylarında olur, **ḥâ'iṭ**.	Farsça te (ت) bâbı
2634	1	**145**	**terâbîden**	تَرَابِيدَنْ	Sızmak, **teraşşuḥ**, kap, taşra suyu çıkarmak.	Farsça te (ت) bâbı
2635	1	**145**	**tirâbîden**	تِرَابِيدَنْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça te (ت) bâbı
2636	1	**145**	**teraḫten**	تَرَاخْتَنْ	Acele etmek ve acele ile gitmek, **sürat**.	Farsça te (ت) bâbı
2637	1	**145**	**terazi)**	(تَرَازُو	**Mizan**, âlet-i vezn ve muvazene ve tevâzun.	Farsça te (ت) bâbı
2638	1	**145**	**tıraş**	تِرَاشْ	Tıraşîden lafzından ism-i fâʿil olur, kalemtıraş ve ser-tıraş gibi, yonmak ve yolmak, **naḫt** ve derine varmaksızın satıhtan kesmek, yonucu olan ve yonulmuş olan.	Farsça te (ت) bâbı
2639	1	**145**	**tırâşe**	تِرَاشَه	Yonga, **ḳużâbe**, kesinti, kazıntı.	Farsça te (ت) bâbı
2640	1	**145**	**tırâşîden**	تِرَاشِيدَنْ	Yonmak ve yolmak, **naḫt**, mesela; kalem yonmak, tüy yonmak gibi.	Farsça te (ت) bâbı
2641	1	**145**	**tırâşîde**	تِرَاشِيدَه	Yonulmuş, **menḫût**, kesilmiş, kazılmış olan.	Farsça te (ت) bâbı
2642	1	**145**	**tirâk**	تِرَاكْ	Patlamak, çatlamak, **inḥizâd** ve çatırtı, yani bir şeyin çatlamasıyla hasıl olan seda ve çatlamış olan ve asumandan zahir olan mühîb seda.	Farsça te (ت) bâbı
2643	1	**146**	**tirâkîden**	تِرَاكِيدَنْ	Çatlayıp seda vermek.	Farsça te (ت) bâbı
2644	1	**146**	**terângebîn**	تَرَانْگَبِينْ	Kudret helvası, **menn** ki asumandan ağaç yaprakları üzerine çe mesabesinde yağar ondan toplarlar.	Farsça te (ت) bâbı
2645	1	**146**	**terane**	تَرَانَه	Nağme ve makam ve ebyât ve eşʿârı makam ile okumak ve nağmâttan bir nağme ismi ve mahbup, taze ve hûb-rû civan.	Farsça te (ت) bâbı
2646	1	**146**	**terâneperdâz**	تَرَانَه پَرْدَازْ	Nağme ve makam tertip edici olan, **muġanni**.	Farsça te (ت) bâbı
2647	1	**146**	**terâvîden**	تَرَاوِيدَنْ	Su yukarıdan aşağı akmak, **inṣi'âb**.	Farsça te (ت) bâbı
2648	1	**146**	**terâhî**	تَرَاهِى	Turfanda yemiş, nev-bâve, **bâkûre**.	Farsça te (ت) bâbı
2649	1	**146**	**terâbîden**	تَرَابِيدَنْ	Su yukarıdan aşağı akmak, **inṣi'âb**.	Farsça te (ت) bâbı
2650	1	**146**	**turp)**	(تُرْب	Türkîde dahi müstamel olan şalgama müşabih bir nevi sebze, **ficl**, Türkîde (ط) ile ṭurp denir.	Farsça te (ت) bâbı
2651	1	**146**	**terb**	تَرْب	**Mekr** ve hile ve zebân-dırâzî.	Farsça te (ت) bâbı
2652	1	**146**	**(türbe)**	**(تُرْبَتْ**	Mezar manasına Arabî ve Fârisîde müşterek müstameldir.	Farsça te (ت) bâbı
2653	1	**146**	**türbedar**	تُرْبَه‌دَارْ	Türbe hıfz ve ferâşetine memur olan kimse.	Farsça te (ت) bâbı
2654	1	**146**	**terbiyetkerde**	تَرْبِيَتْكَرْدَه	Terbiye olunmuş olan, **murebba**.	Farsça te (ت) bâbı

2655	1	146	**türt mürt**	تُرْت مُرْت	Tarumar, târ tıfâk ve bed-endâm ve bed-üslûb ve nazarda hakir görünen, **şeẕer mezer**.	Farsça te (ت) bâbı
2656	1	147	**tertend**	تَرْتَنْد	**Batıl** ve beyhude olan.	Farsça te (ت) bâbı
2657	1	147	**tertîbsâz**	تَرْتِيبْسَازْ	Tertip edici manasına mürekkeptir, **mürettip**.	Farsça te (ت) bâbı
2658	1	147	**tertîbkerde**	تَرْتِيبْكَرْدَه	Tertip edilmiş olan, **mürettep**.	Farsça te (ت) bâbı
2659	1	147	**(tercüman)**	**(**تَرْجَمَانْ**)**	Bir lügatı lügat-ı âhir ile ifade ve bir kelamı bir lisandan lisan-ı âhire tahvil ve nakleden kimse ve peşkeş ve mücrimden alınan cerîme.	Farsça te (ت) bâbı
2660	1	147	**terciibent**	تَرْجِيع بَنْد	Bir nevi nazım ki her çend beyitte muayyen bir beytin tekrarı vaki olur.	Farsça te (ت) bâbı
2661	1	147	**terḫâl**	تَرْخَالْ	Kuş tersi, **ḫur'**, sergîn-i mürg.	Farsça te (ت) bâbı
2662	1	147	**terḫâne**	تَرْخَانَه	Sütten yapılan bir nevi taam, **kâmiḫ**.	Farsça te (ت) bâbı
2663	1	147	**terḫafenc**	تَرْخَفَنْج	Uykuda ağır basmak, **kabus**.	Farsça te (ت) bâbı
2664	1	147	**terdâmân**	تَرْدَامَانْ	Faḥişe, orospu avrat.	Farsça te (ت) bâbı
2665	1	147	**terdest**	تَرْدَسْت	Eli çabuk ve eli işe yakışır olan, **ḥaṣîṣü'l-yed**.	Farsça te (ت) bâbı
2666	1	147	**terdestî**	تَرْدَسْتِى	El marifeti ve çabukluğu.	Farsça te (ت) bâbı
2667	1	147	**terzebân**	تَرْزَبَانْ	Ağzından kelam letafet ve belagat üzere su gibi akar olan, **faṣiḥ**.	Farsça te (ت) bâbı
2668	1	147	**terzüfân**	تَرْزُفَانْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça te (ت) bâbı
2669	1	147	**terzîḳ**	تَرْزِيقْ	Boş ve beyhude olan, manasız olan kelam ve yalan haber ve asılsız iş.	Farsça te (ت) bâbı
2670	1	147	**terzîḳ ṭırâz**	تَرْزِيقْ طِرَازْ	Masal düzücü olan, **nâḳilü'l-ḳaṣaṣ**.	Farsça te (ت) bâbı
2671	1	147	**ters**	تَرْس	Korku, **ḫavf**, bîm.	Farsça te (ت) bâbı
2672	1	147	**türüs**	تُرُسْ	Nadas olmamış tarla ve kazma kâr etmez katı yer ve saht-ı mekân, **seyr**.	Farsça te (ت) bâbı
2673	1	148	**tersâ**	تَرْسَا	Müslüman olmayan kimse kâfir ve havf ve korkuya giriftar olan, **Nasârâ** ve korkak olan.	Farsça te (ت) bâbı
2674	1	148	**tersâ-peçe**	تَرْسَابَچَه	Kâfir oğlu, **ibnü'n-Naṣârâ**.	Farsça te (ت) bâbı
2675	1	148	**tersân**	تَرْسَانْ	Korkak, **ḫâ'if** ve korkuya giriftar olan.	Farsça te (ت) bâbı
2676	1	148	**tersîden**	تَرْسِيدَنْ	Korkmak, **ḫavf** etmek manasına mastardır.	Farsça te (ت) bâbı
2677	1	148	**turş**	تُرْشْ	Ekşi, **ḥâmiż** olan ve makus tabiatli, huysuz olan.	Farsça te (ت) bâbı
2678	1	148	**turşbâ**	تُرْشْبَا	Ekşili çorba, **meraḳu'l-ḥâmiż**.	Farsça te (ت) bâbı
2679	1	148	**turuşt**	تُرُشْت	Kazma denilen alet, **miġrafa**.	Farsça te (ت) bâbı
2680	1	148	**terşed**	تَرْشَدْ	İncindi ve gazaba geldi manasına, **ġażabe.**	Farsça te (ت) bâbı
2681	1	148	**turş-rû**	تُرْش رُو	Ekşi suretli olan kimse, **ʿabûsü'l-vech**.	Farsça te (ت) bâbı
2682	1	148	**turş-şirîn**	تُرْش شِرِينْ	Ne ekşi ne tatlı olan yani mayhoş olan, **müzz**.	Farsça te (ت) bâbı
2683	1	148	**turş-tabʿ**	تُرْش طَبْع	Tabiati nahoş olan kimse.	Farsça te (ت) bâbı
2684	1	148	**turş-mizâc**	تُرْش مِزَاجْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça te (ت) bâbı
2685	1	148	**turş-nâk**	تُرْشنَاكْ	Ekşili olan nesne.	Farsça te (ت) bâbı

2686	1	148	**turşe**	تُرْشَه	Kuzu kulağı denilen ekşice taamlı uzunca yapraktır, nebatat cinsindendir, **ʿaysûm**.	Farsça te (ت) bâbı
2687	1	148	**turşu**	تُرْشِى	Sirke yahut maya vasıtasıyla ekşitilip bir eyyam fena ve fesat bulmayarak hıfz olunmaya müstait ve taama müstamel olan nesne, **irek**.	Farsça te (ت) bâbı
2688	1	148	**turşîden**	تُرْشِيدَنْ	Ekşimek, ekşitmek, **ḥamż**.	Farsça te (ت) bâbı
2689	1	148	**turġân**	تُرْغَانْ	Arkadaş, rehber, **refik** ve eşyadan alınan **baç**.	Farsça te (ت) bâbı
2690	1	149	**turġand**	تُرْغَنْد	Bir illettir ki istilâ-yı balgamdan azaya rutubet arız olmakla azuv atıl ve mefâsıl hareketten kalıp batıl olur, **felç**.	Farsça te (ت) bâbı
2691	1	149	**terakḳî-dâr**	تَرَقِّيدَارْ	Terakki etmiş, **müterakḳî** ve müzdâd olan.	Farsça te (ت) bâbı
2692	1	149	**(terḳîn)**	(تَرْقِينْ)	Kitaplarda iki harf arasına çekerler yahut bir ibarenin iptali için üzerine çekerler.	Farsça te (ت) bâbı
2693	1	149	**(Türk)**	(تُرْك)	Hıta ve Hoten ve deşt-i kıpçak halkına derler gâret-gîr oldukları için ve mahbup, dilber, mahbuplar dahi şive ve naz ile sabr u karar aşığı gâret ettikleri için tesmiye olunmak gerektir.	Farsça te (ت) bâbı
2694	1	149	**türkâ**	تَرْكَا	Avratlara tazim ve tekrîm için “hatun” demek manasınadır.	Farsça te (ت) bâbı
2695	1	149	**türkân**	تُرْكَانْ	Türk’ün cemidir, Türkler demektir, **etrâk.**	Farsça te (ت) bâbı
2696	1	149	**türk-tâz**	تُرْكْتَازْ	Habersiz çapıp cevelan ederek gâret ve yağmaya seğirtmek ve yağmacı olan.	Farsça te (ت) bâbı
2697	1	149	**türk-süvâr**	تُرْكسُوَارْ	Süvari atlı olan, Türk gibi binici olan.	Farsça te (ت) bâbı
2698	1	149	**terkeş**	تَرْكَشْ	Ok muhafazası, okdan.	Farsça te (ت) bâbı
2699	1	149	**terkûn**	تَرْكُونْ	Terki ve terki bağı, **fetrâk**, **sımṭ**.	Farsça te (ت) bâbı
2700	1	149	**terleve**	تَرْلُوَه	İnişli ve yokuşlu yol.	Farsça te (ت) bâbı
2701	1	149	**türmüs**	تُرْمُسْ	Keçi boynuzu denilen nesne, **ḫarnup**.	Farsça te (ت) bâbı
2702	1	149	**termîden**	تَرْمِيدَنْ	Atmak, **remy**, endaht etmek.	Farsça te (ت) bâbı
2703	1	149	**turunç)**	(تُرُنْج	Malum bir nevi meyvenin ismidir, **ütruc**.	Farsça te (ت) bâbı
2704	1	149	**turuncân**	تُرُنْجَانْ	Kovan otu tabir olunan nesnedir, kütüb-i tıbda ona bâdrencbûye derler.	Farsça te (ت) bâbı
2705	1	150	**terancübîn**	تَرَنْجُبِينْ	Terân-gübîn ve kudret helvası ve **menn** denilen deva.	Farsça te (ت) bâbı
2706	1	150	**turuncu**	تُرُنْجِى	Turunç renginde olan ve çimdik ki biri iki parmak tırnağı ile ahirin derisini tutup sıkar, **ḳarṣa**.	Farsça te (ت) bâbı
2707	1	150	**terangübîn**	تَرَنْكُبِينْ	Terân-gübîn ve kudret helvası ve **menn** denilen deva.	Farsça te (ت) bâbı
2708	1	150	**terangîden**	تَرَنْكِيدَنْ	Ayrılmak, **infisâl** ve kılıç ve gürz vurmak.	Farsça te (ت) bâbı
2709	1	150	**ternâne**	تَرْنَانَه	Katık, ekmek ile yenir, **edâm**.	Farsça te (ت) bâbı
2710	1	150	**ternîb**	تَرْنِيبْ	Gül-i pejmurde yani dolmuş çiçek, **zehr-i meẕbûl.**	Farsça te (ت) bâbı
2711	1	150	**terhişten**	تَرْهِشْتَنْ	Bulanmak ve kakımak yani gazaba gelmek, **küdûre**.	Farsça te (ت) bâbı
2712	1	150	**türît** [tirit]	تُرِيتْ	Et suyuna yahut çorba suyuna ekmek doğrayıp yapılan taam, **şerîd**.	Farsça te (ت) bâbı

2713	1	150	tirit)	تِرِيدْ)	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça te (ت) bâbı
2714	1	150	terîden	تَرِيدَنْ	Taşra çekmek yani bir nesneyi çekip çıkarmak, **iḫraç**.	Farsça te (ت) bâbı
2715	1	150	terîr	تَرِيرْ	Korkutucu, havf ettirici, **neẕîr**.	Farsça te (ت) bâbı
2716	1	150	tiryaḳ)	تِرْيَاقْ)	Maruf ve meşhur macundur, semm ve zehiri defeder, **diryâk**.	Farsça te (ت) bâbı
2717	1	150	tiryân	تِرْيَانْ	Büyük sepet, **ḳırtâle**.	Farsça te (ت) bâbı
2718	1	150	terîn	تَرِينْ	Yaşrak demek, **ruṭubet,** ter (تَرْ) yaş, ya (يا) nisbet, nûn (ن) vasfiyyeten tekit içindir.	Farsça te (ت) bâbı
2719	1	150	tezd	تَزْد	Buğday biti denilen ziyankâr hayvancık, **ḳummel**.	Farsça te (ت) bâbı
2720	1	150	tezrev	تَزْرَوْ	Sülün dedikleri kuş, tezrû, **tedrûc**.	Farsça te (ت) bâbı
2721	1	151	tezek	تَزَكْ	Bazı mahallerde ateş için istimal olunan kuru sığır necaseti.	Farsça te (ت) bâbı
2722	1	151	teze-i âsiyâ	تَزَهِ آسِيَا	Değirmen ölçeği ki ekini onunla ölçüp alırlar.	Farsça te (ت) bâbı
2723	1	151	test	تَسْت	Esvap yıkadıkları yahut hamur yoğurdukları büyük leğen, **mirken**.	Farsça te (ت) bâbı
2724	1	151	tesbîden	تَسْبِيدَنْ	Boğulmak, **ġarḳ**.	Farsça te (ت) bâbı
2725	1	151	tesvîd	تَسْوِيدْ	Gussa ve gam, **elem** ve renc.	Farsça te (ت) bâbı
2726	1	151	teşbîl	تَشْبِيلْ	Balık oltası, **şaş**.	Farsça te (ت) bâbı
2727	1	151	teşt	تَشْت	Tabla, sini, legen, taşt, **fâṣûr**.	Farsça te (ت) bâbı
2728	1	151	teştḫân	تَشْت خَوَانْ	Yemek sinisi, ekser ekabir dairelerinde olan kebir yemek sinisi, **fâṣûr**.	Farsça te (ت) bâbı
2729	1	151	teşlîḫ	تَشْلِيخْ	**Seccade**, namaz kılacak nesne.	Farsça te (ت) bâbı
2730	1	151	teşnegî	تَشْنَگِى	**ʿAṭş**, susuzluk, susamak ve arzu, istek, rağbet, heves.	Farsça te (ت) bâbı
2731	1	151	teşne	تَشْنَه	Susamış, susuzluğa müptela olan, **âṭiş** ve arzu-mend, istekli, heveskâr olan.	Farsça te (ت) bâbı
2732	1	151	teşnîfsâz	تَشْنِيفْ سَازْ	Kulağını küpe ile tezyin edici olan, **teşnîf**.	Farsça te (ت) bâbı
2733	1	151	teşhîzec	تَشْهِيزَجْ	Gözlük denilen çeşm aleti, çeşmek, **manẓar**.	Farsça te (ت) bâbı
2734	1	151	taşa	تَصَه	Tasa, **ġam**, keder, can sıkıntısı.	Farsça te (ت) bâbı
2735	1	151	talimhane	تَعْلِيمْخَانَه	Mektep vesair talime mahsus mahal, **dâri't-teʿallum**.	Farsça te (ت) bâbı
2736	1	151	tuġal	تُغَلْ	Koyun ve keçi ve sığır yatacak mekan, **ağıl**, **haẓire**.	Farsça te (ت) bâbı
2737	1	151	tef	تَفْ	Teb, **ḥumma** illeti, sıtma, hararet ve germi ve zeminden havaya suʿûd eden buhar ve pertev ve ruşeni.	Farsça te (ت) bâbı
2738	1	152	tufâʿ	تُفَاعْ	Büyük şarap kadehi, **ḳahf.**	Farsça te (ت) bâbı
2739	1	152	tiftik	تَفْتِيكْ	Keçinin tüyleri dibinde olan nerm tüye derler, ondan sof ve bazı latif şey ederler, Türkîde tâ (تا) nın kesriyle müstameldir.	Farsça te (ت) bâbı
2740	1	152	teferrücgâh	تَفَرُّجْگَاهْ	Seyir ve teferrüce münasip bir mahal, **mesire**.	Farsça te (ت) bâbı
2741	1	152	tefriḳabaḫş	تَفْرِيقَه بَخْش	Ayırıcı, iki nesnenin birbirinden ayrılmasına sebep olucu, **müferriḳ**	Farsça te (ت) bâbı
2742	1	152	tefrîden	تَفْرِيدَنْ	Kavurmak, mesela eti kazanda kavurmak, **ḳaly**.	Farsça te (ت) bâbı
2743	1	152	tefs	تَفْس	İssilik, sıcaklık, **ḥarareт**.	Farsça te (ت) bâbı

2744	1	152	**tefsîde**	تَفْسِيدَه	Kızmış, ısınmış olan, **maḥmûm**.	Farsça te (ت) bâbı
2745	1	152	**tefsîde-leb**	تَفْسِيدَه لَبْ	Dudağı kızmış, susamış olan, **ʿaṭşân**.	Farsça te (ت) bâbı
2746	1	152	**tefsîre**	تَفْسِيرَه	**Ḳârûre-i ʿalîl**, hastanın bevlin(i) şişeye koyup etıbbâya gösterirler.	Farsça te (ت) bâbı
2747	1	152	**tefşere**	تَفْشَرَه	Baklava denilen taam, **ṭafşîle**.	Farsça te (ت) bâbı
2748	1	152	**tefû**	تَفُو	Tükrük, **rîk-âb**-ı dehn.	Farsça te (ت) bâbı
2749	1	152	**tüfû**	تُفُو	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça te (ت) bâbı
2750	1	152	**tefûr**	تَفُورْ	Taştan ve topraktan olan avânî çanak ve çömlek ve emsali nesneler, **faḫâr**.	Farsça te (ت) bâbı
2751	1	152	**tefîden**	تَفِيدَنْ	Dudak kabarmak, tepsirmek, **ʿaṣb** ve kendi tarafına nesne yonmak ve güneşe karşı oturmak.	Farsça te (ت) bâbı
2752	1	152	**tüfeyrâ**	تُفَيْرَا	Anadolu'da galiba Eskişehir'de çıkar, Seyitgazi peyniri demekle maruf nerm taştır, baʿdü'l-ihrâc türlü türlü oyma ederler.	Farsça te (ت) bâbı
2753	1	153	**(taḳvim)**	**(**تَقْوِيمْ**)**	Doğrultmak, doğru etmek ve biçime komak tesviye ve tadil etmek ve vukûʿât-ı yevmiyeyi zikreden varak ki müneccimân kavli üzere bir senenin hesabı ve ahkamıdır ki neyyir-i aʿzam burc-ı Hamel'e tahvil ettikte istihraç edip o senenin talihi itibar ederler, bir sene-i rûmiye tamamında ahkâmı atıl ve batıl olur.	Farsça te (ت) bâbı
2754	1	153	**tek)**	(تَكْ	Çift olmayan, fazla kalmak üzere ikişer ikişer tertip olunmaklığı kabul etmeyen fert ve edât-ı nesebiyyedir mâm-tek ve bâd-tek gibi ve az nesne, kalîl manasına ve koşmak, seğirtmek, çapmak, kaʿr, dip, vurmak.	Farsça te (ت) bâbı
2755	1	153	**tük**	تُكْ	Kuş burnu yani kuş minkârı ve şulesi az olan çerağ, **minḳâr**.	Farsça te (ت) bâbı
2756	1	153	**tekâpû**	تَكَاپُو	Yelip yopurmak ve yelip yopurucu olan, **imhâ**.	Farsça te (ت) bâbı
2757	1	153	**tekâver**	تَكَاوَرْ	At, esb, **feres**, süratle çapıcı ve koşucu olan.	Farsça te (ت) bâbı
2758	1	153	**tektâr**	تَكْتَارْ	Çabuk gitmek ve arayıp taramak, **hervele**.	Farsça te (ت) bâbı
2759	1	153	**tektâz**	تَكْتَازْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça te (ت) bâbı
2760	1	153	**tegrek**	تَگْرَك	Dolu ki şiddet-i sermâdan yağmur donup tane tane düşer, **yaḫça**, **bered**.	Farsça te (ت) bâbı
2761	1	153	**tegmürġ**	تَگْمُرْغ	Kuş burnu, **minḳâr**, kuş gagası.	Farsça te (ت) bâbı
2762	1	154	**düğme**	تُگمَه	Esvabı beden üstüne kapayıp zaptetmek için mukabili olan deliğe idhâl olunan yassı yahut top nesne, **zirre**.	Farsça te (ت) bâbı
2763	1	154	**tekû**	تَكُو	Kıvırcık saç, **caʿd**.	Farsça te (ت) bâbı
2764	1	154	**tek ü pû**	تَكْ وپُو	Öteberi yelip yopurmak, **ḫabeb** ve yelip yopurucu olan.	Farsça te (ت) bâbı
2765	1	154	**tek ü tâz**	تَكْ وتَازْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça te (ت) bâbı
2766	1	154	**teke**	تَكَه	Malum bir nevi deniz böceği, **cerâdü'l-baḥr**.	Farsça te (ت) bâbı
2767	1	154	**(tikke)**	**(**تِكَّه**)**	Uçkur denilen şalvar bağı.	Farsça te (ت) bâbı
2768	1	154	**teke**	تَكَه	Erkek keçi, **tîs** ve cild-i rakîk ve sığır tezeği kuruyup odun gibi yakarlar.	Farsça te (ت) bâbı

2769	1	154	**tekîz**	تَكِيزْ	Üzüm çekirdeği, **ʿacem**.	Farsça te (ت) bâbı
2770	1	154	**tekîse**	تَكِيسَه	Heybe, **ḫurç**.	Farsça te (ت) bâbı
2771	1	154	**tekîş**	تَكِيشْ	Üzüm çekirdeği, **ʿacem**.	Farsça te (ت) bâbı
2772	1	154	**tekke**	تَكَيه	Dervişlere mahsus mesken ve mabet ve kûşe-i zâviye ve yastık ve minder dayanılacak nesne.	Farsça te (ت) bâbı
2773	1	154	**tekyegâh**	تَكْيَەگَاهْ	İstirahat ve dayanacak yer, **muʿtemidün fîh**.	Farsça te (ت) bâbı
2774	1	154	**tekyenişîn**	تَكْيه نِشِينْ	Tekkede oturan kimse.	Farsça te (ت) bâbı
2775	1	154	**tel**	تَلْ	Yığın ve tepe, **peşte**.	Farsça te (ت) bâbı
2776	1	154	**tül**	تُلْ	Terziler içine iğne ve iplik ve ibrişim ve yüksük kodukları kese, **şurre**.	Farsça te (ت) bâbı
2777	1	154	**tilâb**	تِلَابْ	Dökülüp saçılan su ve şarap.	Farsça te (ت) bâbı
2778	1	154	**telâbîden**	تَلَابِيدَن	Dilemek, **irade**.	Farsça te (ت) bâbı
2779	1	154	**telâş**	تَلَاشْ	Dağılıp perakende ve perişan olmak manasına gerek mahsusâtta olsun gerekse olmasın Arabîde dahi istimali vardır.	Farsça te (ت) bâbı
2780	1	155	**telâşîden**	تَلَاشِيدَنْ	Dağılmak ve perakende ve perişan olmak.	Farsça te (ت) bâbı
2781	1	155	**telâvîden**	تَلَاوِيدَنْ	Taşra çıkmak, **iḫraç**.	Farsça te (ت) bâbı
2782	1	155	**telâye**	تَلَايَه	Karakol, **ṭalîʿat**, geçit yerlerinde bekleyen karakol.	Farsça te (ت) bâbı
2783	1	155	**tekeltî)**	(تَكَلْتِى	Eyer altına hayvanın arkası üzerine konulur bir nevi örtü, **ḳurṭât**.	Farsça te (ت) bâbı
2784	1	155	**telḫ**	تَلْخ	Lezzette acı olan lezzeti nahoş olan, **murr**, ve tabʿa nâ-pesend olan.	Farsça te (ت) bâbı
2785	1	155	**telḫbâr**	تَلْخبَارْ	Meyvesi acı olan ve acı olan meyve ki ekser dağlarda yabani ağaçlarda hasıl olup tenâvüle gayr-ı kâbil ve salih olur, **şemer-i murr**.	Farsça te (ت) bâbı
2786	1	155	**telḫrû**	تَلْخرُو	Sâhib-i huşûnet, ters tabiatli olan.	Farsça te (ت) bâbı
2787	1	155	**telḫkâm**	تَلْخكَامْ	Acı lezzet sebebiyle ağzı buruşmuş olan ve mükedder ve **meyus** olan.	Farsça te (ت) bâbı
2788	1	155	**telḫgû**	تَلْخگُو	Ağzı bozuk olan, acı lakırtı söyleyen.	Farsça te (ت) bâbı
2789	1	155	**telḫmizâc**	تَلْخمِزَاجْ	Tabiatsiz, huşunet sahibi olan.	Farsça te (ت) bâbı
2790	1	155	**telḫak**	تَلْخَكْ	Acı bir ottur, **ḥanẓal**.	Farsça te (ت) bâbı
2791	1	155	**telḫnâk**	تَلْخنَاكْ	Lezzeti acı olan, lezzeti nahoş olan, **murr**.	Farsça te (ت) bâbı
2792	1	155	**telḫî**	تَلْخِى	Acılık, acı lezzet, **merâret** ve keder, bela.	Farsça te (ت) bâbı
2793	1	155	**telḫî çeşîde**	تَلْخِى چَشِيدَه	Acı tatmış olan, bela görmüş olan.	Farsça te (ت) bâbı
2794	1	155	**tüld**	تُلْد	Yumru olan nesne, **kaʿser**.	Farsça te (ت) bâbı
2795	1	155	**telk**	تَلْك	Sakalları ve bıyıkları dökülmüş olan, **maʿar**.	Farsça te (ت) bâbı
2796	1	156	**tülüngî**	تُلُنْگِى	Dilenci, **sâʾil**, el ve avuç açan kimse.	Farsça te (ت) bâbı
2797	1	156	**tele**	تَلَه	Tuzak, **ḥabâle** ve nerdbân [merdiven]ın basamağı ve bileği taşı ve salhane ve torba.	Farsça te (ت) bâbı
2798	1	156	**temaşa**	تَمَاشَا	Seyre çıkmak, def-i hümûm zımnında taşraya nazar etmek ve gezmek.	Farsça te (ت) bâbı

2799	1	156	**temâşâgâh**	تَمَاشَاگَاهْ	Seyir yeri, eğlence yeri.	Farsça te (ت) bâbı
2800	1	156	**temâşâger**	تَمَاشَاگَرْ	Seyir ve temaşaya çıkmış olan.	Farsça te (ت) bâbı
2801	1	156	**temâşâgerî**	تَمَاشَاگَرِی	Seyir ve temaşaya çıkmış.	Farsça te (ت) bâbı
2802	1	156	**temâşî**	تَمَاشِی	Taşra çıkıp gezinmek, **ḫuruç**.	Farsça te (ت) bâbı
2803	1	156	**temâmî**	تَمَامِی	Tamam olmak, tekmil olmak, **itmâm**.	Farsça te (ت) bâbı
2804	1	156	**timir**	تِمِرْ	Bir illettir ki adam kırk yaşını geçtikten sonra gözlerinde zahir olup nur didesi yani kuvvet-i bâsiresi noksan olmağa başlar.	Farsça te (ت) bâbı
2805	1	156	**tamġa)**	تَمْغَا)	Taraf-ı mirîden ve bazen üstadı tarafından altın ve gümüş ve emtiʿa ve eşyaya darp olunan nişan ve hayvana alamet olmak üzere yakılan damga, **ṭırâz**.	Farsça te (ت) bâbı
2806	1	156	**tümen**	تُمَنْ	On iki bin adede derler, el-hâletü hâzihi Acem'de elli abbasiye tümen derler ki kuruş hesabıyla on altı kuruş yirmi altı para eder, zira abbasinin üçü bir kuruş hesabına râyiçtir.	Farsça te (ت) bâbı
2807	1	156	**temenna)**	**(تَمَنَّا)**	Temenni ve rica etmek, yalvarmak	Farsça te (ت) bâbı
2808	1	157	**(temenna)**	**(تَمَنَّى)**	Tazim yoluyla elini başına kaldırmak.	Farsça te (ت) bâbı
2809	1	157	**temmuz**	تَمُوزْ	Orta yaz ayıdır, neyyir-i aʿzamın burc-ı Esed'de müddet-i ikâmetidir, gayette hararet-i şems olur, Arabîde dahi istimal olunur.	Farsça te (ت) bâbı
2810	1	157	**ten**	تَنْ	Vücut, beden, **cisim**, ceset, cüsse.	Farsça te (ت) bâbı
2811	1	157	**tenâsân**	تَنَاسَانْ	Vücudu rahat ve asayişte olan.	Farsça te (ت) bâbı
2812	1	157	**tenâsânî**	تَنَاسَنِی	Vücud rahatlığı, tendürüstlük.	Farsça te (ت) bâbı
2813	1	157	**tenâlîden**	تَنَالِيدَنْ	Dökmek ve silkmek, **ifâża**.	Farsça te (ت) bâbı
2814	1	157	**tenâver**	تَنَاوَرْ	Bedeni kalın ve cesâmetli olan, **ġalîzü'lcüṣṣe**.	Farsça te (ت) bâbı
2815	1	157	**tenbâgû**	تَنْبَاگُو	Nargileye mahsus olan nebat ki tütün gibi olur, kurutup hurda ederek lüle ile istimal ederler.	Farsça te (ت) bâbı
2816	1	157	**tenperest**	تَنْ پَرَسْت	Kendi bedenine hasr-ı mesâʿî eden, **sefîh** ve **hodbin** kimse.	Farsça te (ت) bâbı
2817	1	157	**tenperestân**	تَنْ پَرَسْتَانْ	Ten besleyici, ten-perverde, her zaman tenʿim ve refâhiyyet tahsili kaydı ve fikrinde olanlar, **ʿâbidü'l-vücûd**.	Farsça te (ت) bâbı
2818	1	157	**tenperver**	تَنْ پَرْوَرْ	Bedene himayet ve tehaffuz edici olan.	Farsça te (ت) bâbı
2819	1	157	**tenbelît**	تَنْبَلِيتَ	Küçük yük ki büyük yük üzerine bent olunur ve küçük yük ki hayvan üzerine atılır, onun üzerine binilir, **razme.**	Farsça te (ت) bâbı
2820	1	157	**tenbed**	تَنْبَدْ	Sükut etmek, yani sükut eyledi demek, **sekete**.	Farsça te (ت) bâbı
2821	1	157	**tenbel**	تَنْبَلْ	İşten, hizmetten çekinici olan, **kâhil**.	Farsça te (ت) bâbı
2822	1	158	**tencâme**	تَنْجَامَه	Giyecek, **eṣvap**.	Farsça te (ت) bâbı

2823	1	**158**	**tünd**	تُنْد	Sert, huşunetli, şedit olan, cest ve mütaharrik, **seri** olan ve tez lafzına muradif edip **tünd** ve **tîz** denir, hışm-gîn ve gazab-nâk manasına ve dev ve dağ başı ve bülent ve ali olan.	Farsça te (ت) bâbı
2824	1	**158**	**tend**	تَنْد	Havayı kaplamış bulut, **seḥâb**.	Farsça te (ت) bâbı
2825	1	**158**	**tündbâd**	تُنْدبَادْ	Sert rüzgâr, fırtına, kasırga ve şedit rüzgâr.	Farsça te (ت) bâbı
2826	1	**158**	**tendürüst**	تَنْدُرُسْت	Bedeni sağ ve sahih olup maraz ve illetten hali ve berî olan, **ṣaḥîḥu'l-ḳûvâ**.	Farsça te (ت) bâbı
2827	1	**158**	**tendürüstî**	تَنْدُرُسْتِى	Vücut sağlığı, **ṣıḥḥat**.	Farsça te (ت) bâbı
2828	1	**158**	**tündreftâr**	تُنْدرَفْتَارْ	Çabuk gidici, **serî'u'l ḥareke** olan.	Farsça te (ت) bâbı
2829	1	**158**	**tünder**	تُنْدَرْ	Gök gürlemesi, **ra'd**.	Farsça te (ت) bâbı
2830	1	**158**	**tendâden**	تَنْدَادَنْ	Rıza vermek, teslim olmak, **rıża**.	Farsça te (ت) bâbı
2831	1	**158**	**tündrev**	تُنْدرَوْ	Çabuk gidici olan.	Farsça te (ت) bâbı
2832	1	**158**	**tündrû**	تُنْدرُو	Suratsız, **ġażûb,** dargın mizaçlı olan, bahîl ve hasis ve ekşi yüzlü olan.	Farsça te (ت) bâbı
2833	1	**158**	**tündzebân**	تُنْدزَبَانْ	Fesahat ve belagat sahibi olan, **faṣiḥ**.	Farsça te (ت) bâbı
2834	1	**158**	**tendzeden**	تَنْدزَدَنْ	Hâmuş olmak, sükut etmek, **ṣamt**.	Farsça te (ت) bâbı
2835	1	**158**	**tünd'inân**	تُنْدعِنَانْ	Çabuk seğirtici ve çapıcı olan, **serî'u's-seyr**.	Farsça te (ت) bâbı
2836	1	**158**	**tündlicâm**	تُنْدلِجَامْ	Sert ağızlı, ağzı sert olan.	Farsça te (ت) bâbı
2837	1	**158**	**tündligâm**	تُنْدلِگَامْ	Bi-ma'nâhu eydan	Farsça te (ت) bâbı
2838	1	**158**	**tendû**	تَنْدُو	Örümcek, **'ankebût**.	Farsça te (ت) bâbı
2839	1	**159**	**tünd ü ḫûnd**	تُنْدُوخُونْد	Türt ü mürt gibi tarumar manasına, **şezer mezer**.	Farsça te (ت) bâbı
2840	1	**159**	**tendûr**	تَنْدُورْ	Bir nevi büyük iskemle ki tahtine ateş vazolunup üzerine ve etrafına yorgan örtülmekle eyyâm-ı şitâda tâ'ife-i nisâ meyanında ekserü'l- istimal olan vâsıta-i teshîn-i ebdân ve aza.	Farsça te (ت) bâbı
2841	1	**159**	**tendehî**	تَنْدَهِى	Mukayyet ve sâ'î olmak, bezl ve cûd etmek.	Farsça te (ت) bâbı
2842	1	**159**	**tündî**	تُنْدِى	Vücûd-ı insanda zahir olan yumruca et ve her yumru olan ve ucu sivri ve keskin olan demir, hiddet-i tab' ve gazab ve serkeş olan ve tezlik ve çabukluk, **sürat**.	Farsça te (ت) bâbı
2843	1	**159**	**tendîden**	تَنْدِيدَنْ	Gürlemek, **tehezzüm** ve ağaç, berg u bâr yani yaprak ve meyve vermek.	Farsça te (ت) bâbı
2844	1	**159**	**tündîden**	تُنْدِيدَنْ	Bir şeyi bir şeye dokunmak ile hasıl olan seda.	Farsça te (ت) bâbı
2845	1	**159**	**tündî-i gûş**	تُنْدِى گُوشْ	Kulak yumrusu, kulağın yumru canibi.	Farsça te (ت) bâbı
2846	1	**159**	**tensüc**	تَنْسُجْ	Envâ'-ı şekil üzere mamul, güzel kokulu hamur kursu.	Farsça te (ت) bâbı
2847	1	**159**	**tensîden**	تَنْسِيدَنْ	Tezaccür ve ızdırap çekmek, gönül darlanmak, **inḳibâż-ı ḳalb**.	Farsça te (ت) bâbı
2848	1	**159**	**tenşûy**	تَنْشُوىْ	Beden yıkamak için müstamel olan çeşme ve **havuż**.	Farsça te (ت) bâbı
2849	1	**159**	**tunḳṭâr**	تُنْقطار	Bekçi, vardacı, pasbân ve ince bir nevi uzun mum ki tâbe-sabâh sönmeyip yanar.	Farsça te (ت) bâbı

2850	1	**160**	**teng**	تَنگْ	Dar, **żıyḳ**, sıkı olan ve sıkıntılı, melül, kederli olan ve muzdarip, âzurde, mükedder olan ve vakt-i kaht ve denk ki yükün bir tayı yani dengi ve bağlanmış yük ve nakkaş ve musavvirler üzerinde resim edip sanâyiʿ-i ihtirâʿ ettikleri tahta ve hayvan kolanı ve dağ arasında olan dere ve tehevvür ve gazap, daralmak ve boğulmak ve yakın olan ve nâyâb ve adîmü'l-mesel olan ve şeyh ve ihtiyar olan.	Farsça te (ت) bâbı
2851	1	**160**	**tünük**	تُنُكْ	Yufka, **raḳîḳ**, ince olan ve yufkalıktan tahammülü olmayan nesne.	Farsça te (ت) bâbı
2852	1	**160**	**tenük**	تَنُكْ	Yufka, **raḳîḳ**, ince ve su kenarlarında vaki olan yufka yerler ve istiare tarikiyle havsalasız adama denir.	Farsça te (ت) bâbı
2853	1	**160**	**tenkâr**	تَنْكَارْ	Maruf bir nevi eczadır ki kuyumcular lehim için istimal ederler.	Farsça te (ت) bâbı
2854	1	**160**	**tengâteng**	تَنْكَاتَنْك	Mahal-i cenk ve cidâl ve kavga, iki asker birbirlerine karışıp muzâyaka vermek, **maʿreke** ve çarşı, pazar ve cemiyet yerlerinde olan kalabalık ve sıklete ıtlak olunur.	Farsça te (ت) bâbı
2855	1	**160**	**tengây**	تَنْگَایْ	Dar yol, geçit, boğaz ve sıkıntı, keder, **ıżdırap**.	Farsça te (ت) bâbı
2856	1	**160**	**tengbâr**	تَنْگبَارْ	Lafz-ı müfred olup Cenâb-ı Bâri Teʿâlâ şâne esmâ-i ilâhiyesindendir, mürekkep olursa daracık yol demektir ve huzuruna dahil olmak pek asîr olan kimse ve nadir ve aziz olmakla tedariki herkesin harcı olmayan nesne.	Farsça te (ت) bâbı
2857	1	**161**	**tengpeyġûle**	تَنْك پَيْغُبلَه	**Dünya**, cihan, âlem.	Farsça te (ت) bâbı
2858	1	**161**	**tengçeşm**	تَنْكچَشْم	Dar gözlü, cimri nâ-murâd olan ve yalnız bir kocaya varmış olan hatun.	Farsça te (ت) bâbı
2859	1	**161**	**tengḥâl**	تَنْكحَالْ	Başı sıkıntıda olan, **faḳir** ve muhtaç olan.	Farsça te (ت) bâbı
2860	1	**161**	**tengḥâlî**	تَنْكحَالِى	Sıkıntı, fakirlik, hacet, ihtiyaç, **żîḳu'l-ḥâl**.	Farsça te (ت) bâbı
2861	1	**161**	**tengdest**	تَنْكدَسْت	Müflis, **faḳir**, muhtaç olan ve mimsek, **baḫîl**, hasis, tamahkâr olan.	Farsça te (ت) bâbı
2862	1	**161**	**tengdestî**	تَنْكدَسْتِى	Müflislik, fakirlik, **faḳr** ve mimsiklik, bahl, hısset, tamahkârlık.	Farsça te (ت) bâbı
2863	1	**161**	**tengdil**	تَنْگدِلْ	Maḥzun, mükedder olan ve merhametli ve şefkatli olan.	Farsça te (ت) bâbı
2864	1	**161**	**tengdilî**	تَنْگدِلِى	Hüzün, keder ve merhamet, şefkat.	Farsça te (ت) bâbı
2865	1	**161**	**tengrîş**	تَنْگرِيشْ	Köse olan, sakalı az olan, **sunâṭ**.	Farsça te (ت) bâbı
2866	1	**161**	**tengsâr**	تَنْگسَارْ	Akıl ve fikrin zayıflığı.	Farsça te (ت) bâbı
2867	1	**161**	**tengsâl**	تَنْگسَالْ	**Ḳaḥṭ**, galâ, kıtlık.	Farsça te (ت) bâbı
2868	1	**161**	**tengşeker**	تَنْك شَكَرْ	Dilber, mahbubenin ağzı.	Farsça te (ت) bâbı
2869	1	**161**	**tengʿîş**	تَنْگعِيشْ	Fakir, muhtaç, hâcet-mend olan, **żîḳu'l-maʿîşe**.	Farsça te (ت) bâbı
2870	1	**161**	**tengnây**	تَنْگنَایْ	İki dağ arasında olan dar yol ve dere ve boğaz ve mezar, kabir ve dünya, cihan ve insan vücudu, **ceset,** âdemî ve dehliz.	Farsça te (ت) bâbı
2871	1	**162**	**tengî**	تَنْگِى	Darlık,**luḥâş**, sıkılık, ve sıkıntı, **melâl**, keder ve sıkıntılılık, ferahsızlık.	Farsça te (ت) bâbı
2872	1	**162**	**tengyâb**	تَنْگيَابْ	Nadir bulunur olan, güçlük, **ʿusret**, düşvârî ve meşakkatten kinaye olunur.	Farsça te (ت) bâbı

2873	1	162	**tengîre**	تَنْگِيرَه	Tencere denilen yemek aleti, **heyṭala**.	Farsça te (ت) bâbı
2874	1	162	**tenend**	تَنَنْد	Örümcek, **ʿankebût** ve kâhil olan.	Farsça te (ت) bâbı
2875	1	162	**tennûre**	تَنُّورَه	Ocak, fırın, **kânun**.	Farsça te (ت) bâbı
2876	1	162	**tennûrâşûb**	تَنُورَآشُبْ	Ucu yanmış olan odun, öğseği, **ʿarrâṭ**.	Farsça te (ت) bâbı
2877	1	162	**tenûmend**	تَنُومَنْد	Gövdeli ve boylu poslu ve güçlü kuvvetli olan, **ḳaviyyü'l-binye** ve hayvan misilli yalnız yemek ve içmek kaydında ten-perver olan.	Farsça te (ت) bâbı
2878	1	162	**tenûmendî**	تَنُومَنْدِى	Gövdelilik, **ẕü'l-cüṣṣe**, cesâmet-i vücûd ve kuvvet, güç, zor.	Farsça te (ت) bâbı
2879	1	162	**tene**	تَنَه	**Cüṣṣe**, **beden**, gövde ve örümcek ağı.	Farsça te (ت) bâbı
2880	1	162	**tenha**	تَنْهَا	Yalnız, **vaḥit**, mütevahhid olan ve insandan hali olup ıssız olan.	Farsça te (ت) bâbı
2881	1	162	**tenhâ'î**	تَنْهَائِى	Yalnızlık ve ıssızlık, **vaḥde**.	Farsça te (ت) bâbı
2882	1	162	**tenederûd**	تَنَه دَرُودْ	Tereyağı, **zübd**, sütü yayıkta çalkayıp çıkardıkları yağ.	Farsça te (ت) bâbı
2883	1	162	**tenîde**	تَنِيدَه	Dokunmuş, **mensûc**, nesc olunmuş olan ve örümcek ağı.	Farsça te (ت) bâbı
2884	1	162	**tinîn**	تَنِينْ	Çok yaşlı, büyük yılan, **ṣü'bân**, ejdhâ, ejder ve Serendib'e karîb bahr-i muhîtte bir hazire adıdır.	Farsça te (ت) bâbı
2885	1	162	**tinîn felek**	تَنِينْ فَلَكْ	Kehkeşan ve Saman uğrusu ve Hacılar yolu denilen heyʾet-i asmânî ve husûf ile küsûf mevkileri olan ʿikdeteyn-i felek.	Farsça te (ت) bâbı
2886	1	163	**tû**	تُو	Harf-i hitâbdır, "sen" demek, Arabîde ente (أَنْتَ) ile tabir olunur.	Farsça te (ت) bâbı
2887	1	163	**tevâ**	تَوَا	Żayi ve telef olan.	Farsça te (ت) bâbı
2888	1	163	**(tevʾem)**	(تَوْأَمْ)	İkiz doğan çocuk yani bir anda bir anadan iki çocuk doğmak.	Farsça te (ت) bâbı
2889	1	163	**tuvân**	تُوَانْ	Güç, **ḳuvvet**, zor, celâdet.	Farsça te (ت) bâbı
2890	1	163	**tuvânâ**	تُوَانَا	Güçlü, kuvvetli olan, **ḳavi**.	Farsça te (ت) bâbı
2891	1	163	**tuvânâ'î**	تُوَانَائِى	Güç, **ḳuvvet**, **zor**.	Farsça te (ت) bâbı
2892	1	163	**tuvânger**	تُوَانْگَرْ	Zengin, maldâr, **metmûl** ve gani olan.	Farsça te (ت) bâbı
2893	1	163	**tuvângerî**	تُوَانْگَرِى	Zenginlik, **ġinâ**, zengin olmak.	Farsça te (ت) bâbı
2894	1	163	**tûbre)**	تُوبْرَه)	Çuvaldan küçük ve keseden büyük kumaştan yapılan zarf, torba, **miḫlâʾ**.	Farsça te (ت) bâbı
2895	1	163	**tövbekâr**	تَوْبَه كَارْ	Tövbe eden, **tâʾib**, günahtan rücu edip min baʿd işlememesine niyet eden kimse.	Farsça te (ت) bâbı
2896	1	163	**tevbekârî**	تَوْبَه كَارِى	Tövbekârlık, tövbe etmek.	Farsça te (ت) bâbı
2897	1	163	**tevbegüzâr**	تَوْبَه گُذَارْ	Tövbekâr, tövbe edici, **tâʾib**.	Farsça te (ت) bâbı
2898	1	163	**(tevbiḫ)**	(تَوْبِيخْ)	Başa kakmak yani eylediği ihsanı zikredip "Sana şunu, bunu vermedim mi?" demek, azarlamak.	Farsça te (ت) bâbı
2899	1	163	**tûtiyâ**	(تُوتِيَا)	Bir nevi beyaz maden ki kalaya benzer ve eski zaman kimyagerleri indinde maʿlûmu'l-ism mechûlü'l-cevher bir nevi cism-i azîz-i mevhûm.	Farsça te (ت) bâbı
2900	1	163	**tûde**	تُودَه	Yığın, küme, **ṣubre**.	Farsça te (ت) bâbı

2901	1	**164**	**tûz**	تُوزْ	Toplayıcı, cemedici olan, **muḳtaṭıf** ve nehb ve gâret ve yağma.	Farsça te (ت) bâbı
2902	1	**164**	**tevsen**	تَوْسَنْ	At, **feres** ve henüz talim olunmamış at ve serkeş ve harûn ve sıçrayan at.	Farsça te (ت) bâbı
2903	1	**164**	**tûşe**	تُوشَه	Kifâf-ı nefs, azık, **ḳut**, zahire, taam.	Farsça te (ت) bâbı
2904	1	**164**	**tuğ**	تُوغْ	At kılından tertip olunup paşalara ita olunan alâmet-i vezâret.	Farsça te (ت) bâbı
2905	1	**164**	**(tevḳî‘)**	**(تَوْقِيعْ)**	Ahkâm-ı padişâhî üzere çekilen alâmet-i mahsusa ki tuğra derler ve galebe istimalden berat ve ferman-ı padişâhiye denir.	Farsça te (ت) bâbı
2906	1	**164**	**tevlîden**	تَوْلِيدَنْ	Sançmak, ve savt-ı bülend ile haykırmak, **ṣayḥ**.	Farsça te (ت) bâbı
2907	1	**164**	**tomar**	تُومَارْ	Uzun olup devrilerek kapanır olan varak ki ekseriya defterlerde istimal olunur, **ṭûmâr**.	Farsça te (ت) bâbı
2908	1	**164**	**tûmân**	تُومَانْ	On bin adedi ve on bin akçe ve on bin nefer asker ve on bin nefer asker beslemeğe mahsus olan **ülke**.	Farsça te (ت) bâbı
2909	1	**164**	**teh**	تَهْ	Dip, **ḳa‘r**, canip, **esfel**, alt tarafı.	Farsça te (ت) bâbı
2910	1	**164**	**(töhmet)**	**(تُهْمَتْ)**	Bir kimseye isnat olunan cünha ve fi‘il-i kabîh, **ṣuç**.	Farsça te (ت) bâbı
2911	1	**164**	**tühümten**	تُهْمْتَنْ	Gövdeli, boylu poslu olan ve şeci olan ve dilber ve bahadır olan ve sâhib-i câh ve haşmet ve şecaat ve muhabbet ve serasker ve ordu reisi ve Rüstem-i Zâl akrabasından bir meşhur, mübâriz pehlivan ismidir.	Farsça te (ت) bâbı
2912	1	**165**	**tehi**	تَهِى	Boş, **ḫali** ve içinde nesne olmayan.	Farsça te (ت) bâbı
2913	1	**165**	**tehîçeşm**	تَهِى چَشْم	Aç gözlü, **ḫasis**, tamahkâr olan.	Farsça te (ت) bâbı
2914	1	**165**	**tehîdest**	تَهِى دَسْت	Eli boş, **faḳir**, bî-nevâ olan.	Farsça te (ت) bâbı
2915	1	**165**	**tehîgâh**	تَهِيگَاهْ	İnsanın veya hayvanın boş böğrü, **ḫâşira**.	Farsça te (ت) bâbı
2916	1	**165**	**tehîmaġz**	تَهِى مَغْز	Akılsız, kafası boş olan,**mecnun**.	Farsça te (ت) bâbı
2917	1	**165**	**tehîmeyân**	تَهِى مَيَانْ	İçi boş, **mücevvef** olan.	Farsça te (ت) bâbı
2918	1	**165**	**tî**	تِى	Tehî lafzından tahfif olunmuş boş, **ḫali** manasına.	Farsça te (ت) bâbı
2919	1	**165**	**tîbâ**	تِيبَا	İşve-i mahbûbân ve nâz-ı hûbân, **ġunc**.	Farsça te (ت) bâbı
2920	1	**165**	**tîb**	تِيبْ	**Müteḥayyir** ve ser-gerdân olan.	Farsça te (ت) bâbı
2921	1	**165**	**tîtî**	تِى تِى	Tez tez, çabuk çabuk, **ḳıvam ḳıvam**.	Farsça te (ت) bâbı
2922	1	**165**	**tîr**	تِيرْ	Ok, **sehm**, yay ile atılacak uzun ince ağaç ve sâ‘ika, yıldırım ve uzun olup bir yahut iki ucu incece ve ortası kalınca olan çubuk gemi sereni gibi ve hamur oklavası gibi, hisse, nasip, kahır ve gazap teng ve târ, karanlık ve bulanık ve karamtırak, güz faslı, kader ve mertebe, doğru ve müstakim ve reʾîsü’l-cemâ‘at, kılavuz ve delil, tâb ve takat, yanmış kor ve hurma çiçeği ve bir nevi yılana derler ki ince ve çok uzun olmaz ama pertâb ettikte demirden geçer bazı atlının üzengisini deldiği vakidir ve Utarit yıldızı.	Farsça te (ت) bâbı
2923	1	**166**	**tîrendâz**	تِيرَانْدَازْ	Ok atıcı **vaḳḳâş**, kemankeş.	Farsça te (ت) bâbı

2924	1	**166**	**tîrendâzî**	تِيرَانْدَازِى	Okçuluk, kemankeşlik, ok atmak, **ḫaṣl**.	Farsça te (ت) bâbı
2925	1	**166**	**tîrdâr**	تِيرْدَانْ	Ok muhafazası.	Farsça te (ت) bâbı
2926	1	**166**	**tîrzen**	تِيرْزَنْ	Ok çalan, ok atan, kemankeş, **râmî's-sehm**..	Farsça te (ت) bâbı
2927	1	**166**	**tîrek**	تِيرَكْ	Ağrı, **veca**, sancı.	Farsça te (ت) bâbı
2928	1	**166**	**tîrkeş**	تِيرْكَشْ	Ok atan, kemankeş.	Farsça te (ت) bâbı
2929	1	**166**	**tîrnân**	تِيرْنَانْ	Yufka açtıkları ağaç ki oklava derler, **miḥlâc**.	Farsça te (ت) bâbı
2930	1	**166**	**tîre**	تِيرَه	Bulanık, **kedir** ve karamtırak olan ve mükedder ve gamnâk olan ve münevver olmayan nesne ve mütegayyir olup kararmaya varmak ve karaguluk ve mecazen kara nesneye denir tîre-baḫt gibi, aslı (تير) tîr idi ahirine (ه) hâ ʾ-i alâmet getirip ilim eylediler.	Farsça te (ت) bâbı
2931	1	**166**	**tîrebaḫt**	تِيرَه بَخْت	Bedbaht, bahtsız olan, talihsiz olan.	Farsça te (ت) bâbı
2932	1	**166**	**tîredil**	تِيرَه دِلْ	Mütekeddir, yüreğinde derdi olan, elem-nâk ve kara gönüllü yani bed-kemâl olan.	Farsça te (ت) bâbı
2933	1	**166**	**tîrerenk**	تِيرَه رَنْك	Donuk ve bulanık olan nesne ve kolaya yakın renkli at.	Farsça te (ت) bâbı
2934	1	**166**	**tîreşeb**	تِيرَه شَبْ	Gayet karağu gece (tîre aslında bulanık demektir, bulanıkta karalık mukarrer olmakla şebh-i sıfat olmuştur).	Farsça te (ت) bâbı
2935	1	**167**	**tîreşuden**	تِيرَه شُدَنْ	Kakıyıp gazaba gelmek, **ġażap**.	Farsça te (ت) bâbı
2936	1	**167**	**tîreżamîr**	تِيرَه ضَمِيرْ	Gönlü bulanık ve mütekedder olan, **mütekeddir**.	Farsça te (ت) bâbı
2937	1	**167**	**tîregöz**	تِيرَه گُوزْ	İri gözlü kalbur yani toprak eledikleri gırbâl, **ṣarrâd.**	Farsça te (ت) bâbı
2938	1	**167**	**tîregûn**	تِيرَه گُونْ	Bulanık olan, berrak olmayan, **kedir**.	Farsça te (ت) bâbı
2939	1	**167**	**tîrîz**	تِيرِيزْ	Entari ve cübbe misillilerde olur yanında mahsus kesimdir, Türkîde (tiriz) ile meşhurdur, **diḥrîş**.	Farsça te (ت) bâbı
2940	1	**167**	**tiz**	تِيزْ	Keskin, **ẕelîḳ**, kılağılı ve sivri, ucu sivri olan ve dargın meşrep olan, mütehevvir olan ve çabuk, çalak olan ve ekşi ve ağız buruşturur olan ve acı ve dargın ve hatır kırar olan söz ve dik ve ince olan seda, hiddet ve zarta yani osuruk.	Farsça te (ت) bâbı
2941	1	**167**	**tîzâb**	تِيزَابْ	Meşhur sudur, kuyumcular altını gümüşten onunla tefrik ederler, Lafz-ı mürekkebdir, tîz (تيز) ile âb (آب) dan keskin su manasına, Türkîde kezzâb suyu derler, güherçile ruhu.	Farsça te (ت) bâbı
2942	1	**167**	**tîzpâ**	تِيزْپَا	Atta ve devede ve katırda istimal olunur, eşkin, **meşâʾ** ve yüğrük ve ayağı çabuk olan.	Farsça te (ت) bâbı
2943	1	**167**	**tîzbâl**	تِيزْبَالْ	Çabuk uçucu olan, **serîʿu't-tayr** manasına.	Farsça te (ت) bâbı
2944	1	**167**	**tîzper**	تِيزْپَرْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça te (ت) bâbı
2945	1	**167**	**tîztâr**	تِيزْتَارْ	Çabuk koşucu, çabuk çapıcı olan, **hervele**.	Farsça te (ت) bâbı

2946	1	**168**	**tîzçeşm**	تِيزْچَشْم	Gözü keskin olan, yani **ḥaddet-i başar**.	Farsça te (ت) bâbı
2947	1	**168**	**tîzdâden**	تِيزْدَادَنْ	Zarta vurmak, osurmak, **teżarruṭ**.	Farsça te (ت) bâbı
2948	1	**168**	**tîzrev**	تِيزْرَوْ	Çabuk gidici olan, **serî‘u’s-seyr** ve çabuk giden.	Farsça te (ت) bâbı
2949	1	**168**	**tîzzebân**	تِيزْزَبَانْ	Dilber, cerbezeli olan, **mütekellim**.	Farsça te (ت) bâbı
2950	1	**168**	**tîztabî‘at**	تِيزْطَبِيعَتْ	Çabuk kızar olan ve darılır olan.	Farsça te (ت) bâbı
2951	1	**168**	**tîzkâm**	تِيزْكَامْ	Muradına çabuk nail olan, bahtlı ve nev-devlet olan.	Farsça te (ت) bâbı
2952	1	**168**	**tîzgâm**	تِيزْگَامْ	Çabuk, **serî‘u’s-seyr** ve eşkin ve yürüğen at.	Farsça te (ت) bâbı
2953	1	**168**	**tîzek**	تِيزَكْ	Aheste zuhur eden **żarṭa**.	Farsça te (ت) bâbı
2954	1	**168**	**tîzek dâden**	تِيزَكْدَادَنْ	Savt vermek yani ağızdan seda çıkarmak.	Farsça te (ت) bâbı
2955	1	**168**	**tîz kerden**	تِيزْكَرْدَنْ	Kılıcı vesair demirden masnu olan aleti keskin etmek, **teşḥîẕ**, bilemek.	Farsça te (ت) bâbı
2956	1	**168**	**tîznâ**	تِيزْنَا	Kılıç ve balta ve bıçak misilli kesecek aletlerin ağzı ve her şeyin sivri tarafı ve ucu, **şebâ**.	Farsça te (ت) bâbı
2957	1	**168**	**tîznîb**	تِيزْنِيبْ	Esfelden bî-ihtiyar sadır eden rîh, **żarṭa**, zira tîz (تيز) zarta ve nîb (نيب) hayret demektir, o halette adama hayret vaki olduğundan tesmiye olunmuştur.	Farsça te (ت) bâbı
2958	1	**168**	**tîzvîr**	تِيزْوِيرْ	Tîz-fehm yani her nesneyi edna işaret ile fehm ve izan eder olan, **zeki**.	Farsça te (ت) bâbı
2959	1	**169**	**tîze**	تِيزَه	Pare, buçuk, algım salgım ve mertek.	Farsça te (ت) bâbı
2960	1	**169**	**tîzî**	تِيزِى	Tezlik, keskinlik ve çabukluk ve “tâzî” ki Arabî demektir.	Farsça te (ت) bâbı
2961	1	**169**	**tîzîden**	تِيزِيدَنْ	Zarta vurmak, **tażarruṭ**, osurmak.	Farsça te (ت) bâbı
2962	1	**169**	**tîşe**	تِيشَه	Dülger aletlerinden keser tabir olunan alet, **minḫat** ve odun yarmakta müstamel olan balta ve taş kestikleri kebir külünk.	Farsça te (ت) bâbı
2963	1	**169**	**tîğ**	تِيغْ	Kılıç, **seyf** ve pala ve satır ve yatağan misilli alet ve mızrak demiri ve ok temreni ve dağ tepesi ve dam kenarı ve şua, pertev ve kayığın uzun baş tarafı ve her keskin ve tîz olan nesne.	Farsça te (ت) bâbı
2964	1	**169**	**tîġefrâsiyâb**	تِيغْ اَفْرَاسِيَابْ	Kadeh ve piyalede mun‘akis olan, **Şua**.	Farsça te (ت) bâbı
2965	1	**169**	**tîġefrûz**	تِيغْ اَفْرُوزْ	Kılıç, kılıcı saykal edici.	Farsça te (ت) bâbı
2966	1	**169**	**tîġbend**	تِيغْ بَنْد	Kılıç kuşatıcı, **müteḥazzimu’s-seyf**, silahtar.	Farsça te (ت) bâbı
2967	1	**169**	**tîġdâr**	تِيغْ دَارْ	Kılıçlı olan, şualı, revnakdar olan.	Farsça te (ت) bâbı
2968	1	**169**	**tîġzen**	تِيغْ زَنْ	Kılıç vurucu, kılıç çalıcı.	Farsça te (ت) bâbı
2969	1	**169**	**tîġzen-i felek**	تِيغْ زَنِ فَلَكْ	**Meriḫ** yıldızı.	Farsça te (ت) bâbı
2970	1	**169**	**tîġser**	تِيغْ سَرْ	Yalçın kaya.	Farsça te (ت) bâbı
2971	1	**169**	**tîġkûh**	تِيغْ كُوهْ	Dağın en yüksek yeri, **nemaġa** ve her nesnenin en yükseği.	Farsça te (ت) bâbı

2972	1	169	**tımar**	تِيمَارْ	**Mariż** ve alil yahut belaya giriftar olmuş kimseye gam-hârlık ve mihribanlık edip hizmetinde ve umurunda bulunmak ve hayvana ve bağ ve bahçeye bakıp hizmetini etmek ve iktizası zuhurunda sefere gitmek şartıyla yahut bir hizmet-i sâbıkaya mukabil olarak devlet tarafından ita olunan mülk ve malikâne ve muhafaza etmek ve mihnet ve meşakkat ve bir kimsenin gam ve gussasın(ı) çekmek.	Farsça te (ت) bâbı
2973	1	170	**tımarḫane**	تِيمَارْخَانَه	Deliler hıfzına mahsus olan bina, **dâru'ş-şifâ**.	Farsça te (ت) bâbı
2974	1	170	**tîne**	تِينَه	Örümcek ağı, **beytu'l-ʿankebût**.	Farsça te (ت) bâbı
2975	1	170	**tîh**	تِيهْ	Sahra, **bâdiye**, beyâbân, beriyye, çöl, kır.	Farsça te (ت) bâbı
2976	1	170	**teyhû**	تَيْهُو	Çil dedikleri kuş, **ṭayhûc**.	Farsça te (ت) bâbı
2977	1	170	**teyhûr**	تَيْهُورْ	Beyâbân, **beriyye**, çöl, kır, sahra, bâdiye	Farsça te (ت) bâbı
	1	170		**بَابُ الثاء المثلثة من الفارسيّة**	.	Üç noktalı s̱e (ث) bâbı
2978	1	170	**s̱â**	ثْ	Zebân-ı Acem'de eğerçe sâ-i müsellese vaki olmamıştır, lakin Arabîden bazı kelime ahz edip kendi lügatları gibi istimal ederler, hesaba dair kütüb ve resâ'ilde beş yüz adedine işaret olup tertîb-i hurûf-u Osmâniyyede beşinci harftir, tertibe riayete lisân-ı Fârisîde istimal olan lügatler beyan olunmuştur.	Üç noktalı s̱e (ث) bâbı
2979	1	171	**s̱abit**	ثَابِتْ	Muhkem ve istivâ', **pâydâr** ve ber-karâr olan, kımıldamayan.	Üç noktalı s̱e (ث) bâbı
2980	1	171	**s̱abitḳadem**	ثَابِتْقَدَمْ	Mizacı oynak olmayıp işinde ve sözünde ber-karâr olan.	Üç noktalı s̱e (ث) bâbı
2981	1	171	**s̱âḳit**	ثَاقِبْ	Delici, surâh-künende.	Üç noktalı s̱e (ث) bâbı
2982	1	171	**s̱era**	ثَرىٰ	Yer altı, zîr-i zemîn, toprak.	Üç noktalı s̱e (ث) bâbı
2983	1	171	**(s̱üreyya)**	**(ثُرَيَّا)**	Ülker dedikleri yıldız, Mah, Pervin tabir olunan yıldızlar ki Sevr burcunda Deberân yıldızına karîb olur ve istiare tarikiyle mahbubun dişleri vasfolunur.	Üç noktalı s̱e (ث) bâbı
2984	1	171	**s̱elâs̱e-i ġassâle**	ثَلَاثَهِ غَسَّالَه	Arabide mide taamdan hali iken üç kadeh şarap ki hükemâ kavlince mideyi ahlât-ı reddiyyeden pak ve tenkıye eder, Fârisîde ona sitâ derler kesret-i istiʿmâl ile sarhoş olmak manasına olmuştur.	Üç noktalı s̱e (ث) bâbı
2985	1	171	**s̱emer**	ثَمَرْ	Ağacın yemişi, meyve ve malın her bir türlüsü ve fayda, kâr.	Üç noktalı s̱e (ث) bâbı
2986	1	171	**s̱emen**	ثَمَنْ	Paha, kıymet, değer, bir eşyanın pahası.	Üç noktalı s̱e (ث) bâbı
2987	1	171	**s̱ena**	ثَنَا	Methetmek, vasfetmek, hamd ve sitayiş etmek.	Üç noktalı s̱e (ث) bâbı
2988	1	171	**s̱enâḫân**	ثَنَاخَوانْ	Sena okuyucu, methedici, **meddaḥ**, dua edici olan.	Üç noktalı s̱e (ث) bâbı
2989	1	171	**s̱enâḫânî**	ثَنَاخَوانِى	Sena okuyuculuk, methedicilik.	Üç noktalı s̱e (ث) bâbı
2990	1	171	**s̱enâkâr**	ثَنَاكَارْ	Sena edici, medhedici, dua edici olan, **dâʿî**.	Üç noktalı s̱e (ث) bâbı
2991	1	171	**s̱enâkârâne**	ثَنَاكَارَانَه	Senakâra layık ve yaraşık olan.	Üç noktalı s̱e (ث) bâbı
2992	1	172	**s̱enâkârî**	ثَنَاكَارِى	Sena edicilik, sena etmek.	Üç noktalı s̱e (ث) bâbı
2993	1	172	**s̱enâgû**	ثَنَاگُو	Sena söyleyici, methedici, duacı olan, **dâʿî**.	Üç noktalı s̱e (ث) bâbı

2994	1	**172**	**ṯenâgûyî**	ثَناگُويى	Sena söyleyicilik.	Üç noktalı ṯe (ث) bâbı
2995	1	**172**	**ṯenâver**	ثَنَاوَرْ	Sena edici, dua edici olan.	Üç noktalı ṯe (ث) bâbı
2996	1	**172**	**ṯenâverâne**	ثَنَاوَرَانَه	Senavere münasip olan.	Üç noktalı ṯe (ث) bâbı
2997	1	**172**	**ṯenâverî**	ثَنَاوَرِى	Senaverlik ve senavere mensup olan.	Üç noktalı ṯe (ث) bâbı
2998	1	**172**	**ṯevb**	ثَوْب	Urba, câm, elbise, buraya kadar harf-i ṯâ Arabî ile müşterek istimal olunur.	Üç noktalı ṯe (ث) bâbı
	1	**172**		بٰاب الجيم من الفارسيّة		Farsça cîm (ج) bâbı
2999	1	**172**	**câ**	جَ	İşbu harf-i cîm-i Arabî tertîb-i hurûf Osmâniyyede altıncı harf olup hesaba dair kütüb ve resâ'ilde üç adedine işaret olur ve mektup ile senet tarihlerinde cemaziyelahir şehrine delalet eder.	Farsça cîm (ج) bâbı
3000	1	**172**	**çâ**	چ	İşbu harf-i cîm-i Fârsî tertîb-i hurûf-ı Osmâniyyede yedinci harf olup hesaba dair kütüb ve resâʿilde cîm-i Arabî gibi üç adedine işarettir.	Farsça cîm (ج) bâbı
3001	1	**172**	**câ**	جَا	Mektup ve evrâk-ı sâ'ire tarihlerinde cemaziyelevvel şehrine delalet eder ve mekân manasına hakikaten ve mecazen istimal olunur ve bedel manasına gelir, mesela: falan yerine (becâ-yı falân) derler, cây dahi derler, Arabîde "geldi" manasınadır.	Farsça cîm (ج) bâbı
3002	1	**173**	**çâ**	چَا	Mahal, mevzu, **mekân**, mevki, yer.	Farsça cîm (ج) bâbı
3003	1	**173**	**çâpânî**	چَاپَانِى	Ekmek, nân, **ḫubz**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3004	1	**173**	**câ be-câ**	جَابَجَا	Öte, beri, bazı mahalde müteferrik olarak ve yerden yere, mahalden mahale, **min mekânin ilâ mekânin** (مِنْ مَكَانٍ اِلَى مَكَانٍ) manasına.	Farsça cîm (ج) bâbı
3005	1	**173**	**çâpuk**	چَابُكْ	Zîbâ, **ḫûb**, **ḥasen**, güzel olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3006	1	**173**	**çabuk)**	(چَابُكْ	**Serîʿu'l-ḥareke**, tez yürüyücü olan, nispetle az zamanda çok mesafe kateder olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3007	1	**173**	**çâbukḫırâm**	چَابُكْ خِرَامْ	Çabuk yürüyücü olan, **serîʿu's-seyr**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3008	1	**173**	**çâbukdest**	چَابُكْ دَسْت	Eli çabuk olan, **serîʿu'l-yed**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3009	1	**173**	**çâbukrev**	چَابُكْرَوْ	Çabuk gider olan, **serîʿu'l-meşy**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3010	1	**173**	**çâbuksüvâr**	چَابُكْسُوَارْ	Canbaz, cündî, at canbazı, **neḫḫâs**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3011	1	**173**	**çâbukî**	چَابُكِى	Çabukluk, **sürat**, nispetle az zamanda çok mesafe katetmek.	Farsça cîm (ج) bâbı
3012	1	**173**	**câbilûs**	جَابِلُوسْ	Yaltaklanıcı, **mütemellik**, **mütebaṣbiṣ** ve yalvarıcı olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3013	1	**173**	**câblûsî**	جَابْلُوسِى	Yaltaklanıcılık, **tebaṣbuṣ**, temelluk.	Farsça cîm (ج) bâbı
3014	1	**173**	**câbilûsî**	جَابِلُوسِى	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça cîm (ج) bâbı
3015	1	**173**	**câblîḳ**	جَابْلِيقْ	Vaka tabir edici, **muʿabbir**, rüya yorucu.	Farsça cîm (ج) bâbı
3016	1	**173**	**çâpûb**	چَاپُوبْ	Eski bez, câme-i köhne, **radîmu'l-kadîd**, çaput.	Farsça cîm (ج) bâbı
3017	1	**173**	**(câbî)**	**(جَابِى)**	Evkaf icârelerini yahut haraç ve vergi toplamaya memur olan kimse.	Farsça cîm (ج) bâbı

3018	1	**174**	**çâplîḳ**	چَاپْلِيقْ	Millet-i Nasârada imam ve pîşvâ makamında olan alim ve âbid kimse, patrik, büyük papaz.	Farsça cîm (چ) bâbı
3019	1	**174**	**çâç**	چَاچْ	Ekin kümesi, ekin yığını, **şubre**.	Farsça cîm (چ) bâbı
3020	1	**174**	**câcâf**	جَاجَافْ	Günah, **ḫaṭa**, işm ve orospu, fahişe ve kuru ve yaş olan.	Farsça cîm (چ) bâbı
3021	1	**174**	**câḫsûk**	جَاخْسُوكْ	Orak denilen ekin aleti ki demirden eğri olur, onunla ekin ve çayır biçerler, **mincel.**	Farsça cîm (چ) bâbı
3022	1	**174**	**câḫşûḳ**	جَاخْشُوقْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça cîm (چ) bâbı
3023	1	**174**	**çadır)**	جَادِرْ)	Sahra-nişîn olanların kumaştan masnu istimal ettikleri bir nevi mesken, **ḫayme**.	Farsça cîm (چ) bâbı
3024	1	**174**	**çadır**	چَادِرْ	Bi-maʿnâhu eydan ve avratlar başlarına örttükleri örtü.	Farsça cîm (چ) bâbı
3025	1	**174**	**çâdırşeb**	چَادِرْشَبْ	Yorgan ve döşek çarşafı, **milḥafa** ve zenân başlarına örttükleri çarşaf.	Farsça cîm (چ) bâbı
3026	1	**174**	**câdû**	جَادُو	Sihir edici, **sâḥir**, sihirbaz ve istiare tarikiyle mahbubun çeşmine derler.	Farsça cîm (چ) bâbı
3027	1	**174**	**câdûkeş**	جَادُوكَشْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça cîm (چ) bâbı
3028	1	**174**	**câdûger**	جَادُوگَرْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça cîm (چ) bâbı
3029	1	**174**	**câdûgerî**	جَادُوگَرِی	Cadılık, sihirbazlık, **teshîr**.	Farsça cîm (چ) bâbı
3030	1	**174**	**câdûvî**	جَادُوی	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça cîm (چ) bâbı
3031	1	**174**	**câdûyî**	جَادُويِی	O nesnedir ki onunla insanın hali mütegayyir olur, **siḥir**.	Farsça cîm (چ) bâbı
3032	1	**174**	**câde**	جَادَه	Ulu yol, şâh-ı râh, cadde ve geniş tarik.	Farsça cîm (چ) bâbı
3033	1	**175**	**cadı)**	جَادِی)	Sihirbaz, sihir edici, **sâḥir**.	Farsça cîm (چ) bâbı
3034	1	**175**	**câẕû**	جَاذُو	Cadı, sihirbaz, **sâḥir**.	Farsça cîm (چ) bâbı
3035	1	**175**	**câẕî**	جَاذِی	Cadılık, sihirbazlık, **siḥr**.	Farsça cîm (چ) bâbı
3036	1	**175**	**çâr**	چَارْ	Dört adedi, **erbaʿa**, saded ve bardak ve ibrik sakisi ve kerpiç pişirdikleri ocak ve "çâre" lafzından tahfif olunmuş ilaç manasına.	Farsça cîm (چ) bâbı
3037	1	**175**	**çâresbâb**	چَارْ اَسْبَابْ	Kuvvet-i câzibe ve kuvvet-i mâske ve kuvvet-i hâzime, kuvvet-i dafiʿa demektir.	Farsça cîm (چ) bâbı
3038	1	**175**	**çârpâ**	چَارْپَا	Dört ayaklı hayvan, at ve katır ve eşek ve deve ve koyun ve keçi ve sığır gibi.	Farsça cîm (چ) bâbı
3039	1	**175**	**çârbâliş**	چَارْپَالِشْ	Padişahlara mahsus taht ki dört ayaklı olup ancak dört yastık konula ve ulema ve vüzera mesnedi ve anâsır-ı erbaʿa, dünya ve sine, sadr.	Farsça cîm (چ) bâbı
3040	1	**175**	**çârpâre**	چَارْپَارَه	Çalpara ve zil denilen çalgı, **zenc**.	Farsça cîm (چ) bâbı
3041	1	**175**	**çarbağ**	چَارْبَاغْ	Şehr-i İsfahan karbinde bir azim, mamur ve meşhur bahçedir ki şah bahçesidir.	Farsça cîm (چ) bâbı
3042	1	**175**	**çarpehlü**	چَارْپَهْلُو	**Ceviz**, koz, çarmağz dahi derler.	Farsça cîm (چ) bâbı
3043	1	**175**	**çârṣâ**	چَارْصَا	Dört kollu tambur ki aslı "çâr-târ"dır, **mizher**.	Farsça cîm (چ) bâbı

3044	1	**175**	**çârçeşm**	چَارْچَشْم	Dört gözlü yani gözlüklü olan, **erbaʿate aʿyün** ve her bir gözü üzerinde göz resminde siyah benekli olan ekser koyun ve sığır misillide olur.	Farsça cîm (ج) bâbı
3045	1	**176**	**çârḫâye**	چَارْخَايَه	Dilber ve şeci demekten kinaye olur ve hevâ ve nefsine tâbi olup müteaddit avrat ve cariye kullanan kimse.	Farsça cîm (ج) bâbı
3046	1	**176**	**çârdih**	چَارْدِهْ	Sayıda on dört adedi, **erbaʿate ʿaşera** ve mahın on dördüncü gecesi.	Farsça cîm (ج) bâbı
3047	1	**176**	**çârdihim**	چَارْدِهِمْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça cîm (ج) bâbı
3048	1	**176**	**çârsû** [çarşı]	چَارْسُو	Çarşı, pazar, alış-veriş mahalli, dört tarafı dükkân olan mahal, **sûḳ**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3049	1	**176**	**çârşeb** [çarşaf]	چَارْشَبْ	Döşek pak kalsın diye üzerine serilen kumaş paresi, **milḥafa**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3050	1	**176**	**çarşamba**	چَارْشَنْبِهْ	Haftanın dördüncü günü, **erbaʿa**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3051	1	**176**	**çârşâḫ**	چَارْشَاخْ	Harman savurdukları parmaklı ağaç, **mifḳale**, yaba.	Farsça cîm (ج) bâbı
3052	1	**176**	**çarşı**	چَارْشُو	Alış-veriş mahalli, **sûḳ**, dört tarafı dükkân olan mahal.	Farsça cîm (ج) bâbı
3053	1	**176**	**çârşûb**	چَارْشُوبْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça cîm (ج) bâbı
3054	1	**176**	**çardaḳ**	چَارْطَاقْ	Direk üstüne ve üzeri açık olan çatı, **ḳaṣır** ve dört kemer üzerine yapılmış olan hâne-i bâlâ.	Farsça cîm (ج) bâbı
3055	1	**176**	**çârkâm**	چَارْكَامْ	Yorga at, eşkinli hayvan, **senib**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3056	1	**176**	**çâr-gâh**	چَارْگَاهْ	Dört mahal, dört semt, dünya, **erbaʿate eṭrâfin**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3057	1	**176**	**çâr-gûşe**	چَارْگُوشَه	Dört köşeli olan, **murabbaʿu'z-zevâye**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3058	1	**176**	**çâr-kevn**	چَارْكَوْن	Besbâse denilen darı ve semer ağacı.	Farsça cîm (ج) bâbı
3059	1	**177**	**çârim**	چَارِمْ	Adette dördüncü, **râbiʿ**, zira her adedin ahirine bir mim (م) getirirler ise bu manayı ifade eder; mesela penç (پنج) beş, pençim (پنجيم) beşinci demektir.	Farsça cîm (ج) bâbı
3060	1	**177**	**çârmaġz**	چَارْمَغْز	**Ceviz**, koz, çarpehlü dahi derler.	Farsça cîm (ج) bâbı
3061	1	**177**	**çârim-kitâb**	چَارِمْكِتَابْ	Kurʾan-ı Mecîd ve Furkân-ı Kerîm zira kütüb-ü müdevvene-i menzile dördüncüsü olduğundan bu lafız ile tabir olunmuştur.	Farsça cîm (ج) bâbı
3062	1	**177**	**çarmaḫ**	چَارْمِيخْ	Gergi nesne, germeye istimal olunan ağaç vesair alet ve sefinede direk başından sefinenin yanına yahut çanaklığa ve kurcataya gelip gerilerek direğe yandan kuvvet veren kalın ip ve her dört ayaklı nesne ve istiare tarikiyle amel-i livâtaya derler.	Farsça cîm (ج) bâbı
3063	1	**177**	**çârmîḫ-ḥayât**	چَارْمِيخْ حَيَاتْ	Anâsır-ı erbaʿa yani (âb) ve (türap) ve (hava) ve (ateş).	Farsça cîm (ج) bâbı
3064	1	**177**	**çârumîn**	چَارُمِينْ	Dördüncü, **râbiʿ** ve dördüncüye mensup olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3065	1	**177**	**çârumîn-bâm**	چَارُمِينْ بَامْ	Dördüncü gök, felek-i râbiʿ, çârim (چارم) dördüncü ve yâ (ي)-i nisbet ve nun (ن) nisbeti tekit içindir.	Farsça cîm (ج) bâbı
3066	1	**177**	**çârnâçâr**	چَارْنَاچَارْ	İster istemez, **ṭavʿan ve kerhen**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3067	1	**177**	**çârû**	چَارُو	Ölçek ve zahire ölçeği, **mikyâl.**	Farsça cîm (ج) bâbı
3068	1	**178**	**çârvâ**	چَارْوَا	Dört ayaklı hayvanat, **devâb** ve yağma, gâret ve anâsır-ı erbaʿa.	Farsça cîm (ج) bâbı

3069	1	**178**	**cârûb**	جَارُوبْ	Süpürge, **miknese,** yer manasına olan **câ** (جَا) ile süpürücü manasına olan **rûb** (رُوب) dan mürekkeptir, aslı **rûbcâ** (رُوبْجَا) dır, vasfiyetten ilmiyete nakil olunup muzâf ile takdim olunmuştur.	Farsça cîm (ج) bâbı
3070	1	**178**	**çârûb**	چَارُوبْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Farsça cîm (ج) bâbı
3071	1	**178**	**çârûbzen**	چَارُوبْزَنْ	Süpürücü, **ferrâş**, feraşet edici ve feraşet vekili.	Farsça cîm (ج) bâbı
3072	1	**178**	**çârûbkeş**	چَارُوبْكَشْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Farsça cîm (ج) bâbı
3073	1	**178**	**çare**	چَارَه	Medet, **ilaç**, kurtulacak yol ve vesile.	Farsça cîm (ج) bâbı
3074	1	**178**	**çâresâz**	چَارَسَازْ	Çare yapıcı, kurtulacak vesile halk edici yahut verici olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3075	1	**178**	**çâregâr**	چَارَگَارْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Farsça cîm (ج) bâbı
3076	1	**178**	**çâreger**	چَارَگَرْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Farsça cîm (ج) bâbı
3077	1	**178**	**çâryek**	چَارْيَكْ	Dört hissede bir hisse, **rubuʿ** ve onbeş dakika müddeti.	Farsça cîm (ج) bâbı
3078	1	**178**	**çâz**	چَازْ	Kurbağa, **ḍifdaʿ**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3079	1	**178**	**çâj**	چَاژْ	Abes ve beyhude ve bî-maʿ na ve bî-fâʾide olan, jâj dahi derler.	Farsça cîm (ج) bâbı
3080	1	**178**	**câzû**	جَازُو	Cadı, sihirbaz, **sâḥir**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3081	1	**178**	**çâsâr**	چَاسَارْ	Kayser, padişah-ı Rum.	Farsça cîm (ج) bâbı
3082	1	**178**	**(casus)**	**(**جَاسُوسْ**)**	Düşmana ifşa etmek için bir devletin yahut ordunun veya efrâd-ı nâsın esrarını tecessüs edip araştırıcı olan kimse ve cüsten lafzından ism-i fâʿildir.	Farsça cîm (ج) bâbı
3083	1	**179**	**câsûsî**	جَاسُوسِى	Casusluk, şaşıtlık.	Farsça cîm (ج) bâbı
3084	1	**179**	**câş**	جَاشْ	Gılla ambarı, zahire ambarı, **şuʾbe**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3085	1	**179**	**çâş**	چَاشْ	Harman, **beyder** ve keten tohumu.	Farsça cîm (ج) bâbı
3086	1	**179**	**çâşt**	چَاشْت	Kuşluk vakti, **ḍuha** ve kuşluk vaktinde tenâvül olunan taam.	Farsça cîm (ج) bâbı
3087	1	**179**	**çâştgâh**	چَاشْتگَاهْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Farsça cîm (ج) bâbı
3088	1	**179**	**çâştgeh**	چَاشْتگَهْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Farsça cîm (ج) bâbı
3089	1	**179**	**çâşte**	چَاشْتَه	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Farsça cîm (ج) bâbı
3090	1	**179**	**çâştî**	چَاشْتِى	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Farsça cîm (ج) bâbı
3091	1	**179**	**çâşdân**	چَاشْدَانْ	Ekmek ve sair nesne vazolunacak sepet, **sefaṭ**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3092	1	**179**	**çâşâkdân**	چَاشَاكْدَانْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Farsça cîm (ج) bâbı
3093	1	**179**	**çeşnigir**	چَاشْنِكِيرْ	Efendisinin taamını tatmaya memur olan kimse, **şeşnegîr**, çeşni tadıcı, **müẕevvik̟**, kâʾide-i selâtîn-i mâziye üzere aşçı taamı pişirip verdikten sonra mukarrebîn-i sultânın biri her taamın lezzetin tadıp teşhis ettikten sonra padişahın önüne getirirler idi.	Farsça cîm (ج) bâbı
3094	1	**179**	**çâşnî**	چَاشْنِى	Bir nesnenin lezzetini anlamak için ağza alınan cüzi miktar ve **lezze**t-i **taʿam**, tat ve delil ve nümûdâr olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3095	1	**179**	**çağ**	چَاغْ	Hengâm, **vaḳit** ve örümcek.	Farsça cîm (ج) bâbı

3096	1	179	**çâġar**	چَاغَرْ	Kuş yemliği yani kuş kursağı, **ḥavṣala**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3097	1	179	**câf**	جَافْ	Erkekte bî-vefâ ve hercâyi ve nisada kahpe ve orospu olana derler ve huşk.	Farsça cîm (ج) bâbı
3098	1	180	**câfcâf**	جَافْ جَافْ	**Faḥişe** avrat ve padişahların şikâra mahsus korusu.	Farsça cîm (ج) bâbı
3099	1	180	**çâḳâçaḳ**	چَاقَاچَاقْ	Kılıç ve balta vurmaktan hasıl olan seda.	Farsça cîm (ج) bâbı
3100	1	180	**çâḳçâḳ**	چَاقْچَاقْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça cîm (ج) bâbı
3101	1	180	**çâk**	چَاكْ	Yırtık, **meşḳûḳ,** elbise eteğinde ve yeninde olan yırtmaç, çatlak ve kılıç vurmakla hasıl olan seda ve hüccet, sak ve sabah vakti ve küçük pencere ve hazır, amade olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3102	1	180	**çâkâçâk**	چَاكَاچَاكْ	Kılıç vurmaktan hasıl olan seda ve çok yerinde yırtık ve yarık olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3103	1	180	**çâkçâk**	چَاكْچَاكْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça cîm (ج) bâbı
3104	1	180	**çâker**	چَاكَرْ	Bende, kul, **ʿabd**, köle.	Farsça cîm (ج) bâbı
3105	1	180	**çâkerâne**	چَاكَرَانَه	Çâkere mensup ve yaraşık olan, **ʿabdî**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3106	1	180	**çâkerperver**	چَاكَرْپَرْوَرْ	Çâkerini kayırıcı ve geçindirici olan, **mukterişü'l-ʿabd**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3107	1	180	**çâkerperverî**	چَاكَرْپَرْوَرِى	Çâker-perver olmak ve çâker-pervere mensup ve müteallik olan, **muḳteli'u'l'abd**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3108	1	180	**çâkernevâz**	چَاكَرْنَوَازْ	Kölesini okşayıp taltif ederek muratlarına erdirici olan, **ḫarṭametu'l-ʿabd**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3109	1	180	**çâkernevâzî**	چَاكَرْنَوَازِى	Kölesine iyilik etmek ve edicilik ve çâker-nevâza müteallik ve mensup olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3110	1	180	**çâkânîden**	چَاكَانِيدَنْ	Damlamak, katre katre akmak, **îkân**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3111	1	180	**çâkerî**	چَاكَرِى	Kölelik, hizmetkârlık, **çâḳî**, **şalṭ**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3112	1	181	**çâkûc**	چَاكُوجْ	Ekseri çivi kakmaya istimal olunan alet, **miṭraḳa** ve maden dövmeye dahi müstameldir, çekiç.	Farsça cîm (ج) bâbı
3113	1	181	**çâgîr**	چَاگِيرْ	Cây-gîr, vaki olan ve vukua gelen ve oturucu ve bulunucu olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3114	1	181	**çâl**	چَالْ	At yelesi, **ʿurf** ve at kuyruğu ve iki tel ve kuş yuvası.	Farsça cîm (ج) bâbı
3115	1	181	**câl**	جَالْ	Tuzak, dam, tele, **ḥabâle**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3116	1	181	**çalak**	چَالَاكْ	Cest ve çabuk ve tenk olan, her bir hareketi seri olan ve aklı ve feraseti açık olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3117	1	181	**çâlâkî**	چَالَاكِى	Çabukluk, tenglik, **sürat**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3118	1	181	**çâliş**	چَالِشْ	Cenk, **cidâl**, muharebe ve salınıp gitmek.	Farsça cîm (ج) bâbı
3119	1	181	**câliş**	جَالِشْ	Cimaya mübaşeret etmek manasına.	Farsça cîm (ج) bâbı
3120	1	181	**çâlişger**	چَالِشْگَرْ	Hırâmende ve her işe ziyade mübaşeret edici olan, **muḳdim**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3121	1	181	**câleşger**	جَالَشْگَرْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça cîm (ج) bâbı
3122	1	181	**câlî**	جَالِى	Bir ağaçtır, dalını kesip misvak ederler, **irâk**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3123	1	181	**câlîz**	جَالِيزْ	Bostan, bahçe, sebzevât bahçesi, **bostan**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3124	1	181	**çâlîş**	چَالِيشْ	Naz ve nahvet, **tekebbür**.	Farsça cîm (ج) bâbı

3125	1	**181**	**çâlîk**	جَالِيكْ	Çocukların oynadıkları çelik çomak tabir olunan değnek oyunu, **ḳule**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3126	1	**181**	**Câlînûs**	جَالِينُوسْ	Mana cihetiyle **fâʿilü'l-ʿacâyib** demektir, bir hekim-i hâzik-i zü-fünûn adıdır ki meşahîr-i hükemânın ahiridir, hâtemü'l- muallimîn dahi derler, zamanında sanâyiʿ-ı tıb ve hikmet gayet şöhret bulmuş idi, etibbâ-i sofistâ'în akvâli şayi olmuş idi, onların mehâsin-i akvâllerin mahv ve iptal edip Bukrat ve tevâbiʿînin akvâlin teşyîd eylemiş idi ve Haşâyiş ve Aʿşâb-ı Havâsın yazıp amizce ve menâfiʿin tecrübe eyledi ve vücûd-u insanı teşrîh ve ahval ve keyfiyetin ve azasın tafsil ve teşhis-i emraz-ı esbâb ve alâmet beyân eyledi, onun kavli el'ân madde-i külliyye-i etıbbâdır ve ilm-i tıbda altı kıta müdevven kitâb-ı tasnîfi vardır, cümlesi makbul ve düstûru'l-ameldir.	Farsça cîm (ج) bâbı
3127	1	**182**	**cam**	جَامْ	Kadeh, **kûz**, piyale ve ayna ve pencere camı ve billur ve Vilayet Herat'ta şehre manend bir kasaba adıdır, Hazret-i Mevlana Câmî o kasabadandır, müşârün ileyhin ismi Abdurrahman olup kasaba-i mezkûre nispeten câmî derler.	Farsça cîm (ج) bâbı
3128	1	**182**	**çâm**	چَامْ	Tane, **ḥabbe** ve kem ve tarz, üslup ve kat ve mahalle başı ve dere.	Farsça cîm (ج) bâbı
3129	1	**182**	**câmâseb**	جَامَاسَب	Hazret-i Danyâl Aleyhisselam oğludur, ilm-i hikmette meşhur cihan-ber hekîm-i nâdireden idi.	Farsça cîm (ج) bâbı
3130	1	**183**	**câm-ı cem**	جَامِ جَمْ	Piyâle-i Cemşîddir ki onu hükemâ yedi madenden yedi felek sırrına teşbihen tasnif edip garip sanat göstermişler, câm-ı cihânnümâ ve câm-ı gîtînümâ ve câm-ı gühânnümâ dahi derler.	Farsça cîm (ج) bâbı
3131	1	**183**	**câmdan**	جَامْدَانْ	İçine esvap kodukları câmâdân, **ḫariṭa** ve bohça ve dolap ve zembil.	Farsça cîm (ج) bâbı
3132	1	**183**	**câmdâne**	جَامْدَانَه	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça cîm (ج) bâbı
3133	1	**183**	**câmġûl**	جَامْغُولْ	Haramzâde, **ibn-i ḥarâmî** yani veled-i zinâ demektir.	Farsça cîm (ج) bâbı
3134	1	**183**	**câmeseb**	جَامَسَبْ	Hazret-i Danyal Aleyhisselam oğludur.	Farsça cîm (ج) bâbı
3135	1	**183**	**camekân)**	(جَامَكَانْ	Hamamda soyunmak ve giyinmek için mahsus olan mahal, **berdiyye**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3136	1	**183**	**câmegâh**	جَامَگَاهْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça cîm (ج) bâbı
3137	1	**183**	**câmegeh**	جَامَگَه	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça cîm (ج) bâbı
3138	1	**183**	**câme**	جَامَه	Beden örtüsü, **şevb**, libas, kabâ, roba.	Farsça cîm (ج) bâbı
3139	1	**183**	**çâme**	چَامَه	**Şiir**, nazım, vezinli kelam.	Farsça cîm (ج) bâbı
3140	1	**183**	**câmedân**	جَامَه دَانْ	Esvap sandığı yahut dolabı, **ṣandûḳatu'ş-şiyâb**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3141	1	**183**	**câmeḫâb**	جَامَه‌خَوَابْ	Mefruşat ve uyku esvabı, **şiyâbu'n-nevm**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3142	1	**183**	**câmeşûy**	جَامَه شُوىْ	Çamaşırcı, esvap yıkayıcı, **ġassal**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3143	1	**183**	**câme-i ġûk**	جَامَهٔ غُوكْ	Ekser su kenarlarında hasıl olan yosun, **ġarmaş**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3144	1	**183**	**câme-i ḳaṭrânî**	جَامَهٔ قَطْرَانِى	Siyah urba yani eyyâm-ı mâtemde iksa olunan elbise.	Farsça cîm (ج) bâbı
3145	1	**183**	**câme-i ġûy**	جَامَهٔ گوىْ	Şair, **nâẓım**, mütekellim, gazelhan ve şiir okuyucu.	Farsça cîm (ج) bâbı

3146	1	183	**câme-i mûyî**	جَامَهٔ مُوپِی	Kürk kabili esvap.	Farsça cîm (ج) bâbı
3147	1	184	**çâmîden**	چَامِيدَنْ	**Tebevvül** ve tegavvut etmek.	Farsça cîm (ج) bâbı
3148	1	184	**çâmiz**	چَامِيزْ	Sidik, **bevl**, çiş.	Farsça cîm (ج) bâbı
3149	1	184	**can**	جَانْ	Ruh-ı hayvânî, hayatın aslı ve menbaı olan kuvvet yahut cism-i lâtif, ruh ki her zindede olur ve Âdem'den evvel dünyaya gelen kavim ve silah ve dehân.	Farsça cîm (ج) bâbı
3150	1	184	**cân-âzâr**	جَانْ آزَارْ	Eziyet verici, **mûẕî**, can yakıcı olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3151	1	184	**cân-efzâ**	جَانْ اَفْزَا	Taze, hayat verici, inşirâh, kalbe bâʿis olan, **muḥyî**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3152	1	184	**cânân**	جَانَانْ	Canlar, **ervaḥ**, rûh-ı hayvânlar.	Farsça cîm (ج) bâbı
3153	1	184	**cânân**	جَانَانْ	Mahbûbe, **maşuḳa**, dilber, güzel.	Farsça cîm (ج) bâbı
3154	1	184	**cânâne**	جَانَانَه	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça cîm (ج) bâbı
3155	1	184	**cân-âver**	جَانْ آوَرْ	Canlı, diri olan hayvan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3156	1	184	**cambaz**	جَانْبَازْ	Canını oyunda tehlikeye koyan yani talimât-ı bedeniyye-i garîbeye fart-ı mahâretten naşi müşahede edenler indinde tehlike ve muhataraya ilkâ eder at cambazı misilli, **pehlivan**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3157	1	184	**cânbaḫş**	جَانْبَخْش	Ruh verici, hayat verici olan, **muḥyî**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3158	1	184	**cânibdâr**	جَانِبْدَارْ	Sahâbet ve himayet edici, taraftar, taraflı olan, **muḥmî**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3159	1	184	**cânbîden**	جَانْبِيدَنْ	Üşenmek, **veny**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3160	1	184	**canḫıraş**	جَانْخِرَاشْ	Cana eziyet verir olan, **taẕip**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3161	1	185	**cândâr**	جَانْدَارْ	Canlı, **zî-rûḥ**, hayatta olan ve selam, rızk-ı hâfiz.	Farsça cîm (ج) bâbı
3162	1	185	**cândârû**	جَانْدَارُو	Tiryak denilen deva ve şifa, **dirrâḳ**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3163	1	185	**cânrubâ**	جَانْرُبَا	Can kapıcı olan, **müstelibu'r-rûh** manasına ve acîb ve garip olan, ziyadesiyle güzel ve dilber olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3164	1	185	**cansiper**	جَانْسِپَارْ	Can teslim edici, canını feda edici olan, canını sarf edici olan, **muʿṭi'n-nefs.**	Farsça cîm (ج) bâbı
3165	1	185	**cansiparane**	جَانْسِپَارَانَه	Canını sarf ve feda ederek say ve gayret etmek.	Farsça cîm (ج) bâbı
3166	1	185	**cânsitân**	جَانْسِتَانْ	Can alıcı, can kapıcı olan, **ḳâbiżu'r-rûḥ**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3167	1	185	**cânsûz**	جَانْسُوزْ	Can yakıcı, yürek tutuşturucu olan, **muḥriḳu'l-ḳalb.**	Farsça cîm (ج) bâbı
3168	1	185	**cânşikâr**	جَانْشِكَارْ	Can avlayıcı yani öldürücü olan, **hâlik** ve mahbube, maşuka.	Farsça cîm (ج) bâbı
3169	1	185	**cânşiger**	جَانْشِكَرْ	Canı şikâr edici, **ṣayyâdu'l-vüḥûş**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3170	1	185	**cânşîrân**	جَانْ شِيرَانْ	Bir tabirdir ki tazim halinde muhabbet ile hitap olunur.	Farsça cîm (ج) bâbı
3171	1	185	**cânnişîn**	جَانْنِشِينْ	Kaymakam, vekil ve mansıp sahibi, posta geçip oturucu olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3172	1	185	**cânfersâ**	جَانْفَرْسَا	Can aşındırıcı, **mellâl**, sıkıntı ve keder ve hüzün ve eziyet verir olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3173	1	185	**cânfersây**	جَانْفَرْسَایْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça cîm (ج) bâbı
3174	1	185	**cânfezâ**	جَانْفَزَا	Can artırıcı, taze hayat verici, **mümidd-i ḥayât** ve kalbe inşirah ve şâdmânî verici olan.	Farsça cîm (ج) bâbı

3175	1	186	**cânferây**	جَانْفَرَايْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça cîm (ج) bâbı
3176	1	186	**cânfişân**	جَانْفِشَانْ	Bir nesne uğrunda canını sarf edip feda eder olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3177	1	186	**cânfişânî**	جَانْفِشَانِى	Gayret, cemiyet, canını sarf ve feda etmek.	Farsça cîm (ج) bâbı
3178	1	186	**cângâh**	جَانْگَاهْ	Can eksiltici, renc ve keder ve hatır ızdırabına bâʿis olan, **mütekeddir**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3179	1	186	**cângüdâz**	جَانْگُدَازْ	Can eritici, hüzün ve rikkat-i kalb ve merhamet getirici olan, **bâʿiṣu'r-raḥm**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3180	1	186	**cângüẕâr**	جَانْگُذَارْ	Candan geçer olan, **hâliku'n-nefs** ve cana tesir eder olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3181	1	186	**cângezâ**	جَانْگَزَا	Can ısırıcı, öldürücü, **ḳatil**, mühlik olan ve tabiata nefret verip nâ-mülâyim olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3182	1	186	**cângezây**	جَانْگَزَايْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça cîm (ج) bâbı
3183	1	186	**cânkeş**	جَانْكَشْ	**Lecûc**, muʿânnid yani niza ve cedel ve bî-maʿnâ mübâhese eden.	Farsça cîm (ج) bâbı
3184	1	186	**cângîr**	جَانْگِيرْ	Can alıcı, ruh kabz edici olan, **ḳâbiẓu'l-ervâḥ**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3185	1	186	**cânnişâr**	جَانْ نِثَارْ	Canını feda edip sarf eder olan, **hâliku'n-nefs**	Farsça cîm (ج) bâbı
3186	1	186	**cânvâr**	جَانْوَارْ	Hayvan, hay, hayatta olan, **zî-rûḥ**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3187	1	186	**cânver**	جَانْوَرْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça cîm (ج) bâbı
3188	1	186	**câne**	جَانَه	Hayvan yavrusu, beçe, **ḥıskil** ve küçük sığır ve küçük öküz ve ada ve silah.	Farsça cîm (ج) bâbı
3189	1	186	**çâne**	چَانَه	Çene, çeñe, **fekk**, alt kat dişlerinin merkûz olduğu kemik ve müteʿalikâtı ve ekmek için kesilmiş hamur.	Farsça cîm (ج) bâbı
3190	1	187	**cânedâr**	جَانَه دَارْ	Silah ve rızk-ı nigehbân ve hafız.	Farsça cîm (ج) bâbı
3191	1	186	**cânî**	جَانِى	Aziz, candan sevilmiş olan, **muazzez**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3192	1	187	**câvid**	جَاوِدْ	Baki, **daim**, lâ-yezâl ve lâ-yemût olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3193	1	187	**câvüdân**	جَاوُدَانْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça cîm (ج) bâbı
3194	1	187	**câvüdâne**	جَاوُدَانَه	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça cîm (ج) bâbı
3195	1	187	**câvüdânî**	جَاوُدَانِى	Bi-maʿnâhu eydan ve câvidân ve ebedi olmak, câvidânlık, **ebediyet**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3196	1	187	**çavuş**	چَاوُشْ	Naḳîb-i leşker ve asker bölüğünde bir onbaşı takımına kumanda eden memur, **ḳâ'id**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3197	1	187	**câvîd**	جَاوِيدْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça cîm (ج) bâbı
3198	1	187	**câvîden**	جَاوِيدَنْ	Cıvıltı, ufacık kuş sesi, **vasîʿ**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3199	1	187	**câvîdân**	جَاوِيدَانْ	Baki, **daim**, lâ-yezâl ve lâ-yemût olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3200	1	187	**câvîdâne**	جَاوِيدَانَه	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça cîm (ج) bâbı
3201	1	187	**(câh)**	**(جَاهْ)**	Kader, menzilet, mansıp ve devlet, izzet ve ikbal ve rütbe Arabî ile müşterektir.	Farsça cîm (ج) bâbı
3202	1	187	**çâh**	چَاهْ	Kuyu, **bi'r**, çukur.	Farsça cîm (ج) bâbı
3203	1	187	**Çâh-ı Bâbil**	چَاهِ بَابِلْ	Vilâyet-i Bâbil'de bir meşhur kuyudur ki onda Hârut ve Mârût-nâm iki melek mahpustur, zamân-ı sâbıkta bazı kimseler varıp onlardan sihir öğrenirler imiş.	Farsça cîm (ج) bâbı

3204	1	187	**çâhsâr**	چَاهْسَارْ	Kuyusu çok olan mahal, **keşîru'l-âbâr**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3205	1	187	**çâhek**	چَاهَكْ	Mahbupların yanaklarında olan çukur ki çâh-ı zenehdân derler yahut ahirindeki kâf tasgîr için olur, küçük kuyu demektir.	Farsça cîm (ج) bâbı
3206	1	187	**Câh Naḫşeb**	جَاهْ نَخْشَبْ	Vilayet-i Nesef'te Hekim İbn-i Mukniʿ bir dağda bir kuyu kazıp ilm-i hikmet sanatı ile içinden bir ay göstermiş ki mâh-ı asmân tulûʿ ettikte aksinden zeminde dahi bir ay görünür o aya mâh-ı nahşeb derler, nahşebin manası tâbân olduğundan mahbubun yüzüne istiare tarikiyle mâh-ı nahşeb derler.	Farsça cîm (ج) bâbı
3207	1	187	**çâhvîz**	چَاهْوِيزْ	Kuyu pak ve tathîr edecek alet ve kuyudan kova çıkaracak çengel, **minşel**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3208	1	188	**câhe**	جَاهَه	Kader, menzilet, mansıp.	Farsça cîm (ج) bâbı
3209	1	188	**câhîden**	جَاهِيدَنْ	Üşmek, **tecemmuʿ**, birikmek.	Farsça cîm (ج) bâbı
3210	1	188	**çâhyûze**	چَاهْ يُوزَه	Kuyudan kova çıkaracak çengel, **minşel**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3211	1	188	**cây**	جَايْ	**Mekân**, mahal, yer, mevki, mevzu, menzil.	Farsça cîm (ج) bâbı
3212	1	188	**çay)**	(چَايْ	Meşhur nesnedir, kaynatıp kahve gibi suyunu içerler, diyar-ı Acemde kahve yerine istimal olunur ve bir ağacın yaprağı olup Çin memâlikinde hasıl olur.	Farsça cîm (ج) bâbı
3213	1	188	**câybâşüş**	جَايْ بَاشْشْ	Mekân olmağa layık ve mesken eylemeye münasip mahal.	Farsça cîm (ج) bâbı
3214	1	188	**cây-ı bahârî**	جَايِ بَهَارِى	Yaylak yeri, suyu ve çimeni vâfir ve havası latif ve sahih olan yer, **muşayyef**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3215	1	188	**câypenâh**	جَايْ پَنَاهْ	Sığınacak yer, **melcâ'** ve pusu yeri ve mekân-ı emin ve mahal-i âmân olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3216	1	189	**câygâh**	جَايْگَاهْ	Mahal, mesken, **mekân**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3217	1	189	**câygirîz**	جَايْگِرِيزْ	Kaçan yeri, maḥal-i firâr.	Farsça cîm (ج) bâbı
3218	1	189	**câygîr**	جَايْگِيرْ	Sabit ve muhkem ve ber-karâr olan, gâhî emir olur "tut" manasına ve vaki olan, mahal sahibi olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3219	1	189	**câynişîn**	جَايْ نِشِينْ	Kaymakam, vekil ve mansıp sahibi, posta geçen.	Farsça cîm (ج) bâbı
3220	1	189	**câyîden**	جَايِيدَنْ	Yerleşmek ve bir yerde karar edip durmak, **tevaṭṭun**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3221	1	189	**çeb**	چَبْ	Sol, **yesâr**, yüreğin bedende olduğu taraf.	Farsça cîm (ج) bâbı
3222	1	189	**(cebâ)**	**(جَبَا)**	Gizlenmek ve kötü gönüllü olmak ve geri durmak.	Farsça cîm (ج) bâbı
3223	1	189	**çibâ**	چِبَا	Yolcudan alınan baç, **meks**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3224	1	189	**çibâbet**	چِبَابَتْ	Haraç ve öşür toplayan kimse, **cibâyet**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3225	1	189	**çepân**	چِپَانْ	Eski urba, câme-i köhne, **ḫaẕâfil**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3226	1	189	**çeb-endâz**	چَبْ أَنْدَازْ	Hudâʿ, **ġaddar**, hilekâr olan ve usulünden şaşıp çıkmış olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3227	1	189	**ceb-endâzâne**	جَبْ أَنْدَازَانَه	Cebendâze layık ve yarışık olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3228	1	189	**çapak**	چِپَاغْ	Yayın balığı, **cirî**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3229	1	189	**cebtâc**	جَبْتَاجْ	Acem şahlarının nevruzda giydikleri mahsus câmedir.	Farsça cîm (ج) bâbı
3230	1	189	**çepçele**	چِپْچَلَه	Buz üzerinde kaymak, **zeḥlûḳa**.	Farsça cîm (ج) bâbı

3231	1	**190**	**cepḫane**	(جَبْخَانَه	Top ve tüfekten endâht olunacak barut ve gülle ve kurşun ve bunların hıfzına mahsus olan mahal.	Farsça cîm (ج) bâbı
3232	1	**190**	**çeper**	جَپَرْ	Halka, daire ve ağaçtan çevrilmiş duvar ki bahçe etrafına ederler ve deri parçaları ve köstek.	Farsça cîm (ج) bâbı
3233	1	**190**	**cebrûz**	جَبْرُوزْ	Kirpi denilen dikenli hayvan, **ḳunfuz**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3234	1	**190**	**çepel**	جَپَلْ	Kendini nâ-şayeste nesneler ile âlûde ve kendine ayıp getirir nesne ve çirkin ve nâ-maʿkûl işler eyleyen kimse.	Farsça cîm (ج) bâbı
3235	1	**190**	**ciblâc**	جِبْلَاجْ	Bî-himmet olan büyük adam, yani devlet-mend ve sâhib-i câh olup bî-nefʿ ve bî-himmet ola.	Farsça cîm (ج) bâbı
3236	1	**190**	**cibinlik)**	(جِبِنْلِكْ	Sinek ve sivrisinekten tehâfuz için istimal olunan perde, **nâmûsiyye**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3237	1	**190**	**çepe**	جَپَه	Solak olan adam olsun hayvan olsun, **aʿser**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3238	1	**190**	**cebe**	جَبَه	Zırhtan olup demir halka ve puldan masnu olan cenk libası, **cevşen**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3239	1	**190**	**cebepûş**	جَبَه پُوشْ	Zırh giyen, zırh kuşanan, **libâsü'd-dirʿ**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3240	1	**190**	**cebeḫâne**	جَبَه خَانَه	Silah yahut barut hazır kullanmak için muhafaza olundukları bina ve orduda yahut sefinede barut hıfzına mahsus olunan mahal ve endâht olunacak barut ve gülle ve kurşun.	Farsça cîm (ج) bâbı
3241	1	**191**	**cephe**	جَبْهَه	Yüz alnı ki iki kaş ile saç biten mahal arasında olan kıta olup hâlet-i secdede yere konur, **cebhe(t)** ve menâzil-i kamerden bir menzil adıdır, cebhetü'l-esed derler.	Farsça cîm (ج) bâbı
3242	1	**191**	**cebhesâ**	جَبْهَه سَا	Alnını yere süren, alnı yerde olan, **sâcid**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3243	1	**191**	**cebhesây**	جَبْهَەسَایْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça cîm (ج) bâbı
3244	1	**191**	**çepîn**	چَپِينْ	Sele sepet ki ekser söğüt çubuğundan edip içine ekmek ve bazı eşya korlar, **sefaṭ**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3245	1	**191**	**(cebîn)**	**(جَبِينْ)**	Alın, **pîşânî** ve alnın üst yarısının ucu ki şakak yerlerine bitişik olan iki ucu.	Farsça cîm (ج) bâbı
3246	1	**191**	**cebînsâ**	جَبِينْ سَا	Alnını yere süren, alnı yerde olan, **sâcid**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3247	1	**191**	**cebînsây**	جَبِينْ سَایْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça cîm (ج) bâbı
3248	1	**191**	**cebîre**	جَبِيرَه	Mühim maslahat ve emr-i zarûret için cemolan, cemaat, **tecemmuʿ** ve büyük arslan ve aʿzâ-yı şikesteyi sardıkları bağ.	Farsça cîm (ج) bâbı
3249	1	**191**	**çepîre**	چَپِيرَه	Bir yere cemolmak, **tecemmuʿ**, âmâde şuden.	Farsça cîm (ج) bâbı
3250	1	**191**	**çepîre şuden**	چَپِيرَه شُدَنْ	Hazır ve muheyya olmak ve dirilip cemolmak, **içtima**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3251	1	**191**	**çetr**	چَتْر	Çadır, **ḫayme** ve şemsiye, sâyebân, gölgelik ve padişahların başı üzere tuttukları gölgelik.	Farsça cîm (ج) bâbı
3252	1	**192**	**çeçek**	چَچَكْ	Ruhsâr-ı mahbubân ve rûy-ı dilberân ve gül, **verd**.	Farsça cîm (ج) bâbı

3253	1	192	**cuhâ**	جُحِی	Hoca Nasreddin gibi latifegû bir zatın ismidir, beyne'l-Arab meşhur ve fıkrâtı bazı kütübde mesturdur ve latife-gûy ve Oğuzane vaz ve tekellüm edene denir.	Farsça cîm (ج) bâbı
3254	1	192	**çaḫçîr**	چَخْچِيرْ	Bir nevi bol paçalı libas, **çakşır**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3255	1	192	**çaḫs**	چَخْس	Gerden-ı insânda zahir olan yumru et, ur, **sil'a**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3256	1	192	**çaḫaş**	چَخْش	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça cîm (ج) bâbı
3257	1	192	**çaḫgûl**	چَخْگُولْ	Mekke-i Mükerremeye yayan giden, hâci-i piyâde-rev.	Farsça cîm (ج) bâbı
3258	1	192	**çaḫîden**	چَخِيدَنْ	Çekişmek, serzeniş etmek, **münazaa** ve dürüşmek ve pîç ü tâb olmak.	Farsça cîm (ج) bâbı
3259	1	192	**cüda**	جُدَا	Ayrı, başka, **mefrûḳ** olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3260	1	192	**cüdâgâne**	جُدَاگَانَه	Ayrıca, başkaca ve ayrı ayrı, **süvây süvây**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3261	1	192	**cüdâm**	جُدَامْ	Baras illeti, ala tenlik ve abras olan, abraş ve ala tenli olan, **abraş**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3262	1	192	**cüdâyî**	جُدَايِی	Ayrılık, **hicran**, mufârakât, zira cüdâ (جدا) ayrı ve ya (یا) nın biri vasfiyye ve biri masdariyye olur.	Farsça cîm (ج) bâbı
3263	1	192	**ced be-ced**	جَدْبَجَدْ	Silsile kollayarak babadan oğula, **cedden ʿan ceddin**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3264	1	192	**cedr**	جَدْر	Elçi, **ḳâṣıd**, haber iletici ve dört yaşında olan deve.	Farsça cîm (ج) bâbı
3265	1	192	**cedkâre**	جَدْكَارَه	**Sû-i tedbîr**, reʾy-i hatâ yani efʿâlinde isabet edemeyip hata eder olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3266	1	193	**cedvâr**	جَدْوَارْ	Malum ve meşhur bir nevi köktür ve **üntülütü's-sevdâ'**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3267	1	193	**(cetvel)**	**(**جَدْوَلْ**)**	Nehr-i kibrîden müteferrik olan ince harklar ve küçük ırmaklar ve ince yollar ve hane hane taksim olunup her bir hanede bir nesne kayıt olunmasından levha üzerinde hasıl olan heyet ki ekseriya hesaba müteallik layihalarda istimal olunur ve sayfa kenarına gelen hıtta ve çizi ve su yolu.	Farsça cîm (ج) bâbı
3268	1	193	**çerâ**	چَرَا	Otlamak, **irtiʿâ'**, çayırda ot yemek.	Farsça cîm (ج) bâbı
3269	1	193	**çirâ**	چِرَا	Niçin manasında edat-ı istifhamdır, Arabîde (**li-eyyi şey'in**) gibi.	Farsça cîm (ج) bâbı
3270	1	193	**cerâ**	جَرَا	Vazife, **nefeḳa**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3271	1	193	**çerâbe**	چَرَابَه	Süt üzerinde bağlanan kaymak, **zübd**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3272	1	193	**çerâcâ**	چَرَاجَا	Otlak, çayır, **mera**, ova.	Farsça cîm (ج) bâbı
3273	1	193	**çerâḫâr**	چَرَاخَوارْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça cîm (ج) bâbı
3274	1	193	**çerâḫûr**	چَرَاخُورْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça cîm (ج) bâbı
3275	1	193	**çerâzâr**	چَرَازَارْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça cîm (ج) bâbı
3276	1	193	**çerağ**	چَرَاغْ	Yakıp aydınlık, intifâʿ etmek için yağa âlûde veya kaplı edilmiş fitil, **sirâc** ve pir, mürşit ve reh-nümâ olan kimse ve at şah kalkmak ve efendisinin inayetiyle vesile-i taayyüş alıp azade kalınan bende ve şakirt, **tilmîẕ** ve şakirtliği tekmil olarak ilim ve fenni tahsil etmiş olan ve şarap, mey, sini.	Farsça cîm (ج) bâbı
3277	1	193	**çerâġân**	چَرَاغَانْ	Yağa bulanmış fitiller ve kandil donanması.	Farsça cîm (ج) bâbı
3278	1	193	**çerâġbâ**	چَرَاغْبَا	Üzerine çerağ vazolunacak nesne ve şaha kalkan at.	Farsça cîm (ج) bâbı

3279	1	194	**çerâġpâye**	چَرَاغْپَايَه	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça cîm (ج) bâbı
3280	1	194	**çerâġperest**	چَرَاغْ پَرَسْت	Pervane denilen böcek, **ferâş**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3281	1	194	**çerâġperhîz**	چَرَاغْ پَرْهِيزْ	Fanus ve fener çerağı rüzgardan hıfz eden zarf.	Farsça cîm (ج) bâbı
3282	1	194	**çerâġdân**	چَرَاغْدَانْ	Üzerine çerağ vazolunacak nesne, zira çerâġ (چراغ) malum ve dân (دان) ism-i mekândır.	Farsça cîm (ج) bâbı
3283	1	194	**çerâgâh**	چَرَاگَاهْ	Otlak, çayır, **mera**, ova.	Farsça cîm (ج) bâbı
3284	1	194	**çerâgeh**	چَرَاگَهْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça cîm (ج) bâbı
3285	1	194	**çerâger**	چَرَاگَرْ	Otlanan hayvan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3286	1	194	**çerâm**	چَرَامْ	Otlak, çayır, **mera**, ova.	Farsça cîm (ج) bâbı
3287	1	194	**çerâmîn**	چَرَامِينْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça cîm (ج) bâbı
3288	1	194	**çerânîden**	چَرَانِيدَنْ	Hayvan otarmak, **ir'â'**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3289	1	194	**çerâyîden**	چَرَايِيدَنْ	Otlak, **mera,** çayır, ova**.**	Farsça cîm (ج) bâbı
3290	1	194	**cerb**	جَرْب	Yağlı olan, semiz olan, **semîn** ve her işte galip ve elinden iş gelen.	Farsça cîm (ج) bâbı
3291	1	195	**çerb**	چَرْب	Galip, **râciḥ** olan ve yağlı, semiz olan ve yağlı olmak, semiz ve semîn olmak.	Farsça cîm (ج) bâbı
3292	1	195	**çerbbâlâ**	چَرْب بَالَا	Mevzûn-ı kad ve **maṭbûʿu'l-ḳâme** olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3293	1	195	**çerbpehlû**	چَرْب پَهْلُو	Şişman, **mülaḥḥam** olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3294	1	195	**çerbdest**	چَرْب دَسْت	Eli işe yakışır ve işe gelir olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3295	1	195	**çerb dâden**	چَرْب دَادَن	Ziyade vermek ve galebe etmek, **tefevvuḳ**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3296	1	195	**çerbrûde**	چَرْب رُودَه	Yağla kavrulmuş mumbar dolması, **neḳânik**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3297	1	195	**çerbzebân**	چَرْب زَبَانْ	Tatlı kelimât ile halkı kendisine râgıb ve bende eder olan, **faṣîḥu'l-lisân**, şirîn-i sühan ve yaltaklanıcı, **mütemelliḳ** ve mütebasbıs olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3298	1	195	**çerbzebânî**	چَرْب زَبَانِى	Tatlı kelimat söylemek, **faṣiḥ**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3299	1	195	**cerbiş**	جَرْبِشْ	At avazı, **ṣahîl**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3300	1	195	**çerbşirîn**	چَرْب شِرِينْ	Latif ve nefis ve leziz, halum, **ʿuẕûbe**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3301	1	195	**cerbek**	جَرْبَكْ	Kötü söz, bed-sühan ve kinayeli kelam, **ḫalf**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3302	1	195	**çerbek**	چَرْبَكْ	Kaymak, **zübd** ve yufka ekmek ve ince aharlanmış kağıt ki hat ve nakış üzerine koyup nakış kalemiyle resim alırlar, saman kağıdı derler.	Farsça cîm (ج) bâbı
3303	1	195	**çerbe**	چَرْبَه	Çıkrık, **bekere** ve ağırşak ve harita.	Farsça cîm (ج) bâbı
3304	1	195	**çerbî**	چَرْبِى	Yumuşaklık, **lîn** ve tatlılık ve yağlılık ve suhulet, kolaylık ve dünya nimetlerine nail olmak.	Farsça cîm (ج) bâbı
3305	1	196	**çerbî kerden**	چَرْبِى كَرْدَنْ	İşinde teenni ve ahestelik ile vücuda getirmek.	Farsça cîm (ج) bâbı
3306	1	195	**cerbîden**	جَرْبِيدَن	Galip olmak, galebe ve üstün gelmek ve mağlup etmek ve yağlamak ve yağlı olmak.	Farsça cîm (ج) bâbı
3307	1	196	**çerbîden**	چَرْبِيدَنْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça cîm (ج) bâbı

3308	1	**196**	**çirçir**	چِرْچِرْ	Yabani hardal, **cercîze,** bostanisine kef â ʾişe derler.	Farsça cîm (ج) bâbı
3309	1	**196**	**(circir)**	**(**چِرْجِرْ**)**	Bakla denilen nebat, **fûl**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3310	1	**196**	**çarḫ** [çark]	چَرْخ	Hareket-i devriyye ile hareket eden nesne ve felek-i aʿzam ki bir gün ve bir gecede tamam bir devir edip merkezine varır ve tekerlek ve makara ve âlet-i çarhî misilli ve gök, asuman ve hareket-i devriyye ile işleyen alet gerek basîte ve gerek mürekkebe olsun ve âlât-ı harbden mancınık ve zenberek denilen alet ve gerîbân-ı câme yani elbise yakası ve yây-ı kemân ve etraf, pirâmen ve tâk-ı eyvân ve revâk-ı keyvân ve dergâh-ı sultân ve ebniye-i âliye ve dolap ve ona benzer her ne olursa çark denir ve mutlaka deveran edenlere çark derler ve sufîlerin devir ve seması ve ibrişim dolabı ve değirmenin çarkı ve kuyunun ipi sarılan ağaç ve bileği taşı ve avratların iplik sardıkları çıkrık velhasıl fil-cümle devir eden eşyaya çark ıtlak olunur, ancak bazısı imtiyaz için izafetle istimal olunur.	Farsça cîm (ج) bâbı
3311	1	**196**	**çarḫ-ı aṭlas**	چَرْخِ اَطْلَسْ	Arş-ı mecîd, **feleku'l-eflâk** ve felek-i aʿzam dahi derler, felek-i atlas demenin vechi budur ki nücûm ve kevâkibden hâli eflâk-ı sebʿayı muhit olup gayet serîʿu'l-harekedir ki bir gün bir gecede tamam devresin edip yine merkezine varır ve seyri şarktan garbadır, sair eflâkın seyri onun aksinedir, bazı rühâvî ve bazı hamâyilî ve bazı dolâbî devrederler, her birinin mahsus seyri vardır, **felek-i şems** garptan şarka üçyüz altmış devresin tamam eder, **felek-i kamer** otuz günde ve **felek-i zuhal** otuz üç senede ve **felek-i müşteri** on iki senede ve **felek-i merîh** beş senede ve **felek-i zühre** dokuz ayda ve **felek-i utârid** beş ayda hareket-i zâtiyelerini ederler, el-ʿilmü ʿindellah.	Farsça cîm (ج) bâbı
3312	1	**196**	**çarḫ-eşîr**	چَرْخِ اَثِيرْ	Felek-i kamer ve kürre-i âteş.	Farsça cîm (ج) bâbı
3313	1	**197**	**çarḫ-ekber**	چَرْخِ اَكْبَرْ	Arş-ı aʿzam, **felekü'l-eflâk**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3314	1	**197**	**çarḫ-endâz**	چَرْخِ اَنْدَازْ	Mancınık ile taş ve ok atmak.	Farsça cîm (ج) bâbı
3315	1	**198**	**çarḫ-berîn**	چَرْخِ بَرِينْ	Arş-ı aʿlâ, **felekü'l-eflâk**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3316	1	**198**	**çarḫzen**	چَرْخزَنْ	Devredici, dönücü olan, **devvâr**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3317	1	**198**	**çarḫsân**	چَرْخسَانْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça cîm (ج) bâbı
3318	1	**198**	**çarḫşut**	چَرْخشُتْ	Üzüm ve zeytin ve gayrı nesneleri(n) sıkıp suyun(u) ve yağın(ı) çıkardıkları mengene, **miʿşara**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3319	1	**198**	**çurḫşit**	چُرْخشِتْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça cîm (ج) bâbı
3320	1	**198**	**çarḫ-ġulle**	چَرْخِ غُلّه	Tarladan harman yerine buğday yahut arpa sapı çektikleri kağnı, **mencenûn**, araba.	Farsça cîm (ج) bâbı
3321	1	**198**	**çarkıfelek**	چَرْخفَلَكْ	Bir çiçek ismidir ve yol kapamak ve piyade askeri süvari hücumundan hıfz etmek için istimal olunur bir nevi siper.	Farsça cîm (ج) bâbı

3322	1	**198**	**çarḫale**	چَرْخَلَه	Göynük tabir olunan ot, **şekâʿî**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3323	1	**198**	**çarḫ-muḳavves**	چَرْخِ مُقَوَّسْ	Eflakın eğriliği, **inḥinâ-yı eflâk**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3324	1	**198**	**çarḫa**	چَرْخَه	Hareket-i devriyye ile hareket eden nesne ve nakil ve istimali suhuletli olan, sagîr top ki meydân-ı cenkte istimal olunur.	Farsça cîm (ج) bâbı
3325	1	**198**	**çarḫa-i tîr**	چَرْخَهِ تِيرْ	Çıkrık oku, **sehmu'l-ʿacele**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3326	1	**198**	**cürd**	جُرْد	Yaz eyyamında şiddet-i harâretten öte öte karnı yarılır bir nevi hayvancık, **żarâru'l-leyl**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3327	1	**198**	**cered**	جَرَدْ	Zahmdâr, yaralı olan, **mecrûḥ**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3328	1	**199**	**cerde**	جَرْدَه	Sarı renk at ki koladan açıktır ve renk, **levn** ve babası Arabî anası gayrı cins olan at, **mufriḳ**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3329	1	**199**	**çerz**	چَرْز	Su kenarlarında olur bir kuştur, balıkçıl derler, **ebû'l-melîḥ** ve gece uçup gündüz yatar bir kuşa dahi derler.	Farsça cîm (ج) bâbı
3330	1	**199**	**ceres**	جَرَسْ	Çan, **nâḳûs** ve hayvan boynuna astıkları ötücü nesne, çıngırak ve zindan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3331	1	**199**	**çeres**	چَرَسْ	İçinde üzüm sıkıp şıra eyledikleri havuz ve otlak, **mera** ve bent ve zindan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3332	1	**199**	**çerist**	چَرِسْت	Hâlet-i gazabda dişleri sıkıp arasından seda çıkarmak, **eṭîṭ** ve ıslık çalmak.	Farsça cîm (ج) bâbı
3333	1	**199**	**çerestîden**	چَرَسْتِيدَنْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça cîm (ج) bâbı
3334	1	**199**	**çeresdân**	چَرَسْدَانْ	Dilencinin sadaka mendili.	Farsça cîm (ج) bâbı
3335	1	**199**	**çerşeft**	چَرْشَفْت	Hicveylemek ve müzemmet etmek, **hicv**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3336	1	**199**	**(curʿa)**	**(جُرْعَه)**	Bir yutum su ve kadeh ve şişe ve kapta bakiye kalan şarap ve zarfta bakiye kalan şey.	Farsça cîm (ج) bâbı
3337	1	**199**	**çerġân**	چَرْغَانْ	Ferman üzerine resim olunan tuğrâ-yı şahâne.	Farsça cîm (ج) bâbı
3338	1	**199**	**cerġand**	جَرْغَنْد	Kıyma ile dolmuş koyun bağırsağı, **ʿaşîb**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3339	1	**199**	**çerġande**	چَرْغَنْدَه	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça cîm (ج) bâbı
3340	1	**199**	**çerġûn**	چَرْغُونْ	Kuzu kulağı denilen nebat, **lisânu'l-ḥamel**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3341	1	**199**	**çerġûl**	چَرْغُولْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça cîm (ج) bâbı
3342	1	**200**	**çirk**	چِرْك	Kir, pas, **vesaḫ**, murdarlık ve yaradan akan cerahat ve irin.	Farsça cîm (ج) bâbı
3343	1	**200**	**çerger**	چَرْگَرْ	Mutrib, hanyâ-ger, **muġanni**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3344	1	**200**	**çirkâb**	چِرْكَابْ	Murdar su, bulaşık su, **mâ'-i necis**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3345	1	**200**	**çirk-âlûde**	چِرْك آلُودْ	Murdar, bulaşık, kirli, paslı olan, **ʿabeḳa**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3346	1	**200**	**çerkes**	جَرْكَسْ	Maruf tayfadır, şecaat ve şehâmet ile meşhurdurlar.	Farsça cîm (ج) bâbı
3347	1	**200**	**çerge**	جَرْگَه	Sürgün avı ve avcıların at başı beraber gidip av ettikleri misal ve iki-üç direkli çadır.	Farsça cîm (ج) bâbı
3348	1	**200**	**çerke**	جَرْكَه	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça cîm (ج) bâbı

3349	1	200	çirkin)	(چِرْكِينْ	Zişt, bed-nümâ, bed-sûret, **ḳabîḥ** ve kerih, nahoş ve murdar ve bulaşık ve kirli ve paslı olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3350	1	200	cürüm	(جُرْم)	Günah, kabahat, **iṣm**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3351	1	200	çermek	چَرْمَكْ	Ağırşak denilen nesne ki onu iğe takıp iplik bükerler, **felke**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3352	1	200	cürmnâk	جُرْمنَاكْ	Kabahatli, suçlu olan, **mücrim**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3353	1	200	çermîne	چَرْمِينَه	Köseleden ibaret olan, **ferzûmî**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3354	1	200	çermînedûz	چَرْمِينَه دُوزْ	Papuç dikicisi, **ḳaffâṣ**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3355	1	200	çerend	چَرَنْد	Otlak, çerâgâh, **mera** ve otlayan hayvan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3356	1	200	çerende	چَرَنْدَه	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça cîm (ج) bâbı
3357	1	200	çervîden	چَرْوِيدَنْ	Çare aramak ve seğirtmek, **elheb**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3358	1	200	(cerre)	(جَرَّه)	Sebû, testi ve şarap konacak kap.	Farsça cîm (ج) bâbı
3359	1	200	cürrebâz	جُرَّبَازْ	Doğan tabir olunan kuşun erkeği yahut ak cinsi ve ok, tir, **sehm**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3360	1	201	cerhevâz	جَرْهَوَازْ	Yarasa denilen gece kuşu, şebpere, **ẖaffâṣ**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3361	1	201	çerîden	چَرِيدَنْ	Otlamak, **irtiʿâ'**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3362	1	201	(cerîde)	(جَرِيدَه)	Defter, kitap ve defter kesesi.	Farsça cîm (ج) bâbı
3363	1	201	çerîş	چَرِيشْ	Çerîş denilen nesne ki onunla kâğıt ve bez yapıştırır, **şarṭ** ve yağlı taam.	Farsça cîm (ج) bâbı
3364	1	201	cüzdan)	(جُزْدَانْ	Evrak ve eczâ-i kitâb kodukları zarf.	Farsça cîm (ج) bâbı
3365	1	201	cüzbend	جُزْبَنْد	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça cîm (ج) bâbı
3366	1	201	cezder	جَزْدَرْ	Koyun kuyruğu eritilip yağ süzüldükten sonra kalan nesne, kıkırdak, **şuhâre**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3367	1	201	(cezʿ)	(جَزْع)	Feryat ve zârî eylemek ve vilâyet-i Yemen'e mensup bir nevi **mühre**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3368	1		cezeʿ	جَزَعْ	Kurbağa denilen su mahluku, **ḍıfdaʿ**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3369	1	201	cezef	جَزَفْ	Bilâ-bedel alınan nesne yani bâd-ı hevâ ve müft ve meccânen alınıp ivazı olmayan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3370	1	201	cüz'ẖân	جُزْء خَوانْ	Kıraatta mübtedî olan, cüz okuyan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3371	1	201	ceze	جَزَه	Her nesnenin içi, **lüb**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3372	1	201	cüsbân	جُسْبَانْ	Layık, yakışır, **münasip** olan ve yenleri dar ve boynu kısa bir nevi câme.	Farsça cîm (ج) bâbı
3373	1	201	çespân	چَسْپَانْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça cîm (ج) bâbı
3374	1	201	cesbûs	جَسْبُوسْ	**Nifaḳ**, bir kimseye münafıklık etmek, murailik.	Farsça cîm (ج) bâbı
3375	1	202	cesbûsî	جَسْبُوسِى	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça cîm (ج) bâbı
3376	1	202	çesbîden	چَسْبِيدَنْ	Meyleylemek ve ziyade dilemek ve bir nesne tutmak ve bir cisim bir cisme muttasıl olmak ve yapışmak ve yakışmak.	Farsça cîm (ج) bâbı
3377	1	202	çesbîde	چَسْبِيدَه	Meyleylemiş ve eğilmiş olan ve muvafık ve münasip olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3378	1	202	cüst	جُسْت	Cüsten lafzından fiʿil-i mâzidir, aradı demektir, **tefaḳḳade**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3379	1	202	cest	جَسْت	Cesten lafzından fiʿil-i mâzidir, sıçradı demektir, **veṣebe**.	Farsça cîm (ج) bâbı

3380	1	202	**çüst**	چُسْت	Çabuk, çalak, **serîʿü'l-ḥareke** olan ve yaraşıklı, yakışıklı, yerli yerince, mürettip olan ve güzel, zîbâ, nazik ve birbiri üzerine nesne yığmak ve denk olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3381	1	202	**çistân**	چِسْتَانْ	Yanıltmaç, bilmece, **aġlaẓa**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3382	1	202	**cesten**	جَسْتَنْ	Sıçramak ve kurtulmak, halas olmak ve kaçmak, **inmicâc**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3383	1	202	**cüsten**	جُسْتَنْ	Aramak, **tecessüs**, tefahhus etmek müstakbelinde sîn (س) vâv (و)'a kalb olunup cûyed (جوید) ve cûyende (جوینده) denilir.	Farsça cîm (ج) bâbı
3384	1	202	**cesten-i dil**	جَسْتَنِ دِلْ	Yürek oynaması ve illet-i **ḫafaḳân**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3385	1	202	**ceste**	جَسْتَه	Sıçrayış, atlayış ve derece ve adım, **ḫaṭve**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3386	1	202	**ceste ceste**	جَسْتَه جَسْته	derece derece, azar azar.	Farsça cîm (ج) bâbı
3387	1	202	**cüstî**	جُسْتِی	Cestlik, çabukluk, çalaklık, **sürat**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3388	1	202	**cesek**	جَسَكْ	Renc, mihnet, **bela**	Farsça cîm (ج) bâbı
3389	1	203	**cesver**	جَسْوَرْ	Doğru ve hem-vâr olan ağaç ve ağaç gibi doğru olan her nesne.	Farsça cîm (ج) bâbı
3390	1	203	**cesîden**	جَسِيدَنْ	Meyleylemek, **meyl**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3391	1	203	**çeş**	چَشْ	Tadıcı, **ẕâ'iḳ**, lezzet tecrübe edici olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3392	1	203	**çeşm**	چَشْم	Göz, **ʿayn**, basar, âlet-i bâsira.	Farsça cîm (ج) bâbı
3393	1	203	**çeşmâġir**	چَشْمَاغِرْ	Göz ucuyla bakmak, gerek muhabbeten ve gerek gazaben, **laḥẓ**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3394	1	203	**çeşmâġul**	چَشْمَاغُولْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça cîm (ج) bâbı
3395	1	203	**çeşmâġîl**	چَشْمَاغِيلْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça cîm (ج) bâbı
3396	1	203	**çeşmâver**	چَشْم آوَرْ	Bağ ve bahçelerde meyveden çeşm-i zahmı yani göz değmesini def için bağladıkları nesne ve bir gözü siyah ve bir gözü beyaz at.	Farsça cîm (ج) bâbı
3397	1	203	**çeşmâvîz**	چَشْم آوِيزْ	Avratlar yüzlerine kodukları peçe, **burḳa**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3398	1	203	**çeşmpenâm**	چَشْم پَنَامْ	Cemal, **heykel**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3399	1	203	**çeşmbend**	چَشْم بَنْد	Peçe tabir olunan nesne ki avratlar yüzlerine tutarlar, **burḳa**, kıldan ince işlerler.	Farsça cîm (ج) bâbı
3400	1	203	**çeşmbûs**	چَشْم بُوسْ	Göz öpmek ve göz öpücü olan, **leṣemu'l-ʿayn**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3401	1	203	**çeşmbûsî**	چَشْم بُوسِی	Göz öpmeklik.	Farsça cîm (ج) bâbı
3402	1	203	**çeşmbînâ**	چَشْم بِينَا	Ziyade görücü göz, **ṣâḥib-i baṣîret**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3403	1	203	**çeşm dâşten**	چَشْم دَاشْتَنْ	Ümit etmek, göz tutmak, zira ümit olunan mahale adam göz ile baktığı için tesmiye olunmuştur, **teraṣṣud**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3404	1	203	**çeşmzaḫm**	چَشْم زَخْم	Gözden isabet eden nazar, göz değmek, **işâbet-iʿayn**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3405	1	204	**çeşm zeden**	چَشْم زَدَنْ	Göz eylemek ya'ni göz kırpıp işaret eylemek.	Farsça cîm (ج) bâbı
3406	1	204	**çeşmzede**	چَشْم زَدَه	Göz değmiş âdem olsun hayvan olsun ve istiare tarikiyle işi muradı üzere olmayana derler.	Farsça cîm (ج) bâbı

3407	1	204	**çeşmesâr**	چَشْمَسَارْ	Pınar başı, **menbaʿu'l-mâʾ**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3408	1	204	**çeşmsûzen**	چَشْم سُوزَنْ	İğne ve çuvaldız deliği yani iplik geçtiği delik, **semmü'l-ḫiyâṭ**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3409	1	204	**çeşm-i frengî**	چَشْمِ فِرَنْگِی	Gözlük denilen alet, basariyye, **manẓara**, âlâsı firengistandan geldiği için isim olunmuştur.	Farsça cîm (ج) bâbı
3410	1	204	**çeşmfesâ**	چَشْم فَسَا	Göz ağrısına efsun edici, göz ağrısına okuyucu.	Farsça cîm (ج) bâbı
3411	1	204	**çeşmek**	چَشْمَكْ	Gözlük, **manẓara**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3412	1	204	**çeşmkâvâne**	چَشْم كَاوَانَه	Beyazı çok olup iri olan, göz, **daʿcâʾ**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3413	1	204	**çeşmkâvmîş**	چَشْم كَاوْمِيشْ	Bir nevi iri ve rengîn koyu kırmızı gül, **ʿayn'l-baḳar**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3414	1	204	**çeşmkâv**	چَشْم كَاوْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça cîm (ج) bâbı
3415	1	204	**çeşm kerden**	چَشْم كَرْدَنْ	Göz değirmek, **işâbet-i ʿayn**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3416	1	204	**çeşmgüşte**	چَشْم گُشْتَه	Şaşı olan, **eḥvâl**, eğri bakan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3417	1	204	**çeşme**	چَشْمَه	Pınar, **ʿayn**, su huruç ettiği yer ve iğnenin gözü.	Farsça cîm (ج) bâbı
3418	1	204	**çeşme-i terâzû**	چَشْمَهِ تَرَازُو	Terazinin kebuter geçtiği delik, **ʿaynü'l-mîzân**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3419	1	205	**çeşmesâz**	چَشْمَه سَازْ	Çeşmesi çok olan mahal, **keşîru'l-ʿuyûn**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3420	1	205	**ceşn**	جَشْن	Düğün, **ẓiyafet**, ʿîş ve işret.	Farsça cîm (ج) bâbı
3421	1	205	**çeşen**	چَشْن	Bi-maʿnâhu eydan ve sıtma illeti, **ḥumma**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3422	1	205	**çeşende**	چَشْنْدَه	Tadıcı, **ẕâʾiḳ**, lezzet tecrübe edici olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3423	1	205	**çeşni**	چَشْنِی	Tat, **leẕẕet**, nesnenin kuvvet-i zâʾikaya ettiği tesir.	Farsça cîm (ج) bâbı
3424	1	205	**çeşîd**	چَشِيدْ	Fiʿil-i mâzidir, tattı, **ẕâʾiḳ** manasına.	Farsça cîm (ج) bâbı
3425	1	205	**çeşîden**	چَشِيدَنْ	Tatmak, **ẕevḳ**, bir nesnenin lezzetine bakmak için ağza alınan nesne.	Farsça cîm (ج) bâbı
3426	1	205	**çeşîde**	چَشِيدَه	İsm-i mefʿûldür, tatmış olan, **müẕevvik** ve tadılmış olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3427	1	205	**ceşîde**	جَشِيدَه	Çulhâ, **ḥâʾik**, bez dokuyucu olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3428	1	205	**çeşîr**	چَشِيرْ	Büyük çuval, **ceşîr** ve harar denilen kıldan yapılmış nesne.	Farsça cîm (ج) bâbı
3429	1	205	**(caʿd)**	**(جَعْد)**	Kıvrık saç, kâkül, büklüm, halka ve zülüf.	Farsça cîm (ج) bâbı
3430	1	205	**cağ**	جَغْ	Yağ çıkardıkları kap, yayık, **mimẖaża**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3431	1	205	**cuġ**	جُغْ	Çift süren ve araba çeken öküz boynuna geçirdikleri boyunduruk, **niyr**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3432	1	205	**çaġâne**	چَغَانَه	Bir nevi âlet-i tarab ki çengiler onunla usul tutup raks ederler ve hallaç muştası şeklinde olup bir ucu yarık ve birkaç pul ile donalıdır.	Farsça cîm (ج) bâbı
3433	1	206	**Çaġatay**	چَغَتَايْ	Türk padişahlarından bir padişah veyahut bir kabile namıdır.	Farsça cîm (ج) bâbı
3434	1	206	**çuġd**	چُغْد	Baykuş denilen kuş, **bûm**, puhu kuşu.	Farsça cîm (ج) bâbı
3435	1	206	**cuġd**	جُغْد	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça cîm (ج) bâbı
3436	1	206	**çiġrase**	چِغْرَسَه	Ateş tutmak için demirden yapılan maşa, **milḳaṭ**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3437	1	206	**caġrâbe**	جَغْرَابَه	Su kenarında yeşil ot gibi olan nesne yosun, **ġarmaż**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3438	1	206	**caġzâve**	جَغْزَاوَه	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça cîm (ج) bâbı

3439	1	**206**	**cağzvâre**	جَغْزَوَارَه	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça cîm (ج) bâbı
3440	1	**206**	**çuğuk**	چُغُكْ	Serçe kuşu, **ʿusfûr**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3441	1	**206**	**çağâl**	چَغَلْ	Kocalık sebebiyle yahut gam ve gazap cihetiyle insan yüzünde olan buruşuk, çîn, şenc ve derinden yapılmış bir nevi ibrik ki yolcular esnâ-i râhta istimal ederler.	Farsça cîm (ج) bâbı
3442	1	**206**	**çuğl**	چُغْل	Koğucu, **nemmâm** ve müfsit ve peyg-i şer ve hâce-i fesâd olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3443	1	**206**	**çağulḫûr**	چَغُلْخُورْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça cîm (ج) bâbı
3444	1	**206**	**çuğulḫûrî**	چُغُلْخُورِى	Müfsitlik, nemmâmlık, **fesat**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3445	1	**206**	**çuğûl**	چُغُولْ	Serçe kuşu, **ʿuşfûr**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3446	1	**206**	**cefâ**	جَفَا	Cevr, sitem, **ẓulüm**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3447	1	**206**	**cefâpîşe**	جَفَاپِيشَه	Cefakâr, **ẓalim**, merhametsiz olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3448	1	**206**	**cefakâr**	جَفَاكَارْ	Zihne ve gönüle keder ve ıztırap veren merhametsiz, **ẓalim** ve adaletsiz olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3449	1	**207**	**cefakeş**	جَفَاكَشْ	Cefaya mütehammil olup çeker olan, **ṣâbir**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3450	1	**207**	**çift**	چِفْت)	Eş, **zevc** olan tek olmayan ve iki olan ve iki adedine taksim olunması mümkün olan ve dahi her nesne ki bir nesne ile mukabil ola her birisinin ahirine çift derler, ere avradı ve avradı erine nispetle çift dedikleri bu kabildendir, Fârisîde zamîr-i müʾennes olmadığı için ikisine de çift derler.	Farsça cîm (ج) bâbı
3451	1	**207**	**cüft**	جُفْت	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça cîm (ج) bâbı
3452	1	**207**	**çeft**	چَفْت	Çardak, **ġurfe**, tahte-pûş, mehtâbiye ve kubbe ve divanhane.	Farsça cîm (ج) bâbı
3453	1	**207**	**ceften**	جَفْتَنْ	Meyleylemek, eğilmek, **inḥinâʾ** ve üzüm asmasına herk eylemek.	Farsça cîm (ج) bâbı
3454	1	**207**	**cüften**	جُفْتَنْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça cîm (ج) bâbı
3455	1	**207**	**cüftgâv**	جُفْت گَاوْ	Çift sürmek için koşulan öküz, **fedân**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3456	1	**207**	**çifte)**	چِفْتَه)	İki art ayağıyla beraber tepmek, **refs**, at ve katır vesair dört ayaklı hayvan tepmesi ve oturak yeri ve nisaların ayak ortası.	Farsça cîm (ج) bâbı
3457	1	**207**	**çeftîden**	چَفْتِيدَنْ	Meyleylemek, **meyil**, eğilmek.	Farsça cîm (ج) bâbı
3458	1	**207**	**(cefr)**	**(جَفْر)**	Üzerine yazı yazılan deri, ceylan derisi olsun gayrı olsun.	Farsça cîm (ج) bâbı
3459	1	**208**	**çefsîden**	چَفْسِيدَنْ	Tutmak, yapışmak, **lezḳ**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3460	1	**208**	**çefsîde**	چَفْسِيدَه	Yapışmış olan, **melzûḳ**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3461	1	**208**	**çifûd)**	چِفُودْ)	Yehûd taifesinden olan kimse, **Yahudi**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3462	1	**208**	**çaḳâçâḳ**	چَقَّاچَاقْ	Kılıç birbirine vurmaktan hasıl olan seda.	Farsça cîm (ج) bâbı
3463	1	**208**	**çuḳundur)**	چُقُنْدُرْ)	Şalgama benzer kırmızı bir nevi nebat, ondan turşu ederler.	Farsça cîm (ج) bâbı
3464	1	**208**	**çaḳîden**	چَقِيدَنْ	Kazık ve mıh kakmak, **ḳarʿ.**	Farsça cîm (ج) bâbı
3465	1	**208**	**çek**	چَكْ	Berat, **ḥüccet**, temessük ve tapu tezkeresi, **şak** ve hallaç dokumaya ve yağ çıkarmak için istimal olunan alet, yayık, **mimḫaża**.	Farsça cîm (ج) bâbı

3466	1	**208**	**çekâçâk**	چَكَاچَاكْ	Silah birbirine vurmaktan hasıl olan seda.	Farsça cîm (ج) bâbı
3467	1	**208**	**çekâçek**	چَكَاچَكْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça cîm (ج) bâbı
3468	1	**208**	**cekâd**	جَكَادْ	Çil tabir olunan kuş, **ferfûr** ve dağ tepesi.	Farsça cîm (ج) bâbı
3469	1	**208**	**çügâse**	چُگَاسَه	Kirpi tabir olunan hayvan, **ḳunfuz**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3470	1	**208**	**çegâl**	چَگَالْ	Ağır ve kesif olan, **saḳil** ve ok nişangâhı.	Farsça cîm (ج) bâbı
3471	1	**208**	**çekâle**	چَكَالَه	Damla, **ḳaṭre**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3472	1	**208**	**çekân**	چَكَانْ	Çekîden lafzından ism-i fâʿildir, damlayıcı.	Farsça cîm (ج) bâbı
3473	1	**208**	**çekânîden**	چَكَانِيدَنْ	Damlamak, katre katre akmak, **ḳaṭran**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3474	1	**208**	**çekâv**	چَكَاوْ	Toygar kuşu, ḥaz…	Farsça cîm (ج) bâbı
3475	1	**208**	**çekçâk**	چَكْچَاكْ	Silah birbirine vurmaktan hasıl olan seda ve buse yani öpmekten hasıl olan ses.	Farsça cîm (ج) bâbı
3476	1	**208**	**çekçek**	چَكْچَكْ	Kılıç ve bıçak ve çûb-ı dest ve emsalinin darbından hasıl olan seda ve suyun katre katre damlasından çıkan avaz ve şiddet-i şitâdan veyahut lerziş-i vücûddan dişlerin birbirine vurduğundan sâdır olan seda.	Farsça cîm (ج) bâbı
3477	1	**209**	**ciğer)**	(جِگَرْ	Bağır ve **kebd** denilen âlet-i bâtına ki safra denilen yeşil su onda hasıl olup mideye cereyan ederek hazm-ı taʿâma medâr ve bir nevi illete giriftar olduğunda mide fesadı ve sarılık illeti ve emrâz-ı muhtelife-i sâʾire terettüp eder ve bu alete hassaten karaciğer tesmiye olunup akciğer bilakis âlet-i teneffüstür ki yürekten ona gelen siyah kan hevâ-yı nesimîye yahut tesirine o alet derununda mazhar olarak tathîr olunduktan sonra akciğerden yine yüreğe iletilip yürekten şah damarları vasıtasıyla cemʿ-i aʿzâ-yı bedene âb-ı hayât misilli taksim ve tecrübe olunur.	Farsça cîm (ج) bâbı
3478	1	**209**	**cigerâgend**	جِگَرْ آكَنْد	Mumbar, **ʿaşîb** ve şirdân ve emsali nesne.	Farsça cîm (ج) bâbı
3479	1	**209**	**cigerbend**	جِگَرْبَنْد	Bağırsak, **miʿâ**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3480	1	**209**	**cigerḫârî**	جِگَرْخَوارِی	Gam ve **ġuṣṣa** ve endûh-ı külliye.	Farsça cîm (ج) bâbı
3481	1	**210**	**cigerdûz**	جِگَرْدُوزْ	Adamın ciğerini sakb edip delik deşik edici olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3482	1	**210**	**cigersûz**	جِگَرْسُوزْ	Ciğer yakıcı, keder verici olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3483	1	**210**	**ciğerkûşe**	جِگَرْكُوشَه	Ciğerin ziyadesi, **ziyâdetü'l-kebd** ve aziz ve şerif ve harîm tutulan nesne ve istiare tarikiyle evlat demektir, Arabîde **evladunâ ekbâdunâ** dedikleri gibi.	Farsça cîm (ج) bâbı
3484	1	**210**	**çekre**	چَكْرَه	Sudan sıçrayan katre, **raşḥa** ve su üzerine gelen köpük, **zebd**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3485	1	**210**	**cekerî**	جَكَرِی	Ayrık otu denilen nebat, **necîl**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3486	1	**210**	**çeklîz**	چَكْلِيزْ	Zahmet-i velâdet, **veceʿu'l-vilâdet**, çocuk doğurmakta çekilen zahmet.	Farsça cîm (ج) bâbı
3487	1	**210**	**çükündür**	چُكُنْدُرْ	Şalgama benzer kırmızı bir nevi nebat ki ondan turşu ederler.	Farsça cîm (ج) bâbı
3488	1	**210**	**çekiç**	چَكُوچْ	Demirden mamul bir alettir ki onunla nesne mıhlarlar, çekiç, **mîḳaʿa**.	Farsça cîm (ج) bâbı

3489	1	210	cikûngî	چِكُونْگِى	**Keyfiyet**, bir nesnenin ne türlü mevcut veya vaki olduğu halet.	Farsça cîm (ج) bâbı
3490	1	210	çeke	چَكَه	**Damla**, **ḳaṭre**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3491	1	210	çekîde	چَكِيدَه	Damlamış olan, **muḳaṭṭar** ve damla, **ḳaṭre**, çekîden lafzından ism-i mefʿûldür.	Farsça cîm (ج) bâbı
3492	1	210	çekîzek	چَكِيزَكْ	Bir marazdır ki bevl mesaneden katre katre iner, Arabîde (**taḳṭîru'l-bevl**) derler.	Farsça cîm (ج) bâbı
3493	1	211	çekîden	چَكِيدَنْ	Damlamak, katre katre akmak, **ḳaṭarân**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3494	1	211	cil	جِلْ	Bıçak ve balta ve emsali nesnelerin sapı, **ḳabża**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3495	1	211	çul	جُلْ	Türkîde cîm-i Fârisî ile çul tabir olunan kıldan dokunmuş hayvan örtüsü **velîce.**	Farsça cîm (ج) bâbı
3496	1	211	culâb	جُلَابْ	Müshil olan devalardan biri.	Farsça cîm (ج) bâbı
3497	1	211	calâb	جَلَابْ	Avratlar kulaklarına taktıkları küpe, menkûş, **raʿşe**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3498	1	211	(cellat)	(جَلَادْ)	Kabahatlilerin katl ve idamına memur olan kimse.	Farsça cîm (ج) bâbı
3499	1	211	cilâdâde	جِلَادَاده	Cilalı, **mücella**, parlak ve musaykal olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3500	1	211	çelâs	چَلَاسْ	Taamı sofraya getirmezden evvel her kaptan birkaç lokma yiyen, **lûles**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3501	1	211	cilâger	جِلَاگَرْ	Ayna ve kılıç ve gayrı nesnelere cila verici.	Farsça cîm (ج) bâbı
3502	1	211	celâger	جَلَاگَرْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça cîm (ج) bâbı
3503	1	211	cilânger	جِلَانْگَرْ	Demir kilit ve anahtar yapan adam, çilingir, **ḳufeylâtî**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3504	1	211	cullâh	جُلَاهْ	Kumaş dokuyucu ve bez dokuyucu, çulha, **ḫâyik**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3505	1	211	çeleb	چَلَبْ	Pirinçten mamul tepsi gibi iki nesnedir ki çalgı arasında birbirine vurulup ahenge münasip ahenk ederler, zil, zenc ve âşub, fitne.	Farsça cîm (ج) bâbı
3506	1	212	celeb	جَلَبْ	Orospu olan avrat, **faḥişe** ve çalpara ve turfanda nesne.	Farsça cîm (ج) bâbı
3507	1	212	cilbâb	جِلْبَابْ	Cibindanlık nevinden bir örtü, **kinne** ve pîr-i fânî ve ibrişimden dokunmuş sineklik.	Farsça cîm (ج) bâbı
3508	1	212	celbîz	جَلْبِيزْ	Gammaz, **müfsit** ve nâ-bekâr olan ve yuların sapı, **muḳavvid**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3509	1	212	celdbâz	جَلْدبَازْ	Çabuk, **seri** ve çalak olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3510	1	212	celdkâdem	جَلْدقَدَمْ	Ayağı çabuk olan, **serîʿü'l-ḳadem**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3511	1	212	celdmizâc	جَلْدمِزَاجْ	Çabuk gazaba gelir olan, **ġażûb**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3512	1	212	celdî	جَلْدِى	Çabukluk, **sürat**, çalaklık.	Farsça cîm (ج) bâbı
3513	1	212	çulḳûze	چُلْقُوزَه	Çam ağacı yemişi, **şanevber**, çam fıstığı.	Farsça cîm (ج) bâbı
3514	1	212	celvend	جَلْوَنْد	Çerağ, aydınlık, **ziya**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3515	1	212	çelûd	چَلُودْ	kasaba, **şehr**, büyük köy.	Farsça cîm (ج) bâbı
3516	1	212	cilve	جِلْوَه	Naz ile salınmak, **ihtizâz**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3517	1	212	cilveger	جِلْوَه‌گَرْ	Cilve ve naz edici ve zuhur edici, **müdellil**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3518	1	212	cilvegünân	جِلْوَه‌كُنَانْ	Cilve ve naz ve eda ederek, **tedeʿʿub**.	Farsça cîm (ج) bâbı

3519	1	**212**	**cilvegâh**	جِلْوَگَاهْ	Gelin odası, **ḫicle,** gerdek-hâne ve zuhur mahalli.	Farsça cîm (ج) bâbı
3520	1	**212**	**cilvegeh**	جِلْوَگَهْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça cîm (ج) bâbı
3521	1	**212**	**celvîd**	جَلْوِيدْ	Askerin güzidesi, merd-i bahâdır, **şeci**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3522	1	**212**	**celvîz**	جَلْوِيزْ	Gammaz, **müfsit** ve nâ-bekâr olan ve yuların sapı, **muḳavvid**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3523	1	**213**	**çile**	چِلَه	Ok yayına takılan ipek, sicim, **veter** ve kırk gün müddet-i imtidâdı olan sıkıntı ve muzâyaka.	Farsça cîm (ج) bâbı
3524	1	**213**	**cille)**	(جِلَه	Sufilerin halvette çıkardıkları erbaʿîn ve fasl-i şitâda vaki olan sayılı günler ki kırk gün itibar ederler, **erbaʿîn** tesmiye olunur ve avratların vazʿ-ı hamelden sonra eyyâm-ı nifâsları kırk olsun eksik olsun ıtlak olunur.	Farsça cîm (ج) bâbı
3525	1	**213**	**cile-i dî**	جِلَهِ دِى	Kış günlerinde maʿdûd olan kırk gün, **erbaʿîn**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3526	1	**213**	**çelîpâ**	چَلِيپَا	Nasârâların kullandıkları haç, **ṣalîb** ve her ne ki pîc ü tâb ola ona da çelipâ derler.	Farsça cîm (ج) bâbı
3527	1	**213**	**çelîden**	چَلِيدَنْ	Kemirmek ve gevmek; mesela, at gemini gevmek ve it kemiği kemirmek ʿ**arm** ve **derdere** gibi.	Farsça cîm (ج) bâbı
3528	1	**213**	**cem**	جَمْ	İsm-i cinstir, her sultan-ı âl-i şân-ı zü'l-iktidâra Cem ıtlak olunur ve husûsiyle mülûk-ı mâziyeden Cemşîd-nâm padişahtan tahfif edip Cem derler.	Farsça cîm (ج) bâbı
3529	1	**214**	**çüm**	چُمْ	Laf vurmak ve tefâhur etmek, **tefâḫur** ve üzüm cibresi ve kış, soğuk.	Farsça cîm (ج) bâbı
3530	1	**214**	**çim**	چِمْ	Su üzerinde ve su kenarlarında olan yeşil nesne, yosun, **aġşer**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3531	1	**214**	**cemmâz**	جَمَّازْ	Göz ucuyla bakmak, **ṭannâz** ve tırnaklı kuş ve yırtıcı hayvanın sıfatı olup o münasebetle haramilere dahi derler.	Farsça cîm (ج) bâbı
3532	1	**214**	**cemmâş**	جَمَّاشْ	Yırtıcı kuş ve haramiler ve istiare tarikiyle mahbubun gözü vasfında irat olunur.	Farsça cîm (ج) bâbı
3533	1	**214**	**çomaḳ)**	(چُمَاقْ	Gürz ve topuz denilen cenk aleti ve başı topuz olan değnek, **debbûs**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3534	1	**214**	**çemân**	چَمَانْ	Salınıcı, **mühteziz,** hırâman ve naz ile yürüyücü ve piyâle-i şarâb yani şarap kadehi ve meclis-i hâs.	Farsça cîm (ج) bâbı
3535	1	**214**	**çemânîden**	چَمَانِيدَنْ	Salınmak, **ihtizâz**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3536	1	**214**	**çümçüme**	چُمْچُمَه	Ayak sesi, yürürken zahir olan seda, **ṣâḫatü'l-ḳadem**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3537	1	**214**	**çömçe**	چُمْچَه	Ağaçtan yapılmış çanak ve kadeh ve kepçe, Türkîde çamçaḳ derler, **mişle**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3538	1	**214**	**cemrbûr**	جَمْرْبُورْ	Dört ayağı ve alnı ve karnı altı beyaz olan at, **muʿaḫḫam**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3539	1	**215**	**(cemre)**	**(**جَمْرَه	Şiddet-i harâret ve ateş tanesi ve evvel bahara karîb hava ve su ve arzın issilenmeye başladıkları mevsim ki üç cemredir, evvel havaya, baʿde suya ve baʿde arza düşer ve menâsik-i hacdan olarak bir defa taş atılması.	Farsça cîm (ج) bâbı
3540	1	**215**	**cimri**	جِمْرِى	Miskin, **ḫasis**, alçak meşrep olan.	Farsça cîm (ج) bâbı

3541	1	**215**	**cemist**	جَمِسْت	Gök renk, kıymeti alçak bir taştır, madenden hasıl olur Medine-i Münevvere'den üç merhale baʿid safra-nâm mevzide olur.	Farsça cîm (ج) bâbı
3542	1	**215**	**çemşâk**	چَمْشَاكْ	Papuç, **medâs**, kefş.	Farsça cîm (ج) bâbı
3543	1	**215**	**çemşek**	چَمْشَكْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça cîm (ج) bâbı
3544	1	**215**	**Cemşîd**	جَمْشِيدْ	Mülûk-ı mâziyeden meşhur nâmdâr bir padişah, hekim meşrep idi, intizâm-ı âlem için ekser sanayi onun ihtirâʿıdır, çadır ve hamam yapmak ve tabl ve zurna ve envaâ-i sazlar ve üzümü sıkıp şarap eylemek ve ibrişim kurduyla ibrişim hasıl etmek ve iplik ve yün eğirmek ve bükmek ve dokuyup esvap etmek ve çulhalık ve terzilik ve tayin ve tertîb-i asker ve âyîn-i dîvân ve terbiye-i evlâd ve asker ve envâ-i ıtriyyat ve edhan peyda eylemek ve şehirden şehire ve köyden köye yol açmak ve dağ ve tepeleri kestirip şâhrâh yol etmek ve menâzilde misafirhane ve imaret etmek ve kuyu kazdırıp su çıkarmak ve harklar kazdırıp su akıtmak fi'l-cümle onun icadıdır ve derler ki ecinne ve şeyâtîn ona maskara idi, üçyüz yıl padişah oldu ve hiç hasta olmadı, bazı rivayette kendi suretinde esnâm yaptırıp ırak vilayet ve şehirlere gönderirdi, orada kendi tarafından hakim olan kimse senede bir defa o sanemi envâ-i murassaʿât ile müzeyyen ve çıkarıp halka gösterirdi derler, bundan muradı halk itaatten udûl etmeyip işlerine meşgul olup inkiyâdların tekit ve temhîd için etmiş ola ve lafz-ı cemşid lafz-ı mürekkebdir, cem (جَمْ) ile şîd (شِيد)'dir ki cem ulu padişah; şîd afitâb manasınadır, kendi gayet mahbup olduğundan âfitâba teşbîhen bu isimle tesmiye eylediler ve Hazret-i Süleyman aleyhisselam'a ve İskender-i Zülkarneyn'e dahi Cemşîd derler, ama beynlerinde fark budur ki cam ve şarap ve sanayi-i mezkûre zikrolundukta Cemşîd murat olur ve bâd ve taht ve mülk-i cihân yâd olundukta Hazret-i Süleyman murat olunur ve ayna ve emsali anladıkta İskender murat olunur.	Farsça cîm (ج) bâbı
3545	1	**217**	**cemaʿdân**	جَمَعْدَانْ	Yolcu için yapılan bir nevi muhafaza, **ḫarîṭa**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3546	1	**217**	**cemiyyetgâh**	جَمْعِيَّتْگَاهْ	Cemiyet mahalli, cemiyet mekânı, **dâru'l-cemaʿa**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3547	1	**217**	**çemen**	چَمَنْ	Düz, hem-vâr olan, çayır ve bağ ve bahçe ve gülistan mahalli ve ağaçlık, gölgelik mahal, **lüsâs**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3548	1	**217**	**çemenbed**	چَمَنْبَدْ	Bağban, **nâṭûr**, bahçıvan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3549	1	**217**	**çemenpîrâ**	چَمَنْپِيرَا	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça cîm (ج) bâbı
3550	1	**217**	**çemenzâr**	چَمَنْزَارْ	Düz, hem-vâr, yeşil, çayır, **meẕâẕ**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3551	1	**217**	**çemenistân**	چَمَنْسِتَانْ	Çimenlik olan mahal, **lüsâsî**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3552	1	**217**	**çemenşuffe**	چَمَنْصُفَّه	Bahçede çimen kaplı oturmaya mahsus set, **suffe-i-lüsâs**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3553	1	**217**	**çemûş**	چَمُوشْ	Bed-fiil, leked-zen yani çifte atıcı at yahut katır, **żarûḫ**.	Farsça cîm (ج) bâbı

3554	1	218	**cumhur**	**(**جُمْهُورْ**)**	Hakimlerin intihabı olup padişahsız olan devlet ve cemaat ve kavl-i vâhide kail olan âlimler cemaati.	Farsça cîm (ج) bâbı
3555	1	218	**çemîd**	چَمِيدْ	Çemîden lafzından fiʿil-i mâzîdir, salınıp yürüdü ve seyr-i sülûk etti, **ihtezez** manasına.	Farsça cîm (ج) bâbı
3556	1	218	**çemîden**	چَمِيدَنْ	Naz ile salınmak, ve meyletmek, **tezâyuġ**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3557	1	218	**çemîde**	چَمِيدَه	Naz ile salınıcı, **mühteziz**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3558	1	218	**çemîn**	چَمِينْ	Bevl, **ġaiṭa**, çiş.	Farsça cîm (ج) bâbı
3559	1	218	**cenâb**	جَنَابْ	Kapı ardına dayadıkları ağaç ve kadir ve mertebe ve kapı önünde olan sundurma.	Farsça cîm (ج) bâbı
3560	1	218	**cünâbe**	جُنَابَه	İkiz doğan çocuk, **tevʾem**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3561	1	218	**çenâḫ**	چَنَاخْ	Eyer kaşı, **ḳarabûs**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3562	1	218	**cenâġ**	جَنَاغْ	Bi-maʿ nâhu eydan	Farsça cîm (ج) bâbı
3563	1	218	**çenâr**	چَنَارْ	Maruf ağaçtır, **ṣınâr**, gayet ulu olur, Türkîde cîm (ج)'in kesriyle çınar derler, meşhurdur ki mürur-ı ezmine ile bu ağaçtan peyda olup tamamen yanar.	Farsça cîm (ج) bâbı
3564	1	218	**çünâk**	چُنَاكْ	Hayvan besledikleri mekân, kümes, **ḳunn**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3565	1	218	**çenân**	چَنَانْ	Çalışıcı, uğraşıcı, saʿî ve ikdam edici, **muḳdim**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3566	1	218	**çünân**	چُنَانْ	İnceleyen manasına şöyle böyle, şu tarz demek, aslı çûn-ân (چُون آنْ)'dır telaffuzunda tahfifen vavı hazf olunup işbâʿ -ı damme ile istimal olunur, murâd-ı maʿ na teşbihi ifade eder, **hakeẕa**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3567	1	218	**cenâne**	جَنَانَه	Yürek, **ḳalp**, gönül.	Farsça cîm (ج) bâbı
3568	1	219	**cinâyetkâr**	جِنَايَتْكَارْ	Suç ve kabahat sahibi olan, **mücrim**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3569	1	219	**cenb**	جَنْب	**Nezd**, **ʿind**, yan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3570	1	219	**cünbân**	جُنْبَانْ	Hareket edici, **müteḥarrik**, harekette olan, salınan ve salınarak hareket ederek ve tahrik edici olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3571	1	219	**cünbânî**	جُنْبَانِى	Cünbânlık, tahrik edicilik, **taḥrik**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3572	1	219	**cünbed**	وُنْبَدْ	Kümbet, kemer, kubbe, **ṭâḳ**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3573	1	219	**cünbede(t)**	جُنْبَدَهْ	Bi-maʿ nâhu eydan	Farsça cîm (ج) bâbı
3574	1	219	**çember)**	چَنْبَرْ)	Halka resmine girmiş, ince ve yassı ve uzun nesne ki fıçı ve def vesair nesnelerin etrafına bağlarlar, **sebîbe**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3575	1	219	**cümbüş**	جُنْبُشْ	Cenbîden lafzından ism-i mastardır, hareket manasına, deprenmek, **ḥareke(t)** ve oynamak.	Farsça cîm (ج) bâbı
3576	1	219	**çünbîden**	چُنْبِيدَنْ	Deprenmek, **hîcân** [heyecan].	Farsça cîm (ج) bâbı
3577	1	219	**cennetmekân**	جَنَّتْ مَكَانْ	Mekanı cennet olan, cennette bulunan, **cennetü'l-maḳâm.**	Farsça cîm (ج) bâbı
3578	1	219	**cenc**	جَنْج	Sığır ve öküz avazı.	Farsça cîm (ج) bâbı

3579	1	219	cencek	جَنْجَكْ	Yonca otu tabir olunan nebat, **fiş**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3580	1	219	çend	چَنْد	Miktar, **adet** ve gayrıda istimal olunur, ne kadar, ne miktar, birkaç, üç beş on misilli adet.	Farsça cîm (ج) bâbı
3581	1	219	çendâ	چَنْدَا	Mikdâr-ı adedden sualdir, ne kadar demek "**kem**" manasına.	Farsça cîm (ج) bâbı
3582	1	220	çendân	چَنْدَانْ	O kadar, ne kadar, her ne kadar, cend (جند) ile ân (آن)'dan mürekkeptir, "o denli" manasına müfret olduğu halde sandal ağacı ve Çin şehirlerinden bir şehr-i muazzam ismidir.	Farsça cîm (ج) bâbı
3583	1	220	çendânbûd	چَنْدَانْ بُودْ	Tâ ân zamân ve tâb-ı haddi yani ta o vakit ve tâber-hadde demektir.	Farsça cîm (ج) bâbı
3584	1	220	cendere)	(جَنْدَرَه	Kumaş perdaht etmeğe müstamel bir alet ve mücellitlerin kâğıt kıstırmaya istimal ettikleri alet, **milzeme**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3585	1	220	cündere	جُنْدَرَه	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça cîm (ج) bâbı
3586	1	220	cenden	جَنْدَنْ	Demir ve polat ve gayrı nesnelerin pasını açmak ve sandal ağacı.	Farsça cîm (ج) bâbı
3587	1	220	cinsitân	جِنْسِتَانْ	Cinlerin memleketi, **beledü'l-cinn**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3588	1	220	cenk	جَنْك	Düşman ile dövüşmek, top ve silah ile dövüşmek, **muḥarebe**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3589	1	220	cink	جِنْك	Çizme ökçesine vazolunup hayvanı sürmeye medar olan demir, **mahmuz**, **minḳâru'l ḫuf**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3590	1	220	cünk	جُنْك	Çolak, **eşel** ve kuruyup atıl olan el ve büyük sefine ve gelinlerin cihazı.	Farsça cîm (ج) bâbı
3591	1	220	çenk	چَنْك	Bir nevi çalgı aleti ve pençe, tırnak, **ẓufr**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3592	1	221	çengâr	چَنْگَارْ	Bir nevi yeşil boya ve pul pul münakkaş olan at.	Farsça cîm (ج) bâbı
3593	1	221	cenkâr	جَنْكَارْ	Demir pası, küf, **kerc** ve yeşil boya, jinkâr.	Farsça cîm (ج) bâbı
3594	1	221	çengâl	چَنْگَالْ	El, pençe, **miḫleb**, aslı hayvan pençesine derler, istiare tarikiyle insanda dahi istimal olunur.	Farsça cîm (ج) bâbı
3595	1	221	cengâver	جَنْگَاوَرْ	Cenkçi, kavgacı. **muḥarip**, yiğit olan ve fitne koparıcı ve kavga karıştırıcı olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3596	1	221	cenk-i calâb	جَنْكِ جَلَابْ	**Mekr** ve hile ve hudʿa ve bir nesneyi geri yani tehir etmek.	Farsça cîm (ج) bâbı
3597	1	221	cengcû	جَنْگجُو	Kavga arayıcı olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3598	1	221	cengel	جَنْگَلْ	Pek sık ağaçlık, **ġarîf** ve sazlık mahal.	Farsça cîm (ج) bâbı
3599	1	221	çengel	چَنْگَلْ	Ucu geri çevrilmiş olan çubuk, **minşel** kanca ve olta iğnesi misilli ve ağaçlık, ormanlık mahal ve el, pençe.	Farsça cîm (ج) bâbı
3600	1	221	çenkülâhî	چَنْكُلَاهِى	Çaylak denilen hayvan, **şûḫâ**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3601	1	221	cengülâhî	جَنْگَلَاهِى	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça cîm (ج) bâbı
3602	1	221	cengelistân	جَنْگَلِسْتَانْ	Ağaçlık ve sazlık orman olan mahal, **ġayża**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3603	1	221	çengelistân	چَنْگَلِسْتَانْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça cîm (ج) bâbı
3604	1	221	çengülûk	چَنْگُلُوكْ	Âdem ve dört ayaklı hayvanın eli ve ayağı, eğri ve nâ-rast olmak, **mażbûn**.	Farsça cîm (ج) bâbı

3605	1	**221**	**Çeng-i meryem**	چَنْگِ مَرْيَمْ	**Buhûr-ı Meryem** tabir olunan şükûfedir ki beş parmak gibi olur, Hazret-i Meryem esnâ-i vazʿında onu tuttu, mecmuʿu'l-fürste mesturdur ki zen-i hâmil vazʿ-ı hamelde usret çekse o otu suya korlar, ıslanıp birbirinden cüda olduğu gibi bi-emrillahi teala o avrat vazʿ-ı hamel eder.	Farsça cîm (ج) bâbı
3606	1	**222**	**cengî**	جَنْگِی	Cenkçi, kavgacı olan, **muḥarip**, âdem olsun, at ve fil ve her ne olursa olsun hatta horoza dahi sıfat ederler ve cest ve çabuk olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3607	1	**222**	**çengî**	چَنْگِی	**Raḳḳaṣ**, köçek.	Farsça cîm (ج) bâbı
3608	1	**222**	**cengîden**	جَنْگِیدَنْ	Kavga ve niza eylemek, muharebe eylemek, **mücadele**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3609	1	**222**	**Çingîr**	چَنْگِیزْ	Moğolân padişahının ismidir, keyfiyyet-i hurûcu Tabâkat-ı Nâsırî'de tafsila mezkurdur ve menkuldür ki Vilâyet-i Herat'ta yirmi dört kere yüz bin adam katl eyledi ve kendine mahsus şeriat ihtirâʿ edip adını **töre** koymuş idi ve cemʿ-i ömründe askerine bir yerde inhizâm vaki olmamıştır, Çingiz dahi derler.	Farsça cîm (ج) bâbı
3610	1	**222**	**(cenup)**	(جَنُوبْ)	Şimalin mukabili olan taraf ve şark tarafından esen rüzgar.	Farsça cîm (ج) bâbı
3611	1	**223**	**çine**	چِنَه	Kuş yemi, **ḥabbe**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3612	1	**223**	**çene)**	(چَنَه	Çene, **fekkün esfel**, ağzın alt çenesi.	Farsça cîm (ج) bâbı
3613	1	**223**	**çenedân**	چِنَه‌دَانْ	Kuş kursağı, **ḥavṣala**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3614	1	**223**	**cenîb**	جَنِیبْ	Yedek at, **merżûm**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3615	1	**223**	**çinîbe**	چِنِیبَه	Yürek, **ḳalp**, dil, gönül.	Farsça cîm (ج) bâbı
3616	1	**223**	**çinîde**	چِنِیدَه	Devşirilmiş, toplanmış olan, **muḳtaṭif**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3617	1	**223**	**çünîn**	چُنِینْ	Buncılayın, böyle, bu tarz, bu vechile, **miṣli hâẕâ** manasına aslı çûn-în (جون این)'dir, tahfifen vav (و) ile elif (ا) hazf olunmuştur.	Farsça cîm (ج) bâbı
3618	1	**223**	**cenîver**	جَنِیوَرْ	Sırat köprüsü, **ṣıraṭ**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3619	1	**223**	**cev**	جَوْ	Arpa, **şaʿîr** ve altının doksan ayarına derler yani doksan altı miskal altına dört miskal gümüş izafe olunmuş ateşe dayanmak için zammederler, Arabîde teşdid-i vâv ile cevv (جَوّ) bâlâ-yı hevâ yani mabeyn-i arz ve semaya derler, ekser (cevv-i hevâ) istimal olunur.	Farsça cîm (ج) bâbı
3620	1	**223**	**çû**	چُو	Gibi, **miṣl** manasında edât-ı teşbîh ve çünkü manasında edât-ı sebebiyyet-i Fârisîdir ve vakit manasın(ı) ifade eder.	Farsça cîm (ج) bâbı
3621	1	**223**	**cevâbdih**	جَوَابْدِهْ	Cevap veren, cevap verici olan, **mucip**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3622	1	**223**	**cevâbnâme**	جَوَابْنَامَه	Mektuba mukabil yazılan mektup.	Farsça cîm (ج) bâbı
3623	1	**224**	**cüvâz**	جُوَازْ	Havan denilen alet ki onunla nesne dövüp hurda ederler, dibek, **mihrâs**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3624	1	**224**	**cuvâl**	جُوَالْ	Buğday ve arpa ve sair konulan zarf ki ekser kıldan ve ketenden ederler, **ledd**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3625	1	**224**	**çuval**	جُوَالْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça cîm (ج) bâbı

3626	1	**224**	**cevaldûz**	جَوَالْدُوزْ	İğneden büyük çuval ve torba diktikleri iğne, **misle** ve çuval dikici olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3627	1	**224**	**çuvalduz**	چوالدُوزْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça cîm (ج) bâbı
3628	1	**224**	**cüvân**	جُوَانْ	Genç olan, sinni az olan âdem ve sade ve mahbup ve yiğit ve taze (**civan**) dahi derler, **şâb**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3629	1	**224**	**cevânbaḫt**	جَوَانْبَخْت	Sâhib-i talʿat, bahtı açık olan, ekser nev-resîde yiğitler vasfında irat ederler, cim'in zammıyla da zebân-zeddir.	Farsça cîm (ج) bâbı
3630	1	**224**	**civanmert**	جُوَانْمَرْد	Kerim, **seḫî**, bezûl ve sâhib-i himmet ve ehl-i mürüvvet olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3631	1	**224**	**cüvânmerdî**	جُوَانْمَرْدِی	Kerem, civanmertlik, **seḫâvet**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3632	1	**224**	**cevânî**	جَوَانِی	Gençlik, **şebâb**, tazelik.	Farsça cîm (ج) bâbı
3633	1	**224**	**cevâhirî**	جَوَاهِرِیّ	Cevahirci, kuyumcu, **fettân**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3634	1	**224**	**çûb**	چُوبْ	Değnek ve çubuk, **ʿukâze** ve her kesilmiş ağaç.	Farsça cîm (ج) bâbı
3635	1	**225**	**cûb**	جُوبْ	Peltek lisanında lükneti olan kimse, **elken**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3636	1	**225**	**çoban)**	چُوبَانْ)	Koyun ve keçi otlağa getiren, **râʿî** ve tımar ve himayet eden kimse.	Farsça cîm (ج) bâbı
3637	1	**225**	**cobân**	جُوبَانْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça cîm (ج) bâbı
3638	1	**225**	**cûbpâre**	جُوبْپَارَه	Ağaç parçası yonga, **ḳużâye**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3639	1	**225**	**cev be-cev**	جَوْبَجَوْ	Pare pare, tane tane, zerre zerre, **şuḳḳa şuḳḳa**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3640	1	**225**	**cûbḫâr**	جُوبْخَارْ	Ağaç kurdu denilen hayvancık, **ürażа** ve değnek vurulmuş adam yani taʿzir için darbolunmuş olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3641	1	**225**	**cûbdest**	جُوبْدَسْت	Ucu sivri demir yahut ağaç ki onunla hayvan dürterler, **ʿukkâze**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3642	1	**225**	**çûbdestî**	جُوبْدَسْتِی	Zerdeste denilen çûb ki ekser dervişler ellerinde gezdirirler, **maṭrâḳ**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3643	1	**225**	**çûbzîn**	جُوبْ زِینْ	Kaltak ve eyer ağacı, **minv**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3644	1	**225**	**çûbsurḫ**	جُوبْ سُرْخ	Bakkam denilen ağaç ki ince ince doğranıp kaynatarak ibrişim ve ipek boyarlar, **ʿandem**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3645	1	**225**	**çûbşûy**	جُوبْ شُوىْ	O kısa ağaçtır ki kassarlar ve çamaşırcılar onunla esvap ve bez ağartırlar.	Farsça cîm (ج) bâbı
3646	1	**225**	**çûbek**	جُوبَكْ	Küçük ağaç parçası ve çubuk, değnek ve bazı nevi çalgı çalmaya kullanılan değnekcik.	Farsça cîm (ج) bâbı
3647	1	**225**	**çûbnân**	جُوبْنَانْ	Yufka ve hamur açtıkları oklava, **miḥlâc**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3648	1	**225**	**çûpe**	جُوپَه	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça cîm (ج) bâbı
3649	1	**226**	**çûbyasaḳ**	جُوبْ يَسَاقْ	Çavuşlar ve kapıcılar ellerinde tuttukları **aşa**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3650	1	**226**	**çûbîn**	جُوبِینْ	Ağaçtan olan çanak ve tabak ve sair nesnelere denir, **ḳıḥf**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3651	1	**226**	**çûbîne**	جُوبِینَه	Ağaç kakan dedikleri kuş, **neffâr**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3652	1	**226**	**cûc**	جُوجْ	Horozun burnu üzerinde olan kızıl et paresi, ibik, **ḳanzaʿa** ve tâk-ı eyvân üzerine ziynet için kodukları nesne.	Farsça cîm (ج) bâbı
3653	1	**226**	**cevcev**	جَوْجَوْ	Tane tane, pare pare, zerre zerre, **ḳıṭa ḳıṭa**.	Farsça cîm (ج) bâbı

3654	1	226	**cûcû**	جُوجُو	Serçe kuşu, **ʿuṣfûr**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3655	1	226	**çûçe**	چُوچَه	Tavuk pilici, **ferîḫ** [ferik] ve iğnede iplik geçirdikleri kertik.	Farsça cîm (ج) bâbı
3656	1	226	**çuḫa**	چُوخَا	Yünden dokunmuş esvap olacak nesne, lisan-ı Türkîde çuka denir, **cûḫa** ve rehâbîne mahsus bir nevi câme.	Farsça cîm (ج) bâbı
3657	1	226	**çûḫîden**	چُوخِيدَنْ	Sürçmek, kaymak, **zelḳ**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3658	1	226	**cûr**	جُورْ	Dopdolu olan kadeh, **kâse-i memlû**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3659	1	226	**cevr**	جَوْر	Haksızlık, adem-i adâlet, **ẓulüm**, sitem	Farsça cîm (ج) bâbı
3660	1	226	**cevrpîşe**	جَوْرپِيشَه	Gaddar, **ẓalim**, haksız olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3661	1	226	**(cevzâ)**	**(**جَوْزَا**)**	Felek-i burûcda Sevr burcuyla Seretân burcu beyninde vaki olan burç ki Şems'in ona duhulü mayısın sekizinde yahut dokuzunda olur.	Farsça cîm (ج) bâbı
3662	1	227	**cevzgire**	جَوْزگِرَه	Düğme denilen nesne ki elbiseye dikilir, zira cevz (جَوْز) değirmilik ve gire (گِرَه) ukde manasına olmakla sebeb-i tesmiye olunmuştur.	Farsça cîm (ج) bâbı
3663	1	227	**cevzgendüm**	جَوْزگَنْدُمْ	Arpa şeklinde buğday veyahut buğday gibi arpa ola, yani sünbülesi arpa sünbülesi gibi ola.	Farsça cîm (ج) bâbı
3664	1	227	**cûje**	جُوژَه	Umûmen her kuş yavrusuna denir, hususen tavuk yavrusu olan piliç, **ferîḫ** [ferik].	Farsça cîm (ج) bâbı
3665	1	227	**cevzîden**	جَوْزِيدَنْ	Gam-gîn olmak ve gussa yemek, **teḥazzün**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3666	1	227	**cevsek**	جَوْسَكْ	Göğüse ve kola dikilen düğme, **zirr**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3667	1	227	**cûş**	جُوشْ	Kaynamak, **ġalyân** [galeyan] ve fitne ve fesat ve ıztırap, çalkanmak, rahatsız olmak ve hareket etmek, deprenmek ve cuşîden lafzından sıga-i emr ve vasf-ı terkibidir, kayna ve cûş manasına.	Farsça cîm (ج) bâbı
3668	1	227	**cûşân**	جُوشَانْ	Kaynayan dalga gibi harekette olan, ġalyân [galeyan].	Farsça cîm (ج) bâbı
3669	1	227	**çûşden**	چُوشْدَنْ	Emmek, **maṣd**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3670	1	227	**cûşiş**	جُوشِشْ	Kaynamak, cûş etmek, ahirinde olan şin (ش) alâmet-i masdariyyedir, kaynamış manasına, **fevr** ve vücûd-ı insânda zahir olan kabarcık.	Farsça cîm (ج) bâbı
3671	1	227	**cevşen**	جَوْشَنْ	Zırh denilen âlet-i harb ki demir telden örüp gömlek gibi ehl-i harb giyerler, Dâvud aleyhisselam'ın muʿcize-i bâhiresidir, **dirʿ**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3672	1	228	**cevşenpûş**	جَوْشَنْ پُوشْ	Cevşen giyen, zırh kuşanan, **lâbisu'd-dirʿ**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3673	1	228	**cûşîden**	جُوشِيدَنْ	Kaynamak, **ġalyân** [galeyan].	Farsça cîm (ج) bâbı
3674	1	228	**cevḳ**	جَوْق	Güruh, **cemaat**, insan bölüğü.	Farsça cîm (ج) bâbı
3675	1	228	**cûşîde**	جُوشِيدَه	İsm-i mefʿûldür, kaynamış manasına.	Farsça cîm (ج) bâbı
3676	1	228	**çevgân**	چَوْگَانْ	Başı eğri bir değnek ki top oyununda istimal olunur, gûy-ı çevgân derler.	Farsça cîm (ج) bâbı
3677	1	228	**cevgân**	جَوْگَانْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça cîm (ج) bâbı
3678	1	228	**cevlângâh**	جَوْلَانْگَاهْ	Talim meydanı, **mağferetü't-taʿlîm**.	Farsça cîm (ج) bâbı

3679	1	**228**	**çûlâh**	جُولَاهْ	Çulha ki bez dokuyucu olan, **ḥâyik**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3680	1	**228**	**cûle**	جُولَه	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça cîm (ج) bâbı
3681	1	**228**	**çomaḳ)**	(چُومَاقْ)	Başı topuz bir cenk aleti ve başı topuz olan değnek, **maṭrâḳ**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3682	1	**228**	**cömert)**	(جُومَرْد)	Civanmert, kerim, **seḫî,** bezûl olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3683	1	**228**	**cömerdim**	جُومَرْدِمْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça cîm (ج) bâbı
3684	1	**228**	**çün**	چُونْ	Nice manasına, Arabîde keyfe (كَيْفَ) ile tabir olunur, mademki, şu sebepten manalarına, kâhî (كاهى) edât-ı rabıta ilhakıyla çûnist derler ve edât-ı ibtidâ ve edât-ı sebebiyyet-i Fârisiyyedir.	Farsça cîm (ج) bâbı
3685	1	**228**	**ceven**	جَوَنْ	Düven denilen alet ki onunla harman sürerler, **midrâs**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3686	1	**228**	**çûn u çirâ**	چُونُ وچِرَا	Nasıl ve niçin bîçûn (بى چون) ve çerâ (چرا) efʿâl ve irâdatının sebebi sorulmaz olan Allahu zü'l-mecid ve'l-celal Hazretleri.	Farsça cîm (ج) bâbı
3687	1	**229**	**cevherdâr**	جَوْهَرْدَارْ	Dalga resminde siyah ve beyaz benekli olan kılıç.	Farsça cîm (ج) bâbı
3688	1	**229**	**cevherṭaleb**	جَوْهَرْطَلَبْ	Cevher araştırıcı olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3689	1	**229**	**cevherfürûş**	جَوْهَرْفُرُوشْ	Cevahirci, cevahir satıcısı, bâyiʿu'l-cevâhir.	Farsça cîm (ج) bâbı
3690	1	**229**	**cevherbân**	جَوْهَرْبَانْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça cîm (ج) bâbı
3691	1	**229**	**cûy**	جُوىْ	Irmak, **nehir**, akarsu, çay ve arayıcı, araştırıcı ve aramak, araştırmak ve cûyîden lafzından siga-i emir ve vasf-ı terkibi olur çâre-cûy, rızâ-cûy gibi	Farsça cîm (ج) bâbı
3692	1	**229**	**cevî**	جَوِى	Cây manasına ve yâ-yı vahdet ile bir arpa ağırı nesne demektir.	Farsça cîm (ج) bâbı
3693	1	**229**	**cûyâ**	جُويَا	Arayıcı, araştırıcı, **mütecessis**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3694	1	**229**	**cûyân**	جُويَانْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça cîm (ج) bâbı
3695	1	**229**	**cûyây**	جُويَايْ	İsm-i fâʿildir, cuyende gibi arayıcı manasına, **mütefaḳḳıd**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3696	1	**229**	**cûybâr**	جُويْبَارْ	Akarsu, **mâ-i cârî**, ırmak ve akarsu kenarı.	Farsça cîm (ج) bâbı
3697	1	**229**	**cûytâz**	جُويْتَازْ	Süratle akan ırmak ki cûy (جُوىْ) ırmak, tâz (تَازْ) tâzîdenden ism-i fâʿildir, akıcı ırmak demektir.	Farsça cîm (ج) bâbı
3698	1	**229**	**çûyçe**	چُويْچَه	İsm-i tasgîrdir, küçük ırmak demektir, **nehr-i ṣaġîr**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3699	1	**229**	**cûyḫirâ**	جُويْخِرَا	Münâzaʿa, **nizâʿ**, kavga, çekişme.	Farsça cîm (ج) bâbı
3700	1	**229**	**cûyek**	جُويَكْ	Irmak manasına olan cûy lafzının musaggarıdır, küçük ırmak demektir, **serî**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3701	1	**229**	**çûygân**	چُويْگَانْ	Çevgân top oyununda istimal olunup başı eğri bir değnek.	Farsça cîm (ج) bâbı
3702	1	**230**	**cevîn**	جَوِينْ	Arpadan ibaret olan, **şaʿîrî**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3703	1	**230**	**cevîne**	جَوِينَه	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça cîm (ج) bâbı
3704	1	**230**	**cûyende**	جُويَنْدَه	Arayıcı, araştırıcı, **mütefaḳḳıd**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3705	1	**230**	**cûyine**	جُوِينَه	Çay ve göle müteallik olan kuş, ördek ve kaz ve kuğu, meselli, **nehrî**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3706	1	**230**	**cûyîden**	جُوِيدَنْ	Aramak, **tecessüs** ve suyu ırmak edip akıtmak.	Farsça cîm (ج) bâbı
3707	1	**230**	**cûyîne**	جُوِينَه	Irmak kenarında olan çimen ve kuş ve ona müteallik olan nesneler, **nehrî**.	Farsça cîm (ج) bâbı

3708	1	230	**çeh**	چَهْ	Kuyu, çâh, **biʾr**, çukur	Farsça cîm (ج) bâbı
3709	1	230	**cih**	جِهْ	İhfâ-i hâ ile “ne”, Arabîde mâ (ما) manasına edât-ı istifhâmdır, eğerce hâ (ه) ile yazılır amma telaffuz olunmaz, kâhî bir lafız idhâl olunup hâ-i alâmeti hazf olunur, (çegûne) gibi.	Farsça cîm (ج) bâbı
3710	1	230	**çehâr**	چَهَارْ	Dört adedi, **erbaʿa**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3711	1	230	**çehârbâliş**	چَهَارْبَالِشْ	Padişah tahtı ve ulema ve küberâ ve vüzera mesnedi ve anâsır-ı erbaʿa ve dünya.	Farsça cîm (ج) bâbı
3712	1	230	**çehârpâ**	چَهَارْپَا	Dört ayaklı olan hayvan, **devâb**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3713	1	230	**çehârpâre**	چَهَارْپَارَه	Çalpara denilen alet, tarb, **ṣaḥn**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3714	1	230	**çehârdehüm**	چَهَارْ دَهُمْ	On dördüncü **râbiʿu ʿaşer**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3715	1	230	**çehârrûze**	چَهَارْ رُوزْ	Sürüğü dört gün olan, **fani**, **zail**, sebatsız olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3716	1	231	**çehârşâḫ**	چِهَارْشَاخْ	Harman savurdukları parmaklı ağaç, yaba, **mifḳale**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3717	1	231	**çarşamba**	چَهَارْشَنْبَه	Haftanın pazardan bedʾ ile dördüncü günü ki salı ile perşembe beyninde olur, **yevmi erbaʿa**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3718	1	231	**çehârʿalem**	چَهَارْعَلَمْ	Hulefâ-i Râşidîn rıdvanullahi aleyhim ecmaʿîn hazerâtı.	Farsça cîm (ج) bâbı
3719	1	231	**çehârgâne**	چَهَارْگَانَه	Dört kat yahut dört türlü olan ve dört hisse.	Farsça cîm (ج) bâbı
3720	1	231	**çehârgûşe**	چَهَارْگُوشَه	Dört köşeli olan, **erbaʿa zevâyâ**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3721	1	231	**çehârim**	چَهَارِمْ	Dördüncü, **râbiʿ**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3722	1	231	**çehârnaẓm**	چَهَارْنَظْم	Anâsır-ı erbaʿa yani âb (آب) ve hava (هوا) ve hak (خاك) ve ateş (آتش).	Farsça cîm (ج) bâbı
3723	1	231	**(cihaz)**	**(جِهَازْ)**	İnsanın levazım ve mühimmatı ve tertîb-i asker ve esvap ve meyyit ve arûs ve misafire lazım olan mühimmat, tetimmât.	Farsça cîm (ج) bâbı
3724	1	231	**cihan**	جِهَانْ	Felek, kamerin mâ-tahtı bulunan mevcudattan ibaret olan âlem-i zâhir, **dünya**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3725	1	231	**çehân**	چَهَانْ	Çok, **keşîr**, bisyâr olan ve damlamakta ve tekâtur etmekte olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3726	1	231	**cihânârâ**	جِهَانْ آرَا	Cihana ziynet ve güzellik verici olan, **müzeyyinü’d-dünyâ.**	Farsça cîm (ج) bâbı
3727	1	231	**cihânârây**	جِهَانْ آرَایْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça cîm (ج) bâbı
3728	1	231	**cihânârâyî**	جِهَانْ آرَایِی	Cihan-ârâlık.	Farsça cîm (ج) bâbı
3729	1	231	**cihânefrûz**	جِهَانْ اَفْرُوزْ	Cihana nur ve ziya verici olan, **münevvirü’d-dünyâ**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3730	1	232	**cihânefrûzî**	جِهَانْ اَفْرُوزِی	Cihan efrûzluk.	Farsça cîm (ج) bâbı
3731	1	232	**cihânâferîn**	جِهَانْ آفَرِینْ	Cenâb-ı Barî teʿalâ celle ismuhu Hazretleri’nin nâm-ı şerîfidir ki “cihan yaratıcı” demek olur, **Ḫalikʿu’l-ʿâlem** manasına.	Farsça cîm (ج) bâbı
3732	1	232	**cihânâver**	جِهَانْ آوَرْ	Gayet âlim ve kâmil ve ziyade bahadır ve pehlivan olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3733	1	232	**cihânbân**	جِهَانْبَانْ	Cihanın bekçisi ve muhafızı olan büyük padişah, **ḥâfiẓu’l-ʿâlem**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3734	1	232	**cihânbânî**	جِهَانْبَانِی	Padişaha müteallik olan ve padişahlık, **sulṭânî**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3735	1	232	**cihânpenâh**	جِهَانْپَنَاهْ	Cihanın sığındığı muhafız, **melcâʾu’l-ʿâlem**.	Farsça cîm (ج) bâbı

3736	1	**232**	**cihânpenâhî**	جِهَانْپَنَاهِى	Cihân-penâha mensup ve müteallik olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3737	1	**232**	**cihânbîn**	جِهَانْبِينْ	Cihanın her bir nesnesini gören ve sîga-i emir olur cihan-gör manasına ve gözden kinaye olur.	Farsça cîm (ج) bâbı
3738	1	**232**	**cihântâb**	جِهَانْتَابْ	Cihana ziya yahut hararet verici olan, **mużîyü'l-ʿâlem**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3439	1	**232**	**cihântâbâne**	جِهَانْتَابَانَه	Cihân-tâba müteallik ve yaraşık olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3740	1	**232**	**cihâncû**	جِهَانْجُو	Padişah, **sulṭan**, cihan tecessüs edici olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3741	1	**232**	**cihândâr**	جِهَانْدَارْ	Cihan tutucu olan, **mümsiku'l-ʿâlem**, cihan onun mülkü olan padişah.	Farsça cîm (ج) bâbı
3742	1	**232**	**cihândârâne**	جِهَانْدَارَانَه	Cihândâr'a müteallik ve yaraşık olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3743	1	**232**	**cihândârî**	جِهَانْدَارِى	Padişahlık ve padişaha müteallik olan, sultanî, ahirinde ki yâ (یا) vasfiyyedir.	Farsça cîm (ج) bâbı
3744	1	**233**	**cihândîdegî**	جِهَانْدِيدَگِى	Cihân-dîdelik.	Farsça cîm (ج) bâbı
3745	1	**233**	**cihândîde**	جِهَانْدِيدَه	Cihanı gezmiş görmüş olan, **seyyâḥ**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3746	1	**233**	**cihânrevâ**	جِهَانْرَوَا	Cihanda cari ve rayiç ve layık ve caiz olan, râyic-i ʿâlem.	Farsça cîm (ج) bâbı
3747	1	**233**	**cihânrevây**	جِهَانْرَوَاىْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça cîm (ج) bâbı
3748	1	**233**	**cihânzende**	جِهَانْزَنْدَه	Bir şükûfedir ki asla pejmürde olmaz, yaz ve kış hemişe bahar olur.	Farsça cîm (ج) bâbı
3749	1	**233**	**cihânsâl**	جِهَانْسَالْ	Cihanın reisi ve büyüğü ve serdarı olan padişah.	Farsça cîm (ج) bâbı
3750	1	**233**	**cihânsitân**	جِهَانْسِتَانْ	Cihan alıcı ve zaptedici olan padişah.	Farsça cîm (ج) bâbı
3751	1	**233**	**cihânsitânî**	جِهَانْسِتَانِى	Padişaha müteallik olan ve padişahlık.	Farsça cîm (ج) bâbı
3752	1	**233**	**cihânsûz**	جِهَانْسُوزْ	Cihanı yakıp yandırıcı olan, **muḥrikü'l-ʿâlem**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3753	1	**233**	**cihângüşâ**	جِهَانْگُشَا	Cihan feth edici padişah, **fâtiḥu'l-memâlik**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3754	1	**233**	**cihângerd**	جِهَانْگَرْد	Cihanı dolaşmış olan, **seyyâḥ**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3755	1	**233**	**cihângehîn**	جِهَانْگَهِينْ	**ʿÂlem-i sagîr**, yani nev-i benî âdem, insan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3756	1	**233**	**cihangir**	جِهَانْگِيرْ	Cihan alıcı, cihan kapıcı padişah.	Farsça cîm (ج) bâbı
3757	1	**233**	**cihângîrî**	جِهَانْگِيرِى	Padişahlık, **sulṭânî** ve padişaha müteallik olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3758	1	**233**	**cihânmeṭâʿ**	جِهَانْمَطَاعْ	Kendisine bütün cihan tarafından itaat ve inkıyat olunur olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3759	1	**233**	**cihânmehîn**	جِهَانْ مَهِينْ	**ʿÂlem-i kebîr**, büyük âlem, iş bu mahlukatı câmi olan dünya.	Farsça cîm (ج) bâbı
3760	1	**234**	**cihânî**	جِهَانِى	Cihana müteallik ve mensup olan ve dünyalı olan, **zamânî**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3761	1	**234**	**cihânniyân**	جِهَانِيَانْ	Cihânîler, bu dünya halkı, **ehl-i dünyâ**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3762	1	**234**	**çihdil**	چِهْ دِلْ	"Ne kuvvet ve ne kudret ve ne erlik ve dilaverlik" demek, **mâ'l-ḳuvvet**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3763	1	**234**	**çehre**	چَهْرَ	Yüz, **vecih**, manzar, likâ, suret.	Farsça cîm (ج) bâbı
3764	1	**234**	**çihreng**	چِهْ رَنْك	"Ne fayda ve ne çare" manasına, **mâ'l-fâ'ide**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3765	1	**234**	**çehre**	چَهْرَه	İnsan sureti, yüz, kılık, **vecih**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3766	1	**234**	**cehre)**	جَهْرَه)	İpekçilerin üzerine ipek sardıkları nesne ve masuraya ipek sardıkları şey, **kûfiyye**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3767	1	**234**	**çehreperdâz**	چَهْرَه پَرْدَازْ	Ressam, **naḳḳaş**, suret resmedici.	Farsça cîm (ج) bâbı

3768	1	234	**çehreḫarâş**	چَهْرَه خَرَاشْ	Adamın suretini tırmalayıp sıyrıcı olan, **muḫaddişu'l-vech**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3769	1	234	**çehredûk**	چَهْرَه دُوكْ	Çıkrık denilen nesne ki onunla iplik sararlar, **bekere**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3770	1	234	**çehregüşâ**	چَهْرَه كُشَا	Yüzünü, çehresini açıp gösterici olan, **râ'î'l-vech** ve suret resmedici olan	Farsça cîm (ج) bâbı
3771	1	234	**çehregüşâ'î**	چَهْرَه كُشَائِى	Yüzünü açıp göstermek, **irâ'etü'l-vech**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3772	1	234	**çehrenümûd**	چَهْرَه نُمُودْ	Yüzü gözükmüş olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3773	1	234	**çihl**	چِهْل	Kırk adedi, **erba'ûn**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3774	1	234	**çilpâ**	چِلْپَا	Kırk ayak denilen hayvan, çiyan, **şebeş**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3775	1	235	**cehend**	جَهَنْد	Sarraf yani bey' ü şirâ ve ahz ve itada akçenin iyisin(i) ve kemin(i) ayırıcı, **nakḳâd**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3776	1	235	**çehende**	چَهَنْدَه	Sıçrayıcı olan, **vâṣib**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3777	1	235	**(cühûd)**	(جُهُودْ)	Musevi tayfası.	Farsça cîm (ج) bâbı
3778	1	235	**cühûdiyân**	جُهُودْبَازْ	Yahudiler ve Yehûd vazeylemek, **Yehûd**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3779	1	235	**cühûdâne**	جُهُودَانَه	Çufutça, çufut gibi, **Yahûdî**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3780	1	235	**çehîre**	چَهِيرَه	Çehre, yüz, **vecih**, suret.	Farsça cîm (ج) bâbı
3781	1	235	**çehîz**	چَهِيزْ	Gelinin levazımat ve tetimmâtı, **cihaz**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3782	1	235	**cehîz**	جَهِيزْ	Bi-ma' nâhu eydan	Farsça cîm (ج) bâbı
3783	1	235	**çehîden**	چَهِيدَنْ	Sıçramak, **veṣb** ve meyleylemek, teferrüçlenmek.	Farsça cîm (ج) bâbı
3784	1	235	**(ceyb)** [cep]	(جَيْب)	Libas yakası, giribân ve libasta vaki olan kese misilli zarf ve yürek, kalp ve sadır ve göğüs, sine ve ilm-i hendese ıslahatından olup kavisin nihayetinde diğer nihayetiyle merkez beyninde vaslolunan nısf-ı kutr üzerine ihraç olunan amuda ıtlak olunur, **temâm-ı ceyb** ceybin vaki olduğu nısf-ı kutrdan mevki'-i ceyb olan nokta ile merkez-i kavis beyninde olan kıtadır.	Farsça cîm (ج) bâbı
3785	1	235	**çeyper**	چَيْپَرْ	Cadde, **ṭarîḳ-i vâsi'**, yol ve bir kale ismi.	Farsça cîm (ج) bâbı
3786	1	236	**çeyḫ**	چَيْخ	Gözünden daima yaş ve çapak akıp kapakları kızıl kızıl ve kirpikleri dökülür olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3787	1	236	**çîden**	چِيدَنْ	Dermek, toplamak, **iḳtiṭâf** ve meyleylemek.	Farsça cîm (ج) bâbı
3788	1	236	**çîde**	چِيدَه	Toplanmış, devşirilmiş olan, **muḳtaṭif**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3789	1	236	**çîr**	چِيرْ	Zafer bulmak, **muzaffer,** galip olmak ve hisse, behre, şeci ve dilaver olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3790	1	236	**çîregî**	چِيرَگِى	**Şecaat**, yiğitlik, bahadırlık.	Farsça cîm (ج) bâbı
3791	1	236	**çîregî kerden**	چِيرَگِى كَرْدَنْ	Dilberlik etmek, **şebâb** ve yüzsüzlük eylemek.	Farsça cîm (ج) bâbı
3792	1	236	**çîre**	چِيرَه	Galip, müstevli, **manşûr**, bahadır olan ve kavi ve çabuk olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3793	1	236	**çîredest**	چِيرَه دَسْت	Eli uz yani her ne tutsa vücuda götüre, **ṣaḳîf** ve cest ve çabuk olan ve işe yakışır olan ve pehlivan ve mert, **şeci** olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3794	1	236	**çîre şuden**	چِيرَه شُدَنْ	Galip olmak, ve cüret eylemek.	Farsça cîm (ج) bâbı

3795	1	**236**	**çîz**	چِيزْ	Nesne, **şey**, kâʾin ve mevcut her ne olur ise.	Farsça cîm (ج) bâbı
3796	1	**236**	**çîzçend**	چِيزْچَنْد	O alettir ki âlet-i racule müşabih edip bazı avratlar bellerine bağlayıp birbirlerine fiʿl-i maʿhûd ederler ki ona saʿterî tabir olunur, **zübeyb**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3797	1	**237**	**çîze**	چِيزَه	Cımbız denilen alet ki onunla kıl koparırlar, **minḳâş**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3798	1	**237**	**çizebûẕ**	چِيزَه بُوذْ	Sebep, **bâʾiṯ**, bâdî, mucip olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3799	1	**237**	**çizebûẕger**	چِيزَه بُوذْگَرْ	**Ḫâliḳu'l- esbâb**, esbâbı husûle getirici.	Farsça cîm (ج) bâbı
3800	1	**237**	**çîzî**	چِيزِى	Bir nesne demektir, ahirindeki yâ (یا) kâh vahdet ve kâh sıfat manasını ifade eder, **şeyʾ-i vâḥid**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3801	1	**237**	**çîst**	چِيسْت	Nedir demek, çe (چه) ile edât-ı râbıta olan est (اَست)' ten mürekkeptir ve edât-ı istifhâmdır, karine-i hâliye ile manası malum olur, Arabîde mâ (ما) manasına.	Farsça cîm (ج) bâbı
3802	1	**237**	**çîstân**	چِيسْتَانْ	Bilmece ve yanıltmaca, **aġlûṭ**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3803	1	**237**	**çîstî**	چِيسْتِى	İstifham kabilindendir "nesin ve ne demek" manalarını ifade eder, mâ (ما) manasına.	Farsça cîm (ج) bâbı
3804	1	**237**	**cîfeḫâr**	چِيفَه خَارْ	Laşe yiyici, laşe ekledici olan, **âkilu'l-cîfe**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3805	1	**237**	**çîn**	چِينْ	Kıvırma, büklüm, buruşuk olan, **ġarra** ve toplayıcı, devşirici, cemedici olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3806	1	**237**	**çînâ**	چِينَا	Toplayıcı, **muḳteṭif,** devşirici, cemedici olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3807	1	**237**	**çînde**	چِينْدَه	Cemolunmuş, **mecmu**, toplanmış olan.	Farsça cîm (ج) bâbı
3808	1	**237**	**çîn kerden**	چِينْ كَرْدَنْ	Yüz ve alın buruşturmak ve kaş çatmak, **taġżînü'l-vech** ve nesne verip devşirmek.	Farsça cîm (ج) bâbı
3809	1	**238**	**çîne**	چِينَه	Kuş yemi, **ḥabbe**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3810	1	**238**	**çînedân**	چِينَه دَانْ	Kuş kursağı, **ḥavṣala**.	Farsça cîm (ج) bâbı
3811	1	**238**	**çini**	چِينِى	Çin memleketinde yapılan bir nevi çanak ve çömlek ve Çin'e mensup olan nesneler ve bir latif renktir beyaz ile gök arasında.	Farsça cîm (ج) bâbı
3812	1	**238**	**cıva**	جِيوَه	Bir maden ki havanın ekser derecât-ı harâretinden seyyâl olup rengi beyaz gümüş gibi olur, şiddet-i bürûdetle incimâdı vakidir, ona ziʾbak dahi denir, **hârib**.	Farsça cîm (ج) bâbı
	1			بَابُ الْحَاءِ مِنَ الْفَارِسِيَّةِ		Farsça ḥa (ح) bâbı
3813	1	**238**	**ḥâ**	ح	Hak kelam budur ki zebân-ı Fârisîde evâʾil-i kelimede harf-i hâ-i mühmele olmaz, lakin lisân-ı Arabın elsineden fazl ve rüchâni ve imtiyaz-ı şâni olmagın Acem bu lisandan bazı elfaz ahzedip bi-aynihâ istimal ederler ve bazıların kendi terkiplerine cüz kılarlar ve vaki olur ki bilâ-tagyîr kelime-i Arabiyyeyi taʿcîm ederler ve harf-i hâ lisân-ı Arabdan gayrı lisanda yoktur diye İmam-ı Suyûtî zikretmiştir, fî'l-vakiʿ zebân-ı Farisî zerafet ve letafet mülâyemet üzere olmagın sekiz harften kelime terkip etmemişler.	Farsça ḥa (ح) bâbı

3814	1	**238**	**Ḥâtem**	حَاتَمْ	Arap'ta Tay kabilesinden bir meşhur sehî kimsenin ismidir, oğlu Hazreti Resulu Ekrem sallallahu aleyhi vesellem zamanı şeriflerinde İslam'a geldi ve siyah kargaya hâtem denir.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3815	1	**239**	**Ḥâtem-şiyem**	حَاتَمْ شِيَمْ	Cömert, civanmert, **seḫî**, sahavetli olan.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3816	1	**239**	**ḥâcc**	حَاجْ	Zevvâr-ı Kâʿbe, Mekke-i Mükerreme'yi ziyaret eden.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3817	1	**239**	**ḥâcib**	حَاجِبْ	Perde ve perde tutucu ve kapıcı, bevvap ve ebruvân.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3818	1	**239**	**Ḥâcib-i bâr**	حٰاجِبْ بٰارْ	Cebrail Aleyhisselam.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3819	1	**239**	**ḥacet**	حٰاجَتْ	Rica ve temenna ve matlup ve maksut.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3820	1	**239**	**ḥâcetmend**	حٰاجَدْ مَنْد	Fakir, **muḥtaç**, nesnesiz olan.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3821	1	**239**	**ḥâd**	حَادْ	Kuzgun denilen kuş, **ġurâb** ve Hazreti Yakub evladından birinin ismidir ki Hazreti Yusuf validesinden değildir.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3822	1	**239**	**ḥâş**	حَاشْ	Bir kelimedir ki maʿnâ-yı tenziye ifade eder "hâşalillah" derler, yani bir nesneden layık zatı olmayan vasfı istîbʿâd ve istiʿrâ için istimal ederler ve bir ottur, Arabîde termes ve sakru'l-hammâd derler.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3823	1	**240**	**ḥâşâ**	حَاشَا	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça ḥa (ح) bâbı
3824	1	**240**	**ḥażır**	حٰاضِرْ	Nakd manasına yani müheyyâ ve amade.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3825	1	**240**	**ḥazırcevap**	حَاضِرْ جَوَابْ	Vakit geçirmeyip hemen birden cevap bulup veren.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3826	1	**240**	**ḥâzır dembâş**	حَاضِرْ دَمْبٰاشْ	Istılâh-ı Acem'dendir, "mütenebbih ve müteyakkız ol, gafil olma" demek manasınadır.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3827	1	**240**	**ḥâzır ḳandîlbâş**	حَاضِرْ قَنْدِيلْ بَاشْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça ḥa (ح) bâbı
3828	1	**240**	**ḥakimane**	حَاكِمَانَه	Hakime layık ve yakışır olan.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3829	1	**240**	**ḥâl**	حَالْ	Ezmine-i seleseden şimdiki hâl manasına, **eknûn** ve köybazların meydan başlarına diktikleri iki amudun arasına derler ki **derhu** (دَرْهُو) ve yalnız **hu** (هُو) dahi derler ve hâlet-i eşyâ manasına mesela kişinin sıfatından ve ahvalinden ibarettir.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3830	1	**240**	**ḥâl kerd**	حَالْ كَرْد	"Vecd ve şevke geldi" manasına.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3831	1	**240**	**ḥâliyâ**	حَالِيَا	Şimdi, hâlâ, şimdilikte.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3832	1	**240**	**ḥâlî**	حَالِى	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça ḥa (ح) bâbı
3833	1	**240**	**ḥami**	حَامِى	Kement ve himayet edici, ziyan ve eziyyetten hıfz eden.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3834	1	**240**	**ḥâ'idgâh**	حَائِدْگَاهْ	**Menzil**, konacak mahal, konak.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3835	1	**240**	**ḥabâbe**	حَبَابَه	Su yüzünde hasıl olup habâb dahi denilen köpük tanesi.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3836	1	**241**	**ḥabâ'il-i şeyṭân**	حَبَائِلِ شَيْطَانْ	Avratlara ıtlak olunur, manası şeytan ipleri, şeytanın ricâli, agvâye medâr-ı küllisi.	Farsça ḥa (ح) bâbı

3837	1	**241**	**ḥabbeẕâ**	حَبَّذَا	Medih manasına, **merḥaba** lafzıyla müradiftir ve "ne güzel" demek manasına ve mahal-i taʿaccübde taaccüp manasına ve maʿnâ-yı tahsîn dahi ifade eder, Arabîde dahi bu manalara istimal olunur.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3838	1	**241**	**ḥablü'l-metîn**	حَبْلُ الْمَتِيْنْ	Kurʾan-ı azîmu'ş-şân.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3839	1	**241**	**ḥabbe**	حَبَّه	Tane, bir çekirdek veznî.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3840	1	**241**	**ḥabeşî**	حَبَشِى	Bende, köle, ahirindeki yâ-(ي) yı nispetle Habeş vilayeti halkına derler.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3841	1	**241**	**ḥicap**	حِجَابْ	**Perde** ve şerm ve haya, utanmak.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3842	1	**241**	**ḥicâb-ı ẓulmânî**	حِجٰابِ ظُلْمَانِى	Gece, **şeb**, **leyl**.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3843	1	**241**	**ḥüccet-i üstüvâr**	حُجَّتِ اُسْتُوَارْ	Kurʾan-ı azîmu'ş-şân.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3844	1	**241**	**ḥücr**	حُجْر	Şalvarın uçkur geçtiği mahal.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3845	1	**241**	**ḥücre**	حُجْرَه	Halvet-i hâs ve mahzen ve yalnız mahsus olan oda.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3846	1	**241**	**ḫücre-i ḫâb**	حُجْرَهِ خٰوابْ	Ser dü-çeşm yani iki gözün üst kapakları, **cefnü'l-fevḳ**.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3847	1	**241**	**Ḥicaz**	حِجٰازْ	Hatt-ı Mekke-i Mükerreme ve Medine-i Münevvere ve musikide bir makam adıdır.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3848	1	**241**	**ḥicle**	حِجْلَه	Gelin odası, halvethane, zifaf.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3849	1	**241**	**ḥaclegâh**	حَجْلَگَاهْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça ḥa (ح) bâbı
3850	1	**241**	**ḥir**	حِرْ	Duman ve bu lafızla çoban çağırır, Arabîde ferc-i zenâna derler.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3851	1	**242**	**ḥaram**	حَرَامْ	Helalin zıddı ki bir nesne bir kimse üzerine nehy-i ilâhî ile memnu olmak ve bir kimse üzerine nehy-i ilâhî ile memnu olan nesne, **şefâ**.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3852	1	**242**	**ḥaramzade**	حَرَامْزَادَه	Piç, **veled-i zinâ**, orospu oğlu.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3853	1	**242**	**ḥarâmgâh**	حَرَامْگَاهْ	Zampara, **zânî**, zinakâr.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3854	1	**242**	**ḥarâmmaġz**	حَرَامْ مَغْز	Eğe kemiği, **żılʿ**.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3855	1	**242**	**ḥarb**	حَرْب	Cenk, kavga, dövüş, kârzâr.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3856	1	**242**	**ḥarbâ**	حَرْبٰا	Şems etrafında bazen renk renk peyda olan daire ve bir canavardır ki Hurşid'e yani Şems'e kemâl-i muhabbetten daima karşısında durur, gece kuşu güneşten kaçtığı gibi mezkur canavar güneşe karşı durdukta derisi elvan görünür.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3857	1	**242**	**ḥarbgâh**	حَرْبَگَاهْ	Cenk vuku bulan mahal, **maʿrake**.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3858	1	**242**	**ḥirz**	حِرْز	Penâh, **melcâʾ** ve boyuna astıkları hamâyil ve muhâfaza-i nefse, vesile olacak nesne ve afat ve beliyye defi için ittihat olunan nüsha ve tılsım ve taʿvîzat misilli ve kale gibi muhkem ve metin ve mahfuz olan mevzi.	Farsça ḥa (ح) bâbı

3859	1	**243**	**ḥarf**	حَرْف	Kelam etmeye âlât-ı nâtıkanın evzâʿına işaret için kitabında istimal olunan işaret ve manaya delalet edip isim yahut fiil olmayan kelime ve bir nesnenin kenarı yahut zevci yahut sivri, keskin kıyısı ve bir şeyin zarfı ve ağızdan zarta çalmak ve sözün saktın tutmak ki failine harf-gîr derler ve söz ve ayıp manalarında dahi müstameldir.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3860	1	**243**	**ḥarf-i âşinâ**	حَرْفِ آشِنا	Hemen harfleri biri birinden fark ve temyiz etmeye iktidâ kesbetmiş olan.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3861	1	**243**	**ḥarf-i endâz**	حَرْفِ اَنْدَازْ	Tariz ve kinaye ile söz söyleyen ve ayıp ve nakisa arayan kimse.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3862	1	**243**	**ḥarfendâzî**	حَرْف اَنْدَازِی	Kinayecilik ve ayıp ve nakîsa arayan ve aramak.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3863	1	**243**	**ḥarfgîr**	حَرْف گِیرْ	Ayıp ve nakîsa arayıp halkı daima fasleder olan.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3864	1	**243**	**ḥarfgîrî**	حَرْف گِیرِی	Halkı daima fasledici, **faṣṣâl**.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3865	1	**243**	**ḥarem**	حَرَمْ	Mekân-ı mahfûz ve cây-i muhriz ve hanelerde karılara mahsus olan daire ve odalar ve karı, hatun ve zevce.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3866	1	**243**	**ḥaremdân**	حَرَمْدَانْ	Altın kesesi, **şurre**.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3867	1	**243**	**ḥırmân**	حِرْمَانْ	Mahrum olmak ve hasret çekmek.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3868	1	**244**	**ḥarâmserâ**	حَرَامْسَرَا	Padişah sarayında kadınlara mahsus olan daire.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3869	1	**244**	**ḥarâmsarây**	حَرَامْسَرَایْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça ḥa (ح) bâbı
3870	1	**244**	**ḥarûn**	حَرُونْ	Esb-i nâ-fermân yani serkeş at ve her muti olmayan şeye denir.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3871	1	**244**	**ḥarir**	حَرِیرْ	İbrişim denilen maruf nesne ve yâr ve musahip ve kâğıt.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3872	1	**244**	**ḥarîr-i sîne**	حَرِیرِ سِینَه	Yumuşak göğüs, nerm-i sîne manasına.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3873	1	**244**	**ḥarîf**	حَرِیفْ	Aslında hirfetden meʾhûzdur, baʿde taʿcîm olunup muʿâşir ve hem-sıhhat, meclis-i insî ve nazir ve muvafık, merd-kâr ve kumarbaz.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3874	1	**244**	**ḥarîfân**	حَرِیفَانْ	Yâran, dostlar, **eḥibbâ**.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3875	1	**244**	**ḥarîfâne**	حَرِیفَانه	Harîfe layık ve yaraşık olan.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3876	1	**244**	**ḥarîm**	حَرِیمْ	Mekân-ı mahfûz ve cây-ı muhriz.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3877	1	**244**	**ḥaziran**	حَزِیرَانْ	Şuhûr-u Rumiyyeden marttan itibar ile dördüncü şehr olup mayıs ile temmuz beyninde vaki olarak ibtidâ-i sayf olur.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3878	1	**244**	**ḥisâbdân**	حِسَابْدَانْ	İlm-i hesâba aşina olan kimse, **muḥasip**.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3879	1	**244**	**ḥisâbnüvîs**	حِسَابْ نُوِیسْ	Hesaba memur olan yazıcı.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3880	1	**244**	**Ḥassân**	حَسَّانْ	Araptan meddâh-ı Resul-i Ekrem sallallahü aleyhi vesellem bir şa'ir-i şirîn adıdır.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3881	1	**244**	**Ḥassân-ı ʿacem**	حَسَّانِ عَجَمْ	Hâkânî'nin lakabı olduğu Şerefnâme'de mezkurdur.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3882	1	**245**	**ḥaseb**	حَسَبْ	Gevher-i hâs ve mal ve badiye-nişîn olanların evi.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3883	1	**245**	**ḥasb**	حَسْب	Kâfi manasına ve nesne saymak ve resim ve vuku manasına ki **ḥasbu'l-ḥal** derler.	Farsça ḥa (ح) bâbı

3884	1	**245**	**ḥasbu'l-ḥâl**	حَسْبُحَالْ	İhtiyaç ve zaruret ve ahvalin iktizası ve münasebeti ve sohbet edip konuşmak üzere ahvalden bahsetmek.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3885	1	**245**	**ḥâstek**	حَسَتَكْ	Kadıların yazdığı hüccet, çek, sakk.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3886	1	**245**	**ḥaset**	حَسَدْ	Birinde olan nimet yahut faziletin ondan zail ve meslûb olduğunu yahut kendine muhavvel ve müntakil olduğunu arzu etmek.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3887	1	**245**	**ḥasret**	حَسْرَتْ	Elinden ve tasarrufundan fevt olup giden nesneye kemal arzusundan naşi keder ve teessüf ve gussa çekmek, **peşîmânî**.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3888	1	**245**	**ḥasretü'l-mülûk**	حَسْرَتُ اَلْمُلُوكْ	Mumbar dolması ki kıyma, et ve pirinç ile doldururlar, sebeb-i tesmiyesi odur ki Acem'de bu taamı gayet latif ederler, sıcak iken leziz olur, soğuduktan sonra yenmez ve mülûk tabbah dükkânına varmak mümkün olmadığından böyle tesmiye etmişlerdir.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3889	1	**246**	**ḥasretzede**	حَسْرَتْزَدَه	Hasrete düçar olan.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3890	1	**246**	**ḥasretkeş**	حَسْرَتْكَشْ	Hasret çeken, hasret çekici, **müteḥassir**.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3891	1	**246**	**ḥüsün**	حُسْنْ	Güzellik, dilberlerde olan cazibe ve aşık olanların kalplerini kendilerine cezbeden hâlet.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3892	1	**246**	**ḥüsn-i âriyetî**	حُسْنُ عٰارِيَتِى	Avratlar yüzlerine vesmeden yapıştırdıkları hâl ve ettikleri ârâyiş ve zebûr ki aslı olmayıp zâ'il olur.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3893	1	**246**	**ḥasîbe'l-mülûk**	حَسِيبَ اَلْمُلُوكْ	Mumbar dolması ki ona hasretü'l-mülûk dahi derler, tafsili yukarıda geçmiştir.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3894	1	**246**	**ḥasîbek**	حَسِيبَكْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Farsça ḥa (ح) bâbı
3895	1	**246**	**Ḥüseynî**	حُسَيْنِى	Sâdât-ı Kirâmdan Hazret-i Hüseyin radiyallahü anh Hazretlerine mensup olan eşraf, kesret-i istimalinden her seyyide Hüseynî derler ve musikide bir makam adıdır.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3896	1	**246**	**ḥaşer**	حَشَرْ	Cemiyet ve alay.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3897	1	**246**	**ḥaşem**	حَشَمْ	Siyah çadır ki bir yerde olan kimselere mahsustur ve onunla konup küçük tayfa ve beyâbânda sakin olanlar.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3898	1	**246**	**ḥişar**	حِصَارْ	Kale, istihkâm verilmiş mahal, **ḥaşîn**.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3899	1	**246**	**ḥişârpoladî**	حِصَارْپُولَادِى	Demir yüksük ki terziler kullanırlar.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3900	1	**246**	**ḥâṣn-ı fîrûze**	حَصْنِ فِيرُوزَه	Yani asuman.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3901	1	**246**	**ḥişşebaḫş**	حِصَّه بَخْش	Hisse verici olan.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3902	1	**246**	**ḥişşedâr**	حِصَّه دَارْ	Hasseye malik olan.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3903	1	**246**	**ḥissegîr**	حِسَّه گِيرْ	Hisse ahzedici olan.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3904	1	**247**	**ḥaṣır**	حَصِيرْ	Malum ottan örülüp hanelerde döşettikleri örgü, **bûriyâ**.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3905	1	**247**	**ḥafraḳî**	حَفْرَقِى	Çirkin ve bed-likâ olan.	Farsça ḥa (ح) bâbı

3906	1	**247**	**ḥafne**	حَفْنَه	Ağız dolusu yahut avuç dolusu.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3907	1	**247**	**Ḥaḳ**	حَقْ	Nâm-ı Cenâb-ı Hazret-i Bâr-i Teala Azze ismidir ve batılın zıttıdır ve muktezâ-yı adl ve hikmete mutabık olan nesne ve adl ve hikmet muktezası üzere lazım ve vacip olan nesne ve inkârı bir türlü reva ve sahih olmayıp sabit ve mevcut olan nesne.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3908	1	**247**	**ḥaḳbîn**	حَقْ بِينْ	Hak ve adalete riayet ve imtisal eden.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3909	1	**247**	**ḥaḳperest**	حَقْ پَرَسْت	Allahuteala'dan gayrı bir nesneye ibadet etmeyip adalet ve hakkaniyete imtisal ve riayet eder olan.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3910	1	**247**	**ḥaḳpesend**	حَقْ پَسَنْد	Hak ve hakikatı sever olan.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3911	1	**247**	**ḥaḳcû**	حَقْ جُو	Hakkı araştırıp talep eder olan.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3912	1	**247**	**ḥaḳdâr**	حَقْ دَارْ	Hak sahibi olan.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3913	1	**247**	**ḥaḳşinâs**	حَقْ شِنَاسْ	Hakkı tanıyıp teslim eder olan.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3914	1	**247**	**ḥaḳşinâsî**	حَقْ شِنَاسِى	Hakkı teslim edicilik.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3915	1	**247**	**ḥaḳṭırâz**	حَقْ طِرَازْ	Hakkı icra eder ve hakkı söyler olan.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3916	1	**247**	**ḥaḳgüẕâr**	حَقْ گُزَارْ	Hakkaniyet üzere amil olan.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3917	1	**247**	**ḥâḳgüzîn**	حَقْ گُزِينْ	Hakkı talep eder olan.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3918	1	**247**	**ḥâḳgûy**	حَقْ گُوىْ	Hakkı söyler olan.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3919	1	**248**	**ḥuḳne**	حُقَّنَه	İnkibâz defi için verâdan istimal olunan şerbet misilli muʿâlece ve verâdan idhâl edviye zımnında istimal olunan bir nevi tulumba ve mezkur tulumbaya müşabih olarak hidemât-ı sâʾireye müstamel küçük bir nevi alet.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3920	1	**248**	**ḥaḳûr**	حَقُورْ	Sahib-i hak demektir.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3921	1	**248**	**ḥoḳḳa**	حُقَّه	Küçük kutu ki içine inci ve cevahir korlar.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3922	1	**248**	**ḥoḳḳabaz**	حُقَّه بَازْ	El çabukluğu ve sanat ile yapılmış türlü türlü âlât vasıtasıyla vech-i icrâsı gizli olarak nice nice garip oyun ve marifet gösteren kimse.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3923	1	**248**	**ḥoḳḳager**	حُقَّه گَرْ	Çıkrıkçı, **ḫarrât**.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3924	1	**248**	**ḥaḳiḳat**	حَقِيقَتْ	Sabit ve vaki olan nesne ve nesnenin künh ve asıl müntehası veyahut vaki olan hâli veya keyfiyet veya mahiyeti ve kelam ile efʿâlin sadakati.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3925	1	**248**	**ḥaḳîḳatşinâs**	حَقِيقَةَ شِنَاسْ	Nesnelerin hakikatine vakıf olan.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3926	1	**248**	**ḥükmendâz**	حُكَم اَنْدَازْ	Nişanı dürüst vuran kimse, attığı ok hata etmeyip isabet eyleye.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3927	1	**248**	**ḥükmberdâr**	حُكْم بَرْدَارْ	Hükme itaat edip iktizasını icra eden kimse.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3928	1	**248**	**ḥikmetpenâh**	حِكْمَتْپَنَاهْ	Hekim, ehl-i hikmet olan.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3929	1	**249**	**ḥükümran**	حُكْمْرَانْ	Hükmü cari olan padişah.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3930	1	**249**	**ḥükümrânî**	حُكْمْرَانِى	Padişahlık ve padişaha müteallik ve mensup olan.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3931	1	**249**	**ḥükm-i ḳıdem**	حُكْمِقِدَمْ	Takdîr-i ezelî ve hükm-i Hazret-i Hakîm lem-yezalî.	Farsça ḥa (ح) bâbı

3932	1	249	**ḥükümkeş**	حُكْمْكَشْ	Hükme itaat edip muktezasınca hareket eder olan, **muṭîʿ**.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3933	1	249	**ḥükûmetrân**	حُكُومَتْرَانْ	Hükmü cari olan padişah.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3934	1	249	**ḥükûmetgâh**	حُكُومَتْكَاهْ	Hakim ve padişahın mahal-i iskânı.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3935	1	249	**ḥakim**	حَكِيمْ	Dürüst işli ve muhkem fikirli akil ve âlim ve ilm-i hikmetten haber olan ve mevcudatın hakikatine vâkıf olan.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3936	1	249	**ḥükmnâme**	حُكْمْنَامَه	Hükmü şamil olan yazı.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3937	1	249	**ḥakîmâne**	حَكِيمَانَه	Hakime layık ve yaraşık olan.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3938	1	249	**ḥelalzade**	حَلَالْزَادَه	Nikahlı hatundan yahut cariyeden tevellüt edip veled-i zinâ olmayan kimse.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3939	1	249	**ḥullâm**	حُلَّامْ	Koyun yavrusu, **ḳuzu**.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3940	1	249	**ḥalâvetbâḫş**	حَلَاوَتْ بَخْش	Halavet ve tatlılık verici olan.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3941	1	249	**ḥalḳa**	حَلْقَه	Ortası boş tekerlek biçiminde olan nesne veya şekil ki dakk-ı bâb için kapılara demirden ve pirinçten yapıp asarlar ve bezirgânların beyʿ u şirâ için akit ettikleri meclis ki halka gibi otururlar ve mutlak meclis ve her ne ki ortası boş ve değirmi ola halka derler.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3942	1	250	**ḥalḳa berderzed**	حَلْقَه بَرْدَرْزَدْ	"Gam-nâk ve muzdarip oldu" demektir.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3943	1	250	**ḥalḳabegûş**	حَلْقَه بَكُوشْ	Köle, bende-i mutîʿ.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3944	1	250	**ḥalḳabend**	حَلْقَه بَنْد	Halka tertip edici olan.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3945	1	250	**ḥalḳa-i sevdâ**	حَلْقَهٔ سَوْدَا	Bezirgânların beyʿ u ve şirâ için akdettileri meclis.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3946	1	250	**ḥalik**	حَلِكْ	Siyahî, karaguluk.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3947	1	250	**ḥilm**	حِلْم	Nerm ve latif, tabʿ-i insanda tabiatin yavaşlığı ki çok veya çabuk darılmaz.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3948	1	250	**ḥelva)**	حَلْوَا)	Malum ve maruf birkaç nevi tatlı taam.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3949	1	250	**ḥalvâc**	حَلْوَاجْ	Murdarlık ve laşe ekleden kuş.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3950	1	250	**ḥelvâfürûş**	حَلْوَا فُرُوشْ	Helva satıcı olan.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3951	1	250	**ḥulvân**	حُلْوَانْ	Niʿmet-i ferâvân ve bir şehir adıdır ve arûs için verilen mal ki anası ve babası kendileri için yapmış ola ve kalcıya verilen akçe.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3952	1	250	**ḥalvâ-yı pirinc**	حَلْوَاىِ پِرِنْج	Tatlı ve güzel ve latif ve ter helva.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3953	1	250	**ḥalvâ-yı bî-dûd**	حَلْوَاىِ بِى دُودْ	Zahmetsiz husûle gelen nesne ve kazanılmış mala malik oldukta irat ederler.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3954	1	250	**ḥalvâ-yı şeker**	حَلْوَاىِ شَكَرْ	Bir nevi latif şeker helvasıdır.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3955	1	250	**ḥalî bendâb**	حَلِى بَنْد آبْ	Sebzeyi âb ile bezeyici ve su kenarında olan çimenzâr ve sedefte âbı inci edici murâd-ı Cenâb-ı Bâriteala şânehu demektir bir katre-i âb-ı bârândan inci halk eder.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3956	1	251	**ḥamâyil**	حَمَايِلْ	Hamâle'nin cemidir ve hamâle kılıç bağıdır ve her ne ki o yahte-i kerden olur hamâyil derler.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3957	1	251	**ḥâm'ûne**	حَمْأُونَه	Maymun denilen hayvan, **ḳırd**.	Farsça ḥa (ح) bâbı

3958	1	**251**	**ḥamdân**	حَمْدَانْ	Alet-i racul adıdır, **zeker**.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3959	1	**251**	**ḥav**	حَوْ	Kanlı göz yaşı, **demʿ**.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3960	1	**251**	**ḥavâṣıl**	حَوَاصِلْ	Kuş kursağı ve kuş göğsünden nerm ve hurda tüyler olur ki ondan kürk ederler.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3961	1	**251**	**ḥavâlegâh**	حَوَالَهگَاهْ	Merci ve meʾvî ve sığınacak mahal, **melcâʾ**.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3962	1	**251**	**ḥûrâ**	حُورَا	Huri denilen cennet nisvânı.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3963	1	**251**	**ḥûrzâd**	حُورْزَادْ	Huriden doğmuş olan.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3964	1	**251**	**ḥuvernaḳ**	حُوَرْنَقْ	Azim ve pek ziynetli saray.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3965	1	**251**	**ḥavse**	حَوْسَه	Zengin, gani, maldâr, tüvânger olan.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3966	1	**251**	**ḥavṣala**	حَوْصَلَه	Kuş kursağı, tehî-gâh ve mecazen tahammül eylemeye derler.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3967	1	**251**	**ḥavż-ı tersâ**	حَوْضِ تَرْسَا	İçinde üzüm sıkılan tekne ve Nasârâ'nın içinde vaftiz oldukları su teknesi.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3968	1	**251**	**ḥavḳalegû**	حَوْقَلَه گو	Pîr-i fânî gibi lakırtısını karıştırır olan.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3969	1	**251**	**ḥavżak**	حَوْضَكْ	Ahirinde kâf-ı tasgîr ile fıskiyenin etrafında olan küçük havuz ve büyük tas ve bâdiye.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3970	1	**251**	**ḥâvż-ı mâhî**	حَوْضِمَاهِى	Hût burcu demektir.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3971	1	**251**	**ḥâvż-ı nuʿmân**	حَوْضِنُعْمَانْ	Acı sulu bir havuz idi ki adı evvel nisan idi, bir gün Hazreti server-i âlem üzerine vardı, muʿcizât-ı berekâtıyla Hak celle ve alâ o suyu tatlı ve latif eyledi, Hazreti Peygamber ona nuʿmân ismini verdi.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3972	1	**252**	**ḥavîc**	حَوِيجْ	Et piştikte ona konulan levazım yani sebzevât.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3973	1	**252**	**ḥayâtbaḫş**	حَيَاتْبَخْش	Hayat verici, canlandırıcı, **muḥyî**.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3974	1	**252**	**ḥayâdâr**	حَيَادَارْ	Utangaç, utanıcı olan.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3975	1	**252**	**ḥayârşenber**	حَيَارْشَنْبَرْ	Bir nevi muʿâlece.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3976	1	**252**	**ḥaydar**	حَيْدَرْ	Emiru'l-Müʾminîn Ali bin Ebi Tâlib radiyallahu anhu Hazretlerinin nâm-ı şerifleri, Haydar-ı Kerrâr derler ve arslanın cümle-i esmâsındandır.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3977	1	**252**	**ḥayran**	حَيرَانْ	Serkeşte ve tîre-i akıl, şaşmış ve ne yapacağını kaybetmiş olan ve kâhî gözde istimal ederler "bakakalmış" manasına.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3978	1	**252**	**ḥayrânî**	حَيْرَانِى	Hayranlık, hayran olmaklık.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3979	1	**252**	**ḥayret**	حَيْرَتْ	Aks-ı cemʿiyyet-i hâtır ve hilâf-ı teyakkuz ve adem-i intibâh yani şaşmak ne yapacağını bilmemek.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3980	1	**252**	**ḥayretengîz**	حَيْرَتْ اَنْگِيزْ	Acîb ve garib olan.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3981	1	**252**	**ḥîre**	حِيرَه	Ense, kafa.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3982	1	**252**	**ḥîrî**	حِيرِى	Tâk-ı eyvân, yüksek binanın kemeri.	Farsça ḥa (ح) bâbı

3983	1	**252**	**ḥîz**	خِيزْ	Puşt olan oğlan, **muḥanneş,** Fârisîde hâʾ (هاء); hûz (هوز) ile hîz (هيز) olmak üzere ise de beyne'n-nâs ḥâʾ (حاء) hattı ile meşhur olmuştur ve hamam tasınada hîz derler, mefʿûl oğlan ve puşt olan elden ele gittiği için istiare tarikiyle tesmiye olunmuştur.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3984	1	**253**	**ḥayzer**	خَيْزَرْ	Hindistan'da olur bir nevi uzun köktür, şu kadar uzundur ki bir kökten bir çarhı kalkan ederler.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3985	1	**253**	**ḥîzî**	خِيزِى	Puştluk, mefʿûllük.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3986	1	**253**	**ḥîle**	خِيلَه	Mekr, aldamak ve çare.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3987	1	**253**	**ḥilebaz**	خِيلَه بَازْ	Hile ve mekre alışık olan.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3988	1	**253**	**ḥîlesâz**	خِيلَه سَازْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça ḥa (ح) bâbı
3989	1	**253**	**hilekar**	خِيلَه كَارْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça ḥa (ح) bâbı
3990	1	**253**	**hîlefürûş**	خِيلَه فُرُوشْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça ḥa (ح) bâbı
3991	1	**253**	**ḥîn**	خِينْ	Zaman, vakit, hengâm.	Farsça ḥa (ح) bâbı
3992	1	**253**	**ḥayvânî**	خَيْوَانِى	Hayvanlık, hayvan olmaklık.	Farsça ḥa (ح) bâbı
	1	**253**		بَابُ الْخَاءِ مِنَ الْفَارسِيَّةِ		Farsça ḫı (خ) bâbı
3993	1	**253**	**ḫâ**	خ	İşbu harf-i ḫâ-i muʿceme tertîb-i hurûf-u Osmâniyyede dokuzuncu harf olup hesaba dair olan kütüb ve resâʾilde altı yüz adedine işaret olur.	Farsça ḫı (خ) bâbı
3994	1	**253**	**ḫâ**	خَا	Ḫâyîden lafzından ism-i fâʿildir "yiyici" manasına ve ḫâyîde gibi ism-i mefʿûldür "yemiş" manasına.	Farsça ḫı (خ) bâbı
3995	1	**253**	**ḫâb**	خَابْ	Geri bırakılmış bâz pes-efkende, muʾaḫḫare.	Farsça ḫı (خ) bâbı
3996	1	**254**	**(ḫâtem)**	**(**خَاتَمْ**)**	Mühr-i yüzük.	Farsça ḫı (خ) bâbı
3997	1	**254**	**ḫâtem-i cem**	خَاتَمِ جَمْ	Mühr-i Süleyman aleyhisselam.	Farsça ḫı (خ) bâbı
3998	1	**254**	**ḫatun**	خَاتُونْ	Kadın, itibarlı olan karı.	Farsça ḫı (خ) bâbı
3999	1	**254**	**ḫaç**	خَاجْ	Çelîpa, **şâlib** ve kulak yumuşağı.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4000	1	**254**	**ḫacûk**	خَاجُوكْ	Orak, ot biçecek alet, **miḥşad**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4001	1	**254**	**ḫâḫîden**	خَاخِيدَنْ	Basmak, **vaṭʾ**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4002	1	**254**	**ḫâd**	خَادْ	Çaylak tabir olunan kuş, **ḫâd**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4003	1	**254**	**ḫâr**	خَارْ	Diken, **şevk,** bazı nebatta hasıl olan iğne gibi sivri nesne ve dikenli ot ve çalı ve mahbubenin nazı ve kirişmesi ve pek sert ve katı taş ve Rey muzâfâtından bir kasabanın ismidir.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4004	1	**254**	**ḫârâ**	خَارَا	Mermer gibi pek katı olan taş, **ḳahḳâr**.	Farsça ḫı (خ) bâbı

4005	1	**254**	**ḫârendâz**	خَارْ اَنْدَازْ	Kirpi tabir olunan hayvan, **ḳunfuz**, ḫâr-endâz tabiri o ecldendir ki avcı yahut üzerine varan adam ve hayvanı gördükte arkasından ok gibi olan dikenlerini birer birer atıp kimseyi yaklaştırmaz, gevşek yaydan çıkan ok kadar menzile varır ve rast geldiği yere geçer.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4006	1	**254**	**ḫârâver**	خَارْ آوَرْ	Dikenli, iğneli olan ve dikenli çalı ve diken getirici olan **ḥâmilü'l-şevke**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4007	1	**254**	**ḫârbest**	خَارْ بَسْت	Bağ ve bahçe ve bostan etrafına muhafaza için kodukları hâr u hâşâk, çalı çırpı, **żıġş**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4008	1	**255**	**ḫârpuşt**	خَارْپُوشْت	Kirpi ta'bir olunan hayvan, **ḳunfuz**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4009	1	**255**	**ḫârçînî**	خَارْچِينِى	Bir nevi maden ki zamân-ı kadîmde ondan ayna inşa ederlerdi.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4010	1	**255**	**ḫârçîne**	خَارْچِينَه	Cımbız denilen alet ki onunla kıl koparırlar, **minḳâş**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4011	1	**255**	**ḫârḫâr**	خَرْخَارْ	Gıcık, **ḥikke**, kaşınma ve bir nesneye henüz alaka etmiş iken hasıl olan ızdırap ve gönül rahatsızlığı ve aşk ve muhabbet bakiyesi ve heyecan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4012	1	**255**	**ḫârdâr**	خَارْدَارْ	Dikenli ve müşkül suʿûbetli olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4013	1	**255**	**ḫârzâr**	خَارْزَارْ	Çalı ve diken dolu olan mahal, **mekânü'l-şevke**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4014	1	**255**	**ḫârzed**	خَارْزَدْ	Çakır dikeni, kalkan dikeni dahi derler.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4015	1	**255**	**ḫâristân**	خَارِسْتَانْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça ḫı (خ) bâbı
4016	1	**255**	**ḫârsepîd**	خَارْسَپِيدْ	Bir nevi beyaz dikendir, **nemâme**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4017	1	**255**	**ḫârser**	خَارْسَرْ	Ucu sivri ve keskin bir dikendir ve keskin ve sivri olan nesne.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4018	1	**255**	**ḫâriş**	خَارِشْ	Gıcık, kaşınma ve yara, deri sıyrılması, **ḥikke**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4019	1	**255**	**ḫârşütür**	خَارْشُتُرْ	Deve dikeni denilen nesne, **şevketü'l-cimmâl**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4020	1	**256**	**ḫârkeş**	خَارْكَشْ	Fakirlikten naşi hanesine diken ve çalı taşımaya mecbur olan, **mücteriru'ş-şevk**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4021	1	**256**	**ḫârken**	خَارْكَنْ	Diken çıkarıcı ve çalı çırpı satıcı olan, **muzʿicu'ş-şevk**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4022	1	**256**	**ḫârmâhî**	خَارْمَاهِى	Balık kılçığı ve kılıç balığı, **seyf-i semek**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4023	1	**256**	**ḫârvâr**	خَارْوَارْ	Dikenli, iğneli olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4024	1	**256**	**ḫâr u ḫas**	خَارُوخَسْ	Çöplük, süprüntü, **künâse**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4025	1	**256**	**ḫâre**	خَارَه	Bir nevi pek ve katı taşdır ki ona alet kâr etmez.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4026	1	**256**	**ḫâre ḫârâ**	خَارَه خَارَا	Mermer gibi pek katı olan taş, **ḳahḳâr**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4027	1	**256**	**ḫârîden**	خَارِيدَنْ	Kaşımak, **ḥikk** ve gıcık illeti.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4028	1	**256**	**ḫârîn**	خَارِينْ	Serkeş ve kaşıyacak nesne, **miḥassa**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4029	1	**256**	**ḫaz**	خَازْ	Kir ve pas, **vesaḫ** ve ayaktan kir çıkarmaya mahsus olan taş.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4030	1	**256**	**ḫazġân**	خَازْغَانْ	Kazan denilen maruf bakırdan mamul nesne, **mircel**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4031	1	**256**	**ḫâzene**	خَازَنَه	Baldız tabir olunan erkek avratının kız kardeşi, **uḫtu'z-zevcete**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4032	1	**256**	**ḫâze**	خَازَه	Yoğrulmuş, balçık, **ṭîn**.	Farsça ḫı (خ) bâbı

4033	1	**256**	**ḫasten**	خَاسْتَنْ	Kalkmak yani otururken ayağa kalkmak, **ḳıyam**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4034	1	**256**	**ḫâş**	خَاشْ	Kavga, niza, **cidal**, cenk, hûruş u şûruş.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4035	1	**256**	**ḫaşak**	خَاشَاكْ	Süpürüntü, çerçöp, **künâse,** aslı ḫâre (خَارَ) idi, ḫârden temyiz için ahirine (ك) kâf lâhak olup (ها) hâ-i alâmet, (ا) elif-i sâkine ve (ر) râ-i mühmele (ش) şîn'e kalb olundu, kâhî ḫas ile muradif edip (**ḫasu ve ḫâşâk**) derler ve kâhî hâr ile müteradif edip istimal ederler.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4036	1	**257**	**ḫaşcû**	خَاشْجُو	Kavgacı, nizacı, **mücâdil**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4037	1	**257**	**ḫâşinşâr**	خَاشِنْشَارْ	Kılkuyruk tabir olunan kuş, **ġaṭâṭ**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4038	1	**257**	**ḫâş u ḫaş**	خَاشُ وخَشْ	Çör çöp, süpürüntü, **süfâre**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4039	1	**257**	**ḫaşûş**	خَاشُوشْ	Demir orak, ot biçtikleri alet, **mincel**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4040	1	**257**	**ḫaṣṣân**	خَاصّانْ	Millet beyninde mümtaz ve mükerrem ve has olan kimseler, **sâdât**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4041	1	**257**	**ḫâsakî)**	خَاصَكِى)	Sarây-ı pâdişâhîye mahsus bir nevi memur ve müstahdem kimse.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4042	1	**257**	**ḫâṭırâzâr**	خَاطِرْ آزَارْ	Hatır kırıcı olan ve hatırı kırılmış olan, **münkesiru'l-bâl**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4043	1	**257**	**ḫaṭırâzârî**	خَاطِرْ آزَارِى	Can sıkıntısı, gönül azabı, **ıżṭırâbu'l-ḳalb**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4044	1	**257**	**ḫâṭırâzurde**	خَاطِرْ آزُرْدَه	Hatırı kalmış, **mükedder** olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4045	1	**257**	**ḫâṭırâşufte**	خَاطِرْ آشُفْتَه	Gönlü perişan olan, **müşettitü'l-bâl**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4046	1	**257**	**(ḫâṭırcemʿ)**	**(**خَاطِرْ جَمْع**)**	Rahat ve sefada olup gaile ve kederden hali olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4047	1	**257**	**ḫâṭırḫâh**	خَاطِرْخَواهْ	Gönlün istediği ve arzu ettiği nesne, **maṭlabu'l-ḳâlb**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4048	1	**257**	**ḫâṭırzâd**	خَاطِرْ زَادْ	Hatır ve gönülden hasıl olmuş olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4049	1	**257**	**ḫâṭırsâz**	خَاطِرْ سَازْ	Gönül yapıcı, razı ve hoşnut edici olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4050	1	**258**	**ḫâṭırgüşâ**	خَاطِرْ كُشَا	Hatıra ve gönle ferah ve sürur verici olan, **müferriḥu'l-bâl**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4051	1	**258**	**ḫâṭırmândegî**	خَاطِرْمَانْدَكِى	Hatırı kalmış olmak, **münkesiru'l-bâl**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4052	1	**258**	**ḫâṭırmânde**	خَاطِرْمَانْدَه	Hatırı kalıp gönlü kırılan, **münkesiru'l-bâl**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4053	1	**258**	**ḫâṭırnişân**	خَاطِرْنِشَانْ	Unutmamak üzere hatıra ahzolunan, **ḥıfẓ**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4054	1	**258**	**ḫâṭırnişîn**	خَاطِرْنِشِينْ	Hatırda kalan, unutulmamış olan, **maḥfûẓ**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4055	1	**258**	**ḫâṭırnevâz**	خَاطِرْنَوَازْ	Herkesin hatırını gönlünü hoş eden kimse, **muṭayyibü'l-ḫâṭır**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4056	1	**258**	**ḫâṭırnevâzî**	خَاطِرْنَوَازِى	İkram, **talṭif**, iltifat.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4057	1	**258**	**(ḫaḳan)**	**(**خَاقَانْ**)**	Padişah, **sulṭan**, hâkim eğerçe Turan-zemin, padişahlarının lakabıdır, nitekim İran-zemin padişahlarına (key) ve Acem padişahlarına (kisrâ) ve Çin padişahlarına (faġfûr) ve Hint padişahlarına (rây) ve Tatar padişahlarına (hân) ve Rum padişahlarına (kayser) ve Habeş padişahlarına (necâşî) ve Yemen padişahlarına (tubbaʿ) ve Mısır padişahlarına kadimden (firavun) derler, ama Hakan kesret-i istiʿmâl ile mutlak padişah demek olur.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4058	1	**258**	**ḫâk**	خَاكْ	Anâsır-ı erbaʿanın esfeli olan toprak, **türap**.	Farsça ḫı (خ) bâbı

4059	1	**258**	**ḫâkpâ**	خَاكْپَا	Ayak toprağı, ayağın bastığı mahal, zira ḫâk (خاك) ile pâ (پا)’ dan mürekkeptir mecazen hazm-ı nefs ve iftikâr izhar etmek mahallinde istimal ederler, **turâbu’l-ḳadem** manasına.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4060	1	**259**	**ḫâkpây**	خَاكْپَايْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça ḫı (خ) bâbı
4061	1	**259**	**ḫâkbâzî**	خَاكْبَازِى	Etfal oyunlarından bir oyundur ki toprağa her biri bir miktar akçe gizleyip toprağı karıştırıp kaç adam ise o kadar hisse ederler, herbiri kendi hissesin(i) arayıp ne çıkarsa alır.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4062	1	**259**	**ḫâkberser**	خَاكْبَرْسَرْ	**Maġmûm**, mükedder olan ve ölmüş ve gömülmüş olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4063	1	**259**	**ḫâkbîz**	خَاكْبِيزْ	Toprak kalburu ve dakiku’n-nazar olana dahi ıtlak olunur, **minsef**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4064	1	**259**	**ḫakbîzî**	خَاكْبِيزِى	Toprak elemek, **ġarbele** ve müsâferet manasına.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4065	1	**259**	**ḫâkdân**	خَاكْدَانْ	**Dünya**, kürre-i arz, âlem-i esfel, ḫâk (خاك) ile dân (دان)’ dan mürekkeptir, zarf-ı mekân manasına câmedân ve hâmedân gibi.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4066	1	**259**	**ḫâkder**	خَاكْدَارْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça ḫı (خ) bâbı
4067	1	**259**	**ḫâkrûb**	خَاكْرُوبْ	Yer süpürücü olan ve yeri süpürmek, **kennâs**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4068	1	**259**	**ḫâkrûbe**	خَاكْرُوبَه	Süprüntü, çör çöp, **künâse**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4069	1	**259**	**ḫâkrîz**	خَاكْرِيزْ	Toprak parçası ve hakir olan kimse, **rafâżu’t-turâb**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4070	1	**259**	**ḫâkzâd**	خَاكْزَادْ	Dünyada yahut topraktan hasıl olmuş olan, **maḥṣûlü’t-turâb**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4071	1	**260**	**ḫâksâr**	خَاكْسَارْ	Düşkün, perişan, **ẕelil** olan ḫâk (خاك) ile sâr (سار)’dan mürekkep toprağa mensup demek olur, zira sâr (سار) nispet ve izafet manasınadır.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4072	1	**260**	**ḫâksârî**	خَاكْسَارِى	Düşkünlük,perişanlık, havar, zillet ve hâr, **ẕillet** ve hâk-âlûd olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4073	1	**260**	**ḫâksân**	خَاكْسَانْ	Düşkün, perişan, **ẕelil**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4074	1	**260**	**ḫâkister**	خَاكِسْتَرْ	Ateşin külü, **ramâd,** şuara hâkisteri toprak yerine istiare tarikiyle istimal ederler, her şey baʿde’l-fenâ toprak olmak mukarrer olduğu için.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4075	1	**260**	**ḫâkşûr**	خَاكْشُورْ	Toprak karıştırıcı olan, **muteḫalliṭu’t-turâb**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4076	1	**260**	**ḫâkṣıfat**	خَاكْ صِفَتْ	**Ḥakir**, kemter, alçak olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4077	1	**260**	**ḫâkkeş**	خَاكْ كَشْ	Tapan dedikleri alet ki ekinciler tarlaya tohumu saçtıktan sonra onunla çekip toprağı ve tohumu örterler ve toprak çekici, **sikreb**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4078	1	**260**	**ḫâkî**	خَاكِى	Dünyaya veya toprağa mensup olan ve alçak ve kemter olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4079	1	**260**	**ḫâkiyân**	خَاكِيَانْ	Lafz-ı mürekkebdir, bir cüzü (خاك) ḫâk ve (ي) yâ-yı nisbettir, toprağa mensup demektir ve bir cüzü elif (ا) ve nûn (ن)’dur ki edât-ı cemʿdir, maʿnâ-yı terkibî âdemiyân demek olur, yani dünya ahalisi, alçak ve kemter ve bî-hürmet olanlar.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4080	1	**261**	**ḫâgîne**	خَاگِينَه	Yumurta kayganası, **ʿucce**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4081	1	**261**	**ḫâkînihâd**	خَاكِى نِهَادْ	Mütevazi, nefsi alçak tutmak; zira (ḫâk) toprak, (nihâd) hilkat manasınadır.	Farsça ḫı (خ) bâbı

4082	1	**261**	**ḫâl**	خَالْ	Bazı insanın vücudunda bulunan küçük siyah müdevver leke ki ben yahut beñ tabir olunur, **şâme**, şuara mahbupların azâr ve gerdanında olan hâlları istiare ve teşbihat ile medih ve vasfeylemişlerdir, her ne kadar siyah ve iri olsa makbuldür.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4083	1	**261**	**ḫâlbînî**	خَالْ بِينِى	Pirinç unuyla pişmiş bulamaç, **ʿaşîde** ve etʿimenin ölçeği yani ufak ve edna taam.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4084	1	**261**	**ḫâlum**	خَالُمْ	Yılan, mâr, **ḥayye**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4085	1	**261**	**ḫâl-i nân**	خَالِ نَانْ	Çörek otu, **ḥabbetü's-sevdâ**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4086	1	**261**	**(ḫala)**	**(**خَالَه**)**	Pederin kız kardeşi.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4087	1	**261**	**ḫalı**	خَالِى	Büyük kilim ve seccade misilli oda ve cami döşemesi, **zerbiyye**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4088	1	**261**	**(ḫali)**	**(**خَالِى**)**	Boş, **tehi**, tenha.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4089	1	**261**	**ḫâlî's-seyr)**	خَالِى السَّيرْ)	Yalnız yürüyücü, **tenhâ-rev** manasına ve kamerin bir ismidir, bir kevkebe ittisâli olmadığından hâlî's-seyr derler.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4090	1	**261**	**ḫâlîdûn**	خَالِيدُونْ	Zerdeçöp dedikleri sarı ağaçtır, **ḳurrâş**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4091	1	**262**	**ḫam)**	خَامْ)	Pişmemiş, nâ-puhte olan ve kemaline ermemiş olan, niyy ve boş, batıl, beyhude olan ve işlenmemiş ve bir nevi terbiye görmemiş olan ve bî-tecrübe ve nâ-sâdık olan ve şarabın bir adı dahi hâmdır ve debagat olunmamış deri ve kuş için ipekten yapılan tuzak.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4092	1	**262**	**ḫâmbâz**	خَامْبَازْ	Ağzı açık büyük kazan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4093	1	**262**	**ḫâmdân**	خَامْدَانْ	Kalemdân manasına aslı (خامه دان) ḫâmedân'dır, terkip olundukta (ه) hâ-i alâmeti hazf olunur, **ẓarfu'l-ḳalem**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4094	1	**262**	**ḫâmdest**	خَامْدَسْت	Eli işe yakışmaz olan, **aḫraḳ**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4095	1	**262**	**ḫâmsûn**	خَامْسُونْ	Debagat olunmamış gön.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4096	1	**262**	**ḫâmuş**	خامُشْ	Hâmuş, **sâkit,** sedasız olan ve epsem ol manasına	Farsça ḫı (خ) bâbı
4097	1	**262**	**ḫâmuşî**	خَامُشِى	Susmak, epsem olmak	Farsça ḫı (خ) bâbı
4098	1	**262**	**ḫâmil**	خَامِلْ	Bî-nâm ve nişan olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4099	1	**262**	**ḫâmûş**	خَامُوشْ	Sakit, **şamt** ve sedasız ve neşetsiz olan ve mürde olmuş, müteveffa olan ve epsem ol demektir.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4100	1	**262**	**ḫâmûşânîden**	خَامُوشَانِيدَنْ	Epsem etmek, susturmak, **iskât**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4101	1	**262**	**ḫâmûş şuden**	خَامُوشْ شُدَنْ	Epsem olmak, susmak, **şamt**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4102	1	**262**	**ḫâmuş kerden**	خَامُوشْ كَرْدَنْ	Epsem etmek, susturmak, **şamt**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4103	1	**263**	**ḫâmûşî**	خَامُوشِى	Sükut, **inṣât**, sedasızlık, neşetsizlik.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4104	1	**263**	**ḫâmûşîden**	خَامُوشِيدَنْ	Epsem olmak, susmak, **sükût**.	Farsça ḫı (خ) bâbı

4105	1	**263**	**ḫâme**	خَامَه	Yonulmuş kalem ki onunla katipler yazı yazarlar, yonulmamışına (**kilk**) derler ve sürahi ve yığın yani küme olmuş nesne ve kıldan dokunmuş iv ve ince kamış.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4106	1	**263**	**ḫâmedân**	خَامَه دَانْ	Kalem kuburu, **ẓarfu'l-ḳalem**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4107	1	**263**	**ḫâmegüzâr**	خَامَه گُزَارْ	Muharrer, **mesṭur**, merkûm olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4108	1	**263**	**ḫâmî**	خَامِي	Hamlık, **niyye, çiğlik** ve hamlıkla maruf ve mevsuf olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4109	1	**263**	**ḫâmyâz**	خَامْيَازْ	Esnemek ki yorgunluktan yahut usanmaktan naşi ağız açıp bilâ-ihtiyâr geğirmekten ibarettir, **teṣâ'ub**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4110	1	**263**	**ḫâmyâze**	خَامْيَازَه	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça ḫı (خ) bâbı
4111	1	**263**	**ḫân**	خَانْ	Padişah ve bey ve kervansaray ve bezirgân odaları havi ticarete mahsus olan bina, **ribâṭ** ve ev, beyit ve hanuman ve bal arısı beyi.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4112	1	**263**	**ḫânc**	خَانْج	Çocuklar ceviz oynadıkta içine ceviz attıkları çukur, **nuḳre**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4113	1	**263**	**ḫân-ı ḫânân**	خَانِخَانَانْ	Veziriazam, sadrazam, **emîru'l-umerâ**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4114	1	**263**	**ḫanedan**	خَانَدَانْ	Bir kerim ve şerif kimsenin ahâli-i beyt ve hısım ve akrabası takımı, ocak, soy, **nesep**, nesil ve hane, beyt-i meskûn.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4115	1	**264**	**ḫânsâlâr**	خَانْسَالَارْ	Sofracı başı ve çeşnigîr.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4116	1	**264**	**ḫânġard**	خَانْغَرْد	Yaza mahsus olan ev, **beytu'ṣ-ṣayf**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4117	1	**264**	**ḫângâh**	خَانْقَاهْ	Fî-sebilillah bina olunmuş imaret ve fukara ve mesâkin için hane ve dervîşân için yapılan zaviye.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4118	1	**264**	**ḫân-ı ḳah**	خَانِقَه	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça ḫı (خ) bâbı
4119	1	**264**	**ḫân-ı gâh**	خَانِگَاهْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça ḫı (خ) bâbı
4120	1	**264**	**ḫân-ı geh**	خَانِگَهْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça ḫı (خ) bâbı
4121	1	**264**	**ḫângî**	خَانْگِي	Haneye müteallik olan, hane takımından olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4122	1	**264**	**ḫânmân**	خَانْمَانْ	Menzile benzeyici eve müşabih olan, **miṣlu'l-beyt**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4123	1	**264**	**ḫânvâde**	خَانْوَادَه	Hânedân-ı kadîm, asıl ve hesap sahibi ve hanede oturan hatun, **ḥasîbü'n-neseb**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4124	1	**264**	**ḫane**	خَانَه	Ev, **beyit**, mesken ve bir nesnenin vazolunmasına mahsus ve etrafı bir vechile mesdûd ve mahdut olan mahal, aslı (خان) ḫân'dır, ahirinde ki (ه) hâ-i alâmet maʿnâ-yı âmdan maʿnâ-yı hâsa nakil içindir.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4125	1	**264**	**ḫânepürdâz**	خَانَه پُرْدَازْ	Vardığı yerlerde hane ve menzil düzücü.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4126	1	**264**	**ḫâneberendâz**	خَانَه بَرْاَنْدَازْ	Vatan ve vilayetin(i) terk edip devr-i cihân eden derviş ve sabâh-ı zemân, **ġarîbu'l-beled**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4127	1	**264**	**ḫâneberdûş**	خَانَه بَرْدُوشْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça ḫı (خ) bâbı
4128	1	**264**	**ḫâneperver**	خَانَه پَرْوَرْ	Hanede büyümüş olan, **tilâd**.	Farsça ḫı (خ) bâbı

4129	1	**265**	**ḫâne-i bâd**	خَانَهِ بَادْ	On iki burçtan bâda mensup olan üç burçtur ki (Cevza) ve (Mîzân) ve (Delv)'dir, zira her üç burç bir unsura mensuptur, ama erbâb-ı fen indinde (Hamel ve Esed ve Kavs) ateşe ve (Sevr ve Sünbüle ve Cedî) rüzgara ve (Cevza ve Mîzân ve Delv) suya ve (Seretân ve Akrep ve Hût) hâke mensuplardır, bu kavl üzere (Sevr ve Sünbüle ve Cedi)'dir.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4130	1	**265**	**ḫâneḫarâb**	خَانَه خَرَابْ	Hanesi harap ve viran olan, **münhedimü'l-beyt**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4131	1	**265**	**ḫânezâd**	خَانَه زَادْ	Birinin kölesinin yahut cariyesinin hanede doğmuş çocuğu, **tilâd**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4132	1	**265**	**ḫânesûz**	خَانَه سُوزْ	Ev yakıcı, **muhriḳu'd-dâr**, çapkın olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4133	1	**265**	**ḫânefürûş**	خَانَهفُرُوشْ	Ev tellalı, ev satıcı olan, **dellâlü'l-beyt**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4134	1	**265**	**ḫânefürûşân**	خَانَهفُرُوشَانْ	Ehl-i harâbât ve mücerred olanlar ve **fuḳara**, gedâyân.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4135	1	**265**	**ḫânegen**	خَانَهكَنْ	**Müdbir** ve bedbaht ve nâ-halef kimse ve babası yerin(i) tutmayıp fısk ve fesadı sebebiyle derbeder olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4136	1	**265**	**ḫânegîr**	خَانَهگِيرْ	Ev tutucu, mekan edinici olan, **mütemekkin**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4137	1	**265**	**ḫânî**	خَانِي	Hana ve beye müteallik olan keyfiyyet, hanlık ve soğutacak mekan ve havuz.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4138	1	**266**	**ḫânîce**	خَانِيجَه	Küçük havuz ki ekser ev içlerinde yaparlar, **curmûz**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4139	1	**266**	**ḫâv)**	(خَاوْ	Çuha ve kadife yüzü olan ince ve hem-vâr kıllar, **zi'bir**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4140	1	**266**	**ḫâver**	خَاوَرْ	**Maşrıḳ** ve **maġrip** sahihi gün batısına **ḫâver** ve gün doğusuna **baḫter** derler.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4141	1	**266**	**ḫâverî**	خَاوَرِى	Şarkî ve garbî.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4142	1	**266**	**ḫâvul**	خَاوُلْ	Demirde olan pas, jenk, **ṣadâ'**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4143	1	**266**	**ḫâvend**	خَاوَنْد	Garp canibi hâver manasına, **maġrip** yani cânib-i mağribde olan bilâd ahalisine hâvendî derler.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4144	1	**266**	**ḫâher**	خَاهَرْ	Kızkardeş, hemşire, **uḫt**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4145	1	**266**	**ḫây**	خَايْ	**Leẕẕet** ve meze, ekl olan ve çukur yerlerde yağmurdan su birikip müteʿaffin olmak ve ḫâyîden lafzından sîğa-i emir ve vasf-ı terkîbi olur şeker-hây ve jâj-hây gibi.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4146	1	**266**	**ḫâyiste**	خَايِسْتَه	Çiğnenmiş olan ve mecazen beyhude söz, **memḍûġ**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4147	1	**266**	**ḫâbisk**	خَابِسْك	Çekiç, büyük olsun küçük olsun, **maṭraḳa**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4148	1	**266**	**ḫâygîne**	خَايْگِينَه	Yumurta kayganası, **ʿucce**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4149	1	**266**	**ḫâyek**	خَايَكْ	Çekirge tabir olunan hayvan, **cerâd**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4150	1	**266**	**ḫaya**	خَايَه	Kuş veya böcek yumurtası ve âlet-i tenâsül, zükûra, mülhak olan torba derununda bulunan yumurta şeklinde cisim, **ḫuṣye**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4151	1	**267**	**ḫâyerîz**	خَايَهرِيزْ	Yumurta kayganası.	Farsça ḫı (خ) bâbı

4152	1	**267**	**ḫâyerîs**	خَايَەرِيسْ	Ekser ovada kum içinde turp gibi olur bir nesnedir, domalan tabir olunur, **kem'e(t)**, ufûnet arzdan hasıl olur, hurdası leziz olur, et kadar gıdayeti vardır, durdukça iri olur bazı teʿaffün havadan değirmen taşı kadar olur.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4153	1	**267**	**ḫâye kerden**	خَايَەكَرْدَنْ	Enemek, hayvanın erkeğinin taşağını çıkarmak, **maʿl**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4154	1	**267**	**ḫâyegîr**	خَايَەگِيرْ	Örümceğe müşabih bir zehir-nâk hayvandır, **ruteylâ**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4155	1	**267**	**ḫâyende**	خَايِنْدَه	Çiğneyici olan, **mâżiġ**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4156	1	**267**	**ḫâyîden**	خَايِيدَنْ	Çiğnemek, **mażġ**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4157	1	**267**	**ḫâyîde**	خَايِيدَه	Çiğnenmiş ve söylenmiş olan, **memżûġ**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4158	1	**267**	**ḫab**	خَبْ	Epsem olmak, **sükut**, kâhi zed (زَدْ) lafzına muzâf edip ḫabzed (خَبْزَدْ) derler "sükut eyledi" demek olur, soğuk tepe ki kar yağarken hava esip karı şiddetle savurur ve mekr hile ve boğaz sıkılması.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4159	1	**267**	**ḫubâzî**	خُبَازِى	Ebegümeci denilen ot, **ḫubbâze**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4160	1	**267**	**ḫibâk**	خِبَاكْ	Koyun ve sığır ağılı, **ḥaṭîre**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4161	1	**268**	**ḫabâyîden**	خَبَايِيدَنْ	Çiğnemek, **mażġ**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4162	1	**268**	**ḫabce**	خَبْجَه	Demirhindi denilen deva, **ṣubbâr**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4163	1	**268**	**ḫabercû**	خَبَرْجُو	**Casus**, cünde, çaşıt.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4164	1	**268**	**ḫaberdar**	خَبَرْدَارْ	Agâh, **vâḳıf**, malumatı olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4165	1	**268**	**ḫibrenâme**	خِبْرَنَامَه	Kıbleyi gösterir bir nevi alet, **râhenâmec**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4166	1	**268**	**ḫaberdûk**	خَبَرْدُوكْ	Gübre içinde hasıl olur bir böcektir, sergin galtan derler, **ḫunfesâ**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4167	1	**268**	**ḫab kerden**	خَبْكَرْدَنْ	Epsem olmak, susmak, **sükut**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4168	1	**268**	**ḫape**	خَپَه	Boğulmuş, **maḫnûḳ**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4169	1	**268**	**ḫabe kerden**	خَبَەكَرْدَنْ	Boğmak, **iḫnâḳ**, teneffüs aldırmamak ile helak etmek.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4170	1	**268**	**ḫabîden**	خَبِيدَنْ	Ayakla basmak, **devs**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4171	1	**268**	**ḫabîde**	خَبِيدَه	Eğilmiş, **meylân** ve uyumuş olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4172	1	**268**	**ḫapîre**	خَپِيرَه	Cemʿ-i hesâb ve kavim yani.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4173	1	**268**	**ḫatâr**	خَتَّارْ	Bağ ve bostan ve mezrûʿ âtı bigâne ottan pak eylemeğe derler.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4174	1	**268**	**ḫatref**	خَتْرَفْ	Efsentîn-i rûmî denilen nesne, **pelin**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4175	1	**268**	**ḫatefrec**	خَتَفْرَجْ	Semiz ot, **baḳlatü'l-hamḳâ**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4176	1	**268**	**Ḫotan**	خُتَنْ	Meşhur ve maruf memlekettir ki onda gayet bî-misl mahbuplar ve latif ve nazik kumaşlar işlenir ve misk ahusu o diyarda çok olur.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4177	1	**268**	**ḫutenber**	خُتَنْبَرْ	Mal ve gınadan dem vurup daʿva-yı devlet-mendî eden, muklis ve cimri, **neffâc**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4178	1	**269**	**ḫatne**	خَتْنَه	Sünnet, **ḫitân**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4179	1	**269**	**ḫatne kerden**	خَتْنَەكَرْدَنَ	Sünnet etmek, **iḫtinân**.	Farsça ḫı (خ) bâbı

4180	1	**269**	**ḫatîre**	خَنِيرَه	Çoban heybesi.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4181	1	**269**	**ḫicâlîden**	خِجَالِيدَنْ	Kucaklamak, derâgûş etmek, **iḫtiżân**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4182	1	**269**	**ḫucâve**	خُجَاوَه	**Ṣeda**, avaz, ses.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4183	1	**269**	**ḫucest**	خُجَسْت	Meymûn, **mesut**, mübarek olan ve musikide bir makam adıdır.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4184	1	**269**	**ḫuceste**	خُجَسْتَه	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça ḫı (خ) bâbı
4185	1	**269**	**ḫaceş**	خَجَشْ	Ur denilen yumru et, **silʿa**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4186	1	**269**	**ḫacek**	خَجَكْ	Nokta-i illet, mesela: خجك سفيد در چشم فلان افتاد derler, manası: Falanın gözüne beyaz nokta düştü, demektir.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4187	1	**269**	**ḫacgûl**	خَجْگُولْ	Fukara ve dilenci kâsesi, keşkül, **ḳarv**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4188	1	**269**	**ḫacmâ**	خَجْمَا	Akçe komaya mahsus olan kese, **ṣurre**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4189	1	**269**	**ḫicûlîden**	خِجُولِيدَنْ	Kucaklamak, deragûş etmek, **iḫtiżân**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4190	1	**269**	**ḫaḫam**	خَخَمْ)	Yahudilerin hahamı, **ḥabr**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4191	1	**269**	**ḫadd**	**(خَدّ)**	Yanak, ârız, ruh.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4192	1	**269**	**Ḫüda**	خُدَا	Cenâb-ı vâcibü'l-vücûd olan bâriteala azze ismuhu, Allah, efendi, sahip, malik eğerçe maʿnâ-yı lagvîsi sahip demektir, lakin lafz-ı âhir ile terkip olunur; mesela: Hanehüda ve Kedhüda gibi yalnız denilse Allahuteala celle şâne'den gayrıya denilmez, zira aslında Ḫûdây idi manası kâʾim bizâtihi olur, Türkîsi kendi gelici demek olur, telaffuz haft bulmak için vâv (و)'ı hazf olunup hâ (خا)'ya damme-i işbâʿla hareke verilip Ḫüda dediler ama terkip olmayıp lafz-ı müfred olunca sahip manasına olur, mesela: Arap sâhib-i fezâ der, Acem sîm-i Ḫudâ der, Cenâb-ı Allah celle şâne Hazreti'ne Acem'in Ḫüda dediğinin manası lafz-ı müfred olduğu halde Arabîde (Rab) manasınadır.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4193	1	**270**	**ḫüdâḫân**	خُدَاخَوانْ	Şehadet parmağı, **mesbaḥa**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4194	1	**270**	**Ḫüdâdâd**	خُدَادَادْ	Allah verdi, **mevhibe-i ilâhî** olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4195	1	**270**	**Ḫüdâdûrân**	خُدَادُوَانْ	Allah zülcelalden ıraklar yani zulme ve fıska ve mürtekib-i kebâʾir, **ʿâsiyûn**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4196	1	**270**	**Ḫüdârâ**	خُدَارَا	Allah için, Allah aşkı için, **lillah**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4197	1	**270**	**ḫüdâret**	خَدَارَتْ	**İsmet**, iffet, nisa kısmı ehl-i perde olmak.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4198	1	**270**	**ḫüdâşinâs**	خُدَاشِنَاسْ	Allah bilici olan, **ehl-i tevḥîd**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4199	1	**270**	**ḫüdâfürûş**	خُدَافُرُوشْ	**Mürai**, münafık, iki yüzlü.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4200	1	**270**	**ḫüdâfürûşân**	خُدَافُرُوشَانْ	Riya satıcılar, **ehl-i riyâ**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4201	1	**270**	**ḫüdâver**	خُدَاوَرْ	Malik, sahip, bey, **ḥâkim**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4202	1	**270**	**ḫüdâvend**	خُدَاوَنْد	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça ḫı (خ) bâbı
4203	1	**271**	**ḫüdâvendigâr**	خُداوَنْدِگَارْ	Padişah, **sulṭan** ve iş sahibi ve sultân-ı selâtîn-i cihân, hünkâr lafzı bundan ihtisar olunmuştur ve Allahuteala celle şânuhu.	Farsça ḫı (خ) bâbı

4204	1	**271**	**ḫüdâvendigârî**	خُدَاوَنْدِگَارِی	Padişahlık, padişah olmak.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4205	1	**271**	**Ḫüdây**	خُدَایْ	Nâm-ı azîz Cenâb-ı bârîteala celle ismuhu, yâ (ي)'sız Ḫudâ (خدا) denildiği gibi aslı Ḫûdây (خوداى)'dır kendi gelici manasına, baʿde vâv (و)'ı hazf edip işbâʿ -ı damme ile Ḫudây (خداى) dediler.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4206	1	**271**	**Ḫüdâyâ**	خُدَایَا	Yâ Allah, Yâ Azîz, Yâ Kadîr manasına nidadır.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4207	1	**271**	**ḫüdây-ı gân**	خُدَایِگَانْ	Ulu padişah ve sâhib-i devlet ve mâlik-i memleket, sultân-ı selâtîn.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4208	1	**271**	**ḫüdây-ı gâne**	خُدَایِگَانَه	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça ḫı (خ) bâbı
4209	1	**271**	**ḫüdây-ı fürûşân**	خُدَایِی فُرُوشَانْ	Ehl-i laʿnet ki daʿvâ-yı hak edip batıl efkar eder olanlar.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4210	1	**271**	**ḫadre**	خَدْرَه	Ateş şeraresi, kıvılcım, **şerare**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4211	1	**271**	**ḫadek**	خَدَكْ	Köprü, ceser, **ṣırat**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4212	1	**271**	**ḫizmetkâr**	خِدْمَتْكَارْ	Birinin hizmetinde olan adam, **ḫadim**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4213	1	**271**	**ḫizmetkârî**	خِدْمَتْكَارِی	Hizmetçilik, **ḫizmet**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4214	1	**271**	**ḫizmetkün**	خِدْمَتْكُنْ	**Hadim**, hizmetkâr, hizmetçi.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4215	1	**271**	**ḫizmetgüzâr**	خِدْمَتْگُذَارْ	İşgüzar olup şunun bunun hizmetini gören kimse.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4216	1	**271**	**ḫadenk**	خَدَنْك	Ok, tîr, **sehm,** aslında hadenk kayın ağacının adıdır ki ondan ok ederler ve mezbûr ağaçtan düzülen oka tîr-i hadenk derler, kesret-i istiʿmâl ile tîri hazf olunup yalnız hadenk oka ilim olmuştur ve dahi mezkur ağaçtan eyer kaltağı edip zeyn-i hadenk derler.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4217	1	**272**	**ḫudû**	خُدُو	Tükrük, **buzâḳ**, tüfû.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4218	1	**272**	**ḫadîş**	خَدِیشْ	Ümera ve ekâbir haremlerinde olan kethüda kadın, kahya kadın, **ḳabîle**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4219	1	**272**	**ḫidîş**	خِدِیشْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça ḫı (خ) bâbı
4220	1	**272**	**ḫidiv**	خِدِیوْ	Padişah, efendi, vezir ve ulu padişah ki mülk ve mal ve asker kuvvetinde sair padişahlara tefevvuku ola.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4221	1	**272**	**ḫidîvî**	خِدِیوِی	Padişahlık, efendilik.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4222	1	**272**	**ḫuẕûl**	خُذُولْ	Havlan tabir olunan deva, **ḫażaż-i mekkî**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4223	1	**272**	**ḫizîv**	خِذِیوْ	Padişah, efendi, hidiv.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4224	1	**272**	**ḫar**	خَرْ	Eşek, hımar, merkep denilen hayvan, ehlisine ḫar yabanisine gûr denir ve kara özlü balçık ve sular dibinde olan balçık ve batak olan mahal ve saz ve tambur ve keman kâsesi üzerinde olan ağaç paresi ki tel ve kılları onun üzerinden çekerler ve bed ve çirkinlikte kemale erişmiş olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4225	1	**273**	**ḫarr**	خَرُّ	Sulu balçık ve ırmak ve havuz diplerinde olan balçık, **ḫamâ'**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4226	1	**273**	**(ḫarap)**	**(**خَرَابْ**)**	Viran, zîr u zeber, alt üst, perişan olan harabe dahi derler ve geçkin, sarhoş bu sebepten meyhaneye harabat derler.	Farsça ḫı (خ) bâbı

4227	1	**273**	**ḫarabat**	خَرٰابَاتْ	Meyhane, **dâru'l-ḫamr**, işret mahalli ki onda varanlar mest ve harap olurlar, ziyade mest-i müdâm olana harabâtî derler.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4228	1	**273**	**ḫurâbe**	خُرَابَه	Bir içim su miktarı olan ve bir çöptür suyunu çıkarıp yüzüne yağı çıkar o yağı alıp bazı emraza deva ederler.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4229	1	**273**	**ḫarabe**	خَرَابَه	Viran, ıssız olan mahal ki mamurun zıttıdır, aslı harâb'dır, ahirinde hâ-i alâmet (ه) mef'ûldür.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4230	1	**273**	**ḫarâbâtî**	خَرٰابَاتِى	Vaktini meyhanede geçiren kimse, sarhoş, bekrî olan adam.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4231	1	**273**	**ḫarâbezâr**	خَرٰابَەزَارْ	Harap ve viran olan mahal.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4232	1	**273**	**ḫarâbenişîn**	خَرَابَەنِشِينْ	Viraneler arasında sakin mütemekkin olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4233	1	**273**	**ḫarâḫar**	خَرَاخَرْ	Uyurken boğazdan gelen seda, **ḫarḫara**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4234	1	**273**	**ḫarâre**	خَرٰارَه	Kesret-i bukâdan boğazda zahir olan seda, **ḫarîr**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4235	1	**273**	**Ḫorasan**	خُرَاسَانْ	Cânib-i meşrik ve vilâyet-i ırak ve Fars'ın cânib-i şarkîsinde vaki bir azim memleket ve muazzam şehirdir, bî-had ve bî-aded kara ve kasabâtı müştemil ve mamur, âbâdân vilayettir, sebeb-i tesmiyesi iki vechiledir, bir vechi cânib-i şarkta olduğudur, vech-i sânî iklîm-i râbiʿ de olduğu iklîm-i râbiʿ ise şemse mensuptur, o takrib ile Horasâ dediler mürûr-u eyyâm ile vâv (و)'ını hazf edip ahirine nûn (ن) ilhak edip Horasan dediler.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4236	1	**274**	**ḫarâş**	خَرَاشْ	Sakat olmuş ve amelden kalmış olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4237	1	**274**	**ḫırâş**	خِرَاشْ	Hırâşîden lafzından sîga-i emir ve vasf-ı terkîbi olur, tırmalayıcı, koparıcı, **taḫdîş** ve eziyet edici dil-hırâş ve rû-hırâş gibi ve çürük meyve ve bozulup asla istimale selahiyeti olmayan nesne ve tırnaktan veyahut değnekten arız olan yara ve bıçkı ağzından dökülen talaş ve sahtiyandan tıraş olunan nesne.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4238	1	**274**	**ḫırâşîden**	خِرَاشِيدَنْ	Tırmalamak, **taḫdîş** ve pek kazımak.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4239	1	**274**	**ḫırâşîde**	خِرَاشِيدَه	Tırmalanmış, **maḫdûş** ve yaralanmış olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4240	1	**274**	**(ḫarâṭîn)**	**(**خَرَاطِينْ**)**	Soğulcan, havenâh.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4241	1	**274**	**ḫırâm**	خِرَامْ	Sallanarak naz ve eda ile yürümek, **rabîb** ve müjde beşaret ve şâdmânî, sürur ve misafir olmak ve sâ'î, haber getirici.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4242	1	**275**	**ḫarâm**	خَرَامْ	Müjde, **beşaret**, sevinç.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4243	1	**275**	**ḫırâmân**	خِرَامَانْ	Sallanarak naz ve eda ile yürümek.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4244	1	**275**	**ḫırâmîden**	خِرَامِيدَنْ	Mastardır, salınmak manasına.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4245	1	**275**	**ḫırâmende**	خِرَامَنْدَه	Sallanarak naz ve eda ile yürür olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4246	1	**275**	**(ḫırrân)**	**(**خِرَّانْ**)**	Ram ve muti olan, itaatli, fermân-ber, münkâd olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4247	1	**275**	**ḫarâhîn**	خَرَاهِينْ	Soğulcan, **ḫarâṭîn**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4248	1	**275**	**ḫârbân**	خَرْبَانْ	Eşekçi, eşek sahibi veya eşek sürücüsü, **ḫammâr**.	Farsça ḫı (خ) bâbı

4249	1	275	**ḫarbet**	خَرْبَتْ	Kaz denilen su hayvanı, mürgâb, **batṭ**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4250	1	275	**ḫarbete**	خَرْبَتَه	Şaşkın olan, **müteḥayyir**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4251	1	275	**ḫarpüşte**	خَرْپُشْتَه	Uzun olup ortası yüksek ve çevresi alçak olan, **muḥaddebü'ş-şekl**, çadır ve kabir ve kubbe ve deve hörgücü gibi olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4252	1	275	**ḫarbeşşe**	خَرْبَشَّه	Bir nevi iri sinektir ki hayvanata yapışır, şu mertebe ki hayvanı yıkar, **şeẕẕâ**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4253	1	275	**ḫarbaṭa**	خَرْبَطَه	**Mużḳik**, musahhara ve latife-gû, güldürücü olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4254	1	275	**ḫarbende**	خَرْبَنْدَه	Eşekçi, katırcı, **ḥammâr**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4255	1	275	**ḫarbuze**	خَرْبُزَه	Kavun denilen maruf nesne, **biṭṭîḫ**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4256	1	275	**ḫarbûze**	خَرْبُوزَه	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça ḫı (خ) bâbı
4257	1	275	**ḫarnibvâr**	خَرْنِبْوَارْ	Gece kuşu, yarasa, **ḫaffâş**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4258	1	276	**ḫurt**	خُرْت	İğne ve çuvaldız ve ok deliği, sûrâh, **ṣaḳbe**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4259	1	276	**ḫartût**	خَرْتُوتْ	Ekşi karadut, **firṣâd** ve bir nevi duttur ki nihayet mertebe sabun ve pekmez olur.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4260	1	276	**(ḫurç)**	**(**خُرْج**)**	Meşinden yapılır bir nevi büyük yol torbası.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4261	1	276	**ḫarçâre**	خَرْچَارَه	Bostanlar ve mezruatta insan suretinde yapıp hayvanat ziyan etmemesinden muhafaza olunan nesne, **milvâḥ**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4262	1	276	**ḫarçâl**	خَرْچَالْ	Toy kuşu, **ḥubârî** ve gökçe karga.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4263	1	276	**ḫarcırah**	خَرْجِرَاه	Yol masrafı, yol harçlığı, **maṣrifu'ṭ-ṭarîḳ**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4264	1	276	**ḫarcenk**	خَرْجَنْك	Yengeç denilen deniz hayvanı, **seraṭân**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4265	1	276	**ḫarçîden**	خَرْچِيدَنْ	Göz yaşarmak.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4266	1	276	**ḫurçîn**	خُرْچِينْ	Heybe, **ḫurc**, esvap ve sair nesne koymak için yol torbası ve kuş ibiği.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4267	1	276	**ḫurçîne**	خُرْچِينَه	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça ḫı (خ) bâbı
4268	1	276	**ḫarḫar**	خَرْخَرْ	İki kat olmuş, **mużâʿaf** ve iki kat olmak ve kubbe kemeri.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4269	1	276	**ḫarḫişt**	خَرْخِشْت	İçinde üzüm ve zeytin sıkıp suyun(u) ve yağın(ı) çıkardıkları kap, **maʿṣara**	Farsça ḫı (خ) bâbı
4270	1	276	**ḫarḫıyâr**	خَرْخِيَارْ	Eşek hıyarı denilen devadır, Arabîde **kıṣṣa'i'l-himâr** derler, aslında hıyâr-ı har idi alem olacak muzâf ile takdim olunmuştur.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4271	1	276	**ḫıred**	خِرَدْ	**Akıl**, zihin, dirayet, basiret.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4272	1	277	**ḫarad**	خَرَدْ	Gümüş ve bakıra ettikleri lehim, **leḫâm** ve Sedd-i Yecüc Mecüce karîb bir şehir adıdır, halkı cümle Yahudidirler.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4273	1	277	**ḫurd**	خُرْد	Ufak, küçük, ince, **saġîr,** kâhi ahirine (ه) hâ-i alâmet getirip (hurda) derler.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4274	1	277	**ḫurdḫân**	خُرْدخَانْ	Dardağan, **şeẕer mezer,** ufanmış olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4275	1	277	**ḫurdḫâm**	خُرْدخَامْ	Ziyade ince olan, **raḳîḳ**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4276	1	277	**ḫurddest**	خُرْددَسْت	Yan kesici, **ṭarrâz** ve bilek ile dirsek arasında vaki mafsal ve el ile oynanır oyun.	Farsça ḫı (خ) bâbı

4277	1	277	**ḫurdsâl**	خُرْدسَالْ	Küçük başlı çocuk, **ḳalîlü’s-sinn**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4278	1	277	**ḫıredsûz**	خِرَدْسُوزْ	Akıl yakıcısı, **muḥriḳu’l-aḳl**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4279	1	277	**ḫardeştî**	خَرْدَشْتِى	Yaban eşeği, **ḥımâr-ı vaḥşî**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4280	1	277	**ḫurdek**	خُرْدَكْ	Edepli, kâr-şinas olan, **mü’eddeb**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4281	1	277	**(ḫardal)**	**(**خَرْدَلْ**)**	Bazı taama lezzet vermek ve iştah açmak için istimal olunan bir nevi tohum.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4282	1	277	**ḫardemâ**	خَرْدَمَا	Hoşrenk ve hoşâvâz bir kuştur.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4283	1	277	**ḫıredmend**	خِرَدْمَنْد	Akıl sahibi, **âḳil**, akıllı olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4284	1	277	**ḫıredmendân**	خِرَدْمَنْدَانْ	Akıl sahipleri, **âḳilûn**, akıllılar.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4285	1	277	**ḫıredmendâne**	خِرَدْمَنْدَانَه	Akla layık ve yaraşık olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4286	1	277	**ḫıredmendî**	خِرَدْمَنْدِى	Akıllılık, dirayet.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4287	1	277	**(ḫırdavat)**	**(**خُرْدَوَاتْ**)**	Hurda nesneler, ufak tefek nesneler.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4288	1	277	**ḫurda**	خُرْدَه	Ufak, küçük, **sagîr**, ince olan ve her nesnenin ufağı yani rîzesi ve nükte ve ayıp, günah, hata ve has hâşâk yani çör çöp ve şerâre-i âteş, kıvılcım..	Farsça ḫı (خ) bâbı
4289	1	278	**ḫurdebîn**	خُرْدَه‌بِينْ	**Müdeḳḳiḳ,** her nesnenin iç yüzünü ve künh ve hakikatini arayan kimse ve hurda nesneleri büyük gösterir bir nevi alet-i hikemiyye.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4290	1	278	**ḫurdedân**	خُرْدَه‌دَانْ	Dakîka-şinâs, **muḥaḳḳiḳ** ve nüktedan ve ayb-bîn olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4291	1	278	**ḫurdefürûş**	خُرْدَه‌فُرُوشْ	Çerçi, hırdavat satıcı, **şaydalânî**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4292	1	278	**ḫurdegîr**	خُرْدَه‌گِيرْ	Sözde eksik tutucu ve herkesin sakat ve noksanın arayıp tarayan adam.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4293	1	278	**ḫurdemürde**	خُرْدَه‌مُرْدَه	Ufak tefek, **zelzel**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4294	1	278	**ḫurde-i edîm**	خُرْدَهِ اَدِيمْ	Sahtiyanı terbiye ettikleri alet ve sahtiyan pareleri.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4295	1	278	**ḫarrubâb**	خَرْرُبَابْ	Tanburun ve kemanın kâsesi üzerinde olan ağaç paresi ki tel ve kıllar onun üzerinden geçer.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4296	1	278	**ḫarzân**	خَرْزَانْ	Nevruz denilen gün ki Acemler o günü sene başı itibar ederler.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4297	1	278	**ḫarzede**	خَرْزَدَه	Bok böceği, **cuʿl**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4298	1	278	**ḫaraze**	خَرَزَه	Boncuk, **vedeʿa** ve kuyu ağzına konulan delikli taş.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4299	1	278	**ḫarze**	خَرْزَه	Âlet-i racul, **ẕeker**, sik.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4300	1	278	**ḫarzehr**	خَرْزَهْر	Ağı ağacı ki yaprağı söğüt yaprağı gibi uzun ama ondan kalın olur, hayvan yediği saat helak olur ve Ebucehil karpuzu, **ḥanẓal**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4301	1	279	**ḫar-zehre**	خَرْزَهْرَه	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça ḫı (خ) bâbı
4302	1	279	**ḫarzîn**	خَرْزِينْ	Oda ve sofalarda köşelere dayanmak için yapılan tırabzan, **derâbzîn** ve hayvana vurulan palan ve palanı hayvan sırtından alıp komak için yapılmış ağaç sopa.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4303	1	279	**ḫarazî**	خَرَزِى	Boncukçu, boncuk satıcı, **ḫarrâz**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4304	1	279	**ḫırs**	خِرْس	Ayı tesmiye olunan hayvan, **dubb**.	Farsça ḫı (خ) bâbı

4305	1	**279**	**ḫarset**	خَرْسَتْ	Geçkin, sarhoş, **ṭâfiḥ**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4306	1	**279**	**ḫarsek**	خَرْسَكْ	Uzun eşek tesmiye olunan oyun ki taze yiğitler oynarlar, şöyle ki biri eğilip başını birinin kucağına kor sairleri çevresinden cest-i çâpek üzerine atlarlar, ayağıyla vurup değerse gözeticisi onu kaldırıp yerine değdiği adamı yatırır.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4307	1	**279**	**ḫursend**	خُرْسَنْد	Daima mesrur ve şâdmân ve müreffehu'l-hâl olan, **kani**, kısmetine razı olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4308	1	**279**	**ḫursende**	خُرْسَنْدَه	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça ḫı (خ) bâbı
4309	1	**279**	**ḫarsenk**	خَرْسَنْك	Değirmen taşı, **ḫarrât** ve büyük taş ki bî-fâʾide yol üzerinde ve tarlalarda durur.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4310	1	**280**	**ḫırs-ı giyâh**	خِرْسِكِيَاهْ	Ayı otu denilen nebat, **ḫâlibî**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4311	1	**280**	**ḫursîden**	خُورْسِيدَنْ	Çürüyüp müteʿaffin olmak, **teceyyuf**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4312	1	**280**	**ḫarş**	خَرْش	Tırmalamak, tırnak ile kazmak, **tekdîḥ**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4313	1	**280**	**ḫurşâd**	خُرْشَادْ	Güneş âfitâb, **şems**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4314	1	**280**	**ḫurşîd**	خُرْشِيدَنْ	Güneş, **şems,** ḫur (خر) ile şîd (شيد)' den mürekkeptir, aslı nur manasına olan ḫûre (خُورَه) ile güneş manasına olan şîd (شيد)'den terkip olunmuştur, inde't-terkîb hâ (ها) sâkıt olup vâv (و)'ın hazfı ve ispatı caizdir ve kâh olur ki şîd (شيد)'den yâ (ي)'yı hazf edip hurşid (خرشد) derler.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4315	1	**280**	**ḫarşîn**	خَرْشِينْ	Salınmak, hırâmîden, **ihtizâr**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4316	1	**280**	**ḫarṭâl**	خَرْطَالْ	Bir nevi dağarcıktır ki içine zer ve sim korlar, **kinf**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4317	1	**280**	**ḫaruften**	خَرُفْتَنْ	Hırıldamak, vakt-i nizaʿda olan hırıltı, **ḫarâre**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4318	1	**280**	**ḫurfe**	خُرْفَه	Semiz otu, **baḳlatu'l-ḥamḳa**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4319	1	**280**	**ḫırḳa**	**(خِرْقَه)**	Bir nevi esvap ki evâʾilde parça ve yamadan yapılır idi.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4320	1	**280**	**ḫırḳapûş**	خِرْقَهپُوشْ	Hırka örtünen derviş.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4321	1	**280**	**ḫarek**	خَرَكْ	Kuru hurma, **temr** ve tambur ve keman kâsesi üzerinde olan ağaç pare ki teller onun üzerinden geçer ve mücrim ve kabahatlileri üzerine yatırıp dövdükleri tahta ve falaka ve çocuklar için yapılan üç ayağı tekerlekli araba ve kandil yakmak yahut yemiş düşürmek için yapılan sopa ve pamuğun çekirdeğinden tethîr olunması için yapılan dolap ve üzerine odun koyup yardıkları ağaç ve çekirgeye müşabih bir böcek ve Şiraz muzâfâtından bir karye ismi ve har lafzının tasgîridir, eşe(k)cik demek.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4322	1	**281**	**ḫargâh**	خَرْگَاهْ	Padişah veya vezir otağı, **fâze**, aslında ova çadırı ve urbân ve ikrâd beyleri kurdukları çadır ve Türkmen beyleri evine derler idi, mürûr-ı eyyâm ile padişah ve vüzera otaklarına alem oldu.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4323	1	**281**	**ḫargâh-ı ḳamer**	خَرْگَاهِقَمَرْ	Ay ağılı, daʾire-i kamer, **hale**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4324	1	**281**	**ḫargâh-ı mâh**	خَرْگَاهِمَاهْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça ḫı (خ) bâbı

4325	1	**281**	**ḫarkebûter**	خَرْكَبُوتَرْ	Bir nevi iri güvercindir, **verşân**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4326	1	**281**	**ḫar-ı kerubân**	خَرِ كَرُبَانْ	Tambur ve kemanın üzerinde olan ağaç pare ki teller üzerinden geçer.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4327	1	**281**	**ḫarkürre**	خَرْكُرَّه	Eşek yavrusu sıpa, **tevleb**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4328	1	**281**	**ḫarek-i zemîn**	خَرَكِزَمِينْ	Ayaksız yer üzerinde sürünüp gezer olan böcekler, **ḫaşerât**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4329	1	**281**	**ḫargez**	خَرْگَزْ	Bir nevi sinektir, yaz eyyamında sevâhil yerlerde ve şenlik olmayan mahallerde gayet çok olur, hayvanata yolda giderken yapışır, o mertebe hücum ederler ki hayvanı yere yıkar ve bir adamı teşhir için merkebe bindirip gezdirmek.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4330	1	**282**	**ḫarküs**	خَرْكُسْ	Çok sözlü ve beyhûde-gûy olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4331	1	**282**	**ḫergele**	خَرْگَلَه	Eşek sürüsü, **hemûle**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4332	1	**282**	**ḫargûr**	خَرْگُورْ	Yaban eşeği, **ḥımâr-ı vaḥşî** ve eşeği dürtmek için ucu ince ve sivri ağaç.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4333	1	**282**	**ḫargûş**	خَرْگُوشْ	Tavşan denilen hayvan, **irneb**, kulağı uzun olduğundan eşek kulağına teşbihen tesmiye olunmuştur.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4334	1	**282**	**ḫarkûf**	خَرْكُوفْ	Üveyik denilen kuş, **bûm**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4335	1	**282**	**ḫargeh**	خَرْگَهْ	Hargâh, otağ, **fâze**, çadır.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4336	1	**282**	**ḫargeh-i ḳamer**	خَرْگَهِ قَمَرْ	Ay ağılı, dâʾire-i kamer, **hâle**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4337	1	**282**	**ḫargeh-i mâh**	خَرْگَهِ مَاهْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça ḫı (خ) bâbı
4338	1	**282**	**(Ḫürrem)**	**(خُرَّمْ)**	Sebze-zâr ve şükâfe-ârâ ve çimen-pîra olan mekan ve şadlık, mesrur olmak ve keşâyiş-i hâtır ve sürûr-ı kalb ve kışın evvelki ayı ve nâm-ı ricâlden Hürrem Şah ismidir.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4339	1	**282**	**ḫarm**	خَرْم	Nakıs eylemek ve kat eylemek.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4340	1	**283**	**ḫurma**	خُرْمَا	Arabistan mahsulü meşhur bir nevi yemiş, **temr**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4341	1	**283**	**ḫarmâr**	خَرْمَارْ	Eşekçi, **ḫammâr**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4342	1	**283**	**ḫuremdân**	خُرَمْدَانْ	Çanta, **saṭîḥa,** içine kâğıt ve evrak konulan zarf.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4343	1	**283**	**ḫürremgâh**	خُرَّمْگَاهْ	Müferrih olan mahal ve hayme, çadır, hargâh, **maḥal-i ferâḥ**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4344	1	**283**	**ḫarmekes**	خَرْمَكَسْ	At sineği denilen hayvancık, **şezâ** ve eşek arısı.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4345	1	**283**	**ḫürremgeh**	خُرَّمْكَهْ	Müferrih olan mahal ve hayme, çadır.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4346	1	**283**	**ḫarman)**	(خَرْمَنْ	Buğday biçildikten sonra cemolup samandan tefrîk olunduğu mahal, **beyder**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4347	1	**283**	**ḫırman**	خِرْمَنْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça ḫı (خ) bâbı
4348	1	**283**	**ḫırman-i sûḫte**	خِرْمَنْ سُوخْتَه	Harmanı yanmış kül olmuş müflis kimse, malı mülkü gitmiş demeden kinayedir, **müflis**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4349	1	**283**	**ḫırman-gâh**	خِرْمَنكَاهْ	Harman mahalli, **mekânu'l-beydire**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4350	1	**283**	**ḫırman-i ḳamer**	خِرْمَنِ قَمَرْ	Ay ağılı, **hale**, dâʾire-i kamer.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4351	1	**283**	**ḫırman-i mâh**	خِرْمَنْ مَاهْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça ḫı (خ) bâbı

4352	1	**283**	**ḫarmûş**	خَرْمُوشْ	Bir nevi iri sıçandır ki kedi onu tutmaya kadir olamaz, kedi ile cenk edip galip olur, **raşîme**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4353	1	**283**	**ḫarmühre**	خَرْمُهْرَه	Katır ve eşek yularına veyahut palanına ziynet için dikilen boncuk, **minḳâf** ve cenklerde çaldıkları boynuzdan yapılır bir nevi boru.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4354	1	**284**	**(ḫarnup)**	**(**خَرْنُوبْ**)**	Keçi boynuzu denilen kuryemiş.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4355	1	**284**	**ḫaranbâr**	خَرَنْبَارْ	Bir iş üzerine cemolmak, **ictima** ve birkaç adam bir avrada cima etmek ve fitne ve âşûb ve bir suçluyu eşeğe bindirip teşhir eylemek.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4356	1	**284**	**ḫarvâr**	خَرْوَارْ	Eşek yükü, eşek hamûlesi, **ḥimlu'l-ḥımâr**, aslı harbâr (خربار)'dır, bâ (ب) ile vâv (و) meyanında tebâdil ve tevâhî olmakla bâ (ب) vâv (و)'a tebdil olundu.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4357	1	**284**	**ḫorûc**	خُرُوجْ	Horoz denilen kuş ki dişisine tavuk denilir, **dîk**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4358	1	**284**	**ḫoroz**	خُرُوسْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça ḫı (خ) bâbı
4359	1	**284**	**ḫorûse**	خُرُوسَه	Ferc-i zenânda olan laḥm-ı zâʾid, **hebre**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4360	1	**284**	**ḫar-ı veş**	خَرِوَشْ	Yaban eşeği, **ḥımâr-ı vaḥşî**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4361	1	**284**	**ḫurûş**	خُرُوشْ	Çağrışma, bağrışma, şamata, feryat ve zârî, inlemek, **hebhâb**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4362	1	**284**	**ḫurûşân**	خُرُوشَانْ	Şamataya boğulmuş olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4363	1	**284**	**ḫurûşîden**	خُرُوشِيدَنْ	Hamle eylemek, **hücum** ve feryat ve cûş eylemek, kavga ve şûriş.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4364	1	**284**	**ḫarvîle**	خَرْوِيلَه	Âvâz-ı bülend ve mûhiş seda, **şahṣalıḳ**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4365	1	**284**	**ḫare**	خَرَه	Dere ve havuz dibinde olan balçık ve şarap tortusu ve yağı çıkmış hububatın kalmış tortusu, **ḳilde** ve atın başını yukarı devşirmek.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4366	1	**285**	**ḫareçûb**	خَرَچُوبْ	Yapının iptida olan çatısı, **ḳarîʿa** ve ali binalar için ettikleri iskele.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4367	1	**285**	**ḫareseng**	خَرَه سَنْك	Taş yığını, **şubratu'l-ḥacer**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4368	1	**285**	**ḫırîd**	خِرِيدْ	Alış, ahz, **mubâyaʿa**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4369	1	**285**	**ḫırîdâr**	خِرِيدَارْ	Satın alıcı, **müşteri**, aslı harîd-dâr (خريددار) dır, iki dal (د) bir yerde teleffuz sakîl olmakla dalın biri hazf olundu.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4370	1	**285**	**ḫarîden**	خَرِيدَنْ	Satın almak, **işterâ**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4371	1	**285**	**ḫırîden**	خِرِيدَنْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça ḫı (خ) bâbı
4372	1	**285**	**ḫarrîden**	خَرِّيدَنْ	Çocukları uçuk tutmak, **ʿuḳbûle**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4373	1	**285**	**ḫurrîden**	خُرِّيدَنْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça ḫı (خ) bâbı
4374	1	**285**	**ḫırîd u fürûḫt**	خِرِيدُوفُرُوخْت	Alış-veriş, **beyʿu şirâ**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4375	1	**285**	**ḫırîde**	خِرِيدَه	Satın alınmış, **mubâyaʿa** ve mahcûbe ve sâhbe-i hayâ hatun.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4376	1	**285**	**ḫarîde**	خَرِيدَه	Kul ve cariye evladı ve evde hasıl olmuş kız.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4377	1	**285**	**ḫarîşe**	خَرِيشَه	Eşek sidiği, **bevl-i ḥımâr** ve at sineği, **şeẕâ**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4378	1	**285**	**ḫarîşîden**	خَرِيشِيدَنْ	Tırnakla tırmalamak ve diş ile ısırıp koparmak, **taḫdiş**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4379	1	**285**	**(ḫarîṭ)**	**(**خَرِيطْ**)**	Defter ve evrak kodukları kese.	Farsça ḫı (خ) bâbı

4380	1	285	(ḫarîṭa)	(خَرِيطَه)	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça ḫı (خ) bâbı
4381	1	285	(ḫarîf)	(خَرِيفْ)	Pîr-i kühen-sal, ihtiyar, çok yaşamış olan, **şeyḫ-i fânî**, vakt-i hazâna da ḫarîf denildiği faslın pîrâ olduğu cihettendir ama asıl manası zebundur, aslı Arabîdir, taʿcim olunmuştur, eğerce kebîru's-sin demektir.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4382	1	286	ḫazz	خَزّ	Deniz koyunu dedikleri canavarın tüyüne derler, o tüyü eğirip latif câmeler dokurlar.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4383	1	286	ḫazan	خَزَانْ	Sonbahar, **faṣl-ı ḫarîf**, güz mevsimi ve yapraklar sararması.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4384	1	286	ḫazândîde	خَزَانْدِيدَه	Solmuş sararmış olan, **ẕibîl**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4385	1	286	ḫazre	خَزْرَه	Pençe, **miḫleb**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4386	1	286	(ḫazef)	(خَزَفْ)	Sefâl, saksı denilen kap ki içine çiçek vesair nesne dikerler.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4387	1	286	ḫazûk	خَزُوكْ	Mezbele böceği, **ca'l**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4388	1	286	ḫazîden	خَزِيدَنْ	Çocuk emekleyerek yürümek, **zaḫf** ve karın üstüne sürtünmek ve sürçmek.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4389	1	286	ḫızîden	خِزِيدَنْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça ḫı (خ) bâbı
4390	1	286	ḫazîr	خَزِيرْ	O ateş külüdür ki içinde henüz ateş ola, **âs**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4391	1	286	(ḫazine)	(خَزِينَه)	Mal vazolunup hıfz olunduğu mahal ve top ve humbara vesair alette ve lağımda barutun vazolunduğu mahal vesair nesnenin çokluk üzere cemolunduğu mahal.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4392	1	286	ḫazinedar	خَزِينَه‌دَارْ	Hıfz mala memur olan kimse, **ḫazzân**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4393	1	286	ḫas	خَسْ	Çör çöp, talaş, **burâ'**, yonga ve fürûmâye ve dûn ve rezil olan ve bahîl olan ve su üzerinde yürür bir hayvandır ki ince ve uzunca olur, suya batmaz ve dağ adamı yani yaban adamı.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4394	1	287	ḫasar	خَسَارْ	Ziyan ve zarara uğramak, **ḫasar** ve buz.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4395	1	287	ḫasâre(t)	خَسَارَةْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça ḫı (خ) bâbı
4396	1	287	ḫasâre(t)	خَسَارَه	Ağacın zait budaklarını giderip pak etmek, **ḫażd**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4397	1	287	ḫısâre(t)	خِسَارَه	Bağ ve bostan ve mezruatı hariç ottan pak etmek.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4398	1	287	ḫasânîd	خَسَانِيدْ	Diş ile bir nesneyi ısırıp pare etmek, **żarzeme**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4399	1	287	ḫasâyid	خَسَايِدْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça ḫı (خ) bâbı
4400	1	287	ḫaspîden	خَسْپِيدَنْ	Ayakla basmak, **ḫads**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4401	1	287	ḫusbîden	خُسْبِيدَنْ	Yatıp uyumak, **menâm**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4402	1	287	ḫaster	خَسْتَرْ	**Ḥaşerât-ı arż**, mesela yılan ve sıçan ve karınca ve bunlar gibi.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4403	1	287	ḫastegî	خَسْتَگِى	Hastalık, adem-i sıhhat-i beden, **maraż**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4404	1	287	ḫasta	خَسْتَه	Keyifsiz, mizaçsız olan, **mariz** ve ziraat için sürülüp hazırlanmış olan tarla, insan ve hayvan ayağından yumuşamış ola ve meyve çekirdeği.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4405	1	287	ḫastebend	خَسْتَه‌بَنْد	Aʿzâ-yı şikeste bağı, **cebîre** ve kırık bağlayan.	Farsça ḫı (خ) bâbı

4406	1	**287**	**ḫastû**	خَسْتُو	**Muḳırr** ve muʿterif olan ve bir meyve çekirdeği.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4407	1	**287**	**ḫustvâne**	خُسْتَوَانَه	Dervişan giydiği murakkaʿ **ḫırḳa** ve peşmîneden olan saçaklı hırka.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4408	1	**287**	**ḫasten**	خَسْتَنْ	Parelemek ve nesne sançmak, **teşrîm**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4409	1	**287**	**ḫastîden**	خَسْتِيدَنْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça ḫı (خ) bâbı
4410	1	**288**	**ḫaser**	خَسَرْ	Kayın ata, pederzen, **ḥam'**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4411	1	**288**	**ḫasrḫûca**	خَسْرخُواجَه	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça ḫı (خ) bâbı
4412	1	**288**	**ḫüsrânger**	خُسْرَانْگَرْ	Damat, güveyi, **şihr**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4413	1	**288**	**Ḫüsrev**	خُسْرَوْ	Padişah, **sulṭan** ve güneş ve her zî-şevket padişaha Hüsrev derler ve iʿlâm-ı ricâlden mülûk-ı Acemden Keyhüsrev ki meşhur padişahtır, Feridûn evladından Îrh neslinden ve Nûşirevân oğlu Hürmüz-i tacdârın oğlu Pervîz'in lakabıdır ki Hüsrev Pervîz'dir, Şirin ile hikâyesi meşhurdur.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4414	1	**288**	**ḫüsrevâne**	خُسْرَوَانَه	Padişaha layık ve münasip ve mensup ve müteallik olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4415	1	**288**	**ḫüsrevânî**	خُسْرَوَانِى	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça ḫı (خ) bâbı
4416	1	**288**	**ḫüsrevî**	خُسْرَوِى	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça ḫı (خ) bâbı
4417	1	**288**	**ḫüsrevnişân**	خُسْرَوْ نِشَانْ	Alâmet-i pâdişâhî.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4418	1	**288**	**ḫüsrevdârû**	خُسْرَوْدَارُو	Havlıcan dedikleri darı ki ona kulunç otu derler.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4419	1	**288**	**ḫasre**	خَسْرَه	Deprenici, **müteḥarrik**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4420	1	**288**	**ḫasek**	خَسَكْ	Kâf-ı tasġîr (ك) ile çöpçeğiz demektir ve dikenli ot ve üç köşesi sivri bir nevi demirdir, yere düşdükte elbette bir sivri ucu yukarı gelir ekser muharebede yüriş mahallinde hücûm-ı hasma mani olmak için ederler.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4421	1	**288**	**ḫusk**	خُسْك	**Vaḳit**, çağ, **hengâm**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4422	1	**288**	**ḫaskânân**	خَسْكَانَانْ	Teftîş-i muhkem ve tefehhus-ı kavî.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4423	1	**288**	**ḫısm**	خِسْم	**Ceraḥat**, yara.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4424	1	**289**	**ḫasû**	خَسُو	Kayın ata, mâder-i zen, **ḥamâ'**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4425	1	**289**	**ḫas u ḫâş**	خَسُ وخَاشْ	Kumaş ve bez parçaları ve çalı çırpı, **ġuṣâ'**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4426	1	**289**	**ḫusûden**	خُسُودَنْ	Methüsena ve dua etmek.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4427	1	**289**	**ḫusûrden**	خُسُورْدَنْ	Zapt ve rivayet eylemiş, **nâḳil**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4428	1	**289**	**ḫasûk**	خَسُوكْ	Çirkin olan, **ḳabîḥ**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4429	1	**289**	**ḫasîden**	خَسِيدَنْ	Çiğnemek, **mażġ**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4430	1	**289**	**ḫaşâve**	خَشَاوَه	Taştan ve çalı çırpıdan pak olup ziraat için sürülüp hazırlanmış olan tarla, **mezraa**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4431	1	**289**	**ḫaşâyîden**	خَشَايِيدَنْ	Tırmalamak, **tekdîḥ**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4432	1	**289**	**ḫişb**	خِشْب	Bî-hüner ve bî-maʿrifet olan, **caḥil**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4433	1	**289**	**ḫaşb**	خَشْب	Kör, **aʿver** ve eşek ve bî-hüner ve bî-maʿrifet olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı

4434	1	**289**	**ḫişt**	خِشْت	Kerpiç tuğla ki bina için kullanılır, **âcurr**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4435	1	**289**	**ḫişt ḫişt**	خِشْتِ خِشْت	Takırtı ki sıçan ve bazı nesnelerden sâdır olur bir seda, tıkır tıkır eder.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4436	1	**289**	**ḫişt puḫte**	خِشْت پُخْتَه	Pişmiş kerpiç ki kiremit demek olur, **ḳırmîd**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4437	1	**289**	**ḫiştzen**	خِشْت زَنْ	Kerpiç örücü yani tuğla pişirici, **ṭâbiḫu'l-libn**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4438	1	**289**	**ḫuştûk**	خُشْتُوكْ	Pederi nâ-maʿlûm olan veled, **luḳîṭ**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4439	1	**289**	**ḫaşte**	خَشْتَه	**Müflis**, elde sermayesi olmayan bî-vâye olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4440	1	**289**	**ḫişte**	خِشْتَه	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Farsça ḫı (خ) bâbı
4441	1	**289**	**ḫaşḫaş**	(خَشْخَاشْ)	Afyon çiçeğinin tohumudur, gayet hurda olur ve muhaddirdir, bir dirhem miktarı istimal oluna vücudu süst ve aklı tîre eder, kabuğuna köknar derler, Acem'de kahvehaneler gibi mahaller ve mecmu mekanlar edip orada köknarı ıslatıp kahve gibi içerler gayet ile mükeyyiftir.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4442	1	**290**	**ḫaşefşâr**	خَشَفْشَارْ	Kıl kuyruk denilen hayvan, **kudrî** ve karabatak kuşu.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4443	1	**290**	**ḫaşek**	خَشَكْ	Bahane etmek ve göze düşen çöp, **ʿadef**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4444	1	**290**	**ḫuşk**	خُشْك	Kuru, **yâbis** nem ve rutubetden hali olan, yaş olmayan ve ıstılâh-ı Acemde nakıs ve bahîl ve nâ-hemvâr ve dürüşt-tabʿ âdeme derler.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4445	1	**290**	**ḫuşk âḫir**	خُشْك آخِرْ	Kaht senesi, **külâḫ**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4446	1	**290**	**ḫuşk ard**	خُشْك اَرَدْ	Kuru un demektir, **ṭaḥn-ı yâbis**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4447	1	**290**	**ḫuşk ebzâr**	خُشْك اَبْزَارْ	Taama konulan nohut ve mercimek ve sebzevât ve baharat gibi nesneler, **ebzâr**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4448	1	**290**	**ḫuşk efzâr**	خُشْك اَفْزَارْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Farsça ḫı (خ) bâbı
4449	1	**290**	**ḫuşk evzâr**	خُشْك اَوْزَارْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Farsça ḫı (خ) bâbı
4450	1	**290**	**ḫuşk âmâr**	خُشْكَامَارْ	Bir nesnenin gavr ve nihayetine erişince dek teftiş eylemek, **istiḳṣâ**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4451	1	**290**	**ḫuşk engübîn**	خُشْك اَنْكُبِينْ	Kuru bal yani petekte kuruyup kalmış olan bal, **şehd-i yâbis**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4452	1	**291**	**ḫuşkcân**	خُشْكَجَانْ	Rûh-ı mücerred ve aşkı olmayan adam ve gayrın nimetinden bî-behre olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4453	1	**291**	**ḫuşkpüşt**	خُشْك پُشْت	Kaplumbağa denilen hayvan, **suleḥfât**	Farsça ḫı (خ) bâbı
4454	1	**291**	**ḫuşkcihân**	خُشْكجِهَانْ	O rüzgar ve o zamana derler ki onda letafet ve feyz olmaya.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4455	1	**291**	**ḫuşkrende**	خُشْكرَنْدَه	Pübûst tabiattan arız olan cerb ki kuru uyuz demek olur, **ḫike**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4456	1	**291**	**ḫuşkrîşe**	خُشْكرِيشَه	Vücûd-ı insânda olan nasır eti, **nâsûr**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4457	1	**291**	**ḫuşksâr**	خُشْكسَارْ	Sudan baʿîd olup yağmur yağmamış olan yer zira ḫuşk (خشك) ile sâr (سار)'dan mürekkeptir kuruluk manasına, **yubûset**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4458	1	**291**	**ḫuşkser**	خُشْكسَرْ	Divane, **mecnun**, deli olan, aklı olmayan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4459	1	**291**	**ḫuşksâl**	خُشْكسَالْ	Kaht u galâdan kinayedir, yağmur olmayan seneye denir, **külâḫ**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4460	1	**291**	**ḫuşkfâ**	خُشْكفَا	Mayasız ekmek, **faṭîr**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4461	1	**291**	**ḫuşkmâr**	خُشْكمَارْ	Tükrük denilen ot.	Farsça ḫı (خ) bâbı

4462	1	291	**ḫuşkmânâ**	خُشْكَمَانَا	Taamdan sonra teskîn-i harâret-i miʿde için istimal olunan bârid nesne.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4463	1	291	**ḫuşknân**	خُشْكَنَانْ	Peksimek, **kaʿk** ve gevrek ve kuru ekmek.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4464	1	291	**ḫuşknâne**	خُشْكَنَانَه	Katıksız, yalnız yenilen ekmek, **cebîz**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4465	1	291	**ḫuşknây**	خُشْكَنَایْ	Hartlık, **ḫancere**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4466	1	291	**ḫuşkî**	خُشْكِی	At ve katır tersi, fışkı, gübre, **zebl**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4467	1	291	**ḫışm**	خِشْمْ	**Ġażap** ve tehevvür, dargınlık, ḫâ (خ)'nın fethiyle de caizdir.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4468	1	292	**ḫaşmâġîl**	خَشْمَاغِيلْ	Vakt-i gazabda göz ucuyla bakmak, **iġmâz**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4469	1	292	**ḫışm âlûd**	خِشْم آلُودْ	Gazabnâk olan, **maġżûb**, dargın.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4470	1	292	**ḫışmnâk**	خِشْمنَاكْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Farsça ḫı (خ) bâbı
4471	1	292	**ḫaşme**	خَشْمَه	Misafir urbası yani levâzımât-ı sefer.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4472	1	292	**ḫaşence**	خَشَنْجَه	Kaftan ve gömlek koltuğuna dikilen pare.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4473	1	292	**ḫaşenşâr**	خَشَنْشَارْ	Kıl kuyruk dedikleri kuş, **kudrî** veyahut karabatak kuşu.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4474	1	292	**ḫoşnut**	خُشْنُودْ	**Rıża** ve kanaat ve teşekkür eden.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4475	1	292	**ḫoşnûdî**	خُشْنُودِی	Rıza ve kanaat ve teşekkür, rażıyyet.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4476	1	292	**ḫaşnûk**	خَشْنُوكْ	Haramzade olan, **veled-i zinâ**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4477	1	292	**ḫuşnî**	خُشْنِی	Orospu avrat, **faḥişe**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4478	1	292	**ḫaşûr**	خَشُورْ	Peygamber, **resul**, nebi.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4479	1	292	**ḫaşûd**	خَشُودْ	Tırmık tabir olunan bostancılar aletidir ki onunla bostanın otun(u) koparıp pak ederler, **micerre** ve taze bitmiş dalı ağaçtan budayıp pak etmek.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4480	1	292	**ḫaşu ḫâş**	خَشُ وخَاشْ	Etbâʿ -i elfâz kabilindendir, rîze rîze manasına.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4481	1	292	**ḫaşî**	خَشِی	Beyaz nesne ki beyazlığı aksa'l-gâye ola, Arabîde **kavrî** derler.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4482	1	292	**ḫaşîş**	خَشِيشْ	Kavga ve galebe ve enbûh.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4483	1	292	**ḫaşîşâr**	خَشِيشَارْ	Su kuşlarından bir kuştur, başı büyük ve tîre renk olur.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4484	1	292	**ḫaşîn**	خَشِينْ	O boz renkliye denir ki karalığa mail ak ola yahut gök ile siyah arasında yahut yeşil ile beyaz arasında ekser doğanda istimal olunur.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4485	1	293	**ḫaşînâd**	خَشِينَادْ	Kılkuyruk denilen hayvan, **kudrî**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4486	1	293	**ḫaşînâr**	خَشِينَارْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Farsça ḫı (خ) bâbı
4487	1	293	**ḫaṣl**	خَصْل	**Ahit**, peymân ve rehin ve şart ile kumar oynamak.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4488	1	293	**ḫaṭ**	خَط	Genç kimsenin yanağında vesair mahallinde olan ince tüy ve henüz görünmüş sakal ve taze bitmiş bıyık ve sagarın kenarı ve ırmak kenarı ve yazı.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4489	1	293	**Ḫatâ**	خَطَا	Meşhur memlekettir, müstakil padişahı vardır, o vilayetlerde bî-nazîr fağfûr âvânı işlenir, gayet makbuldür ve latif kumaşı olur, hatâyî derler ve bî-misl mahbupları olur, kesretinden âleme meşhur olmuştur sahrasında âhû-yı misk olur.	Farsça ḫı (خ) bâbı

4490	1	**293**	**ḫaṭṭ-ı istivâʾ**	**(**خَطِّ اِسْتَوَأ**)**	Hükemâ-i rasd katında bir hatt-ı mevhûmdur ki vasatu's-semâda bir başı kutb-ı şimâlî ve bir başı kutb-ı cenûbîdir ve her iklim için bir hatt-ı istivâ vardır ki irtifâ-i Şems o iklimin istivâ-i nehârıdır çünkü Şems o hatta erişir, leyl ve nehar beraber olur, onu geçtikten sonra seyir-i âfitâba irtifa demezler zevâl derler, harâret-i Şems ve ziyâ-ı nehâr ondan sonra tedrîc ile noksan bulur, kezâlik kuvâ-yı beşer dahi noksan-pezîr olur, kuvâ-yı beşerin hatt-ı istivâsı kırk yaşıdır, ondan sonra kuvvete zaʿaftarî olur, hatt-ı istivâya elif-i istivâ dahi denilir.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4491	1	**294**	**ḫaṭabaḫş**	خَطابَخْش	Kabahatlinin suçlarını affedici, **ġafûr**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4492	1	**294**	**ḫaṭâpûş**	خَطاپُوشْ	Kabahatlinin suçunu örtüp setr edici, **settâr**, mağfiret edici.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4493	1	**294**	**ḫaṭâkâr**	خَطاكَارْ	Hata edici, kabahatli, suç sahibi olan, **muḫṭî**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4494	1	**294**	**ḫaṭâger**	خَطاگَرْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça ḫı (خ) bâbı
4495	1	**294**	**ḫat âver**	خَط آوَرْ	Yanakları tüylenmeye başlamış olan genç oğlan, şuara katında taze bitmiş sakallıya derler, **muleḥḥâ**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4496	1	**294**	**ḫaṭ âverde**	خَط آوَرْدَه	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça ḫı (خ) bâbı
4497	1	**294**	**ḫaṭar**	خَطَرْ	**Ḳadir** ve azamet ve düşvârî ve bahis ile olan rehin.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4498	1	**294**	**ḫaṭrâye**	خَطرَايَه	Dervişân urbası ki yünden ederler, **ḫırḳa**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4499	1	**294**	**ḫaṭarnâk**	خَطَرْنَاكْ	Muhataralık, tehlikeli olan, **tehlike**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4500	1	**294**	**ḫaṭkeş**	خَطكَشْ	Mistar düzücü ve resmedici, **ressâm**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4501	1	**294**	**ḫatt-ı miḥver**	خَطِّ مِحْوَرْ	Hükemâ-i rasad ve ulemâ-i heyʾet katlarında bir hatt-ı mevhûmdur ki bir ucu cânib-i garbda olur hatt-ı istivâyı tekatuʿ etmiştir, Şems onun üzerinde seyreder.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4502	1	**295**	**ḫatt-ı nesiḫ**	خَطِّ نَسِخْ	Maruf ecnâs-ı hattan bir cins hattır ki onu İbni Mukla vazeylemiştir.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4503	1	**295**	**(ḫıṭṭa)**	**(**خِطه**)**	Sennûr ve ülke yani bir hükümetlik yer ve mimarların duvar binasında istikametine çektikleri ip.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4504	1	**295**	**ḫaf**	خَفْ	Bohça, içine esvap kodukları nesne, **mulâşe** ve kav.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4505	1	**295**	**ḫafâçe**	خَفَاچَه	Kavun ve karpuzun hamı, kelek.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4506	1	**295**	**ḫaffâş**	خَفَّاشْ	Yarasa kuşu ki gece uçup gündüz sakin olur, bu lafız Arabîdir ama Farisîde dahi müstameldir, Hazret-i İsa alâ nebiyyinâ ve aleyhisselâmın mucizelerinin biri budur ki balçıktan bir kuş yapıp Cenâb-ı Bârî'den ruhu rica ettikte fi'l-hâl kuşa ruh gelip uçtu.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4507	1	**295**	**ḫafâle**	خَفَالَه	Kuş sürüsü, **rame** ve kuş cıvıltısı.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4508	1	**295**	**ḫaftân**	خَفْتَانْ	Bir nevi cübbedir, cenk mahallinde giyerler, **şuteyyite**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4509	1	**295**	**ḫuften**	خُفْتَنْ	Uyumak, **menâm** ve yatsı vakti zira yatsı namazına namâz-ı ḫuften derler.	Farsça ḫı (خ) bâbı

4510	1	**295**	**ḫuftû**	خُفْتُو	Uykuda ağır basmak, **kâbus**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4511	1	**295**	**ḫufte**	خُفْتَه	Uyumuş, nâ᾽im, hâbda olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4512	1	**295**	**ḫafte**	خَفْتَه	Öksürük, **süʿâl**, sürfe.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4513	1	**295**	**ḫuftîden**	خُفْتِيدَنْ	Yuvarlanmak, **telebbuṭ** ve aza uyuşmak.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4514	1	**296**	**ḫafec**	خَفَجْ	Uykuda ağır basmak, **kâbûs**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4515	1	**296**	**ḫafcâ**	خَفْجَا	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça ḫı (خ) bâbı
4516	1	**296**	**ḫafçe**	خَفْچَه	Hükkâm-şerʿ tazir için vurdukları dayak ki ona ḥadd-i şerʿ derler.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4517	1	**296**	**ḫıfçe**	خِفْچَه	**Sebîke**, yani altın ve gümüşü eritip demirden oluk gibi kalıp içine dökerler çubuk gibi olur.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4518	1	**296**	**ḫafrenc**	خَفْرَنْج	Uykuda ağır basmak, **kâbus**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4519	1	**296**	**ḫafek**	خَفَكْ	Boğazı sıkıp boğmak, **taḫnîḳ**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4520	1	**296**	**ḫafendîden**	خَفَنْدِيدَنْ	Öksürmekten ve bağırı sebepten boğaz(ı) boğulmak, **ceraż**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4521	1	**296**	**ḫufe**	خُفَه	Öksürük, **süʿâl**, sürfe.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4522	1	**296**	**ḫafe kerden**	خَفَه‌كَرْدَنْ	Boğmak, **taḫnîḳ**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4523	1	**296**	**ḫafîd**	خَفِيدْ	Pesen-dîde, **maḳbul** ve meşhur ve maruf olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4524	1	**296**	**ḫafîden**	خَفِيدَنْ	Aksırmak, **ʿaṭas**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4525	1	**296**	**ḫufîden**	خُفِيدَنْ	Öksürmek, **tenaḫnuḥ**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4526	1	**296**	**ḫafîde**	خَفِيدَه	Boğulmuş, **maḫnûḳ** ve aza uyuşuk olmuş olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4527	1	**296**	**ḫakîden**	خَكِيدَنْ	Basmak vaṭ᾽aʿmeder ayak ile olsun gayrı ile olsun.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4528	1	**296**	**ḫal**	خَلْ	“Gel” manasına emirdir, **ci᾽**, beyâ gibi.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4529	1	**296**	**ḫil**	خِلْ	Sevmek manasına, **muḥabbet**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4530	1	**296**	**ḫalâb**	خَلَابْ	Balçık, **ḥama᾽e.**	Farsça ḫı (خ) bâbı
4531	1	**296**	**ḫilâb**	خِلَابْ	Çamur ve çirkâb, **ṭîn**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4532	1	**297**	**ḫalâşe**	خَلَاشَه	Gemi dümeni, **ḫayzurâne**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4533	1	**297**	**ḫilâş**	خِلَاشْ	Kavga ve galgale, **ḥarp**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4534	1	**297**	**ḫilâf**	خِلَافْ	Salkım söğüt denilen ağaç, **şecer-i ḫilâf**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4535	1	**297**	**ḫilâf-gîr**	خِلَافْگِيرْ	Birine muhalefet ve husumet eder olan, **muḫalif**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4536	1	**297**	**ḫilâl-i me᾽mûnî**	خِلَالِ مَأْمُونِى	Bir hoş-bû ottur, top kurudukta halâl gibi istimal olunur, **izḫir**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4537	1	**297**	**ḫalâlûş**	خَلَالُوشْ	Halk arasında vaki olan kavga ve galebe ve avaz ve galgale ve hengâme.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4538	1	**297**	**ḫalâve**	خَلَاوَه	Sergeşte, seraseme olan, **müteḥayyir**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4539	1	**297**	**ḫaleb**	خَلَبْ	Hâme, **ḳalem**, yazı yazacak alet.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4540	1	**297**	**ḫalḫal**	خَلْخَالْ	Altın ve gümüşten edip avratlar ellerine ve ayaklarına takarlar, **ḳulp** ve Kazvîn ile Kilân mabeyninde bir şehr-i muʿazzam ismidir.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4541	1	**297**	**ḫaler**	خَلَرْ	Burçak tabir olunan ot ki hayvanata alef ederler, **culbân**.	Farsça ḫı (خ) bâbı

4542	1	**297**	**(ḫilat)**	**(خِلْعَتْ)**	Bahşiş kaftanı ki padişah ve vezirler hizmet mukabelesinde inam ederler.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4543	1	**297**	**ḫulḳân**	خُلْقَانْ	Gayette çirkin, **aḳbaḥ** ve nihayette kibirli olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4544	1	**297**	**ḫilm**	خِلْم	Burundan akan galiz su, **muḥâż** ve gazap.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4545	1	**297**	**ḫilinc**	خِلِنْج	Azanın tutulması yani amelden kalması ve tırnakla kazımak.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4546	1	**297**	**ḫalender**	خَلَنْدَرْ	Güveyi otu denilen nebat, **saʿter**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4547	1	**297**	**ḫalende**	خَلَنْدَه	İçeri gidici ve mecrûh edici, **câriḥ**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4548	1	**297**	**ḫalvâc**	خَلْوَاجْ	Yırtıcı ve laşe yiyici bir kuştur.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4549	1	**298**	**ḫalvetḫane**	خَلْوَتْخَانَه	İşten ve kalabalıktan duru ve tenha olan istirahat mahali, **maḥall-i istiraḥât**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4550	1	**298**	**ḫalvetsarây**	خَلْوَتْسَرَایْ	Padişahın halvet mahali.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4551	1	**298**	**ḫalvetgâh**	خَلْوَتْگَاهْ	Halvet mahali.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4552	1	**298**	**ḫalvetgüzîn**	خَلْوَتْگُزِينْ	Halvet ve tenhâ-yı ihtiyâr ve intihap edici olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4553	1	**298**	**ḫalvetnişîn**	خَلْوَتْنِشِينْ	Halvet ve tenhada oturan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4554	1	**298**	**ḫulûşkâr**	خُلُوصْكَارْ	Hulûs ve muhabbet edici olan dost, **muḥibb**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4555	1	**298**	**ḫulûşkârâne**	خُلُوصْكَارَانَه	Hulûskâr, dosta münasip olan, **muḥibbî**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4556	1	**298**	**ḫulûşkârî**	خُلُوصْكَارِی	Hulûskârlık, halis dostluk, **muṣâdaḳa**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4557	1	**298**	**ḫulûliyâ**	خُلُولِيَا	O bir nesnedir ki her kim isterse onu tasarruf ede kimse mani olmaya **vaḳf-ı ʿâm** gibi ve divane meşrep olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4558	1	**298**	**ḫale-i çûb**	خَلَهْ چُوبْ	Dümen ağacı, **ḫayzurâne**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4559	1	**298**	**ḫale-i keştî**	خَلَهْ كَشْتِی	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Farsça ḫı (خ) bâbı
4560	1	**298**	**ḫalîte**	خَلِيتَه	Defter komak için yapılan kese, **ḫarîṭa**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4561	1	**298**	**ḫalîḫ**	خَلِيخْ	Bir ağaçtır, ondan çanak ve tabak gibi şeyler ederler, **zîzefûn.**	Farsça ḫı (خ) bâbı
4562	1	**298**	**ḫalîd**	خَلِيدْ	Ḫalîden lafzından mazidir, sancıdı ve soktu demek manalarına ama cerahati olsun olmasın âlât-ı harb ile veya canavar sokması ile olsun.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4563	1	**298**	**ḫalîden**	خَلِيدَنْ	Diken ve iğne ve ona benzer nesneler batmak, **şevḫ**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4564	1	**298**	**ḫalîde**	خَلِيدَه	Kendisine sivri nesne dürtülüp batırılmış olan ve kendisi bir nesneye batırılıp sokulmuş olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4565	1	**299**	**ḫalîş**	خَلِيشْ	Ilıca tabir olunan sıcak su ki yerden Hüdâyî çıkar, **ḫamme** ve mevzu germsîr yani sevâhil yer ve germ ve serdi mutedil olan mahal.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4566	1	**299**	**ḫılîş**	خِلِيشْ	Koyu balçık ki adam basdıkta ayak güç ile kalkar, **ġażâr**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4567	1	**299**	**ḫalîʿu'l-ʿaẕrâ**	خَلِيعُ لْلعَذْرَا	Eğerçe bu terkip Arabîdir, Farisîde karışık olmayan nesneye derler ve sade yüzlü adama yani sakalsıza ve yularsız at ve deveye ve açık yola ve rüsvalık manalarına müstameldir.	Farsça ḫı (خ) bâbı

4568	1	**299**	**ḫam**	خَمْ	Eğri, **muʿvec**, büğrü olan, kıvrılmış ve bükülmüş saç ve zülüf ve saf ve kemer ve eyvan ve imaret ve büklüm, ḫamîden lafzından ism-i fâʿil olur, beli bükülmüş münhanî olan adama ḫamîde-kâmet derler ve birbirine dolaşmış olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4569	1	**299**	**ḫum**	خُمْ	Küp, **den**, meyhanede şarap küpler ile durduğu eclden hamhâne derler ve büyük testi ve kubbe ve kemer, kümbet ve büyük nakâre, davul ve nefîr, tûc, boru, zurna ve hâmûşî.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4570	1	**299**	**ḫamân**	خَمَانْ	Yay, **ḳavs**, **keman**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4571	1	**299**	**ḫamânîd**	خَمَانِيدْ	Bir kimseye yahut bir nesneye taklit etti demektir ama maʿnâ-yı lagvî cihetiyle eğildi ve eğdi demek olur, **inḥanâ'**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4572	1	**300**	**ḫamânîden**	خَمانِيدَنْ	Eğilmek ve bükülmek, **meyil** ve ahir adama taklit söz söylemek.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4573	1	**300**	**ḫamânîde**	خَمانِيدَه	İsm-i mefʿûldür, eğilmiş olan, **münḥanî**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4574	1	**300**	**ḫumb**	خُمْب	Küp, **den**, büyük testi.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4575	1	**300**	**ḫumbara)**	(خُمْبَرَه	İçi boş küre resminde âlet-i harb ki demirden edip içine demir pareleri ve barut ve kurşun doldurup havan topunun içine barut ile taʿbiye edip atıp kale içine düşürürler ve içi boş topraktan yapılır zarf ki çocuklar onda akçe hıfzederler, **maṭmûre**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4576	1	**300**	**ḫam be-ḫam**	خَمْ بَخَمْ	Eğri büğrü, **münḥanî** olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4577	1	**300**	**ḫamçâḫ**	خَمْچَاخْ	İçine kav ve çakmak kodukları kese, Türkîde bançak derler.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4578	1	**300**	**ḫumḫâne**	خُمْخانَه	Meyhane, şarap küpleri mahzeni, **dâru'd-den**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4579	1	**300**	**(ḫamḫama)**	**(**خَمْخَمَه	Sözü genizden söylemek, Türkîde hamham derler ve mütekebbirâne söz söylemek ve yaramaz nesne yemek.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4580	1	**300**	**ḫam dâden**	خَمْ دَادَنْ	Eğri etmek, **neks** ve eğmek ve eğilmek.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4581	1	**300**	**ḫumdân**	خُمْدانْ	Küp konulan mahzen, **dâru'd-den**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4582	1	**300**	**ḫam dihed**	خَمْ دِهَدْ	"Eğri olur" manasınadır, eğerce ḫam (خم) eğri ve dehed (دهد) verir demektir ama maʿna-yı mustalahî eğri olur demektir, **yekûnü münḥinen** gibi.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4583	1	**301**	**ḫamse-i men**	خَمْسَهِ مَنْ	Beş parmak, Arabîde Ona **ḫamse-i mübâreke** derler.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4584	1	**301**	**(ḫamsîn)**	**(**خَمْسِينْ	Tersâ taifesinin zeʿamlarınca elli gün itikâfları ve zemheriden sonra nevruza varınca olan elli gün şiddet-i şitâya derler ki kırk gün zemheri ona erbaʿîn tesmiye olunmuştur, mecmu doksan gün fasl-ı şitâ olur, Arabîde elli adedine derler.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4585	1	**301**	**ḫamşude**	خَمْشُدَه	Çarpılmış, eğilmiş, **menkûs**, çarpık olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4586	1	**301**	**ḫumgede**	خُمْگَدَه	Meyhane, **daru'l-ḫamr**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4587	1	**301**	**ḫamgeşte**	خَمْگَشْتَه	Çarpılmış, eğilmiş, **menkûs**, çarpık olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı

4588	1	**301**	**ḫamle**	خَمْلَه	Saçak, makat kenarında yahut dam kenarında olan saçak, **ifrîz**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4589	1	**301**	**ḫimnâk**	خِمْنَاكْ	Mariz, **malul** ve zahmetli olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4590	1	**301**	**ḫamur)**	خَمُورْ)	Un ve su ve maya katılıp hasıl olan ekmek harcı, **ʿacîn**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4591	1	**301**	**ḫamûş**	خَمُوشْ	Ḫâmûş, **sakit,** ağzını kapayıp sus olan ve sönmüş, müntafi olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4592	1	**301**	**ḫamûş şuden**	خَمُوشْ شُدَنْ	Epsem olmak, **şamt**, susmak.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4593	1	**301**	**ḫamûş kerden**	خَمُوشْ كَرْدَنْ	Epsem etmek, **iskât**, susturmak.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4594	1	**302**	**ḫamî**	خَمِى	Eğrilik, **iʿvicâc**, çarpıklık.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4595	1	**302**	**ḫamyâze**	خَمْيَازَه	Esnemek, **teşâʾub,** uykudan yahut can sıkılmasından naşi ağzın ister istemez açılıp gerilmesi.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4596	1	**302**	**ḫamyâzekeş**	خَمْيَازَه كَشْ	Esneyici, **müteşâvib** olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4597	1	**302**	**ḫamîd**	خَمِيدْ	Ḫamîden lafzının muzârîidir, "eğri eder" manasına, **yenḫaniʾu.**	Farsça ḫı (خ) bâbı
4598	1	**302**	**ḫamîden**	خَمِيدَنْ	Eğrilmek, **inḫinâʾ**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4599	1	**302**	**ḫamîde**	خَمِيدَه	Eğri, çarpık olan, **münḫanî**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4600	1	**302**	**(ḫamîr)**	**(**خَمِيرْ**)**	Ekmek ve börek misilli şeylerin harcı olup un ve sudan mürekkep olan nesne, bu lafız Arabîdir lakin Fârisîde istimali gayet şayidir, yoğrulmuş manasına kendi terkiplerine cüz edip (hamîr-mâye) derler.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4601	1	**302**	**ḫamîrmâye**	خَمِيرْمَايَه	Ekmek ve börek ve çörek mayası, **minfaḥa**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4602	1	**302**	**ḫamîre**	خَمِيرَه	Yoğrulmuş nesne her ne olursa olsun, **muḫammer**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4603	1	**302**	**ḫamîne**	خَمِينَه	Bî-vakit yağan şedit yağmur, **hetl**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4604	1	**302**	**ḫan**	خَنْ	Hane manasına, ḫân (خان) lafzının elif (ا)'ini hazf edip ḫan (خن) derler, mâh (ماه) lafzının elifini (ا) hazf edip meh (مه) dedikleri gibi.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4605	1	**303**	**ḫunâḳ**	خُنَاقْ	Malum illet ki boğaza arız olup nefes almak ve yutkunmak güç olur, Arabîde **ḫunnâḳ** derler.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4606	1	**303**	**ḫaneb**	خَنَبْ	Sofa, **şuffe**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4607	1	**303**	**ḫunb**	خُنْب	Küp, **den**, büyük testi.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4608	1	**303**	**ḫanbânîden**	خَنْبَانِيدَنْ	Bir kimsenin sözünü veyahut hareketini tanır ve temeshur yüzünden taklit etmek, **taḳlit**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4609	1	**303**	**ḫunbara**	خُنْبَرَه	Küçük küp, **ḳulle(t)**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4610	1	**303**	**ḫunbe**	خُنْبَه	Topraktan iri küpler edip reaya ve fukara ambar gibi içine zahire korlar, **küvâre**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4611	1	**303**	**ḫanbîden**	خَنْبِيدَنْ	Meşhur olmak, **iştihâr**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4612	1	**303**	**ḫunbîden**	خُنْبِيدَنْ	Sıçramak, **veşeb**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4613	1	**303**	**ḫanet**	خَنَتْ	Ziya, yıldıramak, **ʿabḳare** ve küp ve felek manalarında dahi müstameldir.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4614	1	**303**	**(ḫançer)**	**(**خَنْجَرْ**)**	Eğri ve sivri bir nevi büyük bıçak.	Farsça ḫı (خ) bâbı

4615	1	**303**	**ḫancirûd**	خَنْجِرُودْ	İstihza, zevklenmek, **suḫr**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4616	1	**303**	**ḫancîl**	خَنْجِيلْ	Salıncak denilen ip ki ekser çocuklar ağaca bağlayıp sallanırlar, **urcûḥa**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4617	1	**303**	**ḫand**	خَنْد	Gülmek, **tebessüm** ve kahkaha etmek.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4618	1	**303**	**ḫandâḫand**	خَنْدَاخَنْد	Ziyade gülücü olan, **ḍaḥḥâk** manasına bir cinsten olan iki lafzın arasında vaki olan elife elif-i mukâbele ve elif-i müsâvât derler.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4619	1	**303**	**ḫandân**	خَنْدَانْ	Gülücü olan, **ḍâḥik** manasına mübalağa ile ism-i fâʿildir ve istiare tarikiyle bazı nesneye sıfat ederler, rû-yı handân ve gül-i handân gibi.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4620	1	**304**	**(ḫandrîş)**	**(**خَنْدرِيشْ**)**	Eski buğday ve eski şarap.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4621	1	**304**	**(ḫendeḳ)**	**(**خَنْدَقْ**)**	Kale ve hisar ve bağ ve bostan ve tarla ve emsali etrafına vesair mahallerde kazılan çukur.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4622	1	**304**	**ḫande**	خَنْدَه	İsm-i masdardır, gülmek, **ḍıhk** manasına.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4623	1	**304**	**ḫandeḫırîş**	خَنْدَهخِرِيشْ	Yüze gülmek, yüze gülücü, **müstehzi**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4624	1	**304**	**ḫandeḫîş**	خَنْدَهخِيشْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça ḫı (خ) bâbı
4625	1	**304**	**ḫanderîş**	خَنْدَهرِيشْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça ḫı (خ) bâbı
4626	1	**304**	**ḫanfer**	خَنْفَرْ	Kap kacak yani levazım ve esvaphane, **eṣâṣu'l-beyt**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4627	1	**304**	**ḫink**	خِنْك	Rengi kır olan at.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4628	1	**304**	**ḫünkâr**	خُنْكَارْ	Padişah, **sulṭan**, şehriyâr.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4629	1	**304**	**ḫunûd**	خُنُودْ	Tenbelîd yani küçük yük ki üzerine binilmek kâbil ola, **razme**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4630	1	**304**	**ḫanûd**	خَنُودْ	Kap kacak yani levazımhane, **eṣâṣu'l-beyt**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4631	1	**304**	**(ḫanûs)**	**(**خَنُوسْ**)**	Geriye sürtünmek.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4632	1	**304**	**ḫane**	خَنَه	Harman yani ve gayrı ne olursa olsun mutlaka yığın manasına, **küme**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4633	1	**304**	**ḫınyâ**	خِنْيَا	**Naġme**, ırlamak kâh yâ (ي) nûn (ن)'a takdim olunup ḫînâ (خِينَا) derler.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4634	1	**304**	**ḫınyâger**	خِنْيَاگَرْ	Irlayıcı, **muġannî**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4635	1	**304**	**ḫanîd**	خَنِيدْ	Pesen-dîde, **maḳbul** ve maruf ve meşhur olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4636	1	**304**	**ḫınîden**	خَنِيدَنْ	Emmek, **maṣṣ**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4637	1	**304**	**ḫanîde**	خَنِيدَه	Şayi ve menkul olan, güftügû.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4638	1	**305**	**ḫanîre**	خَنِيرَه	Cemʿ-i hesâb ve defter.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4639	1	**305**	**ḫanîve**	خَنِيوَه	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça ḫı (خ) bâbı
4640	1	**305**	**ḫû**	خُو	Âdet, **ṭabiat**, bazı isme izafetle istimal olunur nîkḫû (نیکخو) ve bedḫû (بدخو) gibi ve ahirine yâ (ي) getirip hûy (خوی) dahi derler.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4641	1	**305**	**ḫavâ**	خَوَا	Et, lahm, gûşt.	Farsça ḫı (خ) bâbı

4642	1	**305**	**ḫâb**	خَوابْ	Vâv-ı maʿdûl ile hem uyku manasına ki Arabîde **nevm** derler ve hem düş görmek manasına, Arabîde **rüya** derler, mesela: “(خوابیدم) uyudum” demektir ve “(خواب دیدن) düş gördüm” demektir, bu lafız iki vecih üzeredir, vech-i evvel vâv (و) telaffuz olunmayıp ancak ḫâ (خ)’nın dammesine delalet için yazılır; vech- sânî vâv (و)’ın isbatıyla telaffuz olunur “rüya” manasınadır.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4643	1	**305**	**ḫâb âlûd**	خَوابْ آلودْ	Uyukuda, uyumuş olan, uyuyucu, **nâ’im**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4644	1	**305**	**ḫâb âlûde**	خَوابْ آلودَه	Uykusu basmış olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4645	1	**305**	**ḫâb câme**	خَوابْ جامَه	Uyku esvabı.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4646	1	**305**	**ḫâb câvîd**	خَوابْ جَاوِيدْ	Ebedi olan uyku, **mevt**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4647	1	**305**	**ḫâb-ı ḫargûş**	خَوابِ خَرْگُوشْ	Tavşan uykusu, iğfal için icra olunan hile ve asılsız söz ile aldatmak.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4648	1	**305**	**ḫâb dîde**	خَوابْ دِيدَه	Büluğa erişmiş sübyan, **bâliġ**, maʿnâ-yı terkîbi ihtilam olmaktan kinayedir.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4649	1	**305**	**ḫab-ı sebük**	خَوابِ سَبُكْ	Imızganmak, **sine** yani hafif uyku ki yatmazdan evvel insana ağırlık arız olup hemen oturduğu yerde uyur gibi olmak.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4650	1	**306**	**ḫâbgâh**	خَوابْگَاهْ	Uyuyacak mekan, yatacak yer, **maḥallü’n- nevm** ve yatak ve uyku vakti zira mahalline göre bu lafız ism-i zamân ve ism-i mekân ve ism-i âlet manalarına istimal olunur.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4651	1	**306**	**ḫâbgüẕâr**	خَوابْگُذَارْ	Uyuyucu, **nâ’im** ve vakıa görücü.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4652	1	**306**	**ḫânnâk**	خَوابْنَاكْ	Uykusu basmış olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4653	1	**306**	**ḫâbnûş**	خَوابْنُوشْ	Uyumuş, uykuda olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4654	1	**306**	**ḫâbnûşî**	خَوابْنُوشِى	Uyku, uykuda olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4655	1	**306**	**ḫâbnûşîn**	خَوابْنُوشِينْ	Uyumuş, uykuda olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4656	1	**306**	**ḫâbîden**	خَوابِيدَنْ	Yatmak, uyumak, **nevm** ve çökmek.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4657	1	**306**	**ḫâbniyede**	خَوابنِيَدَه	Yatırmış, uyutmuş demek manasınadır, **münâm**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4658	1	**306**	**ḫâcegî**	خَواجَكِى	Zengin ve muteber bezirgân.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4659	1	**306**	**ḫâcegân**	خَواجَگَانْ	Hocalar, ağalar, efendiler.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4660	1	**306**	**ḫâcegî**	خَواجَگِى	Hocalık, ağalık, efendilik.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4661	1	**306**	**ḫâce**	خَواجَه	Vâv-ı maʿdûl ile hane sahibi, **rabbu’l-beyt**, efendi, ağa, kethüda ve mal sahibi ve şeyh ve hâkim ve vezir ve muteber ve muazzam olan kimse ve tedrise meşgul olan kimse, bezirgân, tâcir ve horoz ibiği.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4662	1	**306**	**ḫâce serâ**	خَواجَەسَرَا	Hadımağa ki padişah ve vüzera ve ekâbir saraylarında harem hizmetinde ve avrat zabtına mahsus olduğuna bina hâce-serâ derler, **ḫınẕîẕ**.	Farsça ḫı (خ) bâbı

4663	1	**307**	**ḫâr**	خَوارْ	Zelil, **ḫakîr**, bî-iʿtibâr olan ama bu manada iki vecih rivayet olunmuştur, vech-i evvel vâv-ı maʿdûle yani resmi olup teleffuz olunmaya elbette elifi sabit olur, meşhuru budur; vech-i sânî vâv telaffuz olunur, ḫûr ve nûr vezni üzere istimal oluna ama imâle itibari olmaya, bu vecih şaz kabilindendir, fushâ itibarından hariçtir maʿnâ-yı sânî hârende manasınadır, lakin bidûniʾt-terkîb mana ifade etmez (şarâbḫâr) ve (nevâleḫâr) ve (vazîfeḫâr) gibi ve doğru, rast ve asan ve sehl ve kalîl olan ve yumuşak olan ve şehr-i Rey karbinde bir nahiye adıdır.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4664	1	**307**	**ḫârbâr**	خَوارْبارْ	Bi-kadr-i hâcet olan taam, **ḳut** ve bir şehirden bir şehire getirdikleri meʾkûlât kısmı.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4665	1	**307**	**ḫûrtâr**	خُوارْتارْ	Ekle salih olan, yani ekli mümkün olan nesne.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4666	1	**307**	**ḫârkâre**	خَوَارْكارَه	Sövmek, düşnâm etmek, **sebb**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4667	1	**307**	**ḫârkâr**	خُوارْكارْ	Âdemi horlayıcı, **müstehzi** ve sitemkâr olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4668	1	**307**	**ḫâre**	خَوارَه	Rızık, **naṣîp**, **rûzî**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4669	1	**308**	**ḫârî**	خَوارِی	Horluk, rezalet, **ẕillet**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4670	1	**308**	**ḫâzende**	خَوازَنْدَه	Gelin, **ʿarûs**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4671	1	**308**	**ḫivâs**	خِوَاسْ	Korku, **ḫavf**, bîm.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4672	1	**308**	**ḫâst**	خَواسْت	İstidʿâ, arzuhal, **rica**, niyaz.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4673	1	**308**	**ḫâstâr**	خَواسْتارْ	İsteyici, **ṭalip** ve gelin istemeye gidenlere derler ki Türkîde dünür derler.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4674	1	**308**	**ḫâstkâr**	خُواسْتَكارْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça ḫı (خ) bâbı
4675	1	**308**	**ḫâstkârî**	خُواسْتَكارِی	Taliplik, müstedʿîlik, **ṭalep**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4676	1	**308**	**ḫâsten**	خُواسْتَنْ	İstemek, **ṭalep**, bu lafz mastardır, muzârîʿinde sîn (س) hâ (ها)'ya ve tâ (ت) dâl (د)'e ibdâl olunup ḫâhed (خواهنده) ve ḫâhende (خواهنده) denir.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4677	1	**308**	**ḫâste**	خُواسْتَه	İstenmiş, **maṭlup**, mercû, müstedʿâ olan ve meta ve kumaş.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4678	1	**308**	**ḫâlsitân**	خَوالْسِتَانْ	Divit, mürekkep ve kalem vesaire koyacak zarf, **devât**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4679	1	**308**	**ḫân**	خَوانْ	Yemek, **ṭaam** ve mâʾide, sofra ve tepsi, sini ve her nesne ki içine taam, ârâste olana ḫân (خوان) denir ama mâʾide (مائده) ile ḫân (خوان) arasında fark budur ki içinde taam olursa mâʾide (مائده) eğer taam olmazsa ḫân (خوان) denir ve okuyucu, kıraat ve tilavet edici olan ve mezruatı has u hâşâktan pak eylemek.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4680	1	**308**	**ḫânânîden**	خَوانانِيدَنْ	Okutmak, dersini öğretmek, **tedris**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4681	1	**308**	**ḫânçe**	خَوانْچَه	Küçük sini ve küçük tepsi, **fâṣûr-i ṣaġîr**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4682	1	**309**	**ḫânden**	خَوانْدَنْ	Okumak, **ḳıraat** ve davet etmek.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4683	1	**309**	**ḫânde**	خَوانْدَه	Okumuş, malumatlı olan kimse, **âlim** ve çağrılmış, davet olunmuş, medʿû olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı

4684	1	**309**	**ḫânsâlâr**	خَوانْسَالارْ	Vâv-ı maʿdûl ile sofracı başı, çâşnigîr başı zira padişahlar önüne taam kor ve cümle taam umuru onun zîr hükmünde ve reyine makus olur, bu ism-i mülûk çâşnigîr başısına mahsus iken galabe-i istiʿmâl ile her çâşnigîr ism-i ʿâm olmuştur, **çâşnigîr**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4685	1	**309**	**ḫûnsâlâr**	خُوانْسالارْ	Bi-maʿnâhu eyḍan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4686	1	**309**	**ḫânsâr**	خَوانسَارْ	Bi-maʿnâhu eyḍan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4687	1	**309**	**ḫânger**	خَوانْگَرْ	Aşçı, **ṭabbaḫ**, yemek pişirici.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4688	1	**309**	**ḫân-ı kerem**	خَوانِكَرَمْ	Yağma olunan taam.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4689	1	**309**	**(ḫanende)**	(خَوانَنْدَه)	Şarkı ve mani söyleyici, **muġanni**, ırlayıcı.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4690	1	**309**	**ḫâh**	خَواهْ	İstek, **ṭamah**, arzu, isteyiş.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4691	1	**309**	**ḫâher**	خَواهَرْ	Kız kardeş, hemşire, **uḫt**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4692	1	**309**	**ḫâherzâd**	خَواهَرْزادْ	Kız kardeşin oğlu, yeğen, **veledü'l uḫt**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4693	1	**309**	**ḫâherân-ı süheyl**	خَواهَران سُهَيْل	İki adet yıldızdır ki Arabîde **uḫtâ suheyl** (أُخْتَا سُهَيْل) derler.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4694	1	**309**	**ḫâheş**	خَواهَشْ	İstek, **teḳâżâ'**, murat, matlup, isteyiş.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4695	1	**309**	**ḫâhiş**	خَواهِشْ	Bi-maʿnâhu eyḍan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4696	1	**309**	**ḫâbîde**	خَوابِيدَه	Habîde gibi diş ile çiğnenmiş olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4697	1	**310**	**ḫûb**	خُوبْ	Güzel, **ḥasen**, hoş, iyi, dilber, nîgû olan, bazı mahalde terkip edip ḫûb-rû ve ḫûb-sûret derler.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4698	1	**310**	**ḫûbân**	خُوبَانْ	Güzeller, dilberler, **ḥasenâ'**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4699	1	**310**	**ḫûbter**	خُوبْتَرْ	Ziyade, **aḥsen** ve ziyade dilber olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4700	1	**310**	**ḫûbterîn**	خُوبْتَرِينْ	En ziyade güzel ve dilber olan, **aḥsen**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4701	1	**310**	**ḫûbrû**	خُوبْرُو	Güzel yüzlü dilber çehreli olan, **ḥasenü'l vech**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4702	1	**310**	**ḫûbrûyân**	خُوبْرُويَانْ	Güzel yüzlüler, dilber çehreliler, **ḥassânü'l vücûh**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4703	1	**310**	**ḫûbî**	خُوبِى	Güzellik, dilberlik, **ḥüsn**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4704	1	**310**	**ḫûçârîden**	خُوچَارِيدَنْ	Sıkılmak, **teʿassür** ve tabîʿat-ı gam ve elem ve efkârdan munkabız olmak.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4705	1	**310**	**ḫûçâ**	خُوچَه	Kuş ibiği, **ḳanzaʿa**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4706	1	**310**	**ḫûçîden**	خُوچِيدَنْ	Basarı zayıf olup nesneyi iyi görmemek, **żaʿf-i başar**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4707	1	**310**	**ḫod**	خُودْ	Kendi demektir, Arabîde **huve** derler, toğulga dedikleri demir külah ki cenkte giyerler, ser-penâh dahi derler.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4708	1	**310**	**ḫod be-ḫod**	خُودْبَخُودْ	Kendi kendine, **bi-nefsihi**, kendiliğinden.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4709	1	**310**	**ḫodbîn**	خُودْبِينْ	Yalnız kendisini düşünüp hiç bir başkayı düşünmeyen ve yalnız kendisini beğenip başkasını beğenmeyen fuzûl kimse, **mütekebbir**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4710	1	**310**	**ḫodbînî**	خُودْبِينِى	Kendini görmeklik, **tekebbür**, kendini beğenmeklik.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4711	1	**310**	**ḫodperst**	خُودْپَرَسْت	Kendini pek beğenmiş ve kendi nefsine pek tâbi olan kimse, **âbidü'l vücûh**.	Farsça ḫı (خ) bâbı

4712	1	**311**	**ḫodpesend**	خُودْپَسَنْد	Kendini beğenen kimse.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4713	1	**311**	**ḫodḫurûc**	خُودْخُرُوجْ	Bir çiçektir ki taç horoz dahi derler, Arabîde **tentûr-i cündî** derler.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4714	1	**311**	**ḫodrâ**	خُودْرَا	Kendine demek manasına ve kendi tedbiriyle iş eden, **muʿannid** ve serkeş kimse.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4715	1	**311**	**ḫodrây**	خُدْرَایْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça ḫı (خ) bâbı
4716	1	**311**	**ḫodrû**	خُودْرُو	Dağlarda Hüdâyî bitmiş ağaç ve ot ve çiçek.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4717	1	**311**	**ḫodreviş**	خُودْرَوِشْ	Kendi kendine iş işlemek.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4718	1	**311**	**ḫodrûy**	خُودْرُویْ	Kendi kendine bitip hasıl olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4719	1	**311**	**ḫodsitâ**	خُودْسِتَا	Kendini medih ve tarif edici, **mâdiḥü'n-nefs**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4720	1	**311**	**ḫodsitân**	خُودْسِتَانْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça ḫı (خ) bâbı
4721	1	**311**	**ḫodser**	خُودْسَرْ	**Muʿannid**, serkeş kimse.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4722	1	**311**	**ḫodfürûş**	خُودْفُرُوشْ	Kendini medih edip pek satan füzûl kimse, **müteşallif**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4723	1	**311**	**ḫodkâre**	خُودْكَارَه	İşini kendi görüp kimseye inanmayan kimse, **ḫafî**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4724	1	**311**	**ḫodgâm**	خُودْكَامْ	Kendi rey ve hevesine tâbi olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4725	1	**311**	**ḫodgâma**	خُودْكَامَه	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça ḫı (خ) bâbı
4726	1	**311**	**ḫodnümâ**	خُودْنُمَا	Kendini gösterici, hub-fürûş, **mütekebbir**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4727	1	**311**	**ḫûr**	خُورْ	Hor, **ḥaḳir**, bî- iʿtibâr, zelil olan ve yiyici, ekl edici olan ve güneş, şems, **ḫurşîd**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4728	1	**311**	**ḫûrâ**	خُورَا	Çok yiyici, **ekûl,** bisyâr-hor.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4729	1	**311**	**ḫûrâb**	خُورَابْ	Kar bezlerden akan harkâb ve su bendi.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4730	1	**312**	**ḫûrperest**	خُورْپَرَسْت	Bir kavimdir ki güneşe taparlar, afitâb-perest dahi derler ve gün çiçeği tabir olunan çiçektir ki güneş ne tarafa girse o tarafa döner.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4731	1	**312**	**ḫûrḫûr**	خُورْخُورْ	Tertipsiz büyüyüp kendi hevâsında olan, **fużûl**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4732	1	**312**	**ḫûrd**	خُورْد	Ḫurden(خُرْدَان) lafzından fiʿl-i mâzîdir, yedi, **ekele** manasına ve rast gelmek, **müṣâdafa**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4733	1	**312**	**ḫûrden**	خُورْدَنْ	Yemek yemek, **tenâvül**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4734	1	**312**	**ḫûrdâr**	خُورْدَارْ	Ehl-i kanâʿat olan adam, **ḳâni** manasına.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4735	1	**312**	**ḫûrd mürd**	خُورْدمُرْد	Rîze rîze, parça parça manasında, **ḳıṭa ḳıṭa**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4736	1	**312**	**ḫûrdenî**	خُورْدَنِی	Yenmeye hazırlanmış taam.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4737	1	**312**	**ḫûrdu ḫâb**	خُورْدُوخَوابْ	Yiyip yatmaktan kinayedir, **kâhil**, tembel ve bî-gayret adamlar vasfında irat ederler.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4738	1	**312**	**ḫûrde**	خُورْدَه	Yemiş olan, ekl eylemiş olan, meʾkûl ve hissetmiş olan, **tîru ḫûrde** ok yemiş olan, ok ile mecrûh olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4739	1	**312**	**ḫurda**	خُورْدَه	Ufak nesneler, **ṣıġâr** ve şerâre-i âteş.	Farsça ḫı (خ) bâbı

4740	1	**312**	**ḫûr dâden**	خُورْدَادَنْ	Dakîka-şinâs ve nüktedan, **müdaḳḳiḳ** ve ayıp görücü olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4741	1	**312**	**ḫûrdî püz**	خُورْدِی پُزْ	Aşçı, **ṭabbâḫ**, yemek pişirici.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4742	1	**312**	**ḫûrşîd**	خُورْشِيدْ	Hûr (خور) ile şîd (شيد)'den mürekkep isimdir ki güneş demektir, şems.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4743	1	**313**	**ḫûrşîden**	خُورْشِيدَنْ	Düşürmek, **iḳtiṭâf**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4744	1	**313**	**ḫûruṣalâ**	خُورُصَلَا	Kiler ki zahire hıfz olunacak mevzu, **sehâve**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4745	1	**313**	**ḫavernaḳ**	خَوَرْنَقْ	Köşk, **ḳaṣr**, saray ve garâ'ib-i dehrden bir kasr-ı ʿacîbdir ki zuhr küfede Nuʿmân bin emrü'l- Kays emriyle Mimar Sinimmâr-nâm üstat bina edip itmam eyledikte Nuʿmân gelip temaşa ederek gayet pesend ve tahsin ettikten sonra Sinimmâr'a sual eder ki: —Bu kasrın inhidâmına bâʿis olur zarar yeri var mı? Sinimmâr'da: —Belî, bir yerinde bir taş koymuşum eğer bir kimse onu koparsa fi'l-hâl kasır münhedim olur. Nuʿmân dedi ki: —O mahalli senden gayrı kimse biliyor mu? Sinimmâr: —Benden gayrı kimse bilmez, dediği gibi Nuʿmân Şah Sinimmâr'ı bâlâ-yı kasrdan zemine atıp helak eyledi, bu hikaye halk meyanında meşhur olup darb-ı mesel oldu, "Cihanda iyiliği iyilik olaydı Nuʿmân Sinimmâr'a ederdi," derler.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4746	1	**313**	**(ḫûryâd)**	(خُورْيَادْ)	Edep ve perveriş görmeyip hayvan gibi kalmış kimse, **fużûl**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4747	1	**313**	**ḫûrîden**	خُورِيدَنْ	Düğüne davet etmek, **davet**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4748	1	**314**	**ḫûsde**	خُوسْدَه	Kayın, biraderzen, avradın kardeşi, **eḫî'z-zevce**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4749	1	**314**	**ḫoş**	خُوشْ	Güzel, **ḥasen**, hûb, iyi olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4750	1	**314**	**ḫoşâ**	خُوشَا	Ne güzel, iyi, **ṭûbâ**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4751	1	**314**	**ḫoşâb** [hoşaf]	خُوشَابْ	Meyvenin tabhından hasıl olan malum bir çok nevi şerbet, **şerbet** ve her âb-dâr olan nesneye denir.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4752	1	**314**	**ḫoş-âmed**	خُوشْ آمَدْ	"Hoş geldiniz, sefa geldiniz" manasında hitaptır, **merḥaba** ve tabʿa muvafık söz ve medih ve tevazu manalarına.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4753	1	**314**	**ḫoş âmedgû**	خُوشْ آمَدْگُو	"Hoş geldiniz" diye dua eden.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4754	1	**314**	**ḫoş âmedî**	خُوشْ آمَدِی	"Hoş geldiniz" diye dua etmek.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4755	1	**314**	**ḫoşâv**	خُوشَاوْ	Hoşaf denilen şerbet, **şarap**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4756	1	**314**	**ḫoşḫân**	خُوشْخَوانْ	İyi okuyucu, **kurrâ'**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4557	1	**314**	**ḫoşḫûr**	خُوشْخُورْ	Mayhoş yani etʿimede ve eşribede vesair meyvelerde bir miktar ekşiliği olana derler.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4758	1	**314**	**ḫoşdâmen**	خُوشْ دَامَنْ	Kaynana, **ṣıhra**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4759	1	**314**	**ḫoşdil**	خُوشْدِلْ	Hoşnut ve **müteşekkir** olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4760	1	**314**	**ḫoşdem**	خُوشْدَمْ	Hâl ve vakti hoş olan, **müreffehü'l-ḥâl**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4761	1	**314**	**ḫoşṭabʿ**	خُوشْطَبْع	Tabiatı hoş ve güzel olan, **ḥasenü'l-ḫulḳ**.	Farsça ḫı (خ) bâbı

4762	1	**314**	**ḫoşgûvâr**	خُوشْگُوَارْ	Tatlı, leziz olan, **ḫulv** ve hazmı kabil olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4763	1	**314**	**ḫoşmeze**	خُوشْمَزَه	Tatlı, leziz olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4764	1	**314**	**ḫoşmeniş**	خُوشْمَنِشْ	Nîk, nihâd ve hoş-tabîʿat olan, **ḥasenü'l-ḫulḳ** pesendîde ahlak.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4765	1	**314**	**ḫoşnümâ**	خُوشْنُمَا	Güzel gözükür olan, güzel olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4766	1	**315**	**ḫoşnümâd**	خُوشْنُمَادْ	Bi-maʿnâhu eydan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4767	1	**315**	**ḫoşnevâ**	خُشْنَوَا	Güzel sesli olan ve iyi saz çalıcı olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4768	1	**315**	**ḫoşnüvâz**	خُوشْنُوَازْ	Bi-maʿnâhu eydan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4769	1	**315**	**ḫûşe**	خُوشَه	Başak, **sünbüle** ve salkım ve on iki burçdan bir burcun ismi.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4770	1	**315**	**ḫûşe çîn**	خُوشَه‌چِينْ	Harmandan sonra tarlada kalmış başakları devşirip toplayan kimse, zira hûşe başak ve çîn çînden lafzından ism-i faʿildir ve başkaların hurda ve gayrı mukteza olan emvâlinden tayiş eden fakir kimse ve istiare tarikiyle sâhib-i selîka ve meʿâni perverliğe iktidarı olmayıp şiir ve nazım söylerim diye ahirin eşʿârından tıraş eden zamane şairlerine derler.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4771	1	**315**	**ḫûşîden**	خُوشِيدَنْ	Buruşmak ve kıvırmak, **şenc**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4772	1	**315**	**ḫûk**	خُوكْ	Domuz denilen murdar hayvan, **ḫınzır**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4773	1	**315**	**ḫavek**	خَوَكْ	Hizmetkâr, **ḫadim**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4774	1	**315**	**ḫûkbân**	خُوكْبَانْ	Domuz bekçisi, domuz çobanı, **râʿî'l ḫanâzîr**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4775	1	**315**	**ḫûkerde**	خُوكَرْدَه	Huy edilmiş, alışılmış olan, **me'nûs**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4776	1	**315**	**ḫülya**	خُولْيَا	**Ḫayal**, ḫatıra, akıldan geçip tasavvur olunup matmah-ı nazar olan husus.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4777	1	**315**	**ḫûn**	خُونْ	Kan, **dem**, hayvanın damarlarında olan madde-i seyyâle.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4778	1	**316**	**ḫûnâb**	خُونَابْ	Kanlı su, göz yaşı, **dümûʿ**	Farsça ḫı (خ) bâbı
4779	1	**316**	**ḫûnâbe**	خُونَابَه	Bi-maʿnâhu eydan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4780	1	**316**	**ḫûn efşân**	خُونْ اَفْشَانْ	Kan saçıcı olan, **raşşân**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4781	1	**316**	**ḫûn alûd**	خُونْ اَلُودْ	Kan bulaşmış olan, **mürtemelü'd-dem**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4782	1	**316**	**ḫûnbâr**	خُونْبَارْ	Kan yağıcı, kan damlayıcı olan, **ḳâṭıru'd-dem**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4783	1	**316**	**ḫûnbahâ**	خُونْبَهَا	Nâ-hak dökülen kan için şerʿan eda olunan akçe, **diyet**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4784	1	**316**	**ḫûnçegân**	خُونْچَكَانْ	Kan damlayıcı olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4785	1	**316**	**ḫunrîz**	خُونْرِيزْ	Kan dökücü olan, **cellat** ve istiare tariki ile mahbubân gamzesine derler.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4786	1	**316**	**ḫûn-ı siyâvuş**	خُونْ سِيَاوُشْ	Kardeş kanı tabir olunan edviye, **demü'l eḫaveyn**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4787	1	**316**	**ḫûn-ı siyâvuşân**	خُونْ سِيَاوُشَانْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça ḫı (خ) bâbı
4788	1	**316**	**ḫûn-feşân**	خُونْ فَشَانْ	Kan saçıcı olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4789	1	**316**	**ḫûn-kebûter**	خُونْ كَبُوتَرْ	Yani şarap, **ḫamr**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4790	1	**316**	**ḫûn-ı geşt**	خُونِ گَشْت	Kasapların üzerinde et doğradığı kütük.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4791	1	**316**	**ḫûn-ı gûşt**	خُونِ گُوشْت	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça ḫı (خ) bâbı

4792	1	316	**ḫûnî**	خُونِى	Kanlı, kan içici olan, **şâribü'd-dem**, kâhi çeşm-i hûbâna sıfat edip **çeşm-i hûnî** derler ve kâh bir nun (ن) ziyade edip hûnîn (خونين) derler.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4793	1	316	**ḫûnîn**	خُونِينْ	Bi-maʿnâhu eydan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4794	1	316	**ḫûhlegî**	خُوهْلَكِى	Eğrilik, **iʿvicâc**, doğru olmamaklık.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4795	1	316	**ḫuy**	خُوىْ	Tabiat gibi olmuş olan, **âdet** ve âdet-i fiʿiliyye-i şahsiyye.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4796	1	317	**ḫûyy**	خُوىْ	Vâv-ı maʿdûle ile vücûd-ı insân ve hayvandan zahir olan, **der**, ʿ**arak**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4797	1	317	**ḫay**	خَوىْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça ḫı (خ) bâbı
4798	1	317	**ḫuypîn**	خُيْپِينْ	Arakçin tabir olunan baş örtüsü ki ekser fes altına giyerler, ʿ**arakıyye**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4799	1	317	**ḫavîd**	خَوِيدْ	Taze buğday ve arpa sünbülesi ki henüz kurumamış ola, **faşîl**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4800	1	317	**ḫîş**	خِويشْ	Kendi, **ẕat**, nefs.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4801	1	317	**ḫîşân**	خِويشَانْ	Hısım, kavim ve kabile, **aḳraba** ve kurenâ ve hûb ve güzel.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4802	1	317	**ḫîşâvend**	خِويشَاوَنْد	Hısım, akrabadan olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4803	1	317	**ḫîşâvendî**	خِويشَاوَنْدِى	Hısımlık, akrabalık, **ḳarâbet**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4804	1	317	**ḫûbnâh**	خُوبْنَاهْ	Soğulcan denilen böcek, **ḫurâṭîn**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4805	1	317	**ḫahî**	خَهِى	Zihî manasına tahsin için istimal olunur.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4806	1	317	**ḫıyâbân**	خِيَابَانْ	Çiçek bahçesi yolu.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4807	1	317	**ḫıyâbîden**	خِيَابِيدَنْ	Çiğnemek, **mażġ**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4808	1	317	**(ḫıyar)**	(خِيَارْ)	Malum bir nevi sebze meyvesi, **ḳişşâʾ**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4809	1	317	**ḫıyârçenber**	خِيَارْچَنْبَرْ	Hıyarşenbe tabir olunan darı, latif müshildir, on dirhemi tamam şerbettir.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4810	1	317	**(ḫıyârşenber)**	(خِيَارْشَنْبَرْ)	Bi-maʿnâhu eydan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4811	1	317	**(ḫayal)**	(خَيَالْ)	O suret ve şekildir ki bi-gayri müşahede batında heyet ve şahsiyetin tasavvur eyleye havâs-ı bâtıneden kuvvet-i mütehayyile dedikleri mahalde olur.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4812	1	318	**ḫıyâvâr**	خِيَاوَارْ	İş güç, **şuġl ü ʿamel**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4813	1	318	**ḫıyâver**	خِيَاوَرْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça ḫı (خ) bâbı
4814	1	318	**ḫayâyed**	خَيَايِدْ	Çeyiz demektir.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4815	1	318	**ḫaybersitân**	خَيْبَرِسْتَانْ	Emîrü'l-Müʾminîn Hazreti Ali Kerramallahü veche nâm-ı şerifleri zira Hayber, Şam ile Medine-i Münevvere arasında bir kale ismidir, sitân ism-i faʿildir "alıcı" manasına, Hayber alıcı demek olur.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4816	1	318	**ḫîtâl**	خِيتَالْ	Sühan-dürûğ, yalan söz, **arâcîf** ve mizaç.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4817	1	318	**ḫayr endîş**	خَيْرْاَنْدِيشْ	Hayır düşünücü olan, **müfekkiru'l-ḫayr**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4818	1	318	**ḫayru'ş-şiyâb**	خَيْرُالثِّيَابْ	Beyaz urba, câme-i sepîd.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4819	1	318	**ḫayreḫâveh**	خَيْرخَوَاهْ	Birinin iyi olmasını isteyici olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4820	1	318	**ḫîrḫîr**	خِيرْخِيرْ	Mütehayyir ve **vâle** ve serkeşte ve herze ve hezeyan ve bî-sebeb ve bî-asl ve karanlık ve bulanık ve sürat manalarında müstameldir.	Farsça ḫı (خ) bâbı

4821	1	**318**	**ḫîregî**	خِيرَگِى	şaşkınlık, **teḥayyür**, karanlık ve bunamışlık.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4822	1	**318**	**ḫîrû**	خِيرُو	bir nevi latif ve hoş-bû şükûfedir, etıbba yağını alır, beyaz kırmızı ve menekşe ve ebru renkli olur arabîde **menşûr** derler.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4823	1	**318**	**ḫîre**	خِيرَه	kamaşık, donuk olan ve uyuşuk olan, **ḫus'** ve bunamış olan ve hayran, şaşmış, müteaccip ve küstah, edepsiz olan ve herze ve beyhude, bî-maʿnâ olan ve lecûc, muʿânid olan ve dilber, dilaver, şeci olan ve göze gubar düşmek.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4824	1	**319**	**ḫîreçeşm**	خِيرَەچَشْم	bulanık çeşm, **ʿaynü'l-kideri**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4825	1	**319**	**ḫîredest**	خِيرَەدَسْت	eli uz olmayıp tuttuğu işi sakat edip hiçbir işe ber-emîn adama derler ve serkeş, **ʿanûd,** mutaassıp olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4826	1	**319**	**ḫîrerây**	خِيرَەرَاىْ	bed-tedbîr yani yaramaz tedbir edici, **muḫṭî** ve fikir ve reyinde hata edici.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4827	1	**319**	**ḫîreser**	خِيرَەسَرْ	başı dönmüş, şaşkın olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4828	1	**319**	**ḫîrekeş**	خِيرَەكَشْ	**żayıf,** bî-mecâl ve bî-şerm olan.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4829	1	**319**	**ḫîregüş**	خِيرَەگُشْ	Nâ-hak yere katleden **ẓalim** ve dilber, mahbube.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4830	1	**319**	**ḫîrî**	خِيرِى	Bir nevi sarı renk çiçektir ortasında siyahı olur hemişe solmaz, **ʿaşfer** ve kırmızı renk.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4831	1	**319**	**ḫîz**	خِيزْ	Ḫasten lafzından emirdir "kalk" manasına, **ḳum** ve vasıf terkibidir, sahr-ı hîz gibi.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4832	1	**319**	**ḫîzâb**	خِيزَابْ	Deniz dalgası, **mevc**, aslı âb-ı hîzende idi alem oldukta muzâfun ileyh takdim olundu.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4833	1	**319**	**ḫîzân**	خِيزَانْ	Kalkmak, **ḳıyam**, sıçramak.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4834	1	**319**	**ḫîzende**	خِيزَنْدَه	Eyyâm-ı şitâda çocuklar tahtadan yapıp üzerine oturarak bayır yerden aşağı buz üzerinde kaydıkları kızak, **zaḥlûḳa**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4835	1	**320**	**ḫîs**	خِيسْ	Palâs, köhne câme, **cüdâd**, eski urba.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4836	1	**320**	**ḫîste**	خِيسْتَه	Hasta, **mariż**, nâ-mizac.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4837	1	**320**	**ḫîse**	خِيسَه	Palas, eski urba, köhne câme, **cüdâd**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4838	1	**320**	**ḫîk**	خِيكْ	Tulum mutlaka her ne konursa konsun, **se'b**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4839	1	**320**	**ḫîkâb**	خِيكْ آبْ	Su tulumu, kırba, **se'bü'l-ma'**, sakaların su taşıdıkları deriden yapılmış tulum.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4840	1	**320**	**ḫayl**	خَيْل	Asker ve haşem ve tevâbiʿ ve cemiyet ve hizmetkâr manalarına, Arabîde ata derler.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4841	1	**320**	**ḫaylân**	خَيْلَانْ	İsm-i masdardır, tekebbür ve azamet manasına.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4842	1	**320**	**ḫaylânîden**	خَيْلَانِيدَنْ	Ok ve nîze ve emsali nesneleri sancımak, **rekz**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4843	1	**320**	**(ḫayli)**	(خَيْلِى)	Külli, çok, **keṯîr** ve akar olan ve cemiyet el-hâsıl kesretten kinayedir.	Farsça ḫı (خ) bâbı

4844	1	**320**	**ḫîm**	خِيمْ	Gözden akan çirk, çapak, **ramṣ** ve cerahatten cereyan eden irin ve bağırsak ve işkembe kazıntısı ve çabuk tabiatli olan ve kalın iplik ile dokunmuş çuval ve divane.	Farsça ḫı (خ) bâbı
4845	1	**320**	**ḫaymezed**	خَيمَزَدْ	Çadır kurdu yani nüzul eyledi, kondu demektir, **nezele**.	Farsça ḫı (خ) bâbı
	1			بَابُ الدَّالِ مِنَ الْفَارِسِيَّةِ		Farsça dâl (د) bâbı
4846	1	**320**	**dâ**	دَ	İşbu harf-i dâl-ı mühmele tertîb-i hurûf-ı Osmâniyyede onuncu harf olup hesaba ve ulûma dair olan kütüb ve resâ'ilde dört adedine işaret olur.	Farsça dâl (د) bâbı
4847	1	**321**	**dâ**	دَا	Temel, **esas** ve temele vazolunan ayak.	Farsça dâl (د) bâbı
4848	1	**321**	**dâb**	دَابْ	Şevket, **salṭanat** yani kerr u ferr ve peyda etmek.	Farsça dâl (د) bâbı
4849	1	**321**	**(dâc)**	**(**دَاجْ**)**	Karanlık, tarîkî lafz-ı Arabîdir, dücîden müştak isimdir Fârisîde istimal olunur.	Farsça dâl (د) bâbı
4850	1	**321**	**dâçek**	دَاچَكْ	Küpe, avratlar ziynet için kulaklarına taktıkları nesne, **ḳurṭa**, menkûş.	Farsça dâl (د) bâbı
4851	1	**321**	**dâḫten**	دَاخْتَنْ	Danişten gibi bilmek manasına,**ilm**.	Farsça dâl (د) bâbı
4852	1	**321**	**dâḫul**	دَاخُلْ	Dergâh-ı padişâhân.	Farsça dâl (د) bâbı
4853	1	**321**	**dâḫim**	دَاخِمْ	Rızık, **naṣip**, rûzî.	Farsça dâl (د) bâbı
4854	1	**321**	**dâḫîden**	دَاخِيدَنْ	Birbirinden nesne ayırmak, **tefrik** ve dikkatle nazar etmek.	Farsça dâl (د) bâbı
4855	1	**321**	**dâd**	دَادْ	**Adl** ve adalet, insaf, hak, ekser adl ile müterâdif olur ki padişaha dâd-ger derler ama adl ile dâdın meyanında fark vardır, adl kişi bi-nefsihi adalet edip zulüm eylememektir ve dâd ahirin zulmünü defeylemektir ve adl istemek ve bir nevi kabarcıktır ki Arabîde ona **ḳûyâ** derler ve ömür, sinn ve sâl, sene ve vergi, ita ve dâden lafzından fiʿl-i mâzîdir "verdi" manasında.	Farsça dâl (د) bâbı
4856	1	**322**	**dâdâ** [dadı]	دَادَا	Çocuk hizmetinde olan cariye, **ḳaṣâm**.	Farsça dâl (د) bâbı
4857	1	**322**	**dâd aferîd**	دَادْ اَفَرِيدْ	Hazret-i **Ḫallâḳ**-ı âlem celle kudretehu esmasından bir isimdir ve musikide bir nevâ adıdır.	Farsça dâl (د) bâbı
4858	1	**322**	**dâdâr**	دَادَارْ	**Âdil**-i mutlak olan Bârîteala.	Farsça dâl (د) bâbı
4859	1	**322**	**dâd ârende**	دَادْ آرَنْدَه	Dâd getirici **mâniʿ** manasınadır, **dâfiʿ** manasına da gelir.	Farsça dâl (د) bâbı
4860	1	**322**	**dâdbaḫş**	دَادْبَخْش	Ahkâk, hak edici, **muḳsiṭ**.	Farsça dâl (د) bâbı
4861	1	**322**	**dâdḫâh**	دَادْخَواهْ	Hakkını dava edici, **şâkî**, şikayet edici.	Farsça dâl (د) bâbı
4862	1	**322**	**dâddih**	دَادْدِهْ	Dâd edici **adil** manasına ki Cenâb-ı Hazret-i Bârî celle zikruhu.	Farsça dâl (د) bâbı
4863	1	**322**	**dâd dihende**	دَادْدِهَنْدَه	Dâd verici, **adl** manasında ki Cenâb-ı Bârî'nin esmasındandır.	Farsça dâl (د) bâbı
4864	1	**322**	**dâdâr**	دَادَارْ	Kardeş, birader, **eḫî** ve yâr-ı müşfik ve muhibb-i sâdık olan.	Farsça dâl (د) bâbı
4865	1	**322**	**dâder ender**	دَادَرْ اَنْدَرْ	Üvey kardeş.	Farsça dâl (د) bâbı
4866	1	**322**	**dâdrâst**	دَادْرَاسْت	Adil hekim, hekîm-i ḥâdiḳ ilm-i tabâbette mahir olan.	Farsça dâl (د) bâbı
4867	1	**322**	**dâd-ı sitân**	دَادِسِتَانْ	Alış-veriş **aḫz u iʿṭâ** ve şerik ve bir işte ahire razı olmak.	Farsça dâl (د) bâbı

4868	1	**322**	**dâd-ı sited**	دَادِسِتَدْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça dâl (د) bâbı
4869	1	**322**	**dâd fermây**	دَادْفَرْمَایْ	Hazret-i Bârî celle zikruhu esmasındandır, dâd verici demektir.	Farsça dâl (د) bâbı
4870	1	**323**	**dâdgâh**	دَادْگَاهْ	Adelet mahalli, **maḥkeme** ve divan.	Farsça dâl (د) bâbı
4871	1	**323**	**dâdger**	دَادْگَرْ	Adl edici, **Âdil-i** hakîkat Hazret-i Bârî ism-i şerifidir ki Âdil-i hakîkidir ve mecazen padişah, âdil-i vükalâ ve hükâma derler.	Farsça dâl (د) bâbı
4872	1	**323**	**dâdgüster**	دَادْگُسْتَرْ	Adalet yayıcı, cümlenin hakkını hak edici olan.	Farsça dâl (د) bâbı
4873	1	**323**	**dâdgîr**	دَادْگِیرْ	Zulmü defedici, **adil**.	Farsça dâl (د) bâbı
4874	1	**323**	**dâden**	دَادَنْ	Vermek, **iṭa** manasına müstakbelinde elif (ا) hâ (ها)'ya kalb olunup dehed (دهد) ve dehende (دهنده) derler.	Farsça dâl (د) bâbı
4875	1	**323**	**dâdender**	دَادَنْدَرْ	Üvey kardeş.	Farsça dâl (د) bâbı
4876	1	**323**	**dâdânî**	دَادَانِی	Verecek her ne olursa olsun ism-i masdardır, **iḥsan, ʿâṭâ** manasında.	Farsça dâl (د) bâbı
4877	1	**323**	**dâdu sitân**	دَادُسِتَانْ	Alış-veriş **aḫẕ u îʿṭâ**.	Farsça dâl (د) bâbı
4878	1	**323**	**dâde**	دَادَه	Verilmiş, ita olunmuş olan, **muʿṭî**.	Farsça dâl (د) bâbı
4879	1	**323**	**dâdî**	دَادِی	Ahirinde (ي) yâ-yı hitâb ile "verdik", **aʿṭayte** manasına ve (ي) yâ-yı istifhâmiye dahi olur "verdin mi?" manasına.	Farsça dâl (د) bâbı
4880	1	**323**	**dâdiyân**	دَادِیَانْ	Padişâh-ı kadîm tayfası ki evveli Keyûmers ve ahiri Güştaseb derler.	Farsça dâl (د) bâbı
4881	1	**323**	**dâr**	دَارْ	Ağaç, **şecer**, direk ve her dikilip duran ağaç ve adam salb eyledikleri ağaç ve cambazların ip üzerinde yaptıkları ecel beşiği denilen salıncak ve sakf-hanenin altına kodukları ağaç ki sakf o ağaca itimat eder ve sahip, malik olan ve bakıcı, gözetici olan ve dâşten lafzından sîġa-i emirdir ve vasf-ı terkîbi dahi olur, ayine-dâr ve dem-dâr gibi ve sahip ve hafız manalarında gelir taç-dâr ve cihan-dâr gibi.	Farsça dâl (د) bâbı
4882	1	**324**	**Dârâ**	دَارَا	Padişah, **sulṭan**, Dârâ bir meşhur padişah adı idi ki İskender Zülkarneyn'in ibtidâ-yı zuhûrunda Mısıra ve nice vilayetlere hükmederdi, ona Dârâb ve Keykubâd dahi derler, İskender onu katleyledi ve İskender-i rûmî demekle maruf ve meşhur olan İskender-i sânî'nin pederi namıdır zira İskender ikidir, Zülkarneyn lakabıyla meşhur olan İskender'in babasına Filikos derler ve her zî-şevket padişaha medih ve sitayişte dârâ derler ve küp dibinde kalan şarap tortusu ve dâşten lafzından mübalağa ile ism-i fâʿildir ziyade tutucu demek olur ve sîġa-i emir ve vasf-ı terkîbi de olur, ambar-dâr manasına ve derun manasında gelir.	Farsça dâl (د) bâbı
4883	1	**325**	**Dâru'l beyżâ**	دَارُالْبَیْضَا	Basra şehrinde bir saraydır ki Abdullah bin Zeyyâd bina eylemişdir, bazı nüshada Kûfe'de bir sarây-ı âʿlî ismidir, duvarında ser-berîde suretler nakşolunmuş ve dehlizinde bir kelb ve bir koyun ve bir arslan tasviri vardır, neye işaret olduğu malum olmamıştır.	Farsça dâl (د) bâbı

4884	1	**325**	**dâru'l-edeb**	دَارُالْأَدَبْ	Meclis-i ilm ve fazilet ve meclis-i ders ve ulûm.	Farsça dâl (د) bâbı
4885	1	**325**	**dârât**	دَارَاتْ	Debdebe, şan, şevket, **übhet**, kerr u ferr, ihtişam vesair âlet-i haşmet.	Farsça dâl (د) bâbı
4886	1	**325**	**dârâd**	دَارَادْ	Hazret-i Bârî celle zikruhu esmasındandır.	Farsça dâl (د) bâbı
4887	1	**325**	**dârây**	دَارَایْ	Ambarcı, ambar hizmetine memur olan, **feddâ'**.	Farsça dâl (د) bâbı
4888	1	**325**	**dârâyî**	دَارَایِی	Dârâya mensup ve müteallik olan ve bir nevi harir kumaştır ki hâre derler.	Farsça dâl (د) bâbı
4889	1	**325**	**dârbâm**	دَارْبَامْ	O uzun direktir ki arkuru dam üzerine koyup onun üzerine sakf-haneyi ederler, **mîtere**.	Farsça dâl (د) bâbı
4890	1	**325**	**dârbur**	دَارْبُرْ	Bir yeşil renk kuştur, gagasıyla ağaç deler, ağaçkakan kuşu derler, **nekkâr**.	Farsça dâl (د) bâbı
4891	1	**326**	**dârperniyân**	دَارْپَرْنِیَانْ	Bakkam ağacı ki hurda hurda edip ondan iplik vesair nesne boyatırlar, **ʿandem**.	Farsça dâl (د) bâbı
4892	1	**326**	**dârpeje**	دَارْپِژَه	İskete tabir olunan kuş, **tenavvuṭ**.	Farsça dâl (د) bâbı
4893	1	**326**	**dârbehâl**	دَارْبَهَالْ	Bakkam ağacı ki ondan iplik vesair nesne boyatırlar, **ʿandem.**	Farsça dâl (د) bâbı
4894	1	**326**	**dârbûy**	دَارْبُویْ	Ud ağacı, aslı bûy-dârâ idi, alem olacak muzafun ileyh takdim olunup darbûy oldu, **ʿûd**.	Farsça dâl (د) bâbı
4895	1	**326**	**dârçînî**	دَارْچِینِی	Baharattan tarçın denilen şey, **dârşînî**.	Farsça dâl (د) bâbı
4896	1	**326**	**dârĝâl**	دَارْخَالْ	Fidan, **ĝûṭa**, daldırma yani bir ağaç dalını yere yatırıp kök tuttuktan sonra kaldırıp ahir yere dikilmek.	Farsça dâl (د) bâbı
4897	1	**326**	**dâred**	دَارَدْ	Dâşten lafzından sîğa-i muzârîdir "tutar, **yebṭışü"** manasına.	Farsça dâl (د) bâbı
4898	1	**326**	**dârsünb**	دَارْسُنْب	Ağaçkakan kuşu, **nekkâr**.	Farsça dâl (د) bâbı
4899	1	**326**	**dâriş**	دَارِشْ	Boyalı siyah kevn meşin ve sahtiyan, **edîm**.	Farsça dâl (د) bâbı
4900	1	**326**	**dârgûş**	دَارْگُوشْ	Nigeh-dâr ol manasına yani **unẓur** gibi sen nazır ile bak.	Farsça dâl (د) bâbı
4901	1	**326**	**dârmûş**	دَارْمُوشْ	Sıçan otu denilen darı ki beyaz ve sarı renk olup madeni ve zehir-nâkdır, Arabîde ona **semmü'l-fâz** derler.	Farsça dâl (د) bâbı
4902	1	**326**	**dârende**	دَارَنْدَه	Tutucu, **mütemessik** ve malik, sahip olan.	Farsça dâl (د) bâbı
4903	1	**327**	**dârû**	دَارُو	İlaç için kullanılan nesne gerek sade olsun gerek başka şeye karışık olsun ve iyi adam, **deva**.	Farsça dâl (د) bâbı
4904	1	**327**	**dârûbürd**	دَارُوبُرْد	Takat, **ḳuvvet**, kerr u ferr ve cenk, arbede ve azamet übhet, şükûh.	Farsça dâl (د) bâbı
4905	1	**327**	**dârûgîr**	دَارُوگِیرْ	Cenk, kavga, muḳâtale maʿnâ-yı terkîbesi "tut sakla" demektir.	Farsça dâl (د) bâbı
4906	1	**327**	**dârvîş**	دَارْوِیشْ	İlim manasına.	Farsça dâl (د) bâbı
4907	1	**327**	**dâre**	دَارَه	Her gün verilen nesne **vaẓife** ve hâle ve daire lafzından muhaffeftir.	Farsça dâl (د) bâbı
4908	1	**327**	**dârî**	دَارِی	Ambarcı, ambar muhafazasına memur olan, **feddâ'**.	Farsça dâl (د) bâbı
4909	1	**327**	**dârbâ**	دَارْبَا	**Żaruri** olan nesne.	Farsça dâl (د) bâbı
4910	1	**327**	**dâz**	دَازْ	Balçık, **ṭîn** ve balçık ile iş eden adam ve buğday ve arpa kılçığı.	Farsça dâl (د) bâbı
4911	1	**327**	**dâj**	دَاژْ	Süprüntü ve harman yerinde baki kalan taneler, **süfâre**.	Farsça dâl (د) bâbı

4912	1	**327**	**dâzâr**	دَازَارْ	Bina yapıcı, **mimar**.	Farsça dâl (د) bâbı
4913	1	**327**	**dâs**	دَاسْ	Ekin ve çayır biçmeye kullanılan orak, **mincel** ve buğday ve arpa kılçığı ve av tuzağı ve çanak çömlek.	Farsça dâl (د) bâbı
4914	1	**327**	**dâsâr**	دَاسَارْ	Tellal, **simsar**, meta satıcı.	Farsça dâl (د) bâbı
4915	1	**327**	**dâstâr**	دَاسْتَارْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça dâl (د) bâbı
4916	1	**327**	**destan**	دَاسْتَانْ	Hikâye-i mâzî, geçmiş zamanda olan vaka beyan ve ifade etmek, masal, **hikâye**.	Farsça dâl (د) bâbı
4917	1	**327**	**dâstân-ı serâ**	دَاسْتَانْ سَرَا	Teğanni ile hikâye nakil ve beyaz eder olan.	Farsça dâl (د) bâbı
4918	1	**328**	**dâs zerîn**	دَاسْ زَرِينْ	Altın orak ki yeni aydan kinayedir.	Farsça dâl (د) bâbı
4919	1	**328**	**dâse**	دَاسَه	Buğday ve arpa kılçığı, **sefâd**.	Farsça dâl (د) bâbı
4920	1	**328**	**dâş**	دَاشْ	Fırın, **furn** ve çanak çömlek pişirdikleri ocak.	Farsça dâl (د) bâbı
4921	1	**328**	**dâşâb**	دَاشَابْ	Bahşiş, **ʿaṭiyye**.	Farsça dâl (د) bâbı
4922	1	**328**	**dâşt**	دَاشْت	Dâşten mastarından sîġa-i mâzîdir “tuttu” manasına hakikat ve mecaz istimal olunur ve bazı terâkîbe muzâfun ileyh edip fürû-dâşt ve nigeh-dâşt derler, **temesseke** manasına.	Farsça dâl (د) bâbı
4923	1	**328**	**dâşten**	دَاشْتَنْ	Mastardır, **temessük** manasına “tutmak” demektir, gerek mahsûsen olsun, gerek manen olsun.	Farsça dâl (د) bâbı
4924	1	**328**	**dâşte**	دَاشْتَه	Eski, **ʿatîḳ**, köhne.	Farsça dâl (د) bâbı
4925	1	**328**	**dâşḫâl**	دَاشْخَالْ	Demir boku, **ḫubşü’l-ḥadîd**.	Farsça dâl (د) bâbı
4926	1	**328**	**dâşḫûr**	دَاشْخُورْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça dâl (د) bâbı
4927	1	**328**	**dâşen**	دَاشَنْ	Bahşiş, **ʿaṭiyye** ve ecir ve fukaraya tasadduk vechile verilen nesne.	Farsça dâl (د) bâbı
4928	1	**328**	**dağ**	دَاغْ	İnsanın ve hayvanın vücuduna ateş veyahut kızmış demir ile yaktıkları nişan, **keyy**, damġa.	Farsça dâl (د) bâbı
4929	1	**328**	**dâġdâr**	دَاغْدَارْ	Nişanlı, damġalı, dağlı olan, **müktevî**.	Farsça dâl (د) bâbı
4930	1	**328**	**dâġser**	دَاغْسَرْ	Başı tüyden hali olan adam, kel, **aẕlaʿ** ve bir kuştur, başında birkaç sarı telli olur bülbül gibi hoş-âvâzdır.	Farsça dâl (د) bâbı
4931	1	**329**	**dâġûl**	دَاغُولْ	Haramzade, **ibn-i ḥarâmî**.	Farsça dâl (د) bâbı
4932	1	**329**	**dâġîne**	دَاغِينَه	Hayvanata dağ vuracak demir alet, **mikvât**.	Farsça dâl (د) bâbı
4933	1	**329**	**dâl**	دَالْ	Kartal denilen büyük siyah kuş, **enûk**.	Farsça dâl (د) bâbı
4934	1	**329**	**dâlâbe**	دَالَابَه	Karakol denilen asker neferâtından mürekkep fırka, bekçi, **ṭalâbe**.	Farsça dâl (د) bâbı
4935	1	**329**	**dâlân**	دَالَانْ	İki kapı aralığı, **dehliz**.	Farsça dâl (د) bâbı
4936	1	**329**	**dâl perniyân**	دَالْ پَرْنِيَانْ	Bakkam ağacı ki onunla iplik vesair nesne boyatırlar, **ʿandem**.	Farsça dâl (د) bâbı
4937	1	**329**	**dârḫâl**	دَارْخَالْ	Fidan, **ʿakîs**, daldırma yani bir ağaç dalını yere yatırıp kök tuttuktan sonra kaldırıp ahir yere dikmek.	Farsça dâl (د) bâbı

4938	1	**329**	**dâlîze**	دَالِيزَه	Çil tabir olunan kuş, **ṭayhûc**.	Farsça dâl (د) bâbı
4939	1	**329**	**dâm**	دَامْ	Tuzak, **şerake** ve ağ ve çarpa cinsinden yırtıcı olmayan hayvanat tavşan ve ceylan ve emsali gibi.	Farsça dâl (د) bâbı
4940	1	**329**	**dâmâ**	دَامَا	Deniz, **baḥr**, derya.	Farsça dâl (د) bâbı
4941	1	**329**	**(damat)**	(دَامَادْ)	Kendi kızının kocası, güveği, **şihr**.	Farsça dâl (د) bâbı
4942	1	**329**	**dâmâl**	دَامَالْ	Âlât ve ebvâb ve levazımhane, **eṣâṣü'l beyt**.	Farsça dâl (د) bâbı
4943	1	**329**	**dâmân**	دَامَانْ	Etek, **zeyl**, libasın belden aşağı sarkıp uzunca olan tarafı ve dağın aşağı tarafları, dâmen-i kûh gibi.	Farsça dâl (د) bâbı
4944	1	**329**	**dâmen**	دَامَنْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça dâl (د) bâbı
4945	1	**329**	**dâmenbûs**	دَامَنْ بُوسْ	Etek öpmek ve etek öpücü olan, **taḳbîlü'ẕ-ẕeyl**.	Farsça dâl (د) bâbı
4946	1	**330**	**dâmenbûsî**	دَامَنْ بُوسِى	Etek öpmeklik, etek öpücülük, **mükâʿimü'ẕ-ẕeyl**.	Farsça dâl (د) bâbı
4947	1	**330**	**dâmen dermiyân**	دَامَنْ دَرْمِيَانْ	Hizmete hazır olan, **teşmirsâḳ** gibi.	Farsça dâl (د) bâbı
4948	1	**330**	**dâmengîr**	دَامَنْ كِيرْ	Birinin eteğine kapanıcı ve etek tutucu olan.	Farsça dâl (د) bâbı
4949	1	**330**	**dâmene**	دَامَنَه	Dâmen, etek, **ẕeyl**.	Farsça dâl (د) bâbı
4950	1	**330**	**dâmenî**	دَامَنِى	Avretlerin baş örtüsü, **miḳnaʿa**.	Farsça dâl (د) bâbı
4951	1	**330**	**dâmûz**	دَامُوزْ	Süprüntü ve gübre sepeti ki onunla süprüntü çekerler, **vezvez**.	Farsça dâl (د) bâbı
4952	1	**330**	**dâmî**	دَامِى	Dam tuzaktır, ahirinde (ي) yâ-yı nisbetdir, **ṣayyâd** manasına "avcı" demektir.	Farsça dâl (د) bâbı
4953	1	**330**	**dâmyâ'**	دَامْيَاءْ	Sıçan deliği, sûrâh, mevş, **ṣaḳbetü'l-ĝâre**.	Farsça dâl (د) bâbı
4954	1	**330**	**dâmîden**	دَامِيدَنْ	Savurmak, **neẕriye(t)** ve bir nesne bir nesne ile beraber olmak ve yukarı gitmek.	Farsça dâl (د) bâbı
4955	1	**330**	**dâmîde**	دَامِيدَه	Savrulmuş olan, **meẕrû**.	Farsça dâl (د) bâbı
4956	1	**330**	**dân**	دَانْ	Dânişten lafzından sîġa-i emirdir "bil, **iʿlem"** manasına ve vasf-ı terkîbi dahi olur, sühandân gibi ve ism-i fâʿil olur ve zarf-ı mekân olur, cüzdan ve câme-dân gibi.	Farsça dâl (د) bâbı
4957	1	**330**	**dânâ**	دَانَا	Bilici, **âlim**, malumatlı, arif, akil olan ahirinde ki elif mübâlaga-i ittisâf manasını ifade eder.	Farsça dâl (د) bâbı
4958	1	**330**	**dânâyân**	دَانَايَانْ	Dânâ ve arif ve âlim olanlar, **ʿâlimûn**.	Farsça dâl (د) bâbı
4959	1	**330**	**dânâ'î**	دَانَائِى	Dânâlık, âlimlik, **ʿâlimiyyet**.	Farsça dâl (د) bâbı
4960	1	**331**	**dânçe**	دَانْچَه	Mercimek denilen hububatdan ekli salih habbe, **ʿades**.	Farsça dâl (د) bâbı
4961	1	**331**	**dâned**	دَانْدَ	Dânisten lafzından fiʿl-i muzârîdir, "bilir" demektir, **yaʿlemü** manasına.	Farsça dâl (د) bâbı
4962	1	**331**	**dânje**	دَانْژَه	Mercimek denilen nesne, **ʿades**.	Farsça dâl (د) bâbı
4963	1	**331**	**dânisten**	دَانِسْتَنْ	Bilmek, **ʿilm** manasına muzârîsinde sin (س) nun (ن)'a ibdâl olunup dâned (دَانَدْ) ve dânende (دَانَنْدَه) denilir, **marifet** manasına.	Farsça dâl (د) bâbı

4964	1	**331**	**dâniş**	دَانِشْ	İsm-i masdardır, “biliş” manasına, **ilm**-i bilgiç, malumat ve kâhi vasf-ı terkîbi olur dânişmend gibi.	Farsça dâl (د) bâbı
4965	1	**331**	**dânişpeżîr**	دَانِشْپَذِيرْ	Bilgiçli, malumatlı olan, **âlim**.	Farsça dâl (د) bâbı
4966	1	**331**	**dânişger**	دَنِشْگَرْ	Ehl-i ilm olan, sâhib-ilm olan, malumatlı olan, **âlim**.	Farsça dâl (د) bâbı
4967	1	**331**	**danişmend**	دَانِشْمَنْد	Sahib-i ilm, **âlim** manasına, bilgiçli, malumatlı olan zira dâniş (دانش) ilim manasına ism-i masdardır mend (مند) edât-ı tavsîftir ve edât-ı nisbet dahi olur devlet-mend ve hâcet-mend gibi.	Farsça dâl (د) bâbı
4968	1	**331**	**dânişver**	دَانِشْوَرْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça dâl (د) bâbı
4969	1	**331**	**dânişverî**	دَانِشْوَرِی	Malumatlılık, âlimlik, **ʿâlimiyyet.**	Farsça dâl (د) bâbı
4970	1	**331**	**dânek**	دَانَكْ	**Tane**, **ḥabbe**, ahirindeki kâf (ك) tasgîr olur.	Farsça dâl (د) bâbı
4971	1	**331**	**denk**	دَانْك	Bir dirhemin dörtte biri denk, **dâniḳ**.	Farsça dâl (د) bâbı
4972	1	**331**	**dânem**	دَانَمْ	Dânisten lafzından nefs-i mütekellim olur “biliyorum, **aʿlem”** manasına ve **tüvâtem** manasına ki “kadirim” demektir.	Farsça dâl (د) bâbı
4973	1	**332**	**dânende**	دَانَنْدَه	Bilici, **ḫabîr**, haberdar, âlim olan.	Farsça dâl (د) bâbı
4974	1	**332**	**dane**	دَانَه	Ḥabbe, buğday ve arpa ve bunlar misilli küçük mahsulatın bir adet meyvesi ve çekirdek ve taam ve ekmek ufağı ve habbe şeklinde yuvarlak olan nesne, top güllesi ve tüfek kurşunu misilli ve her şeyin yalnız bir ferdi ve kuş yemi, çîne.	Farsça dâl (د) bâbı
4975	1	**332**	**dânedân**	دَانَدَانْ	Perakende ve perişan olan, taneleri ayrı ayrı olmak üzere.	Farsça dâl (د) bâbı
4976	1	**332**	**dânedâne**	دَانَهدَانَه	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça dâl (د) bâbı
4977	1	**332**	**dâne-i dil**	دَانَهِدِلْ	Bi-maʿnâ **ḥabbetü’l-ḳalb** yani kalpte olan nokta-i sevâd ki nazargâh-ı ilahîdir.	Farsça dâl (د) bâbı
4978	1	**332**	**dânezen**	دَانَهزَنْ	Efsun edici, **sâḥir**, sihir edici olan.	Farsça dâl (د) bâbı
4979	1	**332**	**dâne-i sebz**	دَانَهِسَبْز	Dağ yemişi denilen yemiş, **ḥabbetü’l-ḫaḍrâ**.	Farsça dâl (د) bâbı
4980	1	**332**	**dânîje**	دَانِيژَه	Mercimek denilen hububat cinsinden bir nevi, **ʿades**.	Farsça dâl (د) bâbı
4981	1	**332**	**dâver**	دَاوَرْ	Esmâ-i şerîfe Hazret-i Hâkim-i Hakîki Cenâb-ı Bârî celle zikruhu’dan bir isimdir ve mecazen pâdişâh-ı âdile ıtlak olunur, aslında dâdver (دادور) idi, kesret istimalinden dâl-ı sânî (د) hazf olunmuştur ve derman manasına da gelir, aslı dârû (دارو)’ dur, kesret istimalinden vâv (و) râ (ر)’ya takdim olundu ve hâkim ve sâhib-i hükûmet olan.	Farsça dâl (د) bâbı
4982	1	**333**	**dâverî**	دَاوَرِی	Padişahlık, hâkimlik.	Farsça dâl (د) bâbı
4983	1	**333**	**dâvzâr**	دَاوْزَارْ	Dülger, bina yapıcı olan, **neccâr**.	Farsça dâl (د) bâbı
4984	1	**333**	**dâh**	دَاهْ	Kul, köle, ʿ**abd**, cariye ve hizmetkâr ve gayet mülayim oğlan yahut avrat ki herkese bî-teklif aşina olup tâbi ola ve on adedidir ki meşhuru deh’dir, şâh ve mâh ve kâh gibi elifi hazf olunup da istimal olunur.	Farsça dâl (د) bâbı
4985	1	**333**	**dâhül**	دَاهُلْ	Tuzak, **şebeke**.	Farsça dâl (د) bâbı

4986	1	**333**	**dâhem**	دَاهَمْ	Cevahir ile müzeyyen olmuş taç, **iklîl**.	Farsça dâl (د) bâbı
4987	1	**333**	**dâhûl**	دَاهُولْ	Geyik tuzağı, **ḥibâle**.	Farsça dâl (د) bâbı
4988	1	**333**	**dâhi**	دَاهِى	Zeyrek ve ahvâl-şinâs olan, **mucerrib-i umûr** manasına.	Farsça dâl (د) bâbı
4989	1	**333**	**dâhim**	دَاهِيمْ	Cevahir ile müzeyyen olmuş taç, **iklîl**.	Farsça dâl (د) bâbı
4990	1	**333**	**(dâhiye)**	**(**دَاهِيَ**)**	Afet, bela, kaza, musibet.	Farsça dâl (د) bâbı
4991	1	**333**	**dây**	دَايْ	Temel, **esas** ve temel ayağı.	Farsça dâl (د) bâbı
4992	1	**333**	**daire**	دَايِرَه	Çevre, pîrâmen **ṭaraf** ve değirmi olduğundan çalınan daire ve her ne ki müdevver ola daire denir.	Farsça dâl (د) bâbı
4993	1	**333**	**dâye**	دَايَه	Çocuk bakıcı karı ve cariye **vaṣîf** ve istiare tarikiyle her mürebbi olana dâye denir.	Farsça dâl (د) bâbı
4994	1	**333**	**dâbâ**	دَابَا	Çekirge, melh, **cerâd**.	Farsça dâl (د) bâbı
4995	1	**334**	**tabakhane**	دَبَّاغ خَانَه	Meşin ve kösele ve emsali imali için hayvan derisinin terbiye olduğu kârhane, **medbaġa**.	Farsça dâl (د) bâbı
4996	1	**334**	**debâle**	دَبَالَه	Turunç denilen meyve, **ütrunc**.	Farsça dâl (د) bâbı
4997	1	**334**	**depâye**	دَپَايَه	**Mektep**, debistan.	Farsça dâl (د) bâbı
4998	1	**334**	**debdebe**	دَبْدَبَه	Şöhret, **celâlet**, haşmet, câh, übhed, devlet.	Farsça dâl (د) bâbı
4999	1	**334**	**debistân**	دَبِسْتَانْ	**Mektep**, dershane.	Farsça dâl (د) bâbı
5000	1	**334**	**dibistân**	دِبِسْتَانْ	Bi-maʿnâhu eyḍan.	Farsça dâl (د) bâbı
5001	1	**334**	**debistânî**	دَبِسْتَانِى	Mektep çocuğu, **ṭıfl-ı mekteb**.	Farsça dâl (د) bâbı
5002	1	**334**	**dibin**	دِبِنْ	Ökse ki ağaca sürüp kuş tutarlar, yapışkan nesne olmakla kuş kondukta ayakları yapışır kalır, **dibḳ**.	Farsça dâl (د) bâbı
5003	1	**334**	**debe**	دَبَه	Bir illetdir ki hayaya inip durdukta şişer, Arabîde **fıtıḳ** derler.	Farsça dâl (د) bâbı
5004	1	**334**	**(debbe)**	**(**دَبَّه**)**	Gönden yapılmış bir zarftır, ehl-i sefer içine yağ ve bal ve merba korlar, **beṭṭa** ve su matarası.	Farsça dâl (د) bâbı
5005	1	**334**	**debîr**	دَبِيرْ	**Kâtip**, yazıcı, menşi.	Farsça dâl (د) bâbı
5006	1	**334**	**debîristân**	دَبِيرِسْتَانْ	Mektep, dershane, **dâru'l-ʿilm**.	Farsça dâl (د) bâbı
5007	1	**334**	**dibîristân**	دِبِيرِسْتَانْ	Bi-maʿnâhu eyḍan.	Farsça dâl (د) bâbı
5008	1	**334**	**debîr-i felek**	دَبِيرِفَلَكْ	Utarit yıldızı.	Farsça dâl (د) bâbı
5009	1	**334**	**decre**	دَجْرَه	Hububattan börülce denilen nesne, **lûbiyâ'**.	Farsça dâl (د) bâbı
5010	1	**334**	**dicle**	دِجْلَه	Irmak, **nehir**, dere.	Farsça dâl (د) bâbı
5011	1	**334**	**duḫ**	دُخْ	Hasır otu, **berdî**.	Farsça dâl (د) bâbı
5012	1	**334**	**duḫânnûş**	دُخَانْ نُوشْ	Tütün içen kimse, **şâribü'd-duḫân**.	Farsça dâl (د) bâbı
5013	1	**334**	**duḫt**	دُخْت	Kız, kerime, **bint**.	Farsça dâl (د) bâbı

5014	1	**334**	**duḫter**	دُخْتَرْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça dâl (د) bâbı
5015	1	**335**	**duḫter-i raz**	دُخْتَرِرَزْ	Asmanın kızı yani şarap, bâde, mey, **ḫamr**.	Farsça dâl (د) bâbı
5016	1	**335**	**duḫterzây**	دُخْتَرْزَايْ	Her vakit kız çocuğu doğuran avrat, **validetü'l-bint**.	Farsça dâl (د) bâbı
5017	1	**335**	**duḫter-i zen**	دُخْتَرِزَنْ	Üvey kız yani ahir kocadan olan kız ki anasıyla bile gelmiş olan, **rebîbe**.	Farsça dâl (د) bâbı
5018	1	**335**	**duḫterek**	دُخْتَرَكْ	Ahirinde kâf-ı tasgîr ile kızcağız demektir, **büneyyet** ve evde beslenip hasıl olan kız.	Farsça dâl (د) bâbı
5019	1	**335**	**duḫterîne**	دُخْتَرِينَه	Henüz hadd-i bulûga erişmiş olan kız, **bâliġâ.**	Farsça dâl (د) bâbı
5020	1	**335**	**duḫtender**	دُخْتَنْدَرْ	Kız kardeş.	Farsça dâl (د) bâbı
5021	1	**335**	**duḫte**	دُخْتَه	Dikilmiş olan nesne, **muḫayyat** ve sağılmış olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5022	1	**335**	**duḫçekâr**	دُخْچَكَارْ	Merd-i sâlih ve zahit olan, âbid olan, **muttaḳî**.	Farsça dâl (د) bâbı
5023	1	**335**	**duḫdâr**	دُخْدَارْ	Kirlenmiş beyaz kaftan ve kirli sâde, **ḳurṭaku'l-vesḫ**	Farsça dâl (د) bâbı
5024	1	**335**	**daḫme**	دَخْمَه	Mezar, **kabir**, türbe ve meyyit için ettikleri sanduka ve meyyit kodukları serdâb ve meyyit defin olunduğu kubbe.	Farsça dâl (د) bâbı
5025	1	**335**	**daḫmegüşâ**	دَخْمَه كُشَا	Mezar açıcı olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5026	1	**335**	**ded**	دَدْ	Çarpa hayvandan yırtıcı canavara derler, **subbaʿ**, arslan ve kaplan gibi.	Farsça dâl (د) bâbı
5027	1	**335**	**der**	دَرْ	Kapı, **bâb**, ve zarfiyet manasına içinde fî (في) gibi mesela: Arabîde (اَلْمَاءُ فِى الكُوزِ) dedikleri vakit Acem (اَبْ دَرْ سَبُو) der ve kitaplarda zikrolunan bâb manasına mesela: (در خانه رفت) derler, (درون خانه رفت) demektir ve tahsîn-i lafız için bazı efʿâl ve mesâdır evvellerine idhâl olunur (بدر بادر منافع بيشما رست) beyitinde olduğu gibi ve yırtıcı, koparıcı, çak edici.	Farsça dâl (د) bâbı
5028	1	**336**	**derr**	دَرُّ	Böğürtlen dikeni, ʿ**ullîḳ**.	Farsça dâl (د) bâbı
5029	1	**336**	**dür**	دُرْ	İnci, **lü'lü'**, mervârîd.	Farsça dâl (د) bâbı
5030	1	**336**	**derâ**	دَرَا	Çan, deve ve katır ve at gerdanlarına asılan ötücü nesne, **ceras** ve âmeden lafzından sîğa-i emirdir, "içeri gel" manasına, **üdḫul** gibi.	Farsça dâl (د) bâbı
5031	1	**336**	**derrâ**	دَرَّا	Böğürtlen dikeni yemişi, ʿ**ullîḳ**.	Farsça dâl (د) bâbı
5032	1	**336**	**(dürrâc)**	**(**دُرَّاجْ**)**	Kekliğe müşabih bir kuştur, eti gayet nazik olur.	Farsça dâl (د) bâbı
5033	1	**336**	**dürrâce**	دُرَّاجَه	Ferace denilen avratların pûşîdesi, **ferrûce**.	Farsça dâl (د) bâbı
5034	1	**336**	**dirâz**	دِرَازْ	Uzun, **ṭavîl**, cismi memdûd olan, boylu olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5035	1	**336**	**dirâzḫân**	دِرَازْخَوَانْ	Uzun sofra, **sümâṭ** ve uzun peşgir ki sofranın etrafına kuşatırlar.	Farsça dâl (د) bâbı
5036	1	**336**	**dirâzdest**	دِرَازْدَسْت	Eli uzun olan, **ṭavilü'l-yed** ve zulüm ve cevr edici, zalim olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5037	1	**337**	**dirâzdestî**	دِرَازْدَسْتِى	**Ẓulüm**, cevr, dıraz, dürüstlük.	Farsça dâl (د) bâbı
5038	1	**337**	**dirâzgûş**	دِرَازْگُوشْ	Uzun kulaklı yani eşek, har, **ḥımâr**.	Farsça dâl (د) bâbı
5039	1	**337**	**dirâzî**	دِرَازِى	Erş ki bez için boyuna uzattıkları teller, **ḥâbil**, ahirinde (ي) yâ-yı nisbettir, her ne ki uzunluğa mensup ola ona dırâzî denir.	Farsça dâl (د) bâbı

5040	1	**337**	**dirâzîne**	دِرَازِينَه	Her nesnenin uzunluğuna derler.	Farsça dâl (د) bâbı
5041	1	**337**	**der âġûş**	دَرْآغُوشْ	Kucaklamak, **iḫticâr**.	Farsça dâl (د) bâbı
5042	1	**337**	**der âġûş kerden**	دَرْ آغُوشْ كَرْدَنْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça dâl (د) bâbı
5043	1	**337**	**der efşân**	دَرْاَفْشَانْ	İnci saçıcı olan, **nâşiru'l-lü'lü'**.	Farsça dâl (د) bâbı
5044	1	**337**	**der âmed**	دَرْآمَدْ	"İçeri geldi" demektir, **deḫale** manasına ve maʿnâ-yı terkîbi cihetiyle içeri gelmek lâzimesi olmakla hedâya ve bî-kesb müft olan nesneye der-âmed derler.	Farsça dâl (د) bâbı
5045	1	**337**	**der âmeden**	دَرْآمَدَنْ	İçeri gelmek, **duḫûl** manasına.	Farsça dâl (د) bâbı
5046	1	**337**	**dirânîden**	دِرَانِيدَنْ	"Yırtmak" manasına olan derîden lafzının müteaddîsidir, yırttırmak demektir.	Farsça dâl (د) bâbı
5047	1	**337**	**der âverden**	دَرْآوَرْدَنْ	İçeri getirmek, **idḫâl**.	Farsça dâl (د) bâbı
5048	1	**337**	**der âvîḫten**	دَرْآوِيخْتَنْ	Hamle ve hücum eylemek.	Farsça dâl (د) bâbı
5049	1	**337**	**derây**	دَرَايْ	Çan, **ceras** ve der (در) ile ay (آي)'dan mürekkep olunca sîğa-i emir olup "içeri gel, **teʿâlî**" manasına ve söze şürûʿ etmek ve söze şürûʿ edici.	Farsça dâl (د) bâbı
5050	1	**337**	**der âyed**	دَرْآيَدْ	"Söyler, **yetekellemü**" manasına ve söze gelir demektir.	Farsça dâl (د) bâbı
5051	1	**338**	**derâyîden**	دَرَايِيدَنْ	Ayrılmak, **temeyyüz**, avaz çıkarmak.	Farsça dâl (د) bâbı
5052	1	**338**	**derbâ**	دَرْبَا	Nekûn âvîhte yani baş aşağı asılmış, **navṭ**.	Farsça dâl (د) bâbı
5053	1	**338**	**derbâr**	دَرْبَارْ	Padişah ve hâkim kapısı ve divan mahalli.	Farsça dâl (د) bâbı
5054	1	**338**	**derbârî**	دَرْبَارِى	Bir kerre demektir, Arabîde olan **defʿaten** manasına.	Farsça dâl (د) bâbı
5055	1	**338**	**derbâş**	دَرْبَاشْ	Değnek, **asa** ve sîğa-i emir olur "tez ol, **ʿaccil**" manasına.	Farsça dâl (د) bâbı
5056	1	**338**	**derbâḳî şud**	دَرْبَاقِى شُدْ	"Kaldı ve ahir oldu" demektir.	Farsça dâl (د) bâbı
5057	1	**338**	**derbân**	دَرْبَانْ	Kapıcı, **bevvâb**, hâcib.	Farsça dâl (د) bâbı
5058	1	**338**	**derbâyest**	دَرْبَايِسْت	Hacet ve zaruri ism-i masdar olur ve asılmış olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5059	1	**338**	**derbeder**	دَرْبَدَرْ	Kapıdan kapıya sürünüp gezen dilenci, **sâ'il**.	Farsça dâl (د) bâbı
5060	1	**338**	**derber**	دَرْبَرْ	Üzerinde, üzerine, **ʿaleyhi** manasına.	Farsça dâl (د) bâbı
5061	1	**338**	**derbent**	دَرْبَنْد	Dağda ve tepelerde zahmetle geçilen yer ve serhatlarda sınır vazolunan mahal, seğar ve kilit ve miftahsız kapı bağlanan nesne, **miġlâḳ** ve kale ve hisar ve güzergâh, boğaz ve tekayyüd, ahvâl-i nefs etmek, mesela kendi kaydında olur demek (derbend-i ḫod mîşeved) demektir ve karakol-hane.	Farsça dâl (د) bâbı
5062	1	**338**	**derbend-i pây**	دَرْبَنْدِپَايْ	Bir illettir ayaklarda zahir olur, Arabîde ona **naḳrîs** derler.	Farsça dâl (د) bâbı
5063	1	**339**	**derpey**	دَرْپَيْ	Pare, parça, **raḳʿa**.	Farsça dâl (د) bâbı
5064	1	**339**	**derpîc**	دَرْپِيچْ	Avlu etrafında ve kapı önlerinde olan tahta perde ki dolanıp girmek için ederler ki dışarıdan içerisi görünmeye, der (دَرْ) ile piç (پِيچْ)'den mürekkep dolaşık kapı demek olur.	Farsça dâl (د) bâbı
5065	1	**339**	**derpîş**	دَرْپِيشْ	İleri, ön, önde, öne, **ḳuddâm**.	Farsça dâl (د) bâbı

5066	1	**339**	**derpîn**	دَرْپِينْ	Parça ki esvaba dikerler, **lüdme**.	Farsça dâl (د) bâbı
5067	1	**339**	**dertâc**	دَرْتَاجْ	Bir çiçektir ki güneş hangi tarafa dönerse o dahi o tarafa döner, **ramrâm**, gün çiçeği.	Farsça dâl (د) bâbı
5068	1	**339**	**(dürc)**	**(**دُرْج**)**	Kokulu yağ kodukları küçük hokka ve kıymettar cevahir ve inci koyup hıfzettikleri muhafaza.	Farsça dâl (د) bâbı
5069	1	**339**	**derḥal**	دَرْحَالْ	Anide, o saat, der-akab, **fi'l-ḥâl**.	Farsça dâl (د) bâbı
5070	1	**339**	**dıraḫt**	دِرَخْت	Ağaç, **şecer**.	Farsça dâl (د) bâbı
5071	1	**339**	**diraḫtân**	دِرَخْتَانْ	Dıraht lafzının cemidir, ağaçlar, **eşcâr** demektir, gerçi edât-ı cemʿ olan elif (ا) ve nun (ن) zevil-ukûlde olur, dıraht ise cemâdâtdandır bunda elif (ا) ve nun (ن) muhalif kaidedir, bir cevap odur ki cemâdâtta elif (ا) ve nun (ن) ile cem ancak bundadır, şaz makulesidir, adem menzilesinde olur el-nâdir ke'l-maʿdûm mazmunu üzere kaideye mahal olmaz, cevâb-ı âhir dırahtın nümüvvî olmakla caizdir.	Farsça dâl (د) bâbı
5072	1	**340**	**dırâḫtḫâne**	دِرَاخْتَخَانَه	Ev direği, ev ağacı, **siṭâʿ**.	Farsça dâl (د) bâbı
5073	1	**340**	**dıraḫtsitân**	دِرَخْسِتَانْ	Ağaçlık olan mahal, **meşcere**.	Farsça dâl (د) bâbı
5074	1	**340**	**dıraḫt-ı saḫt**	دِرَخْتِسَخْت	Pek ağaç yani balta kâr etmez olan ağaç, **şeceru'ṣ-ṣald**.	Farsça dâl (د) bâbı
5075	1	**340**	**dıraḫt-ı sünb**	دِرَخْتِسُنْب	Ağaç kakan tabir olunan kuş, **neḳḳâr**.	Farsça dâl (د) bâbı
5076	1	**340**	**dıraḫtsünbe**	دِرَخْتسُنْبَه	Ağaç dilecek nesne yani dülger aletlerinden burgu tabir olunan alet, **miṣḳab**.	Farsça dâl (د) bâbı
5077	1	**340**	**deraḫş**	دَرَخْش	Şimşek, **berḳ**.	Farsça dâl (د) bâbı
5078	1	**340**	**dıraḫş**	دِرَخْش	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça dâl (د) bâbı
5079	1	**340**	**duraḫş**	دُرَخْش	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça dâl (د) bâbı
5080	1	**340**	**dıraḫşân**	دِرَخْشَانْ	Tâbân, parlak, **berrak**, ziya-dâr olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5081	1	**340**	**duraḫşân**	دُرَخْشَانْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça dâl (د) bâbı
5082	1	**340**	**deraḫşîden/dıraḫşîden**	دِرَخْشِيدَنْ	Ziyalı olmak, yıldıramak.	Farsça dâl (د) bâbı
5083	1	**340**	**derḫâst**	دَرْخَاسْت	Rica, niyaz, **ṭalep**, arzuhâl.	Farsça dâl (د) bâbı
5084	1	**340**	**derḫûr**	دَرْخُورْ	Layık, muvafık, **münasip** olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5085	1	**340**	**derḫûrd**	دَرْخُورْد	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça dâl (د) bâbı
5086	1	**340**	**derḫûrten**	دَرْخُورْتَنْ	Kendi kaderince **bi-mikdârihi** manasına.	Farsça dâl (د) bâbı
5087	1	**340**	**derd**	دَرْد	Elem, keder, ağrı, **veca**, eziyet, renc, zahmet.	Farsça dâl (د) bâbı
5088	1	**340**	**dird**	دِرْد	Yarık, yırtık, **ḫârûf**.	Farsça dâl (د) bâbı
5089	1	**340**	**dürd**	دُرْد	Şarap ve eşrabe vesair nesnelerin dibine çöken tortu, **ḳılde(t)** ve kadehte kalan bakiye, **cirʿa**, **cürʿa**.	Farsça dâl (د) bâbı
5090	1	**340**	**derdâ**	دَرْدَا	Mahall-i teʾessüfte istimal olur bir edattır (hayfâ) ve (derîġâ) manasına.	Farsça dâl (د) bâbı

5091	1	341	derdâḫ	دَرْدَاخْ	Hastalıktan henüz kalkmış olan, nâḳıh.	Farsça dâl (د) bâbı
5092	1	341	derdâr	دَرْدَارْ	Karaağaç denilen şecer, şeceru'l-baḳ.	Farsça dâl (د) bâbı
5093	1	341	derdâde	دَرْدَادَه	Değirmenin suyu aktığı oluk, meşʿab.	Farsça dâl (د) bâbı
5094	1	341	derd âşinâ	دَرْد آشِنَا	Derd ve keder ve ağrıya tutulmuş olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5095	1	341	dürdâne	دُرْدَانَه	İnci tanesi, yekta, inci ki sedefte bir tane olur, gayet iri ve ebdâr olur, dürr-i yetîm.	Farsça dâl (د) bâbı
5096	1	341	derdizih	دَرْدِزِهْ	Avratlara mahsus bir illettir, evlat vücuda gelirken anasının ağrısına derler, vecaʿu'r-raḥm.	Farsça dâl (د) bâbı
5097	1	341	derdizî	دَرْدِزِی	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça dâl (د) bâbı
5098	1	341	derdest	دَرْدَسْت	Elde olan, fî'l-yed ve yapılmakta yahut hazır ve amade olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5099	1	341	derd-i siyâh	دَرْدِسِيَاهْ	Ḥumâ-yı muḥriḳa tabir olunan illet-i müşküle.	Farsça dâl (د) bâbı
5100	1	341	derdmend	دَرْدمَنْد	Dert ve keder ve ağrıya tutulmuş olan, dertli, müʾellem ve istiare tarikiyle meʾbûna da derler, zahiren ibne illet olup ızdırabı için ilaca muhtaç olmakla dert sahibi demek olur.	Farsça dâl (د) bâbı
5101	1	341	derdmendâne	دَرْدمَنْدَانَه	Derd-mende layık ve yaraşık olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5102	1	341	derd-i nâḫun	دَرْدِنَاخُنْ	Tırnak dibinde zahir olan bir illettir.	Farsça dâl (د) bâbı
5103	1	342	derdnâk	دَرْدنَاكْ	Dertli, kederli olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5104	1	342	derdûḫt	دَرْدُوخْت	Güfteli, söz ve saz.	Farsça dâl (د) bâbı
5105	1	342	dürdûr	دُرْدُورْ	Girdap denilen çevrinti ki deryada vaki olup ona düşen gemiye halas mümkün olmaz derler.	Farsça dâl (د) bâbı
5106	1	342	dürde	دُرْدَه	Tortu, ḳılde, çöküntü.	Farsça dâl (د) bâbı
5107	1	342	dürerbâz	دُرَرْبَازْ	İnci yağdırıcı olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5108	1	342	terzi	دَرْزِی	Esvap biçip diken ehl-i sanʿat, ḫayyâṭ.	Farsça dâl (د) bâbı
5109	1	342	dersâr	دَرْسَارْ	Dergâh ve kale ve avlu önlerine çekilen duvar ve kapı perdesi.	Farsça dâl (د) bâbı
5110	1	342	dirsân	دِرْسَانْ	Eski esvaplar, cedâd.	Farsça dâl (د) bâbı
5111	1	342	dürüst	دُرُسْت	Sağ, ṣaḥiḥ, bütün, tam olan, kırık veya noksan olmayan.	Farsça dâl (د) bâbı
5112	1	342	dürüstî	دُرُسْتِی	Sağlık, doğru ve sahih olmak, ṣıḥḥat.	Farsça dâl (د) bâbı
5113	1	342	dersḫane	دَرَسْخَانَه	Derse mahsus olan mahal, dâru't-taʿlîm.	Farsça dâl (د) bâbı
5114	1	342	dersḫân	دَرَسْخَوانْ	Ders okuyucu, ṭâlib-i ʿilm.	Farsça dâl (د) bâbı
5115	1	342	dürüşt	دُرُشْت	Sert, kalın, kaba, pürüzlü, ḫaşin ve nâ-hemvâr ve huşunetli olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5116	1	342	dürüştî	دُرُشْتِی	Sertlik, kalınlık, kabalık, pürüzlülük.	Farsça dâl (د) bâbı
5117	1	342	dür-i şehvâr	دُرِشَهْوَارْ	İri ve abdâr olan inci ve padişaha layık olan inci, heycemâne.	Farsça dâl (د) bâbı
5118	1	342	der-ʿakab	دَرْعَقَبْ	Akabinde, bilâ-tevaḳḳuf, o saat, anide.	Farsça dâl (د) bâbı
5119	1	342	der-ʿaliyye	دَرْعَلِيَّه	Payitaht, devlet-i aliye.	Farsça dâl (د) bâbı

5120	1	**342**	**deruhte**	دَرْعُهْدَه	Uhdeye dâhil olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5121	1	**342**	**derġaşt**	دَرْغَشْت	Sebzevât, yeşillik olan. **ḫażravât**.	Farsça dâl (د) bâbı
5122	1	**343**	**direfş**	دِرَفْش	Papuççu bezi, **misrad** ve sancak, alem ve demircilerin önlerine tuttukları deri ve şimşek ve ucu sivri harbe ve demir.	Farsça dâl (د) bâbı
5123	1	**343**	**direfş-i gâviyân**	دِرَفْشِ كَاوِيَانْ	Feridun Şah'ın sancağı onu bir demirci kaldırıp dahhak üzerine huruç eyledi, tafsili tevârihte mezkurdur.	Farsça dâl (د) bâbı
5124	1	**343**	**derfencek**	دَرْفَنْجَكْ	Ağır basmak, **kâbus**, hükema derler ki madde-i süd evidir, insan uyurken vaki olur, dem ile muhtalit olduğu ecilden ve avâm-ı cin tayfasındandır, gelip adamın üzerine düşüp azasın(ı) sıkar derler, bu itikad fâsiddir, ecinneye o kadar ruhsat yoktur ki beni ademe musallat olalar, böyle olmasa yani müsade olsa cin insin zıddı ve adûsudur, zarara kadir olmuş olsalar bir sağ adem kalmazdı.	Farsça dâl (د) bâbı
5125	1	**343**	**derḳ**	دَرْق	Kalkan denilen alet, **micneb**.	Farsça dâl (د) bâbı
5126	1	**343**	**derḳihtân**	دَرْقِهْتَانْ	Ağaçlık olan mekan, **meşcere**.	Farsça dâl (د) bâbı
5127	1	**343**	**derkâr**	دَرْكَارْ	**Malum,** aşikâr olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5128	1	**343**	**derkenar**	دَرْكَنَارْ	Kitabın yahut mektubun ve başka kâğıdın asıl yazısında olmayıp kenar yazılmış olan, yazı ve nesnenin kenarında olan, **ḥaşiye**.	Farsça dâl (د) bâbı
5129	1	**344**	**dergâh**	دَرْگَاهْ	Mecazen âsitâne, padişâhân-ı hakîkat Cenâb-ı bârîteala celle şanuhu kapısıdır ve saray avlusu.	Farsça dâl (د) bâbı
5130	1	**344**	**dürger**	دُرْگَرْ	Dülger denilen ehl-i sanʿat, **neccâr**.	Farsça dâl (د) bâbı
5131	1	**344**	**dergeh**	دَرْگَهْ	Dergâh, saray avlusu.	Farsça dâl (د) bâbı
5132	1	**344**	**dergûn**	دَرْگُونْ	Terki bağı ve kapı üzerine yağmurdan muhafaza için ettikleri saçak, **ṭanf**.	Farsça dâl (د) bâbı
5133	1	**344**	**direm**	دِرَمْ	**Dirhem**, akçe, pare.	Farsça dâl (د) bâbı
5134	1	**344**	**derman**	دَرْمَانْ	**İlaç**, tedbir, çare ve aciz, dermânde ve kapıda kalmış.	Farsça dâl (د) bâbı
5135	1	**344**	**dermândegî**	دَرْمَانْدَكِى	Biçarelik, **aciz**, fakr ve sıkıntı ve kedere uğramış olmak.	Farsça dâl (د) bâbı
5136	1	**344**	**dermânde**	دَرْمَانْدَه	Çaresiz, **aciz**, fakr lafz-ı müfred makamında istimal olunur ama mürekkep olunca kapıda kalmış demek olur "biçare" manasına.	Farsça dâl (د) bâbı
5137	1	**344**	**diremḫırîde**	دِرَمْ خِرِيدَه	Akçe ile alınmış, **mübâyaʿa** olunmuş olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5138	1	**344**	**diremdüzd**	دِرَمْ دُزْد	Gelincik tabir olunan hayvan, **merġûb**.	Farsça dâl (د) bâbı
5139	1	**344**	**diremdûz**	دِرَمْ دُوزْ	Zebl böceği, gübrede tayiş eder bir nevi böcek, **caʿl**.	Farsça dâl (د) bâbı
5140	1	**344**	**diremserâ**	دِرَمْسَرَا	Akçe darp olunduğu mahal, darphane, **dâru'd-dârb**.	Farsça dâl (د) bâbı
5141	1	**344**	**diremgede**	دِرَمْكَدَه	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça dâl (د) bâbı
5142	1	**344**	**diremgüzîn**	دِرَمْگُزِينْ	Akçe seçici olan, **ṣarraf**.	Farsça dâl (د) bâbı
5143	1	**344**	**dermende**	دَرْمَنْدَه	Dermânde lafzından muhtasırdır, **aciz** ve biçare manasına.	Farsça dâl (د) bâbı

5144	1	**345**	**diremne**	دِرَمْنَه	Yavşan tabir olunan ot, **şîḥ**.	Farsça dâl (د) bâbı
5145	1	**345**	**dermiyân**	دَرْمِيَانْ	Ortada olan, **fi'l-vasaṭi**, meydanda olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5146	1	**345**	**derenbûr**	دَرَنْبُورْ	Kovan otu denilen nebat, **berdî**.	Farsça dâl (د) bâbı
5147	1	**345**	**derend**	دَرَنْد	Şekil, sima, sân.	Farsça dâl (د) bâbı
5148	1	**345**	**dirende**	دِرَنْدَه	Yırtıcı, **muḥarriḳ**, çak edici olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5149	1	**345**	**direng**	دِرَنْك	Tehir, **teenni**, beklemek, durmak.	Farsça dâl (د) bâbı
5150	1	**345**	**direngânîden**	دِرَنْكَانِيدَنْ	Eğlendirmek, tevkif ve taʿvîk etmek, **telbîş**.	Farsça dâl (د) bâbı
5151	1	**345**	**direng kerden**	دِرَنْك كَرْدَنْ	Sabır ve ârâm eylemek, **tevaḳḳuf**, eğlenmek.	Farsça dâl (د) bâbı
5152	1	**345**	**direngîden**	دِرَنْگِيدَنْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça dâl (د) bâbı
5153	1	**345**	**dernevk**	دَرْنَوْك	Şadırvan, **zerbiyye**, imaret ve cami avlularında olan su şadırvanı.	Farsça dâl (د) bâbı
5154	1	**345**	**direv**	دِرَوْ	Orak vakti, **ḥaṣad**.	Farsça dâl (د) bâbı
5155	1	**345**	**dervâ**	دَرْوَا	Bir maslahat için alıkonmuş adam ve serkeşte, sergerdân olan, **iġtilâl**.	Farsça dâl (د) bâbı
5156	1	**345**	**dervâḫ**	دَرْوَاخْ	Hastalıktan henüz sıhhate dönüp lakin tamam sıhhat bulmamış olan, **naḳḳâhet** ve şeci, dilber ve şiddet dürüştî ve muhkem ve mazbut ve sahih, dürüstî ve yakın ki zıddı gümân'dır.	Farsça dâl (د) bâbı
5157	1	**345**	**dervâz**	دَرْوَازْ	Büyük sokak kapısı, **ratec**.	Farsça dâl (د) bâbı
5158	1	**345**	**dervâzbân**	دَرْوَازْبَانْ	Kapıcı, derbân, **bevvâb**.	Farsça dâl (د) bâbı
5159	1	**346**	**dervâze**	دَرْوَازَه	Büyük kapı ki daima açık durur ve terkibinden bu mana fehm olunur ki der (در) kapı, vaz (واز) bâz gibi açık manasınadır ve harf-i hâ (ها) ki ahir mürekkebâta lâhak olmak kaidedir maʿnâ-yı âm terkibden maʿnâ-yı hâs ilmiyye alâmet-i nakldir, **bâb-ı aẓîm**.	Farsça dâl (د) bâbı
5160	1	**346**	**dervâs**	دَرْوَاسْ	Kapı ardına koydukları dayak, **dirbâs**.	Farsça dâl (د) bâbı
5161	1	**346**	**dervâne**	دَرْوَانَه	Kepenk, dükkân ve nerdibân üzerlerine ederler, **ġalk**.	Farsça dâl (د) bâbı
5162	1	**346**	**dürûd**	دُرُودْ	Dua, salât ve rahmet-i Hüda ve istiğfâr-ı melâʾike ve duʿâ-yı insân ve tesbîh-i hayvânât-ı sâʾire ve orak etmek, ekin biçmek.	Farsça dâl (د) bâbı
5163	1	**346**	**dürûdgâr**	دُرُودْگَارْ	Dülger denilen ehl-i sanʿat, **neccâr**.	Farsça dâl (د) bâbı
5164	1	**346**	**dürûdger**	دُرُودْگَرْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça dâl (د) bâbı
5165	1	**346**	**dürûden**	دُرُودَنْ	Medhüsena etmek, **temdîḥ**.	Farsça dâl (د) bâbı
5166	1	**346**	**dürûzî**	دُرُوزِى	Tendürüstlük, sıhhat-i beden, **ṣıḥḥat-i vücûd**.	Farsça dâl (د) bâbı
5167	1	**346**	**derûş**	دَرُوشْ	Hacamat aleti ki onunla vücuttan kan çekerler, şişe veya sığır boynuzundan ederler, **miḥceme** ve hacamat etmek.	Farsça dâl (د) bâbı
5168	1	**346**	**dürûġ**	دُرُوغْ	Yalan, kiẕb, sıdka muhalif olan ifade.	Farsça dâl (د) bâbı
5169	1	**346**	**dürûġzeden**	دُرُوغْزَدَنْ	Yalan söylemek, **âfîke**.	Farsça dâl (د) bâbı
5170	1	**346**	**dürûġzen**	دُرُوغْزَنْ	Yalancı, **kâẕib**, yalan söyleyici.	Farsça dâl (د) bâbı

5171	1	346	**dürûger**	دُرُوگَرْ	Dülger denilen ehl-i sanʿat, **neccâr**.	Farsça dâl (د) bâbı
5172	1	347	**dervger**	دَرْوگَرْ	Orakçı ekin biçici, **ḥâṣid**.	Farsça dâl (د) bâbı
5173	1	347	**derûn**	دَرُونْ	İçeri, **dahil**, iç tarafı.	Farsça dâl (د) bâbı
5174	1	347	**dürvend**	دُرْوَنْد	Bed-mezheb ve fasık ve **fâcir** olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5175	1	347	**derûne**	دَرُونَه	İçeri, **dahil**, iç tarafı ve yay ve hallaç yayı.	Farsça dâl (د) bâbı
5176	1	347	**derûnî**	دَرُونِی	Deruna mensup olan iç tarafı, **dâhilî**.	Farsça dâl (د) bâbı
5177	1	347	**direvîden**	دِرَوِیدَنْ	Ekin ve çayır biçmek, hasad.	Farsça dâl (د) bâbı
5178	1	347	**derviş**	دَرْوِیشْ	Allahuteala aşkı için fakr ve zilleti ihtiyar eden kimse yani cihet-i dünyeviyeden bir şeye malik olmayan **fakir**, miskin.	Farsça dâl (د) bâbı
5179	1	347	**dervişane**	دَرْوِیشَانَه	Dervişe yakışır vecih üzere, derviş misilli olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5180	1	347	**(dere)**	(دَرَه)	İki dağ arasında olan çukur mahal ve çay, **nehir**, ırmak.	Farsça dâl (د) bâbı
5181	1	347	**dirre**	دِرَّه	Tura tabir olunan nesne ki ipten yahut bezden burup vururlar, **dürre**, ve kamçı, kırbaç.	Farsça dâl (د) bâbı
5182	1	347	**derhem**	دَرْهَمْ	Karışık **maḫluṭ**, muhtelit olan ve dürülüp cemolmak mesela yüz buruşturmaya (rû-yı derhem keşîd) derler.	Farsça dâl (د) bâbı
5183	1	347	**dirhem**	دِرْهَمْ	On altı çekirdek yahut üç denk sıkletinde bir nevi vezin ve gümüş akçe.	Farsça dâl (د) bâbı
5184	1	347	**derî**	دَرِی	Zebân-ı Fârisî'nin fasihi ve lisân-ı Acem'in sahihi olup eski zamanda istimal olunur idi.	Farsça dâl (د) bâbı
5185	1	348	**derya**	دَرْیَا	Deniz, **baḥir**.	Farsça dâl (د) bâbı
5186	1	348	**deryâb**	دَرْیَابْ	Akıl, **dirayet**, zekâvet, zihin ve "anla, fehim eyle" manasına ve "meded ve muavenet eyle" ve deniz derya ve "tedarik eyle" ve yâften lafzından sîga-i emirdir "bul" manasına gerek mahsûsen olsun gerek manen olsun.	Farsça dâl (د) bâbı
5187	1	348	**deryâbâr**	دَرْیَابَارْ	Büyük deniz, **baḥr-i ʿaẓîm**, ve deniz kenarı olan şehir ve deniz yağdırıcı demektir yani kesret-i bârân ve gayrıdan kinaye olur.	Farsça dâl (د) bâbı
5188	1	348	**deryâbend**	دَرْیَابَنْد	Liman, **mursâ** ve gemi yapılan yer, tersane ve der () ile yâ bend ()'den mürekkep olacak fiʿl-i muzârî cemi olur "bulurlar ve anlarlar" demek olur.	Farsça dâl (د) bâbı
5189	1	348	**deryâçe**	دَرْیَاچَه	Göl, küçük deniz, **ḥaliç**.	Farsça dâl (د) bâbı
5190	1	348	**deryâft**	دَرْیَافْت	Anlayış, dirayet, **ẕekâvet**.	Farsça dâl (د) bâbı
5191	1	348	**deryâften**	دَرْیَافْتَنْ	Erişmek, büluğ, mülaki olmak ve anlamak, **idrak**.	Farsça dâl (د) bâbı
5192	1	348	**derîçe**	دَرِیچَه	Pencere, **ravzene**, bâce, küçük kapı ve oyma kapı ve ulu dağ tepesi.	Farsça dâl (د) bâbı
5193	1	348	**derîden**	دَرِیدَنْ	Yırtmak, **ḫarḳ**, çak etmek.	Farsça dâl (د) bâbı
5194	1	348	**derîde**	دَرِیدَه	Yırtılmış, **maḥrûḳ**, çak olunmuş, hetek olunmuş olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5195	1	348	**dirîde**	دِرِیدَه	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça dâl (د) bâbı
5196	1	348	**dirîş**	دِرِیشْ	Dokurcun tabir olunan oyun, **ḳırḳ**.	Farsça dâl (د) bâbı

5197	1	348	**diriğ**	دِرِيغْ	Eyvah!, hayf!, **aḫ!**, aman! manasındadır, zamân-ı tahassürde olur ve bir husus bir kimsenin elinden geldikte imtina edip icra etmemek, **men** ve taksir etmek.	Farsça dâl (د) bâbı
5198	1	349	**dirîġâ**	دِرِيغَا	Mahal-i teʾessüfte zikrolunup “eyvah olsun!, hayf olsun!” manasında nidadır, ahirindeki elif (ا) istigâse manasın(ı) ifade eder “derdâ” gibi.	Farsça dâl (د) bâbı
5199	1	349	**derîvâḫ**	دَرِيوَاخْ	Dirig tutmak, **men** ve taksir etmek.	Farsça dâl (د) bâbı
5200	1	349	**deryûz**	دَرْيُوزْ	Dilenci, **sâʿil** ve dilencilik.	Farsça dâl (د) bâbı
5201	1	349	**deryûze**	دَرْيُوزَه	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça dâl (د) bâbı
5202	1	349	**dez**	دَزْ	Köşk, **ḳaṣır**.	Farsça dâl (د) bâbı
5203	1	349	**dejpesend**	دَژْپَسَنْد	Perhizkâr olan, muttaki.	Farsça dâl (د) bâbı
5204	1	349	**düzd**	دُزْد	Hırsız, **sârik̟**, çalıcı olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5205	1	349	**dizdar**	دِزْدَارْ	Kale muhafızı, **düzdâr**.	Farsça dâl (د) bâbı
5206	1	349	**düzd efşâr**	دُزْدَافْشَارْ	Hırsız yatağı hırsızın sirkatine yardım eden kimse, **muʿîn-i sârik̟**.	Farsça dâl (د) bâbı
5207	1	349	**düzd efşâre**	دُزْدَافْشَارَه	Bulduğunu uğurlayan adam.	Farsça dâl (د) bâbı
5208	1	349	**dizdâm**	دِزْدَامْ	Kalelerde olan zindan ve hapishane, **maḥbes**.	Farsça dâl (د) bâbı
5209	1	349	**dezdeme**	دَزْدَمَه	Sebʿa-i seyyâre denilen yıldızlar ki Zuhal, Müşteri, Merih, Şems, Zühre, Utarid, Kamer bunlardır, daima tulûʿ ve gurûb ederler yani hareketleri sabittir.	Farsça dâl (د) bâbı
5210	1	349	**düzdîden**	دُزْدِيدَنْ	Çalmak, hırsızlık, **sirḳat**.	Farsça dâl (د) bâbı
5211	1	349	**düzdîde**	دُزْدِيدَه	Düzdîden lafzından ism-i mefʿuldür, çalınmış **mesrûḳ** manasına ve istiare tarikiyle mahbubun gizli bakışına derler.	Farsça dâl (د) bâbı
5212	1	350	**dest**	دَسْت	El, **yed** ve nefʿ, fayda ve nusret, zafer ve makâm-ı âlî ve sadr-ı meclis ve mesned-i mülûk ve sadr-ı ekâbir ve kuvvet, kudret ve galebe ve tasallut ve tarz, ruşen ve bir nesne tamam olmak ve mertebe ve düstur, **ziber-dest** galip, usta çıkmış olan, **zîr-i destî** mağlup olan, birinin hükmünde olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5213	1	350	**destâ**	دَسْتَا	Destar lafzından mürehhemdir, sarık, imame ve destmâl.	Farsça dâl (د) bâbı
5214	1	350	**dest ebzâr**	دَسْت اَبْزَارْ	Ehl-i sanâyiʿ aleti ki onlar ile sanatı olan işi işler, **âlât**.	Farsça dâl (د) bâbı
5215	1	350	**dest ebrancîn**	دَسْت اَبْرَنْجِينْ	Bilezik ki avratlar altın ve gümüşten ve inciden edip kollarına takarlar, **meseke**.	Farsça dâl (د) bâbı
5216	1	350	**dest âḫir**	دَسْت آخِرْ	Son defʿa, **defʿa-i âḫir**.	Farsça dâl (د) bâbı
5217	1	350	**destâdest**	دَسْتًا دَسْت	İki taraftan asker ve sipâh muharebe etmek (sipâh ez-her dü-taraf destâdest şudend) derler ve sağ ve sol kol manasına ki Arabîde yemîn ve yesâr ve cenâheyn derler ve nakit ile alınan meta yani veresiye olmayan.	Farsça dâl (د) bâbı
5218	1	350	**destâd**	دَسْتَادْ	Bisyâr, çok, **keşîr**.	Farsça dâl (د) bâbı
5219	1	350	**destâr**	دَسْتَارْ	Sarık, **imame**, tülbent.	Farsça dâl (د) bâbı
5220	1	351	**destârbendân**	دَسْتَارْ بَنْدَانْ	Sarık saran efendiler, **lâṣ̟û’l-amâmâte**.	Farsça dâl (د) bâbı

5221	1	**351**	**destârbest**	دَسْتَارْ بَسْت	Sarılmış sarık ve fiʿl-i mâzî olur “sarığı sardı” manasına.	Farsça dâl (د) bâbı
5222	1	**351**	**destârçe**	دَسْتَارْچَه	Destemâl, mendil, yağlık, **maḳrame**.	Farsça dâl (د) bâbı
5223	1	**351**	**destârḫân**	دَسْتَارْخَوانْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça dâl (د) bâbı
5224	1	**351**	**destârân**	دَسْتَارَانْ	Şakirt, çırak, **tilmîẕ** ve işten evvel verilen ücret.	Farsça dâl (د) bâbı
5225	1	**351**	**destârre**	دَسْتَارَهْ	El bıçkısı, minşâr-ı yed.	Farsça dâl (د) bâbı
5226	1	**351**	**destâre**	دَسْتَارَه	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça dâl (د) bâbı
5227	1	**351**	**destâs**	دَسْتَاسْ	El değirmeni.	Farsça dâl (د) bâbı
5228	1	**351**	**destâseng**	دَسْتَاسَنْك	Boya ve ecza emsali ezmeye istimal olunan taş ve sapan, **şalâye.**	Farsça dâl (د) bâbı
5229	1	**351**	**dest-i âsiyâ**	دَسْتِ آسِيَا	El değirmeni, garîbe, aslı asya-yı dest (اسیای دست) idi alem olacak muzâfun ilehy takdim olundu.	Farsça dâl (د) bâbı
5230	1	**351**	**dest efzâr**	دَسْت اَفْزَارْ	Ehl-i sanâyiʿ aleti ki onlar ile sanatı olan işi işler, **âlât**.	Farsça dâl (د) bâbı
5231	1	**351**	**dest efşân**	دَسْت اَفْشَانْ	Çengi, **raḳḳas**, raks ederek oynamak.	Farsça dâl (د) bâbı
5232	1	**351**	**dest âmûz**	دَسْت اَمُوزْ	Yavrudan beslenip elde talim olunmuş avcı kuşlar ve evde taydan yetişen at.	Farsça dâl (د) bâbı
5233	1	**351**	**destan**	دَسْتَانْ	Hikâye, kıṣṣa ve mekr hile ve cazuluk ve tezvir ve lâf-ı herze ve mürekkep olduğu halde dest’in cemidir “eller” manasına.	Farsça dâl (د) bâbı
5234	1	**351**	**dest enbûye**	دَسْت اَنْبُويَه	Şemmâme denilen küçük kavun gibi alaca hoş-bû nesne, **şemmâm** ve ıtriyat ki misk ü amber ve gül-âb ile tahmîr ederler.	Farsça dâl (د) bâbı
5235	1	**352**	**destânzen**	دَسْتَانْ زَنْ	Avrat mekri, **ḥîle-i nisâ** manasına.	Farsça dâl (د) bâbı
5236	1	**352**	**dest evrincen**	دَسْت اَوْرِنْجَنْ	Bilezik ki avratlar altın ve gümüş ve inciden edip kollarına takarlar, **sivâr**.	Farsça dâl (د) bâbı
5237	1	**352**	**dest evzâr**	دَسْت اَوْزَارْ	Ehl-i sanâyi aleti ki onlar ile sanatı olan işi işler, **âlât**.	Farsça dâl (د) bâbı
5238	1	**352**	**dest âvîz**	دَسْتَاوِيزْ	Hediye-i hakîrâne yani cüzi **hediye** ve peşkeş ve elde bir nesneyi daim tutmak ve niyaz, rica.	Farsça dâl (د) bâbı
5239	1	**352**	**destbâz**	دَسْتَبَازْ	Tavla ve satranç vesair oyunda düşünmeğe haceti olmayıp çabuk oynayan kimse ve kumarbaz kimse.	Farsça dâl (د) bâbı
5240	1	**352**	**destbâzed**	دَست بَازَدْ	Eli uz olan, çîre-dest, elinden her şey gelen ve el suter demektir.	Farsça dâl (د) bâbı
5241	1	**352**	**dest be-dest**	دَسْت بَدَسْت	Nakden nakit ve birbirine **muttaṣıl** olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5242	1	**352**	**destbürd**	دَسْت بُرْد	Kuvvet, **ḳudret**, kahır, galebe.	Farsça dâl (د) bâbı
5243	1	**352**	**destbend**	دَسْت بَنْد	Zenân-ı laʿl ve inci ve emsali cevahiri ipliğe dizip kollarına bağlarlar, **ḫalḫal** ve hora tabir olunan oyun ki kol kola verip dönerek ayaklarını oynatarak ve yeri teperek dolaşırlar.	Farsça dâl (د) bâbı
5244	1	**352**	**destbûs**	دَسْتبُوسْ	El öpmek, **takbîlü’l-yed**.	Farsça dâl (د) bâbı
5245	1	**352**	**destbûsî**	دَسْتبُوسِى	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça dâl (د) bâbı

5246	1	**352**	**destpîç**	دَسْت پِيچْ	Zenân ve arûsân ellerine kına ve vesme vurduklarında sardıkları bez ve el ile sarılan nesne her ne olursa olsun.	Farsça dâl (د) bâbı
5247	1	**353**	**destpeymân**	دَسْت پَيْمَانْ	Damadın geline verdiği ağırlık hediyesi ve emanet ısmarlamak, **cilve**.	Farsça dâl (د) bâbı
5248	1	**353**	**desttengî**	دَسْت تَنْگِی	Fakirlik, **faḳr**.	Farsça dâl (د) bâbı
5249	1	**353**	**destçâlâk**	دَسْت چَلَاكْ	Eli çabuk olan, **serîʿu'l-yed** ve hırsız olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5250	1	**353**	**destçeb**	دَسْت چَبْ	Sol taraf, **şimal**.	Farsça dâl (د) bâbı
5251	1	**353**	**destçûb**	دَسْت چُوبْ	Çomak, sopa, değnek, **bîzer**.	Farsça dâl (د) bâbı
5252	1	**353**	**destḫar**	دَسْتَخَرْ	Şetm, düşnâm, sövmek, **sebb**.	Farsça dâl (د) bâbı
5253	1	**353**	**destḫân**	دَسْتَخَوانْ	Sofra, **mâ'ide**.	Farsça dâl (د) bâbı
5254	1	**353**	**destḫûş**	دَسْتَخُوشْ	Eğlence için elde tutulan nesne, oyuncak, **melʿabe** ve suhre, hezl.	Farsça dâl (د) bâbı
5255	1	**353**	**destdirâz**	دَسْت دِرَازْ	Tetâvül-i yed birle zulüm edici olan, **ẓalim**.	Farsça dâl (د) bâbı
5256	1	**353**	**destdirâzî**	دَسْت دِرَازِی	Zalimlik, **ẓulüm**, tetâvülî.	Farsça dâl (د) bâbı
5257	1	**353**	**destras**	دَسْتَرَسْ	**Muvaffaḳ**, nail, muzaffer olan ve kadir, muktedir olan ve her nesneye el erişmek ki kudret ve gınadan ibarettir.	Farsça dâl (د) bâbı
5258	1	**353**	**destrâst**	دَسْتَرَاسْت	Sağ taraf, **yemîn**.	Farsça dâl (د) bâbı
5259	1	**353**	**destrest**	دَسْترسْت	Küçük minder ki makat altına korlar, **ḳıyâs**.	Farsça dâl (د) bâbı
5260	1	**353**	**destrenc**	دَسْتَرَنْج	El bıçkısı, **minşâr-i yed**, tahta biçmeğe istimal olunan malum bir nevi alet ve pîşe, sanat.	Farsça dâl (د) bâbı
5261	1	**353**	**testere**	دَسْتَرَه	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça dâl (د) bâbı
5262	1	**353**	**destzen**	دَسْت زَنْ	Pişman olan, **nadim**, sebeb-i tesmiyesi mahal-i teʾessüf ve nedamette elleri birbirine yahut dize vurmak âdet olmakla tesmiye olunmuştur.	Farsça dâl (د) bâbı
5263	1	**354**	**destsâr**	دَسْتسَارْ	Simsar, **tellal**, meta diğeri satıcı.	Farsça dâl (د) bâbı
5264	1	**354**	**destşâne**	دَسْت شَانَه	Kazazların çeperdikleri tarak ki gönden ederler.	Farsça dâl (د) bâbı
5265	1	**354**	**dest-i şiken**	دَسْتِ شِكَنْ	Kıvırcık saç, **caʿd**.	Farsça dâl (د) bâbı
5266	1	**354**	**destşûy**	دَسْت شُوىْ	El yuyacak su yahut el yuyacak leğen ve ibrik, **miġselü'l-yed**.	Farsça dâl (د) bâbı
5267	1	**354**	**destek**	دَسْتَكْ	İplik ve yün eğirdikleri iğ, **miġzel**.	Farsça dâl (د) bâbı
5268	1	**354**	**destkâr**	دَسْتَكَارْ	Ehl-i sanʿat olan, mesela bir masnu ve hoş-üslûb nesneye în destkâr falânest (این دستکار فلانست) derler yani bu falanın el işidir demek olur.	Farsça dâl (د) bâbı
5269	1	**354**	**destkârî**	دَسْتَكَارِی	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça dâl (د) bâbı
5270	1	**354**	**destgâh**	دَسْتَگَاهْ	İş mahalli ve bez dokudukları alet, **minsec** ve dükkânın önlüğü olan tahta ve kudret, imkan, mukadderat ve saz ve saman, servet, gına.	Farsça dâl (د) bâbı
5271	1	**354**	**destkeş**	دَسْتَكَشْ	Yedek atı, **merżûm** ve görüdüp gezdiren adam ve ücret-i amel ve mazbut ve mahbus olan ve esir.	Farsça dâl (د) bâbı
5272	1	**354**	**destgeh**	دَسْتَگَهْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça dâl (د) bâbı

5273	1	354	**destgele**	دَسْتَكَلَه	Köstek, at ve katır ayağına vurulan nesne, **şikâl**.	Farsça dâl (د) bâbı
5274	1	354	**destkerd**	دَسْتْكَرْد	Bıçkı sapı, **cüzʿa**.	Farsça dâl (د) bâbı
5275	1	354	**destgîr**	دَسْتْگِيرْ	Muin, **hami**, yardımcı, el tutucu, arka olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5276	1	354	**destgîrî**	دَسْتْگِيرِى	Yardım, **muavenet**, arkalık.	Farsça dâl (د) bâbı
5277	1	355	**destlâf**	دَسْتْ لَافْ	Tüccarların en evvel ettikleri fayda, **ʿâ'ide**.	Farsça dâl (د) bâbı
5278	1	355	**dest-i mâl**	دَسْتِمَالْ	El silecek yağlık, **maḳrame**.	Farsça dâl (د) bâbı
5279	1	355	**destmâlçe**	دَسْتَمَالْچَه	Küçük destmâl, küçük yağlık, **maḳrame-i saġîr**.	Farsça dâl (د) bâbı
5280	1	355	**destmâye**	دَسْتَمَايَه	Sermaye, **biżâʿa**.	Farsça dâl (د) bâbı
5281	1	355	**destmürz**	دَسْتَمُرْز	Bahşiş, **ücret**, ayak deri.	Farsça dâl (د) bâbı
5282	1	355	**destenbû**	دَسْتَنْبُو	Şemmâme denilen küçük kavun gibi alaca hoş-bû nesne, **şemmâm** ve ıtriyat ki misk ü amber ve gül-âb ile tahmîr ederler.	Farsça dâl (د) bâbı
5283	1	355	**destenbûye**	دَسْتَنْبُويَه	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça dâl (د) bâbı
5284	1	355	**destvâr**	دَسْتَوَارْ	Değnek, **aṣa**, elde getirip dayandıkları değnek ve hem-dest ve çobanlara mahsus çomak.	Farsça dâl (د) bâbı
5285	1	355	**destvâre**	دَسْتَوَارَه	El gibi ve el kadar olan nesne, **mislü'l-yed**.	Farsça dâl (د) bâbı
5286	1	355	**destüvân**	دَسْتُوَانْ	Eldivenlik, el kabı, **ḳufâz**.	Farsça dâl (د) bâbı
5287	1	355	**destüvâne**	دَسْتُوَانَه	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça dâl (د) bâbı
5288	1	355	**destur**	دَسْتُورْ	İzin, ruhsat, **icazet** ve vezir, müşir, sâhib-sudûr ve mesnet, sâhib-i kudret ve kuvvet umur ve mesâlihte mutemet ve muteber olan kimse ve örnek, nümune, kaide ve kanun ve usül ve tarz-ı rûşen.	Farsça dâl (د) bâbı
5289	1	355	**düstur**	دُسْتُورْ	**Vezir**, paşa, sâhib-i mesned.	Farsça dâl (د) bâbı
5290	1	355	**destûrî**	دَسْتُورِى	İzin, ruhsat, **icazet** ve vezire mensup ve müteallik olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5291	1	355	**destûru'l-ʿamel**	دَسْتُورُالْعَمَلْ	Bir husus icrasında kaide addolunup ittibâʿ olunan nesne.	Farsça dâl (د) bâbı
5292	1	356	**deste**	دَسْتَه	Gül ve lale ve sünbül ve reyhan ve emsali şükûfe ve sebzevât destesi, demet, **ḥüzme** ve bazı emtiʿanın beraber bağlanıp takım addolunan miktarı ki ekseriya on ve on iki yahut yirmi veya yirmi dört kıta şeyden ibaret olur ve kılıç ve hançer ve bıçak kabzası ve süpürge ve yâr, muin, meded-kâr ve küstah olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5293	1	356	**desteçûb**	دَسْتَهچُوبْ	Çomak, sopa, **bîzer**.	Farsça dâl (د) bâbı
5294	1	356	**desteseng**	دَسْتَهسَنْك	Boya ve ecza emsali ezmeye istimal olunan taş, **ṣalâbe**.	Farsça dâl (د) bâbı
5295	1	356	**deste deste**	دَسْتَه دَسْتَه	Bir deste üzere ayrı ayrı olarak, **ḥüzme ḥüzme**.	Farsça dâl (د) bâbı
5296	1	356	**(testi)**	(دَسْتِى)	Malum su yahut yağ kabı, **cerre**.	Farsça dâl (د) bâbı
5297	1	356	**destyâr**	دَسْتِيَارْ	Yardımcı, **muin**, meded-kâr arkadaş.	Farsça dâl (د) bâbı
5298	1	356	**destyârî**	دَسْتِيَارِى	Yardım, **muavenet**, iane, arkadaşlık.	Farsça dâl (د) bâbı

5299	1	356	**destyâb**	دَسْت يَابْ	Fırsat manasına.	Farsça dâl (د) bâbı
5300	1	356	**destyâft**	دَسْت يَافْت	Nusret ve zafer bulmaktan kinayedir.	Farsça dâl (د) bâbı
5301	1	356	**destyâfte**	دَسْت يَافْتَه	Zafer bulmuş, muzaffer ve galip olmuş olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5302	1	356	**destîne**	دَسْتِينَه	Bilezik ve kol bağı **meseke** ve hükm-i hümâyûn-ı şâhân ve vüzera fermanı ve mektup ve mürselât.	Farsça dâl (د) bâbı
5303	1	357	**deskere**	(دَسْكَرَه	Hasta nakline mahsus bir nev'i taht-ı revan, sabel.	Farsça dâl (د) bâbı
5304	1	357	**desgere**	دَسْگَرَه	Şehir ve kasaba, **medine** ve ırâk-ı Acemde bir şehir adıdır.	Farsça dâl (د) bâbı
5305	1	357	**desmer**	دَسْمَرْ	Hububat cinsinden mercimek denilen tane, **dürcu**ʿ.	Farsça dâl (د) bâbı
5306	1	357	**desmû**	دَسْمُو	Börülce tabir olunan fasulyeden küçük nesne, **lûbiyâ**ʾ.	Farsça dâl (د) bâbı
5307	1	357	**deşt**	دَشْت	**Ṣaḥra**, beyâbân, kır, ova.	Farsça dâl (د) bâbı
5308	1	357	**düşḫâr**	دُشْتَخَوارْ	Güç olan, **ʿasîr**, zahmetli olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5309	1	357	**deştsûvâdân**	دَشْت سُوَادَانْ	Sahralarda konup göçer olanlar, göçmen, **nâḳile**.	Farsça dâl (د) bâbı
5310	1	357	**deştsûdân**	دَشْتِ سُودَانْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Farsça dâl (د) bâbı
5311	1	357	**deşt-i ḳabçâḳ**	دَشْتِ قَبْچَاقْ	Türkistan semtinde bir sahrâ-yı bî-pâyândır onda asi tatar tayfası konar ve göçerler.	Farsça dâl (د) bâbı
5312	1	357	**deştî**	دَشْتِى	Yabani, yabanda hasıl olan yani susuz hasıl olan nebat ve mezruat, **vaḥşi**.	Farsça dâl (د) bâbı
5313	1	357	**deştî-bân**	دَشْتِبانْ	Ekin ve mezruat bekçisi, **nâṭuru'l-bostân**.	Farsça dâl (د) bâbı
5314	1	357	**deştîvâ**	دَشْتِوَا	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Farsça dâl (د) bâbı
5315	1	357	**düşḫâr**	دُشْخَوارْ	Güç olan, **ʿasîr**, zahmetli olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5316	1	357	**düşman**	دُشْمَنْ	Husumet ve aadavet eden kimse, **ʿadüv**.	Farsça dâl (د) bâbı
5317	1	357	**düşmenkâm**	دُشْمَنْكَامْ	Rüsva ve bedbaht ve yaramaz sanıcı, **sûʾu'l-ḳalb** ve düşmanın muradı gibi menkûb olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5318	1	358	**düşnâm**	دُشْنَامْ	Küfür, lanet, söğüp saymak, **şetm**.	Farsça dâl (د) bâbı
5319	1	358	**düşnâm dihende**	دُشْنَامْ دِهَنْدَه	Şehadet parmağı, **sebbâbe**, sebeb-i tesmiyesi ekser bir adam mukabilinde olan adama şütûm ettikte parmak ile işaret etmek münasebetiyledir.	Farsça dâl (د) bâbı
5320	1	358	**deşne**	دَشْنَه	Hançer tesmiye olunan alet, **kıtâl**.	Farsça dâl (د) bâbı
5321	1	358	**düşvâr**	دُشْوَارْ	Güç, müşkil, **ʿasîr**, usretli olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5322	1	358	**düşvârzây**	دُشْوَارْزَايْ	Vaz-ı hamelde her-bâr zahmet çeken avrat.	Farsça dâl (د) bâbı
5323	1	358	**duʿâgû**	دُعَاگُو	Dua edici, **dâʿî**.	Farsça dâl (د) bâbı
5324	1	358	**(dava)**	**(**دَعْوَا	Dava, iddia, şu şey şöyledir diye iddia etmek ve başka bir kimseden bir nesne hakkımdır diye talep etmek.	Farsça dâl (د) bâbı
5325	1	358	**daġâ**	دَغَا	Kötü huylu, bed-meşreb, **sûʾû'l-ḫulḳ** ve haramzade olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5326	1	358	**daġdaġa**	دَغْدَغَه	Teşvîş, ızdırâb-ı kalb, rahat komamak, muzdarip kılmak.	Farsça dâl (د) bâbı
5327	1	358	**daġser**	دَغْسَرْ	Başında tüy olmayan adam, kel, **aẓla**ʿ.	Farsça dâl (د) bâbı

5328	1	**358**	**daġal**	دَغَلْ	Batını zahiri gibi olmayan **münafiḳ** ve maġşûş olan ve geçmez akçe ve haramzade ve ayıp ve fesat.	Farsça dâl (د) bâbı
5329	1	**358**	**daġalzen**	دَغَلْ زَنْ	Kalpazan, kalp akçe kesici, **zeyyâf** ve yaramaz işli olan ve hain ve zampara ve deyyus olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5330	1	**358**	**def)**	دَفْ)	Meşhur bir nevi çalgı ki daire dahi tesmiye olunur, **deffûn**	Farsça dâl (د) bâbı
5331	1	**359**	**(defter)**	**(**دَفْتَرْ**)**	Birbirine katılmış sahifelerin heyʿet-i mecmuʿası ve sıra ile kaydolunmuş müfredatın dahi heyʾet mecmuʿası.	Farsça dâl (د) bâbı
5332	1	**359**	**defterdâr**	دَفْتَرْدَارْ	Mirinin hesapları nezaretine memur olan zat, **defterî**.	Farsça dâl (د) bâbı
5333	1	**359**	**defnerk**	دَفْنَرْك	Kalın, yoğun olan, **keşif**.	Farsça dâl (د) bâbı
5334	1	**359**	**daḳ**	دَقْ	Yünden yapılmış dervişân abası, **ḫırḳa** ve itiraz eylemek ve dilencilik.	Farsça dâl (د) bâbı
5335	1	**359**	**daḳîḳadân**	دَقِيقَەدَانْ	Husûsât-ı müşkile bilir olan, **müdaḳḳik**.	Farsça dâl (د) bâbı
5336	1	**359**	**daḳîḳasenc**	دَقِيقَەسَنْج	Husûsât-ı müşkile, tahkik edici olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5337	1	**359**	**daḳîḳa-şinâs**	دَقِيقَەشِنَاسْ	Husûsât-ı müşkile bilir olan, **müdaḳḳik**.	Farsça dâl (د) bâbı
5338	1	**359**	**(dükkân)**	**(**دُكَانْ**)**	Hânût, çarşıda mal satmaya mahsus olan açık oda, Arabîde **ḥânût**.	Farsça dâl (د) bâbı
5339	1	**359**	**diğer**	دِگَرْ	Başka, ahir, **ġayrı**, sair.	Farsça dâl (د) bâbı
5340	1	**359**	**digerbâr**	دِگَرْبَارْ	Başka vakit, başka defa, **defʿa-i uḫrâ**.	Farsça dâl (د) bâbı
5341	1	**359**	**digerbâre**	دِگَرْبَارَه	Bir daha demek manasına.	Farsça dâl (د) bâbı
5342	1	**359**	**dekzede**	دَكْزَدَه	Sakal ve bıyığı tıraş olmuş olan **maḥlûḳ**.	Farsça dâl (د) bâbı
5343	1	**359**	**digergûn**	دِگَرْگُونْ	Bozuk, bozulmuş, **mütegayyir**, harap olmuş olan gayr-ı gûne olan ve seren-gûn ve yüzü geri dönmüş olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5344	1	**359**	**degel**	دَگَلْ	Eli ve ayağı eğri olan ve eli ayağı tomrukta olan ve ayağı bed kokar olan, **aʿşal**.	Farsça dâl (د) bâbı
5345	1	**360**	**düklân**	دُكْلَانْ	Ağırşak denilen nesne iğe sokup iplik eğirirler, **felke**.	Farsça dâl (د) bâbı
5346	1	**360**	**dil**	دِلْ	Kalp, yürek, fevâd, gönül.	Farsça dâl (د) bâbı
5347	1	**360**	**dilârâ**	دِلْ آرَا	Gönül zineti, **maḥbube**.	Farsça dâl (د) bâbı
5348	1	**360**	**dilâd**	دِلَادْ	Damat, güveyi, **sıhr**.	Farsça dâl (د) bâbı
5349	1	**360**	**dilârâm**	دِلْآرَامْ	Gönül rahatı, mahbube ve müsterih olan, **muṭma'innü'l-ḳalb**.	Farsça dâl (د) bâbı
5350	1	**360**	**dilâzâr**	دِلْ آزَارْ	Gönül azabı, can sıkıntısı ve **mużdarip** olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5351	1	**360**	**dilâşûb**	دِلْ آشُوبْ	Kalbe ızdırap verir olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5352	1	**360**	**dilâgâh**	دِلْ آگَاهْ	Akıllı, basiretli olan, **müteyaḳḳız**.	Farsça dâl (د) bâbı
5353	1	**360**	**(delâl)**	**(**دَلَالْ**)**	Naz, şive, işve, kirişme.	Farsça dâl (د) bâbı
5354	1	**360**	**tellal**	**(**دَلَّالْ**)**	Satıcı ile müşteri arasında vasıta olan kimse ve gammaz.	Farsça dâl (د) bâbı
5355	1	**360**	**(dellâle)**	**(**دَلَّالَه**)**	Gamz ve gıybet edici ve naz ve işve edici ve aşık ve maşuk meyanında olan vasıta.	Farsça dâl (د) bâbı

5356	1	**360**	**dilâver**	دِلَاوَرْ	Yürekli, cesur, cesaretli olan, **şeci**.	Farsça dâl (د) bâbı
5357	1	**360**	**dilâverân**	دِلَاوَرَانْ	Yiğitler, cesur adamlar, bahadırlar, **şecîʿûn**.	Farsça dâl (د) bâbı
5358	1	**360**	**dilâvîz**	دِلَاوِيزْ	Gönüle sefa verici olan, **müferriḥ**.	Farsça dâl (د) bâbı
5359	1	**360**	**dilber**	دِلْبَرْ	**Maḥbup**, gönül götürücü.	Farsça dâl (د) bâbı
5360	1	**360**	**dilpezîr**	دِلْپَزِيرْ	Gönül pesend ettiği nesne, gönüle makbul olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5361	1	**360**	**dilbeste**	دِلْبَسْتَه	Gönlü kederde olan, **mükedder** ve aşık olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5362	1	**360**	**dilpesend**	دِلْپَسَنْد	Gönül beğendiği ve makbul tuttuğu olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5363	1	**361**	**(tülbend)**	(دُلْبَنْد)	Sarık, i'mame, bir nev'i ince kumaş.	Farsça dâl (د) bâbı
5364	1	**361**	**dilteng**	دِلْتَنْك	Canı sıkılmış olan, **maġmûm**.	Farsça dâl (د) bâbı
5365	1	**361**	**dilcû**	دِلْجُو	Gönül arayıcı, güzel ve nazenîn olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5366	1	**361**	**dilḫaste**	دِلْخَسْتَه	Yüreğine dert ve ibtilâ arız olan, **merîḍu'l-ḳalb**.	Farsça dâl (د) bâbı
5367	1	**361**	**dilḫâh**	دِلْخَواهْ	Gönlün dilemesi, gönül istediği nesne ve tabiata hoş gelen nesne.	Farsça dâl (د) bâbı
5368	1	**361**	**dilḫûn**	دِلْخُونْ	Yüreği kanamış olan, pek dertli olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5369	1	**361**	**dildâde**	دِلْدَادَه	Gönlünü bahşetmiş olan, mübtela olan, aşık olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5370	1	**361**	**dildâr**	دِلْدارْ	Birinin gönlünü almış olan mahbube, **maʿşuḳa**.	Farsça dâl (د) bâbı
5371	1	**361**	**dilrubâ**	دِلْرُبَا	Gönül çekici ve cezbedici olan, mahbube, güzel, dilber olan, **câẕibü'l-fu'âd**.	Farsça dâl (د) bâbı
5372	1	**361**	**dilrubây**	دِلْرُبَايْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Farsça dâl (د) bâbı
5373	1	**361**	**dilrîş**	دِلْرِيشْ	Gönlü yaralı olan, aşık olan, derd-mend ve **mükedder** olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5374	1	**361**	**dilsâz**	دِلْسَازْ	Gönül yapıcı olan, güzel olan ve lütuf ve ihsan edici olan, **muḥsin**.	Farsça dâl (د) bâbı
5375	1	**361**	**dilsitân**	دِلْسِتَانْ	Gönül zaptedici olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5376	1	**361**	**dilsûḫte**	دِلْسُوخْتَه	Gönlü yanmış olan, **maḥrûḳu'l-ḳalb**.	Farsça dâl (د) bâbı
5377	1	**361**	**dilsûz**	دِلْسُوزْ	Gönül yakıcı olan, **ḥâriḳu'l-ḳalb**.	Farsça dâl (د) bâbı
5378	1	**361**	**dilşâd**	دِلْشَادْ	Gönlü hoş ve mesrur olan, **mesrûru'l-fu'âd**.	Farsça dâl (د) bâbı
5379	1	**361**	**dilşude**	دِلْشُدَه	Gönlü gitmiş olan, **müteḥayyir**.	Farsça dâl (د) bâbı
5380	1	**361**	**dilşikâr**	دِلْشِكَارْ	Gönül avlayıcı olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5381	1	**362**	**dilşikâf**	دِلْشِكَافْ	Yürek yarıcı olan, **fâlicu'l-ḳalb**.	Farsça dâl (د) bâbı
5382	1	**362**	**dilşikeste**	دِلْشِكَسْتَه	Gönlü kırılmış olan, **münkesiru'l-ḳalb**.	Farsça dâl (د) bâbı
5383	1	**362**	**dilşükufte**	دِلْشُكُفْتَه	Gönlü açık olan, **mekşûfu'l-ḳâlb**.	Farsça dâl (د) bâbı
5384	1	**362**	**dilf**	دِلْف	Çınar ağacı, **dülb**.	Farsça dâl (د) bâbı
5385	1	**362**	**dilfürûz**	دِلْفُرُوزْ	Gönül ferahlandırıcı olan, **müferriḥu'l-ḳalb**.	Farsça dâl (د) bâbı
5386	1	**362**	**dilfirîb**	دِلْفِرِيبْ	Gönül aldatıcı olan, gönül aldamak, hûbânın şanından olmakla ona sıfat ederler.	Farsça dâl (د) bâbı
5387	1	**362**	**dilfigâr**	دِلْفِگَارْ	Gönlü yaralı ve **mecrûḥu'l-fu'âd** olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5388	1	**362**	**delḳ**	دَلَق	Dervişe mahsus eski yırtık cübbe veya aba nevinden libas, **ḫırḳa**.	Farsça dâl (د) bâbı

5389	1	**362**	**delḳpûş**	دَلْقْپُوشْ	Aba giyici, derviş, **lâbisu'l-ḫırḳa**.	Farsça dâl (د) bâbı
5390	1	**362**	**dilkeş**	دِلْكَشْ	Gönül çekici, câẕibü'l-fu'â ve güzel ve raʿnâ olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5391	1	**362**	**dilgüşâ**	دِلْكُشَا	Gönül fethedip ferah verici olan, **müferriḥu'l-ḳalb**.	Farsça dâl (د) bâbı
5392	1	**362**	**dilgüşây**	دِلْكُشَايْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça dâl (د) bâbı
5393	1	**362**	**dilgüzâr**	دِلْگَذَارْ	Gönül eridici olan, keder verici olan, **mürekeddir**.	Farsça dâl (د) bâbı
5394	1	**362**	**dilgîr**	دِلْگِيرْ	Keder verici olan ve gönlü kalmış, mükedder olan, incinmiş, **müteberriḥ** olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5395	1	**362**	**dilmürde**	دِلْمُرْدَه	Mükedder, **maḫzun**, kederli olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5396	1	**362**	**dülme**	دُلْمَه	Örümceğe benzer zehirli bir nevi böcek, **ruteylâ**.	Farsça dâl (د) bâbı
5397	1	**362**	**dil mîdâr**	دِلْ مِيدَارْ	Razı oldu ve razı idi yani aşık oldu ve mail oldu demektir.	Farsça dâl (د) bâbı
5398	1	**363**	**dilnişîn**	دِلْنِشِينْ	Hoş olan, **maḳbul** olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5399	1	**363**	**dilnümûde**	دِلْنُمُودَه	**Aşık** olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5400	1	**363**	**dilnüvâz**	دِلْنُوَازْ	Gönül ohşayıcı, gönül hoş edici olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5401	1	**363**	**dilnihâd**	دِلْنِهَادْ	Gönlün muradı ve matlubu olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5402	1	**363**	**(delv)**	**(دَلْو)**	Kuyudan su çıkarcak kova ve mıntıka-i burûc üzerine Cedî ve Hut burçları beyninde vaki olarak on birinci burçtur ki Şemsin mezkur burca duhulü kanunusanide vuku bulur.	Farsça dâl (د) bâbı
5403	1	**363**	**dele**	دَلَه	Sansar denilen hayvan, **delḳ**..	Farsça dâl (د) bâbı
5404	1	**363**	**delîde**	دَلِيدَه	Bulgur, **bürbür,** delîde Arabî ile müşterektir.	Farsça dâl (د) bâbı
5405	1	**363**	**dilîr**	دِلِيرْ	Yiğit, cesur, **şeci**, cesaretli, bahadır olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5406	1	**363**	**dilîrâne**	دِلِيرَانَه	Yiğit gibi cesura münasip ve yakışır ve mahsus olan, **şecîʿî**.	Farsça dâl (د) bâbı
5407	1	**363**	**dilîrî**	دِلِيرِى	Yiğitlik, **şecaat**, cesaret, bahadırlık.	Farsça dâl (د) bâbı
5408	1	**363**	**dem**	دَمْ	Soluk, **nefes** ve an, vakit, saat ve nahvet, kibir ve koku, bûy, şem ve vezn-i şiʿir, kuyumcu ve demirci körüğü ve âh ve efsun ve dihen, ağız ve bir içim su ve zahir olmak ve îş u işret ve kılıç ağzı yani keskin tarafı ve ok demiri ve makas ucu ve fırının ağzı ve balık ağzı ve kuzgun, karga.	Farsça dâl (د) bâbı
5409	1	**364**	**düm**	دُمْ	Kuyruk, zeneb, dünbâl ve istiare tarikiyle her nesnenin ahirinde ve ucunda irat olunur.	Farsça dâl (د) bâbı
5410	1	**364**	**demâ**	دَمَا	Hastalıktan gayet zayıf olup tez tez solumak, **ḳubûʿ** ve bedende kıl ürpermek ve nefes, dem.	Farsça dâl (د) bâbı
5411	1	**364**	**demâbur**	دَمَابُرْ	Solumak, teneffüs, sık sık nefes vermek.	Farsça dâl (د) bâbı
5412	1	**364**	**demâdem**	دَمَادَمْ	Vakit vakit bazen arada sırada.	Farsça dâl (د) bâbı
5413	1	**364**	**demâr**	دَمَارْ	Çınar ağacının veya gayrı ağacın kökü.	Farsça dâl (د) bâbı
5414	1	**364**	**demâr âvarden**	دَمَارْ آوَرْدَنْ	İntikam almak, öç almak, **intiṣâr** ve helak etmek ve dövünce kırmak.	Farsça dâl (د) bâbı

5415	1	**364**	**demâġ** [damak]	دَمَاغْ	Ağzın iç ve üst tarafı ki kubbe şeklinde olup dilin üst tarafına dokunur ve kibir, gurur, nahvet, **dimağ**.	Farsça dâl (د) bâbı
5416	1	**364**	**(dimâġ)**	(دِمَاغْ)	Burnun yukarısı.	Farsça dâl (د) bâbı
5417	1	**364**	**demâme**	دَمَامَه	Bir nevi çalgı ismi.	Farsça dâl (د) bâbı
5418	1	**364**	**demân**	دَمَانْ	Hiddet ve hamle ile yürüyücü olan, şâdi veya gazap cihetiyle olan feryat ve mehîb ve tüvana, ve zor-mend olan, ekser file sıfat edip (pîl demân) derler ve süratle gitmek.	Farsça dâl (د) bâbı
5419	1	**364**	**dembâz**	دَمْبَازْ	Müdâheneci, yaltaklanıcı olan, **müdâhin**.	Farsça dâl (د) bâbı
5420	1	**364**	**dembâzî**	دَمْبَازِی	Müdâhenecilik, **müdâhene**.	Farsça dâl (د) bâbı
5421	1	**365**	**dümbâl**	دُمْبَالْ	Kuyruk sokumu, aslı bâldem (بال دم)' dir, **ʿasîb**.	Farsça dâl (د) bâbı
5422	1	**365**	**dem be-dem**	دَمْ بَدَمْ	Vakit vakit, bazen, arada sırada.	Farsça dâl (د) bâbı
5423	1	**365**	**dembestegî**	دَمْبَسْتَگِی	Dem-bestelik haleti.	Farsça dâl (د) bâbı
5424	1	**365**	**dembeste**	دَمْبَسْتَه	Nefesi tutulmuş, soluğu kesilmiş olan ve şaşmış kalmış olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5425	1	**365**	**demçâr**	دَمْچَارْ	Bir nesnenin kokusu zahir olmak ve rengi belirmek.	Farsça dâl (د) bâbı
5426	1	**365**	**dümçe**	دُمْچَه	Küçük kuyruk, **züneyb**.	Farsça dâl (د) bâbı
5427	1	**365**	**dümdâr**	دُمْدَارْ	Kuyruk sahibi, kuyruklu olan ve askerin geri tarafından gelip muhâfaza-i leşker ve geri kalanları vikâye eden, **ḥâfiẓu'l-ceyş**.	Farsça dâl (د) bâbı
5428	1	**365**	**demdeme**	دَمْدَمَه	**Mekr**, hile, efsun ve müdâhene ve nakkâre ve kös ve emsali çalgı ve avaz ve kavga ve galebe ve kale mukabelesinde toprak ve ağaç ve ne olursa kule gibi nesne edip üzerine top çıkarıp kale, burç ve barusen ve içerisin döver halkını taciz için istimal olunur.	Farsça dâl (د) bâbı
5429	1	**365**	**demzeden**	دَمْزَدَنْ	Solumak yani tez tez nefes vermek, **teneffüs** ve bir kimse hâlinden ziyade laf vurmak ve istiare tarikiyle gayr-ı nâtıkada istimal olunur.	Farsça dâl (د) bâbı
5430	1	**365**	**demsâz**	دَمْسَازْ	Arkadaş, **refik**, dost ve padişah olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5431	1	**366**	**demsâzî**	دَمْسَازِی	Dostluk, arkadaşlık, **refaḳat**, muhabbet, ahbaplık.	Farsça dâl (د) bâbı
5432	1	**366**	**demsân**	دَمْسَانْ	Dost, **muḥip**, arkadaş.	Farsça dâl (د) bâbı
5433	1	**366**	**dümsîce**	دُمْسِيجَه	Bir nevi kuştur ki yere düştükçe bir dahi tez uçamayıp kuyruğun(u) sallar durur.	Farsça dâl (د) bâbı
5434	1	**366**	**demgâh**	دَمْگَاهْ	Demirci ocağı, **kevr** ve hamam külhanı.	Farsça dâl (د) bâbı
5435	1	**366**	**dümkâv**	دُمْكَاوْ	Kamçı, **savṭ**, tâziyâne ve ordularda çalınan boru.	Farsça dâl (د) bâbı
5436	1	**366**	**dümkürk**	دُمْكُرْك	Subh-ı evvel yani sabah ile ufukda nümâyan olan beyazlık ki dolanı olur bade zail olup sonra adi şafak zahir olur, **ṣubḥ-ı kâẕib**.	Farsça dâl (د) bâbı
5437	1	**366**	**demgirifte**	دَمْگِرِفْتَه	Kokmuş, **müteʿaffin** ve debağat olunmadan kokmuş olan deri.	Farsça dâl (د) bâbı
5438	1	**366**	**demkeş**	دَمْكَشْ	Hânende, mani ve şarkı söyleyici ve bir nevi güvercin.	Farsça dâl (د) bâbı

5439	1	**366**	**demgeh**	دَمْگَهْ	Demirci ocağı, **kevr** ve hamam külhanı.	Farsça dâl (د) bâbı
5440	1	**366**	**demlâbe**	دَمْلَابَه	Köpek, **kelb**, sek yani köpek sahibini veyahut bir adam elinde ekmek gördükte kuyruğun salıp yaltaklandığı ecilden tesmiye olunmuştur.	Farsça dâl (د) bâbı
5441	1	**366**	**demendân**	دَمَنْدَانْ	Duzah [tuzak], **cehennem** ve ateş.	Farsça dâl (د) bâbı
5442	1	**366**	**demende**	دَمَنْدَه	Demîden lafzından ism-i fâʿildir, üfürücü, **nâfiḫ** ve savurucu olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5443	1	**366**	**dimne**	دَمْنَه	Bir çakal adıdır ve kelile dahi bir çakal adıdır, bunların muhâvere ve münazara ve münakaşa ve müsamerelerine mebni bir kitap telif olunmuştur, iptidadan başlayam name Hindi lisanı üzere telif olunmuş cemîʿan behâyem lisanından hikâyâttır, baʿde zebân-ı Pehleviye tercüme olunmuş, baʿde Arabî lisanı üzere tercüme olunmuş baʿde Hüseyin Vâʿiz Süheyl emir namına zebân-ı Fârisîye tercüme edip namını (Envâr-ı Süheylî) komuş, baʿde cennet mekan Sultan Süleyman Han namına vâsiʿ alîsi nam bir merd-i fâzıl Türkîye tercüme edip ismini (Hümayun-nâme) komuş, hakkan ki ibârât-ı rengîn ve kelimâ-ıt dil-nişîn nazım ve ebyât ile zîb ü ziynet vermiş ve mecâzen fitne-kâr ve hilekâr avarata derler ve tenevvürlerde buhar çıkmak veya hava ve nefes almak için olan deliğe kodukları bez pareleri Arabîde cemolmuş hayvanat tersine ıtlak ederler.	Farsça dâl (د) bâbı
5444	1	**367**	**demvâpesîn**	دَمْ وَاپَسِينْ	Ahir nefes yani hâlet-i nezʿ ki ruh hulkuma gelmiş ola, **ramaḳ**.	Farsça dâl (د) bâbı
5445	1	**367**	**demûr**	دَمُورْ	Âvâz-ı nerm, aheste seda, **hems,** gizli avaz.	Farsça dâl (د) bâbı
5446	1	**368**	**deme**	دَمَه	Tipi, kar yağarken şedit hava esip karı savurur âdemi ve hayvanı yoldan men eder, **demaḳa**.	Farsça dâl (د) bâbı
5447	1	**368**	**demîden**	دَمِيدَنْ	Ürpermek yani sebze bitmek gibi ve ağaç ve ot bitip büyümek, **nümüvv** ve zahir olmak ve laf vurmak ve hamle etmek.	Farsça dâl (د) bâbı
5448	1	**368**	**demîde**	دَمِيدَه	Demîden lafzından ism-i mefʿûldür, **menfûḫ** manasına ve taze bitmiş olan, açılmış, **münkeşef,** çiçek gibi açılan ve üfürülmüş ve sabah açılması.	Farsça dâl (د) bâbı
5449	1	**368**	**den**	دَنْ	Feryat, nale, figan, **elîl**.	Farsça dâl (د) bâbı
5450	1	**368**	**dünbâl-i çeşm**	دُنْبَالِچَشْم	Göz kuyruğu, göz ucu, **ṭarfetü'l-ʿayn**.	Farsça dâl (د) bâbı
5451	1	**368**	**dünbâle**	دُنْبَالَه	Kuyruk, **ẕeneb**.	Farsça dâl (د) bâbı
5452	1	**368**	**dünbâlerev**	دُنْبَالَهرَوْ	Birinin arkası sıra gidici olan, **muktedî**.	Farsça dâl (د) bâbı
5453	1	**368**	**dünbâver**	دُنْبَاوَرْ	Kuyruklu olan, **ẕü-ẕeneb** ve askerin geri tarafından gelip muhâfaza-i asker ve geri kalmışları sevk eden memur.	Farsça dâl (د) bâbı
5454	1	**368**	**dünbġaze**	دُنْب غَزَه	Kuyruk sokumu denilen mahal, **ʿasîb**.	Farsça dâl (د) bâbı
5455	1	**368**	**dünbe**	دُنْبَه	Kuyruk, zeneb, **ilye** ve şark koyunlarının kuyruğu iri ve medevver olmakla teşbihen kevn-i mahbûbâna da dünbâ derler.	Farsça dâl (د) bâbı

5456	1	368	**dendâ**	دَنْدَا	Kaybolmuş nesne, **zayi**.	Farsça dâl (د) bâbı
5457	1	368	**dendân**	دَنْدَانْ	Diş, ağız dişi, **sinn**.	Farsça dâl (د) bâbı
5458	1	368	**dendân eprîz**	دَنْدَانْ اِپْرِيزْ	Diş ve kulak karıştırmak için istimal olunan halâl, **minkâş**.	Farsça dâl (د) bâbı
5459	1	369	**dendân âsiyâ**	دَنْدَانْ اَسِيَا	Azı dişleri, **ṭavâḥin**, me'kûlât o dişler ile nerm olduğundan bu vechile tesmiye olunmuştur.	Farsça dâl (د) bâbı
5460	1	369	**dendân efrîz**	دَنْدَانْ اَفْرِيزْ	Diş ve kulak karıştırdıkları halâl, **minkâş**.	Farsça dâl (د) bâbı
5461	1	369	**dendân perîz**	دَنْدَانْ پَرِيزْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça dâl (د) bâbı
5462	1	369	**dendân peşk**	دَنْدَانْ پَشْك	Ön diş, **şeġir**.	Farsça dâl (د) bâbı
5463	1	369	**dendân ḫande**	دَنْدَانْ خَنْدَه	Yan dişleri, **ʿârıż**.	Farsça dâl (د) bâbı
5464	1	369	**dendân gâv**	دَنْدَانْ گَاوْ	Diş ve kulak karıştıracak halâl, **minkâş.**	Farsça dâl (د) bâbı
5465	1	369	**dendângîr**	دَنْدَانْگِيرْ	Diş kamaştıran nesne ve diş ile ısırıcı olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5466	1	369	**dendân müz**	دَنْدَانْ مُزْ	Baʿde't-taʿâm tenâvül olunan meyve ve hoşaf, **nuḳl**.	Farsça dâl (د) bâbı
5467	1	369	**dendân mürd**	دَنْدَانْ مُرْد	Diş kirası demektir, zamân-ı kadîmde âdet-i devlet-mendân böyle idi ki fukara ve saliha ve ulemayı davet edip taamdan sonra her birine hâline cesyan sim ü zer ve esvap nevinden ita ve ihsan ederler imiş.	Farsça dâl (د) bâbı
5468	1	369	**dendân nümâyed**	دَنْدَانْ نُمَايَدْ	Güler yüz göstermek, **tebessüm** yani izhâr-ı beşâşetten kinayedir.	Farsça dâl (د) bâbı
5469	1	369	**dendâne**	دَنْدَانَه	Diş, ağız dişi, **sinn**, ve yazının dişi.	Farsça dâl (د) bâbı
5470	1	369	**dündânîden**	دُنْدَانِيدَنْ	Epsem etmek, susturmak, **iskât**.	Farsça dâl (د) bâbı
5471	1	369	**dendene**	دَنْدَنَه	Zemzeme, ağır ve aheste söyleşmek, **tecâvüb**.	Farsça dâl (د) bâbı
5472	1	369	**dündîden**	دُنْدِيدَنْ	Epsem olmak, susmak, **şamt**.	Farsça dâl (د) bâbı
5473	1	369	**dendîden**	دَنْدِيدَنْ	Hiddet, gazap eylemek, **tehevvür**, kendi kendine söyleşmek.	Farsça dâl (د) bâbı
5474	1	370	**deng**	دَنْگ	Ebleh, **aḥmaḳ**, nadan olan, şaşkın olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5475	1	370	**dengâdeng**	دَنْگَادَنْگ	Müvâzene olunmuş, denk olan, iki nesne ağırlıkta birbirine mukabil ola, galebe-i istiʿmâl ile "beraber" manasına meşhur olmuştur, **müvâzin**.	Farsça dâl (د) bâbı
5476	1	370	**denkes**	دَنْكَسْ	Nâkes olan kimse, **mentûf**.	Farsça dâl (د) bâbı
5477	1	370	**dingil**	دِنْگِلْ	Bed-evzâʿ olan, **sefih**.	Farsça dâl (د) bâbı
5478	1	370	**dengil**	دَنْگِلْ	Ebleh, **aḥmaḳ**, akılsız olan ve bî-endâm ve nâ-saz olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5479	1	370	**dene girift**	دَنَه گِرِفْت	"Acele etti, **ʿaccele**, tekepû eyledi" ve ucub ve "gurur eyledi" manasına.	Farsça dâl (د) bâbı
5480	1	370	**dene giriften**	دَنَه گِرِفْتَنْ	Tezlik eylemek, **acele** ve mütekebbir olmak ve hasma galip olmak.	Farsça dâl (د) bâbı
5481	1	370	**dünyâperest**	دُنْيَاپَرَسْت	Ahireti mülahaza etmeyip hemân dünyaya mübtela olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5482	1	370	**dünyâdâr**	دُنْيَادَارْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça dâl (د) bâbı
5483	1	370	**dünyâl**	دُنْيَالْ	Maskara, **lâġîden**, zevklenmek.	Farsça dâl (د) bâbı
5484	1	370	**denîden**	دَنِيدَنْ	Salını salını yürümek ve vaz ve hareketde naz göstermek.	Farsça dâl (د) bâbı
5485	1	370	**dü**	دُو	Sayıda iki adedi, **işneyn**.	Farsça dâl (د) bâbı

5486	1	**370**	**(devât)**	**(دَوَاتْ)**	Divit tabir olunan yazı aleti ki içine mürekkep ve kalem vesaire korlar.	Farsça dâl (د) bâbı
5487	1	**370**	**düvâc**	دُوَاجْ	Ferace, avratlar giydiği bir nevi örtü, **ferrûc**.	Farsça dâl (د) bâbı
5488	1	**370**	**düvâzde**	دُوَازْدَه	Sayıda on iki adedi, **işnâ ʿaşer**.	Farsça dâl (د) bâbı
5489	1	**370**	**düvâsbe**	دُوَاسْبَه	Ulak, berîd ve sürat ve acele ile elgar eden, diyâr-ı Acemde ekser bir ata binip bir atı yedeğine alıp elgar eylemek âdet olmagın ulağa alem-i galebeden olmuştur.	Farsça dâl (د) bâbı
5490	1	**371**	**düvâl**	دُوَالْ	Tasma, üzengiye bağladıkları kayış, **şirâk**, zehme.	Farsça dâl (د) bâbı
5491	1	**371**	**düvâlbâz**	دُوَالْبَازْ	Yan kesici, **ṭarrâr,** hırsız, hilebaz.	Farsça dâl (د) bâbı
5492	1	**371**	**devân**	دَوَانْ	Devîden lafzından ism-i fâʿildir, süratle seğirdici, koşucu, çapıcı olan, **vâşim**.	Farsça dâl (د) bâbı
5493	1	**371**	**devânîden**	دَوَانِيدَنْ	Masdar-ı müteʿaddîdir, seğirttirmek, **terkîż** manasına.	Farsça dâl (د) bâbı
5494	1	**371**	**dubara**	دُوبَارَه	İki kerre, iki defa, **defʿateyn** ve tavla oyununda zarların ikisinde iki noktalı tarafın üste gelmesi ve hile, dek, oyun.	Farsça dâl (د) bâbı
5495	1	**371**	**dü birâderân**	دُوبِرَادَرَانْ	Farkadân dedikleri iki yıldızdır, kutup havalisinde benatü'n-naʿş-ı suğrâya karîb yerde görünür.	Farsça dâl (د) bâbı
5496	1	**371**	**dûbâl**	دُوبَالْ	Tasma, üzengiye takılan kayış, **şirâk**, zehme.	Farsça dâl (د) bâbı
5497	1	**371**	**dübârû**	دُوبَارُو	Çelik çomak oyunu ki bir sere kadar iki başı kalem-vâri çalınmış ağaçtır, yere bırakıp değnekle başına vurdukta yukarı sıçradıkta bir daha vurup oynarlar.	Farsça dâl (د) bâbı
5498	1	**371**	**dütâ**	دُوتَا	İki kat olan nesne **żıʿf** ve bükülmüş, çarpık olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5499	1	**371**	**dütâh**	دُوتَاهْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça dâl (د) bâbı
5500	1	**371**	**düteh**	دُوتَهْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça dâl (د) bâbı
5501	1	**372**	**dütây**	دُوتَايْ	İki kollu tambur, **ṭambur**.	Farsça dâl (د) bâbı
5502	1	**372**	**düçar**	دُوچَارْ	**Mülaḳi**, ulaşmış, çatmış olan birbirine rast gelmek.	Farsça dâl (د) bâbı
5503	1	**372**	**dü cihâr**	دُوچِهَارْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça dâl (د) bâbı
5504	1	**372**	**dü çendân**	دُوچَنْدَانْ	İki oluktur, muza'af manasına.	Farsça dâl (د) bâbı
5505	1	**372**	**dûḫt**	دُوخْت	Kız, bakire, **bint** ve duḫten lafzından fiʿl-i mâzîdir "dikti, **ḫayaṭa"** manasına, müstakbelinde ḫâ (خ) -yı muʿceme zâ (ز)' ya kalb olunup dûz (دوز) denilir ve devşîden lafzından fiʿl-i mâzîdir "sağdı, ḥalebe" manasına.	Farsça dâl (د) bâbı
5506	1	**372**	**dûḫter**	دُوخْتَرْ	Kız, bakire, **bint**.	Farsça dâl (د) bâbı
5507	1	**372**	**dûḫtere**	دُخْتَرَه	Bekar kız, **bakire**.	Farsça dâl (د) bâbı
5508	1	**372**	**dûḫten**	دُوخْتَنْ	Dikmek, **ḫayâṭat** ve borç ödemek.	Farsça dâl (د) bâbı
5509	1	**372**	**dûḫte**	دُوخْتَه	Dikilmiş, **maḫyût**, iğne iplik ile dikilmiş olan ve sağılmış, **maḥlûb** olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5510	1	**372**	**dûd**	دُودْ	Tütün, duman, **düḫân** ve lüle ile içilen tütün tenbâkû ve gam, endûh.	Farsça dâl (د) bâbı
5511	1	**372**	**dûd âlûd**	دُودْ آلُودْ	Tütüne bulaşmış yani isli ve puslu olan, **müketten** ve çengâri renk.	Farsça dâl (د) bâbı
5512	1	**372**	**dûd âhenc**	دُودْ آهَنْج	Ocak tütünlüğü, baca, ḳuẕfe.	Farsça dâl (د) bâbı

5513	1	**372**	**dûd âhenk**	دُودْ آهَنْك	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça dâl (د) bâbı
5514	1	**372**	**dûdḫâr**	دُودْخَوارْ	Pervane tabir olunan kelebek ki şemin etrafına dolanır, **ferrâşe**.	Farsça dâl (د) bâbı
5515	1	**372**	**dûdgend**	دُودْگَنْد	Tütün çıkacak baca, **ḳuzfe**.	Farsça dâl (د) bâbı
5516	1	**373**	**dûdgende**	دُودْگَنْدَه	İs kokan taam veyahut urba, **ḳadî**.	Farsça dâl (د) bâbı
5517	1	**373**	**dûdil**	دُودِلْ	Bir işin zuhur ve tehirinde mütehayyir olan, **müterediddit** ve mütelâşi olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5518	1	**373**	**düdele**	دُودَلَه	Bir oyundur ki iki başı kalem-vâri çalınmış bir sere kadar bir ağaç paresini yere koyup bir uzun ağaç ile başına vururlar kalktıkta havada iken bir daha vurup atarlar karşı bir adam dahi elinde bir ağaç ile o dahi vurur bu minval üzere nişan kodukları ağaca vurabilir ise hoş, vuramaz ise mağlup olmuş olur, o küçük ağaca **pül** Arabîde **ḳule** ve uzun ağaca **çifte** Arabîde **miḳlât** derler.	Farsça dâl (د) bâbı
5519	1	**373**	**dûdmân**	دُودْمَانْ	Soy, kabile, hanedan ve kadîm-i silsile ve azîm-i aşîret, **nesep**.	Farsça dâl (د) bâbı
5520	1	**373**	**dûdümân**	دُودُمَانْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça dâl (د) bâbı
5521	1	**373**	**düdü**	دُودُو	Lafz-ı mükerrerdir “ikişer ikişer” demekdir, rivayet olunur ki Hazreti sürûr-ı enbiyâ resûl-i kibriyâ sallallahüteala aleyhi vesellem efendimiz lügat-ı Fârisîden ancak Selmân-ı Fârisî radiyallahü anh’a tatbîb-i hâtır için bir defa Yâ Selman (انكور دودو) buyurmuşlar, el-ahdetü ale’r-râvî.	Farsça dâl (د) bâbı
5522	1	**374**	**dûr**	دُورْ	Uzak, ırak, **baʿîd** olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5523	1	**374**	**devr**	دَوْر	Geçmiş dersini okumak ve piyale ve casusların padişaha ihbâren yazdıkları mektup.	Farsça dâl (د) bâbı
5524	1	**374**	**dûrâdûr**	دُورَادُورْ	Uzun uzadı, pek uzak, ebʿad, seyrek, bazen, arada sırada ve uzaktan uzağa.	Farsça dâl (د) bâbı
5525	1	**374**	**devran**	دَوْرَانْ	Dönmek ve dönücü, **devvâr** ve daima dönmek lâzımesi olmakla rüzgara da derler ve çarh [çark] gibi dönüp dolanmak ve vakit, zaman, asır.	Farsça dâl (د) bâbı
5526	1	**374**	**düvrândîş**	دُورْاَنْدِيشْ	İleri düşünücü, sâhib-i tedbîr, akıllı olan, **müdebbir**.	Farsça dâl (د) bâbı
5527	1	**374**	**düvrânder**	دُورْاَنْدَرْ	Derin, **ʿamîḳ**	Farsça dâl (د) bâbı
5528	1	**374**	**dûrbâş**	دُورْبَاشْ	Sopa, çevgân, değnek, **minseʾe** ve çavuşlar ellerinde götürdükleri değnek ki onunla halkı kapıdan ıraklaştırırlar ve ucu sivri harbe demir ve er baltası ve çomak ve istiare tarikiyle âh-ı derûn manasına.	Farsça dâl (د) bâbı
5529	1	**374**	**dürbün**	دُورْبِينْ	Irak görücü, sâhib-i tedbîr, **müdebbir**, akıllı olan ve uzaktan olan şeyleri görmeye istimal olunan bir nevi masnu alet.	Farsça dâl (د) bâbı
5530	1	**374**	**dûrdeşt**	دُورْدَشْت	Uzak, ırak, **baʿîd** olan, yakın olmayan.	Farsça dâl (د) bâbı
5531	1	**374**	**dü renk**	دُورَنْك	İki yüzlü, **münafiḳ**, içi dışına benzemeyen ve iki vecihli olan mesela gül-i raʿnâ gibi ve gece-gündüz.	Farsça dâl (د) bâbı
5532	1	**375**	**dûrfürû**	دُورْفُرُو	Derin olan, **ʿamîḳ**.	Farsça dâl (د) bâbı

5533	1	**375**	**dûr-nihâden pâ-ezhem**	دُورْنِهَادَنْ پَاأَزْهَمْ	Apışmak, **teraḥruḥ**, yolda kayıp ayağın biri bir tarafa ve biri bir tarafa gitmek.	Farsça dâl (د) bâbı
5534	1	**375**	**dûr u dırâz**	دُورُودِرَازْ	Uzun uzadı, **eʿatţ**.	Farsça dâl (د) bâbı
5535	1	**375**	**dûrî**	دُورِی	Uzaklık, **buʿd**, ıraklık.	Farsça dâl (د) bâbı
5536	1	**375**	**dûrîse**	دُورِیسَه	Havlu, **maḳreme** ve saçaklı olan nesne.	Farsça dâl (د) bâbı
5537	1	**375**	**dûrîşe**	دُورِیشَه	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça dâl (د) bâbı
5538	1	**375**	**dûz**	دُوزْ	Leylek sesi, **ṣavtu'l-laḳlaḳ**.	Farsça dâl (د) bâbı
5539	1	**375**	**dûj**	دُوژْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça dâl (د) bâbı
5540	1	**375**	**düvz**	دُوْز	Dikici, **ḫayyât**, hayâtât edici olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5541	1	**375**	**dûzaḫ [tuzak]**	دُوزَخْ	Tamu, **cehennem** ve azap, renciş, keder, külfet.	Farsça dâl (د) bâbı
5542	1	**375**	**deves**	دَوَسْ	Demirciler demiri kızdırıp bıraktıkları suya derler, **mâʿü'l-ḥadîd**, o su gayet nâfiʿ dir mideye kuvvet verip hummâ-yı safrâviyeyi defeder ve ishali kabz eder ve talaka nefʿ -i azîmi var.	Farsça dâl (د) bâbı
5543	1	**375**	**dûs**	دُوسْ	Sıva, **sicâc**.	Farsça dâl (د) bâbı
5544	1	**375**	**(dost)**	(دُوسْت	Yâr, **muḥip**, yekdil, yekrenk ve mahbube ve mahbup maşuka ve aşık, sevici olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5545	1	**375**	**dostâr**	دُوسْتَارْ	Dost tutucu, dostluk edici, **muḥabbet**.	Farsça dâl (د) bâbı
5546	1	**375**	**dostâne**	دُوسْتَانَه	Dost ve yâr ve muhibbe layık ve yakışık olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5547	1	**375**	**dostdâr**	دُوسْتَدَارْ	Dost tutucu, **muḥip**, dostluk ve aşık olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5548	1	**376**	**dostdârî**	دُوسْتَدَارِی	Dostluk, **muḥabbet**, dosta layık olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5549	1	**376**	**dostkâm**	دُوسْتَكَامْ	**Eḥibbâ**, muradı üzere olan kimse ve mecliste dostlar ile şarap içmek ve birinin aşkına şarap içmek.	Farsça dâl (د) bâbı
5550	1	**376**	**dostkân**	دُوسْتَكَانْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça dâl (د) bâbı
5551	1	**376**	**dostenbe**	دُوْتَنْبَه	Kat kat olan nesne, **muṭabbaḳ**.	Farsça dâl (د) bâbı
5552	1	**376**	**dostende**	دُوسْتَنْدَه	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça dâl (د) bâbı
5553	1	**376**	**dostî**	دُوسْتِی	Dostluk, **muḥabbet**, aşk.	Farsça dâl (د) bâbı
5554	1	**376**	**dûsger**	دُوسْگَرْ	Sıvacı, duvarı sıva ile sıvar olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5555	1	**376**	**dûskin**	دُوسْكِنْ	Yapışkan olan nesne, **lezc**.	Farsça dâl (د) bâbı
5556	1	**376**	**dûskîn**	دُوسْكِينْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça dâl (د) bâbı
5557	1	**376**	**dûsende**	دُوسَنْدَه	Eğilmiş, **maḥfûż**, meyletmiş olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5558	1	**376**	**düseng**	دُوسَنْك	Mekke-i Mükerremede vaki safâ ile merve demekle meşhur iki taş, **ṣafâ** ve **merve**.	Farsça dâl (د) bâbı
5559	1	**376**	**dûsîde**	دُوسِيدَه	Eğilmiş, meyletmiş olan, **menkûs**.	Farsça dâl (د) bâbı

5560	1	376	**dûş**	دُوشْ	Omuz, **menkib** ve dün gece ve rüya, hâb, vaka, menâm ve tesadüf ve telakki etmek ve mütesâdif ve mütelâki olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5561	1	376	**dûşâb**	دُوشَابْ	Pekmez denilen üzümden sıkılıp pişmiş nesne **dibs**.	Farsça dâl (د) bâbı
5562	1	376	**düşâḫ**	دُوشَاخْ	Tomruk, çatal ağaç ki mücrim ve firarinin boynuna geçirirler, **miḳṭara** ve kemer, kuşak ve kılıç ve terkeş bağı.	Farsça dâl (د) bâbı
5563	1	377	**döşek)**	(دُوشَكْ	Yatak, minder, şilte, **firâş**.	Farsça dâl (د) bâbı
5564	1	377	**düşenbe**	دُوشَنْبَه	Pazarertesi günü, **yevm-i isneyn**.	Farsça dâl (د) bâbı
5565	1	377	**dûşe**	دُوشَه	İçine süt sağdıkları kap, **viʿâʾ**.	Farsça dâl (د) bâbı
5566	1	377	**dûşîden**	دُوشِيدَنْ	Süt sağmak, **istiḥlâb**.	Farsça dâl (د) bâbı
5567	1	377	**dûşîde**	دُوشِيدَه	Emzikli avrat, **murżıʿa** ve sağılır hayvan.	Farsça dâl (د) bâbı
5568	1	377	**dûşîze**	دُوشِيزَه	Kız, **bakire**, kız oğlan kız.	Farsça dâl (د) bâbı
5569	1	377	**dûşîne**	دُوشِينَه	Dün gece, **bâriḥa**.	Farsça dâl (د) bâbı
5570	1	377	**düṣad**	دُوصَدْ	Sayıda iki yüz adedi, **miʾeteyn**.	Farsça dâl (د) bâbı
5571	1	377	**dûġ**	دُوغْ	Ayran ki yoğurdu su ile ezerler, **meḫîż** ve kâhi yoğurt manasına da istimal olunur.	Farsça dâl (د) bâbı
5572	1	377	**dûn**	دُونْ	İğ, iplik ve pamuk eğirdikleri nesne, **migzel**.	Farsça dâl (د) bâbı
5573	1	377	**dûkârd**	دُوكَارْد	Makas denilen kâğıt veya astar ve bez kesecek alet.	Farsça dâl (د) bâbı
5574	1	377	**dükkan**	دُوكَنْ	Mal satmaya mahsus olan mahal, **ḥânût**.	Farsça dâl (د) bâbı
5575	1	377	**dügâne**	دُوگَانَه	İki türlü iki nevi olan, **nevʿayn**.	Farsça dâl (د) bâbı
5576	1	377	**dûgçe**	دُوگچَه	Masura ki üzerine iplik ve pamuk sarıp mekik içine koyup bez dokurlar.	Farsça dâl (د) bâbı
5577	1	377	**dûgdân**	دُوگدَانْ	İğ torbası ki avratlar örgüye bağlayıp içine iğ ve ağarşak korlar, **raḫfeş**.	Farsça dâl (د) bâbı
5578	1	377	**dûgrân**	دُوگرَانْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça dâl (د) bâbı
5579	1	377	**dûkerân**	دُوكَرَانْ	Bir nesnenin enliliği, **ʿarż**	Farsça dâl (د) bâbı
5580	1	377	**dûkrîs**	دُوكْرِيسْ	İplik eğirici olan, **ġazzâl**.	Farsça dâl (د) bâbı
5581	1	378	**(dolap)**	**(دُولَابْ)**	Hareket-i devriyesi olan şey, su dolabı ve yemek dolabı ve felek misilli ve eşya hıfzına mahsus malum küçük hizâne ve hile, hudʿa, mekr, fend, muamele.	Farsça dâl (د) bâbı
5582	1	378	**devletçenâh**	دَوْلَتْ چِنَاهْ	Padişah, hükümet ve saltanat ve haşmet sahibi olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5583	1	378	**devletḫâne**	دَوْلَتْ خَانَه	Konak, sâhib-i rütbe konağı.	Farsça dâl (د) bâbı
5584	1	378	**devletḫüdâ**	دَوْلَتْ خُدَا	Sâhib-i devlet olan, **ṣâḥibü'l-devlet**.	Farsça dâl (د) bâbı
5585	1	378	**devletmedâr**	دَوْلَتْ مَدَارْ	Devlet ve saadetin mahalli olan, **mekânü's-saʿâdet**.	Farsça dâl (د) bâbı
5586	1	378	**devle**	دَوْلَه	Kasırga denilen şedit rüzgâr, **zevbeʿa** ve daire ve zülüf ve piyâle-i şarâb.	Farsça dâl (د) bâbı
5587	1	378	**düvüm**	دُوُمْ	İkinci olan, **ṣânî**.	Farsça dâl (د) bâbı
5588	1	378	**dümaġz**	دُومَغْز	Badem, **levz** ve bir kapta iki taneli olan nesne.	Farsça dâl (د) bâbı

5589	1	**378**	**dümû**	دُومُو	İki bölük saç ki iki tarafa sarkar, **rasleyn**.	Farsça dâl (د) bâbı
5590	1	**378**	**dümûy**	دُومُوىْ	Sakalı kırgıl adam yani sakalın bir miktarı ağarmış ola, **vaḫṭa**.	Farsça dâl (د) bâbı
5591	1	**378**	**dümûye**	دُومُويَه	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça dâl (د) bâbı
5592	1	**378**	**dümîḫ**	دُومِيخْ	İki kutub dedikleri yıldızlar ki biri **ḳuṭb-ı şimâlî** ve biri **ḳuṭb-ı cenûbî**dir, Türkîde demir kazık dedikleridir.	Farsça dâl (د) bâbı
5593	1	**378**	**dümîn**	دُومِينْ	İkinci olan, **ṣânî**.	Farsça dâl (د) bâbı
5594	1	**378**	**(dûn)**	(دُونْ)	Kendi nevine nispet ile alçak olan, **süfle,** edna, deni ve gayrı, maada, başka.	Farsça dâl (د) bâbı
5595	1	**379**	**devende**	دَوَنْدَه	Koşucu, seğirtici olan, **vâṣim**.	Farsça dâl (د) bâbı
5596	1	**379**	**dünîm**	دُونِيمْ	İkiye bölünmüş, iki parça edilmiş olan, **tanṣîf**.	Farsça dâl (د) bâbı
5597	1	**379**	**divit**	دَوِيتْ	Kalem ve mürekkep hıfzına mahsus bir nevi yazı takımı, **devât**.	Farsça dâl (د) bâbı
5598	1	**379**	**dülît**	دُولِيتْ	İki yüz adedi, dü-sad, **mi'eteyn**.	Farsça dâl (د) bâbı
5599	1	**379**	**devîden**	دَوِيدَنْ	Seğirtmek manasına masdar-ı lâzımdır, **rakż** manasına.	Farsça dâl (د) bâbı
5600	1	**379**	**deh**	دَهْ	Sayıda on adedi.	Farsça dâl (د) bâbı
5601	1	**379**	**dih**	دِهْ	Verici, **muʿṭî**, bahşende, bahşedici olan ve köy, karye.	Farsça dâl (د) bâbı
5602	1	**379**	**(deha)**	(دَها)	Akil, zeyrek, cin fikirli olmak, pek tedbir sahibi olmak ve kâr-şinâs olan,	Farsça dâl (د) bâbı
5603	1	**379**	**dehâr**	دَهَارْ	Mağara, **ġâr** ve dağ başlarında sofa gibi olan yerler.	Farsça dâl (د) bâbı
5604	1	**379**	**dehâz**	دَهَازْ	Bülent, avaz, nara, **ṣâḫa(t)**.	Farsça dâl (د) bâbı
5605	1	**379**	**dehân**	دَهَانْ	Ağız, **fem**.	Farsça dâl (د) bâbı
5606	1	**379**	**dehânec**	دَهَانَجْ	İki hörgüçlü deve ki ekser damızlık için saklayıp dişi develere çekerler, Türkîde buğur derler, Arabîde **netâc** derler.	Farsça dâl (د) bâbı
5607	1	**379**	**dehândere**	دَهَانْ دَرَه	Esnemek, hamyâze, **teṣâ'üb** ve daima ağzını açık tutan ve her işittiği sözü söyleyen.	Farsça dâl (د) bâbı
5608	1	**379**	**dihḫüdâ**	دِهْ خُدا	Sâhib-i kariye ve re'îs-i karye.	Farsça dâl (د) bâbı
5609	1	**379**	**dehdâden**	دَهْدَادَنْ	Sövmek, **şetm** ve karşı söylemek, nefrin etmek.	Farsça dâl (د) bâbı
5610	1	**380**	**(dehr)**	(دَهْر)	Zaman, müddet, ahit ve ebet, bilâ-nihâye olan zaman.	Farsça dâl (د) bâbı
5611	1	**380**	**dehre**	دَهْرَه	Baltadan küçük keskin ucu orak gibi eğri demir alettir ki onunla iri ağaçların kurularını ve dallarını keserler ve kasap satırı, **mincel**.	Farsça dâl (د) bâbı
5612	1	**380**	**dihiş**	دِهِشْ	Vermek, **ita** etmek.	Farsça dâl (د) bâbı
5613	1	**380**	**dehşet**	دَهْشَتْ	Akıl şaşırmak, korkmak, **ḫavf**, kendini kaybetmek, medhûş ve bî-hûş ve hayran olmak.	Farsça dâl (د) bâbı
5614	1	**380**	**dihḳân**	دِهْقَانْ	Köylü, **ḳurevî**, çiftçi.	Farsça dâl (د) bâbı
5615	1	**380**	**(dehḳân)**	(دَهْقَانْ)	Köy başı, re'îs-i karye.	Farsça dâl (د) bâbı
5616	1	**380**	**dihek**	دِهَكْ	Küçük karye, ahirinde olan kâf (ك) tasgîrdir, **ḳarye-i ṣaġîr** manasına.	Farsça dâl (د) bâbı
5617	1	**380**	**dühl**	دُهْل	Davul, **ṭabûl**.	Farsça dâl (د) bâbı

5618	1	**380**	**dühülbân**	دُهُلْبَانْ	Davul çalıcı, **ṭabbûl**.	Farsça dâl (د) bâbı
5619	1	**380**	**dehle**	دَهْلَه	Hasır otu, **berdî**, ve kandıra denilen ot.	Farsça dâl (د) bâbı
5620	1	**380**	**dehliz**	دِهْلِيزْ	Kapı ile ev arasında olan uzun yer, üstü örtük olsun gerek olmasın ve iki kapı aralığı, **dehlîz**.	Farsça dâl (د) bâbı
5621	1	**380**	**dehüm**	دَهُمْ	Sayıda onuncu olan, **ʿâşir**.	Farsça dâl (د) bâbı
5622	1	**380**	**dehmest**	دَهْمَسْت	Bir ağaçtır, ateşe yandıkta hoş rayihası çıkar, **ġâd**, daima taze ve yeşil olur.	Farsça dâl (د) bâbı
5623	1	**380**	**dehen**	دَهَنْ	Dihân, ağız, **fem**.	Farsça dâl (د) bâbı
5624	1	**380**	**dehenbend**	دَهَنْ بَنْد	Zenân sokağa çıktıkta ağızlarına bağladıkları yaşmak, **liṯâm**.	Farsça dâl (د) bâbı
5625	1	**380**	**dehende**	دَهَنْدَه	Mefʿûl ve müstamel olan oğlan veya avrat, maʿnâ-yı lafzîsi "verici" demektir, **mefʿûl**.	Farsça dâl (د) bâbı
5626	1	**381**	**dehûn**	دَهُونْ	Ezber okumak, ezberlemek, **ḥıfẓ**.	Farsça dâl (د) bâbı
5627	1	**381**	**dehhezâr**	دَهْهَزَارْ	On bin adedi, **ʿaşerate âlâf**.	Farsça dâl (د) bâbı
5628	1	**381**	**dihîd**	دِهِيدْ	Sîğa-i emrin cemidir "vurunuz, **iḍribû**" manasına yahut "ver" manasına olan dih lafzının cemidir, "veriniz, **uʿtû**" manasına.	Farsça dâl (د) bâbı
5629	1	**381**	**dehyek**	دَهْيَكْ	Onda bir olan, **ʿuşr**.	Farsça dâl (د) bâbı
5630	1	**381**	**dehîm**	دَهِيمْ	Taç, **iklîl**.	Farsça dâl (د) bâbı
5631	1	**381**	**dihîm**	دِهِيمْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça dâl (د) bâbı
5632	1	**381**	**dehîne**	دَهِينَه	Sütten hasıl olan, ağız, füle, **libâʾ**	Farsça dâl (د) bâbı
5633	1	**381**	**dehyûde**	دَهْيُودَه	Onda bir olan **ʿuşr**.	Farsça dâl (د) bâbı
5634	1	**381**	**(diyar)**	**(**دِيَارْ**)**	Vilayet, ülke.	Farsça dâl (د) bâbı
5635	1	**381**	**diba**	دِيبَا	Altın ve gümüş tel ile dokunmuş bir nevi ipek kumaş, **sündüs**.	Farsça dâl (د) bâbı
5636	1	**381**	**dibace**	دِيبَاجَه	Yüz, **vecih** ve bekâk, had ve kitap evvelinde yazılan hamdele ve tasliye ve sitayiş ve kitabın vecih ve sebeb-i tahrîrini havi olan ve mektup evveli ve yazıp tertip edici olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5637	1	**381**	**(deycûr)**	**(**دَيْجُورْ**)**	Pek ziyadesiyle karanlık olan, **muẓlim**, mesela **şeb-deycûr** karanlık gece demektir, **leyl-i muẓlime** manasına.	Farsça dâl (د) bâbı
5638	1	**381**	**dîcûr**	دِيجُورْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça dâl (د) bâbı
5639	1	**381**	**dîd**	دِيدْ	"Gördü, **raʾâ**" manasına fiʿl-i mâzîdir.	Farsça dâl (د) bâbı
5640	1	**382**	**dîdâr**	دِيدَارْ	Yüz, **vecih**, çehre, lehçe ve göz ve görücülük, kuvvet-i bâsire ve be-dîdâr olan, zahir olan ve görmek ve görüşmek, mülakat etmek, buluşmak.	Farsça dâl (د) bâbı
5641	1	**382**	**dîde-bân**	دِيدَبَانْ	Gözcü, gözetici olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5642	1	**382**	**dîdegân**	دِيدَكَانْ	Görücüler, gözcüler, **nâẓirûn**.	Farsça dâl (د) bâbı
5643	1	**382**	**dîden**	دِيدَنْ	Görmek, **ruʾyet**.	Farsça dâl (د) bâbı
5644	1	**382**	**dîde**	دِيدَه	Göz, çeşm, **ʿayn** ve görmüş, tecrübesi sebekat etmiş olan ve gözetici olan.	Farsça dâl (د) bâbı

5645	1	**382**	**dîdebân**	دِيدَبَانْ	Bekçi, gözetici, **naẓır** ve haraç yahut gümrüğe müteallik bazı hususa memur bir nevi devlet bendesi.	Farsça dâl (د) bâbı
5646	1	**382**	**dîde-i bînâ**	دِيدَهِبِينَا	Görücü göz, **bâṣıra**.	Farsça dâl (د) bâbı
5647	1	**382**	**dîdegâh**	دِيدَهگَاهْ	Gözcü, **naẓır**, bekçi durup bakacak ve bekleyecek yer.	Farsça dâl (د) bâbı
5648	1	**382**	**dîdegüşâ**	دِيدَهگُشَا	Göz açıcı olan, **kâşifü'l-ʿayn**.	Farsça dâl (د) bâbı
5649	1	**382**	**dîdegüşûd**	دِيدَهگُشُودْ	Gözü açık olan, **mekşûfü'l-ʿayn**.	Farsça dâl (د) bâbı
5650	1	**382**	**dîdevân**	دِيدَهوَانْ	Dîde-bân gibi bekçi, gözetici, **nazır** manasına.	Farsça dâl (د) bâbı
5651	1	**382**	**deyr**	دَيْر	Nasrânî manastırı, **kelîsâ** [kilise]	Farsça dâl (د) bâbı
5652	1	**382**	**dîrpâ**	دِيرْپَا	Çıyan tabir olunan haşerât-ı arzdan bir hayvan, **şebeş**..	Farsça dâl (د) bâbı
5653	1	**382**	**dîrbâr**	دِيرْبَارْ	Uzun yol, **ṭârîk-i ṭavîl** ve ırak zaman ve tekrar manasına.	Farsça dâl (د) bâbı
5654	1	**382**	**dîrbâr**	دِيرْبَارْ	**Dünya**, zaman ve çoktan olan ve tavl-i zamân.	Farsça dâl (د) bâbı
5655	1	**383**	**deyr-i menât**	دَيْرِمَنَاتْ	Bir meşhur kilisedir ki serâpâdır ve duvara nukûş ve tesâvir ile münakkaştır derler, Nasârî zeʿamlarınca yüz on üç mürsel-, nebînin tasvirin eylemişlerdir.	Farsça dâl (د) bâbı
5656	1	**383**	**dî-rûz**	دِيرُوزْ	Dün, dünki gün, **ems**.	Farsça dâl (د) bâbı
5657	1	**383**	**dî-rîn**	دِيرِينْ	Eski, **ḳadim**, çoktan olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5658	1	**383**	**dîrîne**	دِيرِينَه	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Farsça dâl (د) bâbı
5659	1	**383**	**dî-şeb**	دِيشَبْ	Dün gece, **leylet-i ems**.	Farsça dâl (د) bâbı
5660	1	**383**	**dîk**	دِيكْ	Tencere, çömlek, kazan, **heyṭale**, **ḳıdr**, **mircel**.	Farsça dâl (د) bâbı
5661	1	**383**	**dîgâne**	دِيگَانَه	Kablumbağa denilen hayvan, **sülaḥfâ'**	Farsça dâl (د) bâbı
5662	1	**383**	**dîgüpâ**	دِيگپَا	Sacayağı ki demirden üç ayaklı edip tencere ve kazan altına korlar.	Farsça dâl (د) bâbı
5663	1	**383**	**dîgpâye**	دِيگپَايَه	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Farsça dâl (د) bâbı
5664	1	**383**	**diğer**	دِيگَرْ	Başka, **ġayr**, âhar, sair ve tekrar olan nesnenin ikincisi.	Farsça dâl (د) bâbı
5665	1	**383**	**dîger-bâr**	دِيگَرْبَارْ	Başka vakit, başka defa, **vaḳt-i âḫar**.	Farsça dâl (د) bâbı
5666	1	**383**	**dîger-rûz**	دِيگَرْرُوزْ	Yarından sonraki gün, **baʿde'l-ġad**.	Farsça dâl (د) bâbı
5667	1	**383**	**dîger-şeb**	دِيگَرْشَبْ	Evvel ki gece, **evvel-i ems**.	Farsça dâl (د) bâbı
5668	1	**383**	**dîger-gûn**	دِيگَرْگُونْ	Bozuk, bozulmuş, **menḳûż,** harap olmuş olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5669	1	**383**	**dîkşeb**	دِيكْشَبْ	Evvelki gece, **evvel-i ems**.	Farsça dâl (د) bâbı
5670	1	**383**	**dîkgîr**	دِيكْ گِيرْ	Kazan ve çömlek ve testi ve emsali misilli nesnelerin kulpu, **ʿurve**(t).	Farsça dâl (د) bâbı
5671	1	**383**	**dîlpâye**	دِيلْپَايَه	Sucuk, **ḥaviyye(t)**, gerek ceviz gerek bademli ve gerek fındıklı olsun ve dolmuş mumbar.	Farsça dâl (د) bâbı
5672	1	**384**	**dîm**	دِيمْ	Çehre, **vecih** ve sahtiyân.	Farsça dâl (د) bâbı
5673	1	**384**	**dîn**	دِينْ	Karîbe işarettir "bu" demek manasına hâẕa (هٰذَا) gibi.	Farsça dâl (د) bâbı
5674	1	**384**	**(dinar)**	**(**دِينَارْ**)**	Evzânda bir miskal vezni olan ve bir nevi eski zaman sikkeli altın.	Farsça dâl (د) bâbı
5675	1	**384**	**dînperver**	دِينْ پَرْوَرْ	Din ve millete yardım ve muzâherat edici olan, **muʿînü'd-dîn**.	Farsça dâl (د) bâbı

5676	1	**384**	**dînpenâh**	دِينْپَنَاهْ	Din ve millete himaye ve sıyanet edici olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5677	1	**384**	**dindar**	دِينْدَارْ	Dininde kavi ve ayininde daim olup günahkâr olmayan, **sâḥib-i dîn**.	Farsça dâl (د) bâbı
5678	1	**384**	**dînşiken**	دِينْ شِكَنْ	İfsat edip dinden çıkarıcı olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5679	1	**384**	**dînver**	دِينْوَرْ	Sırat manasına.	Farsça dâl (د) bâbı
5680	1	**384**	**dîv**	دِيوْ	**Şeyṭan**, iblis, ifrit.	Farsça dâl (د) bâbı
5681	1	**384**	**duvar**	دِيوَارْ	Taş vesair eşyadan inşa olunan, hâʾit, **cidâr**.	Farsça dâl (د) bâbı
5682	1	**384**	**dîv âbâd**	دِيوْآبَادْ	Harap mekân ki sekenâ-yı beni âdem olmamaktan kinayedir.	Farsça dâl (د) bâbı
5683	1	**384**	**dîvâr-bînî**	دِيوَارْبِينِى	Burnun ortasında olan perde, burun direği, **ʿarteme**.	Farsça dâl (د) bâbı
5684	1	**384**	**divan**	دِيوَانْ	Padişah ve vüzera ve ricâl-i kibârın büyük meclisi ve mahal-i daʿvâ ve şairin şiir mecmuası ki derununda olan gazellerin aruz ve darbları sıra ile elif (ا) harfinden başlayıp tâ yâ (ي) harfine varınca cemʿ-i hurûf üzere tertip olunur.	Farsça dâl (د) bâbı
5685	1	**384**	**divanḫane**	دِيوَانْخَانَه	Divan kurulacak büyük oda ve divana mahsus olan bina ve konak ve saraylarda odalar haricinde olan büyük meydanlı mahal.	Farsça dâl (د) bâbı
5686	1	**385**	**divane**	دِيوَانَه	Deli, **mecnun**, meczup olan.	Farsça dâl (د) bâbı
5687	1	**385**	**dîvâneseg**	دِيوَانَەسَگْ	Kuduz olan köpek, **kelbü'l-kelb**.	Farsça dâl (د) bâbı
5688	1	**385**	**dîvânî)**	(دِيوَانِى	Divan kaleminde ekseriya ferman tahriri için istimal olunan hat.	Farsça dâl (د) bâbı
5689	1	**385**	**dîvbâd**	دِيوْبَادْ	Kasırğa tabir olunan şedit rüzgâr, **zevbaʿa(t)**.	Farsça dâl (د) bâbı
5690	1	**385**	**dîvbeḫûrîde**	دِيوْبَخُورِيدَه	Cin tutmuş olan adam, **maṣrûʿ**.	Farsça dâl (د) bâbı
5691	1	**385**	**dîvḫâr**	دِيوْخَارْ	Sanavber denilen ağaç, **ʿavsec**.	Farsça dâl (د) bâbı
5692	1	**385**	**dîvdârû**	دِيوْدَارُو	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça dâl (د) bâbı
5693	1	**385**	**dîvdest**	دِيوْدَسْت	İşinde dikkatli olan, **muḳdim** ve tekâsül etmeyen adam.	Farsça dâl (د) bâbı
5694	1	**385**	**dîvsâr**	دِيوْسَارْ	Bed-huy ve zişt olan, **ḳabîḥ**.	Farsça dâl (د) bâbı
5695	1	**385**	**dîvfersâ**	دِيوْفَرْسَا	Uçuklamış yani dudağında kabarcık gibi nesneler zahir olmak, tebhâle, **ʿuḳbûle(t)**	Farsça dâl (د) bâbı
5696	1	**385**	**dîvfersây**	دِيوْفَرْسَاىْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça dâl (د) bâbı
5697	1	**385**	**dîvkendüm**	دِيوْكَنْدُمْ	Çavdar denilen habbe ki arpaya müşabihtir, **ʿales**.	Farsça dâl (د) bâbı
5698	1	**385**	**dîvgüvâr**	دِيوْگُوَارْ	Geç hazım olunan nesne.	Farsça dâl (د) bâbı
5699	1	**385**	**dîvlâḫ**	دِيوْلَاخْ	İmaret ve şenlikten ırak olup meskun olmayan mahal lâḫ (لَاخْ) ki her ismin ahirine lâhak ola, tevfîr ve mekân manasın(ı) ifade eder, taşlı yere senglâḫ denildiği gibi harabe ve hali yerlerde dîv (ديو) yani şeytan olduğu ecilden dîv yeri ve dîvî çok demek olur.	Farsça dâl (د) bâbı
5700	1	**386**	**dîh**	دِيهْ	Köy, dih, **ḳarye**.	Farsça dâl (د) bâbı
5701	1	**386**	**dîhim**	دِيهِمْ	Padişaha mahsus olan altın ve mücevher, taç, **iklîl**.	Farsça dâl (د) bâbı

	1	386		بَابُ الرَّاءِالْمُهْمَلَةِ مِنَ الْفَارِسِيَّةِ		Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5702	1	386	**râ**	رَ	İşbu harf-i râʾ-i mühmele tertîb-i hurûf-ı Osmâniyyede on ikinci harf olup hesaba ve ulûma dair olan kütüb ve resâʾilde iki yüz adedine ve mektup ve evrâk-ı sâʾire tarihlerinde rebiülahire alamet ve işaret olur.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5703	1	386	**râbıṭa-bend**	رَابِطْ بَنْد	Bağ bağlayıcı rabt edici olan, **râbiṭ**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5704	1	386	**(râtib)**	(رَاتِبْ)	Rızık, nafaka-i muʿayyine, maaş ve mahiye, tayin.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5705	1	386	**râtibe-ḫûr**	رَاتِبَه‌خُورْ	Maaş ve mahiye sahibi olan, **ehl-i maʿâş**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5706	1	386	**râtyân**	رَاتْيَانْ	Çam sakızı, **ḳalfûniyâ**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5707	1	386	**râtyâne**	رَاتْيَانَه	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5708	1	386	**(raḥat)**	(رَاحَتْ)	Dinlenmek, asayiş.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5709	1	386	**râdbû**	رَادْبُو	Ud ağacı, **ʿûd**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5710	1	386	**râdmeniş**	رَادْمَنِشْ	Sehî ve civanmert olan, **kerîmü'ṭ-ṭabʿ**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5711	1	386	**râz**	رَازْ	Sır, gizli saklı olan şey.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5712	1	386	**râzdân**	رَازْدَانْ	Sır bilici, esrara vâkıf olan kimse.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5713	1	387	**râziyâne**	رَازِيَانَه	Rezene tabir olunan ot, **besbâs**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5714	1	387	**râs**	رَاسْ	Gelincik tabir olunan hayvan. **merʿûb**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5715	1	387	**rast**	رَاسْت	Doğru olan, **müstakim** ve gerçek, sahih, sadık olan ve sıdk, sıhhat, istikamet, doğruluk.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5716	1	387	**râsitâ**	رَاسِتَا	Övmek, sitayiş, **medih**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5717	1	387	**râstân**	رَاسْتَانْ	Doğru olan kimseler, **müstaḳîmûn**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5718	1	387	**râstbîn**	رَاسْتبِينْ	Her şeyin hak ve doğrusu görüp fark edici olan kimse, **ehl-i diḳḳat**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5719	1	387	**râstreviş**	رَاسْت رَوِشْ	Doğru hareket edici olan, **müṣṭakîmü'l-evżâʿ**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5720	1	387	**râstkâr**	رَاسْتكَارْ	Doğru adam, **ehl-i istiḳâmet**, dindar ve aʿmâl-i sâliha sahibi ve müstakîmü'l-etvâr olan.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5721	1	387	**râstgû**	رَاسْتگُو	Doğru söyler olan, **ṣâdiḳu'l-ḳavl**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5722	1	387	**râstî**	رَاسْتِى	Doğruluk, **istiḳamet** ve gerçeklik, sıhhat, sadakat, sıdk.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5723	1	387	**râsḫut**	رَاسْخُتْ	Rastık taşı, **rû-saḫtec**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5724	1	387	**râsen**	رَاسَنْ	Endez denilen ot, **ḳulmûḫ**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5725	1	387	**râsû**	رَاسُو	Gelincik tabir olunan hayvan, **merʿûb**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5726	1	387	**râġ**	رَاغْ	Dağ tepesi, **şâhiḳ** ve dağ eteği.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5727	1	387	**râm**	رَامْ	İtaatli, minkâd olan, muti, itaat ve inkıyat edici olan ve ayyaş ve hoş-hâl ve ârâm ve şâdî.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5728	1	387	**râmişger**	رَامِشْگَرْ	Irlayıcı, nağme-perdâz olan, **mutrib.**	Farsça noktasız ra (ر) bâbı

5729	1	**388**	**râmişgû**	رَامِشْگُو	Çalgı çalıp ırlayıcı olan, **muḫangir**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5730	1	**388**	**rân**	رَانْ	Uyluk, bacak, **faḫẕ**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5731	1	**388**	**rânden**	رَانْدَنْ	Sürmek, sürgüne göndermek, **nefy**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5732	1	**388**	**rânîn**	رَانِينْ	Şalvar, çakşır, tuman **şaḫşîr**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5733	1	**388**	**râvaḳ**	رَاوَقْ	Gümeçten sızılıp akan saf bal, revâk, **ʿasel-i muṣaffâ**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5734	1	**388**	**râvend**	رَاوَنْد	Malum bir nevi müshilce deva, **ḳûrḥâ**, âlâsı vilâyet-i Çin'de olandır, Rum diyarında dahi olur.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5735	1	**388**	**râḥ**	رَاهْ	Yol, **tarîḳ**, cadde.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5736	1	**388**	**râh âver**	رَاهْ آوَرْ	Yolcu, **ibnü's-sebîl**, yola gidici.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5737	1	**388**	**râh âverd**	رَاهْ آوَرْد	Armağan, **tuḥfe**, hediye, ekser misafirinden vilayetlerine gelen kimseler, ahbaba ve kibara armağan verdikleri ecilden râh-averd dediler.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5738	1	**388**	**(rahip)**	**(**رَاهِبْ**)**	Nasârâ papası, manastırda oturur olan.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5739	1	**388**	**rehber**	رَاهْبَرْ	Kılavuz, rehber, **delil**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5740	1	**388**	**râhbân**	رَاهْبَانْ	Yol bekçisi olan.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5741	1	**388**	**râhbend**	رَاهْبَنْد	Yol kesici, **kuṭṭâʿ-i tarîḳ** ve baç alıcı.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5742	1	**388**	**râh-ı ḥâciyân**	رَاهِحَاجِيَانْ	Hacılar yolu, saman uğrusu, kehkeşan, **ḳavs-ı ḳuzaḥ**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5743	1	**388**	**râhdân**	رَاهْدَانْ	Yol bilici, kılavuz, **delil**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5744	1	**388**	**râh-ı dîn**	رَاهِدِينْ	Şerîʿat-ı Mustafa aleyhisselam.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5745	1	**388**	**râhrev**	رَاهْرَوْ	Yola gidici, yolcu, **ibnü's-sebîl**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5746	1	**389**	**râhzen**	رَاهْزَنْ	Yol kesici, haydut, aleme hasar edici, **ḳâṭiʿu't-ṭarîḳ**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5747	1	**389**	**râhzenî**	رَاهْزَنِى	Yol kesicilik, haydutluk.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5748	1	**389**	**râhnâme**	رَاهْنَامَه	Yol göstermek için tersim olunan kâğıt pusula, **rahnâmec**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5749	1	**389**	**râhnümâ**	رَاهْنُمَا	Kılavuz, yol gösterici, **delil**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5750	1	**389**	**râhnümûn**	رَاهْنُمُونْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5751	1	**389**	**râhnümây**	رَاهْنُمَايْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5752	1	**389**	**râhneverd**	رَاهْنَوَرْد	Yorga ve eşkinli olan at, **çehîz**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5753	1	**389**	**rahvan**	رَاهْوَانْ	Yol gitmek için rahat ve kolay bir nevi bârgîr yürümesi ve o vecihle yürüyen bârgîr.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5754	1	**389**	**(rây)**	**(**رَايْ**)**	Hindistan padişahı.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5755	1	**389**	**râyet**	رَايَتْ	Sancak, bayrak, **alem**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5756	1	**389**	**(râyic)**	**(**رَايِجْ**)**	Geçer akçe, sere, geçmez akçeye nâ-sere denir.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5757	1	**389**	**rây-i gân**	رَايِگَانْ	Bâd-ı hevâ, heft ve meccânen ve zahmetsiz ve karşılığı verilmeyerek ele geçen nesne, ucuz nesne, **raḥîş**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5758	1	**389**	**rây-i gâne**	رَايِگَانَه	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktasız ra (ر) bâbı

5759	1	389	**râye**	رَايَه	Bir nevi kabarcıktır ki ekser etfâlin başında ve yüzünde zahir olur, **ṣaʿḳa(t)**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5760	1	389	**rubâ**	رُبَا	Kapıcı, çalıcı, alıp götürücü olan, **dilrubâ** gönül kapıcı, güzel, hûb olan, **âhen-rubâ** mıknatıs taşı ki demiri çekip cezbeder, **keh-rubâ** çubuk ağızlığı yaptıkları sarı ve zî-kıymet nesne ki çuka üzerine süründükte çöp ve hasır parçasını kapıp cezbeder.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5761	1	390	**(rebap)**	**(**رَبَابْ**)**	Bir nevi çalgı ve saz ismidir, tambur şeklinde ve kısa saplı olur.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5762	1	390	**rubâb**	رُبَابْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5763	1	390	**ribâḫûr**	رِبَاخُورْ	Muameleci, ödünç akçeye faiz alan kimse.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5764	1	390	**rubâh**	رُبَاهْ	Tilki denilen hayvan, **ṣaʿleb**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5765	1	390	**renc**	رَنْج	Bayılıp bî-hod olmak, kendini kaybetmek, **ġaş**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5766	1	390	**rubûde**	رُبُودَه	Kapılmış, çalınmış olan, **meslûb**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5767	1	390	**rebûn**	رَبُونْ	Ehl-i dükkân ve erbâb-ı sanâyiʿ siftah tabir eyledikleri manayadır, **iftitâḥ** yani iptida vaki olan bey ü şirâda olan fayda.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5768	1	390	**ratb**	رَتْب	Dirlik, zindegânî, **teʿayyüş**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5769	1	390	**ruḫ**	رُخْ	Yanak, ruhsâr, **ḫadd**, çehrenin göz ve çene ve kulak beyninde olan kıtası ve satranç oyununda muteber bir pulun ismidir ve tâc-ı pâdişâhân-ı selef.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5770	1	390	**(ruḫâm)**	**(**رُخَامْ**)**	Beyaz ve saf mermer taşı.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5771	1	390	**raḫt**	رَخْت	Urba, elbise, **eṣvap** ve tecmilât ve ata örtünecek bir nevi takım ve yol ve sefer ve hane takımı ve gam, gussa, endûh ve bir adama kifayet edecek taam.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5772	1	390	**raḫtḫâne**	رَخْت خَانَه	Ev esbabı, hanede bulunan eşya.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5773	1	390	**ruḫsâr**	رُخْسَارْ	Yanak, çehre, rah, **hadd**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5774	1	390	**ruḫsâre**	رُخْسَارَه	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5775	1	390	**ruḫsûdegî**	رُخْسُودَگِی	Hürmet ve itaate alamet olmak üzere yüzünü yere sürmek, **ḥarḳu'l-vech**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5776	1	391	**ruḫsûde**	رُخْسُودَه	Hürmet ve ve itaate alamet olarak yüzü yere sürülmüş olan, **maḥrûḳu'l-vech**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5777	1	391	**raḫş**	رَخْش	At, esb, **feres** ve ziya ve pertev ve kavs-ı kuzah ve aks.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5778	1	391	**raḫşân**	رَخْشَانْ	Parlak, taban, ışıldayıcı olan, **bârik**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5779	1	391	**raḫşende**	رَخْشَنْدَه	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5780	1	391	**raḫşîden**	رَخْشِيدَنْ	Parlak, tâbân olmak, yıldıramak, **teberruḳ**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5781	1	391	**raḫne**	رَخْنَه	Gedik, **furża**, yırtık ve yıkık olan mahal, halel.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5782	1	391	**raḫnedâr**	رَخْنَه‌دَارْ	Yırtık, yıkık, halel-pezîr olan, **ḫârûḳ**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5783	1	391	**raḫne kerden**	رَخْنَه‌كَرْدَنْ	Kedmek, gedik etmek, **teşlîm**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5784	1	391	**raḫîden**	رَخِيدَنْ	Solumak, ağır nesne kaldırdıkta yahut süratle yürüdükte yorulup tez tez nefes almak, **teneffüs**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5785	1	391	**rez**	رَزْ	Üzüm ağacı, asma, **kerm** ve bağ ve renk.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı

5786	1	391	**rezbân**	رَزْبَانْ	Bağcı, bağ bekçisi olan, **nâṭûr**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5787	1	391	**rezbur**	رَزْبُرْ	Bağ budayacak küçük eğri demir ki tahre derler, **mincel**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5788	1	391	**rezdaḳ**	رَزْدَقْ	Birbiri yanına durmuş olan saf ve sıra ile dikilmiş ağaç.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5789	1	391	**rezm**	رَزْم	Cenk, kavga, kıtâl, **muḥarebe** ve odun, hîzem, hatab.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5790	1	391	**rezmgâh**	رَزْمگَاهْ	Muharebe yeri, cenk meydanı, **ma'rake**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5791	1	391	**rezîn**	رَزِينْ	Ağır, ṣaḳîl ve vakar ve temkin sahibi olan, hafif ve akılsız olmayan.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5792	1	392	**res**	رَسْ	Yetişici, ulaşıcı, **vâṣıl**, **destiras** eli ve gücü yetişip nail veya kadir olan, **feryâdres** mazlumun feryadına yetişmekle, yardıma gelici olan, **nîmres** yarı yarıya yetişmiş ham ve nâ-puhte olan.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5793	1	392	**resâ**	رَسَا	Yetişici, ulaşıcı, vârid olucu olan, **vâṣıl** ve bisyâr, çok, **keṣîr**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5794	1	392	**risâletpenâh**	رِسَالَتْپَنَاهْ	Peygamberimiz alehisselam, nebi, **resul**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5795	1	392	**rasân**	رَسَانْ	Götürücü eriştirici, ulaştırıcı, **mûṣıl**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5796	1	392	**resânden**	رَسَانْدَنْ	Erişmek, ulaşmak, **teveṣṣül**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5797	1	392	**rasânîden**	رَسَانِيدَنْ	Erişdirmek, ulaştırmak, **îṣâl**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5798	1	392	**resâ'î**	رَسَائِى	**Aḳıl**, feraset, dirayet, zekâvet.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5799	1	392	**rusbî**	رُسْبِى	Orospu denilen avrat, haram erkekle zina eden **faḥişe**, kahpe.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5800	1	392	**rastâḫîz**	رَسْتَاخِيزْ	Kıyamet, **maḥşer**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5801	1	392	**rustâḳ**	رُسْتَاقْ	Şehrin etrafında olan köyler ki mecmuu bir kaza olur ve pazar yeri.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5802	1	392	**rusteḫîz**	رُسْتَخِيزْ	Mahşer, **ḳıyamet**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5803	1	392	**restegân**	رَسْتَگَانْ	Reste ve azade ve kurtulmuş olanlar, **maḫlûṣûn**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5804	1	392	**rüstem**	رُسْتَمْ	İran'da meşhur âlim bir pehlivan ismidir, şehnâme'de mezkurdur.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5805	1	392	**resten**	رَسْتَنْ	Kurtulmuk, halas olmak, **fevz**, necat bulmuk.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5806	1	392	**rusten**	رُسْتَنْ	Bitmek, ot vesaire yerden hasıl olmak, **nebt**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5807	1	393	**reste**	رَسْتَه	Kurtulmuş, halas bulmuş olan, **maḫlûṣ**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5808	1	393	**ruste**	رُسْتَه	Bitmiş, büyümüş, neşv ü nemâ bulmuş olan, **menbût**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5809	1	393	**restekâr**	رَسْتَهكَارْ	Kurtulmuş, halas bulmuş olan, **maḫlûṣ**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5810	1	393	**restekârî**	رَسْتَهكَارِى	**Ḫalas**, necat, kurtulmak.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5811	1	393	**restî**	رَسْتِى	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5812	1	393	**rusdâḳ**	رُسْدَاقْ	Çarşı ve pazarı olan büyük köy, **ḳaża**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5813	1	393	**rusdaḳ**	رُسْدَقْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5814	1	393	**(resim)**	**(رَسْم)**	Kaide, kanun, âdet, deʾb, usül, tarz ve ruşen ve bir nesnenin bir satıh üzerine yapılan şekil ve heyeti ve vergi, teklif ve alay, tantana ve saltanat ile alenen icra olunan husus.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5815	1	393	**rismân**	رِسْمَانْ	İp, halat, hayt, **ḥabl**, sicim.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı

5816	1	**393**	**resen**	رَسَنْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5817	1	**393**	**resenbâz**	رَسَنْبَازْ	İp üzerinde oynayan cambaz, **pehlivan**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5818	1	**393**	**resentâb**	رَسَنْتَابْ	İp bükücü, **ḥabbâl**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5819	1	**393**	**rüsvâ**	رُسْوَا	Nas indinde rezil ve bî-iʿtibâr olan, **ẕelil**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5820	1	**393**	**rüsvây**	رُسْوَایْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5821	1	**393**	**rüsvâ kerden**	رُسْوَاکَرْدَنْ	Nas indinde rezil etmek, **ifżâḥ**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5822	1	**393**	**rüsvâ'î**	رُسْوَائِی	Rüsvalık, **reẕalet**, namus ve ırz ve itibardan düşmek.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5823	1	**393**	**resîd**	رَسِیدْ	Defterden bozmak ve alınmıştır diye bir meblağ akçeye mukabil defterde bir nevi işaret.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5824	1	**394**	**resîdegî**	رَسِیدَگِی	Ermişlik, yetişmişlik, **büluğ**, baliğ olmak.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5825	1	**394**	**resîden**	رَسِیدَنْ	Erişmek, yetişmek, **tevaṣṣül**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5826	1	**394**	**resîde**	رَسِیدَه	Ermiş, yetişmiş olan ve hadd-i bülûğa vâsıl olmuş olan, **baliğ**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5827	1	**394**	**resîmân**	رَسِیمَانْ	İp, halat, sicim, **ḥayl**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5828	1	**394**	**rişten**	رِشْتَنْ	Eğirmek, iplik ve yün bükmek.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5829	1	**394**	**rişte**	رِشْتَه	İplik ve ibrişim teli, **ḫayt** ve erişte denilen taam, **ıṭriyye**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5830	1	**394**	**reşḥapâş**	رَشْحَه‌بَاشْ	Damla serpici olan, **râşşü'l-ḳaṭreti**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5831	1	**394**	**reşḥarîz**	رَشْحَه‌رِیزْ	Damla dökücü, damlayıcı olan, **ḳaṭârân**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5832	1	**394**	**reşk**	رَشْك	Kıskanmak, gayret, **ḥased**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5833	1	**394**	**reşkârar**	رَشْكَارَرْ	Kıskançlı, hasetçi olan, **hasûd** ve gayret çekici olan.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5834	1	**394**	**reşkẖûr**	رَشْكْخُورْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5835	1	**394**	**reşkîn**	رَشْكِینْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5836	1	**394**	**reşmîz**	رَشْمِیزْ	Ağacı yer bir kurtcağızdır, ağaç kurdu derler, **eraża**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5837	1	**394**	**rişvetẖûr**	رِشْوَتْخُورْ	Rüşvet kabul eden hâkim veyahut sair zabit, **mürteşî**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5838	1	**394**	**(raṣat)**	**(**رَصَدْ**)**	Bir nesneye dikkatli bakıp ahval ve hareketini gözetmek ve o kuyudur ki erbâb-ı heyʾet bir amîk kuyu kazdırıp içine girip asumana nazar ederler tâ ki nücûm-ı sevâbit ve seyyârenin seyir ve hareketleri ne minval üzeredir görüp kitaplara yazarlar ona zeyc derler.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5839	1	**395**	**raṣatẖane**	رَصَدْخَانَه	Kevâkibin seyir ve hareketini rasat etmeğe mahsus olan bina ve mahal.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5840	1	**395**	**raṣadgâh**	رَصَدگَاهْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5841	1	**395**	**rıżâcû**	رِضَاجُو	Rıza ve hoşnutluk tahsiline say eder olan.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5842	1	**395**	**rıżâcuyî**	رِضَاجُیوِی	Rıza tahsiline say etmek.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5843	1	**395**	**rıżâmend**	رِضَامَنْد	Razı ve hoşnut olan.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5844	1	**395**	**rıżâmendî**	رِضَامَنْدِی	Razılık, hoşnutluk, **rıża**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5845	1	**395**	**raṭl**	رَطْلْ	Bir miktar vezn-i muʿayyenden ibaretdir, batman, **riṭl**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı

5846	1	**395**	**(raʿd)**	(رَعْدْ)	Gök gürüldemesi ve korkutmak, tahvîf ve tehdit etmek.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5847	1	**395**	**raʿdendâz**	رَعْدأَنْدَازْ	Gök gürüldemesi gibi savt ve seda verici olan.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5848	1	**395**	**raʿşedâr**	رَعْشَەدَارْ	Titremeye ve korkuya giriftar olan.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5849	1	**395**	**raʿşenâk**	رَعْشَەنَاكْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5850	1	**395**	**(raʿnâ)**	(رَعْنَا)	O mahbuba derler ki nazla mahbupluğun göstere, dilber, güzel, latif, pür-revnak olan.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5851	1	**395**	**raʿnâyî**	رَعْنَايِى	**Leṭafet**, revnak, güzellik	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5852	1	**395**	**raġank**	رَغَنْك	Göz ucuyla bakmak, **lahẓ**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5853	1	**395**	**raf**	رَفْ	Türkîde dahi meşhur olan evler içinde duvara mıhladıkları ensiz tahta, **raf**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5854	1	**395**	**reft**	رَفْت	Reften lafzının mazisidir, zehebe (ذَهَبَ) gibi "gitti" manasına.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5855	1	**395**	**ruft**	رُفْت	Süpürmek, süpürge ile tathîr etmek, **kens**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5856	1	**395**	**reftâr**	رَفْتَارْ	Gidiş, yürüyüş, hareket, salınmak, **ihtizâz**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5857	1	**395**	**reften**	رَفْتَنْ	Gitmek, yürümek, **ravḥ**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5858	1	**395**	**ruften**	رُفْتَنْ	Süpürmek, süpürge ile tathîr etmek.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5859	1	**396**	**rufte**	رُفْتَه	Süpürüntü, **süfâre** ve süpürülmüş olan.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5860	1	**396**	**refte refte**	رَفْتَەرَفْتَه	Gide gide, tedriç ile, **tedrîcen**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5861	1	**396**	**refû**	رَفُو	Dikişi belirsiz olan yama ve örü.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5862	1	**396**	**refûger**	رَفُوگَرْ	Örücü, belirsiz dikiş dikici, yırtık dikici, **żâfir**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5863	1	**396**	**(raḳḳaṣ)**	(رَقّاصْ)	Dönerek oynayıcı olan çengi, köçek oğlanı ve saat dürununda nöbetle sağa sola hareket eden çark veya askı.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5864	1	**396**	**(raḳṣ)**	(رَقْص)	Dönmek, semah etmek ve hora etmek, kâffe-i harekât-ı bedeniyyesini bir usule tatbiken oyun ve hareket etmek.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5865	1	**396**	**raḳṣgünân**	رَقْص كُنَانْ	**Raḳḳas**, çengi, köçek oğlanı.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5866	1	**396**	**raḳṣîden**	رَقْصِيدَنْ	Oynamak raks etmek, semaḥ.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5867	1	**396**	**(raḳam)**	(رَقَمْ)	Hesap için kullanılan yazı işareti ve ilm-i hesâb ve yazı.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5868	1	**396**	**raḳamzede**	رَقَمْزَدَه	Yazılı olan merkûm ve **muḥarrer** olan.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5869	1	**396**	**raḳamkün**	رَقَمْكُنْ	Hesap edici ve yazıcı olan.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5870	1	**396**	**(raḳip)**	(رَقِيب)	Hafız ve nigeh-bân ve cümle âlemi gözetici olan Allahüteala Hazretleri ve engel ki birinin sevdiği mahbuba yahut maşukanın sevdiği ve tercih ettiği kimse yahut tahsîl-i merâma mâni olup kendisi cer ve tahsile say eden kimsedir ve bekçi, hâris, nigeh-bân.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5871	1	**397**	**raḳîbân**	رَقِيبَانْ	Rakipler, bekçiler, **ḥârisûn**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5872	1	**397**	**raḳîme**	رَقِيمَه	Yazı, hat, çizi.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5873	1	**397**	**ruḳyeḫân**	رُقْيَەخَوانْ	Rukye ve efsun okuyucu olan.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı

5874	1	**397**	**(rikâb)**	**(رِكَابْ)**	Üzengi ki at eyerine takılıp râkibin ayağı ona vazolunur ve padişaha arz-ı husûs ve bendegî için bazen eyyâm-ı mahsûsa hulûlünde icra olunan resm-i maʿrûf.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5875	1	**397**	**rikâbdâr**	رِكَابْدَارْ	Üzengi hıfzına memur olan kimse ve saki ve at hizmetkârı.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5876	1	**397**	**reg**	رَگْ	Damar, **ʿırḳ**, vücutta olan kan damarı.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5877	1	**397**	**regzeden**	رَگْزَدَنْ	Kan almak, **faṣd**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5878	1	**397**	**regzen**	رَگْزَنْ	Kan alıcı, hacamat edici, **faṣṣâd**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5879	1	**397**	**rekîd**	رَكِيدْ	Sözü yab yab söylemek, **naġm**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5880	1	**397**	**rekîden**	رَكِيدَنْ	Söyleşmek, birbiriyle tekellüm etmek, **mücâvebe** ve kendi kendine söylenmek.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5881	1	**397**	**rem**	رَمْ	Sürü, reme, **sirb** ve ağzın dahil ve haricinde olan et.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5882	1	**397**	**rum**	رُمْ	Kasık kılı, **ʿâne**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5883	1	**397**	**remân**	رَمَانْ	Ürkek olan, **vaḥşi**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5884	1	**397**	**remânîden**	رَمَانِيدَنْ	Ürkütmek, vahşet vermek, **infâr**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5885	1	**397**	**(remed)**	**(رَمَدْ)**	Göz ağrısı, derd-i çeşm.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5886	1	**397**	**(remz)**	**(رَمْز)**	Meramını söylemeyip yalnız işaret ile ifade etmek ve manası gizli ve güç bulunur kelam ile ifâde-i merâm etmek ve mezkur kelam dahi denir.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5887	1	**398**	**remz-i şinâs**	رَمْزِشِنَاسْ	Manası gizli olan kelam ile işaretlerin mefhumuna vâkıf olan kimse, **vâḳıfu'r-remz**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5888	1	**398**	**(ramaḳ)**	**(رَمَقْ)**	Vücutta kalmış hayat bakiyesi ve son nefes ve ölmeyecek kadar olan yemek ve dirlik ve maaş.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5889	1	**398**	**rumgân**	رُمْكَانْ	Kasık kılları, **ʿâne**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5890	1	**398**	**remende**	رَمَنْدَه	Korkmuş, havf etmiş olan, **maḥûf**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5891	1	**398**	**rumûzdân**	رُمُوزْدَانْ	Gizli ve mahfi manalara vâkıf olan arif kimse.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5892	1	**398**	**rime**	رِمَه	Koyun vesair sürüsü, **sirb**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5893	1	**398**	**remîden**	رَمِيدَنْ	Korkmak, ürkmek ve bir nesneden nefret etmek, **taḥayyüş**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5894	1	**398**	**remîde**	رَمِيدَه	Korkmuş, havf etmiş olan, **ḫâʾif**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5895	1	**398**	**renc**	رَنْج	Ağrı, **eẕiyet**, dert, illet, **veca**, öfke, hışm, gazap.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5896	1	**398**	**rençper**	رَنْجبَرْ	Ağır işlere kullanılır gündelikçi adam, **ʿasîf** ve kâr ve kesbeden kimse.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5897	1	**398**	**renciş**	رَنْجِشْ	Ağrı, dert, **illet**, keder, eziyet.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5898	1	**398**	**renc keşîden**	رَنْجكَشِيدَنْ	Emek çekmek, zahmete düçar olmak, **teceşşüm**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5899	1	**398**	**rencûr**	رَنْجُورْ	Ağrı ve keder ve eziyete giriftar olan hasta ve alil olan, **mariż**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5900	1	**398**	**rencver**	رَنْجوَرْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5901	1	**399**	**rencverî**	رَنْجوَرِی	Ağrı, keder, eziyet,	Farsça noktasız ra (ر) bâbı

5902	1	**399**	**rencûrî**	رَنْجُوری	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5903	1	**399**	**rencîden**	رَنْجِيدَنْ	İncinmek, azûrde-i hâtır olmak, **teʾezzî**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5904	1	**399**	**rencîde**	رَنْجِيدَه	İncinmiş, **mütevezzî**, mükedder olan.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5905	1	**399**	**rencîdegî**	رَنْجِيدَەگی	İncinmiş olmak, kederli olmak.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5906	1	**399**	**rind**	رِنْد	Bî-kayd ve laubali olan, kayıtsız olan ve hariçte mürtekib ve günahkâr, batında ehl-i takvâ ve istikamet olan kimse ve kallâş ve bâde-hâr ve zarif olan, **ḥarîf**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5907	1	**399**	**rende**	رَنْدَه	Malum doğramacı aleti ki onunla tahta düz ve hem-vâr edilir, **randec**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5908	1	**399**	**rendîden**	رَنْدِيدَنْ	Sıyırmak ve ağaç tıraş eylemek ve kürek ile balçık kazımak, **ḥat**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5909	1	**399**	**rendîde**	رَنْدِيدَه	Rendelenmiş, rende vasıtasıyla düz ve hem-vâr kılınmış olan, **müterendec**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5910	1	**399**	**renk**	رَنْك	**Levn**, boya, beniz, mevcudatın aks-ı ziya vasıtasıyla kuvvet-i bâsıraya arz ve mahsus kılınan keyfiyyeti ve hile, mekr, hudʿa ve iki yüzlü olmak, riya, mürailik ve şerm, hayâ ve hisse, nasip.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5911	1	**399**	**rangârenk**	رَنْگَارَنْك	Türlü türlü renk olan, **mülevven**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5912	1	**399**	**rengâmîz**	رَنْگَامِيزْ	Birkaç türlü olan nesne, **muḫtelitü'l-elvân** ve her nesneden haberdar olan ve mürai, hilekâr olan ve dostluğu muhkem olmayan kimse.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5913	1	**400**	**rengâver**	رَنْگَاوَرْ	Renkli olan, **mülevven** ve hilekâr, mürai olan.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5914	1	**400**	**rengâvarden**	رَنْگَاوَرْدَنْ	Hacâlet çekmek, gazab-nâk olmak, **teġażżub**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5915	1	**400**	**rengrez**	رَنْگَرَزْ	Boyacı, boyayı her vecihle eşyaya sirayet ettirici, **ṣabbâġ**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5916	1	**400**	**rengzen**	رَنْگَزَنْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5917	1	**400**	**rengîn**	رَنْگِينْ	Renkli olan, **mülevven** ve güzel, ziba, zinetli olan, latif olan.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5918	1	**400**	**rengînâ**	رَنْگِينَا	Şeftali denilen yemiş, **ḫûḫ**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5919	1	**400**	**rev**	رَوْ	Gidici, ẕâhib, yürüyücü olan.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5920	1	**400**	**rû**	رُو	Yüz, çehre, sima, **vecih** ve neşv ü nemâ bulucu olan.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5921	1	**400**	**reva**	رَوَا	Layık, becâ olan, **caiz** ve rayiç, sâʾig, cari, revan olan ve husule gelmek ve kabul.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5922	1	**400**	**revâ bûden**	رَوَابُودَنْ	Layık olmak, caiz olmak.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5923	1	**400**	**(revaç)**	**(رَوَاجْ)**	Akçe ve meta halk arasında alınıp geçmek.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5924	1	**400**	**revâḳ**	رَوَاقْ	Gömeçten sızan bal, **şehd**, asl-musaffâ.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5925	1	**400**	**rivâḳ**	رِوَاقْ	Hanenin önü, pîş-gâh, hane ve hanenin ikinci katında olan divanhane ve sofa ve kubbe, kemer, **nüh-revâḳ** dokuz kat gökler, **revak-ı ʿayn** ve **revâḳ-ı dîde** göz üzerinde olan kaş.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5926	1	**400**	**rivâḳî**	رِوَاقِی	Bir nevi derviş ve filozof.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı

5927	1	**401**	**revan**	رَوَانْ	Can, **ruḥ**, nefs, nâtıka ve reften lafzından müştak olan revan ki "gidici ve yürüyücü" manasına ama salınarak gitmek manasında istimal olunur ve caiz olan ve rayiç.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5928	1	**401**	**revânbaḫş**	رَوَانْبَخْش	Bir feriştedir ki ilm-i ledün onun elindedir, **rûḥu'l-ḳuds** derler ve can verici olan.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5929	1	**401**	**revâne**	رَوَانَه	Gidici, **ẕâhib,** yürüyücü, akıcı olan.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5930	1	**401**	**revânîden**	رَوَانِيدَنْ	Göndermek, **irsal** ve salındırmak ve gidermek.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5931	1	**401**	**revâyî**	رَوَايِى	Cevaz, **mesâġ**, liyakat ve becâ olmak.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5932	1	**401**	**rûb**	رُوبْ	Süpürge, **miknese** ve süpürüp tathîr etmek.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5933	1	**401**	**rûbâh**	رُوبَاهْ	Tilki denilen hayvan, **ṣa'leb**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5934	1	**401**	**rûberâh**	رُوبَرَاهْ	Yüzü yola olan, **ḥazır** ve müstait ve amade olan.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5935	1	**401**	**rûberû**	رُوبَرُو	Yüz yüze karşı olan, **müvâcehe**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5936	1	**401**	**rûbekâr**	رُوبَكَارْ	Yüzü kâra çevirilmiş, hazır ve amade olan.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5937	1	**401**	**rûbend**	رُوبَنْد	Yaşmak ki avratlar yüzlerine tutarlar, **liṣâm**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5938	1	**401**	**rûpûş**	رُوپُوشْ	Yüz örtüsü, **niḳap**, burka.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5939	1	**401**	**rûbeh**	رُوبَهْ	Rûbâh, tilki denilen hayvan, **ṣa'leb**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5940	1	**401**	**rûbehâne**	رُوبَهَانَه	Tilki gibi ve tilkiye yakışır olan, **ṣa'lebiyye**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5941	1	**401**	**(rûbiyân)**	**(**رُوبِيَانْ**)**	İstakoz denilen deniz mahluku.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5942	1	**401**	**rûḥefzâ**	رُوحْ اَفزَا	Âdeme taze hayat ve ferah verici olan, **müferriḥ**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5943	1	**402**	**rûḥperver**	رُوحْپَرْوَرْ	Ruha kuvvet verip besleyici olan.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5944	1	**402**	**rûd**	رُودْ	Irmak, çay, dere, **nehir**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5945	1	**402**	**rûdâve**	رُودَاوَه	Vaki olmuş ve vuku bulmuş olan, **vâḳi'.**	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5946	1	**402**	**rûdâver**	رُودَاوَرْ	Nehrin suyu akmasıyla getirdiği nesne ağaç ve dal ve çöp misilli, **ḫuṣṣ**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5947	1	**402**	**rûdbâr**	رُودبَارْ	Büyük ırmak ve nehir ve nehir kenarı, **nehr-i kebîr**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5948	1	**402**	**rûdḫâne**	رُودْخَانَه	İçinde su aktığı ark, **ḫarḳ**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5949	1	**402**	**rûden**	رُودَنْ	Kızıl boya, **füvve(t)**	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5950	1	**402**	**rûde**	رُودَه	Bağırsak, **mi'â** ve yay kirişi ve saz kirişi.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5951	1	**402**	**rûdebîn**	رُودَه‌بِينْ	Bir nevi kâhin ve haberci ki hayvanatın bağırsağına bakıp ahval ve ahkâmından haber verir imiş.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5952	1	**402**	**rûz**	رُوزْ	Gün, yirmi dört saat müddet, yevm ve gündüz vakti **nehâr** ve talih ve kuvvet ve güneş, âfitâb.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5953	1	**402**	**rûzefzûn**	رُوزْاَفزُونْ	Dua ve haber ve sadaka manasınadır ki murat ömür uzamaktır.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5954	1	**402**	**rûzefgen**	رُوزْاَفكَنْ	O sıtmaya derler ki bir gün tutar bir gün tutmaz, ona Arabîde **ḥumây-ı ġıb** derler.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı

5955	1	402	**rûzân**	رُوزَانْ	Gündüz, gündüz vakti zarfında ve rûzlar, günler, **eyyâm**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5956	1	402	**rûzâne**	رُوزَانَه	Yevmiye, nafaka, günlük, **vaẓife**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5957	1	402	**rûzbân**	رُوزْبَانْ	Kapı bekçisi, **bevvâb** ve kapıcı başı, ser-henk, çavuş.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5958	1	403	**rûz be-rûz**	رُوزْبَرُوزْ	Günden güne, **yevmen feyevmen**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5959	1	403	**rûz-i tâb**	رُوزِتَابْ	Eyyâm-ı sayfta harâret-i şemsten hariç itidal olan ıssılık, **ḥanez**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5960	1	403	**rûz-ı cezâ**	رُوزِجَزَا	Kıyamet günü, **yevmü'l-cezâ**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5961	1	403	**rûz-ı dîde**	رُوزِدِيدَه	Gün görmüş, rüzgar geçirmiş olan ihtiyar olan, pir, **müsinn**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5962	1	403	**rüzgâr**	رُوزْگَارْ	Yel, bâd, **rîḥ** ve dünya, âlem ve zaman, zamane, vakit ve hâl ve asır, cihan, hevâ ve fırsat ve müddet.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5963	1	403	**rûzmeze**	رُوزْمَزَه	Beyne'n-nâs, umûmen, malum ve müstamel olan tabirât ve lisan ve daima, her gün.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5964	1	403	**revzen**	رَوْزَنْ	Pencere, derîce, **revzane**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5965	1	403	**rûzen**	رُوزَنْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5966	1	403	**rûznâmce**	رُوزْنَامْجَه	Her günün vukuatı kaydolunan defter kitabı ve muhasebeye memur olan kitapların defteri.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5967	1	403	**rûzname**	رُوزْنَامَه	Sene ve mâh ve hafta ve gün ve bazen saat ve ahvallerini müşir kitap, **defter**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5968	1	403	**(revzene)**	**(رَوْزَنَه)**	Pencere, derîce, revzen.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5969	1	403	**rûze**	رُوزَه	Oruç, **ṣavm** ve günlük, yevmî olan, vazife.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5970	1	403	**rûzedâr**	رُوزَهدَارْ	Oruçlu olan, **ṣâ'im**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5971	1	403	**rûzegüşâ**	رُوزَهكُشَا	İftar edici, orucu bozucu, **muftir**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5972	1	403	**rûzî**	رُوزِى	Rızık, nasip, maaş ve gündüze mensup ve müteallik olan ve her günlük hükmünde.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5973	1	403	**rûziyâne**	رُوزِيَانَه	Maaş, rızık, **yevmiye**, ekmek.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5974	1	403	**rûz-ı ḫâr**	رُوزِى خَوارْ	Rızık yiyici **maḫluk**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5975	1	403	**rûz-ı ḫârân**	رُوزِى خَوَارَانْ	Mahlukat, hayvanat, **nâs**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5976	1	404	**rûz-ı dih**	رُوزِى دِهْ	Rezzâku'l-mahlukât olan Allahüteala Hazretleri.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5977	1	404	**rûzîne**	رُوزِينَه	Gündelik, **yevmiye**, maaş, ekmek.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5978	1	404	**rûzînedâr**	رُوزِينَهدَارْ	Maaş ve ekmek sahibi olan, **ehl-i maʿâş**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5979	1	404	**rûspî**	رُوسْپِى	Zâniye olan avrat, **faḥişe**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5980	1	404	**rûspîzâde**	رُوسْپِى زَادَه	Piç olan, **veledü'z-zinâ**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5981	1	404	**rûstâ**	رُوسْتَا	Köy, **ḳarye**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5982	1	404	**rûstâḫîz**	رُوسْتَاخِيزْ	Kıyamet günü, **yevmü'l-ḳıyâme**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5983	1	404	**rûstâr**	رُوسْتَارْ	Köylü adam, köy ehli, **ḳuravî**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5984	1	404	**rûstâzâde**	رُوسْتَازَادَه	Köylünün oğlu olan.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı

5985	1	404	**rûstâyî**	رُوسْتَايِى	Köyde oturup taayyüş etmek, **ḳuravî**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5986	1	404	**rûsiyâh**	رُوسِيَاهْ	Yüzü kara, kabahatli, rezil olan, **mücrim**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5987	1	404	**rûsiyâhî**	رُوسِيَاهِى	Yüz karalığı, kabahat, **reẕalet**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5988	1	404	**rûsiyeh**	رُوسِيَهْ	Yüzü kara, kabahatli olan, rezil olan, **mücrim**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5989	1	404	**reviş**	رَوِشْ	Gidiş, yürüyüş tarz ve üslup, **âdet**, kaide, usül, tarîk ve bahçe aralarında olan yol ve hayâbân ve reften lafzından müştak ism-i masdardır.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5990	1	404	**rûşen**	رُوشَنْ	Aydın, ziya ve belli, bedihî, aşikâr olan ve revnaklı ve ziyadar olan.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5991	1	404	**rûşinâ**	رُوشِنَا	Aydınlık, fürûğ, **ẕiya** ve rûşen olan.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5992	1	404	**rûşinâs**	رُوشِنَاسْ	Belli başlı, meşhur kimse ve cümle ile aşina ve ülfetli olan kimse, **murahhaḳ**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5993	1	404	**rûşinâsî**	رُوشِنَاسِى	Aşinalık, ülfet, dostluk, **muḥabbet**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5994	1	405	**rûşinâyî**	رُوشِنَايِى	Aydınlık, parlaklık, **ẕiya** ve aşikârlık.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5995	1	405	**rûşenbeyân**	رُوشَنْبَيَانْ	Açık ve fasih beyan edici olan, **faṣîhü'l-beyân**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5996	1	405	**rûşendil**	رُوشَنْدِلْ	Gönlü hakâyık-ı ruhâniyeye vâkıf olan, **râsiḫ**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5997	1	405	**rûşenżamîr**	رُوشَنْضَمِيرْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5998	1	405	**rûşenger**	رُوشَنْگَرْ	Cilacı, mıskalacı, **müẕe'bir**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
5999	1	405	**rûşenî**	رُوشَنِى	Parlaklık, ziyadarlık, **lâmiʿî**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6000	1	405	**rûġ**	رُوغْ	Geğirmek, **ifṣâṣ**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6001	1	405	**rûġan**	رُوغَنْ	Yağ, dühn ve **semn** ve ispirtoda erimiş sakız makulesi ki boya misilli istimal olunur.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6002	1	405	**rûġanger**	رُوغَنْگَرْ	Yağ çıkarıcı, **dehhân**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6003	1	405	**rûġanî**	رُوغَنِى	Revani tabir olunan tatlı taam.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6004	1	405	**rûgerdân**	رُوگَرْدَانْ	Yüzü öteye çevrilmiş olan, **muʿraż** ve asi ve itaatsiz olan.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6005	1	405	**rûgerdânî**	رُوگَرْدَانِى	Yüzünü öteye çevirmek, rûgerdânlık.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6006	1	405	**rûmâl**	رُومَالْ	Yüz silecek nesne, destemâl, **maḥreme** ve yüz sürücü ve yüz silici olan.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6007	1	405	**rûmâlî**	رُومَالِى	Yüz silmek ve yüz sürmek.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6008	1	405	**revenc**	رَوَنْج	Koyun bağırsağı ki kıyma, et ve pirinç ile doldurup pişirirler, çergand, **ʿasîb**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6009	1	405	**revende**	رَوَنْدَه	Gidici, **ẕâhib**, yürüyücü olan.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6010	1	405	**rûnde**	رُونْدَه	Sıvık, sulu olan, **mayi**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6011	1	405	**revnaḳ**	رَوْنَقْ	Güzellik, âb ü tâb, **ḥüsn**, sefa, letafet ve yaraşık.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6012	1	406	**rû-nümâ**	رُونُمَا	Yüz gösterici olan, **râ'î'l-vech** ve zuhura gelen, vaki ve bariz olan ve gelinin yüzünü gördükte damadın verdiği hediye.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6013	1	406	**rûnümûde**	رُونُمُودَه	Yüz göstermiş, zuhur etmiş olan, **mürâ'î'l-vech**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6014	1	406	**rûnümûn**	رُونُمُونْ	Yüz gösterici, zahir olan, **râ'î'l-vech**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6015	1	406	**rûy**	رُوىْ	Yüz, **vecih**, çehre, sima ve ümit ve adalet etmek ve sebep.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı

6016	1	**406**	**rûyâ**	رُويَا	Bitici, neşvünema bulucu olan, **nâmî**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6017	1	**406**	**rûyânîden**	رُويَانِيدَنْ	Bitirmek, yerden otları harice çıkarmak, **inbât**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6018	1	**406**	**rûyed**	رُويَدْ	Resten lafzının muzârîsidir "biter, **yenbitü**" manasına.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6019	1	**406**	**rûydâde**	رُوىْ دَادَه	Vaki, vuku bulmuş olan.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6020	1	**406**	**rûydil**	رُوىْ دِلْ	Güler yüzlü olan, **ṣabîhu'l-vech**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6021	1	**406**	**rûy-ı zemîn**	رُويِزَمِينْ	Yer yüzü, **vechü'l-arż**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6022	1	**406**	**rûyşinâs**	رُوىْ شِنَاسْ	Belli başlı, meşhur kimse ve cümle ile aşina ve ülfetli olan kimse, **murahhaḳ**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6023	1	**406**	**rûyşinâsî**	رُوىْ شِنَاسِى	Aşinalık, **ülfet**, dostluk.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6024	1	**406**	**rûyger**	رُويْگَرْ	Bakırcı ki kazan ve sahan vesair bakır avanesi yapar olan.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6025	1	**406**	**rûymâl**	رُويْمَالْ	Yüz silecek nesne, **maḥreme** ve yüz sürücü, yüz silici olan.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6026	1	**407**	**rûymâlî**	رُويْمَالِى	Yüz sürmeklik, rûy-mâl olmak, **demmü'l-vech**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6027	1	**407**	**rûyen**	رُويَنْ	Kızıl boya, **ceryâl**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6028	1	**407**	**rûyin**	رُويِنْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6029	1	**407**	**rûyîden**	رُويِيدَنْ	Bitirmek, **inbât** ve bitmek.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6030	1	**407**	**rûyîde**	رُويِيدَه	Bitmiş, neşvünema bulmuş olan, **menmî**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6031	1	**407**	**rûyîn**	رُويِينْ	Tunçtan masnu ve ibaret olan, **ṣufriyye(t)**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6032	1	**407**	**rûyînemâl**	رُويِينَمَالْ	Esfelden zahir ve hariç olan seda, osuruk, **ẓurâṭ**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6033	1	**407**	**rah**	رَهْ	Yol, **ṭarîḳ**, râh ve resim, kaide, kanun.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6034	1	**407**	**rehâ**	رَهَا	**Ḫalaṣ**, kurtulmuş.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6035	1	**407**	**rehâ-dâden**	رَهَادَادَنْ	Yol vermek, kurtarmak, halas etmek, **taḫlîṣ**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6036	1	**407**	**rehâden**	رَهَادَنْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6037	1	**407**	**rehâ kerden**	رَهَاكَرْدَنْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6038	1	**407**	**rehâne yâften**	رَهَانَيَافْتَنْ	Kurtulmamak, halas olmamak, **irtibâk**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6039	1	**407**	**rehânîden**	رَهَانِيدَنْ	Halas etmek, koyuvermek ve salıvermek, **tesyîb**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6040	1	**407**	**reh âverd**	رَهْ آوَرْد	Armağan, **hediye**, ekseriya misafiratdan vilayetlerine gelen kimseler ahbaba ve kibara armağan verdikleri ecilden reh-averd derler.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6041	1	**407**	**rehâvî**	رَهَاوِى	İçinde yaylı çalgı olup kuruldukta kendi kendine çalar olan kutu.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6042	1	**407**	**rehâyâb**	رَهَايَابْ	Halas bulup selamete çıkar olan, **maḫlûṣ**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6043	1	**407**	**rehâyî**	رَهَايِى	**Ḫalas**, kurtuluş.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6044	1	**407**	**(ruhbân)**	**(**رُهْبَانْ**)**	Manastırda oturur olan Nasârâ keşişi, papası.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6045	1	**407**	**ruhbânḫâne**	رُهْبَانْخَانَه	Manastır, **kilise**, tekke.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6046	1	**408**	**rehber**	رَهْبَرْ	Kılavuz, yol gösterici olan, **delil**,	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6047	1	**408**	**rahberî**	رَهْبَرِى	Rehberlik, kılavuzluk, **delalet**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6048	1	**408**	**rehpeymâ**	رَهْپِيْمَا	Yolcu, yol ölçücü olan.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı

6049	1	**408**	**rehrev**	رَهْرَوْ	Yolcu, yoldan gidici olan, **ibnü's-sebîl**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6050	1	**408**	**rehrevân**	رَهْرَوَانْ	Yolcular, **ebnâ'i's-sebîl**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6051	1	**408**	**rahzen**	رَهْزَنْ	Yol kesici, **ḳuṭṭâʿu't-ṭarîḳ**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6052	1	**408**	**rehzenî**	رَهْزَنِی	Yol kesicilik, **ḳaṭʿu't-ṭarîḳ**	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6053	1	**408**	**rehgüẕâ**	رَهْگُذَارْ	Yol, **ṭarîḳ**, geçit.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6054	1	**408**	**rehnişîn**	رَهْنَشِينْ	Yol üzerine oturucu olan, **ḳâ'idü't-ṭarîḳ**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6055	1	**408**	**rehnümâ**	رَهْنُمَا	Kılavuz, yol gösterici olan, **delil**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6056	1	**408**	**rehnümây**	رَهْنُمَایْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6057	1	**408**	**rehnümâyî**	رَهْنُمَایِی	Kılavuzluk, **delalet**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6058	1	**408**	**rehnümûn**	رَهْنُمُونْ	Kılavuzluk, yol gösterici olan, **delil**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6059	1	**408**	**rehneverd**	رَهْنَوَرْد	Yolcu, **ibnü's-sebîl**, yolculuk edici olan.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6060	1	**408**	**rehvâr**	رَهْوَارْ	Yorga yürüyüşlü at ve bârgîr, **cehîz**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6061	1	**408**	**rehî**	رَهِی	Bende, kul, **ʿabd**, köle.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6062	1	**408**	**rehyâb**	رَهْيَابْ	Kurtulmuş, halas olmuş olan, **müncî**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6063	1	**408**	**rehîden**	رَهِيدَنْ	Kurtulmak, **ḫalas** olmak.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6064	1	**408**	**riyakâr**	رِيَاكَارْ	İki yüzlü, **mürai** olan kimse.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6065	1	**408**	**rîçâl**	رِيچَالْ	Reçel tabir olunan meyve mürebbâsı, **rîşâr**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6066	1	**408**	**(reyḥan)**	**(**رَيْحَانْ**)**	Hoş-bû kokulu çiçek, fesleğen.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6067	1	**408**	**rîẖt**	رِيخْت	Rîhten lafzından mazidir "döktü, ṣabbe" manasına.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6068	1	**408**	**rıẖtım**	رِيخْتِمْ	Birbirine pek basılmış taş ve toprak.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6069	1	**409**	**rîẖten**	رِيخْتَنْ	Dökmek, **inṣıbâb**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6070	1	**409**	**rîẖte**	رِيخْتَه	Dökülmüş olan, **munṣıb** ve ısâga olunmuş, dökme olan, akıtılmış olan.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6071	1	**409**	**rîdîden**	رِيدِيدَنْ	Ufak tefek olmak ve çürümek ve dökülmek, **izmihlal.**	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6072	1	**409**	**rîz**	رِيزْ	Dökücü, akıtıcı ve saçıcı olan, **müfiż**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6073	1	**409**	**rîzen**	رِيزَنْ	Bi-maʿnâhu eydan ve akıp dökülücü olan.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6074	1	**409**	**rîzed**	رِيزَدْ	Rîhten lafzından fi'l-i muzârîdir "**yeṣubbu**" manasına "döker" demektir.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6075	1	**409**	**rîziş**	رِيزِشْ	Dökülmek, **ṣab**, dökmek, akmak, akıtmak.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6076	1	**409**	**rîze**	رِيزَه	Döküntü, saçıntı, hurda, **ḥutâme** ve kırıntı ve dökülmüş olan.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6077	1	**409**	**rîzeçîn**	رِيزَچِينْ	Döküntü ve saçıntı, devşirici olan, **muḳtaṭifu'l-ḥutâme**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6078	1	**409**	**rîzeẖûr**	رِيزَخُورْ	Döküntü, saçıntı yiyici olan, **âkilu'l-ḥutâme**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6079	1	**409**	**rîsten**	رِيسْتَنْ	Eğirmek, yün ve iplik misilli nesneleri eğirip ince etmek, **ġazl** ve kuyuya ve çukur yerlere ve havuza ve deryaya aşağı gitmek ve nahvet eylemek ve tegavvut eylemek.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6080	1	**409**	**rîsmân**	رِيسْمَانْ	İp, bükülmüş urgan, halat, **kerr**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı

6081	1	**409**	**rîsümân**	ريسُمَانْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6082	1	**409**	**rîsîden**	ريسِيدَنْ	Eğirmek, yün ve iplik makulelerini ince etmek, **ġazl**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6083	1	**409**	**rîş**	ريشْ	Yara, çıban, **ceraḥat**, karha ve yün, yapağı ve kahır, hışım ve imalesiz kesre-i sarîha ile yani yâ-yı maʿrûf (ي) ile sakal manasına, **liḥye**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6084	1	**410**	**rîş ber-âvarden**	ريشْبَرْآوَرْدَنْ	Sakallanmak, sakalı gelmek, **iltiḥâk**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6085	1	**410**	**rîşpeçe**	ريشْ پَچَه	Sakalın üzerinde dudağa muttasıl olan kıllar, **ʿanfeḳa**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6086	1	**410**	**rîştâb**	ريشْتَابْ	Kıvırcık saç ve sakal, **caʿd**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6087	1	**410**	**rîşḫand**	ريشْخَنْد	Birinin sakalına gülmek, **istihza**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6088	1	**410**	**rîşgâv**	ريشْگَاوْ	Maskaralık eden kimse.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6089	1	**410**	**rîşe**	ريشَه	Saçak her ne saçağı olursa olsun, **hüdb** ve püskül ve yara, cerh ve nebatın kökü, kök teli yani ağacın kökünde olan ince teller.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6090	1	**410**	**rîşegîr**	ريشَه‌گِيرْ	Kök tutmuş, köklenmiş olan, **muʿraf**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6091	1	**410**	**rîk**	ريكْ	Bir kelimedir ki Türkîde “vay sana” derler, Arabîde **veyḥake** derler.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6092	1	**410**	**rîg**	ريگْ	Kum, **reml**, toz, gubar ve yazı üzerine dökülen toz ki çabuk kuruyup bozulmaz.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6093	1	**410**	**rîgdân**	ريگدَانْ	Rîg kabı, rîg muhafazası.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6094	1	**410**	**rîm**	ريمْ	Yara ve çıbanın çirk ve irini, **kîḥ**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6095	1	**410**	**rîm âhen**	ريمْ آهَنْ	Demir boku denilen nesne ki kızmış demiri dövdükte dökülen parçalardır, **ḫabṣü’l-ḥadîd**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6096	1	**410**	**rîmgûş**	ريمْ گُوشْ	Kulak çirki ve irin, **veseḫu’l-üẕn**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6097	1	**410**	**rîmnâk**	ريمْنَاكْ	Çirkin, murdar, kirli ve irinli olan, **mülevveṯ**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6098	1	**411**	**rîme**	ريمَه	Gözden akan çirk ki kirpikler arasında müctemiʿ ve münʿakid olur, çapak, **ramṣ**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6099	1	**411**	**rîv**	ريوْ	Hile, **mekr**, âl, hudʿa, şeytanlık.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6100	1	**411**	**rîhânîden**	ريهَانِيدَنْ	Aşındırmak, kullanıp eskitmek, **ishâḳ**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
6101	1	**411**	**rîhîden**	ريهِيدَنْ	Aşınmak, **inbirâʾ**.	Farsça noktasız ra (ر) bâbı
	1	**411**		بَابُ الزَّاءِالمُعْجَمَةِ مِنَ الْفَارِسِيَّةِ		Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6102	1	**411**	**zâ**	زَ	İşbu harf- zâ-yı muʿceme tertîb-i hurûf-ı Osmâniyyede on üçüncü harf olup hesap ve ulûma dair olan kütüb ve resâʾilde yedi adedine delalet eder.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6103	1	**411**	**jâ**	ژَ	İşbu harf-i jâ-yı Fârisiyye tertîb hurûf-ı Osmâniyyede on dördüncü harf olup hesap ve ulûma dair olan kütüb ve resâʾilde harf-i zâ-yı muʿceme misilli yedi adedine delalet eder.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6104	1	**411**	**zi**	زِ	-den manasında olarak harf-i cer-i Fârisîdir, **min.**	Farsça noktalı ze (ز) bâbı

6105	1	**411**	**jâ**	ژَا	Hurûf-ı Osmâniyyeden on dördüncü harfin ismidir.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6106	1	**411**	**zâc**	زَاجْ	Bir nevi demir madeni ve demir tozu ki demirin kükürt ruhuna eritmesinden hasıl olur ve avratların çocuk doğurduktan sonra kırk gün müddeti, **nifâs** ve kara boya.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6107	1	**411**	**zâḫil**	زَاخِلْ	Zakkum ağacı, **şecere-i zaḳḳûm**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6108	1	**412**	**zâd**	زَادْ	Doğmuş olan, **mevlûd,** zira zadan lafzından sığa-i mazi olur, velede manasına ve yaş, sinn ve neseb ve hasb ve azade olan.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6109	1	**412**	**zâdbûd**	زَادْبُودْ	Asıl vatan, doğduğu memleket, **meskŭṭ-i re's**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6110	1	**412**	**zâdbûm**	زَادْبُومْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6111	1	**412**	**zâdḫût**	زَادْخُوتْ	Bodur, ziyade kısa boylu, **ḫıdrıcân**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6112	1	**412**	**zâdḫûr**	زَادْخُورْ	Çok yaşamış olan, salhûrde, pir, **müsinn**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6113	1	**412**	**zâdḫâst**	زَادْخَواسْت	Cüce, boyu ziyade kısa olan adam, **ḳaşîʿ**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6114	1	**412**	**zâdegî**	زَادَگِی	Oğulluk, evlatlık, **bünüvve(t)**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6115	1	**412**	**zâden**	زَادَنْ	Doğmak ve doğurmak, **tevellüd**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6116	1	**412**	**zade**	زَادَه	Doğmuş olan, **mevlûd**, **asilzade** muteber kimsenin oğlu, **haramzade** piç, veled-i zinâ, orospu oğlu, **helalzade** ırz ehli karının oğlu, **şehzade** şah yahut padişah oğlu.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6117	1	**412**	**zâr**	زَارْ	İnlemek, **elîl** ve inleyici ve nalan olan, giryan olan, dert ve keder ve rencişe müptela olan ve hüzün ve sûziş ile yanık yanık ağlamak ve hakir, bî-iʿtibâr olan ve ot ve çiçek ve ağaç ve başka herhangi bir nesnenin çok olduğu mahal ve rikkat-i hâl.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6118	1	**412**	**zârḫûr**	زَارْخُورْ	Sözü nezaket ve iham ile söyler olan, **faṣih** ve kârında hile edici olan.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6119	1	**413**	**zârî**	زَارِی	İnledi, **elîl** ve dert ve kederden naşi ağlayıp sızlamak ve hakaret, itibarsızlık.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6120	1	**413**	**zâriyâne**	زَارِیَانَه	Zârî ve teşekkî ve kedere bâʿis olan nesne, **bâʿiṣŭ'l-keder**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6121	1	**413**	**zârîdenn**	زَارِیدَنْ	İnlemek, **enîn** ve feryat etmek.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6122	1	**413**	**jâj**	ژَاژْ	Faydasız ve beyhude ve malayani söz, **heẕeyan,** herze ve gayet dikenli bir ottur ki deve ekl edemez.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6123	1	**413**	**jâjḫâ**	ژَاژْخَا	Beyhude ve abes söyleyici, hezeyan yiyici, **ḫannâ'**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6124	1	**413**	**jâjḫây**	ژَاژْخَایْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6125	1	**413**	**jâjḫâyân**	ژَاژْخَایَانْ	Hezeyan ve herzeciler, **hürrâ'**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6126	1	**413**	**jâjḫû**	ژَاژْخُو	Zevzek kimse, hezeyan yiyici, **ḫannâ'**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6127	1	**413**	**jâjîden**	ژَاژِیدَنْ	Deve, koyun ve sığır ve emsali alefin midesinden çıkarıp çiğnemek, **cirre(t)** ve it ve çakal ve emsali ürümek.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6128	1	**413**	**zâsten**	زَاسْتَنْ	Doğurmak, **îlâd**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı

6129	1	**413**	**zâġ**	زَاغْ	Karga, **ġurâb** ve gammaz, fitneci ve keman yayının kirişi çekecek yerinde olan sargı ki tuncu ona geçirirler.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6130	1	**413**	**zâġpîse**	زَاغْ پِيسَه	Ala karga denilen kuş, **ebḳaʿ**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6131	1	**414**	**zâġpîne**	زَاغْ پِينَه	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6132	1	**414**	**zâgâb**	زَاگَابْ	Mürekkep, divite konulan siyah nesne, **midâd**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6133	1	**414**	**zâll**	زَالْ	Koca, pir, ihtiyar, **şeyḫ**, **müsinn**, ak sakallı olan ve Rüstem Cihangir'in pederi adıdır, zâl-ı mezbûrânesinden tevellüd ettikte saçı ve kaşı ve kirpiği beyaz olduğundan ismi zâl ile tesmiye olunmuştur.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6134	1	**414**	**jâle**	ژَالَه	Şebnem, çiy ve kırağı, **nedâ** ve tulum, **sâ'ib**, su çekmek için hayvan derisinden yapılan nesne.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6135	1	**414**	**zân**	زَانْ	"Ondan" manasına, Arabîdeki "**minhu**" gibi.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6136	1	**414**	**zânû**	زَانُو	Uyluk ile baldırın birleşdiği yer, diz, **rukbe**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6137	1	**414**	**zânû be-zânû**	زَانُوبَزَانُو	Diz dize muttasıl olarak.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6138	1	**414**	**zânû ber-zânû**	زَانُوبَرْزَانُو	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6139	1	**414**	**zânûzede**	زَانُوزَده	Diz çökmüş olan.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6140	1	**414**	**zâver**	زَاوَرْ	Binek, **merkep**, binecek.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6141	1	**414**	**zâvlâne**	زَاوْلَانَه	Bukağı, ṣıfâd, mücrimler ayağına vazolunan demir kilit.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6142	1	**414**	**jâvîden**	ژَاوِيدَنْ	Çiğnemek, **mażġ**, ağız ile nesneyi yutmak için çiğnemek ve ulumak, **nec**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6143	1	**414**	**(zaviye)**	**(**زَاوِيَه**)**	Köşe, bucak ve tekke ve iki hattın telakki etmesinden hâdis olan heyet.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6144	1	**415**	**zâhidâne**	زَاهِدَانَه	Zahit ve sufi kimseye yakışır olan.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6145	1	**415**	**jây**	ژَایْ	Hurûf-ı Osmâniyyeden on dördüncü olan je-i (ژ) Fârisiyyenin ismidir.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6146	1	**415**	**zâyânîden**	زَايَانِيدَنْ	Doğurmak, **tevlîd**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6147	1	**415**	**zâyiçe**	زَايِچَه	Bir vakt-i muayyende kevâkib-i seyyârenin vaz ve heyetlerini irâ'et eder cedvel-i nücûmî.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6148	1	**415**	**zâyende**	زَايِنْدَه	Doğurucu olan, **vâlid**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6149	1	**415**	**zâyîden**	زَايِيدَنْ	Doğurmak, **îlâd**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6150	1	**415**	**(zabâd)**	**(**زَبَادْ**)**	Hoş-bû bağ.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6151	1	**415**	**zeban**	زَبَانْ	Dil, **lisan**, ağız içinde tekellüme alet olan et paresi.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6152	1	**415**	**zebân âver**	زَبَانْ آوَرْ	Muntaliku'l-lisân ve fasîhu'l-beyân olan kimse ve söyleyici.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6153	1	**415**	**zebânberân**	زَبَانْ بَرَانْ	Hecâ-gû ve yâve-tırâz olan.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6154	1	**415**	**zebânbere**	زَبَانْبَرَه	Kuzu dili tabir olunan ot, **lisânu'l-ḥâmel**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6155	1	**415**	**zebânḫâh**	زَبَانْخَواهْ	Dil isteyici, sual edici, **sâ'il**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6156	1	**415**	**zebândâr**	زَبَانْدَارْ	Tercüman olan.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6157	1	**415**	**zebândırâz**	زَبَانْدِرَازْ	**İṭâle-i lisân**, dil uzatıcı, birine kabîh söz söyleyici.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı

6158	1	415	**zebânzed**	زَبَانْزَدْ	Lakırtıda beyne'n-nâs müstamel olan.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6159	1	415	**zebânfirîb**	زُبَانْ فِرِيبْ	Dürûg-gû, yalan söyleyici olan, **kezzâb**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6160	1	415	**zebân küncüşk**	زَبَانْ كُنْجُشْك	Edviyeden bir nafi darıdır, iri ağaçta biter, kuş dili gibi olur.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6161	1	415	**zebâne**	زَبَانَه	Ateş yalını, alev, **ḳâbes**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6162	1	415	**zebâne-i âteş**	زَبَانَهِ آتَشْ	Od yalını, **leheb**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6163	1	416	**zebânekeş**	زَبَانَه‌كَشْ	Alevli, yalınlıcı olan, **mużṭarim**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6164	1	416	**(zebani)**	**(**زَبَانِّى**)**	Ehl-i cehennemî, eziyet etmeye memur olan mahlûkât-ı mahûfeden biri.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6165	1	416	**zeber**	زَبَرْ	Yukarı, üst taraf, **fevḳ** ve hatırda tutmak, hatıra.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6166	1	416	**zeber âb**	زَبَرْآبْ	Suyun üzerinde ve kenarında olan yeşil nesne, yosun, **ġarmaż**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6167	1	416	**(zebercet)**	**(**زَبَرْجَدْ**)**	Zümrüt nevinden meşhur cevher, zî-kıymet taş.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6168	1	416	**zeberpûş**	زَبَرْپُوشْ	Yorgan, **liḥâf** ve esvap üzerine giyilen câme ki bâlâ-pûş dahi derler.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6169	1	416	**zeberdest**	زَبَرْدَسْت	Üstte kalan, **ġalip** ve güçlü, kuvvetli, bahadır olan ve üst taraf, üst yan.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6170	1	416	**zeberdestî**	زَبَرْدَسْتِى	Üstlük, galiplik, **ġalebe**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6171	1	416	**zebṭâne**	زَبْطَانَه	Ağız tüfeği, **sebeṭâne**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6172	1	416	**zibildân**	زِبِلْدَانْ	Süprüntülük, **mezbele**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6173	1	416	**zübûlyâfte**	زُبُولْ يَافْتَه	Gübrelenip kuvvet bulmuş olan.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6174	1	416	**zebun**	زَبُونْ	Kuvvetsiz, nâtuvân olan, **żayıf** ve bed, fena, işe yaramaz olan, sahîf olan ve aciz ve mağlup olan.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6175	1	416	**zebûde**	زَبُودَه	Bî-te'emmül ve bî-dikkat olmak.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6176	1	416	**zebûnkeş**	زَبُونْكَشْ	Zuʿafâ ve fukarayı katil ve eziyet edici, bîdâd kimse, **ẓalim**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6177	1	416	**zebûnkeşâne**	زَبُونْكَشَانَه	Zalim ve gaddar ve bîdâd kimseye mahsus ve yakışır olan, **zalimiyye(t)**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6178	1	416	**zebûnî**	زَبُونِى	Zayıflık, kuvvetsizli, **żafiyet**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6179	1	417	**zibîr**	زِبِيرْ	Hatırda tutmak, **ḥıfẓ**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6180	1	417	**zec**	زَجْ	Sarı asma tabir olunan kuş, **ṣafariyye**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6181	1	417	**zaḫm**	زَخْم	Yara, rîş, **cerḥ**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6182	1	417	**zaḫmḫûrde**	زَخْم خُورْدَه	Yaralı olan, **mecrûḥ**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6183	1	417	**zaḫmdâd**	زَخْمدَادْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6184	1	417	**zaḫmdâr**	زَخْمْدَارْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6185	1	417	**zaḫmres**	زَخْمرَسْ	Cerh edici, yara edici olan, **câriḥ**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6186	1	417	**zaḫmzede**	زَخِمْزَدَه	Yaralı olan, **mecrûḥ**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6187	1	417	**zaḫmkâr**	زَخِمْكَارْ	Yara edici olan, **câriḥ**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6188	1	417	**zaḫmkârî**	زَخِمْكَارِى	Yare, zahm, **cerḥ**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6189	1	417	**zaḫmnâk**	زَخْمنَاكْ	Yaralı olan, **mecrûḥ**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6190	1	417	**zaḫme**	زَخْمَه	Saz çalacak küçük ağaç paresi, saz tezenesi, saz zahmesi, **mıżrap**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı

6191	1	**417**	**zidâ**	زِدَا	Nesne silip pasını açarak mücella ve safi kılıcı, temizleyici olan, **mücella.**	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6192	1	**417**	**zidâyîden**	زِدَايِيدَنْ	Açmak, **iẓhar**, münkeşif kılmak.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6193	1	**417**	**zeder**	زَدَرْ	Üst, **fevḳ**, yukarı olan.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6194	1	**417**	**zedânîden**	زَدَانِيدَنْ	Vurdurmak, lafz-müteʿaddîdir, **taẕrîb** manasına.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6195	1	**417**	**zediş**	زَدِشْ	Dövüş, birbirine vuruş, **muḍârebe**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6196	1	**417**	**zeden**	زَدَنْ	Vurmak, **ḍarp**, dövmek.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6197	1	**417**	**zedûden**	زدورَتْ	Açmak, **iẓhar**, münkeşif etmek, pas açmak.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6198	1	**417**	**zidûde**	زِدُودَه	Silinip pası açılmış olan, **mücella**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6199	1	**417**	**zede**	زَدَه	Vurulmuş, **maḍrûb**, çarpılmış ve giriftar olmuş olan.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6200	1	**418**	**zer**	زَرْ	Altın, **ẕeheb**, altın akçe, dinar ve hece okurken çocuklara irâ'et olunan hareke, **fetḥa**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6201	1	**418**	**zerendûr**	زَرْاَنْدُورْ	Altın yaldızlı olan, **muzaḫraf**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6202	1	**418**	**zerbâf**	زَرْبَافْ	Sırma ile dokunmuş olan kumaş.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6203	1	**418**	**zerbâfte**	زَرْبَافْتَه	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6204	1	**418**	**zerbeft**	زَرْبَفْت	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6205	1	**418**	**zertâr**	زَرْتَارْ	Altın tel, sırma ve güneş şuası, **ḳaṣab**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6206	1	**418**	**zertârî**	زَرْتَارِى	Sırma ile dokunmuş olan kumaş.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6207	1	**418**	**zerc**	زَرج	Keklik denilen kuş, **ḥacel**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6208	1	**418**	**zer-i caʿfer**	زَرجَعْفَرْ	Halis ve saf olan altın, **ʿaḳyân**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6209	1	**418**	**zer-ḫırîd**	زَرْخِرِيدْ	Satın alınmış olan, **memlûk**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6210	1	**418**	**zerḫırîde**	زَرْخِرِيدَه	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6211	1	**418**	**zerd**	زَرْد	Elvândan sarı renk, **eşfer**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6212	1	**418**	**zerdâb**	زَرْدَابْ	O sarı sudur ki vücûd-ı âdemde ve hayvanda zuhur eder, **ṣadîd**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6213	1	**418**	**zerdali)**	زَرْدَآلو)	Erik cinsinden bir nevi sarı meyve zerd (زرد) ile âlû (آلو)'dan mürekkeptir, sarı erik demektir, **mişmiş**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6214	1	**418**	**zerdüşden**	زَرْدُشْدَنْ	Sarartmak, sarı etmek, **ıṣfirâr**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6215	1	**418**	**zerd-fâm**	زَرْدفَامْ	Sarı renkli olan, **eşfer**	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6216	1	**418**	**zerd-mürġ**	زَرْدمُرْغ	İncir kuşu denilen mürg, sarı asma ve sarı sandal dahi derler, **ṣafâriyye**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6217	1	**419**	**zer-dûz**	زَرْدُوزْ	Sırma işleyici, **nâsicü'l-ḳaṣab**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6218	1	**419**	**zerdûzî**	زَرْدُوزِى	Sırma işleme.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6219	1	**419**	**zerdûst**	زَرْدُوسْت	**Ḫasis**, tamahkâr olan.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı

6220	1	**419**	**zerde**	زَرْدَه	Zaferan ile terbiye olunur tatlı bir nevi taam ki nikâh düğünlerinde kesret üzere, istimal olunup pilav ile maʿâ ekl olunur ve ihlât-ı erbaʿadan **ṣafrâ** denilen ve sarı renk at ve bir dağ adıdır ki onda gümüş madeni vardır ve yumurtanın sarısı.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6221	1	**419**	**zerdecâv**	زَرْدَەجَاوْ	Sarı bir nevi kök ki onunla nesne boyarlar, **ʿurûḳu'ṣ-ṣabâġîn**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6222	1	**419**	**zerdecûb**	زَرْدَەجُوبْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6223	1	**419**	**zerdî**	زَرْدِی	Sarılık, sarı rengi, **ṣufre(t)**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6224	1	**419**	**zerdîc**	زَرْدِیجْ	İncir kuşu, sarı sandal ve sarı asma dahi derler, **ṣafâriyye**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6225	1	**419**	**zerrişte**	زَرْرِشْتَه	Altın tel, sırma ve kılaptan ve onlara benzer ne olursa olsun, **ḳaṣab**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6226	1	**419**	**zerrişteger**	زَرْرِشْتَەگَرْ	Altın tel işleyici, sırma-keş olan.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6227	1	**419**	**zersâ**	زَرْسَا	Altın ezici, varakçı, **ẕehhâb** ve altın hal edecek zarf ve işlenmemiş altın ve sikke vurulmamış altın.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6228	1	**420**	**zersây**	زَرْسَایْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6229	1	**420**	**zersâv**	زَرْسَاوْ	Altın hurdası, **ḳurâża**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6230	1	**420**	**zireşk**	زرَشْك	Kadın tuzluğu tabir olunan meyve ki ona amber- bâris derler, şerbeti olur, **anber-bâris**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6231	1	**420**	**zerşinâs**	زَرْشِنَاسْ	Altın tanıyıcı, **ṣarraf**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6232	1	**420**	**jerf**	ژَرْف	Derin olan, **ʿamîḳ**	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6233	1	**420**	**jerfîn**	ژَرْفِینْ	Ehl-i dikkat ve fetânet olan, **faṭîn**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6234	1	**420**	**zerfişân**	زَرْفِشَانْ	Altın saçıcı, **bâyiʿu'ẕ-ẕeheb**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6235	1	**420**	**jerfî**	ژَرْفِی	Derinlik, **ʿumḳ**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6236	1	**420**	**(zerḳ)**	**(زَرْق)**	Riya, mürailik ve hile ve tezvir.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6237	1	**420**	**zerḳfürûş**	زَرْقفُرُوشْ	Riyakâr, hilebaz, **mürai**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6238	1	**420**	**zerkâr**	زَرْكَارْ	Altın yahut sırma işleme olan nesne.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6239	1	**420**	**zerkeş**	زَرْكَشْ	Altın tel yapıcı, **ḳaṣṣâb**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6240	1	**420**	**zerkûb**	زَرْكُوبْ	Altın dökücü, altın döküp varak yapıcı, **ẕehhâb**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6241	1	**420**	**zerger**	زَرْگَرْ	Kuyumcu, altın kuyumcusu, **ṣâ'iġ**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6242	1	**420**	**zergerî**	زَرْگَرِی	Kuyumculuk sanatı, **fetânet**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6243	1	**420**	**zergûn**	زَرْگُونْ	Altın gibi sarı renkli olan, **levnü'ẕ-ẕeheb**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6244	1	**420**	**zurunbâd**	زُرُنْبَادْ	Bir nevi ot ismidir.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6245	1	**420**	**zernişân**	زَرْنِشَانْ	Kılıç vesair üzerine işlenen altın yazı ve resim.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6246	1	**420**	**zernigâr**	زَرْنِگَارْ	Altın ile münakkış olan, **müẕhheb**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6247	1	**420**	**zerne**	زَرْنَه	Zırnık denilen bir nevi boya ki sıçan otu cinsindendir, **zirnîḫ**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6248	1	**420**	**(zirnîḫ)**	**(زِرْنِیخْ)**	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktalı ze (ز) bâbı

6249	1	421	**zerver**	زَرْوَرْ	Altın yaldızlı olan, **ẕehîb**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6250	1	421	**zerûġ**	زَرُوغْ	Hıçkırık denilen illet ki ekser çocuklarda vaki olur, **fevâḳ**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6251	1	421	**zırh**	زِرْه	Cenkte vücudu muhafaza zımnında eski zamanda istimal olunan libâs-ı mahsûs ki demir ve nühâs ve bazen köseleden imal olunur idi, **dirʿ,** Dâvûd aleyhisselam Hazretleri'nin icadı olup bilâ-vasıta-i âlât elde işler idi.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6252	1	421	**zırhpûş**	زِرْهپُوشْ	Zırh giyili olan, **lâbisü'd-dirʿ**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6253	1	421	**zerîn**	زَرِينْ	Altından ibaret veya masnu yahut altına benzer olan, **ẕehîb**, zer (زر) ile (ين)'den mürekkeptir, harf-i yâ (ي) ile nûn (ن) ki bir isim ahirine lâhak olur edat-ı nisbettir.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6254	1	421	**zerrîn**	زَرِّينْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6255	1	421	**zerrîn-ḳadeḥ**	زَرِّينْ قَدَحْ	Malum bir soy çiçek ismi.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6256	1	421	**zerrîne**	زَرِّينَه	Altından ibaret olan ve altına benzer olan, **ẕehîb** ve ekmek ufağı ile tertip olunan çorba.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6257	1	421	**zerîneḫâr**	زَرِينَهخَوارْ	Çorba yiyici olan, **âkilü'l-meraḳ**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
658	1	421	**züst**	زُسْت	Sert, **ḫaşin**, huşunetli olan.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6259	1	421	**zisten**	زِسْتَنْ	dirilmek, diri olmak, **ḥayat**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6260	1	422	**zişt**	زِشْت	Çirkin, kerîhü'l-likâ, bed-manzar olan, **ḳabîḥ** ve seğirtmek.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6261	1	422	**züşten**	زُشْتَنْ	Soymak, bir adamın üzerinden esvabın(ı) çıkarmak, **teʿarrî**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6262	1	422	**zişтî**	زِشْتِى	Çirkinlik, **ḳubḥ**, kerâhet-manzar.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6263	1	422	**zeġârîden**	زَغَارِيدَنْ	Tez tez çağırmak, **hüzâmic**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6264	1	422	**jeġâl**	ژَغَالْ	Darı ekmeği, **laʿîʿa**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6265	1	422	**zeġâv**	زَغَاوْ	Oruspu olan avrat, **faḥişe**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6266	1	422	**zeġan**	زَغَنْ	Çaylak denilen kuş, **ḥidâ'**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6267	1	422	**zeġank**	زَغَنْك	Hıçkırmak ki ekser çocuklarda sâdır olur, **füvâḳ**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6268	1	422	**zeġangîden**	زَغَنْگِيدَنْ	Hıçkırmak, **imtiyâḳ**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6269	1	422	**zefân**	زَفَانْ	Dil, lisan, zebân-ı Fârisîde bâ (ب) ile fâ (ف) ibdâl olunduğu meşhurdur.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6270	1	422	**züfân**	زُفَانْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6271	1	422	**zeft**	زَفْت	İri ve yoğun ve taslak ve bed-endâm ve şişman olan, kâhil, tembel olan.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6272	1	422	**jeft**	ژَفْت	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6273	1	422	**(zift)**	**(**زِفْت**)**	Maruf kara sakız ki ekser gemilere sürerler.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6274	1	422	**jüft**	ژُفْت	**Baḫîl** ve mümsik olan.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6275	1	422	**zefzâfîden**	زَفْزَافِيدَنْ	Tıskırmak ki hayvanda olur bir hâlettir, **neşîre**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6276	1	422	**zefzefîden**	زَفْزَفِيدَنْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6277	1	422	**jefek**	ژَفَكْ	Gözden akan çapak, **ʿuvvâre**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı

6278	1	422	**jefk-i bînî**	ژَفْكِ بِينِى	Burundan akan çirk, sümük, **muḫâṭ**.	Farsça noktalı ze (ژ) bâbı
6279	1	422	**zikâb**	زِكَابْ	Mürekkep, divide yazı yazmak için konulan siyah nesne, **midâd**.	Farsça noktalı ze (ژ) bâbı
6280	1	423	**jekâre**	ژَكَارَه	İnatçı olan, muannit olan, **lecûc**.	Farsça noktalı ze (ژ) bâbı
6281	1	423	**jekâj**	ژَكَاژْ	İnat, **lecc**.	Farsça noktalı ze (ژ) bâbı
6282	1	423	**zükâm**	زُكَامْ	Bir illetdir ki damağa teʾsîr-i burûdet sebebiyle su akar, Arabî ile müşterekdir.	Farsça noktalı ze (ژ) bâbı
6283	1	423	**zelaḫ**	زَلَخْ	Kızak ki kış gününde bayır yer buz tuttukta çocuklar onunla buz üzerinden kayarlar, **mifraġâ**.	Farsça noktalı ze (ژ) bâbı
6284	1	423	**(zülüf)**	**(**زُلُفْ**)**	Başta olan saç büklümü.	Farsça noktalı ze (ژ) bâbı
6285	1	423	**zülük**	زُلُكْ	Sülük denilen siyah uzunca kurt ki onunla vücuttan kan alınır, **ʿaleḳa**.	Farsça noktalı ze (ژ) bâbı
6286	1	423	**jem**	ژَمْ	Ebe hatun, **ḳâbile**.	Farsça noktalı ze (ژ) bâbı
6287	1	423	**zimâ**	زِمَا	Nefs-i mütekellim, maʿal-gayrdan işarettir “bizden ve tarafımızdan” manasına, “minnâ “gibi.	Farsça noktalı ze (ژ) bâbı
6288	1	423	**(zaman)**	**(**زَمَانْ**)**	Vakit, **aşır**, dehr.	Farsça noktalı ze (ژ) bâbı
6289	1	423	**zamane**	زَمَانَه	Vakit, zaman ve dünya, rüzgâr ve baht, talih.	Farsça noktalı ze (ژ) bâbı
6290	1	423	**zamânî**	زَمَانِى	Dünya ve zamana müteallik olan.	Farsça noktalı ze (ژ) bâbı
6291	1	423	**zamâniyân**	زَمَانِيَانْ	Benî âdem, **nâs**.	Farsça noktalı ze (ژ) bâbı
6292	1	423	**zümrüt**	زُمْرُدْ	Malum yeşil renk cevher, **zümürrüd**.	Farsça noktalı ze (ژ) bâbı
6293	1	423	**zümrüdîn**	زُمْرُدِينْ	Zümrüt misilli yeşil renk olan, **zümrüdî**.	Farsça noktalı ze (ژ) bâbı
6294	1	423	**zumrüddîn**	زُمْرُدِّينْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktalı ze (ژ) bâbı
6295	1	423	**zemzem**	زَمْزَمْ	Yavaş yavaş, teganni ve terennüm etmek, **terennüm**.	Farsça noktalı ze (ژ) bâbı
6296	1	423	**zemzeme**	زَمْزَمَه	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktalı ze (ژ) bâbı
6297	1	424	**zemzeme-pîrây**	زَمْزَمَه پِيرَاىْ	Nağme ve terennüm edici olan, **muġannî**.	Farsça noktalı ze (ژ) bâbı
6298	1	424	**zemistân**	زَمِسْتَانْ	Kış mevsimi, **faṣl-ı şitâ**.	Farsça noktalı ze (ژ) bâbı
6299	1	424	**zimen**	زِمَنْ	“Benden” manasınadır, Arabîde “minni” gibi.	Farsça noktalı ze (ژ) bâbı
6300	1	424	**zeme**	زَمَه	Şap denilen madeni beyaz nesne, **şebb**.	Farsça noktalı ze (ژ) bâbı
6301	1	424	**zemin**	زَمِينْ	Yer, **arż** ve satıh, yüz ve meydan.	Farsça noktalı ze (ژ) bâbı
6302	1	424	**zemînpeymây**	زَمِينْ پَيْمَاىْ	Yer ölçücü, **messâḥ** ve seyyah, çok yolculuk etmiş olan.	Farsça noktalı ze (ژ) bâbı
6303	1	424	**zemînbûs**	زَمِينْ بُوسْ	Yer öpmek, arz-ı itâʿat ve ubudiyet etmek ve yer öpücü olan, **muḳabbilü’l-ʿarż**.	Farsça noktalı ze (ژ) bâbı
6304	1	424	**zemînbûsî**	زَمِينْ بُوسِى	Yer öpmek, yer öpücülük.	Farsça noktalı ze (ژ) bâbı
6305	1	424	**zemînkûb**	زَمِينْ كُوبْ	Yer tepici at ve katır ve deve ve bunlar misilli olan hayvan.	Farsça noktalı ze (ژ) bâbı
6306	1	424	**zen**	زَنْ	Karı, avrat, **nisa** ve ehl-i beyt, menkûha ve vurucu, darp edici olan ve yapıcı olan ve kullanıcı olan ve kesici olan.	Farsça noktalı ze (ژ) bâbı

6307	1	424	(zünnâr)	(زُنَّارْ)	Nasârâ ve mahpus tayfasının eski zamanda kuşandıkları bir nevi kuşak, husûsen mezbûrların bellerine bağladıkları ipek, on iki yerde düğümü vardır, Hazreti İsa alâ nebiyyinâ ve aleyhisselâm'ın on iki havâriyyûna işaret ola ki bu on iki nefer adam Hazreti İsa'nın yakın adamları ve ashabı idi, bunlara havâriyyûn derler, Hazreti İsa'nın şeriatına takviyet verdiler ve havâriyyûn ip ve iplik ve ibrişim misilli nesne ve istiare tarikiyle şuara zülf-i dilberi zünnâra teşbih ederler, dil-i uşşâkı o bağla muhkem bağladığı ecilden.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6308	1	424	zinâkâr	زِنَاكَارْ	Zampara, erbâb-ı zinâ, **zânî**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6309	1	425	zinâkârî	زِنَاكَارِى	Zinakârlık, zamparalık.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6310	1	425	zenân	زَنَانْ	Zenler, karılar, **nisvân** ve vurucular, darbediciler ve yapıcılar ve kesiciler.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6311	1	425	zenâne	زَنَانَه	**Ḥarem**, karılara mahsus olan daire.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6312	1	425	zinâyânîden	زِنَايَانِيدَنْ	Köpek ve kurt ve çakal ürmesi, **i'tivâ'**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6313	1	425	zenbân	زَنْبَانْ	Anason denilen deva, **anîsûn**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6314	1	425	zampara	زَنْپَارَه	Avrata mail olan, mahbup, dost, gulam-pâre denildiği gibi pâre'nin cümle-i maʿnâsından biri haris manasınadır ki zene-i hâris demektir, **zânî**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6315	1	425	zenbed	زَنْبَدْ	Hastalar için yapılır nesne, teskere, **sâbil**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6316	1	425	zenpeder	زَنْ پِدَرْ	Kayın ata, asıl peder-i zen idi, alem olacak muzâfu'n-ileyh takdim olundu, **ḥamâ'**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6317	1	425	zenber	زَنْبَرْ	Hastalar için yapılır nesne, teskere, **sâbil**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6318	1	426	zenbürden	زَنْ بُرْدَنْ	Evlenmek, avrat almak, **te'ehhül**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6319	1	426	zenberek	زَنْبَرَكْ	Yay gibi kurulup boşanan alet, **mildaġ**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6320	1	426	zambaḳ)	(زَنْبَقْ	Meşhur çiçek ki ekser beyaz olur, Arabî ile müşterektir.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6321	1	426	zembil	زَنْبِلْ	Hasır otundan vesairden örülür bir nevi kap ki eşya taşımağa kullanılır, **zenbîl**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6322	1	426	(zenbûr)	(زَنْبُورْ)	Arı, bal arası, **naḥl**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6323	1	426	zenbûrek	زَنْبُورَكْ	Zenberek yay ve bir nevi pek ufak top ki deve ve katır arkasında ateş edilir.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6324	1	426	zenbûr-i kâfir	زَنْبُورِ كَافِرْ	Eşek arısı, **zenbûru'l-ḥımâr**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6325	1	426	zenbûra	زَنْبُورَه	Top içine barut ve gülle koyup atılan nesne, **medfaʿ**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6326	1	426	zenbîr	زَنْبِيرْ	Hasır otundan vesairden örülür bir nevi kap ki eşya taşımaya kullanılır, **zenbîl**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6327	1	426	(zenbîl)	(زَنْبِيلْ)	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6328	1	426	zenbîl-bâf	زَنْبِيلْ بَافْ	Zembil örücü olan ve **veşşâḳ**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6329	1	426	zenbîle	زَنْبِيلَه	Terzilerin iğne ve yüksük vesair âlât-ı hayâtat vazeyledikleri kese, **vaḳfe**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6330	1	426	zen-i bî-şevher	زَنْ بِى شَوْهَرْ	Dul olan avrat, kocası olmayan hatun, **eyyim**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6331	1	426	zentûr	زَنْتُورْ	Santur denilen çalgı aleti, **şanṭûr**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6332	1	427	zenec	زَنَجْ	Çene, enek, **ẕeḳan**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı

6333	1	427	**zenc**	زَنْج	Zamk denilen yapışkan nesne, **ṣamġ**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6334	1	427	**zenec zeden**	زَنَجْ زَدَنْ	“Çene çaldı” demektir, söz söylemek, Arabîde **daḳḳu’l-ḥank** derler.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6335	1	427	**zencerf**	زَنْجَرْف	Bir nevi kızıl madeni boya ki cıva ile kükürtten imal olunur ve bazen madenlerde mevcut bulunur, **zincifre**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6336	1	427	**(zencefil)**	(زَنْجَفِيلْ)	Zencebîl denilen kök.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6337	1	427	**zincir**	زَنْجُورْ	Ale’t-tevâlî birbirine geçirilmiş halka örgüsünden hasıl olan nesne, **silsile**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6338	1	427	**zencîr**	زَنْجِيرْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6339	1	427	**zencîrek**	زَنْجِيرَكْ	Nakış ve yazı etrafına eyledikleri nakış, Arabîde ona **naḳş-ı müselsel** derler.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6340	1	427	**zencîrî**	زَنْجِيرِىّ	Zincir ile bağlanacak deliler, **mecânîn**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6341	1	427	**zence**	زَنْچَه	Sokak orospusu, **faḥişe**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6342	1	427	**zenḫ**	زَنَخْ	Çene, yüz çenesi, **fekk**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6343	1	427	**zenḫdân**	زَنَخْدَانْ	Bi-maʿnâhu eyḍan, **çâh-ı zenehdân** çenede olan çukur, **ḫaddetü’ẕ-ẕeḳan**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6344	1	427	**zend**	زَنْد	Bir kitap ismi ki peygamber kitabı olduğu bazı tavâ’if indinde itikat olunur ve eski zamanda Acemistan’da cari bir lisan.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6345	1	427	**(zend)**	(زَنْد)	Ateş çakacak bir nevi alet ki çakmak makamındadır.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6346	1	428	**zindan**	زِنْدَانْ	Esir ve kabahatliyi kapadıkları mahal, **sicn**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6347	1	428	**zindânbân**	زِنْدَانْبَانْ	Zindancı, hapishaneci, **seccân**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6348	1	428	**zindâniyân**	زِنْدَانِيَانْ	Mahpus olanlar, hapiste bulunanlar, **maḥbûsûn**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6349	1	428	**zindânî**	زِنْدَانِى	Zindana kapanmış esir yahut kabahat sahibi, **maḥpus**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6350	1	428	**zendḫân**	زَنْدْاخْوانْ	Bülbül denilen hûb sedalı kuş, **ʿandelîb**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6351	1	428	**zenderân**	زَنْدَرَانْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6352	1	428	**zendestân**	زَنْدَسْتَانْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6353	1	428	**zindegân**	زِنْدَگَانْ	Zinde ve zî-hayât olan ve canlı olanlar, **ḥayvanat**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6354	1	428	**zindegânî**	زِنْدَگَانِى	**Ḥayat**, canlılık ve maaş, **taayyüş**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6355	1	428	**zindegî**	زِنْدَگِى	Zindelik, **ḥayat**, dirilik.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6356	1	428	**zendost**	زَنْدُوسْت	Karı çok sever olan adam, zampara, **zîr**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6357	1	428	**zendvân**	زَنْدوَانْ	Bülbül denilen hûb sedalı kuş, **ʿandelîb**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6358	1	428	**zinde**	زِنْدَه	Diri, canlı olan, **ḥay** ve derviş, fakir olan ve azim olan.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6359	1	428	**jende**	ژِنْدَه	Parça parça, yamalı, **ḫırḳa**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6360	1	428	**zendepûş**	زَنْدَپُوشْ	Eski, yamalı esvap, iktisâ eden dilenci ve derviş kimse, **lâbisu’l-ḫırḳa**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6361	1	428	**zindepîl**	زِنْدَپِيلْ	Dişi fil, **ṭılḫâm**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6362	1	429	**zindedâr**	زِنْدَدَارْ	Uyumayıp uyanık olan, **müteyaḳḳız**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6363	1	429	**zindedil**	زِنْدَدِلْ	Yüreği canlı olan ve dindar ve ehl-i salâh olan, **ṣaliḥ**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6364	1	429	**zenderûd**	زَنْدَرُودْ	Büyük ırmak, **nehr-i kebîr**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı

6365	1	429	**zinde kerden**	زِنْدَەكَرْدَنْ	Diriltmek, hayat vermek, **iḥya**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6366	1	429	**zenşûy**	زَنْشُوىْ	Karı koca, **zevc zevce**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6367	1	429	**jenk**	ژَنك	Pas, kir, demir ve bakırda olan leke, **ṣadâ'** ve is ve şuʿle-i âfitâb ve gözde olan çapak kuru ve yaş olsun.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6368	1	429	**jenk âverden**	ژَنْكْ آوَرْدَنْ	Paslanmak, kirlenmek, **ṣadâ'**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6369	1	429	**zengâr**	زَنْگَارْ	Bir nevi madeni bakır pası ki boyacılar kullanırlar, yeşil renk olup zehr-i kâtildir.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6370	1	429	**jengâr**	ژَنْگَارْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6371	1	429	**jengârî**	ژَنْگَارِى	Cengârî dedikleri renk.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6372	1	429	**zengbâr**	زَنْگْبَارْ	Mısır ve Habeş ortasında kara Araplar vilayeti.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6373	1	429	**jenkbeste**	ژَنْك بَسْتَه	Pas tutmuş olan, paslı olan.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6374	1	429	**jenkpezîr**	ژَنْك پَزِيرْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6375	1	429	**jenkẖûrde**	ژَنْك خُورْدَه	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6376	1	429	**jenkgirifte**	ژَنْك گِرفْتَه	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6377	1	429	**jenk giriften**	ژَنْك گِرِفْتَنْ	Paslanmak, **ṣadâ'**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6378	1	429	**zengele**	زَنْگَلَه	Çan, çıngırak, **zi'âṭ**, ceres, daire pulu.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6379	1	429	**zengûle**	زَنْگُولَه	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6380	1	430	**zengî**	زَنْگِى	Siyah Arap, **zenci**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6381	1	430	**zengiyân**	زَنْگِيَانْ	Siyah Araplar, **zenciyûn**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6382	1	430	**zenend**	زَنَنْد	Bezenmiş, âreste olan.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6383	1	430	**zinûden**	زِنُودَنْ	Ulumak, **nebẖ** ve ürümek.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6384	1	430	**zinûyîden**	زِنُويِيدَنْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6385	1	430	**zinhar**	زِنْهَارْ	"Sakın, iyi bak, sonra sen bilirsin" manasında tembih için kullanılır, **el-ḥaẕer** gibi.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6386	1	430	**zinhârẖâr**	زِنْهَارْخَوارْ	Aman talep edici ve ahit kırıcı, peyman-şiken, **ḫâniṣ**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6387	1	430	**zinhârdâr**	زِنْهَارْدَارْ	Aman verici, **müste'min**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6388	1	430	**zinhârî**	زِنْهَارِى	Aman verilmiş, harbi olan, **müste'men** ve aman talep etmek, harâc-güzâr, **ẕimmî**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6389	1	430	**zevâlpeẕîr**	زَوَالْپَذِيرْ	Zail, **fâni**, muzmahil olan.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6390	1	430	**zûd**	زُودْ	Çabuk, çalak olan, **seri**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6391	1	430	**zûdî**	زُودِى	Tezlik, çabukluk, **acele**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6392	1	430	**zûdeş**	زُودَشْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6393	1	430	**zûdẖışm**	زُودْخِشْم	Tez, gazab-nâk olan adam, **naḳır**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6394	1	430	**zûdkünende**	زَوْدكُنَنْدَه	Evici, acele edici, **muʿaccil**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı

6395	1	**430**	**zor**	زُورْ	Ḳuvvet, miknet, güç.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6396	1	**430**	**zorbâr**	زُورْبَارْ	Kuvvetli adam, kuvvet sahibi, **ẕorba** ve halkın malını kahır ile alan kimse.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6397	1	**430**	**zevraḳ**	زَوْرَقْ	Kayık, küçük gemi, **sefîne-i saġîr** ve piyade kayığın kıçının nihayeti.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6398	1	**430**	**zorkâr**	زُورْكَارْ	Zor edici olan, **müz'im**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6399	1	**430**	**zormend**	زُورْمَنْد	Zorlu, kuvvetli olan, **pehlivan**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6400	1	**431**	**(zûfâ)**	**(**زُوفَا**)**	Pek menfaatli bir ot ismidir.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6401	1	**431**	**(zûfî)**	**(**زُوفِى**)**	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6402	1	**431**	**jevle**	ژَوْلَه	Toygar kuşu, **ṣıfred**.	Farsça noktalı ze (ژ) bâbı
6403	1	**431**	**jûlîde**	ژُولِيدَه	Karış muruş, birbirine girmiş, dolanmış, dardağan, perişan olan.	Farsça noktalı ze (ژ) bâbı
6404	1	**431**	**jûlîdemûy**	ژُولِيدَمُوىْ	Saçları karma karış ve perişan olan, **şaʿru'l-merc**.	Farsça noktalı ze (ژ) bâbı
6405	1	**431**	**zevenzek**	زَوَنْزَكْ	Kanbur olan, arkası dışara çıkmış olan, **aḥdeb**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6406	1	**431**	**zevenk**	زَوَنْك	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6407	1	**431**	**zevengel**	زَوَنْگَلْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6408	1	**431**	**zih**	زِهْ	Yay kirişi, **şirʿa(t)** ve şerit, kaytan ve cellat kirişi ve nesnenin kenarında çekilen kaytan misilli ziynet ve kelime-i tahsîndir "ne güzel" manasına ve hûb, hoş olan.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6409	1	**431**	**zihbend**	زِهْبَنْد	Kılâdegî, insan ve hayvan boynuna takarlar, **ʿışme(t)**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6410	1	**431**	**zehâdetmend**	زَهَادَتْمَنْد	Züht ve zehâdet edici.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6411	1	**431**	**zihdân**	زِهْدَانْ	**Raḥim**, karılarda çocuk tevellüd ettiği mahal, döl yatağı.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6412	1	**431**	**zehir**	زَهْر	Ağı, **semm** ve her nesne ki ekli ve bulaşması sebeb-i mevt ola.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6413	1	**431**	**zehrâb**	زَهْرَابْ	Zehir gibi acı murdar su.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6414	1	**431**	**zehrâbe**	زَهْرَابَه	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6415	1	**431**	**zehrâlûd**	زَهْرَآلُودْ	Zehirli, içine zehir katılmış olan, **mesmûm**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6416	1	**431**	**zehr-i ḫand**	زَهْرِخَنْد	O gülüştür ki mahal-i aʿrâzda sâdır olur, **ihnâf**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6417	1	**432**	**zehrdâden**	زَهْرْدَادَنْ	Ağılamak, zehirlemek, **tesmîm**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6418	1	**432**	**zehrdâr**	زَهْرْدَارْ	Zehirli olan, **mesmûm**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6419	1	**432**	**zehrnâk**	زَهْرْنَاكْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6420	1	**432**	**zehr-i giyâ**	زَهْرْگِيَا	Ağı otu denilen bir ağaçtır, yaprağı ve çiçeği acıdır, hangi hayvan yese fi'l-hâl helak olur.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6421	1	**432**	**zehrgûş**	زَهْرْگُوشْ	Kulak kiri, **denesü'l-üẕn**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6422	1	**432**	**zehrmühre**	زَهْرْمُهْرَه	O mühürdür ki onunla zehir defolunur, **dâfiʿu's-sem**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6423	1	**432**	**zehrver**	زَهْرْوَرْ	Zehirli olan, **mesmûm**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı

6424	**1**	**432**	**zehre**	زَهْرَه	Hayvanat ciğerleri yanında olup öd tabir olunan ince zar ki içinde bir siyahça su hasıl olur, mahal-i safrâdır, **mirâre** ve şecaat, cesaret, bahadırlık ve mecal, takat.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6425	1	**432**	**zehretirâk**	زَهْرەتِرَاكْ	Ödü patlamış olan, **maṣdû‘u’l-mirâre**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6426	1	**432**	**zührecebîn**	زُهْرَەجَبِينْ	Cebîn-i Zühre yıldızı gibi parlak olan.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6427	1	**432**	**zehistân**	زَهِسْتَانْ	Kış mevsimi, **faṣlu’ş-şitâ**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6428	1	**432**	**zehek**	زَهَكْ	Ağız, fele, **lebe’**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6429	1	**432**	**zihgîr**	زِهْگِيرْ	Kemankeş parmağı üzerine takıp istimal eylediği bir nevi yüksük, **kiştvân**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6430	1	**432**	**zehî**	زَهِى	Kelime-i tahsîndir, ṭûbâ.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6431	1	**432**	**zehîden**	زَهِيدَنْ	Çeşmeden ve fıskiyeden su sıçramak ve kumarda yütmek.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6432	1	**433**	**zehîrûy**	زَهِى رُوىْ	İki vecih ile istimal olunur biri mahal-i medhde “ne güzel yüz ve hûb çehre” demektir, biri mahal-i zemde “ne pek yüz ve saht-ı rû demektir.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6433	1	**433**	**jiyân**	ژِيَانْ	Dargın, kızgın, hışıma gelmiş olan, **ġażûb**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6434	1	**433**	**ziyân**	زِيَانْ	Mal satmada vaki olan **żarar** ve noksan.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6435	1	**433**	**ziyânkâr**	زِيَانْكَارْ	Ziyan edici olan, **mużır**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6436	1	**433**	**ziyânkârî**	زِيَانْكَارِى	Ziyancılık, muzurluk, **mażarrat**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6437	1	**433**	**ziyânker**	زِيَانْكَرْ	Ziyan edici olan, **mużır**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6438	1	**433**	**zîb**	زِيبْ	**Ziynet**, düzgün, beze, bezek.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6439	1	**433**	**zîbâ**	زِيبَا	Ziynetli, bezekli olan ve yaraşıklı ve yakışıklı olan, **ḥasen**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6440	1	**433**	**zîbârû**	زِيبَارُو	Yüzü ve çehresi yaraşıklı ve yakışıklı olan dilber, **ḥasenü’l-vech**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6441	1	**433**	**zîbârûy**	زِيبَارُوىْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6442	1	**433**	**zîbâ’î**	زِيبَائِى	Güzellik, yaraşıklık ve yakışıklık, **mecdûr**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6443	1	**433**	**zîbende**	زِيبَنْدَه	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6444	1	**433**	**(zeytin)**	**(**زَيْتُونْ**)**	Maruf meyve ki bereketli taam olup yağı dahi çıkarılıp taam olur ve kandilde yakılır.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6445	1	**433**	**zîc**	**(**زِيجْ**)**	Erbâb-ı rasad ahvâl-i seyr-i feleği bilmek için yazdıkları kitap ki o nevruzdan sene ahirine dek gurar-ı şuhûr-ı rûmiye ve Arabîye ve küsûf ve husûf vesair ahvâl-i vakâyiʿ-i felekiyye ondan istihraç olunur ve dülgerlerin tahta doğrultmak için çektikleri ip ve yürek oynamak ve bir nevi cenk aleti ve suhre, lag.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6446	1	**434**	**zîr**	زِيرْ	Alt, aşağı, **taḥt** ve gizli ve örtülmüş ve bağ budayacak alet ve ince olan, zayıf olan ve esre, **kesre**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6447	1	**434**	**zeyr**	زَيْر	Hurûfâtta olan, esre, **kesre**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6448	1	**434**	**zira)**	(زِيرا	“Çünkü, şu sebebe mebni ki” demektir. **li-enne**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı

6449	1	**434**	**zîrbend**	زِيرْبَنْد	Kuşak, kemer, kayış, **niṭâḳ**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6450	1	**434**	**zîrtenk**	زِيرْتَنْك	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6451	1	**434**	**zîr-i câme**	زِيرجَامَه	Ayak donu ve gömlek ve esvap altına giyilen nesne, **diḳrâr**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6452	1	**434**	**zîrdest**	زِيرْدَسْت	Birinin elinde ve hükümette olan, **reaya**, tâbi olan kul ve cariye ve hizmetkâr.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6453	1	**434**	**zîrdestân**	زِيرْدَسْت	Hükümet tahtında olanlar, tebaa, **reaya**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6454	1	**434**	**zîrzeber**	زِيرْزَبَرْ	Alt üst, altı üstüne gelen.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6455	1	**434**	**zîrfûn**	زِيرْفُونْ	İğde ağacının bir nevindendir ki meyvesi olmayıp yalnız hoş-bû çiçeği olur, **zeyrifûn**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6456	1	**435**	**zeyrek**	زَيْرَكْ	Zeki, akıl, fehim ve idraki galip olan ve çüst.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6457	1	**435**	**zeyrekî**	زَيْرَكِى	Zekâvet, zeka, fehim ve idrak kuvvetliliği.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6458	1	**435**	**zirva)**	زِيرْوَا)	Meşhur yemektir, ekser imaretlerde fukara için tabh olunur, **zîrbâc**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6459	1	**435**	**zîr u zeber**	زِيرُوزَبَرْ	Alt üst, altı üstüne gelen.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6460	1	**435**	**zîre**	زِيرَه	Kimyon denilen tohumdur, âlâsı vilâyet-i Kerman'da olur.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6461	1	**435**	**zîrîden**	زِيرِيدَنْ	Aşağı olmak ve alt etmek.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6462	1	**435**	**zîrîn**	زِيرِينْ	Ziyade alçak ve tahtânî olan, **edna**, deni olan.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6463	1	**435**	**zîst**	زِيسْت	**Ömür**, hayat ve maaş, taayyüş, geçinecek.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6464	1	**435**	**zîsten**	زِيسْتَنْ	Dirilmek, hayat bulmak, diri olmak, **ḥayat**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6465	1	**435**	**zîn**	زِينْ	Binmek için hayvana vurulan eyer, **serc** ve "bundan" manasına gelir.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6466	1	**435**	**zînpûş**	زِينْ پُوشْ	Eyer örtüsü, **ġâşiye**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6467	1	**435**	**zinhar**	زِينْهَارْ	"Sakın, iyi bak, sonra sen bilirsin" manasında tembih için kullanılır, **el-ḥaẕer** gibi.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6468	1	**435**	**zînhârî**	زِينْهَارِى	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6469	1	**435**	**zîver**	زِيوَرْ	Bezek, zîb, bir nesneye hüsün vermek için ilave olan şey, **ziynet** ve yakışıklık, ârâyiş.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
6470	1	**435**	**jîve**	ژِيوَه	Cıva denilen madeni nesne, **zîbaḳ**.	Farsça noktalı ze (ز) bâbı
	1	**436**		بَابُ السِّينِ المُهْمَلَةِ مِنَ الْفَارِسِيَّةِ		Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6471	1	**436**	**sâ**	سَ	İşbu harf-i sîn-i mühmele tertîb-i hurûf-ı Osmâniyyede on beşinci harf olup hesap ve ulûma dair olan kütüb ve resailde harf-i jâ-yi mu'ceme misüllü altmış adedine delalet eder.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6472	1	**436**	**sâ**	سَا	Edât-ı teşbîhtir "gibi" manasına, **miṣl**, aslı âsa (آسا)'dır ve sürücü, sürtücü, sürüştürücü olan ve baç ve haraç ve bir nevi latif kumaş adıdır.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6473	1	**436**	**sâbıḳa-sâlâr**	سَابِقَه‌سَالَارْ	Ser-leşker ve kervan başı, **kâfih**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6474	1	**436**	**sâbûte**	سَابُوتَه	Koca karı, ihtiyar avrat, **ʿacûz**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı

6475	1	436	**sâbûd**	سَابُودْ	Ay ağılı, **hâle**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6476	1	436	**(sâc)**	**(**سَاجْ**)**	Abanoza benzer bir makbul ağaçtır.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6477	1	436	**sâcî**	سَاجِی	Ak olan nesne, **beyaż**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6478	1	436	**(saḥil)**	**(**سَاحِلْ**)**	Derya kenarı, deniz yalısı.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6479	1	436	**sâẖt**	سَاخْت	Sâẖten lafzından fiʿl-i mâzîdir, "düzdü" manasına, **feʿale** ve yapılmış ve yapmak.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6480	1	436	**sâẖtegî**	سَاخْتَگِی	Sahtelik, kalplık.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6481	1	436	**sâẖten**	سَاخْتَنْ	Düzmek, yapmak, **ibtina'**, muzârîsinde ḫâ (خ) zâ (ز)'ya ibdâl olunup sâzed (سازد) ve sâzende (سازنده) derler.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6482	1	436	**saẖte**	سَاخْتَه	Düzülmüş, yapılmış olan **mefʿûl** ve kalp, magşûş ve bi-gayr-ı hak taklit üzere yapılmış olan nesne.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6483	1	437	**sade**	سَادَه	Safi, temiz olan, **ẖalis** ve ziynetsiz olan ve hileden hali ve dünyadan bî-haber olan ve istiare tarikiyle ıstılâhât ve ibârâtı olmayan nazım ve nesire derler.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6484	1	437	**sâdegî**	سَادَگِی	Sadelik, safilik ve hileden hali olmak ve zinetsiz olmak, safi.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6485	1	437	**sâdedil**	سَادَه‌دِلْ	Yüreği temiz ve hileden hali olan, **ebleh** ve ahmak olan ve bî-garaz olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6486	1	437	**sâderû**	سَادَه‌رُو	Dilber, **maḥbup**, murat, kedûret, rîş ü bürût yani sakal ve bıyıktan hali olup gıl u gıştan arı çehre melek-vâri olduğudur, zekûre mahsus vasıftır, inâs değil.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6487	1	437	**sâdekâr**	سَادَه‌کَارْ	Kuyumcu esnafının bir fırkası.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6488	1	437	**sâde kerden**	سَادَه‌کَرْدَنْ	İyi nesneyi kötüden ayırıp pak etmek, **teşaffî**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6489	1	437	**sâdekerde**	سَادَه‌کَرْدَه	Hadım olmuş olan, âlet-i racülden berî olan, **ẖındîd**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6490	1	437	**sâdelevḥ**	سَادَه‌لَوْح	Levh-i hâtırî, gam ve keder ve gussa alayişinden hali olan, **ebleh** ve cahil, nadan olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6491	1	438	**sâzec**	سَازَجْ	Hint'ten gelir bir nevi yaprak.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6492	1	438	**sâr**	سَارْ	Baş, ser, **re's**, mesela başı aşağı olana nigû-sâr derler ve çeşme başına çeşm-sâr derler ve sığırcık tabir olunan kuş, **zerzûr** ve mahal, cây, mekân ve nispet ve izafet manasına mesela kûh-sâr ve nemek-sâr gibi ve şüphe, mânend, mesel amber-sâr gibi ve deve zira deveciye sâr-bân derler ve renc, mihnet bir nesnenin kesret üzere mevcut olduğu mahal.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6493	1	438	**sârâ**	سَارَا	**H̱alis** ve saf olan nesne ve bahr-ı Ummân sahillerinden bir mahallin namıdır, onda gayet bî-nazîr amber bulunur, anber-sâr derler.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6494	1	438	**sârbân**	سَارْبَانْ	Deveci, **cemmâl**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6495	1	438	**sâr-ı sebz**	سَارِسَبْز	Yeşil renk sığırcıktır, Arabîde **ḳâriye** derler.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6496	1	438	**sârinc)**	(سَارِنْج	Su muhafazasına mahsus olan büyük zarf ve mîri sefinesinde mahsus demirden masnu çâr köşe su zarfı, **şahrîc**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı

6497	1	**438**	**sârvân**	سَارْوَانْ	Deveci, **cemmâl**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6498	1	**439**	**sârû**	سَارُو	Papağan denilen söyleyici kuş, **babġa**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6499	1	**439**	**sârûc**	سَارُوجْ	Alçı dedikleri kireç nevinden nesne, **şârûc**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6500	1	**439**	**sâre**	سَارَه	Harem-i hâs önüne çekilen perde, **sürâdıḳ** ve bele bağlanan peştamal, **mîzer**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6501	1	**439**	**sâz**	سَازْ	Yapıcı, düzücü, edici olan ve çalgı, musiki aleti ve takım, silah, edevat, avadanlık, esbap, **müssevî**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6502	1	**439**	**sâzbâz**	سَازْبَازْ	Esbap ve takımı kuşanıp gösteriş edici olan, **irâ'e**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6503	1	**439**	**sâziş**	سَازِشْ	Yapılış, kuruluş, **telaşşuş**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6504	1	**439**	**sâzeḳ**	سَازَقْ	Yağlı çıra ki çam ağacından olur, **şiref**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6505	1	**439**	**sâz-kâr**	سَازْكَارْ	**Muvafıḳ**, uygun, uyar olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6506	1	**439**	**sâzkârî**	سَازْكَارِى	Uygunluk, **müvafaḳat**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6507	1	**439**	**sâzmend**	سَازْمَنْد	Âreste olan, bezenmiş olan, **munṭaẓam**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6508	1	**439**	**sâzende**	سَازَنْدَه	Çalgıcı, **muṭrib** ve uydurup tanzim ve tertip edici.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6509	1	**439**	**sâzî**	سَازِى	Yapıcılık, yapmak, edicilik.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6510	1	**439**	**sâzîden**	سَازِيدَنْ	Onarmak, **ramm**, düzeltip yapmak.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6511	1	**439**	**sâs**	سَاسْ	Tahta biti, **fesâfüs**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6512	1	**439**	**saṭır**	سَاطُورْ	Et kıymaya kullanılır malum büyük bıçak, **müdye**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6513	1	**439**	**(sâʿid)**	**(**سَاعِدْ**)**	İnsan kolunun dirseğinden bileğe kadar olan kıtası.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6514	1	**439**	**sâġar**	سَاغَرْ	Şarap dolu olan **ḳadeh**, piyale, cam.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6515	1	**439**	**(ṣâḳ)**	**(**سَاقْ**)**	Diz ile topuk beyninde olan bacak kıtası, incik ve her nesnenin taraf-ı esfeli.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6516	1	**440**	**(ṣaḳi)**	**(**سَاقِى**)**	Suvarıcı, içecek verici ve efendisine ve misafirlerine şerbet ve şarap vermeye memur olan hizmetçi.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6517	1	**440**	**sâl**	سَالْ	**Sene**, yıl, on iki mah müddeti şemsin felekte tekmil bir devrinin müddeti.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6518	1	**440**	**sâlâr**	سَالَارْ	Kabile reisi, takım başı, serasker, serdar, **sâbıḳa**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6519	1	**440**	**sâlârḫân**	سَالَارْخَوانْ	Çeşnigir, taam-ı padişahı muayene edici, **şeşnegîr**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6520	1	**440**	**sâlâyende**	سَالْ آيَنْدَه	Gelecek yıl, **sene-i âtiye**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6521	1	**440**	**sâlḫâr**	سَالْخَوارْ	İhtiyar, yaşlı olan kimse, **müsinn**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6522	1	**440**	**sâlḫûrd**	سَالْخُورْد	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6523	1	**440**	**sâlḫûrde**	سَالْخُورْدَه	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6524	1	**440**	**sâlḫân**	سَالْخَوانْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6525	1	**440**	**sâldâr**	سَالْدَارْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6526	1	**440**	**sâldîde**	سَالْدِيدَه	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6527	1	**440**	**sâlḫûrde şuden**	سَالْخُورْدَەشُدَنْ	Kocalmak, ihtiyarlanmak, **şeyb**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6528	1	**440**	**sâlûs**	سَالُوسْ	Tatlı sözlü hilebaz ve yalancı kimse, **mürai**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı

6529	1	**440**	**sâlûsî**	سَالُوسِى	Hile ve yalan olan tatlı söz.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6530	1	**440**	**sâle**	سَالَه	Yaşlı, yaşında olan ve yıllık ve senelik olan ve ordunun ensesinde duran asker takımı, **pîr-i sâd sâle** yüz yaşında ihtiyar adam.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6531	1	**440**	**sâlhâ**	سَالْهَا	Seneler, yıllar, saller, **sinîn**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6532	1	**441**	**sâlyâne**	سَالْيَانَه	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6533	1	**441**	**sâlyâne**	سَالْيَانَه	Sene-be-sene verilen bir nevi mirî teklîfi vergi, **ḫaraç**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6534	1	**441**	**sâlî**	سَالِى	Eski olan nesne, **ʿatîḳ**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6535	1	**441**	**sâm**	سَامْ	Eleğimsağma tabir olunan kemer ki bazen yağmurlu havada gök yüzünde görünür, **ḳavs-u ḳuzâḥ** ve damağa arız olan bir şiş illeti ve Acem tarihinde meşhur bir kimse ismidir.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6536	1	**441**	**(sâm)**	**(**سَامْ**)**	Hazret-i Nûh evladından birinin ismidir.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6537	1	**441**	**sâmân**	سَامَانْ	Takım, esbap, tertip, **eşaş**, tedarik ve salah, intizam, revnak, revaç ve rahat ve tecemmülât-ı hâne ve esvap ve sükun, karar, ârâm, itmiʾnân ve uç, kenar, hat, hudut, sınır, nihayet ve iffet, ismet, nüzhet, temizlik ve akıl, idrak, zihin ve müyesser olan ve kuvvet, kudret ve tahmin-kâr ve endâze-i sahn ve her nesnenin endaze ve nişanı ve ârâyiş.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6538	1	**441**	**sâmânsûz**	سَامَانْ سُوزْ	Akıl berbat edici, mecnun ve deli edici olan, **tecnîn**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6539	1	**442**	**sâmsuvâr**	سَامْسُوَارْ	Kavs-ı kuzah üzerine binmiş yahut samyeline binmiş olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6540	1	**442**	**sâma**	سَامَه	Sığınacak ve iltica edecek mahal.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6541	1	**442**	**sân**	سَانْ	Edât-ı teşbîh istimal olunur, mesela “buncılayın” demekte “zînsân” derler, “benzer, gibi, **miṣil**, nazîr-mânend” şüphe olan kanun, kaide, üslup ve hem-vâre ve tarz ve reviş ve heyet, suret ve havi ve âdet ve tecemmülathane ve eğe ve pare, parça ve bileği taşı ve vecih ve itibar.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6542	1	**442**	**sâv**	سَاوْ	Reayadan alınan vergi, haraç, **cizye**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6543	1	**442**	**sâvâ**	سَاوَا	Eğe ağzından çıkan hurda ve altın ve gümüş işlenirken altından dökülen ince toz.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6544	1	**442**	**sâvend**	سَاوَنْد	Şiirin ahiri, kelime yahut hurûf bir nevi ola, **ḳafiye**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6545	1	**442**	**sâvîz**	سَاوِيزْ	Nîk huy ve hoş hulk, ḥasenü’l-ḫulḳ.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6546	1	**442**	**sâvîden**	سَاوِيدَنْ	Eğelemek, **ḫarḳ**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6547	1	**442**	**sâyy**	سَايْ	Sürücü, sürdücü, **ḥârik**, sürüştürücü olan ve gibi, benzer, misil, müşabih olan ve cilacı, cila edici olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6548	1	**442**	**sayeban**	سَايَبَانْ	Güneşten muhafaza için açılan gölgelik ve şemsiye ve çadır ve tente, **miẓalle**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6549	1	**443**	**sâʾisḫâne**	سَائِسْخَانَه	Yolcunun yük hayvanı, **cenîb**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6550	1	**443**	**sâyiş**	سَايِشْ	Sürüşmek, sürüştürmek.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı

6551	1	**443**	**sâyende**	سَايِنْدَه	Sürüştürücü, sürücü ve cilacı, **ḥârik̟**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6552	1	**443**	**saye**	سايَه	Gölge, **ẓıll** ve himayet, sıyanet.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6553	1	**443**	**sâyeperver**	سَايَەپَرْوَرْ	Bir ottur, devşirip ekmek ile katık ederler ve hanede beslenmiş nazik vücut kimseler, **müfenniḳât**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6554	1	**443**	**sayeban**	سَايَەبَانْ	Gölgelik, şemsiye, tente, **miẓalle**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6555	1	**443**	**sâyedâr**	سَايَەدَارْ	Gölgeli olan, gölge eden, **muẓill** ve cin tutmuş olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6556	1	**443**	**sâyezede**	سَايَەزَدَه	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6557	1	**443**	**sâyegâh**	سَايَەگَاهْ	Gölgelik olan mahal, **muẓill**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6558	1	**443**	**sâyeguster**	سَايَەگُسْتَرْ	Gölge yapıcı, gölge edici olan, **ẓâlil**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6559	1	**443**	**sâyenişîn**	سَايَەنِشِينْ	Gölgede oturan ve kaza ve küdûrât-ı âlemden biri ve salim olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6560	1	**443**	**sâyîden**	سَايِيدَنْ	Ezmek, **dehk** ve sürmek.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6561	1	**443**	**sâyîde**	سَايِيدَه	Sürülmüş ve yıpranmış olan, giye giye eskimiş olan esvap, **müsḥik̟**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6562	1	**443**	**(sabâ)**	**(سبَا)**	Memleket-i Yemende bir şehr-i azîm adıdır, Belkıs'ın tahtgâhı idi.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6563	1	**443**	**sıpâ**	سِپَا	Üç ayaklı iskemle, **mişceb**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6564	1	**444**	**sebbâbegezâ**	سَبَّابَەگَزَا	Hayran, müteaccip kalıp parmağın(ı) ısırmakta olan, **ʿâżiżu's-sebbâbe**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6565	1	**444**	**sipâr**	سِپَارْ	Teslim edici, tapşırıcı olan, **müsellim**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6566	1	**444**	**sipariş**	سِپَارِشْ	Teslim etmek, tapşırmak, isal ve vasiyyet etmek, ısmarlamak ve havale etmek.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6567	1	**444**	**sipârende**	سِپَارَنْدَه	Teslim edici ve ısmarlayıcı olan, **müsellim**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6568	1	**444**	**sipârî**	سِپَارِی	Testi ve ibrik ve emsalinde olan tutacak sap, kulp, **ʿurve**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6569	1	**444**	**sipârîden**	سِپَارِيدَنْ	Tamam eylemek, **itmâm**, tamamlamak.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6570	1	**444**	**süpârîden**	سُپَارِيدَنْ	Ismarlamak, **istibṣâl**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6571	1	**444**	**sipâs**	سِپَاسْ	**Mediḥ** ve sena ve şükür, nimet.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6572	1	**444**	**sipâsîden**	سِپَاسِيدَنْ	Övmek, sena etmek, minnet etmek, **mediḥ**, şükür.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6573	1	**444**	**sipâsdâr**	سِپَاسْدَارْ	Minnet edici ve nimete şükredici.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6574	1	**444**	**sipâsdârî**	سِپَاسْدَارِی	Sipâs ve hamd ve teşekkür etmek, **ḥamd**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6575	1	**444**	**sipâsgüzâr**	سِپَاسْ گُزَارْ	Sipâs ve hamd ve teşekkür edici olan, **ḥâmid**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6576	1	**444**	**sipâsgüẕârî**	سِپَاسْ گُذَارِی	Sipâs ve hamd ve teşekkür etmek, **taḥmîd**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6577	1	**444**	**sipâh**	سِپَاهْ	A'sker, a'sakir, ordu, cünud, leşker,	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6578	1	**444**	**sipâhsâlârr**	سِپَاهْسَالَارْ	Serasker, başbuğ, **kâfih**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6579	1	**444**	**sipâhselâr**	سِپَاهْسَلَارْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6580	1	**444**	**sipahi**	سِپَاهِی	Tımar sahibi olan asker, âdem, askere mensup olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6581	1	**444**	**sipâhiyân**	سِپَاهِيَانْ	Sipahilir, tımarlı askerler.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6582	1	**444**	**sipâhiyâne**	سِپَاهِيَانَه	Sipahiye layık ve yaraşık olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6583	1	**445**	**sipâye**	سِپَايَه	Üç ayaklı iskemle.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı

6584	1	**445**	**sepet**	سَپَتْ	İçine nesne kodukları kap ki ağaç çubuğundan örerler, **sefaṭ**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6585	1	**445**	**sübḥadâr**	سُبْحَەدَارْ	Lâ-yenkatiʿ tespih eden kimse.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6586	1	**445**	**sübḥagerd**	سُبْحَەگَرْد	Tespih devredici olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6587	1	**445**	**sübḥa kerdân**	سُبْحَەكَرْدَانْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6588	1	**445**	**süpuḫten**	سُپُوخْتَنْ	Çakmak, kav yakacak demirden alet, **miḳdeḥa**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6589	1	**445**	**seped)**	سَپَدْ)	Malum nesne ki ağaç çubuğundan örülür ve az nesne, **şey-i ḳalîl**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6590	1	**445**	**siper**	سِپَرْ	Kalkan, **micneb** ve örtü ve sığınacak mahal ve kale duvarından asker bedenlerinin setr ve muhafazasına mahsus olan kıtʾa-i fevkâniye ve sipariş edici olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6591	1	**445**	**siperde**	سِپَرْدَه	Sipariş olunmuş, ısmarlanmış olan, **müvekkel**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6592	1	**445**	**süpürden**	سُپُرْدَنْ	Ismarlamak, sipariş etmek, **istîṣâ'**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6593	1	**445**	**siperden**	سِپَرْدَنْ	Ayak ile basmak, **devs**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6594	1	**445**	**sebz**	سَبْز	Yeşil renk olan, **aḥḍar** ve ot, yeşillik, sebze.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6595	1	**445**	**sebz-i âb**	سَبْزَاَبْ	Su üzerinde olan yeşil nesne, yosun, **ġarmaż**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6596	1	**445**	**sebz-pûş**	سَبْزپُوشْ	Yeşil esvap iktisa eden ve üzeri yem yeşil olan, **lâbisü'l-ḫażr**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6597	1	**446**	**sebz-i pâ**	سَبْزِپَا	Nâ-mübarek kadem olan, **meş'ûm**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6598	1	**446**	**sebz-ḫink**	سَبْزخِنْك	Yağız olan at.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6599	1	**446**	**sebzdâye**	سَبْزدَيَه	Menekşe denilen çiçek, **benefşec**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6600	1	**446**	**sebzreng**	سَبْزرَنْگ	Yeşil renk olan, **aḫḍaru'l-levn**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6601	1	**446**	**sebzfâm**	سَبْزفَامْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6602	1	**446**	**sebzmekes**	سَبْزمَكَسْ	Büvelek, hayvana uçuntu eden gökçil, yeşil sinek, **nuʿara**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6603	1	**446**	**sebzevât**	سَبْزَوَاتْ	Taam için kullanılan yeşillikler, **ḫaḍravât**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6604	1	**446**	**sebze**	سَبْزَه	Taam için kullanılan ot makulesi ve yeşil çimen ve taze olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6605	1	**446**	**sebze-zâr**	سَبْزَه‌زَارْ	Yeşillikler, çimenlik olan mahal, **ḫuḍrat**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6606	1	**446**	**sebzî**	سَبْزِی	Yeşil renk olmak, yeşillik, **ḫaḍrat**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6607	1	**446**	**sepüs**	سَپُسْ	Hububattan ve ekser buğdaydan çıkan kepek, **nuḫâle**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6608	1	**446**	**süpüs**	سُپُسْ	Bit, kehle, **ḳaml**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6609	1	**446**	**süpüş**	سُپُشْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6610	1	**446**	**süpüşe**	سُپُشَه	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6611	1	**446**	**süpüş ḫusten**	سُپُشْ خُسْتَنْ	Bitlemek, kehle ayıklamak, **fely**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6612	1	**446**	**süpüs şuden**	سُپُسْ شُدَنْ	Bitlenmek, kehlelenmek, **tefemmül**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6613	1	**446**	**sebaḳ**	سَبَقْ	**Ders**, talim.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6614	1	**446**	**sebaḳḫân**	سَبَقْخَوانْ	Ders okuyucu, şakirt, **tilmîẕ**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6615	1	**446**	**sebaḳdâş**	سَبَقْدَاشْ	Bir hocadan okuyan şakirt, **şerîk**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı

6616	1	**446**	**sebek**	سَبَكْ	Yeğni olan, **ḫafif**, ağır ve sakîl olmayan ve vakar ve temkin sahibi olmayan, akılsız, hafif mizaç olan ve alaka ve kayıt ve yük ve bâr sahibi olmayan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6617	1	**447**	**sübük**	سُبُكْ	Ekin, **ẕer‘**, buğday ve arpa emsali nesnelerin ekilmişi.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6618	1	**447**	**sebükbâr**	سَبُكْبَار	Yükü ve hamûlesi hafif olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6619	1	**447**	**sebükpây**	سَبُكْپَايْ	Ayağı hafif ve çabuk olan, **seri**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6620	1	**447**	**sebükpervâz**	سَبُكْپَرْوَازْ	Çabuk uçar olan, **serî‘u’t-tayerân**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6621	1	**447**	**sebekdâd**	سَبَكْدَادْ	Çest ve çabuk etmekten ve sürat ve aceleden kinaye edip “tez etti” demektir, “**acele”** manasına.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6622	1	**447**	**sebükrev**	سَبُكْرَوْ	Çabuk yürüyücü, çabuk gidici olan,**seri**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6623	1	**447**	**sebükrûḥ**	سَبُكْرُوحْ	Hoşsohbet ve latife-gûy ve ahlak makbulesi olan, **ḫafîfü’r-rûḥ** manasına.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6624	1	**447**	**sebüksâr**	سَبُكْسَارْ	Aklı az, kafası boş olan, **felîlü’-l-‘aḳl** ve **sefih** olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6625	1	**447**	**sübükser**	سُبُكْسَرْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6626	1	**447**	**sebük‘inân**	سَبُكْعِنَانْ	**Serî‘ü’l- ḫareke**, çabuk koşucu ve dizgine itaatli olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6627	1	**447**	**sebükmâye**	سَبُكْمَايَه	Kıymetsiz ve itibarsız olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6628	1	**447**	**sebükmizâc**	سَبُكْمِزَاجْ	Bir dalda durmayan akılsız, oynak kimse, **ḫafîfü’l-mizâc**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6629	1	**447**	**sebükmaġz**	سَبُكْمَغْزْ	Beyni az ve aklı kısa olan, **ḳâlîlü’l-‘aḳl**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6630	1	**448**	**sebükî**	سَبُكِی	Yeğnilik, çeviklik, **ḫiffe(t)**, yeğni.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6631	1	**448**	**sipenc**	سِپَنْج	Konak, mihman-hane, **dârü’ḍ-ḍayf**, misafir konağı ve bekçi kulubesi ve dünya, dâr-ı fenâ.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6632	1	**448**	**sipencḫâne**	سِپَنْج خَانَه	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6633	1	**448**	**sipend**	سِپَنْد	Üzerlik tohumu, **ḫurf** ve tütsü, buhur.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6634	1	**448**	**sipendân**	سِپَنْدَانْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6635	1	**448**	**sipendîn**	سِپَنْدِينْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6636	1	**448**	**sepenkûr**	سَپَنْكُورْ	İt üzümü denilen nesne, **‘inebü’ṣ-ṣa‘leb**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6637	1	**448**	**sebû**	سَبُو	Su ve şarap testisi ve bardağı, **cerre**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6638	1	**448**	**sebûçe**	سَبُوچَه	Küçük sebû, küçük su testisi, **cerre-i ṣaġîr**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6639	1	**448**	**sebûḫ**	سَبُوخْ	Dürtmek, iğne ve çuvaldız ile sançmak, **letm**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6640	1	**448**	**sipûḫten**	سِپُوخْتَنْ	Çıkarmak, **iḫraç**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6641	1	**448**	**süpûḫten**	سُپُوخْتَنْ	Çakmak, kav yakacak demir alet, **miḳdeḥa**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6642	1	**448**	**sepûs**	سَپُوسْ	Kepek ki undan hasıl olur, **nüḫâle**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6643	1	**448**	**sepûse**	سَپُوسَه	Nezleden başta hasıl olan konak, **ḫazâr**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6644	1	**448**	**sipe**	سِپَه	Sipâh, asker, ordu, **cünd**, leşker, ceyş.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6645	1	**448**	**sipehbed**	سِپَهْبَدْ	Çeribaşı, asker reisi, **kâfih** ve serdar.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6646	1	**448**	**sipehdâr**	سِپَهْدَارْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı

6647	1	**448**	**sipehr**	سِپَهْر	Gök, **sema**, asuman, felek.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6648	1	**448**	**sipehsâlâr**	سِپَهْسَالَارْ	Serasker, başbuğ, **reis**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6649	1	**448**	**sipehsâlârî**	سِپَهْسَالَارِی	Ser askerlik, başbuğluk, **re'îsiyyet**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6650	1	**449**	**sipehkeş**	سِپَهْكُشْ	Serasker, başbuğ ve asker sevkedici olan, âdem.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6651	1	**449**	**sepîd**	سَپِيدْ	Ak, **beyaż**, sefîd olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6652	1	**449**	**sepîdâr**	سَپِيدَارْ	Beyaz kavak ağacı, **ʿabṣâm**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6653	1	**449**	**sepîdpâ**	سَپِيدْپَا	Kutlu olan, mesut ve mübarek olan, **meymûn**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6654	1	**449**	**sepîdbâm**	سَپِيدْبَامْ	Ak olan nesne, **lehev**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6655	1	**449**	**sepîdpâyî**	سَپِيدْپَايِی	Kutluluk, mübareklik, **saʿd**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6656	1	**449**	**sepîdper**	سَپِيدْپَرْ	Sivri sinek, **baʿûża**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6657	1	**449**	**sepîdpûst**	سَپِيدْپُوسْت	Pirinç denilen habbe,**erz**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6658	1	**449**	**sepîdḫâr**	سَپِيدْخَارْ	Çakır dikeni, **şevketü'l-beyżâ**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6659	1	**449**	**sepîd şuden**	سَپِيدْشُدَنْ	Ağarmak, saç ve sakal ağarması gibi, **tebeyyuż**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6660	1	**449**	**sepîdfâm**	سَپِيدْفَامْ	Ak olan nesne, **lehaḳ**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6661	1	**449**	**sepîdkâr**	سَپِيدْكَارْ	Aʿmâl-i hasene sahibi olan, **ṣaliḥ**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6662	1	**449**	**sepîd kerden**	سَپِيدْكَرْدَنْ	Ağartmak, beyaz etmek, **tebyîż**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6663	1	**449**	**sepîde**	سَپِيدَه	**Fecr-i ṣâdıḳ**, subh-ı sânî ve üstbeç denilen nesne, **isfîdâc**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6664	1	**449**	**sepîdedem**	سَپِيدَه‌دَمْ	Sabah vakti, **vâḳtü'ṣ-ṣubḥ**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6665	1	**449**	**sepîdî**	سَپِيدِی	Aklık, **zühre**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6666	1	**449**	**setâ**	سَتَّا	Üç kıllı tambur, **ṭanbâr**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6667	1	**449**	**sitâd**	سِتَادْ	Sitâden lafzından tahfif olunmuş lafızdır "aldı, **eḫaẕe**" manasına, (**dâd ü sitâd**) alış-veriş, **ehẕ u i'ṭâ**	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6668	1	**449**	**sitâden**	سِتَادَنْ	Almak, tutmak, **eḫaẕ**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6669	1	**449**	**sitâde**	سِتَادَه	Alınmış, ehz ve kabz olunmuş olan me'hûz ve konmuş, konulmuş vazolunmuş olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6670	1	**450**	**sitâr**	سِتَارْ	Üç kıllı tambur, **ṭanbâr**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6671	1	**450**	**setâre**	سَتَارَه	Bayrak, alem, **livâ'**, ve cibinlik, **ḥacele**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6672	1	**450**	**sitâre**	سِتَارَه	Yıldız, necm, **kevkeb**, ahter.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6673	1	**450**	**sitâġ**	سِتَاغ	Eyer vurulmamış at yani henüz tay olup binilmemiş ola.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6674	1	**450**	**sitâk**	سِتَاكْ	Fidan, ağaç diplerinden zahir olan dallar ki çıkarıp âhir mahale dikerler, **şekîr**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6675	1	**450**	**sitâm**	سِتَامْ	At rahtı ve altın yahut gümüş başlığı.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6676	1	**450**	**sitân**	سِتَانْ	Alıcı, kabzedici, **âḫiẕ**, zabtedici olan ve arka üzerine yatmak ve bî-sabır ve takat ve mahal, mekân.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6677	1	**450**	**sitânden**	سِتَانْدَنْ	Almak, kabzetmek, **ehẕ**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı

6678	1	**450**	**sitâvîz**	سِتَاوِيزْ	Kadıların muhakeme edip istimâʿ davaya mahsus önü revak olan sofa, **maḥkeme**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6679	1	**450**	**sitayiş**	سِتَايِشْ	Övmek, sena, **mediḥ**, zikr-i cemîl, vasıf.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6680	1	**450**	**sitâyişgâh**	سِتَايِشْگَاهْ	Kasâ'idde tegazzülden sonra memdûh vasfına şürûʿ edecek mahalde olan beyte derler.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6681	1	**450**	**sitâyende**	سِتَايَنْدَه	Methüsena edici, vasfedici, **mâdiḥ**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6682	1	**450**	**sitebr**	سِتَبْر	Kalın, yoğun olan, **ġaliz**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6683	1	**450**	**sited**	سِتَدْ	Almak, alış, **eḫẕ**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6684	1	**451**	**sütr**	سُتْر	Tıraş edici, **ḥâliḳ**, (**mûy sütr**) berber.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6685	1	**451**	**sitürden**	سِتُرْدَنْ	Tıraş etmek, **ḥalḳ**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6686	1	**451**	**sitürde**	سِتُرْدَه	Tıraş olunmuş, **maḥlûḳ** ve bulunmuş, kazınmış olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6687	1	**451**	**sütrük**	سُتْرُكْ	Azim, **kebîr**, büyük olan ve kavi, kuvvetli, şehâmetli olan ve dargın, hışım-nâk lendhû, hadîdü't-tabʿ olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6688	1	**451**	**seterven**	سَتَرْوَنْ	Dul olan, çocuk etmeyen karı, **aḳim**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6689	1	**451**	**sütre**	سُتْرَه	Ustura denilen tıraş aleti, **mûsâ**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6690	1	**451**	**sitem**	سِتَمْ	Cevir, cebir, zor, **ʿunf**, güç ve görüp bilmek ve kasten, **ʿahden**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6691	1	**451**	**sitemdîde**	سِتَمْدِيدَه	Zor ve cevir görmüş olan, **maẓlum**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6692	1	**451**	**sitemresîde**	سِتَمْرَسِيدَه	Kendisine zem ve sitem vaki olmuş olan, **maẓlum**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6693	1	**451**	**sitemkâr**	سِتَمْكَارْ	Cabbar, zalim, bidad olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6694	1	**451**	**sitemkeş**	سِتَمْكَشْ	Zulüm ve siteme giriftar olan, **maẓlum**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6695	1	**451**	**sitemger**	سِتَمْگَرْ	**Ẓalim**, cabbâr, bîdâd olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6696	1	**451**	**sitemgerî**	سِتَمْگَرِى	**Ẓulm**, cevir, cebir, unf.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6697	1	**451**	**setû**	سَتُو	Üç kat olan, **müşelleş**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6698	1	**451**	**sütûden**	سُتُودَنْ	Övmek, methetmek, **mediḥ**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6699	1	**451**	**sitûden**	سِتُودَنْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6700	1	**451**	**sütûde**	سُتُودَه	Zikr-i cemîl ile yâd olunan, **memdûḥ**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6701	1	**451**	**sütûr**	سُتُورْ	Binek hayvanı, davar, **dâbbe**, at ve katır ve deve ve eşek.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6702	1	**452**	**sütûrân**	سُتُورَانْ	Binek hayvanları, **devâb**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6703	1	**452**	**sütûrbân**	سُتُورْبَانْ	Seyis, katırcı, eşekçi olan ve sığırtmaç, **baḳḳâr**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6704	1	**452**	**sütûrdân**	سُتُورْدَانْ	Ahır, hayvan hıfzına yapılmış olan mahal, **ıṣṭabl**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6705	1	**452**	**sütûre**	سُتُورَه	Ustura denilen tıraş aleti, mûsâ.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6706	1	**452**	**sütun**	سُتُونْ	Direk, ʿ**amûd** [amut], rükün.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6707	1	**452**	**sütûh**	سُتُوهْ	Melül, mükedder, **müteellim**, kederli olan ve yorgun, fürû-mânde, aciz ve kâsır olan ve keder, melâl, elem, gam, ızdırap.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı

6708	1	**452**	**sütûhîden**	سُتُوهِيدَنْ	Dil-teng ve sergerdân eylemek.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6709	1	**452**	**sitihîden**	سِتِهِيدَنْ	Çekişmek, niza eylemek, **mücadele**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6710	1	**452**	**sitîz**	سِتِيزْ	Kavga, cenk, husumet, **ḥarp**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6711	1	**452**	**sitîzger**	سِتِيزْگَرْ	Mutaassıp, ehl-i lecûc olan, **muannit**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6712	1	**452**	**sitîze**	سِتِيزَه	Kavga, cenk, **ḥarp**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6713	1	**452**	**sitîzeẖû**	سِتِيزَهخُو	**Muannit** ve kavgacı olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6714	1	**452**	**sitîzekâr**	سِتِيزَهكَارْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6715	1	**452**	**sitîzerûy**	سِتِيزَهرُوىْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6716	1	**452**	**sitîzîden**	سِتِيزِيدَنْ	Lec ve inat etmek, çekişmek, **muẖâṣama**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6717	1	**452**	**seccâde-nişîn**	سَجَّادَهنِشِينْ	**Şeyẖ**, molla, imam, ulema.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6718	1	**452**	**secdegâh**	سَجْدَهگَاهْ	İbadet ve namaza mahsus olan mahal.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6719	1	**452**	**(seḥer)**	**(**سَحَرْ**)**	Sabah vakti.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6720	1	**452**	**siḥr-âmîz**	سِحْرآمِيزْ	Sihir karışık ve sihre okşar ve sihir tesir edici olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6721	1	**452**	**siḥirbaz**	سِحِرْبَازْ	Sihir edici, cadı, **seḥḥâr**, büyücü.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6722	1	**453**	**siḥirbâzî**	سِحِرْبَازِى	Sihirbazlık, cadılık, **siḥir**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6723	1	**453**	**siḥirsâz**	سِحِرْسَازْ	Cadı, büyücü, **sâḥir**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6724	1	**453**	**seḥerẖîz**	سَحَرْخِيزْ	Erken kalkıcı, pek sabahçı, **müstesḥîr**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6725	1	**453**	**seḥergâh**	سَحَرْگَاهْ	Sabah vakti, **vaḳti'ṣ-ṣubḥ**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6726	1	**453**	**seḥergeh**	سَحَرْگَهْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6727	1	**453**	**seḥerkehân**	سَحَرْكَهَانْ	Sabah vakti hengâmında.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6728	1	**453**	**seẖâkâr**	سَخَاكَارْ	Seẖî, ehl-i sehâvet olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6729	1	**453**	**seẖâkârî**	سَخَاكَارِى	Sehakârlık, sehavet, el açıklığı.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6730	1	**453**	**saẖt**	سَخْت	Katı, **ġaliz**, muhkem olan ve hasis, nekes, bahîl olan ve pek çok ve rezil olan ve kesret üzere olan ve dar, sık, sıkıntılı düşvâr, güç, usretli olan ve sert, dürüşt, haşin, yumuşak olmayan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6731	1	**453**	**saẖtâne**	سَخْتَانَه	Katı söz söylemek, **iẖnâ'**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6732	1	**453**	**saẖtbâzû**	سَخْت بَازُو	Kavi, zor-âver, kolu kuvvetli olan, **şedîdü'l-batş**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6733	1	**453**	**saẖtrûy**	سَخْتَرُوىْ	Yüzü dargın olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6734	1	**453**	**saẖtgîr**	سَخْت گِيرْ	Tuttuğu nesneyi güzelce zaptedip koyuvermez olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6735	1	**453**	**saẖt ligâm**	سَخْت لِگَامْ	Sert ağızlı olan at.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6736	1	**453**	**saẖtî**	سَخْتِى	Sahtlık, sertlik, darlık, **ṣalâbet**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6737	1	**453**	**saẖtibân)**	(سَخْتِبَانْ	Çizme vesair imaline kullanılır bir soy terbiyeli deri, **edîm**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6738	1	**453**	**seẖaş**	سَخَشْ	Eski olan nesne, **ʿatîḳ**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6739	1	**454**	**süẖan**	سُخَن	Söz, lafız, kelime, **kelam**, lakırtı.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı

6740	1	**454**	**süḫan ârâ**	سُخَنْ آرَا	Lakırtı, bezeyici, **faṣîḥ**, beliğ olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6741	1	**454**	**süḫan ârâ'î**	سُخَنْ آرَائِى	Lakırtı güzelliği, belagat, **fesaḥat**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6742	1	**454**	**süḫan âferîn**	سُخَنْ آفَرِينْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6743	1	**454**	**süḫan âver**	سُخَنْ آورْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6744	1	**454**	**süḫanperdâz**	سُخَنْ پَرْدَازْ	Lakırtı düzüp fesahat üzere söz söyleyici olan, **faṣîḥ**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6745	1	**454**	**süḫanperver**	سُخَنْ پَرْوَرْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6746	1	**454**	**süḫançîn**	سُخَنْ چِينْ	Lakırtı toplayıp gammazlık edici, casus, **nemmâm**, bir meclisten meclis-i âhire nakl-ı kelâm edici, **ġammaz**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6747	1	**454**	**süḫançînî**	سُخَنْ چِينِى	Koğuculuk, nemmâmlık, **ġâmz**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6748	1	**454**	**süḫandân**	سُخَنْدَانْ	Söylediğini bilir olan ve ehl-i fesâhat olan, **mütekellim**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6749	1	**454**	**süḫandânî**	سُخَنْدَانِى	Sühandânlık, **feṣâhat**, belagat.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6750	1	**454**	**süḫanrân**	سُخَنْرَانْ	Ehl-i fesâhat ve belagat olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6751	1	**454**	**süḫanrâ'î**	سُخَنْرَائِى	Sühanrânlık, fesahat, belagat.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6752	1	**454**	**süḫanserâ**	سُخَنْ سَرَا	Ehl-i fesâhat, kelam tertip edici olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6753	1	**454**	**süḫansenc**	سُخَنْ سَنْج	Kelam tartıcı olan, ehl-i fesâhat.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6754	1	**454**	**süḫansencî**	سُخَنْ سَنْجِى	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6755	1	**454**	**süḫanşinâs**	سُخَنْ شِنَاسْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6756	1	**454**	**süḫanfehm**	سُخَنْ فَهْم	Söz anlar, akıllı olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6757	1	**454**	**suḫengüẕâr**	سُخَنْگُذَارْ	Ehl-i fesâhat, söz geçirici olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6758	1	**454**	**süḫanver**	سُخَنْوَرْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6759	1	**455**	**süḫanverî**	سُخَنْوَرِى	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6760	1	**455**	**sed**	سَدْ	Sayıda yüz adedine derler, **mi'e**, gerçi meşhuru sâd (صاد) ile sad (صد)'dır ama Fârisîde sad (ص) harfi olmamagın asıl mevzu sîn (س) iledir.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6761	1	**455**	**sedkîs**	سَدْكِيسْ	Eleğimsağma tabir olunan kuşak gibi gökyüzünde görünen nesne, **ḳavs-ı ḳuzaḥ**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6762	1	**455**	**sidreneşînân**	سِدْرَه نَشِينَانْ	Sidrede oturulan melaikeler.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6763	1	**455**	**ser**	سَرْ	Baş, **reis** ve tepe, zirve ve uç nihayet, gayet ve heves ve serasker.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6764	1	**455**	**serâ**	سَرَا	Saray, büyük konak ve teganni edici, ırlayıcı olan ve nakil ve beyan edici olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6765	1	**455**	**(serây)**	(سَرَايْ)	Sıcak günlerde çorak yerlerde gündüz ortasında su gibi görünen buhar ve sis ve pusarık.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6766	1	**455**	**serâpâ**	سَرَاپَا	Baştan ayağa varınca, **mine'l ḳarni ile'l-ḳadem** (مِنَ الْقَرْنِ اِلَى الْقَدَمْ) manasına.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6767	1	**455**	**serâperde**	سَرَاپَرْدَه	Harem-i hâs önüne çekilen perde, **sürâdiḳ** ve padişah otağı, çadırın tozluk tabir olunan perdesi.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı

6768	1	455	**serâbistân**	سَرَابِسْتَانْ	Dünya, âlem-i süflâ ve serap görülen mahal.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6769	1	455	**serâbîden**	سَرَابِيدَنْ	Kuş ötmek, **şaḳşaḳa**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6770	1	455	**saraçhane**	سَرَاجْخَانَه	Eyerci dükkânı ve eyerciler çarşısı, **sûḳu's-sürûc**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6771	1	455	**serâce**	سَرَاجَه	Küçük saray, evceğiz, **ḥıfs**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6772	1	456	**serâce-i âfitâb**	سَرَاجَهِ آفِتَابْ	Güneş ağılı, **hâle**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6773	1	456	**serâdâr**	سَرَادَارْ	Tımarhaneci, **mâristanî**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6774	1	456	**serâser**	سَرَاسَرْ	Baştan başa, külliyen, **mecmû'an** ve iki nesnenin başları birbirine müsavi olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6775	1	456	**serâseme**	سَرَاسَمَه	Şaşmış, **müteḥayyir**, muzdarip, muhtellü'd-dimâg olan, sersem olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6776	1	456	**serâsîme**	سَرَاسِيمَه	Bi-ma'nâhu eydan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6777	1	456	**serâsîmegî**	سَرَاسِيمَه‌گِى	Sersemlik, ızdırap, **ḥayran**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6778	1	456	**sürâġ**	سُرَاغْ	Yola delalet edici olan, **delil** ve azgın, **żâl** ve zayi olmuş nesne için tellal çağırmak.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6779	1	456	**ser âġâz**	سَرْآغَازْ	Başlangıç, **iptida** ve dibace ve ırlamak, teğanni.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6780	1	456	**ser efrâz**	سَرْاَفْرَازْ	Başını yukarı kaldıran, itibar ve nüfuz sahibi olan, **mümtaz** ve kadd-i bâlâ olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6781	1	456	**ser efrûz**	سَرْاَفْرُوزْ	Ziyade uzun olan nesne, **eṭvâl**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6782	1	456	**serâgûft**	سَرَاكُوفْت	Başına kakmak, serzeniş, **tevbîḫ**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6783	1	456	**ser âmed**	سَرْآمَدْ	Bitmiş, tekmil olunmuş olan sanat ve kârında nihayet bulmuş ve her nesnenin âlâsı ve güzidesi, **'ale'l-a'lâ**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6784	1	456	**ser âmâc**	سَرْآمَاجْ	Öküz boynuna kodukları ağaç boyunduruk, **nîr**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6785	1	456	**serencam**	سَرْاَنْجَامْ	İşin sonu, akibet-kâr ve vaka, vukua gelen husus, **'âḳibetü'l-emr**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6786	1	457	**serendâz**	سَرْاَنْدَازْ	Naz ve şive ile yahut kibir ve nahvet ile salınarak yürümek ve geçkin, sarhoş ve şeci, bahadır ve çabuk ve çalak olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6787	1	457	**(serendîb)**	**(**سَرْاَنْدِيبْ**)**	Hindistanda vaki bir dağın ismidir, Hazreti Adem cennetten o dağ üzerine hübût eyledi ve kabr-i şerîfi orada vakidir.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6788	1	457	**ser-engüşt**	سَرْاَنْگُشْت	Parmak ucu, **enmüle** ve parmak tepesi.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6789	1	457	**ser-âhenk**	سَرْآهَنْگْ	Irlamak, nağme etmek, **terennüm**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6790	1	457	**ser-âheng**	سَرْآهَنْگ	Çarkacı askeri, peşrev ve asker, **muḳaddimetü'l-ceyş**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6791	1	457	**serây**	سَرَايْ	Padişah ve hâkim konağı ve büyük konak ve teğanni edici, ırlayıcı.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6792	1	457	**serây-ı penc**	سَرَايِ پَنْج	İstiare tarikiyle dünyaya derler ve bağlarda bağbânlar için ottan ve çöpten ettikleri muhtasar ev, **ḥıfs**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6793	1	457	**serây-ı ḫarâc**	سَرَايِ خَرَاجْ	Reayadan mal, öşür ve rüsûm, haraç alınmaya mahsus olan mahal ve padişah divanhanesi.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı

6794	1	**457**	**serâyin**	سَرَايِنْ	Irlamak, **teġanni**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6795	1	**457**	**serâyânîden**	سَرَايَانِيدَنْ	Irlamak, **teġniye**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6796	1	**458**	**serâyân**	سَرَايَانْ	Irlayıcı, **muġanni**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6797	1	**458**	**serâyende**	سَرَايَنْدَه	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6798	1	**458**	**serâyîden**	سَرَايِيدَنْ	Irlamak, teganni etmek.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6799	1	**458**	**serâyiş**	سَرَايِشْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6800	1	**458**	**serib**	سَرِبْ	Çürümüş olan, efsürde, çürük, **rufât**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6801	1	**458**	**serbâr**	سَرْبَارْ	Baş yükü ve başı yüklü ve zihni meşgul olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6802	1	**458**	**serbâz**	سَرْبَازْ	Cesur, yiğit, cesaretli olan, **fetâ**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6803		**458**	**serbâzî**	سَرْبَازِى	**Cesaret**, yiğitlik, cesurluk.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6804	1	**458**	**serbâk**	سَرْبَاكْ	Subaşı, siyaset zabiti ve serdar, **muḥtesip**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6805	1	**458**	**sirbâl**	سِرْبَالْ	Gömlek, **ḳamîş**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6806	1	**458**	**sirbâlîn**	سِرْبَالِينْ	Baş yastığı, yüz yastığı, **minbeẓe.**	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6807	1	**458**	**serbeceyb**	سَرْبَجَيْب	Utanmaktan yahut keder etmekten yahut düşünmekten başı göğsü üzerine sarkmış olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6808	1	**458**	**serberâh**	سَرْبَرَاهْ	Yapıp fiile getirilmek üzere olan, hemen vücuda gelecek gibi olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6809	1	**458**	**serperest**	سَرْپَرَسْت	Ḫuddâm, hizmetkâr olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6810	1	**458**	**serbere**	سَرْبَرَه	Çizi, çizgi, **ḫaṭ**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6811	1	**458**	**serpez**	سَرْپَزْ	Paçacı, paça satıcı, **kürrâʿî**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6812	1	**458**	**serbezemîn**	سَرْبَزَمِينْ	Başı yere eğilmiş olan, **münekkis**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6813	1	**458**	**serbest**	سَرْبَسْت	Azat olan, hüküm ve zapt tahtında olmayan, **ḫür**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6814	1	**458**	**serbeste**	سَرْبَسْتَه	Başı bağlı veya örtülü olan, kapalı, gizli olan, **serîre**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6815	1	**459**	**serbesiyyet**	سَرْبَسِيَّتْ	Azatlık, hüküm ve zapt tahtında bulunmamaklık, **ḫürriyet**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6816	1	**459**	**serbesücûd**	سَرْبَسُجُودْ	Secde edici, **sâcid**, başını yere değdirici olan manasında terkiptir.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6817	1	**459**	**serbeser**	سَرْبَسَرْ	Baştan başa, büsbütün ve iki nesnenin başları birbirine müsavi olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6818	1	**459**	**serbülend**	سَرْبُلَنْد	bâlâ-kad, uzun boylu, **ṭavîlü'l-ḳâme**, insanda ve eşcârda istimal olunur ve âli, mümtaz olan ve nüfuz sahibi olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6819	1	**459**	**serbülendân**	سَرْبُلَنْدَانْ	Uzun boylular, **emâẖin,** âli ve mümtaz olanlar.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6820	1	**459**	**serbemühr**	سَرْبَمُهْر	Ağzı mühürlü olan, **maẖtûm**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6821	1	**459**	**serpence**	سَرْپَنْجَه	Pence, el, avuç, parmaklar ve tırnaklar mecmuu, **keff**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6822	1	**459**	**serpenc**	سَرْپَنْج	Başa takılan bir nevi cevahirli ziynet.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6823	1	**459**	**serbend**	سَرْبَنْد	Başa bağlanacak nesne, ʿamâme, sarık ve umûmen her başa sarılan ve husûsen zenan baş bağına derler ve şişenin tapası.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı

6824	1	**459**	**serpuş**	سَرْپُوشْ	Baş örtüsü,yaşmak, **işâm** ve her nesnenin kapağı, **ġaṭâ** ve sahan ve tencere kapağı	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6825	1	**459**	**serbehâ**	سَرْبَهَا	Baş pahası, maktul için katilden alınan cerîme, **diyet** ve haraç.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6826	1	**460**	**serpehence**	سَرْپَهَنْجَه	Açık baş ve her açık olan nesne, **mekşûfu'r-re's**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6827	1	**460**	**sertâb**	سَرْتَابْ	İnatçı, serkeş olan, **muannit**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6828	1	**460**	**sertâpâ**	سَرْتَاپَا	Baştan ayağa varınca, büsbütün, **mine'l ḳarni ile'l ḳadem** (مِنَ الْقَرْنِ اِلَى الْقَدَمْ).	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6829	1	**460**	**sertâc**	سَرْتَاجْ	Bir kavmin sergerdesi ve eşrafı olan kimse, **seyit**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6830	1	**460**	**sertâs**	سَرْتَاسَرْ	Baştan başa, büsbütün ve iki nesnenin başları birbirine müsavi olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6831	1	**460**	**serteser**	سَرْتَسَرْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6832	1	**460**	**sertirâş**	سَرْتِرَاشْ	Berber, tıraş edici, **ḥâliḳ**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6833	1	**460**	**sertîz**	سَرْتِيزْ	Ucu sivri ve keskin olan, **ramîż** ve geçmek, mürur etmek.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6834	1	**460**	**ser-i tîz**	سَرِتِيزْ	Muʿarred, zeyrek, **âlim,** fazıl olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6835	1	**460**	**sercâ**	سَرْجَا	Meclisin cânib-i aʿlâsı, **ṣadr-ı meclîş**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6836	1	**460**	**serçeşme**	سَرْچَشْمَه	Pınar, su başı, ayazma, ʿ**ayn**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6837	1	**460**	**sercenk**	سَرْجَنْك	Çeribaşı, asker reisi, **kâfih**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6838	1	**460**	**sercûş**	سَرْجُوشْ	Kaynayan nesne, **fevr**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6839	1	**460**	**serçîk**	سَرْچِيكْ	Çavuş, serheng, **ka'id**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6840	1	**460**	**serḥad**	سَرْحَدْ	Hudut başı, iki devletin toprağının birbirine bitiştiği sınır mahalli, ʿurfe.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6841	1	**460**	**serḥaddedâr**	سَرْحَدَّدَارْ	Serhat muhafazasına memur olan vali, serasker.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6842	1	**461**	**sürḫ**	سُرْخ	Kırmızı, **aḥmer** ve kırmızı boya ve sarı altın.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6843	1	**461**	**sürḫâb**	سُرْخَابْ	Kap ve şarap ve kırmızı su, **ivvez**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6844	1	**461**	**surḫâbî**	سُرْخَابِى	Kırmızı ördek, **ivvez-i ḥamrâ**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6845	1	**461**	**sürḫsâr**	سُرْخسَارْ	Kızılbaş, Acem, **Râfiżî**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6846	1	**461**	**sürḫser**	سُرْخسَرْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6847	1	**461**	**serḫum**	سَرْخُمْ	Küp kapağı, **kerâme**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6848	1	**461**	**sürḫak**	سُرْخَكْ	Kızılcık denilen yemiş, **ḳarâniyâ**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6849	1	**461**	**serḫâb**	سَرْخَوابْ	Uykunun iptidası, **sine** ve henüz uyumuş olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6850	1	**461**	**serḫân**	سَرْخَوانْ	Irlayıcı, **muganni** ve zâkir başı, baş okuyucu ve cehren okuyup ilan etmek ve sofra başı.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6851	1	**461**	**sarḫoş**	سَرْخُوشْ	Şarap içip mest ve aklı başından giden adam, **sekrân**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6852	1	**461**	**surḫî**	سُرْخِى	Kırmızılık, kızıllık, **ḥumrat**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6853	1	**461**	**serḫayl**	سَرْخَيْل	Atlı asker cemaatinin başı ve amiri, **fâris**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6854	1	**461**	**sert**	سَرْد	Soğuk, **bârid**, bürûdetli olan ve dikmek, örmek ve kelamı muttasıla hüsn-i edâ ile irat etmek.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı

6855	1	461	(serdâb)	(سِرْدَابْ)	Yer altında olan oda ki havanın ziyade germiyetinde içine girip otururlar.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6856	1	461	serdâbe	سَرْدَابَه	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6857	1	461	serdâde	سَرْدَادَه	Baş vermiş, baş göstermiş olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6858	1	461	serdar	سَرْدَارْ	Serasker, paşa, başbuğ, **emîru'l-ceyş**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6859	1	461	sırdâr	سِرْدَارْ	Sırdaş, **maḥrem** ve mutemet kimse.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6860	1	462	serdâst	سَرْدَاسْت	Doğru olan nesne, **müstaḳim** ve dürüst, kat olunmuş kalem.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6861	1	462	sırdaş	سِرْدَاشْ	Mutemet olan kimse, **maḥrem**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6862		462	sırdâġ		Tutmaç tabir olunan taam, **lâcişe**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6863	1	462	serdbeyân	سَرْدبَيَانْ	Soğuk ve zerafetsiz tekellüm eden ve soğuk ve zerafetsiz olan kelam.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6864	1	462	serderd	سَرْدَرْد	Baş ağrısı, **ṣadâʿ**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6865	1	462	serdest	سَرْدَسْت	Bilek, **sâʿid** ve bir işi gönülsüz tutmak.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6866	1	462	serdestâr	سَرْدَسْتَارْ	Başa sarılan nesne, **ʿamâme**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6867	1	462	serdestî	سَرْدَسْتِى	**Fi'l-ḥâl** manasına yani mâ hazır olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6868	1	462	serdsîr	سَرْدسِيرْ	Havası soğuk olan mahal, yaylak, **şarûd**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6869	1	462	serdefter	سَرْدَفْتَرْ	Defter başı, defterin başında olan şey.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6870	1	462	serrişte	سَرْرِشْتَه	İp ucu, fırsat, bahane, vesile.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6871	1	462	serzeden	سَرْزَدَنْ	Başa kakmak, **tevbîḫ** ve baş kesmekten kinayedir ve habersiz bir kimse hanesine varmak.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6872	1	462	serzede	سَرْزَدَه	Baş vurmuş, baş vermiş olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6873	1	462	serzemîn	سَرْزَمِينْ	Sınır, memleket hududu, **ḥadd**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6874	1	462	serzeniş	سَرْزَنِشْ	Başa kakmak, **tevbîḫ** ve başa vurmak.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6875	1	462	serzîr	سَرْزِيرْ	Başı aşağı serengûn olan, **menkûs**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6876	1	462	sersem	سَرْسَامْ	Akıl ve hûşu başında olmayan, **ḥâyir**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6877	1	463	sersebz	سَرْسَبْز	Taze, genç olan, şâb ve ikballi, talihi uygun olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6878	1	463	sersebük	سَرْسَبُكْ	Hafif başlı, akılsız olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6879	1	463	serser	سَرْسَرْ	İhtimamsız, teemmülsüz, mülahazasız olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6880	1	463	serseri	سَرْسَرِى	İhtimamsızlık, kayıtsızlık, adem-i teemmül, adem-i mülâhaza, adem-i dikkat ve derbeder, çapkın makulesi, **rahrûc**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6881	1	463	seriş	سَرِشْ	Büründecek, **kürayşe**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6882	1	463	serşâr	سَرْشَارْ	Ağzına kadar dopdolu olan, **memlu**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6883	1	463	sirişt	سِرِشْت	Hilkat, **ṭabiat**, huy, tıynet, tabʿ, meşrep, terkip.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6884	1	463	sirişten	سِرِشْتَنْ	Yoğurmak, **taḫmîr**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6885	1	463	sirişte	سِرِشْتَه	Karışık olan mürekkep, **maḫlûṭ**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6886	1	463	sirişk	سِرِشْك	Göz yaşı, dümûʿ ve şerâre-i âteş.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı

6887	1	**463**	**serşûy**	سَرْشُوىْ	Baş tıraş eden berber, hacâm, **ḥâlıḳ**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6888	1	**463**	**serşîr**	سَرْشِيرْ	Süt kaynadıkta üzerine gelen kaymak, **zübd**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6889	1	**463**	**serṭâḳ**	سَرْطَاقْ	Cihannüma gibi hane üstünde olan açık oda veya daire, çardak, **ġurfe**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6890	1	**463**	**serasker**	سَرْعَسْكَرْ	Ordunun başbuğu, **emîru'l-ceyş**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6891	1	**463**	**seraşr**	سَرْعَشْر	Kur'an-ı Kerim'in her on ayet başında resim ve nakış olunan işaret, **'aşr**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6892	1	**463**	**serġac**	سَرْغَجْ	Ağaç çanak ve tabak, **kıḥf**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6893	1	**464**	**serġût**	سَرْغُوتْ	**Nimet** ve rızık ve in'âm.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6894	1	**464**	**serġavġa**	سَرْغَوْغَا	Çarkacı, talî'a-i leşker, **şurṭa** ve ser-fitne yani fitne ve aşûbe bâ'is olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6895	1	**464**	**serġîn**	سَرْغِينْ	Zurna denilen çalgı aleti, **ṣurnâc**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6896	1	**464**	**serġîne**	سَرْغِينَه	Bi-ma'nâhu eydan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6897	1	**464**	**serfirâz**	سَرْفِرَازْ	Başı yüksekte olan, itibar ve nüfuz ve ikbal sahibi olan, **şerif** ve âli olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6898	1	**464**	**serfirâzî**	سَرْفِرَازِى	Şeref, **'ulüvv**, büyüklük, devlet, ikbal.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6899	1	**464**	**serfürû**	سَرْفُرُو	Baş eğmek, **tenkîs**, tazarru etmek ve baş ekici, mutazarrı', mütezellil olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6900	1	**464**	**serfürûbürde**	سَرْفُرُوبُرْدَه	Başını aşağı eğmiş olan, **münekkes**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6901	1	**464**	**sürfe**	سُرْفَه	Öksürük, ah uh etmek, **sü'âl**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6902	1	**464**	**sürfîden**	سُرْفِيدَنْ	Öksürmek, **tenaḥnuḥ**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6903	1	**464**	**serkâr**	سَرْكَارْ	Nazır, **müdür**, kethüda ve hizmetkâr başı.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6904	1	**464**	**sürger**	سُرْگَرْ	Pabuççu, pabuç yapıcı olan, **ḳaffâş**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6905	1	**464**	**sergerdân**	سَرْگَرْدَانْ	Avare olan, **müteḥayyir** ve serkeşte ve bir illetdir ki muttasıl baş döner, Arabîde **sedüre** derler.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6906	1	**464**	**sergerde**	سَرْگَرْدَه	Bir kavim yahut bir cemaatin başı ve reisi ve emiri ve gözdesi olan kimse, **re'îsü'l-ḳavm**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6907	1	**464**	**sergüẕeşt**	سَرْگُذَشْت	Geçmiş ahval ve macera, aḥvâl-i mâżiye ve havadis ve rüzgâr-dîde olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6908	1	**465**	**sergirân**	سَرْگِرَانْ	Dargın, kızgın, **ġażûb** ve sarhoş, mest, mahmur olan ve mağrur, mütekebbir, müteazzım olan ve başına sıklet arız olmuş olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6909	1	**465**	**sergirânî**	سَرْگِرَانِى	Sergirânlık başına arız olan sıklet.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6910	1	**465**	**sergerdâ**	سَرْگَرْدَا	İnsanın başında vaki olur bir marazdır, **devvâr**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6911	1	**465**	**sergerdân**	سَرْگَرْدَانْ	Başı dönmüş sersem olan, **müteḥayyir**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6912	1	**465**	**sergerdânî**	سَرْگَرْدَانِى	Başı dönmek, sersemlik, **ḥayret**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6913	1	**465**	**sergerm**	سَرْگَرْم	Kafası kızmış, mest, sarhoş olan, **sekrân**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6914	1	**465**	**sergirît**	سَرْگِرِيتْ	Reayadan alınan akçe, mal, haraç, **cizye**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6915	1	**465**	**sergezîd**	سَرْگَزِيدْ	Bi-ma'nâhu eydan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6916	1	**465**	**sergüzîn**	سَرْگُزِينْ	Hepsinin içinden intihap olunmuş en ala olan, **münteḫap**	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6917	1	**465**	**serkeş**	سَرْگَشْ	Bed-huy olup muti ve ram olmayan adam veya hayvan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı

6918	1	**465**	**sergeşte**	سَرْگَشْتَه	Başı dönmüş, şaşkın, sersem olan, **ḥâyir** ve muti ve mahkum olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6919	1	**465**	**sergeşte kerden**	سَرْگَشْتَه‌كَرْدَنْ	Şaşırmak, mütehayyir olmak, **idhâş**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6920	1	**465**	**sergeştegî**	سَرْگَشْتَه‌گِی	Şaşkınlık, sersemlik, **ḥayret**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6921	1	**465**	**serkeşî**	سَرْكَشِی	Serkeşlik, itaatsizlik, **inat**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6922	1	**466**	**sergelû**	سَرْگَلُو	Dimağda olan illet, **zükâm**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6923	1	**466**	**serkengebîn**	سَرْكَنْگَبِينْ	Bal ile sirkenin karışmasıyla hasıl olan hoş-güvâr şerbet, **sikencübîn**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6924	1	**466**	**serkûb**	سَرْكُوبْ	Başa kakmak, serzeniş etmek, **tevbîḫ** ve kalelerin gayet yüksek yeri ve cenk ve kavgada metin olan kimse ve ıstılâh-ı şuʿarâda fâʾik ve her fende mahir ve her sanatda kadir olan adama derler.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6925	1	**466**	**serkûy**	سَرْكُویْ	Mahalle başı ve yol ve sokak başı.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6926	1	**466**	**sirke)**	سِرْكَه)	Malum olan ekşi su, **ḫall**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6927	1	**466**	**sergîrî**	سَرْگِيرِی	Başlamak, iptida etmek ve iş tutmak, iftitah, şemin fitilin(i) almak ve fitil söndürmek.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6928	1	**466**	**sergîs**	سَرْگِيسْ	Eleğimsağma tabir olunan alâmet-i semâviye, **ḳavs-ı ḳuzaḥ**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6929	1	**466**	**sergîn**	سَرْگِينْ	Hayvanat tersi, fışkı, bok, gübre, **serḳîn**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6930	1	**466**	**sergîn kerdân**	سَرْگِينْ كَرْدَانْ	Mezbelede hasıl olur bir kara böcektir ki gübreyi ayakları ile yuvarlayıp götürür, **caʿl**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6931	1	**466**	**sergîn kerdânek**	سَرْگِينْ كَرْدَانَكْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6932	1	**466**	**serlâd**	سَرْلَادْ	Duvar başı ve duvar, **cidâr**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6933	1	**466**	**serm**	سَرْم	…… denilen nesne ki sakıza koyup çiğnerler, **sermaḳ**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6934	1	**466**	**sermâ**	سَرْمَا	Yaylak olan mahal, **muṣayyef**, soğuğu yaz faslında dahi olmakla sermâ-serd tesmiye olundu.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6935	1	**466**	**sermaye**	سَرْمَايَه	Malın asıl kıymet ve meblağı ki onun kârı ile tüccar kısmı geçinirler, **reʾsü'l-mâl**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6936	1	**467**	**sermed**	سَرْمَدْ	Daim, câvid, **baḳi**, bî-zevâl olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6937	1	**467**	**sürmedân**	سُرْمَدَانْ	Sürme konulan mahsus zarf, **mekḥale**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6938	1	**467**	**sermedî**	سَرْمَدِی	İlahî, rabbânî, samedânî olan ve daim olan, sübhânî.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6939	1	**467**	**sermest**	سَرْمَسْت	Pek sarhoş olan, **ṭâfiḥ** ve esrimiş deve.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6940	1	**467**	**sermestî**	سَرْمَسْتِی	Pek sarhoşluk hâli, **sekr**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6941	1	**467**	**sermaşḳ**	سَرْمَشْق	Yazı öğrenmek için talibe verilen yazı maşkı.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6942	1	**467**	**sermû**	سَرْمُو	Kalın ucu, pek cüzi şey, **şey-i ḳalîl**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6943	1	**467**	**sermûze**	سَرْمُوزَه	Pabuç denilen ayakkabı, **midâs** ve çizme, kalçın ve galoş.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6944	1	**467**	**sürme**	سُرْمَه	Kaşa ve göze sürülen ziynet, **kühl**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6945	1	**467**	**sürmeçûb**	سُرْمَه‌چُوبْ	Göze sürme çektikleri mil, hilâl, **mikḥal**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı

6946	1	**467**	**sürmedân**	سُرْمَەدَانْ	Sürme hıfzına mahsus kutu, **mekḥale**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6947	1	**467**	**sürnâ**	سُرْنَا	Zurna denilen çalgı borusu, **şurnâc**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6948	1	**467**	**sürnâpâ**	سُرْنَاپَا	Zürafa denilen hayvan, **zürafa**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6949	1	**467**	**sürnâzen**	سُرْنَازَنْ	Zurna çalıcısı, **ṣaffârî**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6950	1	**467**	**sernâme**	سَرْنَامَه	Mektubun başında olup muhatap olan kimsenin evsafını beyan eden hat, **ʿunvân-ı mektûb**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6951	1	**467**	**sürnây**	سُرْنَایْ	Serna ve zurna denilen çalğı.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6952	1	**468**	**sernigûn**	سَرْنِگُونْ	Baş aşağı olan, alt üst olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6953	1	**468**	**serengîden**	سَرَنْگِیدَنْ	Bir kimse söylerken bir gayrı kimse karşılayıp birbiriyle muhâvere etmek, **münaẓara**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6954	1	**468**	**sernüvişt**	سَرْنُوِشْت	Takdîr-i ilâhî, Türkide "başa yazılan gelir" derler ve mektup evvelinde yazılan unvan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6955	1	**468**	**sernihîn**	سَرْنِهِینْ	Çanak, çömlek, **evġâb**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6956	1	**468**	**(serv)**	**(**سَرْو**)**	Mezarlıkta kesret üzere bulunan bir nevi ağacın ismi, servi dahi denir.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6957	1	**468**	**sürû**	سُرُو	Boynuz, **ḳarn** ve kadeh, piyale.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6958	1	**468**	**servâ**	سَرْوَا	Yalan söz ve hikâyât, bî-asl, **zûr**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6959	1	**468**	**serv-i âzâd**	سَرْوِآزَادْ	Bir nevi selvi ki pek doğru ve güzel biçimli olur, **serv-i müstaḳîm**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6960	1	**468**	**serv-efrâz**	سَرْوِاَفْرَازْ	Yokuş başı, **ʿaḳabe** ve her nesnenin tepesi.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6961	1	**468**	**serv-i cemân**	سَرْوِجَمَانْ	Naz ve şive ile salınır olan mahbup, **mühteziz**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6962	1	**468**	**sürûd**	سُرُودْ	Irlamak, ötmek, **teġanni**, terennüm, türkü ve şarkı söylemek.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6963	1	**468**	**sürûdgûy**	سُرُودْگُویْ	Irlayıcı olan, **muġanni**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6964	1	**468**	**server**	سَرْوَرْ	Bir cemaatin başı ve reisi ve emiri olan kimse ve şeci ve bahadır olan, **reis**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6965	1	**468**	**serv-i revân**	سَرْوِرَوَانْ	Mevzun ve hoş-nümâ olan servi ağacı ekser kadd-i dilberden kinaye ederler.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6966	1	**468**	**serverî**	سَرْوَرِی	Cemaat başılık, **riyaset**, imaret.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6967	1	**469**	**servez**	سَرْوَزْ	Avratların başlarına örttükleri örtü, **ḳınâʿ**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6968	1	**469**	**sürûzen**	سُرُوزَنْ	Boynuzlu koyun, koç, **kebş**,	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6969	1	**469**	**servistân**	سَرْوِسْتَانْ	Selvilik, selvi ağacı çok olan yer.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6970	1	**469**	**serv-i siyâh**	سَرْوِسِیَاهْ	Çam ağacı, **ṣanevber-i ṣıġâr**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6971	1	**469**	**servsehî**	سَرْوسَهِی	Doğru ve mevzun olan selvi ağacı.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6972	1	**469**	**sürûş**	سُرُوشْ	Allahüteala Hazretleri'nin gökde halk etmiş olduğu mahluk, ferişt, **melek**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6973	1	**469**	**sürûşân**	سُرُوشَانْ	Sürûş'un cemidir, ferişteler, **melâ'ike**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6974	1	**469**	**servaḳt**	سَرْوَقْت	**Cemʿiyyet-i ḫâṭır,** vakt-i nîk, safâ-yı kalb, hali ve tenha olan oda veya daire, halvethane.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6975	1	**469**	**ser ü ḳad**	سَرْوَقَد	Boy ve kameti selvi gibi uzun ve doğru ve biçimli olan, **servi'l-ḳâme**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı

6976	1	469	**serv-i kûhî**	سَرْوِكُوهِى	Ardıç ağacı, **ʿarʿar**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6977	1	469	**serv-i nâz**	سَرْوِنَازْ	Nev-resîde ve kadd-i mevzûn olan selvi ve selvi fidanı ve mahbup.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6978	1	469	**servi**	سَرْوِى	Selvi denilen ağaç, **serv**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6979	1	469	**serheng**	سَرْهَنگْ	Çavuş, **ḳâ'id**, kavâs, yasakçı ve karakol ve saz perdesi.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6980	1	469	**sere**	سَرَه	Geçer akçe, **dirhem**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6981	1	469	**serîçe**	سَرِيچَه	Su kenarlarında olur bir kuştur ki kuyruğun(u) sallar durur, **ḥımâr-ḳabbân**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6982	1	469	**serîden**	سَرِيدَنْ	Irlamak, **teġanni**, türkü ve mani söylemek.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6983	1	470	**(serîr)**	**(**سَرِيرْ**)**	Taht, evzeng, padişah tahtı ve meyyit nakli için istimal olunan tabut.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6984	1	470	**sirîş**	سَرِيشْ	Çiriş denilen yapışkan nesne, **şarṭ** ve nâle, **efġân**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6985	1	470	**sürîn**	سُرِينْ	Oturak yeri, **maḳat**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6986	1	470	**sürîngâh**	سُرْنِيگَاهْ	Padişah tahtı, **serîr**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6987	1	470	**sezâ**	سَزَا	Yaraşık, münasip, muvafık, layık olan ve ecir, ceza mükâfat.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6988	1	470	**sezâb**	سَزَابْ	Su teresi denilen sebze, **circîr maʾi**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6989	1	470	**sezâvâr**	سَزَاوَارْ	Yaraşık, müstehak, münasip olan ve sâhib-i liyâkat.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6990	1	470	**sezâver**	سَزَاوَرْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6991	1	470	**süst**	سُسْت	Yumuşak, gevşek, żayıf, yavaş olan ve gevşek endâm olan adam ve hayvan ve nebatat ve eşcâr ve ahcâr vesairlerde istimal olunur hatta sözde bile kullanılır.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6992	1	470	**süst endâm**	سُسْت اَنْدَامْ	Bî-tâkat ve bî-mecâl olan ve aleti haraket etmeyen kimse, **ʿınnîn**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6993	1	470	**suṭurlâb**	سُطُرْلَابْ	Usturlap denilen âlet-i rasad.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6994	1	470	**saʿadetmend**	سَعَادَتْمَنْد	Saadetli, **saʿîd** olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6995	1	470	**saʿter**	سَعْتَرْ	Fahişe avratlar âlet-i racüle teşbihen istimal eyledikleri nesne, **zübeyb**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6996	1	470	**saʿterbâz**	سَعْتَرْبَازْ	Zıbıkçı, zıbık denilen mekrûhî istimal eden avrat, **saḫḫâḳa**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6997	1	470	**saʿterî**	سَعْتَرِى	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6998	1	470	**sağrı**	سَغْرِى	Hayvanın sağırısı ki butları beline birleştiği yerden, **kefel**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
6999	1	470	**süfâr**	سُفَارْ	İğne ve çuvaldız deliği, **ḫart**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7000	1	471	**sefâreṯḫâne**	سَفَارَتْخَانَه	Elçi konağı, **dâru'l-vefd**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7001	1	471	**sifâriş**	سِفَارِشْ	Sipariş, ısmarlama, **istîṣâ'**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7002	1	471	**sifâl**	سِفَالْ	Çanak, çömlek, saksı, **ḫazef**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7003	1	471	**sifâlîn**	سِفَالِينْ	Çanak, çömlek misilli çamurdan ibaret ve masnu olan nesne, **evġâb**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7004	1	471	**sifâlînger**	سِفَالِينْ كَرْ	Çömlekçi, çömlek yapıcı, **faḫḫârî**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7005	1	471	**süften**	سُفْتَنْ	Delmek, **ṣaḳb**, delik açmak.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7006	1	471	**süfte**	سُفْتَه	Delinmiş, **meṣḳûb**, sakb olunmuş olan ve kulağa geçirilen halka.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7007	1	471	**sefte**	سَفْتَه	Poliçe, bir şehirde bir adama bir miktar akçe verip ahir şehirde gayrı adamdan almak üzere olan muamele, **süftece**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı

7008	1	471	**süftegûş**	سُفْتَه‌گُوشْ	Kulağı delinmiş olan, **meşḳûbu'l-üẕn**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7009	1	471	**süftîden**	سُفْتِيدَنْ	Delmek, **şaḳb** ve su kavuşturmak.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7010	1	471	**seferber**	سَفَرْبَرْ	Yol üzerinde olan ve yola çıkmaya hazır ve müstait olan, **seferî**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7011	1	471	**sofra**	سُفْرَه	Üzerine yemek konulan nesne, **mâ'ide** ve misafir için ahdâr olunan taam.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7012	1	471	**sofranişîn**	سُفْرَه‌نِشِينْ	Sofraya oturmuş olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7013	1	471	**sefîd**	سَفِيدْ	Ak, beyaz olan, **ebyaż**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7014	1	471	**sefîdâ**	سَفِيدَا	İsfîdâc denilen beyaz boya, üstübeç.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7015	1	472	**sefîdâc**	سَفِيدَاجْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7016	1	472	**sefîd şuden**	سَفِيدْشُدَنْ	Ağarmak, saç ve sakal ağarmak, **tebeyyuż**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7017	1	472	**sefîd kerden**	سَفِيدْكَرْدَنْ	Ağarmak, **tebyîż**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7018	1	472	**sefîdî**	سَفِيدِى	Aklık, zenan yüzlerine sürdükleri beyazlık, **zühre**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7019	1	472	**(saḳf)**	**(سَقْف)**	Hane tavanı.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7020	1	472	**saḳlân**	سَقْلَانْ	Cüce, boyu ziyade kasîr olan adam, **çûḫa**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7021	1	472	**saḳmonya**	سَقْمُونِيَا	Gayet müshil bir darıdır, ihrâc-ı fuzalât ihlât etmekte nefʿ-i azimi var, alâsı Antakya dağlarında olmakla tıp kitaplarında sakmonya intakı derler, **maḥmûde**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7022	1	472	**(saḳanḳûr)**	**(سَقَنْقُورْ)**	Timsah balığından mütevellit olur balık nevidir, ekser Nil suyunda olur, bi-emrillahiteala suda mütevellit olan timsah olur, kum içinde mütevellit olan sakankûr olur, kelere benzer bir nevi küçük balıktır ve mektup ve emsali sarmaya müstamel olan çâr köşe tülbent paresi.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7023	1	472	**seg**	سَگْ	Köpek, it, **kelb**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7024	1	472	**sekâb**	سَكَابْ	Kunduz denilen hayvan ki hayası ilaç olur, ekser suda olur, **ḳużâʿa**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7025	1	472	**sekâçe**	سَكَاچَه	Uykuda ağır basmak, **kâbus**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7026	1	472	**sekârûn**	سَكَارُونْ	Kirpi tabir olunan hayvan, **ḳunfuẕ**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7027	1	472	**sekârî**	سَكَارِى	Çürük, **şüzbe**, ekmek hamurundan halka gibi yapıp pişirdikleri nesne.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7028	1	472	**sikâl**	سِكَالْ	Fikir, endişe, düşünmek, güftügû, laf, lakırtı, konuşmak.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7029	1	473	**segâste**	سَگَاسْتَه	Uykuda ağır basmak, **kâbus**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7030	1	473	**segâse**	سَگَاسَه	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7031	1	473	**segâşte**	سَگَاشْتَه	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7032	1	473	**segâşe**	سَگَاشَه	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7033	1	473	**sigâl**	سِگَالْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7034	1	473	**sigâlîden**	سِگَالِيدَنْ	Husumet etmek, **muḫâṣama**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7035	1	473	**sikâlyû**	سِكَالْيُو	Külde pişmiş olan ekmek, **melîl**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7036	1	473	**segân**	سَگَانْ	Segler, köpekler, itler, **kilâb**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı

7037	1	**473**	**segâne**	سَگَانَه	Nev, **cins**, türlü, soy.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7038	1	**473**	**segbân**	سَگْبَانْ	Köpek besleyici olan, **rabbü'l-kelb** ve padişahın avcı kelblerin(i) saklayıp şikar mahallinde ellerinde yitip giden ve mukaddemlerde mevcut bir nevi tüfekli asker ki seymen denilir idi.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7039	1	**473**	**segpeçe**	سَپْگَچَه	Köpek yavrusu, enik, **cirv**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7040	1	**473**	**segbeste**	سَكْ بَسْتَه	Köpek cinsinden zağar tabir olunan it, **züġârî**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7041	1	**473**	**segpûy**	سَگْپُوىْ	Yürüdükte zahir olan ayak sesi, **ʿarkü'l-ḳadem**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7042	1	**473**	**sigbîne**	سِگْبِينَه	Zamk denilen yapışıcı nesne ki ağaçta olur.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7043	1	**473**	**segtâzî**	سَگْتَازِى	Tazı denilen kelb, **selûḳıyye**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7044	1	**473**	**sektedâr**	سَگْتَه‌دَارْ	Sûs ve hâmûş olan, **sâkit**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7045	1	**473**	**segdendân**	سَكْ دَنْدَانْ	Ön dişleri, **nâb**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7046	1	**474**	**seg-i dîvâne**	سَكِ دِيوَانَه	Kuduz olan köpek, **kelib**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7047	1	**474**	**seker ẖûrden**	سَكَرْ خُورْدَنْ	Tekerlenmek, **tekerdüh**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7048	1	**474**	**seker fenden**	سَكَرْ فَنْدَنْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7049	1	**474**	**seker fîden**	سَكَرْ فِيدَنْ	Sürçmek, kaymak, **zelc**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7050	1	**474**	**sükkerîn**	سُكَّرِينْ	Şekerden ibaret ve masnu olan ve şeker gibi tatlı olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7051	1	**474**	**sükisten**	سُكِسْتَنْ	Kıvırmak, kalʿ etmek, **teḳallu'**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7052	1	**474**	**süküsten**	سُكُسْتَنْ	Üzmek, **betl**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7053	1	**474**	**seglâb**	سَگْلَابْ	Kunduz denilen hayvan ki hayası ilaç olur, **ḳuż'a**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7054	1	**474**	**seglâbîden**	سَگْلَابِيدَنْ	İt ürümek, **i'tivâ'**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7055	1	**474**	**seklîden**	سَكْلِيدَنْ	Hıçkırmak, **imtiyâḳ**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7056	1	**474**	**sigenc**	سِگَنْج	Öksürük, sürfe, **ḳuḥâb** ve tıraş etmek ve ısırmak ve bir nevi büyük yılan ki şiddet-i teʾsir zehir ile meşhurdur.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7057	1	**474**	**sekençe**	سَكَنْچَه	Dolu, yahce, **berad**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7058	1	**474**	**sekencîden**	سَكَنْجِيدَنْ	Parmak ucuyla nesne tutmak, **ḳâbż**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7059	1	**474**	**sekencî**	سَكَنْجِى	Kızlık ki henüz kocaya gitmeyen kızlarda olur, **bekâre(t)**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7060	1	**474**	**sekencî burden**	سَكَنْجِى بُرْدَنْ	Kız bozmak, **iḳtirâʿ**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7061	1	**474**	**sekengübîn**	سَكَنْگِبِينْ	Bal ile sirkenin karışmasıyla hasıl olan bir nevi şerbet, **sikencübîn**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7062	1	**474**	**sikender**	سِكَنْدَرْ	Öksürük, sürfe, **süʿâl** ve tıraş etmek.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7063	1	**474**	**segengûr**	سَگَنْگُورْ	İt üzümü denilen nesne, **ʿinebü'ṣ-ṣaʿleb**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7064	1	**474**	**segî)**	(سَگِى	Şarap, bade, **ẖamr**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7065	1	**474**	**silaẖẖane**	سِلَاحْخَانَه	Silah hıfzına mahsus olan mahal, **ḥâfiẓu's-silâḥ**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7066	1	**474**	**silâḥşör**	سِلَاحْشُورْ	Silahlı cenge müstait olan ve devlet-i aliyyede bir rütbe ismidir.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7067	1	**475**	**silaḫtar**	سِلَحْدَارْ	Efendisinin silahını hıfza memur olan hizmetkâr.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı

7068	1	**475**	**silaḥşör**	سِلَحْشُورْ	Silahı koşulu cenge müstait olan kimse ve devlet-i aliyyede bir rütbe ismidir.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7069	1	**475**	**(selḫ)**	**(**سَلْخ**)**	Mâh-ı Arabînin otuzuncu günü.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7070	1	**475**	**selḫ-ḫâne**	سَلْخ خَانَه	Şehir haricinde hayvanat kesip derilerini yüzüp çıkarmaya mahsus olan mahal, tahrîfen salhane tabir olunur.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7071	1	**475**	**(silf)**	**(**سِلْف**)**	Bacanak ki bir adamın zevcesinin kız kardeşinin kocasıdır.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7072	1	**475**	**sellebâf**	سَلَّەبَافْ	Zembil ve sepet örücü, **żâfiru'z-zenbîl**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7073	1	**475**	**selîmdil**	سَلِيمْدِلْ	Kalb-i selîm olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7074	1	**475**	**sülfûr**	سُلْفُورْ	Süprüntülük, **mezbele**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7075	1	**475**	**süm**	سُمْ	At ve katır ve öküz misilli hayvan tırnağı.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7076	1	**475**	**(semm)**	**(**سَمْ**)**	Zehir, ağı.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7077	1	**475**	**simâʿ-ḫâne**	سِمَاعْ خَانَه	Çalgı ile raksa mahsus mahal, **dâru's-simâʿ**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7078	1	**475**	**semâne**	سَمَانَه	Bıldırcın denilen kuş, **sümânât**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7079	1	**475**	**semâhîc**	سَمَاهِيجْ	Ada, **cezîre**, deniz ortasında bulunan arz.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7080	1	**475**	**sümpâre** [zımpara]	سُمْپَارَه	Demir vesair nesnelerin pasını açıp cila vermeye kullanılır bir nevi toz.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7081	1	**475**	**sümçe**	سُمْچَه	Bodrum, yer altında olan bina, ev, **sirdâb**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7082	1	**476**	**semc**	سَمْج	Lağım ki yer altını delip yol ederler, **naḳb**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7083	1	**476**	**(semerḳand)**	**(**سَمَرْقَنْد**)**	Vilâyet-i Buhâra'da bir muazzam şehirdir, aslı Semerkend'dir, taʿrîb edip Semerkand dediler.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7084	1	**476**	**simrîn**	سِمْرِينْ	Paçacı, **kürrâʿî**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7085	1	**476**	**semġand**	سَمْغَنْد	Hayız görmüş avrat, **ḥâyiż** ve hayız.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7086	1	**476**	**semen**	سَمَنْ	Yasemen denilen ağaç ki çiçekleri beyaz ve be-gâyet hoş-bû olur, **ẓayyân**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7087	1	**476**	**semenber**	سَمَنْبَرْ	Göğsü ve sinesi yasemin gibi beyaz ve güzel kokulu olan mahbube.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7088	1	**476**	**semend**	سَمَنْد	At, esb, **feres** ve kola at.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7089	1	**476**	**semender**	سَمَنْدَرْ	Ateşte yaşar bir hayvân-ı mevhûm ve bazılar kuştur derler, rivayet ederler ki mezbur kuşun bin sene ömrü olur, ömrü ahirinde odun cemedip nefesinden ateş peyda olup odunu yakar, kanatlarıyla o kadar şulelendirir ki kendisi dahi içinde yanıp kül olup mürûr-u eyyâm ile külünün içinden yavrusu hasıl olur, bazı rivayette bir canavardır koyun kadar, levni elvan olur beyaz, sarı ve kırmızı ve yeşil ve menefşe andırıp destmâl ederler, kirlendikte ateşe bırakırlar geri yatıp kendi pak ve latif cedit gibi olur ve bazıları kelere benzer bir canavardır her saat bir levne mütelevvin olur bukalemun gibi.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7090	1	**476**	**semensâ**	سَمَنْسَا	Semen () ile sâ ()'dan mürekkep edât-ı teşbihtir, ak gül gibi demektir, murat mahbup ve dilber tavsifidir.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı

7091	1	477	semenvâ	سَمَنْوَا	Erişte çorbası, herîse.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7092	1	477	semmûr	سَمُّورْ	Malum bir nev'i zî-kıymet kürk ki siyah ve tüyleri uzun olur, ekser Rus memleketinden şimal tarafından gelir ve o kürkü veren hayvan, sebencûne.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7093	1	477	seme	سَمَه	Ekinciler boyunduruğa kodukları çivi, mihzem.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7094	1	477	semîc	سَمِيجْ	Hayvan yatacak in, nâfiḳâ.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7095	1	477	semîd	سَمِيدْ	Malum bir nevi beyaz ekmek halkası, Türkîde sîn (س)'in kesresiyle simit derler.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7096	1	477	semîrâ	سَمِيرَا	Haccâmların hacamat aleti olan boynuzdur ki onunla kan alırlar, ravḳ.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7097	1	477	sinâb	سِنَابْ	Yüzgeç, suda yüzücü, sâbiḥ.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7098	1	477	senb	سَنْب	Kışlak ki ekser koyun ve keçi kışın orada sakin olur, meştâ.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7099	1	477	sinân	سِنَانْ	Mızrak, nîze, rumḥ.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7100	1	477	(sümbül)	(سُنْبُلْ)	Maruf çiçek ki kokusu güzeldir ve mahbubenin saçı ve zülüf ve kâkülü ve edviyeden bir kısım devadır.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7101	1	478	sünbân	سُنْبَانْ	Mübalağa ile ism-i fâʿildir, ziyade delici demektir, ṣaḳḳâb.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7102	1	478	sünbülî)	(سُنْبُلِى	Sakin ve yağmursuz kapalı hava.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7103	1	478	senbûk	سَنْبُوكْ	Kayık, gemiden küçük üç, dört adam alır mertebe olan, zevraḳ.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7104	1	478	senc	سَنْج	Tartıcı, vezin edici olan, vezzân.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7105	1	478	(sincap)	(سِنْجَابْ)	Bir nevi hayvan ki kürkü kır renginde olup pek makbul kürktür.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7106	1	478	sincâbî	سِنْجَابِى	Sincap gibi kır renginde olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7107	1	478	sencer	سَنْجَرْ	Ehl-i aşk ve hâl olan kimse, vâcid.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7108	1	478	senceristân	سَنْجَرِسْتَانْ	Ehl-i aşk ve hâl, vecd tekkesi.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7109	1	478	sincerf	سِنْجَرْف	Bir nevi kırmızı boyanın ismidir, zencifre.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7110	1	478	sencîden	سَنْجِيدَنْ	Tartmak, müvazene etmek, vezin.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7111	1	478	sencîde	سَنْجِيدَه	Tartılmış, mevzun, muvazene olunmuş olan ve beğenilmiş ve sâhib-i tecrübe olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7112	1	478	sincîde	سِنْجِيدَه	Tartılmış, muvazene olunmuş olan ve nizamına konmuş, tanzim olunmuş olan, mevzun.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7113	1	478	sindân	سِنْدَانْ	Demircilerin üzerinde demir dövdükleri örs, ʿalâve.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7114	1	478	sindâr	سِنْدَارْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7115	1	479	sendel	سَنْدَلْ	Ṣandal denilen güzel kokulu ağaç ve gemilerin yanında eşya nakline mahsus filika.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7116	1	479	sende	سَنْدَه	Demircilerin üzerinde demir dövdükleri örs, ʿalâve.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7117	1	479	sindiyân	سِنْدِيَانْ	Pelit tabir olunan ağaç, bellûṭ.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı

7118	1	479	seng	سَنگْ	Taş, ḥacer ve vezin ve mecaz, evkâr ve temkin, kader ve kıymet ve tartı, ağırlık, beraberlik, sıklet.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7119	1	479	seng âsyâb	سَنْگ آسْيَابْ	Değirmen taşı, żarrat.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7120	1	479	seng âsâ	سَنگْ آسَا	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7121	1	479	seng endâz	سَنگْ اَنْدَازْ	Şarap içmeye müdâvemet eden kimse yani bir gün ve bir saat şarap içmeden hali olmaya, medmen-i ḫamr.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7122	1	479	seng endâḫten	سَنگْ اَنْدَاخْتَنْ	Taş atmak, mürâdât.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7123	1	479	sengpüşt	سَنْگْپُشْت	Bağa, sedef bile kullanılır, ẕebil yahut kablumbağa, selaḥfât.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7124	1	479	sengpüşk	سَنْك پُشْك	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7125	1	479	sengpûst	سَنْك پُوسْت	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7126	1	479	sengpûşt	سَنْك پُوشْت	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7127	1	479	sengtûteyâ	سَنْك تُوتَيَا	Eṣmed dedikleri taş ki sehak edip bazı ecza ile tûteyâ ederler.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7128	1	479	sengçe	سَنْكچَه	Dolu ki gökten yağar, berad.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7129	1	479	seng-i ḫârâ	سَنْكِ خَارَا	Pek sert ve katı olan taş bir nevidir ki gayet pekliğinden demir alet ona kâr eylemez, yehyerr.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7130	1	479	sengdân	سَنْكدَانْ	Kuş kursağı, ḥavṣala.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7131	1	479	sengdil	سَنْگدِلْ	Taş yürekli, merhametsiz olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7132	1	480	sengdûle	سَنْكدُولَه	Kasırga tabir olunan şedit rüzgar, zevbaġa.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7133	1	480	sengrâʿd	سَنْگ رَعْد	Dam üstünde toprak basmak için çektikleri loğ taşı, bertîl.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7134	1	480	sengsâr	سَنگسَارْ	Recm tesmiye olunan siyâset-i şerʿiyye ki kabahatli beline kadar toprağa gömülüp üzerine taş yağdırarak helak ederler ve devam, metanet, sübut ve insanın ruhu vefatından sonra cemâdâttan olan bir nesneye taalluk eylemesinden mevhum, tenâsiḫiyyûn.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7135	1	480	sengistân	سَنْگِسْتَانْ	Taşlık, kayalık olan mahal, ḥacîre.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7136	1	480	sengdân	سَنگدَانْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7137	1	480	sengzede şuden	سَنْك زَدَهْشُدَنْ	Taşrakmak ekser atta vaki olur, ihfâʾ.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7138	1	480	sengese	سَنْكسَه	Köy başlarında olan süprüntülük, menhere.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7139	1	480	seng ferşîde	سَنْك فَرْشِيدَه	Kaldırım, taş döşenmiş yer, balâṭ.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7140	1	480	sengfisân	سَنگفِسَانْ	Bileği taşı, mişḥaẕ.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7141	1	480	senglâḫ	سَنْگلَاخْ	Taşlık, kayalık olan mahal, seng (سنگ) ile lâḫ (لاخ)'dan mürekkeptir ki lâḫ (لاخ) bir kelimedir, her hangi isme lâhak olsa tevfîr manasın(ı) ifade eder, ḥacîre.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7142	1	480	seng sebük	سَنْك سَبُكْ	Küfeki denilen taş, kezẕân.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7143	1	480	senge	سَنْگه	Kirpi denilen dikenli hayvan, ḳunfuẕ.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı

7144	1	480	**sengûr**	سَنْگُورْ	Ağırşak denilen nesne ki iğe takıp iplik eğirirler, **felke**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7145	1	481	**sengîn**	سَنْگِينْ	Taştan masnu ve ibaret olan ve taşa benzer olan, **ḥacerî**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7146	1	481	**sini)**	سِنِى)	Pirinç ve bakırdan imal olunur büyük yassı tabla ki taam için kullanılır, **fâṣûr**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7147	1	481	**sû**	سُو	Yan, canip, **ṭaraf** ve mânend, misil.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7148	1	481	**süvâr**	سُوَارْ	Bir nesne üzerine binmiş olan, **râkib**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7149	1	481	**süvârân**	سُوَارَانْ	Binici olanlar, süvariler, **râkibûn**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7150	1	481	**süvârân-ı âb**	سُوَارَانِ آبْ	Su üzerinde olan kabarcıklar, **ḥabâb**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7151	1	481	**süvârî)**	سُوَارِى)	Beylik, sefinenin büyük zabiti ve atlı olan asker, **reis**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7152	1	481	**sûbesû**	سُوبَسُو	Yan yana ve yandan yana.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7153	1	481	**sûḫten**	سُوخْتَنْ	Yanmak ve yakmak, **iḥrâḳ**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7154	1	481	**sûḫte**	سُوخْتَه	Yanmış, tutuşmuş olan, **maḥrûḳ** ve tâlib-i ilm.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7155	1	481	**sûd**	سُودْ	Kazanç, menfaat, kâr, **fayda**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7156	1	481	**sevdâ**	سَوْدَا	Karanlık, **ẓulmet** ve ihtilât-ı erbaʿanın süflisi ki safra ve dem ve balgamın gayrıdır ve fayda.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7157	1	481	**sevdâperest**	سَوْدَاپَرَسْت	**Ḥariş**, tamahkâr olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7158	1	481	**sevdâzede**	سَوْدَازَدَه	Sevda illetine giriftar olan, **sevdâvî**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7159	1	481	**sevdâger**	سَوْدَاگَرْ	Sevdalı olan ve tacir, bezirgan, **tüccar**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7160	1	481	**sûdmend**	سُودْمَنْد	Faydalı, menfaatli olan ve kâr ve fayda eder olan, **zü-fâ'ide**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7161	1	481	**sûden**	سُودَنْ	Sürtmek, **ḥarḳ** ve el ile nesne yoklamak, **lems** ve ezmek, **dehk**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7162	1	482	**sûde**	سُودَه	Ezilmiş olan, **medhûk** ve sürülmüş, sürtülmüş olan, **muṭallâ**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7163	1	482	**sûderû**	سُودَه‌رُو	Rû-sûde, yüzü sürülmüş olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7164	1	482	**(sûr)**	**(**سُورْ**)**	Düğün, nikâh ve vilâdet ve hitân ve emsallerinin icrası münasebetiyle edilen ziyafet ve şenlik.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7165	1	482	**sûrâḫ**	سُورَاخْ	Delik, **şuḳbe,** açıklık.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7166	1	482	**sûrâḫ-ı mûş**	سُورَاخِ مُوشْ	Fare deliği, **semmü'l-fâre**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7167	1	482	**sûrnâ**	سُورْنَا	Zurna denilen malum çalgı, **ṣaġġâre**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7168	1	482	**sûrnây**	سُورْنَايْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7169	1	482	**sûrî**	سُورِى	Bir nevi âlâ güzel kokulu kırmızı gül, **ḥavceme**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7170	1	482	**sûz**	سُوزْ	Yakıcı, yandırıcı, **ḥârik**, hark edici olan ve harâret-i âteş ve yanıp yakılmak.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7171	1	482	**sûzâ**	سُوزَا	Yakıcı, yandırıcı, hark edici olan, **ḥârik**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7172	1	482	**sûzân**	سُوزَانْ	Bi-maʿ nâhu eyḍan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7173	1	482	**sûzâk**	سُوزَاكْ	Bel soğukluğu denilen illet, **ḳurḥatü'l-meşâne**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7174	1	482	**sûzbaḫş**	سُوزْبَخْش	Yakıcı, sûziş verici olan, **ḥârik**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7175	1	482	**sûziş**	سُوزِشْ	Yanmak, ateş, **ḥarareт**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı

7176	1	**482**	**sûzen**	سُوزَنْ	İğne, **ibre**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7177	1	**482**	**sûznâk**	سُوزْنَاكْ	Yanıcı, ateşli, hararetli olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7178	1	**482**	**sûzendân**	سُوزَنْدَانْ	İğnedân, iğne muhafazası.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7179	1	**482**	**sûzende**	سُوزَنْدَه	Yakıcı, yandırıcı, **ḥârik̟**, hark edici olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7180	1	**482**	**sûzenger**	سُوزَنْگَرْ	İğneci, iğne yapıcı, **ibbâr**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7181	1	**482**	**sûziyân**	سُوزِيَانْ	Armağan, hediye, **tuḥfe**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7182	1	**483**	**(sûs)**	**(**سُوسْ**)**	Güve denilen kurtcağız ki ibrişim ve çuha câmelere düşüp tepâh eder ve tabiat, tıynet ve bünyâd, asıl.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7183	1	**483**	**sûspend**	سُوسْپَنْد	Sütleğen tabir olunan ot, **şibrim**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7184	1	**483**	**sûsmâr**	سُوسْمَارْ	Keler denilen hayvan, **żab**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7185	1	**483**	**sûsen**	سُوسَنْ	Bir nevi makbul çiçek ismi.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7186	1	**483**	**sevsen**	سَوْسَنْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7187	1	**483**	**sevġât**	سَوْغَاتْ	Peşkeş, armağan, **hediye**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7188	1	**483**	**sevġa**	سَوْغَه	Aylık, **şehriyye**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7189	1	**483**	**sûfâr**	سُوفَارْ	Delik, iğne ve çuvaldız vesair nesne deliği ve ok gözü, **semm**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7190	1	**483**	**sûḳâl**	سُوقَالْ	Saksı denilen nesne, **ḫazef** ve ok gözü ve iğne ve çuvaldız deliği.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7191	1	**483**	**sûk**	سُوكْ	**Yeis**, matem ve kılıç ve köse sakal, **kevsec**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7192	1	**483**	**sevgend**	سَوْگَنْد	Ant, yemin, **ḳasem**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7193	1	**483**	**sevgend ḫûrden**	سَوْگَنْدخُورْدَنْ	Ant içmek, yemin etmek, **ḥalf**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7194	1	**483**	**sevgend dâden**	سَوْگَنْددَادَنْ	Ant vermek, yemin ettirmek, **taḥlîf**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7195	1	**483**	**sûmenât**	سُومَنَاتْ	Put, **ṣanem** ve Hint'te vaki bir puthane.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7196	1	**483**	**süvüm**	سُوُمْ	Üçüncü olan, **ṣâliṣ**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7197	1	**483**	**sûnûḫuş**	سُونُوخُشْ	Üç günde bir tutan sıtma, **ḥumâ-yı-rubʿ**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7198	1	**483**	**sûhân**	سُوهَانْ	Eğe ve törpü denilen alet, **misḥal**, **mibrad**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7199	1	**483**	**sûy**	سُوىْ	Taraf, **canip**, yan ve mânend, misil ve fayda ve aydınlık, ziya.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7200	1	**483**	**sevîste**	سَوِيسْتَه	Bir nesneden haberdar olmamak, **ġaflet**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7201	1	**484**	**süveydân**	سُوَيْدَانْ	Mezarlık, ölü defnolunacak mekan, **maḳbere**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7202	1	**484**	**seh**	سَهْ	Üç adedi, **ṣelâṣe**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7203	1	**484**	**sehpa**	سَه پَا	Üç ayaklı iskemle, sebâ, **ḳâʿîde**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7204	1	**484**	**sepây**	سَه پَايْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7205	1	**484**	**sepâye**	سَه پَايَه	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7206	1	**484**	**setâ**	سَه تَا	Üç kat, **müṣelleṣ** ve üç tane ve üç kıllı tambur.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7207	1	**484**	**seḫân**	سَه خَوانْ	Nasârâ tayfasından olan kimse ki uknûm-ı selâseye kail olur.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7208	1	**484**	**seḫâherân**	سَه خَواهَرَانْ	Yedi yıldızdan üç yıldızdır ki ona **benâtü'n-naʿş** derler.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı

7209	1	484	sihr	سِهْر	Öküz, gâv, **baḳar**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7210	1	484	seşenbih	سَەشَنْبِهْ	Salı günü, **yevmü şelâşe**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7211	1	484	seṣad	سَەصَدْ	Üç yüz adedi, **şelâşe mi'e**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7212	1	484	seṭâḳ	سَەطاقْ	Üç kat olan, **müşelleş**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7213	1	484	sekârû	سَەكَارُو	Undan hamuru açıp yağ ile pişirdikleri poğaça, **ṭurmûs** ve gözleme.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7214	1	484	sehm	سَهْم	Korku, bîm, dehşet, **ḫavf**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7215	1	484	sehnâk	سَهْمنَاكْ	Korkunç, korkulu olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7216	1	484	sehmigîn	سَهْمكِينْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7217	1	484	sehezâr	سَەهَزَارْ	Sayıda üç bin adedi.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7218	1	484	sehî	سَهِى	Doğru, **müstakim**, kaim olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7219	1	484	süheyl	سُهَيْل	Yemen canibinden tulu eder bir yıldızdır, adı sehîl-i yemânîdir, bi-emr-i Hüdâ-yı cihân-ı âferîn lal ve yakut ve zümrüt ve akika renk ve âb ve tâb verir.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7220	1	484	sehî-ḳad	سَهِى قَدْ	Doğru boylu, **müstaḳîmü'l-ḳâme**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7221	1	484	sî	سِى	Otuz adedi, **şelâşûn**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7222	1	485	siyâbîden	سِيابِيدَنْ	Bezemek, zinetlemek.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7226	1	485	siyârî	سِيارى	Eğir tabir olunan kök, **ḳârun**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7227	1	485	siyaset	(سِيَاسَتْ)	Hakimlik ve padişahlık etmek vedîʿatullah olan fukara ve zuʿafânın umurunu zapt ve idare etmek ve tedip ve mücazat vermek ve katil ve idam ile mücazat etmek ve işkence, eziyet ve at ve katır ve emsaline hizmet etmek, hadimine seyis denir.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7228	1	485	siyâsetgâh	سِيَاسَتْگَاهْ	Mücazat mahalli.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7229	1	485	siyâh	سِيَاهْ	Malum renk ki ona kara denilir, **esved** ve kara Arap.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7230	1	485	siyâhân	سِيَاهَانْ	Kara Araplar, **zenciyûn**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7231	1	485	siyâhbaḫt	سِيَاهْ بَخْت	Bahtsız, bedbaht olan, **müdbir**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7232	1	485	siyâhpûş	سِيَاهْ پُوشْ	Kavas, çavuş, serheng, **ḳâ'id**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7233	1	485	siyâhçerde	سِيَاهْ چَرْدَه	Kara yağız olan, **esmer**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7234	1	485	siyâhçe	سِيَاهْچَه	Siyahın tasgîridir, karaca demektir, **süveydâ** ve karaca denilen ahu hayvan, **yaʿfûr**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7235	1	485	siyâhḫâne	سِيَاهْ خَانَه	Zindan, karanlık yer, **sicn**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7236	1	485	siyâhdâne	سِيَاهْ دَانَه	Çörek otu denilen tane, **ḥabbetü's-sevdâ**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7237	1	485	siyâhdil	سِيَاهْ دِلْ	Yüreğinde fenalık olan, **sevâd-ı ḳalb**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7238	1	485	siyâhrû	سِيَاهْ رُو	Yüzü kara olan, **reẕil** ve rüsva olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7239	1	485	siyâhrûz	سِيَاهْ رُوزْ	Bahtsız olan, bed-baht olan, **müdbir**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7240	1	486	siyâh şuden	سِيَاهْ شُدَنْ	Kararmak, bir nesne siyah olmak, **tesevvüd**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı

7241	1	486	siyâhfâm	سِيَاهْ فَامْ	Siyah renkli olan, **süveydâ**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7242	1	486	siyâhkâr	سِيَاهْ كَارْ	Günahkâr, suçlu ve kabahatli olan, **mücrim**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7243	1	486	siyâh kerden	سِيَاهْ كَرْدَنْ	Karartmak, siyah etmek, **tesvîd**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7244	1	486	siyâhkilîm	سِيَاهْ كِلِيمْ	**Müdbir**, bedbaht, talisiz olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7245	1	486	siyâhgûş	سِيَاهْگُوشْ	Karakulak tesmiye olan hayvan ki tilkiye benzer bir hayvandır, ekser aslanın saydgâhı etrafında dolanır, **ʿanâḳ**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7246	1	486	siyâhe	سِيَاهَه	Siyahlık, karalık, **sevâd**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7247	1	486	siyâhi	سِيَاهِى	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7248	1	486	siyâhi-i rûnümâ	سِيَاهِئ رُونُمَا	Karaltı, gece uzaktan bir cisim gibi görünen **ʿaṭal**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7249	1	486	sîb	سِيبْ	Elma denilen meyve, **tuffaḥ**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7250	1	486	sîpâre	سِى پَارَه	Çocuklar okudukları cüz, supara, **iżbâre**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7251	1	486	sîḫ	سِيخْ	Kebap şişi, **seffûd** ve çalpara denilen zil ki iki elde tutup birbirine çarparak öttürürler.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7252	1	486	sîr	سِيرْ	Tok olan, doymuş olan, **şaʿbân**, doyurulmuş olan, dolu olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7253	1	486	sîr	سِيرْ	Sarımsak denilen bed-râyihalı nesne, **ṣûm**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7254	1	486	sîrâb	سِيرَابْ	Sulu, âbdâr olan ve su içip suya kanmış olan, **reyyân**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7255	1	486	seyrangâh	سَيْرَنْگَاهْ	Seyre mahsus olan mahal, seyir yeri.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7256	1	486	sîreş	سِيرَشْ	Büründcük, **küreyşe**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7257	1	487	sîr şuden	سِيرْشُدَنْ	Doymak, karnını açlıktan kurtarmak, **şebʿ**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7258	1	487	sîrî	سِيرِى	Tokluk, doymuşluk, **şebaʿ**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7259	1	487	sîrîngâh	سِيرِينْگَاهْ	Taht, padişah, **serir** ve padişah oturacağı mahal.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7260	1	487	sîr kerden	سِيرْكَرْدَنْ	Doyurmak, **işbâʿ**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7261	1	487	sîreng	سِيرَنْگ	Anka tabir olunan ismi var cismi yok azîmü'l-ceşa bir kuş.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7262	1	487	sîrû	سِيرُو	Kirpi tabir olunan dikenli hayvan, **ḳunfûz**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7263	1	487	sîẓdehüm	سِيزْدَهُمْ	On üçüncü, **ṣâlişü ʿaşer**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7264	1	487	sîzede	سِيزَدَه	Sayıda on üç adedi, **ṣelâṣete ʿaşer**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7265	1	487	sîsten	سِيسْتَنْ	Araştırmak, **tefaḥḥud**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7266	1	487	sîserû	سِيسَرُو	Tahta biti denilen bed kokulu hayvan, **fesâfüs**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7267	1	487	sîgî	سِيگِى	Şarap, bade, **ḫamr**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7268	1	487	seyelan	سَيْلَابْ	Asıl yatağından taşıp etrafını kapamış olan su, **düfâḳ**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7269	1	487	seylḫîz	سَيْلْخِيزْ	Taşkın olan su, **seyl** [sel]	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7270	1	487	sîlî	سِيلِى	Şamar tabir olunan vuruş, tabanca, **sille**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7271	1	487	sîlîḫûr	سِيلِى خُورْ	Tokat ve şamara düçar olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7272	1	487	sîm	سِيمْ	Gümüş denilen maden ve gümüş akçe, **fiżża**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı

7273	1	487	seym	سَيْم	Ekinciler boyunduruğa kodukları çivi, **mihzem**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7274	1	487	sima	(سِيمَا)	Yüz, çehre, lehçe.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7275	1	487	simâb	سِيمَابْ	Cıva denilen kaçıcı nesne, **zîbaḳ**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7276	1	487	sîm endûd	سِيمْ اَنْدُودْ	Gümüş kaplı, gümüş yaldızlı olan, **zaḫrafe**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7277	1	487	sîmbâlâ	سِيمْ بَلَا	Süzülmüş ve kâl olup gıll u gışı ayrılmış gümüş veya gümüş eritecek alet.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7278	1	488	sîmber	سِيمْبَرْ	Sinesi gümüş gibi beyaz olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7279	1	488	sîmten	سِيمْتَنْ	Vücudu gümüş gibi ak ve beyaz olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7280	1	488	simurg	سِيمُرْغ	Bir nevi mevhum hayvan ismidir, **anḳa**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7281	1	488	simya	سِيمْيَا	Aʿmâl-i haylden şu ameldir ki bî-asl ve bî-hakîkat, eşkâl-i bağ ve bostan ve imaret ve sûret-i hayvân göstere bir meşhur ilimdir.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7282	1	488	sîmîn	سِيمِينْ	Gümüşten ibaret ve masnu olan ve gümüş gibi beyaz olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7283	1	488	sîn	سِينْ	Hurûf-ı Osmâniyyeden on beşinci harfin ismidir.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7284	1	488	sine	سِينَه	Göğüs, **ṣadr** ve meme, pistân.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7285	1	488	sînebend	سِينَه بَنْد	Göğüs bağı olan kuşak, **ḳaydu'ṣ-ṣayd**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7286	1	488	sînepûş	سِينَه پُوشْ	Zıbın denilen entari, **ġılâle**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7287	1	488	sîneçâk	سِينَه چَاكْ	Göğsü yırtık olan, keder ve ızdıraba giriftar olan, **mużdarip**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7288	1	488	sînezâd	سِينَه زَادْ	Sineden hasıl olmuş olan, **maḥsûlü'ṣ-ṣadr**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7289	1	488	sînezenân	سِينَه زَنَانْ	Göğsüne vurucu ve göğsüne vurarak, keder ederek.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7290	1	488	sînesûz	سِينَه سُوزْ	Sine yakıcı olan, keder verici olan, **mükedderü'ṣ-ṣadr**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7291	1	488	sini	سِينِى	Pirinç veya bakırdan masnu bir nevi büyük yassı tabla ki taam için istimal olunur, **fâṣûr**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7292	1	489	siyeh	سِيَهْ	Kara, siyah olan, **esved**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7293	1	489	siyehpûş	سِيَهْ پُوشْ	Kavas, çavuş, serheng **ḳâ'id**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7294	1	489	siyehçerde	سِيَهْ چَرْدَه	Kara yağız olan, **esmer**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7295	1	489	siyehḫâne	سِيَهْ خَانَه	Karanlık-hane, zindan **sicn**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7296	1	489	siyehdâne	سِيَهْ دَانَه	Çörek otu denilen tane, **ḥabbetü's-sevdâ**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7297	1	489	siyehdest	سِيَهْ دَسْت	**Baḫîl**, mümsik olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7298	1	489	siyehdil	سِيَهْ دِلْ	Yüreğinde fenalık olan, **münafiḳ**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7299	1	489	siyehrû	سِيَهْ رُو	Yüzü siyah olan, rezil ve rüsva olan, **ḫacîl** ve şermend olan kimse.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7300	1	489	siyehrûyî	سِيَهْ رُويِى	Yüz karası, **reẕalet**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7301	1	489	siyehrûz	سِيَهْ رُوزْ	Bahtsız, bedbaht olan, **maḥzun**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7302	1	489	siyehfâm	سِيَهْ فَامْ	Rengi siyah olan, **esvedü'l-levn**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7303	1	489	siyehkâr	سِيَهْ كَارْ	Günahkâr, bedkâr, kabahatli olan, **mücrim**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
7304	1	489	siyehkilîm	سِيَهْكِلِيمْ	**Müdbir**, bedbaht, talihsiz olan.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı

7305	1	**489**	**siyehgûş**	سِيَهْ گُوشْ	Karakulak denilen hayvan ki tilkiye benzer bir hayvandır, aslanın saydgâhında gezer ve bakiye-i sayd-ı aslân ile taayyüş eder, **ʿanâḳ**.	Farsça noktasız sîn (س) bâbı
	1	**489**		بَابُ الشِّينُ الْمُعْجَمَةِ مِنَ الْفَارِسِيَّةِ		Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7306	1	**489**	**şâ**	شَ	İşbu harf-i şîn-i muʿceme tertîb-i hurûf-ı Osmâniyyede on altıncı harf olup hesap ve ulûma dair olan kütüb ve resâʾilde üç yüz adedine ve mektup ve evrâk-ı sâʾire tarihlerinde mâh-ı şaʿbâna alamet ve işaret olur.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7307	1	**490**	**şâb**	شَابْ	Malum bir nevi ekşi maden ki ondan zaç yağı çıkarılır, **şebb**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7308	1	**490**	**şâbâş**	شَابَاشْ	"Aferin ve maşaallah" misilli tahsin ifadesi için müstamel bir kelimedir.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7309	1	**490**	**şâbâşî**	شَابَاشِى	"Tahsin, aferin" diye çağrışmak.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7310	1	**490**	**şâḫ**	شَاخْ	Ağaç dalı, **ġuṣn** ve boynuz, karn.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7311	1	**490**	**şâḫâbe**	شَاخَابَه	Büyük ırmak, **nehr-i kebîr**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7312	1	**490**	**şâḫdâr**	شَاخْدَارْ	Dallı olan ve boynuzlu olan, **ẕü'l-aġṣân**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7313	1	**490**	**şâḫsâr**	شَاخْسَارْ	Ağaçlık, koruluk ve çitlik, **meşcere**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7314	1	**490**	**şâḫişt**	شَاخِشْت	Azık, **ḳut**, nafaka.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7315	1	**490**	**şâḫa**	شَاخَه	Boyunduruk.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7316	1	**490**	**şâḫûr**	شَاخُورْ	Fırın ki onda ekmek pişirirler, **furn**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7317	1	**490**	**şad**	شَادْ	Memnun, **mesrur**, mahfuz olan ve şarap, bade, hamr.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7318	1	**490**	**şâdâb**	شَادَابْ	Terütaze olan, tarî ve sulu, suyu çok, suya kanmış olan.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7319	1	**490**	**şâdân**	شَادَانْ	Memnun, **mesrur**, mahfuz olan.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7320	1	**490**	**şâdâng**	شَادَانْك	Bir nevi tohum ki ekl olundukta afyon misilli keyif eder.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7321	1	**490**	**şâdânîden**	شَادَانِيدَنْ	Sevindirmek, mesrur etmek, **icẕâl**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7322	1	**490**	**şâdbâş**	شَادْبَاشْ	"Aferin ve maşaallah" manasında kelime-i tahsîndir.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7323	1	**490**	**şâdḫâb**	شَادْخَوابْ	Tatlı uyku, şeker-hâb, **faḫḫa**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7324	1	**490**	**şâdḫâr**	شَادْخَوارْ	Oruspu olan avrat, **faḥişe**, kahpe.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7325	1	**490**	**şâdḫâvâr**	شَادْخَوَارْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7326	1	**491**	**şadırvan**	شَادْرُوَانْ	Malum çeşme misilli su muhafazası ki ekseriya cami avlularında olur, **zerbiyye**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7327	1	**491**	**şâdgâm**	شَادْگَامْ	Memnun, **mesrur**, mahfuz olan.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7328	1	**491**	**şâdgâme kerden**	شَادْگَامَه كَرْدَنْ	Sevinmek, mesrur olmak, **feraḥ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7329	1	**491**	**şâd kerden**	شَادْ كَرْدَنْ	Sevindirmek, **ibhâc**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7330	1	**491**	**şâdmân**	شَادْمَانْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7331	1	**491**	**şâdmânî**	شَادْمَانِى	Memnuniyet, **mesruriyyet**, mahzuziyyet.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7332	1	**491**	**şâdnâk**	شَادْنَاكْ	Memnun, **mesrur**, mahfuz olan.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı

7333	1	491	**şâdî**	شَادِی	Memnuniyet, **sürur**, mahzuziyyet.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7334	1	491	**şâdîçe**	شَادِیچَه	Üste giyilen kaftan, **ṣuttîte**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7335	1	491	**şâdîden**	شَادِیدَنْ	Sevinmek, ferahyâb olmak, **ibtihâc**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7336	1	491	**şâşîden**	شَاشِیدَنْ	İşemek, çiş etmek, **tebevvül** ve su ve şarap ve emsali nesneleri dökmek.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7337	1	491	**şâşedân**	شَاشَه دَانْ	Kavuk ki sidiğin yatağıdır.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7338	1	491	**şâşe giriften**	شَاشَه گِرِفْتَنْ	Sidik tutulmak, **üsr**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7339	1	491	**şâşe**	شَاشَه	Sidik ki mesaneden huruç eder, **bevl**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7340	1	491	**şâşeng**	شَاشَنْك	Tambur denilen meşhur çalgı aleti, **ṭunbûr** [tambur].	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7341	1	491	**(şâṭır)**	(شَاطِرْ)	Malum, bir nevi hizmetkâr.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7342	1	491	**şâfânîden**	شَافَانِیدَنْ	Yıpratmak, eskitmek, **inżâ'**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7343	1	491	**şâften**	شَافتَنْ	Yıpramak, ezilmek, **naḫr**, eskimek.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7344	1	491	**şâfîden**	شَافِیدَنْ	Sürçmek, ayağı kaymak, **zalḳ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7345	1	491	**şakül**	شَاقُلْ	İp ucuna asılı bir demirdir ki onunla direk eğriliğini üstüvâr ederler, **şâḳûl**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7346	1	492	**şâk**	شَاكْ	Ağaçtan erip diktikleri fidan, **ḫûṭa**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7347	1	492	**şâkird-bâh**	شَاكِرْبَاهْ	Ulak, bir yerden ahir bir yere mektup yahut haber götürücü, **berîd**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7348	1	492	**şakirt**	شَاگِرْد	Çırak, ehl-i sanʿat yanında olan acemi çocuk veyahut hocanın talim eylediği talebe, **tilmîẕ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7349	1	492	**şâkirdâne**	شَاگِرْدَانَه	Şakirde yakışık olan, **timîẕziyyet**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7350	1	492	**şâkirdî**	شَاگِرْدِی	Şakirtlik, çıraklık, **tilmîẕî**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7351	1	492	**şâklûl**	شَاكْلُولْ	İnhân, âkul, çok taam ekl eden, **ʿabdü'l-baṭn**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7352	1	492	**şal**	شَالْ)	Malum kumaş ki Hindistan ve Acem taraflarında imal olunur ve lisân-ı Fârisîce derviş abasına derler, **ʿabâ'**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7353	1	492	**şâleheng**	شَالَهَنْك	Karza alınan akçe mukabiline konulan eşya, **rehin**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7354	1	492	**şâm**	شَامْ	Akşam, gurûb-ı şems kararları olan vakit ve akşam taamı.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7355	1	492	**şâmeke**	شَامَه كَه	Zift denilen siyah nesne, **ḳâr**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7356	1	492	**şâmân**	شَامَانْ	Endaze, zirâʿ, **hindâz**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7357	1	492	**şâmgâh**	شَامْگَاهْ	Akşam vakti, **mesâ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7358	1	492	**şâme**	شَامَه	Karının baş örtüsü, **ġişâvet**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7359	1	492	**şâmekeş**	شَامَه كَشْ	Başına örtü örtünen, **inġimâm**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7360	1	492	**şâmegüşâ**	شَامَه گُشَا	Baş örtüsünü çekip açar olan, **kâşifü's-setr**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7361	1	492	**şân**	شَانْ	Zamîr-i cemʿ-i gâ'ibdir, hüm (هُمْ) gibi ve arı bal yapmak ve asel ve arı hanesi ve bilgi.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7362	1	493	**şânden**	شَانْدَنْ	Saç ve sakal taramak, **maşṭ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7363	1	493	**şâne**	شَانَه	Saç taramaya müstamel olan tarak, **muşṭ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı

7364	1	493	**şânedân**	شَانَەدَانْ	Tarak komaya mahsus olan kap, **ẓarfü'l-muşṭ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7365	1	493	**şânezede**	شَانَەزَدَه	Taranmış, tarak vurulmuş olan, **memşûṭ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7366	1	493	**şânezen**	شَانَەزَنْ	Tarayıcı, **mâşiṭ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7367	1	493	**şânîden**	شَانِيدَنْ	Taramak, **maşt**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7368	1	493	**şah**	شَاهْ	Bir iklim üzerine ferman-fermâ ve hâkim ve halifetullah olan zât-ı şerîf, **sulṭan**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7369	1	493	**şâvenî**	شَاوَنِى	Çocukları beşikte bağladıkları bağırdak, **ḳımâṭ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7370	1	493	**şâhâ**	شَاهَا	"Ey şah ve padişah!" manasına nidadır, **yâ sulṭan**! gibi.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7371	1	493	**şâhân**	شَاهَانْ	Şahlar, padişahlar, **selâṭîn**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7372	1	493	**şahane**	شَاهَانَه	Padişaha müteallik ve münasip ve yakışık olan, **sulṭânî**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7373	1	493	**şahbaz**	شَاهْبَازْ	Beyaz ve iri doğan kuşu, **şahin**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7374	1	493	**şâhbâl**	شَاهْبَالْ	Kuş kanadının en uzun tüyü, **ṭarafü'l-cenâḥ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7375	1	493	**şâhbâlâ**	شَاهْبَالَا	Sağdıç ki sünnet olan çocuğun hem-inânıdır, **seḫdûḥ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7376	1	493	**şâhber**	شَاهْبَرْ	Kuş kanadının tüyü.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7377	1	493	**şâhbender**	شَاهْبَنْدَرْ	Devlet-i aliyenin bazı taşra iskelelerde mütemekkin ve umûr-ı ticâret rûyetine memur olan kimse.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7378	1	493	**şahbeyit**	شَاهْ بَيْت	Kasidede ism-i memdûh zikrolunduğu beyit ve gazelyât ve maktuʿâtta maksûd-fîh olan beyite derler.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7379	1	494	**şâhtere**	شَاهْتَرَه	Meşhur ve maruf ottur, **baḳlatü'l-melek**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7380	1	494	**şâhdârû**	شَاهْدَارُو	Padişah ilacı, şarap, **ḫamr**, bade.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7381	1	494	**şâhdâne**	شَاهْدَانَه	Kendir tohumu ve benek tohumu, **beẕrü'l-ḳınnab** ve büyük ve güzel olan inci tanesi.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7382	1	494	**şâhidbâz**	شَاهِدْبَازْ	Zenperest, zampara, **zîr**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7383	1	494	**şâhidbâzî**	شَاهِدْبَازِى	Şahidbâzlık, **zîrî**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7384	1	494	**şâhrâh**	شَاهْرَاهْ	Büyük cadde yol, **şârîʿ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7385	1	494	**şâhreg**	شَاهْرَگْ	Şah damarı ki büyük ve kanı çok olup mezkur kanı yürekten ahz ederek cemʿ-i aʿzâya taksim ve tevzi eder, **vedec**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7386	1	494	**şâhrûd**	شَاهْرُودْ	Büyük çay, büyük ırmak, **nehr-i kebîr**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7387	1	494	**şehzade**	شَاهْزَادَه	Padişah oğlu, **veledü's-sulṭân**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7388	1	494	**şâhsüvâr**	شَاهْسُوَارْ	Süvariler şahı olan kimse, **sulṭânu'r-râkibûn**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7389	1	494	**şah mat**	شَاهْ مَاتْ	Satranç ıstılahatından olup şahın hiçbir oynayacak yeri kalmamış demek olur.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7390	1	494	**şâhin**	شَاهِنْ	Kaval denilen nesne ki çobanlar çalarlar, **şiyâʿ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7391	1	494	**şâhnây**	شَاهْنَاىْ	Zurna denilen çalgı aleti, **ṣaffâre**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7392	1	494	**şâhinşâh**	شَاهِنْشَاهْ	Padişahlar padişahı, **sulṭanu's-selâṭîn**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı

7393	1	**494**	**şâhinşeh**	شَاهِنْشَهْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7394	1	**494**	**şâhinşâhî**	شَاهِنْشَاهِى	Padişahlara padişah olmak ve şâhinşâh olana müteallik ve mensu olan **sulṭânu'-selâṭîn**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7395	1	**494**	**şâhnişîn**	شَاهْنِشِينْ	Bir odanın sokak üzerine çıkmaya bir nevi köşeşi ki gelen geçen ondan seyir olur.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7396	1	**495**	**şâhvâr**	شَاهْوَارْ	Padişaha layık ve yakışır olan ve büyük ve âlâ inci.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7397	1	**495**	**şâhveş**	شَاهْوَشْ	Padişaha benzer ve padişah tarzında olan, **mişli'-sulṭân**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7398	1	**495**	**şâhî**	شَاهِى	Padişaha müteallik ve yakışık ve mensup olan ve padişahlık, padişah olmak, **sulṭânî**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7399	1	**495**	**şahin**	(شَاهِينْ)	Bir nevi kuş ki terbiye olundukta başka kuş avlamak için kullanılır.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7400	1	**495**	**şayan**	شَايَانْ	Layık, yaraşık, yakışık olan sîga-i mübâlağadır, **caiz**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7401	1	**495**	**şayet**	شَايَدْ	"Ola, belki olur" manasında edattır.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7402	1	**495**	**şâyeştegî**	شَايِشْتَگِ	Liyakat, yaraşıklık ve nesneye yarar olmaklık, yakışıklık, **mecdûr**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7403	1	**495**	**şâyesten**	شَايِسْتَنْ	Layık, ve sezavâr olmak, **caiz**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7404	1	**495**	**şâyeste**	شَايِسْتَه	Layık, yaraşık, yakışık olan, **müstahiḳ** ve ehliyetli olan.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7405	1	**495**	**şâyigân**	شَايِگَانْ	Ucuz olan nesne, **raḫîṣ** ve çok ferâvân, bî-nihâye olan ve bol, **vâsiʿ** olan.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7406	1	**495**	**şâyigâne**	شَايِگَانَه	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7407	1	**495**	**şâyigânî**	شَايِگَانِى	Ucuzluk, bolluk, **ḫışb** ve çokluk, kesret, vefret.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7408	1	**495**	**şeb**	شَبْ	Gece, **leyl** ve şâb denilen beyaz taş ki ilaç ederler.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7409	1	**495**	**şeb-efrûz**	شَبْ اَفْرُوزْ	Gece vakti aydınlık verici olan.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7410	1	**495**	**şebân**	شَبَانْ	Geceler, **leyâlî** ve harem dairesi ve gece ibadetine mahsus olan.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7411	1	**496**	**şobân**	شُبَانْ	Koyun güdücü, çoban, **râʾî**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7412	1	**496**	**şebânrûz**	شَبَانْرُوزْ	Gece gündüz, **leyl ü nehâr**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7413	1	**496**	**şobân firîbek**	شُبَانْ فِرِيبَكْ	Çoban aldangacı tabir olunan kuş, **mükkâʾ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7414	1	**496**	**şebângâh**	شَبَانْگَاهْ	Akşam, gece vakti, **mesâ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7415	1	**496**	**şebângâh kerden**	شَبَانْگَاهْ كَرْدَنْ	Akşamlık, **imsâʾ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7416	1	**496**	**şebângeh**	شَبَانْگَهْ	Akşam, gece vakti, **mesâ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7417	1	**496**	**şeb engîz**	شَبْ اَنْگِيزْ	Yarasa denilen kuş, **vaṭvâṭ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7418	1	**496**	**şobânî kerden**	شُبَانِى كَرْدَنْ	Koyun ve kuzu gütmek, **irʿâʾ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7419	1	**496**	**şebânîden**	شَبَانِيدَنْ	Bir nesneyi bir nesneye takmak, **irsân**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7420	1	**496**	**şebâne**	شَبَانَه	Gecelik olan nesne.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7421	1	**496**	**şeb âvîz**	شَبْ آوِيزْ	İshak kuşu tabir olunan kuş, **żavʿ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7422	1	**496**	**şebbâz**	شَبْ بَازْ	Mahya, ramazanda gece minarede yapılan eşkal, **işâre**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7423	1	**496**	**şebpere**	شَبْپَرَه	Yarasa denilen kuş, **ḫaffâş**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı

7424	1	**496**	**şebtâb**	شَبْتَابْ	Yıldız böceği denilen hayvancık.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7425	1	**496**	**şebçirâġ**	شَبْچِرَاغْ	Bir nevi cevher ki güya gece vakti çerağ gibi ziya verir imiş ve ateş böceği, **yerâʿ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7426	1	**496**	**şebçere**	شَبْچَرَه	Çerez, gece oturup yenilen meyve, yemiş, **nuḳl** ve gece otlayan hayvan.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7427	1	**496**	**şebcek**	شَبْجَكْ	Berat gecesi, **leyletü'l-berât**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7428	1	**496**	**şebḫâne**	شَبْخَانَه	İbadet olunacak mekân, **ṣavmaʿa**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7429	1	**496**	**şebḫân**	شَبْخَوانْ	Gece öter olan bülbül, **ʿandel**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7430	1	**496**	**şebḫûn**	شَبْخُونْ	Gece baskını, gece çapulu, **ġâre(t)**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7431	1	**497**	**şebḫûn kerden**	شَبْخُونْ كَرْدَنْ	Baskın etmek, **iġâre(t)**	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7432	1	**497**	**şebḫîz**	شَبْخِيزْ	Gece vakti uyumayıp ayakta olan ve gece vakti kalkıcı olan, **ḳâ'imü'l-leyl**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7433	1	**497**	**şebdîz**	شَبْدِيزْ	At, esb, **feres** ve kara yağız olan.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7434	1	**497**	**şebẕîr**	شَبْذِيرْ	Esmâ-i ilâhiyeden bir isimdir.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7435	1	**497**	**şeprem**	شَبْرَمْ	Sütleğen tabir olunan ot, **yettûġ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7436	1	**497**	**şebreng**	شَبْرَنْگ	Kara, siyah, **esved** olan.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7437	1	**497**	**şebrev**	شَبْرَوْ	Gece vakti yola giden, **serâ** ve bekçi.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7438	1	**497**	**şebrûz**	شَبْرُوزْ	Gece gündüz, **leyl ü nehâr**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7439	1	**497**	**şeb zindedâr**	شَبْ زِنْدَه دَارْ	Gece vakti uyumayıp iş ile meşgul olan veya bekçilik eden.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7440	1	**497**	**şebistân**	شَبِسْتَانْ	Yatak, **bister** ve yatak odası ve harem dairesi ve gece ibadetine mahsus olan oda ve mahfil.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7441	1	**497**	**şebʿabâ**	شَبْ عَبَا	Karakulak ki gece olur, **ʿayheb**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7442	1	**497**	**şebġâz**	شَبْغَازْ	Koyun ağılı, **zerab** ve mandıra.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7443	1	**497**	**şebek**	شَبَكْ	Alacalık, **yelaḳ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7444	1	**497**	**şebger**	شَبْگَرْد	Gece gezici ve gece vakti yola gidici, **serâ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7445	1	**497**	**şebgûn**	شَبْگُونْ	Kara, siyah, **esved** ve siyah renkli olan.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7446	1	**497**	**şebgîr**	شَبْگِيرْ	Gece uyumayıp sabaha dek bidar olan, **ḳâ'imü'l-leyl** ve gece ile iş işleyen.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7447	1	**497**	**şeblîden**	شَبْلِيدَنْ	Delilik, divanelik, **cünûn**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7448	1	**497**	**şeb mânden**	شَبْ مَانْدَنْ	Gecelemek, gece bir yerde kalmak, **beytûte**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7449	1	**497**	**şebnem**	شَبْنَمْ	Gece vakti yağan çiy ve rutubet, **nedâ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7450	1	**497**	**şebboy**	شَبُّو)	Güzel rayihalı bir çiçektir, Arabîde **menşûr** derler.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7451	1	**498**	**şibûḫten**	شِبُوخْتَنْ	Bir nesneyi etrafa saçmak, **neşr**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7452	1	**498**	**şebbûy**	شَبُّوىْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7453	1	**498**	**(şebe)**	(شَبَه)	Pirinç denilen nesne ki bakır nevindendir.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7454	1	**498**	**şebhengâm**	شَبْهَنْگَامْ	Gece vakti, **mesâ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7455	1	**498**	**şebyâr**	شَبْيَارْ	Sabır tabir olunan deva, **maḳir**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı

7456	1	498	şeb-i yeldâ	شَبِ يَلْدَا	Senenin en uzun gecesi.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7457	1	498	şitâb	شِتَابْ	Acele, evmek, **sürat**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7458	1	498	şitâbân	شِتَابَانْ	Evici, acele edici, **seri** ve sürat ile hareket edici.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7459	1	498	şitâbânîden	شِتَابَانِيدَنْ	Evdirmek, sürat ve acele ettirmek, **isrâʿ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7460	1	498	şitâb kerden	شِتَابْ كَرْدَنْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7461	1	498	şitâbende	شِتَابَنْدَه	Evici, acele edici, **seri**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7462	1	498	şitâbîden	شِتَابِيدَنْ	Evmek, acele etmek, **ifâce**(t).	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7463	1	498	şitâften	شِتَافْتَنْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7464	1	498	şitâlenk	شِتَالَنْك	Ayak topuğu kemiği, **kâʿb**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7465	1	498	şütr	شُتْر	Deve denilen hayvan, **cemel**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7466	1	498	şütürpâ	شُتُرْپَا	Göğen otu denilen ot, **saʿter**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7467	1	498	şütürbâd	شُتُرْبَادْ	Ziyade yügrük deve, **hecîn**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7468	1	498	şütürbâr	شُتُرْبَارْ	Bir deve yükü olan ağırlık.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7469	1	498	şütürbân	شُتُرْبَانْ	Deve çobanı, deveci, **cemmâl**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7470	1	498	şütürbeçe	شُتُرْبَچَه	Deve yavrusu, **rubḫ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7471	1	498	şütürḫâr	شُتُرْخَارْ	Deve dikeni tabir olunan ot, **şevketü'l-cemâl**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7472	1	498	şütürḫâre	شُتُرْخَارَه	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7473	1	498	şütürdil	شُتُرْدِلْ	Korkak olan, deve yürekli olan, **raʿbûb**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7474	1	498	şütürgâv	شُتُرْگَاوْ	Zürafa denilen hayvan, **zürrâfa**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7475	1	498	şütürgâv peleng	شُتُرْگَاوْ پَلَنْك	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7446	1	499	şütürgürbe	شُتُرْگُرْبَه	İyili ve kemli, uygun ve uygun değil olan.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7477	1	499	şütürkerbe	شُتُرْكَرْبَه	Birinin hâline ve aslına katʿan yaraşmaz olan ve vaz ve hareket yahut zoraki ihtiyar olunan inkıyat ve tevazu.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7478	1	499	şütürmürg	شُتُرْمُرْغ	Deve kuşu denilen hayvan ki ateş ekl eder, **neʿâme**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7479	1	499	şetrenk	شَتْرَنْك	Satranç denilen oyun, **şiṭranç**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7480	1	499	şetvâr	شَتْوَارْ	Çentiyan, avratlar giydikleri don, **sirvâl**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7481	1	499	şetyâre	شَتْيَارَه	Şıra tabir olunan üzüm suyu, **sülâf**.	Farsça noktalı şîn (ş) bâbı
7482	1	499	şitîvân	شِتِيوَانْ	Çıyan otu tabir olan nebat, **aḫrâsü'l-kelb**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7483	1	499	şecâm	شَجَامْ	Ziyade soğuk, **şırr**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7484	1	499	şicânîden	شِجَانِيدَنْ	Soğutmak, **tebrîd**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7485	1	499	şeceristân	شَجَرِسْتَانْ	Orman, koruluk olan mahal, **ġayża(t)**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7486	1	499	şecernâme	شَجَرْنَامَه	Bir silsilenin ecdat ve zerârîsini ve fürûʿatını müşir olan cetvel, **şecere**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7487	1	499	şaḫne	شَحْنَه	Zabit, zaptiye memuru, **muḥtesip**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7488	1	499	şeḫâlîden	شَخَالِيدَنْ	Tırnak ile yüzü yahut vücudu tırmalamak, **taḫdîş**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı

7489	1	**499**	**şeḫâyîden**	شَخَايِيدَنْ	Bi-maʿ nâhu eydan	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7490	1	**499**	**şaḫsâr**	شَخْسَارْ	Ormanlık, koruluk, **ġâb**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7491	1	**499**	**şaḫrûd**	شَخْرُودْ	Karadut, **firşâd**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7492	1	**499**	**şeḫûden**	شَخُودَنْ	Tırnakla bir yeri kazımak, **ferk**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7493	1	**499**	**şüḫûlîden**	شُخُولِيدَنْ	Ötmek, **şadʿ**, kuş vesairenin avazı.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7494	1	**499**	**şaḫşîden**	شَخْشِيدَنْ	Sürçmek, ayağı kaymak, **zelc**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7495	1	**499**	**şud**	شُدْ	Gitmek âmed u şud (اَمَدُوشُدْ) yahut âmed şud (اَمَدْشُدْ) gelip gitmek, **eyâb u ẕihâb** (اَيَابُ زِيَابْ) gibi ve "öldü" manasına.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7496	1	**500**	**şudegân**	شُدْگَانْ	Geçmiş, gitmiş olanlar, geçmiş zaman adamları, **sâlifûn**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7497	1	**500**	**şuden**	شُدَنْ	Olmak, **şabrûret** ve gitmek, **ẕihâb** ve fevt oldu, zail oldu.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7498	1	**500**	**(şarap)**	(شَرَابْ)	Maruf olan içki, **ḫamr**, bade.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7499	1	**500**	**şaraphane**	شَرَابْخَانَه	Meyhane, içki satıldığı veya hıfz olunduğu mahal, **dârü'l-ḫamr**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7500	1	**500**	**şarâbḫâr**	شَرَابْخَوارْ	İşret edici, şarap içici, **şârib-i ḫamr**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7501	1	**500**	**şirâʿ güşâ**	شِرَاعْكُشَا	Yelken açmak, **fethü'ş-şirâʿ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7502	1	**500**	**şerângîz**	شَرَانْگِيزْ	Fitneci olan, muzır olan.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7503	1	**500**	**şererfişân**	شَرَرْفِشَانْ	Kıvılcım saçıcı olan, **nâşiru'ş-şerer**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7504	1	**500**	**şererfişânî**	شَرَرْفِشَانِى	Kıvılcım saçıcılık.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7505	1	**500**	**şirşîb**	شِرْشِيبْ	Ağaç kurdu denilen böcek, **sirfe**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7506	1	**500**	**şerefbaḫş**	شَرَفْبَخْش	Şeref verici, birinin mecd ve şerefine sebep olan.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7507	1	**500**	**şerefpeẕîr**	شَرَفْپَذِيرْ	Şerif ve aziz olan, **müşerref**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7508	1	**500**	**şerefṣudûr**	شَرَفْصُدُورْ	Şeref ve izzet ile sudûr etmek.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7509	1	**500**	**şerefyâb**	شَرَفْيَابْ	Mecd ve şeref ve itibar bulmuş olan, **müşerref**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7510	1	**500**	**şarḳistân**	شَرْقِسْتَانْ	Bilâd-ı şarkiyye ki Çin ve Hint ve Acem vesairden ibarettir.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7511	1	**500**	**şirek**	شِرَكْ	Masumlarda çıkan çiçek illeti, **cüderî**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7512	1	**500**	**şerm**	شَرْم	Utanmak, hicap etmek, **ḥaya**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7513	1	**500**	**şermânîden**	شَرْمَانِيدَنْ	Utandırmak, mahcup etmek, **iḫcâl**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7514	1	**501**	**şermdâşten**	شَرْمدَاشْتَنْ	Utanmak, hicap etmek. **İstiḥyâ'**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7515	1	**501**	**şermsâr**	شَرْمسَارْ	Utangaç olan, **maḥcup**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7516	1	**501**	**şermsârî**	شَرْمسَارِى	Utanmak, mahcupluk, **ḫacâlet**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7517	1	**501**	**şermgîn**	شَرْمگِينْ	Utangaç olan, **maḥcup**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7518	1	**501**	**şermnâk**	شَرْمنَاكْ	Bi-maʿ nâhu eydan	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7519	1	**501**	**şermendegî**	شَرْمَنْدَگِى	Utanmış olmak, mahcupluk, **ḥicap**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7520	1	**501**	**şermende**	شَرْمَنْدَه	Utanmış olan, **maḥcup**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7521	1	**501**	**şermîden**	شَرْمِيدَنْ	Utanmak, **istiḥyâ'**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı

7522	1	501	**şerenk**	شَرَنْك	Zehir denilen öldürücü nesne, **sem**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7523	1	501	**şürrîden**	شُرِّيدَنْ	Su akmak, **becs**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7524	1	501	**şerîden**	شَرِيدَنْ	Bi-maʿnâhu eyḍan ve su sızmak, **teraşşuḥ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7525	1	501	**şest**	شَسْت	Sayıda altmış adedi, **sittûn** ve kemankeşin baş parmağına geçirilip zihgîr tabir olunan yüksük ve balık oltası ve kement halkası ve kâkül büklümü ve saz çaldıkları mızrap ve rahipler bellerine bağladıkları zünnâr.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7526	1	501	**şüst**	شُسْت	Yıkamak, **ġasl**, tathîr etmek.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7527	1	501	**şüst kerden**	شُسْت كَرْدَنْ	Islak çalmak, **ṣafr**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7528	1	501	**şüsten**	شُسْتَنْ	Bi-maʿnâhu eyḍan ve yıkanmak, **iğtisâl**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7529	1	501	**şistegânî**	شِسْتَگَانِی	Bina ve duvar temeli, **esas**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7530	1	501	**şüste**	شُسْتَه	Yıkanmış, gasl ve tathîr olunmuş olan, **maġsûl**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7531	1	501	**şeş**	شَشْ	Sayıda altı adedi, **sitte**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7532	1	501	**şeşpâ**	شَشْپَا	Çıyan ve kırkayak dedikleri böcek, **şebş** ve altı ayaklı olan hayvan.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7533	1	501	**şeş-bânû**	شَشْ بَانُو	Kamer ve Utarid ve Zühre ve Merih ve Müşteri ve Zuhal denilen seyyârât.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7534	1	502	**şeşper**	شَشْپَرْ	Âlât-ı harbden topuz denilen nesne, **debbûs**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7535	1	502	**şeş-pistân**	شَشْ پِسْتَانْ	Memesi iri ve yumşak olan karı, **ʿayle**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7536	1	502	**şeş-piştân**	شَشْ پِشْتَانْ	Kancık dişi köpek.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7537	1	502	**şeşbetdân**	شَشْبَتْدَانْ	Şevvâl-i şerîfte tutulan altı gün oruca denir, **sitte-i şevvâl**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7538	1	502	**şeştâ**	شَشْتَا	Bir nevi çalğı, **rebap**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7539	1	502	**şeştâr**	شَشْتَارْ	Altı kıllı tambur, **ṭunbûr**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7540	1	502	**şeşḫân**	شَشْخَانْ	Oba, Türkmen çadırı, **ṭârûma**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7541	1	502	**şeşḫâtûn**	شَشْخَاتُونْ	Kamer ve Utarid ve Zühre ve Merih ve Müşteri ve Zuhal denilen seyyârât.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7542	1	502	**şeşḫâne**	شَشْخَانَه	Deliği müdevver olmayıp altı köşeli olan top ve tüfek, **mükḫule-i müseddes**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7543	1	502	**şeşḫanc**	شَشْ خَنْج	Ayağa giydikleri don, **dikrâr**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7544	1	502	**şeşder**	شَشْدَرْ	**Dünya**, âlem, cihan ve tavla dedikleri oyun tahtası ki kısmı altışar haneye taksim olmağın altı kapı demek olur, nerd dahi derler, **nerd-i şîr**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7545	1	502	**şeşdere**	شَشْدَرَه	Bi-maʿnâhu eyḍan .	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7546	1	502	**şeşserî**	شَشْ سَرِی	Ziyade halis altın, **ʿikbân**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7547	1	502	**şeşʿarûs**	شَشْعَرُوسْ	Kamer ve Utarid ve Zühre ve Merih ve Müşteri ve Zuhal denilen seyyârât.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7548	1	502	**şeş-ṣad**	شَشْصَدْ	Altı yüz adedi, **sitte mi'e**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7549	1	502	**şeşüm**	شَشُمْ	Sayıda altı olan, **sâdis**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7550	1	502	**şeşhezâr**	شَشْهَزَارْ	Altı bin adedi.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7551	1	503	**şaşt**	شَصْت	Sayıda altmış adedi, **sittîn** ve kemankeşin baş parmağına geçirilip zihgîr tabir olunan yüksük ve balık oltası.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı

7552	1	503	**şu’bede**	شُعْبَدَه	Hokkabazların sanat ve süratle gösterdikleri oyun, hokkabazlık, **şa‘beẕe(t)**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7553	1	503	**şu‘bede-bâz**	شُعْبَدَه‌بَازْ	Hokkabazlık eden kimse, **müşa‘biẕ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7554	1	503	**şu‘leḫîz**	شُعْلَه‌خِيزْ	Alevli, alevlenmiş olan, **muẕṭârim**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7555	1	503	**şu‘leḫîzî**	شُعْلَه‌خِيزِى	Alevlenmek, **iẕṭirâm**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7556	1	503	**şu‘ledâr**	شُعْلَه دَارْ	Alevli, alevlenmiş olan, **muẕṭarim**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7557	1	503	**şu‘lezen**	شُعْلَه زَنْ	Bi-ma‘nâhu eydan	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7558	1	503	**şu‘legîr**	شُعْلَه گِيرْ	Alevlenip parlayıcı olan, **şuvâṭ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7559	1	503	**şu‘lever**	شُعْلَه وَرْ	Bi-ma‘nâhu eydan	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7560	1	503	**şeġâl**	شَغَالْ	Çakal denilen hayvan ismi, **‘illevż**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7561	1	503	**şefâ**	شَفَا	Arabîde **ḥelal** denilen ki haramın zıttıdır.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7562	1	503	**şifâbâhş**	شَفَابَخْش	Hastalık defedip afiyet verici, **şâfî**, hasta olanı iyi edici.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7563	1	503	**şifâḫâne**	شِفَاخَانه	Hastahane, **dârü’ş-şifâ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7564	1	503	**şifâdârû**	شِفَادَارُو	Panzehir denilen deva, **bâzehr**.	Farsça noktalı şîn (ş) bâbı
7565	1	503	**şifâresân**	شِفَارَسَانْ	Şifa ve afiyet getirici.	Farsça noktalı şîn (ş) bâbı
7566	1	503	**şifâsâr**	شِفَاسَارْ	Bi-ma‘nâhu eydan	Farsça noktalı şîn (ş) bâbı
7567	1	503	**şeft**	شَفْت	Tirkeş, okdanlık.	Farsça noktalı şîn (ş) bâbı
7568	1	503	**şeftali**	شَفْتَالُو	Malum bir nevi leziz meyve, **ḫavḫ**.	Farsça noktalı şîn (ş) bâbı
7569	1	503	**şeftâlûd**	شَفْتَالُودْ	Bi-ma‘nâhu eydan	Farsça noktalı şîn (ş) bâbı
7570	1	503	**şeftrenk**	شَفْتَرَنْك	Bi-ma‘nâhu eydan	Farsça noktalı şîn (ş) bâbı
7571	1	503	**şiftrenk**	شِفْتَرَنْك	Siğil ki vücûd-ı insânda tane tane zuhur eder, **tü’lûl**.	Farsça noktalı şîn (ş) bâbı
7572		503	**şüftîden**	شُفْتِيدَنْ	Kan ve irin damlamak, **ḳaṭra’d-dem**.	Farsça noktalı şîn (ş) bâbı
7573	1	504	**şefek**	شَفَكْ	Oğuz olan, ebleh olan, **aḥmak**.	Farsça noktalı şîn (ş) bâbı
7574	1	504	**şiflîden**	شِفْلِيدَنْ	Suyunu çıkarmak için bir nesneyi sıkmak, **i‘ṣâr**.	Farsça noktalı şîn (ş) bâbı
7575	1	504	**şafaḳnümûn**	شَفَقْنُمُودْ	Şafak yeri gibi kırmızı olan.	Farsça noktalı şîn (ş) bâbı
7576	1	504	**şefûd**	شَفُودْ	Ḥaram denilen ki helalin zıttıdır.	Farsça noktalı şîn (ş) bâbı
7577	1	504	**şüfûde**	شُفُودَه	Hafta günleri, **eyyâm-ı üsbû‘**.	Farsça noktalı şîn (ş) bâbı
7578	1	504	**şefe besten**	شَفَه بَسْتَنْ	Azanın ziyade oturmadan ve kanın cevelan edemediğinden uyuşması, **teḫaddür**.	Farsça noktalı şîn (ş) bâbı
7579		504	**şüfe besten**	شُفَه بَسْتَنْ	Katılanmak, **taḫaşşün**.	Farsça noktalı şîn (ş) bâbı
7580	1	504	**şefîden**	شَفِيدَنْ	Islık vermek, ağızdan ince seda çıkarmak.	Farsça noktalı şîn (ş) bâbı
	1	504	**şikar**	شِكَارْ	Av, **ṣayd**, avlamak, (**cân şikâr**) can avlayıcı.	Farsça noktalı şîn (ş) bâbı
7581	1	504	**şikâristân**	شِكَارِسْتَانْ	Av yeri, avı çok olan yer, **maṣâd**.	Farsça noktalı şîn (ş) bâbı
7582	1	504	**şikârgâh**	شِكَارْگَاهْ	Bi-ma‘nâhu eydan	Farsça noktalı şîn (ş) bâbı
7583	1	504	**şikârger**	شِكَارْگَرْ	Avcı, avlayıcı, **ṣayyâd**.	Farsça noktalı şîn (ş) bâbı

7584	1	504	**şikâr kerden**	شِكَارْ كَرْدَنْ	Av avlamak, **iṣṭıyâd**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7585	1	504	**şikârgân**	شِكَارْكَانْ	Av avlayıcı, **ṣayyâd**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7586	1	504	**şikârgîr**	شِكَارْگِيرْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7587	1	504	**şikârî**	شِكَارِى	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7588	1	504	**şikâf**	شِكَافْ	Yırtık, yarık, çatlak olan, **şaḳ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7589	1	504	**şikâften**	شِكَافْتَنْ	Yarmak, ayırmak, **teflîḳ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7590	1	504	**şikâfte**	شِكَافْتَه	Bi-maʿnâhu eydan ve içine inci vesair nesne koyacak zarf, **ḥoḳḳa**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7591	1	504	**şikâfte şuden**	شِكَافْتَ شُدَنْ	Bozulmak, mütegayyir olmak, **tenaḳḳuż**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7592	1	504	**şikâfîden**	شِكَافِيدَنْ	Yarılmak, ayrılmak, **inşiḳâḳ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7593	1	504	**şekâl**	شَكَالْ	Çakal denilen canavar, **vâvî**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7594	1	504	**(şikâl)**	(شِكَالْ)	Davar ayağına vurulan köstek.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7595	1	505	**şikâlîden**	شِكَالِيدَنْ	Düşünmek, tefekkür etmek, **tedebbür**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7596	1	505	**şeker**	شَكَرْ	Malum tatlı nesne ki bir nevi kamış ve birkaç pancar vesair nebatât-i kesîre suyundan hasıl olur, **sükker**, (**gülbeşeker**) gül tatlısı.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7597	1	505	**şükran**	(شُكْرَانْ)	İhsan ve nimetin kader ve kıymetini bilip mümkün derecesi mukabilini etmek ve ifâde-i teşekkür için bahşolunan peşkeş.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7598	1	505	**şekerbâr**	شَكَرْبَارْ	Şeker yağdırıcı bu tabir mahbuplar sözünde istimal olunur tatlı ve şirin söyledikleri için.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7599	1	505	**şekerḫand**	شَكَرْخَنْد	Mahbubenin dudak altından nîm tebs etmesi ve tarz-ı mezkûr üzere tebessüm edici olan.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7600	1	505	**şekerḫande**	شَكَرْخَنْدَه	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7601	1	505	**şükürden**	شُكُرْدَنْ	Öldürmek, helak etmek, **imâte**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7602	1	505	**şekerrîz**	شَكَرْرِيزْ	Şeker dökücü yani **kelâm-ı fâṣîḥ** ve manidar olan ve tatlı halavetli olan ve zifaf gecesi gelin ve güveği başlarına saçılan nisâr ve haz ve neşattan naşi dökülen yaş.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7603	1	505	**şekerrîzî**	شَكَرْرِيزِى	Tatlı ve halavetli olan ve haz ve neşattan naşi dökülen göz yaşı.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7604	1	505	**şekersitân**	شَكَرْسِتَانْ	Şeker hasıl olan mahal, **meskere**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7605	1	505	**şekerşiken**	شَكَرْشِكَنْ	Tatlı dilli demektir, **ʿazbü'l-lisân**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7606	1	505	**şekeref**	شَكَرَفْ	Ululuk, büyüklük, **aẓamet**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7607	1	505	**şikerfî**	شِكَرْفِى	Peklik, katılık, **ṣalâbet**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7608	1	506	**şikerfîden**	شِكَرْفِيدَنْ	Pekleşmek, katılanmak, **taṣallub**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7609	1	506	**şükürfîden**	شُكُرْفِيدَنْ	Ululanmak, büyüklenmek, **taaẓẓum**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7610	1	506	**şigerfîden**	شِگَرْفِيدَنْ	At ve katır tekerlenmek, **tekerduḥ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7611	1	506	**şekerḳand**	شَكَرْقَنْد	Nöbet şekeri denilen nesne.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı

7612	1	**506**	**şükürgüẕâr**	شُكُرْگُزَارْ	Şükredici, **şakir**, şâkirü'n- niʿmet olan.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7613	1	**506**	**şükürgüẕârî**	شُكُرْگُزَارِى	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7614	1	**506**	**şekergüftâr**	شَكَرْگُفْتَارْ	Tatlı ve halavet sözlü olan, **ʿaẕbü'l-lisân**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7615	1	**506**	**şekerleb**	شَكَرْلَبْ	Dudağı şeker gibi tatlı olan, **ʿaẕbü'ş-şefe**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7616	1	**506**	**şikest**	شِكَسْت	Kırık, **meksûr**, kırılmış olan ve kırılmak.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7617	1	**506**	**şikestegî**	شِكَسْتَگِى	Kırıklık, **inkisar**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7618	1	**506**	**şikest-mikest**	شِكَسْت مِكَسْت	Kırık mırık demektir, ittibâʿ ve müzâvece-i elfâz kabilindendir.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7619	1	**506**	**şikeste**	شِكَسْتَه	Kırık, **meksûr**, kırılmış olan ve münhezim ve perişan olan ve mütekeddir ve münfaʿil olan ve muzayakaya giriftar olan bir nevi talik yazısı.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7620	1	**506**	**şikestebâl**	شِكَسْتَه‌بَالْ	Mekedder ve hâtır-mânde olan, yüreği kırılmış olan, **münkesiru'l-bâl**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7621	1	**506**	**şikestepâ**	شِكَسْتَه‌پَا	Ayağı kırık olan, **meksûru'r-ricl**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7622	1	**506**	**şikesteḥâl**	شِكَسْتَه‌حَالْ	Hâli fena bulmuş olan.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7623	1	**506**	**şikestedil**	شِكَسْتَه‌دِلْ	Yüreği kırılmış olan, mükedder ve müptela olan.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7624	1	**506**	**şikestezebân**	شِكَسْتَه‌زَبَانْ	Peltek olan, fasih tekellüm edemeyen, **elken**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7625	1	**506**	**şikestezebânî**	شِكَسْتَه‌زَبَانِى	Pelteklik, **leşġ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7626	1	**506**	**şikeste şuden**	شِكَسْتَه‌شُدَنْ	Kırılmak, **inkisar** ve münhezim ve perişan olmak.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7627	1	**506**	**şüküften**	شُكُفْتَنْ	Açılmak, **inkişaf**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7628	1	**506**	**şiküften**	شِكُفْتَنْ	Bir şeyin vukuuna taaccüp etmek, **istiʿcâb**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7629	1	**507**	**şüküfte**	شُكُفْتَه	Çiçek gibi açılmış olan.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7630	1	**507**	**şüküfîden**	شُكُفِيدَنْ	Açılmak, **inkişaf**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7631	1	**507**	**şekle**	شَكْلَه	Tiriz tabir olunan esvap parçası, **diḥrîş** ve dilim ki kavun ve karpuz da olur, Arabîde **tirʿîb** derler.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7632	1	**507**	**şikem**	شِكَمْ	Hayvanın karnı, **baṭn**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7633	1	**507**	**şikembend**	شِكَمْبَنْدْ	Înhân, âkûl, kendi karnına köle olan kimse, **ʿabdü'l-baṭn**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7634	1	**507**	**şikembende**	شِكَمْبَنْدَه	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7635	1	**507**	**şikemperest**	شِكَمْپَرَسْت	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7636	1	**507**	**şikemperver**	شِكَمْپَرْوَرْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7637	1	**507**	**işkembe**	شِكَمْبَه	Malum torba gibi nesne ki karın içinde olup yemek boğazdan geçtikde mezkur torbaya dahil olur, **faḥş**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7638	1	**507**	**şikem-pîçîden**	شِكَمْ پِيچِيدَنْ	Sancılanmak, **maġş**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7639	1	**507**	**şikem-dered**	شِكَمْ دَرْد	Karın ağrısı, **ḥafle**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7640	1	**507**	**şiken**	شِكَنْ	Kıvıma, kıvrım, büklüm, buruşuk, **ġarr** ve kıvrıcı, bükücü, buruşturucu olan.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7641	1	**507**	**işkembe**	شِكَنْبه	Mağruf torba ki hayvan karnında yemek inecek mahal, **faḥş**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı

7642	1	507	**şikenc**	شِكَنْج	Bi-maʿnâhu eydan ve işkence, eẕiyet ve bir nevi kırmızı yılan ve usûl-i mûsikî ve mekruh, hile ve çimdik, **ḳarṣa**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7643	1	507	**şikence**	شِكَنْجَه	İşkence, eẕiyet.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7644	1	507	**şikencîden**	شِكَنْجِيدَنْ	Eziyet etmek, işkence etmek, **aẕap**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7645	1	507	**şükûḫîden**	شُكُوخِيدَنْ	Sürçmek, ayağı kaymak, **zelc**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7646	1	507	**şükûfte**	شُكُفْتَه	Çiçek gibi açılmış olan, **münkeşef**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7647	1	508	**şükûfe**	شُكُوفَه	Çiçek, **zeher**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7648	1	508	**şükûfezâr**	شُكُوفَه زَارْ	Çiçek bahçesi.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7649	1	508	**şükûfesitân**	شُكُوفَه سِتَانْ	Bi-maʿnâhu eydan.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7650	1	508	**şükûlîden**	شُكُولِيدَنْ	Çabukluk, **sürat** ve dağıtmak.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7651	1	508	**şükûfe âverden**	شُكُوفَه آوَرْدَنْ	Çiçeklenmek, **tenvîr**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7652	1	508	**şükûfîden**	شُكُوفِيدَنْ	Açılmak, izah olmak, **inkişâf**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7653	1	508	**şükûn**	شُكُونْ	Uğur tutmak, **tefe''ül**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7654	1	508	**şükûh**	شُكُوهْ	Mehabet, azamet, şan, şevket ve metanet.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7655	1	508	**şikûh**	شِكُوهْ	Korku, **ḫavf**, heybet, **dehşet**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7656	1	508	**şükûhek**	شُكُوهَكْ	Bıtırak dikeni tabir olunan nesne, **ḫurşûb**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7657	1	508	**şükûhendegî**	شُكُوهَنْدَگِى	Ululuk, büyüklük, **aẕamet**, ve söz işitmek ve havf üzere olmak.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7658	1	508	**şükûhe**	شُكُوهَه	Heybet, vakar, temkin ve haşmet ve metanet.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7659	1	508	**şükûhîden**	شُكُوهِيدَنْ	Vakar ve ihtişam etmek, heybet, **tevaḳḳur**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7660	1	508	**şikûhîden**	شِكُوهِيدَنْ	Korkmak, havf ve haşyet etmek, **meḫâfe(t)**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7661	1	508	**şekîb**	شَكِيبْ	**Ṣabır**, tahammül ve sabûr, **mütehammil** olmak.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7662	1	508	**şekîbâ**	شَكِيبَا	Mütehammil, sabırcı olan, **ṣabûr**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7663	1	508	**şikîbânîden**	شِكِيبَانِيدَنْ	Katlandırmak, bir mihnete sabır ve tahammül ettirmek, **imhâl**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7664	1	508	**şekîbâ'î**	شَكِيبَائِى	Sabırlık, sabırlılık, **iṣṭibâr**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7665	1	508	**şekîbende**	شَكِيبَنْدَه	Sabırlı ve mütehammil olan **ṣabûr**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7666	1	508	**şikîbîden**	شِكِيبِيدَنْ	Katlanmak, sabır ve tahammül etmek, **teṣabbur**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7667	1	508	**şikîfîden**	شِكِيفِيدَنْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7668	1	508	**şalġam**	شَلَغَمْ	Malum nebat ki taam olur, **ṣelcem**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7669	1	508	**şelmâye**	شَلْمَايَه	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7670	1	508	**şelem**	شَلَمْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7671	1	508	**şelelgûş**	شَلَلْ گُوشْ	Mastı tabir olunan köpek ki kulakları tüylü ve aşağı sarkmış ve kendisi küçük olur, **ḳıtmîr**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7672	1	509	**şalvar**	شَلْوَارْ)	Malum bir nevi bol don, **dikrâr**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7673	1	509	**şalvarbend**	شَلْوَارْبَنْد	Şalvar bağı, uçkur, **tikke**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı

7674	1	509	**şelvân**	شَلْوَانْ	Arık olan, zayıf ve nahif olan, **aʾcef**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7675	1	509	**şülûbîc**	شُلُوبِيج	Demir dikeni tabir olunan ot, **ḳaṭbâ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7676	1	509	**şele**	شَلَه	Katili maktul yerine öldürmek, **ḳışaş**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7677	1	509	**şüllegâh**	شُلَّه گَاهْ	Kasık, **ʿâne**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7678	1	509	**şemâ**	شَمَا	Şemame denilen küçük kavun gibi alaca kokulu nesne, **şemmâm**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7679	1	509	**şumâ**	شُمَا	Hitâb-ı cemʿ-i hâzırdır, Arabîde entüm (اَنْتُمْ) manasına “siz” demektir.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7680	1	509	**şumâr**	شُمَارْ	Sayı, hesap, **tadat** ve dostluk, muhabbet ve misil, mânend, (**bî-şumâr**) sayısız, tadat olunamaz derecede kesret üzere çok olan.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7681	1	509	**şumârgâr**	شُمَارْكَارْ	Rûz-ı mahşer, **ʿaraşât**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7682	1	509	**şumârgîr**	شُمَارْگِيرْ	Sayıcı, tadat edici, hesap edici, **muʿaddid** ve dostluk edici.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7683	1	509	**şumârende**	شُمَارَنْدَه	Bi-maʿ nâhu eydan	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7684	1	509	**şumârgâh**	شُمَارَه گَاهْ	Rûz-ı cezâ, **ʿaraşât**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7685	1	509	**şumârîden**	شُمَارِيدَنْ	Saymak, hesap etmek, **tadat**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7686	1	509	**şumârîde**	شُمَارِيدَه	Sayılmış, hesap olunmuş olan, **muʿadded**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7687	1	509	**şemmâsiyân**	شَمَّاسِيَانْ	Başının orta yerlerini tıraş eder bir nevi Nasârâ papazları, **şemmâsiyûn**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7688	1	510	**şemânîden**	شَمَانِيدَنْ	Ağlatmak, **inkâʾ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7689	1	510	**şumurden**	شُمُرْدَنْ	Saymak, hesap etmek, **tadat**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7690	1	510	**şumurde**	شُمُرْدَه	Sayılmış olan, **müteaddit**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7691	1	510	**şemşâr**	شَمْشَارْ	Çemşir denilen ağaç, **beḳas**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7692	1	510	**şimşir**	شِمْشِيرْ	Kılıç, tîġ, **seyf**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7693	1	510	**şimşîrzen**	شِمْشِيرْزَنْ	Kılıç ile darp edici olan, **ḍaribü’s-seyf**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7694	1	510	**şemʿîzân**	شَمْع اِيزَانْ	Çerağ, şavk, **mişbâḥ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7695	1	510	**şamdan**	شَمْعدَانْ	Mum dikip zaptetmeğe mahsus olan alet, **mişmaʿa**.	Farsça noktalı şîn (ş) bâbı
7696	1	510	**şemġandân**	شَمْغَنْدَانْ	Gayet çirkin olan, **aḳbaḥ**.	Farsça noktalı şîn (ş) bâbı
7697	1	510	**şemġand şuden**	شَمْغَنْ شُدَنْ	Çirkinlik, **ḳubḥ** ve çirkin olmak.	Farsça noktalı şîn (ş) bâbı
7698	1	510	**şemlaḫ**	شَمْلَخْ	Şalgam denilen nebat, **lift**.	Farsça noktalı şîn (ş) bâbı
7699	1	510	**şimlît**	شِمْلِيتْ	Boy tohumu denilen nesne, **ḥulbe**.	Farsça noktalı şîn (ş) bâbı
7700	1	510	**şeme**	شَمَه	Ağız ki doğuran hayvanın ilk sütünden yaparlar, **libâʾ**.	Farsça noktalı şîn (ş) bâbı
7701	1	510	**şemîden**	شَمِيدَنْ	Ürkmek, **teḥayyüş** ve korkmak, havf etmek, **rahb**.	Farsça noktalı şîn (ş) bâbı
7702	1	510	**şemîz**	شَمِيزْ	Ziraata hazırlanmış tarla, **mezra.**	Farsça noktalı şîn (ş) bâbı
7703	1	510	**şinâ**	شِنَا	Suda yüzmek, **sebaḥat**.	Farsça noktalı şîn (ş) bâbı
7704	1	510	**şinâb**	شِنَابْ	Bi-maʿ nâhu eydan, yüzgeç olan kimse, **sebbâḥ**.	Farsça noktalı şîn (ş) bâbı
7705	1	510	**şinâber**	شِنَابَرْ	Yüzgeç, **sebâḥ**.	Farsça noktalı şîn (ş) bâbı
7706	1	510	**şinâḫten**	شِنَاخْتَنْ	Anlamak, fehmetmek, **tefehhüm**.	Farsça noktalı şîn (ş) bâbı

7707	1	**510**	**şinâḫte**	شِنَاخْتَه	Malum, **maruf**, belli olan.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7708	1	**510**	**şinâr**	شِنَارْ	Yüzgeç, yüzücü, **sebbâḥ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7709	1	**510**	**şinâs**	شِنَاسْ	Bilici, arif, **âlim**, tanıyıcı olan.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7710	1	**510**	**şinâsân**	شِنَاسَانْ	Biliciler, arifler, **âlimîn**, tanıyıcılar.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7711	1	**510**	**şinâsânîden**	شِنَاسَانِيدَنْ	Anlatmak, **ifhâm**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7712	1	**511**	**şinâver**	شِنَاوَرْ	Yüzgeç, suda yüzücü, **sâbiḥ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7713	1	**511**	**şenbih**	شَنْبِهْ	**Yevm**, gün, mesela **yekşenbe** pazar günü.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7714	1	**511**	**şenbelîl**	شَنْبَلِيلْ	Boy tohumu denilen nesne, **ḥulbe**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7715	1	**511**	**şüncûden**	شُنْجُودَنْ	İncitmek, **eẕiyet**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7716	1	**511**	**şencîden**	شَنْجِيدَنْ	Sıçramak, **veşb**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7717	1	**511**	**şünuften**	شُنُفْتَنْ	Dinlemek, **istimâʿ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7718	1	**511**	**şünḳâr**	شُنْقَارْ	Sungur denilen av kuşu.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7719	1	**511**	**şengbîz**	شَنْگِبِيزْ	Hurmadan hasıl olan şarap, **nebîẕ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7720	1	**511**	**şengref**	شَنْگَرَفْ	**Zincifre** tabir olunan boya.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7721	1	**511**	**şenkele**	شَنْكَلَه	Üzüm ve hurma salkımı, **ʿunḳûd**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7722	1	**511**	**şenkelîl**	شَنْكَلِيلْ	Zencefil tabir olunan kök, **zencebîl**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7723	1	**511**	**şenkevîr**	شَنْكَوِيرْ	Bi-maʿ nâhu eydan	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7724	1	**511**	**şengvîz**	شَنْگَوِيزْ	Hurmadan hasıl olan şarap, **nebîẕ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7725	1	**511**	**şengîne**	شَنْگِينَه	Çırpcı tokmağı, **mîcene** ve kapı ardına kodukları dayak, **mitras**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7726	1	**511**	**şinev**	شِنَوْ	İşitici, istimâʿ edici olan, **sâmiʿ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7727	1	**511**	**şinevânîden**	شِنَوَانِيدَنْ	İşitdirmek, **ismâʿ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7728	1	**511**	**şene kerdânîden**	شَنَه كَرْدَانِيدَنْ	Böğürtmek, öküz ve manda misilli hayvanı bağırtmak, **irġâʾ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7729	1	**511**	**şene kerden**	شَنَه كَرْدَنْ	Böğürmek, öküz ve manda misillilerin bağırması, **ʿacv**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7730	1	**511**	**şinîd**	شِنِيدْ	"İşitti" demektir, **Semiʿa** manasına, fiʿl-i mâzîdir.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7731	1	**511**	**şinîden**	شِنِيدَنْ	İşitmek, **istimâʿ**, şenîd lafzının mastarıdır.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7732	1	**511**	**şinîde**	شِنِيدَه	İşitilmek olan, **mesmûʿ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7733	1	**512**	**şû**	شُو	Yıkamak, su ile tathir etmek, **ġûsl** ve yıkayıcı, tathir edici olan.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7734	1	**512**	**şuvât**	شُوَاتْ	Toy tabir olunan kuş, kemâl-i hamkla meşhurdur, **ḥubârî**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7735	1	**512**	**şuvâd**	شُوَادْ	Bi-maʿ nâhu eydan	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7736	1	**512**	**şûbân**	شُوبَانْ	Çoban, koyun güdücü, **râʾî**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7737	1	**512**	**şûḫ**	شُوخْ	Cesur, bî-şerm, bî-hayâ olan, utanmak bilmez olan, açık meşrep olan.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7738	1	**512**	**şûḫgîr**	شُوخْگِيرْ	Sünger ki denizden çıkar, **esfinc**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7739	1	**512**	**şûḫgîn**	شُوخْكِينْ	Çirkin ve zişt olan, **ḳabîḥ** ve kirli olan, **düsm**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7740	1	**512**	**şûḫgînî**	شُوخْكِينِى	Bi-maʿ nâhu eydan	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı

7741	1	512	**şûhî kerden**	شُوخِی کَرْدَنْ	Kayırmamak, **irḫâḳ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7742	1	512	**şûr**	شُورْ	Tuzlu, çorak olan ve uğursuz, şom, nahs olan ve şamata, çığırtı, karkaşalık, kavga ve say eylemek birbirine vurmak ve birbiriyle yemek ve meşgale ve yumak, gusl etmek.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7743	1	512	**şûrâbe**	شُورَابَه	Çirkli, paslı, murdar su ve acı su, **ṭalḫûm** ve göz yaşı.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7744	1	512	**şûr üfken**	شُورْاُفکَنْ	İhtilale verip karma karış edici, **fitne**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7745	1	512	**şûr engîz**	شُورْاَنْگِیزْ	Şamata ve kavga çıkarıcı, **ṣâḥibü'l-ḳavġâ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7746	1	512	**şûrânîden**	شُورَانِیدَنْ	Bulandırmak, **tekdîr**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7747	1	512	**şûrbâ**	شُورْبَا	Çorba denilen taaam, **meraḳ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7748	1	512	**şûrbaḫt**	شُورْبَخْت	Bedbaht, bahtsız olan.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7749	1	512	**şûristân**	شُورِسْتَانْ	Çorak olan mahal, **sebaḫa**	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7750	1	512	**şûriş**	شُورِشْ	Çağıltı, karkaşalık, kavga, niza, fezâʿ, **iḫtilal**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7751	1	513	**şûre**	شُورَه	Çorak yer ki ot bitmez ve bittiği halde hâr u has olur, **sebaḫa** ve kel olan baş, **aḳraʿ** ve ekşi meyve ve tuzlu su ve at pazarı, **mişvâr**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7752	1	513	**şûre-zâr**	شُورَه‌زَارْ	Çorak olan mahal, **sebaḫa**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7753	1	513	**şûrîden**	شُورِیدَنْ	Bulandırmak, **tekdîr** ve karıştırmak, **taḫlîṭ** ve karışmak, **iḫtilâṭ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7754	1	513	**şûrîde**	شُورِیدَه	Divane, akl-ı muhtel olan, **mecnun** ve aşık olan ve perişan ve karışık, mağşuş olan.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7755	1	513	**şûrîde-baḫt**	شُورِیدَه‌بَخْت	Bedbaht, talihi menhus olan.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7756	1	513	**şûrîde-ḥâl**	شُورِیدَه حَالْ	Ahval ve umuru perişan olan, **müteşettitü'l-ḥâl**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7757	1	513	**şûrîde-ḫâṭır**	شُورِیدَه خَاطِرْ	Gönlü perişan olan.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7758	1	513	**şûrîde-gî**	شُورِیدَه گِی	Perişanlık, karışıklık.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7759	1	513	**şûşe**	شَوشَه	Sebîke ve külçe resminde olan nesne.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7760	1	513	**(şevk)**	(شَوْق)	Arzu etmek, gönülden isteyip aramak ve memnun, ve mesrur ve şâdmânî olmak.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7761	1	513	**şüvk**	شُوْك	Baldıran otu, **ṭaḫmâ'**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7762	1	513	**şûlek**	شُولَكْ	Yügrük olan at.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7763	1	513	**şûlîden**	شُولِیدَنْ	Çalışmak, say ve ikdam etmek, ciddi düşünmek.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7764	1	513	**şûlîde**	شُولِیدَه	Mütegayyir ve perişan ve günâgün efkâr ve endişeye giriftar olan, **mütefekkir**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7765	1	513	**şom**	(شُومْ)	Uğursuz olan, nahs olan ve rezil, kabîh, şeni olan.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7766	1	513	**şûmḳadem**	شُومْقَدَمْ	Uğursuzluk getirci olan kimse, gelmesi ve kudûmu uğursuz olan.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7767	1	513	**şûmîn**	شُومِینْ	Ispanak tabir olunan nebat, **isfanâḫ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7768	1	513	**şevende**	شَوَنْدَه	**Kâin**, mevcut, var olan.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7769	1	514	**şûnîz**	شُونِیزْ	Çörek otu tabir olunan siyah tane, **ḥabbetü's-sevdâ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı

7770	1	514	**şevher**	شَوْهَرْ	Karının kocası, **zevc**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7771	1	514	**şevher kerden**	شَوْهَرْ كَرْدَنْ	Evlenmek, **te'ehhül**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7772	1	514	**şûy**	شَوىْ	Yıkamak, yıkanmak, **ġasl** ve karının kocası, **zevc**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7773	1	514	**şûydîd**	شُويْدِيدَه	Birkaç kocadan kalmış olan avrat, **muṭallaḳa(t)**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7774	1	514	**şeh**	شِهْ	Padişah, şah, **sulṭan**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7775	1	514	**şehâ**	شَهَا	Hitaptır, Ey şah', Ya padişah! demektir, Ya sultan! gibi ahirinde olan elif (ا) harf-i nidâdır ve şâyeste manasına dahi gelir.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7776	1	514	**(şehâb)**	(شَهَابْ)	Düşer yıldız misilli gök yüzünde bazen müşahede olunan ateş parçası.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7777	1	514	**şehârû**	شَهَارُو	Sarnıç tabir olunan su cem olacak mahal, **ṣıhrîc**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7778	1	514	**şehâd**	شَهَادْ	Ḥaram ki helalin zıttıdır.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7779	1	514	**şahbaz**	شَهْبَازْ	Büyük beyaz doğan, **bâzî**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7780	1	514	**şehbâzâne**	شَهْبَازَانَه	Şahbaza layık ve yaraşık olan.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7781	1	514	**şehbâl**	شَهْبَالْ	Kuş kanadının en uzun tüyü, yelek, **ḳuẕeẕ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7782	1	514	**şehbâlâ**	شَهْبَالَا	Sağdıç tabir olunan kimse, **saḫdûc**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7783	1	514	**şehbed**	شَهْبَدْ	Çeri başı, asker re'isi, **kâfih**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7784	1	514	**şehbender**	(شَهْبَنْدَرْ)	Devlet-i aliyenin bazı taşra iskelelerde mütemekkin ve umûr-u ticaret rüyetine meemur olan kimse ve tüccarbaşı, bazirgânlar kethüdası.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7785	1	514	**şehper**	شَهْپَرْ	Kuş kanadının en uzun tüyü, yelek, **ḳuẕeẕ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7786	1	514	**şehpere**	شَهْپَرَه	Kocakarı, **ʿacûz**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7787	1	514	**şahbeyit**	شَهْبَيْت	Gazelin son beyti.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7788	1	515	**şehd**	شَهْد	Bal denilen tatlı nesne ki arı onu yapar, **ʿasel**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7789	1	515	**şehdâb**	شَهْدَابْ	Bal şerbeti, **şerbet-i ʿasel**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7790	1	515	**şehdâbe**	شَهْدَابَه	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7791	1	515	**şehdâne**	شَهْدَانَه	Beng tohumu, kendir tohumu, **şehdânec** ve büyük zî-kıymet inci.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7792	1	515	**şehdkâm**	شَهْدكَامْ	Ağzında tatlı lezzet kalmış olan.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7793	1	515	**şehir**	شَهْر	Büyük memleket ki ekseriya bir eyaletin mahal-i hükûmeti olur, **Mışır**, **Medine**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7794	1	515	**şehr-ârâ**	شَهْرآرَا	Memlekete güzellik verici olan, **müzeyyinü'l-beled**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7795	1	515	**şehr-âşûb**	شَهْرآشُوبْ	Memleketi fesada verici olan.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7796	1	515	**şehrâh**	شَهْرَاهْ	Şâhrâh, asıl büyük cadde, yol, **cadde**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7797	1	515	**şehrbend**	شَهْربَنْد	Hisar duvarı ve kalenin suru, **sur**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7798	1	515	**şöhretşiʿâr**	شُهْرَتْشِعَارْ	Şöhretli olan, **meşhur**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7799	1	515	**şöhretgüzîn**	شُهْرَتْگُزِينْ	**Nam** ve namus ve şöhret isteyip talep edici olan.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7800	1	515	**şöhretgîr**	شُهْرَتْگِيرْ	Şöhret kesbeden meşhur olan, **meşhur**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı

7801	1	**515**	**şehristân**	شَهْرِسْتَانْ	Büyük ve mamur olan memleket, **şehir**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7802	1	**515**	**şehr-i ġarîb**	شَهْرِغَرِيبْ	Bir memlekette yabancı olan kimse, **ġarip**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7803	1	**515**	**şehreg**	شَهْرَگْ	Büyük şah damarı, **vedec**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7804	1	**515**	**şehrmend**	شَهْرمَنْد	Tamahkâr olan kimse, **ḥariş.**	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7805	1	**515**	**şehrûd**	شَهْرُودْ	Büyük çay, **nehr-i ʿaẓîm**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7806	1	**515**	**şehrûze**	شَهْرُوزَه	Dilenci ki teseʾʾül edip gezer, **sâʾil**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7807	1	**515**	**şehreh**	شَهْرَهْ	Şâhrâh, büyük yol, **cadde**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7808	1	**515**	**şehrî**	شَهْرِى	Taşralı olmayıp şehir ahalisinden olan kimse, **medeni**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7809	1	**516**	**şehriyar**	شَهْرِيَارْ	O padişaha derler ki zamanında olan sair padişahlardan azam ve zî-kudret ola, **sulṭân-ı selâṭîn**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7810	1	**516**	**şehryârâne**	شَهْرِيَارَانَه	Padişaha münasip ve müteallik olan, **sulṭânî**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7811	1	**516**	**şehriyârî**	شَهْرِيَارِى	Bi-maʿnâhu eyḍan ve padişahlık, saltanat, hükm-i iclâl.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7812	1	**516**	**şehzade**	شَهْزَادَه	Padişah oğlu olan zat, âl-i tebâr, **veledü's- sulṭân**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7813	1	**516**	**şehzâdegân**	شَهْزَادَگَانْ	Padişah oğulları, **evlâdu's-sulṭân**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7814	1	**516**	**şehsûvâr**	شَهْسُوَارْ	Süvarilerin padişahı ve başı olan kimse yahut başka şahları kendisine merkûb ve muti kılmış olan kimse ve mülûkâne ata binip at üzerinde dilîrâne duran ve merdâne hareket eder olan.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7815	1	**516**	**şehla**	شَهْلَا	Eğri bakışlı olan göz, **aḥvel** ve koyun gözlerine benzer olan göz ki pek makbuldür, **şehlâʾî**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7816	1	**516**	**şeh mat**	شَهْمَاتْ	Satranç oyununda şahın hiç oynayacak hanesi kalmadığında denilir bir tabirdir.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7817	1	**516**	**şehnây**	شَهْنَايْ	Zurna tabir olunan çalgı aleti, **şaffâre**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7818	1	**516**	**şehinşâh**	شَهِنْشَاهْ	Bir padişah ki vaktinde olan başka padişahlardan ziyade kuvvetli ve azametli ola.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7819	1	**516**	**şehinşeh**	شَهِنْشَهْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7820	1	**517**	**şehinşâhî**	شَهِنْشَاهِى	Şehinşâh olan padişah(a) münasip ve müteallik olan ve padişahlık, **salṭanat**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7821	1	**517**	**şehnişîn**	شَهِنْشِينْ	Şahnişin denilen pencere çıkması.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7822	1	**517**	**şehvâr**	شَهْوَارْ	Padişaha layık olan nesne ki kendi cinsinin âlâsı olur.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7823	1	**517**	**şehvetengîz**	شَهْوَتْ اَنْگِيزْ	Bir kimsenin kuvvet-i şehevâtiyyesini tahrik edici olan.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7824	1	**517**	**şehvetperest**	شَهْوَتْ پَرَسْت	Nefsinin isteklerine ve arzularına bende olan kimse.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7825	1	**517**	**şehî**	شَهِى	Şaha münasip olan.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7826	1	**517**	**şiyârîden**	شِيَارِيدَنْ	Çift sürmek, **raḫm**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7827	1	**517**	**şîb**	شِيبْ	İniş olan yer ve alçak, aşağı olan, **zehûḳ** ve şaşkın, mütehayyir olan, **ḫâyir**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7828	1	**517**	**şîbâ**	شِيبَا	Altın denilen zî-kıymet maden, **ẕeheb**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı

7829	1	**517**	**şîd**	شِيدْ	Güneş, âfitâb, şems.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7830	1	**517**	**şîb firistâden**	شِيبْ فِرِسْتَادَنْ	Sarkıtmak, aşağı salıvermek, isbâl.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7831	1	**517**	**şeydâ**	شَيْدَا	Deli, divane olan, **mecnun**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7832	1	**517**	**şeydâ'î**	شَيْدَائِى	Delilik, divanelik, **cünûn**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7833	1	**517**	**şîdaḫ**	شِيدَخْ	Ahir sürünün aygırını kendi sürüsüne uğratmayan aygır at, **ḫisân**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7834	1	**517**	**şîr**	شِيرْ	Arslan denilen vahşi hayvan, **esed** ve süt, **leben** ki dişi hayvandan hasıl olur.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7835	1	**517**	**şiraz**	شِيرَازْ	Fâris ıtlak ettikleri memleketin dârü'l-mülkü olan şehrin ismidir.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7836	1	**517**	**şiraze**	شِيرَازَه	Kitabın yapraklarını zaptetmek için mücellitlerin bir sanatıdır.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7837	1	**518**	**şirâze bend**	شِيرَازَه بَنْد	Şiraze ile bağlı olan ve şiraze bağlayıcı olan.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7838	1	**518**	**şirâzekeş**	شِيرَازَه كَشْ	Şiraze bağlayıcı olan, **mücellit**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7839	1	**518**	**şîrâne**	شِيرَانَه	Arslana müteallik ve mensup olan, **esedî**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7840	1	**518**	**şîrbân**	شِيرْبَانْ	Arslancı, arslan bekçisi.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7841	1	**518**	**şîrbehâ**	شِيرْبَهَا	Geline verilen ağırlık, **ṣadâḳ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7842	1	**518**	**şîrḫâr**	شِيرْخَوارْ	Süt ile beslenen, süt emer olunan çocuk, **ṣabi**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7843	1	**518**	**şîrḫâre**	شِيرْخَوارَه	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7844	1	**518**	**şîrḫûr**	شِيرْخُورْ	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7845	1	**518**	**şîrḫûrde**	شِيرْخُورْدَه	Bi-maʿnâhu eydan	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7846		**518**	**şîrdâr**	شِيرْدَارْ	Süt verir olan, sütlü olan.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7847	1	**518**	**şîrdân**	شِيرْدَانْ	Koyunun aʿzâ-yı bâtinesinden bir uzvun ismidir, **ḳıbbe(t).**	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7848	1	**518**	**şîrdil**	شِيرْدِلْ	Arslan yürekli, bahadır, dilîr olan, **şeci**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7849	1	**518**	**şîristân**	شِيرِسْتَانْ	Arslan çok olan mahal.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7850	1	**518**	**şîrgîr**	شِيرْگِيرْ	Keyif, nîm-mest, yarım sarhoş olan, **sekerân**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7851	1	**518**	**şîrmerd**	شِيرْمَرْد	Dilîr, bahadır, **cesur** olan ve şu derviş kimse ki zikrullah ile meşgul olup dünya ve ahiret kaydında olmaya.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7852	1	**518**	**şıra**	شِيرَه	Üzümden sıkılıp henüz tahammur birle şarap olmamış su.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7853	1	**518**	**şîrî**	شِيرِى	Arslana mensup ve müteallik olan ve bahadırlık.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7854	1	**518**	**şirin**	شِيرِينْ	Tatlı olan nesne, **meliḥ**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7855	1	**520**	**şîrîn edâ**	شِيرِينْ اَدَا	Etvâr ve hareket ve kelamı güzel ve tatlı olan.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7856	1	**520**	**şîrîn zebân**	شِيرِينْ زَبَانْ	Tatlı dilli olan, **ʿazbü'l-lisân**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7857	1	**520**	**şîrîn ṭabʿ**	شِيرِينْ طَبْع	Ahlak ve tabiatı tatlı olan.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7858	1	**520**	**şîrîn kâr**	شِيرِينْ كَارْ	Pek tatlı muamele edici olan, **ḥüsnü'l-ḫulk**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7859	1	**520**	**şîrîn kâm**	شِيرِينْ كَامْ	Ağzında ve damağında tatlı lezzet hissetmiş olan.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7860	1	**520**	**şîrîn güvâr**	شِيرِينْ گُوارْ	İyi hazm olucu, **hâżım** ve lezzeti tatlı olan.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7861	1	**520**	**şîrînî**	شِيرِينْ ىِنِى	Tatlılık, hoşluk, lezzetlilik, **ʿazûbet**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı

7862	1	**520**	**şîzgûn**	شِيزْكُونْ	İğde tabir olunan ağacın yemişi, **ġubeyrâ'**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7863	1	**520**	**şişe**	(شِيشَه	Malum zarf ki cam ve billurdan olur, **ḳârûre**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7864	1	**520**	**şîftegî**	شِيفْتَگِى	Aşk veya kederden naşi çılgın olan, çılgınlık, divanelik, delilik, **cünûn**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7865	1	**520**	**şîfte**	شِيفْتَه	Bir sebepten naşi çılgın olan, **mecnun**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7866	1	**520**	**şîlân**	شِيلَانْ	Padişah ve vüzera sofrası.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7867	1	**520**	**şeylem**	شَيْلَمْ	Delice tabir olunan tane ki buğday içinde bulunur, **ḳaşal**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7868	1	**520**	**şiyem**	شِيَمْ	Ahlak, hulklar, huylar, **şîme**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7869	1	**520**	**şîm**	شِيمْ	Köpek balığı denizde kesret üzere olur, **dü'mûş**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7870	1	**520**	**şînâ**	شِينَا	Suda yüzmek, **sebâḥa**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7871	1	**520**	**şînâb**	شِينَابْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7872	1	**520**	**şîven**	شِيوَنْ	Nale, figan, ah, **enîn**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7873	1	**520**	**şive**	شِيوَه	Güzellere mahsus olan naz ve eda ve kirişme ve sanat, hüsün, letafet, âdet, kanun, kaide, **ġunc**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7874	1	**520**	**şîvebâz**	شِيوَه‌بَازْ	Naz ve eda ve etvâr edici.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7875	1	**520**	**şîveger**	شِيوَه‌گَرْ	Bi-maʿnâhu eyḍan	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7876	1	**520**	**şîve kerden**	شِيوَه‌كَرْدَنْ	Nazlanmak, tavır ve eda göstermek, **tedellül**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı
7877	1	**520**	**şîhe**	شِيهَه	At kişnemesi, **şahl**.	Farsça noktalı şîn (ش) bâbı

Tercümânü'l-Lügat

I.Cilt Metin

Türkçe Cetveli

ID	Cilt	Sayfa	maddebaşı	Arap Harfli Metin	Tanım	Türkçe fethalı elif (ا) babı
1	1	2	**âbâ**	آبَا	Arabî-i galattır, sahihi **ʿaba’**, **libd** (cemi **lubûd** gelir). lakin **libd** keçeye dahi ıtlak olunur. Farisîsi **şâl**, lakin lisanımızda cari olan şal ki bele sararlar, bunun gayrıdır.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
2	1	2	**ebâbîl**	اَبَابِيل	Maruf kuştur. Arabîdir. Kur’an’da mezkurdur. Sîga-i cemʿ, müntehâ-yı cumûʿ dur, müfredi yoktur. Kırlangıç kuşundan büyükçedir ama yere konmaz. Farisîsi **bâlvâye**, **bâhvâne**, **dumusîce**	Türkçe fethalı elif (ا) babı
3	1	2	**epsem olmak**	آپْسم اولمق	Sükut etmek manasına, Arabîsi **sekt**, **şamt**, **sükut**, **şumât**, **inşât**, **intişât**, **imsâk**, **şavm**, **sükun**, **ḫırmâd**. Farisîsi **ḫâmûşîden**, **ḫâmûş şuden**, **dundîden**, **ḫâb kerden**, **tenbed**, **temzeden**, **tenzeden**, **ḫâmûşî**, **ḫâmuşî**, **tenîden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
4	1	2	**epsem etmek**	آپْسم ايتمك	Arabîsi **iskât**, **taʿ ḳîm**, **inşât**, **tehdîn**. Farisîsi **ḫâmûşânîden**, **dündânîden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
5	1	3	**apışmaḳ**	آپشمق	Arabîsi **terahruḥ**, **tefeẕẕuḥ**, **feẕḥ**, **finşâḥ**, **tefeḥḥuc**, **tefsîc**, **tefşîc**. Farisîsi **dûr nihâden-i pâzhem**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
6	1	3	**ablaḳ**	آبلق	Tüysüz genç irisi oğlana derler. Arabîsi **şâbil**, **şâbin**. Farisîsi **tâz**, **tenbek**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
7	1	3	**ablî**	آبلی	Gemi ve kayıklarda yelken sereninin ucuna takılan iptir, daima ucu elde olur. Arabîsi **berrâ’**. Farisîsi bulunamamıştır.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
8	1	3	**abanoz**	آبنوز	Maruf sert ve siyah ağaçtır. Arabîsi **abanûs [abanoz]**, **şibzî**, **şibz**, **sâsem**. Farisîsi **abnûs [abanoz].**	Türkçe fethalı elif (ا) babı
9	1	3	**ebe**	آبه	Arabîsi **ḳâbile** (cemi **ḳavâbil** gelir), **ḳabûl**, **ḳabîl**, **velide**. Farisîsi **bârâc**, **âverde**, **jem**, **pîşkâr**, **pîşyâre**, **bârdîn**, **pâzâc**, **mâmâce**, **pîşneşîn**, **mâmnâf**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
10	1	3	**ebelik**	آبه لك	Arabîsi **ḳibâle**. Farisîsi **pîşyâregî**	Türkçe fethalı elif (ا) babı
11	1	3	**ebe gümeci**	آبه كومه جيى	Arabîsi **ḫubbâz**, **ḫubbâza**, **ḫubbâze**, **ḫubbîze**, **ruḳme**, ʿ **aleklek**. Farisîsi **penîrek**, **tûle**, **mülkel**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı

12	1	3	**ebu cehil karpuzu**	اَبوجهل قارپوزی	Arabîsi **ḫanẓal**, **ḫamẓal**, **cummâr**, **ʿalḳam**, **hebd**, **ḫantem**, **ḥadc**, **ṣarâyâ**. Farisîsi **bîhkist**, **ḫarbuze-i telḫ**, **telḫak**, **fenk**, **kevest**, **kebestû**.	Türkçe fethalı elif (اَ) babı
13	1	3	**et**	اَتْ	Arabîsi **laḥm** (cemi **liḥâm** ve **luḥmân** ve **luḥûm** gelir), **veẕre**. Farisîsi **gûşt**, **tebehre**, **tebe**, **tebâ hece**, **ḫavâ**.	Türkçe fethalı elif (اَ) babı
14	1	4	**at**	آت	Arabîsi **feres** (cemi **efrâs** gelir), **ʿacûz**, **luhmûm**. Farisîsi **esb**, **tik.**	Türkçe fethalı elif (اَ) babı
15	1	4	**ata**	آتا	Arabîsi **eb** (cemi **âbâ'** gelir), **vâlid**, **nâcil**. Farisîsi **peder**, **bâp**, **bâb**.	Türkçe fethalı elif (اَ) babı
16	1	4	**at pazarı**	آت بازاری	Arabîsi **mişvâr**. Farisîsi **şûr**, **bâzâr-ı esb.**	Türkçe fethalı elif (اَ) babı
17	1	4	**at sineği**	آت سِنکی	Arabîsi **şeẕâ**. Farisîsi **ḫarîşe**.	Türkçe fethalı elif (اَ) babı
18	1	4	**at ḳuyruğu**	آت قویرغی	Edviyeden bir ottur. Arabîsi **umsûḫ**, **umṣûḫ**. Farisîsi Arabî gibi müstameldir.	Türkçe fethalı elif (اَ) babı
19	1	4	**etek**	اَتك	Arabîsi **ẕeyl** (cemi **eẕyâl** ve **ẕuyûl** gelir). Farisîsi **dâmen**, **dâmân**.	Türkçe fethalı elif (اَ) babı
20	1	4	**eteklik**	اَتكلك	Küçükler bellerine kuşanırlar. Arabîsi **fistan**. Farisîsi **tennûre**.	Türkçe fethalı elif (اَ) babı
21	1	4	**atılmaḳ**	اَتلَمق	Arabîsi **veṣebân**, **ḍarabân**. Farisîsi **çehîden**	Türkçe fethalı elif (اَ) babı
22	1	4	**atmaca ḳuşu**	اَتماجه قوشی	Arabîsi **bâşiḳ**, **surnûf**, **ḳirşâme**, **tût**. Farisîsi **bâşe**, **vâşe**, **pâşâ**, **ferâġûy**, **kerâġa**.	Türkçe fethalı elif (اَ) babı
23	1	4	**atmaḳ**	اَتمق	Arabîsi **remy**, **eṣâ'et**, **recim**, **raşḳ**, **zecl**, **let'**, **deḥv**, **rady**, **rimâye**, **irmâ'**, **invâ'**, **heṭv**. Fârisisi **endâḫten**, **evzendîden**, **termîden**, **bâḫten**.	Türkçe fethalı elif (اَ) babı
24	1	5	**ekmek**	اَثمك	Arabisi **ḫubz**, **cebîz**. Farisisi **nân**, **çâpânî**, **çepânî**, **venâne**.	Türkçe fethalı elif (اَ) babı
25	1	5	**ekmekçi**	اَثمكجی	Arabisi **ḫubbâz**. Fârisisi **nânvâ**, **nânpuz**.	Türkçe fethalı elif (اَ) babı
26	1	5	**at meydanı**	آت میدانی	Arabisi **miżmâr**. Fârisisi **esbrîz**, **esbrîs**.	Türkçe fethalı elif (اَ) babı
27	1	5	**aç**	آچ	Arabisi **iftaḥ**. Fârisîsi **bügşâ**.	Türkçe fethalı elif (اَ) babı
28	1	5	**açık**	آچق	Arabîsi **meftûḥ**, **bâriz**, **mekşûf**, **vâżıḥ**, **ẓahir**, **cihâr**, **beyyin**. Fârisîsi **güşâde**, **bâz**, **vâz**, **yemân**.	Türkçe fethalı elif (اَ) babı

29	1	5	**açık olmak**	آچق اولمق	Arabîsi **levḥ** (Mesela: Gizli şey âşikâre oldu, demek لَاحَ السِّرُّ demektir), **bûḥ**, **vużûḥ**, **ittiżâḥ**, **burûz**, **ẓuhur**, **nabġ**, **ʿalen**, **ichâʾ**, **cehr**, **cuhûre**. Fârisîsi **âşikâr şuden**, **burzîden**, **vâşuden**, **veġasten**, **hûḫîden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
30	1	5	**açmak**	آچمق	Arabîsi **şerḥ**, **iẓhar**, **fetiḥ**, **keşif**, **ḥasr**, **tefsir**, **beyan**, **ibrâz**. Fârisîsi **güşâden**, **vâkerden**, **güşâyiş**, **güşûden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
31	1	5	**açılmak**	آچلمق	Arabîsi **inkişaf**, **infirâc**, **ifrinḳâʿ**, **inciyâb**, **inşirâḥ**, **infisâr**, **incilâʿ**, **incilâʾ**, **infitâḥ**. Fârisîsi **şukuften**, **şukûfîden**, **şukfîden**, **fâvâbûden**, **vâşîden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
32	1	6	**aç**	آج	Arabîsi **câʾiʿ**, **şeḥaẕân**, **rayḳ**, **rayyiḳ**, **hâfî**. Fârisîsi **gursine**, **küste**, **nâşitâ**, **nâhâr**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
33	1	6	**açlık**	آجلق	Arabîsi **cûʿ**, **mucâʿa**, **ulbe**, **seġab**, **ʿazeẓ**, **suʿâr**, **letaḥ**. Fârisîsi **gürsenigî**, **lekhen gürs**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
34	1	6	**acıkmaḳ**	آجقمق	Arabîsi **ṭavy**, **dehḳûʿ**. Fârisîsi **gürs şuden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
35	1	6	**acıktırmaḳ**	آجقدرمق	Arabîsi **tecrîʿ**, **taġrîẓ**, **iṭvâʾ**, **ṭaʿşîb**. Fârisîsi **gursine kerden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
36	1	6	**acı nesne**	آجی نسنه	Arabîsi **murr**, **muḳir**. Fârisîsi **telḫ**, **telḫinâk**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
37	1	6	**acılıḳ**	آجیلق	Arabîsi **merâre**, **imḳâr**, **iʿḳâʾ**, **ʿilḳâm**. Fârisîsi **telḫî**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
38	1	6	**acıtmaḳ**	آجتمق	Arabîsi **laʿc**, **tefcîʿ**, **fecʿ**, **temrîr**, **imrâr**. Fârisîsi **tevânîden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
39	1	6	**acemi**	آجامی	Dil bilmeyen köle ve sanat bilmeyen kişiye derler. Arabîsi **aḫraḳ**, **ḫariḳ**, **acemi**. Fârisîsi **nev-âmede**, **ḫâm-dest**, **pestîvâr**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
40	1	6	**aḫlâṭ**	آخلاط	Arabîce ism-i maḥsûsu olmayıp ancak **kemşeriyu'l-berrî** derler. Fârisîsi **külûḫ**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
41	1	6	**akşam**	آخشام	Arabîsi **mesâ**, **umsiyye**. Fârisîsi **şebângâh, şebângeh**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
42	1	6	**akşamlamaḳ**	آخشاملق	Arabîsi **imsâ'**, **mimsâ**. Fârisîsi **şebângâh kerden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
43	1	7	**aḫır**	آخُورْ	Fârisî'dir. Arabîsi **iṣṭabl**, **meṣâm**, **meṣâme**, **âriyy**. Fârisîsi **âgende**, **sütûrdân**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
44	1	7	**ad**	آد	Arabîsi **isim**, (cemî **esmâ'** ve **esâmî** gelir), **usm**. Fârisîsi **nam**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
45	1	7	**ad ḳoymaḳ**	آد قومق	Arabîsi **tesmiye**, **ismâ'**. Fârisîsi **nâm nihâden**, **nâmîden**, **vernâm nihâden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı

46	1	7	**adaş**	آداش	Arabîsi **semmî**. Fârisîsi **hemnâm**.	Türkçe fethalı elif (آ) babı
47	1	7	**adaḳ**	آداق	Arabîsi **neẕir** (cemi **nuẕûr** gelir). Fârisîde böyle müstameldir.	Türkçe fethalı elif (آ) babı
48	1	7	**adamaḳ**	آده مق	Arabîsi **neẕir**. Fârisîsi **neẕr kerden**.	Türkçe fethalı elif (آ) babı
49	1	7	**edepsiz**	آدبسز	Arabîsi **celiʿ**, **câliʿ**, **ʿahh**. Fârisîsi **bî-şerm kulûk**, **kunk**, **nâ-dâşt**, **nâ-ferhaḫte**.	Türkçe fethalı elif (آ) babı
50	1	7	**edepsizlik**	آدبسزلك	Arabîsi **celʿ**. Fârisîsi **bî-şermî**.	Türkçe fethalı elif (آ) babı
51	1	7	**âdem oğlanı**	آدم اوغلانى	Arabîsi **nâs**, **beşer**, **nât**, **ḫalife**, **beriyye**, (cemi **berâyâ** gelir.) **enâm**, **ṭabş**. Fârisîsi **kes**, **merdümzâde**.	Türkçe fethalı elif (آ) babı
52	1	7	**adım**	آديم	Arabîsi **ḫaṭve**, (cemi **ḫaṭavât** ve **ḫuṭvât** gelir), **retve**. Fârisîsi **gâm**, **pejâr**, **yâz**.	Türkçe fethalı elif (آ) babı
53	1	7	**adımlamaḳ**	آديملامق	Arabîsi **ḳirfâṭ**, **kezz**, **iḫtiṭa'**, **ḫaṭv**. Fârisîsi **gâmîden**, **gâm kerden**.	Türkçe fethalı elif (آ) babı
54	1	8	**er**	آرْ	Karının kocası manasına, Arabîsi **zevc**, **baʿl**. Fârisîsi **şevher**, **şûy**.	Türkçe fethalı elif (آ) babı
55	1	8	**araştırmaḳ**	آراشدرمق	Arabîsi **tefaḳḳud**, **iftiḳâd**, **teftiş**, **istiḳṣâ'**, **tecessüs**, **istiḳrâ'**, **istinḫâs**, **baḥiṯ**. Fârisîsi **cûyîden**, **custen**, **sîsten**.	Türkçe fethalı elif (آ) babı
56	1	8	**aralıḳ**	آرالق	Arabîsi **ḫaşâş**, **berzaḫ**, **ḥalel** (cemi **ḫilâl** gelir), **beyn**, **şenâ** (cemi **eşnâ'** gelir). Farisîsi **miyânegî**, **miyân-i dû çîzî**.	Türkçe fethalı elif (آ) babı
57	1	8	**arpa**	آرپه	Arabîsi **şaʿîr**, **ʿalîḳ**, **ḳażîm**. Fârisîsi **cev**.	Türkçe fethalı elif (آ) babı
58	1	8	**artmaḳ**	آرتماق	Arabîsi **zîd**, **ziyade**, **zevâde**, **izdiyâd**, **rîʿ**, **mezîd**, **inâfe**, **faẕ̇l**, **irmâ'**, **meziyyet**, **nemâ'**, **numûvv**. Fârisîsi **fezâyiş**, **füzûn**, **fezâyil**, **bâlîden**, **efzûden**.	Türkçe fethalı elif (آ) babı
59	1	8	**artırmaḳ**	آرترمق	Arabîsi **müzayede**, **ikrâ'**, **iftʿâl**, **inmâ'**, **irbâ'**. Fârisîsi **fezânîden**.	Türkçe fethalı elif (آ) babı
60	1	8	**artıḳ**	آرتق	Arabîsi **zait** (cemi **zevâyid** gelir), **su'r**, **ʿarîke**, **faẕ̇la**, **rîm**. Farisîsi **nîmḫûrd**, **efzûn**, **füzûnâ**, **füzûn**, **bîşter**, **firîdûn**.	Türkçe fethalı elif (آ) babı
61	1	9	**ard**	آردْ	Arabîsi **verâ**, **ḫalf**, **dübür**, **ʿacuz**. Fârisîsi **pes**.	Türkçe fethalı elif (آ) babı
62	1	9	**ardala**	آردله	Birşeyi birşeye yanaştırmak. Arabîsi **ilave**. Fârisîsi **peşmâgend**.	Türkçe fethalı elif (آ) babı

63	1	9	**ardıç ağacı**	آردج اغاجی	Arabîsi **ʿarʿar**, **ʿârʿâr**, **neżżâr**, **berâşâ**, **raḳraḳ**, **ebhel**. Fârisîsi **âvzîn**, **serv kûhî**, **nâjûn**.	Türkçe fethalı elif (آ) babı
64	1	9	**arınmaḳ**	آرنمق	Arabîsi **tehẕîb**, **taṭhîr**, **taḳdis**, **tanẓîf**, **tenḳiyet**. Fârisîsi **pâkîden**, **sâde kerden**.	Türkçe fethalı elif (آ) babı
65	1	9	**arıtmaḳ**	آرتماق	Arabîsi **teṭahhur**, **tenaẓẓuf**, **teḳaddus**. Fârisîsi **pâk şuden**.	Türkçe fethalı elif (آ) babı
66	1	9	**arsız**	آرْسز	Arabisi **vekûḥ**. Fârisîsi **lûl**, **lûz**, **bî-şerm**, **lukâm**.	Türkçe fethalı elif (آ) babı
67	1	9	**arsızlıḳ**	آرْسِزلق	Arabîsi **veḳâḥat**, **vuḳûḥat**, **ṭumûlet**. Fârisîsi **bî-nengî**, **bî-şerm şuden**.	Türkçe fethalı elif (آ) babı
68	1	9	**arslan**	آرْسلان	Arabîsi **esed** (cemi **esâd** ve **usûd** ve **usd** ve **âsud** gelir), **dilhâş**, **leyş**, **şirḥân**, **efżaḥ**, **eşbaḥ**, **ḳâriḥ**, **zû-zevâ'id**, **ḥaydere**, **ġażanfer**, **ʿayyâr**, **heyşar**, **nehhâm**, **herşeme**, **ehmûş**, **sârî**. Fârisîsi **şîr**, **şîr-i jiyân**, **şîr-i ġarân**, **hizibr**.	Türkçe fethalı elif (آ) babı
69	1	10	**erişte**	آرشته	Meşhur taamdır. Arabîsi **iṭriye**. Farisîsi **rişte**, **ukrâ**.	Türkçe fethalı elif (آ) babı
70	1	10	**arşın**	آرشون	Arabîsi **ẕirâʿ** (cemi **eẕraʿ** gelir). Fârisîsi **gez**.	Türkçe fethalı elif (آ) babı
71	1	10	**eriş**	آرِشْ	Kitabın enine doğru kodukları iplik. Arabîsi **ḥâbil**, **setâ**, **sudâ**. Fârisîsi **târ**, **târe**.	Türkçe fethalı elif (آ) babı
72	1	10	**arġaç**	آرغج	Bu dahi bezde istimal olunur. Arabîsi **luḥme**, **ṣâbil**, **sufke**, **ilḥâm**, **runve**, **sulfe**. Fârisîsi **pûd**.	Türkçe fethalı elif (آ) babı
73	1	10	**erġuvân**	آرْغُوانْ	Kırmızı bir nevi çiçektir. Arabîsi **ercuvân**. Fârisîsi, Türkîde müstamel olduğu gibi **erġuvân**dır.	Türkçe fethalı elif (آ) babı
74	1	10	**arıḳ**	آرِق	Arabîsi **ġaṣṣ**, **aʿcef** (cemi **ʿicâf** gelir), **nâḥil**, **menhûk**, **mehzûl**, **menhûş**, **żâmir**. Fârisîsi **lâġar**, **şelvân**, **kâk**, **nehk**, **nizâr**.	Türkçe fethalı elif (آ) babı
75	1	10	**arıklamaḳ**	آرقلمق	Arabîsi **inmisâḥ**, **żumr**, **żumûr**, **iżṭimâr**, **ismîlâl**, **żavî**. Fârisîsi **lâġar şuden**, **nâsîden**.	Türkçe fethalı elif (آ)babı
76	1	10	**arıklatmaḳ**	آرقلتمق	Arabîsi **ḥafr**, **iẓmâr**, **taẓmîr**, **inḥâf**, **inḥâl**.	Türkçe fethalı elif (آ) babı
77	1	11	**arḳ**	آرْق	Ekseri içinde su akar. Arabîsi **ḫarḳ**, **hilâl**. Fârisîsi **rûd-ḫâne**, **ferkend**, **nâvsâr**.	Türkçe fethalı elif (آ) babı
78	1	11	**arḳa**	آرقه	Arabîsi **ẓahr**, **ḳarâ**, **ezr**, **metâ** (cemî **emtâ** gelir). Fârisîsi **puşt**, **fürâk**.	Türkçe fethalı elif (آ) babı
79	1	11	**erik**	آرك	Arabîsi **iccâṣ**, **idrik**. Fârisîsi **âlû**, **ḫalû**, **filk**, **mîne**, **naġû**.	Türkçe fethalı elif (آ) babı

80	1	11	**erkek**	اَرْكك	Arabîsi **racul**, **ẕeker**,(cemi **ẕukrân** gelir), **faḥl**, (cemi **fuḥûl** gelir), **müẕekker**. Fârisîsi **ner**, **keşen**, **keş**.	Türkçe fethalı elif (اَ) babı
81	1	11	**er kişi**	اَركشی	Arabîsi **mer'e**, **imrâ'**, **racul** (cemi **ricâl** gelir). Fârisîsi **merd**.	Türkçe fethalı elif (اَ) babı
82	1	11	**ergen**	اَرْكن	Olunmamış manasına. Arabîsi **mücerred**, **ʿazeb**, **ʿazîb**, **ḳâlim**, **eyyim** (cemi **eyâmâ** gelir). Fârisîsi **bî-şevher**, **bî-zen**, **meleng**.	Türkçe fethalı elif (اَ) babı
83	1	11	**ergenlik**	اَركنلك	Arabîsi **eyme**, **te'eyyum**, **tecerrud**, **ʿazb**, **ʿuzbe**, **ʿuzûbe**. Fârisîsi **bî-zen şuden**, **bî-şevher şuden**.	Türkçe fethalı elif (اَ) babı
84	1	11	**armağan**	آرمغان	Arabîsi **tuḥfe** (cemi **tuḥaf** gelir), **leṭâfe**, **hediye**, **ḳadiyye**. Fârisîsi **bergüẕâr**, râh-âverd, sûziyân, **nevderânî**, **nevdârânî**, **armaġan**.	Türkçe fethalı elif (اَ) babı
85	1	12	**armut**	آرمود	Arabîsi **kumesrâ**. Fârisîsi **likel**, **emrûd**, **enburûd**, **enburd**.	Türkçe fethalı elif (اَ) babı
86	1	12	**arlanmaḳ**	آرلنمق	Arabîsi **ve'b**. Fârisîsi **neng dâşten**.	Türkçe fethalı elif (اَ) babı
87	1	12	**araba**	آره با	Arabîsi **ʿacele**, **mâl**. Fârisîsi **çarḫ**, **çarḫa**, **gerdûne**; **gerdenây** (masumlar arabasıdır).	Türkçe fethalı elif (اَ) babı
88	1	12	**arı**	آری	Arabîsi **zenbûr**, **zinbâr** (cemi **zenâbîr** gelir), **debr** (cemi **dubûr** gelir), **cevâris**, **naḥl**, **şevâb**. Fârisîsi **enk**, **durḫuf**, **zenbûr**, **kelîz**, **mûse**, **bermer**, **bermûr**.	Türkçe fethalı elif (اَ) babı
89	1	12	**arı beyi**	آری بکی	Arabîsi **emîru'n-naḥl**, **yaʿsûb**, **cuḥl.** Fârisîsi **setûrî**.	Türkçe fethalı elif (اَ) babı
90	1	12	**arı ḳuşu**	آری قوشی	Arabîsi **şerefrâḳ**, **şerefrûḳ**. Fârisîsi **çüz**, **keteb**.	Türkçe fethalı elif (اَ) babı
91	1	12	**arı nesne**	آری نسنه	Temiz manasına. Arabîsi **ṭâhir**, **maḫmûm**, **ḳuddûs**, **naẓîf**. Fârisîsi **pak**.	Türkçe fethalı elif (اَ) babı
92	1	12	**arılıḳ**	آریلق	Temizlik manasına. Arabîsi **ṭahâret**, **ṭuhr**, **neẓâfe**, **nekâve**, **naḳye**, **ḳuds**. Fârisîsi **pâkî**.	Türkçe fethalı elif (اَ) babı
93	1	12	**erimek**	اَريمَك	Arabîsi **ẕevb**, **ẕevbân**, **meyʿ**, **inṣimâm**, **inhimâm**. Fârisîsi **beḫsânîden**, **pejâḫten**, **güdâḫten**, **güdâzîden**.	Türkçe fethalı elif (اَ) babı
94	1	13	**eritmek**	اَريتمك	Arabîsi **iẕâbe**, **sebk**, **ictimâl**. Fârisîsi **baḫsânîden**, **güdâzîden**.	Türkçe fethalı elif (اَ) babı
95	1	13	**az**	آز	Arabîsi **ḳalîl**, **velş**, **veṯ**, **zehîd**, **sebed**, **nebẕ**, **şemâlîl**, **ḳulâl**, **yesîr**, **murcâh**. Fârisîsi **endek**, **seped**.	Türkçe fethalı elif (اَ) babı

96	1	13	**azlık**	آزلق	Arabîsi **ḳille**, **ḫufûf**, **nedre**, **teḳallul**, **şuḳûne**, **ikdâ'**. Fârisîsi **endegî**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
97	1	13	**azalmak**	آزالمق	Arabîsi **taḳlîl**, **iḳlâl**, **tenvîẕ**, **zelm**. Fârisîsi **endek kerden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
98	1	13	**az kerre**	آزكرّه	Arabîsi **ḳallemâ**, **rubbemâ**, **ḫayramâ**, **rabbemâ** cümlesi eżdâddandır. Çok kere ve çok olur manasına dahi müstameldir. Fârisîsi **enderbâr**, **besâ**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
99	1	13	**azatlı**	آزادلى	Arabîsi **ʿatîḳ**, **muʿtâk**, **ʿâtiḳ**. Fârisîsi **âzâd şude**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
100	1	13	**azat eylemek**	آزاد ايلمك	Arabîsi **iʿtâḳ**, **ʿitḳ**. Fârisîsi **âzâd kerden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
101	1	13	**azat olmaḳ**	آزاد اولمق	Arabîsi **ʿitḳ**, **ʿatâḳa**, **ʿatâḳ**. Fârisîsi **âzâd şuden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
102	1	14	**azarlamaḳ**	آزارلمق	Arabîsi **ʿitâb**, **ʿatb**. Fârisîsi **ġarâşîden**	Türkçe fethalı elif (ا) babı
103	1	14	**azmaḳ**	آزمق	Arabîsi **ʿaṣâ**, **işyan**, **ḍalâle**, **ṭuġyân**, **rahḳ**, **ʿayhâḳ**, **ḍalâl**, **ġavâya**, **ʿutuvv**, **baġy**, **şeḳv**, **telâle**. Fârisîsi **tebâhîden**, **gümrâhîden**, **gümrahîden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
104	1	14	**azdırmaḳ**	آزدرمق	Arabîsi **iġvâ'**, **iżlâl**, **iṭġâ**. Fârisîsi **tebâhânîden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
105	1	14	**azġın**	آزغن	Arabîsi **ṭâġî**, **żâl**, **tâll**, **ʿâtî**, **ġâvî**. Fârisîsi **gümrâh**, **gümre**, **şeyṭân**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
106	1	14	**azġaşmaḳ**	آزغاشمق	Birbiriyle dövüşüp çekişmektir. Arabîsi **muʿânât**, **mumârâh**. Fârisîsi **nâ-sâzkârî kerden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
107	1	14	**azıḳ**	آزق	Arabîsi **ḳût**, **zevâde**, **kufye**, **hid'e**, **zâm**, **laḥîzâ**. Fârisîsi **şâḫişt**, **tûşe**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
108	1	14	**ezmek**	آزمك	Arabîsi **devk**, **dehk**. Fârisîsi **sâyîden**, **sûden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
109	1	14	**ezilmek**	آزلمك	Arabîsi **insiḥâḳ**. Fârisîsi **şâften**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
110	1	14	**ezberlemek**	آزبرلمك	Arabîsi **ḥıfẓ**. Fârisîsi **yâd giriften**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
111	1	14	**esbap**	آسباب	Türkîde giysi dahi derler. Arabîsi **eṣvâb**. Fârisîsi **câme**, **nârî**, **hengüft**.	
112	1	15	**esirmek**	آسِرمك	Arabîsi **vecd**, **cevâ**, **sulâs**, **ṣaʿḳa**, **taṣʿâḳ**. Fârisîsi **mest şuden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
113	1	15	**aṣṭar**	آسطر	Entari ve yelek vesaire içine konulan bez. Arabîsi **biṭâne**, **duḫîlâ'**. Fârisîsi **peje**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı

114	1	15	**esre**	اَسْرە	Ebced hecesi okurken hocalar çocuklara okuturlar. Arabîsi **kesra**, **cerr**. Fârisîsi **zîr**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
115	1	15	**eslemek**	اَسْلە مك	Dinlemek manasına. Arabîsi **istimâ‘**. Fârisîsi **şunuften**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
116	1	15	**eski**	اَسْكى	Arabîsi **‘atîḳ**, **‘udmul**, **‘udmûl**, **ḳadîm**. Fârisîsi **dîrîne**, **saḫş**, **kuhen**, **sâlî**, **nevân**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
117	1	15	**eskitmek**	اَسْكتمك	Arabîsi **iḫlâḳ**, **iblâ’**, **inżâ’**. Fârisîsi **köhne kerden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
118	1	15	**eskici**	اَسكيجى	Arabîsi **munaḳḳil**, **ḫalḳânî**. Fârisîsi **pînedûz**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
119	1	15	**esirgemek**	اَسركمك	Arabîsi **ra’fet**, **te‘aṭṭuf**, **‘aṭf**, **iḥnâ’**, **şefeḳa**, **raḥmet**, **merḥamet**, **terâḥḥum**, **teheşşum**, **teraddub**, **raḥmet**, **raḥm**, **reşy**. Fârisîsi **âmurzîden**, **vâḫurden**, **baḫşûden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
120	1	16	**esenleşmek**	اَسنلشمك	Birbirinden ayrılıp gitmek. Arabîsi **vedâ‘**, **tevdî‘**. Fârisîsi bedrû **kerden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
121	1	16	**esnemek**	اَسنه مك	Arabîsi **ṣu’ebâ**, **ṣenâ‘ub**. Fârisîsi **esâ keşiden**, **ḫamyâze**, **fâjîden**, **fâz**, **dehândere**, **heçîden**, **yâzîden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
122	1	16	**eskimek**	اَسْكيمك	Arabîsi **maṣûḥ**, **humûd**, **inḥimâḳ**, **isḥâḳ**, **ismâl**. Fârisîsi **köhne şuden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
123	1	16	**aş**	آش	Arabîsi **ḳût**, **ġıda**, **‘alef**, **ḳarâ’**. Fârisîsi **âbâ’**, **âvâ’**, **vâ**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
124	1	16	**aşçı**	آشجى	Arabîsi **ṭabbâḫ**, **‘ucâhin**, **ṭâhî**, **ḳudâr**. Fârisîsi **pezger**, **ḫûrdîbîz**, **aşpez**, **aşpâz**, **aşkâr**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
125	1	16	**aşevi**	آش اوى	Arabîsi **maṭbaḫ**, **muṭbaḫ**. Fârisîsi **pârgîn**, **pâjgîn**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
126	1	16	**aş yermek**	آشيرمك	Hamile karılarda olur. Arabîsi **viḥâm**, **vaḥm**. Fârisîsi **tâse**, **tâlvâse**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
127	1	16	**aşağı**	آشَاغى	Arabîsi **sâfil**, **ḥażîż**, **taḥt**. Fârisîsi **fürûd**, **fürû**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
128	1	16	**aşağılamaḳ**	آشاغى لمق	Arabîsi **inḥiṭâṭ**, **tesefful**, **ḥaṭṭ**. Fârisîsi **fürû nihâden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
129	1	16	**aşağılanmaḳ**	آشاغى لنمق	Arabîsi **tesfîl**, **tevżî‘**. Fârisîsi **fürû kerden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
130	1	17	**aşmaḳ**	آشمق	Hayvanın erkeği dişisine çıkmak manasına. Arabîsi **nizâ’**, **kıyâ‘**, **ẓalm**, **kevm**, **żavk**. Fârisîsi **nerbermâde cesten**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
131	1	17	**aşırmaḳ**	آشرمق	Arabîsi **inzâ’**,**tenziye**. Fârisîsi **nerbermâde cestânîden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı

132	1	17	**aşılamaḳ**	آشلامق	Ağaç ve fidan makulesinde olur. Arabîsi **cebb**, **cebâb**, **telḳîḥ**. Fârisîsi **yârîden**, **peyvend kerden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
133	1	17	**eşelemek**	آشله مك	Ateş karıştırmak manasına. Arabîsi **seḫv**.(Mesela: Ateşi eşeledim, diyecek vakit Araplar سَخَوْتُ النَّارَ derler), **ḥażâ'**. Fârisîsi **âteş âmîḫten**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
134	1	17	**eş**	آشْ	Arabîsi **zevc**, **ʿirs**. Fârisîsi **çüft**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
135	1	17	**eşik**	آشِك	Kapı eşiği. Arabîsi **ʿatebe** (cemi, **ʿatabât** gelir), **uskuffe**, **uskubbe**. Fârisîsi **âsitân**, **âḫaste**, **ûstâm**, **âḫceste**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
136	1	17	**eşek**	آشَك	Arabîsi **ḥimâr**, (cemi **ḥumur** gelir), **ʿilc**, **ʿayr**, **kusʿa**, **kusʿûm**. Fârisîsi **ḫar**, **vuşk**, **kîc**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
137	1	17	**eşekçi**	آشكچى	Arabîsi **ḥammâr**, **ḥâmire**. Fârisîsi **ḫarbân**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
138	1	17	**eşkin**	آشْكِين	Arabîsi **meşşâ'**. Fârisîsi **tîzpâ**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
139	1	18	**aşıḳ**	آشق	Çocuklar oynarlar. Arabîsi **şezn**, **ḥakîk**. Fârisîsi **bücül**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
140	1	18	**eşek sıpası**	آشك سبه سى	Arabîsi **caḥş**, **tevleb**. Fârisîsi **ḫargere**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
141	1	18	**aṣıl**	آصل	Bir nesnenin kökü manasına Arabîdir (cemi **ʿuṣûl** gelir), **uḳnûm**. Fârisîsi **bün**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
142	1	18	**aṣılmaḳ**	آصلمق	Arabîsi **teʿalluḳ**, **tesemmuṭ**. Fârisîsi **neşlîden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
143	1	18	**aṣmaḳ**	آصمق	Arabîsi **ṣalb**, **neşb**, **navṭ** (cemi **envâṭ** gelir), **taʿlîḳ**, **invâṭ**, **iʿlâḳ**. Fârisîsi **âvîḫten**, **beser dârîden**, **âvîzîden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
144	1	18	**aṣma**	آصمه	Üzüm ağacına denir. Arabîsi **kerm**, (cemi **kurûm** gelir), **zerecûn**. Fârisîsi **tâk**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
145	1	18	**aṣḳı**	آصقى	Arabîsi **taʿlîḳa**. Fârisîsi **âvîze**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
146	1	18	**aṣbur**	آصبر	Bir nevi ottur. Arabîsi **ʿuṣfur**, **iḫrîż**, **murayyaḳ**, **ṣabîb**. Fârisîsi **kâkiyân**, **kâçre**, **kâçîre**, **kâçîne**, **kâjre**, **kâjyere**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
147	1	18	**aṣı**	آصى	Ticaret manasına. Arabîsi **ribḥ**, **fâ'ide**, **menfaʿat**, **râdde**, **ʿâ'ide**, **nefʿ**, **ṭâ'il**. Fârisîsi **ferḥanc**, **sûd**, **fercâm**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı

148	1	19	**ażı dişi**	آضوديشى	Arabîsi **ṭâḥine**, **nâb** (cemi **eynâb** gelir). Fârisîsi **beşk**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
149	1	19	**aṭaḳ**	آطاق	Arabîsi **şâlif**, **muteşallif**. Fârisîsi **ferîde**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
150	1	19	**aṭaḳlıḳ**	آطاقلق	Arabîsi **şalef**, **teşalluf**. Fârisîsi **ferîdegî**	Türkçe fethalı elif (ا) babı
151	1	19	**aṭlas**	آطلس	Arabîsi **sündüs**, **istebraḳ**, **buzyûn**. Fârisîsi **dîbâ**, **dîbâh**, **dîbe**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
152	1	19	**aṭlamaḳ**	آطله مق	Arabîsi **veşb**. Fârisîsi **cesten**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
153	1	19	**ada**	آطه	Arabîsi **cezîre** (cemi **cezâyir** gelir), **bażî‘**, **ḥuẕrûḳa**. Fârisîsi **edâk**, **âbḫû**, **bendâb**, **âbḫast**, **bîle**, **semâhîc**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
154	1	19	**ağ**	آغ	Arabîsi **şebeke** (cemi **şibâk** gelir), **beyyâme**. Fârisîsi **dânişḫûr**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
155	1	19	**ağaç**	آغاج	Arabîsi **şecer**, **şe‘âr**, **heyşer**, **heyşûr**. Fârisîsi **dıraḫt**, **çûb**, **dirc**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
156	1	19	**ağaç ḳaḳan ḳuşu**	آغاج قاقان قوشى	Arabîsi **neffâr**, **ḳarrâ‘**, **naḳḳâbu'ş-şecer**. Fârisîsi **çûpîne**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
157	1	19	**ağarmaḳ**	آغارمق	Arabîsi **tebeyyuż**, **bulûc**, **isfâr**, **işhîbâb**, **vemẕ**. Fârisîsi **sefîd şuden**, **sepîd şuden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
158	1	19	**ağartmaḳ**	آغارتمق	Arabîsi **taḥvîr**, **tebyîż**. Fârisîsi **sefîd kerden**, **sepîd kerden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
159	1	19	**ağaç dikmek**	آغاج ديكمك	Arabîsi **ġars**. Fârisîsi **âcesten**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
160	1	19	**ağır nesne**	آغر نسنه	Arabîsi **ṣaḳîl**, **vaḫim** (cemi **evḫâm** gelir). Fârisîsi **girân**, **gerây**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
161	1	20	**ağırlıḳ**	آغرلق	Arabîsi **vaḳâr**, **mevdû‘**, **vezr**, **evd**, **ṣiḳl**, **evn**, **ṣiḳâle**, **‘abâle**, **veḫâme**, **rezâne**, **hevn**. Fârisîsi **girânî**, **girânîden**, **heng**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
162	1	20	**ağır başmaḳ**	آغربصمق	Uyurken vaki olur. Arabîsi **neydelân**, **kâbûs**, **cusâm**. Fârisîsi **beḫast**, **berḫafc**, **berfencek**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
163	1	20	**ağırlaşmaḳ**	آغرلشمق	Arabîsi **tevaḳḳur**, **teṣâḳul**, **teṣeḳḳul**. Fârisîsi **hengîden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
164	1	20	**ağırlıḳ**	آغرلق	Nikahtan evvel verilen şey. Arabîsi **mehr**, **ṣadâḳ**. Fârisîşi **kîş**, **kâbin**, **kâvîn**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
165	1	20	**ağırşaḳ**	آغرشق	İplik eğirmek için iğe takarlar. Arabîsi **felke**, **cum‘ûre**. Fârisîsi **berḫâc**, **bâdrîste**, **bâdrîbe**, **cermek**, **senkûr**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı

166	1	20	**ağrı**	آغری	Arabîsi **veca‘**, **şeka‘**, **elem**. Fârisîsi **tîrek**, **derd**, **ġafrî**, **kinişk**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
167	1	20	**ağrıtmaḳ**	آغرتمق	Arabîsi **îcâ‘**, **tevcî‘**, **îlâm**, **taṣdî‘**. Fârisîsi **derdnâk**, **gerdânîden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
168	1	20	**ağrımaḳ**	آغریمق	Arabîsi **elem**, **eḫaẕ**. Fârisîsi **derd kerden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
169	1	20	**ağda**	آغده	Arabîsi **‘aḳîde**. Fârisîsi **kâçîk**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
170	1	20	**ağustos**	آغستوس	Rumî ayıdır. Arabîsi **âb**. Fârisîsi **âb**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
171	1	21	**ağustos böceği**	آغستوس بوجکی	Arabîsi **cudcud**, **ṣarâru’l-leyl**. Fârisîsi **çerġand**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
172	1	21	**ağmaḳ**	آغمق	Yukarı çıkmak manasına, Ekser terazide olur. Arabîsi **‘urûc**, **ṣu‘ûd**, **inṭiyâd**. Fârisîsi **bülendîden**, **bâlâ reften**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
173	1	21	**ağdırmaḳ**	آغدرمق	Arabîsi **irfâ’**, **iṣ‘âd**, **teṣ‘îd**. Fârisîsi **bülendânîden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
174	1	21	**ağınmaḳ**	آغنمق	Arka üzere yatıp iki tarafa dönmek, at ve eşekte olur. Arabîsi **telebbuṭ**, **temerruġ**, **teme‘‘uk**. Fârisîsi **merâġîden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
175	1	21	**ağız**	آغز	Arabîsi **fem** (bunun aslı **fevh**’tir, cemi **efvâh** gelir), **keleḥa**, **ṣaġr**. Fârisîsi **dehân/dihân**, **dehen/dihen**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
176	1	21	**ağız tüfeği**	آغزتوفکی	Arabîsi **sebeṭâne**, **zebeṭâne**. Fârisîsi **teztek**, **tüfek**, **türenk**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
177	1	21	**ağzı açık tohumu**	آغزآجق تخمی	Arabisi **fâġıre**. Fârisîsi Arabî gibidir.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
178	1	21	**ağlamaḳ**	آغلامق	Arabîsi **bukâ’**, **tebkiye**, **maḫn**, **henîn**. Fârisîsi **şemîden**, **şeker-rîzî**, **girîsten**, **hâẕîden**, **hükhük**, **girye kerden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
179	1	21	**ağlatmaḳ**	آغلاتمق	Arabîsi **ibkâ’**, **tebkît**, **istibkâ’**, **ihnân**. Fârisîsi **şemânîden**, **giryânîden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
180	1	22	**ağız**	آغوز	Sütten yaparlar. Arabîsi **libâ’**. Fârisîsi **füle**, **dehîn**, **şeme**, **rehîne**, **firşe**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
181	1	22	**ağı**	آغو	Arabîsi **sem**, (cemi **sumûm** gelir), **ḳaşb**, **eleb**, **ḥume**, **cirsâm**, **cuḥâl**, **helhel**, **şekîme**. Fârisîsi **zehr**, **helâhil** (Arabî ile müşterektir, sem-i ḳâtil manasına).	Türkçe fethalı elif (ا) babı
182	1	22	**ağılamaḳ**	آغولمق	Arabîsi **tesmîm**, **ḳaşb**. Fârisîsi **zehr dâden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı

183	1	22	**ağı ağacı**	آغواغاجی	Arabîsi **diflî**, **ʿalḳam**. Fârisîsi **ḫarzehre**	Türkçe fethalı elif (ا) babı
184	1	22	**ağıl**	آغیل	Koyun ve inek vesairlerin yatacak mahalli. Arabîsi **ḥaẕîre**, **ṣıbra**, **zereb**, **murâḥ**. Fârisîsi **tîj**, **tuġl**, **ḫibâk**, **şebġâz**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
185	1	22	**efendi**	آفندی	Arabîsi **mevlâ**, (cemi **mevâlî** gelir), **mufâ'**. Fârisîsi **ḫüdâvend**, **molla**, **monla**, **monlâk**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
186	1	22	**afaḳan**	آفقان	Meşhur illettir. Arabîsi **ḫafaḳân**. Fârisîsi **goften-i dil**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
187	1	22	**afyon**	آفیون	Arabîdir, **murḳid** dahi derler, Fârisîde dahi müstameldir. **Nârḫûk**, **nârkûk** dahi derler.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
188	1	22	**aḳ renk**	آق رنك	Arabîsi **beyaż**, **libâḥ**, **ebyâż**, **emre**, **eşheb**. Fârisîsi **sefîd**, **sepîd**, **sâcî**, **sepîd-bâm**, **sefîd-fâm**, **vaḫşîne**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
189	1	23	**aḳlıḳ**	آقلق	Arabîsi **zühre**, **beyâż**, **feḳaʿ**, **murahe**, **naṣʿ**, **ṣaraḥ**. Fârisîsi **sefîdî**, **sepîdî**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
190	1	23	**aḳça ağaç**	آقجه آغاج	Arabîsi **nebʿ**. Fârisîsi **buşcîr**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
191	1	23	**aḳçe**	آقجه	Paranın üçte biri demek, Arabîsi **dirhem** (cemi **derâhîm** ve **derâhim** gelir), **virḳ**, **riḳa**, **ʿayn**, **ḳasiyy**. Fârisîsi **direm**, **sere**, **naḳdîne**, **hirîve**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
192	1	23	**aḳsırıḳ**	آقسرق	Arabîsi **ʿaṭse**. Fârisîsi **aşnûse**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
193	1	23	**aḳsırmaḳ**	آقسرمق	Arabîsi **ʿaṭs**, **ʿuṭâs/ʿiṭâs**, **ʿaṭse**. Fârisîsi **ḫafîden**, **ʿaṭse zeden**, **zefzâfîden**, **zefzefîden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
194	1	23	**aḳsaḳ**	آقسق	Arabîsi **aʿrec** (cemi **ʿuruc** ve **ʿurcân** gelir), **eksaḥ**, **ʿaḳzel**, **ḫarʿâl**. Fârisîsi **lenk**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
195	1	23	**aḳsaḳlıḳ**	آقسقلق	Arabîsi **ʿarec**, **hercaʿa**, **ḳazel**, **ḫumâl**. Fârisî'şi **lengî**, **ḳaṭre zeden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
196	1	23	**aḳsamaḳ**	آقسمق	Arabîsi **ʿarec**, **kesḥ**, **ḳazel**. Fârisîsi **lengîden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
197	1	23	**aḳsatmaḳ**	آقستمق	Arabîsi **iʿrâc**. Fârisîsi **lengânîden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı

198	1	24	**aḳmaḳ**	آقمق	Arabîşi **cery**, **necc**, **necîc**, **inşiṭâb**, **inficâr**, **ḫabîb**, **nehr**, **infişâr**, **inşiḫâr**, **seyelân**, **seyl**, **cereyân**, **ʿaynân**, **insicâm**, **ġaẕv**, **hemy**, **hemeyân**. Fârisîşi **terâvuş**, **terâvîden**, **terâyîden**, **şurrîden**, **herhûr**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
199	1	24	**aḳıtmaḳ**	آقتمق	Arabîsi **icrâ'**, **ṣecc**, **isâle**, **fecr**, **tefcîr**, **imâre**, **tesyîl**, **tebʿîḳ**. Fârisîsi **ferkendîden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
200	1	24	**aḳıntı**	آقندى	Arabîsi **cirye**. Fârisîsi **âb şîb**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
201	1	24	**eğri nesne**	آكرى نسنه	Arabîsi **muʿvec**, **elḫâ**, **aʿvec**, **efḳam**. Fârisîsi **kec**, **ceftâ**, **kej**, **şikeft**, **nârâst**, **keybûs**, **kubûs**, **lepûṣ**, **nâ-hemvâr**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
202	1	24	**eğrilik**	آكريلك	Arabîsi **ʿivc**, **iʿvicâc**, **inʿiyâc**, **denâ'**, **inḥitâ**, **ḥadeb**, **ḥinâye**, **fezer**, **żalaʿ**, **eved**, **ihḳîḳâf**, **żâcem**, **ḳaʿam**. Fârisîsi **ḫûhlekî**, **nârâstî**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
203	1	24	**eğrilmek**	آكرلمك	Arabîsi **teḥannub**, **teḳavvus**, **taḥrîd**, **ḥacen**, **defâ'**. Fârisîsi **kec şuden**, **kej şuden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
204	1	24	**eğilmek**	آكلمك	Arabîsi **meyl**, **cunûḥ**, **zever**, **ṣaver**, **ʿakr**, **deysân**, **zeyʿ**, **cenef**, **teḫâmul**, **meyelân**, **mumâl**, **irciḫnân**, **żaġan**. Fârisîsi **çeften**, **ḫamîden**, **yâzîden**, **kerâyîden**, **kerâyesten**, **kirâsten**, **kîpânîden**, **kîfânîden**, **buküşten**, **pîsûden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
205	1	25	**eğmek**	آكمك	Arabîsi **ḥafż**, **ışdâf**, **tenkîs**, **neks**, **imâle**, **teseffuh**, **ṣeny**, **ḥany**, **ḥanv**. Farisîşi **ḫamânîden**, **şikeften**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
206	1	25	**oña**	آكا	Arabîsi **ileyh**, müennes olursa **ileyha** denilir. **Liẕâke**. Fârisîsi **orâ**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
207	1	25	**añız**	آكز	Ekin biçildikten sonra tarlada kalana denir. Arabîsi **maḥṣad**, **cuẕâme**, **cull**. Fârisîsi **sibârî**, **kâh bün**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
208	1	25	**ekser**	آكسر	Mıh demek. Arabîsi **mismâr**, **sekk**, (cemi **sikâk** gelir), **sekî**. Fârisîsi **mîḫ**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
209	1	25	**añırmaḳ**	آكرمق	Ekser eşekte istimal olunur. Arabîsi **nahḳ**, **teşhâḳ**. Fârisîsi **bâng kerden-i ḫar**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
210	1	25	**añsızdan**	آكسزدن	Arabîsi **fucâ'a**, **mufâcâ'**, **ficâ'**, **beynâ**, **beynemâ**, **bâġte**, **bâġt**, **felte**, **bulṭa**, **filât**, **bedâhe**, **bedîhe**. Fârisîsi **nâgâh**, **nagehan**, **nâhûs**, **hevâze**, **hevâzî**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
211	1	26	**eksik**	آكسك	Arabîsi **nâḳıṣ**, **zâll**. Fârisîsi **kem**, **kemâs**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı

212	1	26	**eksilmek**	اَكْسلمك	Arabîsi **ḥavr**, **intiḳâş**, **veks**, **nâkş**, **menḳaṣa**, **ḥabaż**, **teġażġuż**, **teḫavvuʿ**. Fârisîsi **nâsîden**, **nehârîden**, **kâhiş**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
213	1	26	**eksiltmek**	اَكْسلتمك	Arabîsi **elt**, **tenḳîṣ**, **ḫasr**, **naḫs**, **veks**, **naḳṣ**, **ikrâ'**, **ḫarm**. Farisîsi **kâsten**, **kâhîden**, **kem zeden**, **kem kerden**, **kemîden**, **küzâyîden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
214	1	26	**eksi**	اَكْسِيى	Bir ucu yanmış ateşli odun demektir. Arabîsi **ʿarâṭṭ**. Fârisîsi **nîmsuḫt**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
215	1	26	**ekşi**	اَكْشى	Arabîsi **ḥâmiż**. Fârisîsi **turş**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
216	1	26	**ekşilik**	اَكْشِيلك	Arabîsi **ḥumûżâ**, **irek**. Fârisîsi **turşu**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
217	1	26	**ekşimek**	اَكْشِيمك	Arabîsi **ḥamż**, **ḥuẕûḳ**, **tuḫûḫ**, **iḫti'mâm**, **nebḫ**, **ṭanḫ**, **ṭunûḫ**. Fârisîsi **turşîden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
218	1	26	**ekşitmek**	اَكْشتمك	Arabîsi **iḥmâż**. Fârisîsi **turşânîden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
219	1	26	**eñek**	اَكك	İsim Türkîde çene manasına. Arabîsi **ẕekan**/**ẕikan**. Fârisîsi **çâne**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
220	1	26	**añlamaḳ**	اَكلامق	Arabîsi **tefaṭṭun**, **zekn**, **fehm**, **tefehhum**, **fehâmiye**, **laḳn**, **istinḳâ'**. Farisîsi **deryâften**, **şinâḫten**, **fehmîden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
221	1	27	**añlatmaḳ**	اَكلاتمق	Arabîsi **tefhîm**, **ifhâm**, **izkân**, **telḳîn**, **ifḳân**. Fârisîsi **şinâsânîden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
222	1	27	**eğlenmek**	اَكلنمك	Arabîsi **telekku'**, **ilyâ'**, **terâbbuṣ**, **tevaḳḳuf**, **meks**, **telaʿṣum**, **tezeḫḫun**, **teledddun**, **tehdîn**, **te'ennî**, **iltiyâ'**, **le'y**. Fârisîsi **berḫîden**, **direngîden**, **fervîş**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
223	1	27	**eğlendirmek**	اَكْلندرمك	Arabîsi **teʿvîḳ**, **telbîṣ**, **ilbâṣ**, **înâ'**. Fârisîsi **direngânîden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
224	1	27	**añmaḳ**	اَكماق	Arabîsi **ẕikr**, **teẕekkur**, **teẕkâr**, **telaġġum**, **te'bîn**, **nebe**, **laġm**. Fârisîsi **yâd kerden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
225	1	27	**añdırmaḳ**	اَكدرمق	Arabîsi **iẕkâr**, **teẕkîr**. Fârisîsi **yâd kerdânîden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
226	1	27	**ekmek**	اَكْمك	Arabîsi **ḥarṣ**, **zeraʿ**, **izdiraʿ**. Fârisîsi **berzîden**, **berzigerî**, **berzîgerî**, **kârîden**, **şiyârîden**, **kâşten**, **keşten**, **gizâyîden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
227	1	27	**ekin**	اَكين	Arabîsi **zerʿ**, (cemi **zurûʿ** gelir), **ḥużżârî**, **zerîʿ**, **ʿaṣf**. Fârisîsi **kişt**, **kiştzâr**, **nâsere**, **sübük**, **âsür**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı

228	1	28	**ekinci**	اَكنجى	Arabîsi **fellâḥ**, **ḥarrâṣ**, **akkâr**, **kâfir**, **ḥâriṣ**, **zâriʿ**. Fârisîsi **berzigâr**, **berziger**, **eblîse**, **eblîte**, **berzîger**, **verzgâr**, **yâzî**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
229	1	28	**eğe**	اَگه	Törpü dahi derler. Arabîsi **misḥal**, **mibred**, **misfen**, **sefen**. Farisîsi **sûhân**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
230	1	28	**eğelemek**	اَگه لمك	Arabîsi **ḥarḳ**, **berd**. Fârisîsi **sâvîden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
231	1	28	**eğelenmiş**	اَگهلنمش	Arabîsi **burâde**, **suḥâle**, **ḳusâle**. Fârisîsi **pergene**, **pergîne**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
232	1	28	**eğirmek**	اَگيرمك	Arabîsi **ġazl**, **iġtizâl**, **nikṣ**, **kefn**. Farisîsi **rişten**, **rîsten**, **rîsîden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
233	1	28	**eğirici**	اَگيرجى	Arabîsi **ġazzâl**. Farisîsi **dûkrîs**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
234	1	28	**eğîr**	اَگير	Meşhur köktür. Arabîsi **vec**, **ḳârûn**. Fârisîsi **âlûde**, **pize**, **siyârî**, **surt**, **ferîc**, **vîrec**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
235	1	28	**ek yeri**	اَك يرى	Azada olur. Arabîsi **mafṣal** (cemi **mefâṣil** gelir),**fiṣṣ**, **maʿḳim**, **maʿḳid**, **faṣl**, **maʿfis**. Farisîsi **bend**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
236	1	28	**eñse**	اَڭسه	Arabîsi **ḳafâ**, **ḳazâl**. Fârisîsi **hîre, ferârûy**, **ferâred**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
237	1	28	**altı**	آلتى	Arabîsi **sitte**, **sitteh** (cemi **esdâs** ve **sudus** gelir). Farisîsi **şeş**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
238	1	29	**altmış**	آلتمش	Arabîsi **sittûn**, **sittîn**. Fârisîsi **şaṣt**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
239	1	29	**altıyüz**	آلتيوز	Arabîsi **sitte mi'e**. Fârisîsi **şeş ṣad**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
240	1	29	**altıbin**	آلتى بيك	Arabîsi **sittete âlâf**. Fârisîṣi **şeş hezâr**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
241	1	29	**altın**	آلتون	Arabîsi **ẕeheb** (cemi **eẕhâb** ve **ẕuhûb** gelir), **ʿasced**, **zuḫruf**, **aḥmer**, **zibric**, **ziryâb**, **daḫdâr**, **ġareb**, **cenâ'**, **filze**, **ḫîr**, **sîr**, **selîm**, **ṣâbir**, **ṣaydân**, **muʿtedil**, **şems**, **tibr**. Fârisîsi **zer**, **şîbâ**, **jâv**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
242	1	29	**altın otu**	آلتون اوتى	Arabîsi **ḥaşîşetü't-ṭaḥâl**, **ʿaḳrabân**, **keffu'n-nesr**. Fârisîsi Arabîde olduğu gibi müstameldir ve usḳûlfendiryûn dahi derler.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
243	1	29	**alçaḳ**	آلچاق	Arabîsi **dûn**, **denî**, **vażiʿ**, **sâfil**. Fârisîsi **pest**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı

244	1	29	**alçaḳlıḳ**	آلچاقلق	Arabîsi **ḫużû‘**, **ḫuşû‘**, **ḫaẕ’**, **istiḫẕâ’**, **iḫbât**, **inḫifâż**, **iḫtişâ‘**, **teḫaşşu‘**, **iḫtiżâ‘**, **teẕellul**, **denâ’e**, **istikâne**, **‘anve**, **sufâle**, **tevażżu‘**, **iẕ‘ân**, **ḳazem**. Fârisîsi **fürûtenî**, **pestî**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
245	1	29	**alçaḳlamaḳ**	آلچاقلامق	Arabîsi **taḥḳîr**, **ved’**, **tenzîr**, **te’bîs**, **ġamṣ**, **iġtimâṣ**, **ḫafż**, **idḫâr**, **iġnâ’**. Fârisîsi **kerşe nümûden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
246	1	30	**alçalmaḳ**	آل چالمق	Arabîsi **taṣfîḥ**, **taṣfiḳ**. Fârisîsi **dest ber hemzeden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
247	1	30	**elçi**	آلچی	Arabîsi **resûl**, **berîd**, **tevr**, **sefîr**, **vafid**, **vefd**. Farisîși **firistâde**, **bâḫ**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
248	1	30	**elçilik**	آلچيلك	Arabîsi **vifâde**, **elûke**, **me’luke**, **me’luk**, **muġalġale**, **risâle**, **sifâre**. Fârisîși **firistâdegî**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
249	1	30	**alçı**	آلچی	Kireç nevindendir. Arabîsi **kils**, **ṣârûc**. Farisîsi **âhek**, **sârûc**, **çâred**, **eje**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
250	1	30	**alaca**	آلاجه	Arabîsi **ablaḳ**, **abraḳ**, **muvella‘**, **a‘ram**. Fârisîși **pîşe**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
251	1	30	**alacalıḳ**	آلاجەلق	Arabîsi **belaḳ**, **şiye**, **ruḳût**, **reşâ’**. Fârisîsi **şebek**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
252	1	30	**aldatmaḳ**	آلدامق	Arabîsi **ḥîle**, **ḫabb**, **ḫud‘a**, **taḥbîb**, **keyd**, **mekîde**, **ġurûr**, **mekr**, **iḫtitâ’**, **teġafful**, **iḫtilâb**, **ġabn**, **tederrî**, **iddira’**, **ġîle**. Fârisîsi **evrendîden**, **firîbîden**, **firiften**, **kenbûrîden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
253	1	30	**aldanmaḳ**	الدانمق	Arabîsi **iġtirâr**, **iġtibân**, **iḫtidâ‘**, **ġabn**. Fârisîsi **firîften**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
254	1	31	**eldiven**	آلدون	Arabîsi **ḳuffâz**. Fârisîsi **behle**, **destbâne**, **destvâne**, **nikâb**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
255	1	31	**alışmaḳ**	آلشمق	Arabîsi **bes’**, **busû’**, **üns**, **te’ennüs**, **ilâf**, **ulfe**, **te’elluf**, **istirsâl**. Fârisîsi **âluften**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
256	1	31	**alıştırmaḳ**	آلشدرمق	Arabîsi **ibsâ’**, **îlâf**, **te’nîs**, **teżribe**. Fârisîsi **âluftânîden**	Türkçe fethalı elif (ا) babı
257	1	31	**alḳışlamaḳ**	اَلقِشْلمق	Arabîsi **ḳihbâl**. Fârisîsi **durûd kerden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
258	1	31	**alḳışlanmaḳ**	اَلقشلنمق	Arabîsi **iḳtişâb**. Fârisîsi **durûd kerdânîden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
259	1	31	**elek**	آلك	Arabîsi **munḫal**. Fârisîsi **mâşû**, **pervîzen**, **ardzede**, **petgîr**, **ġarvîzen**, **ardbîz**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
260	1	31	**elemek**	آله مك	Arabîsi **ġarbele**, **nâḫl**. Fârisîsi **bîḫten**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı

261	1	31	**eleğim sağma**	اَلكم صاغمه	İsm-i Türkîdir. Alâyim-i semâviyyeden galattır. Arabisî **ḳavs**-ı **ḳuzaḥ**, **ḳasṭalâniye**, **ḫuḍulle**. Fârisîsi **edyende**, **terbere**, **tibrâz**, **rengîngân**, **vâle**, **şud kîs**, **servîse**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
262	1	31	**el**	اَلْ	Arabîsi **yedd**, **yed** (cemi **eydî** ve cemin cemi **âyâdî** gelir), **niʿme yede**, **miʿṣam**. Fârisîsi **dest**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
263	1	31	**elli**	اَللّٰى	Arabîsi **ḫamsîn**. Fârisîsi **pencâh, mer**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
264	1	31	**elli biñ**	اللّٰى بيك	Arabîsi **ḫamsîne âlâf**. Fârisîsi **pânṣâd hezâr**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
265	1	32	**elma**	اَلما	Arabîsi **tuffâḥ**. Fârisîsi **sîb**, **sîvâ**, **sâyeyrûc**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
266	1	32	**elmas**	اَلماس	Arabîdir, Fârisîde dahi müstameldir, **mâs** dahi derler.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
267	1	32	**almaḳ**	اَلمق	Arabîsi **eḫz**, **ḳabż**, **ḳabûl**, **tesellüm**, **ilḳâṣ**, **kedş**. Fârisîsi **ḫirîden**, **sitâden**, **istânden**, **istenden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
268	1	32	**alıḳoymaḳ**	اَليقومق	Arabîsi **eṣr**, **keff**, **ʿavḳ**, **taʿvîḳ**, **iʿtiyâḳ**, **taʿṭîl**, **iʿtilâl**. Fârisîsi **bâz dâşten**, **encâlîden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
269	1	32	**alım satım**	اَلمم صاتم	Arabîsi **beyʿu şirâ**, **mubâyeʿâ**, **muʿâmele**. Fârisîsi **dâd u sited**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
270	1	32	**alay**	اَلاى	Arabîsi **mevkib** (cemi **mevâkib** gelir). Fârisîsi **alay**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
271	1	32	**alıç**	اَليچ	Arabîsi **zaʿrûr**, **ayzurân**. Fârisîsi **ejdef**, **şerezdek**, **çûm**, **kemhîr**, **kûhec**, **kûhel**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
272	1	32	**alın**	اَلين	Arabîsi **cephe**, **cebîn**, **nâṣiye** (cemi **nevâṣî** gelir), **nâṣât**, **mesced**. Fârisîsi **pîşânî**, **pünce**, **tûvîl**, **çumâçum**, **kelâk**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
273	1	32	**elemiye**	اَلميه	Üzerine iplik sararlar. Arabîsi **nâẓûme**, **ṭayyâr**. Fârisîsi **kelâb**, **kelâbe**, **kelâve**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
274	1	32	**el değirmeni**	اَلْ دكرمنى	Arabîsi **ġarîbe**. Fârisîsi **desti âsyâb.**	Türkçe fethalı elif (ا) babı
275	1	33	**am**	اَم	Arabîsi **ferc**, **fâʿûse**, **kaʿşeb**, **ḫırḫ** (cemi **aḫrâḫ** gelir), **ẓabye**, **hen**, **cehâz**, **kuss**, **sirr**, **ecemm**, **meşraḫ**. Fârisîsi **küs**, **çûz**, **şekre**, **herre**, **nemdân**, **şalġiye**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
276	1	33	**em**	اَم	Meşhurdur. Arabîsi **ilâc**, **esuvv**, sifâʾ, **devâʾ** (cemi **edviye** gelir). Fârisîsi **dermân**, **çâre**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı

277	1	33	**em etmek**	اَمْ ايتمك	Arabîsi **muʿâlece**, **esv**, **mudâvâh**. Fârisîsi **dermân kerden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
278	1	33	**amberbaris**	اَمْبربارس	Bir nevi kırmızı çalı yemişidir, kurusundan şerbet ederler. Arabîsi **anber bârîs**, **esrâr**, **berbârîs**. Fârisîsi **zireşk**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
279	1	33	**emcik**	اَمْجك	İsm-i Türkîdir, meme manasına. Arabîsi **ṣedy**. Fârisîsi **pistân**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
280	1	33	**emzik**	اَمزك	Ibrıkta ve gayrıda olur. Arabîsi **mibzel** (cemi **mebâzil** gelir). Fârisîsi **bûle**, **lûlîn**	Türkçe fethalı elif (ا) babı
281	1	33	**emzirmek**	اَمْزرمك	Arabîsi **imlâc**, **irżâʿ**, **irmâd**, **ibzaʾ**, **irġâṣ**, **melḥ**. Fârisîsi **mekânîden**, **mezânîden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
282	1	33	**emmek**	اَمْمك	Arabîsi **melc**, **lesd**, **maṣd**, **maṣ**, **imtiṣâṣ**, **raḍʿ**, **mekk**, **imtilâc**, **irtiġâṣ**, **temaṣṣuṣ**, **ḥatre**. Fârisîsi **mekîden**, **ḫinîden**, **mezîden**, **mesrîden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
283	1	34	**emek**	اَمك	Arabîsi **anâʾ**, **kedd**, **ġâyile**, **użle**. Fârisîsi **kûşiş**, **renc**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
284	1	34	**emek çekmek**	اَمك چكمك	Arabîsi **kedd**, **ceşem**, **teceşşum**, **kibâd**. Fârisîsi **renc keşiden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
285	1	34	**amca**	اَمُوجه	Baba karındaşı. Arabîsi **amm**. Fârisîsi **evder**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
286	1	34	**emir**	اَمير	Evlâd-ı resûl olmak üzere. Arabîsi **seyyid**, **şerîf**. Fârisîsi **mîr**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
287	1	34	**ana**	اَنا	Arabîsi **ümm** (cemi **ümmât** ve **ümmehât** gelir), **vâlide**, **mâliḥa**, **ḥavbe**. Fârisîsi **mâder**, **mâmek**, **mâmî**, **mâm**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
288	1	34	**ambar**	اَنْبَار	Arabîdir. İçine buğday ve arpa misilli nesne korlar. Arabîsi **fedâʾ**, **ṣuʾbe**. Fârisîsi **tebengû**, **tebenke**, **ġûle**, **kânûr**, **kenûr**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
289	1	34	**anaḫtar**	اَنختر	Arabîsi **miftâh** (cemi **mefâtîh** gelir), **miḳlet** (cemi **meḳâlîd** gelir), **mislâd** (cemi **mesâlîd** gelir), **iḳlîd**, **miḳlâd**. Fârisîsi **kilit**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
290	1	34	**ant**	آند	Arabîsi **ahd**, **yemîn** (cemi **eymân** gelir), **ḥilf**, **ḳasem**, **ḳasîme**, **eliyye**, **ilve/ulve/elve**. Fârisîsi **peymân**, **peyġûn**, **sevgend**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
291	1	35	**ant içmek**	آندايچمك	Arabîsi **ḥalf**, **maḥlûf**, **iḳsâm**, **îlâʾ**, **îtilâ**, **teʾellî**. Fârisîsi **sevgend ḫûrden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
292	1	35	**ant vermek**	آند ويرمك	Arabîsi **iḥlâf**, **taḥlîf**, **istiḥlâf**, **ʿazm**, **ʿazîme**. Fârisîsi **sevgend dâden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı

293	1	35	**endâze**	اَنْدَازَه	Arabîsi **hendâz**. Fârisîsi **şâmân**, **hemâre**, **endâze**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
294	1	35	**andız**	اَندز	Ottur. Arabîsi **ḳulmûḥ**, **ḳanes**, **ʿirḳu'l cenâḥ**. Fârisîsi **râsen**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
295	1	35	**angut**	اَنْقُد	Meşhur kuştur. Arabîsi neḥâm. Fârisîsi **surhâb**, **kebûk**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
296	1	35	**enginar**	اَنْكِنَارْ	Arabîsi **ḫarşef**, **gencer**. Fârisîsi **genger**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
297	1	35	**enemek**	اَنەمك	Arabîsi **maʿl**, (Mesela: Atımı enedim demek مَعَلْتُ فَرَسِى denir), **iḫşâʾ**, **ḫişâʾ**. Fârisîsi **ḫâye kerden**, **sâde kerden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
298	1	35	**anason**	اَنەسون	Edviyeden Arabî-i galattır. Sahihi **enîsûn**. Fârisîsi **zenbân**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
299	1	35	**enik**	اَنِيك	Köpek yavrusuna derler. Arabîsi **cerv**/**cirv**/**curv**. Fârisîsi **segbeçe**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
300	1	35	**iniş**	اَنِيش	Arabîsi **zehûḳ**, **vehde** (cemi **vihâd** gelir), **zuḥlûfe**. Fârisîsi **şîb**, **şîv**, **nişîb**, **firûd**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
301	1	36	**enli nesne**	اَنلونسنه	Arabîsi **şebḥ**, **meşbûḥ**, **ʿariż**, **mufaṭṭaḥ**, **şecir**. Fârisîşi **pehnâ**, **pehnâver**, **pehîn**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
302	1	36	**enlilik**	اَنلولك	Arabîsi **ʿirâż**, **ʿarâża**. Fârisîsi **pehnâverî**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
303	1	36	**enli etmek**	اَنْلُوايتمك	Arabîsi **teşbîḥ**, **taʿrîż**, **tafṭîḥ**, **fâṭḥ**, **fuṭûḥ**. Fârisîsi **pehn kerden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
304	1	36	**ev**	اَو	Arabîsi **beyt** (cemi **buyût** gelir), **dâr** (cemi **edʾur** ve **diyâr** gelir), **menzil** (cemi **menâzil** gelir). Fârisîsi **hâne**, **gede**, **hervâne**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
305	1	36	**ev önü**	اَواوكى	Arabîsi **aṣîd**, **aẕire**, **finâʾ** (cemi **efniye** gelir). Fârisîsi **pîş ḫâne**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
306	1	36	**ev esbâbı**	اَوْاسبابى	Arabîsi **eṣâṣ**, **ṣeḳale**, **ṣuvve**, **ḫurṣî**, **ẓahere**, **zelzil**. Fârisîsi **perġûne**, **kâçâr**, **kuçâl**, **bârdân**, **raḫtḫâne**, **mâġût**, **mân**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
307	1	36	**av**	اَو	Arabîsi **ṣayd**. Fârisîşi **şikâr**, **naḫcîr**, **cerge**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
308	1	36	**av olmak**	اَوآولمق	Arabîsi **iṣtiyâd**, **terabbul**, **iḳtinâs**, **tefennûṣ**, **iḥtibâl**. Fârisîsi **şikerden**, **şikâr kerden**, **vemîden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
309	1	36	**av yeri**	اَويرى	Arabîsi **maṣâd**, **mâḳnaṣ**. Fârisîsi **şikârgâh**, **nihâlgâh**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı

310	1	37	**avcı**	آوجی	Arabîsi **ḳasvere**, **ṣayyâd**, **nâciş**, **ḳanîş**, **hebbâl**, **ḫalîʿ**, **cezzâf**. Fârisîsi **dâmyâr**, **şikârî**, **naḫcîrvân**, **naḫcîrvâl**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
311	1	37	**avuç**	آوج	Arabîsi **kef**, **râḥa**, **belede**. Fârisîsi **pence**, **müşt**, **hebek**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
312	1	37	**avuçlamak**	آوجلامق	Arabîsi **ḫabt**, **vaʿb**. Fârisîsi **muşt giriften**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
313	1	37	**evet demek**	اَوَتْ دیمك	Arabîsi **neʿam**, **belî**, **ecel**, **ceyr**. Fârisîsi **ârî**, **belî**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
314	1	37	**avutmaḳ**	آوتمق	Arabîsi **taʿlîl**, **tehdîn**, **ilhâʾ**, **telhiye**, **munâgât**. Fârisîsi **meşgûl kerden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
315	1	37	**avunmaḳ**	آونمق	Arabîsi **taʿallul**. Fârisîsi **rûz güzerânîden beçîzî**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
316	1	37	**avadanlıḳ**	آوادانلق	Arabîsi **âle** (cemi **âlât**) gelir. Farisîsi **mâşerz**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
317	1	37	**evren pulu**	اَورن بولی	Sırça gibi ince taştır. Arabîsi **ṭalḳ/ṭilḳ**, **kevkebu'l arż**, **ʿırḳu'lʿarûs**. Fârisîsi îrsûn, **ṭalk/ṭilḳ**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
318	1	37	**avurt**	آورد	Ağız yanlarıdır. Arabîsi **şıdḳ**, **herat**. Fârisîşi **küb**, **lüpût**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
319	1	37	**avsun**	آوسون	Efsun dahi derler. Arabîsi **ruḳye** (cemi **ruḳâ** gelir). Fârisîsi **efsûn**, **nîrenk**, **tîrenc**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
320	1	37	**evvel**	اَوّل	Arabîdir. Herşeyin iptidası manasına cemi **evâyil** gelir, **fâtiḥa**, **ḥâfire**, **vehle**, **ʿunvân**, **tebâşîr**. Fârisîsi **nuḫust**, **feyâl**, **ked**, **naḫzî**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
321	1	38	**evliya devesi**	اَولیا دوسی	Meşhur böcektir. Arabîsi **ḥimâr-ı ḳabân**, **ḳurunbâ** ve künye olarak **ümmü ḳufeyl** derler, bazı yerde yer eşeciği nam vardır. Fârisîsi **ḫarek-i zemîn**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
322	1	38	**evlenmek**	اَولنمك	Arabîsi **tezevvuc**, **izdivâc**, **uhûl**, **teʾehhul**, **żurr**, **iḥṣâṣ**. Fârisîsi **zen burden**, **şûher kerden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
323	1	38	**evlendirmek**	اَولندرمك	Arabîsi **tezvîc**, **imlâk**, **îhâl**. Fârisîsi **zen kerdânîden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
324	1	38	**avlu**	آولو	Arabîsi **bedḥa**, **bâḫa**, **rukḥa**, **saḥsaḥ**, **saḥsaḥa**, **ṭavâr**, **ʿarâ**, **ʿafâ**. Fârisîsi **lâdrez**, **şih lâdrez**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı

325	1	38	**evmek**	اَوْمك	Arabîsi **ifâce**, **surʿa**, **ḥafdân**, **maʿc**, **ḥafd**, **budûr**, **mubâdere**, **insidâr**, **igâr**, **inkimâş**, **istifâż**, **hezuʿ**, **helûʿa**, **ʿacele**, **ḫaẕem**, **ʿacele**, **neselân**, **istincâʾ**, **tevaḫḥî**. Fârisîsi **şitâb**, **iştâften**, **ferfer**, **şitâften**, **hînâhîn**, **çelîden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
326	1	39	**evdirmek**	اَودرمك	Arabîsi **isrâʿ**, **îzâf**, **irʿâf**, **imʿâl**, **îşâk**, **tavşiye**, **nekʿ**. Fârisîsi **şitâbânîden**, **şitâb kerden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
327	1	39	**evici**	اَویجی	Arabîsi **serîʿ**, **kefît**, **ḥaşḥaş**, **ḥaffâd**, **derîr**, **imlîş**, **şimîr**, **ʿacil**, **ʿacilân**, **vaḥiyy**. Fârisîsi **zûr künende**, **tîzrev**, **şitâbân**, **şitâbende**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
328	1	39	**ah etmek**	آه ایتمك	Arabîsi **teʾevvuh**, **teʾviyeh**, **teʾehhuh**. Fârisîsi **âh kerden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
329	1	39	**ay**	آی	Arabîsi **ḳamer**, **zibriḳân**, **ḥâsin**. Fârisîsi **mâh**, **meh**, **mâc**, **hûr**, **hûrîm**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
330	1	39	**ay ağılı**	آی آغیلی	Arabîsi **hâle**. Fârisîsi **gâhnigâh**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
331	1	39	**ayaz**	آیاز	Kış gecelerinde hava gayet açık olup yıldızlar ruşen olduğu gecenin adıdır. Arabîsi **neḳâʾ** (lugat-i müvellededir), **ḳamrâʾ**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
332	1	39	**ayçiçeği**	آی چیچکی	Arabîsi **ramrâm**, **berdân**. Fârisîsi **ġudz**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
333	1	39	**aydınlıḳ**	آیدنلو	Arabîsi **vażaḥ**, **bâhir**, **behr**, **faḫt**, **żiyâʾ**, **żavʾ**, **żûʾ**. Fârisîsi **tâbdâr**, **tâbnâk**, **tâb**, **rûşinâ**, **rûşinây**, **mehek**, **mehenk**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
334	1	39	**ay ṭutulmaḳ**	آی طوتلمق	Arabîsi **ḫusûf**, **ḫasf**, **inḫisâf**. Fârisîsi **meh giriften**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
335	1	40	**ay sonu**	آی صوکی	Arabîsi **âḫiruʾş-şehr**, **selḫ**, **daʾdâ**, **muḥâḳ**, **falte**. Fârisîsi **encâm-ı mâh**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
336	1	40	**aylıḳ**	آیلق	Arabîsi **şehriyye**. Fârisîsi **sevġa**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
337	1	40	**ayırmaḳ**	آیرمق	Arabîsi **raḥḥ**, **bedd**, **tebdîd**, **tefrîḳ**, **temyîz**, **ferz**, **iftişâş**, **taşdîʿ**, **temzîʿ**, **şaḳḳ**, **farḳ**, **fekk**, **tefkîk**, **tebtîl**, **izdiyâl**, **izâle**, **tezvîl**, **ibâne**, **taʿżiye**, **tenḥiye**. Fârisîsi **peşmîden**, **dâḫîden**, **vâḫîden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
338	1	40	**ayrılmaḳ**	آیرلمق	Arabîsi **inmiyâz**, **imtiyâz**, **temeyyüz**, **mufâraḳa**, **firâḳ**, **infiḳâḳ**, **iʿzâl**, **mufâşala**, **reym**, **beynûne**. Fârisîsi **peşm şuden**, **ferâḫîden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
339	1	40	**ayrılmamaḳ**	آیرلمامق	Arabîsi **şebât**, **şübût**, **rusûḫ**, **devâm**, **lerġûme**. Fârisîsi **istâden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı

340	1	40	**ayrılıḳ**	آیریلق	Arabîsi **hecr**, **hicrân**, **furḳa**, **hecrâ'**. Fârisîsi **cüdâyî**, **fünûr**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
341	1	40	**ayrı**	آیری	Başka demek manasına. Arabîsi **ġayr**, **sivâ**, **âḫar**. Fârisîsi **cüz**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
342	1	40	**eyer**	آیر	Arabîsi **serc** (cemi **surûc** gelir). Fârisîsi **zîn**, **cür**, **kûhe**, **kûhe-zîn**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
343	1	41	**eyrim**	آیرم	Meşhurdur, eyer altına korlar, keçelice ağaçtır. Arabîsi **cedye**, **cediyye**, **rifâde**. Fârisîsi **küfçük**, **küfçûk**, **çüyten**, **edrem**, **türme**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
344	1	41	**eyerci**	آیرجی	Arabîsi **serrâc**. Fârisîsi **türmeger**	Türkçe fethalı elif (ا) babı
345	1	41	**ayrıḳ otu**	آیرق اوتی	Arabîsi **izḫir**, **fuḳḳâḥ**, **necîl**, **ṣîl**. Fârisîsi **firîz**, **kûrkiyâh**, necîl, **firîs**, **nemem**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
346	1	41	**eğrelti**	آیرلتی	Meşhur ottur. Arabîsi **serḫas**, **saġber**. Fârisîsi **kîldârû**, **bâṭârs**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
347	1	41	**eğreti**	آیرتی	Arabîsi **muste'âr**, **'âriye**, **te'avvur**, **'âre**. Fârisîsi **'âriyet dâden**, **'âriyet sitâden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
348	1	41	**ayran**	آیران	Arabîsi **meẕîḳ**, **żayâḥ**, **maḫîż**. Fârisîsi **dûġ**, Arabîde dahi bi-aynihi müstameldir.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
349	1	41	**ayazma**	آیازمه	Arabîsi **'ayn** (cemi **'uyûn** gelir). Fârisîsi **çeşme**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
350	1	41	**aygır**	آیغر	Arabîsi **ḥiṣân** (cemi **ḥuṣun** gelir). Fârisîsi **ṣîdaḫ**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
351	1	41	**ayaḳ**	آیاق	Arabîsi **ricl** (cemi **ercul** gelir), **ḥâmile**, **ḳadem** (cemi **aḳdâm** gelir). Fârisîşi **pâ**, **pây**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
352	1	41	**ayaḳ deri**	آیاق دری	Ücret manasına. Arabîsi **ücret**. Fârisîsi **pâmuzd**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
353	1	41	**ayaḳdaş**	آیقداش	Arabîsi **refîḳ**. Fârisîsi **pâdâş**, **pâtâş**, **hemgîn**, **hemgin**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
354	1	42	**ayak yolu**	آیق یولی	Arabîsi **memşâ**, **meḫrâh**, **kenîf**, **ḫalâ'**, **musterâḥ**, **mebraz**, **kiryâs**. Fârisîsi **âbḫâne**, **âbistengâh**, **âpiştengâh**, **âştengâh**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
355	1	42	**aylaḳ**	آیلاق	Arabisi **baṭṭal**. Fârisîsi **bîgâr**, **ġunûz**, **hekenend**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
356	1	42	**ayıḳ**	آیق	Arabîsi **ṣâḥî**, **mufîḳ**. Fârisîsi **huşyâr**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
357	1	42	**ayılmaḳ**	آیلمق	Arabîsi **ifâka**, **istifâka**, **ṣaḥv**, **işḥâ'**. Fârisîsi **huşânîden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
358	1	42	**ayıltmaḳ**	آیلتمق	Arabîsi **istifâḳa**, **istiṣḥâ'**. Fârisîsi **huşyâr kerdânîden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı

359	1	42	**ayıtlamaḳ**	آيتلامق	Arabîsi **intiḫâb**. Fârisîsi **güzîden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
360	1	42	**ayartmaḳ**	آيارتمق	Arabîsi **îzâʿ**, **iġvâ**. Fârisîsi **lâbîden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
361	1	42	**ayâl**	آيال	Arabî-i galattır, sahihi **ʿiyâl** (cemi **ʿayâyîl** gelir), **nesl** (cemi **nusûl** gelir). Fârisîsi **nijâd**, **nihâd**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
362	1	42	**iyilik**	آيلك	Arabîsi **ṣalâḥ**, **birr**, **efâḳ**, **ʿitḳ**, **ḥasene**. Fârisîşi **nîkî**, **nevâḫte**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
363	1	42	**iyilik etmek**	آيلك ايتمك	Arabîsi **iḥsân**, **muḥâsene**, **meberre**, **muvâsâh**. Fârisîşi **nîkî kerden**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
364	1	42	**eğlence**	آيلنجه	Arabîsi **teʿille**, **ʿulâle**. Fârisîsi **behâne**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
365	1	43	**ayhân**	آيهان	Çok yiyene derler. Arabîsi **âkûl**, **ʿabdu'l-baṭn**, **sirvâṭ**. Fârisîsi **runûs lokma şumâr**, **şikembende**, **bisyâr ḫâr**, **girân ḫâr**, **letenbâr**, **şâklûk**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
366	1	43	**iyi nesne**	آيونسنه	Arabîsi **fâḫir**, **ehcer**, **ceyyid**, **aṣlaḥ**, **ṣalîḥ**, **ʿilḳ**, **ḥâmme**. Fârisîsi **bihter**, **ser-âmed**, **behîn**, **bihterîn**, **nîk**, **bih**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
367	1	43	**ayı**	آيو	Arabîsi **dübb** (cemi **edbâb**), **ḫurş**. Fârisîsi **ḫırş**, **kehnî**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
368	1	43	**ayı dudu**	آيودودى	Bir nevi yemiştir, yüce yaylalarda olur, böğürtlen envaındandır. Arabîsi **ʿullîḳu'l-cebel**. Fârisîsi **derr-i kûhî**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
369	1	43	**ayı kulağı**	آيوقولاغى	Edviyeden bir ottur. Arabîsi **ḫâlibî**, Yunanca ıştıraṭıḳos derler. Fârisîsi Arabîde olduğu gibi **ḫâlibî**'dir.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
370	1	43	**ayva**	آيوه	Arabîsi **sefercel** (cemi **sefâric** gelir). Fârisîsi **âbî**, **ġamrât**, **bih**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
371	1	43	**ayvadana**	آيومطنه	Devadandır. Arabîsi **ḳayṣûm**, **şevâṣirâ**. Fârisîsi **bûy-ı mâderân**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
372	1	43	**aya**	آيَه	Avuç içine derler. Arabîsi **râḥa**. Fârisîsi **müşt**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
373	1	43	**eyeğı**	آيەكو	Arabîsi **żılʿ** (cemi **eżlaʿ** ve **eżlâʿ** gelir). Fârisîsi **pehlû**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
374	1	44	**ayna**	آيينه	Arabîsi **mir'ât**, **secencel**. Lisan-ı Rûmî'den Muarrebdir; **vezîle** (cemi **vezâyil** gelir), **mâviyye**, **zelefe**. Fârisîsi **âyine**, **ayna**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı

375	1	44	**ay demiri**	آی دموری	Dülger aletindendir, onunla ağaç oyarlar. Arabîsi **ʿatele**, **bîrem**, **bîlem**, **şunṭub**. Fârisîsi **iskenek**, **durây**.	Türkçe fethalı elif (ا) babı
				فصْل الالف المسكورة من التركيّة		
376	1	44	**ip**	اِیپ	Arabîsi **ḥabl** (cemi **ḥibâl** ve **aḥbul** gelir), **sebeb**, **sibb** (cemi **subûb** gelir), **merr**, **resen**. Fârisîşi **resen**, **nâḫiste**, **şetîn**, **tîlâ**, **rîsumân**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
377	1	44	**ibrişim**	ابرشم	Arabîsi ḳazz, **ibrişîm**. Fârisîsi **ibrişîm**, **benâġ**, **behrâme**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
378	1	44	**ipek**	اِیپك	Arabîsi **ḥarîr**, **dimefs**. Fârisîşi **ibrişîm**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
379	1	44	**ipek kurdu**	اِیپك قوردی	Arabîsi **dûdu'l-ḳazz**. Fârisîsi **pîle**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
380	1	44	**iplik**	اِیپلك	Arabîsi **ḫayṭ**, **nişâḥ**, **silk**. Fârisîsi **rişte**, **kûçe**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
381	1	44	**ibriḳ**	اِبریق	Arabîdir. Cemi **ebârîk** gelir, **tâmûre**. Fârisîşi **âbdestân**, **âftâbe**, **âbtâbe**, **tâmvâre**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
382	1	45	**ibik**	اِیبیك	Horoz ve tavuklarda olur. Arabîsi **ḳanzaʿa** / **ḳınzıʿa** / **ḳunzuʿa**, **ḥizriye**. Fârisîsi **tâce**, **ġuçe**, **lâlek**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
383	1	45	**it**	اِیت	Köpek demektir. Arabîsi **kelb** (cemi **kilâb** gelir), **ʿaḳûr** (yırtıcı köpektir), **aʿḳad**, **nebbâḥ**, **nebbâc**. Fârisîsi **seg**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
384	1	45	**it üzümü**	اِیت اوزمی	Arabîsi **ʿinebu'ş-şaʿleb**, **fenâ**, **şelişân**, **rebraḳ**, **reyraḳ**. Fârişîsi **sepengûr**, **sekengûr**, **bârec**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
385	1	45	**it burnu**	اِیتْ بُورْنِی	Dikenli ağaçtır. Arabîsi **ʿalîḳu'l-kelb**, **ʿalîḳu'**l-**ʿades**. Fârisîsi **hemsûr**, **termûş-ı segî**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
386	1	45	**itişmek**	اِتشمك	Arabîsi **mucâḥaşe**, **müdâfaa**. Farisisi **bâyekdîger**, **fesînâbîden**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
387	1	45	**itivermek**	اِیتِ ویرمك	Arabîsi **desr**, **vekz**, **vehz**, **nekz**, **raʾm**, **deḥm**, **ṣadme**, **ṣakme**, **ṣakm**, **zebn**. Fârisîsi **verkerden**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
388	1	45	**iç**	اِچ	Arabîsi **cevf**, **curcub**, **baṭın**. Fârisîsi **maġz**, **heşû**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
389	1	45	**içeri**	اِچَرُو	Arabîsi **dâḫil**. Fârisîşi **enderûn**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı

390	1	45	**içmek**	اِیچمك	Arabîsi **şurb** (cemi **şurûb** gelir), **ẕecc** . Fârisîşi **âşâmîden**, **nûşîden**, **nûş**.	Türkçe kesralı elif (اِ) babı
391	1	46	**içirmek**	اِیچورمك	Arabîsi **işrâb**. Fârisîşi **nûşânîden**.	Türkçe kesralı elif (اِ) babı
392	1	46	**ıhlamur**	اِخلامور	Meşhur ağaçtır. Arabîsi **zeyzefûn**. Fârisîce ismi bulunamamıştır.	Türkçe kesralı elif (اِ) babı
393	1	46	**ır**	اِر	İsm-i Türkîdir. Beste ve şarkı vesaire bu misilli nesnelerin seda ve makamı manasınadır. Arabîsi **ġinâʾ**, **naġme** (cemi **neġâmât** gelir), **runâʾ**. Fârisîsi **nevâ** ve musikiden mahsus bir makamın ismidir.	Türkçe kesralı elif (اِ) babı
394	1	46	**ırlamaḳ**	اِرلامق	Arabîsi **teġannî**, **taġniye**, **ihzâc**, **taʿşîş**, **terennüm**, **tehekküm**, **laḥn**, **iġniye**. Fârisîşi **dirâyîden**, **terâne**, **ser âġâz**, **serâyiş**, **serâyîden**, **serîden**.	Türkçe kesralı elif (اِ) babı
395	1	46	**ırlatmaḳ**	اِرلاتمق	Arabîsi **taġniye**, **tehkîm**, **irnâʾ**. Fârisîsi **sirâyânîden**.	Türkçe kesralı elif (اِ) babı
396	1	46	**ırlayıcı**	اِرلایجی	Arabîsi **muġannî**, **şârî**. Fârisîşi **ḫinyâ-ger**, **serâyân**, **sürûd-gûy**, **ḫoş-gû**, **fürû-dest**, **serḫân**.	Türkçe kesralı elif (اِ) babı
397	1	46	**ıraḳ**	اِرَاقْ	Uzak demek. Arabîsi **baʿîd**, **zevrâʾ**, **şaṭîr**, **naʿîr**, **saḥîḳ**, **ḳaṣiyy**, **ḳâṣiyye**, **ḳasiyye**. Fârisîsi **dûr**, **dûrâdûr** (ziyade uzak), **gârîn** u **gâl**.	Türkçe kesralı elif (اِ) babı
398	1	47	**ıraḳlaşmaḳ**	اِرقلاشمق	Arabîsi **inżirâḥ**, **inşirâḥ**, **tefâvut**, **imʿân**, **intaʾ**, **şuṭûn**, **tecâfî**. Fârisîsi **fâtûrîden**, **fâtûlîden**.	Türkçe kesralı elif (اِ) babı
399	1	47	**ıraḳlaştırmaḳ**	اِرافلشدرمق	Arabîsi **ibʿâd**, **isḥâḳ**, **iştân**, **imʿân**, **iḳṣâʾ**, **inʾaʾ**. Fârisîşi **dûr kerden**, **fürûşânden**, **nûşten**.	Türkçe kesralı elif (اِ) babı
400	1	47	**ıraḳlıḳ**	اِرافلق	Arabîsi **buʿd**, **durʾ**, **ḳuṣûʾ**, **hûb**, **şaṭṭ**, **şeṭâṭ**, **inşiẕâẕ**, **maʿḳ**. Fârisîsi **dûrî**.	Türkçe kesralı elif (اِ) babı
401	1	47	**ırılmaḳ**	اِرلمق	Ayrılmak manasına. Arabîsi **infiṣâl**, **zaḥl**. Fârisîşi **cüdâ şuden**.	Türkçe kesralı elif (اِ) babı
402	1	47	**ırılmamaḳ**	اِرلمامق	Ayrılmamak manasına. Arabîsi **sebat**, **şübût**, **rusuḫ**, **ḫald**, **ḫulûd**, **viṭâde**, **devâm**, **deymûme**, **vutûn**. Fârisîşi **istâden**.	Türkçe kesralı elif (اِ) babı
403	1	47	**eriştirmek**	اِیرشدرمك	Arabîsi **îsal**, **iblâġ**, **tebliğ**, **ilhak**, **tavṣîl**, **iḫtitâm**. Fârisîşi **âḫânîden**, **resânîden**.	Türkçe kesralı elif (اِ) babı
404	1	47	**erişmek**	اِیرشمك	Arabîsi **şayb**, **işabet**, **büluğ**, **ilḥâk**, **idrâk**, **neyl**, **tebellüğ**, **tevaṣṣul**. Fârisîsi **resîden**, **âḫîden**.	Türkçe kesralı elif (اِ) babı

405	1	47	**ırgat**	ارغاد	Arabîsi **ecîr**, **ʿasîf**, **ʿatîl**. Fârisîsi **rençber**, **kâr efjûl**, **kârûjûl**, **müzdver**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
406	1	48	**ırgalamaḳ**	ارغالمق	Arabîsi **ḥarkeşe**, **ḥalḥale**. Fârisîsi **berġalânîden**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
407	1	48	**irkmek**	ارکمك	Arabîsi **iddiẖâr**, **ḳald**. Fârisîsi **tûẖten**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
408	1	48	**irkilmek**	ارکلمك	Arabîsi **iḳrinfât**, **istivḳât**. Fârisîşi **tûzîde şuden**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
409	1	48	**ırmaḳ**	ارماق	Arabîsi **nehr** (cemi **enhâr** gelir). Fârisîşi **arġâ**, **arġâb**, **arġâv**, **cû**, **şehrûd**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
410	1	48	**erte**	ایرته	Arabîsi **bükre** (mesela: Sabahla giderim demek, اَذْهَبُ بُكْرَةً. Fârisîşi **bâm**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
411	1	48	**iri nesne**	ایری نسنه	Arabîsi **żibrâk** (cemi **żebârik** gelir), **ecsem**, **ḫazl**, **becâl**, **żaḫm**, ṣatm. Fârisîsi **belmâ**, **dürüşt**, **gelân**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
412	1	48	**irilik**	ایریلك	Arabîsi **ʿabâle**, **żaẖâme**, **curaz**. Fârisîsi **dürüştî**	Türkçe kesralı elif (ا) babı
413	1	48	**irin**	ایریك	Yaradan hasıl olan cerahat. Arabîsi **ḳayḥ**, **midd**, **ġazîze**. Fârisîsi **rîm**, **kelîc**, **kürs**, **heber**, **hevj**	Türkçe kesralı elif (ا) babı
414	1	48	**izbe**	ازبه	Arabîşi **maẖbâʾ**. Fârisîşi **germẖâne**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
415	1	48	**iz**	ایز	Arabîsi **işr**, **resm**, **ḫayâr**. Fârisîşi **pey**, **nişân**, **teh**, **naḳş-ı pâ**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
416	1	49	**izlemek**	ایزلمك	Arabîsi **teʾbîn**, **teʾebbün**, **keşm**. Fârisîşi **pey giriften**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
417	1	49	**is**	اس	Arabîsi **keten**, **ʿaşen**, **ʿaşin**,. Fârisîsi **jeng**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
418	1	49	**islenmek**	اسلنمك	Arabîsi **keten** (mesela: Ev tütünden islendi, demek كَتَنُ الدَّارُ مِنَ الدُّخَانِ demektir). Fârisîşi **jeng âlûden**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
429	1	49	**istek**	استك	Arabîsi **ḫırş**, **teḳâżâʾ**, **dâʿiye**, **zeʿam**, **feşaḳ**, **ṭamaʿ**, **velûʿ**. Fârisîşi **hâhiş**, **elcaẖt**, **derẖâst**, **niyâz**, **rîz**, **vâyâ**, **vâye**, **hemvâ**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
420	1	49	**istemek**	استەمك	Arabîsi **ṭaleb**, **rivâd**, **irtiyâd**, **revm**, **tebġî**, **ibtiġâʾ**, **istifhâm**, **teʿaṭṭî**. Fârisîşi **ẖâsten**, **ẖâhîden**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı

421	1	49	**istekli olmak**	اِستكلى عولمق	Arabîsi **teʿassuḳ**, **ṭamʿ**, **iʿvâl**. Fârisîşi **erġund**, **niyâz mendî**, **niyâzu mendî**, **beşkûlîden**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
422	1	49	**ıspanaḳ**	اِسپناق	Arabîsi **isfanâḫ**, **isfânâḫ**. Fârisîsi **siyânâḫ**, **sipânâc**, **sifânâḫ**, **ispanâḫ**, **şûmîn**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
423	1	50	**istefan**	اِستفان	Avratların tezyin için başlarına bağladıkları halı envaındandır. Arabîsi **iştifân** (lügat-i müvellededir). Fârisîşi **pîşânî-bend**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
424	1	50	**istif**	اِستف	Arabîsi **nesaḳ**. Fârisîsi **berhem nihâde**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
425	1	50	**istif etmek**	اِستف ايتمك	Arabîsi **ʿakl**. Fârisîsi **berhem nihâden**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
426	1	50	**ıstaḳoz**	اِستەقوز	Arabîsi **rûbiyân**. Fârisîsi Arabîde olduğu gibi **rûbiyân**'dır.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
427	1	50	**istiridye**	اِستريديه	Denizden çıkar, midyevâridir. Arabîsi **denîlîs**. Fârisîde dahi böyle müstameldir.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
428	1	50	**iskandil**	اِسقنديل	Gemiciler onunla denizin dibini yani derinliğini yoklarlar. Arabîsi **beled**. Fârîsîsi bulunamamıştır.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
429	1	50	**iskele**	اِسكله	Gemi ve kayıklar yanaşır. Arabîsi **murfâ'**, **mükellâ'**, **mînâ'**. Fârisîsi **vâdâşten gâh-ı keştî**, **bendergâh**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
430	1	50	**iskemle**	اِسكمله	Arabîsi **fuʿide**. Fârisîşi nümûzec, nümûzeş.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
431	1	50	**iskete**	اِسكته	Meşhur kuştur. Arabîsi **tenavvuṭ**, **veṣaʿ**. Fârisîşi **dârpeje**, **dâlpeje**, **dâlveje**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
432	1	50	**isḥaḳ ḳuşu**	اِسحق قوشى	Arabîsi **żavʿ** (cemi **ażvâʿ** gelir). Fârisîşi **şeb âvîz**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
433	1	51	**sıcaḳ**	اِسيجاق	Arabîsi **ḥarr**, **ḥâr**, **saḫn** / **suḫn**, **cerm**. Fârisîşi **germ**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
434	1	51	**sıcaḳlıḳ**	اِسيجاقلق	Arabisi **ḥarâre**, **ḥumût**, **curûm**, **iḥtimâd**, **ḥarâve**, **süḫûne**. Fârisîşi **germî**, **tâbî**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
435	1	51	**ısınmak**	اِسنمك	Arabîsi **ṣalâ'**, **ıṣṭılâ'**, **tedeffî**, **teḥammî**. Fârisîsi **tefsîden**, **tefîden**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
436	1	51	**ısıtmak**	اِستمك	Arabîsi **tesḫîn**, **isḫân**, **iḥmâm**, **defâ'**. Fârisîsi **germ kerden**, **tefsânîden**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
437	1	51	**ısıtıcı**	اِسديجى	Arabîsi **musḫin**, **muḥmim**, **dâfi'**. Fârisîsi **germ künende**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
438	1	51	**iş**	ايش	Arabîsi **emr** (cemi **umûr** gelir), **şuġl**, **şuġul**, **şeġal**. Fârisîsi **kâr**, **girdâr**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı

439	1	51	**iş güç**	ايش كوج	Arabîsi **bücr**, **celel**, **ṭarfe**. Fârisîsi **kâr u kerd**, **kâr u bâr**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
440	1	51	**işlemek**	ايشلمك	Arabîsi **fiʿl**, **ṣunʿ**, **ṣanîʿ**, **amel**, **henv**. Fârisîsi **kârîden**, **kâr kerden**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
441	1	51	**işleyici**	ايشليجى	Arabîsi **fâʿil**, **ṣâġil**, **âmir**. Fârisîṣi **kâr künende**, **kâr güzâr**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
442	1	51	**işletmek**	ايشلتمك	Arabîsi **iʿmâl**, **ifʾâl**, **iṣnâʿ**. Fârisîṣi **kârânîden**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
443	1	51	**iş bitirmek**	ايش بتورمك	Arabîsi **incâʿ**, **isʿâf**, **isʾâl**. Fârisîsi **kâr revâ kerden**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
444	1	52	**işaret etmek**	اشارت ايتمك	Arabîsi **remz**, **teẕrîʿ**, **ihvâʾ**. Fârisîsi **işâret kerden**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
445	1	52	**işitmek**	اشتمك	Arabisi **semâʿ**, **tesemmuʿ**, **eẕn**, **iṣaḫa**, **istimâʿ**, **iṣtiyâʾ**. Fârisîsi **işnîden**, **şinîden**, **şenûden**, **şinevîden**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
446	1	52	**işittirmek**	اشتدرمك	Arabîsi **ismâʿ**. Fârisîsi **şinevânîden**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
447	1	52	**işitici**	اشديجى	Arabîsi **sâmîʿ**, **müstemiʿ**. Fârisîṣi **şinevende**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
448	1	52	**iştîr**	اشتير	Maruf ottur. Arabîsi **sermaḳ**, **baḳlatu'l-yemâniyye**, **żadḫ**, **baḳlatu'l-ʿarabiyye**. Fârisîsi **serme**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
449	1	52	**ışık**	اشق	Arabîsi **ḳabes**. Fârisîsi **zebâne**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
450	1	52	**ışılamaḳ**	اشيلامق	Arabîsi **iştiʿâl**, **teşeʿʿul**. Fârisîsi **peḫşîden**, **beşḫîden**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
451	1	52	**işkence**	اشكنجه	Fârisîdir. Mahbuslara ederler. Arabîsi **dehaḳ**, **ʿaẕab**, **ʿiḳâb**. Fârisîsi **bâhek**, **pâhek**, **şikenc**, **pîçîc**, **kîstâr**, **feyşel**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
452	1	52	**işkence etmek**	اشكنجه ايتمك	Arabîsi **taʿẕîb**, **ʿuḳûbe**. Fârisîsi **işkence kerden**, **şikencîden**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
453	1	52	**işkembe**	اشكمبه	Arabîsi **ḥafṣ**, **faḥṣ**, **keriş**, **ḳibbe**, **feṣḥ**, **vizâb**. Fârisîsi **şikenbe**, **şikembe**, **hezârtû**, **hezârḫâne**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
454	1	53	**işemek**	ايشەمك	Arabîsi **tebevvül**, **ʿamlaḳâ**, **bîle**. Fârisîsi **şâşîden**, **kümîzîden**, **mîzîden**, **mutkîden**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
455	1	53	**işeyici**	ايشەيجى	Arabîsi **mütebevvil**. Fârisîṣi **pevl künende**, **şâş künende**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı

456	1	53	**ışırmaḳ**	اِصرمق	Arabîsi **ʿażż**, **zerr**, **żirâs**, **erm**, **şekm**, **żaġm**, **ḳuṭm**, **ceʾy**, **celḫ**, **ṭamm**. Fârisîşi **gezîden**, **gejîden**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
457	1	53	**ışır**	اِصر	Türkçenin emr-i hazırıdır. Arabîsi ʿużıyy, **iżris**. Fârisîsi **bilîs**, **gez**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
458	1	53	**ışırma**	اِصرمه	Arabîsi **lâ teʿuż**, **lâ teżris**. Fârisîsi **megez**, **melîs.**	Türkçe kesralı elif (ا) babı
459	1	53	**ışırıcı**	اِصريجى	Arabîsi **âżiżun**, **mużris**. Fârisîsi **gezende**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
460	1	53	**ışırdı**	اِصردى	Arabîsi **ʿażże**, **żaras**. Fârisîşi **gezîd**, **gejîd**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
461	1	53	**ışırır**	اِصرر	Arabîsi **yeʿażżu**, **yeżrusu**. Fârisîsi **gezed**, **gejed**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
462	1	53	**ışırġan otu**	اِصرغان عوتى	Arabîsi **encüre**, **ḳureyyiż**. Fârisîşi **geygîc**, **gejîn**, **gezene**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
463	1	53	**ışsızlıḳ**	اِصسزلق	Arabîsi **şaġr**, **mehe**, muhûh. Fârisîşi **ḫâlî şuden**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
464	1	53	**ışlaḳ nesne**	اِصلاق نسنه	Arabîsi **refîf**, **leşḳ**, **ḫażil**, **mevdûn**, **vedîn**. Fârisîsi **ferġân**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
465	1	54	**ışlanmaḳ**	اِصلانمق	Arabîsi **ibtilâl**, **iḫżilâl**, **isbiġlâl**, **ittidân**, **leşy**, **tevarruḫ**. Fârisîşi **fergârîden**, **âgârîden**, **ferġâyîden**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
466	1	54	**ışlatmaḳ**	اِصلاتمق	Arabîsi **inḳaʿ**, **teblîl**, **bell**, **iḫżâl**, **tedvîm**, **ilşâḳ**. Fârisîşi **ḫasîden**, **âġârîden**, **fergârîden**, **ferġâyîden**, **âgişten**, **biyâġârîden**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
467	1	54	**ışlatıcı**	اِصلاديجى	Arabîsi **bâlil**. Fârisîşi **ter künende**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
468	1	54	**ışlıḳ**	اِصلق	Arabîsi **şafîr**, **mükâʾ**. Fârisîsi **şeḫûl**, **hişt**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
469	1	54	**ışlıḳ çalmak**	اِصلق چالمق	Arabîsi **mekv**, **meky**, **şafr**, **tenḳîr**. Fârisîsi **siflîden**, **şeḫîlîden**, **şüst kerden**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
470	1	54	**ışmarlamaḳ**	اِصمارلمق	Arabîsi **vekl**, **tevkîl**, **vükûl**, **vaṣiyye**, **tavṣiye**, **istîṣâʾ**. Fârisîsi **süpürden**, **süpürîden**, **sipârîden**, **gümârîden**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
471	1	54	**ışmarlayıcı**	اِصمارليجى	Arabîsi **müvekkil**, **mûṣin**, **müstevṣî**. Fârisîsi **süpürdende**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
472	1	54	**iğ**	إيك	Avratlar iplik eğirirler. Arabîsi **miġzal**, **derrâre**, **mirden**. Fârisîşi **dûk**, **dûk-i rişte**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
473	1	54	**iğ ḳuṭusu**	إيك قوطوسى	Avratlar iğnelerini içine korlar. Arabîsi ḥıfş. Fârisîşi **dûkdân**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı

474	1	55	**iğde yemişi**	ايكده يمشى	Arabîsi **ġubeyrâ᾽**. Fârisîsi **pestenk**, **cûbdâne**, **sincîd**, **şîzgûn**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
475	1	55	**iğrenmek**	ايكرنمك	Arabîsi **istikrâh**, **iḵhâm**, **ned᾽**, **isti῾sab**. Fârisîsi **menkîden**, **ġırş**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
476	1	55	**iğrenici**	ايكرنجى	Arabîsi **müstekrih**, **muḵhim**. Fârisîsi **ġırâşende**, **mekîdende**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
477	1	55	**ikirciklik**	ايكرجنلك	Şek ve tereddüt etmek manasına. Arabîsi **ẕebẕebe**, **rayb**, **irtiyâb**, **teleşlüş**, **şekk**, **keşekkük**,**tekerkür**, **mirye**, **imtirâ᾽**, **temârî**. Fârisîsi **gerdîden**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
478	1	55	**ikiz**	ايكز	Arabîsi **tev᾽em** (cemi **tevâ᾽im** gelir, teşniyesi **tev᾽emât** gelir). Fârisîsi **tev᾽em**, **hemşikem**, **cünâbe**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
479	1	55	**iñilti**	ايكلدى	Arabîsi **elîl**, **elel**, **ne᾽me**. Fârisîsi **nâle**, **enîn**, **zârî**, **nâre**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
480	1	55	**iñilemek**	ايكلەمك	Arabîsi **enît**, **enîn**, **ell**, **te᾽nân**, **enân**, **ne᾽îm**. Fârisîşi **nâliş**, **nâlîden**, **zârîden**, **nâvîden**, **nevî**, **nevânîden**, **nevisten**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
481	1	55	**iğne**	ايكنه	Arabîsi **ibre**, **minşaḥa**, **῾acûz**. Fârisîşi **sûzen**, **serḫâre**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
482	1	55	**iğne deliği**	ايكنه دلكى	Arabîsi **ḫarṭ**, **semmu'l-ḫıyâṭ**. Fârisîşi **sûfâr**, **sûke**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
483	1	55	**iki**	ايكى	Arabîsi **işneyn**, **i῾râb** iktizası **işnân** dahi denir. Fârisîşi **dü**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
484	1	56	**iki yüz**	ايكيوز	Arabîsi **mi᾽eteyn** ve **mi᾽etân** dahi denir. Fârisîsi **düvîst**, **düşad**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
485	1	56	**iki biñ**	ايكى بيك	Arabîsi **elfeyn**. Fârisîşi **dühezar**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
486	1	56	**ikiyüz bin**	ايكيوزبيك	Arabîsi **mi᾽etâ elf**. Fârisîsi **düvisti hezâr**	Türkçe kesralı elif (ا) babı
487	1	56	**ikiyüzlülük**	ايكى يوزلولك	Arabîsi **müdâmece**. Fârisîsi **dürûyi**, **mâḫan**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
488	1	56	**iki ḳardeş ḳanı**	ايكى قرداش قانى	Arabîsi **demu'l-aḫaveyn**, **eyda῾**, **demu'ş-şu῾bân**, **şeyyân**. Fârisîsi **ḫûn-i siyâvşân**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
489	1	56	**ilenç**	النج	İnkisâr ve bedduâ manasına. Arabîsi **du῾â᾽un ῾aleyh**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
490	1	56	**ilenmek**	النمك	Beddua etmek manasına. Arabîsi **tesaḫḫuṭ**, **mükâte῾a**. Fârisîsi **büsûrîden**, **nefrîden**, **nefrîn dâden**, **nefrîn kerden**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
491	1	56	**ileri**	ايلرو	Arabîsi **ḳabl**, **ḳuddâm**. Fârisîşi **ferâpîş**, **pîş**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı

492	1	56	**ılġım salġım**	الغم سالغم	Güneşin pertevinden sahralarda uzaktan su gibi görünür. Arabîsi **serâb**. Fârisîşi **nümâyiş-i âb**, **ketîr.**	Türkçe kesralı elif (ا) babı
493	1	56	**ılġun ağacı**	إيلغون اغاجى	Arabîsi **ṭarfâ'**, **eṣil** (cemi **eṣelân** gelir). Fârisîsi **dıraḫt-ı germ**, **şurgez**, **gezmâzek**, **gejû**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
494	1	57	**ilik**	إيلك	Düğme iliktir. Arabîsi **'urve**. Fârisîsi **engele**, **engevle**, **engevl**, **cûşek**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
495	1	57	**ilik**	إيلك	Kemikten çıkar. Arabîsi **muḫḫ**, **mükâke**. Fârisîsi maġz-ı üstüḫân.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
496	1	57	**ılıca**	إيلجه	Yerden çıkar sıcak sudur. Arabîsi **ḫumme**, bazı diyarda kaplıca derler. Rumelinde bâne tabir ederler. Fârisîsi **ḫalîş**, **germ-âb**, **germ-âbe.**	Türkçe kesralı elif (ا) babı
497	1	57	**imam**	إمام	Arabîdir (cemi **e'imme** gelir). Fârisîsi **pîş-nemâz**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
498	1	57	**imtilâ**	إمتلا	Arabîdir, ziyade taam yemeden hâsıl olan illet. Arabîsi **tuḫme**. Fârisîsi **nâ-güvâr**, **nâgûr**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
499	1	57	**imtilâ olmak**	إمتلا اولمق	Arabîsi **tuḫme**, **beşem**. Farisîsi **nâgüvârîden**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
500	1	57	**imrenmek**	إمرنمك	Arabîsi **ġıbṭa**, **teşehhî**. Fârisîsi **ġaş**, **ġaşîden**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
501	1	57	**imrendirmek**	إمرندرمك	Arabîsi **taġbîṭ**. Fârisîsi **ġîşâyîden**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
502	1	57	**emeklemek**	إيمكلمك	Ekser henüz ayağa kalkan masumlar yürüyüşüdür. **zaḫf**. Fârisîşi **fâḫîr âmeden**, ferâḫîr **âmeden**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
503	1	57	**ımızġanmaḳ**	إمزغنمق	Uykunun evveli manasına. Arabîsi **sine**, **nu'âs**, **vesn**. Fârisîsi **ġunûde**, **nûmîde**, **ḫâb-ı sebük**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
504	1	58	**incik**	إنجك	Arabîsi **sâḳ** (cemi **sîḳân** ve **esvuḳ** gelir). Fârisîşi **pûje**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
505	1	58	**incinmek**	إنجنمك	Arabîsi **te'eẕẕî**, **henbeze**, **teberruḥ**. Fârisîşi **âzurden**, **rencîden**, **heçîden**, **kâlîden**, **encîden**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
506	1	58	**incitmek**	إنجتمك	Arabîsi **eẕiyye**, **cefâ'**, **işcâẕ**, **tebrîḥ**, **ezâ**, **îlâm**. Fârisîsi **âzârîden**, **âzurde kerden**, **şüncûden**, **şüncîden**, **gezâbîden**, **heçîden**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı

507	1	58	**incitici**	اِینجدیجی	Arabîsi **mü'ezzî**, **mü'ellim**, **mu'azzib**. Fârisîşi **âzârende**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
508	1	58	**ince şey**	اِینجه شی	Arabîsi **raḳîḳ**, **şaḫt**, **daḳîḳ**, **daḳḳ**, **duḳaḳ**. Fârisîsi **bârîk**, **bârik**, **nârîn**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
509	1	58	**incelik**	اِینجلك	Arabîsi **ḳaḍaf**, **diḳḳa**, **ḥabtere**, **şuḫûne**, **riḳḳa**. Fârisîsi **bârîkî**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
510	1	58	**incelmek**	اِینجلمك	Arabîsi **daḳḳ**, **raḳḳ**, **ṣa'al**. Fârisîsi **bârîk şuden**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
511	1	58	**inceltmek**	اِینجلتمك	Arabîsi **idḳâḳ**, **tedḳîḳ**, **terḳîḳ**. Fârisîsi **bârîk kerden**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
512	1	58	**hıçkırık**	اِیجقرق	Arabîsi **fuvâḳ**, **me'ḳa**, **lehâd** (cemi **lehâyed** gelir). Fârisîsi **âşke**, **iskerek**, **pesterek**, **zerûġ**, **ġake**, **gulîce**, **hukce**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
513	1	59	**hıçkırmaḳ**	اِیجقرمق	Arabîsi **imtiyâḳ**, **füvḳ**, **füvâḳ**. Fârisîsi zeġangîden, seklîden.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
514	1	59	**inci**	اِنْجو	Arabîsi **lü'lü'** (cemi **le'âlî** gelir), **dürre** (cemi **dürrât** gelir), **dürer**, **cümân**, **lü'em**. Fârisîsi **dürr**, **kesperec**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
515	1	59	**incir**	اِنجیر	Arabîsi **tîn**, **beles**, **ezġab**, **żarif**. Fârisîsi **encîr**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
516	1	59	**incir ḳuşu**	اِنجیرقوشی	Sarı sandal ve sarı asma dahi derler. Arabîsi **tebeşşir**, **şufâriyye**. Fârisîsi **zerd murġ**, **zerdîc**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
517	1	59	**in**	اِین	Hayvanat yatağına derler. Arabîsi ne **nâfiḳa** (cemi **nâfiḳât** gelir), **mekv** (cemi **imkâ'** gelir), **verb**. Fârisîsi **semîc**, **künâm**, **kûnâm**, **kürûh**, **neverd**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
518	1	59	**inmek**	اِینمك	Arabîsi **hübûṭ**, **inhibâṭ**, **nüzûl**, **tenezzül**, **inḥidâr**. Fârisîsi **fürû âmeden**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
519	1	59	**indirmek**	اِیندرمك	Arabîsi **hebṭ**, **ihbâṭ**, **ebṭ**, **inzâl**, **tenzîl**. Fârisîsi **fürû kerden**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
520	1	59	**inici**	اِینجی	Arabîsi **nâzil**, **hâbiṭ**. Fârisîsi **fürû âyende**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
521	1	59	**indirdi**	اِیندردی	Arabîsi **nezzele**, **hebeṭa**. Fârisîsi **fürû âverd**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
522	1	59	**inanmaḳ**	اِینانمق	Arabîsi **şiḳa**, **tevekkül**, **tüklân**, **ittikâl**, **istimân**. Fârisîsi **bâverîden**, **girîden**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
523	1	60	**inanıcı**	اِینانیجی	Arabîsi **muṣaddıḳ**, **mütevekkil**. Fârisîsi **bâver künende**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
524	1	60	**inkâr etmek**	اِنكار اِیتمك	Arabîsi **caḥd**, **cühûd**, **künûd**. Fârisîsi **inkâr kerden**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı

525	1	60	**inkâr edici**	اِنكار ايديجى	Arabîsi **münkir**, câhid, **kânid**. Fârisîsi **inkâr künende**.	Türkçe kesralı elif (ا) babı
	1			فصْل الالف المضمُومة منَ التركيّة		
526	1	60	**öpmek**	اوپمك	Arabîsi **bûs**, **mufâġame**, **ḳuble**, **taḳbîl**, **faġm**, **leṣm**, **şenbele**. Fârisîsi **bûsîden**, **ġinevîden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
527	1	60	**oba**	اُوبه	Ekser Türkmenler'de olur. Arabîsi **ṭârûme**. Fârisîsi **ḫargâh**, **ḫargeh**,**ḫargede**, **şeşḫân**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
528	1	60	**obruḳ**	اُوبْروق	Arabîsi Arabîsi **vehed** (cemi **vihâd** gelir), **naḫfe**, **hüvve**, **kemîʿ**, **kimʿ**. Fârisîsi **zemîn**, **nâvîde**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
529	1	60	**obrulmaḳ**	اُوبرولمق	Arabîsi **inciyâb**. Fârisîsi **nâvîde şuden**. Bu iki lafız çukur yer ve çukur ve alçak etmek manasınadır.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
530	1	60	**ot**	اُوت	Arabîsi **kelâʾ**, **ʿuşb**, **visb**, **riʿy**. Fârisîsi **kiyâh**, **kiyâ**, **kiye**, **fâfîr**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
531	1	60	**otlaḳ**	اُوتلاق	Arabîsi **merʿâ**, **ebb**, **murṭibe**, **mesrebe**, **mertaʿ**, **merc**, **leyâḳ**. Fârisîsi **çerâgâh**, **çerâzâr**, **çerâm**, **çerâyîn**, **çeres**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
532	1	61	**otlamaḳ**	اوتلامق	Arabîsi **ʿalḳ**, **kelâʾ**, **ibtiḳâl**, **tebeḳḳul**, **raʿy**, **iḳtimâm**, **irtiʿâʾ**. Fârisîsi **çerîden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
533	1	61	**otlatmaḳ**	اُوتلتمق	Arabîsi **isâme**, **raʿy**, **irʿâʾ**. Fârisîsi **çerânîden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
534	1	61	**utanmaḳ**	اُوتانمق	Arabîsi **istiḥyâʾ**, **żabâ**, **iżṭinâʾ**, **iḫtât**, **veʾb**, **ḫamr**, **ḫamre**, **ḫumûr**, **ḥayâʾ**, **ḫazâye**. Fârisîsi **şerm dâşten**, **şermîden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
535	1	61	**utanıcı**	اوتانجى	Arabîsi **müstaḥî**, **muḫtetî**. Fârisîsi **şerm künende**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
536	1	61	**utandırmaḳ**	اُوتندرمق	Arabîsi **iḫcâl**, **taḫcîl**, **taḫfîr**. Fârisîsi **şermânîden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
537	1	61	**utanmazlıḳ**	اُوتنمزلق	Arabîsi **vaḳaḥâ**, **vuḳûḥa**, **celaʿ**. Fârisîsi **bî-nengî**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
538	1	61	**ötmek**	اُوتمك	Arabîsi **ṣadḥ** (mesela: Horoz öttü, demek صَدَحَ الدّيكُ demektir). Fârisîsi **sirâyîden**, **ṣuḫûlîden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
539	1	61	**öttürmek**	اُوتدرمك	Arabîsi **iscâʿ**. Fârisîsi **zâbġur**, **zâbkür**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı

540	1	61	**oturmaḳ**	أوترمق	Arabîsi **ḳu'ûd**, **cülûs**. Fârisîsi **nişesten**, **şisten**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
541	1	61	**oturucu**	أوتوريجى	Arabîsi **ḳâ'id**, **câlis**. Fârisîsi **nişînende**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
542	1	62	**oturtnaḳ**	أوترتمق	Arabîsi **iḳ'âd**, **iclâs**. Fârisîsi **nişâsten**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
543	1	62	**oturaḳ**	أوتراق	Oturacak yer manasına. Arabîsi **maḳ'ad** (cemi **meḳâ'id** gelir), **mekân** (cemi **emkine** ve **emâkin** gelir). Fârisîsi **neşîmen**, **neşîm**, **cây**, **şeyḫ**, **sürîn**, **kûsürûn**, **kûneste**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
544	1	62	**ütme**	أوتمه	Buğday henüz taze iken ateşte ütülüp kuruyunca yerler. Arabîsi **'ucâle**. Fârisîsi **pîş ḫûrd.**	Türkçe dammeli elif (ا) babı
545	1	62	**ütü**	أوتو	Terziler esbaba vesaire nesneye istimal ederler. Arabîsi **mikvâ**. Fârisîsi **tüle**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
546	1	62	**ötre**	أوتوره	Yazıda olur. Arabîsi **ḍamme**, **ref'**. Fârisîsi **pîş**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
547	1	62	**uç**	أوج	Şeyin nihayeti manasına. Arabîsi **ṭaraf**, **şebâ**. Fârisîsi **berre**, **ser**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
548	1	62	**üç**	أوج	Sayıdır. Arabîsi **ṣelâṣe**. Fârisîsi **se**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
549	1	62	**üç yüz**	أوجيوز	Arabîsi **ṣelâṣe mi'e**. Fârisîsi **se şad**, **tirist**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
550	1	62	**üç biñ**	أوجبيك	Arabîsi **ṣelâṣe âlâf**, **ṣelâṣete âlâf**. Fârisîsi **se hezâr**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
551	1	62	**öç**	أوج	Lafz-ı Türkîdir, **aḫz-ı intiḳâm** manasına. Arabîsi **naḳime** (cemi **naḳimât** gelir), **naḳme** (cemi **niam** gelir). Fârisîsi **kîne**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
552	1	63	**öç almaḳ**	أوج آلمق	Arabîsi **ṣe'r**, **ṣü're**, **intiṣâd**, **intiḳâm**, **tire**. Fârisîsi **demâr âverden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
553	1	63	**ucuz**	أوجوز	Arabîsi Arabîsi **ruḫṣ**, **raḫîṣ**. Fârisîsi **erzân**, **râyikân**, **şâyikân**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
554	1	63	**ucuzluḳ**	أوجوزلق	Arabîsi **ḫıṣb**, **merne'a**, **merî'a**, **refâġa**, **zübûb**, **ġalfâ'**. Fârisîsi **erzânî**, **şâyîkânî**, **râyikânî**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
555	1	63	**uçmaġ**	أوجماغ	Arabîsi **cennet** (cemi **cennât** gelir). Fârisîsi **behişt**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
556	1	63	**uçmaḳ**	أوجماق	Arabîsi **ṭayerân**, **ṭayrûre**, **ihbâz**, **ihtibâz**. Fârisîsi **perîden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
557	1	63	**uçurmaḳ**	أوجورمق	Arabîsi **iṭâre**, **zerv**, **taṭyîr**, **zecl**. Fârisîsi **perrânîden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı

558	1	63	**uçucu**	أوجيجى	Arabîsi **ṭâʾire**, **zâcil**. Fârisîsi **perende**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
559	1	63	**uçtu**	أوجدى	Arabîsi **ṭâra**, **ẕereve**. Fârisîsi **perîd**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
560	1	63	**uçar**	أوجر	Arabîsi **yeṭîru**, **yezcilü**. Fârisîsi **pered**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
561	1	63	**uçḳur**	أوجقُور	Arabîsi **tikke**. Fârisîsi **sûje**, **çüj**, **ḳatâver**, **şalvârbend**, **girihbend**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
562	1	63	**ocaḳ**	أوجاق	Arabîsi **kânûn**, **kûr**, **ire** (cemi **irûn** gelir). Fârisîsi **âteşdân**, **gevâniş**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
563	1	64	**uçuḳ**	اوجوق	Hastalıktan dudakta zahir olan kabarcık. Arabîsi **ʿuḳbûle**, **ʿuḳbûl**, **ḥalâʾ**. Fârisîsi **tebḫâle**, **tebḫâl**, **girîvend**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
564	1	64	**od**	أود	Ateş manasına. Arabîsi **nâr** (cemi **nîrân** ve **envâr** ve **nîre** gelir), **saʿîr**, **ḫuṭame**, **seken**, **şalâ**, **şalâʾ**, **leẓâ**, **enîse**, **ḥaraḳ**. Fârisîsi **ateş**, **alev**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
565	1	64	**od yalıñı**	اوديالكى	Arabîsi **lehb**, **şivâẓ**, **şuʿle**, **sâʿûre**, **ecîc**. Fârisîsi **zebâne-i âteş**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
566	1	64	**od yalıñlatmaḳ**	أوديالكلنمق	Arabîsi **iltihâb**, **teʾerruş**, **teʾeccüc**, **inticâc**, **vuḳûd**, **iştiʿâl**, **iltiẓâʾ**, **ıştırâm**, **iḫtidâm**, **telaẓẓî**, **tażarrum**. Fârisîsi **efrûḫten**, **efruḫten**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
567	1	64	**od yalıñlandırmaḳ**	أوديالكلندرمق	Arabîsi **ḫażʾ**, **ṣeḳabe**, **şübûb**, **ilhâb**, **îḳâd**, **istiḳâd**, **tecîc**, **izrâm**, **tażrîm**, **iẕkâr**. Fârisîsi **efrûzîden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
568	1	64	**odun**	أودن	Arabîsi **ḥaṭab**, **ḥaṣab**, **veḳûd**, **viḳâd**. Fârisîsi **hîzem**, **düsûk**, **hîme**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
569	1	64	**ödünç**	أودنج	Arabîsi **ḳarż**. Fârisîsi **vâm**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
570	1	64	**ödünç vermek**	أودنج ويرمك	Arabîsi **iḳrâż**. Fârisîsi **vâm dâden**, **nâşek**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
571	1	65	**ödemek**	أودەمك	Arabîsi **edâʾ**, **teʾdiye**, **ḳażâʾ**, **teḳâṣ**, **nekâʾ**, **vezm**. Fârisîsi **güzârden**, **tûḫten**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
572	1	65	**öd**	أود	Ciğere muttasıl torba gibi birşeydir. Arabîsi **merâre**. Fârisîsi **zehre**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
573	1	65	**ut yeri**	أوديرى	Arabîsi **ʿavre** (cemi **ʿavârât** gelir), **sevʾe**. Fârisîsi **cây-ı zehre**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
574	1	65	**ur**	أور	Ekser insan ve hayvanın başında ve bazı bedeninde olur, bir yumru nesnedir. Arabîsi **cedere**, **silʿa**, **żavâʾ**. Fârisîsi **bâġir**, **ḫaceş**, **çerbiş**, **ḫurâc**, **dâmġûl**, **verġan**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı

575	1	65	**ürpermek**	اُورپرمك	Arabîsi **ikşiʿrâr**, **hifhâf**, **ḳuşaʿrîre**. Fârisîsi **mûy ber ḫasten**, **maḫîden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
576	1	65	**ortaḳ**	اُورتاق	Arabîsi **şerîk** (cemi **şürekâʾ** ve **eşrâk** gelir), **şeḳîḳ**. Fârisîsi **enbâz**, **hembâz**, **enbâʿ**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
577	1	65	**ortaḳlıḳ**	اُورتاقلق	Arabîsi **müşâreke**, **şirke**, **iştirâk**, **teşârük**. Fârisîsi **enbâzîden**, **enbâz şuden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
578	1	65	**oranlamaḳ**	اُوراتلامق	Tahmin etmek manasına. Arabîsi **ḫalḳ**, **ḥazr**, **taḫmîn**, **taḳdîr**, **ivzân**. Fârisîsi **endâze kerden**, **verendâzîden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
579	1	66	**orta**	اُورته	Arabîsi **vasaṭ**, **ṣebec**, **ḫużamme**, **bühre**, **ḥâḳ**, **ṣaḥn**, **serâh**, **sevâʾ**. Fârisîsi **miyân**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
580	1	66	**ortalamaḳ**	اُورتەلمق	Arabîsi **tavsîṭ**, **ivsâṭ**. Fârisîsi **miyângîn**, **miyângî**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
581	1	66	**orta boylu**	اُورتاه بويلو	Arabîsi **merbûʿu'l-ḳâme**, **ṣadʿ**, **muḳaṣṣad**, **escaḥ**. Fârisîsi **miyânbâlâ**, **miyânḳad**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
582	1	66	**örtü**	اُورتی	Arabîsi **sitr**, **sedal**, **kinân**. Fârisîsi **pûşîde**, **şeteft**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
583	1	66	**örtmek**	اُورتمك	Arabîsi **setr**, **ġufrân**, **teġammud**, **laṭṭ**, **kefr**, **kemm**, **taġmîm**, **cenn**, **dems**, **icnân**, **ġayn**, **iḫtibâʿ**, **taġtiye**, **iġṣâʾ**. Fârisîsi **pûşîden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
584	1	66	**örtücü**	اُورتيجی	Arabîsi **sâtir**, **ġâfir**, **kâfir**, **müzemmil**. Fârisîsi **pûşende**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
585	1	66	**örtünmek**	اُورتونمك	Arabîsi **inġimâm**, **iḫtibâʾ**, **izmâl**, **tezemmül**, **telemmüʾ**. Fârisîsi **pûşânîden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
586	1	66	**oruç**	اُورج	Arabîsi **ṣavm**, **ṣıyâm**. Fârisîsi **rûze**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
587	1	66	**oruçlu**	اُورجلو	Arabîsi **ṣâʾim**, **ṣavmân**. Fârisîsi **rûzedâr**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
588	1	66	**oruç bozmaḳ**	اُورج بوزمق	Arabîsi **iftâr**. Fârisîsi **rûze segâften**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
589	1	66	**örs**	اُورس	Demirciler kullanırlar. Arabîsi **sendân**, **ʿalâve**, **zübre**. Fârisîsi **sindân**, **sende**, **sindâr**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
590	1	67	**orospu**	اُورسبو	Arabîsi **ḳaḥbe**, **fâcire**, **ʿarakkiye**, **leḳḳâʿa**, **zemâre**, **mâciʿa**, **ʿayhere**, **ġayye**, **ḫarûṭ**. Fârisîsi **belâbe**, **câcâf**, **câfcâf**, **rûspî**, **şâdḫâr**, **şâdḫâre**, **gengâle**, **levendzen**, **herîve**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
591	1	67	**urġan**	اُورغان	Bükülmüş kalın ip demek. Arabîsi **kerr**. Fârisîsi **merâr**, **merâz**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
592	1	67	**ördek**	اُوردك	Arabîsi **ivvez** (cemi **ivvezûn** gelir). Fârisîsi **mürġâb**; **sürḫâbî** (kırmızı ördektir), **gûzre** (deniz ördeği).	Türkçe dammeli elif (ا) babı

593	1	67	**oraḳ ve tırpan**	أوراق و ترپان	Arabîsi **miḥaşş**, **miḥaşşe**, **miḥṣad**, **miḥṣâd**, **miṣẕeb**, **miḳżabe**, **mincel**. Fârisîsi **câḫşûḳ**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
594	1	67	**oraḳ böceği**	أوراق بوجکی	Arabîsi **şarrâr**, **cüdcüd**, **şurşur**, **şarşûr**. Fârisîsi **cüzd**, **çerġande**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
595	1	67	**ürkek**	أوركك	Arabîsi **vaḥşî**, **mütevaḥḥiş**, **nâfir**. Fârisîsi **remân**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
596	1	67	**ürkmek**	أوركمك	Arabîsi **nefra**, **istinʿâ**, **teneffür**, **nüfûr**, **nefâr**, **teḥayyüş**, **sirḥâc**. Fârisîsi **şemîden**, **remîden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
597	1	67	**ürkütmek**	أوركتمك	Arabîsi **infâr**, **tenfîr**. Fârisîsi **remânîden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
598	1	68	**orman**	أورمان	Arabîsi **ġâbe** (cemi **ġâb** gelir), **tâmûre**, **zeʾra**, **ġayża** (cemi **ġıyâż** gelir), **yerâʿa**, **ġayte**, **żarâʾ**. Fârisîsi **bîşe**, **çengelistân**, **kişnî**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
599	1	68	**ürmek**	أورْمك	İt çağırması. Arabîsi **ʿavv**, **ʿavve**, **iʿtivâʾ**, **vehvehe**. Fârisîsi **lâyîden**, **zenûbîden zenûye**, **nûfden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
600	1	68	**örmek**	أورمك	Saçta ve iplikte istimal olunur. Arabîsi **żafr**. Fârisîsî **tenbîden**, **tenûden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
601	1	68	**örümcek**	أورمجك	Arabîsi **ʿankebût** (cemi **ʿanâkib** gelir), **ʿukkâşe**, **nâsice**, **ḫadernaḳ**, **mûle**, **kehvel**. Fârisîsi **tenend**, **tendû**, **tenbiye**, **tede**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
602	1	68	**örümcek ağı**	أورمجك آغی	Arabîsi **beytü'l-ʿankebût**. Fârisîsi **enfest**, **kâkiyâ**, **tenîde**, **tente**, **tenende**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
603	1	68	**vurmaḳ**	أورماق	Arabîsi **ḍarb**, ʿaṣâ, **ġışyân**, **hers**, **leks**, **teflîḥ**. Fârisîsi **zeden**, **kûb**, **baḫçîden**, **yâḫten**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
604	1	68	**üründelemek**	أورندلمك	Seçmek manasına. Arabîsi **inḫitâb**, **inticâb**, **imtiḫâr**, **intiyâḳ**, **iḫtiyâr**, **intizâl**, **iżṭırâʾ**, **iʿtimâd**, **intişâʾ**, **intiḳâʾ**, **tenaḳḳî**. Fârisîsi **güzîden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
605	1	69	**üremek**	أورمك	Hayvan vesairelerin çoğalması. Arabîsi **şerv**. Fârisîsi **efzâyîden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
606	1	69	**örü**	أورو	Meşhur ism-i Türkîdir, otlak manasına. Arabîsi **merʿa**. Fârisîsi **çerâgâh**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
607	1	69	**öreke**	أورمكه	Avratların iplik eğirdikleri ağaç. Arabîsi miftele. Fârisîsi dûgerân.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
608	1	69	**örnek**	أورنك	Arabîsi **nüsḫa**, **ünmûzec**. Fârisîsi **kârnâme**, **nümûne**, **nümûdâr**, **nîrenk**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
609	1	69	**urba**	أوروبه	Arabîsi **eṣvâb**, **eṣḳâl**. Fârisîsi **raḫt**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı

610	1	69	**urup**	أوروب	Birşeyin dörtte biri demek. Arabîsi **rubuʿ**, **rubʿ**. Fârisîsi **çâr-yek**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
611	1	69	**öz**	أوز	Türkîde iyi manasına. Arabîsi **cîd**, **ṣalîḥ**, **ṣılh**. Fârisîsi **çîredest**, **nepaḳ**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
612	1	69	**uzlaşmaḳ**	أوزلشمق	Arabîsi **muṣâlaḥa**, **murâżâh**, **müsâmele**, **teṣaluḥ**, **muvâcebe**. Fârisîsi **nîk şuden**, **miyâh dü çîzî**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
613	1	69	**uzlaştırmaḳ**	أوزلشدرمق	Arabîsi **ışlâḥ**, **irżâʾ**, **ismâl**, **semel**. Fârisîsi **nîk kerden**, **miyân-ı dü kes**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
614	1	69	**uzaḳ**	أوزاق	Arabîsi **baʿîd**, **zevrâʾ**, **şaṭîr**, **şâsiʿ**, **naʿîr**, **ḳaṣṣî**, **ḳâṣiye**. Fârisîsi **dûr**, **kârîn**, **kâl**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
615	1	70	**uzaḳlaşmaḳ**	أوزاقلشمق	Arabîsi **inżırâḥ**, **inṣirâḥ**, **tefâvüt**, **tenezzüh**, **intiʾâʾ**. Fârisîsi **fâtûrîden**, **fâtûlîden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
616	1	70	**uzaḳlaştırmaḳ**	أوزاقلاشدرمق	Arabîsi **ibʿâd**, **isḥâḳ**, **iştân**, **imʿân**, **iḳṣâʾ**, **mücâfât**. Fârisîsi **dûrkerden**, **fürûşânîden**, **neveşten**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
617	1	70	**uzaḳlıḳ**	أوزاقلو	Arabîsi **durʾ**, **buʿd**, hûb, **şeṭâṭ**, **süḥuḳ**, **maʿḳ**. Fârisîsi **dûrî**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
618	1	70	**uzamaḳ**	أوزامق	Arabîsi **imtidâd**, **incirâd**, **inmihlâl**, **intişâʾ**, **insiʿâb**, **şümûḫ**. Fârisîsi **bâlîden**, **dirâz şuden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
619	1	70	**uzatmaḳ**	أوزاتمق	Arabîsi **medd**, **taṭvîl**, **iṭâle**, **iṭvâl**, **maṭṭ**. Fârisîsi **bâlâyîden**, **dirâz kerden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
620	1	70	**uzun nesne**	أوزن نسنه	Arabîsi **ṭavîl**, **selib**, **şerceb**, **şerʿat**, **medîd**, **şevḳat**, **ṭarmûḥ**, **eṭval**, **sâṭî**. Fârisîsi **dirâz**, **ser-efrûz**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
621	1	70	**uzunluḳ**	أوزونلق	Arabîsi **ṭûl**, **ṭavâl**, **senṭale**. Fârisîsi **dirâzî**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
622	1	70	**üzüm**	أوزم	Arabîsi **ʿineb**, **ʿinbâ**, **ḥâvze**. Fârisîsî **enġûz**, **sete**, **tekez**, **tekûz**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
623	1	70	**üzüm salḳımı**	أوزم ساقلى	Arabîsi **ʿunḳûd**. Fârisîsi **birîġ**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
624	1	70	**üzmek**	أوزمك	Arabîsi **betel**. Fârisîsi **süküsten**, **güsîḫten**, **gişişten**, **güşânîden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
625	1	71	**üzülmek**	أوزلمك	**İḫtiyâl**; **nüks** (hasta üzülmek). Fârisîsi **büksüsten**, **küsisten**, **küsîḫten**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
626	1	71	**özenmek**	أوزنمك	Arabîsi **temennî**, **iṭlâb**. Fârisîsi **verzîden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı

627	1	71	**ozan**	اُوزان	Beyhude çok söyleyen âdeme derler. Arabîsi **şerşâr**, **müshib**, **mikşâr**, **mikşîr**, **mihmâr**, **mihzâr**, **mihtât**, **minşer**, **hîẕâr**. Fârisîsi **gûyâl**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
628	1	71	**üzerlik toḫumu**	اُوزرلك تخمی	Arabîsi **ḫurf**, **ḫarmel**. Fârisîsi **sepend**, **nevend**, **sependân**, **sependîn**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
629	1	71	**üzengi**	اُوزنكی	Arabîsi **rikâb**. Fârisîsi dahi **rikâb'dır**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
630	1	71	**öz**	اُوز	İç manasına. Arabîsi **lüb**, **ḳalb**. Fârisîsi **maġz**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
631	1	71	**üst**	اُوست	Arabîsi **fevḳ** (cemi **füvûḳ** gelir). Fârisîsi **ber**, **zeber**, **zeder**, **fer**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
632	1	71	**üstün olmaḳ**	اُوستن اولمق	Arabîsi **ġaleb**, ġalebe, **tefevvuḳ, teġallüb, istiḥvâẕ, tesalluṭ, idâle, ulüvv.** Fârisîsi **dest yâften.**	Türkçe dammeli elif (ا) babı
633	1	71	**usta**	اُوسته	Arabîsi **üstâẕ**, **mahir**, **ḥâẕiḳ**, **lebîḳ**. Fârisîsi **üstâd, pîşeker, pîşever.**	Türkçe dammeli elif (ا) babı
634	1	71	**ustalık**	اُوستهلق	Arabîsi **mahare(t)**, **ḥaẕâḳa(t)**, **lebâḳa**, **bürte**. Fârisîsi **üstâdî**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
635	1	72	**üstebec**	اُوستبج	Arabîsi **isfidâc**, **ġumne**. Fârisîsi **sepîde**, **sebtâk**, **sepîtâk**, **ispîd**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
636	1	72	**üstüpü**	اُوستبو	Ketenden olur. Arabî-i galattır, sahihi **üṣṭubbe, üṣtümme, uṣṭumme.** Fârisîsi **ketân** [keten]**, kebz.**	Türkçe dammeli elif (ا) babı
637	1	72	**ustura**	اُوستوره	Arabîsi **mûsâ**. Fârisîsi **pâkî**, **sütürre**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
638	1	72	**üstün**	اُوستون	Hece okuyan çocuklara talim olunan hareke. Arabîsi **fetḥa**, **naṣb**. Fârisîsi **zer**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
639	1	72	**üslük**	اُوسلك	Avratların başlarına örttükleri kenarı telli şeydir. Arâbîsi **ḫımâr**, **itb**. Fârisîsi **leçek**, **vâşâme**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
640	1	72	**uşaḳ**	اُوشاق	Arabîsi **ṭıfil** (cemi **eṭfal** gelir). Fârisîsi **zâçe**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
641	1	72	**üşk**	اُوشك	İsm-i Türkîdir, meşhur bir canavar adıdır. Arabîsi **vaşaḳ** Türkîde ve Fârisîde böylece müstameldir.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
642	1	72	**üşmek**	اُوشمك	Bir nesne üzerine cemolmak manasına. Arabîsi **tecemmuʿ**, **inşiyâl**. Fârisîsi **ferâhem âmeden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı

643	1	72	**üşenmek**	أوشنمك	Arabîsi **veny**. Fârisîsi **cânbîden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
644	1	72	**üşengen**	أوشنكن	Arabîsi **kâhil**, **vânî**. Fârisîsi **kenîr**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
645	1	72	**üşümek**	أشومك	Arabîsi **bürûde**, **berd**, **berdân**, **ḳurûr**, **ḳırre**. Fârisîsi **çâhîden**, **çânîden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
646	1	73	**üşütmek**	أشتمك	Arabîsi **tebrîd**, **ibrâd**. Fârisîsi **çâhâyîden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
647	1	73	**uş**	أوص	Türkîdir, akıl manasına. Arabîşi **aḳıl**, **nühâ**, **lüb** (cemi **elbâb** gelir), **zebr**, **mecr**, **rûʿ**, **herm**, **ḥicâ**, **hürmân**, **büẕm**, cûl, **irb**, **ḥicr**. Fârisîsi **ḥıred**, **hûş.**	Türkçe dammeli elif (ا) babı
648	1	73	**uslu**	أوصلو	Akıllı demek, Arabîsi **aḳil**, **ʿaḳûl**, **reşit**, **lebîb**, **zeki**, **hârim**, **ḥâcî**, **erîb**, **dahi**. Fârisîsi **hıredmend**, **ferheng**, **ferhenc**, **ferahmend**, **ferzân**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
649	1	73	**oşuruḳ**	أوصورق	Arabîsi **füsâʾ**, **żurrâṭ**, **ḫıbrâḳ**. Fârisîsi **rûyîne mâl**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
650	1	73	**oşurmak**	أوصورمق	Arabîsi **ḥâṭâʾ**, **teżarruṭ**, **żarıt**, **nübâc**, **ifâża**, **ḥaşm**, **rudâm**, **tefâsî**, **mefsâ**. Fârisîsi **tîz dâden**, **tîzîden**, **gûz dâden**, **gûzîden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
651	1	73	**oşurucu**	أوصوريجى	Arabîsi **żurrâṭ**, **nubbâc**. Fârisîsi **tîz künende**, **gûz ger**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
652	1	73	**oşurġan böceği**	أوصورغان بوجكى	Arabîsi **ḫunfesâ**, **ḫunfes**, **fâsiyâ**, **celaʿlaʿ**, **mendûse**, **ḫunẓub**. Fârisîsi **cülâne**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
653	1	74	**uşanmaḳ**	أوصانمق	Arabîsi **melel**, **istimlâl**, **ʿazf**, **mell**, **ecm**, **seʾm**. Fârisîsi **mânde şuden**, **bîzârî**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
654	1	74	**üslup**	أوصلوب	Kılık ve endam manasına. Arabîsi **üslûb**, **hindâm**. Fârisîsi **endâm**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
655	1	74	**oda**	أوطه	Arabîsi **ḥücre** (cemi **ḥucurât** gelir). Fârisîsi **tâlâr**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
656	1	74	**uğru**	أوغرى	Arabîsi **sârıḳ**, **serûḳ**, **ḫurrâb**, **liṣṣ** (cemi **luṣûṣ** gelir), **ʿumrûṭ**, **dâʾiş**, **ḳurżûb**, **ḳırżâb**. Fârisîsi **düzd**, **mişgül**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
657	1	74	**uğruluḳ**	أوغريلق	Arabîsi **sarıḳ**, **sarıḳa**, **selle**, **ḫırâbe**, **luṣusiyye**. Fârisîsi **düzdî**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
658	1	74	**uğrulamaḳ**	أوغورلمق	Arabîsi **leṣaṣ**, **seraḳ**, **tevessül**, **zefl**. Fârisîsi **düzdîden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
659	1	74	**uğur**	أوغور	Arabîsi **yümn**, **saʿd** (cemi **süʿûd** gelir), **bereke**. Fârisîsi **fîrûz**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı

660	1	74	**uğurlu**	اُوغرلو	Arabîsi **meymûn**, **saʿîd**, **eymen**, **mesʿûd**, **esʿad**, **mübârek**, **müteyemmin**. Fârisîsi **ḫuceste**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
661	1	74	**uğursuz**	اُوغورسز	Arabîsi **meşʾum**, **menḥûs**, **şeʾum**, **ḫaṭbâ**, **naḥs**. Fârisîsi **lüc**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
662	1	74	**uğursuluḳ**	اُوغورسزلق	Arabîsi **şeʾeme**, **nuḥûse**, **şuʾûm**. Fârisîsi **lücî**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
663	1	74	**oğuz**	اُوغوز	Arabîsi **aḥmaḳ**, **ebleh**. Fârisîsi **şaġek**, **şefek**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
664	1	75	**oğul**	اُوغول	Arabîsi **ibn** (cemi **ebnâ**, **benû**), **ḫanniʾ**, **selîl**. Fârisîsi **ferzend**, **bûḫt**, **vâd**, **piser**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
665	1	75	**oğlan**	اُوغلان	Arabîsi **veled** (cemi **evlâd** gelir), **ṣabî** (cemi **ṣıbyân** gelir). Fârisîsi **pûr**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
666	1	75	**oğul otu**	اُوغول اوتى	Arabîsi **bâd rencbûye**, **türtücân**. Fârisîsi **bâlengû**, **bâdrengbû**, **pâzdû**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
667	1	75	**oğlaḳ**	اُوغلاق	Keçi yavrusuna denir. Arabîsi **cedî**, **celem**, **rubbâḥ**, **ḫullân**. Fârisîsi **büzġâle**, **bezîçe**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
668	1	75	**üfürmek**	اُوفورمك	Arabîsi **nefḫ**, **tenfiḫ**, **nefr**. Fârisîsi **demîden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
669	1	75	**üfürücü**	اُوفوريجى	Arabîsi nâfiḫ, **nâfir**. Fârisîsi **püf künende**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
670	1	75	**ufatmaḳ**	اُوفاتمق	Arabîsi **fett**, **teftît**, **tecrî**ʿ. Fârisîsi **ḫurd kerden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
671	1	75	**ufanmaḳ**	اُوفانمق	Arabîsi **tefettüt**, **infitât**. Fârisîsi **ḫurd şuden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
672	1	75	**ufaḳ tefek**	اُوفاق تفك	Arabîsi **zelzel**. Fârisîsi **pîrzî**, **gîç gîç**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
673	1	75	**öfke**	اُوفكه	Öyke dahi derler. Arabîsi **evke**, **ġażab**. Fârisîsi **ḫışm**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
674	1	75	**öfkelenmek**	اُوفكەلنمك	Arabîsi **iġtiżab**, **imḥâk**, **istiḥmâş**, **teġażżub**, **teẕemmur**, **berṭama**. Fârisîsi **elîḫten**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
675	1	76	**öfkelendirmek**	اُوفكلندرمك	Arabîsi **iġżâb**, **infâṭ**, **işkâ**ʿ, **tevmîd**. Fârisîsi **ġırâşânîden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
676	1	76	**oḳ**	اُوق	Arabîsi **nüşâbe**, **zemcere**, **sehm** (cemi **sihâm** gelir). Fârisîsi **tîr**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
677	1	76	**oḳuyucu**	اُوقويجى	**Muḳrîʾ**, **kurrâʾ**. Fârisîsi **ḫânende**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
678	1	76	**oḳumaḳ**	اُوقومق	Arabîsi **ḳıraʾa**, **tilâve**. Fârisîsi **ḫânden**, **dehûn**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
679	1	76	**oḳutmaḳ**	اُوقوتمق	İḳraʾ, tedrîs. Fârisîsi ḫânânîden.	Türkçe dammeli elif (ا) babı

680	1	76	**oḳumaḳ**	اُوقومق	Ziyafete ve düğüne davet etmek. Arabîsi **daʿve**, **medʿâh**. Fârisîsi **ḫurîden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
681	1	76	**oḳşamaḳ**	اُوقشمق	Arabîsi **ḫartama**, **ṭabṭaba**. Fârisîsi **nüvâḫten**, **nüvâzîden**, **mânisten**, **sûy-ġâmış**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
682	1	76	**oḳlava**	اُوقلاغو	Hamur açtıkları ince uzun ağaçtır. Arabîsi **şuʾbiḳ**, **miḥlâc**, **mirfâḳ**, **miṭmele**. Fârisîsi **berc**, **pezġarde**, **tîrtîmâc**, **destverde**, **bîvâde**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
683	1	76	**öñ**	اُوك	Arabîsi **ḳubl**, **ehem**, **ḳuddâm**, **ḳaydâm**, **ḳaydûm**. Fârisîsi **pîş**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
684	1	76	**öñdün**	اُوكدن	İsm-i Türkîdir. Arabîsi **evvel** (cemi **evâʾil** gelir), **muḳaddem**. Fârisîsi **pîşîn**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
685	1	76	**öndül**	اُوكدل	Evvel verilen manasına. Arabîsi **ḫaṭar**, **sebaḳ**. Fârisîsi **girev**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
686	1	77	**öndül komak**	اُوكدل قومق	Arabîsi **irhâb**, **murâhene**, **münâḥabe,** Fârisîsi **girev nihâden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
687	1	77	**öğüt**	اُوكوت	Arabîsi **naṣîḥat**. Fârisîsi **pend**, **vînd**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
688	1	77	**öğüt vermek**	اُوكوت ويرمك	Arabîsi **nusḫ**, **naṣâḥat**, **vaʿẓ**, **ʿiẓa**. Fârisîsi **pendîden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
689	1	77	**övmek**	اُوكمك	Arabîsi **medḥ**, **imtidâḥ**, **naʿt**, **midḥat**, **ḥamd**, **medîḥ**, **ẕikr**, **ıṭraʾ**, **teşbiye**, **müzûn**. Fârisîsi **sitâyiş**, **seven**, **sütûden**, **sipâsîden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
690	1	77	**övücü**	اُوكجى	Arabîsi **mâdiḥ**, **ḥâmid**, **ẕâkir**. Fârisîsi **sitâyiş künende**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
691	1	77	**övünmek**	اُوكنمك	Arabîsi **tefâḫur**, **intiḫâ**, **mufâḫare**, **mubâhât**, **temedduḥ**, **izhâʾ**, **tebâhî**. Fârisîsi **lâf zeden**, **lâf kerden**, **lâfîden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
692	1	77	**öğrenmek**	اُوكرنمك	Arabîsi **teʿallüm**. Fârisîsi **âmiḫten**, **âmûḫten**, **âmûzîden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
693	1	77	**öğretmek**	اُوكرتمك	Arabîsi **taʿlîm**, **reyâża**. Fârisîsi **âmûḫten**, **âmuḫten**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
694	1	77	**öğrenci**	اُوكرنيجى	Arabîsi **müteʿallim**. Fârisîsi **âmûzende**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
695	1	77	**öğretici**	اُوكرديجى	Arabîsi **muʿallim**, **müderris**. Fârisîsi **âmûzende**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
696	1	77	**öğrendi**	اُوكرندى	Arabîsi **teʿalleme**, **tederrese**. Fârisîsi **yâd girift**, **âmuḫt**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
697	1	78	**öğrenir**	اوكرنور	Arabîsi **yeteʿalleme**. Fârisîsi **nemî-âmûzed**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı

698	1	78	**öğrendim**	أوكرندم	Arabîsi **teʿallemtü**. Fârisîsi **âmuḫten**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
699	1	78	**oñat**	أوكات	Türkîdir, güzel ve iyi manasına. Arabîsi **aḥsen**. Fârisîsi **ḫûb**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
700	1	78	**üğürtlemek**	أوكرتلەمك	Seçmek manasına. Arabîsi **intiḫâb**. Fârisîsi **güzîden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
701	1	78	**oñarmaḳ**	أوكارمق	Düzeltip yapmak manasına. Arabîsi **remm**. Fârisîsi **sâzîden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
702	1	78	**oñulmaḳ**	أوكولمق	Yarada olur. Arabîsi **ilti'âm**, **ilticâm**, **indimâl**, **ri'mâl**. Fârisîsi **bihter şuden**-i **yâre**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
703	1	78	**oñultmaḳ**	أوكولتمق	Arabîsi **iz'em**, **ibrâ'**. Fârisîsi **bihter kerden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
704	1	78	**oñmadıḳlıḳ**	أوكمادقلق	Arabîsi **nekbe** (cemi **nekebât** gelir). Fârisîsi **derd mendî**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
705	1	78	**öğütmek**	أوكوتمك	Arabîsi **dehek** (mesela: Buğdayı öğüttüm, demek دَهَكْتُ الْقَمْحَ demektir), ṭaḥn. Fârisîşi **ârd kerden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
706	1	78	**öksürük**	أوكسورك	Arabîsi **süʿâl**, **hükâʿ**, **cüşr**. Fârisîsi **ḫufte**, **serfe**, **sikenc**, **geledûst**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
707	1	78	**öksürmek**	أوكسورمك	Arabîsi **seʿl**, **aḫ**, **teneḫnuḫ**, **naḫnaḥâ**. Fârisîsi **ḫufîden**, **seyref**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
708	1	78	**öksürücü**	أوكسوريجى	Arabîsi **sâʿil**, **mütenaḫniḫ**. Fârisîsi **serfe künende**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
709	1	79	**öksürük otu**	أوكسورك اوتى	Arabîsi **süʿâlî**, **ḫaşîşetü's-süʿâl**. Fârisîsi **fenceyûn** (bu lügat fasih Farisî değildir, Yunanî'dir; lakin Arabî ve Fârisîde müstameldir).	Türkçe dammeli elif (ا) babı
710	1	79	**öksüz**	أوكسوز	Arabîsi **yetîm** (babası ölmüşe denir, cemi **eytâm**, **yetâmâ** gelir), **kell**; **laṭîm** (anası ve babası ölmüşe denir), **ʿacî** (yalnız anası ölmüşe denir. **Fârisîsi bî-peder.**	Türkçe dammeli elif (ا) babı
711	1	79	**ökse**	أوكسه	Bir yapışkan nesnedir, onunla kuş tutarlar. Arabîsi **dibḳ**, **debûḳâ**. Fârisîsi **ribn**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
712	1	79	**ökçe**	أوكجه	Arabîsi **ʿaḳib**. Fârisîsi **bel**, **pâşnâ**, **pâşîne**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
713	1	79	**öküz**	أوكوز	Arabîsi **ṣevr**. Fârisîsi **gâv**, **ġav**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
714	1	79	**öğendere**	أوكندره	Çiftçi aletindendir. Arabîsi **silb**, **messâse**. Fârisîsi **reḫîn**, **gâvzene**, **ġabâre**, **ġûşeng**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
715	1	79	**öñ diş**	أوكديش	Arabîsi **ṣeniyye** (cemi **ṣenâyâ** gelir). Fârisîsi **pişek**-i **dendân**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı

716	1	79	**üğü**	اُوكو	Gece kuşuna denir. Arabîsi **ṣâdâ**, **żavu‘**, **ḥille**. Fârisîsi **cuġd**, **küf**, **kûf**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
717	1	79	**üvey ata**	اُوكى آتا	Arabîsi **râbb**. Fârisîsi **bed-peder**, **pedender**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
718	1	79	**üvey ana**	اُوكى آنا	Arabîsi **râbbe**. Fârisîsi **mâder ender**, **mâdender**, **mârîre**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
719	1	80	**üvey oğul**	اُوكى اوغل	Arabîsi **rabîb**. Fârisîsi **pesender**, **pesende**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
720	1	80	**üvey ḳız**	اُوكى قز	Arabîsi **râbiye**. Fârisîsi **duḫter-i zen**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
721	1	80	**olta**	اُولته	Onunla balık avlarlar. Arabîsi **şaṣṣ** (cemi **şuṣûṣ** gelir), **sinnâre**. Fârisîsi **teşbîl**, **kecek**, **kejek**, **şest**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
722	1	80	**ölçek**	اُولچك	Arabîsi **mikyâl**, **keylece**, **ṣâ‘** (bir nevi ölçektir), **keyl**. Fârisîsi **germâhî**, **tişşe**, **çârû**, **keviz**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
723	1	80	**ölçmek**	اُولچمك	Arabîsi **keyl**, **mekâl**; **mekîl** (kile ile ölçmek), **misâḥa** / **mesâḥa** (arşınlayıp ölçmek). Fârisîsi **peymûden**, **yâzîden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
724	1	80	**ölçüm**	اُولچوم	Nesne bilmez iken ustalık satan âdeme derler. Arabîsi **zevenzî**, **zevvezî**. Fârisîsi **ḫâmdest**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
725	1	80	**ölçer**	اُولچر	Arabîsi **yekîl**. Fârisîsi **peymâyed**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
726	1	80	**ölçtü**	اُولچدى	Arabîsi **kâle**, **keyele**. Fârisîsi **keyil kerd**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
727	1	80	**ölçücü**	اُولچيجى	Arabîsi **kâyil**. Fârisîsi **peymâyende**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
728	1	80	**ulaşmaḳ**	اُولاشمق	Arabîsi **vuṣûl**, **bülûġ**. Fârisîsi **peyvesten**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
729	1	80	**ulaştırmaḳ**	اُولاشدرمق	Arabîsi **îṣâl**, **iblâġ**. Fârisîsi **peyvetânîden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
730	1	80	**üleşmek**	اُولشمك	Arabîsi **tevezzu‘**, **te’ezzüb**, **iftisâṭ**, **iḳtisâm**. Fârisîsi **taḳsîm kerden**, **vâbaḫşîden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
731	1	81	**üleştirmek**	اُولشدرمك	Arabîsi **tevzî‘**, **taḳsîm**. Fârisîsi **taḳsîm kerdânîden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
732	1	81	**nilüfer çiçeği**	اُولوفرچيچكى	Suda biter. Arabîsi **nîlüfer**, **ḳâtilü’n-naḥl**, **ḥavzân**. Fârisîsi **lîlüfer**, **nîrûfer**, **lîlûper**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı

733	1	81	**oluḳ**	أولوق	Arabîsi **mîzâb** (cemi **me'âzîb** gelir), **mirzâb**, **meşʿab**, **kâsûre**. Fârisîsi **nâvüdân**, **derdâde**, **silk**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
734	1	81	**ülker**	أولكر	Meşhur yıldızdır. Arabîsi **şüreyyâ**. Fârisîsi **pervîn**, **perv**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
735	1	81	**ülker**	أولكر	Kumaşın yüzünde olur. Arabîsi **zi'bir**. Fârisîsi **rûy-ı ḳummâş**, ism-i mahsûsu bulunmamış ise de Kenzü'l-Lügat vesairede tahrir olduğu üzere yazılmıştır.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
736	1	81	**ölüm**	أولوم	Arabîsi **mevt**, **mevât**, **ḥatf**, **ʿalûḳ**, **sâm**, **meniyye** (cemi menâyâ gelir), **ḳaʿş**. Fârisîsi **mürg**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
737	1	81	**ölmek**	أولمك	Arabîsi **tebâb**, **itbâġ**, **vefât**, **iʿşâf**, **şayt**. Fârisîsi **mürden**, **mürde şuden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
738	1	81	**öldürmek**	أولدرمك	Arabîsi **imâte**, **tedmîr**, **inʿâs**, **tetbîr**, **taḥsîr**, **ihlâk**, **herc**, **ḳatl**, **recm**, **iġtiyâl**, **irdâ'**; **ḳażâ'** (harf-i alâ ile istimal olunur), **nikâye**. Fârisîsi **kuşten**, **mîrânden**, **şükerden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
739	1	82	**ölü**	أولو	Arabîsi **meyt**, **meyyit**, **bûr**, **hâlik**, **ḳatîl**, **cenâze**, **ʿâkî**, **mûdî**. Fârisîsi **mürde**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
740	1	82	**ölümcül olmaḳ**	أولومجل عولمق	Arabîsi **ḫaṭar**, **muḫâṭara**, **iʿẕâr**, **cevd**. Fârisîsi **nezdîk şuden bemürg**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
741	1	82	**ölür**	أولور	Arabîsi **yemutü**, **yehlikü**. Fârisîsi **mîred**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
742	1	82	**öldür**	أولدر	Arabîsi **uḳtul**, **ihlık**. Fârisîsi **bekuş**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
743	1	82	**öldürme**	أولدرمه	Arabîsi **lâ taḳtul**, **lâ tuhlik**. Fârisîsi **mekuş**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
744	1	82	**ödürdü**	أولدردى	Arabîsi **ḳatele**, **heleke**. Fârisîsi **kuşt**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
745	1	82	**öldürür**	أولدرر	Arabîsi **yaḳtulu**, **yehlikü**. Fârisîsi **kuşed**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
746	1	82	**öldürücü**	أولدريجى	Arabîsi **ḳâtil**, **hâlik**. Fârisîsi **kuşende**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
747	1	82	**ulu nesne**	اؤلو نسنه	Arabîsi **ʿaẓîm**, **żaykel**, **şaḫîş**, **celîl**, **cüll**, **ʿilved**. Fârisîsi **büzürg**, **vüzürg**, **keme**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
748	1	82	**ululuḳ**	أولولق	Arabîsi sübuḥât, **celâlet**, **siyâdet**, **kibr**, **kibriyâ**, **âṣâl**, **mecd**, **celâl**, **ʿaẓame**, **übbehe**. Fârisîsi **şukûhendegî**, **şekerf**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı

749	1	83	**ululamaḳ**	اُولولمق	Arabîsi **taʿẓîm**, **tercîb**, **terfîd**, **temcîd**, tesvîd, **taġrîz**, **tekbîr**, **tevḳîr**, **iʿẓâm**, **iclâl**, **tefḫîm**. Fârisîsi **âzermîden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
750	1	83	**ululanmaḳ**	اُولولنمق	Arabîsi **teʿazzum**, **tekebbür**, **istiḫâr**, **faḫr**, **teebbüh**, **iḫtiyâl**, **caḥf**, **baḫîle**. Fârisîsi **şikerfîden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
751	1	83	**ulu ağaç**	اُولو اغاج	Arabîsi **devḥa**, **şecere-i ʿazîm**. Fârisîsi **dıraḫt-ı büzürg**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
752	1	83	**olmaḳ**	اُولمق	Arabîsi **kevn**, **keynûne**, **ṣayrûre**. Fârisîsi **bâşîden**, **bûden**, **şâhîden**, **şûden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
753	1	83	**olur**	اُولور	Arabîsi **yekûnü**, **yeṣîru**. Fârisîsi **mîşeved**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
754	1	83	**oldu**	اُولدى	Arabîsi **kâne**, **ṣâra**. Fârisîsi **şûd**, **kerdîd**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
755	1	83	**olmaz**	اُولمز	Arabîsi **lâ yekunu**, **mâ yeṣîru**. Fârisîsi **nemîşeved**, **mebâdâ**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
756	1	83	**ulumaḳ**	اُولومق	Kelbde olur. Arabîsi **nebḥ**, **nubâḥ**, **vaʿvaʿa**, **nebuʾ**. Fârisîsi **zünûden**, **zünûyîden**, **jâvîden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
757	1	83	**ulaḳ**	اُولاق	Arabîsi **berîd**. Fârisîsi **şâkerbâh**, **yamcîk**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
758	1	83	**omuz**	اُوموز	Arabîsi **menkib** (cemi **menâkib** gelir), **kitf**, **ketif** (cemi **ektâf** gelir), **maṭnab**. Fârisîsi **dûş**, **süft**, **kift**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
759	1	84	**ummaḳ**	اُوممق	Arabîsi **iltimâs**, **tevekküf**, **emel**, **teʾmîl**, **ṭamaʿ**, **recâʾ**, **temennî**, **irticâʾ**, **tereccî**, **ṭamâʿiyye**. Fârisîsi **çeşm-i dâden**, **âvînden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
760	1	84	**ummamaḳ**	اُوممامق	Arabîsi **ʿanâḳ**, **yeʾs**, **ḫaybe**, **istîʾas**, **ḳunûṭ**, **teʾeyyüs**, **ḳanṭ**. Fârisîsi **nevmîd şuden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
761	1	84	**umulan nesne**	اُومولان نسنه	Arabîsi **maḳsûd**, **murâd**, **merâm**, **meʾmûl**, **ümniyye** (cemi **emânî** gelir), **munye**. Fârisîsi **kâm**, **ger**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
762	1	84	**umdurmaḳ**	اُومدرمق	Arabîsi **iṭmâʿ**, **ircâʾ**, **temniye**. Fârisîsi **ümîd kerdânîden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
763	1	84	**umaç**	اُوماج	Meşhur taamdır. Arabîsi **seḫite**. Fârisîsi **ârdhâle**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
764	1	84	**ovmaḳ**	اُومق	Arabîsi **delk**, **ḥart**, **daʿk**, **ʿark**, **ferk**. Fârisîsi **vemîden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı

765	1	84	**ovdurmaḳ**	اُوذْرمق	Arabîsi **ifrâk**. Fârisîsi **vemânîden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
766	1	84	**on**	اُونْ	Arabîsi **ʿaşera** (cemi **ʿaşerât** gelir). Fârisîsi **deh**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
767	1	84	**on bir**	اُون بر	Arabîsi **iḥdâ ʿaşera**. Fârisîsi **yâzde**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
768	1	84	**on iki**	اُون ايكى	Arabîsi **işnâ ʿaşera**. Fârisîsi **duvâzdeh**. Yirmiye kadar bu minval üzere taʿdâd olunur.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
769	1	84	**on biñ**	اُون بيك	Arabîsi **ʿaşerate âlâf**. Fârisîsi **bîver**, **pîver**, **tümen**, **tümân**, **deh hezâr**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
770	1	85	**on yüzbiñ**	اُون يوزبيك	Arabîsi **ʿaşera miʾete âlâf**. Fârisîsi **deh şad hezâr**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
771	1	85	**ün**	اُون	**Ses** manasına. Arabîsi **ṣayḥa**. Fârisîsi **âvâz**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
772	1	85	**ünlemek**	اُونلەمك	Çağırmak manasına. Arabîsi **ṣayḥ**, **ṣıyâḥ**. Fârisîsi **âvâz kerden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
773	1	85	**un**	اُون	Buğday hububatından olur. Arabîsi **daḳîḳ**, **ṭıḥn**. Fârisîsi **erdâle**, **ard**, **kîlaş**, **pejîşe**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
774	1	85	**unutmaḳ**	اُونتمق	Arabîsi **nesy**, **ġafle**, **nisyân**, **sehv**, **ẕühûl**, **ifsâḥ**. Fârisîsi **ferâmûş**, **ferâmûş kerden**, **ferâmûşîden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
775	1	85	**unutturmaḳ**	اُونتدرمق	Arabîsi **iẕhâl**, **iġfâl**, **ifhâʾ**, **tefhiye**, **tensiye**. Fârisîsi **ferâmûşânîden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
776	1	85	**unutucu**	اُونوديجى	Arabîsi **nâsî**, **ġâfil**, **ẕâhil**. Fârisîsi **ferâmûş künende**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
777	1	85	**ova**	اُووا	Arabîsi **ṣâḥra** (cemi **ṣaḥârâ** gelir), **deşt**, **sehb**, **belûḳa**, **cebbân**, **cebbâne**, **tîh**, şeydân. Fârisîsi **deşt**, **kelâk**, **hâmûn**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
778	1	85	**üveyik**	اُوبيك	Meşhur kuştur. Arabîsi **fâḫte** (cemi **fevâḫit** gelir), **zaḳaḳa**, **ṣulṣul**, **zükk**. Fârisîsi **tâtârîk**, **kûkû**, **fâḫtek**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
779	1	86	**uyḳu**	اُويقو	Arabîsi **nevm**, **ruḳâd**, **bühûʿ**. Fârisîsi **ḫâb**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
780	1	86	**uyumaḳ**	اُويومق	Arabîsi **nevm**, **raḳd**, **ruḳûd**, **hübûʿ**, **iġfâʾ**. Fârisîsi **ḫâbîden**, **ḫusbîden**, **ġunûden**, **nâvîden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
781	1	86	**uyutmaḳ**	اُويوتمق	Arabîsi **tehcîd**, **inâme**, **tenvîm**, **irḳâd**, **ihcâd**. Fârisîsi **ḫabânîden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı

782	1	86	**uyuyucu**	اُویوییجی	Arabîsi **nâʾim**, **râḳıd**. Fârisîsi **ḫâbende**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
783	1	86	**uyanıḳlıḳ**	اُویانقلاق	Arabîsi **sehdâd**, **sehed**, **seher**, **eraḳ**. Fârisîsi **bîdârî**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
784	1	86	**uyanmaḳ**	اُویانمق	Arabîsi **hebb**(Uykudan uyandı, demek هَبَّ مِنَ النَّوْم demektir), **hücûd**, **teheccüd**, **teyaḳḳuẓ**, **intibâh**, **intirâḳ**. Fârisîsi **bîdâr şuden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
785	1	86	**uyandırmaḳ**	اُویاندرمق	Arabîsi **îḳâẓ**, **tehcîd**, **inbâh**, **baʿs**. Fârisîsi **bîdâr kerden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
786	1	86	**uyanıḳ**	اُویانق	Arabîsi **yaḳẓân**, **sehrân**, **sâhir**. Fârisîsi **bîdâr**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
787	1	86	**uymaḳ**	اُویمق	Arabîsi **muvâfaḳa**, **mutâbaʿa**, muşâbaʿa, **muṭâvaʿa**, **tebaʿ**, **imtiṣâl**, **iḳtifâʾ**, **muvâʾaḥa**, **muşâkele**, **muvâṭaʾa**, **tebâʿa**, **teḳaffî**, **muḳânâh**. Fârisîsi **derpey reften**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
788	1	86	**uymamaḳ**	اُویمامق	Arabîsi **ḫilâf**, **muḫâlefe**, **iṣʿâl**. Fârisîsi **bermaḫîden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
789	1	87	**uydurmaḳ**	اُویدرمق	Arabîsi **ḳıyâs**, **iḳtiyâs, itbâʿ**, **itlâʿ**. Fârisîsi **derpey revânîden**, **kûk**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
790	1	87	**uyuntu**	اُویونتی	Arabîsi **tâbîʿ** (cemi **tevâbîʿ** gelir). Fârisîsi **baġlân**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
791	1	87	**oyalanmaḳ**	اُویالنمق	Arabîsi **telekküʾ**, **teʿâṣüṣ**. Fârisîsi **meşġûl şuden**, **beçîzî**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
792	1	87	**oyalandırmaḳ**	اُویالندرمق	Arabîsi **tesvîf**, **müdâleke**, **mümâṭala**, **leyyân**. Fârisîsi **kâr vâpes endâḫten.**	Türkçe dammeli elif (ا) babı
793	1	87	**oyun**	اُویون	Arabîsi **lüʿb** (cemi **lüʿub** gelir). **dedd**, **zecel**. Fârisîsi **baḫte**, **bâzî**, **lâbe**, **lâġ**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
794	1	87	**oynamaḳ**	اُویناماق	Arabîsi **liʿb**, **laʿib**, **henf**, **lehv**, **telehhî**. Fârisîsi **bâḫten**, **bâzîden**, **ferḫîden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
795	1	87	**oynatmaḳ**	اُویناتمق	Arabîsi **ilʿab**. Fârisîsi **bâzânîden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
796	1	87	**oynayıcı**	اُویناییجی	Arabîsi **lâʿib**, **lâhî**. Fârisîsi **bâzî künende**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
797	1	87	**oyuncaḳ**	اُویونجق	Arabîsi ülhiyye (cemi **âlâhî** gelir), derfele. Fârisîsi **bâzîçe**, **girdâne**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
798	1	87	**öykünmek**	اُویکونمك	Arabîsi **taḳlîd**. Fârisîsi **verzîden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
799	1	87	**oynaḳ yeri**	اُوینق یری	Arabîsi **mafṣal** (cemi **mefâsıl** gelir). Fârisîsi **bendgâh**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
800	1	87	**uyluḳ**	اُویلوق	Arabîsi **faḫẕ**. Fârisîsi **rân**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı

801	1	87	**uyuşmaḳ**	اُویوشمق	Arabîsi **ḫader**, **teḫaddür**. Fârisîsi **enbûsîden**, **şefe besten**, **keraḫ**, **keraḫt**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
802	1	88	**uyuşturmaḳ**	اُویوشدرمق	Arabîsi **taḥdîr**. Fârisîsi **enbûsânîden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
803	1	88	**oymaḳ**	اُویمق	Arabîsi **naḥb**, **laḥd**, **intiḳâr**. Fârisîsi **nâvîden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
804	1	88	**öyke**	اُویکه	Öfke manasına. Arabîsi **evke**, **ġażab**. Fârisîsi **ḫışm**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
805	1	88	**öykelenmek**	اُویکەلنمك	Arabîsi **iġtiżâb**, **evk**, **iżmi'kâk**, **teġażżub**, **istiḥmâş**, **teḥammuş**, **teẕemmür**. Fârisîsi **âlîḫten**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
806	1	88	**öykelendirmek**	اُویکلندرمك	Arabîsi **iġżâb**, **infâṭ**, **işkâ'**, **tevmîd**. Fârisîsi **ġırâşânîden**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
807	1	88	**öyken**	اُویکن	Meşhurdur. Arabîsi **ri'e** (cemi **ri'ûn** gelir). Fârisîsi **şüş**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
808	1	88	**öğle vakti**	اُویله وقتی	Arabîsi **ẓuhr**, **ḳâ'ile**. Fârisîsi **nîmrûz**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
809	1	88	**öğle namazı**	اُویله نمازی	Arabîsi **ṣalâtü'ẕ-ẓuhr**. Fârisîsi **namâz pîşîn**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
810	1	88	**uyan**	اُویان	Kem manasına. Arabîsi **licâm**. Fârisîsi **ligâm**, **seḫ**, **gâm**, **leġam**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
811	1	88	**uyuz**	اُویوز	Arabîsi **cereb**, **'arr**, **ḥikke**, **ükle**. Fârisîsi **ḫuşkrende**, **ger**, **gergîn**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
812	1	88	**oynaş**	اُویناش	Arabîsi **ḫadîn** (mesela: Karıyı oynaşıyla gördüm, demek رَاَيْتُ الْمَرْأَةَ مَعَ خَدِينَةٍ demektir). Fârisîsi **mûl**, **mîjed**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
813	1	89	**oyuḳ**	اُویوق	Bağlarda ve bostanlarda kuş korkutmak için yaparlar. Arabîsi **ḫayâl**, **beyhûc**, **nuşb**, **micdâr**. Fârisîsi **tendese**, **ḫarçâre**, **hirâse**.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
814	1	89	**üy**	اُوی	Ses manasına, İsm-i Türkîdir. Arabîsi ṣadâ. Fârisîsi âvâz.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
815	1	89	**üy vermek**	اُوی ویرمك	Ses vermek manasına. Arabîsi taṣdiye. Fârisîsi âvâz dâden.	Türkçe dammeli elif (ا) babı
				بٰابُ الباءالْمَفْتُوحَة منَ التركيّة		
816	1	89	**baba**	بٰابٰا	Arabîsi **eb**, **nâcil**, **vâlid**. Fârisîsi **peder**, **pûb**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
817	1	89	**papatya çiçeği**	پاپادیه چچکی	Arabîsi **babunc**, **ḳurâṣṣ**, **bâbûnḳ**, **bâbûnek**. Fârisîsi **bâbûne**, **kûpel**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı

818	1	89	**papağan**	پَپغان	Meşhur kuştur, âdem gibi söyler. Arabîsi **babġâ**, **babbaġâ**. Fârisîsi **tûtek**, **sârû**, **mürġ**, **zeyrek**, **sâr**,	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
819	1	89	**bebr**	بَبر	Yırtıcı hayvandır, Hint diyarında olur. Arabîsi **bebir**, **furânıḳ**. Fârisîsi **bebir**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
820	1	89	**bebek**	بَبك	Gözde olur. Arabîsi **nâẓır**, **insânu'l-ʿayn**, **ḥindûre**, **ḥindîre**. Fârisîsi **merdümek**, **merdüm çeşm**, **kîk**, **kâk**, **merdüme**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
821	1	90	**papuç**	پاپوچ	Arabîsi **midâs**, **ḥiẕâ'**, **ḳafş**. Fârisîsi **pâpûş**, **pâydân**, **pâbuk**, **kefş**, **sermûze**, **lâlek**, **çîdâr**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
822	1	90	**papuççu**	پاپوججی	Arabîsi **iskâf**, **ḳaffâş**, **üskûf**. Fârisîsi **kefşger**, **sürger**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
823	1	90	**babulluḳ**	بابوللق	Harabe ve meygede gibi mahal. Arabîsi **meznî**, **mâḫûr**. Fârisîsi **jeġâv**, **lehar**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
824	1	90	**pepe**	پپه	Arabîsi **muṣaġṣıġ**, **ṭımṭım**, **ertel**. Fârisîsi **telende**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
825	1	90	**bataḳ**	بتاق	Arabîsi **sevâḫî**, **sevvâḫî**. Fârisîsi **ġalîvengâh**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
826	1	90	**batmaḳ**	باتمق	Arabîsi **ṣevḫ**, **ṣeyḫ** (mesela: Ayağım çamura battı, demek ثَاخَتْ قَدَمِی بِالْوَحْلِ demektir), **sevḫ**; **inġiṭâṭ** (suya batmaktır), **ṭuhûs**. Farisîsi **ḫalîden**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
827	1	90	**batırmaḳ**	باتورمق	Arabîsi **maḳl**, **ġatt**. Fârisîsi **be-âb fürûburden**, **ḫalânîden**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
828	1	90	**petek**	پتك	Arı içine bal koduğu haneli mumdur. Arabîsi **şehd**. Fârisîsi **kelîzdân**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
829	1	90	**patrik**	پاتريك	Arabî-i galattır, sahihi **baṭrîḳ** (cemi **batârika** gelir). Fârisîsi **hirbed**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
830	1	90	**paça**	پاچه	Arabîsi **kürâʿ** (cemi **ekruʿ** gelir), **şaẓıyye**. Fârisîsi **pâje**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
831	1	91	**paçacı**	پاچەجی	Arabîsi **kürrâ'î**. Fârisîsi **serpez**, **simrîn**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
832	1	91	**bacanaḳ**	بَجانق	Arabîsi **ẓa'b**, **selif**. Fârisîsi **hemdâmâd**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
833	1	91	**paçarız**	پَجارز	Güç manasına, Türkîdir. Arabîsi **ṣaʿb**. Fârisîsi **düşvâr**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
834	1	91	**baca**	باجه	Dam üstünde yaparlar. Arabîsi **küvve**, **ḳuẕfe**. Fârisîsi **tâbdân**, **pelûk**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
835	1	91	**paçavra**	پَجوره	Arabîsi **ciʿâl**, **mîdaʿ**, **mîdaʿa**, **ḳatîle**. Fârisîsi **kâbuk**, **kâbûk**, **kemâyûk**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı

836	1	91	**baç**	بٰاج	Satılan eşyadan alırlar. Arabîdir, **meks** dahi derler. Fârisîsi **cibâ**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
837	1	91	**peçe**	پَچَه	Avratlar yüzlerine örterler. Arabîsi **burḳaʿ**, **şaʿriyye**. Fârisîsi **çeşm** âviz, **çeşm bend**, **âyâzî**, **âyâsî**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
838	1	91	**baḫşiş**	بَخشش	Fârisîdir, Arabîsi **ʿaṭıyye**, **ʿaṭâʾ**, **câʾize**, **rifd**, **niʿme**, **resîʿa**, **leṭafe**, **luhve**. Fârisîsi **baḫşiş**, **müjdegânî**, **miġyâze**. Türkîde bahşiş istimal olunduğundan o dahi yazılmıştır.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
839	1	91	**padişah**	پٰادشاه	Arabîsi **melik**, **melîk**, **ḥaṣîr**, **ḫalîfe**, **ʿâhil**, **ṣaydân**, **ḳuddâm**, **ḥavz**, **imâm**, **sulṭân** (cemi **selâṭîn** gelir), **şulṯân**. Fârisîsi **pâdişâh**, **pâdşâh**, **tâcdâr**, **cihândâr**, **cihânsalâr**, **şâh**, **şehnişâh** ve **şâhinşâh** (asrında bulunan sair padişahlardan her halde ziyade olup onun imdadına muhtaç oluna derler), **keyâzend**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
840	1	92	**padişah muṣâḥibi**	پادشاه مصاحبی	Arabîsi **ḥabâʾ** (cemi **aḥbâʾ** gelir), **ḳurbân** (cemi **ḳarâbîn** gelir). Fârisîsi **nezdîgân-ı şeh**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
841	1	92	**badem**	بٰادم	Arabîsi **levz**. Fârisîsi **bâdâm**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
842	1	92	**bademli ḥelva**	بٰادملی حلوا	Arabîsi **levziyye**. Fârisîsi **pürgenc**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
843	1	92	**beden**	بَدن	Kale duvarı üzerinde yaparlar. Arabîsi **şurfe** (cemi **şurefât** gelir). Fârisîsi **kungure**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
844	1	92	**bâdiye**	بٰادیه	Şerbetçiler kullanırlar. Arabî-i ġalattır. Sâhihi **bâṭiye**. Fârisîsi **bâdye**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
845	1	92	**berber**	بَرْبر	Arabîsi **ḥâlıḳ**, **müzeyyin**, **mevvâş**. Fârisîsi **serşûy**, **sertırâş**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
846	1	92	**beraber**	بَرَابَرْ	Arabîsi **seyyân**, **musâvî**, **seyy**. Fârisîsi **lebâleb**, **hemvâr**, **leb ber leb**, **yeksân**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
847	1	93	**beraberlik**	بَرابرلك	Arabîsi **teḥâtün**, **iḫtitân**, **musâvât**, **muḥâẕâh**, **seviye**, **tesâvî**, **ḥiẕâʾ**, **vezn**. Fârisîsi **hemseng**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
848	1	93	**berat gecesi**	بَرات كیجەسی	Arabîsi **leyletü'l-berâʾe**. Fârisîsi **şebçek**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
849	1	93	**perçem**	پَرجم	Arabîsi **nâṣıye** (cemi **nevâṣî** gelir), **ʿufra**, **ṭuhâfe**, **ḳuṣṣa**. Fârisîsi **perçem**, külâl, **ġajġav**, **feş**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
850	1	93	**parça**	پارجه	Arabîsi **şıḳḳa**, **filḳa**, **cizme**, **kisfe**, **muzʿa**. Fârisîsi **pergâle**, **pâre**, **laḫt**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı

851	1	93	**perçin**	پَرْجِينْ	Ekser nalbantlar mıhlara ederler. Arabîsi **tebşîm** (lugat-i müvellededir). Fârisîsi **felġand**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
852	1	93	**bardaḳ**	بَرداق	Arabîsi **kûz** (cemi **ekvâz** ve **kîzân** gelir), **ḳâḳûze**, **miḥżâ**. Fârisîsi **kûze**, **nikejdeh**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
853	1	93	**bardaḳçı**	بَرداقجی	Arabîsi **faḫâr**, **fâḫûrî**. Fârisîsi **kûzeger**, **külâl**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
854	1	93	**perde**	پَرده	Arabîsi **ḫıdr**, **sitr**, **sicf**, **surâdiḳ** (cemi **surâdikât** gelir), **cünne** (cemi **cenen** gelir), **kinn** (cemi **eknân** gelir), **kinân**, **ġışâʾ**. Fârisîsi **perde**, **pâşâm**, **tutuḳ**, **sâre**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
855	1	94	**perâzvâne**	پَرازوانه	Bıçak ve kılıç kabzasına gümüş ve demirden yaparlar. Fârisî-i galattır. Arabîsi **şaʿîr**, **ḳabîʿa**. Fârisîşi **beşîze**, **berâzvâne**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
856	1	94	**pars**	پارس	Arabîsi **fehd** (cemi **fühûd** gelir), **şekîme**. Fârisîsi **yûz**, **yûze**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
857	1	94	**barışmaḳ**	بارشمق	Arabîsi **ṣulh**, **muṣâlaḥa**, **muvâdeʿa**, **muhâdene**, **tevâduʿ**, **lîm**. Fârisîsi **âştî**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
858	1	94	**barıştırmaḳ**	بارشدرمق	Arabîsi **ıṣlâḥ**, **îdâm**, **ismâl**, **edm**. Fârisîsi **âştî kerdânîden**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
859	1	94	**perşembe**	پَرشنبه	Arabîsi **ḫamîs**. Fârisîsi **pençşenbih**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
860	1	94	**pergel**	پَرکل	Arabîsi **ḳırcâr**, **devvâre**. Fârisîsi **pergâr**, **pergâl**, **perdâl**, **pervâl**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
861	1	94	**parlaḳ**	پارلاق	Arabîsi **berrâḳ**, **dulâmiṣ**, **illâḳ**, **lâmiʿ**, **fâḳıʿ**, **mâṣıʿ**. Fârisîsi **tâbdâr**, **tâbende**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
862	1	94	**parlatmaḳ**	پارلاتمق	Arabîsi **teberruḳ**, **teleʾlüʾ**, **tevehhüc**. Fârisîsi **tâbîden**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
863	1	94	**parmaḳ**	پارمق	Arabîsi **iṣbiʿ** cemi (**eṣâbiʿ** gelir), **şüntur** (cemi **şenâtir** gelir). Fârisîsi **engüşt**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
864	1	94	**parmaḳ ucu**	پارمق اوجی	Arabîsi **benân**, **benâm**. Fârisîsi **sirângüşt**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
865	1	95	**barut**	بَاروت	Arabîsi **bârut**. Fârisîsi **bârud**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
866	1	95	**pervâz**	پَرواز	Arabîsi **ḫâşiye** (cemi **ḫavâşi** gelir). Fârisîsi **kenâr**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
867	1	95	**pervâne**	پَروانه	Fârisîdir. Arabîsi **ferâş**, reteylâ. Fârisîsi **pervâne, dûdḫâr**, **fervâne**, **vâse**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
868	1	95	**bere**	بَره	Kötekten ve ısırmaktan ve düşmekten olur. Arabîsi kedm (cemi **küdûm** gelir). Fârisîsi **pûsîde**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı

869	1	95	**pâre pâre**	پٰاره پٰاره	Arabîsi **şuḳḳa şuḳḳa**, **ḳıṭʿa ḳıṭʿa**. Fârisîsi **rîze rîze**, **gâv gâv**, **leşke leşke**, **ketre petre**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
870	1	95	**paralamak**	پٰارەلمك	Arabîsi **teşrîm**, **tebkîʿ**, **tezdîm**, **taḫẕîm**, **takṭîʿ**, **taḫşîl**. Fârisîsi **pencîden**, **ḫasten**, **encîden**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
871	1	95	**paralanmak**	پٰارەلنمك	Arabîsi **tefettut**, **inḫivâl**, **tefessuʾ**, **temessuʾ**, **teşerrum**, **teḳaṭṭuʿ**, **teḳaşşum**, **tehettum**, **teheẕẕuʾ**, **teḫarmül**. Fârisîsi encîde şuden.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
872	1	95	**bez**	بَز	Arabîsi **ḳaṣab**. Fârisîsi **kirpâs**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
873	1	95	**pazar**	پٰازَار	Arabîsi sûḳ (cemi **esvâḳ** gelir). Fârisîsi **vâçâr**, **yenîlû**	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
874	1	95	**pazar günü**	پازاركونى	Arabîsi **eḥad**, **yevmü'l-eḥad**. Fârisîsi **yek şenbe**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
875	1	96	**pazartesi**	پٰازار ارتسى	Arabîsi **iṯneyn**, **evhed**, **ehven**. Fârisîsi **düşenbih**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
876	1	96	**beze**	بَز	İnsanda ve hayvanda yumruca et içinde olur. Arabîsi **ġudde** (cemi **ġuded** gelir). Fârisîsi **dejîne**, **şîrne**, **şîrûne**, **ġurde**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
877	1	96	**bezirḳaṭûnâ**	بَزرقطونا	Eczadandır, Arabîdir. Türkîde dahi müstameldir, isbeḳül tohumu dahi derler. Arabîde **buḥduḳ**, **yeneme** dahi derler. Fârisîsi **herûtem**, **ispeyûş**, **ispeġûl**, **isfeyûş**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
878	1	96	**bezek**	بَزك	Arabîsi **zînet**, **zibric**, **zeyn** (cemi **ezyân** gelir), **nîḳa**. Fârisîsi **permûñ**, **herheft**, **pâyûn**, **berâh**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
879	1	96	**bezemek**	بَزەمك	Arabîsi **tezyîn**, **izyân**, **taḥliye**, **teşvîf**, **tezeyyuʿ**, **tesvîl**, **taḳyîn**. Fârisîsi **ârâyânîden**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
880	1	96	**bezenmek**	بَزنمك	Arabîsi **tezeyyün**, **teḥallî**, **izdiyân**, **teşevvuḳ**. Fârisîsi **ârâsten**, **erasten**, **ârânîden**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
881	1	96	**pazubent**	پٰازواند	İçine hamayili koyup kola bağlarlar. Arabîsi **ʿižâd**, **dümluc**, **dümlûc**. Fârisîsi **bâzubend**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
882	1	96	**pezevenk**	پَزەونك	Arabîsi **ḳavvâd**. Fârisîsi **pâzen**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
883	1	97	**pazı**	پٰازى	Yapraktır, mahsus ekerler, taamı olur. Arabîsi **silḳ**. Fârisîsi **pâzû**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
884	1	97	**pas**	پٰاس	Demirde vesairde olur. Arabîsi **ṣadâʾ**, **kevlâʿ**, **ḳara**, **zereb**. Fârisîsi **âjûġ**, **jeng**, **kelâs**, **kere**, **mûrçâne**, **mûryâne**, **mûrcâ**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı

885	1	97	**paslanmaḳ**	پاسلنمق	Arabîsi **ṣadâ’**, **ṭab‘**. Fârisîsi **jeng âverîden**, **jeng giriften**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
886	1	97	**beslemek**	بَسلمك	Arabîsi **terbiye**, **tefnîḳ**, **mufânaḳa**, **iftilâ’**. Fârisîsi **perverden**, **perverîden**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
887	1	97	**beslenmek**	بَسلنمك	Arabîsi **terabbî**. Fârisîsi **perverde şuden**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
888	1	97	**besili**	بَسيلى	Arabîsi **murabbâ**. Fârisîsi **tûse**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
889	1	97	**besleyici**	بَسْليجى	Arabîsi **mürebbî**. Fârisîsi **perverende**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
890	1	97	**pestil**	پَسدل	Arabîsi **ferâtıḳ**. Fârisîsi **felâte**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
891	1	97	**beş**	بَش	Arabîsi **ḫamse**. Fârisîsi **penc**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
892	1	97	**beşyüz**	بَشيوز	Arabîsi **ḫamse** mi’e. Fârisîsi **penç ṣad**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
893	1	97	**beşbiñ**	بَشبيك	Arabîsi **ḫamse âlâf**, **ḫamsete âlâf**. Fârisîsi **penc hezâr**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
894	1	97	**beşyüz biñ**	بَشيوزبيك	Arabîsi **ḫamse mi’ete âlâf**. Fârisîsi **pânṣad hezâr**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
895	1	97	**beşte bir**	بَشده بر	Arabîsi **ḫumus** (cemi **aḫmâs** gelir). Fârisîsi **yek ez penc**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
896	1	98	**baş**	باش	Arabîsi **re’s**, **hecâc**, **câmûr**, **ḳulle**, **milṭâṭ**. Fârisîsi **ser**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
897	1	98	**baş aşağı**	باش آشغى	Arabîsi **menkûs**, **ma‘kûs**. Fârisîsi **sernigûn**, **vârûn**, **vâjgûn**, **bâzgûne**, **bâşgûne**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
898	1	98	**baş ağrıtmaḳ**	باش آغرتمق	Arabîsi **taṣdî‘**. Fârisîsi **derdnâk kerden-i ser**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
899	1	98	**baş ağrısı**	باش آغرسى	Arabîsi **ṣudâ‘**, **ṣaḳıre**, **ġavl**. Fârisîsi **derd-i ser**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
900	1	98	**baş eğmek**	باش اكمك	Arabîsi **tenkîs**, **neks**, **ṣertâme**. Fârisîsi **serfurû kerden**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
901	1	98	**başbuğ**	بَاش بوغ	Arabîsi **edem**, **re’îs**. Fârisîsi **sepehbed**, **sipehsâlar**, **sipehbere**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
902	1	98	**baş yarmak**	بَاش پارمق	Arabîsi **ṣelġ**, **ḫaṣf**. Fârisîsi **naḫşîden**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
903	1	98	**paşa**	پَاشا	Arabîsi **vezîr** (cemi **vüzerâ** gelir), **düstûr**, emirü’l-umerâ. Fârisîsi **ḫân**-ı **ḫânân**, emîru’l-umerâ manasınadır.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
904	1	98	**peştemal**	پَشتمال	Arabîsi **mîzer**, **ḫaḳva**. Fârisîsi **sâre**, **fûte**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı

905	1	98	**peşkir**	پَشكير	Arabîsi **mendîl** (cemi **menâdil** gelir). Fârisîsi **pelûz**, **dırâzḫân**, **kendûre**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
906	1	98	**başarmaḳ**	بَاشرمق	Türkîdir, edip kılmak manasına. Arabîsi **ca‘l**. Fârisîsi **kerden**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
907	1	99	**başlamaḳ**	بٰاشلامق	Arabîsi **bed’e**, **ibtidâ**, **şürû‘**, **ifrâġ**. Fârisîsi **âgâzîden**, **âgâz kerden**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
908	1	99	**başlayıcı**	باشليجى	Arabîsi **mübtedî**, **şâri‘**. Fârisîsi **âgâzende**, **ibtidâ kunende**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
909	1	99	**paşmaḳ**	پَاشمق	Arabîsi **midâs**. Fârisîsi **gûzer**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
910	1	99	**başa ḳakmaḳ**	بَاشه قاقمق	Arabîsi **tevbîḫ**, **teşrîb**, **tevkîs**, **tevtîb**. Fârisîsi **serzeniş**, **kuvâz**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
911	1	99	**başlık direği**	بَاشلق ديرك	Arabîsi **ḳariyye**. Fârisîsi **serşâḫ**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
912	1	99	**başaḳ**	بَشاق	Buğday ve arpa başağıdır. Arabîsi **sebel**, **sübûle**, **sünbüle**, **kerâye**. Fârisîsi **ḫuşe**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
913	1	99	**beşik**	بَشِك	Arabîsi **mehd**. Fârisîsi **kehvâde**, **kâhvâre**, **kâḥvâre**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
914	1	99	**peşkeş**	پَشكش	Arabîsi **hediyye** (cemi **hedâyâ** gelir). Fârisîsi **dest âvîz**, **neverd**, **sevġân**, **gelvend**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
915	1	99	**pişmani helva**	پَشمانى حلوا	Arabîsi **ḳubbâṭ**. Fârisîsi **şufârec**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
916	1	99	**başmaḳ**	بَصْمق	Arabîsi **vaṭ’**, **vehş**. Fârisîsi **behîden**, **pâyîden**, **ḫaspîden**, **ḫakîden**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
917	1	99	**başḳın etmek**	بَاصقن ايتمك	Arabîsi **ġâre**, **iġâre**; **tebyît** (gece ile baskın etmek). Fârisîsi **şebḫûn kerden**, **târâc**, **nâgeh girîden**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
918	1	100	**başamaḳ**	بَصەمق	Merdivende olur. Arabîsi **medrece**, **ḳademe**. Fârisîsi **pâye**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
919	1	100	**pastırma**	پَصدرمه	Arabîsi **ḳadîd**, **işrâre**, **kesîs**, **veşîḳa**, **vezîm**. Fârisîsi **kâk**, **ḳâḳ**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
920	1	100	**paşḳalya**	پَصقليه	Naṣârî bayramıdır. Arabîsi **bâġût**, **simillâc**, **sullâḳ**. Fârisîce ism-i mahsûsu bulunamayıp bazı lügatten müstafâd olduğu üzere behmencene-i muġ görülmüştür.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
921	1	100	**patlıcan**	بَطلجان	Arabîsi **bâẕincân**, **kehkeb**, **ḫayṣal**, **ḳahḳab**, **vaġd**. Fârisîsi **bâtingân**, **pâtişgân**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
922	1	100	**batman**	بَطمان	Arabîsi **menn**, **riṭl** (cemi **irṭâl** gelir). Fârisîsi **menn**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı

923	1	100	**bağ**	بٰاغ	İpte vesairede olur. Arabîsi **ḳayd** (cemi **ḳuyûd** gelir), **ʿuḳle**, micâr. Fârisîsi **bend**, **kunîr**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
924	1	100	**bağlamaḳ**	بَغلامق	Arabîsi **ʿaḳd**, **ʿaṣb**, **şedd**, **rabṭ**, **caḥmaẓa**, **ḥazḳ**, **ḥazm**. Fârisîsi **besten**, **bendîden**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
925	1	100	**bağlayıcı**	بَغليجى	Arabîsi **râbıṭ**, **ʿâḳid**. Fârisîsi **bestende**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
926	1	100	**bağ**	بَاغ	Üzüm bağıdır. Arabîsi **kürûm**. Fârisîsi **bağ**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
927	1	101	**bağcı**	بٰاغجى	Arabîsi **nâtur**, **nâẓûre**, **kerrâm**. Fârisîsi **rezbân**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
928	1	101	**bahçe**	بَاغچه	Arabîsi **maḥcer**, **firdevs**, **ravża** (cemi **ravż** ve riyâż gelir), **maḫrafa**, **ḫadîḳa**, **cenne** (cemi **cennât** ve **cinân** gelir), **ḫażîle**, **haşş**. Fârisîsi **bağçe**, **pâlîz**, **fâlîz**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
929	1	101	**bahçıvan**	بَاغچوان	Arabîsi **bostânî**, **fellâz**. Fârisîsi **bâğçevân**, **bâğçebân**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
930	1	101	**bağdat**	بَغداد	Irak'ta meşhur bir şehir ismidir. **Baġdâd**, **Baġẕâẕ**, **Zevrâ**. Fârisîsi **Bağdâd**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
931	1	101	**bağır**	بٰاغر	Arabîsi **kebd** (cemi **kübûd** ve **ekbâd** gelir). Fârisîsi **çiger**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
932	1	101	**bağır yeleği**	بَاغريلكى	Meşhurdur, askerler giyerler. Arabîsi **midraʿa**. Fârisîsi **şâmek**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
933	1	101	**bağırdaḳ**	بَغردق	Masumları beşikte onunla bağlarlar. Arabîsi **ḳımâṭ**, **miḳâṭ**, **ḥizâm**, **cemḥaṭa**. Fârisîsi **baġtâḳ**, **baġaltâḳ**, **berteng**, **şâvenî**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
934	1	101	**bağırsaḳ**	بَاغرسق	Arabîsi **miʿâ** (cemi **emʿâʾ** gelir), **ercâb**, **ḳıtb**, **ḳuṣb** (cemi **aḳṣâb** gelir), **maṣîr**, **rabż** (cemi **erbâż** gelir) **ṭılḳ**, **ḥâviye**. Fârisîsi **rûde**, **cigerbend**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
935	1	102	**bağışlamaḳ**	بٰاغشلمق	Arabîsi **vehb**, **hibe**, **refd**, **işfâd**, **ifżâl**, **iḫmâr**, **tenvîl**, **icdâʾ**, **îlâʾ**, **muḥâbâh**. Fârisîsi **baḫşîden**, **baḫşûden**,	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
936	1	102	**bahşiş**	بَاغشش	Arabîsi **ʿaṭıyye**, **ʿaṭâʾ**, **menḥ**, **rifd**, **câʾize**, **desîʿa**, **leṭafe**, **niʿme**, **lühve**. Fârisîsi **baḫşiş**, **miġyâze**, **müjdegânî**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
937	1	102	**bağışlamaḳ**	بَاغشلمق	Arabîsi **vehb**, **hibe**, **refd**, **işfâd**, **iḫmâr**, **ifżâl**, **tenvîl**, **icdâʾ**, **îlâʾ**, **muḥâbâh**. Fârisîsi **baḫşûden**, **baḫşîden**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
938	1	102	**bağa**	بَغه	Sedefle bile kullanırlar. Arabîsi **ẕebl**, **ḥażan**. Fârisîsi **sengpüşt**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı

939	1	102	**peftere**	پَفتره	Şahinciler onunla kuş çağırırlar. Arabîsi **cenâḥ**. Fârisîsi **peftere**, **befde**, **ḫurûha**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
940	1	102	**baḳḳal**	بَقّال	Arabîsi **beddâl** dahi derler. Fârisîde dahi Türkî gibi **baḳḳal** ve **cırcır fürûş** dahi derler.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
941	1	102	**baḳla**	بَقله	Arabî-i galattır. Sahihi baḳḳılâ, cırcır, fûl, ḫull, bâḳılâ. Fârisîsi bâḳıla, ḫafruc, kâlûsek, kevsek.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
942	1	102	**baḳḳam**	بَقم	Boya nevinden meşhur ağaçtır. Hindistan'da ve Zengistan'da biter. Yaprağı ceviz yaprağı gibi olur. Kaynatıp suyuyla kızıl boya boyarlar. Arabîsi **baḳḳam**, **ʿandem**. Fârisîsi **teberḫûn**, **çûbsürḫ**, **dârbehâl**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
943	1	103	**baḳlava**	بَقلوا	Arabîsi **ṭafşîle**. Fârisîsi **tefşere**, **lâberlâ**	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
944	1	103	**baḳraç**	بَقرج	Arabîsi **seṭl**, **seyṭal**. Fârisîsi **setel**, **hevgân**,	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
945	1	103	**baḳır**	بَاقر	Arabîsi **nuḥâs**, **ṣâd**, **ḳıṭr**, **ḳubrus**, **sekb**, **ṣaydân**. Fârisîsi **müs**, **tûpâl**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
946	1	103	**baḳmaḳ**	بَاقمق	Arabîsi **naẓar**, **naẓr**, **naẓẓâre**; **taḥdîḳ** (ziyade bakmaktır), **lemḥa**, **lemḥ**, **iltimâḥ** (bunlar az bakmaktır). Fârisîsi **nigâh kerden**, **nigâhîden**, **nigeristen**, **nigerîden**, **girânden**, **naẓar kerden**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
947	1	103	**baḳıcı**	بَاقجى	Arabîsi **nâẓır**, **râ'î**. Fârisîsi **bînende**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
948	1	103	**baḳar**	بَقار	Arabîsi **yenẓuru**. Fârisîsi **nigerd**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
949	1	103	**baḳtı**	بَاقدى	Arabîsi **naẓara**. Fârisîsi **nigâh kerd**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
950	1	103	**bak demek**	بَاقديمك	Arabîsi **unẓur**. Fârisîsi **nigâh kun**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
951	1	103	**baḳma**	بَاقمه	Arabîsi **lâ tenẓur**. Fârisîsi **naẓar mekun**	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
952	1	103	**pek**	پَك	Arabîsi **ṣalb**, **zenîḳ**, **ḳasb**. Fârisîsi **keyâḫan**, **üstûvâr**, **lüşt**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
953	1	104	**peklik**	پَكلك	Arabîsi **ṣalâbe**, **celâde**, **ḫuṣûr**, **ṣumûl**, **ʿaleb**, **metâne**, **ḳazeb**. Fârisîsi **şikerfî**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
954	1	104	**pekleşmek**	پَكلشمك	Arabîsi **teṣallub**, **ẓarb**, **ḳusûb**, **işmîlâl**, **istiḥkâm**. Fârisîsi **şikerfîden**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı

955	1	104	**pekiştirmek**	پَكشدرمك	Arabîsi **itrâş**, **tetrîş**, **iḥkâm**, **îşâd**, **te'yîd**, **taḳviye**, **tevḳîd**, **irşân**. Fârisîsi **nişâḫten**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
956	1	104	**beñ**	بَك	Yüzde olan siyah nokta ki Arabîsi **ḫâl**, **ḫîlân**, **şâme**, **şâm**. Fârisîsi Arabîde olduğu gibi **ḫâl**'dir	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
957	1	104	**pak**	پَاك	Arabîsi **ṭâhir**, **naẓîf**. Fârisîsi **temîz**, **pâk**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
958	1	104	**bey**	بَك	Arabîsi **emîr**. Fârisîsi **ḫân**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
959	1	104	**beñiz**	بَكز	Arabîsi **levn** (cemi **elvân** gelir). Fârisîsi **reng**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
960	1	104	**baña demek**	بَكاديمك	Arabîsi **lî**, **ileyye**. Fârisîsi **merâ**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
961	1	104	**beñzemek**	بَكزەمك	Arabîsi **muşâbehe**, **muẓâhâh**, **müşâkele**, **mümâşele**, **temâşül**, **şibh**, **teşebbüh**, **miṣl**, **müşâkehe**, **teʿassün**, **nidd**, **naẓîr**, **lemḥa**, **muẓâraʿa**. Fârisîsi **tâbîden**, **mânîden**, **kerâhîden**, **mânisten**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
962	1	105	**beñzetmek**	بَكزتمك	Arabîsi **teşbîh**, **temṣîl**, **vi'âm**, **muvâ'ame**, **muḥâkât**, **intiḫâṭ**. Fârisîsi **mânend kerden**, **mânânîden**, **mânistânîden**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
963	1	105	**bekçi**	بَكجى	Arabîsi **nâṭûr** (cemi **nevâṭîr** gelir). Fârisîsi **pervâk**, **pâsbân**, **pehredâr**, **turġâf**, **yatâgî**, **dervâzbân**, **rûzbân**, **çûpekzen**, **nevbetdâr**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
964	1	105	**beklemek**	بَكلمك	Arabîsi **ḫirâse**, **intiẓâr**. Fârisîsi **pâsîden**, **yatâḳ**, **pâs dâşten**, **pâyisten**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
965	1	105	**pekmez**	پَكمز	Arabîsi **dibs**. Fârisîsi **dûşâb**, **kûdâb**, **kûşâb**, **mey-i puḫte**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
966	1	105	**beğenmek**	بَكنمك	Arabîsi **istiḥsân**, **taḥsîn**, **istisvâb**, **istimlâḥ**. Fârisîsi **pesendîden**, **ferîş**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
967	1	105	**beğenilmiş**	بَكنلمش	Arabîsi **müstaḥsen**, **müstaṣveb**. Fârisîsi **pesendîde**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
968	1	105	**peksimet**	پَكسمت	Arabîsi **kaʿk**. Fârisîsi **ḫuşknân**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
969	1	105	**bel**	بَل	Ekser bostan kazarlar. Arabîsi **miʿbed**, **minḳar**, **heẓke**. Fârisîsi **büngen**, **nelend**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
970	1	105	**bel**	بَل	Arabîsi **ḫaṣr**, **eyṭâl**, bühre. Fârisîsi **miyân**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
971	1	106	**bel soğuḳluğu**	بَل صوقلغى	Arabîsi **ḳarḥatü'l-meşâne**, **ḳarḥatu'l-bevl**. Fârisîsi **sûzâk**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı

972	1	106	**belâ**	بَلا	Arabîdir dahi **dâhiye** (cemi **devâhî** gelir), **ḫuveyḫine**, **fâḳıra**, **defr**, **nâbiḫâ**, **ḳıntır**, **hitr**, **âfet**, **celîfe**, **fecîʿa**, **fâḳıʿa**, **ḳârîʿa** (cemi **ḳavârîʿ** gelir), **miḫne**, **ʿużle**, **ḥibl** (cemi **ḫubûl** gelir), **deʾlûl** (cemi **deʾâlîl** gelir), żâḫa. Fârisîsi **betyâre**, **petyâre**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
973	1	106	**pala**	پَلا	Kılıç nevindendir. Arabîsi **miṣmel**. Fârisîsi tîġek, **yek âvîz**, **rânâvîz**, **kârdrân**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
974	1	106	**balçaḳ**	بَالچق	Kılıç kabzasında olur. Arabîsi **ṣûme**, **sifsîḳa**. Fârisîsi **bend**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
975	1	106	**bal**	بَال	Arabîsi **ʿasel**, **sennût**, **mizc**, **ṭırîm**; **şehd** (gümeç balıdır), **ṭırm**, **ṣevâb**, **sülvâne**, **âs**, **liʾm**; **ḳand** (şeker kamışından olan baldır). Fârisîsi **engübîn**; **revâḳ** (gümeçten sızan baldır).	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
976	1	106	**balaban**	بَالبان	Av kuşlarından meşhurdur. Arabîsi **sevẓâḳ**, **sevdenîḳ**, **seydenûḳ sûdâniḳ**, **nehşel**. Fârisîsi **çarġ**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
977	1	107	**peltek**	پَلتك	Arabîsi **elken**, **ʿırḍî**, **erret**. Fârisîsi **elkez**, **temende**, **şikeste zebân**, **hâkreh**, **hâkle**, **cûb**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
978	1	107	**pelteklik**	پَلتكلك	Arabîsi **rette**, **leṣġ**, **lükene**, **tehtehe**, **lefef**. Fârisîsi **şikeste zebânî**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
979	1	107	**pelte**	پَلته	Meşhur taamdır. Arabîsi **fâlûẕ**, **fâlûẕeḳ**, **ṣufurruḳ**, **siriṭrâṭ**. Fârisîsi **pâlûde**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
980	1	107	**balçıḳ**	پَالچق	Arabîsi **ṭîn**, **redġa**, **ḥamâʾ**, **ṣalṣâl**, **ṭıryen**, **kil**, **keyûġ**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
981	1	107	**baldır**	بَالدر	Topuk ile diz arası. Arabîsi **sâḳ** (cemi **sîḳân** gelir), **kürâʿ**, **ḫademe**. Fârisîsi **pûj**, **pûje**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
982	1	107	**baldırı ḳara**	بَالدری قره	Meşhur ottur. Arabîsi **küzberatü'l-biʾr**, **caʿdetü'l-ḳanâ**, **sâḳu'l-esved**, **şaʿru'l-cinn**, **vesîʿu'l-ʿarż**, **şaʿru'l-ʿarż**, **şaʿru'l-âcûz**, **şaʿru'l-ġuvâl**. Fârisîsi **persibâvşân**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
983	1	107	**baldıran otu**	بَالدران اوتی	Arabîsi **ṭaḥmaʾ**, **şevkerân**, **şeykerân**. Fârisîsi **sürt**, **şûk**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
984	1	108	**paldım**	پَالدم	Arabîsi **ṣübât**. Fârisîsi **gûzbân**, **pardüm**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
985	1	108	**palan**	پَلان	Arabîsi **ikâf**, **vikâf**, kûr (cemi **ekvâr** ve **kîrân** gelir). Fârisîsi **pâlân**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
986	1	108	**belermek**	بَلرمك	Göz açıp kalmak manasına. Arabîsi **işşaʾ**, **şaṣv**, **berheme**. Fârisîsi **küşûde**, **çeşm şuden**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı

987	1	108	**balta**	بَالطه	Arabîsi **bürt**, **fâ's** (cemi **fu'us** gelir), **kerzîm**, **kirzin**, **kirşim**, **faşîm**. Fârisîsi **teber**, **tever**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
988	1	108	**balġam**	بَالغم	Arabî-i galattır, sahihi **balġam**. Fârisîsi **kuş**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
989	1	108	**balık̟**	بَالق	Arabîsi **ḥût** (cemi **ḥîtân** gelir), **semek** (cemi **simâk** ve **sümûk** gelir), **nûn** (cemi **envân** gelir). Fârisîsi **mâhî**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
990	1	108	**balıkçı**	بَالقجى	Arabîsi **ʿarakiyy**, **semmâk**. Fârisîsi **mâhî-gîr**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
991	1	108	**balık̟ turşusu**	بَالق ترشسى	Arabîsi **memk̟ûr**, **ṣıḥnâ'**. Fârisîsi **mâhyâbe**, **mâh-âve**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
992	1	108	**balıkçıl k̟uşu**	بَالقجل قوشى	Arabîsi **sebeyṭar**, **ṭuvvel**, **mâliku'l-ḥazîn**, **ebu'l-ḥazîn** (Bu lafız ile tesmiye daima Cehennem havfından ġamgîn olduğu içindir. Siyah ve ayakları uzun olur, daima taayyüşü sudan iken gayet azıcık su içer, sebebi budur ki içmekle su dökünür diye gamgîn olur, gâhice o havf ile kemal-i ataşeden helak olur diye nüzhetü'n-nüfûs zikr eder), **geylan**. Fârisîsi **bûtîmâr**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
993	1	109	**balık̟ otu**	بَالق اوتى	Arabîsi **mâhîẓhere**. Fârisîsi **mâhî-zehr**	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
994	1	109	**balık̟ ağı**	بَالق آغى	Arabîsi **şebeke-i ḥût**. Fârisîsi nesbîl, şest.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
995	1	109	**belek**	بَلك	Dağa benzeyen tepedir. Arabîsi **furṭ**. Fârisîsi **girîve**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
996	1	109	**belli**	بَللى	Arabîsi **ẓâhir**, **ʿayân**, **celî**, **beyyin**, **vâżıḥ**. Fârisîsi **âşikâr**, **âşikâre**, **rûşen**, **hüveydâ**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
997	1	109	**belirmek**	بَلورمك	Arabîsi **ẓuhûr**, **ʿarż**, **teʿayyün**, **tebeyyün**, **inşırâḥ**, **belc**. Fârisîsi **âşikâr şuden**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
998	1	109	**belirsiz olmak̟**	بَلورسز اولمق	Arabîsi **ṭumûs**, **inṭimâs**, **indirâs**, **iştiġâr**. Fârisîsi **nâbedîd şuden**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
999	1	109	**belirtmek**	بَلرتمك	Arabîsi **iẓhâr**, **îżâḥ**, **îblâc**. Fârisîsi **âşikâr kerden**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
1000	1	110	**pelit**	پَليت	Meşe ağacındandır. Arabîsi **bellût̟**. Fârisîsi **sindiyân**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
1001	1	110	**pelin**	پَلين	Mağruf ottur. Arabîsi **efsentîn**, **bükeykâ**, **keşûş**, **rûmî**. Fârisîsi **ḫatref**, **mâmîṣâ**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
1002	1	110	**pamuk̟**	پَمُوقْ	Arabîsi **k̟uṭn**, **ʿuṭb**, **birs**, **îr**, **beşur**, **ḫırnif**, **diʿs**, **kersûf**, **kürfüs**, **heyûlâ**, **ṭâvṭ**, **kürsüf**. Fârisîsi **penbe**, **paḫte**, **felḫand**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı

1003	1	110	**pamuḳ atmaḳ**	پَموق آتمق	Arabîsi **ḫalc**, **tenfîş**, **nedf**. Fârisîsi **melḫûden**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
1004	1	110	**pencere**	پَنجره	Arabîsi **revzene**, revşen, **hüvve**. Fârisîsi **pencere**, **bâdḫur, bâdḫûn**, **derîçe**, **revzen**, **ġalebken**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
1005	1	110	**pençe**	پَنْجه	Arabîsi **miḫleb**; **bürşün** (arslan pençesidir). Fârisîsi **ḫazre**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
1006	1	110	**pancar**	بَانجار	Turşusunu yaparlar, kırmızı olur. Arabîsi **silḳ**. Fârisîsi **çüküṅdür**, **şevender**, **çuḳundur**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
1007	1	110	**panzehir**	پَانزهر	Arabîsi **bâzehr** (muarrebdir, aslı pâk zehirdir ki cesed-i semden tathîr edici manasına). Fârisîsi **pâdzühr**, **şifâdârû**, **cândârû**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
1008	1	111	**ben demek**	بَنْ ديمك	Arabîsi **ene**. Fârisîsi **men**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
1009	1	111	**benden**	بَندن	Arabîsi **minnî**, **ʿannî**. Fârisîsi **ezmen**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
1010	1	111	**bende**	بَنده	Arabîsi **fî**. Fârisîsi **dermen**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
1011	1	111	**benim için**	بَنم ايچون	Arabîsi **li eclî**. Fârisîsi **berây-ı men**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
1012	1	111	**bahadır**	بَهادر	Arabîsi **necid** (cemi **encâd** gelir), **cesûr**, **ẕimr**, **mezîr**, **beʾîs**, **bâsil**, **şecîʿ**, **ʿaṣâr**, **maṣiʿ**. Fârisîsi **pehlevân**, **şîr-efken**, **şîr-evjen**, **şîr-mân**, **kündâver**, **girîşek**, **neberde**, **vâraḫd**, **yele**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
1013	1	111	**bahadırlıḳ**	بَهادرلق	Arabîsi **cesâret**, **ḥamâse**, **nehâke**, **besâle**, **baṭâle**, **şarâme**, **şecâʿa**, **lebeḥ**. Fârisîsi **kündî**, **kuştî kerden**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
1014	1	111	**pahalı**	بَهالى	Arabîsi **ġâlî**. Fârisîsi **girân**, **girânmâye**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
1015	1	111	**pehlivan**	پَهْلوان	Güreşici manasına. Arabîsi **ʿarik** (cemi **ʿarikûn** gelir), **hâṭî**, **ṣarûġ**. Fârisîsi **keştigîr**, **kûlâv**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
1016	1	111	**pey**	پَى	Bir nesne alındıkta peşin verilen miktar. Arabîsi **ʿurbûn**, **ʿarebûn**, **ʿurbân**, **erbûn**. Fârisîsi **pîş müzd**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
1017	1	112	**pay**	پَاى	Arabîsi **ḥışşe** (cemi **ḥışaş** gelir), **ḫubre**, **naṣîb**, **ḫalâḳ**, **sehm**. Fârisîsi **behre**, **perḫ**, **pedme**, **serbaḫş**, **vâye**, **fercenc**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı

1018	1	112	**bayat**	بَيات	Dünden kalmış şeydir. Arabî-i galattır, sahihi **bâ'ut**, **beyyût**. Fârisîsi **yaḫtî**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
1019	1	112	**bayraḳ**	بَيراق	Arabîsi **livâ'**, **'acûz**, **râye**, **ġâye**, **'anḳara**. Fârisîsi **setâre**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
1020	1	112	**bayram**	بَيرام	Arabîsi **'îd** cemi (**a'yâd** gelir), **zîne**. Fârisîsi **çeşn**, **behmençe**, **çereş**, **cesen**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
1021	1	112	**peyġamber**	پَيغمبر	Fârisîdir. Arabîsi **resûl** (cemi rusul gelir), **nebî** (cemi **enbiyâ'** gelir). Fârisîsi **peyember**, **peyâmber**, **peyġâmber**, **vaḫşûr**, **peygamber**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
1022	1	112	**bayḳuş**	بَايقوش	Arabîsi **bûm**, **nühâm**, **hâm**, **ṣadîḥ**, **ṣayf**. Fârisîsi **çûkek**, **ḫufc**, **ḫunc**, **gerçaġz**, **kelîk**, **kûf**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
1023	1	112	**baygın**	بَايقين	Arabîsi **maġşî**. Fârisîsi **vâhuş**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
1024	1	112	**bayılmaḳ**	بَايلمق	Arabîsi **ġaşy**, **ġaşayân**. Fârisîsi **tebâsîden**, **gîsîden**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
1025	1	112	**beygir**	بَيكير	Arabîsi **birẕevn**, **himlâc**, **kerden**. Fârisîsi berẕûn, **mâḥçî**, **mâġçî**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
1026	1	113	**peynir**	پَينر	Fârisî-i ġalattır. Arabîsi **cübn**, **kerîş**, **sennût**. Fârisîsi **penîr**, **deleme**; **delemek** (taze peynirdir).	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
1027	1	113	**peynir şekeri**	پَينرشكرى	Arabîsi **fânîẕ**. Fârisisi **kend**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
1028	1	113	**beyin**	بَينى	Arabîsi **dimâġ**, **ṣadâ**, **muḫḫ**, farḫ. Fârisîsi **maġz**, **kâm**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
1029	1	113	**payvand**	پَايواند	At ayağına vururlar, Fârisî-i galattır. Arabîsi **edhem**. Fârsîsi **pâybend**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
1030	1	113	**paylaşmaḳ**	پَايلشمق	Arabîsi **iḳtisâm**, **tevzu'**, **iġtirâm**, **iḳtisât**, **te'ezzüb**. Fârisîsi **vâbaḫşîden**, **taḳsîm kerden**. **vâye dâden**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
1031	1	113	**paylaştırmaḳ**	پَايلشدرمق	Arabîsi **tevzî'**, **taḳsîm**. Fârisîsi **taḳsîm kerdânîden**.	Türkçe fethalı bâ (ب) bâbı
1032	1			فصْلُ الباءِ الْمَكْسُورةِ مِنَ التركِيَّةِ		
	1	113	**biber**	بِبر	Arabîsi **fülfül** (cemi **felâfil** gelir). Fârisîsi **pilpil**, **kûper**, **nâġişt**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1033	1	113	**bit**	بِتْ	Arabîsi **fer'a**, **ḫameke**, **ṣu'ebe**, **ḳaml**, **ḥınbic**. Fârisîsi **üspüs**, **bâlûş**, **risk**, **sîserek**, **süpüş**, **şüpüş**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı

1034	1	113	**bitlemek**	بِتلەمك	Arabîsi **fely** (mesela: Kızın başını bitledim, demek فَلَيْتُ رَأْسِ الْبِكْرِ الْقُمْل demektir), **tefâlî** (iki kimesne birbirinin başını bitlemek). Fârisîsi **süpûş cüsten**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1035	1	114	**bitlenmek**	بِتلنمك	Arabîsi **ḳaml**, **teḳammul**. Fârisîsi **süpûş şuden**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1036	1	114	**bitmek**	بِتمك	Tamam olmak manasına. Arabîsi **inticâm**, **temâm**. Fârisîsi **encâmîden**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1037	1	114	**bitmek**	بِتمك	Ot bitmek. Arabîsi **nebt**, **ṭurûr**, **ṭarr**. Fârisîsi **rusten**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1038	1	114	**bitirmek**	بِتورمك	Arabîsi **inbât**, **ir'â'**. Fârisîsi **rûyânîden**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1039	1	114	**bitişmek**	بِتشمك	Arabîsi **irtitâḳ**; **ḳırbân** (cima etmek manasına), **te'âẓul**. Fârisîsi **ferâhem şuden**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1040	1	114	**bitiştirmek**	بِتشدرمك	Arabîsi **ratḳ**, **ḳarn**. Fârisîsi **ferâhem kerden**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1041	1	114	**piç**	پچ	Arabîsi **veledü'z-zinâ**; **menbûẕ** (yola ve hamam kapısına bırakılan piçtir). Fârisisi **ḫaşûk**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1042	1	114	**bıçaḳ**	بِچاق	Arabîsi **sikkîn**, **ṭalş**, **şalṭ**, **şalṭâ'**, **şalḳa**. Fârisîsi **kârd**, **nevâle bür**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1043	1	114	**bıçılġan**	بِچلغن	Hayvan ayağında olur. Arabîsi **'aren**. Fârisîsi bazı **kütüb-i lügatte** görüldüğü vecihle **şikâfte-i pây-ı çârivâ** yazılmıştır.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1044	1	114	**bıçḳı**	بِچقى	Pabuççular onunla sahtiyân keserler. Arabîsi **izmîl**; **şifre** (mücellid bıçkısı). Fârisîsi **erreh**, **ġul**, **yûse**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1045	1	115	**biçmek**	بِجمك	Arabîsi **cezz**, **ictizâz**, **ḥaṣd**, **iḥtişâd**. Fârisîsi **direvîden**, **durîden**, **durûden**, **durûzen**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1046	1	115	**puḫtî**	پختى	Meşhur aştır, paçadan ve baştan ve balıktan olur. Arabîsi **ḳarîs**, **ḳarîş**. Fârisîsi **âb-ı serd**, **âb-ı sert**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1047	1	115	**bir**	بِر	Arabîsi **eḥad**, **vâḥid**, **tûriyy**, **vâbir**. Fârisîsi **yek**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1048	1	115	**bir iki**	بِرايكى	Arabîsi **vâḥid** ve **işneyn**. Fârisîsi **yek** ve **dü**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1049	1	115	**birbiri ardınca**	بِرى برى اردنجه	Arabîsi **müte'âḳib**, **mütevâlî**. Fârisîsi **ferârûden**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1050	1	115	**bir kere**	بِركرّه	Arabîsi **târeten**, **merrâten**, **ṭarḳa**, **'arke**, **nezle**. Fârisîsi **yekbâr**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı

1051	1	115	**bir uğurdan**	بِراغوردن	Arabîsi **def‘aten**, **defḳa**. Fârisîsi **nâgihân**, **nehmâr**, **ezyek-bâr**, **yekser**, **yek-bâregî**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1052	1	115	**bir kimse**	بِركمسنه	Arabîsi **kerrâb** (mesela: Evde kimse yoktur, demek لَيْسَ فِى الدَّارِ كَرَّابُ demektir), **dibbîc**, **nâḫir**, **erîm**. Fârisîsi **yek-merd**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1053	1	115	**pırasa**	پِراسه	Arabîsi **kürrâṯ**, **rekl**, **ḳırt**; **iḫrîṭ** (yabani pırasadır). Fârisîsi **gendenâ**, **zebûde**, **kevâr**, **kendâne**, **kendene**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1054	1	115	**bırakıntı**	بِراغنتى	Arabîsi **leḳâ’** (cemi **elḳâ’** gelir), **mulḳâ**, **mevḳûṭ**. Fârisîsi **efkende**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1055	1	116	**bırakmaḳ**	بِراقمق	Arabîsi **terk**, **ḥafż**, **irmâ’**, **ilḳâ’**. Fârisîsi **evzendîden**, **evkenden**, **efkenden**, **fikenden**, **fürûhlîden**, **hîşten**, **hişîden**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1056	1	116	**birikmek**	بِركمك	Arabîsi **tecemmu‘**, **ictimâ‘**, **irtikâm**, **terâküm**, **teḥavvî**, **teḥaşşüd**, **iḫtişâd**, **iḫtişâb**, **i‘rinzâm**. Fârisîsi **behem âmeden**, **ferâhem âmeden**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1057	1	116	**biriktirmek**	بِركدرمك	Arabîsi **cem‘**, **elb**, **keşb**, **ḥaşr**, **ḥafş**, **baş‘**, **şemm**, **rezm**. Fârisîsi **ferâhem âverden**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1058	1	116	**birikmiş nesne**	بِركمش نسنه	Arabîsi **lübd**, **hebbâş**, **hebbâşe**, **şeml**, **cemî‘**. Fârisîsi **ferâhem şude**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1059	1	116	**pirinç**	پِرنج	Arabîsi **eruz**, **ruz**, **runz**. Fârisîsi **birtik**, **pirinc**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1060	1	116	**pirinç**	پِرنج	Bakır nevindendir. Arabîsi **şibh**. Fârisîsi Arabîde olduğu gibi **şibh**’tir.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1061	1	116	**firuze**	پِروزه	Meşhur kıymetli taştır. Arabîsi **feyrûzec**, şefîr, **ḥacerü’n-naşr**, **ḥacerü’l-ġalebe**. Fârisîsi **bîrûze**, **fîrûze**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1062	1	116	**pire**	پِره	Arabîsi **bürġûṯ** (cemi **berâġîṯ** gelir), **ḳuẕẕe** (cemi **ḳıẕân** gelir), **ṭâmir**. Fârisîsi **keyk**, **şebger**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1063	1	116	**pire otu**	پِره اوتى	Arabîsi **ḥaşîşetü'l-bürġûṯ**. Fârisîsi **kîkvâşe**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1064	1	116	**propoli**	پِره بولى	Arı kovanında olur, havâs-ı kesîresi vardır. Arabîsi **‘ikber**. Fârisîsi **mûm siyâh**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1065	1	117	**pürnar**	پِرنار	Dikenli ağaçtır, kömür ederler. Arabîsi **berbîs**, **bernîs**, **bülâḫ**. Fârisîsi bulunamamıştır.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1066	1	117	**püryan**	پِريان	Arabîsi **şivâ’**. Fârisîsi **biryân**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı

1067	1	117	**biz demek**	بِز ديمك	Arabîsi **naḫnu**, **nâ**. Fârisîsi **mâ**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1068	1	117	**bize**	بِزه	Arabîsi **Lenâ**. Fârisîsi **bemâ**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1069	1	117	**bizden**	بِزدن	Arabîsi **minnâ**, **ʿannâ**. Fârisîsi **ezmâ**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1070	1	117	**bizde**	بِزده	Arabîsi **fînâ**. Fârisîsi **dermâ**	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1071	1	117	**bizim için**	بِزم ايچون	Arabîsi **li eclinâ**. Fârisîsi **berây-ı mâ**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1072	1	117	**bizimle**	بِزمله	Arabîsi **maʿanâ**. Fârisîsi **berâber-i mâ**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1073	1	117	**biz**	بِيز	Dikiciler kullanırlar. Arabîsi **misekke**, **misred**, **misrâd**, **miḫṣaf**, **işfâ**. Fârisîsi **direfş**, **dişem**, **dîjîne**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1074	1	117	**pişmek**	پِشمك	Arabîsi **nüżc**, **hert**. Fârisisi **puḫten**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1075	1	117	**pişirmek**	پِشورمك	Arabîsi **ṭabḫ**. Fârisîsi **pejîden**, **puḫten**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1076	1	117	**pişirici**	پِشريوى	Arabîsi **tâbiḫ**. Fârisîsi **pezende**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1077	1	117	**pişmanlıḳ**	پِشمانلق	Arabîsi **nedm**, **nedâme**, **teneddüm**, **sedem**, **sedm**. Fârisîsi **ermânîden**, **keyfer**, **ezmân ḫurden**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1078	1	118	**pişman etmek**	پِشمان ايتمك	Arabîsi **indâm**. Fârisîsi **ermânânîden**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1079	1	118	**bıḳmaḳ**	بِقمق	Arabîsi **taḫm**, **tuḫme**, **ittiḫâm**. Fârisîsi **güzâr şuden**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1080	1	118	**bıktırmaḳ**	بِقدرمق	Arabîsi **itḫâm**. Fârisîsi **güzâr kerden**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1081	1	118	**pınar**	پِكار	Arabîsi **ʿayn** (cemi **ʿuyûn** gelir), **yenbûʿ** (cemi **yenâbiʿ** gelir), **nażżâḫe**. Fârisîsi **çeşme**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1082	1	118	**biñ**	بِيك	**Sayıdır**. Arabîsi **elf**. Fârisîsi **hezâr**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1083	1	118	**bildi**	بِيلدى	Arabîsi **ʿalime**. Fârisîsi **dânist**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1084	1	118	**bilir**	بِلِيور	Arabîsi **yaʿlemu**. Fârisîsi **dâned**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı

1085	1	118	**bilici**	بِيلِيجى	Arabîsi **ʿâlim**. Fârisîsi **dânâ**, **keyâcûr**, **gevher-zây**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1086	1	118	**bilmek**	بِلمك	Arabîsi **ʿilm** (cemi **ʿulûm** gelir), **becde**, **başar**, **ḫubr**, **şiʿr**, **ʿaṣr**, **maʿrife**, **teʿâlüm**, **eẕn**, **yaḳîn**, **istîḳân**, **dirye**. Fârisîsi **dânişten**, **bişûlîden**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1087	1	118	**bildirmek**	بِلدرمك	Arabîsi **iʿlâm**, **ʿarż**, **îẕân**, **iẕkân**, **idrâʾ**; **târîḫ** (vakit bildirmektir). Fârisîsi **bişûlânîden**, **dânânîden**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1088	1	118	**bilmezlik**	بِلمزلك	Arabîsi **cehâle**, **ʿumiyye**, **ṭayḫ**, **ʿıyy**. Fârisîsi **nâdânî**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1089	1	119	**bilmez**	بِلمز	Arabîsi **câhil**; **ümmî** (anadan doğduğu gibi kalıp yazıp okumamış ola). Fârisîsi **nâdân**, **kûrdek**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1090	1	119	**bilmezlenmek**	بِلمزلنمك	Arabîsi **tecâhül**, **tenâkür**, **teʿaccüh**, **celheze**, **teṭaġġum**. Fârisîsi **nâdânî nümûden**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1091	1	119	**bildik**	بِيلدك	Arabîsi **ʿalimnâ**, **ʿarifnâ**. Fârisîsi **dânistîm**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1092	1	119	**bilmedik**	بِيلمدك	Arabîsi **mâ ʿalimnâ**, **mâ ʿarifnâ**. Fârisîsi **nedânistîm**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1093	1	119	**bilmece**	بِيلمجه	Arabîsi **lüġaz** (cemi **elġâz** gelir), **udʿiyye**, **ulfiyye**. Fârisîsi **perdek**, **pürde**, **çistân**, **kürdek**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1094	1	119	**bıldırcın**	بلدرجين	Meşhur kuştur. Arabîsi **sümânâh** (cemi **sümânî** ve **sümâniyât** gelir), **ḳatîlu'r-raʿd**. Fârisîsi **semâne**, **gilçe**, **lârûde**, **vertîc**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1095	1	119	**bilezik**	بِلەزك	Arabîsi **ḳulb**, **sevâr**, **sevdaḳ**, **meseke**. Fârisîsi **ebrencen**, **evrencen**, **destîne**, **destârû**, **ruḫgîr**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1096	1	119	**bilek**	بِيلك	Kol ile el beyni. Arabîsi **sâʿid**, **zend**, **rüsġ**. Fârisîsi **bişkenc**, **serdest**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1097	1	119	**bileği**	بِيلكى	Arabîsi **mişḥaẕ**, **misen**, **sinân**; **şulebiyye** (taş bileğidir). Fârisîsi **fesân**, **ibsâr**, **şân**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1098	1	120	**bilemek**	بِيلەمك	Arabîsi **teşḥîz**, **üşür**, **taḥdîd**, **mehy**, **üşûr**. Fârisîsi **tîz kerden**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1099	1	120	**bilekçik**	بِيلكجك	Mahpusların ellerine korlar. Arabîsi **miḳṭara**. Fârisîsi **kelender**, **kelenderî**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1100	1	120	**piliç**	پِيلِيچ	Arabîsi **ferrûc** (cemi **ferârîc** gelir), **ḳarr**. Fârisîsi **cuġûr**, **çûçe**, **çûre**, **çûze**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı

1101	1	120	**pilav**	پِلاو	Arabîsi **raşîʿa**, **belav**. Fârisîsi **pilâv**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1102	1	120	**billur**	بِللور	Arabîsi **mehâʾ** (cemi **mehevât**, **meheyât** gelir). Fârisîsi **billûr**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1103	1	120	**bina yapıcı**	بِنا یاپِجی	Arabîsi **miʿmâr**, **bânî**. Fârisîsi **taʿmîr künende**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1104	1	120	**biñmek**	بِنمك	Arabîsi **rükûb**, **ḥûvül**, **iḥâle**. Fârisîsi **ber nişesten**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1105	1	120	**biñgeşmek**	بِنكشمك	Birbiri üzerine binmek. Arabîsi **irticâm**, **tedâʾüm**, **terekküb**, **irtikâm**. Fârisîsi **berhem nişesten**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1106	1	120	**binici**	بِینجی	Arabîsi **râkib**. Fârisîsi **süvâr**, **şevende**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1107	1	120	**binek**	بِنَك	Arabîsi **merkeb**. Fârisîsi **zâver**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1108	1	120	**pineke**	پِنەكه	Nevm-i hafîf manasına. Arabîsi **neʿâs**. Fârisîsi **neviden**, **nâvîden**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1109	1	121	**bini**	بِنِی	Kapı ve dolap kanatlarında olur. Arabîsi **selîce**, **sâce**. Fârisîsi binî, **binîder**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1110	1	121	**bıyıḳ**	بِیق	Arabîsi **şârib** (cemi **şevârib** gelir), **sebele** (cemi **sibâl** gelir). Fârisîsi **bürût**, **seblet**.	Türkçe kesralı bâ (ب) bâbı
1111				فصْلُ البَاءُ المَضْمُومَة مِنَ التركِيَّةِ		
	1	121	**böbrek**	بُبرك	Arabîsi **külye**, **külve**. Fârisîsi **pülk**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1112	1	121	**bütün**	بُتون	Arabîsi **tamâm**, **kâmil**, **tâm**, **etem**, **ekmel**, **muṣattem**. Fârisîsi **dürüst**, **yekpâre**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1113	1	121	**bütün etmek**	بُتون ایتمك	Arabîsi **tekmîl**, **tetmîm**, **taṣtîm**. Fârisîsi **dürüst kerden**, **yekpâre kerden**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1114	1	121	**bütün olmaḳ**	بُتون اولمق	Arabîsi **tekemmül**, **teṣattum**. Fârisîsi **dürüst şuden**, **isperî şuden**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1115	1	121	**bütün edici**	بُتون ایدیجی	Arabîsi **mütemmim**, **mükemmil**. Fârisîsi **dürüst künende**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1116	1	121	**put**	پُوتْ	Arabîsi **ṣanem** (cemi **eṣnâm** gelir), **veṯen** (cemi **evṯân** gelir), **cibt**, **büdd**. Fârisîsi **büt**, **şemen**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1117	1	121	**pıtıraḳ dikeni**	پُوتراق دیکنی	Toparlak katı bir dikendir. Ekseri koyunlara yapışır. Arabîsi **ḥurşûn**, **belsek**, **ẓufre**. Fârisîsi **şükûhek**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı

1118	1	122	**pota**	پُوته	Kuyumcular içinde altın ve gümüş eritirler. Arabî-i galattır, sahihi **bûṭa**. Fârisîsi **pûte**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1119	1	122	**pota**	پُوته	Kemankeşlerin ok nişanıdır, tabla dahi derler. Arabîsi **hedef** (cemi **ehdâf** gelir). Fârisîsi **çüngâl**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1120	1	122	**bucaḳ**	بُوجاق	Arabîsi **zâviye** (cemi **zevâyâ** gelir), **kenefe**, **zâbûḳa**. Fârisîsi **peyġûle**, **peyġule**, **ḫunk**, **künc**, **kevîz**, **guşe**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1121	1	122	**buçuḳ**	بُچوق	Arabîsi **nıṣf**. Fârisîsi **nîm**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1122	1	122	**böcek**	بُوجك	Arabîsi **hâmme** (cemi **hevâm** gelir), **ḥaşere** (cemi ḥaşerât gelir). Fârisîsi **pejḳale**, **pejk**; **tîhâ** (ekin böceği).	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1123	1	122	**böcü**	بُوجو	Masumları korkutmak için yaptıkları surettir. Arabîsi **fâzû‘a**. Fârisîsi **hirâsâ**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1124	1	122	**buḫur**	بُخور	Arabî-i galattır, sahihi **beḫûr**. Hezûme. Fârisîsi **bûy-ı ḫûş**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1125	1	122	**buḫurdan**	بُخوردان	Arabîsi **micmere** (cemi **mecâmir** gelir), **miḳṭar**, **kübve**. Fârisîsi **buḫûrdân**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1126	1	123	**budaḳ**	بُوداق	Arabîsi ġuṣn (cemi **aġṣân** gelir), **şu‘be**, **ḳâżib**, **fenen** (cemi **efnân** ve **efânîn** gelir). Fârisîsi **fâḫ**, **ner**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1127	1	123	**budamaḳ**	بُودامق	Arabîsi **ḫażd** (mesela: Ağacı budadım, demek خَضَدْتُ الشَّجَرَ demektir), **teşẕîb**, **ictiram**. Fârisîsi **peyrâsten**, **bîrâsten**, **ferḫavîden**, **ferġû**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1128	1	123	**bodur**	بُودور	Arabîsi **ka‘t**, **ca‘yûb**, **ḥidricân**, **deḥdâḥ**, **aḳder**, **kümtür**, **ca‘yer**, **ḳaṣîr**, **ḥanbel**, **tinbal**, **ḥâvzel**, **ḳunṣur**, **ḳıllîṭ**, **ḳahzen**. Fârisîsi **zâdḫût**, **kûtebal**, **kûçek bâlâ**, **kütâl**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1129	1	123	**bodrum**	بُودروم	Arabîsi **sirdâb** (cemi **serâdib** gelir). Fârisîsi **serdâb**, **serdâbe**, **serdâve**, **sümçe**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1130	1	123	**budala**	بُودەلا	Arabîsi **me’fûk**, **me’fûn**, **meblûd**, **saḳîṭ**. Fârisîsi **ḫuşk maġz**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1131	1	123	**borç**	بُورج	Arabîsi **deyn** (cemi **duyûn** gelir), **żimâr** (alınması ümit olunmayan borçtur). Fârisîsi **âvâm**, **vâm**, **âyâm**, **fâm**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı

1132	1	124	**borçlu**	بُورجلو	Arabîsi **medyun**, **müstâreb**, **medîn**. Fârisîsi **vâmdâr**, **vâm sitânîde**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1133	1	124	**burçaḳ**	بُورچاق	Arabîsi **culbân**, **ḫuller**, **kersinne** / **kirsinne**, **kersenne** / **kirsenne**, **mülük**. Fârisîsi **besle**, **küşnî**, **külûk**, **mîşû**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1134	1	124	**burada demek**	بُوراده ديمك	Arabîsi **hünâ**, **hâhünâ**. Fârisîsi **derîncâ**, **derîncây**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1135	1	124	**buruşuḳ**	بُورشق	Arabîsi **şenc**. Fârisîsi **şikenc**, **tebel**; **çaġâl** (yüzde olan buruşuk).	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1136	1	124	**buruşmaḳ**	بُورشمق	Arabîsi **şenec** (mesela: Deri buruştu demek, شَنَجَ الجِلْدُ demektir, **teḳabbuż**, **kezz**, **iḳvirâr**. Fârisîsi **ḫuşîden**, **ḫûsîden**, **çîn şuden**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1137	1	124	**buruşturmaḳ**	بُورشدرمق	Arabîsi **teşnîc**, **taġżîn**. Fârisîsi **ḫûşânîden**, **ḫûsânîden**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1138	1	124	**burmaḳ**	بُورمق	Arabîsi **ʿaft**, **left**, **ʿaṣd**, **telviye**; **ıṭlâʾ** (boyun burmaktır), **ʿirḳâd** (**bûcurġâd** bundan galattır). Fârisîsi **pîçîden**, **pîçîde kerden**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1139	1	124	**burulmaḳ**	بُورلمق	Arabîsi **inʿişâd**, **iltivâʾ**, **temeʿʿuc**. Fârisîsi **pîçîde şuden**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1140	1	124	**burġu**	بُورغو	Arabîsi **bercine**, **miṣḳab**, **minḳabe**, **minḳâr**, **serîd**. Fârisîsi **mâhe**, **behreme**, **pîçe**, **iskene**, **mâhreme**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1141	1	125	**porsuḳ**	بُورصوق	Arabîsi **zebzeb**. Fârisîsi **eşġâr**, **eşġur**, **şaġâr**, **fetk**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1142	1	125	**pürüz**	پُورز	Kumaş ve bez makûlesinde olur. Arabîsi **ziʾbir**. Fârisîsi **pürz**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1143	1	125	**büründük**	بُورنجك	Arabîsi **küreyşe**. Fârisîsi **seriş**, **serîş**, sîres.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1144	1	125	**burnaz**	بُورناز	Arabîsi **ʿunâb**, **kaʿvere**, **ünaffî**, **ḳunnâf**, **aḫṭam**, **ḳaberiyy**. Fârisîsi **büzürk bînî**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1145	1	125	**burun**	بُورن	Arabîsi **enf** (cemi **ünûf** gelir), **menḫir**, **menḫûr**, **ḫartûm**, **düvvâse**, **maʿṭis**, **mersin**, **ḳavvâde**. Fârisîsi **bînî**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1146	1	125	**börk**	بُورك	Sarık üzerine giyerler, asıl Türkîsi kalpaktır. Arabîsi **bürṭul**. Fârisîsi **bâdânî**, **pertele**, **kelâḫ**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1147	1	125	**bürünmek**	بُورنمك	Arabîsi **kebs**, **iştimâl**, **tezemmül**, **teġaşşî**, **istiġşâʾ**, **iġtimâr**, **telemmuʾ**. Fârisîsi **câme pîçîden**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı

1148	1	125	**bürümek**	بُوريمك	Arabîsi **rehaḳ**, **irhâḳ**, **tezmîl**, **idġâm**, **taġşiye**, **iġşâʾ**, **iġṭâʾ**, **iġfâr**. Fârisîsi **câme pîçânîden**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1149	1	126	**boru**	بُورى	Çalarlar. Arabîsi **şebbûr**, **bûḳ**. Fârisîsi **rûyinenây**, **şepûr**, **kâvdüm**, **nâmcûy**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1150	1	126	**buz**	بُوز	Arabîsi **cemed**, **ḳarat**. Fârisîsi **ḫasâr**, **kelfaḫşek**, **kâşe**, **hetîşe**, **hesîre**, **meser**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1151	1	126	**boz**	بُوز	Renktir. Arabîsi **ḳahb**, **ḳahbe**, **ḳahke**, **fażaḥ**, **aġşer**. Fârisîsi **kejrenk**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1152	1	126	**boz baḳḳal**	بُوزبقال	Bir nevi kuştur, bahar vaktinde öter. Arabîsi **şeḥrûr**. Fârisîce ism-i mahsûsuna destres olunamadı.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1153	1	126	**buzağı**	بُوزاغى	Arabîsi **ʿicl**, **baḫrac**, **ferḳad**, **teblîʿ** (cemi **tebâyîʿ** gelir), **ġarâʾ**, **yerâʿ**. Fârisîsi **ferhânec**, **gavder**, **gûsâle**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1154	1	126	**büzük**	بُوزك	Arabîsi **dübür**. Fârisîsi **pind**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1155	1	126	**büzmek**	بُوزمك	Arabîsi **taḳbîż**, **izvâʾ**. Fârisîsi **derhem keşîden**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1156	1	126	**büzülmek**	بُوزلمك	Arabîsi **iḳrinbâʿ**, **iḳrinṣâʿ**, **künûʿ**, **iḳfiʿlâl**, **iḳbiʾnân**, **teḳabbuż**, **teżâʾül**, **tekennuʿ**. Fârisîsi **fâhem âmeden**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1157	1	126	**bozmaḳ**	بُوزمق	Arabîsi **fesḫ**, **neḳż**, **nezʿ**, **meʾs**, **iḳâle**, **taġyîr**, **tebfîl**. Fârisîsi **behîden**, **seġâften**, **maḥv kerden**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1158	1	127	**bozulmaḳ**	بُوزلمق	Arabîsi **tefessuḫ**, **infisâḫ**, **teġayyür**, **tenaḳḳuż**. Fârisîsi **şikâfte şuden**, **vâhem âmeden**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1159	1	127	**boza**	بُوزه	Darıdan ekşitip içerler. Arabîsi **ġubeyrâʾ**, **sükürge**, **süḳurḳaʿ**. Fârisîsi **süḳarḳa**, **ġadû**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1160	1	127	**pezevenk**	پُوزونك	Arabîsi **ḳavvâd**, Fârisîsi **pervend**, **pâjen**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1161	1	127	**bostan**	بُوستان	Muarrebdir, sahihi **bustân** (cemi **besâtîn** gelir). Fârisîsi **pâlîz**, **câlîz**, **çuçû**, **merdâş**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1162	1	127	**bostancı**	بُوستانجى	Arabîsi **fellâz**. Fârisîsi **pâlîzbân**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1163	1	127	**pusus**	پُسس	Mum korlar. Arabîsi **besûs**. Fârisîsi **pîhsûz**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı

1164	1	127	**püskürmek**	پُوسكرمك	Arabîsi **sünc**. Fârisîsi **sürfe kerden**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1165	1	127	**boş**	بُوش	Arabîsi **ṣıfr**, **ṣafir**, **ḫâlî**, **bâhî**, **ṭalanfaḥ**. Fârisîsi **tehî**, **tehân**, pûk, **pük**, **sindîn**, **külâk**, **murderî**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1166	1	127	**boşluḳ**	بُوشلق	Arabîsi **ṣafer**, **ferâġa**, **ḫalâ'**, **ḫulüvv**, **ʿırv**. Fârisîsi **tehî ṣuden**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1167	1	127	**boşaltmaḳ**	بُوشالتمق	Arabîsi **taʿtîl**, **tefrîʿ**, **ifrâ'**, **taḫliye**, **iḫlâ'**, **iḥvâ'**. Fârisîsi **tehî kerden**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1168	1	128	**boşaltıcı**	بُوشالديجى	Arabîsi **müfriġ**. Fârisîsi **ḫalî künende**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1169	1	128	**boş böğür**	بُوش بُوكر	Arabîsi **ḫâṣıra**, **ḫavş**, **ṭaftafa**, **şâkile**, **me'ne**, **fevvâre**, **ḥaḳv**. Fârisîsi **tehîgâh**, **kuşt**, **kerûrgâr**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1170	1	128	**boşamak**	بُوشامق	Avratı bırakmak. Arabîsi **taṭlîḳ**; **ḫulʿ** (mal mukabelesinde avrat boşamaktır). Fârisîsi **râh dâden**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1171	1	128	**puşt**	پُوشت	Arabîsi **muḫanneṯ**, **me'bûn**, **duʿbûs**, **mütedehhem**, **mütedeṯṯir**, **ḫaniṯ**, **mecbûs**, **duʿbûb**. Fârisîsi **dehende**, **bâmûn**, **ġaltebân**, **keven**, **kevn dâde**, **kândih**, **mikyâz**, **hîz**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1172	1	128	**puş**	پُوصْ	Arabîsi **ḫarşâ'**. Fârisîsi **ḫıre**, **hir**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1173	1	128	**puşu**	پُوصو	Arabîsi **ḳurmûṣ**, **kemîn**. Fârisîsi **kemîn**, **kemî**, **kûşân**, **naḫtîz**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1174	1	128	**puşula**	پُوصوله	Gemiciler onunla gemiyi kullanırlar. Arabîsi **râhnâme**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1175	1	128	**poştal**	پُوصتال	Ayakkabına derler. Arabîsi **medâs**. Fârisîsi **keşkele**, **pây efrâz**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1176	1	129	**boğaz**	بُوغاز	Arabîsi **ḥancere**, **ḥancûre**, **ḥalḳ**, **ṣâhit**, **ḥulḳûm**, **zülḳûm**. Fârisîsi **gelû**, **pelaḫ**, **nâyije**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1177	1	129	**boğaz dibi**	بُوغازدبى	Arabîsi **zevr**. Fârisîsi **pîḫ gelû**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1178	1	129	**boğazlamaḳ**	بُوغازلمق	Arabîsi **ẕebh**, **naḥr**, **teẕkiye**, **ihtizâm**, **ẕa'ṭ**, **saḥṭ**. Fârisîsi **bismil kerden**, **serburden**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1179	1	129	**boğmaḳ**	بُوغمق	Arabîsi **ẕe'b**, **ẕeʿt**, **se'b**, **teẕrîʿ**, **taḫnîḳ**, **ḫanḳ**, **iġrâḳ**, **taġrîḳ**. Fârisîsi **ḫafe kerden**, **ḫabe kerden**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1180	1	129	**boğulmaḳ.**	بُوغُولمق	Arabîsi **ġarḳ**. Fârisîsi **tespîden**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı

1181	1	129	**boğuḳ**	بُوغُوقْ	Arabîsi **maḫnûḳ**. Fârisîsi **küdîr**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1182	1	129	**boğum**	بُوغوم	Arabîsi **ünbûbe** (cemi **enâbîb** gelir), **acre**; **bürcüme** (parmak boğumları, cemi **berâcim** gelir). Fârisîsi **bend**; **bend-i şâḫ** (ağaç boğumudur).	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1183	1	129	**buğday**	بُغداى	Arabîsi **ḫınṭa**, **ḳâmḥ**, **ṭa'âm**, **sîre**; **mehriyye** (kızılca buğdaydır). Fârisîsi **kendüm**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1184	1	129	**poğaça**	بُوغُوچَه	Meşhurdur. Arabîsi **ṭurmûs**. Fârisîsi **se kârû**, **kesme**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1185	1	129	**bohça**	بُوغچَه	Arabîsi **mülâ'e**, **rayṭa**. Fârisîsi **petîr**, **ḫaf**; **kârpîc** (kumaş bohçasıdır), **nîfe**, **berfende**, **bervende**	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1186	1	130	**buğu**	بُوغى	Arabîsi **buḫâr**. Fârisîsi **tef**, **mâġ**, **mîġ**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1187	1	130	**bağırtlaḳ**	بُوغَرْتلاق	Meşhur kuştur, Kılkuyruk dahi bu cinstendir. Arabîsi **hevze**, **kudrî**, **ġaṭâṭ**, **ḳaṭâ**. Fârisîsi **kerâye**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1188	1	130	**boğa**	بُوغَه	Erkek öküze derler. Arabîsi **neyzeb**. Fârisîsi **gâv-ı ner**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1189	1	130	**boğa dikeni**	بُوغَه دِكَنِى	Arabîsi **bâdrevd**, **şevketü'l-beyḍâ**. Fârisîsi **bâdâverd**, **günger-i sefîd**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1190	1	130	**boḳ**	بُوقْ	Arabîsi **necâse**, **ġâ'iṭ**, **sülâḥ**, **ricz**, **ca's**, **rics**, **debûḳâ'**. Fârisîsi **kûh**, **çemîn**, **çâje**; **hâr** (sergîn hayvan necâseti)	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1191	1	130	**bok böceği**	بُوقبُوجَكِى	Bir siyah böcektir, tezeği yuvarlar götürür. Arabîsi **cu'l** (cemi **ci'lân** gelir), **zu'ḳûḳ**, **ebû cu'rân**. Fârisîsi **celâng**, **sergîn gerdânek**, **güştek**, **ḫarzede**. Bu böcek her kaçan gül rahiyası ve gayrı râyiha-i tayyibe şem eylese helak olur, ba'de'l-helâk revş-i ġâ'iṭa bırakılsa yine dirilir.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1192	1	130	**buḳağı**	بُوقَاغِى	Arabîsi **şıfâd** (cemi **eşfâd** gelir), **şafd**, **ḳayd** (cemi **ḳuyûd** gelir), **viṣâḳ**, ḥukcl, **nikl**, **edhem**. Fârisîsi **zâvlâne**, **eşkel**, **eşkel mes**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1193	1	131	**büklüm**	بُوكلم	Büküntü dahi derler. Arabîsi **ġarr**, **ṭayy** (cemi **eṭvây** gelir), **ma'ṭıf** (kaftan ve yastık büküntüsüdür). Fârisîsi **iskene**, **çîn**, **eşkene**, **şikenc**, **şiken**, **küncelek**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1194	1	131	**bükmek**	بُوكْمك	Arabîsi **ḥadrece**, **ḳıld**, **ġâre**, **aġâre**. Fârisîsi **tâften**, **bertâften**, **dertâften**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1195	1	131	**bükülmek**	بُوكُلمك	Arabîsi **iltivâ'**, **tefettül**. Fârisîsi **pîçîde şuden**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı

1196	1	131	**böğür**	بُوكر	İnsanın boş böğrü. Arabîsi **ṣuḳla**. Fârisîsi **tehîgâh**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1197	1	131	**büğrü**	بُوكْرى	Eğri demek. Arabîsi **munḫanî**. Fârisîsi **kejmiyân**, **kûhpüşt**, **kûzpüşt**, **nîmgûz**, **lûḫ**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1198	1	131	**böğürmek**	بُوكرمك	İnsanda ve hayvanda olur hâlettir. Arabîsi **ʿacv**, **raġv**, **nüzb**, **nüzâb**. Fârisîsi **şene kerden**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1199	1	131	**böğürtmek**	بُوكُرْتمك	Arabîsi **irġaʾ**. Fârisîsi **şene kerdânîden**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1200	1	131	**böğürtlen**	بُوكُرْتلن	Arabîsi **ʿullîḳ**, **şecere-i mûsâ**. Fârisîsi **termûş**, **telâşî**, **derrâ**, **derr**, **gîhe**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1201	1	131	**börülce**	بُوكْرلجه	Arabîsi **şâmir**, **lûbiyâ-ı ḳureynâ**. Fârisîsi **lûbiyâ-ı tülek**, **decr**, **jâjûmek**, **ġunde mâş**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1202	1	131	**bugün**	بُوكُونْ	Arabîsi **hâẕe'l-yevm**, Fârisîsi **imrûz**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1203	1	132	**büğelek**	بُوكەلك	Büvelek dahi derler, bir gökçül yeşil sinektir. Arabîsi **nuʿara**. Fârisîsi **sebz mekes**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1204	1	132	**bol**	بُولْ	Arabîsi **vâsiʿ**, **fesîḥ**. Fârisîsi **enbûn**, **ferâḫ**, **firâvân**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1205	1	132	**bolluḳ**	بُولّلِقْ	Arabîsi **vüsʿa**, **raḥb**, **ruḥb**, **raḫâʾ**. Fârisîsi **ferâḫî şuden**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1206	1	132	**bollamaḳ**	بُولّمق	Arabîsi **tevessüʿ**, **tefeşşî**. Fârisîsi **ferâḫ şuden**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1207	1	132	**bollatmaḳ**	بُولّتمق	Arabîsi **tevsîʿ**, **tefsîḥ**, **baḳr**, **fesḥ**. Fârisîsi **ferâḫ kerden**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1208	1	132	**bulaşıḳ**	بُولاشق	Arabîsi **ʿabaḳe**. Fârisîsi **âlûde**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1209	1	132	**bulaşmaḳ**	بُولاشْمق	Arabîsi **taẓarruc**, **ṭabḫ**, **telaṭṭuḫ**, **redʿ**, **irtimâl**. Fârisîsi **âlûden**, **âlânîden**, **âlâyiş**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1210	1	132	**bulaştırmaḳ**	بُولاشْدرمق	Arabîsi **telvîş**, **laṭḫ**. Fârisîsi **âlûden**, **âlâyîden**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1211	1	132	**bulanıḳ**	بُولانِقْ	Arabîsi kedir. Fârisîsi tîre.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1212	1	132	**bulanmaḳ**	بُولانْمق	Arabîsi **keder**, **kudûret**, **ġaṣy**, **ġaṣyân** (gönül bulanmaktır), **ceyeşân**, **temaḳḳus**, **tebaʿşür** (bunlar dahi). Fârisîsi **terhişten**, **tîre şuden**, **meniş zeden**, **meniş geşten**; **meniş kirdâ** (gönül bulandırmaktır).	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1213	1	132	**bulandırmaḳ**	بُولاندرمق	Arabîsi **tekdîr**, **tenġis**, **irnâḳ**, **ternîḳ**. Fârisîsi **şûrîden**, **şûrânîden**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı

1214	1	133	**bulanık şu**	بُولانِق صو	Arabîsi **masîṭ**, **ranḳ**. Fârisîsi **târ**, **cilâb**, **revâd**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1215	1	133	**bulmaḳ**	بُولْمَق	Arabîsi **vücûd**, **ilfâʾ**. Fârisîsi **yâften**, **yâbîden** (mastarından **yâbed** muzâriʿi ve **yâbende** ism-i fâʿili gelir).	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1216	1	133	**bulucu**	بُولِيجِى	Arabîsi **vâcid**. Fârisîsi **yâbende**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1217	1	133	**buluşmaḳ**	بُولُشمَق	Arabîsi **liḳaʾ**, **luḳâ**, **luḳyân**, **iltiḳâʾ**, **telâḳî**. Fârisîsi **behem resîden**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1218	1	133	**bölmek**	بُولْمك	Arabîsi **cezʾ**, **ḳasm**, **taḳsîm**, **taḳṭîʿ**, **tevâşuḳ**, **iczâʾ**, **iḫẓâʾ**. Fârisîsi **taḳsîm kerden**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1219	1	133	**bölünmek**	بُولُنْمك	Arabîsi **inḳısâm**, **taḳassüm**, **teşaʿʿub**, **tecerrî**, **teḳaṭṭuʿ**, **tezemmür**. Fârisîsi **perâkende şuden**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1220	1	133	**bölük**	بُولُك	Arabîsi **sirb**, **ḳatîʿ**, **fırḳa**, **fevc**, **zümre**, **şurre**, **ṭâʾife**, **cumhûr**, **ḥizb**, **ümme**, **şirzime**, **fiʾe** bunlar âdem bölüğüdür, cemaat manasına. Fârisîsi **gürûh**, **hecâvür**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1221	1	133	**bulut**	بُولُتْ	Arabîsi **seḥâb**, **ḥârişa**, **ẖâl**, **ẓulle**, **ġamâm**, **ġaym**, **ʿanân**. Fârisîsi **ebr**, **ġandî**, **mîġ**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1222	1	133	**bulutlanmaḳ**	بُولُتْلَنمَق	Arabîsi **taġyîm**, **tedḥîc**, **terabbüd**. Fârisîsi **ebr şuden**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1223	1	134	**bulġur**	بُولْغُورْ	Karın ufak yağanına derler. Arabîsi **irzîz**, **ẖaşîf**. Fârisîsi **büj**, **zengülâle**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1224	1	134	**bulġur**	بُولْغور	Farisîden galattır. Arabîsi **bürbür**, **ceşîş**, **delîde**. Fârisîsi **pürġûr**, **fürûşek**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1225	1	134	**bulamaç**	بُولَامَجْ	Arabîsi **lefîte**, **lefîṯe**, **aşîde**. Fârisîsi **lektâr**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1226	1	134	**bülbül**	بُلْبُل	Arabîdir, Fârisî ve Türkîde dahi müstameldir. **ʿAndelîb**, **cümeyl**, **küʿayt**, **cümlâne**, **hezâr**, **cümeylâne**, **nuġar**, **fettâl**. Fârisîsi **bûbürdek**, **zendẖân**, **zendvân**, **zendrân**, **herâvâ**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1227	1	134	**puluç**	پُولُوجْ	Arabîsi **serîs**, **ʿınnîn**. Fârisîsi **süst endâm**, **pîgâde**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1228	1	134	**bulġar**	بُولْغَارْ	Meşhur tâifedir. Arabîsi **saḳleb**. Fârisîsi **Bulġâr**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1229	1	134	**pul**	پُولْ	Minkar demektir. Arabîsi **fels** (cemi **eflûs** ve **fülûs** gelir). Fârisîsi **peşîze**, **pirpere**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1230	1	134	**pûlîse**	پُولِيسَه	**Poliçe** dahi derler. Arabîsi **süftece**. Fârisîsi **süfte**, **kervnâme**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı

1231	1	134	**bön**	بُونْ	Arabîsi **aḥmaḳ**, **ehvec**, **ehvek**, **hevcel**, **bâḥir**, **luṭaḫa**, **ʿacâc**, **muġâce**, **muġace**, **laġûb**, **enûk**, **raṭûm**, **ʿaccân**, **ġabî**, **belîd**, **aḫlef**, **aġşer**. Fârisîsi **kâlîve**, **ġârenk**, **kâlûs**, **kehsele**, **gâvrîş**, **hemîd**, **hezâk**, **hûmân**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1232	1	135	**bönlük**	بُونْلك	Arabîsi **ḫumḳ**, **ḫamâḳat**, **ġabâve**, **ṭafte**, **reḳâʿa**, **bele**, **belâhet**, **şaṭâʾ**, **rebâḫa**. Fârisîsi **kevdenî**, **kâlûsî**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1233	1	135	**bunamış**	بُونَامِشْ	Arabîsi **maʿtûh**, **muhter**, **mesbûh**, **metlûh**. Fârisîsi **fertût**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1234	1	135	**bunamaḳ**	بُونَامَق	Arabîsi **ʿuth**, **teʿattüh**, **teseʿsuʿ**, **teʾettüh**. Fârisîsi **fertût şuden**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1235	1	135	**boncuk**	بُونْجق	Arabîsi **ḫarez**, **ḫażaż**, **şarfe**, **ʿaṭfe**, **ḫaşfe**, **ḫaşme**. Fârisîsi **mühre**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1236	1	135	**bunda**	بُونْده	Arabîsi **fî haẕâ**. Fârisîsi **der-în**	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1237	1	135	**bunlarda**	بُونْلَرده	Arabîsi **fî hâʾulâʾi**. Fârisîsi **der-înhâ**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1238	1	135	**bunun için**	بُونِكْ ايچِين	Arabîsi **li-ecli hâẕâ**. Fârisîsi **berây-ı ân**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1239	1	135	**bunlar için**	بُونْلر ايچون	Arabîsi **li-ecli hâʾulâʾi**. Fârisîsi **berây-ı ânhâ**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1240	1	135	**böy**	بُوه	Örümcek cinsinden gayet zehirlidir. Arabîsi **ruteylâʾ**. Fârisîsi **renpek**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1241	1	135	**boy bos**	بُوى بوص	Arabîsi **ḳadd**, **ümme**, **ḳâmet**, **ḳımme**, **baṭṭa**. Fârisîsi **yâl bâl**, **tâbâl**, **âmûġ**, **beşn**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1242	1	135	**boyun**	بُويون	Arabîsi **raḳabe**, **kerd**, **merâd**, **telîʿ**, **cîd**, **ʿunḳ**, **ṭulye**, **nażiyy**, **ṭulle**. Fârisîsi **gerden**, **yâl**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1243	1	135	**büyük**	بُيُوك	Arabîsi **kebîr**, **ḫavme**. Fârisîsi **büzürg**, **ġar evreng**, **nehmâr**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1244	1	136	**büyüklük**	بُيوكْلك	Arabîsi **kibr**, **ceşâle**, **ʿıẓam**. Fârisîsi **büzürgî**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1245	1	136	**büyümek**	بُيُومك	Arabîsi **keber**, **mekbir**, **tefâḳum**, **nemâʾ**, **nümuvv**, **rabâʾ**, **ʿumiyye**, **zekâʾ**. Fârisîsi **bâlîden**, **nâmîden**, **güvâlîden**, **nâmiye**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1246	1	136	**büyüklenmek**	بُيُوكْلنمك	Arabîsi **tekebbür**, **teʿaẓẓum**, **tebeẕẕuḫ**. Fârisîsi **büzürg kerden**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1247	1	136	**büyütmek**	بُيُوتْمك	Arabîsi **ikbâr**, **teʾvîm**. Fârisîsi **bâlîden**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı

1248	1	136	**buyruḳ**	بُويُرق	Arabîsi **emr** (cemi **evâmîr** gelir), **ḥükm**. Fârisîsi **türġûz**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1249	1	136	**buyurmaḳ**	بُيُورْمق	Arabîsi **emr**. Fârisîsi **fermûden**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1250	1	136	**buyrultu**	بُيُورلدِى	Arabîsi **emr** (cemi **evâmir** gelir). Fârisîsi **destyâne**, **destine**, **güşâdnâme**, **yarlîġ**, **ûlçâr**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1251	1	136	**buyruḳ tutmaḳ**	بُويُرق طوتمق	Arabîsi **iṭâʿa**, **inḳâd**, **istîḳâʾ**, **istislâʾ**. Fârisîsi **fermân dâşten**, **fermân burden**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1252	1	136	**buyruḳ tutmamaḳ**	بُويُرُق طوتمامق	Arabîsi **ʿaṣâ**, **ʿisyân**, **muʿâṣâh**, **istḳâʾ**. Fârisîsi **tebâhîden**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1253	1	136	**boya**	بُويه	Arabîsi **ṣıbġ** (cemi **eṣbâġ**), **ḫıżâb**. Fârisîsi **tâve**, **reng**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1254	1	136	**boyacı**	بُويَاجِى	Arabîsi **ṣabbâġ**. Fârisîsi **rengrez**, **rengzen**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1255	1	136	**boyamaḳ**	بُويَامق	Arabîsi **ṣabġ**, **ḫażb**. Fârisîsi **reng kerden**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1256	1	137	**boyalı**	بُويَالى	Arabîsi **maṣbûġ**, **muṣabbaġa**, **muʾannem**. Fârisîsi **rengîn**, **dâreş**, **reng şuden**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1257	1	137	**boy toḫumu**	بُوىْ تخمى	Arabîsi **ḥulbe**, **ḥulbâ**. Fârisîsi **şenbelîle**, **kârtene**, **şemlît**, **şemlîze**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1258	1	137	**boynuz**	بُويْنُوز	Arabîsi **ṣûr**, **nâḳûr**, **ravḳ** (cemi **ervâḳ** gelir), **ḳarn**. Fârisîsi **sürü**, **şâḫ**, **gedâş**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1259	1	137	**boyunduruḳ**	بُويُنْدرق	Arabîsi nîr cemi enyâr. Fârisîsi caġ, ḫubâz, yûġ.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1260	1	137	**boyunburan ḳuşu**	بُيُون بوران قوشى	Arabîsi **şaḳırrâḳ**, **aḫyal**, **şırıḳrâḳ**. Bir kuştur ki Arap onunla teşeʾʾüm ederler. Fârisîsi **kâskîne**, **kerâye**. Bu kuşun rengi yeşile mâildir. Kanatları üzerinde siyah noktaları vardır, güvercin kadar sabîhu's-sûredir.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
1261	1	137	**büyü**	بُيُو	Arabîsi **uḫze**, **nuşre**, **ʿuḳle**, **şaʿveze**. Fârisîsi **perî ifnây**, **perî sây**, **hepyûn**.	Türkçe dammeli bâ (ب) bâbı
	1			بٰاب التّاءُ المفتوحة من التّركيّة		
1262	1	137	**taze**	تَازه	Arabîsi **ṭarî**, **kedib**, **yemʿud**, **maʿid**, **muṭayyer**, **faṭîr**. Fârisîsi **tâze**, **gencek**, **feyelce**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1263	1	138	**tazelik**	تَازهلِك	Arabîsi **ṭarâve**, **ruḫûṣa**, **raḫṣ**, **raḫâṣa**, **ġırż**. Fârisîsi **tâzegî**, **terî**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı

1264	1	138	**tabut**	تَابُوت	Arabîsi **tebevvut**, **naʿş**, **serîre**, **irân**. Fârisîsi **kâhûkeb**, **kebû**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1265	1	138	**tac**	تَاج	Arabîdir, cemi **tîcân** gelir, **iklîl** (cevahir ile bezenmiş taçtır), **ruʿle**. Fârisîsi **gerzen**, **lâlek**, **girzîn**, **gerzen** (âbdâr, inci ve laʿl ve yakut ve zümrüt ve elmas ile müzeyyen ola, ağırlığından başa giyilmeyip altın zincir ile taht üzerinde asılı durur, güyâ padişah oturdukta başı üzerinde giyilmiş gibi görünür. İskender yahut Nuşirevân ihtirâʿı ola. Padişahlara intikal etmekle el-ân Nemçe kralında olmak üzere o taca (kurtiya) derler. İskender'den intikal eyledi. O taca her kim malik olursa şehenşâh ıtlak olunur diye daʿvâ-yı bâtılaya düşmüşlerdir).	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1266	1	138	**teber**	تَبَرْ	Arabîsi **mişḥac**, **mişḥâc**. Fârisîsi **teber**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1267	1	138	**tepsi**	تَپْسِی	Arabîsi **ḳuẕmûr**, **deysaḳ**. Fârisîsi **nuḳuldân**, **teştḫân**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1268	1	139	**tepsirmek**	تَبْسرمك	Arabîsi **ġaṣb**, **ẓamâ'**. Fârisîsi **hevâsîden**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1269	1	139	**tepelemek**	تَپَەلمك	Öldürmek manasına. Arabîsi **ḳatl**. Fârisîsi **küşten**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1270	1	139	**tebeşir**	تَبَەشِير	Arabîsi **ṭabâşîr**. Fârisîsi **tebâşîr**, **fihir**, **gil**-i ḫurdenî.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1271	1	139	**tatarcıḳ**	تَتَارْجِق	Sivrisinek gibi müezzi hayvancıktır. Arabîsi **ṣahîb**, **sükeyte**, **berġaş**. Fârisîsi **mûçek**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1272	1	139	**tetre**	تَتْره	Kitre dahi derler. Arabîsi **keṯirân**; Fârisîde dahi böyledir.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1273	1	139	**tetik**	تَتِيك	Tüfekte olur. Arabîsi **mesḳat**. Fârisîsi **fütâdengâh**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1274	1	139	**taḫt**	تَخْت	Padişahlar oturur. Arabîsi **serîr** (cemi **sürûr** gelir), **kürsiyy**. Fârisîsi **sîrîngâh**, **sürîngâh**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1275	1	139	**taḫte pûş**	تَخْتَه پُوش	Arabîsi **taḫte's-semâ'**. Fârisîsi Türkîde olduğu gibi **taḫtepûş'** tur.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1276	1	139	**taḫtırevan**	تَخْت رَوَانْ	Arabîsi **rabʿ**, **taḫt**. Fârisîsi Türkîde olduğu gibi taḫtırevan'dır.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1277	1	138	**taḫta**	تَخْتَه	Arabîsi **levḥ** (cemi **elvâḥ** gelir), **saḳîfe** (gemi tahtasıdır, cemi **seḳâyif** gelir). Fârisîsi **sügâl**, **sügâk**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1278	1	140	**taḫta biti**	تَخْتَه بتی	Arabîsi **fesâfüs**. Fârisîsi **terdek**, **teẕdek**, **sâs**, **sîsrû**, **fisfis**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı

1279	1	140	**ter**	تَرْ	Arabîsi **ʿaraḳ**, **raşḥ**, **mesiḥ**, **nażîc**, **bażîʿ**. Fârisîsi **ḫûy**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1280	1	140	**terlemek**	تَرْلَمك	Arabîsi **teʿarruḳ**, **raşḥ**, **neṭḥ**, **istiḥmâm**, **żaḥâ**. Fârisîsi **ḫûy kerden**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1281	1	140	**terletmek**	تَرْلَتمك	Arabîsi **taʿrîḳ**. Fârisîsi **ḫûy kerdânîden**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1282	1	140	**tarhana**	تَرْخَانه	Fârisîdir, Arabîsi **kâmiḫ**. Fârisîsi **yekyeke**, **pînû**, **terḫîne**, **terîne**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1283	1	140	**tere yağı**	تَرَياغى	Arabîsi **zübd**, **şümâle**. Fârisîsi **tene derûn**, **meske**, **kere**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1284	1	140	**tere**	تَرَه	Arabîsi **çirçir**; **îhükân** (yabanisidir). Fârisîsi **teretîzek**, **telḫçûk**, **teberḫûn**, **ravâs**, **şebḫîzek**, **keykîz**, yabanisine **sümû** derler.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1285	1	140	**tarla**	تَارْلَه	Arabîsi **mezraʿa** (cemi **mezâriʿ**). Fârisîsi **besârde**, **terkez**, **şemiz**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1286	1	140	**terzi**	تَرْزى	Arabîsi **ḫayyâṭ**, **nâşıḥ**, **ḳarârî**, **ḫâyıṭ**. Fârisîsi **derzî**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1287	1	140	**terazi**	تَرَازى	Arabîsi **mîzan**, **ḳustâs**, **ḳabbân**. Fârisîsi **terâzû**, **uṣtûr**, **uṣtur**, **sence**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1288	1	141	**terazi kolu**	ترازى قولى	Arabîsi **mincem**. Fârisîsi **şâhîn**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1289	1	141	**tirkeş**	تَرْكش	Arabîsi **cefîr**. Fârisîsi **tîrkeş**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1290	1	141	**terki bağı**	تَرْكِى باغى	Arabîsi **simṭ** (cemi **sümûṭ** gelir). Fârisîsi **berkûn**, **derkûn**, **semût**, **fitrâk**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1291	1	141	**tercüman**	تَرْجمان	Arabîdir, **türcümân** dahi lügattir. Fârisîsi **tâcurân**, **terzafân**, **terfân**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1292	1	141	**ters**	تَرْس	Arabîsi **maḳlûb**, **maʿkûs**. Fârisîsi **bâzgûn**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1293	1	141	**ters**	تَرْس	Necasete ıtlak olunur. Arabîsi **necs**. Fârisîsi **gûh**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1294	1	141	**tez**	تَزْ	Arabîsi **serîʿ**. Fârisîsi **zûd**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1295	1	141	**tezlik**	تَزْلِك	Arabîsi **ʿacele**. Fârisîsi **zûdî**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1296	1	141	**tezgâh**	تَزْكاه	Arabîsi **minsec**. Fârisîsi **destgâh**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1297	1	141	**tezek**	تَزَكْ	Arabîsi **ḫiṯy** (cemi **aḫṯâʾ** gelir), **ravṯe**. Fârisîsi **pâçek**, teke.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1298	1	141	**tezene**	تَازَنَه	Arabîsi **mıżrâb**. Fârisîsi **zaḫme**, **sekâfe**, **târzene**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı

1299	1	141	**tespiḥ**	تَسْبِيح	Arabîsi **sübḥa**. Fârisîsi **sergireh**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1300	1	141	**tespih böceği**	تَسْبِيح بوجكى	Arabîsi **ḳınefşe**. Fârisîsi **püjük**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1301	1	141	**teskere**	تَسْكره	Hasta taşıdıkları tahtaya derler. Arabîsi **sâbil**. Fârisîsi **fiye**, **zenber**, **zenbed**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1302	1	142	**taaccüp etmek**	تَعَجُّبْ إيتْمك	Taʿaccüb Arabîdir, lakin Türkîde meşhurdur. Arabîde **hekr**. Fârisîsi **efdîden**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1303	1	142	**defter**	تَفْتَرْ	Arabî-i galattır, sahihi defter (cemi **defâtir** gelir). Fârisîsi **kürâs**, **mâre**, **emâre**, **evâre**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1304	1	142	**tek**	تَكْ	Arabîsi **ferd** (emi **efrâd** ve hilâf-ı kıyas üzere **fürâdâ** gelir), **feẕẕ**, **vitr**. Fârisîsi **tervüh**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1305	1	142	**tekerlek**	تَكَرْلك	Arabîsi **devvâre**. Fârisîsi **çarḫ**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1306	1	142	**tekerlenmek**	تَكَرْلَنْمك	Arabîsi **tekerdüh**. Fârisîsi **sekerfenden**, **şekerfîden**, **sikerḫûrden**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1307	1	142	**Tañrı teʿâlâ**	تَكْرى تعالى	Arabî lisanı üzere **Allah**, **Ḫâlıḳ**, **Rezzâḳ**, **Cebbâr**, **Ġaffâr**, **Celîl**, **Vekîl**, **Ḳahhâr**, **Fettâḥ** velhasıl esmâ-i hüsnâda mestûr ve mezkûr olduğu vecihle sair esmâ-i ilahiyye ona nazar oluna. Fârisîsi **Şebẕer**, **Girdgâr**, **Îzed**, **Yezdân**, **Ḫudâ**, **Ḫudây**, **Perverdigâr**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1308	1	142	**tekne**	تَكْنه	Arabîsi **icâne** (cemi **ecânîn** gelir). Fârisîsi **lâvek**, **lâk**; **pârûça** (çamur teknesidir), **nâve** (ağaç teknedir).	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1309	1	142	**teke**	تَكه	Keçinin erkeğine derler. Arabîsi **teys** (cemi **tüyûş** gelir). Fârisîsi **teke**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1310	1	142	**teke şakalı**	تَكه صَقَلى	Meşhur ottur. Arabîsi **liḥyetü't-tîs**. Fârisîsi **rîşbüz**, **esplünc**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1311	1	143	**teke**	تَكه	Meşhur böcektir, denizden çıkar. Arabîsi **cerâdu'l-baḥr**, **irbiyân**. Fârisîsi **küşenbür**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1312	1	143	**tekke**	تَكه	Dervişân sakin olduğu mahal. Arabîsi **zâviye**. Fârisîsi **ḫânegâh**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1313	1	143	**tel**	تَلْ	Meşhurdur, cîga ve çelenk dahi derler. Arabîsi **rîş** (cemi **eryâş** gelir). Fârisîsi **cegerne**, **caġane**, **künâġ**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1314	1	143	**telâtîn**	تَلَاتِينْ	Meşhur kokulu deridir. Arabîsi **bulġârî**. Fârisîsi **meşkeze**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı

1315	1	143	**tellâk**	تَلّاكْ	Arabî-i galattır, sahihi **dellâk**. Fârisîsi **mâlişger**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1316	1	143	**temriye**	تَمْرِيكى	Arabîsi **ḳuvebâ'**. Fârisîsi **pâlvâ**, **berîven**, **suġ**, **kervend**, **girîven**, **egriyûn**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1317	1	143	**demirhindi**	تَمِرْ هِنْدِى	Ekşice devadır, şerbeti harareti teskin eder. Arabîsi **şubbâr**, **ḳavḳale**, **ḥumer**, **ḥuvem**. Fârisîsi **ḫabce**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1318	1	143	**temiz**	تَمِزْ	Arabîsi **ṭâhir**, **naẓîf**. Fârisîsi **pâk**, **namâzî**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1319	1	143	**temizlik**	تَمِزْلِكْ	Arabîsi **ṭahâre**, **temîz**. Fârisîsi **pâkî**, **temîzî**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1320	1	143	**temizlemek**	تَمِزْلَمك	Arabîsi **taṭhîr**. Fârisîsi **kezdîden**, **naġzîden**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1321	1	143	**temel**	تَمَلْ	Arabîsi **ess**, **esâs**, **mebni**. Fârisîsi **pâybest**, **dây**, **lâd**, **siştegânî**, **kerdâr**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1322	1	144	**temel direği**	تَمَلْ ديرەكى	Arabîsi **imâm**, **mîṭâle**. Fârisîsi **bâlâger**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1323	1	144	**tembel**	تَنْبَلْ	Arabîsi **kâhil**, **baṭṭâl**, **hevcel**, **ʿafşel**, **ʿabâm**, **vaḫîm**, **erveb**. Fârisîsi **tenend**, **kenîr**, **levend**, **letenbâr**, **nâbegâr**, **hûşâ**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1324	1	144	**tenbelit**	تَنْبَليت	Yolcular beygîre azıcık yük vurup üzerine binerler. Arabîsi **rezme**. Fârisîsi **tenbelît**, **bekyâsâ**, **taḥlîst**, **ḫunûd**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1325	1	144	**tente**	تَنْتَه	Arabîsi **ṭalal** (cemi **aṭlâl** gelir). Fârisîde ism-i mahsûs olmayıp **pûşîde-i keştî** diye mesturdur.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1326	1	144	**tencere**	تَنْجره	Arabîsi **ṭancîre**, **heyṭale**. Fârisîsi **pâtile**, **pâtîle**, **tengîre**, **hergâre**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1327	1	144	**tennûre**	تَنّوره	Ekseri Mevlevi dervişânı istimal eder. Arabîsi **fistân**. Fârisîsi **kemle**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1328	1	144	**teneşir**	تَنَەشير	Arabîsi **muġtesel**, **irân**. Fârisîsi **tenşûy**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1329	1	144	**teneke**	تَنَەكه	Kalay ve kurşun makulesinden yaparlar. Arabîsi **faṣdîr**. Fârisîsi **peter**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1330	1	144	**teyze**	تَيْزه	Ana kızkardeşine derler. Arabîsi **ḫâle** (cemi **ḫâlât** gelir). Fârisîsi **ḫâher-i mâm**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1331	1	144	**teyelti**	تَيَلتى	Arabîsi **ḳurṭât**, **ḳûrṭân**, **berdeʿa**. Fârisîsi **ḫûyûz**, **nemedzîn**, **şüküft**, **yûn**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı
1332	1	145	**teyin**	تَيْن	Kürk ederler bir canavardır. Arabîsi **sincâb**. Fârisîsi **ververe**.	Türkçe fethalı tâ (ت) bâbı

1333	1			فصْلُ التَّاء الْمَكسُورةُ مِنَ التركِيَّةِ		
	1	145	**tipi**	تِپی	Kar yağışının bir nevidir. Arabîsi **demaḳa**. Fârisîsi **külâk**.	Türkçe kesralı tâ (ت) bâbı
1334	1	145	**titiz**	تِتِزْ	Arabîsi **zemeke**, **meḥik**. Fârisîsi **tengẖû**.	Türkçe kesralı tâ (ت) bâbı
1335	1	145	**titizlik**	تِتِزْلك	Arabîsi **ġazmere**. Fârisîsi **tengẖûyî**.	Türkçe kesralı tâ (ت) bâbı
1336	1	145	**tirit**	تِرِيد	Arabî-i galattır, sahihi **serîd**. Fârisîsi **tirît**.	Türkçe kesralı tâ (ت) bâbı
1337	1	145	**tirîz**	تِرِيزْ	Esvapta olur. Arabîsi **deḫrîş** (cemi **deḫârîş** gelir). Fârisîsi **şekle**, **ferhânic**.	Türkçe kesralı tâ (ت) bâbı
1338	1	145	**tıraş etmek**	تِراش ايتمك	Arabîsi **ḥalt**, **sebt**, **cemleḥa**, **ḥalḳ**, **taḥlîḳ**, **tesbîd**, **iḫtilâḳ**, **isâʾ**. Fârisîsi **tirâşîden**.	Türkçe kesralı tâ (ت) bâbı
1339	1	145	**tiryaḳ**	تِرْياق	Arabîsi **tiryâḳ**, **derrâḳ**, **diryâḳ**. Fârisîsi **cândârû**.	Türkçe kesralı tâ (ت) bâbı
1340	1	145	**terementi**	تِرَمنتی	Maruf nesnedir. Arabîsi **ʿılku'l-buṭm**, **ṣamġû'l-buṭm**. Fârisîsi **benâsib**.	Türkçe kesralı tâ (ت) bâbı
1341	1	145	**tiftik**	تِفْتِكْ	Keçiden yoldukları tüydür. Arabîsi **merʿaz**, **mirʿazz**. Fârisîsi teftik.	Türkçe kesralı tâ (ت) bâbı
1342	1	145	**tımarẖane**	تِيمَارْخَانَه	Arabîsi **dâru'ş-şifâʾ**, **mârestân**. Fârisîsi **bîmâristân**, **bîmârisân**.	Türkçe kesralı tâ (ت) bâbı
1343	1	146	**tımarẖaneci**	تِيمَارْخَانَه‌جی	Arabîsi **mârestânî**. Fârisîsi **serâdâr**.	Türkçe kesralı tâ (ت) bâbı
	1			فصْلُ التَّاءُ الْمَضْمُومَةِ مِنَ التركِيَّةِ		
1344	1	146	**topalaḳ**	تُوبَلَقْ	Meşhur eczadandır. Arabîsi **süʿd**. Fârisîsi **müşk-i zemîn** (bevâsire ve rahim illetlerine ve tekâtur-ı bevle azim faydası vardır.	Türkçe dammeli tâ (ت) bâbı
1345	1	146	**tütün**	تُوتُونْ	Arabîsi **duẖân** (cemi **devâẖin** gelir), **ʿukâb**, **iyâm**, **duẖẖ**, **yaḥmûm**, **ʿuşân** (cemi **ʿavâşin** gelir), **ṭaşân** (havaya doğru çıkan tütündür). Fârisîsi **dûd** (Devletmende âlem teveccüh eder, diyecek mahalde Acemler mesel darb edip دُودْ بَسُوي نِيكُويَان بَاشَدْ derler ve bir alçak kimesne büyüklük dava etse Acemler mesel darb edip اَزْهِيچْ وِيرَانَه دُودْ نَمِی آيَدْ derler.	Türkçe dammeli tâ (ت) bâbı
1346	1	146	**tütmek**	تُوتُمك	Arabîsi **deẖan**, **iddiẖân**, **ʿuşûn**. Fârisîsi **dûd kerden**.	Türkçe dammeli tâ (ت) bâbı

1347	1	146	**tütün**	تُوتُونْ	Lüle çubuk ile içerler. Arabîsi **tibġ**. Fârisîsi **tenbâkû**.	Türkçe dammeli tâ (ت) bâbı
1348	1	146	**tütsü**	تُوتْسو	Arabîsi **beḫûr**. Fârisîsi **bûy-ı ḫuş**.	Türkçe dammeli tâ (ت) bâbı
1349	1	146	**tütsülemek**	تُوتْسُولَمَكْ	Arabîsi **tebḫîr**, **teʿşîn**. Fârisîsi **ḫoşbû kerden**.	Türkçe dammeli tâ (ت) bâbı
1350	1	147	**tütsülenmek**	تُوتْسُولنمك	Arabîsi **tebeḫḫur**, **tekbiye**, **tekebbî**, **iktibâʾ**. Fârisîsi **ḫodrâ ḫoşbû kerdânîden**.	Türkçe dammeli tâ (ت) bâbı
1351	1	147	**tutmaç**	تُوتْماج	Meşhur aştır. Fârisîdir, Arabîsi lâcişe, **lâkice**, **ṭavdmâc**. Fârisîsi **cûşbere**, **sirdâġ**, **laḫşe**, **lâkişe**, **lâḫuşe**.	Türkçe dammeli tâ (ت) bâbı
1352	1	147	**tunç**	تُوجْ	Bakır ile yaparlar. Arabîsi **ṣâd**, **ṣufr**. Fârisîsi **rûy**, **rûye**.	Türkçe dammeli tâ (ت) bâbı
1353	1	147	**toḫum**	تُخم	Arabîsi **beẕr**, (her ne tohumu olursa olsun "**bezr**" sebzevât ve ot tohumudur, cemi **buzûr** gelir), **hebid** (karga düleği tohumudur). Fârisîsi **terkej, toḫum**.	Türkçe dammeli tâ (ت) bâbı
1354	1	147	**turunç**	تُرُنْج	Arabîsi **ütrucc**, **ütrunc**, **ʿurf**, **muttekâʾ**; **ütrucce** (bir tanesine ıtlak olunur). Fârisîsi **bâtuşk**, **debâle**, **vâzâreng**, **bâdâreng**, **nârinc**, **nâreng**, **bâdreng**; **bâleng** (içi kof büyük turuçtur). Turuncun fâʾide-i kesiresi vardır, güya ki kuvâ-yı hamseden müelleftir; bir kuvvet yaprağında ve bir kuvvet kabuğuna yakın etinde ve bir kuvvet iç etinde ve bir kuvvet çekirdeğindedir. Faydası bir hadis ile sabittir. Turunç kurutulup esbâb ve kürk makulesinin içine konsa güveden esbabı hıfz eder.	Türkçe dammeli tâ (ت) bâbı
1355	1	148	**turaç ḳuşu**	تُرَاج قوشى	Arabîsi **dürrâc**, **dürrâce** (**deylem** ve **ḥayḳuṭân** ve **ḥınḳıt** erkeğidir). Fârisîsi **tezerû**, **tedek**.	Türkçe dammeli tâ (ت) bâbı
1356	1	148	**turp**	تُورُبْ	Arabîsi **fücl**. Fârisîsi **turp**.	Türkçe dammeli tâ (ت) bâbı
1357	1	148	**torba**	تُورْبَا	Arabîsi **miḫlâʾ**; **sellâḳ** (dilenci torbası), **ġumâme** (hayvan torbasıdır). Fârisîsi **tûbra**; **dûkdân** (iğ torbasıdır).	Türkçe dammeli tâ (ت) bâbı
1358	1	148	**türbe**	تُورْبَه	Kubbe yapılmış mezar. Arabîsi **türbet**, **türbe**. Fârisîsi **kûrâb**, **türbet**.	Türkçe dammeli tâ (ت) bâbı
1359	1	148	**törpü**	تُورْپُو	Arabîsi **mibred**. Fârisîsi **sûhân**.	Türkçe dammeli tâ (ت) bâbı
1360	1	148	**töre**	تُورَه	Arabîsi **ʿâde**. Fârisîsi **âyîn**, **vâre**, **yâse**, **yenek**.	Türkçe dammeli tâ (ت) bâbı

1361	1	148	**toz**	تُوزْ	Arabîsi **ġubâr**, **ʿakûb**, **rehec**, **ʿaṣîr**, **ʿaṣar**, **ḳatere**, **ṣîḳ**, **ḳatâm**, **ʿacâc**, **naḳʿ** (cemi **niḳâʿ** gelir), **seḳsâf**, **ḳasṭal**, **ḳaşṭal**, **ḳaşṭâl**, **hebve**, **kestân**; **kevşer** (çok tozdur), **mûr** (yel ile kalkan tozdur), **ḫırşâ** (tozdur), **hebve**. Fârisîsi **gerd**; **tenkâr** (kuyumcu tozudur).	Türkçe dammeli tâ (ت) bâbı
1362	1	148	**tozamaḳ**	تُوزَمق	Arabîsi **hebv**. Fârisîsi **gerd berḫâsten**.	Türkçe dammeli tâ (ت) bâbı
1363	1	148	**tozlanmaḳ**	تُوزْلَنْمَقْ	Arabîsi **teʿakküb**, **ġabre**, **iġbirâr**. Fârisîsi **gerd âlud şuden**.	Türkçe dammeli tâ (ت) bâbı
1364	1	149	**tüskürmek**	تُوسْكرمك	Arabîsi **ḳadʿ**(mesela: Atı geri tüskürdüm, demek قَدَعْتُ الفَرَسْ demektir. Fârisîsi **bâz dâşten**.	Türkçe dammeli tâ (ت) bâbı
1365	1	149	**tuğla**	تُوغْلَه	Arabîsi **ʿacurr**, **ṭâbûḳ**. Fârisîsi **puḫte ḫışt**.	Türkçe dammeli tâ (ت) bâbı
1366	1	149	**toğulġa**	تُوغُولغه	Zırh ile kavgada başa giyerler. Arabîsi **beyż**, **ḫażayʿa**; **miʾfer** ve **ḫûẕe** ve **devmaş** ve **terke** (demir toğulgadır). Fârisîsi **terk**, **terik**.	Türkçe dammeli tâ (ت) bâbı
1367	1	149	**tüfek**	تُفَكْ	Arabîsi **bendukıyye**, **mükḫule**. Fârisîsi **tüfek**, **tüfenk**, **tüfek**.	Türkçe dammeli tâ (ت) bâbı
1368	1	149	**tükrük**	تُوكْرُكْ	Arabîsi **rużâb**, **nuḫâʿa**, **buzâḳ**, **busâḳ**, **buṣâḳ**, **rîḳ**, **nuḫâme**, **tüfl**. Fârisîsi **tüfü**, **tühpû**, **ḫurû**; **yefc** (ağız yarı dedikleri tükrüktür).	Türkçe dammeli tâ (ت) bâbı
1369	1	149	**tükürmek**	تُوكُرمك	Arabîsi **tefl**, **teneḫḫuʿ**, **teneḫḫum**, **bezḳ**. Fârisîsi **tefû**; **tüs** (âdem üzerine istihfâfa türkürmektir), **tühû**.	Türkçe dammeli tâ (ت) bâbı
1370	1	149	**tükenmek**	تُوكَنْمك	Arabîsi **nefd**, **irmâl**, **inḳıżâʾ**. Fârisîsi **encâmîden**, **encânîden**.	Türkçe dammeli tâ (ت) bâbı
1371	1	149	**tüketmek**	تُوكَنْمك	Arabîsi **ifnâʾ**, **isbâġ**, **infâd**. Fârisîsi **perdâhten**, **encâmîden**.	Türkçe dammeli tâ (ت) bâbı
1372	1	150	**tülemek**	تُولَمَكْ	Kuş tüyün(ü) döktükte denir. Arabîsi **kerz**. Fârisîsi **kürîze**, **kürîḫa şuden**.	Türkçe dammeli tâ (ت) bâbı
1373	1	150	**tülek**	تُولَكْ	Arabîsi **kürrez**. Fârisîsi **kürünc**.	Türkçe dammeli tâ (ت) bâbı
1374	1	150	**tüy**	تُوىْ	Arabîsi **rîş** (cemi **riyaş** gelir), **şürʿule** (horozun boğazı çevresinde olan parlak tüydür), **zuġâbe** ve **râş** (kuşların ufacık tüyüdür), **laġîb** (murdar tüydür). Fârisîsi **per** (bu "per" lügatinin on manası vardır, herbiri mahalinde istimal olunmuştur, bunda tüy manasına ıtlak olunur).	Türkçe dammeli tâ (ت) bâbı
1375	1	150	**tüylenmek**	تُويْلَنْمَكْ	Arabîsi **zaġb**, **insidâm**. Fârisîsi **perdâşten**.	Türkçe dammeli tâ (ت) bâbı

	1			بٰاب الجيمْ المفتوحة من التّركيّة		
1376	1	150	**can**	جَانْ	Arabîsi **rûḥ**, **nefs**, **ḥavbâ’** (cemi **ḥavbâvât** gelir), **‘arabe**, **naḳîbe**, **mühce**; **ramḳ** (ruh bakiyesidir), **nakîme**, **herim**, **bużm**, **ḳarûn**, **ketâl**, **naḥb**, **żarîr**, **ra‘ûm**, **ḳarîn**, **ġarrâre**, **naḥb**. Fârisîsi **revân**, **heyâk**, **hûlis**, **hüş**; **sâḫin** (rûh-ı hayvanîdir).	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1377	1	151	**canlı nesne**	جَانْلُو نسنه	Arabîsi **ḥayvân**, **‘acmâ’**; **mâşiye** (dört ayaklı hayvandır, cemi **mevâşî** gelir). Fârisîsi **cânver**, **cânmend**; **çârpâ** (dört ayaklı hayvandır).	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1378	1	151	**cansız nesne**	جَانْسِزْ نسنه	Arabîsi **cemâd**. Fârisîsi **bîcân**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1379	1	151	**can çekişmek**	جَانْ چِكِشْمَكْ	Arabîsi **ḥaşrece**, **ruyûḳ**, **fü’uk**. Fârisîsi **ḥazeften**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1380	1	151	**cambaz**	جَانْبَازْ	İp üstünde oynar. Arabîsi **pehlevân** (lügat-i müvellededir). Fârisîsi **resenbâz**; **gedâġâzî** (Lisân-ı Fürs’te **resenbâz**’a **ġâzî** derler. Müteahhirîn cânbâz ile mücâhidîn meyânın fark için **gedâ** lafzını **ġazî**’ye muzaf edip ilm eylediler), **reysümânbâz**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1381	1	151	**cambaz**	جَامْبَازْ	At ve bârgîr satıcı. Arabîsi **naḫḫâs** (esirciye dahi ıtlak olunur). Fârisîsi **çârpâ fürûş**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1382	1	151	**câbî**	جَابِى	Vakıf kirasın(ı) devşirici, Arabîdir. Fârisîsi **pâkârî**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1383	1	151	**caba**	جَبَا	Bahşiş manasına. Arabîsi **luhve**. Fârisîsi **bahşiş**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1384	1	151	**çapa**	چَپَا	Bahçıvanlar kullanırlar, demir alettir. Arabîsi **micrefe**, **misḥâh**. Fârisîsi **tirişt**, **kenend**, **kelenk**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1385	1	152	**çapalamaḳ**	چَبَالمق	Arabîsi **seḥy**. Fârisîsi **kenden**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1386	1	152	**çabalamak**	چَبَەلمق	Deprenmek manasına. Arabîsi **ıżṭırâb**; **ḥaḳṭ** (pek çabalamaktır). Fârisîsi **tepîden**, **ṭapîden**, **lânden**, **lânîden**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1387	1	152	**çapraz**	چَپْرَازْ	Meşhurdur. Demirden ve gayrıdan olur, Fârisî-i galattır. Arabîsi **ḥanîre**. Fârisîsi **çaprâst**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1388	1	152	**çapraşıḳ**	چَپْرَاشِقْ	Karış murış olan nesneye derler. Arabîsi **müşevveş**, **muḫayyaṭ**. Fârisîsi **pîçâpîç**	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı

1389	1	152	**çapaḳ**	جَپَقْ	Arabîsi **ʿuvvâre**, **ġafeş**; **ramaş** (gözde durup akmayan çapaktır), **ġamaş** (gözden akan çapaktır). Fârisîsi **jefk**, **pûḫ**, **peḫ**, **rîme**, **ḫîm**, **jefkâb**, **şüşk**, **ejenc**, **leġac**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1390	1	152	**çapaḳlanmaḳ**	جَپَقْلَنْمَق	Arabîsi **ġamş**, **ġafş**. Fârisîsi **rîme dâşten-i çeşm**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1391	1	152	**çapuḳ**	جَپُوقْ	Arabîsi **câlî**, ye'fûf, **muḳarraʿ**, **ʿuzhûl**, **şelûl**, **kemîş**, **veşvâş**, **ḥaşîş**. Fârisîsi **germḫîz**, **veşkerde**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1392	1	152	**çapkın**	جَپْقِينْ	Arabîsi **rahrûc**. Fârisîsi **tekâver**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1393	1	153	**çabuḳlamaḳ**	جَپُقْلَمَق	Arabîsi **hervele**. Fârisîsi **taḫten**, **tektaz**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1394	1	153	**cebel lokum**	جَبَلْ لُوقوم	Göğe mail kızılrak taştır, madeni Medine-i Münevvere tarafına üç konak sakrâ nam karyedir. Dört renk olur; âlâsı kızıllığı ve göklüğü ziyade olanıdır. Arabîsi **cümmez**, **cümmest**, **maʿşûḳ**. Fârisîsi **kemest**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1395	1	153	**çatı**	جَاتِى	Arabîsi **saḳf** (cemi **suḳûf** ve **suḳuf** gelir), **ḳarîʿa**, **semk**, **ʿarş**; **ravḳ** (ev önünde olan saçaktır), **ẓulle** ve **ʿâle** ve **künne** (cemi **künnât** gelir, bunlar dahi kapı üzerine yapılan saçaktır). Fârisîsi **âsmâne**, **bâlâr**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1396	1	153	**çatmaḳ**	جَاتْمَق	Arabîsi **ḳarn**; **ḳaṭb** (kaş çatmaktır, ekser dargınlıkta olur). Fârisîsi **behem peyvesten**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1397	1	153	**çetin**	جَتِينْ	Arabîsi **ṣaʿb**, **ʿasîr**. Fârisîsi **düşvâr**, **düşḫâr**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1398	1	153	**çetinlik**	جَتِنْلِكْ	Arabîsi **ṣuʿûbe**, **ʿusre**. Fârisîsi **düşvârî**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1399	1	153	**çatlaḳ**	جَاتْلَاقْ	Arabîsi **şaḳḳ** (cemi **şuḳûḳ** gelir); **uḫkûḳ** ve **mesel** (yerde olan çatlaktır). Fârisîsi **şikâfte**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1400	1	153	**çatlamaḳ**	جَاتْلَامَقْ	Arabîsi **ṣadʿ**, **vaşm**; **inḫiżâd** (yemiş çatlamaktır). Fârisîsi **kefîden**, **kafîden**, **keften**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1401	1	154	**çatlatmaḳ**	جَاتْلَاتْمَقْ	Arabîsi **işdâʿ**, **tekzîm**. Fârisîsi **keftânîden**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1402	1	154	**çatırdamaḳ**	جَتِرْدَمق	Arabîsi **teferḳuʿ**. Fârisîsi **terkîden**, **engüşt tirâk zeden**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1403	1	154	**çatırdatmaḳ**	جَتِرْدَاتْمَق	Arabîsi **ferḳaʿa**; **şarḳaʿa** (yarmak, çatırdatmaktır). Fârisîsi **tirâkânîden**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1404	1	154	**çadır**	جَادِرْ	Arabîsi **fâze** (iki direkli çadırdır, **ḫayme** çadır olmak üzere meşhurdur, lakin misbâh-ı münîrde İbn-i Arabîden menkuldur ki لا تكون الخيمة عندالعرب من ثياب بل من	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı

					اربعة اعواد ثم يسقف diye musarrahtır), **fusṭâṭ** (kıldan çadırdır), **ravḳ** (bir direkli çadırdır). Fârisîsi **bârgâh**, **bûb endîn**; **tâj** ve **keşân** ve **kenân** (bir direkli çadırdır), **nevbetî** (küçük çadırdır).	
1405	1	154	**çedik**	چَدِيكْ	Arabîsi **ḫuf** (cemi **ḫıfâf** gelir). Fârisîsi **mûze**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1406	1	154	**cedvâr**	جَدْوَارْ	Eczadandır. Arabîdir, **üntületü's-sevdâ'** dahi derler. Fârisîsi **mâpervîn**, **mâperbîn**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1407	1	155	**çarşı**	چَارْشُو	Arabîsi **sûḳ** (cemi **esvâḳ** gelir); **laṭîme** (kokulu nesneler satılan çarşıdır, **sûkû'l-ʿaṭṭârîn** manasına). Fârisîsi **çârşû**, **çârsû**, **çârşûb**, **tîm**	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1408	1	155	**çarşaf**	چَارْشَفْ	Çârcef dahi derler. Arabîsi **şevẕer**, **milḥafe** (cemi **melâḥif** gelir); **biṭâne** ve **ḫımre** (yorgan çarşafıdır), **ḳırâm** ve **menâme** (döşek çarşafıdır). Fârisîsi **pişter-i âhenk** (döşek çarşafıdır), **teḫam** (o çarşaftır ki geline saçılan akçe içine düşmek için tutarlar).	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1409	1	155	**çarşamba**	چَارْشَنْبَه	Gündür. Arabîsi **erbiʿâ'**; **dübâr** (ʿinde'l-ʿarab esmâ-i kadîmedendir). Fârisîsi **çehâr-ı şenbe**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1410	1	155	**çardaḳ**	چَارْدَاقْ	Arabîsi **ġurfe** (cemi **ġurûfât** ve **ġuraf** gelir), ʿılıyye (cemi **ʿalâlî** gelir); **ʿarîş** (asma çardağıdır). Fârisîsi **serṭâḳ**, **berpâre**, **âşkûb**, **bezġa**, **fervâre**, **vervâre**, **vervâr**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1411	1	155	**çerez**	چَرَزْ	Gecelerde oturup yenilen kuru ve yaş yemiş. Arabîsi **nuḳl**. Fârisîsi **şebçere**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1412	1	156	**çerçi**	چَرْچِى	Ecza satana derler. Arabîsi **şaydalânî**. Fârisîsi **pîlver**, **menbel**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1413	1	156	**cerrâḥ**	جَرَّاحْ	Arabîdir, Türkîde müstameldir. Fârisîsi **rîşâz**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1414	1	156	**çerçeve**	چَرْچَوَه	Arabîsi **bedîʿ**. Fârisîsi **çârçûpe**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1415	1	156	**çerge**	چَرْكَه	Ehl-i sefer kullanırlar. Arabîsi **fâze**. Fârisîsi **nerke**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1416	1	156	**çeri**	چَرِى	Arabîsi **ʿasker**, **ceyş** (cemi **cüyûş** gelir), **cünd** (cemi **ecnâd** gelir), **ḫamîs**; **mecr** ve **heyżal** ve **ʿaramram** ve **lihâm** (çok askerdir); **rammâze** (katı çok askerdir), **feylâḳ** (cemi **feyâliḳ** gelir) ve **ḫacfel** (askerdir). Fârisîsi **leşker**, **esbe**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1417	1	156	**çeribaşı**	چَرِيبَاشِى	Arabîsi **kâfih**, **re'îs**. Fârisîsi **serceng**, **şehbed**, **sepehbed**, **kiyâreng**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı

1418	1	156	**çarḳacı**	چَرْقَهچِى	Arabîsi **şurṭa**, **muḳaddimetü'l-ceyş**. Fârisîsi **serâhenk**, Özbek lisanında **herâvul**, Türkîde **ḳaravul** derler.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1419	1	156	**çarıḳ**	چَرِيقْ	Amele ve karılar ayaklarına giyerler. Arabîsi **ḫasf**. Fârisîsi **pâlîk**, **çâbile**, **şemel**, **şemem**, **şelm**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1420	1	157	**çarḳ**	چَرْق	Değirmende ve arabada olur. Arabîsi **cevhel**. Fârisîsi **çarḫ**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1421	1	157	**çeşnigir**	چَشْنِيرْ	Arabîsi **şeşnegîr** (lügat-i müvellededir). Fârisîsi **sâlârḫân** ve **ḫânsâlâr**, **füke**, **lûszen**, **kâvûl**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1422	1	157	**çağırmaḳ**	چَاغِرْمَقْ	Arabîsi **ṣaḫb**, **ṣıyâḥ**, **leceb**, **ẓâ'b**, **iżcâc**, **ışṭırâḥ**, **ṣayḥa**, **nidâ**, **naʿḳ**, **ʿacc**, **ṣaḥḥ**, **taṣdiye**, **selḳ**, **şehḳa**, **te'yîh**; **duʿâ'** (bir kişiyi çağırmaktır); **renin** ve **irnân** ve **ne'c** ve **naḳʿ** ve **naʿaḳ** ve **dâ'** (katı çağırmaktır); **edîd** ve **ṣadîd** ve **va'd** (pek çağırmaktır); **cehr** ve **şarre** ve **şaḫîr** (ziyade âvaz ile çağırmaktır); **naḫîre** (burundan çağırmaktır); **irḥât** ve **laġaṭ** ve **liġâṭ** (kavga edip çağırmaktır); **inḳaʿ** (birbiri ardınca âvaz ile çağırmaktır); **ṣalḳ** ve **taṣalluḳ** (avrat doğururken ağrısından pek çağırmaktır); **naʿîḳ** ve **nuʿaḳ** ve **naʿaḳân** (çobanın koyuna çağırmasıdır); **naḥîb** ve **intiḥâb** (ağlayarak çağırmaktır); **nedb** (iş işlemeye çağırmaktır); **ẕümr** (arslan çağırmaktır); **ḳalḫ** ve **ḳalîḫ** (deve bağırıp çağırmaktır), **cuvâr** ve **ḫuvâr** (sağır çağırmaktır); **żâcîc** ve **ze'me** (korkup çağırmaktır); **ʿuvâ'** (köpek ve çakal ve kurt gibiler çağırmaktır). Fârisîsi **âvâzîden**, **âvâz kerden**, **bânkîden**, **bânk**, **zeʿârîden**, **ġırîvîden**, **ġırîv**, **ġîv**, **şifâr**; **ġarn** (âvaz ile çağırmaktır); **kerâcîden** (tavuk yumurtlarken çağırmaktır); **vâzinc** (pek çağırmaktır).	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1423	1	158	**çağırtmaḳ**	چَاغِرْتْمَقْ	Arabîsi **izʿâḳ**. Fârisîsi **âvâz kerdânîden**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1424	1	158	**çağırış**	چَاغْرِشْ	Arabîsi **ṣayḥa**, **ṣıyâḥ**, **heyhât**, **renne**. Fârisîsi **nâle**, **feryâd**, **vîr**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1425	1	158	**çağrışmaḳ**	چَاغْرِشْمَقْ	Arabîsi **muṣâyaha**, **muṣâraḥa**, **münâdâh**, **teṣâyuḥ**. Fârisîsi **ḫalâlûş**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1426	1	158	**çağlamaḳ**	چَاغْلَامَقْ	Arabîsi **ḫarîr**, **teḫażḫuż**. Fârisîsi **ḫurûşîden**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1427	1	159	**çağıltı**	چَاغِلْدِى	Su akıntısında olur. Arabîsi **ṭabṭaba**; **hürhûr** (ziyade akan su çağıltısıdır, lisanımızda olan "horhor" bundan galattır), **cercere**. Fârisîsi **pindûre**, **hengâm**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1428	1	159	**çağla**	چَغْلَه	Meşhurdur. Arabîsi **levzi'r-raṭb**. Fârisîsi **aḫkûz**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı

1428	1	159	**çağane**	چَغَنَه	Meşhur sazdır, onunla çengiler oyun oynarlar. Arabîsi **ṣaġâne**. Fârisîsi **çeġâne**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1430	1	159	**çağ**	چَاغْ	Türkdir. Arabîsi **vaḳt** (cemi **evḳât**), **ḥîn** (cemi **aḥyân** gelir), **zemân**, **zemen**. Fârisîsi **dem**, **hengâm**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1431	1	159	**çaḳmaḳ**	چَاقْمَقْ	Arabîsi **miḳdaha**, **zend** (cemi **zinâd** gelir). Fârisîsi **âteşzene**, **süpuḫten**, **süpûḫten**, **fürûzîne**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1432	1	159	**çaḳmağı çaḳmak**	چَاقْمَغِى چَاقْمَق	Arabîsi **iḳtidâḥ**, **teḳadduḥ**, **ḳadḥ**, **tiḥrâb**. Fârisîsi **âteşzeden**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1433	1	159	**çaḳşır**	چَاقْشِيرْ	Arabîsi **şaḫşîr**. Fârisîsi **şetvâr**, **rânîn**, **raġtîn**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1434	1	159	**çaḳıldaḳ**	چَاقِلْدَاقْ	Arabîsi **ḫazrûf**. Fârisîsi **bîmend**, **bîndû**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1435	1	159	**çaḳal**	چَقَّالْ	Meşhur canavardır. Arabîsi **ʿillevż**, **ibn-i âvîl**, **ʿillevş**, **dü'il**, **nevfel**, **ẕüvâle**, **vaʿ**, **vaʿvaʿ**, **şavṭ**, **laʿvaż**. Fârisîsi **ehmer**, **demne**, **şâr**, **şaġâl**, **şekâl**, **kâl**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1436	1	160	**çaḳal eriği**	چَقَّالْ اَرِيكِى	Arabîsi **idrik**. Fârisîsi **nelik**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1437	1	160	**çañ**	چَاكْ	Kiliselerde çaldıkları çandır. Arabîsi **ceres**, **nâḳûs**. Fârisîsi **derâ**, **bîreng**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1438	1	160	**çekiç**	چَكِجْ	Arabîsi **fiṭîs** (Bir emirde istinat eylediğin nesne kavî gerek zayıfa dayanılmaz, diyecek mahalde Araplar mesel darp edip ضَرْبُكَ بِالْفِطِيسْ خَيْرٌ مِنَ الْمَطْرَقَةِ derler), **mîḳaʿa**, **miṭraḳa**. Fârisîsi **pütk**, **çâkûc**, **kûben**, **kûbeyâze**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1439	1	160	**çektiri**	چَكْدِرِى	Zamân-ı evvelde kullanılır bir nevi gemi idi. Arabîsi **mirzâb**, **mizrâb**. Arap'ta kadimden böyle gemi yoktur, lâkin oluk gibi uzun olduğu için ıtlak olundu. Fârisîsi **dırâz keştî**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1440	1	160	**çekirdek**	چَكِرْدَكْ	Arabîsi **nevât** (küçük büyür diyecek mahalde Arap mesel darp edip اَوَلُ الشَّجَرَةِ النَّوَاةْ derler); **cerâm** (hurma çekirdeğidir); **ʿacem** (her yenilen nesnenin içinde olan çekirdek misilliye ıtlak olunur); **ḫurḳûş** (hurma koruğu çekirdeğidir); **ḳurzuʿ** ve **ḫayseḳûc** (pamuk çekirdeğidir). Fârisîsi **este**, **ḫaste**, **üstüḫân** (meyve çekirdeğidir); **tekîz** ve **tekîş**, **tekâk** ve **tekesk** ve **tâkdâne** ve **cence** ve **nekej** ve **tikesk** ve **tikes** (üzüm çekirdeğidir); **keycal** (içi tatlı çekirdektir).	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı

1441	1	161	**çekirge**	چَكِرْكَه	Arabîsi **cerâd**, **câbî**, **ḥusbân**, **ḥanṭal**, **serʿûb**, **hâdî**, **çercel**, **sirbâḫ**, **deyḥân**. Fârisîsi **melaḫ**, **ḫâyek**, **güftân**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1442	1	161	**çekişmek**	چَكِشْمَكْ	Arabîsi **mümâẕât**, **cidâl**, **mucâdele**, **muʿâḳame**, **muhâyaṭa**, **muḫâfât**, **münâzaʿa**, **mülaḥât**, **miẕâẕ**, **şecr**, **mümâret**, **münâṭât**; **telâḫî** (akvâl-i Arabdandır, إِذَا ثَلَاحَةِ الْخَصُومُ تَسَافَهَةُ الْحُلُومُ derler; yani: Hasımlar çekişmeye başlayınca halimlerde sefih olur), **müşâcere**, **münâtât**, **muḫâṣama**, **mümâşaḳâ**; **teḥaddî** (bir kimse ile ile galebe üzere çekişmektir). Fârisîsi **çehîden**; **sitihîden** (çağırmakla çekişmektir), **sitîzîden**, **kersîden**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1443	1	162	**çekîş**	چَكِيشْ	Arabîsi **cedel**, **ġaẕmere**. Fârisîsi **üştülüm**, **telâtüf**, **telâtûf**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1444	1	162	**çekmek**	چَكْمَكْ	Arabîsi **ceẕb**, **celb**, **medd**, **ḳaṣṣ**, **cerr**, **maʿd**, **cebẕ**, **tecrîr**, **ictirâr**, **natḳ**, **saḥb**, **metv**; **istinşâḳ** (buruna çekmektir); **ḫalf** ve **ḥafn** ve **iḥcân** ve **ḥacn** (kuyudan su çekmektir); **tecrîr** (aşağı çekmektir); **meşḳ** (uzasın diye çekmektir); **istikâʾ** (kırba ile çekmektir); **nezḫ** ve **nekş** (suyu kuyudan bütün çekmektir); **ʿatl** (ziyade pek çekmektir). Fârisîsi **berâhencîden**, **âhencîden**, **keşîden**, **hûḫten**, **yâḫten**, **âḫten**, **ṭancîden**, **tenbîden**, **hûḫîden**; **nezîden** ve **terîden** (taşra çekmektir); **terencîden** (kuşağı ve kolanı pek çekmektir).	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1445	1	162	**çekilmek**	چَكِلْمَكْ	Arabîsi **inciẕâb**; **iḥcâm** (bir nesneden geri çekilmektir). Fârisîsi **keşîde şuden**, **baz istâden**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1446	1	162	**çekinmek**	چَكِنْمَكْ	Arabîsi **istihvâʾ**, **tehevvî**, **suṭre**. Fârisîsi **ârzu kerden**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1147	1	162	**çeñe**	چَكَه	Arabîsi **fekk**, **fuḳm**, **ẕeḳan**, **laḥye**; **lihzime** (çene başıdır); **mâżigan** (iki çene dipleridir); **ʿânize** (çene dibidir, aslu'ẕ-ẕeḳân manasına); **şecr** (çene kemiklerinin bir yere geldiği yerdir). Fârisîsi **zeneḫdân**, **pûj**, **çâne**, **zenaḫ**, **zefer**, **kâce**, **vemene**; **sersîne** (çene çukurudur).	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1448	1	163	**çeki**	چَكِى	Odun ve taş çekerler. Arabîsi **ḳabân**. Fârisîsi **kepân**, **kerestûn**, **kerestûden**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1449	1	163	**çeltik**	چَلْتِكْ	Arabîsi **ʿizbe**. Fârisîsi **kâlcâr**, **gürincâr**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1450	1	163	**çalışıḳ**	چَالِشِقْ	Arabîsi **cehd**, **iḳdâm**, **ihtimâm**, **cedd**. Fârisîsi **mukâs**, **mûkîs**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı

1451	1	163	**çalışmaḳ**	جَالِشْمَقْ	Arabîsi **cidd**. Fârisîsi **şûlîden**, **kûşîden**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1452	1	163	**çalgı**	جَالْغِى	Arabîsi **melâḥî**, **deydebûn**, **venec**; **miʿzefe** (çalgı aletidir, tanbur ve kemânî ve miskâl gibi). Fârisîsi **miskel**, **mûsîḳâr**, **çeng**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1453	1	163	**çalmaḳ**	جَالْمَقْ	Arabîsi **lehî**, **birṭân**. Fârisîsi **nüvâḫten**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1454	1	163	**çalmaḳ**	جَالْمَقْ	Hırsızlık manasına. Arabîsi **sirḳat**, **istirâḳ**. Fârisîsi **düẕdîden**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1455	1	163	**çalıcı**	جَالِيجى	Arabîsi **sârıḳ**. Fârisîsi **düzd künende**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1456	1	163	**çalḳamaḳ**	جَالْقَمَقْ	Arabîsi **ḥaşḥaşa** (taḥriku'ş-şeyʾ fî'ş-şeyʾ manasına); **ḫażḫaża** (suyu ve one benzer nesneyi depredip çalkamaktır); **iḥḳân** (yayık çalkamaktır); **mażmaża** (ağzı su ile çalkamaktır), Fârisîsi **ġarâde**, **ġârâre**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1457	1	164	**çalḳanmaḳ**	جَالْقَنْمَقْ	Arabîsi **ḫażraba**, **revh**, **reyh**, **terayyuḳ**; **ġaṭmaṭa** (deniz dalgası çalkalanmaktır). Fârisîsi **keçûl**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1458	1	164	**çalı çırpı**	جَالِى جِرْبى	Arabîsi **żıġṣ**. Fârisîsi **ḫas u ḫâşâk**, **kirişte**, **verek**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1459	1	164	**calḳ şıyırmaḳ**	جَلْق صيرمق	Arabîsi **ḫażḫaża**, **isnâ**. Fârisîsi **kâr dest kerden**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1460	1	164	**çelik çomak oyunu**	جَلِيكْ چُومَقْ اويونى	Arabîsi **ḳule** (cemi **ḳulûn** ve **ḳulân** gelir), **ḳâl**. Fârisîsi **ġûlçûb**, **dest-i çelîk**, **dest-i çâlîk**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1461	1	164	**çam**	جَامْ	Meşhur ağaçtır. Arabîsi **ṣanavber**, **erz**, **erzen**, **ḳûḳâ**. Fârisîsi **nâzû**, **kâc**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1462	1	164	**çam saḳızı**	جَامْ ساقزى	Arabîsi **ḳalfûniyâ**. Fârisîsi **râtiyâne**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1463	1	164	**çamçaḳ**	جَامْچَقْ	Ağaçtan yapıp onunla su içerler. Arabîsi **miṣalle**. Fârisîsi **gümâr**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1464	1	164	**câmedân**	جَمَدَانْ	Meşhurdur. Ehl-i sefer içine esbap korlar. Arabîsi **ḫarîṭâ**; **mekfûfe** (iliklenmiş camedândır), **ʿaybe**. Fârisîsi **câmedân**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1465	1	165	**çemremek**	جَمْرَمَكْ	Arabîsi **telbîb**; **iṣbân** ve **ṣebn** (eteği yukarı çemremektir), **şemer**, **teşmîr**. Fârisîsi dâmen berçîdânîden.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1466	1	165	**çemrenmek**	جَمْرَنْمَكْ	Arabîsi **telebbüb**, **teşemmür**, **kimhâl**. Fârisîsi **dâmen berçîden**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı

1467	1	165	**çamur**	جَمُورْ	Arabîsi **ṭîn**. Fârisîsi **gil**, **ḫilâb**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1468	1	165	**çember**	چَنْبَرْ	Arabîsi **ferîs**; **ʿişâbe** ve **sebîbe** (alına bağlanılan çemberdir); **serefe** (büründükten olan çemberdir). Fârisîsi **pîçek**; **pünçe bend** (zenân başlarına bağladıkları çemberdir).	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1469	1	165	**cennet**	جَنَّتْ	Arabîdîr, cemi **cinân**, **cennât** gelir, **ḫuld**. Fârisîsi **behişt**, **minû**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1470	1	165	**cendere**	جَنْدَرَه	Mücellitler kullanırlar. Arabîsi **milzeme**. Fârisîsi **taḫte câme**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1471	1	165	**çanṭa**	چَنْطَه	Arabîsi **devle**, **saṭîḥa**. Fârisîsi **ḫurmdân**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1472	1	165	**çanaḳ**	چَنَاقْ	Arabîsi **kaş'a** (cemi **ḳışa'** ve **ḳışâ'** gelir), **şaḥfe** (cemi şıḥâf gelir), **ḳıḥf**, **ḳa'b** (cemi **ḳı'ba** gelir); **cümcüme** ve **ḳıḥf** ve **ḳı'be** (ağaç çanaktır); **şâḫire** (toprak çanaktır); **cünbül** (kalın ağaç çanaktır); **evġâb** ve **faḫâr** (balçıktan yapılan çanaktır). Fârisîsi **sifâl**, **tefûr**; **serġac** (ağaç çanaktır).	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1473	1	166	**çengel**	چَنْكَلْ	Arabîsi **kellûb**, **küllâb**, **minşâl**, **ʿaḳfâ**; **ʿadeḳâ** ve **ʿadveḳa** (kuyudan kova çıkaracak birkaç başlı çengeldir). Fârisîsi **keje**, **cehvîz**, **sikâr**, **âhenc**; **kenâre** (kasap çengelidir); **bişkele** (pencere kapağı çengeli ki karga burnu dahi denir); **câhcû** (kova çıkaracakları çengeldir); **kûştâhenk** (tandırdan et çıkaracak çengeldir).	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1474	1	166	**çevre**	جَوْرَه	Arabîsi **ḫarîm**, **ḥavl**, **ʿaḳâ**, **ʿaḳva**; **aḫşâm** (göz kapağının çevresidir ki kirpik bittiği yerdir); **liṣe** (diş çevresidir, etrâfu'l-esnân manasına). Fârisîsi **pîrâmen**, **pîrâmûn**; **gird a gird** (çepe çevre demektir); **îrâl** ve **betfûz** ve **bedpûz** ve **bedfûz** ve **tânûl** (ağız çevresidir).	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1475	1	166	**çavdar**	چَوْدَارْ	Arabîsi **ẕüneybâ**, **ʿales**. Fârisîsi **dîvgendüm**, **kengerân**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1476	1	167	**çevrinti**	چَوْرِنْتِى	Arpa ve buğday alıntısıdır. Arabîsi **ḳaṣara**, **ḫuşâra**, **ḳaṣâle** / **ḳuṣâle** / **ḳısâle**, ḥufâle. Fârisîsi bulunamamıştır.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1477	1	167	**ceviz**	جَوزْ	Arabîdîr, **cevze** (cemi **cevzât** gelir), **ḫasf**, **ḫaşf**. Fârisîsi **gird-i gân**, **çârmaġz**, **gevz**, **çârpehlû**; **eraġ** (sağ cevizdir); **baḫgelûn** (çetin cevizdir).	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1478	1	167	**ceviz ağacı**	جَوزْ آغاجى	Arabîsi **lûkâ**, Yunânî'den muarrebdir. Fârisîsi **dıraḫt-ı gird-i gân**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı

1479	1	167	**cevher**	جَوْهَرْ	Kılıç demirinde ve ona benzer nesnelerde olur. Arabîsi **rubed**, **firind**, **ifrind**, **eşr**; **sefâsıḳ** (kılıç cevheridir). Fârisîsi **kenaḫt**, **mûrce**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1480	1	167	**cevahir**	جَوَاهِرْ	Arabîdir; cevher'in cemidir, kıymetli taştır. **Sidk** (ipliğe dizili olan cevahirdir). Fârisîsi **gevher**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1481	1	167	**çavuş**	چَاوُشْ	Arabîsi **ḳâ'id**. Fârisîsi **tûşmâl**, **serhenk**, **serçîk**, **mîzdâd**; **mizdâr** (çavuşbaşıya denir); **yesâvül** (alay çavuşudur).	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1482	1	167	**çevirmek**	چَوِيرْمَكْ	Arabîsi **ḳalb**, **taḳlîb**. Fârisîsi **gerdânîden**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1483	1	168	**çevik**	چَوِيكْ	Yeğni manasına. Arabîsi **ḫafîf**. Fârisîsi **sebük**, **merezgûn**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1484	1	168	**çeviklik**	چَوِيكْلِكْ	Arabîsi **ḫıffet**. Fârisîsi **sebükî**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1485	1	198	**çevik**	چَوِيكْ	Çabuk manasına. Arabîsi **serî'**, **celd**, **haşûf**. Fârisîsi **cüst**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1486	1	168	**cahil**	جَاهِلْ	Arabîdir. Fârisîsi **nâdân**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1487	1	168	**çehre**	چَهْرَه	İnsan yüzüne derler. Arabîsi **vech**. Fârisîsi **rûy**, sair esamisi "yüz" maddesinde mezkurdur.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1488	1	168	**çehre**	جَهْرَه	Üzerine büründüğü sararlar. Arabîsi **kûfiyye** (lügat-i müvellededir). Fârisîsi **çehre**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1489	1	168	**cehennem**	جَهَنَّمْ	Arabîdir. Fârisîsi **dûzaḫ**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1490	1	168	**çay**	چَايْ	Büyük akarsudur. Arabîsi **nehr** (cemi **enhâr** gelir); **cedvel** (küçük çaydır). Fârisîsi **cûy**, **şâḫâbe**, **irġâb**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1491	1	168	**çayır**	چَايِرْ	Arabîsi **mer'a**, **meẓâd**, **merta'**. Fârisîsi **çerâmîn**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1492	1	168	**çaylaḳ**	چَيْلَاقْ	Meşhur kuştur. Arabîsi **ḥid'eh** (cemi **ḥidâ'** gelir), **şûḥa**. Fârisîsi **teşten**, **ḫalvâc**, **cenglâhî**, **zeġan**, **cûl**, **kûrkûr**, **kûşturbâ**, **mûşgîr**, **mûşḫâr**, **mûrdârḫâr**, **verkâ**	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1493	1	169	**çiğnemek**	چِيْنَمَكْ	Arabîsi **żavz**, **meşġ**, **mażġ**, **temażżuġ**, **levk**. Fârisîsi **ḫâyîden**, **ḫâyesten**, **jâvîden**, **jâjîden**, **lebîden**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı
1494	1	169	**çizinmek**	چِيزِنْمك	Arabîsi **devr**, **cevl**. Fârisîsi **gerdîden**, **geşten**.	Türkçe fethalı cîm (ج) bâbı

1495	1			فصْل الجيم المَكسورة من التركيّة		
1496	1	169	**çıban**	چِبَانْ	Arabîsi **dümmel** (cemi **demâmîl** gelir); **ḳarḥa** (çıbanın azgınıdır, cemi **ḳurûḥ** gelir); **ḥibn** ve **ḥibne** ve **zâmiḥ** (büyük çıbandır); **beşr** (ufak çıbandır); **seʿfe** (masumların başında çıkan çıbandır). Fârisîsi **benâver**, **penâver**; **setîm** (onulmuş çıbandır); **sirîne** (başta olan çıban); **hevziş** ve **hevzreş** (onulmaz çıbandır, el ʿiyâẕı billahi teʿalâ şîrpençeye ıtlak olunur).	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı
1497	1	169	**cibre**	جِبْرَه	Arabîsi **ʿuşâre**. Fârisîsi **tekes**, **tekeş**, **kûḫak**, **telef**.	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı
1498	1	169	**çıplaḳ**	چِبْلَاقْ	Arabîsi **ʿârî**, **ʿüryân**, **bâliş**. Fârisîsi **pürehne**, **ret**, **tehek**, lâc, **ġûşt**.	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı
	1	170	**çıplaḳ olmaḳ**	چِبْلَاقْ اولمق	Arabîsi **teʿarrî**, **maʿrâ**, **culûʿ**, **telebhüş**, **tebehluş**. Fârisîsi **pürehne şuden**.	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı
1499	1	170	**çıplak etmek**	چِبْلَاقْ ايتمك	Arabîsi **iʿrâʾ**, **taʿriye**. Fârisîsi **pürehne kerdânîden**.	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı
1500	1	170	**cibinlik**	جِبِنْلِكْ	Arabîsi **ḥacele** (cemi **ḥicâl** gelir); **kille** ve **nâmusiyye** (sivrisinek cibinliğidir). Fârisîsi **beşşeḫâne**, **peşḫâne** (sivrisinek cibinliğidir); setâre (mutlaka cibinliktir).	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı
1501	1	170	**çubuḳ**	چِبُوقْ	Arabîsi **ḳażîb** (cemi **ḳużbân** gelir); **fesîl** ve **vedy** (bağ çubuğudur). Fârisîsi **tâk**, **tekâk**, **çûb**, **teraḫce**, **zeġâk** (üzüm çubuğudur), **nûbek** (bu dahi); **şevġ** ve **şevġa** ve **şûş** (asmadan budadıkları çubuktur); **şifşe** (hallaçların pamuk düzelttikleri çubuktur); **vârîc** ve **vârinc** (bağ çubuğunun üzüm biten yeri).	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı
1502	1	170	**çiçek**	چِچَكْ	Arabîsi **zehr** (cemi **ezhâr** gelir), **nevr**; **burʿum** ve **burʿûm** (açılmamış çiçektir); **fuʿâl** (üzüm çiçeğidir). Fârisîsi **şukûfe**, **üşkûfe**, **üşküfe**, **bişkûne**, **telvâse**, **telûme** ve **bûjene**; **kûpel** (açılmamış çiçektir); **ternîb** (solmuş çiçektir); **vil** (üzüm çiçeğidir).	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı
1503	1	171	**çiçeklenmek**	چِچَكْلَنْمك	Arabîsi **tenvîr** (mesela: Ağaç çiçeklendi, dense نَوَّرَالشَّجَرُ denir), **îşâʿ**, **tesnîm** (ot çiçeklenmektir); **nażḥ** (ağaç tomur kılınıp çiçeklenmeğe başlamaktır); **iḳʿâl** (asma çiçeklenmektir); **iltihâl** ve **cünûn** (ot uzayıp birbirine ulaşıp çiçeklenmektir). Fârisîsi **şükûfe âverden**.	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı
1504	1	171	**çiçek**	چِچَكْ	Ekser masumlar çıkarırlar. Arabîsi **cederî** / **cüderî**, **nabḫ**. Fârisîsi **şirek**.	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı
1505	1	171	**çırpıcı**	چِرْپِچِى	Bez çırpıp ağartırlar. Arabîsi **ḳaṣṣâr**, **raḫḫâż**. Fârisîsi **gâzirân**.	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı

1506	1	171	**çırpı**	چِرْپِی	Maruf iptir, dülgerler kullanırlar. Arabîsi **zîc**. Fârisîsi **zîc**, **nâḫiste**.	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı
1508	1	171	**çıra**	چِرَا	Arabîsi **şırak** (lügat-i müvellededir, ehl-i Mısır ıstılahı üzere). Fârisîsi **sâzaḳ**.	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı
1509	1	171	**çerağ (çıraḳ)**	چِرَاقْ	Fârisî-i galattır, Türkîde dahi müstameldir. Arabîsi **sirâc** (cemi **sürüc** gelir), **mişbâḥ** (cemi **meşâbîḥ** gelir), **nibrâs**. Fârisîsi **çerâġ**, **şeme**, **îzân**.	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı
1510	1	172	**çıraḳ**	چِرَاقْ	Ehl-i sanʿatın hizmetinde bulunan acemi kimesneye derler. Arabîsi **tilmîz** (cemi **telâmîz** ve **telâmiz** ve **telâme** gelir), **ḫırrîc**. Fârisîsi **şâkird**, **mîlâv**.	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı
1511	1	172	**çirkin**	چِرْكِينْ	Arabîsi **ḳabîḥ**, **demîm**, **şeyn**. Fârisîsi **dîvsâr**, **zişt**, **düşt**, **zeft**, **şitâme**, **şûḫgîn**, **fejgend**, **keşt**, **kest**, **neġâm**, **nâfer haḫte**, **hûẕer**, **feraḫce**.	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı
1512	1	172	**çirkinlik**	چِرْكِنْلِك	Arabîsi **ḳabâḥa**, **ḳubḥ**, **şevh**, **demâm**. Fârisîsi **şûḫkînî**, **şemġand şuden**, **zişti**.	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı
1513	1	172	**çırnıḳ**	چِرْنِقْ	Küçük kayıktır. Arabîsi **sünbûḳ**. Fârisîsi **nâv**.	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı
1514	1	172	**çiriş**	چِرِيشْ	Feth-i cîm ile Fârisîdir, Türkîde dahi müstameldir. Arabîsi **şerṭ**, **şelṭ**. Fârisîsi **sirîş**, **çerîş**, **pervâḳ** (çiriş otudur ki kökünden döküp çiriş ederler), **siblet**, **şevbâ**.	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı
1515	1	172	**çizme**	چِزْمَه	Arabîsi **mûzec**, **cermûḳ**, **mevâḳa**, **mûvuḳ**. Fârisîsi **mûz**, **mûze**.	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı
1516	1	172	**çizi**	چِزِی	Arabîsi **ḫaṭ**. Fârisîsi **serpere**, **keşe**, **sir** (avuçta olan çizidir).	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı
1517	1	173	**çıġa**	چِغَه	Başa sokarlar. Arabîsi **rîş** (cemi **eryâş** gelir), çelenge ve tele ve tüye dahi ıtlak olunur. Fârisîsi **kelel**.	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı
1518	1	173	**çift**	چِفْت	Arabîsi **zevc**, **şefʿ**, **zekâ**, **zevv**. Fârisîsi **türûde**, **türve**, **tûrde**.	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı
1519	1	173	**çift sürmek**	چِفْت سُرْمَكْ	Arabîsi **rażm**. Fârisîsi **şeyarîden**.	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı
1520	1	173	**çıḳmaḳ**	چِقْمَقْ	Arabîsi **ḫurûc**; **indiyâş** (elden çıkmaya dahi ıtlak olunur), **teverruʿ**; **zehûḳ** (can çıkmaktır), **mürûḳ**, **temerrûḳ**, **intifâḳ**, **irtiḳâ'**; **raḳy** (yüksek yere çıkmaktır), **nefc**; **bezġ** (diş çıkmaktır); **ḳavḳale** ve **veşʿ** ve **tevaḳḳul** (dağa çıkmaktır); **ihdâḳ** (tepe üzerine çıkmaktır); **indilâḳ** (çıkması nadir olan nesne her ne ise taşra çıkmaktır); **teselluḳ** (duvar üstüne çıkmaktır); **fisḳ** ve **füsûḳ** (Tanrı Teâla'nın emrinden taşra çıkmaktır); **iʿtirâs** (asma çardağa çıkmaktır); **cevr** (doğru yoldan çıkmaktır); **nuşûl** (davarın tırnağı çıkmaktır); **teseddî** (bir nesnenin üzerine çıkmaktır); **very**	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı

					(çakmağın ateşi çıkmaktır); **caḥṭ** ve **cuḥûṭ** (göz bebeği domalıp çıkmaktır). Fârisîsi **telâvîden**, **bîrûn şuden**.	
1521	1	174	**çıḳarmaḳ**	چقّارْمق	Arabîsi **istiḫrâc**, **iḫrac**, **istidlâḳ**, **imtilâḳ**, **ifṣâṣ**; **istinbâd** (derin yerden çıkarmaktır), **iḫtifâʾ**, **baḫk**, **taḫrîc**; **delʿ** (dili taşra çıkarmak); **naḳş** (diken çıkarmak); **ṣalmaʿa** (kökünden çıkarmak); **takṣîʿ** (zarfından çıkarmak); **temellük** (kemikten ilik çıkarmak); **baʿṣere** (açıp çıkarmak); **lahṣ** (it yorulmaktan dilini taşra çıkarmak), **sell** (bir nesneyi çekip çıkarmak); **seml** (kızmış demir ile göz çıkarmak); **faḳʾ** ve **baḫḳ** (göz çıkarmak); **neṣl** ve **intiṣâl** (kuyudan toprak ve dağarcıktan azık çıkarmak); **tenṣîl** (ok temreni çıkarmak); **şeym** (kılıcı kınından çıkarmak, kılıcı kınında komakta dahi istimal olunur); **kezm** (bir nesneyi kırıp içini çıkarmak); **serv** (kişi eğninden libasını çıkarmak), **ʿanv** (bir nesneyi açığa çıkarmak); **takẕiye** (göze düşen çöpü çıkarmak); **nażıyy** (at zekerini çıkarmak); **îrâʾ** (çakmaktan ateş çıkarmaktır). Fârisîsi **sipûḫten**, yağ çıkarmaya **gûye zeden** derler.	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı
1522	1	175	**çıḳarıcı**	چقّاريجى	Arabîsi **müstaḫric**, **ḳâliʿ**; **müstenbiṭ** (derin yerden çıkarıcı), **mümtelî**. Fârisîsi **kenende**, **bîrûn künende**.	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı
1523	1	175	**çıḳrıḳ**	چقْرقْ	Arabîsi **bekere**; **ʿacele** (cemi **ʿıcl** gelir, kuyu çıkrığıdır); **demûk** (tez tez dönen çıkrıktır). Fârisîsi **çerḫa**, **çehredûk**, **çerbe**, **ġarġar**, **ġaltek**.	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı
1524	1	175	**çıḳrıḳçı**	چقْرقْچى	Arabîsi **ḫarrâṭ**, **ḳaṭṭâṭ**. Fârisîsi **çarḫger**.	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı
1525	1	175	**çıḳın**	چقِينْ	Ekser nisvân bez içine nesne koyup bağlarlar. Arabîsi **ṣurre** (keseye dahi ıtlak olunur). Fârisîsi **felerz**, **felerzeng**.	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı
1526	1	175	**ciğer**	چكَرْ	Fârisîdir, Türkîde dahi müstameldir. Arabîsi **kebd** (cemi **ekbâd** gelir), **ḥavṣâʾ**, **seḥrâḳ**, **ḫılb**; **riye** ve **seḥr** (akciğerdir); **ruʿâmî** (ciğer köşe manasına); **ḳânişa** ve **ḳariyye** (kuş ciğeridir). Fârisîsi **ciğer**, **pût** (kuvveti ve kudreti yoktur diyecek yerde acemler mesel darp edip آبْ دَرْ چكَرْ derler).	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı
1527	1	176	**çiğ**	چيكْ	Pişmemiş manasına. Arabîsi **nîʾ**, **nîyy**, **enîż**, **melaġves**. Fârisîsi **ḫâm**, **nâpuḫte**.	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı
1528	1	176	**çiğlik**	چيكْلك	Arabîsi **neyâʾ**, **ḳaḥâḥa**, **ḳuḥûḥa**. Fârisîsi **ḫâmî**.	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı

1529	1	176	**çıñlamaḳ**	چِيڭْلَمَكْ	Kulak çınlamak gibi. Arabîsi **ihtifâf**, **ṭanîn**. Fârisîde ism-i mahsûsu bulunmamakla bazı lügat beyanına göre **âvâzîden gûş**' tur.	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı
1530	1	176	**çil**	چِلْ	Meşhur kuştur. Arabîsi **ṭayhûc**, **fürfûr**, **żurayyis**, **ṭurġul**. Fârisîsi **perper**, **tîhû**, **tihû**, **tîhûş**, **cekâd**, **dâlîze**, **şûşek**, **sûsek**, **ferġûr**, **ferfûr**, **ferfîr**, **ferfûz**.	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı
1531	1	176	**çil**	چِلْ	İnsanda ve hayvanda olur, alacalıktır. Arabîsi **ebreş**. Fârisîsi **pîş**.	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı
1532	1	177	**cilâ**	جِلَا	Demir vesair mağdende olan parlaklıktır. Arabîsi **zi'ber**. Fârisîsi **yerdâḫ**.	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı
1533	1	177	**çilek**	چِلَكْ	Arabîsi **tûtü'ş-şa'leb**, **delîk**. Fârisîsi bulunamamıştır.	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı
1534	1	177	**çilingir**	چِلِنْكِيرْ	Arabîsi ḳufeylâtî (lügat-i müvellededir). Fârisîsi **çilânger**.	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı
1535	1	177	**çile**	چِلَه	Meşhurdur, yay kirişidir. Arabîsi **şir'a**, **veter** (cemi **evtâr** gelir). Fârisîsi **târ**, **zih**.	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı
1536	1	177	**çimdik**	چِمْدِيكْ	Arabîsi **ḳarṣa**. Fârisîsi **taḫcel**, **turuncî**, **şikenc**, **naḫcel**, **naḫcîl**.	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı
1537	1	177	**çimdiklemek**	چِمْدِكْلَمَكْ	Arabîsi **hezr**, **ḳars**, **heşş**, **ġamz**. Fârisîsi **baḫsîden**, **bâçeng giriften**, **pürîden**.	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı
1538	1	177	**cima etmek**	جِمَاعْ ايتمك	Arabîsi **cimâ'**, **naḫb**, **refş**, **ṭamş**, **naḫc**, **ṭimâḥ**, **mesḥ**, **maṣd**; **'afḳ** (çok cima etmektir), **mufâḳama**, **mümâhece**, **tevażżum**, **ġışyân**, **ḥulû'**; **fehr** (cima edip inzal olmadan gayrı avrata cima edip onda inzal olmaktır); **'afḳ** (çok cima etmek). Fârisîsi **gâden**, **gân kerden**, **kâyîden**.	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı
1539	1	177	**şimşir ağacı**	چِمْشِيرْ آغاجى	Arabîsi **baḳs**, **baḳsîs**, **beksîs**. Fârisîsi **şimşâd**.	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı
1540	1	178	**cimri**	چِمْرِى	Arabîsi **müntûf**. Fârisîsi **kâselîs**, **venk**.	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı
1541	1	178	**cımbâr**	چِمْبَارْ	Çulhalar bez dokudukta kodukları iki dişli demirdir. Arabîsi **ḳıyâs** (lügat-i müvellidedir). Fârisîsi **keşek**, **âhence**.	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı
1542	1	178	**çimen**	چِمَنْ	Arabîsi **lusâs**. Fârisîsi **gûm**.	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı
1543	1	178	**cin**	جِنْ	Meşhur, Arabîdir. **Ḫayal** dahi derler. **Ḫâfî** ve **ḫâfiye** (insanın bedenine girip gizlenen cindir). Fârisîsi **kûhe**, cin tutmuşa Fârisîce **kûhe girifte** derler.	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı
1544	1	178	**çınar**	چِنَارْ	Meşhur ağaçtır. Arabîsi **dülb**, **şınâr** ("çınar" dan muarrebdir). Fârisîsi **çenâr** (mürûr-ı ezmine ile bu ağaçtan ateş peyda olup tamamen yanar, kendisi gayet ulu olur. Bir	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı

					kimesneden herkesin taaccüp ve istigrâb eylediği bir emr-i azîm sudûr etse yahut dünyada görülüp işitilmemiş bir hadise zuhur etse o vakit Acem mesel darp edip آتَشْ اَزْچِنَارْ آيَدْ derler), **sipîdâl**.	
1545	1	179	**çintiyân**	چِنْتِيَانْ	Avratların giydikleri ayakkabına yani donuna derler. Arabîsi **sirvâl**. Fârisîsi **şetvâr**.	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı
1546	1	179	**cinbistre**	چِنْبِسْتَرَه	Cımbız dahi derler ki onunla kıl koparırlar. Arabîsi **mintâḫ**, **mintâş**, **minkâş** (sair kıl yolacak alete dahi ıtlak olunur), **milḳâṭ**, **minmaş**, **mintâf**. Fârisîsi çize, **ḫârçîne**, **mûçîne**, **mûyçîne**, **çîzvâ**, **fetîle**, **dehenc**.	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı
1547	1	179	**çıngıraḳ**	چِنْقِرَاقْ	Arabîsi **zi'âṭ**. Fârisîsi **zengele**, **zengelîce** (ufak çıngıraktır, bazı kuşların ayaklarına takarlar).	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı
1548	1	179	**çivi**	چِوِى	Arabîsi **disâr**. Fârisîsi **pesâheng**, **ġâze**, **fâne**.	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı
1549	1	179	**çivit**	چِوِيتْ	Yaprak çivit derler. Arabîsi **ḥıṭr**, **ʿiẓnim**, **vesme**, **nîlec** muarrebdir. Fârisîsi **nîl** ('dir. Falan kimesnede fakirlik nişânesi vardır, diyecek mahalde Acemler mesel darp edip اَنْكُشْت نِيلْ كَشِيدَه derler).	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı
1550	1	180	**cıvıltı**	چِولْدى	Ufak kuşlar sesidir. Arabîsi **vaṣîʿ**. Fârisîde ism-i mahsûsu bulunmayıp **âvâz-ı mürġân** diye Fârisî lügatlarında görülmüştür.	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı
1551	1	180	**cıva**	چِوَه	Arabîsi **zîbâḳ**, **zi'baḳ**, **zâvûḳ**, **ʿabd**, **hârib**, **mûlif**, **ünsâ**. Fârisîsi **cîve**, **jepere**, **zenbe**, **jîve**, **simâb**, **jernî**. Madende mütevellid olan ecsâd-ı sebʿadandır. Zencefre gibi ateş ile taşlardan istihrâc olunur, belki zencefreden dahi istihrâc olunur. Altın, gümüş ne güne istihrâc olunursa bu dahi onlar gibi istihrâc olunur. Bazılar mağripte bir kuyudan istikâ olunur; iyisi oradan gelir, dediler. Şişe ve kurşun ve kalay veya kunduz derisi zarflarından gayrıda durmaz, eğer gayrı kaba konsa firar edip nâbud olur.	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı
1552	1	180	**çise**	چِسْه	Yaz gecelerinde yağar rutubettir. Arabîsi **şe'd**, **nedâ**, **sedâ**. Fârisîsi **feşek**, **efşe**, **beşek**, **peşk**, **besengek**, **jâle**, **denk lâle**, **jâl**, **şâḫkâse**, **şebnem**.	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı
1553	1	181	**çıyan**	چِيَانْ	Arabîsi **şebes**. Fârisîsi **perpâye**, **hezârpâ**. Kırkayağa dahi ıtlak olunur.	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı

1554	1	181	**çıyan otu**	چِيَانْ اوتى	Arabîsi **besbâyic**, **besfâyic**, **derûnc**, **eżrâsü'l-kelb**, **şâkıbu'l-ḥacer**, **keşîru'l-ercül**. Fârisîsi **şitvân**.	Türkçe kesralı cîm (ج) bâbı
	1			فَصْلُ الجِيمُ المَضْمُومَةِ مِنَ التُّرْكِيَّةِ		
1555	1	181	**çoban**	چُوبَانْ	Arabîsi **râ'î** (cemi **ru'yân** ve **ru'âh** ve **ri'âh** gelir), **ḫâ'il**, **kezem**, **ḳavvâṭ**; **muḳaşmil** (değneği muhkem kavî olan çobandır). Fârisîsi **çoban**, **remyân**, **remvân**, **şubân**, **şivân**, **yâmcî**.	Türkçe dammeli cîm (ج) bâbı
1556	1	181	**çoban aldangacı**	چُوبَانْ اَلْدانقجى	Meşhur kuştur. Arabîsi **mukâ'** (cemi **mukâkî** gelir). Fârisîsi **şubân feríbek**.	Türkçe dammeli cîm (ج) bâbı
1557	1	181	**çoban değneği**	چُوبَانْ دَكْنَكِى	Edviyeden meşhur ottur. Arabîsi **'aşâ'r-râ'î**, **cüncür**, **baṭbâṭ**. Fârisîsi **bersiyândârû**.	Türkçe dammeli cîm (ج) bâbı
1561	1	181	**çoban süzeği**	چُوبَانْ سُوزمكى	Meşhur ottur. Arabîsi **mişfâtü'r-ru'â**. Fârisîsi **pilişkî**. 'İnde'l-eṭıbbâ edviyedendir. 'Usâresini âğulu hayvan soktuğu yere damlatsalar defeder.	Türkçe dammeli cîm (ج) bâbı
1561	1	182	**çötre**	چُوثْرَه	Ağaçtan bardak gibidir. Arabîsi **teltele**. Fârisîsi **kevâz**.	Türkçe dammeli cîm (ج) bâbı
1562	1	182	**çocuḳ**	چُوجُوقْ	Arabîsi **ṭıfl** (cemi **eṭfâl** ve **ṭıfâl** gelir). Fârisîsi **şîrḫâre** (süt emen çocuktur), **gûdek**, **kâk**; **şîrzede** (anasının sütünün kemliğinden zayıf olan çocuktur); **güvâlende** (emekleyen çocuktur).	Türkçe dammeli cîm (ج) bâbı
1563	1	182	**çocuḳluḳ**	چُوجُوقْلُق	Arabîsi **ṭufûliyyet**, **ṭufûle**, **ṭafâle**. Fârisîsi **gûdeği**.	Türkçe dammeli cîm (ج) bâbı
1564	1	182	**cüce**	جُوجَه	Arabîsi **nuġâş**, **nuġaşî**, **ḳaşî'**; **ḳumehzî** (ziyade küçük cücedir). Fârisîsi **zâdḫast**.	Türkçe dammeli cîm (ج) bâbı
1565	1	182	**çuha**	جُوخَه	Arabîsi **cûḫa**, **cûḫ**, lügat-i müvellededir. Fârisîsi **saḳlân**.	Türkçe dammeli cîm (ج) bâbı
1566	1	182	**cüdâm** [cüzzam]	جُذَامْ	Meşhur marazdır. Hâşâ 'ani's-sâmi'în ve'z-zâkirîn. Arabîsi **cüẕâm**. Fârisîsi **leriyy**, **lûş**, **lûrî**.	Türkçe dammeli cîm (ج) bâbı
1567	1	182	**çorba**	جُورْبَا	Meşhurdur. Arabîsi **meraḳ**, **ḥasv**, **ḫırdıḳ**; **feyḫâ** (nohutlu, maydonozlu çorbadır); **deşîşe** (bulgur çorbasıdır). Fârisîsi **şûrbâ**, **şûrvâ**; **turuşbâ** (ekşili çorbadır); **semenvâ** (erişte çorbasıdır); **sefîdpâ** (yoğurtlu çorbadır); **sikbâ** (sirkeli çorbadır); **şikenbevâ** (işkembe çorbasıdır); **mâhyâbe** ve **mâhyâve** (balık çorbasıdır); **nesekbâ** (mercimek çorbasıdır); **keşḫale** (erişte çorbasıdır).	Türkçe dammeli cîm (ج) bâbı

1568	1	183	**çör çöp**	چُورْچُوبْ	Arabîsi **ġuṣâʾ** (cemi **aġṣâʾ**), **ḳaẕâ**, **ʿaẕebe** / **ʿiẕebe**, **ġafâ**; ʿadef (göze düşen çöptür); **virye** (ateş yakmak için hazırlanan çör çöptür); **etâʾ** (cemi **âtâʾ** gelir, suya düşen çör çöptür). Fârisîsi **ḫâşâk**, **penek**, **şükûhenc**.	Türkçe dammeli cîm (ج) bâbı
1569	1	183	**çürük**	چُورُوكْ	Arabîsi **rufât**, **merfût**; **cefre** (diş diplerinde olan çürüktür). Fârisîsi **serib**, **pûsîde**.	Türkçe dammeli cîm (ج) bâbı
1570	1	183	**çürümek**	چُورِيمَكْ	Arabîsi **naḫr**, **rimme**, **ʿafen**, **ʿufûne** (bir nesne yaş yerde durmak ile bozulup çürümek). Fârisîsi **pûsîden**.	Türkçe dammeli cîm (ج) bâbı
1571	1	183	**çürütmek**	چُورُتْمَكْ	Arabîsi **iblâʾ**, **teʿfîn**. Fârisîsi **pûsânîden**.	Türkçe dammeli cîm (ج) bâbı
1572	1	184	**çörek**	چُورَكْ	Arabîsi **şuzbe**. Fârisîsi **sekârû**, **sükârî** (yağlı çörektir).	Türkçe dammeli cîm (ج) bâbı
1573	1	184	**çörek otu**	چُورَكْ أُوتى	Arabîsi **ḥabbetü's-sevdâʾ**, **şûnîz**, **şehnîz**, **şeynîz**. Fârisîsi **buġunc**, **siyâh dâne**, **şûnîz**, **şüniz**, **sîsârûn**, **şûhen**, **kürinc**. İşbu çörek otunun menâfiʿ-i kesîresi vardır: Balgamı katʿ eder ve yelleri ve yürek şişini tahlîl eyler, bal şerbeti ile kaynatıp içseler yürekte ve mesanede olan taşları eritip çıkarır. Ebû Hureyre Hazretlerinden mervi olan "عَلَيْكُمْ بِحَبَّةِ السَّوْدَاْ فَاِنَّ فِيهَا شِفَاءٌ مِنْ كُلِّ دَاءٍ اِلَّاالسَّامْ" hadîs-i şerîfte: "Çörek otuna mülâzemet edin, zira bunda her derde şifâ vardır, illâ içile değil," diye buyurmuşlardır.	Türkçe dammeli cîm (ج) bâbı
1574	1	184	**çoraḳ**	چُورَاقْ	Arabîsi **sebeḫa** (cemi **sibâḫ** gelir). Fârisîsi **şûr**, **şûre**, **kivîr**.	Türkçe dammeli cîm (ج) bâbı
1575	1	184	**çorap**	چُورَابْ	Arabîsi **cevrab** (muarrebdir, cemi **cevârib** gelir). Fârisîsi **kevreb**, **kîle**.	Türkçe dammeli cîm (ج) bâbı
1576	1	185	**çözmek**	چُوزْمَكْ	Arabîsi **ḥall**. Fârisîsi **küşûden**; **gireh küşûden** (düğüm çözmektir).	Türkçe dammeli cîm (ج) bâbı
1577	1	185	**çözülmek**	چُوزُلْمك	Arabîsi **inḥilâl**. Fârisîsi **küşûde şuden**.	Türkçe dammeli cîm (ج) bâbı
1578	1	185	**çoğan**	چُوغَانْ	Meşhur köktür. Arabîsi **ḥuruż**, **üşnân** (cemi **eşânîn** gelir), **ḳażḳâż**, **ġâsûl**, **şevketü'l-ḳaşşârîn** dahi derler. Fârisîsi **ġaşne**, **künüştû**.	Türkçe dammeli cîm (ج) bâbı
1579	1	185	**çoğalmaḳ**	چُوغَلْمق	Arabîsi **tekeṯṯür**, **istincâl**, **ṯerâ**, **iṯrâʾ**; **meşâʾ** (avratın oğlu kızı çoğalmaktır); **cümûm** (kuyunun suyu çoğalmaktır); **ṭamm** ve **saṭv** (çoğaltmaktır). Fârisîsi **bes şuden**, **bisyâr şuden**.	Türkçe dammeli cîm (ج) bâbı

1580	1	185	**çoğaltmaḳ**	چُوغَلْتَمَقْ	Arabîsi **tekṯîr**, **istîṯânen**, **ʿafv**; **cerdeme** (sözü çoğaltmaktır). Fârisîsi **besî kerden**, **bisyâr kerden**.	Türkçe dammeli cîm (ج) bâbı
1581	1	185	**çoḳ**	چُوقْ	Arabîsi **keṯîr**, **mücleʿib**, **deṯer**, **ġabr**, **ġizîr**; **kâṯir** ve **küṯâr** (çok nesnedir), **feyz**, **cemm**, **cibl**, **ʿaknân**, **ʿukbüs**, **ʿukmüs**, **hîlumân**. Fârisîsi **bisyâr** (Hizmetkarı olan kibârın büyüdükçe ihtiyacı artıp hizmeti muradı üzere bitmez, zira ki ama ki ganî-terend muhtâc-terend dedikleri mealde Acemler mesel darp edip بِسْيَارْ كَسْ بِى كَسْ بُودْ derler), **behmâr**, **zerf**, **bes**, **besâ**, **besî**, **güzâf**, **süfâd**, **sünâd**, **şünâd**, **enbûh**, **bîş**, **keşen**, **nehmâz**.	Türkçe dammeli cîm (ج) bâbı
1582	1	186	**çoḳluḳ**	چُوقْلُقْ	Arabîsi **keṯret**, **vefret**, **ġazâre**, **vüfûr**. Fârisîsi **bisyârî**, **besî**, **bîşî**	Türkçe dammeli cîm (ج) bâbı
1583	1	186	**çoktan ki**	چُوقْدَانكِى	Eski demek. Arabîsi **ḳadîm**. Fârisîsi **dîrîne**.	Türkçe dammeli cîm (ج) bâbı
1584	1	186	**çuḳur**	چُوقُورْ	Arabîsi **ḫudde**, **ḥufre**, **ükre**, **bûʾre**, **ḥuḳne**; **hecl** (iki dağ arasında olan çukurdur); **hüvve** ve **uhviyye** (derin olan çukurdur) ve **vaḳṯ** ve **vaḳîṯ** (yağmur suyu cem olsun diye kazdıkları çukurdur); **dehl** (cemi **duḥûl** gelir, derelerde ve düz yerlerde olup ağzı dar, dibi bol olan çukurdur); **müdhen** ve **ḳalt** (dağlarda içine su irkilen çukurdur); **rede** (kayalarda su irkilen çukurdur); **ʿâṣûr** ve **muġavvât** ve **raybe** ve **zebye** (cemi **zebâ** gelir, arslan tutmak için yüksek yerlerde kazdıkları çukurdur. Bir nesne tahammül olunmayacak hale varsa ol mahalde Arap mesel darp edip "بَلَغَ السَّيْلُ الزُّبَى derler: Sel yüksek mahalde kazılmış çukura çıktı demektir). Fârisîsi maġâk.	Türkçe dammeli cîm (ج) bâbı
1585	1	187	**çukur yer**	چُوقُورْ يَرْ	Arabîsi ḫabt, hiżm. Fârisîsi ġancî.	Türkçe dammeli cîm (ج) bâbı
1586	1	187	**çük**	چُوكْ	Arabîsi ẕeker, ẕebẕeb. Fârisîsi kîr.	Türkçe dammeli cîm (ج) bâbı
1587	1	187	**çökmek**	چُوكْمَكْ	Arabîsi **berk**, **bürûk**, **tebrâk**; **cesüvv** (diz çökmektir); **rusûb** (nesne suyun dibine çökmektir, **nevḫ**, **tennûḫ** bunlar dahi). Fârisîsi **ḫâbîden**.	Türkçe dammeli cîm (ج) bâbı
1588	1	187	**çökertmek**	چُوكَرْتمَكْ	Arabîsi **ibrâk** (mesela: Deveyi çökerttim demek اَبْرَكْتُ الْبَعِيرَ demektir); **iʿṭân** (deveyi suvardıktan sonra çökermektir); **icsâʾ** (diz çökermektir). Fârisîsi **ḫâbânîden**, **ḫâbenîden**.	Türkçe dammeli cîm (ج) bâbı
1589	1	188	**çöküḳ**	چُوكُكْ	Tortu manasına. Arabîsi **ḳılde**, **ṣifl**; **saʿîṭ**, (şarap çökeğidir). Fârisîsi **dürd**.	Türkçe dammeli cîm (ج) bâbı

1590	1	188	**çul**	چُولْ	Arabîsi **velîḥa** (cemi **velâyiḥ** gelir); **cüll** (davar çuludur, cemi **cilâl** gelir); **şümrüc** (seyrek dokunmuş çuldur). Fârisîsi **cül**, **cülîl**	Türkçe dammeli cîm (ج) bâbı
1591	1	188	**çolaḳ**	چُولَاقْ	Arabîsi **eşel**, **ecẕem**. Fârisîsi **cünk**, **çünk**, **şîk**.	Türkçe dammeli cîm (ج) bâbı
1592	1	188	**çolaḳlıḳ**	چُولَاقْلَق	Arabîsi **şelel**, **ceẕem**, **ʿusm**, **ʿusûm**. Fârisîsi **çüngî**, **şîgî**.	Türkçe dammeli cîm (ج) bâbı
1593	1	188	**çulluḳ**	چُولُوقْ	Meşhur kuştur. Gagası uzun, bıldırcın renginde olur. Ziyade korkak kişi hakkında اَجْبَنْ مِنْ صِفْرِدٍ derler. Zira Arabîsî **ṣıfrid**'dir. **Ebâ'l-melîḥ** dahi derler, ekser çayırlarda ve göl kenarlarında olur ve yuvasını kendi ayakları arasında yapar, yürüdükte ve uçtukta yumurtasını ve yavrusunu bile götürür. Fârisîsi kerâkâ.	Türkçe dammeli cîm (ج) bâbı
1594	1	189	**çulha**	چُولْهَه	Arabîsi **ḥâ'ik** (cemi **ḥâke** ve **ḥaveke** gelir), **şetûn**, **tâḥim**. Fârisîsi **ceşîr**, **cevşîr**, **cevşîre**, **kûbşân**, **kûfşân**, **kûfşâne**, **hemger**.	Türkçe dammeli cîm (ج) bâbı
1595	1	189	**cömert**	جُومَرْد	Fârisî-i galattır. Arabîsi **seḫî**, **ġaydâḳ**, **kerîm**, **cevâd**, **ḫırḳ**, **miḫrâḳ**, **bârr**, **berr**, **ḫâl**, **ḫazim**, **heżżâm**, **kevṣer**, **nâl**, **mismâḥ**, **hażûm**, **kürrâm**, **ḫırrîḳ**, **lühmûm**; **minʿâm** (enamı çok olan cömettir), **seriyy**. Fârisîsi **cüvânmerd**, **râd**, **küşâde dest**.	Türkçe dammeli cîm (ج) bâbı
1596	1	189	**cömertlik**	جُومَرْدلِكْ	Arabîsi **semâḥ**, **semâḥa**, **cûd**, **cevde**, **mecd**, **serâve**, **nedy**. Fârisîsi **cüvânmerdî**.	Türkçe dammeli cîm (ج) bâbı
1597	1	189	**cuma**	جُمْعَه	Arabîdir, **ʿarûbe** ve **ḥarbe** ʿinde'l-arab esma-i kadîmedendir. Fârisîsi **âẕîne**.	Türkçe dammeli cîm (ج) bâbı
1598	1	189	**cumartesi**	جُمْعَه ايرْتَسِى	Arabîsi **sebt**. Fârisîsi **şenbih**.	Türkçe dammeli cîm (ج) bâbı
1599	1	189	**çömlek**	چُومْلَكْ	Arabîsi **ḳıdr**, **minḳaʿa**; **mircel** (bakırdan ve taştan olan çömlektir); **feccâr** (balçıktan olan çömlektir); **kift** (küçük çömlektir). Fârisîsi **dîk** (Sûfî-i mukallit ve şeyh-i muzevver hakkında Acemler mesel darp edip دِيكْ طُوسِى بَجُوشْ مِى آيَدْ derler ve bir kimesneye devlet bî-zahmet ve nimet bî-meşekkat hâsıl olsa Acemler mesel darp edip حَلْوَا دِيكْ چُوبِنِى derler); **pürme** (taştan çömlektir), **ġazġand**, **herkâde**; **tiyân** (ağzı açık çömlektir).	Türkçe dammeli cîm (ج) bâbı
1600	1	190	**çömlekçi**	چُمْلَكْچِى	Arabîsi **şeḳḳâḳ**, **ḫazzâf**, **faḫḫâr**. Fârisîsi **sifâlînger**.	Türkçe dammeli cîm (ج) bâbı
1601	1	190	**çömçe**	چُومْجَه	Onunla su ve ġayrı nesne alırlar, **çamçak** dahi derler. Arabîsi **mişle**. Fârisîsi **gümâr**.	Türkçe dammeli cîm (ج) bâbı
1602	1	190	**çömelmek**	چُومَلَمَكْ	Arabîsi **sebc**, **iḳʿâ'**, **birṣâṭ**. Fârisîsi **berpânişesten**.	Türkçe dammeli cîm (ج) bâbı

1603	1	190	**çomaḳ**	جُومَاقْ	Arabîsi **yerbaḫ**. Fârisîsi **belâtigîn**; **kerze** (büyük çomağa dahi ıtlak olınur).	Türkçe dammeli cîm (ج) bâbı
1604	1	190	**cümle canavarlar**	جُمْلَه جَانَوَرْلَرْ	Arabîsi **cemîʿu'l-vuḥûş**. Fârisîsi **heme câneverân**	Türkçe dammeli cîm (ج) bâbı
1605	1	191	**çöğdürmek**	جُوْدِرْمَكْ	Arabîsi **ṭarbele** (mesela: Falan sidiğini çöğdürdü, demek فُلَانٌ طَرْبَلَ بَوْلَهُ demektir), **caḫḫ**. Fârisîsi **kümîzîden**.	Türkçe dammeli cîm (ج) bâbı
1606	1	191	**çuval**	جُوَالْ	Arabîsi **ledd**; **ceşîr** (büyük çuvaldır), **cüvâlıḳ** (cemi **cevâlîḳ** ve **cevâliḳât** gelir), **kaʿd**; **ve'iyye** (büyük çuvaldır). Fârisîsi **îjġanc**; **ceşîr** (büyük çuvaldır), **kâle**, **yâle**, **kevende**, **velice**; **cebgût** (hurma lifinden yapılan çuvaldır); **gezenend** (büyük saman çuvalıdır).	Türkçe dammeli cîm (ج) bâbı
1607	1	191	**çuvaldız**	جُوَالْدُوزْ	Arabîsi **miselle**, **şaġîze**. Fârisîsi **pendûz**, **penderz**, **kündûz**.	Türkçe dammeli cîm (ج) bâbı
				بَابُ الْحَاءُ الْمَفْتُوحَةَ مِنَ التُّرْكِيَّةِ		
1608	1	191	**ḥacet**	حَاجَتْ	Arabîdir, Türkîde dahi müstameldir. Fârisîsi **ḫâhiş**, **bâyeste**. Sair esamisi "**gerek**" maddesinde mezkurdur.	Türkçe fethalı ḥâ (ح) bâbı
1609	1	191	**ḥacı**	حَاجِى	Arabîsi **ḥâcc**. Fârisîsi **ḥâcî**, **ḥac revende**.	Türkçe fethalı ḥâ (ح) bâbı
1610	1	191	**ḥażırlamaḳ**	حَاضِرْلَمَقْ	Arabîsi **ʿabâ'**, **teh'iye**, **taʿbiye**, **teʿabbî**. Fârisîsi **saġde**, **esġade**.	Türkçe fethalı ḥâ (ح) bâbı
1611	1	192	**ḥażırlanmaḳ**	حَاضِرْلَنْمَق	Arabîsi **inşimâr**, **teşemmur**, **teheyyü'**. Fârisîsi **besaġdîden**, **âmâde şuden**, **çepîre**.	Türkçe fethalı ḥâ (ح) bâbı
1612	1	192	**hacamat etmek**	حَجَمَاتْ ايتمك	Arabî-i galattır, sahihi **ḥacâmet**. Fârisîsi **regzeden**.	Türkçe fethalı ḥâ (ح) bâbı
1613	1	192	**ḥaç**	حَچْ	Kiliselerde Nasarâların tapındıkları şeydir. Arabîsi **ṣalîb**. Fârisîsi **çelîpâ**.	Türkçe fethalı ḥâ (ح) bâbı
1614	1	192	**ḥadde**	حَدَّه	Meşhur delikli demirdir. Kuyumcular ondan tel geçirip ince ederler. Arabîsi **ḥadîde**, **hâdiye**. Fârisîsi **târkeş**, **şeftâhenc**, **şeftâhîc**, **şeftâhenk**, **medkeş**.	Türkçe fethalı ḥâ (ح) bâbı
1615	1	192	**ḥadım ağa**	حَادِمْ اغا	Tavâşî denilen harem ağasıdır. Arabîsi **ḫaṣṣî**, **ḫınẕîẕ**. Fârisîsi **kendeḫâye**, **sâde kerde**.	Türkçe fethalı ḥâ (ح) bâbı
1616	1	192	**ḥaram**	حَرَامْ	Meşhurdur, helalin zıttıdır. Arabî-i sahîhtir. **Suḥt** ve **besl** dahi haramdır. Fârisîsi **şuġûd**, **şehâd**, **şefû**.	Türkçe fethalı ḥâ (ح) bâbı

1617	1	192	**ḥarar**	حَرَارْ	Galat-ı meşhurdur, sahihi **ġarâr**, **velîḥa** (cemi **velâyiḥ** gelir), **ḳa'îde**. Fârisîsi **künce**.	Türkçe fethalı ḥâ (ح) bâbı
1618	1	193	**ḥarbe**	حَرْبَه	Meşhur alettir. Arabîsi **'anze**. Fârisîsi **ketâre**, **ketâle**, **mek**.	Türkçe fethalı ḥâ (ح) bâbı
1619	1	193	**ḥareze**	حَرَزَه	Sığırın ödünde ve şirdanında tekevvün eder bir taştır. Arabîsi **ḥaceretü'l-baḳar**, **veres**. Fârisîsi **tîmûr**, **tîmûre**, **sengyede**, **kâvkelûr**, **kâvîzen**.	Türkçe fethalı ḥâ (ح) bâbı
1620	1	193	**ḥaraç**	حَرَاجْ	Arabîdir, sahihi **ḫarâc**, **ṭasḳ**, **cizye**, **ṭabl**. Fârisîsi **sergirit**, **sergezîd**, **sâv**; **simrec** (tekrar olunan haraçtır).	Türkçe fethalı ḥâ (ح) bâbı
1621	1	193	**ḥaşa**	حَشَه	Eyer üzerine örterler. Arabîsi **fitân**, **ġışâ'**. Fârisîsi **pürküsûn**.	Türkçe fethalı ḥâ (ح) bâbı
1622	1	193	**ḥaşḥaş**	حَشْحَاشْ	Meşhurdur. Arabî-i galattır, sahihi **ḫaşḫâş**. Fârisîsi **köknâr**. Haşhaş iki nevidir: Biri ak ve biri kara olur. Akının tohumunun on dirhemini şeker ile karıştırıp istimal etseler huşûnet-i sadr ve suʿâl-i hârra ve hummâ-yı dıkka ve mesanede olan hırkata vesair emrâz-ı hâreye ve kan tükürmeye nâfidir.	Türkçe fethalı ḥâ (ح) bâbı
1623	1	193	**ḥaşır**	حَصِرْ	Arabî-i galattır, sahihi **ḥaşîr**, **bâriyâ**, **bûriyâ**, **bârî**, **bûriyye**. Fârisîsi **bûriyâ** (Bir kimesne yeni evini tebrik ve tehniye edelim diyecek mahalde Acemler mesel darp edip بُورِيَا بُوبِى كُنِيمْ derler), **bilâc**, **piyâzek**, **kûp**.	Türkçe fethalı ḥâ (ح) bâbı
1624	1	194	**ḥaşır otu**	حَصِرْ أُوتِى	Arabîsi **berdiyy**, **feylekûn**, **ḥafâ'**, **'anḳar**, **ġıryef**, **nebaḫ**, **fâfîz**, **ḳâyṣaf**. Fârisîsi **dehle**, **sivâre**, bu ota **ḳandere** dahi derler.	Türkçe fethalı ḥâ (ح) bâbı
1625	1	194	**ḥaşbe**	حَصْبَه	El ʿıyâẕu billah ekser matʿûnda zuhur eder, karamak derler. Arabîsi **ḥaşbe**, **ḥaşabe**, **ḥişabe**. Fârisîsi **sürḫîje**, **mevîjek**, **mevîje**.	Türkçe fethalı ḥâ (ح) bâbı
1626	1	194	**ḥekim**	حَكِيمْ	Tabip gibi, Arabîdir. **Niṭîs** ve **niṭâsî** ve **niḳrîs** dahi derler. Fârisîsi **bizişk**, **piçişk**.	Türkçe fethalı ḥâ (ح) bâbı
1627	1	194	**ḥelal**	حَلَالْ	Arabîdîr, "haram"ın zıttıdır, **ṭilḳ** dahi derler. Fârisîsi **şefâ**.	Türkçe fethalı ḥâ (ح) bâbı
1628	1	194	**ḥallâç**	حَلَّاجْ	Meşhur, pamuk atıcıya derler. Arabî-i sahîhtir. **Ḥallâc**, **ḥalâc** dahi derler. Fârisîsi **ilbâ**, **penbezen**.	Türkçe fethalı ḥâ (ح) bâbı
1629	1	194	**ḥalḳa**	حَلْقَه	Arabîdir, cemi **ḥilaḳ** gelir. **Ṭavḳ** (cemi **eṭvâḳ** gelir), **kiẓâme**; **zürfîn** (kapı halkasıdır); **fetḫa** (parmağa takılan halkadır). Fârisîsi **ceser**, **hâle**.	Türkçe fethalı ḥâ (ح) bâbı

1630	1	195	**ḥalḳa**	حَالْقَه	Koyun ve tazı gibilerin boyunlarına takarlar. Arabîsi ṭavḳ (cemi etvâḳ gelir, boyuna takılan halkadır her neden olursa olsun). Fârisîsi sâcûr.	Türkçe fethalı ḥâ (ح) bâbı
1631	1	195	**ḥelva**	حَلْوَا	Arabîdir, cemi **ḥalâvî** gelir, **ḳubbîṭ**, **nâṭıf**; **ḳubbâṭ** (pişmâni helva); **levziyye** (badem helvası); **fânîz** (keten helvası); **cevzînâḳ** (kuzu helvası); **ḫabîş** (gaziler helvası); **reşîdiyye** (nişasta helvası, Türkîde dahi maruftur; nişasta ile şekerden ve baldan yaparlar). Fârisîsi **helva**; **pîşyâre** (gaziler helvası); **pürkenec** (ceviz ve bademli helva); **şüfârüc** (pişmânî helva).	Türkçe fethalı ḥâ (ح) bâbı
1632	1	195	**ḥalleşmek**	حَلَّلْشْمَقْ	Arabîsi **müsâ'ele**. Fârisîsi **kinkâc**, **kinkâş**.	Türkçe fethalı ḥâ (ح) bâbı
1633	1	195	**ḥamam**	حَمَامْ	Arabîdir, asl-ı Türkîsi **ısısı dam**'dır. **Maġsel**, hamam gibidir; mutlaka yunacak yere ıtlak olunur. Fârisîsi **germâbe**, **germâde**, **germâbân**, **kedûḫ**.	Türkçe fethalı ḥâ (ح) bâbı
1634	1	196	**ḥamamcı**	حَمَامْچِى	Arabîsi **ḥammâmî**. Fârisîsi **germâbedâr**.	Türkçe fethalı ḥâ (ح) bâbı
1635	1	196	**ḥamam böceği**	حَمَامْ بُوجَكِى	Arabîsi **ibn-i verdân**. Fârisîsi **tedû**.	Türkçe fethalı ḥâ (ح) bâbı
1636	1	196	**ḥamâyilî**	حَمَايِلِى	Değirmi kağıda yazılıp kola bağlarlar. Arabîsi **ḥırz**. Fârisîsi **girdnâme**.	Türkçe fethalı ḥâ (ح) bâbı
1637	1	196	**ḥavuż**	حَوْض	Arabîdir, **birke**, **naẓaḥ**, (**naẓîḥ** dahi derler); **hecîr** (büyük havuzdur), **cürmûz** (küçük havuzdur). Fârisîsi **pâyâb**, **ḫânîçe**.	Türkçe fethalı ḥâ (ح) bâbı
1638	1	196	**ḥavlan**	حَوْلَانْ	Edviyedendir. Arabîdir ama ḫâ (خ) ile **ḫavlân**'dır. **Ḥużaż**, **ḥużd**. Fârisîsi **sevlân**, **kevlân**.	Türkçe fethalı ḥâ (ح) bâbı
1639	1	196	**ḥavlı (avlu)**	حَوْلِى	Ev önüne derler. Arabîsi **ḥûş**. Fârisîsi **ṣaḥn**.	Türkçe fethalı ḥâ (ح) bâbı
1640	1	196	**ḥavut**	حَوُوتْ	Devenin arkasına korlar. Arabîsi **ḳıtb**; **rabîḫ** (kalın havuta derler). Fârisîsi **hevîd**.	Türkçe fethalı ḥâ (ح) bâbı
1641	1	196	**ḥavruz**	حَوْرُوزْ	**Ṭâġâr** dahi derler. Arabîsi **mibvele**, **eşîş**. Fârisîsi **kûhdân**.	Türkçe fethalı ḥâ (ح) bâbı
1642	1	197	**ḥayḳırmaḳ**	حَيْقِرْمَقْ	Katı çağırmak manasına. Arabîsi **iḳ'âṭ**. Fârisîsi **tevlîden**. "**Çağırmaḳ**" maddesinde dahi mezkurdur.	Türkçe fethalı ḥâ (ح) bâbı
1643	1	197	**ḥayvan**	حَيْوَانْ	Arabîdir, insanın gayrıya ıtlak olunur. **Ḥaskel** (sesi işitilmeyen hayvan, mesela: Karınca gibi); **'avhec** (boynu uzun hayvan, mesela: Deve ve ceylan gibi); **nâṭıḥ** (boynuzlu hayvan, mesela: Koyun ve öküz gibi); **mâşiye** (cemi **mevâşî** gelir, dört	Türkçe fethalı ḥâ (ح) bâbı

					ayaklı hayvan); **sâmme** (zehirli olan hayvan). Fârisîsi **cânver**, **cânmend**; **çârpâ** (dört ayaklı hayvandır).	
1644	1	197	**ḥesap**	حِسَابْ	Arabîdir. Fârisîsi **hemâr**, **emâr**, sair esamisi "**ṣaymaḳ**" maddesindedir.	Türkçe fethalı ḥâ (ح) bâbı
1645	1	197	**ḥisse**	حِصَّه	Pay manasına, Arabîdir. Fârisîsi **sehm**.	Türkçe fethalı ḥâ (ح) bâbı
1646	1	197	**ḥile**	حِيلَه	Arabîdir, cemi **ḥıyel** gelir. Fârisîsi **mâkû**, sair esamisi "**aldatmaḳ**" maddesinde mezkurdur.	Türkçe fethalı ḥâ (ح) bâbı
1647	1	197	**ḥüccet**	حُجَّتْ	Kadılar yazar. Arabîdir ve **viṣr** dahi derler. **Menşûr** (emir ve fermana dahi ıtlak olunur), **mektûb**, **ṣak**. Fârisîsi **cek**.	Türkçe fethalı ḥâ (ح) bâbı
1648	1	198	**ḥoḳḳa**	حُقَّه	Arabîdir, cemi **ḥuḳaḳ** ve **ḥiḳâḳ** gelir. Fârisîsi **dürc**, **dürcgâh**, **şikâfte**.	Türkçe fethalı ḥâ (ح) bâbı
1649	1	198	**ḥoḳḳabaz**	حُقَّهبَازْ	Arabîsi **müşa'biẕ**. Fârisîsi **şu'bedebâz**, **lîstbâz**, **hengâmegîr**.	Türkçe fethalı ḥâ (ح) bâbı
	1			بَابُ الْخَاءُ الْمَفْتُوحَةُ مِنَ التُّرْكِيَّةِ		
1650	1	198	**ẖan**	خَان	Yolcular konarlar. Arabîdir. **Füntuḳ**, **fünduḳ**, **ribâṭ** dahi derler. Diyâr-ı Mısır'da **ẖâne** ve **kâle** derler. Fârisîsi **kârbân sarây**, **mihmân serâ**, **ribâtî**; **ẖânce** (küçük hana derler).	Türkçe fethalı ẖâ (خ) bâbı
1651	1	198	**ẖancı**	خَانْجِى	Arabîsi **ẖânnî**. Fârisîsi **ẖânçegîr**.	Türkçe fethalı ẖâ (خ) bâbı
1652	1	198	**ẖaber**	خَبَرْ	Arabîdir. **Na'y** ve **nu'yân** ve **men'âh** (cemi **menâ'î** gelir, ölüm haberine ıtlak olunur); **mercu'a** (elçi götürdüğü habere derler). Fârisîsi **peyâm**, **peyġâm**, **peyġam**, **pîtâm**, **câr**.	Türkçe fethalı ẖâ (خ) bâbı
1653	1	198	**ẖaẖam**	خَاخَامْ	Yahudilerin okur yazarına derler. Arabîsi **ḥabr** (cemi **aḥbâr** gelir), **şîr**. Fârisîsi **hîrbed**.	Türkçe fethalı ẖâ (خ) bâbı
1654	1	199	**ẖardal**	خَرْدَلْ	Arabîdir, **ṣüfeyy** dahi derler. Fârisîsi **ispendân**, **çirçir**, **sipindân**.	Türkçe fethalı ẖâ (خ) bâbı
1655	1	199	**ẖarpuşta**	خَرْپُوشْتَه	Fârisîdir, Arabîsi **izece**. Fârisîsi **ẖarpûşte**.	Türkçe fethalı ẖâ (خ) bâbı
1656	1	199	**ẖarman**	خَرْمَنْ	Arabîsi **beyder** (cemi **beyâder** gelir), **ender**; **dafġ** (darı harmanıdır). Fârisîsi **benû**, **benûh**; **telvâşe** ve **telveşe** (savrulmamış harmandır).	Türkçe fethalı ẖâ (خ) bâbı

1657	1	199	**ḫarman dövmek**	خَرْمَنْ دُوكْمك	Arabîsi **dirâs**, **küds**. Fârisîsi **dâne kûften**.	Türkçe fethalı ḫâ (خ) bâbı
1658	1	199	**ḫazne**	خَزْنَه	Arabî-i galattır, sahihi **ḫazîne**, **ḫizâne**, **maḫzen**, **ḳillîd**; **ḳayṭûn** (bu ehl-i Mısır lügatidir). Fârisîsi **gencîne**, **tevtek**, **tevenge**, **tûbek**, **tünek**.	Türkçe fethalı ḫâ (خ) bâbı
1659	1	199	**ḫazinedar**	خَزْنَه‌دَارْ	Arabîsi **ḫâzin**. Fârisîsi **kehbed**, **gencûr**, **sipehd**.	Türkçe fethalı ḫâ (خ) bâbı
1660	1	199	**ḫasta**	خَسْتَه	Fârisîdir, lisân-ı mezbûrda hakikat yaralı manasına, mecazen sayrı manasına. Arabîsi **merîż**, **saḳîm**, **żanî**; **ʿalîl** (mutlaka hastadır); **denif** (daima hasta olan); **meẕîl** (ziyade zayıf olmakla depelenip yatan hastadır). Fârisîsi **bîmâr** ("*Çıkmadık canda ümit var*," diyecek mahalde Acemler mesel darp edip صَدْ بِيمَارْ اَزْلَبِ كُورْ وَاكَشْت derler), **pezmûrde**, **rencûr**, **yâyî**, **raḫte**, **sete**.	Türkçe fethalı ḫâ (خ) bâbı
1661	1	200	**ḫastalıḳ**	خَسْتَه‌لِقْ	Arabîsi **süḳm**, **seḳam**, **maraz**, **żanâ**, **dâʾ**, **vaṣib**; **denf** (onulmaz hastalıktır); **ġâşiye** (karın hastalığıdır). Fârisîsi **bîmârî**, **rence**.	Türkçe fethalı ḫâ (خ) bâbı
1662	1	200	**ḫasta olmaḳ**	خَسْتَه اُولْمق	Arabîsi **saḳm**. Fârisîsi **bîmâr şuden**; **vâser şuden** (hastalıktan iyi olup da yine hasta olmaya yani üzülmeye derler).	Türkçe fethalı ḫâ (خ) bâbı
1663	1	200	**ḫafîf**	خَفِيفْ	Arabîdir, yeğni manasına. Fârisîsi **sebük**, **marazgûn**, sair muradıkları "**yeğni**" maddesinde mezkurdur.	Türkçe fethalı ḫâ (خ) bâbı
1664	1	200	**ḫafiflik**	خَفِيفْلِك	Arabîsi **ḫiffet**. Fârisîsi **sebükî**.	Türkçe fethalı ḫâ (خ) bâbı
1665	1	200	**ḫalayıḳ**	خَلَايِقْ	Arabîsi **câriye**, **vasîfe**, **deṣâʾ**, **ṣeʾdâʾ**, **ḳaṣâm**, **ḳayne**, **eme** (cemi **âm** ve **imvân** gelir); **müẕâle** (tembel halâyıktır); **meʾrûme** (her yanı uygun halâyık); **ḫod** (genç halâyık); **ribaḥle** ve **sibaḥle** (iri gövdeli câriyedir); **hergûle** (yürürken sağrısı hareket eden iri gövdeli câriyedir). Fârisîsi **dâdâ**, **kenîzek**, **kenîz**.	Türkçe fethalı ḫâ (خ) bâbı
1666	1	201	**ḫam**	خَامْ	Olmamış manasına. Fârisîdir. Arabîsi **niyy**. Fârisîsi , Türkîde olduğu gibi **ham**'dır.	Türkçe fethalı ḫâ (خ) bâbı
1667	1	201	**ḫamlıḳ**	خَامْلِقْ	Arabîsi **neyâʾ**, **ḳaḥâḥa**, **ḳuḥûḥa**. Fârisîsi **ḫâmî**.	Türkçe fethalı ḫâ (خ) bâbı
1668	1	201	**ḫamur**	خَمُورْ	Arabîsi **ʿacîn** ("*Kendi akraba taallukatına kerem ve ihsan eyleyen kimesne*," hakkında Araplar mesel darp edip اَلزَّيْتُ فِى الْعَجِينْ لَايُضِيعُ derler); **żavîṭ** ve **raḫf** (sıvık	Türkçe fethalı ḫâ (خ) bâbı

					hamurdur); **ferezdâḳ** (hamur parçasıdır); **varîḫa** (sıvık hamurdur); **taḫḫ** (ekşimiş hamurdur). Fârisîsi **pirâzde** (ekmek yapmak için olan değirmi hamura derler).	
1669	1	201	**ḫançer**	خَنْجَرْ	Meşhur, kama gibi bele takılır alet-i cerhtir. Arabîsi **ḫancer**. Fârisîsi **deşne**, **deşneve**.	Türkçe fethalı ḫâ (خ) bâbı
1670	1	202	**ḫav**	خَاوْ	Meşhurdur, çuha ve kadife gibilerde olur. Arabîsi **zi'bir**. Fârisîsi **ḫâv**, **pürz**.	Türkçe fethalı ḫâ (خ) bâbı
1671	1	202	**havyar**	خَاوْيَارْ	Balıktan olur. Arabîsi **ṣa'ḳar**, **sira'**. Fârisîsi **eşpel**.	Türkçe fethalı ḫâ (خ) bâbı
				اَلْخَاءُالْمَكْسُورَةِ مِنَ التُّرْكِيَّةِ		
1672	1	202	**ḫizmet**	خِدْمَتْ	Arabîsi **ḫizmet** (cemi **ḫaẕemât** gelir). Fârisîsi **pîş ârî**, **pişegî**.	Türkçe kesralı ḫâ (خ) bâbı
1673	1	202	**ḫizmet etmek**	خِدْمَتْ اِيتمك	Arabîsi **ta'ṭiye**; **neṣâfe** (boğaz tokluğuna hizmet etmek), **mehne, mu'âṭa**, ḳatv (hizmet etmektir), **vaġd** (boğaz tokluğuna hizmet etmek). Fârisîsi **ḫizmet kerden**, **pîşegî kerden**.	Türkçe kesralı ḫâ (خ) bâbı
1674	1	202	**ḫizmetkâr**	خِدْمَتْكَارْ	Arabîsi **ḫâdim** (cemi **ḫadem** gelir), **mâhin**, **muḳtevî**, **ḥâff**, **nâṣıf** (cemi **neṣaf** gelir); **vaṣîf** ve **hinbîk** (gerek erkek gerek dişi hizmetkârdır, cemi **vuṣafâ** gelir), **nüstuḳ**; **şeḳal** (misafir hizmetkârıdır). Fârisîsi **ḫavek**, **zâver**, **serîrest**; **vuṣâḳ**, **veṣâḳ**, **nevder**, **viṣâḳ** (bunlar taze hizmetkârdır); **piriste** (avrat hizmetkârdır); **dâdû** ve **dâye** (çocuğa hizmet eden hizmerkârdır); **zevâr** (zindan hizmetkârıdır); **gelûbende** (hizmetkâr başıdır).	Türkçe kesralı ḫâ (خ) bâbı
1675	1	203	**ḫırıltı**	خِرِلْدِى	Arabîsi **ḫarḫara**, **ḫarâre**. Fârisîsi **ġarenk** (ağlamaktan boğaz kısılıp hırlamaktır).	Türkçe kesralı ḫâ (خ) bâbı
1676	1	203	**ḫırsız**	خِرْسِزْ	Arabîsi **sârıḳ**. Fârisîsi **düzd**.	Türkçe kesralı ḫâ (خ) bâbı
1677	1	203	**ḫırsızlıḳ etmek**	خِرْسِزْلق ايتمك	Arabîsi **sirḳat**. Fârisîsi **düzdîden**.	Türkçe kesralı ḫâ (خ) bâbı
1678	1	203	**ḫırızma**	خِرِزْمَه	Ekser nisâ tâifesi istimal ederler. Ot tabir olunur, lakin râyihâ-i kerîhası vardır. O rayihayı aspur tohumu ve şeftali yaprağı halt olunsa def ve izâle eder ve bazı kere ziyade durmakla vaz' olunan yerlere cerahat peyda eder. Gül yağı ile mercimek ve konya-yı maġsûl tılâ olunsa o yaraları izâle eder. Arabîsi **nûre**, **ṣârûc**, **cayyâr**. Fârisîsi **âhek**.	Türkçe kesralı ḫâ (خ) bâbı

1679	1	204	**ḫırḳa**	خِرْقَه	Arabîdir. Fârisîsi **gûl**, **mâşâv**; **hezârmîḫ** (dervişân hırkasıdır, ekser kırk türlü yamadan cem olup yapıldığı için tesmiye olunmuştur).	Türkçe kesralı ḫâ (خ) bâbı
1680	1	204	**ḫışt**	خِشْت	Âlât-ı harb-i kadîmeden olup cenkte el ile düşmana atarlar idi. Arabîsi **neyzek** (cemi **neyâzek** gelir), **mizecc**. Fârisîsi **nîze-i pürtâb**, **dilâm**, **şil**.	Türkçe kesralı ḫâ (خ) bâbı
1681	1	204	**ḫışım**	خِصِمْ	Arabîsi **raḥṭ**, **ʿıtre**, **ẓahere**, **zâfire**; **ṭârıḳa** (akrabadan olan kimesneler). Fârisîsi **ḫavîş**.	Türkçe kesralı ḫâ (خ) bâbı
1682	1	204	**ḫışımlar**	خِصِمْلَرْ	Arabîsi **aḳrabâ'**, **müteʿallikât**, **ʿıtret**. Fârisîsi **ḫavîşâvend**.	Türkçe kesralı ḫâ (خ) bâbı
1683	1	204	**ḫışımlıḳ**	خِصِمْلِقْ	Arabîsi **ḫâb** (cemi **ḫâvâb** gelir), **ḳarâbet**, **rıḥm** (cemi **erḥâm** gelir), **müşâhere**, **luḥme**, **velâ'**. Fârisîsi ḫavîşî.	Türkçe kesralı ḫâ (خ) bâbı
1684	1	204	**ḫımḫım**	خِمْخِمْ	Burnundan söyleyendir. Arabîsi **edġam**. Fârisîsi **ḫâlerik**, **feṭḥîle**, **ḫamḫam**'dır.	Türkçe kesralı ḫâ (خ) bâbı
1685	1	204	**ḫıyar**	خِيَارْ	Arabîdir, **ḳıṩṩâ'** dahi derler. **Şuʿrûre** (ufak hıyardır, cemi **şuʿârîr** gelir). Fârisîsi **kâvelçek**, **kâvencek**, **kâvîḫak**, **pâşenk**, **şîn**, **gâveş**, **gâvûş**, **gâvşû**; **şînkiyâr** (gayet uzun hıyar ki lânka hıyarı gibi); **kelvinde** (ince, uzun hıyardır).	Türkçe kesralı ḫâ (خ) bâbı
16861687	1	205	**ḫıyarşembe**	خِيَارْشَنْبَه	Muarreb galattır, sahihi **ḫıyârşenber**'dir. Fârisîsi **ḫıyâr çenber** (cim (ج), şin (ش)'e tebdil olunup taʿrîb olunmuştur).	Türkçe kesralı ḫâ (خ) bâbı
1688	1	205	**ḫıyanet**	خِيَانَتْ	Arabîdir, **veles**, **ḫane** dahi derler. Fârisîsi **nârâstî**.	Türkçe kesralı ḫâ (خ) bâbı
1689	1	205	**ḫıyanet etmek**	خِيَانَتْ اِيتْمَكْ	Arabîsi **ḫavn**, **meḫâne**, **iḫtiyân**, **vels**, **els**, **ġulûl**, **iġlâl**. Fârisîsi **nârâstî kerden**, **ḫıyânet verzîden**.	Türkçe kesralı ḫâ (خ) bâbı
	1			اَلْخَاءُالْمَضْمُومَةُ مِنَ التُّرْكِيَّةِ		
1690	1	205	**ḫorultu**	خُورُلْتِى	Arabîsi **ḫarḫara**, **faḫîḫ** (uyurken horultudur, mesela: *Şu adam acıp horladı*, demek مَا اَفْخَخَ هٰذَا الرَّجُلُ demektir); **kerîr** (can çıkarken olan horultudur). Fârisîsi **beḫast**, **ḫarâḫır**, **ḫarâk**; **ḫaruften** (ölürken olan horultudur).	Türkçe dammeli ḫâ (خ) bâbı
1691	1	206	**ḫoruldamak**	خُورُلْدَامَقْ	Arabîsi **faḫîḫ**. Fârisîsi **beḫusten**.	Türkçe dammeli ḫâ (خ) bâbı
1692	1	206	**ḫorluḳ**	خُورْلُقْ	Arabîsi Arabîsi **ḫaḳâre**, **hüvn**, **hevân**, **ḫızy**. Fârisîsi **ḫârî**.	Türkçe dammeli ḫâ (خ) bâbı

1693	1	206	**ḫorlamaḳ**	خُورْلَمق	Arabîsi **taḥḳîr**, **istihâne**, **tehâvün**, **izdirâ'**, **iẕlâl**, **ibẕâ'**, **ihvân**, **teẕlîl**, **iġtimâṣ**, **ġamṣ**. Fârisîsi **ḫâr kerden**.	Türkçe dammeli ḫâ (خ) bâbı
1694	1	206	**ḫorata etmek**	خُورَاطه ايتمك	Arabîsi **mezḥ**, **muzâḥ**, **muzâḥat**, **fukâhe**, **mufâkehe**, **muḥâlâh, heşm**. Fârisîsi **bezle kerden**.	Türkçe dammeli ḫâ (خ) bâbı
1695	1	206	**ḫurma**	خُرْمَه	Arabîsi **temr** ("*Zâhire nazar ile bir nesne bir nesneye kıyas olunmaz*," diyecek mahalde Araplar mesel darp edip مَا كُلُّ بَيْضَاءَ شَحْمَةٍ وَلَا كُلُّ سَوْدَاءَ تَمْرَةٍ derler); **ruṭab** (taze hurmadır, cemi **erṭâb** gelir); **muvekkeb** (kararmış hurmadır); **ḫâli'** (ziyade olmuş hurmadır); **ṭal'** (iptida tomruklanıp çıkan hurmadır); **teẕnûb** ve **cümse** (olmuş hurmadır); **büsr** (hurma koruğudur); **muṣellaġ** (ağaçtan düşüp yarılan hurmadır), zira Arap hurmanın iptida zuhurundan ahirine varınca her haletinde bir türlü isim ıtlak ederler, binâen aleyh kemalini bulmuş ve kurumuş hurmaya **temr** derler. Fârisîsi **tek**, **fâcâm**; **fâcây** (düşürdükten sonra yerinde kalan hurmadır).	Türkçe dammeli ḫâ (خ) bâbı
1696	1	207	**ḫurma ağacı**	خُرْمَه آغَاجِی	Arabîsi **naḫîl**, **naḫil**; **işâ'** ve **raża'** ve **raṣa'** ve **ceṣît** (fidan olan hurma ağacıdır); **'aydân** ve **ra'le** (uzun hurma ağacıdır); **fisîle** (ufacık hurma ağacıdır, cemi **fuslân** gelir). Fârisîsi **tâl**.	Türkçe dammeli ḫâ (خ) bâbı
1697	1	207	**ḫurma salḳımı**	خُرْمَه سَالْقمی	Arabîsi **şimrâḫ**, **kinâb**. Fârisîsi **penâk**.	Türkçe dammeli ḫâ (خ) bâbı
1698	1	207	**ḫoroz**	خُرُوزْ	Arabîsi **dîk** (cemi **düyûk** gelir), **'utrufân**, **ṭımḫîl**; **zâfiye** (öteğen horozdur); **sîsa** (horoz mahmuzudur). Fârisîsi **ḫorûz**, **ḫorûs**, **küleng**, **gâk**.	Türkçe dammeli ḫâ (خ) bâbı
1699	1	208	**ḫorasan**	خُرَسَانْ	Arabîsi **daḳîḳu'l-ḥazef**. Fârisîsi **sâġ**.	Türkçe dammeli ḫâ (خ) bâbı
1700	1	208	**ḫoşnut olmaḳ**	خُشْنُودْ أولمق	Arabîsi **rıḍvân**, **merḍâh**, **irtiḍâ'**. Fârisîsi **ḫoşnûd şuden**.	Türkçe dammeli ḫâ (خ) bâbı
1701	1	208	**ḫoşnut etmek**	خُشْنُودْ إيتْمَكْ	Arabîsi **irḍâ'**, **terḍiye**. Fârisîsi **ḫoşnûd kerden**.	Türkçe dammeli ḫâ (خ) bâbı
1702	1	208	**ḫünnap**	خُنَّابْ	Arabîsi **'unnâb**. Fârisîsi **teberḫûn**, **şîlâne**.	Türkçe dammeli ḫâ (خ) bâbı
1703	1	208	**ḫuni**	خُونِی	Ağzı dar kaplara şey akıtmak için alettir. Arabîsi **ḳıma'**, **dâvûḳ**. Fârisîsi **tekâb**, **ḫûhen**.	Türkçe dammeli ḫâ (خ) bâbı
1704	1	208	**ḫuy**	خُویْ	Arabîsi **ṭabî'at**, **żarîbe**, **ṭab'**, **ṭıbâ'**, **sircîce**, **ḫîm**, **sü'ûf**, **desî'a**, **ḥavz**, **bekîle**, **selî'a**, **ḫaşîbe**, **ḳışm**, **nahîte**, **sürcûce**, **seçice**, **ḳarîḥa**, **hicîr**, **naḥîze**, **sûs**, **ḫalîḳa**, **ḫulḳ**, **selîḳa**,	Türkçe dammeli ḫâ (خ) bâbı

					ʿarîke, **ḫaşle**, **ḫalle**, **üsün** (cemi **âsân** gelir), **deyden**, **dîdân**, **şinşine**; **şekîme** ve **şeciyye** ve **dağve** ve **dağye** (yaramaz huydur). Fârisîsi **nihâd**, **sirişt**, **meniş**.	
1705	1	209	**ḫuylanmaḳ**	خُوَيْلَمَقْ	Arabîsi **taḫalluḳ**, **teṭabbuʾ**. Fârisîsi **sângîn**.	Türkçe dammeli ḫâ (خ) bâbı
	1			بَابُ الدَّالُ الْمَفْتوحَةَ مِنَ التُّرْكِيَّةِ		
1706	1	209	**daima**	دَائِمَا	Arabîdir, Türkîde dahi böylece zebânzeddir. Fârisîsi **hemîşe**, **hemâre**, **hemâr**, **hemârâ**, **hemvâre**, **herbâr**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1707	1	209	**dargın**	دَارْغِينْ	Arabîsi **ġażbân**, **ġażûb**, **ġażıb**, **ġużżab**, **meġâżib**; **teʾîḳ** (akvâl-i Arabîdendir, اَنْتَ تَئِقٌ وَاَنَا مَئِقٌ فَكَيْفَ نَتَفَقُ derler; yani: "*Sen dargın ben korkak nice uyuşuruz*," demektir), **mâḥik**, **mütemeḥḥik**, **dâḥiḳ**, **żamżam**, **sâḫiṭ**, **ʿitrâs**; **ʿaterres** (ziyade yaramaz olan dargın); **müzmeʾik** ve **müzmehirr** (ziyade dargın); **ḫaniḳ** (kinli dargındır). Fârisîsi **dijâgâh**, **dijâgeh**; **şerze** (dargın hayvan), **nijend**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1708	1	210	**darġınlıḳ**	دَارْغِينْلَقْ	Arabîsi **tefâʾ**, **zemaḫ**, **ḫard**, **ḫarad**, **ʿabed**, **bâdire**, **ḫafîża** ("*Bir nesneyi işlemeye iktidarı var iken müsamaha edip o kârdan ferâgat mahalinde*," Araplar mesel darp edip اِنَّ الْمُقَدَّرَ تَذْهَبُ الْحَفِيظَةِ derler); **izmihrâr** (katı dargınlıktır); **ġaẕmera** ve **naġr** (hışma gelmektir); **rics** ve **cuhûża** ve **cehâża** tezlikle dargınlıktır); **ʿunf** ve **evkâ** ve **ezam** ve **tâʾefe** (katı dargınlıktır); **şâhiḳ** (ziyâde dargınlıktır). Fârisîsi **ḫışm**, **tenk**, **rej**, **ġarş**, **vedevüt**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1709	1	210	**darılmaḳ**	دَارِلْمَقْ	Arabîsi **teġażżub**, **ḫard**, **tenaġġur**, **ġaşm**, **teẕemmur**, **iḫtimâş**, **teḥammuş**, **imtiʾâḳ**, **tezebbuʿ**, **tezeʿʿub**, **tehevvür**, **ḫışme**, **irzîmâm**, **teraġġum**, **tevaġġum**, **tehekküm**, **zirâye**, **tezerrî**; **teʾeṭṭum** (ziyade darılmaktır); **teberṭum** (bir sözden ziyade darılmaktır); **iḫtidâm** ve **teḥaddum** ve **teżarrum** (yüreği ateş gibi yanıp kızışıp darılmaktır); **teḫammuṭ** (yukarıdan aşağı kibarâne darılmaktır). Fârisîsi **ergiden**, **tenk**, **ġurmîden**, **sütûhîden**, **ġarşîden**, **ġırâşîden**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1710	1	211	**darıltmaḳ**	دَارِلْتَمَقْ	Arabîsi **iġżâb**, **iḫmâş**, **taḫmîş**, **iḫfâẓ**, **imḥâk**, **işkâʿ**. Fârisîsi **ġırâşânîden**, **tîzî kerdânîden**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1711	1	211	**tarçın**	دَارْچِينْ	Arabîsi **dârşînî**. Fârisîsi **dârçîn**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı

1712	1	211	**dağ**	دَاغْ	Hayvanlara nişan için vururlar. Arabîsi **keyy**. Fârisîsi **dâġ**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1713	1	211	**dağlamaḳ**	دَاغْلَامَقْ	Arabîsi **vesm**. Fârisîsi **dâġ zeden**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1714	1	211	**dağlanmaḳ**	دَاغْلَنْمَقْ	Arabîsi **iktivâʾ**. Fârisîsi **dâġ kerden**	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1715	1	211	**dağlağı**	دَاغْلَاغِى	Arabîsi **mîsem**, **mikvât** (“*Bir korkunç mekruh işin vukuundan evvel korkak kimesne hakkında*,” Arap mesel darp edip يَضْرِطُ ٱلْعِيرُ وَالْمِكْوَاةُ فِى النَّارِ derler, yani: “*Dağlağı henüz ateşte iken eşek osurur*,” demektir), **lâviyâʾ**. Fârisîsi **dâġîne**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1716	1	211	**dalġa**	دَالْغَه	Arabîsi **mevc**, **teyyâr**, **mevr**, **temevvur**, **ʿulcûm**, **âẕî** (cemi **âvâzî** gelir); **ʿurâniye** (dalganın yukarı kalkan yeridir); **âʿcem** (yarılıp sesi işitilmeyen dalgadır). Fârisîsi **üştürek**, **kûhe âb**, **külâk**, **nire-i âb**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1717	1	212	**dalġalanmaḳ**	دَالْغَەلَنْمق	Arabîsi **zeḫar**, **teʾṯṯum**, **teḫammuṭ**. Fârisîsi **mevc zeden**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1718	1	212	**dalġıç**	دَالْغِجْ	Arabîsi **ḳammâs**; **ġavvâṣ** ve **ġaṭṭâs** (inci çıkaran dalgıç). Fârisîsi **fürû revende be-âb**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1719	1	212	**dalmaḳ**	دَالْمَقْ	Arabîsi **telcîc**, **ġaṭs**, **inġimâs**, **fems**, **ġavṣ**. Fârisîsi **ġalîden**; **ġûte** (suya dalmaktır); **nâġûṣ** (baş aşağı suya dalmaktır).	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1720	1	212	**dal**	دَالْ	Ağaç dalıdır. Arabîsi **ġaṣn** (cemi **aġṣân** gelir), **necâʾ**, **kinâb**. Fârisîsi **şâḫ**, **şaġ**, **berze**, **fâḫ**, **zeḫâre**, **zeḫtâre**, **şaġa** (bundan maʿada “**budaḳ**” maddesinde dahi yazılmıştır).	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1721	1	212	**daldırma**	دَالْدِرْمَه	Meşhurdur ki köklü ağacın dibinde biten fidanın daldırırlar. Arabîsi **ʿakîs**. Fârisîsi **ferhânic**, **dârenc**, **naḫîr dâden**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1722	1	213	**damġa**	دَامْغَه	Arabîsi **ṭırâz** (mutlaka şeyin nişanına ve alametine dahi ıtlak olunur), **sime**. Fârisîsi **tamġâ** (Türkîde meşhur olanın sahihidir).	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1723	1	213	**damġalamaḳ**	دَامْغَەلمق	Arabîsi **vesm**. Fârisîsi **tamġa zeden**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1724	1	213	**danışmaḳ**	دَانِشْمَقْ	Arabîsi **meşvere**, **meşvüre**, **müşâvere**, **intidâʾ**. Fârisîsi **kenâc kerden**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1725	1	213	**danışıḳ**	دَانِشِقْ	Arabîsi **şûrâ**, **tedve**. Fârisîsi **kenâc**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1726	1	213	**dandin etmek**	دَانْدين ايتمك	Meşhurdur, avratlar küçük masumları elleri üzerine alıp kaldırmaktır. Arabîsi **zehzaḳa**. Fârisîsi **gûdek**, **bercihânîden**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı

1727	1	213	**tane**	دَانَه	Fârisîdir. Arabîsi **ḥabbe** (cemi **ḥubûb** gelir. Buğday ve buğday misilliye ıtlak olunur); **ḳuşâre** (harman yerinde kalan tanelerdir); **tûme** ve **cümâne** (cemi **cümân** gelir, gümüşten düğme ve habbe gibi yaptıkları tanedir). Fârisîsi **dâne**; **gîle** ve **vetkej** (salkımından ayrılmış üzüm tanesidir).	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1728	1	214	**dayı**	دَايِی	Kişinin anasının erkek kardeşidir. Arabîsi **ḫâl** (cemi **aḫvâl** gelir). Fârisîsi **kâkû**, **kâkûye**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1729	1	214	**dayaḳ**	دَايَقْ	Arabîsi **sened**, **şicâr**. Fârisîsi **tebend**, **tenbe**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1730	1	214	**dayanmaḳ**	دَايَنْمَقْ	Arabîsi **ittikâ'**, **i'timâd**, **irtikâ'**; **i'tiṣâd** (değneğe dayanmaktır), **istinâd**, **tesennud**, **vesd**, **tevessud**; **ibtinâ** (bir nesneye dayanmaktır). Fârisîsi **tekye kerden**, **vüsû**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1731	1	214	**dayamaḳ**	دَيَمَقْ	Arabîsi **isnâd**. Fârisîsi **ver kerden**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1732	1	214	**dayanacaḳ nesne**	دَايَنَاجَقْ نسنه	Arabîsi **mu'avvel**, **müttekâ**, **mürtekâ**, **mesned**. Fârisîsi **tekye çîzî**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1733	1	214	**tepme**	دَپْمَه	Arabîsi **refâs**. Fârisîsi **cüfte / cifte**, **leked**, **kec**, **lic**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1734	1	214	**tepmek**	دَپْمَكْ	Arabîsi **nefḥ** (mesela: ***Beni at tepti***, demek نَفَحَنِی الْفَرَسْ demektir), **rafs**; **naḥz** (insan tepmesine ıtlak olunur); **rakż** (yürüsün diye atı ayağıyla tepmektir); **rakle** (bir ayağıyla tepmektir). Fârisîsi **ḫîden**, **lekzen**, **lekedzen**; **sekîzîden** (hayvan kıç atıp tepmektir), **şiptek**, **vertâften**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1735	1	215	**tepinmek**	دَپِنْمَكْ	Arabîsi **daḥş** (mesela: *Koyun boğazlanırken ayakların oynatsa* دَحَصَ الْمَذْبُوحْ derler). Fârisîsi ism-i mahsûsu bulunamayıp **dest u pâ cünbânîden** yazılmıştır.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1736	1	215	**deprenmek**	دَپْرَنْمك	Arabîsi **heyş**, **ḥareke**, **meyd**, **hîcân**, **ḫalecân**, **merec**, **ḫafeḳân**, **taḥarruk**, **deldân**, **ḫarâk**, **tezelzül**, **taḳalḳul**, **nebre**, **irtimâz**, **terammuz**, **naṭîş**, **hîş**; **irti'âş** (o yana bu yana kımıldayıp deprenmektir); **temelmul** ve **temellul** (hasta döşekte çabalayıp deprenmektir). Fârisîsi **cünbîden**; **bûmehen**, **bûmehîn** (yer deprenmektir), **nevîden**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1737	1	216	**deprendirmek**	دَپْرَنْدِرْمك	Arabîsi **ızṭırâb**, **recc**, **recrece**, **irticâc**, **necnece**, **tehyîc**, **heyd**, **tertere**, **ferfere**, **mezmeze**, **iş'âz**, **nehz**, **hezz**, **iltiḥâş**, **żav'**, **ıḳlâḳ**, **taḥrîk**; **zelzele** ve **zilzâl** (yeri deprendirmektir); **ḳalḳale** ve **ḳılḳâl** ve **teramrum** (söylemek için ağız deprendirmek); **rakż** (ayak deprendirmektir); **'alż** (bir nesneyi çıkarmak için deprenmektir ve ırgalamaktır); **bevk** (yere ağaç sokup su çıksın diye deprendirmektir; Tebük	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı

					gazasına, Tebük tesmiyesi bundan me’huzdur), **teltele**. Fârisîsi **cünbânîden**, **berġalânîden**.	
1738	1	216	**debbe**	دَبَّه	İçine yağ ve bal ve reçel korlar. Arabîsi **baṭṭa**. Fârisîsi **ġazbûr**, **lûrâver**, **lûrâk**, **neverd âverd**	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1739	1	217	**tepe**	دَپَه	Küçücük dağa denir. Arabîsi ẕerîca, **ḳûr**, **zîzân** (cemi **zeyâzî** gelir); **fürûṭ** (cemi **efrâṭ** gelir, dağa benzer tepedir); **nebeke** (cemi **inbâk** gelir, sivri tepedir); **zerûḥ** (üstü düz olan depedir); **ekeme** (cemi **ekem** ve **ikâm** gelir, küçük tepedir); **nemeġa** (dağın ve başın tepesi âlâ-yı cebel ve âlâ-yı re’s manasına). Fârisîsi **ehâne**, **peşte**, **târek**, **târ**, **râġ**; **kâçek** (baş tepesi), **hebâk**, **hüpâk**; **berendek** (küçük tepedir).	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1740	1	217	**tepe**	دَبَه	Hayada olur illettir. Arabîsi **eder** (cemi **üder** gelir). Fârisîsi **bâdgend**, **terḳanc**, **ġur**, **bâdḫâye**, **ġurġur**, **ġurġure**, **ġurûġar**, **fenc**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1741	1	217	**tepelik**	دَبَهلِكْ	Arabîsi **üdre**. Fârisîsi **bâdgendî**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1742	1	218	**dahi**	دَخِى	İşbu lafız Fârisî ise de Türkî lisanımızda cari olup Arabîde ve (وَ), Fârisîde daḫî (دَخِى) ile tabir olunur.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1743	1	218	**dadanmaḳ**	دَدَانْمَقْ	Arabîsi **bes’**, **büsû’**. Fârisîsi **âluften**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1744	1	218	**dadandırmaḳ**	دَدَانْدِرْمق	Arabîsi **ibsâ’**. Fârisîsi **âluftânîden** (“**alışmaḳ**” maddesinde zikri mürûr eylemiştir).	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1745	1	218	**dede**	دَدَه	Büyük baba demektir. Arabîsi **cedd**. Fârisîsi **peder-i peder**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1746	1	218	**dedikodu**	دَدِى قُودِى	Arabîsi **mesâvî**, **naḳîṣa**, **ḫaẓlebe**, **ḳâle**. Fârisîsi **güft u şinîd**	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1747	1	218	**dere**	دَرَه	Arabîsi **kif**, **kefâ’e**, **vâdî** (cemi **evdiye** gelir. “*Şer ve fesat haddi tecavüz eylediği mahalde*,” Araplar mesel darp edip جَرَى الْوادِى فَطُمَّ عَلَى الْقَرِىّ derler); **seḥal** (geniş deredir); **veyl** (cehennemde bir deredir); **ʿâḳûl** (eğri olan deredir); **büʿşuṭ** ve **büʿşûṭ** ve **lecef** (dere ortasıdır). Fârisîsi **tenk**, **ḫavra**, **dâhâ**, **lây**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1748	1	219	**derin**	دَرِينْ	Arabîsi **ḳa’râr**, **ʿamîḳ**, **maʿîḳ**. Fârisîsi **dûr ender**, **jerf**, **maġ**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1749	1	219	**derinlik**	دَرِينْلِكْ	Arabîsi **ʿamḳ**. Fârisîsi **jerfî**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı

1750	1	219	**dernek**	دَرْنَكْ	Arabîsi **maḥfil** (cemi **maḥâfil** gelir), **muḥtefel**, **meclis**, **meḳâme**, **cemîr**, **baʿkûke**, **nâdî**. Fârisîsi **encümen**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1751	1	219	**derilmek**	دَرِلْمَكْ	Bir yere birikmek manasına. Arabîsi **tecemmuʿ**, **tekâʾkü**ʾ, **irtikâm**. Fârisîsi **vâhem âmeden**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1752	1	219	**derim evi**	دَرِيمْ اَوِى	Türkmenler'de olur. Arabîsi **ṭârima**, **târûma**, **ḫarfâhe**. Fârisîsi **ḫarke**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1753	1	219	**deri**	دَرِى	Arabîsi **cild** (cemi **cülûd** gelir), **meşk**, **şarm**; **ḳulfe** ve **ġurle** (sünnette kesilen artık deridir); **adîm** (tabağat olunmuş deridir); **reff** (yufka deridir); **şıfâḳ** (kıl biten derinin altında olan yufka deridir); **ḳaşʿ** (kurumuş deridir); **ʿıfâṣ** (şişe ve kavanoz gibi şeylerin ağızlarına kapadıkları deridir); **şifâl** (el değirmeni aletine döşedikleri deridir); **beşere** (insan derisinin taşrasıdır); **muharrem** (tabağat olunmamış deridir); **ḫırşâ**ʾ (yılan derisidir); **ḳażîm** (üzerine yazı yazılan beyaz deridir); **ẓâf** (ense derisidir); **selâ** (ana karnından uşak ile bile doğan ince deridir. Kaçan bir olmayacak zahmet ve bela bir hadde varsa ki ondan güç bir türlü meşakkat olmasa o vakit Araplar mesel darp edip وَقَعَ الْقَوْمُ فِى سَلَا جَمَلْ derler. Kemâl-i şiddet-i vukuuna binâen selâ dedikleri deri dişi devede olup erkekte olması mutasavver değil iken kavim böyle bir olmayacak şiddet ve müzâyakada bulundular demektir). Fârisîsi **pûst** ("*Bir kimse için haddini tecavüz eyledi*," diyecek mahalde Acemler mesel darp edip اَزْ پُوسْت پِيرُونْ شُدْ derler); **peşme** ve **tesme** ve **ḫâmsûz** ve **neşîme** (ham deridir); **pâr** (tabağat olunmamış sığır derisidir); **pûstgâl** (tüysüz deridir); **teke** (ince deridir), **cefr** (üzerine yazı yazılan ceylan derisidir); **şel** (yumuşak deridir); **nâfe** (hayvanâtın karnı altında olan deridir); **şîrkûk** (büyük yılan derisidir),	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1754	1	221	**der**	دَرْ	Türkîdir. Ücret manasına, ayak deri dahi derler. Arabîsi **kirâ**, **ücre**. Fârisîsi **muzdûr**; **pâmuzd** (ayak deridir).	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1755	1	222	**testere**	دَسْتَرَه	Arabîsi **mîşere**, **mîşâr**, **minşâr**. Fârisîsi **erre**, **ere**, **destere**, **destûre**, **destrenc**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1756	1	222	**destek**	دَسْتَكْ	Duvara ve ağaca metanet için vurdukları nesne. Arabîsi **sened**; **şiʿb** (yemişli ağaca kurdukları destektir). Fârisîsi **nebâriş**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1757	1	222	**destur**	دَسْتُورْ	Arabîsi **iẕn**, **icâzet**. Fârisîsi **destur**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı

1758	1	222	**testi**	دَسْتِى	Arabîsi **cerre** (cemi **cirâr** gelir), **resve**; **devreḳa** (iki kulplu testidir); **ḥantem** (rengi yeşil testidir); **ḫazef** (testi ve çanak çömlek balçıktan yapılıp ateşte pişen şeylere ıtlak olunur). Fârisîsi **sebû**; **dûlâ** (su testisidir).	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1759	1	222	**deşmek**	دَشْمَكْ	Arabîsi **batṭ** (mesela: "*Kabarcığı deştim*," demek بَطَطْتُ قُرْحَتِى demektir), **deşṭ**; **beşr** (çıbanı olmadan deşmektir). Fârisîsi **rîş şikâften**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1760	1	223	**dağar**	دَغَارْ	Arabîsi **ḫazef**. Fârisîsi **teġâr**, Türkîde bunun galatıdır.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1761	1	223	**dağarcıḳ**	دَغَرْجق	Arabîsi **cirâb**; **żabr** ve **self** (büyük dağarcıktır); **kürz** ve **ḳalʿ** ve **kinf** (çoban dağarcığıdır). Fârisîsi **hemyân**, **berḫûz**, **hâmyân**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1762	1	223	**tef**	دَفْ	Arabîdir, düff dahi lügattir, cemi dufûf gelir. Fârisîsi tebeng, kefe, kulî.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1763	1	223	**defter**	دَفْتَرْ	Hesap yazılan evraktır. Arabîsi **defter** (cemi **defâtire** gelir). Fârisîsi **kürâs**, **mâre**, **emâre**, **evâr**, **evâre**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1764	1	223	**defne**	دَفْنَه	Siyah tohumu olur, ağaçtır. Arabîsi **rend**, **gâr**. Fârisîsi **dehmeşt**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1765	1	224	**defne toḫumu**	دَفْنَه تُخمى	Arabîsi **ḥabbü'l-ġâr**. Fârisîsi terkej-i dehmeşt.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1766	1	224	**defne yağı**	دَفْنَه يَاغِى	Arabîsi **duhnü'l-ġâr**. Fârisîsi **rûġan-i dehmşet**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1767	1	224	**dek**	دَكْ	İşbu lafız Farisî ise de Türkî lisanımızda cari olup intihâ manasını ifade eder. Mesela: Çarşıya dek, gibi. Arabîde ilâ (الىٰ) ile tabir olunur.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1768	1	224	**değirmi**	دَكَرْمِى	Arabîsi **keffe**, **müdemlaḳ**, **ḳuvâre**. Fârisîsi **gird**, **bîver**, **ġaltân**, **lenbe**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1769	1	224	**değirmilik**	دَكَرْمِيلك	Arabîsi **teraḫḫî**, **ḥaviyye**, **ḥıyâze**. Fârisîsi **girdi**, **gird**, **gerden**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1770	1	224	**değirmen**	دَكَرْمَنْ	Arabîsi **ṭâḥûn**, **raḥâ** (cemi **erḥiyâ** gelir), **feylaḫa; ġarîbe** ve **miceş** (el değirmenidir); **milṭâṭ** (bezir yağı değirmenidir). Fârisîsi **âsiyâ**, **âsiyâb**; **destâs** ve **dest âsiyâ** ve **merdâs** (el değirmenidir); **ḫarâs** (at değirmenidir).	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1771	1	225	**değirmenci**	دَكَرْمنجى	Arabîsi **ṭaḥḥân**. Fârisîsi **terde**, **âsiyâger**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1772	1	225	**deñiz**	دَكِزْ	Arabîsi **baḥr** (cemi **biḥâr** gelir), **râmûz**, **recâf**, **nevfel**; **dâmâ'** ("*Bir emr-i azîmi fiile getirmek aʿvân ve ensar sahibi olmaya muhtaçtır,*" diyecek mahalde Araplar mesel	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı

					darp edip دَامَاءَ لَا يَقْطَعُ بِالْإِرْمَاثْ derler), **ḫużâra**, **reccâs**, **ṭımm**, **ḳamḳam**, **hıḳḳam**, **devem**, **yemm**, **ʿacûz**; **ġamr** (büyük denizdir), **ḳâmûs** ve **üsṭumm** (deniz ortasıdır); **ḳallâs** (köpürük dalgalanan denizdir); **ḳalammes** (derin denizdir); **ḳalehẕem** (suyu taşkın denizdir). Fârisîsi **deryâ**, **dâmâ**; **bâhe** (küçük denizdir).	
1773	1	225	**deñsizlik**	دَكْسِزْلِكْ	Arabîsi **ṭarḫaṣe**. Fârisîsi **bî-nengî**	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1774	1	225	**değişmek**	دَكِشْمَكْ	Arabîsi **mübâdele**, **istibdâl**, **tebâdül**, **muġâvele**. Fârisîsi **kûherîden**, **nevş kerden**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1775	1	226	**değiştirmek**	دَكِشْدِرْمك	Arabîsi **tebdil**, **ibdâl**. Fârisîsi **kûherânîden**, **nevş kerdânîḍen**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1776	1	226	**değnek**	دَكْنَكْ	Arabîsi **minse'e**, **ʿaṣâ** (cemi **ʿuṣıyy** gelir. "*Bir büyük nesne bir küçük şeyden hasıl olur yani bir azim şey hakirden olur*," diyecek mahalde Araplar mesel darp edip اَلْعَصَا مِنَ الْعَصِيَّةِ derler, yani: *Değnek çubuktan hasıl olur*, demektir), **mîteḫa**; **milvaẓ** (âdem dövecek değnektir); **ʿukkâze** (cemi ʿakâkîz gelir, ucu demirli değnektir). Fârisîsi **bâsû**, **derbâş**, **destvâre**; **taḫle** (şeyh asasıdır).	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1777	1	226	**tellak**	دَلَّاكْ	Arabîdir. Hamam hizmetçisine derler. Fârisîsi **mâlişger**. Türkîde **tellak** derler.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1778	1	227	**delik**	دَلِكْ	Arabîsi **ṣaḳbe**; **semm** (ağız ve burun ve kulak deliklerine dahi ıtlak olunur); **vaṣvaṣ** (perde ve ona benzer şeylerde göz görecek kadar deliktir); **uḫfûḳ** (cemi **eḫâfîḳ** gelir, yeryüzünde olan deliktir); **ḫart** (cemi **aḫrât** gelir, iğne deliğidir); **icâd** (mazgal deliğidir); **vaḳb** (makara ve çıkrık deliğidir); **ḫurbe** (değirmi deliktir). Fârisîsi **sürâḫ**, **dâmyâ**, **ḫurt**; **sûlâḫ** ve **sûfâr** ve **sûge** (iğne deliğidir); **fedrûnek** ve **külenk** (anahtar deliğidir); **âhûn** (duvar deliğidir); **mürz** (makat deliğidir).	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1779	1	227	**delmek**	دَلَمَكْ	Arabîsi **ṣeḳab**, **naḳb**, **naḳr**; **isâfe** (boncuk delmektir); **taʿyîn** (inci delmektir). Fârisîsi **süften**, **sûrâḫ kerden**, **sünbîden**; **naġm** (yeri delmektir).	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1780	1	228	**deli**	دَلِى	Arabîsi **mecnun**, **maḥtûn**, **me'lûk**, **hâbit**, **muḫabbil**, **maḫnûn**, **maḫfûḳ**, **müteḫabbiṭ**, **mesʿûr**, **me'yûm**, **delhem**, **mü'lûḳ**, **memsûs**, **meslûs**; **mehrûʿ** (sarası olan mecnundur). Fârisîsi **dîvâne**, **şûrîde**, **ḫuşk ser**, **ḫuşk maġz**, **şîfte**, **ġavle**, **ġîse**, **ġulk**, **fetîle**, **mû**, **hâr**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı

1781	1	228	**delilik**	دَلِيلِك	Arabîsi **cünun**, **şâye**, **şufre**, **els**, **meslûs**, **cinnet**, **ḫınnet**, **yehem**, **evlâḳ**; **heves** (esr-i cünûndur); **lemem** (azacak deliliktir). Fârisîsi **dîvânegî**, **ġâlîden**, **kirâşîden**, **şîftegî**, **şiblîden**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1782	1	228	**delirmek**	دَلَرْمَكْ	Arabîsi **tecennün**, **ḫann**, **isticnân**, **herʿ**, **mess**. Fârisîsi **kirâşîden**, **âşuften**, **âşûften**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1783	1	229	**delirtmek**	دَلَرْتْمك	Arabîsi **tecnîn**, **taḫbîl**. Fârisîsi **dîvâne kerden**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1784	1	229	**delice**	دَلُوجَه	Buğday içinde olur. Arabîsi **ḳaṣal**, **zuvân**, **denḳa**. Fârisîsi **şeylem**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1785	1	229	**dalaḳ**	دَلَاقْ	Arabîsi **ṭıḥâl**. Fârisîsi **süpürz**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1786	1	229	**dalaḳ otu**	دَلَاقْ اوتى	Edviyeden meşhur ottur. Arabîsi **keffü'n-nesr**, **ʿuḳrûbân**, **ḥaşîşetü'l-ṭıḥâl**. Fârisîsi **ḳâzân**'dır, lakin etıbbâ lisanında iskolofenderiyun namıyla zikri caridir.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1787	1	229	**tellal**	دَلَالْ	Arabîdir. **Simsâr**, **müterṭaş** dahi derler. Fârisîsi **sifâd**, **sîbâr**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1788	1	229	**demet**	دَمَتْ	Arabîsi **ḫuzme**; **ṭann** (kamış demetidir). Fârisîsi **deste**, **besedk**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1789	1	229	**temren**	دَمْرَنْ	Arabîsi **naṣl** (cemi **nişâl** ve **nüṣûl** gelir); **ḳatbe** (ok temrenidir), **nażî** (naṣl manasınadır); **lehzem** (mızrak temrenidir), **zücc** (cemi **zicâc** ve **zicece** gelir); **ḳıṭaʿ** (cemi aḳṭaʿ gelir, kısa ve yassı temrendir). Fârisîsi **peykân**; **ġadâre** (ok ve süngü temrenidir); **bîdberk** (terkeş ok temrenidir, söğüt yaprağı gibidir).	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1790	1	230	**damaḳ**	دَمَقْ	Küçük dil dibi ve etrafıdır. Arabîsi **letâh**, **lehâh** (cemi **lehiyy** gelir), **leṣâh**, **ṣâhe**. Fârisîsi **gâm**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1791	1	230	**demir**	دَمُورْ	Arabîsi **ḥadîd**, **zebre**, **seḥam**, **şemhez**, **muḫteriḳ**; **heyzeb** (demir parçasıdır); **vâdıḳ**, **yeleb** (demirdir); **mersâh** cemi **merâsî** gelir ve **encer** cemi **enâcir** gelir (gemi demiridir); **şübbâk** (cemi **şebâbîk** gelir, pencere demiridir); **ḫabṣ** ve **filliz** (demir posasıdır); **enîs** (dişi demirdir); **ketîfe** (kapı ardına konulan kol demiridir ve sürme demiri dahi denir). Fârisîsi **âhen**, **rûhinâ** ve **rûhîna** (hindî demiridir, ekser kılıç yaparlar); **setî** ve **sine** (gayet pek demirdir ki eğe işlemeye).	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1792	1	231	**demirci**	دَمُورْچِى	Arabîsi **ḥaddâd**, **hibraḳî**, **hâlikî**, **nehâmî**; **ḳayn** (cemi **ḳuyun** gelir). Fârisîsi **âhenger**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1793	1	231	**demirci çekici**	دَمُورْچِى چِجَكِى	Arabîsi **miṭraḳa**, **sinṭân**. Fârisîsi **pekûk**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı

1794	1	231	**demir dikeni**	دَمُورْ دِيكَنِى	Bir ottur. Arabîsi **ḥasek**, **vaṭbâ**, **ḳaṭbâ**. Fârisîsi **şelûpîc**, **şulûhek**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1795	1	231	**demir boḳu**	دَمُورْ بُوقِى	Kızmış demire çekiç vurdukça dökülen hurdalar. Arabîsi **ḫabsü'l-ḥadîd**. Fârisîsi **rîm âhen**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1796	1	231	**-den**	دَنْ	Bu lafız Türkî lisanında evveliyet manasını ifade eder; mesela: Nereden, gibi. Arabîde (عن) ve (من) Fârisîde (اَزْ) ve (بَرَاىْ) ile tabir olunur. Türkîde "evden", Arabîde mine'l-beyt (من البيت), Fârisîde ez ḫâne (ازخانه) ile ifade olunur.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1797	1	232	**denk**	دَنْك	Hayvanın sırtına vurulan iki yükün biridir. Arabîsi **ʿidl**, **ḫuşm**, **ʿikm**, **bażîʿa**; **razme** (kumaş vesaire esbap dengidir). Fârisîsi **pervende** ve **pelvende** (kumaş dengine ıtlak olunur).	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1798	1	232	**deve**	دَوَه	Arabîsi **cemel** (cemi **ecmâl** ve **ecâmil** ve **cimâl** ve **cumül** ve **cemâ'il** gelir. "*İyiliğe iyilik ile mükâfat insaniyeti olan eder*," demek mahalinde Araplar mesel darp edip اِنَّمَا يَجْزِى الْفَتَى لَيْسَ الْجَمَلُ derler ve "*levâzımını kendi getirip kesesinden yiyip içecek kişi*," hakkında Araplar mesel darp edip اَلْجَمَلُ مِنْ جَوْفِهِ يَجْتَرُ derler), **ibl** (cemi **abâl** gelir), **büdn**; **nâḳa** (dişi deve, cemi **nûḳ** ve **eynûḳ** gelir. "*Birşeyi söylerken halt-ı kelâm edip münasebetsiz söz takririne başlayan kimesne*," hakkında Araplar mesel darp edip اِسْتَوْنَقَ الْجَمَلُ derler, yani: "*Erkek deve dişi oldu.*"); **buġġî** (küçük deve); **ḳâr** ve **ʿavcâ'** (arık deve), **faşîl** cemi **faşâl** gelir ve **rubḫ** (deve yavrusudur); **mirsâl** (cemi **merâsîl** gelir, yürüyüşü hûb ve mülayim dişi deve); **şemerdel** ve **ʿayhel** ve **hevcel** (yükrük deve); **ʿatele** (doğurmayan dişi deve); **bâyik** ve **bekr** (genç, güzel deve); **cerdḫal** ve **ḳınzefîl** ve **vehm** ve **ʿurâhin** ve **ʿusemsem** ve **ʿurâhim** ve **şirvâş** (iri devedir); **vâsıḳ** (gebe deve); **diʿyil** (yüksek deve); **liḳḥa** (cemi **liḳaḥ** gelir, sütü sağılan deve); **lehmûm** (sütü çok dişi deve); **hicân** (cemi **hecâyin** gelir, ak olan deve); **râġıye** (dişi deve); **ġâşiye** (gece otlayan deve; "*Epsem duran kimesne bir nesne işleyen kimesneyi görüp o dahi işlemeye yöneldikte*," o mahalde Araplar mesel darp edip اَلْ غَاشِيَةُ تَهِيجُ الْأُبِيَّةَ derler, yani: "*Gece otlayan deve otlamayan deveyi tahrik eder*," demektir); **żarûş** (ısırgan, bed-huy deve). Fârisîsi **üştür** ("*Rüzgarın sitemini çeken bilir*," diyecek yerde Acemler mesel darp edip كَسِى دَانَدْ كِه أُشْتُرْ مِيجَرَانَدْ kesî dâned ki üştür mîçerâned derler), **şütr**; **bîserâk** (deve yavrusudur); **heyûn** (mahmil devesidir ve büyük deve ve hecn deveye dahi derler).	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı

1799	1	235	**deveci**	دَوَمجی	Arabîsi **cemmâl**. Fârisîsi **şütürbân**, **sârbân**, **sârûvân**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1800	1	235	**devekuşu**	دَوَه قُوشی	Arabîsi **neʿâm**, **neʿâme** (“*Birine ıtlak olunur; hayır ve şerre ve nefʿ-i żarra liyakati olmayan şahs-ı kelîl hakkında*” Araplar mesel darp edip مِثْلُ النَّعَامَةَ لَا طَيْرَ وَلَاجَمَلَ derler. **Neʿâme**’nin cemi **neʿâmât** gelir), **cevrâḳ**, **ḥatt**, **zâcil**, **zefzef**, **zefzâf**, **selḳaʿ**, **şaʿd**, **şıʿvan**, **ṭımm**, **ʿıslaḳ**, **ʿalcûm**, **ʿalhân**, **ḳarşaʿ**, **hevraʿ**, **ġayheb**, **hirzâḳ**, **heyḳ**, **heyḳal**, **vecc**; **ḫafeyded** (yeğni ve yüksek deve kuşudur); **ramdâ** ve **ḥaffân** ve **raʾl** (cemi **riʾâl** gelir, devekuşu yavruları); **niḳnik** ve **heyḳam** ve **hiḳl** ve **ẓalîm** (erkek devekuşu); **hiḳle** (dişisidir). Fârisîsi **şütürmurġ**, **icfîl** (erkek devekuşudur).	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1801	1	237	**devekuşu yumurtası**	دَوَه قُوشی یمورطەسی	Arabîsi **netel**. Fârisîsi **hâk**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1802	1	237	**deve dikeni**	دَوَه دیکَنی	Meşhur ottur. Fârisîsi **ḫâr-ı şütür**, **şütürḫâr**, **şütürḫâre**, **giyah-ı şütür**, **jâje**, **kestîme**, **kirte**, **güzenk**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1803	1	237	**devetabanı**	دَوَه طَبَانی	Meşhur ottur. Arabîsi **ʿunẓuvân**. Fârisîsi **sepel**. Bu otu çok yiyen davarın yüreği büzülüp sancılanır.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1804	1	237	**dev**	دَوْ	Meşhurdur. Arabîsi **şeyṭân**. Fârisîsi **kenkûs**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1805	1	237	**devşirmek**	دَوْشِرْمك	Arabîsi **kabż**; **leff** (dürüp devşirmektir); **lemm** (dağınık şeyi dürüp devirmektir); **irbâḥ** (bir nesneyi bir nesnenin içine koyup dürüp devşirmektir); **ceny** ve **ictinâ** ve **iḳtiṭâf** (yemiş devşirmektir). Fârisîsi **enbûden**; **berçîden** (meyve vesair nesneyi devirmektir), **sipurden**, **vâçîden**, **neverdîden**, **neveşten** devşirmektir.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1806	1	238	**devşirici**	دَوْشِریجی	Arabîsi **muḳtażıf**, **ḳâbiż**, **câmiʿ**, **müctemî**. Fârisîsi **vâçîde**, **perçîde**, **enbûd künende**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1807	1	238	**devletli**	دَوْلَتْلی	Arabîsi **ḳızem**. Fârisîsi **kâmbîn**, **kâmrân**.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
1808	1	238	**davul**	دَوُولْ	Arabîsi **ṭabl** (cemi **ṭubûl** gelir), **ʿarṭabe**, **debdâb**. Fârisîsi **dühül**, **tebîr**, **tebîre**, **sindif**, **şendef**; **tünk** (küçük davuldur. “*Görülmedik bir nesne zatında alçak ve kötü iken beyne’n-nâs iyilik ile yâd olunsa,*” Acem mesel darp edip آوَز دُهْل شِنِيدَنْ اَز دُورْ خُوشْت اَسْت derler. Arabîde meşhur ve maruf olan تَسْمَعُ بِالْمُعَيْدِى خَيْرٌ مِنْ اَنْ تَرَاهُ meselinin mislidir, Türkîde davulun sesi uzaktan iyi gelir meselinin aynıdır.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı

1809	1	239	**-de**	دَه	Bu lafız Türkî lisanımızda zarfiyyet manasını ifade eder. Arabîde “fî” (فِى), Fârisîde “der” (دَرْ) ile tabir olunur; mesela: Türkîce “evde” demek, Arabîce “fî’d-dâr” (فِي الدّارِ), Fârisîce “derḫâne” (دَرْخَانَه) demektir.	Türkçe fethalı dâl (د) bâbı
	1			فَصْل الدّال المَكسورة من التركيّة		
1810	1	239	**dip**	دِيبْ	Arabîsi **ḳa‘r**, **ġavr**, **ġayâbe**, **ġayâye**; **‘uşâne** (budak dibidir). Fârisîsi **bün**; **âra** (diş dibidir); **izâr** (su dibidir); **tek** (kuyunun ve gayrının dibidir); **kilân** tek gibidir.	Türkçe kesralı dâl (د) bâbı
1811	1	240	**dibek**	دِيبَكْ	Arabîsi **mihrâs**, taş dibeğe ve havana ıtlak olunur. Fârisîsi **cüvâz**, **mihrâs**.	Türkçe kesralı dâl (د) bâbı
1812	1	240	**dible**	دِبْلَه	Meşhur tatlılı taamdır. Arabîsi, Türkîde olduğu gibi. Fârisîsi **nâtif**.	Türkçe kesralı dâl (د) bâbı
1813	1	240	**titremek**	دِتْرَمَكْ	Arabîsi **irti‘âc**, **irti‘âd**, **iḳtifâf**, **ri‘d**, **fekl**, **raḳf**, **ruḳûf**; **işbicrâr** (korkudan titremektir); **temermur** ve **tebz** ve **irzîz** ve **ra‘s** ve **irti‘âş** ve **aşîş** ve **keşîş** ve **arż** ve **ḳafḳafa** (soğuktan titremektir); **ḳıll** (dargınlıktan titremektir). Fârisîsi **lerzîden**, **tebîden**, **tenbîden**.	Türkçe kesralı dâl (د) bâbı
1814	1	241	**ditsinmek** **(tiksinmek)**	دِتْسِنْمك	Arabîsi **şeba‘**, harf-i min (من) ile istimal olunur. **Teṭahhüm**; **beşem** ve **ubâ’** (yemekten tiksinmektir); **teḳannuḥ** (nesne içmekten tiksinmektir); **ecem** (çok çok yemek yemeye tiksinmektir). Fârisîsi **menkîden**.	Türkçe kesralı dâl (د) bâbı
1815	1	241	**ditmek**	دِتْمَكْ	Basılmış ve yün gibi nesneleri el ile ayırmaktır. Arabîsi **temrîs**. Fârisîsi **fâḫîden**.	Türkçe kesralı dâl (د) bâbı
1816	1	241	**diri**	دِيرِى	Arabîsi **ḥayy**. Fârisîsi **zinde**.	Türkçe kesralı dâl (د) bâbı
1817	1	241	**dirilik**	دِيرِلِكْ	Arabîsi **ḥayât**, **‘ayş**, **ma‘âş**, **ma‘îş**, **ma‘îşet**. Fârisîsi **zindegânî**, **zindegî**, **zî**.	Türkçe kesralı dâl (د) bâbı
1818	1	241	**dirilmek**	دِيرِلْمَكْ	Arabîsi **neşr**, **ḥayv**, **nüşûr** ölü dirilmektir. Fârisîsi **zîsten**.	Türkçe kesralı dâl (د) bâbı
1819	1	241	**diriltmek**	دِيرِلْتمَكْ	Arabîsi **ba‘ş**, **iḥyâ**. Fârisîsi **zinde kerden**.	Türkçe kesralı dâl (د) bâbı
1820	1	242	**direk**	دِيرَكْ	Arabîsi **‘amûd** (cem-i kılleti **a‘mede**, cem-i kesreti **‘umud** gelir), **üstüvâne** (cemi **esâṭîn** gelir), **sâriye**; **şücûb** ve **siṭâ‘** ve **di‘âme** (ev direğidir); **mîṭale** ve **imâm** (temel direğidir); **mismâk** (çadır ve oba direğidir); **ḳariyye** (başlık direğidir). Fârisîsi **sütûn**,	Türkçe kesralı dâl (د) bâbı

					üstûn, **üstün**; **bâşt** ve **bâlâl** (çatı altına konulan direktir); **bâlâger** (ev altına konulan direktir); **serşâḫ** (ev üstüne konulan direktir).	
1821	1	242	**dirsek**	دِيرْسَكْ	Kol muttasılına derler. Arabîsi **mirfaḳ** cemi **merâfiḳ** gelir, **merfiḳ**; **zücc** ve **ibre** (dirsek ucudur), **me'biż** (dirseğin iç yüzüdür). Fârisîsi **ârin**, **ârenk**, **ârîn**, **eren**, **vârinc**, **vârînc**; **kûhreve** (it dirseğidir).	Türkçe kesralı dâl (د) bâbı
1822	1	243	**diz**	دِيزْ	Arabîsi **rukbe** (cemi **rukbân** gelir), **ṣefine**; **dâġışa** ve **rażafe** (diz kapağıdır ki müdevver oynak bir kemiktir); **me'biż** cemi **me'âbiż** gelir ve **ḫıneb** (dizin iç tarafıdır). Fârisîsi zânû; **girdenâ** (diz gözüdür).	Türkçe kesralı dâl (د) bâbı
1823	1	243	**dizgin**	دِيزْگِينْ	Arabîsi **ʿinân** (cemi **eʿinne** gelir). Fârisîsi **serefsâr**, **pâlâheng**.	Türkçe kesralı dâl (د) bâbı
1824	1	243	**dizmek**	دِيزْمَكْ	Arabîsi **reṣd**, **tenżîd**; **nesḳ** ve **tensîḳ** (mevzunca dizmektir), **naẓm** ve **tanẓîm** (ipliğe inci dizmektir; mesela: *İpliğe inci dizdim*, demek نَظَمْتُ اللُّؤْلُؤَ الْخَيْطَ demektir); **ʿakl** ve **rażd** (metaı ve kumaşı birbiri üzerine dizmektir). Fârisîsi **dernüvişten**.	Türkçe kesralı dâl (د) bâbı
1825	1	244	**dizilmek**	دِيزِلْمَكْ	Arabîsi **intiẓâm**, **ittisâḳ**, **tenażżud**. Fârisîsi **girîvâzîden**.	Türkçe kesralı dâl (د) bâbı
1826	1	244	**dizi**	دِيزِى	Arabîsi **nażîde**, **naẓîme**. Fârisîsi **mûriş**.	Türkçe kesralı dâl (د) bâbı
1827	1	244	**dizdar**	دِيزْدَارْ	Kale zabiti. Arabîdir, lakin zamm-ı dâl ile "**düzdâr**"dır. İbn-i Halkân der ki Acemîdir, ḥâfıẓ manasına. Fârisîsi **kütvâl**, **kütû'âl**.	Türkçe kesralı dâl (د) bâbı
1828	1	244	**diş**	دِيشْ	Arabîsi **sinn** (cemi **esnân** gelir), **ḥâkke**; **żırs** (cemi **eżrâs** ve **żurûs** gelir. "*Hiçbir kimesneye enʿâm ve ihsanı olmayıp yine memduh ve meşkûr olmak dileyen kişi,*" hakkında Araplar mesel darp edip يَأْكُلُ بِالضِّرْسِ الَّذِى لَمْ يُخْلَقَ derler) ve (**nâcid** cemi **nevâcid** gelir) ve (**ṭâḥine** cemi **ṭavâḥin** gelir) ve (**nâb** cemi **enyâb** ve **nuyûb** gelir) ve **urrem** ve **erḥâ'** (azı dişidir); **żâḥike** (azı dişiyle ön diş arasında olan dört diştir, cemi **żavâḥik** gelir); **ṣaġr** ve **mebsim** (ön diştir); **aʿṣal** (ziyade eğri olan diştir); **şâġıye** (sair dişlerden artık olup muhalif biten diştir). Fârisîsi **dendân** ("*İşine can-ı dilden çalıştı*," diyecek mahalde Acemler mesel darp edip دَنْدَانْ بَكَارْ فُرُوبُرْدْ derler); **peşk** (azı dişidir); **kirev** (içi boş diştir); **dendân**-ı **ḫande** (yan diştir); **pîşek-i dendân** (ön diştir).	Türkçe kesralı dâl (د) bâbı
1829	1	246	**dişbudaḳ**	دِيشْ بُوداقْ	Meşhur ağaçtır. Arabîsi **ġażâ**. Fârisîsi **tâc**.	Türkçe kesralı dâl (د) bâbı

1830	1	246	**dişi**	دِيشِى	Arabîsi **ünşâ** (cemi **inâş** gelir). Fârisîsi **vâmâde**, **vâmâdîne**, **zen**; **lâs** ve **mâye** (hayvan dişisidir).	Türkçe kesralı dâl (د) bâbı
1831	1	246	**dikiş**	دِيكِشْ	Arabîsi **ḫurze**. Fârisîsi **dûziş**, **neverd**; **kaḫinc** (teğel dikişidir).	Türkçe kesralı dâl (د) bâbı
1832	1	246	**dikiş dikmek**	دِيكِشْ دِيكْمَكْ	Arabîsi **ḫıyâṭa**, **ḫavş**; **teşrîḥ** ve **beşk** (seyrek dikmektir); **raf'** (yırtık dikmektir); **i'tişâm** (kötü ve gevşek dikmek); **tevzî'** (esbâbı pamuklatıp sonra dikmek); **lefḳ** (bir parçayı dikmek); **başr** (iki sahtiyanı birbirine dikmek); **şemrece** ve **şaşr** (dikişi seyrek dikmektir). Fârisîsi **âzenden**, **dûḫten**.	Türkçe kesralı dâl (د) bâbı
1833	1	247	**dikici**	دِيكِيجِى	Arabîsi **eskef** (mest ve papuç dikene ıtlak olunur). Fârisîsi **mûzedûz**.	Türkçe kesralı dâl (د) bâbı
1834	1	247	**dikmek**	دِكْمَكْ	Arabîsi **naşb**; **ġars** (ağaç dikmek); **da'm** (direk dikmek); **iryâ'** ve **taġiyye** (bayrak ve sancak dikmektir). Fârisîsi **âcesten**, **nişânden**, **neşâhtîden**, **nişâḫten**.	Türkçe kesralı dâl (د) bâbı
1835	1	247	**diñmek**	دِكْمَكْ	Kan ve su vesair nesnelerin akmadan kesilmesidir. Arabîsi **sükûn**; **ruḳû'** (kan ve misilli nesneler dinmektir). Fârisîsi **tenzîden**; **vâ'îstâden-i ḫûn** (kan dinmektir).	Türkçe kesralı dâl (د) bâbı
1836	1	248	**diñdirmek**	دِكْدِرْمَكْ	Arabîsi **teskin**, **irfâ'**. Fârisîsi **tenzîdânîden**.	Türkçe kesralı dâl (د) bâbı
1837	1	248	**diñlemek**	دِكْلَمَكْ	Arabîsi **eẕen**. Fârisîsi **gûş dâşten**, **nüyûşîden**; **nüyûş** ve **nüyûşe** (kulak vurup dinlemektir).	Türkçe kesralı dâl (د) bâbı
1838	1	248	**diñlenmek**	دِكْلَنْمَكْ	Arabîsi **revḥ**, **râḥa**, **hed'e**, **sibt**, **fuvâḳ**; **cemm** (at dinlenmektir). Fârisîsi **ârâḫîden**, **ârâmîden**, **ârâm kerden**, **âramîden**, **âramden**, **âsâyîden**, **âsûden**, **fünûden**, **mûlîden**.	Türkçe kesralı dâl (د) bâbı
1839	1	248	**diñlendirmek**	دِكْلَنْدِرْمك	Arabîsi **tervîḥ**, **ihdâ'**. Fârisîsi **ârâm kerdânîden**.	Türkçe kesralı dâl (د) bâbı
1840	1	249	**diken**	دِيكَنْ	Arabîsi **şevk**. Fârisîsi **ḫâr** (Her mihnetin nimeti ve her üsrün yesri olur diyecek mahalde Acemler mesel darp edip خَارِ زَمَانَه يَا خُرْ مَاسْت derler), **dûje**, **şekek**, **telû**.	Türkçe kesralı dâl (د) bâbı
1841	1	249	**dil**	دِلْ	Arabîsi **lisân** (cemi **elsün** gelir), **misred**, **miẕved**, **laḳlaḳ**, **mifṣal**, **miḳval**, **miẕreb**; **miscel** (fasih olan dildir); **'akede** ve **'akere** (dil dibidir); **ẕevlaḳ** (dil ucudur); **turfe** (küçük dildir). Fârisîsi **zebân** / **zübân** ("*Dili belasıyla baştan çıktı*," diyecek mahalde Acemler mesel darp edip دَرْ سَرْ زَبَانْ رَفْت derler), **züfân**, **lâtû**.	Türkçe kesralı dâl (د) bâbı

1842	1	250	**dilcik**	دِلْجِكْ	Meşhurdur. Küçük dil dahi derler. Arabîsi **melâẕe**, **lehâh** (cemi **lehâvât** ve **lehayât** gelir), **şâha**. Fârisîsi **kenc**, **küde**, **levzenân**, **melâje**; **kûbek** ve **kendimek** (guşt pâre der kes-i zenân).	Türkçe kesralı dâl (د) bâbı
1843	1	250	**dilber**	دِلْبَرْ	Meşhur lafız. Fârisîdir. Arabîsi **maḥbûb**. Fârisîsi **dilber**, **dildâr**, **mihr gîne**, **terâne**, **muġ**, **fuġ**, **keş**, **sünder**; **tikl** (sâde-rû mahbuptur).	Türkçe kesralı dâl (د) bâbı
1844	1	250	**dilsiz**	دِلْسِزْ	Arabîsi **aḫras**, **ebkem**, **bekîm**. Fârisîsi **bî-zebân**, **lâl**, **künk**.	Türkçe kesralı dâl (د) bâbı
1845	1	250	**dilsizlik**	دِلْسِزْلِكْ	Arabîsi **ḫares**, **bekâme**, **buheme**. Fârisîsi **bî-zebânî**, **lâlî**.	Türkçe kesralı dâl (د) bâbı
1846	1	250	**dilek**	دِيلَكْ	Arabîsi **recâ'**. Fârisîsi **âb** ("*Falan kimesneden muradım hasıl oldu*," diyecek mahalde Acem mesel darp edip آبْ مَنْ اَزْ فُلَانْ كَسْ كُشَادْ derler).	Türkçe kesralı dâl (د) bâbı
1847	1	251	**dilemek**	دِيلَمَكْ	Arabîsi **meşiyyet**, **muḥâvele**, **irâde**; **hemm** (harf-i bâ (ب) ile istimal olunur), **delv**, **ʿinâye**, **ġazv**, **ictidâ**. Fârisîsi **âvînden**.	Türkçe kesralı dâl (د) bâbı
1848	1	251	**dilenci**	دِيلَنْجِى	Arabîsi **sâ'il**; **câr**î (enʿâm ve ihsan talep eden dilenci); **neffâḳa** (ziyâde edepsiz karı dilencidir). Fârisîsi **çünbül**, **ḫaçkûl**; **derbeder** ve **revân-ḫâh** (kapı kapı gezen dilencidir); **şebkûkâ** ve **şebkûk** ve **şebkûke** (mahallât arasında bir yüksek yere çıkıp şey cer eden dilencidir ki bazı minarelere çıkıp şey cer ettikleri görülmüştür), **ged**, **ner**, **gedâ**, **sibâsî**, **zebânḫâh**, **keşe**, **şehrûze** dilencidir.	Türkçe kesralı dâl (د) bâbı
1849	1	252	**dilenmek**	دِيلَنْمَكْ	Arabîsi **tese''ül**; **istikfâf** ve **tekeffüf** (avuç açıp dilenmektir). Fârisîsi **çünbülî**, **deryûz**, **deryûze**, **dervîze**.	Türkçe kesralı dâl (د) bâbı
1850	1	252	**dilencilik**	دِيلَنْجِيلِكْ	Arabîsi **su'âl**. Fârisîsi **gerye**, **gedâye**, **gedâyî**, **keşî**.	Türkçe kesralı dâl (د) bâbı
1851	1	252	**tilki**	دِلْكِى	Arabîsi **ṣaʿleb** (cemi **ṣeʿâlib** gelir), **süʿâle**, **heyṭal**, **semsem**; **ʿaşḳal** ve **sühmüle** (dişi tilkidir); **künaʿ** (tilki yavrusudur). Fârisîsi **rûbe**, **rûs**.	Türkçe kesralı dâl (د) bâbı
1852	1	252	**dilim**	دِيلِمْ	Bir şey pare pare kesildikte bir paresidir. Arabîsi **tirʿîb**. Fârisîsi **kirec**, **tûbze**, **şekle**; **ḳâc** (kavun ve karpuz dilimi).	Türkçe kesralı dâl (د) bâbı
1853	1	253	**demek**	دِيمَكْ	Arabîsi **ḳavl**. Fârisîsi **güften**, sair esamisi "**söylemek**" maddesindedir.	Türkçe kesralı dâl (د) bâbı
1854	1	253	**dedi**	دِيدِى	Arabîsi **ḳâle**. Fârisîsi **güft**.	Türkçe kesralı dâl (د) bâbı

1855	1	253	**duvar**	دِيوَارْ	Arabîsi **cedr**, **cidâr** (cemi **cüdur** ve **cüdrân** gelir), **ḥâyıṭ** (cemi **ḥîṭân** gelir); **çâl** (kapı duvarı cemi **ecvâl** gelir) **ṭırbâl** (duvarın yukarısıdır). Fârisîsi **dîvâr** ("*Gizlendi.*" diyecek mahalde Acemler mesel darp edip رُوىْ دَرْ دِيوَار آوَرْد derler); **râdḫâne** (avlu duvarıdır); **lâd** ve **ser-i lâd** (duvar başıdır); **şehrbend** ve **gergec** (şehir duvarıdır); **terâ** (saraylarda olan yüksek duvardır); **râz** (balçık ile yapılan duvardır); **sipâġ** (kiremit ile yapılmış duvardır).	Türkçe kesralı dâl (د) bâbı
1856	1	254	**duvarcı**	دِيوَارْجِى	Arabîsi **rahhâş**. Fârisîsi **vâlâdger**.	Türkçe kesralı dâl (د) bâbı
1857	1	254	**divit**	دِويتْ	Meşhurdur. Arabî-i galattır, sahihi **devât** (cemi **devâ** gelir), **medde**. Fârisîsi **eme**, **vâme**, **ḫâlistân**, **ḫûliste**, **ḫâliste**.	Türkçe kesralı dâl (د) bâbı
1858	1	254	**dehliz**	دِهْلِيزْ	Meşhurdur. Evlerde olur. Arabîdir, cemi **dehâlîz** gelir. Fârisîsi **dihlîz.**	Türkçe kesralı dâl (د) bâbı
1859	1	254	**diren**	دِيرَنْ	Arabîsi **ʿażm**. Fârisîsi **zebend**.	Türkçe kesralı dâl (د) bâbı
	1			فَصْلُ الدَّالُ الْمَضْمُومَةَ مِنَ التُّرْكِيَّةِ		
1860	1	255	**dut**	دُوتْ	Arabîsi **tût**; **firşâd** ve **firşîd** (kara duttur). Fârisîsi **tût**, **tûd**, **fersâd**, **ḳajîl**; **ḫartût** ve **şahtût** ve **şahrût** (kara duttur).	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1861	1	255	**düdük**	دُدُوكْ	Arabîsi **ḳuşşâbe**, **mizmâr** (cemi **mezâmîr** gelir), **şulbûb**, **hübnûḳ**; **heyraʿa** (kamıştan olan çoban düdüğüdür). Fârisîsi **şîn** (dilli düdüktür).	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1862	1	255	**dudaḳ**	دُودَاقْ	Arabîsi **şefe**; **caḥfele** (at dudağı); **merimme** (sığır dudağı); **maḥfele** (bütün tırnaklı hayvan dudağıdır). Fârisîsi **leb**, **kiş**; **füc** (sarkmış dudaktır).	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1863	1	256	**dudu**	دُودُو	Meşhur söyleyici kuştur. Arabîsi **düre**. Fârisîsi **ṭûṭî**, **mürġak-i dânâ**, **mürġak-i gûyâ.**	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1864	1	256	**dört**	دُرْت	Arabîsi **erbaʿa**, **istâr** (cemi **esâtîr** gelir). Fârisîsi **çihâr**, **çâr**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1865	1	256	**dört yüz**	دُرْتيُوزْ	Arabîsi **erbaʿa miʾe**. Fârisîsi **çihâr-şad**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1866	1	256	**dört biñ**	دُرْت بِيك	Arabîsi **erbaʿatü'l-âlâf**. Fârisîsi **çihâr hezâr**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1867		256	**börtyüz biñ**	دُرْتيُوزْ بِيك	Arabîsi **erbaʿa miʾetü elfin**. Fârisîsi **çihâr şad hezâr**.	

1868	1	256	**dürtmek**	دُورْتمك	Arabîsi **letb**, **melz**, **şecr**, **hedr**, **daʿs**, **razze**; **ḫazḳ** ve **nadġ** (parmakla dürtmektir); **nazġ** ve **nesġ** ve **insâġ** (iğne ile dürtmektir); **naḫs** (ağaç ile dürtmek); **velḳ** (yapçacık dürtmek); **veḫz** (gönder ile dürtmek); **letm** (bir kişinin göğsüne dürtmek); **ḥafz** (odun ile dürtmek); **nezk** (ṭaʿn gibi dürtmektir). Fârisîsi **sibûḫten**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1869	1	257	**dürüşmek**	دُرُشْمَكْ	Çalışıp say etmek manasına. Arabîsi **vüẓûb**, **muvâẓaba**, **müdâveme**, **vekb**, **müşâbere**, **mümârese**, **müvâkeẓa**, **ʿuḳûf**, **cidd**, **ihtimâm**, **ʿakl**; **münâvaṣa** ve **müşâyeḥa** ve **ichâş** ve **inhimâk** ve **tehemmük** (çalışıp dürüşmek); **idmân** ve **mürûn** ve **merâne** (bir nesneyi mutat edip ona dürüşmektir). Fârisîsi **pûşîden**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1870	1	257	**doruḳ**	دُورُوقْ	Meşhurdur. Her şeyin yukarısıdır ve tepesidir. Arabîsi **ẕirve**; **sebkâd** (dağ doruğudur)	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1871	1	258	**duru**	دُورُو	Arabîsi **ṣâfî**, **baḥt**, **maḥż**, **ṣırf**, **ṣaraḥ**, **ḫâliṣ**, **nâṣiʿ**, **ṣamîm**, **muṣâṣ**, **ḫibrît**. Fârisîsi **nâb**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1872	1	258	**durulmaḳ**	دُورُولْمق	Arabîsi **taṣaffî**, **nüşûʿ**. Fârisîsi **ṣâfî şuden**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1873	1	258	**durultmaḳ**	دُورُولْتمَقْ	Arabîsi **taṣfiye**. Fârisîsi **ṣâfî kerden**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1874	1	258	**dürmek**	دُورْمَكْ	Arabîsi **ṭayy**. Fârisîsi **neverd**, **neverdîden**, **neverden**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1875	1	258	**düz**	دُوزْ	Arabîsi **musaṭṭaḥ**. Fârisîsi **hemvâr**, **henvâr**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1876	1	258	**düzlük**	دُوزْلك	Arabîsi **inmilâḳ**, **immilâḳ**, **tevaddüʾ**, **telemmüʾ**. Fârisîsi **hemvâregî**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1877	1	258	**düzlemek**	دُوزْلَمك	Arabîsi **testîḥ**; **self** (yeri düzlemektir); **ramṣ** (bir nesneyi el ile sıvayıp düzlemektir). Fârisîsi **yâsâḳ**, **hemvâre kerden**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1878	1	258	**düzeltmek**	دُوزَلْتمك	Arabîsi **tesviye**. Fârisîsi **sâzîden**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1879	1	259	**düzmek**	دُوزْمك	Arabîsi **tesevvî**. Fârisîsi **sâḫten**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1880	1	259	**düzgün**	دُوزْگُونْ	Avratlar güzel görünmek için sürünürler. Arabîsi **ḫumre**. Fârisîsi **sirek**, **siptâk**, **sipîde**, **sürḫâb**, **ġancâr**, **ġancere**; **heft der heft** (düzgündür. Zenânın ekser düzgünü yedi yerinde olduğu için böyle tesmiye olunmuştur ki gözünde sürme, kaşında rastık, yüzünde aklık, yanağında kızıllık, zülfünde kokulu yağ, el ve ayaklarında kına ve kollarında bilezik, işte heft der heft hâsıl olur).	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı

1881	1	259	**dost**	دُوسْت	Fârisîdir. Arabîsi **ṣadîḳ** (cemi **eṣdıḳân** gelir), **ḫalîl** (cemi **ḫilâl** gelir), **ḫidn**, **ḫulle**, **ḥafî**, **ṣâḥib**, **ḫull**, **enîs**, **laġîf**, **ḫilm**, **biṭâne**, **ḫadîn**; **ṣıddîḳ** (ziyade halis dosttur). Fârisîsi **dost**, **yâr**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1882	1	260	**dostluḳ**	دُوسْتلَقْ	Arabîsi **vüdd**, **vidâd**, **meveddet**, **ṣadâḳa**, **ḫulûle**, **ḫalâle**, **muvâlâh**, **müsâcere**, **mülâġafa**, **müṣâdaḳa**, **muḥâleme**, **müdâcâh**, **müdârâh** cümlesi dostluktur. Fârisîsi **mirâ**, **yârî**, **dostî**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1883	1	260	**düş**	دُوشْ	Arabîsi **ḥulm** (cemi **aḥlâm** gelir), **rü'yâ**. Fârisîsi **bûşâb**, **bûşpâs**, **sif**, **baḫcec**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1884	1	260	**düş görmek**	دُوشْ كُورْمك	Arabîsi **ḥalm**, **ra'y**. Fârisîsi **gûşâseb**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1185	1	260	**düş yormaḳ**	دُوشْ يُورْمَقْ	Arabîsi **ta'bîr**, **'ibâre**. Fârisîsi **güẕâriş**, **kürâre**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1186	1	261	**düş azmaḳ**	دُوشْ آزْمق	Arabîsi **iḫtilâm**. Fârisîsi **gûştâb**, **guştâseb**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1187	1	261	**döşek**	دُوشَكْ	Arabîsi **mihâd**, **firâş**, **miṣâl** (cemi **müsül** gelir), **viṭâ'**, **viṣâr**; **veṣîr** (yumuşak döşektir); **nemaṭ** (döşek yüzüdür); **ḫaşiyye** (içi dolmuş döşektir). Fârisîsi **pister**; **taḫt-dâr** (taht üzerine döşedikleri döşeğe dahi ıtlak olunur), **câme-ḫâb**, **ḫâbgâh**, **mişkere**; **mişkeze** (sahtiyan döşektir).	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1888	1	261	**döşemek**	دُوشَمك	Arabîsi **mehd**, **temhîd**, **firâş**, **daḥv**, **ṭaḥv**, **idḥâ'**; **dür'** ve **dürû'** (döşeme döşemektir); **basṭ** (açıp yapıp döşemektir). Fârisîsi **küsterden**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1889	1	261	**döşeme**	دُوشَمه	Arabîsi **firâş**, **bisâṭ**. Fârisîsi **mindiş**, **nehâl**, **yûb**, **nemṭî**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1890	1	262	**düşmek**	دُوشْمَكْ	Arabîsi **süḳûṭ** (mesela: Damdan düştüm, demek سَقَطْتُ مِنَ السَّطْحِ demektir), **ṭavḥ**, **tayḥ**, **zerv**, **taḳaḥzun**, **heviyy**, **inhivâ'**; **lebc** ve **ḫarûr** ve **'aṣre** ve **'iṣâr** ve **teḳattur** (yan üstüne düşmektir); **inkidâr** ve **indilâs** (elden düşmektir); ḥabaż (atılan ok atan kişinin önüne düşmektir); **labt** (dururken düşmektir); **ḫaf'** (baş dönüp düşmektir); **veḳ'** (bir şeyden düşmektir, harf-i an (عن) ve harf-i min (من) ile istmal olunur); **incidâl** (yere düşmektir); **tehâfuh** ve **heft** (parça parça olup düşmektir); **nesl** (kişinin esbabı düşmektir); **vecbe** (aşağı düşmektir. "*Hilekâr ve mekâr olan kimesneye beddua mahalinde*," Araplar mesel darp edip فَلْتَكُنِ الْوَجَبَةَ بِجَنْبِه derler); **şerem** (ön diş düşmektir); **cenâ'** ve **inkibâb** ve **inkirâs** (yüzü koyun düşmektir); **ḫayy** ve **iḫvâ'** (yıldız düşmektir); **redy** (kuyuya düşmektir); **kebv** (yüzü koyun düşmektir). Fârisîsi	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı

					üftâden, **üftîden**, **ûftâden**, **fitâden**; **şükûḫîden** ve **ġâbenden** ve **ġâranîden** (at ve âdem tekerlenip düşmektir).	
1891	1	264	**düşürmek**	دُوشُرْمَكْ	Arabîsi **ḥaṭ'**, **isḳât**, **ca'f**, **ḥaẕf**, **iẕrâ'**, **ca'b**; **indâr** ve **heş** (değnek ile ağaçtan yaprağı düşürmek); **îhâṭ** (öyle yere çalıp düşürmektir ki bir daha kalkmaya); **berka'â** (götü üstüne düşürmektir); **ca'f** ve **şar'** ve **caḥdele** ve **ḳaḥzene** (yere düşürmektir); **imşâl** (avrat karnındaki uşağı bir iki aylık iken düşürmektir); **irṣâm** (ön dişini düşürmektir); **taḳḫîm** (kişiyi at yüzü üzerine düşürmektir), **baṭḥ** ve **nekb** ve **sedḥ** (yüzü üzerine düşürmektir), **caḥfele** ve **labṭ** ve **'akl** (kişiyi yere vurup düşürmektir). Fârisîsi **üftânîden**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1892	1	265	**düşücü**	دُوشِيجِى	Arabîsi **vâḳi'**, **sâḳıṭ**. Fârisîsi **fitâdende**, **ġâbende**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1893	1	265	**düşüt (düşük)**	دُوشُوتْ	Cansız doğan çocuktur. Arabîsi **siḳṭ**. Fârisîsi **figâne**, **gifâne**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1894	1	265	**düşman**	دُوشْمَانْ	Arabîsi **'adüvv**, **ḳâlî**, **şânî**, **'âdî**, **bâġiż**. Fârisîsi **düşmen**, **pîtân**; **kaşuḫ** (gizli düşmandır).	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1895	1	265	**düşmanlık**	دُوشْمَنْلِكْ	Arabîsi **'adâvet**, **şen'ân**, **mişnâ'e**, **maḳt**, **şe'r**, **ferk**, **şenef**, **münâfaḥâ**, **müşâḳaẕa**, **mi're**, **mümâre'e**, **imtirâs**, **mücâde'a**, **tebl**, **müşâḳḳa**, **şiḳâḳ**, **ḥasîke**, **ẕaḥl**, **ṭâbile**, **veşîme**, **übn**, **mu'âḥana**, **şeḥnâ'**, **şenân**; **te'âdî** ve **ḳılâ** ve **ḳalâd** (buğzedip düşmanlık etmektir), **münâvât** (adâvet gibidir). Fârisîsi **kîn dâşten**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1896	1	266	**düşünmek**	دُوشُنْمك	Arabîsi **tefekkür**, **tedebbür**, **tervi'e**, **teraddî**, **fikr**, **fekr**, **reviyye**, **taḥayyül**, **rey'**, **muvâ'ene**, **te'emmül**. Fârisîsi **endîşîden**, **şikâliş**, **endîşe kerden**, **şûlîden**, **nehîden**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1897	1	266	**doğru**	دُوغْرِى	Arabîsi **müstaḳîm**, **müstevîr**, **müsleḥib**. Fârisîsi **râst**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1898	1	266	**doğruluḳ**	دُوغْرِيلُقْ	Arabîsi **istiḳame**, **istivâ'**, **isliḥbâb**. Fârisîsi **râstî**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1899	1	266	**doḳurcun**	دُوقُورْجُونْ	Meşhur oyundur. Arabîsi **ṭuyne**, **ḳırḳ**. Fârisîsi **sepire**, **sidere**, **sîdere**, **sehdere**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1900	1	267	**doḳuz**	دُوقُوزْ	Sayıdır, gerçi ṭoḳuz (طقوز) yazılmak kaidedir, lakin lisan-ı Türkîde cari olduğu vechile beyân-ı umûma şâmil olmasına binâdır. Arabîsi **tis'**. Fârisîsi **nüh**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1901	1	267	**doḳsan**	دُوقْسَانْ	Bu dahi minvâl-i meşrûh üzeredir. Arabîsi **tis'în**. Fârisîsi **neved**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı

1902	1	267	**doḳuz yüz**	دُوقُزْيُوزْ	Arabîsi **tisʿa miʾe**. Fârisîsi **nüh ṣad**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1903	1	267	**doḳuz biñ**	دُوقُوزْبِيكْ	Arabîsi **tisʿate âlâfin**. Fârisîsi **nüh hezâr**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1904	1	267	**doḳsan biñ**	دُوقْسَانْ بِيكْ	Arabîsi **tisʿîne âlâfin**. Fârisîsi **neved hezâr**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1905	1	267	**doḳumaḳ**	دُوقومَقْ	Arabîsi **nesc**, **seff**, **isfâf**, **ḥavk**, **ḥiyâk**; **reml** ve **irmâl** (hasır dokumaktır); **helhele** (bezi yufka dokumak); **lehlehe** (bezi kötü dokumak); **şetn** (bez dokumaktır). Fârisîsi **bâften**, **bâfîden**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1906	1	268	**dükan (dükkân)**	دُكَانْ	Arabîsi **ḥânût** (cemi **ḥavânît** gelir); **ḳurbaḳ** ve **dükke** ve **kürbec** (bakkal dükkanıdır). Fârisîsi **kürbe**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1907	1	268	**tükenmek**	دُوكَنْمَكْ	Arabîsi **nefâd**, **fenâʾ**, **nefd**; **nekf** ve **necz** (su tükenmektir); **nefḳ** ve **nefâḳ** ve **nüfûḳ** ve **ifvâʾ** (azık tükenmektir); **irmâl** (zahire tükenmektir); **inḳıżâʾ** (bir nesne geçip tamam olup tükenmektir). Fârisîsi **encâmîden** (müteaddî dahi istimal olunur), **encânîden**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1908	1	269	**tüketmek**	دُوكَنْمك	Arabîsi **isbâġ**, **ifnâʾ**, **infâd**. Fârisîsi **encâmîden** (lazım dahi istimal olunur), **perdâhten**, **perdaḫten**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1909	1	269	**düğeli**	دُوكَلى	Hep demek. Arabîsi **cemîʿ cümleten**. Fârisîsi **heme**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1910	1	269	**dökmek**	دُوكْمَكْ	Arabîsi **ṣab** (mesela: *Zeyd suyu döktü*, demek صَبَّ الْمَاءَ زَيْدٌ demektir), **ṣalt**, **seḥh**, **ṣaʿcere**, **hemr**, **ifâża** (ifâża lafzı doldurmaya dahi ıtlak olunur), **secl**, **seḥl**, **selsele**; **defḳ** ve **tedfîḳ** ve **idhâḳ** (suyu çok dökmektir); **sefk** ve **sefḥ**, **ferâġ** (kan dökmektir); **izġâl** (bir nesneyi azcık dökmektir); **ʿarr** ve **demn** (yere gübre dökmektir); **heyl** (nesneyi kararlamadan dökmektir); **inhicâm** (gözyaşı dökmektir); **senn** (yüze bir uğurdan su dökmektir); **naṭûl** (ilaçla kaynamış suyu az az hastanın başına dökmektir). Fârisîsi **tenâlîden**, **rîzîden**, **rîḫten**, **feşâre**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1911	1	270	**dökülmek**	دُوكُولَمك	Arabîsi **inṣibâb**, **inṣiyâl**, **inṣimâʾ**, **inṣimâm**, **inhiyâl** (“*Bir kimesne işlediği işleri yerinde işleyip daima isabet etse*,” o vakit Arap mesel darp edip مُحَسَّنَةٌ فَهِيلِى derler); **teḥâtüt** (bir nesne dökülmektir); **ḫaraḳ** ve **maʿar** (kıl dökülmektir); **derem** (kişinin dişeleri aşınıp dökülmektir). Fârisîsi **rîzîden**; **ferkenden** (çürüyüp dökülmektir).	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1912	1	271	**döker**	دُوكَرْ	Arabîsi **yeṣubbu**, **yüfîżu**, **yedfuḳu**. Fârisîsi **rîzed**, **tenâlîd**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı

1913	1	271	**dökücü**	دُوكُوجِى	Arabîsi **ṣâbbün**, **müfîżun**, **dâfiḳun**. Fârisîsi **rîzende**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1914	1	271	**dövmek**	دُوكْمَكْ	Arabîsi **ḍarb** (mesela: *Zeyd Amr'ı dövdü*, demek ضَرَبَ زَيْدٌ عَمْرًا demektir), **lefâ'**, **lekâ'**, **men' ḫadb**, **cebc**, **cefc**, **bedḥ**; **celd** ve **vaḳd** (ölüm mertebesi dövmektir); **hezr** ve **nekz** ve **laṭs** ve **vaṭs** ve **ceşş** ve **ṣam** (değnek ile vurup dövmektir); **deḳḳ** ve **seḥḳ** (yumuşatmak için dövmektir); **ṣalḳ** ve **malḳ** (asa ile dövmektir); **ṣakk** ve **seḥl** ve **ḥal'** (kamçıyla döğmektir); **veṣm** (ufaltıp döğmektir). Fârisîsi **gûvîsten**, **güften**, **gûpîden**; **gevîstîden** (buğday dövmektir).	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1915	1	272	**dövüş**	دُوكُوشْ	Arabîsi **muḍârebe**, **teḍârub** (mesela: *Zeyd ile Amr dövüştü*, demek تَضَرَبَ زَيْدٌ عَمْرًا demektir). Fârisîsi **zediş**, sair Arabî ve Fârisî müradifleri "**şavaş**" maddesinde gelecektir.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1916	1	273	**düğüm**	دُوهُومْ	Arabîsi **'uḳde**, **ürbe**; **ünşûṭa** (çözülmesi kolay olan düğümdür). Fârisîsi **binc**, **ġilc**; **girih** ve **girihe** (küçük düğümdür).	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1917	1	273	**düğümlemek**	دُوكُومْلَمَكْ	Arabîsi **te'ḳîd** (mesela: *İpi düğümledim*, demek عَقَدْتُ الْحَبْلَ demektir), **iḥkâ'**. Fârisîsi **girih besten**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1918	1	273	**düğme**	دُوكْمَه	Esbabın yenlerine ve yakalasına dikerler. Arabîsi **zirr** (cemi **ezrâr** gelir), **zerr**. Fârisîsi **engele**, **engûle** (iliğe dahi ıtlak olunur), **bendine**, **bendîme**, **düğme**, **cevsek**, **kûçe**, **cevz-girih**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1919	1	273	**düğün**	دُوكُونْ	Arabîsi **sûr** (Fârisîden muarrebdir. Evvel her ziyafete ıtlak olunurdu, hatta Resûl-i Ekrem sallallahu aleyhi vesellem Hazretleri, saadet ile يَا اَهْلَ الْخَنْدَقِ قُومُوا فَقَدْ صَنَعَ جَابِرٌ سُورًا buyurdular, taam ve ziyafet manasına lakin sonra düğüne ıtlak olundu. Lügat-i Fârisîdir. Fârisîde dahi böyle müstameldir), **'urs**, **zelle**. Fârisîsi **sûr**, **biyûkânî**, **mîzâd**, **mîzed**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1920	1	274	**düğün etmek**	دُوكُونْ ايتمك	Arabîsi **i'râs**. Fârisîsi **mâj**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1921	1	274	**döven**	دُوكَنْ	Buğday ve arpayı sapından ayırmak için yaptıkları nesne ki altına taşlar kakılmış tahtadır. Arabîsi **midrâs**, **mevrec**. Fârisîsi **ceven**, **sitenc**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1922	1	274	**döl**	دُولْ	Hayvan türemesi yani dişi hayvan. Arabîsi **'ırḳ**, **ḥiskele** (cemi **ḥesâkile** gelir). Fârisîsi **mâye**, sair esamisi "**soy**" maddesinde yazılmıştır.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı

1923	1	275	**dul**	دُولْ	Kocasız avrat manasına. Arabîsi **eyyim** (cemi **eyâyim** gelir), **muḳallim**. Fârisîsi **zen-i bî şevher**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1924	1	275	**dolap**	دُولَابْ	Evlerde olur, içine nesne korlar. Arabîsi **kevve** (cemi **kivâʾ** gelir). Fârisîsi **dolap**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1925	1	275	**dolap**	دُولَابْ	Onunla bostanlara su çekerler, Arabîde dahi böylece müstameldir, cemi **devâlîb** gelir. **Nâʿûr** (cemi **nevâʿîr**), **ʿuşmûr** (cemi **ʿaşâmîr** gelir), **şuġmûr**, **mencenûn**, **mencenîn**, cümlesi dolaptır. Fârisîsi **ḫartele**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1926	1	275	**tülbent**	دُولْبَنْد	Arabîsi **sibb**, **şâş**; **ʿişâbe** (avratlar alınlarına bağladıkları tülbettir ki çember dahi derler). Fârisîsi **pince**, **çîz hây-ı tenk**, **dülbend**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1927	1	276	**dülger**	دُولْگَرْ	Arabîsi **neccâr** (mesela: *Evi dülger yaptı*, demek بَنَى الدَّارَ نَجَّارًا demektir), **ḳaytaḳ**. Fârisîsi **bâḫazen**, **bâḫîzen**; **dâzâr** ve **dâvzâr** (bina yapıcı dülgerdir), **jerâr**, **dürûdger**, **dürûger**; **dülger** (galiba Türkîde dülger dedikleri bundan galattır), **zâv**, **ketgâr**, **ketger**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1928	1	276	**dolanmaḳ**	دُولَانْمَق	Arabîsi **ṭavf**, **ṭavafân**, **ḥaff**, **teṭavvuf**, **ʿakf**, **ʿukûf**, **cevlân**, **tecvâl**, **düvvâr**, **saʿre**, **düvvâm**, **iẕyâḫ**; **ictiyâl** ve **inciyâl** (çekinip dolanmaktır). Fârisîsi **ġâlîden**, **vâserengîḍen**	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1929	1	277	**dolandırmaḳ**	دُولَانْدِرْمَق	Arabîsi **icâle**, **müdâvele**, **tedâvül**, **iṭâf**. Fârisîsi **kerde pîç**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1930	1	277	**dolaşıḳ**	دُولَاشِقْ	Arabîsi **şuʿûb**. Fârisîsi **nehcîr**, **naḫcîr**	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1931	1	277	**dolayı almak**	دُولَايِى آلمق	Arabîsi **iḥâṭa**, **ʿaṣabe**, **taḥdîḳ**, **iḥdâḳ**, **ḥayḳ**, **şümul**. Fârisîsi **heme ferâsîden**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1932	1	277	**duman**	دُومَانْ	Arabîsi **żabâbe** (cemi **żabâb** gelir); **ḫarşâ** (pus ki dumandan hafiftir, hava yüzü tozlu gibi görünür); **ʿamâʾ** (dağlar başına çöken dumandır). Fârisîsi **tefe**, **ḫir**, **ḫire**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1933	1	277	**dumanlıḳ**	دُومَانْلِقْ	Arabîsi **iżbâb**. Fârisîsi **ḫir şuden**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1934	1	277	**domalmaḳ**	دُومَالْمَقْ	Arabîsi **neteʾ**, **netv**, **nütüvv**; **verm** (şişip domalmaktır); **intibâr** (gövdede bir yer domalmaktır). Fârisîsi **dûtâ şuden**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1935	1	278	**tumağı**	دُومَاغِى	Zükâm denilen hal. Arabîsi **ṭuşâʾ**, **mülâʾa**, **żunʾud**, **arż**, **şeṭâʿ**, **żunâḳ**. Fârisîsi **ḫuşâm**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı

1936	1	278	**dümen**	دُومَنْ	Arabîsi **sükkân**, **kevşel**, **ḫayzurâne**; **devṭîre** (dümen yahut gemi kıçıdır), **ḫaysefûce**, **ḫazf**. Fârisîsi **ḫale-i çûb**, **ḫale-i keştî**, **ḫalâşe**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1937	1	278	**dümenci**	دُومَنْوِی	Arabîsi **billîc**. Fârisîsi **ḫalâşebân**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1938	1	278	**dümbelek**	دُومْبَهلك	Arabîsi **kûbe**. Fârisîsi **kûbe**, **demûme**; **tebûrâk** (ekin bekçileri hayvanat ürkütmek için çaldıkları dümbelektir).	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1939	1	278	**dün**	دُونْ	Arabîsi **ems**. Fârisîsi **dîrûz**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1940	1	279	**döngel**	دُونْكَلْ	Muşmula denilen yemiş. Arabîsi **beysîm**. Fârisîsi **ejkîl**, **kündese**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1941	1	279	**dönmek**	دُونْمَك	Arabîsi **rucû‘** (mesela: *Bu işten döndüm*, demek رَجَعْتُ مِنْ هَذَا الْأَمْرِ demektir), **i‘râż**, **‘udûl**, **nükûb**, **devr**, **fey’** (cemi **efyâ’** ve **füyû’** gelir), **eybe**; **iyâb** (“*Dünyada ancak emin olup sağlığa kanaat eden kimesne,*” hakkında Araplar mesel darp edip رَضِيَتْ مِنَ الْغَنِيمَةِ بِالْإِيَابْ derler), **inḳilâb**, **ṣafḥ**, **ḫayde**, **ḫuyûd**, **ḫaydûd**, **irtidâd**, **ṣudûd**, **‘unûd**, **‘avd**, **ilḥâd**, **inḥiyâz**, **deverân**, **ḫavr**, **ḫûvûr**, **izvirâr**, **tezâvür**, **ḥîṣân**; **kenf** (harf-i ‘an (عن) ile istimal olunur), **nekf**, **i’tifâk**, **tevrîk**, **taḥvîl**; **kebn** (harf-i ‘an (عن) ile istimal olunur); **ṣarf** (günahtan dönmektir); **teleddür** (sağa sola dönmektir); **ḫûvük** (ahitten dönmektir); **ḳufûl** (seferden dönmektir); **ḫarm** (yoldan dönmektir); **teḳarru‘** (yatarken bir yanından öbür yanına dönmektir); **rey‘** (geri dönmektir); **żahl** (dövüşsüz, galebesiz dönmektir); **berḳaṭâ** (ardına bakarak geri dönmektir); **tevellî** (bir nesneden geri dönmektir). Fârisîsi **kerdîden**, **bâzgeşten**, **vergeşten**; **nuġûşâgîden** (bir mezhepten bir mezhebe dönmek), **ser kerden** ve **tez** ve **sergîce** baş dönmektir).	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1942	1	281	**döndürmek**	دُونْدرمك	Arabîsi **ḳalb** (mesela: *Gömleğimi döndürdüm*, demek قَلَّبْتُ قَمِيصِى demektir), **taḳlîb**, **redd**, **meredd**, **teneccüh**; **ṭaby** (harf-i ‘an (عن) ile istimal olunur); **i‘râż** ve **ṣadf** (yüz döndürmektir); **ṣarf** ve **keşm** ve **iḳfâl** ve **vaḳm** (geri döndürmektir); **tekvîs** (baş aşağı döndürmektir); **‘aks** (nesnenin evvelini ahirine çevirip döndürmektir); **idrâ’** ve **reks** (bir nesneyi bir nesneye döndürmektir); **left** (yüz döndürmektir); **ba‘ṣere** (bir nesnenin aşağısını yukarı döndürmektir); **raḥv** ve **ramy** (değirmen döndürmektir). Fârisîsi **gerdânîden**, **kipîden**, **kâşten**, **vâkerdîden**, **verkeşten**, **berkâşten**; **bernâften** (lazım dahi istimal olunur).	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1943	1	282	**dönücü**	دُونِيجِى	Arabîsi **râci‘un**, **‘âdilun**, **dâvirun**. Fârisîsi **‘avdet künende**, **gerdende**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı

1944	1	282	**döner**	دُونَرْ	Arabîsi **yerciʿu**, **yaʿdilu**, **yedviru**. Fârisîsi **pes kerded**, **kerdîd**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1945	1	282	**dönüm**	دُونُمْ	Tûl ve arzı atmış ziraʿ olan bir yere dönüm derler. Arabîsi **cerîb**, **dibre**, **dibâre** (bir dönümdür), **meşâre**. Fârisîsi **kerîb**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1946	1	282	**dünya**	دُنْيَا	Arabî-i sahîhtir, Türkîde dahi böylece müstameldir. Fârisîsi **cihân**, **gîtî**, **gûnhân**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1947	1	283	**duvaḳ**	دُوَاقْ	Gelinler başına korlar. Arabîsi **niḳâb**. Fârisîsi **sirişgân**, **sirişgevân**, **sirişgûn**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1948	1	283	**doymaḳ**	دُويْمَقْ	Arabîsi **şebʿ** (mesela: *Ekmekten doydum*, demek شَبَعْتُ مِنَ الْخُبْزِ demektir), **hecâʾ**; **hücûʾ** (bu ezdaddandır, acıkmaya dahi ıtlak olunur); **teżallu**ʿ (karın doymaktır). Fârisîsi **sîr şuden**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1949	1	283	**doyurmak**	دُويُورْمَقْ	Arabîsi **işbâ**ʿ (mesela: *Fukarayı doyurdum*, demek اَشْبَعْتُ الْفُقَرَاءَ demektir), **ihcâʾ**. Fârisîsi **sîr kerden**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1950	1	283	**doyumluḳ**	دُويُومْلَق	Arabîsi **ġanîme**, **maġnem**, **nehb**. Fârisîsi **mâl-i târâc** ve **ġanîmet** dahi istimal olunur.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1951	1	284	**duymaḳ**	دُويْمَقْ	Bir havadis işitmek manasına. Arabîsi **teḫabbur**. Fârisîsi **âgâh şuden**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1952	1	284	**duyurmaḳ**	دُويُورْمَقْ	Arabîsi **ifşâʾ**, **taḫbîr**. Fârisîsi **âgâh kerden**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
1953	1	284	**duyġu**	دُويْغُو	Arabîsi **ḫaber**. Fârisîsi **peyġam**.	Türkçe dammeli dâl (د) bâbı
	1			بَابُ الرَّاء المَفْتُوحَة مِنَ التُّرْكِيَّةِ		
1954	1	284	**raf**	رَافْ	Arabîsi **raff** (cemi **rüfûf** gelir). Fârisîsi **kimâ**.	Türkçe fethalı râ (ر) bâbı
1955	1	284	**ravent**	رَاوَنْد	Meşhur devadır. Arabîdir ve **rivend** ve **rîven** ve **ḳûrḥâ** dahi derler. Fârisîsi **râvend**.	Türkçe fethalı râ (ر) bâbı
1956	1	284	**reçel**	رَچَلْ	Arabîsi **rîṣâr**, **rîsâl**. Fârisîsi **rîçâr**.	Türkçe fethalı râ (ر) bâbı
1957	1	284	**reçine**	رَچَنَه	Sakız nevindendir. Arabîsi **reşîne**. Fârisîsi **kîraḫ**, **kerîḫ**.	Türkçe fethalı râ (ر) bâbı
1958	1	284	**rezene**	رَزَنَه	Meşhur ottur. Arabî-i galattır, sahihi **râziyânc**, **ḫarşâʾ**, **şumâr** / **şemâr**, **besbâs**, **şemer**, **ḫarcûn**, **şevmer** , bunlar dahi rezenedir. Fârisîsi **ḫavlgû**, **râzbâm**, **kâmûn**.	Türkçe fethalı râ (ر) bâbı
1959	1	285	**reze**	رَزَه	Meşhurdur. Kapılara korlar. Arabî-i galattır, sahihi **razze**, **rizze**. Fârisîsi **çekâke**.	Türkçe fethalı râ (ر) bâbı

1960	1	285	**rastık**	رَسْتِقْ	Meşhur taştır. Arabîsi **rûsaẖtic**. Fârisîsi **besme**, **vesme**, **râsẖut**; **sürb-i sûẖte** (rastık taşına ıtlak olunur).	Türkçe fethalı râ (ر) bâbı
1961	1	285	**rakı**	رَقِي	Arabîsi **ʿarak**. Fârisîsi **tâhû**.	Türkçe fethalı râ (ر) bâbı
1962	1	285	**rende**	رَنْدَه	Dülgerler aletindendir. Arabîsi **rendec**. Fârisîsi **müştrend**.	Türkçe fethalı râ (ر) bâbı
1963	1	285	**rençper**	رَنْجَبر	Meşhurdur. Arabîsi **ʿasîf**. Fârisîsi **rencber**, **ırġâd** dahi yazılmıştır.	Türkçe fethalı râ (ر) bâbı
1964	1	286	**renk**	رَنْك	Arabîsi **levn** (cemi **elvân** gelir), **nicâr**, **cirm**, **saḥne**, **lîṭ**, **bûş**, **sibr**, **nişf**. Fârisîsi **gevâş**, **renk**.	Türkçe fethalı râ (ر) bâbı
1965	1	286	**rehin**	رَهْن	Arabîdir, cemi **rihân** gelir. Fârisîsi **girev**, **şâleheng**.	Türkçe fethalı râ (ر) bâbı
1966	1	286	**reis**	رَيِّسْ	Kimi kayıklarda olan kumandandır. Arabîsi reʾîs. Fârisîsi nâẖudâ.	Türkçe fethalı râ (ر) bâbı
1967	1	286	**ribas**	ربَاسْ	Meşhurdur, ondan şerbet yapıp içerler. Arabîdir, sahihi **rîbâs**, **zernîlec**. Fârisîsi **rîvâc**, **rîvâs**, **çükrî**.	Türkçe fethalı râ (ر) bâbı
1968	1	286	**rüşvet**	رِشْوَتْ	Meşhurdur. Arabîdîr. **Birṭîl** rüşvet gibidir. Fârisîsi **bedkend**, **berâkende**, **bûlkine**, **kizîd**.	Türkçe fethalı râ (ر) bâbı
1969	1	286	**rüşvet vermek**	رِشْوَتْ ويرمك	Arabîsi **reşv**, **etâve**; **muşânaʿa** ("*Mamulünü rüşvet vermekle husule getiren kişi ne güne haceti olsa talepten utanmaz*," diyecek yerde Arap mesel darp edip مَنْ صَنَعَ بِالْمَالِ لَمْ يَخْشُمْ مِنْ طَلَبِ الْحَاجَةِ derler), **şekm**. Fârisîsi **bedkend dâden**.	Türkçe fethalı râ (ر) bâbı
1970	1	287	**rüşvet verici**	رِشْوَتْ ويريجى	Arabîsi **râşî**, **şâkim**. Fârisîsi **bedkend dehende**.	Türkçe fethalı râ (ر) bâbı
1971	1	287	**rüşvet alıcı**	رِشْوَتْ آليجى	Arabîsi **mürteşî**. Fârisîsi **bedkend girende**.	Türkçe fethalı râ (ر) bâbı
1972	1	287	**rüzgar**	رُوزْكَارْ	Arabîsi **hevâʾ**. Fârisîsi **bâd**, **rüzgâr**.	Türkçe fethalı râ (ر) bâbı
1973	1	287	**rüsva**	رُسْوَايْ	Arabîsi **maẖzûl**. Fârisîsi **kiyâde**.	Türkçe fethalı râ (ر) bâbı
1974	1	287	**rüsva etmek**	رُسْوَاى ايتمك	Arabîsi **fażẖ**, **ifżâẖ**, **teşvîr**; **teşhîr** (bir kimesneyi halka karşı rüsva etmektir). Fârisîsi **kiyâde kerden**.	Türkçe fethalı râ (ر) bâbı

	1			بَابُ الزَّاءِ الْمَفْتُوحَةِ مِنَ التُّرْكِيَّةِ		
1975	1	288	**zebercet**	زَبَرْجَدْ	Meşhur taştır, zümrüt cinsindendir, hatta gâhice zümrüt madeninde bulunur. Arabî ve Fârisî ve Türkîde “**zebercet**”tir	Türkçe fethalı zâ (ز) bâbı
1976	1	288	**zebun**	زَبُونْ	Arabîsi **żâmir**, **mahzûl**, **hezîl**, **selhem**, **şârib**. Fârisîsi **site**, **ġâmî**, **fermerüst**, **laẖlaẖ**, **hejâk**, “**arıḳ**” maddesinde dahi yazılmıştır.	Türkçe fethalı zâ (ز) bâbı
1977	1	288	**zebunlamaḳ**	زَبُونْلَمق	Arabîsi **hüzâl**, **żamr**, **teżammur**. Fârisîsi **firûden**, **nâsîden**.	Türkçe fethalı zâ (ز) bâbı
1978		288	**zebunlatmaḳ**	زَبُونْلَتْمق	Arabîsi **tażmîr**. Fârisîsi **lâġarîden**.	
1979	1	288	**zâc (sac)**	زَاجْ	Meşhur ağaçtır. Hindistan’dan gelir, o diyarda bundan yüce ve yaprakları çok ağaç olmaz. Gayet sâyedârdır, tabiati bârid ve yâbistir. Eğer yakıp kömürünü meşe suyuna koyup baʿdehu sahk edip göze çekseler ziyade kuvvet verip mücellâ eder. Arabî-i galattır, sahihi **sâc** (cemi **sîcân** gelir). Fârisîsi Arabîde olduğu gibi “**sâc**”dır.	Türkçe fethalı zâ (ز) bâbı
1980	1	289	**zaḥmet**	زَحْمَتْ	Arabîdir, **luġûb**, **kedd**, **naṣab**, **teʿab**, **meşeḳḳat** zahmet gibidirler. Fârisîsi **küle** (ekser cimâda çekilen zahmete derler)	Türkçe fethalı zâ (ز) bâbı
1981	1	289	**zaḥmet çekmek**	زَحْمَتْ چكمك	Arabîsi **teʿab**, **şıḳḳ**, **kenż**. Fârisîsi **vendîden**.	Türkçe fethalı zâ (ز) bâbı
1982	1	289	**zaḫre (zaḫire)**	زَخْرَه	Meşhurdur. Arabî-i galattır, sahihi zaḫîre (cemi **zeḫâyir** gelir). Fârisîsi **berg**, **setenc**, **sitenc**, **yaḫnî**, **yaġnî**.	Türkçe fethalı zâ (ز) bâbı
1983	1	290	**zerdali**	زَرْدَالِى	Arabîsi **mişmiş**, **meşmeş** dahi lügattir. Fârisîsi **sermeş** (kurusuna dahi ıtlak olunur), **ġavâlenk**, **zerdâlû**	Türkçe fethalı zâ (ز) bâbı
1984	1	290	**zerdeçal**	زَرْدَچَالْ	Arabîsi **ʿurûḳu’ṣ-ṣabâġîn**, **baḳlatü’l-ḫaṭâṭîf**, **ḳurrâṣ**, **verş**, **ḥuşş**, **ḳumaḥḥân**, **ḳumḥa**, **ḳındîd**, **hürd**, **hürs**, **mâmîrân** (Hint zerdeçalıdır). Fârisîsi **zerdeçûb**.	Türkçe fethalı zâ (ز) bâbı
1985	1	290	**zağar**	زَغَرْ	Meşhurdur. Köpek cinsindendir. Arabî-i galattır, sahihi **zuġârî**, **ṣemṣem**, **ḫayṭal**. Fârisîsi **çepe**, **seg**, **beste**, **yûze**, **yûzek**, **yûz**.	Türkçe fethalı zâ (ز) bâbı
1986	1	290	**zağara**	زَغَرَه	Kürk önüne konur. Arabîsi **ẓihâre**. Fârisîsi **zaġârġâş**, **zaġrâş**, **zaġrîmâş**.	Türkçe fethalı zâ (ز) bâbı

1987	1	291	**(safran)**	زَفْرَانْ	Arabî-i galattır, sahihi **zaʿferân**, **cisâd**, **câdîyy**, **rayhüḳân**, **kürküm**, **râdin**, **mülâb / milâb**, **eydaʿ**, **tâmûr**, **aḥmer**, **ḥuşş**, **zerneb**, **nâcûr**, **ġumre** cümlesi zafrân manasınadır. Fârisîsi **rafân**, **kersem**, **kümküm**, **necvân**.	Türkçe fethalı zâ (ز) bâbı
1988	1	291	**zaman**	زَمَانْ	Arabîdir. Cemi **ezmine** ve **ezmân** gelir. **ʿAddân**, **ʿahd**, **dehr** (cemi **duhûr** gelir), **ʿaṣr** (cemi **ʿuṣûr** gelir), **ḥazz**, **ḥars**, **ricl**, **vaḳt** (cemi **evḳât** gelir); **ubż** (cemi **ebâż** gelir, zamân-ı tavîl manasına); **ecel** ve **müddet** (bir nesnenin zamanıdır); **senb** ve **dülce** (biraz zamandır); **seve** ve **fiṭl** (insan halk olunmazdan evvel olan zamandır); **bürhe** (bir vâfir zamandır); **siʿv** ve **siʿvâʾ** (geceden bir saat zamandır); **ʿaşî** (akşam namazından yatsı namazına varınca olan zamandır); **ġudve** ve **ġadâh** (sabah namazından gün doğunca olan zamandır); **melâve** ve **melve** (çok zamandır); **evân** cemi **âvân** gelir ve **ân** (kişi henüz içinde bulunduğu çağdır). Fârisîsi **hengâm**.	Türkçe fethalı zâ (ز) bâbı
1989	1	292	**zampara**	زَمْپَارَه	Arabîsi **zîr**. Fârisîsi **zenpâre**, **şehîdî**, **küsrûz**.	Türkçe fethalı zâ (ز) bâbı
1990	1	292	**zembil**	زَمْبِلْ	Arabî-i galattır, sahihi **zenbîl**, **veşḥ** (cemi **vaşâyiḥ** gelir), **ribbîl**; **ḥafş** (deriden zenbildir); **hüfʿa** (kulpsuz küçük zenbildir); **miktel** (on saʿ miktarı nesne alan zenbildir ki otuz iki buçuk okka ala. Fârisîsi **zenbîr**, **jenber**.	Türkçe fethalı zâ (ز) bâbı
1991	1	293	**zambaḳ**	زَمْبَقْ	Meşhur çiçektir. Arabî-i galattır, sahihi **zenbaḳ**, **râziḳî**. Fârisîsi **seren.**	Türkçe fethalı zâ (ز) bâbı
1992	1	293	**zamḳ**	زَمْق	Arabî-i galattır, sahihi **şamġ**, **ʿanzevut**, **enzerût**, **küncide**. Fârisîsi **zencurû**, **zirinc**, **küncidek**, **zünc**, **sikbîne**; **şilim** (hangi ağacın olursa olsun mutlak zamktır.	Türkçe fethalı zâ (ز) bâbı
1993	1	294	**zencefil**	زَنْجَفِلْ	Arabî-i galattır, sahihi **zencebîl**. Fârisîsi **şengevîr**, **şengelîl**. Zencefil hâzımu't-taamdır, sedd-i kebde nâfidir ve cimâya kuvvet verir. Bâridü'l-mizâc olanalara iki dirhem zencefili şeker ile istimal etseler balgam-ı galîzi ishal eyler.	Türkçe fethalı zâ (ز) bâbı
1994	1	294	**zincir**	زَنْجِيرْ	Arabîsi **silsile**, **ġull** (cemi **aġlâl** gelir). Fârisîsi **zencûr**, **zencîr**.	Türkçe fethalı zâ (ز) bâbı
1995	1	294	**zengin**	زَنْكِينْ	Arabîsi **ġanî**, **şervân**, **şerî**, **metmûl**. Fârisîsi **tüvânger**, **pündâr**.	Türkçe fethalı zâ (ز) bâbı
1996	1	294	**zenginlik**	زَنْكِينْلِك	Arabîsi **ġınâ**, **ḳınâ**, **mevl**, **müvûl**, **temevvül**. Fârisîsi **serḫârî**, **tüvângerî**, **pündârî**.	Türkçe fethalı zâ (ز) bâbı
1997	1	294	**zengin etmek**	زَنْكِينْ ايتمك	Arabîsi **iġnâ**, **taġniye**, **temvîl**, **iḳnâʾ**. Fârisîsi **tüvânger kerden**.	Türkçe fethalı zâ (ز) bâbı

1998	1	295	**zevzek**	زَوْزَقْ	Arabîsi **minşer**, **heydebî**, **heyẕebî**. Fârisîsi **nûkzâr**.	Türkçe fethalı zâ (ز) bâbı
1999	1	295	**zevle**	زَوْلَه	Arabacılar boyunduruğa kodukları çûy-ı ağaçtır. Arabîsi **semîḳ**, **mehzem**. Fârisîsi **seym**, **seme**.	Türkçe fethalı zâ (ز) bâbı
2000	1	295	**zehir**	زَهْر	Meşhurdur. Arabîsi **sem**. Fârisîsi **şerenk**.	Türkçe fethalı zâ (ز) bâbı
2001	1	295	**zeytin**	زَيْتُونْ	Arabîdir, **ütm** zeytin ağacına dahi ıtlak olunur. **ʿUtm** (yaban zeytin ağacına dahi ıtlak olunur). Fârisîsi **zeytûn**.	Türkçe fethalı zâ (ز) bâbı
2002	1	295	**zeytin yağı**	زَيْتُونْ يٰاغى	Arabîsi **zeyt**, **zeytü'ṭ-ṭîb**. Fârisîsi **rûġan-ı zeytûn**, **rûġan-ı zeyt**.	Türkçe fethalı zâ (ز) bâbı
2003	1	295	**zeygîr (zihgîr)**	زَيْكِيرْ	Arabîsi **kişţvân**. Fârisîsi **çîçek**, **celîde**, **zehgîr**, **engüşvân**, **eştû**.	Türkçe fethalı zâ (ز) bâbı
	1			فَصْل الزّاء المكسُورة منَ التّركيّة		
2004	1	296	**zıbın**	زِبِنْ	Kaftan altına giyilir. Arabîsi **ġılâl**, **ḳunbâz**. Lügat-i müvellededir. Fârisîsi **sînepûş**.	Türkçe kesralı zâ (ز) bâbı
2005	1	296	**zibil**	زِبِلْ	Meşhurdur. Arabîdir, **zibl**. Fârisîsi **rufte**. "**Süprüntü**" ve "**fışḳı**" maddesinde dahi mezkurdur.	Türkçe kesralı zâ (ز) bâbı
2006	1	296	**zıbıḳ**	زِبِقْ	Fahişe avratlar âlet-i râcul sureti üzere yapıp istimal ederlermiş. Arabîsi **zübeyb** (galiba **zıbıḳ** bundan galattır. Lügat-i müvellededir, çünkü **zübeyb**, **zübbük** tasgiridir. Ekser her şeyin tasvirine o şeyin ism-i musaggarı ıtlak oluna gelmiştir). Fârisîsi **çîzçeng**, **meçâçeng**, **saʿter**, **kîrmân**, **kîrbân**.	Türkçe kesralı zâ (ز) bâbı
2007	1	297	**zıbıḳçı**	زِبِقْچِى	Arabîsi **saḥḥaḳa**. Fârisîsi **saʿterî**, **saʿterbâz**.	Türkçe kesralı zâ (ز) bâbı
2008	1	297	**zıpḳın**	زِبْقِنْ	Onunla balık vurup tutarlar. Arabîsi **muţribân**. Lügat-i müvellededir. Fârisîsi **zûpîn**.	Türkçe kesralı zâ (ز) bâbı
2009	1	297	**zırḫ**	زِرْخ	Esnâ-yı cenkte giyerler, demir telden işlenmiş gömlek. Arabîsi **dirʿ**, **cevşen**; **neşle** ve **neşre** (geniş olan zırhtır), **lebûs** zırhtır. Fârisîsi **pûş**, **zırh**.	Türkçe kesralı zâ (ز) bâbı
2010	1	297	**zırnıḳ**	زِرْنِيقْ	Arabî-i galattır, sahihi **zırnîh**. Fârisîsi **zerne**.	Türkçe kesralı zâ (ز) bâbı
2011	1	297	**zırva**	زِرْوَا	Meşhur yemektir. Arabîsi **zîrbâc**. Lügat-i müvellededir. Fârisîsi **zîrvâ**.	Türkçe kesralı zâ (ز) bâbı

2012	1	297	**zift**	زِفْت	Meşhur, Arabîdir; Fârisîde dahi müstameldir. **Sift**, **ḳâr**; **ḳîr** zift manasına. Fârisîsi **zift**, **kezef**, **şâmeke**.	Türkçe kesralı zâ (ز) bâbı
2013	1	298	**zil**	زِلْ	Tabl ve zurna ile çalarlar. Arabîsi **ṣanc**; **ṣaḥn** (köçekler parmaklarına takıp çalar ve oynarlar). Fârisîsi **zenc**, **senc**, **sinc**, **tâl**, **çeleb**, **şirinc**; **pişil** (birbirine vurdukları zildir).	Türkçe kesralı zâ (ز) bâbı
2014	1	298	**zilpûş**	زِلْپُوشْ	At örtüsüdür. Arabîsi **dekdîk**. Lügat-i müvellededir. Fârisîsi **zînpûş**, **keçîm**.	Türkçe kesralı zâ (ز) bâbı
2015	1	298	**zincef**	زِنْجَفْ	Esbâbın iç tarafında olan kenara dikerler. Arabîsi **küffe** (cemi **kifâf** gelir), **ṭurre**; **ṭırâz** (kaftanın ön zincefidir). Fârisîsi **ferâzîr**, **ferâvîr**, **fervîr**, **ferîz**.	Türkçe kesralı zâ (ز) bâbı
2016	1	299	**zina**	زِنَا	Meşhur, Arabîdir. **ʿAnet**, **ʿihr**, **biġâʾ**, zina manasınadırlar. Fârisîsi, Arabî gibi **zinâ**'dır.	Türkçe kesralı zâ (ز) bâbı
2017	1	299	**zindan**	زِنْدَانْ	Arabîsi **ḥaşîr** (ḥaşîr lafzının manâ-yı müteaddidesi olduğunu bu kelam ile ispat ederler قَدْ اَثَّرَ حَصِيرُ الْحَصِيرِ فِى الْحَصِيرِ الْحَصِيرِ Birinci malum olan hasır, ikinci zindan manasına, üçüncü yan yani taraf manasına, dördüncü padişah manasınadır. Mana murat olundukta "Zindanın hasırı padişahın yanına eser eyledi," demektir), **sicn**. Fârisîsi **ceres**, **nevâḫâne**, **hervâne**; **dizdâm** (kale zindanıdır).	Türkçe kesralı zâ (ز) bâbı
2018	1	300	**zindancı**	زِنْدَانْجِى	Arabîsi **seccân**. Fârisîsi **zindân-bân**, **revâr**.	Türkçe kesralı zâ (ز) bâbı
2019	1	300	**ziyan**	زِيَانْ	Arabîsi **żarr**, **żarar**, **żabr**, **żavr**, **şübûr**, **ḫusrân**, **ḫusr**; **veks** (alı satı ziyandır). Fârisîsi **ziyân**.	Türkçe kesralı zâ (ز) bâbı
2020	1	300	**zîvne (zıvana)**	زِيْوَنَه	Değirmen çarkı ve kapı kanatları altına korlar. Arabîsi **ḳutb** (cemi **ḳutûb** ve **aḳṭâb** gelir). Fârisîsi **firâsb**.	Türkçe kesralı zâ (ز) bâbı
	1			فَصْلُ الزَّاءِ الْمَضْمُومَةِ مِنَ التُّرْكِيَّةِ		
2021	1	300	**zorba**	زُورْبَه	Arabî-i galattır, sahihi "**ẕurbe**"dir. **Neʿʿâr**. Fârisîsi **zorbâz**.	Türkçe dammeli zâ (ز) bâbı
2022	1	300	**zorbaz**	زُورْبَازْ	Arabîsi **pehlevân**. Lügât-i müvellededir. Canbaza ve hokkabaza vesair bu misilli kimesneye dahi ıtlak olunur. Fârisîsi **zor-âver** (*İşini başa çıkardı*, diyecek mahalde Acemler mesel darp edip زُورْ آوَرِى كَرْدِى derler), **nîrûmend**, **vişkûl**.	Türkçe dammeli zâ (ز) bâbı

2023	1	301	**zorlamaḳ**	زُورْلَمق	Arabîsi **izâm** (bir nesne için kişi zorlamaktır). Fârisîsi **zor kerden**.	Türkçe dammeli zâ (ز) bâbı
2024	1	301	**zorṭ vermek**	زُورْط ويرمك	Ağzıyla zorta gibi öttürmektir. Arabîsi izrâṭ; taẖrîẓ (maskaraya alıp zort vermektir). Fârisîsi tîzek dâden.	Türkçe dammeli zâ (ز) bâbı
2025	1	301	**zürafa**	زُرَافَه	Boynu gayet uzun, art ayakları kısa, benekli bir hayvandır. Arabî-i galattır, sahihi **zürrâfe**'dir. Fârisîsi **şütürgâv pelenk** (hayvân-ı mezbûr boynunun uzunluğunda deveye, ayağının çatal olmasında öküze ve cildinin benek olmasında kaplana benzediği için bu üç ismiyle tesmiye olunmuştur.	Türkçe dammeli zâ (ز) bâbı
2026	1	302	**zurumba**	زُورُمْبَه	Edviyedendir. Arabî-i galattır, sahihi **zürünbe**'dir. **Zürnîdûn**, **saṭvâl**, **ʿırḳu'l-kâfûr**. Fârisîsi **kejûr**, **keçûr**.	Türkçe dammeli zâ (ز) bâbı
2027	1	302	**zurna**	زُورْنَا	Arabîsi **ṣurnâc**, **ṣaffâre** (lügât-i müvellededir). Fârisîsi **ġâlû**, **sürnâ** (galiba Türkîde olan zurna bundan galattır), **ṣâhnây**, **ṣehnây**, **dûzây**, **serġîn**, **serġîne**.	Türkçe dammeli zâ (ز) bâbı
2028	1	302	**zükâm**	زُكَامْ	Meşhur, Arabîdir. **Ṭuṣâ'**, **mül'e**, **żu'ûd**, **arż**, **ṣeṭâʿ**, **żunâk**, bunlar dahi zükâmdır. Fârisîsi **ġuşâm**.	Türkçe dammeli zâ (ز) bâbı
2029	1	303	**züğürt**	زُكُرْد	Arabîsi **faḳîr**. Fârisîsi **bî-berk**, **bî-nevâ**, **ġaşte**.	Türkçe dammeli zâ (ز) bâbı
2030	1	303	**züğürtlük**	زُكُرْتلك	Arabîsi **faḳr**. Fârisîsi **bî-nevâyî**, **bî-bergî**	Türkçe dammeli zâ (ز) bâbı
2031	1	303	**zümrüt**	زُمُرُدْ	Meşhur, kıymetli yeşil taştır. Arabî-i galattır, sahihi **zümürrüd**. Fârisîsi **mînû**.	Türkçe dammeli zâ (ز) bâbı
2032	1	303	**zünnar**	زُنَّارْ	Arabîdir. Kefereye mahsus kuşaktır, rahipler bağlanırlar. Cemi **zenanîr** getir. Fârisîsi **küstec**, **küstî**, **küştî**.	Türkçe dammeli zâ (ز) bâbı
	1			بَابُ السِّينُ الْمَفْتُوحَةُ مِنَ التُّرْكِيَّةِ		
2033	1	303	**sade**	سَادَه	Beyaz bezden ve gayrıdan yapıp yaz günlerinde giyerler. Arabîsi **ḳurṭaḳ** (cemi **ḳarâṭıḳ** gelir). Fârisîsi **gevhertâb** (gayet ince sadeye derler ki altından anterinin rengi zahir ola).	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2034	1	304	**saat**	سَاعَتْ	Arabîdir, dahi **feyne** (cemi **feynâh** gelir) ve **inâ** (cemi **ânâ'** gelir) saat gibidirler. Fârisîsi **saʿat**; **pengân** (kum saatidir); **teşte** (saat zarfıdır).	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı

2035	1	304	**sâʾî**	سَائِي	Yaban bir yerden bir yere iş ile gönderilen âdeme derler. Arabî-i galattır, meşhurdur. Sahihi **sâʿî**'dir. Fârisîsi **nâmeber**.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2036	1	304	**sepet**	سَپَتْ	Arabî-i galattır, sahihi **sefaṭ**'tır. **Ḳırṭâle** (yemiş sepetidir). Fârisîsi **terniyân**, **teryân**, **çüpîn**, **nûpân**, **helû**; **tetkû** (sazdan örülmüş ekmek koyacak sepettir); **çülle** (kavsara sepetidir); **dâmûz** ve **kilc** (süprüntü sepetidir); **sevd** ve **senkûr** (satıcı sepetidir); **kendûle** ve **küfe** gile sepetidir).	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2037	1	305	**saç bağı**	سَاجْ بَاغِى	Avratlar kullanırlar. Arabîsi **ḳırmil** (cemi **ḳarâmil** gelir), **ʿiḳâṣ**. Fârisîsi **geysûbend**, **mûbend**, **mûybend**, **bendmû** olmak güzel iken muzafu'n-ileyh takdim olunmuştur.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2038	1	305	**sac ayağı**	سَاجْ آيِغِى	Arabîsi **süfʿ** ; **minṣab** (cemi **menâṣib** gelir); **üsfüyye** (cemi **eṣâfiyy** gelir, demir saç ayağıdır). Fârisîsi **sepâye**, **dîkpâye**, **sepâ**.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2039	1	305	**seccade**	سَجَّادَه	Arabîdir. **Ḫumre** (hurma çöpünden olan seccadedir). Fârisîsi **teşlîḫ**, **tebeste**, **şilinc**.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2040	1	306	**seçmek**	سَجْمَكْ	Arabîsi **intiḳâʾ**. Fârisîsi **küzîd**.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2041	1	306	**saḫtiyan**	سَخْتِيَانْ	Arabîsi **edîm**; **dihân** (kırmızı sahtiyadır). Fârisîsi **perendâḫ**, **pîleste**, **timâc**, **çekî**, **dîm**, **ġazġand**, **ġazġânde**, **ġazġan**, **kûrkânî**, **kûzkânî**.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2042	1	306	**sedef**	سَدَفْ	Meşhur ottur. Arabîsi **sezâb**, **feycen**, **ḫuntef**. Fârisîsi **gûş-ı mâhî**, **nâḫun-ı periyyân**.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2043		306	**sedef**	سَدَفْ	**Ṣadef** olmak üzere harf-i sâdda yazılmıştır. Arabî-i galattır, sahihi **ṣadef** (cemi **eṣdâf** gelir), **ṣaʿṣaʿ**, **eṭûm**, **meḥâr**, **zelef,** ṣadef gibidirler. Fârisîsi Arabî gibi **ṣadef**'tir.	
2044	1	307	**serpmek**	سَرْپمَكْ	Arabîsi **reşş**. Fârisîsi **efşânden**. Sair esamisi "**ṣaçmaḳ**" maddesinde mezkurdur.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2045	1	307	**serpinti**	سَرْپِنْدِى	Arabîsi **raşâş**, **nüṣâre**; **heżûbe** (yağmur serpintisidir). Fârisîsi **ḳaṭre bîrûn zede**.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2046	1	307	**sermek**	سَرْمَكْ	Arabîsi **temhîd**; **işrâr** (güneşe yaş nesne sermektir). Fârisîsi **küsterîden**.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2047	1	307	**serap**	سَرَابْ	Arabîdir. Lisân-ı Türkîde **alġım ṣalġım** derler ve **laʿlaʿ** ve **âl** ve **ḫaydaʿ** seraptır. Fârisîsi **kûrâb**, **nûse**.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2048	1	307	**sere**	سَرَه	Karıştan eksiktir. Arabîsi **fitr**. Fârisîsi **nîm bedest**.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı

2049	1	307	**sermaye**	سَرْمَايَه	Arabîsi **biżâʿa**'dır. "*Muradı tahsil için rüşvet ve hediye bezl etmek*," mahallinde Araplar mesel darp edip اَلْبِضَاعَةُ تُيَسِّرَ الْحَاجَةَ derler). Fârisîsi, Türkî gibi **sermaye**'dir.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2050	1	308	**seren**	سَرَنْ	Gemilerde yelken bağladıkları direktir. Arabîsi **ḳariyye**. Fârisîsi **tîr**.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2051	1	308	**serçe**	سَرْچَه	Arabîsi **ʿaṣfûr** (cemi **ʿaṣâfîr** gelir), **daḫnâ**; **duḫull** (dağ serçesidir); **naġâre** ve **vaṣaʿ** (serçe yavrusudur). Fârisîsi **gencüsk**, **pencüşk**, **mürġû**, **cuġuk**, **çükûk**, **çükük**, **çütûk**, **cûcû**; **cüvânîk** (dişi serçedir).	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2052	1	309	**sarḫoş**	سَرْخُوشْ	Arabîsi **sekrân** (cemi **sükârâ** gelir), **muḫaşşem**, **neşvân**; **ṣeml** (sarhoşluktur); **ṭâfiḥ** (geçkin sarhoşluktur); **müstehtir** (şaraba harîs olup daima içen sarhoştur); **mürtek** (sözü anlanmayan katı sarhoştur). Fârisîsi **mest**, **sermest**, **ḫarest**, **hestâ**; **ser-endâz** (geçkin sarhoştur); **gerest** (gayet sarhoştur); **ḫarâb** (geçkin sarhoştur).	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2053	1	309	**sarḫoş olmaḳ**	سَرْخُوشْ اولمق	Arabîsi **sekr**, **intişâʾ**. Fârisîsi **mest şuden**, **mestgâre**.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2054	1	309	**sezmek**	سَزْمَكْ	Arabîsi **ẓann**, **tuhme**, **hûre**, **ebn**. Fârisîsi **gümânîden**.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2055	1	309	**sazlıḳ**	سَازْلِقْ	Arabîsi **eceme**. Fârisîsi **sümer**.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2056	1	310	**ses**	سَسْ	Arabîsi **ṣavt**, **ṣatîh**, **hetf**, **ʿark**, **zecel**, **ezmel**, **ervenân**; **żacce** ve **ṣâḫa** (katı sestir); **ṣaḫḫa** ve **ṣarâḫ** ve **fedîd** ve **zemcere** ve **ṣarîr** ve **ʿaḳîr**, ve **zirr** ve **hems** (gizli sestir); **baġbaġa** ve **caʿcaʿa** (değirmen avazıdır, emsâl-i Arabdandır. *Kavgası çok olup faydası olmayan yerde* اَسْمَعُ جَعْجَعَةً وَلَا اَرٰى طَحْنًا derler, yani: *Değirmen sesi işitilir amma ünü görünmez*); **cers** ve **ḫasîs** (yapçacık sedadır); **recs** (ziyade katı avazdır); **ḫaża** ve **vaʿîḳ** ve **vuʿâḳ** (hayvan yürürken karnından işitilen sedadır); **şiyâʿ** (çoban kavalının sesidir); **hây,ʿa** ve **ṣahṣalıḳ** ve **ṣahṣalîḳ** (katı avazdır); **ḫafîf** (kuş uçarken kanadından peyda olan sedadır); **zefzefe** (yel eserken ağaçlardan işitilen sestir); **ṣarîf** (kapı gıcırtısı ve çıkrık ve makara sesidir); **celenbelaḳ** (büyük kapının açılıp kapandıkça gıcırtısıdır); **nehîb** ve **zeʾr** ve **zeʾîr** (arslan sesidir); **żabâḥ** (tilki sesidir); **zimâr** (devekuşu sesidir); **nehîm** (arslan ve fil sesidir); **ġunne** (genizden gelen sestir); **vaḥâh** (muttasıl işleyen sestir). Fârisîsi **bânk**, **âvâz**, **tâlâc**; **pejvâk** ve **püjûk** (korkunç olan sestir); **tâvuş** (ayak sesidir); **ternâs** (ok atıldıkta zahir olan sestir); **terâk** (bir nesne yarılmaktan ve kırılmaktan zahir olan sestir); **tebenk** (tiz nâkûs sestir); **tek** (bülent sestir); **terkîḍen** (bir nesne ayrılırken zuhur eden sestir); **sepîl**	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı

					(kuşlar sesidir); **şene** (kalem ve hayvanat sesidir); **ġanû** ve **ġav** (pehlivanların nara eyledikleri sestir); **ġurrişt** (arslan sesidir); **ġunbe** ve **fûjân** (korkunç sestir); **kerâḫ** (tavuğun yumurtlarken olan sesidir); **nîmterenk** (kalp sesi dedikleri sestir).	
2057	1	313	**seslenmek**	سَسْلَنْمك	Arabîsi **şalîl**, **ḳalḳale**, **ḳaṣîf**, **ırnân**, **renîn**. Fârisîsi **nûfîden**.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2058	1	313	**seslemek**	سَسْلَمَك	Dinlemek manasına. Arabîsi **istimâʿ**. Fârisîsi **şünuften**.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2059	1	313	**saṭranc**	سَطْرَنْج	Arabîsi **şaṭranc**. Fârisîsi **şetreng**.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2060	1	313	**saḳız**	سَاقِزْ	Arabîsi **ʿilk**, **maṣṭakî** (ʿilk-ı Rûmî manasına ki ağızda çiğnenen sakızdır), **muṣṭâkî** dahi lügattir, **kiyye**; **ḳalfûniyâ** (çam sakızıdır). Fârisîsi **remâs**, **kiye**, **kündürek**, **künder**, **kündrû**; **râtiyâne** ve **râtiyânc** ve **kenkerjed** ve **kengerzede** (çengel sakızıdır); **râtiyân** (çam sakızıdır).	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2061	1	314	**saḳız ağacı**	سَاقِزْ آغَاجِى	Arabîsi **buṭm**; **ḥabbetü'l-ḫaḍrâ** (sakız ağacının yemişine derler). Fârisîsi **kinbehn**.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2062	1	314	**saḳa**	سَقَا	Arabî-i galattır, sahihi **saḳḳa**, **mâtıḥ**; **beyâb** (su ulaştırıcı sakadır). Fârisîsi **âbkeş**.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2063	1	314	**saḳa ḳuşu**	سَقَّه قُوشى	Meşhur su kuşlarından burnu ve kursağı büyük ve beyaz iri kuştur. Arabîsi **becaʿ**, **şîḳa** (cemi **şîḳ** gelir), **yuḥâʾ**, **havṣal**. Fârisîsi **mürġ-i âb**, mahsus ismine zafer bulunmamıştır.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2064	1	314	**saḳa**	سَقَّه	Meşhur küçük kuştur. Kafeste beslerler, güzel öter ve bazısı su çeker. Arabîsi **ḥassûn**. Bu kuş kafes içinden su çekmeyi öğrenip bir iki arşın iplik ile bir küçük kova ile o miktar derin yerden ayaklarıyla su çekip içer, baʾdehu kovayı salıverir. Fârisîsi **mürg-ı âbkeş**.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2065	1	315	**saḳankûr**	سَقَنْقُورْ	Kumda olur, balıktır. Arabî-i sahihtir. Fârisîsi **rîkzâde**.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2066	1	315	**seğirtmek**	سَكِرْتَمَكْ	Arabîsi **ülhûb**, **şedd**, **remel**, **remelân**, **ʿasel**, **ʿaselân**, **saʿy**, **veşm**, **hiẕhâẕ**, **ʿadev**, **haṭʿ**, **heṭûʿ**, **heraʿ**, **kerdeme**; **ḥażr** ve **dirre** ve **cemz** ve **ḥaşş** ve **ḥuşḥâş** ve **faḳʿ** (ziyade koşup seğirtmektir); **ḥuşâş** (eşek kulağını kısıp seğirtmektir); **lebeṭâ** (topal seğirtmesidir); **îfâf** (süratle seğirtmektir); **saḥḳ** (yapca seğirtmektir); **ġalc** (at düz seğirtmektir). Fârisîsi **tâzîden**, **tekîden**, **tâḫten**, **tirâḫten**, **çervîden**, **ẕevîden**, **devâdû**, **yele kerden**.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı

2067	1	316	**seğirttirmek**	سَكِرْتِرْمَكْ	Arabîsi **miry**, **mirye**; **imhâʾ** (atı kızıncaya dek seğirttirmektir). Fârisîsi **devânîden**.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2068	1	316	**sekiz**	سَكِزْ	Sayıdır. Arabîsi **ṣemâniye**. Fârisîsi **heşt**.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2069	1	316	**sekizde bir**	سَكِزْدَه بِرْ	Arabîsi **ṣümün**. Fârisîsi **heştyek**.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2070	1	316	**sekiz yüz**	سَكِزْ يُوزْ	Arabîsi **ṣemane miʾe**. Fârisîsi **heştṣad**	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2071	1	316	**sekiz biñ**	سَكِزْ بِيكْ	Arabîsi **ṣemâniyete âlâfin**. Fârisîsi **heşthezâr**.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2072	1	317	**sekizyüz biñ**	سَكِزْ يُوزْ بِيكْ	Arabîsi **ṣemâne miʾetü âlâf**. Fârisîsi **heştṣad hezâr**.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2073	1	317	**seksen**	سَكْسَانْ	Arabîsi **ṣemânîn**. Fârisîsi **heştâd**.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2074	1	317	**seksen biñ**	سَكْسَانْ بِيكْ	Arabîsi **ṣemânîne âlâf**. Fârisîsi **heştâd hezâr**.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2075	1	317	**sañsar**	سَكْسَارْ	Malum canavardır. Arabîsi **muḳrıż**, **dalaḳ**, **dilḳım**, **nims** sansardır. Bazılar ona benzer. Mısır'da olur bir hayvandır. Büyük yılanları ekl eder, derler. Fârisîsi **dele**.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2076	1	317	**sekmek**	سَكْمَكْ	Meşhurdur. Bir ayak üzere sıçrayarak yürümek manasına. Arabîsi **redy**, **ʿatebân**, **kelaẓ**. Fârisîsi **yekpây cüsten**.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2077	1	318	**sel**	سَلْ	Meşhurdur. Arabî-i galattır, sahihi **seyl** (cemi **süyûl** gelir); **ʿarm** ve **düffâʿ** (ziyade büyük seldir); **curâf** ve **ḳuḥâf** (uğradığı yerleri götürüp harap eden seldir); **düfâk** (dereleri dolduran seldir). Fârisîsi **tûciye**, **seylḫîz**, **nevcebe**.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2078	1	318	**salya**	سَلْيَا	Ağızdan akar. Arabîsi **luʿâb**, **mucâce**, **ruvâl**, **râvûl**, **riyâl**. Fârisîsi **gâlyâr**.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2079	1	318	**salḳım**	سَالْقِمْ	Arabîsi **ʿunḳûd** (cemi **ʿanâḳîd** gelir, üzüm salkımına ıtlak olunur), **ʿinḳâd**, **ḳıṭf** salkımdır; **kinâb** ve **şimrâḥ** ve **ʿâsî** ve **ḳınv** ve **miṭv** ve **ʿiẓḳ** (hurma salkımıdır); **ʿurcûn** (salkımın dibi ve sapıdır ki ağaçta dururken salkımıyla eğilir durur; salkım kesildikten sonra ağaçta kurur kalır). Fârisîsi **ḫûşe**, **ġûşe**; **gujm** ve **şenlik** ve **şenkele** ve **süprîġ** ve **sîrîġ** ve **serzîġ** ve **ḫûşây** (hurma salkımıdır); **birîġ** (üzüm salkımıdır); **penek** (hurma salkımıdır); **tilenk** (küçük üzüm salkımıdır); **betek** (birkaç taneli hurma yahut üzüm salkımıdır).	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı

2080	1	319	selvi	سَلْوِى	Arabî-i galattır, sahihi **serv**. Fârisîsi **serûn**, **serv**; **vürs** (sıklık yerlerde ve dağlarda biten bâlâ ve bülent serve ıtlak olunur.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2081	1	319	semiz	سَمِزْ	Arabîsi **semîn**, **vedîk**, **sâmin**, **ḥâẓıb**, **maḫlûk**, **zehlûḳ**, **zâhiḳ**, **zehm**, **baẓîẓ**, **nâḥış**, **naḥîş**, **zehm**, **ḥacdel**. Fârisîsi **ferbih**, **faḫriz**, **ferbî**, **kürüt**, **kül**, **lemter**, **lemṭar**.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2082	1	320	semizlik	سَمِزْلِكْ	Arabîsi **semn**, **teżabbub**, **veẓâre**, **rebâle**, **rebîle**, **büẓm**, **şeḥâme**, **ʿasen**, **esen**, **ṭırḳ** semizliktir. "*El değmiş iken fırsatı ganimet bilip işini bitir*, " diyecek mahalde Araplar mesel darp edip اِهتَزَمُوا زَبِيحَتَكُمْ مَادَامَ لَهَا طِرْقٌ derler. Fârisîsi **ferbehî**.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2083	1	320	semirmek	سَمِرْمَكْ	Arabîsi **ḫuṭûb**, **ḫuẓûb**, **tesemmün**, **keyen**, **teveʿʿun**, **bevk**, **delḫ**, **ʿakd**, **terâre**, **ʿacer**, **istiġâre**, **kaʿr**; **feş** (arıkladıktan sonra semirmektir); **iġtiyâl** (irilenip semirmektir); **bedâne** (davar semirmektir); **istevtân** ve **nivâye** ve **neyy** (hayvan semirmektir). Fârisîsi **ferbih şuden**.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2084	1	321	semizotu	سَمِزْ اُوتْ	Arabîsi **baḳlatü'l-ḥamḳâ'**, **baḳlatü'l-liye**, **baḳlatü'l-mübâreke**, **ḥavk**, **leff**, **herm**, **ḥarfe**, **ferfaḥîn**, **ricle**, **ferfaḥ**. Fârisîsi **berbehen**, **belben**, **puḫl**, **pûḫl**, **tûrek**, **ḫarfe**, **ferfehîn**, **ferfîne**, kilenk.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2085	1	321	semer	سَمَرْ	Arabîsi **vikâf**. Fârisîsi **büst** (arka hamalı semerine ıtlak olunur), **püştbest** (arḳalca dahi derler).	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2086	1	322	seme	سَمَه	Arabîsi **ḥâ'ir**, **müteḥayyir**, **medbûş**. Fârisîsi **sersâm**, **ser kerden**. Sair esamisi "**şaşkın**" maddesinde mezkurdur.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2087	1	322	semelik	سَمَهلِكْ	Arabîsi **ḥayret**, **dehşet**, **delet**. Fârisîsi **serkeştegî**.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2088	1	322	sen	سَنْ	Arabîsi **ente**. Fârisîsi **tü**.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2089	1	322	senden	سَنْدَنْ	Arabîsi **minke**, **ʿanke**. Fârisîsi **ez-tü**.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2090	1	322	senden isterim	سَنْدَنْ اِسْتَرِمْ	Arabîsi **eṭlubu minke**. Fârisîsi **ḫâhem ez-tü**.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2091	1	322	seninle	سَنِكْلَه	Arabîsi **maʿake**. Fârisîsi **berâber-i tü**.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2092	1	322	senin için	سَنِكْ اِيچُونْ	Arabîsi **li eclike**. Fârisîsi **berây-ı tü**.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı

2093	1	322	**sende**	سَنْدَه	Arabîsi **fîke**. Fârisîsi **der-tü**.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2094	1	323	**saña**	سَكَا	Arabîsi **leke**. Fârisîsi **be-tü**	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2095	1	323	**senmek**	سَنْمَكْ	Meşhurdur. Kabarmış nesne basılıp inmektir, şişte ve yarada dahi müstameldir. Arabîsi inḥilâl. Fârisîsi **emâs fürû âmeden**.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2096	1	323	**sevmek**	سَوْمَكْ	Arabîsi **muḥabbet**, **ʿışḳ**, **ḥubbe**, **ʿaşaḳ**, **ʿalaḳ**, **iʿtilâḳ**, **îdâd**, **vedd**, **vüdd**, **vidd**, **melaḳ**, **temelluḳ**; **temillaḳ** (lütfedip muhabbet göstermektir), **miḳâh**, **hevâ**. Fârisîsi **dost dâşten**.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2097	1	323	**sevmemek**	سَوْمَمَكْ	Arabîsi **buġż**, **şenâʾet**, **ʿadâvet**, **meḳt**, **şeʾf**, **firk**. Fârisîsi **düşmen şuden**.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2098	1	324	**sevgi**	سَوْكِى	Arabîsi **ḥubb**, **vedâd**, **ḥibb**, **ḥibâb**, **miḳa**, **ʿalâḳa**, **ʿalaḳ**, **maḥabbet**; **ḫalâle** (sadakat ile sevgidir). Fârisîsi **hümâl**, **dostî**.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2099	1	324	**sevgili**	سَوْكِلِى	Arabîsi **ḥabîb**, **maḥbûb**, **ḫalîl**, **ḫill**. Fârisîsi **dost**, **yâr** (ʾdır. "*İyi gün dostudur,*" diyecek mahalde Acemler mesel darp edip يَارْ هَرْ نَوْ بَهَارَسْت derler.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2100	1	324	**sevici**	سَوِيجِى	Arabîsi **muḥibb**, **vâmıḳ**, **vemîḳ**, **ʿâşıḳ**, **ʿaşîḳ**, **şabb**, **vedûd**; **verîd** (ziyade sevicidir). Fârisîsi **dost dârende**.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2101	1	324	**sevinmek**	سَوِنْمَكْ	Arabîsi **feraḥ**, **irtiyâḥ**, **ibtihâc**, **ictiẕâl**, **irtiyâc**, **eşâş**, **ibrinşâḳ**, **enaḳ**, **ṣerâ**, **eşer**, **ḥubûr**, **baṭar**, **decer**, **hizz**; **beheş** (harf-i ilâ (الى) ile istimal olunur. Fârisîsi **şâdîden**, **şâd kâme kerden**.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2102	1	325	**sevindirmek**	سَوِنْدِرْمَكْ	Arabîsi **ibhâc**, **icẕâl**, **izʿâl**. Fârisîsi **şâd kerden**.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2103	1	325	**sevinç**	سَوِينْج	Arabîsi **feraḥ**, **ḥacâʾ**, **ṭarab**, **sürûr**, **ezyeb**, **ebiṩṩ**, **ferec**, **becaḥ**, **tebeccuḥ**, **râḥ**, **merâḥ**, **ʿaraṣ**, **hebaṣ**, **neşâṭ**, **teraṣṣuʿ**, **ṣ(m)ayʿa**, **feşaḳ**, **ʿayhaḳ**, **ceẕel**, **zeʿal**, **fereh**, **fürûhat**, **ferâhet**, **ḥabr**, **ferâhiyyet**, **ḥabre**, **ḥıbere**, **meḥac**, **hizze**; **heşâşe** (sevinçliktir). Fârisîsi **şâdî**, **bekke**, **kâġek**, **kürüz**, **kürûj**, **nişve**, **gûrî**.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
2104	1	326	**sayvan**	سَايوَانْ	Arabîsi **vesûṭ**, **ẓulle**,;**seḥâbe** (lügat-i müvellededir). Fârisîsi **sâyebân**, **gâde**, **külle**, **lîvân**, **nesr**.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı

2105	1	326	**seğirmek**	سَيِرْمَكْ	İnsanın vücudunda bir yeri titremek. Arabîsi **iḫtilâc**, **ḫalc**; **lebem** (avuç ve omuz seğrimektir). Fârisîsi **çeşm periden**.	Türkçe fethalı sîn (س) bâbı
	1			فَصْلُ السِّينُ المَكْسُورَةُ مِنَ التُّرْكِيَّةِ		
2106	1	326	**sipsi**	سِيْسِى	Kürekçiler beyninde nizam vermek için gemi ve çektiride çaldıkları düdük. Arabîsi **hübnûḳ**. Fârisîsi **sirnây**, **şîne**, **nîşe**.	Türkçe kesralı sîn (س) bâbı
2107	1	326	**zıpkın**	سِيْقِينْ	Meşhurdur. Onunla balık vurup tutarlar. Arabîsi **mutriyân** (lügat-i müvellededir). Fârisîsi **zûpîn**.	Türkçe kesralı sîn (س) bâbı
2108	1	327	**sitil**	سِتِلْ	Arabî-i galattır, sahihi **seṭl**, **seyṭal**, **ḳades**. Fârisîsi **setl**'dir.	Türkçe kesralı sîn (س) bâbı
2109	1	327	**sıtma**	سِتْمَه	Arabîsi **ḥumma**, **sebât**; **ḥumma-yı ġab** (gün aşırı tutan sıtmadır), **nâfiż** (ziyade titretici sıtmadır. "*İki emr-i suʿûbet ve düşvârî cihetiyle birbirinden eşedd olduğu vakitte,"* Araplar mesel darp edip صَالِبِى اَشَدُّ مِنْ نَاقِضَكَ derler). Fârisîsi **teblerze**, **tebbâde**, **ceşen**, **lerze**, **ḳarâşe**, **ḳurâş**, **metreb**; **rûz efken** (gün aşırı tutan sıtmadır), **sûnûḥuş** (üç günde bir tutan sıtmadır ki **ʿinde'l-eṭıbbâ**, **ḥummâ-yı rubʿ** denir).	Türkçe kesralı sîn (س) bâbı
2110	1	328	**sıcaḳ**	سِجَاقْ	Arabîsi **süḫan**. Fârisîsi **germ**.	Türkçe kesralı sîn (س) bâbı
2111	1	328	**sıcaḳlıḳ**	سِجَاقْلِقْ	Arabîsi **ḥarâret**. Fârisîsi **tefs**, **tebiş**, **tefş**, **tef**, **tevş**.	Türkçe kesralı sîn (س) bâbı
2112	1	328	**sicim**	سِجِمْ	Meşhurdur. Arabîsi **miḳâṭ** (pek kıvrak ve ince sicimdir ki firengî derler). Fârisîsi **resen-i bârîk**.	Türkçe kesralı sîn (س) bâbı
2113	1	328	**sirke**	سِرْكَه	Fârisî-i galattır. Arabîsi **ḫal**; **ḥâẕiḳ** ve **şikḳîf** ve **şikîf** (ziyade keskin sirkedir). Fârisîsi **sirkâ**, **sig**.	Türkçe kesralı sîn (س) bâbı
2114	1	328	**sırdaş**	سِرْدَاشْ	Arabîsi **maḥrem**. Fârisîsi **hemrâz**.	Türkçe kesralı sîn (س) bâbı
2115	1	328	**siz**	سِزْ	Arabîsi **entüm**, **küm**. Fârisîsi **şumâ**.	Türkçe kesralı sîn (س) bâbı
2116	1	329	**sizden**	سِزْدَنْ	Arabîsi **minküm**, **ʿanküm**. Fârisîsi **ezşumâ**	Türkçe kesralı sîn (س) bâbı
2117		329	**size**	سِزَه	Arabîsi **leküm**. Fârisîsi **beşumâ**	

2118	1	329	**sizde**	سِزْدَه	Arabîsi **fîküm**. Fârisîsi **derşumâ**.	Türkçe kesralı sîn (س) bâbı
2119	1	329	**sik**	سِكْ	Arabîsi **ẕeker**, **zübb**, **bûḫ**, **eyr**, **ʿacre**, **ʿucârid**, **ʿavf**, **ʿıtr**, **ẕebẕeb**, **beyzâr**, **sirr**; **kemer** ve **tehebleş** ve **feyş** (zeker başıdır); **üdâf** ve **üzâf** ve **ḫavḳale** (sölpük zekerdir); **ġarmûl** ve **ġucşûm** ve **devser** ve **semehder** (yoğun kalın zekerdir); **ḳażîb** (insan ve at ve eşek zekeridir); **ġucârim** (büyük zekerdir); **ḫunẓûle** ve **ḳısbâr** (uzun zekerdir); **ard** (kıvama gelmiş zekerdir); **ḳummud** (daima katı kalkık duran zekerdir); **nuʿnuʿ** (süst olan zekerdir). Fârisîsi **kîr** (“*Yaramaza yaramazlık gerektir*,” diyecek mahalde Acemler mesel darp edip كُنْ خَرْرَا كِير خَرْمِی بَايَدْ derler), **senkese**, **şenkese**, **kürûgân**, **ner**, **ḫamdân**, **veşkene**.	Türkçe kesralı sîn (س) bâbı
2120	1	330	**sikiş**	سِكِشْ	Arabîsi **cimâʿ**. Fârisîsi **kâye**	Türkçe kesralı sîn (س) bâbı
2121	1	330	**sikişmek**	سِكِشْمَكْ	Arabîsi **mücâmaʿa**; **ḫatâʾ** ve **iẖcâʾ** ve **ḫaşâʾ** (çok sikişmektir). Fârisîsi **kâyîden**.	Türkçe kesralı sîn (س) bâbı
2122	1	330	**siñir**	سِكِرْ	Arabîsi **ʿaṣab** (cemi **aʿṣâb** gelir); **ʿurḳûb** (ökçe sinirdir); **ʿilbâ** (boyun siniridir, gerek insanda gerek hayvanda). Fârisîsi **pey**.	Türkçe kesralı sîn (س) bâbı
2123	1	331	**siñirlemek**	سِكِرْلَمَكْ	Arabîsi **ʿaḳr**, ökçe sinirini kesmektir. Fârisîsi **pey kerden**.	Türkçe kesralı sîn (س) bâbı
2124	1	331	**siñirli yapraḳ**	سِكِرْلِی يَپْرَاق	Arabîsi **lisânü'l-ḫâmel**, **lisânü'l-kelb**, **berd ü selâm**, **ẕû ẖamsete iżlâʿ**. Fârisîsi **zebân-ı bere**.	Türkçe kesralı sîn (س) bâbı
2125	1	331	**siñirmek (sindirmek)**	سِكِرْمِكْ	Yemeği hazmetmek. Arabîsi **haẓm** (mesela: *Yemeği sinirdim*, demek هَضَمْتُ الطَّعَامَ demektir). Fârisîsi **güvârîden**, **elzîden**, **güvâşten**.	Türkçe kesralı sîn (س) bâbı
2126	1	331	**siñmek**	سِكْمَكْ	Arabîsi **inhiżâm**. Fârisîsi **güvârîden**.	Türkçe kesralı sîn (س) bâbı
2127	1	331	**sidik**	سِيدِكْ	Arabîsi **bevl** (cemi **ebvâl** gelir), **şaẖẖ**. Fârisîsi **şâşe**, **çemîn**, **çâmîn**, **çemîz**, **kümîz**, **pîşyâr**; **ẖarîşe** (eşek sidiğidir).	Türkçe kesralı sîn (س) bâbı
2128	1	332	**sidik yolu**	سِيدِكْ يولی	Arabîsi **iḥlîl**. Fârisîsi **râh-ı çemîz**.	Türkçe kesralı sîn (س) bâbı
2129	1	332	**sidik ṭutulmaḳ**	سِيدِكْ طُوتلمق	Arabîsi **üsr**. Fârisîsi **şâşe giriften**.	Türkçe kesralı sîn (س) bâbı
2130	1	332	**sinek**	سِنَكْ	Arabîsi **ẕübâb**; **yesef** (kara sineğe ıtlak olunur. “*Bir nesneyi ziyade tahkir ve tezlil edip küçük görmek mahallinde*,” Araplar mesel darp edip مَاالذُّبَابُ وَمَامَرَّ فِيهِ derler),	Türkçe kesralı sîn (س) bâbı

					ʿanter (gök sineğe ıtlak olunur); **şerâʾân** (ufak sinektir ki ısı günlerde insanın yüzüne üşerler, lakin ısırmazlar); **ḳamaʿa** ve **hemec** (hayvana üşen sinektir); **ḫârbâr** ve **ḫazbâz** (büyücek ve vızırtısı çok sinektir); **baʿuża** ve **rumd** ve **circis** ve **ḫamûş** ve **ṭayṣâr** ve **baḳḳa** (sivri sinektir); **şeẕâ** (at sineğidir). Fârisîsi **mekes**; **ḫarîşe** (at sineğidir); **peşşe** ve **ḫarmünc** ve **sârḫâk** ve **sârḫâle** ve **sârşek** ve **sepîdper** (sivri sinektir).	
2131	**1**	**333**	**sineklik**	سِنَكْلِكْ	Arabîsi **mizebbe**. Fârisîsi **mekesrân**, **dümçe**.	Türkçe kesralı sîn (س) bâbı
2132	**1**	**333**	**siğil**	سِكِيلْ	Ekser vücûd-ı insânda tane tane zuhur eder. Arabîsi **ṣüʾlûl** (cemi **ṣeʾâlîl** gelir). Fârisîsi **pâlûd**, **âjuḫ**, **jaḫ**, **tâşkil**, **şeftrenk**, **kûk**, **kûke**, **mühek**, **virdân**.	Türkçe kesralı sîn (س) bâbı
2133	**1**	**334**	**silaḫlanmaḳ**	سِلَاخْلَنْمق	Arabîsi **teselluḫ**. Fârisîsi **çâne dâşten**.	Türkçe kesralı sîn (س) bâbı
2134	**1**	**334**	**silmek**	سِلْمَكْ	Arabîsi **meşş** (bir şey ile el silmektir); **nekf** ve **meṣṣ** (göz yaşını el ile silmektir); **mers** (el silmektir); **ṭals** (belirsiz olunca silmektir). Fârisîsi **kürâsten**.	Türkçe kesralı sîn (س) bâbı
2135	**1**	**334**	**silkinmek**	سِلْكِنْمَكْ	Arabîsi **raʿs**, **arż**. Fârisîsi **lânden**.	Türkçe kesralı sîn (س) bâbı
2136	**1**	**334**	**silkmek**	سِلْكمَكْ	Arabîsi **nefż** (mesela: *Ağacı silktim*, demek نَفَضْتُ الشَّجَرَ demektir), **natḳ**; **işmâl** (ağaçtan hurma silkmektir). Fârisîsi **tenâlîden**, **fişânden**.	Türkçe kesralı sîn (س) bâbı
2137	**1**	**334**	**sille**	سِلْه	Meşhurdur. El ile vurulan dayaktır. Arabî-i sahîhtir, **ṣakme** dahi sille gibidir. Fârisîsi **tes**, **tabanca**, **tabânca**, **tavânca**, **kâc**, **lep**.	Türkçe kesralı sîn (س) bâbı
2138	**1**	**335**	**sintine**	سِنْتِنَه	Meşhurdur. Gemilerde ve kayıklarda kıç altında olup sızan sular cem olduğu yerdir. Arabîsi **cemme**'dir. Kamusta جَمَّةُ السَّفِينَتِ المَوْضِعُ الَّذِى يَجْتَمِعُ فِيهِ الرَّشْحِ مِنْ خَرْوَزِهِ diye musarrahtır. Fârisîsi ism-i mahsûsuna zafer bulunmamakla ekser kütüb-i lügâtte **âb kerd-i keştî** diye tefsir eylediler.	Türkçe kesralı sîn (س) bâbı
2139	**1**	**335**	**sincap**	سِنْجَابْ	Meşhurdur, kürk ederler. Arabîdir, Fârisîsi **ververe**.	Türkçe kesralı sîn (س) bâbı
2140	**1**	**336**	**sincan dikeni**	سِنْجَانْ دِيكَنِى	Karaçalı envaındandır. Arabîsi **ġarḳâd**. Fârisîsi **ġavse**, **ḫâr-ı sipîd**.	Türkçe kesralı sîn (س) bâbı
2141	**1**	**336**	**sini**	سِينِى	Arabîsi **fâṣûr**. Taştan ve bakırdan ve gümüşten ve bunlara benzer her neden olursa siniye ıtlak olunur; **deysaḳ** sinidir. Fârisîsi **şetî**, **teşt-ḫân**.	Türkçe kesralı sîn (س) bâbı

2142	1	336	**sıvışmak**	سِيوِشْمَكْ	Arabîsi **melaş** (mesela: *Sabun elimden sıvıştı*, demek مَلَصَ الصَّابُونُ مِنْ يَدِى demektir); Fârisîde صَابُونْ اَزْ دَسْتِ مَنْ لَغْزَانْ شُدْ demektir. **Telezzuc**, **inmilâş** sıvışmak manasına. Fârisîsi **laġzân şuden**.	Türkçe kesralı sîn (س) bâbı
2143	1	337	**sıvıḳ**	سِيوِقْ	Arabîsi **râtıḥ**, **mâʿ**, **mâyiʿ**. Fârisîsi **güdâḫte**'dir.	Türkçe kesralı sîn (س) bâbı
2144	1	337	**sıvışık nesne**	سِيوِيشِكْ نسنه	Arabîsi **meliş**, **lezc**. Fârisîsi **çespende**.	Türkçe kesralı sîn (س) bâbı
2145	1	337	**sivilce**	سِيويلْجَه	Arabîsi **beşer**, **büşûr**; **sülâk** (dil dibinde çıkan sivilcelerdir). Fârisîsi **perûş**'tur.	Türkçe kesralı sîn (س) bâbı
2146	1	337	**sihir**	سِهِرْ	Arabî-i galattır. Sahihi **siḥr**. Fârisîsi **efsûn**'dur.	Türkçe kesralı sîn (س) bâbı
2147	1	337	**sihirbaz**	سِهِرْبَازْ	Arabîsi **seḥḥâr**, **sâḥir**. Fârisîsi **hest estâ**'dır.	Türkçe kesralı sîn (س) bâbı
2148	1	337	**sivri**	سِيوْرِى	Arabîsi **maḫrût**. Fârisîsi **sertiz**, **nebtîz**'dir.	Türkçe kesralı sîn (س) bâbı
2149	1	337	**sivri sinek**	سِيوْرِى سِنَكْ	Arabîsi **baʿûża**, **rumd**, **circis**, **ḫamûş**, **baḳḳa**, **ṭayşâr**. Fârisîsi **peşşe**, **ḫarmunc**, **sârḫak**, **sârşek**, **sârḫâle**, **sepîdper**	Türkçe kesralı sîn (س) bâbı
2150	1	338	**siymek**	سِيمَكْ	Serpe serpe işemektir. Arabîsi **şeḫḫ**. Fârisîsi **kûlîden**.	Türkçe kesralı sîn (س) bâbı
				فَصْلُ السِّينُ الْمَضْمُومة مِنَ التُّرْكِيَّةِ		
2151	1	338	**süpürge**	سُپُورْكَه	Arabîsi **mikseḥâ**, **misfere**, **mikşe**, **miḳaşşe**, **şârûf**, **mişvele**, **miḳḥât**, **mirfeşe**; **miḥvaḳâ** ve **ʿasîl** (attarların ecza ve kokulu nesneler süpürdükleri süpürgedir). Fârisîsi **çârûb**, **çârû**, **ḫâkrûb**, **reştî**, **rişt**; **kelkezû** (eski süpürgedir).	Türkçe dammeli sîn (س) bâbı
2152	1	338	**süpürmek**	سُپُورْمَكْ	Arabîsi **kesḥ** (mesela: *Evi süpürdüm*, demek كَسَحَتُ الدَّارَ demektir), **kens**, **ḥavḳ**, **ḳamm u ḫamm**, **kebv** süpürmektir. Fârisîsi **rûften**, **rûbten**, **ruften**, **rubten**'dir.	Türkçe dammeli sîn (س) bâbı
2153	1	339	**süprüntü**	سُپُورِنْدِى	Arabîsi **süfâre**, **künâse**, **ḥuvâḳa**, **ḥumâme**, **kibâ** (cemi **ekbâʾ** gelir), **ḳumâme**. Fârisîsi **ḫâkrûbe**, **kibâ**, **rufte**'dir.	Türkçe dammeli sîn (س) bâbı
2154	1	339	**süprüntülük**	سُپُورِنْدِيلِكْ	Arabîsi **mezbele**, **menhere**. Fârisîsi **terâre**, **zibildân**, **kelcân**, **şûvîle**, **şeke**, **sülfür**, **senkese**; **şevle** (köy başlarında mahallât arasında olan süprüntülüktür).	Türkçe dammeli sîn (س) bâbı
2155	1	339	**sütleğen**	سُوتْلَكَنْ	Meşhur ottur. Arabîsi **yetûʿ**, **şibrem**, **şebrem**, **sübrüm**. Fârisîsi **şebrem**, **süspend**'dir.	Türkçe dammeli sîn (س) bâbı

2156	1	339	**süci**	سُوجِی	Şarap manasına. Arabîsi **ḫamr** (“*Bir kimseye berr ve ihsanı olmayan gani kişi hakkında,*” Araplar mesel darp edip خَمْر اَبِی الْوَرْقَاءَ لَیْسَتْ تُسْکِرُ derler. Ebi’l-Verkaʾ hasâsetle meşhur bir kimesnedir), **seybeʾe**, **ḳahve**, **ṣaḥbâ**, **ṣahbâ**, **ṭâbe**, **ġareb**, **feyhec**, **râḥ**, **rayâḥ**, **ḳındîd**, **mâẕiyye**, **nâcûr**, **câdiyâ**, **zerḳâ**, **sibâʾ**, **kelfâʾ**, **bitʿ** , **tâmûr**, **ʿacûz**, **râf**, **cils**, **ḫalle**, **câniye**, **reyne**, **râziḳıyye**, **şemle**, **ḳarḳâf**, **zuḳḳ**, **sevîḳ**, **tiryâḳa**, **ciryâl**, **şemûl**, **zencebîl**, **ṣarḫad**, **müdâm**, **zerecûn**, **ḫurdâẕîyy**; **misṭâr** ve **miżṭâr** (ekşi şaraptır); **ṭâlle** (tatlı olan şaraptır); **işfîṭ** (halis şaraptır); **żarîʿ** (duru şaraptır); **ʿuḳâr** ve **ḫanderîs** ve **ciʿa** (arpa şarabıdır); **raḥîḳ** ve **rahîḳ** (sâfi duru şaraptır); **şemûs** ve **resâtûn** (ziyade keskin şaraptır); **muʿraḳ** ve **ʿârıḳ** (su katılmamış şaraptır); **ġasân** (bed kokulu soğuk şaraptır); **nebîẕ** ve **seker** (hurma şarabıdır); **ṭılâʾ** (müselles şaraptır). Fârisîsi **mey**, **mül**, **bâde**, **bekmâz**; **evîje** ve **evîze** (üzüm şarabına ıtlak olunur).	Türkçe dammeli sîn (س) bâbı
2157	1	341	**süt**	سُودْ	Arabîsi **ḥaleb**, **ʿalûḳ**, **risl**, **ṭull**; **leben** (ism-i cinstir, cemi **elbân** gelir); **ṣarb** (ekşi süttür); **derr** ve **raġîfe** (şu süttür ki kaynatıp üzerine su saçıp lohusa olan avrata içirirler); **ṣarîf** (taze sağılıp henüz sıcak olan süttür); **berîḳa** (içine sade yağ katılan süttür); **meẕîḳ** ve **żayḥ** (su karışmış süttür); **müẕraḳ** (su katılmamış süttür); **idl** (ziyade ekşimiş koyu süttür); **âbil** (koyu süttür); **ḥâlum** (ziyade koyu olup teleme gibi olan süttür); **ġamîm** (koyulmak için ısıtılan süttür); **mehv** (sulu süttür); **ẓanâm** (kaymaklı süttür); **reşîʾe** (mayhoşça koyu süttür. “*Azıcık hediye muhabbet îrâs eder,*” diyecek mahalde Araplar mesel darp edip اِنَّ الرَّثِیئَةَ تَفْثَاءُالْغَضَبْ derler, yani: “*Azıcık mayhoşça süt dargınlığı sakin kılar,*” demektir); **ṣuḫb** (meme sağılırken akan süttür. “*Her bir kelamında bir kere isabet ve bir kere hata eden kişi*” hakkında Araplar mesel darp edip شَخَبَ فِی الْاِنَاءِ وه شَخَبَ فِی الْاَرْضِ derler); **mumaḥḥal** (tatsız, bayat süttür); **nesel** (memeden kendi kendine akan süttür). Fârisîsi **şîr**; **dilmâb** (kaymağını almak için çok kaynayan süttür); **vejnîn** (deve sütüdür); **şîzrek** (yarasa kuşu sütüdür).	Türkçe dammeli sîn (س) bâbı
2158	1	344	**süt ana**	سُودْ آنَا	Arabîsi **murżiʿa**, **mâliḥa**, **hâżine**. Fârisîsi **mâder-i şîr**.	Türkçe dammeli sîn (س) bâbı
2159	1	344	**sütlü aş**	سُودْلِی آشْ	Meşhurdur. Arabîsi **behaṭṭa** (bazılar pirinç çorbası ve muhallebiye ıtlak ederler). Fârisîsi **şîr pirinç**, **kirinc beşîr**, **kirinc**; **tûyşîr** (kaymaklı sütlü aştır).	Türkçe dammeli sîn (س) bâbı

2160	1	344	**sürçmek**	سُورْجمَكْ	Arabîsi **zelc**, **zalḳ**, **ʿaṣre**, **ʿiṣâr**, **raḥż**, **seḳṭa**, **tezaḥluḳ**; **zelle** (sürçmek manasına ism-i mastardır); **fehhe**, **hefve**, **zelel** ve **zelîl** (balçıkta sürçmektir). Fârisîsi **laġzîden**, **sekerfîden**, **şâfîden**, **şaḫşîden**, **şükûḫîden**, **laḫşîden**'dir.	Türkçe dammeli sîn (س) bâbı
2161	1	345	**sürçtürmek**	سُورْجدِرْمَكْ	Arabîsi **istizlâl**, **izlâl** . Fârisîsi **laġzânîden**'dir.	Türkçe dammeli sîn (س) bâbı
2162	1	345	**sürtmek**	سُورْتمك	Arabîsi **ḥarḳ** (bir şeyi bir şeye seda verecek kadar sürtmektir); **îʿâk** ve **irġâm** (toprağa sürtmektir); **iş'âl** (deveye katran sürtmektir); **dem** (vücuda gerek deva gerek sürüne gelen her ne ise sürtmektir); **reşm** (buruna misk yahut ona benzer ratîb sürmektir); **ṭaly** (ilaç sürtmektir); **ʿark** (bir nesneyi bir nesneye mahv olunca sürtmektir); **rahd** (katı sürtmektir); **ḥalʾ** ve **ḥulûʾ** ve **imrâr** (bir katı nesneyi bir katı şeye sürtmektir); **ʿafr** (nesneyi toprağa sürtmektir). Fârisîsi **bîsâvîden**, **ġıjîden**, **sâyîden**, **fersûden**; **sûden** (bir nesneyi bir nesneye sürtmektir).	Türkçe dammeli sîn (س) bâbı
2163	1	346	**sürtünmek**	سُورْتُنْمك	Arabîsi **baṭâġ**; **zaḥf** ve **ḥabv** (masumlar ayağa kalkmazdan evvel yerde sürtünmektir); **taḥbiye** (göt üstüne sürtünmektir). Fârisîsi **ġıjîden**, **ġîjîden**; **ḫazîden** (masum sürtünmektir); **ḫızîden** (karnı üstüne sürtünmektir).	Türkçe dammeli sîn (س) bâbı
2164	1	347	**sürmek**	سُورْمَكْ	Davarı suya yahut çayıra sürmektir. Arabîsi **sevḳ**, **teẕvîd**, **ḥadv**, **ʿakl**, **ẕevd**, **ẕeʾb**, **ness**, **kerv**. Fârisîsi **vârânden**, **rânden**.	Türkçe dammeli sîn (س) bâbı
2165	1	347	**sürünmek**	سُورُنْمَكْ	Kokulu şeyler sürünmek. Arabîsi **teżammuḫ** (mesela: *Hoş kokulu yağ süründüm*, demek تَضَمَّخْتُ بِالطِّيبِ demektir); **teġâllül**, **taġlîl** (kokulu şeyler sürünmektir); **tedehhün** ve **idhân** (yağ sürünmektir); **teṭallî** ve **ıṭṭılâʾ** (deva sürünmektir). Fârisîsi **ferḫasten**'dir.	Türkçe dammeli sîn (س) bâbı
2166	1	347	**sürgü**	سُورْكُو	Onunla yeri yahut sürülmüş tarlayı düzlerler. Arabîsi **müllâse**. Fârisîsi **bezen**, **beren**, **mâzû**; **mâle** (ekin yerin(i) düzleyecek sürgüdür); **hebed** (ziraat yerin(i) düzleyecek büyük sürgüdür.	Türkçe dammeli sîn (س) bâbı
2167	1	348	**sürgün etmek**	سُورْكُونْ ايتمك	Arabîsi **nefy**, **iclâ**, **inḫilâʿ**, **celv**, **taġrîb**, **cely**. Fârisîsi **rânden**, **mîrânden**.	Türkçe dammeli sîn (س) bâbı
2168	1	348	**sür şalmaḳ**	سُورْصَلْمَقْ	Yani kavgada hücum etmek. Arabîsi **ḥamle**, **hücum**, **ḫatʿ**, **ḫutûʿ**. Fârisîsi **niyûndîden**.	Türkçe dammeli sîn (س) bâbı
2169	1	348	**sürme**	سُورْمَه	Arabîsi **küḥl**, **tûtiyâ**, **lümâk**. Fârisîsi **vesme**, **peşme**, **ḫilb**, **kef**, **verḫ**'tir.	Türkçe dammeli sîn (س) bâbı

	1	348	**sürmedan**	سُورْمَەدَانْ	Arabîsi **mükḫale**. Fârisîsi **verḫdân**'dır, **vesmedân**.	Türkçe dammeli sîn (س) bâbı
2170	1	349	**sürmelenmek**	سُورْمَەلَنْمك	Arabîsi **tekaḫḫul**, **iktiḥâl**. Fârisîsi **vesme kerden**'dir.	Türkçe dammeli sîn (س) bâbı
2171	1	349	**sürü**	سُورِى	Arabîsi **sirb**; **şıvâr** ve **ḫunẓûle** (cemi **ḫanâẓil** gelir, sığır sürüsüdür); **raʿle** cemi **riʿâl** gelir ve **ḳanbele** cemi **ḳanâbil** gelir (at sürüsüdür); **resel** (cemi **ersâl** gelir, deve koyun sürüsüdür); **ʿazâhîl** (boş salıverilmiş deve sürüsüdür); **ḥavm** (çok olan deve sürüsüdür); **zimzim** (deve sürüsüdür); **şırma** (otuz, kırk kadar olan deve sürüsüdür); **hecme** (kırk kadar olan deve sürüsüdür); **şükne** (güvercin sürüsüdür); **cefâle** (kuş sürüsüdür). Fârisîsi **rem**, **reme**; **sîle** (sığır ve koyun sürüsüdür); **kûpâr** ve **kûpâre** (hayvan sürüsüdür); **kele** ve **nesîle** (at sürüsüdür, Türkîde ona hergele denir); **ḫayl-i mürġân** (kuş sürüsüdür).	Türkçe dammeli sîn (س) bâbı
2172	1	350	**sürücü**	سُورِيجِى	Arabîsi **sâ'iḳ**, **sevvâḳ**. Fârisîsi **germrân**, **germtâzî**'dir.	Türkçe dammeli sîn (س) bâbı
2173	1	350	**söz**	سُوزْ	Arabîsi **ḳavl** (cemi **aḳvâl** ve **aḳâvîl** gelir), **kelâm**, **manṭıḳ**, **ḳâl**, **ḳîl**, **ḳâle**, **ẓa'm**; **hetl** ve **ḫaṭal** ve **ḫanî** (yaramaz ve yanlış sözdür); **hücre** (batıl sözdür); **ḫulâbis** (mülayim sözdür); **ircâf** ve **urcûfe** cemi **erâcîf** gelir (yalan sözdür), **hüzâ'** (intizami olmayan fasit sözdür); **retel** (âşikâre sözdür); **heşmele** (gizli sözdür); **ʿuḳmîyy** (bilinip anlamak mümkün olmayan sözdür); **naġye** (güzel sözdür); **ḫalf** (yaramaz sözdür, akvâl-i Arabdandır, سَكَتَ اَلْفاً وَ نَطَقَ خَلْفاً derler, yani: "*Bin iyi sözü mahallinde söylemedi de ancak bir söz söyledi onu dahi yaramaz söyledi*," demektir). Fârisîsi **süḫan**, **seḫûn**, **fünce**, **pürhûde**, **zenec**, **rend**; "*Adem sözünden bellidir*," diyecek mahalde Acemler mesel darp edip اَبْلَه دَرْ سُخَنْ پَيْدَاسْت derler, **berhûd** ve **bârdüm** ve **püzḳand** (bî-maʿnâ sözdür); **şervâ** (yalan sözdür); **fecfece** (gizli sözdür); **güft u gülek** (kinaye sözdür); **mülend** (söz dinleyicidir); **hevây** (beyhude sözdür).	Türkçe dammeli sîn (س) bâbı
2174	1	352	**süzgü**	سُوزْگُو	Arabîsi **minṭaba**, **miḳṣât**, **mibẕel**, **nâṭıbe**, **ġalel**, **râvûḳ**; **fidâm** (ibrik ve ona benzer nesneler ağzına kodukları süzgüdür). Fârisîsi **bâlûdigî**, **pâlûne**'dir.	Türkçe dammeli sîn (س) bâbı
2175	1	352	**süzmek**	سُوزْمَكْ	Arabîsi **taṣfiye**, **tervîḳ**, **tenşîʿ**. Fârisîsi **bâlâften**, **pâlûden**.	Türkçe dammeli sîn (س) bâbı
2176	1	353	**süzme yoğurt**	سُوزْمَه يوغورت	Arabîsi **ṣuḳrâṭ**. Fârisîsi **çâġrî**	Türkçe dammeli sîn (س) bâbı
2177	1	353	**sofra**	سُفْرَه	Meşhurdur. Arabîdir. **Mâ'ide** (sofra gibi üzerinde taam var iken ıtlak olunur), **ḫuvân** / **ḫıvân** (cemi **aḫvine** gelir), **ṭiriyyân** sofra gibidir. Fârisîsi **tibrîz**, **ḫûrdest**, **destârḫân**,	Türkçe dammeli sîn (س) bâbı

					destḫân, **pîş endâz**, **dirâzḫân**; **cenin** (küçük sofra ki taʿâm-ı mâhzara ve mahal-i iftârda kullanırlar); **şîdân** ve **kendûre** ve **kendûrî** (meşin sofradır); **girdḫân** (değirmi sofradır).	
2178	1	353	**soḳaḳ**	سُوقَاقْ	Arabîsi **derb**, **sûḳ**, **zûḳâḳ**; **zaḳîle** (daracık sokaktır). Fârisîsi **kûm**; **kûmçe** (daracık sokaktır).	Türkçe dammeli sîn (س) bâbı
2179	1	354	**sövmek**	سُوكْمَكْ	Arabîsi **seb**, **şetm**, **raşn**; **sebʿ** (ırz yıkıp sövmektir); **teşnîʿ** ve **ḳaẕʿ** ve **ʿazḳ** (yaramazlık söyleyip sövmektir); **muşâraḥa** ve **şırâḥ** ve **şurâḥ** (açıktan sövmektir); **müşâhele** (sövüşmektir); **tehcîl** (kişiye işittirmek için yaramaz sözler söyleyip sövmektir); **ḳafv** ve **sefe** (yaramaz sözle sövmektir). Fârisîsi **düşnâm**, **destḫar**, **düşḫîm**, **firîh**.	Türkçe dammeli sîn (س) bâbı
2180	1	355	**sökmek**	سُوكْمَكْ	Dikiş sökmektir. Arabîsi **iẕ'â'**; **ḫarm** ve **ṣa'y** (deri ve meşin misilli şeylerin dikişini sökmektir. Fârisîsi **derz küşûden**.	Türkçe dammeli sîn (س) bâbı
2181	1	355	**söğüt ağacı**	سُكُوتْ اَغَاجِى	Arabîsi **şecer-i ḫilâf**, **ṣafṣâf**, **sevcer** (cemi **sevâcir** gelir), **ʿavlâf**. Fârisîsi **bîd**, **tâġ**; **pile** (bir nevi söğüttür).	Türkçe dammeli sîn (س) bâbı
2182	1	355	**süklün (sülün)**	سُكْلُونْ	Kuştur. Arabîsi **tüdrüc**. Fârisîsi **teẕerv**, **türtük**, **türnek**, **cûrbûz**, **nemûsek**, **nemûşek**.	Türkçe dammeli sîn (س) bâbı
2183	1	355	**sölpük nesne**	سُلْپُوكْ نسنه	Arabîsi **ḫâẕî**, **râḫv**, **rıḫv**, **ruḫv**. Fârisîsi **şül**, **hiz**.	Türkçe dammeli sîn (س) bâbı
2184	1	355	**sölpümek**	سُلْپُومَكْ	Arabîsi **lûşe**, **istirḫâ'**, **ḫaraʿ**, **ṭırrîḳa**, **imẕilâl**, **raʿan**, **ruʿûne**, **ḫuẕv**; **indiyâl** (karın sölpümektir); **sevel** (göbek altında olan karın yerinin yumuşağı sölpümektir); **nevdele** ve **irşiʿnân** (bir nesne sölpümektir). Fârisîsi **süst şuden**.	Türkçe dammeli sîn (س) bâbı
2185	1	356	**sülük**	سُلُوكْ	Su içinde olur. Arabîsi **ʿalaḳa**. Fârisîsi **zenûr**, **zülük**, **zelû**, **zelûk**, **züreh**, **şelkâ**, **şelk**, **şelkû**, **mâlîz**.	Türkçe dammeli sîn (س) bâbı
2186	1	356	**sülüğen**	سُلُوكَن	Al boya manasına. Arabîsi **seyleḳûn**, **seyraḳûn**. Fârisîsi **isranc**, **tezrû**, **mevîj**.	Türkçe dammeli sîn (س) bâbı
2187	1	356	**sülün**	سُلُونْ	Arabîsi **tüdrüc**. Fârisîsi **teẕerû**, **türtük**, **cûrbûz**.	Türkçe dammeli sîn (س) bâbı

2188	1	357	**sümük**	سُمُوكْ	Burundan akan rutubettir. Arabîsi **muḫâṭ**, **ẕemîm**, **nuḫâʿa**, **ẕenîn**, **ẕünân**; **ḳırfe** (kurumuş sümüktür); **nafaḳâ** (burun içinde olan kurumuş sümüktür). Fârisîsi **ḫil**, **ḫilm**, **ḫilb**, **zerûk**, **mürk**.	Türkçe dammeli sîn (س) bâbı
2189	1	357	**sümkürmek**	سُمْكُورْمَكْ	Arabîsi **imtiḫâṭ**, **naḫṭ**, **istinşâr**, **tenaḫḫuʿ**, **ẕenen**. Fârisîsi **ḫilmîden**.	Türkçe dammeli sîn (س) bâbı
2190	1	357	**sümüklü böcek**	سُمُوكْلِى بُوجك	Arabîsi **ḫalezûn**, sair kabuklu olup ayaksız olan böceklerin berr u bahrisine ıtlak olunur. **ʿUsbeh** (ağaçlara yapışan sümüklü böcektir); **tât** (kabuğundan çıkmış sümüklü böcektir). Fârisîsi **girehten**.	Türkçe dammeli sîn (س) bâbı
2191	1	358	**sünnet etmek**	سُنَّتْ اِيتْمك	Arabîsi **ḫatân**, **ḫatn**, **ʿaẕr**, **iʿẕâr**, **ḳalf**. Fârisîsi **ḫatne kerden**.	Türkçe dammeli sîn (س) bâbı
2192	1	358	**sünger**	سُونْگَرْ	Arabîsi **esfenc**, **minşafa**; **ḳaṭîle** (sünger gibi kullanılan paçavradır). Fârisîsi **ebrek**, **şûḫgîr**, **nişgerd**, **ebr-i kuhen**.	Türkçe dammeli sîn (س) bâbı
2193	1	358	**sıva**	سُوَه	Kapılara ve pencerelere korlar. Arabîsi **ʿizâd**. Fârisîsi **sütûn-ı dere**.	Türkçe dammeli sîn (س) bâbı
2194	1	358	**söylemek**	سُويْلَمَكْ	Arabîsi **lafẓ**, **telaffuẓ** (mesela: *Ben ona söyledim*, demek تَلَفَّظْتُ بِهِ demektir. Harf-i bâ (ب) ile istimal olur), **naṭḳ**, **ḳavl**, **ḳavle**, **maḳâl**, **retm**, **zaʿm**, **tekellüm**, **teklim**, **nebs** (söylemektir, lakin nefîde istimal olunur. Mesela: *Söz söyledi*, demek مَا نَبَسَ بِكَلِمَتٍ demektir); **iḳtişâş** (hikaye eylemek ve haber söylemektir); **mücâlaʿa** ve **fuḥşiyyât** ve **ḫanâʾ** ve **iḫnâʾ** (yaramaz söz söylemektir); **iẕrâʿ** ve **taẕarruʿ** ve **şürşere** (çok söylemektir); **refʿ** (haber nakletmektir, harf-i ʿalâ (على) ile istimal olunur ve o habere **refiʿa** derler); **maḳmaḳâ** ve **luffâʿa** (boğazdan söylemektir); **irticâl** ve **iḳtirâḥ** (bir kelâm-ı belîği yahut şiiri düşünmeden bir uğurdan söylemektir); **tefeyhuḳ** (ağız doldurarak çok söylemektir); **ihẕâb** ve **tehẕîb** (tez tez söylemektir); **ḳabel** (sözü tezce söylemek ve iyi söylemektir); **hett** (sözü uygun ve düzgün söylemektir); **henîşe** (sözü karışık söylemektir); **recm** (bir nesnenin aslını bilmeden söylemektir); **tezaʿʿum** (dargınlık ile söylemektir); **teġâmġum** (sözü anlatmayıp müşevveş söylemektir); **naġm** ve **tenaġġum** (yapça söylemektir); **vaġm** (güçlüğünü bilmeksizin bir haberi söylemektir); **ḫunne** (genizden söylemektir); **raṭâne** (Acem dilince söylemektir); **taʿyîn** (kişinin yaramazlığını yüzüne söylemektir); **iʿtişân** (kişi kendi reyiyle söylemektir); **laḫâ** (yaramaz işte çok söylemektir); **münâġâh** (masumları sevindirip güldürecek söz söylemektir); **ḫaft** ve **teḫâfüt** (gizli söz söylemektir); **semer** ve **müsâmere** (gece ile latife ve hikaye söylemektir); **herr**	Türkçe dammeli sîn (س) bâbı

					(hatalı sözü çok söylemektir). Fârisîsi **güften**, **güpten**, **gûyîden**, **güftârîden**; **rakîd** ve **menkîden** (yab yab söylemektir); **seḫtâne** (katı söylemektir); **sürvâ** (söz söylemektir); **ġanişîden** (hezeyan söylemektir); **ḳâlâd** (beyhude söz söylemektir); **vâzîden** (kişi haleti bir kimesneye söylemektir); **nükûhîden** (yaramaz söz söylemektir).	
2195	**1**	**362**	**söylenmek**	سُويْلَنْمَكْ	Arabîsi **inṭâḳ**, **istinṭâḳ**, **iḳvâl**. Fârisîsi **güftârîden**'dir.	Türkçe dammeli sîn (س) bâbı
2196	**1**	**362**	**söyleşmek**	سُويلَشْمَكْ	Arabîsi **mücâvebe**, **muḫâṭaba**, **tecâvüb**, **muḥâvere**, **teḫâvür**, **teḫâvuż**, **münâṭaḳâ**, **muvâraʿa**, **teḳâvül**, **mükâleme**; **temâcuʿ** (fuhşiyyat söyleşmektir); **muġâzele** (izhar-ı muhabbet ederek latifeler ile söyleşmektir); **mübâġama** (mülayemetle söyleşmektir); **müşâfehe** (ağız ağıza verip söyleşmektir); **necv** ve **inticâʾ** ve **tenâcî** (gizli söyleşmektir). Fârisîsi **lendîden**, **rekîden**, **rekân**, **rek**, **zükûn**, **dendeş**; **dendene** ve **fis fis** (yab yab söyleşmektir).	Türkçe dammeli sîn (س) bâbı
2197	**1**	**363**	**söyünmek (sönmek)**	سُويُونْمك	Arabîsi **inṭifâʾ**, **ṭufûʾ**, **hümûd**, **ḫabv**; **ḫubuvv**. Mesela: *Ateş söndü*, demek اِنْطَفَاءَ النَّارُ demektir. Fârisîsi **nişânden**, müteaddi dahi istimal olunur.	Türkçe dammeli sîn (س) bâbı
2198	**1**	**363**	**söyündürmek (söndürmek)**	سُويُونْدِرْمك	Arabîsi **iṭfâʾ**, **iḫbâʾ**. Mesela: *Ateşi söndürdüm*, demek اَطْفَاتُ النَّارَ demektir. Fârisîsi **püfîden**'dir.	Türkçe dammeli sîn (س) bâbı
2199	**1**	**364**	**söykünmek**	سُويكَنْمَكْ	Dayanmak manasına. Arabîsi **istinâd**, **tesennud**. Fârisîsi **püşt dâden** (arka vermek manasına; arka vermekte dayanmak olduğu için bu lafız ile tabir olundu). Sair müradifleri "**dayanmak**" maddesinde mezkurdur ve mukayyettir.	Türkçe dammeli sîn (س) bâbı
	1			بَابُ الشِّينُ الْمَفْتُوحَةُ مِنَ التُّرْكِيَّةِ		
2200	**1**	**364**	**şap**	شَابْ	Madeni beyaz taş gibi nesnedir. Arabîsi **şebb**. Fârisîsi **zâk**, **zeme**'dir.	Türkçe fethalı şîn (ش) bâbı
2201	**1**	**364**	**şapırdatmaḳ**	شَابِرْدَتْمق	Ekseriye taam yerken ve bir âdemi öperken vaki olur bir hâlettir. Arabîsi **ṭaʿṭaʿa**. Fârisîsi **külûçîden**'dir.	Türkçe fethalı şîn (ش) bâbı
2204	**1**	**364**	**şebboy**	شَبُّو	Bir nevi çiçektir. Arabîsi **ḫîriyy**, **menṣûr**, **hebîʿûn**; **ḫuzâmâ** (yabani şebboydur). Fârisîsi **laḫnîs**, **hîrî**, **laḫnîş**'tir.	Türkçe fethalı şîn (ش) bâbı

2205	1	365	**şeb-i yelda**	شَبْ يَلَدَا	Meşhurdur. Her yıl içinde bir gecedir ki cümle gecelerden uzundur. O geceden sonra geceler küçülmeye başlar. Şitâda erbâinin evvelki gecesidir. Arabîsi **timâm**. Fârisîsi **şeb-i yeldâ**'dır.	Türkçe fethalı şîn (ش) bâbı
2206	1	365	**şadırvan**	شَادِرْوَانْ	Arabîsi **zerbiyye**. Fârisîsi **dernevk**'tir.	Türkçe fethalı şîn (ش) bâbı
2207	1	365	**şarap**	شَرَابْ	Meşhur Arabîdir. Her içilecek nesneye ıtlak olunur idi. Sonradan beyne'l-avâm **ḫamr**a isim oldu. Aslı Arapça **ḫamr**'dır. "*Kimseye kerem ve ihsanı olmayan gani kişi*," hakkında Araplar mesel darp edip خَمْرٌ اَبِى الْوَرْقَاءَ لَيْسَتْ تُسْكِرُ derler. **Seybeʾe**, **ṣaḥbâ**, **ṣahbâ**, **râḥ**, **rayâḥ**, **nâcûr**, **câdiyâ**, **zerḳâ**, **sebâʾ**, **kelfâʾ**, **tâmûr**, **ʿacûz**, **râf**, **râzikıyye**, **züḳḳ**, **sevîḳ**, **ṣarḫad**, **müdâm**, **zercûn**, **ḳahve**, **tiryâḳa**, **ciryâl**, **câniyâ**, **ḫanderîs** cümlesi **ḫamr** gibi şaraptır. **Feyhec** (şarap ölçülen kaba dahi ıtlak olunur); **miṣṭâr** ve **miżṭâr** (ekşi şaraptır); **işfîṭ** (halis şaraptır); **raḥîḳ** ve **rahîḳ** (sâfi duru şaraptır); **şemûs** ve **resâṭûn** (ziyade keskin şaraptır); **ciʿa** (arpa şarabıdır); **ʿârıḳ ve muʿraḳ** (su katılmış şaraptır); **ġasân** (bed kokulu soğuk şaraptır); **nebîẕ** (hurma şarabıdır); ṭalle (tatlı olan şaraptır); **ṭilâʾ** (müselles şaraptır), sair müradifleri "**süçi**" maddesinde mezkurdur. Fârisîsi , sîgî, **mül**, **bâde**, **mey, pekmez**; **evîje** (üzüm şarabına ıtlak olunur).	Türkçe fethalı şîn (ش) bâbı
2208	1	367	**şaşmaḳ**	شَاشْمَقْ	Arabîsi **taḥayyür**, **tevellüh**, **ittilâh**. Fârisîsi **hâjûyîden**'dir.	Türkçe fethalı şîn (ش) bâbı
2209	1	367	**şaşırmaḳ**	شَاشِرْمَقْ	Arabîsi **idhâş**, **işdâh**; **tedliye** ve **istihvâʾ** (kişiyi sevgi şaşırmaktır). Fârisîsi **sergeşte kerden**.	Türkçe fethalı şîn (ش) bâbı
2210	1	368	**şaşḳın**	شَاشْقِينْ	Arabîsi **vâle**, **ḥâyr**, **müteḥâyyir**, **medhûş**. Fârisîsi **tîb**, **şîb**, **ḫarbete**, **ḫîreser**, **sergerdân**, **kâtûvâr**, **hâjû**, **hâje**, **hevbere**, **sergeşte**, **kîc**, **kâlûye**, **kâlbûy**, **kît**.	Türkçe fethalı şîn (ش) bâbı
2211	1	368	**şaşḳınlıḳ**	شَاشْقِنْلِقْ	Arabîsi ḥayret, **dehş**, **baṭar**, **tehevvük**, **şede**, **ʿale**, **ʿame**, **vele**, **velehân**; **ḫaraḳ** (korkudan ya utanmadan olan şaşkınlıktır); **sekre** (ölüm şaşkınlığıdır, cemi **sekerât** gelir); **dele** ve **baʿal** (şaşkın olmaktır),; **milġ** (ahmak ki fuhşiyyat söyler). Fârisîsi **sergeştegî**, **kâtûrî**, **vere**'dir	Türkçe fethalı şîn (ش) bâbı
2212	1	369	**şaşı**	شَاشِى	Arabîsi **aḥvel**. Fârisîsi **çeşm geşte**, **şehlâ**, **dûcâ**, **kâc**, **kâj**, **kej**, **kejçeşm**, **kelâjû**, **geşte**, **kelâçe**, **külk**, **kelâje**, **lezc** cümlesi şaşıdır.	Türkçe fethalı şîn (ش) bâbı

2213	1	369	**şaşılık**	شَاشِيلِقْ	Arabîsi **havel**, **ḥavl**. Fârisîsi **kec bînî**, **kej bînî**.	Türkçe fethalı şîn (ش) bâbı
2214	1	369	**şeftali**	شَفْتَالُو	Meşhur meyvedir. Arabîsi **ḫavḫ**; **şa'râ** (tatlı şeftalidir); **zelîḳ** (tüysüz şeftelidir); **fulleyḳ** (yarma şeftalidir); **mufellâḳ** (çekirdeğinden ayırıp kurutulan şeftalidir); **firsik** (et şeftalidir). Fârisîsi **şeftâlû**, **şeftrenk**, **rengînâ**; **hülû** (alçak şeftalidir).	Türkçe fethalı şîn (ش) bâbı
2215	1	370	**şeker**	شَكَرْ	Arabîsi **sükker**, **ḳındîde**; **fânîz** (peynir şekeridir). Fârisîsi **kend**, muarrebi **ḳand**'dır.	Türkçe fethalı şîn (ش) bâbı
2216	1	370	**şalvar**	شَلْوَارْ	Arabîsi **diḳrâr**, **serâvîl**. Fârisîsi **şalvâr**, **şevâl**, **tûmân**, **zîr câme**'dir.	Türkçe fethalı şîn (ش) bâbı
2217	1	370	**şeker kamışı**	شَكَرْ قَامِيشِى	Arabîsi Arabîsi **ḳaṣabü's-sükker**. Fârisîsi **neyşeker**'dir.	Türkçe fethalı şîn (ش) bâbı
2218	1	370	**şalġam**	شَالْغَمْ	Arabîsi **lift**, **şelcem**, **şelcem**. Fârisîsi **şemlaḫ**, **şelm**; **şelmâye** (şalgamdır, pişmiş şalgama dahi ıtlak olunur).	Türkçe fethalı şîn (ش) bâbı
2219	1	370	**şamata**	شَمَاتَه	İnsan şamatası, kavga sedası gibi. Arabîsi **cerâhiye**, **ḫarâ**, **celebe**, **ve'â**, **veġâ**, **raṭîṭ**. Fârisîsi **ġâvġa**, **âvâz**.	Türkçe fethalı şîn (ش) bâbı
2220	1	371	**şamdan**	شَمْدَانْ	Arabîsi **mişma'a**. Fârisîsi **çerâġdân**, **kiyedân**, **leken**.	Türkçe fethalı şîn (ش) bâbı
2221	1	371	**şememe**	شَمَمَه	Küçük kavuna müşâbih kokulu alaca nesnedir. Arabîsi **şemmâm**, **lüffâḥ**. Fârisîsi **destenbû**, **sâfîsek**, **şemâ**.	Türkçe fethalı şîn (ش) bâbı
2222	1	371	**şenlik**	شَنْلِكْ	Arabîsi **sürûr**, **feraḥ**. Fârisîsi **şâdî**, sair Arabî ve Fârisî esamisi "**sevinç**" maddesinde mezkurdur.	Türkçe fethalı şîn (ش) bâbı
2223	1	371	**şenlendirmek**	شَنْلَنْدِرْمَكْ	Arabîsi **i'mâr**. Fârisîsi **âbâdân kerden**.	Türkçe fethalı şîn (ش) bâbı
2224	1	371	**şehadet parmağı**	شَهَادَتْ پَارْمَغِى	Arabîsi **sebbâbe**, **müşîr**, **mesbaḥa**. Arabîsi **ḫudâḫân**, **düşnâm dihende**.	Türkçe fethalı şîn (ش) bâbı
2225	1	371	**şahit**	شَاهِدْ	Arabîdir, Türkîde dahi müstameldir. "**Tanık**" dahi derler. Arabîsi **şâhid** (cemi **şühûd** ve **şevâhid** ve **şühhed** gelir). Fârisîsi **gûvâh**'tır. "*İnayet ve hamiyyet ile bir nazar etmek bin türlü say ve ihtimamdan yeğdir*," diyecek mahalde Acemler mesel darp edip يَكِ عِنَايَتِ قَاضِى بِهْ اَزْ هَزَار گُوَاهْ derler), **küvây**, **güvâh** gibidir.	Türkçe fethalı şîn (ش) bâbı
2226	1	372	**şahitlik**	شَاهِدْلِقْ	Arabîsi **şehâdet**. Fârisîsi **güvâhî**, **güvâyî**'dir.	Türkçe fethalı şîn (ش) bâbı

2227	1	372	**şahin**	شَاهِينْ	Meşhur av kuşudur. Arabîdir, cemi **şevâhîn** ve **şeyâhîn** gelir. İmam Dümeyrî Hayatü'l-Hayvân'da der ki lafz-ı şâhin Arabî değildir, lakin Arap böyle tekellüm ederler. Fârisîsi **şehbâz**, **şâhbâz**.	Türkçe fethalı şîn (ش) bâbı
2228	1	373	**şahtere**	شَاهْتَرَه	Meşhur ottur, taʿrib edip **şâhterc** ve **şâtrec** derler. **Baḳlatü'l-melik** ve **şeceretü'l ḥumâm**, **kezîretü'l-ḥumâm**, **kemmûn berrî**, **sâṭrâc**, **ḥalḥale**, **ḳabîş** bunlar dahi şâhteredir. Fârisîsi **şâhtere**'dir.	Türkçe fethalı şîn (ش) bâbı
2229	1	373	**şehir**	شَهِرْ	Arabîsi **medîne**. Fârisîsi **şehr**'dir.	Türkçe fethalı şîn (ش) bâbı
2230	1	373	**şakul**	شَاوُولْ	Dülger aletlerinden olup bir sere kadar demirdir ki ip ucuna takıp direğin eğrisini doğrulturlar ve rubuʿ tahtasını merkezinden asılan haytın ucunda olan kurşuna derler. Arabîsi **şâḳûl**. Fârisîsi **şâḳul**, **şâhûl**'dür.	Türkçe fethalı şîn (ش) bâbı
2231	1	374	**şakirt**	شَاپِرْد	Arabîsi **tilmîẕ** (cemi **telâmîẕ** ve **telâmiẕ** ve **telâme** gelir), **ḫırrîc** (başka çıkan şakirttir). Fârisîsi **şâkird**, **milâv**'dır.	Türkçe fethalı şîn (ش) bâbı
2232	1	374	**şeyṭân-ı laʿîn**	شَيْطَانِ لَعِينْ	Arabîdir, cemi **şeyâṭîn** gelir. **İblis** (cemi **ebâlîs** gelir), **ḫannâs**, **ṭâġût**, **ḳıtre**, **ġarûr**; **zelenbûr** (şeytanın oğlu ve bayraktarıdır, eri avrattan ayırmaya ve avratın ayıplarını göstermeye müvekkeldir); **şübur** (bu dahi oğludur, musibetler ilkâsına müvekkeldir), **aʿver** (bu dahi oğludur, halkı zina ettirmeye müvekkeldir); **misvâṭ** (bir oğlu dahi budur ki halkı yalan söyletmeye müvekkeldir); **dâsim** (bu dahi oğludur, halkı darıltıp belaya uğratmaya mevekkelidir); **herâ'** (halka yaramaz düşler göstermeye müvekkel bir şeytandır. Fârisîsi **lâfîs**'tir.	Türkçe fethalı şîn (ش) bâbı
	1			فَصْلُ الشِّينُ الْمَكْسُورَةُ مِنَ التُّرْكِيَّةِ		
2233	1	375	**şırıltı**	شِيرِلْدِى	Ekser yağmurdan ve az akan sudan hasıl olan sudur. Arabîsi **cercere**. Fârisîsi **nûf**'tur.	Türkçe kesralı şîn (ش) bâbı
2234	1	375	**şıra**	شِيرَه	Üzüm suyudur. Arabîsi **sülâf**. Üzümün iptida akan suyuna derler. Fârisîsi **şetyâre**'dir.	Türkçe kesralı şîn (ش) bâbı
2235	1	375	**şırlağan**	شِرْلَغَانْ	Meşhur yağdır. Arabîsi **sîrec**, **ḥall**. Fârisîsi **şîr-puḫt**, **rûġan**-i **gencî**	Türkçe kesralı şîn (ش) bâbı

2236	1	376	**şirden**	شِيرْدَنْ	Kırkbayır dahi derler. Arabîsi **ḳıṭne**, **ḳuṭıne**, **ḳıbe**, **ḳıbbe**; **cübcübe** (kıyma ile dolmuş şirdendir). Fârisîsi **cevâze**, **kîpâ**, **kedek**, **lîpâ**'dır.	Türkçe kesralı şîn (ش) bâbı
2237	1	376	**şiş**	شِيشْ	Arabîsi **verem** (cemi **evrâm** gelir), **hebec** (göğüste olan şiştir); **ʿafel** (avratların fercinde ve dişi develerin fercinde olur bir şiştir, erkeklerin haya şişi gibi). Fârisîsi **emâh**, **âmâs**'tır.	Türkçe kesralı şîn (ش) bâbı
2238	1	376	**şişmek**	شِشْمَكْ	Arabîsi **intifâḫ** (mesela: *Atın karnı şişti*, demek اِنْتَفَخَ بَطْنَ الْفَرَس demektir), **teverrüm**, **ḥudûr**, **verm**; **rebv** (korkudan şişmektir); **iḫbinṯâʾ** (karın şişmektir); **icfîẓâẓ** (leş şişmektir). Fârisîsi **âmâsîden**, **âmâyîden**, **âmâhîden**'dir.	Türkçe kesralı şîn (ش) bâbı
2239	1	377	**şişirmek**	شِشِرْمَكْ	Arabîsi **tevrîm**, **tehbîc**, **tenfîḫ**. Fârisîsi **âmâyânîden**'dir.	Türkçe kesralı şîn (ش) bâbı
2240	1	377	**şişe**	شِيشَه	Meşhurdur. Arabîsi **ḳârûre** (cemi **ḳavârîr** gelir. "*Nice nice şeyler vadedip, lakin bir vadesine dahi vefa incâz eylemeyen kimesne,*" hakkında Araplar mesel darp edip يَدْهَنُ مِنْ قَارُورَةٍ قَارِعَةٍ derler); **ḥavcele** (ağzı pek bol şişedir); **miḥcem** ve **miḥceme** (şişe çektikleri topalak şişedir); **müdhen** (cemi **müdâhin** gelir, yağ şişesidir); **tefsire** (hasta bevli koydukları şişedir). Fârisîsi Türkîde müstamel olduğu üzere **şişe**'dir. **Belvâze** ve **kûzdere** (uzun şişedir).	Türkçe kesralı şîn (ش) bâbı
2241	1	378	**şiş**	شِيشْ	Onunla kebap pişirirler. Arabîsi **seffûd** (cemi **sefâfîd** gelir), **mefʾid**, **şanʿ**; **şanaʿ** (kebap şişidir). Fârisîsi **sîḫ**; **bilisk** (demir şiştir), **gûştâhinc** (küçük şiştir).	Türkçe kesralı şîn (ش) bâbı
2242	1	378	**şimşek**	شِمْشَكْ	Arabîsi **berḳ**. Fârisîsi **irtecek**, **deraḫş**, **âteş-i âsumân**, **büḫnûh**.	Türkçe kesralı şîn (ش) bâbı
2243	1	379	**şimşek oynamaḳ**	شِمْشَكْ اُوينامق	Arabîsi **şerâ**, **ilâha**, **teʾlluḳ**; **tekelluḥ** (birbiri ardınca oynayandır. Mesela: *Şimşek sık sık oynadı*, demek تَكَلَّحَ الْبَرْقُ demektir); **ʿarż** (sık sık şakımaktır); **vamż** (azıcık yıldıramaktır); **yelmaʿ** (çakıp yağmur yağdırmayan şimşektir); **ḫaḳv** ve **ḫaḳy** (şimşek bulut arasından yab yab oynamaktır). Fârisîsi **berḳ dıraḫşîden**'dir.	Türkçe kesralı şîn (ش) bâbı
2244	1	379	**şimdi**	شِمْدِى	Arabîsi **elʾân**, **ânif**, **telân**. Fârisîsi **üknûn**, **künûn**'dur.	Türkçe kesralı şîn (ش) bâbı
2245	1	379	**şikayet**	شِكَايَتْ	Arabî-i sahihtir, Türkîde dahi müstameldir. **İştikâʾ**, **teşekkî**, bunlar dahi şikayet gibidir. Fârisîsi **gile**, **kûziş**'tir.	Türkçe kesralı şîn (ش) bâbı
2246	1	380	**şikayetçi**	شِكَايَتْجِى	Arabîsi **şâkî** (cemi **şükât** gelir). Fârisîsi **gilemend**, **dâdḫâh**'tır.	Türkçe kesralı şîn (ش) bâbı

2247	1	380	**şinik**	شِنِكْ	Ölçektir. Arabîsi **sübl**, **naṣîf**. Fârisîsi **kûtîz**, **kûnîz**, **kevîz**, sair esamisi "**ölçek**" maddesinde mezkurdur.	Türkçe kesralı şîn (ش) bâbı
2248	1	380	**şu demek**	شُو ديمك	Arabîsi **ẕalike**. Fârisîsi **ân**'dır.	Türkçe kesralı şîn (ش) bâbı
2249	1	380	**şunlar**	شُونْلَرْ	Arabîsi **ẕaliküm**. Fârisîsi **îşân**'dır.	Türkçe kesralı şîn (ش) bâbı
2250	1	380	**şırıltı**	شُورلَدِى	Sudan hâsıl olur bir sedadır. Arabîsi **ṣelîl**, **ḫâcir**. Fârisîsi **âvâzâb**'dır.	Türkçe kesralı şîn (ش) bâbı
2251	1	380	**şöyle**	شُويْلَه	Arabîsi **hâkeẕâ**. Fârisîsi **hemçünân**'dır.	Türkçe kesralı şîn (ش) bâbı
2252	1	381	**şöyle şöyle**	شُويْلَه شُويْلَه	Arabîsi **ẕeytü ve ẕeyt**; **keytü ve keyt** (mesela: *İşim şöyle şöyle oldu*, demek كَانَ اَمْرِى كَيْتُ وكَيْت demektir. Fârisîsi **çünînü ve çünîn**'dir.	Türkçe kesralı şîn (ش) bâbı
	1			بَابُ الصَّادُ الْمَفْتُوحَةَ مِنَ التُّرْكِيَّةِ		
2253	1	381	**şap**	صَابْ	Kılıç ve bıçakta olur. Arabîsi **ḳabża**, **cüz'a**; **ḳâyim** ve **maḳbiż** (kılıç sapıdır). Fârisîsi **müşte**, **nâyije**'dir.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2254	1	381	**şabaḥ**	صَبَاحْ	Meşhur, Arabîdir; Türkîde dahi müstameldir. **Bükre**, **felaḳ**, sabah demektir. Fârisîsi **bâm**; **bâmdâd** (çün sabah demektir. Mesela: بَامْدَادْ اَمَدَمْ *çün sabah geldim*, demektir. Arabîde جِئْتُ عَلَى السَّحَرْ demektir).	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2255	1	382	**şabaḥ namazı**	صَبَاحْ نَمَازِى	Arabîsi **ṣalâtü'ṣ-ṣubḥ**, **ṣalâtü'l-fecr**. Fârisîsi **namâz-ı bâmdâd**'dır.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2256	1	382	**şaban**	صَبَانْ	Çiftçiler onunla yer sürerler. Arabîsi **miḥrâṯ**, **mikrab**; **mîke'a** ve **sikke** ve **sinne** (saban demiridir). Fârisîsi **ġubâz**; **eymid** ve **eymir** ve **sevlî** (saban demirine ıtlak olunur).	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2257	1	382	**şapan**	صَبَانْ	Meşhurdur. Onunla taş atarlar. Arabîsi **miḫẕefe**, **ḳalla'a**, **şecâz**. Fârisîsi **felâḫun**, **felaḫân**, **felâḫun**, **belḫam**, **pelḫam**, **belḫamân**, **felâsenk**, **felâlenk**, **ḳalmâ**'dır.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2258	1	382	**şapmaḳ**	صَبْمَاقْ	Arabîsi **tenekküb**, **behrece**, **fezz**; **cevḥa** ve **lavṣ** (yoldan sapmak manasına); **'iẓ'âẓ** (bir yana sapmaktır); **i'tisâf** ve **cenf** (yoldan sapmaktır). Fârisîsi **gerdîden'**dir.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2259	1	383	**şapıtmaḳ**	صَابِتْمَقْ	Arabîsi **layṣ**. Fârisîsi **gerdânîden**'dir.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı

2260	1	383	**şapacaḳ yer**	صَپَاجَقْ یر	Arabîsi **mün'aṭıf**, **münġafiḳ**, **münḳalib**. Fârisîsi **gerdişgâh**'tır.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2261	1	383	**şabır**	صَبْرْ	Meşhur edviyeden acı nesnedir. Arabîdir, **maḳır**, **sevla'** sabırdır. Fârisîsi **şebyâr**'dır.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2262	1	383	**şabun**	صَابُونْ	Arabî ve Fârisî ve Türkîde böyle müstameldir, fe-emmâ Fârisîde **berhûd** ve **girmek** dahi derler. Sabunun mucidi Abdurrahman Bûnî olmakla zuhurunda herkes âferînhan ve pesend-gûyân olarak işâbu'l-bûnî demeleriyle kesret-i istimalinden nâşî kelâm-ı mezbûr ihtisar olunup da sabun dediler diye bazı kütübde mesturdur. Bu kelam-ı Ferheng-i Şu'ûrîden rivayet olunmuştur, fe-emmâ Süleyman aleyhisselam zamanında icat olunduğu ve bazılar zamân-ı sa'âdette mevcut olduğunu tevârihlerinden rivayet ediyorlar.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2263	1	384	**şatmaḳ**	صَاتْمَقْ	Arabîsi **bey'**, **şerâ**, **şerâ'** satmaktır, lakin ezdâddandır, almaya dahi ıtlak olunur. **Ticr** ve **ticâre** (alıp satmaktır); **meks** ve **mümâkese** ve **mikâs** (alıp satmakta sertlik etmektir); **muḥâḳala** (başakta olup henüz harmanda döğülmedik taneyi ambarda olan taneye satmaktır, bu bey'-i menhîdir). Fârisîsi **fürûḫten**, **fürûşîden**'dir.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2264	1	385	**şatın almaḳ**	صَاتُونْ آلمق	Arabîsi **iştirâ'**, **şirâ'**, **şirâ**; **iḳtidâ'** (kişi kendini satın almaktır). Fârisîsi **ḫırîden**'dir.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2265	1	385	**şatıcı**	صَاتِيجِى	Arabîsi **bâyi'**, **beyyâ'**. Fârisîsi **fürûşende**, **pîzer**, **füruḫtâr**'dır.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2266	1	385	**şataşmaḳ**	صَاتَشْمَقْ	Arabîsi **muṣâdafa**, **ṣidâf**. Fârisîsi **dûçâr şuden**'dir.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2267	1	386	**şatır**	صَاتِرْ	Arabîsi **müdye**. Fârisîsi **sâtûr**; **gûştkûb** (kasap satırıdır).	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2268	1	386	**şaç**	صَاجْ	Arabîsi **ṣadġ**, (zülf manasınadır, büklüm büklüm olan saça **ṣadġ**-ı **mu'aḳreb** derler); **feşġâ'** (dağılmış saçtır); **ḳunza'a** (baş çevresinde olan saçtır); **şe'afe** (enseye inen saçtır); **ḫuşla** (devşirilmiş saçtır); **recil** (ne katı kıvırcık ne katı doğru saçtır); **resl** (aşağı salıverilen saçtır); **misḥâ** cemi **mesâyiḥ** gelir ve **ġadîre** cemi **ġâdâbir** gelir (baştan aşağı sarkan saçtır); **'aḳîṣa** (bükülmüş, örülmüş saçtır), **'iḳṣa** (baş üzerinde örülüp devşirilen saçtır); **sebiṭ** (kıvırcık olmayıp kıvrılan saçtır). Fârisîsi **kâkül**, **ferḫâl**, **ferḫâk**, **ferḫâş**; **tekûy** ve **beşük** ve **ġaf** (kıvırcık saçtır); **tûk** (bir tutam saçtır); **besûte** (zülf manasınadır).	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2269	1	387	**şaçaḳ**	صَچَاقْ	Arabîsi **hüdb**; **ḫaml** (bez ve ona benzer nesnelerin uçlarında olan saçaktır); **ifrîz** ve **zeyfe** (duvar saçağıdır); **ṭanf** (dam ve duvar saçağıdır). Fârisîsi **rîşe**, **ḫamle**, **şenkele**;	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı

					tefye (kapı üzerinde olan saçaktır); **ḫarbuse** (dam saçağıdır); **firâsb** (dam kenarında turra dedikleri saçaktır.	
2270	**1**	**388**	**şaçmaḳ**	صَاچْمَقْ	Arabîsi **neşr** (mesela: *Fukaraya paraları saçtım*, demek نَثَرْتُ الدَّرَاهِمَ عَلَى الْفُقَرَاءِ demektir), **nişâr**; **reşş** (su ve kan misillileri saçmaktır); **şenn** ve **işnân** (su ve toprak saçmaktır); **neşrebe** ve **laḥṭ** (su saçmaktır); **ḥaşv** ve **ḥaşy** (avuç ile toprak saçmaktır). Fârisîsi **fişânden**, **ivşânden**, **ifşânden**, **iftâlîden**, **yâşîden**, **pefşerîḍen**, **sipûḫten**, **birîzîden**, **külânden**, **külânîden**, **efşânîden**, **lâşîden**, **nişârîden**; **başḫîden** ve **peşḫîden** (su saçmaktır).	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2271	**1**	**389**	**şaçılmaḳ**	صَاچِلْمَقْ	Arabîsi **intiżaḫ**, **teraşşüş**. Fârisîsi **peşencîden**'dir.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2272	**1**	**389**	**şedef**	صَدَفْ	Arabîdir, cemi **eṣdâf** gelir. **Ṣa'ṣa'** , **eṭûm**, **maḥâr**, **zelef**. Fârisîsi Arabîde olduğu gibi **ṣadef**'tir.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2273	**1**	**389**	**şarıḳ**	صَارِقْ	Arabîsi **'imâme** (mesela: *Sarığı sardım*, demek لَفَفْتُ الْعِمَامَةَ demektir), **mişvâz**, **miḳṭa'a**; **fâsiḳıyye** (burma sarıktır ki ekser yobaz ve hızla sararlar. Fârisîsi **destâr**, **veş**, **feş**, **lâme**, **lâmek**; **pelût** (kısacık sarıktır).	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2274	**1**	**390**	**şarmaḳ**	صَارْمَقْ	Arabîsi **leff**, **leva** (mesela: *Başa sarık sardı*, demek لَاثَ الْعِمَامَةَ عَلَى رَأْسِهِ demektir), **i'ticâr**; **kevr**, **tekvîr** (bu ikisi sarık kolanının dolaşmasına dahi ıtlak olunur); **teḥannük** (çene altından tülbent dolayıp sarmaktır); **cebr** (kırık nesneyi sarmaktır). Fârisîsi **pîçânîden**'dir.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2275	**1**	**391**	**şarılmaḳ**	صَارلَمَقْ	Arabîsi **teleffüf**. Fârisîsi **kerâyîden**.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2276	**1**	**391**	**şarınmaḳ**	صَارنْمَقْ	Arabîsi **i'timâm**, **te'ammüm**. Fârisîsi **pîçîden**'dir.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2277	**1**	**391**	**şarġı**	صَارْغِى	Arabîsi **liffâfe**, **cebire**, **cebâre**. Fârisîsi **ḫastebend**'dir.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2278	**1**	**391**	**şarḳıḳ**	صَارْقِقْ	Arabîsi **sâbil**, **esîl**. Fârisîsi **fürûhişte**'dir.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2279	**1**	**391**	**şarḳmaḳ**	صَارْقَمَقْ	Arabîsi **teheddül**, **rahl**, **sebl**; **indiyâḫ** ve **devḫ** (aşağı sarkmaktır). Fârisîsi **fürûhişte şuden**'dir.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı

2280	1	391	**ṣarḳıtmaḳ**	صَارْقِتْمَقْ	Arabîsi **isbâl**, **icḫâ**; **terhîl** ve **hedl** (aşağı sarkıtmaktır). Fârisîsi **füru güdâşten**, **şîb firistâden**.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2281	1	391	**ṣarı**	صَارِى	Arabîsi **aṣfer**; **fâḳi‘** (pek sarıdır). Fârisîsi **zerd**'dir.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2282	1	392	**ṣararmaḳ**	صَارَارْمَقْ	Arabîsi **işfirâr**; **iṣḥîmâm** (ot sararmaktır). Fârisîsi **zerd şuden**, **sûkek**, **sûlek**; **sipk** ve **süvâk** ve **süvâkül** ve **süyek** (ekin sararmaktır).	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2283	1	392	**ṣarılıḳ**	صَارِيلِقْ	Arabîsi **ṣufur**; **füḳû‘** (ziyade koyu sarılıktır); **ḳâlaḥ** ve **ḥibire** (dişte olan sarılıktır); **rama‘** ve **rümâ‘** (beniz sarılığıdır); **sefa‘** (yanakta beliren sarılıktır). Fârisîsi **zerdî**'dir.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2284	1	392	**ṣarı aṣma**	صَارِى آصْمَه	Meşhur kuştur, incir kuşu dahi derler. Arabîsi **ṣafâriyye**. Fârisîsi **zec**'dir.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2285	1	393	**ṣarılıḳ ʿilleti**	صَارِيلِقْ علتى	Arabîsi **yeraḳân**. Fârisîsi **kâḫar**'dır.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2286	1	393	**ṣarp**	صَرْپ	Arabîsi **ʿużâl**. Fârisîsi **düşvâr**'dır.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2287	1	393	**ṣarplanmaḳ**	صَرْپِلَنْمق	Arabîsi **teʿaccüh**. Fârisîsi **düşvâr şuden**'dir.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2288	1	393	**ṣaraç**	صَرَاجْ	At umurun görücü ve eyer ve bisât satıcıdır. Arabîsi **serrâc**. Fârisîsi **gevâredân**'dır.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2289	1	393	**ṣarṣmaḳ**	صَرْصمَقْ	Arabîsi **teltele**. Fârisîsi **lerzânden**'dir.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2290	1	393	**ṣarraf**	صَرَّافْ	Meşhurdur. Arabîdir. **Ṣayrafî** (cemi **ṣayârife)** gelir, sarraf gibidir. Fârisîsi **cihend**, **kehbed**, **direm güzîn**'dir.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2291	1	393	**ṣara**	صَرْعَه	Meşhur, Arabîdir. *El iyâzu billahi* Teâlâ, lakin Arabîde **ṣarʿa** denir. Fârisîde **sâye zeden**, **sâye dâşten**.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2292	1	394	**ṣaralı**	صَرْعَلِى	Arabîsi **maṣrû‘**. Fârisîsi **sâyezede**, **sâyedâr**'dır.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2293	1	394	**ṣarımṣaḳ**	صَرِمْسَاقْ	Arabîsi **ṣûm**, **fûm**. Fârisîsi **sîr** (sîn (س)'in kesri imâle ile okuna).	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2294	1	394	**ṣarmaşıḳ**	صَرْمَشِقْ	Arabîsi **leblâb**, **füşâġ**, **ʿaṣb / ʿuṣb**, **ciliblâb**, **şecere-i bâride** dahi derler. Fârisîsi **berşen**, **bûġand**, **peçe**, **pîçe, siyân**, **sin, ferġanc**, **fejġand**, **nîj**, **mîvîje**.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı

2295	1	394	**ṣarvân**	صَرْوَانْ	Deveci manasına. Arabîsi **cemmâl**, **żaffâṭ**. Fârisîsi **sârbân**, **şütürbân**, **sârvân**, meşhur olan **ṣarvân**'ın sahihidir.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2296	1	394	**şerçe parmaḳ**	صَرْچَه پَارْمقْ	Arabîsi **ḫınşır**, **menşele**. Fârisîsi **kâlûc**, **kâyîc**'dir.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2297	1	395	**ṣarnıç**	صَرْنِيجْ	Arabî-i galattır, sahihi **ṣihrîc**'dir, cemi **ṣahârîc** gelir. **Ṣihrî**, **ceʿûr**. Fârisîsi **şehârû**'dur.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2298	1	395	**sağ**	صَاغْ	Arabîsi **ṣaḥîḥ**. Fârisîsi **tendürüst**'tür.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2299	1	395	**ṣağlıḳ**	صَاغْلِقْ	Arabîsi **ṣıḥḥâ**, **selâm**. Fârisîsi **tendürüstî**'dir.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2300	1	395	**ṣağalmaḳ**	صَاغِلْمَقْ	Arabîsi **ber'** / **bür'**, **cerşebe**, **cerşeme**, **indimâl**; **bell** ve **iblâl** ve **istiblâl** (marazdan sağalmaktır); **tefeşfüş** ve **işḥîtât** (hasta sağalmaktır); **ifrâḳ** (hasta sağalmaya yüz tutmaktır); **naḳh** ve **nuḳûh** (biraz sağalmaktır). Fârisîsi **tendürüst kerden**.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2301	1	395	**ṣağaltmak**	صَاغِلْتمَقْ	Arabîsi **taṣhîḥ**, **tenḳıye**. Fârisîsi **tendürüst kerden**.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2302	1	396	**ṣağır**	صَاغِرْ	Arabîsi **eṣamm**, **eyhem**, **eṣlaḥ**; **üṭrûş** ve **aṭraş** (azıcık işiten sağırdır). Fârisîsi **dürüştgûş**, **ger**, **şevâ**, **girdangûş**'tur.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2303	1	396	**ṣağırlıḳ**	صَاغِرْلِقْ	Arabîsi **ṣamem**, **ṣalaḫ**, **vaḳr**, **ṭâraş**. Fârisîsi **girân gûşî**.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2304	1	396	**ṣağrı**	صَاغْرِى	Hayvanın gerisidir. Arabîsi **kefel**. Fârisîsi **peraḫc**, **peraḫş**, **feraḫc**, **kîmuḫt**; **kefcel** (hayvanın sağrısıdır).	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2305	1	396	**ṣağış**	صَاغِشْ	Meşhurdur. Bir, iki, üç, dört diye saymaklık. Arabîsi **ʿaded**. Fârisîsi **şumâr**'dır. Sair müradifleri "**sayı**" maddesinde mezkurdur.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2306	1	397	**ṣağdıç**	صَغْدِيجْ	Sünnet uşağının hemiʿ nânıdır ve inde'l-etrâk güveyi sağdıcı dahi meşhurdur. Arabîsi **seḫdûc** (Türkîden muarreb lügât-i müvellededir). Fârisîsi **şâhbâlâ**, **şehbâlâ**, **hemdûş**'tur.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2307	1	397	**ṣağmaḳ**	صَاغْمَقْ	Arabîsi **meşʿ** (mesela: *Koyunu sağdım*, demek مَشَعْتُ الْغَنَمَ demektir), **vekʿ**, **hedb** (sağmaktır); **tehşîm** (süt sağmaktır); **żabb**, **żıbb** (bütün avuçla sağmaktır); **feşş** (tez tez sağmaktır). Fârisîsi **dûşîden**'dir.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2308	1	397	**ṣağıcı**	صَاغِيجِى	Arabîsi **ḥâlib**, **vâkiʿ**. Fârisîsi **dûşende**'dir.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı

2309	1	397	**ṣağ yan**	صَاغْ يَانْ	Arabîsi **yemne**, **eymen**, **yümnâ**. Fârisîsi **nerd-i râst**, **sûy-ı râst**, **kübk**, sair Arabî ve Fârisî müradifleri "**yan**" maddesinde mezkurdur.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2310	1	398	**ṣafra**	صَفْرَا	Anâsır-ı erbaʿ adandır. Arabî-i sahîhtir, lakin hemze ile **ṣafrâ'** derler. Fârisîsi **lev**'dir.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2311	1	398	**ṣafran**	صَفْرَانْ	Arabî-i galattır, sahihi **zaʿferân**'dır. **Cisâd**, **câdî**, **rayhükân**, **kürküm**, **râden**, **milâb**, **melâb**, **eydaʿ**, **tâmûr**, **aḥmer**, **ḥuşş**, **zerneb**, **nâcûr**, **ġumre** cümlesi safrandır. Fârisîsi **raḳân**, **kümküm**, **kersem**, **necvân**. Safran kalbe ferah vericidir, koklamakla ve içmekle yarım baş ağrısını defeder. Sair havâs ve menâfiʿ kütüb-i tıpta mukayyettir.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2312	1	399	**ṣaḳal**	صَقَلْ	Arabîsi lıhye (cemi **luhâ** gelir); **yelmâ** ve **yelme** (kaba sakaldır); **kenfelîle** ve hellûfe (ziyade kaba sakaldır); **keşşâ'** (sık sakaldır); ʿinfaḳâ (alt dudak altında olan küçük sakaldır). Fârisîsi **ḫat**, **rîş** ("*Bizim ondan pervâmız ve korkumuz yoktur*," diyecek mahalde Acemler mesel darp edip زِرِيشِ اُو فَرَاغِی دَارِيمْ *zi-rîş-i u firâġi dârim*,derler); **rîştân** (kıvırcık sakaldır); sûk (köse sakaldır); rîşbüz (sivri sakaldır, yani keçi sakalıdır).	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2313	1	400	**ṣaḳallanmaḳ**	صَقَّلْلَنْمَقْ	Arabîsi **iltiḥâ'**. Fârisîsi **rîş ber âverden**.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2314	1	400	**ṣaḳlamaḳ**	صَقْلَمَقْ	Arabîsi **ḥıfẓ**, **ẓaḫr**, **kilâ'**, **iktilâ'**, **izdihâr**, **ḥirâse**, **kenf**, **ḫavl**; **ḫabn** ve **kebn** (taam saklamaktır); **iktinâ'** (mal makulesi nesneyi kişi kendi için saklamaktır. "*Asilzâde olmayanı hizmetine alıp besleme*," diyecek mahalde Araplar mesel darp edip لَا تُقْتَنْ كَلْبَ سُوءٍ جِرْوًا derler, yani: "*Yaramaz köpeğin yavrusunu saklama*," demektir); **kemy** (ketm manasınadır); **iltivâ'** (bir kimesne için yiyecek saklamaktır); **vaʿy** (bir nesneyi saklamaktır); **iḫtifâẓ** (nesneyi kendi nefsi için saklamaktır). Fârisîsi **nigâh dâşten**, **nigeh dâşten**.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2315	1	401	**ṣaḳlanmaḳ**	صَقَلْنَمَقْ	Arabîsi **teḥaffuẓ**, **iktimâ'**. Fârisîsi **nihân şuden**.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2316	1	401	**ṣaḳınmaḳ**	صَاقِنَمَقْ	Arabîsi **ḥaẕer**, **ḥıẕr** ("*İhtiras, zarar ve hatar şâibesi olan emirde evvelce teḥaffuẓ ve tevakki gerektir*," diyecek mahalde Araplar mesel darap edip اَلْحَذْرُ قَبْلَ اِرْسَالِ السَّهْمِ derler, yani: "*Oku atmazdan evvel sakınmak gerektir*," demektir), **ittiḳâ'**, **tevaḳḳî**, **tuḳyâ**, **tuḳâh**, **ṣavn**, **ṣiyâne**, **ḥâyṭa**, **ḥıyâṭa**, **ḥavṭ**; **ezm** (olur olmaz şeylerden kişi kendini sakınmaktır); **muḥâmâh** (bir kimesne bir şeyden sakınmaktır). Fârisîsi **perhîzîden**'dir.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı

2317	1	402	**ṣaḳınıcı**	صَاقِينِجِى	Arabîsi **muḥteriz**, **mütevekkî**. Fârisîsi **perhiz künende**'dir.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2318	1	402	**ṣaḳsı**	صَقْسِى	Arabîsi **ṣaḳîẓ**, **ḥazef**. Fârisîsi **sifâl**'dir.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2319	1	402	**ṣaḳṣağan**	صَقْصَغَانْ	Arabîsi **kendüş**, **ʿaḳʿaḳ**, **ḳuʿḳuʿ**, **şecevcî**. Fârisîsi **ḳacel**, **ḳajle**, **kesek**, **keşgerek**, **kâçkîne**, **keçele**, **kâlîce**, **kelçe**'dir.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2320	1	402	**ṣal**	صَالْ	ki deniz üzerinde yaparlar. Arabîsi **rameş** (cemi **irmâş** gelir, ağaçtan düzülen sala ıtlak olunur); **müsteʿâm** (saldır ki gemiye ve tombaza dahi ıtlak olunur); **ṭâvf** ve **ʿâmme** (tulumları üfürüp birbirine çatıp bağladıkları saldır ki ona kelek dahi derler, ekser Bağdat'ta vaki Nehr-i Şaṭ'ta ederler). Fârisîsi bulunamamıştır.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2321	1	403	**ṣalḥâne**	صَالْحَانَه	Meşhurdur. Koyun ve sığır kestikleri mahale derler. Arabîsi **meẕbaḥ**, **menḥâr** (mesela: *Koyunu salhanede kestim*, demek ذَبَحْتُ الْغَنَمَ فِى الْمَذْبَحِ yahut فِى الْمَنْحَرِ demektir). Fârisîsi **bismilgâh**, **tele**'dir.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2322	1	403	**ṣalġın**	صَالْغِينْ	Taraf-ı mîrîden reayaya salınan tekliftir. Arabîsi **remiyye** (lügati-i müvellededir). Fârisîsi **güzîd**'dir.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2323	1	404	**ṣalıvermek**	صَالِيوِيرْمَكْ	Arabîsi **tesyîb** (mesela: *Köpeği bağdan salıverdim*, demek سَيَّبْتُ الْكَلْبَ مِنَ الْقَيْدِ demektir); **ḳâṣr** ve **iġdâf** (perde ve ona benzer şeyleri aşağı salıvermektir); ıṭlâk (esiri ve deveyi salıvermektir); **zecl** (yerini bilen güvercini ıraktan salıvermektir); **sedl** (esbabın eteklerini salıvermektir); **taʿyîl** (davarı yabana salıvermektir); **ʿakv** (saçı salıvermektir). Fârisîsi **rehâ kerden**, **hişten**, **hişîden**, **küsîl kerden**; **yele kerden** (davarı salıma salıvermektir).	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2324	1	405	**ṣallanmaḳ**	صَالَّمَقْ	Arabîsi **başbaşa** (köpek kuyruğunu sallamaktır); **ranʿ** ve **runûʿ** (baş sallamaktır). Fârisîsi **cünbânîden**, **güzâsten**'dir.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2325	1	405	**ṣalınmaḳ**	صَالِنْمَقْ	Arabîsi **ihtizâz** (mesela: *Ağaç iki tarafa salındı*, demek اِهْتَزَّ الشَّجَرُ اِلَى الْجَانِبَيْنِ demektir); **meyd** ve **tezâyuġ** (iki tarafa salınmaktır); **tedeldül** (asılı olan nesne nesne salınmaktır); **terannuḥ** (salınıp bulanmaktır). Fârisîsi **ḫırâmîden**, **celve**, **firîden**, **kirâzîden**, **nâvîden**, **nevâyîden**, **lençîden**; **çemîden** ve **çemânîden** (naz ile salınmaktır)	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı

2326	1	406	**şalındırmaḳ**	صَالِنْدِرْمَكْ	Arabîsi **tehzîz**. Fârisîsi **fürûhişten**, **nâvânîden**.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2327	1	406	**şalıncaḳ**	صَالِنْجَاقْ	Arabîsi **ürcûḥa**, **rüccâḥa**. Fârisîsi **bâdpîc**, **bâzînc**, **evrek**, **bâzâm**, **pâlvâre**, **termüre**, **termûre**, **cânbâzî**, **çenbelûl**, **ḫancîl**, **zümûde**, **sirend**, **vârnîc**, **helûçîn**, **hekû**, **nermaġt**, **kevâçe** cümlesi salıncaktır. **Kâze** (çocuk salıncağıdır).	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2328	1	406	**şalı**	صَالِى	ki hafta günlerinden bir gündür. Arabîsi **şelâşâ**; **cübâr** (Arapların esmâ-i kadîmesindendir). Fârisîsi **sehşenbe**'dir.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2329	1	407	**şaman**	صَمَانْ	Arabîsi **tibn**, **rufe**; **ḥuṣṣ** ve **ḥuṣâre** ve **ḥaṣâ** (saman ufağıdır); **ruffe** (saman ve saman ufağıdır. "*Bir nesnenin ziyade gizli ve saklı olduğunu beyan mahalinde,"* Arap mesel darp edip اَخْفَى مِنَ الْمَاءِ تَحْتَ الرُّفَّةِ derler, yani: Saman altında olan sudan daha ziyade gizlidir, demektir). Fârisîsi **gâh**, **geh** samandır.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2330	1	407	**şamanlıḳ**	صَمَانْلِقْ	Arabîsi **muḥşere**, **mekânü't-tibn**, dârü'r-**rafeti**. Fârisîsi **gâhkâh**'tır.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2331	1	408	**şaman uğrusu**	صَمَانْ أُوغْرِيسى	Hacılar yolu dahi tabir ederler. Gökte uzun bulut gibi görünür beyazlıktır. Arabîsi **micre**, **ḥabîke**. Fârisîsi **kehkeşân**'dır.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2332	1	408	**şancı**	صَانْجِى	Arabîsi **maġaṣ**; **maġla** ve **ḥaḳla** (at sancısıdır). Fârisîsi **bernis**, **berniş**, **pernîş**; **kenâk** (yürek burulmakla olan sancıdır).	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2333	1	408	**şancılanmaḳ**	صَانْجِلَانْمَقْ	Arabîsi **maġṣ**. Fârisîsi **şikem pîçîden** sancılanmaktır.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2334	1	408	**şançmaḳ**	صَانْجَمَقْ	Bir yere sokmak manasına. Arabîsi **rakz** (mesela: *Mızrağı yere sançtım*, demek رَكَزْتُ الرُّمْحَ فِى الْأَرْضِ demektir). Fârisîsi **ḫaylânîden**, **sipûḫten** sançmaktır.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2335	1	409	**şancaḳ**	صَانْجَاقْ	Arabîsi **livâ'**, **'alem**, **ḫâl**. Fârisîsi **setâre**, **sancaḳ**, **mûḫ**; **sancûḳ** (büyük sancaktır).	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2336	1	409	**şandıḳ**	صَانْدِقْ	Arabî-i galattır, sahihi **şandûḳ**'tur. Cemi **şanâdîḳ** gelir. **Şuvân** / **şivân** ve **şuyân** / **şiyân** (esbap saklayacak sandığa ve her esbap saklayacak nesneye dahi ıtlak olunur), **selle** ve **rebîde** (siciller ve defterler konulan sandıktır). Fârisîsi **tebenkû**, **tenendû**, **tevenkû**, **kâledân**; **bervende** (kumaş konulan sepet sandığa ıtlak olunur).	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2337	1	410	**şandal**	صَانْدَالْ	Meşhur kokulu ağaçtır. Arabîdir, sahihi **şandal**'dır. Fârisîsi **cenden**. Sandal üç nevi olur: Sarı ve kırmızı ve beyaz.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı

2338	1	410	**ṣanat**	صَنْعَتْ	Arabîdir. **Ḥırfet** dahi o manayadır. Fârisîsi **pîşe**'dir.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2339	1	410	**ṣanṭur**	صَانْطُورْ	Çalgı aletidir. Arabîsi **ṣanṭûr**. Fârisîsi **zentûr**'dur.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2340	1	410	**ṣangı**	صَانْقِى	Şaşkın manasına. Arabîsi vâle, **ḥâ'ir**, **müteḥayyir**, **mehfût**, **hevvâle**. Fârisîsi **pervâş**, **felîve**, **sergeşte**, sair Arabî ve Fârisî müradifleri "**şaşkın**" maddesinde mezkurdur.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2341	1	411	**ṣangılık**	صَانْغِيلِقْ	Arabîsi **taḥayyür**, **tehevvük**, **ittilâ'**. Fârisîsi **sergeştegî**, sair Arabî ve Fârisî müradifleri "**şaşkınlık**" maddesinde mezkurdur.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2342	1	411	**ṣanmaḳ**	صَانْمَقْ	Arabîsi **ẓann**, **ḥisâbe**, **ḥisbe**, **ḫîle**, **ḥacv**, **ḫaylûle** ("*Bir nesneyi işiten kişi öylece sanır*," diyecek mahalde Araplar mesel darp edip مَنْ يَسْمَعُ يَخِلُّ derler), **tühme** ve **iznân** (kişiye yaramaz sanıp suizan etmektir). Fârisîsi **gümânîden**, **pindâşten**, **gümân bürden**'dir.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2343	1	411	**ṣavurmaḳ**	صَاوِرْمَقْ	Arabîsi **nesef** (mesela: *Harmanı savurdum*, demek نَسَفْتُ الْبَيْدَرَ demektir), **teẕriye**, **zerv**; **sefy** (yel toprağı savurmaktır). Fârisîsi **dâmîden**'dir.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2344	1	412	**ṣavaş**	صَوَاشْ	Arabîsi **ḥarb** (cemi **ḥurûb** gelir), **heycâ'**, **cihâd**, **vaḳ'a**, **vakî'a**, **ma'veke**, **be's**, **liḳâ'**, **kerihe**, **ḳıtâl** cümlesi savaştır. Fârisîsi **pîkâr**, **perḫâş**, **rezm**, **ferḫâş**, **kârzâr**, **lenber**, **neverd**, **neberd**, **nâverd**, **tehmâr**, **helâlûş**.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2345	1	412	**ṣavaşmaḳ**	صَوَاشْمَقْ	Arabîsi **muḥârebe**, **'aleṣ**, **'ivâk**, **ġaleṣ**, **mu'âreke**; **vaḳ'** (harf-i bâ (ب) ile istimal olunur), **münâkere**, **mübâreze**, **muḳâtele**, **muvâkefe**; **mücâhede** (küffar ile savşamaktır); **teşâvül** ve **münâveşe** ve **muvâzaḳâ** (birbirine sunup savaşmaktır); **müşâvele** (mızrak ile savaşmaktır); **bedâd** (başka başka savaşmaktır); **keyd** (savaş etmektir). Fârisîsi **helâlûş kerden**.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2346	1	413	**ṣavaş yeri**	صَوَاشْ يَرِى	Arabîsi **ma'reke**, **ma'rek**, **ma'ruke**, **mu'terek**, **maḳtel**; **melḥame** (ziyade azîm-i cenk olan yerdir); **va'ke** (**muḳtel** gibidir); **ma'zaḳ** (daraşlık olan savaş yeridir); **me'ḳaṭ** (mevzi-i harb manasınadır). Fârisîsi **rezmgâh**, **neberdgâh**, **neverdgâh**.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2347	1	414	**ṣavaṭ**	صَوَاطْ	Ekser gümüş üzerine ederler. Arabîsi **sevâd**. Fârisîsi **kejef**'tir.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2348	1	414	**ṣavulmaḳ**	صَاوِلْمَقْ	Arabîsi **indirâ'**. Fârisîsi **bâz şuden**'dir.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı

2349	1	414	**ṣavmaḳ**	صَاوْمَقْ	Arabîsi **def‘**, **ivcâ’**. Fârisîsi **bâz geşten**, **bâz dâşten**’dir.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2350	1	414	**ṣayı**	صَايِى	Arabîsi **‘aded**; **dehem** (cemi **dühûm** gelir, çok sayıdır), **ḳamḳam** (dehm gibidir). Fârisîsi **tâh**, **şumâr**’dır.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2351	1	414	**ṣaymaḳ**	صَايْمَقْ	Arabîsi **‘add** (mesela: *Paraları saydım*, demek عَدَدْتُ الدَّرَاهِمَ demektir), **ḥisâb**, **ḥusbân**, **ta‘dâd**, **iḥṣâ’**; **seḥl** (akçeyi tez tez saymaktır). Fârisîsi **şumârîden**, **şumurden**.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2352	1	415	**ṣayrı**	صَيْرُو	Arabîsi **maraz**. Fârisîsi **bîmârî**, sair esamisi “**hasta**” maddesinde mezkurdur.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
2353	1	415	**ṣayıḳlamaḳ**	صَايِقْلَمَقْ	Arabîsi **hecr**, **heẕy**, **heẕeyân**, **heẕr**; **baġbaġ** (uykuda sayıklamaktır). Fârisîsi **bîhûde guften**’dir.	Türkçe fethalı ṣâd (ص) bâbı
	1			فَصْلُ الصَّادُ الْمَكْسُورَةُ مِنَ التُّرْكِيَّةِ		
2354	1	415	**ṣıpa**	صِپَه	Meşhurdur. Ağaçtan üç ayaklı yapıp ekseriye seferlerde esbap asmaya ve üzerine çokıp yüksek yerlerde iş işlemeye kullanırlar. Arabîsi **mişceb** (cemi **meşâcib** gelir), **şicâb** (sıpadır). Fârisîsi **sehpây**, **sehpâ**’dır.	Türkçe kesralı ṣâd (ص) bâbı
2356	1	416	**ṣıpa**	صِپَه	Meşhurdur. Eşek yavrusuna derler. Arabîsi **tevleb** (cemi **tevâlib** gelir), **lüka‘**, **‘afâ’**, **caḥş** (cemi **ciḥâş** gelir), **fürâr** (geyik sıpasıdır). Fârisîsi **ḫarküre** (eşek sıpasıdır).	Türkçe kesralı ṣâd (ص) bâbı
2357	1	416	**ṣıpıtmaḳ**	صِپِتْمَقْ	Budamak manasınadır. Arabîsi **iltiḳâm** (mesela: *Ağacı budadım*, demek اِلْتَقَمْتُ الشَّجَرَ demektir). Fârisîsi **füru burden**, sair müradifleri “**budamaḳ**” maddesinde mezkurdur.	Türkçe kesralı ṣâd (ص) bâbı
2358	1	416	**ṣıçan**	صِچَانْ	Arabîsi **fâre**, **fe’r** (cemi **fîrân** ve **fi’ere** dahi gelir), **debûb**, **rakîb**, **rakîn**, **siḳṭım**, **şiyâm**, **ġuffe**, **faṣ‘â**, **fenḳa‘**; **reşîme** (büyük keme sıçanıdır); **füveysiḳâ** (zarar ve habaset eden sıçandır); **dırş** (sıçan yavrusudur. “*İşlediği işin ortasını bulamayıp aciz olan kimesnenin hakkında* ,”Arap mesel darp edip ضَلَّ دِرْسٌ نَفَقَةً derler). Fârisîsi mûş’tur.	Türkçe kesralı ṣâd (ص) bâbı
2359	1	417	**ṣıçan otu**	صِچَانْ أُوتِى	Arabîsi **semmü’l-fâre**. Fârisîsi **mürg-i mûş**, **şek**’tir.	Türkçe kesralı ṣâd (ص) bâbı
2360	1	417	**ṣıçramaḳ**	صِچْرَامَقْ	Arabîsi **veṣb**, **vüṣûb**, **veṣebân**, **ṣevr**, **sü’ûr**, **baḥṭale**, **bezevân**, **şameyân**, **tezev**, **nezen**, **inmicâc**; **sevre** (darılıp sıçramaktır); **ṭafra** ve **ṭumûr** (yukarı sıçramaktır); **ḳaḥz** ve **ḳâfz**, **ḳazz** ve **ḳafzân** ve **ṣavl** ve **ṣavle** ve **müşâvele** ve **şiyâl** ve **şiyâle** (bir nesnenin	Türkçe kesralı ṣâd (ص) bâbı

					üzerine sıçramaktır); **inzihâḳ** (uzaktan sıçramaktır). Fârisîsi **bercesten**, **çehîden**, **ḫunbîden**, **şencîden**, **feġanden**, **mencek**; **vâpesten** (geri sıçramaktır).	
2361	**1**	**418**	**şıçratmaḳ**	صِچْرَاتْمَقْ	Arabîsi **tevşîb** (her ne sıçratmak olursa olsun); **ḫabeb** ve **ḫabîb** ve **ṣalt** (at sıçratmaktır). Fârisîsi **çehânîden**'dir.	Türkçe kesralı ṣâd (ص) bâbı
2362	**1**	**418**	**şıçmaḳ**	صِچْمَقْ	Arabîsi **teġavvuṭ**, **ṣalṭ**; **ṣell** (hayvan sıçmaktır); **ṣett** (cima ederken gerisi tutmayıp sıçmaktır). Fârisîsi **çâmîden**'dir.	Türkçe kesralı ṣâd (ص) bâbı
2363	**1**	**419**	**şıçıcı**	صِيچِيچِى	Arabîsi **müteġavviṭ**. Fârisîsi **gâyiṭ künende**, **çâmîdende**'dir.	Türkçe kesralı ṣâd (ص) bâbı
2364	**1**	**419**	**şırt**	صِرْت	Arabîsi **ẓahr**; **ẓahr** (arkadır, dağ sırtına ıtlak olunur). Fârisîsi **püşt**, sair müradifleri "**arḳa**" maddesinde mezkurdur.	Türkçe kesralı ṣâd (ص) bâbı
2365	**1**	**419**	**şırıtmaḳ**	صِرِتْمَقْ	Diş görünmektir. Hayvanda gazaptan, insanda gülmekten zuhur eder. Arabîsi **keşr**; **cilâġ** ve **ibtisâm** (diş sırıtmaktır). Fârisîsi **gümârîden**.	Türkçe kesralı ṣâd (ص) bâbı
2366	**1**	**419**	**şır**	صِرْ	Meşhurdur. Topraktan yapılan kase ve tabak ve bardak makulesinin yüzüne sürerler. Arabîsi **mînâ**. Fârisîsi **kâç**'tır.	Türkçe kesralı ṣâd (ص) bâbı
2367	**1**	**420**	**şırtlan**	صِرْتَلَانْ	Yeleli kurt dahi derler. Arabîsi **ʿarcâ**'dır. Erkeğine **ẕîḫ**, dişisine **ẕîḫa** derler, cemi **ẕüyûḫ** ve **izyâḫ** gelir. **Ceʿâr**, **ḫannûr**, **ḥażâcir**, **ümmü'l-hinbir**; **żabʿ** (cemi **żibâʿ** gelir), **ʿarfâ'**, **cey'el**, **ceyel**, **ʿisyel**, **ümm-i rimâl**, **ḳuşem**; **hinbir** ve **fürʿul** (sırtlan yavrusudur), **ʿaylân** ve **naʿşel** (erkek sırtlandır). Fârisîsi **keftâr**'dır.	Türkçe kesralı ṣâd (ص) bâbı
2368	**1**	**420**	**şırça**	صِرْچَه	Arabîsi **zücâce**, **eser**, **nihâ'**, **ḳârûre** (cemi **ḳavârîr** gelir. Etıbba indinde meşhur şişeye dahi ıtlak olunur). Fârisîsi **mînû**, **âbgîne**; **bihrûz** (gök sırçadır).	Türkçe kesralı ṣâd (ص) bâbı
2369	**1**	**421**	**şırıḳ**	صِرِقْ	Arabîsi **mürdiyy**, **seyb**. Fârisîsi **destvârî keştî**. "**Gönder**" maddesinde müradifleri mezkurdur.	Türkçe kesralı ṣâd (ص) bâbı
2370	**1**	**421**	**şırma**	صِرْمَه	Arabîsi **ḳaṣb** (lügat-i müvellededir. Kılaptana dahi ıtlak olunur). Fârisîsi **zer-rişte**'dir.	Türkçe kesralı ṣâd (ص) bâbı

2371	1	421	**ṣıra**	صِرَه	Arabîsi **saṭr** (cemi **süṭûr** gelir), **ṣaff** cemi **ṣufûf** gelir ve **ṭaraḳa** ve **ʿaraḳâ** (dizilmiş sıradır); **keyyûl** (safın gerisidir), **razdaḳ**, **rede** sıradır. Fârisîsi Arabîde müstamel olduğu gibidir, lakin teşditsiz **ṣaf**'tır.	Türkçe kesralı ṣâd (ص) bâbı
2372	1	422	**ṣıramana**	صِرَه مَنَه	Meşhur oyundur. Arabîsi **ḳuffeyzî**. Fârisîsi **mejîde**'dir.	Türkçe kesralı ṣâd (ص) bâbı
2373	1	422	**ṣızmaḳ**	صِزْمَقْ	Arabîsi **teraşşuḫ**, **neṯḥ**, **netûḥ**. Fârisîsi **tirâvuş**, **terâbîden**, **terâvîden**, **rûzîden**, **şerrîden**, **ketîm**'dir.	Türkçe kesralı ṣâd (ص) bâbı
2374	1	422	**ṣızıntı**	صِزِنْدِی	Arabîsi **raşîḥ**; **nezz**, **nezîz**, raşîḥ gibidirler. Fârisîsi **âbze**, **zihâb**'dır.	Türkçe kesralı ṣâd (ص) bâbı
2375	1	422	**ṣızı**	صِزِی	Arabîsi vüsâ. Fârisîsi **nazġade**, sair esamisi "**ağrı**" maddesinde mezkurdur.	Türkçe kesralı ṣâd (ص) bâbı
2376	1	422	**ṣığır**	صِغِرْ	Arabîsi **baḳar**; **ṣevr** ("*Ahir kimesnenin işlediği cürüm ve günah için kişiye ukubet olunduğu mahalde*," Araplar mesel darp edip كَالثَّوْرُ يُضْرَبُ لَمَا عَافَتِ الْبَقَرْ derler), **bîḳûr**, **bâḳûre**, **ḥayrem**; **fâriż** (yaşlı olan sığırdır); feddKân (cemi **fedâdîn** gelir, çift sürdükleri sığırdır ki öküz denir); **culḥ** ve **ecle** (boynuzsuz sığırdır); **mehâ'** (cemi **mehevâ'** gelir, yaban sığırıdır). Fârisîsi **gâv** ('dır. *Bir kimsenin hırs ve tamaʿ-ı hâmından kinaye edip* Acemler mesel darp edip اَزْگاوکَنْج میخَواهَدْ وَ اَزْ مَاهِی دَرَمْ derler. Mevrid-i mesel-i evvel budur ki Behrâm-ı Gûr zamanında bir kimesne çift sürerken öküzlerinin birinin ayağı bir deliğe kaçtı. Meğer onda bir defîne-i uzmâ varmış. Behrâm'ın hazinelerinde ondan çok hazine yok idi ki ona genc-i gâv derler. Şahs-ı mezbûr bu hikayeyi istimaʿ etmekle her öküzün ayağı defineye kaçar zaʿm ederdi. Mesel-i sânî zahirdir, yani: Balığın sırtında olan pulları görüp akçe zanneder, demektir); **ġâv**, **sihr** (gâv gibidir); **cevder** (büyük sığırdır); **bejmâye** ve **pejmâyûn** (süt ile besledikleri sığırdır); **tâvek** ve **tâvel** (ehl-i sığıra ıtlak olunur); **tikt** (kara sığırdır); **cevâz** (beli beyaz sığırdır); **ġargâv** ve **gâv deşti** (yaban sığırıdır); **düvelḫâre** (çift koşulan sığırdır); **ġajġâv** (kuyruğundan hotaz yaptıkları sığırdır, **gâv-ı baḥrî** derler).	Türkçe kesralı ṣâd (ص) bâbı
2377	1	425	**ṣığırtmaç**	صِغِرْتمَاجْ	Arabîsi **baḳḳâr**, **feddân**. Fârisîsi **gâvbân**, **gâvrân**, **güvârdiyân**, **güvârdân**, **gûpâre**, **mürurtâb** cümlesi sığırtmaçtır.	Türkçe kesralı ṣâd (ص) bâbı
2378	1	425	**ṣığırcıḳ ḳuşu**	صِغِرْجِقْ قُوشِی	Arabîsi **zürzûr**, **ḳâriye**. Fârisîsi **verşâ**, **sârsebz**, **sütürnâk**, **sâr**; **bâsterk** (alaca sığırcık kuşudur).	Türkçe kesralı ṣâd (ص) bâbı

2379	1	426	**ṣığır dili**	صِغِرْ دِلِی	Meşhur yapraktır. Arabîsi **lisân-ı şevr**. Fârisîsi **gâvzebân**'dır.	Türkçe kesralı ṣâd (ص) bâbı
2380	1	426	**ṣığır ḳuyruğu**	صِغِرْ قُويْرُوغِی	Meşhur ottur. Arabîsi **bûṣîr**, **âẕânü'd-dübb**, **ʿuveyṣiḳa**, **felûmes**, **felûmiş**, **ʿanṭarîn**, **miknesetü'l-ender**. Fârisîsi **bûṣîn**'dır.	Türkçe kesralı ṣâd (ص) bâbı
2381	1	426	**ṣığır gözü**	صِغِرْ كُوزِی	Papatya envâından meşhur çiçektir. Arabîsi **bahâr**, **ʿarâr**, **uḳḥuvân** (cemi **aḳâḥî** gelir). Fârisîsi **gâv çeşm**'dir.	Türkçe kesralı ṣâd (ص) bâbı
2382	1	426	**ṣığmaḳ**	صِغْمَقْ	Arabîsi **vese'**. Fârisîsi **küncîden** beyne'l- lâzım ve'l-müteʿaddî müşterektir.	Türkçe kesralı ṣâd (ص) bâbı
2383	1	426	**ṣığdırmaḳ**	صِغْدِرْمَقْ	Arabîsi **ivsâ'**. Fârisîsi **pencîden**'dir.	Türkçe kesralı ṣâd (ص) bâbı
2384	1	426	**ṣığınmaḳ**	صِغِنْمَقْ	Arabîsi **isti'âẕe**, **ta'vîẕ**, **lecâ'**, **ʿavẕ**, **levẕ**, **liyâẕ**, **i'tişâr**, **te'aṣṣur**, **ihdâf**, **vilâẕe**, **ve'l**; **cehş** (ağlayarak bir kimseye sığınmaktır). Fârisîsi **penâḥîden**, **fünûden**'dir.	Türkçe kesralı ṣâd (ص) bâbı
2385	1	427	**ṣığınacaḳ yer**	صِغِنَجَقْ يَرْ	Arabîsi **melcâ'**, **melâş**, **mülteḥâc**, **ʿiyâẕ**, **ʿaṣar**,**ʿuṣra**, **kehf**, **vezer**, mefzaʿ, **ma'ḳil**, **mev'il**, **mev'ele**, **va'l**, **vaḥc**; **iżâż** ve **menâş** (kaçıp sığınacak yerdir). Fârisîsi **cây-ı penâh** sığınacak yerdir.	Türkçe kesralı ṣâd (ص) bâbı
2386	1	427	**ṣığamak (ṣıvamaḳ)**	صِغَمَقْ	Arabîsi **mesḥ**. Fârisîsi **dest-sûden**'dir.	Türkçe kesralı ṣâd (ص) bâbı
2387	1	427	**ṣığanmaḳ (ṣıvanmaḳ)**	صِغَانْمَقْ	Arabîsi **teşmîr**, **teḥallüz**; **tekevvür** (sığanıp hazırlanmak). Fârisîsi **dâmen berçîden**.	Türkçe kesralı ṣâd (ص) bâbı
2388	1	428	**ṣığın**	صِغِنْ	Geyiğin büyüğüdür. Arabîsi **ye'mûr**, **eyyel**. Fârisîsi **gâvezn**, **gevzen**, **gûrne**, **gâvdeştî**, **mârḫâr**.	Türkçe kesralı ṣâd (ص) bâbı
2389	1	428	**ṣıḳ nesne**	صِقْ نسنه	Arabîsi **ṣafîḳ**, **ʿâtî** ṣafîḳ manasınadır, lakin lügat-i müvellededir. Fârisîsi **seft**'tir.	Türkçe kesralı ṣâd (ص) bâbı
2390	1	428	**ṣıḳışmaḳ**	صِقِشْمَقْ	Arabîsi **izdiḥâm**, **tezâhum**, **irtitâm**; **zaḥme** ve **zihâm** (kalabalık edip birbirine sıkışmaktır). Fârisîsi **enbûhî kerden**.	Türkçe kesralı ṣâd (ص) bâbı
2391	1	428	**ṣıḳıştırmaḳ**	صِقِشْدِرْمَقْ	Arabîsi **tażyîḳ**, **teḳâżâ**. Fârisîsi **seftîden**, **seftânîden**.	Türkçe kesralı ṣâd (ص) bâbı
2392	1	428	**ṣıḳmaḳ**	صِقْمَقْ	Arabîsi **ʿaṣr**, **i'ṣâr**, **ġamr**; **merz** (parmak ucuyla sıkmaktır); **hemz** (el ile sıkmaktır); **rahş** (pek sıkmaktır); **żaġṭ** (bir yere sıkıştırmaktır); **zerdeme** (kişinin boğazını sıkmaktır). Fârisîsi **efşerden**, **şipîl**, **şiflîden**, **şifîlîden**, **füşürden**, **fişârden**.	Türkçe kesralı ṣâd (ص) bâbı

2393	1	429	**ṣıkılmaḳ**	صِقِلْمَقْ	Arabîsi **teʿaṣṣur**. Fârisîsi **ḫûçârîden**.	Türkçe kesralı ṣâd (ص) bâbı
2394	1	429	**ṣıḳıntı**	صِقِنْدِى	Arabîsi **ʿuṣâre**. Fârisîsi **efşâre**. Sair esamisi "**cebre**" maddesinde mezkurdur.	Türkçe kesralı ṣâd (ص) bâbı
2395	1	429	**ṣıḳlıḳ (ışlıḳ)**	صِقْلِقْ	Meşhurdur. Ağız ile ederler. Düdük sesi gibi bir ses peyda olur. Işlıḳ dahi derler. Arabîsi **ṣafîr**, **mukâʾ**. Fârisîsi **hişt**, **heşpelek**; **şaḫûl** (hayvanat su içerken ağız ile çalınan ıslığa ıtlak olunur.)	Türkçe kesralı ṣâd (ص) bâbı
2396	1	430	**ṣıḳlıḳ çalmaḳ (ışlıḳ çalmaḳ)**	صِقْلِقْ چَالْمَق	Arabîsi **mekv**, **meky**, **tenḳîr**, **ṣafr**. Fârisîsi **siflîden**, **şaḫîlîden**, **şefliden**, **şepnîden**, **şüst kerden**.	Türkçe kesralı ṣâd (ص) bâbı
2397	1	430	**ṣınamaḳ**	صِنَمَقْ	Arabîsi **tecrübe**, **bevr**, **imtiḥân**, **maḥn**, **temḥîş**, **taḥnîk**, **iblâʾ**, **ihtiyâr**, **ḫibre**, **seyr**, **revz**, **fitne**, **menv**, **meny**. Fârisîsi **âzmûden**, **revn**, **vend**.	Türkçe kesralı ṣâd (ص) bâbı
2398	1	430	**ṣınanmış**	صِنَانْمِشْ	Arabîsi **mücerreb** (akvâl-i Arabdandır. مَنْ جَرَّبَ الْمُجَرَّبَ حَلَّتْ بِهِ النَّدَامَةُ derler, yani: *Her kim mücerrep olan şeyi tecrübe etmeye say ve kûşiş eylese onun için nedamet lazım gelir, yani nadim ve pişman olur*), **müderreb**, **meftun,** mecerreb gibidirler. Fârisîsi **âzmûde**'dir.	Türkçe kesralı ṣâd (ص) bâbı
2399	1	431	**ṣınır**	صِنِرْ	Arabîsi **ḥadd** (cemi **ḥudûd** gelir); **mıṣr** (cemi **muṣûr** gelir), **urfe**, **sîsâ**, **tuḫm** (cemi **tuḫûm** gelir). Fârisîsi **serzemîn**, **merz**'dir.	Türkçe kesralı ṣâd (ص) bâbı
2400	1	431	**ṣıva**	صِوَا	Arabîsi **şîd**, **sicâc**. Fârisîsi **dûs**'tur.	Türkçe kesralı ṣâd (ص) bâbı
2401	1	431	**ṣıvamaḳ**	صِوَامَقْ	Arabîsi **secc**, **merṭâle**; **taṭyîn** ve **tecṣîṣ** ve **taḳṣîṣ** (kireç ile sıvamaktır); **ṭâyn** (el ile çamur sıvamaktır). Fârisîsi **endûd**'dur.	Türkçe kesralı ṣâd (ص) bâbı
2402	1	432	**ṣıvacı**	صِوَاجِى	**Seccâc**, **muṭayyin**, **ṭayyân**. Fârisîsi **dûsger**'dir.	Türkçe kesralı ṣâd (ص) bâbı
2403	1	432	**ṣıvıḳ**	صِوِيقْ	Arabîsi **mâyiʿ**. Fârisîsi **rûnde**'dir.	Türkçe kesralı ṣâd (ص) bâbı
2404	1	432	**ṣıvıḳlıḳ**	صِوِيقْلِقْ	Arabîsi raḫafe, ruḫfe, raḫfe. Fârisîsi rundegî'dir.	Türkçe kesralı ṣâd (ص) bâbı
2405	1	432	**ṣıyrıḳ**	صِيْرِقْ	Beden-i insânda bazı daracık şey giymekten yahut bir haşin nesne dokunmaktan olur. Arabîsi **meşne**. Fârisîsi **rendîde**'dir.	Türkçe kesralı ṣâd (ص) bâbı
2406	1	432	**ṣıyırmaḳ**	صِيِرْمَقْ	Arabîsi **imtişân**. Fârisîsi **rendîden**'dir.	Türkçe kesralı ṣâd (ص) bâbı

2407	1	432	**sıyrıncaḳ yer**	صِيْرِنْجَقْ يِر	Arabîsi **zelc**, **mâriyye**, **daḥż**, **zuḥlûḳa** (cemi **zeḥâlîḳ** gelir), **zelaḳ**, **zuhlûl**, **mezille**, **züll**, **zelel**, **zellâḳa**; **mizlaḳa** ve **mizlaḳ** (cemi **mezâliḳ** gelir, sıyrıncak ve kayıncak yer). Fârisîsi **laġznâk**, **nesbû**, **nesv.**	Türkçe kesralı ṣâd (ص) bâbı
	1			فَصْلُ الصَّادُ الْمَضْمُومَةُ مِنَ التُّرْكِيَّةِ		
2408	1	433	**ṣu**	صُو	Arabîsi **mâʾ** (aslı **mevh**'tir, cemi **miyâh** gelir), **bilâl**, **mâʿûn**; **nemîr** (yeğni olup tez hazım olunan sudur); **râsim** ve **sebḥ** ve **ʿâyin** ve **maʿîn** (akarsudur); **ẕülâl** (ziyade tatlı sudur); **selsel** ve **selsâl** (cemi **selâsil** gelir, ziyade tatlı ve latif olup âsânlık ile içilen sudur); **ʿaẕb** ve **ferrât** (tatlı sudur); **rufṣa** (herkese nöbetle akan sudur); **mesûs** (gerek sudur); **şüfâfe** ve **teşâff** ve **ṣulṣule** (kap dibinde kalan sudur. "*Bir muhtaç kimesne azıcık şeye nâil olsa,"* Arap mesel darp edip لَيْسَ الرَّيُّ مِنَ التَّشَافِ derler, yani: "*Kap dibinde kalan sudan susuz kişi kanmaz*," demektir); **ġurfe** ve **nüzfe** (bir avuç sudur); **ḫurâḳ** ve **züʿâf** (tuzlu sudur); **ranḳ** (bulanık sudur); **şafaḳ** (yeni kaba konup çalkayıp döktükleri sudur); **ṭarḳ** (yağmurdan irkilip içine hayvan kaşanıp terslemiş sudur); **ʿakḳ** ve **ḳaʿ** (acı sudur); **ʿalaḳ** (kırbadan sızan sudur); **acâc** ve **ucûc** ve **meʾc** ve **imiddân** (acı ve tuzlu sudur); **ṣemd** ve **żaḥl** ve **żahl** (azıcık sudur); **sevhaḳ** (ağaçlara yürüyen sudur); **ṣemîle** (çukur yerlerde ve derelerde kalan sudur); **sümele** (cemi **süml** ve **sümûl** ve **ismâl** gelir, kap dibinde kalan azıcık sudur); **seyl** (akması ziyade katı ve çok ve zararlı olan sudur); **vecâʿ** (havuz dibinde kalan sudur); **ʿarabe** (pek akan sudur); **ġırbal** (havuz ve göl diplerinde kalan sudur ki içinde böcekler olur); **ġalel** (yeryüzünde akmayıp kâh batıp kâh görünen sudur); **ġabl** (yeryüzünde akan sudur); **nüfâḥ** ve **muṣâl** (küpten ve testiden sızan sudur); **mekle** (kuyu dibinde azar azar cem olan sudur); **ḥamîm** (ısı sudur); **cemm** (kuyuda biriken sudur); **ṭâlḫûm** ve **âcin** ve **âsin** (tadı tuzu ve rengi bozulmuş kötü sudur); **şünâne** (kırbadan ve sair ağaçtan ve kaptan damlayan sudur); **veşel** (cemi **evşâl** gelir, dağdan sızan sudur. "*Kimesneye bir şey vermeyen kişi bahil olduğundan,*" hakkında Arap mesel darp edip هَلْ بِالرُّمَالِ اَوْشَالُ derler). Fârisîsi **âb**'dır. "*Maksudum hasıl olmadı,*" diyecek mahalde Acemler mesel darap edip اَبِ مَنْ اَزْ هِيچ كَسْ نَكُشَار derler ve "*Kimseden kimseye fayda yoktur*," diyecek mahalde Acemler mesel darp edip آبْ بَآبْ نَمِيرْ سَدْ derler ve "*Yüz suyun dökme*," diyecek mahalde Acemler mesel darp edip آبْ رُو آبْ جُو نِيست derler ve "*Maldâr olan kimesneye fakr ârız olsa yahut bir ehl-i câh maʿzul olsa,*" ol vakitte Acemler mesel darp edip آبْ دَرْ جُوىْ بَازْ آيَدْ derler, Türkîde: *Su aktığı*	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı

					yere yine akar, meselinin mislidir); **târ** ve **cilâb** ve **revâd** (bulanık sudur); **biġâr** (akarsudur); **pîrîn** (kokmuş sudur); **ḳârs** (gayet soğuk sudur); **kendâb** (yosunlu sudur); **kevâb** (çukurda irkilmiş sudur).	
2409	**1**	**439**	**şusuz**	صُوسِزْ	Arabîsi **ʿaṭşân**, **ḥarrân**, **ẓam'ân**, **naṭşân**, **necrân**, **mû'âmm**. Fârisîsi **teşne**'dir.	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı
2410	**1**	**439**	**şuşamaḳ**	صُوصٰامَقْ	Arabîsi **ẓamâ'**, **levâb**, **lehş**, **lehbe**, **levḥ**, **lüvâḥ**, **iltiyâh**, **ġımr**, **mecer**, **necer**, **ihtiyâb**, **ġayn**, **ʿaym**; **ʿaṭaş** (susuzluktur), **hüyâm** (ziyade susamaktır). Fârisîsi **teşne şuden**'dir.	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı
2411	**1**	**440**	**şuvarmak (sulamak)**	صُووَارْمَقْ	Arabîsi **saḳy**, **teskıye**, **isḳâ'**; **irvâ'** (kanınca suvarmak). Fârisîsi **besânîden**'dir.	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı
2412	**1**	**440**	**şubaşı**	صُو بَاشِى	Arabîsi, Türkîde müstamel olduğu vecih üzeredir. Lügat-i müvellededir, hatta Fetâvâ-yı Hayriyye'nin ekser mesâilinde mezkurdur. Fârisîsi **serbâk**'tır.	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı
2413	**1**	**440**	**şu bendi**	صُو بَنْدِى	Arabîsi **ʿarm**, **sikr**. Fârisîsi **bend-i âb**'dır.	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı
2414	**1**	**440**	**şu şığırı**	صُو صِغْرِى	Arabîsi **câmûs** (cemi **cevâmîs** gelir), **nâṭıs**; **kehf** (yaşlı koca su sığırıdır). Fârisîsi **kâmûs** (câmûstan **taʿcîm** olunmuştur), **kâvmîş**; **kelek** (genç su sığırına ıtlak olunur). Sair Arabî ve Fârisî müradifleri "**şığır**" maddesinde mezkurdur.	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı
2415	**1**	**441**	**şupara**	صُوپَرَه	Meşhurdur, okurlar. Arabî-i galattır, sahihi **iżbâre**'dir. **İżmâme** supara'dır. Fârisîsi **sî-pâre**'dir.	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı
2416	**1**	**441**	**şopa**	صُوپَه	Arabîsi **beyzer** (cemi **beyâzir** gelir), **ḳaḥzene**, **ʿatele**. Fârisîsi **bâhû**, **pâşû**; **pâze** (çoban sopasıdır, "**soymantı**" maddesinde dahi yazılmıştır).	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı
2417	**1**	**441**	**şuç**	صُوچْ	Arabîsi **cürm**, **cerîme**, **baʿv**, **günâḥ**, **işm**; **lemem** (küçük suç, günâh-ı ṣaġâ'ir manasına); **ḫaṭa'** ve **ḫaṭâ'** (kasıt ile olmayan suçtur). Fârisîsi **günâh** ('tır. "*Bir kimesne bir beyhude iş işleyip derhal itizar eylese*," Acemler mesel darp edip عُذْر زِگُنَاهَشْ بَدْتَرْ derler), **beze**, **tâvân** günah gibi suçtur.	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı
2418	**1**	**442**	**şuç etmek**	صُوچْ ايتمك	Arabîsi **cinâyet**; **iẕnâb**, **icrâm**, **ictirâm** bu üçü müteʿaddi dahi istimal olunur. Fârisîsi **günâh kerden**'dir.	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı

2419	1	442	**şuçlu**	صُوچْلُو	Arabîsi **mücrim**, **âṣim**, **aṣûm**, **aṣîm**, **cânî**, **ḫâṭı'**, **muḫṭı'**. Fârisîsi **günâhkâr**, **günehkâr**'dır.	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı
2420	1	443	**şucuḳ**	صُوجُوقْ	Arabîsi **ḫaviyye**, et sucuğuna ıtlak olunur. Fârisîsi **herzece**, **dîlpâye**; **âkinc** ve **kûşt âkend** (et sucuğudur).	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı
2421	1	443	**şuret**	صُورَتْ	Meşhurdur. Gerek kağıda gerek taşa gerek gayrı nesneye yazılan surettir. Arabîdir. **Taṣvîr** (cemi **teṣâvir** gelir); **timṯâl** (cemi **temâṯîl** gelir, suret manasına derler), **dimye** (mermere yahut ona benzer nesneye yazılan surettir). Fârisîsi **peyker**, **taṣvîr**'dir.	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı
2422	1	443	**şorġuç**	صُورْغُوجْ	Arabîsi **rîşe** (lügât-i müvellededir). Fârisîsi **gelûte**'dir.	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı
2423	1	444	**şoru**	صُورُو	Arabîsi **su'âl**. Fârisîsi **pürs**'tür.	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı
2424	1	444	**şormaḳ**	صُورْمَقْ	Arabîsi **faḥṣ**, **tefaḥḥuṣ**, **su'âl**, **mes'ele**; **'iyâde** (hasta halini sormaktır); **naṣṣ** (arayıp bir tarz soruştırmaktır ki sorduğu kişinin gönlünde bir şey kalmaya, haber vere). Fârisîsi **pürsîden**, **pejûhîden**, **pejhîden**; **sürâġ** ve **sürîġ** (yol sormaktır); **yaḫten** (aşikare sormaktır); **vîrvîr** (sık sormaktır).	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı
2425	1	444	**şoruşturmaḳ**	صُورِشْدِرْمق	Arabîsi **tefaḥḥuṣ**. Fârisîsi **pejvîden**'dir.	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı
2426	1	445	**şormaḳ**	صُورْمق	Meşhurdur, emmek manasına. Arabîsi **maṣṣ**. Fârisîsi **mekîden**, sair Arabî ve Fârisî müradifleri "**emmek**" maddesinde mezkurdur.	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı
2427	1	445	**şorgun ağacı**	صُورْقُونْ اغاجی	Arabîsi **şû'**. Fârisîsi **keyûde**, **müşk-bîd**'dir.	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı
2428	1	445	**şusam**	صُوسَامْ	Arabîsi **simsim**. Fârisîsi **bezîşe**, **süsen**, **küncüd**, **küncîḏ**'dir.	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı
2429	1	445	**şuşmaḳ**	صُوصْمَاقْ	Arabîsi **sükût**, **sekt** ("*Bin söz yeri geldi söylemedi, mahalsiz bir kere söyledi onda da hata eyledi*," diyecek yerde Arap mesel darp edip سَكَتَ اَلْفًا وَ نَطَقَ خُلْفًا derler), **ṣavm**, **żamz**, **keẓûm**, ḫırmâd; **ṣamt** ("*Az söylemek herhalde iyi olduğundan sahibini sevgili eder*," diyecek mahalde Arap mesel darp edip اَلصَّمْتُ يَكْسِبُ اَهَلَهُ الْمَحَبَّةَ derler), **ṣumât**, **inṣât**, **naat**, **intiṣât**, ṣamt gibidirler. **Ḳared** ve **iḳrâd** (yorgunluktan susmaktır); **vücûm** ve **iblâs** (tasa ve gamdan susmaktır). Fârisîsi **ḫâmûş ṣuden**, **ḫâmûşîden** ("*Kişi rızkını talepte olmak gerektir*," diyecek yerde Acemler mesel darp edip طِفْلِ خَامُوشْ شِيرْ نَخُورْد	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı

					derler), **ḫab kerden**, **dündîden**, **tenbed**, **temzeden**, **ḫâmûşî**, **ḫâmişî**, sair Arabî ve Fârisî müradifleri "**epsem olmaḳ**" maddesinde mezkurdur.	
2430	**1**	**447**	**şuşturmaḳ**	صُوصْدِرْمَقْ	Arabîsi **iskât** ("*Çok ister zannederken katı az nesneye razı olup kanaat eden kimesne*," hakkında Arap mesel darp edip مَا اَسْكَتَ الصَّبِيُّ اَهْوَنُ مِمَّا اَبْكَاهُ derler), **tehdîn**, **inşât**, **ta'ḳîm**. Fârisîsi **ḫâmûşânîden**, **dündânîden**.	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı
2431	**1**	**447**	**şoğuḳ**	صُوغُوقْ	Arabîsi **berd**, **maşda**, **ḫaşar**, **ḫarîş**, **şebem**; **ḳars** (katı soğuktur); **şırr** (ziyade soğuktur); **vaḥşa** (soğukluktur); **ḳarr** ve **ḳarra** ve **ḳırra** (soğuktur. "*Dernunda gayz ve kin varken zahiren hulûs ve sadakat izhar eden mubtin kişi hakkında*," Araplar mesel darp edip حَرَّةٍ تَحْتَ قَرَّةٍ derler). Fârisîsi **serd**, **zem**; **şecâm** (ziyade soğuktur).	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı
2432	**1**	**448**	**şoğumaḳ**	صُوغُومَقْ	Arabîsi **berd**, **teberrüd**. Fârisîsi **şecûden**, **şecîden**'dir.	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı
2433	**1**	**448**	**şoğutmaḳ**	صُوغُوتْمَقْ	Arabîsi **ibrâd**, **ḥabḫabe**, **tesmîn**. Fârisîsi **şecânîden**, **serd kerden**.	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı
2434	**1**	**448**	**şolucan**	صُوغُولْجَانْ	Arabîsi **dessâs**, **ḫarâṭîn**, **im'âu'l-arż**, **şaḥmetü'l-arż**; **şafer** (insan karnında mütekevvin olan solucandır). Fârisîsi **girmsürḫ**, **girmdırâz**, **ḫûynâh**.	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı
2435	**1**	**449**	**şoğan**	صُوغَانْ	Arabîsi **başal**, **başala**, **devfuş**; **'anşul** ve **'anşulâ** (ada soğanıdır). Fârisîsi **piyâzû** (bir nevi soğandır).	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı
2436	**1**	**449**	**şofa**	صُفَه	Meşhur, Arabîdir; sahihi **ṣuffa**'dır. **İvân** (büyük sofadır, cemi **ûvn** gelir); **îvân** (cemi **îvânât** ve **evâvîn** gelir, ivân gibi büyük sofadır). Fârisîsi **besâre**, **hemḫund**.	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı
2437	**1**	**449**	**şoḳaḳ**	صُوقَاقْ	Meşhurdur. Arabî-i galattır, sahihi **zuḳâḳ** ('tır, cemi **eziḳḳa** gelir); **zakîle** ve **zenḳâ** (daracık sokak). Fârisîsi **kûçe**.	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı
2438	**1**	**450**	**şoḳmaḳ**	صُوقَمَقْ	Arabîsi **zaḳb** (içeri sokmaktır); **ilfâf** (kuş başını kanadı altına sokmaktır). Fârisîsi **sipûḫten**'dir.	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı
2439	**1**	**450**	**şoñ**	صُوكْ	Arabîsi **ġab**, **âḫir**, **ḫumâdâ**, **ḫıtâm**, **ḳaşr**; **âmed** ve **şe'v** (gayet manasına derler), **ḫâtime** ve **ḫâtim** (bir nesnenin sonudur), **selâ** (oğlan doğdukta ardınca çıkan sondur. "*Bir kimesne bir düşvâr korkulu işe uğrasa,*"o mahalde Araplar mesel darp edip اِنْقَطَعَ السَّلَا فِى الْبَطْنِ derler). Fârisîsi **encâm**, **pâyân**, **bâfdüm**, **jerf**, **ferencâm**, **serencâm**, **füdüm**, **fercâm**; **salḫ** (ayın sonudur).	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı

2440	1	451	**ṣoñra demek**	صُكْرَا بِيمَكْ	Arabîsi **ba‘de**, **ṣümme** (bundan sonra demektir. Şurût-ı isti‘mâli kütüb-ü nahivde mezkurdur), **ḳumm**, sümme manasınadır. Fârisîsi **pes**, sonra demektir.	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı
2441	1	451	**ṣolmuş nesne**	صُولمِشْ نسنه	Arabîsi **ẕebil**, **ẕebîl**. Fârisîsi **pejmürde**, **nîrec**, **nijend**.	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı
2442	1	451	**ṣolmaḳ**	صُولمَقْ	Arabîsi **ẕebl**, **ẕübûl** (ot solmaya ıtlak olunur); **ẕevîyy** (taze ot solmaktır); **ilvâ’** (ot solmaktır). Fârisîsi **pejmürden**, **pejmürîden**, **pejmürde ṣuden**, **ṣeḫûlîden**, **fersûden**, **fersîden**, **fejûlîden**, **pejûlîden**; **nâgevâlîden** (ekin ve o misilli mezrû’ât susuzluktan solmaktır).	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı
2443	1	452	**ṣoldurmaḳ**	صُولدِرْمَقْ	Arabîsi **iẕbâl**, **eẕvâl**. Fârisîsi **pejmurânîden**, **pejûlîden**.	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı
2444	1	452	**ṣulu nesne**	صُولو نسنه	Arabîsi **mâ’î**, **ṣerr**. Fârisîsi **âbdâr**’dır.	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı
2445	1	452	**ṣulamaḳ**	صُولَمَقْ	Arabîsi **nażḥ** (mesela: *Evin avlusunu suladım*, demek نَضَحْتُ سَاهَةَ الدَّار demektir), **naẕḥ**, **niżâḥ**; **imhâ’** (demire su vermektir, yani sulamaktır). Fârisîsi **âb dâden**, **âb pâşîden**.	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı
2446	1	453	**ṣulanmaḳ**	صُولَنْمَقْ	Arabîsi **mevh**, **temevvüh**, **mü’ûh** (mesela: *Gemi sulandı*, demek مَاهَتِ السَّفِينَةُ demektir). Fârisîsi **âb ḫûrden**, sâhib-i deşîşe “**âbḫûr**” maddesinde tafsil üzere beyan etti.	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı
2447	1	453	**ṣoluḳ**	صُولَقْ	Arabîsi **nefes** (cemi **enfâs** gelir), **neşeme**; **şehîḳ** (nefesi içeri çekmek); **zefir** (nefesi taşra vermektir). Fârisîsi **dem**’dir.	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı
2448	1	453	**ṣolumaḳ**	صُولُومَقْ	Arabîsi **teneffüs**, **tenessüm**; **zaḥir** (katı katı solumaktır); **ḳubû‘** ve **ibtihâr** (tez tez solumaktır); **anḥ** ve **anîḥ** ve **ünûḥ** (inildeyip tez tez solumaktır); **nehîm** (sık sık solumaktır); **kehh** (soluğu şiddet ile taşra vermektir); **rebv** (pek pek solumaktır). Fârisîsi **demzeden**, **raḫîden**, **demâber, demâver**’dir.	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı
2449	1	454	**ṣulaḳ**	صُولَاقْ	Arabîsi **a‘fet**, **a‘ser**. Fârisîsi **çepe**’dir.	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı
2450	1	454	**ṣol ṭaraf**	صُولْ طرف	Arabîsi **meysere**; sağ tarafa **meymene** derler. **Yesra**, **yesâr** (sol tarafına derler); **şimâl** (sol yandır, **yemîn** mukabili, cemi **eşmül** gelir), **meş’eme** şimâl gibidir. Fârisîsi **nezd-i çep**, sair Arabî ve Fârisî müradifleri “**yan**” maddesinde mezkurdur.	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı

2451	1	454	**zımpara**	صُومْبَرَه	Kum gibi ince ve sert olur. Ekser onunla bileği taşı sürte sürte düz ederler. Arabîsi **sünbâzec**, **sünbâz**. Fârisîsi **süpâde**, **sümpâre**.	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı
2452	1	455	**şumaḳ**	صُمَاقْ	Meşhurdur. Arabî-i galattır, sahihi **sümmâḳ** ve **sümâḳ**'tır. Fârisîsi **tetere**, **tütere**, **tim**, **tütüm**. Mideyi dibâgat eder ve taama iştaha getirir. Susuzluğu ve gaşeyânı def eder. Sair havası kütüb-ü tıbda mukayyettir.	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı
2453	1	455	**şomurdamaḳ**	صُومُورْدَامَقْ	Arabîsi **cemceme**. Fârisîsi **pelmîden**'dir.	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı
2454	1	455	**şunmaḳ**	صُونْمَقْ	Arabîsi **hücûm**, **ḥamle**, **diʿsâḳ**. Fârisîsi **kerâyîden**, **ḥamle kerden** manasına. Sair Arabî ve Fârisî müradifleri "**sür ṣalmaḳ**" maddesinde mezkudur.	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı
2455	1	456	**şunturaç**	صُونْطُرَاجْ	Meşhurdur. Nalbantların at tırnağı kestiği alettir. Arabîsi **keffe** (lügat-i müvellededir). Fârisîsi **sümtırâş**, **kâlink**.	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı
2456	1	456	**şungur**	صُونْقُورْ	Meşhur kuştur. Arabîsi **sunḳur**'dur. Asılda esmâ-i ricâlden bir isimdir. Sonradan mezkur kuşa dahi ıtlak olunmuştur. Lügat-ı fasîha değildir. Fârisîsi **şenḳur**, **şenḳâr**.	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı
2457	1	456	**şoymaḳ**	صُويْمَقْ	Arabîsi **salḫ** (mesela: *Koyunu soydum*, demek سَلَخْتُ الشَّاةَ demektir), **tecrîd**, **ḥamr**, **bezz**; **vaḳs** ve **şerʿ** ve **saḥc** ve **necâ** ve **natḳ** (deri soymaktır); **celf** (kabın(ı) soymaktır); **ḳaşv** ve **taḳşiye** ve **saḥl** (bir nesnenin kabuğunu ve kabını soymaktır); **ḳaşr** ve **taḳşîr** (kabuk soymaktır); **saḳn** (şeyin kabuğunu ya derisini soymaktır); **neşneşe** (deriyi tez tez soymaktır); **ḫart** (ağaç kabuğunu soymaktır. "*Bir müşkül işin ziyade düşvâr olduğunu beyan mahalinde*," Arap mesel darp edip وَدُونَهُ خَرْطَ الْقِتَادِ derler. Ḳatâd Türkîde geven dedikleri dikendir ki ona el ile yapışmak mümkün değildir). Fârisîsi **âhencîden**; **züşten** (âdemin esbabın soymaktır); **hencîden** (koyun derisin(i) soymaktır).	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı
2458	1	458	**şoyunmaḳ**	صُويُونْمَقْ	Arabîsi **teʿarrî**, **naży** müteʿaddi dahi istimal olunur; **tenażżî** (teʿarrî manasına); **nażv** (naży manasına); **tanżıye** (nażv gibi lâzımdır, müteʿaddi dahi istimal olunur). Fârisîsi **pürehne şuden**.	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı
2459	1	458	**şoyulmuş**	صُويِلْمِشْ	Arabîsi **mücerred**, **bâsiṭ**, **müteʿarrî**, **mütenażżî**. Fârisîsi **âhencîdî**'dir.	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı
2460	1	459	**şuya girmek**	صُويَه كيرمك	Arabîsi **ḫavż**, **ḫıyâż**; **şerʿ** (davar suya girmektir). Fârisîsi **derâb reften**, **derâb der-âmeden**'dir.	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı

2461	1	459	**şu yolu**	صُويُولِى	Arabîsi **ḳanâh** (cemi **ḳanavât** gelir); **ẕinâb** (ḳanâh gibi mecrâ-yı mâʾ manasına'dır), **kerte**, **nesec**, **ḥâfişe**, **nâşife** cemi **nevâşıf** gelir (su yoludur); **ʿaḳîḳ** (bol ve geniş olan su yoludur); **şeʿab** (sel ve su yoludur). Fârisîsi **bârgîn** (künk ile akan su yoluna ıtlak olunur); **ferẖûr** (su yoludur); **kehrîz** ve **kârîz** (gerek pâk gerek nâ-pâk su yoludur).	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı
2462	1	460	**şoy**	صُوىْ	Arabîsi **neseb** (cemi **ensâb** gelir), **ḥaseb**, **erûme**, **cerşûme**, **ʿırḳ**, **niḥâz**, **ḥicz**, **şerḥ**; **şelẖ** ve **ẕürriyet** (soy sop manasınadır). Fârisîsi **nihâd**, **nijâd**, **bâl**; **fürûmâye** (alçak soydur).	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı
2463	1	460	**şoymantı**	صُويْمَانْتِى	Arabîsi **ʿatele**, **vebîl**, **mevbil**, **hirâve**. Fârisîsi **pâşû**, **bâhû**; **pâje** (çoban sopasıdır).	Türkçe dammeli ṣâd (ص) bâbı
	1			بَابُ الطَاءُ الْمَفْتُوحَة مِنَ التُّرْكِيَّةِ		
2464	1	460	**ṭapmaḳ**	طَاپْمَقْ	Arabîsi **ʿibâde**, **ʿubûdiyye**, **ʿubdiyye**. Fârisîsi **perestîden**.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2465	1	460	**ṭapınmaḳ**	طَاپِنْمَقْ	Meşhurdur. Otururken uyku geldikte olur. Arabîsi **tehevvüm**, **tehvîm**. Fârisîsi **derẖâb**, **ber**-cesîden'dir.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2466	1	461	**ṭapşırmaḳ**	طَاپْشِرْمَقْ	Arabîsi **îṣâl**, **teslîm**. Fârisîsi **kümâşten**, sair esamesi "**ulaştırmaḳ**" maddesinde mezkurdur.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2467	1	461	**ṭabaḳ**	طَابَقْ	Meşhur, Arabîdir. Cemi **eṭbâḳ** gelir. Fârisîsi **tebûk**, **çâşdân**, **kârsân**; **tebşî** (gümüşten yahut bakırdan yapılmış leb-gerdân tabaktır); **tebenk** (helvacıların helva kodukları yassı tabaktır).	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2468	1	461	**ṭabla**	طَبْلَه	Arabîsi **cûne** (attarların tablasına ıtlak olunur); **kerebe** (çadır direğinin tepesine konulan değirmi tabladır). Fârisîsi **tebenkerî** (ekmek tablasıdır); **teberk** (ıtriyyat yahut meyve tablasıdır).	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2469	1	462	**ṭabaḳ**	طَبَاقْ	Meşhurdur. Deri tabağat eden kimesnedir. Arabîsi **debbâġ**. Fârisîsi **dibâġatger**'dir.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2470	1	462	**ṭabaḳẖane**	طَبَقْخَانَه	Meşhurdur. Deri tabağat olunan mahaldir. Arabîsi **medbaġa**, **menîʾe**. Fârisîsi **dibâġâtgâh**'dır.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2471	1	462	**tapkur**	طَبْقُورْ	Meşhur. Eyere vururlar, kulandır. Arabîsi **barṭınc**, **üşküzz**. Fârisîsi **berşek**, sair Arabî ve Fârisî müradifleri "**ḳulan**" maddesinde mezkurdur ve mesturdur.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı

2472	1	463	**ṭaban**	طَبَانْ	Hayvan tabanı. Arabîsi **firs**. Fârisîsi **sûl**'dür.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2473	1	463	**ṭabanca**	طَبَنْجَه	Arabîsi **sille**. Fârisîsi **sîlî** ('dir. Acemler bu minval üzere istimal ederler), **kâz** ve **lürs** dahi derler.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2474	1	463	**ṭatmaḳ**	طَاتْمَقْ	Arabîsi **ẕevḳ**, **ẕevâḳ**, **meẕâḳ**, **meẕâḳa**, **teẕevvuḳ**, **telemmuḳ**, **imtâṣ**, **ṭa'am**, **teṭa''um**; **mezr** (çeşni bilmek için tatmaktır); **levs** ve **levâs** ve **lemâẓ** (dil ucuyla tatmaktır); **temaṭṭuḳ** (yemek tadarken dili damağa vurup öttürmektir). Fârisîsi **çeşîden**, **mesrîden**'dir.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2475	1	464	**ṭat**	طَادْ	Arabîsi leẕẕe (cemi **leẕẕât** gelir), **ṭa'm**. Fârisîsi **çâşnî**, **ḫây**'dır.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2476	1	464	**ṭatlı nesne**	طَادْلُو نَسنه	Arabîsi **leẕîẕ**, **eleẕẕ**, **'aẕb**, **ḥulv**. Fârisîsi **şîrîn**'dir.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2477	1	464	**ṭatlılıḳ**	طَادْلُولُقْ	Arabîsi **leẕẕe**, **leẕâẕ**, **leẕâẕe**, **'aẕâbe**, **ḥalâve**, **'uẕûbe**; **şemire** (ḥalâve manasınadır, akvâl-i Arabdandır; وَمَا نَفْسِى بِثَمِرَةٍ derler, مَالَكَ فِى نَفْسِى حَلَاوَةٌ manasınadır. Fârisîsi **şîrînî**'dir.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2478	1	464	**ṭadıcı**	طَادِجِى	Arabîsi **ẕâ'iḳ**, **müẕevviḳ**. Fârisîsi **çeşende**'dir.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2479	1	465	**ṭatlı deniz**	طَادْلُو دَكِزْ	Arabîsi **baḥru'l-ḥuluv**. Fârisîsi **baḥr-ı şîrîn**, **deryâ-yı şîrîn**'dir.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2480	1	465	**ṭatlı dilli**	طَادْلُو دِلّلو	Arabîsi **faṣîhû'l-lisân**, **eblaġa'l-lisân**. Fârisîsi **şîrîngû**, **cerbzebân**'dır.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2481	1	465	**darpḫane**	طَرَبْخَانَه	Akçe kesilen mahaldir. Arabîsi **dâru'ḍ-ḍarb** (lügat-i Mısrıyyedir). Fârisîsi **diremgede**, **mîḫgede**'dir.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2482	1	465	**ṭartmaḳ**	طَارْتمَقْ	Arabîsi **vezn**, **zine**. Fârisîsi **sencîden**, **saḫten**, **şencîden**'dir.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2483	1	465	**ṭartıcı**	طَارْتِجِى	Arabîsi **vâzin**, **vezzân**. Fârisîsi **vezn künende**'dir.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2484	1	465	**ṭartı**	طَارْدِى	Çeki manasına. Arabîsi **ḳabbân**. Fârisîsi **kepân**, **kerestûn**, **kerestûden**.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2485	1	465	**ṭarçın**	طَارْچِينْ	Arabîsi **dârşînî**, tarçından muarrebdir. Fârisîsi **dârçîn**'dir.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2486	1	466	**ṭarḫun**	طَرْخُونْ	Meşhur ottur. Arabîdir, **ra'lûl** dahi derler. Fârisîsi **erenbîj**, **erebnîj**, **teberḫûn**, **terḫân**, **ġarmânûş**, **neveşt**.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı

2487	1	466	**ṭarṭağan**	طَارْطَغَانْ	Arabîsi **şeẕer meẕer**'dir. **Şaġâr baġar**. Fârisîsi **perîşân**, **türt mürt**.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2488	1	466	**dar nesne**	طَارْ نسنه	Arabîsi **żîḳ**, **żayyıḳ**, **żâyıḳ**; **ażyaḳ** (ziyade dar nesnedir). Fârisîsi **tenk**'tir.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2489	1	466	**darlıḳ**	طَارْلِقْ	Arabîsi **żîḳ**, **zeḳab**, **ezl**, **te'ezzül**; **lezn** (ziyade darlıktır); **laḥîş** ve **şeẕaf** ve **azḳ** ve **żank** (maişet darlığıdır). Fârisîsi **tengî**.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2490	1	467	**daraltmaḳ**	طَارَلْتَمَقْ	Arabîsi **tażyîḳ**, **iżyâḳ**, **tezni'e**. Fârisîsi **teng kerden**'dir.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2491	1	467	**dar olmaḳ**	طَارْ أُولْمَقْ	Arabîsi **laṣab** (mesela: *Yüzük parmakta dar oldu*, demek لَصَبَ الْخَاتَمُ فِى الْإِصْبَعِ demektir), **żayḳ**, **te'ezzuḳ**. Fârisîsi **teng şuden**'dir.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2492	1	467	**ṭaramaḳ**	طَرَمَقْ	Arabîsi **cerş**, **maşţ**, **maşḳ**, **'aḳl**; **tercîl** (saç ve sakal taramaktır). Fârisîsi **şânden**, **şânîden**.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2493	1	467	**ṭaraḳ**	طَرَقْ	Arabîsi **mişḳa**, **muşţ**, **mikedd**, **feylem**; **miczâ'** (demir taraktır). Fârisîsi **şâne**, **sefâhin**; **senîje** (keten tarağıdır).	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2494	1	468	**ṭaraf**	طَرَفْ	Arabîdir. Yan manasına. Arabîsi **cânib**, **nâḥiye**, **'ind**, **ḥaşîr**, **ḳuţr** (cemi **aḳţâr** gelir), **ufuḳ** (cemi **âfâḳ** gelir), **rükn** (cemi **erkân** gelir). Fârisîsi **sû**, **sûy** ("*Devletmende âlim teveccüh eder*," diyecek mahalde Acemler mesel darp edip دُودْ بَسُي نِيكُويَانْ بَاشْدْ derler), **nezd**, **kenâr**, sûy gibi taraftır.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2495	1	468	**darı**	طَارِى	Arabîsi **ẕerre**, **duḫn**, **kebîb**, **ṭusmâriyye**; **ṭahf** (kızıl darıdır), **şümâm** (yaban darısı bir ottur ki aynıyla darı başı ve darı sapı gibi olur. Yabanda biter, döverler, suyunu göze sıkarlar ve kendini dahi korlar, beyaz aynı giderir). Fârisîsi **erzen**, **şûşû**, **kâvers** (sarı darıdır).	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2496	1	469	**dazlaḳ**	طَازْلَقْ	Başı tüysüz olana derler. Arabîsi **aḳra'**. Fârisîsi **daġser**.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2497	1	469	**ṭazı**	طَازِى	Meşhur, ev kelbidir. Arabîsi **selûḳıyye** (akvâl-i Arabdandır ki "*ehl-i sûḳ taifesi üşenmeyip, yorulmayıp daima alışverişte şikâr kapmak sevdasında olmalarıyla,*" اَلسُّوقِيَّةِ كِلَابُ السَّلُوقِيَّةِ derler), **hebla'**, **hecra'**; ẓırv (tazıdır, sair evlerde me'lûf olan kilâba dahi ıtlak olunur). Fârisîsi **seg-i tâzî**'dir.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2498	1	470	**ṭasa**	طَسَه	Arabîsi **kürbe**, **kerb**, **teraḥ**, **ġuṣṣa** (cemi **ġuṣaṣ** gelir), **şeraḳ**, **belbele**, **belbâl**, **sû'**, **ġamm** (cemi **ġumûm** gelir), **hemm** (cemi **hümûm** gelir), **şeceb**, **şecen**, **vaḳm**, **ḥazan**,	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı

					ġanẓ, **ġânaẓa**, **kenẓ**, **le’ẓ**, **kemed**, **şecv**; **ṭaḫf** (gönlü ihata eden tasadır). Fârisîsi **endûh**, **endüh**, **fezem**, **fejem**, **ferm**, **taḫş**, **taḫs**, **tesvîd**, **bimenk**, **pejhân**, **tâsâ** (Türkîde meşhur olan tasanın sahihidir).	
2499	**1**	**471**	**ṭasalanmaḳ**	طَسَلَنْمَقْ	Arabîsi **iġtimâm**, **teḥazzün**, **ikti’ab**, **inşicâb**, **tarḥ**, **teterruḥ**, **iktirâb**, **se’em**, **se’eme**, **şecen**; **baḫ‘**, **buḫû‘** (helak rütbesi tasalanmaktır); **kâbe**, **kâbeh** (ziyade tasalanmaktır); **kemd** (gizli tasalanmaktır); **żacer** (tasadan gönül dar olmak, böyle olan kişiye **żacûr** derler); **ġanẓ** (birşeyden ziyade tasalanmaktır); **lehef** ve **telehhüf** (geçmiş nesneye hasret çekip tasalanmaktır); **melel** ve **melle** ve **melâle** (kişinin gönlüne bir ağır nesne gelmekle tasalanmaktır); **ihtimâm** ve **iḫtimâm** (işi bitirmek için tasalanmaktır). Fârisîsi **nehîden**’dir.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2500	**1**	**472**	**ṭasalandırmaḳ**	طَسَلَنْدِرْمَقْ	Arabîsi **imlâl**, **ihmâm**, **iḫtizân**, **işcân**, **vekm**, **kenẓ**, **keẓẓ**, **ik’âb**. Fârisîsi **paḫşâyîden**’dir.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2501	**1**	**472**	**ṭasalı**	طَسَلِى	Arabîsi **maġmûm**, **mekrûb**, **ḥazîn**, **âsif**, **esif**; **vâcim** (baş eğip, düşünüp duran tasalıdır). Fârisîsi **endûhgîn**, **beḫand**’dır.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2502	**1**	**472**	**ṭas**	طَاسْ	Meşhurdur, Arabîdir. **Miycere** (burun tasıdır); **leḫâ** ve **milḫâ** (içine ilaç koyup buruna akıttıkları kaptır ki ona dahi bizim ıstılahımızda burun tası derler); **iṣṭân** (tunçtan olan tastır). Fârisîsi **pinkân**, **hîz**; **sermaḳ** ve **curġâ** (oluklu tastır).	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2503	**1**	**473**	**ṭasımlamaḳ**	طَسِمْلَمَقْ	Meşhurdur. Ölçüp biçmek manasına. Arabîsi **emt**, **ḫalḳ** (mesela: *Deriyi kesmezden evvel tahmin etsek* خَلَقْتُ الْاَدِيمْ dersin), **taḫmîn**, **taḳdîr**, **ḥazy**, **ḥazv**, **ḥads**, **ivzân**. Fârisîsi **endâze kerden**; **verendâzîden** (sözü ve işi tasımlamaktır).	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2504	**1**	**474**	**ṭasma**	طَسْمَه	Ekser nalına ederler. Arabîsi **şirâk** (cemi **şürük** gelir. “*İki şey birbirine ziyade benzeyip müşâbehet-i tâmmesi olduğu mahalde*,” Araplar mesel darp edip اِنَّ الشِّرَاكَ قُدَّ مِنْ اَدِيمِهِ derler); **zimâm** (Arabistan’da ve Mekke-i Mükerreme ve Medine-i Münevvere’de giydikleri cümcümenin tasmasıdır). Fârisîsi **âgâre**, **düvâl**, **dübâl**, **yerendân**’dır.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2505	**1**	**474**	**ṭaş**	طَاشْ	Arabîsi **ḥacer** (cem-i kılleti **aḥcâr** ve cem-i kesreti **ḥicâre** gelir); **cendel** (taşlardır, vâhidi **cendele**’dir); **cerel**, **cervel** (**ḥicâre** gibi taşlardır); **ḥaṣâd** ve **ḥaydân** ve **cemr**	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı

					cemi **cimâr** gelir ve **zenânîr** ve **nebât** ve **ḥaṣât** cemi **ḥasâ** gelir (ufak taşlardır); **ḳahḳâr** (katı taştır); **behber** (ziyade katı taştır); **rebîʿa** (kuvvet vermek için kaldırılan taştır); **yermaʿ** (ufak, beyaz yıldırak taştır); **laḫfe** (cemi **liḫâf** gelir, rengi bayaz taştır); **neşef** (balık gibi görünen kara taş ve ayağa sürülen taşa dahi ıtlak olunur); **dümlûk** (müdevver taştır); **midvek** (destezenk dedikleri taştır); **berṭîl** (cemi **berâṭîl** gelir, uzun taştır); **cilmid** (su içinde olan yassı taştır ki üzerinde bez çarparlar ve giysi yuyarlar); **bellâʾ** (düz ve hemvâr taştır); **żulżile** (bir âdem götürecek kadar olan taştır); **żarrâtân** (değirmenin iki taşıdır); **imlîd** (düz taştır); **irem** (cemi **arâm** ve **urum** gelir, ovalarda nişan için diktikleri taştır); **ḫaşrem** (kireç için yaktıkları taştır); **rażm** (yapıya ve duvara konulan büyük taştır); **selime** (cemi **silâm** gelir, el ile atmak mümkün olan taştır); **cişve** (bir yere biriktirilen taştır); **şuvâ** (yollarda ve bazı meydanlarda dikilen nişan taşıdır); **şalâbe** (üzerinde deva ve misk ezdikleri düz mücella taştır); **şandaḫ** (enli, yassı taştır); **merv** (çakmak taşıdır). Fârisîsi **seng** (’dir. “*Bir kimesne için eğlendi, gelmedi*” diyecek mahalde Acemler mesel darp edip كُويَاكِه رَفْت وَ سَنْكْ بَسْت derler ve “*Tövbe-i nasûh ile*,” diyecek mahalde Acemler mesel darp edip جَامْ بَرْسَنْك زَنْ derler); **düşte** ve **zemû** ve **hîzîne** ve **ġaltebân** (dam üstündeki toprağı düzeltmek için olan taştır ki ona loğ taşı derler); **kâlâr** (yufka taştır); **şâhmühre** (ejderha ve büyük yılan başında hâsıl olan muteber taştır); **ḳârsengsâr** (nişan taşı ki bazı yollarda dikerler); **nâre** (terazinin eksik tarafına tamam olsun diye astıkları taştır).	
2506	**1**	**479**	**taşlıḳ**	طَاشْلِقْ	Arabîsi **ḥacîre**, **ḥâcire**. Fârisîsi **sengistân**, **sengdân**’dır.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2507	**1**	**479**	**ṭaşraḳmaḳ**	طَاشْرَقْمَق	Arabîsi **iḫfâʾ** (mesela: *Atım taşraktı*, demek اِخْفَى فَرَسِى demektir), **vaḳʾ**, **vukûʿ**. Fârisîsi **sengzede şuden**.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2508	**1**	**479**	**ṭaşmaḳ**	طَاشْمَقْ	Arabîsi **nefîh** (mesela: Çömlek ve ona benzer şeyler kaynayıp taşmak); **ṭumüvv** ve **ṭumüyy** (su taşmaktır). Fârisîsi **cûşîden**’dir.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2509	**1**	**479**	**ṭaşaḳ**	طَشَقْ	Arabîsi **ḫuşye** (cemi **ḫuşâ** gelir), **tilîsse**, **ḳında** / **ḳunde**, **ẕebẕebe**, **ḥiskile**; **süḥâdil** (zeker ile ḫusye’dir); **ünẕeyân** (ḫuşyetân gibidir). Fârisîsi **ḫâya**, Türkîde dahi müstameldir.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2510	**1**	**480**	**dağ**	طَاغْ	Arabîsi **cebel** (cemi **cibâl** gelir), **vezer**, **şîḳ**, **rîʿ** (cemi **riyâʾ** gelir), **ʿalem** (cemi **aʿlâm** gelir. “*Bir kavmin ulularından olanlar bazı mesa’ib-i dehr sebebiyle tahkir ve tezlil*	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı

					olunup zü'afâdan oldukları vakitte," Araplar mesel darp edip اَعْلَامُ أَرْضٍ جُعِلَتْ بَطَايِحًا derler); **ṭavd** ve **müşmaẖẖir** ve **kifr** ve **ḥâlıḳ** (ulu ve yüce dağdır); **nebẖâ'** ve **nefẖâ'** (tepesi düz olan dağdır); **ḳâ'ile** (cemi **ḳavâ'il** gelir, uzun dağdır); **hüẕlûl** cemi **heẕâlîl** gelir ve **ḳarn** (küçük dağdır); **şîb** (karlı dağdır); **şünẖûbe** ve **şünẖûb** cemi **şenâẖîb** gelir (dağ başıdır); **şimrâẖ** ve **maṣâd** ve **ẖınẕîẕ** (yüce dağlar başlarıdır); **'ur'ura** ve **şemeġa** (dağ tepesidir); **ṣadef** ve **şe'afe** (dağ başı nihayetidir); **nîḳ** (dağın gayet yükseğidir); **saḳẖ** ve **nuẖṣ** (dağ dibidir); **ḥażîż** ve **ḳubl** (bir dağ eteğidir). Fârisîsi **kûh**, **küh**, **kühsâr**, **kûhsâr**; **dâmen-i kûh** (dağ eteğidir).	
2511	1	481	**dağıtmaḳ**	طَاغِثْمَقْ	Arabîsi **temşîr**, **bess**, **şav'**, **ḳaş'**, **tezbîl**, **teşvî'**, **tebẕîr**, **tenşîr**, **birtâk**, **bek**, **beẕâẕe**, **beẕḳaṭa**; **teşennu'** (saçıp dağıtmaktır); **ḥavs** (kurt koyunu dağıtmaktır). Fârisîsi **perâkenden**, **şükûlîden**, **küşûften**, **küşüften**'dir.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2512	1	482	**dağınıḳ nesne**	طَاغِنِقْ نسنه	Arabîsi **şeml** ('dir. جَمَعَ اللهُ شَمْلَهُمْ derler. "*Allah Teala onların dağınıklıklarını bir yere biriktirsin*," demektir), **şetît**, **menşûr**. Fârisîsi **perîşân**, **türt mürt**, **perâşîd**, **perâşîde**, **telâş**, **fene**, **fenek**, **perîşîde**, **kerâş**, **perâkende**; **tenved** (ziyade dağınık nesnedir).	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2513	1	482	**dağıtıcı**	طَاغِدِجِى	Arabîsi **nâşir**, **müşettit**. Fârisîsi **perîşân künende**'dir.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2514	1	482	**dağılmaḳ**	طَاغِلَمَقْ	Arabîsi **şa'b**, **teşa''ub**, **teferruḳ**, **şett**; **şetât** (müteaddi dahi istimal olunur), **ḥavş**, **teşe''uş**; **keşḥ** (عن ile istimal olunur), **inkişâḥ**, **tebevvüd**, **teḳaddüd**, **beẕr**, ba'şere, **ibẕi'râr**, **teṭâbür**, **inẖisâs**, **teşavvu'**, **inẖisâf**, **tezeyyül**, **tenâşür**, teḥâh, **fayḥ**, **feyûḥ**. Fârisîsi **perâkendîden** (müteaddi dahi istimal olunur), **perîşîden**, **telaşîden**, **kerşîden**.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2515	1	483	**ṭaḳırtı**	طَاقِرْدِى	Arabîsi **taḳtaḳâ**; **ṭaḳṭaḳa** (hayvan takırtısıdır); **ḥabaṭaḳṭâḳ** (at ayağı takırtısıdır). Fârisîsi **âvâz-ı pây**'dır.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2516	1	483	**ṭaḳmaḳ**	طَاقْمَقْ	Arabîsi **irsân** (bir nesneye ip takmaktır). Fârisîsi **şebânîden**'dir.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2517	1	483	**ṭaḳınmaḳ**	طَاقِنْمَقْ	Beline yahut parmağına hançer ve hatem takınmak gibi. Arabîsi **iddiẖâc**; **teẖattüm** (yüzük takınmaktır); **irti'âş** ve **tera''us** (küpe takınmaktır). Fârisîsi **şebîden**'dir.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2518	1	484	**ṭaḳla**	طَقْلَه	Arabîsi **taḳılle** (lügat-i müvellededir). Fârisîsi **künbed**'dir.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2519	1	484	**ṭañ yeri**	طْكْ يَرِى	Arabîsi **ṣubḥ**, **ṣabîḥa**, **şaḳḳ**; **fecr** (sabah aklığıdır); **farḳ** ve **felaḳ** (tandır, ṣubḥ manasına). Fârisîsi **vâretgâh**'dır.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı

2520	1	484	**ṭañlamaḳ**	طَكْلَمَقْ	Arabîsi **teʿaccüb**, **istiʿcâb**, **istiġrâb**. Fârisîsi **şikuften**'dir.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2521	1	484	**ṭalapmaḳ**	طَلَابْمَقْ	Arabîsi **ḫafaḳa**, **ḫafaḳan**. Fârisîsi **hûşânîden**'dir.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2522	1	484	**ṭalaş**	طَلَاشْ	Arabîsi **burâ'**. Fârisîsi **şûhâ**'dır.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2523	1	484	**dalġa**	طَالْغَه	Suda ve deryada olur. Arabîsi **mevc** (cemi **emvâc** gelir), **teyyâr**, **mevr**, **temevvür**, **âẕiyy** cemi **âvâziyy** gelir mevc manasına. Fârisîsi **üştürek**, **kûhe**, **niri-i âb**, sair Arabî ve Fârisî müradifleri "**dalga**" maddesinde mezkurdur.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2524	1	485	**dalġalanmaḳ**	طَالْغَهلَنْمَقْ	Arabîsi **teḫammuṭ**, **zaḫr**. Fârisîsi **mevc zeden**'dir.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2525	1	485	**dalġa köpüğü**	طَالْغَه كُوپُوكِى	Arabîsi **rıġvetü'l-mevc**. Fârisîsi **kef-i ḫîzâb**	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2526	1	485	**dalġıç**	طَالْغِجْ	Arabîsi **ḳammâs**; **ġavvâṣ** ve **ġaṭṭâs** (inci çıkaran dalgıçtır). Fârisîsi **fürû revende be-âb**.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2527	1	485	**dalmaḳ**	طَالْمَقْ	Arabîsi **telcîc**, **inġimâr**, **inġimâs**, **ġâms**, **ġaṭs**, **fems**, **ġavṣ,** inġimâr gibi suya dalmaktır. Fârisîsi **ġalîden**; **fürû reften** ve **ġâvṭa** (suya dalmaktır); **nâġûṣ** (baş aşağı suya dalmaktır).	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2528	1	485	**damla**	طَمْلَه	Arabîsi **ḳaṭre**, **şelşel**, **şelşâl**. Fârisîsi **çekâle**, **çekre**, **çeke**, **sirişk**.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2529	1	485	**damlamaḳ**	طَمْلَمَقْ	Arabîsi **ḳaṭr**, **ḳaṭrân**, **vekf**, **vekîf**, **vedf**, **tevkâf**, **îkâf**, **tehtân**. **hetn**, **hetûn**; **vedḳ** (yağmur damlamaktır). Fârisîsi **çekiden**; **jûhîden** (sakf damlamaktır); **şüftîden** ve **şiften** (kan ve irin damlamaktır); **nâyije** (âb çekiden manasına su damlamaktır).	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2530	1	486	**damlatmaḳ**	طَامْلَتْمَقْ	Arabîsi **iḳṭâr**, **taḳṭîr**, **şelşele**; **şaġye** (sidik damlatmaktır, **taktir-i bevl** manasına). Fârisîsi **çekânîden**'dir.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2531	1	486	**dam üstü**	طَامْ أُوسْتِى	Arabîsi **saṭḥ** (cemi **süṭûḥ** gelir), **iccâr**, **ṭâbe**. Fârisîsi **câl**'dir.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2532	1	486	**ṭamah**	طَمَعْ	Arabîsi **ẕera'**, **raṣaġ**, **ze'am**, tamah manasınadırlar. Fârisîsi **şereh**, **kâd**.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2533	1	486	**ṭamahkâr**	طَمَعْكَارْ	Arabîsi **ṭammâ'**. Fârisîsi **taḥcüm**, **şehrmend**'dir.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2534	1	486	**damar**	طَمَرْ	Arabîsi **'ırḳ** (cemi **'urûḳ** gelir); **ẕâḳın** (çene damarıdır); **aḫda'** (buyunda hacamat olunan damardır); **vetîn** (yürekte bir damardır ki eğer üzülse sahibini helak eder);	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı

					niyâṭ (vetîn damarından kalp kendine bağlanmış bir damardır); **bâsalîḳ** (dirseğin ensesi cânibinde bir damardır); **ḳâyil** (uyluğun iç tarafında bir damardır); **nesâ** (uyluk damarıdır); **şelîl** (arkada bir damardır); **nâʾiṭ** (belden aşağı inen damardır); **câyif** (pazıdan yağrı tarafına varır damardır); **vetere** (zeker içinde bir damardır); ruġşâʾ (göğüste süt gelen bir damardır); **esherân** (hasiyyetinden zeker başına gelir iki damardır ki meni onlardan gelir); **nâḥirân** (boğurtlakta iki damardır); **revâhiş** (kolların iç yüzünde olan damarlardır); **nevâşir** (kolun dış yüzünde olan damarlardır); **eşâciʿ** (avucun taş yüzünde olan damarlardır); **şeryân** (cesed-i insânda olan ufak damarlardır, cemi **şerâyîn** ve **şiryânât** gelir); **ʿavlek** (rahimde bir damardır); **ʿâẕil** (hayız kanının damarıdır); **ḳîfâl** (kolda kan alınan damardır); **ekḥal** (kolda kan alınan üç damar ortasında ki damardır); **üseylim** (serçe parmak ile yanındaki parmağın arasında olan damardır); **vedec** ve **verîd** (şah damardır). Fârisîsi **rek**; **serârûy** (başa müteallik kolda olan damardır ki etıbbâ ona **ḳîfâl** derler.	
2335	**1**	**488**	**ṭambur**	طَنْبُورْ	Meşhur çalgı aletidir. Arabîde ṭâʾ-i mühmele (ط)’ nin żammı ile **ṭunbû**r’dur, **ṭınbâr** dahi **ṭanbûr** gibidir. Fârisîsi **serkûbe**, **sitû**, **şûşek**, **şâşenk**, **yeşkerde**’dir.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2536	**1**	**488**	**ṭambura**	طَنْبُورَه	Arabîsi **mizher**. Fârisîsi **denbere**; **setâr** ve **sürûd** (üç telli ki bozuk dahi denir), **şâşek**, **şûşek**, **sitûye** tamburadır.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2537	**1**	**488**	**ṭanıḳ**	طَنِقْ	Arabîsi **şâhid** (cemi **şevâhid** ve **şühûd** gelir). Fârisîsi **güvâh** (“*İnayet ve himayet ile bir nazar etmek bin türlü say ve ihtimamdan yeğdir*”, diyecek mahalde Acemler mesel darp edip يَكْ عِنَايَتْ قَاضِى بِهْ اَزْ هَزَارْ گُوَاه derler).	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2538	**1**	**488**	**ṭanıḳlıḳ**	طَنِقْلِقْ	Arabîsi **şehâdet**. Fârisîsi **güvâhî**, **güvâyî**’dir.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2539	**1**	**488**	**davar**	طَوَارْ	Arabîsi **dâbbe**, **birẕevn**; **neʿam** (yabanda otlayan davardır, cemi **enʿam** gelir); **lebine** ve **lebûne** (sütlü olan davardır); **maṭiyye** (binmek için ve yük için olan davardır, cemi **maṭâyâ** gelir); **milvâḥ** (susuz olan davardır). Fârisîsi **çârpâ**, **pervârî** (evde beslenmiş hayvana dahi ıtlak olunur); **sütûr** (müfredidir cemi **sütûrân** gelir, davardır); **şitâġ** (sütü çok olan hayvandır).	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı

2540	1	489	**ṭavşan**	طَوْشَنْ	Arabîsi **erneb** (cemi **erânib** gelir), **żaġîb**, **żuġâb**, **derrâme**, **dermâh**, **derime**, **ḳurâʿ**, **ḳaʿîl**; **ḫuraz** (erkek tavşandır, cemi **ḫiraz** gelir); **ʿikrişe** ve **ʿucûz** ve **ḳuffe** ve **ḳuvâʿa** (dişi tavşandır); **ḫırnıḳ** ve **ḫavşaʿ** ve **dirş** ve **nehser** (tavşan yavrusudur); **süḥâle** (anasından henüz ayrılan tavşan yavrusudur). Fârisîsi **ḫargûş**, **kûtâhpâ**, **kûtehpâ**, **kûtehpâçe**, **lâġûn**. Tavşan birisine dişi birisine erkek olup avratlar gibi hayız görür diye ekser kitapta mukayyettir.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2541	1	490	**ṭavşancıl ḳuşu**	طَوْشَنْجِلْ قُوشِى	Arabîsi **ʿuḳâb** (kara kuş nevindendir), **ḫudâriyye**, **kâsir**, **lemmâ'a**, **şaʿvâ'**; yavrusuna **ġubbe** derler, ferḫ manasına. Fârisîsi **âlûh**, **âluh**, **âle**'dir.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2542	1	490	**ṭavla**	طَوْلَه	Meşhur at tavlasıdır. Arabîsi **âḫiye**, **âḫiyye** (cemi **eḫâyâ** gelir, tavla manasına). Fârisîsi **ṭavîle** ve Türkîde müstamel olduğu vecih üzere **tavla** dahi derler.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2543	1	491	**ṭavla**	طَوْلَه	Meşhur oyundur. Laʿb-ı mezbûrun her kısmı altışar haneye taksim olunmakla altı kapı demek olup Türkîde ismi mevzû leh manasın(ı) ifade eder. Arabîsi **nerd-i şîr**. Fârisîsi **şeşder**, **şeşdere**.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2544	1	491	**ṭavan**	طَوَانْ	Arabîsi **saḳf**. Fârisîsi **süpuġ**'dur.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2545	1	491	**ṭavus**	طَاوُوسْ	Arabîdir, cemi **ṭavârîs** gelir, **ebû'l-veşy**, **şarrâḫ**, **ebû'l-ḥasen**. Fârisîsi Türkîde ve Arabîde müstamel olduğu gibi **ṭâvûs**'tur.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2546	1	491	**ṭava**	طَاوَه	Arabîsi **ṭâcin**. Fârisîsi **tâbe**.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2547	1	491	**ṭahra**	طَهْرَه	Meşhurdur. Onunla bağ budarlar. Arabîsi **mincel**. Fârisîsi **buzġâ**, **dâsġâle**, **dehre**, **dâsgâle**, **dasgele**.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2548	1	491	**ṭay**	طَايْ	Arabîsi **kürraḫ**, **mühr** (cemi **emhâr** ve **mihâr** gelir), **felüvv**. Fârisîsi **tecâr**, **tecâre**, **kürre** taydır. "*Bed aslından iyilik gelmez*," diyecek mahalde Acemler mesel darp edip كُرَّه اَزْفَرْ بَرْ آيَدْ derler.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2549	1	492	**dayaḳ**	طَيَاقْ	Arabîsi **rücbe**; **mitras** ve **şicâr** (kapı ardına kodukları dayaktır). Fârisîsi **bütlâd**; **püjâmend** ve **püjâvend** ve **çanâġ** ve **rîznân** ve **fâne** ve **pâne** (kapı ardına kodukları dayaktır); **şengîne** ve **zirfîn** ve **jirfîn** ve **fedved** ve **ferâvend** ve **ferder** ve **ferdere** (kapı ardına kodukları sürmeye dahi ıtlak olunur); **ṭâyâḳ** (desteçûb manasına Türkîde istimal eyledikleri dayaktır).	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı

2550	1	492	**dayanmaḳ**	طَيَانْمَقْ	Arabîsi **ittikâ'**, **istinâd**, **istisnâd**. Fârisîsi **püşt dâden**'dir.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2551	1	492	**dayanıcı**	طَيَانِجِى	Arabîsi **müstenid**, **müttekî**. Fârisîsi **tekye künende**'dir.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2552	1	492	**dayanmaḳ**	طَيَانْمَقْ	Türkî-i meşhurdur. Sürçmek manasına. Arabîsi **zalḳ**. Fârisîsi **laġzîden**, sair Arabî ve Fârisî müradifleri "**sürçmek**" maddesinde mukayyettir.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2553	1	492	**dayandırmaḳ**	طَيَانْدِرْمَقْ	Arabîsi **izlâḳ**. Fârisîsi **laġzânîden**, sair müradifleri "**sürçtürmek**" maddesinde mezkurdur.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2254	1	493	**ṭaylasan**	طَيْلَسَانْ	Meşhurdur. Sûfiler ekser namazda sarığın ucunu bir karış kadar arka tarafına sarkıtırlar. Arabîdir. Fârisîsi **tâlisân**, **tâlişân**, **tâbişân**'dır.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
2555	1	493	**daye**	طَيَه	Meşhurdur. Masum emziren cariyeye derler. Arabîsi **ẓı'r** cemi **ẓa'ûr** ve **eẓ'âr** gelir, **hebeyyaḫa**. Fârisîsi **mazîde**'dir.	Türkçe fethalı ṭâ (ط) bâbı
	1	493		فَصْلُ الطاءِ المَكْسُورَةُ مِنَ التُّرْكِيَّةِ		
2556	1	493	**ṭırpan**	طِرْبَانْ	Arabîsi **miḫlâ**. Fârisîsi **câḫsûk**.	Türkçe kesralı ṭâ (ط) bâbı
2557	1	493	**ṭırabzan**	طِرَبْزَانْ	Arabîsi **derâbzîn**, **necîr**, **celfaḳ**, **ḥulfaḳ**. Fârisîsi **dârefzîn**, **dârebzîn**, **dârefzîn**; **mencîr** (aslı Arabîdir, lakin Fârisîde dahi müstameldir).	Türkçe kesralı ṭâ (ط) bâbı
2558	1	493	**ṭırḳaz**	طِرْقَازْ	Meşhurdur. Kapılar ardına sürme gibi konulan demirdir, ağaçtan dahi ederler. Arabîsi **żabbe**, **ketîfe**, **miṣṣak**. Fârisîsi **çanâġ**, **cenbe**'dir.	Türkçe kesralı ṭâ (ط) bâbı
2559	1	494	**ṭırmıḳ**	طِرْمِقْ	Bir alettir ki ekser bostancılar kullanırlar. Arabîsi **micerre**. Fârisîsi **ḫaşûd**.	Türkçe kesralı ṭâ (ط) bâbı
2560	1	494	**ṭırmalamaḳ**	طِرْمَلَمَقْ	Arabîsi **kedḥ**, **tekdîḥ**, **taḫdîş**, **cahş**, **ḥarş**, **ḫudûş**, **ḥumûş**, **ḳuṭûf**, **kedh**, **küdûh**. Fârisîsi **pişḫâyîden**, **pişḫûden**; **ḫarîşîden** ve **ḫırâşîden** ve **şeḫâlîden** (tırnakla tırmalamaktır).	Türkçe kesralı ṭâ (ط) bâbı
2561	1	494	**ṭırnaḳ**	طِرْنَقْ	Arabîsi **ẓufr** cemi (aẓfâr gelir); **iẓfâr** (tırnak iliştirmektir); **fasîṭ** ve **zinḳîr** (tırnak kesintisidir ki **ḳulâmetü'ẓ-ẓufr** manasına); **sünbük** (bütün tırnaklı hayvanın tırnağı kenarıdır, cemi **senâbik** gelir); **miẓbeş** (arslan tırnağıdır cemi **meżâbiş** gelir); **vaḳaḥ** (katı olan tırnaktır, cemi **vuḳûḥ** gelir); **hâfır** (davar tırnağıdır, cemi **ḫavâfir** gelir). Fârisîsi **nâḫun**, **nâḫûn**, **sünb**, **süm**; **şefel** (deve ayağının ucunda olan tırnaktır).	Türkçe kesralı ṭâ (ط) bâbı

2562	1	495	**ṭiril**	طِرِيلْ	Meşhur oyuncaktır. Arabîsi **ḫuẕrûf**. Fârisîsi **ferfer**'dir.	Türkçe kesralı ṭâ (ط) bâbı
2563	1	495	**ṭısḳırmaḳ**	طِسْقِرْمَقْ	Meşhurdur. Hayvanatta olur. Arabîsi **neşîre**. Fârisîsi **zefzefîden**'dir.	Türkçe kesralı ṭâ (ط) bâbı
2564	1	495	**dışarı**	طِشْرُو	Arabîsi **ḫâric**. Fârisîsi **bîrûn**, **birûn**'dur.	Türkçe kesralı ṭâ (ط) bâbı
2565	1	495	**ṭıḳaç**	طِقَاجْ	Arabîsi **disâm**, **simâm**; **şimâm** (şişe ağzına konulan tıkaçtır). Fârisîsi **bend**'dir. Mesela şişe tıkacına **bend-i şîşe** ve testi tıkacına **bend-i sebû** derler.	Türkçe kesralı ṭâ (ط) bâbı
2566	1	495	**ṭıḳamaḳ**	طِقَامَقْ	Arabîsi **desm**, **işmam**, **idsâm**; **şamm** (şişe ağzını tıkamaktır). Fârisîsi **bend kerden**.	Türkçe kesralı ṭâ (ط) bâbı
2567	1	495	**ṭıḳnaz**	طِقْنَازْ	Arabîsi **veşîm**. Fârisîsi **pekne**'dir.	Türkçe kesralı ṭâ (ط) bâbı
2568	1	495	**ṭıḳnazlıḳ**	طِقْنَازْلِقْ	Arabîsi **veşâme**, **irtibâs**, **ketel**. Fârisîsi **peknegî**'dir.	Türkçe kesralı ṭâ (ط) bâbı
2569	1	495	**ṭıḳnefes**	طِقْ نَفَسْ	Arabîsi **żîḳu 'n-nefes**. Fârisîsi **giriftedem**, **senaḫc**.	Türkçe kesralı ṭâ (ط) bâbı
	1			فَصْلُ الطَّاءِ الْمَضْمُومَة مِنَ التُّرْكِيَّةِ		
2570	1	496	**ṭop**	طُوبْ	Barut ile gülle atarlar. Arabîsi **midfaʿ**. Fârisîsi **zenbûr**; **zenbûrek** (küçük topa ıtlak olunur); **küşgencîr** ve **kûşgencîr** (balyemez toptur).	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2571	1	496	**ṭop**	طُوبْ	Yuvarlak nesnedir ki çocuklar oynarlar. Arabîsi **küre** (cemi **kürât** gelir). Fârisîsi **gûy**'dur.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2572	1	496	**ṭoplanmış**	طُوبْلَانْمِشْ	Arabîsi cemîʿ, **tecemmuʿ**, **lübd**, **şeml** (فَرَّقَ اللهُ شَمْلَهُ derler, yani: *Tanrı Tealâ birikmiş işlerini dağıtsın*, demektir). Fârisîsi **ferâhem şude**'dir.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2573	1	496	**toplanmaḳ**	طُوبْلَانْمَقْ	Arabîsi **tecemmuʿ**, **teḥaşşüd**, **ictimâʿ**, **iḥtisâr**, **terâküm**, **irtikâm**, **teḥavvî**, **iḥtişâb**. Fârisîsi **behem âmeden**, ferâhem **âmeden**, becâyî behem âmeden, sair müradifleri "**birikmek**" maddesinde mezkurdur.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2574	1	496	**ṭoplamaḳ**	طُوبْلَامَقْ	Arabîsi **cemʿ**, **ḥâfż**, **razm**, **ḥavz**, **îʿâb**, **ivʿâb**, **ḳarş**. Fârisîsi **ferâhem âverden**'dir.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2575	1	497	**ṭopal**	طُوبَالْ	Arabîsi **aʿrec**, **ḫamʿ**, **ḫaml**, **hercaʿ**, **ḥardâ**; **aksaḥ** ve **aḳzel** (ziyade topaldır); **ẓâliʿ** (eyeğisi kırılmakla topallaşan topaldır. "*Zayıf ve hakir olan kimesne kendi gibi bir zayıfa yardım eylediği mahalde*," Araplar mesel darap edip ظَالِعٌ يَعُودُ كَسِيرًا derler);	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı

					ḫazʿâl (topaldır. Kelâm-ı Arabîde fâʾu'l fiʿli meftûh, faʿlâl vezni mużaʿaf olanlardan gayrıda yoktur. İllâ ancak ḫazʿâl vardır, diye Sıhâh'ta Ferrâ'dan menkuldür). Fârisîsi **lenk**, **lenkâ**'dır.	
2576	1	497	**ṭopallıḳ**	طَوپَالْلَقْ	Arabîsi **ʿarec**, **hercaʿa**; **ḫumâl** ve **ḳâjel** (ziyade topallıktır). Fârisîsi **ḳatre zeden**'dir.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2577	1	497	**ṭopallanmaḳ**	طَوپَالْلَنْمَقْ	Arabîsi **ʿarc**, **kesḥ**, **ḳazl**. Fârisîsi **lenkîden**'dir.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2578	1	497	**ṭopallatmaḳ**	طَوپَالْلَتْمَقْ	Arabîsi **iʿrâc**. Fârisîsi **lengânîden**'dir.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2579	1	497	**ṭopraḳ**	طَوپْرَاقْ	Arabîsi **turâb** (cemi **etribe** ve **tirbân** gelir), **türb**, **tirîb**, **terîb**, **tevrab**, **teyrâb**, **ṣaʿîd**, **raġâm**, **ḥışlib**, **berî**, **sefî**, **ʿafâ**, **kilmiḥ**, **ḥışlim**, bu mecmuʿı turâb gibi topraktır. **Ḳaʿs** ve **ʿafer** (kokusu fena topraktır); **ḥışḥış** (taşlı topraktır); **daḳʿâʾ** ve **diḳʿam** ve **deffe** (ince ve yumuşak topraktır, toza benzer); **şelle** ve **neşîle** ve **nebîşe** (kuyudan çıkarılan topraktır); **ġavl** (çok topraktır); **şîme** (yerden kazılıp çıkarılan topraktır); **rimm** (yaş topraktır); **şerâ** (nemnâk topraktır); **şeʾv** (kuyu kazarken çıkan topraktır). Fârisîsi **ḫâk** ("*Onun çerağıdır ve ihyasıdır*," diyecek mahalde Acemler mesel darp edip اوُ خَاكْ يَرْ كِرِفْتَهِ اوُ derler).	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2580	1	498	**ṭopuz**	طَوپُوزْ	Meşhurdur. Arabî-i galattır, sahihi **debbûs** (cemi **debâbîs** gelir); **yerbaḫa** (demir topuzdur). Fârisîsi **serpâs**, **kerze**, **mîtû**; **şeşper** (altı yapraklı topuzdur); **kühîz** (topuz takıp eyere geçirdikleri topuzluktur).	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2581	1	499	**ṭopuḳ**	طَوپُوقْ	Arabîsi **kaʿb** (cemi **kiʿâb** gelir. "*Bir kimesnenin izdiyâd-ı kadr ve şerefine dua mahalinde*," Arap mesel darp edip اَعْلَى اللهُ كَعْبَتْ derler). Fârisîsi **iştâlenk**, **şitâlenk**, **büjûl**, **püjûl**, **kûzek**'dir.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2582	1	499	**ṭopalaḳ**	طَوبَالَقْ	Meşhur eczadandır. Arabîsi **suʿd**. Fârisîsi **müşk-i zemîn**'dir.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2583	1	499	**ṭutmaḳ**	طَوتْمَقْ	Arabîsi **imsâk**, **temessük**, **istimsâk**; **imtisâk** (harf-i bâ (ب) ile istimal olunur); **iḫtibâs** (tutulmak manasına dahi gelir); **ʿafs** ve **batş** ve **batşa** (dargın, zor ile tutmaktır); **muġâfaşa** (aldayıp bi uğurdan tutmaktır); **ḳabş** (parmak ucuyla nesneyi alıp , tutmaktır); **safḫ** (tutmaktır, harf-i bâ (ب) ile istimal olunur); **nevş** (kişinin sakalından, saçından tutmaktır); **iʿtinâf** (öfke ile tutmaktır); **irticâl** (kişiyi ayağından tutmaktır); **beht** (ansızdan tutmaktır); **teḳattül** (bir işi yoluyla tutmaktır); **terʾiye** (bir	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı

					kimesne baksın diye ayna tutmaktır). Fârisîsi **dâşten**, **giriften**; **şükûn** (uğur tutmaktır); **vâdâşten** (geri tutmaktır); **yâd dâşten** (hatırda tutmaktır).	
2584	1	500	**ṭutturmaḳ**	طَوتُّدِرْمَقْ	Arabîsi **temsîk**. Fârisîsi **gîrânîden**'dir.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2585	1	500	**ṭutsaḳ**	طَوتْسَاقْ	Arabîsi **esîr**; **aḫîẕ** (esir manasıdadır. "*Ziyade yalan söyleyen kimesne*," *hakkında* Arap mesel darp edip اَكْذَبُ مِنْ اَخِيذِالْجَيْش derler). Fârisîsi **girifte**, **berde**'dir.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2586	1	500	**ṭutsaḳlıḳ**	طَوتْسَاقْلِقْ	Arabîsi **ʿunüvv**. Fârisîsi **giriftârî**'dir.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2587	1	500	**ṭutarıḳ**	طَوتَارِيقْ	Meşhur bir marazdır, el-ʿıyâẕu billahi Teʿâla. Arabîsi **şarʿ**. Fârisîsi **sâye zeden**, **sâye dâşten**'dir.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2588	1	500	**ṭutarıḳlı**	طَوتَارَقْلَى	Arabîsi **maṣrûʿ**. Fârisîsi **sâyezede**, **sâyedâr**'dır.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2589	1	500	**ṭutḳal**	طَوتْقَالْ	Arabîsi **ruʾme**; **ġırâʾ** (ruʾme gibi tutkaldır, balık tutkalına dahi ıtlak olunur).	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2590	1	500	**ṭutḳunluḳ**	طَوتْقُونْلُقْ	Arabîsi **inḳıbâż**, **üzûḥ**, **erz**, **ürûz**, **cermeze**, **icrinmâz**, **ṭarmasa**, **reteb**; **üṭâm** ve **ḥaşr** (kişinin içi kabız olup tutkun olmaktır). Fârisîsi **penâften**'dir.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2591	1	501	**ṭutmaç**	طَوتْمَاجْ	Meşhur taamdır. Arabîsi **lâcişe**, **lâkice**, **lâkişe**; **ṭûdmâc** (lügat-i müvellededir ve muarrebdir). Fârisîsi **tutmâc**, **cûşbere**, **sirdâġ**, **lâḫûşe**'dir.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2592	1	501	**ṭutam**	طَوتَمْ	Deste manasınadır. Arabîsi **ḳabża**, **ṭâḳ**. Fârisîsi **deste**'dir.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2593	1	501	**ṭuc (tunç)**	طَوجْ	Bakır ile yaparlar. Arabîsi **ṣâd**, **ṣufr**. Fârisîsi **rûy**, **rûye**'dir.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2594	1	501	**ṭorba**	طَورْبَه	Arabîsi **miḫlâʾ**; **şellâḳ** (dilenci torbasıdır); **ġımâme** (hayvanata yem verdikleri torba). Fârisîsi **dûkdân**'dır, avratların iğ kodukları torbadır.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2595	1	501	**ṭurp**	طَورْب	Arabîsi **fücl**, **fücül**. Fârisîsi **turp**'tur.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2596	1	501	**ṭurşu**	طَورْشُو	Arabîsi **kâmuḫ** (cemi kevâmiḫ gelir); **rîşâr** (soğan turşusudur, cemi **ravâşîr** gelir). Fârisîsi **kâme**.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2597	1	502	**ṭorṭu**	طَورْطُو	Arabî-i galattır, sahihi **durdî**'dir; **ḳılde**, **küdâde**, **şefl** tortudur; **ʿakel** (şamdanda yanan mumun dibinde kalan tortusudur); **ḥişleb** (yağ tortusudur); **saʿîṭ** (şarap	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı

					tortusudur). Fârisîsi **küncâl**, **küncâle**, **küncâr**, **küncâre**; **dürd** ve **sevâd** (şarap tortusudur); **cezder** (yağ tortusuna denir).	
2598	**1**	**502**	**durġunluḳ**	طُورْغُونْلُقْ	Arabîsi **sükûn**, **sücuvv**. Fârisîsi **ârâmiş**'tir.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2599	**1**	**502**	**ṭurfanda**	طُورْفَنْدَه	Arabîsi **bâkûre**. Fârisîsi **nevbâve**, **pîşres**, **kürme**, **terâhî**, **nevber**, **nev-âyîn**, **nev-bedîd âmede**, **nev-bâre**, **nevbe**.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2600	**1**	**502**	**duraḳ otu**	طُورَاقْ اوتى	Arabîsi **şibüs**, **sebet**. Fârisîsi **şebt** (aslı Arabî olmak üzere **şebş** idi, böyle taʿcim olundu), **şibişt**, **şivît**, **şivîd**, **şît**, **şivî**'dir. Bu otun menâfiʿ ve havâsı vardır, ez cümle ahlât-ı bârideyi ve evrâm-ı balgameyi pişirir ve bevli idrar eder ve soğuktan olan baş ağrısına ekl ile veşm ile nâfiʿdir. Eğer baş yastığı altına bu ottan konup yatılsa uykuda horultu ve çağırmayı def eder.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2601	**1**	**503**	**durmaḳ**	طُورْمَقْ	Arabîsi **ḳıyâm**, **bütuʾ**, **bütüvv**, **tünûʾ** (cemi **tünnâʾ** gelir), **rümûʾ**, **izrâb**, **taṭnîb**, **lütûb**, **şebât**, **bücûd**, **bürük**, **bülûd**, **rükûd**, **ilyâd**, **mükûd**, **teʾaṭṭur**, **ḳarâr**, **ḳurûr**, **taḳrâr**, **taḳırre**, **maḳârre**, **nehż**, **nühûż**, **iḳâme**, **maḳâme**, **etn**, **etûn**, **ibnân**; **müdûn** (ikamet manasınadır); **teʾeddî**, **ş̲evâʾ**, **ş̲eviyy**, **iş̲vâʾ** (bunlar dahi müdûn gibi ikamet manasınadırlar); **berkaʿa** (dört ayak üzere durmaktır); **ifşâg** (değnek üzerine durmaktır); **izmaʿ** (bir işte sabit durmaktır, harf-i alâ (على) ile istimal olunur); **vuḳûf** (davar durmaktır); **rümûk** (bir yerde durmaktır); **fünûk** (rümûk gibidir, harf-i bâ (ب) ile istimal olunur); **vekb** (dikilip durmaktır); **tekellî** (safın gerisine durmaktır); **müş̲ûl** (bir kişinin önünde ayak üzere durmaktır); **teʾeẕẕüm** (vâfir zaman evde durmaktır); **iştiḥâm** ve **ceẕv** (ayak üzere durmaktır); **leẕm** (bir yere ayrılıp durmaktır); **racûn** (bir yere durmaktır); **ʿamn** (mukim olmak manasına); **ḳuṭûn** (bir yerde mekan tutup durmaktır); **ḫucüvv** ve **teḫâccî** (bir yerde durmaktır, harf-i (ب) ile istimal olunur); **resv** (gemi denizde durmaktır); **kebve** (bir iğrenecek nesneyi görüp durmaktır). Fârisîsi **pâyîden**; **fünânîden** ve **fünûden** (söylerken yahut giderken durmaktır); **veristâden** (ayak üzere durmaktır).	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2602	**1**	**504**	**durdurmaḳ**	طُورْدِرْمَقْ	**Ṭurġurmaḳ** dahi tabir olunan. Arabîsi **naṣb**, **vaṭd**, **inhâż**, **îḳâf**, **irmâk**; **kebḥ**, **ikmâh**, **irhân** (atın dizginini çekip durdurmaktır); **irsâʾ** (denizde gemiyi durdurmaktır). Fârisîsi **pâyânîden**, **fünânîden**.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı

2603	1	505	**ṭurunç**	طُرُنْج	Arabîsi ; **ütruc**, **ütrunc**, **ütruce** (bir tanesine ıtlak olunur); **ʿurf**, **müttekâʾ**, **müşl** (bu mecmuʿı ağaç kavununa dahi ıtlak olunur). Fârisîsi **bâtüş**, **debâle**, **nârinc**, **nârenk**, **vâẕârenk**, **bâdârenk**, **bâdrenk**; **bâlenk** (içi kof büyük turunçtur). Turuncun hâssa-i kesîresi vardır. Güyâ kuvâ-yı hamseden müelleftir, hatta Fârs padişahlarından birisi zamanında olan hükemâdan birkaçını hapis eyleyip dedi ki: Bunlara bir ekmek ve bir türlü katık olacak şeyden gayrı nesne vermeyeler, hükemâ-yı mezbûr, katığımız ancak turunç olsun diye rica ve onu ihtiyar eylediler. Kendilerinden sual olundukta: انه فی العاجل ریحان و منظره مفرح ولحمه فاکهة وحماضه آدم وحبه ترياق و فيه دهن dediler. Bazı şuʿarâ-i Arab turunç hakkında: (وفيها فنون من ضروب المنافع) (لهاريح معشوق وحلية عاشق) (غداء وريحان ونقل ونزهة) (فيالك من شيئ اذا شئت جامع) demişlerdir ve Sahîhinde sabit olan ehâdis-i şerîfedendir ki Resûl-i Ekrem sallallahu aleyhi vesellem Hazretleri buyurmuşlardır: (مثل المؤمن الذی يقرأ القرأن كمثل الاترجة طعمها طيب وريحها طيب) şimdi turunç ne kadar bereket ve mehâsini hâvî ve ne mertebe menâfiʿ-i kesîreyi muhtevidir.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2604	1	506	**ṭurna**	طُورْنَه	Arabîsi **kürkî** (cemi **kerâkî** gelir. "*Daima kendini ve malını ve etbaʿını muhafaza üzere olan kimesne*," **hakkında** Arap mesel darp edip اَحْرَسُ مِنْ كُرْكِی derler), **rehv**, **ġabercel**, **ebû ʿuryân**, **ebû ʿaynâ**, **ebû ʿayzâr**, **ebû heyşam**, **ebû naʿîm**, **ebû murîne** cümlesi kürkî gibi turnadır. Fârisîsi **ferfe**, **gülünk**, **fisâm**, **firne**, **kûşâlenk**.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2605	1	507	**ṭorun**	طُورُونْ	Meşhurdur ki oğlu oğludur. Arabîsi **ḥafîd**, **sıbṭ**. Fârisîsi **nebîre**, **nevâde**'dir.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2606	1	507	**ṭura**	طُورَه	Onunla birbirine vururlar. Arabîsi **dirre**, **ḫırḳ**, **miḫrâḳ**, **miḫfaḳa**. Fârisîsi **kejek**, **kecek** (kös ve tabl vurdukları turaya dahi derler).	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2607	1	507	**ṭoz**	طُوزْ	Bir mahal süpürüldükte yahut kuru yerden rüzgar ile zuhur eder. Arabîsi **ġubâr**, **ʿakûb**, **rehec**, **ʿacâc**, **ʿisyer**, **ʿaşar**, **ḳatere**, **naḳʿ** (cemi **niḳâʿ** gelir); **kevşer** (çok tozdur). Fârisîsi **gerd**, **nefâm** dahi gerd gibi tozdur. Sair müradifleri "**toz**"maddesinde mezkurdur.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2608	1	507	**ṭozamaḳ**	طُوزَمَقْ	Arabîsi **hebv**. Fârisîsi **gerd berḫâsten**'dir.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2609	1	507	**ṭozlanmaḳ**	طُوزْلَنْمَقْ	Arabîsi **ġabre**, **teʿakkub**, **iġbirâr**. Fârisîsi **gerd âlûd şuden**'dir.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı

2610	1	507	**ṭuz**	طَوزْ	Arabîsi **milḥ** (cemi **imlâḥ** gelir), **şeẕâ**. Fârisîsi **nemek**, **sipenc**'dir.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2611	1	508	**ṭuzlu**	طَوزْلُو	Arabîsi **mâliḥ**, **melîḥ**, **şeẕâ'**, **me'c**. Fârisîsi **nemegîn**, **nemûde**'dir.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2612	1	508	**ṭuzla**	طَوزْلَه	Arabîsi **memleḥa**. Fârisîsi **nemeksâr**, **nemekzâr**'dır.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2613	1	508	**ṭuzluḳ**	طَوزْلُقْ	İçine tuz korlar. Arabîsi **mimlaḥâ**, **miḳzaḥa**, **nevfele**. Fârisîsi **nemekdân**'dır.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2614	1	508	**ṭuzaḳ**	طَوزَاقْ	Arabîsi **şerek** (müfredi **şereke** gelir), **ḥarc**, **ḥibâle** ("*Bir kişi bir emr-i mekruha uğrayıp bir tarikle ondan halas bulamadığı mahalde*," Araplar mesel darp edip نَشَبَ فِى حَبَالَةِ غَيٍّ derler); **miṣlâḥ** (ḥibâle gibi tuzaktır, cemi **meṣâlî** gelir), **ḳuḥḥâze** ve **ḳuş' âme** (kuş tuzağıdır). Fârisîsi **dâm**, **tele**, **sâme**, **şebeke**, **şebîke**, **faḫ**, **mâhûl**, **mehûl**; **dahûl**, **dâhûl** (geyik tuzağıdır); **zihençe** (faḳ dedikleri tuzaktır).	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2615	1	508	**ṭûṭî**	طَوطِى	Meşhur söyleyici kuştur. Fârisîdir. Arabîsi **dürre**. Fârisîsi **mürġân-ı dânâ**, **mürġan-ı gûyâ**, **ṭûtî**.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2616	1	509	**doğmaḳ**	طَوغْمَقْ	Arabîsi **tevellüd**; **tenâs** (birbirinden doğmaktır); **işbâ'** (kişinin erkek oğlu doğmaktır); **ṭulû'** ve **maṭla'** (ay ve gün ve yıldız ve bunun emsali doğmaktır); **maṭla'** (doğacak yer manasına, ism-i mekân dahi olur). Fârisîsi **zâden**'dir.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2617	1	509	**doğurmaḳ**	طَوغُورْمَقْ	Arabîsi **îlâd**, **vilâde**, **vilâd**, **izkâh**, **netc**, **nitâc**; **iżvâ'** (avrat zayıf ve ḫarre uşak doğurmaktır); **naş'** ve **nütûḳ** (çok doğurmak); **infâż** (deve doğurmada dahi müstameldir). Fârisîsi **zâsten**, **zâyîden**'dir.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2617	1	509	**doğurtmaḳ**	طَوغُورْتْمَقْ	Arabîsi **tevlîd**, **istilâd**. Fârisîsi **zâyânîden**'dir.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2618	1	509	**doğru nesne**	طَوغْرٰى نَسْنَهَ	Arabîsi **müstaḳîm**, **ḳayyime**. Fârisîsi **râst**; **serrâst** (mutlak doğrudur), **sehî**, **hûl**, **setiḫ**; **ferîver** (doğru kimse manasınadır); **hec** / **hic** / **hüc** (uzun ve dikili duran nesnedir).	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2619	1	509	**doğruluḳ**	طَوغْرِيلِقْ	Arabîsi **istiḳame**, **istivâ'**, **isliḥbâb**, **seded**, **sedâd**. Fârisîsi **râstî**'dir.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2620	1	510	**doğrulmaḳ**	طَوغْرُلَمَقْ	Arabîsi **istivâ'**, **i'tidâl**, **inşİyâ'**, **sedd**, **teseddüd**. Fârisîsi **râst şuden**	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2621	1	510	**doğan**	طَوغَانْ	Meşhur kuştur. Arabîsi **şakr**, **zelmâ'**, **kürrez**, **ecdel**, **zahdem**, **bâzî** (cemi **büzât** ve **bezevât** gelir. "*Kişi yardımcısız iş göremez*," diyecek mahalde Arap mesel darp edip وَهَلْ يَنْهِضُ الْبَازِى بِلَاجَنَاحٍ derler); **bâz** (dişi doğandır, cemi **ebvâz** ve **bîzân** gelir);	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı

					ġıtrîf (doğan yavrusudur); **muḳarnaṣ** (töle doğandır ki av için saklanandır); **zürrak** (ispiri doğanın çevresidir, cemi **zerârîḳ** gelir). Fârisîsi **şahbâz**, **bâz** ("*Hanedan aslıdan alçak adam gelmez*," diyecek mahalde Acemler mesel darp edip اَزْ خَانَهِ جَغْد بَازْ نَيَايَدْ derler); **yühme**, **şâhîn** (bâz gibi doğandır); **çarġ** (çakır dedikleri doğandır); **setyûce** ve **setûce** (ala doğandır).	
2622	1	510	**ṭuğ**	طُوغْ	Arabîsi **ṭûḫ** (muarrebdir, lügat-i müvellededir). Fârisîsi **tûġ**, **tâġ**'dır.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2623	1	511	**ṭoğulġa**	طُغُولْغَه	Esnâ-yı cenkte pehlivanlar başlarına giyerler, demirdendir. Arabîsi **ṣumle**, **ḫûze**. Fârisîsi **lîret**'tir.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2624	1	511	**ṭuğla**	طُوغْلَه	Arabîsi **âcur**; **ṭâbûḳ** ve **ṭâbâk** (yassı tuğladır). Fârisîsi **puḫte hişt**'tir.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2625	h1	511	**toḳluḳ**	طُوقْلُقْ	Arabîsi **şiba'**, **tuḫme**, **heca'**, **hücû'**, **ṭas'**, **cefâse**, **cefes**, **senaḳ**, **müda'da'a**, **teżallu'**. Fârisîsi **sîrî**'dir.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2626	1	511	**ṭoḳ**	طُوقْ	Arabîsi **şeb'ân**. Fârisîsi **sîr**'dir.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2627	1	511	**doḳunmaḳ**	طُوقِنْمَقْ	Arabîsi **ṣadm**. Fârisîsi **kûst**, ism-i mastardır.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2628	1	511	**toḳuşmaḳ**	طُوقُوشْمَقْ	Arabîsi **müsâdeme**, **ṣatt**, **teṣâdüm**, **iṣṭidâm**. Fârisîsi **şipûḫten**, **kûs**'tur.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2629	1	511	**ṭoḳmaḳ**	طُوقْمَقْ	Arabîsi **mîcene** (çırpıcı tokmağıdır, cemi **mevâcin** gelir). Fârisîsi **gûzîne**, **kertek**, **kûdiyân**, **kûdîn**, **kûzîne**, **kuzine**; **cek** ve **felḫame** (hallaç tokmağıdır); **pejevân** ve **çekâne** ve **çenbe** ve **şengîne**, ve **fedrenk** ve **külûtek** (çerçi tokmağıdır); **dink** (suda çuha ve o misilli dövdükleri tokmaktır); **süpûḫ** (çırpıcı ve perdahçı tokmağıdır); **küzîne** (büyük tokmaktır).	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2630	1	512	**doḳumaḳ**	طُوقُومَقْ	Arabîsi **nesc**, **seff**, **isfâf**, **ḥavk**, **ḥiyâk**; **şetn** (bez dokumaktır); **reml** ve **irmâl** (hasır dokumaktır); **helhele** (bezi yufka dokumaktır). Fârisîsi **bâften**, **bâfîden**'dir.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2631	1	512	**doḳuz**	طُوقُوزْ	Arabîsi **tis'a**. Fârisîsi **nüh**'tür.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2632	1	512	**doḳsan**	طُقْسَانْ	Arabîsi **tis'în**. Fârisîsi **neved**'dir.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2633	1	512	**doḳuz yüz**	طُقُوزْيُوزْ	Arabîsi **tis'a mi'ete**. Fârisîsi **nüh ṣad**'dır.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı

2634	1	512	**doḳuz biñ**	طَقُوزْبِيكْ	Arabîsi **tisʿatü âlâf**. Fârisîsi **nüh hezâr**'dır.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2635	1	512	**doḳsan biñ**	طَقْسَانْ بِيكْ	Arabîsi **tisʿîne âlâf**. Fârisîsi **neved hezâr**'dır.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2636	1	512	**doḳuzyüz biñ**	طَقُوزْيُوزْبِيكْ	Arabîsi **tisʿa mi'etü elfin**. Fârisîsi **nühṣad hezâr**'dır.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2637	1	512	**ṭoḳa**	طَوقَه	Meşhurdur. Kuşak ve o misilli nesnelere korlar, ekser demirden olur. Arabîsi **ibzîm** (cemi **ebâzîm** gelir); **ruşde** (kılıç bağı ve o misilli nesnelerde olan gümüş yahut bakırdan yapılmış tokadır). Fârisîsi **âvzîn**'dir. Güzafı Kenzü'l Lügat li'bni'l-maʿrûf.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2638	1	512	**doñmaḳ**	طَوكْمَقْ	Arabîsi **cemd**, **cümûd**, **cümûs**, **taḳrîs**; **iḳrâs** (donmak ve dondurmakta istimal olunur); **ḳıyâm** (su donmaktır). Fârisîsi **efsurden**, **füsurden**'dir.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2639	1	513	**doñdurmaḳ**	طَوكْدِرْمَقْ	Arabîsi **ikrâs**. Fârisîsi **füsürânîden**'dir.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2640	1	513	**doñuz (domuz)**	طَوكُوزْ	Meşhur canavardır. Etinin ekli külliyen haramdır. Arabîsi **ḫınzîr**; **ʿifr** (erkek domuzdur); **ḫınnûṣ** (domuz yavrusudur). Fârisîsi **ḫûk**; **sâd** ve **kâs** ve **kürâz** ve **vürâz** (erkek domuzdur).	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2641	1	513	**dul ʿavrat**	طَولْ عَوْرَتْ	Kocasız manasına. Arabîsi **eyyim** (cemi **eyâyim** gelir), **muḳallim**. Fârisîsi **zen-i bî-şevher**'dir.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2642	1	513	**dolmaḳ**	طَولَمَقْ	Arabîsi **mel'**, **imtilâ'**, **temelli**, **tevezzu'**, **te'aḳ**, **fahḳ**, **fehaḳ**, **feʿâme**, **füʿûme**, **feḳam**; **teraʿ** ve **ṭâḳḥ** ve **irtiʿâc** ve **ṭâfâf** (kile tamam dolmaktır ki silme kile tabir olunur); **ḫaşek** ve **ḫuşûk** (meme süt ile dolmaktır); **teʿaccüc** (ev tütün ile dolmaktır. Mesela: *Evin içi tütün ile doldu*, demek تَعَجُّجَتِ الْبَيْت demektir); **taʿżîl** (bir yere halk dolmaktır). Fârisîsi **pürşuden**'dir.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2643	1	513	**doldurmaḳ**	طَولدُرْمَقْ	Arabîsi **ifâża** (dökmeye dahi derler), **izhâḳ**, **ifhâḳ**, **inhâd**, **ifʿâm**, **işrâ'**, **şaḫn**, **zemc**, **secr**, **terbîs**, **ġarż**, **taġrîż**; **da'ż** ve **ikṣâm** (kırba doldurmaktır); **idhâḳ** (kâse doldurmaktır); **taẓbîʿ** ve **taṭfîf** (kileyi eksik doldurmaktır); **ṭaḫrama** ve **cezm** (kırba ve ona benzer şeyler doldurmaktır); **kebs** (çukur yeri doldurmaktır); **ifrâm** (kâse ve ona benzer kapları doldurmaktır); **ḫaşv** (yastık ve minder ve ona benzer şeyler doldurmaktır); **ifʿâm** (doldurmaktır gerek kap gibi şeyleri gerek kişiyi gazap ile ve buna benzer şeylere dahi ıtlak olunur). Fârisîsi **âġanden**, **âgenden**, **pür kerden**, **külû kerden**; **âġasten** (bir nesneyi zor ile doldurmaktır).	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı

2644	1	514	**dolmuş**	طَولَمِشْ	Arabîsi **memlüvv**, **mümtelî**, **ʿâc**, **faʿm**, **mezkûne**; **muʿadlec** ve **târr** ve **mescûr** ve **dihâḳ** (dolmuş kaptır); **reẕûm** ve **teliʿ** (dolu nesnedir, bardak ve kâse ve çanak gibi). Fârisîsi **serşâr**, **lebrîz**, **lebâleb**; **lemâlem** (dopdoludur).	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2645	1	514	**dolu**	طَولُو	Gökten yağar. Arabîsi **bered**, **ḥâbbü'l-ġamâm**, **ḫaydeb**, **ḥabbü'l-mezn**, **ḥabbü'l-ḳurr**, **ʿażres**, **ʿażâris**. Fârisîsi **tegrek**, **sengek**, **sengerek**, **sengçe**'dir.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2646	1	515	**dolaşıḳ**	طَولَاشِقْ	Arabîsi **mültef**. Fârisîsi **levâ**, **pîc**, **pîçâpîç**'tir.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2647	1	515	**dolaşmaḳ**	طَولَاشْمَقْ	Arabîsi **ṭavâf**, **ṭavf**, **cevlân**, **duvâr**, **ictiyâl**. Fârisîsi **ġâlîden**, **vâserengîden**'dir.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2648	1	515	**dolaştırmaḳ**	طَولَاشْدِرْمَقْ	Arabîsi **iṭâf**, **tedâvül**, **müdâvele**. Fârisîsi **kerde pîc**'dir.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2649	1	515	**ṭulum**	طُولُومْ	Arabîsi **seʾb**, **misâd**, **zıḳḳ** (cemi **izḳâḳ** gelir); **müleffef** (süt tulumudur); **ʿukke** (cemi **ʿukâk** ve **ʿikâk** gelir, küçük tuluma ıtlak olunur); **zükre** (küçük şarap tulumu); **niḥy** (ekser yağ tulumuna ıtlak olunur). Fârisîsi **ḫîk**; **jâle** (su çekmek için üfürülmüş tulumdur); **ḫîkçe** (küçük tulumdur); **kevîşe** (ayran tulumudur).	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2650	1	515	**ṭombaz**	طُومْبَازْ	Kayık ve gemi nevindendir. Arabîsi **müsteʿâm**. Fârisîsi **kerev**, sair Arabî ve Fârisî müradifleri "**gemi**" maddesinde mezkur ve muharrerdir.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2651	1	516	**ṭomruḳ**	طُومْرُوقْ	Mahpus ve mecnunları korlar. Arabîsi **miḳṭara**, **felaḳ**, **ʿilbe**. Fârisîsi **künde**, **hîmezüft**'tür.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2652	1	516	**ṭomruḳ**	طُومْرُوقْ	Meşhurdur. Hamam odunu ve fırın odunu misilli ağaçlara ıtlak olunur. Arabîsi **ciẕl** (cemi **ecẕâl** gelir). Fârisîsi **ḫıvân**, sair Arabî ve Fârisî müradifleri "**kütük**" madesinde mezkurdur.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2653	1	516	**don**	طُونْ	Ayağa giyerler. Arabîsi **serâvîl** (cemi **serâvîlât** gelir), **diḳrâr**, **diḳrâre**; **ḥuzze** (donun uçkurluğudur); **nefayḳ** (donun ağıdır). Fârisîsi **şalvar**, **şevâl**, **şeşḫanc**; **tünbân** (güreşçilerin deriden giydikleri dondur); **tûmân** (tünbân gibidir ve gemicilerin donuna dahi derler).	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2654	1	516	**ṭunç**	طُونْج	Bakır ile yaparlar. Arabîsi **ṣâd**, **ṣufr**. Fârisîsi **rûy**, **rûye**'dir.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı

2655	**1**	**516**	**ṭunç**	طُونْج	Meşhurdur. Yay çilesinin uçlarına yaparlar. Arabîsi **kiẓâme**, **dirke**. Fârisîsi **ḥalḳâ-i zih**'tir.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2656	**1**	**517**	**ṭoy ḳuşu**	طُوىْ قُوشْ	Arabîsi **ḫareb** (cemi **ḫırbân** gelir); **ḥubârî** (cemi **ḥubârât** gelir. ("*Bir nesne istenip, dilenip bir vecihle vüsul müyesser olmadığı vakitte*," Araplar mesel darp edip عِندَاللهِ لَحْمُ الْحُبَارِيَاتِ derler ve "*Bir kimesnenin kemal-i bönlüğünü ve oğuzluğunu beyan mahallinde*," Arap mesel darp edip اَحْمَقٌ مِنَ الْحُبَارِى derler, zira toy tüledikte yirmi çelengi birden yere bırakır, o halde uçamaz, kanatlarını çırpa çırpa helak olur. Sair kuşlar ise bir tüy bıraktıkta yerine yeni tüy bitmedikçe birini dahi bırakmaz, onun için bönlükte mesel olmuştur); **nehâr** ve **ḥabruc** (erkek toydur); **leyl** (dişi toydur). Fârisîsi **çekâ**, **şüvâd**, **şüvât**, **şâst**; **kârvânek** (bazılar Türkîde dahi kervan kuşu derler, ekser su kenarlarında olur, çağırğan toy derler).	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı
2657	**1**	**518**	**ṭoyġar ḳuşu**	طُوىْغَانْ قوشى	Arabîsi **şıfrid**, **ḳubbere**, **ḳunburâ**, **ḳunbur**. Fârisîsi **şâst**, **ḫalîk**, **jevle**'dir. Sümme harfu'ṭ-tâ ʾ.	Türkçe dammeli ṭâ (ط) bâbı